

СВЕТО ПИСМО
НА СТАРИОТ И НА НОВИОТ ЗАВЕТ

РЕВИДИРАНО ИЗДАНИЕ

СО БЛАГОСЛОВ НА
СВЕТИОТ АРХИЕРЕЈСКИ СИНОД
НА МАКЕДОНСКАТА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА

2006

MACEDONIAN BIBLE 073DC
UBS-EPS 2006 – 4 K
© 2006 UNITED BIBLE SOCIETIES
ISBN 9989-839-10-7

БИБЛИСКО ЗДРУЖЕНИЕ
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
СКОПЈЕ

СТАРИОТ ЗАВЕТ

СОДРЖИНА

Битие (Прва книга Мојсеева)	9
Исход (Втора книга Мојсеева)	66
Левит (Трета книга Мојсеева)	115
Броеви (Четврта книга Мојсеева)	151
Второзаконие (Петта книга Мојсеева)	201
Исус Навин	243
Судии Израилеви	273
Рута	301
Прва книга Царства	305
Втора книга Царства	342
Трета книга Царства	373
Четврта книга Царства	411
Прва книга Летописи	446
Втора книга Летописи	479
Прва книга Ездра	518
Втора книга Ездра	530
Трета книга Ездра	548
Неемија	579
Товит	595
Јудита	607
Естира	623
Прва книга Макавејска	636
Втора книга Макавејска	672
Трета книга Макавејска	698
Псалми	710
Јов	784
Изреки	814
Проповедник	841
Песна над песните	850
Мудрост Соломонова	855
Мудрост Сирахова	873
Исаија	919
Еремија	974
Плачот на Еремија	1035
Послание на Еремија	1041
Варух	1044
Езекил	1050
Даниил	1105

Осија	1128
Јоил	1137
Амос	1141
Авдиј	1148
Јона	1150
Михеј	1153
Наум	1159
Авакум	1162
Софонија	1165
Агеј	1168
Захарија	1171
Малахија	1181

КРАТЕНКИ

Битие (Прва книга Мојсеева)	1 Мојс
Исход (Втора книга Мојсеева)	2 Мојс
Левит (Трета книга Мојсеева)	3 Мојс
Броеви (Четврта книга Мојсеева)	4 Мојс
Второзаконие (Петта книга Мојсеева)	5 Мојс
Исус Навин	Ис.Н.
Судии Израилеви	Суд
Рута	Рута
Прва книга Царства	1 Цар
Втора книга Царства	2 Цар
Трета книга Царства	3 Цар
Четврта книга Царства	4 Цар
Прва книга Летописи	1 Лет
Втора книга Летописи	2 Лет
Прва книга Ездра	1 Езд
Втора книга Ездра	2 Езд
Трета книга Ездра	3 Езд
Неемија	Неем
Товит	Тов
Јудита	Јудита
Естира	Ест
Прва книга Макавејска	1 Мак
Втора книга Макавејска	2 Мак
Трета книга Макавејска	3 Мак
Псалми	Пс
Јов	Јов
Изреки	Изреки
Проповедник	Проп
Песна над песните	Песна
Мудрост Соломонова	Мудр
Мудрост Сирахова	Сир
Исаија	Ис
Еремија	Ер
Плачот на Еремија	Плач
Послание на Еремија	Посл
Варух	Варух
Езекил	Ез

Даниил
Осија
Јоил
Амос
Авдиј
Јона
Михеј
Наум
Авакум
Софонија
Агеј
Захарија
Малахија

Дан
Ос
Јоил
Амос
Авд
Јона
Мих
Наум
Авак
Соф
Агеј
Зах
Мал

БИТИЕ

(ПРВА КНИГА МОЈСЕЕВА)

Вовед

Насловот на првата библиска книга **Биение** ја навеситува нејзината содржина. Таа зборува за создавањето на светот, на првите луѓе, и за историјата на еврејскиот народ.

Биение: создавањето на мажот и жената (1-2); нивното прогонување од рајот (3); Каин и Авел (4); Ное и големиот пошол (6-9); Вавилонската кула (11). Наситанието за кои се раскажува во овие текстови, не можат прецизно да се сместат во календарот на човековата историја. Во онајтамошната текс од 12-50 се раскажува како Бог му носи синас на човекот, повикувајќи ги во Своја служба стварозавештанието пајријарси. Првиот е Авраам (12,1-25,18), познат по својата вера и послушност кон Бога, која и до денес им служи како образец на верност. Појтоа следат Исак, Авраамовиот син и синот на Исак, Јаков (25,19-37,1), кој го добива името Израил. Понатаму, Јосиф (37,2-50,26), еден од синовиите на Јаков, родоначалник на две израилски племиња, е во центарот на наситанието што ќе ги одведат Јаков и оситанитиите негови синови, заедно со нивните семејства во Египет.

Книгата **Биение**, пред сè, претставува запознавање со Божјите дела. Таа започнува со тврдењето дека Бог го создал светот, кој е огромен, но сепак Му е целосно потчинет на Бога. Книгата завршува со ветувањето дека Бог ќе продолжи да се грижи за Својот народ. Од почетокот па до крајот на книгата главна личност е Бог: Тој им се открива на луѓето. Тој ги суди, Тој ги води и го помага Својот народ. Конечно, Тој ја создава неговата историја.

Во замена за што Бог бара од Својот народ да верува во Него и во Неговите ветувања, да се потчинува на Неговите наредби и закони.

Во книгата е претставена древната еврејска традиција, која му помогнала на овој народ да ја осознае својата вера и да ја зачува, а преку неа и самиот да остане.

1,1

2,4-25
Ис 42,5
Ер 10,11-12
Пс 8
32,6-9
73,15-17
88,11
89,2
101,25
103
Јов 38
Изречи
8,22-31
Јн 1,1-3
Дела 17,24
Кол 1,15-17

Бог го создава светот и човекот

1 Во почетокот Бог ги создаде небото и земјата.

² Земјата беше неоформена и пуста; имаше темнина над бездната и Божјиот Дух лебдеше над водата.

³ И Бог рече: „Нека биде светлина!“ И настана светлина.

⁴ И Бог виде дека светлината е нешто добро; и ја оддели Бог светлината од темнината.

⁵ Бог светлината ја нарече ден, а темнината ја нарече ноќ. И настани вечер, и настани утро – прв ден.

⁶ Потоа Бог рече: „Нека има свод среде водата и тој да разделува вода од вода!“ (И така стана).

⁷ И создаде Бог свод; и ја одвои водата што е под сводот од водата што е над сводот. Така и стана.

⁸ И сводот Бог го нарече небо. (И виде Бог дека тоа е добро). И настани вечер и настани утро – втор ден.

⁹ И Бог рече: „Нека се собере водата, што е под небото на едно место, и нека се појави копно!“ И стана така. (Водата што е под небото се собра на своите места и се појави копно).

¹⁰ Копното Бог го нарече земја, а собраните води ги нарече – мориња; и виде Бог дека тоа е добро.

¹¹ И Бог рече: „Нека израсте од земјата зеленило – трева, што дава семе, плодносните дрвја кои во себе имаат семе

7

Ез 1,22-25
Пс 148,4

9

Ис 51,10
Јов 26,8-10
38,8

11

Пс 64,9-13

14 (според својот род и вид)!” И стана така.

16 Ер 31,35
Варух 3,
33-35 **12** Земјата пушти од себе зеленило: трева што дава семе според својот род (и вид), а и (плодоносни) дрвја што раѓаат плод, чие семе е според нивниот род. И Бог виде дека тоа е добро.

21 Пс 135,7-9
Сир
43,1-10 **13** И настапи вечер, и настапи утро – трет ден.

22 Мт 6,26
Лк 12,6 **14** Потоа Бог рече: „Нека се појават светила на небескиот свод (за да ја осветлуваат земјата), за да го делат денот од ноќта и да бидат знаци, и за времињата, и за деновите, и за годините;

25 Ер 27,5
Пс 49,10-12 **15** и нека бидат тие светилници на небескиот свод, за да ја осветлуваат земјата!” И стана така.

16 Бог создаде две големи светила: поголемо светило да управува со денот, и помало светило да управува со ноќта; ги создаде и ѕвездите;

17 и ги постави Бог на небескиот свод да ја осветлуваат земјата,

18 и да управуваат со денот и ноќта, и да ја одделуваат светлината од темнината. И Бог виде дека тоа е добро.

19 И настапи вечер, и настапи утро – четврти ден.

20 Потоа рече Бог: „Водата нека се исполни со живи суштества, а низ небескиот свод над земјата нека полетаат птици!” (И така стана).

21 И Бог создаде големи риби и секаков вид животни влекачи, што живеат во водата, според нивниот род, како и секаков вид крилати птици, според нивниот род. И виде Бог дека тоа е добро.

22 И ги благослови Бог, велејќи: „Плодете се и множете се, и наполнете ја водата во морињата, и птиците нека се намножат на земјата!”

23 И настапи вечер, и настапи утро – петти ден.

24 Пак рече Бог: „Нека изведе земјата од себе разни суштества според родот нивни: добиток, лазачи и ѕверови земни според нивниот род!” И стана така.

25 И Бог создаде ѕверови земни, според родот нивни, и добиток според родот негов, и секакви гадинки земни, според родот нивни. И Бог виде дека тоа е добро.

26 Потоа Бог рече: „Да создадеме човек според Нашиот образ (и) според Нашето подобие како што сме Ние, кој ќе биде господар над морските риби, над небеските птици, (над ѕверовите) и над добитокот – над целата земја и над сите гадинки што лазат по земјата!”

27 И Бог го создаде човекот според образот Свој, според образот Божји го создаде; машко и женско ги создаде.

28 И ги благослови Бог, и им рече: „Плодете се, и множете се, и наполнете ја земјата, и господарете над неа, и овладајте ги морските риби (и ѕверовите), и небеските птици (и секаков добиток, целата земја), и сите животни што лазат по земјата!”

29 И Бог рече: „Еве, ви дадов секакви билки што даваат семе по целата земја, и секакви дрвја што во себе имаат семе според својот род и вид; тоа да ви биде за храна!

30 А на сите земни ѕверови, и на сите небески птици, и на сè што се движи (и лази) по земјата, во кое има жива душа, им ги дадов сите тревни растенија за храна.” Така и стана.

31 И Бог виде дека сето она што го создаде е многу добро. И настапи вечер, и настапи утро – шести ден.

2 Така се довршија небото и земјата и сето нивно воинство.

2 Седмиот ден Бог ги заврши делата Свои, што ги направи; и си отпочина во седмиот ден од сите дела Свои, што ги создаде.

3 И Бог го благослови седмиот ден, и го освети, зашто во тој ден си отпочина од сите дела Свои, што ги направи и создаде.

4 Ете така настанаа небото и земјата, во она време кога Господ Бог ги создаде земјата и небото.

5 А уште не беа никнале полски грмушки и земни тревки, зашто Господ Бог уште не пракаше дожд на земјата, ниту, пак, имаше човек кој ќе ја обработува земјата,

6 но се креваше пара од земјата и ја оросуваше површината на целата земја.

7 И Господ Бог го создаде човекот од земен прав и му дувна во лицето дух животен; и човекот стана жива душа.

26

9,6
Мудр 2,23
Сир 17,1-4

27

Мт 19,5
Мк 10,6
1 Кор 11,7
Јк 3,9

28

8,17
9,1,7
Пс 8,6-8

29-30

9,2-4

31

Пс 103,24
Сир 39,
33-35
1 Тим 4,4

2,2

2 Мојс
20,11
31,12-17
Евр 4,
4-5,10

7

Пс 103,
20-30
Јов 34,
14-15
Проп 3,20
12,7
Мудр 15,
8-11
1 Кор
15,45-49

9

Изреки
3,18
Откр 2,7
22,14**Градинаџа во Едем**

⁸ И Господ Бог насади рајска градина на исток; и таму го насели човекот што го создаде.

10

Ез 47,1
Откр 22,1-2

⁹ И Господ Бог направи да израстат од земјата секакви дрвја, убави за гледање и добри за јадење, и дрвото на животот среде рајот, и дрвото за познавање на доброто и злото.

17

Мудр 1,12-15
Рим 6,23

¹⁰ Од Едем извираше река за да го наводнува рајот, а потоа таа се раздвојуваше на други четири реки.

18

24,67
Изреки 18,23

¹¹ Името на едната е Пишон; таа тече околу целата Хевилска земја, каде има злато.

21

15,12

¹² Златото на таа земја е добро; таму има и бделиум и камен оникс.

¹³ А на втората река името ѝ е Гион; таа тече околу целата земја Куш.

¹⁴ Името, пак, на третата река е Хидекел¹; таа тече на исток од Асирија. Четвртата река е Еуфрат.

¹⁵ И го зеде Господ Бог човекот (кого го создаде), го насели во Едемската градина, за да ја обработува и да ја чува.

¹⁶ И му заповеда Господ Бог на човекот, велејќи: „Од секое дрво во градината можеш да јадеш,

¹⁷ освен од дрвото за познавање на доброто и на злото; од него не јади; зашто во оној ден кога ќе вкусиш од него, ќе умреш.”

¹⁸ И Господ Бог рече: „Не е добро за човекот да биде сам; да му создадеме помошник, сличен на него!”

¹⁹ Тогаш Господ Бог ги создаде од земјата сите полски животни, и сите небески птици, и ги доведе кај човекот за да види како ќе ги нарече тој, па, како што човекот ќе го нарече секое живо суштество, така да му биде и името.

²⁰ И им даде човекот имиња на сиот добиток, и на небеските птици, и на сите полски ѕверови; но за човекот не се најде помошник, сличен на него.

²¹ Затоа Господ му прати на човекот длабок сон; па кога заспа, му извади едно ребро, и местото го пополни со месо.

²² Од реброто, што го зеде од човекот, Господ Бог создаде жена и ја доведе кај човекот.

²³ А човекот рече: „Еве тоа е коска од моите коски, и плот од мојата плот. Нека ѝ биде името жена, зашто е земена од мажот (свој)!”

²⁴ Затоа човекот ќе ги остави татко си и мајка си и ќе се прилепи кон жената своја; и (обата) ќе бидат едно тело.

²⁵ И беа обајцата голи, Адам и жената негова, и не се срамеа.

Пројерување на мажот и жената од рајот

3 Но змијата беше полукава од сите ѕверови полски, што ги создаде Господ Бог; па ѝ рече на жената: „Вистина ли е дека Бог рекол да не јадете од ни едно дрво во рајот?”

² А жената ѝ рече на змијата: „Ние јадеме род од секое дрво во рајот;

³ – само од родот на она дрво среде рајот, – рече Бог, – не јадете од него и не допирајте се до него, за да не умрете!”

⁴ Тогаш змијата ѝ рече на жената: „Не, нема да умрете!

⁵ Но Бог знае дека оној ден кога ќе вкусите од него, ќе ви се отворат очите, па ќе станете како богови и ќе знаете што е добро, а што зло.”

⁶ Кога жената, виде дека родот на дрвото е добар за јадење, и убав на изглед, и дека дрвото е пожелно поради тоа што дава знаење, набра род од него и го изеде, па му даде и на мажот свој, та и тој јадеше.

⁷ Тогаш им се отворија очите на обајцата, и разбраа дека се голи; па исплетоа лисја од смокви и си направија опашала.

⁸ Тогаш го чуја гласот на Господ Бог, кога Тој одеше низ рајот во времето на дневниот ветреп; и се сокрија Адам и неговата жена меѓу рајските дрвја.

⁹ Но Господ Бог го повика Адам и му рече: „(Адаме) каде си?”

¹⁰ А тој одговори: „Го чув одењето Твое низ рајот, па се уплашив, бидејќи сум гол, и се сокрив.”

22

1 Кор 11,
8-9
1 Тим 2,13

23

Песна 2,16
6,3

24

Мал 2,15
Мт 19,5
1 Кор 6,16
Ефес 5,31

3,1

Мудр 2,24
Јн 8,44
Откр 12,9
20,2

5

2,17
3,22

6

Јк 1,13-15

8

3 Цар
19,12

10

Ис 20,3
Откр 3,18
16,15

13 ^{2 Кор 11,3} ¹¹ И (Бог) рече: „Кој ти кажа дека си гол? Да не си јал од она дрво, од кое ти забранив да јадеш?”

14 ^{Ис 65,25} ¹² Адам, пак, рече: „Жената, која ми ја даде Ти, таа ми даде плод од дрвото, и јас јадев.”

16 ^{Откр 12,17} ^{35,16-18} ^{Мих 4,10} ^{Јн 16,21} ^{Откр 12,2} ¹³ Тогаш Господ Бог ѝ рече на жената: „Зошто го направи тоа?” Жената одговори: „Змијата ме измами, и јас јадев.”

17 ^{Ос 4,3} ^{Рим 8,20} ¹⁴ На змијата, пак, ѝ рече Господ Бог: „Затоа што си го направила тоа, проклета да си меѓу сите животни и сите полски ѕверови; помешечки ќе се влечеш и прав ќе јадеш сè до крајот на својот живот!”

19 ^{Пе 89,3} ^{103,29} ^{Јов 3,1-26} ^{7,1-21} ^{34,15} ^{Проп2,} ²²⁻²³ ^{3,20} ^{Рим 5,12} ¹⁵ И ставам непријателство меѓу тебе и жената и меѓу родот твој и породот нејзин. Тој ќе ти ја смачкува главата, а ти ќе го каснуваш во петата.”

20 ^{Дела 17,26} ¹⁶ А на жената ѝ рече: „Кога ќе бидеш бремена, ќе ти ги умножам и преумножам маките; со болки ќе раѓаш деца, и ќе се приклониш кон мажот свој, и тој ќе ти биде господар!”

22 ^{2,17} ^{Откр 22,2,14} ¹⁷ Па потоа му рече на Адам: „Бидејќи ја послуша жената твоја и вкуси од дрвото, од кое ти забранив и реков: – не јади од него – затоа земјата нека биде проклета за тебе; со мака ќе се храниш од неа сè до крајот на својот живот;

¹⁸ трње и бодлики ќе ти раѓа; и ти ќе јадеш трева полска.

¹⁹ Со пот на лицето свое ќе јадеш леб, сè дури не се вратиш во земјата, од која си земен; зашто си земја, и во земја ќе се вратиш!”

²⁰ Адам ја нарече својата жена Ева, бидејќи таа стана мајка на сите живи.

²¹ А Господ Бог им направи на Адам и на неговата жена obleки од кожа, и ги облече во нив.

²² И Господ Бог рече: „Ете, Адам стана како еден од Нас, знаејќи што е добро и што е зло; но сега, да не ја испружи раката своја и да земе пак од дрвото на животот, и да вкуси, па да заживее вечно!”

²³ Тогаш Господ Бог го изгони од Едемската градина, за да ја обработува земјата, од која беше земен.

²⁴ Откако, пак, го изгони Адам, постави на исток пред градината Едем херувим и огнен меч, кој се вртеше и натаму и наваму, за да го пазат патот кон дрвото на животот.

Каин и Авел

4 Потоа Адам легна со жената своја Ева, која зачна и го роди Каин, и рече: „Придобив човек од Господ!”

² Го роди уште и братот негов Авел. И Авел стана овчар, а Каин беше земјоделец.

³ По некое време Каин Му принесе на Господ дар од земните плодови;

⁴ а и Авел исто така принесе од првината на стадото свое и од нивната маст. И Господ погледна благонаклоно на Авел и на неговите дарови;

⁵ а на Каин и на неговите дарови не погледна благонаклоно. Затоа Каин многу се разлуту, и лицето му се намршти.

⁶ Тогаш Господ му рече на Каин: „Зошто се лутин? Зошто се помрачи лицето твое?”

⁷ Зарем, кога правиш добро, не си ведар во лицето? А ако не правиш добро, тогаш гревот е пред вратата: тој те влече кон себе, но ти надвладај го!”

⁸ И му рече Каин на својот брат Авел: „Да појдеме в поле!” А кога беа во полето, Каин скокна на својот брат Авел, и го уби.

⁹ Тогаш Господ (Бог) му рече на Каин: „Каде е братот твој, Авел?” А тој одговори: „Не знам; зарем јас сум чувар на брат ми?”

¹⁰ А (Господ) рече: „Што направи? Чуј! Крвта на братот твој вика од земјата кон Мене.

¹¹ Затоа да си проклет на земјата, што ја отвори устата своја да ја прими крвта на братот од раката твоја.

¹² Кога ќе ја обработуваш земјата, таа нема повеќе да ти дава изобилан род; ти ќе бидеш изгнаник и скитник по земјата!”

¹³ А Каин му рече на Господ: „Казната моја е толку голема, што не може да се носи.

24
2 Мојс
25,18-22

4,4
Евр 11,4

6
Јона 4,4

8
Мудр 10,3
1 Јн 3,12

10
Мт 23,35
Евр 12,24

- 14** Јов 15, 20-25
Изреки 28,17 **14** Ете, денес ме истеруваш од плодна-та земја, и од лицето Твое ќе се кријам и ќе бидам прогонет и скитник по земјата: значи, секој што ќе ме сретне, може да ме убие.”
- 15** Ез 9,4-6
Мт 18,22 **15** А Господ му рече: „Тоа нема да се случи; зашто, кој ќе го убие Каина, седумпати ќе се казни!” И му стави Господ знак на Каин, за да не го убие никој, кој ќе го сретне.
- 16** Дела 7,3 **16** И си отиде Каин од пред лицето на Господ, и се насели како прогонет во земјата Нод, источно од Едем.
- 23** 2 Мојс 21,23-25 **23**
- 24** Мт 18,22 **24**
- 26** 2 Мојс 3,14
Лк 3,38 **26**
- Поштомциџе на Каин**

17 И легна Каин со жената своја, и таа забрмени и го роди Енох. Потоа созида град и го нарече според името на својот син – Енох.

18 На Енох му се роди Ирад; а Ирад го роди Мехујаел; Мехујаел, пак, го роди Матусал, а Матусал го роди Ламех.

19 Ламех зеде две жени: на едната ѝ беше името Ада, а на другата Цила.

20 Ада го роди Јавал, тој е татко на оние што живеат во шатори со стада.

21 А на братот негов името му беше Јувал; тој беше татко на сите што свиреа на гусли и шупелки.

22 Цила, пак, го роди Тувал-Каин, кој беше ковач на секакви работи од бакар и железо; а сестра на Тувал-Каин му беше Ноема.

23 И им рече Ламех на жените свои, Ада и Цила: „Чујте го гласот мој, жени Ламехови; послушајте ги зборовите мои: убив човек поради рана и младич заради модрица.

24 Ако за Каин треба да се одмазди седумпати, за Ламех ќе се одмазди седумдесет и седумпати!”

25 Адам пак легна со жената своја, и таа му роди син, и му даде име Сит. Зашто (таа) рече: „Господ ми даде син место Авел, кого го уби Каин.”

26 И на Сит му се роди син, кого го нарече Енох. Тогаш почна да се призовува името Господово.

Родословот на ѝаѝријарсиџе од Адам до Ное

5,1
1,26

5 Ова е родослов на Адам: Кога Бог го создаде човекот, го создаде според образот Божји.

2 Маж и жена ги создаде, и ги благослови, и ги нарече – човечки суштества – во денот кога беа создадени.

3 Адам поживеа двеста и триесет години, кога му се роди (син) според подобие то негово и според образот негов, и му даде име Сит.

4 А откако го роди Сит, Адам поживеа уште седумстотини години, раѓајќи синови и ќерки.

5 И сите денови, што ги поживеа Адам, изнесуваа деветстотини и триесет години; потоа тој умре.

6 Сит, пак, поживеа двеста и пет години и му се роди Енох.

7 По раѓањето на Енох, Сит живееше уште осумстотини и седум години, раѓајќи синови и ќерки;

8 така поживеа Сит вкупно деветстотини и дванаесет години и потоа умре.

9 Енох, пак, имаше сто и деведесет години, кога му се роди Каинан.

10 А откако го роди Каинан, Енох живееше уште седумстотини и петнаесет години, раѓајќи синови и ќерки;

11 и така сите денови на Енох изнесуваа деветстотини и пет години; потоа тој умре.

12 Каинан, пак, поживеа сто и седумдесет години и го роди Махалалеил;

13 а по раѓањето на Махалалеил Каинан живееше уште седумстотини и четириесет години, раѓајќи синови и ќерки.

14 И така Каинан поживеа вкупно деветстотини и десет години; и умре.

15 А Махалалеил поживеа сто шеесет и пет години, и го роди Јаред.

16 По Јаредовото раѓање Махалалеил живееше уште осумстотини и триесет години, раѓајќи синови и ќерки.

17 А сите денови од животот на Махалалеил беа осумстотини деведесет и пет години; потоа тој умре.

18 Јаред, пак, поживеа сто шеесет и две години и го роди Енох;

22 ¹⁹ а откако го роди Енох, Јаред живееше уште осумстотини години, раѓајќи синови и ќерки.

24 ²⁰ Сите денови, пак, од животот на Јаред изнесуваа деветстотини шеесет и две години; и умре.

29 ²¹ Енох, откако поживеа сто шеесет и пет години, го роди Метушelah;

32 ²² а по раѓањето на Метушelah, Енох живееше според волјата Божја триста години, раѓајќи синови и ќерки.

²³ А сите денови на Енох изнесуваа триста шеесет и пет години.

6,1 ²⁴ И Енох, живејќи според волјата Божја, исчезна, бидејќи Бог го зеде.

3 ²⁵ Метушelah, пак, поживеа сто осумдесет и осум години, и го роди Ламех;

4 ²⁶ па, откако го роди Ламех, Метушelah живееше уште седумстотини осумдесет и две години, раѓајќи синови и ќерки;

²⁷ а сите денови од животот на Метушelah беа деветстотини шеесет и девет години; потоа умре.

²⁸ Ламех, пак, откако поживеа сто осумдесет и осум години, доби син.

²⁹ и го нарече Ное, велејќи: „Овој ќе нè утеши во работите наши и во трудот на рацете наши на земјата, што Господ ја проколна.”

³⁰ А откако се роди Ное, Ламех поживеа уште петстотини шеесет и пет години, раѓајќи синови и ќерки.

³¹ Така поживеа Ламех вкупно седумстотини педесет и три години; и умре.

³² Ное имаше петстотини години, кога ги роди (трите сина): Сим, Хам и Јафет.

Боџ решава да ги погуби луѓето

6 А кога луѓето почнаа да се множат на земјата, и ќерки им се народија, ² тогаш синовите Божји видоа дека ќерките човечки се убави и ги земаа, кои ги сакаа, за жени.

³ И рече Господ: „Духот Мој нема вечно да ги одржува во живот луѓето, зашто тие се плот; деновите нивни нека им бидат сто и дваесет години.”

⁴ А во тоа време имаше синови на земјата, особено кога синовите Божји

почнаа да влегуваат при ќерките човечки и тие почнаа да им раѓаат; тоа се силните луѓе, прочуени од старото време.

⁵ И Господ виде дека лошотиите меѓу луѓето на земјата се умножуваа, и дека сите мисли и помисли во срцата нивни беа зли во секое време.

⁶ И се покаја Господ што го беше создал човекот на земјата, па се натажи во срцето Свое.

⁷ И рече Господ: „Ќе ги истребам од земјата луѓето што сум ги создал – од човекот до добитокот, малите гадинки и небеските птици – бидејќи се каам што ги создадов.”

⁸ Но Ное најде милост во очите на Господ.

Боџ решава да го пошледи Ное

⁹ Еве го животот на Ное: Ное беше човек праведен и непорочен во својот род; Ное живееше според Божјата волја.

¹⁰ И му се родија на Ное три сина: Сим, Хам и Јафет.

¹¹ А земјата се израсипа пред лицето на Бога, и се исполни со неправда.

¹² И погледна Бог на земјата, и ете – таа беше расипана: бидејќи секое суштество беше се отклонило од својот пат на земјата.

¹³ И му рече Бог на Ное: „Крајот на секое суштество дојде пред очите Мои, зашто земјата се исполни со нивните злодела; и, еве, Јас ќе ги истребам од земјата.

¹⁴ Изгради си за себе ковчег од дрвото гофер², и направи прегради во ковчегот; потоа намачкај го со смола однатре и однадвор.

¹⁵ А изгради го вака: должината на ковчегот да биде триста лакти, ширината негова педесет лакти, а во висина да е триесет лакти.

¹⁶ Направи отвор на ковчегот, и засводи го на еден лакот одозгора; стави му и врата на ковчегот отстрана и нека има три ката во него: долен, среден и горен.

5

Ер 5,1-5
6,28
Пс 13,2-3

6

2 Мојс
32,13-15
1 Цар
15,35
Ер 18,8-10
26,3
Јона 4,2

8

18,3
2 Цар
15,25
Сир 44,17
Лк 1,30
Евр 11,7
3 Петр 2,5

9

5,22

13

18,20

14

1 Петр 3,20

² 6,14. Ова дрво било најверојатно од видот на кедарот или кипарисот; кои се цврсти и отпорни дрва.

17 <sup>Пс 28,10
92,2-4
3 Птр 2,5</sup> ¹⁷ Јас ќе пуштам потоп, вода, на земјата, за да го истребам под небото секое суштество, во кое има животен дух; сè, што е на земјата, ќе изгине.

18 <sup>9,9
17,2</sup> ¹⁸ Но со тебе Јас ќе направам Свој завет, а во ковчегот ќе влезеш ти, и со тебе и синовите твои, и жената твоја, и жените на синовите твои.

7,1 <sup>Мудр 10,4
1 Птр 3,20
3 Птр 2,5</sup> ¹⁹ И внеси во него исто така (од секаков добиток и од сите влекачи и) од сите животни, од секое суштество да има по две, за да останат со тебе во живот; од машки и од женски пол да бидат.

2 ^{5 Мојс 14} ²⁰ Од птиците според родот нивни, и од добитокот според родот негов, и од сите влекачи според нивниот род – од сите по две ќе влезат при тебе, за да останат живи (со тебе од машки и од женски пол).

²¹ И земи со себе секаква храна, со каква што се хранат, и чувај ја кај себе; тоа ќе биде храната за тебе и за нив!”

²² И направи Ное сè како што му заповеда Бог; така направи.

Ное влегува во ковчегој

7 И му рече Господ на Ное: „Влезете во ковчегот ти и целото твое семејство, бидејќи ти си единствениот праведен пред Мене во овој род,

² и земи со себе од секое чисто животно по седум од машки и женски пол, а од нечистите животни – по две, машки пол и женски пол;

³ исто така и од небеските птици (чисти) по седум, од машки и од женски пол, (и од сите нечисти птици по две, од машки и од женски пол) за да им се зачува родот нивни по целата земја.

⁴ Зашто по седум дена ќе пуштам дожд на земјата, што ќе се излива четириесет дена и четириесет ноќи, и ќе го истребам од земјата секое суштество, што сум го создал.”

⁵ И Ное направи сè што му заповеда Господ.

Големииот њојој

⁶ А Ное имаше шестотини години кога се случи потопот на земјата.

⁷ И влезе Ное во ковчегот, и синовите негови, и жената негова, и жените на синовите негови со него, заради водениот потоп.

⁸ И од чистите и од нечистите животни, и од птиците и од сè што се влечеше по земјата,

⁹ влегоа кај Ное во ковчегот по две, машко и женско, како што Бог му заповеда на Ное.

¹⁰ А по седмиот ден дојдоа водите од потопот на земјата.

¹¹ Во шестотата година од животот на Ное, во вториот месец од таа година, седумнаесеттиот ден од месецот, во тој ден бликнаа сите извори на големата бездна и се отворија окната небески;

¹² и се лиеше дожд на земјата четириесет дена и четириесет ноќи.

¹³ Во истиот ден во ковчегот влегоа Ное, неговите синови Сим, Хам и Јафет, и жената Ноева, и трите жени на синовите негови со нив.

¹⁴ Тие, и сите сверови според родот нивни, и добитокот според неговиот род, и сите гадинки, што се влечеа по земјата, според нивниот род, и сè што лета, според родот негов, сите птици и сè што има крилја,

¹⁵ влегоа во ковчегот кај Ное по две единки (од машки и женски пол) од секое суштество, во кое имаше животен дух;

¹⁶ и тие што влегоа, машки и женски пол влегоа од секое суштество, како што му беше заповедал Бог. Потоа Господ го затвори (ковчегот) однадвор.

¹⁷ Натопувањето на земјата потраја четириесет дена; водата надојде и го подзеде ковчегот; и тој се крена од земјата;

¹⁸ водата се засилуваше многу и се умножуваше на земјата, а ковчегот плувеше по површината на водата.

¹⁹ И нарасна водата на земјата толку многу, што ги покри сите високи планини, какви што има под целото небо;

²⁰ петнаесет лакти се издигаше водата над планините, откако ги покри.

²¹ Тогаш го изгуби животот секое суштество, што се движеше по земјата: и птиците, и добитокот, и сверовите, и

11

Ис 24,18
Пс 77,15-16
103,6-9
Јов 12,15
3 Птр 3,6

23

Ез 14,14

сите лазачи, што се влечат по земјата, и сите луѓе;

²² сè, што на копното имаше здив во ноздрите свои, изумре.

²³ И се истреби секое суштество што живееше на земјата: од човекот до добитокот, и лазачите, и птиците небески – сè беше истребено од земјата; останаа само Ное, и оние, кои беа со него во ковчегот.

²⁴ А водата беше над земјата сто и педесет дена.

Ное излегува од ковчејот

8 И си спомна Бог за Ное, и за сите ѕверови и за сиот добиток (и за сите птици и за сите влекачи), што беа со него во ковчегот; и навса Бог ветар на земјата, и водите запреа.

² Изворите на бездната и окната небески се затворија, и дождот од небото престана.

³ Водата почна постепено да опаѓа на земјата, и по сто и педесет дена намали.

⁴ И се запре ковчегот во седмиот месец на седумнаесеттиот ден на ридовите од планината Арарат.

⁵ Водата, пак, опаѓаше постепено до десеттиот месец; и во првиот ден од десеттиот месец се покажаа врвовите на планините.

⁶ А по четириесет дена го отвори Ное прозорецот на ковчегот, што го беше направил;

⁷ И пушти гавран, (за да види дали спаднала водата од земјата) кој откако одлета, полетувааше и долетувааше додека не се исуши земјата од водата.

⁸ Потоа пушти гулаб, за да види дали исчезнала водата од површината на земјата;

⁹ но гулабот, бидејќи не најде каде да застане со своите нозе, се врати кај него во ковчегот, зашто уште имаше вода по целата земја; и Ное ја спружи раката, го фати и го зеде кај себе во ковчегот.

¹⁰ Почека уште други седум дена, и повторно го пушти гулабот од ковчегот.

¹¹ Гулабот се врати кај него приквечер; и ете, во клунот свој тој имаше свеж маслинов лист; и Ное разбра дека се повлекла водата од земјата.

¹² Потоа почека уште седум дена, и (одново) го пушти гулабот, а тој повеќе не му се врати.

¹³ Во шестотини и првата година (од живот на Ное), во првиот ден од првиот месец, ја снеса водата од земјата; и Ное го отвори покривот на ковчегот, погледна и виде дека површината на земјата беше поисушена.

¹⁴ А на дваесет и седмиот ден од вториот месец, земјата беше сува.

¹⁵ Тогаш му рече Бог на Ное:

¹⁶ „Излезете од ковчегот, ти, жената твоја, синовите твои, и жените на синовите твои;

¹⁷ изведи ги со себе и сите животни, што се со тебе, од секое суштество, од птиците, добитокот и сите влекачи што лазат по земјата; нека се растурат по земјата, и нека се плодат и множат на земјата!”

¹⁸ И излегоа Ное, синовите негови, жената негова, и жените на синовите негови;

¹⁹ сите животни и сиот добиток и сите лазачи, сите птици – сè што се движи по земјата, според родот нивни, излегоа од ковчегот.

²⁰ И Му направи Ное жртвеник на Господ; и зеде од секој чист добиток и од сите чисти птици, и ги принесе на жртвеникот како жртви сепаленици.

²¹ И Господ го почувствува пријатниот мирис, па рече во срцето Свое: „Нема повеќе да ја проколнувам земјата поради човекот, зашто помислите на срцето човечко се зли уште од младини и нема повеќе да ги уништувам живите суштества, како што направив.

²² Отсега, па сè дури постои земјата, нема да престанат сеенето и жнеенето, студот и горештината, летото и зимата, деновите и ноќите.”

Божјо вештување за Ное

9 Тогаш Бог го благослови Ное и синовите негови, и им рече: „Плодете се и множете се, и полнете ја земјата (и завладејте со неа)!”

² А сите земни животни (и сиот земен добиток) и сите небески птици, и сè што

8,17

1,22

22

Ер 31,35-36
33,20

9,1

1,28

3 лази по земјата, и сите морски риби да се плашат од вас: во ваши раце се предадени.

³ Сè што се движи и живее, ќе ви биде храна; сè ви давам, како што ви ги бев дал зелените билки.

4 ⁴ Само не сместе да ги јадете живите суштества додека во нив има душа, односно крв!

5 ⁵ А за вашата крв, во која е вашиот живот, ќе барам сметка; од секој сврв ќе ја барам; ќе ја барам, исто така, душата човечка од раката на човек, од раката на братот негов;

6 ⁶ кој ќе пролее човечка крв, и неговата крв ќе се пролее од човечка рака; зашто човекот е создаден според образот Божји.

9 ⁷ Вие, пак, плодете се и множете се; ширете се на земјата и наполнете ја!"

11 ⁸ И му рече Господ на Ное и синовите негови со него, велејќи:

13 ⁹ „А Јас, еве, го поставувам заветот Мој со вас и со вашето потомство по вас,

15 ¹⁰ и со секоја жива душа, која е со вас, со птиците, и со добитокот, и со сите земни сврвови, што се со вас, со сè она што излегло од ковчегот, со сите земни животни;

¹¹ го поставувам заветот Мој со вас дека отсега нема веќе ни една плот да загина од потоп и дека повеќе не ќе има потоп да ја запустува земјата!"

¹² И рече Бог: „Еве го знакот на заветот, што го поставувам меѓу Мене и вас и меѓу секоја жива душа, која е со вас, за сите идни поколенија:

¹³ божилак Свој поставувам во облакот, за да биде знак на вечниот завет меѓу Мене и земјата.

¹⁴ Па кога облак ќе навеам на земјата, ќе (Ми) се појави божилакот во облакот,

¹⁵ и ќе си спомнам за заветот Мој, кој е меѓу Мене и вас и меѓу секоја душа, што живее во плот; и нема веќе да има потоп за да ја уништи секоја плот.

¹⁶ Божилакот ќе (Ми) биде во облакот, и Јас ќе го видам и ќе си спомнам за вечниот завет меѓу Бога и меѓу секоја жива душа во секоја плот, што е на земјата."

¹⁷ И му рече Бог на Ное: „Тоа е знакот на заветот, што го поставив меѓу Мене и меѓу секоја плот, што е на земјата!"

Тројцајџа синови на Ное

¹⁸ Синовите Ноеви, кои излегоа од ковчегот, беа: Сим, Хам и Јафет. Хам е татко на Ханан.

¹⁹ Тоа се трите сина Ноеви, и од нив се насели целата земја.

²⁰ А Ное почна да ја обработува земјата, и насади лозје.

²¹ И се напи од виното, па се опи, и легна гол среди шаторот свој.

²² А Хам, таткото на Ханан, ја виде голотијата на таткото свој, и излезе, та им го кажа тоа на обајцата браќа свои.

²³ Но Сим и Јафет зедоа облека, и, наметнуваќи ја на рамената свои, појдоа назадешкум и ја покрија со неа голотијата на таткото свој; лицата им беа свртени наназад, и тие не ја видеоа голотијата на својот татко.

²⁴ А кога се истрезни Ное од виното, дозна што му беше направил помладиот негов син,

²⁵ па рече, „Проклет да е Ханан; тој ќе биде слуга на слугите од браќата свои!"

²⁶ И уште рече: „Благословен да е Господ Бог Симов; а Ханан ќе му биде слуга!"

²⁷ Нека го рашири Бог Јафет, и тој нека живее во шаторите на Сим; а Ханан ќе му биде слуга!"

²⁸ И поживеа Ное по потопот триста и педесет години.

²⁹ А сè на сè поживеа Ное деветстотини и педесет години; потоа умре.

Народијџе на земјата

10 А ова е родословието на Ноевите синови: Сим, Хам и Јафет, на кои по потопот им се родија синови.

² Синовите на Јафет се: Гомер, Магог, Мадај, Јаван, Тувал, Мешех и Тирас.

³ А синовите Гомерови се: Ашкеназ, Рифат и Тогарма.

⁴ Синовите, пак, Јаванови се: Елиша, Тарсис, Китим и Роданим.

18
10,1-6

21
Изреки
23,29-35
Јудита 13,2
Сир 31,
25-27
Ефес 5,18

25
5 Мојс
27,16

26
Суд 1,28

10,2
Ез 27,13
38,6

6 ^{9,18 12,6} Од нив се разграанаа одделни народи во земјите нивни, секој според јазикот свој, според родот свој, и народот свој.

7 ^{3 Цар 10, 1-3} Хамовите синови се: Куш, Мицраим, Пут и Ханан.

8 ^{Мих 5,5} А синовите Кушови: Сева, Евила, Сафта, Рама и Сафтеха. Синовите, пак, Рамаови се: Сева и Дедан.

11 ^{Наум 1,1 3,19} Куш го роди Нимрод; тој започна да станува силен на земјата;

⁹ тој беше добар ловец пред Господ; затоа се вели: – добар ловец пред Господ, како Нимрод.

¹⁰ Во почетокот негови царства беа: Вавилон, Ерех, Акад и Калне, сите во земјата Сенаар.

¹¹ Од таа земја излезе Ашур, и ги сосида Ниневија, Ревот, Калах,

¹² и Ресен меѓу Ниневија и Калах; тој е голем град.

¹³ Од Мицраим произлегоа потомците на Луд, Енам, Лаав и Нафтух,

¹⁴ како и потомците на Патру и Каслух, од кои водат потекло Филистејците и Кафторимите.

¹⁵ А Ханан го роди својот првенец Сидон, и Хет,

¹⁶ потоа Јевусиј, Амориј, Гергесеј,

¹⁷ Евсеј, Аркиј, Синиј,

¹⁸ Арвадиј, Цамариј и Аматии. А потоа племињата ханански се раселија.

¹⁹ Пределите, пак, ханански беа од Сидон кон Герар сè до Газа, и потоа до Содом, Гомора, Адма и Цевоим, па сè до Лаша.

²⁰ Тоа се синовите Хамови, според се-мејствата нивни, според јазиците нивни, во нивните земји и во народите свои.

²¹ И на Сим му се родија синови, на постариот брат Јафетов, татко на сите синови Еверови.

²² А синовите Симови беа: Елам, Ашур, Арфаксад, Луд, Арам (и Каинан).

²³ Синовите, пак, Арамови се: Уц, Ул, Гетер и Маш.

²⁴ Арфаксад го роди (Каинан, Каинан го роди) Сала, а Сала го роди Евер.

²⁵ На Евер му се родија двајца синови: на едниот му беше име Фалек, зашто во неговото време се подели земјата, а името на брат му беше Јоктан.

²⁶ Јоктан го роди Алмодад, Шалеф, Хацармавет и Јерах,

²⁷ Хадорам, Узал и Дикла,

²⁸ па Овал, Авимасл и Сева,

²⁹ потоа Офир, Авила и Јовав – сите тие беа синови Јоктанови.

³⁰ Живеалиштата им беа од Меша до источната гора Сефар.

³¹ Тоа се Симовите синови според родовите нивни, според јазиците нивни, во нивните земји и според нивните народи.

³² Тоа се родовите на синовите Ноеви според нивните родословија, и според народите нивни. Од нив се рапирија народи по земјата после потопот.

Вавилонската кула

11 По целата земја имаше еден јазик и исти зборови.

² А кога луѓето се селеле од исток, најдоа рамнина во земјата Сенаар и се населија таму.

³ И си рекоа меѓу себе: „Ајде да правиме тули и на оган да ги печеме!“ И користеа тули наместо камен и земјана смола наместо вар.

⁴ Потоа рекоа: „Ајде да си сосидаме град и кула, висока до небото; и да се здобиеме со име, пред да се растуриме по целата земја!“

⁵ Тогаш Господ се спушти да го види градот и кулата, што ги сидаа синовите човечки.

⁶ И рече Господ: „Ете, еден народ се и сите имаат еден јазик; ова е само почеток на нивните настојувања. Наскоро ќе прават сè што ќе наумат!“

⁷ Ајде да слеземе и да им го збркаме нивниот јазик за да не се разбираат еден со друг што зборуваат!“

⁸ И така Господ ги растури оттаму по целата земја, и престанаа да го сидаат градот (и кулата).

⁹ Затоа тој се нарече Вавилон, зашто таму го збрка Господ јазикот на целата земја и оттаму ги растури Господ по целата земја.

Родословие на ѿаѿријарсиѿе од Сим до Авраам

¹⁰ Ова е родословието на Сим: Сим имаше сто години кога го роди Арфаксад, две години по потопот.

32

9,1
5 Моје 32,9

11,1

Мудр 10,5
Дела 2,1-11
Откр 7,
9-10

4

Сир 40,19

9

Ер 51,53
Јн 11,52

10

1 Лет 1,
17-27
Лк 3,34-36

БИТИЕ

12,1 И откако го роди Арфаксад, поживеа Сим петстотини години, раѓајќи синови и ќерки.
Ис 41,8-9
Мудр 10,5
Сир 44,
19-21
Дела 7,2-4
Евр 11,8-10

2 А Арфаксад поживеа сто триесет и шест години и го роди Каинан.
13,16
15,5
17,4
22,17
26,4
35,11
Ис 51,2
Гал 3,16

3 По раѓањето на Сала, Арфаксад живееше уште триста и триесет години, раѓајќи синови и ќерки.
18,18
22,18
26,4
27,29
28,14

4 По раѓањето на Фалек, Евер поживеа четиристотини и седумдесет години, раѓајќи синови и ќерки.
4 Мојс 24,9
Ер 4,2
Сир 44,21
Гал 3,8-9

13 А Фалек поживеа сто и триесет години и го роди Рагав.
18,18
22,18
26,4
27,29
28,14

14 А, откако го роди Рагав, Фалек поживеа двесте и девет години, раѓајќи синови и ќерки.
18,18
22,18
26,4
27,29
28,14

15 Рагав поживеа сто триесет и две години и го роди Серух;
18,18
22,18
26,4
27,29
28,14

16 А откако го роди Серух, Рагав поживеа двесте и седум години, раѓајќи синови и ќерки.
18,18
22,18
26,4
27,29
28,14

17 Серух поживеа сто и триесет години и го роди Нахор;
18,18
22,18
26,4
27,29
28,14

18 По раѓањето на Нахор, Серух по-

живеа двесте години, раѓајќи синови и ќерки.

24 Нахор, пак, поживеа седумдесет и девет години и го роди Тара;

25 по раѓањето на Тара, Нахор поживеа сто дваесет и девет години, раѓајќи синови и ќерки.

26 Тара поживеа седумдесет години и ги роди Аврам, Нахор и Аран.

27 А еве го родословието на Тара: Тара ги роди Аврам, Нахор и Аран; а Аран го роди Лот.

28 Аран умре кај таткото свој Тара во родната земја, во Ур Халдејски.

29 А Аврам и Нахор се оженија; името на жената Аврамова беше Сараја, а на жената Нахорова името ѝ беше Милка, ќерка на Аран, татко на Милка и Иска.

30 Сараја беше неплодна и немаше пород.

31 И го зеде Тара синот свој, и внукот од синот свој, Лот, син Аранов, и Сараја, снаата своја, жената на неговиот син Аврам; па излегоа заедно од Ур Халдејски за да појдат во земјата хананска; и дојдоа до Харан, каде и се населија.

32 И поживеа Тара во харанската земја двесте и пет години; и умре Тара во Харан.

АВРАМ

**Боѓ ѓо љовикува Аврам
да ја најуиши својата земја**

12 И му рече Господ на Аврам: „Излези од својата земја, и од родот свој, и од домот на татко си, (па појди) во земјата што ќе ти ја покажам Јас!

2 А од тебе ќе направам голем народ, и ќе те благословам, и името твое ќе го прославам и ти ќе бидеш благословен.

3 Ќе ги благословам оние, што тебе ќе те благословуваат, и ќе ги проколнам оние, што тебе ќе те проколнуваат и преку тебе ќе бидат благословени сите народи на земјата.”

4 Тогаш тргна Аврам, како што му кажа Господ, а со него појде и Лот.

Аврам имаше седумдесет и пет години кога излезе од Харан.

5 И ги зеде Аврам Сараја, жената своја, и Лот, братанецот свој, со целиот имот што го беа спечалиле, и слугите што ги беа придобиле во Харан, па излегоа за да отидат во земјата хананска.

**Аврам во земјата Ханан,
а љошоа во Еѓиџиѝ**

6 И Аврам ја помина таа земја по нејзината должина до местото Сихем, кај светото дрво во Море; а тогаш во таа земја живееја Хананци.

7 И му се јави Господ на Аврам и му рече: „Оваа земја ќе му ја дадам на

29

22,20-23

30

16,1

17,17-21

18,11-12

31

15,7

5

11,31

6

33,18-20

7

13,15

15,18

17,8

26,3-4

5 Мојс 1,

7-8

34,4

Дела 7,5

8 твоеото потомство.” И му подигна таму (Аврам) жртвеник на Господ, Кој му се јави.

10 ^{28,19} ^{26,1-11} ^{42,1-2} Потоа оттаму тој замина кон планината, на исток од Ветил, и таму го распуна шаторот свој; и Ветил му беше од запад, а Гај од исток; и таму Му подигна на Господ жртвеник, и го призва името на Господ, (Кој му се беше јавил).

⁹ А оттаму се крена Аврам и се упати кон југ.

¹⁰ Но имаше глад во таа земја и Аврам слезе во Египет да поживее таму; зашто гладот продолжи во оваа земја.

¹¹ И кога се доближувааше до Египет, ѝ рече на жената своја Сараја: „Еве, јас знам дека си убава жена;

¹² затоа, кога ќе те видат Египќаните, ќе речат – оваа му е жена – па ќе ме убијат, а тебе ќе те остават жива.

¹³ Туку, кажи дека си ми сестра, за да ми биде добро покрај тебе и да ме остават жив поради тебе.”

¹⁴ И кога дојде Аврам во Египет, Египќаните видоа дека таа е многу убава жена.

¹⁵ Ја видоа и дворјаните фараонов, па ја пофалија пред фараонот. И жената беше одведена во домот фараонов.

¹⁶ И поради неа Аврам живееше добро; имаше ситен и крупен добиток, магариња, слуги, слугинки, маски и камили.

¹⁷ Но Бог пушти големо зло на фараонот и на неговиот дом поради Сараја, жената Аврамова.

¹⁸ Тогаш фараонот го повика Аврам и му рече: „Зошто ми го направи тоа? Зошто не ми кажа дека ти е жена?

¹⁹ Зошто рече, сестра ми е, па јас сакав да ја земам за жена!? Сега, пак, ете ти ја жената, земи си ја и оди си!”

²⁰ И фараонот определи луѓе, кои го испратија Аврам и жената негова, со сè што имаше.

13 И тргна Аврам од Египет кон југ, со сè што имаше, тој, жената негова, а и Лот со нив.

Аврам и Лој се разделуваат

² А Аврам беше многу богат со добиток, со сребро и со злато.

³ И ги продолжи тој патувањата свои од Негев до Ветил, до местото, каде порано му беше поставен шаторот, меѓу Ветил и Гај;

⁴ до местото, каде најнапред беше подигнал жртвеник; и таму го призва Аврам името Господово.

⁵ А и Лот, кој одеше со Аврам, имаше ситен и крупен добиток и шатори.

⁶ И земјата беше тесна, за да живеат заедно, бидејќи имотот нивни беше толку голем, што не можеа да живеат заедно.

⁷ И стана караница меѓу пастирите на Аврамовиот добиток и пастирите на Лотовиот добиток. А во таа земја живееше тогаш Хананци и Перизијци.

⁸ Затоа Аврам му рече на Лот: „Не треба да се караме јас и ти, ни моите пастири со твоите пастири, зашто сме роднини.

⁹ Не е ли пред тебе целата земја? Оддели се од мене. Ако тргнеш ти на лево, јас ќе тргнам на десно; ако ти појдеш на десно, јас, пак, на лево.”

¹⁰ Тогаш Лот ги крена очите свои и ја виде целата околина јорданска, која, пред Бог да ги уништи Содом и Гомора, целата, сè до Сигор се напојуваше со вода, како рајот Божји и како земјата египетска.

¹¹ И Лот ја избра за себе целата околина јорданска; па појде Лот кон исток; и се поделија еден од друг.

¹² Аврам се насели во земјата хананска, а Лот се настани во околните градови, поставувајќи ги шаторите свои дупри до Содом.

¹³ Луѓето, пак, во Содом беа лоши, и многу грешни пред Господ.

¹⁴ И му рече Бог на Аврам, откако Лот се оддели од него: „Крени ги очите свои, на погледни од местото, каде што си сега, на север и на југ, на исток и на запад,

¹⁵ зашто целата земја што ја гледаш, ќе ти ја дадам тебе и на потомството твое до века;

13,2

24,35
Пс 111,1-3
Јов 1,3-10
Изреки
3,9-10

3

12,8

6

36,7

7

26,20

10

2,9
19,24-25

12

1 Мојс
19,17

15

12,7

18

23,2
4 Мојс
13,23
2 Цар 2,1

¹⁶ ќе го умножам потомството твое да биде колку што е песокот на земјата; ако некој може да го изброи песокот на земјата, ќе може да го изброи и потомството твое.

14,5

2 Мојс 17,8
5 Мојс 2,10

¹⁷ Стани и изоди ја оваа земја во долина и во широчина, зашто ќе ти ја дадам тебе (и на твоето потомство засекогаш)."

¹⁸ И Аврам ги крена шаторите свои, и отиде да се насели кај дабовите во Мамре, што беше кај Хеврон, и таму Му подигна жртвеник на Господ.

Аврам, царевите и Мелхиседек

14 Кога Амрафел беше пинарски цар, еласарски цар Арјох, еламски цар Кедорлаомер и гоимски цар Тидал,

² сите тие цареви започнаа војна против содомскиот цар Бера, против царот на Гомора Бирша, против царот на Адма Шинав, цеоимскиот цар Шемевр и со царот на Бела, односно Сигор.

³ Сите тие се собраа во долината Сидим, која сега е Солено Море.

⁴ Дванаесет години му служеа на Кедорлаомер, а во тринаесеттата се побунија.

⁵ Во четиринаесеттата дојде Кедорлаомер и царевите, кои беа со него, па ги поразија Рефаимците во Аштерот-Карнајим, Зузимците во Хам, Емимците во Шаве-Кирјатаим,

⁶ Хоријците во гората нивна Сеир, дури до рамнината Фаран, што е крај пустината.

⁷ А кога се вратија оттаму, дојдоа до изворот Мишпат, односно Кадис, и ја опустошија целата област амаликиска, како и Аморејците, кои живеаа во Хацапон-Тамар.

⁸ Тогаш излегоа царот содомски и царот на Гомора, царот на Адма, царот цеоимски и царот од Бела, односно Сигор, и појдоа во борба против оние во долината Сидим:

⁹ против Кедорлаомер, царот еламски, и Тидал, царот гоимски, и Амрафел, царот пинарски, и Арјох, царот еласарски; четири цара против пет.

¹⁰ Во долината Сидим имаше, пак, многу јами, од кои се вадеше асфалт. И побегнаа царот содомски и царот на Гомора, и паднаа во нив; а другите избегаа во планините.

¹¹ Победниците го зедаа сиот имот на Содом и Гомора и сета храна нивна, па си отидоа.

¹² Го зедаа и Лот, братанецот Аврамов, кој живееше во Содом, и имотот негов, и си отидоа.

¹³ А еден од оние, што се беа избавиле, дојде и му јави на Евреинот Аврам, кој тогаш живееше кај светите дрвја. Мамре, Аморецот, со браќата Ешкол и Анер беа Аврамови сојузници.

¹⁴ А кога Аврам чу дека му е заробен братанецот, ги вооружа слугите свои, триста и осумнаесет, кои се родија во неговата кука, и тргнаа во потера до Дан.

¹⁵ Тука ги распореди своите слуги и удри на нив ноќе, и ги разби, и ги гонеше до Хова, кој е северно од Дамаск.

¹⁶ И го поврати сиот имот и Лот, братанецот свој, со имотот негов, и жените и народот.

¹⁷ А царот содомски му излезе во пресрет, кога се враќаше, откако го разби Кедорлаомер и царевите, што беа со него, во долината Шаве, која е сега Долина на царевите.

¹⁸ И Мелхиседек, царот шалемски, изнесе леб и вино; а тој беше свештеник на Севишниот Бог,

¹⁹ па го благослови, велејќи: „Благословен да е Аврам од Севишниот Бог, Создателот на небото и земјата!

²⁰ Благословен да е и Севишниот Бог, Кој ги предаде непријателите твои во рацете твои!" И му даде (Аврам) десетти дел од сè.

²¹ А содомскиот цар му рече на Аврам: „Дај ми ги мене луѓето, а имотот земи си го за себе!"

²² Но Аврам му рече на царот содомски: „Ја кревам раката своја кон Севишниот Господ Бог, Создател на небото и на земјата,

²³ дека ни конец, ниту, пак, ремен од обувки, нема да земам од сè она, што е твое, да не речеш – јас го збогатив Аврам,

18

Пс 109,4
Евр 7,1

20

28,22

15,112,27
13,14-17
5 Мојс
33,29
Пс 27,7

²⁴ освен, она што изедоа момците, и освен делот на луѓето што одеа со мене: Анер, Ешкол и Мамре; тие нека го земат својот дел.”

2

Дела 7,5

Боѓ восїосїавува заветї со Аврам

55 Мојс 1,10
Евр 11,12

15 По оние настани беше упатено слово Господово кон Аврам во видение: „Не плаши се, Авраме! Јас сум ти закрила, и наградата твоја ќе биде многу голема.”

61 Мак 2,52
Рим 4,3
Гал 3,6
Јк 2,23

² А Аврам рече: „Господи, зошто ми се Твоите дарови кога сум без пород, а наследник во мојата кука е Елиезер од Дамаск?”

7

11,31

³ И пак рече Аврам: „Бидејќи, Ти не ми даде потомство, ете, затоа еден од слугите родени во куќата моја, ќе биде мој наследник.”

122,21
2 Мојс
12,40
Јов 4,12-16

⁴ Но Господ пак проговори: „Нема тој да ти биде наследник, туку оној, кој ќе произлезе од тебе, тој ќе ти биде наследник.”

13

Гал 3,17

⁵ Па го изведе надвор и му рече: „Погледни на небото и изброј ги ѕвездите, ако можеш да ги изброиш.” И му рече: „Толкаво ќе биде потомството твое.”

⁶ И Му поверува Аврам на Господ, и тоа му се засмета за праведност.

⁷ И му рече: „Јас сум Господ, Кој те изведе од Ур Халдејски за да ти ја дадам оваа земја да ја владееш.”

⁸ А тој рече: „Господи, Господи, по што ќе познаам дека ќе ја наследам?”

⁹ И му рече: „Принеси Ми јуница од три години, и коза тригодишна, и овен од три години, а и грлица и млад гулаб!”

¹⁰ И тој го зеде сето тоа, и ги пресече на половина и ги стави сите половици една спроти друга; само птиците не ги преполови.

¹¹ А птици грабливки слетуваа на лешевите; но Аврам ги бркаше.

¹² А кога сонцето беше на залез, го совлада Аврам длабок сон, и ете, го опфати голем мрак – и го обзеде ужас.

¹³ И Господ му рече на Аврам: „Знај дека потомците твои ќе бидат придојдени во туѓа земја, ќе робуваат и ќе ги мачат четиристотини години.

¹⁴ Но јас ќе го судам народот кај кого тие ќе бидат во ропство; потоа тие ќе излезат оттаму со големо богатство.

¹⁵ А ти ќе отидеш кај татковците свои во мир, и ќе бидеш погребан во среќна старост.

¹⁶ Тие, пак, во четвртото колено ќе се вратат ваму; зашто беззаконијата на Аморејците уште не го достигнале својот врв.”

¹⁷ А кога сонцето зајде и падна мрак, ете, дим како од печка и огнен пламен, помина меѓу оние делови.

¹⁸ Во тој ден Господ направи завет со Аврам, велејќи: „На потомството твое му ја давам оваа земја од реката во Египет до големата река Еуфрат:

¹⁹ Кенијците, Кенизијците, Кадмонијците,

²⁰ Хитијците, Перизијците, Рефаимците,

²¹ Аморејците, Хананците, (Евејците), Гергесејците и Јевусијците!”

Раѓањето на Исмаил

16 Но Сараја, жената на Аврам, не му раѓаше. А имаше таа слугинка Египќанка, по име Агара.

² И му рече Сараја на Аврам: „Ете, Господ ми ја затвори утробата за да не раѓам; туку влези кај слугинката моја, можеби ќе добијам деца од неа.” И Аврам ги послуша зборовите Сарајини.

³ И така, откако Аврам преседе десет години во земјата хананска, Сараја, жената Аврамова, ја зеде слугинката своја, Египќанката Агара, и му ја даде на мажот свој Аврам за жена.

⁴ И тој влезе кај Агара, и таа зачна; а кога виде дека зачна, ја презре господарката своја.

⁵ А Сараја му рече на Аврам: „Навредата моја е вина твоја; јас ти ја препуштив во прегратки слугинката моја, а таа, откако разбра дека зачна, започна да ме презира. Господ нека суди меѓу мене и тебе!”

⁶ Тогаш Аврам ѝ рече на Сараја: „Ете, слугинката твоја е во твои раце, прави со неа што сакаш!” И Сараја почна да ја угнетува, и таа избега од неа.

14Јудита 5,
6-10
Дела 7,6-7**18**12,7
17,2**20**2 Мојс
3,8.17
34,11
5 Мојс 7,1**16,1**21,9-21
Гал 4,24

7 <sup>25,18
2 Мојс
15,22</sup> Но ангел Господов ја најде кај изворот во пустината, кај изворот на патот за Сур.

9 ^{1 Птр 2,18} И ѝ рече (ангелот Господов): „Агаро, слугинко Сарајина, од каде доаѓаш и каде одиш?” А таа рече: „Бегам од Сараја, господарката моја.”

12 ^{25,12-18} Ангелот Господов пак ѝ рече: „Врати се кај господарката твоја и покори ѝ се!”

17,1 <sup>28,3
35,11
2 Мојс 6,3</sup> И ангелот Господов уште рече: „Ќе го умножам многу потомството твоје, така што не ќе може да се изброи.”

2 ^{9,9} И пак ѝ рече ангелот Господов: „Ете, ти си бремена и ќе родиш син, и ќе го наречеш со името Исмаил; бидејќи Господ ја чу маката твоја.”

5 <sup>Неем 9,7
Рим 4,17</sup> Тој ќе биде силен како диво магаре: раката негова ќе се крева против секого, и сечија рака ќе се крева против него; и ќе живее пред лицето на сите браќа свои.”

13 Тогаш (Агара) Го нарече Господа, Кој ѝ зборуваше: „Ти си Ел-Рои, Бог што гледа сè”, зашто рече: „Пред себе Го видов Бога и останав жива!”

14 Заради тоа тој извор се нарече Беер Лахај Рои – „Извор на живиот Кој ме гледа”, а се наоѓа меѓу Кадис и Беред.

15 И му роди Агара на Аврам син; и му стави (Аврам) на синот свој, кого го роди Агара, име Исмаил.

16 А Аврам имаше осумдесет и шест години кога Агара му го роди Исмаил.

Аврам станува Авраам

17 Аврам имаше деведесет и девет години кога му се јави Господ и му рече: „Јас сум Ел-Шадај – Бог семоќен, чекори по Мојот пат и биди непорочен!”

2 И ќе склучам завет меѓу Мене и тебе, и многу, премногу ќе те размножам.”

3 Аврам падна ничкум. А Бог продолжи да му говори и му рече:

4 „А ова е заветот Мој со тебе: ќе станеш татко на многу народи.

5 Затоа повеќе нема да се викаш Аврам, туку името ќе ти биде Авраам, бидејќи ќе те направам татко на многу народи;

6 и многу, премногу ќе те умножам, и ќе издигнам од тебе многу народи, и цареви ќе произлезат од тебе.

7 И ќе го поставам заветот Мој меѓу Мене и тебе и меѓу твоите потомци по тебе во нивните родови; ќе направам завет вечен, и ќе ти бидам Бог тебе и на потомците твои по тебе.

8 И ќе ти ја дадам тебе и на потомството твоје по тебе земјата, во која сега си доселеник, целата земја хананска во вечно владеење; и ќе им бидам Бог.”

9 И му рече Бог на Авраам: „Ти, пак, чувај го заветот Мој, ти и потомството твоје по тебе во нивните родови!”

10 Ова е заветот Мој меѓу Мене и вас и потомците твои (и по тебе со нивните поколенија), што ќе го чувате: секое машко од вас нека биде обрезано.

11 А ќе обрезаваат крајче од телото своје; тоа ќе биде знак на заветот меѓу Мене и вас.

12 Секое машко дете кога ќе наполни осум дена по раѓањето, низ целото ваше потомство, да биде обрезано: и роб роден во вашиот дом, и оној што ќе биде купен од странец, а не е од семејството твоје, со обрезање ќе се обреже робот од твојот дом и купениот.

13 Да, и робот роден во домот твој, и купениот мораат да бидат обрезањето, и така Мојот завет на вашето тело ќе остане вечен.

14 А необрежаното машко, на кое не ќе му се обреже крајче од телото негово (во осмиот ден), да се истреби од родот свој; таквиот го нарушил заветот Мој.”

15 И му рече уште Бог на Авраам: „А Сараја, жената твоја, не ја викај повеќе Сараја, туку името нека ѝ биде Сара³.

16 Јас ќе ја благословам, и ќе ти дадам син од неа; ќе ја благословам, и народи ќе потекнуваат од неа, и цареви на народи ќе излезат од неа.”

17 Тогаш падна Авраам ничкум и се насмеа, велејќи во себе: „Како може на човек од сто години да му се роди син? Зарем Сара на деведесет години ќе роди?”

18 И Авраам Му рече на Бога: „О, барем Исмаил да биде жив пред лицето Твоје!”

8
12,7
48,4

10
2 Мојс
12,48
Дела 7,8
Рим 4,11
Кол 2,11

12
2 Мојс
12,44
3 Мојс 12,3
Лк 2,21

13
Ез 37,26
Пс 104,8-10
Лк 1,72-73
Рим 9,4

15
18,9-15

17
18,12
21,6-9
Јн 8,56

³ 17,15. На еврејски Сара значи *принцеза*.

20 ^{25,12-16} ¹⁹ А Бог му рече на Авраам: „Навистина, Сара, жената твоја, ќе ти роди син и ќе го наречеш со името Исак; и ќе направам заветот Мој со него да биде завет вечен, и (да му бидам Бог) на потомството негово по него.

18,2 ^{Евр 13,2} ²⁰ А и за Исмаил те послушав; еве, го благословувам, и ќе го направам плоден, и многу ќе го умножам, многу; и ќе роди дванаесет кнезови, и од него ќе произлезе голем народ.

²¹ А заветот Мој со Исак ќе го направам кога ќе ти го роди Сара, догодина во ова време.”

²² Па, откако Бог го изговори тоа, се издигна Бог од Авраама.

²³ Авраам, пак, го зеде Исмаил, синот свој, и сите родени во домот негов, и сите купени, и сите машки домашни, им обреза крајче од телото нивно во истиот ден, како што му рече Бог.

²⁴ Авраам имаше деведесет и девет години кога му беше обреза крајче од телото негово.

²⁵ А Исмаил, синот негов, имаше тринаесет години кога му беше обреза крајче од телото негово.

²⁶ Во истиот ден беа обрезани Авраам и син му Исмаил,

²⁷ а со него заедно беа обрезани и сите домашни машки, како робовите, родени во неговиот дом, така и купените од туѓинци.

Боџ објавува дека Сара ќе има син

18 Потоа на Авраам му се јави Господ кај светите дрвја во Мамре, кога седеше пред вратата од шаторот свој, на пладнина.

² Откако ги крена очите свои, виде Тројца мажи како стојат спроти него. Откако ги виде, им притрча во пресрет пред вратата на шаторот (свој), и им се поклони доземи.

³ И рече: „Господи, ако сум нашол милост пред Тебе, немој да го одминеш слугата Свој!

⁴ Ќе Ви донесат малку вода и ќе ги измијат нозете Ваши, па одморете се малку под ова дрво!

⁵ И ќе Ви донесам малку леб за да се поткрепите штом веќе навративте кај

слугата Ваш, па тогаш продолжете (го својот пат).” Тие рекоа: „Направи, како што велиш!”

⁶ И Авраам отрча во шаторот кај Сара, и ѝ рече: „Замеси брзо три мери од најдоброто брашно и испечи погачи!”

⁷ Па отрча кај говедата и фати младо и згоено теле, и му го даде на момокот, и тој побрза да го зготви.

⁸ Па потоа изнесе масло и млеко и телето, што беше зготвено, и им принесе; и Тие јадеа, а тој самиот стоеше пред нив под дрвото.

⁹ Тогаш Тие го прапаа: „Каде е Сара, жената твоја?” А тој одговори: „Ене ја во шаторот.”

¹⁰ Еден, пак, од нив му рече: „Догодина во ова време, Јас пак ќе дојдам кај тебе, и Сара, жената твоја ќе има син.” А Сара слушаше на вратата од шаторот, зад него.

¹¹ Авраам и Сара беа стари – во поодминати години, и кај Сара беше престанало редовното кај жените.

¹² Затоа Сара се насмеа во себе, велјќи: „Сега ли, кога сум остарена, ќе ја имам оваа утеха? А и господарот ми е стар.”

¹³ Тогаш Господ му рече на Авраам: „Зошто се насмеа Сара (во себе), велјќи – Вистина ли е дека ќе родам, кога сум остарена?

¹⁴ Има ли нешто неможно за Господ? (Догодина) во ова време Јас пак ќе дојдам кај тебе, и Сара ќе има син.”

¹⁵ Но Сара не призна и рече: „Не се насмеав”, бидејќи се беше уплашила. А Тој ѝ рече: „Не, ти се насмеа!”

¹⁶ Потоа луѓето станаа и тргнаа кон Содом (и Гомора), а и Авраам појде со нив да ги испрати.

¹⁷ А Господ рече: „Ќе кријам ли од Авраам (Мојот слуга) што сакам да направам?

¹⁸ Та од Авраам ќе излезе голем и силен народ, и преку него ќе бидат благословени сите народи на земјата.

¹⁹ Затоа што го избрав за да им заповеда на синовите свои, и на домот свој по себе, да одат по патот Господов и да извршуваат правда и суд, и Господ ќе го

9
17,15-21

10
15,2-4
Рим 9,9

14
Мт 19,26
Лк 1,36-37
Евр 11,
11-12

16
Ер 15,1

17
Амос 3,7

18
12,3
Јн 15,15

19
Ер 23,5

21 исполни (сè) она, што му го вети на Авраам.”

22 ^{Пс 105,23} И Господ рече: „Голем викот е против Содом и Гомора, зашто гревовите нивни се претешки.”

24 ^{4 Мојс 16,22} ²¹ Затоа ќе слезам да видам дали е тоа токму така, како што доаѓа викот до Мене, или не.”

27 ^{Пс 143,3-4} ²² Оттаму луѓето тргнаа кон Содом, додека Авраам уште стоеше пред лицето на Господ.

²³ Тогаш Авраам се приближи и рече: „Зарем ќе го уништиш и праведниот со неправедниот?”

²⁴ Можеби во градот има педесетмина праведници; зарем ќе го погубиш и нема да му простиш на тоа место заради оние педесет праведници, што се во него?

²⁵ Не е можно така да постапиш Ти, да погубиш праведни со неправедни заедно, та исто да се случи со праведникот како и со неправедникот; не може да биде тоа од Тебе; зарем Судијата на целата земја нема да суди право?”

²⁶ И Господ рече: „Ако во градот Содом најдам педесетмина праведници, ќе го поштедам градот и целото место заради нив.”

²⁷ А Авраам одговори и рече: „Еве, се осмелив да Му проговорам на Господ, иако сум земја и пепел.

²⁸ Можеби има праведници за пет помалку од педесет; зарем заради тие пет ќе го сотреш целиот град?” Тој одговори: „Нема тоа да го направам, ако најдам четириесет и пет.”

²⁹ И го продолжи разговорот со Него и рече: „Можеби ќе се најдат таму четириесет?” Тој, пак, одговори: „Нема да го направам ни поради тие четириесет.”

³⁰ Потоа рече: „Нека не се налути Господ, ако речам – можеби ќе се најдат триесет?” – Тој рече: „Нема да го направам, ако најдам триесет.”

³¹ И пак рече: „Еве, се осмелувам одново да Му проговорам на Господ – можеби ќе се најдат дваесет?” „Нема да го уништам – рече – ни заради тие дваесет.”

³² Најпосле рече: „Нека не се налути, Господ, ако уште еднаш проговорам – можеби ќе се најдат десет?” – Тој рече: „Нема да го уништам ни заради оние десет.”

³³ И Господ замина, откако престана да зборува со Авраам; а Авраам се врати во своето место.

Лот се избавува од Содом

19 Оние два ангела стигнаа вечерта во Содом, кога Лот седеше кај портата содомска. А кога ги виде Лот, стана да ги пресретне, и се поклонил доземи.

² И рече: „Господари мои, влезете во куќата на слугата Ваш, да преноќевате, и измијте си ги нозете Свои; па утре рано, кога ќе станете, одете си по Својот пат.” А тие рекоа: „Не, тука ќе ноќеваме, на улица.”

³ Но тој настојуваше, и Тие појдоа по него и влегоа во домот негов. И тој ги нагости, им испече погачи, и јадеа.

⁴ И уште не беа легнале, а граѓаните содомски се насобраа околу куќата, стари и млади, целиот народ од сите краишта на градот.

⁵ И го повикаа Лот и му рекоа: „Каде се луѓето, кои дојдоа да ноќеваат кај тебе? Изведи ги кај нас за да ги познаеме.”

⁶ Лот излезе пред нив до влезот, и ја затвори вратата зад себе.

⁷ И им рече: „Браќа мои, немојте да правите зло!

⁸ Еве, имам две ќерки, кои уште не биле со маж; ќе ги изведам кај вас, па правете со нив што ви е угодно; само на овие луѓе не правете им ништо, бидејќи се дојдени под покривот на мојот дом.”

⁹ А тие му рекоа: „Мавни се оттука! Си дошол ваму да живееш како придојден, па, и ќе ни судиш ли? Сега со тебе ќе постапиме уште полошо отколку со нив!” Па навалија силно на човекот, на Лот, и се доближија за да ја скршат вратата.

¹⁰ Тогаш оние мажи ги протегнаа рацете свои надвор и го вовлекоа Лот кај себе, во куќата, и ја затворија вратата.

32

Ер 5,1
Ез 22,30

19,4

Суд 19,
22-24

8

3 Мојс
20,13
Рим 1,24,27

11 ^{4 Цар 6,18} А луѓето, кои беа пред куќната порта, ослепеа, од мал до голем, и не можеа да ја најдат вратата.

12 ^{3 Птр 2,6-8} Тогаш оние мажи му рекоа на Лот:

17 „Ако имаш зетови, синови или ќерки, или кој и да било свој во овој град сите нив изведи ги од ова место!”

Мт 24,
15-18

¹³ Зашто ние ќе го сотреме ова место, бидејќи викот против нив е голем пред Господ, па затоа нè испрати Господ да го уништиме.”

¹⁴ И излезе Лот, и им кажа на зетовите свои, кои требаше да се оженат за ќерките негови, и им рече: „Станете, одете си од ова место, зашто Господ ќе го сотре овој град!” Но на зетовите негови им се причини дека се шегува.

¹⁵ А кога зората зазори, навалија ангелите на Лот да побрза и му рекоа: „Стани, земи ја жената своја, и двете ќерки твои, што ги имаш, за да не загинете поради беззаконието на овој град!”

¹⁶ Но бидејќи тој се двоумеше, затоа ангелите, поради милоста Божја кон него, го фатија за рака него, жената негова, и двете ќерки негови, и ги изведоа, па ги оставија надвор од градот.

¹⁷ А кога ги изведоа надвор, еден од нив рече: „Спасувај ја душата своја и не обрнувај се назад, не запирај никаде во оваа долина! Побарај спас во планината, за да не загинеш.”

¹⁸ А Лот рече: „Немој, Господи!”

¹⁹ Еве, слугата Твој најде милост пред Тебе, и милоста Твоја е голема што ја направи кон мене, зашто ми го спаси животот; но јас не можам да бегам во планината, бидејќи ќе ме стигне злото и ќе загинам.

²⁰ Ене, во оној град; доста е близу, да побегнам таму, а местото е мало; таму ќе побегнам и ќе останам жив, благодарјќи на Тебе.”

²¹ А Тој му рече: „Еве, за твое добро ќе го сторам и тоа: нема да го уништам градот, за кој ми зборуваш.

²² Бегај побрзо таму, бидејќи не можам да направам ништо, додека не стигнеш онаму.” Заради ова оној град се нарече Сигор.

²³ И кога сонцето изгреа над земјата, Лот пристигна во Сигор.

²⁴ Тогаш излеа Господ врз Содом и врз Гомора дожд од сулфур и оган од небото.

²⁵ И ги сосипа оние градови и целата околина, и сите жители во тие градови, и сите растенија.

²⁶ Но жената Лотова, одејќи по него, погледна назад и се претвори во солен столб.

²⁷ А утредента рано, откако стана, Авраам отиде на местото, каде што беше стоел пред Господ;

²⁸ и погледна кон Содом и Гомора и на целата долина и виде: и, ете, се креваше дим од земјата како чад од силен оган.

²⁹ Но додека Бог ги уништуваше градовите во онаа област, се сети Бог на Авраам, па го изведе Лот од местото на погубувањето, кога ги сосипуваше Господ градовите, каде што живееше Лот.

Лоџ и неѓовиџе ќерки

³⁰ А Лот излезе од Сигор, и се настани во планината со двете ќерки свои; зашто се плашеше да живее во Сигор. И живееше во пештера со двете ќерки свои.

³¹ А постарата ѝ рече на помладата: „Нашиот татко е стар, а нема маж во земјава за нас, како што е обичај по целата земја.

³² Ајде да му дадеме на таткото наш вино, за да се опије; па да легнеме со него, за да го зачуваме потомството на нашиот татко!”

³³ И му дадоа вино на татко си во онаа ноќ; и влезе постарата и легна со таткото свој; а тој не сети ни кога легнала таа, ни кога станала.

³⁴ А утредента ѝ рече постарата на помладата: „Ете, ноќеска бев со својот татко. Да го опиеме со вино и вечерва: па влезе и ти легни со него, и ќе сочувате потомство од таткото наш!”

³⁵ И таа ноќ му дадоа на татко си вино; и влезе помладата и спиеше со него; а тој не разбра ни кога таа легнала, ни кога станала.

24

5 Мојс
29,23-24

26

Мудр 10,7

28

Амос 4,11
Мт 10,15
11,23

32

Авак 2,15

33

3 Мојс
18,6-7

20,212,10-20
26,1-11**3**

Мт 2,13

61 Цар
25,26
Јуда 1,24

³⁶ И обете ќерки Лотови зачнаа од таткото нивни.

³⁷ И постарата роди син, и го нарече Моав (велејќи: „Од татко ми е.” Тој е прататко на Моавците до денес.

³⁸ А и помладата исто роди син, и го нарече Бен-Ами (велејќи: „Тој е син од мојот род.”) Тој е прататко на Амонците до денес.

Авраам и Авимелех

20 Авраам оттаму тргна на југ, и се настани меѓу Кадис и Сур; и живееше некое време во Герар.

² Тогаш велеше Авраам за жената своја Сара дека му е сестра. (Зашто се плашеше да каже дека му е жена, да не би го убиле заради неа жителите на оној град). А царот герарски Авимелех испрати, да ја земат Сара.

³ Но Бог дојде кај Авимелех ноќе во сон, и му рече: „Ете, ќе умреш заради жената, која си ја зел, зашто таа има маж.”

⁴ А Авимелех не беше се допрел до неа, па рече: „Господи, зар ќе погубиш праведен народ?”

⁵ Нели самиот тој ми рече – „Сестра ми е” – а и таа самата рече „Брат ми е” – а јас тоа го направив простосрдечно и со чисти раце.”

⁶ Тогаш му рече Бог во сонот: „И јас знам дека тоа го стори со чисто срце, затоа те задржав да не грешиш пред Мене и не ти допуштив да се допреш до неа.

⁷ А сега врати му ја на човекот жената негова, зашто е пророк, и ќе се помоли за тебе, и ќе останеш жив. Ако не ја вратиш, знај дека ќе умреш и ти и сите твои.”

⁸ Утредента рано стана Авимелех, и ги повика сите слуги свои, и им го кажа сето тоа да го чујат. И тие многу се уплашија.

⁹ Тогаш Авимелех го повика Авраам и му рече: „Што направи ти со нас? Што ти згрешив, па сакаше да навлечеш на мене и на царството мое голем грев? Ми го направи она, што никој не го прави.”

¹⁰ И уште му рече Авимелех на Авраам: „Што имаше на ум, кога го направи тоа?”

¹¹ А Авраам одговори: „Си помислив дека во ова место нема страв Божји, па ќе ме убијат поради жената моја.

¹² А всушност и ми е сестра: по татко, но не и по мајка: и се омажи за мене.

¹³ А кога ме изведе Господ од домот на мојот татко, јас ѝ реков: направи ми добро и кажувај за мене во секое место каде што ќе дојдеме: „Брат ми е.”

¹⁴ Тогаш Авимелех зеде ситен и крупен добиток, и слуги, и слугинки, и му ги даде на Авраам, и му ја врати Сара, жената негова.

¹⁵ И му рече Авимелех (на Авраам): „Еве, земјата моја е пред тебе; и каде што ти е угодно, насели се!”

¹⁶ А на Сара ѝ рече: „Еве, му дадов на твојот брат илјада шекели сребро: тоа нека биде доказ дека си виновна, и пред сите си оправдана.”

¹⁷ Авраам, пак, Му се помоли на Бога, и Бог ги исцели Авимелеха, и жената негова, и слугинките негови, и тие почнаа да раѓаат;

¹⁸ зашто Господ ги беше затворил сите утроби во домот на Авимелех поради Сара, жената Авраамова.

Раѓањето на Исак

21 И Господ милостиво погледна на Сара, како што беше рекол, и постапи Господ со Сара според зборовите Свои.

² Сара зачна и му роди на Авраам син во староста негова, во времето што Господ му го беше објавил.

³ И Авраам го нарече синот што му се роди, што му го роди Сара, со името Исак.

⁴ И го обреза Авраам синот свој Исак во осмиот ден, како што му беше заповедал Господ.

⁵ Авраам имаше сто години кога му се роди синот Исак.

⁶ Сара, пак, рече: „Господ ми нанесе смеа; кој ќе чуе за мене, ќе ми се смее.”

⁷ И рече: „Кој би рекол дека Сара на Авраам ќе му дои деца? Зашто му родив син во староста негова.”

11Изреки
16,6**17**5 Мојс
32,40
4 Цар 20,5**21,1**17,15-21
18,9-15**4**

Дела 7,8

8-16 *Авраам ги испитува Агара и Исмаил*

Гал 4,22-31

⁸ Детето порасна и беше одбиено од цицање. А Авраам приреди голема гозба во оној ден кога го одбија Исак, (синот негов).

10

Јн 8,33-35

12

Рим 9,7

Евр 11,18

15

3 Цар 19,3-4

17

16,7-8

18

17,20

⁹ Виде Сара дека синот на Агара Египќанката, што му го роди таа на Авраам, се потсмева (на нејзиниот син Исак),

¹⁰ па му рече на Авраам: „Истерај ја оваа робинка со синот нејзин, зашто синот на оваа робинка не бива да стане наследник со мојот син Исак!“

¹¹ А тоа на Авраам му причини голема мака, поради синот негов.

¹² Но Бог му рече на Авраам: „Нека не ти е криво заради детето и робинката! Сè што ќе ти рече Сара, послушај го гласот нејзин, зашто по Исак ќе произлезе потомството твое.

¹³ А и од синот на робинката ќе издигнам (голем) народ, зашто тој е семе твое.“

¹⁴ И Авраам стана утредента рано, зеде леб и мев со вода, и ѝ даде на Агара, ставајќи ѝ го тоа на грб, и детето, па ја отпушти. И таа тргна и се заскита по пустината кај Вирсавија.

¹⁵ А кога снема вода во мевот, таа го остави детето под една грмушка,

¹⁶ а самата отиде далеку, колку што со стрела може да се дофрли, и седна спроти него; зашто велеше: „Не можам да ја гледам смртта на моето дете!“ И седејќи спроти него, почна гласно да плаче.

¹⁷ Но Бог го чу гласот на детето и ангел Божји ѝ викна на Агара од небото и ѝ рече: „Што ти е, Агаро? Не плаши се, бидејќи Бог го чу гласот на детето оттаму, каде што е.

¹⁸ Стани, крени го детето и фати го за рака; зашто од него ќе направам голем народ.“

¹⁹ И Бог ѝ ги отвори очите, и таа виде извор со (жива) вода; и отиде, па го наполни мевот со вода, и го напои детето.

²⁰ А Бог беше со детето, и тоа порасна, и заживеа во пустината, и стана стрелец со лак.

²¹ Тоа живееше во пустината Фаран. И мајка му негова му зеде жена од земјата египетска.

Авраам склучува сојуз со Авимелех

²² Во тоа време Авимелех, во пријателство на (неговиот сват Охозат и на) Пихол, војводата негов, му рече на Авраам: „Бог е со тебе во сè што правиш.

²³ А сега заколни ми се овде во Бога дека нема да ми напакостим ни мене, ни на синот мој, ниту на внукот мој; туку дека ќе постапуваш добро со мене и со земјата, во која си гостин, како што постапував јас со тебе.“

²⁴ И рече Авраам: „Се заколнувам!“

²⁵ Тогаш Авраам го прекори Авимелех за изворот што го беа присвоиле слугите Авимелехови.

²⁶ А Авимелех му рече: „Не знам кој го направи тоа; ниту ти ми кажа, ниту, пак, чув за тоа до денес.“

²⁷ А Авраам зеде ситен и крупен добиток, и му ги подари на Авимелех, и тие двајцата склопија сојуз.

²⁸ Потоа Авраам одвои седум јагниња од стадото.

²⁹ А Авимелех му рече на Авраам: „Зошто се овие седум јагниња што ги одвои?“

³⁰ Авраам, пак, одговори: „Прими ги од моја рака овие седум јагниња, за да ми бидат сведоштво дека јас сум го ископал оној кладенец.“

³¹ Затоа она место се нарече Вирсавија, бидејќи тука се заколнаа обајцата.

³² Откако склопија сојуз во Вирсавија, Авимелех (и неговиот сват Охозат) и Пихол, војводата негов, се кренаа и се вратија во земјата филистејска.

³³ И (Авраам) насади шумичка во Вирсавија, и таму го призва името на Господ, Вечниот Бог.

³⁴ Авраам живееше во земјата филистејска како придојден долго време.

Авраам е гоштов да го жртвува Исак

22 По тие настани Бог, испитувајќи го Авраам, рече: „Аврааме!“ А тој одговори: „Еве ме!“

² Бог продолжи: „Земи го синот твој единец Исак, кого што многу го сакаш,

22

26,26-33

23

Евр 11,9

27

31,44-45

31

26,33

33

4,26

Ис 40,28

22,1

1 Мак 2,52

Сир 44,20

Евр 11,

17-19

2

Мих 6,7

Мт 10,37

Јк 2,21-23

9 па оди во земјата Морија, и принеси го таму како жртва сепаленица на една горичка што ќе ти ја покажам!”

12 <sup>2 Мојс 20,20
Јн 3,16
Рим 8,32
Евр 11,17</sup> ³ И утредента рано, откако стана, Авраам го оседла магарето свое, зеде со себе двајца од слугите свои и Исак, синот свој; па, откако нацени дрва за жртвата, се крена, и појде на местото, за кое му рече Бог.

⁴ На третиот ден, кревајќи ги очите свои, Авраам го здогледа местото оддалеку.

⁵ И им рече Авраам на слугите свои: „Останете вие овде со магарето, а јас и детето ќе одиме онаму, па откако ќе се помолиме, ќе се вратиме кај вас.”

⁶ И зеде Авраам дрва за жртвата, му ги натовари на Исак, синот свој, а самиот тој зеде во свои раце оган и нож; па отидоа обајцата заедно.

⁷ Тогаш му рече Исак на Авраам, таткото свој: „Татко!” А тој одговори: „Што е, синко!” А тој рече: „Ете оган и дрва, а каде е јагнето за жртва?”

⁸ А Авраам одговори: „Бог ќе си прибави, синко, јагне за жртва.” И обајцата го продолжија патот заедно.

⁹ И стигнаа до местото, за кое му беше рекол Бог. Тука Авраам направи жртвеник, и кладе дрва на него, а откако го врза Исак, синот свој, го стави на жртвеникот врз дрвата.

¹⁰ Тогаш Авраам ја пружи раката своја и го зеде ножот да го заколе синот свој,

¹¹ но ангел Господов викна од небото, и рече: „Аврааме! Аврааме!” А тој одговори: „Еве ме!”

¹² И ангелот продолжи: „Не кревај ја раката своја на детето, и не прави му ништо! Еве, сега знам дека се плашиш од Бога штом не го пожали ни синот свој единец заради Мене.”

¹³ И Авраам ги крена очите свои и погледа: а тоа – зад него овен, кој се беше сплеткал со роговите во гасталакот. И Авраам отиде, го зеде овенот и го принесе како жртва сепаленица место синот свој (Исак).

¹⁴ И го нарече Авраам ова место: „Јахве Јерае”⁴ Затоа и денес се вели: „На горичката Господ се јави.”

⁴ 22,14. Господ ќе предвиди!

¹⁵ А ангелот Господов повторно го викна од небото Авраам,

¹⁶ и рече: „Се колнам во Себе – вели Господ – кога така направи, и не го пожали синот свој единец, (заради Мене),

¹⁷ Јас ќе те благословам и преблагословам, и потомството твое ќе го умножам и преумножам како ѕвездите на небото и како песокот на морскиот брег! А потомците твои ќе ги завладеат градовите на непријателите свои.

¹⁸ И ќе бидат благословени преку потомството твое сите народи на земјата, зашто го послуша Мојот глас.”

¹⁹ Тогаш Авраам се врати кај слугите свои, и се кренаа, па се вратија заедно во Вирсавија. И живееше Авраам во Вирсавија.

²⁰ По тие настани му јавија на Авраам: Ете, и Милка му роди синови на братот твој Нахор:

²¹ Уц, неговиот првенец, брат му Буз, и Кемул, таткото на Арам,

²² Хазо, Пилдаш, Идлаф и Ветуил.

²³ Од Ветуил се роди Ревека. Овие (осумте) му ги роди Милка на Нахор, братот на Авраам.

²⁴ А неговата наложница, по име Реума, ги роди овие: Тевах, Гахам, Тахаш и Мааха.

Авраам кујува гроб за Сара

23 Сара поживеа сто и дваесет и седум години; тоа се годините на Сариниот живот.

² И умре Сара во градот Кирјат-Арба, (кој е во долината) а тоа е Хеврон, во земјата хананска. И дојде Авраам да ја изжали и да ја исплаче.

³ А кога се оддели Авраам од покојницата своја, им рече на синовите Хетеови, велејќи:

⁴ „Странец сум и придојден кај вас; дајте ми да имам гроб кај вас, за да ја погребам покојницата своја.”

⁵ А синовите Хетеови му одговорија на Авраам, велејќи:

⁶ „Чуј нè, господаре наш; ти си кнез Божји меѓу нас; погребѝ ја покојницата своја во најдоброто од нашите места за погреб; никој меѓу нас нема да ти одбие

16
Евр 6,13

17
12,2
15,5
16,10
32,13

18
12,3

23
24,15
25,20
28,2

23,4
Евр 11,13

9 погребно место за да можеш да ја погребеш покојницата своја таму!”

2 Цар
24,24

15 Тогаш стана Авраам и му се поклони на народот од земјата на синовите Хетеови,

Ер 32,9

⁸ и им рече (Авраам), велејќи: „Ако сакате да ја погребам покојницата своја, послушајте ме – речете му за мене на Ефрон, синот Цохаров.

⁹ Нека ми ја даде пештерата Махпела, која е на крајот од нивата негова; за пари нека ми ја даде, колку што чини, за да имам гробница меѓу вас!”

¹⁰ А Ефрон седеше меѓу синовите Хетеови. И му одговори Ефрон Хити-ецот на Авраам, пред синовите Хетеови, и тоа гласно, да чујат сите, кои влегуваа низ градските порти, велејќи:

¹¹ „Не, господаре; послушај ме: нивата, и пештерата во неа, ти ја давам; пред синовите на народот мој ти ја подарувам, погребни ја покојницата твоја.”

¹² А Авраам му се поклони на народот од таа земја,

¹³ и му рече на Ефрон гласно, пред ситот народ, велејќи: „Ако сакаш, почуј ме: ќе ти дадам колку што чини нивата, земи од мене, па тогаш ќе ја погребам покојницата своја таму.”

¹⁴ А Ефрон му одговори на Авраам и рече:

¹⁵ „Господаре мој, чуј ме; земјата чини четиристотини шекели сребро; што е тоа за мене и за тебе? Затоа погребни ја покојницата твоја!”

¹⁶ И Авраам, откако го ислуша Ефрон, му го измери сребротото, што го кажа тој пред синовите Хетеови, четиристотини шекели сребро, како што врвеше тогаш меѓу трговците.

¹⁷ И кај нивата Ефронова кај Махпела спроти Мамре, нивата и пештерата што е во неа и сите дрвја во нивата и во нејзините предели наоколу,

¹⁸ станаа сопственост на Авраам пред синовите Хетеови, пред сите кои влегуваа во тој град.

¹⁹ Потоа ја погреба Авраам Сара, жената своја, во пештерата Махпела на нивата спроти Мамре; а тоа е Хеврон, во земјата хананска.

²⁰ Така Авраам ја придоби од синовите Хетеови нивата и пештерата во неа, за да има сопствена гробница.

Женидбајќа на Исак и Ревека

24 А Авраам беше веќе стар и во години. Господ го беше благословил во сè.

² И му рече Авраам на слугата свој, на најстариот во домот негов, кој управуваше со целиот негов имот: „Стави ја раката своја под бедрото мое

³ и заколни ми се во Господ Бог на небото и Бог на земјата дека нема да земеш жена за синот мој (Исак) од ќерките ханански, меѓу кои живеам,

⁴ туку ќе отидеш во земјата моја, каде што се родив, (и во моето племе) и ќе му доведеш жена на синот мој Исак (оттаму).”

⁵ А слугата му рече: „Можно е девојката да не сака да појде со мене во оваа земја; да го одведам ли синот твој во земјата, од која си се иселил?”

⁶ А Авраам му рече: „Гледај да не го одведеш синот мој таму.

⁷ Господ, Бог на небесата, (и Бог на земјата) Кој ме зеде од домот на таткото мој и од земјата, каде што сум роден, и Кој ми рече и ми се заколна, велејќи: „(на тебе и) на потомството твое ќе му ја дадам оваа земја”, Тој ќе испрати ангел свој пред тебе, и ти ќе доведеш жена за синот мој оттаму.

⁸ Ако, пак, девојката не сака да појде со тебе, тогаш нека ти е простена клетвата моја; само синот мој (Исак) не враќај го таму!”

⁹ И ја стави слугата раката своја под бедрото на Авраам, господарот негов, и му се заколна во тоа.

¹⁰ Потоа слугата зеде десет камили од камилите на господарот свој и тргна; со себе зеде и од драгоценостите на господарот свој. Тогаш стана и отиде во Месопотамија, во градот Нахоров.

¹¹ И ги остави камилите надвор од градот, покрај изворот, приквечер кога жените излегуваат да полнат (вода).

¹² И рече: „Господи, Боже на господарот мој Авраам, испрати ми ја денес во пресрет онаа, која ја барам, и напра-

24,1
12,2-3
24,35

3

5 Мојс 7,
3-4

7

12,7
Неем 1,4-5

8

Ис.н. 2,20

11

29,2-10
2 Мојс 2,16

15 ви му милост на господарот мој Авраам.
Ис 65,24

17 ^{Јн 4,7} Еве, јас ќе стојам крај овој извор, и ќерките на градските жители ќе дојдат да налеат вода.

22 ^{Ез 16,11-12} ¹⁴ И на која девојка ќе ѝ речам – „Наведни ја стомната своја да пијам’ – а која ќе рече – „На, пиј, и камилите твои ќе ги појам (додека не престанат да пијат)’, неа си ја определил за слугата Твој Исак; и по тоа ќе разберам дека му правиш милост на господарот мој (Авраам).”

¹⁵ И додека тој уште зборуваше во себе, а ете Ревека, ќерката на Ветуил, синот на Милка, жената на Нахор, чиј брат е Авраам, дојде со стомната на рамо.

¹⁶ А беше многу убава девојка, која маж уште не ја беше познал. Таа слезе при изворот, ја наполни стомната, па појде угоре.

¹⁷ Тогаш слугата излезе пред неа и рече: „Дај ми да се напијам малку вода од стомната твоја!”

¹⁸ А таа одговори: „Еве, пиј, господаре.” И брзо ја спушти стомната на раката своја, и му даде да пие, чекајќи додека не се напише.

¹⁹ А кога се напои, му рече: „И на камилите твои ќе им налевам додека не се напијат (сите).”

²⁰ И веднаш ја истури стомната своја во поилото, и пак отрча до изворот да ја наполни, и им наlea на сите камили негови.

²¹ А човекот ја гледаше со восхит и молкум, сакајќи да узнае дали го благословил Господ патот негов или не.

²² А откако камилите се напоија, човекот извади златна обетка, тешка една бека, и две гривни за нејзините раце, од десет шекели злато,

²³ (па ја запраша и) рече: „Чија ќерка си? Кажи ми: има ли во куќата на таткото твој место за преноќевање?”

²⁴ А таа му одговори: „Јас сум ќерка на Ветуил, синот на Милка, која му го роди на Нахор.”

²⁵ И уште му рече: „Има кај нас многу слама и крма; а и место за ноќевање.”

²⁶ Тогаш човекот се наведна и Му се поклони на Господ,

²⁷ па рече: „Нека е благословен Господ Бог на господарот мој Авраам, Кој не го остави господарот мој без Своја милост и Својата верност. Господ ме доведе по прав пат во домот на братот од господарот мој.”

²⁸ Девојката, пак, отрча дома и сето ова го кажа на својата мајка.

²⁹ А Ревека имаше брат, по име Лаван. Лаван побрза кон човекот крај изворот.

³⁰ Откако ги виде обетката и гривните на рацете од сестрата своја и чу кога сестра му Ревека рече – вака ми зборуваше човекот – тогаш појде кај човекот; а тој стоеше со камилите кај изворот.

³¹ И (му) рече: „Дојди ти, кој си благословен од Господ; зошто да стоиш надвор? Јас ја приготвив куќата; а има место и за камилите.”

³² Тогаш човекот дојде во куќата; и ги растовари камилите; и им дадоа слама и крма на камилите, а му донесоа и вода за нозете негови и за луѓето, кои беа со него, за да ги измијат.

³³ И им поставија храна да јадат. Но тој рече: „Нема да јадам додека не кажам за што сум дојден.” И му рекоа: „Зборувај!”

³⁴ Тогаш рече: „Јас сум слуга Авраамов.

³⁵ Господ го благослови господарот мој многу, та стана богат; и му даде овци и говеда, сребро и злато, и слуги и слугинки, и камили и магариња.

³⁶ А Сара, жената на господарот мој, во старост му роди син на господарот мој, и тој му го даде целиот свој имот.

³⁷ Мене, пак, ме заколна господарот мој, велејќи: „Немој да му доведеш на синот мој жена од ќерките на Хананците, во чија земја живеам;

³⁸ туку појди во домот на таткото мој, кај роднините мои, и оттаму земи жена за синот мој.”

³⁹ А јас му реков на господарот мој: „Можеби девојката не ќе сака да појде со мене!?”

⁴⁰ А тој ми рече: „Господ, во чие присуство ќе одиш, ќе испрати ангел Свој

35
13,2

44
Изреки
19,14

со тебе, и ќе ти го покаже патот твој до целта и ти ќе земеш жена за синот мој од родот мој, од домот на таткото мој.

⁴¹ Тогаш ќе ти биде простена клетвата моја, кога ќе отидеш кај роднините мои; а и ако не ти ја дадат, ќе бидеш ослободен од клетвата моја.’

⁴² И кога дојдов денес на изворот, реков: Господи, Боже на господарот мој Авраам, ако си ме упатил на прав пат, по кој одам,

⁴³ еве, јас ќе застанам крај изворот, (и ќерките на жителите на градот ќе доаѓаат да полнат вода) и на девојката, која ќе дојде да налее вода, ќе ѝ речам – Дај ми да се напијам малку вода од стомната твоја, –

⁴⁴ и ако таа ми одговори – Еве, и ти пиј, и на камилите твои ќе им налеам – таа нека биде жената, која Господ ја определил за синот на господарот мој (својот слуга Исак; по тоа и ќе дознаам дека Ти покажуваш милост над мојот господар Авраам).

⁴⁵ Јас уште не го изреков тоа во срцето свое, а Ревека дојде со стомната на рамо, и слегувајќи на изворот, налее; а јас ѝ реков – ‘Дај ми да се напијам.’

⁴⁶ И таа веднаш ја спушти стомната (од рамото в рака) и рече – ‘Еве, пиј ти; и камилите твои ќе ги напојам.’ – Се напив, и камилите мои ги напои.

⁴⁷ Тогаш ја прашав и реков: – ‘Чија ќерка си?’ А таа одговори: – ‘Јас сум ќерка на Ветуил, синот на Нахор, кого му го роди Милка’. Тогаш ѝ ги ставив обетките и гривните на рацете нејзини.

⁴⁸ Па Му се поклонив на Господ; и Го благословив Господ Бог на господарот мој Авраам, Кој ме поведе по правиот пат да ја земам ќерката од братот на господарот мој за неговиот син.

⁴⁹ А сега кажете ми: Ќе му направите ли милост и правда на господарот мој, или не? Ако, пак, не сакате, кажете ми, и јас ќе тргнам надесно или налево.”

⁵⁰ А Лаван и Ветуил одговорија: „Од Господ дојде ова; ние не можеме да ти кажеме ни лошо, ни добро.

⁵¹ Ете, Ревека е пред тебе, земи ја, па оди, и нека му биде жена на синот од

твојот господар, како што рекол Господ.”

⁵² А кога ги чу слугата Авраамов зборовите нивни, Му се поклонил на Господ доземи.

⁵³ Потоа слугата извади златни и сребрени работи, и облека, и ѝ ги даде на Ревека; а и на братот нејзин и на мајката нејзина им даде скапи подароци.

⁵⁴ Па јадеа и пиеја, тој и луѓето што беа со него, и ноќеваа. А утредента кога станаа, тој рече: „Пуштете ме да се вратам кај господарот мој!”

⁵⁵ А братот нејзин и мајка ѝ рекоа: „Нека остане девојката кај нас макар уште десет дена, па тогаш одете.”

⁵⁶ Но тој им рече: „Не задржувајте ме, зашто Господ го благослови мојот пат; пуштете ме да си одам кај господарот мој!”

⁵⁷ А тие рекоа: „Да ја викнеме девојката, и да ја прашаме, што ќе рече таа.”

⁵⁸ И ја повикаа Ревека, па ѝ рекоа: „Сакаш ли да одиш со овој човек?” А таа одговори: „Сакам.”

⁵⁹ И ја пуштија Ревека, сестрата своја, и доилката нејзина, со слугата Авраамов и луѓето негови.

⁶⁰ Ја благословија Ревека и ѝ рекоа: „Сестро наша, да се народат од тебе илјади и илјади, и потомството твое да ги завладее домовите на непријателите твои!”

⁶¹ И стана Ревека со слугинките, и се качија на камилите, и тргнаа со човекот. Така слугата ја зеде Ревека и си отиде.

⁶² А Исак беше допол од Беер Лахај Рои, зашто живееше во јужниот крај.

⁶³ Приквечер излезе Исак во полето да се прошета, па ги крена очите: а тоа – ете, камилите идат.

⁶⁴ Ревека, откако ги подигна очите свои и го виде Исак, слезе од камилата

⁶⁵ и го праша слугата: „Кој е оној човек, што преку полето ни доаѓа во пресрет?” А слугата одговори: „Тоа е господарот мој.” – Тогаш таа зеде превез, па се покри.

⁶⁶ И му раскажа слугата на Исак сè што беше направил.

⁶⁷ Тогаш Исак ја одведе во шаторот

60
28,3

62
16,14
25,11

67 на Сара, мајката своја, и ја зеде Ревека
и таа му стана жена, и му омиле. И
Исак се утеши за (Сара), мајката своја.

25,5
24,36

*Смртта на Авраам.
Другиите негови потомци*

8

15,15

25 А Авраам зеде втора жена, по
име Кетура.

22
38,27-30

² И таа му ги роди Зимран, Јокшан,
Медан, Мидјан, Липбак и Шуах.

23

Мал 1,2-5
Рим 9,12

³ Јокшан ги роди Сева, (Теман) и
Дедан. А Деданови синови беа (, Нав-
деел) Ашурим, Летушим и Леумим.

⁴ А синови Мидјанови: Ефа, Ефер,
Ханох, Авиди и Елдаа. Сите тие беа по-
томци Кетурини.

⁵ А Авраам сиот свој имот му го даде
на (својот син) Исак.

⁶ На синовите, пак, од своите нало-
жници им даде Авраам подароци, и, уште
додека беше жив, ги испрати на исток,
во источната земја – далеку од синот
негов Исак.

⁷ А деновите на Авраамовиот живот,
што го поживеа, беа сто седумдесет и
пет години.

⁸ И откако издивна, умре Авраам во
среќна старост, престар и сит од живо-
тот, и се прибра кај народот свој.

⁹ А го погребваа неговите синови,
Исак и Исмаил, во пештерата Махпела,
во нивата на Ефрон, синот на Хитицот

Цохар, што се наоѓаше спроти Мамре;
¹⁰ на нивата (и во пештерата), што ја
беше купил Авраам од синовите Хете-
ови, таму беше погребан Авраам со
жена му Сара.

¹¹ А по смртта Авраамова го благо-
слови Бог Исак, синот негов. Исак жи-
веше, пак, во Беер Лахај Рои.

¹² Еве го родословието на Исмаил,
синот Авраамов, кого му го роди на
Авраам Агара Египќанката, слугинка-
та на Сара.

¹³ Ова се имињата на синовите Исма-
илови, како што ги именуваа во
родовите нивни: првенецот Исмаилов е
Навајот, па Кедар, Адбесел и Мивсам,

¹⁴ потоа Мишма, Дума и Маса,

¹⁵ Адад, Тема, Јетур, Нафис и Кедма.

¹⁶ Тоа се синовите Исмаилови, и тоа
се имињата нивни според селата и гра-
довите нивни. Тоа се племињата нивни.

¹⁷ А деновите на животот Исмаилов
се сто триесет и седум години. Потоа
издивна и умре, и се прибра при својот
род.

¹⁸ Тие живеаа од Хавила дури до Сур,
што е пред Египет, на патот кон Аси-
рија. Тие се населија спроти сите браќа
свои.

ЈАКОВ

Исав и Јаков

¹⁹ А ова е родословието на Исак, си-
нот Авраамов: Авраам го роди Исак.

²⁰ А Исак имаше четириесет години
кога се ожени со Ревека, ќерката на
Арамеецот Ветуил од Месопотамија,
сестра на Арамеецот Лаван.

²¹ И Исак Му се помоли на Господ за
жената своја (Ревека), бидејќи таа беше
неплодна; и Господ го чу, па Ревека,
жената негова, зачна.

²² Но децата се удираа едно со друго
во утробата нејзина, и таа рече: „Ако
биде така, зошто ми е ова?“ И отиде да
Го праша Господа.

²³ А Господ ѝ рече: „Две племиња
има во утробата твоја, и два народа ќе

излезат од тебе; едниот народ ќе биде
поилен од другиот и поголемиот ќе му
служи на помалиот.”

²⁴ И дојде времето да роди, а ете –
близнаци во утробата нејзина.

²⁵ Излезе синот првенец црвен, цели-
от рунтав како руно; и му дадоа име
Исав.

²⁶ А потоа излезе брат му, држејќи го
Исав со рака за петата; нему му ставија
име Јаков. А Исак имаше шеесет годи-
ни, кога тие се родија.

²⁷ И децата пораснаа: Исав стана
вешт ловец и човек на полето, а Јаков
човек кроток кој живееше во патори.

²⁸ Исак го сакаше Исав, зашто му се
допаѓаше дивечот негов; а Ревека го
сакаше Јаков.

10

23

11

24,62

13

16,10

36,3

1. Лет 1,

29-31

18

16,7.12

26

Ос 12,3

28

27,3-10

31 ⁵ Мојс 21,17 ²⁹ Еднаш Јаков зготви јадење, и Исав дојде од полето уморен.

34 ^{Евр 12,16} ³⁰ И му рече Исав на Јаков: „Дај ми да јадам од црвеното вариво, зашто сум уморен.“ Затоа му го дадоа прекарот Едом⁵

26,1 ^{12,10-20} ³¹ Но Јаков му рече: „Продај ми го денес првородството твоје!”

2 ^{46,3} ³² А Исав одговори: „Еве, јас умирам, па што ќе ми е тоа првородство?”

3 ^{Сир 44,22} ^{Евр 11,9} ³³ Но Јаков му рече: „Заколни ми се уште сега!” И тој му се заколна. И му го продаде своето првородство на Јаков.

4 ^{12,3,7} ^{15,5} ³⁴ И Јаков му даде на Исав леб и варена лека, и тој јадеше и пиеше, па стана и си отиде. Така Исав го презре првородството свое.

5 ^{22,18}

Исак и Авимелех

8 ^{Проп 9,9} **26** Но настана глад во земјата по крај оној што беше во Авраамовото време; и Исак отиде кај Авимелех, царот филистејски, во Герар.

² И му се јави Господ и рече: „Не оди во Египет, туку живеј во земјата, што ќе ти ја покажам.

³ Насели се во таа земја и Јас ќе бидам со тебе, и ќе те благословам; зашто тебе и на потомството твоје ќе ви ја дадам сета таа земја, и ќе ја потврдам заклетвата, со која му се заколнах на Авраам, таткото твој;

⁴ и ќе го умножам потомството твоје како ѕвездите на небото, и ќе му ја дадам на потомството твоје сета таа земја и ќе се благословат преку потомството твоје сите земни народи.

⁵ Бидејќи Авраам го послуша гласот Мој и се покоруваше на заповедите Мои, на наредбите Мои и на законите Мои.”

⁶ И се насели Исак во Герар.

⁷ А луѓето во тоа место прашуваа за жената негова (Ревека), а тој велеше – сестра ми е – зашто се плашеше да каже – жена ми е – за да не го убијат луѓето од тоа место заради Ревека, бидејќи таа беше убава.

⁸ Но откако мина многу време, Авимелех, царот филистејски, погледна низ

прозорец, и виде како Исак се забавува со Ревека, жената своја.

⁹ И го викна Авимелех Исак и му рече: „Па, таа ти била жена; а зошто рече – сестра ми е?” – А Исак му одговори: „Зашто помислив дека ќе загинам поради неа.”

¹⁰ Авимелех тогаш му рече: „Што ни направи? Лесно можеше да се случи некој од надвор да легне со твојата жена, и ќе нè воведеше во грех.”

¹¹ И му заповеда Авимелех на сиот народ свој, велеејќи: „Кој ќе се допре до овој човек или до жената негова, ќе загине!”

¹² И Исак почна да сее во таа земја, и таа година доби стопати повеќе јачмен. Господ го благослови.

¹³ И човекот се издигна и стануваше сè поголем, додека не стана многу богат.

¹⁴ И се здоби со стада ситен и крупен добиток и со многу слуги, така што Филистејците почнаа да му завидуваат.

Исак склучува сојуз со Авимелех

¹⁵ Па сите извори што ги беа ископале татковите му слуги при животот на неговиот татко Авраам, Филистејците ги затрупаа со земја.

¹⁶ И Авимелех му рече на Исак: „Оди си откај нас, зашто стана многу посилен од нас!”

¹⁷ Тогаш Исак си отиде оттаму, и ги распна шаторите свои во Герарската долина, и се насели таму.

¹⁸ И одново ги откопа изворите што беа ископани во времето на Авраам, таткото негов, а кои ги беа затрупале Филистејците по смртта на Авраам; и ги нарече со истите имиња, што им ги беше дал неговиот татко.

¹⁹ И, копајќи во долината (Герарска), слугите Исакови најдоа извор со жива вода.

²⁰ Па се скараа пастирите герарски со пастирите на Исак, велеејќи: „Водата е наша.” И му кладе име на тој извор Есек⁶.

12
12,2

16
2 Мојс 1,9

⁵ 25,30. На еврејски *црвен*.

⁶ 26,20. На еврејски *сјор*, *карилица*.

24 ^{3 Мојс 26,3-4 5 Мојс 28,4-8 Пс 143, 12-15} ²¹ (Кога се крена Исак оттаму) ископаа друг извор, и околу него се скараа. Затоа него го нарече Ситна⁷.

25 ^{8,20} ²² Тогаш се крена оттаму, и ископа нов извор, а околу него немаше караница; затоа го нарече Реховот⁸, велејќи: „Зашто Господ ни даде простори за да се размножиме во оваа земја.”

26 ^{21,22-23} ²³ А оттаму тој замина во Вирсавија.

28 ^{39,3 1 Цар 18,14} ²⁴ И истата ноќ му се јави Бог, и му рече: „Јас сум Бог на Авраам, таткото твој. Не плаши се, зашто Јас сум со тебе; ќе те благословам и ќе го умножам потомството твое заради Авраам слугата мој.”

30 ^{31,54} ²⁵ И направи тој таму жртвеник, и Го призва името Господово. И таму го распина шаторот свој, а слугите на Исак ископаа извор таму (во Герарската долина).

²⁶ Тогаш дојде кај него Авимелех од Герар, со Ахузат, пријателот свој, и со Пихол, војсководецот свој.

²⁷ А Исак им рече: „Зошто дојдовте кај мене кога ме мразите и ме истеравте откај вас?”

²⁸ А тие одговорија: „Видовме дека Господ е навистина со тебе, па рековме – да положиме меѓу тебе и нас клетва и да склучиме со тебе сојуз –

²⁹ да не ни правиш зло, бидејќи и ние тебе не те допревме и ти правевме само добро, и те пуштивме да заминеш спокојно; и ете, сега си благословен од Господ.”

³⁰ Тогаш тој им приреди гозба; па јадеа и пиеја.

³¹ А утредента, откако станаа рано, се заколнаа еден на друг, и ги отпушти Исак, и тие отидоа од него со мир.

³² Истиот ден дојдоа слугите на Исак и му кажаа за изворот, што го ископаа, и му рекоа: „Најдовме вода.”

³³ И тој го нарече Шива. Поради ова и се вика оној град Вирсавија⁹ и до ден денешен.

Женидбаџа на Исав

³⁴ А кога Исав имаше четириесет години, се ожени со Јудита, ќерка на Хитиецот Беери, и со Басемата, ќерка на Хитиецот Елон.

³⁵ А тие станаа тегоба за Исак и Ревека.

Јаков го присвојува благословот веџен на Исав

27 Кога Исак остаре и му ослабе видот на очите, го повика постаприот свој син Исав, и му рече: „Сине мој!” А тој одговори: „Еве ме.”

² Исак рече: „Еве остарев и не го знам денот на мојата смрт.

³ Земи го сега оружјето свое, лакот и стрелите, и излези в поле, и улови ми дивеч!

⁴ Па зготви ми јадење какво што сакам, и донеси ми да јадам, за да те благослови душата моја, пред да умрам.”

⁵ А Ревека чу што му рече Исак на синот свој Исав; и Исав отиде в поле да улови и донесе дивеч.

⁶ Ревека, пак, му рече на синот свој Јаков, велејќи: „Ете, го чув татко ти, како му велеше на братот твој Исав:

⁷ „Донеси ми дивеч и зготви ми јадење, да јадам, па да те благословам пред Господ, пред да умрам.”

⁸ Туку сега, синко мој, послушај ме што ќе ти речам:

⁹ Оди при стадото и донеси оттаму две добри (млади) јариња; и јас ќе зготвам за таткото твој јадење од нив, какво што сака;

¹⁰ а ти ќе му однесеш на татко си, и тој ќе јаде, па ќе те благослови дури е уште жив.”

¹¹ А Јаков ѝ рече на Ревека, мајката своја: „Но Исав, братот мој, е рунтав, а јас сум човек гладок.

¹² Може татко ми да ме допре, па пред очите негови ќе станам измамник, и

⁷ 26,21. На еврејски *йречка*, сојка, *сјројтивсјавување*.

⁸ 26,22. На еврејски *йростјори*.

⁹ 26,33. Нејасно на еврејски, *извор на седумте* или *извор на клейваџа*.

34

24,3
28,1
36,1-5

27,1

25,23-26
26,34-35

6

25,28

11

25,25

место благослов ќе навлечам врз себе проклетство.”

¹³ А мајка му одговори: „Проклетството твое, синко, нека падне на мене; само послушај ме, и оди, па донеси ми!”

¹⁴ Тогаш тој отиде, зеде и ѝ донесе на мајка си; а мајка му зготви јадење, какво што сакаше татко му.

¹⁵ Па потоа ја зеде Ревека најубавата облека на постариот син Исав, што беше кај неа дома, и го облече Јаков, помладиот нејзин син,

¹⁶ а рацете негови и голиот врат му го обложи со јарешки кожички.

¹⁷ И му го даде на Јаков, синот свој, в раце јадењето и лебот, што го беше зготвила.

¹⁸ А тој влезе при татко си и му рече: „Татко!” А тој одговори: „Еве ме! Кој си ти, синко?”

¹⁹ Јаков, пак, му рече на татко си: „Јас сум Исав, твојот првороден син; направив, како што ми рече; стани, седни и јади од ловот мој, па да ме благослови душата твоја.”

²⁰ А Исак му рече на синот свој: „Кога толку бргу најде, синко мој?” А тој одговори: „Господ, твојот Бог, ми донесе среќа.”

²¹ Тогаш му рече Исак на Јаков: „Дојди поблизу, синко мој, да те допрам и да видам дали си ти, синот мој Исав, или не!”

²² И пристапи Јаков до Исак, таткото свој, а тој го допре, па рече: „Гласот е глас на Јаков, но рацете се раце Исавови.”

²³ И не го позна, зашто рацете му беа како рацете на Исав, братот негов, рунтави. И го благослови.

²⁴ И му рече: „Ти ли си синот мој Исав?” А тој одговори: „Јас сум.”

²⁵ Тогаш рече: „Дај ми сега, синко, да јадам од ловот твој, па да те благослови душата моја.” И му даде и тој јадење; па му донесе и вино, и пиеше.

²⁶ Потоа Исак, таткото негов, му рече: „Приближи се до мене и целивај ме, синко!”

²⁷ И тој пристапи и го целива; Исак го почувствува мирисот од облеката негова, и го благослови, велеејќи: „Еве, ми-

рисот на синот мој е како мирис од полето, што го благословил Господ.

²⁸ Бог нека ти даде роса небеска и родна земја: многу жито и вино во изобилие!

²⁹ Народи да ти слугуваат и племиња да ти се поклонуваат! Да бидеш господар над братот свој и да ти се поклонуваат синовите на мајка ти! Проклет да биде оној, што тебе те проколнува, а благословен – оној што тебе ќе те благословува!”

³⁰ Па откако Исак го благослови Јаков, и Јаков отиде од Исак, таткото свој; во тој час дојде од лов Исав, братот негов.

³¹ И тој му зготви јадење и му однесе на татко си, и му рече: „Стани, татко, и јади од она што синот твој улови, за да ме благослови душата твоја!”

³² И Исак, таткото негов, му рече: „Кој си ти?” А тој рече: „Јас сум синот твој, првородениот Исав.”

³³ Тогаш Исак многу се возбуди и рече: „А кој беше оној, кој уловил лов и ми донесе од сè, и јас јадев, пред да дојдеш ти, и го благословив? Тој и ќе остане благословен.”

³⁴ А кога ги чу Исав зборовите на таткото негов, извика на сиот глас и многу се нажали, па му рече на татко си: „Благослови ме и мене, татко!”

³⁵ А тој му одговори: „Дојде братот твој со итрина, и го зеде твојот благослов”.

³⁶ (Исав), пак, рече: „Сигурно затоа му е името Јаков, еве веќе двапати ме истисна. Првородството ми го зеде, а сега и благословот ми го зеде”. Потоа рече: „Не остави ли благослов и за мене?”

³⁷ И Исак одговори и му рече на Исав: „Него веќе го поставив за господар над тебе; и сите браќа негови ги определив да му бидат слуги; со жито и вино го обдарив; а што да направам сега, синко, за тебе?”

³⁸ Но Исав му рече на татко си: „Зар само еден благослов има кај тебе, татко? Благослови ме и мене, татко!” И (бидејќи Исак молчеше) извика Исав на сиот глас и заплака.

28

5 Мојс
33,13
Евр 11,20

29

12,3
25,23
Сир 44,23

35

Ер 9,4-5
Ос 12,3

36

25,26,29-34

38

Евр 11,20

39 ³⁹ Тогаш Исак, таткото негов, одговарајќи му, рече: „Ете, домот твој ќе биде од плодна земја и од роса небеска одозгора.
41 ⁴⁰ Од мечот свој ќе живееш и на братот твој ќе му служиш; но еднаш, кога ќе се побунеш, ќе го отфрлиш јаремот негов од вратот свој.”

Јаков бега кај вујко си Лаван

28,1 ^{28,35} ² Мојс ^{34,15-16} ⁵ Мојс ^{7, 3-4} ^{Езд 10} ^{Неем 13,23-30}
2 ^{27,41-45} ³ ^{17,4-5}
⁴¹ Тогаш Исав го намрази Јакова поради благословот, со кој го беше благословил татко му; и си рече Исав во срцето свое: „Се приближуваат деновите на оплакувањето за таткото мој; тогаш ќе го убијам Јаков, братот мој.”
⁴² И ѝ ги кажаа на Ревека зборовите од Исав, постариот нејзин син, а таа испрати, па го повика Јаков, помладиот син нејзин, и му рече: „Братот твој Исав се заканува дека ќе те убие.”

⁴³ Затоа, синко, послушај ме сега: – Стани и бегај (во Месопотамија) кај Лаван, братот мој, во Харан,

⁴⁴ и живеј кај него некое време, додека му помине гневот на братот твој;

⁴⁵ и додека не се смири лутината на братот твој и подзаборави што си му направил. А тогаш, јас ќе пратам, да те доведат оттаму. Зошто да останам без вас двајцата во еден ден?”

⁴⁶ А на Исак Ревека му рече: „Ми омрзна животот поради ќерките хитиски. А ако земе Јаков жена од ќерките хитиски, какви што се овие, од ќерките на оваа земја, тогаш зошто ми е животот?”

28 Затоа Исак го повика Јаков, го благослови, и му заповеда, велјќи: „Немој да земеш жена од ќерките ханански!

² Стани, па оди во рамнината Арам, во домот на Ветуил, таткото на твојата мајка, и оттаму земи си жена, од ќерките на Лаван, братот на мајка ти.

³ И семоќниот Бог нека те благослови, и нека те издигне и нека те умножи, та од тебе да настанат многу народи.

⁴ Да ти го даде благословот на Авраам, мојот татко, тебе и на потомство-

то твое по тебе, за да ја наследиш земјата, во која си придојден, а која Бог му ја даде на Авраам!”

⁵ Така Исак го испрати Јаков, и тој отиде во рамнината Арам кај Лаван, синот на Ветуил Арамеецот, кај братот на Ревека, мајката на Јаков и Исав.

⁶ Кога Исав виде како Исак го благослови Јаков и го испрати во рамнината Арам оттаму да си земе жена, и како благословувајќи го, му заповеда: „Не земај жена од ќерките ханански”,

⁷ и дека Јаков го послуша таткото свој и мајка си, и замина за рамнината Арам;

⁸ Исав разбра дека ќерките ханански не му се по волја на Исак, таткото негов,

⁹ И отиде Исав кај Исмаил, и ја зеде за жена Махалата, ќерката на Исмаил, синот Авраамов, сестра Навајотова.

Соној на Јаков

¹⁰ Јаков, пак, ја напушти Вирсавија и отиде во Харан,

¹¹ па најде едно место, и таму преноќева, бидејќи сонцето беше зашло. И зеде еден камен од тоа место, и си го кладе под главата, па заспа на тоа место.

¹² И виде сон: ете, скала стои на земјата, а со врвот допира до небото, и ангели Божји се качуваа по неа и слегуваа.

¹³ А ете, Господ стоеше на неа, Кој му рече: „Јас сум Господ Бог на таткото твој Авраам и Бог Исаков. Оваа земја, на која лежиш, ќе ти ја дадам тебе и на потомството твое; (не плаши се).

¹⁴ А потомството твое ќе биде колку песокот на земјата; ти ќе се рашириш на запад и на исток, и на север и на југ, и сите племиња на земјата ќе бидат благословени поради тебе и поради потомството твое.

¹⁵ И еве, Јас сум со тебе, и ќе те чувам насекаде каде и да појдеш, и ќе те вратам во оваа земја, и нема да те оставам сè додека не го извршам она што сум ти рекол.”

¹⁶ А кога се разбуди Јаков од сонот, си рече: „Сигурно е Господ на ова место; а јас не знаев!”

9
25,12

10
Ос 12,4
Мудр 10,10

12
Јн 1,51

14
12,3
13,14-15
14,5-6
18,18
22,17-18
26,4

15
26,3
31,3-5

17 2 Мојс 3,5
19,12 ¹⁷ Се уплаши и рече: „Колку е страшно ова место! Ова е дом Божји, ова е вратата небеска!”

18 35,14
2 Цар 18,18 ¹⁸ И стана Јаков утредента рано, го зеде каменот, што го беше ставил под глава, и го постави како спомен, па го прелеа со масло.

19 35,6
48,3
Суд 1,23 ¹⁹ И тоа место го нарече Ветил; а порано името на овој град му беше Луз.

20 31,13 ²⁰ И се зарече Јаков, велејќи: „Ако Господ Бог биде со мене и ме зачува на овој пат, по кој одам, и ако ми даде леб да јадам и облека да се облекувам,

22 14,20
Амос 4,4 ²¹ и се вратам мирно во домот на таткото мој, и ми биде Господ мој Бог,

29,2 24,11
2 Мојс 2,16 ²² тогаш овој камен што го поставив како споменик ќе биде (за мене) дом Божји. И од сè, што ќе ми дадеш, Тебе ќе Ти давам една десетина.”

4

11,31
27,43

Средба на Јаков со Рахила

29 Тогаш се крена Јаков и отиде во земјата на синовите на исток (кај Лаван, синот на Арамеецот Ветуил, кај братот на Ревека, мајката на Јаков и Исав).

² Одеднаш во полето забележа извор; и ете три стада овци лежеа околу него, бидејќи на тој извор се поеја стада. Но голем камен имаше над отворот од изворот.

³ И кога се собираа таму сите стада, го иставаа каменот од отворот на изворот и ги напојуваа овците, а потоа пак го ставаа каменот над отворот од изворот на неговото место.

⁴ Јаков им рече: „Од каде сте вие, браќа?” Тие одговорија: „Од Харан сме.”

⁵ А тој им рече: „Го познавате ли Лаван, синот Нахоров?” Тие рекоа: „Го познаваме.”

⁶ Тој пак ги праша: „Здрав ли е?” Рекоа: „Здрав е, и еве Рахила, ќерката негова, иде со стадото.”

⁷ И Јаков рече: „Ете, уште е рано и не е време добитокот да се прибира. Напојте ги овците, па одете и пасете ги!”

⁸ А тие рекоа: „Не можеме, додека не се соберат сите стада, за да се истава каменот од отворот над изворот, па тогаш ќе ги напоиме овците.”

⁹ Додека тој уште зборуваше со нив, дојде Рахила со ситниот добиток од таткото нејзин, бидејќи таа нив ги пасеше.

¹⁰ А кога ја виде Јаков Рахила, ќерката Лаванова и стадото на Лаван, братот на мајка си, пристапи Јаков и го истава каменот од отворот на изворот, и го напои стадото на Лаван, братот на својата мајка.

¹¹ И ја бакна Јаков Рахила, па извика и заплака.

¹² Потоа ѝ кажа на Рахила дека тој му е род на таткото нејзин и дека е син на Ревека. А таа отрча, па го извести таткото свој.

¹³ А кога чу Лаван за Јаков, синот на неговата сестра, му излезе во пресрет, го прегрна и бакна, и го воведо во својот дом. А тој му раскажа на Лаван сè.

¹⁴ Лаван, пак, му рече: „Ти си навистина моја коска и моја плот!” И тој остана кај него цел месец.

Двојнаа женидба на Јаков

¹⁵ Тогаш му рече Лаван на Јаков: „Зарем бесплатно ќе ми служиш зашто си ми род? Кажи ми, која да ти биде платата?”

¹⁶ А Лаван имаше две ќерки: на постарата ѝ беше името Лија, а на помладата Рахила.

¹⁷ На Лија очите и беа болнижави, а Рахила имаше убаво става и убаво лице.

¹⁸ Јаков ја засака Рахила, па рече: „Ќе ти служам седум години за Рахила, твојата помала ќерка.”

¹⁹ Тогаш Лаван му рече: „Подобро тебе да ти ја дадам, отколку на друг; остани кај мене!”

²⁰ И отслужи Јаков за Рахила седум години, и тие му се причинија како неколку дена, зашто ја сакаше.

²¹ И му рече Јаков на Лаван: „Дај ми ја жената, зашто дојде времето да влезам кај неа!”

²² И ги повика Лаван сите луѓе од тоа место и направи свадбена гозба.

²³ А вечерта ја зеде (Лаван) Лија, ќерката своја, и ја воведо кај Јаков, и тој влезе кај неа.

18

Ос 12,12

20

Песна 8,6-7

22

Јн 2,1-2

26 ²⁴ И Лаван ѝ ја даде Зелфа, слугинката своја, на Лија, ќерката своја, за да ѝ биде слугинка.

30 ²⁵ А кога настана утрото, се виде дека тоа била Лија, па му рече (Јаков) на Лаван: „Што ми направи? Нели за Рахила ти слугуваш? Зошто ме измами?“

31 ²⁶ А Лаван му рече: „Не бива во нашето место да се омажи помалата пред постарата.“

30,2 ²⁷ Помини оваа седмица со неа, па ќе ти ја дадам и другата, за која ќе ми слугуваш други седум години.“

3 ²⁸ И Јаков направи така, и помина со неа една седмица. Потоа му ја даде Лаван за жена Рахила, ќерката своја.

²⁹ И ѝ ја даде Лаван слугинката своја Билха на Рахила, ќерката своја, за да ѝ биде слугинка.

³⁰ Тогаш (Јаков) влезе кај Рахила. И Рахила повеќе ја засака отколку Лија. И така му служеше на Лаван уште други седум години.

Децаџа на Јаков

³¹ Кога виде Господ, пак, дека Лија не е сакана, ѝ ја отвори утробата нејзина, а Рахила остана неплодна.

³² Лија зачна и роди син и го нарече Рувим, велејќи: „Господ милостивно погледна на мојата несреќа (и ми даде син); сега ќе ме засака мажот мој.“

³³ И пак зачна, и роди син, па рече: „Господ чу дека не сум сакана, па ми го даде и овој.“ И го нарече Симеон.

³⁴ И одново зачна, пак роди син и рече: „Сега веќе ќе ми се наклони мажот мој, зашто му родив три сина!“ Затоа му стави име Левиј.

³⁵ А кога пак зачна, и роди син, рече: „Сега ќе Го славам Господа!“ Затоа го нарече Јуда. И престана да раѓа.

30 Рахила, гледајќи дека не му раѓа деца на Јаков, ѝ позавиде на сестрата своја, па му рече на Јаков: „Дај ми деца, ако не – јас ќе умрам!“

² А Јаков ѝ се налути на Рахила, и ѝ рече: „Зар јас сум тој, а не Бог, што не ти дал плод на утробата?“

³ А таа рече: „Ене ја слугинката моја Билха; влез кај неа; нека ми роди таа в skut, па јас ќе имам деца од неа.“

⁴ И му ја даде Билха, слугинката своја, за жена, и Јаков влезе кај неа.

⁵ И Билха зачна, и му роди на Јаков син.

⁶ А Рахила рече: „Бог ми пресуди и го чу гласот мој, та ми даде син.“ Затоа му стави име Дан.

⁷ И Билха, слугинката на Рахила, пак зачна, и му роди втор син на Јаков.

⁸ А Рахила рече: „Со Божја помош жестоко се борев со сестрата моја, но победив.“ И му кладе име Нефталим.

⁹ А Лија, гледајќи дека престана да раѓа, ја зеде слугинката своја Зелфа и му ја даде на Јаков за жена; (и тој влезе кај неа).

¹⁰ И зачна Зелфа, слугинката на Лија, и му роди на Јаков син;

¹¹ Тогаш Лија рече: „Дојде среќата моја.“ Па го нарече Гад.

¹² Му роди Зелфа, слугинката на Лија, на Јаков и втор син.

¹³ И Лија рече: „Блазе мене, зашто блажена ќе ме нарекуваат жените!“ Затоа му стави име Асир.

¹⁴ А кога се жнееше пченицата, излезе Рувим во полето и најде мандрагори, па ѝ ги донесе на мајка си Лија. А Рахила ѝ рече на Лија, сестрата своја: „Дај ми од мандрагорите на синот твој!“

¹⁵ Таа, пак, рече: „Малку ли ти беше што ми го зеде мажот? Сакаш да ми земеш и од мандрагорите на синот мој?“ Рахила ѝ одговори: „Тогаш нека легне ноќеска со тебе за мандрагорите од синот твој.“

¹⁶ И вечерта, кога Јаков се враќаше од полето, му излезе Лија во пресрет и рече: „Влези кај мене (денес), зашто те откупив за мандрагорите од синот мој!“ И легна тој со неа таа ноќ.

¹⁷ А Бог ја слушна Лија, и таа зачна, па му го роди на Јаков петтиот син.

¹⁸ И Лија рече: „Бог ми даде награда, зашто му ја дадов слугинката своја на мажот мој.“ И му даде име Исахар.

¹⁹ И пак зачна Лија, и му го роди на Јаков шестиот син.

²⁰ И рече Лија: „Бог ме награди со убав дар, па сега ќе живее со мене мажот мој, бидејќи му родив шест сини.“ Затоа го нарече Завулон.

13

Изреки
31,28
Песна 6,9
Лк 1,48

14

Песна 7,
12-14

22 ^{1 Цар 1,27} ²¹ Потоа роди ќерка и ѝ стави име Дина.

24 ^{35,17} ²² Но Бог си спомна и за Рахила. И ја послуша Бог, па ја отвори утробата нејзина.

25 ^{27,43-45} ^{29,20,30} ²³ Таа зачна и роди син, па рече: „Бог го отстрани од мене срамот мој.”

27 ^{12,2-3} ²⁴ И му даде име Јосиф, велејќи: „Бог ќе ми даде и друг син.”

Јаков сџанува богајѝ

²⁵ А кога Рахила го роди Јосиф, му рече Јаков на Лаван: „Пушти ме и ќе си одам во моето место и во својата земја.

²⁶ Дај ми ги жените, и децата мои, за кои ти служев, и да си одам; а ти знаеш како ти служев.”

²⁷ Лаван му рече: „Немој, ако сум нашол милост пред тебе. Гледам дека Бог ме благослови поради тебе.”

²⁸ И уште рече: „Барај плата, колку што сакаш, и јас ќе ти дадам.”

²⁹ А Јаков му одговори: „Ти знаеш како ти служев и колку многу ти се зголеми добитокот со мене;

³⁰ бидејќи она што го имаше, беше малку додека не дојдов јас; но многу се намножи, бидејќи Господ те благослови кога дојдов јас. Па кога јас ќе работам за мојот дом?”

³¹ И Лаван му рече: „Што бараш да ти дадам?” А Јаков одговори: „Не треба ништо да ми дадеш. Но направи онака како што ќе ти кажам, а јас, пак, ќе го пазам стадото твоје и понатаму.

³² Ќе го обиколам денес целото стадо твоје и оддели секое дамчесто и шарено јagne и секоја црна овца помеѓу нив и секоја шарена и дамчеста коза – тоа ќе ми биде наградата!

³³ Така потоа ќе ми посведочи справедливоста моја пред тебе кога ќе дојдеш да ја провериш наградата моја: ако се најде тогаш меѓу моите кози која не е дамчеста или шарена, и меѓу овците мои, која не е црна, значи крадена е.”

³⁴ Лаван му рече: „Нека биде, како што рече!”

³⁵ И ги оддели Лаван истиот ден јарците ригести и шарени и сите кози дамчести и шарени; секоја на која имаше нешто бело и сите црни овци, па им ги предаде на синовите свои.

³⁶ И определи растојание од три дена одење меѓу себе и Јаков. А Јаков го пасеше другиот ситен добиток на Лаван.

³⁷ И зеде Јаков зелени прачки топови, бадемови и јаворови, па изрежа Јаков пруги, откако ја извади кората до беликата,

³⁸ и ги стави така изрезаните прачки во коритата од поилата, каде што доаѓаше добитокот да пие, а бидејќи стоката зачнуваше, кога доаѓаше на вода,

³⁹ добитокот се пареше пред прачките, па се раѓаше ригеста и шарена стока.

⁴⁰ И Јаков ги одделуваше и овците, и им ги свртуваше главите кон шареното и сето црно стадо на Лавана; а своето стадо го одделуваше и не го мешаше со стадото Лаваново.

⁴¹ И секогаш кога зачнуваше силниот добиток, Јаков ги ставаше прачките во поилата пред очите на добитокот, за да се пари гледајќи во прачките.

⁴² А кога се пареше слабиот добиток, тогаш не ги ставаше. И остануваше слабиот за Лаван, а силниот, за Јаков.

Јаков ѝобејнува ошќај Лаван

⁴³ И така тој човек се збогати многу, премногу, та имаше многу добиток, слугинки и слуги, камили и магариња.

31 Во тоа време чу Јаков дека синовите Лаванови зборуваат: „Јаков зеде сè што беше на нашиот татко, и од она што беше на нашиот татко, го доби тоа цело богатство.”

² И виде Јаков дека лицето на Лаван не е спрема него како порано.

³ И Господ му рече на Јаков: „Врати се во земјата на таткото свој и во родот свој; и Јас ќе бидам со тебе!”

⁴ Тогаш испрати Јаков, и ги повикаа Рахила и Лија од полето, каде што беа со стадото,

⁵ и им рече: „Гледам дека лицето на вашиот татко спрема мене не е како порано; но Бог на таткото мој беше со мене.

31,1
Проп 4,4

3
26,3
28,15

БИТИЕ

6 Вие самите знаете дека на вашиот татко му служев со сета своја сила,
7 а таткото ваш ме мамеше и десетпати ми ја промени платата, но Бог не му дозволи да ми направи зло.
11 Кога тој ќе рече – секоја шарена нека биде твоја награда, – тогаш сиот добиток раѓаше шарени. А кога ќе рече – секоја ригеста да ти биде плата – тогаш сите се раѓаа ригести.
13 Така Бог го одзеде добитокот од вашиот татко и ми го даде мене.
19 Еднаш, кога се пареше добитокот, ги крнав очите мои и видов сон, а тоа: овните и јарците што скокаа на овците и козите беа ригести, дамчести и шарени.
11 И ангел Божји ми рече во сонот: „Јаковел! А јас одговорив: „Еве ме!“
12 А тој рече: „Крени ги очите твои и погледај, машките што со ситниот добиток се парат, се ригести, со бели дамки и шарени; зашто гледам сè што ти прави Лаван.
13 Јас сум Бог, за Кој во Ветил го поlea споменикот со масло и ми даде ветување; стани сега и оди си од оваа земја, и врати се во родниот крај.“
14 Тогаш одговорија Рахила и Лија, и му рекоа: „Дали имаме уште некаков дел наследство во домот од таткото наш?
15 Зарем не нè сметаше како туѓинки? Тој нè продаде и го потроши дури и нашето сребро.
16 Затоа (сиот имот и) сето ова богатство, што му го зеде Бог на таткото наш, е наше и на нашите деца. Затоа сега прави онака како што ти рекол Бог.“
17 И се крена Јаков, па ги качи децата свои и жените свои на камили;
18 и го зеде со себе сиот свој добиток, и целото свое богатство, што го беше придобил во рамнината Арам, за да појде кај Исак, таткото негов, во земјата хананска.
19 А кога Лаван беше отишол да го стриже добитокот свој, тогаш Рахила му ги украде идолите на таткото свој.
20 И Јаков затаи од Лаван Арамеецот, не јавувајќи му дека ќе си оди.

21 И си замина со сиот свој имот, и се крена, премина преку Реката, и се упати кон гората Галаад.

22 На третиот ден му јавија на Лаван дека Јаков си заминал.

23 И ги зеде со себе (синовите и) роднините свои, па тргна по него во потера, и по седум дена го стигна во гората Галаад.

24 Но Бог му дојде на Лаван Арамеецот ноќе во сон, и му рече: „Внимавај, не зборувај му на Јаков ни добро, ни лошо!“

25 И го стаса Лаван Јаков; а Јаков ги беше распнал своите шатори во гората. А и Лаван исто така ги распна своите шатори во гората Галаад.

26 И Лаван му рече на Јаков: „Што направи? Зошто ме излага и ги одведе ќерките мои, како да се заробеници?“

27 Зошто тајно избега и скришум отиде од мене? Ако ми кажеше, јас ќе те испратев со веселба и со песни, со тимпани и гусли.

28 Ти не ме удостои дури ни да ги бакнам внуците мои и ќерките мои! Постапи навистина неразумно.

29 Сега можам да постапам лошо со тебе. Но Бог на вашиот татко ми рече ноќеска, велеејќи: „Внимавај, не зборувај му на Јаков ни добро, ни лошо.“

30 Оди си, кога толку си се зажелел да се најдеш во домот на татко си, но зошто ги украде боговите мои?“

31 А Јаков му одговори на Лаван и рече: „Се плашев, бидејќи мислев дека насила ќе ми ги грабнеш ќерките свои од мене (и сè мое).“

32 (И Јаков рече:) Кај кого ќе ги најдеш боговите твои, тој нема да остане жив; меѓу нашите луѓе барај го она, што е твое кај мене.“ (Но тој ништо не најде кај него), а Јаков, пак, не знаеше дека Рахила ги беше украдала.

33 И влезе Лаван во шаторот на Јаков и во шаторот Лиин и во шаторот на двете слугинки, (ги пребара) и не ги најде. Па, откако излезе од шаторот на Лија, влезе во шаторот на Рахила.

34 А Рахила беше ги зела идолите и ги беше сокрила под седлото на една од камилите и беше седнала на нив. И го

26

5 Мојс.
21,10-14
1 Цар 30,2

30

31,19

34

31,19

35 пребара Лаван целиот шатор, но не ги најде идолите.

³ Мојс 15,19-20 **35** А таа му рече на таткото свој:

² Мојс 22,15 **39** „Немој да се налутитиш, господаре мој, што не можам да станам пред тебе,

42 бидејќи го имам она што е редовно кај жените”. И ги бараше идолите свои, но не ги најде.

44 ^{31,24-29} ^{21,32} **36** И Јаков се налути, па се скара со Лаван и, велејќи, му рече: „Што сум направил, што сум згрешил, па толку жестоко ме гониш?

³⁷ Ги пребара сите работи мои (во мојата кука), и што најде од куката твоја? Покажи овде пред моите и пред твоите луѓе, и тие нека пресудат меѓу нас двајцата.

³⁸ Еве, дваесет години бев кај тебе: овците твои и козите твои не пометнуваа; а овни од твоето стадо не јадев.

³⁹ Што ќе растргнеа сверовите, не ти го носев, сам го надоместував; од мене го бараше она, што ќе беше загубено дење или ноќе.

⁴⁰ Дење ме истоштуваше горештина-та, а ноќе мрзнев; и сонот ми бегаше од очите.

⁴¹ Такви ми беа дваесетте години во твојата кука. Ти служев четиринаесет години за двете ќерки твои и шест години за добитокот твој, и платата ми ја измени десетпати.

⁴² Да не беше со мене Бог на мојот татко, Бог Авраамов, и страхопочитта Исакова со мене, ти секако би ме отпуштил празен. Но Бог ја виде мојата неволја и трудот на рацете мои, па те прекори сношти.”

⁴³ А Лаван му одговори на Јаков и рече: „Ќерките се мои ќерки; децата се мои деца, добитокот е мој добиток и, сè што гледаш, сè е мое; па можам ли нешто да им направам на ќерките мои и на децата што ги родија тие?

⁴⁴ Туку ајде да склучиме сојуз јас и ти, и тоа нека биде сведоштво меѓу мене и тебе!” (Притоа Јаков му рече: ете, кај нас нема никој; гледаш, Бог е сведок меѓу мене и тебе.)

⁴⁵ Тогаш Јаков зеде камен и го постави за спомен.

⁴⁶ И им рече Јаков на своите луѓе: „Соберете камења!” И насобраа камења и ги нафрлија на куп, и јадеа (и пијеа) таму на купот. (И Лаван му рече: Овој куп денес е сведок меѓу мене и тебе.)

⁴⁷ Лаван го нарече купот Јегар-Сахадута ¹⁰, а Јаков го нарече Галед.

⁴⁸ Лаван (му) рече: „Денес овој куп (на Јаков и споменикот што го поставив) е сведок меѓу мене и тебе и затоа се нарече со името Галед.”

⁴⁹ А се нарече и Мицпа, зашто Лаван рече: „Нека гледа Бог на мене и на тебе, откако ќе се поделиме еден од друг.

⁵⁰ Ако постапуваш со ќерките мои лошо или ако земаш други жени покрај ќерките мои, иако нема човек да биде меѓу нас да гледа, знај дека Бог е сведок меѓу мене и тебе.”

⁵¹ И уште му рече Лаван на Јаков: „Еве го овој куп, еве го овој споменик, што го поставив меѓу тебе и мене;

⁵² овој куп и овој споменик нека бидат сведоци дека ниту јас нема да миnam преку овој куп кај тебе, ниту ти кај мене ќе минеш преку овој куп и преку овој споменик за лошо.

⁵³ Бог Авраамов и Бог Нахоров, Бог на таткото нивен нека суди меѓу нас!” И Јаков се заколна во Бога; страхопочитта на неговиот татко Исак.

⁵⁴ Тогаш Јаков закла жртва во гората, и ги повика своите луѓе да јадат; и тие јадеа леб (и пијеа) и ноќеваа во гората.

⁵⁵ А рано наутро стана Лаван, и ги бакна внучињата и ќерките свои, и ги благослови; па тргна Лаван и се врати во своето место.

Јаков се љубовитува за средбајќи со Исав

32 И Јаков тргна по својот пат и виде војска Божја спроти него; и го сретнаа ангели Божји.

² А кога ги виде, Јаков рече: „Ова е Божја војска.” И затоа местото го нарече Маханаим.

50

Суд 11,10
1 Цар 12,5

54

26,30

32,1

24,60

¹⁰ На арамејски *кујишита* на *сведоштво*. Исто значење има и еврејскиот збор Галед.

9 ^{31,3} И прати Јаков пред себе гласници кај Исав, братот свој, во земјата Сеир, во областа Едом.

11 <sup>Пс 30,1-2
58,2-10</sup> Па им заповеда и рече: „Вака речете му на господарот мој Исав: „Еве што вели слугата твој Јаков: бев кај Лаван и досега се задржав таму;

12 <sup>22,16-17
28,13-14</sup> а имам волови, магариња и ситен добиток, слуги и слугинки; затоа испратив да го известат господарот мој, за да придобијам милост пред тебе.”

13 <sup>21,29-30
1 Цар
25,18-19</sup> И се вратија гласниците кај Јаков и му рекоа: „Отидовме кај братот твој Исав, и ете тој ти доаѓа во пресрет со четиристотини души.”

⁶ И се вратија гласниците кај Јаков и му рекоа: „Отидовме кај братот твој Исав, и ете тој ти доаѓа во пресрет со четиристотини души.”

⁷ А Јаков се уплаши многу и се загрижи; па ги раздели во две групи своите луѓе што беа со него, и ситниот, и крупниот добиток, и камилите.

⁸ И рече: „Ако Исав удри на едната група и ја разбие, можеби втората ќе се спаси.”

⁹ И пак рече Јаков: „Боже на таткото мој Авраам, Боже на таткото мој Исак, Господи, Ти, Кој ми рече – „Врати се во земјата каде што си роден, и Јас ќе ти бидам добротвор!” –

¹⁰ Не сум достоин за сите милости и добрини што му ги направи на слугата Твој; зашто само со стап го минав овој Јордан, а сега сум господар на два табора.

¹¹ Спаси ме од рацете на братот мој, од рацете Исавови, зашто се плашам од него да не би, кога ќе дојде, да ме убие мене, и мајките и децата.

¹² А Ти рече: „Навистина Јас ќе ти бидам добротвор, и ќе направам потомството твое да биде како песокот морски, кое од множество не ќе може да се изброи.”

¹³ И преноќева таму таа ноќ, и зеде од сè што имаше при рака, па му испрати дарови на својот брат Исав:

¹⁴ двесте кози со дваесет јарци, двесте овци со дваесет овни,

¹⁵ триесет камили молзници со нивните камилчиња, четириесет крави и десет волови, дваесет магарици и десет магариња.

¹⁶ И им ги предаде на слугите свои, секое стадо посебно. Па им рече на

слугите свои: „Врвете пред мене и оставајте доволно растојание меѓу едното стадо и другото!”

¹⁷ И му заповеда на првиот, велејќи: „Кога ќе те сретне Исав, братот мој, и те праша, велејќи – Чиј си? – и – Каде одиш? – и – Чие е тоа што го тераш пред тебе?”

¹⁸ А ти кажи – На слугата твој Јаков, а ова му го испраќа како дар на господарот свој Исав, и ете, и самиот доаѓа по нас.”

¹⁹ Истото им заповеда и на вториот и на третиот, и на сите што одеа по стадата, велејќи: „Така кажете му на Исав, кога ќе го сретнете.”

²⁰ И уште речете: „Ете, Јаков слугата твој, доаѓа по нас.” Зашто си велеше: „Ќе го смирам со даровите што одат пред мене, па ќе му го видам тогаш лицето; можеби, и ќе ме прими.”

²¹ Така даровите тргнаа пред него, а тој преноќева таа ноќ кај таборот свој.

Јаков се бори со Боѓа

²² И ноќта стана, па откако ги зеде обете жени свои и обете слугинки и единаесетте синовии свои, го премина потокот Јавок на едно плитко место.

²³ А откако нив ги зеде и ги преведе преку потокот, пренесе и сè друго што имаше.

²⁴ А кога остана Јаков сам, тогаш Некој се бореше со него до зори.

²⁵ И кога виде дека не може да го совлада, му го стегна зглобот на бедрото негово, така што на Јаков му се измести колкот од зглобот додека се бореше со Него.

²⁶ Па тогаш рече: „Пупшти Ме веќе, зора е!” Но Јаков одговори: „Нема да Те пуштам, додека не ме благословиш!”

²⁷ И му рече: „Како се викаш?” А тој одговори: „Јаков”.

²⁸ Тогаш му рече: „Отсега името нема да ти биде Јаков, туку Израил; зашто се бореше со Бога, и со луѓето и ги победи.”

²⁹ А Јаков праша и рече: „Кажи ми го името Твое!” А Тој одговори: „Зошто прашуваш за името Мое? (Тоа е чудно.)” И го благослови таму.

22

5 Мојс 3,16

24-26

Ос 12,3 -5

2 Кор 12,

7-10

28

35,10

29 ^{2 Мојс 3,13-14 33,20 Суд 13,17-18} ³⁰ И Јаков го нарече она место со името Пениел, зашто рече: „Бога Го видов лице в лице, и останав жив.”

³¹ А сонцето беше изгреало кога го помина Пениел, и накривнуваше поради повредениот колк.

30 ^{Ис 6,5} ³² Затоа синовите на Израил не ја јадат жилата кај зглобот од бедрото сè до денешен ден, бидејќи Јаков беше повреден во зглобната жила од бедрото.

33,1 ^{32,7-8 Изреки 16,7}

Средбајќи на Јаков со Исав

4 ^{45,15 Лк 15,20} **33** И погледа Јаков со своите очи, па виде, ете Исав, (неговиот брат), доаѓа, и со него четиристотини луѓе. И ги раздели (Јаков) децата на Лија и на Рахила и на двете слугинки.

² И ги постави (двете) слугинки со нивните деца напред, а Лија и нејзините деца зад нив; додека Рахила со Јосиф беа последни.

³ А самиот тој излезе прв пред нив и седумпати се поклони доземи, додека не дојде до братот свој.

⁴ Исав истрча пред него и го прегрна, па му се обеси околу вратот и го бакна, и (обајцата) заплакаа.

⁵ Исав, пак, кревајќи ги очите, ги виде жените и децата, па рече: „Кои ти се овие?” А Јаков одговори: „Децата, со кои Бог го дарува слугата твој.”

⁶ Тогаш пристапија слугинките со децата свои, и се поклонија.

⁷ Потоа пристапија Лија и децата нејзини, и се поклонија; а најпосле пристапија Јосиф и Рахила, и се поклонија.

⁸ А Исав рече: „Зошто ти се сите оние луѓе, што ги сретнав?” Јаков одговори: „За да најде (твојот слуга) милост пред очите на господарот мој.”

⁹ Исав, пак, рече: „Има, брате, кај мене доста; нека ти остане тебе она што е твое.”

¹⁰ Но Јаков рече: „Ако најдов милост пред очите твои, прими го дарот од мојата рака, зашто кога го видов лицето твое дека убаво ме пречекува, како да го бев видел Божјото лице.

¹¹ Прими го дарот мој, што го донесов; бидејќи изобилно ме обдари

Бог, и имам сè.” И настојуваше на него и тој го прими.

¹² Потоа Исав рече: „Ајде да одиме, ќе појдам и јас со тебе.”

¹³ Но Јаков му рече: „Знае господарот мој дека овие деца се мали, а имам овци и крави доилки, па, ако ги подгонам само еден ден побрзо, ќе ми изгине сиот добиток.

¹⁴ Туку нека тргне господарот мој пред слугата негов, а јас ќе одам полесно, колку што можат децата и добитокот пред мене, и ќе дојдам кај господарот мој во Сеир.”

¹⁵ Исав рече: „Ќе ти оставам неколку луѓе, што се со мене.” Јаков одговори: „Зошто? Доволно е само да најдам милост пред господарот мој.”

¹⁶ И така Исав го продолжи истиот ден својот пат кон Сеир.

¹⁷ А Јаков отиде во Сукот¹¹ и си направи дом, а за добитокот свој направи трла. Затоа тоа место го нарече Сукот.

Јаков се населува во близина на Сихем

¹⁸ Потоа Јаков дојде во Сихем, во земјата хананска, откако се врати од рамнината Арам, и се насели спроти градот.

¹⁹ И купи парче земја, каде што го распа шаторот свој, од синовите на Емор, таткото Сихемов, за сто парчиња сребро.

²⁰ И таму подигна жртвеник, и Го призва Бог Израилев.

Симеон и Левиј се одмаздуваат за нивнајќиа обесчестена сестра

34 Дина, ќерката на Лија, која му ја роди на Јаков, излезе за да ги види девојките во тој крај.

² Но ја виде Сихем, синот на Емор Евеецот, кнез на таа земја, ја зеде и легна со неа, и ја осрамоти.

³ И му се приврза душата негова кон Дина, ќерката на Јаков, и тој ја засака девојката, и гледаше да ја придобие.

⁴ И му рече Сихем на Емор, таткото свој, велејќи: „Ожени ме со онаа девојка!”

16
^{36,8 5 Мојс 2,5}

17
^{Ис.Н. 13,27 Суд 8,5-7}

18
^{12,6 Јн 4,5}

34,2-3
^{2 Мојс 22,18-19 5 Мојс 22,29-30}

4
^{Суд 14,1-2}

¹¹ На еврејски “суккот” значи колиби, *трла*.

5 А Јаков чу дека (синот на Емор) ја осрамотил Дина, ќерката негова; но, бидејќи синовите негови беа в поле со добитокот негов, Јаков замолча додека не дојдат тие.

7 Тогаш Емор, таткото на Сихем, отиде кај Јаков да поразговара со него.

13 А кога дојдоа синовите на Јаков од полето и слушнаа што станало, се огорчија тие мажи и пламнаа од гнев, зашто тој му нанел срам на Израил, преспивајќи со ќерката на Јаков, што не требаше да го направи.

15 А Емор им рече, велејќи: „Синот мој Сихем од срце ја засака вашата ќерка. Дајте му ја за жена!

8 И посватате се со нас; ќерките ваши мажете ги за нас и со ќерките наши женете се.

9 Па живејте со нас, и земјата е пред вас; населувајте ја, движете се слободно и создавајте свои имоти.”

10 А Сихем му рече на таткото на девојката и на браќата нејзини: „Само да најдам милост пред очите ваши, и ќе ви дадам сè што ќе ми кажете.

11 Побарајте најголем откуп и дарови: јас ќе ви дадам сè, што и да ми кажете; само дајте ми ја момата за жена.”

12 А синовите на Јаков им одговорија на Сихем и на Емор, таткото негов, неискрено. А така одговорија, бидејќи беше ја осрамотил Дина, сестрата нивна.

13 И (Симеон и Левиј, браќата на Дина, синови на Лија) им рекоа: „Не можеме тоа да го направиме, да ја дадеме сестрата наша за човек необрезан, зашто тоа е срамно за нас.

14 Само под таков услов ќе се согласиме со вас (и ќе се преселиме кај вас), само ако сакате да се изедначите со нас и да ги обрезае сите ваши машки.

15 Тогаш ќе ги мажиме нашите ќерки за вас и ќе се жениме со вашите ќерки, ќе се населиме кај вас и ќе станеме еден народ.

16 А ако не нè послушате да се обрезае, ние ќе ја земеме нашата ќерка и ќе си отидеме.”

17 И им се допаднаа зборовите нивни на Емор и на Сихем, неговиот син.

19 И момчето, не двоумејќи се, го направи тоа веднаш, бидејќи многу ја засака ќерката на Јаков. А тој беше најпочитуван меѓу своите во домот на неговиот татко.

20 И дојдоа Емор и син му Сихем пред портите од нивниот град, и им рекоа на жителите од својот град, велејќи:

21 „Овие луѓе се мирни, нека се населуваат во оваа земја и слободно да се движат по неа; а еве – земја има и за нив. Па нека ги земаме нивните ќерки за жени, а и нашите да им ги даваме ним.

22 Притоа се согласуваат со нас така да живеат и да станеме еден народ, само ако сите машки меѓу нас се обрезаат, како што се тие обрезаани.

23 Нивните стада и нивниот имот и сиот нивни добиток нема ли да бидат и наши? Само (за тоа) да се согласиме со нив, и тие ќе останат со нас.”

24 И сите што излегуваа од портите на градот нивни ги послушаа Емор и Сихем, синот негов; и се обрезаа сите машки – сите кои поминуваа низ портите на градот.

25 А на третиот ден, додека тие уште беа во болки, двајцата синови Јаковови, Симеон и Левиј, браќата на Дина, го зедеа секој својот меч и непречено влегоа во градот и ги убија сите машки.

26 Го погубија и Емор, и синот негов Сихем, со остар меч, и, откако ја зедеа Дина од домот на Сихем, си отидоа.

27 Тогаш дојдоа синовите на Јаков кај убиените, и го ограбија градот, зашто во него беше осрамотена сестрата нивна.

28 И го зедеа нивниот ситен и крупен добиток, и нивните магариња, сè што беше во градот и сè што имаше во полето.

29 И сето богатство нивно, и децата и жените нивни ги пленија, и ограбија сè, што имаше (во градот, и сè што имаше) во куќите.

30 Тогаш Јаков им рече на Симеон и на Левиј: „Ми создадовте неприлики и ме омразивте кај народот од оваа земја, кај Хананците и Перизијците. Јас имам малку луѓе; тие ќе се соберат против

23
Изреки
1,13-19

25
Ис.Н. 5,8

27
Рим 12,19

30
Пс 104,12
Изреки
11,17
13,7

Амос 5,13
Проп 3,7

7
2 Цар
13,12-13

13
Изреки
26,25

15
17,10-14

35,1
28,10-22
31,13

мене, ќе ме убијат, та ќе бидам истребен јас и домот мој.”

³¹ А тие рекоа: „Зар со сестрата наша да постапуваат како со блудница?”

2
31,19
2 Мојс
19,13
20,3
Ис.Н.
24,15-23

**Јаков го напушта Сихем
и заминува за Ветил**

35 И му рече Бог на Јаков: „Стани, оди горе во Ветил и живеј таму; и направи таму жртвеник на Бога, Кој ти се јави, кога бегаше од лицето на Исав, братот твој”.

² Тогаш Јаков им рече на своите домашни и на сите, кои беа со него: „Исфрлете ги туѓите богови, што се кај вас, па исчистете се и преоблечете се.”

³ Да се кренеме и да отидеме во Ветил; таму ќе направам жртвеник на Бога, Кој ме чу во денот на неволјата моја, и беше со мене на патот, по кој одев.”

⁴ И му ги дадоа на Јаков сите туѓи богови, што беа во нивни раце, и обетките, што ги имаа на ушите; и ги закопа Јаков под дабот кај Сихем.

⁵ Потоа тргнаа. А страв Божји ги беше снашол околните градови, та не се кренаа во потера по синовите на Јаков.

⁶ И Јаков дојде во Луз, во земјата хананска, а тоа е Ветил, самиот тој и луѓето што беа со него,

⁷ и подигна таму жртвеник, и го нарече тоа место: Ел-Ветил, зашто таму му се беше јавил Бог, кога бегаше од лицето на својот брат.

⁸ Тогаш умре Девора, доилката на Ревека, и ја погребаша подолу од Ветил, под дабот, кого Јаков го нарече Плачниот даб.

⁹ И му се јави Бог на Јаков (во Луз), откако се врати од рамнината Арам, и го благослови.

¹⁰ И Бог му рече: „Името ти е Јаков, но отсега нема да се именуваш Јаков; името ќе ти биде Израил.” И го нарече Израил.

¹¹ И уште му рече Бог: „Јас сум Ел-Шадај – Семоќниот Бог; плоди се и множи се; народ и многу народи ќе настанат од тебе и цареви ќе излезат од твоето колено.

¹² И ти ја давам земјата, што му ја дадов на Авраам и на Исак, твоја да

биде, а и на потомството твоје ќе му ја дадам оваа земја.”

¹³ Потоа Бог се вознесе од местото, каде што му зборувааше.

¹⁴ А Јаков подигна споменик на истото место, каде што му зборувааше Бог; споменик од камен, па изврши преливање и го прелеа со масло.

¹⁵ И Јаков го нарече тоа место, каде што му зборувааше Бог, Ветил.

**Раѓањето на Венијамин
и смртта на Рахила**

¹⁶ Заминаа од Ветил (и тој го распна шаторот зад кулата Гадер). А кога им преостана уште малку пат до Ефрат, Рахила роди, и породувањето ѝ беше тешко.

¹⁷ А кога таа се мачеше при раѓањето, бабицата ѝ рече: „Не плаши се, зашто и ова ќе ти биде син.”

¹⁸ А кога душата ја напушташе, бидејќи умираше, Рахила го нарече Бенони. Но таткото му даде име Венијамин.

¹⁹ И умре Рахила, и ја погребаша крај патот што води кон Ефрат, во Витлеем.

²⁰ И подигна Јаков споменик над гробот нејзин. Тоа е споменикот на гробот Рахилин до денешен ден.

²¹ А кога замина оттаму, Израил го распна шаторот свој зад кулата Едер.

²² И кога Израил живееше во таа земја, отиде Рувим, та легна со Билха, наложницата на неговиот татко. И тоа го дочу Израил (и го прифати со огорченост). А Јаков имаше дванаесет синови.

²³ Синовите на Лија беа: Рувим, првенецот Јаковов, Симеон, Левиј, Јуда, Исахар и Завулон.

²⁴ А синовите на Рахила беа: Јосиф и Венијамин.

²⁵ Синови, пак, на Билха, слугинката на Рахила, беа Дан и Нефталим.

²⁶ А синови на Зелфа, слугинката на Лија, се: Гад и Асир. Тоа се синови Јаковови, кои му се родија во рамнината Арам.

²⁷ И дојде Јаков кај Исак, таткото свој, во Мамре, во Кирјат-Арба, односно во Хеврон, каде што Авраам и Исак беа доселеници.

17
30,24

18
1 Цар 4,
20-21
1 Лет 4,9
7,23

19
Мих 5,1
Рута 1,2
Мт 2,6

22
49,3-4
3 Мојс 18,8

23
29,31-35
30,24

27
13,18

29 ^{25,8} ²⁸ А Исак имаше сто и осумдесет години.

36,1-3 ^{26,34} ^{28,9} ⁷ И издивна Исак и умре, се прибра кај родот свој, стар и сит од животот. И го погребаа синовите негови Исав и Јаков.

7 ^{13,6} *Исав се населува во Едом*

8 ^{32,4} **36** А ова е родословието на Исав, кој се вика и Едом.

9-11 ^{36,15-19} ^{Суд 5,4} ^{1 Лет 1, 35-37} ² Исав си зеде жени од ќерките ханански: Ада, ќерка на Елон Хитиецот, и Охоливама, ќерката на Ана, синот на Цивеон Евсецот.

³ И со Басемата, ќерката Исмаилова, сестрата на Навајот.

⁴ Ада му го роди на Исав Елифаз, а Басемата го роди Рагуил.

⁵ Охоливама, пак ги роди Јеус, Јалам и Кореј. Тоа се синовите Исавови, кои му се родија во земјата хананска.

⁶ И Исав ги зема жените свои, и синовите свои, и ќерките свои и сите домашни свои, и стадата свои, и сиот добиток свој, и сиот имот свој што го беше спечалил во земјата хананска, па отиде Исав од земјата хананска во друга земја, далеку од Јаков, братот свој.

⁷ Зашто имотот им беше многу голем, па не можеа да живеат заедно; ниту земјата, во која беа доселени, можеше да ги собере, поради многуте стада.

⁸ И се насели Исав, наречен Едом, на гората Сеир.

⁹ Ете, тоа е родословието Исавово, татко на Едомците на гората Сеир.

¹⁰ Еве ги имињата на синовите Исавови: Елифаз, син на Ада, жена Исавова, и Рагуил, син на Басемата, жена Исавова.

¹¹ А Елифазови синови беа: Теман, Омар, Цефо, Гатам и Кеназ.

¹² Тимна беше наложница на Елифаз, синот Исавов, и му го роди на Елифаз Амалик. Тоа се синовите на Ада, жената Исавова.

¹³ А ова се синовите на Рагуил: Нахат, Зерах, Шама и Миза. Тоа беа внуците на Басемата, жената Исавова.

¹⁴ Синовите, пак, на Охоливама, ќерката на Ана, синот на Цивеон, жена Исавова се: Јеус, Јалам и Кореј.

¹⁵ А ова се старешините од синовите Исавови: синови на Елифаз, првенецот Исавов: старешината Теман, старешината Омар, старешината Цефо, старешината Кеназ,

¹⁶ старешината Кореј, старешината Гатам, старешината Амалик. Тоа се старешините од Елифаз во земјата едомска; тоа се синови на Ада.

¹⁷ Ова се, пак, синовите на Рагуил, синот Исавов: старешината Нахат, старешината Зерах, старешината Шама, и старешината Миза. Тоа се старешините Рагуилови во земјата едомска; тие се внуци на Басемата, жената Исавова.

¹⁸ А потомци на Охоливама, жената Исавова се: старешината Јеус, старешината Јалам, старешината Кореј. Тоа се старешините од Охоливама, ќерката на Ана, жена Исавова.

¹⁹ Тоа се синовите Исавови и старешините нивни. Тоа е Едом.

²⁰ Еве ги синовите на Хориецот Сеир, кои живееја во онаа земја: Лотан, Шовал, Цивеон и Ана.

²¹ Дишон, Ецер и Дишан. Тие се старешини Хориеви, синови на Сеир во земјата едомска.

²² А синови Лотанови беа: Хориј и Еман; сестра, пак, Лотанова беше Тимна.

²³ Ова се, пак, синовите на Шовал: Алван, Манахат, Евал, Шефро и Онам.

²⁴ Синови на Цивеон беа: Аја и Ана. Тој е оној Ана, кој ги пронајде топлиите извори во пустината, кога ги пасеше магарињата на Цивеон, таткото свој.

²⁵ Деца, пак, на Ана беа: Дишон и Охоливама, ќерката на Ана.

²⁶ А ова се синовите Дишонови: Хемдан, Ешбан, Јутран и Керан.

²⁷ Ецерови синови беа: Билхан, Зааван, (Укам) и Акан.

²⁸ Синови, пак, на Дишан беа: Уц и Аран.

²⁹ Еве ги старешините на Хоријците: старешината Лотан, старешината Шовал, старешината Цивеон, старешината Ана,

³⁰ старешината Дишон, старешината Ецер, старешината Дишан. Тоа се ста-

15
36,9-14

28
10,23
Јов 1,1

- 31** ^{4 Мојс 20,14} ^{1 Лет 1,43-50} решините на Хоријците, според старешинствата нивни во земјата Сеир.
- ³¹ А ова се царевите, кои царуваа во Едом, пред да стануваат цареви синовите на Израил:
- 37,2** ³² во Едом царуваше Бела, синот Бесоров, а градот се викаше Динхава.
- 3** ³³ А кога умре Бела, по него се зацари Јовав, синот на Зерах од Восор.
- ³⁴ По смртта на Јовав, се зацари Хушам од земјата Теманиска.
- 4** ³⁵ А кога умре Хушам, на негово место се зацари Адад, синот Бедадов, кој ги порази Мидјаните во полето моавско, а градот се викаше Авит.
- ³⁶ Умре и Адад, а на негово место се зацари Самла од Масрека.
- ³⁷ По смртта на Самла се зацари Саул од Реховот, што се наоѓа крај реката.
- ³⁸ А кога умре Саул, на негово место се зацари Ваал-Ханан, синот Ахборов.

³⁹ Умре и Ваал-Ханан, синот на Ахбор, а на негово место се зацари Адар, (син Варадов), а градот му се викаше Пау. Името на жената негова ѝ беше Мехетавел, ќерка на Матред, син на Мезахав.

⁴⁰ Еве ги имињата на старешините Исавови, според племињата нивни, по местата нивни (според нивните имиња и според нивните народи): старешината Тимна, старешината Алва, старешината Јетем,

⁴¹ старешината Охоливама, старешината Ила, старешината Пинон,

⁴² старешината Кеназ, старешината Теман, старешината Мивцар,

⁴³ старешината Магдиел, старешината Ирам. Тоа се едомски старешини според населбите во нивната земја. Исав им беше татко на Едомците.

40-43

¹ Лет 1, 51-54

8

² Мојс 2,14
¹ Цар 10,27
Лк 19,14

11

^{42,9}
Дан 7,28
Лк 2,19.51

12

^{35,4}

ЈОСИФ

Сонновиџе на Јосиф

37 Јаков живееше во земјата, во која беше доселен неговиот татко Исак, во земјата хананска.

² Еве го животот на синовите на Јаков: кога беше на седумнаесетгодишна возраст Јосиф го пасеше добитокот (на својот татко) со браќата свои, со синовите на Билха и со синовите на Зелфа, жените на неговиот татко. Јосиф му носеше лоши гласови на својот татко за нив.

³ А Израил го сакаше Јосиф повеќе од сите свои синови, зашто му се роди на стари години; и му направи шарена облека.

⁴ А браќата, гледајќи дека таткото нивни го сака многу повеќе од сите свои синови, го замразија, така што не можеа со него да зборуваат љубезно.

⁵ Притоа Јосиф сони сон и им го раскажа на своите браќа, а тие го замразира уште повеќе.

⁶ И им рече: „Чујте го сонот што го сонив:

⁷ врзуваме снопје во полето, и одеднаш мојот сноп се исправи, и застава

прав, а вашите снопови се распоредија наоколу и му се поклонија на мојот сноп.”

⁸ Тогаш браќата му рекоа: „Зарем ти ќе царуваш над нас? Зарем ти ќе владееш над нас?” Затоа уште повеќе го замразија, поради неговите сонипта и поради неговите зборови.

⁹ Потоа тој сони и втор сон, и им го раскажа и на браќата свои, велејќи: „Сонив уште еден сон, а тоа – сонцето и месечината и единаесет ѕвезди ми се поклонуваа.”

¹⁰ И му го раскажа на својот татко како и на браќата свои, но татко му го прекори и рече: „Каков е тој сон што си го сонил? Зар јас и мајка ти, и браќата твои, ќе дојдеме тебе да ти се поклониме доземи?”

¹¹ И му позавидоа браќата негови; но татко му ги запомни тие зборови.

Јосиф е љродаден од своиџе браќа

¹² Еднаш неговите браќа отидоа да го пасат добитокот на својот татко кај Сихем.

¹³ Тогаш Израил му рече на Јосиф: „Браќата твои го пасат добитокот кај

18 Сихем. Ајде да те испратам кај нив.” А тој рече: „Добро, одам!”

¹ Цар 19,1
Мудр 10,13
Дела 7,9

20 И уште (Израил) му рече: „Оди и види како се браќата твои и како е добитокот, па јави ми.” И го испрати по долината хевронска; и тој отиде во Сихем.

Ер 38,6
Мт 27,1

21 И еден човек го најде како скита по полето, па го запраша, велејќи му: „Што бараш?”

42,22

25 А тој одговори: „Ги барам браќата мои; кажи ми, те молам, каде го пасат добитокот?”

43,11

26 А човекот рече: „Тие си заминаа одовде, зашто чув како велат – ајде да одиме во Дотан.” И отиде Јосиф по браќата свои, и ги најде во Дотан.

4,10

Ис 26,21
Ез 24,6-7
Јов 16,18

¹⁷ А човекот рече: „Тие си заминаа одовде, зашто чув како велат – ајде да одиме во Дотан.” И отиде Јосиф по браќата свои, и ги најде во Дотан.

¹⁸ А тие го видоа оддалеку; и, пред да им се приближи, почнаа да се договараат за да го убијат.

¹⁹ И си рекоа помеѓу себе: „Ене го доаѓа, оној што сонувал!”

²⁰ Ајде сега да го убиеме и да го фрлиме во некоја од овие јами, па ќе речеме: крвожеден свер го изеде. Тогаш ќе видиме што ќе стане од неговите соншита!”

²¹ Но, кога го чу тоа Рувим, посака да го спаси од рацете нивни, па рече: „Да не го убиваме!”

²² И уште им рече Рувим: „Крв да не пролевате; фрлете го во една од јамите во пустината, но не кревајте рака на него.” А тој сакаше да го спаси од рацете нивни и да го врати кај татко му.

²³ И кога Јосиф дојде кај своите браќа, тие му ја соблекоа шарената облека, што ја имаше на себе.

²⁴ И го фатија, па го фрлија во една јама; а јамата беше празна; немаше вода во неа.

²⁵ Потоа седнаа да јадат леб. И кревајќи ги очите, видоа Исмаилци како доаѓаат од Галаад со камилите свои, натоварени со миризливи смоли, балсам и темјан; го пренесуваа тоа во Египет.

²⁶ Јуда им рече на своите браќа: „Каква полза ќе имаме, ако го убиеме братот наш и ја сокриеме крвта негова?”

²⁷ Ајде да им го продадеме на овие Исмаилци, па да не клаваме рака на него, зашто брат ни е, наша крв е.” И го послушаа браќата негови.

²⁸ Па кога мидјанските трговци минуваа покрај нив, тие го извадија Јосиф од јамата и им го продадоа на Исмаилците за дваесет парчиња сребро; а овие го одведоа Јосиф во Египет.

²⁹ А кога се врати Рувим кај јамата, Јосиф го немаше во неа. Тогаш тој ја раскина ¹² облеката своја.

³⁰ И отиде кај браќата свои и рече: „Го нема момчето: а сега, каде да се денам јас?”

³¹ Тогаш ја зеда Јосифовата облека, и заклаа јаре, па ја натопија облеката со крв.

³² И ја испратија шарената облека да се однесе на нивниот татко и да се рече: „Го најдовме ова, па види дали е тоа облеката на синот твој, или не?”

³³ А тој ја позна и рече: „Облеката е на мојот син, крвожеден свер го изел; Јосиф е, навистина, растргнат!”

³⁴ И ја раскина Јаков облеката своја, па се препаша со вреќиште околу себе; и го оплакуваше синот свој многу денови.

³⁵ И се собраа сите негови синови и ќерки да го тешат; но тој не можеше да се утеши, туку велеше: „Со тага ќе појдам по синот мој во светот на мртвите.” Така го оплакуваше.

³⁶ А Мидјаните го продадоа Јосиф во Египет на Потифар, дворјанин на фараонот, заповедник на стражата.

Јуда и Тамара

38 А во тоа време Јуда се оддели од браќата свои, и се насели во близина на некој човек Адуламиец, по име Хира.

² Таму Јуда ја виде ќерката на некој Хананец, чие име беше Шуа, и ја зеде и легна со неа.

³ Таа забремени, и роди син; и тој го нарече Ер.

28

31,15
Зах 11,12
Мт 26,15

35

Ер 31,15

38,2-5

46,12
4 Моје
26,19-21
1 Лет 2,3-4

¹² Знак на жалост или каење. Слично и во стих 34.

8 4 Одново зачна, и пак роди син, и нему му стави име Онан.

5 И пак роди син, и го именува Шела. А Јуда беше во Кезив, кога таа го роди него.

6 И Јуда го ожени првородениот син свој Ер со девојката по име Тамара.

7 Но Ер, првенецот Јудин, беше лош пред Господ, и Господ го погуби.

8 Тогаш Јуда му рече на Онан: „Влези кај вдовицата од братот твој, и ожени се со неа како девер, за да го запазиш потомството на братот твој.”

9 А Онан, знаејќи дека породот нема да биде негов, кога легнуваше со жената на братот свој, го излеваше семето наземи, за да не му даде потомство на братот свој.

10 Но тоа што го правеше, беше зло пред очите на Бога, па затоа и него го погуби.

11 Тогаш Јуда ѝ рече на својата снаа Тамара: „Живеј како вдовица во куќата на таткото твој додека порасне Шела, синот мој.” Зашто, си велеше, да не умре и тој како браќата негови. И отиде Тамара, и живееше во куќата на својот татко.

12 Измина многу време и умре ќерката на Шуа, жената на Јуда. А кога Јуда се утеши, појде во Тимна кај луѓето што му го стрижеа стадото, тој сам и неговиот пријател Хира, Адуламиецот.

13 И ѝ јавија на Тамара: „Ете, свекорот твој оди во Тимна да го стриже стадото свое.”

14 А таа ја соблече од себе вдовичката облека, си стави превез, па седна пред портата на Енаим, што е на патот за Тимна. Таа виде дека Шела беше пораснал, а неа уште не му ја даваа за жена.

15 Кога ја виде Јуда, помисли дека е блудница, зашто таа го беше покрила лицето свое (и не ја препозна).

16 И тој отиде кај неа и ѝ рече: „Дозволи ми да легнам со тебе!” Зашто не знаеше дека е неговата снаа. А таа рече: „Што ќе ми дадеш, за да легнеш со мене?”

17 А тој одговори: „Ќе ти испратам јаре од стадото.” А таа му рече: „Ќе ми

дадеш ли залог, додека не го испратиш?”

18 А тој рече: „Каков залог да ти дадам?” А таа му одговори: „Својот прстен, појасот и стапот што ти е во раката.” И тој ѝ ги даде, па легна со неа; и таа зачна од него.

19 Потоа таа стана и си отиде; го симна превезот од себе и ја облече вдовичката облека.

20 А Јуда испрати јаре по другарот свој, Адуламиецот, за да си го поврати залогот од жената, но тој не ја најде.

21 Па ги праша луѓето од она место, велејќи: „Каде е блудницата што беше на распаќето во Енаим?” А тие одговорија: „Овде немаше блудница.”

22 И тој се врати кај Јуда и рече: „Не ја најдов. Дури мептаните ми рекоа дека таму немало блудница.”

23 А Јуда рече: „Нека си ги задржи, само да не ми се смеат; јас ѝ го испратив и јарето, но ти не ја најде.”

24 А кога изминаа околу три месеци, му јавија на Јуда, велејќи: „Тамара, снаата твоја се оддала на блуд и, ете, бремена е од блуд.” А Јуда рече: „Изведете ја за да се запали!”

25 А кога ја поведоа, таа прати на свекорот нејзин да му кажат: „Сум зачнала од човек, на кој му припаѓаат овие нешта!” И рече: „Познај, чиј е прстенот, појасот и стапов!”

26 А Јуда ги препозна, па рече: „Таа е поправедна од мене, бидејќи не ја дадов на синот свој Шела.” И повеќе не легна со неа.

27 И кога дојде времето да роди, а тоа – близнаци во утробата нејзина.

28 И кога се породуваше, едното дете ја покажа раката, а бабичата зеде и му врза црвен конец околу раката, велејќи: „Овој е првенец.”

29 Но тоа ја повлече раката, и ете излезе неговото братче, а таа рече – како ја проби обвивката? И му ставија име Фарес.

30 А потоа излезе неговото братче со црвен конец на раката. Нему му ставија име Зерах.

18

Ер 22,24
Агеј 2,23
Јн 6,27

26

1 Цар
24,18

27

25,24

29

Рута
4,12.18-22
Мт 1,3-6

39,1-2

Пс 104,
16-23
Мудр
10,13-14
Дела 7,9**Јосиф кај Еѓипќанецот Поџифар**

39 А Јосиф го одведеа во Египет. И Потифар, дворјанинот фараонов, заповедник на стражата, Египќанец, го купи од Исмаилците, кои го доведоа таму.

3 И Господ беше со Јосиф, та затоа беше среќен, и живееше во куќата од господарот свој, Египќанецот.

5 И господарот негов виде дека е Господ со него и дека сè што работеше тој, Господ правеше да успева во рацете негов.

7 И Јосиф се здоби со милост кај него, и му служеше. Тој го постави над целиот свој дом, и сè што имаше, го предаде во рацете негови.

9 А кога го постави над домот свој и над сè што имаше, оттогаш Господ го благослови домот на Египќанецот заради Јосиф; и благословот Господов беше над сè, што имаше во домот свој и во полето.

6 И остави во Јосифовите раце сè што имаше, и не се грижеше веќе за друго, освен за лебот што го јадеше. А Јосиф беше со стројна става и со убаво лице.

7 И се случи, по некое време, жената на господарот негов да се загледа во Јосиф, и му рече: „Легни со мене!“

8 А тој одби и ѝ рече на жената од господарот свој: „Ете, господарот мој не се грижи веќе за ништо што има во куќата, туку сè што има, ми го предаде мене во рацете.“

9 Ни самиот не е поголем од мене во својот дом; и тој ништо не ми забранил, освен тебе, зашто си му жена; па како јас да направам толку големо зло и да згрешам пред Бога?“

10 И така таа му зборуваше на Јосиф за тоа секој ден, но тој не ја послуша да легне со неа, ниту се задржуваше кај неа.

11 Се случи еден ден тој да дојде во куќата по своја работа, а таму дома да нема никој од домашните.

12 Тогаш таа го фати за облеката и му рече: „Легни со мене!“ Но тој, оставајќи ја облеката своја во рацете нејзини, избега и си отиде.

13 А таа, кога виде дека тој ја остави во рацете нејзини облеката своја и избега,

14 ги викна своите домашни, па им рече, велејќи: „Гледајте, ни довел човек Евреин за да нè срамоти! Дојде кај мене за да легне со мене, но јас извикав на сиот глас.“

15 А тој, кога чу дека го подигнав гласот и извикав, ја остави облеката своја кај мене и избега, па си отиде.”

16 И таа ја задржа облеката негова кај себе, додека си дојде господарот во домот свој.

17 А тогаш и нему му ја кажа истата работа, велејќи: „Слугата, Евреинот, што го доведе кај нас, дојде кај мене да ме срамоти (и ми кажа: ќе легнам со тебе).“

18 Но кога чу дека подигнав глас и извикав, тој ја остави облеката своја кај мене и избега.”

19 Кога ги чу господарот негов зборовите на жената своја, која му рече: „Ова ми го направи слугата твој“ – се разгневи многу.

20 И го фати господарот Јосиф, па го фрли в затвор, каде што лежеа царските затвореници.

Јосиф во затворот

21 И тој остана таму, во затворот. Но Господ беше со Јосиф и ја изlea милоста Своја над него и направи да му омили на управникот на затворот.

22 И началникот на затворот му ги довери на Јосиф сите затвореници во затворот; и над сè што таму се работеше, тој беше наредбодавец.

23 И старешината на затворот не надгледуваше ништо што беше во Јосифовите раце, зашто Господ беше со него; и сè што работеше тој, Господ правеше да успева.

40 Потоа се случи, винарот на царот египетски и пекарот да му згрешат на господарот свој, царот египетски.

2 И фараонот се разгневи над тие двајца дворјани, на главниот винар и на главниот пекар,

15

Дан 13,24

21

Пс 104,
18-21
105,46

23

39,5-6

40,2

Изреки
16,14
19,12

4 ^{41,11-13} ³ па ги стави под стража во куќата на заповедникот на стражата, во затворот, во местото каде што беше затворен Јосиф.

8 ^{41,15-16} ^{Дан 2,11,28} ¹⁵ ^{37,28} ^{39,20} А заповедникот на стражата му ги предаде на Јосиф, тој да се грижи за нив. И тие останаа таму некое време.

Јосиф им ги толкува сонииштаа на двајца затвореници

⁵ И обајцата сонија сон во иста ноќ, секој со особено значење, и винарот и пекарот на царот египетски, кои беа затворени во темницата.

⁶ А утредента, кога дојде Јосиф кај нив, ги виде.

⁷ Па ги запраша дворјаните фараонови, кои беа под стража заедно со него во куќата на господарот негов, и рече: „Што ви се денес лицата толку нажалени?”

⁸ А тие му одговорија: „Обајцата сонивме сон, а нема кој да ни го протолкува.” Јосиф им рече: „Зар толкувањето не е преку Бога? Раскажете ми ги!”

⁹ И главниот винар му го раскажа сонот свој на Јосиф, велјќи: „Јас сонував една лоза пред мене;

¹⁰ на лозата имаше три прачки; и таа запуни и распути, врза грозје, кое узреа;

¹¹ а во раката ми беше чашата фараонова; зедев еден грозд, го истискав во фараоновата чаша и му ја дадов чашата на фараонот в рака.”

¹² Јосиф му рече: „Еве го значењето: трите прачки се три дена.

¹³ По три дена фараонот ќе те помилува и пак ќе те постави на поранешната служба; и одново ќе му ја подаваш чашата во раката негова како и порано, кога му беше винар.

¹⁴ Но, кога ќе ти биде добро, сети се на мене и направи ми добро; спомни му на фараонот за мене и изведи ме од оваа тврдина;

¹⁵ зашто ме украдоа од земјата еврејска; а и овде ништо лошо не сум направил, за да бидам фрлен во затвор.”

¹⁶ А кога виде главниот пекар колку добро му го протолкува сонот, му рече

на Јосиф: „И јас сонив: и тоа – на главата моја три кошници со пецива;

¹⁷ во најгорната кошница имаше сè што јаде фараонот, што го прават пекарите; и птици колваа од кошницата над мојата глава.”

¹⁸ А Јосиф одговори и рече: „Еве го значењето: три кошници – тоа се три дена.

¹⁹ По три дена фараонот ќе ти ја земе главата и ќе те обеси на дрво, а птиците ќе колваат од телото твоје.”

²⁰ И кога дојде третиот ден, а тоа беше денот во кој се родил фараонот, тој им приреди гозба на своите слуги, па се сети на главниот винар и на главниот пекар помеѓу слугите свои;

²¹ И го врати главниот винар на поранешната служба, за да му ја подава чашата на фараонот,

²² додека главниот пекар го обеси (на дрво), како што беше рекол Јосиф.

²³ Но главниот винар не си спомна за Јосиф, туку го заборави.

Двајца сони на фараонот

41 А по две години сони сон фараонот – како стои крај една река.

² И одеднаш – од реката излегоа седум убави и дебелы крави, па почнаа да пасат во мочуриштето;

³ а по нив, потоа, од реката излегоа други седум крави, грди и слаби и застаанаа кај другите крави на брегот.

⁴ И грдите и слаби крави ги изедоа оние седум убави и дебелы крави. Тогаш се разбуди фараонот.

⁵ Потоа пак заспа и сони втор сон, а тоа – седум класја израснаа од едно стебло, јадри и убави;

⁶ а по нив израснаа седум празни, исушени од ветар.

⁷ Потоа празните и исушените класја ги изедоа седумте големи и јадри класја. Тогаш фараонот се разбуди, но тоа беше сон.

⁸ Утредента се вознемири душата негова, та нареди, и беа повикани сите гаталци египетски и сите мудреци. И фараонот им раскажа што сонил, но никој не се најде да го протолкува сонот на фараонот.

20
Мк 6,21

23
Зах 3,26
Проп 9,
15-18

41,8
2 Мојс
7,11,22
Дан 2,
1-25,7

9 ^{40,1,23} Тогаш му проговори на фараонот главниот винар и рече: „Денес се сетив за гревот мој.“

14 <sup>1 Цар 2,8
Пс 104,
20-21
Изреки
16,13
Дан 2,25
Дела 7,10</sup> Кога фараонот се налути на слугите свои и нè фрли в затвор во куката на стражарскиот заповедник, мене и главниот пекар,

16 <sup>40,8
Дан 2,11,28
Мт 10,20
2 Кор 3,5</sup> сонувавме во иста ноќ јас и тој, но секој од нас свој сон видовме со свое значење.

12 А таму со нас беше еден млад Евреин, слуга на заповедникот на стражата; ние му ги раскажавме сонипштата наши, а тој на секого од нас му го протолкува сонот.

13 И како што ни кажа, така и стана: јас бев вратен на мојата служба, а оној другиот беше обесен.”

**Јосиф ги толкува
сонипштата на фараонот**

14 Тогаш фараонот нареди, та го повикаа Јосиф, и брзо го изведоа од затворот, а тој се потстрижа и се преоблече, па излезе пред фараонот.

15 А фараонот му рече на Јосиф: „Сонив сон, а никој не може да ми каже што значи: а за тебе слушам дека умеш да толкуваш сонипшта.”

16 Јосиф му одговори на фараонот и рече: „Тоа не е од мене, туку Бог ќе му даде одговор на фараонот за негово добро.”

17 И му рече фараонот на Јосиф, велејќи: „Сонив, како стојам крај брегот на реката¹³;

18 и одеднаш – од реката излегоа седум дебели и убави крави, па почнаа да пасат во мочуриштето;

19 и ете, по нив други седум крави излегоа, многу грди и слаби во телото, не сум видел толку грди во целата земја египетска.

20 И оние крави, слаби и грди, ги изедоа оние седум дебели.

21 А кога им беа во стомакот, не се познаваше дека им се во стомакот, туку пак беа така грди како порано. Тогаш се разбудив.

22 Па пак сонив, а тоа – седум класја израснаа од едно стебло, јадри и убави;

23 а по нив израснаа седум тенки и празни класја, исушени од ветар.

24 И празните класја ги проголтаа седумте убави класја. И сево ова им го раскажав на гаталците, но ниеден не знаеше да ми објасни.”

25 А Јосиф му рече на фараонот: „Сонот фараонов е еден: Господ му ја вува на фараонот, што ќе направи.

26 Седумте убави крави се седум години, и седумте убави класја се пак седум години; обата сона се еден сон.

27 Седумте слаби и грди крави, кои излегоа по оние, се седум години; и седумте класја празни и исушени од ветар се седум години глад.

28 Тоа е она што веќе му го реков на фараонот: Бог му кажува на фараонот што ќе прави.

29 Ете, ќе дојдат седум години многу родни по целата земја египетска;

30 а по нив ќе настапат седум гладни години; ќе се заборави сето она изобилство во земјата египетска, и глад ќе настапи во земјата.

31 И нема да се знае дека во земјата порано имало изобилие – поради гладот – што ќе дојде, зашто ќе биде многу голем.

32 А тоа, што фараонот сонил двапати едноподруго, значи дека Божјиот збор е вистински и дека Бог наскоро ќе го направи тоа.

33 А сега фараонот нека побара човек мудар и разумен, па да го постави над египетската земја.

34 И нека заповеда фараонот да бидат поставени старешини по земјата, па да собираат петина (од сите жетви) по земјата египетска во текот на седумте родни години;

35 нека собираат тие секаква зрнена храна во седумте родни години што доаѓаат; житото да го собираат во градовите со овластување од фараонот и храната во градовите да се чува.

25
Ис 43,9,12
44,7
Амос 3,7
Дан 2,28

27
4 Цар 8,1

32
Ис 46,10

33
5 Моје 1,13

38 ^{Дан 13,45} ³⁶ И таа храна да биде запазена за седумте гладни години што ќе настапат во египетската земја, за да не пропадне земјата од глад.”

42 *Јосиф – висок службеник кај фараонот*

^{Ест 3,10} ^{8,2,15} ^{Дан 5,7,29} **45** ^{46,20} ³⁷ Ова му се допадна на фараонот и на сите слуги негови.

³⁸ Па им рече фараонот на слугите свои: „Зар можеме да најдеме човек, како што е овој, во кого има Божји дух?”

³⁹ И му рече фараонот на Јосиф: „Бидејќи Бог тебе ти го откри сево ова, значи дека нема човек толку мудар и разумен како што си ти.

⁴⁰ Ти ќе бидеш над домот мој, и целиот народ мој ќе го слуша твојот збор; само со престолот ќе бидам поголем од тебе.”

⁴¹ И уште му рече фараонот на Јосиф: „Еве, те поставувам денес тебе над целата египетска земја.”

⁴² И го извади фараонот прстенот од раката своја и му го стави на Јосиф на рака, и го облече во облека од најфина ткаенина, и му стави златна веришка околу вратот.

⁴³ И заповеда да го возат во неговата втора кола, а гласник пред него да извикува: „Аврех!”¹⁴ И го постави над целата земја египетска.

⁴⁴ И фараонот му рече на Јосиф: „Јас сум фараон, но без тебе никој нема да крене рака, ни нога во целата земја египетска”.

⁴⁵ И го нарече фараонот Јосиф Цафенат-Панеах; и го ожени со Асената, ќерката на Потифера, свештеник од Он.

⁴⁶ А Јосиф имаше триесет години, кога се претстави пред фараонот, царот египетски. И, откако отиде од фараонот, тој ја обиколи целата земја египетска.

⁴⁷ И за седум родни години земјата роди во изобилство.

⁴⁸ И собираше Јосиф за тие седум (плодородни) години секаков вид жито,

што го даваше египетската земја, и го носеше житото во градовите; во секој град го носеше житото од околните ниви.

⁴⁹ Така насобра Јосиф многу жито, колку што е песокот морски, така што престанаа да го мерат, зашто немаше број.

⁵⁰ А пред да настанат гладните години, му се родија на Јосиф два сина, кои му ги роди Асената, ќерката на Потифера, свештеник од Он.

⁵¹ И на првородениот Јосиф му стави име Манасија, велејќи: „Зашто Бог ми овозможи да ги заборавам несреќите мои и целиот дом на мојот татко.”

⁵² А вториот го нарече Ефрем, велејќи: „Бидејќи Бог ме направи плоден во земјата на маките мои.”

⁵³ Но изминаа седумте родни години во египетската земја,

⁵⁴ и настапија седумте гладни години, како што беше рекол Јосиф. И настана глад по сите земји, а во целата египетска земја имаше леб.

⁵⁵ Но, кога почна да гладува и египетската земја, народот му бараше на фараонот леб. А фараонот им рече на сите Египќани: „Одете кај Јосиф, па како што ќе каже тој, така правете.”

⁵⁶ А кога гладот се прошири во целата земја, ги отвори Јосиф сите житници и почна да им продава на Египќаните жито, бидејќи настана голем глад во египетската земја.

⁵⁷ И од сите земји доаѓаа во Египет да купуваат жито од Јосиф, зашто настана голем глад по целата земја.

*Јаков ги испраќа
своите синови во Египет*

42 Кога Јаков чу дека во Египет има жито, им рече на своите синови: „Што чекате?”

² „Ете, слушам дека во Египет има жито; одете таму и купете ни жито, за да останеме живи и да не умреме!”

³ И десетмината браќа Јосифови отидоа во Египет да купат жито.

51-52
48,1-22

54
Пс 104,16
Дела 7,11

55
Јн 2,5

42,1
Дела 7,12

5 ^{12,10} ⁴ А Венијамин, братот Јосифов, Јаков не го пушти со браќата негови, велејќи: **6** „За да не го снајде по патот некоја несреќа.” ^{41,56} **9** ^{37,5-11} И дојдоа синовите Израилеви да купат жито заедно со другите што доаѓаа, бидејќи и во хананската земја владееше глад. **13** ^{37,30}

Средбаа на Јосиф со своите браќа

⁶ А Јосиф беше управител во земјата; тој и му продаваше жито на ситот народ од таа земја. И браќата Јосифови, кога дојдоа, му се поклониле со лицето доземии.

⁷ А Јосиф, штом ги виде браќата свои, ги позна; но се правеше како да не ги познава, и остро им проговори и рече: „Од каде сте дојдени?” А тие одговорија: „Од хананската земја, да купиме храна.”

⁸ Јосиф, пак, ги позна браќата свои, но тие него не го познаа.

⁹ И се сети Јосиф за сонштата што ги беше сонил за нив, па им рече: „Вие сте разузнавачи. Сте дошле да ги извидите слабите места на оваа земја!”

¹⁰ А тие му рекоа: „Не сме, господаре, туку слуги твои, што дошле да купат храна;

¹¹ сите сме синови на еден човек, чесни луѓе сме; слугите твои никогаш не биле разузнавачи.”

¹² Тој, пак, им рече: „Не, туку сте дошле да извидите каде е слабоста на оваа земја.”

¹³ А тие рекоа: „Ние слугите твои, бевме дванаесет браќа, синови на еден човек во хананската земја; и, ене, најмалиот денес е со таткото наш, а едниот го нема веќе.”

¹⁴ Тогаш Јосиф им дофрли: „Ви реков јас – вие сте разузнавачи.

¹⁵ Туку вака сакам да се уверам: се колнам во животот на фараонот дека вие нема да излезете одовде, ако не дојде ваму најмалиот ваш брат.

¹⁶ Испратете еден од вас, и тој нека го доведе вашиот брат; а вие ќе бидете задржани овде додека не видам дали е вистина тоа што го велите; инаку сте

разузнавачи, жими животот на фараонот!”

¹⁷ И ги стави под стража за три дена.

¹⁸ А на третиот ден Јосиф им рече: „Ако сакате да останете живи, еве што ќе направите, зашто јас се плашам од Бога:

¹⁹ ако сте чесни луѓе, еден брат од вас нека остане овде под стража, во домот каде што сте затворени, а вие останатите отидете и однесете жито на вашите изгладнети семејства.

²⁰ А потоа доведете го кај мене најмалиот ваш брат, за да се потврдат зборовите ваши. Ако ли не, ќе загинете.” И тие постапија така.

²¹ И си рекоа еден на друг: „Тешко нам! Ова е казната поради братот наш; не ја почувствувавме маката на душата негова, кога ни се молеше, но ние се оглушивме. Затоа и нè снајде ова зло.”

²² А Рувим им одговори, велејќи: „Зар не ви реков јас – не грешете против детето? Но вие не ме послушавте; и, еве, сега од нас се бара крвта негова.”

²³ А тие не знаеја дека Јосиф ги разбира, зашто со него разговараа преку преведувач.

²⁴ Тогаш Јосиф се оддели од нив и заплака.

Синовите на Јаков се враќаат во Ханан

Потоа пак се врати кај нив, и разговараше со нив, па земајќи го од нив Симеон, го врза пред очите нивни.

²⁵ И Јосиф заповеда да им ги наполнат вреќите со жито, а парите, кој колку што дал, да им ги вратат секому во вреќата, и да им дадат храна за по пат. И така беше направено.

²⁶ Па, откако го натоварија житото на своите магариња, си заминаа оттаму.

²⁷ А еден од нив, кога ноќеваа, ја отвори вреќата, за да го нахрани своето магаре, и ги виде парите свои одозгора во вреќата;

²⁸ и им рече на браќата свои: „Јас ги добив парите мои назад, еве ги во мојата вреќа.” И затрепери срцето во нив. Се уплашија и си рекоа: „Зошто ни го направи Бог ова?”

18
Изреки
15,33

21
37,18-27
4 Мојс
32,24
Изреки
21,13

24
43,30

37 ^{43,9} ²⁹ И, откако дојдоа кај Јаков, таткото нивни, во земјата хананска, му раскажаа за сè, што им се случи, велејќи:

38 ^{37,35} ³⁰ „Остро зборувавше со нас човекот, кој заповеда во таа земја, и постапи со нас како со разузнавачи.

43,1 ^{41,57} ³¹ А ние му рековме дека сме чесни луѓе, и дека никогаш не сме биле разузнавачи.

³² Дванаесет браќа сме, синови на нашиот татко; едниот веќе го нема, а најмалиот е денес со таткото наш, во земјата хананска.

³³ Но човекот што заповеда во таа земја, ни рече: „Вака ќе дознаам дали сте чесни луѓе. Еден од браќата нека остане овде кај мене, а вие житото земете го и одете си кај вашите гладни семејства.

³⁴ А потоа доведете го кај мене вашиот најмал брат, за да се докаже дека не сте разузнавачи, туку чесни луѓе. Тогаш братот ваш ќе ви го пуштам, и ќе можете да тргувате во оваа земја.”

³⁵ И празнејќи ги вреќите свои, за чудо, секој си го најде во вреќата своето кесе со парите негови. Кога ги видоа кесињата со парите нивни, тие и таткото нивни се уплашија.

³⁶ И им рече Јаков, нивниот татко: „Децата ми ги запустивте; Јосиф го нема, го нема и Симеон, па и Венијамин ли ќе ми го земете? Сето ова на мене се струпа!”

³⁷ Тогаш проговори Рувим и му рече на таткото свој: „Двата мои сина убиј ги, ако не ти го доведам; дај го во мои раце, и јас ќе ти го вратам.”

³⁸ А тој рече: „Нема да појде син ми со вас, зашто брат му негов умре и тој остана сам; па, ако се случи некоја несреќа на патот по кој ќе одите, стар ќе ме турнете со тага в гроб!”

Јаков го пушти Венијамин

43 Но гладот се зголемувавше во таа земја.

² А кога го изедоа житото, што го беа донеле од Египет, таткото нивни им рече: „Одете пак и купете ни малку храна.”

³ Јуда му проговори и рече: „Оној човек јасно ни рече: „Да не се јавувате пред лицето мое, ако вашиот помал брат не дојде со вас.”

⁴ Ако го пуштиш со нас братот наш, ќе одиме и ќе ти купиме храна.

⁵ Ако, пак, не го пуштиш, тогаш нема да одиме, зашто оној човек ни рече: „Да не се појавувате пред лицето мое, ако вашиот брат не биде со вас!”

⁶ Но Израил рече: „Зошто ми направивте такво зло и му рековте на човекот дека имате уште еден брат?”

⁷ А тие одговорија: „Човекот се распрашуваше за нас и за родот наш, велејќи: „Дали е уште жив таткото ваш? Имате ли друг брат?” И ние му одговоривме како што нè прашуваше. Можевме ли да знаеме дека ќе рече: „Доведете го братот ваш!”

⁸ А Јуда му рече на Израил, таткото свој: „Пушти го малиот со мене, па ќе се кренеме и ќе отидеме за да останеме живи, и да не изумреме ни ние, ниту ти, ни нашите деца.

⁹ Јас ќе одговарам за него, од моја рака ќе го бараш. Ако не ти го доведам и не го претставам пред тебе, ќе бидам виновен пред тебе до крајот на мојот живот.

¹⁰ Да не се бавевме толку, досега можеби двапати ќе се вратевме!”

¹¹ Тогаш Израил, таткото нивни, рече: „Ако е така, све што ќе направите – земете плодови од оваа земја, па однесете му ги како подарок на оној човек; малку балсам, малку мед, миризлива смола, темјан, кикиритки и бадеми.

¹² А пари, со себе земете двојно повеќе, бидејќи ќе треба да ги вратите парите, што ги најдовте под грлата на вашите вреќи; можеби е грешка.

¹³ Земете го и братот ваш, па станете и одете пак кај оној човек.

¹⁴ А семоќниот Бог Ел-Шадај да ви помогне да најдете милост кај оној човек, па да ви го пушти и другиот ваш брат, и Венијамин. А јас, пак, ако треба веќе да останам без деца, нека останам.”

3
42,15-20

5
44,23

9
42,37

11
37,25
Изреки
18,17

14
42,24

21

42,27-28

24

18,4

25

43,11

Повторна средба на браќата со Јосиф

¹⁵ Тогаш тие ги зедао подароците и двојно повеќе сребреници, го зедао и Венијамин, па станаа и отидоа во Египет и излегоа пред Јосиф.

¹⁶ А Јосиф кога го виде со нив и Венијамин, (својот брат од една утроба), му рече на човекот што управуваше со неговата кука: „Одведи ги овие луѓе дома, па заколи нешто од добитокот и зготви го, зашто тие на пладне со мене ќе ручаат.”

¹⁷ И направи човекот така како што му рече Јосиф, и ги одведе луѓето во домот Јосифов.

¹⁸ А тие луѓе се уплашија, кога човекот ги водеше во домот Јосифов, и рекоа: „Заради среброт, што се најде порано во вреќите наши, нè водат, додека не смислат нешто, па да нè обвинат, за да нè заработ нас и нашите магариња!”

¹⁹ И му пристапија на човекот, што управуваше со домот Јосифов, и му проговорија пред вратата на куќата

²⁰ и рекоа: „Чуј нè, господаре! Ние и порано бевме овде, за да купиме храна.

²¹ Но кога бевме на ноќевање, ги отворивме вреќите, а тоа – среброт на секого од нас беше одозгора во вреќите наши; и еве во иста количина го враќаме со свои раце,

²² а и друго сребро донесовме, да купиме храна; ние не знаеме кој ни го стави среброт наше во вреќите.”

²³ А тој одговори: „Бидете спокојни, не плашете се, вашиот Бог и Бог на таткото ваш го ставил тоа благо во вреќите ваши; среброт ваше стигна кај мене.” И им го изведе Симеон.

²⁴ И ги воведоа човекот во домот Јосифов и им донесе вода, за да ги измијат нозете; а им даде и храна за нивните магариња.

²⁵ И ги приготвија подароците, чекајќи дури да дојде Јосиф на пладне, зашто чуја дека тука ќе ручаат.

²⁶ А кога дојде Јосиф дома, му ги дадоа подароците, што ги имаа в рацете свои, и му се поклониле доземи.

²⁷ Потоа тој ги праша за здравјето и рече: „Добар ли е вашиот стар татко, за кого ми зборуваате? Жив ли е уште?”

²⁸ А тие одговорија: „Жив е слугата твој, нашиот татко, и здрав е.” (Тој рече: благословен е овој човек од Бог). Па се наведнаа и му се поклониле.

²⁹ А кога ги подигна очите свои (Јосиф), го виде братот свој, Венијамин, и рече: „Овој ли е најмалиот брат ваш, за кого ми зборуваате?” И додаде: „Бог нека ти биде благонаклонет, синко!”

³⁰ Тогаш Јосиф побрза надвор, зашто срцето му се беше возбудило поради братот негов. Му дојде да заплаче, па влезе во внатрешната соба и таму плачеше.

³¹ Потоа се изми и излезе, и воздржувајќи се рече: „Принесете јадење!”

³² И му донесоа, нему посебно, ним одделно, и на Египќаните што ручаа кај него посебно, зашто Египќаните не можат да јадат со Евреите, бидејќи тоа би им било неугодно на Египќаните.

³³ И седнаа тие пред него, постарите според возраста нивна, а помладите според младоста нивна, па се погледаа, чудејќи се.

³⁴ И нареди дел од јадењата што беа пред него, да ги носат пред нив, а делот на Венијамин беше петпати поголем од делот на секого од нив. И пиеше и се нагостија со него.

Јосиф ги става на испит своите браќа

44 Потоа му заповеда Јосиф на управителот на домот, велејќи: „Наполни им ги на овие луѓе вреќите со жито, колку што можат да носат, и на секого во отворот на вреќата стави им го среброт нивно;

² а чашата моја сребрена стави му ја на најмалиот во вреќата, заедно со среброт негово за купеното жито!” И тој направи така, како што му рече Јосиф.

³ А утредента, на осамнување, ги испратија луѓето со нивните магариња.

⁴ Уште не беа изминале многу пат од градот, му рече Јосиф на човекот, кој управуваше со домот негов: „Стани, оди брзо по оние луѓе, а, кога ќе ги сти-

29

35,24

4 Моје 6,25

30

42,24

32

46,34

44,1

42,25

4

Изреки

17,13

8 гнеш, кажи им: „Зошто враќате зло за добро? (Зошто ми ја украдовте сребрената чаша?)”

10 ^{2 Мојс 20,15} ^{22,8} Не е ли тоа чашата, со која пие мојот господар? А тој на неа ги чита и претскажувањата! Тоа што го направивте е лошо.”

⁶ И тој ги стигна, и им ги рече овие зборови.

⁷ А тие му одговорија: „Зошто зборувааш, господаре, такви зборови? Не, слугите твои такво нешто не би направиле.

⁸ Дури и среброт, што го најдовме при отворот на вреќите, го вративме од хананската земја, па како можеме да украдеме од куката на господарот твој сребро или злато?”

⁹ А при кого од слугите твои ќе се најде чашата, тој нека загине; а ние, пак, ќе му бидеме робови на господарот наш.”

¹⁰ А тој, пак, рече: „Добро, нека биде така, како што рековте; но во кого ќе се најде чашата, тој нека ми биде роб, а вие другите нема да бидете виновни.”

¹¹ И тие брзо ги симнаа вреќите свои, и ги одврзаа секој својата вреќа.

¹² А тој почна да бара, почнувајќи од најстариот, и завршувајќи со најмалиот; и се најде чашата во вреќата Венијаминова.

¹³ Тогаш ја раскинаа облеката своја, па го натоварија секој товарот на своето магаре, и се вратија во градот.

Јуда илџервенира во џолза на Венијамин

¹⁴ И дојдоа Јуда и браќата негови во домот на Јосиф, кој беше сè уште дома, и паднаа пред него на земја.

¹⁵ А Јосиф им рече: „Што направивте? Зар не знаевте дека човек, каков што сум јас, се занимава со пророкување и секако ќе може да разбере?”

¹⁶ Тогаш рече Јуда: „Што да одговориме на господарот наш? Што да кажеме или со што да се оправдаме? Бог ја откри неправдата на твоите слуги. Еве, ние сме сите робови твои, господаре, и ние и овој, во кого се најде чашата!”

¹⁷ Но Јосиф одговори: „Не, јас не го сакам тоа; кај кого се најде чашата, тој нека ми биде роб, а вие одете си со здравје кај таткото ваш.”

¹⁸ Но Јуда пристапи до него и рече: „Господаре, дозволи да проговори слугата твој пред тебе и гневот твој нека не се истури на слугата твој, зашто ти си како и фараонот.

¹⁹ Господарот мој ги праша слугите свои велејќи: „Имате ли татко или брат?”

²⁰ А ние му рековме на господарот наш: „Имаме стар татко и најмал брат, кој му се роди во староста; а неговиот брат умре, и тој остана сам од мајката своја, и таткото многу го сака!”

²¹ А ти им рече на слугите твои: „Доведете го кај мене да го видат моите очи.”

²² И ние му рековме на господарот наш: „Не ќе може детето да го остави таткото свој; ако го остави својот татко, тој ќе умре.”

²³ А ти им рече на слугите твои: „Ако не дојде со вас најмалиот ваш брат, нема повеќе да го видите лицето мое.”

²⁴ Па, кога се вративме кај слугата твој, таткото наш, му ги кажавме зборовите на господарот наш.

²⁵ Потоа ни рече таткото наш: „Одете пак, купете ни малку храна.”

²⁶ А ние рековме: „Не можеме да одиме; но, ако дојде со нас братот наш најмал, тогаш ќе одиме, зашто не можеме да го видиме лицето на оној човек, ако со нас не биде нашиот најмал брат.”

²⁷ А слугата твој, таткото наш, ни рече: „Знаете дека жената моја ми роди два сина.

²⁸ А еден од нив отиде од мене, и јас реков: Сигурно е растргнат, и јас досега не го видов.

²⁹ Ако и овој го земете од мене, па го снајде некоја неволја по патот, ќе ме турнете вака стар со тага в гроб.”

³⁰ И сега, ако отидам кај слугата твој, таткото наш, и да не биде со нас детето, со чија душа е приврзана неговата душа

³¹ и кога ќе види дека го нема детето, ќе умре; и слугите твои ќе го турнат стариот слуга твој, таткото наш, со тага в гроб.

23
43,5

28
37,33

32 ^{43,9} А твојот слуга ја зеде одговорноста за детето пред таткото наш, велејќи: „Ако не ти го доведам (и не го претставам пред тебе), нека бидам виновен пред таткото свој до века.”

45,1 ^{Дела 7,13} **3** ³³ Затоа јас, слугата твој, нека останам место детето, да му бидам роб на господарот мој, а детето нека си оди со браќата свои.

4 ^{37,28} ^{Пс 104,17} **34** Зашто, како ќе се вратам кај таткото свој, детето да не е со мене? Би го видел злото, што ќе го снајде мојот татко.”

8 ^{41,42-43} *Јосиф им се ојкрива на своите браќа*

45 Тогаш Јосиф, не можејќи повеќе да се воздржи пред оние што стоеја околу него, извика: „Отстранете ги сите од мене.” И така никој не остана при Јосиф кога им се откри на браќата свои.

² Па заплака силно, така што чуја Египќаните, а се чу и во домот на фараонот.

³ И им рече Јосиф на браќата свои: „Јас сум Јосиф! Дали е уште жив татко ми?” Но браќата не можеа да му одговорат, бидејќи се уплашија пред него.

⁴ Но Јосиф им рече на браќата свои: „Дојдете поблизу до мене!” И тие пристапија; а тој им рече: „Јас сум Јосиф, братот ваш, кого го продадовте во Египет.

⁵ А сега, пак, не жалостете се, ниту да жалите што ме продадовте ваму, бидејќи Бог ме прати мене пред вас, за да го запази животот ваш.

⁶ Зашто има веќе две години, откако настапи глад на земјата, а уште пет години остануваат, во кои ќе нема ни орање, ниту жетва.

⁷ Затоа Бог ме прати пред вас, за да ве зачува на земјата, а и да ви го запази животот со големо избавување.

⁸ И така, не ме пративте вие ваму, туку Бог, Кој ме постави како татко на фараонот и господар на целиот дом негов и кнез над целата египетска земја.

⁹ Вратете се брзо кај таткото мој и кажете му: „Вака вели синот твој Јосиф – Бог ме постави за господар над целиот Египет; дојди кај мене, не одлагај.

¹⁰ Ќе живееш во земјата Гошен, ќе бидеш близу до мене, ти и синовите твои, и внуците твои, и ситниот и крупниот твој добиток, и сè што е твое.

¹¹ А јас ќе се грижам ваму за прехраната твоја, зашто глад ќе има уште пет години, та да не загинеш ти, и синовите твои, и сè, што е твое.”

¹² И ете, гледате со очите ваши, и братот мој Венијамин со свои очи гледа дека мојата уста ова ви го зборува.

¹³ Раскажете му на таткото мој за сета моја слава во Египет и за сè што видовте, па поскоро доведете го ваму таткото мој.”

¹⁴ Потоа го прегрна братот свој Венијамин и плачеше во прегратката негова. А и Венијамин плачеше за братот свој.

¹⁵ И ги бакнуваше сите браќа свои и, прегрнувајќи ги, плачеше. Потоа неговите браќа разговараа со него.

Фараонот ѝ праќа покана до Јаков да дојде во Еѓипет

¹⁶ Тогаш се слушна во домот на фараонот дека пристигнале браќата на Јосиф. И се зарадуваа фараонот и слугите негови.

¹⁷ И му рече фараонот на Јосиф: „Кажи им на браќата твои – еве што ќе направите: „Натоварете го добитокот ваш, и вратете се во хананската земја.

¹⁸ Па земете го таткото ваш и вашите семејства и дојдете кај мене, и ќе ви ја дадам најубавата земја што ја има во Египет, и така вие ќе живеете во изобилие во оваа земја.”

¹⁹ А тебе, пак, ти заповедам да им кажеш – Вака направете: „Земете со себе од египетската земја коли за децата ваши и за жените ваши, и поведете го таткото ваш, и дојдете ваму.

²⁰ И немојте да жалите за покуќнината ваша, зашто сè што е најубаво во египетската земја, ќе биде ваше.”

²¹ И синовите Израилеви така постапија. А Јосиф им даде коли, по наредба на фараонот; им даде и храна за по пат.

²² И на сите им даде облека за премолекување, а на Венијамин му даде триста сребреници и пет нови облеку.

10
^{46,28}
^{47,1-6}
^{2 Мојс 8,19}
^{9,26}

16
^{Изреки}
^{16,15}

18
^{47,6}
^{Пс 80,16}

22
^{4 Цар 5,5}

23 ^{43,11} А и на татко си му испрати десет магарина, натоварени со најубави работи, што имаше во Египет, и десет магарници, натоварени со жито и храна на татко му за по пат.

28 ^{46,30} Тогаш ги испрати браќата свои, и тие тргнаа; а им порача: „Немојте да се карате по патот!”

46,1 ^{21,33 28,10} И така тие излегоа од Египет, и стигнаа во земјата хананска кај Јаков, нивниот татко.

2 ^{15,1 31,24} И му раскажаа сè, велејќи: „Јосиф е жив, и тој е господар над целата египетска земја!” А неговото срце се вознемири, зашто не им веруваше.

3 ^{26,23-25 28,13-15} Но, кога му раскажаа за сè, што им беше рекол Јосиф, и кога ги виде колите, што му ги беше испратил Јосиф, за да го земат, тогаш живна духот на Јаков, нивниот татко.

5 ^{45,19-21} И рече Израил: „Доволно е што уште е жив синот мој Јосиф; ќе појдам да го видам, пред да умрам.”

Пайѓувањето на Јаков кон Еѓипет

46 И тргна Израил со сè што имаше, па, откако дојде во Вирсавија, Му принесе жртва на Бога од таткото свој Исак.

² И му рече Бог на Израил ноќе во видение: „Јакове! Јакове!” А тој одговори: „Еве ме!”

³ Тогаш Тој му рече: „Јас сум Бог, Бог на твојот татко. Не плаши се да слезеш во Египет, бидејќи таму ќе направам од тебе голем народ.

⁴ Јас ќе дојдам со тебе во Египет, и Јас пак ќе те вратам ваму; и Јосиф ќе ги заклопи очите твои.”

⁵ И тргна Јаков од Вирсавија; и синовите на Израил го сместија Јаков, таткото свој, и децата свои, и жените свои во колите, што им ги беше пратил фараонот, за да го доведат.

⁶ И го зедаа добитокот свој и имотот свој, што го беа спечалиле во хананската земја, и дојдоа во Египет – Јаков и сиот негов род заедно со него.

⁷ Синовите негови и внуците негови, и ќерките негови и внуките негови, и целото негово потомство.

Семејството на Јаков

⁸ А ова се имињата на децата Израилеви, кои дојдоа во Египет: Јаков и синовите негови. Првенецот на Јаков, Рувим.

⁹ Синовите Рувимови: Ханох и Палу, Есром и Карми.

¹⁰ Синовите Симеонови: Јемуел, Јамин, Оад, Јахин, Сигор и Саул, син на Хананката.

¹¹ Синовите Левиеви: Гирсон, Кеат и Мерариј.

¹² Синовите Јудини: Ер, Онан, Шела, Фарес и Зерах; но Ер и Онан умреа во хананската земја. Синови на Фарес беа Есром и Хамул.

¹³ Синови Исахарови: Тола, Пуа, Јов и Шимрон.

¹⁴ Синови Завулонови: Серед, Елон и Јахлеел.

¹⁵ Тоа се синовите на Лија, што му ги роди на Јаков во рамнината Арам, заедно со Дина, ќерката негова. Сите синови и ќерки негови беа триесет и три души.

¹⁶ Синови Гадови: Цифон, Хагиј, Шунј, Едбон, Ериј, Ародиј и Арелиј.

¹⁷ Синови Асирови: Јимна, Јишва, Јишвиј и Берија – и сестрата нивна Зара. А синови на Берија беа: Хевер и Малхиил.

¹⁸ Тоа се синовите на Зелфа, која ѝ ја даде Лаван на Лија, ќерката своја; таа му роди на Јаков шеснаесет души.

¹⁹ Синови, пак, на Рахила, жената на Јаков, беа: Јосиф и Венијамин.

²⁰ А на Јосиф во Египет му се родија од Асената, ќерката на Потифера, свештеникот од Он: Манасија и Ефрем.

²¹ А синови Венијаминови беа: Бела, Бехер и Ашбел; Гера, (синови на Бела беа:) Наман, Ехиј, Рош, Мупим, Хупим и Ард.

²² Тоа се синовите на Јаков, што му ги роди Рахила, – вкупно четиринаесет души.

²³ А син Данов: Хупим.

²⁴ Синови на Нефталим: Јахцеел, Гул, Јецер и Шилем.

²⁵ Тоа беа синови на Билха, која ѝ ја даде Лаван на ќерката своја Рахила; таа му роди на Јаков вкупно седум души.

8

2 Мојс 1, 1-5

4 Мојс 20,15 26

1 Лет 2 Дела 7, 14-15

12

38,3-10

15

29,31-35 30,17-21

18

30,9-13

20

41,45,50-52

22

30,22-24 35,16-18

25

30,1-8

27 ²⁶ Сите, кои дојдоа со Јаков во Египет и кои беа излегле од бедрата негови, освен жените на синовите Јаковови, беа вкупно шеесет и шест души.

30 ²⁷ И двајцата синови Јосифови, што му се родија во Египет; значи, сите луѓе од домот на Јаков, кои дојдоа (со Јаков) во Египет, беа седумдесет (и пет).

31 ²⁸ Тој го прати Јуда кај Јосиф пред себе, за да им го покаже патот за Гошен. И дојдоа во земјата Гошен.

Јаков во Еџипт

²⁹ Тогаш Јосиф ја вирегна колата своја, и му излезе во пресрет на Израил, таткото свој, во Гошен; и кога го виде, му се обеси околу вратот, и плачеше долго на вратот негов.

³⁰ Потоа Израил му рече на Јосиф: „Сега, бидејќи со свои очи видов дека си жив, можам да умрам.“

³¹ А Јосиф им рече на браќата свои и на целата фамилија Јаковова – „Одам да му соопштам на фараонот и ќе му речам: „Браќата мои и семејството на таткото мој, кои беа во хананската земја, дојдоа кај мене.“

³² Тие се луѓе овчари; отсекогаш се занимавале со сточарство; и го доведоа со себе ситниот и крупниот добиток свој и сè што имаа.“

³³ Ако, пак, фараонот ве повика и ве праша: „Каква работа работите?“

³⁴ вие кажете: „Сточари се слугите твои уште од младици на досега, и ние и татковците наши – за да останете во земјата Гошен. Зашто Египќаните сите овчари ги сметаат за нечисти.“

47 И отиде Јосиф, па му јави на фараонот, велејќи: „Таткото мој и браќата мои, со својот ситен и крупен добиток, и со сè што имаат, дојдоа од хананската земја; и, ете, тие се сега во земјата Гошен.“

² И земајќи од браќата свои пет души – ги претстави пред фараонот.

³ А фараонот им рече на браќата негови: „Каква работа работите?“ Тие му одговорија на фараонот: „Овчари се слугите твои, и ние и нашите татковци.“

⁴ И уште му рекоа на фараонот: „Дојдовме да поживееме во оваа земја, зашто нема пасишта за добитокот на слугите твои, бидејќи голем глад завладеа во хананската земја; затоа дозволи им на слугите твои да се населат во земјата Гошен.“

⁵ А фараонот му рече на Јосиф: „Таткото твој и браќата твои дојдоа кај тебе;

⁶ земјата египетска е под твоја власт; насели ги на најдобро место: таткото твој и браќата твои; нека живеат во земјата Гошен; и, ако знаеш дека меѓу нив има способни луѓе, постави ги за надгледници над мојот добиток.“

⁷ Потоа го доведе Јосиф Јакова, таткото свој и го претстави пред фараонот: Јаков го благослови фараонот.

⁸ А фараонот го праша Јаков: „Колку години имаш?“

⁹ Му одговори Јаков на фараонот: „Деновите на мојот живот на земјата се сто и триесет години; Малку се, а беа и несреќни и не ги достигнаа дните на татковците мои, колку што тие живеа.“

¹⁰ Потоа Јаков го благослови фараонот и си отиде од него.

¹¹ А Јосиф ги насели и таткото свој и браќата свои и им даде најдобро место во сопственост во земјата египетска во областа Рамесес, како што беше заповедал фараонот.

¹² И му даваше Јосиф жито на таткото свој и на браќата свои, и на целиот татков дом, според бројот на членовите.

Снаодливоста на Јосиф за време на гладот

¹³ Но жито немаше по целата земја, зашто гладот стана многу голем: се истоштија египетската и хананската земја од глад.

¹⁴ И го собра Јосиф сето сребро што се наоѓаше во земјата египетска и во земјата хананска, за житото, што го купуваа, и го однесе Јосиф среброт во домот фараонов.

¹⁵ И снema сребро во земјата египетска и во земјата хананска. Тогаш сите Египќани почнаа да доаѓаат кај Јосиф и викаа: „Дај ни леб! Зашто да умираме пред тебе? Среброт веќе заврши.“

47,4

5 Мојс 26,5

7

14,19

9

25,7

35,28

47,28

Пс 89,9-10

Јов 14,1

Ефес 5,16

11

2 Мојс 1,11

12,37

14

41,56-57

17 ^{Изреки 11,26} ¹⁶ А Јосиф им велеше: „Дајте го добитокот свој, па ќе ви дадам храна за добитокот, штом среброто сте го потрошиле.”

19 ^{Плач 1,11 5,9 Неем 5,3} ¹⁷ И го доведуваа добитокот свој кај Јосиф, а Јосиф им даваше жито за коњите, за ситниот и крупниот добиток и за магарињата. Така ги исхрани таа година со жито во замена за сиот добиток нивни.

24 ^{45,6} ¹⁸ А кога помина таа година, почнаа пак да доаѓаат кај него и втората година, велејќи: „Нема да криеме од господарот наш дека среброто наше сврши, а и стадата добиток се кај господарот наш, па не ни остана веќе ништо да му донесеме на господарот наш, освен телата наши и нивите наши.

26 ^{41,34 Езд 7,24} ¹⁹ За да не пропаднеме пред очите твои, купи нè нас и нивите наши за жито, па ние и земјата наша да му станеме робови на фараонот. А ти дај ни семе, да сееме и да останеме живи и да не умреме, та и земјата да не запусте.”

²⁰ И така Јосиф ја купи за фараонот сета земја во Египет, бидејќи сите Египќани ја продадоа својата земја на фараонот, зашто гладот ги притисна. И земјата стана фараонова.

²¹ А народот го пороби од едниот крај на Египет до другиот.

²² Само не ги купи имотите на свештениците, бидејќи фараонот имотите им ги подарил, и тие се хранеа од давачки, што им ги определил фараонот. Затоа тие не ја продадоа својата земја.

²³ Јосиф, пак, му рече на народот: „Ете, ве купив денес вас и нивите ваши за фараонот. Па, еве ви семе, и посејте ги нивите.

²⁴ Но од родот една петина ќе му давате на фараонот, а четирите дела нека останат за вас: за сење на нивите и за прехрана ваша и на оние, кои се по домовите ваши, како и за прехрана на вашите деца.”

²⁵ А тие рекоа: „Ти ни го запази животот; нека најдеме милост пред господарот наш и да му бидеме робови на фараонот.”

²⁶ И донесе Јосиф закон, кој е и денес во сила во земјата египетска: петина му

припаѓа на фараонот, освен од земјата на свештениците, што не стана фараонова.

Последнаа желба на Јаков

²⁷ А Израил се насели во египетската земја, во областа Гошен, и ја владееја, и се изнородија и намножија многу.

²⁸ И поживеа Јаков во египетската земја седумнаесет години; Јаков живееше вкупно сто четириесет и седум години.

²⁹ А кога се приближи времето Израил да умре, го повика својот син Јосиф и му рече: „Ако сум нашол милост пред тебе, стави ја раката твоја под бедрот мое, и направи ми милост и вети ми дека нема да ме погребеш во Египет.

³⁰ Но за да почивам кај татковците мои, ќе ме пренесеш надвор од Египет и ќе ме погребеш во гробот нивни.” А тој рече: „Ќе направам како што велеш.”

³¹ И му рече: „Заколни ми се!” И тој му се заколна. Тогаш Израил му се поклонил врз перницата од својата постела.

Јаков ги благословува синовиите на Јосиф

48 Потоа му јавија на Јосиф: „Ене, татко ти е болен.” А тој ги повеле со себе двајцата синови свои, Манастија и Ефрем, (и дојде кај Јаков).

² И го известил Јаков, велејќи му: „Ете, синот твој Јосиф доаѓа кај тебе.” А Израил собра сили и седна на постелата своја.

³ И му рече Јаков на Јосиф: „Сесилниот мој Бог Ел-Шадај ми се јави во Луз, во земјата Ханан, ме благослови,

⁴ и ми рече: „Ќе те направам плоден и многуброен; и ќе направам од тебе да произлезат многу народи, ќе ја дадам оваа земја и на твоето потомство по тебе во вечна сопственост.”

⁵ А сега, двајцата синови твои, Ефрем и Манастија, кои ти се родија во египетската земја, пред да дојдам во Египет, нека бидат мои, како што ми се Рувим и Симеон.

27

35,11
5 Моје 26,5
Пе 104,24

30

49,29-32
50,5-13

31

3 Цар 1,47

48,1

Ис.Н. 14,4

3

17,1
35,6.11-12

5

41,50-52
1 Лет 5,1-2

7 ^{35,16-20} Децата, пак, кои ти се родија по нив, нека останат твои; а во наследството **9** ^{Евр 11,21} свое нека се викаат според имињата на браќата нивни.

10 ^{1 Цар 4,15} ^{37,35} **7** А кога се враќав од рамнината Арам, ми умре (мајка ти) Рахила во хананската земја, по пат, близу до Ефрат, и јас ја погребав таму на патот за Ефрат, сега наречен Витлеем.”

15 ^{49,22-26} ^{Ез 34,15,23} ^{Пе 22,1} ^{80,2-3} ^{Јн 10,1-18} **8** А, откако ги виде Израил синовите Јосифови, праша: „Кои се овие?”

9 А Јосиф му рече на својот татко: „Тоа се моите синови, кои ми ги даде Бог овде.” И рече Јаков: „Доведи ги кај мене, да ги благословам.”

16 ^{5 Мојс 33,17} **10** Зашто очите на Израил му беа ослабеле од староста, па не можеше добро да гледа. А кога му ги доведе, ги прегрна и ги бакна.

11 И му рече Израил на Јосиф: „Не се надевав дека ќе го видам лицето твое; но, ете, Бог ми ги покажа и твоите деца.”

12 Тогаш Јосиф ги истави од колената негови и се поклони со лицето доземи.

13 Па ги зеде Јосиф обајцата, Ефрем во својата десна рака, спроти левата на Израил, а Манасија во својата лева рака, спроти десната на Израил, и ги приближи до него.

14 А Израил ја пружи десната рака своја и ја стави врз главата на Ефрем, иако тој беше помал, а левата врз главата на Манасија. Така ги стави рацете намерно, макар што Манасија беше првороден.

15 И го благослови Јосифа, велејќи: „Бог, по чиј пат секогаш одеа пред него татковците мои Авраам и Исак, Бог, Кој ми беше Пастир, откако сум настанал па сè до денешен ден,

16 ангелот, Кој ме избавуваше од секое зло, нека ги благослови овие деца; со името мое и името на татковците мои, Авраам и Исак, по нив да се спомнува, и во многубројни мноштва на земјата да се намножат.”

17 А на Јосиф му беше тешко кога виде дека татко му својата десна рака ја стави врз главата на Ефрем. Па ја зеде татковата десна рака за да ја премести од главата Ефремова на главата Манасиева,

18 и му рече Јосиф на татко си: „Не така, татко, зашто оној е првенец; стави ја својата десна рака врз неговата глава.”

19 Но таткото негов не сакаше, туку рече: „Знам, синко, знам, и од него ќе излезе народ, и тој ќе биде голем; но помалиот брат ќе биде поголем од него, и од неговото семе ќе произлезе многуброен народ.”

20 И ги благослови во оној ден и рече: „Преку вас ќе се благословува Израил и ќе се вели: „Бог нека ти направи, како што им направи на Ефрем и на Манасија.” Така го постави Ефрем над Манасија.

21 А потоа Израил му рече на Јосиф: „Еве, јас умирам; но Бог ќе биде со вас и ќе ве врати во земјата на вашите татковци.

22 И јас ти давам еден дел повеќе отколку на браќата твои; она што го зедев од Аморејците, со својот меч и со својот лак.”

Јаков го дава својот благослов на дванаесетте свои синови

49 Потоа Јаков ги повика своите синови и им рече: „Соберете се, за да ви соопштам однапред, што ќе се случи со вас во идните времиња.

2 Соберете се и послушајте ме, вие синови на Јаков, послушајте го Израил, таткото ваш:

3 Рувиме, сине мој првороден, ти си тврдина моја и почеток на мојата сила; прв по достоинство и прв по моќ.

4 Ти бликаш како вода; нема да се издигнеш, зашто се качи на татковото легло, и ја оскверни постелата моја, на која се качи.

5 Симеон и Левиј се вистински браќа, оружје на насилство се мечовите нивни.

6 Во договарањата нивни да не учествува душата моја, ниту во собирот нивни славата моја; бидејќи тие во гневот свој луѓе убиваа, а за свое задоволство бикови сакаа.

7 Проклет да е гневот нивни, зашто е жесток; и лутината нивна, бидејќи е свирена; ќе ги разделам по Јакова, и ќе ги растурам низ Израил.

19
25,23

20
12,3

21
15,16
46,4

49,1-33
5 Мојс 33

1
4 Мојс
24,14

3
29,32
5 Мојс 33,6
Ис.Н. 13,15-23

4
35,22

5
29,33-34
5 Мојс 33,8-11
Ис.Н. 13,14
19,1-9

6
34,25-31

8 ^{27,29} ^{5 Моје 33,7} ^{Ис.Н. 15} ⁹ ^{4 Моје 23,24} ^{Откр 5,5} ⁸ Јудо! Тебе ќе те слават браќата твои, и рацете секогаш ќе ти бидат врз плеќите на непријателите твои; и тебе ќе ти се поклонуваат синовите на таткото твој.

⁹ Јудо, лавче мое мало! Од грабеж се издигааш, сине мој. Се наведнувааш и легнувааш како лав и лавица. Кој смее да те предизвикува?

¹⁰ ^{4 Моје 24,17} ^{Ис 9,6-7} ^{11,1-9} ^{Ез 21,31} ^{Мих 5,1-3} ^{Пс 2 110} ¹⁰ Нема да се одземе жезолот од Јуда, ниту од бедрата негови, сè дури не дојде Миротворецот, Кому ќе Му се покоруваат народите.

¹¹ ^{Ис 63,1-6} ^{Зах 9,9} ^{Мт 21,2-6} ¹¹ Тој го врзува за лоза своето магаре, а младото магаре на неговата магарница – за дебела прачка; во вино ја пере облеката своја, а во крв од грозје облеклото свое;

¹² ^{5 Моје 33,18-19} ^{Ис.Н. 19,10-16} ¹² очите му се потемни од вино, а забите му се побели од млеко.

¹³ Завулон ќе живее покрај море, до морско пристаниште, а границата ќе му биде до Сидон;

¹⁴ ^{30,18} ¹⁴ Исахар е како цврсто магаре, легнат меѓу оградите;

¹⁵ ^{30,6} ^{5 Моје 33,22} ^{Ис.Н. 19,40-48} ^{Суд 5,17} ¹⁵ па, откако виде дека починката е добра, земјата пријатна, ги сви рамена-та свои под трудот и стана роб на земјата.

¹⁶ ^{Ис 25,9} ¹⁶ Дан ќе му суди на својот народ, како едно од племињата израилски.

¹⁷ ^{30,11-13} ^{Ис.Н. 13,24-28} ¹⁷ Дан ќе биде како змија на пат, како усојница на патека, која го каснува коњот за нога, и јавачот негов паѓа назад.

¹⁸ ^{5 Моје 33,24-25} ^{Суд 5,17} ¹⁸ Од Господ очекувам спасение!

¹⁹ А Гад, ќе го нападнат разбојници, но тој, одејќи им по трагите, ќе ги совлада.

²⁰ ^{30,8} ²⁰ Кај Асир ќе има храна во изобилие; тој ќе им дава храна на кнезовите.

²¹ ^{30,24} ^{5 Моје 33,13-17} ²¹ Нефталим е како кошута на слобода, која дава убав подмладок.

²² Јосиф е плодна гранка, плодородна гранка покрај извор, чии фиданки поминуваат над сидот.

²³ И го огорчуваа, и стрелаа по него, и го прогонуваа силните стрелци,

²⁴ но лакот негов остана јак, и мускулите на неговите раце останаа цврсти преку рацете на Моќниот (Бог) Јаковов, на пастирот и тврдината Израилева.

²⁵ Од Бога на таткото твој, Кој ќе ти помага, и од Семоќниот Кој ќе те благослови со благослови одозгора од небото, со благослови од бездната подземна, со благослови од градите и од утробите.

²⁶ Благословите на таткото твој ги надминаа благословите на старите планини и убавините на вечните ридови; тие нека се спуштаат и нека бидат над главата Јосифова, и над темето на избраниот меѓу браќата свои.

²⁷ Венијамин е граблив волк, наутро ќе јаде лов, а навечер пленот ќе го дели.”

²⁸ Тоа се дванаесетте колена израилски, и тоа им го изговори таткото нивни; ги благослови: секого со посебен благослов ги благослови.

²⁹ Потоа им заповеда, велејќи: „Јас се прибирам кај својот род, погребете ме при татковците мои, во пештерата што е во нивата на Хитиецот Ефрон.

³⁰ Во пештерата, што е во нивата махпелска, спроти Мамре, во земјата хананска, (пештера) која ја беше купил Авраам од Хитиецот Ефрон, за да има своја гробница.

³¹ Таму ги погребаша Авраам и жената негова Сара, таму ги погребаша и Исак и Ревека, жената негова, а таму јас ја погребав и Лија;

³² Оваа нива и пештерата, што е во неа, е купена од синовите Хетеови.”

³³ И престана Јаков да им говори на синовите свои, ги повлече нозете во постелата, па умре – и се прибра кај предците свои.

Појребувањето на Јаков

50 Тогаш Јосиф падна врз лицето на својот татко, заплака над него, и го бакна.

² И им заповеда Јосиф на лекарите, кои беа во негова служба, да го балсамираат таткото негов; и лекарите го балсамираа Израил.

³ И изминаа четириесет дена, зашто толку дни се потребни за балсамирање, и го оплакуваа Египќаните седумдесет дена.

⁴ Штом изминаа деновите на жалоста, им рече Јосиф на големците фараонови,

25
17,1-8

27
35,18
Ис.Н. 18,11
Суд 5,14-21

30
23,19-20

33
48,2

50,2
46,4

5 велејќи: „Ако сум нашол милост пред вашите очи, зборувајте со фараонот и речете му:

13 ^{33,19 Дела 7,16} „Таткото мој ме заколна, велејќи: – Еве, јас умирам. Во гробот мој, што го ископав во земјата хананска, таму да ме погребеш.’ – Па сега би сакал да одам и да го погребам таткото мој, а потоа ќе се вратам.” (Зборовите на Јосиф му ги пренесоа на фараонот).

⁶ А фараонот рече: „Оди и погребни го таткото твој, како што те заколна.”

⁷ Потоа отиде Јосиф да го погребне таткото свој. А со него појдоа и сите слуги фараонови, старешините на домот негов и сите старешини на земјата египетска,

⁸ и целиот дом Јосифов и браќата негови, и целиот дом на таткото негов. Само децата свои и ситниот и крупниот добиток свој ги оставија во земјата Гошен.

⁹ Со него тргнаа, исто така, коли и коњаници, така што погребната поворка беше многу голема.

¹⁰ А кога дојдоа во Горен Хатад, кој е од онаа страна на Јордан, заплакаа таму многу силно и жално. И Јосиф го оплакуваше својот татко седум дена.

¹¹ А луѓето од онаа земја, Хананците, кога слушнаа плачење во Горен Хатад, рекоа: „Голема жалост имаат Египќаните.” Затоа тоа место го нарекоа „Авел Мицраим”¹⁵, што е отаде Јордан.

¹² И направија синовите негови онака, како што им беше заповедал;

¹³ го однесоа синовите негови во земјата хананска, и го погребаша во пештерата на нивата Махпела, што ја беше купил Авраам од Хитиецот Ефрон, спроти Мамре, за да има гробница.

¹⁴ А Јосиф се врати во Египет, – тој и браќата негови, и сите, кои беа на погребот на неговиот татко.

По смртта на Јаков

¹⁵ Кога видоа браќата Јосифови дека нивниот татко умре, си рекоа еден на друг: „Да не би да си спомне Јосиф за нашата омраза, па да ни се одмазди за сето зло, што му го направивме!”

¹⁶ Затоа рекоа да му кажат на Јосиф: „Татко ти остави клетва пред да умре и рече –

¹⁷ „Вака кажете му на Јосиф: Прости им ги на браќата твои неправдата и гревот нивни, што ти ги направија.’ И ете, сега прости им го гревот на слугите на татковиот ти Бог.” А Јосиф заплака, кога му го рекоа тоа.

¹⁸ Потоа дојдоа пред него и рекоа: „Еве, ние сме слуги твои.”

¹⁹ Јосиф им рече: „Не плашете се, зар сум јас наместо Бог?

²⁰ Вие смисливте зло за мене, но Бог тоа го сврте на добро, за да се изврши она, што денес се случува: да се зачува животот на многу луѓе.”

²¹ И им рече: „Не плашете се, јас ќе ве прехранам вас и вашите деца.” Така ги утепи, зборувајќи им од срце.

²² И продолжи да живее Јосиф во Египет, тој и браќата негови и целиот дом на таткото негов: поживеа Јосиф сто и десет години.

²³ И ги виде Јосиф синовите Ефремови до третото колено; а и синовите на Махир, синот Манасиев, се родија на колената Јосифови.

²⁴ Тогаш им рече на браќата свои, велејќи: „Јас ќе умрам; но Бог ќе ве посети и ќе ве изведе од оваа земја во земјата, за која им се заколна на Авраам, на Исак и на Јаков.”

²⁵ Па ги заколна Јосиф синовите на Израил и им рече: „Кога Бог ќе ве посети вас, вие тогаш понесете ги коските мои одовде со вас!”

²⁶ Јосиф умре на сто и десет години. Го балсамираа и го положија во ковчег во Египет.

17

Мт 6,12,14
Лк 17,3

18

37,7,9

19

45,5

20

Рим 12,
17-21
1 Сол 5,15

24

2 Мојс
12,41

25

2 Мојс
13,19
Ис.Н. 24,32
Евр 11,22

¹⁵ *Плач еѓипетски.*

ИСХОД

(ВТОРА КНИГА МОЈСЕЕВА)

Вовед

„Јас сум Господ, Бог твој, Кој те изведе од земјата египетска, од домот на ропството.“ Овој централен стих од книгата Исход (20,2), ја открива смислата на насловот на втората библска книга (Исход=Излез), а укажува и на нејзината содржина: Бог е избавител на Својот народ. Истовремено овој стих претставува основа на Десетте Божји заповеди. Бог Кој од љубов ги спаси Израелците, им дава можност и тие да ја покажат нивната љубов кон Него, придржувајќи се кон Неговите заповеди.

Израелците, кои во минатото најдоа спас во Египет (1 Мојс. 45,17-20; 47,11), со тиекој на времето станаа мнозуброен народ, но и робови на египетските фараони. Бог меѓутоа, не остава рамнодушен кон страдањата на Израелците; Тој избира еден меѓу нив, Мојсеј, за да им биде водач и преку бројни казни и чуда ги принудува Египќаните да го ослободат израелскиот народ и да го остават непречено да ја напуштат земјата (1,1-15,21). Пошто Бог ги води и им помага на Израелците за време на целото патување низ Синајската Пустина (15,22-18,27), Тој прави од Израил Свој народ, склучувајќи со него сојуз на планината Синај и соопштувајќи му ги истовремено, Божјите заповеди (19,1-24,18). Мојсеј ги добива неопходните укажувања за градбата на скинијата (25-31). Народот на Израил започна во идолопоклонство, правејќи си божество во вид на златно теле, по што следува општа Божја интервенција (32-34). Книгата завршува со расказот за градбата на скинијата, во која се манифестира присутството Божје (35-40).

Во името на жртвите од сите видови ропство, во сите времиња, оваа книга покажува што претставува вистинската слобода: тоа е слободата што Самоот Бог ја дава, за да му овозможи на човекој да биде во општество со Него и со другите луѓе.

1,1

1 Мојс
46,8-27

4

1 Мојс
35,25-26

5

1 Мојс
46,26
5 Мојс
10,22

6

1 Мојс
50,26
Дела 7,15

7

1,9
1 Мојс 12,2
5 Мојс 7,13
26,5
Пс 104,
24-25
Јудита
5,10-11
Дела 7,
17-19
13,17

Израелците – робови во Египет

1 А овие се имињата на синовите на Јаков; секој со своето семејство дојде.

2 Рувим, Симон, Левиј и Јуда,
3 Исахар, Завулон и Венијамин,

4 Дан и Нефталим, Гад и Асир.

5 И сите, кои произлегоа од Јаков, беа седумдесет (и пет) души, а Јосиф, пак, беше во Египет.

6 Потоа умре Јосиф и сите браќа негови, и ситот нивни род;

7 а синовите израелски се народија и се размножија, станаа многу, и се засилија многу, така што земјата се наполни со нив.

8 Тогаш во Египет се зацари нов цар, кој не знаеше за Јосиф,

9 и му рече на својот народ: „Еве, народот на синовите израелски е мнозуброен и посилен од нас.

10 Па ајде да ги надмудриме за да не се размножуваат; и, ако настане војна, да не се здружат со непријателите наши и да удрат на нас, па да си отидат од нашата земја.”

11 И поставија над нив надзорници над работите за да ги мачат со тешка работа. И тие му ги изградија на фараонот Питом, Рамзес (и Он, сега наречен Илиопол), градови – складишта.

12 Но, колку повеќе ги мачеа, толку повеќе се множеа и се засилуваа така што Египќаните започнаа да се плашат од синовите на Израил.

13 Затоа Египќаните ги угнетуваа синовите на Израил со жестокост,

9

1,7
1 Мојс
26,16

10

Пс 70,10
83,3
105,24-25
Дела 7,
17-19

11

2,11
1 Мојс
15,13
47,11

13

5 Мојс 26,6

14 <sup>5 Мојс 26,6
Ис 14,3</sup> ¹⁴ и им го загорчуваа животот со тешки работи со кал и со правење тули, и со разни полски работи, и со секаква друга работа, ги измачуваа немилосрдно.

17 <sup>1,21
1 Цар
22,17
Изреки
16,6</sup> *Насилието на фараонот врз Израилциите*

¹⁵ Освен тоа, царот египетски им заповеда на еврејските бабици, од кои на едната ѝ беше името Шифра, а на другата Пуа;

20 <sup>1,17
1 Цар 2,35
2 Цар
7,11.27-29
3 Цар
11,38</sup> ¹⁶ и им рече: „Кога ќе бабувате кај Еврејките, и при породувањето, ако видите дека е машко, убијте го, а ако биде женско, нека живее!”

22 <sup>1,16
Дела 7,19</sup> ¹⁷ Но бабиците се плашеа од Бога и не правеа така, како што им заповеда египетскиот цар, туку ги оставаа машките деца живи.

2,1 <sup>6,20
1 Мојс
29,34
4 Мојс
26,59</sup> ¹⁸ А египетскиот цар ги повика бабиците и им рече: „Зошто правите така и ги оставате машките деца во живот?”

2 <sup>1 Мојс 39,6
Дела 7,
20-29
Евр 11,
23-27</sup> ¹⁹ А бабиците му одговорија на фараонот: „Еврејките не се како египетските жени: зашто тие се јаки и пред да дојде бабицата, веќе родиле.”

²⁰ Бог беше добар кон бабиците и народот се множеше и многу се засилувааше.

3 ^{1 Мојс 6,14} ²¹ И бидејќи бабиците се плашеа од Бога, Бог ги умножи нивните семејства.

4 ^{15,20} ²² Тогаш фараонот му заповеда на целиот свој народ, велеејќи: „Секое машко кое ќе се роди кај Евреите, фрлајте го в река: само женските деца оставајте ги во живот.”

Раѓањето и дејствието на Мојсеј

2 Еден човек од племето Левиево отиде и си зеде жена од ќерките Левиеви.

² Жената зачна и роди машко дете; па кога виде дека е многу убаво, го криеше три месеци.

³ Но, кога не можеше повеќе да го крие, зеде кошниче од трски го облепи со асфалт и смола; и, откако го стави детето во него, го однесе во трската крај реката.

⁴ А сестрата негова застапа подалеку, за да гледа што ќе стане со него.

⁵ Ќерката, пак, фараонова слезе до реката, за да се капе, а и нејзините слугинки одеа покрај реката. Таа го забележа кошничето во трската, па испрати една од слугинките свои, да го донесе.

⁶ А кога го отвори, виде дете; и тогаш детето заплака. Таа се смили над него и рече: „Ова е еврејско дете.”

⁷ Тогаш сестрата негова ѝ рече на фараоновата ќерка: „Сакаш ли да одам да викнам доилка Еврејка, да ти го дои детето?”

⁸ А фараоновата ќерка ѝ рече: „Оди!” И девојчето отиде, и ја викна мајката на детето.

⁹ Фараоновата ќерка ѝ рече: „Чувај го ова дете, и дој ми го; а јас ќе ти платам.” И го зеде жената детето и го доеше.

¹⁰ А кога детето порасна, го одведе кај ќерката фараонова, и таа го посини. И му стави име Мојсеј, велеејќи: „Зашто од вода го извадив.”

Мојсеј беѓа во мидјанската земја

¹¹ По многу време, кога Мојсеј порасна, отиде меѓу браќата свои (синовите Израилеви), и ја виде маката нивна. И забележа како еден Египќанец бие Евреин – еден од браќата негови (синовите Израилеви).

¹² Се обсрна на сите страни, и, кога виде дека нема никој, го уби Египќанецот и го закопа во песокот.

¹³ Утредента излезе пак и виде двајца мажи Евреи како се тепаат и му рече на оној, кој беше виновен: „Зошто го биеш ближниот свој?”

¹⁴ А тој одговори: „Кој те постави тебе за старешина и судија над нас? Да не сакаш и мене да ме убиеш, како што го уби (вчера) Египќанецот?” Тогаш Мојсеј се уплаши и рече: „Значи, се разбрало за ова!”

¹⁵ И фараонот чу за ова, па сакаше да го погуби Мојсеј. Но Мојсеј избега од фараонот и отиде во мидјанската земја, и седна крај еден извор.

¹⁶ А свештеникот мидјански, пак, имаше седум ќерки (кои ги пасеа овците на својот татко Јотор). И тие дој-

5
7,15

10
1 Цар 1,20
2 Цар
22,17
Дела 7,21

11
Дела 7,23
Евр 11,
24-27

13
1 Мојс 13,8
Дела 7,26

14
Дела
7,27.35

15
4,19
Дела 7,29
Евр 11,27

16
3,1
18,1
1 Мојс
24,11
30,38

17 доа и црпеа вода и ги наполнија по-
1 Мојс 29,10 илата, за да го напојат стадото на својот татко.

18 Но дојдоа овчари, и ги истераа, а
4 Мојс 10,29 Мојсеј стана и ги одбрани, им налеа вода и им го напои стадото.

21 Тие се вратија кај таткото свој
4,25 18,2 4 Мојс 12,1 Рагуил ^а, а тој ги праша: „Зошто толку бргу се вративте денес?“

22 Тие одговорија: „Еден Египћанец
18,3 1 Мојс 23,4 Суд 18,30 Евр 11,13 нè одбрани од овчарите, дури ни извади вода и ни ги напои овците.“

23 А тој им рече на своите ќерки: „Па,
1,14 3,7,9 6,5 4 Мојс 20,15-16 5 Мојс 26,7 Суд 2,18 1 Цар 12,8 Пс 5,1 Јк 5,4 каде е тој? Зошто сте го оставиле така тој човек? Поканете го да јаде со нас!“

24 И Мојсеј реши да живее кај тој
4 Мојс 20,15-16 5 Мојс 26,7 Суд 2,18 1 Цар 12,8 Пс 5,1 Јк 5,4 човек, а тој му ја даде на Мојсеј за жена својата ќерка Ципора.

22 И таа (зачна и) роди син, и му стави
1,14 3,7,9 6,5 4 Мојс 20,15-16 5 Мојс 26,7 Суд 2,18 1 Цар 12,8 Пс 5,1 Јк 5,4 име Герешом: „Бидејќи сум – рече – доселеник во туѓа земја.“ (И таа зачна и роди втор син, и му стави име Елизер, велејќи: „Бог на мојот татко ми е Помошник и ме избави од рацете фараонови.“)

**Бој го ојределува Мојсеј
да го води израилскиот народ**

23 А по многу време, умре египетски-
18,3 1 Мојс 23,4 Суд 18,30 Евр 11,13 от цар. А синовите израилски уште оф-
18,3 1 Мојс 23,4 Суд 18,30 Евр 11,13 каа од маките и викаа; и пискотот нив-
18,3 1 Мојс 23,4 Суд 18,30 Евр 11,13 ни од тешките маки дојде до Бога.

24 И Бог го чу офкањето нивно, и се
18,3 1 Мојс 23,4 Суд 18,30 Евр 11,13 сети Бог на заветот Свој со Авраам, Исак и Јаков.

25 И Бог погледна на синовите израил-
18,3 1 Мојс 23,4 Суд 18,30 Евр 11,13 ски, и се смилу над нив.

3 Мојсеј го пасеше стадото на Јотор,
18,3 1 Мојс 23,4 Суд 18,30 Евр 11,13 тестот свој, свештеникот мидјанс-
18,3 1 Мојс 23,4 Суд 18,30 Евр 11,13 ки. Еднаш го одведе стадото далеку во пустината и дојде до Божјата планина Хорив.

2 И му се јави ангел Господов во огнен
18,3 1 Мојс 23,4 Суд 18,30 Евр 11,13 пламен од средината на една грмушка. И виде тој, а тоа грмушката гори со оган, а не изгорува.

3 И Мојсеј рече: „Да појдам да го
18,3 1 Мојс 23,4 Суд 18,30 Евр 11,13 видам ова чудо, зошто грмушката не изгорува?“

4 А кога Господ виде дека тој доаѓа да
18,3 1 Мојс 23,4 Суд 18,30 Евр 11,13 види, извика Господ од грмушката и рече: „Мојсеј, Мојсеј!“ А тој одговори: „Еве ме, Господи!“

5 А Тој рече: „Не приоѓај ваму. Собуј
18,3 1 Мојс 23,4 Суд 18,30 Евр 11,13 си ги обувките од нозете, зашто ова место, на кое стоиш, е света земја.“

6 И му рече: „Јас сум Бог на таткото
18,3 1 Мојс 23,4 Суд 18,30 Евр 11,13 твој, Бог Авраамов, Бог Исаков и Бог Јаковов.“ А Мојсеј го закри лицето свое, зашто се плашеше да погледне во Бога.

7 И Господ му рече (на Мојсеј): „Ги
18,3 1 Мојс 23,4 Суд 18,30 Евр 11,13 видов страдањата на народот Мој во Египет, и го чув пискотот негов од над-
18,3 1 Мојс 23,4 Суд 18,30 Евр 11,13 зорниците. Позната ми е маката негова.

8 Па слеглов да го избавам од рацете
18,3 1 Мојс 23,4 Суд 18,30 Евр 11,13 египетски, и да го изведам од таа земја и да го воведам во земја добра и прос-
18,3 1 Мојс 23,4 Суд 18,30 Евр 11,13 трана, во земја, каде што тече мед и млеко, во земјата на Хананците, Хитиј-
18,3 1 Мојс 23,4 Суд 18,30 Евр 11,13 ците, Аморејците, Перизијците, Евејци-
18,3 1 Мојс 23,4 Суд 18,30 Евр 11,13 те и Јевусијците.

9 И еве, сега викотот на израилските
18,3 1 Мојс 23,4 Суд 18,30 Евр 11,13 синови стигна до Мене, и Јас го видов гнетот, со кој ги мачат Египћаните.

10 А сега појди – Јас те испраќам кај
18,3 1 Мојс 23,4 Суд 18,30 Евр 11,13 фараонот, (египетскиот цар,) за да го изведеш од Египет народот Мој, синовите израилски.“

Бој му го ојкрива Своејто имена Мојсеј

11 Мојсеј, пак, Му проговори на Бога:
18,3 1 Мојс 23,4 Суд 18,30 Евр 11,13 „Кој сум јас, та да одам кај фараонот, и да ги изведам синовите на Израил од земјата египетска?“

12 А Тој рече: „Јас ќе бидам со тебе, и
18,3 1 Мојс 23,4 Суд 18,30 Евр 11,13 еве ти знак дека Јас сум те испратил: Кога ќе го изведеш народот од Египет, ќе Му служите на Бога на оваа плани-
18,3 1 Мојс 23,4 Суд 18,30 Евр 11,13 на.“

13 А Мојсеј Му рече на Бога: „Еве, ќе
18,3 1 Мојс 23,4 Суд 18,30 Евр 11,13 појдам кај синовите израилски и ќе им речам: ‚Бог на татковците ваши ме ис-
18,3 1 Мојс 23,4 Суд 18,30 Евр 11,13 праќа кај вас.‘ И ако тие ме прашаат: ‚како Му е името‘, што ќе им речам тогаш?“

14 Бог му одговори на Мојсеј, велејќи:
18,3 1 Мојс 23,4 Суд 18,30 Евр 11,13 „Јас сум Оној, Кој вечно постои!“ Па

4
18,3 1 Мојс 23,4 Суд 18,30 Евр 11,13

5
18,3 1 Мојс 23,4 Суд 18,30 Евр 11,13

6
18,3 1 Мојс 23,4 Суд 18,30 Евр 11,13

7
18,3 1 Мојс 23,4 Суд 18,30 Евр 11,13

8
18,3 1 Мојс 23,4 Суд 18,30 Евр 11,13

9
18,3 1 Мојс 23,4 Суд 18,30 Евр 11,13

10
18,3 1 Мојс 23,4 Суд 18,30 Евр 11,13

11
18,3 1 Мојс 23,4 Суд 18,30 Евр 11,13

12
18,3 1 Мојс 23,4 Суд 18,30 Евр 11,13

13
18,3 1 Мојс 23,4 Суд 18,30 Евр 11,13

14
18,3 1 Мојс 23,4 Суд 18,30 Евр 11,13

15
18,3 1 Мојс 23,4 Суд 18,30 Евр 11,13

16
18,3 1 Мојс 23,4 Суд 18,30 Евр 11,13

17
18,3 1 Мојс 23,4 Суд 18,30 Евр 11,13

18
18,3 1 Мојс 23,4 Суд 18,30 Евр 11,13

¹ 2,18. Рагуил понатаму се именува како Јотор.

ИСХОД

11 продолжи: „Така ќе им кажеш на синовите израилски: „Оној, Кој вечно посетил, ме испрати кај вас.“”

12 И пак му рече Бог на Мојсеј: „Вака кажи им на синовите израилски: „Господ под Бог на татковците наши, Бог Авраамов, Бог Исаков и Бог Яковов ме испрати кај вас. Ете тоа е името Мое вечно, и тоа е споменот за Мене од колено на колено.“

13 Оди и собери ги израилските старешини, и кажи им: Господ, Бог на татковците ваши, ми се јави, Бог Авраамов, (Бог) Исаков и (Бог) Яковов, и ми рече: „Ве посетив и видов што ви се прави во Египет.“

14 И реков: „Ќе ве изведат од маките египетски во земјата на Хананците, Хитијците, Аморејците, Перизијците, (Гергесејците,) Евејците, и Јевусијците, во земја каде што тече мед и млеко!“

15 И тие ќе го послушаат гласот твој; а ќе отидеш ти и израилските старешини кај (фараонот,) царот египетски, и ќе му речете: „Господ, Бог на Евреите, не повика да појдеме на три дена пат во пустината, за да Му принесеме жртва на Господ, нашиот Бог.“

16 А Јас знам дека (фараонот,) царот египетски нема да ви дозволи да излезете, ако не го натера силна рака.

17 Но ќе ја пружам раката Своја, и ќе го притиснам Египет со сите Мои чудеса, што ќе ги направам таму; потоа ќе ве пушти.

18 И ќе му дадам милост на овој народ кај Египћаните, така што, кога ќе појдете, нема да појдете со празни раце.

19 Туку секоја жена нека побара од сосетката своја и од онаа што живее во домот нејзин сребрени и златни предмети и облека; и ќе ги украсите со нив синовите ваши и ќерките ваши, и така ќе го ограбите Египет.“

Бој му ја ошкрива Својата моќ на Мојсеј

4 Тогаш Мојсеј одговори и рече: „Ако не ми поверуваат и не го послушаат гласот мој, туку ми речат – „Не ти се јавил Господ?“ – што да им кажам?“

2 А Господ му рече: „Што ти е тоа во раката?“ А тој одговори: „Стап.“

3 И му рече: „Фрли го на земја!“ И го фрли на земја, а тој стана змија. И Мојсеј избега од неа.

4 А Господ му рече на Мојсеј: „Испружи ја раката своја, па фати ја за опашката.“ И ја испружи раката и ја фати (за опашката), и пак стана стап во раката негова.

5 „Така ќе поверуваат дека ти се јавил Господ, Бог на татковците нивни, Бог Авраамов, Бог Исаков и Бог Яковов.“

6 И пак му рече Господ: „Стави ја сега раката своја во пазувата своја!“ И тој ја стави раката своја во пазувата своја; а кога ја извади, а тоа раката му побелела од лепра, како снег.

7 И му рече: „Стави ја пак раката своја во пазувата своја!“ И пак ја стави раката своја во пазувата своја; а кога ја извади од пазувата, таа пак станала, како што му беше целото тело негово.

8 „Па, ако не ти поверуваат и не го послушаат гласот твој при првиот знак, ќе ти поверуваат при вториот знак.“

9 А ако не поверуваат ни на двата знака и не го послушаат гласот твој, а ти тогаш земи вода од реката, и истури ја на копното; и водата, земена од реката, ќе се претвори во крв на земјата.“

Бој го ојредува Арон за љомошник на Мојсеј

10 А Мојсеј Му рече на Господ: „О, Господи, Те молам, не сум добротечив човек; ни порано сум бил, ниту вчера, ни завчера, па ни сега, откако проговори Ти со слугата Твој; јас тешко зборувам и тепкам.“

11 А Господ рече: „Кој му дал уста на човекот? Кој го прави нем, или глув, да гледа, или да е слеп? Зар не сум тоа Јас, Господ?“

12 Па сега, оди, и Јас ќе ти ја отворам устата, и ќе те научам, што да зборуваш.“

13 Но тој пак рече: „Те молам, Господи, избери друг, што ќе го испратиш.“

14 И се разгневи Господ на Мојсеј, и рече: „Нели ти е брат Арон левитот? Знај дека е способен да зборува (наме-

19
4,21
11,9
5 Мојс 4,34

20
4,21
6,1,6
11,1,9-10
12,31-33
5 Мојс 3,24
6,22
Ер 32,20
51,25
Неем 9,10
Пс 71,18
77,43
134,9

21
11,3
12,35-36

22
11,2
1 Мојс
15,14
Ез 39,10
Пс 104,37
Езд 1,4,6
7,16

4,1
3,18

2
4,17,20
7,19
14,16,21
17,5-6,9
4 Мојс 20,8
Суд 6,21

3
7,8-12

5
3,6
4,31
14,31
19,9

6
3 Мојс
13,2,11
4 Мојс
12,10
2 Лет 26,21

7
Мт 8,3
Лк 17,
12-14

8
4,30
3 Цар 13,3
Ер 44,29

9
7,17-21

10 сто тебе); и еве тој ќе те сретне, и, кога ќе те види, ќе се зарадува во срцето свое.

11 Нему ќе му говориш и ќе ги ставаш зборовите (Мои) во устата негова; а Јас ќе бидам со устата твоја и со устата негова и ќе ви покажам што да правите.

12 И тој место тебе ќе му зборува на народот; и така тој ќе ти биде тебе уста, а ти ќе му бидеш нему место Бога.

13 А тој стап (што беше претворен во змија), земи го во својата рака. Со него ќе правиш чуда.”

Мојсеј се враќа кај својот народ

14 Тогаш отиде Мојсеј и се врати кај својот тест Јотор и му рече: „Ќе појдам и ќе се вратам кај браќата мои во Египет, да видам дали се уште живи.” Јотор му рече на Мојсеј: „Оди со здравје!”

(Многу време по овие денови умре египетскиот цар.)

15 И Господ му рече на Мојсеј во (земјата) мидјанска: „Оди, врати се во Египет, зашто изумреа сите, што ја бараа душата твоја.”

16 Тогаш ја зеде Мојсеј жената своја и синовите свои, и ги качи на магарина, и замина за Египет. А стапот Божји го зеде Мојсеј во раката своја.

17 И му рече Господ на Мојсеј: „Кога ќе отидеш и се вратиш во Египет, гледај да ги направиш пред фараонот сите чуда, за кои ти дадов моќ во рацете твои. А Јас, пак, ќе го ожесточам срцето негово, да не го пушти народот.

18 А ти кажи му на фараонот: Вака вели Господ: Израил е Мојот првороден син.

19 Јас ти велам: пушти го синот Мој да Ми служи. Ако не го пуштиш, Јас ќе го убијам твојот првороден син.”

20 И кога патем ноќеваше, го сретна Господ и сакаше да го убие.

21 Тогаш Ципора зеде остар камен, и ја обреза крајната плот на својот син, и фрлајќи ја пред нозете негови, рече: „Ти си мојот крвав младоженец.”

22 Тогаш Тој отиде од него; а таа рече: „Поради обрезанието си крвав младоженец.”

23 А Господ му рече на Арон: „Излези во пустината и отиди да го сретнеш Мојсеј!” И тој отиде и го сретна на планината Божја, и го бакна.

24 Мојсеј, пак, му ги кажа на Арон сите зборови Господови: Кој го испрати, и сите чуда, што му заповеда да ги изврши.

25 И отидоа Мојсеј и Арон и ги собраа сите старешини на синовите израилски.

26 А Арон (им) ги кажа сите зборови, што му ги беше кажал Господ на Мојсеј, а Мојсеј ги изврши сите чуда пред очите на народот.

27 Народот поверува. И откако слушнаа дека Господ ги посетил синовите израилски и погледнал на маката нивна, паднаа на колена и се поклониле.

Мојсеј и Арон кај фараонот

5 А потоа Мојсеј и Арон дојдоа кај фараонот, па му рекоа: „Вака вели Господ, Бог Израилев – ,Пушти го народот Мој, да празнува празник во Моја чест во пустината.”

6 Но фараонот рече: „Кој е тој Господ, за да го послушам гласот Негов, и да ги пуштам синовите израилски? Не Го познавам тој Господ, ниту ќе го пуштам народот израилски.”

7 А тие рекоа: „Бог на Евреите нè повика нас три дена пат да одиме во пустината, за да Му принесеме жртва на Господ, нашиот Бог, та да не ни испрати помор или убиство.”

8 Тогаш царот египетски им рече: „Зошто вие, Мојсеј и Арон, го одвлечувате (мојот) народ од неговата работа? Одете (си секој од вас по својата работа)!”

9 И фараонот уште додаде: „Ете, сега кога народот се намножи во земјата, вие сакате да го натерате да не работи!”

Фараонот им ја наголемува работата на Евреите

10 И веднаш им заповеда фараонот на надзорниците над народот и на настојниците негови, и рече:

11 „Отсега на народот нема да му давате плева за правење тули, како досега: туку сами нека одат да си собираат плева.

22
5 Мојс
14,1
32,6
Ис 63,16
Ер 3,19
31,9
Ос 11,1
Мал 2,10
Рим 9,4
2 Кор 6,18

23
3,18
5,1
7,16
11,5
12,12,29
4 Мојс 8,17
33,4
Пс 77,51
104,36
134,8
135,10

25
2,21
1 Мојс
17,14
Ис.Н. 5,2-3

26
1 Мојс
17,10

27
3,1
1 Мојс
29,13

28
4,16

29
3,16

30
4,2-9

31
2,25
3,18
14,31

5,1
3,18
4,23

2
3,19
7,5,17
14,4
Јов 21,15

3
8,23
3 Мојс
26,25
5 Мојс
28,21

4
1,11

ИСХОД

5 ^{1,9} А колку тули досега правеле, насто-
¹ Мојс 12,2 јувајте толку да прават и отсега: ништо

8 ^{5,14,17,18} не намалувајте; зашто се без работа, па
затоа викаат и велат – „Да одиме и да

10 ^{1,11} Му принесеме жртва на нашиот Бог.’
^{5,13} **9** Нека им се зголеми работата на тие

11 ^{5,19} луѓе, за да работат повеќе и да не се

14 ^{5,16} занимаваат со празни зборови.”
^{Ис 10,24} **10** И излегоа надзорниците и настој-
ниците, и му рекоа на народот: „Вака

11 ^{5,8} вели фараонот: нема да ви давам веќе
плева;
12 одете сами и собирајте си плева,

каде што ќе најдете; а од работата нема
ништо да ви се намали.”

13 И се разотида народот по целата
земја египетска за да собира стрника
наместо плева.

14 А надзорниците (ги) навалуваа,
велејќи: „Вршете ги вашите (опреде-
лени) работи секој ден, како и порано
кога имавте плева.”

15 А настојниците од родот на сино-
вите израилски, кои ги поставија над
нив надзорниците на фараонот, беа би-
сни и им се велеше: „Зошто ни вчера,
ни денес не изработивте толку тули,
колку што ви е определено, како што
правевте порано?”

16 И отидоа настојниците на синовите
израилски пред фараонот, па извикаа и
рекоа: „Зошто постапуваш така со слу-
гите твои?”

17 Плева не им се дава на слугите
твои, а пак ни се вели: правете тули. И
ете, ги бијат слугите твои. Го онеправ-
дуваат твојот народ.”

18 Но тој им одговори: „Седите без
работа, не работите, па затоа велите:
„Да одиме да Му принесеме жртва на
Господ.”

19 Затоа сега одете, работете; плева
нема да ви се дава, а вие определениот
број тули ќе го предавате.”

20 И настојниците на синовите израил-
ски се видоа во зло, бидејќи им беше
речено: „Дневната количина на тулите
не смеете да ја намалите.”

21 А кога излегоа откај фараонот, ги
сретнаа Мојсеј и Арон, кои стоеја и ги
очекуваа.

22 Па им рекоа: „Бог нека види и нека
ви суди што нè направивте омразени кај
фараонот и кај службениците негови, и
им дадовте меч во рацете, за да нè уби-
ваат!”

23 Тогаш Мојсеј се обрна кон Господ и
рече: „Господи, зошто го воведеш во не-
волја овој народ и зошто ме испрати
мене?”

24 Зашто, откако излегов пред
фараонот и проговорив во Твоје име, тој
уште полошо постапува со овој народ?
Ти не го избави народот Свој!”

6 А Господ му рече на Мојсеј: „Еве,
ќе видиш што ќе му направам сега
на фараонот; под дејство на силна рака
ќе ги пушти; под дејство на цврста рака
дури ќе ги истера од земјата своја.”

**Бој му вејшува на Мојсеј дека ќе го
ослободи народот на Израил**

2 И уште му зборувааше Бог на Мојсеј,
па му рече: „Јас сум Господ.

3 Јас им се јавував на Авраам и Исак
и Јаков како Ел-Шадај², а со името Мое
,Јахве’ не сум им се открил.

4 И направив завет Свој со нив дека ќе
им ја дадам земјата хананска: земја, во
која беа тие доселеници, и во која жи-
вееја како туѓинци.

5 Ги чув воздишките на израилските
синови, кои Египќаните ги измачуваат,
и се сетив на заветот Мој.

6 Затоа, појди и кажи им на синовите
на Израил, велејќи: „Јас сум Господ, ќе
ве изведат од египетското ропство, ќе
ве избавам од насилството нивно, ќе ве
спасам со силна рака и со строга казна.

7 Ќе ве земам за свој народ и ќе ви
бидам Бог, па ќе познаете дека Јас сум
Господ, Бог ваш, Кој ќе ве изведе од
египетското ропство.

8 И ќе ве воведат во онаа земја, за
која крнав рака и се заколнав дека ќе

21
14,11
16,3
1 Мојс 16,5
34,30
4 Мојс 14,3

22
4 Мојс
11,11
Ис.Н. 7,7

23
Ер 4,10
20,7

6,1
3,20
4,23
11,1
12,31.33.39

2
3,1.13-15
6,6-8.29
10,2
3 Мојс 20,7
Ис 43,11
60,16

3
3,14-15
1 Мојс
17,1-2
2 Цар 7,26
Пс
99,3

4
1 Мојс 6,18
12,7
15,18
17,7-8
Дела 7,5
Рим 4,13
Евр 11,8-10

5
2,23.24-25
1 Мојс 9,15
Дела 7,34

6
3,8.19.20
6,7
20,2
29,46
3 Мојс
22,33
26,13
5 Мојс 6,12
7,8
9,26
Ер 15,21
31,11
32,21
Ос 13,4
Пс 76,15
80,11
1 Лет 17,21
Дела 13,17

7 му ја дадам на Авраам, на Исак и на Јаков; и ќе ви ја дадам вам во наследство. Јас сум Господ!”

8 ⁹Мојсеј им го кажа тоа на синовите на Израил, но тие не го послушаа Мојсеј од малодушност, поради тешкото ропство.

¹⁰Тогаш Господ пак му рече на Мојсеј, велејќи:

¹¹„Влези, кажи му на фараонот, царот египетски, да ги пушти израилските синови од земјата своја.”

¹²А Мојсеј проговори пред Господ и рече: „Ете, синовите на Израил не ме послушаа, а како ќе ме послуша фараонот? А освен тоа, јас сум спор во зборувањето.”

¹³Но Господ им зборуваше на Мојсеј и на Арон, и им ги кажуваше Своите заповеди кон синовите на Израил и кон фараонот, царот египетски, за да ги пушти синовите израилски од земјата египетска.

14 ¹Мојсеј 29,32
⁴Мојсеј 26,5-14
¹Лет 5, 1-10

Родословието на Мојсеј и Арон

¹⁴Ова се старешините на нивните поколенија: синовите на Рувим, првородениот син Израилев: Ханох и Палу, Есром и Карми; тоа се семејствата Рувимови.

¹⁵А синовите Симеонови се: Јемуел, Јамин, Оад, Јахин, Сигор и Саул, син на една Хананка;

¹⁶А севе ги имињата на синовите Левиеви, според родовите нивни: Гирсон, Каат и Мерариј. А Левиј поживеа сто триесет и седум години.

¹⁷Синови, пак, Гирсонови беа: Ливниј и Семеј со семејствата нивни.

¹⁸Синови Каатови: Амрам и Јицхар, Хеврон и Узиил. А годините на Каатовиот живот беа сто триесет и три.

¹⁹А синовите Мераријеви се: Махлиј и Мушиј. Тоа се семејствата на Левиј според родовите нивни.

²⁰Амрам се ожени со Јохевода, тетката своја, и таа му ги роди Арон и Мојсеј (и нивната сестра Мирјам). Амрам поживеа сто триесет и седум години.

²¹Синови, пак, Јицхарови беа: Корей, Нефег и Зихриј.

²²Синовите Узиилови се: Мисаил, Елцафан и Ситриј.

²³А Арон ја зеде за жена Елишева, ќерката Аминадавова, сестра Наасонова; и таа му ги роди Надав и Авиу, Елеазар и Итамар.

²⁴Синови Корееви беа: Асир, Елкана и Авијасаф. Тоа е потомството Кореево.

²⁵И Елеазар, синот Аронов, се ожени со една од ќерките Путиелови, и таа му го роди Финес. Тоа се старешините на Левиевото племе, според нивните семејства.

²⁶А Арон и Мојсеј, тоа се оние, на кои Господ им рече да ги изведат синовите израилски од земјата египетска, подредени во дружини.

²⁷Овие се оние, кои му зборуваа на фараонот, царот египетски, за да ги пушти синовите на Израил од земјата египетска; тоа се Мојсеј и Арон.

Бој ѝ обновува Своейџо вѣйшување кон Мојсеј

²⁸Во оној ден, кога Господ му гово-
реше на Мојсеј во земјата египетска,

²⁹му рече Господ на Мојсеј, велејќи: „Јас сум Господ. Кажи му го на фараонот, царот египетски, сѐ она што Јас ти го вела!”

³⁰А Мојсеј рече пред Господ: „Еве, недоброречив сум, па како ќе ме послуша фараонот?”

7 И Господ му рече на Мојсеј: „Ете, Јас те поставив да му бидеш Бог на фараонот; а Арон, братот твој, ќе ти биде пророк.

²Ти ќе зборуваш сѐ, што ќе ти заповедам, а Арон, пак, братот твој, ќе му зборува на фараонот да ги пушти синовите на Израил од земјата своја.

³Но Јас ќе го ожесточам срцето на фараонот, и ќе ги умножам знаците Мои и чудата Мои во египетската земја.

⁴Фараонот сепак нема да ве послуша. Но Јас ќе ја ставам раката Своја над Египет и со силата Моја ќе го изведам воинството Мое, народот Мој, синовите на Израил, од земјата египетска со страшни осуди.

20
2,1-2
4 Мојсеј 26,59
1 Лет 23,13

21
1 Лет 6,23

22
3 Мојсеј 10,4
4 Мојсеј 3,30
1 Лет 15,8
2 Лет 29,13

23
24,1
28,1
3 Мојсеј 10,1.6.12.16
4 Мојсеј 1,7

2,3
3,2.32
17,2.4
26,60
5 Мојсеј 10,6
Ис.Н. 14,1
Руга 4, 19-20
1 Лет 2,10
5,29
24,1
Мт 1,4

24
6,21
4 Мојсеј 16,1
1 Лет 6,6.21

25
4 Мојсеј 25,7.11
31,6
Ис.Н. 24,33
Пс 105,30
1 Мак 2,26.54
Сир 45, 23-24

26
3,10
7,4
12,17.41.51

27
5,1
4 Мојсеј 3,1
Пс 76,20

28
6,2-13

29
6,2

30
3,11
4,10
6,12

7,1
4,16

ИСХОД

3 ^{3,20} ^{4,21} ^{10,1} ^{Пс 134,9} ^{Дела 7,36} ^{Рим 9,18} ⁵ И ќе познаат сите Египќани дека Јас сум Господ, кога ќе ја протегнам раката Своја над Египет и кога ќе ги изведем синовите на Израил од нивната средина.”

4 ^{3,20} ^{6,26} ^{7,13,16,22} ^{8,11,15} ^{9,12} ^{11,9} ^{Дела 7,36} ⁶ И направија така Мојсеј и Арон: како што им заповеда Господ, така направија.

⁷ Мојсеј имаше осумдесет години, а Арон – осумдесет и три години кога зборуваа со фараонот.

5 *Фараонот одбива да ги љослуша Мојсеј и Арон*

^{3,20} ^{6,2} ^{Пс 137,7} ⁸ И Господ им рече на Мојсеј и на Арон, велеејќи:

^{7,2,10,20} ¹ Мојс 6,22 ⁹ „Ако фараонот ви каже: „Направете некакво чудо”, тогаш кажи му на Арон:

⁷ „Земи го стапот твој и фрли го на земјата пред фараонот (и пред неговите слуги) и тој ќе стане змија.”

⁵ Мојс 31,2 ^{34,7} ^{Дела 7,23,30} ¹⁰ Потоа Мојсеј и Арон дојдоа кај фараонот и направија така, како што им заповеда Господ. И го фрли Арон стапот свој пред фараонот (и пред слугите негови), и тој стана змија.

¹¹ ^{7,22} ^{8,3,14} ^{22,17} ⁵ Мојс 18,10 ⁴ Цар 21,6 ^{Ис 2,6} ^{47,12} ^{Ер 27,9} ^{Мал 3,5} ² Тим 3,8 ¹¹ Тогаш фараонот ги повика мудреците (египетски) и волшебниците; и тие го направија истото со своите волшебништва.

¹² И секој од нив го фрли својот стап и тие станаа змии; меѓутоа стапот Аронов ги проголта нивните стапови.

¹³ Но срцето фараоново се стврдна и не ги послуша нив, како што им беше рекол Господ.

Прва казна: **водаџа се претвора во крв**

^{7,22} ^{8,11,28} ^{9,7} ^{10,1,20,27} ¹⁴ И Господ му рече на Мојсеј: „Тврдо е срцето фараоново; и нема да го пушти народот.

¹⁵ ^{8,16} Појди утре кај фараонот. И ете, тој ќе излезе до водата, и пресретни го на речниот брег; стапот, пак, што се претвори во змија, земи го во раката своја.

¹⁶ ^{3,18} ^{7,4} И речи му: Господ, Бог на Евреите, ме испрати кај тебе да ти кажам: „Пушти го народот Мој за да ми изврши служба во пустината!” Но ти, ете, досега не Го послуша.

¹⁷ ^{4,9} ^{7,19-21} ^{Пс 77,44} ^{104,29} ^{Мудр 11,1-14} ^{Откр 11,6} ^{16,4} ¹⁷ Затоа Господ вели: „По ова ќе познаеш дека Јас сум Господ.” Еве, со

стапов, што ми е во раката; ќе удрам по водата, што е во реката, и таа ќе стане крв.

¹⁸ И рибите што се во реката ќе изумрат, и реката ќе се усмрди, а Египќаните не ќе можат да пијат вода од реката.”

¹⁹ Му рече Господ на Мојсеј – „Кажи му на Арон: „Земи го стапот свој и пружи ја раката своја над водите египетски: над реките нивни, над потоците нивни, и над езерата нивни, и над сите нивни собиралишта на води; и тие ќе се претворат во крв. И сè ќе стане крв по целата египетска земја, и во дрвените и во камените садови.”

²⁰ И направија Мојсеј и Арон така, како што заповеда Господ. И го зеде Арон стапот свој, па удри по речната вода пред очите на фараонот и слугите негови. И сета речна вода се претвори во крв.

²¹ И изумреа рибите, што беа во реката, и се усмрди реката, така што Египќаните не можеа да пијат вода од реката; и крв имаше по целата египетска земја.

²² Но и врачевите египетски го направија истото со своето вражање. И срцето на фараонот се ожесточи и тој не ги послуша нив, како што им беше рекол Господ.

²³ Потоа се сврте фараонот и си отиде дома; и ни од тоа не се поучи тој.

²⁴ А Египќаните, сите, почнаа да копаат околу реката, барајќи вода за пиење; зашто не можеа да пијат вода од реката.

²⁵ И така изминаа седум дена, откако Господ ја казни реката.

Втората казна: **стирање од жаби**

8 Потоа Господ пак му рече на Мојсеј: „Оди кај фараонот, и речи му – вака вели Господ: „Пушти го народот Мој, да Ми изврши служба.”

² А ако не се согласиш да го пуштиш, еве, Јас ќе ја казнам целата земја твоја со жаби;

³ и реката ќе се исполни со многу жаби, и тие ќе излезат и ќе влезат кај тебе дома, и во твојата спална, и во

18
^{7,21,24}
^{Ис 19,6}
^{Пс 77,44}

19
^{4,2}

20

^{7,6}
^{17,5}
^{Пс 77,44}
^{105,29}
^{Откр 8,8-11}
^{16,3-7}

22

^{7,11,13,14}
^{8,15}
^{Пс 104,28}
^{Мт 24,24}

24

^{7,18}

26

^{3,12}
^{4,23}
^{5,1}
^{9,1}

27

^{Пс 77,45}
^{105,30}
^{Откр 16,13}

28

^{10,16}
^{12,34}
^{Мудр 19,10}

8,1

^{7,9-20}

2

^{Пс 77,45}
^{104,30}
^{Откр 16,13}

4 постелата твоја, и во куќите на слугите твои и народот твој, и во печките твои, и во ноќвите твои;

4 Врз тебе ќе скокаат жаби и врз народот твој и врз слугите твои.”

5 И му рече Господ на Мојсеј: „Кажи му на Арон: Пружи ја раката твоја со стапот свој врз реките, врз потоците и врз езерата, и направи жаби да излезат по земјата египетска.”

6 И ја пружи Арон раката своја врз водите египетски, и произлегоа жаби; и ја покрија земјата египетска;

7 Но и врачевите го направија истото со своето вражање, па изведоа жаби по земјата египетска.

8 Тогаш фараонот ги повика Мојсеј и Арон и им рече: „Помолете Му се на Господ, да ги отстрани жабите од мене и од народот мој, и јас ќе го пуштам народот да Му принесне жртва на Господ.”

9 А Мојсеј му рече на фараонот: „Определ кога сакаш да Му се помолам за тебе, за слугите твои и за твојот народ, за да се отстранат жабите од тебе и од куќите ваши, а само во реката да останат.”

10 И рече: „Утре”. А Мојсеј рече: „Нека биде како што рече ти, за да познаеш дека нема друг како Господ, нашиот Бог.”

11 Ќе отидат жабите од тебе, од куќите твои (и од нивните), од слугите твои и од народот твој; само во реката ќе останат.”

12 Потоа Мојсеј и Арон излегоа откај фараонот. И Мојсеј Му се помоли на Господ за жабите, што Тој ги беше испратил врз фараонот.

13 И Господ направи како што измоли Мојсеј: жабите изгинаа по куќите, по дворовите и по нивите.

14 И ги собраа на купишта, така што земјата засмрде.

15 А кога фараонот виде дека злото помина, му отврдна срцето, и не ги послуша нив, како што беше рекол Господ.

Трета казна: сирадања од мушчки

16 Тогаш Господ му рече на Мојсеј: „Кажи му на Арон: „Пружи го стапот

свој, и удри по земјата’ – и ќе се појават мушчки по целата земја египетска.”

17 Така и направија: Арон го пружи со раката стапот свој, и удри по правот на земјата, и се појавија мушчки по луѓето и по добитокот; сиот песок на земјата се претвори во мушчки, по целата земја египетска.

18 Се обидоа и врачачите со вражањето свое да произведат мушчки, но не можеа. И имаше мушчки по луѓето и по добитокот.

19 И му рекоа врачачите на фараонот: „Ова е знак Божји!” Но срцето на фараонот пак се стврдна, и не ги послуша, како што беше рекол Господ.

Четврта казна: сирадања од бубачки

20 И Господ му рече на Мојсеј: „Стани утре рано и појди кај фараонот. Тогаш тој ќе излезе кај реката, а ти кажи му: „Вака вели Господ: пушти го народот Мој, да Ми изврши служба (во пустината).”

21 А ако не сакаш да го пуштиш народот Мој, еве, Јас ќе пуштам врз тебе и врз слугите твои, и врз народот твој и во домовите твои бубачки, и ќе се исполнат со бубачки куќите египетски, и земјата на која стојат.

22 А во оној ден ќе ја одделам земјата Гошен, каде што живее Мојот народ, и таму нема да има бубачки, за да познаеш дека Јас сум Господ (Бог) на (целата) земја.

23 И ќе направам разлика меѓу народот Мој и народот твој. Утре ќе го има тој знак (на земјата).”

24 И направи Господ така: и се појавија многу бубачки во куќата фараонова, во куќите на слугите негови и во целата земја египетска; земјата настрада од бубачките.

25 Фараонот ги повика Мојсеј и Арон, и им рече: „Отидете, принесете Му жртва на Господ, вашиот Бог во оваа земја!”

26 Но Мојсеј рече: „Не е можно така да биде, зашто принесувањето жртва на Господ, нашиот Бог, е нечисто за Египћаните; ако ние принесеме нечиста за

17
Пе 77,45

18
9,4,6,26
10,23
11,7
1 Мојс
45,10
47,1-6
Пе 110,9

19
9,4,6
10,23
11,7

20
Пе 77,45
105,31

21
8,4
9,27
10,16
12,31

22
1 Мојс
43,32

23
3,18
5,3
1 Мојс
30,36

24
8,11
9,30
10,11

26
8,8
9,33
10,18

ИСХОД

28 Египќаните жртва пред нивните очи, нема ли тие да нè убијат со камења?

9,1 ^{7,12} Три дена пат ќе одиме во пустина-та, за да Му принесеме жртва на Господ, нашиот Бог, како што Тој ќе ни каже.”

3 ^{Амос 4,10} ^{Пс 77,48} ^{8,19-21} ^{11,5} ^{12,29} ^{Пс 77,48-50} ^{7,22} ^{8,15} И фараонот рече: „Ќе ве пуштам да Му принесете жртва на Господ, вашиот Бог, во пустината; но не одете пода-леку, и помолете се и за мене!”

4 ^{8,19} ^{9,26} ^{9,19-21} ^{11,5} ^{12,29} ^{Пс 77,48-50} ^{7,22} ^{8,15} А Мојсеј рече: „Еве, јас одам од тебе и ќе Му се помолам на Господ, и бубачките утре ќе исчезнат од тебе и од слугите твои, а и од народот твој. Но престани, фараоне, да нè мамиш, не пуштајќи го народот да Му принесе жртва на Господ!”

7 ^{7,22} ^{8,15} И отиде Мојсеј од фараонот, и Му се помоли на Господ.

31 И Господ направи како што измоли Мојсеј, и си отидоа бубачките од фараонот, и од слугите негови, и од народот негов; не остана ни една.

32 Но пак се ожесточи срцето фараоново, и пак не го пушти народот.

Петта казна: ѝмор врз добитокот

9 Тогаш Господ му рече на Мојсеј: „Појди кај фараонот и кажи му: „Вака вели Господ, Бог на Евреите: пушти го народот Мој, за да ми изврши служба.”

2 Зашто, ако не го пуштиш, па и понатаму го задржуваш,

3 еве, раката Господова ќе дојде врз добитокот твој во полето, врз коњите, врз магарињата, врз камилите, врз говедата и врз ситниот добиток и многу голем помор ќе настане.

4 И ќе го раздели Господ израилскиот од египетскиот добиток; и од сиот добиток на синовите израилски нема ништо да загина.”

5 И определи Господ време, велејќи: „Утре ќе го направи тоа Господ во оваа земја.”

6 И го изврши тоа Господ утредента, и сиот добиток египетски пцовиса; а од добитокот на синовите израилски ништо не загина.

7 И виде фараонот дека од добитокот израилски не беше загинато ниту едно

грло. Но фараоновото срце одново се ожесточи, и тој пак не го пушти народот.

Шеста казна: сирадање од сируйе

8 Тогаш Господ им рече на Мојсеј и на Арон, велејќи: „Земете полни раце пепел од печката, и Мојсеј нека ја фрли пред фараонот спрема небото;

9 и ќе се дигне прав по целата египетска земја; а од неа ќе се појават струије и на луѓето, и на добитокот по целата египетска земја.”

10 И зе доа пепел од печката, и застанаа пред фараонот; па ја фрли Мојсеј спрема небото, и се појавија гнојни струије по луѓето и по добитокот.

11 И вражачите не можеа да стојат пред Мојсеј поради струцјето, зашто струије имаше и на вражачите и на сите Египќани.

12 И го ожесточи Господ срцето на фараонот и тој не ги послуша, како што му беше рекол Господ на Мојсеј.

Седма казна: сирадање од град

13 Потоа му рече Господ на Мојсеј: „Стани утре рано и излези пред фараонот и речи му: „Еве што вели Господ, Бог на Евреите: пушти го народот Мој, за да Ми изврши служба,

14 бидејќи овој пат ќе ги пуштам сите мои зла, против тебе, против твоите слуги и против твојот народ, за да познаеш дека нема друг каков што сум Јас на целата земја.

15 Зашто сега, ако ја пружам Својата рака, ќе те казнам тебе и народот твој со помор, така што ќе се истребите од земјата.

16 А те оставив досега само за да ја покажам над тебе силата Своја, за да биде проповедано името Мое по целата земја.

17 Уште ли ќе се креваш против Мојот народ, и уште ли нема да го пушташ?

18 Па, еве, утре, токму во овој час, Јас ќе пратам град многу голем, каков што немало во Египет, откако настанал па досега.

9

3 Мојс
13,18-19
5 Мојс
28,27,35
Откр 16,2

10

Откр 16,2

11

8,14

12

4,21

7,4

13

3,18

14

8,6

15,11

2 Цар 7,22

Пс 8,8

1 Лст 17,20

15

3,20

16

14,17

Пс 67,28

71,18

106,8

Рим 9,17

18

9,23,24

Ис.Н. 10,11

Ез 38,22

Пс 77,47-48

20 ¹⁹ Затоа, сега нареди да се прибере добитокот твој, и сè што имаш по полето; бидејќи врз сите луѓе и врз сиот добиток што ќе се затечат во полето и не бидат прибрани дома, ќе падне град и ќе изгинат.”

21 ²⁰ Оние фараоновите слуги, кои се уплашија од зборовите Господови, брзо ги прибараа слугите свои и добитокот свој по куќите.

22 ²¹ А оној, пак, кој не им поверува на зборовите Господови, тој ги остави слугите свои и добитокот свој во полето.

23 ²² И му рече Господ на Мојсеј: „Пружи ја раката своја кон небото, и ќе удри град по целата египетска земја – врз луѓето, врз добитокот и врз тревата земна.”

24 ²³ И Мојсеј го крена стапот кон небото и Господ пушти громови и град, и молњите ги состави со земјата. И прати Господ град врз египетската земја.

25 ²⁴ Паѓаше град, а и молњи имаше меѓу градот многу силни, какви што немало во египетската земја, откако биле населени луѓе во неа.

26 ²⁵ А градот уништи во целата земја египетска сè што беше надвор – од човек до животно; и градот ги уништи сите растенија по полето, и сите дрвја во полето ги испокрши.

27 ²⁶ Само во земјата Гошен, каде што беа синовите на Израил, немало град.

28 ²⁷ Тогаш прати фараонот, и ги повикаа Мојсеј и Арон, и им рече: „Сега згрешив; Господ е праведен, а јас и мојот народ сме виновни.

29 ²⁸ Помолете Му се на Господ; нека престанат громовите Божји и градот, па ќе ве пуштам, и повеќе никој нема да ве задржува.”

30 ²⁹ А Мојсеј му рече: „Штом ќе излезам од градот, ќе ги кренам рацете мои кон Господ, и громовите ќе престанат и град повеќе нема да има, за да познаеш дека земјата е Господова.

³⁰ Но јас знам дека ти и слугите твои уште нема да се уплашите од Господ Бог.”

³¹ И така пропаднаа ленот и јачменот, зашто јачменот беше искласил, а ленот – фаќаше семе.

³² А пченицата и ржта не пропаднаа, бидејќи беа доцни жита.

³³ И Мојсеј излезе откај фараонот надвор од градот, ги издигна рацете свои кон Господ; и престанаа громовите и градот, и не паѓаше веќе дожд на земјата.

³⁴ Но фараонот, откако виде дека престанаа дождот, градот и громовите, продолжи пак да греша, и закорави срцето негово и на слугите негови.

³⁵ И се ожесточи срцето фараоново, и тој пак не ги пушти синовите на Израил, како што беше рекол Господ преку Мојсеј.

Осма казна: страдање од скакулци

10 Тогаш Господ му рече на Мојсеј: „Оди кај фараонот, зашто Јас му го ожесточив срцето негово и срцето на слугите негови, за да ги покажам овие мои знаци врз нив;

² па да му раскажувам на синот твој и на внукот твој што сторив во Египет, како и за знаците Мои, што ги покажав во него, за да знаете дека Јас сум Господ.”

³ И отидоа Мојсеј и Арон кај фараонот и му рекоа: „Еве што вели Господ, Бог на Евреите: „До кога ќе одбиваш да Ми се покорим? Пушти го народот Мој да Ми изврши служба!

⁴ Зашто, ако не го пуштиш народот Мој, еве, утре Јас ќе пратам скакулци во земјата твоја.

⁵ И тие ќе ја покријат површината на земјата, така што не ќе се гледа копно; и ќе го изедат остатокот, што не го уништи градот; ќе ги изедат и сите дрвја, што ви растат по полето.

⁶ И ќе ги наполнат куќите твои, куќите на слугите твои и куќите на сите Египќани – такво нешто не виделе татковците твои, ни прадедовците нивни, откако живеат на земјата па сè до денес.” И свртувајќи се, си отиде Мојсеј од фараонот.

⁷ Тогаш слугите му рекоа на фараонот: „До кога овој ќе нè измачува? Пушти ги луѓето и нека Му извршат служба на Господ, нивниот Бог. Не гледаш ли дека Египет пропаѓа?”

35
4,21

10,1

3,19
4,21
7,3
Неем 9,10

2

12,26
13,8
5 Мојс 4,9
6,7,20-25
32,7
Ис.Н.
4,6,21-24
Јоил 1,3
Пс 43,1

3

3 Цар
21,29
4 Цар
22,19
2 Лет 34,27

4

7,27
9,2
Јоил 1,4
Наум 3,
15-17
Пс 104,34
Откр 9,
3-11

5

9,23
10,15
Јоил 1,4

6

9,18
Јоил 2,9

ИСХОД

8 ^{8,4} И ги вратија Мојсеј и Арон пред фараонот, и им рече фараонот: „Одете, послужете Му на Господ, вашиот Бог. А кои се тие што ќе одат?”

12 ^{7,19} Мојсеј одговори: „Ќе одиме и млади и стари, со синовите свои и со ќерките свои, со овците свои и воловите свои ќе одиме, зашто тоа ќе биде празник во чест на Господ.”

10 И им рече фараонот: „Така нека биде; нека е Господ со вас. Ќе ве пуштам, но зошто со децата ваши? Ете, лоша замисла имате!”

14 ^{5 Мојс 28,38} Не така, туку одете само мажите и извршете Му служба на Господ, зашто тоа самите го баравте.” И ги истераа откај фараонот.

15 ^{Амос 7,2} Тогаш Господ му рече на Мојсеј: „Протегни ја раката своја над земјата египетска и ќе излезат скакулци по земјата египетска, и ќе ја изедат сета трева по земјата (и сите плодови на дрвјата), и сè што останало неударено од градот.”

16 ^{8,21} И го крена Мојсеј стапот свој над египетската земја и наведе Господ источен ветар, кој дуваше цел ден и цела ноќ; а кога се раздени, источниот ветар довеа скакулци.

18 ^{8,26} И ги навса нив над целата египетска земја, и нападнаа по сите краишта египетски во голем број: такви скакулци никогаш немало, ниту такви ќе има некогаш.

15 И ја покрија површината на земјата, така што земјата не се гледаше, и ја изедоа сета трева на земјата и сиот род по дрвјата, неударен од градот, а не остана ништо зелено ниту по дрвјата, ниту по тревата полска во целата египетска земја.

16 Тогаш фараонот брзо ги повика Мојсеј и Арон и рече: „Згрешив пред Господ, вашиот Бог, и пред вас.

17 Но уште овојпат простете ми го гревот мој, и помолете Му се на својот Господ Бог да ја отстрани од мене само оваа смрт.”

18 И излезе Мојсеј откај фараонот и Му се помоли на Господ.

19 И сврте Господ многу силен ветар од запад и тој ги крена скакулците и ги фрли во Црвеното Море; и не остана

ниту еден скакулец во целата египетска земја.

20 Но Господ го ожесточи срцето на фараонот и тој не ги пушти синовите на Израил.

Девеџија казна: мрак

21 И Господ му рече на Мојсеј: „Крени ја сега раката своја кон небото, и ќе настане темнина по египетската земја, толку густа што не ќе може да се допира.”

22 И Мојсеј ја подигна раката своја кон небото, и настана густа темнина по целата египетска земја, која потраја цели три дена.

23 Луѓето не се гледаа еден со друг и никој не се поместуваше од местото свое три дена. Но по местата, каде што живееја синовите израилски, имаше виделина.

24 Тогаш фараонот го повика Мојсеј, и му рече: „Одете, извршете Му служба на Господ; само овците ваши и воловите ваши нека останат, а децата ваши нека одат со вас.”

25 Но Мојсеј рече: „Не, зашто ти треба да нè снабдиш со приноси и жртви сепаленици, што ќе ги принесеме на Господ, нашиот Бог.

26 Затоа и добитокот наш нека оди со нас, да не остане ниту едно грло; зашто од него ќе земеме жртва за Господ, нашиот Бог; но, додека не пристигнеме таму, не знаеме каква жртва ќе Му принесеме на Господ.”

27 И Господ пак го отврдна срцето на фараонот и тој не сакаше да ги пушти.

28 И фараонот му рече: „Истави се од пред мене, повеќе да не ми излегуваш пред очи! И оној ден кога ќе ми дојдеш пред очи, ќе загинеш.”

29 А Мојсеј рече: „Како што рече, така и ќе биде; нема повеќе да ти го видам лицето.”

Објавување на последнија казна

11 Пак му рече Господ на Мојсеј: „Уште едно зло ќе пратам над фараонот и над Египет, па тогаш ќе ве пушти оттука; и кога ќе ве пушти, просто ќе ве истера оттука.

20
4,21

21

5 Мојс
28,29
Пс 104,28
Мудр 17,
1-7
18,4

Откр
16,10-11

22

Пс 104,28
Откр 16,10

23

8,18

24

8,4
10,8-10
1 Мојс
45,10

25

18,12
1 Мојс 8,20

27

4,21

29

11,8

11,1

3,20
6,1

2 ^{3,21-22} ² А сега кажи му на народот (тајно): секој човек нека побара од соседот свој и секоја жена од сосетката своја сребрени и златни предмети.”

3 ^{3,21-22} ^{5 Мојс} ^{34,11} ^{Дела 7,22} ³ И даде Господ народот да најде благонаклоност кај Египќаните (и му дадоа); а и самиот Мојсеј беше многу голем човек во египетската земја, во очите (на фараонот и) на слугите фараонов и пред народот.

4 ^{12,12} ^{12,23,29} ^{Јов 34,20} ⁵ И рече Мојсеј: „Вака вели Господ: „На полноќ ќе поминам низ Египет,

^{4,23} ^{13,11-16} ^{Ис 47,2} ⁵ и ќе умре секој првороден во земјата египетска, од првородениот син фараонов, кој треба да седне на престолот негов, до првородениот син на слугинката, која се наоѓа во воденицата, и првородениот добиток.

8 ^{12,31-33} ⁶ И ќе настане голем пискот по целата египетска земја, каков што досега немало, ниту некогаш ќе го има.

9 ^{3,20} ^{7,4} ⁷ А кај синовите на Израил нигде нема ни куче да залае со својот јазик, ниту против човек, ниту против животно, за да се види каква разлика прави Господ меѓу Израилците и Египќаните.”

12,2 ^{12,18} ^{13,4} ^{23,15} ^{34,18} ^{40,2} ^{3 Мојс} ^{23,5-8} ^{4 Мојс} ^{28,16-25} ^{5 Мојс} ^{16,1-8} ^{Ис.Н. 5,10} ^{Ез 45,21-24} ^{2 Лст 35,} ¹⁻¹⁸ ^{Мт 26,17} ^{Лк 22,15} ⁸ Па ќе дојдат сите тие слуги твои кај мене, и ќе ми се поклонат, велејќи: „Оди си и ти и целиот твој народ, што го водиш со тебе.” И тогаш ќе излезам.” И си излезе Мојсеј разгневен.

⁹ А Господ му рече на Мојсеј: „Нема да ве послуша фараонот, за да се умножат чудата Мои во земјата египетска.”

¹⁰ Мојсеј и Арон ги направија сите овие чуда пред фараонот, но Господ му го ожесточи срцето на фараонот, и тој не ги пушти синовите израилски од својата земја.

3 ^{12,21} ^{Мк 14,2}

Пасха

12 И Господ им рече на Мојсеј и на Арон во земјата египетска, велејќи:

² „Овој месец да ви биде почеток на месеците, да ви биде прв месец меѓу месеците во годината.

³ Кажете му на целиот собор на синовите израилски: „На десеттиот ден од овој месец, секој нека земе јагне ши-

леже според бројот на челада: значи, по едно на семејство.

⁴ Ако се помалку во домот за едно јагне, нека го земе кај себе соседот, кој му е најблизок, со онолку души, колу што треба, за да можат да го изедат јагнето.

⁵ А јагнето или јарето да ви биде здраво, машко, без недостаток, од една година; земете го од овците или од козите.

⁶ И чувајте го до четиринаесеттиот ден од овој месец, а тогаш општиот собор израилски нека го заколе, во приквечерина.

⁷ И нека земат крв од него и нека ги попрскаат обата довратника и горните прагови на куќата, во која ќе го јадат.

⁸ И нека јадат месо истата ноќ, на оган печено, со пресен леб и со горчливи тревки, нека го јадат.

⁹ Немојте да јадете од него сурово, ниту во вода варено, туку само на оган печено: со главата, со нозете и со внатрешнината.

¹⁰ И ништо од него немојте да оставате до утрината (и коски не крпете од него); ако, пак, нешто од него остане до утрината, изгорете го на оган.

¹¹ А вака јадете го: опашани околу половината, обувките да ви се на нозете и стаповите ваши во рацете ваши, и јадете брзо: тоа е Пасха Господова.

¹² Зашто ќе поминам низ земјата египетска таа ноќ, и ќе го убијам секој првороден во земјата египетска, од човек до добиток, и ќе им се одмаздам на сите египетски богови, зашто Јас сум Господ.

¹³ А крвта ќе ви биде знак на куќите, во кои ќе бидете: и кога ќе видам крв, ќе ве одминам, па нема да има меѓу вас помор, кога ќе ја казнам египетската земја.

¹⁴ И тој ден ќе ви биде ден на сеќавање и празнувајте го тој празник, посветен на Господ; празнувајте го од колено на колено; како трајна уредба.

Бесквасници

¹⁵ Седум денови јадете лебови без квас; уште од првиот ден отстранете го

5
3 Мојс
22,18-21
4 Мојс 6,14
5 Мојс
15,21
17,1
1 Птр 1,19

6
3 Мојс 23,5
4 Мојс
9,3,5,11
5 Мојс 6,6
Ис.Н. 5,10

7
12,13,22-23

8
16,19
34,25
3 Мојс 7,15
4 Мојс
9,11,12
5 Мојс 16,7
1 Лст 35,13

10
12,8
29,34
3 Мојс
22,30
5 Мојс 16,4

11
12,13,21,27.
33,43
3 Мојс 23,5
4 Мојс
9,2,4
28,16
5 Мојс
16,1,3
Ис.Н. 5,10
Ис 52,12
Лк 12,35
1 Птр 1,13

12
4,23
12,29
13,15
15,11
18,11
4 Мојс 33,4
Ис 19,1
Ер 43,12
Пе 96,9
134,5

13
8,19
12,23
Евр 11,28

14
12,17,24

15
13,3-10
23,15
34,18
3 Мојс 23,6
4 Мојс
28,17
5 Мојс 16,3
1 Кор 5,7

ИСХОД

- 17** 6,26
12,41
13,3
23,15
34,18
Мт 26,17
квасот од куќите ваши; зашто оној, кој ќе јаде нешто со квас од првиот до седмиот ден, тој ќе биде истребен од народот израилски.
- 18** 12,2,6
Во првиот ден да се соберете на свет собор; а и во седмиот ден направете го истото; никаква работа да не вршате во тие денови. Освен за јадењето, за кого колку што треба, само тоа можете да го правите.
- 20** 13,6-7
21 12,11
Мк 14,
12-16
И славете го празникот Бесквасници, зашто во тој ден ја изведов војската ваша од земјата египетска; празнувајте го тој ден од колено на колено како трајна уредба.
- 23** 12,7,13
Ис 37,36
Ер 6,26
48,8
1 Кор
10,10
Евр 11,28
Бесквасни лебови почнете да јадете од првиот месец во четринаесеттиот ден вечерта, па сè до дваесет и првиот ден од истиот месец, до вечерта.
- 24** 12,14
Седум денови не смее да има квас во вашите куќи. Бидејќи, ако некој јаде нешто со квас, ќе биде истребена таа душа од народот израилски, било да е странец или домородец.
- 26** 10,2
5 Моје 6,20
Ис.Н. 4,
6-1
Ништо со квас немојте да јадете: насекаде каде што престојувате, јадете само бесквасен леб!”

Приготвување на пасхалното јагне

- 21** И ги свика Мојсеј сите старешини израилски и им рече: „Одете и пригответе јагне, за семејствата свои, и заколете пасха.
- 22** Потоа земете китка исоп и натопете ја во крвта, што е во садот, и попрскајте ги горните прагови и обата довратника со крвта од садот и ниеден од вас да не излегува низ вратата куќна до изутрина.
- 23** И кога ќе помине Господ да го казнува Египет, штом ќе ја види крвта на горниот праг и на обата довратника, ќе ја одмине Господ таа врата, и нема да му дозволи на истребителот да влезе во куќите ваши и да убива.
- 24** Пазете го ова како закон за себе и за синовите свои до века.
- 25** И кога, пак, ќе влезете во земјата, што ќе ви ја даде Господ, како што рече, извршувајте ја оваа служба.
- 26** И кога ќе ве прашаат синовите ваши: „Каква ви е таа служба?”

27 Одговорете: „Тоа е Пасхална жртва на Господ, Кој ги одмина куќите на синовите израилски во Египет, убивајќи ги Египќаните, а домовите наши ги зачува.” – Тогаш народот, се наведна и се поклони.

28 И отидоа синовите израилски и направија така: како што им заповеда Господ преку Мојсеј и Арон, така направија.

Последна казна: ѓоѓубување на сийе ѓрвородени во Еѓийеѓ

29 А на полноќ ги уби Господ сите првородени во земјата египетска, од првородениот син фараонов, кој требаше да седи на престолот негов, до првородениот син на затвореникот во затворот, и сè што беше првородено кај добитокот.

30 И стана фараонот во таа ноќ, тој и сите негови слуги, и сите Египќани; и настана голем пискот во целата земја египетска, зашто немаше куќа, во која немаше мртовец.

31 Тогаш ги повика фараонот Мојсеј и Арон, ноќта, и им рече: „Станете, одете си од народот мој, како вие така и синовите израилски, и извршете Му служба на Господ, како што велевте.

32 Земете го вашиот ситен и крупен добиток, како што велевте, и одете си, па и мене благословете ме!”

33 И Египќаните навалуваа на народот, што побрзо да си оди од земјата, зашто велеа: „Сите ќе изгинеме!”

34 И народот си го зеде тестото свое, уште неискиснато; ноќвите ги завиткаа во облеките свои, и ги ставија на рамењата свои.

35 И постапија синовите израилски според заповедта Мојсеева, и побараа од Египќаните сребрени и златни предмети, а и облека.

36 И Господ направи, та народот најде благонаклоност кај Египќаните, и тие им дадоа; така ги обраа Египќаните.

37 И тргнаа синовите на Израил од Рамзес за Сукот, околу шестотини илјади пешапи мажи, не сметајќи ги тука децата.

27
12,11
13,8-14

28
12,50

29
4,23
9,6
11,4-8
Пс 77,51
104,36
134,8
135,10
Мудр 18,
5-19

30
11,6

31
8,8

32
10,9,26

33
6,1
12,11
1 Цар 6,6

34
7,28

35
3,21-22
11,2
1 Моје
24,53

36
3,22
11,2-3

37
13,20
33,1-6
38,26
1 Моје 12,2
47,11
4 Моје 1,
46-2,32
11,21
26,51
33,1-5

38 И многу други придојдени отидоа со нив, како и ситен и крупен добиток; мошне големо стадо.

39 А од тестото, што го изнесоа од Египет, испекоа бесквасни лепчиња, зашто тоа уште не беше скиснато кога ги истераа Египќаните, и не можеа да се задржуваат, така што дури ни храна за попат не си приготвија.

40 Времето, пак, што го поминаа синовите израилски во Египет изнесувааше четиристотини и триесет години.

41 А кога се навршија четиристотини и триесетте години, ноќе, во истиот ден, излезе сета Господова војска од земјата египетска.

42 Таа ноќ, која Господ ја пробдеа, за да ги изведе од египетската земја, тоа е ноќ Бдение во чест на Господ, кое треба да го празнуваат синовите израилски од колено на колено.

43 Таа ноќ, која Господ ја пробдеа, за да ги изведе од египетската земја, тоа е ноќ Бдение во чест на Господ, кое треба да го празнуваат синовите израилски од колено на колено.

44 Таа ноќ, која Господ ја пробдеа, за да ги изведе од египетската земја, тоа е ноќ Бдение во чест на Господ, кое треба да го празнуваат синовите израилски од колено на колено.

45 И Господ им рече на Мојсеј и на Арон: „Закон за Пасхата е: ниеден туѓинец да не јаде од неа!

46 А секој ваш роб, купен за пари, откако ќе го обрзете, тогаш може да јаде од неа.

47 Придојден или наемник да не јаде од неа!

48 Во една кука треба да ја јадете (не оставајте за изутрина); и не изнесувајте месо надвор од куќата, и коските од жртвата да не ги кршите.

49 Целото израилско општество нека прави така.

50 Ако се насели кај вас некој туѓинец и посака да ја празнува Пасхата Господова, нека му се обрзат сите од машки пол, па потоа нека почне да ја празнува, и ќе биде како роден во таа земја; инаку, никој необрзан да не јаде од неа.

51 Еден закон нека има за родениот во таа земја и за придојдениот што дошол меѓу вас!”

52 И направија синовите на Израил така како што им заповеда Господ на Мојсеј и на Арон.

53 И во тој ден ги изведе Господ синовите израилски од земјата египетска, поделени на дружини.

Друѓи зајоведи во врска со Пасхајџа

13 Му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

2 „Посвети ми го секое првородено, кое ја отвора секоја утроба меѓу синовите израилски: и од луѓето, и од добитокот. Тие Мене ми припаѓаат!”

3 И Мојсеј му рече на народот: „Помнете го овој ден, во кој излеговте од Египет, од домот на ропството, зашто со рака силна ве изведе Господ оттаму; и не јадете ништо со квас.

4 Денес излегувате, во месецот авив.

5 Затоа, кога Господ ќе те воведеш во земјата на Хананците, Хитијците, Аморејците, Евејците и Јевусијците (Гергесејци и Фересејци), за која им се заколнал на татковците твои дека ќе ти ја даде – земјата во која тече мед и млеко – тогаш служи ја оваа служба во овој месец!

6 Седум дена јадете бесквасен леб, а седмиот ден нека биде празник Господов.

7 Бесквасен леб да јадете седум дена, и да не се најде кај тебе квасен леб, ниту да се најде нешто квасно во сите твои краеве.

8 И во тој ден кажи му на синот твој, велејќи: Ова е за она, што ми го направил Господ, кога излегував од Египет!

9 И тоа нека ти биде знак на раката твоја и споменик пред очите твои, та законот Господов да ти биде во устата; зашто со силна рака Господ те изведе од Египет.

10 Затоа овој закон запазувај го секоја година во определено време!

11 А кога ќе те воведеш Господ, во земјата хананска, како што ти се заколна тебе и на твоите татковци, и ќе ти ја предаде;

12 на Господ ќе Му го одделувааш секое првородено од машки пол, што отвора утроба и секое првородено од стадата или добитокот, што го имаш, а е од машки род, посвети Му го на Господ!

13 А секое првородено магаре замени го со јагне; ако, пак, не го замениш, откупи го. И секое првороденче од човек меѓу синовите твои откупувај го!

13,2

13,12,13,15
22,29
3 Мојс
27,26
4 Мојс 3,13
8,17
18,15
5 Мојс
15,19
Лк 2,23

3

12,2,19
13,14
5 Мојс 5,6

4

12,2

5

3,8
12,25-26
13,11
5 Мојс 7,
1-5

6

12,15-20
34,18

8

10,2
12,26
Пс 77,5-6

9

3,20
13,16
5 Мојс 6,8
11,18
Ис 44,5
Мт 23,5

10

12,14

11

13,5
1 Мојс 12,7
5 Мојс 1,8

12

1 Мојс
22,1-2
Лк 2,22-24

13

13,15
34,20
4 Мојс
3,36-47
18,15

ИСХОД

14 <sup>10,2
20,2
5 Мојс 7,8</sup> ¹⁴ А кога ќе те запраша синот твој тогаш и ти рече: „Што е тоа?“ Кажи му: „Зашто со силна рака Господ нè изведе од Египет, од домот на ропството.“

15 <sup>12,29
13,2</sup> ¹⁵ Зашто, кога упорствуваше фараонот да не нè пушти, го уби Господ

16 <sup>13,9
5 Мојс 6,8</sup> секој првороден во земјата египетска, од првенец човечки до првородено во добитокот; затоа Му го принесувам на

17 <sup>14,10-12
4 Мојс 14,1-2</sup> Господ како жртва секое машко, кое отвора утроба, а секој првороден меѓу синовите мои го откупувам.

18 <sup>15,22
Ез 20,10</sup> ¹⁶ И тоа нека ти биде знак на раката твоја и наместо завој над очите твои, бидејќи со силна рака Господ нè изведе од Египет.“

19 <sup>1 Мојс 50,25
Ис.Н. 24,32
Евр 11,22</sup> *Бог̃ ѓо ѓредводи Својоѓ народ*

¹⁷ А кога фараонот го пушти народот, Бог не го поведе по патот преку филистејската земја, иако е пократок; зашто Бог рече: „За да не би да се покае народот, кога ќе види војна, па да се врати во Египет.“

20 <sup>12,37
4 Мојс 33,5-6</sup> Бог го поведе народот по патот преку пустината кон Црвеното Море. А синовите израилски излегоа од египетската земја вооружени.

21 <sup>14,19,24
33,9-10
40,38
4 Мојс 9,16
14,14
5 Мојс 1,33
31,8
Ис 4,4-6
Пс 67,7
77,14
104,39
Неем 9,12,19
Мудр 10,17
18,3
Јн 8,12</sup> ¹⁸ И ги зеде Мојсеј коските Јосифови со себе; зашто тој ги беше заколнал синовите на Израил, велејќи: „Господ навистина ќе ве посети, а вие тогаш понесете ги коските мои одовде со себе.“

22 ^{Неем 9,19} И откако појдоа од Сукот, се настанаја во Етам, при крајот на пустина-та.

14,2 <sup>14,9
4 Мојс 33,7-8
Ез 29,10</sup> ²¹ А Господ одеше пред нив, дење како столб од облак, а ноќе во вид на огнен столб, за да им свети; така тие можеа да одат дење и ноќе.

²² И не се иставаше пред народот столбот облак – дење, ни столбот од оган – ноќе.

*Фараонѓ ѓо ѓроѓонува
народоѓ на Израил*

14 И Господ му рече на Мојсеј, велејќи:

² „Кажи им на синовите израилски да свртат и да се улогорат пред Пи-Хахирот и меѓу Мигдол и морето, пред Ваал-

Цефон. Спроти него улогорете се крај морето.“

³ И така фараонот ќе рече за синовите израилски: „Заскитале во таа земја, пустината ги затворила.“

⁴ А Јас ќе направам да се ожесточи срцето на фараонот, и тој да појде во потера по нив. Но Јас ќе се прославам над фараонот и над сета негова војска. И сите Египќани ќе познаат дека Јас сум Господ.“ Тие така и направија.

⁵ А кога му соопштија на египетскиот цар дека народот избегал, се измени срцето на фараонот и слугите негови спрема народот, па рекоа: „Што направивме, па ги пуштивме синовите израилски, та да не ни работат повеќе?“

⁶ И ја впрегна фараонот колата своја, и сиот народ го поведе со себе;

⁷ зеде шестотини коли по избор и колку што уште имаше египетски коли, со нивните началници.

⁸ А Господ направи, та се ожесточи срцето на фараонот, царот египетски, и тргна во потера по синовите израилски; но синовите на Израил врвеа под силна рака.

⁹ И се впуштија по нив Египќаните, и сите коњи фараонови со колите, и коњаниците и сета војска негова, и ги најдоа крај морето, во близина на Пи-Хахирот, спроти Ваал-Цефон.

¹⁰ А кога наближи фараонот, се обспрнаа синовите израилски, и што ќе видат: ете, Египќаните идат по нив! И синовите израилски се уплашија многу, па извикаа кон Господ,

¹¹ и му рекоа на Мојсеј: „Зар немаше гробови во Египет, туку нè изведе овде да изгинеме во пустината? Што ни направи? Зошто нè изведе од Египет?“

¹² Нели ти го кажавме ова и во Египет, кога ти рековме: „Остави нè, да им служиме на Египќаните?“ Зашто подобро ќе ни беше да им робуваме на Египќаните, отколку да изгинеме во пустинава.“

¹³ А Мојсеј му рече на народот: „Не плашете се, застанете и ќе видите како Господ ќе ве спаси денес: Египќаните, како што ги гледате денес, нема повеќе никогаш да ги видите до века.“

4
4,21
9,16
14,8,17,23
Ез 32,15
Рим 9,17

5
Пс 104,25

7
15,4

8
11,10
Дела 13,17

9
14,2,6-7,25
15,9
Ис.Н. 24,6
Ис 43,17

10
Ис.Н. 24,7
Пс 33,17
49,15
106,28
Неем 9,9

11
5,21
16,3
17,3
4 Мојс 11,4-6
14,1-4
20,2,4
21,4-5
Пс 105,7

12
5,21
Пс 105,7

13
14,30
1 Мојс 15,1
1 Цар 12,16
2 Лст 20,17
1 Мак 3,22
4,8

14 14 Господ ќе се бори за вас, а вие бидете спокојни.”

Боџ ѝрави ѝаѝ низ морейѝо

15 И Господ му рече на Мојсеј: „Зошто викаш кон Мене? Кажи им на синовите на Израил нека врват.

16 А ти земи го стапот свој и протегни ја раката своја врз морето, и раздели го, и нека минат синовите израилски, среде море по суво.

17 Но, ете, Јас ќе го ожесточам срцето на сите Египќани, и тие ќе тргнат по нив. А Јас ќе ја покажам славата Своја над фараонот и над сета војска негова, над колите негови и над коњаниците негови.

18 И Египќаните ќе познаат дека Јас сум Господ, кога ќе се прославам над фараонот, над колите негови, и над коњаниците негови.”

19 И се крена ангел Господов, кој одеше пред војската израилска, и застана зад нив; се крена и столбот од облак пред нив, и застана зад нив.

20 А кога влезе меѓу војската египетска и војската израилска, застана; на оние им беше темнина и мрак, а на овие им беше светлина, така што преку цела ноќ не се доближија едни до другите.

21 И ја подигна Мојсеј раката своја над морето, а Господ го разбранува морето со источен ветар, кој дуваше силно цела ноќ, па се направи во морето суво и водата се раздели.

22 И појдоа синовите израилски среде море по суво, а водата им стоеше како сид од десната страна и од левата страна.

23 А Египќаните, гонејќи ги, појдоа по нив среде море, сите коњи фараоновите, колите и коњаниците негови.

24 А во утринската стража погледна Господ на војската египетска од огнениот столб и од облакот и ја доведе во забуна војската египетска,

25 па им ги врза тркалата на колите нивни, та одвај ги влечеа. Тогаш Египќаните рекоа: „Да бегаме од Израилците, зашто Господ се бори за нив против Египќаните!”

26 Тогаш Господ му рече на Мојсеј: „Пружи ја раката над морето, и нека се

собере водата врз Египќаните, врз колите нивни и врз коњаниците нивни.”

27 И Мојсеј ја испружи раката своја над морето, и пред зори водата пак се поврати на своето место, а Египќаните тргнаа да бегат наспроти водата; и Господ ги потопа Египќаните среде море.

28 Кога се поврати водата, ги потопа колите и коњаниците со сета војска фараонова, што беше тргнала по нив во морето; и не остана ни еден од нив.

29 Синовите, пак, израилски минаа среде море по суво; водата стоеше како сид од десната страна и од левата страна.

30 И ги избави Господ Израилците во тој ден од рацете на Египќаните. И ги видоа синовите израилски Египќаните што изумреа на морскиот брег.

31 Ја виде Израил големата сила, што Господ ја покажа над Египќаните, и народот се уплаши од Господ, и поверува во Бога и на слугата негов Мојсеј.

**Песнаѝа на Мојсеј
и синовиѝе израилеви**

15 Тогаш, Мојсеј и синовите израилеви ја запеаја оваа песна на Господ, велејќи: „Да Го воспеем Господа, зашто славно се прослави: коњот и коњаникот негов ги фрли в море.

2 Господ е моја сила и моја слава; Тој е спасение мое; Тој е Бог мој, и ќе Го прославувам; Бог на таткото мој, и ќе Го превознесувам.

3 Господ е воин; Јахве е името Негово.

4 Колите фараоновите и војската негова ги фрли в море; избраните војводи негови се удавија во Црвено Море.

5 Бездните ги покрија; тие потонаа во длабочините, како камења.

6 Десницата Твоја, Господи, се прослави со сила; десната рака Твоја, Господи, го уништи непријателот.

7 И со величието на славата Твоја Ти ги собори оние, кои станаа против Тебе; Ти го излеа гневот Свој, и тој ги изгоре како слама.

8 Од здивот на ноздрите Твои водите се расцепија, брановите се издигнаа како сид; бездните морски станаа тврди.

24
13,21
23,27
Ис.Н. 10,10

25
14,9,14
1 Цар 4,8

26
5 Мојс 11,4

27
Ис.Н. 4,18

28
14,23
15,5,19
5 Мојс 11,4
Ис.Н. 24,7
Пс 77,53
105,11
136,5
Неем 9,11
Евр 11,29

30
1 Цар
14,23
Пс
105,8,10,21

31
4,5,31
9,16
Ис.Н. 4,24
Јн 2,11
11,45

15,1
14,27
4 Мојс
21,17
Суд 5,1
2 Цар 22,1
Ер 51,21
Пс 58,15
105,2,12,43
Мудр
10,20-21
Откр 15,3

2
2 Цар
22,47
Ис 12,2
25,1
Ер 17,14
Јона 2,10
Авак 3,18
Пс 17,2
26,1
98,5
117,14

ИСХОД

3 ^{3,14} ^{Откр 19,11} ⁹ Непријателот рече: „Ќе гонам, ќе стигнам, плен ќе разделам, ќе се насити со нив душата Моја, ќе го извадам мечот Свој, ќе ги уништи раката Моја.”

4 ^{14,6-7} ¹⁰ Ти дувна со здивот Твој, и морето ги покри; и тие потонаа како олово во силните води.

5 ^{14,28} ^{15,10} ^{Неем 9,11} ¹¹ Кој е како Тебе меѓу боговите, Господи? Кој е како Тебе прославен во светоста Своја, прекрасен во славата Своја и Творец на чуда?

6 ^{4 Мојс 24,8} ^{Пс 88,13} ^{97,1} ^{137,7} ^{Јов 40,12} ¹² Ти ја пружи десницата Своја и земјата ги голтна.

7 ^{5 Мојс 9,3} ^{Пс 2,5} ^{77,49-50} ^{Авд 1,18} ^{Евр 12,29} ¹³ Според милоста Твоја го водиш овој народ, кого Ти го избави, и го спроведуваши со силата Своја во живеалиштето на Светоста Твоја.

8 ^{14,21} ^{Ис.Н. 3,13} ^{Пс 17,15} ¹⁴ Народите слушнаа и затоа треперат: ужас ги опфати жителите на земјата филистејска.

9 ^{14,5-9} ^{Ис 9,5} ^{Лк 11,22} ¹⁵ Тогаш се збунија поглаварите едомски, страв и трепет ги обзеде кнезовите моавски, се уплашија сите жители ханански.

10 ПАТУВАЊЕТО НА ИЗРАИЛСКИОТ НАРОД НИЗ ПУСТИНАТА

Горчливата вода

11 ^{1 Цар 2,2} ^{Ис 40,5} ^{46,5} ^{Пс 76,14} ²² Потоа ги поведе Мојсеј синовите израилски од Црвеното Море, и тие навлегоа во пустината Сур; и одејќи низ пустината три дена, не најдоа вода за пиење.

12 ^{4 Мојс 16,32} ^{26,10} ^{5 Мојс 11,6} ^{Пс 105,17} ²³ Дојдоа во Мара, но не можеа да пијат вода во Мара, зашто беше горчлива; затоа и го нарекле тоа место Мара.

²⁴ Тогаш народот почна да вика против Мојсеј, велејќи: „Што ќе пиеме?”

13 ^{6,8-15,17} ^{Ис 41,14} ^{43,14} ^{Пс 67,16} ^{76,20} ^{77,54} ^{Тит 2,14} ²⁵ Извика Мојсеј кон Господ, и Господ му покажа дрво. Тој го фрли дрвото во вода, и водата стана слатка. Таму му даде наредби и закони, и таму го подложи на проверка.

²⁶ И му рече: „Ако го послушааш добро гласот на Господ твојот Бог, ако правиш што е угодно пред очите Негови, ако ги слушааш заповедите Негови и ако ги пазиш сите наредби Негови, нема да ти пратам ни една од болестите, што

¹⁶ Нека ги опфати страв и ужас; од силата на раката Твоја нека онемеат како камен, додека не помине народот Твој, Господи, додека не помине овој народ што си го придобил.

¹⁷ Одведи го и смести го во планината на Твоето наследство, во место, кое Ти Господи, си го приготвил за живеалиште Свое, во светилиштето создадено со рацете Твои, Господи!

¹⁸ Господ ќе царува секогаш и во вечност.

¹⁹ Кога коњите фараонови со колите негови и со коњаниците негови влегоа во морето, Господ ги поврати врз нив водите морски: а синовите на Израил поминаа по суво среди море.”

²⁰ И пророчицата Мирјам, сестрата Аронова, зеде тимпан во раката своја, а по неа излегоа сите жени со тимпани и со игра.

²¹ И запеа Мирјам пред нив: „Пејте Му на Господ, зашто славно се прослави: коњот и коњаникот в море ги фрли.”

ги пратив над Египет. Зашто Јас сум Господ, твојот исцелител.”

²⁷ Потоа стигнаа во Елим; таму имаше дванаесет извори и седумдесет палми; и се улогорија таму крај водите.

Појџолошки и мана

16 Од Елим се кренаа и целата заедница на синовите израилски дојде во пустината Син, што се наоѓа меѓу Елим и Синај, во петнаесеттиот ден од вториот месец, откако излегоа од египетската земја.

² И почна да се бунува целата заедница на синовите израилски против Мојсеј и против Арон во пустината.

³ И им рекоа синовите на Израил: „О, да бевме умреле од раката Господова во земјата египетска, кога седевме покрај котлите со месо и јадевме леб до насит! Нè изведовте овде во оваа пустина, за да го умрете целово ова множество со глад!”

114
5 Мојс 2,25
Ис.Н. 2,9
5,1
Ис 13,8
Ез 38,20
Пс 47,4-6

5
4 Мојс 22,3
5 Мојс 2,4

16
1 Мојс 35,5
5 Мојс 2,4
1 Цар 25,37

17
2 Цар 7,10
Амос 9,15
Јоил 2,1
Пс 77,54
113,2
131,13-14
Дан 9,16

18
Пс 9,7
28,10
94,3
96,1-6
98,1-3
144,13
Плач 5,19

19
14,22-28

20
2,4
1 Мојс 31,27
4 Мојс 12,1
20,1
26,59
Суд 11,34

1 Цар 18,6
2 Цар 6,5,14,16
Ер 31,5,13
Пс 149,3
150,3-5
Песна 7,1

21
15,1
1 Цар 18,7

22
17,1,3
4 Мојс 20,2,5
33,14

23
4 Мојс 33,8
Рута 1,20

25 4 А Господ му рече на Мојсеј: „Еве, ќе пуштам да паѓа леб од небото, и народот нека излегува секој ден и нека собира колку што е потребно за тој ден, за да го проверам ќе постапува ли според законот Мој или не;

26 5 а во шестиот ден нека го зготват она, што го собрале, и тоа ќе стане двојно од она, што го собираат секој ден.”

6 Тогаш Мојсеј и Арон му рекоа на целиот народ израилски: „Вечерва ќе познаете дека Господ ве изведе од земјата египетска,

7 а утре ќе ја видите славата Господова; зашто Тој го чу негодувањето ваше против Господ. Што сме ние, та да се буните против нас?”

8 Потоа Мојсеј рече: „Вечерва Господ ќе ви даде месо да јадете, а утре изутрина леб до наситка; зашто го чу Господ негодувањето ваше, што го сторивте против Него. Кои сме ние? Вашето негодување не е против нас, туку против Господ.”

9 И му рече Мојсеј на Арон: „Кажу ми на целото општество на синовите израилски – ,застанете пред Господ, зашто Тој го чу вашето незадоволство.”

10 И кога Арон му зборуваше на народот, тие погледнаа кон пустината, и ете – славата Господова се појави во облак.

11 И му рече Господ на Мојсеј, велјќи:

12 „Го чув негодувањето на синовите израилски. Кажу им и речи: „Вечерва ќе јадете месо, а утре ќе се наситите со леб, и ќе познаете дека јас сум Господ, вашиот Бог.”

13 Вечерта долетаа потполошки и го прекрија логорот; а утрината беше паднала роса околу логорот.

14 И, ете, кога се крена росата, а тоа: по пустината лежи валчест прав, нешто како бел сињак по земјата.

15 И кога видоа синовите израилски, си велее еден на друг: „Што е тоа?” Зашто не знаеја, што беше тоа. А Мојсеј им рече: „Тоа е лебот, што ви го даде Господ да го јадете.”

16 Еве како заповеда Господ: „Собирајте од него, секој колку што му треба

за јадење – по еден омер на лице, според бројот на членовите ваши; секој според бројот на домашните што ги има во шаторот, собирајте.”

17 И направија така синовите израилски: и собраа, кој повеќе, кој помалку.

18 Па мереа со омер; и кој беше собрал повеќе, излишок немаше, а оној помалку, – немаше недостиг; секој имаше онолку, колку што можеше да изеде.

Зайовед во врска со манаџа

19 И им рече Мојсеј: „Никој да не остава од тоа за утре!”

20 Но тие не го послушаа Мојсеј, туку некои оставија од тоа за утре, а тоа црвота и се усмрде. И се налути Мојсеј на нив.

21 И така тие го собираа секое утро рано, секој колку што може да изеде; а кога сонцето ќе изгрееше, тоа се топеше.

22 А во шестиот ден собраа од тој леб двојно повеќе – по два омера за секого. И дојдоа старешините народни, па му јавија на Мојсеј.

23 А тој им рече: „Еве што кажа Господ – утре е сабота, ден за одмор посветен на Господ; што ќе печете – печете, и што треба да варите – варете денес; а што ќе преостане, соберете го и чувајте го за утре!”

24 И оставија од него за утре, како што заповеда Мојсеј, и тоа не се усмрде, ниту имаше црвје во него.

25 И Мојсеј рече: „Јадете го тоа денес, бидејќи денес е сабота Господова; денес нема да најдете од него во полето.

26 Шест дена ќе собираете, а седмиот ден е сабота, тогаш ќе го нема.”

27 И на седмиот ден излегоа некои од народот да собираат, но не најдоа.

28 А Господ му рече на Мојсеј: „До кога ќе се противите на заповедите Мои и на законот Мој?”

29 Ете, Господ ви дал денес сабота, затоа во шестиот ден и ви дава леб за два дена. Останете секој во својот дом, и во седмиот ден никој да не го напушта местото свое.”

30 И се одмараа народот седмиот ден.

8

1 Цар 8,7
Лк 10,16
Рим 13,2

10

40,34-35
Ез 10,4
2 Лет 7,1

13

4 Мојс
11,9,31
Пс 77,27-28
105,40

14

5 Мојс
8,3,16

15

1 Кор 10,3

18

2 Кор 8,15

19

12,10

20

Јн 6,27

23

20,8
31,15
35,2
1 Мојс 2,2-3
5 Мојс
5,13-14

28

Ер 32,23

29

20,8-11
34,21

ИСХОД

31 ^{4 Мојс 11,7} ³¹ И синовите израилски тој леб го нарекоа мана³. Тој беше бел како коријандрово семе, а по вкус – како медено колаче.

34 ^{25,16,21,22} ^{40,20} ³² Тогаш Мојсеј им рече: „Еве што заповеда Господ: „Земете еден омер мана, за да се запази во родовите ваши, за да го видат лебот што го јадевате и со кој ве хранев во пустината, кога ве изведов од земјата египетска.”

35 ^{4 Мојс 21,5} ^{5 Мојс 2,7} ^{8,2-4} ^{Ис.Н. 5,} ¹²⁻¹² ^{Неем 9,21} ^{Јн 6,31,49} ³³ И му рече Мојсеј на Арон: „Земим еден (златен) сад и стави во него еден омер мана, и постави го пред Господ, за да се чува во вашето потомство.”

17,1 ^{16,1} ^{19,2} ^{4 Мојс 20,1-13} ^{33,12-15} ³⁴ И го постави Арон пред ковчегот на заветот, за да се чува, како што му беше заповедал Господ на Мојсеј.

³⁵ А синовите на Израил јадеа мана четириесет години, додека не дојдоа во населена земја; јадеа мана сè додека не стигнаа до границата на хананската земја.

³⁶ А омерот е десетти дел од ефа.

Водаџа кај Маса и Мерива

3 ^{14,11} ^{15,24} ¹⁷ И се крена целото општество на синовите израилски, од пустината Син, продолжувајќи го својот пат по заповед на Господ, и се задржаа во Рефидим; а таму немаше вода да пие народот.

6 ^{3,1} ^{4 Мојс 20,8,10-11} ^{5 Мојс 8,15} ^{Ис 48,21} ^{Пс 77,15-16} ^{104,41} ^{113,8} ^{Неем 9,15} ^{1 Кор 10,4} ² И народот го укори Мојсеј, велејќи: „Дај ни вода да пијеме!” А Мојсеј им рече: „Зошто ме укорувате мене? Зошто Го искушувате Господа?”

³ И жеден беше за вода народот таму, па негодуваше против Мојсеј и велеше: „Зошто нè изведе од Египет и нас, и синовите наши, и добитокот наш, за да нè помориш со жед?”

⁴ А Мојсеј викна кон Господ и рече: „Што да правам со овој народ? Уште малку, па ќе ме каменуваат?”

⁵ Но Господ му рече на Мојсеј: „Излези пред народот, и поведи со себе некои од старешините народни, земи го во раката и стапот свој, со кој го раздвои морето, па појди.

⁶ А Јас ќе стојам онаму кај карпата на Хорев пред доаѓањето твое; а ти тогаш

удри во карпата, и од неа ќе потече вода и народот ќе пие.” И направи Мојсеј така пред синовите на Израил.

⁷ И тоа место го нарече Маса и Мерива⁴, поради кавгата помеѓу синовите израилски што Го искушуваа Господа, велејќи: „Дали е Господ меѓу нас, или не е?”

Амаликијците ги напаѓаат Израилците

⁸ Но тогаш дојдоа Амаликијците во војна против Израилците во Рефидим.

⁹ А Мојсеј, пак, му рече на Исус: „Избери си (силни) мажи, па излези и бори се утре против Амаликијците; а јас ќе заставам на врвот од гората и стапот Божји ќе ми биде в рака.”

¹⁰ И направи Исус, како што му рече Мојсеј, и излезе против Амаликијците; А Мојсеј, Арон и Ор се искачија на врвот од планината.

¹¹ И кога Мојсеј ги креваше рацете свои – надвладуваа Израилците, а кога ги спушташе рацете – надвладуваа Амаликијците.

¹² Но рацете на Мојсеј му отежнаа; затоа зе доа камен и го ставија под него, па седна на него: а Арон и Ор му ги потпираа рацете: еден од една страна, а другиот – од другата. Така стоеја рацете Мојсееви кренати до зајдисонце.

¹³ И го победи Исус Амалик и неговиот народ со сечилото на мечот.

¹⁴ Потоа Господ му рече на Мојсеј: „Запиши го тоа за спомен во книгата, и објасни му на Исус да помни дека сосема ќе го избришам споменот за Амаликијците од под небото.”

¹⁵ Тогаш Мојсеј подигна жртвеник (на Господ), и го нарече „Јахве Ниси” – Господ ми е знаме!

¹⁶ „Бидејќи, рече тој, рака се кренала на престолот Господов; Господ ќе војува против Амалик од поколение на поколение.”

Мојсеј и неговите ѝшесѝ Јоѝор

18 А Јотор, свештеникот мидјански, тестот Мојсеев, чу за сè што

7

20,24

4 Мојс

20,13,24

27,14

5 Мојс 6,16

Пс 80,7

94,8

9

4,17

24,13

10

24,14

12

Ис.Н. 8,26

13

1 Цар

15,8,32-33

14

24,4

34,27

5 Мојс

25,17-19

1 Цар 15,3

30,17-18

Ис 30,8

Јов 18,17

1 Лет 4,43

18,1

2,16,18

3,1

³ Зборот мана на еврејски значи *иѝшо е ѝшоа*.

⁴ Зборовите маса и мерива на еврејски значат *проверка, искушение и кавга*.

2 направи Бог за Мојсеј и за Израил, народот Свој, како го изведе Господ народот израилски од Египет.

3 ^{2,22} И ја зеде Јотор, тестот Мојсеев, Ципора, жената Мојсеева, која пред тоа се беше вратила,

4 ^{Дела 7,29} ^{1 Лет 23,15} ⁷ ^{1 Мојс 29,13} ¹⁰ ^{1 Мојс 9,26} ^{24,27} ¹¹ ^{12,12} ^{1 Лет 16,25} ^{Лк 1,51} ¹² ^{10,25} ^{24,5,11} ^{1 Мојс 26,30} ^{31,54} ^{5 Мојс 12,7} ³ и двата сина нејзини: на едниот името му беше Герешом, бидејќи Мојсеј велеше: „Доселеник сум во туѓа земја”, ⁴ а на вториот името му беше Елиезер, бидејќи рече: „Бог на таткото мој ми се најде на помош и ме избави од мечот на фараонот”.

⁵ И Јотор, тестот Мојсеев, дојде со синовите негови и со жената негова кај Мојсеј во пустината, каде што тој се беше улогорил на планината Божја,

⁶ па го извести Мојсеј, велејќи: „Ете, јас, тестот твој Јотор, доаѓам кај тебе, и жената твоја, и обата сина нејзини со неа.”

⁷ И Мојсеј му излезе во пресрет на тестот свој и му се поклони, и го бакна; па откако се поздравија еден со друг, влегоа во шаторот.

⁸ И му раскажа Мојсеј на тестот свој за сè што направи Господ со фараонот и со Египќаните поради Израилците, и за сите тешкотии што ги снајдуваа патем, и како Господ ги избави (од рацете на Египќаните и од рацете на фараонот).

⁹ И се зарадува Јотор за сите добрини што му ги направи Господ на Израил, спасувајќи го од рацете на Египќаните.

¹⁰ Тогаш Јотор рече: „Нека е благословен Господ, Кој ве избави од рацете египетски и од рацете фараонов и Кој го избави народот од власта на Египќаните!”

¹¹ Сега знам дека Господ е поголем од сите богови, бидејќи го избави народот од египетското ропство, кога тие поставуваа многу сурово со него.”

¹² Потоа Јотор, тестот Мојсеев, Му принесе на Бога сепаленица и други жртви. Тогаш дојде и Арон, и сите старешини израилски да јадат леб со тестот Мојсеев пред Бога.

Мојсеј назначува началници

¹³ А утредента седна Мојсеј да му суди на народот; и сиот народ стоеше пред Мојсеј од утрото до вечерта.

¹⁴ И тестот Мојсеев, гледајќи сè што тој прави со народот, рече: „Што правиш така со народот? Зошто само ти седиш, а сиот народ стои пред тебе од утро до вечер?”

¹⁵ А Мојсеј му одговори на тестот свој: „Народот доаѓа кај мене за да бара совет од Бога.

¹⁶ Кога ќе им се случи некоја работа, тие доаѓаат при мене, и јас пресудувам помеѓу нив и им ги кажувам наредбите Божји и законот Негов.”

¹⁷ Но тестот Мојсеев му рече: „Не го правиш тоа добро.

¹⁸ Ќе се измориш и ти и сиот народ, кој е со тебе; бидејќи таа работа е многу тешка за тебе; ти сам не можеш да ја извршуваш.

¹⁹ Туку послушај ме сега и ќе те посоветувам, и Бог ќе биде со тебе; ти биди посредник пред Бога за народот, и работите нивни соопштувај Му ги на Бога:

²⁰ Учи ги на наредбите Божји и на законот Негов, и покажувај им го патот Негов, по кој треба да одат и делата што треба да ги вршат.

²¹ А ти од сиот народ одбери способни луѓе, кои имаат страхопочит кон Бога; луѓе справедливи, кои мразат користолубие, па постави ги над нив како илјадници, стотници, педесетници, десетари (и писари).

²² Тие нека му судат на народот во секое време и да те известуваат за секое потешко дело; а за сите мали работи тие самите нека пресудат. Така ќе ти биде полесно и тие тебе ќе ти помагаат.

²³ Ако го направиш тоа, и Бог ти го одобри тоа, тогаш ќе можеш да истранеш, и сиот тој народ ќе си оди мирно во своето место.”

²⁴ И го послуша Мојсеј тестот свој, и направи сè, како што му рече.

²⁵ И избра Мојсеј од сиот Израил способни луѓе, па ги постави за начал-

15

33,7
1 Мојс
25,22

16

24,14
5 Мојс 1,17

18

4 Мојс
11,11.14.17
5 Мојс
1,9.12

19

4 Мојс 27,5

20

5 Мојс
4,1.5
5,1
Пс 118,12.
26,68
143,8

21

23,8
1 Мојс 47,6
4 Мојс 1,16
7,2
10,4
5 Мојс 1,
9-18
16,18-19
Ез 18,8
Пс 14,5
Езр 7,25
Дела 6,3

22

4 Мојс
11,17
5 Мојс
1,9.17-18

25

4 Мојс 1,16
11,16
5 Мојс
1,13-15
16,18

ИСХОД

26 ници пред народот: илјадници, стотници, педесетници, десетари (и писари).

²⁶ И тие му судеа на народот во секое време, а за тешките дела му кажуваа на

Мојсеј; за сите мали работи, пак, судеа сами.

²⁷ Потоа го пушти Мојсеј тестот свој, и тој си отиде во својата земја.

БОГ ВОСПОСТАВУВА ЗАВЕТ СО ИЗРАИЛ

Боџ му нуди сојуз на Израил

19 Во првиот ден од третиот месец, откако излегоа синовите израилски од египетската земја, во ден на млад месечина, стигнаа во Синајската Пустина.

² Поаѓајќи од Рефидим, дојдоа во Синајската Пустина, и се улогори Израил таму спроти гората.

³ И Мојсеј се искачи кај Бога, и му се јави Господ, велејќи: „Кажи му на домот Јаковов, и извести ги синовите на Израил:

⁴ „Сами видовте што им направив на Египћаните и како ве изнесов на крилја орлови, ве прибрав кај Себе.

⁵ Па сега, ако го слушате гласот Мој и го пазите заветот Мој, ќе Ми бидете избран народ меѓу сите народи, зашто Моја е целата земја.

⁶ И вие ќе Ми бидете царство на свештеници и свет народ.’ Тоа се зборовите, што ќе им ги кажеш на синовите израилски.”

⁷ Потоа Мојсеј дојде и ги повика народните старешини; и им ги изложи сите овие зборови, што му ги заповеда Господ.

⁸ И сиот народ одговори еднодушно и рече: „Сè што рекол Господ ќе направиме.” Тогаш Мојсеј Му ги соопшти на Господ зборовите на народот.

⁹ А Господ му рече на Мојсеј: „Еве, Јас ќе дојдам кај тебе во густ облак, за да чуе народот, како ќе зборувам со тебе, па да ти поверува засекогаш.” Зашто Мојсеј Му ги беше соопштил на Господ зборовите народни.

Боџ му се јавува на Мојсеј на планината Синај

¹⁰ И му рече Господ на Мојсеј: „Појди кај народот (извести го) и освети го

денес и утре; и нека ги исперат облеките свои;

¹¹ и нека се приготват за третиот ден, зашто во третиот ден ќе слезе Господ на Синајската Гора пред сиот народ,

¹² а ќе поставиш граници за сиот народ од сите страни и ќе им кажеш: „Пазете да не се качувате на планината и да не се допирате до подножјето нејзино; секој, кој ќе се допре до планината, ќе загине.

¹³ Никаква рака да не се допре до него, туку со камења да биде убиен или со стрела да биде застрелан; добиток ќе е или човек, жив да не остане. А кога трубата ќе затруби отегнато (кога облакот ќе се крене од планината), тогаш ќе можат да се качат на планината.”

¹⁴ И Мојсеј слезе од планината кај народот и го освети народот; и тие ги испраа облеките свои.

¹⁵ И му рече на народот: „Бидете готови за третиот ден; и не приближувајте се до жена!”

¹⁶ А третиот ден, на осамнување, загреме и молњи засветкаа, и настана густ облак над планината, и затруби труба со многу силен глас, така што затрепери сиот народ, кој беше во логорот.

¹⁷ Тогаш Мојсеј го изведе народот од логорот, за да Го пресретне Бога; и застапаа во подножјето на планината.

¹⁸ А Синајската Планина целата беше во дим, зашто Господ беше слегол на неа во оган; и дим се креваше од неа, како дим од печка; и целата планина силно се тресеше;

¹⁹ и гласот на трубата стануваше сè посилен. Мојсеј зборувааше, а Господ му одговарааше гласно.

²⁰ И Господ слезе на планината Синај, на врвот од планината, и го повика Господ Мојсеј на врвот од планината. Мојсеј се искачи.

11

19,16
24,16
Неем 9,13

12

19,23
Евр 12,20

13

34,3
1 Лет 15,28
Евр 12,20

15

1 Цар 21,
3-4

16

1 Цар 2,10
14,15
Ис 29,6
Пс 98,1
Евр 12,
18-19,21

17

19,2
5 Мојс 4,11

18

20,18
5 Мојс
4,11.33.36
5,2-5,25-31
Суд 5,5
2 Цар 22,8
Ис 64,3
Ер 4,24
Наум 1,5
Авак 3,6.10
Агеј 2,6
Пс 17,7
67,7-9
104,32
Евр 12,18
Откр 9,2

19

19,9
5 Мојс 4,33
Пс 80,7

19,1

4 Мојс 1,1
3,14
33,15

2

3,1
17,1
19,17
4 Мојс
33,15

5 Мојс 5,2-
4

3

3,4

4

5 Мојс 4,34
29,2
32,11
Ис.Н. 24,7
Ис 31,5
40,31
46,5
Откр 12,14

5

9,29
15,26
34,9

1 Мојс 17,9

5 Мојс 6,3
10,14-15

Ер 7,23
1 Кор
10,26

6

5 Мојс 7,6
26,19
28,9

Ис 61,6
62,12

1 Птр 2,5,9
Откр 5,10

7

4,30
3 Мојс 9,1
1 Цар 8,10

8

5 Мојс 5,27
Ис.Н.
24,16-24

9

14,31
19,16
20,21
24,15-16

5 Мојс 4,11
Пс 98,7
Сир 45,5

10

19,14,22
1 Мојс 35,2
Евр 10,22
Откр 22,14

21 21 Тогаш Бог му рече на Мојсеј: „Слези и кажи му на народот да не навалува за да Го види Господа, та да не изгинат мнозина од нив;

22 22 а свештениците, кои пристапуваат кон Господ, нека се осветат, за да не ги погуби Господ.”

24 23 Тогаш Мојсеј Му рече на Господ: „Не ќе може народот да се качи на Синајската Планина, бидејќи Ти изрично нè опомена, велејќи – омеѓи ја гората и освети ја.”

20,1 24 Но Господ му рече: „Оди, слези, па тогаш качете се ти и Арон со тебе; а свештениците, пак, и народот нека не навалуваат да се качат при Господ, за да не загинат.”

2 25 И слезе Мојсеј кај народот и му објасни.

Десетте Божји заповеди

3 20 Тогаш Бог ги кажа сите овие зборови, велејќи:

2 „Јас сум Господ, Бог твој, Кој те изведе од земјата египетска, од домот на ропството.

3 Немој да имаш други богови освен Мене!

4 Не прави за себе идол, ниту некаква слика на она, што е горе на небото, што е долу на земјата и што е во водата под земјата;

5 Немој да им се поклонуваш, ниту да им служиш, бидејќи Јас сум Господ, Бог твој; Бог ревнител, Кој за гревовите на татковците ги казнува децата до третото и четвртото колено, ако тие Мемразат;

6 Кој покажува милост на илјадници поколенија, што Ме сакаат и ги чуваат Моите заповеди.

7 Не изговарај го напразно името на Господ, твојот Бог, бидејќи Господ нема да го остави неказнет оној, кој напразно ќе го изговори Неговото име.

8 Помни го саботниот ден, за да го признаваш.

9 Шест дена работи, и врши ги во нив сите свои работи;

10 а седмиот ден е сабота Господова, ден на твојот Бог; тогаш немој да вршиш никаква работа, ни ти, ни синот

твој, ни ќерката твоја, ни слугата твој, ни слугинката твоја, ни добитокот твој, ниту придојдениот, кој се наоѓа кај тебе.

11 зашто за шест дена ги создаде Господ небото и земјата, морето и сè што е во нив; а во седмиот ден си отпочина: заради тоа Господ го благослови седмиот ден и го освети.

12 Почитувај ги таткото свој и мајката своја, (за да ти биде добро и) за да поживееш подолго на земјата, што ти ја дава Господ, твојот Бог.

13 Не убивај!

14 Не врши прелуба!

15 Не кради!

16 Не сведочи лажно против својот ближен!

17 Не пожелувај го домот на ближниот свој, не пожелувај ја жената на ближниот свој, (ниту неговата нива), ни слугата негов, ни слугинката негова, ни волот негов, ни магарето негово, ниту нешто друго, што му припаѓа на ближниот твој!”

18 И сиот народ ги гледаше молњите и пламенот, и гласот на трубата што трубеше и ја гледаше гората што се димеше; и откако го виде тоа, народот се уплаши и се оддалечи.

19 Па му рекоа на Мојсеј: „Зборувај ни ти, а ние ќе слушаме; но да не ни зборува нам Бог, за да не умреме.”

20 А Мојсеј му рече на народот: „Не плашете се: Бог дојде за да ве испита и стравот Негов да биде во вас, за да не грешите.”

21 И народот стоеше подалеку, а Мојсеј појде кон мракот, каде што беше Бог.

Наредба во врска со жртвеникот

22 И Господ му рече на Мојсеј: „Вака кажи им на синовите израилски: „Вие видовте како Јас зборував со вас од небото.”

23 Не правете си сами сребрени богови, ниту златни богови не правете сами за себе.

24 Направете ми жртвеник од земја и на него принесувајте ми жртви сепаленици и жртви спасителни; овци и јунци ваши, на секое место, каде што ќе

6 34,7-10
5 Мојс 7,9
Лк 1,50

7 3 Мојс 18,21
19,12
24,11-16
Ез 39,7
Јоџ2,5,9

8 16,23-29
31,13-16
35,3
3 Мојс 19,3,30
26,2
Ис 56,2
Ер 17,21-27
Ез 22,8

9 23,12
31,13-17
34,21
35,2
3 Мојс 19,3
23,3
Лк 13,14

10 1 Мојс 2,3
5 Мојс 5,12-15
Ис 56,2
Ез 20,12-20
Лк 13,14

11 31,17
1 Мојс 1,3-2,1,2
Евр 4,4

12 3 Мојс 19,3
5 Мојс 5,16
6,2
11,9
25,15
Ер 35,7
Мт 15,4
19,18
Мк 7,10
10,19
Лк 18,20
Ефес 6,2-3

13 1 Мојс 4,8,23
Мт 5,21
19,18
Мк 10,19
Лк 18,20
Рим 13,9
Јк 2,11

ИСХОД

14 определам да се спомнува името Мое, ќе дојдам кај тебе и ќе те благословам.

³ Мојс 18,20
20,10
⁴ Мојс 5,12,13,29
Изречи 6,29,32
Мт 5,27
19,18
Мк 10,19
Лк 18,20
Рим 13,9
Јк 2,11

²⁵ Ако ми направиш жртвеник од камен, немој да го сидаш со делкан камен; зашто, штом ќе повлечеш по него со сечиво, ќе го оскверниш.

²⁶ И да не се качуваш по скали до жртвеникот Мој, за да не се открие голотијата твоја.”

Закон за робовиџе Евреи

21 А ова се законите, што ќе им ги објавиш:

² „Ако купиш роб Евреин, шест години нека служи, а седмата нека си оди слободен, без откуп;

³ ако дошол сам, сам нека си оди; а ако има жена, нека оди и жената со него;

⁴ ако, пак, неговиот господар му дал жена, и таа му родила синови или ќерки, жената и децата нека останат на господарот негов, а тој нека си оди сам;

⁵ но, ако робот одговарајќи, рече: „Го сакам господарот мој, жената моја, и децата мои; не сакам да одам и да бидам слободен.”

⁶ тогаш таквиот неговиот господар нека го доведе пред судот Божји и нека го постави пред вратата или на прагот и таму неговиот господар да му го продупчи увото со шило, та да му остане вечен роб.

⁷ Ако некој ја продаде ќерката своја за робинка, таа да не си оди како што си одат робовите;

⁸ ако не му се свиди на господарот нејзин, кој ветил дека ќе ја земе за жена, нека ја отпушти. Но нема право да ја продаде на туѓ народ, кога сам ја отфрлил;

⁹ ако, пак, ја свршил за синот свој, нека ѝ го даде правото, што го имаат ќерките;

¹⁰ ако земе друга за себе, првата не смее да ја лиши од храна, облека и сопружничко сожителство.

¹¹ Не ѝ ги направи ли овие три работи, тогаш нека си оди од него слободно, без откуп.

Пресјайи што заслужуваат смртна казна

¹² Кој ќе удри човек и тој умре, со смрт да се казни.

¹³ Но, ако тоа не го направил намерно, а Бог допуштил да падне под негови раце, тогаш ќе ти определам место, каде што може да побегне (убиецот).

¹⁴ Ако некој, пак, намерно го нападне својот ближен, со цел да го уби на измама, (и се засолни покрај жртвеникот Мој), одвлечи го и од жртвеникот Мој, за да умре.

¹⁵ Кој ќе го удри таткото свој или мајката своја, да се погуби.

¹⁶ Кој го проколнува таткото свој или мајката своја, со смрт да се казни.

¹⁷ Ако некој украде човек (од Израилевите синови) и го продаде или се најде во негови раце откако го заробил, со смрт да заврши.

Удари и рани

¹⁸ Кога двајца мажи се скараат, па еден од нив удри друг со камен или со тупаница, но тој не умре, туку легне во постела,

¹⁹ па, кога ќе стане, макар и со стап да се потпира, на оној што го удрил нека му е просто; само денгубата да му ја надомести и за лекувањето да плати.

²⁰ А кој ќе удри роб свој или робинка своја со стап, и тие умрат од неговата рака, нека биде виновен пред судот;

²¹ но, ако тие преживеат ден или два, да не е виновен, бидејќи тие се негов имот.

²² Кога некои луѓе се стечаат, па некој од нив удри бремена жена, така што таа пометне, но не дојде до смрт, да плати глоба, колку што ќе определи мажот на жената; а да ѝ плати пред судии;

²³ ако, пак, се случи повреда, тогаш нека се даде живот за живот;

²⁴ око за око, заб за заб, рака за рака, нога за нога,

²⁵ изгоретина за изгоретина, рана за рана, повреда за повреда.

²⁶ Ако некој го удри робот свој во окото, или робинката своја во окото, и ги

23

32,4,8,31
34,17
Неем 9,18

24

27,1
40,29
1 Мојс 8,20
22,2,17

3 Мојс 1,
1-15
5 Мојс 12,5
16,6

27,5
Ис.Н. 8,30
3 Цар 9,3
4 Цар 16,14

21,4,7
Ез 43,13
Ецл 3,2

2 Лет 4,1
6,6
12,13

25

5 Мојс 27,5-6
Ис.Н. 8,31

26

Ез 43,17

21,1

34,32
3 Мојс 25,35-55
5 Мојс 4,14
6,1

15,12-18

2

Ер 34,14

5

5 Мојс 15,16

10

1 Кор 7,3-5

12

20,13
1 Мојс 4,14
9,6

3 Мојс 24,17
4 Мојс 35,16
Мт 26,52

13

4 Мојс 35,9-34
5 Мојс 4,42
19,2-13

Ис.Н. 20,2,9

15

3 Мојс 19,11
Мт 19,18
Мк 10,19
Лк 18,20
Рим 13,9

16

23,1,7
3 Мојс 19,11
5 Мојс 5,20
Мт 19,18
Мк 10,19
Лк 18,20

17

Мих 2,2
Лк 12,15
Рим 7,7
13,9
Евр 13,5

18

19,16-19
5 Мојс 4,36
Евр 12,
18-19

19

5 Мојс 5,23-31
18,16
Јов 37,4,5
40,9

20

1 Мојс 15,1
22,1
5 Мојс 4,10
6,2,24
8,2
10,12
Ис 8,13
Пс 110,10
Јов 1,8
2,3
Изречи 1,
7-3,7
Проп 12,13

21

19,9
5 Мојс 5,22
Пс 7,7
97,2

14 ослепи, да ги пушти на слобода заради окото;

¹ Мојс 4,8
⁴ Мојс 35,20
⁵ Мојс 19,11-12
² Цар 3,27
^{20,10}
³ Цар 2, 28-34

16 ²⁷ или, ако му скрши заб на робот свој, или на робинката своја, да ги пушти на слобода заради забот.

²⁸ Ако вол убоде маж или жена, па умре, волот да се отепа со камења и месото од него да не се јаде; но господарот на волот нема да биде виновен;

¹ Мојс 37,28
⁵ Мојс 24,7

17 ²⁹ Но, ако волот бил и порано бодлив, а господарот негов знаел за тоа и не го пазел, па убие маж или жена, волот да се убие со камења, а и господарот негов да се предаде на смрт.

³⁰ Ако, пак, му се наложи откуп за животот свој, нека плати откуп, колку што ќе му се определи.

23 ³¹ Син ли прободет или ќерка, со него да се постапи според истиот закон.

³² Прободе ли, пак, волот роб, или робинка, тогаш на господарот нивни да му се платат триесет шекели сребро, а волот да се убие со камења.

³³ Ако некој открие јама, или пак ископа јама и не ја покрие, и падне во неа јунец или магаре,

³⁴ сопственикот на јамата треба да ги плати; на господарот ќе му даде сребро, а трупот ќе биде негов.

32 ³⁵ Кога нечиј вол смртно убоде вол на друг човек, и тој умре, тогаш да го продадат живиот вол и парите да ги поделат, а исто така да го поделат и убиениот вол;

33 ³⁶ ако, пак, се знаело од порано дека волот бил бодлив, а стопанинот негов, (иако му било јавено за тоа,) не го пазел, да даде вол за вол, а убиениот нека му остане нему.”

36 ^{21,29}
^{22,1}
³ Мојс 5,20-26
² Цар 12,6
Изреки 6,31
Лк 19,8

Кражби на добииок

22 „Ако некој украде вол или овца и ја заколе, или ја продаде, да даде пет вола за еден вол и четири овци за една овца.”

22,2 ^{Ос 7,1}
^{Јов 24,16}

3 ^{Мт 18,25}

² „Ако се фати крадец, како пробива сид и го удрат така, што тој умре, тоа не се смета за убиство.

³ Но, ако сонцето веќе се појавило над него, тогаш да се бара крвнина. А крадецот штетата мора да ја надомести. А,

ако нема ништо, тогаш тој да биде про- даден и да се надомести украденото.

⁴ Ако кај фатениот се најде она, што го украде, живо, било вол, магаре или овца, да го врати двојно.

Пресџаи и проџив соџсџвеносџа

⁵ Ако некој уништи нива, или лозје, пуштајќи го добитокот свој да пасе во туѓа нива, да надомести со најдоброто од својата нива и најдоброто од своето лозје.

⁶ Ако се појави оган, па тој го зафати трњето, и се запалат снопјето, или ожниеното, или нивата, оној, кој го предизвикал пожарот, да плати.

⁷ Кога некој му даде на ближниот свој сребро или предмети на чување, и тие бидат украдени од неговиот дом, крадецот, ако се фати, нека плати двојно;

⁸ ако, пак, крадецот не се фати, тогаш сопственикот на куќата нека се јави пред Бога, па нека се заколне дека тој не посегнал врз имотот на својот ближен.

⁹ За секој спорен предмет: за вол, магаре, овца, облека, за секој изгубен предмет, за кој некој тврди дека е негов, нивниот спор треба да дојде пред Бога: па кого ќе го осуди Бог, тој нека му плати на ближниот двојно.

¹⁰ Ако некој му даде на чување на ближниот свој магаре, или вол, или овца, или некој друг добиток, и тој добиток пшовиса, или се повреди, или, пак, биде откраднат, а никој тоа не го види,

¹¹ тогаш меѓу нив нека одлучи клетвата пред Господ дека оној не посегнал врз имотот на својот ближен, и ако сопственикот така го прими, не се надоместува;

¹² ако, пак, му биде украден, тогаш нека му плати на сопственикот негов.

¹³ А ако е изеден од сверка, да донесе доказ за тоа и да не плаќа ништо.

¹⁴ Ако некој од ближниот свој добие на услуга добиток, па тој биде повреден или пшовиса, а сопственикот не бил со него, ќе мора да се плати;

¹⁵ но, ако сопственикот бил со него, да не се плаќа. Ако, пак, бил земен под наем, да се плати само наемот.

4

1 Цар 12,5

6

Суд 9,15

7

3 Мојс 6, 1-5

9

5 Мојс 25,1

11

3 Мојс 5,22
3 Цар 8,31
2 Лет 6,22
Евр 6,16

13

1 Мојс 31,39

Разни морални и религиозни закони

¹⁶ Кој измамил несвршена девојка, и биде со неа, да ја дарува и да ја земе за жена;

¹⁷ а ако таткото нејзин одбие да му ја даде, да одмери сребро на татко ѝ колку што следува за мираз на девојката.

¹⁸ Вражарка да не оставате жива.

¹⁹ Кој ќе легне со добиток, со смрт да се казни.

²⁰ Кој принесува жртва на други богови, освен на Единиот Господ, со смрт да се истреби.

²¹ Доселеник немој да притеснуваш, ниту да го угнетуваш, зашто и вие бевте доселеници во земјата египетска.

²² Не притеснувајте, ни вдовици, ни сираци;

²³ ако ги притесниш и тие повикаат кон Мене, ќе го чујам нивниот лелек,

²⁴ и ќе се распали гневот Мој, па со меч ќе ве убијам, и вашите жени ќе останат вдовици, а вашите деца – сираци.

²⁵ Кога на заем ќе дадеш пари на некој сиромашен од народот Мој, не присилувај го и не наложувај му лихва.

²⁶ Ако ја земеш во залог облеката од ближниот твој, врати му ја до зајдис-онце;

²⁷ бидејќи таа му е единствена покривка, облека што го чува телото негово: со што ќе спие тој? И кога ќе повика кон Мене, Јас ќе го чујам, бидејќи сум милостив.

²⁸ Не проколнувај Го Господа, ни за старешината на твојот народ не зборувај лошо.

²⁹ Не воздржувај се да ги принесеш првите плодови од жетвата и лозјето; давај Ми го првородениот од синовите твои.

³⁰ Така прави, и со крупниот, и со ситниот твој добиток; седум дена нека бидат кај својата мајка, а во осмиот ден дај Ми ги Мене.

³¹ И ќе Ми бидете свет народ. Затоа и месо од растргнато животно да не јадете; фрлај им го на кучињата.”

Почий кон слабије

23 „Не примај лажни изјави; не мешај се со безбожник, та да бидеш сведок на насилство.

² Не поведуваш се по мнозинството да правиш зло и не согласувај се со мнозинството против правдата.

³ Кон сиромавиот не биди пристрасен кога води спор.

⁴ Ако сретнеш вол на непријателот, или негово магаре заскитано, одведи го кај него.

⁵ Ако видиш дека на твојот непријател му паднало магарето под неговиот товар, немој да го одминуваш, но да му помогнеш да се крене со него.

⁶ Немој да ја извртуваш правдата на сиромавиот твој кога води судски спор.

⁷ Бегај од неправдата и не убивај невин и праведен, бидејќи Јас нема да го оправдам беззаконикот.

⁸ Не примај мито, зашто митото ги заслепува очите на оние што гледаат и ги извртува делата на праведните.

⁹ Туѓинец не притеснувај; вие знаете каква му е душата на туѓинецот, бидејќи и самите бевте туѓинци во земјата египетска.

Година за одмор и ден за одмор

¹⁰ Шест години сеј ја земјата своја и собирај ги плодовите нејзини,

¹¹ а седмата – остави ја нека отпочине, за да се хранат сиромасите на твојот народ; а со она, што ќе остане по нив, нека се хранат полските сверови; така прави и со лозјето твое и со маслинарникот твој.

¹² Шест дена врши ги работите свои, а во седмиот ден отпочини, за да здивне волот твој и магарето твое, и да се одмори синот на робинката твоја, како и придојдениот.

¹³ Пазете го сето она, што ви го кажав. Не спомнувајте ги имињата на туѓите богови; ова да не се чуе од устата ваша.

Тријѐ годишни йразници

¹⁴ Трипати годишно прославувај Ме со празник:

¹⁵ пази го празникот Бесквасници; седум дена јади бесквасни лебови, како што ти заповедав, во определеното време во месецот авив, зашто во тој месец си излегол од Египет; да не се јавуваш пред Мене празен;

24

Пс 108,9
Плач 5,3

25

3 Мојс
25,35-37
5 Мојс
15,7-11
23,19-20
Ез 18,8
Пс 14,5
Неем
5,7,10

26

5 Мојс
24,10-13
Амос 2,8

27

34,6
5 Мојс 4,31
24,13,17
Ез 18,12,16
Јоил 2,13
Јона 4,2
Пс 98,8
102,8
145,8
Јов 24,7
31,19-20
Неем 9,17
2 Лет 30,9

28

20,7
2 Цар
16,6,9
3 Цар
21,10
Проп 10,20
Мт 26,65
Мк 14,64
Дела 23,5

29

13,2,11-15
23,19
34,20,26
3 Мојс
23,10
4 Мојс
8,16,17
18,13
5 Мојс
15,19
18,4
26,1-4,10
Мал 3,10
Изречи 3,9
Лк 2,23

30

34,19
3 Мојс
22,27
5 Мојс
15,19

16

1 Мојс
34,12
5 Мојс
22,28-29
Ос 2,14

18

3 Мојс
19,26,31
20,27
5 Мојс
18,9-12
1 Цар 28,3
2 Лет 33,6

19

3 Мојс
18,23
20,15-16
5 Мојс
27,21

20

20,3
34,15
3 Мојс 17,7
4 Мојс 25,2
5 Мојс
17,2-5
18,20
32,17
3 Цар
18,40

21

23,9
3 Мојс
19,33
5 Мојс
10,19
24,17-18
Ер 22,3
Ез 22,7
Зах 7,10
Мал 3,5
Пс 145,9

22

5 Мојс
10,18
24,17
Ис 1,17
Ер 7,5,6
22,3
Ез 18,
5-9,12
Зах 7,9-10
Мал 3,5
Пс 67,5
145,9
Јов 22,6,9
24,3,21
Јк 1,27

23

5 Мојс
10,18
15,9
24,15
Пс 9,34,37
17,6
33,15
Јов 34,28
35,9
Јк 18,7
Јк 5,4

31 ¹⁶ и празникот на жетвата од првите плодови од твојот труд, што си ги посеал на нивата твоја, и празникот на берењето плодови на крајот од секоја година кога го собираш родот од твоите ниви.

¹⁷ Трипати годишно сите твои од машки пол треба да се јавуваат пред Господ, твојот Бог.

23,1 ¹⁸ Крвта од жртвата Моја да не се излива врз квасен леб, и од Мојата празнична жртва да не се остава до изутрина.

¹⁹ Првите плодови од земјата твоја принесувај ги во домот на Господ, твојот Бог. Немој да вариш јаре во млеко од неговата мајка.

2

*Вейување и уйайсйва
йред заминувањето*

²⁰ Еве, Јас праќам пред тебе ангел Мој, за да те чува по патот, и да те воведо во земјата што сум ти ја приготвил.

3 ²¹ Почитувај го и слушај го неговиот глас; и не противи му се, зашто и тој нема да ви го прости гревот, бидејќи името Мое е во него.

5 ²² (Ако го слушаш Мојот глас и исполнуваш сè што ќе ти заповедам, и ако го чуваш Мојот завет, вие ќе ми бидете Мој избран народ меѓу сите племиња,

6 ²³ зашто целата земја е Моја; вие ќе бидете царско свештенство и свет народ. Овие зборови да им ги кажеш на Израилевите синови.) Ако го послушаш гласот негов, и ако го извршуваш сè она што ќе ти речам, ќе им бидам непријател на непријателите твои и противник на противниците твои.

7 ²⁴ Кога ангелот Мој ќе појде пред тебе и те одведе кај Аморејците, Хитијците, Перизијците, Хананците, (Гергесејците), Евејците и Јевусијците, и кога ќе ги истреbam (од пред вашето лице):

²⁵ немој да им се поклонуваш на боговите нивни, ни да им служиш, ниту да правиш што тие прават, туку скрши ги и спомениците нивни уништи ги.

²⁶ Служете Му на Господ, вашиот Бог, и Тој ќе го благослови лебот твој,

и водата твоја; и ќе те чувам од секаква болест.

²⁷ Жени што пометнуваат и жени бездетни нема да има во земјата твоја; и ќе направам бројот на деновите твои да биде полн.

²⁸ И ќе го пуштам ужасот Мој пред тебе, и ќе го уплашам секој народ, на кој ќе најдеш, и ќе ги свртам кон тебе грбовите на сите непријатели твои.

²⁹ Ќе пратам пред тебе и стршени, и ќе ги изгонат Аморејците, Евејците, Јевусијците, Хананците и Хитијците.

³⁰ Нема да ги истерам пред тебе за една година, за да не се запустат земјата и ѕверовите полски да не се размножат против тебе.

³¹ Малку по малку ќе ги изгонувам пред тебе, додека не се намножиш и не завладееш со земјата.

³² И ќе ти ја поставам границата твоја од Црвеното Море до Филистејското Море, и од пустината до (големата река Еуфрат), и ќе ви ги предадам во рацете оние, кои живеат во таа земја, и ќе ги истераш пред тебе.

³³ Не мешај се со нив, и со боговите нивни да не сврзуваш завет.

³⁴ Да не останат во земјата твоја, за да не те наведат на грев против Мене; зашто, ако им служиш на боговите нивни, тоа ќе биде за тебе стапница.”

Бој восйосйавува завет со Израил

24 И Бог му рече на Мојсеј: „Каче-те се кај Господ ти и Арон, Надав и Авиу и седумдесет старешини израилски и поклонете Му се оддалеку на Господ;

² и да пристапи Мојсеј сам до Господ, но тие, да не пристапуваат, и народот со нив да не се искачува.”

³ Дојде Мојсеј и му ги повтори на народот сите зборови Божји и сите заповеди. И сиот народ одговори во еден глас, и рече: „Сите наредби што ги кажал Господ, ќе ги извршуваме.”

⁴ И ги напиша Мојсеј сите зборови Господови, па станувајќи утредента рано, подигна жртвеник под гората, и дванаесет столбови за дванаесетте израилски колена,

8

5 Мојс
10,17
27,25
1 Цар 8,3
Ис 1,23
5,23
Мих 3,11
7,3
Пс 14,5
Јов 15,34
36,18
Изреки
6,35
15,27

9

22,20
3 Мојс
19,33-34

10

3 Мојс
25,2-7

11

3 Мојс
25,1-7
5 Мојс
24,19

12

20,8-9
34,21
Лк 13,14

13

5 Мојс 4,23
12,3
Ис Н. 23,7
Пс 15,4

14

34,18-23
5 Мојс
16,15
3 Цар 9,25
2 Лет 8,13

15

12,17
13,4
3 Мојс 23
5 Мојс
16,1-16
Мт 26,17
Лк 22,1
Дела 12,3

16

34,22
3 Мојс
23,15-21,39
4 Мојс
28,26
5 Мојс 16,9
2 Лет 8,13

18

12,8
34,25

ИСХОД

- 19** 5 и прати момчиња од синовите израилски, и тие принесоа жртви сепаленици и заклаа телиња за жртва за мир на Господ.
22,28
34,26
4 Мојс 18,12
5 Мојс 14,21
26,1-11
- 20** 6 Потоа Мојсеј зеде половина од крвта и ја налеа во чаша, а другата половина од крвта ја изли на жртвеникот;
14,19
15,17
33,2
1 Мојс 16,7
Мал 3,1
- 21** 7 па ја зеде книгата на заветот и му ја прочита гласно на народот, а тие рекоа: „Сè, што рекол Господ, ќе правиме и ќе бидеме послушни.”
3,15
5 Мојс 9,7
18,9
Ер 13,15
- 22** 8 Тогаш Мојсеј ја зеде крвта, и го попрска со неа народот, велејќи: „Ова е крвта на заветот, кој го воспостави Господ со вас за сите овие зборови.”
15,26
1 Мојс 12,3
Ис 41,11
Ер 30,20
- 23** 9 Потоа Мојсеј и Арон, Надав и Авну, и седумдесетте старешини израилски се искачија горе
4 Мојс 13,30
5 Мојс 7,1-5
Ис.Н. 3,10
Езд 9,1
- 24** 10 и го видоа (местото каде што стоеше) Бог; а подножјето Негово како да беше од камен сафир, со сјај како сводот небески по чистота.
20,5,23
34,13
3 Мојс 18,3
26,1
4 Мојс 33,52
5 Мојс 7,5
12,3,30-31
16,22
Суд 2,2
3 Цар 14,23
4 Цар 3,2
17,10
18,4
23,14
Ис 27,9
2 Лет 14,3
- 25** 11 И Тој не повреди никој од избраните меѓу синовите на Израил: тие Го видоа (местото на) Бога, па јадеа и писја.
15,26
3 Мојс 26,3-13
5 Мојс 7,12-15
28,1-14
Мт 4,10
- 26** 12 И Господ му рече на Мојсеј, велејќи:
1 Мојс 15,15
3 Мојс 26,9
5 Мојс 4,1,40
7,14
28,1-14
30,9
- 2 „Кажи им на синовите на Израил да Ми соберат прилози: земете прилог кој од драго срце Ми дава.
3 А прилогот што ќе го земете од нив да биде: злато, сребро и бакар;
4 волна сина, црвена и светлоцрвена, лен и козина;
5 и црвени овнешки кожи, фини кожи и дрвја од шитим;
6 масло за светење, и мириси за маслото за помазание и за мирисно кадило;
7 камења оникс и камења за украсување на ефодот и наградникот.
8 Да Ми направите светилиште, од каде што ќе ви се јавувам вам.
9 Сè, (направете) како што ќе ти покажам Јас на планината: и образецот

Бој му се јавува на Мојсеј на џанината

- 12 И Господ му рече на Мојсеј: „Качи се кај Мене на планината и остани тука; ќе ти дадам камени плочи со закон и заповеди, што ги напишав за да им бидат закон.”
- 13 Тогаш стана Мојсеј со Исус, неговиот помошник, и се искачи Мојсеј на планината Божја,
- 14 а на старешините им рече: „Почекајте тука додека се вратиме кај вас; а, ете, Арон и Ор се со вас, па, ако има некој нешто за судење, нека оди кај нив.”
- 15 И се искачи Мојсеј на планината, и облак ја покри планината,
- 16 и беше славата Господова на Синајската Планина; и облак ја покриваше шест дена; а во седмиот ден го повика Мојсеј од облакот.
- 17 А славата Господова се гледаше како оган што гори на врвот од планината пред синовите израилски.
- 18 И Мојсеј влезе среде облакот и се качи на планината; и остана таму Мојсеј четириесет дена и четириесет ноќи.

ПЛАНОТ ЗА СКИНИЈАТА

на скинијата, и образецот на сите предмети во неа – така да направите.

Ковчејот на заветот

- 10 Направете ковчег од дрвото шитим, во должина од два и пол лакта, а во ширина еден и пол лакот, и во висина еден и пол лакот;
- 11 и опкови го со чисто злато: опкови го однатре и однадвор; направи му златен венец околу врвот;
- 12 и излиј за него четири алки од злато, и постави ги на четирите негови долни агли: две алки од едната страна и две алки од другата страна.
- 13 Направи од дрвото шитим лостови, и опкови ги со (чисто) злато,
- 14 и провлечи ги лостовите низ алките од обете страни на ковчегот, за да се носи на нив ковчегот;

- 27** 15,14
1 Мојс 35,5
5 Мојс 7,23
2 Цар 22,41
Пс 17,40
22,12
- 28** 33,2
34,11,24
5 Мојс 4,38
7,20-23
11,23
18,12
Ис.Н. 3,10
24,11-12
Пс 77,55
- 29** 7,22
- 30** 5 Мојс 7,22
Ис.Н. 23,5
Суд 2,6
- 31** 5 Мојс 7,24
9,3
11,24
34,2-3
Ис.Н. 21,44
24,12,18
Пс 78,6
- 32** 34,12
5 Мојс 7,2
Ис.Н. 9,7
Суд 2,2
- 33** Суд 2,3
Пс 105,34-40
- 24,1** 6,23
19,24
28,1
4 Мојс 11,16
- 2** 19,13-20
4 Мојс 12,6-8
- 3** 19,8
21,1
Ис.Н. 24,16-24
- 4** 17,4
34,27-28
1 Мојс 8,20
5 Мојс 27,2
Ис.Н. 4,3-9,20-24
3 Цар 18,31

6 ¹⁵ лостовите во алките на ковчегот нека стојат, да не се вадат од нив.

³ Мојс 1,11
3,2,8,13
Мт 26,28
Евр 9,18

7 ¹⁶ А во ковчегот положи го заветот, што ќе ти го дадам.

¹⁷ Направи исто така и чистилиште: капак од чисто злато, долго два и пол лакта, а широко еден и пол лакот.

¹⁸ И направи два херувима од злато, ковани направи ги и постави ги на двата краја од капакот;

¹⁹ направи херувими: еден од едната страна, а друг од другата страна на капакот; направи ги херувимите на обете страни од очистилипштето.

²⁰ херувимите да бидат со крилата угоре, та со крилата да го засолнуваат капакот, а со лицата свртени еден спроти друг; лицата на херувимите нека бидат свртени кон очистилипштето.

²¹ И стави го капакот одозгора врз ковчегот, а во ковчегот положи го заветот, што ќе ти го дадам Јас:

²² и тука, над капакот, меѓу двата херувима, кои ќе бидат над ковчегот на заветот, ќе ти се јавувам тебе и оттаму ќе ти зборувам тебе и за сè ќе им заповедам преку тебе на синовите израилски.

^{3,6}
19,21

Масаџа со ѓринесениџе ѓред Боџа лебови

²³ Направи и маса од дрвото шитим: долга два лакта, а широка еден лакот, висината да ѝ е лакот и половина.

²⁴ И опкови ја со чисто злато, а направи и златен венец околу неа;

²⁵ и направи ѝ наоколу страници една дланка широки со венец наоколу;

²⁶ а направи за неа и четири алки од злато, и прицврсти ги алките на четирите агли од нејзините четири нозе;

²⁷ на страниците нека има алки, за да можат во нив да се стават лостови, па трпезата со нив да се подигнува;

²⁸ направи ги лостовите од дрвото шитим и опкови ги со (чисто) злато; и со нив ќе се крева трпезата.

²⁹ Направи за неа чинии, кадилници, чаши и црпи, со кои ќе се врши преливање; а ќе ги направиш од чисто злато.

³⁰ На трпезата поставувај ги секогаш лебовите принесени пред Мене.

Свейџилник со седум ѓранки

³¹ И направи светилник од чисто злато; светилникот нека биде кован; неговиот столб, неговите гранки и чашки со јаболкца и неговите цветови – сите тие од него да излегуваат;

³² шест гранки нека излегуваат од страните: три гранки од едната страна на светилникот, а три гранки од другата страна на светилникот;

³³ три чашки во облик на бадемов цвет, со јаболче и цветови нека има едната гранка, и три чашки како бадемов цвет, со јаболче и цветови на другата гранка; и така нека има на шесте гранки, што излегуваат од светилникот,

³⁴ а на самиот светилник нека има четири чашки во вид на бадемов цвет, со јаболкца и цветови;

³⁵ едно јаболче под две гранки, од него, и едно јаболче под другите две гранки, од него, и едно јаболче под другите две гранки – така под шесте гранки што излегуваат од светилникот (и на светилникот четири чашки во вид на ореов цвет).

³⁶ Јаболчињата и гранките нивни од него треба да излегуваат; целиот да биде кован од чисто злато.

³⁷ И направи му седум кандила, и стави ги кандилата негови да светат од предната негова страна;

³⁸ а и штипките и пепеларките за нив нека бидат од чисто злато направени;

³⁹ од еден кикар чисто злато да направиш свеќник, со сиот негов прибор.

⁴⁰ И гледај да ги направиш според образецот, што ти беше покажан на планината.”

Скинијаџа

26 „Направи и скинија од десет платништа: од пресукан лен, од сина, црвена и светлоцрвена волна; врз нив да направиш и херувими – уметничка изработка.

² Должината на секое платниште нека е дваесет и осум лакти, додека ширината на секое платниште – четири лакти; таа мерка да биде за сите платништа.

17

15,7
19,18
Евр
12,18,29

18

34,28
1 Мојс 7,4
5 Мојс 9,
9-11
3 Цар 19,8
Сир 45,5
Мт 4,2
17,1-8

25,2

35,4-29
Езл 2,68
Неем 7,
70-72
1 Лет
29,5,9
2 Кор 9,7

4

28,4-8

5

4 Мојс
4,6,10

6

27,20
30,22-32
3 Мојс
16,12
4 Мојс 4,16
2 Лет 13,11

7

28,4,6-14

8

29,45
3 Мојс
26,11-12
5 Мојс
12,11
Зах 2,12
Евр 9,1-2

9

25,40
26,30
4 Мојс 8,4
1 Лет 28,19
Дела 7,44
Евр 8,5

10

5 Мојс
10,3,5
3 Цар 6,19
Евр 9,4

14

40,20
1 Лет 15,15

15

3 Цар 8,8

ИСХОД

- 16** 3 Петте платништа нека се поврзани едно со друго, а и петте други платништа нека се поврзани едно со друго.
16,34
24,12
5 Мојс
10,1-2
Евр 9,4
- 17** 4 И направи сини котелци по работ на првото платниште, од едната страна за соединување; така направи и по работ на последното платниште; каде што ќе се соединуваат двете половини;
3 Мојс
16,13
- 18** 5 Педесет котелци направи на едно платниште, и педесет котелци направи по работ на другото платниште, каде што ќе се соединуваат со следното; да бидат еден спроти друг.
26,1,31
36,35
3 Цар 6,
23-28
2 Лет 3,
10-13
Евр 9,5
- 20** 6 Направи и педесет кукички од злато и со кукичките соедини го едното платниште со другото; и така скинијата ќе претставува една целина.
1 Мојс 3,24
3 Цар 8,7
Евр 9,5
- 21** 7 Потоа направи платништа од козина за покривање на скинијата; единаесет такви платништа направи.
26,34
40,20
5 Мојс 10,5
- 22** 8 Едното платниште да е долго триесет лакти, а широко – четири лакти; таа мерка да биде за сите единаесет платништа.
4 Мојс 7,89
2 Цар 6,2
4 Цар
19,15
Пс 79,1
Ис 37,15
- 23** 9 И соедини ги петте платништа одделно, и шестте платништа одделно; шестото платниште откај влезот во скинијата свиткај го на две.
3 Мојс 24,6
3 Цар 7,48
2 Лет
4,8,19
- 29** 10 Направи и педесет котелци по работ од едното крајно платниште, и педесет котелци по работ од второто крајно платниште, каде што ќе се соединуваат.
4 Мојс 4,7
3 Цар 7,48
- 30** 11 И направи педесет кукички од бакар и состави ги кукичките со котелците, па соедини ги платништата, за да бидат една целина.
35,13
39,36
40,4,23
3 Мојс
24,5-9
1 Цар 21,
1-4
- 31** 12 А остатокот од платништата на скинијата превиткај го, нека биде таа половина спуштена над скинијата од задната страна;
39,37
40,24
4 Мојс 4,
9-10
3 Цар 7,49
Зах 4,3
2 Лет 4,7
- 36** 13 Остатокот, пак, од должината на платништата на скинијата – лакот од едната страна и лакот од другата страна – нека бидат спуштени од страните на скинијата – од едната и од другата страна, за да ја покриваат.
4 Мојс 8,4
- 37** 14 И направи покрив над скинијата од овнешки кожи, црвено обоени, како и покрив од сини кожи – одозгора.
3 Мојс
24,2-4
4 Мојс 8,2
2 Лет 13,11
- 15 Направи и пштици за скинијата од дрвото шитим што ќе стојат исправени;

16 десет лакти нека биде долга една пштица, а лакот и пол широка секоја пштица;

17 на секоја пштица нека има по два клина – еден спроти друг; така направи на секоја пштица за скинијата.

18 Така направи пштици за скинијата: дваесет пштици од страната откај Негев што е на југ,

19 а под дваесетте пштици направи четириесет подножја од сребро: две подножја на една пштица за обата клина нејзини, и две подножја под другата пштица за обата клина нејзини;

20 и дваесет пштици за другата страна на скинијата, од север,

21 со четириесет подножја сребрени: две подножја под едната пштица и две подножја под другата пштица.

22 А од задната страна на скинијата – што е откај запад, направи шест пштици.

23 И направи две пштици за аглите на скинијата од задната страна;

24 тие да бидат одоздола и одозгора поврзани со алка; така нека биде со двете; тие нека бидат за обата агла;

25 и така ќе има осум пштици со шеснаесет подножја сребрени: по две подножја под една пштица, и по две подножја под друга пштица – за обата клина нејзини.

26 Понатаму направи напречници од дрвото шитим, пет за пштиците од едната страна на скинијата,

27 и пет напречници за пштиците од другата страна на скинијата, и пет напречници за пштиците од задната страна на скинијата, што е кон запад;

28 а внатрешниот напречник да минува преку средината на пштиците, од едниот крај до другиот.

29 Пштиците опкови ги со злато, а и алките за напречниците направи ги од злато; напречниците исто така, опкови ги со злато.

30 Така ќе ја направиш скинијата според образецот, што ти беше покажан на планината.

31 И направи завеса од сина, пурпурна и црвена волна и пресукан лен; и на неа нека има уметнички извезени херувими.

32 И закачи ја на четири столба од шитим, опковани со злато, со златни

4025,9
Евр 8,5**26, 1**4 Мојс
4,25-32
2 Цар 7,2
Евр 9,1-5
9,11-24**14**4 Мојс 3,25
4,25**19**

38,27

30

25,9

313 Мојс 16
2 Лет 3,14
Мт 27,51
Лк 23,45
Евр 6,19
10,20

33 кукички, а нивните подножја – сребрени.

40,3,21
3 Мојс 16,2
3 Цар 8,6
Евр 9,2-3

34 Потоа обеси ја завесата на кукичките, и внеси го таму зад завесата ковчегот на заветот; и завесата ќе го одделува светилиштето од Светињата над светињите.

25,21
3 Мојс 16,2
Евр 9,5

35 И со капакот – чистилиште покриј го ковчегот на заветот во Светињата над светињите.

25,23
Евр 9,2

36 Намести и трпеза пред завесата и светилник спрема трпезата, од јужната страна на скинијата, а трпезата постави ја на северната страна.

27,1 И направи завеса за влезот во скинијата од сина, пурпурна и црвена волна и од пресукан лен – везена работа.

20,24
40,6
4 Мојс 4,13-14
3 Цар 9,25
Ез 43,13-17
2 Лет 4,1

37 За таа завеса ќе направиш пет столбови од шитим, опковани со злато и со златни кукички; па ќе им излиеш за нив и пет подножја од бронза.”

2 И направи му решетка од бакар во вид на мрежа, а на решетката од четирите нејзини агли, направи и четири алки од бакар;

29,12
30,2
3 Мојс 4,7
3 Цар 1,50-51
Пс 117,27
Ез 43,15
Амос 3,14

3 А на неговите четири агли направи им рогови, така што роговите да излегуваат од него; и опкови го со бронза.

4 Мојс 4,14
3 Цар 7,40,45
Ер 52,18

6 Потоа направи за него котли за исипување во нив на пепелот, и лопатчиња, и потири, и вилушки, и кадилници; сиот овој прибор направи го од бакар.

25,13

7 И направи му решетка од бакар во вид на мрежа, а на решетката од четирите нејзини агли, направи и четири алки од бакар;

25,14,28

8 И направи му решетка од бакар во вид на мрежа, а на решетката од четирите нејзини агли, направи и четири алки од бакар;

5 и стави ги под рамката на жртвеникот, долу, така што решетката да зафаќа до средината на жртвеникот.

6 Направи за жртвеникот лостови, лостови од дрвото шитим, и опкови ги со бакар;

7 лостовите да се провлечат низ алките, така што лостовите да излегуваат од двете страни на жртвеникот, за да се носат.

8 Ќе го направиш од птици, однатре да биде празен; како што ти беше показано на гората, така да се направи.

Завесиите на дворот

9 Направи и двор на скинијата. На јужната страна, откај Негев, завесите за дворот треба да бидат од пресукан лен, сто лакти во должина од едната страна;

10 столбови за нив да има дваесет, а подножја од бакар – дваесет; кукичките за нивните столбови и обрачите нивни да бидат сребрени.

11 Исто така и од северната страна завесите да бидат сто лакти долги; и дваесет столбови за нив со дваесет подножја од бакар; кукичките нивни и обрачите на столбовите да бидат од сребро.

12 А и по ширина на дворот, откај западната страна, да има завеси, долги педесет лакти; со десет столбови и десет подножја за нив.

13 А и од предната страна, кон исток, дворот треба да има педесет лакти ширина (со столбови од десет лакти и десет подножја).

14 Од петнаесет лакти нека бидат завесите од едната страна, и за нив три столба и три подножја под нив;

15 и од другата страна завеси, од петнаесет лакти, со три столба за нив и три подножја под нив;

16 А за вратата на дворот завесата да е дваесет лакти, од сина, пурпурна и црвена волна и со пресукан лен – уметничка работа; и четири столба за неа, со четири подножја под нив.

17 Сите столбови околу дворот треба да бидат поврзани со обрачи од сребро; и кукичките нивни да им се сребрени, а подножјата од бакар.

18 Во должина дворот да има сто лакти, во ширина по педесет насекаде, додека во висина пет лакти – од пресукан лен, а подножјето од бакар.

19 Сиот прибор во скинијата за општа употреба и сите нејзини колови, и сите колови на дворот да се од бакар.

Масло за светилничкој

20 И заповедај им на синовите израилски да ти носат чисто масло, исцедено од маслинка, за светење, за да гори светилникот секогаш.

9

35,17
40,8,17-49
3 Цар 6,36
8,64
Ез 40,17-47
2 Лет 4,9
7,7

16

36,37
40,33

ИСХОД

21

16,34
33,7
3 Мојс 1,1
4 Мојс 31,54
1 Цар 3,3

²¹ Во скинијата на собранието пред завесата, која ќе го закрива ковчегот на заветот, Арон и неговите синови нека го палат, да гори пред Господ од вечер до утрина. Тоа нека е вечен закон за поколенијата на синовите израилски.”

28,1

6,23
24,9
3 Мојс 8,30
21,1
4 Мојс 18,1-7
Сир 45,6-13
Евр 5,1-4

Свештеничките одежди

28 „А ти земи го кај себе Арон, братот твој, со синовите негови, за да Ми бидат свештеници: Арон, Надав, Авиу, Елеазар и Итамар, синови Аронови.

² И направи му свети одежди на Арон, братот твој, за чест и слава.

³ И кажи им на сите надарени со ум, кои сум ги исполнил со дух на мудрост, да му направат на Арон одежди, за негово посветување, за да Ми биде свештеник.

⁴ А ова се одеждите што треба да ги направат: наградник, ефод⁵, наметка, везен хитон⁶, кидар⁷ и појас. Нека направат свети одежди за Арон, и за синовите негови, за да Ми бидат свештеници.

⁵ Затоа нека земат злато и сина, пурпурна и црвена волна и чист лен.

8

29,5

Ефодот

⁶ Па нека направат ефод од злато и од сина, пурпурна и црвена волна и од пресукан чист лен – уметничка изработка.

⁷ На него два нарамника нека има, кои се врзуваат на двата краја, за да се држат заедно.

⁸ И појасот на ефодот, што е одозгора, нека биде иста изработка: од (чисто) злато, од сина, пурпурна и црвена волна и од пресукан лен.

⁹ И земи два камена оникс, и изрежи ги на нив имињата на синовите Израилеви:

¹⁰ шест имиња нивни – на едниот камен, а другите шест имиња – на вториот камен, според редоследот на нивното раѓање;

¹¹ со помош на каменорезец, како гравура врз печат, ќе ги изрежеш на тие два камена имињата на синовите Израилеви.

¹² Тие два камена потоа стави ги на нарамниците од ефодот, како камења за спомен на синовите Израилеви: и Арон ќе ги носи имињата на синовите на Израил пред Господ на обете рамења за нивни спомен.

¹³ Направи и две копчиња од (чисто) злато,

¹⁴ потоа (направи) две веришки од чисто злато; направи ги како усукани врвци, па закачи ги плетените веришки за копчињата.

Градникот

¹⁵ И градник судиски направи – уметничка работа; направи го како по составот на ефодот: од злато, од пурпурна, сина и црвена волна и од пресукан лен направи го;

¹⁶ четириаголен да биде, двоен, педа долг и педа широк;

¹⁷ нареди по него во четири реда скапоцени камења. Во првиот ред: рубин, топаз и смарагд,

¹⁸ во вториот ред: антракс, сафир и елмаз;

¹⁹ во третиот ред: опал, ахат и аметист;

²⁰ во четвртиот ред: хризолит, оникс и јаспис. Тие треба да бидат поставени во златни рамки.

²¹ Тие камења со имињата на синовите Израилеви треба да бидат дванаесет, според имињата нивни: нека бидат врежани како печат, со по едно име од бројот на дванаесетте племиња.

²² И на наградникот стави висни веришки, исплетени од чисто злато.

²³ Направи и две златни алчиња за наградникот, и двете алчиња прицврсти ги за двата краја на наградникот,

²⁴ па повлечи ги двете златни веришки низ двете алчиња за двата краја од наградникот,

12

30,16
4 Мојс 31,54

17

Ез 28,13
Откр 21,19-20

20

Дан 10,6

21

Ис.Н. 4,8
Агеј 2,23
Мудр 18,24
Откр 21,12

⁵ 28,4. Горна кратка облека.

⁶ 28,4. Долна долга облека.

⁷ 28,4. Украс за глава.

30

3 Мојс 8,8
4 Мојс
27,21
5 Мојс 33,8
1 Цар 28,6
Езд 2,63
Неем 7,65

33

4 Мојс
13,25
Песна 4,3

²⁵ а другите два краја од двете веришки закачи ги за двете копчиња и стави ги на нарамниците од ефодот, од предната страна.

²⁶ Направи и уште други две алчиња златни, па стави ги на другите два краја од наградникот, од внатрешната страна на ефодот;

²⁷ а направи и две златни алчиња, и прицврсти ги за двата нарамника на ефодот, одоздола, од неговата предна страна, каде што се соединува, над појасот.

²⁸ Потоа алчињата на наградникот нека се врзат за алчињата на ефодот со сина врвка плетена од волна, та да не се одделува наградникот од ефодот, туку да стои на појасот од ефодот,

²⁹ А Арон ќе ги носи имињата на синовите Израилеви преку наградникот судиски, над срцето свое, кога ќе влегува во светилиштето, за спомен пред Бога (и стави ги над судиите надградниците, плетените веришки, стави ги од двата краја на надградникот, и стави ги двата штита на двете рамења, од нараменикот откај лицето).

³⁰ А во наградникот судиски стави ги Урим и Тумим; и тие ќе бидат над срцето Ароново, кога влегува (во светилиштето) пред Господ; а Арон секогаш ќе го носи над срцето свое судот на синовите Израилеви пред Господ.

Другиите свештени одежди

³¹ Направи и наметка кон ефодот, целата сина;

³² одозгора во средината нека има прорез за главата; и нека биде работ на прорезот наоколу опшиен со ткаен пирит, како што се опшива отворот на оклоп, така што наметката да не се реси;

³³ и по полите нејзини направи топченца од сина, пурпурна и црвена волна, а наоколу, меѓу нив, и златни свончиња:

³⁴ златно свонче па топче, златно свонче па топче по полите на наметката насекаде наоколу.

³⁵ Неа ќе ја носи Арон, кога ќе служи, за да се слуша гласот од неа кога ќе

влегува во светилиштето пред лицето на Господ, а и кога излегува, та да не умре.

³⁶ А направи и плочка од чисто злато, и на неа изрежи како на печат „Светиња Господова“,

³⁷ и да ја врзеш со сина врвца за кидарот, така што да стои од предната страна на кидарот.

³⁸ И ќе биде на челото Ароново, та Арон на себе да ги презема гревовите на приносите, што ги посветуваат синовите израилски, и на сите дарови, што му ги принесуваат тие; и така, таа нека биде секогаш на неговото чело, за да бидат тие секогаш примени од Господ.

³⁹ Направи и хитон од лен, и кидар од лен; а појасот направи го везен.

⁴⁰ И на синовите Аронови направи им хитони, направи и појаси, и превивки за главата направи им, за чест и слава.

⁴¹ Во тоа облечи го Арон, братот твој, и синовите негови со него; помажи ги, исполни им ги рацете, и освети ги, за да ми бидат свештеници.

⁴² А направи им и долна облека од лен, да се покрие голотијата од телото нивно, од крстот до бедрата;

⁴³ и да ги носи Арон, и синовите негови, кога влегуваат во скинијата, или кога пристапуваат кон жртвеникот за служба во светилиштето, за да не навлечат грев (врз себе), та да не умрат. Тоа нека биде вечен закон за него и за потомството негово по него.”

Освештување на свештенициите

29 „А еве што да направиш над нив, за да ги посветиш за Мои свештеници: земи теле од говедата и два овна здрави,

² и бесквасни лебови, бесквасни погачки замесени со масло, и питки бесквасни намачкани со масло; од пченично бело брашно направи ги.

³ Стави ги во една кошница, и принеси ги со кошницата, заедно со телето и двата овна.

⁴ Доведи го Арон и синовите негови пред влезот на скинијата, и измиј ги со вода.

36

29,6
3 Мојс 8,9
Зах 14,20

38

4 Мојс 18,1
Ис
53,5,6,11

39

3 Мојс 16,4

40

29,8-9
40,14
3 Мојс 8,13

41

29,7-9
30,30
40,13,15
4 Мојс 3,3
Јн 17,19

42

20,26
3 Мојс 6,4
16,4

43

30,20,21

29,1

40,12-15
Сир 45,
15-17
Евр 7,26-28

2

3 Мојс
2,1,4
24
4 Мојс 6,15

4

40,12-15
Евр 10,22

ИСХОД

5 ^{28,8} А откако ќе ги земеш одеждите, облечи го Арон, во хитон и во наметка, во ефод и во наградник и опашки го преку ефодот;

6 ^{28,36,38 39,30 Зах 3,5} стави му го на глава кидарот, а на кидарот прицврсти го венецот на свестоста.

7 ^{30,22-23,30 37,29 1 Цар 10,1} И земи масло за помазание, излеј на главата негова и помажи го.

8 ^{28,4} Потоа доведи ги синовите негови и облечи ги во хитоните.

9 ^{28,40 40,15 4 Мојс 3,10 5 Мојс 18,5} И опашки ги со појаси, Арон и неговите синови, и стави им ги превивките на главата, па свештенството нека им припаѓа вечно. Така ќе ги посветиш рацете на Арон и на неговите синови.

10 ^{3 Мојс 1,4 4,15 4 Мојс 8,12} Потоа доведи го телето пред вратата на скинијата, и Арон и синовите негови нека ги положат рацете свои врз главата на телето.

11 ^{3 Мојс 1,5,11 4,24} И заколи го телето пред Господ, пред влезот во скинијата,

12 ^{27,2 3 Мојс 1,5-9 4,7} и земи крв од телето и со твојот прст помажи ги роговите на жртвеникот, а остатокот од крвта, сета излиј ја во подножјето на жртвеникот.

13 ^{3 Мојс 1,8 9,10} Потоа земи го сиот лој што ја обвива внатрешноста, кошулката на црниот дроб и обата бубрега со лојот околу нив, и запали ги на жртвеникот.

14 ^{3 Мојс 4,12,21} А месото од телето, кожата негова и нечистотиите изгори ги на оган надвор од логорот. Тоа е жртва за грев.

15 ^{3 Мојс 3,2 2 Лет 29,23} Потоа земи го едниот овен, и Арон и синовите негови нека ги положат рацете свои врз главата на овенот;

16 ^{24,6} па заколи го овенот, земи крв од него и со неа полиј го жртвеникот од сите страни;

17 ^{3 Мојс 1,9,13} овенот, пак, исечи го на делови, измиј ја внатрешноста и нозете негови, и стави ги врз расечените делови со главата,

18 ^{1 Мојс 8,21 2 Кор 2,15 Ефес 5,2 Фил 4,18} и изгори го целиот овен на жртвеникот. Тоа е жртва сепаленица пред Господ, мирис благопријатен, жртва на Господ.

19 ^{29,10} Земи го потоа и другиот овен, та Арон и синовите негови нека ги положат рацете свои на главата на овенот;

20 ^{3 Мојс 1,5,11 14,14,25} заколи го овенот и земи од неговата крв, па помажи го со неа крајчето од десното уво на Арон, и крајчето од

десното уво на неговите синови, а и палецот на десната рака нивна, и палецот од десната нога нивна; а со крвта, што ќе преостане, попрскај го жртвеникот од сите страни.

21 Потоа земи од крвта, што е на жртвеникот и масло за помазание, и попрскај го Арон и одеждите негови, и синовите негови и одеждите нивни – па ќе бидат осветени тој и одеждите негови, и синовите негови и одеждите на синовите негови со него;

22 Освен тоа, земи лој од овенот и опашката негова, и лојот што ја обвива внатрешноста негова, како и кошулката од црниот дроб и обата бубрега и лојот што е на нив, и десната плешка (тоа е овен за посветување);

23 и еден леб и една погачка со масло, и една питка од кошницата со бесквасни лебови, приложена пред Господ.

24 Сето тоа стави го врз рацете на Арон и врз рацете на синовите негови, и принеси го тоа со нишање пред Господ.

25 Потоа земи им го тоа од рацете нивни, и изгори го на жртвеникот, со жртвата сепаленица, за да биде мирисот благопријатен пред Господ: тоа е принос пред Господ.

26 И земи ги градите од овенот за Ароновото посветување и принеси ги со нишање пред Господ – и тоа ќе биде твој дел.

27 И освети ги градите од приносот, што беа нишани, и плешката на вознесението што беше вознесена, од овенот за посветување на Арон и на синовите негови;

28 и тоа нека биде за Арон и за синовите негови вечен дел од синовите на Израил, бидејќи тоа е вознесение; тоа вознесение треба да го прават (синовите на Израил) при благодарствените жртви; нивното вознесение е дар за Господ.

29 А светите одежди Аронови по него нека преминат на синовите негови, за да бидат во нив помазувани и во нив да се посветуваат за свештеници.

30 Седум дена нека се облекува во нив свештеник од синовите негови, оној, кој

21

Евр 9,22

24

3 Мојс 7,30

9,21

10,15

4 Мојс 6,20

8,11,13,15

26

3 Мојс 7,30

27

3 Мојс

7,31,34

28

3 Мојс

7,30,34

10,15

29

28,2

4 Мојс

20,28

30

3 Мојс 6,23

4 Мојс

20,28

31 на неговото место ќе биде свештеник, кој ќе влегува во скинијата за да служи во светилиштето.

3 Мојс 8,31-33
Ез 42,13
2 Лет 13,9

33 А овенот за посветување земи го и месото негово свари го на свето место;

Мт 12,4

34 и Арон и синовите негови нека го изедат месото од тој овен со лебовите од кошницата при влезот во скинијата.

12,10

36 Зашто преку тоа е извршено очистување и послужило за нивното посветување во свештенство; човек друг да не јаде, зашто тоа е света работа;

40,10
3 Мојс 1,4
Ез 43,18-27
2 Лет 29,24
Евр 10,11

37 а и ако остане нешто од месото на жртвата за посветување, или од лебовите до изутрина, остатокот изгори го на оган; тоа не треба да се јаде, зашто е светиња.

30,29
40,10
3 Мојс 16,18-20
Мт 23,19

38 И направи така со Арон и со синовите негови сè онака како што ти заповедаш. Седум дена посветувај ги рацете нивни.

3 Мојс 6,4-8
Ез 46,13-15
1 Лет 16,40
Сир 45,14

39 Теле заради гревовите да принесуваш секој ден за очистување; и жртва за грев да принесуваш врз жртвеникот за да го очистиш; и помажи го за да биде осветен.

4 Мојс 28,4,8
Езд 3,3

40 Седум дена ќе го очистуваш жртвеникот и ќе го осветуваш, и жртвеникот ќе биде голема светиња; секој кој ќе се допре до жртвеникот, ќе се освети.

1 Мојс 35,14
4 Мојс 15,4
28,5
Ез 46,13-15

41 *Секојдневниите жртви*

3 Цар 18,29,36
Пс 140,2
Дан 9,21
Езд 9,4,5

38 А еве што ќе принесуваш на жртвеникот: две јагниња (без недостаток) стари една година, секој ден без прекин.

39 Едното јагне принесувај го наутро, а другото принесувај го навечер;

27,2
33,9,11
4 Мојс 7,8,9

40 и уште по една десетина ефа пченично брашно измешано со четврт ин исцедено масло, а за преливање – четврт ин вино, за едно јагне;

41 а другото јагне принесувај го навечер: со принос од брашно како утринскиот и со исто такво преливање принесувај го, како благопријатен мирис, жртва на Господ.

42 Тоа нека биде постојана жртва сепаленица во поколенијата ваши пред вратата од скинијата, пред Господ, каде што ќе ти се јавувам, за да зборувам со тебе.

43 И таму ќе им се јавувам на синовите израилски, и ќе се освети тоа место со славата Моја.

44 А ќе ги осветам скинијата и жртвеникот; и Арон и синовите негови ќе ги осветам, за да Ми свештенодејствуваат.

45 Ќе пребивам меѓу синовите израилски и ќе им бидам Бог,

46 и ќе познаат дека Јас сум Господ, Бог нивни, Кој ги изведе од земјата египетска за да пребива меѓу нив. Јас сум Господ, нивниот Бог.”

43
25,22
40,34
3 Цар 8,11
Ез 43,5
Пс 25,8

44
29,1

45
25,8
40,34

1 Мојс 17,7
4 Мојс 35,34
2 Кор 6,16

46

6,6
Агеј 2,5

Кадилниот жртвеник

30 „Направи и жртвеник за кадење, од дрвото шитим направи го:

2 должината нека му биде лакот, а ширината лакот, четвороаголен да биде, и два лакта висок; од него нека излегуваат роговите негови;

3 позлати го со чисто злато одозгора, од страните наоколу, и роговите негови; направи му златен венец наоколу;

4 под венцот на двата агли негови направи и две алки од (чисто) злато; од двете страни направи ги; низ нив провери лостови, за да може да се носи жртвеникот;

5 лостовите направи ги од дрвото шитим, и опкови ги со злато.

6 Па стави го пред завесата, која виси пред ковчегот на заветот, спрема капакот што е врз ковчегот на заветот, од каде што ќе ти се јавувам тебе.

7 А Арон нека кади на него со кадиво со пријатна миризба; нека кади над него, секое утро, кога ги приготвува кандилата;

8 И кога ќе ги пали Арон кандилата навечер, нека кади над него; нека има постојано кадење пред Господ во поколенијата ваши.

9 Не принесувај над него никакво друго кадиво, ни сепаленици, ниту принос од леб, ни преливање не изливајте над него.

10 Арон еднаш во годината нека врши очистување над роговите негови; со крв од жртва за очистување на гревовите нека се врши очистување еднаш годишно во поколенијата ваши, зашто тоа е голема светиња пред Господ.”

30, 1
40,5,26-27
4 Мојс 4,11
3 Цар 6,20-21
2 Лет 4,19
Лк 1,11
Откр 8,3-5

2
27,2

3
25,11

4
25,12

5
25,13

6
25,22
26,34
40,5

7
25,6
40,27
5 Мојс 33,10
2 Лет 26,18

8
29,42

9
3 Мојс 10,1

10
29,36-37
3 Мојс 6,21
9,7
16,2,18-19

ИСХОД

12

4 Мојс 1
31,50
2 Цар 24,
1-9,13

Принос за скинијаѿа

¹¹ И уште му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

¹² „Кога ќе ги пребројуваш синовите на Израил, при вршење преглед, секој нека даде на Господ откуп за душата своја, при нивното пребројување, и нема да има меѓу нив погубно уништување за време на пребројувањето;

¹³ оние што ќе доаѓаат за пребројување нека даваат по половина шекел, свештен шекел: во тој шекел има дваесет гери; а половината шекел е принос на Господ.

¹⁴ Сите што доаѓаат на пребројување, а имаат по дваесет години и нагоре, треба да даваат принос на Господ.

¹⁵ богатиот да не дава повеќе, а сиромавиот да не дава помалку од половина шекел, кога давате принос на Господ за откуп на душите ваши.

¹⁶ А, откако ќе го собереш откупеното сребро од синовите на Израил, употребувај го за служење во скинијата. Тоа ќе им биде на синовите на Израил спомен пред Господ, за откуп на душите ваши!”

Мијалникоѿ од бакар

¹⁷ И уште му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

¹⁸ „Направи и мијалник од бакар за мисње и подножјето негово нека е од бакар; постави го меѓу скинијата и жртвеникот и налеј вода во него;

¹⁹ и Арон и синовите негови од него нека ги мијат рацете свои и нозете свои;

²⁰ кога влегуваат во скинијата, нека се мијат со вода, за да не умрат; или кога пристапуваат кон жртвеникот, да Му служат и да Му принесуваат на Господ жртва;

²¹ тогаш нека ги мијат рацете свои и нозете свои, за да не умрат. Тоа нека им биде наредба вечна, нему и на потомството негово по него.”

Свешто масло

²² Му рече Господ уште на Мојсеј, велејќи:

²³ „Земимириси најубави: смирна чиста – петстотини шекели, миризлив

цимет половина од тоа – двесте и педесет, и третика миризлива – исто така двесте и педесет,

²⁴ касија – петстотини шекели, според свештениот шекел, и маслиново масло еден ин;

²⁵ и од тоа направи масло – миро за свето помазание; мирото за свето помазание да биде направено со умешноста на мироварец; тоа нека биде миро за свето помазание.

²⁶ Со него помажи ја скинијата на собранието и ковчетот на заветот

²⁷ и трпезата и сиот нејзин прибор, и светилникот и сите делови негови, и жртвеникот за кадење;

²⁸ и жртвеникот, на кој се принесува жртва сепаленица, и сиот негов прибор, и мијалникот и подножјето негово.

²⁹ Така ќе ги осветиш, па ќе станат голема светиња и сè што ќе се допре до нив, ќе се освети.

³⁰ Помажи го и Арон и синовите негови, и посвети ги, за да Ми бидат свештеници.

³¹ А на синовите израилски кажи им: ова масло за помазание нека Ми биде миро за свето помазание за сите поколенија ваши.

³² Телото на обичен човек нека не се помажува со него, и не правете за себе такво миро какво што е ова. Тоа е светиња и нека остане светиња за вас.

³³ Ако некој направи такво миро, или помаже друг со него, нека биде истребен од народот свој.”

Правење на свешто кадиво

³⁴ И му рече Господ на Мојсеј: „Земимирисни мириси: стакта, оникс, халван миризлив, и чист темјан, од сите работи во еднакви делови,

³⁵ и од нив направи кадиво, миро варено, со умешноста на мироварец, чисто и свето.

³⁶ Па, откако ќе го истолчиш ситно, ставај од него во скинијата пред ковчетот на заветот, каде што ќе ти се јавувам; тоа нека ви биде голема светост.

³⁷ А такво кадиво, какво што ќе го направеш, немојте да правите за себе; тоа нека ви биде светост пред Господ.

25

37,29
1 Лет 9,30

26

40,9
3 Мојс 8,10
4 Мојс 7,1

29

29,37
3 Мојс
8,10-11

30

28,41
40,15
3 Мојс
8,12-30

33

1 Мојс
17,14

34

Песна 3,6

35

25,6
37,29

36

25,22

19
29,4
40,12,31-32
3 Мојс 8,6
Пе 25,6
Евр 10,22

21
27,21

23
1 Мојс
43,11
Ер 6,20
Ез 27,19
Изреки
7,17
Песна 4,14

31,237,1
38,22
1 Лет 2,20
2 Лет 1,5

³⁸ А, ако некој го направи тоа, за да кади со него, нека биде истребен од народот свој.”

328,3
3 Цар 7,14

Градиџелиџе на скинијаџа

31 И му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

628,3
36,1-2
38,23

² „Ете, го определив по име Веселеил, син на Уриј, синот на Ор, од племето Јудино;

736,8-38
37,1-6

³ и го исполнив со Духот Божји, со мудрост, разум, знаење и секаква уметност;

837,10-28
3 Мојс 24,4

⁴ да работи со злато, сребро и бакар; (со сина, пурпурна и црвена волна и со испреден висон);

930,18
38,3

⁵ да реже камења, да прави дрвени изработки, за секакви потреби.

10

28,2

⁶ И, ете, му го дадов за помошник Охолијав, синот на Ахисамах, од племето Даново; и на сите способни луѓе им дадов разум да се потрудат да направат сè како што ти заповедав:

1125,6
30,22-32
37,29

⁷ скинијата, и ковчегот на заветот, и очистилиштето над него, и сиот прибор во скинијата;

1320,8-11
3 Мојс 20,8
Ез 20,12
37,28

⁸ и трпезата со сите нејзини принадлежности, и светилникот од чисто злато со сите делови негови, и кадилниот жртвеник;

144 Мојс
15,32-36

⁹ жртвеникот за жртви сепаленици со сиот негов прибор, и мијалникот и подножјето негово;

1520,8-11
35,2
3 Мојс 23,3

¹⁰ и одеждите на Арон за служење и одеждите на синовите Аронови, со кои ќе ми свештенодејствуваат;

1720,9-11
1 Мојс 2,
2-3
9,9
Ис 56,2
58,13
Ер 17,21-22
Ез 20,12.20

¹¹ и маслото за помазание, и кадивото благопријатно за светилиштето – сè нека направат така, како што ти заповедав.”

Празнување на сабојџаџа

¹² И пак му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

¹³ „Кажы им на синовите на Израил така: пазете ги саботите Мои, зашто тоа е знак меѓу Мене и вас од колено до колено, за да знаете дека Јас сум Господ, Кој ве осветува.

¹⁴ Пазете ја саботата, бидејќи таа е света за вас: кој ќе ја оскверни, да се погуби. Секој, кој ќе врши некаква работа во тој ден, таа душа нека се истреби од народот свој.

¹⁵ Шест дена нека се работи; а седмиот ден е сабота, ден за одмор, посветен на Господ: секој, кој ќе работи во саботен ден, нека се предаде на смрт.

¹⁶ Затоа синовите израилски нека ги пазат саботите, празнувајќи ги во родовите свои како вечен завет.

¹⁷ Тоа е знак меѓу Мене и синовите на Израил до века; зашто во шест дена ги создаде Господ небото и земјата, а во седмиот ден си отпочина и се одмори.”

¹⁸ И кога Бог престана да зборува со Мојсеј на Планината Синајска, му ги даде двете плочи на заветот – камени плочи, напишани со прст Божји.

32,113,21
32,23
5 Мојс 9,
9-12
Дела 7,
40-41**2**

Суд 8,24-27

420,23
32,85 Мојс 9,16
Суд 17,3-43 Цар
12,28
14,94 Цар
10,29
17,16Ис 30,22
42,17Ос 8,6
Пс 105,
19-23Неем 9,18
Дела 7,41**5**4 Цар
10,20**6**20,24
34,154 Мојс 6,14
25,2Ез 43,27
Неем 8,12Дела 7,41
1 Кор 10,7

ИЗРАИЛ ГО НАРУШУВА ЗАВЕТОТ СО БОГА

Злајџноџо џеле

1824,12
32,15-16
34,1.28
5 Мојс 4,13
9,10
2 Кор 3,3
Евр 9,4

32 А народот, кога виде дека Мојсеј долго време не слегува од планината, се собра пред Арон, и му рече: „Стани и направи ни бог што ќе оди пред нас, зашто не знаеме што се случи со оној човек – со Мојсеј, кој нè изведе од земјата египетска.”

² Арон им рече: „Извадете ги златните обетки од ушите на вашите жени, синовите ваши и ќерките ваши, и донесете ми ги!”

³ И сиот народ ги извади златните обетки, што им беа на ушите, и му ги донесоа на Арон.

⁴ А тој, откако ги зеде од рацете нивни, ги растопи во калапи и од нив излеа теле. И рекоа: „Еве го, Израиле, твојот бог, кој те изведе од земјата египетска.”

⁵ А кога го виде тоа Арон, направи жртвеник спроти него, и изјави и рече: „Утре е празник на Господ.”

⁶ Утредента, станувајќи рано, принесоа жртви сепаленици и жртви за спасе-

ИСХОД

7 ние; и испоседна народот, та јадеа и пијеа, и потоа станаа да играат.
 10,5-11
 33,1
 1 Мојс
 6,11-12
 Ез 20,8

8 И му рече Господ на Мојсеј: „Оди поскоро и слези долу, зашто народот твој, кого го изведе од земјата египетска, појде по пат на беззаконие.“
 20,4
 22,19
 3 Цар
 12,28
 Ер 7,26
 16,12
 31,32
 Мал 2,8

9 И му рече Господ на Мојсеј: „Гледам дека оној народ е тврдоглав,
 33,3,5
 34,9
 5 Мојс 9,
 5-7
 10,16
 31,27
 4 Цар
 17,14
 Ер 7,26
 Ос 4,16
 Пс 77,8
 Неом 9,16
 2 Лет 30,8
 Дела 7,51

10 но сега остави да се разгори гневот Мој против нив и да ги истребаат, а од тебе ќе направам голем народ.“
 11 А Мојсеј, се помоли пред Господ Бог, и рече: „Зошто се разгорува, Господи, гневот Твој против народот Твој, кого го изведе од земјата египетска со сила голема и рака цврста?“
 12 Зошто Египќаните да зборуваат и да речат: „За зло ги изведе, за да ги убие по планините и да ги истреби од земјата?“ Нека се смири Твојот силен гнев и немој да го погубуваш народот Твој.
 13 Сети се на Авраам, Исак, Израил (Јаков), слугите Твои, на кои им се колнеше, велејќи: „Ќе го умножам и преумножам потомството ваше како ѕвездите на небото, и сета оваа земја, за која ви зборував, ќе му ја дадам на потомството ваше; вечно ќе ја владееат.“
 14 И Господ се смилува и не му направи зло на народот Свој, како што беше рекол.
 15 Тогаш се врати Мојсеј, слегувајќи од планините; во рацете му беа двете плочи на заветот, испишани од двете страни: и на едната страна и на другата страна беше напишано.
 16 Плочите беа Божјо дело, и писмото – Божјо писмо, врежано на плочите.
 17 А Исус, кога го чу гласот на народот што викаше, му рече на Мојсеј: „Борбен повик е во логорот.“
 18 Но тој одговори: „Не е тоа вик на победници, ниту, пак, пискот на победени; туку слушам глас на луѓе кои пеат.“
 19 А кога се приближи до логорот и го виде телето и игрите, се разгневи Мој-

сеј: па ги фрли од рацете свои обете плочи, и ги скрши во подножјето на планината.

20 Потоа го зеде телето, што го беа направило, и го изгори во оган и го претвори во прав, а правта ја истури во водата, и им даде од неа да пијат синовите на Израил.

21 И му рече Мојсеј на Арон: „Што ти направи овој народ, та го наведе на толку голем грев?“

22 А Арон му рече: „Не гневи се, господаре мој; ти самиот знаеш дека овој народ му е наклонет на злото.“

23 Тие ми рекоа: „Направи ни бог што ќе оди пред нас; бидејќи не знаеме што стана со Мојсеј, со човекот кој нè изведе од земјата египетска.“

24 А јас им реков: „Кој има злато, нека го извади од себе.“ И го извадија и го донесоа, а јас го фрлив во оган, и го излеав ова теле.“

Казнаџа

25 Кога виде Мојсеј дека тој народ станал необуздан – бидејќи Арон беше допуштил да падне во необузданост, пред очите на нивните непријатели,

26 застапа Мојсеј на вратата од логорот, и рече: „Кој е Господов, нека дојде кај мене!“ И се собраа кај него сите синови Левиеви.

27 И тој им рече: „Еве што вели Господ, Бог на Израил: опашете го секој својот меч на бедрото свое, и појдете по логорот, па тргнете од врата на врата и обратно, и секој нека го убие братот свој, ближниот свој и соседот свој.“

28 И постапија синовите Левиеви според заповедта Мојсеева: и во тој ден изгина народ до три илјади души.

29 И Мојсеј им рече: „Денес Му ги посветивте рацете свои на Господ за служба: кој на синот свој, кој на братот свој, за да ви даде денес благослов.“

Мојсеј Го моли Божа да мујросџи на Израил

30 А утредента Мојсеј му рече на народот: „Направивте голем грев; и сега

15

24,12
 31,18
 34,4,29
 5 Мојс 9,15
 2 Кор 3,3
 Евр 9,4

16

24,12
 31,18

19

34,1
 5 Мојс
 9,16,17
 Пс
 118,53,158

20

5 Мојс 7,25
 9,21
 12,3
 4 Цар 23,6
 Мих 1,7
 1 Лет 14,12
 2 Лет 34,7

22

1 Мојс 8,21
 5 Мојс 9,24
 4 Цар
 21,15
 Евр 4,4

23

32,1
 Дела 7,40

26

5 Мојс
 33,9-11

27

4 Мојс 25,5
 Ез 9,5
 Мт 10,37
 Лк 14,26

30

3 Мојс 1,4
 4,20,26
 5,6,10,13,26
 1 Цар
 12,20
 Пс 24,11
 85,2

31 20,23
34,9
5 Мојс 9,18
ке појдам горе кај Бога, за да молам да ви се прости вашиот грев.”

32 4 Мојс
14,19
Мал 3,16
Дан 12,1
Лк 10,20
Рим 9,3
31 И се врати Мојсеј кај Господ, и рече: „О, Господи, овој народ направи голем грев, бидејќи си направи бог од злато.

33 17,14
Пс 68,28
Дан 12,1
Откр 3,5
32 И сега прости им го гревот нивни; ако ли, пак, не, тогаш избриши ме и мене од книгата Твоја, во која си ме запишал.”

34 14,19
15,17
23,20
5 Мојс
32,35
Ис 27,1
Ер 5,9
Пс 88,32
98,8
33 А Господ му рече на Мојсеј: „Оној, што згрешил пред Мене, него ќе го избришам од книгата Моја.

35 14,19
15,17
23,20
5 Мојс
32,35
Ис 27,1
Ер 5,9
Пс 88,32
98,8
34 Но сега оди, и поведи го тој народ во местото, каде што ти реков. Еве, Мојот ангел ќе оди пред тебе, а кога ќе ги посетам, на нив ќе го навртам гревот нивен.”

36 11,22
Пс 88,32
98,8
35 И го казни Господ народот, за направеното теле што го излеа Арон.

Бој му зайоведа на Мојсеј да ѓрѓнај

33,1 13,11
1 Мојс 12,7
4 Мојс
10,11-13
33 И Господ му рече на Мојсеј: „Крени се оттука ти и народот, кого го изведе од земјата египетска и оди во земјата, за која им се заколнав на Авраам, Исак и Јаков, велејќи: на потомството ваше ќе му ја дадам;

2 14,19
23,20
5 Мојс 7,1
2 и ќе испратам пред тебе ангел, и ќе ги изгонам Хананците, Аморејците, Хитијците, Перизијците, Евејците, (Гергесејци) и Јевусијците:

3 3,8
32,9-10
3 и ќе те воведам во земјата, каде што

4 4 Мојс
14,39
4 тече мед и млеко; Самиот нема да одам со вас, за да не ве погубам по патот, бидејќи вие сте тврдоглав народ.”

5 32,9
4 А народот кога го чу тој страшен збор, се расплака, и никој не го кладе на себе накитот свој.

6 3,1
5 Зашто Господ му беше рекол на

7 26,1
1 Мојс 25,22
27,21
4 Мојс 12,4-8
Мојсеј: „Кажи им на синовите израилски: вие сте тврдоглав народ; само за миг да се симнам помеѓу вас, ќе ве истребам; а сега симнете го од себе накитот свој, а Јас ќе ви покажам што ќе направам со вас.”

8 6 И ги извадија накитите од себе синовите израилски на планината Хорев.

Скинијата на собраниеѓо

9 7 А Мојсеј го зеде шаторот свој, и го распна надвор од логорот, и се нарече

скинија на собраниеѓо; и секој што Го бараше Господа, доаѓаше во скинијата на собраниеѓо, што се наоѓаше надвор од логорот.

10 8 И кога Мојсеј тргнуваше кон скинијата, сиот народ стоеше на вратата од својот шатор, и гледаше по Мојсеј, додека не влезе во скинијата.

11 9 А кога Мојсеј влегуваше во скинијата, се спушташе столб од облак и се задржуваше пред вратата на скинијата, додека Господ зборуваше со Мојсеј.

12 10 И сиот народ го гледаше столбот од облак, кој стоеше пред вратата на скинијата; и сиот народ стануваше, и секој се поклонуваше пред влезот на својот шатор.

13 11 И тогаш Господ зборуваше со Мојсеј лице в лице, како што човек зборува со пријателот свој. Потоа Мојсеј се враќаше во логорот, додека неговиот помошник, младиот Исус, синот Навинов, не излегуваше од скинијата.

Господ разговара со Мојсеј

14 12 И Мојсеј му рече на Господ: „Ете, Ти ми велиш: „води го тој народ”, и не ми јави кого ќе пратиш со мене, иако ми рече: „Јас те знам по име и ти најде милост пред Мене.”

15 13 Па, ако, сум нашол милост пред Тебе откриј ми се да Те разберам, та и понатаму да најдам милост пред Тебе, и да видам дека овие луѓе се Твој народ.”

16 14 И му рече Господ: „Јас Самиот ќе врвам пред тебе, и ќе те успокојам.”

17 15 А Мојсеј му рече: „Ако Ти Самиот не појдеш со нас, тогаш не изведувај нè одовде,

18 16 зашто, по што ќе познаеме дека јас и народот Твој сме нашле милост пред Тебе, освен по тоа што Ти одиш со нас? И по тоа ќе се разликуваме и народот Твој од сите други народи што се на земјата.”

19 17 И Господ му рече на Мојсеј: „Ќе го направам и тоа, што го кажа, зашто ти најде милост пред Мене, и те познавам многу добро.”

20 18 Пак рече Мојсеј: „Покажи ми ја славата Своја.”

9
19,9
29,42
5 Мојс
31,15
Пс 98,7

11
33,20
34,34
4 Мојс 12,8
5 Мојс
34,10
Сир 46,1

12
3,10
15,17
Ис 43,1
45,3
49,1

13
3,7
5 Мојс
26,29
Пс 24,4
51,15
103,7
143,8

14
Ис.Н. 11,23
21,44
Ис 63,9
Ер 31,2

15
34,9
Пс
79,3,7,19

16
34,10
3 Мојс
20,24,26
4 Мојс
14,14
23,9
5 Мојс 2,7
4,7,32,34

17
5 Мојс
10,10

18
16,7
3 Цар 19,
9-18
Јн 1,14

ИСХОД

19 Му одговори: „Ќе ја покажам пред тебе сета Моја слава, и ќе Го изговорам името Господово пред тебе, и кој е за помилување, ќе го помилувам, и кој е за утешение – ќе го утешам.”

20 И потоа рече: „Но лицето Мое не ќе можеш да го видиш, зашто не може човек да Го види лицето Мое и да остане жив.”

21 И пак рече Господ: „Ене место кај Мене, застани на онаа карпа!

22 А кога ќе помине славата Моја, ќе те ставам во пукнатината на карпата, и ќе те засолнам со раката Своја, додека не поминам;

23 а кога ќе ја кренам раката Своја, ти ќе ме видиш откај грбот, но лицето Мое не ќе можеш да го видиш.”

34,1

24,12

31,18

32,19

5 Мојс

10,2,4

2

19,11

3

19,12-13

4

32,15

5 Мојс 10,3

5

6,3

13,20

19,9

33,19

6

3,14

4 Мојс

14,18

5 Мојс 5,

9-10

Јона 4,2

Пс 77,38

86,15

102,8

107,4

Јонил 2,13

Рим 2,4

Јк 5,11

Нови ѱлочи на Законой

34 И Господ му рече на Мојсеј: „Изделкај за себе две плочи од камен, како што беа првите, (и искачи се кај Мене на планината) а Јас ќе ги напишам на плочите зборовите, кои беа на првите плочи, што ти ги скриши.

2 И биди готов за утре, и качи се горе на планината Синај, и застани пред Мене, на врвот од планината.

3 Но никој нека не се искачува со тебе, ниту да се појавува по целата планина; дури ни добиток, ситен или крупен, да не пасе близу планинава.”

4 И Мојсеј изделка две плочи од камен, како што беа првите, и стана утредента рано, па се искачи на планината Синај, како што му заповеда Господ, и ги зеде со себе двете камени плочи.

5 А Господ слезе во облак, а Мојсеј застана пред Него, и го извика името Господово.

6 Потоа Господ помина покрај лицето на Мојсеј и извика: „Господ, Господ, Бог човекољубив и милостив, долготрпелив, многумилостив и верен!

7 Кој ја чува правдата и покажува милост на илјадници, Кој проштава беззаконија, неправди и гревови, но Кој виновни не остава неказнети, Кој за гревовите на татковците ги казнува децата, дури и внуците до третото и четвртото колено.”

8 А Мојсеј веднаш падна наземи и се поклонил (на Бога);

9 и рече: „Ако сум нашол милост пред Тебе, Господи, нека оди Господ мој со нас, бидејќи овој народ е тврдоглав; прости ни ги гревовите наши и беззаконијата наши и ќе бидеме Твои.”

Обновување на заветот

10 (Бог) одговори (на Мојсеј): „Еве, воспоставувам завет со тебе: пред целиот народ твој ќе извршам чуда какви што не биле направени по целата земја и кај ниеден народ; и ќе ги видат сите луѓе, меѓу кои си и ти, делата Господови, бидејќи страшно ќе биде она што ќе го направам за тебе.

11 Пази го сè она, што сега ти го заповедам; еве, Јас ќе ги изгонам пред лицето твое Аморејците, и Хананците, и Хитијците, и Перизијците, и Евејците (и Гергесејците) и Јевусијците;

12 внимавај да не влегуваш во сојуз со оние, кои живеат во земјата, во која ќе влезеш, да не станат соблазна за вас,

13 туку жртвениците нивни урнете ги, и спомениците нивни скрпете ги; и светите дрвја нивни исечете ги (и нивните излеани Богови изгорете ги во оган).

14 Зашто ти не треба да се поклонуваш на други богови освен на Господ (Бог), бидејќи името Негово е ревниво; Тој е Бог ревнител.

15 Не стапувај во сојуз со жителите на таа земја, та кога ќе се оддаваат на блуд за своите богови и им принесуваат жртва, да не те поканат и тебе да јадеш од нивните жртви.

16 И не земај од ќерките нивни жени за своите синови (и не давај ги своите ќерки за нивните синови), та да не би и ќерките нивни, вршејќи блуд за боговите свои, да ги натераат и синовите твои на блуд за боговите нивни.

17 Не прави за себе лиени богови!

18 Пази го празникот Бесквасници: седум дена јади бесквасен леб, како што ти заповедав, во определеното време во месецот авив, зашто во месец авив излезе од Египет.

7

20,5-6

23,7

5 Мојс 5,10

Ис.Н. 24,19

3 Цар 8,30

Ис 43,25

Наум 1,3

Пс 85,5

102,3

129,3,7

Дан 9,9

Јн 1,14-17

1 Јн 1,9

9

6,7

19,5

32,11-14

33,15-16

4 Мојс

14,19

5 Мојс 4,20

7,6

14,2

3 Цар

8,30,51,53

Ер 33,8

Ос 14,2

Пс 27,9

2 Лет 6,21

10

3,20

20,1-18

23,20-33

33,16

1 Мојс 6,18

9,15

15,18

5 Мојс 5,

2-3

11

23,28

5 Мојс 7,

1-26

12

Суд 2,2

13

23,24

4 Мојс

33,52

5 Мојс 7,5

12,3

Мих 5,

12-13

2 Лет 15,16

34,3-4

14

20,3,5

15

5 Мојс

31,16

Суд 2,17

1 Лет 5,25

1 Кор 8,4

16 ^{5 Мојс 7,3,4 20,18 Ис.Н. 23,12 Суд 3,6 3 Цар 11, 1-2,4 16,31 Мал 2,11 Пс 105, 34-41 Езд 9,2,12 10,3 Неем 10,30 13,25-26} ¹⁹ Сè што отвора утроба, Мое е, како и секое првородено од говедата твои, и секое првородено од овците.

²⁰ Но првороденото од магарината замени го со јагне; ако не го замениш, тогаш откупи го; а секое првородено меѓу синовите твои, откупи го; да не се појавува никој пред Мене со празни раце.

²¹ Шест дена работи, а во седмиот ден одмори се: дури и ако е време на сеидба и жетва;

¹⁷ ^{20,4} ¹⁸ ^{12,17 13,4 23,14-15 3 Мојс 23,6 Мт 26,17 Лк 22,1 Дела 12,3} празнувај го празникот на седмиците, празникот на почетокот на жетвата на пченицата и празникот на бербата на крајот од годината;

²³ тринати во годината секое машко меѓу вас да се јавува пред Господ Бог Израилев,

²⁴ зашто Јас ќе ги истерам народите од пред тебе, и ќе ги проширам границите твои, и никој нема да се полакоми по земјата твоја, ако се јавуваш пред лицето на Господ, твојот Бог, тринати во годината.

²⁵ Немој да ја мешаш крвта од жртвите Мои со квасен леб, и жртвата за празникот Пасха да не преноќева до изутрина.

²⁶ Првите плодови од првиот род на земјата твоја принесувај ги во домот на Господ, твојот Бог; немој да вариш јаре во млекото од неговата мајка!"

²⁷ А му рече уште Господ на Мојсеј: „Запиши си ги овие зборови, зашто со тие зборови склучувам завет со тебе и со Израил.”

²² ^{23,16,19 3 Мојс 2,12,14 23,10,17 4 Мојс 28,26} ²³ ^{23,14} ²⁴ ^{23,28 5 Мојс 19,8}

²⁵ ^{12,8 23,18} ²⁶ ^{22,28 23,18-19 4 Мојс 18,12}

²⁷ ^{22,28 23,18-19 4 Мојс 18,12}

²⁸ ^{22,28 23,18-19 4 Мојс 18,12}

²⁹ ^{22,28 23,18-19 4 Мојс 18,12}

³⁰ ^{22,28 23,18-19 4 Мојс 18,12}

³¹ ^{22,28 23,18-19 4 Мојс 18,12}

²⁸ И остана Мојсеј таму пред Господ четириесет дена и четириесет ноќи, не јадејќи леб и не пиејќи вода; и ги напиша (Мојсеј) врз плочите зборовите на заветот, Десетте заповеди.

Враќање на Мојсеј во лоѓорот

²⁹ Кога Мојсеј се симнуваше од Планината Синајска, ги држеше во рацете свои двете плочи; но слегувајќи од планината, Мојсеј не знаеше дека кожата на лицето му зрачи зашто Бог разговараше со Него.

³⁰ И бидејќи Арон и сите израилски синови го видоа Мојсеј, како и тоа дека лицето му зрачи, се плашеа да се приближат до него.

³¹ Но Мојсеј ги повика, и тие пристапија кон него, Арон и сите поглавари на народот, и Мојсеј говореше со нив.

³² Потоа дојдоа (кај него) сите синови израилски, и тој им заповеда сè што му рече Господ на планината Синај.

³³ А кога Мојсеј престана да зборува со нив, го покри лицето свое со покривало.

³⁴ Но кога Мојсеј излегуваше пред Господ, за да зборува со него, го криваше покривалото, додека не излезеше; а пштом ќе излезеше, им кажуваше на синовите израилски сè што му беше заповедано од Господ.

³⁵ Тогаш синовите израилски го гледаа лицето Мојсеево како зрачи; Мојсеј, пак, го покриваше лицето свое со покривало додека пак не влезеше да зборува со Него.

27
17,14
34,10
1 Мојс 6,18
15,18
17,2

28
24,18
31,18
1 Мојс 7,4
5 Мојс 9,9,18
Езд 10,6
Мт 4,2

29
32,15
Мт 17,2
2 Кор 3, 7-18

31
16,22

32
21,1
35,1,4
Јн 1,17-18

33
2 Кор 3,13

35,1
34,32

2
20,8
31,12-17
34,21
1 Мојс 2,3
4 Мојс 15,32-36
5 Мојс 5,13-14

3
16,23

ГРАДЕЊЕ НА СКИНИЈАТА

Сабоџаџа – ден за одмор

35 Потоа го собра Мојсеј целото општество на синовите израилски, и им рече: „Еве што заповеда Господ да правите:

² шест дена да се работи, а седмиот ден да ви биде одмор, зашто е света сабота, починка на Господ; секој што ќе работи во тој ден, со смрт да се казни;

³ во саботен ден да не палите оган нигде во живеалиштата ваши.”

Израилциите ги приложуваат своите приноси

⁴ И уште му рече Мојсеј на целото општество на народот израилски: „Еве што заповеда Господ:

⁵ соберете помеѓу вас принос на Господ, секој што од срце дава, нека донесе принос, доброволно нека принесе принос на Господ: злато, сребро и бакар,

ИСХОД

8 ^{25,6} ⁶ сина, пурпурна и црвена волна, лен (испремен) и козина;

10 ^{31,6} ^{38,43} ⁷ и овнешки кожи, црвени, сини кожи и дрво питим;

11 ^{26,1-37} ^{36,8-38} ⁸ масло за светилникот, и мириси за маслото за помазание и мирисното кадиво;

12 ^{25,10-22} ^{26,33} ^{37,1-9} ⁹ и камења од оникс, и камења за украсување на ефодот и за наградникот.

13 ^{25,23-30} ^{37,10-16} ¹⁰ И сите, кои се меѓу вас мудри по разум, нека дојдат да направат сè што заповедал Господ;

14 ^{25,31} ¹¹ Скинijaта, платништата и покривот нејзин, кукичките нејзини и птиците, напречниците нејзини, столбовите нејзини и подножјата нејзини;

15 ^{26,36} ^{30,} ^{1-6.25.} ³⁴⁻³⁸ ^{37,25-28} ¹² и ковчетот на заветот, со своите лстови, и очистилиштето, и завесата за преграда (и завесата на дворот со неговите столбови и смарагдни камења и темјан и миризлив елеј).

16 ^{27,1-8} ^{30,18} ^{38,1-7} ¹³ Трезата и лстовите нејзини, и сиот прибор нејзин и лебовите за принос;

17 ^{27,9} ^{38,9-20} ¹⁴ светилникот за осветление со приборот негов и кадилата негови, и маслото за осветление;

18 ^{27,19} ^{38,20} ¹⁵ и кадилниот жртвеник, и лстовите негови, и маслото за помазание, и миризбите за кадење, и завесата на вратата од скинијата;

19 ^{28,2} ¹⁶ жртвеникот за сепаленици, и неговите бакарни решетки, лстовите негови и сиот негов прибор, и мијалникот и подножјето негово.

17 ¹⁷ Завесите за дворот, столбовите негови и подножјата нивни, и завесата од вратата на дворот;

18 ¹⁸ коловите за скинијата, и коловите за дворот со јажињата нивни;

19 ¹⁹ одеждите службени за служба во светилиштето, и светите одежди на свештеникот Арон, и одеждите на синовите негови за свештеничка служба.

20 ²⁰ Потоа целото општество на синовите израилски се повлече од Мојсеј.

21 ²¹ И доаѓаа сите кои срцето ги влечеше и душата ги поттикнуваше; доаѓаа, носејќи принос на Господ – приноси за уредување на скинијата, за сите нејзини потреби и за светите одежди;

²² доаѓаа мажи и жени; сите, што срцето ги влечеше, и принесуваа веришки, обетки, прстени и гривни и сè какви златни работи; секој, кој сакаше, принесуваа злато на Господ;

²³ и секој, кој имаше сина, пурпурна и црвена волна и лен, овнешки кожи, црвени, и сини кожи, ги принесуваа;

²⁴ и секој, кој донесуваа сребро или бакар, Му Го принесуваа како дар на Господ; и кој имаше дрво питим, го принесуваа за секоја потреба.

²⁵ А секоја жена, мудра и вешта, предеше со своите раце и принесуваа сè што ќе испреде – преѓа сина, пурпурна и црвена и лен;

²⁶ секоја пак, жена, што сакаше, а и можеше да преде, предеше козина.

²⁷ А старешините принесуваа камен оникс и камења за украсување на ефодот и на наградникот;

²⁸ исто така и аромати, масло за осветление и масло за маслото за помазание и миризби за кадење!

²⁹ И така синовите израилски – сите мажи и сите жени, кои сакаа да принесат што и да е за делото, што заповеда Господ преку Мојсеј да се направи, принесоа доброволен дар на Господ.

**Веселеил и Охолијав
зайочнуваат со работата**

³⁰ Тогаш им рече Мојсеј на синовите израилски: „Ете, Бог го повика по име Веселеил, син на Уриј, синот Оров, од племето Јудино.”

³¹ И го исполни со Божји Дух, со мудрост и со разум, со знаење и со секоја умешност;

³² да изработува планови, и да прави работи од злато, сребро и бакар;

³³ да реже камења, да реже и обработува дрво, и да прави сè какви уметнички работи;

³⁴ а вложи во неговото срце и во срцето на Охолијав, синот Ахисамахов, од племето Даново, и способност да можат да учат и други.

³⁵ Ги обдари со умешност да вршат сè каква работа (за светилиштето, работата), на ковач, уметник и везач на сина, пурпурна и црвена и ленена тканина и

23
39,1

25
28,3

27
25,2
1 Лет
29,6,8

28
25,6
29
25,1-7
36,3

31
2 Лет
2,8,15

34
31,6

36,1 ткајачи, кои прават секакви работи и
25,8
28,3 изработуваат уметнички планови.

2 И започнаа да работат Веселеил
25,2
31,2,6 и Охолијав и сите способни луѓе,
на кои Господ им беше дал мудрост и
3 знаење да разбираат и да работат
35,29 секакви работи, потребни за светилиш-
тето, сè како што беше заповедал
4 Господ.
1 Лет
29,14-18

5 И ги повика Мојсеј Веселеил и
2 Лет 24,14
2 Кор 8,2-3 Охолијав и сите мудри луѓе, на кои Бог
им дал разум во срцето, и сите, кои од
срце сакаа да се зафатат за дела што
треба да се свршат.

³ И тие ги зедоа од Мојсеј сите дарови
што ги беа принеле синовите израилски
за потребите на светилиштето за да се
работи. А тие ги примаа уште и прине-
суваните дарови од оние што носеа
секое утро.

⁴ Тогаш дојдоа сите вешти луѓе, што
вршеа работи за светилиштето, секој
според својата работа, кој каква што ра-
ботел,

⁵ па му рекоа на Мојсеј: „Народот
принесува повеќе отколку што е пот-
ребно за да се направи, она што запове-
да Господ.”

⁶ И Мојсеј разгласи во таборот, ве-
лејќи: „Ни маж ни жена да не принесу-
ва ништо повеќе како дар за светилиш-
тето.” И народот престана да принесу-
ва,

⁷ зашто имаше доста принесено за
секакви работи што требаше да се
направат, дури и преостануваше.

Скинијата

⁸ Тогаш сите вешти луѓе, кои се об-
врзаа да ја направат скинијата, пригот-
вија десет платништа од пресукан лен и
од сина, пурпурна и црвена волна и на
нив направија уметнички извезени
херувими.

⁹ Должината на секое платниште из-
несуваше дваесет и осум лакти, а шири-
ната четири лакти; сите платништа беа
со иста мерка.

¹⁰ И Веселеил ги состави петте плат-
ништа едно со друго, и другите пет
платништа ги состави едно со друго.

¹¹ И направи сини петлици по рабо-
вите на едното платниште, каде што ќе
се соединува со другото; такви направи
тој и на работ од последното платниш-
те, за да го соедини со другото.

¹² Педесет петлици направи на едното
платниште, каде што се соединува со
другото; петлиците беа една спрема
друга.

¹³ И направи педесет златни кукички
и со кукичките состави едно платниште
со друго. Така скинијата стана една
целина.

¹⁴ Потоа направи платништа од кози-
на за покривање на скинијата; единае-
сет такви платништа направи:

¹⁵ едно платниште беше долго триесет
лакти, а широко четири лакти; една
мерка беа сите единаесет платништа.

¹⁶ Па ги состави петте платништа
одделно, а шесте платништа одделно.

¹⁷ И направи педесет петлици по
работ од крајното платниште, каде што
се соединува со другото, и педесет
петлици направи по работ на другото
платниште, за да се соединува со друго-
то;

¹⁸ а направи и педесет кукички од
бакар, за да се состави покривот, та да
стане целина.

¹⁹ Потоа направи покрив за скинијата
од овнешки кожи, црвени, а над неа
друга – од сини кожи.

²⁰ И направи штици за скинијата од
дрвото шитим, што ќе стојат испра-
вени;

²¹ секоја штица од по десет лакти дол-
га, а лакот и половина широка;

²² секоја штица имаше по два клина,
еден спроти друг; така направи тој на
секоја штица од скинијата.

²³ А вакви штици за скинијата на-
прави дваесет за јужната страна:

²⁴ и направи четириесет подножја
сребрени за под дваесетте штици, по две
подножја под секоја штица за двата
клина нејзини, и по две подножја под
другата штица за двата нејзини клина.

²⁵ И за другата страна на скинијата,
спрема север, направи дваесет штици,

²⁶ и четириесет сребрени подножја:
две подножја под едната штица и две
подножја под другата штица.

13
36,18

18
36,13

ИСХОД

35 ^{39,38} А за задната страна на скинијата, ^{Мт 27,51} кон запад, направи шест диреци; ^{Лк 23,45} ^{Евр 9,3} **37** ^{27,16} ²⁹ тие беа составени одоздола и одозгора со една алка; така направи тој со обете страни на двата агла; **37,1** ³⁰ и така имаше осум птици и шеснаесет подножја сребрени, по две подножја под секоја птица. ^{30,6} ^{31,2} ^{39,35} ^{5 Мојс 10,3} **2** ^{37,11.26} ³¹ Потоа направи напречници од дрвото шитим: пет за птиците од едната страна на скинијата, ³² и пет напречници за птиците од другата страна на скинијата, и пет напречници за птиците од задната страна на скинијата. ³³ А направи и внатрешна напречница што ќе иде преку средината на птиците од едниот до другиот крај; ³⁴ диреците ги опкова со злато, а и алките, низ кои беа провлечени напречниците, ги направи од злато, па и напречниците ги опкова со злато. ³⁵ Потоа направи завеса од сина, пурпурна и црвена волна и од пресукан лен и на неа направи херувими, уметнички извезени; ³⁶ за неа направи и четири столба од дрвото шитим, и ги опкова со злато; и златни кукички за столбовите и им излеа четири подножја од сребро. ³⁷ Направи потоа завеса за влезот во скинијата од сина, пурпурна и црвена волна и од пресукан лен, уметничка изработка, ³⁸ и пет столбови за неа со кукичките нивни; врвовите на столбовите и нивните прстени ги обложи со злато, и направи пет подножја од бакар.

Ковче҃гој на завејој

37 И направи Веселеил од дрвото шитим ковчег, два и пол лакти долг, еден и пол лакот широк и лакот и пол висок;

² го опкова однатре и однадвор со чисто злато и му направи златен венец наоколу;

³ излеа за него четири алки од злато за четирите негови агли: две алки за едната негова страна, и две за другата;

⁴ направи лостови од дрвото шитим и ги опкова со злато;

⁵ и ги спровре лостовите низ алките од обете страни на ковчегот, за да може ковчегот да се носи.

⁶ Потоа направи капак од чисто злато: во должина – два и пол лакти; во ширина – лакот и половина.

⁷ Направи и два херувима од злато; ги направи исковани на двата краја од капакот;

⁸ едниот херувим на едниот крај, а другиот херувим на другиот крај; херувимите ги направи да се издаваат од обата краја на капакот.

⁹ И херувимите беа со раширени крилја, одозгора, и со крилјата свои го покриваа поклопецот – чистилиште, а со лицата свртени еден спрема друг, и насочени кон очисти́лиштето.

Трпезајѝа со ѝринесенијѝе ѝред Бо҃га лебови

¹⁰ Направи и трпеза од дрвото шитим, со должина од два лакти и ширина од лакот, а лакот и половина во височина.

¹¹ И ја опкова со чисто злато, и наоколу ѝ направи златен венец;

¹² потоа ѝ направи страници наоколу, колку дланка широки, а по страниците ѝ направи златен венец.

¹³ Излеа за неа четири алки од злато, и алките ги прицврсти на четирите агли при четирите нозе,

¹⁴ на страниците имаше алки, низ кои беа проврени лостови, за да може трпезата да се носи.

¹⁵ А лостовите ги направи од дрвото шитим, за носење на трпезата, и ги покри со злато.

¹⁶ Потоа направи садови од чисто злато, определени за трпезата: чинии, кадилници, чаши и црпи, со кои ќе се прелива.

Свеји.лникој со седум сѝебла

¹⁷ Направи и светилник од чисто злато, кован го направи: стеблата и гранките, чашките, јаболчињата и цветовите му излегуваа од него.

¹⁸ Шест гранки му излегуваа од страните: три гранки од едната страна на

6 26,34
31,7
Евр 9,5
7 41,18
9 Евр 9,5
10 Евр 9,2
11 37,2
14 37,27
17 Евр 9,2
Откр 1,12

22 светилникот, а три гранки на другата страна од светилникот;

23 три чашки како бадемов цвет со јаболче и цветови имаше на едната гранка, а три чашки како бадемов цвет со јаболче и цветови на другата гранка; така беше на сите шест гранки што излегуваа од светилникот.

25 А на самиот светилник имаше стебло со четири чашки како бадемов цвет со јаболчиња и цветови:

27 едно јаболче беше под двете гранки од него, и едно јаболче под другите две гранки од него; така и под третите две гранки од шест гранки што излегуваа од него.

28 Јаболчињата нивни и гранките нивни излегуваа од него; целиот беше искован од чисто злато.

29 И му направи седум кандилца, а и штипки и пепеларки од чисто злато;

24 од кикар чисто злато го направи со сиот негов прибор.

Жртвеник за кадење

25 И направи жртвеник за кадење од дрвото шитим: лакот долг и лакот широк, четириаголен, два лакти висок; и од него му излегуваа роговите;

26 па го опкова со чисто злато одозгора и страните наоколу, а и неговите рогови; му направи и златен венец наоколу;

27 и две алки од злато му направи под венецот на двата агли негови, ги направи од двете негови страни, за да се спроврат низ нив лостовите, за да може да се носи.

28 Лостовите ги направи од дрвото шитим, и ги опкова со злато.

29 И направи масло за свето помазание и мирисно кадиво, чисто, со вештини на мироварец.

Жртвеникот и бакарниот мијалник

38 И направи од дрвото шитим жртвеник за жртви сепаленици; пет лакти долг и пет лакти широк, четириаголен, три лакти висок;

2 а направи и рогови на неговите четири агли, така што роговите да

излегуваат од него, и го опкова со бакар.

3 И го направи сиот прибор за жртвеникот: котлите, лопатчињата, потириците, вилушките и кадилниците; сиот прибор го направи од бакар.

4 а на жртвеникот му направи решетка од бакар како мрежа, од дното па до средината, наоколу;

5 и излеа четири алки за четирите агли на решетката од бакар, за да се провлечат низ нив лостови за носење.

6 А лостовите ги направи од дрвото шитим и ги опкова со бакар.

7 Па ги провлече лостовите низ алките од обете страни на жртвеникот, за да може да се носи; од птици го направи, празен однатре.

8 Направи и мијалник од бакар и подножје од бакар со убави шарки, кои го красеа влезот на скинијата.

Завесиите на дворот

9 И двор направи од јужната страна, а завесите му беа од пресукан лен, по сто лакти долги;

10 дваесет столбови за нив, и дваесет подножја под нив од бакар; а кукичките за столбовите и обрачите нивни беа од сребро.

11 Така и од северната страна – завеси од сто лакти; столбови за нив дваесет и подножја под нив од бакар дваесет; а и кукичките за столбовите и обрачите нивни од сребро.

12 А од западната страна завеси од педесет лакти: десет столбови за нив, и подножја – десет; кукичките за столбовите и обрачите нивни од сребро;

13 и од источната страна, завеси од педесет лакти.

14 За едната страна на вратата завеси од петнаесет лакти, три столбови за нив и три подножја под нив;

15 и за другата страна завеси од петнаесет лакти, три столба за нив, и подножја под нив – три.

16 Сите завеси на дворот наоколу беа од пресукан лен,

17 а подножјата на столбовите – од бакар, кукичките за столбовите и обрачите на нив – од сребро; и врвовите

38,2

2 Лет 1,5

3

31,9

3 Цар 7,45

8

30,18

40,7

5 Мојс

23,17

1 Цар 2,

22-25

3 Цар

14,24

39,128,2
35,19.23
39,41**7**

Ис.Н. 4,7

8

3 Мојс 8,8

20 нивни беа со сребро обложени; и сите столбови на дворот беа со сребрени обрачи поврзани.

21 ^{4 Мојс 1,50.53 4,28.33 Дела 7,44} ¹⁸ А завесата на вратата од дворот – везена – од сина, пурпурна и црвена волна и од пресукан лен, долга дваесет

22 лакти, а во висина по целата ширина пет лакти, како и другите завеси во дворот;

23 ¹⁹ и четири столба за неа, и четири подножја под нив од бакар; кукичките

24 им беа од сребро, врвовите нивни посребрени, а и обрачите нивни беа од сребро.

26 ²⁰ Сите колчиња околу скинијата и дворот беа од бакар.

Изработкиите за скинијата

27 ²¹ Ете, тоа се изработките за скинијата на собранието, направени по заповедта на Мојсее од левитите, а под надзор на свештеникот Итамар, син на Арон.

22 А сè она како што му заповеда Господ на Мојсее, го направи Веселеил, син на Уриј, синот Оров, од племето Јудино.

23 И со него Охолијав, синот Ахисамахов, од племето Даново, резбар, вешт ткајач и везач на сина, пурпурна и црвена и ленена ткаенина.

24 Сето злато, што беше употребено за сиот прибор на светилиштето, злато, принесено на дар, беше дваесет и девет кикари и седумстотини и триесет шекели, свештени шекели;

25 а среброт преброено од дародавците – сто кикари и илјада седумстотини седумдесет и пет шекели, свештени шекели.

26 По половина шекел од човек, пресметано според свештениот шекел, од секој што доаѓа на пребројување, од дваесет години и нагоре, од шестотини и три илјади петстотини и педесет души.

27 Сто кикари сребро беа употребени за лиење на подножјата за светилиштето и подножјата за завесите; сто подножја од сто кикари, по кикар на подножје;

28 а од илјада седумстотини седумдесет и петте шекели тој направи кукич-

ки за столбовите и опков за врвовите нивни, а направи и обрачи за нив.

29 А од принесениот дар во бакар имаше седумдесет кикари, и две илјади и четиристотини шекели;

30 и од него ги направи тој подножјата за влезот во скинијата, и жртвеникот од бакар како и решетката од бакар за него, и сиот прибор за жртвеникот;

31 подножјата за целиот двор наоколу, подножјата за вратата на дворот, и сите колчиња за скинијата и сите колчиња за дворот наоколу.

Одежди за свештениците: ефодот

39 А од сина, пурпурна и црвена волна направија одежди за служба во светилиштето; му направија и свештени одежди на Арон, како што му беше заповедал Господ на Мојсее.

2 Направија ефод од злато, од сина, пурпурна и црвена волна и од пресукан лен;

3 исковаа листови од злато, и исекоа нишки, за да ги вткаат вешто меѓу сините, пурпурните, црвените и во ленените нишки;

4 му направија и нараменици што се врзуваат: тие се врзуваат со него на двата негови краја.

5 И појасот на ефодот, од неговата горна страна, беше ист како и тој: од злато, од сина, пурпурна и црвена волна и од пресукан лен, како што му беше заповедал Господ на Мојсее.

6 И изрезаа и камења од оникс, и ги обрабија со злато, и ги впишаа на нив имињата на синовите Израилеви, како што се прават печати;

7 па ги ставија на нарамениците од ефодот, за спомен на синовите Израилеви, како што му беше заповедал Господ на Мојсее.

Наградникој

8 Направија и наградник, вешто изработен, од иста материја како и ефодот: од злато, од сина, пурпурна и црвена волна и од пресукан лен;

9 тој беше: четириаголен, двоен, педа долг, и педа широк; двоен го направија наградникот.

14
Откр 21,12

¹⁰ И наредија на него четири реда камења: во првиот ред: рубин, топаз и смарагд;

¹¹ во вториот ред: антракс, сафир и елмаз;

¹² во третиот ред: опал, ахат и амелист;

¹³ во четвртиот ред: хризолит, оникс и јаспис; и тие беа опковани и обвиени во злато.

¹⁴ Камењата беа според бројот на имињата на синовите Израилеви: тие беа дванаесет, според бројот на нивните имиња, и на секој од нив беше изрежано како на печат по едно име, за дванаесетте племиња.

¹⁵ И направија за наградникот веришки виени, плетени од чисто злато;

¹⁶ направија и две копченца златни и две алчиња златни, и ги ставија двете алчиња на двата краја од наградникот;

¹⁷ па ги закачија двете златни веришки за двете алчиња на краевите од наградникот,

¹⁸ а другите два краја од двете веришки ги закачија за двете копченца и ги прицврстија на нарамниците од ефодот од предната страна.

¹⁹ Направија уште две златни алчиња, и ги ставија на двата краја од наградникот, на внатрешниот раб, свртен спрема ефодот:

²⁰ направија уште две златни алчиња, ги ставија на двата нарамника од ефодот, на неговиот преден крај одоздола, каде што се составува ефодот над појасот;

²¹ и така го врзаа наградникот со алчињата негови за алчињата од ефодот со сина врвка, плетена, за да стои одозгора над појасот од ефодот и да не се одделува наградникот од ефодот, како што му беше заповедал Господ на Мојсеј.

Другиите свештени одежди

²² А за ефодот направија и наметка, од сина ткаенина,

²³ и прорез по средината на наметката, како отвор на оклоп, а околу прорезот ширит пиен, за да не се реси.

²⁴ По полите на наметката одоздола направија топченца од сина, пурпурна и црвена волна и пресукан лен.

²⁵ А направија и свончиња од чисто злато, и ги закачија свончињата на полите од наметката наоколу, меѓу топчињата:

²⁶ свонче и топченце, свонче и топченце наоколу по полите на наметката, за служба, како што му беше заповедал Господ на Мојсеј.

²⁷ Потоа направија хитони од ткаен лен за Арон и за синовите негови;

²⁸ и кидар од лен и митра од лен, и долна облека од пресукан лен,

²⁹ и појас од пресукан лен од сина, пурпурна и црвена волна – везена работа, како што му беше заповедал Господ на Мојсеј.

³⁰ И направија плочка, дијадема на светоста, од чисто злато, и издлабија на неа писмо, како што се реже печат „Светиња Господова”.

³¹ И врзаа за неа сина врвка, за да се врзува на кидарот одозгора, како што му беше заповедал Господ на Мојсеј.

Предавање на завршениите работи на Мојсеј

³² И така се сврши целата работа околу скинијата. И направија синовите израилски сè како што му беше заповедал Господ на Мојсеј, така направија.

³³ И ја донесоа кај Мојсеј скинијата, покривката и сиот нејзин прибор: куките, штиците, лостовите, столбовите и подножјата.

³⁴ И покривката од црвени, овнешки кожи, и покривката од сини кожи и завесата за засолнување,

³⁵ ковчегот на заветот со лостовите, и очистиштето,

³⁶ трпезата со сите нејзини принадлежности, и лебот за принос,

³⁷ светилникот од чисто злато со неговите кандилца, кандилцата веќе наредени, и сиот прибор негов, и масло за светење,

³⁸ златниот жртвеник, и маслото за помазание, кадиво мирисно, и завесата за влезот во скинијата,

27
3 Мојс 6,5

28
28,4
3 Мојс 8,9

30
Зах 14,20

32
25,9

33
25,8-40
36,8-38

35
37,1

36
25,23-30
37,10-16

37
25,6.31-39

38
36,35
37,25-28

ИСХОД

39 ^{27,1-8} ^{30,18} ^{38,1-7} ³⁹ жртвеникот од бакар и решетката од бакар за него, лостовите негови и сите принадлежности негови, мијалникот и подножјето негово,

40 ^{27,9-19} ^{38,9-20} ⁴⁰ завесите за дворот, столбовите за нив и подножјата нивни, и завесата за влезот во дворот, јажињата и колчињата, и сите работи потребни за служба во скинијата.

41 ^{39,1} ⁴¹ Одеждите богослужбени за служење во светилиштето, свештениите одежди за свештеникот Арон и одеждите за синовите негови, за свештеничка служба.

42 ^{25,9} ⁴² Како што му беше заповедал Господ на Мојсеј, така ги направија синовите на Израил сите тие работи.

43 ^{35,10} ⁴ Мојс ^{6,23-27} ⁵ Мојс ^{21,5} ² Цар ^{6,18} ³ Цар ^{8,14,55} ² Лет ^{30,27} ⁴³ И ги погледа Мојсеј сите тие работи, и ете, тие ги беа направиле: како што беше заповедал Господ, така ги беа направиле. И ги благослови Мојсеј.

40,2 ^{12,2} ^{26,30} ³ Мојс ^{1,1} ⁴ Мојс ^{1,1} ^{Ис.Н.} ^{18,1} *Подигање и освештување на скинијата*

40 ^{26,33} И Господ му рече на Мојсеј вслејќи:

4 ^{25,23.31} „Во првиот ден од првиот месец подигни ја скинијата на собранието,

5 ^{30,1} ³ потоа постави го таму ковчегот на заветот и засолни го со завесата;

6 ^{27,1} ⁴ Цар ^{16,14} ² Лет ^{4,1} ⁴ внеси ја трпезата, и постави сè што треба да се намести на неа; внеси го и светилникот, а стави ги и кандилцата на него;

7 ^{30,18} ⁵ постави го златниот жртвеник за кадење пред ковчегот на заветот; и закачи завеса пред влезот во скинијата.

8 ^{27,9} ⁶ Постави го и жртвеникот за жртви сепаленици пред влезот во скинијата;

9 ^{30,26} ³ Мојс ^{8,10-13} ⁴ Мојс ^{7,1} ⁷ стави го мијалникот меѓу скинијата и жртвеникот, и налеј вода во него;

8 ⁸ огради го дворот наоколу, и закачи ја завесата на вратата од дворот;

9 ⁹ па земи масло за помазание, и помажи ја скинијата и сè што има во неа: и освети ја неа и сите принадлежности нејзини, па ќе биде света.

10 ¹⁰ Помажи го и жртвеникот за жртви сепаленици и сиот прибор негов, па освети го жртвеникот, и жртвеникот ќе стане пресвет.

11 ¹¹ Помажи го и мијалникот, и подножјето негово, и освети го.

¹² Потоа доведи го пред влезот од скинијата Арон и синовите негови и измиј ги со вода;

¹³ облечи го Арон во светите одежди и помажи го и освети го, за да Ми биде свештеник.

¹⁴ Доведи ги и синовите негови, и облечи ги во хитони,

¹⁵ и помажи ги, како што го помаза таткото нивни, за да Ми бидат свештеници; и помазанието нивно ќе ги освети за вечно свештенство во нивните поколенија.”

Мојсеј ја ѱоставува скинијата

¹⁶ И направи Мојсеј сè; како што му заповеда Господ, така направи.

¹⁷ Во првиот месец од втората година, во првиот ден во месецот се подигна скинијата.

¹⁸ Мојсеј ја подигна скинијата: ги постави подножјата нејзини, ги исправи штиците, ги постави напречниците, и ги исправи столбовите;

¹⁹ па ги распна платништата над скинијата, а над нив го ставија покривот одозгора, како што му беше заповедал Господ на Мојсеј.

²⁰ И, откако го зеде откровението, го стави во ковчегот, и стави ногалки под ковчегот, па го стави очистилиштето одозгора над ковчегот.

²¹ Потоа го внесе ковчегот во скинијата, и ја закачи завесата, та го засолни ковчегот на заветот, како што му беше заповедал Господ на Мојсеј.

²² И ја постави трпезата во скинијата на собранието од северната страна на скинијата, пред завесата;

²³ потоа постави на неа лебови за принос пред Господ, како што му беше заповедал Господ на Мојсеј.

²⁴ Го намести светилникот во скинијата, спрема трпезата, од јужната страна на скинијата,

²⁵ а ги постави и кандилцата пред Господ, како што му беше заповедал Господ на Мојсеј.

²⁶ Го постави златниот жртвеник во скинијата, пред завесата,

²⁷ и стави на него да гори мирисно кадиво, како што му беше заповедал Господ на Мојсеј.

12
29,4-8
30,19

13
28,41
3 Мојс 8,12

14
28,40
3 Мојс 10,5

15
29,9

16
1 Мојс 6,22

17
4 Мојс 1,1

18
36,20-34
2 Лет 1,3

19
36,19

20
16,34
25,17-22
26,34
31,7
Евр 9,4

21
26,33

22
25,23

23
25,30
3 Мојс 24,5-8

24
25,31

25
37,23

26
30,1

28 ²⁸ Ја закачи завесата пред влезот во скинијата;

29 ²⁹ потоа го постави и жртвеникот за жртви сепаленици при влезот во скинијата, и принесе на него жртва сепаленица, и лебен принос, како што му беше

30 ³⁰ заповедал Господ на Мојсеј.

31 ³¹ Го намести и мијалникот меѓу скинијата и жртвеникот, и наlea во него вода за миење;

32 ³² и од него Мојсеј и Арон и синовите негови си ги миеја рацете свои и нозете свои;

33 ³³ а ги миеја кога влегуваа во скинијата на собранието и кога пристапуваа кон жртвеникот (да служат), како што му беше заповедал Господ на Мојсеј.

³³ Го огради и дворот околу скинијата и жртвеникот, и ја стави завесата на влезната врата од дворот. Така ја доврши Мојсеј сета работа.

Славата Господова ја исполнува скинијата

³⁴ Тогаш облак ја покри скинијата на собранието и се исполни скинијата со слава Господова;

³⁵ и Мојсеј не можеше да влезе во скинијата, зашто облакот го засенуваше, и славата Господова ја исполнуваше скинијата.

³⁶ И секогаш кога се креваше облакот од скинијата, тогаш синовите израилски поагаа на пат;

³⁷ а кога не се креваше облакот, тогаш ни тие не поагаа сè до денот, кога ќе се кренеше,

³⁸ зашто облакот Господов стоеше над скинијата дење, а ноќе во облакот се појавуваше оган пред очите на целиот дом Израилев, при сите нивни патувања.

34

16,7,10
19,16
24,15-16
25,8-22
3 Мојс 16,2
4 Мојс
9,15-23
3 Цар 8,
10-13
Ис 6,3-4
Ез 10,4
43,1-5
2 Лет
5,1,13
6,2
Јн 1,14
Откр 15,8

35

16,10
3 Цар 8,11
Ис 6,1
2 Лет 5,
13-14
7,2

36

13,21-22
4 Мојс
9,15-23

38

13,21
Пс 77,14
104,39
Неем 9,19
1 Кор 10,1

ЛЕВИТ

(ТРЕТА КНИГА МОЈСЕЕВА)

Вовед

Уишће во ѓрвиоит сѣих од книѣа Левиѣ библискиоѣ писател ни сооѣишћува како Боѣ ѣо ѣовикува Мојсеј од скинијата на собраниеѣо. И наѣаму, низ ѣек-сѣоѣ на целата книѣа, Боѣ му сооѣишћува на Мојсеј ѣодем број закони и наред-би за народео на Израил, со веѣување дека секој, кој ќе ѣи извршува „жив ќе биде“ (3 Мојс. 18,5; Рим. 10,5). Со еден збор, Боѣ им објаснува на Евреѣѣ како да ѣи надминаѣ ѣрчкиѣ во оѣишћенеѣо со Неѣо. За да биде скинијата нав-исѣина месѣо за „средби“, ѣоѣребно е оние ишћо ѣи ѣринесуваѣѣ жрѣвѣѣ, ѣоа да ѣо ѣраваѣ сѣоред законѣѣ (1-7); свешћенициѣ да бидат ѣочишћувани и да имаѣѣ досѣоинсѣвено однесување (8-10), но исѣо ѣака и секој член на оѣишћесѣивоѣо. Колку ишћо е ѣоа возможно, да се избеѣнува ѣелесната нечисѣо-ѣа (11-16), како и моралниѣ и релиѣиозни засѣранувања (17-27). Боѣ на свешћос-ѣа, Боѣ на живоѣоѣ, Боѣ на ѣубовѣа, сака Неѣовиоѣ народ да се доблѣжи до Неѣоваѣа свешћосѣ (19,2), за да може и ѣој самиоѣ да сѣане носѣѣел на живоѣ и ѣубов. Имено, во ѣаа смисла Тој им ја дава на Израилциѣ онаа заѣовед, чиј основен каракѣтер се ѣоѣенцира и од самиоѣ Сѣасѣѣел Исус Хрисѣѣос: „Сакај ѣо блѣжниоѣ свој како самиоѣ себе“ (19,18; Мѣѣ. 22,39).

Овие закони, кои честѣо му изѣледаѣѣ необични на современиоѣ чиѣѣател, ѣреѣсѣавуваѣѣ вечно ѣоѣсеѣување за верниѣе дека оѣишћенеѣо со Боѣа е живоѣина ѣоѣреба за човекоѣ.

ЗАКОН ЗА ЖРТВИТЕ

1,1-17

Жрѣва сѣаленица

1 И го повика Господ Мојсеја, и му рече од скинијата на собраниеѣо, велејќи:
2 „Соопшти им на синовите израилски, и кажи им: кога некој од вас сака да Му принесе жртва на Господ од добитокот: од крупниот и од ситниот добиток принесувајте жртва.
3 Ако принесува жртва сепаленица од крупен добиток, нека принесе машко, здраво; нека ја доведе пред влезот од скинијата на собраниеѣо, за да придобие милост пред Господ.
4 И нека ја стави раката своја врз главата на жртвата, и ќе придобие милост за очистување;
5 нека се заколе теле пред Господ, а синовите Аронови, свешћениците, нека принесат крв, и со неа нека го попрскаат жртвеникот, што е пред влезот од скинијата на собраниеѣо, од сите страни;

6 потоа жртвата сепаленица нека се одере и нека се исече на делови.

7 А синовите Аронови, свешћениците, нека запалат оган на жртвеникот, и нека стават дрва на огнот.

8 Па потоа синовите Аронови, свешћениците, нека ги наредат деловите, главата и лојот врз дрвата на огнот, што е на жртвеникот.

9 А внатрешнината и нозете нека се измијат со вода; свешћеникот нека го изгори сето тоа на жртвеникот; тоа е жртва сепаленица, жртва огнена, со благопријатен мирис пред Господ.

10 А ако принесува жртва сепаленица од ситниот добиток, од овци или од кози, нека принесе машко – здраво, без мана (и нека ја положи раката над неговата глава).

11 Да се заколе на северната страна од жртвеникот пред Господ, а синовите Аронови, свешћениците, нека го по-

6

2 Мојс
29,17

7

1 Мојс 22,9

8

2 Мојс
29,13

9

2 Мојс
29,18

10

1 Мојс 22,7
2 Мојс 12,5

11

2 Мојс
29,11.20

- 13** прскаат жртвеникот со крвта од сите страни.
2 Мојс 29,17
5 Мојс 12,27
- 14** И нека се расече на делови, а свештеникот нека ги стави, со главата и лојот, свештеникот нека ги стави врз дрвата, што се на огнот врз жртвеникот;
1 Мојс 15,9
Лк 2,24
- 16** ¹³ а внатрешнината и нозете свештеникот нека ги измие со вода и сето тоа нека го донесе и нека го изгори на жртвеникот; тоа е жртва – сепаленица, жртва огнена со благопријатен мирис пред Господ.
4 Мојс 4,13
- 17** ¹⁴ Ако Му принесува на Господ жртва сепаленица од птиците, тогаш нека принесе грлица или млад гулаб;
1 Мојс 15,10
- 2,1** ¹⁵ свештеникот нека ја принесе на жртвеникот, и извивајќи ѝ ја главата, нека ја откине и нека ја изгори на жртвеникот, крвта да ја исцеди во подножјето на жртвеникот;
6,7-11
2 Мојс 29,2
4 Мојс 15,1-16
28,5
Ис 42,23
Неем 13,9
- 2** ¹⁶ нека ѝ ги извади гушата и перјата и нека ги фрли до жртвеникот од источната страна, каде што е пепелта,
4 Мојс 5,26
- 4** ¹⁷ па нека ја прекрши меѓу крилјата, но да не ги разделува од неа; и свештеникот потоа нека ја постави на жртвеникот, врз дрвјата што се на огнот; тоа е принос жртва, жртва огнена со благопријатен мирис пред Господ.”

Лебен ѝринос

2 „Ако некој сака да Му принесе на Господ лебна жртва, нека принесе пченично брашно, и нека го прелие со масло, па на него нека стави темјан;

² нека ја донесе кај синовите Аронови, свештениците, а свештеникот да земе полна рака од брашното сосе масло и со сиот темјан, па нека ја изгори свештеникот на жртвеникот за спомен; тоа е жртва со пријатен мирис на Господ,

³ а она што ќе остане од лебната жртва, нека биде за Арон и за неговите синови: тоа е најголема светиња меѓу жртвите на Господ.

⁴ Ако, пак, се принесува како жртва лебен принос печен во печка, тоа нека бидат бесквасни лебови, замесени со масло, и бесквасни питки, намачкани со масло.

⁵ Ако ти е жртвата дар печен во тава, нека биде од пченично брашно, замесено со масло, без квас;

⁶ раскриши ја на парчиња и полеј ја со масло: тоа е лебен принос.

⁷ Ако ти е лебниот принос жртва печена во подница, таа треба да биде направена од пченично брашно со масло.

⁸ И принеси ја жртвата, што си ја приготвил од тоа, на Господ: претстави ја пред свештеникот, а тој нека ја положи на жртвеникот;

⁹ и свештеникот нека земе дел од таа жртва за спомен и нека ја изгори на жртвеникот: тоа е жртва со благопријатен мирис пред Господ;

¹⁰ остатокот, пак, од лебниот принос нека биде за Арон и синовите негови; тоа е најголема светиња меѓу жртвите на Господ.

¹¹ Ниеден лебен принос, што Му го принесувате на Господ, не правете го со квас, зашто ни квас ниту мед не треба да се принесува како жртва на Господ.

¹² Принесувајте Му ги нив на Господ како првини од плодовите; но на жртвеникот да не се полагаат како пријатен мирис пред Господ.

¹³ Секој лебен принос со сол засоли го, и не оставај ја својата жртва на заветот на твојот Бог без сол: при секоја твоја жртва принеси сол.

¹⁴ Ако Му принесуваш на Господ лебен принос од првите житни плодови, принесувај ја како дар од своите први плодови во зрна од исчукани пресни класја, исушени на оган,

¹⁵ полеј ги со масло и стави врз нив темјан: тоа е лебен принос,

¹⁶ а свештеникот да изгори дел од зрната и маслото со сиот темјан за спомен: тоа е жртва на Господ.”

Жртва за мир

3 „Но, кога некој принесува жртва за мир, а ја принесува од крупниот добиток, било машко или женско, нека ја принесе пред Господ без недостаток;

² и нека ја стави раката своја врз главата на жртвата, и нека ја заколе при влезот во скинијата на собранието, а свештениците, синовите Аронови, нека

5
Ез 4,3

9
1 Мојс 8,21

10
Езд 2,63

11
6,9-10
2 Мојс 23,18

12
2 Мојс 34,22

13
4 Мојс 18,19
Ез 43,24
Мк 9,49-50

14
5 Мојс 26,1-10
4 Цар 4,42

16
4 Мојс 4,16

3,1-17
7,11-21
19,5-8

1
2 Мојс 12,5
32,6

2
2 Мојс 24,6
29,15,20
40,2

ЛЕВИТ

- 3** го попрскаат со крвта жртвеникот од сите страни.
9,18-21
2 Мојс 29,13
- 5** на Господ принос – лојот што ја обвива внатрешнината и сиот лој по внатрешнината.
4 Мојс 28,3-10
- 6** ⁴ И обата бубрега и лојот што е на нив и на слабините, и кошулката што е на црниот дроб: нека ја извади со бубрезите;
4 Мојс 15,3,8
- 9** ⁵ синовите Аронови нека го изгорат тоа на жртвеникот заедно со жртвата сепаленица, што е врз дрвата, на огнот. Тоа е жртва со благопријатен мирис пред Господ.
Ис 34,6
Ез 39,19
- 11**
4 Мојс 28,2
- 13** ⁶ Ако, пак, Му принесува на Господ жртва за мир од ситниот добиток, машко или женско, нека принесе таква што е без недостаток.
2 Мојс 24,6
- ⁷ Ако јагне принесува како своја жртва, нека го приведе пред Господ;
- ⁸ и нека ја стави раката своја врз главата на својата жртва, и нека ја заколе пред вратата од скинијата на собранието, а синовите Аронови нека го попрскаат жртвеникот со крвта нејзина наоколу.
- ⁹ Потоа од жртвата за мир нека го принесе како жртва на Господ и лојот, целата опашка до грбот, сиот лој што ја обвива внатрешнината и сета маст во внатрешнината,
- ¹⁰ и обата бубрега и лојот што е на нив и на слабините, и кошулката околу црниот дроб: сето тоа заедно со бубрезите нека го оддели;
- ¹¹ свештеникот нека го изгори тоа на жртвеникот; тоа е храна на огнот – принос на Господ.
- ¹² Ако, пак, принесува жртва на Господ од козите, нека ја претстави пред Господ,
- ¹³ и нека ја стави раката своја врз главата нејзина, па нека ја заколе пред скинијата на собранието, а синовите Аронови нека го попрскаат со крвта жртвеникот од сите страни.
- ¹⁴ Од неа нека Му го принесе на Господ како принос и лојот, што ја обвива утробата и сиот лој во неа,
- ¹⁵ и обата бубрега, и сиот лој што е околу нив, што е по слабините, и ко-

шулката на црниот дроб: сето тоа заедно со бубрезите нека го оддели.

¹⁶ А свештеникот нека го изгори врз жртвеникот; тоа е храна на огнот – благопријатен мирис на Господ; сиот лој е за Господ.

¹⁷ Тоа нека е вечен закон за сите ваши поколенија, во сите ваши живеалишта: никаков лој и никаква крв да не јадете.”

Жрѝва за ѝрвосвешѝеник

4 И уште му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

² „Кажи им на синовите израилски: ако некој згреши пред Господ не сакајќи, против која и да било заповед Господова и изврши нешто, што не треба да прави, –

³ ако помазаниот свештеник згрешил и го обвинил народот, тоа за гревот свој, што го направил, нека Му принесе на Господ за гревот од крупниот добиток – теле без недостаток,

⁴ па откако ќе го доведе телето пред влезот од скинијата на собранието пред Господ, нека ја положи раката своја врз главата на телето и да го заколе телето пред Господ.

⁵ А помазаниот свештеник кој е совршено посветен нека земе од крвта од телето, и нека ја внесе во скинијата на собранието.

⁶ И свештеникот нека го наквиши прстот свој во крвта, и со крвта седумпати нека попрска пред Господ спрема завесата на светилиштето.

⁷ А потоа свештеникот со таа крв нека ги помаже роговите на жртвеникот, на кој се кади со благопријатен мирис пред Господ, Кој е во скинијата на собранието, а остатокот од крвта на телето нека го излее во подножјето на жртвеникот за жртви сепаленици, кој е при влезот од скинијата на собранието.

⁸ И нека го извади сиот лој од телето за грев, лојот што ја покрива утробата и сиот лој што е на утробата;

⁹ и обата бубрега, и лојот што е на нив и на слабините, и кошулката на црниот дроб со бубрезите нека ги извади,

¹⁰ онака како што се вади тоа од теле за жртва за мир; и нека ги изгори

161 Мојс 4,4
1 Цар 2,16**17**7,26
17,10-14
19,26
1 Мојс 9,4
5 Мојс 12,16-23
15,23**4,1-35**6,17-22
4 Мојс 15,22-29**2**Ис.Н.
20,3,9
Евр 9,7**3**1 Мојс 12,5
2 Мојс 28,41
30,10
Ез 43,19,23
Пс 65,15
Евр 9,13-14**4**

4 Мојс 8,12

62 Мојс 25,8
26,31-35**7**2 Мојс 27,2
29,12
30,1-10**10**2 Мојс 29,13
32,6

11 свештеникот на жртвеникот за жртви сепаленици.

2 Мојс 29,14
4 Мојс 19,5

12 главата и со крајниците, утробата и нечистотијата,

4 Мојс 19,9
Евр 13,11

17 целото теле нека го изнесат надвор од логорот на чисто место, каде што се истура пепелта, и нека го изгорат со оган на дрва; на местото, каде што се истура пепелта, нека се изгори.

18
2 Лет 29,22

20 *Жрџва за целата заедница*

2 Мојс 29,36
32,30
Рим 3,25
Евр 10, 10-12

13 А ако целата заедница на синовите израилски згреши, не сакајќи, а тоа се сокрие од собирот, па направат нешто што Господ забранил да се прави, и бидат виновни;

21 **14** кога ќе се узнае гревот нивни, во што згрешиле, тогаш заедницата нека принесе здраво теле како жртва за гревот, и нека го доведат пред скинијата на собранието.

15 А старешините на заедницата нека положат раце врз главата на телото пред Господ, и да го заколат телото пред Господ.

16 А помазаниот свештеник нека внесе крв од телото во скинијата на собранието.

17 Потоа нека го натопа свештеникот прстот свој во крвта, и седумпати нека попрска пред Господ пред завесата на светилиштето,

18 а од таа крв нека стави и на роговите од жртвеникот за кадење што е пред Господ во скинијата на собранието, додека сета друга крв нека ја излее во подножјето на жртвеникот за приноси, што е кај влезот од скинијата на собранието.

19 Сиот, пак, лој, откако ќе го извади од него, нека го изгори на жртвеникот.

20 И со тоа теле да направи онака како што прави со телото за грев – така нека направи со него; и така свештеникот ќе ги очисти, и гревот ќе им се прости.

21 А телото цело нека го изнесат од логорот, и нека го изгорат како и првото теле; тоа е жртва за гревот на целиот народ.

Жрџва за главата

22 Ако згреши главатар и направи, не сакајќи, нешто што Господ Бог забранил да се прави, виновен ќе биде.

23 А кога ќе узнае во себеси за гревот свој што го направил, тогаш нека принесе за жртва козел, без недостаток.

24 И нека ја стави раката своја врз главата на козелот и нека го заколе на она место, каде што се колат жртвите сепаленици пред Господ; тоа е жртва за грев.

25 И нека земе свештеникот крв од жртвата за грев и со прстот свој нека ги намачка роговите на жртвеникот за сепаленици; а сета друга крв негова нека ја излее во подножјето на жртвеникот за сепаленици.

26 А сиот лој нека го изгори на жртвеникот како и лојот од жртвата за мир; и така ќе го очисти свештеникот од гревот негов, и ќе му се прости.

Жрџва за обичен пријадник на заедницата

27 И ако некој од народот згреши и не сакајќи направи нешто што Господ забранил да се прави, виновен е.

28 Кога ќе узнае, пак, за гревот свој што го направил, тогаш нека принесе дар свој – коза од козите свои, без недостаток, поради гревот што го направил;

29 и нека ја стави раката своја врз главата од жртвата за грев, и нека се заколе козата како жртва за грев на местото, каде што се колат жртвите сепаленици.

30 Потоа нека земе свештеникот крв од неа на прстот свој и нека ги помаже роговите на жртвеникот за сепаленици; а сета друга крв нека ја излее во подножјето на жртвеникот.

31 И сиот лој од неа нека го извади како што се вади лојот од жртвата за мир, и нека го изгори свештеникот на жртвеникот за пријатен мирис пред Господ; и така ќе го очисти свештеникот, па ќе му биде простено.

32 Ако принесува жртва за грев јагне, нека донесе женско и без недостаток.

25
Ез 42,20,22

26
2 Мојс 32,30

27
4 Мојс 15,27-28

28
Ез 40,39
44,27

29
1 Мојс 8,20

31
1 Мојс 8,21

32
2 Мојс 29,38

ЛЕВИТ

5,1 ^{Изреки 29,24} ^{11,1-47} ^{4 Мојс 19,22} ^{5 Мојс 14,8} ^{Ис 6,5} ^{Ез 36,17} ^{Агеј 2,13} ² ³³ И нека ја стави раката своја врз главата од жртвата за грев, па нека ја заколе поради гревот на она место, каде што се колат жртвите сепаленици.

³⁴ И свештеникот нека земе крв од жртвата за грев и со прстот свој со неа нека ги намачка роговите на жртвеникот, на кој се гори жртвата; а сета друга крв нека ја излее во подножјето на жртвеникот за сепаленици.

³⁵ И сиот лој нека го извади, како што се вади лојот од јagne за жртва за мир; и нека го изгори свештеникот врз жртвеникот како жртва Господова; и така свештеникот ќе го очисти од гревот негов, што го направил, и ќе му се прости.”

⁴ ^{4 Мојс 30,6,8} ⁵ ^{4 Мојс 5,7} ^{Ис.Н. 7,19} ^{3 Цар 8,47} ⁶ ^{2 Мојс 32,30} ⁷ ^{1 Мојс 15,9} ^{4 Мојс 6,10} ^{Лк 2,24}

Некои конкретни примери

5 „Ако некој згреши со тоа што слушнал клетва и така станал сведок, или видел или знаел, па не кажал, тој го носи својот грев.

² Или, ако некој се допре до нешто нечисто, или до труп на нечисто диво животно, или до труп на нечист добиток, или до умрена нечиста влечуга, без да знае за тоа, тој е нечист и виновен;

³ или ако се допре до некоја нечистотија човечка, која било нечистотија негова, со која се осквернува, и не знаел за тоа, но потоа дознае – виновен е.

⁴ А ако некој неразумно се заколне со устата своја дека ќе направи нешто лошо, или добро, а за која и да било работа, како што го прават тоа луѓето без размислување, а не е свесен за тоа, но потоа кога дознае, виновен ќе биде.

⁵ Кога, пак, некој е виновен за некоја од овие работи и ќе го признае гревот свој,

⁶ нека Му принесе на Господ за гревот, што го направил – женско од ситниот добиток: овца или коза од стадото свое за гревот; и свештеникот ќе го ослободи од гревот негов.

Жртва за сиромашни

⁷ Ако не може да принесе овца, тогаш нека Му принесе на Господ за гревот свој: две грлици или две гулапчиња –

едно како жртва за грев, а другото како жртва сепаленица.

⁸ Нека му ги донесе на свештеникот, а тој нека го претстави прво она што е за грев, и нека му го прекрши вратот, но главата да не ја откинува.

⁹ И со крвта од жртвата за грев нека го попрска сидот на жртвеникот; а крвта што ќе остане, нека ја исцеди во подножјето на жртвеникот, бидејќи е тоа жртва за грев.

¹⁰ А од другото нека направи жртва сепаленица, како што треба; и така свештеникот ќе го ослободи од гревот негов, што го направил, и ќе му биде простено.

¹¹ А ако не може да принесе ни две грлици или гулапчиња поради тоа што згрешил, тогаш нека принесе една десетина ефа пченично брашно како жртва за грев, и нека не додава кон неа масло, ниту да става темјан, зашто жртвата е за грев.

¹² И кога ќе го донесе кај свештеникот, свештеникот нека земе полн грст од него за спомен, и нека го изгори на жртвеникот како жртва на Господ, бидејќи е жртва за грев.

¹³ И така ќе го ослободи свештеникот од гревот негов, со кој згрешил во нешто од ова, и ќе му биде простено; а остатокот ќе биде за свештеникот како принос од пченично брашно.”

Жртва за ѝресџај

¹⁴ Пак му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

¹⁵ „Ако некој направи престап, па згреши не сакајќи во работите посветени на Господ, нека Му принесе дар на Господ за престапот свој овен без недостаток од стадото, по твоја проценка, со определена вредност во сребрени шекели, според свештениот шекел, како жртва за престап.

¹⁶ И така, колку згрешил спрема сватата работа, толку нека надомести; и на тоа нека додаде уште една петина, и нека му го даде на свештеникот; а свештеникот ќе се помоли над принесениот овен за престапот, и ќе му се прости.

9
2 Мојс 24,6

10
2 Мојс 32,30

11
1 Мојс 15,9
2 Мојс 16,36

13
2 Мојс 32,30

15
7,1-6
2 Мојс 29,3
4 Мојс 5,5-8
1 Цар 6,3
Ис 53,10
Езд 10,19

16
4 Цар 12,16

6,2 ¹⁷ Кој згреши и направи нешто што Господ забранил да се прави, и ако не знаел, сепак е виновен и го носи својот грев.

¹⁸ Нека му доведе на свештеникот како жртва за престап здрав овен од стадото, според твоја проценка, а свештеникот нека се помоли за престапот, што го направил поради незнаење, и ќе му се прости.

3 ¹⁹ Тоа е жртва за престап: виновен е пред Господ.”

4 ¹⁹ Тоа е жртва за престап: виновен е пред Господ.”

5 ⁶ Пак му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

² „Ако некој згреши и направи престап против заповедите на Господ и го откаже на ближниот свој она, што му го дал на чување, или од него украдено, или пак, го измами својот близок,

7 ³ или нашол нешто загубено и тоа го одрече, или лажно се заколне за која и

да било работа, како што луѓето обично прават и со тоа грешат,

⁴ па кога така згреши и направи престап, тој треба да го врати она што го украде, или сосила го присвоил, или повереното што му било дадено на чување, или што го нашол како загубено.

⁵ За секоја работа, за која се заколнал криво, нека го врати она истото, и на тоа нека му додаде уште една петина на оној чие е; тоа да му го даде во оној ден кога ќе ја принесува жртвата за вина.

⁶ А за својата вина нека Му принесе на Господ кај свештеникот овен од стадото свое, здрав, според твоја проценка;

⁷ и свештеникот ќе го направи чист пред Господ, и ќе му се прости секоја работа, со која згрешил или направил престап.”

14

2,1-16
4 Мојс 6,15
15,4
28,13

16

2 Мојс 27,9
4 Мојс 28,10
Ез 44,29

17

2 Мојс 29,28
40,10
4 Мојс 5,9

18

1 Мојс 9,12
2 Мојс 30,29
4 Мојс 18,9-10

ПРОПИСИ ЗА СВЕШТЕНИЦИТЕ

Жртва сепаленица

11 ⁸ И пак му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

12 ⁹ „Заповедај му на Арон и на синовите негови, и кажи им: ова е законот за жртви сепаленици – жртвата сепаленица нека гори врз жртвеникот цела ноќ до изутрина; и огнот нека гори на жртвеникот (и да не се гасне).

¹⁰ Свештеникот нека ја облече ленената одежда, а и ленената долна облека нека ја облече на телото свое, па потоа нека ја собере пепелта од жртвата што огнот ја изгорел и нека ја стави покрај жртвеникот.

^{11A} откако ќе ги соблече одеждите свои и облече други, нека ја изнесе пепелта надвор од логорот на чисто место.

¹² А огнот што е на жртвеникот, нека гори на него, да не се гасне. Свештеникот нека потпалува врз него дрва секое утро, и нека ја поставува на него жртвата сепаленица, нека го гори на него лојот од жртвата за мир.

¹³ Огнот да гори постојано на жртвеникот, нека не се гасне.

Лебен ѝринос

¹⁴ Ова е законот за лебниот принос, што ќе го принесуваат синовите Аронови пред Господ при жртвеникот.

¹⁵ Свештеникот нека земе грст од лебниот принос и од пченичното брашно и од маслото и сиот темјан, што е врз жртвата, и нека го изгори тоа на жртвеникот како спомен за благопријатен мирис пред Господ.

¹⁶ А она што ќе преостане од неа, му припаѓа за јадење на Арон и на синовите негови; нека го јадат пресно, на свето место; во дворот од скинијата на собранието нека го јадат.

¹⁷ Да не се пече со квас: тоа е дел што им го давам како дар од приносите Господови; тоа е најголема светиња како жртвата за грев и жртвата за вина.

¹⁸ Секое машко меѓу синовите Аронови нека јаде од неа. Тоа е вечен дел за потомството нивно од приносите на

ЛЕВИТ

20 Господ; секој, што ќе се допре до него, ќе биде осветен.”

8,1-36
2 Мојс
28,41
30,10

¹⁹ И уште му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

26 ²⁰ „Тоа е дарот од Арон и синовите негови што ќе Му го принесуваат на Господ во оној ден кога ќе биде по-

27 ²¹ мазан: една десетина од ефа пченично брашно како постојана жртва, половина

Ареј 2,11-12

30 ²² за наутро, а другата половина за на-вечер.

4,5,16

²¹ Жртвата треба да се приготвува во тава, со масло; натоена во масло и на парчиња принесувај ја, онака како што се дели на парчиња лебниот принос; принесувај ја како благопријатен мирис пред Господ.

²² И свештеникот меѓу синовите негови, што ќе биде помазан по него, нека го прави тоа; тоа е вечен закон на Господ. Сета жртва треба да се изгори.

²³ И секој свештенички лебен принос треба целиот да се гори, и да не се јаде.”

Жртва поради грев

²⁴ И пак му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

²⁵ „Кажи му на Арон и на синовите негови, и речи им: ова е закон за жртвата поради грев – на местото каде што се коле жртвата сепаленица, на тоа место нека се коле и жртвата за грев пред Господ, бидејќи тоа е најголема светиња.

²⁶ Свештеникот што ќе ја принесува, нека јаде; на свето место нека ја јаде, во дворот од скинијата на собранието.

²⁷ Сè што ќе се допре до месото нејзино ќе се освети; а ако некој ја испреска облеката своја со крвта нејзина, оној дел што ќе биде испрескан нека го испере на свето место.

²⁸ И садот земјен, во кој се варела, нека се скриши; ако е, пак, готвена во бакарен сад, нека се истрие и со вода нека се измие.

²⁹ Секое машко од свештенички род нека го јаде тоа; тоа е најголема светиња (Господова).

³⁰ А секоја жртва за грев, од која се внесува крв во скинијата на собранието,

за да се изврши очистување во свети-лиштето, да не се јаде; таа треба да се изгори.”

Жртва за ѝресџај

7 „Ова е законот за жртвата поради вина – тоа е најголема светиња.

² На она место, на кое се коле жртвата сепаленица, на тоа место нека се коле и жртвата за вина; а со крвта да се попреска жртвеникот од сите страни.

³ А сиот лој нејзин да се принесе; опашката и лојот што ја покрива утробата,

⁴ и двата бубрега, и лојот што е на нив и на слабините, и кошулката на прниот дроб нека ги извади заедно со бубрежите,

⁵ нека ги изгори свештеникот врз жртвеникот како жртва за Господ; тоа е жртва поради вина.

⁶ Секое машко од свештеничкиот род нека ја јаде; на свето место да се јаде; тоа е најголема светиња.

⁷ Жртвата за вина е како жртвата за престап, еден закон е и за двете; таа му припаѓа на свештеникот, кој ослободува од гревот со помош на неа.

Тоа што осџанува на свештеникот

⁸ А кога свештеникот принесува нечија жртва сепаленица, кожата од жртвата што ја принесува негова нека биде.

⁹ И секој лебен принос печен во печка или приготвен во подница или во тава, му припаѓа на оној свештеник што го принесува.

¹⁰ А секој лебен принос приготвен со масло или без масло, им припаѓа на сите Аронови синови, подеднакво.

Жртва за мир

¹¹ Тоа е закон за жртвата за мир, што Му се принесува на Господ.

¹² Кога некој ја принесува од благодарност, заедно со жртвата треба да принесат и бесквасни лебови, замесени со масло, и бесквасни питки намачкани со масло, како и пченично брашно измешано со масло и лебови, месени со масло.

7,1

5,14-26
Ез 40,39

3

2 Мојс
29,13

5

2 Мојс
29,13

6

6,22
Ез 42,13
1 Кор 10,18

7

2 Мојс
30,10
4 Мојс 5,8
1 Кор 9,13

10

Ез 44,29

12

22,29
Ер 17,26
33,11
2 Лет 29,31

13 Освен питки, да принесува жртва и леб месен со квас, како жртвата за мир од благодарност.

14 И од сето она што се принесува, нека принесува едно како жртва што се вознесува пред Господ; тоа нека му припаѓа на оној свештеник што по-

16 прскува со крвта на жртвата за мир.

15 А месото на жртвата за мир од благодарност нека биде негово и нека се изеде во оној ден кога се принесува; нека не се остава ништо до изутрината.

16 Ако се принесува жртва поради завет или од усрдност, таа нека се јаде во истиот ден, а ако остане нешто, нека се изеде другиот ден.

17 Ако нешто од месото на таа жртва остане третиот ден, тогаш нека се изгори со оган.

18 Ако некој на третиот ден јаде од месото на жртвата за мир, таа нема да му биде примена, бидејќи тоа е осквернување; и секој што ќе јаде од неа, ќе згреша.

19 Ако тоа месо се допре до нешто нечисто, да не се јаде, туку да се изгори со оган; а чистото месо може да го јаде секој што е чист.

20 А ако некој има на себеси нечистотија, па јаде месо од жртвата за мир што е на Господ, тој треба да се истреби од својот народ.

21 И ако некој, откако се допре до нешто нечисто или до нечистотија човечка, или до нечист добиток, или до некоја нечиста гадинка, па јаде месо од жртвата за мир што е на Господ, тој да се истреби од народот свој!"

Пройиси за народот

22 И пак му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

23 „Кажы им на синовите на Израил, и речи им: не јадете лој ни од вол, ни од овца, нити од коза.

24 Лојот од добиток што пцовисал или е растргнат од свер може да се употребува за секоја работа; но тој лој да не се јаде.

25 Оној, што ќе јаде лој од добиток, што се принесува како жртва пред Господ, нека се истреби од народот свој.

26 Никаква крв да не јадете во сите живеалишта свои, од ниедно животно, ниту, пак, од птици.

27 А кој ќе јаде каква и да било крв, ќе биде истребен од народот свој!"

28 Пак му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

29 „Кажы им на синовите израилски, и речи им: кој принесува жртва за мир пред Господ, нека принесува дел од жртвата како принос на Господ.

30 Со свои раце да принесува принос пред Господ; лојот со градите нека го принесува (и кошулката на црниот дроб), нишајќи ги градите пред лицето Господово.

31 А свештеникот нека го изгори лојот врз жртвеникот, додека, пак, градите да му припаднат на Арон и синовите негови.

32 А десната плешка од жртвата за мир, давајте му ја на свештеникот, за да му биде како дел.

33 На свештеникот, пак, од синовите Аронови, што ги принесува крвта и лојот од жртвата за мир, нека биде негова десната плешка.

34 Зашто градите од жртвата за мир и плешките што се вознесуваат, ги земам од синовите израилски и му ги давам на свештеникот Арон и на синовите негови како вечно озаконет дел од синовите израилски.

35 Тоа ќе биде дел на Арон и на синовите негови од приносите пред Господ, од оној ден кога ќе застанат пред Господ како жртвоприносители,

36 како што им заповеда Господ на синовите израилски да им се дава од денот кога ги помага. Тоа е вечен закон за поколенијата нивни.

37 Тоа е законот за жртвата сепаленица, за жртвата за престап, за жртвата за вина, за жртвата за посветување и жртвата за мир,

38 што му го даде Господ на Мојсеј во Гората Синајска, во денот кога им заповеда на синовите израилски во Пустината Синајска да Му ги принесуваат на Господ своите жртви."

26
1 Мојс 9,4

30
2 Мојс 29,24

31
2 Мојс 29,13.27

32
4 Мојс 5,9 6,20 18,18

34
2 Мојс 29,22 29,27 4 Мојс 6,20

35
5 Мојс 18,3

37
2 Мојс 29,31

38
2 Мојс 19,11 4 Мојс 36,13 5 Мојс 4,5

8,2

2 Мојс 28,2
29,1-37
30,10
40,9-15

ПОСТАВУВАЊЕ НА СВЕШТЕНИЦИ

Обредот на ѝосвејџувањето

8 И му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

3
4 Мојс 8,9

2 „Земи го Арон и синовите негови и одеждите, и масло за помазание, и теле како жртва за грев, и два овна, и кошница пресни лебови,

2 Мојс 30,19
Дела 22,16

3 па собери го целиот народ пред вратата од скинијата на собранието.”

2 Мојс 28,6.15

4 И направи Мојсеј како што му заповеда Господ, и се собра народот

2 Мојс 25,7
28,30

пред вратата од скинијата на собранието.

9 Потоа му рече Мојсеј на народот: „Еве што заповеда Господ да се направи.”

2 Мојс 28,2.36

6 Па го доведе Мојсеј Арона и синовите негови и ги изми со вода.

2 Мојс 26,1
30,22-33

7 И му облече хитон, и го опапа со појас, го облече со горна одежда, па му стави згора на тоа ефод, и го опапа појасот од ефодот наоколу, и го стегна со него,

2 Мојс 30,29

12 а на градите одозгора му стави наградник, и на наградникот постави и „урим” и „тумим”¹

2 Мојс 30,30

9 Му стави уште на главата и кидар, а на капата спроти лицето му стави златна плочка, знак на светоста, како што му заповеда Господ на Мојсеј.

2 Мојс 28,4.40
39,27

10 И го зеде Мојсеј маслото за помазание и ја помаза скинијата и сè што е во неа, и ја освети.

11 И го попрска со него жртвеникот седумпати, и го помаза жртвеникот, и сите работи на него, и мијалникот, и подножјето негово, и ги освети.

12 И излеа од маслото за помазание врз главата Аронова, и го помаза и го освети;

13 потоа Мојсеј ги доведе синовите Аронови, им облече хитони, ги опапа со појаси, им стави капи на главите, како што му беше заповедал Господ.

14 Потоа го доведе телето како жртва за грев, а Арон и синовите негови ги ставија рацете свои врз главата на телето за грев.

15 Потоа Мојсеј го закла телето и зеде од крвта негова и со прстот свој стави од неа на роговите од жртвеникот од сите страни, и го очисти жртвеникот, а другата крв ја излеа во подножјето на жртвеникот, и го освети за да се извршува обредот очистување на гревовите пред него.

16 Потоа го извади сиот лој што беше на утробата, и кошулката од црниот дроб, како и двата бубрега, и лојот околу нив, и сето тоа го изгоре врз жртвеникот.

17 А телето, со кожата негова и месото негово и нечистотијата ги изгоре со оган надвор од логорот како што му беше заповедал Господ на Мојсеј.

18 Потоа го доведе овенот како жртва сепаленица, а Арон и синовите негови ги ставија рацете свои врз главата на овенот;

19 и Мојсеј го закла и го попрска со крвта негова жртвеникот од сите страни,

20 па го исече овенот на делови, и ги изгори Мојсеј главата, и деловите, и лојот;

21 а утробата и нозете ги изми со вода, и го изгоре Мојсеј целиот овен на жртвеникот: тоа е жртва сепаленица со пријатен мирис; тоа е принос пред Господ, како што му беше заповедал Господ на Мојсеј.

22 Потоа го доведе вториот овен – овенот за посветување; и Арон и синовите негови ги ставија рацете свои врз главата на овенот.

23 Па, откако го закла, зеде Мојсеј од крвта негова и го помаза со неа крајчето од десното уво на Арон и палецот на десната рака негова, и палецот на десната нога негова.

24 Ги доведе Мојсеј и синовите Аронови, па и ним им го помаза со крв крајот од десното уво, палецот на десната рака и палецот на десната нога; а со другата крв Мојсеј го попрска жртвеникот наоколу.

¹ 8,8. Таинствени предмети преку кои на посебен начин била дознавана Божјата волја.

27 ^{4 Мојс 5,25} ²⁵ Потоа ги зеде лојот, опашката и лојот што беше на утробата, кошулката од црниот дроб, како и двата бубрега и лојот околу нив, и десната плешка,

30 ^{2 Мојс 28,1} ^{28,41-46} ²⁶ а од кошницата со бесквасни лебови што е пред Господ зеде еден бесквасен леб, еден леб со масло, како и една питка, па ги стави врз лојот и врз десната плешка.

33 ^{4 Мојс 19,19} ^{Ез 43,25} ³⁵ ^{4 Мојс 3,7} ^{9,19} ^{5 Мојс 11,1} ^{3 Цар 2,3} ^{Ез 48,11} ²⁷ И сето тоа му го предаде на Арон в раце и во рацете на синовите негови и го принесе како жртва пред Господ.

²⁸ Потоа го зеде тоа Мојсеј од рацете нивни и го изгоре на жртвеникот заедно со жртвата сепаленица; тоа е жртва за посветување со пријатен мирис, принос пред Господ.

²⁹ Па ги зеде Мојсеј градите и ги принесе пред Господ; тоа е Мојсеев дел од овенот за посветување, како што му беше заповедал Господ на Мојсеј.

³⁰ Потоа зеде Мојсеј од маслото за помазание и од крвта, што беше на жртвеникот, па го попрска Арон и одеждите негови, и синовите негови, и одеждите нивни; и така го освети Арон и одеждите негови, синовите негови и одеждите нивни.

³¹ И му рече Мојсеј на Арон и на синовите негови: „Сварете го ова месо пред влезот во скинијата на собранието, и јадете го таму со лебот што е во кошницата за посветување, како што ми се заповеда и рече, Арон и синовите негови нека го јадат тоа.

³² А она, што ќе остане од месото и од лебот, изгорете го со оган.

³³ И не оддалечувајте се од вратата на скинијата на собранието седум дена, додека не се завршат деновите на посветувањето ваше, зашто за седум дена ќе се изврши посветувањето ваше.

³⁴ Како што се направи денес, така да се прави секогаш според Господовата заповед, за да се очистите од гревот.

³⁵ Затоа пред влезот од скинијата на собранието стојте дење и ноќе седум дена и така запазете ги заповедите Господови, за да не умрете, зашто така ми заповеда (Господ Бог).“

³⁶ А Арон и синовите негови направија сè онака, како што им беше заповедал Господ преку Мојсеј.

Сѝаѝување на должносѝ на Арон и на неговите синови

9 ^{9,1} ^{Ез 43,27} ⁴ ^{2 Мојс 32,6} ⁶ ^{2 Мојс 16,7} ^{24,16} ⁷ ^{Евр 5,1} ^{7,27} ⁹ ^{Ез 43,20} А во осмиот ден ги повика Мојсеј Арона и синовите негови и старешините израилски,

² па му рече на Арон: „Земѝ од говедата свои теле поради грев, и овен за сепаленица, обеѝ без недостаток, и принеси ги пред Господ.

³ И на старешините израилски кажи им: земете козел за жртва за грев, и овен и теле и јагне, едногодишни, без недостаток, за жртва сепаленица,

⁴ а и теле, и овен за принесување жртва за мир пред Господ, и лебен принос измешан со масло, бидејќи денес ќе ви се јави Господ вам.“

⁵ Зедоа сѝ како што им заповеда Мојсеј, и сето тоа го донесоа пред скинијата на собранието; се собра целиот народ, па застапа пред Господ.

⁶ Им рече Мојсеј: „Еве што заповеда Господ да направите, и ќе ви се покаже славата Господова.“

⁷ Му рече Мојсеј на Арон: „Пристапи до жртвеникот и принеси жртва за гревот твој и твојата жртва сепаленица, очисти се себеси и народот и принеси жртва за народот и очисти ги, како што заповеда Господ.“

⁸ Тогаш пристапи Арон до жртвеникот и закла теле за него, како жртва за грев,

⁹ и принесоа синовите Аронови крв до него, и тој го натопа прстот свој во крвта и стави од неа на роговите од жртвеникот, а остатокот од крвта го излеа во подножјето на жртвеникот;

¹⁰ лојот и обата бубрега, и кошулката на црниот дроб, ги изгоре врз жртвеникот, како што му беше заповедал Господ на Мојсеј;

¹¹ месото, пак, и кожата ги изгоре надвор од логорот.

¹² Потоа закла жртва сепаленица, и синовите Аронови му поднесоа од крвта нејзина, а тој го попрска жртвеникот од сите страни;

¹³ му ја донесоа и жртвата сепаленица во делови; сето тоа, и главата, ги изгоре на жртвеникот,

ЛЕВИТ

22

1 Мојс
48,20
2 Мојс
39,43
2 Цар 6,18
Лк 24,50

¹⁴ а утробата и нозете ги изми, и ги изгоре врз жртвеникот заедно со жртвата сепаленица.

23

2 Мојс
24,16
3 Цар 8,
10-11
2 Лет 7,1-3

¹⁵ Потоа тој принесе дар од народот; зеде козел поради гревот на народот, го закла, и го принесе како жртва за грев како и првиот.

24

2 Мојс
19,18
Суд 6,21
13,20
3 Цар
18,39
2 Мак 2,10

¹⁶ И принесе жртва сепаленица, и го изврши тоа според заповедите како што треба.

10,1

2 Мојс 6,23
24,1
30,9
4 Мојс 16,7
17,2-5
Ис 6,6
Ез 8,11

¹⁷ А принесе и лебен принос и ги наполни рацете со него, и го изгоре на жртвеникот, врз утринската жртва сепаленица.

¹⁸ Ги закла и волот и овенот што беа од народот, како жртва за мир; и синовите Аронови му ја принесоа крвта нивна, и тој го полеа со неа жртвеникот од сите страни;

¹⁹ му го дадоа и лојот од волот и опашката од овенот, и лојот што ја покрива утробата, и обата бубрега, како и кошулката од црниот дроб,

²⁰ па го ставија лојот врз градите, и тој го изгоре лојот врз жртвеникот;

1 Мојс
19,24
38,7
4 Мојс 11,1
16,35
4 Цар 1,
10-14
Ис 29,6
Пс 105,18
Јов 1,16

²¹ градите, пак, и десната плешка ги принесе Арон нишајќи ги пред Господ, како што му заповеда Господ на Мојсеј.

²² Потоа ги подигна Арон рацете кон народот и го благослови, па потоа слезе, откако принесе жртва за грев, жртва сепаленица и жртва за мир.

3

2 Мојс
19,22
30,29
4 Мојс 16,5
Ез 28,22

²³ А Мојсеј и Арон влегоа во скинијата на собранието, па излегоа и го благословија народот и им се јави славата Господова на сите луѓе:

²⁴ и се јави оган од Господ и ги изгоре на жртвеникот жртвата сепаленица, и лојот; а народот, кога го виде тоа, викна од радост и падна ничкум на земјата.

Пройиси во врска со жалосї

10

Двајцата синови Аронови, Надав и Авиу, земајќи ја секој својата кадилница, ставија оган во нив, па ставија во нив и кадиво, и принесоа пред Господ туѓ оган, иако тоа не им беше заповедал Господ.

² Тогаш излезе оган од Господ, и ги изгоре, и умреа пред Господ.

³ И му рече Мојсеј на Арон: „Тоа е она што го рече Господ, велејќи, преку

оние што ќе пристапуваат кон Мене ќе се осветам и пред целиот народ ќе се прославам.” Арон, пак, молчеше.

⁴ Потоа Мојсеј ги повика Мисаил и Елцафан, синовите на Узиил, чичкото на Арон, и им рече: „Појдете и изнесете ги браќата ваши од светилиштево надвор од логоров.”

⁵ И тие пристапија и ги изнесоа во хитоните нивни надвор од логорот, како што рече Мојсеј.

⁶ Па му рече Мојсеј на Арон и на Елсазар и на Итамар, другите негови синови: „Не откривајте ги вашите глави, а и одеждите ваши да не ги раскинувате, за да не умрете и Господ да не се разгневи на целиот народ; туку браќата ваши, целиот дом Израилев нека плаче за изгорените, кои Господ ги изгоре;

⁷ и не излегувајте од дверите на скинијата на собранието, за да не загинете, зашто маслото за помазание на вас е од Господ.” И направија според зборовите на Мојсеј.

Пройиси во врска со алкохолни пијалаци

⁸ И Господ му рече на Арон, велејќи:

⁹ „Вино и други алкохолни пијалаци да не пиете, ти и синовите твои, кога ќе влегувате во скинијата на собранието (или пак ќе пристапувате кон жртвеникот), за да не загинете, тоа нека ви биде вечен закон во поколенијата ваши:

¹⁰ за да можете да распознавате што е свето, а што не е; и што е чисто, а што не;

¹¹ учете ги синовите Израилеви на сите заповеди, што им ги кажа Господ преку Мојсеј.”

Пройиси во врска со месото од жртвиите

¹² Потоа Мојсеј му рече на Арон, и на Елсазар и на Итамар, другите негови синови: „Земајте од лебниот принос што ќе преостане од приносите пред Господ и јадете го тоа кај жртвеникот, зашто тоа е најголема светиња.

¹³ И јадете го тоа на свето место, бидејќи тоа е законски дел твој и закон-

4

2 Мојс 6,22
Дела 5,6

6

2 Мојс 6,23
4 Мојс 5,18
Ер 41,5
Ез 44,20

7

8,1-36
2 Мојс
28,41

9

1 Мојс 9,21
4 Мојс 6,3
15,5
28,7
5 Мојс
28,39
Сул 13,4
Ис 5,22
22,13
28,7
Ер 35,6
Ез 44,21-23
Лк 1,15

10

1 Мојс 7,2
Ез 22,26

11

5 Мојс
17,10-11
24,8
25,1
Езд 7,25
2 Лет 15,3

12

2 Мојс
29,41

13

10,9-10
Ез 42,13

14 ски дел на синовите твои од приносите пред Господ; зашто така ми заповеда (Господ).

17 ¹⁴ А градите од жртвата што се нишаат и плешката што се принесува да ги јадете на чисто место, ти и ќерките твои, и домот твој со тебе, зашто со закон ти се даде тебе и на синовите твои дел од жртвите за мир, што ги принесуваат синовите на Израил.

11,2 ⁵ Мојс ^{14,3-20} Мк ^{7,19} Дела ^{10,9-16} Евр ^{9,10} ¹⁵ Плешката што се принесува и градите што се нишаат да се донесуваат заедно со лојот што се принесува, нишајќи ги пред Господ, и тоа да биде твое, и на синовите твои, (и на ќерките твои) со тебе како вечен дел како што му заповеда Господ (на Мојсеј)."

¹⁶ Потое Мојсеј го побара козелот за жртва поради грев; но, тој веќе беше

изгорен; затоа тој се разгневи на Елеазар и на Итамар, синовите Аронови и рече:

¹⁷ „Зошто не јадевите на свето место? Бидејќи тоа е жртва поради грев што е најголема светиња; неа ви ја дава Господ вам да ја јадете, за да го ослободи целиот народ од грев и да стане чист пред Господ;

¹⁸ и ете крвта нејзина не е внесена во светилиштето; а требаше да ја јадете на свето место, како што ви заповедав."

¹⁹ Тогаш му рече Арон на Мојсеј: „Еве, тие денес принесоа жртва поради својот грев и жртва сепаленица пред Господ; и ми се случи ова. Ако јадам денес од жртвата за грев, ќе Му биде ли тоа угодно на Господ?"

²⁰ Го чу тоа Мојсеј и го одобри.

4
Мт 23,24

7
Ис 65,4
66,3

8
Евр 9,10

11
11,43

20
Дела 10,14

21-22
Мт 3,4

ЗА ЧИСТОТО И НЕЧИСТОТО

Чисти и нечисти животни

11 И им рече Господ на Мојсеј и на Арон, велејќи:

² „Кажете им на синовите на Израил и речете им: ова се животните што ги има на земјата, кои можете да ги јадете

³ секое животно што има раздвоени копита и длабок рез меѓу копитата, и кое прежива, тоа да го јадете.

⁴ Од оние што преживаат или имаат раздвоени копита, не јадете ги само овие: камилата, бидејќи таа прежива, но нема и раздвоени копита; таа е за вас нечиста.

⁵ И питом зајак, бидејќи прежива, но нема раздвоени копита, нечист е за вас,

⁶ и див зајак кој прежива, а нема раздвоени копита, нечист да биде за вас,

⁷ и свињата, бидејќи има раздвоени копита и длабок рез меѓу копитата, но не прежива – нечиста е таа за вас.

⁸ Од месото нивно да не јадете, ниту, пак, мрштите нивни да ги допирате – тие се за вас нечисти.

⁹ А од сè она, пак, што е во вода ова јадете го: – сè што има перки и лушпи во водата, во морињата и во реките, јадете го.

¹⁰ Она, пак, што нема перки и лушпи во водата, во морињата и во реките, меѓу она што плива по вода и живее во вода, одвратно да биде за вас.

¹¹ Тие треба да бидат за вас одвратни: од месото нивно да не јадете и од труповите нивни да се гнасите.

¹² Сè што нема перки и лушпи во водата, тоа да ви е нечисто.

¹³ А меѓу птиците гнасите се од овие: орелот, грифот, галевот; одвратни да бидат за вас, не јадете ги;

¹⁴ и јастребот, и соколот од кој било вид,

¹⁵ и секаков гавран од кој било вид;

¹⁶ нојот, ластовицата, кукавицата со нивните видови;

¹⁷ бувот, корморанот и ибисот;

¹⁸ и лебедот, и чавката, и пеликанот,

¹⁹ и штркот, и чапјата и слични на нив, и пупунецот и лилјакот;

²⁰ и сите крилести гадинки што одат на четири нозе, да ви се одвратни.

²¹ Но од сè она што има крилја и оди на четири нозе, а има и колена на нозете свои, за да скока по земјата, јадете.

²² Од нив јадете ги само овие: скакулците и сличните на нив, соламот со сите

ЛЕВИТ

24

4 Мојс
19,7,19

негови видови, арголата и сличните на неа, и агавата од кој било вид.

25

2 Мојс
19,10
4 Мојс 8,7
31,24

Сè друго што има крилја и оди на четири нозе одвратно да ви е; со тоа да не се осквернувате.

Дојир шџо ѝрчинува нечистиоџа

29

Ис 66,17

Од нив ќе станувате нечисти: секој кој ќе се допре до нивно пцовисано тело, нечист ќе биде до вечерта.

32

4 Мојс
19,18
31,20

И секој кој ќе носи нивно пцовисано тело да ја испере својата облека и нечист ќе биде до вечерта.

Секое животно што има нераздвоени копита, но нема длабок рез меѓу копитата или не прежива, нечисто да биде за вас; секој кој ќе се допре до такво, нечист ќе биде (до вечер).

И сè што оди на лапите свои, меѓу сите четвороножни животни, нечисто да ви е; кој ќе се допре до трупот нивни, нечист ќе биде до вечерта.

И кој ќе понесе труп нивни пцовисан, нека ја испере облеката своја и нечист е до вечерта; тие да ви бидат одвратни.

А меѓу животните што лазат по земја да ви бидат нечисти: невес-тулката, глушецот и желката со нејзините видови

и ежот и крокодилот, и гуштерот, и полжавот, и кртот.

Тие да ви се нечисти меѓу животните што лазат по земјата, и кој ќе се допре до нив пцовисани, нечист да е до вечерта.

И секој предмет на кој ќе падне нешто од нив пцовисано, ќе биде нечист, било да е сад дрвен или облека или кожа или вреќа, и секој предмет што е потребен за некоја употреба, да се стави во вода и ќе биде нечист до вечерта; потоа ќе биде чист.

А и секој сад земјен, во кој ќе падне нешто од тоа, и сè што ќе е во него, ќе биде нечисто, а садот скршете го.

И секое јадење што го јадете, ако на него се излее вода од таков сад, ќе биде нечисто (за вас); и секое питие што се пие во секој таков сад, ќе ви биде нечисто.

И сè на што ќе падне нешто од нивните пцовисани тела нечисто ќе е; и печката и огништето нека се растурат,

зашто се нечисти, и нечисти ќе ви бидат.

Само изворот, бунарот, каде што се собира водата, ќе бидат чисти; но кој се допре до пцовисан труп, ќе биде нечист.

Ако нешто, пак, од пцовисан труп падне на семе, што се сее, тоа ќе ви биде чисто.

Но ако на семето се излее вода, па тогаш падне нешто од пцовисан труп на семето, тоа да ви биде нечисто.

И кога ќе пцовиса каков и да е добиток од оној што го јадете, ако некој се допре до неговиот труп, нечист ќе биде до вечерта.

А оној што ќе јаде од трупот негов, нека ја испере облеката своја и нечист ќе биде до вечерта; и кој ќе носи нивни пцовисан труп, нека ја испере облеката своја и нечист ќе биде до вечерта.

И секаква гадинка што лази по земјата, да ви е одвратна и да не се јаде.

Сè што се влече на мев и сè што оди на четири нозе или што е со многу нозе меѓу сè она што се влече по земјата, тоа да не го јадете, бидејќи е нечисто.

Не поганете ги душите ваши со ниедно од животните што лазат и не осквернувајте се од нив, за да не станете нечисти преку нив,

зашто Јас сум Господ, вашиот Бог, осветувајте се и бидете свети, бидејќи Јас сум свет; и немојте да ги осквернувате душите ваши со какво и да е животно што лази по земјата.

Бидејќи Јас сум Господ што ве изведе од земјата египетска, за да ви бидам Бог; и така – бидете свети, зашто Јас сум свет.

Тоа е закон за добитокот и за птиците, и за секоја жива душа што се движи во вода, и за секое животно што лази по земја,

за да се распознава нечистото од чистото и животните што можат да се јадат од животните што не треба да се јадат.”

Очистиување на женаџа џо ѝородувањешо

12 И му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

„Кажи им на синовите Израилеви и речи им: кога жената ќе забремени и

39

5 Мојс
14,21
Ез 4,14
44,31

40

Ез 44,31
Евр 9,10

43

11,11

44

19,2
20,7
2 Мојс
22,31
4 Мојс
15,40
5 Мојс 14,2
Ис.Н. 24,19
1 Цар 2,2
Мт 5,48
1 Птр 1,16

45

26,45
1 Мојс 17,7
2 Мојс 19,6
1 Птр 1,16

12,2

15,19
Ез 18,6
22,10

3 роди машко дете, нечиста ќе биде седум дена, како во деновите на природното очистување свое, така ќе биде нечиста.

¹ Мојс 17,10
² Лк 1,59
³ А во осмиот ден нека му се обрезе на детето крајниот дел.

6 ² Мојс 29,38
⁴ Мојс 6,12,14
^{Лк} 2,22-38
А таа нека остане уште триесет и три дена чистејќи се од крвта; до ништо свето да не се допира и да не влегува во светилиштето сè додека не изминат деновите на нејзиното чистење.

8 ^{5,7-13}
¹ Мојс 15,9
А ако роди женско дете, тогаш во времето на своето чистење нечиста ќе биде четиринаесет дена, и шеесет и шест дена нека остане, чистејќи се од крвта своја.

13,1-5 ⁴ Мојс 12,10-15
⁵ Мојс 24,8-9
^{Пс} 37
^{Јов} 2
И кога ќе се навршат деновите на чистењето нејзино, заради синот или заради ќерката, нека донесе при свештеникот пред скинијата на собранието едногодишно јагне за жртва сепаленица или млад гулаб или грлица како жртва поради грев.

2 ² Мојс 4,6
⁴ Мојс 5,2
И тој нека ја принесе пред Господ и така ќе ја очисти од течењето на крвта нејзина. Тоа е закон за жената која ќе роди машко или женско дете.

3 ⁴ Мојс 12,14-15
Ако не е во можност да донесе јагне, тогаш нека земе две грлици или две гулапчиња, едното како жртва сепаленица, а другото поради жртва за грев; и ќе ја очисти од гревот нејзин свештеникот, и таа ќе биде чиста."

Болести на кожата кај луѓето

13 И им рече Господ на Мојсес и на Арон, велејќи:

² „Човек кај кого на кожата од телото негово се појави оток, или лишај, или светла дамка, или, пак, по кожата на телото негово се појави знак на лепра, нека се доведе кај свештеникот Арон, или кај некој од синовите негови, свештениците.

³ И нека ја види свештеникот раната од кожата на телото негово; па, ако влакната на раната побелеле и раната на поглед е пониска од другата кожа на телото негово, тогаш тоа е лепра; и кога ќе го види тоа свештеникот, ќе го прогласи за нечист.

⁴ Ако, пак, дамката на кожата од телото негово е бела, и не е вдлабната

во кожата, а и влакната на кожата се темни, не побелеле, тогаш свештеникот нека го затвори човекот со раната за седум дена.

⁵ А во седмиот ден нека ја види свештеникот раната; ако забележи дека раната останала таква каква што била и не се рапирила по кожата, пак нека го одвои за седум дена.

⁶ Свештеникот одново нека ја види раната во седмиот ден, па ако забележи дека раната станала помала, а не се рапирила по кожата, тогаш свештеникот нека го прогласи за чист; тоа е лишај; нека ја испере облеката своја и ќе биде чист.

⁷ Ако, пак, лишаите започнат да се шират по кожата негова, откако свештеникот ги видел и го прогласил за чист, одново нека му се покаже на свештеникот;

⁸ и ако свештеникот види дека лишаите се шират по кожата, тогаш нека го прогласи за нечист; тоа е лепра.

⁹ Кога човек има лепра, нека го доведат кај свештеникот.

¹⁰ И свештеникот нека го види; ако струпот на кожата станал бел, а и влакната се побелени, а и живо месо има во струпот,

¹¹ тоа е застарена лепра на кожата негова; затоа свештеникот нека го прогласи за нечист, и да го одвои, бидејќи е нечист.

¹² Кога лепрата се ќе појави на кожата и ќе ја прекрие целата кожа на човекот, од главата до нозете, колку што може да види свештеникот,

¹³ па кога ќе види дека лепрата ја покрила целата кожа на него, ќе го прогласи човекот дека е чист, бидејќи сè побелело, па е чист.

¹⁴ А кога ќе се појави на него живо месо, тој е нечист.

¹⁵ Па, штом види свештеникот живо месо, ќе го прогласи дека е нечист; живото месо е нечисто, тоа е лепра.

¹⁶ Ако живото месо се измени и побели, тогаш нека дојде кај свештеникот.

¹⁷ Кога ќе види свештеникот дека раната побелела, ќе го прогласи за чист; чист е.

6

¹ Мт 8,3
^{Лк} 5,12-14

7

^{Лк} 5,14

11

² Мојс 4,6
⁴ Мојс 12,10
^{Мт} 8,2

ЛЕВИТ

18

2 Мојс 9,9

¹⁸ Ако кај некого на кожата имало чир, па поминал,

¹⁹ а потоа на местото каде што бил чирот се појави бел оток, бела или црвена дамка, нека се покаже пред свештеникот.

²⁰ Ако свештеникот забележи дека таа е пониска од другата кожа и влакната на неа се побелени, тогаш ќе го прогласи за нечист; тоа е лепра што излегла од чирот.

²¹ Ако свештеникот забележи дека влакната на неа не побелеле ниту е таа пониска од кожата, туку станала помала, тогаш свештеникот ќе го одвои за седум дена.

²² Ако му се прошири по кожата, тогаш свештеникот ќе објави дека е нечист; тоа е болест.

²³ А ако чирот остане на своето место и не се проширува, тогаш тоа е воспалена рана; затоа свештеникот ќе го прогласи за чист.

²⁴ Ако некој на кожата се изгорел со оган, па откако местото ќе заздраве, се појави бела или црвеникава или пробелена дамка,

²⁵ и види свештеникот дека влакната од кожата на тоа место побелеле и ако на поглед тоа место е пониско од кожата, тоа е лепра што се појавила од изгореното; затоа него свештеникот ќе го прогласи за нечист; тоа е рана од лепра.

²⁶ Ако, пак, свештеникот забележи дека на тоа место нема бели влакна и дека тоа не е пониско од другата кожа, и станало помало, ќе го одвои за седум дена.

²⁷ Во седмиот ден ќе го прегледа свештеникот, па, ако таа по кожата се проширила, нека го прогласи за нечист; тоа е рана од лепра.

²⁸ Ако, пак, дамката останала на своето место и не се проширила по кожата, а и темна е, тогаш тоа е рана од изгоретина. Него свештеникот нека го прогласи за чист; тоа е лузна од изгорено.

²⁹ Кога кај маж или кај жена се појави рана на главата или на брадата,

³⁰ а свештеникот ја види раната, и утврди дека е таа подлабока од кожата и дека влакната на тоа место се истен-

чале и пожолтеле, нека ги прогласи за нечисти: тоа е ќела; тоа е лепра на главата или на брадата.

³¹ Но кога свештеникот ќе ја прегледа раната од ќелата и ќе утврди дека таа не е подлабока од кожата и дека влакната на тоа место не се црни, тогаш болниот што има рана нека го одвои за седум дена.

³² Во седмиот ден свештеникот пак нека ја прегледа раната. И ако ќелата не се проширила ниту влакната пожолтеле и се види дека таа не навлегла подлабоко од кожата,

³³ тој треба да ги истриже влакната на кожата, но на болното место да не се стриже и тогаш свештеникот повторно да го оддели за уште седум дена.

³⁴ Во седмиот ден свештеникот одново да ја прегледа ќелата. Па, ако увиди дека таа не се проширила по кожата и дека не навлегла подлабоко во кожата, болниот нека го прогласи за чист; а тој нека ја испере облеката своја и ќе биде чист.

³⁵ Но, ако ќелата се проширила по кожата, откако е веќе прогласен за чист,

³⁶ свештеникот пак нека го прегледа и ако утврди дека таа се проширила по кожата – тогаш нека не бара жолтеникави влакна, бидејќи тој е нечист.

³⁷ Ако, пак, ќелата остане неизменета и во неа изникнале црни влакна, тоа значи дека ќелата е излекувана: тој е чист. Свештеникот нека го прогласи за чист.

³⁸ Ако по кожата на телото на маж или жена се појават светли, бели дамки,

³⁹ и свештеникот види и утврди дека по кожата имаат бели светли дамки, тогаш тоа е лишај, кој се појавил на кожата од нивното тело. Тој е чист.

⁴⁰ Ако некому му паднала косата од главата, тој е ќелав – но чист е;

⁴¹ ако, пак, некому му паднала косата само од предната страна на главата, тој е ќелав – чист е.

⁴² Ако по ќелавото или проќелавото место се појавиле белуздави или црвеникави дамки, тоа е лепра на ќелавото, односно проќелавото место.

40

4 Цар 2,23

Ис 3,23

Ез 27,31

Амос 8,10

Мих 1,16

45 ⁴³ Свештеникот да го прегледа, и ако види дека отокот на раната е белузлав или црвеникав по ќелавото или про-
⁴⁶ ќелавото место и изгледа како лепра по кожата на телото негово,

Мих 3,7

⁴ Мојс 5,2
⁴ Цар 15,5
 Лк 17,12

49 ⁴⁴ тој е лепрозен, нечист; свештеникот да го прогласи за нечист: зашто на главата има рана.

Мк 1,44

50 ⁴⁵ На лепрозниот, кој има таква рана, облеката да му се раскине, и главата да му биде откриена, да биде забраден околу устата и да извикува: „нечист, нечист!“

Ез 44,23

⁴⁶ Сè додека ја има раната треба да се смета за нечист; тој е нечист и треба да живее одвоен; неговото живеалиште да биде надвор од населбата.

Дамки врз облеките

⁴⁷ Ако се јави зараза од лепра и на облеката – волнена или ленена

⁴⁸ или врз основата или јатокот ленен или волнен, или на кожа, или на нешто што е направено од кожа,

⁴⁹ и ако дамката е зеленикава или црвеникава на облеката или на кожата, или на основата или јатокот, или на каков и да било предмет од кожа – тоа е зараза од лепра; таа треба да му се покаже на свештеникот,

⁵⁰ а свештеникот нека ја прегледа заразата и заразеното да го оддели за седум дена.

⁵¹ На седмиот ден свештеникот нека го прегледа заразеното: па, ако заразата се проширила по облеката, или по основата, или по јатокот, или по кожата, или по каков и да било предмет од кожа, тоа е лоша лепра, нечиста рана.

⁵² Тој треба да ја изгори облеката, било основата, било волнениот или ленениот јаток, или каков и да било предмет од кожа, на кој се појавила заразата, бидејќи тоа е вистинска лепра – на оган да се изгори.

⁵³ Ако свештеникот види дека заразата не се проширила по облеката или по основата или по јатокот, или по каков и да било предмет од кожа,

⁵⁴ нека нареди да се испере она на што има зараза, и повторно да го отстрани за уште седум дена.

⁵⁵ А ако по миенето свештеникот види дека заразеното не го изменило својот изглед, па дури и ако не се раширило, тоа е нечисто: треба да се изгори на оган; тоа е изедено од лепра од опасната или од предната страна.

⁵⁶ Ако, пак, свештеникот види дека по перењето заразеното место станало помало, тогаш тој нека го истргне тоа место од облеката, или од кожата, или од основата, или од јатокот.

⁵⁷ Ако се појави пак белег од заразата што се проширила на облеката, или на основата, или на јатокот, или на каков и да било предмет од кожа, тоа е зараза: да се изгори на оган она на што се појавила заразата.

⁵⁸ Ако, пак, откако ќе се испере облеката или основата, или јатокот или каков и да било предмет од кожа, заразата се загуби од нив, треба повторно да се исперат, и ќе бидат чисти.

⁵⁹ Тоа е законот за зараза од лепра врз облеката волнена или ленена, врз основа или јаток, или врз каков и да било кожен предмет – како да се прогласува тој за чист или за нечист.”

Чистење на лејпрати од луѓето

14 И му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

² „Еве го законот за лепрозен, кога се извршува неговото очистување: нека го доведат кај свештеникот.

³ Свештеникот треба да излезе надвор од населбата, па ако увиди дека тој се излекувал од лепрата,

⁴ да нареди за оној што се очистил да се земат две чисти живи птици, кедрово дрво, црвен јаток и исоп.

⁵ Потоа свештеникот да заповеда да се заколе една од птиците над глинен сад, над изворска вода;

⁶ и да ја земе живата птица, кедровото дрво, црвениот јаток и исопот, и да ги натопа нив и живата птица во крвта на птицата заклана над живата вода,

⁷ и попрскувајќи го седумпати оној, кој се очистил од лепрата, да го прогласи за чист, а живата птица да ја пушти в поле на слобода.

14,2

Мт 8,4
 Лк 17,14

4

4 Мојс 19,6,18
 Пс 49,8

7

4 Цар 5,10,14
 Ез 36,25

ЛЕВИТ

8 Оној, кој се очистил, да ги испере алиштата свои, да ја истриже сета коса, да се измие со вода, и ќе биде чист; потоа да влезе во населбата и да престои седум дена надвор од домот свој.

9 На седмиот ден да се избричат сите влакна на главата, на брадата, на веѓите – сите влакна да ги избричи и да ги испере алиштата, потоа да го измие телото свое со вода, и ќе биде чист;

10 на осмиот ден да земе две машки јагниња, без недостаток, и една овца едногодишна без мана како и три десетини од ефа пченично брашно, помешано со масло, со лебен принос, и еден лог масло.

11 Свештеникот, кој ќе го врши очистувањето, да го претстави оној што се очистува заедно со приносот пред Господ при влезот од скинијата на собранието.

12 И ќе го земе свештеникот едното јагне и ќе го приведе како жртва за престап, и логот со масло, и нека го принесе тоа, нишајќи ги пред Господ;

13 и ќе го заколе јагнето на она место, каде што се колат жртвите сепаленици поради грев, на свето место, зашто жртвата за вина како и жртвата за грев му припаѓа на свештеникот: тоа е голема светиња.

14 И свештеникот ќе земе од крвта на жртвата за вина и ќе го намаже крајчето од десното уво на оној кој се очистува, и палецот на десната негова рака, и палецот на десната негова нога.

15 Потоа свештеникот нека го земе логот со маслото и нека излее од маслото во својата лева дланка,

16 па ќе го натопа својот десен показалец во маслото што му е во левата дланка, и со прстот ќе попрска од маслото седумпати пред Господ.

17 а со остатокот од маслото, што му е во дланката, ќе го намачка крајчето од десното уво на оној што се очистува, и палецот на десната нога, и палецот на десната рака, на оние места каде што е крвта од жртвата поради вина.

18 Преостанатото, пак, масло, што му е во дланката на свештеникот, тој ќе го

излее врз главата на оној што се очистува; и ќе го очисти свештеникот пред Господ.

19 Потоа свештеникот ќе ја принесе жртвата за грев и ќе го очисти оној што се очистува од неговата нечистота, а потоа ќе ја заколе жртвата сепаленица.

20 И ќе ги принесе жртвата сепаленица и лебниот принос на жртвеникот; и ќе го очисти свештеникот и тој ќе биде чист.

Очистување на сиромашен човек болен од лејра

21 Ако е, пак, сиромашин и не е во можност, тој нека земе едно јагне како жртва за престап за своето очистување, и еден десетти дел од ефа пченично брашно, помешано со масло, како лебен принос, како и еден лог масло,

22 и две грлици или два млади гулаба, што ќе најде, – едната од тие птици да е жртва за грев, а другата – жртва сепаленица.

23 На осмиот ден од своето очистување, да му ги донесе тој на свештеникот при вратата од скинијата на собранието, пред лицето Господово.

24 Свештеникот ќе го земе јагнето што е жртва за престап и логот со масло, и ќе го принесе тоа, нишајќи го пред Господ.

25 И, штом ќе го заколе јагнето како жртва за престап, свештеникот ќе земе од крвта на жртвата за вина и ќе го намаже крајчето од десното уво на оној, кој се очистува, и палецот на десната рака, и палецот на десната нога.

26 А од маслото свештеникот ќе излее во својата лева дланка;

27 и со десниот показалец, од маслото што му е во левата дланка, да попрска седумпати пред Господ.

28 И да го намаже свештеникот со масло, од она што му е во дланката, крајчето на десното уво на оној што се очистува, и палецот на десната рака, и палецот на десната нога, на она место каде што е крвта од жртвата за вина.

29 Остатокот, пак, од маслото што му е во дланката, да го излее врз главата на оној што се очистува, за да го направи чист пред Господ.

21-225,7-13
12,8

34

1 Мојс 12,5
17,8
2 Мојс 6,4
4 Мојс 13,3
27,12
32,22
5 Мојс 3,27
7,1
32,49

³⁰ Потоа нека ја принесет свештеникот едната грлица, или едниот млад гулаб, каков што ќе најде, оној, кој се очистува;

³¹ едната птица – жртва за грев, а другата – жртва сепаленица, заедно со лебниот принос; и свештеникот ќе го направи оној што се очистува чист пред Господ.

³² Тоа е законот за оној што добил лепра, а при чистењето немал доволно средства.”

³³ И им рече Господ на Мојсеј и на Арон, велејќи:

Дамки по сидовише од куќише

³⁴ „Кога ќе влезете во земјата хананска, што ви ја давам да ја владее, и ќе испратам лепра во куќите што ќе бидат ваши,

³⁵ тогаш оној, чија е куќата, треба да отиде кај свештеникот и да каже: „по сè изгледа во мојата куќа се појави зараза.”

³⁶ А свештеникот ќе нареди куќата да се испразни пред тој да влезе да ја прегледа заразата, за да не стане нечисто сè што е во куќата; потоа свештеникот ќе дојде и ќе ја прегледа куќата.

³⁷ И тој, кога ќе ја прегледа раната и ќе види дека заразата по сидовите на куќата се состои од зеленикави или црвеникави длабнатинки и по својот изглед се всадила во сидовите,

³⁸ ќе излезе од куќата низ вратата, а куќата ќе ја затвори за седум дена.

³⁹ А кога во седмиот ден ќе се врати, и ќе види дека заразата се проширила по сидовите на куќата,

⁴⁰ ќе нареди да се извадат камењата на кои има зараза, и да се фрлат надвор од населбата, на нечисто место;

⁴¹ а куќата одвнатре целата да ја истружат и струганиците да ги исфрлат надвор од градот, на нечисто место.

⁴² И да земат други камења и да ги стават на местото на извадените и со друг малтер да ја измачкаат куќата.

⁴³ Ако заразата пак се појави и почне да се шири по куќата, откако се извадени камењата и куќата е истругана и премачкана,

⁴⁴ свештеникот, штом ќе влезе и види дека заразата се раширила по куќата, во таа куќа има лоша лепра – нечиста е.

⁴⁵ Таа куќа да се урне, а камењата и дрвата и сиот малтер од куќата да се изнесат надвор од градот, на нечисто место.

⁴⁶ Оној што ќе влегува во таа куќа, додека е таа затворена, нечист ќе биде до вечерта;

⁴⁷ а оној што ќе спие во таа куќа, да ја испере облеката своја (и нечист ќе биде до вечерта); и кој ќе јаде во таква куќа, и тој треба да ја испере облеката своја (и нечист ќе биде до вечерта).

⁴⁸ Ако, пак, свештеникот дојде и види дека заразата во куќата не се раширила, откако е куќата премачкана, нека ја прогласи куќата за чиста, бидејќи заразата поминала.

⁴⁹ А за да ја очисти куќата, ќе земе две живи птици, кедрово дрво, црвен јаток и исоп,

⁵⁰ и ќе ја заколе едната птица над глинен сад, над изворска вода.

⁵¹ Потоа тој ќе го земе кедровото дрво и исопот, црвениот јаток и живата птица и ќе ги натопи во крвта од закланата птица и во изворската вода, и ќе ја попрска куќата седумпати,

⁵² и ќе ја очисти куќата со крвта од птицата и со живата вода, со живата птица и кедровото дрво, со исопот и со црвениот јаток;

⁵³ потоа живата птица да ја пушти во полето, надвор од градот, и ќе го очисти домот и домот ќе биде чист.

⁵⁴ Тоа е законот за секоја зараза од лепра и за келата,

⁵⁵ и за лепра по облеката и по куќите, и за оток, и за лишаи, и за дамки, –

⁵⁶ за да се знае кога се тие нечисти, а кога – чисти: ова е законот за лепрата.”

Телесна нечистиоша кај мажои

15 И им рече Господ на Мојсеј и на Арон, велејќи:

² „Известете ги синовите израилски и кажете им: ако некој маж има течење од крајната своја плот, нечист е поради тоа течење.

15,2

4 Мојс 5,2
2 Цар 3,29
Мт 9,20

ЛЕВИТ

8

4 Мојс
12,14

3 А ова е (законот) за неговата нечистота: кога течењето истечува од неговото тело, и кога изливот се задржува во неговото тело, тоа е негова нечистота во него самиот.

10

4 Мојс
19,10

4 Секоја постела, на која ќе легне оној кој има истечување, нечиста е; и секој предмет, на кој ќе седне (оној кој има истечување), нечист е.

5 И кој ќе се допре до неговата постела, да ја испере облеката своја и да го измие телото свое со вода и ќе биде нечист до вечерта.

6 А и кој ќе седне на некој предмет, на кој седел оној кој има истечување, да ги испере алиштата свои и да се измие со вода и ќе биде нечист до вечерта.

7 И кој се допре до телото на оној кој има истечување, да ја испере облеката своја и да се измие со вода и ќе биде нечист до вечерта.

8 Ако оној, кој има истечување, плукне на чист, тогаш тој да ги испере алиштата свои и да се измие со вода и ќе биде нечист до вечерта;

9 и секое седло, на кое седел оној кој има истечување, нечисто (ќе биде до вечерта);

10 и секој кој ќе се допре до што и да било, што било под него, нечист ќе биде до вечерта; и оној кој ќе го крене тоа, да ја испере облеката своја и да се измие со вода и ќе биде нечист до вечерта.

11 И секој, до кого што ќе се допре оној кој има истечување, без да си ги измие рацете свои, да ги испере алиштата свои и да се измие со вода и нечист ќе биде до вечерта.

12 Глинен, пак, сад до кој ќе се допре оној кој има истечување, да се скрши; а секој дрвен сад да се измие со вода (и ќе биде чист).

13 А кога оној, кој има истечување се излекува од своето течење, нека си определи седум дена за очистување свое, да ја испере облеката своја и да го измие телото свое со изворска вода, па ќе биде чист;

14 а на осмиот ден да земе две грлици или два млади гулаба, и да ги донесе пред Господ при влезот од скинијата на собранието, и да му ги даде на свештеникот.

15 А свештеникот едната од тие птици ќе ја принесе како жртва за грев, а другата – за сепаленица; и ќе го очисти свештеникот од течењето негово пред лицето Господово.

16 Ако на некој маж му се случи истечување на семе, тогаш тој треба да го измие со вода целото свое тело и ќе биде нечист до вечерта;

17 секоја облека или кожа, на која ќе се излее семе, треба да се испере со вода и ќе биде нечиста до вечерта.

18 Ако жена легне со маж, и на мажот му се случи истечување на семе, тие и обајцата треба да се измијат со вода и ќе бидат нечисти до вечерта.

Телесна нечистотија кај жената

19 Кога жена има истечување на крв, што тече од нејзиното тело, треба да биде одделена седум дена додека се очисти, и секој што ќе се допре до неа, ќе биде нечист до вечерта.

20 И сè, на што ќе легне таа, додека трае очистувањето нејзино, нечисто е; и сè, на што ќе седне таа, пак е нечисто.

21 И секој што ќе се допре до постелата нејзина, треба да ја испере облеката своја и да го измие со вода телото свое, и ќе биде нечист до вечерта.

22 А и секој, што ќе се допре до каков и да било предмет на кој таа седела, треба да ја испере облеката своја и да го измие со вода телото свое, и ќе биде нечист до вечерта.

23 И ако некој се допре до што и да било што е на постелата нејзина, или на што и да е, на што седела таа, нечист да биде до вечерта.

24 А ако со неа легне некој маж, нечистотата нејзина ќе мине на него: ќе биде нечист седум дена, и секоја постела на која ќе легне тој, ќе биде нечиста.

25 Ако некоја жена има истечување на крв повеќе денови, но не во времето на нејзиното природно очистување, и ако таа има истечување подолго од нејзиното обично чистење, сè додека трае нечистотата нејзина, нечиста е како за време на чистењето свое.

26 Секоја постела, на која ќе легне таа во деновите на течењето нејзино, да

16

5 Мојс
23,10-11

24

Ез 8,6

25

Мт 9,20
Мк 5,25
Лк 8,43

30 биде нечиста како и постелата за време на нејзиното чистење; и сè она, на што ќе седне таа, да биде нечисто, како што е нечисто тоа во времето на нејзиното чистење.

31 И секој кој ќе се допре до неа, да биде нечист, да ги испере алиштата свои и да го измие телото свое и нечист ќе биде до вечерта.

16,1-3 **28** А кога жена ќе се исчисти од те-чењето свое, да изброи седум дена и потоа ќе биде чиста.

29 Во осмиот ден да земе две грлици или два млади гулаба и да му ги однесе на свештеникот при влезот од скинијата на собранието;

30 а свештеникот да принесе една од птиците како жртва за грев, а другата – за сепаленица, и ќе ја направи чиста свештеникот пред Господ поради истечувањето на нечистотијата нејзина.

31 Така пазете ги синовите на Израил од нивната нечистота, за да не умрат во нечистотијата своја, и да го осквернат Моето живеалиште, што е меѓу нив.

32 Тоа е законот за оној што има те-чење, и за оној што ќе му се случи да има истечување на семе, бидејќи тоа го прави нечист;

33 а и за онаа што страда поради чис-тењето свое, и за оние кои имаат исте-чување, маж или жена, и за маж што ќе преспи со нечиста.”

Големиот ден на очистиувањето

16 И му зборуваше Господ на Мојсеј по смртта на двајцата Аронови синови, кога тие, откако при-несоа (туѓ оган) пред Господ, умреа;

2 и му рече Господ на Мојсеј: „Кажи му на братот твој Арон да не влегува во светилиштето зад завесата во секое време пред очистилиштето, што е врз ковчегот, за да не умре, бидејќи Јас ќе се јавувам над очистилиштето во облак.

3 Еве со што да влегува Арон во све-тилиштето: со теле како жртва за грев и со овен – за сепаленица.

4 Тој треба да го облемува осветениот ленен хитон, на долната половина од телото свое да има ленена облека и да се опашува со ленен појас, и ленен ки-

дар да става – тоа се свети облекува; прво треба да го измие целото свое тело со вода и потоа да ги облемува.

5 И од заедницата на синовите израил-ски да земе Арон два козела како жртва за грев и еден овен – за сепаленица.

6 Потоа Арон да приведе теле како жртва за грев за себе, и така ќе се на-прави чист – себеси и домот свој,

7 па ќе ги земе двата козела и ќе ги постави кај вратата од скинијата на собранието, пред лицето Господово.

8 И тогаш Арон ќе фрли ждрепка за двата козела: една ждрепка за Господ, а другата за отпуштање.

9 И да го доведе Арон козелот на кој паднала ждрепката за Господ, и да го принесе како жртва за грев;

10 а козелот на кој паднала ждрепката за отпуштање, да го постави жив пред Господ, за да изврши над него обред за очистување и да го пушти во пустината за отпуштање (и тој ќе ги понесе врз себе сите нивни беззаконија во непроод-на земја).

11 Потоа Арон да го приведе телето како жртва за грев за себе, и ќе се очисти самиот и домот негов; и да го принесе како жртва поради гревот свој.

12 А потоа да земе кадилница, полна со разгорен јаглен од жртвеникот, што е пред Господ, и да ги наполни рацете со иситнето миризливо кадиво, и тоа да го внесе зад завесата;

13 и да го стави кадивото врз огнот пред Господ; и димот од кадивото ќе го покрие очистилиштето, што е над ковчегот на заветот, за да не умре.

14 И ќе земе од крвта на телето и со прст ќе го попрска однапред очисти-лиштето и пред него; седумпати да по-прска од крвта со прстот свој пред очис-тилиштето.

15 Тогаш да го заколе козелот како жртва поради грев за народот, и да внесе од крвта негова зад завесата, и со неа да направи исто како што направи со крвта од телето, и да попрска врз очис-тилиштето и спрема очистилиштето,

16 и да го очисти светилиштето од не-чистотиите на синовите израилски и нивните престапи во сите нивни гре-

5
Пс 49,9
2 Лет 29,23

6
Евр 7,27
9,7,12

8
4 Мојс
26,55-56
Ис.Н. 14,2
18,6
Суд 20,9
Ест 3,7

10
14,7
16,21
Ис 53,4-10
Рим 3,25

12
Откр 8,5

13
2 Мојс
25,17
28,43
33,20

14
Евр 9,13,25

15
4 Мојс
19,19
Ез 36,25
Евр 7,27
9,12

16
2 Мојс
29,36
Ез 45,18-20
Рим 3,
24-26

ЛЕВИТ

17 Ис 6,5
Ис 6,5
19 Евз 43,20
21 2 Мојс 29,10
Ис 13,21
34,11
Тов 8,3
Лк 11,24
22 2 Мојс 28,38
Ис 53,12
23 2 Мојс 28,42
Евз 42,14
44,19
24 2 Мојс 29,14
27 Евр 13,11
28 4 Мојс 19,8,10
29 23,26-32
2 Мојс 12,14
31,15
4 Мојс 29,7
Ис 58,3
30 2 Мојс 30,10
Ер 33,8
Ез 36,33
Ефес 5,26
31 Ис 58,3,5
Дан 10,12
Дела 27,9
32 2 Мојс 30,30
33 Евз 45,18
34 2 Мојс 27,21
Евр 9,25

вови. Така треба да постапи тој и со скинијата на собранието, која е меѓу нив, среде нечистотиите нивни.

¹⁷ Кога ќе влезе тој за да го очисти светилиштето, и сè додека не излезе, никој да нема во скинијата. И така ќе се очисти самиот себе, својот дом и сиот израилски народ.

¹⁸ Потоа ќе пристапи пред жртвеникот, што е пред Господ, и ќе го очисти и ќе земе од крвта на телото и од крвта на козелот, и ќе ги помаже роговите на жртвеникот од сите страни,

¹⁹ и ќе го попрска со прстот свој од крвта седумпати, за да го очисти и освети од нечистотиите на синовите израилски.

²⁰ Па, откако ќе ги очисти светилиштето, скинијата на собранието и жртвеникот, (и откако ќе ги очисти свештениците) ќе го приведе живиот козел.

²¹ Потоа да ги положи Арон двете свои раце врз главата на живиот козел, да ги исповеда над него сите беззаконија на синовите израилски, и сите нивни престапи, и сите нивни гревови, и да ги стави врз главата на живиот козел, и да го пушти преку раката на определен човек во пустината;

²² и козелот ќе ги понесе врз себе сите нивни беззаконија во непроодна земја; и да го пушти козелот во пустината.

²³ Тогаш Арон да влезе во скинијата на собранието, да ги облече ленените одежди, во кои беше облечен при влегувањето во светилиштето, и таму да ги остави,

²⁴ и да го измие телото свое со вода на свето место, да ги облече своите алишта, па, штом ќе излезе, да принесе една сепаленица за себеси и една за сиот народ, и ќе се очисти себеси, (својот дом), сиот народ (и свештениците).

²⁵ Лојот пак од жртвата за грев да го запали врз жртвеникот.

²⁶ А оној, кој ќе го одведе козелот за отпуштање, да ја испере облеката своја, да го измие телото свое со вода, и потоа може да влезе во населбата.

²⁷ А телето за грев и козелот за грев, чија крв се внесува во светилиштето за очистување, да ги изнесат надвор од населбата, и да ги изгорат на оган кожите нивни, месото нивно и нечистотиите нивни;

²⁸ оној, пак, што ќе ги пали, да ги испере алиштата свои и да го измие телото свое со вода, и тогаш ќе може да влезе во населбата.

²⁹ И тоа да ви биде вечен закон: во седмиот месец, на десетиот (ден) од месецот, смирувајте ги душите ваши^б, и никакава работа да не вршите, ни вие, нити придојдените, населени меѓу вас,

³⁰ зашто во тој ден ве очистуваат, за да ве очистат од сите ваши гревови, и да бидете чисти пред лицето Господово;

³¹ тоа да биде сабота над саботите; смирувајте ги душите ваши – тоа ќе биде вечен закон.

³² Очистувањето да го извршува оној свештеник кој ќе биде помазан и посветен да свештенодејствува место татко си: нека облекува ленена облека, облека света;

³³ и да ги очисти Светињата над светињите и скинијата на собранието, и жртвеникот да го очисти, и свештениците, и сиот собран народ.

³⁴ Ова да биде за вас вечен закон: да се извршува обредот очистување над синовите израилски еднаш годишно поради сите нивни гревови.” И тој направи така, како што му заповеда Господ на Мојсеј.

17,1-162 Мојс
20,24
5 Мојс
12,4-28

СВЕТОСТА НА ИЗРАИЛ

Пройиси во врска со крвја

17 И му рече Господ на Мојсеј, велјќи:

² „Кажи му на Арон и на синовите негови и на сите синови израилски и речи им: еве што заповеда Господ:

² 16,29. *Посїеїїе!*

4 <sup>1 Мојс 9,12
17,14</sup> ³ ако некој од домот Израилев (или некој придојден, присоединет кон вас) заколе вол или овца, или коза во населбата, или надвор од населбата,

5 ^{Ез 43,27} ⁴ а не го доведе при влезот од скинијата на собранието, за да Му принесе дар на Господ пред живеалиштето Негово, тогаш тој човек да се обвини за крв: тој пролеал крв, да се истреби од народот негов.

7-9 <sup>1 Мојс 9,12
2 Мојс 12,14
22,20
34,15
Ер 3,6
Ез 23,3
2 Лет 11,15</sup> ⁵ Така да ги принесуваат синовите израилски жртвите свои, што ги колат в поле и да ги донесуваат пред Господ при влезот од скинијата на собранието, кај свештеникот, и да ги колат пред Господ како жртви за мир,

10 <sup>3,17
1 Мојс 9,4
5 Мојс 12,16</sup> ⁶ и да попрска свештеникот со крв околу жртвеникот Господов при влезот од скинијата на собранието и да го запали лојот за благопријатен мирис пред Господ.

11 <sup>1,5
Евр 9,22</sup> ⁷ И да не принесуваат во иднина жртви свои на идоли, во кои самите блудствуваат. Ова нека биде вечна наредба и за поколенијата ваши.

13 <sup>Ез 24,7
33,25
Дела 15,20</sup> ⁸ Кажи им уште: ако некој од домот Израилев или од придојдените, што живеат меѓу вас, принесува сепаленица или жртва

⁹ и не ја донесе крај влезот од скинијата на собранието, за да ја принесе пред Господ, таа душа да се истреби од народот свој.

¹⁰ Ако, пак, некој од домот Израилев или од придојдените, што живеат меѓу вас, јаде каква и да било крв, тогаш Јас ќе го свртам лицето Мое против душата на оној, што ќе јаде крв, и ќе го истребам од народот,

¹¹ зашто душата на секое тело е во неговата крв, и Јас ви ја дадов за жртвеникот за да ги очистувате душите ваши, бидејќи таа крв ја очистува душата.

¹² Поради тоа и им реков на синовите израилски: ниедна душа меѓу вас не смее да јаде крв, па ни придојдениот, кој живее меѓу вас, не смее да јаде крв.

¹³ А, ако некој од синовите израилски и од придојдените, кои живеат меѓу вас, фати во лов диво животно или птица,

што се јаде, да ја пушти крвта да истече и да ја покрие со земја,

¹⁴ зашто душата на секое тело е во крвта негова и затоа им реков на синовите на Израил: не јадете крв од никакво тело, бидејќи душата на секое тело е во крвта негова; секој што ќе ја јаде, ќе биде истребен.

¹⁵ И секој кој јаде мрша или сверојадина, ваш или придојден, нека ја испере облеката своја, и да го измие телото свое со вода и ќе биде нечист до вечерта, а потоа ќе биде чист.

¹⁶ Ако, пак, не ги испере (алиштата), и не го измие телото свое со вода, ќе го прими своето беззаконие врз себе.”

Закон за браќоџи и браќниџе односи

18 И му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

² „Кажи им на синовите Израилеви и речи им: Јас сум Господ Бог ваш.

³ Не постапувајте како што се постапува во египетската земја, во која живеете, не постапувајте ни така како што постапуваат во земјата хананска, во која ве водам, и не управувајте се според нивните закони.

⁴ Извршувајте ги сите Мои наредби и пазете ги сите Мои заповеди, постапувајќи според нив. Јас сум Господ, Бог ваш.

⁵ Пазете ги сите Мои заповеди и сите Мои закони и извршувајте ги, и секој што ги извршува жив ќе биде. Јас сум Господ (Бог ваш).

⁶ Никој не смее да се доближува до сродница по тело, за да ја открие голотијата нејзина. Јас сум Господ.

⁷ И голотијата на таткото свој и голотијата на мајката своја да не ја откриваш; таа ти е мајка, не откривај ја голотијата нејзина.

⁸ Голотијата на татковата жена не откривај ја; тоа е голотија на твојот татко.

⁹ Голотијата на сестрата твоја, која е од татко ти или од мајка ти, родена во куќата или надвор од куќата, да не ја откриваш голотијата нејзина.

14
1 Мојс 9,4

15
2 Мојс 22,31
5 Мојс 14,21
Ез 4,14

18,1-30
20,8-21

3
1 Мојс 18,9
2 Мојс 23,23-24
4 Цар 16,3
1 Лет 5,25

4
1 Мојс 26,5
5 Мојс 4,1
3 Цар 11,11
Ер 44,10-23
Ез 11,12

5
5 Мојс 4,1
5,32
6,24
8,1
Неем 9,29
Рим 10,5
Гал 3,12

7
5 Мојс 27,20
Ез 22,10

8
20,11
1 Мојс 35,22
5 Мојс 22,30
27,20
1 Кор 5,1

9
5 Мојс 27,22
2 Цар 13,13
Ез 22,11

ЛЕВИТ

11 ¹⁰ Голотијата од ќерката на синот твој или од ќерката на ќерката твоја, не откривај ја голотијата нивна, зашто тие се твоја голотија.

12 ¹¹ Голотијата на ќерката од жената на твојот татко, не откривај ја; таа ти е сестра (по татко).

13 ¹² Голотијата на татковата сестра не ја откривај; таа е од иста крв со таткото твој.

14 ¹³ Голотијата на мајкината сестра не ја откривај; таа е од иста крв со твојата мајка.

15 ¹⁴ Голотијата на татковиот брат не ја откривај и до неговата жена не се доближувај; таа ти е стрина.

16 ¹⁵ Голотијата на снаата своја не ја откривај, таа е жена на твојот син – затоа не ја откривај голотијата нејзина.

17 ¹⁶ Голотијата на братовата жена не откривај ја; тоа е голотија на братот твој.

18 ¹⁷ Голотијата на жена и на ќерка ѝ не ја откривај; ќерката на синот нејзин и ќерката на ќерката нејзина не ги земај, за да ја откриваш голотијата нивна: тие се од иста крв; тоа е беззаконие.

19 ¹⁸ Не земај ја за жена сестрата на твојата жена за да ја откриеш голотијата нејзина пред неа, сè уште додека е жива таа, зашто ќе создадеш меѓу нив соперништво.

20 ¹⁹ И до жена, сè додека трае чистењето од нечистотијата нејзина, не доближувај се за да ја откриеш голотијата нејзина.

21 ²⁰ И со жената на ближниот твој не легнувај, за да излезеш семе и да се оскверниш со неа.

22 ²¹ Од децата свои не му принесувај жртва на Молох и не го обесчестувај името на твојот Бог. Јас сум Господ.

23 ²² Не легнувај со маж, како со жена: тоа е одвратност.

24 ²³ И со ниедно четвороножно животно не легнувај за да излезеш семе, па да се оскверниш со него; и жена не смее да легнува под ниедно четвороножно животно, за да се спои со него: тоа е гнасотија.

25 ²⁴ Не осквернувајте се со сево ова, затоа што со сето тоа се оскверниле

народите, кои Јас сакам да ги отфрлам од вас;

²⁵ и земјата се оскверни, и Јас ги казнив поради нивните беззаконија, и така земјата ги исфрли своите жители.

²⁶ А вие пазете ги сите Мои закони и сите Мои повелби и не вршете ниедно од сите овие гнасоти, ниту вие овдешните, ниту придојдените што живеат меѓу вас,

²⁷ зашто сите тие гнасоти ги правеа луѓето на таа земја, што беа пред вас, и земјата се оскверни;

²⁸ за да не ве исфрли земјата и вас, кога ќе ја оскверните, како што ги исфрли народите што беа пред вас.

²⁹ Зашто сите, што ги вршат овие гнасоти, ќе бидат истребени од народот свој.

³⁰ И така, пазете ги сите Мои повелби за да не постапувате според ниеден од нивните гнасни обичаи, како што правеа оние што беа пред вас, и да не се оскверните со нив. Јас сум Господ, Бог ваш.”

Како треба да Му се служи на Божа

19 И му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

² „Кажи му на целото општество на синовите на Израил и речи им: бидете свети, затоа што сум свет Јас, Господ, вашиот Бог.

³ Секој да ги почитува таткото свој и мајката своја и да ги запазува Моите саботи. Јас сум Господ, вашиот Бог.

⁴ Не одете по идоли, и излеани богови не правете си. Јас сум Господ, вашиот Бог.

⁵ Кога Му принесувате на Господ жртва за мир, принесувајте ја за да биде примена.

⁶ Таа треба да се јаде во денот, кога ја принесувате, и вториот ден, а она што ќе остане во третиот ден, да се изгори на оган.

⁷ Ако некој ја јаде во третиот ден, тоа е одвратно и жртвата нема да се прими.

⁸ Оној што ќе ја јаде, ќе навлече врз себе грев, бидејќи го осквернил она што Му е свето на Господ; секој таков човек ќе биде истребен од народот свој.

25

5 Мојс
21,23
Ер 51,34
Јов 20,15

26

1 Мојс 26,5

28

Езд 9,11

19,2

11,44-45
2 Мојс
15,11
4 Мојс 14,5
1 Птр 1,16

3

2 Мојс
20,8,12

4

2 Мојс
20,4,23
5 Мојс
27,15

5

7,11-18

8

1 Мојс
17,14
4 Мојс
18,23

9 <sup>5 Мојс 24,19-22
Јов 24,10
Рута 2,2-3</sup> ⁹ Кога ја собирате жетвата од земјата своја, не ја жнеј нивата своја докрај, и паднатите класја од жетвата своја не собирај ги.

10 ^{5 Мојс 24,20} ¹⁰ А и лозјето свое не собирај го до зрно, и паднатите зрна од брањето не собирај ги; остави го тоа за сиромавиот и придојдениот. Јас сум Господ, вашиот Бог.

11 <sup>2 Мојс 20,15,16
Лк 3,14
Ефес 4,25</sup> ¹¹ Не крадете, не лажете и не мамете го ближниот свој.

12 <sup>2 Мојс 3,13
20,7
5 Мојс 18,19
Ис 42,8
Ер 5,2
7,9
34,16
44,16
Мал 3,5
Мт 5,33</sup> ¹² Не колнете се лажно во Моето име, не осквернувајте го името на вашиот Бог; Јас сум Господ.

¹³ Не притеснувај го и не ограбувај го ближниот свој. Надницата на наемникот твој не смее да остане кај тебе до утредента.

¹⁴ Не навредувај глуп човек и пред слеп не ставај ништо, од кое може да се сонне; имај страв од твојот Бог. Јас сум Господ.

13 <sup>2 Мојс 20,15
22,15
5 Мојс 24,14-15
Мал 3,5
Јов 7,2
Мт 20,8</sup> ¹³ Не прави неправда кога судиш: не биди пристрасен спрема сиромавиот и не угодувај му на големецот; суди му на ближниот свој по правда.

¹⁴ Не шири лага меѓу народот свој и не посегнувај врз животот на ближниот свој. Јас сум Господ.

14 <sup>2 Мојс 4,11
5 Мојс 27,18</sup> ¹⁴ Во срцето свое не мрази го братот твој; изболчи го ближниот свој и нема да ти се прими за грев поради тоа.

15 <sup>2 Мојс 23,2,8
5 Мојс 24,17
Мал 2,9
Јов 13,8
32,21</sup> ¹⁵ Да не се одмаздува раката твоја и не биди им непријател на синовите од народот твој, туку сакај го ближниот свој како самиот себе. Јас сум Господ.

16 <sup>2 Мојс 23,7
Ер 9,5
Ез 22,9,12
Пс 14,3</sup> ¹⁶ Чувајте ги Моите закони: не спарувај го добитокот свој со добиток од друг род; не сеј на нивата своја два вида семе; облека ткаена од две различни преѓи не облекувај.

17 ^{Мт 18,15} ¹⁷ Ако некој преспи со жена, а таа е робинка, свршена за маж, но уште неоткупена, или уште не ѝ е дадена слобода, да се казнат и обајцата, но не со смрт, зашто таа не е слободна;

18 <sup>Мт 5,43
19,19
22,39
Рим 12,19
13,9
Гал 5,14
Јк 2,8</sup> ¹⁸ тој нека донесе пред Господ при влезот од скинијата на собранието жрт-ва за престап: еден овен,

²² и ќе го очисти свештеникот пред Господ, преку овенот за вина, за гревот што го направил, и извршениот грев ќе му биде простен.

²³ Кога ќе дојдете во земјата, (која Господ, вашиот Бог, ви ја дава,) и ќе посадите какво и да било плодно дрво, сметајте ги плодовите негови за нечисти; три години неговиот плод треба да е за вас нечист и да не се јаде;

²⁴ а во четвртата година секој негов плод е свет, посветен на Господ за благодарност.

²⁵ Во петтата, пак, година, можете да ги јадете плодовите негови и да го собирате целиот негов род. Јас сум Господ, вашиот Бог.

²⁶ Не јадете ништо со крв; не вражајте и не гатајте.

²⁷ Не стрижете ја главата своја наоколу и не расипувајте го крајот од брадата своја.

²⁸ Заради умрен не правете рецки по снагата своја и не цртајте букви по телото свое. Јас сум Господ.

²⁹ Не осквернувај ја ќерката своја, со тоа што ќе ѝ дозволиш да врши блуд, за да не се најде земјата во блудство и да се исполни со разврат.

³⁰ Саботите Мои пазете ги и почитувајте го она што Ми е свето. Јас сум Господ.

³¹ Не одете по оние што повикуваат духови на мртви, и до маѓесници не доближувајте се, и не дозволувајте да ве осквернат. Јас сум Господ, Бог ваш.

³² Пред бели коси станувај, почитувај го лицето на старец и имај страв од твојот Бог. Јас сум Господ.

³³ Кога придојден ќе се насели во земјата ваша, не притеснувајте го;

³⁴ придојдениот меѓу вас нека ви биде исто како тукашен; сакајте го како себеси, затоа што и вие бевте придојдени во египетската земја. Јас сум Господ, Бог ваш.

³⁵ Не правете неправда кога судите, кога мерите со метар или со тегови и кога измерувате зафатнина;

³⁶ мерките ваши да ви бидат точни, теговите точни, ефата верна и хинот верен. Јас сум Господ, Бог ваш, Кој ве изведе од египетската земја.

³⁷ Пазете го целиот Мој закон и сите Мои повелби, и извршувајте ги. Јас сум Господ.”

20
^{5 Мојс 22,23-27}

26
<sup>17,10-14
1 Мојс 9,4
30,27
5 Мојс 18,10-12
4 Цар 17,17
Ис 44,25</sup>

27
<sup>2 Цар 10,4-5
Ер 41,5
Ез 5,1-5</sup>

28
<sup>5 Мојс 14,1
3 Цар 18,28
Ер 16,6</sup>

29
<sup>1 Мојс 34,7
5 Мојс 23,17</sup>

30
<sup>19,3
26,2
2 Мојс 20,8</sup>

31
<sup>19,26
20,6
5 Мојс 18,11
1 Цар 28,3-7
4 Цар 23,24</sup>

32
<sup>3 Цар 12,8
Јов 29,8
32,4</sup>

33
<sup>2 Мојс 22,21
5 Мојс 24,17-18</sup>

34
<sup>2 Мојс 12,48
22,21
5 Мојс 10,19
Пс 145,9</sup>

35
^{5 Мојс 25,13-16}

36

5 Мојс
25,13-16
Суд 6,19
1 Цар 1,24
Ез 45,11
Ос 12,6
Амос 8,5
Јов 31,6
Изреки
11,1
16,11
20,10
Рута 2,17

37

1 Мојс 26,5
4 Цар
17,37
Ез 18,9
Пс 118,5
2 Лек 7,17

20,2

18,21
5 Мојс
12,31
4 Цар
17,17
Пс 105,
37-38

3

Ер 7,30
Ез 5,11
Пс 73,7
79,1

5

3 Цар 11,7

6

19,26,31

7

11,44
2 Мојс 6,2
20,2
29,1
31,13
Ефес 1,4
1 Птр 1,16

8

1 Мојс 26,5
Ез 20,12

9

2 Мојс
20,12
21,17
5 Мојс
21,18-21
Мт 15,4

10

18,20
2 Мојс
20,14

11

18,8

Забранети обреди

20 И му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

² „Кажи им го на синовите израилски ова: ако некој од синовите израилски или од придојдените, кои живеат меѓу Израилците, му принесе жртва на Молох од децата свои, да умре; народот од земјата со камења да го убие.

³ И Јас ќе го свртам лицето Мое против тој човек и ќе го истребам од народот негов, затоа што му принел на Молох жртва од децата свои, за да го оскверни Моето светилиште, и да се обесчести Моето свето име.

⁴ И ако народот од земјата ги затвори очите пред тој човек, кога ќе му принесе на Молох жртва од своите деца, и не го убие,

⁵ тогаш Јас ќе го свртам лицето Мое против тој човек и против неговиот род, и ќе го истребам него и сите негови едномисленици, што ќе го следат во блудството негово, одејќи блудно по Молох.

⁶ И ако некој човек тргне по оние што повикуваат мртви, и по маѓесници, за да го следат нивното блудство, Јас ќе го свртам лицето Мое против тој човек и ќе го истребам од народот негов.

⁷ Осветувајте се и бидете свети, зашто Јас сум Господ, вашиот Бог.

Забранети сексуални односи

⁸ Пазете ги Моите повелби и извршувајте ги, зашто Јас сум Господ, Кој ве осветува.

⁹ Човек, кој го навредува таткото свој или мајката своја да биде убиен; тој што го злословува таткото свој или мајката своја: виновен е.

¹⁰ Ако некој изврши прелуба со мажена жена или со жената на ближниот свој; да бидат убиени и прелубодеецот и прелубодејката.

¹¹ Кој ќе легне со жената на таткото свој, тој ја открил голотијата на татко си; обајцата да бидат убиени; виновни се.

¹² Ако некој легне со снаата своја, и обајцата да бидат убиени, тие извршиле нечисто дело; виновни се.

¹³ Ако некој легне со маж како со жена, и обајцата извршиле гнасно дело: да бидат убиени, виновни се.

¹⁴ Ако некој се ожени со ќерка и со мајката нејзина, тоа е беззаконие: со оган да бидат изгорени и тој и тие, за да нема беззаконие меѓу вас.

¹⁵ А, ако некој пристапи кај некое животно, за да се соедини со него, убиј го него и животното: тие треба да бидат убиени – виновни се.

¹⁶ И жена ако пристапи до животно, да се соедини со него, да ги убиете и жената и животното – да умрат; виновни се.

¹⁷ Ако некој ја земе сестрата своја, или татковата ќерка, или мајкината ќерка, и ја види голотијата нејзина, и таа ја види голотијата неговата: тоа е срам; да бидат истребени од својот народ: тој ја открил голотијата на сестрата своја – затоа ќе го прими гревот свој врз себе.

¹⁸ Ако некој легне со жена кога е нечиста од истечување на крв, и ја открие голотијата нејзина, истечувањето на нејзината крв, и таа го открие истечувањето на својата крв: и обајцата да бидат истребени од народот свој.

¹⁹ Голотијата од мајкината сестра и голотијата од сестрата на твојот татко не откривај ја, зашто таков човек открива роднинска голотија; тие гревот свој ќе го носат врз себе.

²⁰ И ако некој легне со својата стрина, тој ја открил голотијата на својот стрико: гревот свој нека го примат врз себе – нека умрат без деца.

²¹ Ако некој ја земе братовата жена: тоа е гнасно дело; тој ја открил голотијата на братот свој, и обајцата ќе умрат без деца.

²² Запазете ги сите Мои повелби и сите Мои заповеди и извршувајте ги – и нема против вас да негодува земјата, во која ве водам да живеете во неа.

²³ Не постапувајте според законите на незнабошците што ќе ги изгонам пред вас; затоа што тие сето тоа го правеа и Јас негодував против нив,

²⁴ и ви реков; вие ќе ја наследите земјата нивна и вам ќе ви ја дадам во владение земјата, каде што тече мед и млеко.

12

1 Мојс
38,16

13

18,22

14

18,17
5 Мојс
27,23

15

18,23
2 Мојс
22,19

18

Ез 18,6

21

18,16
Мт 14,3-12

22

18,24-30

24

2 Мојс 3,8
33,16
4 Мојс
13,28
5 Мојс 6,3

25 Јас сум Господ, Бог ваш, Кој ве оддели од сите народи.

11,2-9
5 Мојс 14,3-21
Дела 10,14

26 Правете разлика меѓу чист и нечист добиток, и меѓу чиста и нечиста птица, и не осквернувајте ги душите свои со добиток и со птица и со она што лази по земјата, она што ви го одвоив како нечисто.

11,44
2 Мојс 33,16
5 Мојс 14,2
Ис.Н. 24,19
4 Цар 19,22
Пс 98,3

27
19,26-31
20,6
5 Мојс 18,11

За приватниот живот на свештениците

21,1-3
Ез 44,25-27

21 И пак му рече Господ на Мојсеј, велејќи: „Кажи им на свештениците, синовите Аронови, и речи им да не се допираат до мртовец од народот свој.

2 Само до свој близок роднина: до мајка, до татко, до син и до ќерка, до брат,

3 до сестра, која е мома што живее кај него, немажена, може да се допира, и со тоа да не се осквернува;

4 инаку, не смее да се оскверни со допир до кого и да било од народот свој, за да не стане нечист.

5 Не смеат да ја бричат главата своја, ниту да го потстрижуваат крајот од брадата своја, ни да прават резези по телото свое.

6 Тие треба да бидат свети пред својот Бог и да не го осквернуваат името на својот Бог, бидејќи тие Му принесуваат жртви на Бога, леб на својот Бог, и затоа треба да бидат свети.

7 Тие не смеат да земаат жени блудници и порочни, не смеат да се женат ни со жена истерана од својот маж, затоа што се тие свети пред својот Бог.

8 И свет нека ти биде, бидејќи тој Му принесува храна на Господ, вашиот Бог; тој треба да ти биде свет, затоа што сум свет Јас, Господ Бог ваш, Кој ве осветува.

9 Ако свештеничка ќерка се оскверни со блудство, таа го осквернила таткото свој: со оган да биде изгорена.

10 А големиот свештеник меѓу браќата свои, врз чија глава е излеано масло за помазание, и кој е осветен за да се

26 Бидете свети пред Мене, затоа што Јас сум свет Господ (Бог ваш); Јас ве одделив од сите народи за да бидете Мои.

27 Маж или жена, ако извикува духови на мртви, или вража, да бидат убиени; со камења да ги убиете, виновни се.”

11
4 Мојс 5,2
6,6
9,6
19,11

12
10,7
2 Мојс 25,8
28,41

17-23
Ис 56,3-5

18
2 Цар 4,4
9,3

облекува во свети одежди, да не ја от-крива главата своја и облеката своја да не ја кине;

11 и до никаков мртовец да не приоѓа; да не се осквернува со допир ни до умрениот татко свој, ни до мајката своја.

12 Тој од светилиштето да не се оддалечува за да не го оскверни светото на својот Бог, зашто светото масло на Божјото помазание е врз него. Јас сум Господ.

13 За жена тој треба да зема девица (од својот народ);

14 не смее да зема вдовица или оставена или осквернета (или) блудница, туку само девица од родот свој тој треба да зема за жена.

15 И да не го осквернува своето потомство во народот свој: затоа што сум Јас Господ, Кој го осветува.”

Пречки за вршење на свештеничка служба

16 И му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

17 „Кажи му на Арон: никој од твоето семе во сите родови, кој има телесен недостаток, да не пристапува да Му принесува дар на својот Бог.

18 Никој, кој има телесен недостаток, да не пристапува; ни слеп човек, ниту куц, ниту, пак, со чпртав нос, или со деформирани крајници,

19 ниту таков кому му е раката скршена или ногата скршена,

20 ниту грбав, ниту слабунав, ниту со перде на очите, ни крастав или со липај, ниту скопец.

21 Никој човек од родот на свештеникот Арон, кој е со телесен недоста-

ЛЕВИТ

22 ток, не смее да пристапува за да Му принесува жртва на Господ; бидејќи има недостаток, нека не пристапува да принесува дарови Божји,

22,2 но од храната на својот Бог, од осветените жртви, тој може да јаде;

23 само до завесата да не се доближува и до жртвеникот да не пристапува, затоа што има недостаток: да не го оскверни светилиштето Мое, бидејќи Јас сум Господ, Кој ги осветува.”

24 И Мојсеј им го соопшти тоа на Арон и на синовите негови и на сите синови израилски.

6 *Кој смее да јаде од светиите жрвени приноси*

22 И му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

2 „Кажи му на Арон и на синовите негови да постапуваат внимателно со светите приноси од синовите израилски и да не го осквернуваат Моето свето име во тоа, што Ми го посветуваат. Јас сум Господ.

3 Кажи им: ако некој во целото ваше потомство во вашите родови, имајќи на себе некакава нечистотија, пристапи кон светите дарови, што синовите Израилеви Му ги посветуваат на Господ, да се истреби таа душа од пред Мене. Јас сум Господ.

4 Оној човек од семето Ароново, кој е лепрозен, или има гонореја, да не јаде од светите дарови сè додека не се исчисти, и кој се допре до нешто нечисто: до мртовец, или кому му се случи истекување на семе,

5 или кој ќе се допре до некој гад, па се оскверни, или до човек од кого се оскверни од каква и да било нечистотија,

6 тој што се допрел до тоа да биде нечист до вечерта и да не јаде од светите приноси, пред да го измие целото своје тело со вода;

7 но, штом зајде сонцето, и биде чист, тогаш да јаде од осветените дарови, бидејќи тоа е негова храна.

8 Мрша или свержадина тој да не јаде, за да не се оскверни од нив. Јас сум Господ.

9 Нека ги пазат заповедите Мои, за да не навлечат поради нив грев врз себе и да не умрат поради нив, ако се осквернат. Јас сум Господ, Кој ги осветува.

10 Никој од друг род да не јаде од светите приноси: кој се населил кај свештеник, ни наемникот негов, не смее да јаде од светите приноси.

11 Ако свештеникот си купи човек со пари, тој нека јаде од лебовите негови; исто така и домашните негови можат да јадат од неговите лебови.

12 Ако свештеничка ќерка се омажи за човек од друг род, таа не смее да јаде од принесените свети дарови,

13 а ако таа остане вдовица или биде разведена, а нема деца, и се врати во татковата кука, како што била на млади години, тогаш таа може да јаде од лебовите на татко си; но никој од друг род не смее да јаде од нив.

14 Кој поради незнаење јаде нешто од осветените приноси, тој дел треба да му го врати на свештеникот и да додаде кон него уште една петина од тоа.

15 И да не ги осквернуваат светињите на синовите израилски, принесувани на Господ;

16 и да не навлекуваат врз себе вина поради престап, со тоа што ќе јадат од нивните дарови, зашто Јас сум Господ, Кој ги осветува.”

Прописи за избор на жрвениите животи

17 И му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

18 „Кажи им на Арон и на синовите негови и на сите синови израилски и речи им: ако некој од синовите израилски, или од придојдените (населени) меѓу народот израилски, било поради некакво ветување или од благодарност принесува жртви какви што Му се принесуваат на Господ, за сепаленица,

19 за да му се прими жртвата милости-во, таа треба да биде од машки пол од стадата волови, од овците, или од козите, без недостаток;

20 а сè што има недостаток, да не се принесува, бидејќи тоа ќе Му биде непријатно.

9
2 Мојс
28,38.43

10
2 Мојс
12,45
29,33

11
1 Мојс
17,13

14-16
5,14-16

18
4 Мојс
15,16
19,10
Ис.Н. 8,33
Пс 75,10
115,18

19
4 Мојс
28,11

20
5 Мојс
15,21
17,1
Ез 43,23
Мал 1,8
Евр 9,14
1 Петр 1,19

- 21** ^{3,1} ^{2 Моје 12,5} ^{Мал 1,14} ^{21,18-21} ²⁷ ^{2 Моје 22,30} ²⁸ ^{2 Моје 23,19} ^{5 Моје 22,6-7} ²⁹ ^{7,11} ³⁰ ^{7,15} ³¹ ^{5 Моје 42,40} ^{Пс 104,45} ³³ ^{11,44-45} ^{25,38} ^{26,45} ^{1 Моје 17,7} ^{2 Моје 6,6} ^{Ер 11,4}
- ²¹ И ако некој Му принесува на Господ под жртва за мир, исполнувајќи завет или по своја волја, (или на вашите празници) тогаш тоа треба да биде од крупниот или од ситниот добиток и да биде без недостаток, за да му биде примена; никаков недостаток не треба да има на неа.
- ²² Животно слепо или со скршени крајници, или сакато, или краставо, или со егзема – такви не принесувајте Му на Господ и од нив не давајте на Господ жртва на жртвеникот.
- ²³ Животно од крупниот или од ситниот добиток со предолги или со претерано куси нозе можеш да принесеш како жртва по своја волја: но ако е за завет, нема да се прими.
- ²⁴ Животно со смачкани, згмечени, извадени или исечени тестиси не принесувај Му на Господ; во земјата ваша не правете го тоа.
- ²⁵ И од рацете на туѓинец не примајте такви животни за да ги принесувате како дарови на вашиот Бог, затоа што

тие се повреда, имаат недостаток: тие нема да ви се примат.”

²⁶ И му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

²⁷ „Кога ќе се роди теле, или јагне, или козле, да остане кај мајка си седум дена, а од осмиот ден и натаму ќе може да се принесува како дар на Господ, –

²⁸ но не колете ни крава, ниту овца, ниту коза во ист ден заедно со нивната рожба.

²⁹ Ако Му принесувате на Господ жртва од благодарност, со радост принесувајте ја.

³⁰ Таа да се изеде истиот ден; не оставајте од месото за другиот ден. Јас сум Господ.

³¹ Пазете ги заповедите Мои и извршувајте ги. Јас сум Господ.

³² Не осквернувајте го Моето свето име, за да бидам свет меѓу синовите на Израил. Јас сум Господ, Кој ве осветува,

³³ Кој ве изведов од египетската земја, за да бидам ваш Бог. Јас сум Господ.”

10

^{2 Моје 34,22}
^{4 Моје 15,2,18}
^{5 Моје 26,1-3}
^{Рим 11,16}

11

^{2 Моје 29,24}

12

^{2 Моје 12,5}

13

^{4 Моје 15,4,6}
^{28,9}

23,1-4

^{2 Моје 23,14-19}
^{34,18-23}
^{4 Моје 28-29}
^{5 Моје 16,1-17}

ЗА ГЛАВНИТЕ ГОСПОДОВИ ПРАЗНИЦИ

Саботата

23 И му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

² „Кажи им на синовите израилски и објасни им за празниците Господови, во кои треба да се свикнуваат свештени собранија. Ова се празниците Мои:

³ во шесте денови да работите, а седмиот ден е сабота – ден за одмор, свето собрание; никаква работа да не вршите, тоа е сабота Господова во сите ваши живеалишта.

⁴ А ова се празниците Господови, за свештени собранија, што треба да ги свикувате во нивните определени времиња:

6*Пасха и Бесквасници*

⁵ во првиот месец, на четиринаесеттиот ден од месецот вечерта е Пасха Господова,

⁶ а на петнаесеттиот ден од истиот месец е Господовиот празник Бесквасници; седум дена јадете бесквасен леб;

⁷ во првиот ден правете свето собрание; не вршете никаква работа;

⁸ а во седумте дена принесувајте Му на Господ жртви огнени, и во седмиот ден пак правете свето собрание; не вршете никаква работа.”

Празник на Првиот сноп

⁹ И му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

¹⁰ „Јави им на синовите израилски и кажи им: кога ќе дојдете во земјата, што ви ја давам, и почнете таму да жнеете жетва, првиот сноп од жетвата ваша донесете го кај свештеникот;

¹¹ тој ќе го принесе тој сноп пред Господ, за да добиете благонаклоност; на вториот ден од празникот свештеникот ќе го принесе;

¹² а во оној ден кога го принесувате снопот, принесете Му на Господ и жртва сепаленица – едногодишно јагне без недостаток,

¹³ а заедно со него и лебен принос – две десетини ефа пченично брашно,

^{2 Моје 12,1-5}
^{23,14-17}

ЛЕВИТ

14 измешано со масло како жртва на Господ со благопријатен мирис и со него прелив од една четвртина ин вино;
 1 Цар 17,17
 25,18
 2 Цар 17,28
 Ер 2,3
 Рута 2,14

16 никаков нов леб, ниту печени класје, ни сурови зрна не јадете до денот, во кој ќе принесете принос на вашиот Бог: тоа нека ви биде вечна наредба во родовите ваши по сите ваши живеалишта.

Празник на жетвата

18 Избројте од првиот ден по празникот, од денот во кој го принесувате снопот како вознесување – седум полни седмици,
 2 Моје 29,41
 30,9

20 до првиот ден од последната седмица избројте педесет дена, и тогаш принесете Му на Господ нов лебен принос.
 2 Моје 29,24

22 Од своите домови принесувајте два леба за вознесување, кои треба да бидат месени од две десетини ефа пченично брашно со квас, испечени и принесени како првини за Господ.
 19,9-10
 5 Моје 24,19-21
 Рута 2,2,15

18 Заедно со лебовите принесете и седум јагниња без недостаток, едногодишни и од крупниот добиток едно теле и два овна (без недостаток); тоа нека биде жртва сепаленица за Господ, лебен принос, и прелив кон него како жртва за благопријатен мирис пред Господ.

19 Принесете исто така од козјите стада еден козел – жртва за грев, и две едногодишни јагниња како жртва за мир (заедно со лебот од првиот плод).

20 И свештеникот нека го принесе тоа со лебовите од првото жито, вознесувајќи го пред Господ, заедно со двете јагниња: тоа ќе биде светиња Господова; тоа е за свештеникот што ги принесува.

21 И тој ден собирајте го народот и правете свето собрание; никаква работа не вршете во него – тоа нека ви биде вечна заповед за родовите ваши по сите ваши живеалишта.

22 И кога жнеете жетва на вашата нива, не доживеајте ја нивата своја до крај, и она што ќе падне од твојата жетва не собирај го: остави го за сиромавиот и придојдениот. Јас сум Господ, вашиот Бог.”

Празник на трубите

23 И му рече Господ на Мојсеј, велелејќи:

24 „Кажи им на синовите израилски и речи им: во седмиот месец, во првиот ден од месецот, одмарајте, зашто е Празник на трубите; во тој ден правете и свето собрание.

25 Никаква работа не вршете во него, и принесувајте Му на Господ жртва.”

Ден на очистувањето

26 И пак му рече Господ на Мојсеј, велелејќи:

27 „И десеттиот ден од седмиот месец, Денот на очистувањето, нека ви биде ден за свето собрание: смирувајте ги душите ваши и принесувајте Му жртва на Господ.

28 Никаква работа не вршете во тој ден, зашто тоа е ден за очистување ваше, за да се очистите пред лицето на Господ, вашиот Бог.

29 А секоја душа, што не ќе го почитува тој ден, ќе биде истребена од народот свој.

30 И секоја душа што ќе врши каква и да било работа во тој ден, ќе ја истребам од народот нејзин.

31 Никаква работа не вршете: тоа ви е вечна наредба и за родовите ваши по сите ваши живеалишта.

32 Тоа е за вас сабота – ден за починка, па затоа смирете ги душите ваши од вечерта на деветтиот ден од месецот; од едната до другата вечер празнувајте ја вашата сабота.”

Празник на сениците (колибите)

33 И му рече Господ на Мојсеј, велелејќи:

34 „Кажи им на синовите израилски и речи им: во петнаесеттиот ден од истиот месец, седмиот месец, е Празникот на сениците, Господов празник што трае седум дена.

35 Во првиот ден правете свето собрание, никаква работа не вршете;

36 седум дена принесувајте Му на Господ жртва; а во осмиот ден правете свето собрание, и тогаш принесувајте

24

4 Моје 29,1-6
 4 Цар 11,14
 Пс 97,6
 Езд 3,1
 2 Лет 13,12

27

4 Моје 29,7-11

29

1 Моје 17,14
 4 Моје 5,2
 Дела 3,23

32

Неем 13,19

33

2 Моје 23,14-17

34

3 Цар 8,2
 Агеј 2,1
 Јн 7,2

36

Неем 8,18
 2 Лет 7,9
 Јн 7,37

39 Му на Господ жртва; – тоа е оддание на празникот, и никаква работа не вршете.
 2 Мојс 23,16
 Ис 62,9
40 Тоа се Господовите празници, во кои треба да свикувате свети собранија, за да Му принесувате на Господ жртви: сепаленици, крвни и бескрвни жртви, како и преливи – секоја во својот ден,
 5 Мојс 12,7
 14,26
 28,47
 Ис 44,4
 Пс 65,6
 118,27
 Неем 8,14-17
38 освен во саботите Господови, освен даровите ваши, заветите ваши, што ќе Му ги давате од благодарност на Господ.

24,2 **39** А на петнаесеттиот ден од седмиот месец, кога ги собираете плодовите на земјата, празнувајте празник Господов седум дена: првиот и осмиот ден нека ви бидат за починка.
 2 Мојс 25,31-40
 27,20-21
 4 Мојс 4,16

3 Во првиот ден земете плодови од убави дрвја, и гранки од палми, и гранки од широколисни дрвја како и од врби, и веселете се пред Господ, вашиот Бог седум дена.
 2 Мојс 12,14

4 Пазнувајте го овој празник Господов седум денови во годината: тоа е наредба за вас и за родовите ваши. Во седмиот месец празнувајте го.
 2 Мојс 25,31

42 Седум дена престојувајте во колиби: секој Израилец по род треба да престојува во колиба,

43 за да знаат поколенијата ваши дека Јас во колиби ги вселив синовите израилски, кога ги изведов од египетската земја. Јас сум Господ, вашиот Бог.”

44 И Мојсеј им соопшти на синовите израилски за празниците Господови.

Светиљата на светиљничкој

24 И му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

2 „Заповедај им на синовите израилски да земат чисто маслиново масло, исцедено за светење, та светлото да гори секогаш

3 пред завесата во скинијата на собранието, а ќе го пали Арон (и синовите негови) постојано пред Господ од вечера, дури до утрината; и тоа нека ви биде вечна наредба во родовите ваши.

4 На чист светилник распоредете ги светилата кои ќе горат постојано пред Господ;

Лебови на предложението

5 и земете пченично брашно и изменете од него дванаесет лебови – секој леб да тежи по две десетини од ефа;

6 поставете ги во два реда, по шест во ред, на чистата трпеза пред Господ.

7 И во (секој) ред ставете и чист темјан (и сол); и тоа нека биде крај лебовите како спомен – жртва за Господ.

8 Секој саботен ден постојано да се принесуваат лебови пред Господ од синовите израилски: тоа е вечен завет.

9 Тие да му припаѓаат на Арон и на синовите негови за да ги јадат на свето место; тоа е голема светиња за нив од жртвите Господови, овековечена со закон.”

Казна за боџохулник

10 Тогаш излезе синот на една жена Израилка, што го беше родила со Египќанец, меѓу синовите Израилеви и се скара со еден Израилец во населбата;

11 и синот на Израилката похули на Името. И го доведоа кај Мојсеј; името на мајка му беше Шеломит, Дивриева ќерка од племето Даново;

12 на го ставија во затвор додека не се донесе за него пресуда според заповедта Господова.

13 И му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

14 „Изведи го оној што хулеше надвор од логорот, а сите што чуја, нека ги стават рацете свои врз главата негова и целиот народ нека го убие со камења,

15 и кажи им на синовите израилски: секој што ќе похули на својот Бог, ќе го прими својот грев;

16 и оној што ќе го навреди името Господово, треба да умре, со камења да го убие сиот народ; било да е тој придонесен или тукашен, ако похули на името Господово, да умре.

17 Кој ќе убие човек, да биде умртен.

18 Кој ќе удри добиток и тој умре, да го плати; добиток за добиток.

19 На оној, што ќе му нанесе повреда на ближен, да му се направи и нему она што го направил тој;

5

2 Мојс 25,30
 1 Цар 21,4-6
 Мт 12,4
 Евр 9,2

6

2 Мојс 25,23-30

8

2 Мојс 25,30
 4 Мојс 4,7
 1 Лет 9,32
 Мт 12,5

9

Мт 12,4
 Мк 2,26
 Лк 6,4

11

2 Мојс 3,15
 18,22
 20,7
 22,27
 Јов 1,11

12

2 Мојс 18,16

14

5 Мојс 13,8
 17,5,7
 3 Цар 21,9-15
 Дела 7,58

16

2 Мојс 21,12
 3 Цар 21,10,13
 Мт 26,66

17

2 Мојс 20,13
 21,12-14

19

5 Мојс 19,16-21
 Авд 1,15

ЛЕВИТ

20 ²⁰ прелом за прелом, око за око, заб за заб; како што му нанел повреда на човек, така и нему да му се направи.

21 ²¹ Кој ќе убие добиток, нека го плати, но кој удри човек и умре, да биде умртвен.

22 ²² Една правда да има како за придојден така и за тукашен, затоа што Јас сум Господ, вашиот Бог.”

²³ Така Мојсеј им зборуваше на синовите израилски. И го изведоа оној што беше похулил надвор од населбата и го убија со камења; синовите на Израил направија така, како што му беше заповедал Господ на Мојсеј.

Одмор за земјата

25 И му рече уште Господ на Мојсеј, на планината Синај, велејќи:

² „Јави им на синовите на Израил и кажи им: кога ќе дојдете во земјата, што ви ја давам Јас, земјата што ви ја давам нека ја празнува саботата Господова;

³ шест години засејувај ја нивата своја и шест години режи го лозјето свое и прибирај ги плодовите нивни,

⁴ а во седмата година е сабота за земјата – нека има одмор земјата; тоа е саботата Господова: не ја сеј нивата своја и не го режи лозјето свое.

⁵ Она што само ќе израсне на нивата твоја, не го жнеј, и грозјето од нерезаните лози твои не собирај го: нека биде тоа година за починка на земјата.

⁶ И за време на починката на земјата тоа нека биде храна за сите вас – за тебе и за твојот роб, за робинката твоја, за наемникот твој и за придојдениот, населен кај тебе;

⁷ а за добитокот твој и за дивите животни што се на земјата твоја, тие плодови нека им бидат храна.

Проштална година

⁸ И изброј седум саботни години, седумпати по седум, за да ти излезат во седумте саботни години четириесет и девет години;

⁹ и затрубете го со трубен глас по целата земја вапа седмиот месец, во десеттиот ден од месецот; во Денот на

очистувањето затрубете со труба по целата вапа земја;

¹⁰ и осветете ја педесеттата година и објавете слобода по земјата за сите жители; тоа да ви биде јубилеј; и секој да се врати на својот имот, и секој да се врати при родот свој.

¹¹ Педесеттата година да ви биде јубилеј; во таа година не сејте и не жнејте го она што ќе израсне само од земјата, ниту да го собирате грозјето од нерезаните лози,

¹² зашто тоа е јубилеј: свет да биде тој за вас – од нивите јадете го она што само ќе израсне.

¹³ Во таа јубилејна година секој нека се врати на имотот свој.

¹⁴ Ако му продаваш нешто на ближниот свој, или ако купуваш нешто од ближниот свој, не нанесувајте си неправда еден на друг;

¹⁵ ти треба да купуваш од ближниот свој според бројот на годините по јубилејот, и според бројот на годините на приходот тој треба да ти продава;

¹⁶ ако остануваат многу години, зголеми ја цената; ако остануваат малку години, намали ја цената; зашто определен број годишни жетви ти продава тој.

¹⁷ Не нанесувајте си неправда еден на друг; имај страв од твојот Бог, зашто Јас сум Господ, вашиот Бог.

¹⁸ Извршувајте ги заповедите Мои, пазете и исполнувајте ги законите Мои, и спокојно ќе живеете на земјата;

¹⁹ и земјата ќе ги дава своите плодови, и ќе јадете до наситка и спокојно ќе живеете на неа.

²⁰ Ако кажете: што ќе јадеме во седмата година, кога не сме посеели ништо, не сме собрале производи наши,

²¹ Јас ќе испратам благослов Мој во шестата година, и таа ќе даде плод за три години;

²² а во осмата година ќе сеете, но ќе јадете од старите производи до деветтата година; и додека не узреат плодовите нејзини, ќе јадете од старото.

Право на ошкуй на земјиште

²³ Земјата не смее да се продава засекогаш, зашто земјата е Моја; вие сте кај Мене придојдени и доселеници;

25,1-55

2 Мојс
23,10-12
5 Мојс
15,1-11

1

2 Мојс
19,11

4

Ис 37,30
2 Лет 36,21

5

1 Мојс
40,10
4 Цар
19,21
Неем 13,15

9

2 Мојс
30,10
4 Мојс 10,8
Ис.Н. 6,3
Сул 3,27
1 Цар 13,3

10

2 Мојс 21,2
5 Мојс
15,12
Ер 34,8-22

14

1 Цар 12,
3-4
1 Кор 6,8

17

Ер 7,5-6
Јов 31,16
1 Сол 4,6

18

1 Мојс 26,5
5 Мојс
12,10
Ер 23,6
Ез 28,26
34,25
Јов 5,22

19

5 Мојс
28,12
Ис 55,10

21

2 Мојс 16,5
5 Мојс 28,8
Ез 44,30
Агеј 2,19
Мал 3,10
Пс 133,3

23-27

Ер 32,6-9
Пс 38,12
Рута 4,1-12

23

1 Мојс 23,4
2 Мојс 19,5
3 Цар 21,3
Ез 46,18
Евр 11,13

32-34

4 Мојс
35,1-8
Ис.Н. 21,
1-42
Ез 48,13-14

35

5 Мојс
15,7-8
24,14-15
Пс 36,21,26
Лк 6,35

²⁴ по целата земја на вашите имоти дозволувајте земјата да се откупува.

²⁵ Ако брат ти, кој е кај тебе, осиромаша и го продаде својот имот, тогаш да дојде неговиот најблизок роднина и нека го откупи продаденото од братот негов.

²⁶ Но, ако нема свој, кој да го откупи, но тој самиот успее и најде колку што треба за откуп,

²⁷ тогаш да ги пресмета годините од продажбата своја и да го врати другото на оној кому му го продал, и повторно да влезе во владението свое.

²⁸ Ако, пак, не најде колку што треба, за да врати, продаденото нека остане во рацете на купувачот сè до годината на јубилејот, а во јубилејната година да стане слободно и повторно да влезе во имотот свој.

²⁹ Ако некој продаде кука за живеење во град ограден, таа може да се откупи сè додека не измине годината на продажбата нејзина – во текот на годината таа може да се откупи.

³⁰ Ако, пак, не се откупи додека не измине годината од продажбата нејзина, кукавата што е во градот, ограден со сидови, засекогаш ќе остане во рацете на купувачот и родот негов, и во годината на јубилејот нема да му се одземе.

³¹ А куќите по селата, околу кои нема сидови, треба да се сметаат за ниви; тие (секогаш) можат да се откупуваат, а во јубилејната година ќе се вратат.

³² А што се однесува до градовите на левитите, куќите во градовите на владението нивно, секогаш можат да ги откупуваат левитите;

³³ ако некој од левитите не ја откупи, тогаш продадената кука во градот што е определен за левитите, ќе биде вратена во времето на јубилејната година, зашто куќите во градовите на левитите се нивно владение меѓу синовите на Израил.

³⁴ И земјата околу нивните градови не смее да се продава, зашто таа е нивно вечно владение.

Појајмување на сиромаш

³⁵ Ако братот твој осиромаша и немогне, поткрепи го, било тој да е туѓи-

нец или преселеник, нека живее кај тебе.

³⁶ Не земај му ни лихва, ни печалба, и имај страв од твојот Бог; (Јас сум Господ) братот твој нека живее кај тебе.

³⁷ Не давај му пари со камата, а и храната твоја не давај му ја со добивка.

³⁸ Јас сум Господ, Бог ваш, Кој ве изведе од египетската земја за да ви ја дадам земјата хананска и да бидам ваш Бог.

Право на оџкуј на лица

³⁹ Кога ќе осиромаша кај тебе братот твој, и ти се продаде, не товари го со ропска работа;

⁴⁰ тој треба да ти биде како наемник, како преселеник; нека ти работи до јубилејната година,

⁴¹ а тогаш нека си отиде откај тебе, тој самиот и децата негови со него, и нека се врати меѓу родот свој и пак да влезе во имотот на татковците свои,

⁴² бидејќи тие се Мои слуги, кои Јас ги изведов од египетската земја: тие не смеат да се продаваат како што се продаваат робовите.

⁴³ Не господари над нив со жестокост и имај страв од твојот Бог.

⁴⁴ Ако сакаш да имаш свој роб и своја робинка, купувајте си роб и робинка од народите што се околу вас; од нив да си земате робови и робинки.

⁴⁵ Исто така и од децата на преселниците, населени меѓу вас, можете да купувате; и од нивните роднини, родени во земјата ваша, ако ги има, и тие можат да ви бидат сопственост.

⁴⁶ Можете да ги предавате во наследство и на синовите ваши по вас како вечен имот; а браќата ваши, синовите израилски, не обременувајте ги со многу работа.

⁴⁷ Ако твојот придојден или твојот преселеник се збогати, а братот твој пред него осиромаша и му се продаде на придојдениот, населен кај тебе, или на некој друг од родот на придојдените,

⁴⁸ тогаш по продажбата тој може да биде откупен; некој од браќата негови треба да го откупи,

⁴⁹ или братот на неговиот татко, или синот на стрикото негов треба да го

36

2 Мојс
22,26
Ер 15,10

38

22,33
1 Мојс
10,19

39

2 Мојс
21,2-11
5 Мојс
15,12-18
3 Цар 9,22
Ер 34,9-22

41

Ер 34,8

43

2 Мојс 1,13
Ез 34,4
Кол 4,1

47

Јов 24,9
Неем 5,5

48

Неем 5,8

49

4 Мојс
27,8-11

ЛЕВИТ

50 откупи, или кој и да било од родот негов во племето, да го откупи, или самиот тој, ако се снајде да се откупи.
53 ⁵⁰ И да се расплати со купувачот свој, сметајќи од годините, кога се продал, па сè до годината на јубилејот, и да ги врати парите за кои се продал според бројот на годините, при што да се смета дека кај него бил како наемник;
55 ⁵¹ и ако остануваат уште многу години, тогаш сразмерно на нив да го врати својот откуп во пари, за кои бил купен;
26,1 ⁵² ако, пак, остануваат уште малку години до јубилејната година, да пресмета и сразмерно на годините да плати за себе откуп.
2 ⁵³ Во текот на сите години тој да биде кај него како наемник, но тој не треба да биде преоптоваруван со работа пред твоите очи.
4 ⁵⁴ Ако, пак, не се откупи на тој начин, тогаш во јубилејната година да замине самиот тој и децата негови со него,
5 *Јас сум Господ, вашиот Бог*
6 затоа што синовите на Израил се Мои слуги; тие се Мои слуги, кои ги изведов од египетската земја. Јас сум Господ, вашиот Бог.”

26 „Не правете ракотворни образи, ни делкани; и не издигајте столб и не поставувајте во земјата камења со знаци, за да им се поклонуваат, зашто Јас сум Господ, вашиот Бог.

² Пазете ги Моите саботи и почитувајте го Моето светилиште; Јас сум Господ.

Блаґослови

³ Ако постапувате според Моите повелби и ги запазувате Моите наредби, и ги исполнувате,

⁴ ќе ви давам дожд навреме, и земјата ќе го даде родот свој, и дрвјата полски ќе го дадат својот плод,

⁵ и вршидбата ќе трае кај вас до гроздоберот, гроздоберот ќе трае до сеидбата, и ќе јадете свој леб до наситка и ќе живеете безбедно во вашата земја.

⁶ Ќе ѝ дадам мир на земјата; ќе спиеат и никој нема да ве обеспокојува; ќе ги

истребаат лутите сверови од земјата и меч нема да помине по целата ваша земја.

⁷ Па ќе ги гоните непријателите ваши, и тие од меч ќе паднат убиени пред вас;

⁸ петмина од вас ќе прогонуваат сто души, и сто од вас ќе прогонуваат десет илјади, и непријателите ваши ќе паднат од меч пред вас.

⁹ Ќе погледнам благонаклоно на вас (ќе ве благословам) и ќе ве направам плодни, ќе ве умножам и ќе го зацврстам заветот Мој со вас.

¹⁰ И ќе јадете од старото – ланското и старото ќе го исфрлите поради новото.

¹¹ Ќе го поставам живеалиштето Мое меѓу вас, и душата Моја нема да се гнаси од вас.

¹² Ќе се движам меѓу вас и ќе бидам ваш Бог, а вие ќе бидете Мој народ.

¹³ Јас сум Господ, Бог ваш, Кој ве изведе од египетската земја, за да не бидете нивни робови, и ги скрпив стегите на јаремот ваш и ве изведов охрабрани.

Клейџи

¹⁴ Ако, пак, не Ме слушате и не ги исполнувате овие Мои повелби,

¹⁵ и не им се покорувате, и ако душата ваша негодува од Моите закони, така што нема да ги исполнувате сите Мои заповеди, и го нарушите заветот Мој, –

¹⁶ тогаш и Јас ќе постапам со вас вака – ќе ви пратам офтика и врела треска, од кои ќе ослабнат очите ваши и ќе се измачува душата ваша, и ќе сеете семе залудо, зашто непријателите ваши ќе го јадат.

¹⁷ Ќе го свртам лицето Мое против вас и ќе паднете пред непријателите ваши; над вас ќе владеат непријателите ваши, и ќе бегате дури и кога никој не ве гони.

¹⁸ Ако и покрај сето ова не Ме послушате, седумпати ќе ја зголемам казната за гревовите ваши;

¹⁹ ќе ја скршам вашата тврдоглавост, ќе го направам небото ваше како железо, и земјата ваша како бакар;

²⁰ па залудо ќе се истоштува силата ваша, и земјата ваша нема да го дава

7
5 Моје 28,7

8
Ис.Н. 23,10
Суд 15,15
Ис 30,17
32,30

9
1 Моје 1,22
17,6
Неем 9,23

10
25,21-23

11
2 Моје 25,8
1 Цар 12,22
3 Цар 6,13
Ез 37,27
Пс 73,7

12
5 Моје 4,
7-8
Ез 36,28
37,27
Јн 1,14
2 Кор 6,16
Откр 21,3

13
2 Моје 6,7
Ис 10,27
Ер 2,20
27,2
Ез 30,18
Ос 11,4

14-39
5 Моје 28,15-68
Амос 4,
6-12
Дан 9,11

15
1 Моје 17,7

16
Суд 6,3-6
1 Цар 23,33
Ез 4,17
24,23
Пс 77,33
107,17
Јов 31,8

17
Ис.Н. 7,4
7,12
Суд 2,15
Ис 30,17
Ер 19,7
21,7

18
Ер 21,14
Амос 3,14
Пс 98,8

19 својот плод, и дрвјата земни нема да ги раѓаат плодовите свои.
 Ис 16,6
 Ер 13,9
 14,1-9
 Ез 24,21
 Пс 9,24

20 ²¹ Ако, пак, и потоа тргнете настрана и не сакате да Ме слушате, ќе ви нанесам седумкратни удари поради гревовите ваши;
 5 Мојс 11,17
 Ис 17,11
 Ер 12,13
 Агеј 1,6
 Пс 126,1

21 ²² Ќе испратам против вас диви сверови, кои ќе ви ги одземат децата ваши, ќе го уништат добитокот ваш и ќе ве намалат, така што ќе се запустат патиштата ваши.
 1 Мојс 4,15

22 ²³ Ако и потоа не се поправите и тргнете против Мене,
 1 Мојс 37,20
 Ер 5,6
 42,2
 Ез 5,17
 14,15

23 ²⁴ тогаш и Јас ќе тргнам против вас со јарост и ќе ве поразам седумкратно за гревовите ваши.
 Ер 2,30
 5,3

24 ²⁵ И ќе испратам против вас одмаздувачки меч за одмазда поради заветот; ако, пак, избегате по градовите ваши, ќе испратам на вас помор и ќе бидете предадени во рацете на непријателот.
 2 Цар 22,27

25 ²⁶ Ќе оскудевате за леб; десет жени ќе го печат лебот ваш во една печка и ќе ви даваат леб со мерка; ќе јадете и нема да се наситите.
 2 Мојс 5,3
 3 Цар 8,37
 Ер 5,17
 Ез 21,14-22

26 ²⁷ Ако и покрај сево ова не Ме послушате и тргнете против Мене,
 Ер 37,21
 Ез 4,16
 Ос 4,10
 Пс 104,16

28 ²⁸ и Јас ќе тргнам против вас со гнев и седумкратно ќе ве казнам за гревовите ваши,
 Суд 2,14
 Ер 17,10
 Пс 77,59
 Јов 34,11

29 ²⁹ и ќе ги јадете телата на синовите свои, и телата на ќерките ваши ќе ги јадете.
 Ер 19,9
 Ез 5,10
 Плач 2,20
 4,10

30 ³⁰ Ќе ги разрушам жртвениците ваши, ќе ги разрушам ракотворните столбови ваши и ќе ги фрлам труповите ваши врз урнатините од идолите ваши, и душата Моја ќе се одврати од вас.
 5 Мојс 12,2
 1 Цар 9,12
 Ис 21,9
 Ер 50,2
 Ез 6,1-7
 Амос 7,9
 2 Лет 14,6
 34,4

31 ³¹ Градовите ваши ќе ги претворам во пустина и ќе ги опустошам светилиштата ваши, и нема да примам благопријатен мирис од жртвите ваши.
 Ис 1,7
 Ез 24,21
 Амос 7,9
 Неем 1,3

³² Ќе ја запустам земјата ваша, така што ќе се чудат над неа непријателите ваши, што ќе живеат во неа;
 33 вас, пак, ќе ве растурам меѓу народите и ќе направам да ве гонат со изваден меч; земјата ваша ќе биде пушта, и градовите ваши – разрушени.
 34 Тогаш земјата ќе надомести за своите саботи преку сите денови, додека биде пушта; додека вие бидете во зем-

јата на непријателите ваши, земјата ќе си почива и ќе надомести за своите саботи;

³⁵ таа ќе почива за сето време додека биде пушта, што не почиваше за сите саботи ваши кога живеевте во неа.

³⁶ А на оние од вас што ќе останат, ќе им всадам страв во срцата во земјата на непријателите нивни, па и шумот од развеан лист ќе ги плаши; ќе бегаат како од меч, и ќе паѓаат кога и никој не ги гони.

³⁷ И ќе се сопнуваат еден од друг како да бегаат од меч, иако никој не ги прогонува; не ќе имате сила да им се противставувате на непријателите ваши;

³⁸ ќе загинете меѓу народите, и ќе ве проголта земјата на непријателите ваши;

³⁹ а другите од вас ќе истлеат поради беззаконијата свои во земјите на непријателите ваши и поради беззаконијата на татковците ваши ќе исчезнат.

Бој ќе си сѝомне за Својој завей

⁴⁰ Тогаш ќе ги исповедаат беззаконијата свои и беззаконијата на татковците свои, признавајќи дека вршеа престапи против Мене и дека се дигнаа против Мене;

⁴¹ поради што и Јас (со јарост) станав против нив и ги одведов во земјата на непријателите нивни; тогаш ќе биде понижено нивното необрезано срце, и тогаш ќе ја искупат својата неправедност.

⁴² И Јас ќе си спомнам за заветот Мој со Јаков, и на заветот Мој со Исак, и на заветот Мој со Авраам, и на земјата ќе се сетам

⁴³ и земјата, напуштена од нив, ќе надомести за своите саботи, откако ќе биде испразнета од нив, и тие ќе ја добијат својата казна за беззаконијата свои, зашто ги презреа законите Мои и душата нивна се одврати од наредбите Мои.

⁴⁴ Но кога тие ќе бидат во земјата на непријателите свои, – Јас нема да ги презрам, и нема да се налутам на нив толку, за да ги истребам и да го раски-

32

3 Цар 9,8
 Ис 5,6
 Ер 9,12
 12,11
 2 Лет 29,8

33

Ис 1,7
 Ер 34,22
 Ез 34,6

34

Ер 7,34
 2 Лет 36,21

36

Ез 21,12

38

Ис 1,28
 Ер 16,4
 Јов 4,9
 Пс 1,6

39

Ез 4,17

41

Ер 4,4
 Дела 7,51

42

1 Мојс 17,1-14
 26,3-4
 Ез 16,60
 Лк 1,72-73

43

Ис 40,2

44

5 Мојс 4,29-31
 Плач 3, 22-23
 3,31-32
 5,21-22

ЛЕВИТ

45 нам Мојот завет со нив, зашто Јас сум Господ, нивниот Бог.

11,45
22,33
25,38

⁴⁵ Ќе се сетам, заради нив, на заветот со нивните предци, кои ги изведов од египетската земја пред очите на народите, за да им бидам Бог. Јас сум Господ.

46
2 Мојс
19,11

27,2 ⁴⁶ Тоа се наредбите, заповедите и законот кои Господ ги воспостави меѓу Себе и синовите на Израил преку Мојсеј на планината Синај.

3
2 Мојс
30,13

*Што сmee да се завешува
и да се откупува*

5

1 Мојс
37,28

27 И му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

6

4 Мојс 3,47

² „Кажи им на синовите израилски и речи им: ако некој се заветува да ја посвети дупата своја на Господ со цена,

8

5,7-11

³ цената за маж од дваесет до шеесет години да биде педесет сребрени шекели, според свештениот шекел.

9

2 Мојс 40,9
5 Мојс 15,19

⁴ Ако е, пак, за жена, цената да биде триесет шекели.

11

4 Мојс 18,15

⁵ За машко од пет до дваесет години цената да биде дваесет шекели, а за женско – десет шекели.

⁶ За машко, пак, од еден месец до пет години цената треба да изнесува пет сребрени шекели, а за женско – три сребрени шекели.

⁷ За маж од шеесет години и нагоре цената ќе биде петнаесет сребрени шекели, а за жена – десет шекели.

⁸ Ако е сиромав и нема да плати според цената своја, тогаш тој нека се претстави пред свештеникот, и свештеникот нека го процени: според состојбата на оној, што се заветувал, така нека го процени свештеникот.

⁹ Ако е, пак, добиче од оние што Му се принесуваат како жртва на Господ, – сè што Му се принесува на Господ, е свето;

¹⁰ да не се заменува доброто со лошо, или лошото со добро; ако некој замени добиче со добиче тогаш и добичето и неговата замена ќе бидат светиња.

¹¹ Ако е тоа нечист добиток, што не се принесува како жртва на Господ, тој нека му биде претставен на свештеникот,

¹² и свештеникот да процени, дали е тој добар, или лош; како ќе го оцени свештеникот, така и нека биде;

¹³ ако некој сака да го откупи, нека додаде кон цената уште една петина.

¹⁴ Ако некој Му ја посветува на Господ куќата своја за светиња, свештеникот да ја процени, дали е таа добра, или лоша; како што ќе ја оцени свештеникот, така и да биде.

¹⁵ Ако оној што ја посветил, побара да ја откупи куќата своја, нека приложи уште една петина во сребро кон цената нејзина, и тогаш таа нека биде негова.

¹⁶ Ако некој Му посвети на Господ од имотот свој нива, процената треба да биде сразмерно со посеаното: за еден гомер посеан јачмен – педесет сребрени шекели.

¹⁷ Ако некој ја посветува нивата своја од јубилејната година, тоа треба да биде според нејзината проценка.

¹⁸ Ако некој ја посветува нивата своја по јубилејната година, свештеникот нека ја определи цената во сребро според годините што остануваат до идната јубилејна година, и за толку да ја намали цената.

¹⁹ Ако оној, што ја посветил нивата своја, побара да ја откупи, нека додаде уште една петина во сребро кон цената нејзина, и таа нека биде негова.

²⁰ Ако, пак, тој не ја откупи нивата своја и нивата биде продадена на друг човек, тој веќе не може да ја откупи;

²¹ таа нива, откако ќе биде ослободена во јубилејната година, нека Му биде посветена на Господ како боговетена земја и да биде за свештеникот.

²² Ако некој Му посвети на Господ купена нива, која не е под нивите на имотот негов,

²³ свештеникот нека ја определи цената нејзина до јубилејната година, и тој да ја даде, според она како што е пресметано, во истиот ден, како светиња Господова;

²⁴ а нивата во јубилејната година пак нека му се врати на оној, од кого била купена и кој владеел со таа земја.

²⁵ Секоја проценка да се врши според свештениот шекел – дваесет гери да има во еден шекел.

21

27,28
4 Мојс
18,14
Ез 44,29

25

2 Мојс
30,13,15
4 Мојс 3,47
Ез 45,12

26

27,28-29
2 Мојс
13,1-2
13,11-16

Разни ѿриноси

²⁶ А секое првородено што ќе се роди меѓу добитокот твој, никој не може да го заветува: било од крупниот, било од ситниот добиток – тие се Господови.

28

4 Мојс
18,14

²⁷ Ако, пак, добитокот е нечист, да се откупува според цената негова и да се додаде кон неа уште една петина; ако не се откупи, тогаш нека се продаде според неговата проценка.

29

5 Мојс 7,26

²⁸ А сè што човек Му ветува на Господ со клетва од она што го има – од човек до добиток или нива од имотот свој, да не се продава ниту да се откупува: секој завет со клетва е најсвета светиња Господова.

²⁹ И секое човечко суштество, со херем³ проколнато, не може да се откупи: тоа треба да се предаде на смрт.

³⁰ И секоја десетина од земјата: од земните семиња и од плодовите на дрвјата, Му припаѓаат на Господ: тоа е светиња Господова;

³¹ ако некој посака да ја откупи десетината своја, да додаде кон цената нејзина уште една петина.

³² И секој десеток од крупниот и од ситниот добиток – сè десетто што ќе помине под пастирски стап, треба да Му се посвети на Господ;

³³ и да не се гледа дали е добро или лошо, ниту да се заменува; ако некој го замени, тогаш тоа самото и неговата замена да бидат светиња – да не се откупуваат.”

³⁴ Тоа се заповедите, што Господ им ги даде на синовите израилски преку Мојсеј на планината Синај.

30

4 Мојс
18,26
5 Мојс
14,22
Мал 3,8
2 Лет 31,6

34

26,46
2 Мојс
19,11
Дела 7,38

³ 27,29. Анатема кај древните Евреи. Сè што потпаѓало под таква анатема, било безмилосно уништувано.

БРОЕВИ

(ЧЕТВРТА КНИГА МОЈСЕЕВА)

Вовед

Книѓата Броеви го добила името според еден од настаните што се спомнува во неа, односно според претбројувањето на Евреите во Синајската Пустина.

Народот на Израил, откако ги добил преку Мојсеј сите Божји закони, се подготвувал да тргне кон ветената земја (1,1–10,10). Потоа првин ги води во Кадис-Барнеа, на влезот од оваа земја, но тие не се решиле да влезат во неа. Осудени да талкаат цели четириесет години низ пустинскиот област, тие се отпразвиле на југ и по извесно време дошле во моавската земја, на источната страна од Мртвото Море (10,11–21,35). Во последните глави од книјата се опишуваат разни настани што се случиле во Моав. Оттука подоцна народот на Израил ќе влезе во хананската земја (22,1–36,13).

Исход и Левит ни го прикажува Божјиот народ во неговата реална човечка димензија, кога по вербата доаѓаат сомнежи, по енергичноста – очајување, по величието – паѓање. Спротивно на ова, јасно може да се види посвојаната верност од страна на Бога, која не се попишува со Неговата сирочина и сираведливост.

Тука Мојсеј го зазема чувствителното место помеѓу Господ и народот: тој ги пренесува Неговите заповеди и истовремено се застапува пред Него за народот, кога тој содрешува пред Бога и не се придржува кон Неговиот закон.

НАРОДОТ НА ИЗРАИЛ ВО СИНАЈСКАТА ПУСТИНА

1,1-54

2 Цар 24,

1-9

1 Лет 21,

1-6

2

2 Мојс

30,11-16

3

2 Мојс 4,14

30,14

1 Лет 5,18

4

2 Мојс

18,21

5 Мојс 1,15

Ис.Н. 22,14

5

7,30

10,13-28

Прво претбројување на израилските племиња

1 И му рече Господ на Мојсеј во Синајската Пустина, во скинијата на собранието, во првиот ден од вториот месец, на втората година, откако беа излегле од египетската земја, велејќи:

2 „Претбројте ја целата заедница на синовите израилски според родовите нивни, според семејствата нивни, според бројот на имињата нивни, сите од машки пол до еден;

3 од дваесет години нагоре, сите способни за војна во Израил; според легите нивни претбројте ги ти и Арон;

4 заедно со вас треба да има од секое колено по еден претставник, кој е старешина на родот свој.

5 И све ги имињата на мажите, кои ќе бидат со вас: од Рувим – Елишур, синот на Шедеур;

6 од Симеон – Шелумиел, синот на Цуришадај;

7 од Јуда – Наасон, синот Аминадав; вов;

8 од Исахар – Натанаил, синот на Цуар;

9 од Завулон – Елијав, синот Хелонов;

10 од синовите на Јосиф: од Ефрем – Елишама, синот Амиудов; од Манасија – Гамалиил, синот на Педатур;

11 од Венијамин – Авидан, синот Гидониев;

12 од Дан – Ахисер, синот на Амишадај;

13 од Асир – Пагиил, синот на Охран;

14 од Гад – Елјасаф, синот на Деуел;

15 од Нефталим – Ахира, синот Енанов.

16 Тоа се избраните мажи од народот, старешините на татковските племиња, началници на израилските легиони.”

17 Тогаш Мојсеј и Арон ги зедоа тие именувани мажи

18 и го собраа ситот народ на првиот ден од вториот месец; и тие ги објавија своите родословија, според родовите

7

Лк 3,32-33

14

2,14

7,42

16

2 Мојс

18,21-25

18

2 Мојс

30,14

Езл 2,59

Евр 7,3

20 свои, според семејствата свои, според бројот на имињата, од дваесет години и нагоре, сите до еден,
1 Мојс 10,15 29,32 Дела 7,4-8

¹⁹ како што му беше заповедал Господ на Мојсеј. И тој го изврши пребројувањето нивно во Синајската Пустина.

²⁰ Од Рувим, првородениот Израилев син, според родовите нивни, според семејствата нивни, според домовите на предците нивни, според бројот на имињата, сите до еден, од машки пол, од дваесет години нагоре, способни за војна,

²¹ се изброија од племето Рувимово четириесет и шест илјади и петстотини.
1 Мојс 29,33 1 Лет 5,11

22 Од потомците Симеонови според родовите нивни, според семејствата нивни, според домовите на предците нивни, според бројот на имињата, сите до еден, сите од машки пол, од дваесет години нагоре, сите способни за војна,
Мт 1,2 1 Мојс 30,18

²³ се изброија од племето Симеоново педесет и девет илјади и триста.
²⁴ Од потомците Гадови според родовите нивни, според семејствата нивни, според домовите на предците нивни, според бројот на имињата (нивни, еден по еден, сите од машки пол), од дваесет години нагоре, сите способни за војна,
²⁵ изброија од племето Гадово четириесет и пет илјади шестстотини и педесет.
²⁶ Од потомците Јудини според родовите нивни, според семејствата нивни, според домовите на предците нивни, според бројот на имињата (нивни, еден по еден, сите од машки пол), од дваесет години нагоре, сите способни за војна,
²⁷ изброија од коленото Јудино седумдесет и четири илјади и шестстотини.
²⁸ Од потомците Исахарови според родовите нивни, според семејствата нивни, според домовите на предците нивни, според бројот на имињата (нивни, еден по еден, сите од машки пол), од дваесет години нагоре, сите способни за војна,
²⁹ се изброија од племето Исахарово педесет и четири илјади и четиристотини.
³⁰ Од потомците Завулонови според родовите нивни, според семејствата

нивни, според домовите на предците нивни, според бројот на имињата (нивни, еден по еден, сите од машки пол), од дваесет години нагоре, сите способни за војна,

³¹ се изброија од племето Завулоново педесет и седум илјади и четиристотини.

³² Од потомците на Јосиф, синовите Ефремови, според родовите нивни, според семејствата нивни, според домовите на предците нивни, според бројот на имињата (нивни, еден по еден, сите од машки пол), од дваесет години нагоре, сите способни за војна,

³³ се изброија од племето Ефремово четириесет илјади и петстотини.

³⁴ Од потомците Манасиеви според родовите нивни, според семејствата нивни, според домовите на предците нивни, според бројот на имињата (нивни, еден по еден, сите од машки пол), од дваесет години нагоре, сите способни за војна,

³⁵ се изброија од племето Манасиево триесет и две илјади и двесте.

³⁶ Од потомците Венијаминови според родовите нивни, според семејствата нивни, според домовите на предците нивни, според бројот на имињата (нивни, еден по еден, сите од машки пол), од дваесет години нагоре, сите способни за војна,

³⁷ се изброија од племето Венијаминово триесет и пет илјади и четиристотини.

³⁸ Од потомците Данови според родовите нивни, според семејствата нивни, според домовите на предците нивни, според бројот на имињата (нивни, еден по еден, сите од машки пол), од дваесет години нагоре, сите способни за војна,

³⁹ се изброија од племето Даново, шеесет и две илјади и седумстотини.

⁴⁰ Од потомците Асирови според родовите нивни, според семејствата нивни, според домовите на предците нивни, според бројот на имињата (нивни, еден по еден, сите од машки пол), од дваесет години нагоре, сите способни за војна,

⁴¹ се изброија од племето Асирово четириесет и една илјада и петстотини.

32
1 Мојс 41,52 49,26

33
1 Лет 7,20

34
1 Мојс 41,51 Откр 7,6

36
1 Мојс 35,18 Ер 32,44 2 Лет 17,17

38
1 Мојс 30,6 5 Мојс 33,22

40
30,13

42 Од потомците на Нефталим според родовите нивни, според семејствата нивни, според домовите на предците нивни, според бројот на имињата (нивни, еден по еден, сите од машки пол), од дваесет години нагоре, сите способни за војна,
50 ⁴³ се изброја од племето Нефталимово педесет и три илјади и четиристотини;
51 ⁴⁴ тоа се оние, што влегоа во пребројувањето и што ги преброја Мојсеј и Арон и началниците израилски – дваесетмина луѓе, по еден човек од секое племе.
53 ⁴⁵ Сите, влезени во пребројувањето, потомци Израилеви, од дваесет години и нагоре – сите од Израил способни за војна,
⁴⁶ изброени беа шестотини и три илјади петстотини и педесет.

Посебнија улога на Левиевото колено

⁴⁷ А левитите меѓу нив не беа броени според татковите им племиња.

⁴⁸ И му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

⁴⁹ „Само Левиевото колено не пребројувајте го и не мешајте го со синовите на Израил;

⁵⁰ но на левитите довери им ја скинијата на собранието, сите нејзини припадности и сè што е во неа: тие нека ја носат скинијата и сите нејзини припадности и да служат во неа, и околу скинијата да бидат распоредени;

⁵¹ а кога ќе треба да се пренесува скинијата, левитите да ја креваат, и кога ќе треба да се застане, левитите да ја симнат; ако, пак, до неа пристапи некој од друго племе, да биде убиен.

⁵² Синовите израилски треба да бидат распоредени секој во својот логор, секој кај своето знаме, во својата чета.

⁵³ А левитите да се сместат околу скинијата на собранието, за да не падне гнев врз општеството на синовите израилски; левитите да стојат на стража при скинијата на собранието.”

⁵⁴ И направија синовите на Израил сè: онака како што му заповеда Господ на Мојсеј, така направија.

Распоред на илемењата во логорот

2 И им рече Господ на Мојсеј и на Арон, велејќи:

² „Синовите израилски треба да логоруваат секој кај своето знаме со ознаките на предците свои; и да се настанат околу скинијата на собранието на пристојна оддалеченост.

³ Најнапред, на исток, ќе се настанат легионите Јудини со војниците свои, и началникот на Јудините потомци Наасон, синот на Аминадав.

⁴ Силата на неговата војска изнесува седумдесет и четири илјади и шестотини војници.

⁵ По него да се распореди племето Исахарово, и началникот на Исахаровите потомци Натанаил, синот на Цуар,

⁶ чија сила е изброена на педесет и четири илјади и четиристотини војници.

⁷ (Понатаму да се смести) племето Завулоново, и началникот на потомците Завулонови Елијав, синот Хелонов;

⁸ бројот на неговата војска изнесува педесет и седум илјади и четиристотини војници.

⁹ Сите изброени во Јудиниот табор се сто осумдесет и шест илјади и четиристотини војници; тие први да тргнат.

¹⁰ Кон југ да бидат распоредени Рувимовите легиони со војниците свои и началникот на потомците на Рувим Елицур, синот на Шедеур;

¹¹ бројот на неговите војници, влезени во пребројувањето негово, е четириесет и шест илјади и петстотини.

¹² До него да се настани племето Симеоново, и началникот на потомците на Симеон Шелумиел, синот на Цурипадај;

¹³ а неговите војници изброени беа педесет и девет илјади и триста.

¹⁴ Потоа да се настани племето Гадово, и началникот на потомците Гадови Елјасаф, синот на Рагуил;

¹⁵ неговата војска беше на број четириесет и пет илјади шестотини и педесет војници.

¹⁶ Сета сила влезена во пребројувањето на Рувимовиот табор изнесува сто педесет и една илјада четиристотини и педесет војници; тие втори да појдат.

2,1-34
10,11-28

2
Ер 4,21
Пе 73,4

9
Суд 1,1

17 ^{10,11-28} Кога ќе се крене скинијата на собранието, таборот на левитите да биде во средината на другите табори. Како што се разместени, така и да одат, секој на своето место и кај своето знаме.

31 ¹ ^{Ер 31,18-20} Откај запад да биде војската на Ефремовиот табор, и началникот на потомците Ефремови Елишама, синот Амиудов;

32 ^{1,46} ² ^{Мојс 12,37} во неговата војска изброени беа четириесет илјади и петстотини војници.

²⁰ До него да се смести племето Манасиево, и началникот на потомците Манасиеви Гамалиил, синот на Педацур.

²¹ Со неговата војска која брои триесет и две илјади и двесте војници.

²² Потоа да се смести племето Венијаминово, и началникот на потомците Венијаминови Авидан, синот Гидониев,

²³ заедно со неговите војници, чиј број е триесет и пет илјади и четиристотини.

²⁴ Сите изброени војници од Ефремовиот табор се сто осум илјади и сто; тие трети да поаѓаат.

²⁵ Откај север да биде таборот на Дановата војска, и началникот на потомците Данови Ахизер, синот на Амишадај;

²⁶ неговата војска, според пребројувањето изнесува шеесет и две илјади и седумстотини војници.

²⁷ А до него да се смести племето Асирово, и началникот на потомците Асирови Пагиил, синот Охранов,

²⁸ заедно со неговите војници на број, четириесет и една илјада и петстотини.

²⁹ (Потаму да се настани) племето Нефталимово, и началникот на потомците Нефталимови Ахира, синот Енанов,

³⁰ и неговите педесет и три илјади и четиристотини војници.”

³¹ Сите, влезени во пребројувањето на Дановиот табор, се сто педесет и седум илјади и шестотини; тие последни да се креваат со знамињата свои.

³² Тоа се изброени синови израилски според фамилиите нивни. Сите изброени во таборите, според четите им, се шестотини и три илјади петстотини и педесет.

³³ А левитите не се броени со другите синови на Израил, како што му беше заповедал Господ на Мојсеј.

³⁴ И направија синовите израилски сè што му беше заповедал Господ на Мојсеј; така се распоредуваа при знамињата свои, и така одеа секој според племето свое и според семејствата свои.

Задолженијата на Левиевиото колено

3 Ова е родословот Аронов и Мојсеев, во оној ден кога му говореше Господ на Мојсеј на планината Синај.

² Еве ги имињата на синовите Аронови: првенецот Надав, Авиу, Елеазар и Итамар.

³ Тоа се имињата на Ароновите синови, помазани за свештеници, кои тој ги посвети за да свештенодејствуваат.

⁴ Но Надав и Авиу умреа пред Господ, кога донесоа туѓ оган пред Господ во Синајската Пустина, а немаа деца; Елеазар, пак, и Итамар останаа како свештеници кај татко си Арон.

⁵ И му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

⁶ „Доведи го Левиевото племе и постави го при свештеникот Арон, за да му служат;

⁷ и тие нека му служат на него и на целото општество израилско при скинијата на собранието, извршувајќи ги службите при скинијата;

⁸ и да ги пазат сите сосуди во скинијата на собранието и да бидат на служба за синовите израилски во врска со сите работи што се вршат околу скинијата.

⁹ И дај му ги левитите на Арон, (твојот брат), и на синовите негови, (свештениците); нека им бидат тие дадени како дар од синовите израилски.

¹⁰ А Арон и неговите синови постави ги (над скинијата на собранието) за да ја чуваат својата свештеничка служба (и сè што е покрај жртвеникот и позади завесата); а ако некој надворешен се доближи, да биде убиен.”

¹¹ И му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

¹² „Ете, Јас ги зедев левитите меѓу синовите израилски наместо сите првородени од синовите на Израил, што

3,1

² Мојс 6,27
19,11

2

^{26,60}
² Мојс 6,23
28,1

3

² Мојс 30,30
³ Мојс 8-9

4

³ Мојс 10,1-7

6

⁵ Мојс 10,8
31,9
¹ Лет 15,2
² Лет 29,11

7

³ Мојс 8,35

10

² Мојс 29,9
30,7

12

² Мојс 13,2.11-14
Мал 2,4
Неем 13,29

13 отвораат утроба (ќе бидат нивен откуп);
 8,16-27
 2 Мојс
 13,1-16
 3 Мојс
 11,44
 14 денот, кога ги убив сите првородени во
 2 Мојс 19,1
 15 египетската земја, Јас ги осветив за
 26,57-62
 16 Себе сите провородени во Израил – од
 17 човек до добиток: тие треба да бидат
 1 Мојс
 46,11
 25-26 Мои. Јас сум Господ.”
 2 Мојс
 26-27

Прво пребројување на Левиевиото колено

14 И му рече Господ на Мојсеј во Си-
 најската Пустина, велеејќи:

15 „Преброј ги Левиевите синови според семејствата нивни и според родовите нивни; преброј сè од машки пол од еден месец, и нагоре!”

16 И ги преброи Мојсеј (и Арон) според зборовите Господови, како што беше заповедано.

17 Еве ги Левиевите синови според имињата нивни: Гирсон, Каат и Мерариј.

18 А ова се имињата на Гирсоновите синови според родовите нивни: Ливниј и Семеј.

19 И синовите на Каат според родовите нивни: Амрам и Јицхар, Хеврон и Узиил.

20 И синовите на Мерариј според родовите нивни: Махлиј и Мушиј. Тоа се Левиевите родови според семејствата нивни:

21 Од Гирсон произлегува родот Ливниев и родот Семеиев: тоа се Гирсоновци.

22 Сите, изброени од машки пол, од еден месец и нагоре, беа седум илјади и петстотини.

23 Родовите на Гирсоновци беа смесени зад скинијата, откај запад.

24 Началник на поколението од Гирсоновите синови беше Елјасаф, син Ласлов;

25 на Гирсоновите потомци при скинијата на собранието им е доверено да ги пазат: скинијата и покривот нејзин, завесата при влезот во скинијата на собранието,

26 платништата околу дворот, завесата од влезот во дворот, што се околу

скинијата и жртвеникот, со јажињата и другите нивни принадлежности.

27 Од Каат произлегува родот Амрамов и родот Јицахаров, и родот Хевронов и родот Узиилов: тоа се Каатовците;

28 Според пребројувањето сите од машки пол, од еден месец и нагоре, беа осум илјади и шестотини, кои го чуваа светилиштето.

29 Родовите на Каатовци да се сместат на јужната страна од скинијата;

30 а началникот на племето Каатовци беше Елицафан, синот Узиилов;

31 тие го чуваа ковчегот, трпезата, светилникот, жртвениците, свештените садови што се употребуваат при службата, и завесата со сите нејзини работи.

32 Главен началник на левитите беше Елеазар, син на свештеникот Арон; под негов надзор беа оние кои беа задолжени да го чуваат светилиштето.

33 Од Мерариј произлегува родот Махлиев и родот Мушиев; тоа се родови Мерариеви;

34 сите преброени од машки пол, од еден месец и нагоре, беа на број шест илјади и двесте;

35 началник на потомците на родот Мерариевци беше Цуриел, син на Ави-хаил; тие да се распоредат на северната страна од скинијата;

36 на Мерариевите синови им беше доверено да ги чуваат птиците од скинијата и пречниците нивни, столбовите и подножјата нивни, сиот прибор, и сите други нејзини принадлежности,

37 столбовите од дворот наоколу и подножјата нивни, колците нивни и јажињата нивни.

38 А од предната страна на скинијата, откај исток, пред скинијата на собранието сместени беа Мојсеј и Арон, и синовите негови, кои наместо синовите Израилеви, го пазеа светилиштето; ако, пак, некој друг се доближеше, беше убиван.

39 Сите изброени левити, што ги преброија Мојсеј и Арон по заповед на Господ, според родовите нивни, сите од

28
 2 Мојс 25,8
 Пс 14,1

30
 2 Мојс 6,22

31
 2 Мојс
 25,10-40
 26,31-35
 27,1-8
 30,1-10
 Ер 3,16
 52,19
 1 Лет 28,15

32
 2 Мојс 6,23

37
 2 Мојс
 27,9-19

40-512 Мојс 13,1
13,11-16

машки пол, од еден месец нагоре, беа дваесет и две илјади.

473 Мојс 5,15
27,3**Ойкуйої на ѓрвородениїе**

⁴⁰ И му рече Господ на Мојсеј: „Преброј ги сите првородени синови израилски од машки пол, од еден месец и нагоре, и преброј ги поименично;

4,2

2 Мојс 30,12

⁴¹ и земи ги левитите за Мене, како замена за сите првородени од синовите на Израил, – Јас сум Господ – а добитокот на левитите место сиот првороден добиток на синовите израилски.”

52 Мојс 35,12
39,34
40,21

⁴² И ги преброи Мојсеј, сите првородени од синовите израилски како што му заповеда Господ;

62 Мојс 25,5
3 Цар 8,7

⁴³ и сите првородени од машки пол, според бројот на имињата, од еден месец и нагоре, беа дваесет и две илјади двесте седумдесет и три.

⁴⁴ И му рече Господ на Мојсеј, велеејќи:

⁴⁵ „Земи ги левитите место сите првородени од синовите на Израил, и доби-

токот на левитите, место нивниот добиток; левитите нека бидат Мои. Јас сум Господ.

⁴⁶ А за откуп на двесте седумдесет и трите првородени синови израилски, со кои се надминува бројот на левитите,

⁴⁷ земи по пет шекели за човек, според свештениот шекел земи; по дваесет гери во шекел;

⁴⁸ и дај му го тоа сребро на Арон и на синовите негови, за откуп на оние, што го надминуваат нивниот број.”

⁴⁹ И го зеде Мојсеј среброт од откупот за оние, што го надминуваат бројот на заменетите со левити.

⁵⁰ Од првородените израилски синови зеде сребро илјада триста шеесет и пет шекели, според свештениот шекел;

⁵¹ и среброт од откупот (за оние кои го надминуваа откупот) Мојсеј му го даде на Арон и на синовите негови според зборовите на Господ, како што му беше заповедал Господ на Мојсеј.

72 Мојс 25,23-30
3 Мојс 24,5-9**9**

2 Мојс 25,31-39

11

2 Мојс 30,1-6

ОБВРСКИТЕ НА ОДДЕЛНИ ЛЕВИТСКИ РОДОВИ

Поїомциїе на Кааїї

4 И им рече Господ на Мојсеј и на Арон, велеејќи:

² „Пребројте ги Каатовите синови меѓу синовите Левиеви според родовите нивни и според семејствата нивни,

³ од триесет години и нагоре до педесет години, способни за служба, за да ги вршат сите работи во скинијата на собранието.

⁴ А ова е службата на Каатовите синови (левитите, според родовите нивни, според домовите нивни), во скинијата на собранието: да ја носат Најсветата Светиња.

⁵ Кога ќе треба да се крене на пат, Арон и синовите негови да влезат и да ја симнат покривната завеса и да го покријат со неа ковчетот на заветот

⁶ и да го покријат со покровот од скапоцени кожи, и над него да ја стават покривката цела од синкаво ленено платно, и да ги постават носилата.

⁷ И трпезата за приносните лебови да ја покријат со синкаво ленено платно и да ги наредат одозгора чиниите, и лажиците, и чашите, и потирите; а на неа секогаш да има лебови;

⁸ да стават врз нив црвена покривка, да ја покријат со покривало од скапоцена кожа и да ѝ ги постават лостовите за носење.

⁹ Да земат исто така сина покривка, и да го покријат свеќникот за осветлување, и кандилцата негови, и подлошките негови, и сите садови за масло, со кои се служат,

¹⁰ да го обвијат него и сите негови прибори со покривка од скапоцени кожи и да го стават на неговата носилка.

¹¹ А на златниот жртвеник да стават покривка од синкаво платно, да го покријат со покривка од скапоцени кожи, и да ги постават неговите лостови за носење.

¹² Да го земат сиот прибор за служење, со кој служат во светилиштето,

13 да го обвијат во синкаво платно, да го покријат со покривка од скапоцени кожи, и да го постават на неговата носилка.

14 <sup>2 Мојс 27,3
31,9
38,3
Ер 52,18
1 Лст 28,17</sup> Да го очистат жртвеникот од пепелта и да го обвијат со пурпурно платно;

15 <sup>2 Мојс 28,43
2 Цар 6,7</sup> да го стават одозгора сиот прибор негов, со кој се служат при него – мангалите, виљушките, лопатките и чашиците – сиот прибор на жртвеникот, и да го покријат со покривка од скапоцени кожи и да го постават на неговите лостови за носење. (И да земат пурпурно платно и да го покријат мијалникот и неговите подножја, да го обвијат во сина кожена покривка, и да го стават на носила).

16 <sup>2 Мојс 27,20
30,22-38
Неем 10,33</sup> И кога ќе направат така, Арон и синовите негови, покривајќи го целото светилиште и сите негови работи, па кога ќе се крева населбата, тогаш Каатовите синови да влезат и да носат; но тие не смеат да се допираат до светите работи, за да не умрат. Тие работи од скинијата на собранието да ги носат Каатовите синови.

20 ^{2 Мојс 19,21} На Елсазар, синот на свештеникот Арон, му се доверува маслото за светилникот, благомиризливата смеса за кадење, постојаниот лебен принос и маслото за помазание – му се доверува целата скинија и сè што е во неа, светилиштето и она што му припаѓа нему.”

17 И им рече Господ на Мојсеј и на Арон, велејќи:

18 „Не погубувајте го родот на Каатовците меѓу левитите,

19 туку све што ќе направите за нив, за да бидат живи и да не умрат, кога ќе пристапат кон Светињата над светињите: Арон и синовите негови нека дојдат и нека му определат на секого од нив кој што ќе работи и што ќе носи:

20 но тие не смеат да се доближуваат и да ја видат светињата кога ја покриваат, за да не умрат.”

Поштомциџе на Мерариј

21 И му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

22 „Преброј ги и Гирсоновите синови според семејствата нивни и според родовите нивни,

23 од триесет години нагоре до педесет години, пребројте ги сите способни за служба и за работа во скинијата на собранието.

24 Еве ја работата на Гирсоновиот род, кога ќе служат и кога ќе носат:

25 да ги носат платништата на скинијата, и скинијата на собранието со покривот нејзин, и покривката од скапоцени кожи, што е на неа, и завесата од влезот во скинијата на собранието,

26 платништата околу дворот и завесата од влезот во дворот, што се околу скинијата и жртвеникот, со јажињата и другите нивни принадлежности; и сè околу ова што треба да се работи, нека го работат.

27 Сите служби на Гирсоновите синови, кога носат товари и кога вршат работа, треба да се извршуваат по заповед на Арон и на синовите негови; ним доверете им го и чувањето на она што ќе го носат.

28 Тоа се службите на родовите на Гирсоновите синови во скинијата на собранието и тоа е она што треба да го чуваат под надзор на Итамар, синот на свештеникот Арон.

Поштомциџе на Мерариј

29 Преброј ги Мерариевите синови според родовите нивни и според семејствата нивни;

30 од триесет години нагоре до педесет години, преброј ги сите способни за служба, за да работат во скинијата на собранието.

31 Еве што треба да носат тие според службата своја во скинијата на собранието: штиците од скинијата и напречните греди нејзини, столбовите нејзини и подножјата нивни,

32 и столбовите од сите страни на дворот и подножјата нивни, и клиновите нивни и јажињата нивни, и сиот прибор што им припаѓа; и именувајте ги работите, што треба да ги носат.

33 Тоа е работата на родовите на Мерариевите синови според службата нив-

24
3,25-26

25
2 Мојс 26,1-13

26
2 Мојс 27,9

28
2 Мојс 6,23

29
2 Мојс 30,12

31
3,36-37

33
2 Мојс 38,21

38
1 Мојс
46,11

на при скинијата на собранието, а под надзор на Итамар, синот на свештеникот Арон.”

***Појис на левиџиџе
сјособни за служба***

³⁴ И ги преброија Мојсеј и Арон и началниците народни Каатовите синови според родовите нивни и според семејствата нивни,

³⁵ од триесет години нагоре до педесет години, сите способни за служба, за да работат во скинијата на собранието.

³⁶ И излегоа на број според родовите нивни, две илјади седумстотини и педесет.

³⁷ Тоа се преброените од родовите Каатови, сите што ќе служат при скинијата на собранието, и што ги изброија Мојсеј и Арон по заповед Господова, дадена преку Мојсеј.

³⁸ И Гирсоновите синови беа преброени според родовите нивни, и според семејствата нивни,

³⁹ од триесет години и нагоре до педесет години, сите способни за служба, за да работат во скинијата на собранието;

⁴⁰ и излегоа на број, според родовите нивни, според семејствата нивни, две илјади шестотини и триесет.

⁴¹ Тоа се изброените од родовите на Гирсоновите синови, сите што ќе служат во скинијата на собранието, а кои ги изброија Мојсеј и Арон, по заповедта Господова, дадена преку Мојсеј.

⁴² Родовите на Мерариевите синови беа изброени според родовите нивни, според семејствата нивни,

⁴³ од триесет години и нагоре, до педесет години, сите способни за служба, да работат при скинијата на собранието;

⁴⁴ и излегоа на број, според родовите нивни, (според нивните татковски домови), три илјади и двесте.

⁴⁵ Тоа се преброените од родовите на Мерариевите синови, што ги преброија Мојсеј и Арон по заповедта Господова, дадени преку Мојсеј.

⁴⁶ И беа изброени сите левити, што ги изброија Мојсеј и Арон и началниците

израилски според родовите нивни и според семејствата нивни,

⁴⁷ од триесет години и нагоре до педесет години, сите способни да работат и да носат во скинијата на собранието,

⁴⁸ и излегоа на број осум илјади петстотини и осумдесет.

⁴⁹ По заповед на Господ ги распореди Мојсеј, секој на својата работа што ќе ја врши, и беа изброени, како што му заповеда Господ на Мојсеј.

Оџсџранување на нечисџиџе

5 И му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

² „Заповедај им на синовите израилски да ги истераат надвор од населбата сите лепрозни, и сите што имаат капавица, и сите што се оскверниле од мртовец;

³ и мажите и жените истерајте ги, надвор од населбата истерајте ги, за да не ги осквернуваат домовите свои, меѓу кои и Јас живеам.”

⁴ Така и направија синовите на Израил – ги истераа надвор од населбата: како што му рече Господ на Мојсеј, така и направија синовите израилски.

Оџиџеџа во случај на џресџаџ

⁵ И му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

⁶ „Кажи им на синовите израилски: ако маж или жена направи кој и да било грев против човек и со тоа изврши престап против Господ, виновна е таа душа.

⁷ Нека го исповеда направениот грев и да го врати она, за што е виновен, и да додаде кон тоа уште една петина и да му го даде на оној, против кого згрешил.

⁸ Ако тој човек нема наследник, кому би требало да му се врати за вината, тогаш да му го посвети тоа на Господ: нека биде тоа за свештеникот, освен овенот за очистување, преку кој ќе го очисти.

⁹ И секој принос од сè што ќе се осветува за синовите израилски, а ќе го донесуваат за Господ при свештеникот, нему му припаѓа;

5,2

3 Мојс
13,45-46
15,3
5 Мојс
23,10-15
Мт 9,20

3

2 Мојс
29,45
3 Мојс
26,12
2 Кор 6,16

6

Лк 19,8

7

3 Мојс
5,5,16
Лк 19,8

8

3 Мојс 5,15
6,6-7

9

3 Мојс
22,12-16

103 Мојс
7,29-34

¹⁰ и посветеното, од кого и да е, нему му припаѓа; и, ако некој му даде нешто на свештеникот, нему му припаѓа.”

14Изреки
6,34
27,4

Закон за жена осомничена во неверсиџо

152 Мојс
16,36

¹¹ И му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

3 Мојс 5,11
Ез 29,16

¹² „Зборувај со синовите на Израил и кажи им: ако неког го изневери жената и ја презре верноста кон него,

3 Мојс 10,6
1 Кор 11,6

¹³ или ако некој преспи со неа и излесе семе, и тоа се прикрие од очите на мажот нејзин, или ако скрие дека се осквернила тајно, а против неа нема сведок, таа нема да биде разобличена;

21Ис.Н. 6,25
1 Цар
14,24

¹⁴ а него го обземе љубоморен дух, и почне да љубомори на жена си, кога таа е осквернета, или го обземе љубоморен дух, и тој почне да љубомори на жена си, кога таа не е осквернета,–

¹⁵ тогаш мажот нека ја доведе жената кај свештеникот и да принесе дар за неа една десетина од ефа јачмено брашно, но да не го полива со масло и да не става на него темјан, зашто тоа е жртва за љубомора, жртва за спомен што наспомнува за беззаконие.

¹⁶ А свештеникот нека ја доведе жената и нека ја исправи пред Господ;

¹⁷ и да земе тој света вода во глинен сад и прав од сувата земја во скинијата, и да го стави во водата.

¹⁸ Потоа свештеникот да ја исправи жената пред Господ, и да ѝ ја открие главата и да го стави врз рацете нејзини приносот за спомен, – а тоа е принос за љубомора, а свештеникот да ја држи во раката горчливата вода, која носи проклетство.

¹⁹ И свештеникот да ја заколне и да ѝ рече на жената: ако никој не бил со тебе, и ти не си се осквернила и не си го изневерила својот маж, нема да ти наштети оваа горчлива вода, која носи проклетство.

²⁰ Но, ако си го изневерила својот маж и си се осквернила, и ако некој, освен твојот маж, спие со тебе,–

²¹ тогаш свештеникот нека ја заколне жената со клетвата за проклетство и нека ѝ рече: – Да те предаде Господ на

проклетството и на клетва во твојот народ, и да даде Господ утробата твоја да се исуши, и стомакот твој да се надуе;

²² и да мине внатре во тебе таа вода што носи проклетство, па стомакот твој да се надуе и утробата твоја да се исуши. – А жената да каже: Амин, амин.

²³ И свештеникот да ги напише тие клетви на хартија, а потоа да ги избрише во горчливата вода;

²⁴ и да ѝ даде на жената да се напише од горчливата вода, што носи проклетство, и да влезе во неа водата, и да ја наполни со горчевина.

²⁵ И да го земе свештеникот од рацете на жената лебниот принос за љубомора, и да го издигне тој принос пред Господ, и да го однесе кај жртвеникот.

²⁶ И свештеникот да земе тогаш со рака малку од лебниот принос за спомен, да го изгори на жртвеникот и потоа да ѝ даде на жената да ја испие водата;

²⁷ и откако ќе ја напои со водата, ако е таа нечиста и ако направила престап спрема својот маж, горчливата вода што носи проклетство, ќе навлезе во неа, правејќи ѝ штета и стомакот ќе ѝ се надуе, и утробата нејзина ќе се исуши, и таа жена ќе биде проклета меѓу својот народ.

²⁸ Ако, пак, жената не е осквернета и останала чиста, ќе остане без повреда и ќе се оплодува од семе.

²⁹ Тоа е законот за љубомора: кога жената ќе го изневери својот маж и ќе се оскверни,

³⁰ или кога љубоморен дух ќе го обземе мажот, и тој почне да љубомори на жена си, тогаш тој нека ја исправи жена си пред Господ, и нека го изврши свештеникот над неа сè она според овој закон,–

³¹ и мажот ќе биде чист од грев, а жената ќе го прими врз себе својот грев.”

Закон за назирсиџо

6 И му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

² „Кажи им на синовите израилски и речи им: ако маж или жена даде завет

225 Мојс
27,15
Пе 108,18**23**

Ер 45,1

25

3 Мојс 8,27

263 Мојс 2,2
5,12**27**Ис 43,28
Ер 26,6
Ер 29,18**31**

3 Мојс 5,1

6,21 Мојс
28,20
Суд 13,5
Дела 21,23

3 за назирство и Му се посвети на Господ како назир,

3 Мојс 10,9
Лк 1,15

4 тој треба да се воздржува од вино и од секаков друг алкохолен пијалак, и од вински оцет, и од оцет од друг алкохол,

Амос 2,
11-12

5 и не смее да пие ништо приготвено од грозје, а не смее да јаде ни свежо, ниту суво грозје;

Суд 13,5
16,17

1 Цар 1,11
Ис 7,20

Ез 5,1

4 во сите денови на својот завет тој не смее да јаде (и да пие) ништо, што е приготвено од грозје, – од семките до лушките.

3 Мојс
21,1-3

6 Во сите денови на неговиот завет за назирство брич не смее да ја допира главата негова; додека да минат деновите, во кои Му се посветил на Господ како назир, тој е свет; треба да остави слободна да расте косата на неговата глава.

3 Мојс
14,8-22

10 Во сите денови, во кои Му се посветил на Господ како назир, тој е свет; треба да остави слободна да расте косата на неговата глава.

3 Мојс 5,7
14,10,11

11 Во сите денови, во кои Му се посветил на Господ, тој не смее да се доближува до мртво тело;

2 Мојс
29,36

12 тој не смее да се осквернува ни со допир до таткото свој и мајката своја, до братот свој и сестрата своја, кога ќе умрат, зашто заветот на Бога е врз главата негова;

3 Мојс 5,15
12,6

13 во сите денови на неговиот завет нека биде свет пред Господ.

Дела 21,
23-24

9 Ако некој кај него умре ненадејно, и со тоа се оскверни неговата посвета во назирство, да ја истриже главата своја во денот на своето очистување, на седмиот ден да ја истриже,

10 а во осмиот ден да му однесе на свештеникот при влезот од скинијата на собранието две грлици или два млади гулаба.

11 Свештеникот да принесе една од птиците како жртва за грев, а другата за сепаленица, и ќе го очисти од осквернувањето со мртвото тело, и ќе ја освети главата негова во тој ден,

12 и тој одново треба да ги почне на Господ посветените денови на своето назирство и да принесе едногодишно јагне како жртва за вина; поранешните, пак, денови да не се сметаат, зашто назирството негово било осквернето.

13 Ова е законот за назирот: во оној ден кога ќе завршат деновите на него-

вото назирство, нека го доведат пред влезот од скинијата на собранието,

14 и тој да принесе жртва на Господ едно едногодишно машко јагне без недостаток за сепаленица, и едно женско јагне без недостаток како жртва за грев и еден овен без недостаток како жртва за мир,

15 и кошница со лебови без квас од пченично брашно, и лебови месени со масло, и бесквасни питки помазани со масло и лебен принос со нив и прелив.

16 И свештеникот да го донесе тоа пред Господ и да ја принесе жртвата негова за грев и сепаленицата негова;

17 овенот да Му го принесе на Господ како жртва за мир заедно со кошницата бесквасни лебови; исто така свештеникот да го принесе лебот и преливот за него.

18 А при влезот од скинијата на собранието назирот да ја истриже својата посветена глава, и да ја стави косата од својата посветена глава на огнот, што е под жртвата за мир.

19 И да земе свештеникот една сварена плешка од овенот, една бесквасна питка од кошницата и еден леб и да ги стави во рацете на назирот, откако тој ќе ја истриже својата глава;

20 и да го издигне тоа свештеникот, нишајќи го пред Господ; тоа е светиња за свештеникот заедно со нишканите гради и издигнатата плешка. Потоа назирот може да пие вино.

21 Тоа е законот за назирот, кој Му се посветил на Господ, и жртвата што му ја принесува на Господ за неговиот завет, без да се смета она, што може повеќе да даде: според заветот свој што го дал, така треба и да направи, заедно со озакометото за неговото назирство.”

Начиноѝ на блаґословување

22 И му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

23 „Кажи му на Арон и на синовите негови: така да ги благословувате синовите израилски и да им говорите:

24 да те благослови Господ и да те чува!

14

2 Мојс 12,5
3 Мојс 4,3
14,10

15

2 Мојс
29,2-3
3 Мојс 2,4
7,12

16

3 Мојс 1,3

17

2 Мојс
29,41
3 Мојс 3,1

18

Дела 21,24

19

3 Мојс 7,12

20

3 Мојс 7,34
10,14

23

5 Мојс 21,5
1 Лет 23,13

24

1 Мојс 28,3
5 Мојс
28,3-6
Пс 16,8
28,9
121,7-8

251 Мојс
43,29
Пс 4,6
31,17
Јов 29,24

²⁵ да погледне кон тебе Господ со светлото Свое лице и да те помилува;

²⁶ да го сврти Господ кон тебе лицето Свое и да ти даде мир!

²⁷ Така да го повикувате името Мое над синовите Израилеви, и Јас ќе ги благословам.”

26Ис 14,7
Ер 33,6
Пс 121,6
Јн 14,27

Коли наменети за скинијата

275 Мојс
28,10
2 Цар 7,23
Ер 25,29
Ез 36,23
2 Лет 7,14
Сир 50,
20-21

7 Во оној ден кога Мојсеј ја изгради скинијата и ја помаза, кога ја освети неа и сите нејзини делови, и жртвеникот и сите негови прибори, и ги помаза и ги освети, –

² тогаш дојдоа кај него (дванаесетте) началници израилски, глави на домовите нивни, старешини на племињата кои раководеа со пребројувањето,

³ и донесоа принос свој пред Господ – шест покриени коли и дванаесет волови,

по една кола од двајца началници и по еден вол од секого, и го донесоа тоа пред скинијата.

7,12 Мојс
40,17-33**2**

1,4-15

31 Цар 6,
7-14
1 Лет 13,7

⁴ И му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

⁵ „Земи го тоа од нив; тоа ќе послужи за извршување на службите во скинијата на собрание; и дај им го тоа на левитите, секому според службата неговата!”

9

4,2-15

⁶ И ги зеде Мојсеј колите и воловите и им ги предаде на левитите:

10

Ез 43,18-26

⁷ две коли и четири вола им даде на Гирсоновите синови, според службата нивна;

12

2,3

⁸ и четири коли и осум волови им даде на Мерариевите синови, според службата нивна, под надзор на Итамар, синот на свештеникот Арон;

⁹ а на Каатовите синови не им даде, зашто нивната работа беше да го носат светилиштето: на рамо треба да го носат.

Приноси за осветување на скинијата

¹⁰ И донесоа началниците жртви за осветување на жртвеникот во оној ден кога го помазаа, и ги принесоа началниците даровите свои пред жртвеникот.

¹¹ Па му рече Господ на Мојсеј: „На ден по еден началник да донесува свој принос за осветување на жртвеникот.”

¹² Во првиот ден го донесе својот дар Наасон, Аминадавовиот син, од племето на Јуда;

¹³ дарот негов беше: една сребрена чинија, тешка сто и триесет шекели и една сребрена чаша, тешка седумдесет шекели, според свештениот шекел, обе-те полни со пченично брашно, смешано со масло за лебен принос;

¹⁴ една златна кадилница, тешка десет шекели, полна со темјан;

¹⁵ еден јунец, еден овен, едно едногодишно машко јагне за сепаленица;

¹⁶ еден козел од козите – жртва за грев;

¹⁷ и за жртва за мир, два вола, пет овни, пет козли, пет едногодишни јагниња. Тоа беше дар од Наасон, Аминадавовиот син.

¹⁸ Во вториот ден дар свој донесе Натанаил, Цуаровиот син, началник (на племето) Исахарово;

¹⁹ тој донесе свој принос: една сребрена чинија, тешка сто и триесет шекели, една сребрена чаша тешка – седумдесет шекели, според свештениот шекел, полни со пченично брашно, измешано со масло за лебен принос;

²⁰ една златна кадилница – десет шекели, полна со темјан,

²¹ еден јунец, еден овен, едно едногодишно машко јагне за сепаленица,

²² еден козел како жртва за грев,

²³ и жртва за мир – два вола, пет овни, пет козли, пет едногодишни јагниња. Тоа беше дарот од Натанаил, Цуаровиот син.

²⁴ Во третиот ден началникот на потомците Завулонови Елијав, Хелоновиот син;

²⁵ дарот му беше: една сребрена чинија, тешка сто и триесет шекели, една сребрена чаша – седумдесет шекели, според свештениот шекел, полни со пченично брашно, измешано со масло за лебен принос;

²⁶ една златна кадилница – десет шекели, полна со темјан,

²⁷ еден јунец, еден овен, едно едногодишно машко јагне за сепаленица,

²⁸ еден козел – жртва за грев,

²⁹ и за жртва за мир два вола, пет овни, пет козли, пет едногодишни јагниња. Тоа беше дар од Елијав, Хелоновиот син.

132 Мојс
30,13
3 Мојс 2,1**15**2 Мојс 24,5
29,3
3 Мојс 1,3**17**

3 Мојс 3,1

18

2,5

24

2,7

30 ³⁰ Во четвртиот ден началникот на Рувимовите потомци Елицур, Шедеуровиот син;

36 ^{2,10} виот син;

42 ^{2,12} ³¹ дарот негов беше: една сребрена чинија, тешка сто и триесет шекели, една сребрена чаша – седумдесет шекели, според свештениот шекели, полни со пченично брашно измешано со масло за лебен принос;

³² една златна кадилница – десет шекели, полна со темјан,

³³ еден јунец, еден овен, едно едногодишно машко јагне за сепаленица,

³⁴ еден козел – жртва за грев,

³⁵ и жртва за мир два вола, пет овни, пет козли и пет едногодишни јагниња. Тоа е дарот од Елицур, Шедеуровиот син.

³⁶ Во петтиот ден началникот на Симеоновите потомци Шелумиел, Цурипадаевиот син;

³⁷ приносот негов беше: една сребрена чинија, тешка сто и триесет шекели, една сребрена чаша – седумдесет шекели, според свештениот шекели, обеите полни со пченично брашно, измешано со масло како лебен принос;

³⁸ една златна кадилница – десет шекели, полна со темјан,

³⁹ еден јунец, еден овен, едно едногодишно машко јагне за сепаленица,

⁴⁰ еден козел – жртва за грев,

⁴¹ и жртва за мир – два вола, пет овни, пет козли и пет едногодишни јагниња. Тоа е дарот од Шелумиел, Цурипадаевиот син.

⁴² Во шестиот ден началникот на Гадовите потомци Елијасаф, Деуеловиот син;

⁴³ приносот негов беше: една сребрена чинија, тешка сто и триесет шекели, една сребрена чаша – седумдесет шекели, според свештениот шекели, полни со пченично брашно, измешано со масло како лебен принос;

⁴⁴ една златна кадилница – десет шекели, полна со темјан,

⁴⁵ еден јунец, еден овен, едно едногодишно машко јагне за сепаленица,

⁴⁶ еден козел – жртва за грев,

⁴⁷ и жртва за мир – два вола, пет овни, пет козли и пет едногодишни јагниња.

Тоа е дарот од Елијасаф, Деуеловиот син. **48** ^{2,18}

⁴⁸ Во седмиот ден началникот на Ефремовите потомци Елишама, Амиудовиот син; **54** ^{2,20}

⁴⁹ приносот негов беше: една сребрена чинија, тешка сто и триесет шекели, една сребрена чаша – седумдесет шекели, според свештениот шекели, полни со пченично брашно, измешано со масло како лебен принос;

⁵⁰ една златна кадилница – десет шекели, полна со темјан,

⁵¹ еден јунец, еден овен, едно едногодишно машко јагне за сепаленица,

⁵² еден козел – жртва за грев,

⁵³ и жртва за мир – два вола, пет овни, пет козли, пет едногодишни јагниња. Тоа е дарот од Елишама, Амиудовиот син.

⁵⁴ Во осмиот ден началникот на Манасиевите потомци Гамалиил, Педацуровиот син;

⁵⁵ приносот негов беше: една сребрена чинија, тешка сто и триесет шекели, една сребрена чаша – седумдесет шекели, според свештениот шекели, полни со пченично брашно, измешано со масло како лебен принос;

⁵⁶ една златна кадилница – десет шекели, полна со темјан,

⁵⁷ еден јунец, еден овен, едно едногодишно машко јагне за сепаленица,

⁵⁸ еден козел – жртва за грев,

⁵⁹ и жртва за мир, два вола, пет овни, пет козли, пет едногодишни јагниња. Тоа е дарот од Гамалиил, Педацуровиот син.

⁶⁰ Во деветтиот ден началникот на Венијаминовите потомци Авидан, Гидониевиот син;

⁶¹ приносот негов беше: една сребрена чинија, тешка сто и триесет шекели, една сребрена чаша – седумдесет шекели, според свештениот шекели, полни со пченично брашно измешано со масло како лебен принос;

⁶² една златна кадилница – десет шекели, полна со темјан,

⁶³ еден јунец, еден овен, едно едногодишно машко јагне за сепаленица,

⁶⁴ еден козел – жртва за грев,

60^{2,22}

66 ⁶⁵ и жртва за мир – два вола, пет овни, ^{2,25} пет козли, пет едногодишни јагниња.
72 Тоа е дар од Авидан, Гидониевиот син.

^{2,27} **76** Во десеттиот ден началникот на **78** Дановите потомци Ахизер, Амишадае- ^{2,29} виот син;

⁶⁷ приносот негов беше една сребрена чинија, тешка сто и триесет шекели, една сребрена чаша – седумдесет шекели, според свештениот шекел, полни со пченично брашно, измешано со масло како лебен принос;

⁶⁸ една златна кадилница – десет шекели, полна со темјан,

⁶⁹ еден јунец, еден овен, едно едногодишно машко јагне за сепаленица,

⁷⁰ еден козел – жртва за грев,

⁷¹ и жртва за мир – два вола, пет овни, пет козли, пет едногодишни јагниња. Тоа е дарот на Ахизер, Амишадаевиот син.

⁷² Во единаесеттиот ден началникот на Асировите потомци Пагиил, Охрановиот син;

⁷³ приносот негов беше: една сребрена чинија, тешка сто и триесет шекели, една сребрена чаша – седумдесет шекели, според свештениот шекел, полни со пченично брашно, измешано со масло како лебен принос;

⁷⁴ една златна кадилница – десет шекели, полна со темјан,

⁷⁵ еден јунец, еден овен, едно едногодишно машко јагне за сепаленица,

⁷⁶ еден козел – жртва за грев,

⁷⁷ и жртва за мир – два вола, пет овни, пет козли, пет едногодишни јагниња. Тоа е дарот од Пагиил, Охрановиот син.

⁷⁸ Во дванаесеттиот ден началникот на Нефталимовите синови Ахира, Енановиот син;

⁷⁹ приносот негов беше: една сребрена чинија, тешка сто и триесет шекели, една сребрена чаша – седумдесет шекели, според свештениот шекел, полни со пченично брашно, измешано со масло како лебен принос.

⁸⁰ една златна кадилница – десет шекели, полна со темјан,

⁸¹ еден јунец, еден овен, едно едногодишно машко јагне за сепаленица,

⁸² еден козел – жртва за грев,

⁸³ и жртва за мир – два вола, пет овни, пет козли, пет едногодишни јагниња. Тоа е дарот од Ахира, Енановиот син.

⁸⁴ Тоа беа даровите од началниците Израилеви при осветувањето на жртвеникот во денот на помазувањето негово: дванаесет сребрени чинии, дванаесет сребрени чаши, дванаесет златни кадилници.

⁸⁵ Во секоја чинија имаше по сто и триесет шекели сребро и во секоја чаша по седумдесет; и така сето сребро во тие садови беше – две илјади и четиристотини шекели, според свештениот шекел;

⁸⁶ а дванаесетте златни кадилници полни со темјан, секоја имаше по десет шекели, според свештениот шекел: злато во кадилниците сè на сè – сто и дваесет шекели.

⁸⁷ За сепаленици имаше вкупно: дванаесет јунци од крупниот добиток, дванаесет овни, дванаесет едногодишни машки јагниња, и со нив лебен принос, како и жртвите за грев – дванаесет козли;

⁸⁸ а за жртви за мир имаше сè на сè: дваесет и четири вола крупен добиток, шеесет овни, шеесет козли, шеесет едногодишни машки јагниња (без недостаток). Тоа беа даровите при осветувањето на жртвеникот откако беше помазан.

⁸⁹ Кога Мојсеј влегуваше во скинијата на собранието да зборува со Господ, слушаше глас, кој му говореше од поклопецот, што е над ковчето на заветот меѓу двата херувима; и му говореше.

Златниот светилник

8 И му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

² „Јави му на Арон и кажи му: „кога ги палиш кандилцата, отспреди на светилникот треба да горат седум кандилца.”

³ Арон така и направи: отспреди на светилникот ги запали кандилцата негови, како што му заповеда Господ на Мојсеј.

⁴ И еве како е направен светилникот: искован е од злато – од стеблото негово

89

2 Мојс
16,34
29,42
33,9-11
40,2
Пс 98,1

8,1-4

3 Мојс
24,2-4

4

2 Мојс 25,9

6 до цветовите негови сè е од ковано злато; според образецот, што Господ му го беше покажал на Мојсеј.

Посвештување на левитиите

7 **5** И му рече Господ на Мојсеј, велејќи: **6** „Земи ги левитите меѓу синовите израилски и очисти ги.

7 А за да ги очистиш, постапи со нив вака: пороси ги со вода за очистување, и нека го избричат со брич целото тело свое и да ги исперат алиштата свои, па ќе бидат чисти.

8 **8** И да земат еден јунец и заедно со него и лебен принос од пченично брашно, измешано со масло, и друг јунец – жртва за грев.

9 **9** И доведи ги левитите пред скинијата на собранието и собери го целото општество на синовите израилски;

10 **10** доведи ги левитите нивни пред Господ, а синовите на Израил нека ги стават рацете свои врз левитите.

11 **11** Арон, пак, да го изврши над левитите посветувањето нивно пред Господ во име на синовите израилски за да Му служат на Господ;

12 **12** а левитите да ги ставаат рацете свои врз главите на јунците, и едниот да го принесат како жртва за грев, а другиот за сепаленица на Господ, за да им се простат гревовите на левитите.

13 **13** Потоа постави ги левитите пред Арон и пред синовите негови и изврши го над нив посветувањето во Господ;

14 **14** така оддели ги левитите од синовите израилски, па левитите да бидат Мои.

15 **15** Потоа левитите, откако ќе ги очистиш и ќе го извршиш над нив посветувањето нивно, да влезат да служат во скинијата на собранието; зашто тие Ми се дадени меѓу синовите израилски;

16 **16** бидејќи место сите првородени од синовите израилски, кои отвораат утроба, Јас ги зедев за Себе.

17 **17** Зашто Мои се сите првородени кај синовите израилски, од човек до добиток: во оној ден, кога Јас ги убив сите првородени во египетската земја, Јас ги осветив за Себе,

18 **18** и ги зедев левитите место сите првородени кај синовите на Израил.

19 **19** Меѓу синовите израилски левитите му ги предадов на Арон а на синовите негови, за да служат место синовите израилски при скинијата на собранието и да внимаваат на синовите на Израил да не им се случи зло, ако се доближат до светилиштето.”

20 **20** Така и постапија со левитите Мојсеј и Арон и целото општество на синовите израилски; како што му заповеда Господ на Мојсеј за левитите, така и постапија со нив синовите на Израил.

21 **21** И левитите откако се очистија и ги испраа облеките свои, Арон изврши над нив посветување пред Господ и ги очисти, и се помоли за нив за да бидат чисти.

22 **22** Потоа левитите влегоа да служат во скинијата на собранието пред Арон и пред синовите негови. Како што му заповеда Господ на Мојсеј за левитите, така и постапија со нив.

23 **23** И му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

24 **24** „Еве го законот за левитите: од дваесет и пет години нагоре да стапуваат на служба при скинијата на собранието,

25 **25** а од педесет години натаму да престанат да служат и повеќе да не работат;

26 **26** а тогаш тие нека им помагаат на браќата свои да чуваат стража при скинијата на собранието, но служба да не служат. Така постапувај со левитите, што се однесува до службата нивна.”

Деноџ за ѱрослава на Пасхаџа

9 **9** И му рече Господ на Мојсеј во Синајската Пустина во првиот месец од втората година, откако беа излегле од египетската земја, велејќи:

2 **2** „Нека направат синовите израилски Пасха во определеното за неа време:

3 **3** на четиринаесеттиот ден од тој месец вечерта направете ја во определеното време за неа; според сите прописи пропишани и со сите обреди пропишани за неа направете ја!”

4 **4** И им рече Мојсеј на синовите израилски да направат Пасха.

5 **5** И направија Пасха во првиот месец, на четиринаесеттиот ден од месецот

19
3,41

21
1 Мојс 35,2

24
2 Мојс 38,21
1 Лет 23,3

25
4,3

9,1-15
2 Мојс 12,1-20

3
3 Мојс 23,5
5 Мојс 16,1-8

6 5,2
19,11
3 Мојс 5,3
13,3
21,11
вечерта, во Синајската Пустина: како што му заповеда Господ на Мојсеј, така и постапија во сè синовите на Израил.

6 А имаше луѓе, кои беа нечисти од допир до мртви човечки тела, па не можеа да направат Пасха во оној ден; и дојдоа тие луѓе во оној ден кај Мојсеј и Арон,

7 и му рекоа на Мојсеј: „Ние сме нечисти од допир до мртви човечки тела; зошто не ни дозволуваат и ние да му принесеме принос на Господ во определеното време меѓу синовите израилски?“

10 2 Лет 30,2
2 Лет 30,2

11 2 Лет 30,15

12 8 И им рече Мојсеј: „Почекајте да чујам, како ќе заповеда Господ за вас.“

13 9 И му рече Господ на Мојсеј, велејќи: „Кажи им на синовите на Израил: ако некој од вас или од потомците ваши биде нечист поради допир до мртво тело, или биде на долг пат, и тој нека направи Пасха Господова.“

14 2 Мојс 12,48-49

15-23 2 Мојс 13,21-22
5 Мојс 1,33

15 12 и да не оставаат од неа за утрешниот ден и коските нејзини да не се кршат; нека ја направат според сите прописи за Пасха.

13 А оној што е чист, а не бил на (долг) пат и не направи Пасха, – да се истреби таа душа од народот свој, зашто тој не Му принесол дар на Господ во определеното време: грев ќе прими врз себе тој човек.

14 Ако при вас живее придојден и тој треба да направи Пасха Господова; според наредбата за Пасха и според обредот за неа тој треба да ја направи; еден закон нека постои за вас – и за придојден, и за тукашен.”

Облак врз светијата скинија

15 Во оној ден кога беше поставена скинијата, облак ја покри скинијата на собранието, и од вечерта па до изутрина се гледаше нешто како оган над скинијата.

16 Така стануваше секогаш: облак ја покриваше дење и нешто како оган – ноќе.

17 И штом облакот ќе се кренеше од скинијата, синовите израилски тргнуваа

на пат, и на местото, каде што облакот запираше, таму се сместуваа синовите израилски.

18 По заповед на Господ синовите на Израил тргнуваа на пат и по заповед на Господ застануваа: за сето време, додека облакот стоеше над скинијата, стоеја и тие;

19 и ако облакот долго време остануваше над скинијата, синовите израилски го набљудуваа тој Господов знак и не тргнуваа.

20 Понекогаш, пак, облакот малку време остануваше над скинијата: според знакот Господов тие се запираа и според знакот Господов тргнуваа на пат.

21 Понекогаш облакот стоеше само од вечерта до утрината, и наутро облакот се креваше, тогаш и тие тргнуваа; или облакот стоеше и дење и ноќе, и кога ќе се кренеше, тогаш и тие тргнуваа;

22 или ако два дена, или цел месец, или подолго време облакот остануваше над скинијата, тогаш и синовите израилски стоеја и не тргнуваа на пат; а кога ќе се издигнеше, тогаш тргнуваа.

23 На знакот Господов се запираа и според знакот Господов тргнуваа на пат; го следеа знакот Господов според заповедта на Господ, дадена преку Мојсеј.

Сребрениите труби

10 И му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

2 „Направи си две сребрени труби, ковани направи ги, за да ти служат да го собираш народот и да ги креваш логорите.“

3 А кога ќе затрубат со нив, да се собере кај тебе целото општество пред влезот од скинијата на собранието.

4 Кога ќе се затруби со едната труба, да дојдат кај тебе кнезовите и војводите израилски.

5 Кога ќе затрубите за поаѓање, да се кренат оние логори, што се сместени кон исток.

6 Кога ќе затрубите по вторпат за поаѓање, тогаш да се кренат логорите, што се сместени кон југ; (штом ќе затрубите по третпат за поаѓање, нека се кренат логорите што се поставени кон

19
3 Мојс 8,35

10,2
Ер 4,5
Ос 5,8
Јонл 2,1
1 Кор 15,52
1 Сол 4,16

4
1,16
2 Мојс 18,21

7 морето; кога по четврти пат ќе дадете знак, да се кренат логорите, што се поставени кон север) вака да се труби кога се тргнува на пат.
Ер 4,5
6,1
Ез 33,3
1 Кор 14,8

8 ⁷Кога, пак, се свикува собранието, трубете, но не на тој начин.
1 Мојс 9,12

9 ⁸Со трубите да трубат Ароновите синови, свештениците: тоа да ви биде вечен закон во родовите ваши.
1 Мојс 8,1
2 Мојс 3,9
1 Цар 10,18

⁹И кога ќе се кренете да ја браните земјата вапа од непријателот, кој оди

Суд 2,18
Пс 105,4
2 Лет 13,12
1 Кор 15,52
Откр 8,6-13

ОД СИНАЈ ДО ГРАНИЦИТЕ НА МОАВ

Израилциџе љоаџааџи на љаџи

10 ¹¹На втората година, во вториот месец, на дваесеттиот ден од месецот, облакот се крена од скинијата на собранието.
3 Мојс 23,24
1 Цар 20,5,24
4 Цар 4,23
Ис 1,13
Ез 45,17
Амос 8,5
2 Лет 8,13
29,27-28

¹²Тогаши синовите израилски појдоа од Синајската Пустина табор по табор, и облакот застана во пустината Фаран.

¹³И се кренаа тие за првпат, по заповед на Господ, дадена преку Мојсеј.

¹⁴Прво беше кренато знамето, што беше во логорот на потомците Јудини, според полковите нивни; со војската Јудина раководеше Наасон, Аминадавовиот син;

12 ¹⁵со војската од племето на потомците Исахарови раководеше Натанаил, Цуаровиот син;

13 ¹⁶над војската од племето на потомците Завулонови беше Елијав, Хелонивиот син;

¹⁷И се кренаа синовите Гирсонови и синовите Мерариеви, кои ја носеа скинијата.

¹⁸Потоа беше кренато знамето во логорот на потомците Рувимови според полковите нивни; и над војската Рувимова беше Елицур, Шедеуровиот син;

¹⁹а над војската од племето на потомците Симеонови беше Шелумиел, Цурипадаевиот син;

²⁰над војската, пак, од племето на потомците Гадови беше Елијасаф, Деуелов син.

²¹Потоа тргнаа Каатовците, носејќи го светилиштето; а скинијата ја поставуваа пред тие да пристигнат.

²²И се крена знамето во логорот на потомците Ефремови со војската него-

против вас, трубете со трубите, и Господ, Бог ваш, ќе си спомни за вас, и вие ќе се избавите од непријателите ваши.

¹⁰И во деновите кога ќе се веселите, и на празниците ваши, и на новомесечијата ваши трубете со труби кога принесувате сепаленица, или жртва за мир; тоа ќе биде за вас секавање пред вашиот Бог: Јас сум Господ, Бог ваш.”

29

1 Мојс 12,2,7
15,14
2 Мојс 2,15-22
3,1
Суд 4,11

30

2 Мојс 18,27
Мт 21,29

31

Јов 29,15

ва; и над војската Ефремова беше Елишама, Амиудовиот син;

²³а над војската од племето на потомците Манасиеви беше Гамалиил, Педацуровиот син;

²⁴над војската пак, од племето на потомците Венијаминови беше Авидан, Гидониевиот син.

²⁵Последно меѓу сите логори беше кренато знамето во таборот на потомците Данови со војската нивна; и над војската Данова беше Ахизер, Амипадаевиот син;

²⁶а над војската од племето на потомците Асирови беше Пагиил, Охрановиот син.

²⁷над војската пак, од племето на потомците Нефталимови беше Ахира, Енановиот син.

²⁸Тоа е редоследот на тргнувањето на синовите израилски со војските нивни. И тргнаа.

Мојсеј бара љредводник за љаџувањето

²⁹И му рече Мојсеј на Ховав, синот на Рагуил, Мидјанецот, Мојсеевиот тест: „Ние одиме во она место, за кое Господ рече: „вам ќе ви го дадам.’ Дојди со нас, ќе ти направиме добро, зашто Господ вети многу добрини за Израил.”

³⁰Но тој му одговори: „Нема да дојдам; ќе отидам во својата земја, при родот свој.”

³¹А Мојсеј му рече: „Не оставај нè, зашто ти ги знаеш местата во пустината, и ќе ни бидеш како предводник.

32 Ако појдеш со нас, оние добра, што Господ нам ќе ни ги направи, ќе ти ги направиме и ние тебе.”

33 И изминаа од планината Господова три дена пат, а ковчегот на заветот Господов одеше пред нив на три дена пат, за да им одбере место, каде да се сместат.

34 И облакот Господов ги осенуваше дење, кога тргнуваа од логорот.

35 Кога ковчегот се креваше за пат, Мојсеј велеше: „Стани, Господи, и ќе ги снима Твоите непријатели, и ќе избегаат од Твоето лице оние, што Те мразат!”

36 А кога ковчегот се запираше, тој велеше: „Врати се, Господи, кај илјадите и десетиците илјади Израилци!”

Израилциџе во Тавера

11 Народот почна гласно да мрмори против Господ; и Господ чу, па Му се разгоре гневот, и меѓу нив пламна оган Господов и започна да го уништува крајниот дел од логорот.

2 И повика народот кон Мојсеј; Мојсеј Му се помоли на Господ и огнот престана.

3 И го нарекоа тоа место Тавера, зашто меѓу нив беше пламнал оган Господов.

Народојџ бара месо

3 Придојдените меѓу нив почнаа да негодуваат, а заедно со нив и синовите израилски седнаа, плачеа и велеа: „Кој ќе нè нахрани со месо?”

4 Ја помниме рибата што ја јадевме како подарок во египетската земја, краставиците и дињите, и кромидот, и празот, и лукот;

7 а сега душата наша се исушила: освен мана, ништо друго пред очите наши.”

6 а сега душата наша се исушила: освен мана, ништо друго пред очите наши.”

7 А маната прилегаше на коријандро-во семе и изгледаше како бделиум.

8 Народот одеше да ја собира и ја мелеше со рачни мелници или ја толчеше во вагани, и ја вареше во котли, па правеше од неа питки; по вкус тие личеа на питулицы, приготвени со масло.

9 Кога ноќе паѓаше роса врз логорот, тогаш паѓаше и мана врз него.

10 И чу Мојсеј дека народот плаче по домовите свои, секој пред вратата од колибата своја; и гневот Господов силно се разгоре, и на Мојсеј му стана тешко.

11 И Му рече Мојсеј на Господ: „Зошто го измачуваш Твојот слуга и зошто не најдов јас милост пред очите Твои, па го стави врз мене целото бреме на овој народ?”

12 Зар јас го носев во утробата своја сиот овој народ, и зар јас го родив, па ми велиш: носи го на раце, како што доилката го носи детето, до земјата, што Ти со клетва им ја вети на предците негови?”

13 Од каде кај мене месо, па да им дадам на сите овие луѓе, зашто тие плачат пред мене и велат: дај ни месо да јадеме.

14 Јас сам не можам да го носам сиот овој народ, зашто тој е претежок за мене.

15 Штом така постапуваш со мене, подобро убиј ме ако сум добил милост пред Твоите очи, па да не ја гледам неволјата своја.”

16 И му рече Господ на Мојсеј: „Собери ми седумдесет мажи од старешините израилски, за кои знаеш дека се негови главатари и надзорници, па доведи ги кај скинијата на собранието, за да застанат таму заедно со тебе.

17 Јас ќе слезам и ќе зборувам таму со тебе, ќе земам од Духот, Кој е врз тебе, и ќе им наредам ним, да го носат заедно со тебе бремето на народот, а не ти сам да го носиш.

18 А на народот кажи му: очистете се за утрешниот ден, и ќе јадете месо; зашто плачете пред Господ велејќи: – кој ќе не нахрани со месо; добро ни беше во Египет, – затоа Господ ќе ви даде месо, и ќе јадете месо;

19 ќе јадете не ден, не два, не пет, не десет и не дваесет дена,

20 но цел месец ќе јадете, додека не ви излезе од ноздрите и не ви омрзне, затоа што Го презревте Господа, Кој е меѓу вас, и плачете пред Него, велејќи:

11

1 Мојс
34,30
2 Мојс 5,22
18,18

12

2 Мојс 13,5
Ис 40,11

13

Јн 6,5-9

14

2 Мојс
18,18
3 Цар 3,9

15

2 Мојс
32,32
3 Цар 19,5
Ис 38,12
Јов 6,9

16

2 Мојс 3,16
18,21-26
Ис.Н. 1,10
Лк 10,1

17

2 Мојс
18,18
19,20
1 Цар 10,6
4 Цар 2,9
Ис 32,15
Агеј 2,5

18

2 Мојс
19,10
Пс 77,20

20

Ис.Н. 24,27
Суд 8,23
1 Цар
10,19
Ис 59,13
Јов 31,28

- 10** ^{3 Мојс 13,11} ^{5 Мојс 24,9} ^{2 Лет 26,20} ⁹ И се разгоре гневот Господов против нив, и Тој си отиде.
- 10** Се повлече и облакот од скинијата, и ете, Мирјам беше прокажена со лепра, бела како снег. Арон ја погледна Мирјам, и, ете, таа беше лепрозна.
- 11** И му рече Арон на Мојсеј: „Господаре мој, не ни го сметај за грев, тоа што постапивме неразумно и згрешивме,
- 14** ^{3 Мојс 13,4-6,46} ^{Ис 50,6} ^{Јов 17,6} ^{30,9-10} ¹² не оставај таа да остане како мртвородено младенче, чие тело, кога излегува од мајкината утроба, до половина всѐ е гнило.”
- 13** И се обрати Мојсеј кон Господ, велејќи: „Боже, Ти се молам, исцели ја.”
- 14** И Му рече Господ на Мојсеј: „Ако татко ѝ ја беше плукал во лице, не ќе требаше ли таа да се срамува седум дена?! И така, нека биде прогонета седум дена надвор од населбата, а потоа пак да се врати.”
- 3** ^{3 Мојс 14,34} ^{Ис.Н. 1,3} ¹⁵ И престојуваше Мирјам надвор од логорот седум дена, и народот не тргна на пат, додека таа не се врати.

Извидници во земјата хананска

13 Потоа народот тргна од Хацерот и се улогори во пустината Фаран.

² И му рече Господ на Мојсеј, велејќи: ³ „Испрати од себе луѓе да ја разгледаат хананската земја, што Јас им ја давам на синовите израилски во владение: по еден човек од секое колено на предците нивни испратете – првенците меѓу нив!”

⁴ Тогаш Мојсеј ги испрати од пустината Фаран, по заповед Господова, и тие сите беа мажи, старешини на синовите израилски.

⁵ Еве ги имињата нивни: од Рувимовото колено – Шамуа, Закуровиот син;

⁶ од Симеоновото – Сафат, Хориевиот син;

⁷ од Јудиното колено – Халев, Јефуневиот син;

⁸ од Исахаровото колено – Јигал, Јосифовиот син;

⁹ од Ефремовото колено – Осија, Навиновите син;

¹⁰ од Венијаминовото – Палтиј, Рафувовиот син;

¹¹ од Завулоновото колено – Гадиел, Содиевиот син;

¹² од Јосифовото колено на синовите Манасиини – Гадиј, Сусиевиот син;

¹³ од Дановото колено – Амисел, синот на Гемалиј;

¹⁴ од Асировото колено – Сетур, Ми-хаиловиот син;

¹⁵ од Нефталимовото колено – Нах-биј, Вафсиевиот син;

¹⁶ од Гадовото колено – Геусел, Махис-виот син.

¹⁷ Тоа се имињата на мажите, што ги испрати Мојсеј да ја разгледаат земјата. И го нарече Мојсеј Осија, Навиновите син, Исус.

¹⁸ Ги испрати Мојсеј (од пустината Фаран) да ја разгледаат хананската земја и им рече: „Одете во онаа пустина и качете се на планината,

¹⁹ и погледајте ја земјата каква е, и народот, што живее таму: силен ли е или е слаб, малуброен ли е или е многуброен;

²⁰ и каква е земјата, каде што живее тој, добра ли е или лоша; и какви се градовите, во кои живее, – оградени ли се или не.

²¹ Каква е земјата, плодна ли е или не, има ли на неа дрвја или нема? Бидете храбри, па земете од плодовите на земјата.” А тоа беше во времето кога зрее грозјето.

²² Тие отидоа и ја разгледаа земјата од пустината Син дури до Рехов, близу до Емат;

²³ и одејќи по пустината, тие стигнаа до Хеврон, каде што живееја Ахиман, Шешај, и Талмај, од родот на Анак; а Хеврон беше изграден седум години порано од египетскиот град Цоан;

²⁴ и дојдоа до долината Ешкол (и ја разгледаа), и таму пресекоа прачка со еден грозд, и обајца ја понесоа на стап; зедаа и калинки и смокви;

²⁵ тие го нарекоа тоа место Лозова долина (долина Ешкол), поради гроздот што го пресекоа таму синовите израилски.

17
^{5 Мојс 32,44}
^{Ис.Н. 1,1-5}

18
^{1 Мојс 12,9}
^{Ис.Н. 14,7}

22
^{Ис.Н. 15,1}
^{1 Лет 13,5}

23
^{1 Мојс 13,18}
^{23,19}
^{Ис.Н. 15,14}
^{Суд 1,10}
^{Ез 30,14}

24
^{1 Мојс 3,7}
^{2 Мојс 28,33}
^{5 Мојс 1,24-25}
^{8,8}
^{4 Цар 18,31}

27 Одговорот на Мојсеевиот извидници1 Мојс
14,6,7

²⁶ И откако ја разгледаа земјата, се вратија по четириесет дена.

282 Мојс 3,8
Ер 2,7

²⁷ И кога пристигнаа и дојдоа кај Мојсеј и Арон и кај целото општество на синовите израилски во пустината Фаран, во Кадис, тие му донесоа таму и на целиот народ одговор, и им ги покажаа плодовите од онаа земја;

29

Ис.Н. 14,27

и му раскажаа и рекоа: „Бевме во земјата, во која нè испрати; во неа навистина тече мед и млеко, и еве ги плодовите нејзини;

301 Мојс
10,15
14,7
2 Мојс 3,17
3 Цар 9,20

²⁸ и му раскажаа и рекоа: „Бевме во земјата, во која нè испрати; во неа навистина тече мед и млеко, и еве ги плодовите нејзини;

335 Мојс 1,28
Ез 36,13
Амос 2,9

²⁹ но народот, кој живее во таа земја, е силен, и градовите се укрепени и многу големи; таму ги видовме и потомците на родот Анаков.

341 Мојс 6,4
5 Мојс 1,28
Ис.Н. 11,22
14,12
Ис 40,22
Проп 12,5

³⁰ Амалик живее во јужниот дел на земјата, а Хитијците, (Евејците), Јевусијците и Аморејците живеат по планината; Хананците, пак, живеат крај морето и по брегот на Јордан.”

14,1-95 Мојс
1,26-32

³¹ Но Халев го успокојуваше народот пред Мојсеј, велјќи: „Да појдеме и да ја преземеме, зашто можеме да ја покориме!”

12 Мојс 33,4
5 Мојс 1,45
Суд 20,23

³² А оние, што беа оделе заедно со него, рекоа: „Не можеме да одиме против тој народ, зашто е посилен од нас.”

22 Мојс
14,11
15,24
16,3
1 Кор
10,10
Евр 3,16

³³ И протурија ужасни гласови меѓу синовите израилски за земјата, што ја беа разгледале и велеа: „Земјата што ја изодивме, за да ја разгледаме, е земја, која ги голта своите жители, и сите, што ги видовме на неа, се многу поголеми.

31 Мојс
34,29
2 Мојс 5,21
5 Мојс 1,39
Ис 33,4
Ез 7,21
Пс 108,11
Дела 7,39

³⁴ И таму видовме огромни луѓе од потомците на родот Анаков; ние изгледавме пред нив како скакулци; такви бевме и во нивните очи.”

Народот одбива да влезе во Ханан**14**

Тогаш целиот народ почна да вика и плачеше (целата) онаа ноќ;

² и сите синови израилски негодуваа против Мојсеј и Арон, и целиот народ им велеше: „О, да бевме умреле во египетската земја, или да бевме изумреле во оваа пустина!

³ И зошто Господ нè води во таа земја, за да паднеме во борба! Жените наши и

децата наши ќе станат плен; не е ли подобро да се вратиме во Египет!”

⁴ Па си велеа едни на други: „Да си избереме старешина, и да се вратиме во Египет.”

⁵ Тогаш Мојсеј и Арон паднаа ничкум пред целото општество на синовите израилски.

⁶ Тогаш Исус, синот Навинов, и Халев, Синот Јефунеов, кои беа од оние, што ја беа разгледале земјата, ги раскинаа облеките свои

⁷ и им рекоа на сите собрани синови израилски: „Земјата, што ја изодивме, за да ја разгледаме, е многу, многу добра.

⁸ Ако Господ нè сака, ќе нè воведе во неа и ќе ни ја даде – таа земја, каде што тече мед и млеко;

⁹ само не бунтувајте се против Господ и не плашете се од народот на таа земја: тој е мал залак за нас; тие немаат заштита, а со нас е Господ; не плашете се од нив.”

¹⁰ И сиот народ рече: „Да ги убиеме со камења!” Но славата Господова се јави (во облак) над скинијата на собранието пред сите синови израилски.

Мојсеј бара ѝрошка за народот

¹¹ И му рече Господ на Мојсеј: „До кога ќе Ме огорчува овој народ, и до кога нема да Ми верува и покрај сите знаци, што ги извршив Јас меѓу него?”

¹² Ќе го казнам со смрт, ќе го уништам, и ќе создадам од тебе (и од домот на твојот татко) народ помногуброен и посилен од овој.”

¹³ Но Мојсеј Му рече на Господ: „Ќе чујат Египќаните, од чија средина Ти со силата Своја го изведе овој народ,

¹⁴ и ќе им кажат на жителите на таа земја, кои слушнале дека Ти, Господи, си меѓу овој народ, и дека Ти, Господи, им се јавуваш како лице во лице, и Твојот облак стои над нив, и Ти одиш пред нив дење во облаков столб, а ноќе во огнен столб;

¹⁵ па, ако Ти го уништиш овој народ до последен човек, тогаш сите оние што слушнале за славата Твоја, ќе речат:

4

Неем 9,17

5Ис.Н. 5,14
2 Цар 14,4
Ез 1,28
1 Лет 21,16**6**1 Мојс
37,29,34
Суд 11,35
2 Цар
13,31
3 Цар 19,1
Ез 9,3
Мк 14,63**8**5 Мојс 7,8
Пс 17,18**9**5 Мојс 9,7
Ер 15,20
Агеј 1,13
Пс 117,6
2 Лет 32,7**10**2 Мојс 17,4
24,16**11-12**2 Мојс
32,7-14**13**5 Мојс
9,25-29**14**2 Мојс
13,21-22

- 17** ^{2 Мојс 34,6-7} „Господ, не можејќи да го воведеш овој народ во земјата, што со клетва му ја вети, го погуби во пустината.”
- 18** ^{2 Мојс 20,5-6 34,6-7 5 Мојс 5, 9-10} И така, нека се возвеличи силата Твоја, Господи, како што рече, велејќи: „Господ е долготрпелив и многу-милостив (и вистинит), Кој ги простува беззаконијата и престапите (и гревовите), и не остава без казна, туку за беззаконијата на предците ги казнува потомците дури до третото и четвртото колено.”
- 21** ^{Пс 71,19} Прости им го гревот на овие луѓе поради Твојата преголема милосрдност, како што си му простува на овој народ од Египет до тука.”
- 23** ^{2 Мојс 33,1 Пс 94,11 Евр 3,18} И рече Господ: „Простувам според зборот твој;
- 25** ^{3 Цар 9,26} но жив сум Јас (и секогаш ќе живееш името Мое), и целата земја е полна со славата Господова:
- 27** ^{2 Мојс 16,12} затоа сите оние, што ја видоа славата Моја и делата Мои, што ги извршиш во Египет и во пустината, и Ме испушваа веќе десетпати, и не го послушаа гласот Мој,
- 23** нема да ја видат земјата, што со клетва им ја ветив на предците нивни; сите оние што Ме огорчуваа, нема да ја видат; (само на децата нивни, кои се тука со Мене, кои не знаат што е добро, што е лошо, на сите малолетни, кои ништо не разбираат, ним ќе им ја дадам земјата);
- 24** но Мојот слуга Халев, поради тоа што во него имаше друг дух, и затоа што Ми беше наполно верен, него ќе го воведам во земјата, во која тој отиде, и неговото потомство ќе ја наследи.
- 25** Амаликијците и Хананците живеат во долината; затоа утре вратете се и одете во пустината кон Црвеното Море!”

Господ го казнува Својот народ

- 26** И им рече Господ на Мојсеј и на Арон, велејќи:
- 27** „До кога овој лош народ ќе негодува против Мене? Јас го слушам негодувањето на синовите израилски, што го упатуваат против Мене.

28 Кажи им: Жив сум Јас, вели Господ – како што вие Ми говоревте во ушите Мои, така ќе ви направам и Јас вам;

29 во оваа пустина ќе паднат телата ваши, и сите вие преброени, колку што сте на број, од дваесет години и нагоре, што се буните против Мене,

30 нема да влезете во земјата, во која Јас со крената рака решив да ве наседам, освен Халев, Јефунеовиот син, и Исус, Навиновиот син;

31 децата ваши, за кои велевте дека ќе станат плен, ќе ги воведам таму, и тие ќе ја познаат земјата, што вие ја презревте;

32 а вашите трупови ќе паднат во оваа пустина;

33 синовите ваши, пак, ќе скитаат по пустината четириесет години и ќе страдаат, носејќи го вашиот грев сè додека не загинат телата ваши во пустинава;

34 според бројот на четириесетте дена, во кои ја разгледуваа земјата, вие ќе страдате за гревовите ваши четириесет години, година за ден, па да разберете што значи да бидете напуштени од Мене.

35 Јас, Господ, ви вела дека така и ќе постапам со сиов овој народ, востанат против Мене: во оваа пустина сите ќе изгинат и ќе изумрат.”

36 И оние, кои Мојсеј ги испрати да ја разгледаат земјата и, кои по враќањето свое, се побунија пред сиов овој народ против него, ширејќи лоши гласови за земјата,

37 оние, што ширеа лоши гласови за земјата, умреа, казнети пред Господ;

38 само Исус, синот Навинов, и Халев, синот Јефунеов, останаа живи од оние мажи, кои беа отишле да ја разгледаат земјата.

39 И ги кажа Мојсеј тие зборови пред сите синови израилски, а народот многу се разжалости.

Народот одново е непослушен

40 И кога станаа рано утредента, се искачија на врвот од планината, велејќи: „Ете, ќе отидеме на она место, за кое Господ рече, бидејќи згрешивме.”

29

^{2 Мојс 30,12 1 Кор 10,5 Евр 3,16-19 Јуда 1,5}

30

^{2 Мојс 6,8 Пс 105,26 Неем 9,15}

33

^{2 Мојс 16,35 Дела 13,18}

37

^{5 Мојс 4,3 1 Кор 10,10 Евр 3,17}

38

^{Ис.Н. 14,6}

39

^{2 Мојс 33,4}

40

^{2 Мојс 9 27,41 2 Лет 24,20}

43 ¹ Мојс 39,34
^{Ис.Н.} 6,26
^{Суд} 3,13
^{1 Цар} 3,19
41 Но Мојсеј рече: „Зошто ја пренебрегнувате заповедта Господова? Нема да успеете:

⁴² не одете горе, бидејќи Господ не е меѓу вас; и ќе паднете од непријателите ваши,

45 ^{Суд} 1,17
^{1 Цар} 3,10
^{30,30}
43 зашто таму пред нас се Амаликијците и Хананците, и ќе паднете од нож, зашто не Му се покоривте на Господ, и Господ нема да биде со вас.”

15,2 ³ Мојс 23,10
44 Но тие решија и се искачија на врвот од планината; а ковчегот на заветот Господов и Мојсеј не се одделија од логорот.

³ Мојс 1,2,9
^{Езд} 1,4
4 ² Мојс 16,36
^{29,40}
³ Мојс 2,1-10
^{6,14}
45 И слегаа Амаликијците и Хананците, што живеа на онаа планина, ги разбија и ги гонеа дури до Хорма (и се вратија во логорот).

Приносиџе од брашно, масло и вино

15 И му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

² „Кажи им на синовите израилски и речи им: кога ќе влезете во земјата, во која ќе живеете и која ви ја давам,

³ и почнете да принесувате на Господ жртви сепаленици, или жртви заклани, поради завет, или од сесрдност, или во текот на празниците ваши, за да направите пријатен мирис пред Господ, од крупниот или од ситниот добиток,

⁴ тогаш оној, кој ја принесува жртвата на Господ, треба да принесе и лебен принос на Господ од една десетина ефа пченично брашно, измешано со четврт ин маслиново масло;

⁵ и вино за прелив принесувај по четврт ин за сепаленица, како и за друга жртва, ако таа жртва е едно јагне (за благопријатен мирис пред Господ).

⁶ И овен кога принесувате, принесувајте и лебен принос две десетини од ефа пченично брашно, измешано со една третина ин маслиново масло;

⁷ и вино за прелив принеси една третина ин за благопријатен мирис пред Господ.

⁸ Ако принесувате сепаленица од говедата, или колена жртва, поради завет или како жртва за мир,

⁹ тогаш заедно со јунецот принесете и лебен принос три десетини од ефа пче-

нично брашно, измешано со половина ин маслиново масло,

¹⁰ и вино за прелив принесете половина ин како жртва, за благопријатен мирис пред Господ.

¹¹ Така прави при секој принос на јунец, на овен, и на јагне или јаре;

¹² според бројот на жртвите, што ги принесувате, така правете при секоја од нив, според бројот нивни.

¹³ Секој тукашен така треба да прави, кога принесува жртва за благопријатен мирис пред Господ;

¹⁴ и кога меѓу вас има придојден или кој и да било меѓу вас во поколенијата ваши, и принесе жртва за благопријатен мирис пред Господ, и тој треба да прави така, како што правите вие;

¹⁵ за вас, народот Господов, и за придојдениот, кој живее меѓу вас, законот да биде еден, вечниот закон во родовите ваши: што сте вие, тоа да биде и придојдениот пред Господ;

¹⁶ еден закон и еднакви права да има, и за вас, и за придојдениот, кој живее меѓу вас.”

Принос од џрвиџе лебови

¹⁷ Му рече уште Господ на Мојсеј, велејќи:

¹⁸ „Кажи им на синовите израилски и речи им: кога ќе влезете во земјата, во која ве водам,

¹⁹ и ќе почнете да јадете леб од таа земја, оставете и дел за Господ;

²⁰ од првините на тестото принесете; леб принесете од гумното.

²¹ Од првината на тестото ваше принос принесувајте Му на Господ во родовите ваши.”

Жрџви за неволен џрев

²² „Ако погрешите поради незнаење и не ги исполните сите тие заповеди, кои Господ му ги кажа на Мојсеј,

²³ сѐ она, што ви заповеда Господ Бог преку Мојсеј, од денот, кога Господ ви заповедал, и за во иднината во родовите ваши,

²⁴ ако грешката е направена неволно од народот, тогаш целото општество нека принесе еден јунец (без недоста-

12
^{Езд} 7,17

13
³ Мојс 1,9

14
² Мојс 12,19
³ Мојс 22,18

15
² Мојс 12,48
³ Мојс 24,22

16
² Мојс 12,49

17-21
^{Рим} 11,16

18
³ Мојс 23,10

19
^{Ис.Н.} 5,11-12

20
³ Мојс 23,14

21
^{Ез} 44,30

22
³ Мојс 4,2,27-31

24
³ Мојс 4,3,14
^{5,15}

25 ток) за сепаленица, за благопријатен мирис на Господ, заедно со лебен принос и прелив, според прописите, и еден козел – жртва за грев.

27 ^{3 Мојс 4,20}
^{3 Мојс 4,3,27}
29 И свештеникот ќе го ослободи од грев целото општество на синовите израилски, и ќе им се прости, зашто тоа било грешка, и тие принеле свој дар на Господ и жртва за грев пред Господ, поради своето незнаење.

31 ^{3 Мојс 5,1}
^{1 Цар 15,23,26}
^{2 Цар 11,27}
^{Ез 18,20}
^{Пс 118,126}
32-36 ^{2 Мојс 20,8}
^{31,12-17}
^{35,1-3}
35 ^{3 Мојс 20,2}
^{Дела 7,58}

²⁷ Ако некој сам згреши не сакајќи, нека принесе едногодишна коза заради својот грев.

²⁸ И свештеникот ќе ја ослободи од грев таа душа, која не сакајќи направила пред Господ грев, и таа ќе биде очистена и ќе ѝ биде простено.

²⁹ Еден закон да биде за сите вас, како за жителите од синовите израилски, така и за придојдениот, кој живее меѓу вас, кога некој ќе погрешни несакајќи.

³⁰ Ако некој од тукашните или од придојдените изврши нешто со дрскост, тој Го хули Господа; да се истреби таа душа од народот свој;

³¹ зашто тој го презрел зборот на Господ и ја нарушил заповедта Негова; да биде истребена таа душа; гревот нејзин да биде врз неа.”

Осквернување на сабоџаџа

³² Кога синовите израилски беа во пустината, најдоа еден, како собира дрва во саботен ден;

³³ и оние, што го најдоа, како собира дрва, го приведоа кај Мојсеј и Арон и кај целото општество;

³⁴ и го затворија, бидејќи уште не беше решено, што да се прави со него.

³⁵ И му рече Господ на Мојсеј: „Тој човек треба да умре; целото општество да го убие со камења надвор од населбата.”

³⁶ Тогаш целото општество го изведе надвор од населбата, и го убија со камења, и тој умре, како што му заповеда Господ на Мојсеј.

Реси на облекување

³⁷ И му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

³⁸ „Објави им на синовите израилски и кажи им да си прават реси по полите на своите облекува во поколенијата свои, и во ресите, што се по полите, да ставаат нишки од сина преѓа,

³⁹ и тие да ви бидат на ресите, па, кога ги гледате, да се потсетувате на сите заповеди Господови и да ги извршувате и да не се поведувате по срцето свое и очите ваши, кои ве водат во заблуда.

⁴⁰ Да ги помните и извршувате сите Мои заповеди и да бидете свети пред вашиот Бог.

⁴¹ Јас сум Господ, Бог ваш, Кој ве изведе од египетската земја, за да ви бидат Бог. Јас сум Господ, Бог ваш.”

Побуна на Коревајџа дружина

16 Кореј, синот на Јицхар, синот на Каат, синот на Левиев, како и Датан и Авирон, синовите на Елијав, и Тој, синот на Пелет, потомци Рувимови,

² востанаа против Мојсеј заедно со двесте и педесет мажи од синовите израилски, началници на народот, претставници во собранието, мажи познати.

³ И се собраа против Мојсеј и Арон и им рекоа: „Доста ви е толку; целото општество, сите се свети, и меѓу нив е Господ! А вие зошто се поставувате погоре од народот Господов?”

⁴ Кога го чу тоа, Мојсеј падна ничкум

⁵ и му кажа на Кореј и на сите негови соучесници, велејќи: „Утре ќе покаже Господ, кој е Негов, и кој е свет, за да го приближи кон Себеси; и кого Тој ќе го избере, него и ќе го доближи до Себеси.

⁶ Еве што ќе направите: Кореј и сите негови соучесници, земете си ги кадилниците

⁷ и утре ставете во нив оган и сипете во нив темјан пред Господ; кого Господ ќе го избере, тој и ќе биде свет. Доста ви е толку Левиеви синови!”

⁸ И му рече Мојсеј на Кореј: „Чујте Левиеви синови!

⁹ Малку ли ви е тоа, што Бог Израилев ве оддели од израилското опште-

36

Ер 17,21

38

5 Мојс

22,12

Мт 23,5

39

3 Мојс 17,7

5 Мојс 4,23

Ер 3,2

Ез 20,16

Ос 4,12

Пс 72,27

40

1 Мојс 26,5

3 Мојс

11,44

5 Мојс

11,13

Кол 1,22

1 Птр 1,15

41

2 Мојс 20,2

16,1

2 Мојс 6,24

3 Мојс

10,1-3

5 Мојс 11,6

Пс 105,17

Јуда 1,11

3

2 Мојс 19,6

Пс 105,16

5

3 Мојс 10,3

Ер 30,21

2 Тим 2,19

6

3 Мојс

10,1-3

Откр 8,3

7

2 Мојс 30,9

3 Мојс 10,1

9

8,14-19

5 Мојс 10,8

1 Цар 2,11

Ез 44,11

Пс 133,1

10 ство и ве приближи кон Себеси, за да
Суд 17,5,12 служите при скинијата Господова и да

11 стоите пред народот, служејќи за Него?
2 Мојс 16,7

13 Тој те приближи тебе и заедно со
1 Мојс 13,8 тебе сите твои браќа, Левиеви синови, а
Дела 7,27 вие барате уште и да свештенодејству-
вате.

14 ¹¹ И така, ти и целата твоја дружина
3 Мојс 20,24 сте се собрале против Господ. Што е
1 Цар 11,2 Арон, па негодувате против него?”
Ер 39,7

15 ¹² Мојсеј испрати да ги повикаат Да-
1 Цар 12, тан и Авирон, Елијавовите синови. Но
3-5 тие рекоа: „Нема да одиме!”

17 ¹³ Малку ли ти беше, што нè изведе од
Ез 8,11 земјата, каде што тече мед и млеко, за
да нè погубиш во пустината, а сакаш

18 уште и да господариш над нас!
3 Мојс 10,1

19 ¹⁴ Нè воведе ли во земјата, каде што
2 Мојс 16,7 тече мед и млеко, и ни даде ли да
владееме ниви и лозја? Или сакаш да им
ги извадиш очите на тие луѓе? Нема да
одиме!”

¹⁵ Мојсеј се јадоса многу, и Му рече на
Господ: „Не свртувај го погледот Свој
кон нивниот принос; на никого од нив
не сум му зел магаре, никому од нив не
сум му направил зло.”

Казнаџа врз Кореј и неговиите ѝпривзаници

¹⁶ И му рече Мојсеј на Кореј: „Утре
ти и целиот твој народ застанете пред
лицето Господово, ти и Арон, и дру-
гите,

¹⁷ па секој нека ја земе кадилницата
своја, и ставете во нив темјан, и доне-
сете ја пред лицето Господово секој сво-
јата кадилница – двесте и педесет кади-
лници; и ти и Арон, секој својата кадил-
ница.”

¹⁸ И сите ги зедоа своите кадилници,
ставија во нив оган, ставија во нив тем-
јан, и застапаа при влезот од скинијата
на собранието; исто така и Мојсеј и
Арон.

¹⁹ И Кореј го собра против нив целото
општество при влезот од скинијата на
собранието. И славата Господова се
јави пред целото општество.

²⁰ И им рече Господ на Мојсеј и на
Арон, велејќи:

²¹ „Секој од вас нека се истави од тие
луѓе, и во еден миг ќе ги истребам.”

²² А тие паднаа ничкум и рекоа: „Бо-
же, Боже на духовите во сите тела, Ти
што даваш живот на секоја плот! Еден
човек згреши, а Ти на целото опште-
ство ли се гневиш?”

²³ И му рече Господ на Мојсеј, ве-
лејќи:

²⁴ „Кажи му на народот: „отстапете
наоколу од живеалиштата на Кореј,
Датан и Авирон!”

²⁵ И стана Мојсеј и отиде кај Датан и
Авирон, и по него отидоа и стареши-
ните израилски.

²⁶ И му рече на народот: „Тргнете се
од шаторите на тие луѓе со жестоко ср-
це и не се допирајте до ништо нивно, за
да не загинете (заедно со нив) во сите
нивни гревови!”

²⁷ Тие се тргнаа наоколу од живеа-
лиштата на Кореј, Датан и Авирон; а
Датан и Авирон излегоа и застапаа
пред вратите на шаторите свои и жени-
те нивни, и синовите нивни, и малите
деца нивни!

²⁸ Тогаш Мојсеј рече: „По ова ќе поз-
наете дека Господ ме испрати да ги из-
вршам сите овие дела, а не го правам
тоа сам од себеси.

²⁹ Ако умрат тие, како што умираат
сите луѓе, и ги стигне таква казна, как-
ва што ги стигнува сите луѓе, тогаш
Господ не ме пратил;

³⁰ но, ако Господ изврши нешто нео-
бично, и земјата ја отвори устата и ги
голтне (нив и домовите нивни, и куќите
нивни) со сè што имаат, и тие слезат
живи во адот^а, тогаш уверете се дека
овие луѓе Го разгневиле Господа.”

³¹ Штом ги изговори тие зборови, зем-
јата се распука под нивните нозе,

³² и земјата ја отвори устата своја и ги
голтна нив и семејствата нивни, како и
сите луѓе на Кореј со сиот нивен имот,

³³ и тие слегаа живи во адот со сè што
беше нивно, и земјата ги покри, и нив ги
снима од заедницата израилска.

21

1 Мојс
19,14
2 Мојс
32,10

22

27,16
1 Мојс
18,16-33
Јов 12,10
Евр 12,9
Откр 22,6

25

2 Мојс 19,7

26

1 Мојс
19,15
Ис 52,11
Ер 51,6

27

2 Мојс 33,8
Ис.Н. 7,24
Ис 13,16

28

2 Мојс 3,12
3 Цар
18,36
Јн 5,30

30

1 Цар 2,6
Ис 5,14
Ез 26,20
Пс 140,7
Јов 5,26

31

Ис 64,1-2

32

2 Мојс
15,12
Пс 105,17
Откр 12,16

33

Откр 19,20

¹ 16,30. Во оригиналот стои „шеол”.

353 Мојс
10,1-3

³⁴ Сите Израилци, што беа околу нив, се разбегаа од нивното викање, зашто си рекоа: „Бегајте, за да не нè голтне и нас земјата.”

372 Мојс 6,23
3 Мојс
10,1-3

³⁵ Оган излезе од Господ и ги изгори оние двесте и педесет мажи, што беа принеле темјан.

382 Мојс
20,24
3 Мојс 10,1
Ер 44,29
Ез 14,8
3 Птр 2,6

Кадилницијѝе на Коревиѝе ѝриврзаници

³⁶ И му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

402 Мојс 30,9
2 Лет 26,18

³⁷ „Кажи му на Елеазар, синот на свештеникот Арон, да ги собере (бронзените) кадилници на изгорените и огнот да го исфрли, бидејќи тие се осветија,

72

2 Мојс 16,7

³⁸ кадилниците на овие грешници поради нивната смрт, да се сплескаат на листови за оковување на жртвеникот, зашто тие ги донесоа пред лицето Господово, и затоа се осветија; и тие ќе бидат опомена за синовите на Израил.”

³⁹ Тогаш свештеникот Елеазар, ги зеде бакарните кадилници, што ги беа донеле изгорените, и ги сплескаа на листови за оковување на жртвеникот,

⁴⁰ за да помнат синовите израилски, па никој надворешен, кој не е од Ароновото семе, да не принесува темјан пред Господ, за да не стане и со него она, што стана со Кореј и соучесниците негови, како што му беше рекол Господ преку Мојсеј.

Народот се буни ѝроѝив Мојсеј и Арон

⁴¹ На вториот ден целото општество на синовите израилски се побуни против Мојсеј и Арон и рече: „Вие го уништихте народот Господов.”

⁴² И кога се собра народот, за да ги нападне Мојсеј и Арон, тие се свртеа кон скинијата на собранието, и ете, ја покри облак и славата Господова се јави.

⁴³ И се приближија Мојсеј и Арон кон скинијата на собранието.

⁴⁴ И му рече Господ на Мојсеј (и на Арон), велејќи:

⁴⁵ „Отстранете се од тие луѓе и Јас во еден миг ќе ги погубам!” Но тие паднаа на колена.

⁴⁶ И му рече Мојсеј на Арон: „Земи ја кадилницата, стави во неа оган од жртвеникот, сипи темјан и носи го тоа што поскоро кај народот и помоли се за нив, зашто гнев излезе од лицето на Господ, и почна да ги погубува луѓето.”

⁴⁷ И направи Арон, како што рече Мојсеј, и се најде кај народот, и ете веќе почна помор меѓу народот. И тој исипа темјан и се помоли за народот:

⁴⁸ застапа меѓу мртвите и живите, и поморот престана.

⁴⁹ Изумреа од поморот четиринаесет илјади и седумстотини души, освен умрените по делото на Кореј.

⁵⁰ Тогаш Арон се врати кај Мојсеј, при влезот од скинијата на собранието, откако престана поморот.

Ароновиѝ жезол

17 И му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

² „Кажи им на синовите израилски и земи од нив по еден жезол од колено, по еден жезол од секој нивни кнез, дванаесет жезла, и името на секој напиши го на жезолот;

³ Ароновото име напиши го на Левиевиот жезол, зашто тие треба да дадат еден жезол, според племето на нивниот род,

⁴ и стави ги во скинијата на собранието, пред ковчегот на заветот, каде што ви се јавувам;

⁵ и кого Јас ќе го одберам, неговиот жезол ќе распути; и така ќе го отстранам незадоволството на синовите израилски, што го креваат против вас.”

⁶ И им рече Мојсеј на синовите на Израил, и сите началници нивни им дадоа, од секој началник по еден жезол, дванаесет жезла, според кнежевствата свои и родовите нивни; и Ароновиот жезол беше меѓу жезлата нивни.

⁷ Тогаш Мојсеј ги постави жезлата пред лицето Господово во скинијата на собранието.

⁸ На вториот ден влезе Мојсеј (и Арон) во скинијата на собранието, и ете, Ароновиот жезол, од Левиевиот дом, беше напунил, расцветал и родил бадеми.

452 Мојс
32,10-11
2 Мојс
29,36
3 Мојс
10,1,6
Пе 105,29
Мудр
18,20-25**48**

Пе 105,30

17,2

2 Мојс 4,2

42 Мојс
16,34
25,22**5**2 Мојс 16,7
25,21-22**8**Ез 17,24
Евр 9,4

10 ² Мојс 23,21
⁵ Мојс 9,24
Пс 65,7
Евр 9,4

⁹ И ги изнесе Мојсеј сите жезла од лицето Господово пред сите синови на Израил; и тие го видоа тоа и секој си го зеде својот жезол.

12 ^{Суд 13,22}
^{Ис 15,1}

¹⁰ И му рече Господ на Мојсеј: „Постави го пак Ароновиот жезол пред ковчегот на заветот да се чува, како опомена за непокорните, па ропотот против Мене да престане и тие да не умираат.”

18,1 ² Мојс 28,38
Евр 7,25-28

¹¹ И Мојсеј го направи тоа; како што му заповеда Господ, така направи.

4 *Службаџа на свешџенициџе и на левииџе*

6 ^{Езд 2,43-54}

¹² И му рекоа синовите израилски на Мојсеј: „Ете, ние умираме, гинеме, сите ќе изумреме;

¹³ секој, кој се приближува кон скинијата Господова, умира: дали ќе изумреме така сите?”

18 И му рече Господ на Арон: „Ти и синовите твои и татковиот ти дом заедно со тебе, ќе го понесете врз себе гревот за немарноста во светилиштето; и ти и синовите твои заедно со тебе ќе го понесете врз себе гревот за неисправноста на свештенодејствието свое.

² Земи ги кај себе браќата твои, од племето Левиево од родот на таткото твој; нека бидат тие кај тебе и нека ти служат, а ти и синовите твои заедно со тебе бидете при скинијата на собранието;

³ и тие нека ти служат на тебе и на целата скинија; само да не се доближуваат до светите садови и до жртвеникот, за да не умрете и вие, и тие.

⁴ Нека бидат тие при тебе и да служат во скинијата на собранието, вршејќи ја и сета работа во скинијата; а човек надворешен да не пристапува кон тебе.

⁵ Така извршувајте ја службата во светилиштето и при жртвеникот, за да нема во иднина гнев против синовите на Израил;

⁶ зашто вашите браќа, левитите, Јас ги зедев од синовите на Израил и ви ги дадов вам како дар што Му е даден на Господ, за да служат при скинијата на собранието;

⁷ а ти и синовите твои заедно со тебе пазете го свештенството свое со сѐ што му припаѓа на жртвеникот и што е внатре зад завесата, и служете. Јас ви подарувам служба свештена, а надворешен кој ќе се доближи, да биде убиен.”

Приходиџе на свешџенициџе

⁸ И му рече Господ на Арон: „Ете, Јас ти ги верувам на тебе сите осветени дарови што за Мене ги принесуваат синовите израилски. Тебе ти ги давам и на синовите твои преку вечна наредба.

⁹ Еве што ти припаѓа на тебе од свештените жртви, освен она што се изгорува: секој лебен принос, и секоја жртва за грев, и секоја жртва за вина, што тие Ми ја принесуваат. Тоа е голема светиња за тебе и за синовите твои.

¹⁰ Тоа да го јадете на најсвето место. Секој од машки пол може да го јаде (ти и твоите синови); тоа да ти биде свето.

¹¹ И ова да биде ваше – од првините што се принесуваат, од сѐ што се вознесува од синовите израилски преку вечен закон ти го дадов тебе, и на синовите твои, и на ќерките твои заедно со тебе; секој чист во куќата твоја може да јаде од тоа.

¹² Најдоброто од маслото, најдоброто од виното и од житото – сите нивни првини, што тие Му ги принесуваат на Господ, твои да се;

¹³ и сите првини од плодовите на земјата нивна, што Му ги принесуваат на Господ, твои нека бидат; секој чист од куќата твоја може да го јаде тоа.

¹⁴ Сѐ што е ставено под клетва во земјата израилска, да биде твое.

¹⁵ И сѐ она, што ја отвора утробата во секоја плот, а се принесува на Господ, од луѓе и од добиток, да биде твое. Само првородените од луѓето и од нечистиот добиток да бидат откупувани.

¹⁶ Кога ќе бидат на возраст од еден месец и нагоре, можат да бидат откупувани. Земај откуп по фиксна цена: пет шекели сребрени, според свештениот шеке, кој има двасет гери;

¹⁷ но за првороденото тело, и за првороденото од овците, и за првороденото од козите не земај откуп: тие се свети;

7
² Мојс 29,9
Евр 5,4
9,3,6

8
³ Мојс 7,7-14
7,29-36
Ез 44,28-30

9
³ Мојс 6,18-19

11
² Мојс 29,24-26
³ Мојс 7,30

12
¹ Мојс 4,3
⁵ Мојс 26,1-4
Неем 10,36

13
² Мојс 29,27

14
² Мојс 13,11-16
³ Мојс 27,21
Ис.Н. 6,16-18

15
² Мојс 13,2,13
34,19-20

16
² Мојс 30,13
³ Мојс 27,6

17
² Мојс 29,13
³ Мојс 1,9

18 со крвта нивна попрскај го жртвеникот, а лојот изгори го како жртва за благопријатен мирис на Господ;

19 а месото нивно, пак, ти припаѓа тебе, како што ти припаѓаат градите за возношение и десната плешка.”

20 Сите вознесувани свети дарови кои синовите на Израил Му ги принесуваат на Господ, преку вечно озаконување ти ги давам тебе и на синовите твои и на ќерките твои; тоа е завет постојан, вечен пред Господ, даден за тебе и за потомството твое заедно со тебе.

21 И му рече Господ на Арон: „Од земјата нивна ќе немаш наследство и дел нема да имаш меѓу нив, бидејќи Јас сум твојот дел и твоето наследство меѓу синовите на Израил.”

22 И му рече Господ на Арон: „Од земјата нивна ќе немаш наследство и дел нема да имаш меѓу нив, бидејќи Јас сум твојот дел и твоето наследство меѓу синовите на Израил.”

23 *Приходиџе на левииџе*

24 „А на Левиевите синови, ете, Јас им дадов како дел десеток од сè, што има Израил, за службата нивна, што ја вршат во скинијата на собранието.

25 И по сево ова синовите израилски да не пристапуваат до скинијата на собранието, за да не згрешат и да не умрат.

26 Левитите сами нека ја вршат службата во скинијата на собранието и да го носат врз себе нивниот грех. Тоа е вечно озаконување во поколенијата ваши; но меѓу синовите на Израил тие нема да добиваат дел;

27 бидејќи на левитите им го давам како дел десетокот од синовите израилски, што тие го принесуваат за возношение пред Господ, затоа и им реков: меѓу синовите израилски тие нема да наследуваат дел.”

28 И му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

29 „Кажы им на левитите и речи им: кога го земате од синовите израилски десетокот, што ви го дадов од нив како дел, вознесувајте Му од него возношение на Господ: од десетокот – десеток.

30 И тоа ваше возношение ќе ви се прими како жито од гумно и како сок од грозје;

31 така и вие вознесувајте Му возношение на Господ, од сите ваши десетоци, што ги земате од синовите израилски, и давајте го осветениот дар од нив за возношение Господово на свештеникот Арон.

32 Од сè што ви се дарува, принесувајте Му возношение на Господ, од сè што е најдобро и што се осветува.

33 И кажи им: кога ќе принесувате најдоброто од тоа, ќе им се смета на левитите како добивка од гумно и како добивка од преса за грозје.

34 Можете да го јадете тоа на секое место, вие (вашите синови) и вашите семејства, зашто тоа ви е награда за вашата служба во скинијата на собранието;

35 и нема да се огрешите ако го принесувате најдоброто од тоа; и нема да ги осекверните светите приноси на синовите израилски, и нема да умрете.”

За водаџа од џејелџа на црвенаџа јуница

19 И им рече Господ на Мојсеј и на Арон, велејќи:

2 „Еве ја наредбата на законот, што Господ ја заповеда, кога рече: јави им на синовите израилски да ти доведат црвеникава јуница, здрава, без недостаток, и која не била впрегнувана;

3 дајте ја на свештеникот Елеазар, и да ја изведат надвор од населбата (на чисто место), и да ја заколат пред него.

4 И нека земе свештеникот Елеазар од крвта нејзина и нека попрска со нејзината крв седумпати пред скинијата на собранието.

5 И потоа да ја изгорат пред очите негови: и кожата нејзина, и месото нејзино, и крвта, а и нечистотиите нејзини – да ги изгорат.

6 И свештеникот да земе кедрово дрво, и исоп, и нишка од темноцрвена волна и да ги фрли во средината на огнот каде што гори јуницата.

7 А свештеникот да ја испере облека-та своја и да го измие телото свое со вода, а потоа да влезе во населбата, и свештеникот ќе биде нечист до вечерта.

28
Мал 3,8

31
Лк 10,7
1 Кор 9,13

32
3 Мојс 19,8
22,15

19,1-10
31,23
Евр 9,13

2
3 Мојс 22,19-25
5 Мојс 21,3
1 Цар 6,7

3
2 Мојс 29,14
3 Мојс 4,12
Евр 13, 11-14

4
3 Мојс 4,17

5
2 Мојс 29,14

6
3 Мојс 14,4-6

9 И оној, кој ја изгорел, да ја испере облеката своја со вода, и да го измие телото свое со вода, и да биде нечист до вечерта.

10 А некој чист да ја собере пепелта од јуницата и да ја остави надвор од населбата на чисто место, и таа да се чува за општеството на синовите израилски, за приготвување очистителна вода. Тоа е жртва за грев.

11 И оној, што ја собрал пепелта од јуницата, да ја испере облеката своја, и да биде нечист до вечерта. Тоа нека биде вечно озакоување за синовите на Израил и за придојдените, што живеат меѓу нив.”

12 И оној, што ја собрал пепелта од јуницата, да ја испере облеката своја, и да биде нечист до вечерта. Тоа нека биде вечно озакоување за синовите на Израил и за придојдените, што живеат меѓу нив.”

13 И оној, што ја собрал пепелта од јуницата, да ја испере облеката своја, и да биде нечист до вечерта. Тоа нека биде вечно озакоување за синовите на Израил и за придојдените, што живеат меѓу нив.”

14 И оној, што ја собрал пепелта од јуницата, да ја испере облеката своја, и да биде нечист до вечерта. Тоа нека биде вечно озакоување за синовите на Израил и за придојдените, што живеат меѓу нив.”

Закон за очистиувањето

11 „Оној што ќе се допре до мртво тело на кој и да било човек, да биде нечист седум дена:

12 тој треба да се очисти со таа вода на третиот ден и на седмиот ден, и ќе биде чист; ако, пак, не се очисти на третиот и на седмиот ден, нема да биде чист.

13 Секој, што се допрел до мртво тело на кој и да било умрен човек и не се очистил, ќе ја оскверни скинијата Господова; тој човек да се истреби од народот на Израил, зашто не е попрскан со вода за очистување; тој е нечист: нечистотата негова е сè уште на него.

14 Еве го законот: ако човек умре дома, тогаш секој, што ќе влезе во домот, и сè што е во него, да биде нечисто седум дена;

15 секој откриен сад, незаврзан и непокриен, е нечист.

16 Секој, што ќе се допре в поле до убиен, или до умрен, или до човечка коска, или до гроб, да биде нечист седум дена.

17 За нечистиот да земат пепел од онаа изгорена жртва за грев и да ја полеат со изворска вода во сад.

18 И некој чист нека земе исоп и нека го потопи во вода и да го попрска домот и сите садови и луѓе, што ќе се најдат таму, и оној, што се допрел до (човечка) коска, или до убиен, или до умрен, или до гроб;

19 и чистиот да го попрска нечистиот на третиот и на седмиот ден и во седмиот ден тој ќе се очисти; и да ја испере облеката своја, и да го измие (телото свое со вода), и до вечерта ќе биде чист.

20 Ако некој се оскверни и не се очисти, тој човек да се истреби од народот, зашто тој го осквернил светилинштето Господово: тој не е испрскан со вода за очистување: нечист е.

21 Тоа нека ви биде вечна наредба. И оној, кој прска со вода за очистување да ја испере облеката своја; и оној кој се допрел до вода за очистување, да биде нечист до вечерта.

22 И сè, до што ќе се допре нечистиот, да биде нечисто; и човек кој се допрел, ќе биде нечист до вечерта.”

Водаџа Мерива

20 Тогаш синовите на Израил, целото општество, дојдоа во пустината Син во првиот месец, и народот се улогори во Кадис; таму умре Мирјам, каде што беше и погребана.

2 За народот немаше вода, и тие се побунија против Мојсеј и Арон;

3 и негодуваа против Мојсеј, велејќи: „О, да бевме умреле и ние тогаш, кога умреа нашите браќа пред Господ!”

4 Зошто го доведовте народот Господов во оваа пустина, па да изумреме тука – ние и добитокот наш?

5 И зошто нè изведовте од Египет, па нè доведовте на ова лошо место, каде што не може да се сее, каде што нема ни смокви, ни лозја, ни калини, дури ни вода за пиење?”

6 Тогаш Мојсеј и Арон се повлекоа од народот, кон влезот од скинијата на собранието, и паднаа ничкум, и им се јави славата Господова.

7 И му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

8 „Земји го жезлот свој и собери го народот, ти и братот твој Арон, и прочитате нивни кажете ѝ на карпата и таа ќе пушти од себе вода: и така, ти ќе им дадеш вода од карпата и ќе го напоиш народот и добитокот негов.”

9 Го зеде Мојсеј жезлот што е пред Господ, како што му заповеда Тој.

19
1 Мојс 35,2
Ез 36,25
Евр 10,22

20
3 Мојс 15,31

22
3 Мојс 5,2

20,1
2 Мојс 15,20
5 Мојс 1,46
Сул 11,17
Пс 28,8

2-13
2 Мојс 17,1-7

2
2 Мојс 15,22

3
17,25-28

6
2 Мојс 40,2

7-11
5 Мојс 8,15
Пс 104,41
Неем 9,15
1 Кор 10,4

8
2 Мојс 4,2
Ис 41,18
Ер 31,9

10 И го собраа Мојсеј и Арон народот кај карпата и тој им рече: „Чујте ме, непокорници, зар може од оваа карпа да ви извадиме вода?“

11 И ја крена Мојсеј раката своја и удри двапати на карпата со жезолот свој, и потече многу вода, и народот се напи, а и добитокот негов.

12 И им рече Господ на Мојсеј и на Арон: „Поради тоа што не Ми поверувавте, и не ја засведочивте Мојата светост пред очите на синовите израилски, вис нема да го воведете тој народ во земјата, што Јас му ја давам.“

13 Тоа е водата Мерива², кај која синовите израилски влегоа во кавга со Господ, и Тој ја покажа пред нив Својата светост.

14 И испрати Мојсеј пратеници од Кадис до едомскиот цар (за да му кажат): „Вака вели братот твој Израил: ти ги знаеш сите тешкотии, што нè снајдоа;

15 татковците наши слегаа во Египет, и ние живеевме во Египет долго време, и Египќаните лошо постапуваа со нас и со предците наши;

16 и повикавме кон Господ, и Тој го чу нашиот глас, па испрати ангел, и нè изведе од Египет; и ете, ние сме сега во Кадис, град до самите твои предели.

17 Дозволи ни да минеме преку твојата земја: нема да одиме преку ниви, ниту преку лозја, и нема да пиеме вода од кладенците (твои): туку ќе одиме по главниот пат, и нема да скршнуваме ни десно, ни лево, додека да ги минеме твоите предели.“

18 Но Едом им рече: „Не минувајте преку мојата земја, зашто со војска ќе излезам против вас.“

19 И му рекоа синовите израилски: „Ќе одиме по патот, и ако пиеме од водата твоја, јас и добитокот мој, ќе платиме за неа; ништо друго не бараме – само пешки да поминеме.“

20 Но тој рече: „Не минувајте!“ И Едом излезе против нив со многуброен народ и со голема сила.

21 И така, Едом не му дозволи на Израил да мине преку неговите предели. И Израил се повлече од него.

Смртта на Арон

22 И се кренаа синовите израилски од Кадис, и целиот народ стигна до планината Ор.

23 И им рече Господ на Мојсеј и на Арон на планината Ор, близу до пределите на едомската земја, велелќи:

24 „Нека умре Арон при народот свој, зашто тој нема да влезе во земјата, која Јас им ја давам на синовите на Израил, затоа што Ме огорчивте кај водата Мерива.“

25 И земи го Арон и синот негов Елеазар, и искачи ги на планината Ор;

26 и соблечи ја од Арон облеката негова и облечи го со неа синот негов Елеазар, и нека замине Арон и нека умре таму!“

27 И направи Мојсеј така, како што заповеда Господ. Тие се искачија на планината Ор пред очите на целото општество,

28 и ја соблече Мојсеј облеката од Арон и го облече со неа синот негов Елеазар. И умре таму Арон на врвот од планината, а Мојсеј и Елеазар слегаа од планината.

29 И целото општество виде дека Арон умре, и целиот израилски народ го оплакуваше Арон триесет денови.

Победа на Израилците над Хананците

21 Еден од хананските цареви, – царот на Арад, кој живееше на југ, кога чу дека Израил доаѓа по патот откај Атарим, стани во борба против Израилците и зароби неколкумина од нив.

2 и се заколна Израил пред Господ, и рече: „Ако го предадеш овој народ во рацете мои, ќе фрлам проклетство врз него и ќе ги истребам градовите нивни, и ќе ги уништам.“

3 Господ го чу гласот на Израил и ги предаде Хананците во рацете негови, и падна проклетство врз нив, и градовите

21
5 Мојс 2,8
Суд 11,18

22
33,38-39
5 Мојс 1,46
32,50

24
1 Мојс 25,8
2 Мојс 17,7

26
3 Мојс 16,4
5 Мојс 10,6

28
2 Мојс 29,29
5 Мојс 10,6
32,50

29
1 Мојс 27,41
5 Мојс 34,8

21,1
33,40
1 Мојс 12,9
5 Мојс 1,7
Суд 1,16

2
3 Мојс 7,16
5 Мојс 2,34
Ис.Н. 2,10
Ер 25,9
50,21

² 20,13. *Кавџа*.

4 негови ги опусти, а местото го нарече: Хорма³.

5
2 Мојс 8,11
1 Цар 7,19
Пс 77,19

Бакарнаџа змоја

6 Од планината Ор тие тргнаа кон Црвено Море, за да ја заобиколат земјата Едом. И по патот народот се обесхрабри;

5 Мојс 8,15
Ер 8,17
1 Кор 10,9

7 против Мојсеј: „Зошто нè изведе од Египет, па да умреме во пустинава: тука нема ни леб, ни вода, а во душата ни омрзна таа лоша храна?“

2 Мојс 8,9
1 Цар 7,8
Ер 27,18
Ос 5,15
Пс 77,34
Дела 8,24

8 И испрати Господ против народот отровни змии, кои го касаа народот, и многу луѓе изумреа од синовите израилски.

9
4 Цар 18,4
Јн 3,14

10 И дојде народот кај Мојсеј и рече: „Згрешивме кога се побунивме против Господ и против тебе; помоли Му се на Господ да ги отстрани од нас змиите.“

11
5 Мојс 34,8

12 И Мојсеј Му се помоли на Господ за народот.

5 Мојс 2,13-14

13 И му рече Господ на Мојсеј: „Направи змија и закачи ја на стап (и ако некого го касне змија), каснатиот, штом ќе ја погледне, ќе остане жив.“

Ис.Н. 12,1
Суд 11,13
3 Цар 10,33
Ис 16,2
Ер 48,20

14 И направи Мојсеј бакарна змија и ја закачи на стап, и кога некоја змија ќе каснеше некој човек, тој штом ќе ја погледнеше бакарната змија, остануваше жив.

Лоѓориџе на џаџоџ кон Фазга

15 И тргнаа синовите израилски и се улогорија во Овот;

16 се кренаа и од Овот, и застапаа во Ије-Аварим, во пустината спроти Моав, која е на исток.

17 Оттаму тргнаа и дојдоа во долината Зеред;

18 заминувајќи оттука, се настанија од другата страна на Арнон, кој тече низ пустината, а доаѓа од пределите на Аморејците; бидејќи Арнон е границата на Моав, меѓу Моав и земјата на Аморејците.

19 Затоа е и речено во Книгата за војните Господови: „Ваев во Суфа и притоките на Арнон,

20 и базенот на реките што се протега кон Шевет-Ар и оди по должината на границата со Моав.“

21 Оттука тргнаа кон Беер, а тоа е оној кладенец, за кој Господ му рече на Мојсеј: „Собери го народот и ќе им дадам вода.“

22 Тогаш Израил ја запеваше песната: „Извирај, кладенче! Пејте за кладенецот!“

23 За кладенецот што го ископаа кнезовите, што народните водачи го отворија со жезлата свои, со патериците свои.“ И од пустината тргнаа кон Матана.

24 Од Матана кон Нахалиел, од Нахалиел, кон Бамот;

25 а од Бамот за долината, што е во моавската земја, кон врвот на Фазга кој доминира над пустината.

Победа над царевиџе Сион и Оџ

26 И прати Израил пратеници кај Сион, царот на Аморејците, за да му кажат:

27 „Дозволи ни да минеме преку твојата земја; нема да навлегуваме во нивите и во лозјата, и нема да пиеме вода од твоите кладенци, туку ќе одиме по главниот пат, додека да ги минеме пределите твои.“

28 Но Сион не му дозволи на Израил да мине преку пределите негови; и го собра Сион целиот свој народ и излезе против Израил во пустината, и стигна до Јахца и се судри со Израил.

29 И го победи Израил со меч и завладеа со земјата негова од Арнон до Јавок, дури до Амоновите синови, бидејќи границата на Амоновите синови е силно утврдена.

30 И ги зазеде Израил сите тие градови, и се насели Израил во сите градови на Аморејците: во Есевон и во сите нему потчинети;

31 зашто Есевон беше град на царот на Аморејците Сион, кој војуваше против поранешниот моавски цар и ја беше одзел од рацете негови целата земја негова дури до Арнон.

16
Суд 9,21
Ис 15,8

17
2 Мојс 15,1

20
5 Мојс 3,17
Ис.Н. 12,3
13,20

21
Ис.Н. 2,10
12,2
Суд 11,
19-20
3 Цар 4,19
Ер 48,45
Пс 134,11
Неем 9,22

22
20,14-21

23
5 Мојс 2,32
Суд 11,20
Ис 15,4

24
1 Мојс 19,38
Ис.Н. 13,10
Суд 11,13

25
Суд 11,26
Ис 15,4
Ер 48,2,34
Амос 2,10

26
Ер 48,45-46
Пс 134,11

³ 21,3. *Клейва, йроклейсџиво.*

БРОЕВИ

28 ²⁷ Затоа велат поетите: „Дојдете во Есевон, нека се изгради и утврди градот на Сион;

29 ²⁸ бидејќи оган излезе од Есевон, пламен од градот Сионов и ги изгоре непријателите на Моав, господарите на височините арнонски.

30 ²⁹ Тешко тебе, Моаве! Пропадна на роде Хамосов! Синовите твои бегалци станаа, а ќерките – робинки на Сион, царот аморејски.

32 ³⁰ Ги поразивме со стрели: се затре од Есевон дури до Дивон, сè уништувме до Нофах, што е близу до Медева.”

31 И се насели Израил во земјата на Аморејците.

33 ³² И испрати Мојсеј да го разгледаат Јазер, па ги зазедоа (него и) населбите

Ис.Н. 2,10
12,4
Пс 134,11
Неем 9,22

35
Ис.Н. 9,10

Историјата на Валаам: ѿвоикот на царот Валак

22,1 ²² Тогаши синовите израилски тргнаа и се настанија во западниот дел на Моав, од другата страна на Јордан, спроти Ерихон.

2-6 ² И Валак, синот Ципоров, виде сè што им беше направил Израил на Аморејците.

2 ³ И Моавците многу се уплашија од тој народ, бидејќи беше многуброен; затоа тие многу се уплашија од синовите на Израил.

3 ⁴ Тогаши Моавците им рекоа на мидјанските старешини: „Овој народ сега истребува сè околу нас, како што воловите ја изедуваат полската трева.” А Валак, синот Ципоров, беше моавски цар во тоа време.

5 ⁵ Тој испрати пратеници кај Валаам, синот Беоров во Петор, што е крај Реката во земјата на неговите предци, да го повикаат и да му кажат: „Ете, народот што дојде од Египет, го покри лицето земно, и сега се смести близу до мене.

⁶ Затоа дојди и проколни го тој народ, бидејќи се посилен од мене: тогаш можеби ќе бидам во состојба да ги

негови, и ги изгонија Аморејците што живеа таму.

³³ Тогаши се повратија и појдоа кон Башан. И излезе против нив башанскиот цар Ог, самиот тој и целиот народ негов, за да се судри со нив кај Едреи.

³⁴ И му рече Господ на Мојсеј: „Не плаши се од него, зашто Јас ќе ти го предадам во рацете твои – него и целиот народ негов и целата земја негова, и ќе постапиш со него, онака како што постапи со аморејскиот цар Сион, кој живееше во Есевон.”

³⁵ И го поразија него и синовите негови и целиот народ негов, така што ниеден од нив не остана жив; и ја покрија земјата негова.

9
1 Мојс 20,3

12
1 Мојс 12,2

НАРОДОТ НА ИЗРАИЛ ВО РАМНИНИТЕ МОАВСКИ

поразам и да ги изгонам од земјата моја; бидејќи знам дека кого ќе го благословиш ти, тој е благословен, и кого ќе го проколнеш, тој е проколнат.”

⁷ И отидоа моавските старешини и старешините мидјански со подароци во рацете за врачувањето и дојдоа при Валаам и му ги соопштија Валаковите зборови.

⁸ И тој им рече: „Преспијте ноќеска овде, и јас ќе ви одговорам што да правите, онака како што ќе ми рече Господ.” И моавските старешини останаа кај Валаам.

⁹ И дојде Бог кај Валаам и му рече: „Кои се оние луѓе кај тебе?”

¹⁰ Валаам Му одговори на Бога: „Моавскиот цар Валак, синот Ципоров ги испратил кај мене да кажат:

¹¹ Ете, народот што дојде од Египет, го покри земното лице (и се смести близу до мене); дојди, па, проколни го; тогаш можеби ќе можам да го поразам и да го изгонам (од земјата).”

¹² И му рече Бог на Валаам: „Не оди со нив, не проколнувај го тој народ, бидејќи е благословен.”

¹³ И утрината стана Валаам и им рече на кнезовите Валакови: „Вратете се во

2 Мојс 13,3
Ис.Н. 13,22
Неем 13,2
Пс 134,11

18 својата земја, зашто Бог не ми позволува да одам со вас.”

14 Тогаш моавските кнезови станаа и се вратија при Валак, и му рекоа: „Валаам не сакаше да дојде со нас.”

15 И Валак пак испрати кнезови, повеќе и со поголема чест од првите.

16 И тие дојдоа кај Валаам и му рекоа: „Вака вели Валак, синот Ципоров: „Те молам, не откажувај да дојдеш кај мене;”

17 ќе ти укажам големи почести и ќе направам за (тебе сè), што ќе ми кажеш; па дојди и проколни го тој народ.”

18 Валаам одговори и им кажа на слугите Валакови: „Да ми ја дадеш Валак и куќата своја, полна со злато и сребро, не можам да ја прекршам заповедта на Господ Бог, и да извршам нешто мало или големо (по своја волја);

19 но сепак, останете и вие тука оваа ноќ, и јас ќе разберам, што уште ќе ми каже Господ.”

20 И дојде ноќта Бог кај Валаам и му рече: „Ако овие луѓе дошле да те викаат, стани, оди со нив; но прави го само она, што ќе ти го речам Јас.”

21 Утрината Валаам стана, ја оседла магарицата своја и тргна со моавските кнезови.

Маѓарицајта на Валаам

22 И пламна јароста Божја, затоа што тргна тој, и застана ангел Господов на патот, за да му попречи. Тој јаваше на магарицата своја, а со него и двајца слуги негови.

23 И магарицата го виде ангелот Господов, застанат на патот со извлечен меч во раката, па скришна од патот и тргна по полето; а Валаам почна да ја удира магарицата, за да се врати на патот.

24 И застана ангелот Господов на еден тесен пат меѓу лозјата, оградени, и од едната, и од другата страна.

25 Магарицата кога го виде ангелот Господов, се прилепи кон оградата и ја притисна ногата на Валаам; и тој пак почна да ја тепа.

26 Но ангелот Господов пак се тргна и застана на тесно место, каде што нема-

ше каде да се скришне – ниту надесно, ниту налево.

27 Магарицата, кога го виде ангелот Господов, легна под Валаам. И се разгневи Валаам и пак почна да ја тепа магарицата со стапот.

28 Тогаш ја одврза Бог устата на магарицата и таа му рече на Валаам: „Што ти направив, та ме тепаш све повеќе третпат?”

29 Валаам ѝ рече на магарицата: „Затоа што се подигра со мене; да имав во раката меч, сега ќе те прободев.”

30 А магарицата му рече на Валаам: „Нели сум јас твојата магарица, која ти ја јаваш од младоста твоја до денес? Сум ти правела ли вака досега?” Тој одговори: „Не”.

31 И му ги отвори Господ очите на Валаам, и тој го виде ангелот Господов, застанат на патот со извлечен меч во раката, се поклони и падна ничкум.

32 И му рече ангелот Господов: „Зошто ја тепаш магарицата све повеќе трипати? Јас излегов да ти го попречам патот, зашто патот твој не Ми е по волја!

33 И магарицата, кога ќе ме видеше, скришнуваше од мене све повеќе трипати; ако не скришнуваше од мене, ќе те убиеш, а неа ќе ја оставев жива.”

34 И му рече Валаам на ангелот Господов: „Згрешив, бидејќи не знаев дека Ти стоиш на патот пред мене; и сега, ако тоа Ти е неугодно, јас ќе се вратам.”

35 И му рече ангелот Божји на Валаам: „Оди со овие луѓе; само зборувај го она што Јас ќе ти го кажувам.” И отиде Валаам со Валаковите кнезови.

Средба меѓу Валаам и Валак

36 Валак, кога чу дека доаѓа Валаам, излезе да го пречека во моавскиот град, кој е во Арнонските предели, при самиот крај.

37 И му рече Валак на Валаам: „Нели испратив јас при тебе да те викаат, зошто не дојде кај мене? Или зар не можам да ти укажам почести?”

38 И му рече Валаам на Валак: „Ете, јас дојдов кај тебе, но можам ли да кажам нешто од себеси? Она што Бог

28

3 Птр 2,16

29

Изреки

12,10

Мт 15,19

31

1 Мојс

21,19

32

2 Кор 1,17

34

1 Мојс 39,9

1 Цар

15,24,30

Пс 50,3

Јов 33,27

38

Ер 1,9

40
Ез 45,23

ќе го вложи во устата моја, тоа и ќе го кажувам.”

23,5
2 Мојс
4,12,15
Ис 59,21

³⁹ И тргна Валаам со Валак, и влегоа во Кирјат-Хуцот.

7
Ис.Н. 24,9
Неем 13,2

⁴⁰ И закла Валак волови и овци и му испрати на Валаам и на кнезовите, кои беа со него.

Валаам го благословува народот на Израил

8
Ис 43,13

⁴¹ А утрината Валак го зеде Валаам и го качи на Бамот-Ваал, за да види оттаму еден дел од народот.

9
2 Мојс
33,16
5 Мојс 32,8
33,28-29

23 Тогаш Валаам му рече на Валак: „Изгради ми овде седум жртвеници и пригответи ми седум телиња и седум овни.”

10
1 Мојс
13,16
15,5
Ис 57,1
Пс 15,3
37,37
116,15

² Валак направи така, како што рече Валаам; и принесоа Валак и Валаам по едно теле и по еден овен на секој жртвеник.

³ И му рече Валаам на Валак: „Застани при својата сепаленица, а јас ќе појдам; можеби ќе се јави Господ пред мене, и што ќе ми открие, ќе ти кажам.” И замина на осамено место.

⁴ И му се јави Бог на Валаам, а Валаам Му рече: „Јас подигнав седум жртвеници и принесов по едно теле и по еден овен на секој жртвеник.”

⁵ И му вложи Господ збор во устата на Валаам и рече: „Врати се при Валак и речи вака.”

⁶ И се врати при него, а тој стоеше при својата сепаленица, тој и сите моавски кнезови.

⁷ И ја изусти оваа своја песна: „Од Арам ме натера Валак да дојдам, од источните планини царот моавски ме повика: дојди, проколни ми го Јаков, и дојди, проколни ми го Израил!”

⁸ Како да проколнам неког кога Бог не го проколнува? Како да прокажам неког кога Бог не покажува?!

⁹ Од врвот на карпите го гледам, од ридовите го набљудувам: ете народ кој живее осамен и не се вбројува меѓу народите.

¹⁰ Кој ќе го изброи семето на Јаков и кој ќе го пресмета бројот на народот израилски. Да умре душата моја, како

што умираат праведниците, и крајот мој да биде како нивниот!”

¹¹ И му рече Валак на Валаам: „Што ми направи? Јас те повикав да ги проколнеш непријателите мои, а пак ти, ете, ги благословуваш.”

¹² Тој одговори и рече: „Не требаше ли да го кажам токму она, што Господ го вложи во устата моја?”

Втор благослов на Валаам

¹³ И Валак му рече: „Дојди со мене на друго место, од каде што ќе видиш, но само дел од него ќе видиш, а нема целиот да го видиш; и проколни ми го оттаму.”

¹⁴ И го одведе на едно стражарско место на врвот од Фазга, и изгради таму седум жртвеници, и принесе по едно теле и по еден овен на секој жртвеник.

¹⁵ И му рече Валаам на Валак: „Стој тука при сепаленицата своја, јас, пак, ќе одам да Го прашам Бога.”

¹⁶ И го сретна Бог Валаам, и му вложи слово во устата негова, па рече: „Врати се кај Валак и кажи му така.”

¹⁷ И се врати кај него, а тој стоеше при својата сепаленица, а заедно со него и сите моавски кнезови. И му рече Валак: „Што вели Господ?”

¹⁸ Тој го започна своето кажување и рече: „Стани Валак, слушај и внимавај, сине Ципоров!”

¹⁹ Бог не е човек, та да се колеба, ниту е син човечки, па да се изменува. Што ќе каже, па да не го изврши, или што ќе рече, па да не се збидне?

²⁰ Ете, доведен сум да благословувам: ќе благословувам, и никако поинаку.

²¹ Не се гледа мака кај Јаков, и не се гледа несреќа во Израил; Господ Бог е со него, и борбениот царски повик е со него.

²² Бог го изведе од Египет: тој е брз како еднорог:

²³ нема магии кај Јаков, нема волшебства во Израил; некогаш ќе речат за Јаков и за Израил: ете, што направи Бог!

²⁴ Ете, еден народ се подигна како лавица и се исправи како лав; нема да легне, додека не го изведе пленот свој и

11
Неем 13,2

16
2 Мојс 4,15

19
1 Цар
15,29
Мал 3,6
Јов 9,32
Рим 11,29
Евр 6,18

20
1 Мојс
22,17

22
24,8-9
5 Мојс
33,17
Ис.Н. 2,10
Пс 21,20

23
1 Мојс
30,27

24
1 Мојс 49,9
5 Мојс
33,20
Ис 49,26
Ез 19,2

28 додека не се напише од крвта на победените.”
 5 Мојс 3,29
 Ис.Н. 22,17
 Пс 105,28

24,4 И му рече Валак на Валаам: „Ни со клетва не го проколнувај, ни со благослов не го благословувај.”

1 Мојс 15,1

Трѐй блаґослов на Валаам

5 И одговори Валаам и му рече на Валак: „Нели ти реков – што ќе рече Господ, тоа и ќе го извршам.”
 Ис 54,2-3
 Ер 4,20
 30,18
 Мал 2,12
 Пс 83,1

6 И му рече Валак на Валаам: „Дојди, ќе те одведам на друго место; ќе Му биде секако угодно на Бога, и оттаму ќе ми го проколнеш.”
 Ез 31,5
 Пс 1,3
 Јов 29,19

7 И го поведе Валак Валаама на врвот од Фегор, што се протега спрема пустината.

29 И му рече Валаам на Валак: „Изгради ми овде седум жртвеници и приготви ми седум телиња и седум овни.”

8 И Валак направи, како што му рече Валаам, и принесе по едно теле и по еден овен на секој жртвеник.
 23,22-24
 2 Мојс 15,6
 5 Мојс 33,17
 2 Цар 18,14
 Ер 50,17
 Пс 44,4

24 Валаам виде дека на Господ Му е пријатно да го благословува Израил и не го бараше, како порано, на Божјото откровение, туку само го сврте лицето кон пустината,

2 и погледна Валаам и го виде Израил, како се беше сместил со племињата свои, а Духот Божји беше на него.

3 И започнувајќи ја својата беседа, рече: „Говор на Валаам, синот Беоров, говор на тој што ја гледа вистината.

4 Пророштво на оној, кој ги слуша зборовите Божји; оној кој ги гледа виденијата на Семоќниот, оној кој паѓа во екстаза и очите му се отвораат.

5 Колку се убави домовите твои, Јакове, и живеалиштата твои, о Израиле!

6 Тие се распростираат како потоци, како градини крај река, како миризливи дрвја насадени од Господ, како кедрни крај вода;

7 се излева водата од ведрата негови, семето негово обилно е натолено, неговиот цар е поголем од Агаг, царството негово се воздига.

8 Бог го изведе од Египет; брзината на еднорогот е во него, ги проголтава народите што се против него, ги крши

коските нивни и со стрелите свои го поразува (непријателот).

9 Легнал тој како лав и како леопард; кој ќе го разбуди? Благословен да биде, оној што те благословува и проклет – оној што те проколнува!”

10 Се разгневи Валак против Валаам, и плесна тој со рацете свои, па му рече на Валаам: „Јас те повикав да ги проколнеш непријателите мои, а ти ги благословуваш еве веќе по третпат;

11 бегај, пак, во земјата своја; јас сакам да ти искажам почит, но, ете, Господ те лишува од почестите.”

Валаам ја предвидува славнаѝа иднина на Израил

12 И му рече Валаам на Валак: „Нели им реков на твоите пратеници што ми ги испрати:

13 „Да ми ја дадеше Валак и куќата своја, полна со сребро и злато, не би можел да ја прекршам заповедта Господова, за да направам нешто добро или лошо по своја волја: она што ќе ми рече Господ, тоа и ќе го кажувам?”

14 И така, ете, јас си одам во своето место, но приближи се, за да ти кажам и да те посоветувам што ќе направи по извесно време овој народ со твојот народ.”

15 И го раскажа видението свое, велејќи: „Пророштво на Валаам, синот Беоров, пророштво на човекот со отворено око,

16 пророштво на оној кој ги слуша зборовите Божји, кој ги знае тајните на Севишниот, ги гледа виденијата на Семоќниот, паѓа во екстаза и очите му се отвораат.

17 Го гледам, но не е тоа сега, го посматрам, но не одблиску. Свезда од Јаков се издига и жезол од Израил; тој ќе ги поразува кнезовите моавски и ќе ги ништи сите Ситови синови.

18 И Едом ќе стане негов посед, а Сеир – негово наследство; Израил ќе ја покаже силата своја.

19 Произлезениот од Јаков ќе завладее и ќе ги погуби преживеаните од градот.”

9
 1 Мојс 12,3
 27,29
 49,9

14
 1 Мојс 49,1

16
 Ис 14,14

17
 1 Мојс 49,10
 Ер 48,45-46
 Мт 2,2
 Откр 22,16

18
 1 Мојс 14,6
 Ис.Н. 12,7
 Суд 5,4
 Ис 11,14
 Амос 9,12

19
 1 Мојс 49,10
 Мих 5,2

201 Мојс 14,7
2 Мојс 17,14
5 Мојс 25,19
1 Цар 15,20**Валаам ја објавува ѿројасиѝа на неѿриѿаѿелиѿиѿе на Израил**

20 И погледна кон Амалик, и го кажа своето пророштво, велејќи: „Амалик е прв меѓу народите, но семето негово ќе се затре.”

21

Ис 32,18

21 И погледна кон Кениј, и пророкува, велејќи: „Силно е твоето живеалиште, на камен си го свил своето гнездо,

24

Дан 11,30

22 но тоа ќе биде изгорено, Асирците ќе те заработ.”

25,1-131,16
Пс 105, 28-31

23 И (штоту го виде Ог) пак го започна своето пророштво, и рече: „Тешко, тешко, кој ќе остане жив, кога Бог ќе го направи тоа.

11 Мојс 19,37
Ис.Н. 2,1
Ер 5,7
1 Кор 10,8
Откр 2,14

24 Ќе дојдат бродови од брегот на Китим; ќе го потисне Ашур, ќе го потчини и Евер, но и него гибел го чека.”

25 И стана Валаам и се врати во местото свое, а исто така и Валак отиде по патот свој.

22 Мојс 20,5
32,6
5 Мојс 32,38
1 Кор 10,8,20
Откр 2,14**Израилѿиѿе се оддаваѿиѿ на идолоѿоклонѿиѿво**

25 Израил живееше во Ситим и на родот почна преку блуд да се осквернува со ќерките на Моав;

2 и тие го покануваа народот да присуствува на принесувањето жртви на идолите нивни, и народот ги јадеше жртвите нивни и им се поклонуваше на боговите нивни.

3 И му се приклони Израил на Ваал-Фегор. И се разгоре гневот Господов против Израил.

5

2 Мојс 32,27

4 И му рече Господ на Мојсеј: „Земим ги сите началници народни и обеси ги пред Господ спроти сонцето, и ќе се одврати јаросниот гнев Господов од Израил.”

6Суд 2,4
2 Цар 15,30
Пс 125,6
Езд 10,1

5 Тогаш Мојсеј им рече на судиите израилски: „Секој нека ги убие своите луѓе, што му служат на Ваал-Фегор.”

72 Мојс 6,25
Пс 105, 30-31

6 И ете, еден од синовите на Израил дојде и доведе кај еден од своите собраќа една Мидјанка, пред очите на Мојсеј, и пред очите на целото општество на синовите израилски, кога тие плачеа при влезот од скинијата на собранието.

7 Финес, синот на Елеазар, син на свештеникот Арон, кога го виде тоа,

стана среде општеството и зеде во рака-та копје,

8 и влезе по Израилецот во блудилиштето и ги прободеше и обајцата: Израилецот и жената во утробата нејзина; и престана поморот на синовите израилски.

9 А умрените од помор беа дваесет и четири илјади.

10 И му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

11 „Финес, синот на Елеазар, син на свештеникот Арон, ја одврати јароста Моја од синовите израилски, покажувајќи меѓу нив ревност за Мене, и Јас не ги истребив синовите на Израил во ревноста Своја.

12 Така кажи им: ете, Јас му давам мирен завет;

13 и тој ќе биде за него и за потомството негово по него завет на вечно свештенство, затоа што покажа ревност за својот Бог и Го омилистави за синовите израилски.”

14 Името на убиениот Израилец, кој беше убиен со Мидјанката, е Замвриј, син на Салу, началник на родот Симеонови;

15 а името на убиената Мидјанка е Козби; таа беше ќерка на Цур, началник на едно од племињата на Мидјаните.

16 Пак му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

17 „Сметајте ги за непријатели Мидјаните и поразувајте ги,

18 зашто тие со подмолноста своја постапуваа непријателски спрема вас, соблазнувајќи ве со Фегор и со Козби, ќерката на мидјанскиот началник, нивна сестра, убиена во денот кога имаше помор поради Фегор.”

Вѿоро ѿреброѿување на израилѿкиѿиѿ ѿлемиѿа

26 По тој пораз Господ му рече на Мојсеј и на свештеникот Елеазар, син Аронов, велејќи:

2 „Преброј го целото општество на синовите израилски од дваесет години нагоре, според семејствата нивни, сите способни за војување во Израил.”

8

Пс 105,30

9

1 Кор 10,8

112 Мојс 20,5
5 Мојс 32,16-21
Пс 77,58**12**Ис 11,9
45,10
Мал 2,4-5**13**2 Мојс 32,25-29
3 Мојс 1,8
5 Мојс 33,8-11**15**Ис.Н. 13,21
Авак 3,7**17**2 Мојс 23,22
1 Цар 17,9,35
4 Цар 9,27
Неем 9,27**26,1-65**

1 Мојс 46,8-25

2

2 Мојс 30,11-16

3 ^{Ис.Н. 13,32} ³ И им рекоа Мојсеј и свештеникот Елеазар во рамнините моавски кај Јордан, спроти Ерихон, велејќи:

4 ^{2 Мојс 13,3} ⁴ „Пребројте ги сите од дваесет години и нагоре, како што заповеда Господ на Мојсеј и на синовите израилски, кога излегоа од египетската земја:

5 ^{1 Мојс 46,9} ^{1 Лет 5,3} ⁵ Рувим, првороден син Израилев. Рувимови потомци: од Анох – родот Аноховци, од Палу – родот Палуовци,

10 ^{2 Мојс 15,12} ⁶ од Есром – родот Есромовци, од Карми – родот Кармиевци;

11 ^{2 Мојс 6,24} ^{5 Мојс 5,9} ^{3 Цар 14,6} ^{Ез 18,20} ^{2 Лет 25,4} ⁷ тоа се Рувимовите родови: на број тие беа четириесет и три илјади седумстотини и триесет.

⁸ Палуовите потомци: Елијав, ⁹ и Елијавовите синови: Немуел, Датан и Авирон. Тоа се оние Датан и Авирон, претставници во Соборот, кои предизвикаа смут против Мојсеј и Арон заедно со групата на Кореј, кога тие предизвикаа бунт против Господ;

12 ^{1 Мојс 46,10} ^{1 Лет 4,24} ¹⁰ па земјата ја отвори устата своја и ги голтна заедно со Кореј: заедно со нив умреа и соучесниците нивни, кога оган изгоре двесте и педесет човека, и тие станаа за пример;

15 ^{1 Мојс 46,16} ¹¹ но синовите на Кореј не умреа.

19 ^{1 Мојс 38,5} ¹² Симеоновите потомци според поколенијата нивни: од Немуел – Немуеловото поколение, од Јамин – Јаминовото поколение, од Јахин – Јахиновото поколение,

¹³ од Зерах – Зераховото поколение, од Саул – Сауловото поколение;

¹⁴ тоа се Симеоновите родови (од нивното пребројување): дваесет и две илјади и двесте.

¹⁵ Јудините потомци: Ер и Онан, Ер и Онан умреа во хананската земја;

¹⁶ Јудините синови според поколенијата нивни беа: од Сала – Салаовото поколение, од Фарес – Фаресовото поколение, од Зерах – Зераховото поколение.

¹⁷ Фаресови синови беа: од Есром – Есромовото поколение, од Хамул – Хамуловото поколение;

¹⁸ тоа се Јудините родови според пребројувањето нивно: седумдесет и шест илјади и петстотини.

¹⁹ Исахарови потомци според поколенијата нивни: од Тола – Толовото поколение, од Пуа – Пуиното поколение,

²⁰ од Јашув – Јашувовото поколение, од Шимрон – Шимроновото поколение;

²¹ тоа се Исахаровите родови, според пребројувањето нивно: шеесет и четири илјади и триста.

²² Завулонови потомци според родовите нивни: од Серед – родот Середиев, од Елон – родот Елонов, од Јахлеел – родот Јахлеелов.

²³ Тоа се Завулоновите родови, според пребројувањето нивно: шеесет илјади и петстотини.

²⁴ Гадови потомци според родовите нивни: од Цефон – родот Цефоновци, од Хагиј – родот Хагиевци, од Шунј – родот Шуниевци.

²⁵ од Озниј – родот Озниевци, од Ериј – родот Ериовци,

²⁶ од Арод – родот Ародовци, од Арелиј – родот Арелиевци.

²⁷ тоа се родовите на Гадовите потомци, според пребројувањето нивно: четириесет илјади и петстотини.

²⁸ Асирови потомци според поколението нивно: од Јимна – Јимнаовото поколение, од Јишви – Јишвиевото поколение, од Берија – Бериевото поколение.

²⁹ Од Бериевите синови, од Хевер – Хеверовото поколение, од Малхиил – Малхиилоовото поколение.

³⁰ Името на Асировата ќерка беше Зара;

³¹ Тоа се поколенијата на Асировите потомци според пребројувањето нивно: педесет и три илјади и четиристотини.

³² Јосифови потомци според поколенијата нивни: Манасија и Ефрем.

³³ Манасиеви потомци: од Махир – Махирово поколение, од Махир се роди Галаад, од Галаад – Галаадово поколение.

³⁴ Еве ги Галаадовите потомци: од Иезер – Иезеровото поколение, од Хелек – Хелековото поколение,

³⁵ од Азриил – Азриилоовото поколение, од Сихем – Сихемовото поколение,

³⁶ од Шемида – Шемидаовото поколение, од Хефер – Хеферовото поколение.

³⁷ Салпаад, син Хеферов, немаше синови, туку само ќерки; имињата на Сал-

20

1 Мојс 38,5,29
Ис.Н. 7,17

23

1 Мојс 46,13

26

1 Мојс 30,20
Суд 12, 11-12

28

1 Мојс 41,52

29

1 Мојс 50,23
Суд 11,1
1 Лет 7, 14-19

30

1 Лет 7,14
Ис.Н. 17,3
1 Лет 7,15

38 паадовите ќерки беа: Махла, Ноа, Хогла, Милка и Тирца.
1 Мојс 46,21
1 Пет 8,40

48 Тоа се Манасиевите поколенија; а на број тие беа педесет и две илјади и седумстотини.
1 Мојс 30,8

51 Еве ги Ефремовите потомци според родовите нивни: од Шутелах – Шутелаховиот род, од Бехер – Бехеровиот род, од Тахан – Тахановиот род.
2,32
2 Мојс 12,37

40 А еве ги Шутелаховите потомци: од Еран – Ерановиот род.

41 Тоа се родовите на Ефремовите потомци, според пребројувањето нивно: триесет и две илјади и петстотини. Тоа се Јосифовите потомци според поколенијата нивни.

42 Венијаминовите потомци според поколенијата нивни: од Бела – Белаовото поколение, од Ашбел – Ашбеловото поколение, од Ахиром – Ахиромовото поколение;

43 од Шефуфам – Шефуфамовото поколение; од Хуфам – Хуфамовото поколение.

44 Синови на Бела беа: Ард и Нааман: од Ард – Ардово поколение, од Нааман – Наамановото поколение;

45 тоа се Венијаминовите потомци според поколенијата нивни; а на број тие беа четириесет и пет илјади и шестотини.

46 Еве ги Дановите потомци според родовите нивни: од Шухам – Шухамовиот род; тоа се родовите Данови според поколенијата нивни.

47 А сите Шухамови родови според пребројувањето нивно беа: шесет и четири илјади и четиристотини.

48 Нефталимови потомци според родовите нивни: од Јахцеел – Јахцееловиот род, од Гуниј – Гуниевеиот род;

49 од Јецер – Јецеровиот род, од Шилем – Шилемовиот род;

50 тоа се Нефталимовите родови според пребројувањето нивно: а на број тие беа четириесет и пет илјади и четиристотини.

51 Тоа се влезените во пребројувањето синови израилски: шестотини и една илјада седумстотини и триесет.”

Уиџисџа за џоделба на земјата

52 И му рече Господ на Мојсеј, вељејќи:

53 „Ним да им се подели земјата во наследство, според бројот на имињата; **54** на помногубројните дај им поголем дел, а на помалубројните дај им помал дел: секому треба да му се даде дел сразмерно со бројот на влезените во пребројувањето;

55 земјата треба да се подели со ждрепка; тие треба да добијат наследство според имињата на нивните родови;

56 со ждрепка да им се поделат нивните делови – како на многубројните, така и на малубројните.”

Вџоро џребројување на Левиевоџо колено

57 А тоа се Левиевите родови, што влегоа во пребројувањето според поколенијата свои: од Гирсон – Гирсоновото поколение, од Каат – Каатовото поколение, од Мерариј – Мерариевото поколение.

58 Ова се Левиевите родови: родот Ливниев, родот Хеврониев, родот Махлиев, родот Мушиев, родот Кореов. Од Каат се роди Амрам.

59 Името на Амрамовата жена беше Јохевед, ќерка Левиева, која е родена од Левиевата жена во Египет, а таа му ги роди на Амрам Арон, Мојсеј и Мирјам, нивната сестра.

60 На Арон му се родија Надав и Авиу, Елеазар и Итамар;

61 но Надав и Авиу умреа, кога принесоа туѓ оган пред Господ.

62 Сите од машки пол, од еден месец и нагоре, беа преброени дваесет и три илјади; тие не беа преброени заедно со синовите израилски, зашто не им беше даден дел меѓу синовите на Израил.

Завршување на џребројувањеџо

63 Тоа се преброените од Мојсеј и свештеникот Елеазар, кои ги преброија синовите израилски во рамнините моавски кај Јордан, спроти Ерихон;

64 меѓу нив немаше ни еден од оние, кои Мојсеј и свештеникот Арон ги пре-

53

Ис.Н. 11,23
Ез 45,8

54

33,54

55

3 Мојс 16,8
Ис.Н. 14,
1-2

57

1 Мојс
46,11

59

2 Мојс 6,20

60

2 Мојс 6,23

61

3 Мојс
10,1-2

65 броија, кога ги пребројуваа синовите израилски во Синајската Пустина;

14,20-38
1 Кор 10,5

27,1 ⁶⁵ зашто Господ им беше рекол дека тие ќе изумрат во пустината. И никој од нив не остана, освен Јефунеовиот син Халев и Навиновииот син Исус.

26,29-33
1 Мојс
50,23
Ис.Н. 17,
2-3
1 Лет 2,21

Наследниџо љраво на ќеркиџе

27 И дојдоа ќерките на Салпаад, син на Хефер, кој беше син на Галаад, а тој – син на Махир, од поколението на Манасија, син Јосифов; и све ги имињата на ќерките негови: Махла, Ноа, Хогла, Милка и Тирца;

14,29
16,35

5 ² и откако застаана пред Мојсеј, пред свештеникот Елеазар, пред кнезовите и пред целото општество, при влезот од скинијата на собранието, рекоа:

1 Мојс
25,22
2 Мојс
18,19

7 ³ „Таткото наш умре во пустината, и тој не беше меѓу соучесниците, што станаа против Господ заедно со луѓето на Кореј, туку умре поради свој грев, без синови.

36,2
Ис.Н. 17,4
Јов 42,15

12-23 ⁴ Зошто да се загуби името на таткото наш меѓу племето негово поради тоа што нема син? Дајте ни дел меѓу браќата на таткото наш!”

5 Мојс
3,23-28
31,1-8

12 ⁵ И Мојсеј го изнесе прашањето нивно пред Господ.

3 Мојс
14,34
Ер 22,20

⁶ А Господ му рече на Мојсеј:

⁷ „Право велат Салпаадовите ќерки; дај им наследствоен дел меѓу браќата на таткото нивни и предај им го ним делот на нивниот татко,

⁸ а на синовите на Израил јави им и кажи: ако некој умре, и не остави син, предавајте го наследството негово на ќерките негови;

⁹ ако, пак, тој нема ќерки, давајте го неговиот дел на браќата негови;

¹⁰ ако нема браќа, дајте го неговиот дел на стриковците негови;

¹¹ ако, пак, нема ни стриковци, дајте му го неговиот дел на најблискиот негов роднина од неговиот род; и нека биде тоа закон за синовите израилски, како што му заповедал Господ на Мојсеј!”

Исус љосвейџен за наследник на Мојсеј

¹² И му рече Господ на Мојсеј: „Излези на планината Аварим и погледај ја земјата што им ја давам на синовите израилски;

¹³ и откако ќе ја погледаш, прибери се и ти при народот свој, како што се прибра Арон, братот твој на планината Ор;

¹⁴ зашто вие не ја послушавте заповедта Моја во пустината Син, кога меѓу општеството се појави расправија, да ја покажете пред очите нивни Мојата светост при водата. Тоа е водата Мерива кај Кадис, во пустината Син.”

¹⁵ И Му рече Мојсеј на Господ, вељејќи:

¹⁶ „Господ, Бог на духовите во сите тела, нека одреди над овој народ човек,

¹⁷ кој ќе ги управува, и кој ќе ги предводи во сите можни околности, та да не остане народот Господов како стадо без пастир.”

¹⁸ И му рече Господ на Мојсеј: „Земиме Исус, Навиновииот син, човек, во кого има Дух, и положи ја врз него раката своја.

¹⁹ Претстави го пред свештеникот Елеазар и пред целото општество, и дај му наредби пред целиот народ,

²⁰ и дај му од славата твоја за да го слуша сиот народ на синовите израилски;

²¹ а тој да се обраќа до свештеникот Елеазар и да се допрашува до него за решенија преку рим пред Господ; и според зборот негов секогаш да постапуваат: тој и сите синови на Израил со него, и целото општество.”

²² И направи Мојсеј како што му заповеда Господ Бог, и го зеде Исуса, па го претстави пред свештеникот Елеазар и пред целото општество;

²³ и ги положи врз него рацете свои и му даде совет, како што заповеда Господ преку Мојсеј.

13

5 Мојс 4,22
32,48-52
3 Цар 2,1

14

20,1-13
2 Мојс 17,7

16

16,22

17

3 Цар
22,17
Ез 34,5
Мт 9,36

18

1 Мојс
23,28
5 Мојс 31,7
Дела 6,6

20

Ис.Н. 1,
16-17

21

2 Мојс
28,30
1 Цар 28,6
Ис 8,19
Пс 105,13
Јн 11,51

23

5 Мојс
31,23
34,9

28,22 Мојс
23,14
3 Мојс 3,11

ПОВТОРНО ЗА ЗАКОНИТЕ ПО ОДНОС НА ЖРТВИТЕ

*Секојдневни жртви***3** И му рече Господ на Мојсеј, велејќи:**5** „Заповедај им на синовите израилски и кажи им: даровите Мои, лебните приноси, жртвите Мои со благопријатен мирис да Ми се принесуваат во свое време.**6** И кажи им: ете ја жртвата, која треба да Му ја принесувате на Господ: јагниња без недостаток – две едногодишни машки јагниња на ден, како жртва–сепаленица;**9** едно тоа јагне принесувај го наутро, а другото јагне навечер;**11** и лебен принос да принесете, една десетина од ефа пченично брашно, помешано со четвртина ин биено маслиново масло,**12** Тоа е постојана жртва–сепаленица, каква што беше принесена на планината Синај, за благопријатен мирис – жртва Господова.**7** и кон неа да има за прелив четврт ин за едно јагне; на свето место извршувај го со вино преливот на Господ.**8** Другото јагне принесувај го навечер, со таков лебен принос како утрината, со таков прелив кон него, принесувај како жртва – благопријатен мирис пред Господ.*Саботни жртви***9** А во саботен ден принесувајте по две едногодишни машки јагниња без недостаток, и лебен принос две десетини од ефа пченично брашно, помешано со масло, и прелив кон него.**10** Тоа е саботна сепаленица за секоја сабота, освен постојаната сепаленица и преливот за неа.*Жртви за првиот ден од месецот***11** и во првиот ден од месецот принесувајте Му на Господ сепаленици: два јунци, еден овен и седум едногодишни машки јагниња без недостаток,**12** и три десетини од ефа пченично брашно, измешано со масло, како лебен

принос кон секој јунец, и две десетини од ефа пченично брашно, измешано со масло, како лебен принос со овенот,

13 и по една десетина од ефа пченично брашно, помешано со масло, како лебен принос за секое јагне, тоа е сепаленица, благопријатен мирис, жртва на Господ;**14** а преливот за нив треба да биде половина ин вино за јунецот, една третина од ин за овен и една четвртина ин за јагне; тоа е сепаленица за секое новомесечје во текот на сите месеци на годината.**15** Принесувајте Му на Господ секогаш и по еден козел како жртва за грев; него треба да го принесувате покрај секојдневната сепаленица, заедно со преливот за него.*Жртви за празникот Пасха***16** Во првиот месец, на четиринаесеттиот ден од месецот, е Пасха Господова.**17** И на петнаесеттиот ден од тој месец е празник; седум дена треба да се јадат бесквасни лебови.**18** Во првиот ден да имате свето собрание; никаква работа не вршете;**19** и принесете сепаленица, жртва на Господ: два јунци, еден овен и седум едногодишни машки јагниња; тие да се без недостаток;**20** и кон нив лебен принос принесувајте пченично брашно, измешано со масло, три десетини од ефа за секој јунец, и две десетини од ефа за овенот,**21** и по една десетина ефа принесувајте за секое од седумте јагниња,**22** и еден козел – жртва за грев, за да се ослободите од гревот;**23** принесувајте го тоа, освен утринската сепаленица, која е постојана жртва.**24** Така правете секој ден во седумте дена; тоа е дар, принос благопријатен за Господ; освен редовната сепаленица и преливот кон неа треба да го принесувате тоа.**25** И во седмиот ден треба да имате свето собрание; никаква работа не вршете.**13**3 Мојс 1,9
6,14**14**

Езд 3,5

162 Мојс
12,1-20
5 Мојс
16,1-8
2 Лет 30,13**17**2 Мојс
12,15,19**18**2 Мојс
12,16**19**

3 Мојс 1,9

203 Мојс
14,10**22**

3 Мојс 4,3

26 Жрѣви за ѿразникоѿ Педесетница

2 Мојс
23,14-16
34,22
5 Мојс
16,9-12

²⁶ И во денот на Првите плодови, кога Му принесувате на Господ нов лебен принос на празникот на Седмиците, треба да имате свето собрание, никаква работа не вршете;

29,2

3 Мојс
1,3,9

²⁷ и принесувајте сепаленици – благопријатен мирис на Господ: два јунца, еден овен и седум едногодишни машки јагниња (без недостаток),

7

2 Мојс
31,15
3 Мојс
16,29-34
Ез 45,18-20
Дела 27,9

²⁸ а заедно со нив и лебен принос од пченично брашно, измешано со масло, три десетини од ефа за секој јунец, две десетини од ефа за овен,

²⁹ и по една десетина од ефа за секое од седумте јагниња;

³⁰ и еден козел – за ослободување од грев.

³¹ Принесувајте ми ги овие жртви со нивниот прелив, освен постојаните сепаленици со лебниот им принос; тие треба да бидат без недостаток.”

Жрѣви за Деноѿ на ѿрубниѿе знаци

29 „Во седмиот месец, во првиот ден од месецот, треба да има свето собрание; никаква работа не вршете; тоа да ви биде Ден на трубни знаци;

² и принесувајте сепаленица за благопријатен мирис на Господ: еден јунец, еден овен, седум едногодишни машки јагниња, без недостаток;

³ а заедно со нив и лебен принос од пченично брашно, измешано со масло, три десетини од ефа за јунецот, две десетини од ефа за овенот,

⁴ и една десетина од ефа за секое од седумте јагниња,

⁵ и еден козел како жртва за грев, за да се ослободите од гревот.

⁶ Тоа да го додавате кон новомесечните сепаленици и лебните приноси за нив, и преливите нивни, и секојдневните сепаленици со нивните приноси и преливи, според наредбите, како благопријатен мирис за Господ.

Жрѣви за Деноѿ на очистувањето

⁷ И во десеттиот ден од тој седми месец треба да имате свето собрание: смирувајте ги душите свои и никаква работа не вршете;

⁸ и принесувајте сепаленици за благопријатен мирис на Господ: еден јунец, еден овен, седум едногодишни машки јагниња; тие треба да бидат без недостаток;

⁹ и заедно со нив и лебен принос од пченично брашно, помешано со масло три десетини од ефа за јунец, две десетини од ефа за овен,

¹⁰ и по една десетина од ефа за секое од седумте јагниња,

¹¹ како и еден козел – жртва за грев, освен жртвите за грев (за ваше очистување), што се принесуваат во Денот на очистувањето, и освен постојаните сепаленици и лебните приноси со нив и преливите за нив.

Жрѣви за ѿразникоѿ Сеници

¹² И во петнаесеттиот ден од седмиот месец треба да ви биде особено свет, никаква работа не вршете и празнувајте го тој празник Господов седум дена:

¹³ и принесувајте сепаленица, жртва за благопријатен мирис на Господ: тринаесет јунци, два овна, и четиринаесет едногодишни машки јагниња; тие треба да бидат без недостаток;

¹⁴ и кон нив лебен принос од пченично брашно, измешано со масло, три десетини од ефа за секое од тринаесетте јунци, две десетини од ефа за секој овен,

¹⁵ и по една десетина од ефа за секое од четиринаесетте јагниња,

¹⁶ и еден козел – жртва за грев, освен секојдневната сепаленица со нејзиниот лебен принос, како и преливот за неа.

¹⁷ А на вториот ден принесувајте: два-наесет јунци, два овна и четиринаесет едногодишни машки јагниња, без недостаток,

¹⁸ и со нив уште лебен принос и прелив за јунците, овните и јагнињата, според бројот нивни, според наредбите;

¹⁹ исто така и еден козел – жртва за грев, покрај постојаната сепаленица со приносот и преливот за неа.

²⁰ На третиот ден, пак, принесувајте: единаесет јунци, два овна, четиринаесет едногодишни машки јагниња, без недостаток,

11

3 Мојс 16,3

12

2 Мојс
23,14-16
5 Мојс
16,13-15
3 Цар 8,2
Ез 45,25

39

3 Мојс 7,16

²¹ и со нив лебен принос и прелив за јунците, овните и јагнињата, според бројот нивни, според прописите;

²² исто така и еден козел – жртва за грев, покрај постојаната сепаленица со приносот и преливот за неа.

²³ На четвртиот ден принесувајте: десет јунци, два овна, четиринаесет едногодишни машки јагниња, без недостаток,

²⁴ со нив и лебен принос и прелив за јунците, овните и јагнињата, според бројот нивни, според наредбите,

²⁵ и покрај тоа и еден козел – жртва за грев, освен постојаната сепаленица и приносот и преливот за неа.

²⁶ И на петтиот ден принесувајте жртва: девет јунци, два овна, четиринаесет едногодишни машки јагниња, без недостаток,

²⁷ и со нив принесете уште и лебен принос и прелив за јунците, овните и јагнињата, според бројот нивни, според наредбите,

²⁸ и еден козел – жртва за грев, покрај постојаната сепаленица и приносот и преливот за неа.

²⁹ На шестиот ден, пак, принесувајте: осум јунци, два овна, четиринаесет едногодишни машки јагниња, без недостаток,

³⁰ а со нив и лебен принос и прелив за јунците, овните и јагнињата, според бројот нивни, според наредбите;

³¹ а исто така и еден козел – жртва за грев, покрај постојаната сепаленица со приносот и преливот за неа.

³² Во седмиот ден принесувајте: седум јунци, два овна, четиринаесет едногодишни машки јагниња, без недостаток,

³³ и со нив принос и прелив за јунците, овните и јагнињата, според бројот нивни, според наредбите,

³⁴ а и еден козел како жртва за грев, освен постојаната сепаленица со приносот како и преливот за неа.

³⁵ Во осмиот ден е крај на празникот: никаква работа не вршете;

³⁶ и принесувајте сепаленица, жртва со пријатен мирис на Господ: еден јунац, еден овен, седум едногодишни машки јагниња без недостаток,

³⁷ и заедно со нив лебен принос и прелив за јунацот, за овенот и за јагнињата, според бројот нивни според прописите;

³⁸ освен тоа уште и еден козел – жртва за грев, покрај постојаната сепаленица, приносот и преливот за неа.

³⁹ Принесувајте го тоа на Господ на вашите празници, покрај оние што ги принесувате поради завет или поради грижа и покрај сепалениците ваши, и лебните приноси и жртвите за мир.”

30 И им кажа Мојсеј на синовите израилски сè, што му беше заповедал Господ.

Закон за заветиите

² И им зборуваше Мојсеј на началниците од племињата на синовите израилски, велејќи: „Еве што заповеда Господ:

³ „ако некој Му вети нешто на Господ, или се заколне со клетва, и стави зарек на душата своја, да не го оскверни зборот свој, туку да изврши сè, што излегло од устата негова.

⁴ Ако жена даде завет на Господ и се зарече во татковата си кука, во млади години,

⁵ а таткото нејзин го чуе заветот и зарекувањето нејзино, што го наложила на душата своја, па го премолчи таткото нејзин тоа, тогаш сите нејзини ветувања, и секое нејзино зарекување, што си го наложила на душата своја, да ги исполни;

⁶ ако таткото нејзин, кога ќе чуе, па ѝ забрани, тогаш сите нејзини завети, што си ги наложила на душата своја, да не се исполнуваат, и Господ ќе ѝ прости, бидејќи таткото ѝ ги забранил.

⁷ Ако се омажи, а е обврзана со завет, или се обврзала со збор, излезен од устата нејзина,

⁸ и чуе мажот нејзин, па, откако ќе чуе премолчи: заветите нејзини да се исполнат, и зареците нејзини, исто така да се исполнат;

⁹ ако мажот нејзин, кога ќе ги чуе, ѝ забрани и го отфрли заветот нејзин, што го дала, и зборот излезен од устата нејзина, со кој таа се обврзала (тие да не се исполнат, бидејќи мажот ѝ забранил), Господ ќе ѝ прости.

30,3

3 Мојс
27,1-10
Мт 5,33

3

5 Мојс
23,20-23
Суд 11,
30-40
Пе 49,14
Проп 5,3-4
Мт 5,32-36

7

3 Мојс 5,4

13 ¹⁰ А заветот на вдовица и разведена, каков и да било зарек да си наложила на душата своја, да се исполни.

Ефес 5,22
Кол 3,18

31,2 ¹¹ Ако жена се заветувала во куќата на мажот свој, или со клетва си наложила на душата своја зарек,

25,17

3 ¹² и мажот нејзин ја чул, а премолчал и не ѝ го забранил, тогаш сите завети нејзини да се исполнат, и секое зарекување, што го наложила на душата своја, да се исполни;

Суд 11,36
2 Цар 4,8
Ис 34,8
Ер 11,20
Ез 25,17
Пс 93,1

6 ¹³ ако, пак, мажот нејзин, откако ги чул, ги отфрлил, тогаш сите завети нејзини, излезени од устата нејзина, и зарекувања на душата нејзина, да не се исполнат; мажот нејзин ги уништил, и Господ ќе ѝ прости.

25,6-13
2 Мојс 6,25

¹⁴ Секој нејзин завет и секој клетвен зарек нејзин за смирување на душата своја, мажот нејзин може да го потврди, и мажот нејзин може да го отфрли.

¹⁵ Ако мажот нејзин молчел од ден на ден, тој со тоа ги потврдил сите ветувања нејзини и сите зарекувања нејзини, со кои се обврзала; ги потврдил, зашто, откако ги чул, молчел за тоа;

¹⁶ ако, пак, мажот ги отфрлил, откако ги чул, тој го примил врз себе гревот нејзин.”

¹⁷ Тоа се наредбите, кои Господ му ги заповеда на Мојсеј за односите меѓу мажот и жената негова, меѓу таткото и ќерката негова во млади години, во куќата на нејзиниот татко.

Светџа војна против Мидјаниџе

31 И му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

² „Одмазди им се на Мидјаните поради синовите на Израил, и потоа ќе се прибереш при народот свој.”

³ И му рече Мојсеј на народот, велејќи: „Вооружете меѓу вас луѓе за војна, за да тргнат против Мидјаните, да извршат одмазда Господова над нив;

⁴ испратете во војна по илјада од колено, од сите колена израилски.”

⁵ И од илјадниците израилски беа одделени по илјада од секое колено, вкупно дванаесет илјади вооружени за војна.

⁶ И ги испрати Мојсеј во војна, по илјада од секое колено, а со нив и Финес,

синот на свештеникот Елеазар, со светите утвари и со труби за тревога в рака.

⁷ И отидоа во војна против Мидјаните, како што му заповеда Господ на Мојсеј, и ги убија сите од машки пол;

⁸ а заедно со убиените од нив ги убија и мидјанските цареви: Евиј, Рекем, Цур, Ор и Рева – пет мидјански цареви; го убија со меч и Валаам, Бсоровиот син.

⁹ Мидјанските, пак, жени и децата нивни синовите израилски ги зеадо во плен; и сиот нивни добиток, и сите стада нивни, и целиот имот нивни го заграбија;

¹⁰ сите градови нивни во нивно владение и сите села нивни со оган ги изгореа.

¹¹ И го зеадо сето заграбено, од човек до добиток.

¹² И заробените, и пленот, и заграбеното го донесоа пред Мојсеј, пред свештеникот Елеазар и пред општеството на синовите израилски, во логорот на рамнините моавски, кај Јордан, спроти Ерихон.

¹³ Тогаш Мојсеј и свештеникот Елеазар и сите кнезови на општеството излегоа надвор од населбата за да ги пречекаат.

¹⁴ И се разгневи Мојсеј на воените началници, илјадниците и стотниците, што се беа вратиле од војната,

¹⁵ па им рече: „Ги оставивте живи сите жени?”

¹⁶ Ете тие, по советот на Валаам, беа станале причина синовите израилски да отстапат и да ги презрат наредбите од Господ, заради Фегор, затоа и дојде оној пораз врз народот Господов.

¹⁷ А сега, убијте ги сите деца од машки пол, убијте ги и сите жени, што познале маж на машко легло;

¹⁸ а сите деца од женски пол, кои не познале машко легло, оставете ги живи за себе.

¹⁹ И останете надвор од населбата седум дена; сите, што убиле човек и што се допреле до убиен, да се очистат на третиот и на седмиот ден, вие и вашите заробеници;

7

5 Мојс
20,13-14
Суд 21,11
3 Цар
11,15-16

8

Ис.Н.
13,21-22

9

1 Мојс
34,29

10

Ис.Н. 6,22
Суд 18,27

11

5 Мојс
20,14
2 Лет 28,8

12

1 Мојс
49,27

14

2 Мојс
18,21
5 Мојс 1,15
2 Цар 18,1

16

25,1-9
3 Птр 2,15
Откр 2,14

17

5 Мојс 7,2
Суд 21,11

19

19,11-22
3 Мојс 21,1

20

3 Мојс
11,32

20 очистете ја и сета облека, сите кожни предмети, сè што е направено од козина, и сите дрвени садови.”

22

Ис.Н. 6,18
22,8

21 Потоа им рече свештеникот Елеазар на борците, што беа отишле во војна: „Еве ги наредбите на законот, кои Господ му ги заповеда на Мојсеј:

26

1 Цар
30,24

22 злато, сребро, бакар, железо, калај и олово,

27

Ис.Н. 22,8

23 и сè што минува низ оган, поминете го низ оган, за да се очисти, а освен тоа, тоа треба да се очисти и со очистителна вода; а сè, што не минува низ оган, поминете го низ вода;

24 и облеката исперете ја на седмиот ден, и очистете се, и потоа влезете во населбата.”

Поделба на иленоӣ

25 И му рече Господ на Мојсеј, велјќи:

26 „Преброј го заграбеното, од човек до добиток, ти и свештеникот Елеазар и началниците од племињата на општеството;

27 и раздели го ограбеното по половина, меѓу оние што војуваа, што одеа во борба, и целото општество.

28 А од борците, што беа во војна, земи данок за Господ, по една душа на петстотини, од луѓето и од говедата, и од магарината, и од ситниот добиток;

29 земи го тоа од нивната половина и дај му го на свештеникот Елеазар за вознесување пред Господ.

30 А од половината, определена за синовите израилски, земи по едно на педесет: од луѓето, од крупниот добиток, од магарината, и од ситниот добиток, и дај им го тоа на левитите што служат при скинијата Господова.”

31 И направил Мојсеј и свештеникот Елеазар, како што му заповеда Господ на Мојсеј.

32 И пленот, што остана од грабежот, што го заграбија оние, кои беа отишле во војна, беше: ситен добиток – шестотини седумдесет и пет илјади,

33 крупен добиток – седумдесет и две илјади,

34 магарина – шеесет и една илјада,

35 луѓе – жени, кои не познале машко легло, сите беа триесет и две илјади души.

36 Половината, делот на оние, што беа отишле да се борат, според пребројувањето, беше: ситен одбиток – триста триесет и седум илјади и петстотини глави.

37 На Господ од ситниот добиток Му се дадоа шестотини седумдесет и пет глави;

38 крупен добиток – триесет и шест илјади, и од тоа дар за Господ – седумдесет и две глави;

39 магарина – триесет илјади и петстотини, а дел од нив за Господ – шеесет и една глава;

40 луѓе – шеснаесет илјади, и данок од нив за Господ беше триесет и две души.

41 И му го даде Мојсеј дарот за вознесување пред Господ, на свештеникот Елеазар, како што му заповеда Господ на Мојсеј.

42 И од половината, определена за синовите израилски, што ја оддели Мојсеј од оние кои беа отишле во војната,

43 а половината како дел на општеството беше: ситен добиток – триста триесет и седум илјади и петстотини,

44 крупен добиток – триесет и шест илјади глави;

45 магарина – триесет и пет илјади и петстотини глави;

46 луѓе – шеснаесет илјади души.

47 Од таа половина, определена за синовите израилски, Мојсеј зеде педесетти дел од луѓето и од добитокот и им го даде тоа на левитите, што служеа при скинијата Господова, како што му заповеда Господ.

Доброволна жртва за Господ

48 И дојдоа кај Мојсеј началниците над илјадите од војската – илјадниците и стотниците,

49 и му рекоа на Мојсеј: „Твоите слуги ги преброија борците, што ни се доверени, и ниеден од нив не загина.

50 Еве, Му донесовме принос на Господ кој што напол – златни предмети, алки, гривни, прстења, обетки и вериш-

47

18,26-32

49

Ер 23,4

50

2 Мојс

30,16

Суд 8,24-27

52 ки, за да ги очистиме своите души пред Господ.”

2 Моје
30,11-26

53 И го зеда од нив Мојсеј и свештеникот Елеазар златото на сите тие изработки.

1 Моје
34,29
5 Моје
20,14

54 И сето злато, донесено од илјадниците и стотниците за вознесување пред Господ, беше шеснаесет илјади седумстотини и педесет шекели.

10,10
2 Моје
28,12

53 Воините беа грабале секој за себеси.

54 И го зеда Мојсеј и свештеникот Елеазар златото од илјадниците и стотниците и го внесоа во скинијата на собранието за спомен на синовите израилски пред Господ.

32,1-4
21,24-32

1

1 Моје
31,21
2 Моје
12,38
Суд 5,16

*Три колена се населуваат
источно од Јордан*

4 **32** Рувимовите потомци и потомците на Гад имаа многу добиток; и тие видоа дека земјата Јазер и земјата Галаад се погодни места за стада.

2 Моје
12,38

7 И Гадовите потомци и Рувимовите потомци дојдоа и им кажаа на Мојсеј и на свештеникот Елеазар, и на кнезовите народни, велејќи:

13,32-33
Ис.Н. 14,
6-14

9 „Атарот, Дивон, Јазер, Нимра, Есевон, Елале, Севам, Нево и Беон –

13,17-33

11 земјата, која Господ им ја предаде на синовите израилски, е земја за одгледување стада, а твоите слуги имаат стада.”

14,26-35
2 Моје
30,14

5 И рекоа: „Ако сме нашле милост во очите твои, дај им ја таа земја на твоите слуги во владение; не нè преведувај преку Јордан.”

6 И им рече Мојсеј на потомците на Гад и на Рувимовите потомци: „Браќата ваши ќе отидат во војна, а вие тука ли ќе останете?”

7 Зошто го одвраќате срцето на синовите израилски да одат во земјата што Господ им ја дава?

8 Не направија ли така татковците ваши, кога ги испраќав од Кадис-Барнеа да ја видат земјата?

9 Тие отидоа до долината Ешкол и ја видоа земјата, и го одвратија срцето на синовите израилски, за да не отидат во земјата, која Господ им ја дава;

10 и во оној ден се разгори гневот на Господ и Тој се заколна, велејќи:

11 „И тие луѓе, што излегоа од Египет, од дваесет години и нагоре (кои знаат

што е добро и што е зло), нема да ја видат земјата, за која им се бев заколнал на Авраам, Исак и Јаков, зашто тие не Ме послушаа.”

12 освен Халев, синот на Јефуне, и Исус, синот Навинов, зашто тие Му се покоруваа на Господ.

13 И се разгоре гневот на Господ против Израил, и Тој ги водеше по пустината четириесет години; додека не изгина целиот род, кој беше направил зло пред Господ.

14 И ете, наместо татковците ваши, востанавте вие, изроди од грешници, за да го зголемите уште повеќе гневот на јароста Господова против Израил.

15 Ако се одвратите од Него, Тој пак ќе го остави Израил во пустината, и вие ќе го погубите сиот овој народ.”

16 И тие се приближија до него и рекоа: „Ќе направиме тука кошари за нашите стада и градови за нашите деца;

17 а самите ние први ќе се вооружиме и ќе одиме пред синовите израилски, додека не ги одведеме до местата нивни; нашите деца, пак, нека останат во утврдени градови, за да бидат во безопасност од месните жители;

18 нема да се вратиме во домовите наши сè додека не стапат синовите израилски – секој на својот дел;

19 зашто нема да земеме заедно со нив дел од онаа страна на Јордан и понатаму, ако ни се даде дел од оваа страна на Јордан, кон исток.”

20 Тогаш Мојсеј им рече: „Ако го направите тоа, ако отидете вооружени во војна пред Господ,

21 и секој од вас вооружен го мине Јордан пред Господ, додека не ги истреби Тој пред Себе Своите непријатели,

22 и кога земјата ќе биде покорена пред Господ, тогаш ќе се вратите и нема да бидете виновни пред Господ и пред Израил, и ќе ја владеете оваа земја пред Господ.

23 Но ако не постапите така, ќе згрешите пред Господ и за гревот свој ќе претрпите казна, што ќе ве стигне.

24 Изградете градови за децата ваши и трла за добитокот ваш, и извршете го она, што го кажавте со устата своја!”

13

2 Моје 4,14

14

5 Моје 1,34
Пс 77,59

15

5 Моје
30,17-18
2 Лет 7,20

16

Пс 49,9
78,70

17

Ис.Н. 4,
12-13

18

Ис.Н. 22,
1-4

19

Ис.Н. 12,
1,22,7

22

3 Моје
14,34
Ис.Н. 22,4

23

1 Моје 4,7
5 Моје
28,45
Ис 3,9

25 <sup>Ис.Н. 1,16
22,2</sup> Тогаш потомците на Гад и на Рувим му рекоа на Мојсеј: „Слугите твои ќе направат така, како што заповеда господарот наш;

26 <sup>Ис.Н. 1,14
2 Цар 2,9
1 Лет 5,9</sup> децата, пак, наши, жените наши, стадата наши и сиот наш добиток нека останат тука во градовите на Галаад,

28 ^{Ис.Н. 1,13} а слугите твои, сите вооружени и подготвени како војници, пред Господ ќе појдат во војна, како што вели нашиот господар.”

32 ^{Ис.Н. 12,6} И Мојсеј им заповеда на свештеникот Елеазар и на Исус, Навиновиниот син, и на началниците над колената од синовите израилски,

33 <sup>Ис.Н. 1,12
12,5,6
13,24-28
1 Цар 13,7</sup> и им рече: „Ако потомците на Гад и на Рувим го преминат заедно со вас Јордан, сите вооружени и подготвени за војување пред Господ, и ја покорите земјата пред вас, дајте им ја да ја владеат земјата Галаад.

³⁰ Ако пак не тргнат заедно со вас вооружени (за војна пред Господ, тогаш испратете ги пред вас имотите нивни, нивните жени и нивниот добиток во хананската земја и), нека и тие добијат дел, заедно со вас, во земјата хананска.”

³¹ Тогаш потомците на Гад и на Рувим одговорија и рекоа: „Како што ни заповеда Господ на слугите твои, така и ќе направиме;

³² ние ќе тргнеме вооружени пред Господ за хананската земја, а дајте ни ја во владение наше оваа страна на Јордан.”

³³ И им го даде Мојсеј – на потомците на Гад и на Рувим и на половината од колениот на Манасија, синот на Јосиф, – царството на Сион, аморејски цар, и царството на Ог, башански цар, земјата со градовите нејзини и околиците нивни, – градовите со земјата околу нив.

³⁴ И тогаш потомците на Гад го изградија Дивон, Атарот, Ароер,

³⁵ Атрот-Шофан, Јазер, Јогбеа,

³⁶ Бет-Нимра и Бет-Харан, градови утврдени, и огради за овци.

³⁷ А потомците на Рувим ги изградија Есевон, Елале, Кирјатаим,

³⁸ Нево, Ваал-Меон, чии имиња беа изменети, и Сивма; и им дадоа имиња на градовите, што ги изградија.

³⁹ И отидоа потомците на Махир, Манасиев син, во Галаад, и го презедоа и ги протераа Аморејците, што живеела таму.

⁴⁰ И им го даде Мојсеј Галаад на потомците на Махир, син Манасиев, и тие се населија таму.

⁴¹ Јаир, пак, потомок Манасиев, отиде и ги презеде селата нивни и ги нарече Јаирови села.

⁴² А Новах отиде и го зазеде Кенат и околните места, и го нарече според името свое: Новах.

Список на месџаџа, каде шџо беа смесџувани лџорџџе џо излеџувањето од Еџиџџ

33 Ете тоа се патувањата на синовите израилски, откако излегоа од египетската земја, групирани во легиони под водството на Мојсеј и на Арон.

² По заповед на Господ Мојсеј ги опиша нивните патувања и престојувањата нивни, и све ги престоите на нивното патување:

³ Од Рамзес тие тргнаа во првиот месец, на петнаесеттиот ден од првиот месец, – утрината по Пасха излегоа синовите израилски – слободно, пред очите на сите Египќани;

⁴ а во тоа време Египќаните ги погребуваа сите првородени, кои ги поразил Господ меѓу нив, извршувајќи, на тој начин суд над нивните богови.

⁵ Така тргнаа синовите израилски од Рамзес и се сместија во Сукот.

⁶ Потоа појдоа од Сукот и се сместија во Етам, кој е на крајот од пустината.

⁷ Се кренаа од Етам, и се упатија кон Пи-Хахирот, кој е спроти Ваал-Цефон, и се сместија спроти Мигдол.

⁸ Откако тргнаа од Пи-Хахирот, мишна преку морето во пустината, и патуваа три дена по пустината Етам, и се улогорија во Мара.

⁹ И се кренаа од Мара, и пристигнаа во Елим; а во Елим имаше дванаесет водни извори и седумдесет палми; и се сместија таму.

¹⁰ Потоа појдоа од Елим и се сместија крај Црвеното Море.

39
26,29
1 Мојс
50,23
5 Мојс 2,36
Ис.Н. 13,31

40
1 Мојс
50,23

41
5 Мојс 3,14
Суд 10,4

42
Суд 18,29

33,1
2 Мојс 4,16
17,1

3
1 Мојс
47,11
2 Мојс
12,37
14,8

4
2 Мојс 4,23
12,12
Ер 15,3
Ез 14,21

5
2 Мојс
12,37

6
2 Мојс
13,20

7
2 Мојс
14,2,9

8
2 Мојс
15,22-23

9
2 Мојс
15,27

10
2 Мојс 16,1

- 14** ^{2 Мојс 17,1-7} И тргнаа од Црвено Море и се сместија во пустината Син.
- 15** ^{2 Мојс 19,2} Па се кренаа од пустината Син и се сместија во Дофка.
- 17** ^{11,34-35} Од Дофка заминаа и дојдоа во Алуш.
- 20** <sup>Ис.Н. 10,29
4 Цар 8,22
Ис 37,8
Ер 52,1</sup> Тргнаа од Алуш и се сместија во Рефидим, а таму немаше вода да пие народот.
- 30** ^{5 Мојс 10,6} Појдоа од Рефидим и се сместија во Синајската Пустина.
- 31** ^{5 Мојс 10,6-7} Заминаа од Синајската Пустина и се сместија крај Киврот-Таава.
- 33** ^{5 Мојс 10,7} Тргнаа од Киврот-Таава и се улогорија во Хацерот.
- 35** <sup>5 Мојс 2,8
3 Цар 9,26</sup> Од Хацерот појдоа и се сместија во Ритма.
- 35** <sup>5 Мојс 2,8
3 Цар 9,26</sup> Потоа се кренаа од Ритма и се сместија во Римон-Перец.
- 35** <sup>5 Мојс 2,8
3 Цар 9,26</sup> Појдоа од Римон-Перец и се сместија во Ливна.
- 35** <sup>5 Мојс 2,8
3 Цар 9,26</sup> Од Ливна заминаа и се сместија во Риса.
- 35** <sup>5 Мојс 2,8
3 Цар 9,26</sup> Тргнаа од Риса и се сместија во Кехелата.
- 35** <sup>5 Мојс 2,8
3 Цар 9,26</sup> Се кренаа од Кехелата и се сместија на гората Шефер.
- 35** <sup>5 Мојс 2,8
3 Цар 9,26</sup> Тргнаа од планината Шефер и се сместија во Харада.
- 35** <sup>5 Мојс 2,8
3 Цар 9,26</sup> Тргнаа од Харада и се сместија во Макхелот.
- 35** <sup>5 Мојс 2,8
3 Цар 9,26</sup> Од Макхелот се кренаа и се сместија во Тахат.
- 35** <sup>5 Мојс 2,8
3 Цар 9,26</sup> Тргнаа од Тахат и се сместија во Тара.
- 35** <sup>5 Мојс 2,8
3 Цар 9,26</sup> Појдоа од Тара и се сместија во Митка.
- 35** <sup>5 Мојс 2,8
3 Цар 9,26</sup> Заминаа од Митка и се сместија во Хашмона.
- 35** <sup>5 Мојс 2,8
3 Цар 9,26</sup> Од Хашмона тргнаа и се сместија во Мосерот.
- 35** <sup>5 Мојс 2,8
3 Цар 9,26</sup> Тргнаа од Мосерот и се сместија во Бене-Јаакан.
- 35** <sup>5 Мојс 2,8
3 Цар 9,26</sup> Заминаа од Бене-Јаакан и се сместија во Хор-Гидгад.
- 35** <sup>5 Мојс 2,8
3 Цар 9,26</sup> Се кренаа од Хор-Гидгад и се сместија во Јатевата.
- 35** <sup>5 Мојс 2,8
3 Цар 9,26</sup> Појдоа од Јатевата и се сместија во Аврона.
- 35** <sup>5 Мојс 2,8
3 Цар 9,26</sup> Тргнаа од Аврона и се сместија во Ецјон-Гевер.

36 Од Ецјон-Гевер тргнаа и се сместија на стан во пустината Син, т.е. во Кадис.

37 Појдоа од Кадис и се сместија во планината Ор, близу до земјата Едомска.

38 Тогаш по заповед на Господ свештеникот Арон се искачи на планината Ор и умре таму на четириесеттата година по излегувањето на синовите израилски од египетската земја, во петтиот месец, на првиот ден од месецот;

39 Арон имаше сто дваесет и три години кога умре на планината Ор.

40 Тогаш царот на Арад, еден од хананските цареви, кој живееше на југ во хананската земја, чу дека идат синовите на Израил.

41 И тие тргнаа од Ор-Планина и се сместија во Салмона.

42 Појдоа од Салмона и се сместија во Пунон.

43 Се кренаа од Пунон и се сместија во Овот.

44 Потоа заминаа од Овот и се сместија во Ије-Аварим, од спротива на пределите моавски.

45 Тргнаа од Ије-Аварим и се сместија во Дивон-Гад.

46 Појдоа од Дивон-Гад и се сместија во Алмон-Дивлатаим.

47 Се кренаа од Алмон-Дивлатаим и се сместија на планината Аварим, спроти Нево.

48 Тргнаа од Аваримската планина и се сместија во рамнините моавски, крај Јордан, спроти Ерихон;

49 тие беа сместени на брегот од Јордан, во Моавската Рамнина, од Бет-Јешимот до Авел-Ситим.

50 Тогаш му рече Господ на Мојсеј во Рамнината Моавска, кај Јордан, спроти Ерихон, велејќи:

51 „Кажете им на синовите израилски и речи им: кога ќе минете од онаа страна на Јордан, во хананската земја,

52 протерајте ги од пред себе сите жители на оваа земја, разрушете ги сите нивни камени идоли и сите нивни излеани идоли, и сите нивни жртвеници разорете ги;

37
20,22

38
20,22-29

40
21,1-3

44
21,10

48
22,1

49
Ис.Н. 12,3
13,20
Ез 25,9

51
Ис.Н. 3,17

52
23,24
5 Мојс 7,
2-5
14,2-3

53 и завладејте ја таа земја, и населете се во неа, зашто Јас ви ја давам во наследство;

54 и поделете ја земјата со ждрепка на делови меѓу вашите племиња: на многубројните дајте им поголем дел, а на малубројните дајте им помал дел; како кому ќе му се падне ждрепката, таму да му биде и делот; земете си делови според родовите на предците ваши.

55 Ако, пак, не ги протерате од пред себе жителите на таа земја, тогаш оние што ќе останат, ќе бидат трн во очите ваши и бодила во слабините ваши и ќе ве притеснуваат во земјата каде што ќе живеете,

56 и тогаш, она што мислев да им го направам ним, ќе ви го направам вам.”

34,1-1

Ез 47,13-23

2 „Заповедај им на синовите на Израил и кажи им: кога ќе влезете во хананската земја, таа е земјата, која ќе ви се падне во дел – земјата хананска со пределите нејзини:

Границите на земјата хананска

3 **34** Му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

4 „Заповедај им на синовите на Израил и кажи им: кога ќе влезете во хананската земја, таа е земјата, која ќе ви се падне во дел – земјата хананска со пределите нејзини:

5 **3** вашата јужна граница ќе започнува од пустината Син, покрај Едом; ќе започнува од крајот на Соленото Море откај исток;

6 **4** потоа вашата граница ќе сврти на југ кон Акравимските возвишенија, минува низ Син, ќе дојде јужно од Кадис-Барнеа, па потоа ќе продолжи кон Хаџар-Адар и Ацмон;

7 **5** од Ацмон границата ќе оди кон египетската река и ќе излегува на морето.

8 **6** А западна граница ќе ви биде Големото Море. Тоа ќе ви биде граница откај запад.

9 **7** Откај север, пак, да имате граница: од Големото Море да оди кон планината Ор,

10 **8** од планината Ор да продолжува до Емат, и оттука да свртува кон Цедад;

11 **9** оттаму границата да продолжи кон Зифрон и да скршнува кон Хаџар-Енан: тоа да ви биде северната граница.

12 **10** Источната граница означете ја сами од Хаџар-Енан до Шефам,

11 од Шефам ќе продолжи кон Ривла, потоа, слегувајќи уште надолу, се допира до источните брегови на Генисаретското Езеро; од источната страна на Ајин;

12 потоа границата ќе оди по реката Јордан и ќе заврши кај Соленото Море. Тоа да ви биде земјата со границите нејзини наоколу.”

13 Тогаш им заповеда Мојсеј на синовите на Израил и им рече: „Еве ја земјата што ќе ја поделите со ждрепка, која Господ заповеда да им се даде на деветте племиња и на половината од племето (Манасиево),

14 зашто племето на Рувимовите потомци според семејствата нивни, и племето на потомците на Гад според семејствата нивни, и половината од Манасиевото племе, го добија својот дел:

15 двете племиња и половината племе го добија својот дел со ждрепка од оваа страна на Јордан, спроти Ерихон, на исток.”

Список на одговорниите за поделба на земјата

16 И му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

17 „Ова се имињата на мажите, што ќе ја поделат таа земја меѓу вас: свештеникот Елеазар, и Исус, Навиновиот син;

18 а за делењето на земјата земете и по еден кнез од секое племе.

19 А еве ги имињата на тие мажи: за Јудино племе – Халев, синот Јефунев;

20 за племето на Симеоновите потомци – Самоил, синот Амиудов;

21 за Венијаминовото племе – Елиада, синот Кислонов;

22 за племето на Дановите потомци – кнезот Буки, Јоглиевиниот син;

23 за Јосифовите потомци, за племето на Манасиевите потомци – кнезот Ханиил, Ефодовиниот син;

24 за коленото на Ефремовите потомци – кнезот Кемуел, синот Шифтанов;

25 за племето на Завулоновите потомци – кнезот Елицафан, синот Парнахов;

26 за племето на Исахаровите потомци – кнезот Палтиел, синот Азанов;

11

4 Цар 23,33
Ер 39,5

13

26,52-56
3 Мојс 16,8
Ис.Н. 18,10
Ез 45,1

14

5 Мојс 33,21
Ис.Н. 14,1-5

17

5 Мојс 1,38
Ис.Н. 19,51

18

Ис.Н. 14,1

19

1 Мојс 29,35
5 Мојс 33,7

20

1 Мојс 29,33

21

1 Мојс 49,27
Суд 5,14

25

1 Мојс 30,20

35,1-3

18,20-24
Ис.Н. 21,
1-42
Ез 48,13

2

3 Мојс
25,32-34
Ис.Н. 14,
3-4

5

Ис.Н. 3,4
2 Лер 11,14

6

5 Мојс
4,41-43

8

26,54

10

5 Мојс 9,1
Ис.Н. 2,1

²⁷ за племето на Асировите потомци – кнезот Ахиуд, синот Шеломиев;

²⁸ за племето на Нефталимовите потомци – кнезот Педаел, синот Амиудов.”

²⁹ Тоа се оние, на кои Господ им заповеда да ги поделат деловите меѓу синовите на Израил во хананската земја.

За градовите на левиите

35 И му рече Господ на Мојсеј во Рамнината Моавска кај Јордан, спроти Ерихон, велејќи:

² „Заповедај им на синовите на Израил да им дадат на левиите од добиените делови во владение свое градови за живеење; и поле околу градовите дајте им на левиите;

³ во градовите ќе живеат тие, а полето ќе биде за добитокот нивни, и за сите други нивни животни.

⁴ Полето околу градовите, што ќе им го дадете на левиите, треба да се простира од градскиот сид (две) илјади лакти наоколу.

⁵ И измерете надвор од градот: откај исток – две илјади лакти, откај страната на југ – две илјади лакти, и страната откај запад – две илјади лакти, откај север – две илјади лакти, а во средината да биде градот; такво ќе им биде полето околу градовите.

⁶ Меѓу градовите што ќе им ги дадете на левиите, шест града нека има за засолниште, каде што ќе дозволите да избегаат оние што убиле; и освен нив дајте им уште четириесет и два града:

⁷ сите градови, што ќе им ги дадете на левиите, да бидат четириесет и осум града со поле околу нив.

⁸ И кога ги давате градовите од владението на синовите израилски, давајте од поголемото – повеќе, од помалото – помалку; според наследството свое, што ќе го добиете, секое колено нека им даде од своите градови на левиите.”

Градови прибежища

⁹ И му рече Господ на Мојсеј, велејќи:

¹⁰ „Кажи им на синовите на Израил и речи им: кога ќе минете преку Јордан во хананската земја,

¹¹ изберете си градови, што ќе ви бидат градови прибежишта, каде што би можел да избега убиец, кој убил ненамерно.

¹² И тие градови нека ви бидат засолниште од одмаздниот (за крв), та да не биде погубен оној, што го извршил убиството, пред да излезе на суд пред народот.

¹³ А градовите, што ќе ги дадете, градовите за засолништа, треба да бидат шест:

¹⁴ три града дајте од оваа страна на Јордан и три града дајте во хананската земја; тие треба да бидат градови прибежишта.

¹⁵ Тие шест градови да бидат засолништа за синовите на Израил, за придојдениот и за преселениот меѓу вас, за да избега во нив секој, кој убил човек не сакајќи.

¹⁶ Ако некој удри некого со железен предмет и тој умре, тој е убиец: убиецот да биде убиен;

¹⁷ и ако некој удри некого, фрлајќи камен со рака, и тој умре од каменот; тој е убиец, убиецот да биде убиен;

¹⁸ или ако удри со дрвен предмет со рака, па тој од тоа умре, тој е убиец, убиецот да биде предаден на смрт.

¹⁹ Одмаздниот за крв сам може да го убие убиецот: штом ќе го сретне, може сам да го умртва.

²⁰ Ако некој турне некого од омраза, или со умисла фрли на него нешто, така што тој да умре,

²¹ или поради злоба го удри со рака, па тој умре, тогаш оној што удрил да биде убиен, тој е убиец; одмаздниот за крв може да го умртва убиецот, штом ќе се сретне со него.

²² Ако го турне, не сакајќи, и без непријателство, или фрли на него нешто без умисла,

²³ или, без да види, откачи некој камен одозгора, што може да предизвика смрт, така што оној умре, но тој не му бил непријател и не му мислел зло,

²⁴ тогаш народот да го реши делото меѓу убиецот и одмаздниот за крв според оваа наредба;

11

2 Мојс
21,13

12

2 Цар
14,11

16

2 Мојс
21,12

20

2 Мојс
21,14

22

2 Мојс
21,13

25 и народот да го спаси убиецот од раката на одмаздникот за крв, и да го врати во градот на неговото засолниште, каде што избегал тој, за да живее таму до смртта на големиот свештеник, кој е помазан со свето масло.

26 Ако убиецот излезе надвор од градот за засолнување, каде што избегал,

27 па одмаздникот за крв го сретне надвор од границата на градот прибежиште и го убие, нема да биде виновен за крвнина,

28 зашто оној треба да живее во градот на засолништето свое до смртта на големиот свештеник, а по смртта на големиот свештеник убиецот ќе може да се врати во земјата каде што живеел.

29 Тоа да ви биде законска наредба во поколенијата ваши, по сите ваши живеалишта.

30 Секој кој ќе убие човек, може да биде казнет со смрт, ако против него сведочат сведетели; но еден сведок не е доволен за осудување на смрт.

31 И не земајте откуп за душата на убиецот, кој е виновен за смртта – него предавајте го на смрт.

32 И не земајте откуп за избеган во засолнички град, за да му дозволите да живее во земјата своја, пред смртта на великиот свештеник.

33 Не осквернувајте ја земјата, на која живеете; зашто крвта ја осквернува земјата, а земјата не се чисти од пролеаната крв поинаку, освен со крвта на оној, кој ја пролеал.

34 Да не ја осквернувате земјата, на која живеете, во која помеѓу вас се населен и Јас; зашто Јас сум Господ, Кој живее меѓу синовите на Израил.”

Наредби во врска со мажењето на ќерките наследнички

36 Дојдоа старешините на семејствата од родовите на синовите на Галаад, потомци на Махир, син Манасиев, од племињата на Јосифовиот народ, и говореа пред Мојсеј (и пред свештеникот Елеазар) и пред кнезовите, старешини од родовите на синовите израилски,

2 па рекоа: „Господ му заповеда на господарот наш да им дадеме земја во дел на синовите израилски со ждрепка, и на господарот наш му е заповедано од Господ, делот на Салпаад, наш брат, да им го дадеме на ќерките негови;

3 ако, пак, тие се омажат за синови од некое друго израилско племе, тогаш нивниот дел ќе се одземе од делот на татковците наши и ќе се додаде кон делот на она племе, во кое тие ќе бидат омажени; и така ќе се одземе наследството нивно од делот, кој ни се падна со ждрепка нам;

4 а кога кај синовите на Израил ќе има јубилејна година, делот нивни ќе се додаде кон делот на она племе, во кое тие ќе бидат омажени – делот нивни ќе се одземе од делот на татковото ни племе.”

5 Тогаш Мојсеј им заповеда на синовите на Израил, според повелбата Господова, и рече: „Право говори племето на Јосифовите потомци:

6 еве, како заповеда Господ за Салпаадовите ќерки: тие можат да бидат жени на оние, што ќе им се допаднат, но можат да се омажат само со човек од племето од татковиот им род,

7 за да не минува делот на синовите израилски од едно племе во друго – зашто секој од синовите на Израил треба да биде приврзан кон делот од племето на неговите предци;

8 и секоја ќерка, која наследува дел во племето на синовите израилски, треба да стане жена на некого од племето на татковиот си род, та секој од синовите на Израил да го наследува делот на своите предци;

9 и да не минува делот од едно племе во друго; туку секое израилско племе ќе остане приврзано кон делот од племето на неговите предци.”

10 Како што му заповеда Господ на Мојсеј, така и направија Салпаадовите ќерки.

11 Затоа Салпаадовите ќерки Махла, Тирца, Хогла, Милка и Ноа се омажија со синовите од своите стриковци;

3
27,7

4
3 Мојс
25,10

7
3 Мојс
25,23

8
1 Лет 23,22

¹² тие се омажија во племето од потомците на Манасија, Јосифов син, и нивниот дел остана во племето на нивниот татко.

¹³ Тоа се заповедите, што Господ им ги даде на синовите израилски преку Мојсеј во Рамнините Моавски, кај Јордан, спроти Ерихон.

13

3 Моје 7,38
27,34

ВТОРОЗАКОНИЕ

(ПЕТТА КНИГА МОЈСЕВА)

Вовед

На крајот од книгата Броеви ни е претставено доаѓањето на израилскиот народ во вешената земја; книгата, пак, Второзаконие, која претставува нејзино продолжение во содржинска смисла, скоро целосно им е посветена на притите збора на Мојсеј укажени кон Евреите (1,1-4,43; 4,44-28,68; 28,69-30,20). Во нив Мојсеј не постојувал на делата што Бог во Својата бескрајна љубов ги извршил во полза на Својот народ: Тој склучил со него сојуз, го водел четириесет години низ пустината, го извештал од неговите непријатели и му ги соопштувал Своите заповеди и вештања. Сепак не станува збор за обично повторување на законите и прераскажување на настаниите опишани во претходните книги. Мојсеј шука зборува како пламенен проповедник кој ревностно ги повикува своите слушатели да си спомнат за верността на Бога и да живеат во посветено оштетување со вистинскиот Бог: Послушај, Израиле: Господ, нашиот Бог, е единствен Господ, сакај Го Господа, твојот Бог, од сè срце, со сета душа твоя и со сите сили твои!" (6,4-5, цит. во Мт. 22,37).

Последните четири глави од книгата содржат две поетски творби и два расказа: од една страна „Песната Мојсева" (32) и последниот „Мојсеев благослов" укажен кон дванаесетте израилски колена (33), и од друга страна расказот за поставувањето на Исус Навин за наследник на Мојсеј (31) и расказот за смртта на Мојсеј (34).

Во Второзаконието лежи, најверојатно, онаа „Книга на законот", која е најдена во ерусалимскиот храм во времето на царот Јосиф (4 Цар. 22) и која го потпишнала овој јудејски цар да ја изврши познатата религозна реформа. При тоа, се забележуваат одласи од неговата порака во повеќе книги на Стариот завет (Царствата, Еремија), но и во Новозаветниот библиски текст (на пр. Мт. 4,4,7,10; Мр. 12,32).

Во Второзаконие се постојувал чистотелите дека среќата кон која се стреми секој човек се наоѓа во верността кон Бога – Спасителот и Избавителот, на секое место и во сите можни околности.

ПРВ ГОВОР НА МОЈСЕЈ

1,1
4,45-49
5,1

1 Ова се зборовите што им ги кажа Мојсеј на сите Израилци, уште кога беа источно од Јордан, во пустинската рамнина спрема Суф, меѓу Фаран и Тофел, Лаван, Хацерот и Ди-Захав;

² а од Хорев, преку планината Сеир, до Кадис-Барнеа има еднаесет дена пат.

³ На четириесеттата година, на еднаесеттиот месец, во првиот ден од месецот, им кажа Мојсеј на синовите израилски сè, што му беше заповедал Господ за нив.

⁴ Откако го порази аморејскиот цар Сион, кој живееше во Есевон, и башанскиот цар Ог во Едреи, кој живееше во Аптарот,

⁵ од онаа страна на Јордан, во земјата моавска, Мојсеј почна да го објаснува тој закон и рече:

Бог му заповеда на Израил да џргне

⁶ Господ, Бог наш, ни говореше на Хорев и рече: „Доста живеете во таа планина;

4

4 Mojs
21,21-35

8 ^{1 Moje 12,7 28,13} ⁷ свртете се и тргнете, па одете во планинските предели на Аморејците и кај сите нивни соседи, во рамнината, по планините и по долините, и во јужните краишта и во приморската земја хананска, и во Ливан, дури до големата река, реката Еуфрат!

9 ^{4 Moje 11,11-17} ^{10,22} ^{1 Moje 15,5 22,17} ¹³ Ете, ви ја давам таа земја, одете, земете ја земјата во наследство, која Господ со клетва им вети дека ќе им ја даде на предците ваши – на Авраам, Исак и Јаков, ним и на потомството нивно.”

17 ^{10,17} ^{3 Moje 19,15} ^{Изреки 24,23-25} *Мојсеј ѝосѿавува судии*

⁹ И јас ви реков во она време: „Не можам сам да ве водам;

¹⁰ Господ, вашиот Бог, ве умножи, и еве, вие сте сега многубројни како ѕвездите небески:

¹¹ Господ, Бог на предците ваши, нека даде да се намножите и илјадапати повеќе, отколку што сте сега и нека ве благослови, како што ви говореше!

¹² Како ќе ги носам сам страдањата ваши, тежините ваши и расправиите ваши?

¹³ Изберете си од вашите племиња луѓе мудри, разумни и искусни, а јас ќе ви ги поставам за началници.”

¹⁴ Вие ми одговоривте тогаш и рековте: „Тоа што го велиш е добро да го направиме.”

¹⁵ И ги зедев првенците на вашите племиња, мажи мудри, (разумни) и искусни, и ги поставив за началници над вас: илјаданачалници, стоначалници, педесетначалници, десетначалници и за записничари во племињата ваши.

¹⁶ И им заповедав на судиите ваши во тоа време, и им реков: „Ислушувајте ги браќата свои и судете справедливо како брат спрема брат, а така постапувајте и со придојдениот кај него;

¹⁷ Во судот не правете разлика меѓу луѓето, ислушувајте го и малиот, и големиот: не плашете се од никого, бидејќи судот е Божји; а ако имате дело, кое е тешко за вас, обратете се до мене, и јас ќе пресудам.”

¹⁸ И во тоа време ви заповедав за сè што треба да правите.

Нејослушностѿа на Израил на влезот од вејената земја

¹⁹ И откако тргнавме од Хорев, одевме по целата таа голема и страшна пустина, што ја видовте, по патот кон Аморејската планина, како што беше заповедал Господ, нашиот Бог; и стигнавме во Кадис-Барнеа.

²⁰ Тогаш јас ви реков: „Вие стигнавте на Аморејската планина, која Господ, Бог наш, ви ја дава;

²¹ ете, Господ, Бог ваш, ви ја предаде оваа земја; одете и земете ја во владение, како што им рече Господ Бог на вашите предци: не бојте се и не плашете се!”

²² Но вие сите дојдовте при мене и рековте: „Да испратиме пред нас луѓе, да ја разгледаат земјата и да ни донесат известување за патот по кој ќе одиме, и за градовите, во кои ќе влеземе.”

²³ Ми се свидоа тие зборови, а јас зедев од вас дванаесет души, по еден човек од секое племе.

²⁴ Тие тргнаа, се качија на планината, дојдоа до долината Ешкол, и ја разгледаа;

²⁵ па зеdoa во рацете свои плодови од земјата, ни донесоа, и нè известија, велејќи: „Добра е земјата, што Господ, Бог наш, ни ја дава.”

²⁶ Но вие не сакавте да одите и се оглушивте од заповедта на Господ, вашиот Бог,

²⁷ и негодувавте во шаторите свои, велејќи: „Господ, од омраза спрема нас, нè изведе од земјата египетска, за да нè предаде во рацете на Аморејците и да нè истреби;

²⁸ каде ќе одиме? Нашите браќа нè обесхрабрија, велејќи: оној народ е поголем (поброен) и посилен од нас; таму градовите се поголеми и оградени со ѕидови до небеса, па и луѓе исполени видовме таму.”

²⁹ Тогаш јас ви реков: „Не ужасувајте се и не плашете се од нив;

³⁰ Господ, Бог ваш, оди пред вас; Тој ќе се бори за вас, исто онака, како што направи со вас во Египет, пред очите ваши.

21

Ис.Н. 1,6-9

30

7,19

ВТОРОЗАКОНИЕ

32 ^{29,3} И во оваа пустина, како што видовте, Господ, Бог твој, те пазеше, како што човек го пази синот свој, по целиот пат по кој минавте, додека стигнавте на ова место.”

36 ⁴ Но и покрај тоа вие не Му верувавте на Господ, вашиот Бог,

37 ^{4,21} Кој одеше пред вас по патот, за да ви одбере место, каде да запрете – ноќе со оган, за да ви го посочува патот по кој одите, а дење со облак.

38 ^{3,21} И кога Господ Бог ги чу зборовите ваши, се разгневи, и се заколна, велејќи:

39 ⁴ „Никој од овие луѓе, од овој зол род, нема да ја види добрата земја, за која им се заколнав на предците нивни дека ќе им ја дадам;

40 ^{31,17} само Халев, Јефунеовиот син, тој ќе ја види; нему ќе му ја дадам земјата, во која влезе, и на синовите негови, зашто Му се покоруваше на Господ.”

41 ^{Пс 117,12} Господ се разгневи и на мене заради вас, велејќи: „И ти нема да влезеш таму;

42 ³⁸ Исус, синот Навинов, кој е при тебе, тој ќе влезе таму; него поткрепи го, бидејќи тој ќе му ја даде на Израил во наследство;

43 ³⁹ и децата ваши, за кои говоревте дека ќе станат плен на непријателите, и синовите ваши, кои засега не знаат што е добро, и што зло, тие ќе влезат таму; ним ќе им ја дадам, и тие ќе ја наследат.

44 ⁴⁰ А вие свртете и тргнете кон пустината, по патот кон Црвеното Море.”

45 ⁴¹ Вие одговоривте тогаш и ми рековте: „Згрешивме пред Господ (нашиот Бог); ќе одиме и ќе се бориме како што ни беше заповедал Господ, Бог наш.” И вие го опашавте секој своето бојно оружје, па се собравте и се искачивте на планината.

46 ⁴² Но Господ ми рече – кажи им: „Не одете и не војувајте, зашто Јас нема да бидам меѓу вас, за да не бидете разбиени од непријателите ваши.”

47 ⁴³ И јас ви го кажав тоа, но вие не ме послушавте и ја престапивте Господовата заповед и своеволно се искачихте на планината.

48 ^{2,4} Тогаш излегоа против вас Аморејците, кои живеаа по таа планина, и ве прогнаа, како што прават пчелите, и ве разбиваа од Сеир дури до Хорма.

49 ⁴⁵ Вие тогаш се вративте и почнавте да плачете пред Господ, но Господ не го чу плачот ваш и не ве послуша.

50 ⁴⁶ и останавте во Кадис многу време: колку што бевте таму.

Поминување низ Едом, Моав и Амон

2 ² Потоа се вративме и тргнавме по пустината кон Црвеното Море, како што ми беше рекол Господ, и многу време одевме околу планината Сеир.

3 ² И Господ ми рече, велејќи:

4 ³ „Доста одевте околу таа планина, свртете се, пак, кон север.

5 ⁴ Заповедај му на народот и кажи му: ќе поминете сега низ пределите на вашите браќа, потомците Исавови, кои живеат во Сеир; и тие ќе се исплашат од вас, но вие ќе бидете внимателни:

6 ⁵ не започнувајте со нив војна. Јас нема да ви дадам од земјата нивна ни една стапка, зашто планината Сеир им ја дадов на потомците Исавови.

7 ⁶ Храна купувајте од нив со сребро и јадете; и вода купувајте од нив со сребро и пијте;

8 ⁷ зашто Господ, Бог твој, те благослови во секое твое дело; те чуваше додека патуваше ти по таа голема (и страшна) пустина; ете, четириесет години Господ, Бог твој, е со тебе; ти од ништо не се лишуваше.”

9 ⁸ И минавме покрај нашите браќа, потомците Исавови, кои живеат во Сеир; по патот во рамнината од Елат и Ецјон-Гевер, па свртевме и го изминавме патот во пустината Моав.

10 ⁹ И ми рече Господ: „Не се карајте со Моавците, ниту почнувајте со нив војна; зашто Јас нема да ви дадам ништо од земјата нивна, бидејќи Јас им го дадов Ар на Лотовите потомци.”

11 ¹⁰ Порано таму живеаа Емијци, народ голем, многуброен и висок како Анаковите потомци,

2,4
4 Мојс
20,14-21

6
2,28

7
Неем 9,
20-21

9
23,4-7

10
1,28
4 Мојс
13,34

14 ¹¹ и ги сметаат Рефаим¹ како и Ана-
^{1,35} кијците; Моавците, пак, ги нарекуваа
15 Емијци.

⁴ Мојс
^{14,29-30}
¹ Кор 10,
¹⁻⁵
12 А во Сеир живеела порано Хориј-
ците; но потомците Исавови ги изгони-
ја и ги истребија од пред себе и се насе-
лија наместо нив – така, како што на-

¹ Мојс
^{19,30-38}
19 прави Израил со земјата на своето
наследство, што му ја беше дал Господ.

21 ¹³ „И сега, станете и преминете го
^{1,28} потокот Зеред.” И ние го минавме по-
токот Зеред.

¹⁴ Откако отидовме во Кадис-Барнеа
и го минавме потокот Зеред, поминаа
триесет и осум години, сè додека во
таборот не изгинаа сите мажи, погодни
за војна, според она како што им се
беше заколнал Господ Бог;

¹⁵ пак и раката Господова беше про-
тив нив, истребувајќи ги од логорот,
додека сите не изумреа.

¹⁶ И тогаш, кога изгинаа сите мажи,
погодни за војна, и исчезнаа помеѓу
народот,

¹⁷ Господ ми рече, велејќи:

¹⁸ „Ти минуваш сега низ пределите
моавски, преку Ар,

¹⁹ и им се приближи на Амоновите
потомци; не судрувај се со нив, ниту
почнувај со нив војна, зашто Јас нема да
ти дадам ништо во наследство од земја-
та на Амоновите потомци, бидејќи им ја
дадов на потомците на Лот.”

²⁰ Таа се сметаше за земја на Рефа-
имците: порано живеела во неа Ре-
фаимци; Амонците, пак, ги нарекуваа
Замзумијци;

²¹ тие беа народ голем, многуброен и
висок како Анакијците, и Господ ги
истреби пред лицето нивно, и тие ги
изгонија и се населија на нивното место,

²² како што направи за синовите
Исавови, кои живеат во Сеир, истребу-
вајќи ги пред нив Хоријците, и тие ги
изгонија, и се населија на местото нивно
и таму живеат до ден денес.

²³ И Авијците, што живеела во селата
кај Газа, Кафторијците, кои беа излегле
од Кафтор, ги истребија и се населија
на нивното место.

²⁴ „Станете, тргнете и минете го по-
токот Арнон; ете, го предавам во рака-
та твоја Сион, царот хешбонски,
Амореецот, и неговата земја; почни да
ја покоруваш и војувај против него;

²⁵ од денес Јас ќе почнам да сеам
страх и ужас пред тебе врз народите под
целото небо; оние, што ќе чујат за тебе,
ќе се растреперат и ќе се уплашат од
тебе.”

28
2,6

29
2,19

30
2 Мојс 4,21

34
Ис.Н. 6,16

Преземање на царството на Сион

²⁶ И испратив пратеници од пустината
Кедемот кај хешбонскиот цар Сион, со
мирни зборови, за да кажат:

²⁷ „Дозволи ми да мијам преку твоја-
та земја; ќе одам по патот, нема да
скршнувам, ни десно, ни лево;

²⁸ храна продавај ми за сребро, и јас ќе
јадам, и вода продавај ми за сребро, и
јас ќе пијам; само со нозете мои да
минам.”

²⁹ Така, како што ми дозволија потом-
ците Исавови, кои живеат во Сеир, и
Моавците од Ар, додека не мијам
преку Јордан во земјата, што Господ,
Бог наш, ни ја дава.

³⁰ Но хешбонскиот цар Сион не се
согласи да минеме преку земјата него-
ва, зашто Господ, Бог наш, го ожесточи
духот негов и срцето му го окорави, за
да го предаде во раката твоја, како што
тоа се виде сега.

³¹ И ми рече Господ: „Ете, Јас почнав
да ти го предавам Сион, (царот хешбон-
ски, Амореецот) и земјата негова;
почни да ја покоруваш земјата негова.”

³² И Сион (царот хешбонски), со
целиот народ свој, излезе против нас во
бој кај Јахца;

³³ и ни го предаде Господ, Бог наш,
(во рацете наши) и ние го разбивме не-
го, синовите негови и целиот народ
негов.

³⁴ Тогаш ги презедовме сите градови
негови, ги ставивме под клетва и ги ра-
зоривме, а и сите мажи, жени и деца ги
убивме: никој не остана жив;

¹ 2,11. Цинови, горостасни луѓе.

3,4

3 Цар 4,13

³⁵ само добитокот им го зеде вие и пленот од градовите, што ги презедовме.

6

2,34

³⁶ Од Ароер, кој е на брегот од потокот Арнон, и од тој град, што е во долината, па сè до (планината) Галаад, немаше град, непристапен за нас: сè ни предаде Господ, Бог наш, (во рацете наши).

4 Мојс
21,21-32
Пс 134,11
136,19-20

³⁷ Само кон земјата на потомците Амонови не пристапивме, ниту до местата, блиски до потокот Јавок, ниту кон градовите по планината, ниту до сè, за кое не ни заповеда Господ, Бог наш.

Заземање на царството на Ог

3 И се сврте вие оттаму и појдовме кон Башан, и башанскиот цар Ог излезе во борба против нас со целиот свој народ, кај Едреи.

² И ми рече Господ: „Не плаши се од него, зашто Јас ќе ти го предадам во раката твоја него, и целиот народ негов, и целата земја негова; и ти ќе направиш со него така, како што направи со аморејскиот цар Сион, кој живееше во Есевон.”

³ И Господ, Бог наш, ни го предаде во рацете наши и Ог, царот башански, и целиот народ негов; и го разбивме, така што од него не остана никој жив.

⁴ Тогаш му ги презедовме сите градови негови, па не остана град, што не бевме го презеле од нив: шеесет градови, целата област Аргов во царството на Ог Башански.

⁵ Сите тие градови беа утврдени со високи ѕидови, порти и довратници, без да го сметаме големиот број села.

⁶ И ние ги ставивме под клетва, како што направивме со Сион, царот хешибонски, уништувајќи ги сите градови заедно со мажите, жените и децата;

⁷ а целиот добиток и пленот од градовите го разграбавме.

Поделба на Галаад

⁸ И во тоа време ја презедовме од рацете на двајцата цареви аморејски земјата од оваа страна на Јордан, од потокот Арнон па сè до планината Ермон;

⁹ Сидончаните го викаат Ермон Сиријон, а Аморејците го нарекуваат Сенир.

¹⁰ Сите градови во рамнината, целиот Галаад и целиот Башан до Салеха и Едреи, беа градови од царството на Ог Башански;

¹¹ зашто башанскиот цар Ог беше единствен преживеан од Рефаимците. Ете, неговиот мртвечки сандак сè уште може да се види во Рава, главен град на Амонците: железен одар – долг девет лакти, а широк четири лакти, машки лакти.

¹² И тогаш ја добивме во наследство таа земја, почнувајќи од Ароер, кој е кај потокот Арнон; а половината од планината Галаад со нејзините градови му ја предадов на Рувимовото и на Гадовото племе.

¹³ Остатокот, пак, од Галаад и целиот Башан, царството на Ог, му го предадовме на половината од Манасиевото племе: целата област Аргов, со цел Башан. Таа земја се нарече Рефаимска.

¹⁴ Јаир, Манасиевиот потомок, ја презеде целата област Аргов, дури до пределите Гесуриски, и Маахатски, и ги нарече тие башански места Јаирови села, според своето име, како што се викаат тие и до ден денес.

¹⁵ На Махир му го дадов Галаад;

¹⁶ а на племето Рувимово и Гадово им дадов од Галаад дури до потокот Арнон, земјата меѓу потокот и пределот до потокот Јавок, граница на Амоновите потомци;

¹⁷ западната, пак, граница оди по долината на Јордан, помеѓу Генисаретското Езеро и Мртвото Море, до источното подножје на Фазга.

¹⁸ Тогаш и ви заповедав, велејќи: „Господ, Бог ваш, ви ја даде таа земја во владение; сите способни за војна, откако ќе се вооружите, појдете пред браќата ваши, синовите на Израил;

¹⁹ само жените ваши, децата ваши и добитокот ваш, (а знам дека имате многу добиток) нека останат во градовите ваши, што ви ги дадов,

²⁰ додека Господ Бог не им даде спокојство на вашите браќа, како и вам, и

12Ис.Н.
13,15-31**15**1 Мојс
50,23**17**3,27
4 Мојс
21,20

21 додека тие не ја наследат таа земја, која Господ, Бог ваш, им ја дава од онаа страна на Јордан; тогаш вратете се секој во своето наследство, што ви го дадов.”

23-28 **21** А на Исус му заповедав во она време, велејќи: „Очите твои видоа сè, што Господ, Бог ваш, им направи на тие двајца цареви; исто ќе направи Господ и со сите царства, преку кои ќе минуваш. **22** Не плашете се од нив, зашто Господ, Бог наш, Сам се бори за нас.”

Мојсеј нема да влезе во Ханан

29 **23** И Му се помолив на Господ во она време, велејќи:

24 „Господи, Боже, Ти почна да го покажуваш на слугата Свој величието Свое и (силата Своја и цврстата рака Своја и високата мишка Своја); па има ли некој бог на небото или на земјата, кој би можел да прави такви дела, како Твоите, и со таква моќ, каква што е Твојата?”

25 Дај ми да мидам и да ја видам онаа прекрасна земја преку Јордан, тие убави планински предели и Ливан.”

26 Но Господ ме презре заради вас и не ме послуша, и ми рече Господ: „Доста, во иднина да не ми говориш повеќе за тоа;

27 искачи се на врвот од Фазга и крени ги очите кон морето и кон север, кон југ и кон исток; погледни со очите, зашто нема да го минеш Јордан;

28 дај му совет на Исус, поткрепи го и охрабри го; зашто тој ќе го предводи овој народ и тој ќе им го раздели наследството во таа земја, на која ти ќе погледнеш.”

29 И останавме во долината спроти Бет-Пеор.

Практична примена на Божјите закони

4 И така, Израиле, послушај ги наредбите и законите, на кои јас ве учам (денес) да ги исполнувате, за да бидете живи (и да се множите) и да отидете и да ја наследите онаа земја, која Господ, Бог на вашите предци, ви ја дава (во наследство);

2 не додавајте ни збор повеќе на она што ви го заповедам, ниту да одземате од него; исполнувајте ги заповедите на Господ, вашиот Бог, кои јас ви ги предавам (денес);

3 очите ваши видоа (сè), што Господ, Бог наш, направи со Ваал-Фегор; зашто Господ, Бог наш, го истреби од средина на твоја секој, што го следеше Ваал-Фегор;

4 а вие, кои сте Му приврзани на Господ, вашиот Бог, сите сте живи до ден – денес.

5 Ете, ви ги изнесов наредбите и законите, што ми ги предаде Господ, Бог мој, за да постапувате така во земјата, во која влегувате, за да ја завладеете.

6 И така, пазете ги и исполнувајте ги, зашто во тоа е вашата мудрост и вашиот разум пред очите на сите народи, кои, откако ќе чујат за сите тие наредби, ќе речат: овој голем народ е мудар и разумен народ.

7 Зашто има ли некој голем народ, кому неговиот бог му се приближил толку, како што е близок кон нас Господ, нашиот Бог, кога и да Го повикаме?

8 И има ли некој голем народ со такви праведни наредби и закони, како целиот овој закон, што ви го предавам денес?

Ойкровението на ѝланинаѝа Хорев

9 Само пази се и грижливо чувај ја душата своја, за да не ги заборавиш делата, што ги видоа твоите очи, и тие да не излегуваат од срцето твое, во сите денови на твојот живот, и да продолжат така и синовите твои, и синовите на твоите синови.

10 Во оној ден, кога стоевте пред Господ, вашиот Бог, кај Хорев (во денот на собранието), и кога ми рече Господ: „Собери го при Мене народот, за да му ги кажам Моите зборови, од кои ќе научат да се плашат од Мене во сите денови на својот земен живот и да ги научат синовите свои.”

11 Вие се доближивте и застанавте во подножјето на планината, а планината гореше во оган до самото небо; и имаше темнина, облаци и мрак.

2
5,22
13,1
Проп 3,14
Откр
22,18-19

3
4 Мојс
25,1-9

6
Јов 28,28

7-8
Рим 3,1-2

7
4,32-34

9
29,3

10
29,9-12
2 Мојс
19,16-20
Дела 7,38

3 Мојс 18,5

ВТОРОЗАКОНИЕ

12 5,22
2 Мојс 19,16
20,21
Јн 5,37
Дела 9,7
Евр 12,18-19
И Господ ви говореше на планината од средината на огнот; гласот на зборовите Негови го чувте, но образ не видовте, туку чувте само глас.

13 И Тој ви го објави Својот завет, и ви заповеда да ги исполнувате Десетте заповеди и ги напиша на две камени плочи.

14 9,9-17
10,1-4
2 Мојс 24,12
Тогаш Господ ми заповеда да ве научам на наредбите и законите, за да ги исполнувате во земјата во која влегувате, да ја завладеете.

16

5,8
2 Мојс 20,4-5

Предупредување ѝројив идолиѝ

17 1,23
Рим 10,7
Бидете цврсто убедени во душите свои дека не видовте никаков лик во оној ден, кога Господ ви говореше, на планината Хорев од средината на огнот.

19 17,3
4 Цар 17,7-18
За да не се огрешите, правејќи си вајан лик, образ на идол во вид на маж или жена,

20

7,6

17 лик на некое животно што е на земјата, лик на некоја перната птица, која лета под небото,

21

1,37
4 Мојс 20,12-13

18 лик на каква било гадинка што ползи по земјата, лик на секаков вид риба, која е во водата под површината на земјата;

22

34,1-5

19 и да не се соблазниш ти, кога ќе погледнеш кон небото и ќе го видиш сонцето, месечината и ѕвездите и сето воинство небеско, та да им се поклониш и да им послужиш, зашто Господ, твојот Бог, ги определил за сите народи под небото.

20 А вас, пак, Господ Бог ве зеде и ве изведе од железната печка, од Египет, та да бидете народ Негов, како што сте тоа денес.

21 И се разгневи Господ Бог на мене поради вас и се заколна дека нема да го минам Јордан и нема да влезам во онаа убава земја, што Господ, твојот Бог, ти ја дава во наследство.

22 Јас ќе умрам во оваа земја, и нема да го минам Јордан, додека вие ќе минете и ќе ја заземете таа убава земја.

23 Гледајте, да не го заборавите заветот на Господ, вашиот Бог, што Тој го склучи со вас, и да не си правите никакви идоли – образи на што и да било, како што ти заповеда Господ, твојот Бог;

24 бидејќи Господ твојот Бог, е оган, што гори, Бог ревнител.

25 Ако, пак, ти се родат синови и внуци, и, откако ќе поживеете долго на земјата, ќе почнете да вршите беззаконија и направите каков-годе резанлик, со тоа ќе направите зло пред очите на Господ, вашиот Бог, и така ќе Го разгневите.

26 Денес, еве, ги повикувам за сведоци небото и земјата дека наскоро ќе ја изгубите оваа земја, во која одите да ја наследите од онаа страна на Јордан; нема да останете во неа долго, ами ќе загинете.

27 И ќе ве распрсне Господ по сите народи, и ќе станете малубројни меѓу народите, кај кои ќе ве одведе Господ;

28 и таму ќе им служите на нивните богови, што рака човечка ги направила од дрво и од камен, кои не гледаат и не слушаат, не јадат, и не мирисаат.

29 Но таму кога ќе Го побарате Господа, вашиот Бог, ќе Го најдете, ако Го побарате од сè срце и со целата своја душа (во вашата жалост).

30 Кога ќе западнеш во тага, и кога сето тоа со време ќе те снајде, ти ќе Му се обратиш на Господ, твојот Бог, и ќе го чуеш Неговиот глас.

31 Господ, твојот Бог, е Бог милосрден; Тој нема да те остави, нема да те погуби и нема да го заборави заветот со твоите предци, кој со заклетва им го потврдил.

Предносѝа на Израил

32 Зашто, запрашај се за поранешните времиња, што беа пред тебе, од оној ден, кога Бог го создаде човекот на земјата, и од едниот крај на небото до другиот; имало ли нешто такво како ова големо дело, или се чуло ли за слично на него?

33 Го чул ли некој народ некогаш гласот на живиот Бог, Кој говори од оган, како што ти чу, и остана жив?

34 Зар се обидел некој бог да си земе народ од друг народ преку порази, знаменија и чуда, преку војна, и со силна испружена рака, со големи ужаси, како

24

2 Мојс 20,5
Евр 12,29

26

28,15-68
30,19
32,1

28

Ис 44,9-20
Пс 114,4-8
Дела 17,29

29

Дела 17,27

31

30,3
2 Мојс 33,19
34,6

33

5,24-26

34

7,19
26,8
2 Мојс 7-12
Дела 13,17

35 што направи за вас Господ, вашиот Бог, ^{6,4} во Египет пред твоите очи? ^{Мк 12,32}

36 Тебе ти е дадено да го видиш тоа, за ^{8,5} да разбереш дека само Господ, твојот Бог е Бог и дека нема друг освен Него.

37 ^{7,8-13} Тој ти дозволи од небото да го чуеш гласот Негов, за да те научи, а на земјата ти го покажа Својот голем оган, и ти ги слушаше зборовите Негови од огнот;

39 ^{6,4} ги слушаше зборовите Негови од огнот;

41-43 ^{19,1-13} бидејќи Тој ги засака твоите предци ^{4 Мојс 35,9-28} и ве избра вас, потомците нивни по нив, ^{Ис.Н. 20, 1-9} и те изведе Сам со големата сила Своја од Египет,

42 ^{2 Мојс 21,13} за да ги порази од пред тебе народите што беа поголеми и посилен од тебе, па да те воведи и да ти ја даде земјата нивна во наследство, која сега ја имаш.

45 ^{1,1-5} И така, знај сега и вразуми се дека **46** ^{2,26} Господ, твојот Бог, е Бог на небото горе и на земјата долу, и нема друг освен **49** ^{3,17,27} Него;

5,1

^{6,4}

44 Ова е законот што Мојсеј им го предложи на синовите израилски;

45 ова се заповедите, наредбите и законите, кои Мојсеј им ги кажа на синовите на Израил (во пустината) откако беа излегле од Египет,

46 од онаа страна на Јордан, во долината спроти Бет-Пеор, во земјата на Аморејскиот цар Сион, кој живееше во Есевон, и кого Мојсеј го разби со синовите на Израил, откако беа излезени од Египет.

47 И ја освоија земјата негова и земјата на башанскиот цар Ог, обајцата цареви на земјата аморејска, која е од онаа страна на Јордан, откај изгревот на сонцето:

48 од Ароер, кој е на брегот од потокот Арнон, до планината Сион, т.е. до Ермон;

49 и целата рамнина од онаа страна на Јордан кон исток, до Мртвото Море, во подножјето на планината Фазга.

Десетте Божји заповеди

5 Тогаш Мојсеј го свика сиот израилски народ и му рече: „Слушај ги,

40 и пази ги наредбите Негови и заповедите Негови, кои денес ти ги давам, за да биде добро за тебе и за твоите потомци по тебе и да останеш долго во таа земја, која Господ, твојот Бог, ти ја дава засекогаш.

Три азилни градови во Трансјорданија

41 Тогаш Мојсеј оддели три града од онаа страна на Јордан, откај изгревот на сонцето,

42 за да избега таму убиец, кој не сакајќи ќе убие свој ближен, а да не му бил непријател ни вчера, ниту завчера, и, откако ќе избега во еден од тие градови, да остане жив.

43 Тоа беа Бецер во пустината, во рамнината населена од племето Рувимово, и Рамот во Галаад, наследство Гадово, и Голан во Башан, земја на племето Манасиево.

4

^{1 Мојс 32,30}
^{2 Мојс 33,11}

5

^{5,23-30}

израилски народе, наредбите и законите што ти ги кажувам денес во ушите твои, научи ги и труди се да ги исполнуваш.

2 Господ, нашиот Бог, склучи со нас завет на Хорев.

3 Тој завет Господ не го склучи со нашите татковци, туку со нас, кои сме сега тука сите живи.

4 Лице в лице ви говореше Господ вам на планината од огнот:

5 јас, пак, стоев меѓу Господ и меѓу вас во тоа време, за да ви ги пренесувам зборовите Господови, бидејќи вие се плашевте од огнот и не излеговте на планината. Тој тогаш рече:

6 „Јас сум Господ, твојот Бог, Кој те изведов од египетската земја, од домот на ропството;

7 да немаш други богови освен Мене!

8 Не прави идоли и никакви ликови на она, што е на небото горе, и што е на земјата долу, и што е во водите под земјата,

9 не им се поклонувај и не им служи; зашто Јас сум Господ, Бог твој, Бог рев-

ВТОРОЗАКОНИЕ

10 нител, кој, за гревот на татковците што
6,5 Ме мразат ги казнувам децата, до тре-
12 тото и четвртото колено,
Мк 2,27 **10** и Кој покажува милост до илјадни-
15 ци поколенија кон оние, кои Ме сакаат
6,21 и ги пазат заповедите Мои.
15,15 **11** Не изговарај го напразно името на
3 Моје Господ, твојот Бог; зашто Господ, тво-
19,34 јот Бог, нема да го остави неказнет оној,
кој го употребува Неговото име
16-21 напразно!
Мт 19, 18-19
Рим 13,9
Јк 2,11 **12** Пази го саботниот ден, за да ти биде
свет, како што ти заповедал Господ,
твојот Бог;
Мт 15,4
Ефес 6,2 **13** шест дена работи и врши ги сите
работи,
Мт 5,21 **14** а седмиот ден е сабота на Господ,
твојот Бог: не врши во него никаква ра-
18 бота, ни ти, ни синот твој, ни ќерката
Мт 5,27 твоја, ни робот твој, ни робинката твоја,
ни волот твој, ни магарето твое, ниту
21 друг твој добиток, ниту дојденецот што
Рим 7,7 е кај тебе, за да си почине робот твој и
робинката твоја, како и ти.
22 **15** И запомни дека ти беше роб во еги-
4,11-13 птската земја, но Господ, твојот Бог,
те изведе оттаму со силна и долга рака;
затоа и ти заповеда Господ, твојот Бог,
да го почитуваш саботниот ден (и да ти
биде свет).
16 Почитувај ги и твојот татко и твоја-
та мајка, како што ти заповеда Господ,
твојот Бог, за да живееш долго и да ти
биде добро во онаа земја, што ти ја дава
Господ, твојот Бог.
17 Не убивај!
18 Не врши прелюба!
19 Не кради!
20 Не сведочи лажно против ближни-
от свој!
21 Не ја пожелувај жената на ближ-
ниот свој и не го пожелувај домот на
ближниот свој, ниту нивата негова,
ниту робот негов, ниту робинката него-
ва, ниту волот негов, ниту магарето
негово, ниту нешто друго, кое му при-
паѓа на ближниот твој!"
22 Тие зборови ги изрече Господ гро-
могласно кон целото ваше собрание на
планината од огнот, облакот и мракот,
и повеќе не говореше, и ги напиша на
две камени плочи и ми ги предаде.

Мојсеј – ѝласник Божји

23 И кога го чувте гласот од мракот, и
планината гореше во оган, вие се при-
ближивте до мене, сите началници на
вашиите племиња и старешините ваши,
24 говорејќи: „Ете, ни ја покажа Гос-
под, нашиот Бог, славата Своја и вели-
чината Своја, и го чувме гласот Негов
од огнот; денес видовме дека Господ му
говореше на човек, и тој остана жив.

25 А зошто сега да умреме? Бидејќи
тој голем оган ќе не изгори; ако пак го
чуеме гласот на Господ, нашиот Бог, ќе
умреме;

26 кое е тоа човечко суштество што го
чуло, како ние, гласот на живиот Бог,
Кој говореше од огнот, а да останало
живо?

27 Пристапи ти и слушни сè, што ќе
ти каже Господ, нашиот Бог, и раскажи
ни сè, што ќе ти говори Господ, нашиот
Бог, а ние ќе послушаеме и така ќе пра-
виме.'

28 И Господ ги чу вашите зборови,
како разговаравте со мене, и ми рече
Господ: „Ги чув зборовите на твојот
народ, кој ти говореше; сè што рекоа, е
добро.

29 О, да имаа тие такво срце, та да се
плашеа од Мене и да ги слушаа сите
заповеди Мои во сите денови, тогаш ќе
им беше добро ним и на синовите нивни
во веки!"

30 Оди и кажи им: „Вратете се во до-
мовите ваши!"

31 а ти остани тука со Мене, и Јас ќе
ти ги кажам сите заповеди, наредби и
закони, на кои треба да ги научиш, за да
постапуваат така во онаа земја, што им
ја давам во наследство."

32 Гледајте да постапувате така, како
што ви заповеда Господ, вашиот Бог, не
скршнувајте ни десно, ни лево;

33 одете по патот, по кој ви заповеда
Господ, вашиот Бог, за да бидете живи
и да ви биде добро и да поживеете долго
време во онаа земја, што ќе ја добиете
во наследство.

„Сакај Го Господот, твојот Бог“

6 Ова се заповедите, наредбите и
законите, на кои заповеда Господ,

242 Моје
19,16**25**18,16
2 Моје
33,20**27**

2 Моје 24,3

32

17,11,20

33

4,40

6,2 Бог ваш, да ве научам, како да постапувате во онаа земја, во која одите да ја наследите:

3 ² да се плашиш од Господ, твојот Бог, и сите Негови наредби и заповеди Негови, што (денес) ти ги кажувам, да ги пазиш ти и синовите твои и внуците твои во сите денови на животот твој, за да живееш долго.

5 ³ И така, чуј Израиле, и потруди се да го исполнуваш тоа, за да ти биде добро, и да се намножат многу многу, како што Господ, Бог на татковците ваши,

11 им беше рекол дека тебе ќе ти даде земја, каде што тече мед и млеко.

⁴ (Тоа се наредбите и законите што им ги заповеда Господ Бог на синовите Израилеви во пустината откако ги изведе од египетската земја.) Послушај, Израиле: Господ, нашиот Бог, е единствен Господ,

⁵ сакај Го Господа, твојот Бог, од сè срце, со сета душа твоја и со сите сили твои!

⁶ Овие зборови, што ти ги заповедам денес, да бидат во твоето срце и во твојата душа;

⁷ и пренесувај им ги на децата свои и зборувај за нив, кога седиш дома и кога си на пат, кога си легнуваш и кога стануваш;

⁸ и врзи ги на раката своја како знак, и нека ти бидат ознака над очите твои,

⁹ и напишете ги врз надвратникот од вашите куќи и на вашите градски порти.

Израил не треба да Го заборава својот Бог

¹⁰ Кога, пак, ќе те воведат Господ, твојот Бог, во онаа земја, за која Тој им се заколна на предците твои – Авраам, Исак и Јаков, да ти ја даде со големи и убави градови, што ти не си ги градел,

¹¹ и со куќи, полни со секое добро, со кое ти не си ги наполнил, и со кладенци ископани, што ти не си ги копал, со лозја и маслини, кои ти не си ги садел, па ќе јадеш и ќе се наситуваш!

¹² Тогаш пази да не ти се измами срцето и да не Го забораваш Господа, Кој

те изведе од египетската земја, од домот на ропството.

¹³ Плаши се од Господ, твојот Бог, и само Нему служи Му, (и кон Него биди приврзан) и во Негово име колни се!

¹⁴ Не одете по други богови – богови на оние народи, што ќе бидат околу вас;

¹⁵ зашто Господ, твојот Бог, Кој е помеѓу вас, е Бог ревнител; за да не се разгори гневот на Господ, твојот Бог, против тебе, и да не те истреби Тој од лицето на земјата.

¹⁶ Не искупувајте Го Господа, вашиот Бог, како што Го искупуваат во Маса.

¹⁷ Пазете ги цврсто заповедите на Господ, вашиот Бог, и законите Негови и наредбите, што Тој ти ги заповеда;

¹⁸ и вршете го она што е право и добро пред очите на Господ, (твојот Бог,) за да ти биде добро и да влезеш и да ја освоиш добрата земја, која Господ со клетва им ја вети на предците ваши,

¹⁹ и да ги изгони сите твои непријатели од пред тебе, како што велеше Господ.

²⁰ Ако еден ден синот твој те запраша, велејќи: „Што значат тие заповеди, наредби и закони, што ви ги заповедал Господ, вашиот Бог?“

²¹ Кажи му тогаш на синот твој: „Ние бевме робови на фараонот во Египет, но Господ нè изведе од Египет со незапирлива сила,

²² и покажа Господ знаменија и големи чуда, и порази против Египет – против фараонот и против целиот негов дом,

²³ и нас нè изведе оттаму, за да нè воведат во оваа земја, за која им се заколна на нашите предци дека ќе ни ја даде.

²⁴ И ни заповеда Господ да ги исполнуваме сите тие наредби, да се плашаме од Господ, нашиот Бог, за да ни биде добро во сите денови, и да останеме живи, како што сме денес.

²⁵ И во тоа ќе биде нашата праведност, ако се трудиме да ги извршуваме сите тие заповеди на законот пред Господ, нашиот Бог, како што ни заповеда Тој.”

13
Мт 4,10

15
5,9
2 Мојс
34,14

16
2 Мојс
17,1-7
Мт 4,7

18
12,28
30,15

20
2 Мојс
12,26
13,14

21
5,15

22
4,34

ВТОРОЗАКОНИЕ

7,1
Дела 13,19

Израил – народ ѿсвешѣн на Госѿод

2
2,34
Мт 5,43

7 Кога Господ, твојот Бог, ќе те воведе во земјата, во која ти одиш, за да ја освоиш, и ќе ги изгони од пред тебе многубројните народи: Хитијците, Гергесејците, Аморејците, Хананците, Перизијците, Евејците и Јевусијците, – седум народи, кои се побројни и посилен од вас.

5
12,3
2 Мојс
34,13

2 И кога ќе ти ги предаде Господ, твојот Бог, во рацете твои, и ти ќе ги разбиеш, – тогаш предај ги на проклетство: не прави со нив сојуз и немој да ги поштедуваш;

6
14,2-21
2 Мојс
19,5-6
Тит 2,14

3 и не се ородувај со нив: ќерката своја не ја давај на синот негов, и ќерката негова не земај ја за синот твој,

8

4,37

9,5

9

5,10

10

24,16

4 зашто тие ќе ги одвратат синовите твои од Мене, за да им служат на други богови; тогаш ќе се разгори врз вас гневот на Господ и Тој ќе ве истреби.

5 Но постапете со нив вака: жртвениците нивни разрушете им ги, столбовите нивни разбијте ги, Ашерите нивни исечете ги и резаните ликови (на нивните богови) со оган изгорете ги;

6 зашто ти си свет народ на Господ, твојот Бог; тебе те избра Господ, твојот Бог, за да бидеш негов сопствен народ меѓу сите народи, што се на земјата.

Верноста на Госѿод кон Својот завет

7 Не затоа, што сте побројни од сите народи, ве прими Господ и ве избра, – бидејќи вие сте помалубројни од сите народи, –

8 туку затоа што Господ ве засака и за да ја одржи клетвата, со која Тој се беше заколнал на предците ваши; и ве изведе Господ со силна рака (и цврста мишка) ве ослободи од домот на ропството, од раката на фараонот, египетскиот цар.

9 И така, знај дека Господ, твојот Бог, е Бог верен, Кој го пази Својот завет и има милост кон оние што Го сакаат и ги извршуваат заповедите Негови до илјадата поколенија;

10 а оние, кои Го мразат, ги казнува и ги погубува; Тој не заборава да го казни токму оној, кој Го мрази.

11 И така, пази ги овие заповеди, наредби и закони, кои денес ти ги кажувам и да ги исполнуваш.

12 И ако ги слушате сите овие закони и ги пазите и исполнувате, Господ, твојот Бог, ќе го пази заветот и милоста кон тебе, како што им се заколна Тој на вашите предци;

13 ќе те засака, ќе те благослови, ќе те намножи и ќе го благослови плодот на твојата утроба, и плодот на твојата земја: пченицата твоја, и виното твое, и маслото твое, и стелните крави твои, и објажнетите овци твои, во онаа земја, за која Тој им се заколна на татковците твои дека ќе ти ја даде;

14 благословен ќе бидеш повеќе од сите народи: нема да има ни бесплоден, ни бесплодна, како меѓу вас, така и меѓу добитокот твој;

15 и ќе ја отстрани од тебе Господ, секоја немоќ, и никакви луги египетски болести (што си ги видел и) што ги знаеш, нема да испрати врз тебе, туку ќе ги испрати на сите што те мразат;

16 и ќе ги уништиш сите народи, што Господ, твојот Бог, ти ги дава: и да не бидат поштедени пред окото твое; и не служи им на боговите нивни, бидејќи тоа е јамка за тебе.

Госѿод – заштитник на Својот народ

17 Ако кажеш во своето срце: „овие народи се побројни од мене, како можам да ги поразам?“

18 Не плаши се од нив; спомни си, што направи Господ, твојот Бог, со фараонот и со целиот Египет.

19 Сети се за оние големи искушенија што ги видоа очите твои, на оние знаменија, и на големите чуда и на незапирливата сила, со која те изведе Господ, твојот Бог; тоа истото ќе го направи Господ, твојот Бог, и со сите народи, од кои се плашиш;

20 И стршели ќе испрати Господ, твојот Бог врз нив, додека не загинат оние што останале и оние што се сокриле пред тебе;

21 не плаши се од нив, бидејќи Господ, твојот Бог, е со тебе; Бог голем и силен.

13
28,4

15
4,34

16
13,9
19,13-21
2 Мојс
23,24-33

19
4,34

20
2 Мојс
23,28-30

22 И Господ, твојот Бог, ќе ги прогонува од пред тебе тие народи малку по малку; ти не можеш брзо да ги истребиш, за да не (стане земјата пушта и да) се намножат против тебе дивите сверови;
23 но ќе ти ги предава Господ, твојот Бог, во рацете твои, и ќе ги уплаши и тие ќе загинат;
8,2 **24** и ќе ги предаде во твоите раце царевите нивни, и ти ќе го истребиш името нивно од под небото: никој нема да издржи пред тебе додека не ги истребиш.
3 **25** Ликовите на боговите нивни со оган изгорете ги; да не ти се присака да го земеш среброт или златото, што е на нив, за да не биде тоа за тебе јамка, бидејќи е тоа одвратност пред Господ, твојот Бог;
4,36 **26** и не ја внесувај гнасотијата во домот свој, за да не бидеш осуден на проклетство, како нив; одвраќај се од тоа и гнаси се од него, бидејќи тоа е проклетство.

*Господ го поучува Израил
во џусијата*

8 Сите заповеди, кои денес ви ги кажувам, настојувајте да ги исполнувате, за да бидете живи и да се намножите, и да влезете и да ја наследите (добрата) земја, која Господ Бог со заклетва им ја вети на вашите предци.

2 И помни го целиот пат, по кој те водеше Господ, твојот Бог, по пустината еве веќе четириесет години, за да те испуша и да дознае што е во срцето твое, дали ги почитуваш заповедите Негови, или, пак, не.

3 Тој те смируваше, те мачеше со глад и те хранеше со мана, што ти не ја знаеше, а не ја знаеја ни твоите предци, за да ти покаже дека човекот не живее само од леб, туку од секој збор што излегува од устата Господова;

4 облеката твоја не изветве на тебе, и ногата твоја не отече, еве веќе четириесет години.

5 И знај во срцето свое дека Господ, твојот Бог, те поучува како што татко-то го поучува синот свој.

6 Затоа почитувај ги заповедите на Господ, твојот Бог, оди по патиштата Негови и плаши се од Него.

Искушенијата во вејената земја

7 Зашто Господ, твојот Бог, те води во добра земја; во земја каде што има извори и езера, а од планините и долините, течат потоци;

8 во земја каде што има пченица, јачмен, лозја, смокви и калинки; во земја, каде што има маслиново масло и мед;

9 во земја, каде што ќе го јадеш лебот свој без недостаток и од ништо нема да имаш потреба, – во земја, каде што камењата се железо, а од планините ќе копаеш бакар.

10 И кога ќе јадеш и ќе се наситуваш, благословувај Го Господа, твојот Бог, за добрата земја, што ти ја даде.

11 Гледај да не Го заборавиш Господа, твојот Бог, не почитувајќи ги заповедите Негови, законите Негови и наредбите Негови, кои денес ти ги кажувам.

12 Кога ќе јадеш и ќе бидеш сит, и ќе изградиш убави куќи и ќе се вселиш во нив,

13 кога ќе ти се намножи крупниот и ситниот добиток, и кога се збогатиш со многу сребро и злато, и од сè ќе имаш во изобилие,

14 гледај, да не се возгордее срцето твое, та да заборавиш на Господ, твојот Бог, Кој те изведе од египетската земја, од домот на ропството;

15 Кој те преведе преку големата и страшна пустина, каде што има отровни змии и скорпии, и суви места, во кои нема вода; Кој ти извади вода од гранитна карпа;

16 те хранеше во пустината со мана, која (ти не ја знаеше и) татковците твои не ја знаеја, за да те смири и да те испуша, па да ти направи потоа добро,

17 и за да не кажеш во срцето свое: „Мојата сила и цврстината на мојата рака го здобија ова богатство.”

18 Но да Го помниш Господа, твојот Бог, зашто Тој ти даде сила за да се здобиеш со богатство, за да го исполни,

7
11,10-12

8
4 Моје 20,5

11
4,23
6,12

14
7,9

15
2 Моје 17,1-7
4 Моје 20,1-13
21,6-9

16
8,2-3

17
Ис 10,13-14

18
Пс 126,1-2
Јн 15,5
1 Кор 1, 26-31
Ефес 2,8-9

9,1 како денес, Својот завет, кој со заклетва го беше потврдил на твоите предци.

2 ¹⁹ Ако пак Го заборавиш Господа, твојот Бог, и тргнеш по други богови, служејќи им и поклонувајќи им се, ви сведочам денес (со небото и со земјата) дека ќе изгинете;

3 ²⁰ онака како народите, кои Господ Бог ги уништи пред вас: така ќе загинете и вие, затоа што не го послушавте гласот на Господ, вашиот Бог.

Дела 15,14
Рим 11,32
Тит 3,5

***Победата и спасението се од Бога,
а не од човекој***

9 Чуј, Израиле: ти денес ќе го минеш Јордан да завладеш народи, поголеми и посилни од вас, градови големи, со тврдини до небеса,

² луѓе големи, и многубројни, и високи, Анаковите потомци, за кои знаеш и си слушал: „Кој може да им се противстави на Анаковите потомци?“

³ Но сега знај дека Господ, твојот Бог, ќе оди пред тебе како оган, кој гори: Тој ќе ги истреби и ќе ги кутне пред тебе и ти наскоро ќе ги изгониш и ќе ги истребиш, како што ти рече Господ.

⁴ Како ќе ги изгони Господ, твојот Бог, пред тебе, немој да речеш во срцето свое: „Заради мојата праведност ме доведе Господ да ја наследам таа (добра) земја. Затоа што поради беззаконијата на овие народи Господ ги прогонува од пред тебе.“

⁵ Не заради праведноста твоја и не заради правината на срцето твое ти одиш да ја наследеш земјата нивна, туку поради бесчестието на тие народи Господ, твојот Бог, ги изгони од пред тебе, и за да го одржи заветот, со кој им се заколна Господ на предците твои: Авраам, Исаак и Јаков;

⁶ затоа знај сега дека не заради праведноста твоја Господ, твојот Бог, ти дава да ја наследеш таа добра земја, – бидејќи си тврдоглав народ.

***Злајното шеле:
прешката на народот***

⁷ Запомни и не заборавај, колку Го разгневивте Господа, вашиот Бог, во пустината: од оној ден, кога излеговте

од египетската земја, па сè додека пристигнавте на ова место, вие не Му се покоривте на Господ.

⁸ и кај Хорев вие Го раздразнивте Господа, и се разгневи Господ на вас, така што сакаше да ве истреби.

⁹ Кога јас се искачив на планината, за да ги примам камените плочи, плочите на заветот, што Господ го беше склучил со вас; тогаш останав на планината четириесет дена и четириесет ноќи, леб не јадев и вода не пиев;

¹⁰ и ми ги даде Господ двете камени плочи, напишани со Божји прст, а на нив беа сите зборови, што ви ги изрече Господ на планината среде огнот во денот на собранието.

¹¹ Откако изминаа четириесет дена и четириесет ноќи, Господ ми ги даде двете камени плочи, плочите на заветот,

¹² и ми рече Господ: „Стани, оди си поскоро оттука, зашто твојот народ, што го изведе од Египет, се разврати; многу брзо тие отстапија од патот, што им го заповедав; тие си направија леан идол.“

¹³ И ми рече Господ: „Го гледам тој народ, ете, тоа е тврдоглав народ;

¹⁴ остави Ме да ги уништам и да го избришам името нивно од под небото, а од тебе ќе направам народ (поголем), посилен и помногуброен од нив.“

¹⁵ Јас се свртев и слегов од планината, а планината гореше во оган; двете плочи на заветот беа во обете мои раце;

¹⁶ и видов дека вие бевте згрешиле против Господ, вашиот Бог, бевте си направиле излеано теле, и наскоро бевте отстапиле од патот, што ви го беше заповедал Господ да го држите;

¹⁷ тогаш ги зедев двете плочи, ги фрлив од рацете свои, па ги скриш пред вас.

***Злајното шеле:
застајништво на Мојсеј***

¹⁸ И Му се помолив на Господ пак, како и порано, и пак четириесет дена и четириесет ноќи леб не јадев и вода не пиев, за сите ваши гревови, со кои згре-

9

4,13
Мт 4,2

14

25,19
4 Цар
14,27
Пс 68,28

15

5,23

18

9,9

19 шивте, зашто извршивте зло пред Господ, вашиот Бог, и Го разгневивте;

22 бидејќи јас се плашев од гневот и јароста, со која Господ се разгневи на вас и сакаше да ве истреби. Но Господ ме послуша и тогаш.

24 А и на Арон силно се разгневи Господ и сакаше да го погуби; но јас тогаш се молев и за Арон.

27 А гревот ваш, што го направивте – телето, го зедев, го изгорев во оган, го скршив, и го уништив, откако го здробив, така што стана ситен прав, и јас го фрлив тој прав во потокот што течеше од планината.

28 И во Тавера, и во Маса, и во Киврот-Таава вие Го разгневивте Господа, вашиот Бог.

10,1 И кога Господ ве прати од Кадис-Барнеа, со зборовите: „Одете и освоете ја земјата, што ви ја давам,” – вие ѝ се противставивте на заповедта на Господ, вашиот Бог, и не Му поверувавте и не го послушавте гласот Негов.

4,13 Вие Му бевте непокорни на Господ уште од оној ден, кога ве запознав.

25 И Му се молев на Господ, Го молев четириесет дена и четириесет ноќи, бидејќи Господ сакаше да ве истреби;

26 Му се молев на Господ и реков: „Господи, Господи, (Царе на боговите), не погубувај го Својот народ и Своето наследство, што го избави со големата Твоја сила, што го изведе од Египет со силна рака;

27 спомни Си за Твоите слуги Авраам, Исак и Јаков; не гледај на жестокоста на овој народ, ниту на нечесноста негова, ниту пак на гревовите негови,

28 за да речат жителите на оваа земја, од каде што нè изведе: – Господ не можеше да ги воведо во земјата, што им ја беше ветил, и од омраза спрема нив ги изведе, за да ги истреби во пустината, –

29 а тоа е Твој народ и Твое наследство, што Ти го изведе (од египетската земја) со Својата незапирилива сила.”

Злајниот ѝ шеле: ѝрошката Божја

10 Тогаш Господ ми рече: „Исечи две камени плочи, слични на по-

ранешните, и искачи се кај Мене на планината, и направи дрвен ковчег.

2 А Јас ќе ги напишам на плочите оние зборови што беа напишани на поранешните плочи, а кои ти ги скрши; и положи ги во ковчегот.”

3 И направив ковчег од дрвото шитим², па исеков две камени плочи, како поранешните, и отидов на планината со двете плочи во раце.

4 И ги напиша Тој на плочите, како што беше напишано порано; оние десет заповеди, што ви ги кажа Господ на планината среде огнот во денот на собрание, и ми ги предаде Господ.

5 Јас се свртев и слегов од планината и ги положив плочите во ковчегот, што го бев направил, за да бидат тие таму, како што ми заповеда Господ.

6 Потоа заминаа синовите израилски од изворот на синовите Јаканови кон Мосера; и таму умре Арон и беше погребан, а на местото негово свештеник стана синот негов Елеазар.

7 Оттаму отидоа во Гудгода, а од Гудгода во Јатевата, во земјата со водни потоци.

8 Тогаш Господ го оддели Левиевото племе, за да го носи ковчегот на заветот Господов, за да стои пред Господ и да Му служи (и да се моли), и да го велича името Негово, како што е тоа и до ден денес;

9 поради тоа левитите немаат дел и наследство со браќата свои: Самиот Господ е нивни дел, како што им беше говорел Господ, твојот Бог.

10 И престојував на планината, како и порано, четириесет дена и четириесет ноќи; Господ ме послуша и овој пат, и не посака Господ да ве погуби;

11 и Господ ми рече: „Стани, тргни на пат пред овој народ; нека отидат и нека ја населат земјата, за која им се заколнав на предците нивни дека ќе им ја дадам.”

Зайоведџа за љубов и ѝслушностѝ

12 И сега, Израиле, што бара од тебе Господ, твојот Бог? Само да се плашиш од Господ, твојот Бог, да одиш по сите

2
31,26

3
2 Мојс
25,10

6
4 Мојс
33,30-38

8
31,9,25

12
6,5

² 10,3. Дрвото шитим е слично на багрем.

ВТОРОЗАКОНИЕ

13 Негови патишта, да Го сакаш, и да Му служиш на Господ, твојот Бог, од сè срце и со сета душа;
14 да ги пазиш заповедите на Господ, твојот Бог, и наредбите Негови, кои денес ти ги заповедам, за да ти биде добро.
15 Ете, небото и небото над небесата, земјата и сè што е на неа, е на Господ, твојот Бог;
16 но само предците ваши ги прими Господ и ги засака, и ве избра вас, нивното семе по нив, од сите народи, како што гледаш денес.
17 И така, отстранете ја нечистотијата на вашето срце, и немојте да бидете во иднина тврдоглави;
18 зашто Господ, вашиот Бог, е Бог на боговите и Господар на господарите, Бог голем, силен и страшен, Кој не гледа на лице и не зема дарови,
19 Кој право суди, на сирак и на вдовица, го сака придојдениот и му дава леб и облека.
20 Сакајте го и вие придојдениот, бидејќи и вие самите бевте придојдени во египетската земја.
21 Плаши се од Господ, твојот Бог, и само Нему служи Му, кон Него приврзи се и во Негово име колни се;
22 Тој е твојата пофалба, Тој е твојот Бог, Кој поради тебе ги направи оние големи и славни дела, што ги видоа очите твои;
23 твоите предци дојдоа во Египет седумдесет души, а сега Господ, твојот Бог, те направи многуброен како свездите небески.

**Пошсејување на ѿоа ѿио Боџ
најправил за Израил**

11 И така, сакај Го Господа, твојот Бог, и внимавај – она што го заповедал да го пазиш, и наредбите Негови, и законите Негови, и заповедите Негови во сите денови.

² Па потчинете се сега, – бидејќи јас не зборувам со синовите ваши, кои не ги знаат и не ги виделе казните од Господ, вашиот Бог, – Неговото величие – Неговата незапирлива сила;

³ чудата Негови и делата Негови, што ги направи среде Египет со фараонот,

царот египетски, и со целата негова земја,

⁴ и она што го направи Тој со египетската војска, со коњите и колите, што ги потопа Тој во водите на Црвеното Море, кога тие ве гонеа, – и Господ Бог ги уништи засекогаш,

⁵ и што направи Тој за вас во пустината, додека не дојдовте на ова место,

⁶ и што направи Тој со Датан и Авирон, синовите на Елијав, син Рувимов, кога земјата ја отвори устата и пред целиот Израил ги голтна нив и домовите нивни, и куќите нивни и целиот имот, што го имаа;

⁷ зашто вашите очи ги видоа сите тие големи дела на Господ, што Тој ги направи.

⁸ И така, пазете ги сите Негови заповеди, кои ви ги кажувам денес, за да бидете храбри, па да отидете и да ја наследите земјата, сите кои преминуваат (преку Јордан), за да ја освоите;

⁹ и да живеете долго време во онаа земја, за која Господ им се заколна на предците ваши дека ќе им ја даде ним, и на поколенијата нивни, земјата, во која тече мед и млеко.

Земјата за која Господ се грижи

¹⁰ Зашто земјата, во која одиш да ја освоиш, не е како египетската земја, од која излеговте, каде што ти, откако ќе го посееше семето свое, ја напојуваше со нозете свои, како зеленчукова градина.

¹¹ Земјата, пак, во која одите за да ја освоите е земја со планини и долини, и се напојува со вода од небескиот дожд,

¹² земја, за која Господ, твојот Бог, се грижи: очите на Господ, твојот Бог, непрестајно се врз неа, од почетокот па сè до крајот на годината.

¹³ Ако ги слушате заповедите што ви ги кажувам денес, ако Го сакаш Господа, твојот Бог, и Му служиш од сето срце твое и од сета душа твоја,

¹⁴ Тој ќе ѝ даде на земјата твоја дожд навреме, ран и доцен, и ти ќе го собереш житото свое, виното свое и маслото свое;

6
4 Мојс 16

9
4,40

12
8,7-9
Неем 9,25

13
6,5

14
3 Мојс
26,3-13
Ер 5,24
Јк 5,7

2 Лет 19,7
Дела 19,16
Рим 2,11
Гал 2,6
1 Тим 6,15
Откр 17,14
19,16

23,8
2 Мојс
12,43
22,20
Мт 4,10
1 Кор 6,17

Лк 1,49

1,10

11,2
4,34-36

3
2 Мојс 7-11

16 ^{8,19} И ќе му даде трева на полето твое за твојот добиток и ти ќе јадеш и ќе бидеш сит.

18 ^{6,7-9} Но пазете, да не се соблазни срцето

22 ^{6,5} ваше, па да пристапите и да им служите на други богови и да им се поклонувате;

24 ^{Ис.Н. 1,3-5} ^{28,1-68} ^{30,15-20} ¹⁷ зашто тогаш ќе се разгори гневот на Господ против вас, и Тој ќе го затвори небото и нема да има дожд, и земјата нема да го даде својот плод; и вие брзо ќе исчезнете од добрата земја, која Господ ви ја дава.

25 ^{2,25} И така, ставете ги овие мои зборови во срцето свое и во душата своја, врзете ги на раката своја како знак, и нека бидат тие врзунка меѓу очите ваши;

29 ^{27,11-13} ¹⁹ учете ги синовите свои на нив, кажувајте им за нив, кога седиш дома и кога си на пат, кога си легнуваш и кога стануваш;

12,2 ^{4 Цар 16,4} ^{Ер 2,20} ^{Ез 6,13} ²⁰ и напишете ги врз гредите од вратите на куќите ваши и на вашите градски порти,

²¹ за да бидат вашите денови и деновите на вашите деца во онаа земја, за која Господ се заколна дека ќе им ја даде на предците ваши, толку колку што небото ќе биде над земјата.

²² Зашто, ако ги пазите сите тие заповеди, што ви ги кажувам и ги исполнувате, ако Го сакате Господа, вашиот Бог, ако одите по сите Негови патишта и се приврзете кон Него,

²³ тогаш Господ ќе ги изгони сите тие народи од пред вас, и вие ќе владеете со народи, што се поголеми и посилни од вас;

²⁴ секое место, на кое ќе стапи ногата ваша, ќе биде ваше: вашите предели ќе бидат од пустината и Ливан, и од реката Еуфрат, дури до морето, кое е на запад.

²⁵ Никој нема да ви се противстави вам: Господ, вашиот Бог, ќе испрати страв и трепет пред вас врз секоја земја, на која ќе стапнете, како што ви говореше Тој.

²⁶ Ете, јас ви давам денес благослов и проклетство;

²⁷ благослов – ако ги послушате заповедите на Господ, вашиот Бог, што ви ги кажувам денес,

²⁸ а проклетство – ако не ги послушате заповедите на Господ, вашиот Бог, и се отстраните од патот, што ви го посочувам денес, и тргнете по други богови, што не ги знаете.

²⁹ Кога ќе те воведо Господ, твојот Бог, во онаа земја во која одиш за да ја освоиш, тогаш искажи благослов од планината Гаризим, а проклетство од планината Евал.

³⁰ Тие се од онаа страна на Јордан, по патот кон зајдисонце, во земјата на Хананците, кои живеат во рамнината, спроти Гилгал, близу до дабјакот Море.

³¹ Зашто вие го поминувате Јордан, за да отидете да ја освоите земјата, која ви ја дава Господ, вашиот Бог; освојте ја и населете се во неа.

³² И така, настојувајте да ги пазите сите Негови наредби и закони, што ви ги предавам денес.

3

7,5
2 Мојс
34,13

4

12,31

5

Јн 4,20

ЗАКОНИТЕ ГОСПОДОВИ

12 Ова се наредбите и законите, што сте должни грижливо да ги исполнувате во земјата, која Господ, Бог на предците ваши, ви ја дава во наследство, за сите денови, во кои ќе живеете во неа.

Само едно месѝо за боѓослужба

² Разрушете ги сите места, каде што народите, кои ќе ги покорите, им служеле на боговите свои: по високите

планини и височини и под секое разгрането дрво;

³ разурнете ги жртвениците нивни и скрипете ги столбовите нивни, изгорете ги со оган Ашерите нивни и здробете ги идолите на боговите нивни; сотрете го и името нивно од тоа место.

⁴ Да не Му правите такво нешто на Господ, вашиот Бог;

⁵ но обраќајте се кон она место, кое Господ, Бог ваш, ќе го избере во преде-

ВТОРОЗАКОНИЕ

7 лите на племињата ваши, за пребивалиштите на името Негово; и таму одете: 26,11

8 ^{Суд 17,6} таму принесувајте ги своите сепаленици, жртвите ваши и десетините ваши, вознесените дарови на вашите раце, 21,25

11 ^{33,8-11} заветите ваши, доброволните приноси ваши, и првородените од крупниот и од ситниот ваш добиток:

⁷ и таму јадете пред Господ, вашиот Бог, и веселете се – вие и семејствата ваши за секоја добивка, со која те благословил Господ, твојот Бог.

⁸ Таму не треба да правите сè онака, како што сега овде го правиме, – секој, како што му се чини дека е добро;

⁹ зашто сега уште не сте влегле во местото на спокојот и во наследството, што Господ, вашиот Бог, ви го дава.

¹⁰ Но кога ќе го преминете Јордан и ќе се населите во земјата, која Господ, вашиот Бог, ви ја дава во наследство, и кога ќе ве успокои од сите непријатели ваши, што ве опкружуваат, и заживеете базбедно,

¹¹ тогаш, во она место, што ќе го одбере Господ, вашиот Бог, за пребивалиштите на името Негово, таму принесувајте сè, што ви заповедам денес: сепалениците ваши, жртвите ваши, десетините ваши, и вознесените дарови од рацете ваши, и секој ваш избран дар, што ќе Му го ветите на Господ, вашиот Бог.

¹² И веселете се пред Господ, вашиот Бог, вие и синовите ваши, и ќерките ваши, и робовите ваши, и робинките ваши и левитите, кои се во градовите ваши, бидејќи тие немаат дел и наследство со вас.

¹³ Гледај да не ги принесуваши сепалениците свои на секое место, што ќе го видиши,

¹⁴ туку само на она место принесувај ги сепалениците свои, кое Господ, ќе го одбере во едно од твоите племиња, и прави сè онака како што ти заповедам.

¹⁵ Зашто, кога и да посака душата твоја, можеш да колеш и да јадеш, по благослов од Господ, твојот Бог, месо, што ти го дал Тој, во сите твои живеалишта; нечист и чист може да го јаде тоа како што се јаде срна и елен;

¹⁶ само крв не јадете; истурајте ја на земјата како вода.

¹⁷ Не треба да го јадеш во твоето живеалиште десетокот од твоето жито, твоето вино и твоето масло, и првородените од крупниот и ситниот добиток, и од доброволните приноси и од вознесените дарови на рацете ваши,

¹⁸ но јади го пред Господ, твојот Бог, на она место што го одбрал Господ, твојот Бог: ти и синот твој, и ќерката твоја, и робот твој, и робинката твоја, (и придојдениот и левитот), кој е во градовите твои; и развесели се пред Господ, твојот Бог, за секоја твоја придобивка.

¹⁹ Внимавај да не го забораваши левитот за сето време додека си жив на земјата.

²⁰ Кога ќе ги рашири Господ, твојот Бог, пределите твои, како што ти беше ветил, и ти ќе кажеш: „Да јадам месо“, зашто душата твоја ќе посака да јаде месо, – тогаш јади месо, колку што ти сака душата твоја.

²¹ Ако биде далеку од тебе местото, што ќе го избере Господ, твојот Бог, за пребивалиштите на името Негово, тогаш коли од крупниот и од ситниот твој добиток, што ти го дал Господ, како што ти заповедав, и јади во градовите твои, колку што ти сака душата;

²² но јади ги така, како што се јаде срна и елен; нечист, како и чист можат да го јадат тоа.

²³ Само пази добро, да не се јаде крвта, зашто крвта е душа: не јади ја душата заедно со месото;

²⁴ не јади ја: истурај ја на земјата како вода;

²⁵ не јади ја! Така ќе ти биде добро тебе и на синовите твои по тебе (засекогаш), зашто го правиш тоа што е (добро и) угодно пред очите на Господ.

²⁶ Само светите дарови твои, какви што ќе ги имаши и заветите твои донесувај ги, и доаѓај на она место, што ќе го одбере Господ (твојот Бог за да се прижива таму името Негово).

²⁷ И принесувај ги сепалениците твои: месо и крв, врз жртвеникот на Господ, твојот Бог; крвта, пак, од твоите жртви

16

12,23

3 Моје 3,17

25

4,40

6,18

27

3 Моје 1,5

17,11

30 треба да биде изливана при жртвеникот на Господ, твојот Бог, а месото јади го.

^{7,25}
⁴ Цар
17,25-28

31 Пази и внимавај да ги извршуваш сите тие наредби, што ти ги заповедам, за да ти биде добро на тебе и на твоите синови по тебе до века, ако правиш добро и угодно пред Господ, твојот Бог.

³ Мојс
18,21-30

32 *Против боговиите ханански*

4,2

13, 1-5

^{17,2-7}
Ер 23,11-14
Мт 24,24
Откр 13,14
16,13-14

3 Кога Господ, твојот Бог, ќе ги истреби од пред тебе народите, кај кои одиш за да ја наследиш нивната земја, и, откако ја примиш во наследство и се населиш во неа,

^{6,5}
¹ Кор
11,19

30 внимавај да не влезеш во стапица, подражавајќи им на нив, откако ќе бидат истребени пред тебе, и да не ги бараш боговите нивни, велејќи: „Како што служеле тие народи на боговите свои, така ќе правам и јас.”

^{7,19}
^{17,7}
^{19,13}
¹ Кор 5,13

5 Да не Му правиш така на Господ, твојот Бог; одвратно Му е тоа на Господ што го прават тие на боговите свои, бидејќи тие и синовите свои, и ќерките свои ги горат на оган за своите богови.

31 Да не Му правиш така на Господ, твојот Бог; одвратно Му е тоа на Господ што го прават тие на боговите свои, бидејќи тие и синовите свои, и ќерките свои ги горат на оган за своите богови.

32 Погрижи се да исполнуваш сè што ти заповедам денес; не додавај кон тоа и не одземај од него.

Против идољоклонството

13 Ако се појави меѓу вас пророк, или човек што има сновиденија, и ти покаже знамение или чудо,

2 и ако се оствари тоа знамение или чудо, за кое тој ти говорел, па потоа ти рече: „Да одиме да служиме на други богови, кои ти не ги познаваш,”

3 ти не го слушај гласот на таков пророк, или на таков човек што има сновиденија; бидејќи преку тоа Господ, вашиот Бог, ве испитува, за да дознае, дали Го сакате Господа, вашиот Бог, со сето свое срце и со сета своја душа.

4 Господа, вашиот Бог, следете Го, и плашете се од Него; извршувајте ги Неговите заповеди и слушајте го гласот Негов, и Нему служете Му и бидете приврзани кон Него.

5 А оној пророк, или оној човек што има сновиденија да биде осуден на смрт, поради тоа што те убедува да се откажеш од Господ, твојот Бог, Кој те

изведе од египетската земја и те избави од домот на ропството; зашто сакал да те одврати од патот, по кој Господ, твојот Бог, ти беше заповедал да одиш; така истребете го злото од вашата средина.

7
6,14

8

7,16

10

17,5

21,21

22,21

15

2,34

Ис.Н. 6,16

17

4,31

6 Ако тајно те наговорува братот твој, (син на твојот татко или) син на твојата мајка, или твојот син, или ќерката твоја, или саканата жена твоја, или пријателот твој, кој е за тебе како душата твоја, па ти рече: „Да одиме и да им служиме на другите богови”, што не ги познаваше ти и твоите предци,

7 на боговите на оние народи, што се околу тебе, од едниот крај на земјата до другиот, –

8 не се согласувај со него и не слушај го; и да не ти се смили окото твое над него, не жали го и не сокривај го,

9 туку убиј го; прво твојата рака нека биде врз него, за да го убие, – а потоа рацете на целиот народ;

10 убиј го со камења, да умре; бидејќи тој сакал да те отстрани од Господ, твојот Бог, Кој те изведе од египетската земја, од домот на ропството.

11 Целиот Израил ќе го чуе тоа и ќе се исплаши, и нема во иднина да прави среде вас такво зло.

12 Ако чуеш за некој од твоите градови, што Господ, твојот Бог, ти ги дава за да се населиш во нив,

13 дека во него се појавиле нечесни луѓе од твојата средина, кои ги соблазнили жителите на тој град, велејќи: „Ајде да им служиме на други богови, кои вие не ги познававте”, –

14 ти испитај и дознај добро: и ако е тоа чиста вистина дека е направена таква одвратност меѓу вас,

15 погуби ги жителите на тој град со сечилото на мечот, проколни го него и сè што е во него; и добитокот негов со меч погуби го,

16 а сите добра од него собери ги среде плоштадот негов и изгори ги заедно со градот како сепаленица пред Господ, твојот Бог; и да биде тој вечно пуст – никогаш да не се обнови.

17 И до нипшто од проколнатото да не се допре раката твоја, за да го скрати

ВТОРОЗАКОНИЕ

14,1
Рим 8,14
9,4

Господ гневот на Својата јарост, па да ти даде милост и да ти прости, и да те намножи, како што (ти говореше тебе кога) се колнеше на твоите предци,

2
7,6

¹⁸ ако го слушаш гласот на Господ, твојот Бог, извршувајќи ги сите Негови заповеди, што сега ти ги кажувам, и правејќи (добро и) угодно пред очите на Господ, твојот Бог.

***Забрана на обичаиите
во врска со мршовец***

14 Вие сте чеда на Господ, вашиот Бог; не правете зарези на телото свое и не ја стрижете косата над очите свои за умрено;

² зашто вие сте свет народ на Господ, вашиот Бог, и Господ вас ве избра од сите народи, што се на земјата, за да бидете Негов народ.

Дозволено и забрането месо

³ Не јади ништо нечисто.

⁴ Еве ги животните што можете да ги јадете: говедо, овца, коза,

⁵ елен, срна, бивол, див вол и жирафа.

⁶ Секое животно што има разделени копита и на двете копита длабок зарез, и секое животно што прежива, јадете го.

⁷ Од оние, што преживаат и имаат разделени копита со длабок зарез, не јадете само: камила, питом зајак и див зајак, зашто тие, иако преживаат, нивните копита не се разделени: тие се нечисти за вас;

⁸ и свињата, бидејќи, иако копитата ѝ се разделени, но таа не прежива: таа е нечиста за вас; месото нивно не јадете го и до труповите нивни не се допирајте.

⁹ Од сите водни животни јадете ги сите оние, што имаат перки и лушпи;

¹⁰ а другите што немаа перки и лушпи, не јадете ги: тие се нечисти за вас.

¹¹ Секоја чиста птица јадете ја;

¹² но од нив не треба да ги јадете овие: орелот, грифот, галебот,

¹³ јастребот, соколот, мршојадецот и сличните на нив;

¹⁴ и секаков гавран од кој било вид;

¹⁵ нојот, ластовицата, кукавицата и сличните на нив;

¹⁶ бувот, ибисот, лебедот и сличните на нив;

¹⁷ чавката, пеликанот и корморанот;

¹⁸ штркот, чапјата, пупунецот и лил-јакот.

¹⁹ Сите четириножни крилести гадинки се нечисти за вас, да не ги јадете.

²⁰ Секоја чиста птица јадете ја.

²¹ Не јадете ништо умрено; дај му го на придојдениот, што е во твоите градови; нека го јаде тој, или продај му го на туѓинецот, зашто ти си народ свет за Господ, твојот Бог. Не вари јаре во млекото на неговата мајка.

Наредба во врска со десетокој

²² Одделувај десеток од секој плод на семињата свои, род од нивите твои секоја година,

²³ Пред Господ, твојот Бог, во место, што Тој ќе го одбере, за да престојува името Негово; таму јади од десетокот од пченицата твоја, од виното твое и од маслото твое, и првородените од крупниот и од ситниот твој добиток, за да се научиш да се плашиш од Господ, твојот Бог, во сите денови.

²⁴ Ако, пак, патот твој е долг, така што не ќе можеш да го принесеш тоа, бидејќи далеку е од тебе местото, што ќе го одбере Господ, твојот Бог, за пребивалиште на името Негово, за да те благослови Господ, твојот Бог,

²⁵ тогаш продај го тоа според цената и земи го среброт во рака и оди на местото, што ќе го одбере Господ, твојот Бог;

²⁶ и со тоа сребро изнакупи таму сè, што душата ќе ти посака: волови, овци, вино или друг алкохолен пијалак и сè друго што душата ќе ти посака; и јади таму пред Господ, твојот Бог, и развесели се ти и твоите домашни.

²⁷ И левитот, кој е во твојот град, не го изоставај, бидејќи тој нема ни дел ни наследство со тебе.

²⁸ На крајот од секои три години оддели ги десетоците од сите твои производи во текот на последната година и стави го тоа во градовите свои,

²⁹ па нека дојде левитот, бидејќи тој нема дел и наследство со тебе, и придој-

21

2 Мојс
23,19
34,26
3 Мојс
17,15
22,8

22

Мт 23,23

28

26,12

29

4 Мојс
18,20
Лк 14,13

15,13 Мојс
25,1-7**3**

23,21

4

Дела 4,34

6

24,10

7-82 Мојс
22,22-27
Мт 5,42
1 Јн 3,
16-18**10**

2 Кор 9,7-8

дениот, и сиракот, и вдовицата, што се во твоите градови, и нека јадат и нека се наситат за да те благослови Господ, твојот Бог, во секоја работа, што ќе ја вршат рацете твои.

За ирошталнаџа година

15 Во седмата година проштевај!

² И оваа е заповед за простувањето: секој кој дал на заем на ближниот свој, нека му го прости; целиот долг да не го бара од ближниот свој, или од братот свој, бидејќи тоа е простување заради Господ;

³ од туѓинецот барај го она што го имаш кај него; а на братот твој прости му го долгот,

⁴ за да нема кај тебе сиромав; зашто Господ ќе те благослови во онаа земја, која Господ, твојот Бог, ти ја дава како дел, за да ја добиеш во наследство.

⁵ Доволно е само да го слушаш гласот на Господ, твојот Бог, и да ги пазииш и да ги исполнуваш сите овие заповеди, кои денес ти ги заповедам;

⁶ зашто Господ, твојот Бог, ќе те благослови, како што ти говорел, и ти ќе даваш заем на многу народи, а самиот нема да земаш заем; и ќе владееш со многу народи, а над тебе никој нема да владее.

⁷ Ако, пак, имаш некој брат сиромав во еден од градовите твои, во земјата твоја, што Господ, твојот Бог, ти ја дава, не го одвраќај срцето свое и не ја стискај раката своја пред твојот брат што има потреба,

⁸ туку отвори ја раката своја и дај му заем, колку што му треба и колку што му недостасува;

⁹ чувај се, да не влезе во срцето твое лукава помисла: па да речеш – „Наближува седмата година, годината на простувањето” и да не стане окото твое злобно спрема твојот сиромав брат, што има потреба и да му откажеш; зашто тој ќе повика против тебе пред Господ, и на тебе (голем) грев ќе падне;

¹⁰ подај (драговољно заем, колку што сака и колку што му треба), а кога му

даваш, да не ти се нажали срцето твое, бидејќи Господ, твојот Бог, ќе те благослови за тоа во сите твои работи и во сè, што вршат рацете твои;

¹¹ зашто сиромаси ќе има секогаш во земјата (твоја); затоа и ти заповедам, велеејќи ти: отворај ја раката твоја за твојот брат, за сиромавиот и за несреќниот во земјата твоја;

Ослободување на робовиџе

¹² ако ти се продаде твој сонародник – Евреин или Еврејка, тој треба шест години да ти работи, а седмата година пушти го на слобода;

¹³ кога, пак, го пушташ на слобода, не отпуштај го со празни раце,

¹⁴ туку дарувај го со нешто од стадата твои, од пченицата твоја и од виното твое: дај му од она, со кое те благословил Господ, твојот Бог;

¹⁵ помни дека и ти беше роб во египетската земја, и Господ, твојот Бог, те ослободи; ете затоа и ти го заповедам денес ова.

¹⁶ Ако, пак, ти каже: „Не сакам да си одам откај тебе, зашто те засакав тебе и домот твој, бидејќи ми е добро кај тебе,”

¹⁷ земи шило и продупчи му го увото на крилото од вратата твоја; и тој ќе ти биде роб засекогаш. Така постапувај и со робинката твоја.

¹⁸ За да не ти биде тешко, поради тоа што си должен да го пушташ на слобода, бидејќи тој ти изработил во текот на шесте години двојно повеќе – отколку платен наемник, затоа Господ, твојот Бог, ќе те благослови во сè, што и да правиш.

Првородениџе од живојниџе

¹⁹ Секое машко првородено, што ќе се роди од крупниот и од ситниот твој добиток, посветувај Му го на Господ, твојот Бог: не работи со првородениот вол свој и не стрижи ги првородените од ситниот твој добиток;

²⁰ тоа јади го ти и челада твоја пред Господ, твојот Бог, секоја година, на местото, што ќе го одбере Господ;

²¹ ако, пак, тоа биде со недостаток, – куцо, или слепо, или со некој друг не-

1115,4
Мт 26,11
Мк 14,7**12**3 Мојс 25,8
34,14**15**

5,15

192 Мојс 13,2
13,11-16

ВТОРОЗАКОНИЕ

22 достаток, не принесувај го како жртва на Господ, твојот Бог,
16,1-17 ²² но во градовите твои нека се јаде; нечист и чист може да јаде од него како што се јаде срна и елен;
²³ само крвта не јади му ја: истурај ја на земјата како вода.

Празникој Пасха

3 **16** Внимавај на месецот авив, за да ја празнуваш Пасхата на Господ, твојот Бог, зашто во тој месец си излегол од Египет, ноќе.

8 ² И коли Пасха на Господ, твојот Бог, од ситниот и од крупниот твој добиток, на местото, што ќе го одбере Господ, за да се прославува името Негово таму.

³ Не јади со неа леб со квас: седум дена јади со неа бескавасни лебови, лебови на бедата, бидејќи набрзина излеговте од Египет, за да го помните денот на вашиот излез од египетската земја во сите години на својот живот;

⁴ ништо со квас да нема кај тебе во сите твои предели во текот на седумте дена, и од месото, што си го принел како жртва вечерта на првиот ден, ништо не смее да остане до утрината.

⁵ Не смееш да колеш Пасха ни во еден од градовите твои, што Господ, твојот Бог ќе ти ги даде:

⁶ туку само на она место, што ќе го одбере Господ, твојот Бог, за пребивалиште на името Негово, таму коли Пасха навечер, при зајдисонце, во она исто време, во кое си излегол од египетската земја;

⁷ па испечи и јади на она место што ќе го одбере Господ, твојот Бог, а на вториот ден можеш да се вратиш во домот твој.

⁸ Шест дена јади бескавасни лебови, а седмиот ден е последен ден од празникот на Господ, твојот Бог; не врши во тој ден никаква работа.

Празникој Педесетница

⁹ Изброј седум седмици; почни да ги броиш седумте седмици, откако ќе го ставиш српот на жетвата;

¹⁰ тогаш празнувај го празникот Педесетница во чест на Господ, твојот Бог,

според она колку што може да даде раката твоја, во зависност од тоа со што те благословил Господ, твојот Бог;

¹¹ и развесели се пред Господ, твојот Бог, ти, синот твој и ќерката твоја, робот твој и робинката твоја, левитот кој е во градовите твои, и дојденецот, сиракот и вдовицата, што се кај тебе, на она место, што ќе го одбере Господ, твојот Бог, за пребивалиште на името Негово;

¹² помни дека ти беше роб во египетската земја, и пази ги и исполнувај ги овие наредби.

Празникој Сеници

¹³ Седум дена празнувај го празникот Сеници, откако ќе ги прибереш плодовите од нивите твои и виното од пресите твои.

¹⁴ Па развесели се ти на празникот твој, синот твој и ќерката твоја, робот твој и робинката твоја, левитот и дојденецот, сиракот и вдовицата, кои се во градовите твои;

¹⁵ седум дена прославувај Го Господа, твојот Бог, на она место, што ќе го одбере Господ, твојот Бог (за да се призива таму името Негово), бидејќи ќе те благословува Господ, твојот Бог, во сите плодови твои и во секоја работа на рацете твои и ти само ќе се веселиш.

¹⁶ Трипати во годината секое машко треба да се јавува пред Господ, твојот Бог, на местото, што ќе го одбере Тој: на празникот Бесквасници, на празникот Педесетница и на празникот Сеници; и никој не смее да се јавува пред Господ со празни раце,

¹⁷ но секој со дар во раката, според благословот од Господ, твојот Бог, што Тој ти го дал.

Наредба во врска со судството

¹⁸ Во сите твои градови, кои Господ, твојот Бог, ќе ти ги даде, постави си судии и надзорници според племињата свои, за да му судат на народот со праведен суд;

¹⁹ не искривувај го законот, не гледај на лице и не земај дарови, бидејќи подароците ги заслепуваат очите на мудрите

12
5,15

18
1,9-18

19
24,17

25,1
2 Мојс
23,1-3
23,6-8
Изреки
17,23

12,15-16

3 Мојс
23,1-44
4 Мојс
28,16-31
29,1-39

Лк 22,19

Лк 2,41

5,14

17,17,25
3 Мојс
22,20-25

и ги изопачуваат зборовите на праведните;

4

13,15

за да бидеш жив и да отидеш да ја наследуваат земјата, која Господ, твојот Бог, ти ја дава.

5

13,10-11

Забранети религиозни обичаи

619,15
Евр 10,28

Не посадувај шумичка од какви и да е дрвја покрај жртвеникот на Господ, твојот Бог, што ќе го подигнеш;

7Јн 8,7
1 Кор 5,13

и не подигнувај статуа во твоите места, бидејќи тоа го мрази Господ, твојот Бог.

17

Не принесувај жртва на Господ, твојот Бог, вол, или овца, кои се повредени, или имаат некаков недостаток, бидејќи тоа е гнасотија пред Господ, твојот Бог.

Ако се најде кај тебе во еден од градовите твои, што Господ, твојот Бог, ти ги дава, маж или жена, што ќе направи зло пред Господ, твојот Бог, и со тоа го престапи заветот Негов,

па тргне и почне да им служи на други богови, и им се поклонува ним, или на сонцето, или на месечината, или на сето воинство небеско, што е спротивно на моите заповеди,

и ти биде соопштено, и ти провериш добро; па, ако тоа е вистина, ако е направена таква гнасотија во Израил,

изведете го тој маж, или таа жена, што го направиле тоа зло, пред вратата и убијте ги со камења, за да умрат.

Според сведочењето на двајца или тројца сведоци осудениот на смрт треба да се погуби: не смее да се погубува по сведочењето на само еден сведок;

прво раката на сведоците треба да падне врз него, за да биде убиен, а потоа рацете на целиот народ; така истребете го злото од вашата средина.

За џешиките дела да се пресудува во свештенишките

Ако по некое дело биде тешко за тебе да пресудиш во врска со некое убиство или ранување, и настане несогласие во твојот суд, стани и оди во местото,

што ќе го одбере Господ, твојот Бог, (за да се призива таму името Негово),

и пријди кај свештениците – левити и кај судијата, кој ќе биде во тие денови; прашај ги, и тие ќе ти кажат, како да пресудиш.

И постапи, онака како што ќе ти кажат на местото што ќе го одбере Господ, и гледај да извршиш сè што ќе ти кажат тие;

според законот и според пресудата што ќе ја кажат, постапи така и не отстапувај ни десно ни лево од она, што ќе ти го кажат тие.

А кој ќе постапи дрско, и не ќе го послуша свештеникот, што е таму на служба пред Господ, твојот Бог, или судијата, (што ќе биде во тие денови) тој треба да умре. Така исчистете го злото од Израил;

на целиот народ ќе чуе, и ќе се уплаши, и во иднина нема да постапува дрско.

Правила во врска со кнезови

Кога ќе влезеш во земјата, која Господ, твојот Бог, ти ја дава, и ја освоиш, и се населиш во неа, и речеи: „Ќе си поставам кнез, како другите соседни народи” –

постави си кнез, кого Господ, твојот Бог, ќе го избере, постави си кнез од браќата твои; не смееш да поставиш (за кнез) туѓинец, кој не е твој сонародник.

Но тој да не ги умножува коњите свои и да не праќа луѓе да купуваат во Египет, за да ги умножи коњите свои, бидејќи Господ ви рече: „Не обидувајте се да се вратите веќе по тој пат”;

и да не ги намножува жените свои, за да не се разврати срцето негово, и да не натрупува сребро и злато прекумерно.

А кога ќе седне со власт на престолат, нека си направи препис на овој закон од книгата, што се наоѓа кај свештениците левити,

и нека го држи кај себе и нека го чита во сите денови на неговиот живот, за да се научи да се плаши од Господ, својот Бог, и да ги пази и да ги исполнува сите овие заповеди и наредби;

92 Лет 19,
8-11**11**

5,32

12

18,5-7

13

13,12

141 Цар 8,
5-18**16**3 Цар
10,26-29
Ис 31,1-3**18**

31,24

194 Цар 23,
1-3,25

ВТОРОЗАКОНИЕ

20 ^{5,32} за да не се возгордее срцето негово пред неговите браќа, и да не отстапува од законите ни десно, ни лево, за да царува многу години, тој и синовите негови во Израил.

Правата на ѿѿомциите Левиеви

18 Да нема дел и наследство во Израил за свештениците левити, во целото племе Левиево; тие треба да се хранат од жртвите за Господ, и од делот Негов,

² за нив нема да има дел меѓу браќата негови: Самиот Господ е негов дел, како што му рече Тој.

³ Еве, што треба да биде определено за свештениците од народот, од оние, што принесуваат жртва вол или овца или коза; на свештеникот треба да му се дава плешката, вилиците и утробата;

⁴ давај му исто така и првина од пченицата твоја, од виното твоје и од маслото твоје, и првината од стригот на овците твои,

⁵ бидејќи Господ, твојот Бог, него го избра од сите твои племиња да претстои (пред Господ, твојот Бог) и да служи (и да благословува) во името Господово, тој и синовите негови во сите денови.

⁶ И ако левит некој дојде од некој од твоите градови, низ целата земја (на синовите) на Израил, каде што живеел тој, и по желба на душата своја дојде на местото, што ќе го одбере Господ,

⁷ и почне да служи во името на Господ, својот Бог, како и сите негови браќа левити, кои стојат таму пред Господ,

⁸ како храна нека добие еднаков дел, освен добисеното од продажбата на татковиот имот.

Лажни и вистински пророци

⁹ Кога ќе влезеш во земјата, која Господ, твојот Бог, ти ја дава, да не свикнеш да правиш гнасоти, какви што вршеле тие народи;

¹⁰ да не се најде меѓу вас човек кој го тера синот свој или ќерката своја да помине преку оган, заради очистување, или да претскажува, да гата, или, пак, маѓепсник,

¹¹ бајач, или што повикува духови, ниту, пак, волшебник, ни таков што разговара со мртви;

¹² зашто, секој, кој го прави тоа, е гнасен пред Господ, и токму поради тие гнасоти Господ, твојот Бог, ги изгонува од пред тебе.

¹³ Биди непорочен пред Господ, твојот Бог;

¹⁴ зашто тие народи, што ти ги прогонуваат, ги слушаат гатачите и претскажувачите, а тоа Господ, твојот Бог, на тебе ти го забранил.

¹⁵ Господ, твојот Бог, ќе ти дигне пророк од браќата твои, како мене, – Него слушајте Го, –

¹⁶ бидејќи ти Го молеше Господа, твојот Бог, кај Хорев во денот на собранието, велејќи: „Да не го чујам во иднина гласот на Господ, нашиот Бог, и да не го видам повеќе тој голем оган, за да не умрам.”

¹⁷ И ми рече Господ: „Добро е тоа, што ти го кажал;

¹⁸ Јас ќе им издигнам пророк од браќата нивни, каков што си ти, ќе ги ставам зборовите Мои во устата Негова и Тој ќе им каже сè, што Јас ќе му заповедам;

¹⁹ а кој не ќе ги послуша зборовите што ќе ги говори (оној Пророк) од Моје име, Јас ќе му се одмаздам.

²⁰ Кој, пак, пророк ќе се осмели да зборува од Моје име, она што не сум му заповедал да говори и оној што ќе зборува од името на други богови, таквиот пророк да биде погубен.”

²¹ Но ќе си речеш во срцето свое: „Како ќе разбереме кои зборови не ги кажал Господ?”

²² Еве како ќе ги дознаете: ако пророкот говори од името на Господ, и зборовите не се збиднат и не се исполнат, тогаш Господ не ги кажал тие зборови, туку ги кажал пророкот поради својата дрскост, – не плаши се од него.

Градови засолништа

19 Кога Господ, твојот Бог, ќе ги уништи народите, чија земја ти ја дава Господ, твојот Бог, и ја насле-

11
3 Мојс
19,31
Ис 8,19

12
7,25

13
Мт 5,48

15
4 Мојс
12,6-7
Мт 17,5
Мк 9,4-7
Дела 3,22
7,37

16
5,23-31

18
2 Мојс
4,12-15

19
Ез 3,19
33,9

22
Ер 28,7-9

19,1-13
4,41-43

1
12,29

18,1
33,9-11
4 Мојс 18
1 Кор 9,13

2
10,8-9

4
26,1-11

9-14
Дела 16,16
19,19

10
4 Цар 21,6
23,24

6 диш по нив, и се населиш во градовите нивни, и со куќите нивни,

⁴ Мојс
35,19

9 тогаш оддели три града во земјата своја, што Господ, твојот Бог, ти ја дава во наследство;

^{6,5}

³ изгради си пат и раздели ја на три дела сета земја, што Господ, твојот Бог, ти ја дава во наследство; тие да служат за засолниште на секој убиец.

⁴ А еве кој убиец може да се засолни таму и да остане жив: оној што ќе убие ближен свој без умисла, и да не му бил непријател порано;

⁵ оној што ќе отиде со другарот свој во шума да собира дрва, па ја замавне секирата со рака, за да пресече дрво, и испадне сечилото од дршката, го погоди другарот негов, и тој умре, – таков нека се засолни во еден од тие градови, за да остане жив,

⁶ за да не го подгони одмаздниот за крв со разјарено срце убиецот и да го стигне, па, ако патот биде долг, и го убие, иако тој не смее да се осуди на смрт, бидејќи не му бил непријател порано;

⁷ затоа и ти заповедај, велејќи ти: оддели си три града.

⁸ Кога пак Господ, твојот Бог, ќе ги прошири твоите предели, како што се беше заколнал на предците твои, и ти ја даде сета земја, што им ја беше ветил на предците твои,

⁹ ако се трудиш да ги исполнуваш сите овие заповеди, што денес ти ги заповедам: да Го сакаш Господа, твојот Бог, и да одиш по Неговите патишта во сите денови, – тогаш кон тие три града додај уште три града,

¹⁰ за да не се пролева невина крв во земјата твоја, што ти ја дава Господ, твојот Бог во наследство и за да не бидеш обвинет поради крв.

¹¹ Но ако има (кај тебе) некој човек кој е непријател на ближниот свој и го начека, па се нафрли на него и го истапа така, што тој умре, и избега во еден од оние градови,

¹² старешините на тој град да испратат, да го земат оттаму и да го предадат во рацете на одмаздниот за крв и да умре.

¹³ Да не го поштеди окото твое: очисти ја крвта на невиниот од Израил, и ќе ти биде добро.

Границии на земјиштите

¹⁴ Не ја преместувај меѓата на ближниот свој, поставена од прадедовците твои во твоето наследство, што си го добил во земјата, која Господ, твојот Бог, ти ја дава во владение.

За сведоциите

¹⁵ Не е доволен еден сведок против човек за каква и да било вина, престап или некој грев, со кој згрешил: при сведочењето на двајца или тројца сведоци се донесува (секое) решение.

¹⁶ Ако против некого излезе неправеден сведок, обвинувајќи го за престап,

¹⁷ и обајцата, кои се судат, нека застанат пред Господ, пред свештениците и пред судиите, што ќе се најдат во тие денови;

¹⁸ и судиите нека ги испитаат добро, па ако оној сведок е лажлив сведок и лажно сведочи против братот свој,

¹⁹ направете му го она што го беше намислил да му го направи на братот свој: така исчистете го злото од вашата средина.

²⁰ И другите ќе чујат, па ќе се уплашат, и нема во иднина да прават такво зло кај вас.

²¹ Да не го поштеди окото твое: душа за душа, око за око, заб за заб, рака за рака, нога за нога. (Каква штета некој ќе му направи на ближниот свој, таква да му се врати).

Закони во врска со војна

20 Кога ќе излезеш во војна против непријателите твои и ќе видиш коњи и бојни коли, и многу луѓе, повеќе од тебе, не плаши се од нив, бидејќи Господ, твојот Бог, Кој те изведе од египетската земја, е со тебе.

² Кога, пак, претстои борба, свештеникот нека се приближи и нека му зборува на народот,

³ и да му каже: „Слушај, Израиле, вие денес влегувате во бој против вашите непријатели: да не ослабува срцето ва-

13
19,21

14
27,17

15

17,2-7
Мт 18,16
Јн 8,16-18
2 Кор 13,1
1 Тим 5,19
Евр 10,28

17
17,9

20
13,6.12

21
7,16
2 Мојс
21,23-25
Мт 5,38

20,1
1,28-29

3-4
Евр 12,3-4

ВТОРОЗАКОНИЕ

5 ше, не плашете се, не збунувајте се и
1,15 нека не ве фати паника од нив,

6 ⁴ бидејќи Господ, вашиот Бог, оди со
28,30 вас, за да се бори за вас против вашите
1 Мак 3,56 непријатели и да ве спаси.”

8 ⁵ Надзорниците, пак, нека му речат на
1,28 народот, и нека му кажат: „Кој изгра-
дил нова кука и не се вселил во неа,

11 нека си оди и да се врати во домот свој,
Ис.Н. 16,10 за да не умре во бојот, па друг да се все-
Суд 1,28-35 ли во неа;
3 Цар 9,21

14 ⁶ и кој насадил лозје и не го берел, не-
2,35 ка си оди и нека се врати во домот свој,

16 за да не умре во бојот, па друг да собере
2,34 сè;

⁷ и кој се свршил и не се оженил, нека
си оди и нека се врати во домот свој, за
да не умре во бојот, па друг да ја земе
свршеницата негова.”

⁸ Надзорниците нека му кажат уште
на народот и нека му речат: „Кој е
плашлив и малодушен, нека си оди и
нека се врати во домот свој, за да не ги
направи плашливи срцата на браќата
свои, како неговото срце.”

⁹ Откако надзорниците ќе му го ка-
жат тоа на народот, да изберат воени
началници за да го водат народот.

¹⁰ Кога ќе се приближиш до некој
град, за да го преземеш, предложи му
мир.

¹¹ Ако се согласи на мир со тебе и ти
ги отвори портите, целиот народ што се
наоѓа во него, ќе ти плаќа данок и ќе ти
работи.

¹² Ако, пак, не се согласи на мир со
тебе, и почне да војува против тебе,
опколи го;

¹³ и, кога Господ, твојот Бог, ќе го
предаде во рацете твои, погуби со сечи-
лото на мечот сè што е машко кај него;

¹⁴ само жените и децата, добитокот и
сè што има во градот, запленете го за
себе и користи се со пленот на непри-
јателите свои, кои Господ, твојот Бог,
ти ги предал.

¹⁵ Така постапи со сите градови, што
се многу далеку од тебе, а кои не се гра-
дови на тие народи.

¹⁶ Но во градовите на оние народи,
кои Господ, твојот Бог, ти дава да ја
наследиш земјата нивна, не оставај ни
една жива душа,

¹⁷ туку предај ги на проклетство: **17**
Хитијците, Аморејците, Хананците,
7,11 Перизијците, Евејците и Јевусијците (и
18 Гергесијците), како што ти беше запо-
18,9 ведал Господ, твојот Бог,

¹⁸ за да не ве научат да правите такви
гнасоти, какви што тие правеле за
своите богови, за да не грешите и вие
пред Господ, вашиот Бог.

¹⁹ Кога опсадуваш долго време некој
град, за да го преземеш и завладееш, не
сечи ги дрвјата негови, што се во
шумата, туку користи ги плодовите
нивни за храна, и не опустошувај ја око-
лината, бидејќи дрвото во полето не е
човек, за да избега од тебе во тврдина-
та;

²⁰ само оние дрвја, за кои знаеш дека
не даваат никакви плодови, можеш да
ги сечеш и од нив да правиш опсадни
направи за градот, кој војува со тебе, сè
додека не го покориш.

Убиство чиј извршител е нејознат

21 Ако во земјата, што Господ, тво-
јот Бог, ти ја дава да ја насле-
диш, се најде убиен човек во полето, и
не се знае, кој го убил,

² нека излезат твоите старешини и су-
диите и нека го измерат растојанието од
убиениот до градовите наоколу;

³ и старешините на градот, што е
најблиску до убиениот, нека земат
јуничка, со која не е работено и која не
носела јарем,

⁴ и старешините од тој град нека ја
одведат таа јуничка во пуст, необра-
ботен и незасејуван дол, и таму – во до-
лот, нека ја заколат јуницата;

⁵ потоа нека пристапат свештениците,
синовите Левиеви, (бидејќи Господ, тво-
јот Бог, нив ги избра да Му служат и да
благословуваат од името Негово, и
според зборовите нивни да се пресуди
секоја расправија и секоја причинета
повреда),

⁶ и сите старешини од тој град, нај-
блискиот до убиениот, нека си ги изми-
јат рацете над (главата на) закланата
јуница во долот,

⁷ па да објават и да кажат: „Нашите
раце не ја пролеаја оваа крв и нашите
очи не видоа;

21,7
Мт 27,24

9 ^{13,6} ¹ Моје 27,36
¹ Лет 5,1-2
8 очисти го од грев, Господи, народот
Свој израилски, кој си го ослободил (од
египетската земја) и не допуштај да
остане врз него невина крв.” И тие ќе се
очистат од крвта.

18 ^{Ис 1,2}
^{Изреки 1,8}
9 Така треба да ја отстрануваш од
себеси крвта на невиниот, ако сакаш да
правиш (добро и) пред Господ, (твојот
Бог).

Женидба со заробена жена

¹⁰ Кога ќе излезеш во бој против не-
пријателите свои, и Господ, твојот Бог,
ти ги предаде во рацете твои, и ти ги
заробиш,

¹¹ па видиш меѓу заробените жена
убавица, и ја засакаш, и ќе посакаш да
си ја земаш за жена,

¹² одведи ја во домот Твој, и нека ја
истриже таа главата своја и нека ги
исече ноктите свои,

¹³ нека ја соблече ропската облека,
нека живее во домот твој, и да го опла-
кува таткото свој и мајката своја цел
месец; потоа можеш да влезеш при неа,
и да ѝ станеш маж, и таа да ти биде
жена.

¹⁴ Ако, пак, отпосле таа не ти е по
волја, отпушти ја, но не продавај ја за
сребро, ниту да ја имаш за робинка,
зашто ти си ја обесчестил.

Праваџа на првородениот син

¹⁵ Ако некој има две жени – едната са-
кана, а втората несакана, па тие и двете
му родат синови и ако првородениот
син му е од несаканата жена,

¹⁶ тогаш, при поделбата на имотот
меѓу синовите, тој не може да даде
првенство на синот од саканата жена,
место на првородениот од несаканата,

¹⁷ туку е должен да го признае за свој
првенец синот од несаканата жена и
нему да му даде двоен дел од сиот имот,
бидејќи тој е почеток на неговата сила;
нему му припаѓа правото на првородет-
во.

За нејослушниот син

¹⁸ Ако некој има бусен и непокорен
син, кој не го слуша гласот на својот

татко и гласот на својата мајка, па иако
го казнувале, тој пак е непослушен;

¹⁹ тогаш татко му и мајка му нека го
земат и одведат при старешините на
грамот, при вратите на своето место-
живеење,

²⁰ па нека им кажат на градските
старешини: „Овој наш син е бусен и
непокорен, не ги слуша нашите совети,
расипник е и пијаница.”

²¹ Тогаш сите мажи од градот негов
нека го каменуваат до смрт; така
исчистете го злото од самите себе, и
другите ќе чујат и ќе се уплашат.

Телото на обесениот

²² Ако некој направи грев, што
заслужува смрт, па биде умртен, и ти
го обесиш на дрво,

²³ телото негово да не преноќева на
дрвото, туку погребни го истиот ден,
зашто проклет е од Бога секој кој виси
на дрво, и не осквернувај ја земјата, што
Господ, твојот Бог, ти ја дава во наслед-
ство.

Да се цени имотот на ближниот

22 Ако видиш вол од ближниот
твој или овца негова заскитана
на пат, не оставај ги, туку потерај ги кај
него;

² ако, пак, ближниот твој, не е близу
до тебе, или, пак, не го познаваш, при-
бери ги во домот твој, и нека останат
кај тебе, додека тој не ги побара, и то-
гаш врати му ги;

³ така постапувај со магарето негово,
така постапувај со облеката негова, та-
ка постапувај со секоја загубена работа
на ближниот твој, што тој ќе ја загуби,
а ти ја најдеш: од тоа не смееш да се
отклонуваш.

⁴ Ако го видиш магарето на ближни-
от твој или волот негов, паднати на
патот, не оставај ги, туку крени ги со
него заедно.

Разни прописи

⁵ Жена не треба да носи машка обле-
ка, и маж не треба да се облекува во
женска облека: секој, што го прави тоа,
одвратен е пред Господ, твојот Бог.

20

Изреки
23,20-22

21

Изреки
30,17

22-23

Јн 19,31
Гал 3,13

23

Ис.Н. 8,29
10,26
Ест 9,24-25

22,1

2 Моје 23,4
Мт 7,12

4

2 Моје 23,5

ВТОРОЗАКОНИЕ

6 ^{25,4} Ако најдеш на патот птичје гнездо на некое дрво или на земја, со пилци или јајца, и мајката седи над пилињата или на јајцата, не ја земај мајката заедно со малите:

7 ^{4,40} мајката пушти ја, а малите земи ги, за да ти биде добро, и да ти се продолжат деновите твои.

11 ^{3 Мојс 19,19} Ако градиш нова кука, направи околу покривот нејзин ограда, за да не падне некој од него, та да навлечеш крв на својата кука.

12 ^{4 Мојс 15,37-41 Мт 23,5} Да не сееш во лозјето твое семиња од други видови растенија, за да не се осквернат плодот и семињата, со кои ќе го посееш и плодот на лозјето твое.

¹⁰ Да не ораш со вол и магаре заедно.

¹¹ Да не облекуваш облека, ткаена мешано од волна и од лен заедно.

¹² Направи си рески на четирите краишта од наметката твоја, со која се наметнувааш.

Сѝорни случаи во врска со жена

¹³ Ако некој земе жена, и влезе при неа, па ја намрази,

¹⁴ и ја обвини за порочни дела и пушти лоши зборови за неа, и каже: „Ја зедов оваа жена, влегов при неа, и не ја најдов девица”,

¹⁵ тогаш таткото на девојката и мајката нејзина нека ги земат и нека ги изнесат девствените белези на девојката кај старешините пред портата;

¹⁶ и таткото на девојката нека им каже на старешините: „Му ја дадов ќерката моја за жена на овој човек, а сега тој ја намрази,

¹⁷ и ете, ја обвинува за порочни дела, велејќи: „не ја најдов ќерката твоја девица”; но еве ги девствените белези на ќерката моја.” И да ја распростре долната облека нејзина пред старешините од тој град.

¹⁸ Тогаш градските старешини да го фатат мажот и да го казнат,

¹⁹ и да го глобат со сто шекели сребро, и тоа да му го дадат на таткото од девојката, поради тоа што нанел зло на израилска девица; таа, пак, да си остане негова жена, и тој да не може да се разведе од неа преку целиот живот.

²⁰ Ако, пак, кажаното излезе вистина, и таа не биде најдена како девица,

²¹ тогаш нека ја доведат девојката пред вратата на татковата ѝ кука, и градските мажи нека ја каменуваат до смрт, бидејќи извршила срамно дело во Израил, го осквернила татковиот дом; така истребувајте го злото од себе.

²² Ако некој биде фатен да лежи со мажена жена, тогаш и обајцата да бидат предадени на смрт: и мажот кој лежел со жената, и жената: така истребувајте го злото од Израил.

²³ Ако некоја девица, свршена за маж, ја сретне некој во градот и легне со неа,

²⁴ тогаш и обајцата да ги доведете пред портата на тој град и да ги претепате со камења до смрт: девојката поради тоа што не викала во градот, а мажот, поради тоа што ја осквернил свршеницата на ближниот свој: така истребувајте го злото од себе.

²⁵ Ако, пак, некој сретне во полето девојка свршена, па ја силува, да биде погубен само мажот, кој лежел со неа,

²⁶ а на девојката не правете ѝ ништо; кај девојката нема грев за смрт: тоа е исто, како кога некој го нападне ближниот свој и го убие;

²⁷ бидејќи тој ја сретнал во полето, а свршената девојка и да викала, немало кој да ја спаси.

²⁸ Ако некој сретне девица несвршена, па ја силува, и ги затечат,

²⁹ тогаш оној, што лежел со неа, да му даде на таткото од девојката педесет шекели сребро, а таа да биде негова жена, бидејќи тој ја осрамотил; преку целиот свој живот тој не може да се разведе од неа.

³⁰ Никој не смее да ја земе жената на таткото свој и да го открива крајот од покривката таткова.

Луѓе кои не се ѝрмааѝ во заедницата Госѝодова

23 Оној што е скопен или е со исечен полов орган не може да влезе во општеството Госѝодово:

² ниту син на блудница не може да се прими во Госѝодовата заедница – ни тој, ни неговите потомци до десетто колено.

21
13,6

22
3 Мојс 20,10
Јн 8,5

24
13,11

28
1 Мојс 34
2 Мојс 22,16-17
2 Цар 13

29
22,19

30
27,20
1 Кор 5,1

23,1
3 Мојс 21,17-23
Ис 56,3-7
Мт 19,12

3 ^{Несм 13,1-3} ³ Амонец и Моавец не смее да влегува во заедницата Господова; а нивните потомци да не се примаат во Господовата заедница и по десетото колено, довека.

10 ^{3 Моје 15,16-17} ⁴ затоа што тие не ве пресретнаа со леб и вода по патот, кога бевте излегле од Египет, и затоа што го наговорија против тебе Валаам Беоровиот син, од Петор во Горни Арам, за да те проколне.

15 ^{1 Цар 30,11-15} ⁵ Но Господ, твојот Бог, не сакаше да го чуе Валаам и ја сврте Господ, твојот Бог, клетвата негова во благослов за тебе, бидејќи Господ твојот Бог те засака;

⁶ не пожелувај им ни мир, ни добрина преку сите твои денови довека.

⁷ Не гнаси се од Едомец, бидејќи тој е твој брат; не гнаси се од Египћанин, зашто ти беше дојденец во земјата негова;

⁸ Потомците нивни, родени во трето колено, можат да бидат примени во Господовата заедница.

Чисџоџаџа на лоџорой

⁹ Кога одиш во бој против непријателите свои, пази се од сè што е лошо.

¹⁰ Ако кај тебе има некој нечист поради ноќна случка, тој треба да излезе надвор од логорот и да не влегува во него;

¹¹ а вечерта да го измие телото свое со вода, и по зајдисонце нека влезе во логорот.

¹² Ти треба да имаш место надвор од логорот, каде што ќе одиш да ги извршуваш своите физиолошки потреби;

¹³ покрај своето оружје, ти треба да имаш и лопатка; па кога ќе одиш таму надвор, ископај со неа јама и потоа покриј ја со неа нечистотијата своја,

¹⁴ бидејќи Господ, твојот Бог, престојува во логорот твој, за да те избавува и да ги предава непријателите твои во твои раце; затоа логорот твој треба да биде свет, за да не види Тој кај тебе нешто нечисто и да не се оттргне од тебе.

Роб во беџсџво

¹⁵ Не предавај го робот на неговиот господар, кога ќе избега кај тебе од господарот негов;

¹⁶ нека живее со тебе, меѓу вас нека живее во секое место, што ќе му биде угодно; не го притеснувај.

Сакралноџо блудсџво

¹⁷ Блудница од израилските ќерки да нема, и блудник да нема од синовите на Израил.

¹⁸ Во домот на Господ, твојот Бог, не принесувај блудничка награда, за никаков завет, тоа е одвратност пред Господ, твојот Бог.

За заемоџ со лихва

¹⁹ Не му давај на братот свој со лихва, ниту сребро, ниту храна, ниту нешто друго, што се дава во заем со лихва;

²⁰ на туѓинец давај му со лихва, а на братот свој не му давај со лихва; за да те благослови Господ, твојот Бог, во сите твои работи на земјата, во која одиш да ја наследиш.

Завезџиџе

²¹ Ако Му дадеш завет на Господ, твојот Бог, бездруго исполни го, зашто Господ, твојот Бог, ќе го побара од тебе и врз тебе ќе падне грев;

²² ако, пак, не си ветил, нема да имаш грев.

²³ Она што ќе излезе од устата твоја, запазувај го и исполнувај го, бидејќи со образ си Му ветил дар на Господ, твојот Бог, и доброволно си го кажал со уста-та своја.

Правоџо да се скинаџ неколку џлодови

²⁴ Кога ќе влезеш во лозјето на ближниот свој, грозје можеш да јадеш колку што душата ти сака, но во садот свој не клавај.

²⁵ Ако влезеш во нивата на ближниот свој, скини класја во рацете свои, но со срп да не жниеш."

За исџеранаџа жена

24 Ако некој земе жена и поживее со неа, но таа не добие милост во очите негови, бидејќи наполо кај неа нешто што не му се допаѓа, па ѝ напише

17

1 Моје 38,21-22

18

3 Цар 14,24
15,12
4 Цар 23,7
Ос 4,14

19

2 Моје 22,25

21-23

4 Моје 30,3
Изреки 20,25
Проп 5,3-5
Мт 5,33
Дела 5,4

25

Мт 12,1

24,1

Ис 50,1
Ос 3,1-3
Мт 5,31
19,3-9

ВТОРОЗАКОНИЕ

5 писмо за развод, и ѝ го даде во рацете нејзини, и ја испрати од куќата своја,
20,7
7 ² а таа откако ќе излезе од куќата не-
2 Moje
21,16 гова, се омажи за друг,
8 ³ па, ако и тој маж ја намрази и ѝ на-
3 Moje
13,14 пише писмо за развод, и ѝ го даде во ра-
9 цете нејзини, и ја испрати од куќата
4 Moje
12,10-15 своја, или пак тој, вториот маж, што ја
10 зел за жена, умре –
Амос 2,8
10 ⁴ тогаш првиот нејзин маж, откако ја
13 напуштил, не може пак да ја земе за
2 Moje
22,27 жена по нејзиното осквернување, зашто
 тоа е одвратно пред Господ, твојот Бог:
 не осквернувај ја земјата, што ви ја дава
 Господ, вашиот Бог, во наследство.

За младоженецот

⁵ Ако некој скоро се оженил, нека не
 оди во војска, и да не му се наложува
 никаква работа; нека остане тој слобод-
 ен во домот свој цела година и нека ја
 весели жената своја, што ја зел.

Залог

⁶ Никој да не зема во залог воденица,
 ни горен воденички камен, бидејќи
 таквиот во залог зема душа.

Грабнување на лица

⁷ Ако биде фатен некој дека украде
 некого од браќата свои, од синовите
 Израилеви, и го заробил и го продал,
 таквиот злочинец да биде предаден на
 смрт: така истребувајте го злото од
 самите себе.

Лејра

⁸ При болеста лепра гледај внимател-
 но да пазиш и да го исполнуваш целиот
 закон, што ќе ви го кажат свеште-
 ниците левити; исполнувај го грижливо,
 она што сум ви го заповедал;

⁹ помни, што ѝ направи Господ, твојот
 Бог, на Мирјам по патот, кога бевте
 излегле од Египет.

Повторно за залогот

¹⁰ Кога ќе дадеш нешто во заем на
 ближниот свој, не оди дома кај него, за
 да земаш од него залог,

¹¹ туку почекај надвор, а човекот, ко-
 му си му дал заем, ќе ти го изнесе залогот
 надвор;

¹² ако е, пак, човекот сиромав, да не
 преноќева залогот негов кај тебе;

¹³ врати му го залогот на зајдисонце,
 за да спие со облеката своја и да те
 благослови; тоа ќе ти се смета за ми-
 лост пред Господ, твојот Бог.

Почий кон бедниот

¹⁴ Не оставај го без награда бедниот и
 сиромав наемник од твоите браќа или
 од придојдените, кои се во градовите
 твои;

¹⁵ предај му ја дневницата во истиот
 ден, пред да зајде сонцето, бидејќи тој е
 беден, и на неа се надева, за да не пови-
 ка против тебе кон Господ, за да не
 падне гнев врз тебе.

Лична одговорност

¹⁶ Татковците да не бидат осудувани
 на смрт заради децата, и децата да не
 бидат казнувани со смрт поради татков-
 ците; секој да биде казнет со смрт за
 својот грев.

Посилајки во џлза на сиромасиите

¹⁷ Не осудувај неправедно дојденец и
 сирак и вдовица, и од вдовица не земај
 облека во залог;

¹⁸ сети се дека и ти беше роб во
 Египет, и Господ, твојот Бог, те ослобо-
 ди оттаму: затоа и ти заповедам да ги
 исполнуваш овие наредби.

¹⁹ Кога жнесеш на нивата своја ако
 заборавиш сноп на нивата, не враќај се
 да го земеш: тој нека остане за сиро-
 машниот и придојдениот, за сиракот и
 вдовицата, за да те благослови Господ,
 твојот Бог, во сите работи на рацете
 твои.

²⁰ Кога ги береш маслинките свои, не
 враќај се да ги добереш останатите: тие
 нека останат за придојдениот, сиракот и
 вдовицата.

²¹ Кога го береш лозјето свое, не го
 бери докрај она што ќе остане по тебе:
 нека остане тоа за дојденецот, сиракот и
 вдовицата;

153 Moje
19,13
Јк 5,4**17**16,19
27,19
Амос 2,7**19**23,25-26
3 Moje
19,9-10
23,22
Рута 2,2

22 ^{5,15} не заборавај дека и ти беше роб во египетската земја; затоа и ти заповедам да го правиш ова.

25,1 ^{16,18-20}
^{Амос 2,6} *Правила за ѿправедно судење*

25 Кога има расправија меѓу луѓе, нека ги доведат во суд и да ги судат; правиот да го оправдаат, а виновниот да го осудат;

4 ^{22,6-7}
^{1 Кор 9,9}
^{1 Тим 5,18} ² а ако виновниот заслужува биене, да го легнат пред судиите и да го бијат поради вината негова.

5 ^{Рута 4}
^{Мк 12,}
¹⁸⁻²⁷ ³ Можат да му се удрат четириесет стапа, но не повеќе, за да не биде обезличен и понижен братот твој пред тебе.

За волот

⁴ Не врзувај уста на вол кога врши.

Вдовица без ѿрод

⁵ Кога браќата живеат заедно, и едниот од нив умре без пород, жената на умрениот не смее да се омажи за надворешен човек, но деверот нејзин треба да влезе при неа, да ја земе за жена и да живее со неа,

⁶ и првородениот, што таа ќе го роди, да го носи името на умрениот брат, за да не се уништи името негово во Израил.

⁷ Ако, пак, тој не посака да ја земе за жена снаата своја, тогаш снаата негова да отиде кај портата пред старешините и да каже: „Братот на мојот маж не сака да го подигне името на братот свој во Израил, не сака да се ожени со мене.”

⁸ И старешините на градот негов да го повикаат и да му зборуваат, и ако тој стане и каже: „Не сакам да ја земам”,

⁹ тогаш снаата негова нека дојде при него пред очите на старешините, да собуе еден чевел од неговата нога, да го плукне в лице и да каже: „Така се постапува со човек, кој не го подига домот на братот свој (во Израил)”;

¹⁰ и ќе му извадат име во Израил: „Дом на собуениот.”

Забранет удар ѿри шейачка

¹¹ Кога се тепаат меѓусебе двајца мажи, и жената на едниот од нив се

приближи за да го отргне мажот свој од оној што го тепа, и, испружувајќи ја раката своја, го фати за срамните делови од телото,

¹² пресечи ѝ ја раката: да не ја пожали окото твое.

Исѿравна и неисѿравна мерка

¹³ Во торбата своја не смееш да имаш две мерила: големо и мало;

¹⁴ во куќата твоја да немаш двојна мерка: тешка и лесна;

¹⁵ мерило да имаш верно и праведно, и мерка да имаш точна и праведна, за да ти се продолжат деновите во земјата, која Господ, твојот Бог, ти ја дава (како дел);

¹⁶ бидејќи одвратен е пред Господ, твојот Бог, секој кој прави неправда.

Поѿомциѿе на Амалик – вечни непријатели

¹⁷ Помни, како постапи со тебе Амалик, по патот, кога доаѓавте од Египет;

¹⁸ како тој не се уплаши од Бога и како ги погуби по патот сите кои застанаа зад тебе од умор, кога ти беше алчен и изнемоштен, и не се уплаши од Бога.

¹⁹ И така, кога Господ, твојот Бог, ќе те успокои од сите твои непријатели, што се околу тебе во земјата, која Господ, твојот Бог, ти ја дава како наследство да ја поседуваш, избриши го името на Амалик под небото; да не забораваши.

Првиниѿе од земјата

26 Кога ќе дојдеш во земјата што Господ, твојот Бог, ти ја дава како наследство да ја запоседнеш,

² земи ги првините од плодовите на земјата, која Господ, твојот Бог, ти ја дава, стави ги во кошница, и оди на она место, кое Господ, твојот Бог, ќе го одбере, за живеалиште на името Негово;

³ потоа оди кај свештеникот, кој е на служба во тие денови и кажи му: „Денес изјавувам пред Господ, твојот Бог, дека влегов во земјата, за која Господ им се заколна на предците наши дека ќе ни ја даде.”

13
3 Мојс
19,35-36
Амос 8,5
Мих 6,
10-11
Изреки
11,1

17
2 Мојс
17,8-16
4 Мојс
24,20
1 Цар 15,
2-3

19
2 Мојс
17,14

26,2
18,4
2 Мојс
13,12

ВТОРОЗАКОНИЕ

5 ^{10,18,19,22} ^{2 Мојс 1,11} ^{14,28-29} ^{2 Мојс 12,48} ⁴ Свештеникот да ја земе кошницата од раката твоја и да ја стави пред жртвеникот на Господ, твојот Бог.

6 ⁵ Ти, пак, одговори и кажи пред Господ, твојот Бог: „Мојот предок беше Арамеец скиталец и отиде во Египет и се насели таму со мал број луѓе, и од него произлезе таму голем народ – силен и многуброен.

⁶ И Египќаните постапуваа лошо со нас, нè притеснуваа и ни наложуваа тешка работа;

⁷ тогаш ние завикавме кон Господ, Бог на нашите предци, и Господ го чу нашиот повик, и ја виде бедата наша, маките наши и неволјите наши;

⁸ и нè изведе Господ од Египет: со силна рака, со голем ужас, со знаменија и чуда,

⁹ па нè доведе на ова место и ни ја даде оваа земја – земја во која тече мед и млеко.

¹⁰ И така, ете, ги донесов првините од плодовите на земјата, која Ти, Господи, ми ја даде, земјата (каде тече мед и млеко).“ Стави го тоа пред Господ, твојот Бог, поклони се пред Господ, твојот Бог,

¹¹ па развесели се потоа за сите добра, што Господ, твојот Бог, ти ги даде тебе и на домот твој – ти и левитот и придојдениот, што е кај тебе.

Годинаџа на десетоциџе

¹² Кога ќе ги одделиш сите десетоци од плодовите (на земјата твоја) во третата година, годината на десетоците, и им дадеш на левитот, на дојденецот, на сиракот и на вдовицата, за да јадат во градовите твои и да се наситуваат,

¹³ тогаш кажи пред Господ, твојот Бог: „Изнасобравме сè, што е свето во домот (мој), и го дадов на левитот, придојдениот, сиракот и вдовицата, според сите Твои заповеди, како што ми заповеда: јас не направив престап спрема Твоите заповеди и не ги заборавив;

¹⁴ во тагата не јадев од нив, ниту одделив од нив за нечиста потреба, ниту дадов од нив за умрено; го послушав гласот на Господ, мојот Бог – исполнив сè како што ми заповеда Ти.

¹⁵ Погледни од небото од Твојот свет храм и благослови го народот Свој Израил и земјата што ни ја даде, како што им се заколна на прадедовците наши, (дека ќе ни ја дадеш) земјата, во која тече мед и млеко.”

Израил – народ Божји

¹⁶ Денес Господ, твојот Бог, ти заповеда да ги извршуваш сите овие наредби и закони: пази ги и исполнувај ги со сето свое срце и со сета своја душа.

¹⁷ Денес си Му ветил на Господ, дека ќе биде твој Бог дека ќе одиш по Неговите патишта и ќе ги почитуваш наредбите Негови и ќе го слушаш гласот Негов;

¹⁸ и Господ ве избра денес вие да Му бидете Негов избран народ, како што ти рече ако ги почитувате сите заповеди Негови,

¹⁹ и дека Тој ќе те постави погоре од сите народи, што ги создал: прочуен, фален, славен, и дека вие ќе Му бидете свет народ на Господ, вашиот Бог, како што беше ветил.

ИЗРАИЛ ГО ПРОСЛАВУВА ЗАВЕТОТ

Камењата ѝосџавени на џланината Евал

27 Тогаш Мојсеј со старешините (на синовите) израилски му заповеда на народот, велеејќи: „Пазете ги сите заповеди, што денес ви ги давам.

² И кога во оној ден ќе го минете Јордан и дојдете во земјата, која Господ, твојот Бог, ти ја дава, како дел, постави си големи камења и обели ги со вар;

³ и напиши ги на (тие камења) сите зборови од твојот закон, штом ќе го преминеш (Јордан), за да влезеш во земјата, која Господ, твојот Бог, ти ја дава, во земјата, каде што тече мед и млеко, како што им беше говорел Господ, твојот Бог, на твоите предци.

⁴ Кога ќе го преминете Јордан, поставете ги тие камења, како што ви заповедам денес, на планината Евал и обелете ги со вар;

19
^{7,6}

27,3
Ис.Н. 8,32

5 ^{2 Mojc 20,25} и изгради таму жртвеник на Господ, твојот Бог, жртвеник од камења; да не ставаш на нив железо;

8 ^{1,5} жртвеникот на Господ, твојот Бог, изгради го од цели камења и принесувај врз него сепаленици на Господ, твојот Бог;

15 ^{7,25 2 Mojc 20,4} ^{6,4} принесувај и жртви за мир, и јади (и наситувај се) таму, и весели се пред Господ, твојот Бог;

16 ^{2 Mojc 21,17 3 Mojc 20,9} и врз тие камења напиши го многу јасно целиот овој закон.”

9 Тогаш Мојсеј со свештениците левити му рече на целиот Израил, велејќи: „Внимавај и слушај, Израиле: ти денес стана народ на Господ, твојот Бог.

19 ^{16,19} ¹⁰ И така, слушај го гласот на Господ, твојот Бог, и извршувај ги сите Неговите заповеди и наредби, што ти ги заповедам денес.”

11 И во тој ден му заповеда Мојсеј на народот, велејќи:

12 „Кога ќе го минете Јордан, овие племиња треба да застанат на планината Гаризим, за да го благословат народот: Симеон, Левиј, Јуда, Исахар, Јосиф и Венијамин;

13 а на планината Евал да застанат за да искажат проклетство овие: Рувим, Гад, Завулон, Дан и Нефталим.

Дванаесетте проклетства

14 Левитите да го известат народот и да им кажат на сите Израилци со висок глас:

15 „проклет да е оној човек, кој ќе направи изрезан или излиен идол, одвратност пред Господ, работа на уметнички раце, па го стави на скришно место! Целиот народ да извика и да рече: амин!

16 Проклет да е оној, што го навредува таткото свој или мајката своја! И целиот народ да каже: амин!

17 Проклет да е оној, кој ја поместува меѓата на ближниот свој! И целиот народ нека рече: амин!

18 Проклет да е оној, кој отстранува слеп човек од патот! И целиот народ нека каже: амин!

19 Проклет да е оној, кој криво суди дојденец, сирак или вдовица! И целиот народ нека рече: амин!

20 Проклет да е оној, кој ќе легне со жената на својот татко, зашто тој го открил крајот од покривката на таткото свој! И целиот народ да каже: амин!

21 Проклет да е оној, кој ќе легне со каков и да било добиток! И сиот народ нека рече: амин!

22 Проклет да е оној, кој ќе легне со сестрата своја, со татковата ќерка или со мајкината ќерка! И целиот народ да каже: амин!

23 Проклет да е оној, кој ќе легне со тештата своја! И целиот народ нека рече: амин! (Проклет да е оној што ќе легне со сестрата на тештата своја! И целиот народ да каже: амин!)

24 Проклет да е оној, кој ќе го убие тајно ближниот свој! И целиот народ да каже: амин!

25 Проклет да е оној, кој зема поткуп, за да погуби душа и да пролесе невина крв! И целиот народ нека рече: амин!

26 Проклет да е секој, кој не ќе ги исполни сите наредби од овој закон и не ќе постапи според нив! И целиот народ да каже: амин!”

Вештувања за благослов

28 (Откако ќе го преминете Јордан, во земјата која Господ, вашиот Бог ви ја дава,) ако го слушаш гласот на Господ, твојот Бог, ги пазиш и ги извршуваш сите Негови заповеди, што денес ти ги заповедам, тогаш Господ, твојот Бог, ќе те постави погоре од сите народи на земјава;

2 и ќе се пренесат на тебе сите овие благослови и ќе се исполнат, ако го слушаш гласот на Господ, твојот Бог.

3 Благословен ќе бидеш во градот и благословен во полето.

4 Благословен ќе биде плодот на твојата утроба, и плодот на земјата твоја, и плодот на добитокот твој, и плодот на воловите твои, и плодот на овците твои.

5 Благословени ќе бидат кошниците твои и ноќвите твои.

6 Благословен ќе бидеш, кога влегуваш, и благословен – кога излегуваш.

7 Господ ќе ги порази пред тебе непријателите твои, кои се креваат против тебе; по еден пат ќе навлезат тие

20

23,1
3 Mojc 18,8

21

2 Mojc
22,18

22

3 Mojc 18,9

23

3 Mojc
18,17

25

10,17
Мт 27,4

26

4 Цар
23,24
Јн 7,49
2 Кор 3,9
Гал 3,10,13

28,1-68

11,26-30
30,15-20
2 Mojc
23,20-33

3

28,11-16

4

Лк 1,42

ВТОРОЗАКОНИЕ

9 против тебе, а по седум патишта ќе избегаат од пред тебе.

10 ^{Амос 9,12} Господ ќе ти испрати благослови на твоите житници и на секоја работа на твоите раце; и на земјата, која Господ, твојот Бог, ти ја дава.

15-68 ^{4,25-28} **16** ^{28,3-8} Господ, (твојот Бог), ќе те постави за Свој свет народ, како што ти се беше заколнал на тебе (и на твоите предци), ако ги извршуваш заповедите на Господ, твојот Бог, и одиш по патиштата Негови.

¹⁰ И тогаш ќе видат сите народи на земјата дека името на Господ, твојот Бог, ти е дадено на тебе, и ќе се уплашат од тебе.

¹¹ И Господ, твојот Бог, ќе ти даде изобилство во сите блага, во плодот на твојата утроба, во плодот на добитокот твој и во плодот на нивите твои на земјата, за која Господ им се беше заколнал на твоите предци дека ќе ти ја даде.

¹² И Господ ќе ти го отвори доброто Свое сокровиште – небото, за да дава тоа на време дожд на земјата твоја и да ги благословува сите работи на рацете твои: и ќе им даваш на заем на многу народи, а ти самиот нема да земаш на заем. (И ќе владееш над многу народи, а тие над тебе нема да владеат).

¹³ Господ, твојот Бог, ќе те направи глава, а не опашка, и да бидеш само на високо, а не на ниско, ако ги пазис заповедите на Господ, твојот Бог, што ти ги заповедам денес да ги почитуваш и исполнуваш,

¹⁴ и ако не отстапуваш од сите зборови, што ти ги заповедам денес, ни надесно, ни налево, и ако не тргнеш по други богови за да им служиш.

Закани со ѿроклейсѿва

¹⁵ Ако, пак, не го слушаш гласот на Господ, твојот Бог, и не ги пазис и не ги исполнуваш сите Негови заповеди и наредби, што ти ги заповедам денес, ќе паднат врз тебе и ќе се збиднат сите овие проклетства.

¹⁶ Проклет ќе бидеш во градот и проклет ќе бидеш во полето.

¹⁷ Проклети ќе бидат твоите копници и твоите ноќви.

¹⁸ Проклет ќе биде плодот на утробата твоја и плодот на земјата твоја, плодот на говедата твои и плодот на овците твои.

¹⁹ Проклет ќе бидеш, кога влегуваш, и проклет кога излегуваш.

²⁰ Ќе ти испрати тогаш Господ неволја, ужас и застрапување во секоја работа на рацете твои, каква и да вршиш, додека не те истреби и додека наскоро не те погуби поради твоите лоши дела, зашто си Ме оставил.

²¹ Господ ќе испрати тогаш врз тебе и помор, додека не те истреби од земјата, во која одиш да ја наследиш.

²² Ќе те порази Господ со истоштување, со треска, воспаление, жед и жолтица, и тие ќе те гонат додека не загинеш.

²³ И небото над главата твоја ќе стане бакар, а земјата под тебе – железо;

²⁴ наместо дожд Господ ќе ѝ даде на земјата твоја пепел, и прав од небото ќе паѓа: ќе паѓа врз тебе, додека не те истреби.

²⁵ Ќе те предаде Господ на непријателите твои, за да те поразат; по еден пат ќе излезеш против нив, а по седум патишта ќе бегаш од нив; и ќе бидеш расеан по сите земни царства.

²⁶ Твоите трупови ќе станат храна на сите птици небески и на ѕверовите, и не ќе има кој да ги истера.

²⁷ Ќе те порази Господ со египетска лепра, гноен чир, краста и јадеж, од кои не ќе можеш да се исцелиш;

²⁸ Ќе те порази Господ со лудило, слепоило и вртоглавица.

²⁹ И ќе одиш дење со пипање, како што оди слепиот со пипање во темнината, и патот твој нема да биде прав, и тогаш ќе бидеш секогаш навредуван и ограбуван, и не ќе има кој да ти помогне.

³⁰ Ќе земеш жена, и друг ќе спие со неа; куќа ќе изградиш, и нема да живееш во неа; лозје ќе насадиш и нема да го береш.

³¹ Твојот вол пред тебе ќе го заколат, и нема да јадеш од него, магарето ќе ти го грабнат, и нема да ти го вратат; овците твои ќе бидат дадени на непри-

22
Амос 4,9

25
28,7
Ер 24,9-10

27
28,35
2 Моје 9,
8-11
Откр 16,2

28-29
Дела 13,
11-12

30
Амос 5,11

33 јателите твои и ќе нема кој да ти помогне.
28,29
Амос 4,1

35 Синовите твои и ќерките твои ќе бидат предадени на друг народ; очите твои ќе гледаат и ќе чезнеат по нив, и нема да имаш сила во рацете свои.
28,27

37 Плодовите на земјата твоја и целиот труд твој ќе го јаде народ, кого ти не го познаваш: и ќе бидеш навредуван и измачуван преку сите денови.
28,25
Ер 24,9

38 Ќе бидеш избекумен од тоа, што ќе го гледаат очите твои.
28,25
Агеј 1,6

44 И ќе те порази Господ со лоша проказа, во колената и во нозете, од која не ќе можеш да се излекуваш, од стапалата на нозете твои и дури до темето на главата твоја.
28,12-13

35 И ќе те порази Господ со лоша проказа, во колената и во нозете, од која не ќе можеш да се излекуваш, од стапалата на нозете твои и дури до темето на главата твоја.

36 Господ ќе те одведе тебе и царот твој, кој си го избрал, кај народ, кого не си го познавал ниту ти, ниту предците твои, и таму ќе служиш на други богови, направени од дрво и од камен;

37 и ќе станеш таму предмет на озборување и исмејување кај сите народи, кај кои Господ ќе те одведе.

38 Многу семе ќе фрлаш во нивата, а малку ќе собираш, зашто ќе го јадат скакулци.

39 Лозја ќе садис и ќе ги работиш, но вино нема да пиеш и нема да го береш плодот негов, зашто црв ќе го јаде.

40 Маслини ќе имаш во сите твои предели, но со масло нема да се помажеш, бидејќи маслинките твои ќе опаѓаат.

41 Синови и ќерки ќе родиш, но тие нема да останат кај тебе, зашто во плен ќе отидат.

42 Сите твои дрвја и сите плодови на земјата твоја гламја ќе ги уништи.

43 Дојденецот, кој е кај тебе, ќе се издига над тебе сè повисоко, а ти ќе паѓаш сè пониско;

44 тој ќе ти дава на заем, а ти нема да му даваш на заем; тој ќе биде главата, а ти ќе бидеш опашката.

45 Ќе дојдат врз тебе сите овие клетви, ќе те гонат и ќе те стигнат, додека не те уништат, затоа што не го послуша гласот на Господ, твојот Бог, и не ги послуша заповедите и наредбите Негови, што ти ги беше заповедал;

46 тие ќе бидат врз тебе и врз твоето потомство знак и знемение до века.

47 Зашто ти не Му служеше на Господ, твојот Бог, со весело и радосно срце, поради изобилството во сè,

48 ти ќе му служиш на непријателот свој, што ќе ти го испрати Господ, во глад и жед, во голоотија и во секаква скудност; тој ќе ти става на вратот железен јарем, додека не те уништи.

49 Ќе испрати Господ против тебе народ оддалеку, од крајот на земјата; како орел ќе се спушти народот чиј јазик ти не го разбираш.

50 народ бездушен, кој не сака ни старо да почитува, ниту младо да помилува,

51 и ќе го јаде тој плодот од добитокот твој и плодот од земјата твоја; нема да ти остави ни жито, ни вино, ни масло, ниту од говедата твои, ниту од овците твои, додека не те погуби;

52 и ќе те притеснува во сите твои градови, додека не ги разруши во твојата земја твоите високи и јаки сидови, на кои ти се надеваш; и ќе ти нанесе зло во сите твои градови во целата твоја земја, која Господ, твојот Бог, ти ја даде.

53 И ти ќе го јадеш плодот на утробата своја, плотта на синовите и ќерките свои, кои Господ, твојот Бог, ти ги даде, поради опсадата и теснотијата, во која ќе те стави непријателот твој.

54 Мекушавиот маж навикнат да живее во раскоп, со безмилосно око ќе гледа на братот свој, на саканата жена и на другите деца свои што ќе му останат,

55 и нема да му даде на нисен од нив плот од децата свои, кои тој ќе ги јаде, зашто нема да му остане ништо друго поради опсадата и притеснетоста, во кои ќе те постават непријателите твои во сите твои градови.

56 Жена најчувствителна и најнежна меѓу вас, која поради својата нежност никогаш со нога не стапнала на земја, со безмилосно око ќе гледа на саканиот маж свој, на синот свој, на ќерката своја,

57 и нема да им го даде последокот, што излегува меѓу бедрата нејзини, ни

49
Ер 5,15-17

53
3 Мојс
26,29
4 Цар 6,
28-29
Ер 19,9

56
Ис 47,1

ВТОРОЗАКОНИЕ

59 децата, што би ги родила; зашто, при
7,15 скудноста во сè, таа ќе ги јаде тајно, во
62 притеснетоста во која ќе те стави
4,27-28 непријателот твој во твоите градови.
64 ⁵⁸ Ако не ги пазииш и исполнуваш сите
Лк 21,24 зборови од законот, напишани во оваа
книга, и не се плашиш од славното и
66 страшно име на Господ, твојот Бог,
Ер 31,13 ⁵⁹ Господ ќе те порази тебе и твоето
потомство со необични порази, со по-
рази големи и трајни, и со болести ло-
68 ши и неизлечиви;
2 Мојс 14,13 ⁶⁰ и ќе ги навлече врз тебе сите лоши
болести египетски, од кои се плашеше,
69 и тие ќе се залепат за тебе;
1,1-5 ⁶¹ и секаква болест и секаква проказа
незапишана (и секаква запишана), во
29,2 книгата на овој закон, Господ ќе испра-
4,34 ти врз тебе, додека не те истреби;
3 ⁶² и ќе останете на број малкумина, а
Рим 11,8 не како кога бевте многубројни колку и
свездите небески, бидејќи не го слу-
4 шавте гласот на Господ, вашиот Бог.
8,4 ⁶³ И како што Господ се радуваше,
кога ви правеше добро и ве размно-
жуваше, така ќе се радува Господ, кога
ќе ве погубува и истребува, и ќе бидете

изгонети од земјата, во која одиш ти, за
да ја наследиш.

⁶⁴ И ќе те расее Господ, твојот Бог, по
сите народи, од крајот на земјата до
крајот на земјата, и таму ќе им служиш
на други богови, што не си ги знаел,
ниту ти, ниту предците твои; на дрво и
на камен ќе служиш.

⁶⁵ Но и меѓу тие народи нема да се
успокоиш, ниту ќе има место за одмор
на нозете твои; и таму Господ ќе го ис-
плаши срцето твое, ќе го ништи видот
на очите твои и ќе направи да страда
душата твоја;

⁶⁶ животот твој ќе виси пред тебе, и ќе
се плашиш и дење и ноќе, и нема да
бидеш сигурен за животот свој;

⁶⁷ од стравот во срцето свое ќе се
плашиш, и од тоа што ќе го видат очите
твои, па наутро ќе кажеш: „О, што по-
скоро да се стемни!“, а навечер ќе
велиш: „О, што поскоро да осамне!“

⁶⁸ И Господ ќе те врати во Египет на
кораби по оној пат, за кој ти кажав: „Ти
нема повеќе да го видиш“; и таму ќе
бидете продавани на непријателите свои
како робови и робинки, но ќе нема кој
да ве купи.

6
2,24-3,7

8
Ис.Н. 1,7

ПОСЛЕДЕН ГОВОР НА МОЈСЕЈ

Сè што Господ направи за Израил

29 Тоа се зборовите на заветот, што
Господ му заповеда на Мојсеј да
го склучи со синовите на Израил во
моавската земја, покрај заветот што
Господ го склучи со нив на Хорев.

² Тогаш Мојсеј ги повика сите синови
израилски и им кажа: „Вие видовте сè,
што направи Господ пред очите ваши во
египетската земја со фараонот и со сите
негови слуги и со целата негова земја;

³ имаше искушенија големи, што ги
видоа очите твои, и големи знаменија и
чуда, (од силната рака и цврстата миш-
ка Негова),

⁴ но и до ден денес Господ не ви даде
срце за да разберете, очи да видите и
уши да чувате.

⁵ Четириесет години ве водев по пу-
стината, и облеката не изветве на вас, и
обувките не се искинаа на нозете ваши;

⁶ леб не јадевте, вино и друг алкохо-
лен пијалак не пиевте, за да познаете
дека Јас сум Господ, вашиот Бог.

⁷ И кога дојдовте до ова место, излезе
во борба против вас хешбонскиот цар
Сион и башанскиот цар Ог, но ние ги
поразивме

⁸ и им ја зедевме земјата нивна и им ја
дадовме во дел на Рувимовото и Гадо-
вото колено, и на половината од Мана-
сиевото племе.

⁹ Пазете ги сите зборови на овој завет
и исполнувајте ги, за да имате успех во
сè, што правите.

Значењето на заветот со Господ

¹⁰ Сите вие стоите денес пред Господ,
вашиот Бог: началниците на племињата
ваши, старешините ваши, (судиите ва-
ши), надзорниците ваши, сите Изра-
илци,

12 ¹¹ децата ваши, жените ваши и дојденците, кои се во вашата населба, од дрварот ваш до водоносецот ваш,

16 ¹² за да влезете во завет со Господ,

17 <sup>Дела 8,23
Евр 12,15</sup> вашиот Бог, и во клетвен договор со Него, каков што Господ, твојот Бог, денес склучува со тебе,

19 ¹³ за да те направи денес Свој народ, и да ти биде Бог, како што им се заколна на предците твои Авраам, Исак и Јаков.

22 ¹⁴ Не само со вас единствено го заветувам овој завет и овој клетвен договор, ¹ Мојс 19,25 ^{Ос 11,8}

¹⁵ туку, како со оние што денес се со нас, така и со оние што денес не стојат овде со нас пред Господ, нашиот Бог.

¹⁶ Зашто вие знаете, како живеевме во египетската земја и како одевме сред народите, низ кои минавте,

¹⁷ и ги видовте одвратностите нивни и идолите нивни, дрвени и камени, сребрени и златни, што се кај нив.

¹⁸ Да нема меѓу вас маж или жена, род или племе, чие срце би се отстранило од Господ, вашиот Бог, та да оди да им служи на боговите на оние народи; да нема меѓу вас корен, што ќе дава пелин и отров;

¹⁹ и ако некој, кој, откако ќе ги чуе зборовите на оваа клетва, се пофали во срцето свое и каже: „добро ќе ми биде, иако одам по желбите на срцето свое“, и ако завлече со себе и други во идолопоклонство,

²⁰ на таков Господ нема да му прости, но гневот и ревноста на Господ ќе се разгорат веднаш против тој човек, а врз него ќе падне целата клетва (од овој завет), напишана во оваа книга (на Законот), и Господ ќе го избрише името негово под небото;

²¹ и ќе го оддели Господ од сите племиња израилски за погубување, според сите клетви на заветот, напишани во оваа книга на законот.

Господ ќе ги изврши Своите закани

²² Тогаш подоцнежното поколение, децата ваши што ќе настанат по вас, и туѓинецот, што ќе дојде од далечна земја, откако ќе ги видат поразиите на таа земја и болестите што Господ ги испратил врз неа, ќе речат:

²³ сулфур, сол и пожариште е целата земја; на неа не може да се сее, ниту ќе роди, ниту ќе никне на неа некаква трева, како што стана во Содом, Гомора, Адма и Цевоим, кои Господ ги уништи во гневот Свој и јароста Своја.

²⁴ Тогаш ќе кажат сите народи: „Зошто Господ постапил така со таа земја? Колку е голема јароста на гневот Негов!“

²⁵ И ќе одговорат: „Затоа што го оставија заветот на Господ, Бог на предците свои, што го воспостави со нив, кога ги изведе од египетската земја,

²⁶ и отидоа да им служат на други богови и да им се поклонуваат ним, кои тие не ги знаеја, и кои Тој не им ги беше определил.

²⁷ Поради тоа се разгори гневот на Господ врз таа земја, и Тој ги испрати врз неа сите клетви (на заветот), напишани во оваа книга (на законот);

²⁸ и ги сотре Господ од земјата нивна во гнев, јарост и голема лутина, и ги исфрли на друга земја, како што денес гледаме.“

²⁹ Она што е тајно, Му припаѓа на Господ, нашиот Бог, а она што е јавно – нам и на синовите наши довека, за да ги извршуваме сите зборови на овој закон.“

Израил ќе Му се врати на Господ

30 Кога ќе се збиднат врз тебе сите тие зборови – благословите и клетвите, што ти ги изложив, и ти ќе ги земеш при срце кај сите народи, меѓу кои ќе те расее Господ, твојот Бог,

² и од сето срце и од сета душа своја ќе се обратиш кон Господ, твојот Бог, и ќе го послушаш гласот Негов ти и синовите твои, како што ти заповедам денес, –

³ тогаш Господ, твојот Бог, ќе ти ги врати сите твои изгнаници, ќе се смили над тебе, и пак ќе те собере од сите народи, меѓу кои те расеал Господ, твојот Бог.

⁴ Макар и да бидеш растурен (од крајот на небото па) сè до крајот на небото и оттаму ќе те собере Господ, твојот Бог, и оттаму ќе те земе,

25
28,64

30,1
11,26
28,15

3
Амос 9,14

4
4,32
Мт 24,31-32

ВТОРОЗАКОНИЕ

6 ^{6,5} и (оттаму) ќе те доведе Господ, твојот Бог, во земјата, што ја владеее твоите предци, и ќе ја наследиш, и ќе ти направи Господ добро и ќе те умножи повеќе од прадедовците твои;

9 ⁸ и ќе го очисти Господ срцето твоје и срцето на потомството твоје, за да Го сакаш Господа, твојот Бог, од сè срце и со сета душа своја, за да живееш;

11 ^{Мт 11,30} ^{1 Јн 5,3} ¹²⁻¹⁴ ^{Јн 3,13} ^{Рим 10,6-8} ¹⁵ ^{11,26-28} ¹⁶ ^{6,5} ¹⁹ ^{4,26} ²⁰ ^{6,5} ^{31,1-8} ^{4 Мојс 27,12-23} ² ^{3,27} ^{34,7} тогаш, Господ, твојот Бог, ќе ги префрли сите овие клетви на непријателите твои и на оние, што те мразеа и што те гонеа;

⁸ и ти ќе се обратиш и ќе го слушаш гласот на Господ, (твојот Бог) и ќе ги исполнуваш сите заповеди Негови, што ти ги заповедам денес;

⁹ и ќе те благослови Господ, (твојот Бог) со изобилство во секоја работа на рацете твои, во плодот на утробата твоја, во плодот на добитокот твој, во родот на земјата твоја; зашто Господ, одново ќе се сврти кон тебе и ќе ти се радува, правејќи ти добро, како што се радуваше на предците твои,

¹⁰ само ако го слушаш гласот на Господ, твојот Бог, и ги извршуваш сите заповеди и наредби Негови, напишани во книгата на овој закон, и ако се свртиш кон Господ, твојот Бог, со сето срце свое и со сета душа своја.

Зайоведџа Божја не е далеку

¹¹ Зашто оваа заповед, што денес ти ја давам, не е тешка за тебе, ниту е далеку од тебе.

¹² Таа не е на небото, за да може да се каже: „Кој од нас би се воздигнал на небото и би ни ја земал и донел да ја чуеме, та да ја исполниме?“;

¹³ ниту е преку море, за да може да се каже: „Кој од нас би отишол преку море и би ни ја земал и дал да ја чуеме, та да ја исполниме?“

¹⁴ Но оваа заповед е многу блиску до тебе: таа е во устата твоја и во срцето твоје, за да ја исполнуваш.

Да се избере живојот

¹⁵ Ете, јас денес ти предложив живот и добро, смрт и зло.

¹⁶ Ако ги слушаш заповедите на Господ, твојот Бог, што денес ти ги давам, – да Го сакаш Господа, твојот Бог, да одиш по сите патишта Негови и да ги извршуваш заповедите и законите Негови, – тогаш ќе живееш и ќе се намножиш, и Господ, твојот Бог, ќе те благослови во земјата, во која одиш, за да ја наследиш;

¹⁷ ако, пак, се одврати срцето твоје, и не послушаш, и се заблудиш, на почнеш да им се поклонуваш на други богови и да им служиш,

¹⁸ тогаш, ви јавувам денес, дека ќе загинете и нема долго да останете на земјата, поради која ќе го минете Јордан, за да ја наследите.

¹⁹ Сведоци ми се небото и земјата: живот и смрт ти предложив јас, благослов и проклетство. Избери го животот, за да живееш ти и потомството твоје:

²⁰ да Го сакаш Господа, твојот Бог, да го слушаш гласот Негов и да се приврзеш кон Него, зашто во тоа е твојот живот и долговечност; така ти ќе живееш на земјата, за која Господ Бог им се беше заколнал на предците твои – Авраам, Исак и Јаков, дека ќе им ја даде.

3

1,38
Ис.Н. 14,11

ЗБОГУВАЊАТА И СМРТТА НА МОЈСЕЈ

Исус ојределен за наследник на Мојсеј

31 Уште им кажа Мојсеј на сите синови израилски,

² велејќи: „Сега сум на сто и дваесет години; не можам веќе да излегувам и

да влегувам, и Господ ми рече: „ти нема да го минеш Јордан,

³ Господ, твојот Бог, Сам ќе тргне пред тебе; Тој ќе ги истреби тие народи пред тебе, и ти ќе ги наследиш; Исус ќе тргне пред тебе, како што рече Господ;”

4 ^{2,24-3,7} и ќе постапи Господ со нив така како што постапи со Сион и со Ог, царевите аморејски, (кои беа од оваа страна на Јордан) и со земјите нивни, кои Тој ги уништи;

8 ^{1 Мојс 28,15 Евр 13,5} и ќе ви ги предаде Господ, и вие ќе постапите со нив според заповедите, што ви ги дадов.

9 ^{Ис.Н. 1,5} Бидете цврсти и храбри, не плашете се и не ужасувајте се од нив, зашто Господ, твојот Бог, Самиот ќе тргне пред вас, и нема да отстапи од тебе и нема да те остави.”

11 ^{10,8} ^{15,1} ^{4 Цар 23, 1-3} ⁷ Тогаш Мојсеј го повика Исус и пред сите Израилци му кажа: „Биди цврст и храбар, зашто ти ќе влезеш со овој народ во земјата, за која Господ им се заколна на предците ваши дека ќе им ја даде; и ти ќе им ја поделиш на делови.

⁸ И Господ ќе тргне Самиот со тебе, Самиот ќе биде со тебе, нема да отстапи од тебе и нема да те остави: не плаши се и не ужасувај се.”

Јавно читање на законот

⁹ И ги напиша Мојсеј овие заповеди од законот и им ги предаде на свештениците, потомци Левиеви, кои го носеа ковчегот на заветот Господов, и на сите старешини израилски.

¹⁰ И им завешта Мојсеј, велејќи: „По седум години, во пропшталната година, на празникот Сеници,

¹¹ кога целиот Израил ќе дојде да се јави пред Господ, твојот Бог, на место што ќе го одбере Господ, прочитајте го гласно овој закон пред целиот народ;

¹² собери го народот – мажите, жените, децата и дојденците, што се наоѓаат во градовите ваши, за да чујат и да се научат да се плашат од Господ, вашиот Бог, и да се трудат да ги исполнуваат сите заповеди од овој закон;

¹³ и синовите нивни, кои не го знаат тоа, ќе чујат и ќе се научат да се плашат од Господ, вашиот Бог, преку сите денови, додека живеете во земјата, за која ќе го минете Јордан, за да ја наследите.”

Израил – непослушен кон Бога

¹⁴ И му рече Господ на Мојсеј: „Ете, твоите денови се приближија до смртта;

повикај го Исус, и дојдете (пред влезот) во скинијата на собранието, и Јас ќе му дадам заповед!” И дојде Мојсеј со Исус, и застана (пред влезот) во скинијата на собранието.

¹⁵ И се јави во скинијата Господ во облаков столб, и застана облаковиот столб при влезот од скинијата на собранието.

¹⁶ И му рече Господ на Мојсеј: „Ете, ти ќе се прибереш кај предците свои, а овој народ ќе почне да се заблудува по туѓите богови на онаа земја, во која оди, ќе Ме остави и ќе го наруши заветот Мој, што го воспоставив со нив;

¹⁷ и ќе се разгори јароста Моја против него во овој ден, а Јас ќе ги оставам и ќе го сокријам лицето Своје од нив, и тој ќе биде истребен, и ќе го снајдат многу несреќи и жалости, и ќе речат во тој ден: „бидејќи не е Господ Бог меѓу нас, нè снајдоа овие зла.”

¹⁸ А Јас ќе го сокријам лицето Мое од него во оној ден поради сите негови беззаконија, што ќе ги направи, бидејќи ќе се обрати кон туѓи богови.

¹⁹ А сега, напишете ги зборовите на оваа песна, научете ги синовите израилски на неа и ставете им ја во устата нивна, за да Ми биде таа песна сведоштво меѓу синовите на Израил;

²⁰ зашто Јас ќе ги воведам во земја, каде што тече мед и млеко, како што им се заколна на предците; тие ќе јадат и ќе се наситат, ќе се здобелат и ќе се обратат кон туѓи богови и ќе им служат, а Мене ќе ме разгневат и ќе го нарушат заветот Мој (што им го ветив);

²¹ и кога ќе ги снајдат многу несреќи и жалости, таа песна ќе биде против нив како сведоштво, бидејќи таа нема да излезе од устата на потомството нивно. Јас ги знам мислите нивни, што ги имаат, сега, уште пред да ги воведам во земјата, за која им се заколна.”

²² И во оној ден ја напиша Мојсеј таа песна и ги научи синовите израилски на неа.

²³ И му заповеда Господ на Исус, синот Навинов, и му рече: „Биди цврст и храбар, зашто ти ќе ги воведеш синовите на Изриел во земјата, за која им се заколна. Јас ќе бидам со тебе.”

15
2 Мојс
33,9-10

16
2 Мојс
34,15-16
Суд 2,17
10,16

18
Суд 6,13
Пс 41,10

20
Јн 5,45

21
31,26

23
3,28

ВТОРОЗАКОНИЕ

25 ^{10,8} ²⁴ А кога Мојсеј ги напиша во книга сите зборови од овој закон сè до крајот,

26 ^{31,19} ²⁵ им заповеда на левитите, кои го носеа ковчегот на заветот Господов, велјќи:

29 ^{4,25} ^{Дела 20,} ²⁹⁻³⁰ ²⁶ „Земете ја оваа книга на законот и ставете ја покрај ковчегот на заветот на Господ, вашиот Бог; и таа ќе биде таму сведоштво против тебе;

32,1 ^{4,26} ²⁷ зашто јас ја знам твојата упорност и твојата тврдоглавост; ете и сега, кога живеам со вас, вие сте упорни пред Господ;

2 ^{Ис 55,10} ^{Пс 71,6} а колку повеќе по смртта моја?

4 ^{Пс 144,17} ^{Рим 9,14} ^{1 Јн 1,9} ^{Откр 15,} ³⁻⁴ ^{16,5} ²⁸ Соберете ги кај мене сите ваши началници на племињата, (вашиите судии) и надзорниците свои, и јас ќе им ги кажам гласно овие зборови, а сведоци ќе ми бидат небото и земјата.

5 ^{32,18} ^{Мт 12,39} ^{17,17} ^{Дела 2,40} ^{Фил 2,15} ²⁹ Зашто знам дека по смртта моја вие ќе вршите беззаконија и ќе отстапите од патот, што ви го заповедав, и подоцна ќе ве снајдат незгоди, затоа што ќе правите зло пред Господ Бог, разгневувајќи Го со делата на рацете ваши.”

³⁰ И Мојсеј ги кажа гласно пред целото израилско општество зборовите на таа песна до крај.

Песнаџа Мојсеева

32 Внимавај, небо, јас ќе говорам; и нека ги слуша земјата зборовите од устата моја.

² Да се разлее како дожд поука та моја, како роса да падне говорот мој: како ситен дожд на зеленило, како пороен дожд на трева.

³ Името Господово ќе го прославувам; воздајте Му слава на нашиот Бог!

⁴ Тој е тврдина; совршени се делата Негови, а патиштата Негови – праведни; Бог е верен и нема неправда во Него; Тој е праведен и вистинит;

⁵ но тие станаа и згрешија пред Него; тоа не се Негови чеда поради пороците нивни; род дрзок и развратен.

⁶ Тоа ли Му го возвраќате на Господ, народе глупав и безумен? Нели е Тој твој Отец, Кој те создаде, те усвои и те издигна?

⁷ Сети се на старите денови, помисли за годините на поранешните поколенија; прашај го татко си – и тој ќе ти каже, старците свои – и тие ќе ти речат.

⁸ Кога Севишниот го разделуваше наследството на народите и ги раселуваше синовите човечки, тогаш стави граници меѓу народите според бројот на синовите израилски,

⁹ зашто делот на Господ е Неговиот народ; Јаков е наследството Негово добиено со ждрепка.

¹⁰ Тој го најде во пустината, во земја дива и пуста, го заштитуваше, се грижеше за него, го чуваше како зеницата на окото свое;

¹¹ како што орелот бдее над гнездото свое, летајќи над своите орлиња, ги раширува крилјата свои, ги зема и ги носи на перјата свои,

¹² така Господ Самиот го водеше, и немаше со Него туј бог.

¹³ Тој го искачи на височините земни, го заситуваше со полски плодови и го хранеше со мед од камен и масло од тврда карпа;

¹⁴ со кравјо масло и овчо млеко, и со лој од јагниња, со башански овни и козли, со најдобро жито и со најдобро вино.

¹⁵ И (јадеше Јаков и) стана дебел Јешурун³, дебел и тврдоглав: се згои, се здобели и прошири, Го остави Бога, Кој го создаде, отстапи од Бога, Спасителот свој.

¹⁶ Со туѓи богови Го раздразнија и со одвратностите свои Го разгневија:

¹⁷ им принесуваа жртва на злите духови, а не на Бога; на боговите, што не ги познаваа, на боговите нови и непознати, кои предците ваши не ги знаеја.

¹⁸ А покровителот, кој те родил, ти Го остави, и Бога, Кој те создал, Го заборава.

¹⁹ И Господ виде, (па се разгневи) и ги отфрли синовите Свои и ќерките Свои,

²⁰ и рече: „Ќе го свртам лицето Своје од нив и ќе го видам крајот нивни: бидејќи тие се развратен род, синови, во кои нема верност;

7
4,32

8
1 Моје 10
Дела 17,26

10
Ер 2,6
Ос 13,5

11
Лк 13,34

12
1 Моје
24,27
2 Моје
13,21
15,13

15
31,20
33,5,26

17
11,26-28
1 Кор
10,20
Откр 9,20

20
31,17

³ 32,15. Прекар на Израил.

21 <sup>Рим 10,19
1 Кор
10,21-22</sup> ^{Ез 5,16-17} ^{9,28} ^{Ис 10,13-14} ²⁸⁻²⁹ ^{Лк 19,42} ³⁰ <sup>Ис 30,17
2 Лст 24,24</sup> ³² <sup>1 Мојс
13,13
Ис 5,2</sup> ³⁵ <sup>Лк 21,22
Рим 12,19
Евр 10,30</sup> ²¹ со лажни богови ја предизвикаа Мојата ревност, со идоли тие Ме разгневија, и Јас ќе ја повредам нивната гордост со безвредни луѓе, со ништо и никаков народ Јас ќе ги разгневам;
²² зашто оган се разгори од јароста Моја; продира тој сè до пеколот вечен, ја јаде земјата и плодовите нејзини, основите планински ги фрла во оган;
²³ ќе испратам врз нив големи не-среќи, стрелите Свои против нив ќе ги насочам;
²⁴ од глад исцрпени, молњи ќе ги ништат и болести смртоносни, против нив ќе испратам сверски заби и отров од влекачи земни;
²⁵ надвор од меч ќе умираат, а во домовите нивни – од ужас. Смрт ќе порадува момче и девојка, побелен старец и доенче мало.
²⁶ Јас реков: во прав ќе ги сторам, споменот за нив меѓу луѓето, Јас ќе го збришам;
²⁷ само се плашев од злобата непријателска; да не се излажат противниците негов, па да кажат: „Победата е наша; не е тоа од Господовата рака направено!“
²⁸ Зашто се сој безрасуден, народ без ум.
²⁹ Само малку ум да имаа, лесно ќе ја сфатеа иднината своја;
³⁰ „Како би можел еден да гони илјада и двајца – десет илјади, ако нивниот Бог не би ги предал, и Господ не би ги дал!“
³¹ Зашто нивните богови не се како нашиот Бог; непријателите наши се осудени.“
³² Зашто лозјето им е од содомска лоза, и од полињата гоморски; грозјето им е отровно грозје, гроздовите им се горчливи;
³³ отров змиски е нивното вино, од аспида отров погубен.
³⁴ Не е ли сето тоа сокриено во Мене? Не е ли запечатено во Моите сокровишта?
³⁵ Моја е одмаздата и моја наградата, кога ќе им се затресе ногата нивна, зашто денот на загинувањето нивно е

блиску, брзо ќе настапи подготвеното за нив.

³⁶ Но Господ ќе го оправда Својот народ, и ќе се смили над слугите Свои, кога ќе ги види ослабени, беспомошни и изнемоштени.

³⁷ И ќе рече тогаш Господ: „Каде се боговите нивни, каде е карпата зад која се засолнуваа?“

³⁸ Каде се оние кои јадеа лој од жртвите нивни и кои пие јавино од преливите за нив? Камо да воскреснат, па да ви помогнат и да ви бидат заштита?

³⁹ И ете, видете сега (видете) дека тоа сум Јас; Јас сум и нема друг Бог, освен Мене: Јас уништувам и Јас оживувам, Јас ранувам и Јас лекувам, и нема таков кој може да избави од раката Моја.

⁴⁰ Ја кренав кон небото раката Своја (и се колнам во Мојата десница) и велам: – жив сум довека!

⁴¹ Кога ќе го наострам Мојот блескав меч, и раката Моја го прими судот, ќе им се одмаздам на непријателите Мои и ќе им платам на оние што Ме мразат;

⁴² ќе ги напојам стрелите Свои со крв, и мечот Мој ќе се насити со месо, со крвта од убиените и заробените, од главите на непријателските кнезови.“

⁴³ (Веселете се, небеса, заедно со Него, и поклонете Му се сите ангели Божји). Величајте го, незнабошци народот негов! Зашто Тој ќе се одмазди за крвта на слугите Свои, ќе им се одмазди на непријателите Свои, и ќе ја очисти земјата Своја и народот Свој!“

⁴⁴ (И во тој ден ја напиша Мојсеј онаа песна и ги научи синовите Израилеви на неа). И се приближи Мојсеј до народот и ги кажа гласно сите зборови од оваа песна пред народот, тој и Осија⁴, синот Навинов.

⁴⁵ Откако Мојсеј ги кажа сите тие зборови пред целиот Израил,

⁴⁶ им рече: „Внесете ги во срцето сите зборови, што ви ги кажав денес, и порачајте им на децата ваши, да ги пазат и да ги исполнуваат сите зборови од овој закон;

36
Пе 134,14

37
Суд 10,14
3 Цар
18,27
Ер 2,28

38
Пе 49,12-13

39
4,35
Ис 43,11
Ос 13,4
Јн 5,21
Дела 4,12

40
Откр 10,
5-6

42
Авак 3,11

43
Рим 15,10
Евр 1,6
Откр 6,10
19,2

46
4,40

⁴ 32,44 Првото име на Исус Навин.

49

4 Мојс
27,12-14

51

4 Мојс
20,13-24

⁴⁷ зашто тие не се за вас празни зборови, туку ваш живот, и преку нив ќе живеете долго време на земјата, за која одите преку Јордан да ја освоите.”

Објавување на смртта на Мојсеј

33,1-29

1 Мојс 49

2

2 Мојс
19,1-2
Суд 5,4
Авак 3,3
Јуда 1,14

5

32,15

⁴⁸ И во истиот тој ден му зборуваше Господ на Мојсеј и му рече:

⁴⁹ „Искачи се на планината Аварим, тоа е планината Нево, во моавската земја, спроти Ерихон, и погледни ја хананската земја, што им ја давам на синовите израилски во владение;

⁵⁰ и умри на планината, на која ќе се искачиш и прибери се при народот свој, како што умре братот твој Арон, на планината Ор, и се прибра при народот свој,

⁵¹ затоа што згрешивте против Мене пред очите на синовите израилски кај водите Мерива во Кадис, во пустината Син, зашто не ја почитавте светоста Моја меѓу синовите на Израил;

⁵² ти само ќе ја видиш земјата, но нема да влезеш таму, – во земјата, што им ја давам на синовите израилски.”

Мојсеј ги благословува дванаесетте израилски колена

33 Ова е благословот, со кој Мојсеј, човекот Божји, ги благослови синовите на Израил пред својата смрт.

² И рече: „Господ дојде од Синај, им се јави во Сеир, заблеска од планината Фаран и пристигна со илјадници светии; а во десницата Негова огнен закон за нив.

³ Сепак, Ти го сакаш Својот народ и сите светии се во раката Твоја, и тие паднаа пред Твоите нозе, за да ги слушнат зборовите Твои.

⁴ Закон ни даде Мојсеј, наследство на народот од Јаков.

⁵ И тој беше цар на Јешурун кога се собираа народните кнезови, заедно се соединија израилските племиња.

⁶ Да живее Рувим и да не умира, па макар и да е малуброен!” (И Симеон да биде многуброен).

⁷ А за Јуда го кажа ова: „Чуј го, Господи, гласот на Јуда и доведи го кај народот негов; да се заштити со рацете

свои, а Ти биди му помошник против непријателите негови.”

⁸ И за Левиј рече: „Твојот ,тумим’ и Твојот ,урим’ се на светиот маж Твој, кого што Ти го искушуваше во Маса,

⁹ кој рече за татко си и за мајка си: ,јас не ги видов’, и браќата свои не ги признава, и синовите свои не ги познава, бидејќи тие, ги почитуваат зборовите Твои и го пазат заветот Твој,

¹⁰ го учат Јаков на законите твои, и Израил на Твоите заповеди, ставаат темјан пред лицето Твое и сепаленици на жртвеникот Твој;

¹¹ благослови ја, Господи, силата негова и прими ги делата на рацете негови, порази ги бедрата на непријателите негови, што стануваат против него и кои го мразат, за да не можат да се подигнат.”

¹² За Венијамин рече: „Кого Господ го сака, тој живее во Него со радост, Бог го заштитува секогаш, и тој почива врз рамената Негови.”

¹³ За Јосиф рече: „Нека ја благослови Господ земјата негова со многу сакани дарови небески, со роса и со дарови од бездната, што лежи долу,

¹⁴ со најдоброто што доаѓа од сонцето и со најдоброто што го донесува месечината,

¹⁵ со дарови од старите планини и со дарови од вечните ридови,

¹⁶ и со најдоброто од тоа што ја исполнува земјата, и благословот на Оној што се јави од капината да слезе врз главата на Јосиф, врз темето на избраниот меѓу браќата;

¹⁷ цврстината му е како на првородено теле, и роговите му се како роговите на бивол; со нив ќе ги избодат сите народи до крајот на земјата: тоа се десетиците илјади Ефремови, тоа се илјадниците Манасиеви.”

¹⁸ На Завулон му рече: „Весели се, Завулоне, во своите патишта, и ти Исахаре, под шаторите твои;

¹⁹ вие го свикувате народот на планината, таму ќе принесете жртви според законот на правдата, бидејќи богатството на морето ќе ве храни, и сокровиштето сокриено во песокот.”

8

6,16
2 Мојс
17,1-7

9

2 Мојс
32,25-29
Мт 10,37
12,46-50

13

1 Мојс
49,25-26

15

Авак 3,6

16

2 Мојс 3,
1-6

17

Пс 91,10

19

Ис 60,5
Пс 4,5

20 <sup>1 Мојс 49,9
4 Мојс 24,9</sup> ²⁰ За Гад рече: „Благословен нека е кој ќе го прошири Гад; тој почива како лав, готов да ја раскине жртвата своја од пети до глава;

21 <sup>Ис.Н. 4,
12-13</sup> ²¹ тој си ги присвои првините од освоено, што му го додели Законода-

26 ^{2 Мојс 15,11} ²⁶ тој оди во првите редови на народот, извршувајќи го светото дело Господово и својот долг кон Израил.”

27 ^{Пс 89,1-2} ²² За Дан рече: „Дан е млад лав, кој скокна од Башан.”

28 <sup>4 Мојс 23,9
Ер 23,6</sup> ²³ За Нефталим рече: „Нефталим е презаситен со пријатности, па нека се засити и со благослов од Господ; Запа-

29 <sup>Пс 32,12
115,9-11
144,15</sup> ²⁹ дот и Југот ќе ги наследи.”

²⁴ За Асир рече: „Благословен меѓу синовите ќе биде Асир, тој ќе биде омилен меѓу браќата свои и во масло ќе ја натопа ногата своја.

34,1 <sup>4 Мојс 22,1
5 Мојс 3,27
32,48-49</sup> ²⁵ Од железо и од бакар се твоите резиња;

²⁶ Нема друг Бог како твојот Бог, Јешуруне! Кој се пронесува по небото, тебе на помош, и со великолепије на облаците.

²⁷ Единиот Бог е твое прибежиште, а вечните Негови раце се твоја поткрепа. Тој го прогонува непријателот пред тебе и ти вели: „истребувај!”

²⁸ Израил живее во спокој, потомците на Јаков се сместија во засолниште, во земја изобилна со жито и вино, каде небото праќа роса.

²⁹ Блажен си ти, Израиле! Кој е како тебе, народ пазен од Господ, Кој ти е штит – закрилник и меч на славата твоја? Твоите непријатели ќе бараат милост од тебе, а ти ќе ја газиш гордостта нивна.”

Смртта на Мојсеева

34 Тогаш Мојсеј се искачи од рамнините моавски на планината Нево, на врвот Фазга, спроти Ерихон, и Господ му ја покажа целата земја од Галаад сè до Дан,

² и целата земја Нефталимова, и целата земја Ефремова и Манасиева, и целата земја Јудина, дури до Западното Море,

³ и регионот на Негев, и рамнината околу Ерихон, град на палми, дури до Сигор.

⁴ И му рече Господ: „Ете ја земјата, за која им се заколнав на Авраам, на Исак, и на Јаков, велејќи: „На вашето семе ќе им ја дадам”; дадов да ја видиш со очите твои, но ти таму нема да појдеш.”

⁵ И умре таму Мојсеј, слугата Господов, во земјата Моав, според зборот Господов;

⁶ и го погребаша во долината, во земјата Моав, спроти Бет-Пеор, но до денеска никој точно не знае каде е погребан.

⁷ Мојсеј беше на сто и дваесет години кога умре; но видот не му беше ослабнат, и силата негова не му беше опаднала.

⁸ И синовите на Израил го оплакуваа Мојсеј во рамнините моавски (кај Јордан, близу до Ерихон) триесет дена. А потоа поминаа и деновите за плачење и тагата по Мојсеј.

⁹ И Исус, синот Навинов, се исполни со дух на мудрост, зашто Мојсеј ги беше положил рацете свои врз него, и му се покоруваа синовите на Израил и правеа така, како што му беше заповедал Господ на Мојсеј.

¹⁰ И не се појави веќе таков пророк во Израил, како Мојсеј, кого Господ го познаваше лице в лице,

¹¹ на кого Господ го беше испратил да ги изврши во египетската земја сите тие знаменија и чуда над фараонот, над сите слуги негови и над целата земја негова.

¹² Чудесни се и големи тие дела што Мојсеј ги изврши со моќна рака пред очите на целиот Израил.

5
Ис.Н. 1,1-2

7
5 Мојс 31,2

9
4 Мојс 27,18-23

10
2 Мојс 33,11

12
2 Мојс 14,31

ИСУС НАВИН

Вовед

Книѓата Исус Навин го прикажува освојувањето на хананската земја и населувањето на израилските племиња во неа под водство на Исус Навин, наследникот на Мојсеј. Во оваа книга без поголеми теешкоции може да се разграничат три позначајни целини:

Освојувањето на Ханан (1-12),

Поделба на земјата (13-21),

Крај на Исусовиот живот (22-24).

Доделувањето на земјата на Нефовиот народ, значи истовремено и остварување на ветувањата кои Бог им ги беше дал на предците на Израелците, а кои му ги повтори и на Мојсеј. Низ долговремената историја, во која се изразени односите помеѓу Бог и Израил, освојувањето на Ханан претставува една нејзина значајна етапа, која по својата важност би можела да се спореди со онаа на излегувањето од Египет. Токму како и при заминувањето од египетската земја, периодот на населувањето во хананската земја, го одбележуваат бројни посредувања на Бога, Кој се бори на страната на Својот народ, обезбедувајќи му секогаш успех и победа.

Доделувањето и доверувањето на предели кои се веќе освоени, или пак, кои преостанува дојрва да бидат освоени, исцрпно ја покажуваат грижата на Бога, Кој им ветил на сите Израелци дека ќе живеат благодатно на поседот на една земја. И токму од таква жедна точка би требало да се читаат набројувањата на местата кои се содржани во одредени глави од книгата (на пр. 13,15 и 16).

Исус Навин појасува дека верност на Бога кон Сојузвениот ветувања бара за возврат и посебно залагање на народот. Населувањето на Израелците во средина меѓу туѓинци, кои не знаат за Бога предизвикува нови опасностии од појава на неверие. Токму поради тоа Исус ќе превземе еден пошфат во форма на свечено обновување на сојузот, односно заветот при собирот во Сихем. Со тој начин завршува книгата Исус Навин (24).

Народот таму по сојузен избор одлучува да Му служи на Бога. Опишан се открива долготрајната историја на Израелците и на нивната земја, чие поседување и владеење постојано ќе биде доведено во прашање, а истото така ќе биде потребно израилскиот народ постојано да се појасува и да биде оменуван за барањата, кои се наметнуваат од изборот што тој самиот го направил.

4

5 Мојс 1,7

5

1,9,17

3,7

6,27

1 Мојс

28,15

2 Мојс 3,12

5 Мојс 4,31

7,24

31,6-8

Евр 13,5

6

5 Мојс 1,21

3,28

31,23

1,1

Исус го наследува Мојсеј

2 Мојс 17,9

5 Мојс

34,1-9

1 По смртта на Мојсеј, слугата Господов, Господ му рече на Навиновиот син Исус, служител на Мојсеј, слејќи:

1 Мојс 12,7

5 Мојс 1,25

3

14,9

5 Мојс

11,24

2 „Мојсеј, слугата Мој умре; затоа сега стани, мини преку реката Јордан, ти и сиот овој народ, во земјата, што Јас им ја давам, на синовите Израилеви.

3 Секое место, на кое ќе стапнат стапалата на вашите нозе, вам ви го давам, како што му реков на Мојсеј:

4 од пустината и од Ливан дури до големата река, реката Еуфрат, целата земја Хитиска, и до Големото Море на запад ќе бидат ваши предели.

5 Никој нема да ти се спротивстави во текот на сите денови од твојот живот; и како што бев со Мојсеј, така ќе бидам и со тебе: нема да те оставам и ниту ќе те презрам.

6 Биди цврст и храбар, зашто ќе му ја поделиш земјата на овој народ, во наследство за која им се заколнав на татковците нивни дека ќе им ја дадам;

7 <sup>5 Мојс 5,32
29,8</sup> само биди многу цврст и храбар, и грижливо пази да го извршиш сето она што ти го заповеда слугата Мој Мојсеј; не се отстранувај од сето тоа ни надесно ни налево, туку постапувај разумно со сè што ќе преземаш.

9 <sup>5 Мојс 31,6-8
Ер 1,8</sup> Да не се одделува од устата твоја оваа книга на законот; туку поучувај се од неа дење и ноќе, за да разбереш како ќе го извршуваш сè она, што е напишано во неа; зашто тогаш ти ќе имаш успех во твоите патишта и умно ќе постапуваш.

10 <sup>5 Мојс 1,15
16,18</sup> **11** ^{4 Мојс 33,53} <sup>4 Мојс 32
5 Мојс 3,18-20</sup> **12** <sup>4 Мојс 32
5 Мојс 3,18-20</sup> <sup>2 Мојс 33,14
Ис 28,12
32,18</sup> **13** <sup>2 Мојс 33,14
Ис 28,12
32,18</sup> **15** ^{22,1-6}

Исус го подготвува преминувањето преку Јордан

¹⁰ Тогаш Исус им заповеда на народните управители и рече:

¹¹ „Влезете меѓу народот и заповедајте им на луѓето и кажете им: „пригответе си храна за пат, зашто по три дена ќе ја минете реката Јордан, и ќе влезете да ја преземете земјата, која Господ, Бог на вашите татковци, ви ја дава во наследство.”

¹² А на племето Рувимово, Гадово и на половината од Манасиевото племе, Исус им рече:

¹³ „Спомнете си, што ви заповеда Мојсеј, слугата Господов, велејќи: „Господ, вашиот Бог ве успокои и ви ја даде оваа земја;

¹⁴ вашите жени, вашите деца и вашиот добиток нека останат во земјата, што Мојсеј ви ја даде од оваа страна на Јордан¹; а вие храбрите, што можете да војувате, тргнете вооружени пред браќата ваши и помагајте им,

¹⁵ додека Господ, не ги успокои браќата ваши, како и вас; додека и тие не ја наследат таа земја, која Господ, вашиот Бог, им ја дава; тогаш вратете се во наследството свое и земете ја земјата, која Мојсеј, слугата Господов, ви ја даде од оваа страна на Јордан, каде изгрева сонцето.”

¹⁶ Тие му одговорија на Исус: „Сè што ни заповедаш, ќе направиме, и каде и да не пракаш, ќе одиме;

¹⁷ како што го слушавме Мојсеј, така ќе те слушаме и тебе; само Господ, твојот Бог, да биде со тебе, како што беше со Мојсеј;

¹⁸ секој, што ќе се противи на твојата заповед и нема да ги послуша твоите зборови за сè, што ќе му заповедаш, ќе биде погубен. Само биди цврст и храбар!”

Исус испраќа двајца извидувачи во Ерихон

2 Исус, синот Навинов, тајно испрати од Ситим две момчиња и им рече: „Одете и тајно разгледајте ја земјата и градот Ерихон!” И двете момчиња отидоа и влегоа (во Ерихон) во куќата на една блудница, по име Раав, и останаа да ноќеваат таму.

² Тогаш му јавија на ерихонскиот цар: „Ете, некои луѓе од синовите Израилеви дојдоа тука ноќеска, за да ја разгледаат земјата скришно.”

³ ерихонскиот цар испрати луѓе да ѝ кажат на Раав: „Изведи ги луѓето, што влегоа во твојот дом, бидејќи дошле скришно да ја разгледаат целата земја.”

⁴ Но жената ги зеде оние две момчиња, ги сокри и рече: „Дојдоа, навистина, кај мене луѓе, но јас не знам од каде беа тие;

⁵ кога, пак, на стемнување требаше да се затворат портите, тие излегоа; не знам каде отидоа; тргнете веднаш по нив, ќе ги стигнете.”

⁶ А самата ги одведе на покривот и ги сокри во нечешпан лен, што беше спрострен кај неа на таванот.

⁷ Испратените тргнаа потоа по патот кон Јордан сè до самиот премин на реката, а портите се затворија веднаш кога тргна потерата.

⁸ Пред да легнат да спијат, Раав се качи кај нив на покривот

⁹ и им рече: „Знам дека Господ ви ја дал вам оваа земја, бидејќи ужас нè

18
^{5 Мојс 17,12}

2,1-24

<sup>4 Мојс 13,2-21
Евр 11,31
Јк 2,25</sup>

1

<sup>7,2
6,17,25
Сул 16,1
18,2
Мт 1,5</sup>

4

^{6,17}

9

<sup>9,9-10
1 Мојс 47,31</sup>

¹ 1,14. *Источно од Јордан.*

ИСУС НАВИН

10 опфати од вас, и сите жители на оваа земја се исплашија од вас;
2 Мојс 14,21-22
4 Мојс 21,32-35
11 ¹⁰ зашто чувме дека Господ ја исуши пред вас водата во Црвеното Море кога сте доаѓале од Египет, и како сте постапиле со двајца аморејски цареви од онаа страна на Јордан, Сион и Ог, кои сте ги погубиле.
12 ¹¹ Кога го чувме тоа, срцето ни се стегна и во ниеден од нас душа не остана поради вас; зашто Господ, вашиот Бог, е Бог на небото и на земјата долу;
13 ¹² И така, заколнете ми се во Господ, вашиот Бог, дека, како што јас ви покажав милост, така и вие ќе бидете милостиви кон домот на мојот татко, и дајте ми верен знак;
14 ¹³ оставете ги живи во домот на татко ми и мајка ми, браќата мои и сестрите мои, и сите што се во него, и спасете ги душеите наши од смрт.”
15 ¹⁴ А луѓето ѝ рекоа: „Нашата душа да биде предадена на смрт наместо вашата, само сега да не нè предадеш. А кога Господ ни ја предаде оваа земја, ќе постапиме со тебе со милост и добрина.”
16 И таа ги спушти по јаже низ прозорецот, бидејќи куќата ѝ беше во градските сидини и таму таа живееше;
17 и им рече: „Одете сега во планината, за да не ве сретнат гонителите, и кријте се таму три дена, додека да се врати потерата што тргна по вас, а потоа одете си по вашиот пат.”
18 А луѓето ѝ рекоа: „Ние ќе бидеме ослободени од клетвата твоја, со која нè заколна ако не постапиш вака:
19 ете, кога ќе дојдеме во овој дел од градот, ова црвено јаже обеси го на прозорецот, низ кој нè спушти, и прибери ги во куќата кај себе твојот татко, твојата мајка и твоите браќа и целиот татков дом;
20 и ако некој излезе надвор од вратата на твојата кука, самиот нека си биде виновен, а ние ќе бидеме ослободени од оваа твоја клетва; а за сите што ќе бидат со тебе во куќата твоја, крвта нивна нека биде врз главите наши, ако некоја рака се допре до нив;
21 ако, пак, некој (нè повреди или) ги открие овие наши зборови, ние исто

така ќе бидеме ослободени од твојата клетва, со која нè заколна.”

²¹ Таа одговори: „Нека биде според зборовите ваши!” И ги пушти, и тие си отидоа, а таа го врза за прозорецот црвеното јаже.

²² Тие тргнаа и отидоа во планината и останаа таму три дена, додека се врати потерата. Гонителите ги бараа по целиот пат и не ги најдоа.

²³ И се вратија двете момчиња, слегаа од планината, го минаа Јордан и отидоа кај Исус, синот Навинов и му кажаа сè што им се случи.

²⁴ И му рекоа на Исус: „Господ, ја предаде целата таа земја во наши раце, и сите жители на таа земја се уплашени од нас.”

Преминувањето на Јордан

3 Тогаш Исус стана рано утредента, и тргна од Ситим и дојде до Јордан, тој и сите синови Израилеви, и ноќеваа таму пред да го преминат.

² По три дена тргнаа управителите низ логорот,

³ и им заповедаа на луѓето, велејќи: „Кога ќе го видите ковчегот на заветот на Господ, вашиот Бог, и (нашите) свештеници, левитите, како го носат, тргнете и вие од вашето место и одете по нив.

⁴ Но растојанието меѓу вас и нив да биде околу две илјади лакти; не се доближувајте до него; така ќе го знаете патот, по кој ќе одите, зашто вие не сте оделе по тој пат никогаш порано.”

⁵ И му рече Исус на народот: „Осветете се, бидејќи Господ ќе изврши меѓу вас чудни дела.”

⁶ На свештениците, пак, им рече Исус: „Земете го ковчегот на заветот и одете пред народот.” Свештениците го зедаа ковчегот на заветот и тргнаа пред народот.

⁷ Тогаш Господ му кажа на Исус: „Од денес ќе почнам да те возвишувам пред очите на сите синови Израилеви, за да дознаат дека, како што бев со Мојсеј, така ќе бидам и со тебе.

⁸ А сега заповедај им на свештениците, кои го носат ковчегот на заветот,

24
10,8

3,2
1,11

3

4 Мојс 10,33
5 Мојс 31,9

5

7,13
2 Мојс 19,10,15
3 Мојс 11,44
Суд 6,13
Ер 10,10
23,36
Пс 41,2
84,3
Дан 6,26
Мт 16,16

10 и кажи им: „Штом ќе влезете во водите на Јордан, запрете во Јордан.”

2 Мојс 34,9
5 Мојс 7,1

12 ⁹ Исус им кажа на синовите Израилеви: „Дојдете ваму и чујте ги зборовите на Господ, вашиот Бог!”

4,2,4

13 ¹⁰ Уште им рече Исус: „Од тоа ќе дознаете дека меѓу вас е живиот Бог, Кој ќе ги изгони од вас Хананците и Хитијците, Евејците и Перизијците, Гергесејците, Аморејците и Јевусијците;

2 Мојс 14,22
Ис 11,15

15 ¹¹ ете, ковчегот на заветот на Господарот над целиот свет ќе тргне пред вас преку Јордан;

Пе 113,3
1 Лет 12,16
Сир 24,24

16 ¹² и земете си дванаесетмина луѓе од синовите Израилеви, по еден човек од секое племе;

2 Мојс 14,21-22

17 ¹³ и штом нозете на свештениците, кои го носат ковчегот на Господарот над целиот свет, ќе стапнат во водите на Јордан, водата јорданска ќе се прекине, а водата што тече одозгора, ќе запре.”

4,3

4,1 ¹⁴ И така, кога народот тргна од шаторите свои за да го мине Јордан, и свештениците го понесоа ковчегот на заветот пред народот,

5 Мојс 27,2

2 ¹⁵ тогаш, штом оние, што го носеа ковчегот влегоа во Јордан, и нозете на свештениците, кои го носеа ковчегот, се наквашија во водите на Јордан; а беше време кога Јордан, во текот на целиот период на жетвата на пченицата се излева од своите брегови,

3,13

¹⁶ водата, што течеше одозгора, запре и се претвори во карпа оддалечена на многу големо растојание, кај градот Адам, кој се наоѓа во пределот Царетан; а водата што течеше надолу, истечуваше кон Арабиското, односно Соленото Море, сè додека не истече докрај.

¹⁷ А народот премина спрема Ерихон. А, свештениците што го носеа ковчегот на заветот Господов, застапаа на суво среде Јордан. И сите синови Израилеви преминуваа на суво, додека целиот народ не го премина Јордан.

Дванаесет камења за спомен на чудното преминување преку Јордан

4 Кога целиот народ го премина Јордан, Господ му рече на Исус:

² „Земј од народот дванаесет луѓе, по еден маж од секое племе

³ и заповедај им и кажи им: „Земете оттука, среде Јордан, каде што стоеја неподвижно нозете на свештениците, дванаесет камења, понесете ги со себе и ставете ги на местото, каде што ќе носевате оваа ноќ!”

⁴ Исус повика дванаесет луѓе, што ги избра од синовите Израилеви, по еден маж од секое племе

⁵ и им рече: „Одете по мене пред лицето на Господ, вашиот Бог, среде Јордан и секој нека земе оттаму по еден камен, и нека го стави на рамо според бројот на племињата на синовите Израилеви,

⁶ за да бидат кај вас знак; кога ќе те прапа во подоцнежното време синот твој и ќе рече: „Зошто се овие камења кај вас?”

⁷ а ти ќе му речеш на синот твој: „Водата во реката Јордан престана да тече пред ковчегот на заветот на Господ кога тој го преминуваше Јордан, тогаш водата јорданска пресуши”; и така тие камења ќе бидат кај вас како вечен споменик на синовите Израилеви.”

⁸ и синовите Израилеви направија така, како што заповеда Исус: зебоа дванаесет камења од среде Јордан, како што му рече Господ на Исус, според бројот на племињата на синовите Израилеви, и ги понесоа со себе во логорот, и ги ставија таму.

⁹ И други дванаесет камења постави Исус среде Јордан на местото, каде што им стоеја нозете на свештениците, кои го носеа ковчегот на заветот. Тие се таму и до ден-денес.

¹⁰ Свештениците, пак, кои го носеа ковчегот, стоеја среде Јордан, додека не беше свршено сè што Господ му беше заповедал на Исус – точно така, како што му беше заповедал Мојсј на Исус; па потоа народот брзо преминуваше.

¹¹ Кога целиот народ го премина Јордан, тогаш премина и ковчегот Господов и камењата пред нив.

¹² И Рувимовите синови и Гадовите синови и половината од Манасиевото племе поминаа вооружени пред синовите Израилеви, како што им беше заповедал Мојсј.

3

3,17
5 Мојс 27,2

4

3,12

5

3,17

6

4,21-26
2 Мојс 12,26
13,14
5 Мојс 6,20

7

2 Мојс 28,12

9

1 Мојс 35,20

12

4 Мојс 32,29

ИСУС НАВИН

14 ¹³ Околу четириесет илјади вооружени за борба преминаа пред Господ кон градот Ерихон за да се борат.

20 ¹⁴ Во тој ден Господ го возвеличи Исус пред целиот Израил и почнаа да го почитуваат како што го почитуваа Мојсеј, додека беше жив.

24 ¹⁵ И му рече Господ на Исус, велејќи: ¹⁶ „Заповедај им на свештениците, што го носат ковчегот на заветот, да излезат од Јордан.”

¹⁷ Исус им заповеда на свештениците и рече: „Излезете од Јордан!”

¹⁸ И кога свештениците, што го носеа ковчегот на заветот Господов, излегоа од Јордан, и штом нозете нивни стапија на суво, водата на Јордан се спушти на своето место, потече, како порано, по целото корито.

¹⁹ И народот излезе од Јордан во десеттиот ден на првиот месец и се смести во Гилгал, на исток од Ерихон.

²⁰ И дванаесетте камења, што ги беа зеле од Јордан, Исус ги постави во Гилгал

²¹ и им рече на синовите Израилеви: „Кога ќе ве прапаат вашите синови, велејќи: „Зошто се овие камења?”

²² кажете им на вашите синови: Израил го помина Јордан по суво.

²³ Зашто Господ, вашиот Бог, ги исуши водите на Јордан за вас, додека да го преминете, исто онака, како што Господ, вашиот Бог, го направи со Црвеното Море, кое го исуши пред нас, додека го преминувавте,

²⁴ за да видат сите народи на земјата дека раката Господова е силна, и да Го почитувате Господа, вашиот Бог, секогаш.”

5 Кога аморејските цареви, што живеа од онаа страна на Јордан кон запад², и хананските цареви, што се крај морето, чуја дека Господ ги исушил водите на Јордан пред синовите Израилеви, додека тие преминувале, им

се запреа мислите, (се ужасија) и душа веќе не остана во нив поради синовите Израилеви.

Обрезување на Израилциите во Гилгал

² Во тоа време Господ му рече на Исус: „Направи си ножеви од остар камен и обрезај ја новата генерација на Израил!”

³ Тогаш Исус направи остри ножеви од камен, и ги обреза синовите Израилеви во местото наречено Гиват Аралот³.

⁴ И така ги обреза Исус (синовите Израилеви, кои тогаш се родија по патот, и кои не беа обрезани кога излегоа од Египет; сите ги обреза Исус), зашто сиот народ од машки пол што беше излегол од Египет, сите способни за војна изумреа во пустината по патот, откако беа излегле од Египет;

⁵ и така сите излезени беа обрезани, а сите, што се родија во пустината по патот, по излегувањето од Египет, не беа обрезани;

⁶ зашто синовите Израилеви четириесет (и две) години лутаа по пустината; (заради тоа мнозина не беа обрезани), додека изумреа сите способни за војна, што беа излегле од Египет. Тие што не го послушаа гласот Господов и на кои Господ им се заколна дека нема да ја видат земјата, што Господ со заклетва беше им ја ветил на татковците нивни, односно, дека нам ќе ни ја даде земјата, каде што тече мед и млеко,

⁷ а наместо нив ги подигна нивните синови. Нив ги обреза Исус, зашто тие не беа обрезани; бидејќи беа родени во текот на патувањето.

⁸ Сиот народ, откако беше обрезан, си остана на местото во логорот, додека не оздрави.

⁹ Тогаш Господ му рече на Исус: „Сега Јас го симнав⁴ од вас египетскиот

2

1 Мојс 17,10-23
2 Мојс 4,25

4

5 Мојс 2,14
Евр 3,17

6

2 Мојс 3,8
4 Мојс 14,20-34
5 Мојс 2,14
Дела 7,36

² 5,1. Зајадно од Јордан

³ 5,3. Рид на обрезанието.

⁴ 5,9. На еврејски *сѝркалав*.

10 срам!” И тоа место се нарекува дури и до ден–денес „Гилгал”.⁵

11 *Прва Пасха во Ханан*

10 И се задржаа синовите Израилеви во логорот во Гилгал и вечерта на четринаесеттиот ден од месецот направ-ија Пасха во рамнините ерихонски;

11 и на вториот ден по Пасха почнаа да јадат од пченицата на таа земја – бесквасни лебови и печени зрна во истиот тој ден;

12 и маната⁶ престана да паѓа во тој ден, откако почнаа да јадат од житото на таа земја; и веќе немаше мана кај синовите Израилеви: во таа година тие јадеа од плодовите на хананската земја.

Зайоведникој на Божјата војска

13 Кога Исус се наоѓаше близу до Ерихон, погледна и виде, и ете, пред него стои човек, со изваден меч во раката. Исус се приближи до него и му рече: „Наш ли си, или си од нашите непријатели?”

14 Тој му одговори: „Не; јас сум водачот на војската Господова, сега дојдов овде”. Исус падна ничкум на земја, се поклони и му рече: „Што ќе му заповедаш на својот слуга?”

15 Водачот на војската Господова му рече на Исус: „Собуј ги обувките од нозете свои, бидејќи местото, на кое стоиш, е свето”. Исус така и направи.

16 А Ерихон беше утврден и затворен поради страв од синовите Израилеви; никој не излегуваше и не влегуваше во него.

Израилцијте се ујайнуваат во Ерихон

6 Тогаши му рече Господ на Исус: „Еве, Јас го предавам Ерихон во твои раце и царот негов и силните луѓе во него;

2 обиколувајте го градот сите вие, способни за војна, по еднаш во денот, и така правете шест дена;

3 и седум свештеници нека носат пред ковчегот седум труби од рогови; а сед-

миот ден обиколете го градот седумпати и свештениците нека трубат со трубите од рогови.

4 И кога трубите од рог ќе затрубат силно, веднаш штом ќе го чуете звукот од трубите, целиот народ нека воскликне, и градските сидишта ќе паднат сами до основата своја пред оние што викаат; и тогаш целиот народ да навлезе во градот, тргнувајќи секој од своето место.”

5 Тогаш дојде Исус, синот Навинов, кај свештениците и им рече: „Земете го ковчегот на заветот Господов и седум свештеници нека носат седум рогови труби пред ковчегот Господов!”

6 И им рече, велејќи: „Заповедајте му на народот да го обиколат и да го опкружат градот; а вооружените нека одат пред ковчегот Господов.”

7 Штом Исус му го кажа тоа на народот, рече и седумте свештеници, што ги имаа седумте свештени труби, да појдат и да затрубат со трубите, и ковчегот на заветот Господов да оди по нив.

8 Вооружените, пак, одеа пред свештениците, кои трубеа со трубите; и оние што одеа по нив, по ковчегот на заветот Господов, трубеа со трубите.

9 На народот, пак, Исус му заповеда и рече: „Не викајте и да не се чуе глас од вас, и да не излегува збор од устата ваша до оној ден, додека не ви заповедам: викајте! – и тогаш ќе викнете.”

10 Така ковчегот Господов тргна околу градот и еднаш го обиколи; и дојдоа во логорот и ноќеаа во него.

11 (На вториот ден) Исус стана утрината рано, и свештениците го понесоа ковчегот Господов;

12 и седумте свештеници, што ги носеа седумте труби пред ковчегот Господов, одеа и трубеа со трубите; вооружените, пак, одеа пред нив, а другите одеа по ковчегот Господов и свештениците затрубија со роговите труби.

13 И вториот ден го обиколија градот еднаш и се вратија во логорот. Така правеа шест дена.

6,3.6

Откр 8,2

4

6,20
Ис 42,13

⁵5,9. На еврејски *сјркалување*.

ИСУС НАВИН

16

3 Мојс
27,28-29
5 Мојс
20,16-17
Ис 34,2

¹⁴ На седмиот ден станаа рано и го обиколија градот седумпати; само тој ден го обиколија градот седумпати.

17

7,12,25-26

¹⁵ И при седмото заобиколување свештениците затрубија во трубите. Тогаш Исус му рече на народот: „Викајте, бидејќи Господ ви го предаде градот!”

18

4 Мојс
31,54

¹⁶ И градот, со сè што е во него да падне во проклетство, во името Господово; само блудницата Раав поштедете ја, неа и секој што е во домот нејзин; зашто таа ги сокри извидниците што ги пративме.

19

Евр 11,30

20

Суд 1,25

¹⁷ Но и вие чувајте се од проколнатото, за да не паднете и самите во проклетство, ако земете нешто од проколнатото, и со тоа на логорот и на синовите Израилеви да им донесете проклетство, и нас да нè истребите.

22

4 Мојс
31,10,54
5 Мојс
13,15-16

¹⁸ Златото, пак, среброт и бакарот и железото се за Господ и да се внесат во ризницата Господова!”

¹⁹ И затрубија свештениците со трубите. Штом го чу народот гласот на трубите, сите заедно извикаа со висок и силен глас, и сите градски сидишта паднаа, и целиот народ влезе во градот, секој од своето место, и го презедоа градот.

²⁰ И фрли во проклетство Исус сè што беше во градот, – мажите и жените, младите и старите, овците и магарињата; сè се истреби со меч.

²¹ А на двете момчиња што ја извидуваа тајно земјата, Исус им рече: „Влезете во домот на жената блудница и изведете ја оттаму неа и сите што се кај неа, бидејќи вие ѝ се заколнавте.”

Исус ѝ го пошледува живојот на Раав

²² Тогаш влегоа момчињата, што го разгледуваа градот, во домот на жената и ја изведоа блудницата Раав и таткото нејзин, мајката нејзина, браќата нејзини и сите нејзини роднини и сите што беа кај неа, ги изведоа и ги ставија надвор од логорот на Израил.

²³ А градот и сè што беше во него, го изгореа со оган; само среброт и златото, бакарот и железото ги предадоа за да се внесат во ризницата Господова.

²⁴ Блудницата, пак, Раав и целото семејство на нејзиниот татко, Исус ги остави живи, и таа живее меѓу синовите Израилеви до денес, зашто ги сокри извидниците што ги испрати Исус за да го разгледаат Ерихон.

²⁵ Во тој ден Исус проколна и рече: „Проклет да биде пред Господ оној што ќе го издигне и изгради овој град Ерихон; врз првородениот син свој тој ќе ги положи основите негови и врз најмалиот син свој ќе ги постави портите негови! (А тоа го направи Азан, родум од Ветил. Тој го основа врз својот првороден син Авирон и врз најмалиот, Спасен, ги постави неговите порти.)”

²⁶ И Господ беше со Исус, и славата Негова се рашири по целата земја.

Пресјайот и казнувањето на Ахан

7 Но синовите Израилеви направија голем грев и зедоа од проколнатото. Ахан, синот на Карми, син на Завдиј, Зерахов син од Јудиното племе, зеде од проколнатото, и гневот Господов се разгори против синовите Израилеви.

² Од Ерихон Исус испрати луѓе во Гај, кој е наспроти Бет-Авен, источно од Ветил, и им рече: „Одете, разгледајте ја земјата!” Тие отидоа и го разгледаа Гај.

³ И откако се вратија кај Исус, му рекоа: „Нека не оди целиот народ, туку нека отидат две до три илјади луѓе и ќе го разбијат Гај; не праќај го таму целиот народ, бидејќи тие се малку на број.”

⁴ И така, отидоа таму од народот околу три илјади души, но тие почнаа да бегаат пред жителите на Гај;

⁵ жителите на овој град убија од нив триесет и шест души, ги гонела од портите на градот до Шеварим и ги разбија; од тоа срцата на луѓето се растопија и станаа како вода.

⁶ Исус ја раскина облеката своја и падна ничкум на земјата пред ковчегот на Господ и лежеше дури до вечерта, тој и старешините Израилеви, и ги посилаа со пепел главите свои.

⁷ И рече Исус: „Ти се молам, Господи Боже, зошто го преведе Твојот народ преку Јордан, за да го предадеш во

25

3 Цар
16,34

7,1

2 Мојс 4,14
3 Мојс 10,6

2

8,1

4

3 Мојс
26,17
5 Мојс
28,25

5

Пс 21,14

7

2 Мојс 5,22
32,11-14
4 Мојс
14,13-16

9 рацете на Аморејците на погубување?
Ех, да си останевме да живееме од онаа страна на Јордан!

11 ⁸ О, Господи, што да кажам, бидејќи Израил го сврте грбот пред своите непријатели?

13 ⁹ Хананците и сите жители на земјата ќе чујат, ќе нè опколат и ќе нè истребат нас од земјата. И што ќе направиш за Твоето големо име?”

14 ¹⁰ Господ му одговори на Исус: „Стани, зошто падна ничкум?”

¹¹ Згрешил ја луѓето и ја прекршил Мојата заповед, што им ја дадов; украло од проколнатото, и го сокрија меѓу своите предмети;

¹² затоа синовите Израилеви не можат да издржат пред непријателите свои и им свртеа грб, бидејќи тие потпаднаа под клетвата; нема да бидам веќе со вас, ако не го отстраните од вас проколнатото.

¹³ Стани, освети го народот и кажи: Осветете се за утре, бидејќи така вели Господ, Бог Израилев: Проколнатото е во тебе, Израиле; затоа ти не ќе можеш да издржиш пред непријателите свои, додека не го отстраниш од себе проклетството.

¹⁴ Соберете се утре сите според племињата свои; племето, пак, што ќе го покаже Господ, нека мине по родовите; и родот, што ќе го покаже Господ, нека мине по домовите што ќе ги покаже Господ, и нека мине човек по човек;

¹⁵ кој ќе биде фатен дека украде од проколнатото, со оган нека се изгори тој и сè што е негово, затоа што ја прекршил заповедта на Господ и направил престап среде Израил.”

¹⁶ Откако стана утредента рано, Исус ги преведе луѓето според племињата свои, и беше посочено на Јудино племе;

¹⁷ потоа заповеда да минат родовите на Јуда, и беше посочен родот на Зерах; му заповеда на Зераховиот род да мине според домовите, и беше посочен домот на Завдиј;

¹⁸ Му заповеда на домот негов да мине човек по човек, и беше покажан Ахан, синот на Карми, син на Завдиј, Зерахов син, од Јудино племе.

¹⁹ Тогаш Исус му рече на Ахан: „Синко, прослави Го Господ, Бог Израилев, исповедај се пред Него и кажи ми, што си направил; не криј од мене.”

²⁰ Ахан му одговори на Исус и рече: „Навистина, јас згрешив пред Господ, Бог Израилев, и го направив ова:

²¹ меѓу запленетите предмети видов една убава облека од Сенаар и двесте шекели сребро и една златна шипка, со вредност од педесет шекели; тоа ми се допадна и јас го зедов; и, ете, тоа е закопано во земјата среде мојот шатор, а среброт е сокриено под него.”

²² Исус испрати луѓе, и тие отидоа во неговиот шатор; и ете, сето тоа беше сокриено во неговиот шатор, и среброт под него.

²³ Тие го изнесоа тоа од шаторот, го донесоа кај Исус и кај старешините Израилеви и го ставија пред Господ.

²⁴ Тогаш Исус и сите Израилци со него, го зеаа Зераховиот син Ахан, среброт, облеката, и златната шипка, неговите синови и неговите ќерки, неговите волови и неговите магариња, овците негови и неговиот шатор, и сè што беше негово, и го одведоа во долината Ахор.

²⁵ И рече Исус: „Затоа што некои од нас истреби, Господ ќе те истреби денес тебе.” И сите Израилци го убија со камења – него и сите негови блиски, ги изгореа не само нив, туку и сè што имаа со оган, и нафрлаа врз нив камења.

²⁶ И нафрлаа врз него голема грамада камења, која остана сè до ден-денес. Потоа стивна силата од гневот на Господ. Поради тоа, она место и денес се вика „Долината Ахор”.⁷

Освојувањето на Гај

8 И му рече Господ на Исус: „Не плаши се и не се ужасувај; земи ги со себе сите мажи, способни за војна и оди во Гај; ете, Јас ќе го предадам во твои

19

1 Цар 6,5
Ис 42,12
Ер 13,16
Пс 95,8
Езд 10,11
Јн 9,24

25

6,18

8,1

5 Мојс 1,21

⁶ 7,26. Ахор на еврејски значи *мака, несреќа*.

ИСУС НАВИН

2
4,12
Суд 9,43
20,29

раце гајскиот цар и неговиот народ, неговиот град, и неговата земја.

² Направи му на Гај и на царот негов исто она што му направи на Ерихон и на царот негов; само пленот и добитокот негов поделете си го; постави заседа зад градот.”

³ Исус и сите мажи, способни за војна, се подготвија да одат во Гај; и одбра Исус триесет илјади храбри мажи и ги испрати во текот на ноќта,

⁴ им даде заповед, велеејќи: „Скријте се зад градот; не се оддалечувајте од градот и бидете сите готови;

⁵ јас, пак, и сите мажи, што се со мене, ќе се доближиме до градот и штом жителите на Гај излезат против нас, како и порано, ние ќе избегаеме од нив;

⁶ тие ќе јурнат по нас, и така ние ќе ги одвлечеме од градот, зашто тие ќе речат: – бегаат од нас, како и порано; откога ќе избегаеме од нив,

⁷ вие станете од заседата и одете во градот, и Господ, вашиот Бог, ќе ви го предаде во рацете ваши.

⁸ Откога ќе го преземете градот, запалете го градот со оган, постапете според заповедта моја; тоа ви го заповедам јас.”

⁹ Така ги испрати Исус, и тие отидоа во заседа и заседнаа меѓу Ветил и Гај, на запад од Гај; таа ноќ преноќева Исус среде народот.

¹⁰ Откако стана утрината рано, Исус го прегледа народот и тргна – тој и старешините Израилеви, пред народот, за Гај;

¹¹ и сите мажи, способни за војна, што беа со него, тргнаа, се приближија и дојдоа до градот од спротива.

¹² И се сместија на север од Гај, а меѓу нив и Гај имаше долина. Потоа Исус зеде околу пет илјади души и ги постави во заседа меѓу Ветил и Гај, на запад од градот.

¹³ А народот се смести во логорот, кој беше на север од градот, додека неговата заседа беше на запад од градот. А Исус отиде таа ноќ среде долината.

¹⁴ Штом царот на Гај го виде тоа, стана рано и излезе веднаш со жите-

лите на градот против Израил во борба на определеното место пред рамнината; но тој не знаеше дека против него има заседа позади неговиот град.

¹⁵ Исус и целиот Израил, небаре, се разбиени од нив, избегаа кон пустината;

¹⁶ а тие го повикаа целиот народ, што беше во градот, за да ги гонат, и, гонејќи го Исус, се оддалечија од градот;

¹⁷ и не остана во Гај и во Ветил ниту еден човек, кој не беше тргнал по Израил; а градот свој го оставија отворен, гонејќи го Израил.

¹⁸ Тогаш Господ му рече на Исус: „Спружи го копјето, што е во раката твоја, кон Гај, бидејќи Јас ќе го предам во твоите раце и заседата веднаш нека стане од своето место!” Исус го спружи кон градот копјето, што беше во раката негова.

¹⁹ А оние што беа во заседа станаа веднаш од местото свое и јурнаа, штом ја испружи раката своја, влегоа во градот, го презедоа и за миг го запалија со оган.

²⁰ Гајските жители, кога погледнаа назад, видоа дека од градот се крева дим кон небото. Немаше каде да бегаат – ниту натаму, ниту наваму; зашто народот, што беше во пустината, се сврте кон гонителите.

²¹ Исус и целиот Израил, кога видоа дека оние што беа во заседа го презеле градот и дека од градот се крева дим, се вратија и почнаа да ги убиваат жителите на Гај.

²² А оние од градот излегоа против нив, така што тие се најдоа меѓу Израилците, од кои едни беа на едната страна, а другите на другата; така ги разбија, што не оставија од нив ниту еден жив, ниту избеган;

²³ а царот на Гај го фатија жив и го доведоа кај Исус.

²⁴ Откако Израилците ги убија сите жители од Гај во полето и во пустината, каде што ги гонеа, и откако тие сите до еден паднаа од сечилото на мечот, тогаш сите Израилци се вратија во Гај и го поразија со сечилото на мечот.

²⁵ Бројот на мажите и жените загина во тој ден изнесуваше дванаесет илјади. Сите беа жители на Гај.

18
8,26
17,9-12

28 ^{10,1}
⁴ Мојс ^{31,10}
26 Исус не ја тргна раката своја, што ја беше испружил со копјето, додека не ги фрли во проклетство сите од Гај;

29 ^{7,26}
⁵ Мојс ^{21,22-23}
^{Јн 19,31}
27 само добитокот и пленот од тој град синовите Израилеви го поделија меѓу себе, според Господовиот збор, што Господ беше му го кажал на Исус.

30-35
⁵ Мојс ^{27,1-26}
28 Тогаш Исус го изгоре Гај и го претвори во вечни урнатини, кои стојат до ден-денес.

31
² Мојс ^{20,25}
29 а гајскиот цар го обеси на дрво (и го остави на дрвото) до вечерта; по зајдисонце Исус пак им заповеда, и го симнаа трупот негов од дрвото, го фрлија пред градските порти во ров, и натрупаа врз него голем куп камења, кој постои до ден-денешен.

34
⁵ Мојс ^{11,29}
^{28,1-68}
30 Тогаш Исус Му изгради жртвеник на Господ, Бог Израилев, на гората Евал,

35
⁵ Мојс ^{31,12}
31 како што Мојсеј, слугата Господов, им беше заповедал на синовите Израилеви, за кое беше напишано во книгата на Мојсеевиот закон, – жртвеник од цели камења, до кои не допрело железо; и принесоа врз него сепаленици на Господ и жртви за мир.

Чииање на законот под Ѓораиша Евал

32 И таму на камењата Исус напиша препис од законот на Мојсеј, што тој го беше напишал за синовите Израилеви.

33 Сиот Израил, старешините негови и управителите негови и судиите негови, застаана од едната и од другата страна на ковчегот спроти свештениците, – левитите, кои го носеа ковчегот на заветот Господов, – како природените, така исто и придојдените жители, едната половина од нив кај планината Гаризим, а другата половина кај планината Евал, како што порано Мојсеј, слугата Господов, беше заповедал да се благословува народот Израилев.

34 Потоа Исус ги прочита сите зборови од законот, благословувањата и проклетствата, како што е напишано во книгата на законот;

35 од сè, што Мојсеј му беше заповедал на Исус, немаше ни збор што Исус не го прочита пред целото израилско собрание, пред мажите и жените и

децата и придојдените што се најдоа меѓу нив.

Сојузништвото со Гаваонците

9 Откако слушнаа за тоа царевите, кои беа од оваа страна на Јордан, по планината и рамнината и по целиот брег на Големото Море, па сè до Ливан, – Хитијците, Аморејците, (Гергесејците), Хананците, Перизијците, Евејците и Јевусијците,

² се собраа сите, за да удрат заедно против Исус и Израил.

³ Но жителите Гаваонски, откако чуја, што му направил Господ на Ерихон и на Гај,

⁴ употребија и тие итрина; отидоа и се снабдија со храна за пат и ставија ветви вреќи на магарината свои и ветви, испокинати и закрпени мевови за вино;

⁵ и обувките на нозете им беа стари, закрпени, и облеката нивна – ветва; и сиот леб нивни за пат беше сув и мувлосан.

⁶ Тие дојдоа кај Исус во логорот во Гилгал и му рекоа нему и на сите Израилци: „Ние сме дојдени од многу далечна земја и ве молиме да склучите со нас сојуз.“

⁷ А Израилците им одговорија на Евејците: „Вие, можеби, живеете близу до нас; како ќе склучиме сојуз со вас?“

⁸ Тие му рекоа на Исус: „Ние сме твои робови.“ А Исус ги праша: „Кои сте вие и од каде сте дошле?“

⁹ Тие му одговорија: „Од многу далечна земја се дојдени твоите робови во името на Господ, твојот Бог, зашто ја чувме славата Негова и за сè што извршил Тој во Египет,

¹⁰ и за сè она, што им направи на двајцата аморејски цареви, кои беа од онаа страна на Јордан, на хешбонскиот цар Сион и на башанскиот цар Ог, кој живееше во Ашттарот (и Едгаје).

¹¹ Затоа старешините наши и сите жители на нашата земја ни рекоа: земете во рацете свои леб за пат, одете им во пресрет и кажете им: Ние сме вапи робови; па, ако сакате, склучете сојуз со нас.

9,1
⁵ Мојс ^{7,1}
Суд ^{1,9}

3
^{8,1}

6
^{9,22}
¹ Мојс ^{26,28}

7
² Мојс ^{23,32}
⁵ Мојс ^{7,2}

8
⁴ Цар ^{10,5}

9
^{2,10}

10
⁴ Мојс ^{21,24-35}
⁵ Мојс ^{1,4}

ИСУС НАВИН

15 ^{10,1,4} Овој наш леб го зеде од куќите ^{11,19} наши топол во денот, кога тргнавме кон вас, а сега ете, тој се исушил и мувло-сал;

18 ^{2 Мојс} и овие мевови со вино, кои кога ги ^{15,24} наполнивме беа нови, ете се испокинаа; и овие наши облески и обувките изветвеа поради многу долгиот пат.”

21 ^{5 Мојс} И родоначалниците го зедеа нив- ^{29,11} ниот леб, а Господа не Го прашаа.

¹⁵ Тогаш Исус склучи со нив мир и даде завет дека ќе им го зачува живо- тот; и родоначалниците на заедницата им се заколнаа.

¹⁶ А по три дена, откако склучија со нив сојуз, слушнаа дека тие биле нивни соседи и дека живеат близу до нив;

¹⁷ зашто синовите Израилеви кога тргнаа на пат, дојдоа до градовите нивни на третиот ден; градовите нивни, пак, беа: Гаваон, Кефира, Беерот и Кирјат-Јарим.

¹⁸ (Исус и) синовите Израилеви не ги погубија, зашто сите кнезови народни им се заколнаа во Господ, Израилевиот Бог. Затоа целата заедница Израилева негодуваше поради родоначалниците.

¹⁹ Сите родоначалници рекоа пред целата заедница: „Им се заколнавме во Господ, Израилевиот Бог, и затоа не смееме да ги допреме нив;

²⁰ а, еве, што ќе направиме со нив: ќе ги оставиме живи, за да не нè стигне гневот поради заклетвата, со која им се заколнавме.”

²¹ И на родоначалниците уште им рекоа: „Нека живеат, но ќе сечат дрва и ќе носат вода за целата заедница.” И целиот народ го прифати тоа што му рекоа родоначалниците.

²² Исус ги повика и им рече: „Зошто нè измамивте, кога рековте: „ние сме многу далеку од вас, а вие сте живееле блиску до нас?”

²³ Отсега да сте проклети! Вечно ќе бидете робови, ќе сечете дрва и ќе носите вода за (мене и за) домот на мојот Бог!”

²⁴ Тие му одговорија на Исус и рекоа: „Дојде до ушите на твоите робови дека Господ, твојот Бог, му заповедал на својот слуга Мојсеј дека ќе ви ја даде цела-

та земја, и дека ќе нè погуби нас и сите жители на оваа земја пред ваши очи; затоа ние многу се уплашивме да не ни го земете животот, па така постапивме;

²⁵ сега, ете, ние сме во твои раце: како ти се чини дека е подобро и посправедливо да постапиш со нас, така и направи.”

²⁶ И Исус така и постапи со нив: ги избави од рацете на синовите Израилеви, и тие не ги погубија.

²⁷ И во тој ден Исус нареди тие да сечат дрва и да носат вода за целата заедница и за жртвеникот на Господ; (поради тоа оние што живеа во Гаваон останала дрвосечачи и водоносци за жртвеникот Божји) дури и до денес, на она место, што ќе го избере Господ.

Победа над аморејските цареви

10 Кога ерусалимскиот цар Адони-Седек слушна дека Исус го презел Гај и го фрлил во проклетство, и дека постапил со Гај и со царот негов така, како што постапил со Ерихон и царот негов, и дека Гаваонците склучиле мир (со Исус и) со Израил и живеела меѓу нив,

² тој многу се уплаши, бидејќи Гаваон беше голем град, како еден од царските градови, и поголем од Гај, и сите жители негови беа храбри луѓе.

³ Поради тоа ерусалимскиот цар Адони-Седек испрати пратеници кај хевронскиот цар Хомам, и кај Пирам, царот јармутски, и кај Јафија, царот лахишки, и кај Давир, царот еглонски, да им кажат:

⁴ „Дојдете кај мене и помогнете ми да го нападнеме Гаваон, затоа што склучи мир со Исус и со синовите Израилеви.”

⁵ Тие се собраа и отидоа петмина аморејски цареви: ерусалимскиот цар, хевронскиот цар, јармутскиот цар, лахишкиот цар, еглонскиот цар, тие и целиот нивен народ, и го опседнаа Гаваон и почнаа да војуваат против него.

⁶ Гаваонците испратија до Исус во логорот во Гилгал, да кажат: „Не кревај раце од твоите слуги; дојди поскоро кај нас, избави нè и помогни ни; зашто

27^{5 Мојс}
29,11-12**10,1**

9,15

3

Суд 1,5

4

9,15

6

9,3-14

8 против нас се собрани сите аморејски цареви, што живеат во планините.”

9 Исус тргна од Гилгал, тој и со него сите способни за војна, и сите храбри мажи.

10 Тогаш Господ му рече на Исус: „Не плаши се од нив, зашто Јас ги предадов во твои раце: никој од нив нема да остане пред тебе.”

11-13 И ги нападна Исус ненадејно, откако цела ноќ беше одел од Гилгал.

10 Господ ги доведе во забуна од Израилците, и тие им зададоа тежок удар во Гаваон, ги гонеа по патот кон Веторон и ги напаѓаа сè до Азека и до Македа.

13 А кога бегаа од Израилците по планините на Веторонската планина, Господ фрлаше врз нив од небото големи камења до самиот град Азека, и тие гинеа: бројот на погинатите од камењата беше поголем, отколку на оние, што синовите Израилеви ги убија со меч во борбата.

14 Тогаш Исус Му рече на Господ пред Израилците во оној ден, во кој Господ ги предаде Аморејците во рацете на Израил: „Запри се, сонце, над Гаваон, и ти, месечино, над долината Ајалон!”

13 И сонцето застана, и месечината стоеше, додека Бог им се одмаздуваше на нивните непријатели, како што е тоа запишано во Книгата на Праведниот: „Сонцето застана на небото и не брзаше да зајде скоро цел ден.”

14 Ни порано ни подоцна немало таков ден како оној, во кој Господ така послушал човечки глас. Зашто Господ војуваше за Израил.

15 Потоа Исус и целиот Израил со него се вратија во логорот во Гилгал.

Исус ги љубува љеише љобедени цареви

16 А оние петмина цареви избегаа и се сокрија во пештерата во Македа.

17 Кога му јавија на Исус и му рекоа: „Ги најдовме петмината цареви, тие се кријат во пештерата во Македа”,

18 Исус рече: „Навалете големи камења пред влезот на пештерата и поставете кај неа луѓе да ги чуваат;

19 а вие не се задржувајте, туку гонете ги непријателите ваши, достигнете ги последните редови од нивната војска и не им дозволувајте да отидат по нивните градови, бидејќи Господ, вашиот Бог, ги предаде во вашите раце.”

20 Откако Исус и синовите Израилеви им зададоа многу тежок удар, преживеаните од нив избегаа во утврдените градови,

21 целиот народ се врати мирно во логорот кај Исус во Македа, и никој не отвори уста против синовите Израилеви.

22 Тогаш Исус рече: „Отворете го влезот на пештерата и доведете ги кај мене од пештерата петмината цареви!”

23 Така и направија: ги доведоа кај него од пештерата петмината цареви: ерусалимскиот цар, хевронскиот цар, јармутскиот цар, лахишкиот цар и еглонскиот цар.

24 Кога ги изведоа овие цареви пред Исус, Исус ги повика сите Израилци и им кажа на воените началници, што беа оделе со него: „Приближете се, стапнете со нозете свои врз вратовите на тие цареви!”

25 Исус им рече: „Не плашете се и не се ужасувајте, бидете цврсти и храбри; зашто така ќе постанат Господ со сите ваши непријатели, со кои ќе војувате.”

26 Потоа Исус ги уби, и ги обеси на пет дрвја; и висеа на дрвјата до вечерта.

27 На зајдисонце Исус заповеда, и ги симнаа од дрвјата, ги фрлија во пештерата, во која се криеја, и на влезот од пештерата натрупаа големи камења, кои се и денес таму.

Исус ги освојува градовише на јуџ

28 Во истиот ден го презедоа Македа и го уништија со сечилото на мечот него и царот негов, и сè живо, што се наоѓаше во него: не оставија никој, а да не биде погоден (или да избега); и со македскиот цар постапија така, како што постапија со ерихонскиот цар.

29 Потоа тргна Исус и сите Израилци со него од Македа за Ливна и војуваше против Ливна.

20
5 Мојс
20,16

24
2 Цар
22,40
Мал 3,21
Пс 109,1
Варух 4,25

25
5 Мојс 31,6

27
8,29
5 Мојс
21,22

28
5 Мојс
20,16

36

Суд 1,10

³⁰ И ја предаде Господ и неа во рацете на Израил и ја презедоа неа и царот нејзин, и уништи Исус со меч сè живо, што се наоѓаше во неа; не остави во неа некој да не биде погоден (или да избега), а со царот постапи така, како што постапи со ерихонскиот цар.

³¹ Од Ливна тргна Исус и сите Израилци со него за Лакиш, постави логор пред него и почна да војува против него;

³² и го предаде Господ Лакиш во рацете на Израил, и тој го презеде во вториот ден, удри по него со сечилото на мечот и по сè живо, што беше во него, и го уништи така, како што ја уништи Ливна.

³³ Тогаш на помош на Лакиш му дојде гезерскиот цар Хорам; но Исус удри по него со сечилото на мечот и по неговиот народ така, што не остави од народот некој, (неповреден) да избега.

³⁴ И тргна Исус и сите Израилци со него од Лакиш за Еглон, постави логор пред него и почна да војува против него;

³⁵ (го предаде Господ и него во рацете на Израил) и го презедоа во истиот ден и удрија по него со сечилото на мечот, и со сè живо, што се наоѓаше во него во тој ден, постапи така, како што постапи со Лакиш.

³⁶ Потоа појде Исус и сите Израилци со него од Еглон за Хеврон, го опседнаа,

³⁷ го презеде и удри по него со сечилото на мечот и по царот негов, по сите градови негов и по сè живо што се наоѓаше во нив; не остави некој, што не беше убиен; како што постапи со Еглон, така го нападна и него и сè живо, што се наоѓаше во него.

³⁸ Потоа се врати Исус и целиот Израил со него во Давир и го опседна;

³⁹ го презедоа него, царот негов и сите села негови, и го удрија со сечилото на мечот, и ги истребија нив и сè живо, што се наоѓаше во него: никого не остави жив; како што постапи со Хеврон и неговиот цар, со Ливна и нејзиниот цар, така постапи и со Давир и царот негов.

⁴⁰ И ја порази Исус целата планинска земја, и јужните предели и рамницата и долините и сите нивни цареви; не остави никого да преживее, и сè живо погуби, како што беше заповедал Господ, Бог Израилев.

⁴¹ Ја порази Исус сета земја од Кадис-Барнеа до Газа и од Гошен дури до Гаваон;

⁴² и сите тие цареви и земјите нивни Исус ги презеде веднаш, бидејќи Господ, Бог Израилев, му помагаше на Израил.

⁴³ Потоа Исус и сите Израилци со него се вратија во логорот во Гилгал.

Борбата кај Мером

11 Кога го чу тоа хаџорскиот цар Јавин, прати луѓе кај мадонскиот цар Јовав и кај шимронскиот цар, и кај ахшафскиот цар,

² и кај царевите, што живеа на планината откај север, и во долината јужно од Генисаретското Езеро и во рамнината и на височините кај Дор на запад.

³ И кај приморските Хананци, што живеа на исток, и кај приморските Аморејци, и кај Хитијците, и кај Перизијците и Јевусијците, кои живеа во планината, и кај Евејците, што живеа во подножјето на Ермон, во регионот Мицпа.

⁴ И излегоа сите тие цареви, а со нив и многу луѓе, толку многу колку песокот во Приморјето, со коњи и многу коли.

⁵ И слегаа сите тие цареви, па се соединија и се сместија кај езерото Мером, за да војуваат против Израил.

⁶ Но Господ му рече на Исус: „Не плаши се од нив, зашто утре, во ова време, ќе им ги предадам нив сите на синовите Израилеви, за да ги убијат; а на коњите да им ги пресечат жилите и колите со оган да ги изгорат.“

⁷ Исус и со него сите способни за војна излегоа ненадејно против нив кај Меромското Езеро и ги нападнаа.

⁸ И Господ ги предаде во рацете Израилеви, и тие ги разбија и ги гонеа дури до големиот град Сидон и до Мисрефот-Маим и до долината на Мицпа на

40

11,16
5 Мојс
20,16-17
Суд 1,9

42

10,14

11,1

Суд 4,2-23
Пс 47,4

4

Суд 5,19
7,12
1 Цар 13,5
Откр 20,8

11 исток, и ги убиваа сè додека од нив не остана никој жив.

⁴ Мојс 31,10
⁵ Мојс 7,2 20,16-17
9 И постапи Исус со нив така, како што му рече Господ: на коњите им ги пресече жилите, а колите им ги изгоре со оган.

12
⁴ Мојс 33,50-52
⁵ Мојс 7,2 20,16-17
Пусишошењето на Асор

14
⁵ Мојс 20,16
10 Во исто време Исус, откако се врати, го презеде Асор и царот негов го уби со меч. Асор, пак, порано беше главен град на сите тие царства;

15
^{1,7}
11 и погуби со меч сè живо, што беше во него, и не остави во него ни една жива душа. А Асор, тој го изгоре со оган.

17
⁵ Мојс 7,24
12 И сите градови на тие цареви ги зазеде Исус, и царевите со меч ги уби, како што беше заповедал Мојсеј, слугата Господов.

13 Но, сите тие утврдени градови, Израил не ги изгоре, освен Асор, кој го запали Исус.

14 А сето богатство од тие градови и сиот добиток го запленија синовите Израилеви; сите луѓе, пак, ги убија со меч, така што сите беа истребени; не оставија од нив ниту една жива душа.

15 Како што му беше заповедал Господ на Својот слуга Мојсеј, така Мојсеј му заповеда на Исус, а Исус така и направи: не отстапи ниту од еден збор во сè што му беше заповедал Господ на Мојсеј.

Исус ги завршува освојувањата на земјите

16 Така ја презеде Исус целата онаа земја: планинската област и целата земја Негев и целата земја Гошен, како и рамнината на запад, и планината Израилева, и полињата (покрај планината),

17 од планината Халак, која се протега кон Сеир, и дури до Ваал-Гад, во долината на Ливан, под планината Ермон, и сите цареви нивни ги фати и ги уби.

18 Долго време Исус војуваше со тие цареви.

19 И немаше ни еден град, кој Господ не му го предаде на Израил, освен Гаваон во кој живеа Евејците; сите тие со борба ги зазедоа;

20 зашто од Господ беше тоа, тие да го ожесточат срцето свое и да започнат борба против Израил за да бидат фрлени во проклетство и за нив да нема милост, туку да бидат погубени така, како што му беше заповедал Господ на Мојсеј.

21 Во тоа време пристигна Исус и ги нападна Анакијците на планината, во Хеврон, во Давир, во Анав, по целата планина Израилева, и по целата планина Јудина со градовите нивни и ги фрли во проклетство.

22 Од Анакијците не остана ни еден во земјата на синовите Израилеви; останаа само во Газа, во Гет и во Ашдод.

23 Така ја презеде Исус целата земја, како што му беше заповедал Господ на Мојсеј, и му ја предаде Исус во наследство на Израил, откако ја раздели на племињата нивни. И земјата престана да војува.

Список на царевите поразени од Израилците

12 Еве ги царевите на оние земји, кои синовите Израилеви ги убија и чија земја ја наследија од онаа страна на Јордан, од каде што изгрева сонцето, од Арнонската долина сè до планината Ермон, и целата рамнина на исток;

2 Сион, аморејскиот цар, со престолнина во Есевон, и со власт што се протега од Ароер, што се наоѓа крај бреговите на потокот Арнон, до средината на потокот, и половината Галаад, до потокот Јавок, кој е граница со Амоновите синови;

3 потоа рамнината на исток од Генисаретското Езеро, сè до областа источно од Мртвото Море, во насока на Бет-Јешимот и уште на југ регионот во подножјето на планината Фазга;

4 и Ог, бапанскиот цар, последниот од гигантите кој живееше во Аштарот и во Едреи,

5 и владееше во планината Ермон и Салеха, и со целиот Бапан, до Гесурската и Маахатската граница, и со половината од Галаад, до пределите на хешбонскиот цар Сион.

21
⁵ Мојс 2,10-11
Суд 1,10-15

23
21,43-45
⁵ Мојс 1,38 12,9-10 25,19
Суд 3,11

12,1
⁵ Мојс 2,26-3,17
Пе 135,21

2
⁴ Мојс 21,21
⁵ Мојс 2,36

4
21,33

ИСУС НАВИН

6 4 Мојс 21,21-35
32,28-30
24 Пс 134,11
136,18
6 Мојсеј, слугата Господов, и синовите Израилеви ги убија; и ја даде Мојсеј, слугата Господов, таа земја во наследство на племето Рувимово и Гадово и на половината од племето Манасиево.

7 А ова се царевите (аморејски), кои ги победи Исус и синовите Израилеви од онаа страна на Јордан на запад, од Ваал-Гад во Ливанската долина до планината Халак, која се протега кон Сеир, и чија земја Исус им ја подели во наследство на племињата Израилеви со ждрепка;

8 тоа се областите по планината, по низините, во рамнината и во ридовите, во пустината и во јужните области, каде што живеат Хитијците, Аморејците, Хананците, Перизијците, Евејците и Евусијците;

9 царот ерихонски, еден, и царот на Гај, што е близу до Ветил, еден

10 ерусалимски цар – еден, хевронски цар – еден,

11 јармутски цар – еден, лахишски цар – еден,

12 еглонски цар – еден, гезерски цар – еден,

13 девирски цар – еден, гедерски цар – еден,

14 цар на Хорма – еден, арадски цар – еден,

15 цар на Ливна – еден, адуламски цар – еден,

16 македски цар – еден, ветилски цар – еден,

17 цар на Тапуах – еден, хеферски цар – еден,

18 афекски цар – еден, лапаронски цар – еден,

19 мадронски цар – еден, хацорски цар – еден,

20 цар на Шимрон-Мерон – еден, ахшафски цар – еден,

21 таанахски цар – еден, мегидонски цар – еден,

22 кедешки цар – еден, цар на Јокнеам Кармил – еден,

23 дорски цар на висорамнината Дор – еден, гоимски цар во Галил – еден,

24 и царот на Тирца – еден. Вкупно триесет и еден цар.

Преосианайише области кои треба да бидат освоени

13 Кога Исус остаре и навлезе во поодмината возраст, Господ му рече: „Ти остаре и веќе си во поодминати години, а останува уште многу да се завладее.

2 Остануваат уште овие земји: сите филистејски предели и сите области на Гесуријците (и Хананците)._

3 Од Шихор кој е кон Египет до границите на Екрон на север, се смета како подрачје на Хананците. Тоа се пет филистејски кнежевства со главни градови: Газа, Ашдод, Ашкелон, Гет и Екрон како и територијата на Авимците.

4 На југ, пак, целата хананска земја и Меара Сидонска, до Афека и до аморејските предели.

5 исто така целата земја Гевла и источен Ливан од Ваал-Гад, во подножјето на Ермон, до Емат.

6 Сите планински жители од Ливан до Мисрефот-Маим, сите сидонци, Јас ќе ги избркам пред синовите Израилеви. Па раздели му ја таа земја со ждрепка во наследство на Израил, како што ти заповедав;

7 раздели ја оваа земја сега како дел од наследството на деветте племиња и на половината од Манасиевото племе – (од Јордан до Големото Море на запад; ним дај им ја: Големото Море нека биде граница).”

Поделба на земјата источно од Јордан

8 А племето Рувимово и Гадово, со другата половина од Манасиевото племе, го добија својот дел од Мојсеј од онаа страна на Јордан, на исток, како што им беше дал Мојсеј, слугата Господов,

9 од Ароер, кој е до устието на потокот Арнон, и од градот, кој е среде долината – целата висорамнина Медева дури до Дивон.

10 исто така сите градови на аморејскиот цар Сион, кој царуваше во Есевон дури до пределите на Амоновите синови,

13,1
24,1-2

3
Суд 3,3

6
23,5
4 Мојс 33,54
34,13
Пс 79,8

7
11,23

8
12,6

14 ^{13,33 14,3 5 Мојс 18,1} ¹¹ како и Галаад и Гесурската и Маахатската област, и целата планина Ермон и целиот Башан до Салеха,

22 ^{4 Мојс 22,5 31,8} ¹² целото царство Огово во Башан, кој царуваше во Аштарот и во Едреи. Само тој остана од гигантите, зашто Мојсеј нив ги победи и ги протера.

24 ^{4 Мојс 32,34} ¹³ Но Израилевите синови не ги избркаа жителите на Гесур и Маахат и Хананците кои живеат меѓу Израилците и до ден-денешен.

¹⁴ Само на Левиевото племе не му даде наследство; Господ, Израилевиот Бог, е негово наследство, како што му беше рекол Господ; (а ова се деловите што им ги определи Мојсеј на синовите Израилеви според нивните племиња во Моваските рамнини од онаа страна на Јордан, спроти Ерихон).

¹⁵ На племето на Рувимовите потомци според родовите нивни Мојсеј им даде дел:

¹⁶ нивните предели беа од Ароер на устието од реката Арнон, и градот, што е во долината Арнонска, како и висорамнината околу Медева,

¹⁷ Есевон со сите градови на висорамнината: Дивон, Бамот-Ваал и Бет-Ваал-Меон.

¹⁸ И Јахца и Кедемот, и Мефаат;

¹⁹ и Кирјатаим, и Сивма и Церет-Шахор,

²⁰ и Бет-Пеор, и падините на Фазга и Бет-Јешимот;

²¹ сите градови на висорамнината и целото царство на аморејскиот цар Сион, кој царуваше во Есевон, и кого го победи Мојсеј, како и мидјанските старешини Евиј, и Рекем, и Цур, Ор и Рева, вазали на Сион, што живееја во таа земја;

²² исто така и врачот Валаам, Беоровиот син, го убија со меч Израилевите синови.

²³ Граница на пределите на Рувимовите синови беше Јордан. Тоа беше делот на Рувимовите синови според нивните племиња – нивните градови и селата.

²⁴ Мојсеј им даде наследство и на Гадовите синови, според нивните племиња:

²⁵ нивни предели беа Јазер и сите галаадски градови и половината од земјата на Амоновите синови до Ароер, кој е наспроти Рава;

²⁶ и земјите од Есевон до Рамат-Мицпа и Бетоним и од Маханаим до границата со Давир,

²⁷ а и во долината: Бет-Харам, и Бет-Нимра, и Сукот, и Цафон, остаток од царството на хешбонскиот цар Сион; неговата територија беше од Јордан до Генисаретското Езеро – од онаа страна на Јордан, кон исток.

²⁸ Тоа е наследството на Гадовите синови според нивните племиња, – нивните градови и нивните села.

²⁹ Мојсеј му даде дел и на половината од Манасиевото племе, според родовите нивни;

³⁰ нивни предели беа: од Маханаим, и целото царство Башанско, и целиот Башан на башанскиот цар Ог и сите Јаирови населби во Башан – шеесет градови;

³¹ а половината од Галаад, и Аштарот и во Едреи, градови царски на Ог Башански, тие им беа дадени на синовите од Махир, Манасиев син, а тоа значи на Махировите синови, според родовите нивни.

³² Тоа е наследството што им го даде Мојсеј во Рамнините Моавски од онаа страна на Јордан, спроти Ерихон, кон исток.

³³ А на Левиевото племе Мојсеј не им даде дел: Самиот Господ, Бог Израилев, е нивни дел, како што им беше рекол Тој.

Поделба на хананската земја

14 Еве што наследија синовите Израилеви во хананската земја, што им ја раздели свештеникот Елеазар и Исус синот Навинов, и родоначалниците од племињата на Израилевите синови;

² на деветте племиња и на половината од племето (Манасиево), поделба извршија со ждрепка, како што беше заповедал Господ преку Мојсеј,

³ зашто на двете племиња и на половина племе (Манасиево) Мојсеј им даде

33

13,14
18,7
4 Мојс
18,20
Ез 44,28

14,1

11,23
4 Мојс
26,53

2

4 Мојс
26,55

3

13,14
4 Мојс
34,14

ИСУС НАВИН

4 наследство од онаа страна на Јордан; а на левитите не им даде дел меѓу нив,
1 Мојс 41,51-52
 4 Мојс 35,2-3

5 бидејќи од Јосифовите синови произлегоа две племиња: Манасиевото и Ефремовото; поради тоа не им се даде на левитите дел од земјата, туку само градови за живеење и предградија за нивниот добиток и за други нивни потреби.
4 Мојс 34,13

6 Како што му беше заповедал Господ
4 Мојс 13,8
 14,30
 5 Мојс 33,1

7 на Мојсеј, така и направија синовите Израилеви, кога ја разделуваа земјата.
4 Мојс 13,18-27

8 Јудините синови дојдоа во Гилгал кај Исус. И му рече Халев, синот Јефунеов, од родот на Кеназ: „Ти знаеш, што му говореше Господ на Мојсеј, човекот Божји, за мене и за тебе во Кадис-Барнеа.
4 Мојс 13-14

9 Јас бев на четириесет години, кога Мојсеј, слугата Господов, ме прати од Кадис-Барнеа да ја разгледам земјата и му донесов одговор, она што ми беше на срцето;
4 Мојс 14,24
 5 Мојс 1,36

11 браќата мои, кои одеа со мене, го обесхрабрија срцето на народот, но јас точно Го следев Господа, мојот Бог;
Сир 46,9

12 и се заколна Мојсеј во оној ден, велејќи: „земјата, по која одеше, ќе биде наследство за тебе и за децата твои за навек, бидејќи ти одеше точно по Господ, мојот Бог.”
4 Мојс 14,24
 Суд 1,20

13 И така, ете, Господ ме запази жив, како што говореше; четириесет и пет години веќе изминаа, откако Господ му ги беше кажал тие зборови на Мојсеј, и Израил одеше по пустина; сега, еве, јас сум на осумдесет и пет години;
13,15

11 но и сега сум толку цврст, како и тогаш, кога ме прати Мојсеј: колку што имав сила тогаш, толку имам и сега, да влегувам, да излегувам и да војувам.

12 Затоа, дај ми ја таа гора, за која говореше Господ во оној ден; бидејќи ти чу во тој ден дека таму живеат Анаковите синови, и тие имаат градови големи и утврдени; можеби, Господ ќе биде со мене, и јас ќе ги истерам, како што ми рече Господ.”

13 Исус го благослови и му го даде во наследство Хеврон на Јефунеовиот син Халев, (од родот Кеназиевци).

14 Затоа Хеврон остана и до денес во наследство на Јефунеовиот син Халев,

од Кеназиевиот род, бидејќи постојано се покоруваше на заповедите од Господ, Израилевиот Бог.

15 Името на Хеврон порано беше Кирјат-Арба, или град на Арба, како што се викаше еден крупен човек меѓу синовите Анакови. Така земјата се смири од војна.

Пределите доделени на Јуда

15 Племето на Јудините синови, според родовите нивни, го доби пределот кон границата со Едом и пустината Син и уште на југ во насока кон Теман.

2 Нивната јужна граница допира до крајниот јужен дел на Мртвото Море;

3 на југ таа се протега кон ридот Акравим, поминува низ пустината Син, влегува од југ кон Кадис-Барнеа, излегува на Есром и се протега до Адар, (оди на запад од Кадис) па потоа свртува кон Карка,

4 излегувајќи на Ацмон, оди кон Египетскиот Поток, така што крајот на таа граница е морето. Тоа е нивната јужна граница.

5 Граница на исток беше Соленото Море до устието на Јордан; а границата на север почнува од Соленото Море од крајот на Јордан;

6 оттука границата оди кон Бет-Хогла, минува на север кон Бет-Арава и оди угоре до Каменот на Бохан, Рувиновиот син;

7 потоа границата оди кон Давир и поминувајќи низ долината Ахор, свртува на север кон Гилгал, кој се наоѓа наспроти ридот Адумим на југ од потокот; потоа границата преминува кон изворот Ен-Шемеш и завршува кај Ен-Рогел;

8 оттука границата оди угоре кон долината Бен-Хином, на југ од Јевус, односно Ерусалим, а потоа продолжува по врвот на гората, што е на запад од долината Бен-Хином, кон морето, до крајот на Рефаимската Долина, на север;

9 од врвот на гората границата свртува кон изворот на водите Нефтоах и оди покрај градовите кај гората Ефрон; по-

15
 1 Мојс 23,2

15,1
 1 Мојс 49,8-12
 5 Мојс 33,7

8
 Суд 19,10

14 тоа границата свртува кон Ваала, а тоа е Кирјат-Јарим;

⁴ Мојс
13,24
Суд 1,10

16 кон морето и оди кон планината Сеир, и излегува на падините северно од Јеарим, односно Кесалон, слегува кон Ветсамис и доаѓа до Тимна;

¹ Лет 2,49
17
Суд 3,9,11
1 Лет 4,13

¹¹ оттука границата оди на север позади Екрон; свртува кон Шикерон, минува преку гората Ваала и стигнува до Јавнел; и границата завршува кај морето. Западна граница е Големото Море.

¹² Тоа се границите на областите на Јудините синови според нивните родови.

¹³ А на Јефунеовиот син Халев, (Исус) му даде еден дел меѓу Јудините синови, како што му беше заповедал Господ на Исус; а (му го даде Исус) и градот Кирјат-Арба (Арба му беше татко на Анак), т.е. градот Хеврон.

¹⁴ (Јефунеовиот син) Халев ги истера оттаму трите синови на Анак: Шешај, Ахиман и Талмај.

¹⁵ Оттаму (Халев) тргна против Давирчаните; (порано Давир се нарекуваше Кирјат-Сефер).

¹⁶ И рече Халев: „Кој ќе го нападне Кирјат-Сефер и ќе го покори, ќе му ја дадам ќерката моја Ахса за жена.”

¹⁷ И го презеде Готониил, (помладиот) син на Кеназ, братот на Халев, и тој му ја даде ќерка си Ахса за жена.

¹⁸ Кога требаше таа да замине, ја посоветуваа да побара од таткото свој земја, и таа слезе од магарето. Халев ја запраша: „Што сакаш?”

¹⁹ Таа одговори: „Благослови ме; бидејќи ми даде јужна земја, која е сува, дај ми и извори.” И тој ѝ ги даде горните и долните извори.

²⁰ Ете тоа е наследството на племето на Јудините синови, според родовите нивни.

²¹ А ова се пограничните градови на Јудините синови, долж границата со Едом, на југ: Кавцеел, Едер и Јагур,

²² Кина, Димона, Адада,

²³ Кедес, Асор и Литнан,

²⁴ Зиф, Телем и Беалот,

²⁵ Асор-Хадата и Кериот-Есром, нарекуван и Асор,

²⁶ Амам, Шема и Молада,

²⁷ Хацар-Гада, Хешмон и Бет-Пелет,

²⁸ Хацар-Шуал, Вирсавија и околните места.

²⁹ Ваала, Ијим и Ецем,

³⁰ Елтолад, Кесил и Хорма,

³¹ Циклаг, Мадмана и Сансана,

³² Леваот, Шилхим, Ен-Римон; сите градови се дваесет и девет со селата нивни.

³³ Во рамнината: Ештаол, Цора, Ашна

³⁴ Заноах, Ен-Ганим, Тапуах и Енам,

³⁵ Јаримут, Адулам, Сохо и Азека,

³⁶ Шаараим, Адитаим, Гедера со Гедеротаим; четиринаесет градови со селата нивни.

³⁷ Ценан, Хадаша, Мигдал-Гад,

³⁸ Дилан, Мицпа, Јоктел,

³⁹ Лакиш, Боцкат и Еглон,

⁴⁰ Кабон, Лахмас и Китлиш,

⁴¹ Гедерот, Бет-Дагон, Ноема и Македа; шеснаесет градови со селата нивни.

⁴² Ливна, Етер и Ашан,

⁴³ Ефтај, Ашна и Нецив,

⁴⁴ Кеила, Ахзив и Мареша: девет градови со селата нивни.

⁴⁵ Екрон и селата негови, и предградијата негови,

⁴⁶ и од Екрон, кон запад и сè што е до Ашдод, со селата нивни.

⁴⁷ Ашдод, селата негови и предградијата негови, Газа, со селата нејзини и предградијата нејзини, до самиот Египетски Поток и до Големото Море, кое е граница;

⁴⁸ и на планините: Шамир, Јатир и Сохо,

⁴⁹ и Дана и Кирјат-Сана, нарекуван и Давир,

⁵⁰ Анав, Ештемо и Аним,

⁵¹ Гошен, Холон и Гило, единаесет градови со селата нивни.

⁵² Арав, Дума и Ешан,

⁵³ Јанум, Бет-Тапуах и Афека,

⁵⁴ Хумта и Кирјат-Арба, а тоа е Хеврон, и Циор – градови девет и селата нивни.

⁵⁵ Маон, Кармил, Зиф и Јута,

⁵⁶ Јизреел, Јокдеам и Заноах,

⁵⁷ Каин, Гива и Тимна – градови десет со селата нивни.

ИСУС НАВИН

63
Суд 1,8

⁵⁸ Халхул, Бет-Цур и Гедор,
⁵⁹ Марат, Бет-Анот и Елтекон – шест градови со селата нивни; (Текоа, Ефрата, односно Витлеем, Фагор, Етан, Кулои, Татами, Сорис, Карем, Гадим, Ветир и Маноко: единаесет градови со селата нивни);

16,1
1 Мојс
49,22-26
5 Мојс
33,13-17

2
1 Мојс
28,19

⁶⁰ Кирјат-Ваал, нарекуван и Кирјат-Јарим, и Рава: два града со селата и предградијата нивни;

⁶¹ во пустината: Бет-Арава, Мидин и Сехаха,

⁶² Нившан, Ир-Мелах и Ен-Геди – шест градови и селата нивни.

⁶³ Но Јудините синови не можеа да ги избркаат Јевусијците, жителите на Ерусалим, и затоа Јевусијците живеат со синовите на Јуда во Ерусалим до денес.

*Пределиите доделени на
Ефрем и Манасија*

16 Потоа ждрепката падна на Јосифовите синови: од Јордан кај Ерихон, на исток од Ерихонските извори, низ пустината што почнува кај Ерихон, преку планината во насока на Ветил;

² од Ветил границата оди кон Луз и минува кон пределот Атарот, населен од Аркијците;

Ефрем

³ потоа се спушта на запад, кон границата со Јафлетајците дури до пределот Веторон долни, па и до Гезер и излегува кај морето.

⁴ Тоа го добија како дел Јосифовите синови Ефрем и Манасија.

⁵ Границата на Ефремовите синови според родовите нивни беше оваа: откај исток границата на нивното наследство беше Атрот-Адар до горни Веторон и (Газара);

⁶ потоа границата оди кон запад, северно од Михметат, свртува на исток кон Таанат-Силом и минува источно од Јаноах;

⁷ а од Јаноах, откако слегува кон Атарот и Наарата, допира до Ерихон, и излегува на Јордан;

⁸ од Тапуах границата оди кон запад, накај потокот Кана, и завршува кај морето. Тоа е делот на племето на синовите Ефремови, според родовите нивни.

⁹ Имаше одделни градови за Ефремовите синови и среде наследената земја на Манасиевите синови, – и сите тие градови беа со селата нивни.

¹⁰ Но Ефремовите синови не ги изгонија Хананците, кои живееја во Гезер; затоа Хананците живеат меѓу Ефремовците до денес, и им плаќаат данок. (Најпосле дојде египетскиот цар – фараонот, го презеде градот и со оган го изгоре, а Хананците и Ферезејците и жителите на Гезер беа убиени, а фараонот го даде пленот на ќерката своја).

9
Ез 48,5

10
15,63
Суд 1,29

17,1
1 Мојс
49,22-26
5 Мојс
33,13-17
Суд 5,14

3
4 Мојс
26,33
27,1

4
4 Мојс
27,1-7

Западното ѝлеме на Манасија

17 Беше фрлена ждрепка за наследство на племето на Манасија, кој беше Јосифов првороден син. На Манасиевиот првороден син Махир, татко на Галаад, кој беше храбар во борба, му се падна Галаад и Башан.

² Добија наследство и другите Манасиеви синови, според нивните родови; и синовите Авиезерови, и синовите Хелекови, и синовите Азриилови, и синовите Шехемови, и синовите Хеферови, и синовите Шемидаеви. Тоа се потомците на Манасија, синот на Јосиф, според родовите нивни.

³ Салпаад, пак, синот на Хефер, кој беше син на Галаад, а овој – син на Махир, Манасиев син, немаше синови, туку само ќерки. Еве ги имињата на ќерките негови: Махла, Ноа, Хогла, Милка и Тирца.

⁴ Тие дојдоа кај свештеникот Елеазар и кај Исус, синот Навинов, и кај родоначалниците, и рекоа: „Бог му беше заповедал на Мојсеј да ни даде дел меѓу нашите браќа.” И им се даде наследство, по заповед на Господ, меѓу браќата на нивниот татко.

⁵ И Манасија доби во наследство десет делови покрај земјата во Галаад и Башан од онаа страна на Јордан;

11 Суд 1,27 ⁶ зашто ќерките (на синовите) Манасиеви добија делови меѓу синовите негови, а Галаадската земја им се падна на другите Манасиеви синови.

12 3 Цар 9, 20-21 ⁷ Границата (на синовите) Манасиеви оди од Асир кон Михметат во насока на Сихем; оттука границата свртува на десно кон жителите на Ен-Тапуах.

14 4 Мојс 26,28-37 ⁸ Земјата Тапуах му се падна на Манасија, а самиот град Тапуах – на Ефремовите синови.

15 2 Цар 18,6 ⁹ Оттука границата оди по јужниот брег на потокот Кана. Градовите јужно од потокот му припаѓаат на Ефрем, иако се на територијата на Манасија. Манасиевата граница продолжува на север од потокот и завршува кај морето.

¹⁰ Она што е на југ, тоа е Ефремово, а она што е на север, тоа е Манасиево; а морето им е нивна западна граница; со Асир се граничи откај север, а со Исахар откај исток.

¹¹ На Манасија му припаднаа меѓу Исахар и Асир, Бет-Шан со селата негови, Јивлеам и селата негови, жителите на Дор и неговите села, жителите на Ен-Дор и неговите села, жителите на Таанах и неговите села, и жителите на Мегидо, (и неговите села), три висорамнини^X.

¹² Манасиевите синови не можеа да ги изгонат жителите на тие градови и Хананците останаа да живеат во таа земја.

¹³ Кога, пак, Израилевите синови се зацврстија, им наметнаа данок на Хананците, но не ги избркаа.

Ефрем и западниот ѝлеме на Манасија бараат ѝовеќе земја

¹⁴ Јосифовите синови му се противставија на Исус и рекоа: „Зошто ни даде наследство само со едно фрлање на ждрепката, односно само еден дел, кога сме ние многубројни, бидејќи така нè благословувал Господ досега?“

¹⁵ Исус им одговори: „Ако сте многубројни, одете во гората и таму, во земјата на Перизијците и Рефаимците, расчистете си место, штом Гората Ефремова ви е тесна.“

¹⁶ Јосифовите синови рекоа: „Гората Ефремова не ни е доволна; а сите Хананци, што живеат во долината, имаат железни коли, како оние, што се во земјата Бет-Шан и во селата нивни, така и оние, што се во Јизреелската долина.“

¹⁷ Но Исус му рече на Јосифовиот дом, на Ефрем и на Манасија: „Кога си многуброен и имаш голема сила, нема да останеш само со една ждрепка;

¹⁸ и гората нека биде твоја, и неа ти ќе ја расчистиш, и таа ќе биде твоја до самиот крај; бидејќи ти ќе ги истераш Хананците, иако тие имаат железни коли, иако се силни (ти ќе ги надвиснеш).“

Фрлање ждрепка за ѝреосиананијите ѝлемења

18 И целата заедница на Израилевите синови се собраа во Силом, ја поставија таму скинијата на собранието, бидејќи земјата беше покорена од нив.

² А од синовите Израилеви останаа уште седум племиња, кои не беа добиле свое наследство.

³ И им рече Исус на синовите Израилеви: „До кога ќе се колебате да одите да ја завладеете земјата, што ви ја даде Господ, Бог на вашите татковци?“

⁴ Изберете си меѓу себе по тројца луѓе од секое племе и јас ќе ги пратам, и тие ќе станат, ќе ја обиколат земјата и ќе ја опишат, според тоа како ќе треба да им се подели на делови, и ќе дојдат кај мене.

⁵ И нека ја разделат на седум делови: Јуда нека го задржи пределот свој на југ, а синовите Јосифови да останат во пределите свои на север.

⁶ А вие разделете ја земјата на седум делови и донесете ми го предлогот овде. Јас ќе ви фрлам ждрепка пред Господ, нашиот Бог.

⁷ А за левитите нема дел меѓу вас, бидејќи свештенството Господово е нивни дел; Гад, пак, и Рувим и едната половина од племето на Манасија добија наследство од онаа страна на Јордан, на

16
Суд 1,19
4,3,13

18
Ез 48,5

18,1
2 Мојс
27,21
Суд 18,31
21,19
Ер 7,12
Пс 77,60
Дела 7,45

3
13,1
Суд 18,9

5
15,1

7
13,8,33
13,14

⁷ 17,11. Еврејскиот оригинал е нејасен, поради што преводот е несигурен.

ИСУС НАВИН

8 исток, што им го даде Мојсеј, слугата Господов.”

11 ¹ Мојс 49,27
⁵ Мојс 33,12
Тие луѓе станаа и отидоа. А на луѓето, кои отидоа за да ја опишат земјата, Исус им даде заповед: „Одете, обиколете ја земјата, обележете ја и вратете се кај мене; јас, пак, овде ќе ви фрлам ждрепка пред Господ, во Силом.”

13 ¹ Мојс 28,19
Суд 1,22-23
Тие луѓе отидоа, ја обиколија земјата, ја разгледаа и ја обележија, според градовите нејзини, на седум делови, па дојдоа кај Исус во логорот, во Силом.

¹⁰ Исус им фрли ждрепка во Силом пред Господ, и ја раздели таму Исус земјата меѓу синовите Израилеви, според тоа како што се делеа.

Пределиџе на Венијаминовото џлеме

¹¹ И се фрли ждрепка за племето на Венијаминовите синови, според родовите нивни. Според ждрепката границата им минува меѓу синовите Јудини и меѓу синовите Јосифови;

¹² границата нивна на север почнува од Јордан, минува зад Ерихон од север, се искачува по планината кон запад и завршува во пустината кај Бет-Авен;

¹³ оттаму границата оди кон Луз, на југ од Луз, инаку Ветил, и потоа слегува кон Атрот-Адар, кон гората, што е на југ од Долни Веторон;

¹⁴ потоа границата свртува и се спушта кон запад, јужно од гората, што е спроти Веторон и завршува кај Кирјат-Ваал, инаку Кирјат-Јарим, град на Јудините синови. Тоа е западната страна.

¹⁵ Јужната, пак, граница оди од Кирјат-Јарим кон морето и стигнува до водните извори на Нефтоах;

¹⁶ потоа границата слегува кон крајот на гората што е пред долината Бен-Хином, северно од Рефаимската Долина, оди по долината Бен-Хином до јужната страна на Јевус, стигнувајќи кај Ен-Рогел;

¹⁷ потоа свртува кон север, минува кај Ен-Шемеш, оди кон Гелилот, кој е спроти ридот Адумим, и слегува кон Каменот на Рувимовиот син Бохан;

¹⁸ потоа, минувајќи северно од рамнината, и слегува кон неа;

¹⁹ оттука таа поминува од северната страна на Бет-Хогла и завршува при северниот крај на Мртвото Море, кај устието на Јордан. Тоа е јужната граница. Од исток, пак, за граница служи Јордан.

²⁰ Тоа е наследството на Венијаминовите синови, со околните граници негови, според родовите нивни.

²¹ На племето на Венијаминовите синови, според родовите нивни, им припаднаа овие градови: Ерихон, Бет-Хогла и Емек-Кецип,

²² Бет-Арава, Цемараим и Ветил,

²³ Авим, Пара и Офра,

²⁴ Кефар-Амона, Офни и Гева: дванаесет градови со селата нивни;

²⁵ Гаваон, Рама и Беерот,

²⁶ Мицпа, Кефира и Моца,

²⁷ Рекем, Јирпеел и Тарала,

²⁸ Цела, Елеф и Јевус, инаку Ерусалим, и Гиват и Кирјат: четиринаесет градови со селата нивни. Тоа е делот на Венијаминовите синови, според родовите нивни.

Пределиџе на Симеон

19 Втората ждрепка падна за Симеон, за племето на Симеоновите синови, според родовите нивни; и наследството нивно беше меѓу делот на Јудините синови.

² Во делот нивни беа: Вирсавија, Сева и Молада,

³ Хаџар-Шуал, Бала и Ецем,

⁴ Елтолад, Бетул и Хорма,

⁵ Циклаг, Бет-Маркавот и Хаџар-Суса,

⁶ Бет-Леваот и Шарухен: тринаесет градови со селата нивни;

⁷ Ен-Римон, Етер и Ашан: четири града со селата нивни,

⁸ и сите предградија околу тие градови дури до Ваалат-Беер и Рамат-Негев. Тоа е делот на племето на Симеоновите синови, според родовите нивни.

⁹ Од делот на Јудините синови се оддели наследство за племето на Симоновите синови; бидејќи делот на Јудините синови беше многу голем за нив, затоа Симоновите синови добија наследство меѓу нивниот дел.

28
Суд 19,10
Ез 48,23

19,1
1 Мојс 49,5-7
1 Лет 4, 28-33

9
Ез 48,24

101 Мојс
49,13
5 Мојс
33,18-19
Суд 1,30**Пределите на Завулон**

¹⁰ Третиот дел им се падна на Завулоновите синови, според родовите нивни и границата на нивниот дел се простираше до Сарид;

16

Ез 48,26

¹¹ границата нивна излегува кон морето и Марала и допира до Дабешет и потокот, што е пред Јокнеам;

171 Мојс
49,14-15
5 Мојс
33,18-19

¹² од Сарид оди назад кон исток, каде што изгрева сонцето до границата на Кислот-Тавор; оттука продолжува кон Даверат и излегува кај Јафија;

241 Мојс
49,20
5 Мојс
33,24-25
Суд 1,31-32

¹³ оттаму минува на исток кон Гат-Хефер и Ет-Кацин, и оди кон Римон, свртувајќи кон Нса;

¹⁴ од север границата свртува кон Ханатон и завршува во долината на Јифта-Ел;

¹⁵ понатаму таа ги опфаќа: Катат, Нахалал, Шимрон, Јидала и Витлеем: дванаесет градови со селата нивни.

¹⁶ Тоа е наследството на Завулоновите синови, според родовите нивни – градовите и селата нивни.

Пределот на Исахар

¹⁷ Четвртата ждрепка падна на Исахар, за Исахаровите синови, според родовите нивни;

¹⁸ нивната граница беше: Лизреел, Кесулот и Сунем,

¹⁹ Хафараим, Шион, Анахарат,

²⁰ Рабит, Кишјон и Евец,

²¹ Ремет, Ен-Ганим, Ен-Хада и Бет-Паец;

²² границата допира до Тавор, Шахацима и Ветсамис и завршува кај Јордан: шеснаесет градови со селата нивни.

²³ Тоа е наследството на племето на Исахаровите синови, според родовите нивни – градовите и селата нивни.

Пределот на Асир

²⁴ Петтата ждрепка падна за племето на Асировите синови, според родовите нивни;

²⁵ нивна граница беа: Хелкат, Хали, Бетен и Ахшаф,

²⁶ Аламелех, Амад и Мишал; границата се ближи до Кармил откај запад и до Шихор-Ливнат.

²⁷ Потоа оди назад на исток кон Бет-Дагон, допира до територијата на Завулон и до долината Јифта-Ел, потоа оди на север (и влегува во пределите на Асата) кон Бет-Емек и Неиел и продолжува кон Кавул,

²⁸ Авдон, Рехов, Хамон и Кана, сè до големиот Сидон;

²⁹ потоа границата се враќа кон пределот на Рама до утврдениот град Тир, свртува кон пределот Хоса и завршува кај морето, во гратчето Ахзив;

³⁰ понатаму ги опфаќа: Ако, Афек и Рехов: дваесет и два града со селата нивни.

³¹ Тоа е делот на племето на Асировите синови, според родовите нивни – градовите со селата нивни.

Пределот на Нефталим

³² Шестата ждрепка се фрли за Нефталим, за синовите Нефталимови, според родовите нивни;

³³ Границата нивна оди од Хелеф од дабовата гора во Цаананим кон Адами-Некев и Јавнел, дури до Лакум и завршува кај Јордан;

³⁴ оттука границата свртува на запад кон Азнот-Тавор и оттаму оди кон Хукок, и допира до Завулон од југ, допира и до Асир, од запад, и до Јуда кај Јордан, откај источната страна.

³⁵ Утврдени градови беа: Цидим, Цер, Хамат, Ракат и Кинерет,

³⁶ Адама, Рама и Асор,

³⁷ Кедес, Едреи и Ен-Асор,

³⁸ Лирон, Мигдал-Ел, Хорем, Бет-Анат и Ветсамис: деветнаесет градови со селата нивни.

³⁹ Тоа е наследството на племето на Нефталимовите синови, според родовите нивни – градовите и селата нивни.

Пределот на Дан

⁴⁰ За племето на Дановите синови, според родовите нивни, се фрли седмата ждрепка.

⁴¹ Границите на нивниот дел беа: Цора, Ештаол и Ир-Шемеш

⁴² и градовите: Шаалабин, Ајалон и Литла,

⁴³ Елон, Тимната, Екрон,

31

Ез 48,2

321 Мојс
49,21
5 Мојс
33,23
Суд 1,33**39**

Ез 48,3

401 Мојс
49,16-17
5 Мојс
33,22

ИСУС НАВИН

47 Суд 1,34
18,7-16,27
18,29

⁴⁴ Елтеке, Гибетон и Ваалат,
⁴⁵ Јехуд, Бене-Берак и Гат-Римон,
⁴⁶ Ме-Јаркон и Рагон, со областа

49 околу Јафа.
24,30
Суд 2,9

20,1-9
2 Мојс
21,13
5 Мојс
4,41-43

3
4 Мојс
35,11-12

⁴⁷ Но делот на Дановите синови беше мал за нив и тие кренаа војска против Лешем, го презедоа и сите ги убија со сечилото на мечот, го завладеа градот и се населија во него, и Лешем го нарекоа Дан, според името на предокот свој Дан. (Аморејците останаа да живеат во Елом и Саламин, но раката Ефремова ги надви и тие станаа негови поданици).
⁴⁸ Тоа е наследството на племето на Дановите синови, според родовите нивни – градовите и селата нивни. (Дановите синови не ги истребија Аморејците што ги беа притиснале во гората, и тие, на Аморејците не им дозволуваа да слезат во долината, па им го одзедоа нивниот дел).

⁴⁹ Откако заврши делбата на земјата, според границите нејзини, синовите Израилеви му дадоа меѓу нив наследство и на Исус, синот Навинов:

⁵⁰ по заповед на Господ му го дадоа градот што го побара: Тимнат-Серах, на Ефремовата Гора; и тој го обнови градот и се всели во него.

⁵¹ Тоа се наследства што свештеникот Елеазар, Исус, синот Навинов, и родоначалниците на племињата им ги поделија на синовите Израилеви, со ждрепка, во Силом, пред Господ, пред влезот во скинијата на собранието. И завршија со поделбата на земјата.

Градовиџе за прибежишје

20 И му рече Господ на Исус, велејќи:

² „Кажи им на синовите Израилеви: одредете си градови – прибежишта, за кои ви говорев преку Мојсеј,

³ за да може да избега таму убиец, кој убил човек по грешка, од небрежност; нека ви бидат прибежиште од одмазди-никот за крв.

⁴ И кој ќе избега во еден од тие градови, нека застане пред портите од градот и гласно нека го раскаже делото свое на градските старешини; тие да го примат кај себе во градот и да му дадат место, за да живее кај нив;

⁵ а ако одмаздниот за крв ќе почне да го гони, тие не треба да го предадат убиецот во рацете негови, зашто тој убил ближен свој од небрежност и немал претходно спрема него омраза.

⁶ И нека остане во тој град, сè додека не излезе на суд пред народот, или додека не умре големиот свештеник, што ќе биде во тие денови. А потоа убиецот нека се врати и нека си оди во градот свој и во домот свој, од каде што избегал.”

⁷ И го одредија Кедес во Галилеја, во Нефталимовата Гора, Сихем во Ефремовата Гора, и Кирјат-Арба, односно Хеврон, во гората Јудина;

⁸ од онаа страна на Јордан, спроти Ерихон, на исток, ги одредија: Беџер во пустината, во рамнината, од Рувимовото племе; Рамот во Галаад, од Гадовото племе, и Голан во Башан, од Манасиевото племе.

⁹ Тие градови беа одредени за сите Израилеви синови и за придојдените, кои живеат меѓу нив, за да избега таму секој, кој по грешка убил човек, за да не умре од раката на одмаздниот, пред да излезе на суд пред народот.

Градовиџе на левиџиџе

21 Левитските родоначалници дојдоа кај свештеникот Елеазар, кај Исус, синот Навинов, и кај племенските началници на Израилевите синови,

² и им рекоа во Силом, во хананската земја, велејќи: „Господ беше заповедал преку Мојсеј да ни дадете градови за живеење и со нивните околни места за нашиот добиток.”

³ И синовите Израилеви им ги дадоа на левитите од своите делови, според заповедта на Господ, овие градови со нивните околни места.

⁴ И се фрли ждрепка за Каатовите родови и според ждрепката на синовите од свештеникот Арон, кои беа левити, им се паднаа тринаесет градови – од Јудиното племе, од Симеоновото племе и од Венијаминовото племе;

⁵ а на другите Каатови потомци според ждрепката за родовите на Ефремовото племе, на Дановото племе и на

6
4 Мојс
35,12

21,1-42

4 Мојс
35,2-8

2
14,4

12
14,13-14
15,13

половината од Манасиевото племе им се паднаа – десет градови;

⁶ на Гирсоновите потомци од племето Исахарово, од Асировото племе, од Нефталимовото племе и од половината Манасиево племе во Башан со ждрепка им припаднаа – тринаесет градови;

⁷ на Мерариевите потомци, според родовите нивни, од Рувимовото племе, од Гадовото племе и од Завулоновото племе – дванаесет градови.

⁸ Синовите Израилеви им ги дадоа на левитите тие градови и нивните околинни со ждрепка, како што беше заповедал Господ преку Мојсеј.

⁹ А на синовите од племето Јудино и од племето Симоново (и од племето Венијаминово) им ги дадоа овие градови што се набројуваат според имињата свои:

¹⁰ на Ароновите потомци, од родовите Каатови, меѓу синовите Левиеви, бидејќи нивната ждрепка беше прва.

¹¹ Им го дадоа Кирјат-Арба, односно градот на Арба (Арба се викаше Анаковиот татко), инаку градот Хеврон, во Јудината Гора, заедно со предградијата негови;

¹² а полето на тој град и селата негови му ги дадоа во наследство на Јефуневият син Халев.

¹³ И така, на синовите на свештеникот Арон им го дадоа градот Хеврон, со предградијата негови, како град – прибежиште за убијците, и Ливна со околината нејзина,

¹⁴ Јатир со околината негова, Ештемоа со околината негова,

¹⁵ Холон со околината негова, Давир со околината негова,

¹⁶ Ајин со околината негова, Јута со околината нејзина; Ветсамис со околината негова – девет градови од тие две племиња;

¹⁷ од Венијаминовото колено: Гаваон со околината негова, Гева со околината нејзина,

¹⁸ Анатот со околината негова, Алмон со околината негова – четири града.

¹⁹ Сите градови на синовите Аронови, свештениците, се тринаесет градови со околините нивни.

²⁰ И на родовите од Каатовите потомци, левитите, – што уште беа останале од Каатовите синови, според нивната ждрепка, им се паднаа градовите од пределите на племето Ефремово:

²¹ им го дадоа Сихем со околината негова, како град-прибежиште за убијци, во Ефремовата Гора, и Гезер со околината негова.

²² Кивцаим со околината негова, Веторон со околината негова – четири града;

²³ а од Дановото племе: Елтеке со околината негова и Гибетон со околината негова,

²⁴ Ајалон со околината негова и Гат-Римон со околината негова – четири града;

²⁵ од половината на Манасиевото племе: Танах со околината негова, и Ливлеам⁹ со околината негова – два града.

²⁶ Сите градови што им се паднаа на другите Каатови потомци, се десет града со околините нивни.

²⁷ А на Гирсоновите потомци, сродници на левитите, им ги дадоа: од половината на Манасиевото племе Голан во Башан со околината негова, град-прибежиште за убијци, и Беештера со околината нејзина – два града;

²⁸ од Исахаровото племе: Кишјон со околината негова, Даверат со околината негова,

²⁹ Јармут со околината негова, Ен-Ганим со околината негова – четири града;

³⁰ од Асировото племе: Мишпал со околината негова, Авдон со околината негова;

⁸ 21,25. Ливлеам: според старата грчка верзија; во еврејскиот оригинал стои Гат-Римон, град кој веќе е спомнат во претходниот стих.

41

4 Мојс 35,7

³¹ Хелкат со околината негова, Рехов со околината негова – четири града;

³² од Нефталимовото племе: Кедес во Галилеја со околината негова, – град–прибежиште за убијци, Хамот-Дор со околината негова и Картан со околината негова – три града.

³³ Сите градови што им се паднаа на Гирсоновите синови, според племињата нивни, се тринаесет градови со околините нивни.

³⁴ На другите левити, од родовите на Мерариевите синови, им ги дадоа од Завулоновото племе: Јокнеам со околината негова, Карта со околината нејзина.

³⁵ Димна со околината нејзина, Нахалал со околината негова – четири града;

³⁶ (од онаа страна на Јордан спроти Ерихон) од Рувимовото племе им беше даден градот–прибежиште за убијци Бецер, во пустинската рамнина, со околината негова, Јахца со околината нејзина,

³⁷ Кедемот со околината негова, Мефаат со околината негова – четири града);

³⁸ од Гадовото племе: Рамот со околината негова – град–прибежиште за убијци, во Галаад, Маханаим со околината негова.

³⁹ Есевон со околината негова, Јазер со околината негова – четири града.

⁴⁰ Сите градови што им се паднаа со ждрепка на другите левитски родови, од Мерариевите синови, според домовете нивни, се дванаесет града.

⁴¹ Сите левитски градови, што беа во наследствата на синовите Израилеви, беа четириесет и осум града со околините нивни.

⁴² Сите тие градови им беа дадени со нивните околии.

^{42a)} (Кога Исус ја заврши делбата на земјата според пределите нејзини,

^{42b)} Израилевите синови му дадоа дел на Исус, по заповед на Господ, му го дадоа градот, кој сам го бараше, му го дадоа Тамнасахар, во Ефремовата Гора.

^{42v)} Тогаш Исус го изгради градот што го беше побарал, и живееше во него.

^{42g)} И ги зеде Исус камените ножеви, – со кои ги беше обрзал Израилевите синови, родени по патот во пустината, бидејќи тие не беа обрзани во пустината, – и ги постави во Тамнасахар).

⁴³ И така Господ му ја предаде на Израил целата земја, за која им се заколна на нивните таковци дека ќе им ја даде; тие ја наследија и се населија во неа.

⁴⁴ И Господ им даде спокојство отсекаде, како што им се беше заколнал на татковците нивни, и никој од непријателите нивни не се осмели да стане против нив; сите нивни непријатели Господ им ги предаде во нивни раце.

⁴⁵ Не остана неисполнет ниеден збор од сите добри зборови, кои Господ му ги беше рекол на домот Израилев: сè се исполни.

Племињата источно од Јордан

22 Тогаш Исус го повика Рувимовото и Гадовото племе и едната половина од Манасиевото племе и им рече:

² „Вие чувте сè, што ви беше заповедано од Мојсеј, слугата Господов, и ги послушавте сите мои зборови во сè, што ви заповедав;

³ вие не ги напуштавте браќата свои во текот на многу денови и ги запазивте заповедите на Господ, вашиот Бог.

⁴ Сега Господ, вашиот Бог, ги успокои вашите браќа, како што им беше говорел; и така, вратете се и одете во домовите ваши, во земјата на вашето наследство, што ви ја даде Мојсеј, слугата Господов, од онаа страна на Јордан;

⁵ само пазете грижливо да ги исполнувате заповедите и законот, што ви го даде Мојсеј, слугата Господов: да Го сакате Господа, вашиот Бог, да одите по сите Негови патишта, да ги пазите заповедите Негови, да се приврзувате кон Него и да Му служите со сето срце ваше и со сета дупа ваша.”

43

1 Мојс 12,7
5 Мојс
11,31
34,4

44

2 Мојс
23,31
5 Мојс 6,19

45

23,14
Ис 55,10-11
Неем 9,8
Евр 6,5

22,1

1,12-18
4 Мојс
32,6-32
5 Мојс
3,18-20

4

1,13-15
Евр 4,8

5

23,11
5 Мојс 5,29
6,5
Мт 22,37

⁹ 21,37. Стиховите 36 и 37 ги нема во најстарите еврејски ракописи. Засведочени се во старата грчка и старата латинска верзија.

11

5 Мојс
13,12-15

⁶ Потоа Исус ги благослови и ги отпушти и тие се разотидоа по своите шатори.

⁷ На едната половина од Манасиевото племе Мојсеј ѝ даде дел во Башан, а на другата половина Исус ѝ даде дел со браќата нивни на запад од Јордан. И кога Исус ги отпушти во шаторите нивни и ги благослови,

⁸ тој им рече: „Вратете се со големото богатство во своите шатори, со многуброен добиток, со сребро, со злато, со бакар и со железо, и со многу облека“; и го поделија пленот, земен од непријателите, со браќата свои.

Жрјивеник крај Јордан

⁹ Тогаш синовите Рувимови и синовите Гадови и едната половина од Манасиевото племе се вратија и тргнаа од синовите Израилеви од Силом, што е во хананската земја, за да си одат во земјата Галаад, во земјата на наследството свое што го добија по заповед на Господ, дадена преку Мојсеј.

¹⁰ Кога дојдоа во околината на Јордан, во хананската земја, синовите Рувимови и синовите Гадови, и едната половина од Манасиевото племе изградија таму, крај Јордан, еден жртвеник, жртвеник голем на изглед.

¹¹ И слушнаа Израилевите синови дека се зборува: „Ете, синовите Рувимови и синовите Гадови и половина од Манасиевото племе изградиле жртвеник во хананската земја, крај Јордан, од страната на Израилевите синови.“

¹² Штом го чуја тоа Израилевите синови, се собра целата заедница на синовите Израилеви во Силом за да одат во војна против нив.

¹³ Најнапред синовите Израилеви го испратија кај синовите Рувимови и кај синовите Гадови и кај половината од Манасиевото племе во Галаадската земја Финес, синот на свештеникот Елеазар,

¹⁴ и со него десет родоначалници, по еден од сите Израилеви племиња; секој од нив беше војвода во илјадниците Израилеви.

¹⁵ И тие дојдоа кај синовите Рувимови и кај синовите Гадови и кај половината од Манасиевото племе во земјата Галаад и им рекоа, велјќи:

¹⁶ „Еве што вели целата заедница Господова: каков престап сте направиле пред Израилевиот Бог, со тоа што Му завртевте грб на Господ, и си подигнавте жртвеник и отстапивте сега од Господ?“

¹⁷ Зар мал ви беше гревот Фегоров, од кого не сме се очистиле ни до ден-денес и заради него дојде помор врз заедницата Господова?

¹⁸ А вие денес отстапувате од Господ! Денес станувате против Него, а утре Тој ќе се разгневи на целата заедница Израилева.

¹⁹ Ако, пак, земјата на вашето наследство ви е мала, поминете сите во земјата Господова, во која се наоѓа скинијата Господова, земете дел меѓу нас, но не станувајте против Господ, нити против нас станувајте, градејќи си друг жртвеник, освен жртвеникот на Господ, нашиот Бог;

²⁰ зар Ахан, синот Зерахов, не изврши ли самиот престап, земајќи од проколнатото, а гневот падна врз целото општество Израилево? Не умре само тој поради беззаконието свое.“

²¹ И одговорија на тоа синовите Рувимови и синовите Гадови и половината од Манасиевото племе и им рекоа на војводите Израилеви:

²² „Господ Бог е вечен, Господ Бог е вечен, Тој знае, и Израил нека знае! Ако отстапуваме од Господ, Господ нека не нè поштеди во овој ден!“

²³ Ако сме изградиле жртвеник, за да отстапиме од Господ, или за да принесуваме на него сепаленици или да принесуваме на него жртви за мир, самиот Господ нека суди!

²⁴ Но за добро го направивме ние тоа, за да не им речат утре вашите синови на нашите синови: Што имате вие со Господ, Израилевиот Бог?

²⁵ Господ го определи Јордан за граница меѓу нас и вас, синови Рувимови и синови Гадови, вие немате дел во Господ. Така синовите ваши ќе ги отуѓат

17

4 Мојс
25,3-5
5 Мојс 4,3

19

2 Мојс 26,1

20

7,1-5

21

5 Мојс
10,17

22

5 Мојс
10,17
1 Цар 2,3
3 Цар 8,39
Ер 17,10
Пс 10,4
40,10
44,22
139,4
1 Лет 28,9

23

5 Мојс
12,11
18,19

ИСУС НАВИН

27
5 Мојс
12,5-17

нашите синови да не Му служат на Господ.

28
1 Мојс
21,30

²⁶ Затоа рековме: да си подигнеме жртвеник не заради приноси ниту заради жртви,

²⁷ туку за да биде тој меѓу вас и нас, меѓу нашите родови по нас, сведок дека ние можеме да Му служиме на Господ пред нив со наши приноси, и со наши сепаленици и жртви за мир и за да не им речат утре вашите синови на нашите синови: вие немате дел во Господ.

²⁸ Па си рековме: ако така ни кажат нам и на нашите родови по нас, ние ќе им речеме: Видете ја сличноста на жртвеникот Господов, што го направи- ле нашите татковци, не заради приноси ниту заради жртви, туку за да биде све- док меѓу вас и нас (и меѓу синовите наши).

²⁹ Далеку сме од мислата, да отста- пиме од Господ, и да се одвратиме од Господ, и да сидаме жртвеник за сепаленици, приноси за жртви, освен пред жртвеникот на Господ, нашиот Бог, кој е пред скинијата Негова.”

³⁰ Свештеникот Финес, сите начални- ци на заедницата и војводите на илјад- ниците Израилеви, што беа со нив, кога ги слушнаа зборовите, што ги рекоа Рувимовите синови, Гадовите синови и Манасиевите синови, ги одобрија.

³¹ И Елеазаровиот син, свештеникот Финес, им рече на синовите Рувимови, на синовите Гадови, и на половината од Манасиевото племе: „Денес познавме дека Господ е меѓу нас, дека вие со тоа не сте извршиле пред Господ престап, но дека сте ги избавиле синовите Израилеви од раката Господова.”

³² Тогаш Елеазаровиот син, свеште- никот Финес, и родоначалниците се вра- тија откај синовите Рувимови и сино- вите Гадови (од половината на племе- то Манасиево) во хананската земја кај синовите Израилеви и им донесоа од- говор.

³³ И на Израилевите синови тоа им го- деше, па Го благословија синовите Из- раилеви Бога и рекоа дека нема да воју-

ваат против нив, и да ја разорат земјата, во која живеат синовите Рувимови и синовите Гадови (и половина од Мана- сиевото племе).

³⁴ И Рувимовите синови и Гадовите синови го нарекоа тој жртвеник Ед¹¹, зашто, рекоа тие, тој е сведок меѓу нас дека Господ е Бог.

Последниџе йораки на Исус

23 По многу време, откако Господ Бог го успокои Израил од сите околни непријатели, Исус остаре, дојде во поодмината возраст.

² И ги свика Исус сите синови Израилеви, старешините нивни, судиите нив- ни и управителите нивни, и им рече: „Јас остарев, дојдов во поодмината возраст.

³ Вие видовте сè што Господ, вашиот Бог, направи пред лицето ваше со сите тие народи, бидејќи Господ, вашиот Бог, Самиот се бори за вас.

⁴ Ете, ви ги поделив со ждрепка тие други народи во наследство на племи- њата ваши, сите народи што ги победив од Јордан до Големото Море, на запад.

⁵ Самиот Господ, вашиот Бог, ќе ги прогони од вас (додека не загинат; и ќе испрати против нив диви сверови, доде- ка не ги истреби нив и нивните цареви пред вашите очи); ќе ги истреби пред вас, за да ја добиете во наследство нив- ната земја, како што Господ, вашиот Бог, ви говореше.

⁶ Затоа трудете се ревностно да чувате и да исполнувате сè што е напишано во книгата на Мојсеевиот закон, не отста- пувајќи од него ниту надесно, ниту на- лево.

⁷ Не се зближувајте со народите што останаа меѓу вас, не ги спомнувајте имињата на нивните богови, не колнете се во нив, не служете им и не им се поклонувајте,

⁸ но приврзете се кон Господ, вашиот Бог, како што правевте до денес.

⁹ Господ протера пред ваши очи голе- ми и силни народи, и никој не се осмели да стане против вас до денес;

34

1 Мојс
31,47-52

23,1

13,1
21,44
24,29

3

5 Мојс 20,4

4

1,4
Пе 77,55

5

2 Мојс
23,30
Ер 46,15
Пе 43,5

6

1,7
5 Мојс 5,32
7,1-6
17,20

7

2 Мојс
25,13
Ер 5,7

8

5 Мојс
10,20

10 ¹⁰ еден од вас гонеше пред себе илјада, бидејќи Самиот Господ, вашиот Бог, се бореше за вас, како што ви говореше.

¹¹ Затоа бидете многу внимателни и сакајте Го Господа, вашиот Бог.

11 ¹² Ако, пак, се вратите и се приклучите кон остатоците на тие народи, што останаа меѓу вас, и се сродите со нив, и одите кај нив, и тие кај вас,

¹³ знајте дека Господ, вашиот Бог, нема повеќе да ги прогонува од вас тие народи, туку ќе бидат за вас стапица и мрежа, камшик за ребрата ваши и трн за вашите очи, додека не бидете истребени од таа добра земја, што Господ, вашиот Бог, ви ја даде.

13 ¹⁴ Еве, јас сега заминувам на пат каде што целиот свет заминува. А вие познавте со сето свое срце и со сета своја душа дека не беше напразен ниеден збор од сите добри зборови, што ги говореше за вас Господ, вашиот Бог: сè се изврши на вас, ни еден збор не остана неисполнет.

14 ¹⁵ Но како што се изврши на вас секој добар збор, што ви го кажуваше Господ, вашиот Бог, така Господ ќе го исполни над вас секој лош збор, додека не ве истреби од оваа добра земја, што ви ја даде Господ, вашиот Бог.

¹⁶ Ако го прекршите заветот на Господ, вашиот Бог, што Тој ви го заповеда, и отидете да им служите на други богови и да им се поклонувате, тогаш гневот Господов ќе пламне врз вас, и брзо ќе исчезнете од оваа добра земја, која Тој ви ја даде.”

16 ¹⁷ И му рече Исус на целиот народ: „Вака вели Господ, Бог на Израил: вашите татковци, Тара, таткото Авраамов и таткото Нахоров, во старо време

живееја од онаа страна на Реката¹² и им служеа на други богови.

³ Но јас го зедев таткото ваш Авраам од онаа страна на Реката, го водев до земјата хананска, му го умножив семејството негово и му го дадов Исак.

⁴ На Исак му ги дадов Јаков и Исав. На Исав му ја дадов во наследство гора-та Сеир; а Јаков и синовите негови влегоа во Египет (и станаа таму голем, силен и многуброен народ, и Египћаните почнаа да ги притеснуваат).

⁵ Тогаш ги испратив Мојсееј и Арон и го совладаа Египет со она што го извршив таму, а потоа ве изведов.

⁶ Ги изведов татковците ваши од Египет, и вие дојдовте кај Црвеното Море. Тогаш Египћаните се спуштија по татковците ваши со коли и коњаници до Црвеното Море;

⁷ но тие повикаа кон Господ, и Тој спушти густа магла меѓу нас и Египћаните и го наведе на нив морето, кое и ги покри. Очите ваши видоа што направи Господ во египетската земја и вие останавте во пустината многу денови.

⁸ И ве воведе во земјата на Аморејците, кои живееја од онаа страна на Јордан; тие станаа против вас, но Господ ги предаде во ваши раце, и вие ја добивте како наследство земјата нивна и ги истребивте од пред лицето ваше.

⁹ Се крена Валак, синот на Ципор, моавскиот цар, и отиде со војска против Израил, и испрати да го повикаат Беоровиот син Валаам, за да ве фрли во проклетство;

¹⁰ но Господ не сакаше да го послуша Валаам, – тој ве благослови, и јас ве избавив од рацете негови.

¹¹ Вие го преминавте Јордан и дојдовте во Ерихон. И почнаа да војуваат против вас жителите на Ерихон: Аморејците и Перизијците, Хананците и Хитијците, Гергесејците, Евејците и Јевусијците, но Господ ги предаде во вашите раце.

¹² И испрати пред вас стршели, кои ги изгонија од пред вас двајцата аморејски цареви; без твојот меч и без твојот лак.

24,3

1 Мојс
12,1-6

4

1 Мојс
19-26

5

2 Мојс 3,10
4,14-16
7,14-12,36
17,1-13
Пс 104,26

8

4 Мојс
21,21-35
5 Мојс
2,26-3,11

9

4 Мојс
22-24

Израил одлучува да Му служи на Бога

24 Тогаш Исус ги собра сите племиња Израилеви во Сихем и ги свика старешините на Израил и кнезовите негови, судиите негови и управителите негови, и тие се претставија пред Господ Бог.

² И му рече Исус на целиот народ: „Вака вели Господ, Бог на Израил: вашите татковци, Тара, таткото Авраамов и таткото Нахоров, во старо време

ИСУС НАВИН

135 Мојс
30,15-20
Пс 43,3-7
Неем 9,25

¹³ И ви даде земја, за која вие не сте се труделе, и градови што не сте ги граделе, и вие живеете во нив; и лозја и маслини, кои не сте ги саделе, а јадете плодови.

145 Мојс
10,12
18,13

¹⁴ И така, имајте страхопочит кон Господ и служете Му со чистота и искреност; и отфрлете ги боговите на кои им служеа предците ваши од онаа страна на Реката и во Египет, и служете Му на Господ.

16

22,29

193 Мојс
11,44
19,2
20,26
Ис 6,3

¹⁵ Ако, пак, не ви е мило да Му служите на Господ, одберете си сега, кому да му служите: на боговите ли, на кои им служеа предците ваши, кога беа од онаа страна на Реката, или на боговите на Аморејците, во чија земја живеете, а, пак, јас и домот мој ќе му служиме на Господ, (бидејќи Тој е свет)."

23

Суд 10,16

¹⁶ Одговори народот и рече: „Не, тоа никако! Нема да Го оставиме Господа и нема да им служиме на други богови!

¹⁷ Зашто Господ е наш Бог; Тој нè изведе нас и таковците наши од египетската земја, од домот на ропството, и правеше пред очите наши големи чуда и нè чуваше по целиот пат, по кој одевме, и меѓу сите народи, низ кои минувавме.

¹⁸ Господ ги изгони откај нас сите народи и Аморејците, што живеа во оваа земја. Затоа и ние ќе Му служиме на Господ, бидејќи Тој е наш Бог."

¹⁹ Исус му рече на народот: „Не ќе може да Му служите на Господ, зашто Тој е свет Бог, Бог ревнител; Тој нема да го истрпи беззаконието ваше и гревовите ваши.

²⁰ Ако Го оставите Бога и им служите на туѓи богови, Тој ќе испрати на вас зло и ќе ве истреби, место да ви направи добро."

²¹ И народот му одговори на Исус: „Не, ние ќе Му служиме на Господ."

²² Исус му рече на народот: „Сведоци ли сте вие за себе дека Го избравте Господа да Му служите?" Тие одговорија: „Сведоци сме."

²³ „А сега, отфрлете ги туѓите богови што се меѓу вас и свртете го срцето свое кон Господ, Израилевиот Бог."

²⁴ Народот му рече на Исус: „На Господа, нашиот Бог, ќе Му служиме и гласот Негов ќе го слушаме."

²⁵ И тој ден Исус направи со народот завет и му даде наредби и закони во Сихем (пред скинијата на Господ, Бог Израилев).

²⁶ И ги запиша Исус тие зборови во книгата на законот Божји, па зеде голем камен и го постави таму под дабот, што е пред светилиштето Господово.

²⁷ И му кажа Исус на целиот народ: „Ете, овој камен ќе ни биде сведок, бидејќи тој ги слушна сите зборови на Господ што Тој ви ги кажа денес; тој нека биде сведок против вас, ако некогаш лажете пред Господ, Вашиот Бог."

²⁸ И потоа Исус го испрати народот, секој во местото свое.

Смртта на Исус

²⁹ И Му служеше Израил на Господ во сите денови Исусови, и во сите денови на старешините, кои го поминаа времето со Исус и кои ги видоа сите дела што му ги направи на Израил.

³⁰ И по сето тоа умре Исус, синот Навинов, слугата Господов, на сто и десет години.

³¹ И го погребаша во пределите на делот негов во Тимнат-Серах, во Ефремовата Гора, на север од планината Гааш.

^{31a)} (И го ставија таму со него во гробот, во кој ги погребаша камените ножеви со кои Исус ги беше обрзал Израилевите синови во Гилгал, кога ги изведе од Египет, како што му беше заповедал Господ; и тие се таму дури до денес).

³² И коските на Јосиф, кои Израилевите синови ги изнесоа од Египет, ги погребаша во Сихем, во оној дел на полето, што Јаков го беше купил од синовите Аморејски, кои живеа во Сихем, за сто сребреници и му ги даде како дел на Јосиф.

³³ Потоа умре и Ароновиот син Елеазар, и го погребаша на ридот Финес, кој му беше даден на Ефремовата Гора.

265 Мојс
29,12-13
Неем 10,10**27**1 Мојс
31,48-52
5 Мојс
31,26**28**

Суд 2,6

321 Мојс
47,29-30
50,24-25
2 Мојс
13,19
Јн 4,5
Дела 7,16

³⁴ Во тој ден Израилевите синови, откако го зедаа ковчегот Божји, го носеа со себеси, а Финес беше свештеник место татка си Елеазар, додека не умре и го погребаша на неговиот рид.

³⁵ И синовите Израилеви отидоа секој во своето место и во својот град.

³⁶ И почнаа Израилевите синови да им служат на Аштарта и на Аштарот, богови на околните народи; и Господ ги предаде во рацете на моавскиот цар Еглон, кој владееше над нив осумнаесет години.

СУДИИ ИЗРАИЛЕВИ

Вовед

Собијатијата од книжата Судии Израилеви се однесуваат на еден период полн со немири, кој трае од вселувањето на Израилците во Ханан, па до воспоставувањето на царството и царската власт. Централниот дел на оваа книга ги прикажува подвижите на еден одреден број судии, или пак само накрајко ги прикажува нивните животи. Овие произлегуваат и самиот наслов на книгата; Судии се луѓе, кои правото на владеење го добиле лично од Бога, а нивните овластувања се протегале не само во областта на правото, туку многу пошироко. Таквите луѓе имале должност да управуваат со народот, или пак да го избават племот или повеќе племиња кога тие се во неволја. Книжата за Судии се составени од три основни дела:

Првиот се однесува на настаните кои го одбележуваат доселувањето на Израилците во Ханан, сè до смртта на Исус Навин (1,1 до 2,10).

Вториот дел суштински покажува како Бог го ослободува Својот народ, одбирајќи и испраќајќи луѓе кои конкретно го осигуруваат нивното ослободување (2,11-16,31).

Третиот дел донесува две епизоди со кои се истакнува беззаконие кое владее меѓу израелските племиња во преодниот период пред да се постават цареви на власт (17-21).

Според книгата за Судии, она што му се случува на Израил зависи од неговите односи кон Бога. Сè додека тој Му е неверен, Бог доушита угнејување од соседите и од припадници на локалните племиња, но кога Му се обраќа и Говори на нив, Бог го избавува.

1,1

20,18

Ис.Н. 24,29

5

Ис.Н. 10,3

Израил се вселува во Ханан

1 По смртта на Исус, синовите на Израил Го прашаа Господа, велејќи: „Кој од нас прв ќе тргне против Хананците – да војува против нив?”

² Господ одговори: „Јуда ќе тргне; ете, Јас ја предавам земјата во негови раце.”

³ Јуда, пак, му кажа на братот свој Симеон: „Дојди со мене во мојот дел за да војуваме против Хананците; а потоа јас ќе влезам со тебе во твојот дел.” И Симеон отиде со него.

⁴ Тогаш Јуда тргна, и ги предаде Господ Хананците и Перизијците во рацете нивни, и тие убија од нив во Безек десет илјади души.

⁵ Во Безек наидоа на Адони-Везек, започнаа битка со него и ги разбија Хананците и Перизијците.

⁶ Адони-Везек избега, но тие се спуштија, тргнаа по него, го фатија и му ги исекоа палците на рацете негови и на нозете негови.

⁷ Тогаш Адони-Везек рече: „Седумдесет цареви со пресечени палци на рацете и нозете собираа трошки под трpezата моја; како што правев јас, така ми воздаде Бог.” И го доведоа во Ерусалим, каде што и умре.

⁸ И војуваа Јудините синови против Ерусалим, го презедоа и го поразија со меч и градот го изгореа со оган.

⁹ Потоа Јудините синови тргнаа да војуваат против Хананците, кои живеа во планинската земја, во јужната област и во рамнината.

¹⁰ И тргна Јуда против Хананците, кои живеа во Хеврон, (порано Хеврон се нарекуваше Кирјат-Арба), и ги

7

Ис.Н. 10,1

8

Ис.Н. 15,63

9

Ис.Н. 9,1

10,40

Ер 32,44

33,13

10

1 Моје

35,27

Ис.Н.

10,36-39

11,21

14,6-15

13 разбија Шешај, Ахиман и Талмај (од Енаковиот род).

16 ^{2 Мојс 2,16-22} ^{4 Мојс 10,29-32} ^{24,21-22} Оттука тргнаа против жителите на Давир; порано Давир се викаше Кирјат-Сефер.

19 ^{Ис.Н. 1,19} ^{17,16} Тогаш Халев рече: „Кој ќе го нападне Кирјат-Сефер и ќе го преземе, ќе му ја дадам ќерката своја Ахса за жена.”

20 ^{4 Мојс 14,24} ^{Ис.Н. 14,12-13} Го презеде Готониил, синот на Кенаназ, помладиот брат на Халев; и тој му ја даде ќерката своја Ахса за жена.

22 ^{1 Мојс 28,17-19} ^{Ис.Н. 18,13} Пред да замине таа, Готониил ја подучи да бара од татко си земја, и таа слезе од магарето. Халев ја праша: „Што барааш?”

15 А таа му рече: „Дај ми благослов; ти ми даде сува земја, дај ми и водни извори.” И ѝ ги даде Халев горните извори и долните извори.

16 Кенијците, пак, кои водат потекло од Мојсеевиот тест, појдоа од градот на палмите¹ со Јудините синови во Јудината пустина, која е на југ од Арад. И дојдоа и се населија меѓу народот.

17 Потоа тргна Јуда со својот брат Симеон и ги совладаа Хананците, кои живеа во Цефат, го проколнаа градот со проклетство и го нарекоа тој град Хорма.

18 Јуда исто така ги презеде Газа со нејзината околина, Ашкелон и неговата околина, и Екрон и неговата околина (и Азот со неговата околина),

19 Господ беше со Јуда, и тој ја доби во наследство планината; но не можеше да ги истера жителите на долината, бидејќи тие имаа железни двоколки.

20 А на Халев му го предадоа Хеврон, како што беше рекол Мојсеј, (и таму тој ги доби во наследство трите града) и ги истера оттаму трите сина на Анак.

21 Но Венијаминовите синови не ги истераа Јевусијците, кои живеа во Ерусалим; Јевусијците живеат со потомците на Венијамин во Ерусалим и до ден-денес.

22 И синовите Јосифови исто така тргнаа против Ветил, и Господ беше со нив.

23 (И се задржаа) Јосифовите синови го разгледаа Ветил, а порано градот се нарекуваше Луз.

24 И стражарите видоа еден човек, кој доаѓаше од градот (го фатија) и му рекоа: „Покажи ни го влезот во градот, и ќе покажеме милост кон тебе.”

25 Тој им го покажа влезот во градот, и тие го совладаа градот со сечилото на мечот, а тој човек и сите негови роднини ги пуштија.

26 Тој човек отиде во земјата на Хитијците и изгради таму град и го нарече со името Луз. Тоа му е името и до ден-денес.

27 И Манасија не ги избрка жителите на Бет-Шан (кој е град на Скитите) и неговите села, ниту жителите на Таанах и неговите села, ниту жителите на Дор и неговите села, ниту жителите на Ливлеам и неговите села, ниту пак на Мегидо и неговите села. Но, Хананците и понатаму останаа да живеат во оваа земја.

28 Кога Израил стана силен, им наметна данок на Хананците, но не ги избрка.

29 И Ефрем не ги истера Хананците кои живеа во Гезер; и Хананците живеа меѓу нив во Гезер (и им плаќаа данок).

30 И Завулон не ги избрка жителите на Китрон, ниту жителите на Нахалол, и Хананците живеа меѓу нив и им плаќаа данок.

31 И Асир не ги избрка жителите на Ако, (кои му плаќаа данок, ниту жителите на Дор) и ниту жителите на Сидон и Ахлав, ниту од Ахзив, Хелба, Афик ниту, пак, од Рехов.

32 Се насели Асир меѓу Хананците, жителите на таа земја, бидејќи не можеше да ги избрка.

33 И Нефталим не ги избрка жителите на Ветсамис како ни жителите на Бет-Анат и живеа меѓу Хананците, жителите на таа земја; а жителите на Ветсамис и на Бет-Анат беа негови поданици.

25
Ис.Н. 6,20

27
Ис.Н. 17,11

28
Ис.Н. 17,13

29
Ис.Н. 16,10

30
Ис.Н. 19,10

31
Ис.Н. 19,24

33
Ис.Н. 19,32

¹ 1,16. Ерихон.

СУДИИ ИЗРАИЛЕВИ

34

Ис.Н.
19,47-48

³⁴ Аморејците ги потиснаа синовите Данови во горите, бидејќи не им даваа да слезат во долината.

2,1

3 Мојс
26,42-44

³⁵ И Аморејците останаа да живеат во Хар-Херес, во Ајалон и Шаалевим; но раката на Јосифовиот дом ги присили (Аморејците) и тие им станаа поданици.

2

2 Мојс
23,32
34,12

³⁶ Пределите на Аморејците се протегаа од угорнината Акравим, од Карпата сè угоре.

5 Мојс 7,2
5 Мојс 12,3

3

*Госїод їо укурува Својоїй народ*2 Мојс
23,33
34,12
5 Мојс 7,16

2 Дојде ангел Господов од Гилгал во Бохим (и во Ветил, во домот на Израил) и рече: „(Вака вели Господ:) Јас ве изведов од Египет и ве воведов во земјата, за која им се заколнав на татковците ваши (дека ќе ви ја дадам); и реков: – нема да го нарушам Мојот завет со вас никогаш;

² вие, пак, не влегувајте во сојуз со жителите на оваа земја; (на боговите нивни не им се поклонувајте, идолите нивни скршете ги), жртвениците нивни урнете ги. Но вие не го послушавте гласот Мој. Зошто постапивте така?

³ Затоа велам: (нема повеќе да ги преселувам тие луѓе што сакав да ги истерам), нема да ги истерам од вас, и тие ќе бидат трње за вас, а боговите нивни ќе ви бидат соблазна.”

⁴ Кога ангелот Господов ги кажа тие зборови пред сите синови Израилеви, народот крена голем пискот и заплака.

⁵ Поради тоа и го нарекуваат тоа место Бохим. Таму тие Му принесоа жртва на Господ.

Смрїїѡа на Исус

⁶ Откако Исус го распушти народот, синовите Израилеви заминаа, (секој во домот свој и) секој во својот дел за да добие во наследство земја.

⁷ Народот Му служеше на Господ во текот на сите денови на Исус и во текот на сите денови на старешините, кои го надживеаја Исус, и кои го беа виделе сето големо дело на Господ што Тој го направи за Израил.

⁸ А кога умре Исус, синот Навинов, слуга Господов, на сто и десет години,

⁹ го погребаша во пределите на неговиот дел што го наследи во Тимнат-Херес, во Ефремовата Гора, на север од планината Гааш;

¹⁰ и кога целото поколение им се придружи на своите предци, и настана по нив друг род, кој не Го знаеше Господа и делата Негови, какви што му беше направил на Израил, –

Народоїй оїсїїайува од Госїод

¹¹ тогаш Израилевите синови почнаа да прават зло пред Господ и да му служат на Ваал;

¹² Го оставија Господа, Бог на татковците нивни, Кој ги беше извел од земјата египетска, и се свртеа кон други богови, кон боговите на тамошните места, и почнаа да им се поклонуваат, и Го разгневија Господ;

¹³ Го оставија Господа и почнаа да им служат на Вааловци и на разни Астарти.

¹⁴ Тогаш Господ силно се разгневи против Израилците и ги предаде во рацете на грабачи, кои ги ограбуваа; и ги предаде во рацете на околните народи, и не можеа повеќе да одолеат пред непријателите свои.

¹⁵ Насекаде, каде и да отидеа тие, раката Господова беше против нив на зло, како што им беше говорел Господ и како што им се беше заколнал Господ. И тие беа на голема мака.

¹⁶ Тогаш Господ им постави судии, кои ги спасуваа од рацете на оние што ги пленеа.

¹⁷ Но тие и нив не ги слушаа, туку блудствуваа со други богови и ним им се поклонуваа, (па Го разгневија Господа), а потоа скршнаа од патот, по кој одеа нивните предци, кои им се покоруваа на заповедите од Господ. Тие не правеа така.

¹⁸ Но кога Господ им поставуваше судии, Сам Господ беше со судијата и ги спасуваше од непријателите нивни во текот на целиот век на судијата, зашто Господ ги сожалуваше, слушајќи ги офкањата нивни од оние што ги угнетуваа и потискаа.

9

Ис.Н. 19,49

10

Гал 4,8

11

3,7

3,12

4,1

6,1

8,33

10,6

3 Цар

16,31

22,53-54

12

4 Мојс

11,33

5 Мојс 4,25

Пс 77,58

106,40

14

5 Мојс

31,17

Неем 9,27

15

5 Мојс

28,15-46

16

Пс 105,43

Дела 13,20

17

Ос 1,2

Пс 105,36

Неем 10,27

18

1 Цар 7,3

4 Цар 13,5

20 ¹⁹ Но штом ќе умреше судијата, тие одново почнуваа да живеат во уште поголем разврат од своите предци, одејќи по други богови, да им служат и да им се поклонуваат. И не отстапуваа од делата свои жестоки и од лошиот пат свој.

3 *Господ го искушува Израил*

6 ²⁰ Тогаш Господ силно се разгневи против Израил и рече: „Поради тоа што овој народ отстапи од заветот Мој што го поставив со нивните предци, и не го послушаа гласот Мој,

7 ²¹ ни Јас нема повеќе да протерувам пред нив ниеден од народите што ги остави Исус, кога умираше,

8 ²² за да го испитам Израил; ќе почнат ли да се држат до патот Господов и да одат по него, како што се држеа татковците нивни, или не?”

9 ²³ И Господ ги остави тие народи и не ги протера веднаш и не ги предаде во рацете на Исус.

Ис.Н. 13, 3-6
2 Мојс 34,16
5 Мојс 7, 3-4
7,16
1,13
Неем 9,27
6,34
11,29
13,25
14,6,9
15,14
1 Цар 11,6
16,13
1 Лет 12,18
Ис 11,2

СУДИИТЕ НА ИЗРАИЛ

Гоџониил

⁷ Синовите Израилеви извршија зло пред очите на Господ, и Го заборавија својот Господ Бог, и им служеа на Вааловци и на Ашери ⁶.

⁸ Тогаш Господ се разгневи силно против Израил, и ги предаде во рацете на Кушан-Ришатаим, царот на Горни Арам, и синовите Израилеви му робуваа на Кушан-Ришатаим осум години.

⁹ Потоа синовите Израилеви повикаа кон Господ, и Тој подигна за синовите Израилеви спасител – Кеназовиот син Готониил, помалиот брат на Халев.

¹⁰ Врз него беше Духот Господов, и тој беше судија на Израил. Тој објави војна против Кушан-Ришатаим, и Господ го предаде во рацете негови арамејскиот цар Кушан-Ришатаим и раката негова се зацврсти над Кушан-Ришатаим.

² 3,7. Ашера е хананска божница.

³ 3,13. Ерихон.

3 А ова се народите, кои Господ ги остави за да ги искушува со нив синовите на Израил, сите оние кои не знаеја за сите битки ханански.

² Само за да знаат и да се научат на војување подоцнежните поколенија на Израил, кои порано не знаеја за војна:

³ пет филистејски војводства, сите Хананци, Сидонци и Евејци, кои живеаа на планината Ливан од планината Ваал-Ермон до Емат.

⁴ Тие беа оставени за да биде преку нив искушуван Израил, и да се дознае, дали се покоруваат на заповедите Господови, кои Тој ги беше заповедал на нивните предци преку Мојсеј.

⁵ И живеаа Израилевите синови меѓу Хананците, Хитијците, Аморејците, Перизијците, Евејците (Гергесејци) и Јевусијците,

⁶ и ги земаа ќерките нивни за жени, и им ги даваа ќерките свои на синовите нивни, и им служеа на нивните богови.

11
3,30
5,31
8,28
Ис.Н. 11,23

¹¹ И земјата беше спокојна четириесет години, Потоа умре Готониил, синот на Кеназ.

Аод

¹² Синовите Израилеви почнаа пак да прават зло пред Господ, и Господ му даде сила на моавскиот цар Еглон против Израил, поради тоа што тие правеа зло пред Господ.

¹³ Тој ги собра кај себе синовите Амонови и Амаликови, па тргна и го собори Израил, и го завладеа градот на палмите^Ц.

¹⁴ И синовите Израилеви му робуваа на моавскиот цар Еглон осумнаесет години.

¹⁵ Тогаш синовите Израилеви пак повикаа кон Господ, и Господ им го избра за спасител Аод, синот на Гера, од Венијаминовото племе, кој беше

СУДИИ ИЗРАИЛЕВИ

левак. И синовите Израилеви испратија по него дарови до моавскиот цар Еглон.

¹⁶ Аод си направи меч со две сечила, долг еден лакот, и го препаша под облеката своја на десното бедро,

¹⁷ и однесе дарови на моавскиот цар Еглон, а Еглон беше многу дебел човек.

¹⁸ Кога Аод ги принесе сите дарови и ги испрати луѓето што ги донесоа даровите,

¹⁹ сам се врати откај идолите што се во Гилгал, и рече: „Царе, имам тајна порака за тебе.” Тој рече: „Потивко!” И излегоа сите што стојеа покрај него.

²⁰ Аод влезе кај него: тој седеше сам во летната горна соба. Тогаш Аод рече: „Имам Божја порака за тебе.” Еглон стана од престолот.

²¹ Кога тој стана, Аод ја подаде својата лева рака, и го зеде мечот од десното бедро и го заби во неговиот стомак,

²² така што сечилото влезе заедно со дршката, а салото го покри сечилото; бидејќи Аод не можеше да го извади мечот, од неговиот мев излегуваше нечистотија.

²³ Аод потоа излезе од собата, ја затвори вратата и ја заклучи.

²⁴ Откако излезе, слугите на Еглон дојдоа и видоа: ете, вратата на собата е заклучена, и си рекоа: сигурно тој е отилен по потреба до летната соба.

²⁵ Чекаа доста долго, но откако видоа дека никој не ја отвора вратата од собата, зедаа клуч и отклучија, а таму нивниот господар лежи на земјата мртов.

²⁶ Додека се чудеа, Аод избега, мина покрај идолите и се засолни во Сеира.

²⁷ А штом пристигна Аод затруби со труба во Ефремовата Планина, и слегаа со него синовите Израилеви од гората, и тој тргна пред нив.

²⁸ И им рече: „Одете по мене, зашто Господ ги предаде непријателите ваши, Моавците, во ваши раце.” И тргнаа по него, ги презедоа моавските премини на Јордан, и не пуштија никој да премине.

²⁹ Тогаш убија околу десет илјади Моавци, сè здрави и силни, и никој не избега.

³⁰ Така се смирија во оној ден Моавците пред Израил, и земјата беше спокојна осумдесет години. (И Аод беше нивен судија до својата смрт).

Самеѓар

³¹ По него дојде Самеѓар, син Анатов, кој уби шестотини Филистејци со воловски остен; и тој исто така го избави Израил.

Девора и Варак

4 Кога умре Аод, Израилевите синови пак почнаа да прават зло пред Господ.

² И Господ ги предаде во рацете на хананскиот цар Јавин, кој царуваше во Асор, и на неговиот војсководач Сисера, кој живееше во Харошет-Гојим.

³ И повикаа Израилевите синови кон Господ; зашто Јавин имаше деветстотини железни коли и ги потискаше Израилевите синови дваесет години.

⁴ Во тоа време судија во Израил беше пророчицата Девора, жената на Лапидот;

⁵ таа обично седеше под Деворината палма, меѓу Рама и Ветил, во Ефремовата Планина и одеа кај неа Израилевите синови за судење.

⁶ Девора испрати да го повикаат Варак, синот на Авиноам од Кедес Нефталимов, и му рече: „Зар не ти заповеда Господ, Бог Израилев – оди, собери народ на гората Тавор и земи со себе десет илјади мажи од Нефталимовите синови и од Завулоновите синови;

⁷ Јас, пак, ќе го доведам кај тебе, кај потокот Кишон, Јавиновите војсководач Сисера, и колите негови и многуилјадната војска негова, и ќе ти ги предадам во твои раце.”

⁸ Варак ѝ одговори: „Ако дојдеш со мене, ќе одам; ако не дојдеш со мене, нема да одам, (зашто не го знам денот, во кој Господ ќе го испрати ангелот со мене).”

⁹ Таа му рече: „Добро, ќе дојдам со тебе; само знај дека нема да биде славата твоја по патот, по кој ќе одиш; зашто во женска рака ќе го предаде Господ Сисера.” И Девора стана и тргна со Варак за Кедес.

315,6
2 Цар
23,11-12**4,1**

2,19

2Ис.Н. 11,1
1 Цар 12,9
Пс 82,9**4**

5,1.7.12.15

65,12
Евр 11,32**7**5,21
Пс 82,9

11 ¹⁰ А Варак ги повика потомците на Завулон и потомците на Нефталим во ^{1,16} Кедес, и по него тргнаа десет илјади ^{2 Мојс 14,25} души, и Девора појде со него.

16 ¹¹ Тогаш Кениецот Хевер се оддели од Кенијците, односно потомците на ^{2 Мојс 14,28} Ховав, шурата на Мојсеј, и го постави ^{Пе 82,9} шаторот свој кај дабот, близу до Кедес.

19 ¹² И му јавија на Сисера дека Авиноамиот син Варак излегол на гората ^{5,25} Тавор.

21 ¹³ Сисера ги собра сите коли, деветстотини железни коли, и сиот народ што беше со него, и од Харошет-Гојим ^{5,26} замина кај потокот Кипон.

¹⁴ И Девора му рече на Варак: „Стани, бидејќи денес е денот, во кој Господ ќе го предаде Сисера во рацете твои; Сам Господ ќе тргне пред Тебе.“ И Варак слезе од гората Тавор, и по него – десет илјади мажи.

¹⁵ Тогаш Господ го доведе во забуга Сисера и сите негови коли и целиот народ негов пред Вараковиот меч, и Сисера слезе од колата своја и избега пеш.

¹⁶ Варак тргна да ги гони неговите коли и народот до Харошет-Гојим и целата војска на Сисера падна од остар меч, та не остана нијден.

¹⁷ А Сисера побегна пеш до шаторот на Јасл, жената на Кениецот Хевер, зашто меѓу хаџорскиот цар Јавин и домот на Кениецот Хевер имаше мир.

¹⁸ Тогаш излезе Јасл и му рече на Сисера: „Влези господаре мој, влези кај мене, не плаши се!“ Тој влезе кај неа во шаторот, и таа го покри со наметката своја.

¹⁹ Сисера ѝ рече: „Дај ми малку вода да пијам, жеден сум.“ Таа одврза мев со млеко, му даде да пие и пак го покри.

²⁰ Сисера повторно ѝ рече: „Стој пред влезот на шаторот и ако некој дојде и те прапа: „има ли некој тука?“ а ти одговори – „нема““.

²¹ Јасл, Хеверовата жена, зеде еден колец од шаторот, зеде и чекан во раката своја, и отиде тивко кај него, та му го заби колецот во слепоочниците негови, така што тој допре до земјата; а тој уморен спиеше, – и умре.

²² И ете, Варак, трчаше по Сисера. Јасл го преческа и му рече: „Влези, јас ќе ти го покажам човекот што го бараш.“ Тој влезе кај неа, и ете, Сисера лежи мртов, со колецот во слепоочниците негови.

²³ Така го покори Бог во тој ден хананскиот цар Јавин пред синовите Израилеви.

²⁴ Раката на синовите Израилеви се засилуваше сè повеќе и повеќе над хананскиот цар Јавин, додека тие најпосле не го уништија.

Деворината благодарствена ѝесна

5 Во тој ден запеаја Девора и Варак, синот Авиноамов со овие зборови:

² „Благословувајте Го Господа зашто се одмазди за Израил, народот покажа сесрдност.“

³ Слушајте, цареви, внимавајте, кнезови; јас ќе Му пеам и ќе Му свирам на Господ, на Господ, Бог Израилев!

⁴ Кога излегуваше Ти, Господи, од Сеир, кога доаѓаше од полето Едом, земјата се тресеше, небото капеше и облаците вода пролеваа;

⁵ горите се топеа од лицето на Господ, дури и Синај затрепери пред Господ, Бог Израилев.

⁶ Во дните на Самегар, синот Анатов, во дните на Јасл, патиштата опустеа и кои порано одеа по правите патишта, тогаш одеа по околните патеки.

⁷ Во Израил немаше жител во селата, немаше, додека јас, Девора, не станав, додека не востанав јас, мајката Израилева.

⁸ Избраа нови богови, затоа војната беше пред вратата. Се виде ли штит и копје меѓу четириесет илјади од Израил?

⁹ Срцето ми е кон вас, началници Израилеви, кон ревнителите во народот; прославувајте Го Господа!

¹⁰ Вие, кои јавате на бели магариња што седите во судовите и одите по патот, разгласувајте!

¹¹ Среди гласовите на оние што плескаат, таму нека покажат правда, Господи, зацврсти ја правдата во Израил!

22
5,27

23
Пе 46,3
143,2

5,1
2 Мојс 15,1

3
Пе 26,6

4
5 Мојс 33,2
2 Цар 22,8
Ис 13,13
24,8
Ер 10,10
51,29
Јоил 4,16
Наум 1,5
Авак 3,6
Пе 17,7
67,7-9
76,16-17

5
2 Мојс 19,18
Пе 113,4

6
4,17
Ис 33,8
59,8

8
1 Цар 13,19-22

СУДИИ ИЗРАИЛЕВИ

12 Тогаш народот Господов се разотиде по своите градови.

Ис 51,9,17
Пс 43,23
56,8

14 Разбуди се, разбуди се, Девора, разбуди се, па запеј песна! Стани, Варак и води ги своите платеници, сине Авиноамов!

4 Мојс
32,39
Ис.Н. 17,1

17 Тогаш се возвеличи силата негова; Господ мене ми ги потчини храбрите.

4 Мојс 32,1

19 Од Ефрем дојдоа оние, кои беа фатиле корен во долините; по тебе е братот твој Венијамин, според народот твој; од Махир доаѓаа началници, а од Завулон оние што се занимаваат со писување.

Ис.Н. 11,5

20 И кнезовите Исахарови се со Девора, и Исахар исто така како Варак, се спуштија пеш во долината. Во Рувимовите племиња – големо разногласие.

Ис.Н.
10,10-14
2 Цар 5,24
Пс 17,13-14

22 И кнезовите Исахарови се со Девора, и Исахар исто така како Варак, се спуштија пеш во долината. Во Рувимовите племиња – големо разногласие.

Ер 8,16

24 Зошто си ми седнал меѓу копарите и го слушаш блесњето на стадата? Во Рувимовите племиња – големо несогласие.

Јудита
13,18
Лк 1,42

17 Галаад си живее спокојно од онаа страна на Јордан, и зошто Дан да се занимава со корабите, а Асир да седи на морскиот брег и се весели при своите пристаништа.

18 Завулон е народ, кој ја даде душата своја на смртта, и Нефталим – на полските височини.

19 Дојдоа цареви, тогаш се судрија царевите ханански во Таанах, при водите Мегидонски, но ни парче сребро не добија.

20 Од небото се војуваше, се биеја свездите од своите патишта против Сисера.

21 Потокот Кишон ги одвлече; стародревниот поток – потокот Кишон. Газиги, душо моја, силните!

22 Тогаш отпаѓаа копитата на коњите од топотење, од терање на јавачите нивни.

23 Проколнете го Мероз, рече ангелот Господов, проколнете ги жителите негови, затоа што не дојдоа на помош на Господ со храбрите.

24 Нека е благословена меѓу жените Јаел, жената на Кениецот Хевер, меѓу жените во шаторите нека е благословена!

25 Тој побара вода: таа млеко му даде, во војводска чаша му донесе мрсно млеко.

26 Левата рака своја таа ја протегна кон колецот, а десната – кон чеканот ковачки; го удри Сисера, му ја здружи главата, го прободеше и му ги пробие слепоочниците негови.

27 Меѓу нозете нејзини падна, истоштен се испружи и умре, меѓу нозете нејзини падна веднаш.

28 Погледна низ прозорецот Сисеровата мајка, низ решетката и си помисли: зошто не доаѓа уште колата негова, зошто се забавуваат тркалата на колите негови?

29 Мудрите нејзини дворјани ѝ одговараат, а и самата таа си одговара на зборовите свои:

30 можеби нашле плен, па го делат: кому по една мома, кому по две на војник. Плен шарен за Сисера, плен шарен, везен; шарен и везен од обете страни, симнат од рамениците на пленикот.

31 Така да загинат сите Твои непријатели, Господи! А оние, кои Го сакаат, да бидат како сонце кога изгрева во сета своја сила!” – И мирна беше земјата четириесет години.

Мидјаниџе ѓо уѓнеџувааџи Израил

6 А синовите Израилеви сторија зло пред Господ, и Господ ги предаде во раката на Мидјаните за седум години.

2 Раката на Мидјаните надвлада над Израил, и Израилевите синови поради Мидјаните си правеа прибежишта во пештери и тврдини по горите.

3 И кога ќе посееше нешто Израил, ќе дојдеше Мидјанец или Амаликиец или жител од исток, ќе нападне на него;

4 и стоеше кај нив во шаторите, и ги уништуваше земните плодови дури до Газа, и не му оставаше за исхрана на Израил ни овца, ни вол, ни магаре.

5 Зашто тие доаѓаа со добитокот свој и со шаторите свои, доаѓаа во големо множество – како скакулци; тие и камилите нивни број немаа, и одеа по земјата на Израил за да ја опустошуваат.

6 Многу осиромаша тогаш Израил од Мидјаните, и повикаа синовите Израилеви кон Господ.

26
4,21

30
Ез 16,10

31
2 Цар 23,4
Дан 12,3
Мт 13,43

6,1
2,11

2
Ис 2,19
Евр 11,38

5
7,12

6
3,9

7 ^{3,9,15} ^{10,12} **7** А кога синовите Израилеви повикаа кон Господ против Мидјаните,

8 ^{2,1} ^{Ис.Н. 24,17} **8** Господ испрати пророк кај Израилевите синови и Тој им рече: „Вака вели Господ, Бог Израилев – Јас ве изведов од Египет, ве изведов од домот на ропството;

9 ^{Пе 41,1-2} ^{130,24} **9** ве избавив од раката на Египќаните и од раката на сите ваши угнетувачи; ги истерав од пред вас, и ви ја дадов земјата нивна,

10 ^{2 Моје 20,5} **10** и ви реков: Јас сум Господ, Бог ваш; не ги почитувајте боговите на Аморејците, во чија земја живеете.”

11 ^{1 Моје 16,7} **11** И ви реков: Јас сум Господ, Бог ваш; не ги почитувајте боговите на Аморејците, во чија земја живеете.”

12 ^{Рута 2,4} ^{Лк 1,28} **12** И ви реков: Јас сум Господ, Бог ваш; не ги почитувајте боговите на Аморејците, во чија земја живеете.”

Боџ ѓо задолжува Гедеон да ѓо избави Израил

13 ^{Пе 43,1} ^{78,3} **13** Тогаши дојде ангелот Господов и седна во Офра под дабот, кој му припаѓаше на Јоас од родот на Авиезер; а синот негов Гедеон чукаше жито на гумното, за да го сокрие од Мидјаните.

15 ^{2 Моје 3,11} ^{1 Цар 9,21} ^{3 Цар 3,7} ^{Ер 1,6} **15** И му се јави ангелот Господов и му рече: „Со тебе е Господ, мажу силен!”

16 ^{2 Моје 3,12} ^{5 Моје 31,23} ^{Ис.Н. 1,5} ^{Ис 41,10} ^{Ер 1,8} **16** Гедеон му одговори: „Господаре мој, ако е Господ со нас, зошто нè снајде сета оваа мака? И каде се сите Негови чудеса, за кои ни раскажуваа нашите татковци, велејќи: „Господ нè изведе од Египет?” Сега Господ нè остави и нè предаде во рацете на Мидјаните.”

17 ^{6,36-40} ^{4 Цар 20,8-11} ^{Ис 7,10-14} **17** Тогаши Господ го погледна и рече: „Оди со таа своја сила и спаси го Израил од раката на Мидјаните. Јас те испраќам.”

18 ^{13,15} ^{1 Моје 18,3-5} **18** Гедеон Му одговори: „Господи, како ќе го спасам Израил: ете, и племето ми е најбедно во коленото Манасиево и јас сум најмал во домот на мојот татко?”

19 ^{13,15} ^{1 Моје 18,3-5} **19** Гедеон Му одговори: „Господи, како ќе го спасам Израил: ете, и племето ми е најбедно во коленото Манасиево и јас сум најмал во домот на мојот татко?”

20 ^{13,15} ^{1 Моје 18,3-5} **20** Гедеон Му одговори: „Господи, како ќе го спасам Израил: ете, и племето ми е најбедно во коленото Манасиево и јас сум најмал во домот на мојот татко?”

21 ^{13,15} ^{1 Моје 18,3-5} **21** Гедеон Му одговори: „Господи, како ќе го спасам Израил: ете, и племето ми е најбедно во коленото Манасиево и јас сум најмал во домот на мојот татко?”

22 ^{13,15} ^{1 Моје 18,3-5} **22** Гедеон Му одговори: „Господи, како ќе го спасам Израил: ете, и племето ми е најбедно во коленото Манасиево и јас сум најмал во домот на мојот татко?”

23 ^{13,15} ^{1 Моје 18,3-5} **23** Гедеон Му одговори: „Господи, како ќе го спасам Израил: ете, и племето ми е најбедно во коленото Манасиево и јас сум најмал во домот на мојот татко?”

24 ^{13,15} ^{1 Моје 18,3-5} **24** Гедеон Му одговори: „Господи, како ќе го спасам Израил: ете, и племето ми е најбедно во коленото Манасиево и јас сум најмал во домот на мојот татко?”

25 ^{13,15} ^{1 Моје 18,3-5} **25** Гедеон Му одговори: „Господи, како ќе го спасам Израил: ете, и племето ми е најбедно во коленото Манасиево и јас сум најмал во домот на мојот татко?”

26 ^{13,15} ^{1 Моје 18,3-5} **26** Гедеон Му одговори: „Господи, како ќе го спасам Израил: ете, и племето ми е најбедно во коленото Манасиево и јас сум најмал во домот на мојот татко?”

27 ^{13,15} ^{1 Моје 18,3-5} **27** Гедеон Му одговори: „Господи, како ќе го спасам Израил: ете, и племето ми е најбедно во коленото Манасиево и јас сум најмал во домот на мојот татко?”

28 ^{13,15} ^{1 Моје 18,3-5} **28** Гедеон Му одговори: „Господи, како ќе го спасам Израил: ете, и племето ми е најбедно во коленото Манасиево и јас сум најмал во домот на мојот татко?”

29 ^{13,15} ^{1 Моје 18,3-5} **29** Гедеон Му одговори: „Господи, како ќе го спасам Израил: ете, и племето ми е најбедно во коленото Манасиево и јас сум најмал во домот на мојот татко?”

30 ^{13,15} ^{1 Моје 18,3-5} **30** Гедеон Му одговори: „Господи, како ќе го спасам Израил: ете, и племето ми е најбедно во коленото Манасиево и јас сум најмал во домот на мојот татко?”

31 ^{13,15} ^{1 Моје 18,3-5} **31** Гедеон Му одговори: „Господи, како ќе го спасам Израил: ете, и племето ми е најбедно во коленото Манасиево и јас сум најмал во домот на мојот татко?”

32 ^{13,15} ^{1 Моје 18,3-5} **32** Гедеон Му одговори: „Господи, како ќе го спасам Израил: ете, и племето ми е најбедно во коленото Манасиево и јас сум најмал во домот на мојот татко?”

33 ^{13,15} ^{1 Моје 18,3-5} **33** Гедеон Му одговори: „Господи, како ќе го спасам Израил: ете, и племето ми е најбедно во коленото Манасиево и јас сум најмал во домот на мојот татко?”

34 ^{13,15} ^{1 Моје 18,3-5} **34** Гедеон Му одговори: „Господи, како ќе го спасам Израил: ете, и племето ми е најбедно во коленото Манасиево и јас сум најмал во домот на мојот татко?”

го предадам”. Тој рече: „Јас ќе останам, додека се вратиш.”

19 Гедеон отиде и приготви козле и лебови пресни од една ефа брашно; месото го стави во кошница, чорбата ја налеа во грне, ги донесе кај Него под дабот и Му ги принесесе.

20 И ангелот Божји му рече: „Земи го месото и погачата, и стави ги на оној камен, а чорбата истури ја.” Тој така и направи.

21 Ангелот Господов го протегна крајот на жезолот што беше во раката негова, и го допре месото и лебовите; и вивна оган од каменот и изгореа месото и лебовите. А ангелот Господов се сокри од очите негови.

22 И виде Гедеон дека тоа беше ангел Господов и рече Гедеон: „Помогни, Господи Боже, зашто видов лице на ангел Господов.”

23 Господ му рече: „Мир на тебе, не плаши се, нема да умреш!”

24 И Гедеон Му изгради таму жртвеник на Господ и го нарече: Јахве Шалом ^{6,24}. Тој стои и до денес во Офра која им припаѓа на Авиезерците.

Гедеон ѓо разорувачи жртвеникот на Ваал

25 Во таа ноќ Господ му рече: „Земи го бикот од стадото на татко ти и вториот бик, седумгодишниот и разруши го жртвеникот на Ваал што е кај татко ти, и исечи ги дрвата што се кај него,

26 и изгради Му како што треба жртвеник на твојот Господ Бог, на врвот од карпата, па земи го вториот бик и приноси го како жртва сепаленица врз дрвата што ќе ги исечеш.”

27 Гедеон зеде десет слуги свои и направи како што му рече Господ; но бидејќи се плашеше од домашните на својот татко и од градските жители, наместо дење, го направи тоа ноќе.

28 Кога утредента градските жители станаа, ете, жртвеникот на Ваал беше разрушен, столбот до него исечен и вториот јунец принесен како жртва врз новоизградениот жртвеник.

19
13,15

21
3 Моје 9,24
3 Цар 18,38
1 Лет 21,26
2 Лет 7,1

22
13,22
2 Моје 33,20-23
3 Цар 19,13
Ис 6,5

23
5 Моје 5,26
Дан 10,19

24
1 Моје 12,7-8
33,20
35,7
2 Моје 17,1-16

25
2 Моје 34,13
43,13
5 Моје 7,5
12,3

СУДИИ ИЗРАИЛЕВИ

31 ³ Цар 18,27 ²⁹ И си говореа еден на друг: „Кој го направи тоа?“ Бараа, распрашуваа и рекоа: „Јоасовиот син Гедеон го направи тоа.“

34 ^{3,10} ³⁰ И градските жители му рекоа на Јоас: „Изведи го синот свој; тој треба да умре, зашто го разруши Вааловиот жртвеник и го исече светиот столб што беше до него.“

39 ¹ Мојс 18,32 ³¹ Јоас им кажа на сите што дојдоа кај него: „Вие ли ќе се застапувате за Ваал, вие ли ќе го заштитувате? Кој ќе се застапи за него, ќе биде предаден на смрт уште ова утро; ако е тој бог, сам нека се одмазди на тој што му го срушил жртвеникот негов.“

³² Затоа од тој ден Гедеон почнаа да го викаат Јероваал, бидејќи било речено: сам нека се одмазди Ваал на него, поради тоа што му го срушил жртвеникот негов.

Гедеон бара знак за доказ од Боџа

³³ И сите Мидјани и Амаликијци и жителите од исток се собраа заедно, ја преминаа реката и се сместија во долината Лизреел.

³⁴ И Духот Господов го поткрепи Гедеон; тој затруби со труба, и племето на Авиезер се собра да оди по него.

³⁵ И испрати гласници низ целото племе Манасиево, и тоа се одзва да оди по него; тој исто така испрати гласници до Асир, Завулон и Нефталим, и тие дојдоа таму да се сретнат.

³⁶ А Гедеон Му рече на Бога: „Ако го спасиш Израил преку мојата рака, како што говореше Ти,

³⁷ тогаш еве, ќе положам овде на гумното едно руно – ако има роса само на руното, а по целата земја биде суво, ќе знам дека Ти преку мојата рака ќе го спасиш Израил, како што ми рече.“

³⁸ Така и стана: утредента, откако стана рано, фати да го цеди руното и иседи роса од руното цела чаша вода.

³⁹ И Гедеон Му рече на Бога: „Не ми се гневи, ако пак кажам и ако само уште еднаш се обидам со руното – нека биде суво само на руното, а по целата земја да има роса.“

⁴⁰ Така и направи Бог во таа ноќ: само на руното беше суво, а по целата земја имаше роса.

Триста мажи за Гедеон

7 Јероваал, односно Гедеон, и сиот народ што беше со него, тргнаа рано утрината и се сместија кај Ен-Харод; мидјанскиот, пак, логор беше на север од него, кај ридот Море, во долината.

² И Господ му рече на Гедеон: „Со тебе има многу народ, не можам да ги предадам Мидјаните во неговите раце за да не се возгордее Израил пред Мене и да каже: ‚мојата рака ме спаси‘.“

³ Затоа разгласи да чуе народот, и кажи: ‚Кој страхува и е плашлив, нека се врати и веднаш нека оди на гората Галаад.‘“ И се вратија од народот двасет и две илјади мажи, а десет илјади останаа.

⁴ И му рече Господ на Гедеон: „Народ сè уште има многу; одведи ги кај водата, таму ќе ти ги одберам; за кого ќе речам: ‚да оди со тебе‘, нека оди со тебе; а за кого ќе ти кажам: ‚не треба да оди со тебе‘, нека не оди.“

⁵ Тој го одведе народот кај водата. И му рече Господ на Гедеон: „Кој лока вода со јазикот свој, како што лока куче, него стави го настрана, исто така и сите оние што клекнуваат за да пијат вода.“

⁶ И бројот на оние што локаа со уста од рака, изнесуваше триста мажи; а сиот друг народ клекнуваше на коленици, за да пие вода.

⁷ И му рече Господ на Гедеон: „Со тие триста што локаа, ќе ве спасам и ќе ги предадам Мидјаните во рацете ваши, а сите други нека си одат секој во своето место“.

⁸ И тие ја зе доа храната од народот за себе и трубите нивни, и Гедеон ги пушти сите Израилци да се вратат дома, а задржа кај себе триста души. Мидјанскиот логор, пак, беше подолу од него – во долината.

Прејскажување њобеда

⁹ Во онаа ноќ Господ му рече: „Стани, слези во логорот, зашто ти го предадов во твои раце.“

7,1
6,11
6,32

2
5 Мојс
8,17-18

3
5 Мојс 20,8
1 Мак 3,56

7
Ис.Н. 8,7

12 ^{6,5} Ако, пак, се плашиш да слезеш сам, ^{Ер 46,23} оди во логорот со Пура, слугата свој;

13 ¹ И ќе слушнеш што зборуваат, и ^{1 Мојс 37,5-11} тогаш ќе се зацврстат рацете твои, и ќе ^{40,5-41,36} слезеш во логорот”. И слегаа тој и Пура, слугата негов, до војниците, што беа во логорот.

16 ^{9,43} А Мидјаните и Амаликијците и сите ^{1 Цар 11,11} жители од исток се беа сместиле по ^{13,17} долината во големо множество, како скакулци; камилите нивни беа безброј, беа многу – како песокот на морскиот брег.

¹³ Гедеон дојде. И ете, еден му го раскажува сонот на друг и вели: „Сонив дека еден тркалезен јачменов леб се тркала по мидјанскиот логор и откако се отркала до шаторот, удри во него така што тој падна, го собори, и шаторот се растури.”

¹⁴ Другиот му одговори: „Тоа не е ништо друго, туку мечот на Гедеон, синот на Јоас, Израилецот; Бог ги предал во рацете негови Мидјаните и целиот логор.”

¹⁵ Откако го слушна прикажувањето за сонот и толкувањето негово, Гедеон се поклони, се врати во израилскиот логор и рече: „Станувајте! Господ го предаде во рацете ваши мидјанскиот логор.”

Мидјаниџе бегајќи

¹⁶ И ги распореди тристоте мажи во три чети и на сите им даде по една труба и празни стомни и во стомните свеќи.

¹⁷ И им рече: „Гледајте ме мене и правете го истото; ете, ќе се доближам до логорот, и што ќе правам јас, тоа правете го и вие.

¹⁸ Кога јас и тие што се со мене ќе затрубиме со труба, трубете и вие со вашите труби околу целиот логор и викајте: „За Господ и за Гедеон!”

¹⁹ И дојде Гедеон со стоте мажи кои беа со него до крајот од логорот, околу почетокот на средната стража, ги разбудија стражарите, затрубија со трубите и ги скршија стомните што беа во рацете нивни.

²⁰ И затрубија сите три чети со труби, и ги скршија стомните, и ги држеа во

левата рака свеќите, а во десната рака трубите, трубеа и викаа: „Меч Господов и Гедеонов!”

²¹ И секој стоеше на местото свое околу логорот; тогаш во целиот логор се растрчаа, развикаа и почнаа да бегаат.

²² Додека тие триста мажи трубеа со труби, Господ го сврте мечот на секого против другарот негов по целиот логор, и војската бегаше до Бет-Шита кај Церера, сè до пределите на Авел-Мехола, близу до Табат.

²³ Тогаш Израилците од племето Нефталимово, Асирово и од целото племе Манасиево беа повикани и се впуштија по Мидјаните.

²⁴ А Гедеон испрати гласници по целата Гора Ефремова да кажат: „Излезете им во пресрет на Мидјаните и заземете им ги премините во водите на Јордан до Бет-Бара.” И беа повикани сите Ефремовци, и ги зазедоа премините во водите на Јордан до Бет-Бара;

²⁵ и ги фатија двајцата мидјански кнезови: Орев и Зев; Орев го убија кај Карпата на Орев, а Зев – кај Зегова Преса, и ги гонее Мидјаните; главите, пак, на Орев и Зев му ги однесоа на Гедеон од онаа страна на Јордан.

Народот од Ефремовото племе негодуета

8 И му рекоа Ефремовците: „Зошто направи така, та не нè повика, кога замина да војуваш против Мидјаните?” И многу се караа со него.

² Гедеон им одговори: „Па што, направив така како што вие сега? Нели се пабирките на Ефрем подобри од гроздоберот на Авиезер?”

³ Во ваши раце Бог ги предаде мидјанските кнезови Орев и Зев, и како можев јас да сторам такво нешто, во споредба со вас?” Тогаш нивниот гнев спрема него се смири штом тој им ги кажа тие зборови.

Гедеон на испок од Јордан

⁴ А кога дојде Гедеон кај Јордан, го премина тој и тристоте мажи што беа со него. Тие беа уморни (и гладни) поради гонењето на непријателот.

22

¹ Цар 14,20
Ис 19,2
Ез 38,21
Ареј 2,22

25

^{8,3}
Пс 82,11

8,1

^{12,1}

СУДИИ ИЗРАИЛЕВИ

6 ^{1 Цар 25,11} ¹⁰ ^{6,3} ^{Ис 9,5} ⁵ И им рече тој на жителите на Сукот: „Дајте им леб на овие мажи што се со мене, зашто се гладни; јас ги гонам мидјанските цареви Зевеја и Салмана.”

⁶ Сукотските началници рекоа: „Зар раката на Зевеја и Салмана е веќе во твои раце, та да ѝ даваме леб на војската твоја?”

⁷ Гедеон одговори: „Не така, туку кога Господ ќе ги предаде Зевеја и Салмана во рацете мои, јас ќе ги уништам телата ваши со трње од пустината и со боцки.”

⁸ Оттука отиде во Пенуел и им го рече истото на неговите жители, и пенуелските жители му одговорија, како што одговорија жителите на Сукот.

⁹ Тој им кажа и на пенуелските жители: „Кога ќе се вратам во мир, ќе ја растурам таа кула.”

¹⁰ А Зевеја и Салмана беа во Каркор и војските нивни со нив до петнаесет илјади, сè што беше останало од сета војска на жителите од исток; а паднаа сто и дваесет илјади мажи мечоносци.

¹¹ И тргна Гедеон по патот на номадите, на исток од Новах и Јогбеа и ја разби војската додека таа стоеше безгрижно.

¹² Зевеја и Салмана избегаа; тој се спушти по нив и ги фати двајцата цареви – Зевеја и Салмана, и го доведе во збрка целиот логор.

¹³ Тогаш Гедеон, синот на Јоас, се врати од војната преку преминот Херес^Д.

¹⁴ И фати едно момче од жителите на Сукот и го распраша; и тој му ги напиша имињата на началниците и старешините сукотски – седумдесет и седум мажи.

¹⁵ Потоа дојде кај жителите сукотски и рече: „Еве ги Зевеја и Салмана, за кои ми се потсмевавте, велјќи: „Зар раката на Зевеја и Салмана е веќе во твои раце, та да им даваме леб на твоите изморени дуѓе?””

¹⁶ И ги зеде градските старешини и зеде трње од пустината и боцки, па ги казни со нив жителите на Сукот.

¹⁷ и ја сруши кулата на Пенуел и ги уби жителите на градот.

¹⁸ И им рече на Зевеја и на Салмана: „Какви беа оние што ги убивте на Тавор?” Тие одговорија: „Беа како тебе – секој прилегаше на царски син.”

¹⁹ Гедеон рече: „Тие беа мои браќа, синови на мајка ми! Господ нека ми е сведок: да бевте ги оставиле живи, не би ве убил ни јас.”

²⁰ И му рече на Јетер, својот првороден син: „Стани, убиј ги!” Но момчето не го извади мечот свој; се плашеше, бидејќи беше уште млад.

²¹ Тогаш Зевеја и Салмана рекоа: „Стани сам и убиј нè, зашто според човекот е и силата негова.” И стана Гедеон, и ги уби Зевеја и Салмана, и ги зеде веришките што беа околу вратовите на камилите нивни.

Гедеон умира

²² И му рекоа Израилците на Гедеон: „Владеј со нас ти и син ти и внук ти, бидејќи ти нè спаси од рацете на Мидјаните.”

²³ Гедеон им одговори: „Ниту јас ќе владеам со вас, ниту мојот син ќе владее со вас; Господ нека владее со вас.”

²⁴ И им рече уште Гедеон: „Ве молам за едно, дајте ми секој по една обетка од пленот свој. Зашто непријателите, бидејќи беа Исмаилци, носеа златни обетки.”

²⁵ Тие одговорија: „Ќе дадеме.” И послаа една облека и фрлаше таму секој по една обетка од пленот свој.

²⁶ Златните обетки што тој ги побара, тежеа илјада и седумстотини шекели, без веришките, копчињата и пурпурните одежди што ги носеа мидјанските цареви, и без златните веришки што беа на вратовите од камилите нивни.

²⁷ Од тоа Гедеон направи ефод и го стави во својот град, во Офра; и почнаа сите Израилци блудно да одат таму, по ефодот, кој беше замка за Гедеон и целиот дом негов.

²⁸ Така се смирија Мидјаните пред синовите Израилеви и повеќе не кренаа

18
4,6

19
1 Мојс
43,29
4 Мојс
14,21
5 Мојс 13,7
Песна 8,1

21
Ис 3,18

23
1 Цар 8,7
12,12

24
2 Мојс
32,2-3

27
2 Мојс 32,2
Ос 3,4

28
3,11

⁵ 8,13. Во некои преводи наместо „преку преминот Херес” стои: „пред изгревот на сонцето”.

30 глава, и земјата беше спокојна четириесет години во деновите на Гедеон.

33 ^{9,2,5,18,24} Тогаш Јероваал, синот на Јоас, отиде да живее во својот дом.

9,1 ^{6,32} Гедеон имаше седумдесет сина, произлезени од бедрата негови, бидејќи имаше многу жени.

2 ^{8,31} А и наложницата негова, која живееше во Сихем, му роди син, и нему му даде име Авимелех.

4 ^{8,30} И умре Гедеон, синот Јоасов, во длабока старост, и беше погребан во гробот на таткото свој, Јоас, во Офра Авиезерова.

5 ^{11,3} Откако умре Гедеон, Израилевите синови пак почнаа да живеат во безбожие и да им се поклонуваат на Вааловци, поставувајќи го за свој бог Ваал-Берит.

^{8,30} Израилевите синови не се сетија на Господ, својот Бог, Кој ги спасуваше од рацете на сите околни непријатели,

¹ и кон домот на Јероваал, односно на Гедеон, не покажаа благодарност за сите добрини што му ги направи тој на Израил.

Авимелех цар на Сихем

9 Авимелех, Јеровааловиот син, отиде во Сихем кај вујковците свои, и им рече ним и на целото племе од мајчиниот род:

² „Кажете им на сите сихемски жители: што е подобро за вас, да владее со вас сите седумдесет синови Јероваалови или да владее со вас еден? И спомнете си дека јас сум ваша коска и ваше тело.”

³ Вујковците им ги кажаа на жителите сихемски сите тие зборови за него; и срцето на тие жители се наклони кон Авимелех, бидејќи си говореа: „Тој е наш брат”.

⁴ И му дадоа седумдесет шекели сребро од светилиштето на Ваал-Берит, за кои Авимелех најде безделници и скитници, кои тргнаа по него.

⁵ И дојде во домот на таткото свој во Офра и ги уби браќата свои, седумдесетте Јероваалови синови, врз еден камен. Остана само Јотам, најмалиот Јероваалов син, зашто се беше сокрил.

⁶ Тогаш се собраа сите сихемски жители и сите жители на Бет-Мило, и отидоа, па го поставија Авимелех за цар кај дабот близу до Сихем.

Јотамовата ѝприказна

⁷ Откако му раскажаа за тоа на Јотам, тој отиде и застапа на врвот од гората Гаризим и, откако го крена гласот свој, па викна и им рече: „Чујте ме, жители сихемски, и Бог ќе ве чуе!”

⁸ Едно време тргнале дрвјата да помазаат цар кој ќе владее со нив и ѝ рекле на маслинката: „Стани ни цар!”

⁹ Маслинката им рече: „Зар да ја оставам маснотијата своја, со која се послужува Бог и луѓето, па да тргнам да скитам по дрвјата?”

¹⁰ Тогаш дрвјата ѝ рекле на смоквата: „Дојди ти, да ни станеш цар!”

¹¹ Смоквата им одговорила: „Зар да си ја оставам сладоста своја и убавиот плод и да тргнам да скитам по дрвјата?”

¹² Ѓ кажалe дрвјата на лозата: „Дојди ти, да ни станеш цар!”

¹³ Лозата им рече: „Зар да го оставам сокот свој што ги весели Бога и луѓето, и да тргнам да скитам по дрвјата?”

¹⁴ Најпосле сите дрвја му рекле на трнот: „Дојди ти, да ни станеш цар!”

¹⁵ Трнот им рекол на дрвјата: „Ако, навистина, ме поставите за цар над себеси, тогаш дојдете да си починете под сенката моја; ако не, ќе излезе оган од трнот и ќе ги изгори кедрите леванонски.”

¹⁶ И, ете, гледате, по вистина и по правда ли постапиле кога го поставиле за цар Авимелех? И добро ли постапиле со Јероваал и домот негов, и според неговите добрини ли направиле така?

¹⁷ За вас сите војуваше татко ми, не го жалеше ни животот свој и ве спаси од рацете на Мидјаните;

¹⁸ а вие сега се кревате против домот на мојот татко и ги убивте седумдесетте синови на татко ми врз еден камен и го поставивте за цар над жителите сихемски Авимелех, синот на робинката негова, зашто е ваш брат.

¹⁹ Ако денес сте постапиле според вистината и според правдата со Јеро-

13
Проп 2,3

17
6,33-8,28

18
8,30

СУДИИ ИЗРАИЛЕВИ

23

1 Цар
16,14,23

18,10

19,9

3 Цар

22,22

28

1 Мојс

34,24

ваал и со домот негов, тогаш одете и радувајте се на Авимелех, и тој да се радува на вас;

²⁰ ако, пак, не – нека излезе оган од Авимелех и нека ги изгори жителите на Сихем и на Бет-Мило, и нека излезе оган од жителите на Сихем и на Бет-Мило и да го изгори Авимелех!”

²¹ И избега Јотам, избега и отиде во Беер, и живееше таму скришно од братот свој Авимелех.

Бунџоџ на Сихем џроџив Авимелех

²² Авимелех, пак, царуваше над Израил три години.

²³ И испрати Бог лош дух меѓу Авимелех и жителите на Сихем, и почнаа жителите сихемски да не му се покоруваат на Авимелех.

²⁴ За да се одмазди за седумдесетте синови Јероваалови, и крвта нивна да се сврти против нивниот брат Авимелех, кој ги уби, и против жителите сихемски, кои ја поддржаа раката негова, за да го убие братот свој,

²⁵ жителите сихемски поставија по горските врвови против него заседи, кои го ограбуваа секогаш што минуваше покрај нив по патот. За тоа му беше јавено на Авимелех.

²⁶ Во Сихем пристигна и Гал, Еведовиот син, со браќата свои, и одеа во Сихем, и жителите сихемски се потпреа врз него.

²⁷ И излегоа во полето, и го береа грозјето свое, го газеа и се веселеа, па отидоа во домот на својот бог, јадеа и пијеа, и го проколнуваа Авимелех.

²⁸ А Гал, Еведовиот син, рече: „Кој е Авимелех и што е Сихем, та да му служиме? Не е ли тој Јероваалов син, и не е ли Зевул неговиот главен слуга? Подобро служете им на потомците од Емор, татко Сихемов, а нему зошто да му служиме?”

²⁹ Ако некој ми го дадеше тој народ во рацете мои, јас ќе го изгонев Авимелех.” И му беше речено на Авимелех: „Зголеми ја војската своја и излегувај.”

³⁰ Зевул, управителот на градот, ги слушна зборовите на Гал, Еведовиот син, и силно се разгневи.

³¹ Тој испрати тајно пратеници кај Авимелех да му кажат: „Ете, Гал, Еведовиот син, и браќата негови дојдоа во Сихем, и го бунтуваат градот против тебе;

³² затоа стани ноќеска, ти и народот што се наоѓа со тебе, и постави заседа во полето;

³³ а изутрина, по изгревање на сонцето, стани и пристапи кон градот; и кога тој и народот, кој е со него, ќе излезат против тебе, тогаш прави го со нив она што раката твоја може.”

³⁴ Авимелех стана ноќта, и сиот народ што се наоѓаше со него, и поставија во заседа кај Сихем четири дружини.

³⁵ (Утредента) Гал, Еведовиот син, излезе и застапа кај градските порти; а излезе и Авимелех и народот што беше со него, од заседата.

³⁶ Гал, откако го виде народот му рече на Зевул: „Еве, народот слегува од врвот на гората.” Зевул му одговори: „Сенките од дрвјата ти се причинуваат луѓе.”

³⁷ Гал пак проговори и рече: „Ене, народот се спушта од височините, и една дружина доаѓа откај патот на дубравата Меоним.”

³⁸ И му рече Зевул: „Каде ти е устата, која велеше: „кој е Авимелех, та да му служиме?” Ова е народ што ти го презираше; излегувај сега и бори се со него.”

³⁹ И тргна Гал пред жителите сихемски и се судри со Авимелех.

⁴⁰ Но Авимелех се спушти по него, и тој избега од него; а паднаа многу убиени до самите градски порти.

⁴¹ И Авимелех остана во Арума, а Зевул го избрка Гал и браќата негови, за да не живее во Сихем.

⁴² На другиот ден народот излезе во полето, и му јавија за тоа на Авимелех.

⁴³ Тој го зеде народот свој и го раздели на три дружини и ги постави во заседа по полето. И, откако виде дека народот излезе од градот, се крена против нив и ги уби.

⁴⁴ Додека Авимелех и дружините што беа со него, пристапија и застапаа кај градските порти, другите две дружини

45

5 Мојс
29,22
Ер 17,6
Пс 106,34

ги нападнаа сите што беа во полето, и ги испотепаа.

46

8,33

⁴⁵ И Авимелех водеше борба со градот, целиот тој ден; го презеде градот, ги уби жителите што беа во него, го разруши градот и го посипа со сол.

53

2 Цар
11,21

⁴⁶ Откако го слушнаа тоа сите жители на Мигдал-Сихем, влегоа во скривницата на храмот на Ваал-Берит.

54

1 Цар 31,4

⁴⁷ Му јавија на Авимелех дека таму се собралe сите жители на Мигдал-Сихем.

57

9,20

⁴⁸ Тогаш Авимелех отиде на гората Селмон, со сета војска, која беше со него, и зеде Авимелех секира со себеси, отсеке гранка од дрвјата, ја стави на рамото свое и ѝ рече на војската што беше со него: „Вие видовте што направив; поскоро направете го и вие она што го направив јас.”

⁴⁹ И секој од војската пресече гранка, па тргнаа по Авимелех, ги натрупаа гранките околу скривницата и запалија оган со нив, и изгинаа сите жители на Мигдал-Сихем, околу илјада души мажи и жени.

Авимелех умира

⁵⁰ Потоа Авимелех отиде во Тевец, го опсади и го презеде.

⁵¹ Средиe градот имаше цврста кула; таму избегаа сите мажи и жени и сите градски жители, се затворија и се качија на покривот од кулата.

⁵² Авимелех дојде до кулата, удри на неа и се приближи до вратата од кулата за да ја изгори со оган.

⁵³ Тогаш една жена фрли парче од воденичен камен врз главата на Авимелех и му го скрши черепот.

⁵⁴ Авимелех веднаш го повика слугата, оруженосецот свој, и му рече: „Извади го мечот свој и убиј ме за да не се рече за мене: го уби жена.” И слугата го прободe и тој умре.

⁵⁵ Израилците, откако видоа дека Авимелех умре, се разотидоа секој во своето место.

⁵⁶ Така му врати Бог на Авимелех за злочинот што го направи против својот татко, убивајќи ги седумдесетте свои браќа.

⁵⁷ И сите злодела на сихемските жители Бог ги сврте против главите

нивни; и ги стигна клетва од Јотам, синот на Јероваал.

Судиите Тола и Јаир

10

По Авимелех се крена да го спаси Израил Тола, синот на Пуа, син на Додо, маж од Исахаровото племе. Тој живееше во Шамир, на Ефремовата Планина.

² Тој беше судија над Израил дваесет и три години, и умре, и беше погребан во Шамир.

³ По него дојде Јаир од Галаад, кој беше судија над Израил дваесет и две години.

⁴ Тој имаше триесет сина, кои јаваа на триесет магариња, и имаа триесет града, кои и до денес се нарекуваат Јаирови селишта, а се во Галаадската земја.

⁵ Јаир умре и беше погребан во Камон.

Амонците го напаѓаат Израил

⁶ А Израилевите синови пак почнаа да прават зло пред Господ и им служеа на разни Ваали и Астарти, на боговите арамејски, на боговите сидонски, на боговите моавски, на боговите од синовите Амонови и на боговите филистеејски, а Господа Го оставија и не Му служеа.

⁷ И се разгори гневот на Господ против Израил, и Тој ги предаде во рацете на Амоновите синови.

⁸ Оттогаш тие ги угнетуваа и ги мачеа Израилевите синови осумнаесет години по ред, сите Израилеви синови од онаа страна на Јордан во Аморејската земја, која е во Галаад.

⁹ Најпосле Амонците го преминаа Јордан за да војуваат против Јуда и Венијамин и против домот Ефремов. И синовите Израилеви беа на големи маки.

¹⁰ Па повикаа синовите Израилеви кон Господ и рекоа: „Згрепивме пред Тебе, зашто го оставивме нашиот Бог и им служиме на Вааловци.”

¹¹ И Господ им рече на Израилевите синови: „Не ве угнетуваа ли Египќаните и Аморејците, Амонците и Филистеејците,

10,1

8,31

3

4 Мојс
32,41
3 Цар 4,13
2 Лет 2,
22-24

6

2,11,13
5 Мојс
32,15

7

5 Мојс
31,17
32,30

10

3,9
5 Мојс 1,41
1 Цар
12,10
3 Цар 8,47
Ер 3,25
8,14
14,20
Пс 31,5
105,6
Дан 9,5
Варух 1,17

СУДИИ ИЗРАИЛЕВИ

- 12** ^{3,13} Сидонците, Амаликијците и Маонците и кога повикавте кон Мене, не ве спасив ли од рацете нивни?
- 13** ^{Ер 11,10 13,10} А вие Ме оставивте и почнавте да им служите на други богови; затоа нема повеќе да ве спасувам;
- 14** ^{5 Мојс 32,37-38 Ер 2,28 11,12 Авак 2,18} одете, повикајте ги боговите што сте ги избрале, нека ве спасат тие во ова за вас тешко време.”
- 15** ^{1 Цар 3,18 2 Цар 10,12 15,26} Тогаш синовите Израилеви Му рекоа на Господ: „Згрешивме; прави со нас сè што Ти е мило, само спаси нè сега.”
- 16** ^{Ис.Н. 24,23} И ги отфрлија од себе тугите богови и почнаа да Му служат само на Господ. И не ги истрпе душата Негова страдањата Израилеви.
- 11,1** ^{Евр 11,32} Амонците, пак, се собраа и се сместија, поставија логор во Галаад; исто така се собраа и Израилевите синови и поставија логор во Мицпа.
- 2** ^{1 Мојс 21,10} Народот и началниците галаадски си рекоа еден на друг: „Кој ќе почне војна против Амонците, тој нека биде началник на сите галаадски жители.”
- 3** ^{9,4}

Ефџај сѝанува војсководач на Израил

11 А Ефџај беше од Галаад, човек храбар; Тој беше син на една блудница, со која Галаад го роди Ефџај.

² Но жената на Галаад му роди синови. Кога пораснаа синовите од жената, таа го истера Ефџај, велејќи му: „Ти не си наследник на домот на нашиот татко, зашто си син на друга жена.”

³ И Ефџај избега од браќата свои во земјата Тов. Кај Ефџај се собраа тогаш безделници и одса со него.

⁴ По извесно време Амонците влегоа во војна против Израил.

⁵ Во времето на војната на Амонците против Израил отидоа галаадските старешини да го доведат Ефџај од земјата Тов,

⁶ и му рекоа на Ефџај: „Дојди, стани ни војвода и ќе војуваме против Амонците.”

⁷ Ефџај им рече тогаш на галаадските старешини: „Нели ме намразивте и ме истеравте од домот на татко ми? Зошто

дојдовте сега кај мене, кога сте во неволја?”

⁸ Галаадските старешини му одговорија на Ефџај: „За тоа дојдовме кај тебе сега, за да дојдеш со нас и да војуваш против Амонците и да бидеш кај нас кнез на сите жители галаадски.”

⁹ А Ефџај им одговори на галаадските старешини: „Ако ме вратите за да се борам против Амонците, и Господ ми ги предаде, ќе станам ли кај вас кнез?”

¹⁰ Галаадските старешини му рекоа на Ефџај: „Господ нека биде сведок меѓу нас дека ќе постапиме според зборот твој!”

¹¹ Поттоа Ефџај отиде со галаадските старешини, и народот го постави за свој поглавар и војвода. И Ефџај ги искажа сите свои зборови пред Господ што ги беше рекол во Мицпа.

Поракиџе на Ефџај до Амонциџе

¹² И Ефџај испрати тогаш гласници кај амонскиот цар да каже: „Што бараш од мене, та си дошол кај мене да војуваш во земјата моја?”

¹³ А амонскиот цар им рече на Ефџајевте гласници: „Кога Израил дојде од Египет, ја зазеде мојата земја од Арнон до Јавок и Јордан; затоа врати ми ја на мирен начин (и јас ќе се повлечам).”

¹⁴ (И се вратија пратениците на Ефџај.) Но Ефџај пак испрати гласници кај амонскиот цар

¹⁵ за да му кажат: „Вака вели Ефџај: Израил не ја зазеде земјата моавска и земјата амонска;

¹⁶ зашто, кога доаѓаше од Египет, Израил отиде во пустината кај Црвеното Море и дојде во Кадис;

¹⁷ оттаму Израил испрати гласници кај едомскиот цар за да кажат: „Дозволи ми да мидам низ земјата твоја”. Но едомскиот цар не се согласи; испрати и кај моавскиот цар, но и тој не се согласи. Затоа Израил остана во Кадис.

¹⁸ И тргна преку пустината, ја заобиколи земјата едомска и земјата моавска, и дојде до источната граница на моавската земја, и се смести од онаа страна на Арнон; но не влезе во пре-

8
10,18

10
1 Мојс
31,50

11
1 Мојс
31,49

13
4 Мојс
21,13,24
5 Мојс
21,17-23

17
4 Мојс
20,17

18
4 Мојс
20,21
21,4
21,13

19 делите моавски, бидејќи Арнон е граница на Моав.

4 Мојс
21,21-26
5 Мојс
2,26-37

¹⁹ Но Израил испрати пратеници и кај Сион, царот аморејски, царот од Есевон, и му рече: „дозволи ни да минеме преку твојата земја до нашето место.”

24

5 Мојс 2,36

²⁰ Но Сион не му дозволи на Израил да мине преку неговите предели, и го собра Сион сиот народ свој, па постави логор во Јахца и се судри со Израил.

25

4 Мојс
22,1-6
Ис.Н. 24,9

²¹ И Господ, Бог Израилев, го предаде Сион и сиот негов народ во рацете на Израил, и тој ги испотена; и завладеа Израил со целата земја на Аморејците, кои живеа во таа земја,

29

3,10

30

1 Цар
14,24

²² и тие завладеа над сите предели аморејски, од Арнон до Јавок и од пустината до Јордан.

²³ И така, Господ, Бог Израилев, ги изгони Аморејците пред народот Свој Израил, а ти сакаш да го завладееш?

²⁴ Зарем ти не владееше со тоа што ти го дал во наследство Хамос, твојот бог? И ние владееме со сето она што ни го даде како наследство Господ, нашиот Бог.

²⁵ Зар си ти подобар од Валак, синот на Циор, царот моавски? Се карал ли тој со Израил или војувал ли против него?

²⁶ Израил живее веќе триста години во Есевон и во неговите села, во Арор и во неговите села, и во сите градови што се блиску до Арнон; зошто за тоа време не ги одзедовте?

²⁷ Јас не сум виновен пред тебе, а ти ми правиш зло, тргнуваш во војна против мене. Господ нека биде судија меѓу синовите Израилеви и Амонците.”

²⁸ Но амонскиот цар не ги послуша зборовите на Ефтај, што тој му ги испрати.

Вешувањето на Ефтај

²⁹ И слезе врз Ефтај Духот Господов, и тој го премина Галаад и територијата на Манасија, се врати во Мицпа во Галаад, и од Мицпа отиде кај Амонците.

³⁰ И Ефтај даде завет пред Господ, велејќи: „Ако ги предадеш Амонците во рацете мои,

³¹ тогаш, кога ќе се вратам со мир од Амонците, сè што ќе ми излезе во пресрет од вратата на домот мој, нека биде за Господ, и ќе го принесам како жртва сепаленица.”

³² Па отиде Ефтај кај Амонците да се бори против нив, и Господ му ги предаде во рацете негови;

³³ и им нанесе многу голем пораз, и освои дваесет градови, расположени помеѓу Ароер, Минит и Авел-Керамим, и се смирија Амонците пред синовите Израилеви.

³⁴ Потоа дојде Ефтај во Мицпа, во домот свој, и ете, ќерка му излегува во пресрет со тимпани и оро: таа му беше единица; освен неа немаше друг син или ќерка.

³⁵ Штом ја виде, ја раскина облеката своја и рече: „Ах, дете мое! Ти ме фрлаш во големи јадови: и ти си меѓу оние што го нарушија спокојството мое! Јас ја отворив (за тебе) устата своја пред Господ и не можам да ја одречам мојата заклетва.”

³⁶ Таа му одговори: „Татко! Ти си ја отворил устата своја пред Господ – прави го она со мене што си го кажал со устата своја штом Господ се одмазди преку тебе на твоите непријатели, Амонците”.

³⁷ И му рече на својот татко: „Но допушти ми го само уште ова: пушти ме за два месеца да отидам да се искачам на гората и да го исплачам моминството свое со другарките мои!”

³⁸ Тој ѝ рече: „Оди!” И ја пушти за два месеца. Таа отиде со другарките свои и го оплакуваше моминството свое во гората.

³⁹ По два месеца таа се врати при својот татко, и тој го изврши над неа заветот свој што го даде, и таа не позна маж. Оттогаш стана обичај во Израил,

⁴⁰ секоја година ќерките Израилеви да одат и да ја оплакуваат ќерката на галаадчанинот Ефтај, по четири дена во годината.

Ефтај и Ефремовците

12 Луѓето од Ефремовото племе се собраа, дојдоа во Цафон и му

31

1 Мојс
22,1-19
4 Цар 3,27
Мих 6,7

35

4 Мојс 30,3
5 Мојс
23,22
Проп 5,3-5

12,1

8,1-3

СУДИИ ИЗРАИЛЕВИ

3 рекоа на Ефтај: „Зошто отиде да војуваш против Амонците, а нас не нѐ повика со себе? Ние ќе го изгориме со оган домот твој со тебе.”

5 Ефтај им рече: „Јас и народот мој имавме со Амонците силни караници; јас ве повикав, но вие не ме спасивте од рацете нивни.”

3 Откако увидов дека вие нема да ме спасите, го изложив животот на опасност и тргнав против Амонците, и Господ ги предаде во моите раце; зошто дојдовте сега да војувате против мене?”

4 Тогаш Ефтај ги собра сите галаадски жители и удри на Ефремовците, и жителите галаадски ги испотепаа Ефремовците, велејќи: „Вие сте бегалци Ефремови, а Галаад е помеѓу Ефрем и Манасија”.

5 И галаадчаните ги зазедоа јорданските премини од Ефремовците, и кога некој од унесреќените Ефремовци ќе рече: „Дозволете ми да преминам”, жителите галаадски му велеа: „Нели си ти од Ефремовото племе?” Тој ќе одговорише: „Не”.

6 Тие ќе му речеа: „Кажи шиболет”, а тој ќе рече: „Сиболет”, и не можеше никако правилно да го изговори. Тогаш тие го земаа и го заколуваа кај премините на Јордан. И во тоа време паднаа четириесет и две илјади луѓе од Ефремовото племе.

7 Ефтај беше судија над Израил шест години, и умре Ефтај, и беше погребан во еден од галаадските градови.

Есевон, Елон и Авдон

8 По него судија над Израил беше Есевон од Витлеем.

9 Тој имаше триесет синови, а триесет ќерки од домот свој омажи, додека триесет ќерки зеде еднадвор за синовите свои, и беше судија над Израил седум години.

10 Есевон умре и беше погребан во Витлеем.

11 По него судија над Израил стана Елон од племето Завулоново; тој управуваше со Израил десет години.

12 Умре и Завулонецот Елон и го погребаша во Ајалон, во земјата Завулонова.

13 По него беше судија над Израил Авдон, син на Хилел од Пиратон.

14 Тој имаше четириесет синови и триесет внуци, кои јаваа на седумдесет магариња; тој му судеше на Израил осум години.

15 И умре Авдон, синот на Хилел од Пиратон, и беше погребан во родниот град, во земјата Ефремова, во гората Амаликова.

Објавување на Самсоновото раѓање

13 Израилевите синови пак правса зло пред Господ, и Господ ги предаде во рацете на Филистејците за време од четириесет години.

2 Во тоа време имаше еден човек од Цора, од Дановото племе, по име Маној; жена му беше неплодна и немаше деца.

3 И ангел Господов ѝ се јави на жената и ѝ рече: „Ете, ти си неплодна и немаш деца; но ќе зачнеш и ќе родиш син;

4 затоа пази се, не пиј вино и друг алкохолен пијалак и не једи ништо нечисто;

5 зашто, ете, ќе зачнеш и ќе родиш син, и брич нема да ја допре главата негова, зашто од самата мајчина утроба тоа младенче ќе биде назир Божји, и ќе почне да го спасува Израил од рацете на Филистејците.”

6 Жената дојде и му кажа на мажот свој, велејќи: „Човек Божји дојде кај мене, и лицето му беше како лице на ангел Божји, многу страшно; јас не го прашав од каде е, и тој не ми го кажа името свое;

7 тој ми рече: „Ете, ќе зачнеш и ќе родиш син; затоа не пиј вино и друг алкохолен пијалак и не једи ништо нечисто, бидејќи детето од самата мајчина утроба па до смртта своја ќе биде посветено на Бога.”

8 И Маној Му се помоли на Господ и рече: „Господи! Нека дојде пак кај нас човекот Божји што си го испратил, и нека нѐ научи како да постапиме со детето што ќе се роди.”

9 Бог ја слушна молитвата на Маној, и ангелот Божји пак дојде кај жената,

14
5,10

13,1
3,7

2
1 Мојс
11,30
18,11
1 Цар 1,2
Лк 1,7

3
1 Мојс 16,7
18,10
Лк 1,13

4
3 Мојс 10,9
Лк 1,15

5
4 Мојс 6,2
1 Цар 1,11
Амос 2,
11-12

7
3 Мојс 10,9
Ер 35,6

15 кога таа беше во полето, а Маној, мажот нејзин, не беше со неа.

17 ¹⁰ Жената во тој момент потрча и му јави на мажот свој и му рече: „Ете, ми се јави човекот, кој порано дојде кај мене.“

¹¹ Маној стана и тргна со жена си, и дојде кај оној човек и му рече: „Ти ли си човекот што говорел со оваа жена?“ И ангелот рече: „Јас.“

22 ¹² И рече Маној: „И така, нека се исполни зборот твој, но како да постапуваме со тоа дете, и што да правиме со него?“

¹³ Ангелот Господов му кажа на Маној: „Нека се чува тој од сè она, за кое ѝ говорев на жената;

¹⁴ нека не јаде ништо од она што лозата го раѓа; нека не пие вино и друг алкохолен пијалак, да не јаде ништо нечисто и да внимава на сè што ѝ заповедав.“

¹⁵ А Маној му рече на ангелот Господов: „Дозволи ми да те задржам, додека да зготвиме јаре.“

¹⁶ Ангелот Господов му рече на Маној: „И да ме задржиш, јас нема да јадам твој леб; ако, пак, сакаш да Му принесеш жртва на Господ, принеси Му.“ Маној не знаеше дека е тоа ангел Господов.

¹⁷ Маној пак го праша ангелот Господов: „Како ти е името, за да те прославам, кога ќе се исполни зборот твој.“

¹⁸ Ангелот Господов му одговори: „Зошто прашуваш за името мое? Тоа е чудно.“

¹⁹ И го зеде Маној јарето и лебниот принос и Му ги принесе на Господ врз камен. И Тој изврши чудо, кое го видоа Маној и неговата жена.

²⁰ Кога почна пламенот да се издига од жртвеникот кон небото, ангелот Господов се издигна во жртвениот пламен. Откако го видоа тоа, Маној и жената негова паднаа ничкум на земјата.

²¹ И ангелот Господов стана невидлив за Маној и жената негова. Тогаш Маној дозна дека тоа беше ангел Господов.

²² И ѝ рече Маној на жената своја: „Бездруго ќе умреме, бидејќи Го видовме Бога.“

²³ Жената му рече: „Ако Господ сакаше да нè умртва, не би примил од рацете наши жртва сепаленица и лебен принос, и не би ни го покажал сето она, а сега не би ни го открил ова.“

²⁴ И жената роди син и го нарече со името Самсон. И детето растеше, и Господ го благословуваше.

²⁵ И Духот Господов почна да дејствува во него во Дановиот логор, меѓу Цора и Ештаол.

Првиџе јуначки поодвизи на Самсон

14 И отиде Самсон во Тимна и таму виде мома од филистејските ќерки. (И таа му се допадна).

² Тогаш тој отиде и им јави на татко си и на мајка си и рече: „Видов во Тимна девојка од филистејските ќерки; земете ми ја за жена.“

³ Татко му и мајка му рекоа: „Зар нема мома меѓу ќерките на браќата твои и во сиот народ, па одиш да земеш жена од необрезаните Филистејци?“ А Самсон му одговори на татко си: „Неа земи ми ја за жена, бидејќи таа ми се свиде.“

⁴ Татко му и мајка му не знаеја дека тоа е од Господ, и дека тој бара изговор да им се одмазди на Филистејците; во тоа време Филистејците владееја над Израил.

⁵ И отиде Самсон со татко си и мајка си во Тимна, и кога се приближуваа до лозјата на Тимна, ете еден млад лав, рикајќи му доаѓаше во пресрет.

⁶ И Духот Господов слезе врз него, и тој го раскина лавот како јаре; а во раката негова немаше ништо. И не им кажа на татко си и на мајка си што направи.

⁷ И дојде и поразговара со девојката, и таа му се допадна на Самсон.

⁸ По неколку дена, тој пак отиде, за да ја земе, и наврати да го види трупот на лавот, и ете, рој пчели на трупот од лавот и мед.

⁹ Тој зеде од медот во рацете свои, тргна и јадееше по патот; и кога дојде кај татко си и мајка си, им даде и ним, и тие јадеа; но не им кажа дека тој мед го зел од трупот на лавот.

23

6,22-23
1 Мојс
32,29
2 Мојс
33,20
5 Мојс
5,24-26

24

1 Цар
2,21,26
3,19
Лк 1,80
Евр 11,32

25

18,12

14,2

1 Мојс
21,21
34,4

3

1 Мојс
24,3-4
28,1-2
5 Мојс 7,
3-4
1 Цар 14,6
Неем
13,23-27

4

13,1

6

3,10
1 Цар
17,34-37
2 Цар
23,20

10

1 Мојс
29,22

12

1 Мојс
45,22
3 Цар 10,
1-2
4 Цар 5,5
Ез 17,2

СУДИИ ИЗРАИЛЕВИ

15 *Самсон им ѝ поставува џаџанка
на Филистејците*

Проп 7,26

16 таму Самсон приреди (седумдневна)
16,15 гозба, како што обично прават младо-
19 женците.

3,10 **11** И штом го видоа таму, избраа триесет
свадебни другари, кои ќе бидат кај
него.

12 И им рече Самсон: „Ќе ви поставам
една гатанка: ако ми ја одгатнете во
текот на седум дена додека трае гозбава
и ја погодите точно, ќе ви дадам
триесет кошули и триесет промени;

13 ако, пак, не можете да ја одгатнете,
вие ќе ми дадете триесет кошули и
триесет промени.” Тие му рекоа: „По-
стави ја гатанката, да ја чуеме.”

14 И им рече: „Од јадачот излезе
јадење, и од силниот излезе слатко.” И
три дена не можеа да ја одгатнат га-
танката.

15 На седмиот ден тие ѝ рекоа на
Самсоновата жена: „Премисли го
мажот твој, да ни ја одгатне гатанката;
инаку ќе те изгориме со оган тебе и
домот на таткото твој; зар нè поканивте
да нè ограбите.”

16 И плачеше пред Самсон жената
негова, велејќи: „Ти ме мразиш и не ме
сакаш; ти им зададе гатанка на сино-
вите на мојот народ, а мене не ми ја
одгатнуваш.” Тој ѝ рече: „На татко ми
и на мајка ми јас не им ја одгатнав, на
тебе ли да ти ја кажам?”

17 И плачеше таа пред него седум
дена, додека траеше гоштевањето нив-
но. Најпосле на седмиот ден тој ѝ ја
одгатна, бидејќи таа упорно го молеше.
А таа им ја кажа гатанката на синовите
на нејзиниот народ.

18 И на седмиот ден пред зајдисонце
му рекоа граѓаните: „Што е послатко од
мед, и што е посилено од лав?” Тој им
рече: „Да не бевте орале со мојата ју-
нечка, немаше да ја одгатнете гатанка-
та моја.”

19 И Духот Господов слезе врз него, и
тој отиде во Ашкелон, каде што уби
триесет мажи, ги соблече од нив алиш-
тата, им ги даде промените на оние што

ја беа одгатнале гатанката; и се расрди
многу, па отиде во куќата на таткото
свој.

20 А жената на Самсон му ја дадоа на
неговиот свадбен другар, кој му беше
пријател.

Самсоновата освета

15 По неколку дена, по жетвата на
пченицата, дојде Самсон да се
види со жена си, донесувајќи со себе
едно јаре; и кога рече: „Ќе влезам кај
жена ми во спалната”, татко ѝ не му
дозволи да влезе.

2 И рече татко ѝ: „Јас помислив дека
ти си ја намразил, па ја дадов на при-
јателот твој; ете, помалата сестра е
поубава од неа; таа нека биде твоја
наместо неа.”

3 Тогаш Самсон рече: „Сега ќе бидам
невин пред Филистејците, ако им
сторам зло.”

4 И отиде Самсон и улови триста ли-
сици и, откако зеде факли, ги врза
опашка за опашка и врза по еден факел
меѓу две опашки;

5 ги запали факлите, и ги пушти ли-
сиците во посевите филистејски, та ги
изгоре крстиците од снопје и неожнеа-
ното жито, и лозјата и маслиновите гра-
дини.

6 И се прашуваа Филистејците: „Кој
го направи тоа?” И рекоа: „Самсон,
зетот на тимнатеџот, бидејќи тој му ја
одзеде жената и ја даде на другарот
негов.” Тогаш Филистејците отидоа и ја
изгореа со оган неа и (домот на) татко
ѝ.

7 Самсон им рече: „Иако го сторивте
тоа, јас пак ќе ви се одмаздам и само
тогаш ќе се успокојам.”

8 И тој им ги скриши колената до бед-
рата, и отиде па заседна во пештерата
кај карпата Етам.

Самсон и маѓарешката челюст

9 Тогаш тргнаа Филистејците и поста-
вија логор во Јудеја, и се раширија дури
до Лехи.

10 А жителите на Јудеја запрашаа:
„Зошто излеговте против нас?” Тие
одговорија: „Дојдовме да го врземе Сам-

20
15,2,6

15,1
13,24
1 Моје
29,21
30,14

2
14,20

5
2 Моје 22,7
2 Цар
14,30-31

6
14,15,20

14 сон за да постапиме со него онака како
3,10 што тој постапи со нас.”

15 ³ И три илјади мажи Јудејци отидоа
3 Моје 26,8 до пештерата кај карпата Етам и му
16,28 рекоа на Самсон: „Зар не знаеш дека
5 Моје 20,4 Филистејците владеат над нас? Што ни
направи?” Тој им одговори: „Како што
постапија тие со мене, така постапив и
јас со нив.”

19 ² Тие му рекоа: „Дојдовме да те врзе-
2 Моје 17,6 ме, за да те предадеме во рацете на
Пс 77,15-16 Филистејците.” А Самсон им рече:
20 „Заколнете се дека нема да ме убие.”
16,31

13 Тие му одговорија: „Не, ние само ќе
те врземе и ќе те предадеме во рацете
ниви, а што се однесува до убивањето,
нема да те убиеме.” И го врзаа со две
нови јажиња и го одведоа од пештерата.

14 Кога се приближи до Лехи, Филис-
тејците го пресретнаа со радосно ви-
кање. И Духот Господов слезе врз него,
и јажињата на рацете негови станаа
како изгорен лен, и врските паднаа од
рацете негови.

15 Па најде сè уште пресна магарешка
челуст, ја протегна раката, ја зеде и уби
по неа илјада мажи.

16 И рече Самсон: „Со магарешка че-
луст убив купишта, со магарешка
челуст убив илјада мажи.”

17 Откако го рече тоа, ја фрли челус-
та од раката своја и го нарече тоа
место: „Рамат-Лехи⁶”.

18 Тогаш почувствува силна жед;
викна кон Господ и рече: „Ти го изврши
со раката на Твојот слуга ова големо
избавување; но сега ќе умрам ли од жед
или ќе паднам во рацете на необрезани-
те.”

19 И Бог ја расцепи карпата во Лехи, и
потече вода од неа. Тој се напи, духот
му се поврати и оживе; затоа беше
наречено тоа место: „Ен-Коре”⁷ што е
во Лехи и до ден-денес.

20 И тој беше дваесет години судија
над Израил за време на владеењето на
Филистејците.

Самсон и ѿорѿиѿе на Газа

16 Потоа Самсон дојде во Газа;
таму виде една блудница и влезе
кај неа.

² Им јавија на жителите од Газа:
„Самсон дојде овде”. И обиколуваа, го
чекаа цела ноќ кај градските порти и се
криеја цела ноќ, велејќи: „До осамну-
вање ќе чекаме и ќе го убиеме.”

³ А Самсон спиеше до полноќ; потоа
на полноќ тој стана и градските порти
со двата доврзника, ги крена заедно со
диреците, ги стави на грб и ги однесе на
врвот од гората, која е на патот за
Хеврон (и ги остави таму).

Далила ѿо изневерува Самсон

⁴ Потоа тој засака една жена, која жи-
веше во долината Сорек; името ѝ беше
Далила.

⁵ Дојдоа кај неа филистејските кне-
зови и ѝ рекоа: „Запрашај го и дознај во
што му е големата сила, и како да го
надмудриме за да го врземе и да го сми-
риме; ние, пак, ќе ти дадеме за тоа секој
по илјада и сто шекели сребро.”

⁶ Тогаш Далила го праша Самсон:
„Кажи ми, во што ти е големата сила, и
со што би можеле да те врзат, за да те
смират?”

⁷ Самсон ѝ одговори: „Ако ме врзат со
седум сурови жили, уште неисушени,
јас ќе станам бессилен и ќе бидам како
другите луѓе.”

⁸ И ѝ донесоа филистејските кнезови
седум сурови жили, уште неисушени, и
таа го врза со нив.

⁹ Во тоа време еден од нив седеше
сокриен во спалната нејзина; и таа рече:
„Самсоне, Филистејците идат против
тебе.” Тој ги раскина жилите, како што
се раскинува коноп кога ќе го гори
оган. И не се дозна за силата негова.

¹⁰ И Далила му рече на Самсон: „Ете,
ти ме измами и ми кажа лага; кажи ми
сега, со што можат да те врзат?”

16,1

1 Моје
38,15
Ис.Н. 2,1

2

1 Цар
19,11

4

1 Моје
24,67
34,3

5

14,15-17

⁶ 15,17. Рид на челустиа.

⁷ 15,19 Извор на оној штио се моли.

СУДИИ ИЗРАИЛЕВИ

11 ^{15,13} Тој ѝ одговори: „Кога би ме врзале со нови јажиња, кои не биле употребени, јас би станал бессилен и ќе бидам како другите луѓе.”

17 ^{13,5} ^{4 Мојс 6,2} ^{Мих 7,5} Далила зеде нови јажиња, го врза и му рече: „Самсоне, Филистејците доаѓаат против тебе.” Во тоа време еден од нив седеше сокриен во спалната. И тој ги скина јажињата од рацете свои како конци.

¹³ И Далила пак му рече на Самсон: „Ти сè ме мамиш и ми говориш лага; кажи ми, со што можат да те врзат?” Тој одговори: „Ако привиеш седум перчиња од косата на главата моја, на вратило и ги забиеш со колец на камен јас ќе бидам бессилен како другите луѓе.”

¹⁴ (И го успа Далила на колената свои.) И кога тој заспа, Далила зеде седум перчиња од косата на главата негова, ги приви на вратилото и со колец ги притегна на камен и му рече: „Филистејците одат против тебе, Самсоне!” Тој се разбуди од сонот и го извлече кросното сплеткано од основата и вратилото, (и пак не се дозна за силата негова).

¹⁵ И Далила тогаш му рече: „Зошто зборуваш, те сакам, а срцето твое не е со мене? Ете, ме измами трипати и не ми кажа, во што е твојата голема сила.”

¹⁶ И бидејќи таа го вознемируваше со зборовите свои секој ден и го мачеше, душата негова му се натажи до смрт.

¹⁷ И тој ѝ го откри целото свое срце, велејќи ѝ: „Бербер не се допрел до главата моја, зашто јас сум назир Божји од мајчината си утроба: ако ме истриже некој, ќе ме напушти силата моја; јас ќе ослабам и ќе бидам како другите луѓе.”

¹⁸ Далила, откако виде дека тој ѝ го откри целото срце свое, испрати и ги повика филистејските кнезови, велејќи им: „Дојдете сега; тој ми го откри целото срце свое.” И тие дојдоа кај неа и донесоа сребро во рацете свои.

¹⁹ И Далила го успа на колената свои, па повика еден човек, та му заповеда да ги истриже седумте плетенки на главата негова. И тој почна да ослабува, и силата негова го напушти.

²⁰ Таа тогаш рече: „Филистејците доаѓаат против тебе, Самсоне!” Тој се разбуди од сонот свој и рече: „Ќе одам, како и порано, и ќе се ослободам.” Но не знаеше дека Господ отстапил од него.

²¹ Филистејците го фатија и му ги извадија очите, го доведоа во Газа, го оковаа со две бакарни вериги и го тераа да меле жито во затворот.

²² Меѓутоа, косата на главата негова, откако беше истрижен, почна пак да расте.

Самсоновиот последен подвиг и неговаа смрт

²³ Филистејските кнезови се собраа, за да принесат голема жртва на Дагон, својот бог, и да се провеселат, па рекоа: „Нашиот бог го предаде во рацете наши нашиот непријател Самсон.”

²⁴ Исто така и народот, откако виде, го прославуваше својот бог, велејќи: „Нашиот бог ни го предаде во рацете наши непријателот наш и пустошникот на земјата наша, кој порази многумина од нас.”

²⁵ А кога се развесели срцето нивно, рекоа: „Повикајте го Самсон за да нè развесели.” И го повикаа Самсон од затворот, и тој ги веселеше (и го кампикуваа) и го ставија меѓу два столба.

²⁶ И Самсон му рече на момчето што го водеше за рака: „Дозволи ми да ги напишам столбовите, врз кои се крепи домот, и да се потпрам на нив.” (Момчето така и направи).

²⁷ А домот беше полн со мажи и жени: таму беа сите филистејски кнезови, и на покривот имаше до три илјади мажи и жени, кои гледаа во Самсон како ги веселеше.

²⁸ Повика Самсон кон Господ и рече: „Господи Боже, спомни си за мене и поддржи ме само сега, о Боже, за да им се одмаздам веднаш на Филистејците за двете очи мои.”

²⁹ И ги помести Самсон од местото двата средни столба, врз кои се крепеше домот, откако налегна врз нив, на едниот со десната рака, а на другиот со левата.

201 Цар
16,14
18,12
28,15**21**4 Мојс
16,14**23**

1 Цар 5,2-7

24

1 Лет 10,9

2815,18
Ер 15,15

31 ^{15,20} ³⁰ И Самсон рече: „Умри, душо моја, со Филистејците!” И притисна со сета сила, и домот се урна врз кнезовите и врз сиот народ што беше со него. И умрените што тој ги уби при смртта своја, беа повеќе, отколку што беше умртвил во текот на целиот свој живот.

2 ^{1 Цар 13,15} ^{23,21} ^{2 Цар 2,5} ^{Рута 2,20} ^{3,10} ³¹ И дојдоа браќата негови и целиот негов татков дом, го зедаа, па отидоа и го погребаша меѓу Цора и Ештаол, во гробот на татко му Маној. Тој беше судија над Израил дваесет години.

Идољоклоникот Миха

17 Имаше еден човек од Ефремовата Гора, по име Миха.

2 Тој ѝ рече на мајка си: „Илјада и сто шекели што ти беа украдени и за кои ти изрече пред мене проклетство, тоа сребро е кај мене, јас го зедев.” Мајка му рече: „Благословен нека биде синот мој пред Господ!”

3 И тој ги врати на мајка си илјадата и сто шекели сребро. И мајка му рече: „Тоа сребро го посветив од себе на Господ за мојот син за да направи од него идол и излеана статуа, и така, ти го давам.”

7 ^{1 Цар 16,4} ^{Мих 5,1} ^{Мт 2,1} Но тој ѝ го врати среброт на мајка си. Мајка му зеде двеста шекели сребро и ги даде на леарот. Тој направи од нив идол и излеа статуа, која стоеше во домот на Миха.

5 И така, Миха имаше дом Божји. И направи тој ефод и серафим и посвети еден од синовите свои за да му биде свештеник.

6 Во тие денови Израил немаше цар; затоа секој го правеше она што го сметаше за право.

7 Тогаш живееше таму еден млад човек, левит, од Витлеем Јудејски, од Јудиното колено;

8 тој човек излезе од градот Витлеем Јудејски, од Јудиното колено за да се насели како придојден каде што ќе најде погодно место, и, како што одеше по патот, дојде до Ефремовата Гора, до домот на Миха.

9 И Миха го запраша: „Од каде доаѓаш?” А тој му одговори: „Јас сум левит од Витлеем Јудејски и одам да се

населам, каде што ќе најдам погодно место.”

10 А Миха му рече: „Остани кај мене и биди ми отец и свештеник; ќе ти давам годишно по десет шекели сребро, потребната облека и исхрана.”

11 Левитот се согласи да остане кај оној човек, и тоа момче му беше како син.

12 Миха го посвети левитот, и тој моком му беше свештеник и живееше во домот на Миха.

13 И Миха си рече: „Сега знам дека Господ ќе ми прави добро, зашто имам левит свештеник.”

Дановото племе го освојува Лаис

18 Во тие денови Израил немаше цар; и во тоа време, пак, Дановото племе си бараше дел, каде да се насели, зашто дотогаш не му беше паднал полн дел меѓу израилските племиња.

2 И Дановите синови испратија од племето свое петмина храбри мажи, од Цора и од Ештаол, за да ја прегледаат земјата и да ја испитаат, и им рекоа: „Одете, проучете ја земјата!” Тие дојдоа во Ефремовата Планина, близу до домот на Миха, и таму ноќеваа.

3 Откако влегоа во домот на Миха, тие го познаа гласот на младиот левит, влегоа таму и го прашаа: „Кој те доведе овде? Што правиш тука? Зошто си овде?”

4 Тој им одговори: „Така и така направи за мене Миха, ме најми, и јас сум му свештеник.”

5 Тие тогаш му рекоа: „Прашај Го Господ Бог за да знаеме, успешен ли ќе биде патот наш, по кој сме тргнале.”

6 Свештеникот им рече: „Одете со мир; пред Господ е патот ваш, по кој сте тргнале.”

7 И петмината мажи тргнаа, и дојдоа во Лаис, и видоа дека тамошниот народ живее спокојно, според обичајот на сидонците, дека е тих и безгрижен, и дека нема во оваа земја, кој да онеправда во нешто, или да има власт: тој народ живееше далеку од сидонците и со никого немаа никаква работа.

10
18,19

12
18,4

18,1
1,34
17,6
Ис.Н. 19,47

2
17,1
4 Мојс
13-14
5 Мојс
1,22-25
Ис.Н. 2,1

3
17,7

4
17,12

5
20,18,23,27
1 Мојс
25,22
1 Цар 23,
9-12
2 Цар 5,19
4 Цар 1,2
8,8

6
2 Мојс 4,18
1 Цар 1,17
Лк 7,50
8,48

СУДИИ ИЗРАИЛЕВИ

9 И кога се вратија кај браќата свои во Цора и Ешпаол, и браќата нивни ги запрашаа: „Што направивте?“

10 Тие одговорија: „Станете да одиме против нив; ние ја видовме земјата, таа е многу убава. Што, вие се двоумите? Не задржувајте се и тргнете да ја завладееме таа земја;

11 а кога ќе тргнете, ќе дојдете кај еден народ безгрижен, и таа земја е широка; Бог ја предава во ваши раце; местото е такво што нема скудности во нешто што дава земјата.”

12 И тргнаа оттаму, од Цора и од Ешпаол, шестотини мажи од Дановото племе вооружени.

13 Тие тргнаа и поставија логор во Кирјат-Јарим, во Јудеја. Затоа и до денес она место го нарекуваат Данов логор. Тој е од онаа страна на Кирјат-Јарим.

14 Оттука тие тргнаа кон Ефремовата Планина и дојдоа кај домот на Миха.

15 И петмината мажи што беа оделе да ја прегледаат земјата докај Лаис, им рекоа на браќата свои: „И дали знаете дека во еден од тие домови има ефод, серафим, идол и излеана статуа? И така, помислете што да се прави.”

16 И навратија таму и влегоа во домот на младиот левит, во домот на Миха, и го поздравива.

17 А шестотините Данови синови, вооружени, стоеја кај вратата.

18 Петмината, пак, мажи што беа оделе да ја обиколат земјата, отидоа, влегоа таму, го зедаа идолот и ефодот, серафимот и излеаната статуа. А свештеникот стоеше кај вратите со шестотините души, вооружени.

19 Кога влегоа во домот на Миха и го зедаа идолот, ефодот, серафимот и излеаната статуа, свештеникот им рече: „Што правите?”

20 Тие му одговорија: „Молчи, стави ја раката на устата своја и оди со нас и биди ни отец и свештеник; подобро ли ти е да бидеш свештеник во домот на еден човек, отколку да бидеш свештеник во Израилево племе и род?”

21 Свештеникот се зарадува, го зеде ефодот, серафимот и идолот (и излеаната статуа), и тргна со народот.

22 Тие свртеа и тргнаа, и ги испратија напред децата, добитокот и тепшките предмети.

23 Кога се оддалечија од домот на Миха, (Миха и) жителите од домовите, соседи на Миховиот дом, се собраа и се втурнаа по Дановите синови

24 и викаа по Дановите синови. Дановите синови се свртеа и му рекоа на Миха: „Што ти е, што викаш толку?”

25 Миха одговори: „Ми ги зеде вие боговите што бев ги направил, и свештеникот, и си заминавте. Што ми остана уште, па велите: што ти е?”

26 А Дановите синови му рекоа: „Да не се чуе гласот твој повеќе, инаку, некој од нас, ако се налути, ќе те нападне, и ти ќе си ја загубиш душата своја и челада своја.”

27 И Дановите синови тргнаа по патот; а Миха, откако виде дека се тие посилен од него, си тргна назад и се врати во домот свој.

Градот Дан и неговото свештеништво

28 А тие откако го зедаа она што го беше направил Миха, и свештеникот, кој беше со него, отидоа во Лаис против спокојниот и безгрижен народ, и го поразија со меч, а градот го изгореа со оган.

29 Немаше кој да помогне, зашто тој беше оддалечен од Сидон и со никого немаше работа. Тој град се наоѓаше во долината што е близу до Бет-Рехов. И изградија одново град и се населија во него.

30 Тие го нарекоа градот со името Дан, според името на нивниот предок Дан, Израилевиот син; а порано тој град се викаше Лаис.

31 И Дановите синови си поставија идол; Јонатан, пак, синот на Гершом, Манасиев син, тој и синовите негови, беа свештеници во Дановото племе сè до денот, кога жителите на онаа земја се преселија;

32 и си имаа идол што беше направен од Миха, за сето време, додека домот Божји се наоѓаше во Силом.

22
1 Мојс
31,23

27
Ис.Н. 19,47

29
Ис.Н. 19,47

31
21,19
Ис.Н.
18,18
1 Цар
1,3,9,24
Ер 7,12

19,1

Рута 1,1

4

2 Мојс 32,6

51 Мојс
24,54-59**6**

16,25

10Ис.Н. 15,8
18,16,28**Пресїайойї на Венијаминциїе
од Гива**

19 Во она време, кога Израил немаше цар, имаше еден левит, кој како придојден живееше во Ефремовата Планина. Тој си зеде наложница од Витлеес Јудејски.

2 Но наложницата негова се скара со него и си отиде во домот на татко ѝ, во Витлеес Јудејски, и остана таму четири месеци.

3 Мажот ѝ тргна да оди кај неа за да ја замоли и да ја врати назад. Со него беше слугата негов и две магариња. Таа го воведо во татковиот дом.

4 Тестот негов, таткото на таа млада жена, откако го виде, го пресретна радосно и го задржа. И тој престојуваше кај него три дни: јадеа, пиеја и нокеваа таму.

5 На четвртиот ден станаа рано, стана и тој за да си оди. И таткото на младата жена му рече на зетот свој: „Поткрепи го срцето свое со залак леб, и потоа ќе тргнете.”

6 Тие останаа, и двајцата заедно јадеа и пиеја. И таткото на таа млада жена му рече на тој човек: „Остани уште една ноќ, и развесели се!”

7 Човекот беше станал за да си оди, но тестот го наговори и тој пак нокеваше таму.

8 На петтиот ден изутрината тој стана за да си оди. А таткото на младата жена рече: „Поткрепи си го срцето свое (со леб), и почекајте, додека да измине денот.” И јадеа двајцата (и пиеја).

9 И стана човекот да си оди, со наложницата негова и неговиот слуга. И тестот негов, таткото на младата жена, му рече: „Еве, почна да се стемнува, нокевајте, ве молам, денот е на свршување, нокевај тука, развесели се; утре рано ќе тргнете на пат, и ќе си одиш во домот свој!”

10 Но мажот не се согласи да нокева, стана и тргна; и приближи до Јевус, кој е сега Ерусалим, со двете натоварени магариња и наложницата со него.

11 Кога беа близу до Јевус, денот веќе беше изминал. И слугата му рече на

господарот свој: „Да навратиме во овој јевусиски град и да нокеваме во него.”

12 Господарот му одговори: „Не, нема да одиме во град на туѓинци, кои не се од синовите Израилеви, а ќе појдеме во Гива.”

13 И му рече на слугата свој: „Оди да стигнеме до едно од местата на Гива и ќе нокеваме во Гива или во Рама.”

14 Па тргнаа, и одеа, а сонцето зајде близу до Гива Венијаминова.

15 И тие навратија таму, за да одат да нокеваат во Гива. Откако влезе, тој седна на градскиот плоштад, но никој не ги покани во домот свој да нокеваат.

16 И ете, еден старец се враќаше вечерта од полска работа; тој беше родум од Ефремовата Планина и живееше како придојден во Гива. Жителите, пак, од тоа место беа Венијаминови синови.

17 Кога ги крена очите, тој виде на градскиот плоштад патник. И старецот запраша: „Каде одиш и од каде доаѓаш?”

18 Тој му одговори: „Од Витлеес Јудејски одиме во Ефремовата Планина, од каде што сум јас; отидов во Витлеес Јудејски, а сега одам кон домот свој; и никој не ме поканува во својот дом;

19 си имаме и слама и храна за своите магариња; исто така има и леб и вино за мене и за мојата жена и за овој човек, кој ме придружува мене, твојот слуга; од ништо немаме потреба.”

20 Старецот му рече: „Биди спокоен; каква потреба и да имаш, јас ќе се погрижам, само на улица не нокевај.”

21 И го одведе во домот свој и им даде храна на магарињата негови, а самите тие си ги измија нозете, јадеа и пиеја.

22 Додека се веселеа, ете, градските жители, развратници, ја опколија куќата, зачукаа на вратата и му говореа на старецот, стопанот на куќата: „Изведи го човекот, кој влезе во куќата твоја за да имаме однос со него.”

23 Стопанот на куќата излезе пред нив и им рече: „Не, браќа мои, не правете зло, кога тој човек влегол во куќата моја, не правете го тоа безумие;

15

1 Мојс 19,2

16Ос 9,9
10,9**17**

1 Мојс 29,4

191 Мојс
14,18**21**1 Мојс 18,4
19,2
24,32
43,24
Лк 7,44**22**16,25
20,5
1 Мојс
19,4-5
5 Мојс
13,14
Рим 1,
26-27**23**20,6
1 Мојс
19,6-8
34,7
3 Мојс
19,29

СУДИИ ИЗРАИЛЕВИ

24 ^{1 Мојс 19,8} ²⁴ еве, јас имам ќерка девица, а тој има наложница, ќе ги изведат, оспрамете ги и правете со нив, сè што ви е мило; а со тој човек не правете го тоа безумие.”

29 ^{20,6} ^{1 Цар 11,7} ²⁵ Но тие не сакаа да го слушаат. Тогаш мажот ја зеде својата наложница и ја изведе кај нив на улица. Тие ја познаа и ја злоставуваа цела ноќ до утрината. И ја пуштија во зората.

20,1 ^{1 Цар 3,20} ^{2 Цар 3,10} ^{17,11} ^{24,15} ^{2 Пет 30,5} ²⁶ И во зората дојде жената, падна пред куќната врата на човекот, кај кого беше господарот нејзин, и лежеше до осамнување.

²⁷ Господарот нејзин стана утрината, ја отвори куќната врата и излезе за да тргне на пат; и ете, наложницата негова лежи пред куќната врата, со рацете на прагот.

²⁸ Тој ѝ рече: „Стани, ќе одиме!” Но одговор немаше (зашто таа беше мртва). Тој ја стави на магарето, стана и замина за местото свое.

²⁹ Кога дојде во домот свој, зеде нож, ја фати својата наложница, ја пресеке по деловите на телото нејзино на дванаесет делови и ги испрати по сите краеве на Израил.

³⁰ Секој што го виде тоа велеше: „Вакво нешто не се случило и не се видело од денот, кога Израилевите синови излегоа од египетската земја до денес.” (И им рече на луѓето што ги испрати: „Така зборувајте по сиот Израил: Дали се случило или сте виделе вакво нешто досега?”) „Затоа размислете за тоа, посоветувајте се и кажете!”

*Во одмаздувачка војна
ипројив Венијаминциџе*

20 Тогаш излегоа сите синови Израилеви, и се собра целата заедница како еден човек од Дан до Вирсавија и од Галаадската земја пред Господ во Мицпа.

² Се собраа старешините на сиот народ, сите племиња Израилеви, во собранието на народот Божји, – четиристотини илјади пешаци мечоносци.

³ А Венијаминовите синови слушнаа дека синовите Израилеви дошле во

Мицпа. И Израилевите синови запрашаа: „Кажете, како станало тоа зло?”

⁴ Левитот, мажот на убиената жена, одговори и рече: „Дојдов со својата наложница да нокевам во Гива Венијаминава;

⁵ и се кренаа против мене жителите на Гива и преку ноќта ја опколија заради мене куќата; мене сакаа да ме убијат, а мојата наложница ја силуваа, така што таа умре;

⁶ јас ја зедев наложницата своја, на парчиња ја исеков и ја испратив во сите краеве на наследството Израилево, бидејќи тие извршија незаконито и срамно дело во Израил;

⁷ ете, сите вие, синови Израилеви, разгледајте го тоа дело и решете тука.”

⁸ И се крена сиот народ како еден човек и рече: „Никој нема да отиде во шаторот свој и никој нема да се врати во домот свој.

⁹ А еве што ќе направиме сега со Гива: да фрлиме ждрепка

¹⁰ и ќе избереме по десет мажи на сто од сите Израилеви племиња, по сто на илјада и по илјада на десет илјади за да донесат храна за народот, кој ќе тргне против Гива Венијаминава, за да ја казни за срамот што го изврши против Израил.”

¹¹ И сите Израилци се собраа против градот еднодушно, како еден човек.

¹² И Израилевите племиња испратија луѓе да му кажат по целото Венијаминско племе: „Каква гнасотија е извршена кај вас!

¹³ А сега, предајте ги тие развратници што се во Гива; ние ќе ги убиеме и ќе го искорениме злото од Израил.” Но синовите Венијаминови не сакаа да го послушаат гласот на браќата свои, синовите Израилеви.

¹⁴ И синовите Венијаминови од градовите се собраа во Гива, за да тргнат во војна против синовите Израилеви.

¹⁵ А во оној ден Венијаминовите синови што се беа собрале од градовите свои, се изброија дваесет и шест илјади мажи мечоносци; освен тоа од жителите на Гива имаше одбрани на број седумстотини.

5
19,22

6
19,23,29
5 Мојс
22,21

7
19,30

12
5 Мојс
13,14
1 Кор 3,15

13
5 Мојс 13,6

16 Во сиот тој народ имаше седумстотини меѓу одбраните мажи, кои беа леваци, и сите тие фрлаа камења со праќи, без да погрешат.

17 А Израилците, без Венијаминовите синови, броеја четиристотини илјади души мечоносци; сите тие беа способни за војна.

18 Тогаш Израилевите синови станаа и отидоа во Божјиот дом и Го запрашаа Бога: „Кој од нас прв ќе тргне во бој против синовите Венијаминови?“ И Господ одговори: „Јуда прв нека оди.“

19 Утрината станаа синовите Израилеви и се распоредија на табори пред Гива;

20 и излегоа Израилците за борба против Венијамин и се наредија синовите Израилеви во бојни редови близу до Гива.

21 Тогаш излегоа од Гива и синовите Венијаминови и во тој ден убија дваесет и две илјади Израилци.

22 Но, народот израилски се созеде и пак се нареди за борба на истото место, каде што беше претходниот ден.

23 И отидоа синовите Израилеви пред Господ и плачеа до вечерта, па Го прашаа Господа: „Да влеземе ли пак во борба со синовите на нашиот брат Венијамин?“ Господ им рече: „Одете против него!“

24 И вториот ден Израилевите синови пак настапија против синовите на Венијамин.

25 Во тој ден излезе и Венијамин од Гива и беа убиени од синовите Израилеви уште осумнаесет илјади души мечоносци.

26 Тогаш сите Израилеви синови и сиот народ тргнаа и дојдоа во Божјиот дом, па седеа таму и плачеа пред Господ, постоа целиот ден до вечерта и Му принесоа на Бога сепаленици и жртви за мир.

27 И Го прашаа синовите Израилеви Господа, – во тоа време ковчегот на заветот беше таму, –

28 и Финес, синот Елеазаров, син Аронов, стоеше пред него: „Дали да излеземе пак против нашиот брат Венијамин или не?“ Господ им рече: „Одете! Утре ќе го предадам во вашите раце.“

29 Тогаш Израил постави заседа околу Гива.

30 На третиот ден излегоа синовите Израилеви против синовите на Венијамин, па, како и порано, се наредија за борба против Гива.

31 Венијаминовите синови излегоа против народот и се оддалечија од градот, и почнаа, како порано, да убиваат од народот по патиштата, од кои еден води за Ветил, а друг во Гива, преку полето, и убија до триесет души Израилци.

32 И Венијаминовите синови си рекоа: „Тие паѓаат пред нас како порано.“ А Израилевите синови си рекоа: „Да бегаме од нив и да ги одвлечеме од градот на патот.“ (Така и направија).

33 Тогаш сите Израилци станаа од местото свое и се наредија во Ваал-Тамар. А Израилевата заседа се спушти од местото свое од западната страна на Гива.

34 И се собраа против Гива десет илјади души одбрани од сиот Израил, и почна жестока борба. Но Венијаминовите синови не знаеја дека ќе ги снајде зло,

35 и Господ го разби Венијамин пред Израил, и Израилците кутнаа во тој ден од синовите Венијаминови дваесет и пет илјади и сто души вооружени со мечеви.

36 Кога Венијаминовите синови помислија дека се совладани од Израилците, кои им направија место, бидејќи Израилците се надеваа на заседата, што ја беа поставиле близу до Гива,

37 заседата побрза и се спушти кон Гива, – влезе и го порази со меч целиот град.

38 Израилците си беа договориле знак со заседата, да нападнаат, кога ќе се крене дим од градот.

39 И така, кога Израилците отстапија од местото на борбата, и Венијамин почна да поразува и кутна до триесет души Израилци, велјќи: „Пак паѓаат пред нас, како и во поранешните судири“,

40 тогаш почна да се издига од градот дим како столб. Венијамин погледна

29
8,4

31
Ис.Н.
8,6.16

33
8,19

37
8,19

38
8,20
Ис.Н. 8,4-8

40
Ис.Н. 8,20

СУДИИ ИЗРАИЛЕВИ

21,1
Ис.Н. 9,18

назад, и ете, од целиот град излегува дим кон небото.

2

⁴¹ И Израилците се вратија, а Венијамин се уплаши, бидејќи виде дека го снашло зло.

20,23

4

20,26

⁴² И избегаа синовите Венијаминови од Израилците по патот кон пустината, но беа следени со колеж, и оние што излегуваа од градовите, таму ги убиваа;

⁴³ го опколија Венијамин и го гонеа без почивка и го поразуваа до самата источна страна на Гева.

⁴⁴ И од синовите Венијаминови паднаа осумнаесет илјади души, силни мажи.

⁴⁵ А од другите што се свртеа и се спуштија спрема пустината, кон карпата Римон, насобраа пет илјади и ги гонеа дури до Гидом, и од нив убија две илјади души.

⁴⁶ Сите, пак, Венијаминови синови, паднати тој ден, беа дваесет и пет илјади души, вооружени со мечеви, сите беа силни мажи.

⁴⁷ Другите се свртеа и избегаа во пустината, накај карпата Римон, шестотини души и таму останаа четири месеци.

⁴⁸ А Израилците се вратија кај синовите Венијаминови и ги поразија со меч, и луѓето од градот, и добитокот, и сè што имаше (во сите градови), и со оган ги изгореа сите градови што се наоѓаа по патот.

*Венијаминовото племе
повторно се издига*

21 И се заколнаа Израилците во Мицпа, велејќи: „Никој од нас да не ја дава ќерка си на Венијаминовите синови за жена!”

² И народот дојде во Божјиот дом, седеа таму до вечерта пред Бога, кренаа голем писок, силно плачеа

³ и велеа: „Господи, Боже Израилев, зошто се случи ова во Израил, па сега излезна едно племе во Израил.”

⁴ На другиот ден народот порани, и подигна таму жртвеник и принесоа жртви сепаленици, и жртви за мир.

⁵ И рекоа синовите Израилеви: „Кој уште од сите Израилеви племиња не дошол на собранието пред Господ?”

Зашто голема клетва беше изречена пред оние што не беа дошле пред Господ во Мицпа, и беше речено, дека тие ќе бидат предадени на смрт.

⁶ И синовите Израилеви се смилија над братот свој Венијамин и рекоа: „Денес се истреби едно племе од Израил;

⁷ што да направиме за жени на останатите од нив, кога се заколнавме во Господ дека нема да им ги даваме ќерките свои за жени?”

⁸ И рекоа: „Има ли некое од племињата Израилеви, кое не е дојдено пред Господ во Мицпа?” И се покажа дека од Јавеш Галаадски никој не дошол на собранието пред Господ.

⁹ Го прегледаа народот, и ете, немаше ни еден од жителите на Јавеш Галаадски.

¹⁰ И општеството испрати таму дваесет илјади души, и им дадоа заповед, велејќи: „Одете и поразете ги со меч жителите на Јавеш Галаадски, и жените и децата;

¹¹ и еве што ќе направите: „Секој маж и секоја жена што познава машко легло, убијте ги, (а момите оставете ги живи.” Така и направија.)

¹² И најдоа меѓу жителите на Јавеш Галаадски четиристотини моми што не познале машко легло, и ги доведоа во логорот при Силом, кој е во хананската земја.

¹³ Тогаш целото општество испрати луѓе да разговараат со синовите Венијаминови, кои беа кај карпата Римон, и им објавија мир.

¹⁴ И така Венијаминовите синови се вратија и им дадоа жени што беа останале живи од жените на Јавеш Галаадски; но излезе дека тие не стасуваат.

¹⁵ А на народот, пак, му беше жал за Венијамин, поради тоа што Господ не ја зачува целината на Израилевите племиња.

¹⁶ И си рекоа старешините народни: „Што да направиме за жени на другите синови, бидејќи жените кај Венијамин се убисени?”

7
9,18

11

4 Mojc
31,17-18
5 Mojc
20,10,20
21,1014

13

20,45-47
5 Mojc 2,26

18 ^{21,1} И рекоа: „Наследството на Венијамин нека остане, за да не се сотре едно племе од Израил.

19 ^{Ис.Н. 18,1} Но ние не можеме да им дадеме жени од нашите ќерки, зашто синовите Израилеви се заколнаа, велејќи: „Проклет да биде оној што ќе му даде жена на Венијамин!”

¹⁹ И рекоа: „Ете, секоја година е празник Господов во Силом, на север од Ветол и на исток од патот, кој води од Ветил за Сихем, и на југ од Левона.”

²⁰ И им заповедаа на синовите Венијаминови, велејќи: „Одете и сокријте се во лозјата,

²¹ и гледајте, кога ќе излезат момите од Силом да играат оро, излезете од лозјата и грабнете си секој жена за себе од тие моми, па одете си во земјата Венијаминова;

²² а кога ќе дојдат татковците, или браќата нивни да се поплачат кај нас, ние ќе им речеме: „Простете ни за нив, бидејќи ние не зедевме за секого од нив жена во време на војната, и вие не им дадовте; сега вие сте виновни.”

²³ Така и направија синовите Венијаминови, и зеdoa според бројот свој жени од оние што беа во ороto и кои ги одзеdoa, па тргнаа и се вратија во делот свој, и изградија градови и заживеа во нив.

²⁴ Во исто време Израилците се разотидоа оттаму. секој според родот свој и според племето свое, отиде во делот свој.

²⁵ Во тие денови Израил немаше цар: секој го правеше она што му се чинеше дека е добро.

22

1 Мојс
34,5-31
2 Цар
13,20-29

25

5 Мојс 12,8

РУТА

Вовед

Книѓата Руѓа со својата содржина нè враќа во времето кога судиите управуваа со народот на Израил. Сопоставена многу подоцна, иако е мошне тешко прецизно да се определи кога таа точно напишана.

Основната цел на ова дело е да се покаже како една жена туѓинка влегла меѓу Божиот народ. Главниот акцент е ставен на примерот на приврзаноста на Моавката Руѓа кон семејството на нејзиниот маж, но и кон Бог Израилев и начинот на кој Бог ја наградува таа приврзаност. Неволјата во која зајакнаат две жени, Руѓа и нејзината свекрва Ноемина, постојано се претвора во благосостојба. Дело е напишано со многу свежина и претставува тегошлив пример за искрената приврзаност меѓу луѓето, од една страна, и постојаността во верата кон Бога, од друга.

Раѓањето на синоот на Руѓа е кулминациска точка на делото; тоа дете е идниот дедо на цар Давид. Припаѓајќи меѓу предците на Давид, истовремено Руѓа се вбројува и во Исусовото родословие (Мт. 1,5).

1,1 Неволја на семејството на Елимелех

2,6
4,3
1 Мојс
36,35
4 Мојс
21,20
2 Цар 21,1
3 Цар 17,1
18,1
4 Цар 8,1-3

1 Во она време, кога управуваа судиите, настана глад во земјата. И еден човек од Витлсеом Јудејски отиде да живее во Моавските полиња, заедно со жена си и двајцата синови.

2 Името на тој човек му беше Елимелех, името на жена му Ноемина, а двајцата синови негови се викаа Малон и Килион: тие беа од родот на Ефрата, од Витлсеом Јудејски. И дојдоа во моавските полиња и останаа таму.

3 Елимелех, мажот на Ноемина, умре, и таа остана со двајцата синови свои.

4 Тие си зедоа за жени Моавки – на едната името ѝ беше Орпа, а на другата – Рута; и живејќи таму околу десет години.

5 Но подоцна и обајцата синови нејзини, Малон и Килион, умреа, и остана таа жена без двајцата синови свои и без мажот свој.

Руѓа ја придружува Ноемина во Витлсеом

6 Тогаш таа се крена со снаите свои за да замине од моавските полиња, бидејќи беше чула во моавските полиња дека

Бог го посетил Својот народ и му дал леб.

7 И таа тргна од она место, каде што живееше, и двете снаи нејзини со неа. Кога одеа по патот, враќајќи се во јудејската земја,

8 Ноемина им рече на двете свои снаи: „Одете и вратете се секоја во куќата на својот татко; Господ нека ви направи милост, според тоа како постапувате со покојните и со мене!

9 Нека ви даде Господ да најдете прибежиште секоја во куќата на својот маж!” И ги бакна. Но тие повикаа, и заплакаа, па

10 ѝ рекоа: „Не, ние ќе се вратиме со тебе кај твојот народ.”

11 А Ноемина рече: „Вратете се, ќерки мои; зошто ќе доаѓате со мене? За рем уште имам во утробата своја синови, кои би ви станале мажи?

12 Вратете се, ќерки мои, одете си, бидејќи сум веќе стара и не можам да се омажам; па и да речев: „уште имам надеж”, и дури оваа ноќ да се омажам и подоцна да радам синови,

13 ќе можете ли да чекате додека да пораснат? Можете ли да се воздржите да не се омажите? Не, ќерки мои, многу

8

1 Мојс
24,28.67
31,33
Суд 4,17
Песна 3,4

9

Суд 2,4
21,2
1 Цар 2,14
30,4

13

2 Мојс 9,3
5 Мојс 2,15
Суд 2,15
1 Цар
12,15
2 Цар
24,17
Ез 13,9

17 ми е жал за вас, зашто раката Господова се сврте против мене.”

¹ Цар 3,17
14,44
20,13
³ Цар 2,23
⁴ Цар 6,31

21

² Мојс 5,22
⁴ Мојс 11,11
Ис.Н. 24,20
Ис 45,7
Зах 8,14

2,2
³ Мојс 23,22
⁵ Мојс 24,19

¹⁵ Ноемина ѝ рече на Рута: „Ете, твојата јатрва се врати кај својот народ и кај своите богови; врати се и ти по јатрвата своја.”

¹⁶ Но Рута одговори: „Не ме принудувај да те оставам и да се одделам од тебе; каде што ќе одиш ти, таму ќе дојдам и јас, и каде ќе живееш ти, таму ќе живеам и јас; твојот народ ќе биде мој народ, и твојот Бог – мој Бог;

¹⁷ и каде што ќе умреш ти, таму и јас ќе умрам и ќе бидам погребана; Господ нека ме казни и уште полошо нека ми додаде, ако нешто друго освен смртта ме раздели од тебе.”

¹⁸ Ноемина, откако виде дека таа цврсто е решена да оди со неа, престана да ѝ зборува.

¹⁹ И одеа тие двете додека стигнаа до Витлеем; целиот град се возбуди поради нив, и прашуваа: „Оваа ли е Ноемина?”

²⁰ Таа им рече: „Не ме викајте Ноемин^а, викајте ме Мара^б, зашто Семоќниот ме исполни со премногу горчина.

²¹ Јас излегов одовде полна, а Господ ме врати празна: зошто да ме викате Ноемина, кога Господ ме принуди да страдам, Семоќниот ми испрати несреќа?”

²² И Ноемина се врати, а заедно со неа и снаата нејзина, Моавката Рута, која дојде од моавските полиња; тие пристигнаа во Витлеем, кога беше почнала жетвата на јачменот.

Руџа ѝабирчи на нивиџе на Вооз

2 Ноемина имаше роднина по мажот, човек многу имотен, од родот на Елимелех, по име Вооз.

² И Моавката Рута ѝ рече на Ноемина: „Ќе тргнам по нивјето и ќе собирам класје по оној во чии очи ќе најдам милост.” Таа ѝ одговори: „Оди, ќерко.”

³ Таа отиде и почна да собира на една нива класје по жетварите. И се покажа дека таа нива му припаѓа на Вооз, кој беше од родот Елимелехов.

⁴ И ете, Вооз дојде од Витлеем и им рече на жетварите: „Господ со вас.” Тие му одговорија: „Нека те благослови Господ!”

⁵ И Вооз го запраша слугата свој, надгледувачот на жетварите: „Чија е онаа млада жена?”

⁶ Слугата надзорник над жетварите, одговори и рече: „Таа млада жена е Моавка, дошла со Ноемина од моавските полиња;

⁷ таа ни рече: „Оставете ме да берам и да собирам меѓу снопјата по жетварите”; дојде и остана тука од утрината досега; таа малку останува дома.”

⁸ И Вооз ѝ рече на Рута: „Слушај, ќерко моја, не оди да собираш на друга нива и не си оди оттука, туку остани со моите слугинки;

⁹ гледај на која нива тие жнеат, и оди со нив; ете јас им заповедав на слугите свои да не ти пречат; кога ќе ожедниш, оди кај сатовите и пиј, од каде што црпат слугите мои.”

¹⁰ Таа падна ничкум, се поклони до земја и му рече: „Со што заслужив толкава милост во твоите очи, па ме примаш, иако сум туѓинка?”

¹¹ Вооз ѝ одговори и ѝ рече: „Ми рекоа за сè што си направила за свекрвата своја по смртта на мажот твој дека си оставила татко, мајка и татковина и си дошла меѓу народ кој не си го познавала до вчера и завчера;

¹² Господ нека ти возврати за твоето дело, и да добиеш полна награда од Господ, Бог Израилев, кај Кого си дошла за да се засолниш под Неговите крилја!”

¹³ Таа одговори: „Можеби ќе најдам милост пред очите твои, господаре мој! Ти ме утеши и ѝ зборуваше од срце на робинката своја, макар и да не вредам ни колку една слугинка твоја.”

¹⁴ И ѝ рече Вооз: „Кога ќе приближи времето за јадење, дојди тука и јади леб

3

¹ Мојс 24,12
27,20
¹ Цар 6,9
² Цар 1,6

4

Сул 6,12
¹ Цар 17,37
20,13
Пс 128,8

10

¹ Мојс 17,3
³ Мојс 9,24
² Цар 14,4,22

12

⁵ Мојс 32,11
Пс 16,8
35,7
56,1
60,4
62,7
90,4
Мт 23,37
Лк 13,34

13

¹ Мојс 50,21
Сул 19,3
Ис 40,1-2
Ос 2,16

14

³ Мојс 23,14
¹ Цар 25,18
² Цар 17,28

¹ 1,20. Пријатина, мила.

² 1,20. Горчлива.

19 и топи го залакот свој во оцет.” И таа седна покрај жетварите. Тој ѝ даде леб; таа јадеше, се најаде, и уште ѝ остана.

20 ^{3,9,12 4,1,8,14} И стана да собира класје. Вооз им заповеда на слугите и рече: „Нека собира и меѓу снопјата, и не ја навредувајте; ¹⁶ дури и од снопјата потфрлувајте и оставајте; нека собира и немојте да ја прекорувате.”

¹⁷ Така собираше таа на нивата до вечерта и го исчука собраното и тоа даде близу една ефа јачмен.

¹⁸ Откако го зеде тоа, отиде во градот, и свекрва ѝ виде, колку беше собрала таа. И (го извади Рута од пазувите свои) ѝ го даде она, што ѝ беше останало, откако се беше најала.

¹⁹ И ѝ рече свекрвата: „Каде береше денес и каде работеше? Да биде благословен оној што те примил!” Рута ѝ кажа на свекрвата своја, кај кого работела, и рече: „Човекот, кај кого денес работев, се вика Вооз.”

²⁰ И ѝ рече Ноемина на снаата своја: „Нека е благословен од Господ, поради тоа што не ги лиши од милоста своја ниту живите, ниту умрените!” И ѝ рече Ноемина: „Тој човек ни е близок; тој е наш роднина.”

²¹ Моавката Рута одговори: „Тој дури ми рече – остани кај моите слугинки, додека да ја завршат целата жетва.”

²² И ѝ рече Ноемина на снаата Рута: „Добро е, ќерко, тоа што си одела со неговите слугинки, и така барем нема да те задеваат на друга нива.”

²³ Така се приклучи таа кон Воозовите слугинки и собираше класје додека заврши јачменовата жетва и пченичната жетва, и живееше со својата свекрва.

Рута ја минува ноќта покрај нозете на Вооз

3 Ноемина, нејзината свекрва, ѝ рече: „Ќерко моја, ајде да ти побарам спокојно место за да ти биде подобро.

² Ете, Вооз, со чии слугинки беше ти, е наш роднина, оваа ноќ тој го веќе јачменот на гумното;

³ затоа измиј се, намачкај се, промени се и оди на гумното, но не му се пока-

жувај додека не заврши со јадењето и пиењето;

⁴ а кога ќе легне да спие, дознај го местото, каде ќе легне; тогаш оди, откриј го откај нозете негови и легни; тој ќе ти каже што да правиш.”

⁵ Рута ѝ рече: „Ќе направам сè, како што ми кажа.”

⁶ И отиде на гумното и направи сè онака, како што ѝ порача свекрвата нејзина.

⁷ Вооз се најаде и се напи, и го развесели срцето свое, и отиде, па легна да спие до стогот. И таа отиде полека, го откри откај нозете негови и легна.

⁸ На полноќ тој се тргна, се обрсна, и еве покрај нозете негови лежи жена.

⁹ И тој рече: „Која си ти?” Таа одговори: „Јас сум Рута, твоја робинка, рашири го крилото од својата наметка над својата робинка, зашто си ми близок роднина.”

¹⁰ Вооз ѝ рече: „Благословена да си од Господ, ќерко! Овој твој чин на милосрдие е подобар од првиот, зашто не отиде да бараш момци, бедни или богати;

¹¹ затоа не плаши се, ќерко! Јас ќе направам за тебе сè, што кажа ти; зашто на секоја порта кај мојот народ знаат дека ти си чесна жена;

¹² иако е точно дека сум ти роднина, но има друг роднина, поблизок од мене.

¹³ Остани оваа ноќ; а утре, ако тој те земе, добро, нека те земе, ако, пак, не те земе, јас ќе те земам; се колнам во животот Господ! Спиј до утре!”

¹⁴ И преспа таа покрај нозете негови до утрината и стана, пред да можат да се признаат еден со друг, зашто Вооз рече: „Да не се знае дека доаѓала жена на гумното.”

¹⁵ И ѝ рече: „Дај ја наметката што е на тебе, подржи ја.” Таа ја држеше, и тој ѝ измери шест мери јачмен, ја натовари и си отиде во градот.

¹⁶ А Рута дојде кај свекрва ѝ. Таа ја запраша: „Што направи, ќерко?” Таа ѝ раскажа сè, што беше направил оној човек за неа.

¹⁷ Таа рече: „Тој ми ги даде овие шест мери јачмен и ми рече: „Не оди со празни раце кај свекрвата своја!”

3,7

Суд 16,15
18,20
19,6,9
3 Цар 21,7
Ест 1,10

11

Изреки
31,10

13

1 Цар
14,39,45
20,3
25,26,34
26,10,16
Ер 4,2

4,25 Мојс
19,12
21,2-4,19
22,15
25,7-9
3 Цар 21,8

¹⁸ Таа ѝ рече: „Почекај, ќерко, додека да дознаеш, како ќе се сврши работата; зашто тој човек нема да се успокои додека не ја сврши денес таа работа.”

41 Цар 9,15
20,2,12-13
Ис 22,14
50,5

**Вооз се зазема за наследството
на Елимелех**

4 Вооз излезе пред градските порти и таму седна. И ете, минува оној роднина, за кого говореше тој. И му рече: „Дојди и седни тука!” Тој дојде и седна.

54,10
5 Мојс
25,5-10
2 Цар
18,18
Мт 22,24

² Вооз повика десет мажи од градските старешини и рече: „Седнете тука!” И тие седнаа.

³ И Вооз му рече на роднината: „Ноемина, која се врати од моавските полиња, го продава делот од нивата, што му припаѓа на братот наш Елимелех;

⁴ јас решив да ти јавам и да ти кажам: „Купи го пред седнативе тука – старешините на мојот народ. Ако сакаш да го откупиш, откупи го; ако, пак, решиш да не го откупиш, кажи ми, за да знам, зашто, освен тебе, нема кој да го откупи, а по тебе сум јас.” Тој одговори: „Јас ќе го откупам.”

⁵ Вооз рече: „Штом ја откупуваш нивата од Ноемина, треба да ја земеш за сопруга и Моавката Рута, жена на умрениот, за да остане нивата во наследството на нејзиниот починат маж.”

⁶ А оној роднина одговори: „Јас не можам да ја откупам, зашто ќе го растурам моето наследство; преземи го ти моето право на откупување, бидејќи јас не можам да ја земам.”

⁷ Порано во Израил, кога се откупуваше и разменуваше нешто, заради потврдување на размената постоеше ваков обичај: едниот ја собуваше обувката своја и му ја даваше на другиот, и тоа служеше како сведоштво во Израил.

⁸ И оној роднина му рече на Вооз: „Откупи го ти!” И ја собу обувката своја, и му ја даде.

⁹ И Вооз им кажа на старешините и на целиот народ: „Вие сте сега сведоци дека јас го купувам од Ноемина сето Елимелехово и сето Килионово и Малоново наследство;

¹⁰ исто така ја земам за жена и Моавката Рута, Малоновата жена за да го востановам името на умрениот во неговото наследство за да не исчезне името на умрениот меѓу браќата негови и од неговиот роден град; вие сте ми денес сведоци за тоа.”

¹¹ И сиот народ што беше при градските порти, и старешините рекоа: „Ние сме сведоци. Нека даде Господ, жената, која влегува во куќата твоја, да биде како Рахила и Лија, кои и обете го изградија домот Израилев; збогатувај се во родот Ефратов, и нека се слави името твое во Витлеем;

¹² И со потомството, кое Господ ќе ти го даде од оваа млада жена, нека стане твојот дом како домот на Фарес, кого Тамара му го роди на Јуда.”

**Вооз се жени со Руџа;
раѓањето на Овид**

¹³ И Вооз ја зеде Рута, и таа му стана жена. И тој влезе кај неа, и Господ ѝ даде, та зачна и роди син.

¹⁴ И ѝ велеа жените на Ноемина: „Нека е благословен Господ, зашто не те остави денес без наследник! И нека биде славно името негово во Израил.

¹⁵ Тој ќе ти биде обнова на животот и прехрана во старите денови твои, зашто е рожба на снаата твоја, која те сака и која ти вреди повеќе од седум синови.”

¹⁶ И Ноемина го зеде детето и го носеше во прегратките свои и се грижеше за него.

¹⁷ Сосетките му дадоа име, велејќи: „На Ноемина ѝ се роди син”, и го нарекоа Овид. Тој е татко на Јесеј, татко-то Давидов.

Список на Давидовите претци

¹⁸ А ова се потомците на Фарес: Фарес го роди Есром;

¹⁹ Есром го роди Арам; Арам го роди Аминадав;

²⁰ Аминадав го роди Наасон; Наасон го роди Салмон;

²¹ Салмон го роди Вооз; Вооз го роди Овид;

²² Овид го роди Јесеј; Јесеј го роди Давид.

111 Мојс
35,23-26
2 Цар 7,27
3 Цар
11,38**12**1 Мојс
38,1-30**13**1 Мојс
29,31
30,22
1 Цар 1,20**15**1 Цар 1,8
Пс 18,7
Плач
1,11,16,19**16**4 Мојс
11,12
2 Цар
12,3,8
4 Цар 10,1
Ис 49,23
Еср 2,7**18-22**1 Мојс 5,1-32
11,10-26
1 Лет 2,5-15
Мт 1,3-6
Лк 3,32-33

ПРВА КНИГА ЦАРСТВА¹

Вовед

Пророкот Самоил е последниот судија, од редот на оние кои Бог ги беше поставил да владеат со Неговиот народ во едно време полно со опасност. Во тој преоден период на владеење Самоил извршува двојна служба, политичка и верска (1-7). Израилскиот народ не е повеќе задоволен од времените посредувања, односно интервенции на судиите и илжее кон институција со многу поредовна политичка власт. Макар што ја пројавува извесна воздржаност, на барање на народот и по Божја заповед, Самоил мора да го изврши она што се бара од него, да го прогласи Саул за цар (8-10). Со него започнува периодот на царствата, според кои и оваа, како и следните три книги го добиле своето име. Но не поминува многу време, а Саул се впушта во беззаконие и отстранува од Бога, и Бог му ја откажува поддршката (гл. 11-15). Бог го одбира младиот Давид, кој подоцна ќе го наследи Саул. Давид најнапред стана во служба кај Саул и така од поблизу се запознава со животоот на царскиот двор. Но набргу тој е принуден да бега и да се крие од Саул кој сака да го убие. Развојот на историјата од 16 до 30 глава го разоткрива постепено промена на Саул, настипот моќта на Давид која е во пораст. Книгата завршува со смртта на Саул и неговите синови во илжето на една битка против Филистинејците (гл.31).

Оваа книга оменува дека единствено Бог може да биде висшестепениот цар над луѓето. Законската власт над народот може да ја извршува само оној, кој најполно прифатил да биде поштинет на единствената власт која Му припаѓа на Бога.

1,2 Ана во свештеништво во Силом

1 Мојс
30,1-24
Суд 13,2
Лк 1,7

1 Имаше еден човек од Рамата им-Цофим, од Ефремовата Гора, името му беше Елкана, син на Јероухам, син на Елијуј, син на Тоху, син на Цуф, ефра-теп.

3
2 Мојс
23,14-17
34,23-24

2 Тој имаше две жени: едната се викаше Ана, а другата Пенина. Пенина имаше деца, Ана, пак, немаше деца.

5 Мојс
12,17-18

3 И секоја година на определени денови тој човек одеше од градот свој за да Му се поклони и да Му принесе жртва на Господ Саваот во Силом; таму беа двајцата синови на Илиј: Офни и Финес, свештеници на Господ.

5
1 Мојс
16,1-3
29,18.20.30

4 А во денот, кога Елкана принесуваше жртва, ѝ даваше на жената своја Пенина и на сите нејзини синови и ќерки, делови од жртвата,

5 а на Ана, пак, ѝ даваше двоен дел, (зашто таа немаше деца,) а и ја сакаше

Ана (повеќе од Пенина), иако Господ ѝ ја беше затворил утробата нејзина.

6

1 Мојс
16,4-5

6 Соперничката нејзина многу жестоко ја раздражуваше за да ја натажи, поради тоа што Господ ѝ ја беше затворил утробата нејзина.

8

Рута 4,15

7 Така стануваше секоја година, кога Елкана одеше во домот Господов: онаа ја раздражуваше, а оваа плачеше (и тажеше) и не јадеше.

8 И ѝ рече Елкана, мажот нејзин: „Ано!“ Таа му одговори: „Еве, ме господаре.“ И ѝ рече: „Зошто плачеш и зошто не јадеш, и поради што е нажалено срцето твое? Не сум ли јас за тебе повреден отколку десет синови?“

9 Откако јадеа и пиеја во Силом, Ана стана (и застапа пред Господ). А свештеникот Илиј седеше на стол пред влезот во храмот Господов.

10 Таа тажеше во душата своја и Му се молеше на Господ и горко плачеше,

¹ Според еврејската Библија: Прва книга Самоилова.

11 <sup>4 Мојс 6, 1-21
Суд 13,5
16,17</sup> и даде заклетва, велејќи: „Господи, (семоќни Боже) Саваоте! Ако погледнеш милостиво кон понизноста на слугинката Твоја и се сетиш за мене, и не ја заборавиш слугинката Своја и ѝ дадеш на слугинката Своја машко дете, јас ќе Му го посветам на Господ до денот на неговата смрт; (и вино и жесток пијалок нема да пие) и брич нема да ја допре неговата глава.”

¹² Додека таа се молеше долго пред Господ, Илиј ја гледаше во устата;

¹³ и бидејќи Ана говореше во срцето свое, устата нејзина само се мрдаше, гласот нејзин не се слушаше, Илиј помисли дека е пијана.

¹⁴ И ѝ рече: „До кога ќе бидеш пијана? Истрезни се од виното свое и истави се од лицето Господово.”

¹⁵ Ана одговори и рече: „Не, господаре мој; јас сум жена, со длабока тага во душата; вино и жесток пијалок не сум пила, а ја изливам душата своја пред Господ.

¹⁶ Не ја сметај слугинката своја за лоша жена, зашто поради големата жалост и поради тагата своја јас говорев досега.”

¹⁷ Илиј одговори и рече: „Оди си со мир, и Бог Израилев нека ја исполни молбата твоја, за што Го молеше.”

¹⁸ А таа одговори: „Можеби слугинката твоја ќе најде милост во твоите очи.” И таа тргна по патот свој, и јадеше, и лицето нејзино веќе не беше тажно, како пред тоа.

Раѓањето и дејствијето на Самоил

¹⁹ И утрентата тие станаа рано, се поклонија пред Господ и се вратија, па отидоа во домот свој во Рама. И Елкана беше близок со Ана, жената своја, а Господ си спомна за неа.

²⁰ По извесно време Ана зачна, роди син и му даде име Самоил, бидејќи велеше таа: „Од Господ го побарав.”

²¹ И отиде мажот нејзин Елкана и целата челада негова (во Силом) за да Му ја принесе годишната жртва на Господ и заветите свои (и сите десетоци од својата земја).

²² Но Ана не отиде (со него), велејќи му на мажот свој: „Кога ќе го одбијам детето и кога ќе порасне, тогаш ќе го одведам, и тој ќе се јави пред Господ и ќе остане таму засекогаш.”

²³ И ѝ рече Елкана, мажот нејзин: „Прави што мислиш дека е добро. Останати додека го одбиеш. Само Господ нека го претвори во вистина зборот (што излегол од твојата уста).” И остана дома жена му и го доеше синот додека не го одби од градите.

²⁴ А кога го одби, отиде со него во Силом, земајќи со себе тригодишен јунац (и лебови) и една ефа брашно и мев со вино, па дојде во домот Господов во Силом, и детето со нив. А детето уште беше малечко.

²⁵ (И го доведоа пред лицето на Господ; и татко му принесе жртва каква што Му принесуваше на Господ во определени денови и го доведоа момчето) и го заклаа јунацот, а детето го доведоа кај Илиј;

²⁶ и рече: „О, господаре мој, се колнам во твојата душа, господаре мој! Јас сум онаа жена, која стоеше тука пред тебе и Му се молеше на Господ;

²⁷ за ова дете се молев, и Господ ја слушна молбата моја, за што Му се молев;

²⁸ и јас го предавам сега на Господ за сите денови на животот негов – нека Му служи на Господ.” И таа Му се поклонил таму на Господ.

Ана Му благодари на Господ

2 И се молеше Ана и велеше: „Ми се зарадува срцето мое во Господ; се возвиши силата моја преку мојот Бог; широко се отвори устата моја против моите непријатели, зашто се радувам поради спасението од Тебе.

² Никој не е така свет како Господ; зашто нема друг, освен Тебе; и нема тврдина како нашиот Бог.

³ Не зборувајте повеќе толку горделиво! Зборови дрски нека не излегуваат од вашата уста; зашто Господ е Бог на знаењето, и постапките Негови се одмерени.

2,1-10
Лк 1,46-55

1
Ис 61,10
Пс 5,11
2,10

2
2 Мојс 15,11
3 Мојс 19,2
Ис 6,3
29,19
2 Цар 7,22
Пс 70,22
5 Мојс 32,4
Ис 44,8
Пс 17,31

3
Пс 93,4
Пс 16,2
72,11
Изречи 16,2
24,12

ПРВА КНИГА ЦАРСТВА

4 <sup>Ос 1,5
Пс 36,15
2 Цар
22,40
Ис 40,29
Пс 17,32</sup> ⁴ Лакот на силните се прекршува, а слабите со сила се здобиваат.

⁵ Ситите работат за леб, а гладните почиваат. Дури и неплодната раѓа седумпати, а многудетната изнемоштува.

5 <sup>Ис 54,1
Ер 15,9
Пс 112,9</sup> ⁶ Господ умртвува и оживува, одведува во пеколот, и повторно оттаму доведува назад.

⁷ Господ го прави човекот сиромав и богат, го понижува и го воздига.

6 <sup>5 Мојс
32,39
4 Цар 5,7
Јона 2,4,6-7
Пс 70,20
85,13
Тов 13,2
Мудр 16,13
Јк 4,12</sup> ⁸ Од прав го подига бедниот, од кал го крева сиромавиот, ставајќи го да седне со големците, и им го дава во наследство престолот на славата; зашто во Господ се столбовите на земјава, и Тој врз нив ја утврди вселената.

7 <sup>Пс 74,7
Лк 1,52-53</sup> ⁹ Ги услишува молитвите на молителот и ги благословува деновите на праведниот, зашто не е според силата човекот јак.

8 <sup>Пс 106,41
112,7-8
74,3
103,5
Јов 9,6
38,6</sup> ¹⁰ Господ ќе ги изнемошти оние што се препираат со Него. Од небесата ќе згрми на нив. (Господ е свет. Да не се фали мудриот со мудроста своја, да не се фали силниот со силата своја, да не се фали богатиот со богатството свое, туку секој, кој сака да се фали, нека се фали дека Го разбира и Го знае Господ).

9 <sup>Пс 36,20,28
90,11-12
Зах 4,6
Пс 32,16
1 Мак 3,
18-19</sup> ¹¹ Господ ќе ги суди краиштата на земјата, ќе му даде сила на Својот цар и ќе ја возвиши моќта на помазаникот Свој.

10 <sup>Пс 17,13-14
95,13
97,9
Пс 88,24
131,17</sup> ¹¹ (И го оставија таму Самоил пред Господ). Елкана замина за Рама во својот дом, а момчето остана да Му служи на Господ покрај свештеникот Илиј.

11 ^{3,1}

Синовиџе на Илиј

15 <sup>3 Мојс 3,
3-5
3,9-11
14-16</sup> ¹² А синовите на Илиј беа лоши луѓе. Тие не Го познаваа Господа

¹³ и долгот на свештеникот кон народот. Кога некој принесуваше жртва, слугата на свештеникот доаѓаше со вилушка во раката, додека се вареше месото,

¹⁴ и ја спушташе во котелот, или во котлето, или во тавата, или во грнето, и што ќе извади вилушката, тоа го земаше за себе свештеникот. Така постапуваа тие со сите Израилци што доаѓаа таму во Силом.

¹⁵ Дури и пред да изгори лојот, слугата на свештеникот доаѓаше и му велеше

на оној што принесуваше жртва: „Дај месо за печење на свештеникот; тој нема да земе од тебе варено месо, ами дај сурово.“

¹⁶ И ако некој му рече: „Прво нека изгори лојот, како што е редот, и после земи си, колу што ти сака душата“, тој ќе рече: „Не, дај сега, ако не, насила ќе земам.“

¹⁷ И гревот на тие млади луѓе беше многу голем пред Господ, зашто тие вршеа неправда против жртвите Господови.

¹⁸ А момчето Самоил служеше пред Господ, облечено во ленен ефод.

Семејството на Самоил

¹⁹ Горната облека негова му ја правеше мајка му и му ја донесуваше секоја година, кога доаѓаше со мажот свој за да принесе годишна жртва.

²⁰ Илиј ги благослови Елкана и жена му и рече: „Да ти даде Господ деца од оваа жена како замена за она, кое ти Му го подари на Господ!“ И заминаа во своето место.

²¹ И ја посети Господ Ана, и таа зачна и роди уште три сина и две ќерки. А момчето Самоил растеше пред лицето на Господ.

Илиј ги укорува своите синови

²² Илиј, пак, беше многу стар и слушаше сè што правеа синовите негови со сите Израилци, и дека тие спијат со жените кои служеа покрај влезот во скинијата на собранието.

²³ И им рече: „Зошто правите такви работи, зашто слушам лоши зборови за вас од сиот народ.“

²⁴ Не, деца мои, не се добри гласовите што ги слушам (за вас. Немојте да правите така, бидејќи гласовите што ги слушам дека вие не му служите добро на народот Господов, не се добри).

²⁵ Ако човек згреши против човек, ќе се помолат на Бога за него; но ако човек згреши против Господ, кој ќе биде тој што ќе моли за него?“ Но тие не го послушаа гласот на таткото свој, бидејќи Господ веќе беше решил да ги погуби.

18

14,3
2 Мојс
28,4,6
2 Цар 6,14
Сир 45,10

21

1 Мојс
21,1-2

25

2 Мојс 4,21
Ис.Н. 11,20
Ис 6,9-10

26 А детето Самоил сè повеќе и повеќе растеше и се здобиваше со благонаклоност пред Господ и меѓу луѓето.

27-36 *Казнаџа објавена до Илиј и неговиото семејство*

27 И дојде еден Божји човек кај Илиј и му рече: „Вака вели Господ: Нели им се открив на твоите предци, кога тие уште беа робови во Египет, во домот на фараонот?

28 И меѓу сите племиња Израилеви нели ги избрав нив за свештеници, за да пристапуваат пред Мојот жртвеник, да кадат темјан, да носат ефод пред Мене? Нели му доверив Јас на татковиот ти дом еден дел од жртвите палени за Мене од синовите Израилеви?

29 А ти зошто ги презре палените жртви Мои и гледаш со ненаситно око на Моите приноси, кои ги одредив да се принесуваат пред Мене? И зошто ги претпочитааш синовите свои повеќе од Мене, гојќи ги со најдобрите делови од сите приноси од Мојот народ Израил?

30 Затоа Господ Бог Израилев вели вака: Јас бев рекол тогаш – домот твој и домот на татко ти ќе одат пред лицето

31 Мое засекогаш, но сега Господ вели – Скраја да е од Мене, зашто Јас ќе ги прославам оние, кои Мене Ме прославуваат, а оние што Ме презираат ќе бидат презрени.

32 Ете, настапуваат дни, во кои ќе го сотрам семето твое и семето на татковиот ти дом, така што никогаш да нема старец во домот твој!

33 Па ти со негодување ќе ја видиш Мојата сила, и покрај сите добрини што Господ му ги направил на Израил, и за навек нема да има старец во домот твој.

34 Сепак, Јас нема да ги отстранам сите твои од жртеникот Свој, но ќе оставам барем еден за да ти пресушат очите твои и да ти ја огорчам душата, а целото потомство на домот твој ќе умира од сечилото на мечот.

35 И еве ти знак што ќе стане со двајцата синови твои Офни и Финес: и обајцата ќе умрат во еден ден.

36 И ќе Си поставам верен свештеник. Тој ќе постапува по срцето Мое и спо-

ред душата Моја, и неговиот дом ќе го направам цврст, и тој ќе оди пред Мојот помазаник засекогаш.

37 И секој што ќе остане од домот твој, ќе дојде да му се поклонува за сребрена паричка и парче леб и ќе рече: „Прими ме на некоја свештеничка должност за да имам парче леб.”

Бој ѓо ѓоѓврдува Самоил за ѓророк

3 Момчето Самоил Му служеше на Господ под надзор на Илиј. Словото Господово беше ретко во тие денови и немаше виденија.

2 И се случи во она време, кога Илиј лежеше на местото свое, а очите негови беа почнале да му слабеат, и тој не можеше да гледа, –

3 и светилникот Божји уште не беше угаснал, а Самоил лежеше во храмот Господов, каде што беше ковчегот Божји;

4 Господ повика кон Самоил: („Самоиле! Самоиле!”) Тој одговори: „Еве ме!”

5 И дотрча кај Илиј и рече: „Еве ме! Зошто ме викаше?” Но тој одговори: „Јас не сум те викал; оди легни си!” И тој отиде и си легна.

6 Но Господ повика по вторпат кон Самоил: („Самоиле, Самоиле!”) Тој стана и пак отиде кај Илиј и рече: „Еве ме! Ти ли ме повика?” Но тој рече: „Јас не сум те викал, синко; оди легни си!”

7 Самоил дотогаш не го познаваше гласот на Господ, зашто уште не му се беше открило словото Господово.

8 Викна Господ кон Самоил и третпат. Тој стана и отиде кај Илиј и рече: „Еве ме! Ти ли ме повика?” Тогаш Илиј разбра дека Господ го вика момчето.

9 И му рече Илиј на Самоил: „Оди легни си, и кога Оној што вика, ќе те повика, ти кажи: „Говори, Господи, бидејќи Твојот слуга слуша.” И отиде Самоил и легна на местото свое.

10 И Господ дојде, застана и викна, како и претходно: „Самоиле! Самоиле!” И Самоил рече: „Говори, Господи, бидејќи Твојот слуга слуша.”

11 И му рече Господ на Самоил: „Еве, ќе направам нешто во Израил, така што

3,1

2,11
Ез 7,26
Амос 8,
11-12
Пс 73,9
Плач 2,9

2

4,15

3

2 Мојс
25,22
27,20-21
3 Мојс
24,2-4

4

1 Мојс
22,1.11
27,1.18
2 Мојс 3,4
Ис 6,8

11

4 Цар
21,12
Ер 19,3

1 Мојс 17,1
2 Цар
22,26-27
Пс 55,13
116,9
Лк 1,76

Зах 11,17
Пс 9,35
37,17
Јов 31,22

34
2 Цар 4,11

35
2 Цар
7,16.26

ПРВА КНИГА ЦАРСТВА

12 на секој што ќе слушне за тоа, ќе му за-
сујат и двете уши.

17 ¹² Во тој ден Јас ќе го исполнам над
Илиј сè она што сум зборувал за домот
негов, од почеток до крај.

¹³ Јас му јавив дека ќе го казнам до-
мот негов засекогаш заради онаа вина,
што тој ја знаеше, бидејќи синовите
негови хулеа на Бога, и тој не ги запи-
раше.

19 ¹⁴ И поради тоа се колнам пред домот
на Илиј дека вината на Илиовиот дом
нема да се избрише до века ниту со
жртви, ниту со приноси.”

¹⁵ Самоил спиеше до утрината. Потоа
стана рано и ја отвори вратата на домот
Господов. Самоил се плашеше да му со-
општи на Илиј за тоа видение.

20 ¹⁶ Но Илиј го повика Самоил и рече:
„Синко Самоиле!” Тој одговори: „Еве
ме!”

4,1 ¹⁷ И рече Илиј: „Што ти беше речено?
Не криј од мене; Лошо ќе ти направи
Господ, и уште повеќе ќе ти додаде, ако
сокриеш од мене било што од сè што ти
беше кажано!”

¹⁸ И Самоил му соопшти сè и не сокри
од него ништо. Тогаш Илиј рече: „Тој е
Господ; нека направи она што е добро
во Неговите очи!”

¹⁹ Додека Самоил растеше, Господ
беше постојано со него, и не остана ни-
ту еден Негов збор неисполнет.

²⁰ И сиот Израил од Дан до Вирсавија
дозна дека Самоил е удостоен да биде
пророк Господов.

²¹ И Господ продолжуваше да се јаву-
ва во Силом, откако му се беше открил
на Самоил во Силом преку словото Гос-
подово. (И во целиот Израил, од едниот
крај на земјата до другиот, се веруваше
дека Самоил е пророк Господов. Илиј
пак многу остаре, а неговите синови
продолжија да одат по нивниот лош пат
пред Господ).

*Свештоиоџ ковчеџ
во рацеџ на непријателџе*

4 Во тоа време Филистејците се соб-
раа да војуваат против Израил. И
излегоа во војна Израилците против

Филистејците и поставија логор кај
Евен-Езер, а Филистејците поставија
логор кај Афек.

² И Филистејците се наредија за борба
против Израилците; почна борбата, и
Филистејците ги разбија Израилците, и
загинаа од нив на бојното поле околу
четири илјади души.

³ Тогаш народот дојде во логорот; и
старешините Израилеви рекоа: „Зошто
Господ не порази денес пред Филип-
тејците. Да си го земеме од Силом ков-
четот на заветот Господов, и тој ќе оди
среде нас и ќе не спаси од раката на
непријателите наши.”

⁴ И народот испрати луѓе во Силом,
па го донесоа оттаму ковчетот на заве-
тот на Господ Саваот, Кој седи на херу-
вими; а покрај ковчетот на заветот
Божји беа двајцата синови на Илиј:
Офни и Финес.

⁵ И кога пристигна во логорот ков-
четот на заветот Господов, сиот Израил
воскликна толку гласно што земјата
трепереше.

⁶ И Филистејците ги слушнаа радос-
ните извици и рекоа: „Зошто ли се тие
радосни извици во логорот на Евреи-
те?” И дознаа дека во логорот пристиг-
нал ковчетот Господов.

⁷ И се уплашија Филистејците, бидеј-
ќи си рекоа: „Бог дошол кај нив во ло-
горот.” И рекоа: „Тешко нам, зашто
такво нешто не се случило никогаш по-
рано.

⁸ Тешко нам! Кој ќе не спаси од рака-
та на Оној силен Бог? Тоа е Оној Бог
што удри по Египќаните со секакви не-
волји во пустината.

⁹ Стегнете се, о Филистејци, и бидете
храбри за да не станете робови на Ев-
реите, како што се тие во ропство под
вас! Бидете мажи и борете се со нив!”

¹⁰ И Филистејците удрија, Израилците
беа разбиени, и секој избега во шаторот
свој. Поразот беше многу голем; од
Израилците паднаа триесет илјади пе-
шаци.

¹¹ Ковчетот Божји беше земен, а обај-
цата Илиови синови, Офни и Финес,
загинаа.

3
4 Мојс
10,35-36
Ис.Н. 6,5
2 Цар
11,11

4
2 Цар 6,2
4 Цар
19,15
Ис 37,15
Пс 79,1
1 Лет 13,6

5
Ис.Н.
6,4-19

6
13,19
14,11
29,3

8
2 Мојс 7-11
14-16

9
Суд 13,1

11
Пс 77,64

12 *Смрѣѣна на свейѣеникоѣ Илиј и на неѣовѣѣ снаа*

1 Мојс
37,30
44,13
Суд 11,35
2 Цар
1,2,11
Ез 27,30
Јов 2,12
Плач 2,10

12 А еден од Венијаминовите потомци побегна од местото на битката и дојде во Силом истиот ден. Облеката му беше испокината и главата во прав.

13 Кога тој пристигна, Илиј седеше на стол до вратата и гледаше кон патот, бидејќи срцето му трепереше за ковчегот Божји. И кога тој човек пристигна и јави во градот, целиот град високо пови-ка.

15
3 Цар 14,4
18
7,15
Суд 3,11,30
4,4
8,28
10,2-3
12,7-9,11
12,13-14
16,31

14 Илиј го слушна плачењето и рече: „Каква врева е тоа?” И човекот веднаш се приближи и му соопшти на Илиј.

15 Илиј тогаш беше на деведесет и осум години; и очите му беа ослабеле, и тој не можеше да гледа.

21
2 Мојс
16,10
24,16-17
40,34-35
3 Цар 8,
10-11
Ис 6,3

16 И човекот му рече на Илиј: „Јас дојдов од логорот, денес избегав од местото на битката.” И рече Илиј: „Што стана, синко?”

17 И известителот одговори и рече: „Израил избега пред Филистејците, голем пораз претрпе, и двајцата твои си-нови, Офни и Финес, загинаа, а ковчегот Божји е заплениет.”

18 Кога тој спомна за ковчегот Божји, Илиј падна од столот крај вратата на грб, си го скрши вратот и умре; бидејќи тој беше стар и тежок. Тој беше судија на Израил четириесет години.

19 Снаата негова, жената на Финес, беше бремена, веќе пред раѓање. Кога ја слушна веста дека ковчегот Божји е заплениет и дека свекорот нејзин и мажот нејзин умреле, се свитка на колена и роди, бидејќи ѝ дојдоа болките.

20 И кога таа умираше, жените околу неа ѝ говореа: „Не плаши се, ти роди син.” Но таа не одговараше и не обрнуваше внимание.

21 И го нарече новороденчето Ихавод, мислејќи: „Си отиде славата од Израил” – со заплениувањето на ковчегот Божји, а и со смртта на свекорот нејзин и мажот нејзин.

22 Таа затоа рече: „Отиде славата од Израил, бидејќи ковчегот Божји е заплениет.”

Свейѣиоѣ ковчеѣ кај Филистејциѣ

5 А Филистејците го зеdoa ковчегот Божји и го пренесоа од Евен-Езер во Ашдод.

2 Го зеdoa Филистејците ковчегот Божји, го внесоа во храмот на Дагон и го поставија до овој идол.

3 На другиот ден, откако жителите на Ашдод дојдоа рано наутро во храмот на Дагон, ете, Дагон лежи ничкум на земја пред ковчегот Господов. И го зеdoa Дагон и го поставија пак на местото негово.

4 На следниот ден, откако станаа утрината, ете, Дагон пак лежи ничкум на земја пред ковчегот Господов; главата на Дагон, (обете стапала на нозете) и обете дланки на рацете негови беа пресечени, секоја одделно, и лежеа на прагот; само трупот на Дагон беше останал.

5 Поради тоа жреците Дагонови и сите други, кои доаѓаа во домот на Дагон во Ашдод, не стапнуваат на прагот Дагонов до ден – денешен (туку го прескокнуваат).

6 И раката Господова се протегна врз жителите на Ашдод, и Бог ги удри и ги казни со гнасни чирови во Ашдод и околните места негови (а во земјата се накотија глупци и настана голема вознемиреност во градот).

7 Откако го видоа тоа ашдодците, рекоа: „Да не остане ковчегот на Бог Израилев кај нас, зашто тешка Му е раката и за нас и за нашиот бог Дагон.”

8 И испратија, та ги собраа кај себе сите филистејски кнезови и рекоа: „Што да правиме со ковчегот на Бог Израилев?” А тие рекоа: „Нека се пренесе ковчегот на Бог Израилев во Гет.” И го испратија ковчегот на Бог Израилев во Гет.

9 Откако го пренесоа, раката Господова дојде врз градот и направи ужас мошне голем, и ги удри Господ градските жители од мал до голем, и се појавија на нив израсстоци.

10 Затоа тие го испратија ковчегот Божји во Екрон. И кога ковчегот Божји дојде во Екрон, екронците извикаа и

5,1
Ис.Н. 11,22
13,3

2
31,10
Суд 16,23
1 Лет 10,10

3
Ис 19,1
46,1
Пс 96,7

5
Соф 1,9

6
2 Мојс 9,3
5 Мојс 2,15
28,27
Суд 2,15
7,13
12,15

9
Ис 22,5
Зах 14,13

10
2 Мојс 10,7

ПРВА КНИГА ЦАРСТВА

12
2 Моје 2,23

рекоа: „Го донесоа кај нас ковчегот на Бог Израилев за да нè помори нас и народот наш.”

6,2
1 Моје 41,8
2 Моје 7,11
Ис 2,6
Дан 2,2
4,3-4
5,7-8,12

¹¹ И испратија, та ги собраа сите филистејски кнезови и рекоа: „Испратете го ковчегот на Бог Израилев; нека се врати на местото свое за да не нè помори нас и народот наш.” Зашто се појави смртен страв: по целиот град раката Божја силно се протегна врз нив, (откако ковчегот на Бог Израилев дојде тука).

3
2 Моје 23,15

¹² И оние што не умреа, беа заразени со гнасни чирови, така што пискотот од градот се издигаше до небото.

4
6,17-18

5
5,3-11
Ис.Н. 7,19
Јн 9,24
Дела 12,23
Откр 14,7

*Филистејците го враќаат
свештениот ковчег во Израил*

6
2 Моје 7,13,14
8,11,28
9,7,34
10,1
12,31

6 А ковчегот Господов остана во областа филистејска седум месеци.

² И Филистејците повикаа жреци – гатачи, па рекоа: „Што да правиме со ковчегот Господов? Поучете нè, како да го испратиме до местото негово?”

7
4 Моје 19,2
5 Моје 21,3
2 Цар 6,3

³ Тие, пак, рекоа: „Ако сакате да го испратите ковчегот на (заветот на Господ) Бог Израилев, не испраќајте го без ништо, туку принесете Му жртва за вина; тогаш ќе се излекувате и ќе дознаете, зашто не отстапува од вас раката Негова.”

⁴ И тие запрашаа: „Каква жртва за вина треба да Му принесеме?” Тие одговорија: „Според бројот на филистејските кнезови – пет златни предмети во форма на израстоци и пет златни глумци; зашто еднаков е поразот врз сите вас и врз кнезовите ваши;

⁵ и така, обликувајте израстоци исти како вашите израстоци и глумци како вашите глумци што ја опустошија земјата, и воздајте Му слава на Бог Израилев; можеби Тој ќе ја направи и полесна раката Своја над вас, над боговите ваши и над земјата вапа;

⁶ и зошто да го ожесточувате срцето свое, како што го ожесточија срцето свое Египќаните и фараонот? Нели, кога Господ ја покажа силата Своја над нив, оние ги пуштија и овие заминаа.

⁷ Па така, земете, направете една нова кола и земете две крави доилки на кои

јарем уште не е ставан, и впрегнете ги кравите во колата, и телињата нивни одведете ги од нив дома!

⁸ Потоа земете го ковчегот Господов и ставете го на колата, а златните работи што ќе Му ги принесете како жртва за вина, ставете ги во ковчеже отстрана, па пуштете го и нека оди!

⁹ Но гледајте, ако тргне кон пределите свои, кон Ветсамис, Тој ни го направи тоа големо зло. Ако пак не, ќе знаеме дека не нè поразила Неговата рака, туку тоа станало со нас случајно.”

¹⁰ Така и направија: зедаа две крави доилки, ги впрегнаа во кола, а телињата нивни ги задржаа дома.

¹¹ И го ставија на колата ковчегот Господов, ковчезето со златните глумци и златните израстоци.

¹² И тргнаа кравите право по патот кон Ветсамис, одеа сè по еден пат, одеа и мукаа, но не скришнуваа ни десно, ни лево. Филистејските кнезови одеа по нив до пределите на Ветсамис.

¹³ Жителите на Ветсамис токму го жнееја житото во долината и, откако погледнаа, го видоа ковчегот Господов и се зарадуваа, поради тоа што го сретнаа.

¹⁴ А колата дојде во нивата на бетшешпанецот Исус и таму запре. Имаше таму еден голем камен, и ицепија дрва од колата, а кравите ги принесоа на Господ како жртва.

¹⁵ Левитите го симнаа ковчегот Господов и ковчезето што беше до него, во кое се наоѓаа златните работи, и ги ставија на големиот камен; а жителите на Ветсамис Му принесоа тој ден жртви сепаленици и жртви за благодарност на Господ.

¹⁶ И петте филистејски кнезови го видоа тоа и се вратија истиот ден во Екрон.

¹⁷ Златните израстоци што Филистејците Му ги принесоа на Господ како жртва за вина, беа: еден за Ашдод, еден за Газа, еден за Ашкелон, еден за Гет, еден за Екрон;

¹⁸ а златните глумци беа според бројот на сите филистејски градови – на петте кнезови, од укрепените градови и отво-

14
2 Цар 24,22
3 Цар 19,21

15
Ис.Н. 3,3
2 Цар 15,24
3 Цар 8,4

16
Ис.Н. 13,3

17
6,4

19 рените села до големиот камен, врз кој го ставија ковчегот Господов и кој и до ден – денес се наоѓа во нивата на бет-шешеманецот Исус.

20 ¹⁹ (Меѓу жителите на Ветсамис не се изразуваа синовите на Јехонија што го видоа ковчегот Господов.) Господ ги казни жителите на Ветсамис, затоа што тие го видоа ковчегот на заветот. И Бог уби од нив седумдесет души. И народот тагуваше, бидејќи Господ ги удри со многу силен удар.

7,1 ²⁰ И жителите на Ветсамис рекоа: „Кој може да стои пред Господ, пред Овој свет Бог и кај кого од нас ќе отиде Тој?“

2 ²¹ И испратија пратеници кај жителите на Кирјат-Јарим да кажат: „Филистејците го вратија ковчегот Господов; дојдете и земете го кај вас!“

3 ²² И испратија пратеници кај жителите на Кирјат-Јарим да кажат: „Филистејците го вратија ковчегот Господов; дојдете и земете го кај вас!“

4 ²³ И дојдоа мажи од Кирјат-Јарим, го зедеа ковчегот на заветот Господов и го однесоа во куќата на Авинадав, на ридот, а синот негов Елеазар го посветија да го чува ковчегот на заветот Господов.

5 ²⁴ И дојдоа мажи од Кирјат-Јарим, го зедеа ковчегот на заветот Господов и го однесоа во куќата на Авинадав, на ридот, а синот негов Елеазар го посветија да го чува ковчегот на заветот Господов.

6 ²⁵ И дојдоа мажи од Кирјат-Јарим, го зедеа ковчегот на заветот Господов и го однесоа во куќата на Авинадав, на ридот, а синот негов Елеазар го посветија да го чува ковчегот на заветот Господов.

7 ²⁶ И дојдоа мажи од Кирјат-Јарим, го зедеа ковчегот на заветот Господов и го однесоа во куќата на Авинадав, на ридот, а синот негов Елеазар го посветија да го чува ковчегот на заветот Господов.

Филистејците се победени. Самоил, водач на Израил

² Од оној ден, кога ковчегот остана во Кирјат-Јарим, измина многу време, речиси дваесет години. И сиот Израилев дом гледаше со почит кон Господ.

³ И му рече Самоил на сиот Израилев дом, велејќи: „Ако од сè срце Му се враќате на Господ, отстранете ги од средината своја туѓите богови и статуите на Аштарта, подгответе ги срцата свои за Господ и Нему единствено служете Му, и Тој ќе ве избави од филистејските раце.“

⁴ И Израилевите синови ги отстранија разните Вааловци и Аштарти и почнаа да Му служат само на Господ.

⁵ И рече Самоил: „Соберете ги сите Израилци во Мицпа, и јас ќе Му се полама на Господ за вас.“

⁶ И се собраа во Мицпа, и црпеа вода, ја истураа пред Господ, и постоа тој ден, велејќи: „Згрешивме пред Господ.“ А Самоил им судеше на синовите Израилеви во Мицпа.

⁷ Кога Филистејците слушнаа дека синовите Израилеви се собрале во Мицпа, кнезовите нивни излегоа против Израил; Израилците, откако го слушнаа тоа, се уплашија од Филистејците.

⁸ Тогаш Израилевите синови му рекоа на Самоил: „Не престанувај да Го молиш Господа, нашиот Бог за нас, та некако да нè спаси од филистејските раце.“ (И Самоил рече: „Не може да биде тоа, јас да отстапам од Господ, мојот Бог, и да не молам за вас, во моите молитви.“)

⁹ И Самоил зеде едно јагне цицалче и го принесе, (заедно со сиот народ), како жртва сепаленица на Господ; повика Самоил кон Господ за Израил и Господ го слушна.

¹⁰ И кога Самоил ја принесуваше сепалиницата, Филистејците дојдоа да се борат против Израил. Но тој ден Господ загреме со силен татнеж над Филистејците и испрати против нив силен ужас, и тие така се збркаа што паднаа пред Израил.

¹¹ Израилците излегоа од Мицпа, ги гонеа Филистејците и ги разбиваа сè до под Бет-Кар.

¹² И Самоил зеде еден камен и го стави меѓу Мицпа и Шен, и го нарече Евен-Езер што значи „До овде ни помогна Господ“.

¹³ Така беа скротени Филистејците и не се осмелуваа повеќе да дојдат во пределите Израилеви. И раката Господова беше врз Филистејците во текот на сите денови на Самоиловият живот.

¹⁴ А му беа вратени на Израил градовите што Филистејците ги беа презеле од Израил, од Екрон дури до Гет, и Израил ги ослободи пределите нивни од филистејските раце, и настана мир меѓу Израил и Аморејците.

¹⁵ И Самоил беше судија над Израил за сите денови на својот живот.

¹⁶ И секоја година одеше и го обиколуваше Ветил, Гилгал и Мицпа, и му судеше на Израил по сите тие места.

¹⁷ Потоа се враќаше во Рама, бидејќи таму беше куќата негова, таму живееше и таму му судеше на Израил, а таму изгради и жртвеник на Господ.

7
17,11

8
2 Мојс 17,4
17,8-13
Пс 98,6
Сир 46,
16-18

9
2 Мојс
29,38
3 Мојс
23,12
Пс 21,5

10
Ис.Н.
10,10-11
Суд 5,20-21
2 Цар
22,14-15

12
1 Мојс
35,14
Ис.Н. 4,9

13
2 Мојс 9,3
5 Мојс 2,15
Суд 4,23
8,28
11,33
2 Цар
24,17

15
Суд 4,4
12,7-9.11
12,13-14
16,31

Израилциџе бараат цар

8,1
5 Моје 16,18
3
2,12
2 Моје 23,8
5 Моје 16,19
Пс 14,5
Плач 3,35
5
5 Моје 17,14-15
6
15,11
7
10,19
2 Моје 16,8
Суд 8,22-23
8
Суд 10,13
3 Цар 9,9
Пс 77,12-17
11
2 Цар 15,1
3 Цар 1,5
5,6
12
22,7

8 А кога Самоил остаре, ги постави своите синови за судии над Израил. **2** Името на неговиот првороден син беше Јоил, а името на вториот син негов – Авија; тие беа судии во Вирсавија. **3** Но синовите негови не одеа по неговите патишта, туку се впуштија во користољубие, земаа подароци и судеа криво. **4** Тогаш се собраа сите старешини Израилеви, дојдоа кај Самоил во Рама. **5** И му рекоа: „Ете, ти остаре, а синовите твои не одат по твоите патишта. Затоа постави ни цар, кој ќе ни суди, како што е кај другите народи.“ **6** Овие зборови не му беа пријатни на Самоил, кога рекоа: „Дај ни цар, кој ќе ни суди.“ И Самоил Му се помоли на Господ. **7** А Господ му рече на Самоил: „Послушај го гласот на народот за сè што ти говорат. Зашто тие не те отфрлија тебе, туку Ме отфрлија Мене за да не царувам над нив. **8** Како што постапуваа со Мене, од оној ден кога ги изведов од Египет, до денес кога Ме оставија и почнаа да им служат на други богови, така постапуваат и со тебе. **9** Затоа, сега послушај го гласот нивни! Само свечено опомени ги и објави им ги правата на царот што ќе царува над нив.“

Правата на царот

10 И Самоил им ги соопшти сите тие зборови Господови на народот, кој барааше од него цар, **11** и рече: „Еве, какви ќе бидат правата на царот што ќе царува над вас: тој ќе ги зема синовите ваши и ќе ги прави свои колари и свои коњаници и тие ќе одат пред колите негови; **12** и ќе си ги назначува за заповедници над илјада, и заповедници над педесетмина, ќе ги постави да му ги обработуваат нивите, да го жнеат житото и да му прават војничко оружје и сè што е потребно за колите негови.

13 Ќе ги зема ќерките ваши за да прават миризливи масла, да готват јадења и да печат леб.

14 Ќе ви ги зема најдобрите ваши ниви, лозја и маслинови градини и ќе им ги дава на слугите свои.

15 Ќе зема десеток од посевите ваши и од лозјата ваши и ќе им го дава на евнусите свои и на слугите свои.

16 Ќе ги зема робовите ваши и робинките ваши, најдобрите момци ваши и магарињата ваши и ќе ги употребува за своја работа.

17 Ќе зема десеток од вашиот ситен добиток, а вие сами ќе му бидете робови;

18 А еден ден кога ќе заофкате од царот свој што самите сте си го избрале, Господ нема да ви одговори тогаш.“

19 Но народот не сакаше да го послуша гласот на Самоил и рече: „Не, нека има цар над нас,

20 и ние ќе бидеме како другите народи – ќе ни суди нашиот цар и ќе оди пред нас, и ќе ги води нашите војни.“

21 И Самоил, откако ги ислуша сите тие зборови на народот, Му ги кажа на Господ.

22 И Господ му рече на Самоил: „Послушај го гласот нивни и постави им цар.“ И Самоил им рече на Израилците: „Нека си оди секој во својот град!“

Саул и изгубениџе маџарици

9 Имаше еден виден човек од Венијаминовите синови, по име Кис, син на Авиел, син на Церор, син на Бехорат, син на Афијах, син на некојси Венијаминовец.

2 Тој имаше син, по име Саул, млад и убав. Никој од Израилците не беше поубав од него, а и за глава тој беше повисок од сите луѓе.

3 И на Сауловиот татко Кис му се загубија магариците, па му рече Кис на синот свој Саул: „Земј со себе еден од слугите и стани, та оди и побарај ги магариците.“

4 И тој ја мина Ефремовата Гора, ја минаа и земјата Шалипа, но не ги најдоа; ја минаа и земјата Шаалим, и таму

14
3 Цар 12, 1-24

18
3 Цар 12, 3-4
Мих 3,4
Изреки 1,25-28

9,1
14,51
1 Лет 9, 36-39

2
10,23

3
Суд 10,4
12,14

- 5** ги немаше; потоа ја минаа и Венијаминовата земја, но не ги најдоа.
10,2
- 6** ^{2,27} ^{5 Мојс 33,1} ^{Суд 13,6} ^{3 Цар 13,1} А кога дојдоа во земјата Цуф, Саул му рече на слугата свој што беше со него: „Да се вратиме, зашто татко ми нема веќе да се грижи за магарињата, туку повеќе ќе биде загрижен за нас.”
- 7** ^{4 Мојс 22,7} ^{3 Цар 14,3} ^{4 Цар 4,42} ^{5,15} ^{Ез 13,19} ^{Мих 3,11} Но слугата му рече: „Еве, во овој град има еден Божји човек. Тој е многу почитуван човек. Сè што ќе каже тој, се исполнува. Да отидеме сега таму; можеби, ќе ни го покаже нашиот пат, по кој да одиме.”
- 9** ^{2 Цар 24,11} ^{1 Лет 26,28} ^{Ис 30,10} И му рече Саул на слугата свој: „Добро, да одиме, но што ќе му однесеме на тој човек? Зашто леб не остана во торбите наши, а и подароци нема за да му однесеме на Божјиот човек. Што имаме?”
- 11** ^{1 Мојс 24,15} ^{2 Мојс 2,16} Слугата, пак, му одговори на Саул и рече: „Ете, во раката моја има четврт шекел сребро. Ќе му го дадам на Божјиот човек, и тој ќе ни го покаже патот наш.”
- 12** ^{5 Мојс 12,2} ^{3 Цар 3,4} ^{12,31} Слугата, пак, му одговори на Саул и рече: „Ете, во раката моја има четврт шекел сребро. Ќе му го дадам на Божјиот човек, и тој ќе ни го покаже патот наш.”
- 13** ^{3 Мојс 3,1} Порано кај Израилците, кога некој одел да Го праша Бога, велел вака: „Да одиме кај гледачот.” Зашто тој, кого денес го нарекуваат пророк, порано се викал гледач.
- 10** И му рече Саул на слугата свој: „Добро велиш, да одиме!” И отидоа во градот, каде што беше човекот Божји.
- 11** Кога влегуваа во градот, сретнаа девојки, кои беа излегле да си наполнат вода, и ги запрашаа: „Има ли тука гледач?”
- 12** Тие им одговорија и рекоа: „Има, ете, тој е пред вас; само побрзајте; тој денес дојде во градот, бидејќи народот денес принесува жртва на ридот.
- 13** Кога ќе дојдете во градот, ќе го затечете, пред да се искачи на ридон за да руча, зашто народот нема да почне да јаде, додека тој не дојде; бидејќи тој ќе ја благослови жртвата, и потоа поканетите ќе почнат да јадат; и така, одете, токму сега ќе го затечете.”

Саул го среќнува Самоил

14 И отидоа во градот. А кога дојдоа среде град, ете, и Самоил им излегува во пресрет за да оди на ридот.

15 А ден пред Сауловото доаѓање, Господ под му откри на Самоил и рече:

16 „Утре во ова време ќе ти испратам еден човек од Венијаминовата земја, и ти помазај го за владетел на Мојот народ Израил. Тој ќе го спаси народот Мој од филистејските раце; зашто Јас погледнав милостиво на Мојот народ, бидејќи повикот негов стигна до Мене.”

17 Кога Самоил го виде Саул, Господ му рече: „Ете го човекот, за кого ти говорев. Тој ќе владее над Мојот народ.”

18 Саул се приближи до Самоил кај вратата и го запраша: „Кажи ми, каде е куќата на гледачот?”

19 Самоил му одговори на Саул и рече: „Јас сум гледачот, оди пред мене на ридон; и вие ќе ручате денес со мене; јас ќе те пуштам изутрина, и ќе ти кажам сè што имаш на срцето.

20 А за магариците што се загубија пред три дена, не грижи се, тие се најдени. Та за кого е сè она што е најсакано во Израил? Нели е за тебе и за целиот дом на твојот татко?”

21 Саул одговори и рече: „Не сум ли јас син од Венијаминовото племе, едно од најмалите Израилеви племиња? И домот мој нели е најмал меѓу домовите од Венијаминовото племе? Тогаш, зошто ми го говориш тоа?”

22 Самоил го зеде Саул и слугата негов, ги воведоа во собата, и им даде прво место меѓу поканетите, кои беа триесетина души.

23 И му рече Самоил на готвачот: „Донеси го оној дел што ти го бев дал и за кој ти бев рекол: „зачувај го кај себе.””

24 И готвачот ја зеде плешката и сè што беше на неа, и го стави тоа пред Саул. И рече Самоил: „Ете, тоа е принесено, стави го пред себе и јади, бидејќи тоа е зачувано заради тебе кога го свикав народот.” И тој ден Саул ручаше со Самоил.

25 Потоа тие слегаа од ридот во градот, и Самоил разговараше со Саул на покривот, (а и послаа за Саул на покривот и тој спиеше).

16

Суд 13,5
2 Цар 3,18

17

16,12

21

18,18
2 Мојс 3,11
4,1
Суд 6,15
Ер 1,6

24

3 Мојс 7,32-33
4 Мојс 18,18

10,1

26,19
5 Моје 4,20
9,26,29
2 Цар
14,16
20,19
21,3
3 Цар
8,51,53
4 Цар 9,1-3
21,14

2

1 Моје
35,19-20
48,7

3

1 Моје 35,8

5

4 Цар 3,15

6

11,6
19,23-24
4 Моје
11,25
Суд 3,10
14,6,19

7

1 Моје 39,2
Ис.Н. 1,5
Суд 6,12

²⁶ Утрината тие станаа токму кога затори зората. Самоил го повика Саул на покривот и рече: „Стани, јас ќе те испратам.” Саул стана, и обајцата, тој и Самоил, излегоа од куќата.

²⁷ Кога наближуваа кон крајот на градот, Самоил му рече на Саул: „Кажу ми на слугата да оди пред нас,” – и тој отиде напред, – „А ти сега застани, и јас ќе ти откријам што рече Бог.”

Самоил го посветува Саул за цар на Израил

10 И зеде Самоил сад со масло, го излеа врз главата негова, го бакна и рече: „Еве, Господ те помаза за владетел на Своето наследство (во Израил и ти ќе владееш над народот Господов и ќе ги избавиш од рацете на околните непријатели нивни, и ете ти знак дека Господ те помазал за владетел на Своето наследство).

² И, кога ќе тргнеш сега од мене, ќе сретнеш два човека близу до Рахилиниот гроб, во Венијаминовите предели, во Целцах, и тие со радост ќе ти кажат: „Се најдоа магариците што одеше да ги бараш, и ете, татко ти, заборавајќи ги магариците, се обеспокои за вас, велејќи: Што стана со синот мој?”

³ Откако ќе отидеш понатаму и ќе дојдеш кај Таворскиот даб, и таму ќе те сретнат тројца луѓе, кои одат кај Бога во Ветил: едниот носи три јариња, другиот носи три леба, а третиот носи мев со вино.

⁴ И тие ќе те поздрават и ќе ти ги дадат двата леба, и ти ќе ги земеш од рацете нивни.

⁵ Потоа ќе дојдеш на Божјиот рид, каде што е филистејската стража, (таму се филистејските началници); и кога ќе влезеш таму во градот, ќе сретнеш група пророци, кои слегуваат од ридот, и пред нив псалтир и тимпани, свирки и харфи, и ќе пророкуваат;

⁶ И Духот Господов ќе слезе врз тебе, и ти ќе пророкуваш заедно со нив и ќе станеш друг човек.

⁷ Кога ќе ги препознаеш овие знаци, тогаш прави она што може раката твоја, зашто со тебе е Бог.

⁸ Оди пред мене во Гилгал, каде што и јас ќе дојдам кај тебе за да принесам жртва сепаленица и жртви за благодарност. Седум дена чекај, додека да дојдам кај тебе, и тогаш ќе ти кажам што да правиш.”

⁹ И пштом Саул се сврте за да си оди од Самоил, Бог му даде друго срце, и сите оние знаци се збиднаа во истиот ден.

¹⁰ Кога дојде до ридот, ете, го пресретна групата пророци, и Духот Божји слезе врз него, и тој пророкуваше меѓу нив.

¹¹ Сите што го познаваа до вчера и завчера, откако видоа дека тој пророкува со пророците, си велеа еден на друг: „Што се случило со Кисовиот син? Зар и Саул е меѓу пророците?”

¹² И еден од оние што беа таму, одговори и рече: „Па кој е нивниот татко?” Затоа излезе изрека: „Зар и Саул е меѓу пророците?”

¹³ И тој престана да пророкува и отиде на ридот.

¹⁴ А Сауловиот чичко го праша него и слугата негов: „Каде одевте?” Тој одговори: „Па ги баравме магариците, но, откако видовме дека ги нема, навративме кај Самоил.”

¹⁵ И Сауловиот чичко рече: „Раскажи ми што ви рече Самоил.”

¹⁶ И Саул му кажа на чичко си: „Тој ни јави дека магариците се најдени.” А она што Самоил му го кажа за царувањето, не му го кажа.

Саул избран за цар со фрлање ждрейка

¹⁷ И Самоил го свика народот при Господ во Мицпа,

¹⁸ и им рече на синовите Израилеви: „Така говореше Господ, Бог Израилев: „Јас го изведов Израил од Египет и ве спасив од рацете на Египќаните, од рацете на сите царства што ве притискаа.”

¹⁹ А вие сега Го отфрливте вашиот Бог, Кој ве спаси од сите ваши маки и неволји, и Му рековте: постави ни цар. И затоа застанете сега пред Господ, според вашите племиња и според своите родови!”

8

13,8

9

Соф 3,9

10

19,20-24

11

19,24

Мт 13,

54-56

Јн 7,15

18

8,7-8

12,6-8

2 Моје 20,2

Суд 6,8-9

20-21 14,40-41
Ис.Н. 7,14
7,16-18
20 И заповеда Самоил да минуваат сите племиња Израилеви, и со ждрепка беше посочено Венијаминово племе.

24 3 Цар
1,25,39
4 Цар
11,12
21 И му заповеда на Венијаминово племе да минува според домовите нивни, и беше посочен Матријевиот род; и го доведоа Матријевиот род човек по човек, и беше посочен Саул, Кисовиот син; и го бараа, но не го најдоа.

25 8,11-18
2 Моје 24,7
5 Моје
17,14-20
Ис.Н. 24,26
22 И пак Го запрашаа Господа: „Ќе дојде ли тој човек тука?“ И Господ одговори: „Ене го, тој се крие меѓу запрегата.“

26 14,52
23 Го најдоа таму и го извадија оттаму;

27 11,12-13
тој застапа среде народот: а од рамениците свои угоре беше повисок од сите.

11,1 24 И Самоил му рече на сиот народ: „Гледате ли, кого го избра Господ? Како него нема меѓу сиот народ.“

2 4 Моје
16,14
Тогаш сиот народ извика и рече: „Да живее царот!“

4 30,4
1 Моје
21,16
Суд 2,4
2 Цар
13,36
25 И Самоил му ги изложи на народот правилата на царувањето, ги напиша во книга, и ја стави пред Господ. И го распушти сиот народ, секој во домот свој.

26 Исто така и Саул си отиде дома, во Гива; а со него отиде и група луѓе, чии срца ги трогна Господ.

27 А лошите луѓе рекоа: „Та тој ли ќе нè спаси?“ И го презреа и не му принесеа дарови.

Саул извојува љубеда над Амонците

11 И (По еден месец) дојде Амонецот Нахас и го опколи Јавеш Галаадски. И сите жители на Јавеш му рекоа на Нахас: „Склучи со нас сојуз, и ние ќе ти служиме!“

2 Но Амонецот Нахас им рече: „Ќе склучам сојуз со вас, но под услов, на секого од вас да му го извадам десното око и со тоа да нанесам срам врз целиот Израил.“

3 Старешините на Јавеш му рекоа: „Дај ни рок од седум дена да испратиме пратеници по сите израилски области, и, ако никој не ни помогне, ќе ти се предадеме.“

4 И пратениците дојдоа во Гива Саулова и му ги раскажаа на народот глас-

но тие зборови; и сиот народ извика и заплака.

5 А сте, Саул доаѓаше од нива по воловите свои и рече: „Што станало со народот, та плаче?“ И му ги кажаа зборовите на жителите на Јавеш.

6 И слезе Духот Божји врз Саул, откако ги чу тие зборови, и силно се разгневи;

7 па зеде два вола, ги исече на парчиња и ги испрати по сите израилски предели преку тие пратеници, објавувајќи дека така ќе биде постапено со воловите на секого што нема да тргне по Саул и по Самоил. И страв Господов падна врз народот, и тргнаа сите како еден човек.

8 Саул ги преброи во Безек, и се најдоа синовите Израилеви триста илјади и мажи Јудини – триесет илјади.

9 И им рече на дојдените пратеници: „Вака кажете им на жителите на Јавеш Галаадски: утре ќе имате помош штом ќе припече сонцето.“ И пратениците отидоа и им јавија на јавешките жители, и тие се зарадуваа.

10 И жителите на Јавеш му рекоа на Нахас: „Утре ќе ви се предадеме, и правете со нас што сакате.“

11 Следниот ден Саул го подели народот во три групи, и тие се провлекоа среде логорот по утринската стража и до дневниот припек ги поразија Амонците; другите Амонци се распрснаа така што од нив не останаа ни двајца заедно.

12 Тогаш народот му рече на Самоил: „Кои беа тие што рекоа – „Та Саул ли ќе царува над нас?“ – Дајте ги тие луѓе, и ние ќе ги убиеме.“

13 Но Саул рече: „Денес не треба никој да се убие, зашто денес Господ изврши спасение во Израил.“

14 И Самоил му рече на народот: „Да одиме во Гилгал и таму одново да го осветиме царувањето.“

15 И сиот народ отиде во Гилгал и го поставија таму Саул за цар пред Господ, во Гилгал, и принесоа таму жртви за благодарност пред Господ. И се проселија таму многу, Саул и сите Израилци.

6
Суд 3,10
6,34
11,29
14,6,19
15,14

7
1 Моје
15,10,17
Суд 19,29
21,5,8,10
Ер 34,18

8
Суд 20,2

10
11,3

11
2 Моје
14,24
Суд 7,16
9,43
2 Цар 18,2

12
10,27
Лк 19,27

13
19,5
2 Цар
19,21-22

14
10,25

ПРВА КНИГА ЦАРСТВА

*Говорой на Самоил
ѿред Израилциѿе*

12 И Самоил му рече на сиот Израил: „Ете, јас го послушав вашиот глас во сѐ што ми рековте, и ви поставив цар,

² и еве, царот оди пред вас: а јас остарев и побелев; и синовите мои се со вас. Јас, пак, одев пред вас од мојата рана младост до денес.

³ Па еве ме, сведочете против мене пред Господ, и пред Неговиот помазаник: кому сум зел вол, кому сум зел магаре, кого сум измамил и кого сум потискал, од кого сум зел дар и сум ги затворил очите пред делото негово, јас ќе ви го вратам.”

⁵ И одговорија: „Ти не си нѐ измамувал, ниту си нѐ измачувал и од никого ништо не си зел.”

⁴ И тој им рече: „Сведок против вас е Господ, сведок е и помазаникот Негов во овој ден дека не најдовте ништо против мене.” И тие одговорија: „Сведок е.”

⁶ Тогаш Самоил му рече на народот: „Сведок е Господ, Кој ги постави Мојсеј и Арон и Кој ги изведе вашите предци од египетската земја.

⁷ А сега застанете, и јас ќе се судам со вас пред Господ за сите добри дела што Тој ви ги направи вам и на предците ваши.

⁸ Кога Јаков дојде во Египет, и предците ваши почнаа да повикуваат кон Господ, Господ ги испрати Мојсеј и Арон, и тие ги изведоа предците ваши од Египет и ги населија на ова место.

⁹ Но тие Го заборавија Господа, својот Бог, и Тој ги предаде во рацете на Сисера, асирскиот војвода, и во рацете на Филистејците и во рацете на моавскиот цар, кои војуваа против нив.

¹⁰ А кога повикаа пак кон Господ и рекоа: „Згрепивме што Го оставивме Господа и почнавме да им служиме на Вааловци и на Аштарти, спаси нѐ сега од рацете на непријателите наши, и ние ќе Ти служиме Тебе.”

¹¹ Тогаш Господ ги испрати Јероваал и Бедан, Ефрај и Самоил и ве спаси од

рацете на околните непријатели ваши, и вие живеете во мир.

¹² Но кога видовте дека амонскиот цар Нахас оди против вас, вие ми рековте: Не, нека владее цар над нас, иако Господ, вашиот Бог, е ваш Цар.

¹³ И така, еве го царот што го избравте, кого го сакавте; ете, Господ ви постави цар.

¹⁴ Ако се однесувате со почит кон Господ и Му служите, ако го слушате гласот Негов и не се противите на заповедите Господови, вие и царот ваш, кој владее над вас, ќе одите по Господ, вашиот Бог, (тогаш раката Господова нема да биде против вас);

¹⁵ ако, пак, не го слушате гласот Господов и почнете да се противите на заповедите Господови, раката на Господ ќе биде против вас, и против вашиот цар.

¹⁶ А сега станете и погледнете го големото дело, што Господ го изврши пред очите ваши:

¹⁷ нели е сега пченична жетва? Но јас ќе Го повикам Господа, и Тој ќе испрати гром и дожд, и вие ќе дознаете и ќе видите, колку е големо злото што го направивте пред очите на Господ, барајќи за себе цар.”

¹⁸ И Самоил Го повика Господа, и Господ испрати гром и дожд во тој ден; и сиот народ многу се исплаши од Господ и од Самоил.

¹⁹ И сиот народ му рече на Самоил: „Помоли се за слугите свои пред Господ, твојот Бог, за да не умремe; зашто кон сите гревови наши додадовме уште едно зло, кога баравме за себе цар.”

²⁰ А Самоил му одговори на народот и рече: „Не плашете се, вие го направивте, вистина, тоа зло, но само не отстапувајте од Господ, и служете Му на Господ од сѐ срце,

²¹ и не одете по ништожни богови, кои нема да ви донесат корист и нема да ве спасат, бидејќи се бесполезни.

²² А Господ нема да го остави народот Свој заради Своето големо име, бидејќи на Господ Му беше мило да ве избере за Свој народ;

12
8,6,19
11,1
Суд 8,23

13
8,5
10,24
Ос 13,11

14
5 Мојс 9,23
13,5
Ис.Н. 24,14

15
5 Мојс 1,26,43
2,15
28,15
Ис.Н. 24,20
Суд 2,15

16
2 Мојс 14,13,31

17
7,9-10
2 Мојс 19,19
Суд 6,36-40

18
2 Мојс 14,31
Ис.Н. 4,14

19
2 Мојс 9,28
Јк 5,15

20
5 Мојс 4,29-6,5
11,13
Ер 29,13

21
5 Мојс 11,16
Ис 41,29
44,9-10
Ер 2,11
16,19
Авак 2,18

22
5 Мојс 26,16-19
27,9-10
Ис.Н. 7,9
3 Цар 6,13
Ез 20,9,14
20,44
Пс 78,9
93,14

12,1
8,7,9,22
10,24
11,14-15

2
8,1,5,20

3
2 Мојс 20,17
4 Мојс 16,15
35,31-32
5 Мојс 16,19
Амос 4,1
Дела 20,33

5
Дела 24,20

6
2 Мојс 6,26

7
Суд 5,11
Ис 1,18
Мих 6,1-5

8
2 Мојс 1,8-12
2,23
3,7-10
4,14-16
4,27-30

9
Суд 3,12-14
4,1-2
10,7
13,1

10
Суд 10,10,15

11
Суд 6-8
11,1-12,7

23 ²³ исто така и јас нема да си дозволам грев пред Господ да престанам да се молам за вас, и ќе ви го покажувам добриот и правиот пат.

24 Само однесувајте се со страхопочит кон Господ и служете Му вистински од сето свое срце, зашто видовте какви големи дела изврши Тој со вас;

²⁵ ако пак правите зло, тогаш и вие и царот ваш ќе загинете.”

*Гневој ѝројив Филитејците.
Гревој на Саул*

25 **13** Саул имаше триесет години кога почна да царува; и царување над Израил две години².

² Саул си одбра три илјади Израилци: две илјади беа заедно со Саул во Михмас и во гората ветилска, и илјада беа со Јонатан во Гива Венијаминава: а останатиот народ тој го испрати во нивните шатори.

³ Јонатан ја разби филистејската стража што беше во Гева; Филистејците слушнаа за тоа, а Саул затруби со труба по целата земја, викајќи: „Нека слушнат Евреите!”

2 ⁴ Кога сиот Израил слушна дека Саул ја разбил филистејската стража и дека Израил станал омразен за Филистејците, – народот се собра кај Саул во Гилгал.

4 ⁵ А Филистејците се собраа за војна против Израил: триесет илјади коли и шест илјади коњица, и мноштво народ, како песокот на морскиот брег; и дојдоа, та поставија логор во Михмас, на исток од Бет-Авен.

5 ⁶ Израилците, откако видоа дека се во опасност, бидејќи народот беше притеснет, се криеја во пештери и дупки, во камени места, во пукнатини и ровови;

6 ⁷ а некои од Евреите минаа од онаа страна на Јордан, во земјата Гадова и Галаадска; Саул, пак, беше уште во Гилгал, и сиот народ што беше со него,

8 ⁸ И тој чекаше седум дена до рокот, означен од Самоил, но Самоил не доаѓаше во Гилгал. И народот почна да се разбегува од него.

⁹ И Саул рече: „Донесете го кај мене одреденото за сепаленици и за жртви за благодарност.” И принесе жртва.

¹⁰ А штом заврши со принесувањето на жртвата, ете дојде Самоил, и Саул му излезе во пресрет да го поздравува.

¹¹ А Самоил запраша: „Што си направил?” Саул одговори: „Видов дека народот се разбега од мене, а ти не дојде во закажаното време. Филистејците пак се беа собрале во Михмас,

¹² тогаш си помислив: „Сега ќе се спунтат врз мене Филистејците во Гилгал, а јас, пак, сè уште не сум Го прашал Господа, па затоа решив да принесам жртва.”

¹³ И Самоил му рече на Саул: „Лошо си постапил што не си ја исполнил заповедта на Господ, твојот Бог, која ти беше дадена, зашто денес Господ сакаше да го зацврсти царувањето твое над Израил засекогаш.

¹⁴ А сега твоето царување не ќе може да опстане: Господ ќе си најде маж според срцето Свое и ќе го назначи за владетел над народот Негов, зашто ти не го исполни она што ти беше заповедал Господ.”

¹⁵ И стана Самоил, та отиде од Гилгал во Гива Венијаминава, (другите, пак луѓе отидоа по Саул против непријателските групи, кои ги нападнаа кога одеа од Гилгал во Гива Венијаминава); а Саул ги преброи луѓето што беа со него. Тие беа околу шестотини мажи.

¹⁶ Саул со синот свој Јонатан и луѓето што се наоѓаа покрај нив, поставија логор во Гева Венијаминава (и плачеа), а Филистејците беа во логорот во Михмас.

¹⁷ И од филистејскиот логор излегоа три чети за да ја опустошуваат земјата: едната тргна по патот за Офра, во земјата Шуал,

¹⁸ другата чета тргна по патот за Веторон, додека третата појде по патот кон границата на долината Цевоим, кон пустината.

¹⁹ Во сета израилска земја немаше ковачи, бидејќи Филистејците се плашеа

9

7,9

10

15,13

12

2 Мојс
32,11

13

15,11-12
2 Цар
24,10
2 Лет 16,19

14

15,28
2 Цар 6,21
3 Цар 8,16
Ер 3,15

17-18

11,11

19-22

Суд 5,8
4 Цар
24,14

² 13,1. Смеслата во оригиналот е нејасна. Во различни преводи се преведува на различен начин.

14,116,21
Суд 9,54
2 Цар
23,37

да не направат Евреите мечеви или копја.

²⁰ И сите Израилци требаше да одат кај Филистејците за да ги наострат своите рала, мотиките, секирите и копачите,

213,15
22,6

²¹ кога ќе отапеше сечилото на ралата, мотиките, вилите и секирите, или пак требаше да се наострат остените.

617,47
31,4
Суд 7,2,7
14,3
15,18
2 Цар 1,20
2 Лет 14,11
1 Мак 3,
18-19

²² Затоа во текот на војната кај Михмас немаше ниту меч, ниту копје во сиот народ што беше со Саул и Јонатан, а имаа само Саул и неговиот син Јонатан.

²³ И филистејската стража излезе во теснецот кај Михмас.

Јонаџан најаџа ѓруја Филистејци

14

Еден ден Сауловиот син Јонатан му рече на својот слуга оруженосец: „Дојди да минеме кон филистејската стража, од онаа страна.” А на татко си тој не му кажа за тоа.

² Саул, пак, се наоѓаше крај Гива, под калинковото дрво, кое е во Мигрон. Со него беа околу шестотини мажи.

³ И Ахија, синот на Ахитув, братот на Ихагод, син на Финес, син Илиов, свештеник Господов во Силом, кој носеше ефод. А народот не знаеше дека Јонатан заминал.

⁴ Меѓу премините, низ кои Јонатан сакаше да се пробие до филистејската стража, имаше остра карпа од едната страна и остра карпа од другата: едната ја нарекуваа Боцец, а другата Сене.

⁵ Едната карпа се издигаше на север кон Михмас, другата – на југ кон Гева.

⁶ И му рече Јонатан на својот слуга оруженосец: „Дојди да преминеме кон стражата на необрезаните; можеби, Господ ќе ни помогне, бидејќи за Господ не е тешко да спаси било мнозина или малкумина.”

⁷ И оруженосецот одговори: „Прави сè што ти е по срцето; ете, јас сум со тебе, оди, каде што сакаш.”

⁸ Јонатан рече: „Еве, ќе преминеме кај оние луѓе и ќе застанеме да не видат;

⁹ ако ни речат: – застанете, додека да дојдеме до вас, – ние ќе застанеме на местата свои и нема да одиме кај нив;

¹⁰ ако, пак, кажат: – дојдете кај нас, – ние ќе излеземе, зашто Господ ги предал во рацете наши; и тоа ќе биде знак за нас.”

¹¹ Кога и двајцата заставаа за да ги види филистејската стража, Филистејците рекоа: „Ете, Евреите излегуваат од дупките, во кои се беа сокриле.”

¹² И извика стражата кон Јонатан и оруженосецот негов, велејќи: „Дојдете кај нас, и ние ќе ви кажеме нешто.” Тогаш Јонатан му рече на оруженосецот: „Оди по мене, зашто Господ ги предава во рацете на Израил.”

¹³ Тогаш Јонатан почна да се качува со раце и нозе, а оруженосецот негов по него. И Филистејците паѓаа под ударите на Јонатан, а оруженосецот ги доубиваше по него.

¹⁴ И во тој прв пораз, нанесен од Јонатан и оруженосецот негов, паднаа околу дваесет души, на простор од околу половина хектар земја.

¹⁵ Па настана ужас во логорот во полето и меѓу сиот народ: стражата и оние што ја опустошија земјата, многу се уплашија, (и не сакаа да се борат). Се затресе целата земја, и настана голем ужас од Господ.

¹⁶ И Сауловата стража во Гива Венијамина виде дека народот се распрснува и трча наваму-натаму.

¹⁷ И Саул му рече на народот што беше со него: „Погледајте и дознајте, кои од нашите се излезени.” И откако прегледаа, се откри дека ги нема Јонатан и неговиот оруженосец.

¹⁸ И Саул му рече на Ахија: „Донеси го ковчегот Божји”, – зашто во тоа време ковчегот Божји беше со синовите Израилеви.

¹⁹ Саул уште му говореше на свештеникот, додека збрката во филистејскиот логор сè повеќе и повеќе (се прошируваше и) се зголемуваше. Тогаш Саул му рече на свештеникот: „Собери ги рацете свои!”

²⁰ Извика Саул и сиот народ што беше со него, и дојдоа до местото на битката, и ете, таму мечот на секого беше насочен против ближниот негов,

101 Мојс
24,14
Суд 6,36-39
Лк 2,12**11**

13,6

12

17,44

2 Цар 5,19

151 Мојс 35,5
4 Цар 7,6-7**18**23,2,4,9-13
28,6
30,7-8**20**Суд 7,22
2 Лет 20,23

23 така што имаше многу голема бркотница.
2 Мојс
14,30
Пс 43,5-7

27 Тогаш и Евреите, кои до вчера и
30,12

29 завчера беа со Филистејците и кои заедно
3 Цар
18,17-18

одеа со нив во логорот, се присоединија кон Израилците што беа со Саул и Јонатан.

22 А сите Израилци што се криеја во Ефремовата Гора, откако слушнаа дека Филистејците се разбегале, и тие се присоединија кон своите во битката.

23 Тој ден Господ го спаси Израил; а битката се прошири дури до Бет-Авен (Сите мажи со Саул беа до десет илјади и битката се рапрсна по целиот град на Ефремовата Гора).

Израилскиите војници го сјасуваат Јонајана

24 Израилците беа изморени тој ден; а Саул, не размислувајќи многу, го заколна народот, велејќи: „Проклет да е оној што ќе вкуси леб до вечерва, додека не им се одмаздам на моите непријатели!” И никој од народот не вкуси храна.

25 И сиот народ отиде во гората, а таму на лединката имаше мед.

26 И народот отиде таму, велејќи: „Еве, тече мед.” Но никој не ја доближи раката кон устата своја, бидејќи народот се плашеше од клетвата.

27 Јонатан, пак, не слушна, кога татко му го заколнуваше народот, и откако го протегна крајот на стапот што беше во раката негова, ја буцна медената пита и ја сврти со раката кон устата своја и очите му светнаа.

28 А еден од народот му рече, велејќи: „Татко ти го заколна народот, и рече: – „Проклет да е оној што денес ќе вкуси храна; и затоа луѓето се изнемоштени.”

29 Но Јонатан рече: „Татко ми ја вознемирува земјава; гледате, како ми светнаа очите штом вкусив малку од медов;

30 ако, пак, народот денес си каснеше од пленот што го најде кај непријателите свои, немаше ли поразот на Филистејците да биде поголем?”

31 И Израилците ги разбија Филистејците оној ден од Михмас до Ајалон, и народот многу беше изморен.

32 Тогаш народот се нафрли на пленот, и земаа овци, волови и телиња, и ги колеа наземи, и народот јадеше заедно со крвта.

33 Му јавија на Саул, велејќи: „Ете, народот греша пред Господ, јаде со крвта.” И рече Саул: „Вие згрешивте: донесете сега кај мене еден голем камен.”

34 Потоа Саул рече: „Одете меѓу народот и речете му: секој нека го дотера кај мене волот свој и секој овцата своја, и колете тука и јадете, и не грешете пред Господ, не јадете со крвта.” И сите од народот дотеруваа, секој со своја рака, волот свој (и овцата своја) во текот на ноќта и ги колеа таму.

35 Тогаш Саул Му изгради жртвеник на Господ: тоа беше жртвеникот на Господ подигнат од него.

36 И Саул рече: „Да тргнеме по Филистејците оваа ноќ и да ги ограбиме до разденување и да не оставиме ниту еден од нив.” И рекоа: „Прави сè што сметаш дека е добро.” А свештеникот рече: „Да пристапиме овде кон Бога.”

37 Саул Го запраша Бога: „Да тргнам ли против Филистејците? Ќе ги предадеш ли во рацете на Израил?” Но Тој не му одговори тој ден.

38 Тогаш Саул рече: „Нека се приближат овде сите началници народни, да распрашаат и дознаат, врз кого е денес гревот?”

39 Зашто, – се колнам во Господ, Кој го спаси Израил – ако биде и врз синот мој Јонатан, и тој нека умре бездруго.” Но никој од народот не му одговори.

40 Тогаш Саул им рече на сите Израилци: „Застанете вие на едната страна, а јас и син ми Јонатан ќе застанеме на другата страна.” А народот му одговори на Саул: „Прави го она што мислиш дека е добро.”

41 И рече Саул: „Господи, Боже Израилев! (Зошто сега не му одговори на Твојот слуга? Ако е во мене вината за тоа, или кај син ми Јонатан, Господи, Боже Израилев), дај Урим. (Но, ако е вината кај твојот народ Израил, дај Тумим).” Изобличените со ждрепка беа Јонатан и Саул, а народот излезе прав.

32
1 Мојс 9,4
3 Мојс
17,10-14
5 Мојс
12,16
12,23-25

35
1 Мојс 8,20
12,7-8
26,25
35,1-7
Суд 6,24

36
30,7-8
4 Мојс
27,21
Суд 18,5-6

37
28,6,15

38
Ис.Н. 7,
11-18

39
2 Цар 12,5

41
Ис.Н. 7,
14-16
Израк
16,33
Дела
1,24,26

43 Ис.Н. 7, 19-21 ⁴² Тогаш Саул рече: „Фрлете ждрепка меѓу мене и меѓу синот мој Јонатан (и кого Господ ќе го посочи, тој да умре.“ И народот му рече на Саул: „Нека не биде така!“ Но Саул настојуваше. И **45** 2 Цар 14,11 ⁴⁵ фрлија ждрепка меѓу него и синот негов Јонатан), и ждрепката падна врз Јонатан. **47-52** 3 Цар 1,52 Дела 27,34 ⁴³ И Саул му рече на Јонатан: „Каж ми што си направил?“ И Јонатан му раскажа, велејќи: „Вкусив со стапот што е во раката моја, малку мед; и ете, јас треба да умрам.“ **48** 7,13-17 2 Цар 2, 8-11 ⁴⁴ И Саул рече: „Нека Господ ми испрати најлоша казна и уште повеќе нека ми даде, ако ти, Јонатане, денес не умреш.“ **49** 18,17-20,28 31,2 1 Пет 8,33 ⁴⁵ Но народот му рече на Саул: „Јонатан ли да умре, кој изврши такво големо спасение на Израил? Тоа нема да биде! Се колнеме во Господ дека ни влакно нема да падне од главата негова на земјата, зашто денес тој дејствуваше со Бога.“ И народот го ослободи Јонатан, и тој не умре. **50** 2 Цар 2,8 ⁴⁶ Тогаш Саул престана да ги гони Филистејците; и Филистејците се вратија во нивните места.

Победиџе на Саул. Сауловото семејство

⁴⁷ Саул го зацврсти царувањето свое над Израил, и војуваше против сите свои околни непријатели, против Моав, против Амонците, против Едом (и против Бетор), против царевите на Цова, против Филистејците, а против кого и да се свртеше, по ред имаше успех.

⁴⁸ Тој ја среди војската, го разби Амалик и го ослободи Израил од рацете на оние што го грабеа.

⁴⁹ Саулови синови беа: Јонатан, Јишвиј и Мелхисуј, а двете ќерки негови се викаа: првородената – Мерава, а помладата – Михала.

⁵⁰ А Сауловата жена се викаше Ахиноам, ќерка на Ахимаац; началникот на војската негова се викаше Авинер, син на Нир, стрикото Саулов.

⁵¹ Кис, Сауловиот татко, и Нир, Авенировиот татко, беа синови Авиелови.

⁵² И за сето Саулово време се водеше упорна борба против Филистејците. И

кога Саул ќе видеше некој човек силен и храбар, го земаше кај себеси.

Бој ѓо оифрла Саул

15 ¹⁵ Потоа Самоил му рече на Саул: „Господ ме испрати да те по-мазам за цар над Неговиот народ, над Израил; а сега чуј го гласот Господов.

² Така говореше Господ Саваот: „Ќе го казнам Амалик за она што му го направи на Израил, кога му се испречи на патот додека овој излегуваше од Египет.“

³ Оди сега и нападни го Амалик (и Иерим) и истреби сè негово, но не земај за себе ништо од нив, туку уништи го и проколни сè што е негово; не штеди го, туку предај на смрт од маж до жена, од момче до доенче, од вол до овца, од камила до магаре.“

⁴ Го собра тогаш Саул народот и го преброи во Телаим. Тие беа двесте илјади Израилци пешаци и десет илјади од Јудиното племе.

⁵ И дојде Саул до градот на Амаликијците и постави заседа во долината.

⁶ Па им рече Саул на Кенијците: „Одете, одделете се, излезете од средината на Амаликијците за да не ве погубам со нив, бидејќи вие покажавте благонаклоност спрема сите Израилци кога доагаа од Египет.“ И Кенијците се одделија од Амаликијците.

⁷ И Саул го разби Амалик од Хавила сè до пределите на Сур, кој се наоѓа пред Египет,

⁸ и го зароби жив амаликискиот цар Агаг, и сиот народ го истреби со меч (а Иерим го усмрти).

⁹ Но Саул и народот го поштедија Агаг и најдобрите овци, волови и згоените јагниња, и сè што е вредно, не го уништија, а го уништија само она што е лошо и безвредно.

¹⁰ И дојде слово од Господ кон Самоил:

¹¹ „Жалам што го поставив Саул за цар, бидејќи тој се одврати од Мене и не го исполни зборот Мој.“ Се натажи Самоил многу, Го повикуваше Господа цела ноќ.

15,1

9,16
2 Цар 12,1
3 Цар
11,29-39
4 Цар
2,24-6

2

2 Мојс
17,8-16
5 Мојс
25,17-19

3

22,19
4 Мојс
24,20
5 Мојс
20,16-18

4

Ис.Н. 15,24

6

27,10
4 Мојс
10,29-32
Суд 1,16

7

1 Мојс
25,18

8

4 Мојс 24,7
Евр 3,1

10

2 Цар 7,4
3 Цар
12,22
Ис 7,3

11

1 Мојс 6,
6-7
2 Цар
24,16
3 Цар 9,6-7

12 Ис.Н. 15,55
2 Цар 18,18
13 1 Мојс 14,19
24,31
Суд 17,2
Рута 3,10
2 Цар 2,5
16 2 Цар 7,4
17 9,21
18 Ер 50,14
Плач 4,22
19 Суд 2,11
4,1
13,1
22 Ис 1,11-17
Ер 6,20
Ос 6,6
Амос 5,22
Мих 6,6-8
Мт 9,13
Евр 10,6-9
23 13,14

12 А изутрината рано Самоил стана и отиде да го пресретне Саул. И му јавија на Самоил дека Саул отишол на Кармил и таму си подигнал споменик, но оттаму се вратил со колата и слегол во Гилгал.

13 Кога Самоил дојде кај Саул, Саул му рече: „Благословен да си од Господ! Јас го исполнив зборот Господов.”

14 Но Самоил рече: „А какво е ова блеење на овци во ушите мои и мукање на волови што го слушам?”

15 Саул одговори: „Ги дотераа од Амалик, зашто народот ги поштеди најдобрите овци и волови за принесување жртви на Господ, твојот Бог; а другото го истребивме.”

16 Самоил му рече на Саул: „Почекај да ти јавам што ми кажа Господ нокеска.” А Саул му рече: „Кажувај.”

17 Тогаш Самоил му рече на Саул: „Зарем не беше ти мал пред Него и зар не те постави глава над Израилевите племиња, и Господ те помаза за цар над Израил?”

18 И Господ те испрати на пат и рече: „Оди и нападни ги Амаликијците и војувај против нив, сè додека ги истребиш.”

19 Зошто тогаш ти не го послуша гласот Господов, а се втурна по грабеж и направи зло пред очите на Господ?”

20 Саул му одговори на Самоил: „Јас го послушав гласот Господов и отидов на пат, каде што ме испрати Господ, и го доведов амаликискиот цар Агаг, а Амаликијците ги истребив,”

21 а од пленот: овците и воловите, народот го зеде најдоброто од ограбеното за да Му принесе жртва на Господ, твојот Бог, во Гилгал.”

22 Самоил одговори: „Зар сепалениците и приносите повеќе Му се пријатни на Господ, отколку послушноста на гласот Господов? Послушноста е подобра од жртвата, и покорувањето – подобра отколку овнешкото месо;

23 зашто непокорноста е исто таков грев, какво што е вражањето, а тврдоглавоста е исто како и идолопоклонството. Поради тоа што го отфрли зборот на Господ, затоа и Тој те отфрли за да не бидеш цар над Израил.”

24 И Саул му кажа на Самоил: „Згрешив, бидејќи ја престапив заповедта на Господ и твојот збор; но јас се исплашив од народот и го послушав гласот нивни.

25 А сега симни го од мене мојот грев и врати се со мене за да Му се поклонам на Господ, (твојот Бог).”

26 А Самоил му одговори на Саул: „Нема да се вратам со тебе, зашто ти го отфрли зборот Господов, и Господ тебе те отфрли за да не бидеш цар над Израил.”

27 Самоил се сврти да си оди. Но Саул се фати за крајот од облеката негова и ја раскина.

28 Тогаш Самоил рече: „Денес Господ го одзеде царството Израилево од тебе и му го даде на твојот ближен, кој е подобар од тебе.

29 Светецот Израилев не лаже и не се предомислува, бидејќи Тој не е човек, та да се предомисли.”

30 И рече Саул: „Згрешив; но направи ми сега чест пред старешините на мојот народ и пред Израил, и врати се со мене, и јас ќе Му се поклонам на Господ, твојот Бог.”

31 Самоил се врати по Саул, и Саул Му се поклони на Господ.

32 Потоа Самоил рече: „Доведете ми го амаликискиот цар Агаг.” Агаг, растреперен, се приближи до него, и рече Агаг: „Дали е ова горчината на смртта?”

33 Но Самоил рече: „Како што мечот твој ги лишуваше жените од децата, така и мајка ти меѓу жените нека биде лишена од син.” И го исече Самоил Агаг пред Господ во Гилгал.

34 Самоил отиде во Рама, а Саул отиде во домот свој во Гива Саулова.

35 И Самоил веќе не се виде со Саул до денот на својата смрт; но Самоил патеше по Саул. А Господ зажали што го постави Саул за цар над Израил.

Боџ ѓо избира Давид за нов цар

16 Му рече Господ на Самоил: „До кога ќе патиш по Саул, кого Јас го отфрлив да не биде цар на Израил? Понеси со себе масло и оди; Јас ќе те испратам кај витлесемерот Јесеј, зашто меѓу неговите синови си согледав цар.”

24 Изреки 29,25
Ис 51,12-13

26 13,14

27 3 Цар 11,30-31

28 13,14
16,1
28,17

29 4 Мојс 23,19
Ез 24,14

30 Јн 12,43

33 1 Мојс 9,6
Суд 1,7

34 7,17
11,4

35 16,1

16,1 15,23,35
4 Цар 9,1
Мих 5,1
Дела 13,22

ПРВА КНИГА ЦАРСТВА

2 ² Тогаш Самоил рече: „Како да одам? ^{20,29} Саул ќе чуе и ќе ме убие.” Господ рече: **3** „Потерај од стадото свое една јуничка и ^{9,16} кажи: – дојдов да му принесам жртва на Господ; **4** ³ покани го и Јесеј, (и синовите негови), на жртвата; Јас ќе ти кажам што да правиш, и ти ќе Ми го помазаш оној, ^{3 Цар 2,13} кого ќе ти го посочам.” **4** ⁴ И Самоил направи, како што му ^{19,10} кажа Господ. Кога дојде во Витлеем, ^{Ис.Н. 3,5} старешините градски се уплашија и ^{7,13} излегоа да го пресретнат и запрашаа: „Со **7** ³ мир ли доаѓаш?” ^{Цар 8,39} **5** Тој одговори: „Со мир; дојдов да Му ^{1 Лет 28,9} принесам жртва на Господ; осветете се ^{Ис 55,8} и дојдете со мене на принесување жрт- ^{Ер 17,10} ва.” И го освети тој Јесеј и синовите ^{Пс 7,9} негови и ги покани на жртвата. ^{16,2} **12** ⁶ И кога дојдоа тие, тој штом го виде ^{Изреки 15,11} Елијав, рече: „Секако, овој е пред Гос- ^{9,2} под помазаникот Негов!” ^{1 Моје 39,6} **7** Но Господ му рече на Самоил: „Не ^{2 Моје 2,2} гледај на лицето негово и високиот не- ^{2 Цар 14,25} гов раст; Јас го отфрлив. Јас не гледам ^{3 Цар 1,6} така, како што гледа човек, зашто **13** ^{10,1.6.10} човек гледа на лицето, а Господ гледа ^{Суд 3,10} на срцето.” ^{Ис 11,2} **8** И го повика Јесеј Авинадав и го до- ⁸ веде кај Самоил, па рече Самоил: „И ⁸ овој Господ не го избрал.” **9** Јесеј го доведе Шама, и Самоил ⁹ рече: „И овој не е избран од Господ” **10** Така Јесеј ги доведе пред Самоил ¹⁰ седумте синови свои, но Самоил му ¹⁰ рече на Јесеј: „Ни еден од нив Господ не ¹⁰ избрал.” **11** Самоил го запраша Јесеј: „Сите ¹¹ деца твои ли се овие?” Јесеј одговори: ¹¹ „Остана уште најмалиот; тој ги пасе ¹¹ овците.” И му рече Самоил на Јесеј: ¹¹ „Испрати, и доведи го, зашто нема да ¹¹ седнеме да јадеме, додека тој не дојде ¹¹ овде.” **12** Тогаш Јесеј испрати, и го доведоа. ¹² Тој беше рус, со убави очи и пријатно ¹² лице. И Господ рече: „Стани, помазай ¹² го, зашто тоа е тој.” **13** Самоил го зеде рогот со масло и го ¹³ помаза среде браќата негови, и Духот ¹³ Господов почиваше врз Давид од тој ден ¹³ и подоцна. Потоа Самоил стана и отиде ¹³ во Рама.

¹⁴ А од Саул отстапи Духот Господов, ¹⁴ и зол дух испратен од Господ, го ¹⁴ мачеше.

¹⁵ И му рекоа на Саул неговите слуги: ¹⁵ „Ете, зол дух од Бога те мачи.

¹⁶ Нашиот господар нека заповеда на ¹⁶ слугите свои што се пред тебе да по- ¹⁶ бараат човек што знае да свира на хар- ¹⁶ фа и кога лошиот дух од Бога ќе дојде ¹⁶ врз тебе, тој, свирејќи со рака, ќе те ¹⁶ успокојува.”

¹⁷ Саул им одговори на слугите свои: ¹⁷ „Најдете ми човек што убаво свира, и ¹⁷ доведете ми го.”

¹⁸ Тогаш еден од слугите негови рече: ¹⁸ „Ете, јас видов кај витлемецот Јесеј ¹⁸ дека еден од неговите синови знае да ¹⁸ свира. Тој е човек храбар и борбен, ¹⁸ умно говори и е мошне убав, и Господ е ¹⁸ со него.”

¹⁹ Саул прати известител кај Јесеј и ¹⁹ рече: „Испрати ми го синот свој Давид, ¹⁹ кој е со стадото.”

²⁰ Јесеј зеде магаре натоварено со леб ²⁰ и еден мев вино и едно јаре, па ги ²⁰ испрати со синот свој Давид кај Саул.

²¹ Давид дојде кај Саул, и се претстави ²¹ пред него; тој многу му се допадна на ²¹ Саул и му стана оруженосец.

²² И Саул испрати да му кажат на ²² Јесеј: „Нека служи Давид кај мене, би- ²² дејќи стекна благонаклоност во моите ²² очи.”

²³ И секогаш, кога злиот дух доаѓаше ²³ врз Саул, Давид ја земаше харфата, ²³ свиреше, и на Саул му стануваше по- ²³ добро и повесело, и лошиот дух тогаш ²³ се иставаше од него.

Давид и Голијат

17 ¹⁷ Филистејците ги собраа војските ¹⁷ свои за војна, се сместија во Со- ¹⁷ хо, град јудејски, и поставија логор меѓу ¹⁷ Сохо и Азека, во Ефес-Дамим.

² А Саул и Израилците се собраа и си ² поставија логор во Теревинтската ² Долина и се подготвија за војна против ² Филистејците.

³ И застапаа Филистејците од едната ³ страна на планината, и Израилците од ³ другата страна на планината, а меѓу нив ³ беше долината.

14
18,10
19,9
Суд 9,23

16
16,23

18
17,37
1 Моје 26,3
2 Моје 3,12
Ис.Н. 1,5
Суд 2,18

20
9,7
10,27
Изреки
18,17

21
Изреки
22,29

17,1
13,5
28,1
31,1

2
21,10

4 <sup>Ис.Н. 11,22
2 Цар 21,19
1 Лер 20,5</sup> **4** А од Филистејскиот логор излезе еден јунак, по име Голијат, од Гет. Беше висок шест лакти и педа.

10 ^{2 Цар 2,14} **5** На главата имаше бакарен шлем; а беше облечен во лушпест оклоп, и оклопот тежеше пет илјади шекели бакар.

12 <sup>16,18
Рута 4,2
1 Лер 2,13-15</sup> **6** На нозете имаше бакарни ногавици до над колената и на плеките свои – бакарен штит.

13 ^{16,6,8,9} **7** Дршката на копјето негово беше како ткаечко кросно, а самото копје – беше од шестотини шекели железо; пред него одеше оруженосец.

15 ^{16,19} **8** И застана тој и викна кон израилските војски, велејќи им: „Зошто сте излегле да војувате? Нели сум јас Филистеец, а вие робови Саулови? Изберете си еден човек и нека слезе кај мене!

9 Ако тој може да се бие со мене и да ме убие, ние ќе ви бидеме робови; ако, пак, јас го победувам и го убијам, вие ќе ни бидете робови и ќе ни служите.”

10 Рече уште Филистеецот: „Денес ќе ја засрамам војската Израилева; дајте ми човек, и ние двајца ќе се биеме.”

11 И Саул и сите Израилци кога ги слушнаа тие зборови од Филистеецот, многу се уплашија и ужасија.

12 Давид беше син на еден човек од родот на Ефрата од Витлеем Јудејски, по име Јесеј, кој имаше осум синови; во дните на Саул тој човек беше веќе стар – на поодминати години.

13 Тројцата најстари синови на Јесеј отидоа со Саул во војна. Имињата на тројцата синови што отидоа во војна, беа: најголемиот се викаше Елијав, вториот по него – Авинадав, и третиот – Шама;

14 Давид, пак, беше најмал. Тројцата поголеми отидоа со Саул,

15 а Давид се беше вратил од Саул за да ги пасе овците на таткото свој во Витлеем.

16 А оној Филистеец излегуваше наутро и навечер и се покажуваше така четириесет дена по ред.

17 И Јесеј му рече на синот свој Давид: „Земј за браќата свои ефа печено жито и овие десет леба и однеси ги што поскоро во логорот кај браќата твои.

18 А овие десет пити сирење однеси му ги на илјаданачалникот и распрашај се за здравјето на браќата твои и дознај за потребите нивни.”

19 Саул и сите тие Израилци се наоѓаа во Теревинтската Долина и се готвеха за борба со Филистејците.

20 Давид изутрината стана рано, ги остави овците на чувар, и откако го зеде товарот, тргна, како што му беше заповедал Јесеј; и дојде во логорот, кога војската беше наредена и со извици се готвеше за борба.

21 Тогаш Израилците и Филистејците се распоредија војска спроти војска.

22 Давид го остави товарот кај чуварот на логорот и потрча кон бојниот ред, дојде и ги запраша браќата свои за здравје.

23 И ете, додека тој разговараше со нив, силниот човек, кому му беше името Голијат, Филистеец од Гет, излегуваше од филистејските редови и ги кажуваше истите оние зборови и Давид ги слушна.

24 И сите Израилци, откако ќе го видеа тој човек, бегаа од него и многу се плашеа.

25 Израилците велеа: „Го гледате ли оној човек што излегува? Тој излегува за да го навредува Израил; а кога би го убил некој, царот би го наградил со големо богатство, и би му ја дал ќерката своја за жена, а домот на татко му би му го направил слободен во Израил.”

26 И Давид им рече на оние што стоеја со него: „Што ќе му направат на оној што ќе го убие оној Филистеец и ќе го симне срамот од Израил? Зашто, кој е тој необрезан Филистеец што ја навредува војската на живиот Бог?”

27 И тие му ги рекоа истите зборови, додавајќи: „Ете, тоа ќе му направат на оној човек што ќе го убие.”

28 Елијав, најголемиот брат на Давид, слушна што говореше тој со луѓето, и му се налутчи Елијав на Давид, па му рече: „Зошто си дошол тука и на кого им ги остави оние малку овци во пустината? Ја познавам твојата дрскост и твоето лошо срце. Ти си дошол да ја гледаш борбата.”

18

1 Мојс
37,14

25

Ис.Н. 15,16

26

11,2
17,45
Ис.Н. 5,9
4 Цар
19,4,16
Ис 37,4,17

28

1 Мојс 37,4

ПРВА КНИГА ЦАРСТВА

32

5 Мојс
20,1-4

²⁹ А Давид рече: „Па што сум направил? Нели се тоа само зборови?”

34-36

Сир 47,3

³⁰ Па се сврте од него кон друг и ги говореше истите зборови, а луѓето му одговараа како и порано.

37

Пс 17,17
2 Тим 4,17

³¹ Се слушнаа зборовите што Давид ги говореше, и му ги соопштија на Саул, и тој го повика.

³² И му рече Давид на Саул: „Никој нека не паѓа со духот пред овој; твојот роб ќе отиде и ќе се бори против тој Филистеец.”

³³ А Саул му рече на Давид: „Не можеш да одиш против Филистеецот, да се бориш против него, зашто ти си уште момче, а тој е војник уште од раната младост.”

³⁴ Тогаш Давид му рече на Саул: „Секогаш кога твојот слуга ги пасеше татковите си овци, ако случајно дојдеше некој лав, или мечка, и ќе одвлечеше овца од стадото,

³⁵ јас се спуштав по нив, ги напаѓав и им ја одземав од устата нивна. Ако, пак, тие се нафрлеа врз мене, јас ги факав за гривата, ги удирав и ги убивав.

³⁶ Лав и мечка убивал твојот слуга, а и со овој необрезан Филистеец ќе стане истото како со нив, бидејќи ја навредува војската на живиот Бог. (Ќе ми дозволиш ли да одам и да го победам за да ги снеса навредите кон Израил? Зашто, кој е тој необрезан?)”

³⁷ Давид рече уште: „Господ, Кој ме спасуваше од канците на лавот и мечката, ќе ме спаси и од рацете на овој Филистеец.”

³⁸ Саул го облече Давид со облеката своја, му стави на главата бакарен шлем, и му навлече железен оклоп.

³⁹ Давид го опапа мечот негов врз облеката и се обиде да оди, бидејќи никогаш не одел со такво вооружување. И Давид му рече на Саул: „Не можам да одам со ова, не сум навикнат.” И го симна Давид сето тоа од себе.

⁴⁰ Па го зеде в рака стапот свој, си одбра пет мазни камчиња од потокот, ги стави во овчарската торбичка што беше со него; и со торбичката и праќата в рака излезе против Филистеецот.

⁴¹ Излезе и Филистеецот, одејќи и приближувајќи се кон Давид, и пред него одеше оруженосецот.

⁴² Погледна Филистеецот, и откако го виде Давид, со потсмев го изгледа, бидејќи беше млад, рус и убав.

⁴³ Филистеецот му рече на Давид: „Зошто си тргнал против мене со стап (и со камења)? Да не сум куче?” (Давид му одговори: „Не, туку подолан од куче.”) Филистеецот го проколна Давид со боговите свои.

⁴⁴ И Филистеецот му рече на Давид: „Приближи се до мене, и ќе им го дадам телото твоје на птиците небески и на ѕверовите полски.”

⁴⁵ Давид му одговори на Филистеецот: „Ти одиш против мене со меч, копје и штит, јас, пак, одам против тебе во името на Господ Саваот, Бог на израилската војска што ти ја навредуваш.

⁴⁶ Сега ќе те предаде Господ во раката моја, и јас ќе те убијам, ќе ја симнам од тебе главата твоја, и ќе им го дадам (твојот труп) и труповите на филистеецката војска на птиците небески и ѕверовите земни, и целата земја ќе дознае дека има Бог во Израил;

⁴⁷ и сите овие луѓе ќе разберат дека Господ не спасува со меч и копје, зашто тоа е војна на Господ, и Тој ќе ве предаде во рацете наши.”

⁴⁸ Кога Филистеецот се исправи и почна да пристапува и да се приближува кон Давид, Давид брзо се стрча кон местото на борбата против Филистеецот,

⁴⁹ и бркна со раката во торбата, извади оттаму еден камен и фрли со праќата, та го удри Филистеецот в чело, така што каменот се заби во челото негово, и тој падна ничкум на земјата.

⁵⁰ Така, со праќа и камен, го победи Давид Филистеецот; го удри Филистеецот и го уби; а Давид немаше меч во рацете.

⁵¹ Тогаш Давид се стрча, и откако стапна врз Филистеецот, зеде та го извлече мечот негов од ножницата, го удри и ја пресече со него главата негов. Филистееците, кога видоа дека нивниот јунак умре, почнаа да бегаат.

42

16,12

43

2 Цар 3,8

44

5 Мојс
28,26
Ер 19,7

45

Пс 19,7-8
2 Лет 32,8
Евр 11,
33-34

46

Ис.Н. 4,24
3 Цар
18,36-37
20,13,28
4 Цар
19,19
Ис 52,10

47

14,6
1 Мојс 15
4 Цар
19,34
Ос 1,7
Пс 43,5-6

50

13,22
Сул 3,31
15,15

51

21,10
Евр 11,34

18,1 ^{19,1-7} ^{23,16-18} ^{1 Мојс} ^{44,30} ^{2 Цар 1,26} ⁴ ^{24,5-6} ^{4 Цар 2,13} ⁵ ^{18,22} ⁶ ^{2 Мојс} ^{15,20} ^{Суд 11,34} ^{21,21} ^{Пс 67,25} ⁵² И се кренаа мажите израилски и јудејски, викнаа и ги гонеа Филистеејците до влезот во долината и до портите на Екрон. И убиените Филистеејци пагаа по патот Шаараим до Гет и до Екрон.

⁵³ Откако ги прогонија Филистеејците, Израилевите синови се вратија и го разграбија нивниот логор.

⁵⁴ Давид ја зеде главата на Филистеецот и ја однесе во Ерусалим, а оружјето го стави во шаторот свој.

Јонатан склучува договор за пријателство со Давид

⁵⁵ Кога Саул го виде Давид како излегува против Филистеецот, тогаш го запраша Авенир, началникот на војската: „Авенир, чиј син е тоа момче?“ Авенир му одговори: „Се колнам во твојата душа, царе, не знам.“

⁵⁶ И царот тогаш рече: „Ајде прашај, чиј син е тоа момче?“

⁵⁷ А кога Давид се враќаше, откако го уби Филистеецот, Авенир го зеде и го доведе кај Саул, и главата на Филистеецот беше во раката негова.

⁵⁸ И Саул го запраша: „Чиј син си, момче?“ Давид одговори: „Син на твојот слуга Јесеј од Витлеем.“

18 Кога Давид го заврши разговорот со Саул, душата на Јонатан се приврза до душата негова, и Јонатан го засака како своја душа.

² И тој ден Саул го задржа и не му дозволи да се врати во домот на татко му.

³ А Јонатан склучи сојуз со Давид, бидејќи го засака како душата своја.

⁴ Јонатан ја соблече горната облека своја што беше на него, и му ја даде на Давид, исто така и другата облека своја, и мечот свој, и лакот свој, и појасот свој.

⁵ А Давид постапуваше разумно на секаде, каде и да го испратеше Саул, и Саул го направи началник над војските; и тоа му се допадна на сиот народ и на слугите Саулови.

Саул се обидува да го убие Давид

⁶ Кога одеа, при враќањето на Давид од победата над Филистеецот, жените

од сите израилски градови излегуваа да го пресретнат царот Саул со песни, игри и радосни извици, со тимпани и кимвали.

⁷ И жените што играа и пееја, говореа: „Саул победи илјади, а Давид – десетици илјади!“

⁸ Тогаш Саул многу се огорчи, непријатни му беа тие зборови, па рече: „На Давид му дадоа десетици илјади, а мене – илјади; му недостига само царство.“

⁹ И од тој ден Саул гледаше на Давид со завидливи очи.

¹⁰ И се случи на другиот ден, лошиот дух што му го испраќаше Бог, да го нападне Саул, и тој беснееше во куќата своја, а Давид свиреше со раката по струните, како и во другите денови. А Саул во раката држеше копје.

¹¹ И го фрли Саул копјето, помислувајќи си: ќе го приковам Давид за сидот. Но Давид двапати се истргна од него.

¹² И Саул почна да се плаши од Давид, зашто Господ беше со него, а од Саул отстапи.

¹³ И Саул го тргна од себе и го постави за свој илјаданачалник; оттогаш тој одеше и се враќаше на чело на својата војска.

¹⁴ Во сите работи Давид постапуваше разумно, и Господ беше со него.

¹⁵ И Саул виде дека е тој многу разумен, и се плашеше од него.

¹⁶ А целиот Израил и Јуда го засакаа Давид, зашто тој излегуваше и влегуваше пред нив.

Давид се жени со Михала, ќерката на Саул

¹⁷ Саул му рече на Давид: „Ете, мојата поголема ќерка Мерава ќе ти ја дадам за жена, само биди ми јунак и води ги војните Господови.“ Зашто Саул си мислеше: нека не биде мојата рака врз него, туку раката на Филистеејците нека биде врз него.

¹⁸ Но Давид му рече на Саул: „Кој сум јас, и каков е животот мој и родот на татко ми во Израил, та да станам царски зет?“

¹⁹ И кога дојде време Сауловата ќерка Мерава да се омажи за Давид, му ја дадоа за жена на Адриел од Мехо.

7
21,12
29,5
2 Мојс
15,21

10
16,14,23
19,9,23-24

11
19,10
20,33

12
18,29
1 Мојс 26,3
Ис.Н. 1,5

16
2 Цар 5,2

17
17,25
25,28

18
9,21
2 Цар 7,8

ПРВА КНИГА ЦАРСТВА

25

1 Мојс
34,12
2 Мојс
22,16

20 Но Давида го беше засакала друга-та Саулова ќерка, Михала, и кога му соопштија на Саул за тоа, му стана пријатно.

27

2 Цар 3,14

21 Саул си мислеше: „Ќе ја омажам за него, и таа ќе му биде стапица, и раката на Филистејците ќе биде врз него.“ И му рече Саул на Давид: „Денес ќе се сродиш со мене преку другата.“

19,1

18,1-4
20,17

22 Тогаш Саул им заповеда на слугите свои, велејќи: „Кажете му тајно на Давид: – ете, царот е благонаклонет кон тебе, и сите слуги негови те сакаат. Затоа стани му зет на царот.“

23 И слугите Саулови му ги соопштија на Давид сите тие зборови. А Давид рече: „Зар ви се чини дека е лесно да бидеш зет на царот? Јас сум човек беден и мал.“

24 И му соопштија на Саул слугите негови и рекоа: „Еве што рече Давид.“

25 Тогаш Саул рече: „Вака кажете му на Давид: царот не сака мираз, туку само сто филистејски обрезаоци за одмазда на царските непријатели.“ Зашто Саул беше на мисла да го погуби Давид со рацете на Филистејците.

26 Слугите му ги соопштија на Давид тие зборови и на Давид му се свиде да му стане зет на царот.

27 Уште не беа изминале определените денови, Давид стана, тргна тој и луѓето со него, и уби двесте филистејски мажи; па ги донесе Давид нивните обрезаоци, и му ги предаде на царот во полн број за да стане царев зет. И Саул му ја даде за жена ќерка си Михала.

28 Саул виде и дозна дека Господ е со Давид (и дека сиот Израил го сака), а и дека Михала, Сауловата ќерка, го сака Давид.

29 И Саул почна уште повеќе да се плаши од Давид и стана негов непријател до крајот на животот.

30 А кога филистејските војводи излегоа во војна, Давид уште од самото излегување нивно дејствување поразумно од сите Саулови слуги, и многу се прослави името негово.

*Јонатан ѝодѓоџува
заштотииа за Давид*

19 Саул му говореше на синот свој Јонатан и на сите слуги свои да

го убијат Давид. Но Сауловиот син Јонатан многу го сакаше Давид.

2 Јонатан му кажа на Давид и рече: „Татко ми Саул сака да те убие. Затоа пази се утре. Сокриј се и биди на тајно место.“

3 Јас, пак, ќе излезам и ќе заставам до татко ми на нивата, каде што ќе бидеш ти, и ќе му позборувам на татко ми за тебе; што ќе разберам, ќе ти соопштам.“

4 Јонатан му говореше на татко си Саул добро за Давид, велејќи му: „Да не греша царот против својот слуга Давид, зашто тој во ништо не згрешил против тебе, и делата негови се многу корисни за тебе.“

5 Тој ја изложи душата своја на опасност за да го порази Филистеецот; и Господ изврши големо спасение за сиот Израил; ти го виде тоа и се радуваше; зашто сега сакаш да згрешиш против невина крв и да го убиеш Давид без причина?”

6 И Саул го послуша гласот на Јонатан, и се заколна Саул: „Се колнам во Господ! Давид нема да умре.“

7 Тогаш Јонатан го повика Давид; му ги соопшти Јонатан сите тие зборови и го доведе Јонатан Давид кај Саул, и тој беше кај него, како и порано.

Михала ѝо сѝасува Давид

8 Почна пак војна, и излезе Давид, пак се биеше против Филистејците, и им нанесе голем пораз, и тие бегаа од него.

9 И лош дух од Бога го нападна Саул, и тој седеше дома со копје во раката, а Давид свиреше со рака по струните.

10 Саул сакаше да го прикове Давид со копјето за сидот, но Давид отскокна од Саул, и копјето се забодде во сидот; а Давид избега и се спаси таа ноќ.

11 И испрати Саул слуги во куќата на Давид да го пречекаат и да го убијат до изутрината. Тогаш му рече на Давид жена му Михала: „Ако не ја спасиш душата своја оваа ноќ, утре ќе бидеш убиен.“

12 Тогаш Михала го спушти Давид низ прозорецот, и тој отиде, избега и се спаси.

3

20,9,13

4

20,1,8
24,12

5

5 Мојс
19,10,13
21,8-9
27,25
4 Цар
21,16
24,4

9-10

8,10-11

12

Ис.Н. 2,15
Дела 9,
24-25
2 Кор
11,32-33

- 13** 13 А Михала зеде една статуа, ја стави во леглото, а на перницата стави козја кожа, и ја покри со облека.
1 Мојс 31,19
31,34-35
Суд 17,5
4 Цар 23,24
- 14** 14 И Саул испрати слуги да го фатат Давид; но Михала рече: „Болен е.”
Ис.Н. 2,5
- 18** 15 А Саул испрати слуги да го видат Давид, велејќи: „Донесете ми го на легло за да го убијам.”
7,17
4 Цар 6,1-2
- 20** 16 Дојдоа слугите, и ете, во леглото статуа, а на перницата козја кожа.
10,5-6
4 Мојс 11,25
- 24** 17 Тогаш Саул ѝ рече на Михала: „Зошто ме излага така и дозволи мојот непријател да избега?” А Михала му одговори на Саул: „Тој ми рече: пушти ме, инаку ќе те убијам.”
10,9-12

Давид и Саул во Нават

- 20,1** 18 Давид избега, се спаси; дојде кај Самоил во Рама и му раскажа сè што прави со него Саул. И тргна со Самоил, и се запреа во Нават, во близина на Рама.
24,12
26,18
- 19 И му јавија на Саул, велејќи: „Ете, Давид е во Нават, кај Рама.”
- 20 Тогаш Саул испрати слуги да го фатат Давид, и кога тие видоа група пророци, кои пророкуваа, и Самоил, нивниот началник, духот Божји слезе врз Сауловите слуги, и тие почнаа да пророкуваат.
- 21 Му јавија за тоа на Саул, и тој испрати други слуги, но и тие почнаа да пророкуваат. Потоа Саул испрати и трети слуги, но и тие почнаа да пророкуваат.
- 22 Саул (разгневен) отиде сам во Рама, и дојде до големиот бунар во Сеху, и запраша, велејќи: „Каде се Самоил и Давид?” И рекоа: „Ете, во Нават, кај Рама.”
- 23 Тој отиде таму во Нават, во близина на Рама, и врз него слезе Духот Божји, и тој одеше и пророкуваше, додека стигна до Нават, кај Рама.
- 24 Ја соблече и тој облеката своја, и пророкуваше пред Самоил, и целиот тој ден и целата таа ноќ лежеше необлечен; затоа велат: „Зарем и Саул станал пророк?”

Јонаџан го заштити Давид

20 Давид избега од Нават, кој е кај Рама, и дојде, па му рече на Јо-

натан: „Што направив јас, во што сум виновен, со што згреших пред татко ти, та ја бара душата моја?”

2 Му одговори Јонатан: „Не, ти нема да умреш. Ете, татко ми не прави ништо, било големо, било мало, без да им јави на ушите мои. Зошто татко ми ќе го крие тоа од мене? Тоа нема да биде.”

3 Давид се колнесе и говореше: „Татко ти добро знае дека јас стекнав благонаклоност во твоите очи, затоа си вели: „нека не знае за тоа Јонатан за да не се огорчи.” Но, ти се колнам во Господ и во твојата душа дека само еден чекор има меѓу мене и смртта.”

4 Јонатан му рече на Давид: „Што сака душата твоја, јас ќе го сторам тоа за тебе.”

5 Тогаш Давид му рече на Јонатан: „Ете, утре е млада месечина, и јас треба да седам со царот на трпезата; но пушти ме, и јас ќе се кријам во полето до вечерта на третиот ден.

6 Ако татко ти запраша за мене, ти кажи: „Давид ме замоли да оди во својот град Витлеем, зашто таму се врши годишно принесување на жртва за сиот негов род.”

7 Ако на тоа тој каже: „добро”, твојот слуга ќе има мир; ако, пак, се разгневи, тогаш знај дека тој намислил нешто лошо.

8 А ти стори му милост на твојот слуга, – зашто ти го воведи слугата свој во завет Господов со тебе, – и ако има некоја вина во мене, убиј ме ти! Зошто да ме водиш кај татко ти?”

9 Јонатан одговори: „Тоа нема да стане со тебе; зашто, ако навистина дознаам дека татко ми решил да ти направи нешто лошо, зар нема да ти јавам за тоа?”

10 Тогаш Давид му рече на Јонатан: „Кој ќе ми соопшти, ако татко ти одговори налутено?”

11 Јонатан му рече на Давид: „Ајде да одиме во полето.” И обајцата излегоа во полето.

12 Јонатан му рече на Давид: „Се колнам во Господ, Бог Израилев! Утре во ова време, или другиот ден, ќе разберам од татко ми; и ако е тој балгонаклонет

3
18,1
19,1

5

4 Мојс
10,10
28,11
4 Цар 4,23
Ис 1,13-14
Ос 2,12

8

18,3
23,18
2 Цар
14,32

12-17

2 Цар 9,
1-13
21,7

ПРВА КНИГА ЦАРСТВА

13 кон Давид, и ако јас уште тогаш не испратам гласници кај тебе и не им јавам на твоите уши,

15 ^{3,17 14,44 Рута 1,17} нека Господ ми испрати најголема казна и уште поголемо зло да ми додаде!

17 ^{18,1} Ако, пак, татко ми решил да ти нанесе зло, и тоа ќе го соопштам до ушите твои, и ќе те пуштам; тогаш оди си со мир, и Господ нека биде со тебе,

19 ^{19,2-3} како што беше со татко ми!

23 ^{1 Мојс 31,49} Но и ти, ако бидеш уште жив, направи ми милост Господова.

¹⁵ Ако, пак, умрам, не ја одземај милоста своја од домот мој никогаш, дури ни тогаш, кога Господ ќе ги истреби од лицето на земјата сите непријатели Давидови.”

¹⁶ Така склучи Јонатан завет со домот Давидов и рече: „Господ нека им врати на непријателите Давидови!”

¹⁷ Јонатан му се заколна на Давид во љубовта своја кон него, бидејќи го сакаше како душата своја.

¹⁸ И му рече Јонатан: „Утре е млада месечина, и ќе запрашаат за тебе, бидејќи местото твое нема да биде зафатено;

¹⁹ затоа на третиот ден слези и оди брзо на местото, каде што се криеше порано, и седни кај каменот Езел;

²⁰ јас, пак, ќе пуштам кон таа страна три стрели, небаре ќе стрелам во цел.

²¹ Потоа ќе испратам едно момче, на кого ќе му кажам: „Оди, најди ги стрелите”, и ако му кажам на момчето: „Еве, стрелите се зад тебе, земи ги”, дојди кај мене, тогаш има мир за тебе, и, се колнам во Господ, нема ништо да ти стане.

²² Ако, пак, му кажам вака на момчето: „Ете, стрелите се пред тебе”, тогаш оди си, бидејќи Господ те пушта.

²³ А за тоа, за кое говоревме јас и ти, Господ е сведок меѓу мене и тебе засекогаш.”

²⁴ Давид се сокри во полето. Кога настана млада месечина, царот седна на трпезата да јаде.

²⁵ Царот седна на местото свое, како секогаш, на седиштето до сидот. Јонатан стана, а Авенир седна до Саул; местото, пак, на Давид остана празно.

²⁶ Тој ден Саул не кажа ништо, зашто си помисли дека тоа е случајно дека Давид е нечист, не се исчистил.

²⁷ Настапи и вториот ден по младата месечина, а местото на Давид остануваше празно. Тогаш Саул му рече на синот свој Јонатан: „Зошто синот Јесеев не дојде на ручек ниту вчера, ниту денес?”

²⁸ Јонатан му одговори на Саул: „Давид измоли од мене да отиде во Витлеєм,

²⁹ велејќи: „Пушти ме, бидејќи имаме во градот родбинско принесување жртва, и брат ми ме покани; затоа, ако сум стекнал благонаклоност во очите твои, пушти ме да одам и да се видам со браќата свои; затоа тој и не дојде на царскиов ручек.”

³⁰ Тогаш Саул многу се разгневи на Јонатан и му рече: „Развратен и непокорен сине! Зар не знам дека си се здружил со Јесеевиот син за срам, на себе и за срам на мајка си!

³¹ Зашто во сите денови, додека Јесеевиот син живее на земјата, нема да опстанеш ни ти, ни царството твое; а сега испрати и доведи го кај мене, бидејќи е осуден на смрт.”

³² Јонатан му одговори на татко си Саул и му рече: „Зошто да се убива? Што направил?”

³³ Тогаш Саул фрли копје врз него за да го убие. Тогаш Јонатан разбра дека татко му решил да го убие Давида.

³⁴ Јонатан стана од трпезата многу разгневен и не ручаше на другиот ден по младата месечина, зашто тагуваше за Давид, а и затоа што татко му го навреди.

³⁵ На другиот ден изутрина Јонатан излезе во полето, во времето што му го беше определил на Давид, и едно мало момче со него.

³⁶ И тој му рече на момчето: „Трчај, барај ги стрелите што ги пуштам.” Момчето се затрча, а тој ги пушташе стрелите така што тие летаа подалеку од момчето.

³⁷ И момчето се затрча натаму, на каде што Јонатан ги пушташе стрелите,

26

3 Мојс
7,20-21
15,16
5 Мојс
23,10

30

5 Мојс
21,20

32

19,5
Мт 27,23
Лк 23,22

42 и Јонатан викна по момчето и рече:
1,17 „Гледај, стрелата е пред тебе.”

21,1 ³⁸ Јонатан, пак, викаше по момчето:
22,9,11,19 „Трчај побрзо, не се запирај.” И момче-
Ис 10,32 то ги собра Јонатановите стрели и дојде
Неем 11,32 кај господарот свој.

4 ³⁹ А момчето не знаеше ништо; само
2 Моје 19,15 Јонатан и Давид знаеја, каква е работа-
3 Моје 24,5-9 та.

⁴⁰ Тогаш Јонатан му го даде оружјето
своје на момчето што беше со него, и му
рече: „Оди и однеси го во градот.”

⁴¹ Момчето отиде, а Давид се исправи
од југ и падна ничкум на земјата и три-
пати се поклони; и се бакнаа тие еден со
друг, и обајцата плачеха заедно, но Да-
вид повеќе плачеше.

⁴² Јонатан му рече на Давид: „Оди со
мир; а тоа, во кое се колневме двајцата
во името Господово, велејќи: „Господ да
биде меѓу мене и твоето семе”, нека
биде засекогаш.”

⁴³ Давид стана и замина, а Јонатан се
врати во градот.

21 Давид дојде во Нов кај свеш-
теникот Ахимелех, и Ахимелех
се збунува, кога се сретна со Давид, па му
рече: „Зошто си сам? И зошто нема
никој со тебе?”

Давид во Нов кај свештеникот Ахимелех

² Давид му рече на свештеникот Ахи-
мелех: „Царот ми даде заповед, велејќи:
„Никој нека не знае, за што сум те ис-
пратил и што сум ти порачал” затоа ги
оставив слугите свои на определено
место;

³ а сега дај ми што имаш при рака, пет
леба, или што ќе се најде.”

⁴ Свештеникот му одговори на Давид,
рече: „Немам при рака обичен леб, туку
имам осветен леб. Само, ако твоите лу-
ѓе се воздржале од жени, нека јадат.”

⁵ Тогаш Давид му одговори на свеш-
теникот и му рече: „Жени кај нас
немаше како и секогаш, кога одиме во
поход, и садовите на момчињата се
чисти. И ако патот е нечист, сепак ле-
бот ќе остане чист во садовите.”

⁶ Свештеникот му даде од осветениот
леб, бидејќи немаше друг леб освен

лебовите принесени на жртвеникот што
беа земени пред лицето на Господ, та по
симнувањето нивно да се стават топли
лебови.

⁷ Тој ден таму се наоѓаше еден од
слугите Саулови, по име Доег, Едомец,
началник на Сауловите овчари.

⁸ Давид му рече на Ахимелех: „Не-
маш ли тука при рака копје или меч?
Зошто јас не зедев со себе ниту меч,
ниту друго оружје, бидејќи пораката на
царот беше итна.”

⁹ Свештеникот одговори: „Ете го
мечот на Филистеецот Голијат, кого го
уби ти во Теревинтската Долина, завит-
кан во платно, зад ефодот; ако сакаш,
земи го: освен него тука нема друг
меч.” (И му го даде.)

¹⁰ Давид стана и избега истиот ден од
Саул, и дојде кај гатскиот цар Анхус.

Давид кај Филистејциите од Геџ

¹¹ Му рекоа на Анхус слугите негови:
„Овој ли е Давид, царот на онаа земја?
Нели му пееја нему луѓето, велејќи:
„Саул порази илјади, а Давид – десетици
илјади?””

¹² Давид ги стави тие зборови во срце-
то свое и многу се исплаши од Анхус,
царот на Гет.

¹³ Тогаш го измени лицето свое пред
нив, и се преправаше дека е умоболан
пред очите нивни и удираше по вратите,
се фрлаше на рацете свои и пушташе
лиги по брадата своја.

¹⁴ Анхус им рече на робовите свои:
„Гледате, овој човек е луд; зошто сте го
довеле при мене?”

¹⁵ Зар малку луди имам кај себе, та
сте го доведете да лудува пред мене? Зар
тој ќе влезе во куќата моја?”

Давид сџанува водач на една дружина

22 И Давид отиде оттаму и избега
во Адуламската пептера, а кога
слушнаа браќата негови и сиот татков
дом негов, дојдоа таму кај него.

² Се собраа кај него сите подјармени,
сите должници и сите душевно огор-
чени, и тој им стана началник; и со него
беа околу четиристотини души.

6

22,9
2 Моје
25,30
1 Лет 9,32
Мт 12,3-4
Мк 2,25-26

9

17,2,51

11

18,7
29,5

13

Пс 33,1

14

4 Цар 9,11
Ер 29,26
Ос 9,7

22,1

Ис.Н. 12,15
15,35
2 Цар
23,13
1 Лет 11,15

2

23,13
Суд 11,3

ПРВА КНИГА ЦАРСТВА

3 ^{2 Цар 15,25-26} ^{24,23} ^{2 Цар 5,17} ^{23,14} ^{1 Лет 11,16} ^{2 Цар 24,11} ^{1 Лет 21,9} ^{29,29} ^{2 Лет 29,25} ^{8,12,14} ⁹⁻¹⁰ ^{21,2-10} ^{Пс 51,1} ³ Оттаму Давид отиде во Мицпа, град моавски, и му рече на моавскиот цар: „Татко ми и мајка ми нека останат кај вас, додека да разберам што ќе направи Бог со мене.”

⁴ И ги доведе кај моавскиот цар, и тие живејќа кај него за сето време додека Давид беше во она прибежиште.

⁵ Но пророкот Гад му рече на Давид: „Не останувај во ова прибежиште, туку оди, оди во земјата Јудина.” И Давид замина и отиде во гората Херет.

**Саул наредува да се убијат
свештениците во Нов**

⁶ Саул слушна дека Давид се појавил со луѓето што беа со него. Саул тогаш седеше во Гива, под омориката на ридот, со копје во раката, и опколен од сите свои слуги.

⁷ И им рече Саул на слугите свои што беа околу него: „Чујте, Венијаминови синови! Зарем Јесеевиот син ќе ви даде на сите вас ниви и лозја и сите вас ќе ве постави за илјаданачалници и заповедници над сто војници,

⁸ та сите сте се згоговориле против мене, и никој не ми јави, кога синот мој се спријателил со синот на Јесеј, и никој од вас не ме пожали и не ми соопшти дека син ми го поттикнувал против мене мојот слуга да ми поставува стапици, како што се гледа сега?”

⁹ Едомецот Доег, кој стоеше со Сауловите слуги, одговори и рече: „Јас видов, кога Јесеевиот син доаѓаше во Нов кај Ахимелех, синот на Ахитув,

¹⁰ и тој Го праша за него Господ, му даде храна, му го даде и мечот на Филистеецот Голијат.”

¹¹ Тогаш испрати царот да го повикаат свештеникот Ахимелех, синот Ахитувов, и целиот татков дом негов, свештениците што беа во Нов. И сите тие дојдоа кај царот.

¹² Саул рече: „Слушни, сине Ахитувов!” Тој одговори: „Еве ме, господаро.”

¹³ А Саул го запраша: „Зошто сте се договориле против мене, ти и Јесеевиот син, та си ми дал лебови и меч и си Го прашал Бога за него за да стане против мене и да ми поставува стапици, како што се гледа сега?”

¹⁴ Ахимелех му одговори на царот и рече: „Кој од сите твои робови е толку верен како Давид? Тој е и царев зет, и исполнител на твоите заповеди, и почитуван во домот твој?”

¹⁵ Сега за првпат ли Го прашувам Бога за него? Но не обвинувај го во тоа, царе, слугата свој и целиот дом на мојот татко, зашто во целата таа работа твојот слуга не знае ништо, ниту мало, ниту големо.”

¹⁶ Но царот му рече: „Ахимелех, ти треба да умреш, ти и целиот дом на твојот татко.”

¹⁷ И царот им рече на телохранителите што стоеја до него: „Одете, убијте ги свештениците Господови, зашто и нивната рака е со Давид, и тие знаеја дека тој избегал, а не ни јавија.” Но царските слуги не сакаа да кренат раце за да ги убијат свештениците Господови.

¹⁸ Тогаш царот му рече на Доег: „Оди ти и убиј ги свештениците!” И Доег Едомецот отиде, ги нападна свештениците и во тој ден уби осумдесет и пет мажи што носеа лenen ефод,

¹⁹ го нападна со меч и Нов, свештеничкиот град; уби со меч мажи и жени, момчиња и девојчиња, волови, магариња и овци.

²⁰ Се спаси само еден од синовите на Ахимелех, Ахитувовиот син, по име Авијатар, и избега кај Давид.

²¹ Авијатар му раскажа на Давид дека Саул ги уби свештениците Господови.

²² А Давид му рече на Авијатар: „Јас знаев оној ден, кога таму беше Едомецот Доег дека тој бездруго ќе му јави на Саул; јас сум виновен за сите души од домот на твојот татко.

²³ Остани при мене, не плаши се, зашто како што ја бара душата моја, ќе ја бара и твојата душа; ти ќе бидеш кај мене под заштита.”

23 Го известил Давид и рекоа: „Ете Филистееците го напаѓаат Кеила и ги разграбуваат гумната.”

² А Давид го запраша Господа, велјќи: „Да одам ли и да ги нападнам тие Филистеејци?” И Господ му одговори на

14
19,4-5

17
4 Цар 10,25

18
2,18,31
2 Цар 6,14
1 Лет 15,28

20
2,31-33
3 Цар 2,27

23
2 Цар 20,25
3 Цар 2,26-27

23,1
Ис. Н. 15,44

2
2 Цар 5,19,23

4 Давид: „Оди, ти ќе ги нападнеш Филистејците и ќе го спасиш Кеила.”
Ис.Н. 8,7
Суд 7,7

6 „Ете, ние се плашиме тука во Јудеја, па како ќе одиме во Кеила против филистејските групи? (Ние ќе паднеме во ропство под Филистејците).”
22,20

9 **12** Тогаиш Давид пак Го запраша Господа, а Господ му одговори и рече:
30,7

„Стани и оди во Кеила, зашто Јас ќе ги предадам Филистејците во твои раце.”
23,20

13 **14** И Давид отиде со луѓето свои во Кеила, се биеше со Филистејците, го отепа нивниот добиток и им нанесе голем пораз. И така Давид ги спаси жителите на Кеила.
22,2
25,13

14 Кога Авијатар, Ахимелеховиот син, избега кај Давид и отиде со него во Кеила, тој беше донел со себеси и ефод.
23,24
26,2

6 Му јавија на Саул дека Давид дошол во Кеила, и Саул рече: „Бог го предаде во мои раце, зашто тој се затвори, влегувајќи во град кој има порти и резиња.”

7 И го свика Саул целиот народ во војна за да отиде против Кеила да го опколи Давид и негови луѓе.

8 Кога Давид дозна дека Саул намислил лошо против него, му рече на свештеникот Авијатар: „Донеси го ефодот Господов.”

9 Тогаиш Давид рече: „Господи, Боже Израилев! Твојот слуга слушна дека Саул сака да дојде во Кеила, и да го уништи градот поради мене.”

10 Ќе ме предадат ли Кеилците во рацете негови? И ќе дојде ли тука Саул, како што чу твојот слуга? Господи, Боже Израилев, јави му на слугата свој.”

И рече Господ: „Ќе дојде.”

12 Давид пак праша: „Ќе ме предадат ли Кеилците мене и моите луѓе во Сауловите раце?” И Господ му рече: „Ќе те предадат.”

13 Тогаиш стана Давид и луѓето негови, околу шестотини души, излегоа од Кеила и отидоа, каде што можеа. А на Саул му јавија дека Давид избегал од Кеила, и тогаиш тој се откажа од походот.

14 А Давид престојуваше во пустината во непристапни места и потоа на ридестите предели во пустината Зиф. Саул го

бараше секој ден, но Бог не го предаде Давид во рацете негови.

15 И Давид виде дека Саул излегол да ја бара душата негова; Давид тогаиш беше во пустината Зиф, во ридестите предели.

16 И Сауловиот син Јонатан стана, дојде кај Давид во гората и го поткрепи со надежта во Бога,

17 и му рече: „Не плаши се, зашто раката на татко ми Саул нема да те најде, и ти ќе царуваш над Израил, јас, пак, ќе бидам втор по тебе. И Саул, мојот татко, го знае тоа.”

18 Тогаиш си дадоа меѓу себе завет пред лицето на Господ. И Давид остана во гората, а Јонатан отиде во домот свој.

Саул ѝо ѝони Давид

19 И дојдоа Зифејци кај Саул во Гива и рекоа: „Ете, Давид се крие кај нас по недостапни места, кај Хореш, во ридовите на Хахила, јужно од пустината.

20 Затоа, ако сака душата твоја, царо, дојди. А наша работа ќе биде да го предадеме во рацете на царот.”

21 И рече Саул: „Да ве благослови Господ што сте ме пожалиле!

22 Одете, уверете се уште еднаш, испитајте и разгледајте го местото негово, каде што е ногата негова, и кој го виде таму, бидејќи ми велат дека е многу итар.

23 Разгледајте и испитајте за сите прибежишта, во кои се крие тој, и вратете се кај мене со точно известување. Тогаиш јас ќе отидам со вас; и ако е во таа земја, ќе го барам по сите Јудини места.”

24 И станаа и отидоа во Зиф пред Саул. А Давид и луѓето негови беа во нискиот дел на пустината Маон, јужно од степата.

25 Потоа отиде Саул со своите луѓе да го бара. Но му јавија на Давид за тоа, и тој слезе кај карпестите места во пустината Маон. Саул слушна и се пушти по Давид во пустината Маон.

26 Саул одеше на едната страна од планината, а Давид со луѓето свои беше од другата страна на планината. И кога Давид брзаше да се оддалечи од Саул, а

16

20,12-17
40-42
24,21-2

18

18,3
20,17
2 Цар 9,1
21,7

19

26,1
Пс 53,1-1

21

22,8

24

25,2
Ис.Н. 15,55

ПРВА КНИГА ЦАРСТВА

24,3 Саул со луѓето свои одеше да го заобиколи Давид и луѓето негови за да ги фати,

4 ²⁷ тогаш дојде кај Саул известувач и

5 рече: „Побрзај и дојди, бидејќи Филистејците ја нападнаа земјата.”

6 ²⁸ И се врати Саул од гонењето на

7 Давид и отиде против Филистејците; затоа и го нарекоа тоа место Села-Мах-лехот³.

8 *Давид одбива да ѝ убие Саул*

9 ²⁴ Потоа Давид излезе оттаму и живееше по стрмните врвови на Ен-Геди.

² Кога Саул се врати од Филистејците, му јавија, велејќи: „Ете, Давид е во пустинските места кај Ен-Геди.”

³ Тогаш Саул зеде три илјади одбрани мажи од цел Израил и отиде да го бара Давид и луѓето негови по планините, каде што живеат дивокози.

⁴ И дојде кај едно овчо трло крај патот. Таму имаше пештера, и Саул влезе таму по нужда; а Давид и луѓето негови седеа во дното на пештерата.

⁵ И му рекоа на Давид луѓето негови: „Еве го денот, за кој ти говореше Господ: „Ете, Јас ќе го предадам твојот непријател во рацете твои’ и ќе сторим со него, она што ти е угодно.” Давид стана и полека ја пресече полата на Сауловата горна облека.

⁶ Но потоа му стана мачно на срцето Давидово, поради тоа што ја пресече полата на Сауловата облека.

⁷ И им рече на луѓето свои: „Да не ми даде Господ да му го направам тоа на мојот господар, да ставам рака врз него, бидејќи тој е помазаник Господов.”

⁸ Со тие зборови ги задржа луѓето свои и не им дозволи да го нападнаат Саул. А Саул стана и излезе од пештерата на патот.

⁹ Потоа стана и Давид, излезе од пештерата и извика по Саул, велејќи: „Господаре мој, царе!” Саул погледна назад, и Давид падна со лицето на земјата, и му се поклони.

¹⁰ И Давид му рече на Саул: „Зошто ги слушаш зборовите на оние луѓе што велат, ете, Давид крои зло против тебе?”

¹¹ Ете, денес видоа очите твои дека Господ те предаваше во рацете мои во пештерата, и ми говореа да те убијам, но јас те поштедив и реков: нема да кренам рака на мојот господар, бидејќи тој е помазаник на Господ.

¹² Татко, погледни ја полата на облеката твоја во мојата рака, јас ја пресеков полата од облеката твоја, а тебе не те убив; знај и увери се дека во раката моја нема зло, ни непријателство, и дека јас не сум згрешил спрема тебе; а ти ја бараш душата моја за да ја одземеш.

¹³ Господ нека пресуди меѓу мене и тебе, и нека ти одмазди Господ за мене; но мојата рака нема да биде врз тебе,

¹⁴ како што вели старата поговорка: – од беззаконици излегува беззаконие. – Затоа раката моја нема да биде врз тебе.

¹⁵ Против кого излегол царот израилски? По кого си се растрчал? По мртво куче, по една болва.

¹⁶ Господ нека биде судија и Тој нека пресуди меѓу мене и тебе. Тој ќе го испита делото мое и ќе ме спаси од раката твоја.”

¹⁷ Откако ги изрече Давид тие зборови кон Саул, Саул рече: „Твојот глас ли е тоа, сине мој Давиде?” И го крена Саул гласот свој, и плачеше

¹⁸ и му рече на Давид: „Ти си поправ од мене, зашто ми врати со добро, а јас ти враќав со зло;

¹⁹ ти го покажа тоа денес, постапувајќи со мене милостиво: кога Господ ме предаваше во рацете твои, ти не ме уби.

²⁰ Кој, откако ќе го најде непријателот свој, ќе го пушти здрав и цел? Господ нека ти врати со добро за тоа што ми го направи денес ти.

²¹ Сега знам дека ти бездруго ќе станеш цар, и царството израилско ќе биде силно во раката твоја.

12
23,14,23
26,20
Пе 34,7

13
1 Мојс
31,53
3 Мојс
19,18
Суд 11,27
Ер 11,20
Рим 12,19

14
Мт 12,35
Лк 6,45

15
26,20
2 Цар 3,8
16,9

16
Пе 34,23
42,1
118,154

17
26,17

18
26,21
Мт 5,44

19
26,23

21
23,17

³ 23,28. *Карѝа на разделбиѝе.*

2220,14-16
2 Цар 21,
6-8

²² Затоа заколни ми се во Господ дека нема да го искорениш потомството мое по мене и нема да го уништиш името мое во домот на мојот татко.”

23

23,29

²³ Му се заколна Давид на Саул. И Саул отиде во својот дом, а Давид и луѓето негови се искачија кон своето засолниште.

25,1

28,3

2

23,24

1 Моје

21,21

Ис.Н. 15,55

2 Цар

13,23-24

3

25,25

Ис.Н.

15,13-19

6

Лк 10,5

7

25,15,21

10

22,7

Суд 9,28

Навал одбива да му ѝомоѓне на Давид

25

И Самоил умре. Тогаш се собраа сите Израилци, го оплакаа и го погребаа во куќата негова, во Рама. Давид стана и слезе кон пустината Фаран.

² Имаше во Маон еден човек многу богат, а имотите му беа на Кармил. Тој имаше три илјади овци и илјада кози. Тој беше на стрижење кај овците свои на Кармил.

³ Тој човек се викаше Навал, а жена му се викаше Авигеја. Таа жена беше многу умна и убава, а тој – жесток и лош човек; тој беше од родот на Халев.

⁴ Давид слушна во пустината дека Навал ги стриже (на Кармил) овците свои.

⁵ И Давид испрати десет момци, и им рече Давид на момците: „Одете на Кармил, појдете кај Навал, поздравете го од мое име

⁶ и кажете му вака: „Мир на тебе, мир на твојот дом, мир на сè што е твое!

⁷ Денес слушнах дека ти ги стрижат овците; ете, овчарите твои беа со нас, и ние не ги навредувавме, и ништо кај нив не се загуби за сето тоа време, додека стоеја на Кармил.

⁸ Прашај ги слугите свои, и тие ќе ти кажат. Затоа нека најдат момците благонаклоност во очите твои, бидејќи во добар ден дојдовме. Дај им, пак, на слугите твои и на синот свој Давид она што ти се наоѓа при рака.”

⁹ Давидовите луѓе отидоа и му ги кажаа на Навал од името на Давид сите тие зборови, и замолчаа.

¹⁰ Навал (скокна и) им одговори на Давидовите слуги и рече: „Кој е тој Давид, кој е тој син Јесеев? Сега има

многу слуги кои бегаат од господарите свои.

¹¹ Зар да ги земам лебот свој и водата своја, (и виното свое) и месото што сум го приготвил за стрижаците на овците, и да им дадам на луѓе што не ги знам од каде се?”

¹² И Давидовите луѓе се вратија по својот пат, се вратија и дојдоа, та му ги соопштија на Давид сите тие зборови.

¹³ Тогаш Давид им рече на луѓето свои: „Препашете го секој мечот свој.” И сите ги препашаа своите мечеви, го препаша и Давид мечот свој, и тргнаа по Давид околу четиристотини мажи, а двесте оставија кај логорот.

Авигеја му доаѓа на ѝомош на Давид

¹⁴ Но еден од слугите ѝ јави на Авигеја, жената Навалова, велејќи: „Ете, Давид испрати од пустината известувачи да го поздрават нашиот господар, но тој се однесе кон нив грубо.

¹⁵ А тие луѓе се многу добри кон нас, не нè навредуваа, и ништо не се изгуби кај нас, за сето време додека одевме со нив, и додека бевме во полето;

¹⁶ тие беа за нас како сид и дење и ноќе за сето време, додека ги пасевме стадата близу до нив;

¹⁷ затоа, помисли и види што да се прави, бидејќи неизбежна несреќа му се заканува на господарот наш и целиот дом негов; а тој е лош човек, не може да се говори со него.”

¹⁸ Тогаш Авигеја набрзина зеде двесте леба и две мешини со вино, и пет овци зготвени, пет мери пржено жито, сто врзопки суво грозје и двесте низи смокви, и ги натовари на магариња,

¹⁹ па им рече на слугите свои: „Тргувајте пред мене, ете, јас ќе одам по вас.” А на мажот свој Навал ништо не му кажа.

²⁰ А кога таа, седната на магаре, се спунташе по падините на планината, ете, во пресрет ѝ доаѓа Давид и луѓето негови, и таа се сретна со нив.

²¹ И Давид рече: „Да, залудо го пазев во пустината целиот имот на тој човек, и ништо не се изгуби од тоа што беше негово; тој ми плаќа зло за добро.

15

25,7

18

2 Цар 16,1

1 Лет

12,39-40

21

Пс 108,5

ПРВА КНИГА ЦАРСТВА

22 ^{3,17} Нека Господ му прати на Давид нај-
^{14,44} голема казна и уште повеќе да му до-
^{20,13} даде, ако утре до разденување, од сè
^{3 Цар} што е Навалово, оставам макар едно
^{14,10} суштество што мокри покрај сид!”

23 ²³ Штом Авигеја го виде Давид, таа
^{20,41} брзо слезе од магарето, падна ничкум
пред Давид и се поклони до земја,

26 ^{25,31,33} падна до нозете негови и рече: „Врз
^{2 Цар} мене да е гревот, господаре мој; дозволи
^{18,32} ѝ на робинката твоја да говори во
^{Евр 10,30} ушите твои и слушни ги зборовите на
робинката твоја.

27 ^{1 Мојс} Нека не обрнува внимание госпо-
^{33,11} дарот мој на тој лош човек, на Навал⁴;
^{4 Цар 5,15} зашто, како што му е името, таков е и
^{2 Кор 9,5} тој: Навал му е името, и безумието е со
него. А јас, твојата робинка, не ги видов
^{2,35} слугите на мојот господар што си ги
^{2 Цар 7,16} испратил.
^{3 Цар}
^{11,38}

30 ^{13,14} И сега, господаре мој, ти се колнам
во Господ и во душата твоја! Господ
нема да дозволи да пролеваш крв, а ќе
ја задржи раката твоја да не се одмазду-
ваш; и сега нека бидат како Навал
твоите непријатели и овие, кои мислеа
лошо против мојот господар.

²⁷ Еве ги даровите што робинката тво-
ја му ги донесе на својот господар за да
им се разделат на момците, кои му слу-
жат на мојот господар.

²⁸ Прости ѝ ја вината на робинката
своја; Господ бездруго ќе подигне за
мојот господар цврст дом, зашто мојот
господар води Господови војни, и во
текот на целиот живот твој зло нема да
се најде во тебе.

²⁹ Ако човекот стане да те гони и да ја
бара душата твоја, тогаш душата на мо-
јот господар ќе биде сврзана со јазелот
на животот кај Господ, твојот Бог, а
душата на твоите непријатели Тој ќе ја
отфрли како од праќа.

³⁰ И кога Господ постапи со мојот
господар според сето добро што го го-
вореше за тебе, и те постави за водач на
Израил,

³¹ за срцето на мојот господар тоа
нема да биде огорченост и неспокојство,
зашто пролеал напразно крв, и зашто

си се спасил. Господ ќе му направи доб-
ро на мојот господар, и ти ќе си спом-
неш за робинката своја (и ќе ѝ напра-
виш добрина).”

³² А Давид ѝ рече на Авигеја: „Благо-
словен Господ, Бог Израилев, Кој те
испрати денес во пресрет мој,

³³ и благословен да биде твојот разум
и благословена да бидеш ти, поради тоа
што сега не ме остави да пролевам крв
и да се одмаздам за себеси.

³⁴ Но, – се колнам во Господ, Бог Из-
раилев, кој ме задржа да не ти направам
зло, – ако не побрзаше и ако не ми
дојдеше во пресрет, тогаш утре до раз-
денување јас немаше да му оставам на
Навал ниту едно суштество што мокри
покрај сид.”

³⁵ Тогаш Давид го зеде од рацете
нејзини она што му го беше донела, и ѝ
рече: „Оди си со мир во домот свој; ете,
го послушав гласот твој и го почитав
лицето твое.”

**Смртта на Навал.
Давид се жени со Авигеја**

³⁶ Авигеја дојде кај Навал, и ете, кај
него во домот негов гоштевање како
царска гозба, и срцето на Навал беше
весело; тој беше многу пијан; затоа таа
ништо не проговори, ни многу, ни мал-
ку, до изутрината.

³⁷ А изутрината, кога Навал се ис-
трезни, и жената негова му раскажа за
тоа, срцето негово замре, и тој стана
како камен.

³⁸ По десет дена Господ го удри
Навал, и тој умре.

³⁹ Кога Давид слушна дека Навал
умрел, и рече: „Благословен да е Гос-
под, Кој врати за срамот што ми го на-
несе Навал, и Кој го зачува Својот
слуга од зло; Господ ја сврте злобата на
Навал врз неговата глава.” И Давид
испрати да ѝ кажат на Авигеја дека тој
ќе ја земе за жена.

⁴⁰ И Давидовите слуги дојдоа кај
Авигеја на Кармил и ѝ рекоа вака: „Да-
вид нè испрати кај тебе за да те земеме
да му бидеш жена.”

3425,22
3 Цар
14,10
4 Цар 9,8**35**20,42
1 Мојс
19,21
4 Цар 5,19**36**2 Цар
13,23**39**24,16
Сул 9,57
3 Цар 2,44

⁴ 25,25. Безумен

41 ^{Рута 2,10} ⁴¹ Таа стана и се поклони ничкум до земјата и рече: „Ете, робинката твоја е готова да биде слугинка за да ги мие нозете на слугите на мојот господар.”

42 ^{1 Мојс 24,61-67} ⁴² Авигеја се подготви набрзина, седна на магаре и, придружена од пет слугинки, тргна по известувачите на Давид и стана негова жена.

43 ^{27,3 30,5 2 Цар 3,2} ⁴³ А Давид ја зеде и Ахиноам од Јизресел, та и двете му беа жени.

44 ^{2 Цар 3, 13-16} ⁴⁴ Саул, пак, му ја даде ќерка си Михала, Давидовата жена, на Палтиј, синот на Лаис, од Галим.

26,1 ^{23,19 24,1-2} *Во џусџинаџа Зиф. Давид џовџорно му џо џошџедува живоџоџ на Саул*

2 ^{24,3} **26** ^{14,50 17,55 2 Цар 2,8} ⁵ Поттоа кај Саул во Гива дојдоа Зифејците (од југ) и рекоа: „Ете, Давид се крие кај нас во ридовите на Хахила, во близина на пустинската област.”

6 ^{2 Цар 20,6 1 Лет 2,1} ² Тогаш Саул стана, се спушти во пустината Зиф, и со него три илјади одбрани израилски мажи, за да го бара Давид во пустината Зиф.

8 ^{18,10-11 19,9-10 24,5,19} ³ И Саул постави логор на ридот Хахила, десно од пустината, покрај патот; а Давид, кој се наоѓаше во пустината, виде дека Саул оди по него во пустината;

⁴ и Давид испрати разузнавачи и дозна дека Саул навистина дошол.

⁵ И стана Давид (и тајно) отиде на местото, каде што Саул беше поставил логор, го виде Давид местото, каде што спиеше Саул и военоначалникот негов Авенир, синот Ниров. Саул спиеше во шаторот, а народот се беше сместил околу него.

⁶ Давид се сврте и им рече на Хитиецот Ахимелех и на Авеса, синот на Саруја, Јоавов брат, велејќи: „Кој ќе дојде со мене кај Саул во шаторот?” Авеса одговори: „Јас ќе дојдам со тебе.”

⁷ Давид дојде со Авеса кај луѓето на Саул ноќе; и ете, Саул лежи заспан во царската кола и копјето му е забодено во земјата покрај перницата негова; а Авенир и народот лежеа околу него.

⁸ Авеса му рече на Давид: „Денес Господ го предаде твојот непријател во рацете твои; затоа дозволи, јас ќе го при-

ковам со копје за земјата со еден замав и нема да го повторам ударот.”

⁹ Но Давид му рече на Авеса: „Не убивај го, зашто кој кренал рака врз помазаник Господов, а останал неказнет?”

¹⁰ Давид уште рече: „Да е жив Господ. Нека го собори Господ, или ќе дојде денот негов, и тој ќе умре, или ќе отиде во војна и ќе загине; а мене да не ми дава Господ да кренам рака врз помазаник Господов;

¹¹ туку да го земеме копјето негово што е покрај перницата негова, и садот со вода, па да си одиме.”

¹² Давид го зеде копјето и садот со вода покрај зглавјето на Саул, и си отидоа; и никој не виде, никој не дозна и никој не се рабуди, а сите спиеја, бидејќи ги беше обзел сон од Господ.

¹³ Премина Давид од онаа страна и застана на врвот од ридот далеку, а меѓу нив имаше големо растојание.

¹⁴ И викна Давид кон народот и кон Авенир, синот Ниров, велејќи: „Авенире, јави се!” Авенир се јави и рече: „Кој си ти што викаш и го обеспокојуваш царот?”

¹⁵ Давид му рече на Авенир: „Нели си маж, и кој е рамен на тебе во Израил? Зошто тогаш не го чуваш господарот свој, царот? Зашто доаѓаше некој од народот да го убие царот, твојот господар.

¹⁶ Ти лошо правиш; се колнам во Господ! Вие заслужувате смрт, поради тоа што не го чувате господарот свој, помазаникот Господов. Види, каде е копјето на царот и садот со вода што беа покрај зглавјето негово?”

¹⁷ И Саул го позна гласот на Давид и рече: „Твојот глас ли е тоа, сине мој Давиде?” И Давид рече: „Мојот глас е, господаре мој, царе.”

¹⁸ И рече уште: „Поради што господарот мој го гони својот слуга? Што сум направил? Какво зло најде кај мене?”

¹⁹ А сега мојот господар и цар нека ги ислуша зборовите на својот слуга: Ако Господ те поттикнал против мене, тогаш нека му биде благопријатна жртвата твоја; ако, пак тоа го прават синовите човечки, тогаш проклети да се од Господ, бидејќи тие сега ме изгонија за

9

^{24,6-7,13 2 Цар 1,16}

11

^{24,6,12}

13

^{24,9}

17

^{24,17}

18

^{24,11-14}

27,2

21,11

3 Цар 2,39

3

25,42-43

30,5

2 Цар 2,2

3,2-3

да не припаѓам кон наследството Господово; велејќи: – оди и служи им на туѓи богови.

²⁰ Нека не се пролее мојата крв на земјата пред Господ, зашто царот Израилев излезе да бара една болва, како кога се брка еребица по планините.”

²¹ Тогаш Саул рече: „Јас згрешив; врати се, сине мој Давиде, зашто нема повеќе да ти правам зло, бидејќи денес душата ми беше скапа во твоите очи; безумно постапував јас и многу, многу згрешив.”

²² Давид му одговори и рече: „Еве го копјето на царот; нека дојде еден од младите и нека го земе;

²³ а Господ нека му даде секому според правдата Негова и според вистината Негова, зашто Господ те предаваше во рацете мои, но јас не посакав да кренам рака врз помазаникот Господов;

²⁴ и, како што денес ти беше скапоцен животот твој во моите очи, така нека се цени и мојот живот во очите на Господ; (Тој нека ме заштити) и нека ме спаси од секаква неволја!”

²⁵ А Саул му довикна на Давид: „Благословен да си, сине мој Давиде; ти ќе го извршиш она што си го започнал, и бездруго ќе победиш.” И тогаш Давид отиде по својот пат, а Саул се врати во местото свое.

Давид се засолнува кај Филистејците

27 И Давид рече во срцето свое: „Ќе паднам некогаш во рацете на Саул; за мене ништо подобро, освен да избегам во филистејската земја; и Саул ќе престане да ме бара веќе по сите израилски предели, и јас ќе се спасам од рацете негови.”

² Тогаш Давид стана и отиде, тој и шестотини мажи, кои беа со него, кај гатскиот цар Анхус, син Моанов.

³ И Давид живееше кај Анхус во Гет, тој и луѓето негови, секој со челада своја; Давид и двете жени негови – јизреелката Ахиноам и кармелитката Авигеја, поранешната Навалова жена.

⁴ Му јавија на Саул дека Давид избегал во Гет, и тој веќе не го бараше.

⁵ И Давид му рече на Анхус: „Ако сум се здобил со милост во очите твои, нека ми биде дадено место во еден мал град, и јас ќе живеам таму; зошто твојот роб да живее во царскиот град заедно со тебе?”

⁶ Тогаш Анхус му го даде градот Циклаг; затоа Циклаг и остана за царевите јудејски до денес.

⁷ Сето време што Давид го помина во филистејската земја, беше година и четири месеци.

⁸ И Давид излегуваше со луѓето свои и ги напаѓаше Гесуријците, и Гезерците и Амаликијците, кои одамна ја населуваа таа земја до Сур и сè до египетската земја.

⁹ И Давид ја опустошуваше таа земја и не оставаше живи ни мажи, ни жени, и заграбуваше овци и волови, и магариња и камили и облека и се враќаше и доаѓаше кај Анхус.

¹⁰ И Анхус го праша Давид: „Каде нападнавте денес?” Давид одговори: „Кон јужната страна на Јудеја, кон југ на Јерахмеел и кон јужната страна на кениската територија.”

¹¹ Давид не оставаше живи ни мажи, ни жени, и не ги доведуваше во Гет, велејќи: „Тие можат да нè наклеветат, и да кажат: тоа и тоа го направи Давид, и такви му се постапките за сето време, додека живееше во филистејската земја.”

¹² А Анхус имаше целосна доверба во Давид, велејќи си: „Тој стана омразен кај народот свој Израил и затоа ќе ми биде слуга засекогаш.”

28 Во тоа време Филистејците ги собраа војските свои за војна за да војуваат против Израил. А Анхус му рече на Давид: „Знај дека и ти ќе тргнеш со мене во борба, ти и твоите луѓе.”

*Саул се советува со
ѓаџачката од Ен-Дор*

² Давид му рече на Анхус: „Сега ќе дознаеш што ќе направи твојот слуга.” Анхус, пак му рече на Давид: „Затоа ќе

8

30,1-20

2 Мојс

17,8-16

5 Мојс

25,17-19

1 Лет 12,1

9

15,7

5 Мојс

25,19

10

30,14

28,1

29,1

3 те направам чувар на мојата глава засекогаш.”

3 Самоил беше умрел, и го оплакуваа сите Израилци и го погребаа во Рама, во неговиот град. А Саул ги беше изгонил повикувачките на духови и гатачите од земјата.

4 Се собраа Филстејците и отидоа, та се улогорија во Сунем; го собра и Саул сиот народ израилски и се улогорија во Гелвуја.

5 Саул го виде филистејскиот логор и се исплаши, и силно му затрепери срцето.

6 Тогаш Саул Го запраша Господа; но Господ не му одговараше ни на сон ни преку урим, ни преку пророците.

7 И им рече Саул на слугите свои: „Најдете ми жена што повикува духови, и јас ќе одам кај неа и ќе ја прашам.” И му одговорија неговите слуги: „Тука во Ен-Дор има жена што повикува духови.”

8 И ги соблече Саул алиштата свои и облече други, и тргна тој и двајца луѓе со него, и дојдоа кај жената ноќе. И ѝ рече Саул: „Те молам, гледај ми, и повикај ми, кого што ќе кажам.”

9 Но жената му одговори: „Ти знаеш што направи Саул, знаеш дека тој ги истера од земјата гатачите и гледачите; зошто тураш стапица на душата моја за да ме погубиш?”

10 И Саул ѝ се заколна во Господ, велеејќи: „Ти се колнам во Господ, нема да ти се случи ништо лошо за тоа.”

11 Тогаш жената праша: „А кого да ти го повикам?” Тој одговори: „Повикај ми го Самоил.”

12 И жената го виде Самоил и – гласно извика; жената се обрна кон Саул и рече: „Зошто ме излага? Ти си Саул.”

13 Царот ѝ рече: „Не плаши се; кажи што гледаш?” Жената одговори: „Гледам како Господ излегува од земјата.”

14 „Каков е тој на изглед?” – праша Саул. Таа одговори: „Излегува од земјата престар маж, облечен во долга облека.” Тогаш Саул дозна дека е тоа Самоил, падна ничкум на земјата и се поклонил.

15 И Самоил му рече на Саул: „Зошто ме обеспокојуваш да излегувам?” А Саул одговори: „Многу ми е тешко; Филстејците војуваат против мене, а Бог отстапи и повеќе не ми одговара ни преку пророци, ни на сон, (ни во видение); затоа те повикав за да ме поучиш што да правам.”

16 Самоил одговори: „А зошто ме прашуваш мене, кога Господ отстапил од тебе и станал твој непријател?”

17 Господ ќе ти го направи тоа што го говореше преку мене: ќе го одземе Господ царството од рацете твои и ќе му го даде на твојот близок, на Давид.

18 Бидејќи ти не го послуша гласот Господов и не го исполни Неговиот жесток гнев врз Амалик, затоа Господ и го врши тоа сега над тебе.

19 Господ ќе го предаде Израил заедно со тебе во филистејски раце; утре ти и твоите синови ќе бидете со мене, а логорот израилски Господ ќе го предаде во филистејски раце.”

20 Тогаш Саул наеднаш падна со целото тело свое на земја, бидејќи многу се исплаши од зборовите на Самоил; притоа и сила немаше во него, зашто не беше јадел леб целиот тој ден и цела ноќ.

21 Тогаш онаа жена се приближи до Саул и виде дека тој многу се уплашил, и рече: „Ете, слугинката твоја го послуша гласот твој, го изложи животот свој на опасност и ја изврши заповедта што ти ми ја даде;

22 сега, молам, послушај го и ти гласот на слугинката твоја: јас ќе ти изнесам залче леб, касни си, и ќе имаш сила, кога ќе тргнеш на пат.”

23 Но тој откажа, велеејќи: „Нема да јадам.” И почнаа да го советуваат неговите луѓе, а исто така и жената; и тој го послуша нивниот глас, стана од земјата и седна на леглото.

24 А жената имаше в куќи згоено теле, и побрза та го закла, зеде брашно, па замеси и испече погача,

25 и им принесе на Саул и на слугите негови, и тие каснаа, станаа и заминаа истата ноќ.

15
28,5-6

16
Ис 63,10
Плач 2,5

17
15,28
1 Лет 10,14

18
15,9

19
31,6

21
28,9

7,17
25,1
28,9
3 Мојс
19,31
20,6,27
5 Мојс
18,11
4 Цар 21,6
23,24

14,37

Ис 8,19

3 Цар 14,2

1 Лет 10,13

29,1 *Филистејците го прогонуваат Давид*

4,1-2

29,1-2 **29** Филистејците ги собраа сите свои доброволни чети во Афек, а Израилците поставија логор кај изворот што е во Лизреел.

27,6-7 **3** Кнезовите филистејски врвееа со стотици и илјади, а Давид и луѓето негови одеа зад нив со Анхус.

14,21
1 Лет 12,19

5 И говорееа кнезовите филистејски: „Какви се тие Евреи?” Анхус им одговараше на кнезовите филистејски: „Зар не знаете дека е тоа Давид, слугата на Саул, царот израилски? Тој е кај мене повеќе од една година, и јас не најдов кај него ништо лошо, откако е дојден до денес.”

9 И почнаа да негодуваат против него кнезовите филистејски и му рекоа: „Испрати го тој човек; нека си оди на местото што си му го определил за да не оди со нас во војна и да не стане наш противник во војната. Со што може да го смилостиви господарот свој, ако не со главите на овие наши луѓе?”

2 Цар
14,17.20
19,28

4 И почнаа да негодуваат против него кнезовите филистејски и му рекоа: „Испрати го тој човек; нека си оди на местото што си му го определил за да не оди со нас во војна и да не стане наш противник во војната. Со што може да го смилостиви господарот свој, ако не со главите на овие наши луѓе?”

5 Нели е тоа оној Давид, на кого му пееја хоровите, велејќи: „Саул порази илјади, а Давид – десетици илјади?”

6 И Анхус го повика Давид и му рече: „Ти се колнам во Господ! Ти си чесен, и на очите мои би им било мило да одиш и да се враќаш со мене при моите војувања; зашто јас не сум забележал во тебе ништо лошо, откако си дојден кај мене сè до денес; но во очите на кнезовите ти не си добар.

7 Затоа, врати се сега, оди си со мир и не ги дразни кнезовите филистејски.”

8 Но Давид му рече на Анхус: „Што сум направил и што си нашол кај твојот слуга, откако сум пред лицето твое и до денес? Зошто да не одам и да не војувам против непријателите на мојот господар, царот?”

9 Анхус му одговори на Давид: „Биди уверен дека во очите мои ти си добар како ангел Божји; но кнезовите филистејски рекоа: „Нека не доаѓа со нас во војна.”

10 Затоа стани утре рано, ти и слугите на господарот твој што дошле со тебе (и одете во местото што ви го определив,

и немој да имаш лоша мисла во срцето свое, зашто пред мене ти си добар); станете утре рано и штом ќе се раздени, одете.”

11 И Давид стана, тој и луѓето негови за да тргнат рано изутрината и да се вратат во земјата филистејска. А Филистејците отидоа да војуваат во Лизреел.

Циклаџ освоен и изгорен. Давид ги гони Амаликијците

30 На третиот ден, откако Давид и луѓето негови тргнаа за Циклаџ, Амаликијците го нападнаа Циклаџ од југ, го презедоа и го изгореа со оган;

2 жените, пак, и сите што беа во него, од мал до голем, не ги убија, туку ги одведоа во плен и отидоа по патот свој.

3 Се приближи Давид и луѓето негови до градот, и ете, тој е изгорен со оган, а жените нивни, синовите нивни и ќерките нивни се земени во плен.

4 Давид и народот што беше со него, почнаа да викаат и да плачат, додека имаше сила во нив за плачење.

5 Беа земени во плен и двете жени Давидови: Ахиноам, јизреелката, и Авигеја, поранешната Навалова жена, од Кармил.

6 Давид беше многу збунет, бидејќи народот сакаше да го убие со камења; зашто сиот народ страдаше во душата, секој за синовите свои и за ќерките свои.

7 Но Давид се закрепи со надежта во Господ, својот Бог; и му рече Давид на свештеникот Авијатар, синот на Ахимелех: „Донеси ми го ефодот.” И Авијатар му го однесе ефодот на Давид.

8 Давид Го праша Господа, велејќи: „Да го гонам ли тоа мноштво, и ќе ги стигнам ли?” А одговорот му беше: „Гони, ќе стигнеш и ќе ги избавиш.”

9 И тргна Давид, тој и шестотини мажи што беа со него; и дојдоа до потокот Бесор, каде што изморените застаанаа.

10 И ги гонеше Давид, тој сам со четиристотини души; а двестете души останаа, зашто немаа сила да го преминат Бесорскиот поток.

11
29,1

30,1

27,8
2 Мојс
17,8-16
5 Мојс
25,17-19

5

25,42-43
27,3
2 Цар 2,2-3

7

22,20-23

8

23,9-13

9

30,21

10

22,2
25,13

14 ^{27,10} ¹¹ Најдоа еден Египќанин во полето, го доведоа кај Давид, му дадоа леб да јаде, и го напоија со вода;

19 ^{30,8} ¹² и му дадоа дел од низа смокви и два грозда суво грозје, и тој јадеше и се поткрепи, зашто не беше јадел леб и не беше пиел вода три дни и три ноќи.

21 ^{30,10} ¹³ Тогаш Давид го праша: „Чиј си ти и од каде си?“ Тој одговори: „Јас сум момок Египќанец, слуга на еден Амаликиец, и мојот господар ме остави, бидејќи се разболе, има веќе три дни;

¹⁴ нис навлеговме во јужниот дел од територијата на Керетијците и во областа Јудина и во јужниот дел од територијата на Халев, а Циклаг го изгоревме со оган.”

¹⁵ А Давид го запраша: „Ќе ме одведеш ли до тие луѓе.“ Тој одговори: „Заколни ми се во Бога дека нема да ме убиеш и нема да ме предадеш во рацете на господарот мој, и јас ќе те одведам до тие луѓе.”

Давид ги победува Амаликијците

¹⁶ Давид му се заколна, и тој ги поведе. И ете, Амаликијците, распрнати по целата таа земја, јадеа и пиеја и празнуваа поради големиот плен што го беа зеле од земјата филистејска и од земјата јудејска.

¹⁷ И ги нападна и ги убиваше Давид од утринските мугри до вечерта на другиот ден, и никој од нив не се спаси, освен четиристотини момчиња што се качија на камили и избегаа.

¹⁸ И Давид одзеде сè што беа зеле Амаликијците, ги зеде Давид и двете жени свои,

¹⁹ и не се изгуби кај нив ништо, ни мало, ни големо, ни синови, ни ќерки, ни пленот – ништо од она што го беа зеле од нив Амаликијците: сè врати Давид.

²⁰ И Давид го зеде сиот ситен и крупен добиток; и неговите луѓе одеа пред тој добиток и говореа: „Ова е Давидов плен.”

²¹ Давид дојде кај оние двесте души, кои немаа сила да одат по нив, и кои ги беше оставил кај потокот Бесор, и тие излегоа да го пречекаат Давида и луѓето, кои беа со него. Давид се приближи до тие луѓе и ги поздрави.

²² Тогаш лошите и неранимајковците што беа оделе со Давид, почнаа да зборуваат: „Поради тоа што тие не одеа со нас, нема да им дадеме од пленот што го одзедовме; секој нека си ја земе само жената и децата и да си оди.”

²³ Но Давид рече: „Не правете така, браќа мои, откако Господ ни го даде тоа и нè зачува и ни го предаде во рацете мноштвото луѓе што доаѓаше против нас.

²⁴ И кој ќе ве послуша во тоа? (Тие не се подолни од нас). Каква е честа на оние што одеа во војна, таква чест треба да има и за оние што останала во логорот; меѓу сите треба да се подели.”

²⁵ Така стана тоа, од тоа време и понатаму; и тој го постави тоа како закон и правило за Израил до денес.

²⁶ И дојде Давид во Циклаг и од пленот им испрати на старешините Јудини, свои пријатели, велејќи: „Ете ви подарок од пленот, земен од непријателите Господови.”

²⁷ Им испрати и на оние што се во Ветил и во Рамот во Негев, во Јатир,

²⁸ во Аросер, (и во Амод), во Шифемот, и на оние во Ештемоа, (и во Гет),

²⁹ (во Кинан, во Сафен, во Тимот), на оние во Рахал и во градовите јерахмелитски и кениски,

³⁰ во Хорма, во Бор-Ашан и во Атах

³¹ и во Хеврон, и по сите места, каде што Давид беше одел, тој и луѓето неговите.

Саул умира

31 А Филистејците војуваа против Израилците, и мажите израилски избегаа од Филистејците и паднаа победени на планината Гелвуја.

² Филистејците го стигнаа Саул и синовите негови; Филистејците ги убија Јонатан, Авинадав и Мелхисуј, Саулови синови.

³ Битката против Саул стана жестока, и стрели од лакови го погодуваа; тој беше тешко ранет од стрелите.

⁴ Тогаш Саул му рече на оруженосецот свој: „Извади го мечот и убиј ме со него да не дојдат оние необрезани и да ме убијат и да не се подигнуваат со мене.” Но оруженосецот не сакаше, би-

23
14,10

24

4 Мојс
31,27
Ис.Н. 22,8

29
27,10

31,1-13

1 Лет 10,1-12

2

14,49
1 Лет 8,33

3

2 Цар 6,8

4

Суд 9,54
2 Цар 1,14
1 Лет 10,4

ПРВА КНИГА ЦАРСТВА

5 дејќи многу се плашеше. Тогаш Саул го зеде мечот и се фрли врз него.

6 ^{1 Лет 10,5} Оруженосецот негов, кога виде дека Саул умре, и самиот падна врз мечот свој и умре со него.

7 ^{1 Лет 10,7} ⁶ Така умреа во тој ден Саул и трите синови негови и оруженосецот негов, а исто така и сите луѓе негови заедно.

8 ^{1 Лет 10,8} ⁷ Израилците кои живејат кон долината и од оваа страна на Јордан, откако видоа дека луѓето израилски избегаа и дека Саул умре и синовите негови, ги напуштија градовите свои и избегаа, а Филистејците дојдоа и се населија во нив.

⁸ На другиот ден Филистејците дојдоа да ги ограбуваат убиените и го најдоа Саул и тројцата синови што беа паднале на планината Гелвуја.

⁹ Го свртеа и му ја пресекоа главата, го симнаа од него оружјето и испратија по целата филистејска земја, да го разгласат тоа по идолските светилишта и на народот;

¹⁰ и го положија оружјето негово во идолското светилиште на Аштарта, а телото негово го закачија на сидините од градот Бет-Шан.

¹¹ Жителите на Јавеш Галаадски слушнаа за тоа што го направија Филистејците со Саул;

¹² се кренаа сите силни луѓе, одеа цела ноќ, го зеда телото на Саул и телата на синовите негови од сидот во Бет-Шан, дојдоа во Јавеш и таму ги изгореа;

¹³ ги зеда коските нивни и ги погребаша под омориката во Јавеш, и постоа седум дена.

92 Цар 1,20
1 Лет 10,9**10**2 Цар 21,9
1 Лет 10,10**11**

1 Лет 10,11

122 Цар 2,5-6
1 Лет 10,12**13**

2 Цар 1,12

ВТОРА КНИГА ЦАРСТВА¹

Вовед

Оваа и претходната книга изворно сочинувале единствено дело. Во сегашната поделба на два дела Втората книга Царства го прикажува царувањето на Давид.

Книгата започнува со погребното пажење што го објавува Давид кога дознава за смртта на Саул и на неговото син Јонатан, а веднаш појтоа следи соопшението за поставувањето на Давид за цар над племињата на Јуда (1–4). Еден од синовиите на Саул, Ишбошет, еден кус период владее над племињата на север. По неговата смрт, овие племиња се приклучуваат кон Давид и го признаваат за цар. И така Давид општогаш ќе владее над сите дванаесет племиња (5–20). Во последните четири глави од оваа книга (21–24) внесени се неколку различни епизоди, кои се однесуваат на царувањето на Давид, но кои не се споменуваат во претходните глави.

Втората книга Царства ни го покажува неговото величие и моќ, но не ги прикрива ни неговите слабости, ништо ги премолчува трагичните настани кои го помрачуваат животој на неговото семејство.

Давид пред нас се јавува во најолно човечка светлина, покажувајќи го во целост висинското величие на оној, кој знае да ги согледа своите преступи и да побара прошка од Бога.

Подоцна, особено во времето на утешувањето, што ќе сстане за Израил совршен образец за цар сасишел, кога Бог го вешил да му го испрати на Својот народ. Впрочем, Израил ќе се секава на вешувањето што Бог му го дал на Давид преку пророкот Нафан: „По тебе ќе има секогаш некој од твоите наследници за цар“ (7). Општока јасно може да се разбере зошто Исус, Сасишелој испрашен од Бога, понекогаш во Новото завет се означува како „Син Давидов“ (Мт. 20,29–34; 21,9).

1,1 Давид дознава за смртта на Саул

1 Цар
30,17,26
31,6

1 По Сауловата смрт, кога Давид се врати по разбивањето на Амаликијците и престојуваше во Циклаг два дена,

² ете, на третиот ден доаѓа човек од Сауловиот логор; облеката му е испокината и на главата има прав. Штом дојде кај Давид, падна на земја и му се поклони.

³ И Давид го праша: „Од каде доаѓаш?“ Тој одговори: „Избегав од израилскиот логор.“

⁴ Давид го праша: „Што стана? Раскажи ми.“ А тој одговори: „Народот се разбегал од битката, и многу народ паднал

и изумре; умреа и Саул и синот негов Јонатан.“

⁵ Давид го праша момчето што му раскажуваше: „Од каде знаеш дека Саул и синот негов Јонатан умреле?“

⁶ А момчето што му раскажуваше, рече: „Јас случајно отидов на планината Гелвуја, и ете, Саул падна врз копјето свое, а колите и коњаниците го стигнаа.“

⁷ Тогаш тој се сврте назад и, откако ме виде, ми викна.

⁸ И јас реков: „Еве ме.“ Тој ме праша: „Кој си ти?“ Јас му одговорив: „Јас сум Амаликиец.“

⁹ Тогаш тој ми рече: „Дојди кај мене и убиј ме, зашто смртна тага ме опфатила, но душата моја сè уште е во мене.“

6-10

Сул 9,54
1 Цар 31,
2-5

¹ Според еврејската Библија Втора книга Самоилова

ВТОРА КНИГА ЦАРСТВА

- 11** ^{3,31} И јас се приближив до него и го ^{13,31} убив, бидејќи знаев дека тој нема да остане жив по паѓањето свое; и го зедов царскиот венец што беше на главата негова, и гривната што беше на раката негова, и ги донесов тука на господарот свој.”
- 12** ^{1 Цар 3,32-35} Тогаш Давид се фати за облеката своја и ја раскина, исто така и сите луѓе што беа со него, ги раскинаа алиштата свои,
- 13** ^{1,8} и липаа, и плачеа и постеа до вечерта за Саул и за синот негов Јонатан, и за народот Господов и за домот Израилев, поради тоа што беа загинале од меч.
- 14** ^{1 Цар 24,7} Давид, пак, го запраша момчето ^{26,9} што му раскажуваше: „Ти од каде си?” А тој му одговори: „Јас сум син на еден придојден Амаликиец.”
- 15** ^{4,10-12} Тогаш Давид му рече: „Како не се исплаши да кренеш рака за да убиеш помазаник Господов?”
- 16** ^{1,10} И Давид повика еден од момците и ^{3,28-29} му рече: „Дојди и убиј го!” И оној го уби, и тој умре.
- 17** ^{2 Лет 35,25} И Давид му рече: „Твојата крв нека биде врз главата твоја, бидејќи твојата уста сведочеше против тебе, кога велеше: „Го убив помазаникот Господов.”
- 18** ^{Ис.Н. 10,13}
- 19** ^{1,25-27}
- 20** ^{1 Цар 18,6} И Давид испрати гласници до ^{31,4,9} жителите на Јавеш Галаадски да им кажат: „Благословени да сте пред Господ, поради тоа што ја направивте таа милост на господарот свој Саул, (помазаникот Господов), и што сте го погребале (и синот негов Јонатан);
- 21** ^{1 Цар 31,1} и јас ќе ви направам добро, ^{Јов 3,3-9} поради тоа што го направивте вие ова.

*Тажењето на Давид ѝо
Саул и Јонаџан*

¹⁷ Потоа Давид го оплака Саул и синот негов Јонатан со оваа оплакувачка песна,

¹⁸ заповедајќи им на синовите Јудини да ја научат, како што таа е запишана во Книгата на Праведникот, и рече:

¹⁹ „Твојата слава, о Израиле, падна врз твоите височини! Како паднаа израилските јунаци!

²⁰ Не раскажувајте во Гет, не разгласувајте по улиците на Ашкелон, да не се радуваат ќерките филистејски, да не ликуваат ќерките на необрезаните.

²¹ Гори Гелвујски, да не падне на вас ни роса, ни дожд! И вашите ниви да бидат без плод, зашто таму е фрлен штитот на Саул, како да не беше тој помазан со масло.

²² Без крв од ранети, без мрс од силни, лакот Јонатанов не се враќаше назад, ниту мечот Саулов се враќаше празен.

²³ Саул и Јонатан, сакани и сложни во животот свој, не се поделија ни во смртта своја; тие беа побрзи од орлите, послани од лавовите.

²⁴ Ќерки Израилеви, плачете за Саул, кој ве облекуваше во пурпурна облека со украси и ги китеше со златни накити облеките ваши!

²⁵ О, како паднаа силните во борбата! Загина Јонатан на твоите височини.

²⁶ Жалам за тебе, брате Јонатане; ти ми беше многу мил; твојата љубов за мене беше поголема од женската љубов.

²⁷ Како паднаа силните, како загина бојното оружје!”

2 Потоа Давид Го праша Господа, ве-
лејќи: „Да одам ли во некој од Јудините градови?” И Господ му рече: „Оди.” Давид пак праша: „Каде да одам?” И Тој му рече: „Оди во Хеврон.”

² И Давид отиде таму со двете жени свои: јизреелката Ахиноам и кармелитката Авигеја, бившата Навалова жена.

³ Давид ги одведе и луѓето што беа со него, секој со челацта своја, и се населија во градот Хеврон.

⁴ И дојдоа мажите Јудини и таму го помазаа Давид за цар над Јудиниот дом. Тогаш му јавија на Давид дека жителите од Јавеш Галаадски го погребале Саул.

⁵ И Давид испрати гласници до жителите на Јавеш Галаадски да им кажат: „Благословени да сте пред Господ, поради тоа што ја направивте таа милост на господарот свој Саул, (помазаникот Господов), и што сте го погребале (и синот негов Јонатан);

⁶ и Господ нека ве награди со милост и верност; и јас ќе ви направам добро, поради тоа што го направивте вие ова.

⁷ А сега нека се зацврстат рацете ваши и бидете храбри, зашто господарот ваш Саул умре, и домот Јудин ме помаза мене за цар.”

22
^{1 Цар 18,4}
^{Ис 34,6}

25
^{1,19,27}

26
^{1 Цар 18,1-4}

27
^{1,19,25}

2,1
^{1 Цар 23,2,4}
^{23,9-12}

2
^{3,2-3}
^{1 Цар 27,3}
^{30,5}

4
^{5,3-5}
^{1 Цар 31,11-13}
^{3 Цар 5,14}

8 Ишбошеј ѿставен цар на Израил1 Цар
14,50

8 Но Авенир, син на Нир и началник над Сауловата војска, го зеде Ишбошет, Сауловиот син, го одведе во Маханаим,

1 Цар 13,1

9 и го постави за цар над Галаад, Ашур и Јизреел, над Ефрем и Венијамин и над сиот Израил.

5,5

13 **10** А Ишбошет, Сауловиот син, беше на четириесет години, кога се зацари над Израил, и царуваше две години. Само Јудиниот дом остана со Давид.

1 Лет 2,16

1 Цар 17,8

18 **11** Давид царуваше во Хеврон над Јудиниот дом, за време од седум години и шест месеци.

1 Лет 2,16

Вийкаѿа ѿмеѓу Јуда и Израил во Гаваон

12 Потоа отиде Авенир, Нировиот син, и слугите на Сауловиот син Ишбошет, од Маханаим во Гаваон.

13 Излезе и Јоав, синот на Саруја, со Давидовите слуги и се сретнаа кај Гаваонскиот Поток, и застапаа еден од едната страна на потокот, а другиот – од другата страна на потокот.

14 А Авенир му рече на Јоав: „Нека станат момците и нека се борат пред нас.“ И Јоав рече: „Нека станат.“

15 И станаа, та отидоа дванаесет Венијаминци од страната на Ишбошет, Сауловиот син, и дванаесетте Давидови слуги.

16 И тие се фатија еден со друг за главите, си забија еден на друг меч во слабините и паднаа заедно. И тоа место беше наречено Хелкат-Цурим, а се наоѓа во Гаваон.

17 И во оној ден стана многу жестока борба, а Авенир со израилските луѓе беше победен од Давидовите слуги.

18 Таму беа тројца синови на Саруја: Јоав, Авеса и Асаил. А Асаил беше со лесни нозе, како срна во полето.

19 Асаил почна да го гони Авенира и го гонеше, без да скршне ни десно, ни лево од стапките на Авенир.

20 Авенир се сврте назад и рече: „Ти ли си, Асаиле?“ Тој одговори: „Јас сум.“

21 И Авенир му рече: „Скршни десно или лево, избери си еден од момците и земи го неговото оружје.“ Но Асаил не сакаше да го остави.

22 И Авенир повторно му рече на Асаил: „Остави ме, да не те соборам на земја; со какво лице тогаш ќе се јавам пред братот твој Јоав?“

23 Но оној не сакаше да отстапи. Тогаш Авенир го сврте копјето и го прободде во стомакот; копјето мина низ него, и тој падна таму и умре на местото. Сите што минуваа низ тоа место, каде што беше паднал и умрел Асаил, застапуваа.

24 Јоав и Авеса го гонеа Авенир. Сонцето веќе беше зајдено кога стигнаа до ридот Ама, спроти Гијах, на патот за Гаваонската пустина.

25 А Венијаминовите синови се собраа околу Авенир и образуваа чета и застапаа на врвот од еден рид.

26 И Авенир извика кон Јоав и рече: „Вечно ли меч ќе нè проголтава? Зарем не знаеш, крајот ќе биде горчлив? И кога ќе им кажеш на луѓето да престанат да ги гонат браќата свои?“

27 А Јоав рече: „Се колнам во Бога! Ако ти не проговореше, луѓето без престанок ќе ги гонеа браќата свои сè до изутрината.“

28 И Јоав затруби со труба и сиот народ застапа, и повеќе не ги гонеа Израилците; битката престана.

29 Авенир, пак, и луѓето негови врвее преку полето целата ноќ, го преминаа Јордан, минаа преку целиот Битрон и стигнаа во Маханаим.

30 Се врати и Јоав од гонењето на Авенир и го собра сиот народ, а од Давидовите слуги, освен Асаил, недостигаа деветнаесет души.

31 А Давидовите слуги убија од Венијаминовите и Авенировите луѓе, триста и шеесет души.

32 И го зедаа Асаил и го погребгаа во Витлеем, во гробот на татко му. А Јоав со луѓето свои одеше цела ноќ и во зорите стигна во Хеврон.

Во Хеврон Давид е ѿсвејшен за цар на Јуда

3 Борбата меѓу Сауловиот дом и Давидовиот дом траеше долго. Давид сè повеќе се засилуваше, а Сауловиот дом сè повеќе ослабнуваше.

22

3,27,30

3,2-5 *Синовиџе на Давид родени во Хеврон*1 Цар
25,43
1 Лет 3,1-4

² На Давид му се родија (шест) синови во Хеврон. Првороден му беше Амнон од јизреелската Ахиноам,

7
21,8-11

³ а вториот син му беше Килав од кармелитката Авигеја, бивша Навалова жена; третиот – Авесалом, син од Мааха, ќерката на Талмај, Гесурскиот цар;

9,8
1 Цар
24,15

⁴ четвртиот – Адонија, син од Хагита; петтиот – Сафатија, син од Авитала;

9-10
1 Цар
13,14
15,28
24,21
25,28-31

⁵ шестиот – Јитреам, од Егла, Давидовата жена. Тие му се родија на Давид во Хеврон.

Авенир во кавџа со Ишбошет

⁶ И додека траеше борбата меѓу Сауловиот дом и Давидовиот дом, Авенир го поддржуваше Сауловиот дом.

⁷ Саул имаше наложница, по име Рицаа, ќерка на Аја. (И Авенир влезе кај неа.) И му кажа Ишбошет на Авенир: „Зошто влезе кај наложницата на татко ми?”

⁸ Авенир многу се налути од зборовите на Ишбошет и рече: „Зар сум јас песја глава? Јас денес направив милост кон домот на татко ти Саул, кон браќата негови и пријателите негови против Јуда, и не те предадов во рацете на Давид, а ти сега заради една жена бараш во мене грев!”

⁹ Господ нека му испрати на Авенир голема казна, и уште повеќе да му додаде, ако не му го направам денес на Давид, она за што Господ се заколна:

¹⁰ Да му се одземе царствувањето од Сауловиот дом и да се постави Давид на престолот над Израил и над Јуда, од Дан до Вирсавија.”

¹¹ И Ишбошет не можеше ништо повеќе да му одговори на Авенир, бидејќи се плашеше од него.

Авенир се џрипојува кон Давид

¹² А Авенир испрати од своја страна пратеници до Давид (во Хеврон, каде што се наоѓаше), да кажат: „Чија е оваа земја?” и да му кажат уште: „Склучи сојуз со мене, и раката моја ќе биде со тебе да го собирам околу тебе сиот израилски народ.”

¹³ Давид му одговори: „Добро, ќе склучам со тебе сојуз, само за едно те молам, односно – ти нема да го видиш лицето мое, ако не ја доведеш со себе Михала, Сауловата ќерка, кога ќе дојдеш да се видиш со мене.”

¹⁴ Тогаш Давид испрати пратеници до Ишбошет, Сауловиот син, да му кажат: „Врати ја жена ми Михала, која ја добив за сто филистејски краеобрезоци.”

¹⁵ Тогаш Ишбошет испрати, та ја зеде од мажот нејзин Палтиел, синот на Лаис.

¹⁶ Со неа тргна и мажот нејзин и со плачење ја придружи до Бахурим; но Авенир му рече: „Врати се!” И тој се врати.

¹⁷ Авенир се обрна кон старешините израилски, велејќи: „Порано вие побаравте Давид да ви биде цар;

¹⁸ направете го тоа сега, зашто Господ рекол за Давид: „Преку раката на Мојот слуга Давид ќе го спасам Својот народ Израил од раката на Филистејците и од раката на сите негови непријатели.”

¹⁹ Истото им го говореше Авенир и на Венијаминовците. И отиде Авенир во Хеврон, за да му јави на Давид сè што сака Израил и целиот Венијаминов дом.

²⁰ Авенир дојде кај Давид во Хеврон и заедно со него дваесет мажи, а Давид ги нагости Авенир и луѓето што беа со него.

²¹ Авенир му рече на Давид: „Ќе станам и ќе одам да го собирам околу господарот свој сиот израилски народ, и ќе склучат сојуз со тебе, и ти ќе царуваш над сите, како што сака душата твоја.” Тогаш го отпушти Авенир, и тој си отиде со мир.

²² И ете, Давидовите слуги, задно со Јоав, се вратија од походот и донесоа со себе голем плен; но Авенир го немаше веќе при Давид во Хеврон, зашто Давид го беше отпуштил, и тој си беше отишол со мир.

Јоав го убива Авенир

²³ Кога Јоав и сета војска што беше одела со него, дојдоа, му рекоа на Јоав: доаѓаше Авенир, Нировиот син, кај

13

1 Цар
14,49

14

1 Цар
18,20-28

15

1 Цар
25,44

18

1 Цар 9,16

21

3,10,12
5,3
3 Цар
12,16

27 царот, и овој го отпушти, а тој си замина со мир.

20,8-10
3 Цар 2,5

28 И Јоав дојде кај царот и рече: „Што си направил? Ете, Авенир доаѓал кај тебе, зошто си го отпуштил и тој си заминал?”

29 Ти го знаеше Авенир, Нировиот син: тој доаѓа да те излаже, да дознае, каде влегуваш и каде излегуваш, и да извиди сè што правиш.”

1,16
3 Моје
13-15
3 Цар 2,
32-33

30 Јоав се врати откај Давид и испрати гласници по Авенир; и тие го вратија од кладенецот Сира, без да знае Давид.

2,18-23.32

31 Кога Авенир се врати во Хеврон,

1,11-12

33-34 Јоав го одведе внатре зад вратата, небаре ќе зборува со него тајно, и таму го прободо во стомакот. И Авенир умре за крвта на Асаил, Јоавовиот брат.

1,17-27

35 Подоцна, кога Давид слушна за тоа, рече: „Не сум виновен јас ниту царството мое пред Господ засекогаш за крвта на Авенир, Нировиот син;

1,12
2,16-17

29 нека падне таа врз главата на Јоав и врз целиот негов татков дом; во домот на Јоав секогаш нека има човек кој страда од капавица, или лепрозен, или што се потпира на стап, или кој паѓа од меч, или кој има потреба од леб.”

30 А Јоав и братот негов Авеса го убија Авенир, поради тоа што тој го уби братот нивни Асаил во битката кај Гаваон.

31 И Давид му рече на Јоав и на сите луѓе што беа со него: „Раскинете ги алиштата свои и облечете се во вреќишта и оплакувајте го Авенир.” И царот Давид одеше по носилката негова.

32 Кога го погребаша Авенир во Хеврон, царот плачеше со висок глас над Авенировиот гроб; плачеше и сиот народ.

33 И царот го оплака Авенир, со оваа тажачка: „Зар како безумник требаше да умре Авенир?”

34 Рацете твои не беа врзани, нозете твои не беа оковани; и ти падна, како што паѓаат од разбојници.” Тогаш целиот народ почна уште повеќе да го оплакува.

35 Тогаш сиот народ дојде да го понуди Давид со леб, додека уште не беше се стемнило, но Давид се заколна, велејќи:

„Нека ми испрати Господ голема казна и уште повеќе нека ми додаде, ако каснам леб или нешто друго до зајдисонце.”

36 И целиот народ дозна за тоа, и тоа му се допадна, и сè што правеше царот, му се допаѓаше на сиот народ.

37 Тој ден целиот народ и сите Израилци дознаа дека убиството на Авенир, Нировиот син, не станало од царот.

38 Тогаш царот им рече на слугите свои: „Знаете ли дека денес еден водач и голем маж падна во Израил?”

39 Јас сум сега уште слаб, иако сум помазан за цар, а тие луѓе, Саруевите синови, се послани од мене; но на оној, кој прави зло, Господ да му врати според злобата негова.”

Баана и Рихав го убиваат Ишбошет

4 Сауловиот син Ишбошет, откако слушна дека Авенир умрел во Хеврон, му отпаднаа рацете, и целиот Израил се вознемири.

2 Сауловиот син имаше двајца воени началници: едниот се викаше Баана, а другиот – Рихав, синови на Бееротеецот Римон, од Венијаминовите потомци, бидејќи и Беерот се вбројуваше кон Венијамин.

3 И Бееротејците избегаа во Гитаим и таму останаа да живеат како тугинци до денес.

4 Јонатан, Сауловиот син, имаше куц син. Синот беше на пет години, кога од Израил дојде известување за Саул и Јонатан, а доилката, го зела, и избегала. Бидејќи таа бегала брзо, тој паднал и останал сакат. Името му беше Мемфивостеј.

5 И синовите на Бееротеецот Римон, Рихав и Баана тргнаа и стигнаа по најголемата дневна горештина до куќата на Ишбошет, кој спиеше попладне во леглото свое.

6 (А вратарот на куќата, кој чистеше пченица, беше задремал и заспал); Рихав и братот негов Баана влегоа во куќата, небаре да земат пченица, го прободоа во стомакот и избегаа.

7 Кога тие влегоа во куќата, тој лежеше на леглото свое, во својата спална;

39

16,12
19,23
3 Цар 2,
5-6.31-34

4,1

3,27
Ис 35,3
Ер 6,24
47,3
50,43
Јов 4,3

3

Неем 11,33

4

9,3.6
16,1-4
19,25-31

5

2,8

ВТОРА КНИГА ЦАРСТВА

8 тие го удрија и го убија; ја пресекоа главата негова, ја зеда со себе и цела ноќ одеа по пустинскиот пат;

1 Цар
19,10-11
23,15
24,12
25,29

9 му ја донесоа на Давид во Хеврон главата на Ишбошет и му рекоа на царот: „Еве ја главата на Ишбошет, синот на Саул, кој ја барааше душата твоја; сега Господ се одмазди за мојот господар на царот Саул, твојот непријател, и на потомството негово.“

1 Цар
26,24
3 Цар 1,29

10 дека ако тогаш, кој ми донесе известување, велејќи: „Ете, умреа Саул и Јонанат“, и кој се мислеше за радосен известител, јас го фатив и го убив во Циклаг, наместо да му дадам награда,

1 Цар
19,15
3,32

5,1-3

1 Лет 11,
1-3

1 така и сега, кога никаквици убија невин човек во куќата негова, во неговото легло, зарем нема да ја побарам крвта негова од вапната рака и нема да ве истребам од земјата?”

19,13
1 Лет 11,1

2 И Давид им заповеда на слугите, и тие ги убија, им ги пресекоа рацете и нозете нивни и ги обесија крај базенот за вода во Хеврон. А главата на Ишбошет ја зеда и ја погребаша во гробот на Авенир во Хеврон.

1 Цар
16,1,12
18,13,16
25,30

3 Давид е йосвеен за цар на Израил

3,21

4-5

2,11
3 Цар 2,11
1 Лет 3,4
29,27

Давид е йосвеен за цар на Израил

5 Тогаш сите израилски племиња дојдоа кај Давид во Хеврон и рекоа: „Ете, ние сме твои коски и твоја плот.“

2 Порано, додека царуваше Саул над нас, ти го изведуваше и го воведуваше Израил; и Господ ти рече: „Ти ќе го пачеш Мојот народ Израил и ти ќе бидеш водач на Израил.“

3 Тогаш сите Израилеви стерешини дојдоа кај царот во Хеврон, и царот Давид направи со нив завет пред Господ во Хеврон; и го помаза Давид за цар над сиот Израил.

4 Давид беше на триесет години, кога се зацари; тој царуваше четириесет години.

5 Во Хеврон царуваше над Јуда седум години и шест месеци, а во Ерусалим царуваше триесет и три години над целиот Израил и над Јуда.

Давид го освојува Ерусалим

6 Царот тргна за Ерусалим заедно со луѓето свои против Јевусијците, жители од оној крај; но тие му велеш на Давид: „Ти нема да влезеш тука; слепите и сакатите ќе те избркаат“, – тоа значеше: Давид нема да влезе тука.

7 Но Давид ја презеде тврдината Сион: Тоа е Давидовиот град.

8 Тој ден Давид рече: „Секој што ќе ги нападне Јевусијците, нека удри со мечот и по сакатите и слепите, зашто нив ги замрази Давидовата душа.“ Затоа и се вели: „Слеп и сакат нема да влезе во домот Господов.“

9 И Давид се насели во тврдината, и ја нарече Давидов град, и изгради наоколу ѕид од крајот, па сè до внатре.

10 И Давид напредуваше и се воздигаше, и Господ Бог Саваот беше со него.

11 Тирскиот цар Хирам испрати кај Давид пратеници и кедрово дрво, дрводелци и каменоделци, и тие му изградиле на Давид дом.

12 Давид разбра дека Господ го определил за цар над Израил и го воздигнал царството негово заради Својот народ Израил.

Синовиџе на Давид родени во Ерусалим

13 Давид си зеде уште наложници и жени од Ерусалим, откако дојде од Хеврон.

14 И му се родија на Давид уште синови и ќерки. Еве ги имињата на оние што му се родија во Ерусалим: Шамуа, Шовав, Натан и Соломон,

15 Јивхар, Елишуа, Нефег и Јафија,

16 Елишама, Елијада, и Елифалет.

16a) Самае, Јосуват, Натан, Гламаан, Еваар, Теисус, Елифалат, Нагед, Нафек, Јаната, Лијасамус, Ваалимат, Елифалат.

Победиџе на Давид над Филистејциџе

17 Кога Филистејците слушнаа дека Давид е помазан за цар на Израил, сите Филистејци се кренаа да го бараат

6-10

1 Лет 11,
4-9

6

Ис.Н. 15,63
Суд 1,8,21

9

6,12,16
3 Цар 2,10
3,1

10

3,1

11-12

3 Цар 5,
14-25
1 Лет 14,
1-2

13-16

3,2-5
1 Лет 3,1-9
14,3-7

17-25

1 Лет 14,
8-16

17

23,13-14
1 Цар 22,
1-5

18 Давид. Давид слушна и отиде во тврдината.
5,22
23,13
Ис.Н. 15,8

19 А Филистејците дојдоа и се сместија во Рефаимската Долина.
2,1
5,23
1 Цар 14,10
23,2-4
10-13

20 И Давид Го запраша Господа, велејќи: „Да одам ли против Филистејците? Ќе ги предадеш ли во рацете мои?“ А Господ му одговори на Давид: „Оди, зашто Јас ќе ги предадам Филистејците во рацете твои.“
Ис 28,21
1 Лет 14,11

21 Тогаш Давид отиде во Ваал-Перацим и таму ги совлада, и рече Давид: „Господ ги однесе пред мене непријателите мои, како вода што однесува.“
1 Лет 14,12

23 Поради тоа и она место се нарече Ваал-Перацим².
5,19

24 Таму Филистејците ги оставија идолите свои, а Давид со луѓето свои ги зеде и заповеда да ги изгорат со оган.
Суд 4,14
Пс 67,7

25 Филистејците пак дојдоа и поставија логор во Рефаимската Долина.
Ис.Н. 15,57
16,3

6,1-25 А Давид Го праша Господа: („Да одам ли против Филистејците и ќе ги предадеш ли во рацете мои?“) и Господ му одговори: „Немој да им излегуваш во пресрет, туку опколи ги одзади и нападни ги откај горичката на црници.“
1 Лет 13, 1-14
15,25-29
16,1-3

2 Кога ќе чуеш шум како кога минува некој по врвовите на црниците, тогаш појди, зашто тогаш Господ тргнал пред тебе за да ја порази филистејската војска.”
1 Цар 4,4
7,1
3 Цар 8,1

3 Давид постапи токму така како што му заповеда Господ; и тој ги собори Филистејците од Гева сè до влезот на Гезер.
1 Цар 6,7
7,1

Давид одлучува да го однесе ковчегот на Господ во Ерусалим

6 Давид пак собра избрани луѓе од Израил, триесет илјади.

² Па стана и тргна Давид и сиот народ што беше со него, од Ваал Јудин за да го пренесе оттаму Божјиот ковчег, над кој се повикува името на Господ Саватот, Кој седи на херувими.

³ И го поставија Божјиот ковчег на нова кола и го изнесоа од Авинадавовата куќа, која беше на ридот. А сино-

вите Авинадавови Оза и Ахио ја водео новата кола.

⁴ Ја поведоа со Божјиот ковчег од Авинадавовата куќа, која беше на ридот; и Ахио одеше пред ковчегот Господов.

⁵ А Давид и сите синови Израилеви свиреоа пред Господ на различни свирки од кипарисово дрво, на гусли, на псалтири, на тимпани, на цитри и на кимвали.

⁶ И кога дојдоа до Нахоновото гумно, Оза посегна со раката кон Божјиот ковчег (за да го придржи), и се фати за него, бидејќи воловите го беа наведнале.

⁷ Но Господ се разгневи на Оза, и за дрскоста Бог го удри на истото место, и тој умре таму крај Божјиот ковчег.

⁸ Давид се нажали поради тоа што Господ така го удри Оза. Тоа место и сега се нарекува Фарес Оза³

⁹ Тој ден Давид се исплаши од Господ и рече: „Како ќе дојде кон мене ковчегот Господов?“

¹⁰ И Давид не сакаше да го пренесе ковчегот Господов кај себе, во Давидовиот град, и го остави во куќата на Аведар, кој потекнуваше од Гет.

¹¹ И остана ковчегот Господов во домот на Гетчанецот Аведар три месеци; и Господ го благослови Аведар и сиот негов дом.

Приспијувањето на светиот ковчег во Ерусалим

¹² Му јавија на цар Давид и му рекоа: „Господ го благослови домот на Аведар и сè што е во него, поради Божјиот ковчег“; Давид отиде и свечено го пренесе Божјиот ковчег од куќата на Аведар во Давидовиот град.

¹³ И штотуку оние што го носеа ковчегот Господов, изминаа шест чекори, тој принесе жртва едно јунче и еден овен.

¹⁴ Давид играше со сета сила пред Господ, а беше облечен со ленен ефод.

5
Пс 67,25
150,3-5

6-8
4 Мојс 4,15
1 Цар 6,19

9
1 Цар 5,7,10-11

10
1 Цар 7,1

12
3 Цар 8,1
1 Лет 15,25

13
3 Цар 8,5

14
1 Цар 2,18
Пс 149,3
150,4

² 5,20. Господар на пробивој.

³ 6,8. Озов природор.

ВТОРА КНИГА ЦАРСТВА

15 15 Така Давид и целиот Израилев дом го носеа ковчегот Господов со извици и звуци од труба.

17 16 Кога ковчегот Господов влегуваше во Давидовиот град, Михала, Сауловата ќерка, гледаше од прозорецот нејзин и, откако го виде царот Давид како скока и игра пред Господ, го презре во срцето своје.

18 17 Го донесоа ковчегот Господов и го поставија на местото негово среде скинијата, која Давид ја беше направил за него: и Давид принесе сепаленици пред Господ и жртви за помирување.

19 18 Кога Давид заврши со принесувањето сепаленици и жртви за помирување, тој го благослови народот во името на Господ Саваот;

20 19 и му раздаде на сиот народ, на целото множество Израилци (од Дан дури до Вирсавија), и на мажи и на жени, на секого по еден леб, по парче печено месо и по еден колач од суво грозје. Потоа сиот народ се разотиде, секој во куќата своја.

21 20 Кога се врати Давид за да го благослови домот свој, Михала, Сауловата ќерка, излезе (да го пречека) и му рече: „Колку се прослави денес царот Израилев, разголувајќи се пред очите на слугинките од слугите свои, како што се разголува прост човек.“

22 21 А Давид ѝ одговори на Михала: „Пред Господ (ќе играм; и благословен да е Господ), Кој ме одбра мене наместо твојот татко и целиот негов дом, поставувајќи ме за водач на народот Господов – Израил; пред Господ ќе свирам и ќе играм;

23 22 и уште повеќе ќе се понизам, и уште помал ќе станам во своите очи, и при сето тоа, пред слугинките, за кои говорим, јас ќе бидам славен.“

24 23 А Михала, Сауловата ќерка, остана без рожба до денот на својата смрт.

25 24

26 25

27 26

28 27

29 28

30 29

31 30

32 31

33 32

34 33

35 34

36 35

37 36

38 37

39 38

40 39

2 царот му рече на пророкот Натан: „Ете, јас живеам во кедров дом, а Божјиот ковчег стои под шатор.“

3 А Натан му одговори на царот: „Оди, прави сè што ти е на срце, зашто Господ е со тебе.“

4 Но во истата ноќ дојде ова слово Господово до Натан:

5 „Оди, кажи му на Мојот слуга Давид: Вака говори Господ: „Ти ли ќе Ми изградиш дом за да живеам во него,

6 кога Јас не сум живеел во дом, откако ги изведов синовите Израилеви од Египет и до денес, но престојувал во шаторот и во скинијата.

7 Каде и да одев со сите синови Израилеви, му кажав ли барем еден збор на некое од племињата, на кое сум му наложувал да го пасе Мојот народ Израил: зошто не ми изградивте кедров дом?“

8 А сега, кажи му така на мојот слуга Давид: вака вели Господ Саваот: „Јас те зедов од овчото стадо за да бидеш водач на Мојот народ Израил;

9 и секогаш бев со тебе, каде и да одеш, ги истребував пред твои очи сите твои непријатели, и ќе го возвеличам твоето име, како името на големите луѓе на земјата.

10 Јас ќе одредам место за Мојот народ, за Израил, ќе го утврдам, и тој спокојно ќе живее на своето место и нема повеќе да се обеспокојува, и нечесните луѓе нема повеќе да го понижуваат, како порано,

11 од денот кога Јас определив судии над Својот Израил; и Јас ќе те успокојам од сите твои непријатели. И Господ те известува дека Тој ќе ти подигне дом.

12 А кога ќе завршат твоите дни, и ти ќе починеш кај татковците свои, Јас ќе го воздигнам по тебе твоето семе што ќе произлезе од твоите бедра, и ќе го зацврстам царството негово.

13 Тој ќе изгради дом на името Мое, и Јас ќе го утврдам престолот на царството негово засекогаш.

14 Јас ќе му бидам Татко, и тој ќе Ми биде син; и ако згреши, ќе го казнам со стап човечки и со удари на синови човечки;

2
12,1,5,7,13.
15
3 Цар
1,8,10,11
1 Лет 29,29

3
5,10
7,9
2 Мојс 3,12
Ис.Н. 1,5
Суд 6,12
1 Цар 10,7

4
Ер 1,4
34,1,8
Ез 3,16
6,1
Соф 1,1

5
4 Мојс 12,7
5 Мојс 9,27
Ис.Н. 24,29
3 Цар 8,
17-19
Ис 42,1
1 Лет 22,7
28,2
Дела 7,46

6
3 Цар
8,16,27
Ис 66,1
Дела 7,48

7
2 Мојс
40,34-38
3 Мојс
26,11-12

8
5,2
6,21
Пс 77,70-72
1 Лет 28,4

10
2 Мојс
15,17
1 Цар 12,8
4 Цар 21,8
Ер 24,6

11
1 Цар
25,28
23,5
3 Цар
11,38
Пс 88,29-37

Вешување од Божа за Давид и неговите потомци

7 Откако царот заживеа во својот дом, и Господ го беше успокоил од сите негови околни непријатели,

12 ¹⁵ но милоста Своја нема да ја кренам од него, како што ја кренив од Саул, кога Јас го отфрлив пред лицето твое.

¹⁶ И ќе биде непоколеблив твојот дом и твоето царство засекогаш пред лицето Мое, и престолот твој ќе остане засекогаш.”

¹⁷ Сите овие зборови и целото тоа видение Натан му го кажа на Давид.

13

Молишвајќи на Давид

¹⁸ Тогаш отиде цар Давид, застапа пред лицето на Господ, и рече: „Кој сум јас, Господи, и што е домот мој, та толку ме возвеличи!”

14 ¹⁹ Па и тоа дури се покажа сосема малку во Твоите очи, Господи, Боже мој; но Ти извести уште за домот на Твојот слуга далечна иднина, тоа го поставувањ како закон за луѓето, Господи, Боже мој!

²⁰ Што уште може да ти каже Давид? Ти го познаваш Твојот слуга, Господи мој, Господи!

15 ²¹ Ти го правиш ова заради зборот Свој и по срцето Свое, откривајќи му ги на слугата Свој сите големи работи.

16 ²² Затоа во сè си голем Ти, Господи, Боже мој, зашто нема сличен на Тебе и нема Бог, освен Тебе, по сè што сме слушале со ушите свои.

17 ²³ И кој друг народ на земјата е како Твојот народ – Израил; за кој доаѓал Бог да Си го откупи за свој народ, да го прослави името Свое и да изврши големи и страшни чуда пред Својот народ, кој Ти си го придобил од Египќаните, прогонувајќи ги народите и боговите нивни?

18 ²⁴ И Ти го одреди за Себе Твојот народ Израил како Свој сопствен народ засекогаш, и Ти, Господи, стана негов Бог.

22 ²⁵ А сега, Господи Боже, утврди го засекогаш зборот што си го изрекол за Твојот слуга и за домот негов и исполни го она што си го изрекол.

23 ²⁶ Нека се возвеличи името Твое засекогаш, та да велат: „Господ Саваот е Бог над Израил.” И домот на Твојот слуга Давид да биде цврст пред Твоето лице.

24 ²⁷ Бидејќи Ти, Господи Саваоте, Боже Израилев, му откри на Твојот слуга, велејќи: „Ќе ти воздигнам дом”, Твојот слуга го подготви срцето свое да Ти се моли со таа молитва.

²⁸ И така, Господи, Боже мој! Ти си Бог, и Твоите зборови се неизменливи, и Ти му вети на Твојот слуга големо добро.

²⁹ А сега благоволи и благослови го домот на Твојот слуга, та тој да биде вечно пред Твоето лице, зашто Ти, Господи, Боже мој, го објави тоа, и со Твојот благослов домот на Твојот слуга ќе стане благословен (за да биде пред Тебе) засекогаш.”

Победише на Давид над соседните племиња

8 Потоа Давид ги нападна Филистејците и ги покори; и ја одзеде Давид превласта во регионот од рацете на Филистејците.

² Ги порази и Моавците и ги измери со јажиња, откако ги легна на земја: измери две јажиња за убивање, едно јаже за оставање живи. И Моавците му станаа робје на Давид и му плаќаа данок.

³ Давид го порази Адраазар, син на Рехов, цар на Цова, кога тој одеше да ја прошири власта своја кај реката Еуфрат;

⁴ и зеде Давид од него илјада и седумстотини коњаници и дваесет илјади пешаци; и им ги пресече Давид жилите на сите колески коњи, оставајќи од нив само за сто коли.

⁵ Дојдоа Арамејци од Дамаск да му помогнат на цовашкиот цар Адраазар; но Давид уби дваесет и две илјади Арамејци.

⁶ Тогаш Давид постави стражи во Арам кај Дамаск, и Арамејците му станаа на Давид робови и му плаќаа данок. А Господ го чуваше Давид насекаде, каде ќе отидеше тој.

⁷ Потоа Давид ги зеде златните гривни што ги носеа слугите на Адраазар, и ги донесе во Ерусалим. (Нив подоцна ги зеде египетскиот цар Сусаим кога го нападна Ерусалим во дните на Соломоновиот син Ровоам).

27

7,13
3 Цар 8,24

28

3 Цар 8,26

29

Пс 88,28-29

8,1-14

1 Лет 18,
1-13

4

Ис.Н. 11,
6-9

6

8,14
7,1

7

4 Цар
11,10
2 Лет 23,9

ВТОРА КНИГА ЦАРСТВА

11 <sup>3 Цар 7,51
1 Лет 26,26</sup> ⁸ А од Бетах и Беротаи, Хададе-зеровите градови, цар Давид зеде многу бакар, (од кој Соломон направи бронзено море, столбови, мијалници и сите садови).

14 ^{4 Цар 8,20} ⁹ Кога Тои, царот на Хамат, чу дека Давид ја поразил целата војска на Адраазар,

15-18 <sup>20,23-26
3 Цар 4,1-6
1 Лет 18,14-17</sup> ¹⁰ Тои го испрати синот свој Јорам кај царот Давид да го поздрави и да му благодари, поради тоа што војувал против Адраазар и го поразил; бидејќи Адраазар војуваше со Тои. А во рацете Јорам имаше сребрени, златни и бакарни садови.

18 <sup>23,20-23
3 Цар 1,38,44</sup> ¹¹ Цар Давид ги посвети и нив на Господ, заедно со среброт и златото, запленето од сите народи, кои ги беше покорил:

9,1 <sup>1 Цар 18,1-4
19,1
20,14-17,42</sup> ¹² од Арам, Моав, синовите Анонови, Филистејците и Амаликијците, и од пленот на Адраазар, синот на цовашкиот цар Рехов.

2 <sup>16,1-4
19,25-31</sup> ¹³ И Давид се прослави, враќајќи се по поразот на осумнаесет илјади Арамејци во Солената Долина.

¹⁴ Тој постави стражи во Едом; постави стражи по цел Едом; и сите Едомци му станаа на Давид робови. И Господ го чуваше Давид, каде и да отидеше тој.

Список на Давидовите службеници

¹⁵ Така царуваше Давид над сите Израилци, судеше и делеше правда на сиот свој народ.

¹⁶ А Јоав, синот на Саруја, беше над војската; а Јосафат, синот Ахилудов, беше летописец;

¹⁷ Садок, синот Ахитувов и Ахимелех, синот Авијатаров, беа свештеници; Сераја беше писар;

¹⁸ а Бенајаху, синот Јехојадаев, беше заповедник над Керетијците и Пелетијците, а Давидовите синови беа свештеници.

**Давид го дочекува
Мемфивостеј кај себе**

9 И рече Давид: „Ако останал уште некој од Сауловиот дом, јас би му направил милост заради Јонатан.“

² Во Сауловиот дом имаше еден слуга, по има Сива; го повикаа кај Давид, и ца-

рот го праша: „Ти ли си Сива?“ Тој одговори: „Јас сум твојот слуга.“

³ И царот продолжи и рече: „Нема ли уште некој од Сауловиот дом? Би му направил милост Божја?“ А Сива му одговори на царот: „Има еден Јонатов син, кој е куц.“

⁴ Царот го праша: „Каде е тој?“ Сива му одговори на царот: „Ете, тој е во куќата на Махир, Амиселовиот син, во Ло-Девар.“

⁵ Тогаш цар Давид испрати луѓе, та го зедеа од куќата на Махир, Амиселовиот син, од Ло-Девар.

⁶ И Мемфивостеј, синот на Јонатан, кој беше пак Саулов син, дојде кај Давид, падна ничкум и му се поклони на царот. И рече Давид: „Мемфивостеј!“ Тој одговори: „Еве, твој слуга сум јас.“

⁷ И Давид му рече: „Не плаши се; јас ќе ти направам милост заради татко ти Јонатан и ќе ти ги вратам сите ниви на дедо ти Саул, и ти секогаш ќе јадеш леб на мојата трпеза.“

⁸ Се поклони Мемфивостеј и рече: „Кој сум јас, твојот слуга, та погледна милостиво на мене мртов пес?“

⁹ А царот го повика Сива, Сауловиот слуга, па му рече: „Сè што му припаѓаше на Саул и на целиот негов дом, му го давам на синот на твојот господар;

¹⁰ обработувај ја, впрочем, за него земјата, ти, со твоите синови и твоите слуги и донесувај ги плодовите нејзини за да има синот на господарот твој леб за исхрана; а Мемфивостеј, синот на господарот твој, секогаш ќе јаде на мојата трпеза.“ Сива имаше петнаесет синови и дваесет слуги.

¹¹ Тогаш му рече Сива на царот: „Сè што му заповеда мојот господар на својот слуга, тој ќе го изврши.“ Мемфивостеј јадеше на трпезата Давидова како еден од царските синови.

¹² Мемфивостеј имаше малолетен син по има Миха. Сите што живеа во куќата на Сива, беа слуги на Мемфивостеј.

¹³ А Мемфивостеј живееше во Ерусалим, бидејќи секогаш јадеше на царската трпеза. Тој беше сакат во обете нозе свои.

34,4
1 Цар
20,14-16,42**4**

17,27

621,7
1 Лет 8,34
9,40**7**

19,29

816,9
1 Цар
24,15**10**9,7
19,18**12**

1 Лет 8,34

134,4
9,3

10,1-19 *Службенициите на Давид обесчестени*1 Лет 19,
1-19

10 По извесно време умре амонски-от цар, и наместо него стана цар синот негов Анон.

2 1 Цар 11,
1-11
12,12

2 И Давид рече: „Ќе покажам милост кон Анон, Нахасовиот син, за добрина-та што ми ја направи неговиот татко.”

4 Ис 15,2
20,4

4 Па ги испрати Давид слугите свои да го утешат Анон поради татко му. И Давидовите слуги отидоа во земјата на Амониевите синови.

6 8,3,5
Суд 18,28

3 Но амонските кнезови му рекоа на господарот свој Анон: „Зар мислиш дека Давид од почит кон татко ти испратил кај тебе утешители? Да не ги испратил Давид слугите свои кај тебе за да го прегледаат градот и да видат во него сè и сепшто, па да го разурнат?”

4 И Анон ги фати Давидовите слуги и на секого од нив му ја избричи половината од брадата и им ги потсече алиштата на половина, до крстот и ги пушти.

5 Кога му јавија за тоа на Давид, тој испрати луѓе да ги пречекаат, бидејќи беа многу обесчестени. И царот заповеда да им кажат: „Останете во Ерихон додека да ви пораснат брадите, и тогаш вратете се.”

Војна против Амонците и Арамејците

6 Видоа Амонците дека станаа намразени кај Давид; па испратија Амонците луѓе да најмат Арамејци од Бет-Рехов и Арамејци од Цова – дваесет илјади пешаци, од царот Мааха – илјада души и од Тов – дванаесет илјади души.

7 Кога Давид слушна за тоа, го испрати Јоав со сета храбра војска.

8 Излегоа Амонците и се распоредија за борба кај портите, а Арамејците од Цова и Рехов, како и луѓето на Тов и Мааха се задржаа одделно во полето.

9 Кога виде Јоав дека непријателската војска се распоредила спроти него и отспреди и одзади, ги одбра најистакнатите израилски мажи, и ги распореди против Арамејците;

10 а другиот дел од луѓето му ги довери на братот свој Авеса, да ги построи против Амонците.

11 Тогаш рече Јоав: „Ако Арамејците почнат да ме надвиваат, ти ќе ми помогнеш; ако, пак, Амонците почнат да те надвиваат тебе, јас ќе ти дојдам на помош;

12 биди храбар, и да стоиме цврсто за нашиот народ и за градовите на нашиот Бог, а Господ ќе го направи она што е добро во Неговите очи.”

13 И влезе Јоав, и народот што беше со него, во борба против Арамејците, и тие избегаа од него.

14 Амонците, пак, кога видоа дека Арамејците бегаат, избегаа од Авеса и влегоа во градот. И Јоав се врати од Амонците и дојде во Ерусалим.

15 Арамејците птом видоа дека Израилците ги разбија, се собраа сите наедно.

16 И Адраазар испрати гласници за да ги повика Арамејците што беа од онаа страна на Еуфрат, и, ете, дојдоа до Хелам; а Совак, Хададезеров воен началник, ги предводеше.

17 Кога му јавија за тоа на Давид, тој ги свика сите Израилци, го премина Јордан и стигна до Хелам. Арамејците се распоредија против Давид и се судрија со него.

18 Арамејците избегаа од Израилците, а Давид уништи седумстотини арамејски бојни коли и уби четириесет илјади коњаници, удри по војсководачот Совак, и тој таму умре.

19 Кога сите потчинети цареви на Адраазар видоа дека Израилците ги разбија, склучија со Израилците мир и им се покорија. И Арамејците веќе се плашеа да им помагаат на Амонците.

Давид и Виїсавеја

11 По една година, во времето кога царевите излегуваа во војна, Давид го испрати Јоав и слугите свои со него и сите Израилци; и тие ги нападнаа Амонците и ја опколија Рава; а Давид остана во Ерусалим.

2 Еднаш приквечер, откако стана од своето легло, Давид се штетапе по покривот на својот царски дом свој и од покривот виде една жена, која се капеше; а жената беше многу убава.

12Ис.Н. 1,6
1 Цар 4,9
3 Цар 2,2
1 Кор 16,13**13**

3 Цар 20,13-21

15-19

8,3-8

11,112,26-28
1 Лет 20,1

3 ^{23,34,39} ^{1 Лек 3,5} Давид испрати да дознаат, која е таа жена? Му рекоа: „Тоа е Витсавеја, Елијамова ќерка, жена на Хитиецот Урија.”

4 ^{3 Мојс 15,19 18,19 20,10 5 Мојс 22,22} Давид испрати слуги да ја земат; и таа дојде кај него, и тој спиеше со неа. А кога таа се исчисти од својата нечистотија, се врати во домот свој.

5 Жената остана бремена и испрати гласници да му јават на Давид и да кажат: „Бремена сум.”

6 Тогаш Давид испрати гласници да му кажат на Јоав: „Испрати го кај мене Хитиецот Урија!” И Јоав го испрати Урија кај Давид.

13 ^{11,9} Урија дојде кај него, и Давид го распраша за положбата на Јоав, за положбата на народот и за текот на војната.

14-15 ^{3 Цар 12,9 21,8-10 4 Цар 10, 1-7} Давид му рече на Урија: „Оди во домот свој и измиј си ги нозете.” Урија излезе од царскиот дом, и по него однесоа и царско јадење.

9 Но Урија преспа пред вратата на царскиот дом заедно со сите слуги на господарот свој и не отиде во својот дом.

10 Му соопштија на Давид и рекоа: „Урија не отиде во домот свој.” Давид му рече на Урија: „Еве, си дошол од пат; зошто не си отишол во домот свој?”

11 Урија му одговори на Давид: „Ковчегот Божји, Израил и Јуда се под шаторите, а господарот мој Јоав и слугите на господарот мој престојуваат во полето, а јас да влезам во куќата своја да јадам, да пијам и да лежам со жената своја! Се колнам во животот на твојата душа, тоа нема да го направам.”

12 Тогаш Давид му рече на Урија: „Остани тука и денес, а утре ќе те отпуштам.” И Урија остана тој ден во Ерусалим до изутрината.

13 И Давид го покани, и Урија јадеше пред него и пишеше, и Давид го опи. Но вечерта Урија отиде да спие на леглото свое со слугите на својот господар, а во домот свој не отиде.

14 Изутрината Давид напиша писмо до Јоав и го испрати по Урија.

15 Во писмото напиша вака: „Поставете го Урија таму, каде што ќе има

најсилна војска, и отстапете од него, за да биде погоден.”

Смртта на Урија, мажот на Витсавеја

16 Затоа, кога Јоав го опседнуваше градот, го постави Урија на такво место, за кое знаеше дека таму има храбри мажи.

17 Излегоа од градот мажи, се судрија со Јоав, и неколкумина од народот, од Давидовите слуги, паднаа: убиен беше исто така и Хитиецот Урија.

18 Тогаш Јоав испрати гласници да му кажат на Давид за целиот тек на борбата.

19 Тој им заповеда на гласниците, велејќи: „Кога ќе му раскажете на царот за целиот тек на битката

20 и ако видите дека царот се разгневува и ве прашува: „Зошто сте отишле да се биете толку блиску до градот? Не знаете ли дека врз вас ќе фрлаат стрели од сидот?”

21 Кој го уби Авимелех, синот на Јерубешет? Нели фрли жена врз него од сидот парче од воденички камен, го погоди и тој умре во Тевец? А вие, зошто се приближивте до сидот?” – тогаш ти кажи: „И твојот слуга Хитиецот Урија исто така е погоден и умре.”

22 Отиде гласникот, му раскажа на Давид сè за што го беше испратил Јоав, (за целиот тек на битката. Давид се разгневи на Јоав, и му рече на гласникот: Зошто отидовте да се борите толку близу до градот? Не знаете ли дека ќе фрлаат врз вас од карпата? Кој го уби Авимелех, синот на Јеровал? Не фрли ли жена врз него од карпата воденички камен и тој умре во Тевец? Зошто се приближивте до сидот?)

23 Тогаш гласникот му рече на Давид: „Тие луѓе нè надвиваа и излегоа против нас во полето, и ние ги гоневме, до влезот на портите;

24 во тоа време стрелците стрелаа од сидот врз слугите твои, и загинаа некои од царските слуги; умре и твојот слуга Хитиецот Урија.”

17
11,23-24

21
Суд 9,50-54

26 25 Тогаш Давид му рече на гласникот: „Кажи му на Јоав вака: „Да не те бунитаа работа, зашто ножот истребува некогаш еден, некогаш друг; засили ја борбата против градот и сруши го“. Така ќе го охрабриш!”

27 12,9
2 Мојс 20,17
3 Мојс 18,20
26 Уриевата жена чу дека нејзиниот маж умре, па плачеше по мажот свој.

12,1 27 Кога измина времето за жалење, Давид испрати луѓе и ја зеде во домот свој, и таа му стана жена и му роди син. Но делото што го изврши Давид, беше зло пред очите на Господ.

6 2 Мојс 21,37
Лк 19,8
Натан му ја објавува на Давид казниџа Божја

7 7,8-9
1 Цар 15,17
16,13
12 Господ го испрати Натан пророкот кај Давид, и тој отиде кај него и му рече: „Во еден град имаше двајца мажи – едниот богат, а другиот сиромав;

2 богатиот имаше мошне многу ситен и крупен добиток,

3 а сиромавиот немаше ништо, освен една овчичка што ја беше купил мала и ја отхрани, и таа беше пораснала кај него заедно со неговите деца; таа јадеше од неговите леб, пиеше од неговата чаша, спиеше на неговите гради и му беше како ќерка;

4 кај богатиот човек дојде еден странец; и нему не му беше по волја да земе од овците или од воловите свои за да зготви ручек на странецот, кој беше дошол кај него, туку ја зеде овчичката на сиромавиот и му ја приготви неа на човекот што беше дошол кај него.”

5 Давид многу се разгневи против тој човек и му рече на Натан: „Жими Господ! Смрт заслужува оној човек што го направил тоа;

6 и за овчичката тој треба да плати четворно, зашто го направил тоа и затоа што немал милост.”

7 Тогаш Натан му кажа на Давид: „Ти си оној човек што го изврши тоа. Така говори Господ, Бог Израилев: „Јас те помаза за цар над Израил, те спасив од рацете Саулови,

8 ти го дадов домот на твојот господар и жените на господарот твој во твоја прегратка, ти го дадов домот Израилев

и Јудин и, ако ти е тоа малку, би ти придал уште повеќе;

9 а ти зошто го презре зборот на Господ, извршувајќи зло пред очите Негови? Урија Хитиецот го нападна со меч, жената негова ја зеде за своја жена, а него го уби со мечот на Амонците;

10 затоа мечот нема никогаш да се отргне од твојот дом засекогаш, бидејќи ти Ме презре и ја зеде жената на Хитиецот Урија за да биде твоја жена.”

11 Така говори Господ: „Ете, јас ќе подигнам зло против твојот дом, ќе ги земам твоите жени пред очите твои и ќе ги дадам на ближниот твој, и тој ќе спие со твоите жени под ова сонце;

12 ти го изврши тоа тајно, Јас, пак, ќе го извршам пред целиот Израил среде бел ден.”

13 Тогаш Давид му рече на Натан: „Згрешив пред Господ.” А Натан му кажа на Давид: „И Господ го симна од тебе гревот твој; ти нема да умреш;

14 но бидејќи со тоа им даде повод на непријателите Господови да Го хулат, затоа синот што ти се роди, ќе умре.”

15 Натан отиде во домот свој. И Господ го погоди детето што му го беше родила на Давид Уриевата жена, и тоа се разболе.

Смртиџа на дејетџо на Виџсавеја

16 Давид Му се молеше на Бога за детето, постеше Давид и осамен ја мина ноќта, легна на земја.

17 И влегоа кај него старешините на домот негов, да го кренат од земјата, но тој не сакаше и не јадеше леб со нив.

18 На седмиот ден детето умре, и слугите Давидови се плашеа да му соопштат дека детето умрело; зашто си мислеа тие, кога детето беше уште живо, и ние му прозборувавме, а тој не го слушаше гласот наш, како ќе му кажеме: „Детето умре.” Тој ќе стори нешто лошо.

19 Виде Давид дека слугите негови се дошепнуваат, и разбра дека детето умрело, па ги прапа слугите: „Умре ли детето?” Тие му одговорија: „Умре.”

20 Тогаш Давид стана од земјата, се изми, се помаза, се преоблече и отиде

9
1 Цар 15,19

10
13,28-29
15-18
3 Цар 2, 24-25

11
16,22

12
11,4-15

13
24,10,17
1 Цар 15,24

14
Ис 52,5
Рим 2,24

15
1 Цар 25,38

16
13,31
3 Цар 21,27
Дан 9,3
Неем 1,4

17
3,35

ВТОРА КНИГА ЦАРСТВА

22Ис 38,1,5
Јона 3,9

во домот Господов и се молеше. Кога се врати дома, побара да му донесат леб и јадеше.

231 Мојс
37,35
Јона 7,8-10

²¹ И го запрашаа слугите негови: „Што значи тоа што постапуваш така? Додека детето уште беше живо, ти постепе и плачеше, и не спиеше; а откако умре детето, ти стана и јадеш леб и пишеш.”

241 Мојс 4,25
5,29
38,3

²² Давид им одговори: „Додека детето беше живо, јас постев и плачев, бидејќи мислев: кој знае, нема ли да се смили над мене Господ и нема ли детето да остане живо?”

1 Лет 22,9

Мт 1,6

26-311 Лет 20,
1-5

²³ А сега е умрено; зошто да постам? Зар можам да го вратам? Јас ќе отидам кај него, тоа нема да се врати кај мене.”

Раѓањето на Соломон

²⁴ И Давид ја утепи својата жена Витсавеја, и влезе кај неа и спиеше со неа; таа зачна и роди син, кому му даде име Соломон. И Господ го засака;

²⁵ и го испрати пророкот Натан, и тој го нарече: Једидија⁴, според словото Господово.

Давид ја освојува Рава

²⁶ Јоав војуваше против Рава Амонска и туку-речи го презеде тој царски град.

²⁷ Испрати Јоав гласници да му кажат на Давид: „Јас ја нападнав Рава и ја освоив водата на градот;

²⁸ сега собери го другиот народ и тргни кон градот, и преземи го; зашто, ако го преземам јас, ќе му се даде моето име.”

²⁹ Давид го собра сиот народ, тргна кон градот Рава, војуваше против него и го презеде.

³⁰ Давид ја зеде круната на нивниот цар од главата негова, – а во неа имаше талант злато и скапоцен камен, – и ја стави Давид на својата глава, и однесе од градот многу голем плен.

³¹ А народот што беше во него, го изведе и му наложи да работи со пили, со железни гребла и со железни секири, или пак ги испрати да печат тули. Така

постапи тој со сите амонски градови. Потоа Давид се врати со сиот народ во Ерусалим.

Амнон и Тамара

13 Потоа се случи ова: Давидовиот син Авесалом имаше сестра убавица, по име Тамара, и Амнон, Давидовиот син, се вљуби во неа.

² И Амнон толку се мачеше што се разболе по сестра си Тамара зашто таа беше девица, и на Амнон му се виде дека ќе биде многу тешко да направи нешто со неа.

³ Но Амнон имаше пријател, по име Јонадав, син на Шима, Давидов брат; а Јонадав беше многу итар човек.

⁴ И тој му рече: „Зошто толку слабееш од ден на ден, царски сине, нема ли да ми кажеш?” Амнон му одговори: „Јас ја сакам Тамара, сестрата на братот мој Авесалом.”

⁵ Јонадав му рече: „Легни на леглото свое и направи се болен; и кога ќе дојде татко ти да те види, кажи му: Нека дојде сестра ми Тамара и да ми даде да јадам, и да зготви пред мои очи јадење, да го видам и да јадам од нејзините раце.”

⁶ Амнон легна и се направи болен, и царот дојде да го види; Амнон тогаш му рече на царот: „Нека дојде сестра ми Тамара и да приготви пред мои очи две слатки питки, та да каснам од рацете нејзини.”

⁷ Давид испрати човек во куќата да ѝ каже на Тамара: „Оди во куќата на братот свој Амнон и зготви му јадење.”

⁸ Таа отиде во куќата на својот брат Амнон, а тој лежеше. Таа зеде брашно, замеси, приготви питки пред неговите очи и ги испече;

⁹ ја зеде тавата и ги стави пред него, но тој не сакаше да јаде. Тогаш рече Амнон: „Нека излезат сите што се покрај мене.” И излегоа сите луѓе што беа покрај него.

¹⁰ И Амнон ѝ кажа на Тамара: „Однеси го јадењето во внатрешната соба, и

13,13,2-3
1 Лет 3,
1-2,9**2**1 Мојс 34,3
Јудита
12,16⁴ 12,25. *Сакан од Господ.*

18 ¹ Цар 3,17 Царот одговори и ѝ рече на жената: „Не го криј од мене тоа што ќе го прашам.” И жената рече: „Говори, господаре мој, царе.”

19 ^{14,3} ¹ Цар 1,26 ^{17,55} Царот ја праша: „Во сето тоа не е ли со тебе раката на Јоав?” Жената одговори и рече: „Да ти е жива душата, господаре мој, царе, не може да има скршнување ни десно, ни лево; вистина, твојот слуга Јоав ми заповеда и тој ги стави во устата на слугинката твоја сите тие зборови.”

20 ^{Изреки 25,2} Твојот слуга Јоав го направи тоа за да го измени текот на настанот. Но мојот господар царот е мудар, како што е мудар ангелот Божји, тој разбира сè што се случува на земјата.”

21 И царот му рече на Јоав: „Ете, јас направив според зборот твој, оди впрочем, врати ми го детето Авесалом.”

22 Тогаш Јоав падна ничкум на земјата и се поклони, и го благослови царот, велеејќи: „Сега слугата твој знае дека добил благонаклоност во твоите очи, господаре мој, царе, бидејќи царот постапи според зборот на својот слуга.”

23 Па стана Јоав, та отиде во Гешур и го доведе Авесалом во Ерусалим.

24 И царот рече: „Нека се врати во куќата своја, но лицето мое да не го гледа.” И Авесалом отиде во куќата своја, но царското лице не го виде.

Давид се љомува со Авесалом

25 Меѓу сите Израилци немаше таков убавец како Авесалом, ни толку пофалуван како него: од петиците на нозете до врвот на главата негова во него немаше недостаток.

26 Кога ќе ја истрижеше косата своја, а тој ја стрижеше секоја година, бидејќи му тежеше; косата од главата негова тежеше двесте шекели според царската мера.

27 И на Авесалом му се родија три сина и една ќерка, по име Тамара; таа беше многу убава. (И му стана жена на Ровоам, Соломоновиот син, и му го роди Авија).

28 И остана Авесалом во Ерусалим две години, но царевото лице не го виде.

29 Тогаш Авесалом испрати по Јоав за

да го одведе кај царот, но тој не сакаше да дојде кај него. Го повика и вторпат, но тој пак не сакаше да дојде.

30 Тогаш Авесалом им рече на своите слуги: „Ја гледате ли нивата на Јоав до мојата? Тој таму има јачмен; одете и изгорете го со оган.” И Авесаломовите слуги ја изгореа со оган онаа нива. (И дојдоа слугите на Јоав кај него, ги раскинаа облеките свои, и рекоа: „Авесаломовите слуги ја изгореа нивата твоја со оган”).

31 И стана Јоав, па отиде кај Авесалом дома и му рече: „Зошто слугите твои ја изгореа нивата моја со оган?”

32 А Авесалом му одговори на Јоав: „Ете, јас испраќав по тебе и велев: „Дојди тука, и јас ќе те пратев кај царот да кажеш: зошто сум дошол од Гешур? Подобро ќе беше да останев таму. Јас сакам да го видам лицето на царот. Ако, пак, сум виновен, убиј ме!”

33 Јоав отиде кај царот и му го раскажа тоа. Царот го повика Авесалом. Тој дојде кај царот, му се поклони и падна ничкум на земја пред царот. И царот го бакна Авесалом.

Авесалом ѝтежнее да ја добие моќта

15 Потоа Авесалом си набави коли и коњи и педесет брзоодци.

2 Авесалом стануваше изутрина рано, се запираше крај патот покрај портите и, кога некој имаше поплака и одеше кај царот на суд, тој го повикуваше и го прашуваше: „Од кој град си?” И кога оној одговараше: „Од тоа и тоа Израилево племе е твојот слуга”,

3 тогаш Авесалом му велеше: „Ете, твоето дело е добро и праведно, но кај царот нема кој да те ислуша.”

4 И Авесалом уште велеше: „О, да беа ме поставиле мене за судија во оваа земја! Кај мене би доаѓал секој, кој има спор и поплака, и јас би судел по правда.”

5 И кога некој ќе се доближеше да му се поклони, тој ја протегаеше раката и го прегрнуваше и го бакнуваше.

6 Така постапуваше Авесалом со секој Израилец, кој доаѓаше кај царот да се суди, и навлегуваше Авесалом во срца на Израилците.

32

¹ Цар 20,8
Дела 25,11

33

15,5
19,40
20,9
¹ Мојс
27,26,27
29,11
48,10
50,1

15,2

19,9
5 Мојс
21,19
Пута 4,1,11

5

³ Цар
1,16,31,53
2,19

ВТОРА КНИГА ЦАРСТВА

7 Откако изминаа четириесет години од царувањето на Давид, Авесалом му рече на царот: „Да одам и да го исполнам мојот завет што Му го бев дал на Господ во Хеврон.
8 Зашто јас, твојот слуга, кога живеев во Гешур, во Арам, ветив: ако Господ ме врати во Ерусалим дека ќе Му принесам жртва на Господ.”
9 А царот му рече: „Оди со мир.” И тој стана и отиде во Хеврон.
10 А Авесалом испрати тајни гласници меѓу сите израилски племиња, велел: „Кога ќе чуете звук од труба, велете: „Авесалом стана цар во Хеврон.””
11 Од Ерусалим отидоа со Авесалом двесте души што ги беше поканил, и тие отидоа простодушно, без да знаат, каква е работата.
12 Авесалом испрати да го повикаат гилонецот Ахитофел, Давидов советник, од неговиот град Гилон, додека тој принесуваше жртви. И започна голем заговор и народот се собираше и се умножуваше околу Авесалом.
13 Давид беѓа од Ерусалим

13 И дојде разузнавач при Давид и рече: „Срцето на Израилците се сврте кон Авесалом.”

14 Тогаш им рече Давид на сите свои слуги што беа при него во Ерусалим: „Станувајте да бегаме, зашто за нас нема спас од Авесалом; брзајте да излезе да не нè затече и нè фати да не ни навлече зло и да го разори градот со сечилото на мечот.”

15 Царските слуги му рекоа на царот: „За сè што ќе заповеда нашиот господар, царот, ние сме твои слуги.”

16 Па излезе царот и по него сиот дом негов пешки. Царот остави десет свои наложници да ја чуваат куќата.

17 И излезе царот и сиот народ пешки, и застанаа кај последната кука.

18 И сите слуги негови врвеа од двете страни негови, и сите Керетијци, сите Пелетијци и сите Гетчани – до шестотини души што беа дошле заедно со него од Гет, одеа пред царот.

19 И царот му рече на Гетчанецот Итај: „Зошто си тргнал и ти со нас? Врати се и остани со оној цар, бидејќи ти си туѓинец и си избегал од својата земја.”

20 Ти си дошол вчера, а денес ќе те терам да одиш со нас ли? Јас одам, каде што можам; врати се и врати ги со себе и браќата свои; Господ нека ти подари милост и правда!”

21 А Итај му одговори на царот и рече: „Жими Господ, и жими мојот господар, царот; каде и да биде мојот господар, царот, жив или мртов, таму ќе биде и твојот слуга.”

22 Тогаш Давид му рече на Итај: „Дојди, пак, и оди со мене.” И тргна Гетчанецот Итај и сите луѓе негови и сите деца што беа со него.

23 И целата земја плачеше на висок глас. И сиот народ минуваше, и царот го мина потокот Кедрон; и тргна сиот народ и царот по патот кон пустината.

24 Ете, и свештеникот Садок и заедно со него сите левити го носеа ковчегот на Божјиот завет, и го оставија Божјиот ковчег, а Авијатар пак стоеше на височината, додека сиот народ излезе од градот.

25 И царот му рече на Садок: „Врати го Божјиот ковчег во градот (и нека стои на местото свое). Ако најдам милост пред очите на Господ, Тој ќе ме врати и ќе ми даде да Го видам Него и Неговото живеалиште.”

26 Ако, пак, Тој каже: „Немам кон тебе благонаклоност”, тогаш, ете ме; нека прави со мене она што ќе Му се види дека е добро.”

27 И му кажа уште царот на свештеникот Садок: „Гледаш ли, – врати се во градот со мир заедно со син си Ахи-маац и со Авијатаровиот син Јонатан, двајцата ваши синови;

28 гледате ли, јас ќе се позабавам по рамнината во пустината, додека ми стигне известување од вас.”

29 Садок и Авијатар го вратија Божјиот ковчег во Ерусалим и останаа таму.

30 А Давид тргна кон Елеонската Планина, искачувајќи се плачеше; гла-

19
18,2

21
Рута 1,
16-17
Лк 22,33

23

3 Цар 2,37
Јн 18,1

24

8,17
20,25
1 Цар
22,20

25

Пс 26,4
42,3
84,1-2

26

1 Цар 3,18

27

3 Цар 1,42

28

17,16

30

19,5
Ер 14,3-4
Ест 6,12

- 31** вата му беше покриена, и тој одеше бос; 16,23 17,14,23
и сите луѓе што беа со него, ја покрија секоја својата глава, одеа и плачаа.
- 32** ³¹Му јавија на Давид и рекоа: „И 1,2 Ис.Н. 7,6 1 Цар 4,12 4 Цар 18,37 1 Лет 27,33 Ахитофел е меѓу заговорниците со Авесалом.“ И рече Давид: „Господи, Боже мој, осуети го советот на Ахитофел.“
- 33** ³²Кога Давид се искачи на врвот од 19,36 гората, каде што сакаше да Му се поклони на Господ, ете во пресрет му доаѓа Кушиј, Давидов прв пријател: облеката му беше раскината, и на главата имаше прав.
- 35** ³³И Давид му рече: „Ако дојдеш со 17,15-16 мене, ќе ми бидеш товар:
- 36** ³⁴но, ако се вратиш во градот и му 15,27 17,17 кажеш на Авесалом: „Царе, досега бев слуга на татко ти, а отсега натаму ќе бидам твој слуга“, ти ќе можеш да го осуетиш за мене советот на Ахитофел.
- 16,1** ³⁵Ете, таму со тебе ќе бидат свештениците Садок и Авијатар, и секој збор 4,4 9,1-13 1 Цар 25,18 што ќе го чуеш од домот на царот, соопштувај им го на свештениците, на 17,27-29 Садок и на Авијатар.
- 3** ³⁶Заседно со нив таму се и двајцата 19,27-29 нивни синови: Ахимаац, син Садоков, и Јонатан, син Авијатаров; по нив испраќајте ми ја секоја вест што ќе ја чуете.”
- ³⁷Така, Кушиј, Давидовиот пријател, отиде во градот, а во тоа време Авесалом влегуваше во Ерусалим.

Давид и Сива

16 Кога Давид слезе од врвот на гората, ете, во пресрет му доаѓа Сива, слугата на Мемфивостеј, со две натоварени магариња со двесте лебови, сто мери суво грозје, сто низи смокви и еден мев со вино.

²Царот го праша Сива: „Зошто ти е тоа?“ Сива одговори: „Магарињата се за царскиот дом, за јавање, лебот и плодовите – за храна на момците, а виното – за изнемоштените во пустината.”

³Царот праша: „Каде е синот на господарот твој?“ Сива му одговори на царот: „Ете, тој остана во Ерусалим и вели: „току сега домот Израилев ќе ми го врати татковото ми царство.”“

⁴И му кажа царот на Сива: „Ете, твое е сè што има Мемфивостеј.” А Сива

одговори, поклонувајќи се: „Можеби ќе најдам милост пред очите на мојот господар – цар!”

Семеј го ѝроколнува Давид

⁵Кога царот Давид стигна до Бахурим, ете, оттаму излезе еден човек од родот на Сауловиот дом, по има Семеј, син на Гера. Тој одеше и лошо зборуваше,

⁶и фрлаше камења врз Давид и врз сите слуги на царот Давид; и сите луѓе и сите храбри беа десно и лево од царот.

⁷Колнејќи го него, Семеј велеше: „Истави се, убиенцу, и злосторнику!”

⁸Господ ја сврте против тебе сета крв на Сауловиот дом, на чие место ти се зацари, и Господ го предаде царството во рацете на синот твој Авесалом; и ете, ти си во неволја, затоа што си крвопиец.”

⁹Тогаш Авеса, синот на Саруја, му рече на царот: „Зошто овој мртов пес го колне царот, господарот мој? Ќе одам и ќе му ја симнам главата.”

¹⁰Царот рече: „Што ви е вам, синови Саруеви? Оставете го нека колне, зашто Господ му заповедал да го колне Давид. И кој може да му каже: „Зошто правиш така?”“

¹¹И Давид му рече на Авеса и на сите слуги свои: „Кога синот мој, кој излегол од телото мое, ја бара душата моја, дотолку повеќе може и еден Венијамин син! Оставете го, нека колне, зашто Господ му заповедал;

¹²можеби, Господ ќе погледне милостиво кон мојата понизност, и ќе ми воздаде Господ добро за денешното колнење!”

¹³И одеа Давид и луѓето по патот свој, а Семеј врвеше покрај гората, откај неговата страна; врвеше, колнеше и фрлаше камења и земја кон него.

¹⁴И стигна царот и сиот народ негов што беше со него, изморен, и таму си отпочинаа.

Кушиј се здружува со Авесалом

¹⁵Авесалом, пак, и сиот израилски народ дојдоа во Ерусалим, и со него Ахитофел.

7-8

21,1-9

9

19,22

2 Мојс

22,28

10

15,25-26

Рим 9,20

1 Птр 2,23

15

15,37

ВТОРА КНИГА ЦАРСТВА

16

1 Цар
10,24
3 Цар
1,25,31.
34,39

¹⁶ Кога Кушиј, Давидовиот прв пријател, дојде кај Авесалом, му рече: „Да живее царот!”

18-19

15,34

¹⁷ И Авесалом му рече на Кушиј: „Каква е таа твоја сесрдност кон твојот пријател! Зошто не отиде со пријателот свој?”

20

Суд 20,7

¹⁸ Кушиј му одговори на Авесалом: „Не, јас ќе одам по оној што го избра Господ и оној народ и целиот Израил; со него сум и јас, и со него ќе останам.

21

15,16
1 Цар 13,4

¹⁹ И притоа кому ќе му служам? Нели на синот негов? Како што му служев и на татко ти, така ќе ти служам и тебе.”

22

12,11-12

17,2

16,14
5 Моје
25,18

Авесалом и Давидовиите наложници

²⁰ И Авесалом му рече на Ахитофел: „Дајте совет што да правиме.”

²¹ Ахитофел му одговори на Авесалом: „Влез кај наложниците на татко ти што тој ги остави да го чуваат домот негов; и ќе чујат сите Израилци дека си станал омразен за таткото, и ќе им зацврстат рацете на сите што се со тебе.”

²² И поставија за Авесалом шатор на покривот, и Авесалом влезе кај наложниците на татко си пред очите на сиот Израил.

²³ А советите што ги даваше Ахитофел, во она време се сметаа, како кога некој би Го допрашувал Бога. Таков беше секој Ахитофелов совет како за Давид, така и за Авесалом.

Кушиј му ѝрошћвречи на Ахитофеловиот совет

17 Тогаш му кажа Ахитофел на Авесалом: „Ќе одберам дванаесет илјади души и ќе станам, ќе одам да го гонам оваа ноќ Давид;

² ќе го нападнам, кога ќе биде изморен и со отпуштени раце, и ќе му влеам страв; и сите луѓе што се со него ќе се разбегат; и јас ќе го убијам само царот;

³ и сите луѓе ќе ги свртам назад кон тебе како што невеста се врти кон својот маж. Ти ја бараш душата само на еден човек, а сиот народ ќе биде смирен.”

⁴ Му се допаднаа тие зборови на Авесалом и на сите израилски старешини.

⁵ И Авесалом рече: „Повикајте го Кушиј Аркиецот; да чуеме што ќе рече тој.”

⁶ Дојде Кушиј при Авесалом, и Авесалом му рече, велејќи: „Еве што кажува Ахитофел; да постапам ли според зборовите негови? Ако, пак, не, кажи ти.”

⁷ А Кушиј му рече на Авесалом: „Овој пат не е добар советот што го дал Ахитофел.

⁸ Ти знаеш дека твојот татко и неговите луѓе се многу силни и раздразливи во нивните души, како мечка в поле, чии малечки се грабнати, и татко ти е маж воин; тој нема да ноќева со луѓето.

⁹ Ете, тој сега се крие во некоја пештера или на друго место, и ако некој падне при првиот напад врз нив, и ако чујат и кажат: „разбиени се луѓето што тргнаа по Авесалом”

¹⁰ тогаш и најхрабриот, чие срце е како лавовско срце, ќе падне со духот, зашто на сиот Израил му е познато, колку е храбар татко ти, и колку се јунаци оние што се со него.

¹¹ Затоа јас советувам: нека се собере кај тебе сиот Израил, од Дан до Вирсавија, во мноштво како песок крај морето, и ти самиот ќе тргнеш среде него;

¹² и тогаш ќе одиме против него, каде и да се наоѓа, и ќе го нападнеме, како што росата паѓа на земјата; и нема да му остане ни еден човек од сите оние што се со него;

¹³ ако, пак, влезе во некој град, тогаш сиот Израил ќе донесе во тој град јажиња, и ние ќе го завлечеме сè до реката, така што камче нема да остане таму.”

¹⁴ Тогаш рече Авесалом и сиот Израил: „Советот на Кушиј е подобар од Ахитофеловиот совет.” Така Господ пресуди да се осуети „добриот” Ахитофелов совет за да навлече Господ зло врз Авесалом.

Давид го ѝреминува Јордан

¹⁵ И Кушиј им кажа на свештениците, на Садок и на Авијатар: „Така и така Ахитофел го советува Авесалом и ста-

5

15,32-34
16,16-19

8

Ос 13,8
Изреки
17,12

10

23,8-23

11

1 Цар 3,20
13,5
Ер 33,22

14

15,31,34

15

15,27-
28,35-36

16 репините израилски, јас, пак, посовету-
вав вака и вака.
17 ^{15,27-36} ^{3 Цар 1,9} **16** И сега испратете гласници поскоро
и кажете му на Давид така: да не ос-
танува оваа ноќ на рамнината во пусти-
ната, и што поскоро да помине од онаа
страна да не загинае царот и сите луѓе
што се со него.”
21 ¹⁷ Јонатан и Ахимаац чекаа кај Ен-
Рогел. И отиде една слугинка, таа им
раскажа, а тие отидоа и му јавија на
царот Давид; зашто тие не можеа да се
покажат во градот.
23 ^{15,12} ^{4 Цар 20,1} ^{Мт 27,5} **18** Ги виде едно момче и му јави на
Авесалом; но тие двајцата брзо заминаа
и отидоа во Бахурим, во куќата на еден
човек, во чиј двор имаше бунар; тие се
спуштија во него.
24 ^{19,14} ^{20,9-12} ^{1 Лст 2,} ¹³⁻¹⁷ **19** А жената зеде, та простре врз от-
ворот на бунарот покривка и насипа
одозгора прекрупа, така што ништо не
се забележуваше.
25 ²⁰ Дојдоа Авесаломовите слуги во
куќата при жената и запрашаа: „Каде
се Ахимаац и Јонатан?” А жената им
одговори: „Отидоа накај реката.” Тие ги
бараа и не ги најдоа, и се вратија во
Ерусалим.
21 Откако си заминаа, оние излегоа од
бунарот, отидоа и му јавија на царот
Давид, велејќи му: „Станувајте и што
поскоро преминувајте преку водата,
зашто Ахитофел даде таков и таков
совет за вас.”
22 Тогаш Давид стана и сите луѓе што
беа со него, и го минаа Јордан; на раз-
днување не остана ни еден што не го
премина Јордан.
23 Ахитофел, кога виде дека неговиот
совет не го послушаа, го оседла магаре-
то, се подготви, отиде во домот свој, во
својот град, откако ги уреди домашните
и се обеси, умре, и го погребаша во татко-
виот му гроб.

Давид во Маханаим

24 Давид стигна во Маханаим, а Аве-
салом го премина Јордан, тој и сиот
Израил со него.
25 Наместо Јоав, Авесалом го постави
над војската Амас. Амас беше син на
еден човек по име Јитра, од Јизреел, кој

се ожени за Авигал, ќерка на Нахас,
сестра на Саруја, Јоавова мајка.

26 А Израил се смести во логорот со
Авесалом во Галаадската земја.

27 Кога Давид стигна во Маханаим,
Нахасовиот син Шовиј од Рава Амон-
ска, и Махир, Амиеловиот син, од Ло-
Девар, и Галаадчаниот Верзелиј од
Рогелим,

28 донесоа десет постели, десет чинии
и земјани садови, жито и јачмен, браш-
но и булгур, грав и леќа и печени зрна,

29 мед и масло, овчо и кравјо сирење,
– донесоа храна на Давид и на луѓето
што беа со него; зашто тие си рекоа:
народот е гладен и уморен и жедува во
пустината.

Војската на Авесалом е совладана

18 Давид ги прегледа луѓето што
беа со него, и постави над нив
илјаданачалници и стотници.

2 Давид ги испрати луѓето: една тре-
тина под водство на Јоав, една третина
под водство на Авеса, синот Саруев,
брат Јоавов, една третина под водство
на Гетчаниот Итај. Тогаш царот им
рече на луѓето: „И јас ќе дојдам со вас.”

3 Но луѓето му одговорија: „Не доаѓај,
зашто, ние и да избегаеме, тоа нема да се
забележи; и половината од нас да умре,
тоа исто така нема да се забележи; ти,
бидејќи сам чиниш колку десет илјади
од нас, затоа подобро е за нас да ни
помагаш од градот.”

4 Царот им рече: „Што ќе најдете за
добро, тоа и ќе го направам.” И царот
се задржа кај портите, и сиот народ из-
легуваше по стотици и по илјади.

5 Царот им заповеда на Јоав, Авеса и
Итај, велејќи: „Зачувајте ми го момчето
Авесалом.” И сите слушнаа што им
заповедаше царот на сите началници за
Авесалом.

6 Излегоа луѓето во полето против
Израилците, и започна битка во Ефре-
мовата Гора.

7 И народот Израилев беше победен
од Давидовите луѓе; тој ден таму имаше
голем пораз, – беа убиени дваесет илја-
ди души.

8 А битката се прошири по целата

27

9,4
12,26-29
19,32-33
3 Цар 2,7

28-29

16,1-2

18,1

1 Цар 8,12

2

Суд 7,16
9,43
1 Цар
11,11
13,17

3

21,17

5

18,12
19,1

8

2,26
11,25

ВТОРА КНИГА ЦАРСТВА

9 онаа земја, и гората проголта повеќе луѓе, отколку што се истреби со мечот во тој ден.

16
2,28
20,22

Јоав го убива Авесалом

17 ⁹ Авесалом се сретна со Давидовите слуги; тој јаваше маска. Кога маската навлезе под гранките на еден голем даб, косата на Авесалом му се заплетка во гранките од дабот, и тој почна да виси меѓу небото и земјата, а маската што беше под него избега.

18
14,27

¹⁰ Некој го виде тоа и му јави на Јоав, велејќи: „Ете, јас го видов Авесалом како виси на дабон.“

¹¹ Јоав му кажа на човекот што му го соопшти тоа: „Ете, си видел; зошто не го кутна таму на земја? Ќе ти дадев десет шекели сребро и еден појас.“

¹² И оној му одговори на Јоав: „Да ставеа во рацете мои и илјада шекели сребро, и тогаш не би кренал рака врз царскиот син; зашто ние чувме дека царот ти заповеда тебе, на Авеса и на Итај, велејќи: „Зачувајте ми го момчето Авесалом“;

¹³ и да бев постапил поинаку во опасност по животот свој, тоа не би останало сокриено од царот, па и ти би станал против мене.“

¹⁴ Јоав рече: „Нема зошто да се занимавам со тебе.“ И зеде во рацете три стрели и ги забодде во срцето на Авесалом, кој уште беше жив на дабот.

¹⁵ Тогаш го опколија Авесалом десет момци, Јоавови оруженосци, го удираа и го умртвија.

¹⁶ И затруби Јоав со труба и луѓето што го гонса Израил, се вратија, бидејќи Јоав го штедеше народот.

¹⁷ Го зедеа Авесалом, го фрлија во гората, во длабока јама, и натрупаа врз него голема грамада камења. И сите Израилци се разбегеа, секој во шаторот свој.

Давид разбира за смртта на Авесалом

¹⁸ Уште додека беше жив, Авесалом си беше изградил споменик во Цар-

ската Долина; зашто велеше: „Јас немам син за да се зачува споменот за името мое.“ И до денес тој се нарекува Јад Авесалом⁵.

¹⁹ Ахимаац, синот Садоков, му рече на Јоав: „Ќе трчам да му јавам на царот дека Господ преку Својот суд го спаси од рацете на непријателите негови.“

²⁰ Но Јоав му рече: „Нема да бидеш известувач на добра вест денес; друг ден ќе јавиш, а не денес, зашто царевият син умре.“

²¹ Јоав му рече потоа на Кушиј: „Оди, јави му на царот што си видел.“ И Кушиј му се поклони на Јоав и отрча.

²² Но Ахимаац, Садоковиот син, настојуваше и му велеше на Јоав: „Што и да биде, и јас ќе трчам по Кушиј.“ а Јоав му одговори: „Што ти треба да трчаш, синко? Добра вест нема да однесеш.“

²³ Ахимаац рече: „Така нека биде, но јас ќе отрчам.“ Тогаш Јоав му рече: „Трчај.“ И Ахимаац потрча по напреден пат и го престигна Кушиј.

²⁴ Во тоа време Давид седеше меѓу двете порти. И стражарот излезе под вратната стрча откај сидот, ги крена очите и виде, еден човек трча.

²⁵ И стражарот извика и му соопшти на царот. А царот рече: „Ако е сам, вест носи во устата своја.“ А оној сè повеќе и повеќе се приближуваше.

²⁶ Стражарот виде друг човек дека трча; и стражарот му викна на вратарот: „Ете, уште еден човек трча.“ Царот рече: „И тој е известувач.“

²⁷ Стражарот рече: „Го гледам оденето на првиот, тоа прилега на оденето на Ахимаац, Садоковиот син.“ А царот рече: „Тој е добар човек и доаѓа со добра вест.“

²⁸ Ахимаац извика и му рече на царот: „Мир!“ И му се поклони на царот со лицето до земја и рече: „Благословен Господ, Бог твој, Кој ги предаде луѓето што беа кренале рака против мојот господар, царот!“

²⁹ А царот праша: „Здраво ли е момчето Авесалом?“ Ахимаац одгово-

19
15,36
18,31

24
19,9
4 Цар 9,
17-20

27
3 Цар 1,42

29
1 Мојс
43,27-28
1 Цар 4,14
14,16

⁵ 18,18. Авесаломов споменик.

31 18,19
Суд 5,31
ри: „Видов голема мешаница, кога царскиот служител Јоав го испраќаше својот слуга; но не знам што стануваше таму.”

32 1 Цар 25,26
30 Царот рече: „Помести се и застани тука.” И тој се помести и застана.

33 15,30
19,1 1 Мојс 37,34-35
31 Ете, пристигна и Кушиј по него. И Кушиј му рече на царот: „Добра вест за господарот мој, царот! Господ ти направи денес правда, спасувајќи те од раката на сите што беа станале против тебе.”

2 Плач 5,15
32 А царот го прапа Кушиј: „Здраво ли е момчето Авесалом?” Кушиј одговори: „Да даде Бог со непријателите на мојот господар, царот, и со сите зломисленици против тебе да се случи истото што го снајде момчето!”

33 Се вознемири царот и отиде во собата над портите и плачеше и, кога си одеше, велеше вака: „Сине Авесаломе! Сине, сине Авесаломе! О, да бев умрел јас наместо тебе, Авесаломе, сине мој, сине!”

Давидоваџа болка

19 Му соопштија на Јоав: „Ете, царот плаче и тагува за Авесалом.”

2 И победата во оној ден се претвори во плачење за целиот народ: зашто тој ден народот слушна и велеше дека царот жали за синот свој.

3 Тогаш народот влегуваше во градот скришно, како што се притајуваат од срам луѓето што избегале од борба.

4 А царот го покри лицето и викаше силно: „Сине Авесаломе, Авесаломе, сине мој, сине!”

5 Потоа Јоав дојде кај царот дома и рече: „Ти денес ги посрами сите слуги свои, кои го спасија денес животот твој, животот на твоите синови и ќерки, животот на твоите жени и животот на твоите наложници;

6 ти ги сакаш оние што те мразат, а ги мразиш оние што те сакаат, бидејќи денес покажа дека за тебе се ништо и водачите и слугите; денес разбрав дека тебе ќе ти беше попријатно ако Авесалом останеше жив, а ние сите да бевме изумреле;

7 затоа стани, излези и позборувај им по срце на слугите твои; зашто, се колнам во Господ дека, ако не излезеш, оваа ноќ ниеден човек нема да остане со тебе; тоа ќе биде за тебе полошо од сите беди што те снашле од младоста до денес.”

8 Стана царот и седна крај портите, а на сиот народ му јавија дека царот седи крај портите. И сиот народ дојде пред царот кај портите; а приврзаниците на Авесалом се разбегаа по шаторите свои.

Давид е љовикан да се враќа во Ерусалим

9 И сиот народ од сите племиња Израилеви се препираше и велеше: „Царот Давид нè спаси од рацете на непријателите наши и нè ослободи од рацете на Филистејците, а сега самиот избега од оваа земја, од царството свое, од Авесалом.

10 Но Авесалом, кого го помазавме за цар над нас, умре во борбата; а сега зошто одолговлекувате, та не го враќате царот?” (Овие зборови на сиот Израил стигнаа до царот).

11 Тогаш царот Давид испрати да им кажат на свештениците, на Садок и на Авијатар, кажете им на Јудините старешини: „Зошто сакате да бидете последни во враќањето на царот во домот негов, кога зборовите на сиот Израил стигнаа до царот во домот негов.

12 Вие сте мои браќа, вие сте моја коска и моја плот, зошто сакате да бидете последни за враќањето на царот во домот негов?”

13 А на Амаса кажете му: „Нели си ти моја коска и моја плот? Господ нека ми испрати тешка казна и уште повеќе да ми додаде, ако ти не станеш кај мене засекогаш воен началник место Јоав!”

14 И тој ги поколеба срцата на сите Јудини мажи како на еден човек. И тие испратија да му кажат на царот: „Врати се ти и сите твои слуги.”

15 Се врати царот и стигна до Јордан, а Јудеите дојдоа во Гилгал да го пречекаат царот и да го преведат преку Јордан.

8
18,4

9
3,18
8,1-14

10
18,17

12
5,1

13
17,25

ВТОРА КНИГА ЦАРСТВА

1716,1-4
19,27-28

¹⁶ И Семеј, синот на Гера, Венијаминовец од Бахурим, побрза и отиде со Јудејците да го пречека царот Давид;

18-2016,5-13
3 Цар
2,8,36-46*Давид го пошледи Семеј***21-22**16,9-10
1 Цар
11,13

¹⁷ а заедно со него имаше илјада луѓе од Венијаминовото племе, и Сива, слугата на Сауловиот дом, со петнаесетте синови свои и со дваесетте слуги свои; тие го преминаа Јордан пред лицето на царот (и подготвија да мине царот преку Јордан).

23

3 Цар 2,8

24

9,3-12

¹⁸ Кога го доведоа сплавот, за да го пренесат семејството на царот и да му послужат, тогаш Семеј, синот на Гера, падна ничкум пред царот штом тој го премина Јордан,

¹⁹ и му рече на царот: „Господаре, не ми го сметај за престап и не го спомнувај она, со кое згреши слугата твој во оној ден, кога мојот господар излегуваше од Ерусалим, и не го ставај тоа, царе, на срце;

²⁰ зашто слугата твој знае дека згрешил; и, ете, од целиот Јосифов дом дојдов денес прв да го пречекам господарот свој, царот.”

²¹ Авеса, Саруевиот син, проговори и рече: „Зарем Семеј нема да умре, поради тоа што зборувааше лошо за помазаникот Господов?”

²² А Давид рече: „Што сакате вие од мене, синови Саруеви, та сега ми станувате клеветници? Денес ли треба да биде убиен некој од Израил? Не знам ли јас дека денес сум цар над Израил?”

²³ Тогаш му рече царот на Семеј: „Ти нема да умреш.” И царот му се заколна.

²⁴ Излезе да го пречека царот и Мемфивостеј, синот на Јонатан, Сауловиот син. Тој не си ги беше измил нозете, (ниту ги исекол ноктите), не беше се грижел за брадата своја и не ги беше испрал алиштата свои од оној ден, кога царот излезе, до денот кога се врати со мир.

Давид се помирува со Мемфивостеј

²⁵ Кога тој излезе од Ерусалим да го пречека царот, царот го праша: „Мемфивостеје, зошто не дојде со мене?”

²⁶ Овој одговори: „Господаре мој, царе, мојот слуга ме излага, зашто јас, слугата твој, си велев: „Ќе го оседлам магарето, ќе се качам на него и ќе отидам со царот”, бидејќи слугата твој е куц.

²⁷ А тој го наклевети слугата твој пред господарот мој, царот. Но мојот господар, царот, е како ангел Божји: затоа прави што ти се чини добро во твоите очи.

²⁸ И ако и целиот дом на мојот татко заслужи смрт пред мојот господар, ти сепак го постави својот слуга меѓу твоите сотрепзници; какво право имам, пак, уште да се поплакувам пред царот?”

²⁹ А царот му рече: „Зошто го зборувааш сето ова? Јас реков, ти и Сива да ги поделите меѓу себе нивите.”

³⁰ Но Мемфивостеј му одговори на царот: „Ако сака нека земе тој сè, откако мојот господар – цар се врати со мир во домот свој.”

³¹ Дојде од Рогелим и Галадчанецот Верзелиј и го мина со царот Јордан за да го придружи од онаа страна на Јордан.

Давид му се оддолжува на Верзелиј

³² А Верзелиј беше многу стар, на осумдесет години. Тој го хранеше царот додека живееше во Маханаим, бидејќи беше имотен човек.

³³ Царот му рече на Верзелиј: „Дојди со мене, и јас ќе те хранам во Ерусалим.”

³⁴ Но Верзелиј му одговори на царот: „Многу ли ми останува да живеам, та да одам со царот во Ерусалим?”

³⁵ Сега сум на осумдесет години; ќе разликувам ли добро од лошо? Ќе го распознае ли слугата твој вкусот на тоа што ќе го јаде и ќе го пие? И ќе можам ли да го слушам гласот на пејачите и пеачките? Зошто, пак, слугата твој да му биде товар на својот цар – господар?

³⁶ Слугата твој ќе го придружи уште малку царот од оваа страна на Јордан: зашто, впрочем, царот да ме наградува со таква милост?

³⁷ Дозволи му на слугата твој да се врати и да умре во својот град, крај гро-

2714,17,20
16,3**28**9,9-13
21,6-9**31**

17,27

32

17,28-29

38 бот на татко си и на мајка си. Но, ете, слугата твој, синот мој Кимхам, нека отиде со мојот цар – господар, и ти постапи со него, како што ти е волја.”

44 ^{19,10-12} ^{3 Цар} ^{11,30} ^{Ис 9,21} ^{11,13} Царот му рече: „Нека дојде Кимхам со мене, и јас ќе направам за него, она што ти е волја; и сè што би посакал ти од мене, ќе направам за тебе.”

20,1 ^{19,43-44} ^{3 Цар} ^{12,16} ^{2 Лст 10,16} Тогаш сиот народ го премина Јордан, и царот исто така. Царот го бакна Верзелиј и го благослови и тој се врати во домот свој.

⁴⁰ И царот тргна за Гилгал; тргна со него и Кимхам; и сиот јудејски народ и половината израилски народ го придружија царот.

Сйор йомеџу Јудејциџе и Израилциџе

⁴¹ И, ете, сите Израилци дојдоа кај царот и му рекоа: „Зошто нашите браќа, мажите Јудини, те грабнаа тебе, и го преведоа преку Јордан царот и челада негова и заедно со него и сите Давидови луѓе?”

⁴² Сите Јудини мажи им одговорија на Израилците: „Затоа што царот ни е нам близок; и зошто се лутите поради тоа? Зар сме изеле нешто од царот, или сме добиле од него дарови? (Или нè ослободил од даноци?)”

⁴³ А Израилците им одговорија на Јудините мажи и рекоа: „Ние сме десет делови во царот, исто така и за Давид; (ние сме првенец, а не вие;) зошто, пак, нè презирате? Нели ние први прозборевме да го вратиме нашиот цар? Но зборот на Јудините мажи беше по-жесток од зборот на Израилците.”

Сева се рзѓневува кон Давид

20 ² Случајно таму се наоѓаше еден лош човек, по име Сева, син на Бихриј, од Венијаминовото племе. Тој затруби со труба и рече: „За нас нема дел во Давид и нема за нас наследство кај Јесеевиот син; Израилци, сите во шаторите!”

² И сите Израилци се одделија од Давид и отидоа по Сева, синот на Бихриј, а Јудејците останаа од страната на царот свој, од Јордан до Ерусалим.

Јоав ѓо убива Амаса

³ Давид дојде во домот свој во Ерусалим; и ги зеде царот десетте жени наложници што беше ги оставил да ја чуваат куќата; ги смести во одделна куќа под надзор; ги хранеше, но не одеше кај нив. И тие престојуваа таму сè до смртта своја и живееше таму како вдовици.

⁴ А му рече царот на Амаса: „Свикај ги за три дни Јудејците кај мене и ти самиот дојди тука!”

⁵ И Амаса отиде да ги свика Јудејците, но се задржа повеќе од определеното време.

⁶ Тогаш Давид му рече на Авеса: „Бихриевиот син Сева сега ќе ви донесе повеќе зло, отколку Авесалом; земи ги слугите на господарот свој и следи го, да не би да најде утврдени градови и да се сокрие од очите наши.”

⁷ И излегоа по него Јоавовите луѓе, и Керетијците и Пелетијците, и сите храбри борци тргнаа од Ерусалим во потера по Бихриевиот син Сева.

⁸ А кога се доближија до големиот камен што е кај Гаваон, ги сретна Амаса. Јоав беше облечен во воената облека своја и препашан со меч, кој висеше на колкот во ножница и кој лесно се вадеше од неа и влегуваше.

⁹ Јоав му рече на Амаса: „Здрав ли си, брате?” Јоав ја фати со својата десна рака брадата на Амаса за да го бакне.

¹⁰ Амаса, внимаваше на мечот што беше во раката на Јоав, и тој го прободде со него во стомакот, така што цревата му се истурија на земја, без да го удри по вторпат, и тој умре. Јоав и братот негов Авеса тргнаа во потера по Сева, Бихриевиот син.

Сева ѓо ѓрекинува својот ѓнев

¹¹ Еден од Јоавовите слуги стоеше кај трупот на Амаса и велеше: „Кој му е верен на Јоав и кој е за Давид, нека оди по Јоав!”

¹² А умрениот Амаса лежеше во крвта среде патот. И тој човек, гледајќи дека сите луѓе се запираат над него, го одвлече Амаса од патот во полето и

3

15,16
16,21-22

4

17,25
19,14

7

8,18
15,18
3 Цар 1,38

8

2,13
3,30
1 Цар
17,38-39
18,4

9

Мт 26,49

10

2,23
3,27
1 Цар 26,8
3 Цар 2,5

ВТОРА КНИГА ЦАРСТВА

15 Ер 6,6
Ез 4,2
26,8 стави врз него облека, бидејќи виде дека секој што минуваше, се запираше над него.

16 14,2 Но кога тој беше оддалечен од патот, сиот народ Израилев тргна по Јоав да го гони Сева, Бихриевиот син.

17 1 Цар 25,24 И тој мина низ сите израилски племиња до Авел-Бет-Мааха и преку целиот Берим; и сите жители од градовите се собираа и одеа по него.

20 1 Цар 2,30
12,23 И дојдоа и го опсадија Авел-Бет-Мааха; издигнаа насип пред градот, се приближија до сидот, и сите луѓе што беа со Јоав, напнаа да го соборат сидот.

22 18,16 И дојдоа и го опсадија Авел-Бет-Мааха; издигнаа насип пред градот, се приближија до сидот, и сите луѓе што беа со Јоав, напнаа да го соборат сидот.

16 Тогаш една умна жена извика од градскиот сид: „Чујте, чујте, кажете му на Јоав да дојде вamu, и јас ќе поразговарам со него.“

17 Јоав се приближи до неа, и жената праша: „Ти ли си Јоав?“ И тој одговори: „Јас сум.“ Таа рече: „Чуј ги зборовите на слугинката твоја.“ А тој одговори: „Слушам.“

18 Таа рече: „Едно време велее: кој сака да праша, нека праша во Авел; и така го решаваа проблемот. (Има ли уште такви, кои се решиле да останат верни Израилци? Нека прашаат во Авел: Има ли уште?)“

19 Јас сум од мирните, верни израилски градови, а ти сакаш да го урнеш градот, и тоа градот – мајка во Израил. Зошто да го разурнуваш наследството Господово?“

20 Јоав одговори и рече: „Далеку да е од мене, јас да разурнувам или да уништувам!“

21 Тоа не е така; не се работи за тоа, туку еден човек од Ефремовата Гора, по име Сева, синот Бихриев, крена рака против царот Давид; само него дајте ми го, и јас ќе отстапам од градот.“ А жената му рече на Јоав: „Еве, неговата глава ќе ти биде фрлена од сидот.“

22 Жената отиде пред сиот народ со умните зборови свои и му зборуваше на целиот град да му ја пресечат главата на Сева, Бихриевиот син. И му ја пресекоа главата на Сева, синот на Бихриј, и му ја фрлија на Јоав. Тогаш Јоав затруби со труба, и сите луѓе се разотидоа од

градот по шаторите свои; а Јоав се врати во Ерусалим кај царот.

Список на Давидовите чиновници

23 Јоав беше поставен над сета израилска војска, додека Ванеја, синот на Јехојада, командуваше со Керетијците и над Пелетијците;

24 Хадорам одговараше за даноците; Јосафат, Ахилудовиот син, беше летописец;

25 Сева – писар; Садок и Авијатар – свештеници;

26 исто така и Ира Јаирецот беше свештеник кај Давид.

Гаваонците и ѱоѱомците на Саул

21 Во дните на Давид имаше по земјата три години глад, година по година. Давид Го праша Господа. И Господ рече: „Тоа е поради Саул и крвничкиот дом негов, поради тоа што ги убиваше Гаваонците.“

2 Тогаш царот ги повика Гаваонците и зборуваше со нив. Гаваонците не беа од Израилевите синови, туку остатоци од Аморејците, на кои Израилците им се заколнаа дека ќе ги поштедат, но Саул сакаше да ги уништи од ревност кон потомците на Израил и на Јуда.

3 И Давид им рече на Гаваонците: „Што да направам за вас и со што да ве задоволам за да го благословите наследството Господово?“

4 Гаваонците му одговорија: „Не ни треба ни сребро, ни злато од Саул, ниту од неговиот дом, не ни треба да биде убиен некој од Израил.“ Тој праша: „А што сакате? Јас ќе направам.“

5 Тие му одговорија на царот: „Од оној човек што нè погубуваше и сакаше да нè истреби, за да нè нема никаде во израилските предели, –

6 од неговите потомци предај ни седум души, и ние ќе ги обесиме среде бел ден пред Господ во Гива, градот на Саул, избраник Господов.“ А царот рече: „Ќе ви предадам.“

7 Но царот го поштеди Мемфивостеј, синот на Јонатан, Сауловиот син, поради клетвата во името Господово, која

23-268,16-18
3 Цар 4,3-6**21,2**Ис.Н. 9,
1-27**6**

4 Мојс 25,4

71 Цар
20,14-17
20,42
23,17-18

8 беше меѓу нив, меѓу Давид и Сауловиот син Јонатан.

^{3,7}
^{6,23}
^{1 Цар}
^{18,19}

10 И ги зеде царот двајцата синови на Рицпа, ќерката на Аја, што таа му ги беше родила на Саул – Армониј и Мемфивостеј, и петте синови на Михала, што таа му ги беше родила на Адриел, синот на Верзелиј од Мехола.

^{5 Моје}
^{21,22-23}
^{1 Цар}
^{17,44,46}

12 И ги предаде во рацете на Гаваонците, и тие ги обесија среде бел ден на гората пред Господ. И загинаа сите тие

^{1 Цар}
^{31,10-13}

14 седум души заедно; тие беа погубени во првите дни на жетвата, во почетокот на јачменовата жетва.

^{24,25}
^{Ис.Н. 18,28}
^{1 Цар 9,1}

¹⁰ Тогаш Рицпа, ќерката на Аја, зеде вреќа, си ја посла на карпа, и седеше од почетокот на жетвата, сè додека не се излеаја врз нив од небото Божјите води, и не остави да се допрат до мртвите тела птиците небески дење, и полските сверови ноќе.

¹¹ И му соопштија на Давид што направила Рицпа, ќерката на Аја, Сауловата наложница. (И тие истлеани ги прибра Дан, синот на Јоја, од потомците на исполините).

¹² Давид отиде, та ги прибра коските на Саул и коските на синот негов Јонатан од жителите на Јавеш Галаадски, кои ги беа зеле тајно од плоштадот на Бет-Шан, каде што ги беа обесиле Филистејците, во денот кога Филистејците го убија Саул во Гелвуја.

¹³ Тој ги пренесе оттаму коските на Саул и коските на синот негов Јонатан; и ги собра коските на обесените.

¹⁴ И ги погребва коските на Саул и на синот негов Јонатан, (и коските на обесените) во земјата Венијаминава, во Цела, во гробот на татко му Кис. И извршија сè што беше заповедал царот. И потоа Бог се смили над земјата.

Биџки ѝроџив Филистејџиџе

¹⁵ И започна пак војна меѓу Филистејците и Израилците. И излезе Давид и слугите негови со него и војуваа со Филистејците; и Давид се умори.

¹⁶ Тогаш Јишби-Бенов, еден од потомците на Харафа, чие копје тежеше триста шекели бакар и кој беше препашан со нов меч, сакаше да го убие Давид.

¹⁷ Но Авеса, синот на Саруја, му помогна (и го спаси Давид) и го удри Филистеецот и го уби. Тогаш Давидовите луѓе се заколнаа и рекоа: „Ти нема повеќе да излегуваш со нас во војна за да не згасне светилото Израилево.”

¹⁸ Потоа пак имаше војна со Филистејците во Гов; тогаш Сивхај од Хуна го уби Саф, еден друг потомок на Харафа.

¹⁹ Стана и друга битка во Гет; тогаш Елханан, синот на Јааре-Орегим витлеемецот, го уби Гетчанецот Голијат, на кого дршката на копјето му беше колку ткаечко кросно.

²⁰ Настана уште една војна во Гет; и таму имаше еден крупен човек, исто така од потомците на Харафа, со по шест прсти на рацете и на нозете, вкупно дваесет и четири.

²¹ Тој ги навредуваше Израилците; но Јонатан, синот на Шима, Давидовиот брат, го уби.

²² Тие четворицата беа од родот на Харафа во Гет, и паднаа од раката на Давид и на слугите негови.

Давид Му благодари на Боѓа ѝо една ѝобеда

22 И Давид испеа песна за Господ во денот, кога Господ го спаси од раката на сите непријатели негови и од раката на Саул, велејќи:

² „Господ е мојата тврдина, моја крепост и мој спасител.

³ Мојот Бог е моја карпа; на Него се надевам; мој штит, рог на моето спасение, моја заштита и мое прибежиште; Спасителе мој, Ти ме спаси од непријатели.

⁴ Ќе Го повикам достоин пофалуваниот Господ, и од непријателите мои ќе се спасам.

⁵ Бранови на смртта ме прегрнаа, и потоци од беззаконија ме исплашија;

⁶ веригите на пеколот ме обвиткаа, и стапици на смртта ме обмотаа.

⁷ Но во притеснувањето свое Го повикав Господа и викнав кон мојот Бог, и Тој го слушна од Својот свет дворец гласот мој, и повикот мој стигна до ушите Негови.

17

^{18,3}
^{3 Цар}
^{11,36}

18-22

^{1 Лет 20,}
⁴⁻⁸

ВТОРА КНИГА ЦАРСТВА

⁸ Се затресе, се разниша земјата, затреперија и се поместија основите небески, зашто се разгневи Господ на нив.

⁹ Се крена дим од гневот Негов, и уривачки оган од устата Негова; жив јаглен се сипеше од Него.

¹⁰ Тој ги наведна небесата и слезе; и мрак беше под нозете Негови;

¹¹ седна на херувимите, летна и се понесе на ветрови крила;

¹² и со мрак се покри како со шатор, згуснувајќи ги водите на облаците небески;

¹³ од болскотот пред Него се усвитуваа огнени јаглени.

¹⁴ Загрме Господ од небесата, и Севиниот го пушти Својот глас;

¹⁵ пушти стрели свои и ги распрсна; болсна со секавица и ги истреби.

¹⁶ Се открија изворите морски, се покажаа основите на вселената од страшниот глас на Господ, од дувањето на духот на Неговиот гнев.

¹⁷ Тој подаде рака од височините, ме фати и ме извлече од големите води;

¹⁸ ме спаси од силниот непријател мој, од оние што ме мразеа, што беа посилен од мене.

¹⁹ Тие станаа против мене во денот на мојата неволја; но Господ ми беше потпора,

²⁰ и ме изведе на широко место, ме спаси, зашто Тој благоволи кон мене.

²¹ Ми воздаде Господ според мојата правда, ме награди според чистотата на рацете мои.

²² Зашто јас ги пазев патиштата Господови и не бев нечестив пред мојот Бог,

²³ бидејќи сите заповеди Негови се пред мене, и од заповедите Негови не отстапував,

²⁴ бев непорочен пред Него и внимавав да не згрешам.

²⁵ И Господ ми воздаде според мојата правда, според чистотата моја пред Неговите очи.

²⁶ Со милостиивиот Ти постапувааш милостиво, со искрениот маж, – искрено,

²⁷ со чистиот – чисто, а со лукавиот – според лукавството негово.

²⁸ Ти ги спасувааш угнетените и со погледот Свој ги уништувааш горделивите.

²⁹ Ти си Господи, светило мое; Господ ја просветлува мојата темнина.

³⁰ Со Тебе победувам војска; со мојот Бог прескокнувам сид.

³¹ Бог! Непорочен е Неговиот пат, чисто е словото Негово; Тој е штит за сите што се надеваат на Него,

³² зашто, Кој е Бог, освен Господ, и Кој е сила, што се надеваат на Него,

³³ Бог ме препаша со сила, ми подготвува чист пат.

³⁴ Ми ги прави нозете како на елен, и ме поставува на висини;

³⁵ ги учи рацете мои на борба, и ги напрегнува мускулите мои како бакарен лак.

³⁶ Ти ми го даде штитот на Твоето спасение, и Твојата милост ме возвеличува.

³⁷ Ти ги зголемувааш чекорите мои под мене, и моите нозе не потклекуваат.

³⁸ Јас ги гонев непријателите мои и ги убивав, и не се вракав додека не ги докрајчив;

³⁹ ги удирам и ги соборувам, и тие не стануваат, а паѓаат под нозете мои.

⁴⁰ Ти ме препашувааш со сила за бој и ги кутнувааш пред мене оние што станале против мене;

⁴¹ Ти го сврте кон мене грбот на моите непријатели, и јас ги уништив оние што ме мразеа.

⁴² Тие викаат, но нема кој да ги спаси, – кон Господ, но Тој не ги слуша.

⁴³ Ги триев како прав земен, како улична кал ги размачкував и газев.

⁴⁴ Ти ме спаси од побуната на мојот народ; Ти ме зачува за да бидам глава над туѓинците; народ што не го познавав, ми слугува.

⁴⁵ Туѓинците ми ласкаа; штом ќе слушнеса за мене, ми се покоруваа.

⁴⁶ Туѓинците побледуваа и трепереа во своите тврдини.

⁴⁷ Да живее Господ! Благословен да е мојот заштитник! Нека се возвиши Бог, прибежиште на моето спасение,

⁴⁸ Бог, Кој се одмазди за мене, Кој ги покори под мене народите

23,17,8-9
1 Цар
16,12-13
Пс 77,70
89,20-38

⁴⁹ и Кој ме спаси од непријателите мои! Над оние што стануваа против мене, Ти ме воздигна; Ти ме избави од насилникот.

2

3 Птр 1,21

⁵⁰ Затоа ќе Те превознесувам Тебе, Господи, меѓу народите и ќе го воспевам името Твоє.

322,2,32
Пс 77,35
2 Лет 19,7

⁵¹ Тебе, Кој славно го спасуваш Својот цар и му правиш милост на помазаникот Свој Давид и на потомството негово засекогаш.”

4Суд 5,31
Изреки
4,18

Последниџе Давидови џораки

57,16
Ис 55,3
Пс 131,
11-12

23 Еве ги последните Давидови зборови: „Слово на Јесеевиот син Давид, беседа на мажот, кој е високо поставен, на помазаникот на Бога Јаковов и на слаткопеецот Израилев:

² „Духот Господов говори преку мене, и словото Негово е на јазикот мој.

³ Рече Бог Израилев, карпата Израилева ми говори: Оној што господари со луѓето, нека биде праведен, да господари со страхопочит кон Бога.

⁴ И како што изутрина на разденување, при изгрејсонце на безоблачно небо, од греењето по дожд израснува од земјата трева,

⁵ така е и со мојот дом во Бога. Зашто Тој направи со мене завет вечен, цврст и неизменлив. Така излегува од Него сето мое спасение и сета моја желба.

⁶ А нечестивите ќе бидат како исфрлено трње, кое не се фаќа со рака;

⁷ но кој сака да се допре до него, се вооружува со железо или со дрво од копје, и на местото во оган го изгорува.”

Давидовиџе воини

⁸ Еве ги имињата на јунаците Давидови: Тахкемониецот Јошев-Башевет, главен меѓу тројцата: тој го крена копјето свое против осумстотини души и ги порази наеднаш.

⁹ По него беше Елеазар, син од братот на татко му, еден од тројцата јунаци што беа со Давид и кои со префрлувања ги предизвикуваа Филистејците, кога тие се беа собрале да војуваат.

¹⁰ Израилците излегоа против нив, и тој застапа и ги поразуваше Филип-

тејците дотаму, додека му се измори раката и се прилепи до мечот. И во тој ден Господ даде голема победа, и народот тргна по него, само за да ги собира убиените.

¹¹ По него – Шама, син на Агеј од Харар. Кога Филистејците се собраа на едно место, каде што имаше нива засеана со леќа, народот избега од Филистејците,

¹² но тој застапа среде нивата и ја заштити и ги порази Филистејците. И тогаш Господ даде голема победа.

¹³ Тие тројца главни меѓу трисесетте војводи тргнаа и на почетокот на жетвата влегоа кај Давид во Адуламската пештера, додека филистејските војници логоруваа во Рефаимската Долина.

¹⁴ Тогаш Давид беше во укрепено место, а филистејската војска во Витлеем.

¹⁵ Давид побара да пие и рече: „Кој ќе ми донесе да пијам вода од витлеемскиот кладенец што е покрај портите?”

¹⁶ Тогаш тие тројцата јунаци се провреа низ филистејскиот логор, зафатија вода од витлеемскиот кладенец што е при портите, и зе доа, па му донесоа на Давид. Но тој не сакаше да ја пие, туку ја излеа во слава на Господ,

¹⁷ и рече: „Да ме чува Господ да го направам тоа! Не е ли тоа крв на луѓето што одеа, со опасност по животот свој?” И не сакаше да пие. Ете што извршија тие тројца јунаци!

¹⁸ А Авеса, братот на Јоав, а син на Саруја беше началник меѓу тројцата; тој уби со копјето свое триста души и се прослави меѓу тие тројца.

¹⁹ Меѓу тројцата тој беше многу истакнат и им стана началник, но на оние тројца не им беше рамен.

²⁰ Ванеја, син на храбриот маж Јехојада, од Кавцеел, голем по делата, ги порази двајцата синови на Ариил моавски; тој истиот слезе во еден ров и уби лав по снежно време;

²¹ тој уби и еден Египќанец, виден човек; Египќанецот имаше во раката копје, а тој излезе против него со стап и го грабна копјето од раката на Египќанецот и го уби со неговото копје,

135,17-18
1 Цар 22,1**18-19**10,10,14
21,17**20-23**8,18
20,23
1 Лет 27,5

ВТОРА КНИГА ЦАРСТВА

24-26 ²² ете, тоа го изврши Јехојадаевиот син Ванеја, и беше славен меѓу тројцата јунаци;
^{2,18}
^{1 Лет 27, 7-8,10}
27 ²³ тој беше повиден од триесетте, но на оние тројца не им беше рамен. И Давид го постави за најблизок извршител на заповедите свои.
^{21,18}
28 ²⁴ Еве ги имињата на јунаците при царот Давид: Асаил, братот на Јоав – во бројот на триесетте; Елханан, синот на Додо, од Витлеам,
^{23,9}
30 ²⁵ Шама од Харод, Елика од Харод,
^{1 Лет 11,31 27,14}
31 ²⁶ Хелец од Пелет, Ира, синот на Икеш од Текоа,
^{1 Лет 11,32-33}
32 ²⁷ Ависер од Анатот, Мевунај од Хуша,
^{1 Лет 11,34}
33 ²⁸ Селмон од Ахох, Махарај од Нетофа,
^{23,11}
34 ²⁹ Хелев, син на Баана, од Нетофа, Итај, син на Ривај од синовите Вениаминови во Гива,
^{11,3 15,12}
35 ³⁰ Ванеја од Пиратон, Хидај од Нахале-Гааш.
^{1 Лет 11,37}
39 ³¹ Ави-Алевон од Арава, Азмавет Бархумиецот,
^{11,3,6}
24,1-25 ³² Елијахба од Шаалевон; од синовите на Јашен – Јонатан,
^{1 Лет 21, 1-28}
³³ Шама од Харар, Ахијам, син Шараров,
^{1 Лет 27,23-24}
1 ³⁴ Елифелет, син Ахазбаев, син на еден човек од Маахат, Елијам, син на Ахитофела – Гилонецот.
^{3,10 17,11}
2 ³⁵ Хефрај од Кармил, Паарај од Арав,
³⁶ Лигал, Натанов син – од Цова, Ваниј од племето на Гад,
³⁷ Целек Амонецот, Нахарај Бееротеецот, оруженосец на Јоав, Саруев син,
³⁸ Ира Литриецот, Гарев Литриецот,
³⁹ Урија Хитиецот. Сè – триесет и седум.

*Давид наредува да се изврши
 ѿиис на израилскиот народ*

24 Гневот Господов пак се разгори против Израилците и го поттикна меѓу нив Давид да рече: „Оди, преброј го Израил и Јуда.”

² И царот му кажа на војводата Јоав, кој беше при него: „Обиколи ги сите племиња Израилеви и Јудини од Дан до Вирсавија, и пребројте го народот за да знам, колку народ има.”

³ Јоав му рече на царот: „Господ, Бог твој, да го умножи народот толку, колку што е, и уште стократно толку, и очите на господарот мој царот да го видат тоа; но зошто мојот цар – господар го бара тоа сега?”

⁴ Но царскиот збор кон Јоав и воените началници надвлдеа. И Јоав заедно со воените началници излезе од царот да го пребројува израилскиот народ.

⁵ Тие го минаа Јордан и се здржаа во Ароер, десно од градот; потоа поминаа низ племето на Гад, кај Јазер,

⁶ и дојдоа во Галаад и во земјата Тахтим – Ходпи; и стигнаа во Дан-Јаан и околината, а потоа во Сидон;

⁷ дојдоа во утврдениот град Тир и во сите хивијски и ханански градови, излегоа на југ од Јудеја, во Вирсавија,

⁸ ја обиколија целата земја и стигнаа во Ерусалим по девет месеци и дваесет дена.

⁹ Јоав му го предаде на царот списокот за народното пребројување; и излезе дека Израилци имаше осумстотини илјади мажи, силни, способни за војна, а Јудејци – петстотини илјади.

Бој ја казнува ѓрешкаѿа на Давид

¹⁰ И откако Давид го преброи народот, срцето му затрепка. И му рече Давид на Господ: „Тешко згрешив што постапив така; и сега Ти се молам, Господи, прости му го гревот на Твојот слуга, зашто јас постапив многу неразумно.”

¹¹ Кога Давид стана на другиот ден изутрина, би слово Господово кон пророкот Гад, Давидов јасновидец:

¹² „Оди и кажи му на Давид: вака вели Господ: три казни ти предлагам; одбери си една од нив што ќе се исполни над тебе.”

¹³ И дојде Гад при Давид, му соопшти и рече: „Одбери си, глад ли да биде во земјата твоја седум години, или три месеци да бегаш од непријателите свои, и тие да те гонат, или, пак, три дни да владее помор во твојата земја? Сега размисли и реши што да Му одговорам на Оној. Кој ме испрати.”

¹⁴ Давид му одговори на Гад: „Многу ми е тешко; но нека паднам во рацете

3

5 Мојс 1,11

6-7

Ис.Н. 11,3
19,28-29
Суд 3,3

8

Ис.Н. 18,9

10

12,13
1 Цар 24,6
2 Лет 16,9

11

1 Цар 22,5
1 Лет 29,29
2 Лет 29,25

12

7,5
12,11

13

21,1
3 Цар 8,37

14

1 Цар 28,15
Пс 102,8,13-14
Неем 9,27,31
Евр 10,31

16 на Господ, зашто големо е Неговото милосрдие; само да не паднам во човечки раце.” (И Давид избра помор во времето на пченичната жетва).

Суд 2,18
1 Цар 15,11
Јона 3, 10-11
2 Лет 3,1

17 И испрати Господ помор врз Израилците од утрината до определеното време. (И помор почна во народот) и умреа од народот, од Дан до Вирсавија, седумдесет илјади души.

24,10
4 Мојс 16,22

16 И ангел Божји ја испружи раката своја над Ерусалим, за да го опустоши; но Господ се покаја за злото и му кажа на ангелот, кој го поразуваше народот: „Доста, сега спушти ја раката своја.” А Божјиот ангел тогаш беше при гумното на Јевусиецот Орна.

17 Кога Давид го виде ангелот, кој го поразуваше народот, Му рече на Господ, велејќи: „Ете, јас згрешив, јас пастирот постапив беззакono; но овие овци што направиле? Затоа Твојата рака нека се сврти против мене и против татковиот ми дом.”

Давид ѓради жртвеник на Господ

18 И во тој ден дојде Гад при Давид и рече: „Оди изгради му жртвеник на Господ врз гумното на Јевусиецот Орна.”

19 Тогаш Давид отиде според зборот на пророкот Гад, како што беше заповедал Господ.

20 Орна погледна и виде дека царот и слугите негови доаѓаат при него; излезе Орна и му се поклони на царот ничкум до земја.

21 Орна праша: „Зошто дошол мојот цар господар при својот слуга?” Давид му одговори „Да го купам од тебе гумното за да изградам жртвеник на Господ, та да престане поморот во народот.”

22 Орна му рече на Давид: „Господарот мој, царот, нека земе и принесе жртва што му е по волја. Ете, воловите за сепаленица, а колата и опремата за впрегнување на воловите – за дрва.

23 Сето тоа, царе, Орна му го дава на царот.” Орна му кажа уште на царот: „Господ, твојот Бог, нека биде милостив кон тебе!”

24 Но царот му рече на Орна: „Не, јас ќе ти платам, колку што чини, и нема да му принесам на Господ, мојот Бог, жртва, земена како дар.” И Давид го купи гумното и воловите за педесет шекели сребро.

25 Давид изгради таму жртвеник на Господ и принесе сепаленици и жртви за мир. (Подоцна Соломон го прошири жртвеникот бидејќи беше мал). И Господ се смилостиви над земјата и поморот кај Израилците престана.

21

1 Мојс 23,8-16
4 Мојс 17,13,15

22

1 Цар 6,14
3 Цар 19,21

23

Пс 19,3

25

21,14

ТРЕТА КНИГА ЦАРСТВА¹

Вовед

Третијата и Четвртијата книга Царства првобитно сочинувале едно единствено дело, кое претставува хронолошко продолжение на првите две книги Царства. Во сегашната поделба Третијата книга Царства го прикажува владеењето на Соломон, синот на Давид, и неговите први наследници.

Во времето кога Давид е премногу стар за да може успешно да ја спроведува царската власт, двајца од неговите синови се служат со лукавство, со цел да го наследат царскиот престоол (1,1-2,12). Но, конечно Соломон станува цар. Посебен печат со кој е обележано неговото владеење како цар, претставува изградбата на храмот и царската палата. За жал, Соломон го завршува својот живот во неверноста и идолопоклонство (2,13-11,43). Затоа Бог остава царството да се расцепи на два дела: племињата на север не прифаќаат да му се потчинат на владеењето на синот на Соломон и му се покоруваат на друг цар (12,1-14,20). Опиштоаши на натаму две царства Јудеја и Израил, ќе опстојуваат едно покрај друго, понекогаш здружени како сојузници, но понекогаш и како меѓусебно спротивставени непријатели (14,21-22,53).

Во оваа книга постојано и со голема ревност се истакнува големата неопходност царевите да имаат верност кон Бога. Таквата верност е извор на напредок на народот, додека идолопоклонството и непокорноста кон Бога неодминливо водат кон пропаст. Многумина од пророците се појавуваат во разни моменти за да ги опоменат и поистејат царевите за барањата на Бог. Најзначајните меѓу нив е Илија (17-19;21).

1,5

2 Цар 3,4
15,1

Адонија посакува да стане цар

1 Кога царот Давид остаре и исполни години, иако го покриваа со многу покривки, не можеше да се стопли.

² Тогаш неговите слуги му рекоа: „Нека побараат за нашиот цар господар, млада девица за да престојува кај царот, да го гледа и да лежи до него, и ќе му биде топло на нашиот цар господар.“

³ И бараа по сите израилски предели убава девица, и ја најдоа Авишага, Сунамитката, и ја доведоа кај царот.

⁴ Девицата беше многу убава; таа го гледаше царот и му служеше; царот, меѓутоа, не ја позна.

⁵ Адонија, синот Агитин, се возгордеа и рече: „Јас ќе бидам цар.“ Па си набави коњи и коњаници и педесет мажи да трчаат пред него.

⁶ Но татко му негов не го обеспокојуваше никогаш со прапањето: „Зошто го правиш тоа?“ Тој беше многу убав, а му се роди по Авесалом.

⁷ И тој се договори со Јоав, синот на Саруја, и со свештеникот Авијатар, и тие му помагаа на Адонија.

⁸ Но свештеникот Садок и Ванеја, Јехојадаевин син, пророкот Натан, Семеј, Реи и војниците од Давидовата гарда не ја држеа страната на Адонија.

Натан и Вийсавеја, приврзаници на Соломон

⁹ И Адонија закла овци, волови и телна кај каменот Зохелет што е покрај Ен-Рогел, и ги покани сите свои браќа, царски синови, и сите Јудејци што служеа кај царот.

7

2 Цар
20,23,25

8

2 Цар 8,
17-18

9

2 Цар
17,17

¹ Според еврејската Библија Прва книга за царевите.

11 ^{2 Цар 11,3 12,24} ¹⁰ А пророкот Натан и Ванеја, гардис-тите и братот свој, Соломон не ги по-кани.

21 ^{15,29 Суд 9,5 4 Цар 10,1-17 11,1} ¹¹ Тогаш Натан ѝ рече на Витсавеја, Соломоновата мајка, велејќи: „Слушна ли дека Агитиниот син Адонија се про-гласи за цар, а нашиот господар Давид не знае за тоа?”

¹² Сега, ете, јас те советувам: спасувај го животот свој и животот на синот свој Соломон.

¹³ Оди и влез кај царот Давид и кажи му: „Нели ѝ се колнеште, господаре мој, царе, на слугинката своја, велејќи – синот твој Соломон ќе биде цар по мене и тој ќе седне на престолот мој? – Зошто тогаш се прогласил за цар Адонија?”

¹⁴ И ете, додека уште говориш таму со царот, ќе влезам јас со тебе и ќе ги потврдам твоите зборови.”

¹⁵ Витсавеја отиде кај царот во спал-ната; царот беше многу стар, и Суна-митката Авишага му служеше.

¹⁶ Витсавеја се наведна и му се пок-лони на царот; царот праша: „Што бараш?”

¹⁷ Таа му одговори: Ти ѝ се заколна на слугинката своја во Господ, твојот Бог велејќи: „Син ти Соломон ќе царува по мене и тој ќе седне на мојот престол.

¹⁸ А сега, ете, Адонија се прогласил за цар, а ти, господаре мој, царе, не знаеш за тоа.

¹⁹ Тој заклал многу волови, телиња и овци и ги поканил сите царски синови, свештеникот Авијатар и воениот на-чалник Јоав; а Соломон, твојот слуга, не го поканил.

²⁰ Но ти си цар, господаре мој, и кон тебе се свртени очите на сите Израилци за да им соопштити, кој ќе седне на престолот на мојот господар цар по него.

²¹ Инаку кога мојот господар, цар, ќе почине кај татковците свои, јас и мојот син Соломон ќе бидеме виновни.”

²² Додека таа уште говореше со ца-рот, дојде и пророкот Натан.

²³ Му соопштија на царот, велејќи: „Еве го пророкот Натан.” И тој влезе кај царот и му се поклати со лицето до земја.

²⁴ И Натан рече: „Господаре мој, царе! Си рекол ли ти: „Адонија ќе цару-ва по мене и тој ќе седне на мојот престол?”

²⁵ Зашто тој сега слегол, заклал многу волови, телиња и овци, ги поканил сите цареви синови, воени началници и свештеникот Авијатар, и, ете, тие јадат и пијат кај него, и извикуваат: „Да живее царот Адонија!”

²⁶ А мене, твојот слуга, свештеникот Садок, Јехојадаевиот син Ванеја и тво-јот слуга Соломон не нè покани.

²⁷ Дали станало тоа по волјата на мојот цар господар? И зошто ти не му откри на својот слуга, кој ќе седне на престолот на мојот цар господар по него?”

Давид го појвердува Соломон за свој наследник

²⁸ Одговори цар Давид и рече: „Пови-кајте ми ја Витсавеја.” Таа влезе и зас-тана пред царот.

²⁹ Царот се колнеште и велеше: „Во името на живиот Господ, кој ја спасу-ваше душата моја од секоја неволја!

³⁰ Како што ти се колнево во Господ, Бог Израилев, велејќи дека син ти Со-ломон ќе царува по мене и тој ќе седне на престолот мој место мене, – така и ќе го направам тоа денес.”

³¹ Тогаш Витсавеја се наведна со лицето до земја, му се поклати на царот и рече: „Да живее мојот господар, ца-рот Давид, засекогаш!”

³² И царот Давид рече: „Повикајте ми го свештеникот Садок, пророкот Натан и Јехојадаевиот син Ванеја.” И тие вле-гоа кај царот.

³³ Тогаш царот им рече: „Земете ги со себе слугите на вашиот господар, ка-чете го Соломон, мојот син, на маската моја и одведете го во Гион.

³⁴ И таму свештеникот Садок и про-рокот Натан нека го помазат за цар над Израил, затрубете со труба и извикајте: „Да живее царот Соломон!”

³⁵ Потоа придружете го назад, и тој ќе дојде и ќе седне на мојот престол; тој ќе царува место мене; нему сум му ветил да биде водач на Израил и на Јуда.”

33

4 Цар 11, 4-20

34

1 Цар 10,1 16,12-13

ТРЕТА КНИГА ЦАРСТВА

39

1 Цар
10,24
4 Цар
11,12

³⁶ Ванеја, Јехојадаевиот син, му одговори на царот и рече: „Амин! – така нека каже Господ, Бог на мојот цар господар:

42

2 Цар
18,27

³⁷ како што Господ беше со мојот цар господар, така да биде Тој и со Соломон и да го возвеличи престолот негов повеќе од престолот на мојот господар, царот Давид!”

Соломон е свечено ѿмазан за цар

(1 Лей 29,21-25)

³⁸ Тогаш свештеникот Садок, пророкот Натан, Јехојадаевиот син Ванеја, Керетијците и Пелетијците отидоа и го качија Соломон на маската од цар Давид и го поведоа кон Гион.

³⁹ И свештеникот Садок зеде рог со масло од скинијата и го помаза Соломон. И затрубија со труба, и сиот народ извика: „Да живее царот Соломон!”

⁴⁰ И сиот народ го придружуваше Соломон и народот свиреше со свирки и многу се радуваше, така што земјата трепереше од викањето негово.

Соломон го ѿошћедува Адонија

⁴¹ Кога слушна Адонија и сите покањети од него, престанаа да јадат; а Јоав, откако слушна звук на труба, запраша: „Зошто одекнува градот со таков звук?”

⁴² Додека уште говореше, дојде Јонатан, синот на свештеникот Авијатар. И Адонија му рече: „Влези, ти си чесен човек и носиш добра вест.”

⁴³ Јонатан одговори и му рече на Адонија: „Нашиот господар, царот Давид, го постави Соломон за цар;

⁴⁴ и царот ги испрати со него свештеникот Садок, пророкот Натан, Јехојадаевиот син Ванеја, Керетијците и Пелетијците, и тие го качија на царската маска;

⁴⁵ и свештеникот Садок и пророкот Натан го помазаа во Гион за цар, и тргнаа оттаму со радост, и градот се раздвижи. Ете од што е звукот што го слушате.”

⁴⁶ И Соломон веќе седна на царскиот престол.

⁴⁷ А царските службеници доагаа да го поздрават нашиот господар, царот

Давид, велејќи: „Твојот Бог нека го прослави името на Соломон повеќе од твоето име и нека го возвеличи неговиот престол повеќе од твојот престол!” И царот се поклати од леглото свое

⁴⁸ и го рече ова: „Нека е благословен Господ, Бог Израилев, Кој денес даде наследник на мојот престол, и тоа го видоа моите очи!”

⁴⁹ Тогаш сите поканети кај Адонија се уплашија, станаа и се разотидоа секој по патот свој.

⁵⁰ Адонија, пак, поради страв од Соломон, стана и отиде да се фати за роговите на жртвеникот.

⁵¹ и му соопштија на Соломон, велејќи: „Адонија се плаши од царот Соломон, и, ете, тој се држи за роговите на жртвеникот и вели: „Нека ми се заколне сега царот Соломон дека нема да го убие со меч својот слуга.”

⁵² И Соломон рече: „Ако тој биде чесен човек, ни едно влакно од него нема да падне на земјата; но, ако се најде во него лукавство, ќе умре.”

⁵³ Тогаш Соломон испрати да го симнат од жртвеникот. Тој дојде и му се поклати на цар Соломон. А Соломон му рече: „Оди во домот свој!”

Последниџе Давидови ѿораки

2 Наближи времето да умре Давид, и тој му заповеда на синот свој Соломон, велејќи:

² „Еве, јас заминувам по патот на сите смртни, а ти биди храбар и човек,

³ и чувај го заветот на Господ, твојот Бог, одејќи по Неговите патишта и да ги чуваш повелбите Негови и заповедите Негови, судовите Негови и законите Негови, како што е напишано во Мојсеевиот закон за да бидеш благо-разумен во сè што и да правиш и насекаде, каде и да се свртиш,

⁴ та Господ да го исполни зборот Свој што го беше кажал за мене, велејќи: „Ако твоите синови ги чуваат патиштата свои за да одат пред Мене во вистината од сè срце и од сета душа, нема да недостига човек од тебе на Израилевиот престол.”

52

Лк 21,18

2,2

Ис.Н. 23,14

3

5 Мојс 8,6

4

2 Цар 7,
12-16

7 ^{18,19} Но ти знаеш што ми направи Саруевиот син Јоав, како постапи со двајцата војводи на израилската војска, со Нировиот син Авенир и со Јетеровиот син Амоса, како ги уби и во мирно време пролеа крв како во војна, и со борбена крв го искрвави појасот на крстот свој и обувките на нозете свои;

8 ^{2 Цар 16, 5-8} **9** ^{2 Цар 16, 5-8} **10** ^{2 Цар 16, 5-8} **11** ^{2 Цар 16, 5-8} **12** ^{2 Цар 16, 5-8} **13** ^{2 Цар 16, 5-8} **14** ^{2 Цар 16, 5-8} **15** ^{2 Цар 16, 5-8} **16** ^{2 Цар 16, 5-8} **17** ^{2 Цар 16, 5-8} **18** ^{2 Цар 16, 5-8} **19** ^{2 Цар 16, 5-8} **20** ^{2 Цар 16, 5-8} **21** ^{2 Цар 16, 5-8} **22** ^{2 Цар 16, 5-8} **23** ^{2 Цар 16, 5-8} **24** ^{2 Цар 16, 5-8} **25** ^{2 Цар 16, 5-8} **26** ^{2 Цар 16, 5-8} **27** ^{2 Цар 16, 5-8} **28** ^{2 Цар 16, 5-8} **29** ^{2 Цар 16, 5-8} **30** ^{2 Цар 16, 5-8} **31** ^{2 Цар 16, 5-8} **32** ^{2 Цар 16, 5-8} **33** ^{2 Цар 16, 5-8} **34** ^{2 Цар 16, 5-8} **35** ^{2 Цар 16, 5-8} **36** ^{2 Цар 16, 5-8} **37** ^{2 Цар 16, 5-8} **38** ^{2 Цар 16, 5-8} **39** ^{2 Цар 16, 5-8} **40** ^{2 Цар 16, 5-8} **41** ^{2 Цар 16, 5-8} **42** ^{2 Цар 16, 5-8} **43** ^{2 Цар 16, 5-8} **44** ^{2 Цар 16, 5-8} **45** ^{2 Цар 16, 5-8} **46** ^{2 Цар 16, 5-8} **47** ^{2 Цар 16, 5-8} **48** ^{2 Цар 16, 5-8} **49** ^{2 Цар 16, 5-8} **50** ^{2 Цар 16, 5-8} **51** ^{2 Цар 16, 5-8} **52** ^{2 Цар 16, 5-8} **53** ^{2 Цар 16, 5-8} **54** ^{2 Цар 16, 5-8} **55** ^{2 Цар 16, 5-8} **56** ^{2 Цар 16, 5-8} **57** ^{2 Цар 16, 5-8} **58** ^{2 Цар 16, 5-8} **59** ^{2 Цар 16, 5-8} **60** ^{2 Цар 16, 5-8} **61** ^{2 Цар 16, 5-8} **62** ^{2 Цар 16, 5-8} **63** ^{2 Цар 16, 5-8} **64** ^{2 Цар 16, 5-8} **65** ^{2 Цар 16, 5-8} **66** ^{2 Цар 16, 5-8} **67** ^{2 Цар 16, 5-8} **68** ^{2 Цар 16, 5-8} **69** ^{2 Цар 16, 5-8} **70** ^{2 Цар 16, 5-8} **71** ^{2 Цар 16, 5-8} **72** ^{2 Цар 16, 5-8} **73** ^{2 Цар 16, 5-8} **74** ^{2 Цар 16, 5-8} **75** ^{2 Цар 16, 5-8} **76** ^{2 Цар 16, 5-8} **77** ^{2 Цар 16, 5-8} **78** ^{2 Цар 16, 5-8} **79** ^{2 Цар 16, 5-8} **80** ^{2 Цар 16, 5-8} **81** ^{2 Цар 16, 5-8} **82** ^{2 Цар 16, 5-8} **83** ^{2 Цар 16, 5-8} **84** ^{2 Цар 16, 5-8} **85** ^{2 Цар 16, 5-8} **86** ^{2 Цар 16, 5-8} **87** ^{2 Цар 16, 5-8} **88** ^{2 Цар 16, 5-8} **89** ^{2 Цар 16, 5-8} **90** ^{2 Цар 16, 5-8} **91** ^{2 Цар 16, 5-8} **92** ^{2 Цар 16, 5-8} **93** ^{2 Цар 16, 5-8} **94** ^{2 Цар 16, 5-8} **95** ^{2 Цар 16, 5-8} **96** ^{2 Цар 16, 5-8} **97** ^{2 Цар 16, 5-8} **98** ^{2 Цар 16, 5-8} **99** ^{2 Цар 16, 5-8} **100** ^{2 Цар 16, 5-8}

7 ^{18,19} Но ти знаеш што ми направи Саруевиот син Јоав, како постапи со двајцата војводи на израилската војска, со Нировиот син Авенир и со Јетеровиот син Амоса, како ги уби и во мирно време пролеа крв како во војна, и со борбена крв го искрвави појасот на крстот свој и обувките на нозете свои;

8 ^{2 Цар 16, 5-8} **9** ^{2 Цар 16, 5-8} **10** ^{2 Цар 16, 5-8} **11** ^{2 Цар 16, 5-8} **12** ^{2 Цар 16, 5-8} **13** ^{2 Цар 16, 5-8} **14** ^{2 Цар 16, 5-8} **15** ^{2 Цар 16, 5-8} **16** ^{2 Цар 16, 5-8} **17** ^{2 Цар 16, 5-8} **18** ^{2 Цар 16, 5-8} **19** ^{2 Цар 16, 5-8} **20** ^{2 Цар 16, 5-8} **21** ^{2 Цар 16, 5-8} **22** ^{2 Цар 16, 5-8} **23** ^{2 Цар 16, 5-8} **24** ^{2 Цар 16, 5-8} **25** ^{2 Цар 16, 5-8} **26** ^{2 Цар 16, 5-8} **27** ^{2 Цар 16, 5-8} **28** ^{2 Цар 16, 5-8} **29** ^{2 Цар 16, 5-8} **30** ^{2 Цар 16, 5-8} **31** ^{2 Цар 16, 5-8} **32** ^{2 Цар 16, 5-8} **33** ^{2 Цар 16, 5-8} **34** ^{2 Цар 16, 5-8} **35** ^{2 Цар 16, 5-8} **36** ^{2 Цар 16, 5-8} **37** ^{2 Цар 16, 5-8} **38** ^{2 Цар 16, 5-8} **39** ^{2 Цар 16, 5-8} **40** ^{2 Цар 16, 5-8} **41** ^{2 Цар 16, 5-8} **42** ^{2 Цар 16, 5-8} **43** ^{2 Цар 16, 5-8} **44** ^{2 Цар 16, 5-8} **45** ^{2 Цар 16, 5-8} **46** ^{2 Цар 16, 5-8} **47** ^{2 Цар 16, 5-8} **48** ^{2 Цар 16, 5-8} **49** ^{2 Цар 16, 5-8} **50** ^{2 Цар 16, 5-8} **51** ^{2 Цар 16, 5-8} **52** ^{2 Цар 16, 5-8} **53** ^{2 Цар 16, 5-8} **54** ^{2 Цар 16, 5-8} **55** ^{2 Цар 16, 5-8} **56** ^{2 Цар 16, 5-8} **57** ^{2 Цар 16, 5-8} **58** ^{2 Цар 16, 5-8} **59** ^{2 Цар 16, 5-8} **60** ^{2 Цар 16, 5-8} **61** ^{2 Цар 16, 5-8} **62** ^{2 Цар 16, 5-8} **63** ^{2 Цар 16, 5-8} **64** ^{2 Цар 16, 5-8} **65** ^{2 Цар 16, 5-8} **66** ^{2 Цар 16, 5-8} **67** ^{2 Цар 16, 5-8} **68** ^{2 Цар 16, 5-8} **69** ^{2 Цар 16, 5-8} **70** ^{2 Цар 16, 5-8} **71** ^{2 Цар 16, 5-8} **72** ^{2 Цар 16, 5-8} **73** ^{2 Цар 16, 5-8} **74** ^{2 Цар 16, 5-8} **75** ^{2 Цар 16, 5-8} **76** ^{2 Цар 16, 5-8} **77** ^{2 Цар 16, 5-8} **78** ^{2 Цар 16, 5-8} **79** ^{2 Цар 16, 5-8} **80** ^{2 Цар 16, 5-8} **81** ^{2 Цар 16, 5-8} **82** ^{2 Цар 16, 5-8} **83** ^{2 Цар 16, 5-8} **84** ^{2 Цар 16, 5-8} **85** ^{2 Цар 16, 5-8} **86** ^{2 Цар 16, 5-8} **87** ^{2 Цар 16, 5-8} **88** ^{2 Цар 16, 5-8} **89** ^{2 Цар 16, 5-8} **90** ^{2 Цар 16, 5-8} **91** ^{2 Цар 16, 5-8} **92** ^{2 Цар 16, 5-8} **93** ^{2 Цар 16, 5-8} **94** ^{2 Цар 16, 5-8} **95** ^{2 Цар 16, 5-8} **96** ^{2 Цар 16, 5-8} **97** ^{2 Цар 16, 5-8} **98** ^{2 Цар 16, 5-8} **99** ^{2 Цар 16, 5-8} **100** ^{2 Цар 16, 5-8}

Давид умира. Соломон го наследува (1 Лей 29,26-28)

10 И потоа Давид почина кај татковците свои и беше погребан во Давидовиот град.

11 А Давид царуваше над Израил четириесет години: во Хеврон царуваше седум години и во Ерусалим царуваше триесет и три години.

12 Тогаш Соломон седна на престолот на татко си Давид, и царството негово се зацврсти многу.

Соломон се ослободува од Адонија

13 А Адонија, Агитиниот син, дојде кај Витсавеја, Соломоновата мајка (и ѝ се поклони). Таа го прапа: „Со мир ли си дојден?“ Тој одговори: „Со мир.“

14 И тој рече: „Имам нешто да ти кажам.“ Таа му рече: „Кажувај.“

15 Тогаш тој продолжи: „Ти знаеш дека царството ми се паѓаше мене, и

сиот Израил ги свртуваше погледите кон мене, како кон иден цар; но царството отиде од мене и се падна на братот мој, бидејќи тоа беше од Господ.“

16 Сега те молам за едно: не ми откажувај.“ Таа му рече: „Говори.“

17 И тој пак продолжи: „Те молам проговори му на царот Соломон, бидејќи тој нема да ти откаже, да ми ја даде за жена Сунамитката Авишага.“

18 Витсавеја одговори: „Добро, јас ќе зборувам со царот за тебе.“

19 И Витсавеја влезе кај царот Соломон да му говори за Адонија. Царот стана пред неа, ѝ се поклони и седна на престолот свој. Поставија престол и за царевата мајка, и таа седна десно од него;

20 и рече: „Имам една молба кон тебе, не ми откажувај.“ А царот ѝ одговори: „Барај, мајко, нема да ти откажам.“

21 Таа рече: „Дај му ја Сунамитката Авишага за жена на братот твој Адонија.“

22 Тогаш царот Соломон одговори и ѝ рече на мајка си: „А зошто ја бараш Сунамитката Авишага за Адонија? Побарај го за него и царството, бидејќи тој ми е поголем брат, а откај него се и свештеникот Авијатар и Саруевиот син Јоав (началник на војската и другар).“

23 И царот Соломон се заколна во Господ, велејќи: „Нека ми испрати Господ голема казна и уште повеќе да ми додаде, ако Адонија не ги кажал тие зборови по цена на душата своја.“

24 А сега – се колнам во Господ, Кој ме зацврсти и постави на престолот од мојот татко Давид и Кој ми основа дом, како што беше говорел Тој, – сега Адонија треба да умре.“

25 И царот Соломон го испрати Јехојадаевиот син Ванеја, кој го удри и тој умре.

Соломон го илустрира *Авијатар од Ерусалим*

26 На свештеникот Авијатар царот му рече: „Оди си во Анатот на нивата своја; ти заслужуваш смрт, но сега нема да те погубам, бидејќи си го носел ков-

19

15,13
Ер 13,18
Пс 44,9
110,1

25-26

1 Цар
22,20-23
2 Цар
15,24-29

ТРЕТА КНИГА ЦАРСТВА

32 чегот на Господ Бог пред татко ми Давид, и си трпел сè што трпел и татко ми.”

33 И Соломон го отстрани Авијатар од Господовото свештенство, и се исполни словото на Господ што го беше кажал за домот на Илиј во Силом.

Соломон се ослободува од Јоав

²⁸ Дојде глас за тоа до Јоав, – бидејќи Јоав ја држеше страната на Адонија, а не ја држеше страната на Соломон, – и Јоав избега во Господовата скинија и се фати за роговите на жртвеникот.

²⁹ Му соопштија на цар Соломон дека Јоав избегал во Господовата скинија и дека е кај жртвеникот. Соломон го испрати Јехојадаевиот син Ванеја, велејќи: „Оди, убиј го (и погребѝ го).”

³⁰ Ванеја дојде во Господовата скинија и му рече на Јоав: „Вака кажа царот: излегувај.” А тој одговори: „Не, јас сакам тука да умрам.” Ванеја му го соопшти тоа на царот, велејќи: „Така рече Јоав и така ми одговори.”

³¹ Царот му рече: „Направи како што рекол тој: убиј го и погребѝ го, и пролеаната невина крв од Јоав ќе ја измиеш од мене и од домот на татко ми;

³² Господ нека ја сврти крвта негова врз неговата глава, поради тоа што уби двајца невини мажи подобри од него: тој го погуби со меч, без знаење на татко ми Давид, Нировиот син Авенир, воен началник израилски, и Јетеровиот син Амаса, воен началник јудејски;

³³ нека се сврти крвта нивна врз главата на Јоав и врз потомството негово засекогаш, а на Давид, и на потомството негово, и на домот негов, и на престолот негов нека биде мир од Господ засекогаш!”

³⁴ И отиде Јехојадаевиот син Ванеја, го удри Јоав и го уби; и тој беше погребан на неговиот имот во рамнината.

³⁵ Тогаш царот Соломон го постави Јехојадаевиот син Ванеја над војската место него (а управата на царството беше во Ерусалим). Свештеникот Садок, пак, царот го постави (за прво-свештеник) место Авијатар. а) Господ му даде на Соломон разум, многу голе-

ма мудрост и широчина во срцето како песокот крај морето. б) И Соломон се исполни со многу разум, повеќе од разумноста на сите древни синови и повеќе од сите разумни Египќани. в) Тој си ја зеде за жена фараоновата ќерка и ја воведо во Давидовиот град, додека го изгради домот свој и, пред сè, домот Господов и сидовите околу Ерусалим; по седум години тој ја заврши градбата. г) Соломон имаше седумдесет илјади мажи што го пренесуваа товарот и осумдесет илјади каменоделци во планините. д) И Соломон направи море и потпирки, големи бањи и столбови, извор во дворецот и бакарно море, е) изгради кула и тврдини нејзини и го подели Давидовиот град. Тогаш фараоновата ќерка мина од Давидовиот град во својот дом што тој ѝ го изгради; потоа Соломон изгради сидови околу градот. е) Соломон принесуваше трипати годишно сепаленици и жртви за помирување на жртвеникот, што Му го изгради на Господ, и каде што кадеше пред Господ и ја заврши градбата на домот. ж) Главните распоредувачи на Соломоновите работи беа три илјади и шестотини, и тие управуваа со народот што ги извршуваше работите. з) Тој го изгради Асур и Магдон, Гавер, Горни Ветерон и Валалат; с) но тие градови тој ги изгради, откако го беше изградил Господовиот дом и сидовите околу Ерусалим. и) Уште додека беше жив, Давид му заповеда на Соломон, велејќи: „Ете, кај тебе е Семеј, синот на Гера, Јеминиев син од Хеврон; ј) тој ме колнеше со тешки клетви, кога одев во Маханаим; к) но тој ми излезо во пресрет кај Јордан, и јас му се заколнах во Господ, велејќи: нема да те погубам со меч; л) но ти не оставај го неказнет, бидејќи си мудар човек и знаеш што треба да направиш со него за да ја симнеш неговата седа глава раскрвавена во неколот.”

Соломон се ослободува од Семеј

³⁶ Царот испрати, та го повика Семеј и му рече: „Изгради си дом во Ерусалим и живеј тука и никаде не излегувај оттука;

391 Цар
21,10
27,2-3

³⁷ и знај дека во оној ден, во кој ќе излезеш и ќе го минеш потокот Кедрон, бездруго ќе умреш; крвта твоја ќе ти биде врз твојата глава.”

3,1

2 Цар 5,7

³⁸ А Семеј му рече на царот: „Добро, како што заповеда мојот цар господар, така ќе направи твојот слуга.” И Семеј живееше во Ерусалим тие години.

³⁹ Но по три години се случи, двајца од Семеиевите слуги избегаа кај гатскиот цар Анхус, Мааховиот син. И му јавија на Семеј, велејќи: „Ете, твоите слуги се во Гет.”

⁴⁰ Семеј стана, го оседла магарето и тргна за Гет кај Анхус да ги бара слугите свои. Семеј се врати и ги доведе своите слуги од Гет.

⁴¹ И го известија Соломон дека Семеј одел од Ерусалим во Гет и се вратил.

⁴² Тогаш царот испрати да го повикаат Семеј и му рече: „Нели ти се заколнав во Господ и нели ти соопштив, велејќи: знај дека во оној ден, во кој ќе излезеш и ќе отидеш некаде, бездруго ќе умреш? И ти ми одговори: добро.

⁴³ Па зошто не ја запази заповедта што ти ја дадов пред Господ со клетва?”

⁴⁴ Уште му рече на Семеј царот: „Ти го знаеше и го знае срцето твое сето зло што си му го направил на татко ми Давид. Туку Господ нека ја сврти злобата твоја врз твојата глава!

⁴⁵ А цар Соломон да биде благословен и Давидовиот престол да стои цврсто пред Господ засекогаш!”

⁴⁶ И царот му заповеда на Јехојадаевиот син Ванеја, и тој отиде, та го удри Семеј, и тој умре.

Соломон се жени со фараонска ќерка

3 (Кога се зацврсти царството во рацете на Соломон), тој се сроди со фараонот, египетскиот цар, и ја зеде фараоновата ќерка и ја воведо во Давидовиот град, додека да го изгради домот свој, домот Господов и сидовите околу Ерусалим.

² Народот уште принесуваше жртви по високите места, бидејќи до она време не беше изграден дом за името Господово.

³ Соломон Го возљуби Господа, одејќи по наредбите на својот татко Давид, но и тој принесуваше жртви и кадеше по високите места.

Соломон Му се моли на Божа да му ѓодари мудроси

(2 Лей 1,3-13)

⁴ Затоа царот отиде во Гаваон за да принесе таму жртва, бидејќи таму беше главното високо место. Илјада сепаленици принесо Соломон врз тој жртвеник.

⁵ Во Гаваон Господ му се јави на Соломон ноќе во сон и му рече: „Барај што сакаш да ти дадам.”

⁶ Соломон одговори и рече: „Ти му направи голема милост на Твојот слуга, татко ми Давид; и поради тоа што тој одеше пред Тебе, по вистината и праведноста и со искрено срце кон Тебе, Ти му ја зачува таа голема милост и му подари син, кој седи на престолот негов, како што е тоа денес;

⁷ и денес, Господи, Боже мој, Ти го постави за цар Твојот слуга место татко ми Давид, но јас сум сосема млад, не знам како да се однесувам.

⁸ А Твојот слуга е среде Твојот народ што си го избрал, народ толку многуброен, па поради мноштвото негово не може ни да се преброи, ни да се догледа.

⁹ Подари му, пак, на Твојот слуга разумно срце за да му служи на Твојот народ и да разликува: што е добро и што е зло; зашто, кој може да управува со тој многуброен Твој народ?”

¹⁰ Мило Му беше на Господ што Соломон го побара тоа.

¹¹ Господ му рече: „Затоа што го побара тоа, и не побара за себеси долг живот, не побара богатство, не ги побара душите на твоите непријатели, туку си побара разум за да умееш да судиш, –

¹² Јас ќе направам според зборот твој: све, ти давам мудро и разумно срце, така што подобен на тебе немало пред тебе, и по тебе нема да се издигне сличен на тебе;

5-152 Лет 1,
7-13**5**9,1-9
Мудр 8,
21-9,12**6**

2 Цар 7,15

85 Моје 7,
7-8**9**Мудр 8,
9-9,12**12**4 Цар 18,5
23,25
Проп 1,16
Сир 47,14

¹³ и она што не го побара, Јас ти го давам, – и богатство, и слава, така што нема да има подобен на тебе меѓу царевите во сите твои денови;

¹⁴ и ако одиш по Мојот пат, пазејќи ги Моите наредби и Моите заповеди, како што одеше татко ти Давид, ќе ги продолжам и твоите дни.”

¹⁵ Соломон се разбуди, и, ете, тоа беше сон. И отиде во Ерусалим, та застана (пред жртвеникот) крај ковчетот на заветот Господов, принесе сепаленици и жртви за мир и богато ги нагости сите свои слуги.

Една мудра Соломонова пресуда

¹⁶ Тогаш дојдоа кај царот две жени блудници и се исправија пред него.

¹⁷ И едната жена рече: „О, господаро мој! Јас и оваа жена живееме во една кука, и родив кај неа во таа кука;

¹⁸ а на третиот ден, откако родив, роди и таа жена; ние бевме заедно, и во кука та кај нас немаше ниту еден човек од надвор; само ние двете бевме во кука та.

¹⁹ Преку ноќта умре синот на оваа жена, зашто беше легнала врз него;

²⁰ а таа преку ноќта станала, го зела мојот син од мене, додека јас, твојата слугинка, сум спиеала, и го ставила до градите свои, а својот мртов син го ставила до моите гради.

²¹ Утредента станав да го надојам синот свој, и ете, тој беше мртов; а кога на виделина се загледав во него, тоа не беше мојот син што го бев родила.”

²² Другата жена рече: „Не, мојот син е живиот, а твојот син е умрениот.” А таа ѝ велеше: „Не, твојот син е умрениот, а мојот е живиот.” И се препираа така пред царот.

²³ Царот тогаш рече: „Оваа говори: мојот син е живиот, а твојот е умрениот; а онаа говори: Не, твојот син е умрениот, а мојот син е живиот.”

²⁴ Потоа царот рече: „Дајте ми меч!” И му донесоа меч.

²⁵ И тогаш царот рече: „Пресечете го живото дете на две половини и дајте ја едната половина на едната, а другата половина на другата.”

²⁶ И му одговори на царот онаа жена, чиј беше живиот син, зашто целата нејзина утроба се беше растреперила од жал спрема нејзиниот син: „О, господаро мој! Дајте ѝ го тоа дете живо и не го убивајте.” А онаа другата рече: „Нека не биде ни мое, ни твое, сечете го!”

²⁷ И царот проговори и рече: „Дајте ѝ го живото дете на првата, и не го убивајте: таа е неговата мајка.”

²⁸ И сиот Израил слушна за судот, како пресуди царот. И почнаа да се однесуваат кон царот со длабока почит, зашто видоа дека има мудрост Божја во него за да извршува суд.

Соломоновиџе великодосџоин-сџивеници и уџивиишели

4 Царот Соломон беше цар над сиот Израил.

² И еве кои заземаа кај него високи должности: Азарија, син на свештеникот Садок;

³ Елихореф и Ахија, синови на Сусаким – писари; Јосафат, Ахилудов син – летописец;

⁴ Ванеја, Јехојадаевиот син, – началник на војската, Садок и Авијатар – свештеници;

⁵ Азарија, Натановиот син, – началник на управителите, и Завуд, син на Натан, – свештеник и советник на царот;

⁶ Ахишар, – управник на царскиот дом, а Хадорам, – син Авдин – на даноците.

⁷ Соломон имаше дванаесет управници над сиот Израил, кои му доставуваа храна на царот и на неговиот дом; секој беше должен да доставува храна за по еден месец во годината.

⁸ Еве ги имињата нивни: Бен-Хув – на Ефремовата Гора;

⁹ Бен-Декер – во Макац и во Шаалевим, во Ветсамис, во Елон, во Бет-Ханан;

¹⁰ Бен-Хесед – во Арубот; нему исто така му припаѓаше Сохо и целата земја Хеферова;

¹¹ Бен-Аминадав – над целата област Дор; а Тафат, Соломоновата ќерка, беше негова жена;

28

Ис 9,6
Пс 71,1-2
Изреки
16,12
29,14

4,5

2 Цар
15,37

13 ^{4 Мојс 32,41} ^{5 Мојс 3,14} ^{Ис.Н. 13,30} ¹² Баана, Ахилудовиот син, во Танах и Мегидо, и во целиот Бет-Шан кој е близу до Царетан под Лизреел, од Бет-Шан до Авел-Мехола, и дури зад Јокмеам;

20 ^{1 Мојс 22,17} ¹³ Бен-Гевер – во Рамот Галаадски; нему му припаѓаа селата на Јаир, Манасиев син, кои се во Галаад; нему му припаѓаше и областа Аргов, во Башан, шеесет големи градови со сидови и бакарни резина;

¹⁴ Ахинадав, Идов син, во Маханаим; ¹⁵ Ахимаац, во земјата Нефталимова; тој си ја беше земал за жена Басемата, Соломонова ќерка;

¹⁶ Баана, син на Хушај, во земјата Асирова и во Беалот;

¹⁷ Јосафат, син на Паруах, во земјата Исахарова;

¹⁸ Семеј, синот на Ила, во земјата Венијаминова;

¹⁹ Гевер, Уриев син, во земјата Галаадска, во земјата на аморејскиот цар Сион, и на башанскиот цар Ог. Тој беше управник на таа земја.

Усѣх на Соломоновото владеење

²⁰ Јудејците и Израилците, бидејќи многубројни како песокот крај морето, јадеа, пиеја и се веселеа.

²¹ Соломон владееше со сите царства од реката Еуфрат до филистејската земја и до границата на Египет. Тие принесуваа дарови и му служеа на Соломон во сите дни на неговиот живот.

5 Потребите од храна за Соломон и за неговиот персонал за еден ден беа: триесет кори пченично брашно и шеесет кори друго брашно,

² десет одбрани телиња и дваесет згоени волови и сто овци, а покрај тоа елени и срњи, и дива кози и птици;

³ зашто тој господареше над целата земја од оваа страна на Еуфрат, од Тифса до Газа, над сите цареви од оваа страна на реката, и имаше мир со сите околни земји.

⁴ И живееја Јудејците и Израил спокорно, секој под лозата своја и под смоковата своја, од Дан до Вирсавија, преку сите Соломонови дни.

⁵ Соломон имаше четириесет илјади коњи за коли и дванаесет илјади за коњицата.

⁶ И управниците му доставуваа на цар Соломон сè што требаше за царската трпеза, секој во својот месец, и не дозволуваа да има недостиг од нешто.

⁷ Исто така и јачмен, и слама за коњите и за маските доставуваше секој навремено во местото, каде што се наоѓаше царот.

⁸ А Бог му даде на Соломон мудрост, многу голем разум и широчина на срцето како песокот на морскиот брег.

⁹ И Соломоновата мудрост беше поголема од мудроста на сите синови на Исток, од сета мудрост на Египќаните.

¹⁰ Тој беше помудар од сите луѓе, помудар и од Етан Езрахиецот и од Хеман, и од Калкол и од Дарда, синови на Махол, и името негово се славеше по сите околни народи.

¹¹ Тој изрече три илјади мудри изреки, а песните негови беа илјада и пет;

¹² тој говореше и за дрвјата, од кедр што е во Ливан, до исопот што никнува по карпите; тој говореше и за животните, за птиците, за влекачите и за рибите.

¹³ И од сите народи доаѓаа да ја чујат Соломоновата мудрост, и сите земни цареви што беа слушнале за неговата мудрост.

Подготовка околу изградбата на храмот

(2 Лей 2,1-18)

¹⁴ Хирам, тирскиот цар, ги испрати слугите свои кај Соломон, откако слушна дека го помазале за цар на местото на татко му, зашто Хирам беше Давидов пријател во текот на целиот негов живот.

¹⁵ А и Соломон испрати да му кажат на Хирам:

¹⁶ „Ти знаеш дека татко ми Давид не можеше да изгради дом за името на Господ, својот Бог, поради војните со околните народи, додека Господ не ги покори под нозете негови;

5,4

Мих 4,4
Зах 3,10
Сир 47,13

8

Проп 1,16

10

1 Лет 2,6
Сир 47,16

11

Изреки 1,1
10,1
25,1
Песна 1,1

14

2 Цар 5,11

18 <sup>2 Цар 7, 12-13
Сир 47,13</sup> ¹⁷ но сега Господ, мојот Бог, ми даде спокојство од сите страни: нема противник и нема веќе стапици.

19-20 <sup>2 Лет 2, 8-12
Езд 3,7</sup> ¹⁸ И, ете, јас имам намера да изградам дом за името на Господ, мојот Бог, како што му беше рекол Господ на татко ми Давид, велејќи: „Твојот син, кого што ќе

26 ^{9,15} го поставам на твојот престол место тебе, ќе изгради дом за Моето име.’

¹⁹ Затоа, заповедај да ми насечат кедрово дрво од Ливан; и ете, моите слуги ќе бидат заедно со твоите слуги, како ти што ќе определиш, зашто знаеш дека кај нас нема луѓе, кои умеат да сечат дрва така, како сидонците.”

²⁰ Кога Хирам ги слушна зборовите од Соломон, многу се зарадува и рече: „Благословен нека е денес Господ, Кој му даде на Давид мудар син за да управува со тој многуброен народ!”

²¹ И Хирам испрати кај Соломон да кажат: „Го сослушав тоа, за кое ти беше испратил порака до мене; ќе ја исполнам твојата желба за кедровото дрво и кипарисовото:

²² слугите мои ќе ги довлечкаат од Ливан до морето, и на сплавови ќе ги дотераат по море до местото што ќе ми го определиш; таму ќе ги растоварам, и ти ќе ги земеш; но и ти исполни ја желбата моја да доставуваш храна за мојот дом.”

²³ И Хирам му даваше на Соломон кедрово дрво и кипарисово дрво, според желбата негова.

²⁴ А Соломон му даваше на Хирам дваесет илјади кори пченица за исхрана на неговиот дом и дваесет кори цедено маслиново масло, – толку Соломон му даваше на Хирам секоја година.

²⁵ Господ му даде на Соломон мудрост, како што му беше ветил. И меѓу Хирам и Соломон имаше мир, а склучија и сојуз меѓу себе.

²⁶ Цар Соломон наложи принудна работа во сиот Израил, а бројот на мажите што работеше принудно изнесувааше триесет илјади.

²⁷ Тој ги испраќаше во Ливан, по десет илјади на месец, на смени; еден месец престојуваша во Ливан, а два месеци

– по домовите свои. Хадорам, пак, беше нивни управник.

²⁸ Соломон имаше уште седумдесет илјади мажи што го пренесуваа товарот, и осумдесет илјади каменоделци во планините,

²⁹ освен трите илјади и триста настојници што Соломон ги беше поставил над работата, да го надгледуваат народот што ги извршуваше работите.

³⁰ И царот заповеда да донесуваат големи камења за основата на храмот, камења делкани.

³¹ Ги делкаа, пак, Соломонови работници и Хирамови работници и Гевлијци, и подготвуваа дрвја и камења за градење на храмот три години.

Изградба на храмот

(2 Лей 3,1-14)

6 Во четиристотини и осумдесеттата година по излегувањето на Израилевите синови од египетската земја, во четвртата година на Соломоновото царување над Израил, во месец зиф, кој е втор месец, Соломон почна да Му гради храм на Господ.

² А храмот што цар Соломон Му го изгради на Господ, беше долг шеесет лакти, широк – дваесет и висок – триесет лакти;

³ тремот пред храмот беше долг дваесет лакти, според ширината на храмот, и широк – десет лакти пред храмот.

⁴ Во храмот тој направи прозорци, затворени со решетки.

⁵ И направи доградба околу сидовите на храмот, околу светилиштето и Светињата над светињите; а направи и странични соби наоколу.

⁶ Долниот кат на зградата беше широк пет лакти, средниот широк – шест лакти, а третиот – широк седум лакти; зашто околу храмот надвор беа направени растојанија за доградба да не допираат до сидовите на храмот.

⁷ Кога се градеше храмот, за градење се употребуваа готови изделкани камења, така што за време на градењето на храмот не се слушаше, ни чекан, ни тесла, ниту некакво друго железно орудие.

6,1

Езд 3,8-9
5,1-6,15

133 Мојс
15,31

⁸ Вратата на средниот кат беше десно од храмот. По тркалезни скали се искачуваа на вториот кат а од вториот – на третиот.

192 Мојс
26,33-34

⁹ Така го изгради тој храмот, го изгради и го обложи со кедрови штици.

¹⁰ И догради до целиот храм странични соби, високи пет лакти; тие беа прикрупени кон храмот со кедрови греди.

¹¹ Тогаш словото Господово дојде кон Соломон, и му беше речено:

¹² „Ете, ти градиш храм: ако одиш по Моите закони, ако постапуваш по Моите наредби и ако ги пазиш сите Мои заповеди, управувајќи се според нив, Јас ќе го исполнам врз тебе словото Свое што му го бев кажал на татко ти Давид;

¹³ И ќе живеам среде Израилевите синови и нема да го оставам Мојот народ Израил.”

Внатрешно уредување на храмот

¹⁴ И така, Соломон го изгради храмот и го заврши.

¹⁵ Ги обложи сидовите на храмот однатре со кедрови штици; од подот до таванот ги обложи однатре со дрво, а подот на храмот го покри со кипарисови штици.

¹⁶ А во задната страна на храмот на дваесет лакти од крајот, издигна сид и ги обложи сидовите и подот со кедрови штици, и направи простор за Светињата над светињите.

¹⁷ А храмот, само предниот дел на храмот, имаше четириесет лакти.

¹⁸ По кедарот однатре имаше резби, слични на краставички и распуцнати цветови; сè беше покриено со кедар; камен не се гледаше.

¹⁹ А внатре во храмот тој ја направи Светињата над светињите за да го постави таму ковчегот на заветот Господов.

²⁰ Светињата над светињите беше долга дваесет лакти, широка дваесет лакти, и висока дваесет лакти; тој ја опкова со чисто злато; исто така го опкова и кедровиот жртвеник.

²¹ Одвнатре, Соломон го опкова храмот со чисто злато, и протегна златни

вериги пред Светињата над светињите и го опкова со злато.

²² Целиот храм тој го обложи со злато, целиот храм докрај, и целиот жртвеник што е пред Светињата над светињите, го опкова со злато.

²³ А во Светињата над светињите направи два херувима од маслиново дрво, високи по десет лакти.

²⁴ Едното крило на херувимот беше долго пет лакти и другото крило на херувимот – пет лакти; десет лакти имаше од едниот крај на крилјата негови до другиот крај на крилјата негови.

²⁵ Десет лакти имаше и другиот херувим; еднаква мерка и еднаков облик имаа двата херувима.

²⁶ Височината на едниот херувим беше десет лакти, исто така и на другиот херувим.

²⁷ Тој ги постави херувимите среде Светињата над светињите. А крилјата на херувимите беа раширени, и крилото на едниот се допираше до едниот сид, а крилото на другиот херувим допираше до другиот сид; другите нивни крилја пак се среќаваа крило со крило среде просторијата.

²⁸ Тој ги обложи херувимите со злато.

²⁹ И по сите сидови на храмот наоколу издлаби ликови на херувими, палми и распуцнати цветови, однатре и однадвор.

³⁰ И подот на храмот го опкова со злато во внатрешниот и предниот дел.

³¹ За влез во Светињата над светињите тој направи врата од маслиново дрво со петоаголни спојки.

³² На двете половини на вратата од маслиното дрво тој издлаби херувими, палми и распуцнати цвеќиња и ги обложи со злато; ги покри со злато и херувимите и палмите.

³³ И пред влезот на храмот тој направи четириаголни столбови од маслиново дрво

³⁴ и две врати од кипарисово дрво; двете половинки на едната врата беа подвижни, и двете половинки на другата врата исто така беа подвижни.

³⁵ Издлаби по нив херувими, палми и распуцнати цвеќиња и ја обложи резбата со злато.

222 Мојс
30,1-3**23**2 Мојс
25,18-22
2 Лст 3,
10-11**29**

Ез 41,18

7,8
3,1

³⁶ И внатрешниот двор го загради од три реда делкани камења и од еден ред кедрови греди.

³⁷ На четвртата година, во месецот зиф, тој ги беше положил основите на храмот Господов,

³⁸ а на единаесеттата година, во месецот бул, тоа е осмиот месец, – тој го заврши храмот со сите негови делови и според сите негови преднацрти. Соломон го градеше храмот седум години.

Соломоновиот дворец

7 Потоа Соломон изгради свој дом, а го градеше тринаесет години, и на полно го заврши.

² Тој го изгради домот свој од леванонско дрво: долг сто лакти, широк педесет лакти, а висок триесет лакти, на четири реда кедрови столбови; и кедрови греди беа положени врз столбовите.

³ Подот беше послан со кедр врз греди на четириесет и пет столба, по петнаесет во ред.

⁴ Прозорски столбови имаше три реда; имаше и три реда прозорци, прозорец спроти прозорец.

⁵ Сите врати и соби беа четириаголни, прозорец спроти прозорец во три реда.

⁶ Тој направи и трем од столбови, педесет лакти долг, триесет лакти широк, и пред нив – трем, столбови, и праг пред нив.

⁷ Уште направи и трем со престол, од кој тој судеше, трем за судилиште, и сите подови ги покри со кедр.

⁸ Во домот, каде што живееше, имаше друг двор зад тремот, исто така изграден. И во домот на фараоновата ќерка, која Соломон ја беше зел, направи исто така трем.

⁹ Сето тоа беше направено од скапи камења – делкани според размер, изрежани со трион однатре и однадвор, – од основата до покривот, и однадвор до големиот двор.

¹⁰ Во основата беа положени скапи камења, камења големи, камења од десет лакти;

¹¹ и одозгора скапи камења, делкани според размер, и кедр.

¹² Големиот двор беше ограден наоколу со три реда делкани камења и со еден ред кедрови греди; исто како и внатрешниот двор на храмот Господов и храмовиот трем.

Хирамовиџа задача

(2 Лей 2,12-13)

¹³ Цар Соломон испрати да го доведат од Тир Хирам,

¹⁴ син на една вдовица од Нефталимовото племе. Татко му тирјанин, беше бронзоливец; тој беше способен и искусен, а умееше да прави секакви предмети од бронза. И тој дојде кај цар Соломон и му правеше секакви работи:

Столбови од бронза

(2 Лей 3,15-17)

¹⁵ тој изли два бронзени столба, секој висок по осумнаесет лакти, и врвот од дванаесет лакти го опфаќаше пречникот на едниот и на другиот столб;

¹⁶ тој направи и два капитела, излеани од бронза за да ги стави врз столбовите; пет лакти висок едниот капител и пет лакти висок вториот капител;

¹⁷ направи мрежи плетени и врвови како вериги за капителите што беа врз столбовите: седум за едниот капител и седум за другиот капител.

¹⁸ Така ги направи тој столбовите и два реда калинки околу мрежата за да ги покрие капителите што се кај столбовите, истото го направи и за другиот капител.

¹⁹ А во тремот капителите на столбовите беа направени слично на крин, четири лакти;

²⁰ и капителите врз двата столба одозгора беа токму над испупчениот дел што беше до мрежата; и врз другиот капител во редови наоколу имаше по двесте калинки.

²¹ И ги постави столбовите на храмовиот трем; постави столб оддесно и му даде име Јахин; постави столб и одлево и го нарече Вооз.

²² А над столбовите положи венци, направени слично на крин. Така заврши работата над столбовите.

13

2 Лет 2,
13-14

15

4 Цар
25,13
Ер 27,19
52,17

23-512 Лст 4,
2-5,1**Бронзениот базен налик на море**

(2 Лст 4,2-5)

²³ Направи и излеано од бронза море – од едниот негов крај до другиот имаше десет лакти, – и сосема кружно, пет лакти високо; и венец од триесет лакти го опфаќаше наоколу.

²⁴ Под краиштата негови имаше од сите страни издадени работи како јаболка по десет на лакот; тие го опкружуваа морето од сите страни во два реда; издадените работи како јаболка беа излеани заедно со него.

²⁵ Тоа стоеше на дванаесет вола: три гледаа кон север, три гледаа кон запад, три гледаа кон југ и три гледаа кон исток; морето стоеше врз нив, а задната страна им беше свртена навнатре.

²⁶ Тоа беше дебело една дланка, а краиштата негови, направени како краишта на чаша, прилегаа на расцветан крин. Тоа собираше две илјади мери.

Подножја од бронза

²⁷ Тој направи и десет бронзени подножја; секое подножје беше долго четири лакти, широко – четири лакти, високо – три лакти.

²⁸ Еве ја направата на подножјата: тие имаа рамки, а рамките беа меѓу аголните продолжетоци.

²⁹ Врз рамките што беа меѓу аголните продолжетоци, имаше обликувани лавови, волови и херувими; исто така и врз аголните продолжетоци; а над лавовите и воловите и под нив имаше висечки венци;

³⁰ секое подножје имаше по четири бронзени тркала и бронзени оски. На четирите агли имаше испупчувања како раменици, излеани испупчувања, оддолу под мијалникот, до секој венец.

³¹ Отворот од внатрешниот венец до горе имаше еден лакот; отворот му беше кружен како подножјето на столбовите; лакот и половина, и кај отворот негов – резби; но страните беа четириаголни – не кружни.

³² Под страните имаше четири тркала и оски на тркалата во подножјата; секое тркало беше високо лакот и половина.

³³ Направата на тркалата беше исто таква, како тркалата на колите; оските нивни, оплатите нивни, спиците нивни и главичките нивни – сè беше излеано.

³⁴ Имаше четири испакнатини на четирите агли на секое подножје; од подножјата излегуваа испакнатините негови.

³⁵ И врз подножјата имаше испакнатини, половина лакот високи, а над подножјата дршките нивни и сидовите им беа од иста материја.

³⁶ Тој изваја и врз штичките на дршката нејзина и на сидовите нејзини херувими, лавови и палми, колку што дозволувааше местото, и наоколу – висечки венци.

³⁷ Така направи тој десет подножја; сите еднакво излеани, еднаква мерка, еднаков изглед.

³⁸ Направи и десет бронзени мијалници; секој мијалник собираше по четириесет мери и беше висок четири лакти; секој мијалник стоеше на едно од десетте подножја.

³⁹ Тој ги распореди подножјата – пет десно од храмот и пет лево од храмот, а морето го постави десно од храмот, на источната страна кон југ.

**Дойолниџелен сѝисок на
металниџе израбойки**

⁴⁰ Хирам ги направи мијалниците, лопатките и машите. И ја сврши Хирам целата работа што ја вршеше кај цар Соломон за храмот Господов, односно:

⁴¹ два столба и два појаса на капителите што се врз столбовите, и две мрежи за покривање на двата појаса на капителите што се врз столбовите,

⁴² и четиристотини калинки на двете мрежи; два реда калинки на секоја мрежа за покривање на двата појаса над капителите што се врз столбовите,

⁴³ и десет подножја и десет мијалници на подножјата;

⁴⁴ едно море и дванаесет вола под морето;

⁴⁵ и котли, и лопатки, и чаши. Сите работи што Хирам му ги направи на царот Соломон за храмот Господов, беа од измазнет бакар.

382 Мојс
30,17-21
4 Цар
16,17**40**

2 Мојс 27,3

ТРЕТА КНИГА ЦАРСТВА

- 48** ^{2 Мојс 25,23-30} Царот ги излеа во глиненa земја, во околината на Јордан, меѓу Сукот и Царетан.
- 50** ^{3 Мојс 10,1} Соломон ги постави сите тие работи на местата нивни. Поради нивното извонредно множество, тежината на бронзата не можеше да се измери.
- 51** ^{2 Цар 8,11} Соломон ги направи и сите предмети што се во храмот Господов: златен жртвеник и златна трпеза, на која се ставаат лебовите на предложението:
- 8,1-11** ^{2 Лст 5, 2-14} ⁴⁸ Соломон ги направи и сите предмети што се во храмот Господов: златен жртвеник и златна трпеза, на која се ставаат лебовите на предложението:
- ⁴⁹ светилници – пет оддесно и пет одлево, пред Светињата над светињите, од чисто злато, цвекџа, кандилца и штипки од злато;
- ⁵⁰ и чинии, и ножеви, и чаши, и подносици и кадилници од чисто злато; резина за вратите на внатрешноста на Светињата над светињите и за вратите во храмот, исто така од злато.
- ⁵¹ Така беше свршена сета работа што ја изврши цар Соломон за храмот Господов. И го принесе Соломон посветеното од татко му Давид: среброт, златото и предметите ги предаде во ризницата на храмот Господов.

**Пренесување на ковчегот
на завештој во храмот**

(2 Лст 5,2-6,2)

8 Тогаш Соломон ги повика кај себе во Ерусалим израилските старешини и сите кнезови на племињата, родоначалниците на синовите Израилеви за да го пренесат ковчегот на заветот Господов од Давидовиот град, од Сион – во храмот.

² И се собраа на празникот кај царот Соломон сите Израилци во месецот етанам, кој е седмиот месец.

³ Дојдоа сите старешини израилски; и свештениците го кренаа ковчегот

⁴ и го понесоа ковчегот Господов и скинијата на собранието и сите свештени предмети што беа во скинијата; а ги носеа свештениците и левитите.

⁵ А цар Соломон и со него целиот израилски собор што се беше собрал кај него, одеа пред ковчегот, принесувајќи жртви од ситен и крупен добиток, кој не

беше можно да се изброи и пресмета поради мноштвото негово.

⁶ Свештениците го внесоа ковчегот на заветот Господов на местото негово, во внатрешноста на храмот, во Светињата над светињите, под крилјата на херувимите.

⁷ Зашто херувимите ги ширеа крилјата над местото на ковчегот, и херувимите го покриваа одозгора ковчегот и лостовите негови.

⁸ Лостовите се подаваа така што нивните краеве се гледаа во светилиштето, но не можеа да се видат однадвор; тие се таму и до денес.

⁹ Во ковчегот немаше ништо, освен двете камени плочи, кои Мојсеј ги беше положил внатре на Хорев, кога Господ склучи завет со синовите Израилеви, откако тие излегоа од египетската земја.

¹⁰ Кога свештениците излегоа од светилиштето, облак го исполни домот Господов.

¹¹ И свештениците не можеа да стојат на службата поради облакот, бидејќи светлината Господова го исполни храмот Господов.

¹² Тогаш Соломон рече: „Господ благоволџ да живее во магла:

¹³ Ти изградив храм Тебе за живеалиште, место, каде што ќе престојуваш засекогаш.”

**Говорот на цар Соломон
пред народот**

(2 Лст 6,3-11)

¹⁴ И царот се сврте со лицето свое, и го благослови целиот собор на Израилците, а целиот собор на Израилците стоеше.

¹⁵ Тогаш рече: „Нека е благословен Господ, Бог Израилев, Кој со устата Своја му рече на татко ми Давид, и реченото денес го исполни со раката Своја! Тој беше рекол:

¹⁶ „Од оној ден, кога го изведов Мојот народ Израил од Египет, Јас не одбрав град меѓу племињата Израилеви за да се изгради дом, каде што ќе остане засекогаш името Мое; го избрав Давид, тој да биде над Мојот народ Израил.”

8
^{2 Мојс 25,13-15}

9
^{2 Мојс 25,16 40,20 5 Мојс 10,1-5 Евр 9,4}

12-53
^{2 Лст 6, 1-40}

12
^{Пс 17,11 1 Тим 6,16}

13
^{2 Цар 7,13 Пс 131,14}

16
^{1 Цар 16}

18 ^{2 Цар 7,1-7} 17 Татко ми Давид намисли да изгради храм во името на Господ, Бог Израилев;

19 ^{2 Цар 7,12-13} 18 но Господ му рече на татко ми Давид: „ти си намислил да изградиш храм на името Мое; добро е што ти е тоа на срцето;

23 ^{5 Мојс 4,35.39} 19 меѓутоа, ти нема да изградиш храм, туку твојот син, кој излегол од бедрата твои, – тој ќе изгради храм на името Мое.’

27 <sup>Ис 66,1
Јн 1,14
Дела 17,24
Откр 21,3</sup> 20 И Господ го исполни словото Свое што беше го изрекол; јас се издигнав на местото на таткото мој Давид, и седнав на престолот Израилев, како што рече Господ, и изградив храм во чест на името Господово, Израилевиот Бог;

21 и подготвив таму место за ковчегот, во кој е заветот на Господ што го беше склучил со нашите татковци, кога ги изведе од египетската земја.”

Соломоновата молиња

(2 Лей 6,12-40)

22 Тогаш застана Соломон пред жртвеникот Господов, пред целиот собор на Израилците, ги крена рацете кон небото

23 и рече: „Господи, Боже Израилев! Нема Бог како Тебе ниту на небото горе, ниту на земјата долу; Ти го пазииш заветот и милоста кон слугите Свои, кои одат пред Тебе од сè срце.

24 Ти го исполни на Својот слуга Давид, мојот татко, она што му го беше ветил; она што го беше изрекол со уста-та Своја, денес го изврши со раката Своја.

25 И сега, Господи, Боже Израилев, исполни го на Својот слуга Давид, мојот татко, она што му го беше говорел, велејќи: „Пред лицето мое никогаш нема да недостасува маж од тебе, кој ќе седи на Израилевиот престол; доволно е само синовите твои да се држат за патот свој, одејќи пред Мене така, како што ти одеше пред Мене.’

26 И сега, Боже Израилев, нека биде верно словото Твое што си му го рекол на Својот слуга Давид, мојот татко!

27 Но зар Бог ќе сака да живее на земјата! Небото и небото на небесата не се

доволни да Те соберат, а уште помалку овој храм што сум го изградил јас (на Твоето име);

28 но погледни милостиво кон молитвата на Твојот слуга и кон молбата негова, Господи, Боже мој! Чуј го повикот и молитвата со која Твојот слуга Те моли денес.

29 Да бидат очите Твои отворени кон тој храм дење и ноќе, кон ова место, за кое си рекол: името Мое ќе биде таму; чуј ја молитвата, со која ќе се моли Твојот слуга на тоа место.

30 Сослушај ја молбата на Твојот слуга и на Твојот народ Израил, кога тие ќе се молат на ова место; чуј од местото на Твоето живеалиште, од небесата, сослушај и смилувај се.

31 Кога некој ќе згреши против ближниот свој, и ќе побара од него со заклетва за да се заколне, и заради заклетвата ќе дојдат пред Твојот жртвеник во овој храм,

32 тогаш сослушај ги од небото и дејствувај, донеси суд над Своите слуги, обвини го виновниот, стоварувајќи му ја врз главата негова постапката негова, и оправдај го правиот, давајќи му според неговата праведност.

33 Кога Твојот народ Израил ќе биде поразен од непријателите, поради тоа што згрешил пред Тебе, и кога тие ќе се обратат кон Тебе и ќе го исповедаат името Твое и ќе Ти се молат и ќе довикуваат со молитви во овој храм, –

34 сослушај го тогаш од небото и прости му го гревот на Твојот народ Израил, и врати ги во земјата што си им ја дал на татковците нивни.

35 Кога ќе се заклучи небото и ќе нема дожд, поради тоа што ќе згрешат пред Тебе, ќе го исповедаат името Твое и се свртат од гревот свој, бидејќи си ги смирил, –

36 сослушај ги тогаш од небото и прости им го гревот на Своите слуги и на Својот народ израилски, покажувајќи им го добриот пат, по кој да одат, и испрати дожд врз Твојата земја што си му ја дал на народот Свој во наследство.

28
Дан 9,17

29
5 Мојс 12,11

31
3 Мојс 5,1

33
3 Мојс 26,14-17
5 Мојс 28,25
Ис.Н. 7
Суц 2,13-14
17-18

35
3 Мојс 26,19
5 Мојс 11,17
Ер 3,2-3
Откр 11,6

ТРЕТА КНИГА ЦАРСТВА

37 ³⁷ Глад ли ќе настане по земјата, или помор, огнен ветар ли, гламја, скакулци, или гасеници, непријателот ли ќе го притисне во земјата негова, некаква неволја ли ќе се појави, или болест, –

41 ³⁸ при секоја молитва, при секоја молба што доаѓа од кој и да било човек од сиот Твој народ израилски, кога ќе почувствуваат болка во срцето свое и ќе ги подадат рацете кон овој храм,

46 ³⁹ сослушај го од небото, од местото на Твоето живеалиште, и смилувај се; направи и въздај секому според патиштата негови, како што го гледаш срцето негово, бидејќи само Ти ги познаваш срцата на сите човечки синови:

⁴⁰ за да имаат страхопочит кон Тебе во сите дни, додека живеат на земјата што си им ја дал на татковците нивни.

⁴¹ Ако и некој туѓинец, кој не е од Твојот народ Израил, дојде од далечна земја заради Твоето име, –

⁴² зашто ќе чујат за Твоето големо име, за Твојата силна рака и за Твојата крената мишка и ќе дојдат да се помолат во овој храм,

⁴³ сослушај го од небото, од местото на Своего живеалиште, и направи сè, за што ќе Те повика туѓинецот, та сите земни народи да го знаат Твоето име за да имаат страхопочит кон Тебе, како Твојот народ Израил, да знаат дека овој храм што го изградив јас, е наречен на Твое име.

⁴⁴ Кога Твојот народ излезе во војна против својот непријател по патот, по кој ќе го испратиш, и ќе Му се помоли на Господ, свртувајќи се кон градот што Ти си го избрал и кон храмот што го изградив на Твоето име,

⁴⁵ тогаш сослушај ја од небото молитвата нивна и молбата нивна и направи го она што им е потребно ним.

⁴⁶ Кога ќе згрешат пред Тебе, – зашто нема човек кој не греша, – и Ти ќе им се разгневиш и ќе ги предадеш на непријателите, и тие ќе ги запленаат, и ќе ги одведат како робови во непријателска земја, далечна или блиска;

⁴⁷ и кога во земјата, каде што ќе бидат во пленство, дојдат на себеси и се обратат кон Тебе и Ти се помолат во

земјата на оние што ги плениле, вселејќи: згрешивме, извршивме беззаконие, виновни сме;

⁴⁸ и кога ќе се обратат кон Тебе од сето срце свое и од сета душа своја во земјата на непријателите што ги плениле, и ти се помолат, свртувајќи се кон својата земја што си им ја дал на татковците нивни, кон градот што си го избрал и кон храмот што го изградиле на Твое име, –

⁴⁹ тогаш сослушај ја од небото, од местото на Твоето живеалиште, молитвата и молбата нивна, и направи што им е ним потребно;

⁵⁰ и прости му на Твојот народ, за она што згрешил пред Тебе, и сите негови престапи што ги извршил пред Тебе и предизвикај сочувство кон нив кај оние што ги плениле, та да бидат милостиви кон нив;

⁵¹ зашто тие се Твој народ и Твој дел што Ти го изведе од Египет, од железната печка.

⁵² Ушите Твои и очите Твои нека бидат отворени за молбата на Твојот слуга и за молитвата на Твојот народ израилски за да ги чуеш секогаш, кога Те повикуваат,

⁵³ зашто Ти си ги одбрал за Свој дел меѓу сите земни народи, како што си рекол преку Мојсеј, Твојот слуга, кога ги изведе татковците наши од Египет, Господи, Боже!”

^{53a)} Тогаш Соломон проговори пред храмот откако заврши со градењето: „Господ го познал сонцето на небото и рекол пребива во магла: Изгради дом за мене, дом благоличен за Себе за да живеам во нов дом, нели така е запишано во Книгата на песните.”

Соломоновата благодарствена молитва

⁵⁴ Откако Соломон ја заврши кон Господ целата оваа молитва и молба, па како што беше коленичел, стана од пред жртвеникот Господов, со рацете подигнати кон небото.

⁵⁵ И, исправен, го благослови целиот собор на Израилците, велејќи со висок глас:

51

⁵ Мојс 4,20
^{9,26-29}
Ер 11,4

53

⁵ Мојс 7,
6-8

56 „Нека е благословен Бог, Кој му даде спокојство на Својот народ Израил, како што беше говорел! Не остана неисполнет ниеден збор од сите Негови добри зборови што ги беше изрекот преку својот слуга Мојсеј;

57 нека биде со нас Господ, Бог наш, како што беше со татковците наши; да не нè остава, и да не нè напушта,

60 приклучувајќи ги срцата наши кон Себе за да одиме по сите патишта Негови и да ги чуваме заповедите Негови и законите Негови што им ги заповеда на татковците наши.

63 И овие зборови, со кои се молев пред Господ денес, нека бидат блиски до Господ, нашиот Бог, денѐ и ноќе за да го врши Тој она што е нужно за Неговиот слуга и за Неговиот народ Израил секој ден,

60 та да го познаат сите народи дека Господ е Бог, и дека нема друг освен Него.

61 Срцето ваше нека биде наполно предадено на Господ, нашиот Бог за да одите по наредбите Негови и да ги пазите заповедите Негови, како денес.”

Посветување на храмоѝ

(2 Лей 7,4-10)

62 Тогаш царот и сите Израилци со него, Му принесоа жртви на Господ.

63 Соломон закла како жртва за помирување што Му ја принесе на Господ, дваесет и две илјади крупен добиток и сто дваесет илјади ситен добиток. Така царот и сите синови Израилеви Му Го осветија храмот на Господ.

64 Во истиот ден царот го освети средниот дел на дворот, кој е пред храмот Господов, принесувајќи сепаленици и приноси и принесувајќи го лојот од жртвите за помирение, бидејќи бронзениот жртвеник што е пред Господ, беше мал да ги собере сепалениците, приносите и лојот од жртвите за помирување.

65 Така Соломон направи празник и сиот Израил со него – собор голем, кој се беше собрал од Емат до египетскиот поток, пред Господ, нашиот Бог; праз-

нуваа и јадеа, и пиеја и се молеа пред Господ, нашиот Бог, во изградениот храм седум дена и уште седум дена, односно четиринаесет дена.

66 Во осмиот ден Соломон го испушти народот. Сите го благословија царот и си отидоа по шаторите свои, радувајќи се и веселејќи се во срцето свое за сето добро што Господ му го направи на Својот слуга Давид и на Својот народ Израил.

Боџ му се јавува на Соломон ѝо виѝор ѝаѝ

(2 Лей 7,11-22)

9 Откако Соломон ја заврши градбата на Господовиот храм, на царскиот дом и сè што беше посакал да направи,

2 Господ повторно му се јави на Соломон, како што му се беше јавил во Гаваон.

3 И Господ му рече: „Јас ја чув твојата молитва и твојата молба, за која Ме молеше (и направив сè според твојата молитва), го осветив тој храм што го изгради ти за да биде засекогаш името Мое таму довека, и очите Мои, и срцето Мое ќе бидат таму во сите дни.

4 А ти, ако одиш пред Моето лице, како што одеше татко ти Давид, со чисто срце и со правина, исполнувајќи сè што сум ти заповедал, и ако ги пазиш Моите уредби и Моите закони,

5 Јас ќе го поставам твојот царски трон над Израил засекогаш, како што му реков на татко ти Давид, велејќи: „Никогаш нема да недостасува од тебе маж, кој седи на престолот Израилев.”

6 Ако вие и синовите ваши отстапите од Мене и не ги пазите Моите заповеди и Моите уредби што сум ви ги дал, и ако тргнете и почнете да служите на други богови и да им се поклонувате,

7 Јас ќе го истребам Израил од лицето на земјата што сум му ја дал, и храмот што сум го посветил на Моето име, ќе го отфрлам од лицето Свое, и Израил ќе стане за приказ и за подбивање кај сите народи.

9,3
8,29

5
2,4

6-7

5 Мојс 6,2
10,13
28,15
Ер 26,4-6

ТРЕТА КНИГА ЦАРСТВА

8 <sup>5 Мојс 28,37
Ер 18,16
24,9
49,17
50,13</sup> И за тој висок храм, секој што ќе мине покрај него, ќе се вдиши, ќе потсвирне и ќе рече: „Зашто ли постапил Господ така со оваа земја и со овој храм?“

16 ^{3,1} И ќе речат: „Затоа што тие Го оставија Господ, својот Бог, Кој ги изведе татковците нивни од египетската земја, и се приврзаа кон други богови, им се поклонуваа и им служеа, – затоа Господ им го испрати ова зло!“

*Соломоновите дела**(2 Лей 8,1-18)*

¹⁰ Откако изминаа дваесет години, во текот на кои Соломон изгради два дома, – домот Господов и царскиот дом, –

¹¹ за кои тирскиот цар Хирам му набавуваше на Соломон кедрово дрво и кипарисово дрво и злато според желбата негова, – цар Соломон му даде на Хирам дваесет градови во галилејската земја.

¹² И Хирам излезе од Тир да ги презгледа градовите што му ги даде Соломон, и тие не му се допаднаа.

¹³ Затоа тој рече: „Какви се тие градови што ти, брате мој, ми ги даде?“ И ги нарече земја Кавул, како што се нарекуваат и денес.

¹⁴ А Хирам му беше испратил на царот сто и дваесет кикари злато.

¹⁵ Оттука и распределбата за данокот што го наложи Соломон за да го изгради храмот Господов и својот дом, Мило и сидовите ерусалимски, Асор и Мегидо и Гезер.

¹⁶ Фараонот, египетскиот цар, беше дошол и го презел Гезер, и со оган го беше изгорел, а Хананците што живеаја во градот, ги беше убил, и го беше дал како мираз на ќерка си, Соломоновата жена.

¹⁷ И тогаш Соломон го изгради Гезер и Долни Веторон,

¹⁸ Ваалат, Тадмор во пустината,

¹⁹ и сите градови житници што ги имаше Соломон, и градовите за колите, градовите за коњицата и сè она што Соломон сакаше да изгради во Ерусалим,

на Ливан и по целата земја на своето владение.

²⁰ Сите луѓе, останати од Аморејците, Хитијците, Перизијците, Хананците, Евејците, Јевусијците и Гергесејците, кои не беа од Израилевите синови,

²¹ децата нивни, останати по нив во земјата, кои Израилевите синови не можеа да ги истребат, – Соломон ги направи поданички работници, какви што се и денес.

²² А синовите Израилеви Соломон ги правеше работници; тие беа негови војници, служители, великодостојници, војсководители и заповедници на неговите коли и на неговите коњаници.

²³ Главните, пак, распоредници над Соломоновите работи, односно управниците на народот што ја извршуваа работата, беа петстотини и педесет.

²⁴ Фараоновата ќерка премина од Давидовиот град во својот дом што го изгради Соломон за неа. Потоа тој го изгради Мило.

²⁵ Соломон принесуваше трипати годишно сепаленици и жртви за мир на жртвеникот што Му го беше изградил на Господ, и кадеше врз него пред Господ. Така заврши градбата на домот.

²⁶ Цар Соломон направи исто така и кораби во Ецјон-Гевер, кој е кај Елат, на брегот на Црвеното Море, во земјата Едом.

²⁷ И Хирам испрати на тие кораби свои поданици – корабари што го знаат морето, заедно со Соломоновите поданици;

²⁸ тие отидоа во Офир и зедаа оттаму четиристотини и дваесет кикари злато и му го донесоа на цар Соломон.

*Царицата од Сава во ѱосеја кај Соломон**(2 Лей 9,1-12)*

10 Савската царица, откако слушна за славата Соломонова и за името на Господ, дојде да го испита со гатанки.

² Таа дојде во Ерусалим со многу големо богатство: камилите беа натоварени со благопријатни мириси, со

20
Суд 3,3-5

21
5 Мојс 2,34
20,16-18

24-25
2 Лет 8,
11-12

27-28
2 Лет 8,
17-18

28
10,11
22,49
1 Мојс 10,29
Ис 13,12
Пс 44,9
Јов 22,24
28,16
1 Лет 1,23
29,4
2 Лет 8,18
9,10
Тов 13,17
Сир 7,18

10,1
Суд 14,
12-18
Мт 12,42

многу злато и скапоцени камења; таа дојде кај Соломон и говореше со него за сè што ѝ беше на срцето.

³ Соломон ѝ ги објасни сите нејзини зборови, и немаше ништо непознато за царот што не ѝ го објасни.

⁴ Савската царица ја виде сета мудрост на Соломон, и домот што тој го беше изградил,

⁵ и јадењата на трпезата негова, и живеалиштата на слугите негови, и држењето на слугите негови, облеката нивна и пехарниците негови, и сепалениците негови што ги принесуваше во храмот Господов. И повеќе не можеше да се воздржи,

⁶ па му рече на царот: „Вистина е она што го бев слушала во својата земја за твоите дела и за твојата мудрост;

⁷ но не верував на зборови, додека не дојдов, и не видоа очите мои: и, ете, мене ни половината не ми беше речено; мудрост и богатство ти имаш повеќе отколку што сум слушала.

⁸ Блажени се твоите луѓе, блажени се и тие твои слуги што стојат пред тебе секогаш и ја слушаат твојата мудрост!

⁹ Благословен да е Господ, твојот Бог, Кој благоволи да те постави на Израилевиот престол! Господ, поради вечната Своја љубов кон Израил, те постави за цар за да вршиш суд и правда.”

¹⁰ И таа му подари на царот сто и дваесет кикари злато и големо множество благопријатни мириси и скапоцени камења; никогаш уште не беа донесувани толку многу благопријатни мириси, колку што савската царица му подари на царот Соломон.

¹¹ И Хирамовите кораби што носеа злато од Офир, донесоа од Офир големо множество алмугово дрво и скапоцени камења.

¹² И царот направи од тоа скапоцено алмугово дрво потпирки за храмот Господов и за царскиот дом, и харфи и псалтири за пејачите. Никогаш не беше донесувано толку алмугово дрво и не беше видено до тој ден.

¹³ Тогаш царот Соломон ѝ даде на савската царица сè што таа пожелала и што посака, посебно од она што цар

Соломон ѝ го подари со рацете свои. И се врати таа во својата земја, таа и сите нејзини слуги.

Богајсџивойџо на царој Соломон

(2 Лей 1,14-17; 9,13-28)

¹⁴ Златото што му доаѓаше на Соломон секоја година, тежеше шестотини шеесет и шест кикари,

¹⁵ освен она што се добиваше од разнесувачите на стока и од тргувањето на трговците и од сите арапски цареви и од обласните управници.

¹⁶ Царот Соломон направи двесте големи штита од ковано злато, – по шестотини шекели злато се потрошени за секој штит;

¹⁷ и триста помали штита од ковано злато, – од по три мини злато за секој штит; и царот ги постави во домот од леванонско дрво.

¹⁸ Царот направи и голем престол од слонова коска и го обложи со чисто злато;

¹⁹ пред престолот имаше шест скалила; одзади врвот на престолот беше кружен, и од двете страни на седиштето имаше потпирки, а до потпирките стоеја два лава;

²⁰ и уште дванаесет лава стоеја таму од двете страни на шесте скалила. Слично нешто немало ни во едно друго царство.

²¹ Сите садови за пиење кај цар Соломон беа златни, и сите садови во домот од леванонско дрво беа од чисто злато; ништо немаше од сребро, зашто во дните на Соломон среброт не се сметаше за нешто вредно;

²² царот имаше на морето тарпишки кораби заедно со Хирамовите кораби и во три години еднаш доаѓаа тарпишките кораби и донесуваа злато и сребро, слонова коска, мајмуни и пауни.

²³ Цар Соломон ги надминувахе сите земни цареви по богатството и мудроста.

²⁴ И сите земни цареви сакаа да го видат Соломон за да ја послушаат мудроста негова, која Бог ја беше ставил во срцето негово.

21

Сир 47,18

22

22,49

Ис 2,16

23,1,14

60,9

Ез 27,25

Пс 47,7

2 Лет 9,21

20,36-37

23

Сир 47,16

23-24

2 Цар 8,3-8

28

5,27-32

¹⁹ Адад се здоби со голема милост кај фараонот, така што го ожени со сестрата на жена си, сестра на царицата Тахпенеса.

²⁰ Тахпенесината сестра му роди син Генуват. Тахпенеса го воспитуваше во фараоновите дом; и Генуват живееше во фараоновите дом заедно со фараоновите синови.

²¹ Кога Адад слушна дека Давид починал кај татковците свои и дека војводата Јоав умрел, му рече на фараонот: „Пушти ме да појдам во земјата своја?”

²² Фараонот му рече: „Зар си незадоволен од мене, па сакаш да одиш во земјата своја.” Тој одговори: „Не, но пушти ме.” (И Адад се врати во својата земја).

²³ Господ крена против Соломон и друг противник – Резон, Елијадовиот син, кој беше избегал од својот господар Адраазар, цовскиот цар,

²⁴ и, откако собра околу себеси луѓе, стана старешина на чета, откако Давид го беше победил Хададезера; и тие отидоа во Дамаск, се настанија таму и господареа во Дамаск.

²⁵ Тој беше противник на Израил во текот на сите дни на Соломон. Освен злото, извршено од Адад, тој секогаш му правеше пакост на Израил и стана арамејски цар.

Бунџоџ на Јероваам

(2 Лей 9,29-31)

²⁶ Против Соломон крена рака и неговиот слуга Јероваам, синот на Нават, Ефратец од Цереда, чија мајка беше вдовица и се викаше Саруа.

²⁷ Еве по кој повод тој крена рака против царот: Соломон го градеше Мило, ги поправаше урнатините во градот на татко си Давид.

²⁸ Јероваам беше силен човек. Соломон, откако забележа дека тоа момче го бива за работа, го постави за надзорник над задолжените работници од Јосифовиот дом.

²⁹ Во она време на Јероваам му се случи да излезе од Ерусалим; по патот го сретна пророкот Ахија Силомец, облечен во нова облека. Тие беа само двајцата во полето.

³⁰ И Ахија ја зеде новата облека што беше на него, ја раскина на дванаесет делови,

³¹ и му рече на Јероваам: „Зем си десет делови, зашто така вели Господ, Бог Израилев: „Ете го истргнувам царството од раката на Соломон и десет племиња ти давам тебе,

³² и едно племе ќе му остане нему заради Мојот слуга Давид и заради градот Ерусалим што го избраа од сите Израилеви племиња!

³³ Ова е поради тоа што тие Ме оставија и почнаа да ѝ се поклонуваат на Аштарта, сидонската богинка, и на Хамос, моавскиот бог, и на Милком, амонскиот бог, и не одеа по Моите патишта за да го вршат она што е угодно пред Моите очи, и да ги пазат Моите наредби и Моите заповеди, како татко му Давид.

³⁴ Јас не го одземам целото царство од раката негова, туку го оставам да владее до крајот на својот живот заради Мојот слуга Давид, кого го избрав и кој ги пазеше Моите заповеди и Моите наредби;

³⁵ но ќе го одземам царството од раката на синот негов и десет племиња од него ќе ти ги дадам тебе;

³⁶ а на синот негов ќе му дадам едно племе за да остане светилото на Мојот слуга Давид во сите дни пред лицето Мое во градот Ерусалим што го избрав за да остане засекогаш таму името Мое.

³⁷ Тебе те избирам, и ти ќе владеш со сè што ќе посака душата твоја, и ти ќе бидеш цар над Израил;

³⁸ и ако пазиш на сè што ќе ти заповедам, ако одиш по патиштата Мои и ако го вршиш она што е угодно пред очите Мои, пазејќи ги Моите наредби и Моите заповеди, како што правеше Мојот слуга Давид, Јас ќе бидам со тебе и ќе ти воздигнам крепок дом, како што му создадов на Давид, и ќе ти го дадам Израил;

³⁹ ќе го понизам Давидовиот род за тоа, но не засекогаш.”

⁴⁰ А Соломон сакаше да го убие Јероваам, но Јероваам стана, та избега во Египет кај Шишак, египетскиот цар, и

31

22,11

Ис 20,1-4

Ер 19,1-11

27,1-8

Ез 5,1-12

32

11,13

33

11,5-7

36

15,4

2 Цар

21,27

4 Цар 8,19

2 Лет 21,7

Сир 47,22

39

Ис 11,13-14

Ер 3,18

Ез 37,15-24

Ос 2,1

Мих 2,12

40

14,25-26

ТРЕТА КНИГА ЦАРСТВА

живееше во Египет до смртта Соломонова.

⁴¹ Другите дела на Соломон и сè што вршеше тој, и мудроста негова, се опишани во Книгата на делата Соломонови.

⁴² Времето, во кое Соломон царуваше во Ерусалим над целиот Израил, беше четириесет години.

⁴³ И Соломон почина кај татковците свои и беше погребан во градот на татко си Давид; а место него се зацари синот негов Ровоам.

Собирој во Сихем

(2 Лей 10,1-15)

12 Ровоам отиде во Сихем, бидејќи во Сихем беа дошле сите Израилци за да го зацарат.

² За тоа слушна Наватовиот син Јеровоам, кога се наоѓаше уште во Египет, каде што беше избегал од царот Соломон, и се врати од Египет;

³ испратија по него и го повикаа. Тогаш Јеровоам и целото израилско собрание дојдоа и му говореха на царот Ровоам, велејќи:

⁴ „Твојот татко ни наложи тежок товар, ти, пак, олесни ни го жестокото ропство од татко ти и тешкиот товар што тој ни го наложи, па тогаш ќе ти служиме.”

⁵ Тој им одговори: „Одете си, по три дена дојдете пак кај мене.” И народот се разотиде.

⁶ Царот Ровоам се советуваше со старците, кои беа кај татко му Соломон, додека беше жив, и рече: „Како ќе ме посоветуваат да му одговорам на овој народ?”

⁷ Тие му одговорија, и рекоа: „Ако ти денес им бидеш слуга на овие луѓе и им послужиш, ако ги задоволиш и им говориш добри зборови, тие ќе ти бидат слуги во сите дни.”

⁸ Но тој не го послуша советот што му го беа дале старците, и се советуваше со младите, кои беа пораснале заедно со него и кои беа кај него,

⁹ и им рече: „Што ќе ме посоветуваат да им одговорам на оние луѓе што ми

рекоа и кажаа: „Олесни ни го јаремот што ни го наложи татко ти?”

¹⁰ Младите, пораснати заедно со него, му одговорија и рекоа: „Вака кажи им на тие луѓе што ти рекле: „Твојот татко ни наложи тежок јарем, ти, пак, олесни ни”, кажи им: „Малиот прст ми е подебел од бедрата на татко ми;

¹¹ и така, ако татко ми ви ставил тежок јарем, јас уште повеќе ќе го натежнам вашиот јарем; татко ми ве казнуваше со камшици, јас, пак, ќе ве казнувам со камшици со железни боцки.”

¹² Јеровоам, и сите луѓе, дојдоа кај Ровоам на третиот ден, како што им беше заповедал царот, велејќи: „Дојдете кај мене на третиот ден.”

¹³ И царот грубо му одговори на народот и не го послуша советот што му го беа дале старците.

¹⁴ И говореше според советот на младите и рече: „Татко ми ви наложил тежок товар, јас, пак, ќе го зголемам вашиот товар; татко ми ве казнуваше со камшици, јас, пак, ќе ве казнувам со камшици со железни боцки.”

¹⁵ И царот не го послуша народот, зашто така беше судено од Господ за да се исполни зборот Негов што го беше изрекот Господ преку Ахија Силомецот на Наватовиот син Јеровоам.

Разделено царство

(2 Лей 10,16-11,4)

¹⁶ И сите Израилци видоа дека царот не ги послуша. Тогаш луѓето му одговорија на царот и рекоа: „Каков дел имаме кај Давид? За нас нема дел кај синот на Јесеј; по шаторите свои, Израиле! Гледај си го својот дом, Давиде!” И Израил се разотиде по шаторите свои.

¹⁷ Ровоам царуваше само над Израилевите синови што живеја во Јудините градови.

¹⁸ И царот Ровоам го испрати Хадорам, управникот над даноците; но сите Израилци го затрупаа со камења, и тој умре, а царот Ровоам брзо се качи во кола за да избега во Ерусалим.

12,13

Сир 47,23

16

2 Цар 20,1

19 И така Израил се одметна од Давидовиот дом и до денес.

20 Кога сите Израилци слушнаа дека Јероваам се вратил од Египет, испратија и го повикаа во собранието и го зацарија над сите Израилци. Со Давидовиот дом не остана никој, освен племето Јудино (и Венијаминово).

21 Ровоам, откако пристигна во Ерусалим, собра од целиот Јудин дом и од племето Венијаминово сто и осумдесет илјади одбрани војници за да војуваат против Израилевиот дом и да му го возвратат царството на Соломоновиот син Ровоам.

22 И дојде слово Божјо кон Шемаја, човек Божји, и беше речено:

23 „Кажи му на Соломоновиот син Ровоам, царот јудејски, и на целиот Јудин и Венијаминов дом и на другиот народ:

24 вака вели Господ: „Не одете и не почнувајте војна против вашите браќа, Израилевите синови; вратете се секој во домот свој, бидејќи тоа беше од Мене.” И тие ги послушаа Господовите зборови и се вратија дома според словото Господово.

25 Јероваам го изгради Сихем на Ефремовата Гора и се насели во него; оттаму тргна и го изгради Пенуел.

Пресџајоџ на Јероваам

26 И Јероваам си говореше во срцето своје: „Царството може пак да премине кон Давидовиот дом,

27 ако овој народ оди во Ерусалим да принесува жртви во домот Господов, тогаш срцето на тој народ ќе се сврти кон својот господар Ровоам, царот јудејски, ќе ме убијат и ќе се вратат кај Ровоам, царот јудејски.”

28 И царот, откако се посоветува, направи две златни телиња, и му рече на народот: „Не ви треба да одите во Ерусалим; еве ги твоите богови, Израиле, кои те изведоа од египетската земја.”

29 И едниот го постави во Ветил, а другиот – во Дан.

30 Тоа предизвика грев, зашто народот почна да оди кај едниот од нив дури во Дан (и го оставија храмот Господов).

31 И изгради идолско светилиште и постави од народот свештеници, кои не беа од Левиевите синови.

32 Јероваам востанови празник во осмиот месец на петнаесеттиот ден, сличен на оној празник, каков што имаше во Јудеја, и принесуваше жртви на жртвеникот; тоа го направи и во Ветил за да им се принесуваат жртви на телињата што ги направи. И постави во Ветил свештеници во идолските светилишта што ги беше изградил,

Осуда на идоложоклонството во Ветил

33 и принесе жртви на жртвеникот што беше го изградил во Ветил, во петнаесеттиот ден од осмиот месец, месец што произволно го определи; и установи празник за синовите Израилеви и пристапи кон жртвеникот за да прекади.

13 И ете, според словото Господово, дојде еден Божји човек од Јудеја во Ветил во она време, кога Јероваам стоеше пред жртвеникот за да прекади.

2 И произнесе кон жртвеникот слово Господово, велејќи: „Жртвенику, жртвенику! Вака вели Господ: „ете, во Давидовиот дом ќе се роди син по име Јошијаху; тој ќе ги принесе врз тебе во жртва идолските свештеници што кадат врз тебе, и ќе изгори врз тебе човечки коски.”

3 И во оној ден тој покажа знак, велејќи: „А, еве, знак дека Господ го рекол тоа: овој жртвеник ќе се урне, и пепелта што е на него, ќе се развее.”

4 Кога царот Јероваам го слушна словото на Божјиот човек, изговорено пред жртвеникот во Ветил, ја пружи раката од жртвеникот и рече: „Фатете го!” Тогаш раката негова што ја беше пружил кон него, се здрви и не можеше да ја тргне кон себеси.

5 И жртвеникот се урна, и пепелта од жртвеникот се развее, според знакот, даден од Божјиот човек преку словото Господово.

13,2

4 Цар
23,15-16

4

Зах 11,17
Мт 12,10

ТРЕТА КНИГА ЦАРСТВА

8

4 Мојс
22,17-18

⁶ И царот Јеровоам му рече на Божјиот човек: „Умилостиви го лицето на Господ, твојот Бог, и помоли се за мене, па да ми се поврати раката.“ Човекот Божји го умилостиви лицето Господово, и раката се поврати и стана како порано.

⁷ Тогаш царот му рече на Божјиот човек: „Дојди со мене дома да се поткрепиш; ќе ти дадам да јадеш, и ќе ти донесам подарок.“

⁸ Но Божјиот човек му одговори на царот: „Да ми дадеш и половина од домот свој, нема да дојдам со тебе, нема да јадам леб и нема да пијам вода во тоа место,

⁹ зашто така ми е заповедано преку словото Господово: „не јади таму леб, не пиј вода и не се враќај по патот, по кој си одел.“

¹⁰ И тој тргна по друг пат и не се врати по оној пат, по кој беше дошол во Ветил.

Нејослушниот пророк

¹¹ Во Ветил живееше еден пророк – старец. Синовите негови дојдоа и му раскажаа сè што беше направил оној ден Божјиот човек во Ветил; тие му ги раскажаа на татко си и зборовите што тој му ги беше кажал на царот.

¹² И татко им ги праша: „По кој пат си отиде?“ А синовите му покажаа, по кој пат тргна Божјиот човек што дошол од Јудеја.

¹³ Тогаш тој им рече на синовите свои: „Оседлајте ми го магарето.“ Тие му го оседлаа магарето, и тој се качи на него.

¹⁴ И тргна по Божјиот човек, и го најде како седи под еден даб, и го праша: „Ти ли си Божјиот човек што дојде од Јудеја?“ Тој одговори: „Јас сум.“

¹⁵ Тогаш му рече: „Дојди кај мене дома и касни леб.“

¹⁶ Тој му одговори: „Не можам да се вратам со тебе и да дојдам кај тебе; нема да јадам леб и нема да пијам вода кај тебе во ова место,

¹⁷ зашто преку словото Господово ми е речено: „не јади леб и не пиј вода

таму, и не се враќај по патот, по кој си одел.“

¹⁸ Тој му рече: „И јас сум таков пророк како тебе и ангелот ми говореше преку словото Господово и рече: „врати го во домот свој; нека касне леб и нека пие вода.“ Но тој го излага.

¹⁹ И оној се врати со него, касна леб во куќата негова и се напи вода.

Пророкот е осуден

²⁰ Кога тие уште седеа на трпезата, дојде словото Господово кон пророкот што го беше вратил.

²¹ И тој изговори кон Божјиот човек што беше дошол од Јудеја и рече: „Вака вели Господ: „затоа што не се покори на устата Господова и не ја запази заповедта што ти ја беше дал Господ, Бог твој,

²² туку се врати, јадеше леб и пиеше вода на ова место, за кое Тој ти беше рекол – не јади леб и не пиј вода, телото твое нема да влезе во гробницата на татковците твои.“

²³ Откако тој јадеше леб и се напи вода, тој го оседла магарето за пророкот што го беше вратил.

²⁴ И тој си замина. На патот го сретна лав и го умртва. Телото му лежеше испружено на патот; магарето, пак, стоеше до него, а лавот стоеше до телото.

²⁵ И ете, минувачите го видоа телото, испружено на патот, и лавот како стои до телото; и отидоа, та раскажаа во градот, во кој живееше пророкот – старец.

²⁶ Откако го слушна тоа пророкот што го беше вратил од патот, рече: „Тоа е оној човек Божји што не ја послуша устата Господова; Господ го предаде на лав што го нападнал и го усмртил, според словото Господово што му беше кажано.“

²⁷ И им рече на синовите свои: „Оседлајте ми го магарето.“ И го оседлаа.

²⁸ Тој отиде и го најде телото негово испружено на патот; а магарето и лавот стоеја до телото; лавот не беше го изел телото и не беше го раскинал магарето.

18

Гал 1,8

22

Ис 14,19
Ер 8,1-2

24

20,36
4 Цар 2,24
17,25

33

12,31

²⁹ Тогаш пророкот го крена телото на човекот Божји, го стави на магарето и го однесе назад. И пророкот – старец тргна кон својот град за да го оплаче и погребете.

14,2

11,29-39

22,30

1 Цар 28,8

³⁰ И го положи телото негово во својата гробница и плачеше за него: „Леле, брату мој!“

³¹ Откако го погребаше, тој им рече на своите синови: „Кога ќе умрам, погребете ме во гробницата, во која е погребан Божијот човек, до неговите коски положете ги моите коски,

³² зашто ќе се исполни словото што по заповед на Господ тој го кажа за жртвеникот во Ветил и за сите идолски светилишта во самарјанските градови.”

³³ И по овој настан Јеровоам не се одврати од својот лош пат, туку продолжи да поставува идолски свештеници од народот; кого сакаше, него го посветуваше, и тој стануваше идолски свештеник.

³⁴ Тоа го водеше Јеровоамовиот дом во грев, кон пропаст и кон истребувањето негово од лицето на земјата.

Владеењето на Јеровоам Први

14 Во она време се разболе Јеровоамовиот син Авија.

² И Јеровоам ѝ рече на жена си: „Стани и преоблечи се за да не те познаат дека си Јеровоамова жена, па оди во Силом. Таму е пророкот Ахија што ми претскажа дека ќе бидам цар на овој народ.

³ Земи со себе за Божјиот човек десет леба, питки и грне мед, па оди кај него; тој ќе ти каже што ќе стане со детето.”

⁴ Јеровоамовата жена така направи: стана, отиде во Силом и влезе во куќата на Ахија. А Ахија веќе не можеше да гледа, зашто очите му беа станале неподвижни од старост.

⁵ Тогаш Господ му рече на Ахија: „Ете, Јеровоамовата жена доаѓа да те праша за својот син, бидејќи е болен; кажи ѝ така и така; ќе ти дојде направена како да е некоја друга.”

⁶ Ахија штом го слушна шумот од нејзините чекори, кога влезе низ вратата, рече: „Влези, Јеровоамова жено;

зашто требаше да се преправаш во друга жена? Јас сум пратен да ти кажам зло.

⁷ Оди и кажи му на Јеровоам: вака вели Господ, Бог Израилев: „Јас те издигнав од средината на простиот народ и те поставив за водач на Мојот народ Израил,

⁸ го одзедов царството од Давидовиот дом и ти го дадов тебе; но ти не си таков, каков што беше Мојот слуга Давид, кој ги пазеше заповедите Мои и кој Ме следеше од сè срце, вршејќи го само она што е угодно пред очите Мои;

⁹ ти постапуваш полошо од сите што беа пред тебе, и отиде, та си направи други богови и идоли за да Ме дразниш, а Мене ме отфрли зад грбот свој,

¹⁰ затоа Јас ќе испратам зло врз Јеровоамовиот дом и ќе го истребам кај Јеровоам сè што е машко, и оној што е роб и оној што е слободен во Израил, и ќе го исчистам Јеровоамовиот дом сосема, како што чистат ѓубре;

¹¹ кој од Јеровоамовиот дом ќе умре во град, него кучињата ќе го изедат, а кој ќе умре во полето, него птиците небески ќе го исколваат”; така вели Господ.

¹² Стани, па оди во домот свој; и штом ногата твоја ќе стапне во градот, детето ќе умре;

¹³ сите Израилци ќе го оплачат и ќе го погребат, зашто само тоа од Јеровоамовиот дом ќе влезе во гроб, бидејќи само во него, од целиот Јеровоамов дом, се најде нешто добро пред Господ, Израилевиот Бог.

¹⁴ И Господ ќе Си издигне над Израил цар, кој ќе го истреби Јеровоамовиот дом во оној ден; и што? – еве денес!

¹⁵ И Господ ќе го порази Израил, и тој ќе биде како трска, која се лула во водата, и ќе ги исфрли Израилците од оваа убава земја што им ја даде на татковците нивни, и ќе ги расфрли зад Реката, поради тоа што си направија идоли и Го гневееа Господа;

¹⁶ и ќе го напушти Господ Израил поради гревовите на Јеровоам што сам си ги направи, и со кои го наведе во грев Израил.”

10

15,29

16,3,11

Суд 9,5

4 Цар 10,

1-17

11,1

11

16,4

21,24

ТРЕТА КНИГА ЦАРСТВА

21-222 Лєт
12,13-14**22**5 Мојс
32,16-17**23**Ер 2,20
3,6
17,2**24**15,12
5 Мојс
23,17**25-28**2 Лєт 12,
2-11**26**

10,16-17

¹⁷ Јероваомовата жена стана, тргна и дојде во Тирца; и пштом стапи на куќниот праг, детето умре.

¹⁸ И сите Израилци го погребаа и оплакаа, според словото на Господ, што Тој го изрече преку Својот слуга, пророкот Ахија.

¹⁹ Другите дела на Јероваом – како војувал и како царувал – се опишани во летописите на израилските цареви.

²⁰ Времето, во кое царуваше Јероваом, беше дваесет и две години; и почина кај татковците свои, а место него се зацари синот негов Надав.

**Владеењето на Ровоам,
царот на Јудеја**

(2 Лєт 12,1-16)

²¹ Соломоновиот син Ровоам царуваше во Јудеја. Ровоам беше на четириесет и една година кога стана цар, и царуваше седумнаесет години во Ерусалим, во градот што Господ го избра од сите Израилеви племиња за да остане засекогаш таму името Негово. Името на мајка му беше Ноема, Амонка.

²² И Јуда го вршеше она што не беше угодно пред очите на Господ, и Јудините синови го разгневуваа повеќе, отколку татковците нивни со гревовите свои што беа ги правеле.

²³ Тие си беа издигнале идоли и идоолски светилишта на секој висок рид и под секое сенчесто дрво.

²⁴ Во таа земја имаше и блудници што ги вршеа сите гнасоти на оние народи, кои Господ ги беше прогонил од лицето на Израилевите синови.

²⁵ На петтата година од Ровоамовото царување египетскиот цар Шишак се крена против Ерусалим,

²⁶ и ги ограби ризниците на домот Господов и ризниците на царскиот дом (и златните штитови, кои Давид ги беше зел при заплenuвањето на Цовскиот цар Адраазар и ги беше донел во Ерусалим). Сè зеде; ги зеде и сите златни штитови што ги беше направил Соломон.

²⁷ И наместо нив царот Ровоам направи бронзени штитови и ги даде во

рацете на старешините и телохранителите, кои го чуваа влезот во царскиот дом.

²⁸ Кога царот одеше во домот Господов, телохранителите ги носеа, а потоа ги враќаа во стражарницата.

²⁹ Другото за Ровоам и за сè што вршел, е опишано во летописите на јудејските цареви.

³⁰ Меѓу Ровоам и Јероваом имаше војна за сето време додека беа живи.

³¹ Ровоам почина кај татковците свои и беше погребан кај нив во Давидовиот град. Името на мајка му беше Ноема, Амонка. Наместо него стана цар синот негов Авијам.

Авијам, цар на Јудеја

(2 Лєт 13,1-3; 22-23)

15 На осумнаесеттата година од царувањето на Наватовиот син Јероваом, над Јудејците стана цар Авијам.

² Тој царуваше во Ерусалим три години; името на мајка му беше Мааха, Авесаломова ќерка.

³ Тој одеше во сите гревови на татко-то свој што тој ги вршеше пред него, и срцето негово не беше предадено на неговиот Господ Бог, како срцето на неговиот прадедо Давид.

⁴ Но заради Давид, неговиот Господ Бог му беше дал светило во Ерусалим, воздигнувајќи го по него синот негов и го закрепи Ерусалим,

⁵ зашто Давид го правеше она што беше право пред очите на Господ, и во сите дни на животот свој во ништо не отстапуваше од она што Тој му беше заповедал, освен постапката со Хитиецот Урија.

⁶ Меѓу Ровоам и Јероваом имаше војна во сите дни на животот нивни.

⁷ Другите дела на Авијам, и сè што вршел, е опишано во летописите на јудејските цареви. И имаше војна меѓу Авијам и Јероваом.

⁸ Авијам почина кај татковците свои и го погребаа во Давидовиот град. И наместо него стана цар синот негов Аса.

15,5

2 Цар 11

11 ² Мојс 15,26
9 Аса стана цар над Јудејците во дваесеттата година од царувањето на израилскиот цар Јеровоам,

13 ⁴ Цар 23, 4-6,12
10 и царуваше во Ерусалим четириесет и една година; името на баба му беше Мааха, Авесаломова ќерка.

11 Аса го правеше она што беше угодно пред очите на Господ, како неговиот прадедо Давид.

12 Тој ги изгони блудниците од земјата и ги отфрли сите идоли што ги беа направиле татковците негови,

13 и дури и на баба си Мааха ѝ ја одзеде власта, поради тоа што беше направила идол на Ашера; и го скрши Аса и нејзиниот идол и го изгоре кај потокот Кедрон.

14 Идолските светилишта, навистина, не беа урнати. Но срцето на Аса му беше предадено на Господ во сите негови денови.

Аса, цар на Јудеја

(2 Лей 14,1-2; 15,16-19; 16,1-6; 11-14)

15 И тој ги внесе во домот на Господ предметите, посветени на неговиот татко, и предметите посветени од него: сребро, злато и садови.

16 Меѓу Аса и израилскиот цар Баша имаше војна во текот на целиот нивен век.

17 Израилскиот цар Баша излезе против Јудеја и почна да ја гради Рама, за да не може никој да излегува, ниту да оди кај јудејскиот цар Аса.

18 Тогаш Аса го зеде сето сребро и злато што беше останало во ризницата на домот Господов и во ризницата на царскиот дом, и го даде во рацете на слугите свои; и царот Аса ги испрати кај Венадад, синот на Тавримон, син Хезионов, цар арамејски, кој живееше во Дамаск, велелјќи:

19 „Нека има сојуз меѓу мене и тебе, како што имаше меѓу мојот татко и твојот татко; ете, ти испраќам на дар сребро и злато; раскини го сојузот свој со израилскиот цар Баша, та да се отргне од мене.”

20 И Венадад го послуша царот Аса, и ги испрати своите војсководители против

израилските градови и ги порази Ијон, Дан, Авел-Бет-Мааха, областа околу Генисаретското Езеро и другиот дел од Нефталимовата земја.

21 Кога го слушна тоа, Баша престана да ја гради Рама и се врати во Тирца.

22 А царот Аса ги собра сите Јудејци без исклучок, и тие ги изнесоа од Рама камењата и дрвјата, кои Баша ги употребуваше за градење. Со нив царот Аса ги изгради Гева Венијаминава и Мицпа.

23 Нели сите други дела на Аса сите негови подвизи и сè што изврши, и градовите што ги изгради, се опишани во летописите на јудејските цареви? Но во староста тој се разболе од болест на нозете.

24 Аса почина кај татковците свои и беше погребан кај нив во градот на својот предок Давид. А наместо него стана цар неговиот син Јосафат.

Надав, цар на Израил

25 А Јеровоамовиот син Надав стана цар над Израил во втората година на јудејскиот цар Аса и царуваше над Израил две години.

26 Тој го вршеше она што беше неугодно пред очите на Господ, одеше по патот на татко си и во гревовите негови, со кои тој го наведе во грев Израил.

27 Против него се крена Баша, синот на Ахија, од Исахаровиот дом, и Баша го уби кај Гибетон филистејски, кога Надав и сите Израилци го опседнуваа Гибетон;

28 Баша го уби Надав во третата година од царувањето на јудејскиот цар Аса, и стана цар место него.

29 Кога стана цар, тој го порази целиот Јеровоамов дом и не остана ни една душа кај Јеровоам, додека не го истреби, според словото на Господ што го беше изрекол преку својот слуга Ахија Силомецот,

30 поради гревовите на Јеровоам, што тој сам ги направи и со кои го наведе во грев Израил, поради гревовите со кои тој Го разгневи Господ, Бог Израилев.

31 Другите дела на Надав, сè што тој извршил, се опишани во летописите на израилските цареви.

³² Меѓу Аса и израилскиот цар Баша имаше војна во текот на сите нивни денови.

Баша, цар на Израил

³³ Во третата година на јудејскиот цар Аса стана цар во Тирца над сите Израилци Ахиевиот син Баша и царуваше дваесет и четири години.

³⁴ Тој го вршеше она што не беше угодно пред очите на Господ, и одеше по патот на Јеровоам и во гревовите негови, со кои тој го наведе во грев Израил.

16 И дојде слово Господово кон Јуј, син на Ханани, за Баша во кое се вели:

² „Поради тоа што те издигнав од правот и те направив водач на мојот народ Израил, а ти тргна по патот на Јеровоам и го наведе на грев Мојот народ Израил за да Ме разгневува со гревовите свои, –

³ ете, Јас ќе го отфрлам домот на Баша и домот на потомството негово и ќе направам со твојот дом така, како и со домот на Наватовиот син Јеровоам:

⁴ кој од Башовиот дом ќе умре во град, него кучињата ќе го изедат, а кој ќе умре во полето, него птици небески ќе го исколваат.”

⁵ Другите дела на Баша, и сè што извршил, и подвижите негови, опишани се во летописите на израилските цареви.

⁶ Баша почина кај татковците свои и беше погребан во Тирца. А место него стана цар неговиот син Ила.

⁷ Но преку Ананиевиот син Јуј беше веќе кажано словото Господово за Баша, за домот негов и за сето зло што го беше извршил пред очите на Господ, разгневувајќи Го со делата на рацете свои, постапувајќи како Јеровоамовиот дом, за што беше истребен.

Ила, цар на Израил

⁸ Башовиот син Ила стана цар над Израил во Тирца во дваесет и шестата година од царувањето на јудејскиот цар Аса и царуваше две години.

⁹ Против него стана Замвриј, неговиот слуга и старешина на половината негови бојни коли, кога се беше напил во Тирца, во домот на Арца, надзорник на дворецот во овој град.

¹⁰ Замвриј влезе, го удри и го уби Ила во дваесет и седмата година на јудејскиот цар Аса, и стана цар место него.

¹¹ Кога стана цар и седна на престолот негов, тој го истреби целиот дом на Баша, не оставајќи му од семејството ниту едно машко, ни роднините негови, ни пријателите негови.

¹² Замвриј го истреби целиот Башов дом, според словото на Господ што го беше изрекот Тој за Баша преку пророкот Јуј.

¹³ за сите гревови на Баша и за гревовите на неговиот син Ила што го вршеа тие самите и со кои го наведоа во грев Израил, дразнејќи Го Господ, Бог Израилев, со своите идоли.

¹⁴ Другите дела на Ила, и сè што беше извршил, се опишани во летописите на израилските цареви.

Замвриј, цар на Израил

¹⁵ Замвриј стана цар во дваесет и седмата година на јудејскиот цар Аса и царуваше седум дена во Тирца, кога народот го опседнуваше Гибетон филистејски.

¹⁶ Кога народот што го опседнуваше, дозна дека Замвриј направил заговор и го убил царот, истиот ден во логорот сите Израилци го поставија за цар над Израил воениот началник Амвриј.

¹⁷ Амвриј и сите Израилци со него отстапија од Гибетон и ја опседнаа Тирца.

¹⁸ Кога Замвриј виде дека градот е преземен, влезе во царскиот дом, го потпали над себе царскиот дом и загина,

¹⁹ поради своите гревови, со кои беше згрешил, вршејќи го она што беше лошо пред очите на Господ, одејќи по патот на Јеровоам и во гревовите негови што тој ги изврши за да го наведе во грев Израил.

²⁰ Другите дела на Замвриј и заворот негов што беше го направил, се

16,9

20,16
Јудита
12,20-13,2

опишани во летописите на израилските цареви.

²¹ Тогаш израилскиот народ се раздели на два дела: едната половина од народот беше со Гинатовиот син Тивниј за да го направи цар него, а другата страна – со Амвриј.

²² Надвладае народот што беше со Амвриј, над народот, кој беше со Гинатовиот син Тивниј; Тивниј загина, а цар стана Амвриј.

Амвриј, цар на Израил

²³ Амвриј стана цар над Израил во триесет и првата година од владеењето на јудејскиот цар Аса над Јудеја и царуваше дванаесет години. Тој царуваше во Тирца шест години.

²⁴ Амвриј го купи од Шемер ридот Самарија, за два кикара сребро, изгради на ридот град и го нарече Самарија – според името на Шемер, сопственикот на тој рид.

²⁵ И Амвриј правеше зло пред очите на Господ, и постапуваше полошо од сите свои претходници.

²⁶ Тој во сè одеше по патот на Наватовиот син Јероваам и во гревовите негови, со кои тој ги наведе на грев Израилците за да Го разгневат Господ, Бог Израилев, со своите идоли.

²⁷ Другите дела на Амвриј што ги направи, и јунаштвото што го покажал, се опишани во летописите на израилските цареви.

²⁸ Амвриј почина кај татковците свои и беше погребан во Самарија, а место него стана цар синот негов Ахав.

Ахав, цар на Израил

²⁹ Амвриевиот син Ахав стана цар над Израил во триесет и осмата година од владеењето на царот Аса над Јудеја, и Амвриевиот син Ахав царуваше во Самарија над Израил дваесет и две години.

³⁰ И Амвриевиот син Ахав правеше зло пред очите на Господ повеќе од сите свои претходници.

³¹ Не беше доволно тоа што тој западна во гревовите на Наватовиот син Јероваам, туку си ја зеде за жена Језав-

ла, ќерката на сидонскиот цар Етбаал, и почна да му служи на Ваал и да му се поклонува;

³² и му подигна на Ваал жртвеник во Вааловото светилиште што го беше изградил во Самарија.

³³ Ахав подигна и Ашера, а направи и други злодела, со кои Го разгневи Господ, Бог Израилев, повеќе од сите претходни израилски цареви.

³⁴ Во негово време Хиел од Ветил го изгради Ерихон: врз првородениот син свој Авирон, тој ги стави основите негови и врз најмалиот син Сегув ги постави портите негови, според словото на Господ што Тој го беше изрекот преку Навиновитиот син Исус.

Пророкот Илија најавува суша

17 И пророкот Илија, тишбеец од галаадските жители, му рече на Ахав: „Се колнам во живиот Господ, Бог Израилев, пред Кого стојам! Во овие години нема да има ниту роса, ниту дожд, освен според мојот збор.”

² И потоа словото Господово дојде до Илија и му рече:

³ „Тргни се оттука, сврти се кон исток и сокриј се кај потокот Керит, кој е спроти Јордан;

⁴ од тој поток ќе пиеш, а на гавраните сум им заповедал да те хранат таму.”

⁵ И тој замина и постапи според словото Господово; отиде и остана кај потокот Керит, кој е спроти Јордан.

⁶ И гавраните му носеа леб и месо наутро, леб и месо навечер; а пиеше од потокот.

Илија кај вдовицата во Сарепта

⁷ По извесно време потокот пресуши, бидејќи немаше дожд по целата земја.

⁸ Тогаш Господ му рече:

⁹ „Стани, оди во Сарепта кај Сидон и остани таму. Јас ѝ заповедав таму на една жена вдовица да те храни.”

¹⁰ И стана тој, па отиде во Сарепта. Кога дојде кај градските порти, ете, таму една вдовица жена собира дрва. Тој ѝ се обрати и ѝ рече: „Донеси ми малку вода во сад да пијам!”

17,1

Мал 3,23
Сир 48,
1-11
Мт 11,14
Јк 5,17
Откр 11,6

6

2 Мојс
16,8.12

9

4 Цар 4,1-7
Лк 4,25-26

ТРЕТА КНИГА ЦАРСТВА

17
4 Цар 4,
8-37

11 Таа отиде за да земе, а тој повика по неа и рече: „Донеси ми в раце и парче леб!”

12 Таа му одговори: „Ти се колнам во живиот Господ, нема ништо печено, туку имам само грет брашно во ноќвите и малку масло во масларникот; и, ете, јас ќе собирам две – три дрвца, ќе отидам и ќе го приготвам тоа за себеси и за синот свој; ќе го изедеме тоа и ќе умреме.”

13 А Илија ѝ рече: „Не плаши се; оди и направи го она што го рече; но најнапред направи од тоа мала пресна питка за мене и донеси ми; а за себе и за синот свој ќе направиш после;

14 зашто вака вели Господ, Бог Израилев: „Брашното во ноќвите нема да сврши, и маслото во масларникот, нема да се намали до оној ден, во кој Господ ќе даде дожд на земјата.”

15 Таа отиде и направи така, како што ѝ рече Илија и таа се хранеше, и тој и синот нејзин извесно време.

16 Брашното во ноќвите не се свршуваше, и маслото во масларникот не се намалуваше, според словото на Господ што Тој го изрече преку Илија.

**Илија го оживува синот
на вдовицата**

17 Потоа се разболе синот на таа жена, на домаќинката, и болеста негова беше толку силна што не можеше да дише.

18 Тогаш таа му рече на Илија: „Што имаш ти со мене, човеку Божји? Си дошол да ми ги наспомниш моите гревови и да го умреш синот мој.”

19 А тој ѝ одговори: „Дај ми го синот твој.” И го зеде од рацете нејзини, го однесе во горната соба, каде што живееше и го положи на леглото свое;

20 па повика кон Господ и рече: „Господи, Боже мој! Зар Ти на вдовицата, кај која живеам, ќе ѝ направиш зло, погубувајќи ѝ го синот нејзин?”

21 И откако се спружи тринати над момчето, извика кон Господ и рече: „Господи, Боже мој! Нека се врати душата на ова момче во него!”

22 И Господ го слушна гласот на Илија, му ја врати душата на момчето во него, и тоа оживе.

23 Илија го зеде момчето, го симна од горната соба во домот, ѝ го предаде на мајка му и рече: „Еве, син ти е жив!”

24 Тогаш жената му рече на Илија: „Сега навистина дознав дека ти си Божји човек, и дека словото Господово во твојата уста е вистинско.”

**Илија задолжен да најави
крај на сушата**

18 Откако измина многу време, пак му рече Господ на Илија во третата година: „Оди и јави му се на Ахав, и јас ќе дадам дожд на земјата.”

2 Илија отиде да му се јави на Ахав. А во Самарија настани голем глад.

3 И Ахав го повика Авдија; управникот на дворецот. Авдија, пак, беше човек кој длабоко Го почитуваше Господа.

4 Кога Језавела ги истребуваше пророците Господови, Авдија зеде сто пророци и ги криеше во пештери, по десет луѓе, и ги хранеше со леб и вода.

5 И Ахав му рече на Авдија: „Тргни по земјата, по сите водни извори и по сите потоци во земјата, можеби некаде ќе најдеме трева за да си ги прехраниме коњите и маските и да не се лишиме од добитокот.”

6 И тие ја поделија меѓу себе земјата за да ја обиколат: Ахав тргна по еден пат, а Авдија – по друг пат.

7 Кога Авдија врвеше по патот, ете, во пресрет му доаѓа Илија. Тој го позна, падна ничкум и рече: „Ти ли си, господаро мој Илија?”

8 Овој му одговори: „Јас сум; оди и кажи му на господарот свој: „Илија е тука.”

9 Тој рече: „Што сум виновен, па го предаваш својот слуга во рацете на Ахав за да ме убие?”

10 „Жив Господ, твојот Бог! Нема ни еден народ и царство, каде што не испраќал господарот мој да те бара; и кога му кажуваа дека те нема, тој земаше клетва од тоа царство и народ дека не можеле да те најдат;

18,1

Ер 14,22

4

1 Мојс
19,30

Ис.Н. 10,16

Суд 6,2

1 Цар 22,1

Ез 33,27

Откр 6,15

12

4 Цар 2,16
Ез 3,12,14
Дела 8,39
2 Кор 12,
2-4

¹¹ а ти сега велиш, оди и кажи му на господарот: Илија е тука.

¹² Кога јас ќе си отидам од тебе, Ду-хот Господов ќе те однесе, не знам каде; и ако отидам да му јавам на Ахав, и тој не те најде, ќе ме убие; а слугата твој е богобојазлив од младини.

18

16,31-32

19

16,31

¹³ Зарем не му е кажано на мојот господар што сторив јас, кога Језавела ги убиваше Господовите пророци, како криев сто Господови пророци, по педесет души во пештера, и ги хранев со леб и вода?

¹⁴ А ти сега велиш: оди и кажи му на твојот господар: Илија е тука; тој ќе ме убие.”

¹⁵ Тогаш Илија му рече: „Ти се колнам во живиот Господ Саваот, пред Кого стојам, денес ќе му се јавам!”

Илија на средба со Ахав

¹⁶ Авдија отиде да го пресретне Ахав и му јави, и Ахав отиде да го пресретне Илија.

¹⁷ Штом Ахав го виде Илија, му рече: „Ти ли си оној што му носи неволји на Израил?”

¹⁸ Илија му одговори: „Јас не му донесувам неволји на Израил, туку ти и татковиот дом твој, бидејќи ги презревте Господовите заповеди и врвите по Вааловците;

¹⁹ сега испрати и собери го пред мене сиот Израил на гората Кармил, и четиристотините и педесет Ваалови пророци и четирите стотини пророци на божицата Ашера што се хранат од трпезата на Језавела.”

Илија и пророциите на Ваал на ѓората Кармил

²⁰ И Ахав испрати до сите Израилеви синови и ги собра сите пророци на гората Кармил.

²¹ Тогаш Илија пристапи кон сиот народ и рече: „Уште ли ќе купате на двете колена? Ако Господ е Бог, врвете по Него; ако пак е Ваал – одете по него.” А народот не му одговори ни збор.

²² И му рече Илија на народот: „Само јас останав пророк Господов, а Ваалови пророци има четиристотини и педесет.

²³ Нека ни дадат две телиња и нека си изберат едно теле, и да го расечат и стават врз дрва, но оган да не потпалуваат; јас, пак, ќе го приготвам другото теле и ќе го ставам врз дрва, и оган нема да потпалувам;

²⁴ тогаш повикајте го името на вашиот бог, јас, пак, ќе го повикам името на Господ, мојот Бог. Оној Бог, Кој ќе одговори преку оган, Тој е Бог.” И сиот народ одговори и рече: „Добро, нека биде така!”

²⁵ Потоа им рече Илија на Вааловите пророци: „Изберете си едно теле и пригответе го вие најнапред, бидејќи сте многу; и повикајте го името на вашиот бог, и оган не потпалувајте.”

²⁶ И ете, го зедаа телето што им беше дадено, го приготвија и го повикуваа името на Ваал од утрината до пладне, велејќи: „Ваале, слушни нè!” Но немаше ни глас, ни одговор. И тие скокаа пред жртвеникот што го беа направиле.

²⁷ Попладнето Илија почна да им се потсемева и велеше: „Викајте посилно, зашто тој е бог; можеби се замислил, или е зафатен со нешто, или е на пат, а можеби и спие, – така ќе се разбуди!”

²⁸ И тие почнаа да викаат високо и според обичајот свој да се бодат со ножеви и копја, така што крв течеше од нив.

²⁹ Мина пладне, а тие сè уште беснееја токму до вечерното принесување на жртва; но не се слушна никаков глас, ниту одговор, или одек. (Тогаш Илија тишбеецот им рече на Вааловите пророци: „А сега тргнете се вие, та и јас да го извршам своето жртвопринесување.” Тие се тргнаа и замолкнаа).

³⁰ Тогаш Илија му рече на сиот народ: „Приближете се до мене.” И сиот народ се приближи до него. Тој, пак, го подигна урнатиот жртвеник Господов.

³¹ И зеде Илија дванаесет камења, токму колку што е бројот на племињата на синовите на Јаков, кому Господ му беше рекол вака: „Израил ќе биде твоето име.”

³² И изгради од тие камења жртвеник во името на Господ, а околу жртвеникот направи окоп што собираше две сеи зрна за да се посеат,

31

1 Мојс
32,28
35,10
2 Мојс 24,4
Ис.Н. 4,3-5
4,20-24

ТРЕТА КНИГА ЦАРСТВА

33

3 Мојс 1,
6-8

³³ и постави дрва врз жртвеникот, го расече телето, го стави врз дрвата,

36

2 Мојс 3,6
3 Мојс
26,42
Дан 9,21
Мт 22,32

³⁴ и рече: „Наполнете четири ведрa вода и поливајте ја жртвата сепаленица и дрвата!” И направија така. Потоа рече: „Повторете!” И тие повторија. Тогаи рече: „Направете го тоа по третпат.” И тие го направија и по третпат.

38

3 Мојс 9,24
Суд 6,21

³⁵ И водата се разлеа околу жртвеникот, а окопот се наполни со вода.

42

Јк 5,18

³⁶ Кога ја принесуваа вечерната жртва, пророкот Илија се приближи, (извика кон небото) и рече: „Господи, Боже Авраамов, Исаков и Израилев! Чуј ме, Господи, чуј ме денес во огнот! Нека познаат денес овие луѓе дека си Ти единствен Бог во Израил, и дека јас сум Твој слуга и дека извршив сè според Твоето слово.

³⁷ Чуј ме, Господи, чуј! Нека познае овој народ дека Ти, Господи, си Бог и Ти ќе го свртиш срцето нивно (кон Себеси).”

³⁸ И оган Господов падна и ја изведе сепаленицата, и дрвата, и камењата и земјата, и ја голтна водата што беше во окопот.

³⁹ Кога го виде тоа, сиот народ падна ничкум и рече: „Господ е Бог, Господ е Бог!”

⁴⁰ Тогаи Илија им рече: „Фатете ги Вааловите пророци, та ниеден од нив да не се сокрие.” Ги фатија, а Илија ги одведе кај потокот Кишон и таму ги закла.

Дождот повторно дојѓа

⁴¹ Илија му рече на Ахав: „Оди, јади и пиј, зашто се слуша шум од дожд.”

⁴² Ахав отиде да јаде и да пие, а Илија се искачи на врвот од Кармил, се наведна кон земјата, го стави лицето меѓу колениците свои

⁴³ и му рече на слугата свој: „Оди и погледни кон морето.” Тој отиде, погледна и рече: „Ништо нема.” Тој пак рече: „Направи го тоа седумпати.”

⁴⁴ На седмиот пат слугата рече: „Ете од морето се крева мало облаче, колку човечка дланка.” Тој му рече: „Оди, кажи ми на Ахав: „впрегни ја колата своја и тргнувај за да не те испревари дождот.””

⁴⁵ Во тоа време небото потемне од облаци и виор, и почна да паѓа силен дожд. Ахав тогаи седна во колата, (заплака) и тргна за Јизреел.

⁴⁶ А раката Господова беше врз Илија. Тој го препаша крстот свој и трчааше пред Ахав дури до Јизреел.

Илија очајува

19 И Ахав ѝ раскажа на Језавела сè што направи Илија, и како тој ги уби со меч сите пророци.

² А Језавела испрати известувач кај Илија да му каже: „(Ако си ти Илија, а јас Језавела), нека ми испратат боговите најтешка казна и нешто повеќе нека ми додадат, ако до утре во ова време не направам со твојата душа, она што беше направено со душата на секого од нив.”

³ Кога го виде тоа, Илија стана и замина за да го спаси животот свој, и дојде во Вирсавија, која е во Јудеја, и таму го остави слугата свој,

⁴ а самиот тој отиде во пустината на еден ден пат и, откако дојде, седна под едно иглолисно дрво и посакуваше да умре, велејќи: „Доста е веќе, Господи, прибери ја душата моја, бидејќи јас не сум подобар од предците мои.”

⁵ И легна, та заспа под дрвото. И ете, ангел го допре и му рече: „Стани, јади (и пиј).”

⁶ Илија погледна, и, ете, до возглавницата негова стои печена питка и стомна вода. Тој касна, пивна и пак заспа.

⁷ Ангелот Господов се врати повторно, се допре до него и рече: „Стани, јади (и пиј), бидејќи те чека долг пат.”

⁸ Тој стана, касна и пивна и, откако се поткрепи со таа храна, одеше четириесет дена и четириесет ноќи до Божјата гора Хорев.

Повторно ободрен од Господ

⁹ И влезе таму во една пештера и ноќеваше во неа. И, ете, би кон него слово Господово, и Господ му рече: „Зошто си овде Илија?”

¹⁰ Тој одговори: „Пламнав од ревност за Господ, Бог Саваот, зашто Израилевите синови го оставија Твојот завет,

19,1

18,40

4

2 Мојс
32,32
4 Мојс
11,15
Јона 4,3

10

Рим 11,3

11 ги разурнаа Твоите жртвеници и со меч ги убија Твоите пророци; само јас останав, но и мојата душа сакаат да ја земат.”

² Мојс 14,21
Ис 29,6
Мт 27, 51-54
28,2
Дела 2,2

12 и, ете, Господ ќе мине, и голем и силен ветар кој ридови урива и соборува карпи пред Господ; но не е Господ во ветрот; по ветер – земјотрес, но не е

13 Господ во земјотресот;
² Мојс 3,6
33,20-22
Ис 6,2

18 ¹² по земјотресот – оган, но не е Господ во огнот; по огнот – здив од тих ветар, и таму е Господ.”

19 ¹³ Кога го чу тоа, Илија си го сокри лицето со својот кожув, излезе и засатана пред влезот во пештерата. И кон него се слушна глас, кој му рече: „Зошто си тука, Илија?”

20 ¹⁴ Тој одговори: „Пламнав од ревност за Господ, Бог Саваот, зашто Израилевите синови го оставија Твојот завет, ги разурнаа Твоите жртвеници и со меч ги убија Твоите пророци; само јас останав, но и мојата душа сакаат да ја земат.”

¹⁵ А Господ му рече: „Врати се по патот свој преку пустината во Дамаск и, кога ќе стигнеш, помазај го Азаил за арамејски цар,

¹⁶ а Јуј, синот на Нимшиј, помазај го за цар над Израил; Елисеј, пак, синот на Шафат, од Авел-Мехола, помазај го за пророк наместо себе;

¹⁷ зашто кој ќе избега од Азаиловиот меч, него ќе го убие Јуј, а кој ќе се избави од мечот на Јуј, него ќе го убие Елисеј.

¹⁸ Но сепак оставив меѓу Израилците седум илјади мажи; сите тие не ги свиткувале колената пред Ваал, и устите нивни не го бакнувале.”

Илија го ѝовикува Елисеј за свој наследник

¹⁹ И тој тргна оттаму и го најде Шафатовиот син Елисеј, кога ораше; дванаесет рала волови имаше тој пред себе, а самиот тој ораше со дванаесетото. Минувајќи крај него, Илија го фрли кожувот врз него.

²⁰ Тогаш Елисеј ги остави воловите и почна да трча по Илија и рече: „Дозво-

ли ми да ги бакнам татко ми и мајка ми, и ќе тргнам по тебе.” Тој му одговори: „Оди и врати се, зашто, што сум ти направил?”

²¹ Тој се врати од него, зеде рало волови, ги закла и, откако го запали плугот на воловите, го испече месото нивно и им го подели на луѓето, и тие јадеа. А самиот тој стана и тргна по Илија и почна да му служи.

Ойсадаиџа на Самарија

20 Арамејскиот цар Венадад, ја собра сета војска своја, и со него имаше триесет и двајца цареви, и коњи и коли, и отиде, па ја опседна Самарија и војуваше против неа.

² И испрати пратеници до израилскиот цар Ахав во градот,

³ и му рече: „Вака вели Венадад: твоето сребро и твоето злато се мои, и твоите жени и најдобрите твои синови се мои.”

⁴ Израилскиот цар одговори и рече: „Нека биде според зборот твој, господаро мој, царе; јас и сè што е мое е твоје.”

⁵ Известувачите повторно дојдоа и рекоа: „Вака вели Венадад: испратив да ти кажат, да ми го дадеш среброто свое и златото свое, жените свои и синовите свои.

⁶ Затоа, утре, во ова време, ќе ги испратам кај тебе слугите свои да ја пребараат твојата кука и куките на твоите слуги, и да го земат в раце и да го изнесат сè што е скапо за очите твои.”

⁷ Израилскиот цар ги повика сите старешини во земјата и рече: „Размислете и гледајте, па тој крои зло; кога испрати кај мене за жените и синовите мои, за среброт и златото мое, јас не му откажав.”

⁸ И сите старешини и сиот народ му одговорија: „Не слушај и не се согласувај!”

⁹ Потоа тој им одговори на Венадовите известувачи: „Кажете му на мојот господар, царот: сè, за кое ти испрати првиот пат по твојот слуга, готов сум да го направам, но ова не можам да го направам.” Тогаш пратениците си отидоа и му однесоа одговор.

20,11Ер 9,23-24
Пс 19,7

¹⁰ И Венадад испрати и му порача: „Нека ми испратат боговите најтешка казна и уште толку да ми додадат, ако во Самарија има доволно по еден грст прашина за сите луѓе што одат по мене.”

¹¹ Израилскиот цар одговори и рече: „Кажете му да не се фали оној, кој се опашува како оној што се распашува.”

¹² Кога ги слушна тие зборови Венадад, кој пиеше во шаторите заедно со царевите, им рече на слугите свои: „Опседнувајте го градот!” И го опседнаа градот.

Царој Ахав извојува љубеда

¹³ И ете, еден пророк пристапи до израилскиот цар Ахав и рече: „Вака вели Господ: го гледаш ли ова цело големо множество? Еве, денес ќе го предадам во твои раце за да знаеш дека Јас сум Господ.”

¹⁴ Ахав запраша: „Преку кого?” Тој одговори: „Вака вели Господ: преку слугите на градските водачи.” А Ахав пак праша: „Кој ќе ја почне битката?” Тој му одговори: „Ти.”

¹⁵ Ахав ги преброи оние што служеа кај обласните началници, кои беа на број двеста триесет и двајца; по нив го преброи сиот народ, сите израилски синови, и тие беа седум илјади.

¹⁶ Тие тргнаа околу пладне. Додека Венадад пиеше и се опиваше во шаторите заедно со царевите, со триесет и двајцата цареви, кои му помагаа.

¹⁷ Најнапред тргнаа обласните началници. И му соопштија на Венадад дека излегле луѓе од Самарија.

¹⁸ Тој рече: „Ако се излезени за мир, фатете ги живи; ако, пак, се излезени да војуваат, пак фатете ги живи!”

¹⁹ Оние што служеа кај обласните началници излегоа од градот, а по нив и војската.

²⁰ И секој го убиваше својот противник: Арамејците почнаа да бегаат, а Израилците ги гонса. Венадад, арамејскиот цар, се спаси на коњ со други коњаници.

²¹ Израилскиот цар излезе, ги заплени коњите и колите и им нанесе голем пораз на Арамејците.

²² Тогаш пророкот пристапи до израилскиот цар и му рече: „Оди, поткрепи се, па знај и гледај што ќе правиш, зашто по една година арамејскиот цар пак ќе излезе против тебе.”

Повторна љубеда на Ахав

²³ И му кажаа на арамејскиот цар слугите негови: „Нивниот Бог е Бог на горите, (а не Бог на долините), затоа не победија; но, ако се удриме со нив во рамнина, бездруго ќе ги надвиеме.

²⁴ И така, еве што ќе направим: отстрани ги царевите секој од местото негово и место нив постави градски водачи;

²⁵ и собери си толку војска, колку што изгина, и коњи, и коли, колку што имаше; ќе се удриме со нив во рамнина и тогаш бездруго ќе ги надвиеме.” Тој го послуша гласот нивни и направи така.

²⁶ По една година Венадад собра Арамејци и тргна кон Афек за да се удри со Израил.

²⁷ Собрани беа и Израилевите синови и, откако си зедеа храна, тргнаа против нив. Израилевите синови се сместија пред нив како две мали стада кози, а Арамејците ја исполнија земјата.

²⁸ Тогаш Божјиот човек се приближи и му рече на израилскиот цар: „Така вели Господ: бидејќи Арамејците велат дека Господ е Бог на горите, а не Бог на долините, ќе го предадам во рацете твои целото тоа големо множество за да знаете дека Јас сум Господ.”

²⁹ И тие стоеја во логорите едни спроти други седум дена. На седмиот ден почна борбата, и Израилевите синови убија сто илјади пешаци Арамејци во еден ден.

³⁰ Другите избегаа во градот Афек; таму падна ѕидот врз другите дваесет и седум илјади луѓе.

Ахав го пошледува живојот на царој на Арам

Венадад, пак, влезе во градот и бегаеше од една скривница во друга.

³¹ Тогаш неговите слуги му рекоа: „Сме слушале дека царевите од Изра-

27

Суд 7,1-15

36 илевиот дом се милостиви цареви; 13,24
 дозволи ни да го препашеме со вре-
38 киштите крстот свој, да ставиме јажиња 2 Цар 12, 1-12
 околу главите свои и да отидеме кај 14,1-20
 израилскиот цар; можеби тој ќе го за-
 пази животот твој.”

³² Тие го препашаа крстот свој со
 вреќиштите, ставија околу главите свои
 јажиња и дојдоа кај израилскиот цар, па
 рекоа: „Твојот слуга Венадад вели:
 „Попштеди го животот мој.” Оној пра-
 ша: „Зар е тој жив? Тој ми е брат.”

³³ Тие луѓе го примија тоа како добар
 знак и брзо го зедаа зборот од устата
 негова и рекоа: „Венадад е твојот брат.”
 А тој им рече: „Одете и доведете го.”
 Тогаш Венадад излезе пред него, а тој
 го качи до себе во колата.

³⁴ И му рече Венадад: „Градовите што
 таткото мој ги презеде од твојот татко,
 ќе ги вратам, и ти можеш да имаш за
 себе пазаришта во Дамаск, како што
 имаше татко ми во Самарија.” Ахав
 одговори: „Со тој завет ќе те пуштам.”
 И, откако направи сојуз со него, го
 пушти.

Боѓ ја осудува слабостта на Ахав

³⁵ Тогаш еден од пророковите синови
 според словото Господово му рече на
 еден од своите другари: „Удри ме!” Но
 тој човек не се согласи да го удри.

³⁶ Тогаш му рече: „Поради тоа што не
 го послуша Господовиот глас, ќе те
 умртви лав, кога ќе си отидеш од мене.”
 Тој си отиде од него, и лав го сретна и
 го умртви.

³⁷ Тој најде друг човек и рече: „Удри
 ме!” Човекот го удираше толку силно
 што му направи рани од ударите.

³⁸ Тогаш пророкот тргна и застана
 пред царот на патот, а очите си ги
 покри со превез.

³⁹ Кога царот минуваше, тој извика
 кон царот и рече: „Твојот слуга одеше
 во борба, и ете, еден човек, се тргна нас-
 трана и ми доведе еден маж и рече:
 „Варди го овој човек; ако не го зачуваш,
 душата твоја ќе оди место неговата
 душа, или ќе треба да платиш кикар
 сребро.”

⁴⁰ Кога слугата твој се зафати со ова и
 она, тој се изгуби.” А израилскиот цар
 му рече: „Таква ти е пресудата; ти сам
 си ја решил.”

⁴¹ Тој тогаш го симна превезот од
 очите свои, и царот го позна дека е од
 пророците.

⁴² И му рече: „Вака вели Господ: за-
 тоа што го пушти од рацете свои
 човекот што го бев предал на проклет-
 ство, твојата душа ќе оди место негова-
 та душа, и твојот народ – место
 неговиот народ.”

⁴³ Израилскиот цар си замина во
 домот свој возбуден и огорчен и стигна
 во Самарија.

Царот Ахав дојушија убиство за Навутеј

21 По тие настани еве што се слу-
 чи: јизреелецот Навутеј имаше
 во Јизреел лозје до дворецот на самар-
 јанскиот цар Ахав.

² Ахав му рече на Навутеј, велејќи:
 „Дај ми го лозјето свое; тоа ќе ми биде
 овоштарник, бидејќи е близу до мојот
 дом, а место него ќе ти дадам поубаво
 лозје од тоа, или, ако сакаш, ќе ти да-
 дам сребро, колку што чини тоа.”

³ Но Навутеј му одговори на Ахав:
 „Да не даде Господ да ти го дадам нас-
 ледството од предците свои.”

⁴ Ахав се врати во домот свој возне-
 мирен и огорчен од зборовите што му
 ги беше кажал јизреелецот Навутеј,
 велејќи: „Нема да ти го дадам наслед-
 ството од предците свои!” Тој легна на
 својата постела, го покри лицето и не
 јадеше леб.

⁵ Кај него влезе жена му Језавела и
 му рече: „Зошто си збркан со духот, па
 и леб не јадеш?”

⁶ Тој ѝ одговори: „Кога му спомнав на
 јизреелецот Навутеј и му реков: „дај ми
 го лозјето за сребро, или, ако сакаш, да
 ти дадам друго лозје место него”, – тој
 ми одговори – не ти го давам лозјето
 свое, наследство од предците мои.”

⁷ Тогаш жена му Језавела му рече:
 „Нели ти си сега цар во Израил? Стани,
 јади леб и биди спокоен; јас ќе го зеам
 лозјето од јизреелецот Навутеј.”

21,2

1 Цар 8,14

3

3 Мојс

25,13

4 Мојс 36,7

Ез 46,18

ТРЕТА КНИГА ЦАРСТВА

8-9 ^{Изреки 1,10-15} ^{Мт 18,16} ^{22,35-38} ^{2 Мојс 20,13} ^{4 Цар 9, 25-26} ⁸ И таа напиша писма од името на Ахав, ги запечати со неговиот печат и ги испрати до старешините и големците што живеја со Навутеј, во градот негов.

10 ^{Мт 18,16} ⁹ Во писмата таа пишуваше вака: „Објавете пост и поставете го Навутеј пред народот;

16 ^{22,35-38} ^{2 Мојс 20,13} ^{4 Цар 9, 25-26} ¹⁰ и спроти него ставете двајца лоши луѓе што ќе сведочат против него и да кажат: „Ти хулеше на Бога и на царот.” И потоа изведете го и убијте го со камења, та да умре.”

19 ^{22,35-38} ^{2 Мојс 20,13} ^{4 Цар 9, 25-26} ¹¹ Тогаш мажите на неговиот град, старешините и големците што живеја во градот негов, направија како што им заповеда Језавела, така, како што беше напишано во писмата што го беше испратила до нив.

¹² Објавија пост и го поставија Навутеј пред народот;

¹³ па излегоа двајца лоши луѓе, седнаа спроти него и сведочеа против него пред народот и велеа: „Навутеј хули на Бога и на царот.” Па го изведоа надвор од градот, го убија со камења, и тој умре.

¹⁴ Испратија да ѝ кажат на Језавела: „Навутеј е убиен со камења и умре.”

¹⁵ Кога слушна дека Навутеј е убиен со камења и умрел, Језавела му рече на Ахав: „Стани и завладеј со лозјето на јизреелецот Навутеј, кој не сакаше да ти го даде за сребро, бидејќи Навутеј го нема меѓу живите, тој умрел.”

¹⁶ Кога слушна дека јизреелецот Навутеј бил убиен, Ахав (ја раскина облеката своја, стави вреќиште врз себе, а потоа) стана и отиде во лозјето на јизреелецот Навутеј да го запоседне.

Бој ја осудува ѝосџайкаџа на Ахав и Језавела

¹⁷ Тогаш словото Господово беше упатено кон Илија тишбиецот:

¹⁸ „Стани и пресретни го израилскиот цар Ахав, кој е во Самарија, – ете, сега е во лозјето на Навутеј, каде што дошол да го запоседне, –

¹⁹ и кажи му: вака вели Господ: „ти си убил, и уште си грабнал наследство!” И

кажи му: вака вели Господ: „на она место, каде што кучињата ја лижеа крвта на Навутеј, кучињата ќе ја лижат и твојата крв.”

²⁰ Ахав му рече на Илија: „Ти ме најде, мој непријателе!” Тој рече: „Те најдов, бидејќи ти се продаде за да правиш злодела пред очите на Господ и да Го гневипш.

²¹ Вака вели Господ: ете, ќе ти испратам казна, ќе го уништам твоето потомство, истребувајќи откај Ахав сè што е машко – и оној што е роб, и оној што е слободен во Израил;

²² и ќе постапам со твојот дом така, како што постапив со домот на Наватовиот син Јеровоам и со домот на Ахисвиот син Баша, за наскрбувањето, со што ти ме раздразни и го наведе во грев Израил.”

²³ И за Језавела Господ рече: „Кучињата ќе ја изедат Језавела зад јизреелските сидови;

²⁴ и кој од Ахавовиот дом ќе умре во градот, него кучињата ќе го изедат, а кој ќе умре во полето, него птиците небески ќе го исколваат;

²⁵ уште немало таков како Ахав, кој се продаде за да прави злодела пред очите на Господ, бидејќи така го наговараа жена му Језавела;

²⁶ тој постапуваше многу гласно, следејќи ги идолите, како што правеа Аморејците, кои Господ, ги изгони од пред лицето на Израилевите синови.”

Ахав искажува ѝонизносџ за својата ѝосџайка

²⁷ Откако ги ислуша сите тие зборови, Ахав тажеше пред Господ, одеше плачејќи, ја раскина облеката своја, го покри телото свое со вреќиште, постеше и спиеше во вреќиште и одеше нажален.

²⁸ И дојде слово Господово кон Илија од Тишбе. И Господ рече:

²⁹ „Виде ли, се понижи Ахав пред Мене? Затоа што така се понижи пред Мене, Јас нема да му испратам зло во неговите дни, туку во дните на синот негов ќе пратам зло врз неговиот дом.”

21
4 Цар 10, 1-11

23
4 Цар 9,10,33-36

29
11,12
2 Цар 12,13-15
4 Цар 20, 2-5

22,35 Мојс
4,41-43**4**

4 Цар 3,7

5

20,14

Суд 1,1

20,18

1 Цар

14,37

23,2-4

Ер 21,2

7

4 Цар 3,11

**Ахав љодђоѡвувa ѡход
на ѡрадоѡ Рамоѡ**

(2 Лей 18,1-3)

22 Изминаа три години, без војна меѓу Арам и Израил.² На третата година јудејскиот цар Јосафат дојде кај израилскиот цар.³ Израилскиот цар им кажа на слугите свои: „Знаете ли дека Рамот во Галаад е наш? А ние толку долго молчине и не го земаме од рацете на арамејскиот цар.”⁴ И му рече на Јосафат: „Ќе појдеш ли со мене во војна против Рамот во Галаад?” Јосафат му одговори на израилскиот цар: „Како што одиш ти, така и јас; како твојот народ, така и мојот народ; како твоите коњи, така и моите.”**Лажни пророци
ѡреѡскажувааѡ уѡех**

(2 Лей 18,4-11)

⁵ Јосафат уште му рече на израилскиот цар: „Прашај денес што ќе каже Господ.”⁶ Израилскиот цар ги собра тогаш пророците – околу четиристотини души – и ги праша: „Да одам ли во војна против Рамот Галаадски, или не?” Тие одговорија: „Оди, Господ ќе го предаде во рацете на царот.”⁷ Јосафат праша: „Нема ли тука уште некој пророк Господов, та преку него да Го прашаме Господ?”⁸ Израилскиот цар му одговори на Јосафат: „Има уште еден човек, преку кого можеме да Го прашаме Господа, но јас не го сакам него, зашто не пророкува за мене добро, туку само зло, – тој е Михеј, синот на Јимла.” Јосафат рече: „Царе не говори така.”⁹ Израилскиот цар повика еден дворјанин и рече: „Оди поскоро по Јимлаевиот син Михеј!”¹⁰ Израилскиот цар и Јосафат, јудејскиот цар, седеа секој на своето седиште, облечени во царска облека, на плоштадот пред портите на Самарија, и сите пророци пророкуваа пред нив.¹¹ Кенаановиот син Седекија си направи железни рогови и рече: „Вака

вели Господ: со овие ќе ги бодеш Арамејците, додека да ги истребиш.”

¹² И сите пророци го пророкуваа истото, велејќи: „Оди против Рамот Галаадски; ќе има успех; Господ ќе го предаде во рацете на царот.”**Пророкоѡ Михеј ѡреѡскажува ѡраз**

(2 Лей 18,12-27)

¹³ Гласникот, кој беше отишол да го повика Михеј, му рече: „Еве, зборовите на пророците едногласно му претскажуваат добро на царот; и твојот збор нека биде согласен со зборот на секој од нив; искажи и ти добро.”¹⁴ Михеј одговори: „Се колнам во Господ! Ќе го кажам она што ќе ми каже Господ.”¹⁵ Кога дојде кај царот, овој го праша: „Михеј, да одиме ли во војна против Рамот Галаадски, или не?” А тој му одговори: „Оди, ќе има успех; Господ ќе го предаде во рацете на царот.”¹⁶ Тогаш царот му рече: „Пак ли да те заколнувам да не говориш ништо, освен вистината во името на Господ?”¹⁷ Тој одговори: „Ги гледам сите Израилци распрснати по горите како овци, кои немаат пастир, зашто Господ рече: „господар немаат; секој нека се врати со мир во домот свој.”¹⁸ Израилскиот цар му рече на Јосафат: „Нели ти реков дека тој не пророкува добро за мене, туку само лошо?”¹⁹ А Михеј одговори и рече: „Не така, ислушај го словото Господово; Го видов Господ како седи на Својот престој, и целата небесна војска стоеше покрај Него десно и лево;²⁰ и Господ рече: „Кој ќе го наговори Ахав да оди и да падне во Рамот Галаадски?” И еден велеше вака, а друг инаку;²¹ еден дух, пак, истапи, застапа пред лицето на Господ и рече: „јас ќе го наговорам!” А Господ го праша: „Како?”²² Тој одговори: „Ќе излезам и ќе станам дух што лаже во устата на сите негови пророци.” Господ рече: „ти ќе го наговориш и ќе го исполниш тоа”; оди и направи така.**13**

Ис 30,10

144 Мојс
22,18**17**

4 Мојс

27,17

Ер 10,21

23,1-2

Ез 34,5-6

Мт 9,36

19

Ис 6,1

Пс 10,4

Јов 1,6

Откр 4,2-4

22

Ез 13,7

14,9

ТРЕТА КНИГА ЦАРСТВА

27 <sup>Ер 20,1-2
Мт 14,3
Дела 4,3
5,18
16,23</sup> ²³ И, ете, Господ сега допушти лажлив дух во устата на сите тие твои пророци; но Господ искажа за тебе лопшо.”

28 <sup>5 Мојс
18,22
Ер 28,9</sup> ²⁴ А Ќенаановиот син Седекија се доближи, го удри Михеј по устата, и рече: „Како, зар излезе од мене Духот Господов за да говори во тебе?”

30 ^{14,2} ²⁵ Михеј одговори: „Ете, ти ќе го согледаш тоа во оној ден, кога ќе бегаш од една соба во друга за да се сокриеш.”

²⁶ Тогаш израилскиот цар рече: „Земете го Михеј и одведете го кај заповедникот на градот Амон и кај царскиот син Иоас.

²⁷ И кажете: вака вели царот: „Затворете го овој во темницата и хранете го со малку леб и вода, додека не се вратам со мир.”

²⁸ А Михеј рече: „Ако се вратиш со мир, тогаш Господ не зборува преку мене.” И рече: „Чујте, сите луѓе!”

*Смртта на Ахав**(2 Лей 18,28-34)*

²⁹ Потоа израилскиот цар и Јосафат, јудејскиот цар, тргнаа за Рамот во Галаад.

³⁰ Израилскиот цар му рече на Јосафат: „Јас ќе се преоблечам и ќе влезам во борба, а ти облечи си ги царските алишта.” И израилскиот цар се преоблече и влезе во борба.

³¹ А арамејскиот цар им заповеда на заповедниците над колите, на број беа триесет и двајца, велејќи: „Не бијте се ниту со мал, ниту со голем, туку само со израилскиот цар.”

³² Заповедниците над колите кога го видоа Јосафата, помислија, бездруго, тоа е израилскиот цар, и се свртеа против него за да се удрат со него. Но Јосафат почна да вика.

³³ И заповедниците на бојните коли, кога видоа дека тој не е израилскиот цар, се иставија од него.

³⁴ А еден човек случајно го запна лакот и го рани израилскиот цар низ шевовите на оклопот. А царот му рече на својот колар: „Врти назад и извади ме од војската, бидејќи сум ранет.”

³⁵ Но во тој ден борбата се засили, и царот стоеше во колата спроти Арамејците, а вечерта умре; крвта од раката се слеваше по колата.

³⁶ И кај зајдисонце беше објавено по целиот логор: секој да си оди во градот свој, секој – во земјата своја.

³⁷ Така умре царот и беше донесен во Самарија, и го погребаша царот во Самарија.

³⁸ Колата ја измија на самарјанскиот извор, каде што се миеја блудниците, и кучињата ја лижеа крвта негова, според словото на Господ, што Тој го изрече.

³⁹ Другите дела на Ахав и сè што беше направил, и куќата од слонова коска што ја изгради, и сите градови што ги изгради, се опишани во летописите на израилските цареви.

⁴⁰ Ахав почина кај татковците свои, а место него стана цар синот негов Охозија.

*Јосафат, цар на Јудеја**(2 Лей 20,31-21:1)*

⁴¹ Јосафат, синот на Аса, стана цар над Јудеја во четвртата година од владеењето на израилскиот цар Ахав.

⁴² Јосафат беше на триесет и пет години, кога стана цар, и царуваше во Ерусалим дваесет и пет години. Мајка му се викаше Азува, ќерка на Шилхиј.

⁴³ Во сè тој врвеше по патот на својот татко Аса, не се отклонуваше од него, правејќи го она што е правилно пред очите на Господ.

⁴⁴ Но, не ги отстрани жртвениците на идолите, и народот сè уште принесуваше жртви и кадеше на тие жртвеници.

⁴⁵ Јосафат склучи мир со израилскиот цар.

⁴⁶ Другите дела на Јосафат и подвижите негови што ги изврши, и како војувал, се опишани во летописите на јудејските цареви.

⁴⁷ И сите блудници што беа останале од времето на татко му Аса, тој ги истреби од земјата.

⁴⁸ Во Едом тогаш немаше цар; имаше царски намесник.

38

21,19

45

22,4

4 Цар 3,7

⁴⁹ Царот Јосафат изгради кораби од таршипски тип на морето за да оди во Офир по злато; но тие не стигнаа до таму, бидејќи се разбија во Елџон-Гевер.

⁵⁰ Тогаш Охозиа, синот на Ахав, му рече на Јосафат: „Нека одат моите слуги со твоите слуги на корабите“, но Јосафат не сакаше.

⁵¹ Јосафат почина кај своите татковци, и беше погребан кај своите предци во градот на неговиот татко Давид. Него го наследи неговиот син Јорам.

⁵² Охозиа, синот на Ахав, почна да владее над Израил во седумдесеттата

година од царувањето на Јосафат над Јудеја. Тој царуваше (во Самарија) две години над Израил.

⁵³ Но, тој правеше зло пред очите на Господ, и одеше по патот на својот татко и на својата мајка и по патот на Јеровоам, синот на Нават, кој го наведе Израил на грев.

⁵⁴ Тој му служеше на Ваал и му се поклонуваше, Го разгневуваше Господ, Бог на Израил, исто така, како што постапуваше и неговиот татко.

ЧЕТВРТА КНИГА ЦАРСТВА¹

Вовед

Четвртата книга Царства е продолжеток на третата книга со истиот наслов: таа го прикажува владеењето на последните монарси од царството на Јуда и на Израил.

Првиот дел (1-17) не води до распаѓањето на царството Израил, со кое лошо управуваат царевите неверни на Бога. Поради нивната тврдокорност Бог му дојува на Салманасар, цар на Асирија, да ирѓне во поход на Самарија, главниот град на израилското царство на север. Тоа се случува во 722 година пред Христовото раѓање, кога царот еден дел од населението го одведува во прогонство. Во повеќето глави од овој дел на книгата најмногу е истакнат ликот на пророкот Елисеј, ученик на Илија и негов наследник (2-13).

Вториот дел од оваа книга (18-25) го опишува периодот од 130 години, во кој царството на Јуда ојстојува самостојно, сè до времето кога царот Навуходоносор од Вавилон го освојува на Ерусалим во 587 год. пред раѓањето на Христос. Тој го разорил храмот и ги одвел во прогонство, односно ги депортирал во Вавилонија најугледните граѓани на Јудеја (25).

1,1

Бог ги осудува љстивките на Охозиа

1 По смртта на Ахав, Моав се побуни против Израил.

² А Охозиа падна низ прозорецот на горната соба од својот дворец, во Самарија, и тешко се повреди. Па испрати гласници и им рече: „Одете, прашајте го Веелзевул, екронското божество: ќе оздравам ли од оваа повреда?“ (И тие отидоа да прашаат).

³ Тогаш ангел Господов му кажа на Илија тишбецот: „Стани, пресретни ги пратениците на самарјанскиот цар и кажи им: „Зарем во Израил нема Бог, та сте тргнале да го прашате Веелзевул, екронското божество?“

⁴ Затоа вака вели Господ: „Од постелата на која си легнал, нема да станеш, туку ќе умреш.“ И отиде Илија (и им кажа).

⁵ Се вратија гласниците кај Охозиа. И тој ги праша: „Зошто се вративте?“

⁶ Тие му одговорија: „Не пресретна еден човек и ни рече: „Одете, вратете се кај царот, кој ве испратил, и кажете му:

вака вели Господ: зар во Израил нема Бог, та испраќаш да го прашаш Веелзевул, екронското божество? Затоа од постелата на која си легнал, нема да станеш, туку ќе умреш.“

⁷ Тој ги праша: „Каков беше на изглед оној човек што ве пресретна и ви ги кажа тие зборови?“

⁸ Тие му одговорија: „Тој човек целиот беше со влакна и беше опашан преку половината со кожен појас.“ Тој рече: „Тоа е Илија тишбецот.“

Охозиа ујорно настојува да го зайвори Илија

⁹ Тогаш испрати царот кај него педесетник со неговите педесетмина војници. И тој се искачи кај него, кога Илија седеше на врвот од гората, и му рече: „Човеку Божји, царот нареди да слезеш.“

¹⁰ Одговори Илија и му рече на педесетникот: „Ако сум јас човек Божји, нека падне оган од небото и нека те изгори тебе и твоите педесетмина војници.“ И падна оган од небото и го изгори него и неговите педесетмина.

8

Зах 13,4
Мт 3,4

9

2 Мојс
18,21
5 Мојс 1,15
1 Цар 8,12
3 Цар
17,24

10

3 Мојс 10,2
Лк 9,54

3,4-27
4 Мојс
24,17
1 Цар
14,47
2 Цар 8,2
Пс 59,8

2
Мт 10,25
12,24

3
3 Цар 17,1
21,17,28
Ис 8,9
Ер 2,11-13

4
20,1
1 Мојс 2,17
Ез 3,18
18,24

¹ Според еврејската Библија: Втора книга за царевите.

13

3 Цар 8,54
19,18
Ис 45,23
Езд 9,5

¹¹ Царот испрати друг педесетник со неговите педесетмина војници. И тој му проговори и рече: „Човеку Божји, вака вели царот: „Слези поскоро!“

¹² Илија одговори и му рече: „Ако сум јас човек Божји, нека падне оган од небото и нека те изгори тебе и твоите педесетмина.“ И падна оган Божји од небото и го изгоре него и неговите педесетмина војници.

¹³ Царот испрати по третпат педесетник со неговите педесетмина војници. Третиот педесетник стана, та дојде, и падна на коленици пред Илија, го молеше и му зборуваше: „Човеку Божји, да не биде презрена душата моја и душата на твоите слуги – овие педесетмина – пред твоите очи.

¹⁴ Ете, падна оган од небото и ги изгоре двајцата претходни педесетници со нивните педесетмина војници; но сега да не биде презрена душата моја пред твоите очи!“

¹⁵ Тогаш му рече ангелот Господов на Илија: „Оди со него и не плаши се од него.“ И тој стана, та отиде со него кај царот.

¹⁶ И му рече: „Вака вели Господ: „Поради тоа што испрати гласници да го прашаат Веелзевул, скронското божество, како да немаше во Израил Бог да Го прашаш за словото Негово, – ти нема да станеш од леглото, на кое си легнал, туку ќе умреш.“

¹⁷ И тој умре според словото Господово што го изрече Илија. И стана цар Јорам, (братот на Охозиија), место него, во втората година на Јорам, синот на Јосафат, царот јудејски, бидејќи оној немаше син.

¹⁸ Другото за Охозиија, она што го извршил тој, е опишано во летописите на израилските цареви.

^{18 а)} И Јорам, синот на Ахав, царуваше над Израил во Самарија,

^{18 б)} и постапуваше лошо пред лицето на Господ, но, сепак не така, како неговите браќа, ниту како неговата мајка;

^{18 в)} и ги отстрани столбовите на Ваал, кои ги беше направил неговиот татко, и ги уништи; сепак се приврза кон гревовите на домот на Јеровоам, кој го беше навел Израил на гревови и не отстапи од нив;

^{18 г)} и го навлече гневот Господов врз домот на Ахав.

**Бој ѓо вознесува Илија на небојѓ.
Елисеј ѓо наследува нејовојѓ месјѓ**

2 Во она време, кога Господ сакаше да го вознесе Илија на небото во виор, Илија со Елисеј доаѓаше од Гилгал.

² И му рече Илија на Елисеј: „Остани тука, зашто Господ ме испраќа во Ветил.“ Но Елисеј рече: „Се колнам во живиот Господ и во животот на твојата душа! Нема да те оставам.“ И отидоа во Ветил.

³ И излегоа кај Елисеј синовите пророчки што беа во Ветил, и му рекоа: „Знаеш ли дека денес Господ ќе го вознесе твојот господар над главата твоја!“ Тој одговори: „И јас знам, молчете.“

⁴ И му рече Илија: „Елисеј, остани тука, зашто Господ ме испраќа во Ерихон.“ А тој рече: „Се колнам во живиот Господ и во твојата жива душа! Нема да те оставам.“ И дојдоа во Ерихон.

⁵ Тогаш се приближија синовите пророчки што беа во Ерихон, и му рекоа: „Знаеш ли дека денес Господ го зема твојот господар и ќе го вознесе над главата твоја?“ Тој одговори: „И јас знам, молчете.“

⁶ Пак му рече Илија на Елисеј: „Остани тука, зашто Господ ме испраќа накај Јордан.“ А тој рече: „Се колнам во живиот Господ и во твојата жива душа! Нема да те оставам.“ И тргнаа обајцата.

⁷ Педесет души од синовите пророчки тргнаа и застаанаа подалеку спроти нив, додека тие двајца стоеја покрај брегот на Јордан.

⁸ Тогаш го зеде Илија својот кожув, го свитка и удри со него по водата, и таа се подели на две страни, па така и двајцата минаа по суво.

⁹ Кога минаа, Илија му рече на Елисеј: „Барај, што сакаш да ти направам, пред да бидам вознесен пред тебе.“ Елисеј одговори: „Духот, кој е во тебе, да биде двојно во мене.“

¹⁰ А тој рече: „Бараш нешто многу тешко; ако видиш, како ќе бидам вознесен пред тебе, така ќе ти биде; ако, пак, не видиш, нема да ти биде.“

2,1

3 Цар
19,16
19,19-21

2

3 Цар
12,29

3

1 Мак 2,58

4

2,19-22
4,30
Ис.Н. 6
1 Цар 20,3
25,26
3 Цар
16,34

8

3 Цар
19,19

9

Ис 42,1
61,1
Ез 2,2
3,12

ЧЕТВРТА КНИГА ЦАРСТВА

11 6,17
Сир 48,9
11 Додека тие одеа и си разговараа по патот, наеднаш се појави огнена кола и огнени коњи, и ги раздвоија еден од друг, и Илија се вознесе во виорот кон небото.

15 4 Мојс
11,25
Ис 11,2
1 Птр 4,14
15 А Елисеј гледаше и извика: „Татко мој, татко мој, коло Израилева и негова коњица!” И веќе не го виде. Па ја фати облеката своја, и ја раскина на две парчиња.

16 3 Цар
18,12
Ез 3,14
8,3
Дела 8,39
16 И го крена тој кожувот на Илија што беше паднал од него, па се врати и се запре крај брегот на Јордан;

19 2 Мојс
15,22-25
19 го зеде кожувот на Илија, што беше паднал од него, удри со него по водата, и рече: „Каде е Господ, Бог Илиев? Тој Самиот?” И удри по водата, а таа се раздели на две страни, и Елисеј помина.

20 3 Мојс 2,13
Ез 43,24
20 И го видоа оддалеку синовите про-рокови што беа во Ерихон и рекоа: „Илиевиот дух слезе врз Елисеј.” Му излегоа во пресрет и му се поклонија до земја.

16 И му рекоа: „Ете, во нас, твоите слуги, има педесет души силни мажи; нека одат тие да го побараат господарот твој; можеби, Духот Господов го однел и го фрлил на некоја гора, или во некој дол.” А тој рече: „Немојте да испраќате!”

17 Но тие настојуваа пред него многу, та му здодеаја, па им рече: „Испратете!” И испратија педесет души, кои бараа три дена, но не го најдоа,

18 и се вратија кај него, додека тој беше во Ерихон; и тој им рече: „Нели ви говорев: не одете!”

Елисеј го очисти́ува изворот на Ерихон

19 Тогаш жителите на градот му кажаа на Елисеј: „Ете, како што гледаш, господаре, положбата на овој град е добра; но водата е лоша и земјата е бесплодна.”

20 А тој рече: „Дајте ми нова чаша и турете во неа сол.” И му дадоа.

21 Тој отиде кај изворот на водата, ја фрли во неа солта и рече: „Вака вели Господ: „Јас ја оздравувам оваа вода; и во иднина нема да доаѓа од неа ни смрт, ни бесплодност.””

22 И водата остана здрава до денес, според зборот што го кажа Елисеј.

Бог ги казнува децата што му се пошмеваа на Елисеј

23 Оттаму тој отиде во Ветил. Кога одеше по патот, мали деца излегоа од градот, му се потсмеваа и му велееа: „Врви, ќелавко! Врви, ќелавко!”

24 Тој се сврте, ги виде и ги проколна во името Господово. Тогаш излегоа од гората две мечки и раскинаа од нив четириесет и две деца.

25 Оттука отиде на гората Кармил, а оттаму се врати во Самарија.

Јорам, цар на Израил

3 Јорам, синот на Ахав, стана цар над Израил во Самарија во осумнаесеттата година од владеењето на јудејскиот цар Јосафат и царуваше дваесет години.

2 Тој правеше зло пред очите на Господ, но не така, како татко му и мајка му, зашто ја собори статуата на Ваал што ја беше направил татко му;

3 Сепак, тој се приврза кон гревовите на Јеровоам, Наватовиот син, кој го наведе Израил да прави гревови, и не отстапуваше од нив.

Во воен поход појави моавската земја

4 Моавскиот цар Меша имаше многу добиток и му испраќаше на израилскиот цар по сто илјади јагниња и по сто илјади неистрижени овни.

5 Но, штом умре Ахав, моавскиот цар се одметна од израилскиот цар.

6 Во она време царот Јорам излезе од Самарија и ги преброи сите Израилци,

7 па отиде и испрати да му кажат на јудејскиот цар Јосафат: „Моавскиот цар се одметна од мене. Ќе дојдеш ли со мене во војна против Моав?” Тој одговори: „Ќе дојдам; Јас сум со тебе. Мојот народ е и твој народ, а моите коњи се и твои коњи.”

8 И рече: „По кој пат да одам?” Тој рече: „По патот низ едомската пустина.”

9 И тргнаа израилскиот цар, јудејскиот цар и едомскиот цар, и одеа по

22
2 Мојс
15,25

24
3 Мојс
26,22

25
3 Цар
16,24

3,3
10,29
13,11
14,24
15,9,18
24,28
3 Цар
12,26-32
13,33-34
14,16
15,26,34
16,2,9,29

4
2 Цар 8,2
Ис 16,1

5
1,1

7
3 Цар 22,4

11 заобиколен пат седум дена, и немаше вода за војската и за добитокот што одеше по нив.

12 ^{5 Мојс 18,18} ^{1 Цар 3,19} ^{Ер 1,9} ^{27,18} Тогаш рече израилскиот цар: „Ах! Господ ги изведе овие тројца цареви за да ги предаде во раката на Моав.”

14 ^{3 Цар 17,1} ^{18,15} Но Јосафат рече: „Нема ли тука пророк Господов, па преку него да Го прашаме Господ?” Одговори еден од слугите на израилскиот цар и рече: „Тука е Елисеј, Шафатовиот син, кој полеваше вода на Илиевите раце.”

15 ^{3 Цар 18,46} ^{Ез 1,3} ^{3,14} ^{8,1} ^{33,22} ^{37,1} И рече Јосафат: „Во него има слово Господово.” И отидоа кај него израилскиот цар и Јосафат и едомскиот цар.

13 И му рече Елисеј на израилскиот цар: „Што имаш ти со мене! Оди кај пророците на татковците свои и кај пророците на својата мајка.” И му кажа израилскиот цар: „Не, зашто Господ ги изведе овде овие тројца цареви за да ги предаде во раката на Моав.”

14 И рече Елисеј: „Се колнам во живиот Господ Саваот, пред Кого стојам! Ако не го почитував Јосафат, јудејскиот цар, не би те почитувал и не би те погледнал;

15 туку повикајте ми свирач.” И кога свирачот свиреше, тогаш раката Господова се допре до Елисеј,

16 и тој рече: „Вака говори Господ: „Направете ја оваа долина јама до јама”

17 зашто вака вели Господ: „нема да видите ветар и нема да видите дожд, а оваа долина ќе се наполни со вода, од која ќе пиете вие и вашиот ситен и крупен добиток;”

18 но тоа е малку пред очите на Господ: Тој и Моав ќе го предаде во рацете ваши,

19 и ќе ги поразите сите укрепени градови и сите главни градови, и ќе ги исечете сите добри дрвја, и ќе ги запирете сите извори, и сите добри ниви и ќе ги затрупате со камења.”

20 Утредента, додека се принесуваше принос, одеднаш потече вода по патот од Едом, и земјата се наполни со вода.

21 Кога слушнаа Моавците дека царевите доаѓаат да војуваат со нив, беа собрани сите што носат појас и постари, па застанаа на границата.

22 Изутрината станаа рано, кога сонцето изгреа над водата; на Моавците таа вода оддалеку им се причини црвена како крв.

23 И тие рекоа: „Тоа е крв; се степале царевите меѓу себе и се истребиле еден со друг. А сега на плен, Моаве!”

24 И тие дојдоа до израилскиот логор. Станаа Израилците и удрија по Моавците, кои почнаа да бегат од нив, но, тие и понатаму трчаа по нив за да ги дотепат.

25 И ги разрушија градовите, и во секоја добра нива секој фрли по еден камен, и ја наполнија, и сите водни извори ги затрупаа, и сите плодни дрвја ги исечеа. Само во Кир-Харешет ги оставија камењата на сидините. Но и него пркариите го опколија и го разрушија.

26 Кога моавскиот цар виде дека ја губи битката, зеде со себе седумстотини мажи, наоружани со меч за да се пробидат кон едомскиот цар, но не можеа.

27 И тој го зеде својот првороден син, кој требаше да царува по него, и го принесе како жртва сепаленица врз сидот. Тоа предизвика големо гадење кај Израилците, и тие се повлекоа од него и се вратија во земјата своја.

4 Една од жените на пророчките синовци со плачење му говореше на Елисеј: „Твојот слуга, мажот мој, умре; а ти знаеш дека твојот слуга имаше страхопочит кон Господ; сега дојде заемодавачот да ги земе двете мои деца за робје.”

2 Елисеј ѝ рече: „Што да направам за тебе? Кажи ми што имаш дома?” Таа одговори: „Слугинката твоја ништо нема во домот свој, освен еден сад со масло.”

3 А тој рече „Оди и побарај садови еднадвор, од сите твои соседи, празни садови; собери доволно,”

Елисеј ѝ помага на една вдовица

4 „Потоа оди и затвори ја вратата зад себе и зад синовите свои и налевај во сите тие садови; полните ставај ги настрана.”

25

Ис 16,7,11
Ер 48,31,36

27

Суд 11,30-40
Мих 6,7

4,1

2 Мојс 21,2-6
3 Мојс 25,39-55
5 Мојс 15,12-18
Ис 50,1
Ер 34,14
Амос 2,6
Пс 33,9
103,17
112,1-2
115,13-14
Неем 5,1-13
Мт 18,25

14-161 Мојс
18,9-11

⁵ Таа си отиде од него и ја затвори вратата зад себе и зад синовите свои. Тие ѝ подаваа, а таа налеваше.

171 Мојс 21,1
Пс 112,9

⁶ Кога беа наполнети садовите, таа му рече на синот свој: „Дај ми уште еден сад.“ Тој ѝ рече: „Нема повеќе садови.“ И маслото престана да тече.

⁷ Таа дојде и му раскажа на Божјиот човек. Тој ѝ рече: „Оди, продај го маслото и исплати ги долговите свои; а со тоа што ќе остане, ќе живееш со синовите свои.“

Елисеј во ѓрадој Сунем

⁸ Еден ден Елисеј отиде во Сунем. Таму една богата жена го покани во домот свој да јаде леб, и тој, секогаш кога ќе минеше, навратуваше таму да јаде леб.

⁹ Таа му рече на мажот свој: „Ете, јас знам дека Божјиот човек, кој постојано минува покрај нас, е свет;

¹⁰ да му направиме мала горна соба над сидот и да му ставиме таму легло и маса, и стол и светилник, та кога доаѓа кај нас, да се повлекува таму.“

¹¹ Еден ден Елисеј отиде таму, се качи во горната соба своја и си легна таму,

¹² па му кажа на слугата свој Гиезиј: „Повикај ја Сунамитката.“ Тој ја повика, и таа застана пред него.

¹³ И му рече: „Кажи ѝ: ете, ти толку се грижиш за нас; што да направиме за тебе? Има ли потреба да му проговориме за тебе на царот, или на воениот началник!“ Таа одговори: „Не, јас живеам меѓу народот свој.“

¹⁴ Елисеј продолжи и рече: „Тогаш што да направиме за неа?“ И рече Гиезиј: „Ете, таа нема син, а мажот нејзин е стар.“

¹⁵ И рече Елисеј: „Повикај ја.“ Тој ја повика, и таа застана на вратата.

¹⁶ Елисеј ѝ рече: „По една година, во ова исто време, ти ќе држиш на раце син.“ Таа рече: „Не, господаре мој, човеку Божји, немој да ја лажеш слугинката своја.“

¹⁷ И жената остана бремена и роди син на другата година, во она исто време, како што ѝ кажа Елисеј.

Елисеј го враќа во живој синој на домаќинката

¹⁸ Детето порасна и еден ден отиде кај татко си, кај жетварите.

¹⁹ И му кажа на татко си: „Главата, главата ме боли.“ А тој му рече на слугата свој: „Одведи го кај мајка му!“

²⁰ Го зеде и го одведе кај мајка му. И тоа седеше во skutот нејзин до пладне и умре.

²¹ Таа отиде и го положи во леглото на Божјиот човек, го затвори и излезе,

²² па го повика мажот свој и рече: „Испрати ми еден од слугите и една од магариците; ќе одам кај Божјиот човек и ќе се вратам.“

²³ А тој ја праша: „Зошто ќе одиш кај него? Денес не е нов месец, не е ни сабота.“ Но таа рече: „Биди спокоен.“

²⁴ И ја оседла магарицата и му кажа на слугата свој: „Води и врви; не запирај додека не ти кажам.“

²⁵ И тргнаа и дојдоа кај Божјиот човек, на гората Кармил. А кога Божјиот човек ја виде оддалку, му кажа на слугата свој Гиезиј: „Еве ја онаа Сунамитка;

²⁶ трчај да ја пресретнеш и да ја прашаш: „Здрава ли си, здрав ли е мажот нејзин, здраво ли е детето?“ – Таа одговори: „Здрави сме.“

²⁷ А кога дојде кај Божјиот човек на гората, се фати за нозете негови. И Гиезиј се доближи за да ја отстрани; но Божјиот човек рече: „Остави ја, душата ѝ е огорчена, а Господ ја сокри од мене и не ми јави.“

²⁸ И таа рече: „Барав ли јас од мојот господар син? Не зборував ли: немој да ме лажеш?“

²⁹ Тој тогаш му рече на Гиезиј: „Препаша се преку половината и земи го стапот мој во раката и врви; ако сретнеш некого, не го поздравувај; а ако некој те поздравува, не му одговарај; и стави го стапот врз лицето на детето!“

³⁰ А мајката на детето рече: „Се колнам во живиот Господ и во животот на твојата душа! Нема да те оставам.“ Тогаш и тој стана и тргна по неа.

23

Амос 8,5

292 Мојс
4,17,20
3 Цар
18,46

³¹ Гиезиј отиде пред нив и го стави стапот врз лицето на детето. Но не се чу ни глас, ни одговор. И му излезе во пресрет, му соопшти и рече: „Детето не се разбудува.“

³² И Елисеј влезе во куќата, и ете, умрено дете лежи на леглото негово.

³³ И влезе, ја затвори вратата зад себе и Му се помоли на Господ;

³⁴ потоа се качи, легна врз детето, ја стави устата своја врз неговата уста, очите свои врз неговите очи, и дланките свои врз неговите дланки, и се простре врз него, и телото на детето се загреа.

³⁵ Елисеј стана и почна да оди по собата натаму – наваму; потоа пак се качи и се простре врз него. И детето кивна седумпати и ги отвори очите свои.

³⁶ И тој го повика Гиезиј и му рече: „Повикај ја Сунамитката!“ И тој ја повика. Таа дојде кај него, и тој рече: „Земј си го синот свој!“

³⁷ Таа се доближи, падна пред нозете негови и се поклони до земја; потоа го зеде синот свој и излезе.

Чудо со ойировнојо јадење

³⁸ А Елисеј се врати во Гилгал. Во таа земја имаше глад, и синовите пророчки седеа пред него. И тој му кажа на слугата свој: „Стави го големиот котел и свари лека за пророчките синови.“

³⁹ И излезе еден од нив во полето да собира треви. Најде еден корен од дива лоза, и набра од неа полн skut дива плодови, се врати и ги стави во котелот со лека, зашто не ги познаваше.

⁴⁰ Им поставија да јадат. Но штом почнаа да ја јадат леката, извикаа и велеа: „Смрт има во котелот, човеку Божји!“ И не можеа да јадат.

⁴¹ А тој рече: „Дајте брашно!“ И го истури во котелот и му рече на Гиезиј: „Стави им на луѓето, нека јадат.“ И во котелот не остана ништо отровно.

Елисеј нахранува сѐо луѓе

⁴² Дојде еден човек од Ваал-Шалипа и му донесе на Божјиот човек леб од првите плодови – дваесет јачмени лепчиња и млади зрна во класови. И рече Елисеј: „Дај им на луѓето да јадат.“

⁴³ И рече слугата негов: „Како да го поставам тоа пред сто луѓе?“ А тој рече: „Дај им на луѓето, нека јадат, зашто така вели Господ: ќе се наситат, и ќе остане.“

⁴⁴ Тој им даде, и тие се наситија, и остана уште, според словото Господово.

Лейрозниот Нааман оздравува

5 Нааман, војсководецот на арамејскиот цар, беше голем човек пред господарот свој и почитуван, зашто преку него Господ им беше дал победа над Арамејците; и тој човек беше одличен војник, беше лепрозен.

² Еднаш Арамејците излегоа во чети и запленија од израилската земја едно мало девојче, и тоа ѝ служеше на Наамановата жена.

³ Таа ѝ рече на господарката своја: „О, да отидеше мојот господар кај пророкот, кој е во Самарија, тој ќе ја симнеше од него лепрата.“

⁴ Тогаш Нааман отиде и му го кажа тоа на господарот свој, велејќи: „Така и така вели девојчето што е од израилската земја.“

⁵ И арамејскиот цар му рече на Нааман: „Стани, оди, јас пак, ќе испратам писмо до израилскиот цар.“ Тој отиде, земајќи со себе десет кикари сребро, шест илјади шекели злато и десет промени облека;

⁶ и му го однесе на израилскиот цар писмото, во кое се велеше: „Заедно со ова писмо, ете, го испраќам кај тебе Нааман, мојот слуга, да ја симнеш од него лепрата негова.“

⁷ Израилскиот цар, откако го прочита писмото, ја раскина облеката своја и рече: „Зар сум јас Бог да умртвувам и да оживувам, та испраќа кај мене да ја симнам од овој човек лепрата негова? Ете, знаете сега и гледате дека тој бара повод за непријателство против мене.“

⁸ Кога Божјиот човек Елисеј слушна дека израилскиот цар ја раскинал облеката своја, испрати да му речат на царот: „Зошто ја раскина облеката своја? Нека дојде кај мене и нека познае дека има пророк во Израил.“

5,1

3 Мојс 13,2
Лк 4,27

7

2,12
19,1
5 Мојс
32,39
1 Цар 2,6
Ос 6,1
Пс 29,2-3
Јов 5,18

ЧЕТВРТА КНИГА ЦАРСТВА

15

3 Цар 8,60

17-19

10,18-27

1 Кор 8

⁹ И дојде Нааман со коњите свои и со колите свои и застана пред влезот на Елисевиот дом.

¹⁰ Тогаш Елисеј го испрати кај него слугата свој да му каже: „Оди, искапи се седумпати во Јордан, и телото твое ќе се обнови, и ќе бидеш чист.”

¹¹ Се разгневи Нааман и си тргна, велејќи: „Ете, јас мислев дека тој ќе излезе, ќе застане и ќе го повика името на Господ, својот Бог, ќе ја стави раката своја на местото и ќе ја симне лепрата;

¹² зарем дамаските реки Авана и Парпар не се подобри од сите израилски води? Не можев ли да се искапам во нив и да се исчистам?” Па се сврте и си отиде налутен.

¹³ Му се доближија слугите негови и му рекоа, велејќи: „Татко, да ти кажеше пророкот да направиш нешто потешко, немаше ли да го направиш. А камо ли сега, кога ти рече само: искапи се, и ќе бидеш чист!”

¹⁴ Тој отиде и се потопи во Јордан седумпати, според зборовите на Божјиот човек, и телото му се обнови како тело на мало дете и се исчисти.

¹⁵ Тогаш се врати кај Божјиот човек, тој и сите придружници негови, дојде, застана пред него и рече: „Еве, познав дека по целата земја нема Бог, освен во Израил; прими, пак сега дар од твојот слуга.”

¹⁶ Елисеј одговори: „Се колнам во живоот Господ, пред чие лице стојам! Нема да го примам.” Оној го принудувааше да земе, но тој не се согласи.

¹⁷ И рече Нааман: „Штом е така, нека му дадат на твојот слуга земја, колку што можат да носат две маски, зашто во иднина слугата твој нема да принесува сепаленици и жртви на други богови, освен на Господ;

¹⁸ само, све што да му прости Господ на слугата твој: кога мојот господар оди во храмот на Римон за да се поклони таму и се потпре врз раката моја, и јас се поклонам во домот на Римон, тогаш Господ да му прости на слугата твој за поклонувањето мое во домот на Римон.”

¹⁹ А тој му рече: „Оди си со мир!” И тој отиде од него и прилично се оддалечи.

Пресјайој на Гиезиј

²⁰ Тогаш Гиезиј, слугата на Божјиот човек Елисеј рече: „Ете, мојот господар не сакаше да го земе од раката на тој Арамеец Нааман, она што го беше донел. Се колнам во Господ! Ќе потрчам по него и ќе земам нешто од него.”

²¹ И потрча Гиезиј по Нааман. Нааман виде дека некој трча по него, слезе од колата да го пресретне и рече: „Дали си со мир?”

²² Тој одговори: „Со мир сум; мојот господар ме испрати да кажам: ете, сега дојдоа кај мене од Ефремовата Гора две момчиња од пророчките синови; дај ми еден кикар сребро и две промени облека.”

²³ И Нааман рече: „Земи, ако сакаш, два кикара.” И многу го молеаше. Тогаш тој заврза два кикара сребро во две торби и две промени облека и им ги даде на двајцата слуги свои, та ги понесоа пред него.

²⁴ Кога тој дојде до брегот, ги зеде од рацете нивни и ги сокри во домот свој. И ги отпушти луѓето, и тие си отидоа.

²⁵ Кога дојде и се јави пред господарот свој, Елисеј го праша: „Од каде доаѓаш, Гиезиј?” Тој одговори: „Никаде не одел слугата твој.”

²⁶ Тој му рече: „Зарем срцето мое не те придружуваше, кога оној човек се врати од колата своја да те пресретне? Време ли е да се земе сребро и да се зема облека, или маслинови дрвја и лозја, ситен или крупен добиток, слуги или слугинки?

²⁷ Затоа, Наамановата лепра нека се залепи на тебе и на потомството твое засекогаш.” И тој излезе од него бел како снег од лепрата.

Чудојо со секирајџа

6 Тогаш пророчките синови му кажаа на Елисеј: „Ете, просторот каде живееме кај тебе, е тесен за нас;

² да одиме до Јордан, да земеме оттаму секој по една греда и да си напра-

25

17,5

18,27

25,3

3 Цар 20,1

27

15,5

2 Мојс 4,

6-7

вие таму живеалиште.” Тој им рече: „Одете!”

³ А еден од нив рече: „Направи ни милост, дојди и ти со слугите твои.” Тој одговори: „Ќе дојдам.”

⁴ И тргна со нив, дојдоа до Јордан и почнаа да сечат дрвја.

⁵ И додека еден соборуваше греда, секирата му падна во водата. Тој извика и рече: „Ах, господаре! А таа беше земена на заем!”

⁶ Божјиот човек запраша: „Каде падна таа?” Тој му го покажа местото. Тогаш Елисеј исече парче дрво, па го фрли таму, и секирата исплива.

⁷ Тогаш му рече: „Земји си ја.” Тој ја пружи раката и ја зеде.

Елисеј заробува дел од нейријателската војска

⁸ Кога арамејскиот цар тргна во војна против Израилците, се посветува со своите офицери, велејќи: „Во тоа и тоа место ќе го поставиме својот логор.”

⁹ Но, Божјиот човек испрати да му кажат на израилскиот цар: „Внимавај да не минуваш преку она место, зашто таму Арамејците се кријат во заседа.”

¹⁰ И израилскиот цар испрати луѓе до тоа место, за кое му зборуваа и го опоменуваа Божјиот човек. Така се заштити оттаму повеќе пати.

¹¹ И му се вознемири срцето на арамејскиот цар поради тоа, и тој ги повика своите офицери и им рече: „Кажете ми, кој од нашите одржува врска со израилскиот цар?”

¹² И рече еден од слугите негови: „Никој, господаре мој, царе; туку пророкот Елисеј, кој е во Израил, му ги соопштува на израилскиот цар и оние зборови што ти ги говориш во својата спална соба.”

¹³ Тогаш тој рече: „Одете, дознајте, каде е тој, и јас ќе испратам да го фатат.” И му соопштија и рекоа: „Ете, тој е во Дотан.”

¹⁴ И испрати таму коњи и коли и многу војска. Дојдоа ноќе и го опколија градот.

¹⁵ Кога изутрината прислужникот на Божјиот човек стана и излезе, војската

со коњи и коли беше околу градот. Прислужникот му рече: „Тешко, господаре! Што да правиме?”

¹⁶ Тој одговори: „Не плаши се, зашто оние што се со нас, се повеќе од оние што се со нив.”

¹⁷ Елисеј се помоли и рече: „Господи, отвори му ги очите да види.” И Господ му ги отвори очите на прислужникот, и тој ја виде целата гора полна со коњи и огнени коли околу Елисеј.

¹⁸ Кога Арамејците отидоа кај него, Елисеј Му се помоли на Господ и рече: „Погоди ги со слепило.” И Господ ги погоди со слепило, според зборот на Елисеј.

¹⁹ Елисеј тогаш им рече: „Не е тоа патот, не е тоа градот, одете по мене, јас ќе ве одведам кај оној што го барате.” И ги одведе во Самарија.

²⁰ Кога дојдоа во Самарија, Елисеј рече: „Господи, отвори им ги очите да видат.” И Господ им ги отвори очите, и видоа дека се среде Самарија.

²¹ Израилскиот цар, кога ги виде, го праша Елисеј: „Да ги убијам ли, татко мој?”

²² Но тој одговори: „Не убивај ги. Зарем со сабјата своја и со лакот свој ги зароби, та да ги убиваш? Дај им леб и вода; нека јадат и пијат, и нека си одат кај господарот свој.”

²³ Тој им приготви голема гозба, и тие јадеа и пиеја. Потоа ги пушти, и тие си отидоа кај господарот свој. Оттогаш тие арамејски ограбувачки групи не одеа веќе во израилската земја.

Глад во Самарија

²⁴ Потоа арамејскиот цар Венадад ја собра целата своја војска, тргна и ја опседна Самарија.

²⁵ И настани голем глад во Самарија, кога ја опседнуваа, така што една магарешка глава се продаваше за осумдесет шекели сребро, и четврт каб гулабова кал – за пет шекели сребро.

²⁶ Еднаш израилскиот цар одеше по сидот, и една жена му зборуваа со плачење: „Помогни ми, господаре мој, царе.”

6,17

2,11

6,18

4 Мојс

22,31

24

17,5

3 Цар 20,1

ЧЕТВРТА КНИГА ЦАРСТВА

²⁷ Тој одговори: „Ако Господ не ти помогне, од каде ќе ти помогнам јас? Од гумното ли, од точилото ли?“

²⁸ Ја праша уште царот: „Што ти е?“ А таа одговори: „Оваа жена ми рече: „дај го твојот син да го изедеме денес, а мојот син ќе го изедеме утре.“

²⁹ И го сваривме мојот син и го изедовме. На другиот ден јас ѝ реков: „дај го и ти синот свој, да го изедеме.“ Но таа го сокри синот свој.“

³⁰ Царот, откако ги слушна зборовите на жената, ја раскина облеката своја; и, одејќи по сидот, народот виде дека тој носи на своето голо тело вреќиште.

³¹ И царот рече: „Да ми испрати Бог најтешка казна и уште повеќе нека додаде, ако остане денес главата на Елисеј, Шафатовиот син, на него.“

Елисеј навесџува крај на ѓладоѝ

³² А Елисеј седеше во домот свој, и старците седеа кај него. И испрати царот еден од своите слуги. Пред да дојде гласникот кај него, Елисеј им рече на старците: „Гледате ли дека тој, син на убиец, испрати да ми ја земат главата? Гледајте, кога ќе дојде гласникот, затворете ја вратата и притиснете го со вратата. А ете го и топотот на нозете на господарот негов по него!“

³³ Додека уште говореше со нив, ете гласникот пристигна кај него, и му рече на Елисеј: „Ете какво зло од Господ! Што да чекаме во иднина од Господ?“

7 Тогаш Елисеј рече: „Чујте го словото Господово: Вака вели Господ: „утре во ова време една сеа чисто брашно ќе чини еден шекел, а две сеи јачмен – еден шекел, пред портите на Самарија.“

² А дворјанинот, врз чија рака се потпираше царот, му одговори на Божјиот човек и рече: „Ако Господ отвореше дури и прозорци на небото, и тогаш ќе можеше ли да се случи такво нешто?“ А тој рече: „Ете, со очите свои ќе го видиш тоа, но не ќе јадеш од него.“

Најџуџање на арамејскиот лоѓор

³ При влезот на портите имаше четири лепопрозни, и тие си говореха еден

на друг: „Зошто да седиме тука, очекувајќи ја смртта?“

⁴ Ако сакаме да одиме во град, во градот има само глад, и таму ќе умреме; ако, пак, седиме тука, пак ќе умреме. Подобро да одиме во логорот на Арамејците: ако нè остават живи, ќе живееме; ако нè убијат, ќе умреме.“

⁵ И станаа во самрак за да одат во арамејскиот логор. И дојдоа до крајот на логорот, и ете, таму нема ниеден човек.

⁶ Зашто Господ беше направил така што во арамејскиот логор се слушна топот од коли, ‘ржење на коњи, шум од голема војска. И Арамејците си беа рекле еден на друг: „Навистина, израилскиот цар ги најмил против нас хитиските и египетските цареви за да нè избркаат.“

⁷ Затоа беа станале и избегале во темнината и ги оставиле шаторите свои, и коњите свои, и магарињата свои – целиот логор, како што си бил, и беа избегале за да се спасат.

⁸ И лепрозните дојдоа до крајот на логорот, влегоа во еден шатор, јадеа и пиеја, и зебоа оттаму сребро, и злато, и облека, па отидоа, та ги сокрија. Влегоа и во друг шатор, и оттаму зебоа плен, па отидоа и го сокрија.

Крај на ојсадаџа и на ѓладоѝ

⁹ И си рекоа еден на друг: „Не правиме добро. Овој ден е ден за радосна вест; ако се забавиме и чекаме да се раздени, ќе бидеме виновни. Затоа да одиме и да соопштиме во царскиот дом.“

¹⁰ Дојдоа, ги повикаа царските вратари и им раскажаа, велејќи: „Бевме во арамејскиот логор, и ете, таму нема ни човек, ни глас човечки, туку само врзани коњи, и врзани магариња, а шаторите, оставени како што си се.“

¹¹ Вратарите извикаа и ја соопштија веста во самиот царски двор.

¹² Преку ноќта царот стана и им кажа на слугите свои: „Ќе ви кажам што спремаат со нас Арамејците. Тие знаат дека страдаме од глад, та излегле од логорот да се сокријат во нивите, мис-

7,7

Пс 47,4-5
53,6
67,12

11

Ис 52,8
62,6
Ер 31,6

8,1
1 Mojc
41,27
Пута 1,1

лејќи вака: кога ќе излезат од градот, живи ќе ги фатиме и ќе навлеземе во градот.”

¹³ Одговори еден од слугите негови и му рече: „Да земеме пет коњи од останатите во градот, зашто и онака и тие ќе погинат како сето мноштво Израилци што остана во градот. Да испратиме и да видиме.”

¹⁴ И зеdoa два впрегнати коња. И царот испрати по арамејската војска, велејќи: „Одете и видете!”

¹⁵ И одеа по нив до Јордан; а тоа, целиот пат беше посан со облеку и други предмети што Арамејците ги беа исфрлиле во брзото свое бегане. Се вратија пратениците и му јавија на царот.

¹⁶ Тогаш народот излезе и го разграби логорот на Арамејците, и една сеа чисто брашно се продаваше за еден шекел сребро, а две сеи јачмен – за еден шекел сребро, според словото Господово.

¹⁷ И царот го остави кај портите оној дворјанин, врз чија рака се потпираше, и народот го притисна на портите, и тој умре, како што беше рекол Божјиот човек, кога царот беше кај него.

¹⁸ Кога Божјиот човек му беше зборувал на царот вака: „Две сеи јачмен – за шекел, и една сеа чисто брашно – за шекел ќе се продава утре во ова време пред портите на Самарија,”

¹⁹ тогаш тој дворјанин му одговори на Божјиот човек и рече: „Ако Господ дури и прозорци отвореше на небото, и тогаш можеше ли да биде такво нешто?” А тој му рече: „Со очите свои ќе го видиш тоа, но нема да јадеш од него.”

²⁰ Така и стана со него: го изгази народот пред портите, и тој умре.

Враќање на жената од Сунем

8 И ѝ рече Елисеј на жената, чиј син го беше оживеал: „Стани и оди, ти и твоето семејство и насели се таму, каде што можеш да поживееш, зашто Господ повика глад, и тој ќе трае во оваа земја седум години.”

² Стана таа жена, и постапи според зборот на Божјиот човек: отиде таа и

нејзиното семејство, и живееше во филистејската земја седум години.

³ Откако изминаа седум години, се врати таа жена од филистејската земја и дојде да го моли царот за куќата своја и нивата своја.

⁴ Царот тогаш разговараше со Гиезиј, слугата на Божјиот човек, и му рече: „Раскажи ми ги сите големи дела што ги извршил Елисеј.”

⁵ А во тоа време, кога тој му раскажуваше на царот дека Елисеј оживеал еден умрен, – жената, чиј син беше оживеан, го молеше царот за куќата своја, и нивата своја. Тогаш Гиезиј рече: „Господаре мој, царе, таа е истата жена и овој е истиот син нејзин, кого Елисеј го оживеа.”

⁶ Царот ја праша жената, и таа му раскажа. И ѝ даде царот еден дворјанин и рече: „Да ѝ се врати сè што е нејзино и сите приходи од нивата, од оној ден, кога ја напуштила земјата, досега.”

Елисеј и Азаил

⁷ И дојде Елисеј во Дамаск, кога арамејскиот цар Венадад беше болен. Му јавија на Венадад и рекоа: „Тука дојде Божјиот човек.”

⁸ Тогаш царот му рече на Азаил: „Земи дар и оди, пречекај го Божјиот човек и прашај Го преку него Господа, велејќи: „Ќе оздравам ли од оваа болест?””

⁹ Азаил отиде да го пречека и зеде дар и сè што е најдобро во Дамаск, колку што можат да носат четириесет камил, па отиде и застана пред лицето негово и му рече: „Твојот покорен слуга Венадад, арамејскиот цар, ме испрати кај тебе да прашам: „Ќе оздравам ли од оваа болест?””

¹⁰ Елисеј му одговори: „Оди и кажи му: ќе оздравиш. Меѓутоа, Господ му јави дека тој ќе умре.”

¹¹ И Елисеј го задржа својот поглед, и упорно гледаше во него, додека оној не се збуну. И тогаш Божјиот човек заплака.

¹² И Азаил праша: „Зошто плаче господарот мој?” А тој одговори: „Затоа што знам, какво зло ќе им напра-

4
4,12,25
5,20-27

8
3,11
2 Mojc
18,15
1 Цар 9,9
3 Цар
19,15
22,8

12
10,32-33
12,18
13,3-7,22
Ер 4,16-20
13,17
14,17
Лк 19,
41-44

ЧЕТВРТА КНИГА ЦАРСТВА

13

3 Цар
19,15

виш на Израилевите синови: тврдините нивни на оган ќе ги предадеш, момците нивни со меч ќе ги погубиш, доенчињата нивни ќе ги убиеш и нивните бремени жени ќе ги расечеш.”

18

3 Цар
16,30-33
21,25
22,53

¹³ И му рече Азаил: „Што е твојот слуга? Дали имам некаква власт та да можам да направам така страшни работи?” Елисеј му одговори: „Господ ми го покажа во тебе царот на Арам.”

19

3 Цар
11,32
Пс 17,1
36,1
89,4.21
132,10

¹⁴ Тој си отиде од Елисеј и дојде кај господарот свој. И тој го праша: „Што ти зборувааш Елисеј?” Тој одговори: „Ми кажа дека ќе оздравиш.”

20

1 Мојс
27,40

¹⁵ На другиот ден, меѓутоа, Азаил ја зеде покривката, ја натопа во вода и ја стави врз лицето негово, и царот умре. И на негово место стана цар Азаил.

21

3 Цар 8,66
12,16**Јорам, цар на Јуда**

(2 Лей 21,2-20)

¹⁶ По јудејскиот цар Јосафат, стана цар Јорам, синот на Јосафат, во петтата година од царувањето на Ахавовиот син Јорам, царот израилски.

¹⁷ Тој беше на триесет и две години, кога стана цар, и царуваше осум години во Ерусалим;

¹⁸ и одеше по патот на израилските цареви, онака како што постапуваше Ахавовиот дом, бидејќи Ахавовата ќерка му беше жена. Таа правеше зло пред очите на Господ.

¹⁹ Но, Господ не сакаше да го погуби Јуда, заради својот слуга Давид, зашто Тој беше ветил дека ќе му даде светило – нему и на неговите синови за сите времиња.

²⁰ Во неговите дни Едом се измолкна од раката на Јуда и си постави цар.

²¹ И Јорам ^а отиде во Цаир, со сите негови бојни коли. Тој се крена во една ноќ и ги нападна Едомците што го опколуваа, и заповедниците на колите, но народот избега во паторите свои.

²² Сепак, се спаси Едом од раката на Јуда до ден денес. Во исто време дигна бунт и Ливна.

²³ Другото за Јорам и сè што извршил, е опишано во летописите на јудејските цареви.

²⁴ И почина Јорам кај своите предци, и беше погребан кај своите предци во Давидовиот град. А место него стана цар неговиот син Охозиа.

²⁵ Охозиа, синот на јудејскиот цар Јорам, стана цар во дванаесеттата година од владеењето на Ахавовиот син Јорам, израилскиот цар.

Охозиа, цар на Јудеја

(2 Лей 22,1-16)

²⁶ Охозиа беше на дваесет и две години, кога стана цар, и царуваше една година во Ерусалим. А мајка му се викаше Готилија, ќерка на израилскиот цар Амвриј.

²⁷ Тој одеше по патот на Ахавовиот дом и го правеше она што не беше угодно пред очите на Господ, онака, како и Ахавовиот дом, зашто беше во роднинство со Ахавовиот дом.

²⁸ Тој отиде со Ахавовиот син Јорам во војна против арамејскиот цар Азаил во Рамот Галаадски, и Арамејците го ранија Јорам.

²⁹ И царот Јорам се врати да се лекува во Лизреел од раните што му ги нанесе Арамејците во Рамот, кога војуваше против арамејскиот цар Азаил. И Охозиа, синот на Јорам, јудејски цар, дојде да го посети Ахавовиот син Јорам во Лизреел, бидејќи беше болен.

Јуј ѱомазан за цар на Израил

9 Пророкот Елисеј повика еден од пророчките синови и му рече: „Препашај си ја половината, земи го в рака овој сад со масло, па оди во Рамот Галаадски.

² Кога ќе дојдеш таму, најди го таму Јуј, синот на Јосафат, син Нимшиев, пристапи и кажи му да излезе меѓу своите браќа и воведи го во внатрешната соба;

³ тогаш земи го садот со масло, излиј го врз главата негова и кажи: вака вели Господ: „Те помазувам за цар над Израил.” Потоа отвори ја вратата, па бегај и не чекај.”

⁴ Момчето, слуга на пророкот, отиде во Рамот Галаадски.

9,1

3 Цар
20,35

3

3 Цар
19,16

7 ^{3 Цар 18,4} И кога пристигна, ете, заповедниците на војските испоседнале, а тој рече: „Имам нешто да ти кажам, заповеднику.” Јуј праша: „Кому од нас?” Тој одговори: „Тебе, заповеднику.”

11 ^{Ер 29,26 Ос 9,7} Јуј стана и влезе в куќи. И момчето го изли маслото врз главата негова и му рече: „Вака вели Господ, Бог Израилев: „Те помазувам за цар над народот Господов, над Израил.”

13 ^{Мт 21,7-8} И ти ќе го истребиш домот на Ахав, твојот господар за да се одмаздам за крвта на Моите слуги – пророците, и за крвта на сите слуги Господови, паднати од раката на Језавела;

⁷ и ти ќе го истребиш домот на Ахав, твојот господар за да се одмаздам за крвта на Моите слуги – пророците, и за крвта на сите слуги Господови, паднати од раката на Језавела;

⁸ и ќе изгине целиот дом на Ахав, и ќе погубам во домот на Ахав сè што е машко, и оние што се во ропство, и оние што се на слобода во Израил,

⁹ и ќе постапам кон домот на Ахав како што постапив со домот на Јероваам, синот на Нават, и со домот на Баша, синот на Ахија.

¹⁰ А Језавела кучиња ќе ја изедат на јизреелското поле, и никој нема да ја погребете.” Па ја отвори вратата и избега.

¹¹ И отиде Јуј кај слугите на господарот свој, и тие му рекоа: „Со мир ли? Зошто дојде тој безумник кај тебе?” И им кажа: „Вие го знаете тој човек и што зборуваше.”

¹² И рекоа: „Не е вистина, кажи ни.” А тој рече: „Тоа и тоа ми кажа, велејќи: вака вели Господ: „Те помазувам за цар над Израил.””

¹³ Тогаш тие побрзаа и секој си ја зеде својата наметка, и му послаа пред него по скалите, затрубија со труба и рекоа: „Јуј стана цар.”

Јуј ѱодѓоѱевува завера ѱроѱив цароѱ Јорам

¹⁴ И стана Јуј, синот на Нимшиевит син Јосафат, против Јорам, а Јорам се наоѓаше со сите Израилци во Рамот Галаадски на стража против арамејскиот цар Азаил.

¹⁵ Во тоа време царот Јорам се беше вратил да се лекува во Јизреел од раните што му ги нанесоа Арамејците, кога војуваше против царот Азаил. И Јуј им

рече: „Ако сте согласни со мене, никој нека не излегува од градот за да оди да извести во Јизреел.”

¹⁶ Јуј се качи на својата кола и тргна за Јизреел, каде што лежеше Јорам, царот израилски за да се лекува од раните што му ги беа нанеле Арамејците во Рамот, кога војуваше против силниот и моќниот арамејски цар Азаил, и каде што беше дошол јудејскиот цар Охозиа за да го посети Јорам.

¹⁷ На кулата во Јизреел стоеше стражар, и го здогледа Јехуевото мноштво, кога доаѓаше, и рече: „Многу луѓе гледам.” И Јорам му рече: „Земи коњаник, испрати им го во пресрет и нека праша: „Со мир ли доаѓате?””

¹⁸ И излезе коњаникот на коњ за да ги пресретне и рече: „Вака вели царот: – со мир ли доаѓате?” И одговори Јуј: „Што ти е тебе – дали со мир доаѓам? Тргувај по мене.” И стражарот јави и рече: „Стигна до нив, но не се враќа.”

¹⁹ Испратија друг коњаник; тој отиде кај нив и рече: „Вака вели царот: – со мир ли доаѓаш?” И рече Јуј: „Што ти е тебе – со мир ли доаѓам? Тргувај по мене.”

²⁰ Стражарот пак јави и рече: „Стигна до нив, но не се враќа. А возењето, се чини, како да е на Нимшиевит син Јуј, зашто тој вози така лудо.”

²¹ Јорам рече: „Впрегнувај.” И ја впрегнаа колата негова. Излегоа израилскиот цар Јорам и јудејскиот цар Охозиа, секој на својата кола. Излегоа да го пресретнат Јуј, и се сретнаа со него во нивата на јизреелецот Навутеј.

Израилскиот цар Јорам умира

²² Кога Јорам го виде Јуј, рече: „Со мир ли, Јуј?” Тој одговори: „Каков мир при блудството на мајка ти Језавела и при многуте нејзини магии?”

²³ Тогаш Јорам се сврте и избега, велејќи му на Охозиа: „Предавство, Охозиа!”

²⁴ А Јуј го оптегна со раката лакот и го удри Јорам меѓу плешките негови, и стрелата го прободеше срцето негово, и тој падна во колата своја.

17

2 Цар
13,34
18,24-27
Ис 21,6-8
Ез 3,17

ЧЕТВРТА КНИГА ЦАРСТВА

33

Ис 14,25
Мих 7,10
Мал 3,21
Пс 17,42
1 Мак 3,45
Лк 21,24
Откр 11,2

²⁵ Тогаш Јуј му рече на својот заповедник Бидкар: „Земи, та фрли го во нивата на јизреелецот Навутеј, зашто сети се кога ние со тебе одевме двајцата зад татко му Ахав, и како Господ изрече врз него вакво пророштво:

²⁶ „Навистина Јас ја видов вчера крвта на Навутеј и крвта на синовите негови, велеше Господ, и ќе ти се одмаздам во таа нива.” И така, земи, та фрли го во нивата, според словото Господово.”

Охозија, царој на Јуда умира

(2 Лей 22,7-9)

²⁷ Јудејскиот цар Охозија, кога го виде тоа, избега по патот кон куќата што беше во градината. И се спушти по него Јуј и рече: „Удрете го и него во колата.” Тоа стана на ричето Гур, близу до Јивлеам. И тој избега во Мегидо, и таму умре.

²⁸ Слугите негови го пренесоа во Ерусалим и го погребаша во гробницата негова, кај неговите предци, во Давидовиот град.

²⁹ Беше единаесеттата година од владеењето на Јорам, синот на Ахав, кога во Јудеја стана цар Охозија.

Смртта на Језавела

³⁰ Јуј пристигна во Јизреел. А Језавела, откако слушна за тоа, стави црвило на лицето своје, ја накити главата своја и гледаше низ прозорецот.

³¹ Штом Јуј влезе во портите, таа праша: „Дали носиш мир за Замвриј, убицецу на својот господар?”

³² Тој ги крена очите кон прозорецот и праша: „Кој е со мене, кој?” И го свртеа погледот кон него двајца-тројца дворски слуги.

³³ Тогаш тој им рече: „Фрлете ја!” Тие ја фрлија, и крвта ѝ се разлеа по сидот и по коњите, и ја изгазија.

³⁴ И кога дојде Јуј, јадееше, пиеше и рече: „Најдете ја онаа проклетница и погребете ја, бидејќи е царска ќерка.”

³⁵ Отидоа да ја погребат, но од неа не најдоа ништо, туку само черепот, нозете и шаките од рацете.

³⁶ Се вратија и му соопштија, а тој рече: „Такво беше словото на Господ

што го изрече Тој преку слугата Свој Илија од Тишбе, велеејќи: „Групот на Језавела ќе го изедат кучиња на Јизреелското поле.

³⁷ Језавелиниот труп ќе биде на Јизреелското поле како ѓубре на нива, та никој не ќе може да каже: „ова е Језавела.”

Колеж над ѱојомциите на Ахав

10 Ахав имаше седумдесет синови во Самарија. Јуј напиша писма и ги испрати во Самарија до управителите на градот, старешините и воспитувачите на Ахавовите деца со ваква содржина:

² „Кога ќе стигне до вас ова писмо, бидејќи се кај вас синовите на господарот ваш, а исто така кај вас се и колите и коњите, и утврдениот град и оружјето, –

³ изберете го најдобриот и најдостојниот од синовите на господарот свој, поставете го на престолот на татко му и војувајте за домот на господарот свој.”

⁴ Тие се уплашија многу и рекоа: „Ете, двајца цареви не издржаа пред него, а како ќе издржиме ние?”

⁵ Тогаш управникот на царскиот дворец, воениот командант и на управителот на градот, старешините и воспитувачите испратија гласници да му кажат на Јуј: „Ние сме твои слуги и што ќе ни кажеш, ќе направиме; никој го нема да поставиме за цар; прави што ти е волја.”

⁶ Тој повторно им напиша вакво писмо: „Ако сте мои и ако се покорувате на зборот мој, земете ги главите на синовите на вашиот господар и дојдете утре во ова време кај мене во Јизреел.” А царските синови беа седумдесет на број, и ги воспитуваа највидните во градот.

⁷ Кога стигна до нив писмото, тие ги зеа царските синови и ги заклаа – сите седумдесет, ги ставија главите нивни во кошници и му ги испратија во Јизреел.

⁸ Дојде гласникот, го извести и рече: „Ги донесовме главите на царските синови.” И тој рече: „Поставете ги во два купа пред влезот на портите до утре.”

10,9

9,14-24

11

Ос 1,4

183 Цар
16,31-32

⁹ Изутрината тој излезе, застапа и му рече на сиот народ: „Вие не сте виновни. Еве, јас востанав против господарот свој и го убив, но сите овие кој ги уби?”

¹⁰ А сега знајте дека нема да пропадне на земјата ни едно слово Господово што Тој го изрекол за Ахавовиот дом; Господ го направи тоа што го изрече преку Својот слуга Илија.”

¹¹ И Јуј ги уби сите други од семејството на Ахав во Јизреел, и сите големци негови, и блиски негови, и свештениците негови, така што од него не остана ниту еден.

Колеж над Ахавовиите браќа

¹² Потоа стана, тргна и дојде во Самарија. По патот, кога се наоѓаше близу до Бет-Екед-Роим,

¹³ Јуј ги сретна браќата на јудејскиот цар Охозиа и ги праша: „Кои сте вие?” Тие одговорија: „Ние сме браќата на Охозиа, одиме да видиме, здрави ли се синовите на царот и синовите на царичата.”

¹⁴ А тој рече: „Фатете ги живи.” Ги фатија живи и ги заклаа сите четириесет и двајца, кај кладенецот на Бет-Екед, и од нив не остана ниту еден.

¹⁵ Оттаму тргна и се сретна со Рихавовиот син Јонадав, кој му доаѓаше во пресрет; го поздравил и му рече: „Дали е твоето срце така искрено кон моето, како што е моето срце кон твоето?” Јонадав одговори: „Да.” Тогаш му рече: „Ако е така, дај ја раката своја.” И тој ја подаде раката, и тој го качил на колата кај себе.

¹⁶ И рече: „Тргнувај со мене и гледај ја мојата ревност кон Господ.” И го наместил во колата.

¹⁷ Кога дојде во Самарија, тој ги уби сите преживеани од родот на Ахав во Самарија, така што сосема го истребил, според словото на Господ што му го беше кажал на Илија.

Уништување на кулиите кон Ваал

¹⁸ Тогаш Јуј го собра сиот народ и рече: „Ахав малку му служеше на Ваал; Јуј ќе му служи повеќе.

¹⁹ Затоа, свикајте ги кај мене сите пророци на Ваал, сите негови служители и сите негови свештеници, – никој да не отсуствува, зашто ќе му принесам голема жртва на Ваал. А секој што нема да дојде, нема да остане жив.” Јуј го правеше тоа со лукавство за да ги истреби Вааловите служители.

²⁰ Тогаш рече Јуј: „Свикајте празничен собор за Ваал.” И прогласил собор.

²¹ Тогаш Јуј испрати гласници по сиот Израил, и дојдоа сите Ваалови служители; не остана ни еден да не дојде; и влегоа во храмот на Ваал, и Вааловиот дом се исполни открај докрај.

²² И му кажа на чуварот на одеждите: „Донеси одежди за сите Ваалови служители!” И тој им донесе одежди.

²³ Јуј влезе со Рихавовиот син Јонадав во домот Ваалов и им кажа на Вааловите служители: „Испитајте и разгледајте, дали се наоѓа некој од служителите на Господ, зашто тука треба да бидат само Вааловите служители.”

²⁴ И тие пристапил да принесуваат жртви сепаленици и приноси. А Јуј поставил надвор од домот осумдесет мажи и рече: „Ако некој од вас допушти да избега макар еден од овие мажи што ви ги предавам во ваши раце, со својата душа ќе плати за неговата душа.”

²⁵ Кога жртвите сепаленици беа принесени, Јуј им рече на телохранителите и на дворјаните: „Одете, убијте ги, та ни еден да не излезе!” Телохранителите и дворјаните ги убија со сечилото на мечот и ги исфрлија, и навлегоа дури во самото светилиште на Вааловиот храм.

²⁶ Ги изнесоа идолите од Вааловото светилиште и ги изгореа;

²⁷ потоа го разбија Вааловиот жртвеник, го разрушил Вааловото светилиште и го претворил во јама за губриште, до ден-денес.

Јуј, цар на Израил

²⁸ Така го истребил Јуј Ваал од израилската земја.

²⁹ Но од гревовите на Наватовиот син Јеровоам што го беше навел во грев Израил, од нив Јуј не отстапил – од златните телиња што беа во Ветил и во Дан.

193 Цар
18,19-40**24**3 Цар
20,39-42

ЧЕТВРТА КНИГА ЦАРСТВА

11,1

3 Цар
14,10

4

2 Мојс
18,21.25

30 Тогаш Господ му рече на Јуј: „Поради тоа што доброволно го изврши она што беше праведно пред очите Мои – го исполни над Ахавовиот дом сè она што Ми беше на срце, твоите синови ќе седат до четвртото колено на Израилевиот престол.”

31 Но Јуј не внимаваше со сето срце да оди според законот на Господ, Бог Израилев. Тој не отстапуваше од гревовите на Јеровоам, кој го беше навел во грев Израил.

32 Во тие денови Господ почна да откинува делови од Израил и Азаил ги биеше по сите израилски предели:

33 на исток од Јордан, целата земја Галаад, племето Гадово, Рувимово, Манасиево, од Ароер, кој е на брегот од потокот Арнон – целиот Галаад и Башан.

34 Другото за Јуј и за сè што тој го изврши, и за јуначките подвизи негови, е опишано во летописите на израилските цареви.

35 И почина Јуј кај своите предци, и го погребаша во Самарија. На негово место се зацари неговиот син Јоахаз.

36 Јуј царуваше над Израил во Самарија дваесет и осум години.

**Гоџолија ја ѓревзема власџа
во Ерусалим**

(2 Лей 22,10-12)

11 Готолија, мајката на Охозиа, кога виде дека синот нејзин умре, стана и го истреби сиот царски род.

2 Но Јехошева, ќерката на царот Јорам, сестра на Охозиа, го зеде Ахазиевиот син Јоас и го украде од убивањите царски синови, заедно со неговата доилка, и ги сокри од Готолија во спалната. Така тој не беше убиен.

3 И го криеја со неа во Господовиот дом шест години, а во тоа време Готолија царуваше над земјата.

Јоас ѓосвеџен за цар

(2 Лей 23,1-21)

4 На седмата година Јехојада испрати да ги повикаат началниците на царската гарда и телохранителите, ги доведе

кај себеси во домот Господов, склучи со нив сојуз, ги заколна во домот Господов и им го покажа царскиот син.

5 Тој им заповеда, велејќи: „Еве што ќе направите: едната третина од вас што доаѓа на служба во сабота, ќе стои на стража кај царскиот дом;

6 другата третина – кај Сурските Порти; и третата третина – кај портите зад телохранителите, и ќе стоите на стража во домот за да не стане насилство.

7 И два одреда од вас, од сите што си одат од служба во сабота, ќе стојат на стража кај домот Господов, околу царот;

8 и опколете го царот од сите страни, секој со оружјето свое в рака; секој што ќе влезе во редовите, да биде убиен; и бидете кај царот, кога излегува и кога влегува.”

9 Стотниците направија сè што заповеда свештеникот Јехојада; секој ги зеде луѓето свои што доаѓаа на служба во сабота и кои се враќаа од служба во сабота, и дојдоа кај свештеникот Јехојада.

10 И свештеникот им ги раздаде на стотниците копјата и штитовите на царот Давид што се наоѓаа во домот на Господ.

11 И застаана телохранителите, секој со оружје в рака, од десната страна на домот до левата страна на домот кај жртвеникот и кај домот, околу царот.

12 Тогаш Јехојада го изведе царскиот син, му стави царски венец и украси, го зацарија, го помазаа, ракоплескаа и извикуваа: „Да живее царот!”

13 Кога Готолија го слушна гласот на растрчаниот народ, отиде кај народот во домот Господов.

14 А таму: ете, царот стои на повисоко место, според обичајот, и пред царот заповедниците и свирачите. Сиот народ на земјата се весели, и трубат со труби. Готолија ја раскина облеката своја и извика: „Предавство, предавство!”

15 Свештеникот Јехојада им заповеда на заповедниците над војската, и им рече: „Изведете ја надвор од редовите, а кој ќе тргне по неа, убијте го со меч!” Свештеникот мислеше да не ја убијат во домот Господов.

18

10,26-27

19 ^{3 Цар 1,46,48} ¹⁶ И направија место и таа мина низ коњскиот влез за царскиот двор и таму беше убиена.

12,3 ^{14,4 15,4,35} ^{3 Цар 22,44} ¹⁷ И Јехојада направи завет меѓу Господ, меѓу царот и народот, тие да бидат народ Господов.

4 ^{2 Мојс 30,11-16} ^{3 Мојс 27,2-8} ¹⁸ Тогаш сиот народ отиде во домот на Ваал, ги срупија жртвениците негови, и идолите негови сосема ги уништија, а Вааловиот жрец Матан го убија пред жртвениците. И свештеникот постави стража над домот Господов.

¹⁹ И ги зеде стотниците, и телохранителите, и брзоодците, и сиот народ од земјата, и го придружија царот од домот Господов, и отидоа по патот низ телохранителските порти во царскиот дом; и тој седна на царскиот престол.

²⁰ Сиот народ на земјата се веселеше, и градот се успокои. А Готолија ја убија со меч во царскиот дом.

Јоас, цар на Јудеја

(2 Лей 24,1-3)

²¹ Јоас беше на седум години, кога стана цар.

12 Тој стана цар во седмата година од владеењето на Јуј и царуваше во Ерусалим четириесет години. Мајка му се викаше Цивија, од Вирсавија.

² А Јоас го правеше она што беше правилно пред очите на Господ во сите денови додека го поучуваше свештеникот Јехојада;

³ само идолските светилишта не беа урнати; народот уште принесуваше жртви и кадеше по тие светилишта.

⁴ Јоас им кажа на свештениците: „Сите пари од посветените дарови што се донесуваат во домот Господов, парите кои некому му се наметнати со проценка, и парите што некои по сопствена волја ги принесуваат во домот Господов;”

Јоас се завзема за обновување на храмот

(2 Лей 24,4-14)

⁵ „Свештениците нека ги приберат, секој од својот познат, и со нив нека го

поправат расипаното во храмот, насекаде, каде што ќе се најде општетено.”

⁶ Но бидејќи до дваесет и третата година на царот Јоас свештениците не ги поправаа расипаните работи во храмот,

⁷ царот Јоас го повика тогаш свештеникот Јехојада и свештениците и им рече: „Зошто не ги поправате расипаните работи во храмот? Отсега нема веќе да прибирате пари од своите познати, туку ќе ги оставате за поправка на храмот.”

⁸ И свештениците се согласија да не прибираат веќе кај себе пари од народот за поправки во храмот.

⁹ Тогаш свештеникот Јехојада зеде едно ковчеже, му направи одозгора отвор и го стави до жртвеникот десно, каде што влегуваа во домот Господов. И свештениците што стојат на стража кај вратата, ги пуштаа таму сите пари што се внесуваа во домот Господов.

¹⁰ И кога ќе видеа дека има многу пари во ковчежето, доаѓаше царскиот писар и првосвештеникот и ги врзуваа во торби и ги пребројуваа парите што се наоѓаа во домот Господов,

¹¹ а преброените пари ги предаваа во рацете на определените за надзорници на домот Господов, и тие им плаќаа на дрводелците што работеа во домот Господов,

¹² и на сидарите, и на каменоделците, и за купување дрва и делкани камења, за поправки во домот Господов, и за сè што се трошеше за одржување на храмот.

¹³ Но за домот Господов не беа направени ни сребрени чинии, ни штипки, ни котлиња за росење, ни труби – никакви златни садови, и сребрени садови не беа направени од парите што се внесуваа во домот Господов,

¹⁴ туку ги предаваа на надзорниците и тие го поправаа со нив домот Господов.

¹⁵ И не бараа сметка од оние, на кои им ги доверуваа парите за плаќање на работниците, зашто тие постапуваа чесно.

¹⁶ Парите од жртвите за вина и парите од жртвите за грев не се внесуваа во домот Господов: тоа беше за свештениците.

5
22,3-7

15
22,7

ЧЕТВРТА КНИГА ЦАРСТВА

17 ^{8,12} Тогаш царот на Арам Азаил тргна во поход, отиде да војува против Гет, и го презеде; а потоа Азаил намисли да оди против Ерусалим.

18 ^{16,8 18,15 3 Цар 15,18-19} *Крај на Јоасовото владеење*
(2 Лей 24,23-27)

13,3 ^{8,12} **18** Но јудејскиот цар Јоас го зеде сето жртвувано што го беа жртвувале на храмот неговите предци, јудејските цареви Јосафат, Јорам и Охозиа, и што самиот го беше жртвувал, и сето злато, најдено во ризниците на домот Господов и на царскиот дом, и му го испрати на арамејскиот цар Азаил; тој тогаш го напушти Ерусалим.

¹⁹ Другото за Јоас и за сè што тој извршил, е опишано во летописите на јудејските цареви.

²⁰ И се побунија слугите негови, направија заговор и го убија Јоас во Бет-Мило, на патот за Сила.

²¹ Го убија слугите негови: Јозавад, синот на Шимат, и Јехозавад, синот на Шомер, и тој умре, и го погребаша кај неговите предци во Давидовиот град. На негово место стана цар неговиот син Амасија.

Јоахаз, цар на Израил

13 Во дваесет и третата година од владеењето на Јоас, синот на јудејскиот цар Охозиа, стана цар над Израил во Самарија, Јехуевиот син Јоахаз, и царуваше седумнаесет години.

² Тој го правеше она што беше немило пред очите на Господ и одеше во гревовите на Наватовиот син Јероваам, кој го беше навел во грев Израил, и не отстапуваше од нив.

³ И се разгори гневот на Господ против Израил, и Тој го предаде во раката на арамејскиот цар Азаил и во раката на Азаиловиот син Венадад, за сето она време.

⁴ Јоахаз се помоли пред лицето на Господ, и Господ го слушна, зашто ја виде неволјата на Израилците, како ги притеснуваше арамејскиот цар.

⁵ И Господ им даде на Израилците спасител, и тие се отргнаа од раката на

Арамејците, и живееше синовите Израилеви во шаторите свои, како порано.

⁶ Меѓутоа не отстапуваа од гревовите на домот на Јероваам, кој го беше навел во грев Израил; сè уште одеа по нив, а и столбот на Ашера стоеше во Самарија.

⁷ На Јоахаз му остана војска само педесет коњаници, десет коли и десет илјади пешаци, зашто царот на Арам ги беше уништил и ги згази како прав што се тапка.

⁸ Другото за Јоахаз и за сè што тој го извршил, и за неговите јуначки подвизи, е опишано во летописите на израилските цареви.

⁹ И почина Јоахаз кај своите предци, и го погребаша во Самарија. На негово место се зацари неговиот син Јоас.

Јоас, цар на Израил

¹⁰ Јоахазовиот син Јоас стана цар над Израил во Самарија во триесет и седмата година од владеењето на јудејскиот цар Јоас; царуваше шеснаесет години.

¹¹ И тој го правеше она што не беше добро пред очите на Господ; не отстапуваше во ниеден од гревовите на Наватовиот син Јероваам, кој го беше навел на грев Израил, туку одеше по нив.

¹² Другото за Јоас и за сè она што тој го изврши, и за неговите јуначки подвизи, како војувал против јудејскиот цар Амасија, е опишано во летописите на израилските цареви.

¹³ И почина Јоас кај своите предци, а на престолот негов седна Јероваам. Јоас беше погребан во Самарија, кај израилските цареви.

Елисеј ѝрејскажува победа над Арамејците

¹⁴ Елисеј се разболе од болест, од која подоцна и умре. Дојде кај него израилскиот цар Јоас, плачеше над него, велјќи: „Татко мој, татко мој, бојна коло Израилева и негова коњице!”

¹⁵ И му рече Елисеј: „Зем лак и стрели!” И тој зеде лак и стрели.

¹⁶ Тогаш му рече: „Стави ја раката на лакот!” И тој ја стави раката. Тогаш

14
^{1 Мојс 45,14 46,29 50,1}

15-17
^{13,18-19 3 Цар 11,31}

22 Елисеј ги стави рацете свои врз рацете на царот

23 ¹⁷ и рече: „Отвори го прозорецот кон исток!“ И тој го отвори. А Елисеј рече: „Стрелај!“ И тој стрелаше. Потоа Елисеј рече: „Таа стрела за спасение е од Господ, таа е спасителната срела против Арам, и ти ќе ги поразииш и уништиш Арамејците во Афек.“

¹⁸ И продолжи Елисеј и рече: „Земиме стрели!“ И тој зеде. Пак му рече на израилскиот цар: „Удри во земјата!“ И тој удри трипати и запре.

¹⁹ И му се разгневи Божиот човек и рече: „Требаше да удриш петпати или шестпати, тогаш ќе ги разбиеш докрај Арамејците, а сега ќе ги поразииш Арамејците само трипати.“

²⁰ Елисеј умре и го погребваа. А на другата година моавските луѓе навлегоа во земјата.

²¹ И сте, додека некои луѓе погребуваа еден човек, таму видоа разбојници, па го фрлија мртвецот во Елисеевиот гроб, и тој, како што падна, се допре до Елисеевите коски, оживеа и се исправи на нозете свои.

Победата над Арамејците

²² Царот на Арам Азаил ги мачеше Израилците во сите денови на Јоахаз.

²³ Но Господ се смили над нив и ги помилува; се сврте кон нив поради заветот Свој со Авраам, Исаак и Јаков и не сакаше да ги истреби, и не ги отфрли од лицето Свое до денес.

²⁴ Царот на Арам Азаил умре, и наместо него стана цар неговиот син Венадад.

²⁵ Јехоазовиот син Јоас ги поврати од рацете на Азаиловиот син Венадад градовите што тој ги беше презел со војна од рацете на татко му Јоахаз. Трипати го разби Јоас, и ги врати израилските градови.

Амасија, цар на Јудеја

(2 Лей 25,1-4; 11-12; 17-28; 26,1-2)

14 Во втората година од владеењето на Јоас, синот на израилскиот цар Јоахаз, стана цар Амасија, син на јудејскиот цар Јоас:

² тој беше на дваесет и пет години, кога стана цар, и царуваше дваесет и девет години во Ерусалим. Мајка му се викаше Јоадана, од Ерусалим.

³ И го правеше тој она што беше правилно пред очите на Господ, но не така, како неговиот предок Давид; тој во сè постапуваше како својот татко Јоас.

⁴ Само идолските светилишта не беа урнати: народот уште принесуваше жртви и кадеше по тие светилишта.

⁵ Кога се зацврсти царството во рацете негови, тој ги уби слугите свои што беа го убиле царот, неговиот татко.

⁶ Но децата на убијците не ги уби, зашто е напишано во книгата на Мојсеевиот закон, каде Господ заповеда, велејќи: „Татковците да не бидат казнувани со смрт заради децата, и децата не треба да бидат казнувани со смрт заради татковците, туку секој треба да се казнува со смрт за својот престап.“

⁷ Тој порази десет илјади Едомци во Солената Долина, и го зеде градот сала со војна, и му даде име Јоктеел, кое си остана и до денес.

⁸ Тогаш Амасија испрати пратеници до Јоас, израилскиот цар, син на Јоахаз, Јехуевиот син, да кажат: „Излези да се видиме лице в лице!“

⁹ Тогаш израилскиот цар Јоас испрати до Амасија, јудејскиот цар, да кажат: „Трнот леванонски испратил кај кеदारот леванонски да кажат: „дај ја ќерката своја за жена на синот мој. Но минале диви леванонски сверови и го изгазиле тој трн.“

¹⁰ Ти ги порази Едомците, и срцето твое се возгордеа. Биди задоволен со својата слава и остани во домот свој. Што ти треба да предизвикуваш расправија за зло? Ќе паднеш ти и Јудеја со тебе.“

¹¹ Но Амасија не послуша. Тогаш Јоас, царот израилски, излезе, и се видоа лице в лице, тој и Амасија, царот јудејски, во Ветсамис што е во Јудеја.

¹² Јудејците беа разбисени од Израилците, и се разбегаа по шаторите свои.

¹³ Израилскиот цар Јоас го фати во Ветсамис јудејскиот цар Амасија, синот

14,6

Ер 31,29-30
Ез 14,
12-20,18
33,10-20

ЧЕТВРТА КНИГА ЦАРСТВА

14

25,14-15
3 Цар
14,26
1 Мак 1,
21-24
2 Мак 5,
15-16

на Јоас, Ахазиевиот син, дојде во Ерусалим и урна четиристотини лакти од ерусалимскиот сид – од Ефремовата Porta до Аголната Porta.

¹⁴ И го зеде сето злато и сребро и сите садови, какви што се најдоа во домот на Господов и во сокровиштата на царскиот дом, и заложниците, и се врати во Самарија.

¹⁵ Другите дела на Јоас што тој ги изврши, и за неговите јуначки подвизи, и како тој војуваше против јудејскиот цар Амасија, се опишани во летописите на израилските цареви.

¹⁶ И почина Јоас кај своите предци, и беше погребан во Самарија, покрај израилските цареви. Место него стана цар неговиот син Јеровоам.

¹⁷ Амасија, синот на Јоас, јудејскиот цар, живееше петнаесет години по смртта на Јоахазовиот син Јоас, израилскиот цар.

¹⁸ Другите дела на Амасија се запишани во летописите на јудејските цареви.

¹⁹ И направија заговор против него во Ерусалим, и тој избега во Лакиш. Испратија по него во Лакиш, и таму го убија.

²⁰ Го донесоа на коњи, и го погребаа во Ерусалим кај неговите предци, во Давидовиот град.

²¹ Сиот народ јудејски го зеде Азарија, кој беше на шеснаесет години, и го поставија за цар место неговиот татко Амасија.

²² Тој повторно го изгради Елат и му го врати на Јудеја, откако царот, татко му, почина кај своите предци.

Јеровоам, цар на Израил

²³ Израилскиот цар Јеровоам, синот на Јоас, стана цар во Самарија во петнаесеттата година од владеењето на јудејскиот цар Амасија, Јоасовиот син, и царуваше четириесет и една година.

²⁴ И го правеше она што не беше добро пред очите на Господ: не отстапуваше од ниеден грев на Наватовиот син Јеровоам, кој го беше навел во грев Израил.

²⁵ Тој ги установи границите на Израил од Емат до Мртвото Море, според словото на Господ, Бог Израилев што Тој го беше изрекол преку слугата Свој Јона, синот на Амитај, пророк од Гат-Хефер,

²⁶ зашто Господ ја виде неволјата на Израил, толку горчлива, зашто немаше ни робови, ни слободни што би му помогнале на Израил.

²⁷ И не сакаше Господ да го искорени името на Израилците под небото, па ги спаси преку раката на Јоасовиот син Јеровоам.

²⁸ Другото за Јеровоам и за сè што извршил, и за неговите јуначки подвизи, како војувал и како му ги вратил на Израил Дамаск и Хамат, што ѝ припаѓаа на Јудеја, е опишано во летописите на израилските цареви.

²⁹ И почина Јеровоам, кај своите предци, кај израилските цареви. А на негово место стана цар синот негов Захарија.

Азарија, цар на Јудеја

(2 Лей 26,3-4; 21-23)

15 Јудејскиот цар Азарија, синот на Амасија, стана цар во дваесет и седмата година од владеењето на израилскиот цар Јеровоам.

² Тој беше на шеснаесет години кога стана цар, и педесет и две години царуваше во Ерусалим. Мајка му се викаше Јехолија, од Ерусалим.

³ Тој го правеше она што беше правилно во очите на Господ, токму како што постапуваше татко му Амасија.

⁴ Само идолските светилишта не беа урнати: народот сè уште принесуваше жртви и кадеше по тие светилишта.

⁵ Господ го порази царот, и тој беше болен од лепра до денот на својата смрт и живееше во посебен дом. А царевият син Јотам беше управник над царскиот дворец и му судеше на народот во земјата.

⁶ Другите дела на Азарија и сè што тој извршил, е опишано во летописите на јудејските цареви.

⁷ И почина Азарија кај своите предци, и го погребаа кај неговите предци во

27

5 Моје 7,24
9,14
25,19
29,19

28

2 Цар 8,
5-10

15,5

5,27

7

Ис 6,1

Давидовиот град. На негово место се зацари неговиот син Јотам.

Захарија, цар на Израил

⁸ Захарија, синот на Јеровоам, стана цар над Израил во Самарија во триесет и осмата година од владеењето на јудејскиот цар Азарија и царуваше шест месеци.

⁹ Тој го правеше она што не беше угодно пред очите на Господ, како што правеа неговите предци: не отстапуваше од гревовите на Наватовиот син Јеровоам, кој го беше навел во грев Израил.

¹⁰ Селум, синот на Јавеш, се побуни против него, го удри пред народот и го уби, па стана цар место него.

¹¹ Другото за Захарија е опишано во летописите на израилските цареви.

¹² Такво беше словото на Господ што Тој му го беше кажал на Јуј, велејќи: „Синовите твои ќе седат на израилскиот престол до четвртото колено.“ Така и стана.

Селум, цар на Израил

¹³ Јавешовиот син Селум стана цар во триесет и деветтата година од владеењето на јудејскиот цар Азарија и царуваше во Самарија еден месец.

¹⁴ Тогаш Менаим, синот на Гадиј, тргна од Тирца, и дојде во Самарија, го собори Јавешовиот син Селум во Самарија, го усмрти и стана цар место него.

¹⁵ Другите работи на Селум и побуната негова што тој ја изведе, опишани се во летописите на израилските цареви.

¹⁶ Менаим ја разори Тифса и сите што беа во неа и во нејзините предели, почнувајќи од Тирца, поради тоа што жителите на градот не му ги отворија портите. Та го разори, и сите бремени жени во него ги распори.

Менаим, цар на Израил

¹⁷ Менаим, синот на Гадиј, стана цар над Израил во триесет и деветтата година од владеењето на јудејскиот цар Азарија и царуваше десет години во Самарија;

¹⁸ тој го правеше она што не беше угодно пред очите на Господ; не отстапуваше од гревовите на Наватовиот син Јеровоам, кој го наведувааше во грев Израил, во текот на сите негови денови.

¹⁹ Тогаш асирскиот цар Пул ја нападна земјата Израилева. И Менаим му даде на Пул илјада кикари сребро за да му помогне да го зацврсти царството во своја рака.

²⁰ Менаим го зеде тоа сребро од Израилците, од сите богати луѓе, по педесет шекели сребро од секој човек за да ги даде на асирскиот цар. Така се врати назад асирскиот цар, и не остана таму во земјата.

²¹ Другите дела на Менаим и сè што тој беше извршил, опишани се во летописите на израилските цареви.

²² И почина Менаим кај своите предци. На негово место се зацари неговиот син Факија.

Факија, цар на Израил

²³ Факија, синот на Менаим, стана цар над Израил во Самарија во педесеттата година од владеењето на јудејскиот цар Азарија и царуваше две години.

²⁴ И тој го правеше, она што не беше угодно пред очите на Господ; не отстапуваше од гревовите на Наватовиот син Јеровоам, кој го беше навел Израил во грев.

²⁵ Против него се побуни Факиј, синот на Ремалија, негов дворјанин, и го нападна во Самарија, близу царскиот дом, со Аргов и Арје. Со себе имаше и педесет мажи од Галаад. Го уби и се зацари на негово место.

²⁶ Другите работи на Факија и сè што беше извршил, опишани се во летописите на израилските цареви.

Факиј, цар на Израил

²⁷ Ремалиевиот син Факиј стана цар над Израил во Самарија во педесет и втората година од владеењето на јудејскиот цар Азарија и царуваше дваесет години;

²⁸ Тој го правеше она што не беше угодно пред очите на Господ: не отстапуваше од гревовите на Наватовиот

ЧЕТВРТА КНИГА ЦАРСТВА

2916,9
17,6,23-24
18,11,32
24,14-16
25,11

син Јеровоам, кој го беше навел во грев Израил.

²⁹ Во дните на израилскиот цар Факиј дојде асирскиот цар Тиглат-Пилесер, го презеде Ијон, Авел-Бет-Мааха, Јаноах, Кедес, Асор, Галаад, Галилеја и целата Нефталимова земја, и ги пресели жителите нивни во Асирија.

³⁰ Осија, синот на Ила, се побуни против Ремалиевиот син Факиј, го удри и го уби, па стана цар место него во дваесеттата година од владеењето на Јотам, синот на Озија.

³¹ Другите дела на Факиј и сè што тој беше направил, опишани се во летописите на израилските цареви.

Јоџам, цар на Јудеја

(2 Лей 27,1-3; 7-9)

³² Јотам, синот на јудејскиот цар Озија, стана цар во втората година на Ремалиевиот син Факиј, цар израилски.

³³ Тој беше на дваесет и пет години, кога стана цар, и царуваше во Ерусалим шеснаесет години. Мајка му се викаше Јеруша, ќерка на Садок.

³⁴ Само тој го правеше она што беше правилно пред очите на Господ: во сè постапуваше така, како што постапуваше неговиот татко Озија.

³⁵ Но идолските светилишта не беа срушени: народот сè уште принесуваше жртви и кадеше по тие светилишта. Тој ги изгради горните порти кај домот Господов.

³⁶ Другите дела на Јотам и сè што тој беше направил, опишани се во летописите на јудејските цареви.

³⁷ Во тие денови Господ почна да го испраќа во Јудеја арамејскиот цар Рецин и Ремалиевиот син Факиј.

³⁸ И почина Јотам кај своите предци, и беше погребан кај своите предци во градот на својот предок Давид. А на негово место се зацари неговиот син Ахаз.

Ахаз, цар на Јудеја

(2 Лей 28,1-27)

16

Ахаз, синот на јудејскиот цар Јотам, стана цар во седумнаесеттата година на Ремалиевиот син Факиј;

² Ахаз беше на дваесет години, кога стана цар; тој царуваше шеснаесет години во Ерусалим, и не го правеше она што беше правилно пред очите на Господ, својот Бог, како неговиот предок Давид,

³ туку одеше по патот на израилските цареви, и дури синот свој преку оган го пренесе, следејќи ги одвратните дела на народите што Господ ги беше отстранил од пред лицето на Израилевите синови;

⁴ принесуваше жртви и кадеше по идолските светилишта и по могилите и под секое сенчесто дрво.

⁵ Тогаш царот на Арам Рецин и Ремалиевиот син Факиј, израилскиот цар, тргнаа против Ерусалим за да го освојат и го држеа Ахаз под опсада, но не можеа да победат.

⁶ Во она време арамејскиот цар Рецин ѝ го врати на Арам Елат и ги истера Јудејците од Елат; и Едомците се населија во Елат, каде што живеат и до денес.

⁷ Ахаз испрати гласници до асирскиот цар Тиглат-Пилесер да кажат: „Јас сум твој роб и твој син; дојди и заштити ме од раката на арамејскиот цар и од раката на израилскиот цар, кои се кренаа против мене.”

⁸ Ахаз зеде сребро и злато, колку што се најде во домот Господов и во ризницата на царскиот дом, и му го испрати како дар на асирскиот цар.

⁹ Асирскиот цар го послуша: и отиде асирскиот цар во Дамаск, го презеде и ги пресели жителите негови во Кир, а Рецин го уби.

¹⁰ Царот Ахаз отиде да го пречека асирскиот цар Тиглат-Пилесер во Дамаск и го виде жртвеникот што беше во Дамаск, и му го испрати царот Ахаз на свештеникот Урија ликот на жртвеникот и план на целиот жртвеник.

¹¹ А свештеникот Урија изгради жртвеник според планот што царот Ахаз му го испрати од Дамаск; тоа го направи свештеникот Урија, пред да дојде од Дамаск царот Ахаз.

¹² Кога дојде царот од Дамаск, го виде жртвеникот, се доближи тој до жртвеникот и принесе на него жртва.

16,33 Мојс
18,21**4**

5 Мојс 12,2

515,37
Ис 7-8**8**

12,19

9

15,29

121 Цар 13,9
3 Цар
12,32-33

15 ^{Ез 46,4-7} ¹³ Запали своја жртва сепаленица, принесе жртва приносница и жртва леаница и го пороси жртвеникот со крвта на неговата жртва за помирување.

20 ^{Ис 14,28} ¹⁴ А бронзениот жртвеник што беше пред лицето Господово, го премести од предната страна на храмот, од местото меѓу новиот жртвеник и домот Господов, и го постави отстрана на тој жртвеник кон север.

¹⁵ И му заповеда царот Ахаз на свештеникот Урија и рече: „На големиот жртвеник пали ги утринските сепаленици и вечерната жртва приносница, сепаленицата од царот и жртвата приносница од него, сепалениците од сите луѓе на земјата и жртвата приносница, и жртвата леаница од нив, и роси го жртвеникот со крвта на секоја сепаленица и со крвта на секоја жртва, а бронзениот жртвеник да остане, додека јас да размислам.”

¹⁶ Свештеникот Урија го изврши сето тоа, како што заповеда царот Ахаз.

¹⁷ И ги извади царот Ахаз краиштата на подножјата, ги симна од нив мијалниците, го симна и бронзеното море од бронзените волови што беа под него и го постави на под од камен.

¹⁸ И ја крена саботната стреа што беше вградена пред храмот и надворешниот царски влез во домот Господов, заради асирскиот цар.

¹⁹ Другите дела на Ахаз што тој ги извршил, опишани се во летописите на јудејските цареви.

²⁰ И почина Ахаз кај своите предци, и беше погребан кај своите предци во Давидовиот град. На негово место се зацари неговиот син Езекија.

Осија, цар на Израил; освојувањето на Самарија

17 Осија, синот на Ила, стана цар во Самарија над Израил во дванаесеттата година од владеењето на јудејскиот цар Ахаз и царуваше девет години,

² а го вршеше она што не беше правилно пред очите на Господ, но не така, како израилските цареви што беа пред него.

³ Против него се крена асирскиот цар Салманасар, и Осија му стана потчинет, та му даваше данок.

⁴ Асирскиот цар забележа кај Осија заговор, зашто тој беше испратил пратеници кај египетскиот цар Со и не му даваше данок на асирскиот цар секоја година; тогаш асирскиот цар го зеде под стража и го затвори во темница.

⁵ И се крена асирскиот цар против целата земја, се приближи до Самарија и ја држеше под опсада три години.

⁶ Во деветтата година од владеењето на Осија, асирскиот цар ја презеде Самарија, ги пресели Израилците во Асирија и ги насели во Халах и покрај реката Хавор во Гозан, и во градовите мидиски.

Причини за рушење на израилското царство

⁷ Но тоа дојде, затоа што Израилевите синови почнаа да грешат пред Господ, својот Бог, Кој ги изведе од египетската земја, од раката на египетскиот цар – фараонот, и почнаа да почитуваат други богови,

⁸ и да постапуваат според обичаите на народите, кои Господ ги беше избркал пред лицето на Израилевите синови, и според обичаите на израилските цареви, како што тие постапуваа.

⁹ А почнаа Израилевите синови да прават лоши работи пред Господ, својот Бог, си подигнаа идолски светилишта по сите свои населби, и тоа, почнувајќи од стражарската кула, па сè до утврдениите градови.

¹⁰ И си поставија идоли и светилишта на секој повисок рид и под секое зелено дрво,

¹¹ и кадеа таму по сите идолски светилишта, како народите што ги беше избркал од нив Господ, и правea лоши работи што Го разгневуваа Господа,

¹² и им служеа на идолите, за кои им беше говорел Господ: „Не правете го тоа!”

¹³ Тогаш Господ преку сите Свои пророци, преку секој гледач го опоменуваа Израил и Јуда, велејќи: „Вратете

17,6

15,29
5 Мојс
28,36
Ос 9,3
Амос 5,27

7

2 Мојс
32,4,8
3 Мојс
11,45
5 Мојс 20,1
Ис.Н.
24,14-24
Сул 2,1
6,8

1 Цар 8,8
10,18
12,6
2 Цар
12,28
Ер 2,6
11,7
16,14
23,7
Амос 2,10
3,1
8,7

Мих 6,4
Пс 80,10

8

3 Мојс 18,3

10

5 Мојс 12,2

13

Ер 18,11
Ез 33,11

15

13,23
5 Мојс
29,26

21

3 Цар
12,26-33

се од лошите патишта и пазете ги заповедите Мои, наредбите Мои, целиот закон што сум им го наложил на татковците ваши, и што сум ви го предал преку слугите Мои, пророците.”

¹⁴ Но тие не послушаа и останаа тврдоглави, какви што беа и нивните татковци, кои не веруваа во Господ, својот Бог;

¹⁵ тие ги презреа наредбите Негови и заветот Негов што Тој го беше склучил со нивните татковци, и откровенијата Негови, со кои им беше посведочил, па тргнаа по патот на празноверието, – и самите станаа празноверни, како што и околните народи, за кои Господ им беше заповедал да не постапуваат како нив.

¹⁶ Тие ги отфрлија сите заповеди на Господ, својот Бог, си направија излеани идоли на две телиња, си направија и столбови на Ашера, и се поклонуваа на сета небесна војска, му служеа и на Ваал,

¹⁷ ги пренесуваа преку оган синовите свои и ќерките свои, се оддадоа на гатање и магии и правеа зло пред очите на Господ, и Го разгневуваа.

¹⁸ Затоа Господ силно се разгневи на Израилците и ги отфрли од лицето Свое, така што остана само едно Јудино племе.

¹⁹ Но и Јуда не внимавааше на заповедите на Господ, неговиот Бог, и постапуваше според обичаите на Израилците, како што постапуваа тие.

²⁰ И Господ се одврати од сите потомци на Израил, ги понизи и ги предаваше во рацете на ограбувачите и, најпосле, ги отфрли од лицето Свое.

²¹ Израилците се беа отцепиле од Давидовиот дом и го беа зацариле Наватовиот син Јеровоам. Јеровоам ги оттргна од Господ и ги наведе на голем грев.

²² И синовите Израилеви одеа во сите гревови на Јеровоам, какви што тој ги правеше, и не отстапуваа од нив,

²³ додека Господ не го отфрли Израил од лицето Свое, како што беше говорел преку сите слуги Свои, пророците. И Израил беше преселен од земјата своја во Асирија, каде што е и до денес.

Пошкелџо на Самарјаниџе

24

15,29

34

1 Мојс
32,28
35,10
3 Цар
18,31

²⁴ Асирскиот цар доведе луѓе од Вавилон, и од Кута, и од Ава, и од Хамат и од Сефарваим и ги насели во самарјанските градови, место Израилевите синови. И тие ја запоседнаа Самарија и почнаа да живеат во градовите нејзини.

²⁵ И бидејќи во почетокот, кога се населија таму, тие не Го почитуваа Господа, тогаш Господ им испраќаше лавови што ги даваа.

²⁶ Му јавија на асирскиот цар и рекоа: „Народите што си ги преселил и населил во самарјанските градови, не го знаат законот на Бога од таа земја, и затоа Тој им испраќа лавови, и ете, тие ги дават, зашто не го знаат законот на Бога од онаа земја.”

²⁷ И асирскиот цар заповеда и рече: „Испратете таму еден од свештениците што ги иселивте оттаму; нека оди и нека живее таму, и тој ќе ги просвети во законот на Бога на онаа земја.”

²⁸ И дојде еден од оние свештеници што беа преселени од Самарија, и живееше во Ветил, и ги учеше, како да Го почитуваат Господа.

²⁹ Но секој народ си направи и свои богови и ги постави во идолските светилишта по височините, кои си ги направија жителите од Самарија, секој народ во градовите свои, каде што живееше.

³⁰ Вавилонците направија Сукот-Бенот, жителите на Кута-Нергал, жителите на Хамат-Ашима,

³¹ Авијците на Нивхаз и Тартак, а Сефарваимците ги изгореа во оган синовите свои во чест на Адрамелех и Анамелех, богови на Сефарваим.

³² Меѓутоа, Го почитуваа и Господа и поставија од средината своја свештеници по нивните светилишта, и тие вршеа служба во нив.

³³ Тие Го почитуваа Господа, но на боговите свои им служеа според обичајот на народите, од чија средина ги преселија.

³⁴ Тие постапуваат и до денес според обичаите свои: не се плашат од Господ и не постапуваат по одредбите, ни по обичаите, ни по законот и ни по запо-

365 Мојс 9,29
Ер 27,5
32,17

ведите што Господ им ги даде на синовите на Јаков, кому му го даде името Израил.

³⁵ Господ склучи со нив завет и им заповеда, велејќи: „Не почитувајте други богови и не им се поклонувајте, немојте да им служите и не принесувајте им жртви,

³⁶ а Господ, Кој ве изведе од египетската земја со голема сила и цврста рака, Него почитувајте Го, Нему поклонувајте Му се и Нему принесувајте Му жртви;

³⁷ одредбите и наредбите, законот и заповедите што Тој ги напиша за вас, трудете се да ги исполнувате преку сите дни, и не почитувајте други богови;

³⁸ не го заборавајте заветот што го склучив со вас, и не плашете се од други богови;

³⁹ почитувајте Го само Господа, вашиот Бог, и Тој ќе ве спаси од рацете на сите ваши непријатели.”

⁴⁰ Но тие не послушаа, туку постапуваа според поранешните свои обичаи.

⁴¹ А имаше народи што Го почитуваа Господа, но и на своите идоли им служеа. Па и децата нивни и внуците нивни до денес постапуваат така, како што постапуваа нивните предци.

Езекија, цар на Јудеја

(2 Лей 29,1-2; 31,1)

18 Во третата година од владеењето на израилскиот цар Осија, синот на Ила, стана цар Езекија, син на јудејскиот цар Ахаз.

² Тој беше на дваесет и пет години, кога стана цар, и царуваше дваесет и девет години во Ерусалим; мајка му се викаше Ави, ќерка на Захарија.

³ Тој го правеше она што беше правилно пред очите на Господ, онака како што правеше неговиот предок Давид.

⁴ Тој ги урна идолските светилишта, ги исече столбовите Ашерини и ги скрши спомениците од камен и бронзената змија што Мојсеј ја беше направил; зашто дури до оние дни Израилевите синови ѝ кадеа и ја нарекуваа Нехуштан.

⁵ Во Господ, Бог Израилев, тој се надеваше; и како него немаше меѓу сите јудејски цареви – и по него, и пред него.

⁶ Тој се приврза кон Господ, не отстапувајќи од Него и ги пазеше заповедите Негови, кои Господ му ги беше дал на Мојсеј.

⁷ И Господ беше со него: насекаде, каде и да одеше, тој постапуваше благоразумно. И востана тој против асирскиот цар и престана да му служи.

⁸ Тој ги порази Филистејците до Газа и нејзината околина: од стражарската кула до утврдувањето на градот.

Сјомнување на освојувањето на Самарија

⁹ Во четвртата година од владеењето на царот Езекија, односно во седмата година на Осија, синот на Ила, цар израилски, асирскиот цар Салманасар тргна против Самарија, ја опседна,

¹⁰ и по три години ја презеде, – во шестата година на Езекија, односно во десеттата година од владеењето на израилскиот цар Осија, Самарија беше преземена.

¹¹ И асирскиот цар ги пресели Израилците во Асирија, и ги насели во Халах и покрај реката Хавор во Гозан, и во градовите на Мидија,

¹² зашто тие не го послушаа гласот на Господ, својот Бог, и го прекршија заветот Негов: сè што беше заповедал Мојсеј, слугата Господов, тие ниту го слушаа, ниту го исполнуваа.

Сенахирим ја напѓа Јудеја

(Ис 36,1; 2 Лей 32,1)

¹³ Во четиринаесеттата година од владеењето на царот Езекија асирскиот цар Сенахирим тргна против сите утврдени градови во Јудеја и ги презеде.

¹⁴ Тогаш јудејскиот цар Езекија испрати до асирскиот цар во Лакиш да кажат: „Погрешив; оди си од мене; сè што ќе ми наложиш, ќе поднесам.” И асирскиот цар му наложи на јудејскиот цар Езекија да плаќа триста кикари сребро и триесет кикари злато.

18,11

15,29

1319,20,36
Сир 48,18

ЧЕТВРТА КНИГА ЦАРСТВА

32

20,6
Пс 96,10
Дан 3,15-17
Лк 1,74

15 И Езекија го даде сето сребро што се најде во домот Господов и во ризницата на царскиот дом.

21 Тогаш Езекија го симна златото од вратата на домот Господов и од столбовите до вратата, кои тој, јудејскиот цар Езекија, ги беше позлатил, и му ги даде на асирскиот цар.

**Расправии за помош на
лоборош на Сенахирим**

(Ис 36,2-22; 2 Лей 32,9-16)

17 И асирскиот цар ги испрати главниот командант, шефот на штабот и царскиот аѓутант од Лакиш кај царот Езекија во Ерусалим со голема војска. И тие тргнаа и дојдоа до Ерусалим. А кога пристигнаа и запреа кај водоводот на горното езеро, кој се наоѓа на патот кон нивата на валавичарот,

18 и кога го повикаа царот, пред нив излезе Хелкиевият син Елијаким, управник на дворецот, и писарот Севна, и летописецот Јоах, Асафовият син.

19 И им рече аѓутантот на асирскиот цар: „Кажете му на Езекија: вака вели големиот цар, царот на Асирија: „Со каква верба вие се надевате?“

20 Ти зборуваш: „Имам ум и сила за војување.“ Но тоа се само празни зборови. Во чие име се крена против мене?

21 Ете, ти мислиш да се потпреш на Египет, на таа скршена трска, на која, ако некој се потпре на неа, ќе му влезе во раката и ќе му ја продупчи. Таков е фараонот, египетскиот цар, за сите што имаат доверба во него.

22 Ако, пак, ми кажете: „на Господ, нашиот Бог, се надеваме,“ не е ли тоа Оној, Чии светилишта и жртвеници Езекија ги урна, велејќи му на Јуда и на Ерусалим: само пред тој жртвеник поклонувајте се во Ерусалим?

23 И затоа, склучи сојуз со мојот господар, асирскиот цар; ќе ти дадам две илјади коњи; можеш ли да најдеш за нив коњаници?

24 Како ќе одбиеш ти еден водач од најмалите слуги на господарот мој? А се потпираш врз Египет заради коли и коњаници?

25 Притоа, зар јас без волјата Господова сум тргнал против ова место за да го сотрам? Господ ми рече: „оди против таа земја и сотри ја.“

26 Тогаш Хелкиевият син Елијаким, и Севна, и Јоах му одговорија на царскиот аѓутант: „Зборувај им на слугите свои на арамејски, зашто разбираме, а немој да ни зборуваш на јудејски да слуша народот што е на сидот.“

27 А царскиот аѓутант им рече: „Зарем само до твојот господар и до тебе ме испрати господарот мој да ги кажам тие зборови? Не, а и на луѓето што седат на сидот за да го јадат изметот свој и да ја пијат мочта своја заедно со вас.“

28 И стана царскиот аѓутант, извика со силен глас на јудејски и зборуваше, велејќи: „Чујте ги зборовите на големиот цар, царот на Асирија!“

29 Вака вели царот: Нека не ве мами Езекија, зашто тој не може да ве спаси од мојата рака;

30 и нека не ви дава лажни надежи Езекија со Господ, велејќи: „Господ ќе нè спаси, и нема да биде предаден овој град во раката на асирскиот цар!“

31 Не го слушајте Езекија, зашто вака вели асирскиот цар: Склучете мир со мене и дојдете кај мене, и секој нека ги јаде плодовите на лозјето свое и на смоквата своја, и секој нека пие вода од својот кладенец,

32 додека да дојдам и да ве одведам во исто таква земја, како вашата земја, во земја со леб и вино, во земја со плодови и лозја, во земја со маслинови дрвја и мед за да живеете, а не да умрете. Затоа не слушајте го Езекија, кој ве мами и вели: – „Господ ќе нè спаси.“

33 Дали некој од боговите на народите ја спасил својата земја од раката на асирскиот цар?

34 Каде се боговите на Хамат и Арпад? Каде се боговите на Сефарваим, на Хена и на Ива? Ја спасија ли тие Самарија од раката моја?

35 Кој од сите богови на тие земји ја избави земјата своја од мојата рака? Та зарем Господ ќе го спаси Ерусалим од раката моја?“

19,11 Мојс
37,34
2 Цар 3,31
Ест 4,1

³⁶ Народот молчеше и не му одговараа ни збор, зашто царот беше заповедал: „Не му одговарајте!“

3Ис 37,3
Ос 13,13

³⁷ И дојде Хелкиевиот син Елијаким, управник на дворецот, и Севна, писарот, и Асафовиот син Јоах, летописецот, дојдоа кај Езекија со раскината облека и му ги пренесоа зборовите на аѓутантот на асирскиот цар.

419,22-23,31
5 Мојс 5,23
Ис.Н. 3,19

**Езекија го прашува за совети
пророкот Исаија**

(Ис 37,1-7)

19 Кога го слушна тоа царот Езекија, ја раскина облеката своја, се покри со вреќиште и отиде во домот Господов.

² И ги испрати Елијаким, управникот на дворецот, писарот Севна и постарите свештеници, покрити со вреќишта, кај пророкот Исаија, синот на Амоц.

³ Тие му рекоа: „Вака вели Езекија: ова е ден за жалост, за казна и за срам; зашто дојде часот да се родат децата, но нема сила за раѓање.“

⁴ Можеби Господ, твојот Бог, ќе ги чуе сите зборови на аѓутантот, кого господарот негов, асирскиот цар, го испрати да Го навредува живиот Бог и да Го укорува со зборови, какви што чу Господ, твојот Бог. Затоа помоли се за другите, кои сè уште се живи.“

⁵ Откако пратениците на царот Езекија му ја пренесоа пораката на царот на Исаија,

⁶ тој им рече: „Вака кажете му на вашиот господар: Така вели Господ: „Не плаши се од зборовите што ги слушна, и со кои Ме навредуваа слугите на асирскиот цар.“

⁷ Ете, Јас ќе испратам во него дух, и тој ќе чуе вест, и ќе се врати во земјата своја, и Јас ќе го поравам со меч во неговата земја.“

Сенахирим повторно се заканува

(Ис 37,8-13; 2 Лей 32,17)

⁸ Тогаш царскиот аѓутант слушна дека неговиот господар го напуштил Лакиш, па се врати и го најде како војува со Ливна.

⁹ Потоа царот слушна и за етиопскиот цар Тирхака, за кого му рекоа: „Ете, тој излезе да се судри со тебе,“ и повторно испрати пратеници кај Езекија да му кажат:

¹⁰ „Вака кажете му на јудејскиот цар Езекија: „нека не те лаже твојот Бог, на Кого се надеваш, мислејќи дека Ерусалим нема да биде предаден во раката на асирскиот цар.“

¹¹ Зар не си чул што направија асирските цареви со сите земји, уништувајќи ги наполно, – та ти ли ќе се избавиш?

¹² Дали боговите ги спасија овие народи што ги сотреа моите предци? Го спасија ли Гозан, и Харан, и Рецеф и луѓето на Еден, кој е во Таласар?

¹³ Каде е царот на Хамат, и царот на Арпад, и царот на градот Сефарваим, на Хена и на Ива?“

Молиштањата на Езекија

(Ис 37,14-20)

¹⁴ Тогаш Езекија го зеде писмото од рацете на пратениците, го прочита, отиде во домот Господов, и го објави Езекија пред лицето Господово;

¹⁵ и се молеше Езекија пред лицето Господово и велеше: „Господи, Боже Израилев, Кој седиш на херувими! Ти си единствен Бог на сите земни царства. Ти ги создаде небото и земјата.“

¹⁶ Наклони го, Господи, увото Свое и чуј ме; отвори ги, Господи, очите Свои и погледни, и чуј ги зборовите на Сенахирим, кој испратил да Те навредуваат Тебе, живиот Бог!

¹⁷ Навистина, о Господи, царевите асирски ги сотреа народите и земјите нивни,

¹⁸ и ги нафрлаа боговите нивни во оган, но тоа не беа богови, туку изработки на човечки раце, – дрво и камен, затоа и ги истребија.

¹⁹ И сега, Господи, Боже наш, спаси нè од рацете негови, и сите земни царства ќе познаат дека Ти, Господи, си единствен Бог.“

92 Лей
32,16-20
Ис 37,9-20**15**1 Мојс 1,1
2,4
2 Мојс
31,17
Ер 32,17
Пс 114,15
2 Лей 2,12
Дела 4,24
14,15**18**5 Мојс 4,28
32,17
Ер 2,11
16,20
Ос 8,6

ЧЕТВРТА КНИГА ЦАРСТВА

20-34

Ис 37,21-35

23

2 Цар 5,11

3 Цар 5,19

Ис 14,8

Пс 19,7

27

Пс 138,2-3

**Исаија го ѝренесува
одговорот од Госјод**

(Ис 37,21-35)

20 Тогаш Исаија, синот на Амоц, испрати да му кажат на Езекија: „Вака вели Господ, Бог Израилев: „го чув ова за кое ти Ми се молеше против асирскиот цар Сенахирим.”

21 Еве го словото што Господ го изрече за него: Те презира, ти се потсмева девицата ќерка на Сион, зад твојот грб ќе ја заниша главата ќерката ерусалимска.

22 Кого Го прекоруваше и навредуваше ти? И против Кого крена глас и толку високо ги крена очите? Против Светецот Израилев?

23 Преку твоите пратеници ти Го навредуваше Господа и велеше: – „со многу коли се качив на горските височини, по ридовите на Ливан, ги исеков високите кедрни негови и прекрасните кипариси негови и стигнав до најоддаелеченото негово пристаниште, до гасталакот на градината негова;

24 ископав и пиев туѓа вода, и ги пресушив со стапалата на нозете свои сите египетски реки.”

25 Зар не си чул дека Јас одамна сум го направил тоа, во древни времиња сум го преднацртал, а сега го исполнив преку тоа што ти опустошуваш утврдени градови, претворајќи ги во купишта урнатини?

26 и жителите нивни изнемоштеа, треперат и се срамуваат. Тие станаа како полска трева и кривка билка, како трева по покривите, препламната пред да узрее.

27 Кога седнуваш, кога излегуваш, или влегуваш, Јас сè знам; ја знам и дрскоста твоја против Мене.

28 Твојот гнев против Мене и твојата дрскост достигна до Моите уши, па затоа ќе ја ставам алката Своја во твоите ноздри и уздата Своја во твојата уста, и ќе те вратам назад по истиот пат, по кој си дошол.

29 И, еве ти знак: јадете го оваа година – самоникнатото, а во третата година сејте и жнејте, садете лозја и јадете ги нивните плодови.

30 И спасението во Јудиниот дом, пак ќе пушти корен одоздола и ќе даде плод озгора,

31 зашто од Ерусалим ќе произлезе остатокот, и спасеното – од гората Сион. Ревноста на Господарот на небесните сили ќе го направи тоа.

32 Затоа вака говори Господ за асирскиот цар: тој нема да влезе во овој град, нема да фрли во него стрела, нема да пристапи со штит кон него и нема да ископа опкоп околу него.

33 По истиот пат, по кој дошол, ќе се врати, и нема да влезе во тој град, вели Господ.

34 Јас ќе го пазам тој град за да го запазам за Себе и за Мојот слуга Давид.”

**Заминување на Асирциите,
смртта на Сенахирим**

(Ис 37,36-38; 2 Лей 32,21-22)

35 И ова се случи во таа ноќ: ангел Господов отиде и во асирскиот логор уби сто осумдесет и пет илјади војници. Изутрината кога преживсаните станаа, тие ги видоа мртвите тела.

36 Тогаш царот на Асирија Сенахирим тргна, се врати во Ниневија и таму остана.

37 И додека се поклонувааше во храмот на својот бог Нисрох, неговите синови Адрамелех и Шарецер го убија со меч и избегаа во земјата Арарат. На негово место се зацари неговиот син Есар-Хадон.

Езекиевата болест и оздравување

(Ис 38,1-8; 2 Лей 32,24)

20 Во тие денови се разболе Езекија до смрт. Тогаш дојде кај него пророкот Исаија, синот на Амоц, и му рече: „Вака вели Господ: „среди ги работите за домот свој, зашто ќе умреш, нема да оздравеш.”

2 Се сврте Езекија со лицето кон сидот и Му се помоли на Господ, велјќи:

3 „О Господи, спомни си дека јас одев пред лицето Твое верно, со срце предадено на Тебе, и го правев она што

31

19,4

35

1 Мојс

19,13

2 Мојс

12,23

2 Цар

24,16

Ис 37,36-38

2 Лет 32,21

Сир 48,21

20,3

3 Цар 2,4

3,6

8,61

11,4

15,3,14

1 Лет 12,27

5 беше правилно пред очите Твои.” И заплака Езекија силно.
Ис 25,8
Пс 115,8

6 Исаија уште не беше излегол од средниот двор, и дојде словото Господово кон него:
18,32

8 „Врати се и кажи му на Езекија, владетелот на Мојот народ: вака вели Господ, Бог на твојот предок Давид – Ја чув молитвата твоја, ги видов солзите твои. Јас ќе те излекувам; на третиот ден ќе отидеш во домот Господов;
1 Мојс 24,12-14
Суд 6,17-40
1 Цар 14,10
Ис 7,10-14

12 и ќе додадам кон деновите твои петнаесет години, и ќе те спасам од рацете на асирскиот цар – тебе и твојот град, и ќе го заштитам тој град заради Себе и заради Мојот слуга Давид.”
2 Лет 32,31

7 Тогаш рече Исаија: „Земете суви смокви.” И зе доа, и ги наложија на чирот; и тој оздраве.

8 Езекија му рече на Исаија: „Каков е знакот дека Господ ќе ме излекува и дека на третиот ден ќе одам во домот Господов?”

9 Исаија одговори: „Еве ти знак од Господ дека Господ ќе го исполни словото што го кажал – сакаш ли напред да оди сенката десет степени или десет степени назад?”

10 И рече Езекија: „Лесно е да се помести сенката десет степени напред; не, нека се врати сенката десет степени назад.”

11 Повика пророкот Исаија кон Господ, и Тој ја врати сенката назад десет степени според Ахазовите степени, по кои се спушташе сонцето.

Езекија ги прима прајшенициите од Вавилон

(Ис 39,1-8)

12 Во тоа време вавилонскиот цар Меродах-Баладан, син на Баладан од Вавилон, му испрати писмо и подароци на Езекија, зашто беше чул дека Езекија бил болен.

13 Езекија, откако ги слушна пратениците, им ги покажа ризиците свои, среброт и златото, и ароматите, и скапоцените масла, и целиот свој склад со оружје и сè што се наоѓаше во ризиците негови; и не остана нешто што

не им го покажа Езекија во домот свој и во целото свое владение.
17 24,13

14 Пророкот Исаија дојде кај царот Езекија и го праша: „Што кажаа тие луѓе, и од каде дојдоа кај тебе?” Езекија одговори: „Од далечна земја дојдоа тие, од Вавилон.”
18 24,15

15 Исаија пак праша: „Што видоа тие во домот твој?” Езекија одговори: „Видоа сè што е во мојот дом; не остана нешто што не им го покажав во ризиците свои.”
21,2 Еп 15,4

16 Тогаш Исаија му рече на Езекија: „Чуј го словото Господово:
3 18,4

17 „Еве, ќе дојдат дни, и сè што е во твојот дом, и што го собрале твоите предци до денес, ќе биде однесено во Вавилон; ништо нема да остане” – вели Господ.

18 Некои од твоите синови, кои ќе произлезат од тебе што ќе ги родиш, ќе бидат одведени и тие ќе бидат слуги во дворецот на вавилонскиот цар.”

19 А Езекија му рече на Исаија: „Добро е словото Господово што ти го изрече.” И продолжи: „Само нека има мир и правда во моите дни!”

20 Останатите дела на Езекија, за сите негови јуначни подвизи, за тоа како направи езера и водовод и спроведе вода во градот, опишано е во летописите на јудејските цареви.

21 И почина Езекија кај своите предци, а на негово место се зацари неговиот син Манасија.

Манасија, цар на Јудеја

(2 Лей 33,1-10; 18-20)

21 Манасија беше на дванаесет години, кога стана цар, и царуваше во Ерусалим педесет и пет години; мајка му се викаше Хефци-Вах.

2 Но тој правеше зло пред очите на Господ, подражавајќи ги лошите работи на оние народи, кои Господ ги беше изгонил од пред лицето на Израилевите синови.

3 Тој одново ги подигна идолските светилишта што татко му Езекија ги беше уништил, му подигна жртвеници на Ваал и направи идолско светилиште,

ЧЕТВРТА КНИГА ЦАРСТВА

5 како што направи израилскиот цар Ахав; и се поклонуваше на сета небесна војска и ѝ служеше;

6 <sup>23,12
Ер 36,10
2 Лст 20,5</sup> а изгради жртвеници и во домот Господов, за кого Господ беше рекол: „Во Ерусалим ќе го поставам името Свое.“

12 ^{3 Мојс 18,21} Тој изгради и жртвеници за сета небеска војска во двата двора на домот Господов;

14 ^{1 Цар 3,11} го пренесе преку оган синот свој, гаташе и врачаше; си набави извикувачи на мртви и маѓесници и изврши многу негодни работи пред очите на Господ за да Го разгневи.

<sup>3 Цар 19,18
Ер 12,7</sup> Направи и статуа на божицата Аше-ра и ја постави во домот, за кој Господ му беше говорел на Давид и на синот негов Соломон: во овој дом и во Ерусалим што Јас го избрав меѓу сите израилски племиња, го ставам името Свое засекогаш:

⁸ и во иднина нема да ја оставам ногата на Израил да излезе од земјата што сум им ја дал на предците нивни, ако тие се потрудат да постапуваат според сè она што сум заповедал, и според целиот закон што им го даде Мојот слуга Мојсеј.

⁹ Но тие не послушаа; и Манасија ги разврати дотаму што тие постапуваа полошо и од оние народи, кои Господ ги беше истребил пред лицето на Израилевите синови.

¹⁰ И говореше Господ преку Своите слуги – пророците, и рече:

¹¹ „Поради тоа што јудејскиот цар Манасија ги изврши тие лоши дела, полоши од сè она што го вршеа Аморејците, кои беа пред него, и го наведе Јуда во грев со своите идоли,

¹² затоа Господ вели вака: Еве, врз Ерусалим и врз Јуда ќе испратам такво зло што кој ќе чуе за него, ќе му писнат и двете уши;

¹³ и ќе го оптегнам над Ерусалим јажето мерник на Самарија и мерката на Ахавовиот дом, и ќе го избришам Ерусалим така, како што се брише сад, – го бришат и го затвораат;

¹⁴ ќе го оставам остатокот од Моето наследство и ќе го предадам во рацете на непријателите нивни, и тие ќе бидат

разграбени и пленети од сите свои непријатели,

¹⁵ поради тоа што го правеа она што беше негодно пред очите Мои и Ме разгневуваа од оној ден, во кој предците нивни излегоа од Египет, дури до денес.“

¹⁶ А притоа Манасија пролеа премногу невина крв, та го наполни со неа Ерусалим докрај, освен својот грев со што го вовлече Јуда во грев да не прави угодни дела пред очите на Господ.

¹⁷ Другото за Манасија и за сè што тој извршил, и за гревовите негови, со кои згрешил, е опишано во летописите на јудејските цареви.

¹⁸ И почина Манасија кај своите предци, и беше погребан во градината на неговиот дворец, во градината нарекувана Оза. На негово место се зацари неговиот син Амон.

Амон, цар на Јудеја

(2 Лст 33,21-25)

¹⁹ Амон беше на дваесет и две години, кога стана цар, и царуваше во Ерусалим две години; мајка му се викаше Мешулемет, ќерка на Харуц, од Јодба.

²⁰ И тој го правеше, она што не беше угодно пред очите на Господ, така, како што го правеше тоа татко му Манасија;

²¹ одеше токму по истиот пат, по кој одеше татко му; им служеше на идоли-те, на кои им служеше татко му, и им се поклонуваше.

²² Тој Го остави Господ, Бог на неговите предци, и не одеше по патот Господов.

²³ Амоновите слуги се побунија против него и го убија царот во неговиот дом.

²⁴ Но народот на земјата ги уби сите заговорници против царот Амон; и народот на земјата го постави за цар на негово место синот негов Јошија.

²⁵ Другите дела на Амон што ги извршил тој, се опишани во летописите на јудејските цареви.

²⁶ И го погребаа во гробницата негова, во градината наречена Оза. На негово место се зацари син му Јошија.

22,13 Цар 13,2
Ер 3,6**3-7**

12,11-16

85 Мојс
28,61**11**2,12
19,1
1 Мојс
37,29
Суд 11,35
Езд 9,6**Јошија, цар на Јудеја**

(2 Лей 34,8-18)

22 Јошија беше на осум години кога стана цар, и царуваше во Ерусалим триесет и една година; мајка му се викаше Једида, ќерка на Адаја, од Боцкат.

² Тој го правеше она што беше правилно пред очите на Господ, во сè одеше по патот на неговиот предок Давид и не се отклонуваше ни десно, ни лево.

³ Кога беше на осумнаесет години, царот Јошија го испрати писарот Сафан, син на Ацалија, Мешуламовиот син, во домот на Господ, велејќи:

⁴ „Оди кај првосвештеникот Хелкија, нека го земе среброт донесено во домот на Господ што го собраа од чуварите на портите,

⁵ и нека го дадат во рацете на распоредниците, поставени кај храмот Господов, а тие да го потрошат за работниците во домот Господов за поправка на штетите во домот:

⁶ на дрводелците, на каменоресците, на сидарите и за купување дрва и делкани камења за поправка на храмот;

⁷ но да не се бара од нив сметка за среброт, предадено во рацете нивни, бидејќи тие постапуваат чесно.”

⁸ И му кажа првосвештеникот Хелкија на писарот Сафан: „Јас ја најдов во домот Господов книгата на законот.” И Хелкија му ја подаде книгата на Сафан, и тој ја читаше.

⁹ Дојде писарот Сафан кај царот и му донесе на царот одговор, велејќи: „Твоите слуги го зедоа среброт, најдено во домот, и го предадоа во рацете на распоредниците, поставени кај домот Господов.”

¹⁰ Писарот Сафан му соопшти уште на царот и рече: „Една книга ми даде свештеникот Хелкија.” И Сафан ја читаше пред царот.

Јошија ја прашува за совети пророчицата Хулда

(2 Лей 34,19-28)

¹¹ Кога царот ги чу зборовите од книгата на законот, ја раскина облеката своја.

¹² Тогаш царот заповеда на свештеникот Хелкија, на Ахикам, Сафанов син, на Ахбор, син на Михаја, на писарот Сафан и на царскиот слуга Асаја, велејќи:

¹³ „Одете, прашајте Го Господа за мене, за народот и за цела Јудеја во врска со зборовите на таа најдена книга, зашто голем е гневот Господов што се разгорел против нас, поради тоа што нашите татковци не ги послушаа зборовите на таа книга за да постапуваат според она што ни е заповедано во неа.”

¹⁴ И отиде свештеникот Хелкија со Ахикам, Ахбор, Сафан и Асаја кај пророчицата Хулда, жена на одеждочуварот Селум, син на Тиква, Хархасов син – а таа живееше во Ерусалим, во вториот дел, – и зборуваа со неа.

¹⁵ А таа им рече: „Вака вели Господ, Бог Израилев: ,кажете му на човекот што ве испрати кај Мене:

¹⁶ вака вели Господ: ќе испратам зло во тоа место и врз жителите негови – како што е напишано во книгата што ја прочита јудејскиот цар.

¹⁷ Поради тоа што Ме оставија и кадат на други богови за да Ме предизвикуваат со сите работи на рацете свои, се разгневи гневот Мој против тоа место, и нема да угасне.”

¹⁸ А на јудејскиот цар што ве испратил да Го прашате Господ, кажете му: – вака вели Господ, Бог Израилев, за зборовите што ги чу:

¹⁹ ,поради тоа што смекна срцето твое, и ти се смири пред Господ, откако го чу ова што Јас го изреков против тоа место и против жителите негови дека тие ќе бидат за ужас и проклетство, и ти ја раскина облеката своја и плачеше пред Мене, Јас те чув – вели Господ.

²⁰ Поради тоа, еве, Јас ќе те приберам кај татковците твои, и ќе бидеш ставен во гробницата своја во мир, и твоите очи нема да ги видат сите тие зла што ќе ги испратам во тоа место.” И му донесоа на царот одговор.

141 Цар 9,6
3 Цар 14,5
22,7-8
Ер 21,2**19**3 Цар
21,29

ЧЕТВРТА КНИГА ЦАРСТВА

23,1 *Јошија го обновува заветот со Бога*

3 Цар 8,1

(2 Лей 34,29-32)

2

23,21

2 Мојс 24,7

23 Тогаш царот испрати, та се собраа кај него сите старешини на Јуда и на Ерусалим.

4

3 Цар

15,13

5

Ос 10,5

Соф 1,4

² И отиде царот во домот Господов, и со него сите Јудејци и сите ерусалимски жители, и свештениците, и пророците, и сиот народ, од мал до голем, и им ги прочита гласно сите зборови од книгата, што беше најдена во домот Господов.

³ Потоа царот застана на високо место и пред лицето Господово се заветува дека ќе Го следи Господа и дека ќе ги чува заветите Негови, откровенијата Негови и наредбите Негови, од сè срце и душа и ќе ги исполнува зборовите на тој завет, напишани во таа книга. И сиот народ се заветува.

Обнова на верата во Јудеја

(2 Лей 34,3-5)

⁴ Тогаш царот му заповеда на прво-свештеникот Хелкија и на другите свештеници и на вратарите да ги изнесат од храмот Господов сите работи направени за Ваал и за Ашера и за сета небеска војска, и ги изгоре надвор од Ерусалим, во кидронската долина, и заповеда да ја пренесат пепелта нивна во Ветил.

⁵ И ги отстрани многубожечките жреци што ги беа поставиле јудејските цареви да вршат кадење по идолските светилишта во јудејските градови и во околината на Ерусалим, и оние што му кадеа на Ваал, на сонцето, на месечината, на планетите и на сета небеска војска.

⁶ И ја изнесе тогаш статуата на Ашера од домот Господов надвор од Ерусалим, кај потокот Кедрон, и ја изгоре таму, ја претвори во пепел и ја фрли пепелта нејзина во општонародните гробишта;

⁷ и ги разурна блудничките домови што беа кај храмот Господов, каде што жени шијеа облека за Ашера;

⁸ и ги изведе сите жреци од јудејските градови, ги оскверни идолските свети-

лишта, по кои жреците вршеа кадења, од Гева до Вирсавија, и ги разурна светилиштата пред портите – оние кај влезот кон портите на Исус градоначалникот, и оние одлево кај градските порти.

⁹ Жреците на идолските светилишта, меѓутоа, не принесуваа жртви врз жртвеникот Господов во Ерусалим, туку јадеа бесквасни лебови заедно со браќата свои.

¹⁰ Тој го оскверни и Тофет што е во долината Бен-Хином, та никој да не го пренесува синот свој и ќерката своја преку оган во чест на Молох;

¹¹ и ги урна коњите што јудејските цареви ги ставаа во чест на сонцето пред влезот во домот Господов, близу до собите на дворјанинот Нетан-Мелех, во додатната зграда, а колесниците на сонцето ги изгоре со оган.

¹² И жртвениците врз покривот на Ахазовата горна соба што ги направија јудејските цареви, и жртвениците, што Манасија ги беше направил во двата двора на домот Господов, царот ги собори и ги растури оттаму, и правот нивни го фрли во потокот Кедрон.

¹³ И идолските светилишта пред Ерусалим, десно од Маслиновата Гора, кои Соломон, царот Израилев, ѝ ги беше изградил на Аштарта, идол сидонски, и на Хамос, гад моавски, и на Милком, идол амонски, царот ги оскверни;

¹⁴ и ги искрши спомениците од камен, и ги исече столбовите на Ашера, и го наполни местото нивно со човечки коски.

Обнова на верата во Израил

(2 Лей 34,6-7)

¹⁵ Исто така и жртвеникот што беше во Ветил, и идолското светилиште, изградено од Наватовиот син Јеровоам, кој беше го навел Израил во грев – и жртвеникот и светилиштето ги разурна, и ги изгоре, ги претвори во прав, и столбот на Ашера го изгоре.

¹⁶ Јошија погледна и ги виде гробиштата што беа таму на гората, па испрати и ги зеде коските од гробовите, ги изгоре врз жртвеникот и го оскверни, спо-

10Ис 30,33
Ер 7,31-32
19,6-14**12**

21,5

13

3 Цар 11,7

153 Цар
12,33-13,10

21 ред словото Господово што го навести човекот Божји, кој ги беше претскажал тие настани, (кога Јероваоам стоеше на празникот пред жртвеникот. Потоа се сврте и го виде гробот на Божјиот човек што ги беше претскажал тие настани),

2 Моје 12
24
21,6

¹⁷ и Јошија праша: „Каков е тој споменик што го гледам?“ Му одговорија градските жители: „Тоа е гробот на Божјиот човек, кој дојде од Јудеја и го навести ова што ти го правиш сега над ветилскиот жртвеник.“

¹⁸ Тогаш тој рече: „Оставете го на мира, никој да не ги обеспокојува коските негови.“ И ги зачува коските негови заедно со коските на пророкот што беше дошол од Самарија.

¹⁹ И сите идолски светилишта во самарјанските градови, што израилските цареви ги беа изградиле, разгневувајќи Го Господа, Јошија ги разруши и направи со нив исто, како што направи во Ветил;

²⁰ ги закла сите жреци кај светилиштата што беа таму, кај жртвениците, и изгоре врз нив човечки коски, па се врати во Ерусалим.

Народој на Јудеја ја прославува Пасхајџа

(2 Лей 35,1;18-19)

²¹ Тогаш царот му заповеда на сиот народ и рече: „Празнувајте Му Пасха на Господ, вашиот Бог, како што е напишано во таа книга на заветот.“

²² Зашто таква Пасха не беше празнувана од дните на судиите, кои му судеа на Израил, и во сите дни на израилските цареви, и на јудејските цареви;

²³ а таа Пасха на Господ беше празнувана во Ерусалим во осумнаесеттата година на царот Јошија.

Заклучоци за владеењето на Јошија

(2 Лей 35,20-27; 36,1)

²⁴ Јошија исто така ги истреби и повикувачите на мртви, и маѓепсниците, и вражалците, и идолите, и сите пагански богови што се сретнуваа во јудејската земја и во Ерусалим за да ги исполни

зборовите на законот, напишан во книгата што свештеникот Хелкија ја најде во домот Господов.

²⁵ Сличен на него немало цар пред него, кој се свртел кон Господ со сето свое срце, и со сета своја душа, и со сите свои сили, според целиот закон Мојсеев; и по него не се издигна сличен на него.

²⁶ Но Господ не ја одложи големата јарост на гневот Свој, со која гневот Негов Му се разгори против Јуда за сите навреди, со кои Манасија Го беше разгневил.

²⁷ И Господ рече: „И Јуда ќе го отфрлам од лицето Свое, како што го отфрлив Израил, и ќе го отфрлам тој град Ерусалим што го избрав, и домот, за кој бев рекол: „Таму ќе биде името Мос.““

²⁸ Другите работи за Јошија и за сè што беше извршил тој, е опишано во летописите на јудејските цареви.

²⁹ Во неговите дни египетскиот цар, фараонот Нехо, тргна против асирскиот цар кон реката Еуфрат. Царот Јошија му излезе во пресрет, а оној, штом го виде, го уби во Мегидо.

³⁰ Слугите негови го кренаа мртвот од Мегидо, го пренесоа во Ерусалим и го погребаша во гробницата негова, и народот на земјата го зеде Јошиевият син Јоахаз, го помазаа и го прогласија за цар наместо неговиот татко.

Јоахаз, цар на Јудеја

(2 Лей 36,2-4)

³¹ Јоахаз беше на дваесет и три години, кога стана цар, и царуваше три месеци во Ерусалим; мајка му се викаше Хамутал, ќерка на Еремија, од Ливна.

³² Тој го вршеше она што не беше угодно пред очите на Господ, во сè онака, како што правеа татковците негови.

³³ Фараонот Нехо го задржа во Ривла, во земјата Хамат за да не царува во Ерусалим, и наложи данок на земјата сто кикари сребро и еден кикар злато.

³⁴ И фараонот Нехо го направи цар Јошиевият син Елијахим, место татко му Јошија, и му го промени името на Јоахим, а Јоахаз го зеде и го одведе во Египет, каде што и умре.

30
9,28

34
Ер 22,10-12

ЧЕТВРТА КНИГА ЦАРСТВА

36 ^{Ер 22,18-19} 35 Иоаким му даваше на фараонот сребро и злато; тој ја оцени земјата за да го внесува среброт по заповед на фараонот; тој бараше од секој од народот на земјата, според оценката негова, сребро и злато за да му дава на фараонот Нехо.

24,1
^{Ер 24,1}
^{25,1}
^{29,1}
^{32,1}
^{34,1}
Дан 1,1-2

Иоаким, цар на Јудеја

(2 Лей 36,5-8)

36 Иоаким беше на дваесет и пет години, кога стана цар, и царуваше единаесет години во Ерусалим; мајка му се викаше Зевуда, ќерка на Федаја, од Рума.

37 И тој го вршеше она што не беше угодно пред очите на Господ, во сè онака, како што го правела предците негови.

24 Во неговите дни се крена вавилонскиот цар Навуходоносор; и Иоаким му стана потчинет за три години, но подоцна се одметна од него.

2 И Господ испрати против него мноштво Халдејци, и многу Арамејци, и многу Моавци, и многу од синовите Амоневи, – ги испрати против Јуда за да го погуби, според словото на Господ што го беше рекол преку Своите слуги – пророците.

3 Тоа стана со Јуда по заповед на Господ за да го отфрли од лицето Свое за гревовите на Манасија, за сè она што тој го беше извршил;

4 и за невината крв што ја пролеа, исполнувајќи го Ерусалим со невина крв, Господ не сакаше да прости.

5 Другите работи за Иоаким и за сè она што тој го беше извршил, опишано е во летописите на јудејските цареви.

6 И почина Иоаким кај предците свои, а наместо него стана цар неговиот син Јехојахин.

7 Египетскиот цар веќе не излегуваше од својата земја, зашто вавилонскиот цар беше презел сè, од египетскиот поток до реката Еуфрат што му припаѓаше на египетскиот цар.

**Јехојахин, цар на Јудеја;
прво ѝроџонство**

(2 Лей 36,9-10)

8 Јехојахин беше на осумнаесет години кога стана цар, и царуваше три месеци во Ерусалим; мајка му се викаше Нехушта, ќерка на Елнатан, од Ерусалим.

9 И тој го правеше она што не беше угодно пред очите на Господ, во сè онака, како што тоа го правеше татко му.

10 Во она време слугите на вавилонскиот цар Навуходоносор настапија кон Ерусалим, и градот беше опколен.

11 Вавилонскиот цар Навуходоносор дојде до градот што слугите негови го опседнаа.

12 Тогаш јудејскиот цар Јехојахин отиде кај вавилонскиот цар – тој, и мајка му, и слугите негови, кнезовите негови, и дворјаните негови, – и го зароби вавилонскиот цар во осмата година од царувањето свое,

13 и изнесе сè од ризниците на домот Господов и од ризниците на царскиот дом; и ги здоби, како што беше рекол Господ, сите златни садови, што Соломон, царот Израилев, ги беше направил за храмот Господов;

14 и го исели целиот Ерусалим, и сите кнезови, и сета храбра војска – беа преселени десет илјади, – и сите дрводелци и ковачи; никој не остана, освен сиромасите на таа земја.

15 Тој го пресели Јехојахин во Вавилон; исто така и мајка му на царот, и жените на царот, и големците негови, и големците на земјата ги одведе од Ерусалим за да ги насели во Вавилон.

16 И сета војска, на број седум илјади, и ковачи и бравари – илјада; сите јунаци, способни за војна, ги одведе вавилонскиот цар за да ги насели во Вавилон.

17 И вавилонскиот цар го направи цар Матанија, стрикото на Јехојахин, место него, и му го промени името во Седекија.

18 Седекија беше на дваесет и една година, кога стана цар, и царуваше единаесет години.

12
^{Ер 22,24-30}

14
15,29

17
^{Ер 37,1}
^{Ез 17,5-6}
17,13-14

20 наесет години во Ерусалим; мајка му се викаше Хамутал, ќерка на Еремија, од Ливна.

25,1-12 ¹⁹ И тој го врпеше она што не беше угодно пред очите на Господ, во сè онака како што го правеше тоа Јоаким.

²⁰ Гневот на Господ над Ерусалим и над Јуда беше толку голем што Тој ги отфрли од лицето Свое. И Седекија се одметна од вавилонскиот цар.

7 *Навуходоносор го опсадува Ерусалим*
(Ер 39,1-7; 52,3-11)

8-21 **25** Во деветтата година од царувањето свое, во десеттиот месец, на десеттиот ден од месецот, вавилонскиот цар Навуходоносор дојде со сета своја војска пред Ерусалим, го опседна и направи околу него опкоп.

² И градот стоеше во опсада до единаесеттата година од владеењето на царот Седекија.

³ На деветтиот ден од четвртиот месец гладот се засили во градот, и народот немаше леб.

⁴ Градот беше преземен, и сите воени лица избегаа ноќе по патот кон портите, меѓу двата зида што се до царската градина; а Халдејците стоеја околу градот, и царот отиде по патот кон рамнината.

⁵ Халдејската војска се спушти по царот и го стигна во Ерихонските рамнини, и сета војска негова се разбега од него.

⁶ Тогаш го фатија царот, го одведоа кај вавилонскиот цар во Ривла и извршија над него суд;

⁷ синовите на Седекија ги заклаа пред очите негови, а на Седекија му ги избодоа очите, го оковаа во окови и го одведоа во Вавилон.

Освојување на Ерусалим. Вшоро ѝрогонсѝво

(Ер 39,8-10; 52,12-30; 2 Лей 36,17-21)

⁸ На петтиот месец, на седмиот ден од месецот, односно во деветнаесеттата година од владеењето на вавилонскиот цар Навуходоносор, дојде Навузардан,

заповедник на телохранителите, слуга на вавилонскиот цар, во Ерусалим

⁹ и го изгоре домот Господов и царскиот дом, и сите куќи во Ерусалим, и сите големи куќи ги изгоре со оган;

¹⁰ и сидовите околу Ерусалим беа урнати од халдејската војска што беше со заповедникот на телохранителите.

¹¹ А другиот народ што беше останал во градот, и одметниците, кои му се предаде на вавилонскиот цар, а и другиот народ ги исели Навузардан, заповедникот на телохранителите.

¹² Само малкумина од сиромасите на оваа земја заповедникот на телохранителите ги остави за работници во лозјата и за земјоделци.

¹³ И бронзените столбови во домот Господов, и подножјата, и бронзеното море во домот Господов Халдејците го испокршија и ја однесоа бронзата нивна во Вавилон;

¹⁴ и котлите, и лопатките, и штипките, и лажиците, и сите бакарни садови што се употребуваа во службата, ги кренаа;

¹⁵ и кадилниците, и садовите, – сè што имаше златно, и сè што имаше сребрено, го зеде заповедникот на телохранителите;

¹⁶ столбови два, море едно, и подножјата што Соломон ги беше направил во домот Господов, – бронзата во сите тие работи немаше мерка.

¹⁷ Едниот столб беше висок осумнаесет лакти, главата му беше од бронза, а висината на главата – три лакти, и мрежата на наровите околу главата – сето тоа беше од бронза. Тоа исто го имаше и другиот столб со мрежата.

¹⁸ Заповедникот на телохранителите го зеде првосвештеникот Сераја, заменикот-првосвештеник Софонија и тројца свештеници-вратари.

¹⁹ Од градот тој зеде еден дворски човек, кој беше заповедник на воените лица, и петте души што стоеја пред царското лице и се наоѓаа во градот, и главниот писар на војската што го запишуваше во војската народот на земја-

9
3 Цар 9,8

11
15,29

ЧЕТВРТА КНИГА ЦАРСТВА

23-24

Ер 40,7-9

та, и шеесет души од народот на земјата, кои се наоѓаа во градот.

24

18,31-32

²⁰ Ги зеде Навузардан, началникот на телохранителите, и ги одведе кај вавилонскиот цар во Ривла.

25

Ер 41,1-2

²¹ И вавилонскиот цар ги порази и ги погуби во Ривла, во земјата Хамат. И Јудејците беа иселени од земјата своја.

**Годолија, управник
на Јудинаџа земја**

(Ер 40,7-41,18)

²² А над народот, оставен во јудејската земја, вавилонскиот цар Навуходоносор го постави за управник Годолија, синот на Ахикам, Сафанов син.

²³ Кога сите војсководители, тие и луѓето нивни, слушнаа дека вавилонскиот цар го поставил за управник Годолија, дојдоа кај Годолија во Мицпа: Исмаил, синот на Нетанија, Јоханан, син на Кареах, Сераја, син на Танхусмет од Нетофа, и Јаазанјаху од Мааха, тие и луѓето нивни.

²⁴ И им се заколна Годолија, ним и на луѓето нивни, и им рече: „Не плашете се што ќе бидете потчинети на Халдејците; населувајте се во земјата, служете му на вавилонскиот цар и ќе ви биде добро.”

²⁵ Но во седмиот месец дојде Исмаил, синот на Нетанија, Елишамаев син, од царски род, со десет души, го порази Годолија, и тој умре, а и Јудејците, и Халдејците што беа во Мицпа.

²⁶ Тогаш се крена сиот народ, од мало до големо, и војсководците, па отидоа во Египет, зашто се плашеа од Халдејците.

**Царот на Вавилон му
благодари на Јехојахин**

(Ер 52,31-34)

²⁷ Во триесет и седмата година од преселувањето на јудејскиот цар Јехојахин, во дванаесеттиот месец, на дваесет и седмиот ден од месецот, вавилонскиот цар Евил-Меродах, во годината на запарувањето свое, го изведе од затвор јудејскиот цар Јехојахин,

²⁸ говореше со него пријателски и го постави престолот негов погоре од престолот на царевите што беа пред него во Вавилон;

²⁹ и му ја смени затворската облека негова; и секогаш Јехојахин јадеше со него, во сите дни на животот свој.

³⁰ За постојана издршка, му се даваше на царот, секој ден, во сите дни на неговиот живот.

27-30

Ер 52,31-34

ПРВА КНИГА ЛЕТОПИСИ

Вовед

Првата и Втора книга Летописи кај Евреите се сметале за една книга, која била поделена на два дела, од првата причина што текстовите не можел да се собере на еден свиток. Овие две книги ја опишуваат историјата на Израил од времето на Адам, па сè до присилното иселување во Вавилон.

Главна личност во оваа книга е царот Давид. Тој го преиформирал Ерусалим во центар во кој се славел Господ Бог. Нему му се припишува и заслугата за изградбата на храмот во Ерусалим, иако всушност бил изграден од негов син Соломон. Царот Давид многу успешно го организирал и политичкиот и верскиот живот во Израил.

Првата книга Летописи содржи имиња и родословија од Адам, па сè до царот Саул – претходникот на Давид (1-9). По смртта на Саул (10), преостанатиот дел од оваа книга (11-29) главно е посветен на животоот и владеењето на царот Давид. Опишани се дејствија од неговата младост, конфликтите со царот Саул, седумгодишното владеење на Давид во градот Хеврон, преместувањето на престолнината во Ерусалим, епизодата со Виисавеја, бунтот на негов син Авесалом итн. Во завршниот дел на оваа книга (21-29) опишани се подготвителните работи на Давид за изградбата на храм во Ерусалим и уапсивањето што тој му ги дал на својот син и престолонаследник Соломон.

Во оваа книга Давид е посочен како пример на верност и послушност кон Господ. На крајот од своето владеење, Давид му оддава јавна благодарност на Господ и го прославува пред целиот народ (29,10-12).

Список на прародиите од Адам до Авраам

(1 Мојс 5,1-32; 10,1-32; 11,10-26)

1

- Адам, Сит, Енос,
2 Каинан, Махалалел, Јаред,
3 Енох, Метуселам, Ламех,
4 Ное, Сим, Хам и Јафет.
5 Синови на Јафет: Гомер, Магог, Мадај, Јаван, (Елиса), Тувал, Мешех и Тирас.
6 Синови на Гомер: Ашкеназ, Рифат и Тогарма.
7 Синови на Јаван: Елиша, Тарсис, Китим и Роданим.
8 Синови на Хам: Куш, Мицраим, Пут и Ханан.
9 Синови на Куш: Сева, Хавила, Савта, Раама и Савтеха. Синови на Раама: Сева и Дедан.

10 Куш го роди и Нимрод: тој почна да станува силен на земјата.

11 Мицраим ги роди: Лудим, Анамим, Лехавим и Нафтухим.

12 Патрос, Каслухим (од кои произлегоа Филистееците) и Кафторим.

13 Ханан го роди Сидон, својот првенец, и Хет,

14 и Јевусијците, Аморејците, Гергесејците,

15 Евејците, Аркијците, Синитите,

16 Арвадите, Семаријците и Хаматијците.

17 Синовите на Сим: Елам, Ашур, Арфаксад, Луд, Арам. (Арамови синови:) Уц, Хул, Гетер и Мешех.

18 Арфаксад (го роди Каинан, а Каинан) го роди Сала, а Сала, пак, го роди Евер.

19 На Евер му се родија двајца синови: едниот се викаше Фалек, зашто во не-

17-23

1 Мојс
10,22-29

1,4

1 Мојс 6,10

5-7

1 Мојс
10,2-4

8-16

1 Мојс
10,6-18

ПРВА КНИГА ЛЕТОПИСИ

32 говите дни се раздели земјата; брат му се викаше Јоктан.

34 Јоктан го роди Алмодад, Шелеф, Хацармавет, Јера,

¹ Мојс 17,5
25,19-26
Мт 1,2
Дела 7,8

²¹ Хадорам, Узал, Дикла,
²² Евал, Авимасел, Сева,
²³ Офир, Хавила и Јовав. Сите тие беа

35-37 Јоктанови синови.

¹ Мојс
36,10-13
36,15-17

²⁴ А синови Симови, Арфаксад, Сала,
²⁵ Евер, Фалек, Рагав,

38-42 ²⁶ Серух, Нахор, Тара,
²⁷ Аврам, односно Авраам.

Појомци на Исмаил

(1 Мојс 25,12-16)

²⁸ Синови Авраамови: Исак и Исмаил.
²⁹ Еве го нивниот родослов: Навајот, првенец на Исмаил, по него Кедар, Адбеел, Мивсам,

³⁰ Мишма, Дума, Маса, Адад, Тема,
³¹ Јетур, Нафиш, и Кедема. Тоа се Исмаиловите синови.

³² Синовите на Хетура, Аврамова прилежница: таа го роди Зимран, Јокшан, Медан, Мидјан, Ишбак и Шуах. Синови на Јокшан: Сева и Дедан. (Синови Деданови: Рагуил, Навдеил, Асуриим, Астусим и Асомин)

³³ Синови на Мидјан: Ефа, Ефер, Ханох, Авида и Елдаа. Сите тие се синови на Хетура.

Појомци на Исав

(1 Мојс 36,1-19)

³⁴ И го роди Авраам Исака. Синови на Исак: Исав и Израил.

³⁵ Синови на Исав: Елифаз, Рагуил, Јеус, Јалам и Корјеј.

³⁶ Синови на Елифаз: Теман, Омар, Зефи, Гатам, Кеназ, а Тимна, царевата наложница го роди Амалик.

³⁷ Синови на Рагуил: Нахат, Зерах, Шама и Миза.

Сџароседелциџе на Едом

(1 Мојс 36,20-30)

³⁸ Синови на Сеир: Лотан, Шовал, Зивеон, Ана, Дишон, Езер и Дишан.

³⁹ Синови на Лотан: Хори и Хомам, а сестра на Лотан: Тимна.

⁴⁰ Синови на Шовал: Алиан, Манахат, Евал, Шефи и Онам. Синови на Зивеон: Аја и Ана.

⁴¹ Син на Ана: Дишон. Синови на Дишон: Хамран, Ешбан, Итран и Керан.

⁴² Синови на Есер: Билхан, Зааван и Јаакан. Синови на Дишон: Уц и Аран.

Едомскиџе цареви

(1 Мојс 36,31-43)

⁴³ Еве ги и царевите што царуваа во земјата Едомова, пред да се зацари цар над синовите израилски: Бела, син Беоров, а градот негов се викаше Динхава.

⁴⁴ Умре Бела, а по него стана цар Јовав, синот на Зерах од Восор.

⁴⁵ Умре Јовав, а по него царуваше Хушам, од земјата на Теманците.

⁴⁶ Умре Хушам, и по него стана Адад, син Бедадов, кој ги порази Мидјанците во моавското поле. Неговиот град се викаше Авит.

⁴⁷ Умре Адад, а по него цар стана Самла, од Масрека.

⁴⁸ Умре Самла, и по него цар стана Саул, од Реховот, што е кај Реката.

⁴⁹ Умре Саул, а по него цар стана Ваал-Ханан, син Ахборов.

⁵⁰ Умре Ваал-Ханан, и по него цар стана Адад, градот му се викаше Паи; името на жена му беше Мехетавела, ќерка на Матраед од Мезахав.

⁵¹ Потоа умре и Адад. Началниците едомски беа: началник Тимна, началникот Алиа, началникот Јетет,

⁵² началникот Охоливама, началникот Ила, началникот Пинон,

⁵³ началникот Кеназ, началникот Теман, началникот Мивзар,

⁵⁴ началникот Магдиел, началникот Ирам. Тоа беа началниците на Едом.

Појомциџе на Јуда

2 Еве ги синовите на Израил: Рувим, Симеон, Левиј, Јуда, Исахар, Завулон,

² Дан, Јосиф, Венијамин, Нефталим, Гад и Асир.

³ Синови на Јуда: Ер, Онан и Шела, – тројцата му се родија од Шуевата ќерка,

43-54

¹ Мојс
36,31-43

2,1-2

¹ Мојс
35,23-36

3-4

¹ Мојс
38,5,7
38,27-30

3

¹ Мојс
29,35
4 Мојс
26,19

6 Хананејка. Ер, првенецот Јудин, беше лош во очите на Господ, и Тој го уби.
3 Цар 5,10

7 ⁴ Тамара, негова снаа, му ги роди Фарес и Зерах. Сите синови на Јуда беа пет.
Ис.Н. 6, 17-7,1

9 ⁵ Синовите на Фарес се: Есром и Хамул.
4 Мојс 26,21

10 ⁶ Синовите на Зерах: Замвриј, Етан, Еман, Калкол и Дара – сè на сè пет.
2 Мојс 6,23
4 Мојс 1,7

12 ⁷ Синови на Карми: Ахар, кој навлече неволја врз Израил, прекршувајќи ја заклетвата.
Рута 2,1
4,17

⁸ Син на Етан: Азарија.

13-15 *Семејнаџа лоза на царој Давид*

⁹ Синови на Есром што му се родија: Јерахмеел, Арам и Келувај.
1 Цар 16, 6-13

16 ¹⁰ Арам, пак, го роди Аминадав: Аминадав го роди Наасон, началник на Јудините синови;
1 Цар 26,6
2 Цар 2,13.18

17 ¹¹ Наасон го роди Салмон, Салмон го роди Вооз;
2 Цар 17,25

23 ¹² Вооз го роди Овид, Овид го роди Јесеј;
4 Мојс 32,41

¹³ Јесеј го роди својот прв син Елијав, вториот Аминадав, третиот Шима,
5 Мојс 3,14

¹⁴ четвртиот – Натанаил, петтиот – Радај,

¹⁵ шестиот – Озем, седмиот – Давид.

¹⁶ Нивни сестри беа: Саруја и Авигеја. Синови на Саруја: Авеса, Јоав и Асаил, – тројца.

¹⁷ Авигеја го роди Амаса; а татко на Амаса беше Јетер, Исмаилец.

¹⁸ Халев, синот Есромов, со жените Азува и Јериота, и све ги синовите негови: Јешер, Шовав и Ардон.

¹⁹ Умре Азува, и Халев ја зеде за жена Ефрата, а таа му го роди Ор.

²⁰ Ор го роди Ури, а Ури го роди Веселеил.

²¹ Потоа Есром влезе при ќерката на Махир, Галаадов татко, и ја зеде, кога тој беше на шеесет години, а таа му го роди Сегув.

²² Сегув го роди Јаир; тој имаше дваесет и три града во Галаадската земја,

²³ бидејќи од Гешурците и Арамејците ги зеде селата Јаирови и Кенат со селата – шеесет градови. Сите тие градови беа на синовите од Махир, Галаадовиот татко.

²⁴ Откако умре Есром во Халев-Ефрат, Есромовата жена Авија му го роди Ашхур, татко на Текоа.

Пойомциџе на Јерахмеел

²⁵ Синови на Јерахмеел, Есромовиот првенец, беа: првенецот Арам, по него Буна, Орен, Озем и Ахија.

²⁶ Јерахмеел имаше и друга жена, по име Атара; таа беше мајка на Онам.

²⁷ Синовите на Арам, првенец Јерахмеелов, беа: Маац, Јамин и Екер.

²⁸ Синови на Онам беа: Шамај и Јада. Синови на Шамај: Надав и Авишур.

²⁹ Жената Авишурова се викаше Ави-хајла, таа му ги роди Ахван и Молид.

³⁰ Синови на Надав: Селед и Афаим. Селед умре бездетен.

³¹ Афаимовиот син беше Иши, Ишиевиот син – Шешан, Шешановиот син – Ахлај.

³² Синови на Јада, Шамаевиот брат: Јетер и Јонатан; Јетер умре бездетен.

³³ Синови на Јонатан: Пелет и Заза. Тоа се синовите Јерахмеелови.

³⁴ Шешан немаше синови, туку само ќерки. Шешан имаше еден роб, Египћанец, по име Јарха.

³⁵ Шешан му ја даде ќерката своја за жена на својот роб Јарха, а таа му го роди Атај.

³⁶ Атај го роди Натана, Натан го роди Завад;

³⁷ Завад го роди Ефлал, Ефлал го роди Овид;

³⁸ Овид го роди Јуј, Јуј го роди Азарија;

³⁹ Азарија го роди Хелец, а Хелец го роди Елеаса;

⁴⁰ Елеаса го роди Сисмаја, Сисмај го роди Салум;

⁴¹ Селум го роди Јекамија, Јекамија го роди Елишама.

Други појомци на Халев

⁴² Синови на Халев, брат Јерахмеелов, беа: Меша, негов првенец, кој е татко на Зиф, а синовите на Меша: Хеврон.

⁴³ Синови на Хеврон: Корей и Тапуах, Рекем и Шема.

⁴⁴ Шема го роди Рахам, Јоркеамов татко, а Рекем го роди Шамај.

ПРВА КНИГА ЛЕТОПИСИ

3,1-4 ⁴⁵ Шамаевиот син беше Маон, а Маон беше татко на Бет-Цур.

1 ⁴⁶ А Ефа, прилежницата на Халев, ги роди Харан, Моца и Газез.

4 ⁴⁷ Синови на Јахдај: Регем, Јотам, Гешан, Фелет, Ефа и Сааф.

5-8 ⁴⁸ Мааха, прилежницата Халегова, го роди Шевер и Тирхан;

⁴⁹ таа го роди и Шааф, таткото на Мадман и Сева, таткото на Маквенин и татко на Гива. А ќерка Халегова беше Ахса.

⁵⁰ Еве ги синовите Халегови: синот Ор, првенец од Ефрата; Шовал, татко на Кирјат-Јарим;

⁵¹ Салмон, Витлеемов татко; Хареф, Бет-Гадеров татко.

⁵² Шовал, Кирјат-Јаримовиот татко, имаше син: Харое, од кого се половина-та жители на Менухот.

⁵³ Од родовите на Кирјат-Јарим: Итрити, Путити, Шуматити и Мишраити. Од нив потекнуваат племињата: Соратјани и Ештаолјани.

⁵⁴ Синови Салминови: Витлеемците и Нетофатците, Атровците од Јоавовиот дом, и половината од Манахатиевите Сараќани,

⁵⁵ племињата на писарите што живеаја во Јабец беа: Тираќани, Шимеаќани, Сукаќани, тоа се Кенијците што дојдоа од Хамат, од таткото на Рихавовиот дом.

Синовиџе на Давид

3 Синовите на Давид, што му се родија во Хеврон, беа: првенецот Ам-нон, од Ахиноама, Јизреелка; вториот – Даниил, од Авигеја, Кармилка;

² третиот – Авесалом, син од Мааха, ќерка на Гесурскиот цар Талмај; четвртиот – Адонија, син на Хагита;

³ петтиот – Сафатија, од Авитала; шестиот – Јитреам, од жена му Егла –

⁴ шестина што му се родија во Хеврон; тој царуваше таму седум години и шест месеци; а триесет и три години царуваше во Ерусалим.

⁵ Овие, пак, му се родија во Ерусалим: Шима, Шовав, Натан и Соломон –

четворица од Шуевата ќерка, ќерката Амиелова;

⁶ Јивхар, Елишуа, Елифелет.

⁷ Ногах, Нефег, Јафија,

⁸ Елипама, Елијада и Елифелет – деветмина.

⁹ Тоа се сите синови Давидови, освен синовите од прилежниците. Сестра им беше Тамара.

Појомсџвојџо на царџџ Соломон

¹⁰ Соломонов син беше Ровоам, негов син – Авија, негов син – Аса, негов син Јосафат,

¹¹ негов син Јорам, негов син Охозиија, негов син – Јоас,

¹² негов син Амасија, негов син – Азарија, негов син – Јотам,

¹³ негов син Ахаз, негов син – Езекија, негов син Манасија,

¹⁴ негов син – Амон, негов син – Јошија.

¹⁵ Синови на Јошија: првенецот Јоханан, вториот – Јоаким, третиот – Седекија, четвртиот – Селум.

¹⁶ Синови на Јоаким: Јехонија, син негов; Седекија, негов син.

Појомсџци на царџџ Јехонија

¹⁷ Синови на Јехонија, заробеник во Вавилон: Салатиил, негов син;

¹⁸ Малкирам, Педаија, Шенацар, Јека-мија, Хошама и Невадија.

¹⁹ Синовите на Педаија: Зоровавел и Семеј. А синови на Зоровавел: Мешу-лам, и Ананија, и сестрата нивна Шеломита

²⁰ и уште петмина: Хашува, Охел, Варахија, Хасадија и Јушав-Хесед.

²¹ Синови на Ананија: Пелатија и Јипаија; негов син Рефаја, негов син Арнан, негов син Авдија, негов син Шеканија.

²² Син на Шеканија: Шемаја, синови на Шемаја: Хатуш, Лигал, Баријак, Неарија и Шафат – шестмина.

²³ Синови на Неарија: Елиоснај, Хиз-кија и Азрикам – тројца.

²⁴ Синови на Елиоснај: Ходавија, Елијашив, Фелаија, Акув, Јоханан, Делаја и Анани – седуммина.

92 Цар 5,13
13,1**10**3 Цар
14,21
2 Лет 12,16
13,1**12**4 Цар 15,
1-7
Ис 1,1
Мих 1,1
2 Лет 27,1**13**Ис 7,1
Ер 26,19
Ос 1,1
2 Лет 28,1
29,1**14**4 Цар 22,1
Ер 1,2
3,6
25,3
2 Лет 33,21**15**4 Цар
23,34**16**4 Цар
24,6,18**17**

Езд 3,2

18Езд 1,8
5,14**22**

Езд 8,2-3

4,1-23

2,3-55

Појомци на Јуда**1**1 Мојс
29,354 Мојс
26,21**4**

Рута 1,19

5

2,24

4 Синови на Јуда: Фарес, Есром, Карми, Ор и Шовал.

² Реаја, Шовалов син, го роди Јахат; Јахат ги роди Ахумај и Лахад; од нив се родовите на Цорат.

³ А ова се синовите на Етам: Јизреел, Јишма, Јидбаш, и сестрата нивна, по име Хаселелпонија.

⁴ Пенуел, татко на Гедор, и Езер, татко на Хушин. Тоа се синовите на Ор, првенец Ефратов, татко Витлеемов.

⁵ Ашхур, таткото на Текоа, имаше две жени: Хела и Наара.

⁶ Наара му ги роди Ахузам, Хефер, Темени и Ахаштари, тоа се синовите од Наара.

⁷ Синови од Хела: Зерет, Цохар, и Етнан.

⁸ Коц ги роди: Анув и Хацовев и родовите на Ахархел, син на Харум.

⁹ Јабец беше попрочуен од своите браќа. Мајка му го нарече Јабец, велејќи: го родив со болки.

¹⁰ И повика Јабец кон Бог Израилев, велејќи: „О, да ме благословеше со Твојот благослов, да ги проширеше границите мои, да беше раката Твоја со мене и да ме пазеше од зло, та да не тагувам!“ И Бог му го даде она за што молеше.

Друѓи семејства

¹¹ А Халев, братот на Шуха, го роди Махира; тој е татко на Ептон.

¹² Ептон го роди Бет-Раф, Пасеах и Техина, таткото на Ирнахаш, братот на Селом Кенезеџот и на Ахаз; тоа се жителите на Река.

¹³ Синови на Кеназ: Готониил и Сераја, синови на Готониил: Хатат и Меонотај.

¹⁴ Меонотај го роди Офра, а Сераја го роди Јоав, таткото на Гехарашимците, наречени така зашто беа занаетчи.

¹⁵ Синови на Халев, Јефунсов син: Ир, Ила и Наам. Син на Ила: Кеназ.

¹⁶ Синови на Јехалелел: Зиф, Зифа, Тирија и Асраел.

¹⁷ Синови на Езра: Јетер, Меред, Ефер и Јалон; Јетер, пак, го роди Мирјам, Шамаја и Јишбах, таткото на Ептемоа.

¹⁸ А жена му, Јудејката го роди Јаред, Гедоров татко, и Хевер, татко на Сохо, и Јекутиел, татко на Заноах. Тоа беа синови на фараоновата ќерка Бигија, што ја беше зел Меред.

¹⁹ Синовите на жената на Одија, сестра Нахамова, беа татковци на Кеила, Гермиеџот и на Ептемоа од Маахат.

²⁰ Синови на Симон: Амнон, Рина, Бен-Ханан и Тилон. Синови на Иши: Зохет и синот на Зохет.

Појомци на Шела

²¹ Синови на Шела, син Јудин: Ер, татко на Лека и Лаада, татко на Мареша, и челаџта на тие, што обработуваа висон, од Бет-Ашбеа,

²² и Јоким, и жителите на Хозев, и Јоас, и Сараф, кои имаа имоти во Моав, и Јашуви-Лакем; но тоа се дамнешни работи.

²³ Тие беа грнчари, живеејќи и во Нетаим и Гедера; живееја таму кај царот, за да му работат.

Појомци на Симон

²⁴ Синови Симонови: Немусел, Јамин, Јарив, Зерах и Саул.

²⁵ Негов син Селум; негов син Мивсам; негов син Мишма.

²⁶ Синовите на Мишма: Хамусел, син негов; неговиот син Закур, неговиот син Шимеј.

²⁷ Шимеј имаше педесет синови и шест ќерки, но браќата негови немаа многу синови, и сиот нивни род не беше толку многуброен, како родот на синовите Јудини.

²⁸ Тие живееја во Вирсавија, Молада и Хаџар-Шуал,

²⁹ во Билха, во Еџем, во Толад,

³⁰ во Ветуил, во Хорма, во Циклаг,

³¹ во Бет-Маркавот, во Хаџар-Сусим, во Бет-Бириј и во Шаараим. Тоа се градовите нивни до царувањето на Давид,

³² со селата нивни: Етам, Ен-Римон, Токен и Ашан, – пет градови,

³³ и сите нивни села, што беа околу тие градови до Ваал; тоа се нивните живеалишта и родословија.

³⁴ А Мешовав, Јамлек и Јоша, син на Амасија,

18

Ис.Н. 15,34

195 Мојс 3,14
Ис.Н. 15,44**21**

1 Мојс 38,5

241 Мојс
29,33
46,10
2 Мојс 6,15
4 Мојс
26,12-14**28-33**Ис.Н. 19,
1-8**28**1 Мојс
21,14**31**

Ис.Н. 15,36

32

Ис.Н. 15,42

ПРВА КНИГА ЛЕТОПИСИ

39 ³⁵ Жоил и Јуј, син на Јошивија, син на Сераја, син Асиселов,
 Ис.Н. 15,58
40 ³⁶ Елиосенај, Јакова, Јехошаја, Асаја, Адилел, Јесимисел и Ванеја,
 Суд 18,7-10
41 ³⁷ и Зиза, син на Шифиј, син на Алон, син на Једаја, син на Шимри, син Шемаисев, –
 2 Лет 26,7
42 ³⁸ сите овие споменати беа началници над своите родови, и домот на татковците нивни се разграни многу.
 1 Мојс 14,6
43 ³⁹ Тие одеа до Гедор и до источната страна на долината, за да најдат пасишта за стадата свои;
 1 Мојс 14,7
 Ест 9,16
5,1 ⁴⁰ и најдоа густи и убави пасишта и широка земја, мирна и безопасна, зашто порано живееја малкумина од Хамовците.
 26,10
 1 Мојс 29,32
 35,22
 49,4
2 ⁴¹ Па појдоа тие, запишани поименично, во дните на јудејскиот цар Езекија, па ги убија скитниците и заседнатите, што се наоѓаа таму, ги истребија засекогаш и се населија на местото нивно, зашто таму имаше пасишта за стадата нивни.
 11,2
 1 Мојс 49,10
 1 Цар 9,16
 2 Лет 7,18
 Мт 2,6
3 ⁴² А од нив, од Симоновите синови, петстотини души отидоа кон гората Сеир; началници им беа: Пелатија, Неарија, Рефаја и Узиил, синови на Иши,
 1 Мојс 29,32
 29,32
 46,9
 2 Мојс 6,14
 4 Мојс 26,5-6
6 ⁴³ и ги убија избеганите остатоци од Амаликијците, и живеат таму и до денес.
 4 Цар 16,10
 2 Лет 28,20

Појомцијте на Рувим

5 Синови на Рувим, првороден Израилев; тој беше првороден, но откако ја оскверни постелата на татко си, првенството им беше дадено на синовите на Јосиф, син Израилев, но под услов да не се пишпат првородени.

² Бидејќи Јуда беше најсилен меѓу браќата свои, тоа и водачот излегуваше од него, но првенството беше пренесено на Јосиф, –

³ синови на Рувим, првородениот Израилев, беа: Енох, Палу, Есром и Карми.

⁴ Синови на Жоил: Шемаја, неговиот син Гог, неговиот син Семеј,

⁵ негов син Миха, негов син Реаја, негов син Ваал,

⁶ негов син Беера, кого што асирскиот цар Тилгат-Пилнесер го одведе во плен. Тој беше началник на Рувимците.

⁷ А роднините негови, според родовите нивни, според нивниот родословен список, беа: Јеисел – главен, потоа Захарија

⁸ и Бела, син Азатов, син на Шема, син Жоилов; тој живееше во Ароер, до Нево и до Ваал-Меон;

⁹ потоа живееше тој кон исток сè до влезот во пустината, кој се протега до реката Еуфрат, зашто беа многубројни во земјата Галаадска.

¹⁰ Во дните на Саул, тие водеха војна со Хагријците, а тие се населија во паторите нивни по целата источна страна на Галаад.

Појомци на Гад

¹¹ Синовите Гадови живеаја спроти нив во земјата Башанска, до Салеха:

¹² во Башан главен беше Жоил, втор – Сафан, потоа Јанај и Шафат.

¹³ Браќата нивни со челада своја беа седум: Михаил, Мешулам, Сева, Јорај, Јакан, Зија и Евер, седум.

¹⁴ Еве ги синовите на Авихајл, син на Хури, син на Јароах, син Галаадов, син на Михаил, син Јешишасев, син Јахдоев, син Бузов.

¹⁵ Ахи, син на Авдиел, син Гуниев, беше началник во домот на својот род.

¹⁶ Тие се населија во Галаад, во Башан и по селата негови и во сите пасишта на Сарон, сè до крајните предели нивни.

¹⁷ Тие сите беа запишани во родословијата во времето на јудејскиот цар Јотам и во времето на израилскиот цар Јеровоам.

Воинијте на источнијте ѓлемеиња

¹⁸ Меѓу потомците на Рувим и Гад и половината од племето Манасиево имаше воинствени луѓе, мажи, кои носеа штит и меч, кои стрелаа со лак и опитни на борба – четириесет и четири илјади седумстотини и шеесет души, што одеа во војна.

¹⁹ Тие војуваа со Хагријците, со Јетурејците, Нафишејците, Нодавејците.

²⁰ И помош им беше дадена против нив, и Хагријците беа предадени во рацете нивни со сè што имаа, зашто во времето на борбите тие Го повикуваа

8
 4 Мојс 32,37-38
 Ис.Н. 13,15-23

9
 1 Мојс 2,14
 4 Мојс 32,26

10
 27,31

11
 1 Мојс 30,11
 4 Мојс 1,25
 5 Мојс 3,10

17
 4 Цар 14,23

18
 4 Мојс 1,3

19
 1 Мојс 25,15

20
 3 Цар 8,44
 Ис 26,3
 Пс 36,40
 54,4
 Дан 6,22
 2 Лет 6,34

22 Господа и Тој ги услишуваше, зашто на Него се надеваа.

5 Мојс 20,4
4 Цар 15,29
2 Лет 32,8

²¹ И ги зеда стадата нивни: педесет илјади камили, ситен добиток двесте и педесет илјади, магариња две илјади и сто илјади луѓе.

²² зашто ранети паднаа многу, бидејќи борбата беше од Бога. И живееја на нивното место сè до прогонството.

25

Појомциџе на Манасија

9,1
10,13
2 Мојс 24,15
3 Мојс 18,3
5 Мојс 32,15-18
2 Лет 12,2

²³ Потомците од племето Манасиево живееја во таа земја од Башан до Ваал-Ермон и Сенир и до гората Ермон; и тие се размножија.

²⁴ Еве ги нивните началници: Ефер, Јиши, Елиил, Азриил, Еремија, Хода-

26

4 Цар 15,16
17,6
Ис 37,7

6,1

1 Мојс 46,11
2 Мојс 6,16

Други појомци од Левиј

6 Синови на Левиј беа: Гершом, Каат и Мерари.

² Синови на Каат: Амрам, Јицхар, Хеврон и Узиил.

³ Синови на Амрам: Арон, Мојсеј и Мирјам. Синови на Арон: Надав, Авигуд, Елеазар и Итамар.

⁴ Елеазар го роди Финес. Финес го роди Авишуа.

⁵ Авишуа го роди Буки, Буки го роди Озиј,

⁶ Озиј го роди Зараја, Зараја го роди Мериел.

⁷ Мариел го роди Амарија, Амарија го роди Ахитув.

⁸ Ахитув го роди Садок, Садок го роди Ахимаа.

⁹ Ахимаа го роди Азарија, Азарија го роди Јоанан.

¹⁰ Јоанан го роди Азарија, тој беше свештеник во домот во кој живееше Соломон во Ерусалим.

¹¹ И Азарија го роди Амарија, Амарија го роди Ахитув.

¹² Ахитув го роди Садок, а Садок го роди Селум.

¹³ Селум го роди Хелкија, а Хелкија го роди Азарија.

¹⁴ Азарија го роди Сераја, Сераја го роди Јоцадак.

вија и Јахдиел, мажи силни, мажи прочуени, глави на родовите свои.

Преселба на источниџе ѝлемиња

²⁵ Но тие направија престап против Бога на татковците свои и почнаа да живеат блудно според боговите на народите во таа земја, кои Бог ги беше изгонил од пред лицето нивно,

²⁶ тогаш Бог Израилев го поттикна духот на асирскиот цар Пул и духот на асирскиот цар Тилгат-Пилнесер, и тие ги преселија Рувимците и Гадовците и половината од племето Манасиево и ги одведоа во Хелах, Хавор и Хара и на реката Гозан, каде што се и до ден денешен.

16-19

4 Мојс 3,17-20
26,57-61

16

1 Мојс 29,34

18

2 Мојс 6,18

СЕМЕЈНИТЕ ЛОЗИ НА СВЕШТЕНИЦИТЕ

¹⁵ А Јоцадак отиде во пленство со Јуда и Ерусалим во рацете на Навуходоносор.

¹⁶ И така, синови Левиеви беа: Гершом, Каат и Мерари.

¹⁷ Еве ги имињата на Гершомовите синови: Ливни и Семеј.

¹⁸ Синови Каатови: Амрам, Јицхар, Хеврон и Узиил.

¹⁹ Синови Мерариеви: Махли и Муши. Тоа се потомците Левиеви според родовите нивни.

²⁰ Гершом имаше: Ливни, негов син; Јахат, син негов; Зима, негов син;

²¹ Јоах, негов син; Идо, негов син; Зерах, негов син; Јеатрај, негов син.

²² Синови Каатови: Аминадав, негов син; Кореј, негов син, Асир, негов син;

²³ Елкана, негов син; Евијасаф, негов син; Асир, негов син;

²⁴ Тахат, негов син; Уриил, негов син; Озија негов син; Саул, негов син.

²⁵ Синови на Елкана: Амасај и Ахимот.

²⁶ Елкана, негов син; Цофај, негов син; Нахат, негов син;

²⁷ Елијав, негов син; Јерохам, негов син; Елкана, негов син; Самоил, негов син.

²⁸ Синови Самоилови: првородениот Јоил, втор Авија.

32 ^{25,1} ^{Пе 67,24} ^{Езд 3,10} ^{Неем 12,45} ^{2 Лет 29,25-26} ²⁹ Синови Мерариеви: Махли, неговиот син Ливниј; неговиот син Семеј, син му Оза,
³⁰ Шима, негов син; Хагија, негов син; Асаја, негов син.

Пејачиџе во храмоџ

33 ^{15,17}
39 ^{25,19} ³¹ Ете, нив ги постави Давид да пеат во Господовиот дом, откако го внесе во него ковчетот.

44 ^{15,17} ³² Тие служеа како пејачи пред скинијата на собранието, додека Соломон го изгради домот Господов во Ерусалим. Тие настапуваа во службата своја според редот свој.

49 ^{2 Мојс 27,1-8} ^{30,7} ^{2 Лет 26,18} ³³ Еве ги оние што настапуваа со синовите свои: од синовите Каатови – Еман, пејач, син на Јоил, син на Самоил,

³⁴ син на Елкана, син на Јерохам, син на Елиил, син на Тоах,

³⁵ син на Цуф, син на Елкана, син на Маат, син на Амасај,

³⁶ Син на Елкана, син на Јоил, син на Азарија, син на Цефанија,

³⁷ син на Тахат, син на Асир, син на Евијасаф, син на Кореј,

³⁸ син на Јицхар, син на Каат, син на Исара, син Левиин, син Израилев.

³⁹ И брат му Асаф, кој стоеше од десната страна негова, – Асаф, син на Варахија, син на Шима,

⁴⁰ син на Михаил, син на Баасеј, син на Малкија,

⁴¹ син Етниев, син Зерахов, син Адаев,

⁴² син Етанов, син Зимин, син Се-меиев,

⁴³ син Јахатов, син Гершомов, син Левиив.

⁴⁴ А од синовите на Мерари, нивните браќа, на левата страна: Етан, син Кушиев, син Авдиев, син Малухов,

⁴⁵ син Хашавиев, син Амасиев, син Хелкиев,

⁴⁶ син Амасиев, синот Баниев, синот Шомеров,

⁴⁷ синот Махлиев, синот Мушиев, синот Мерариев, син Левиив.

⁴⁸ Браќата нивни, левитите, беа определени за секаква служба во Божиот дом;

⁴⁹ Арон, пак, и синовите негови ги гореа приносите врз жртвеникот и врз

кадилниот жртвеник извршуваа секое свештенодејствие во Најсветата Светиња и за исчистување на Израил во сè, како што беше заповедал Божиот слуга Мојсеј.

Поџомци од Арон

⁵⁰ Еве ги синовите Аронови: Елеазар, син негов; Финес, син негов; Авишуа, син негов;

⁵¹ Буки, негов син; Озиј, негов син, Зерарија, негов син;

⁵² Мерајот, негов син; Амарија, негов син; Ахитув, негов син;

⁵³ Садок, негов син; Ахимаац, негов син.

Живеалиџиџа на левиџиџе

⁵⁴ Еве ги нивните живеалишта според селата нивни во нивните предели: на синовите Аронови од родот Каатов, според она што им се падна со ждрепка;

⁵⁵ го дадоа Хеврон, во земјата Јудина, и околината негова;

⁵⁶ а нивите на тој град и селата негови му ги дадоа на Халев, синот Јефунсов.

⁵⁷ На Ароновите синови им ги дадоа и прибежишните градови: Хеврон и Ливна со околиците нивни, Јатир и Епштемоа со околината негова,

⁵⁸ Хилез и околината негова, Давир и околината негова,

⁵⁹ Ашан со околината негова и Ветсамис со околината негова;

⁶⁰ а од племето Венијаминово – Гева и околината негова, Алемет со околината негова, и Анатот со околината негова; сите нивни градови во родовите нивни беа тринаесет града.

⁶¹ На другите синови Каатови од челада на тоа племе им дадоа со ждрепка десет града од делот на половината од племето Манасиево.

⁶² На синовите Гершомови, според родовите нивни, од племето Исахарово, од племето Асирово, од племето Нефталимово и од племето Манасиево во Башан им дадоа тринаесет градови.

⁶³ На синовите Мерариеви, според родовите нивни, од племето Рувимово,

од племето Гадово, и од племето Завулоново им дадоа со ждрепка дванаесет градови.

⁶⁴ Така синовите Израилеви им ги раздадоа на левитите градовите со околните нивни.

⁶⁵ Ги дадоа со ждрепка од племето на Јудините синови, од племето на Симеоновите синови и од племето на Венијаминовите синови оние градови, што се спомнати по име.

⁶⁶ На некои родови од Каатовите синови им беа дадени градовите од Ефремово племе.

⁶⁷ И им ги дадоа прибежишните градови: Сихем и неговите пасишта во Ефремовата ридеста земја, Гезер со неговите пасишта,

⁶⁸ Јокмеам и околината негова, Веторон со неговите пасишта,

⁶⁹ Ајалон со неговите пасишта и Гат-Римон со неговите пасишта;

⁷⁰ од половината на Манасиевото племе – Анер со неговите пасишта и Валаам со неговите пасишта, тоа за семејствата на другите синови Каатови.

⁷¹ На синовите Гершомови од половината од племето Манасиево им го дадоа Голан во Башан со неговите пасишта и Аштартот со неговите пасишта;

⁷² племето Исахарово – Кедес и неговите пасишта, Даверат и неговите пасишта,

⁷³ Рамот со неговите пасишта и Анем со неговите пасишта;

⁷⁴ од племето Асирово – Машал и околината негова, Авдон и околината негова,

⁷⁵ Хукок со неговите пасишта и Рехов со неговите пасишта;

⁷⁶ од племето Нефталимово – Кедес во Галилеја и неговите пасишта, Хамон со неговите пасишта и Кирјатаим со неговите пасишта.

⁷⁷ А на другите синови Мерариеви – од племето Завулоново, Римон со неговите пасишта и Тавор со неговите пасишта.

⁷⁸ Од онаа страна на Јордан, спроти Ерихон, на исток од Јордан, од племето Рувимова го дадоа Бецер во пустината и неговите пасишта, Јахца и нејзините пасишта.

⁷⁹ Кедемот со неговите пасишта и Мефаат со неговите пасишта.

⁸⁰ од племето Гадово – Рамот во Галаад и неговите пасишта, Маханаим и неговите пасишта,

⁸¹ Есевон со неговите пасишта и Јазер со неговите пасишта.

Појомциџе на Исахар

7 Синови Исахарови беа: Тола, Пуа, Јашув и Шиврон, четворица.

² Синови Толови: Озиј, Рефаја, Јерил, Јахмај, Ливсам и Самоил, началници на домовите во Толовите поколенија, мажи воинствени во своите родови; нивниот број во времето на Давид беше дваесет и две илјади и шестотини.

³ Озиев син: Јизрахија; а Јизрахијеви синови: Михаил, Авдија, Јоил и Јишија – петмина. Сите тие беа началници.

⁴ Тие имаа, според родовите свои и поколенијата свои, триесет и шест илјади војска подготвена за борба, зашто имаа многу жени и синови.

⁵ А браќата нивни во сите поколенија Исахарови беа до осумдесет и седум илјади, мажи борбени, запишани во родословните списоци.

Појомци на Венијамин и Дан

⁶ Венијамин имаше синови: Бела, Бехер и Једиаел – тројца.

⁷ Синови на Бела: Едбон, Озиј, Узиил, Јеремот и Ири – петмина, началници, мажи воинствени. Во родословните списоци запишани дваесет и две илјади триесет и четири.

⁸ Синови Бехерови: Земира, Јоас, Елиезер, Елиенај, Амвриј, Јеремот, Авија, Анатот и Алемет; сите тие се синови Бехерови.

⁹ Во родословните списоци од нив се запишани, по родовите и по старешинство, мажи борбени – дваесет илјади и двесте.

¹⁰ Једиаелов син: Билхан; синови Билханови: Јеус, Венијамин, Аод, Кенаана, Зетан, Тарсис, Ахипахар.

¹¹ Сите тие синови Једиаелови беа началници на домови, мажи воинствени; кои одеа во војна, беа седумнаесет илјади и двесте.

7,1-2

4 Mojc
26,23-25

1

1 Mojc
30,18
46,13

6

1 Mojc
46,21
4 Mojc
26,38-41

ПРВА КНИГА ЛЕТОПИСИ

13 ¹² Шупим и Хупим беа синови Ирови; Хупим беше син Ахеров.

Појомци на Нефѿалим

14-19 ¹³ А синовите Нефталимови беа: Јаха-циел, Гуни, Јецер и Селум беа деца од Билха.

14*Појомци на Манасија*

¹⁴ Синови Манасиеви: Азриил, кого го роди прилежницата негова, Арамејка; таа го роди уште Махир, Галаадов татко.

17

¹⁵ Махир ја зеде за жена сестрата на Хупим и Шупим, – сестрата нивна се викаше Мааха; вториот син на Манасија се викаше Салпаад. Салпаад имаше само ќерки.

20-21

¹⁶ Мааха, жената Махирова, роди син и го нарече Переш, а брат му се викаше Шереш. Негови синови: Улам и Рекем.

20

¹⁷ Уламов син: Бедан. Тоа беа синови на Галаад, син на Махир, син Манасиев.

24

¹⁸ Сестра му Молохета ги роди Ишход, Авиезер и Махла.

¹⁹ Шемидови синови беа: Ахјан, Сихем, Ликхи и Анијам.

Појомци на Ефрем

²⁰ Ефремови синови: Шутелах; и Беред, негов син, Тахат, негов син, Елада, негов син, Тахат, негов син,

²¹ Завад, негов син, Шутелах, негов син, Езер и Елад. Нив ги убија жителите гатски, родени во таа земја, затоа што беа отишле да ги заграбат стадата нивни.

²² И татко им Ефрем плачеше по нив многу денови, а браќата негови доаѓаа да го утешуваат.

²³ Потоа тој влезе при жена си; таа зачна и роди син, и тој го нарече со името Берија, затоа што зло го снајде домот негов.

²⁴ Тој имаше и ќерка Шеера. Таа го изгради Долни и Горни Веторон и Узен-Шеера.

²⁵ Негов син беше Рефах; негови синови Решеф и Телах; Тахан, негов син,

²⁶ Ладан, негов син, Амихуд, негов син, Елишама, негов син,

²⁷ Нун, негов син, и Исус, негов син.

²⁸ Имотот нивни и живеалиштата нивни беа: Ветил и селата негови: кон исток Нааран, кон запад Гезер и селата нивни; Сихем и нему потчинетите градови сè до Газа со селата нејзини,

²⁹ Во рацете на синовите Манасиеви: Бет-Шан и селата негови, Танах со селата негови, Мегидо со селата негови, Дор и неговите села. Во нив живејат синовите на Јосиф, Израилев син.

Појомци на Асир

³⁰ Синови Асирови: Јимна, Јишва, Јишви, Берија и сестра им Зара.

³¹ Синови Бериеви: Хевер и Малхиил. Тој е татко Бирзаитов.

³² Хевер ги роди Јафлет, Шомер, Хотам и сестра им Шуа.

³³ Синови Јафлетови: Пасах, Бимхал и Ашват. Тоа беа синови Јафлетови.

³⁴ Синови Шомерови: Ахи, Рохга, Хуба и Арам.

³⁵ Синови на Хелем, негов брат: Цофах, Јимна, Шелеш и Амал.

³⁶ Синови Цофахови: Суах, Харнефер, Шуал, Бери и Јимра,

³⁷ Бецер, Ход, Шама, Шилша, Јитран и Бера.

³⁸ Синови Јетерови: Јефуне, Писпа и Ара.

³⁹ Синови на Ула: Арах, Ханиил и Риција.

⁴⁰ Сите тие беа потомци Асирови, началници на домовите, одбрани силни и храбри мажи, началници на началниците. Запишани беа во нивните родословни списоци, за војна, на број дваесет и шест илјади души.

Појомци Венијаминови

8 Венијамин го роди Бела, својот првороден син, Ашбел – втор, Ахрав – трет,

² Ноха – четврти и Рафа – петти.

³ Синови на Бела беа: Адар, Гера, Аод,

⁴ Авишуа, Нааман, Ахоах,

⁵ Гера, Шефуфан и Хурам.

⁶ Еве ги синовите Аодови, кои беа началници на родовите, што живејат во Гева и беа преселени во Манахат:

28

Ис.Н. 10,33

29Ис.Н. 11,2
17,11**30-31**1 Мојс
46,17
4 Мојс
26,44-47**8,1-3**1 Мојс
46,21
4 Мојс
26,38-41

12 ⁷ Нааман, Ахија и Гера, кој ги пресели; тој го роди Оза и Ахихуд,
Езд 2,33
Неем 6,2
7,37
11,35

13 ⁸ Шахараим роди деца во моавската земја, откако ги напушти жените свои
Ис.Н. 10,12
11,22

13 ⁹ Тој ги роди од својата жена Ходеша: Јовав, Цивија, Меша, Малкам,
9,34

28 ¹⁰ Јеуц, Сахеја и Мирма; тоа се негови синови, глави на семејства.

29-32 ¹¹ Од Хушима тој ги роди Авитув и Елпаал.
9,35-38

29 ¹² Синови Елпаалови: Евер, Мишам, Шемер, – кој ги изгради Оно, Лод и нему потчинетите градови, –
Ис.Н. 9,3

33-38 ¹³ Берија и Шема, тие беа началници на ајалонските жители. Тие ги изгонија жителите на Гет.
9,39-44

33 ¹⁴ Ахио, Шашак, Јеремот,
1 Цар 9,1
14,49
2 Цар 2,8

¹⁵ Зевадија, Арад, Едер,
¹⁶ Михаил, Јишпа, Јоха, беа Бериини синови.

¹⁷ Зевадија, Мешулам, Хизки, Хевер,
¹⁸ Јишмерај, Лизлија и Јовав, беа синови Елпаалови.

¹⁹ Јаким, Зихриј, Завдиј,
²⁰ Елиенај, Цилтај и Елиил,
²¹ Адаја, Бераја и Шимрат беа синови Семеиеви

²² Јишпан, Евер, Елиил,
²³ Авдон, Зихриј, Ханан,
²⁴ Ананија, Елам, Антотија,
²⁵ Јифдеа и Пенуел беа синови Шашакови.

²⁶ Шамшерај, Шехарија, Готолија,
²⁷ Јаарешија, Елија и Зихриј беа синови Јерохамови.

²⁸ Тие беа началници, главни во родовите свои. Тие живеа во Ерусалим.

²⁹ Во Гаваон живеа: Јеисл, основачот на Гаваон – жена му се викаше Мааха, –
³⁰ и првородениот му син Авдон, а по него: Цур, Кис, Ваал, Надав, (Нир),
³¹ Гедор, Ахјо и Зекер.

³² Миклот го роди Шима. И тие живеа до браќата свои во Ерусалим, заедно со нив.

Семејството на царот Саул

³³ Нир, го роди Кис; Кис го роди Саул; Саул го роди Јонатан, Мелхисуј, Авинадав и Ешбаал.

³⁴ Јонатанов син беше Мерив-Баал; Мерив-Баал го роди Миха.

³⁵ Синови на Миха: Питон, Мелех, Тахреа и Ахаз.

³⁶ Ахаз го роди Јехоада: Јехоада го роди Алемет, Азмавет и Замвриј; Замвриј го роди Моца;

³⁷ Моца го роди Бина; Рафа беше негов син; Елеаса, негов син; Ацел, негов син.

³⁸ Ацел имаше шестмина синови, и еве ги имињата нивни: Азрикам, Бохру, Исмаил, Шеарија, Авдија и Ханан; тие сите беа синови Ацелови.

³⁹ Синови на Ешек, негов брат: Улам негов првороден, втор – Јеус, трет – Елифелет.

⁴⁰ Синовите Уламови беа мажи воинствени, стрелци со лак, имаа многу синови и внуци: сто и педесет. Сите тие беа од синовите Венијаминови.

Жителите на Ерусалим и Гаваон

9 Така беа пребројани според родовите свои сите Израилци, и, ете, тие се запишани во книгите на израилските цареви. А Јудејците, заради беззаконијата свои, беа преселени во прогонство во Вавилон.

² Првите жители, што живеа во своите владенија, по израилските градови, беа Израилци, свештеници, левити и служители во храмот.

³ Во Ерусалим живеа некои од Јудините синови и од синовите Венијаминови, како и од синовите Ефремови и Манасиеви:

⁴ Утај, син Амихудов, син на Амвриј, син на Имриј, син на Ваниј, – од синовите на Фарес, Јудиниот син;

⁵ од синовите Шилонови – Асаја, првороден, и синовите негови;

⁶ од синовите на Зерах – Јеусел и браќата нивни, шестотини и деведесет;

⁷ од синовите Венијаминови – Салу, син на Мешулам, син на Ходавија, син Хасенуин;

⁸ Ивнеја, син Јерохамов, Ила, син на Озиј, син Мокриев; Мешулам, син на Сафатија, син на Рагуил, син на Ивнија,

⁹ и браќата нивни според родовите нивни: деветстотини педесет и шест, –

40

4 Мојс
26,38

9,1

5,25
2 Лет 1,2
5,3

2-17

Неем 11,
3-19

2

Езд 2,43,70
Неем 7,60

4

1 Мојс
38,29
46,12

ПРВА КНИГА ЛЕТОПИСИ

12 сите тие мажи беа началници на родовите во поколенијата свои.

Ер 21,1
38,1
Езд 2,38

Свештениците во Ерусалим

15 ¹⁰ А од свештениците: Једаја, Јојарив, Јахин,

Неем 11,22
2 Лет 20,14

16 ¹¹ Азарија, син на Хелкија, син на Мешулам, син на Садок, син на Мерајот, син Ахитувов, кој беше началник на Божиот дом;

Неем 12,28
Езд 2,42
Неем 7,45
2 Лет 8,14

18 ¹² Адаја, син на Јерохама, син на Пашхур, син Мелхией; Масај, син Адие-лов, син Јехзеров, син на Мешулам, син на Мешилемит, син Имеров,

Ез 43,1
46,1
2 Лет 26,14

19 ¹³ и браќата нивни, началници на родовите свои: илјада седумстотини и шеесет, – мажи истакнати во службата своја во Божиот дом.

Ер 35,4

20

4 Мојс
25,11

Левитите во Ерусалим

21 ¹⁴ А од левитите: Шемај, Хашуов син, син на Азрикам, син Хашавиев, – од синовите Мерариеви;

26,2,14

22 ¹⁵ Бакбакар, Хереш, Галал и Матанија, син на Миха, син на Зихриј, син Асафов;

1 Цар 9,9

Чувариите на ерусалимскиот храм

¹⁷ А вратари: Селум, Акув, Талмон, Ахиман и браќата нивни; Селум беше главен.

¹⁸ Тие се и до денес вратари кај царската порта кон исток и ја одржуваат стражата на синовите Левиеви.

¹⁹ Селум, син Кореов, син на Евијасаф, син на Кореј, и браќата негови од неговиот род, – Кореовци, по службата беа стражари кај праговите на скинијата, а татковците нивни го чуваа влезот во Господовиот дом.

²⁰ Финес, син Елеазаров, беше водач нивни, и Господ беше со него.

²¹ Захарија, син Мешелемов, беше вратар кај вратата во скинијата на собранието.

²² Сите тие, избрани за вратари кај праговите, беа двесте и дванаесет. Тие се запишани во списокот според нивни-

те села. Нив ги поставија Давид и Самоил јасновидецот заради верноста нивна.

²³ Тие и синовите нивни чуваа стража кај вратата на домот на Господов, кај домот на скинијата.

²⁴ Вратари имаше на четирите страни: на источната, западната, северната и јужната.

²⁵ А браќата нивни живеаа во своите села и доагаа одвреме – навреме кај нив за седум дена.

²⁶ Зашто четворицата главни вратари, левити, исто така беа поставени над одаите и ризниците на Божиот дом.

²⁷ Тие престојуваа и ноќе околу Божиот дом, бидејќи ним им беше наложено да го чуваат, и тие беа должни секое утро да ги отвораат вратите.

26

26,22

27

4 Мојс 3,38
Ис 22,22

29

23,29
4 Мојс 3,28

30

2 Мојс
30,25

32

23,29
3 Мојс
24,5-8
2 Лет 13,11

33

Пс 133,1
2 Лет 5,12

34-44

8,28-38

Други левити

²⁸ Некои од нив беа поставени кај сатовите за богослужба, кои ги примаа со број и даваа со број.

²⁹ На други од нив им беа доверени другите садови и сите посветени нешта: најчисто брашно, вино, масло, темјан и мирисите.

³⁰ А некои од синовите на свештениците подготвуваа миро од разни миризливи материи.

³¹ А на левитот Матитија, првороден на Кореовецот Селум, му беше доверено она што се подготвува во тавче.

³² На некои од браќата нивни, од синовите Каатови, им беше доверено да ги приготвуваат лебовите што се принесуваат секоја сабота.

³³ А пејачите, главните во левитските поколенија, во собите на храмот беа ослободени од работа, бидејќи беа должни да се занимаваат дење и ноќе со својата служба.

³⁴ Тоа се началниците на татковите домови на левитите, според нивните поколенија. Тие живеаа во Ерусалим.

Прејциите и њојомциите на царот Саул

³⁵ Во Гаваон живеаа: Јеиел, татко на Гаваонците, жена му се викаше Мааха,

³⁶ и првородениот син негов Авдон; по него: Цур, Кис, Ваал, Нир, Надав,

391 Цар 9,1
13,22³⁷ Гедор, Ахјо, Захарија и Миклот.³⁸ Миклот го роди Шимам. И тие живеа до браќата свои во Ерусалим, заедно со нив.³⁹ Нир го роди Кис, Кис го роди Саул, Саул го роди Јонатан, Мелхисуј, Авинадав и Ешбаал.⁴⁰ Јонатанов син беше Мерив-Ваал; Мерив-Ваал го роди Миха.⁴¹ Синови на Миха: Питон, Мелех, Тахреа и Ахаз.⁴² Ахаз го роди Јара; Јара го роди Алемет, Азмавет и Замвриј, Замвриј го роди Моца.⁴³ Моца го роди Бина; Рефаја беше негов син; Елеаса, негов син, Ацел, негов син.⁴⁴ Ацел имаше шестмина синови, и све ги имињата нивни: Азрикам, Бохру, Исмаил, Шеарија, Авдија и Ханан. Тоа се синовите Ацелови.**Сауловата смрт**

(2 Цар 31,1-13)

10 Филистејците војуваа против Израил, и Израилците бегаа од Филистејците и пагаа поразени на гората Гелвуја.² Филистејците го гонеа Саул и синовите негови и ги убија Јонатан, Авинадав и Мелхисуј, синови Саулови.³ Битката против Саул се засили, и стрелците се нафрлија врз него, така што тој беше изнаранет од стрелците.⁴ Саул му рече на својот оружјеносец: „Извади го мечот свој и убиј ме со него, за да не дојдат тие необрезани и да се подбиваат со мене.“ Но оружјеносецот не се осмелуваше, зашто многу се беше уплашил. Тогаш Саул го зеде мечот свој и се фрли врз него.⁵ Оружјеносецот негов, кога виде дека Саул умре, и самиот се фрли врз мечот свој и умре.⁶ Загина Саул и тројцата синови негови, и целиот дом негов загина заедно со него.⁷ Кога Израилците, што беа во долината видоа дека сите бегаат и дека Саул и синовите негови се убиени, ги напуштија градовите свои и се разбегаа; а Филистејците дојдоа и се населија во нив.⁸ На другиот ден Филистејците дојдоа да ги соберат убиените и го најдоа Саул и синовите негови, паднати на Гелвујската Гора.⁹ Го соблекоа Саул и му ја зедоа главата и оружјето, и испратија по земјата филистејска да разгласат за тоа пред своите идоли и пред народот.¹⁰ Оружјето негово го ставија во идолското светилиште пред своите богови, а главата негова ја наденаа во храмот на Дагон.¹¹ И целиот Јавеш Галаадски чу сè, што беа извршиле Филистејците со Саул.¹² Потоа станаа сите храбри мажи, го зедоа телото Саулово и телата на синовите негови и ги однесоа во Јавеш; тие ги закопаа коските нивни под дабот во Јавеш и постаа седум дена.¹³ Така умре Саул поради своето беззаконие, што го направи пред Господ, зашто не ги запази зборовите Господови и се допрашуваше до вражачите,¹⁴ а не Го побара Господа. Затоа Тој и го погуби и царството негово го предаде на Давид, Јесеевиот син.**Давид едногласно избран и йомазан за цар**

(2 Цар 5,1-10)

11 Се собраа сите Израилци кај Давид во Хеврон и рекоа: „Еве, ние сме коска твоја и плот твоја;² и порано, кога Саул беше уште цар, ти го изведуваше и го воведуваше Израил: и Господ, твојот Бог, ти рече: „Ти ќе го пасеш Мојот народ Израил и ти ќе бидеш водач на Израил, Мојот народ.“³ Тогаш сите израилски началници дојдоа кај царот во Хеврон, и Давид склучи со нив завет во Хеврон пред лицето Господово, и тие го помазаа Давид за цар над Израил, според словото Господово преку Самоил.⁴ И тргна Давид и сиот Израил за Ерусалим, односно за Јевус. А таму беа Јевусијците, жители на таа земја.⁵ Жителите на Јевус му рекоа на Давид: „Нема да влезеш тука.“ Но Давид ја презеде тврдината Сион: тоа е градот Давидов.**10,10**

Суд 16,23

11

Суд 21,8

13

5,25

3 Мојс

19,31

20,6

5 Мојс

18,9-14

1 Цар

13,13

2 Цар 1,1

14

12,23

1 Цар

13,14

11,1

1 Мојс

13,18

23,19

2

2 Цар

18,5,16

Пс 77,71

Мт 2,6

3

1 Цар 16,

1-13

4

1 Мојс

10,16

15,18-21

Ис.Н. 3,10

15,8

6 ^{2 Цар 2,13} И рече Давид: „Кој од сите вас најнапред ќе ги победи Јевусијците, ќе стане началник и војвода.” Најнапред од сите излезе Јоав, Саруевиот син, и стана началник.

8 ^{2 Лет 32,5} **11** ^{2 Цар 17,10} Давид живееше во таа тврдина, и затоа ја нарекуваа Давидов град.

14 ^{2 Мојс 14,30} ^{1 Цар 11,13} Тој изгради сидови околу градот, почнувајќи од Мило па сè наоколу; Јоав, пак, ги обнови другите делови на градот.

15 ^{Ис 17,5} Давид напредуваше и се воздигаше сè повеќе и повеќе, и Господ Саваот беше со него.

16 ^{2 Цар 5,17}

Давидовиџе јунаци

(2 Цар 23,8-39)

18 ^{5 Мојс 12,16}

¹⁰ Еве ги поглавните Давидови јунаци, кои се бореа храбро со него во царството негово, заедно со сиот Израил, за да го зацарат над Израил според словото Господово.

¹¹ Еве го и бројот на јунаците што беа кај Давид: Јашовам, син Хахмониев, прв од триесеттемина: тој го извлече мечот свој против триста души и наеднаш ги порази.

¹² По него Елеазар, синот на Ахохиецот Додо – еден од тројцата јунаци:

¹³ Тој беше со Давид во Пас-Дамим, каде што Филистејците се беа собрале за војна. Таму еден дел од полето беше посено со јачмен, и народот избега од Филистејците;

¹⁴ но тие се запреа среде полето, ги забележаа и ги поразија Филистејците. И Господ им донесе голема победа и ги спаси Своите луѓе.

¹⁵ Тие, тројцата главни од триесеттемина водачи, се качија на карпата кај Давид во пештерата Адулам, а, пак, филистејскиот логор беше сместен во Рефаимската Долина.

¹⁶ Давид во тоа време беше во утврдено место, а стражата филистејска беше во Витлеем.

¹⁷ Давид ожедне и рече: „Кој ќе ми донесе да пијам вода од витлеемскиот извор, што е кај портите?”

¹⁸ Тогаш тие тројца се провреа низ филистејскиот логор, зафатија вода од Витлеемскиот извор, што е кај портите,

та му донесоа на Давид. Но Давид не сакаше да пие, туку ја излеа во слава на Господ.

¹⁹ и рече: „Да ме чува Господ, тоа да го направам! Зар ќе ја пијам крвта на оние мажи, што ги изложија душите свои! Зашто со опасност по животот свој тие ја донесоа водата.” И не сакаше да ја пие. Тоа го извршија тие тројца јунаци.

²⁰ И Авеса, братот Јоавов, беше главен меѓу тројцата: тој уби со мечот свој триста души и се прослави меѓу тие тројца.

²¹ Од тројцата тој беше највиден и беше водач, но оние тројца тој не ги достигна.

²² Ванеја, синот на храбриот маж Јехојада, голем по делата, родум од Кавцеел, ги уби двајцата синови на Ариил моавски; тој истиот слезе и уби лав во еден ров по снежно време;

²³ пак тој уби еден Египќанец, кој беше пет лакти висок: Египќанецот имаше во раката копје колку едно ткаечко кросно, а тој пристапи кон него со стап и, откако му го изби копјето од раката на Египќанецот, го уби со неговото копје.

²⁴ Тоа го изврши Јехојадаевиот син Ванеја, и беше славен меѓу тие тројца јунаци;

²⁵ тој беше повиден од триесеттемина, но на оние тројцата не им беше рамен, и Давид го постави за најблизок исполнител на своите заповеди.

²⁶ А главни од борците беа: Асаил, брат на Јоав; Елханан, син на Додо, од Витлеем;

²⁷ Шамот Хароранин, Хелец Пелонјанин;

²⁸ Ира, син на Икеш Текоатски; Авиезер Анатотски;

²⁹ Сивхај Хушаканецот; Илај Ахохиецот;

³⁰ Махарај Нетофатец; Хелед, син на Баана, Нетофатецот;

³¹ Итај, син Риваев, од Гива Венијаминова; Ванеја Пиратонјанецот;

³² Хурај од Гаашките потоци, Авиел од Бет-Арава;

³³ Азмавет Бахарумиец; Елјахба Шаалбониец.

20

^{1 Цар 26,6}

22

^{Ис.Н. 15,21}

^{1 Цар}

^{17,36}

23

^{1 Цар 17,7}

12,1
Ис.Н. 15,31

³⁴ Синови на Гизонецот Хашем: Јонатан син на Шате, Харариецот;

2
Суд 3,15

³⁵ Ахијам, син Сахаров, Харариец; Елифал, син на Ур;

³⁶ Хефер Мехератиецот; Ахија Пелонјанинот;

³⁷ Хедро Кармилански; Наарај, син Езбаев;

³⁸ Јоил, брат Натанов; Мивхар, син Хагриев;

³⁹ Целек Амонец; Нахрај Бероканинот, оружјеносец на Јоав, син Саруев;

⁴⁰ Ира Јитранецот; Гарев Јитранецот;

⁴¹ Урија Хитиецот; Завад, син Ахлаев;

⁴² Адина, син на Шица, началник на Рувимовците, и со него уште триесет;

⁴³ Ханан, син на Мааха; Јосафат Митниецот;

⁴⁴ Озија Аштератиецот; Шама и Јеисел, синови на Хотам од Ароер;

⁴⁵ Једиаел, син на Шимриј, и Јоха, негов брат од Тиц;

⁴⁶ Елиил од Махавим, и Јеривај и Јопавија, синови Елнаамови, и Јитма Моавецот;

⁴⁷ Елиил, Овид и Јасиел од Мецоваја.

Борциџе шџо му љомаџаа на Давид

12 Еве ги оние кои исто така дојдоа кај Давид во Циклаг, кога тој уште се криеше од Кисовиот син Саул; тие беа од јунаците, што помагаа во борбата,

² вооружени со лак, фрлаа со десната и со левата рака камења и пуштаа стрели со лак, беа од браќата Саулови, од Венијаминовците;

³ началник беше Ахизер, по него Јоас, синови на Шемаја од Гива; Језиел и Пелет, синови Азмаветови; Бераха и Јуј од Анатот;

⁴ Јишмаја од Гаваон, јунак од триесетмина и водач на триесетмината; Еремија, Јахазиел, Јоханан и Јозавад од Гедера;

⁵ Елузај, Јеремот, Беалија, Шемарија, Цафатија од Харуфа;

⁶ Елкана, Јишија, Азарел, Јоезер, и Јашовам, од Кореовците;

⁷ Јоила и Зевадија, синови на Јерохам од Гедор.

Давидови следбеници од љлемџо на Гад

⁸ Кај Давид во тврдината, во пустина-та дојдоа мажи јунаци, од Гадовците, воинствени, вооружени со штит и копје; лицата нивни – лица лавовски, брзи како елени в гора.

⁹ Главен беше Езер, втор Авдија, трет – Елијав,

¹⁰ четврти Мишмана, петти – Еремија,

¹¹ шести – Атај, седми – Елиил,

¹² осми – Јоханан, деветти – Елзавад,

¹³ десетти – Еремија, единаесетти – Махбанај.

¹⁴ Тие, синовите Гадови, беа началници во војската: најмалиот над сто души, а најголемиот над илјада.

¹⁵ Тие минаа преку Јордан во првиот месец, кога тој се излива од бреговите свои, и ги прогонија сите оние што живеја во долините кон исток и кон запад.

Давидови следбеници од љлемџаџа на Венијамин и Јуда

¹⁶ Исто така и синовите Венијаминови и Јудини дојдоа во тврдината кај Давид.

¹⁷ Давид излезе да ги пресретне и им рече: „Ако сте дошле со мир кај мене, за да ми полагате, тогаш јас и вие да имаме едно срце; но, ако доаѓате за да ме предадете со заговор на непријателите мои, кога нема во рацете мои неправда, Бог на татковците наши нека види и нека суди.“

¹⁸ И духот го поттикна Амасај, началникот на триесеттемина, и тој рече: „Мир на тебе, Давиде, мир со тебе сине Јесеев! Мир на тебе, мир и на твоите помошници! Зашто твојот Бог ти помага.“ Тогаш Давид ги прими и ги постави на чело на војската.

Давидови следбеници од љлемџо на Манасија

¹⁹ И од Манасиевото племе преминаа некои кон Давид, кога војуваа со Филистејците против Саул. Но Давид не им помогна на Филистејците, зашто војводите филистејски, откако се посове-

8

1 Мојс
30,11
2 Цар 2,18
17,10

14

3 Мојс 26,8
5 Мојс
32,30

15

Ис.Н. 3,15

16

2 Цар 3,19

18

Суд 3,10
1 Цар 25,
5-6
2 Цар
17,25
2 Лет 15,1
20,14
24,20

19

1 Цар 29,
2-11

20 туваа, го испратија, велејќи: „За наше зло тој ќе побегне кај својот господар Саул.”

23 ^{1 Цар 16,1} ^{2 Цар 2,3-4} Кога се враќаше Давид во Циклаг, прибегнаа кон него луѓето Манасиеви:

29 ^{2 Цар 2,8-9} ^{3,19} Аднах, Јозавад, Михаил, Јозавад, Елијуј, Цилтај, илјадници кај Манасија.

²¹ Тие му помагаа на Давид против четите на Гедор, зашто сите беа мажи храбри и беа началници на војската.

²² Така секој ден придоаѓаа кај Давид на помош до толку, што неговата војска стана голема како војската Божја.

Војската на Давид

²³ Еве го бројот на вооружените за бој началници, што дојдоа кај Давид во Хеврон, за да му го предадат царството Саулово, според словото Господово.

²⁴ Од Јудините синови, копјеносци и штитеносци, имаше подготвени за војна шест илјади и осумстотини;

²⁵ од синовите Симеонови, мажи храбри, имаше во војската седум илјади и сто;

²⁶ од синовите Левиеви – четири илјади и шестстотини;

²⁷ дојде и Јехојада, началник од Ароновиот род, и со него три илјади и седумстотини;

²⁸ и младиот Садок, храбар јунак, и родот негов – дваесет и двајца началници;

²⁹ од синовите Венијаминови, браќата Саулови, дојдоа три илјади; но уште многумина од нив му беа верни на Сауловиот дом;

³⁰ од синовите Ефремови – дваесет илјади и осумстотини храбри јунаци, мажи прочуени во родовите свои;

³¹ од половината од племето Манасиево – осумнаесет илјади, кои поименично беа повикани, за да одат да го зацарат Давид;

³² од синовите Исахарови дојдоа мажи разумни, кои ги познаваа времињата и знаеја кога и што треба да изврши Израил; тие беа двесте началници, и сите браќа нивни беа под нивно заповедништво.

³³ од племето Завулоново имаше готови за борба, вооружени со секакви вое-

ни оружја, педесет илјади, во строј, еднодушни;

³⁴ од племето Нефталимово – илјада војводи и со нив триесет и седум илјади со штитови и копја;

³⁵ од племето Даново – дваесет и осум илјади и шестстотини, спремни за војна;

³⁶ од Асир – четириесет илјади војници, подготвени за борба;

³⁷ од онаа страна на Јордан, од племињата на Рувим и Гад и од другата половина од племето Манасиево, сто и дваесет илјади, со секакви воено оружје.

³⁸ Сите тие борци, наредени во строј, дојдоа со искрено срце во Хеврон, за да го зацарат Давид над целиот Израил. Па и сите други Израилци беа еднодушни да го зацарат Давид.

³⁹ И останаа таму кај Давид три дена, јадеа и пиеја, зашто браќата им беа подготвиле сè за нив;

⁴⁰ па и оние што беа поблиску до нив, дури до Исахаровото, Завулоновото и Нефталимовото племе, им донесуваа на магариња, камили, маски и волови сè за јадење: брашно, смокви, суво грозје, вино и масло, како и многу ситен и крупен добиток, бидејќи радоста беше голема за Израил.

Давид го пренесува ковчегот на заветот

(2 Цар 6,1-11)

13 Давид се советува со илјадниците, стотниците и со секој водач,

² и му кажа на целото собрание израилско: „Ако ви е угодно, и ако благоволи Господ, Бог наш, да испратиме до другите наши браќа насекаде по целата израилска земја, а исто така и до свештениците и левитите во градовите и селата нивни, за да се соберат кај нас,

³ и да го пренесеме ковчегот на нашиот Бог кај нас, зашто во времето на Саул не се обраќавме кон него.”

⁴ И целото собрание рече: „Така нека биде!” зашто тоа му се виде праведно на целиот народ.

⁵ Така Давид ги собра сите Израилци, од Шихор египетски до влезот во Ха-

38
9,1

39
2 Цар 3,20
Ис 25,6-8

40
1 Цар 25,18
2 Цар 16,1
17,29

13,3
1 Цар 7,1-2
2 Лет 1,5

5
4 Мојс 13,22
Ис.Н. 13,3
1 Цар 7,2

6 мат, за да го пренесат ковчегот Божји од Кирјат-Јарим.

6 И отиде Давид и сиот Израил во Кирјат-Јарим, што е во Јудеја, за да го пренесат оттаму ковчегот на Бог,

7 Господ, Кој седи на херувими, врз кого се повикува Неговото име.

8 ⁷ И го повезоа ковчегот на нова кола од домот Авинадавов, а Оза и Ахјо ја водеа колата.

10 ⁸ Давид, пак, и сите Израилци играа со сета сила пред Бога, во придружба на гусли, псалтири, тимпани и труби.

14 ⁹ Кога стигнаа до Кидоновото гумно, Оза посегна со раката да го придржи ковчегот, бидејќи воловите го беа настраниле.

14,1 ¹⁰ Но Господ се разгневи на Оза и го погуби поради тоа што посегна со рака кон ковчегот, и тој умре на самото место пред Божјото лице.

2 ¹¹ Давид се нажали затоа што Господ го погуби Оза. И го нарече тоа место Фарес-Оза¹; така се нарекува и до ден денешен.

¹² И во тој ден Давид се уплаши од Бога и рече: „Како ќе го внесам кај себе ковчегот Божји?“

¹³ И не го донесе Давид ковчегот кај себе во Давидовиот град, туку го засолни во куќата на Гетчанецот Аведар.

¹⁴ И остана ковчегот Божји кај Аведар, во куќата негова, три месеци, и Господ го благослови домот на Аведар и сè што имаше.

Животој на Давид во Ерусалим

(2 Цар 5,11-16)

14 Тирскиот цар Хирам испрати кај Давид пратеници, кедрови дрвја, и каменоделци, за да му изградат дом.

² Откако разбра Давид дека Господ го утврдил за цар над Израил дека царството негово се воздигнува високо, заради народот негов Израил,

³ тој си зеде уште жени во Ерусалим, и му се родија уште синови и ќерки.

⁴ Еве ги имињата на оние што му се родија во Ерусалим: Шамау, Шовав, Натан и Соломон,

⁵ Јивхар, Елишуа, Елпелет,

⁶ Ногах, Нефег, Јафија,

⁷ Елишама, Беелјада, Елифелет.

Победа над Филистејците

(2 Цар 5,17-25)

⁸ И слушнаа Филистејците дека Давид бил помазан за цар над целиот Израил, и сите тие се кренаа да го фатат Давид. А Давид, откако разбра, излезе против нив.

⁹ Филистејците дојдоа и се распоредија во Рефаимската Долина.

¹⁰ Давид Го праша Бога, велејќи: „Да одам ли против Филистејците, и ќе ги предадеш ли во рацете мои?“ Господ му одговори: „Оди, Јас ќе ги предадам во рацете твои.“

¹¹ Тие отидоа во Ваал-Перацим, и таму ги порази Давид. И рече Давид: „Бог продре меѓу моите непријатели преку раката моја како што продира вода.“ Затоа и го нарекоа тоа место Ваал-Перацим.

¹² И Филистејците ги оставија боговите свои таму, а Давид заповеда, да ги изгорат.

¹³ И пак дојдоа Филистејците и се улогорија во долината.

¹⁴ Давид пак Го праша Бога, и Бог му одговори: „Не оди им во пресрет, туку заобиколи ги и оди кон нив откај црниците;

¹⁵ и кога ќе чуеш шум како од врвеж по црничини врвови, тогаш почни ја борбата, зашто Бог ќе излезе пред тебе за да ја порази филистејската војска.“

¹⁶ Давид направи така, како што му заповеда Господ, и ја порази филистејската војска, од Гаваон до Гезер.

¹⁷ И Давидовото име се прочу по сите земји, и Господ направи да се плашат од него сите народи.

Подготовки за пренесување на ковчегот на заветиот

15 Тогаш си изгради тој палата во Давидовиот град, подготви место за ковчегот Божји и направи скинија за него.

9
Ис.Н. 15,8

11
Ис 28,21
Пе 93,16

12
2 Мојс 32,20
Ис.Н. 7,15

16
Ис.Н. 9,3
10,33

17
2 Мојс 15,14-16
5 Мојс 2,25
Ис.Н. 6,26
Пе 2,1-12

15,1
2 Цар 6,17
Пе 131,1-18

¹ 13,11. Озов йораз

2 <sup>4 Мојс 1,50
3,6
4,15</sup> <sup>5 Мојс 10,8
31,25</sup> <sup>Пс 133,1
135,2</sup> ^{2 Лет 5,5} ² И рече Давид: „Никој не смее да го носи ковчетот Божји, освен левитите, бидејќи нив ги избра Господ, за да го носат ковчетот Господов и да Му служат засекогаш.”

³ И ги собра Давид сите Израилци во Ерусалим, за да го внесат ковчетот Господов на местото негово, што го беше поставил за него.

4 ^{4 Мојс 3,17-20} ¹¹ Па ги свика Давид синовите Аронови и левитите:

¹ ^{1 Цар 22,20} ¹² од синовите Каатови, началникот Уриил и браќата негови – сто и дваесет души;

² <sup>2 Мојс 29,1
30,19-21</sup> ³ ^{3 Мојс 11,44} ¹³ од синовите Мерариеви, началникот Асаја и браќата негови – двесте и дваесет души;

³ ^{3 Мојс 5,10} ³ ^{3 Цар 8,4} ¹⁵ од синовите Гершомови, началникот Јоил и браќата негови – сто и триесет души;

² ^{2 Мојс 25,14} ⁴ ^{4 Мојс 7,9} ² ^{2 Цар 6,7} ¹⁶ од синовите Елиафанови, началникот Шемаја и браќата негови – двесте;

⁹ од синовите Хевронови, началникот Елиил и браќата негови – осумдесет;

¹⁰ од синовите Узиилови, началникот Аминадав и браќата негови – сто и дванаесет.

¹¹ И ги повика Давид свештениците: Садок и Авијатар, и левитите: Уриил, Асаја, Јоил, Шемаја, Елиил и Аминадав,

¹² и им рече: „Вие, началници на левитските родови, осветете се, вие и браќата ваши, и однесете го ковчетот на Господ, Бог Израилев, на местото, што сум му го подготвил;

¹³ и поради тоа што порано не го вршевте вие тоа, Господ, Бог наш, нè раздели, затоа што не Го баравме, како што требаше.”

¹⁴ И се осветија свештениците и левитите, за да го носат ковчетот на Господ, Бог Израилев.

¹⁵ И синовите левитски го понесоа ковчетот Божји, како што беше заповедал Мојсеј според словото Господово, на раменици, со лостови.

¹⁶ Тогаш Давид им заповеда на левитските началници да ги постават браќата

свои певци со свирки – харфи, лири и кимвали, да разгласат со висок радосен глас.

¹⁷ Левитите го поставија Јоиловиот син Еман, и од браќата негови – Варахиевиот син Асаф, а од синовите Мерариеви, нивни браќа – Кушаиевиот син Етан;

¹⁸ и со нив браќата нивни, од втор ред: Захарија, Јаазиел, Шемирамот, Јехиил, Униј, Елијав, Ванеја, Маасејаху, Матитија, Елифлеху, Микнеја, Аведар и Јеиел – вратари.

¹⁹ ^{Еман}, Асаф и Етан удираа силно на бакарни кимвали,

²⁰ а Захарија, Азиел, Шемирамот, Јехиил, Униј, Елијав, Маасејаху и Ванеја – на харфи, според Аламот².

²¹ А Матитија, Елифлеху, Микнеја, Аведар, Јеиел и Азазија – на лири, според Шеминит³.

²² Кенанија, пак, началник левитски, беше учител по пеење, зашто беше вешт во пеењето.

²³ Варахија и Елкана беа вратари кај ковчетот.

²⁴ Шеванија, Јосафат, Натанаил, Амасај, Захарија, Ванеја и Елиезер, свештеници, трубеа со труби пред ковчетот Божји. Аведар и Јехија беа вратари кај ковчетот.

Пренесување на ковчегој на заветој во Ерусалим

(2 Цар 6,12-22)

²⁵ И така Давид и старешините израилски и илјадниците отидоа да го пренесат ковчетот на заветот Господов од домот на Аведар со веселба.

²⁶ И кога Бог им помогна на левитите, што го носеа ковчетот на заветот Господов, заклаа како жртва седум телиња и седум овни.

²⁷ Давид беше огрнат со наметка од тенко платно, а исто така и сите левити и пејачите што го носеа ковчетот, како и Кенанија, кој раководеше со свирачите и со пејачите. Давид носеше и ленин ефод.

² 15,20. Односно со високи звуци.

³ 15,21. Односно во осминска придружба.

18
2 Цар 6,10

24
2 Лет 5,12
7,6

25
Ер 3,16
2 Лет 4,1
5,2

26
4 Мојс
23,1-4,29

28 И така сиот Израил го внесуваше ковчетот на заветот со извици, при звуци од рог, труби и кимвали, свирејќи на харфи и лири.

16,2 Кога ковчетот на заветот Господов влегуваше во Давидовиот град, Михала, Сауловата ќерка, гледаше од прозорецот и, откако го виде царот Давид како игра и се весели, го презре во срцето свое.

8 *Давидов ѝсалм за слава ѝри ѝренесувањето на ковчетој*

16 Го донесоа ковчетот Божји и го поставија среде скинијата, што ја беше направил Давид за него и Му принесе на Бога жртви сепаленици, и помирителни жртви.

10 Кога Давид заврши со сепалениците и принесувањето на помирителни жртви, го благослови народот во името Господово,

³ и им раздаде на сите Израилци, и на мажи и на жени, по еден леб, по едно парче месо и по чаша вино.

⁴ Тогаш постави тој на служба пред ковчетот Господов некои од левитите, за да славословат, да благодарат и да Го превознесуваат Господ, Бог Израилев:

⁵ Асаф – за раководител, втор по него – Захарија, Јеиел, Шемирамот, Јехиил, Матигија, Елијав, Ванеја, Аведар и Јеиел со харфи и лири, и Асаф – да удира на кимвали,

⁶ а Ванеја и Јахазисел, свештеници, – да трубат постојано пред ковчетот на заветот Божји.

Славојојни ѝесни

(Пс 105,1-15; 96,1-13; 106,1; 47-48)

⁷ Во тој ден Давид за првпат даде псалм за славословие на Господ преку Асаф и браќата негови:

⁸ „Славете Го Господа, разгласувајте го името Негово; кажувајте ги делата Негови меѓу народите;

⁹ пејте Му, свирете Му; раскажувајте за сите Негови чудеса;

¹⁰ фалете се со Неговото свето име; нека се весели срцето на оние, кои Го бараа Господа;

¹¹ побарајте Го Господа и силата Негова, барајте го постојано лицето Негово,

¹² спомнувајте ги чудесата, што ги изврши, знаците Негови и судовите од устата Негова;

¹³ вие, семе Израилево, слуги Негови, синови Јаковови, избраници Негови!

¹⁴ Тој е Господ, Бог наш; Неговите судови се по целата земја.

¹⁵ Помнете го вечно заветот Негов, словото, што го заповеда за илјада родови,

¹⁶ она, што му го вети на Авраам и во кое му се колнеше на Исак.

¹⁷ Тој му ја постави на Јаков за закон и на Израил за вечен завет,

¹⁸ велејќи: „Тебе ќе ти ја дадам земјата хананска, како ваш наследен дел.”

¹⁹ Тие тогаш беа малубројни, мошне малку и во неа беа придојдени,

²⁰ и талкаа од народ до народ и од едно царство до друго племе;

²¹ но не дозволи никому да ги навредува и ги разобличуваше заради нив царевите:

²² „не гибајте ги Моите помазаници и не правете им зло на Моите пророци.”

²³ Пеј Му на Господ, цела земјо, навестувајте го од ден во ден спасението од Него.

²⁴ Разгласувајте ја меѓу незнабошците славата Негова, и меѓу сите луѓе чудесата Негови,

²⁵ зашто Господ е голем и достоин за слава, пострашен од сите богови.

²⁶ Зашто сите богови на народите се ништо, а Господ ги создаде небесата.

²⁷ Слава и величие пред лицето Негово, сила и радост во Неговото Свето место.

²⁸ Воздајте Му на Господ, племиња народни, воздајте Му на Господ слава и чест!

²⁹ Воздајте Му ја на Господ славата на името Негово. Принесете дар, дојдете пред лицето Негово, поклонете Му се на Господ во сјајот на светлината Негова.

³⁰ Трепери пред Него, цела земјо, зашто Тој ја основа вселената, и таа нема да се разлиша.

12
5 Мојс 4,34
Пс 77,43

15
1 Мојс 8,1
Пс 97,3
111,5

16
1 Мојс 12,7
15,18

17
1 Мојс 35,9-12

18
1 Мојс 13,14-17

19
5 Мојс 7,7

20
1 Мојс 20,13

21
1 Мојс 12,17
20,3
2 Мојс 7,15-18
Пс 9,4

22
1 Мојс 20,7

24
Ис 42,12
66,19

25
2 Мојс 18,11
5 Мојс 32,39
Ис 40,25
Пс 17,2
2 Лет 2,5

28
Пс 28,1-2

29
Пс 28,1-2
2 Лет 20,21

30
Пс 2,11
33,8

ПРВА КНИГА ЛЕТОПИСИ

31 <sup>Ис 44,23
49,13</sup> ³¹ Нека се веселат небесата, да ликува земјата, и нека се вели меѓу народите: „Господ царува!”

32 <sup>2 Мојс 20,11
Ис 42,10</sup> ³² Нека се бранува морето и сè што го исполнува, да се радува полето и сè што е на него.

33 <sup>Ис 2,4
14,8
55,12</sup> ³³ Да ликуваат заедно сите дрвја во лаговите пред лицето на Господ, зашто Тој доаѓа да ја суди земјата.

³⁴ Славете Го Господа, зашто Тој е добар и милоста Му е вечна,

34 <sup>Ис 12,4
Пс 104,1
Езд 3,11
2 Лет 5,13
7,3</sup> ³⁵ и речете: „Спаси нè, Боже, Спасителе наш! Собери нè и избави нè од народите, за да го славиме Твоето свето име и да се фалиме со Твојата слава!”

36 <sup>3 Цар 8,15
Пс 71,18-19</sup> ³⁶ Благословен Господ, Бог Израилев, отсекогаш и засекогаш!” И сиот народ рече: „Амин, алилуја!”

37 ^{2 Лет 8,14} *Боѓослужби во Ерусалим и во Гаваон*

39 <sup>1 Цар 2,35
Ис.Н. 9,3</sup> ³⁷ Давид ги остави таму, пред ковчегот на заветот Господов, Асаф и браќата негови за да служат пред ковчегот постојано, секој ден,

40 <sup>2 Мојс 29,38
4 Мојс 28,1-8</sup> ³⁸ Аведар и браќата негови, шеесет и осум души; Аведар, син Једутунов, и Хоса – за вратари;

42 ^{2 Лет 7,6} ³⁹ а свештеникот Садок и браќата негови, свештеници, ги остави пред Господовиот дом, што беше на висината на Гаваон,

43 <sup>2 Цар 6,10
19-20</sup> ⁴⁰ за да принесуваат жртви на Господ врз жртвеникот за сепаленици постојано – наутро и навечер, и за сè што е пишано во законот на Господ, што Тој му го даде на Израил;

⁴¹ и со нив Еман и Једутун и другите избраници, кои беа именувани посебно, за да Го слават Господа, зашто милоста Негова е вечна.

⁴² Со нив Еман и Једутун да Го слават Бога, свирејќи со труби и кимвали и со разни свирки; а синовите Једутунови ги постави кај вратата.

⁴³ Потоа се разотише сиот народ, секој во домот свој; си отиде и Давид, за да го благослови својот дом.

Давид се носи со мислајџа да Му изгради храм на Господ

(2 Цар 7,1-17)

17 Кога Давид живееше во својот дом, му рече на пророкот Натан

„Еве, јас живеам во кедров дом, а ковчегот на заветот Господов е под шатор.”

² А Натан му одговори на Давид: „Прави сè што ти е на срце, зашто Господ е со тебе.”

³ Но во истата ноќ му дојде словото Божјо на Натан:

⁴ „Оди и кажи му на слугата Мој Давид: вака вели Господ: Ти нема да ми изградиш дом, каде што ќе живеам,

⁵ зашто Јас не сум живеел во дом од денот кога ги изведов синовите Израилеви, и до денес, а одев од шатор во шатор и од живеалиште во живеалиште.

⁶ Каде и да одев со сиот Израил, му реков ли, макар и збор, на некого од судиите израилски, на кои им бев заповедал да му бидат пастири на Мојот народ: „зошто не ми изградите кедров дом?”

⁷ И сега вака кажи му на Мојот слуга Давид: вака вели Господ Саваот: Те зедов од овчото стадо, за да те направам водач на Мојот народ Израил;

⁸ бев со тебе секогаш, каде и да одеше, ги поразив сите твои непријатели пред лицето твое и го направив името твое како името на великаните по земјата;

⁹ подготвив место за Мојот народ Израил, го зацврстив, и тој ќе живее спокојно на своето место, и нема повеќе да го вознемируваат, нечестивите нема повеќе да го притискаат, како порано,

¹⁰ во она време кога Јас бев поставил судии над Мојот народ Израил, и Јас ги бев покорил сите твои непријатели, и те известив дека Господ ќе ти изгради дом.

¹¹ Кога ќе се исполнат твоите дни, и ти ќе се прибереш кај татковците свои, тогаш ќе го подигнам твоето семе по тебе, што ќе биде од синовите твои, и ќе го зацврстам царството негово.

¹² Тој ќе Ми изгради дом, и ќе го утврдам престолот негов засекогаш.

¹³ Јас ќе му бидам Татко, и тој ќе Ми биде син, и милоста Своја нема да ја кренам од него, како што ја крнав од оној што беше пред тебе.

¹⁴ Ќе го утврдам во Мојот дом и во Моето царство засекогаш, престолот негов ќе биде вечно цврст.”

17,2

2 Лет 6,7

7

2 Цар 6,21

10

Суд 2,16

12

2 Лет 7,18

13

Лк 1,32
2 Кор 6,18
Евр 1,5

14

3 Цар 2,12
Ер 33,17
Пс 131,11
2 Лет 9,8

19 ^{4 Цар 20,6} ^{Ис 37,35} ¹⁵ Сите тие зборови и целото видение Натан точно му ги раскажа на Давид.

20 *Давидовата благодарствена молитва*

^{Ис 44,6}
^{46,9}

(2 Цар 7,18-29)

21 ^{2 Мојс 6,6} ¹⁶ Тогаш царот Давид дојде, застапа пред лицето Господово и рече: „Кој сум јас, Господи Боже, и што е мојот дом, та толку ме подигна?”

22 ^{2 Мојс 19,5-6} ¹⁷ Но и тоа се покажа малку во Твоите очи, Боже; Ти навестувааш за домот на Твојот слуга далечна иднина и гледаш на мене како на голем човек, Господи Боже!

23 ^{3 Цар 8,25} ¹⁸ Што уште може да каже пред Тебе Давид, за славата на Твојот слуга? Ти го знаеш Својот слуга!

¹⁹ Господи, за Твојот слуга, според срцето Свое, Ти ги правиш сите тие големи дела, објавувајќи го сето ова величие.

²⁰ Господи, по сè она што сме го чуле со ушите свои, сличен на Тебе нема и нема Бог освен Тебе!

²¹ И кој е сличен на Твојот народ Израил, единствен народ на земјата, кај кој доаѓал Бог, да го откупи за свој народ, за да се здобие со име на големи и страшни дела, преку прогонување на народите пред Твојот народ, кој го спаси од Египет, Ти.

²² Ти го направи Твојот народ Израил Свој сопствен народ засекогаш и Ти, Господи, стана негов Бог.

²³ И така, сега, о Господи, утврди го засекогаш словото, што си му го кажал на Твојот слуга и за неговиот дом, и направи, според она како што си кажал.

²⁴ Нека се зацврсти и нека се возвеличи Твоето име засекогаш, за да велат: „Господ Саваот, Бог Израилев, е Бог на Израил” и домот на Твојот слуга Давид да биде цврст пред Твоето лице.

²⁵ Зашто Ти, Боже мој, му јави на Твојот слуга дека ќе му изградиш дом, та затоа и Твојот слуга се осмели да се моли пред Тебе.

²⁶ И сега, Господи, Ти си Бог, и Ти го вети за Твојот слуга тоа добро.

²⁷ Затоа, според Твојата благонаклоност, благослови го домот на Твојот

слуга, за да биде вечен пред Твоето лице; зашто, ако Ти, Господи, го благословиш, ќе биде благословен засекогаш.”

Усйешни војни на Давид

(2 Цар 8,1-18)

18 Потоа Давид ги порази Филистејците и ги покори, па го презеде Гет и неговите села од рацете на Филистејците.

² Тој ги порази и Моавците, и Моавците му станаа поданици на Давид и му даваа данок.

³ Давид го порази и цовајскиот цар Адраазар во Хамат, кога тој одеше да ја утврди власта своја до реката Еуфрат.

⁴ И зароби Давид од него илјада коли, седум илјади коњаници и дваесет илјади пешаци; и ги уништи Давид сите коли, оставајќи од нив само сто.

⁵ Арамејците од Дамаск сакаа да му дојдат на помош на цовајскиот цар Адраазар, но Давид порази дваесет и две илјади Арамејци.

⁶ Давид постави војска во Арам кај Дамаск, и Арамејците му станаа на Давид поданици и му плаќаа данок. Така му помагаше Господ на Давид секогаш, каде и да одеше.

⁷ Давид ги заплени златните штитови, што ги носеа Хададезеровите слуги, и ги донесе во Ерусалим.

⁸ А од Тивхат и Кун, Хададезерови градови, Давид однесе мошне многу бакар. Од него Соломон ги направи бакарното море и столбовите, и бакарните садови.

⁹ Кога чу за тоа хаматскиот цар Тоу дека Давид ја поразил целата војска на цовајскиот цар Адраазар,

¹⁰ го испрати синот свој Хадорам кај царот Давид, да го поздравува и да му честита, поради тоа што војувал со Адраазар и го поразил – зашто Тоу беше во војна со Адраазар, – и по него испрати секакви садови златни, сребрени и бакарни.

¹¹ Царот Давид Му ги посвети на Господ, заедно со среброт и златото, што го беше одзел од сите народи: Едомците, Моавците, Амонците, Филистејците и Амаликијците.

18,3

^{1 Мојс 2,14}

4

^{1 Мојс 49,6}

8

^{3 Цар 7,23}

^{2 Лет 4,2-5}

ПРВА КНИГА ЛЕТОПИСИ

12

3 Цар
11,15

12 И Авеса, синот на Саруја во Солената Долина порази осумнаесет илјади Едомци;

19,1

1 Мојс
19,38
2 Лет 20,
1-2

13 и постави во Едом војска, и сите Едомци му станаа поданици на Давид. Господ му помагаше на Давид секогаш, каде и да одеше.

3

4 Мојс
21,32

14 И царуваше Давид над сиот Израил и делеше суд и правда на сиот народ свој.

6

1 Мојс
34,30

15 Јоав, Саруевиот син, беше војвода над војската, а Јосафат, Ахилудовиот син – летописец,

16 Садок, синот на Ахитув, и Авимелех, синот Авијатаров, беа свештеници, а Шавша – писар,

17 Ванеја, синот на Јехојада, беше над Керетијците и Пелетијците, додека синовите Давидови беа први до царот.

*Давид ги йоразува
Амонците и Арамејците*

(2 Цар 10,1-19)

19 Потоа умре Нахас, цар амонски, и место него стана цар синот негов.

2 Тогаш Давид рече: „Ќе покажам милост кон Анон, Нахасовиот син, заради доброто, што ми го направи татко негов.“ И Давид испрати пратеници за да му изразат сочувство за татко му. Давидовите слуги дојдоа во земјата на Амонците, кај Анон, за да го утешат.

3 Но амонските началници му рекоа на Анон: „Зар мислиш дека поради почит кон татко ти, Давид испрати кај тебе утешители? Зар слугите негови не дошле кај тебе за да разублаат и да ја разгледаат земјата, та да ја завладеат?“

4 Тогаш Анон ги фати слугите Давидови и ги избричи и им ја потсече облеката до половина, до крстот, и ги испрати.

5 И тие си отидоа. Кога му соопштија на Давид за тие луѓе, тој испрати да ги пречекаат, бидејќи беа необично многу обезличени, за да им порачаат од царот: „Останете во Ерихон, додека да ви пораснат брадите, тогаш вратете се!“

6 Кога Амонците видоа дека му станале омразни на Давид, тогаш Анон и Амонците испратија илјада кикари сре-

бро, за да најмат коли и коњаници од Арам Нахараим и од Арамејците од Мааха и од Цова.

7 И најмија триесет и две илјади коли, а царот на Мааха со народот негов, дојде и се улогори спроти Медева. Се собраа и Амонците од градовите свои и излегоа на војна.

8 Кога Давид чу за тоа, го испрати Јоав со сета војска – јунаци.

9 Амонците излегоа и се наредија за борба пред градските порти, а царевите, што беа дошле, – одделно во полето.

10 Јоав, откако виде дека му претстои борба однапред и одзади, ги одбра сите избрани војници во Израил и ги нареди спроти Арамејците.

11 А другиот дел од народот му го довери на братот свој Авеса, за да се распореди спроти Амонците.

12 И тогаш рече: „Ако Арамејците почнат да ме надвиваат, ќе ми помогнеш ти; ако, пак, Амонците почнат да те надвиваат тебе, јас ќе ти помогнам.“

13 Биди храбар, и да стоиме цврсто за нашиот народ и за градовите на нашиот Бог, а Господ нека направи, како што Му е угодно.“

14 И влезе Јоав и луѓето, што беа со него, во борба со Арамејците, и тие избегаа од него.

15 Амонците, пак, штом видоа дека Арамејците бегаат, избегаа и тие од братот негов Авеса, и навлегоа во градот. Тогаш Јоав се врати во Ерусалим.

16 Арамејците, откако видоа дека се победени од Израилците, испратија пратеници и ги изведоа Арамејците, што беа од онаа страна на реката; ги предводеше Шофах, воен началник Хададезеров.

17 Кога му соопштија за тоа на Давид, тој ги собра сите Израилци, го преминаа Јордан и, откако дојде кај нив, се распореди спроти нив. И влезе Давид во борба со Арамејците, и тие се судрија со него.

18 И Арамејците избегаа од Израилците, и Давид им уништи седум илјади коли на Арамејците, и четириесет илјади пешаци, а воениот началник Шофах го уби.

7

4 Мојс
21,30

11

1 Цар 26,6

20,1Амос 1,
13-15**4**1 Мојс 14,5
Ис.Н. 10,33**5**

1 Цар 17,7

¹⁹ Кога видоа луѓето на Адраазар дека Израилците ги поразија, со Давид склучија мир и му се потчинија. И Арамејците не се осмелуваа повеќе да им помагаат на Амонците.

Освојување на ѓрадоѝ Рава

(2 Цар 12,26-31)

20 По една година, во времето, кога царевите излегуваа во војна, Јоав ја изведе војската и почна да ја опустошува амонската земја, и отиде, па ја опседна Рава. А Давид беше останал во Ерусалим. Јоав ја освои Рава и ја разруши.

² И го зеде Давид венецот на царот нивен од главата негова; во него се најде талант злато на мерка, и скапоцени камења имаше на него; му го ставија на главата на Давид. И прилично голем плен изнесоа од градот.

³ А луѓето, што беа во него, ги изведуваше и ги тераше да работат со триони, со железни чекани и секири. Така постапи Давид со амонските градови; па се врати Давид и сиот народ во Ерусалим.

Борба ѝроѝив филистејскиѝе џинови

(2 Цар 21,15-22)

⁴ Поттоа изби војна со Филистејците во Гезер. Тогаш Хушанецот Сивхај го уби Сипај, еден од Рефаимовите потомци. И тие беа покорени.

⁵ И пак имаше војна со Филистејците. Тогаш Елханан, синот Јаиров, го уби Лахмиј, Голијатовиот брат, од Гет, на кого дршката на копјето беше колку ткаечко кросно.

⁶ Имаше борба и во Гет. Таму имаше еден човек со голем раст, на кого прстите му беа по шест – вкупно дваесет и четири. И тој беше од Рефаимовите потомци.

⁷ Тој го навредуваше Израил, но Јонатан, син на Давидовиот брат Шима, го уби.

⁸ Тие се беа родиле од Рефаимовците во Гет, и паднаа од раката на Давид и од рацете на слугите негови.

Давид ѝрави ѝоѝис на војскаѝа

(2 Цар 24:1-25)

21 Се крена сатаната против Израил и го поттикна Давид да ги преброи Израилците.

² И Давид му рече на Јоав и на началниците народни: „Одете, пребројте ги Израилците од Вирсавија до Дан, и соопштете ми за да го знам нивниот број.”

³ Јоав рече: „Да го намножи Господ народот Свој стопати повеќе, отколку што е! Сите тие, господаре мој, царе, нели се слуги на мојот господар? Зошто го бара тоа мојот господар? Зошто тоа да му стане причина за вина на Израил?”

⁴ Но царскиот збор надвлдеа над Јоав. И отиде Јоав, та го обиколи сиот Израил, и дојде во Ерусалим.

⁵ И му даде Јоав на Давид список на преброениот народ. Сите Израилци беа еден милион и сто илјади мажи мечоносци, и Јудејци четиристотини и седумдесет илјади мечоносци.

⁶ А левитите и Венијаминовите племиња не ги преброи со нив, зашто царскиот збор му беше одвртен на Јоав.

⁷ Тоа нешто Му беше мрско на Бога, и Тој го порази Израил.

⁸ И Давид Му рече на Бога: „Многу згрешив, што го направив тоа. Сега прости му ја вината на Твојот слуга, зашто постапив многу неразумно.”

⁹ И му рече Господ на Гад, јасновидецот Давидов:

¹⁰ „Оди и кажи му на Давид: вака вели Господ: три казни ти предлагам; избери си една од нив, и Јас ќе ја испратам врз тебе.”

¹¹ Дојде Гад кај Давид и му рече: „Така вели Господ, избери си:

¹² „или три години глад, или три месеци да бидеш прогонуван од твоите непријатели, и мечот на твоите непријатели да се допира до тебе; или три дена мечот Господов и помор по земјата и ангел Господов да убива по сите предели на Израил.” И така, види што да Му одговорам на Оној, Кој ме испрати со овие зборови.”

21,1Пе 108,6
2 Лет 18,21**3**

5 Мојс 1,11

91 Цар 9,9
22,5**12**5 Мојс
32,24

ПРВА КНИГА ЛЕТОПИСИ

13 ¹³ Давид му одговори на Гад: „Многу ми е тешко, но подобро да паднам во рацете на Господ, зашто милосрдие то Негово е многу големо; само да не паднам во рацете човечки.”

15 ¹⁴ И испрати Господ помор на Израил, и умреа седумдесет илјади души Израилци.

16 ¹⁵ Па го испрати Господ ангелот во Ерусалим, за да го истребува. И кога почна да го истребува, Господ виде и се нажали поради тоа зло, и му рече на ангелот истребител: „Доста! Сега спушти ја раката своја!” А ангелот тогаш стоеше над гумното на Јевусиецот Орнан.

17 ¹⁶ Давид ги крена очите и го виде ангелот Господов како стои меѓу небото и земјата со гол меч во раката негова, протегнат над Ерусалим; и падна Давид ничкум со началниците, покриени со вреќишта.

18 ¹⁷ И Му рече Давид на Господ: „Нели јас наредив да го пребројат народот? Јас згрешив, јас направив зло, а овие овци што направиле? Господи, Боже мој! Нека биде Твојата рака врз мене и врз мојот татков дом, а не врз Твојот народ, за да го погубиш.”

19 ¹⁸ И ангелот Господов му рече на Гад, за да му каже на Давид: „Нека дојде Давид и нека постави жртвеник на Господ врз гумното на Јевусиецот Орнан.”

20 ¹⁹ Давид отиде, според зборовите на Гад, кој му говореше од името Господово.

21 ²⁰ Орнан се сврте, го виде ангелот, а четворицата синови негови се сокрија. Орнан тогаш вршеше пченица.

22 ²¹ Дојде Давид кај Орнан. Орнан, откако погледа и го виде Давид, излезе од гумното и му се поклони на Давид ничкум до земја.

23 ²² Давид му рече на Орнан: „Дај ми го местото на гумново, јас ќе Му изградам на него жртвеник на Господ; дај ми го за онолку колку што чини, за да се прекине истребувањето на народот.”

24 ²³ Орнан му одговори на Давид: „Зем го: нека мојот цар–господар прави што му е волја; све, ги давам и воловите за сепаленици, и плуговите–за дрва, и

пченицата – за принос; сето тоа го давам како дар.”

25 ²⁴ Царот Давид му рече на Орнан: „Не, јас сакам да го купам тоа од тебе за онолку колку што чини, зашто нема да Му принесувам на Господ твој имот и нема да принесувам сепаленици од нешто, земено како подарок.”

26 ²⁵ И Давид му даде на Орнан за она место шестотини шекели злато.

27 ²⁶ Па Му изгради Давид таму жртвеник на Господ и Му принесе сепаленици и помирителни жртви; и Го призва Господа, и Тој го послуша, испраќајќи оган од небото врз жртвеникот за сепаленици.

28 ²⁷ Тогаш Господ му рече на ангелот: „Врати го мечот свој во ножницата негова!”

29 ²⁸ Во тоа време Давид, откако виде дека Господ го послуша на гумното на Јевусиецот Орнан, таму принесе жртва.

30 ²⁹ А Господовата скинија, што беше ја направил Мојсеј во пустината, и жртвеникот за сепаленици во тоа време се најдоа на Гаваонското возвишение.

31 ³⁰ И Давид не можеше да оди таму, за да Го побара Бога, зашто беше уплашен од мечот на ангелот Господов.

Давидовајќа подготвка за градење храм на Господ Бог

22 И рече Давид: „Еве го домот на Господ Бог, све го и жртвеникот за сепаленици на Израил.”

23 ² Па заповеда Давид да ги соберат придојдените, што беа во земјата израилска и одреди каменоделци да делкаат камења за изградба на дом Божји.

24 ³ Давид подготви уште многу железо за шајки по крилата на вратите и за куки, и многу бакар – без мерка,

25 ⁴ и кедрово дрво без број, зашто Сидонците и Тирците му доставија на Давид многу кедрово дрво.

26 ⁵ И рече Давид: „Синот мој Соломон е млад и слаб, а домот, што ќе се гради за Господ, треба да биде многу величествен, за слава и за приказ по сите земји; затоа јас ќе му приготвам сè што треба за него.” И приготви Давид до смртта своја многу.

26

² Мојс
19,18
³ Мојс 9,24
Суд 6,21

29

Ис.Н. 9,3

22,1

¹ Мојс
28,17

2-5

³ Цар 5,
14-31

2

⁵ Мојс
20,11
³ Цар 5,16-
17

Ис 56,6
Езд 3,7
2 Лет 8,10

3

³ Цар 7,47

5

³ Цар 3,7
2 Лет 2,6

6 И го повика синот свој Соломон и му заповеда да Му изгради дом на Господ, Бог Израилев.

7-10 И му рече Давид на Соломон: „Сине, имав на срце да изградам дом на името на мојот Господ, Бог,

7 но дојде кон мене словото Господово и ми се рече: „Ти си пролеал многу крв и си водел големи војни; ти не бива да градиш дом на името Мое, зашто си пролеал многу крв на земјата пред лицето Мое.

9 Еве, ќе ти се роди син: тој ќе биде мирен човек; ќе му дадам спокојство од сите околни непријатели, затоа името негово ќе биде Соломон. Во неговите дни ќе му дадам на Израил мир и спокојство.

10 Тој ќе изгради дом на името Мое и ќе Ми биде син, а Јас нему – Татко, и така ќе го зацврсти престолот на царството негово над Израил до века.

11 А сега, сине, Господ нека биде со тебе, та да имаш благослов и да Му изградиш дом на Господ, твојот Бог, според тоа како што Тој рече за тебе.

12 Да ти даде Господ мудрост и разум и да те постави над Израил; и запази го законот на Господ, твојот Бог!

13 Така ќе имаш успех, кога ќе земеш да ги извршуваш наредбите и законите, што Господ му ги заповеда на Мојсеј за Израил. Биди цврст и храбар, не плаши се и не паѓај со духот!

14 И еве, јас со мака приготвив за домот Господов сто илјади кикари злато, илјада кикари сребро, а бакарот и железото мерка немаат, зашто се во големи количини; дрва и камења исто така подготвив, а ти придодај уште кон тоа.

15 Имаш многу работници, и каменоделци, и резбари, и дрводелци, и вешти луѓе за секаква работа.

16 Злато, сребро, бакар и железо – без број; продолжи и работи; Господ ќе биде со тебе.”

17 И им заповеда Давид на сите началници израилски да му помагаат на синот негов Соломон:

18 „Зар не е со вас Господ, Бог наш, Кој ви даде спокојство од секаде? Зашто Тој ги предаде во мои раце жите-

лите на оваа земја, и земјата се покори пред Господ и пред Неговиот народ.

19 И така, расположете го срцето свое и душата своја, за да Го побарате Господ, вашиот Бог. Станете и изградете Му светилиште на Господ Бог, за да го пренесете ковчегот на заветот Господов и свештените садови Божји во домот, што ќе се гради на името Господово!”

Бројоѝ на левиѝиѝе и нивнаѝа служба

23 Кога остаре и се засити од животот, Давид го постави за цар над Израил синот свој Соломон.

2 И ги собра сите началници израилски, свештениците и левитите;

3 а левитите од триесет години и нагоре беа преброени: бројот нивни, на сите до еден, беше триесет и осум илјади души.

4 Од нив беа определени за работа во домот Господов дваесет и четири илјади, писари и судии – шест илјади,

5 четири илјади вратари и четири илјади, оние што ќе Го слават Господа со свирки, направени од Давид за прославување на Господ.

6 И ги подели Давид на смени според Левиевите синови – Гирсон, Каат и Мерари.

7 Од Гирсоновите беа: Ладан и Семеј.

8 Синови Ладанови: прв Јехиил, Зетам и Јоил – тројца.

9 Синови Семеиеви: Шеломит, Хазииел и Аран – тројца. Тие беа Ладанови родовски началници.

10 А и уште синовите Семеиеви: Јахат, Зина, Јеус, Берија. Тоа беа синови Семеиеви – уште четворица.

11 Јахат беше главен, Зина втор; Јеус и Берија имаа малку деца, затоа беа приброени со татковиот дом.

12 Синовите Каатови: Амрам, Ицхар, Хеврон и Узиил – четворица.

13 Синовите Амрамови: Арон и Мојсеј. Арон беше определен да ги посветува најсветите работи до века, тој и синовите негови, за да кадат пред лицето на Господ, да Му служат и да го благословуваат Неговото име до века.

19
2 Лет 7,14

23,1
3 Цар 1,1,30
2 Лет 1,8

3
4 Мојс 4,3
8,24

4
Ез 44,24
Неем 4,11
2 Лет 19,8

5
4 Мојс 3,17
Пс 91,2
Неем 12,45
2 Лет 8,14

12
2 Мојс 6,18

13
2 Мојс 6,20
30,7-10
4 Мојс 6,23

ПРВА КНИГА ЛЕТОПИСИ

14 ^{5 Мојс 33,1} ¹⁴ А Мојсеј, човек Божји, и синовите негови беа придодадени кон Левиевото племе.

15 ^{2 Мојс 18,4} ¹⁵ Синови Мојсееви: Гершом и Елиезер.

21 ^{2 Мојс 6,19} ¹⁶ Синови Гершомови: прв беше Шевуел.

22 ^{4 Мојс 36,8} ¹⁷ Синови Елизерови беа: прв Рихавија. Други синови Елиезер немаше; а Рихавија имаше многу синови.

24 ^{23,3} ^{4 Мојс 4,3} ¹⁸ Синови Јицхарови: прв Шеломит.

26 ^{4 Мојс 4,5,15} ¹⁹ Синови Хевронови: прв Јерија, втор Амарија, трет Јахазилел и четврти Јекамам.

28-32 ^{4 Мојс 1,50-53} ²⁰ Синови Узиилови: прв Миха и втор Јишија.

^{3,6-9} ^{4,1-33} ²¹ Синови Мерариеви: Махли и Муши. Синови Махлиеви: Елеазар и Кис.

28 ^{Неем 13,9} ²² Елеазар умре и немаше синови, туку само ќерки; и се оженија со нив синови Кисови, нивни братучеди.

29 ^{2 Мојс 25,30} ^{3 Мојс 2,4-7} ²³ Синови Мушиеви: Махли, Едер и Јеремот – тројца.

30 ^{Пс 133,1} ²⁴ Тоа беа синовите Левиеви според домовите на татковците нивни, глави на домовите, што беа преброени сите до еден по име, а кои ги вршеа службите во домот Господов, од дваесет години нагоре.

²⁵ Зашто Давид рече: „Господ, Бог Израилев, му даде мир на Својот народ и го насели во Ерусалим засекогаш,

²⁶ та левитите нема да имаат потреба да ја носат скинијата и секакви нејзини предмети за служење во неа.”

²⁷ Затоа, според последните Давидови заповеди, беа преброени левитите од дваесет години и нагоре,

²⁸ за да бидат покрај синовите Аронови, да служат во домот Господов, во дворот и во тремовите, да пазат на чистота во целото светиште и да ја извршуваат секоја служба во Божјиот дом;

²⁹ да ги надгледуваат принесените лебови, пченичното брашно за лебен принос, пресните пити, сè печено и пржено и над сите мерки и тежини;

³⁰ секое утро да стојат за да благодарат и да Го славословат Господа, како и навечер,

³¹ при сите сепаленици, принесувани на Господ во саботни дни, во новомесечијата и во празниците според бројот, како што е заповедано за нив, – постојано пред лицето на Господ, –

³² и да ја пазат скинијата на собранието, светиштето и синовите Аронови, нивни браќа, на службите во домот Господов.

Задолженијата на свештениците

24 Еве ги и одделите на синовите Аронови: Аронови синови беа: Надав, Авиху, Елеазар и Итамар.

² Надав и Авиху умреа пред таткото свој, а синови немаа, затоа свештеничката служба ја извршуваа Елеазар и Итамар.

³ И Давид ги распореди: Садок – од синовите Елеазарови, и Ахимелех – од синовите Итамарови, според редот на службите нивни.

⁴ И се најде дека меѓу синовите Елеазарови имаше повеќе началници, отколку меѓу синовите Итамарови. И тој ги распореди вака: од синовите Елеазарови – шеснаесет началници, а од синовите Итамарови – осум.

⁵ А ги распоредуваа со ждрепка, зашто началниците во светиштето и началниците пред Бога беа од синовите Елеазарови и од синовите Итамарови;

⁶ и ги запиша Шемаја, синот Натанаилов, писар од левитите, пред царот и началниците и пред свештениците Садок и Ахимелех, Авијатаровиот син, и пред началниците на свештеничките и левитските домови: кога се фрлаше ждрепка, зеда еден од Елеазаровиот род, потоа зеда еден од Итамаровиот род.

⁷ Првата ждрепка падна на Јојарив, вториот за Једаја,

⁸ третиот – за Харим, четвртиот – за Сеорим,

⁹ петтиот – за Малкија, шестиот – за Мијамин,

¹⁰ седмиот – за Хакоц, осмиот – за Авија,

¹¹ деветтиот – за Јешуа, десеттиот – за Шеханија,

31

^{4 Цар 4,23}
^{Ис 1,13-14}
^{Кол 2,16}

32

^{4 Мојс 3,6-8,38}
^{Ез 44,14}
^{2 Лет 23,18}

24,2

^{3 Мојс 10,1-2}

3

^{2 Цар 8,17}

7

^{Езл 2,36}
^{Неем 12,6}

8

^{Езл 2,39}

19
Лк 1,8-9

¹² единаесеттиот – за Елијашив, дванаесеттиот – за Јаким,

¹³ тринаесеттиот – за Хупа, четиринаесеттиот – за Јешевав,

¹⁴ петнаесеттиот – за Билга, шеснаесеттиот – за Имер,

¹⁵ седумнаесеттиот – за Хезир, осумнаесеттиот – за Хапицец,

¹⁶ деветнаесеттиот – за Петахија, дваесеттиот – за Езекил,

¹⁷ дваесет и првиот – за Јахин, дваесет и вториот – за Гамул,

¹⁸ дваесет и третиот – за Делаја, дваесет и четвртиот – за Маазјаху.

¹⁹ Тоа беше нивниот ред за службата нивна за доаѓање во домот Господов, според наредбата за нив, утврдена од таткото нивни Арон, како што му беше заповедал Господ, Бог Израилев.

Распоред на левиите

²⁰ Кај другите Левиеви синови распоредот беше: од синовите Амрамови – Шуваел; од Шувасловите синови – Јехдеја;

²¹ од Рихавија синот Јешија беше прв;

²² од Јицхар – Шеломот; од Шеломотовите синови – Јахат;

²³ од синовите Хевронови, прв беше Јерија, втор – Амарија, трет Јахазисел, четврти – Јекамам.

²⁴ Од Узиловите синови – Миха; од Миховите синови – Шамир.

²⁵ Брат на Миха беше Јишаја; од Јесеевите синови – Захарија.

²⁶ Од синовите Мерариеви – Махли и Муши; од синовите Јаазиини – Бено.

²⁷ Синови Мерариеви од Јаазија – Шохам, Закур и Иври.

²⁸ Од Махли – Елеазар: тој немаше синови.

²⁹ Од Кис и од синовите Кисови – Јерахмеел;

³⁰ синови Мушиеви – Махли, Едер и Јеремот. Тоа беа синовите левитски според поколенијата нивни.

³¹ И тие фрлија ждрепка заедно со браќата свои, Аронови синови, пред лицето на царот Давид и Садок и Ахимелех и началниците на свештеничките и левитските редови: началникот на родот заедно со најмладиот брат свој.

Дваесет и четири реда ѓејачи на свештенички ѓесни

25 Царот Давид и војводите ги избраа за служба синовите Асафови, Еманови и Једутунови, за да пеат пророчки песни на лири, харфи и кимвали; беа одредени за работа во службата своја:

² од синовите Асафови: Закур, Јосиф, Нетанија и Ашарела, синови Асафови, под раководство на Асаф, кој пееше пророчки песни според уредба на царот.

³ Од Једутун – синовите Једутунови: Годолија, Цериј, Јешаја, Семеј, Хашавија и Матитија, шестмина, под раководство на татко си Једутун, кој пееше пророчки песни со лира и Го славословеше Господа.

⁴ Од Еман – синовите Еманови: Букија, Матанија, Узиил, Шевуел, Јеремот, Ананија, Ананија, Елијата, Гидалтиј, Ромаптиј, Езер, Јошбекаша, Малотиј, Хотир и Махазииот.

⁵ Сите тие беа синови на Еман, царскиот јасновидец, определени според зборовите Божји, да ја вознесуваат славата. Бог му беше дал на Еман четиринаесет синови и три ќерки.

⁶ Сите тие, под водство на татко си пееја во домот Господов на кимвали, харфи и лири за службата во домот Божји според упатството од царот, или од Асаф, Једутун и Еман.

⁷ Бројот нивни, заедно со браќата нивни, обучени да пеат пред Господ, на сите што ја знаеја таа вештина беше двесте осумдесет и осум.

⁸ А фрлија и ждрепка за смените на службата, малите заедно со големите, учителите заедно со учениците.

⁹ Првата ждрепка падна на Асаф за Јосиф; вториот – на Годолија со браќата негови и синовите негови; тие беа дванаесет;

¹⁰ третиот – на Закур со синовите негови и браќата негови; тие беа дванаесет;

¹¹ четвртиот – на Јиприј со синовите негови и браќата негови; и тие беа дванаесет;

¹² петтиот – на Нетанија со синовите негови и браќата негови; тие беа дванаесет;

25,1

1 Цар 10,5
4 Цар 3,15
Неем 11,17
2 Лет 5,12

3

Пс 32,2

¹³ шестиот – на Букија со синовите негови и браќата негови; тие беа дванаесет;

¹⁴ седмиот – на Јешарела со синовите негови и браќата негови; тие беа дванаесет;

¹⁵ осмиот – на Јешаја со синовите негови и браќата негови; и тие беа дванаесет;

¹⁶ деветтиот – на Матанија со синовите негови и браќата негови; и тие беа дванаесет;

¹⁷ десеттиот – на Семеј со синовите негови и браќата негови; сите заедно дванаесет;

¹⁸ единаесеттиот – на Азарел со синовите негови и браќата негови; и тие беа дванаесет;

¹⁹ дванаесеттиот – на Хашавија со синовите негови и браќата негови; тие беа дванаесет;

²⁰ тринаесеттиот – на Шуваел со синовите негови и браќата негови; сите заедно дванаесет;

²¹ четиринаесеттиот – на Матитија со синовите негови и браќата негови; и тие беа дванаесет;

²² петнаесеттиот – на Јеремот со синовите свои и браќата свои; тие беа дванаесет;

²³ шеснаесеттиот – на Ананија со синовите негови и браќата негови; и тие беа дванаесет;

²⁴ седумнаесеттиот – на Јошбекаша со синовите негови и браќата негови; тие беа дванаесет;

²⁵ осумнаесеттиот – на Ананија со синовите негови и браќата негови; вкупно дванаесет;

²⁶ деветнаесеттиот – на Малотиј со синовите негови и браќата негови; и тие беа дванаесет;

²⁷ дваесеттиот – Елијата со синовите негови и браќата негови; вкупно дванаесет;

²⁸ дваесет и првиот – на Хотир со синовите негови и браќата негови; тие беа дванаесет;

²⁹ дваесет и вториот – на Гидалтиј со синовите негови и браќата негови; тие беа дванаесет;

³⁰ дваесет и третиот – Махазиот со синовите негови и браќата негови; тие беа дванаесет;

³¹ дваесет и четвртиот – на Ромапти-Езер со синовите негови и браќата негови; и тие беа дванаесет.

Чувариите на храмои

26 Еве го распоредот на вратарите: од Кореовците: Мешелемија, Кореев син, од синовите Асафови.

² Синови на Мешелемија: првороден Захарија, втор – Једиаел, трет – Зевадија, четврти – Јатниел,

³ петти – Елам, шести – Јоханан, седми – Елјехоснај.

⁴ Синови Аведарови: првороден Шемаја, втор – Јозавад, трет – Јоах, четврти – Сахар, петти – Натанаил,

⁵ шести – Амиел, седми – Исахар, осми – Пеулетај, зашто Бог го беше благословил.

⁶ На синот негов Шемаја му се родија исто така синови, кои имаа власт во родот свој, бидејќи беа мажи силни.

⁷ Синови Шемаеви: Отни, Рафаил, Овид и Елзавад, и неговите браќа, мажи храбри: Елијуј, Семахија (и Јеваком).

⁸ Сите тие беа од синовите на Аведар; тие и синовите нивни и браќата нивни беа мажи погодни и за служба способни: Аведар ги имаше шеесет и двајца.

⁹ Мешелемија имаше синови и браќа, мажи способни – осумнаесет.

¹⁰ Хоса, од синовите Мераријеви, ги имаше синовите: Шимри, старешина, иако не беше првороден, но татко му го беше поставил за старешина;

¹¹ втор – Хелкија, трет, – Тевалија, четврти – Захарија; сите синови и браќа на Хоса беа тринаесет.

¹² Тоа беше распоредот на вратарите според началниците на родовите, способни за служба заедно со браќата свои, за да служат во домот Господов.

¹³ Тие фрлија ждрепка, како малиот, така и големиот, според домовите на своите татковци, за секоја врата.

¹⁴ Ждрепката за источната му се падна на Шелемија; фрлија ждрепка и за синот негов Захарија, мудар советник, и ждрепката му се падна за северната.

26,4-5

13,14
2 Цар 6,11

10

5 Мојс
21,16-17

15
2 Лет 35,15

15 На Аведар – за јужната, а на синовите негови – кај складовите.

19
Ез 44,11
Неем 7,1

16 На Шупим и на Хоса на запад при Шалехетската врата, каде што патот се издига угоре и каде што стои стража спроти стража.

28
2 Цар 9,9

17 Кон исток имаше по шестмина левити, кон север – по четири, кон југ – по четири, а кај складовите – по двајца.

29
5 Мојс
17,8-13

18 Кон запад на патот кај тремот – по четири, а кај самиот трем – по двајца.

19 Тоа беше распоредот на вратарите од синовите Кореови и синовите Мерариеви.

Други служби во храмоџ

20 А браќата нивни левитите ја надгледуваа ризницата на домот Божји и ризницата на посветените работи.

21 Меѓу синовите на Ладан, Гирсонов син, старешини на домовите од Ладан Гирсонски, беа синовите на Јехиил.

22 И синовите Јехиилови: Зетам и братот му Јоил ја надгледуваа ризницата на Господовиот дом,

23 заедно со потомците на Амрам, Јицхар, Хеврон и Узиил.

24 Шевуел, син на Гершом, Мојсеев син, беше надзорник на ризниците.

25 Брат му Елиезер имаше син Рихавија, а тој – син Јешаија, а тој – син Јорам, а тој – син Зихриј, а тој – син Шеломит.

26 Шеломит и браќата негови ги надгледуваа сите ризници на светите работи, што ги беше посветил царот Давид и родонајалниците и илјадниците, стотниците, и војсководачите.

27 Од воениот плен тие посветуваа за одржување на домот Господов.

28 И сè, што беше посветил Самоил пророкот, и Саул, синот Кисов, и Авенир, синот Ниров, и Јоав, синот на Саруја, сето посветено беше под рацете на Шеломит, и браќата негови.

Задолженијаџа за остијанајџије левииџ

29 Од родот Јицхаров: Хонанија и синовите негови беа одредени за надворешна служба во Израил, за писари и судии.

30 Од родот Хевронов: Хашавија и браќата негови, храбри мажи, илјада и седумстотини, имаа надзор над Израил, од оваа страна на Јордан, кон исток, за сите работи во службата Господова и во царската служба.

31 Во родот Хевронов Јерија беше началник на Хевроновците, во нивните родови, во поколенијата нивни. Тие беа преброени во четириесеттата година од Давидовото царување, и меѓу нив се најдоа јунаци мажи во Јазер Галаадски.

32 И браќата негови, мажи способни, две илјади и седумстотини, беа началници на домовите. Нив ги постави царот Давид над племето Рувимово и Гадово и половината од племето Манасиево за сите Божји и царски работи.

Воено и цивилно уредување

27 Еве ги синовите Израилеви според нивниот број, началници на родовите, илјадници, стотници и чиновници, кои по одделенија му служеа на царот во сите работи, доаѓајќи и заминувајќи секој месец, во текот на сите месеци во годината. Во секое одделение тие беа по дваесет и четири илјади.

² Над првото одделение, за првиот месец, началник беше Јаповам, син Завдиелов; во одделението негово имаше дваесет и четири илјади;

³ тој беше од потомците на Фарес и началник над сите воени началници во првиот месец.

⁴ Над одделенето за вториот месец беше Додај, Ахохиецот; во одделението негово беше и началникот Миклот; и во неговото одделение имаше дваесет и четири илјади.

⁵ Третиот главен воен началник, за третиот месец, беше Ванеја, син на свештеникот Јехојада; и во неговото одделение имаше дваесет и четири илјади;

⁶ тој, Ванеја, беше еден од триесетте јунаци и нивни началник, и во неговото одделение се наоѓаше неговиот син Амизавад.

⁷ Четвртиот, за четвртиот месец, беше Асаил, Јоавов брат, и по него синот

31
2 Цар 5,4

27,2
11,11
2 Цар 23,8

4
2 Цар 23,9

5-6
11,22-25

5
2 Цар
23,20

7
2 Цар 2,18

9 негов Зевадија; и во неговото одделение имаше дваесет и четири илјади.
2 Цар 23,26

11 Петтиот, за петтиот месец, беше началникот Шамхут, син на Израх; и во неговото одделение имаше дваесет и четири илјади.
2 Цар 21,18

15 Шести, за шестиот месец, беше Ира, син на Икеш, Текоецот; и во неговото одделение имаше дваесет и четири илјади.
Ис.Н. 15,17
2 Цар 23,29

10 Седми за седмиот месец, беше пелонјанецот Хелец, од Ефремовите синови; и во неговото одделение имаше дваесет и четири илјади.

11 Осми, за осмиот месец, беше Сивхај, хушанчанецот од родот на Зерах; и во неговото одделение имаше дваесет и четири илјади.

12 Деветти, за деветтиот месец, беше Авиезер, од Анатот, од синовите Венијаминови; и во неговото одделение имаше дваесет и четири илјади.

13 Десетти, за десеттиот месец, беше Махарај, Нетофатец, од родот на Зерах; и во неговото одделение имаше дваесет и четири илјади.

14 Единаесетти, за единаесеттиот месец, беше Ванеја, од Пиратон, од синовите Ефремови; и во неговото одделение имаше дваесет и четири илјади.

15 Дванаесетти, за дванаесеттиот месец, беше нетофатецот Хелдај, од потомците на Готониил; и во неговото одделение имаше дваесет и четири илјади.

Кнезови во Израил

16 А над Израилевите племиња началници беа: во Рувимовото – кнезот Елиезер, Зихријевиот син; во Симеоновото – Сафатија, Мааховиот син;

17 во Левиевото – Хашавија, син Кемулов; во Ароновото – Садок;

18 во Јудиното – Елијуј, од Давидовите браќа; во Исахаровиот – Амвриј, Михаилов син;

19 во Завулоновото – Јишмаја, Авдиев син; во Нефталимовото Јеремот, Азриилов син;

20 во Ефремовото – Осија, Азасиевиот син; во едната половина од Манасиевото племе – Јоил, Федаевиот син;

21 во другата половина од Манасиевото племе во Галаад – Идо, Захаријевиот син; во Венијаминово – Јасиел, Авнеровиот син;

22 во Дановото – Азарел, Јерохамовиот син. Тоа беа водачите на Израилевите племиња.

23 Давид не ги преброи оние што беа од дваесет години и подолу, зашто Господ беше рекол дека ќе го размножи Израил како ѕвездите небески.

24 Саруевиот син Јоав го почна пребројувањето, но не го доврши, и гнев Божји дојде врз Израил поради тоа пребројување, и тоа не се впиша во летописите на царот Давид.

Службеници над царскиите ризници и имот

25 Над царските ризници беше Азмавет, Адиселовиот син, а над богатствата во полето, во градовите, во селата и во кулите – Јонатан, Озиевиот син;

26 а над оние што работеа по полињата и ја обработуваа земјата беше Езри, Келувовиот син;

27 над лозјата – Семеј од Рама, а над визбите со вино во лозјата – Завдиј, Шефамиецот.

28 над маслините и смоквите во полињата – Гедерецот Ваал-Ханан, а над складовите за масло – Јоас;

29 над крупниот добиток, што пасеше во Сарон – Саронецот Шитрај, а над добитокот во долините – Шафат, синот на Адлај;

30 над камилите – Исмаилецот Овил; над магариците – Мероканецот Јехдеја;

31 над ситниот добиток – Хагриецот Јазиз. Сите тие беа началници над цар Давидовиот имот;

Давидови советници

32 Јонатан, Давидовиот чичко, беше советник, човек умен и писмен; и Јехиил, Ахмонијевиот син, беше со царските синови;

33 Ахитофел беше царев советник; а Кушиј Аркиецот – царев пријател;

34 а по Ахитофел дојдоа Јехојада, Бенаевиот син, и Авијатар; Јоав, пак, беше началник на царската војска.

23
1 Мојс 12,2
15,5
2 Цар 24,1

24
21
2 Цар 24,15

33
2 Цар 15,12,37

34
1 Цар 22,20

21 зашто Господ, мојот Бог, е со тебе: Тој нема да отстапи од тебе и нема да те остави, додека не ја свршиш целата потребна работа за домот Господов.

29,1 ²¹ Еве ги одделите на свештениците и левитите за секоја служба при Божјиот дом. За секоја работа имаш ревносни мажи, искусни за секоја работа, и началниците и сиот народ се подготвени за сите твои заповеди.”

3 *Прилози за изградба на храмот*

29 Тогаш царот Давид му кажа на целото собрание: „Синот мој, Соломон, кого Сам Бог го избра, е млад и нежен, а работата е голема, зашто таа зграда нема да биде за човек, туку за Господ Бог.

2 Со сите сили приготвив за домот на мојот Бог злато за златните предмети, сребро за сребрените и бакар за бакарните, железо за железните и дрво за дрвените, ониксов камен и камења за украсување, камења убави и шарени, секакви скапи камења и многу мермер;

3 и уште, од љубов кон домот на мојот Бог, што имам сопствено злато и сребро, и него го давам за домот на мојот Бог, покрај сето она, што сум го приготвил за светиот дом:

4 три илјади кикари злато, офирско злато, и седум илјади кикари чисто сребро за обложување на сидовите на зградите,

5 за сите златни предмети, за сите сребрени и за сите изработки од уметнички раце. Нема ли уште некој доброволно да даде прилог денес за Господ?”

6 Тогаш родоначалниците и началниците на израилските племиња, илјадниците и стотниците и надзорниците на царските работи почнаа да донесуваат доброволни прилози.

7 И дадоа за уредување на Божјиот дом пет илјади кикари и десет илјади даријки злато, десет илјади кикари сребро, осумнаесет илјади кикари бакар и сто илјади кикари железо.

8 И оние, што имаа скапоцени камења, ги даваа и нив во ризницата на домот Господов, во рацете на Гирсонецот Јехиил.

9 И народот се радуваше на нивната сесрдност, зашто тие од сè срце жртвуваа за Господ, па и Давид многу се радуваше.

Благодарността на Давид кон Господ Бој

10 Тогаш го благослови Давид Господа пред целото собрание и рече: „Благословен си, Господи Боже Израилев, отсекогаш и засекогаш!

11 Твое е, Господи, и величието, и силата, и славата, и победата, и блесокот; и сè, што е на небото и на земјата, Твое е; Твое е, Господи, царството, Ти стоиш над сè одозгора како Владетел.

12 Од Тебе се и богатството и славата; Ти владееш над сè, во Твојата рака е и силата и цврстината, и во Твоја власт е да издигнеш и да зацврстиш сè.

13 И сега, Боже наш, Те славиме и го фалиме Твоето величествено име.

14 Зашто, кој сум јас, и кој е мојот народ, та можеме да жртвуваме толку? Но од Тебе е сè, и добиеното од Твојата рака Ти го дадовме;

15 зашто ние сме туѓинци пред Тебе и придојдени, како и сите наши татковци; нашите дни се како сенка на земјата, и нема надеж.

16 Господи, Боже наш! Сето ова богатство, што го приготвивме, за да Ти изградиме дом Тебе, на Твоето свето име, е од Твоја рака, и сè е Твое.

17 Знај, Боже мој, дека Ти го испитуваш срцето и ја сакаш искреноста; јас со чисто срце го жртвував сето ова, и сега гледам дека и Твојот народ, кој е собран тука, со радост жртвува за Тебе.

18 Господи, Боже на Авраам, Исак и Израил, нашите предци, запази го тоа засекогаш, тоа расположение на срдечните мисли во Твојот народ, и насочи го неговото срце кон Тебе.

19 А на синот мој Соломон дај му чесно срце, за да ги запазува Твоите заповеди, Твоите одредби и Твоите повелби, да го извршува сето тоа и да ја изгради зградата на Твојот дом, за која сум приготвил сè.”

20 А на целото собрание Давид му рече: „Благословете Го Господа, на-

11
Пс 23,8
59,17
89,11
Откр 5,
12-13

12
Езд 7,27
2 Лет 1,12

14
Пс 8,3
144,3

15
1 Мојс 17,8
23,4
Пс 38,11
Јов 7,6
8,9

17
Ер 11,20
17,10
Пс 10,1-5
139,23

19
Пс 71,1

21 пиот Бог!" И целото собрание Го благослови Господа, Бог на предците свои, па коленича и Му се поклонија на Господ и на царот.

22 На другиот ден Му принесоа жртва на Господ; илјада телиња, илјада овни и илјада јагниња со преливите нивни, и многу жртви од сиот Израил.

23 Па јадеа и пиеја пред Господ во тој ден со голема радост, и по вторпат го прогласија Соломон, синот Давидов, за цар и го помазаа пред Господ за врховен владетел, а Садок – за свештеник.

24 И седна Соломон на престолот Господов како цар, место татко си Давид и напредуваше, и сиот Израил му се покоруваше.

25 И сите началници и војводи, како и сите синови на царот Давид му се покоруваа на царот Соломон.

26 И Господ го издигна Соломон пред очите на сиот Израил и му дарува царска слава, каква што немаше пред него ниједен цар израилски.

Резиме на владеењето на царот Давид

26 Давид, синот Јесеев, царуваше над сиот Израил.

27 Тој царуваше над Израил четиристот години: во Хеврон царуваше седум години, и во Ерусалим царуваше триестот и три години.

28 Потоа умре тој во честита и длабока старост, наситен од живот, богатство и слава; место него стана цар неговиот син Соломон.

29 Делата на цар Давид, првите и последните, се опишани во записите на јасновидецот Самоил, во записите на пророкот Натан и во записите на јасновидецот Гад,

30 како и целото негово царување, јунаштвото негово и настаните, што се случија со него, со Израил и со сите земни царства.

27

1 Мојс
23,19
2 Цар 5,4-5
3 Цар 2,11

28

1 Мојс
15,15
3 Цар 2,12
Дела 13,36

29

1 Цар 9,9
22,5
2 Цар 7,2

ВТОРА КНИГА ЛЕТОПИСИ

Вовед

Втората книга Летописи се состои од два дела: (1) Владеењето на царот Соломон (1-9. глава) и (2) Поделбата на земјата на две царства (Јуда и Израил) и владеењето на Соломоновите наследници, па сè до освојувањето на Ерусалим од страна на Навуходоносор и присилното иселување на народот во Вавилон (10-36. глава).

Се прикажуваат истините настани од книгите Царства, но од поинаку гледиште. Народот на северното царство Израил, во овој период е прикажан како заблуден во жрев и одмечан од Господ. Затоа, малку има детали за северното царство, а многу повеќе за јужното царство – Јуда.

1,1 **Царот Соломон се моли за мудрост** (3 Цар 3:1-15)

1 Мојс
21,22
39,2
4 Мојс
14,43
3 Цар
2,12.46
1 Лет 29,25

1 Соломон, синот Давидов, се зацврсти во царството свое, и Господ, неговиот Бог, беше со него и го издигна високо.

3
2 Мојс
40,18
3 Мојс 17,4
Ис.Н. 9,3

2 И му заповеда Соломон на сиот Израил да се соберат: илјадниците, стотниците, судиите и сите началници во сиот Израил – старешините на домовите татковски.

4
2 Цар 6,17
1 Лет 15,25

3 Па отидоа Соломон и целото собрание со него на ридот во Гаваон, бидејќи таму беше Божјата скинија на собранието, која Мојсеј, слугата Господов, ја беше подигнал во пустината.

5
2 Мојс 31,2
38,2

4 Давид го беше пренел Божјиот ковчег од Кирјат-Јарим на она место, што му го беше приготвил, откако направи за него скинија во Ерусалим.

5 А бакарниот жртвеник, што го беше направил Веселеил, синот на Уриј, Оров син, си остана таму пред скинијата Господова; него го побараа Соломон и собранието.

6 И таму пред лицето на Господ, врз бакарниот жртвеник, што беше пред скинијата на собранието, Соломон принесе илјада жртви-паленици.

7 Во таа ноќ му се јави Господ на Соломон и му рече: „Барај, што сакаш да ти дадам.”

8 Соломон Му одговори на Бога: „Ти му направи на татко ми Давид голема милост и ме постави за цар место него.

8
1 Лет 23,1

9 Нека се исполни сега, Господи, словото Твое кон татко ми Давид, бидејќи ме направи цар над народ многуброен, како земниот прав,

9
1 Мојс 12,2
2 Цар 7,25
3 Цар 8,25

10 дај ми сега мудрост и разум, за да управувам со тој народ; зашто, кој може да управува со Твојот голем народ?”

10
4 Мојс
27,17
2 Цар 5,2

11 И му рече Бог на Соломон: „Затоа што го имаш тоа во срцето свое и не побара богатство, имот и слава, ниту дупшите на твоите непријатели, туку побара мудрост и разум, за да управуваш со Мојот народ, над кој те поставив за цар

11
5 Мојс
17,17

12 мудрост и разум ти се дава, а богатство, имот и слава ќе ти дадам такви, какви што кај царевите пред тебе немало, ниту ќе има по тебе.”

12
Неем 13,26
1 Лет 29,12

Мојта и бојатството на Соломон (3 Цар 10:26-29)

13 Тогаш Соломон се врати од ридот во Гаваон, од скинијата на собранието, во Ерусалим, и царуваше над Израил.

14 И собра Соломон коњаница; имаше илјада и четиристотини коли и дванаесет илјади коњаници, кои ги насели по градовите каде што му беа колите и кај себе во Ерусалим.

15 И го направи царот во Ерусалим среброт и златото еднакво вредно со

14
1 Цар 8,11
3 Цар 9,19

15
3 Цар 9,28
Ис 60,5

2,1 камењата, а кедрите според нивното множество ги направи еднакво вредни со смоквите во полињата.

2 ¹⁶ Коњи му увезуваа на Соломон од Египет; царски трговци ги купуваа со пари;

3 ¹⁷ една кола се купуваше и довезуваше од Египет за шестотини шекели сребро, а еден коњ – за сто и педесет. Така тие им ги продаваа на сите цареви хитиски и цареви арамејски.

4 *Првиџе ѿдођоѿовки за
ѿрадба на храмоѿ*
(3 Цар 5:1-18)

5 Соломон потоа научи да изгради дом на името Господово и царски дом за себеси.

6 ² И собра Соломон седумдесет илјади носачи и осумдесет илјади каменоделци во горите и надгледници над нив – три илјади и шестотини.

³ Тогаш Соломон испрати гласници да му кажат на тирскиот цар Хирам: „Како што правеше со татко ми Давид и му испраќаше кедр, за да си изгради дом за живеење, така направи и со мене.

⁴ Еве, јас градам дом на името Господово, мојот Бог, да го посветам Нему, за да се кади пред Него миризливо кадиво, да се поставуваат постојано принесени лебови и да се принесува таму сепаленици наутро и навечер, и во саботите, новомесечијата и празниците на Господ, нашиот Бог, што му е заповедано засекогаш на Израил.

⁵ Домот, што го градам, ќе биде голем, зашто голем е нашиот Бог, погоре е од сите богови.

⁶ Та кој може Нему да Му изгради дом, кога небото и небесата над небесата не можат да ја соберат Неговата слава? И кој сум јас, па да можам да Му изградам дом, освен за кадење пред лицето Негово?

⁷ Па така, испрати ми сега човек, што знае да прави изработки од злато, од сребро, од бакар и од железо и од пурпурна, црвена и сина преѓа и кој знае да реже, за да работи заедно со умет-

ниците, какви што има во Јудеја и во Ерусалим, а кои ги приготви татко ми Давид.

⁸ И испрати ми кедрови дрва и кипарис и сандалово дрво од Ливан, зашто знам дека твоите слуги умеат да сечат леванонски дрвја. Ете, моите слуги ќе одат со твоите слуги,

⁹ за да ми подготват многу дрва, зашто домот, што го градам, ќе биде голем и величествен.

¹⁰ А на дрводелците, твоите слуги, што ќе ги сечат дрвјата, ќе им дадам за храна: дваесет илјади мери пченица и дваесет илјади мери јачмен, дваесет илјади мери вино и дваесет илјади мери масло.”

¹¹ И Хирам, царот тирски, одговори со писмо, кое му го испрати на Соломон: „Затоа што го засака Својот народ, Господ те постави за цар над него.”

¹² И уште рече Хирам: „Благословен Господ, Бог Израилев, Кој го создал небото и земјата и му дал на Давид мудар син, учен и разумен, кој се готви да Му гради дом на Господ и дом царски за себеси.

¹³ Па така, ти испраќам човек, надарен со знаења, слугата мој Хирам-Авиј,

¹⁴ син на жена од Дановите ќерки, и од татко Тирец; тој знае да прави изработки од злато и од сребро, од бакар и од железо, од камен и од дрво, од пурпурна и сина преѓа, од висон и од багреница и да реже секаква резба и да прави сè, што ќе му биде порачано, заедно со твоите уметници и со уметниците на мојот господар Давид, твојот татко.

¹⁵ А пченицата и јачменот, маслото и виното, што ги ветуваш, испрати ги, господаре мој, на своите слуги.

¹⁶ Ние, пак, ќе насечеме дрва од Ливан колку што треба, и ќе ги донесеме на скели по морето во Јафа, и ти ќе ги пренесеш горе во Ерусалим.”

Почеток на ѿрадење на храмоѿ

(3 Цар 6:1-38)

¹⁷ И ги собра Соломон сите придојдени, што беа тогаш во израилската

9
Езд 3,7

10
3 Цар 10,9

11
Неем 9,6

12
3 Цар 7,13

13
2 Мојс 31,6
35,31.35

14
Езд 3,7

15
Ис.Н. 19,46

16
2 Цар 24,2
1 Лет 22,2

3,1 земја, според пописот што го беше на-
правил татко му Давид, – и излегоа сто
педесет и три илјади и шестотини.

18 Од нив Соломон определи седумде-
сет илјади за носачи, осумдесет илјади
за каменоделци во горите и три илјади

и шестотини за надгледници, за да нас-
тојуваат народот да работи.

3
Ез 41,2
5
Ез 40,16
*Изведуваче на работиите при
изградбата на храмот; меситошо,
размериите и материјалот
за изградбата*

7
1 Мојс 3,24
Ез 41,18
8
2 Мојс
26,33
9
2 Мојс
26,32
10
2 Мојс
25,18
3 И почна Соломон да го гради домот
Господов во Ерусалим, на гората
Морија, која му ја определи Господ на
татко му Давид, на она место, што го
беше подготвил Давид, врз гумното на
Јевусецот Орнан.

2 А почна да го гради на вториот ден
од вториот месец во четвртата година
од своето царување.

3 Основата, положена од Соломон
при градењето на домот Божји, беше
следна: должина шеесет лакти, по ста-
рата мерка, а широчина – дваесет лак-
ти;

4 а тремот пред домот беше долг кол-
ку ширината на домот – дваесет лакти,
висок, пак, – сто и дваесет.

5 А главниот дом го обложи со кипа-
рисово дрво, го опкова со чисто злато и
изработи на него палми и веришки.

6 Го украси домот со скапоцени каме-
ња за да биде убав; а златото беше од
Парваим.

7 Го опкова со злато домот, гредите,
праговите, сидовите негови, прозорците
и вратите негови, а по сидовите изваја
херувими;

8 и ја направи двораната на Свети-
њата над светињите: должината нејзина
според широчината на домот – дваесет
лакти, и широчината нејзина – дваесет
лакти; и ја покри со шестотини кикари
чисто злато.

9 Тежината на клиновите беше: секој
клин педесет шекели злато. И горните
одни ги опкова со злато.

10 А во Светињата над светињите на-
прави два херувима од дрво што не
гние, резбарска работа, и ги опкова со
злато.

11 Крилјата на херувимите им беа во
должина дваесет лакти: едното крило,
пет лакти, се допираше до сидот на
домот, а другото крило, исто така пет
лакти, се среќаваше со крилото на дру-
гиот херувим;

12 исто така и едното крило на дру-
гиот херувим, пет лакти, се допираше
до сидот на домот, а другото крило, пет
лакти, се среќаваше со крилото на дру-
гиот херувим.

13 Крилјата на херувимите беа рапи-
рени на дваесет лакти; и тие стоеја на
нозете свои со лицето кон храмот.

14 Направи завеса од сина, пурпурна и
темно црвена ткаенина и од висон, а на
неа извезе херувими.

Два столба

(3 Цар 7:15-22)

15 Пред храмот направи два столба,
високи по триесет и пет лакти, и капи-
тели одозгора – секој од по пет лакти.

16 Направи и веришки, како во све-
тилиштето, и ги положи врз столбо-
вите; направи и сто нарови, кои ги по-
стави на веришките.

17 Ги постави столбовите пред храмот:
едниот десно, другиот лево, и десниот
го нарече Јахин, а левиот Вооз.

Правење садови и сè друго потребно за храмот

(3 Цар 7:23-51)

4 А направи и бакарен жртвеник:
дваесет лакти долг, дваесет лакти
широк и десет лакти висок.

2 И направи излеано море – од едниот
крај негов до другиот десет лакти –
целиот круг, висок пет лакти, а наоколу
при врвот – триесет лакти;

3 наоколу под него од сите страни
имаше излеано фигури воловски; на де-
сет лакти наоколу морето го опколуваа
два реда волови, излеани заедно со него.

4 Тоа стоеше врз дванаесет вола: три
гледаа кон север, три гледаа кон запад,
три гледаа кон југ и три гледаа кон
исток, а морето врз нив одозгора: зад-
нините пак им беа свртени навнатре.

14
1 Мојс 3,24
2 Мојс
26,31

15
3 Цар
7,15-20
Откр 3,12

16
3 Цар
7,17-20

4,1
2 Мојс
20,24
3 Цар 8,64

2
Откр 4,6
15,2

2-5
3 Цар 7,
23-26

6-8 ^{3 Цар 7, 38-39} ^{2 Моје 25,31-40} ⁷ Дебелината му беше колку една дланка, а краиштата негови, направени како краишта на чаша; прилегаа на распутен крин. Тоа собираше три илјади бата.

8 ^{2 Моје 25,23-30} ^{4 Моје 4,14} Направи и десет мијалници и постави пет десно и пет лево, за да мијат во нив – го мисја во нив приготвеното за сепалениците; а морето – за свештениците, за да се мијат во него.

10-22 ^{3 Цар 7, 39-51} Направи и десет златни светилници, какви што требаше да бидат, и ги постави во храмот – пет десно и пет лево.

11 ^{3 Цар 7, 14} Направи и десет трпези и ги постави во храмот – пет десно и пет лево; направи и сто златни чаши.

17 ^{1 Моје 33,17} Направи уште и свештенички двор, и голем двор, и врати кон дворот, и вратите им ги опкова со бакар.

19 ^{2 Моје 25,23} Морето го постави на десната страна, кон југоисток.

¹¹ И направи Хирам котли, лопатки, чаши, кадилници и сите жртвени садови. И ја сврши Хирам работата, што ја правеше за царот Соломон во Божиот дом:

¹² два столба и два појаса околу врвовите врз столбовите и две мрежи, за да ги покриваат двата појаса околу капителите, што беа врз столбовите,

¹³ и четиристотини нарови на двете мрежи – два реда нарови за секоја мрежа, за да ги покриваат двата појаса околу врвовите врз столбовите.

¹⁴ Направи и подножја, направи и мијалници над подножјата;

¹⁵ едно море и дванаесет волови под него,

¹⁶ и котли и лопатки, и виљушки; целиот тој прибор Хирам му го направи на царот Соломон за домот Господов од измазнет бакар.

¹⁷ Царот ги изlea во глиненa земја од околината на Јордан, меѓу Сукот и Цередата.

¹⁸ Соломон ги направи сите тие предмети во големо множество, така што не се знаеше мерката на бакарот.

¹⁹ Тогаш ги направи Соломон и сите други предмети за Божиот дом: и златен жртвеник, и трпези за приносните лебови,

²⁰ и светилници, и кандилата нивни, за да ги палат според уредбите пред Светињата над светињите – од чисто злато;

²¹ и цвеќенца, и кандилца, и мапички од злато, од најчисто злато,

²² и ножеви, и котлиња, и чаши, и кандилници од најчисто злато; и храмовите порти – внатрешните порти за Светињата над светињите, и храмовите порти за светилиштето – од злато.

Пренесување на ковчегот во храмот

5 И се заврши сета работа, што ја изврши Соломон за домот Господов. И го внесе Соломон посветеното од татко му Давид сребро и злато, и сите садови ги предаде во ризниците на Божиот дом.

² Тогаш Соломон ги свика во Ерусалим сите старешини на племињата на Израил и сите началници на домовите на Израилевите синови, за да го пренесат ковчетот на заветот Господов од Давидовиот град, односно од Сион.

³ И се собраа кај царот сите Израилци на празникот, во седмиот месец.

⁴ И дојдоа сите старешини израилски. Левитите го кренаа ковчетот;

⁵ го понесоа ковчетот и скинијата на собранието и сите свети садови, што беа во скинијата, – го понесоа свештеници и левити.

⁶ А царот Соломон и сиот народ, што се беше собрал кај него пред ковчетот, принесуваа жртви – овци и волови, толку многу, што не беше можно да се избројат и пресметаат.

⁷ И свештениците го внесоа ковчетот на заветот Господов на местото негово, во Светињата над светињите, под крилјата на херувимите.

⁸ Херувимите беа со раширени крилја над местото на ковчетот и го покриваа Ковчетот и лостовите негови одозгора.

⁹ Лостовите се издигаа така, што дршките им се гледаа пред Светињата над светињите, но не и надвор; тие се таму и ден денес.

¹⁰ Во ковчетот немаше ништо, освен двете камени плочи, што Мојсеј ги беше положил на Хорев, кога Господ направи завет со Израилевите синови, по излегувањето нивно од Египет.

20
2 Моје 25,31

22
3 Моје 10,1
4 Моје 7,14

5,1
2 Цар 8,11
3 Цар 6,14

2
4 Моје 3,31
1 Лет 15,25

5
1 Лет 15,2

7
Откр 11,19

8
1 Моје 3,24

10
2 Моје 16,34
5 Моје 10,2
Евр 9,4

ВТОРА КНИГА ЛЕТОПИСИ

11

1 Лет 24,
1-19
Лк 1,8*Славийа Госїодова*

¹¹ Кога свештениците излегоа од свештеништето – зашто сите свештеници, што беа таму, се осветија, без разлика на нивните редови,

12

Езд 3,10
1 Лет 9,33
13,8

13

2 Мојс
40,34
Ер 33,11
Пе 99,5
Езд 3,11
1 Лет 16,34

¹² тогаш сите пејачи – левити: Асаф, Еман, Једутун и синовите нивни и браќата нивни, облечени во свечени облека, со кимвали, харфи и лири стоеја на источната страна од жртвеникот, и со нив заедно сто и дваесет свештеници, трубеа со труби.

14

2 Мојс
19,16
40,35
Откр 15,8

¹³ И додека трубеа и пееја сложно во еден глас воспевајќи и славопоејќи Го Господа и кога го подигнаа звукот од труби, кимвали и други свирки, и сите Го фалеа Господа дека е добар, дека милоста Негова е вечна, – тогаш домот Господов се исполни со облак,

6,1

2 Мојс 19,9

2

Пе 134,21
Езд 6,12
7,15

¹⁴ така што поради облакот свештениците не можеа да продолжат со служба, зашто славата Господова го исполни Божјиот дом.

6

2 Мојс
20,24
5 Мојс 12,5
Ис 14,1*Говорой и молийваїа на Соломон*

(3 Цар 8:12-21)

6 Тогаш Соломон рече: „Господ беше рекол дека ќе благоволи да престојува во темен облак,

² но јас, на Твоето свето име Му изградив дом на Твоето живеалиште, место за Твоето вечно престојување.”

³ И го сврте царот лицето свое, та го благослови сето собрание на Израилците – сето собрание на Израилците стоеше,

⁴ па рече: „Нека е благословен Господ, Бог Израилев, Кој го изврши сега со светата рака Своја она, како што го беше рекол со устата Своја на татко ми Давид, велејќи:

⁵,од оној ден, кога го изведов Мојот народ од египетската земја, Јас од ниедно Израилево племе не избрав град за да изградам дом, каде што ќе присуствува името Мое, ниту избрав маж што ќе биде водач на Мојот народ Израил.

⁶ туку го избрав Ерусалим, та името Мое таму да престојува, го избрав Да-

вид, тој да биде над Мојот народ – Израил.’

⁷ Татко ми Давид имаше на срце да изгради дом за името на Господ, Бог Израилев,

⁸ но Господ му кажа на татко ми Давид: ти имаш на срце да изградиш храм за името Мое; добро е, што ти е тоа на срце.

⁹ Меѓутоа, ти нема да изградиш храм, туку твојот син, што ќе произлезе од бедрата твои, – тој ќе изгради храм за името Мое.

¹⁰ И Господ го исполни словото што го беше изрекол; јас стапив на местото на мојот татко Давид, седнав на престолот израилски, како што рече Господ, и изградив дом за името Господово, Израилевиот Бог.

¹¹ Го положив таму ковчегот, во кој е заветот на Господ, што го беше склучил со синовите Израилеви.”

Молийваїа на Соломон

(3 Цар 8:22-53)

¹² Па застана Соломон пред жртвеникот Господов, пред сето собрание на Израилците, ги крена рацете –

¹³ зашто Соломон беше направил бакарно подножје, долго пет лакти, ширино пет лакти и високо три лакти, и го беше поставил среде дворот; застана на него, падна на колена пред сето собрание на Израилците, ги крена рацете кон небото –

¹⁴ и рече: „Господи, Боже Израилев! Нема Бог, сличен на Тебе, ниту на небото, ниту на земјата. Ти го пазиш заветот и милоста кон слугите Свои, кои одат пред Тебе со сето свое срце;

¹⁵ Ти го исполни кон Својот слуга Давид, мојот татко, она, што го беше говорел; она, што беше го изрекол со устата Своја, денес го исполни со раката Своја.

¹⁶ И сега, Господи, Боже Израилев, исполни му го на Својот слуга Давид, мојот татко, она, што му го рече, велејќи: нема да снеса маж, што ќе седи пред лицето Мое на престолот израилски, само ако твоите синови внимаваат

7

1 Цар 10,7
1 Лет 17,2
Дела 7,46

11

5 Мојс 10,2
Пе 24,10

13

Пе 94,6
Неем 8,4

14

2 Мојс
15,11
5 Мојс 7,9

15

1 Лет 22,10

16

2 Цар 7,13
Пе 131,12

18 на патиштата свои, одејќи по Мојот закон така, како што одеше ти пред Мене.
Ис 40,22
Пс 10,4
Откр 21,3

20 ¹⁷ А сега, Господи, Боже Израилев, нека се потврди словото Твое, што му го кажа на Својот слуга Давид!
2 Моје 3,16
5 Моје 12,11

23 ¹⁸ Навистина, Бог ли ќе живее со луѓето на земјата? Ако небото и небесата Твои не Те собираат, дотолку помалку ќе Те собере овој храм, што сум го изградил.
Ис 3,11
Мт 16,27

24 ¹⁹ Но погледни милостиво кон молитвата на Твојот слуга и кон молбата негова, Господи, Боже мој! Чуј го повикот и молитвата, со која Твојот слуга се моли пред Тебе.
3 Моје 26,17

26 ²⁰ Нека бидат очите Твои отворени кон овој храм дење и ноќе, кон местото, во кое си ветил дека го ставаш името Свое, за да ја слушаш молитвата, со која слугата Твој ќе се моли на ова место.
3 Моје 26,19
5 Моје 11,17
28,24
2 Цар 1,21

²¹ Чуј ги молбите на Твојот слуга и на Твојот народ Израил, со кои ќе се молат на ова место; чуј од местото на Твоето живеалиште, од небесата, чуј и смилувај се!

²² Кога некој ќе згреши против ближниот свој, и ќе побараат од него заклетва, за да се заколне, и таа заклетва биде извршена пред Твојот жртвеник во овој храм,

²³ тогаш чуј од небото и изврши суд над Своите слуги, подај му на виновникот, и товарејќи му ја постапката негова врз главата негова; а оправдај го правиот, давајќи му според правдата негова.

²⁴ Кога Твојот народ Израил ќе биде поразен од непријателот, затоа што згрешил пред Тебе и кога тој ќе се сврти кон Тебе, и ќе го исповеда името Твое со молба и молитва пред Тебе во овој храм,

²⁵ чуј тогаш од небото и прости му го гревот на Твојот народ Израил и врати го во земјата, што си му ја дал нему и на неговите предци.

²⁶ Кога ќе се заклучи небото и ќе снема дожд, затоа што згрешил пред Тебе, и ќе се помолат на ова место, ќе го исповедаат името Твое и ќе се

одвратат од своите гревови, затоа што си ги понизил,

²⁷ чуј тогаш од небото и прости им го гревот на Своите слуги и на Својот народ Израил, покажувајќи им го добриот пат, по кој треба да одат; и испрати дожд врз Твојата земја, што си му ја дал на народот Свој во наследство.

²⁸ Ако биде глад во земјата или помор, огнен ветар или гламја, скакулци или гасеници, или ако го притиснат непријателите негови во земјата, што ја владее, некое зло ако се случи или некаква болест,

²⁹ секоја молитва, секоја молба од кој и да било човек, или од сиот народ Твој Израил, кога секој ќе ја почувствува неволата своја и тагата своја и ќе ги подаде рацете кон Твојот храм,

³⁰ чуј од небото, од местото на Твоето живеалиште, и прости и подај му на секого според сите патишта негови, како што го познаваш срцето негово, – зашто само Ти ги познаваш срцата на синовите човечки, –

³¹ за да имаат страхопочит кон Тебе и да одат по Твоите патишта во сите дни, додека живеат на земјата, што си им ја дал на нивните предци.

³² Дури и туѓинецот, што не е од Твојот народ Израил, кога ќе дојде од далечна земја поради Твоето големо име, Твојата моќна рака и Твојата силна мишка – дојде и се помоли во овој храм,

³³ чуј од небото, од местото на Твоето живеалиште, и направи сè, за кое туѓинецот ќе Те повика, та сите земни народи да го спознаат Твоето име и да имаат страхопочит кон Тебе, како и Твојот народ Израил, и да знаат дека Твоето име се повикува над овој дом, што јас го изградив.

³⁴ Кога Твоите луѓе ќе излезат во војна против непријателите свои по патот, по кој ќе ги испратиш Ти, и Ти се помолат, свртувајќи се кон храмот, што го изградив на Твоето име,

³⁵ тогаш послушај ја од небото молитвата нивна и молбата нивна и направи им го она што е таму потребно.

30
1 Цар 2,3
Пс 7,8

31
5 Моје 6,13
Пс 33,6,8
103,11

33
2 Моје 12,43

34
5 Моје 28,7
1 Лет 5,20

ВТОРА КНИГА ЛЕТОПИСИ

- 36** ³⁶ Кога ќе згрешат пред Тебе, – зашто нема човек што не греша, – и Ти ќе им се разгневиш и ќе ги предадеш на непријателите, и оние, што ги заробиле, ги одведат во далечна или блиска земја,
- 37** ³⁷ кога во земјата, во која ќе бидат заробени, ќе дојдат на себеси, ќе се свртат и ќе Ти се помолат во земјата на своето ропство, велејќи: „згрешивме, направивме беззаконија и неправди”,
- 40** ³⁸ и се свртат кон Тебе со сето свое срце и со сета своја душа, во земјата на своето ропство, каде што ќе бидат одведени во плен, и се помолат, свртувајќи се кон земјата своја, што си им ја дал на нивните предци, и кон градот, што си го избрал, и кон храмот, што го изградил за Твоето име, –
- 41** ³⁹ тогаш чуј од небото, од местото на Твоето живеалиште, чуј ја молитвата нивна и молбата нивна, и направи го она што им е потребно, и прости му на Твојот народ, за она што згрешил пред Тебе.
- 42** ⁴⁰ Боже мој, очите Твои нека бидат отворени и ушите Твои внимателни кон молитвата на ова место!
- 7,1** ⁴¹ И сега, Господи Боже, застани во Твоето почивалиште, Ти и ковчегот на Твојата сила. Твоите свештеници, Господи Боже, нека се облечат во спасение, и Твоите верни чеда да се радуваат во добрините.
- 2** ⁴² Господи Боже, не одвркај го лицето од помазаникот Свој, присети се на милостите ветени кон Својот слуга Давид!”

Освештување на храмот

(3 Цар 8:62-66)

7 Кога Соломон ја заврши молитвата, слезе оган од небото и ги голтна сепалениците и жртвите, и слава Господова го исполни домот.

² И свештениците не можеа да влезат во домот Господов, зашто славата Господова го исполни домот Господов.

³ И сите синови израилски, кога видоа, како слезе оган и слава Господова врз домот, паднаа ничкум на земја, на плочникот, се поклониле и Го фалеа

Господа, зашто е добар, зашто милоста негова е вечна.

⁴ А царот и сиот народ почнаа да принесуваат жртви пред лицето на Господ.

⁵ И принесе царот Соломон за жртва дваесет и две илјади волови и сто и дваесет илјади овци: така го осветија Божјиот дом царот и сиот народ.

⁶ Свештениците стоеја на службата своја, а левитите со Давидовите песни во рацете, стоеја со свирки за песни на Господ, што ги беше направил царот Давид, зашто милоста Негова е вечна; и трубеа свештениците спроти нив, а сиот Израил стоеше.

⁷ Соломон го освети и внатрешниот дел на тремот, што е пред домот Господов: таму ги принесе сепалениците и лојот од помирителните жртви, зашто бакарниот жртвеник, направен од Соломон, не можеше да ги собере сепалениците, лебните приноси и лојот.

⁸ И направи Соломон во тоа време седумдневен празник и празнуваше со него сиот Израил, – многу голем собор, што се беше стекол од Емат до египетскиот поток;

⁹ а на осмиот ден направија свечен собир, зашто осветувањето на жртвеникот го правеа седум дена и празникот – седум дена.

¹⁰ И на дваесет и третиот ден од седмиот месец царот го распушти народот по шаторите нивни, сите радосни и весели во срцето поради доброто, што Господ му го направи на Давид и Соломон и на својот народ Израил.

Бој ѿвојорно му се јавува на Соломон

(3 Цар 9:1-9)

¹¹ И го заврши Соломон домот Господов и домот царски, заврши успешно сè што беше наумил во срцето свое да го изврши во Господовиот дом и во својот дом.

¹² И Господ му се јави на Соломон ноќе и му кажа: „Ја чув твојата молитва и Си го одбрав тоа место за дом на жртвопринесувања.

61 Лет
15,16,24**7**2 Мојс
29,13**8**1 Мојс
15,18
4 Мојс
13,22
Неем 8,17
1 Лет 9,1**9**3 Мојс
23,36**10b**

3 Цар 8,66

11

1 Лет 28,20

125 Мојс
12,5,11

- 13-15** 13 Ако го заклучам небото и да нема дожд, ако им заповедам на скакулците да ја испасат земјата, или да испратам помор врз Мојот народ,
 6,14-42 13 Моје 11,17
 Амос 4,7 14 И Мојот народ, кој се именува со Моето име, се понизи, почне да се моли, да го бара лицето Мое и се одврати од своите лоши патишта, Јас ќе чујам од небото и ќе му ги простам гревовите негови и ќе ја излекувам земјата негова.
 2 Моје 10,3 3 Моје 26,41 3 Цар 17,13 15 И сега очите Мои ќе бидат отворени и ушите Мои внимателни кон молитвата во ова место.
 16 И сега Јас го избрав и го осветив овој дом, та името Мое да биде таму засекогаш; и очите Мои, и срцето Мое ќе бидат таму во сите дни.
 3 Цар 8,29 Неем 1,6 16 И, ако одиш пред лицето Мое, како што одеше татко ти Давид, и ако вршиш сè, што сум ти заповедал, и ако ги пазиш повелбите Мои и законите Мои,
 5 Моје 12,5 17 Јас ќе го зацврстам престолот на царството твое, како што му бев ветил на татко ти Давид, велејќи: „нема да снема маж, што ќе владее над Израил.“
 2 Цар 7,13 Ис 9,7 18 Но, ако отстапите и ако ги напуштите наредбите Мои и заповедите Мои, што сум ви ги дал, и тргнете да служите на други богови и да им се поклонувате,
 5 Моје 28,15 19 Јас ќе го истребам Израил од лицето на Мојата земја, што сум му ја дал, и овој храм, што сум го осветил на Мое име, ќе го отфрлам од лицето Своје и ќе го направам за приказ и за потемев кај сите народи.
 3 Цар 14,15 20 А за овој храм, толку славен, секој, што ќе мине покрај него, ќе се вдаши и ќе рече: „Зошто ли постапил Господ така со оваа земја и со овој храм?“
 5 Моје 29,25 21 И ќе речат: „Затоа, што тие Го оставија Господ, Бог на нивните предци, Кој ги изведе од египетската земја, и се приврзаа за други богови, и, се поклонуваа и им служеа, – затоа Тој им го испрати сево ова зло.“
 16,11 22

Завршувањето на изградбата

(3 Цар 9:10-28)

8 Откако, изминаа дваесет години, во кое време Соломон го градеше домот Господов и својот дом,

² Соломон ги изгради и градовите, што му ги беше дал Хирам, и ги всели во нив синовите израилски.

³ Потоа отиде Соломон против Хамат-Цова и го презеде.

⁴ Го изгради Тадмор во пустината и сите градови за житници, какви што направи во Хамат.

⁵ Го изгради Горни Веторон и Долни Веторон, градови утврдени со сидишта, порти и резина,

⁶ и Ваалат и сите градови за складови, во кои Соломон имаше житници, сите градови за коли и градови за коњаница, и сè што сакаше да изгради Соломон во Ерусалим и во Ливан и по целата земја на своето царство.

⁷ Сите луѓе, останати од Хитијците, Аморејците, Перизијците, Евејците и Јевусејците, што не беа од синовите Израилеви –

⁸ децата нивни, останати по нив на земјата, кои синовите Израилеви не ги беа истребиле – Соломон ги потчини и принуди да плаќаат данок сè до ден-денес.

⁹ А синовите Израилеви Соломон што не ги направи слуги за свои работи, тие беа војници и главни над неговите воени началници и заповедници на колите и коњаницата негова.

¹⁰ Главните настојници, што управуваа со народот кај царот Соломон, беа двесте и педесет.

¹¹ Соломон ја пренесе ќерката фараона од Давидовиот град во домот, што го изгради за неа, зашто, велеше тој, жена не смее да живее кај мене во домот на израилскиот цар Давид, бидејќи домот е осветен: во него е влезен ковчетот Господов.

¹² Тогаш Соломон почна да Му принесува сепаленици на Господ на жртвеникот Господов, што беше го изградил пред тремот,

¹³ за принесување сепаленици, според наредбите секој ден, како што беше заповедал Мојсеј, во саботите и во новомесечијата и во празниците трипати во годината: на празникот Бесквасници, на празникот Седмици и на празникот Сеници.

8,4-5

Ис.Н. 10,10
 2 Цар 8,9
 3 Цар 9,15-18

7

Езр. 9,1

12

3 Цар 8,64

13

2 Моје 29,38
 4 Моје 10,10
 28,9-15
 Неем 8,17

14 И ги установи, според распоредот на татко си Давид, смените и свештениците според службата нивна, на левитите според смените нивни, за да славословат и да служат при свештениците според потребите за секој ден, и на вратарите според смените нивни, кај секоја врата, бидејќи таква беше запевдта на Давид, Божиот човек.

3 И не отстапуваа од царевите запевди за свештениците и за левитите во ништо, ниту пак за ризницата.

16 Така беше подготвена целата работа на Соломон од денот, кога се основа домот Господов, до целосното завршување негово.

17 Тогаш отиде Соломон во Еџон-Гевр и во Елат, што е на морскиот брег, во земјата едомска.

18 И Хирам му испрати по свои слуги кораби и слуги, што го знаеја морето, и тие отидоа со слугите Соломонови во Офир, од каде што изнесоа четиристотини и педесет кикари злато, и му го донесоа на царот Соломон.

Славата на Соломон и савската царица

(3 Цар 10:1-13)

9 Савската царица, кога чу за славата Соломонова, дојде во Ерусалим да го испита Соломон со гатанки; дојде со многу големо богатство и камили, натоварени со благопријатни мириси, многу злато и скапоцени камења. Дојде кај Соломон и говореше со него сè што ѝ беше на срце.

2 Соломон ѝ ги објасни сите нејзини зборови, и не се најде ништо непознато за Соломон, што не можеше да ѝ го објасни.

3 Царицата од Сава, откако ја виде мудроста на Соломон и домот, што тој го беше изградил,

4 и јадењата на трпезата негова, и живеалиштата на слугите негови, состојбата на прислужниците негови и облеката нивна, пехарниците и облеката нивна, и одот, со кој тој влегуваше во домот Господов, – остана без здив!

5 Тогаш таа му рече на царот: „Вистина е она што го бев слушала за твоите дела и за твојата мудрост;

6 но јас не верував на нивните зборови сè додека не дојдов и не видов со очите свои. И еве, ни половината не ми е кажано за твојата голема мудрост: ти ја надминуваш приказната, што сум ја чула.

7 Блажени се твоите луѓе, блажени се тие твои слуги, кои секогаш стојат пред тебе и ја слушаат мудроста твоја!

8 Нека е благословен Господ, твојот Бог, Кој благоволи да те постави на Својот престол за цар пред Господ, твојот Бог. Поради љубовта на твојот Бог кон Израил, за да го зацврсти засекогаш, Тој те постави за цар над него, – да делиш суд и правда.”

9 Потоа таа му подари на царот сто и дваесет кикари злато и големо множество благопријатни мириси и скапоцени камења: немаше нигде такви мириси, какви што савската царица му подари на Соломон.

10 Но и слугите Хирамови и слугите Соломонови, кои го донесоа златото од Офир, донесоа и црвено дрво и скапоцени камења.

11 Царот од тоа црвено дрво направи скали за домот Господов и за царскиот дом, и лири и харфи за пејачите. Такво нешто не беше видено пред тоа во земјата јудејска.

12 А царот Соломон ѝ даде на царицата од Сава, сè што посака и побара, освен такви работи, какви што таа му беше донела. Потоа таа се врати во својата земја со слугите свои.

Богајсџивото на Соломон

(3 Цар 10:14-25)

13 Златото, што му доаѓаше на Соломон во текот на една година, по мерка изнесуваше шестотини и шеесет кикари.

14 Освен тоа, донесуваа уште и поданици и трговци, и сите цареви арапски и обласни началници му донесуваа злато и сребро на Соломон.

8

3 Цар 2,12
1 Лет 17,14

14

Ер 25,24
Ез 27,21Неем 12,45
1 Лет 9,17
23-26

9,1

1 Мојс 10,7
Ез 23,42
Мт 12,42
Лк 11,31

3 Цар 5,11

16 ^{3 Цар 7,2} ¹⁵ И направи царот Соломон двесте големи штита од ковано злато – по шестотини шекели злато за секој штит, –

17 ^{3 Цар 22,39} ¹⁶ и триста помали штита од ковано злато – по триста шекели злато за секој штит; и царот ги постави во домот од леванонско дрво.

22 ^{3 Цар 3,13} ¹⁷ Царот направи и голем престол од слонова коска, и го обложи со чисто злато,

25 ^{1 Ис 18,7} ¹⁸ и шест скалила до престолот и златно подножје, изградено заедно со престолот, и потпирки од двете страни на седиштето, и два лава, што стојат до потпирките.

26 ^{1 Цар 8,11} ¹⁹ И уште дванаесет лава што стоеја таму од двете страни на шесте скалила. Таков престол немаше во ниедно царство.

²⁰ Сите садови од кои пиеше царот Соломон беа од злато, и сите садови во домот од леванонско дрво беа од чисто злато; од сребро немаше ништо, зашто среброт во Соломоновото време не се ценеше многу.

²¹ Царските кораби одеа во Тарсис со слугите Хирамови и секои три години корабите се враќаа од Тарсис, па донесуваа злато и сребро, слонова коска, мајмуни и пауни.

²² Така царот Соломон ги надмина сите земни цареви по богатство и по мудрост.

²³ Сите земни цареви сакаа да го видат Соломон, за да ја слушнат мудроста негова, која Бог ја беше внел во срцето негово.

²⁴ И секој од нив донесуваше со себе дар: сребрени садови и златни садови, облека, оружја, благопријатни мириси, коњи и маски – секоја година.

²⁵ Соломон имаше четири илјади стаи за коњи и коли и дванаесет илјади коњаници; ги беше населил по градовите со бојни коли и кај себе – во Ерусалим.

²⁶ Владееше над сите цареви – од реката Еуфрат до филистејската земја и до египетските предели.

²⁷ Царот направи и златото и среброт во Ерусалим да бидат еднакво вредни со обичните камења, а кедрите, поради нивното множество, ги направи

еднакво вредни со смоквите по полињата.

²⁸ Коњи Соломон увезуваше од Египет и од сите земји.

Осврќи на Соломоновото царување

(3 Цар 11:41-43)

²⁹ Другите дела Соломонови, први и последни, опишани се во записите на пророкот Натан и пророштвото на Силомеот Ахија и во виденијата на јасновидецот Једо за Јеровоам, Наватовиот син.

³⁰ Соломон царуваше во Ерусалим над сиот Израил четириесет години.

³¹ Почина Соломон кај своите предци, и го погребаша во градот на татко му Давид. А место него стана цар синот негов Ровоам.

Бунџи на северниите ѝлемења

(3 Цар 12:1-20)

10 Ровоам отиде во Сихем, зашто во Сихем се беа собрале сите Израилци, за да го изберат за цар.

² Кога чу за тоа Јеровоам, синот Наватов, – кој се наоѓаше во Египет, каде што беше избегал од царот Соломон, – тој се врати од Египет.

³ Испратија да го повикаат. Дојде Јеровоам и сиот Израил, и му говораша на Ровоам вака:

⁴ „Твојот татко ни наложи тежок јарем; ти пак олесни ни го тешкото ропство од татко ти и тешкиот јарем, што ни го наложи тој, и ние ќе ти служиме.“

⁵ Ровоам им одговори: „По три дена дојдете пак кај мене.“ И народот се разотида.

⁶ Се посоветува царот Ровоам со старешините, што стоеја пред татко му Соломон, додека беше жив, и им рече: „Што ќе ме посоветуваат да му одговорам на овој народ?“

⁷ Тие му одговорија: „Ако бидеш добар кон овој народ и му угодеш, ако му говориш благи зборови, тој ќе ти служи во сите дни.“

⁸ Но тој го отфрли советот, што му го дадоа старешините, па почна да се советува со младите, што беа израснале заедно со него и служеа кај него;

29

^{3 Цар 11,29-41}
^{2 Цар 7,2}

31

^{3 Цар 2,10}

10,2

^{3 Цар 11,40}

3

^{1 Лет 9,1}

6

^{Јов 8,8-9}
^{12,12}

8

^{2 Цар 17,14}

18

2 Цар
20,24

⁹ па им рече: „Што ќе ми советувате да им одговорам на оние луѓе, што ми рекоа вака: „Олесни ни го јаремот, што ни го наложи татко ти?“”

¹⁰ Младите, што беа израснале со него, му одговорија и рекоа: „Вака кажи им на тие луѓе, што ти рекле: „твојот татко ни наложи тежок јарем, ти, пак олесни ни го,“ – вака кажи им: „малиот прст ми е подебел од бедрата на татко ми.“

¹¹ Татко ми ви наложи тежок јарем, јас, пак, ќе го зголемам вашиот јарем; татко ми ве казнуваше со кампици, јас, пак, ќе ве бијам со скорпији.“

¹² Дојде Јеровоам и сите луѓе кај Ровоам на третиот ден, како што им беше заповедал царот, велејќи: „Дојдете кај мене пак по три дена.“

¹³ Тогаш царот им одговори грубо, бидејќи царот Ровоам го отфрли советот на старешините, и им говореше според советот на младите вака:

¹⁴ „Татко ми ви наложи тежок јарем, јас пак ќе го зголемам; татко ми ве казнуваше со кампици, јас, пак, ќе ве бијам со скорпији.“

¹⁵ И царот не го послуша народот, зашто така беше определено од Бога, за да го исполни Господ зборот Свој, што го беше изрекол преку Силомнецот Ахија за Наватовиот син Јеровоам.

¹⁶ Кога сиот Израил виде дека царот не го слуша, народот му одговори на царот, велејќи: „Каков дел имаме со Давид? За нас нема дел во синот Јесеев; по шаторите свои, Израилу! Сега знај го својот дом, Давиде!“ И се разотидоа сите Израилци по шаторите свои.

¹⁷ А Ровоам остана цар само на синовите Израилеви, што живееше во Јудините градови.

¹⁸ Царот Ровоам го испрати Хадорам, кој беше над даноците, но Израилците го каменуваа, и тој умре. А царот Ровоам побрза да седне в кола, за да избега во Ерусалим.

¹⁹ Така се одметнаа Израилците од домот Давидов и до денес.

Пророштво на Шемаја

11 Ровоам пристигна во Ерусалим и свика од Јудиниот и Венијамино-

виот дом сто и осумдесет илјади одбрани војници, за да војуваат против Израил и да му го вратат царството на Ровоам.

² И дојде слово Господово до Шемаја, човскот Божји, со кое беше речено:

³ „Кажи му на Соломоновиот син Ровоам, цар јудејски, и на сиот Израил во Јудиното и Венијаминово племе:

⁴ вака вели Господ: „не одете и не почнувајте војна со браќата свои; вратете се секој во домот свој, зашто Јас го направив тоа.“ Тие ги послушаа зборовите Господови и се вратија од походот против Јеровоам.

Ровоам ги утврдува градовите

⁵ Ровоам живееше во Ерусалим и ги загради градовите во Јудеја со сидови.

⁶ Ги утврди Витлсеам, Етам, Текоа,

⁷ Бет-Цур, Сохо, Адулам,

⁸ Гет, Мареша, Зиф,

⁹ Адораим, Лакиш, Азека,

¹⁰ Цора, Ајалон и Хеврон, што беа на Јудиното и на Венијаминово племе.

¹¹ Ги зацврсти тие тврдини и постави во нив началници и складишта со жито, масло и вино.

¹² И на секој град му даде штитови и копја и ги зацврсти прилично добро. Под него останаа Јуда и Венијамин.

Свештениците и левитите доаѓаат во Јудеја

¹³ Свештениците и левитите, колку што ги имаше по целата земја израилска, се собраа кај него од сите краишта,

¹⁴ зашто левитите ги оставија селата свои и имотите свои и дојдоа во Јудеја и во Ерусалим, бидејќи Јеровоам и синовите негови ги отстранија од свештенството Господово

¹⁵ и си поставија пагански свештеници во идолските светилишта на ридовите, за идолите и за телињата што тој ги направи.

¹⁶ А по нив и од сите племиња израилски, кои го управија срцето свое да Го бараат Господ, Бог Израилев, одеа во Ерусалим, за да Му принесат жртви на Господ, Бог на нивните предци.

11,10

Ис.Н. 10,20

13

4 Мојс 35,2

14

4 Мојс
35,2-5

15

3 Мојс 17,7
3 Цар
12,31
13,33

20 ^{3 Цар 15,2} ^{5 Мојс 17,17} ¹⁷ Тие го зацврстија царството Јудино и го поддржуваа Соломоновиот син Ровоам три години, зашто одеа по патот на Давид и Соломон во тие три години.

22 *Семејството на Ровоам*

^{5 Мојс 21,15-17} ¹⁸ Ровоам си ја зеде за жена Махалата, ќерката на Јеримот, син Давидов, и на Авихаил, ќерка на Елијав, син на Јесеј;

12,1 ^{3 Цар 14,22-24} ¹ И таа му ги роди синовите: Јеус, Шемарија и Захам.

¹ ²⁰ По неа тој ја зеде Мааха, ќерка Авесаломова, и таа му ги роди Авија, Атај, Зиза и Шеломит.

^{3 Цар 11,40} ^{14,22-24} ¹ Ровоам ја сакаше Мааха, Авесаломовата ќерка, повеќе од сите свои жени и прилежници, зашто тој имаше осумнаесет жени и шеесет прилежници, и роди дваесет и осум синови и шеесет ќерки.

3 ^{1 Мојс 10,6} ^{Ис 18,2} ^{Дан 11,43} ^{15,2} ^{24,20,24} ^{5 Мојс 28,15} ⁵ Ровоам го постави Авија, синот на Мааха, за началник и кнез над браќата свои, зашто сакаше да го направи цар.

²³ Па мудро работејќи, тој ги распрати сите синови свои по сите земји на Јуда и Венијамин, по сите утврдени градови, им даде многу храна и за нив доведе многу жени.

Еѓипетска инвазија иројив Јудеја

(3 Цар 14:25-28)

12 Кога царството на Ровоам се зацврсти, и тој стана силен, го остави законот Господов, а заедно со него и сиот Израил.

² На петтата година од Ровоамовото царување, бидејќи Му беа неверни на Господ, Шишак, египетскиот цар, се крена против Ерусалим,

³ со илјада и двесте коли и шеесет илјади коњаници; со него од Египет дојде безброен народ: Либијци, Сукимци и Етиопјани.

⁴ И ги презеде утврдените градови во Јудеја и стигна до Ерусалим.

⁵ Тогаш пророкот Шемаја дојде кај Ровоам и кај јудејските началници, што се беа собрале во Ерусалим, за да се спасат од Шишак, и им рече: „Вака вели Господ: „Вие Ме оставивте, затоа и Јас ве оставам во рацете на Шишак.”“

⁶ Израилските началници и царот понизно рекоа: „Праведен е Господ!”

⁷ Кога виде Господ дека тие се понизија, дојде словото Господово до Шемаја и беше речено: „Нема да ги погубам, туку наскоро ќе ги избавам; Мојот гнев нема да се излее врз Ерусалим преку раката на Шишак;

⁸ сепак, тие ќе му станат слуги, за да знаат што е тоа да Ми служат Мене и да им служат на земните царства.”

⁹ Египетскиот цар Шишак дојде во Ерусалим и ги одзеде ризниците на домот Господов и ризниците на царскиот дом; одзеде сè, ги одзеде и златните штитови, што ги беше направил Соломон.

¹⁰ Но царот Ровоам направи место нив бакарни штитови и ги предаде во рацете на старешините над чуварите, што го чуваа влезот во царскиот дом.

¹¹ Кога одеше царот во Господовиот дом, доаѓаа чуварите и ги носеа, а потоа пак ги враќаа во живеалиштето на чуварите.

¹² И бидејќи тој се понизи, гневот Господов се одврати од него и не го уништи сосем, зашто и во Јудеја имаше нешто добро.

Осврт на Ровоамовото владеење

¹³ Се зацврсти царот Ровоам во Ерусалим и царуваше. Кога се зацари, тој беше на четириесет и една година, а царуваше седумнаесет години во Ерусалим, во градот, кого Господ го избра меѓу сите племиња Израилеви, за да го постави таму името Негово. Мајка му се викаше Ноема, а беше Амонка.

¹⁴ Тој правеше зло, зашто не го беше насочил срцето свое за да Го бара Господа.

¹⁵ А делата на Ровоам, од првите, до последните, се опишани во записите на пророкот Шемаја и јасновидецот Идо и во родословијата. Помеѓу Ровоам и Јеровоам постојано имаше војни.

¹⁶ Ровоам почина кај своите предци и беше погребан во Давидовиот град. И на негово место се зацари неговиот син Авија.

6
^{2 Мојс 9,27}
^{3 Мојс 26,41}
^{Пс 10,7}
^{Езд 9,15}

7
^{5 Мојс 9,19}
^{Ер 7,20}
^{42,18}
^{Ез 5,13}
^{Пс 77,38}

8
^{5 Мојс 28,48}

12
^{3 Цар 14,13}

13
^{2 Мојс 20,24}
^{5 Мојс 21,5}

13-14
^{3 Цар 14,21-22}

15-16
^{3 Цар 14,30-31}

16
^{1 Лет 3,10}

13,53 Мојс 2,13
2 Цар 7,13
1 Лет 17,12**Авија го победува Јероваама**

(3 Цар 15:1-8)

63 Цар
11,26**7**Суд 9,4
1 Лет 29,1**8**2 Мојс 32,4
2 Цар 4,3
3 Цар
12,28-30**9**2 Мојс
29,35-36
3 Цар
12,31
Ер 2,11
Гал 4,8**11**2 Мојс
29,39
1 Лет 9,32

13 Во осумнаесеттата година од царувањето на Јероваам над Јуда стана цар Авија;

² тој царуваше три години во Ерусалим; мајка му се викаше Михаја, ќерка Уриилова, од Гива. И Авија водеше војна со Јероваам.

³ Авија поведе во војна војска од храбри луѓе, четиристотини илјади одбрани мажи, а Јероваам излезе против него во бој со осумстотини илјади мажи, исто така одбрани јунаци.

⁴ И застана Авија на врвот од планината Цемараим, една од Ефремовите гори, и рече: „Чујте ме, Јеровааме и сите Израилци!

⁵ Не знаете ли дека Господ, Бог Израилев, му го даде на Давид царството над Израил засекогаш, нему и на синовите негови, според заветот вечен.”

⁶ Но се крена Јероваам, синот Наватов, слуга на Давидовиот син Соломон, и се побуни против господарот свој.

⁷ И се собраа околу него луѓе долни, развратници и станаа против Ровоам, синот Соломонов; а Ровоам беше млад и со слабо срце, и не издржа против нив.

⁸ А сега вие мислите дека можете да застанете против царството Господово, кое е во рацете на Давидовите синови, зашто вас ве има многу и затоа што имате златни телиња, што ви ги направи Јероваам за богови.

⁹ Нели вие ги изгонивте свештениците Господови, синовите Аронови, и левитите, и си поставивте свештеници, какви што има кај народите во другите земји? Секој, што доаѓа за свое посветување со теле и седум овни, тој станува кај вас свештеник на лажни богови.

¹⁰ А кај нас – Господ е наш Бог; ние не сме Го оставиле; на Господ Му служат како свештеници синовите Аронови, и левитите се на својата служба.

¹¹ Тие Му жртвуваат на Господ сепаленици, секое утро и секоја вечер, и мирзливо кадиво, ги поставуваат лебо-

вите на трпеза од чисто злато и ги палат кандилцата на златниот светилник за да горат секоја вечер, зашто ние ја пазиме наредбата на Господ, нашиот Бог, а вие сте Го оставиле.

¹² И, ете, нам на чело ни е Бог и Неговите свештеници и громогласните труби, за да грмат против вас. Синови Израилеви, не војувајте против Господ, Бог на вашите предци, зашто нема да успеете!

¹³ Во тоа време Јероваам направи заседа зад нивниот тил, така што самиот тој беше пред Јудејците, а заседата – зад нив.

¹⁴ И кога се обспнаа Јудејците, – туку гледај борба и отспреди и одзади; и повикаа кон Господ, а свештениците затрубија со труби.

¹⁵ И почнаа да викаат Јудејците. И кога Јудејците повторно извикаа, Бог го порази Јероваам и сите Израилци пред Авија и Јуда.

¹⁶ И синовите Израилеви почнаа да бегаат пред Јудејците; и Бог ги предаде во рацете нивни.

¹⁷ Авија и народот негов страшно ги поразија; и паднаа од Израилците петстотини илјади одбрани јунаци.

¹⁸ Така синовите израилски беа понизени, а синовите Јудини станаа силни, зашто се надеваа на Господ, Бог на нивните предци.

¹⁹ Авија, пак, го гонеше Јероваама и му ги одзеде градовите: Ветил и нему потчинетите села, Јешан со селата негови и Ефрон со потчинетите му села.

²⁰ И Јероваам веќе не се совзеде во дните на Авија. Господ го порази и тој умре.

²¹ Авија, пак, се засили; си зеде четиринаесет жени и роди дваесет и два сина и шеснаесет ќерки.

²² Другите дела на Авија, делата негови и зборовите негови се опишани во записите на пророкот Идо.

Побожноста и верноста на царот Аса

14 И почина Авија кај своите предци и го погребнаа во Давидовиот град. На негово место се зацари синот

124 Мојс
10,8-9
Суд 2,15
2 Мак 7,19
Мудр
12,13-14
Дела 5,39**13**

Ис.Н. 8,9

15

1 Лет 9,1

18

Пс 21,4

23

3 Цар 15,8

14,22 Мојс
23,24
34,13
Суд 2,2

негов Аса. Во неговите дни земјата беше спокојна десет години.

² Аса го правеше она, што беше добро и угодно пред очите на неговиот Господ Бог;

3

1 Лет 16,11

³ тој ги отстрани жртвзениците на туѓите богови и идолските светилишта, ги скрши статуите и ги исече паганските столбови;

43 Цар
15,14
Ис 27,9
Ез 6,4

⁴ им заповеда на Јудејците да Го бараат Господ, Бог на нивните предци, да го исполнуваат законот Негов и заповедите;

5

1 Лет 22,9

⁵ ги отстрани од сите градови Јудините идолски светилишта и статуите на сонцето. И царството негово беше спокојно.

81 Мојс
10,8-9

⁶ И бидејќи беше спокојна земјата, тој изгради тврдина во Јудеја; тој не војуваше во тие години, зашто Господ му беше дал спокојство.

103 Цар 8,44
Пс 9,18
60,11-12

⁷ И им рече Аса на Јудејците: „Да ги изградиме овие градови и да ги заградиме со ѕидиште и кули, со порти и клучеви; земјата е уште наша, зашто ние Го побаравме Господа, нашиот Бог; ние Го побаравме, и Тој ни даде спокојство од сите страни.” И почнаа да градат, и успеваа.

121 Мојс
10,19
2 Цар
22,38
Пс 43,1
Неем 9,24

⁸ Воената сила на Аса беше: од Јудиното колено триста илјади вооружени со штитови и копја, од Венијаминово колено двесте и осумдесет илјади јунаци, вооружени со штитови и стрелци со лак.

⁹ И се крена против нив Зерах, Етиопјанин, со еден милион војска и триста коли, и стигна до Мареша.

¹⁰ Му излезе Аса во пресрет, и се распоредија за борба во долината Сефата, кај Мареша.

¹¹ Повика Аса кон Господ, неговиот Бог, и рече: „Господи, нели е во Твоја сила да им помагаш на силни и слаби? Тогаш помогни ни нам, Господи, Боже, наш, зашто ние на Тебе се надеваме и во Твое име излеговме против ова множество. Господи, Ти си наш Бог; да не биде човекот посилен од Тебе.”

¹² И Господ ги порази Етиопјаните пред Аса и пред Јуда, и Етиопјаните избегаа.

¹³ Аса, пак, и народот со него ги гонеше до Герар; Етиопјаните паднаа толку, што ниеден не остана жив, зашто беа поразени пред Господ и пред Неговата војска. И собраа прилично голем плен.

¹⁴ Ги разрушија сите градови околу Герар, зашто ужас од Господ налета врз нив; и ги ограбија сите градови и изнесоа од нив многу голем плен.

¹⁵ Ги разрушија и пастирските колиби, ограбија многу стада од ситен добиток и камили, и се вратија во Ерусалим.

Аса сѐроведува реформи

15 Тогаш Духот Божји слезе врз Азарија, син Одедов.

² Тој излезе да го пресретне Аса и сите Јудејци и Венијаминовци, и им рече: „Послушајте ме, Аса и сите Јудејци и Венијаминовци: Господ е со вас, кога сте вие со Него; и ако Го барате, ќе Го најдете; ако, пак, Го оставите, и Тој ќе ве остави.

³ Долго време Израил беше без вистински Бог, без свештеник да поучува, и без закон;

⁴ но кога во притеснетоста своја се обрати кон Господ, Бог Израилев, Го побара и Го најде.

⁵ Во тие времиња немаше мир ни за оние што излегуваа, ни за оние што влегуваа; зашто имаше голема збрка меѓу сите жители земни;

⁶ народ се биеше со народ, и град со град, затоа што ги потресе Бог со секакви неволи.

⁷ Но вие држете се цврсто, и рацете ваши да не ослабуваат, зашто ќе има награда за делата ваши.”

⁸ Кога ги чу Аса тие зборови и пророштвата на Азарија, син на пророкот Одед, тој се охрабри и ги отстрани незнабожечките гнасоти од целата земја јудејска и Венијаминова, и од градовите на Ефремовата Гора, што ги беше презел, го обнови и жртвеникот Господов, што беше пред Господовиот трем.

⁹ Тогаш ги собра сите Јудејци и Венијаминовци и преселени од Ефрем, Манашија и Симеон, кои живеа со нив; зашто многу Израилци преминаа кон не-

131 Мојс 35,5
5 Мојс 2,25**15,1**4 Мојс
11,25-26**2**5 Мојс
31,17
Ис 45,19
Ер 29,13
Ос 3,5
Пс 77,34**3**3 Мојс
10,11
Амос 8,11**4**5 Мојс
4,29-30
Суд 3,9,15
6,7-8
10,10-16
Ос 3,4-5**5**Суд 5,6
19,20**6**Ис 19,2
Мт 24,7
Лк 21,10**7**Ис.Н. 1,7,9
Ер 31,16
Пс 17,19**8**

3 Цар 8,64

ВТОРА КНИГА ЛЕТОПИСИ

12 го, откако видоа дека Господ, неговиот Бог, е со него.

13 ¹⁰ И се собраа во Ерусалим во третиот месец на петнаесеттата година од царувањето на Аса.

15 ¹¹ Во тој ден Му принесоа жртва на Господ од пленот, што го донесоа: од

крупниот добиток седумстотини и од ситниот – седумдесет илјади.

16 ¹² Дадоа завет дека ќе Го бараат Господ, Бог на своите предци, од сè срце и од сета душа;

¹³ а секој, што нема да Го побара Господ, Бог Израилев, да умре – бил тој мал или голем, маж или жена.

¹⁴ И се заколнаа во Господ громогласно со восклиции и при звукот на трубите и роговите.

¹⁵ И сите Јудејци се радува на таа заклета, зашто се колнеа од сè срце и со сета волја. Го бараа Господа, и Го најдоа. Тогаш Господ им даде спокој од сите страни.

¹⁶ А мајка си Мааха царот ја лиши од почеста да биде царица мајка, затоа што ѝ направила гнасен идол на Ашера. Аса го сруши идолот нејзин, го исече на парчиња и го изгори во Кедронскиот дол.

¹⁷ Иако идолските светилишта не беа отстранети во Израил, но срцето на Аса беше наполно предадено на Господ во сите дни негови.

¹⁸ Тој го внесе посветеното од таткото свој во Божјиот дом; среброто, златото и сатовите.

¹⁹ И немаше војна до триесет и петтата година од царувањето на Аса.

Гревожниот сојуз на Аса со Венадад

(3 Цар 15:17-22)

16 Во триесет и шестата година од царувањето на Аса, израилскиот цар Баша се крена против Јудеја и почна да ја утврдува Рама, за да не му дозволи никому ниту да излегува од јудејскиот цар Аса, ниту да доаѓа кај него.

² Тогаш Аса изнесе сребро и злато од ризниците на домот Господов и на царскиот дом и ги испрати до арамејскиот

цар Венадад, кој живееше во Дамаск, велелејќи:

³ „Нека има сојуз меѓу мене и тебе, како што беше меѓу татко ми и таткото твој; ти испраќам сребро и злато: оди и раскини го сојузот свој со израилскиот цар Баша, за да се повлече од мене.”

⁴ Венадад го послуша Аса и испрати свои војводи, што ги имаше кај себеси, против израилските градови, и тие го опустошија Ијон, Дан и Авел-Маим и сите житници во Нефталимовите градови.

⁵ Кога чу за тоа Баша, престана да ја утврдува Рама и ја прекина работата своја.

⁶ А царот Аса ги собра сите Јудејци, и тие ги изнесоа од Рама камењата и дрвата, што ги употребуваше Баша за градење, и ги изгради со нив Гева и Мицпа.

Пророкоџ Ананиј

⁷ Во тоа време дојде јасновидецот Ананиј кај јудејскиот цар Аса и му рече: „Бидејќи ти се потпре на арамејскиот цар, а не се потпре на Господ, твојот Бог, затоа се спаси од рацете твои војската на арамејскиот цар.

⁸ Етиопјаните и Либијците не беа ли со поголема сила и со многу повеќе коли и коњаници? Но бидејќи ти се потпре на Господ, и Тој ги предаде во раката твоја,

⁹ зашто очите Господови ја гледаат целата земја, за да им помагаат на оние, чие срце наполно Му е предадено Нему. Ти сега постапи неразумно; затоа отсега ќе имаш војни.”

¹⁰ Тогаш Аса се налути на јасновидецот и го затвори во темница, бидејќи беше разјарен против него поради тоа. Во тоа време Аса угнетуваеше и некои од народот.

Крај на владеењето на Аса

(3 Цар 15:23-24)

¹¹ Впрочем, делата на Аса, први и последни, се опишани во книгата на царевите јудејски и израилски.

¹² На триесет и деветтата година од царувањето свое Аса се разболе во но-

7

3 Цар 16,1

8-10

14,8-12

9

3 Цар 15,6

Ер 16,17

Зах 3,9

Пе 32,13-15

Јов 24,23

10

3 Цар

22,27

12

Ер 17,5-6

14 зете, и болеста негова се прошири до горните делови на телото; но тој ни во болеста своја не Го побара Господа, туку лекари.

17,1-19 ¹³ И почина Аса кај своите предци и умре во четириесет и првата година од царувањето свое.

1 ¹⁴ И го погребваа во гробницата, која сам си ја беше изградил во Давидовиот град; го положија на одарот, преполн со благопријатни мириси и со разни вештачки масти; и ги изгореа во голем оган во негова чест.

5 ¹ Цар 10,27

6 ² Мојс 34,13
³ Цар 8,61
^{15,14}

Јосафатовио царување

17 На негово место се зацари синот негов Јосафат, кој покажа сила против Израилците.

² Тој распореди војски по сите утврдени градови на Јудеја и постави стражи по земјата јудејска и по градовите Ефремови, што ги беше завладеал татко му Аса.

8 ^{Ос 4,6}
^{Неем 8,7-8}

9 ⁵ Мојс 28,61
^{Езд 7,25}

⁴ туку Го бараше Бога на таткото свој и постапуваше по Неговите заповеди, а не по делата на Израилците.

⁵ И Господ го зацврсти царството во рацете негови; сите Јудејци му носеа подароци на Јосафат; тој се здоби со големо богатство и слава.

⁶ Срцето негово се храбреше на Господовите патишта; притоа тој ги отстрани оброчиштата и паганските светишта во Јудеја.

⁷ А на третата година од царувањето ги испрати началниците свои Бенхаил, Авдија, Захарија, Натанаил, и Михеј да го поучуваат народот по Јудините градови,

⁸ и со нив левитите: Шемаја, Нетанија, Зевадија, Асаил, Шемирамот, Јонатан, Адонија, Товијаху и Тов-Адо-нија, а со нив уште и свештениците Елишама и Јорам.

⁹ Тие ги подучуваа Јудејците, носејќи ја со себе Книгата на Законот Господов; ги обиколуваа сите јудејски градови и го учеа народот.

Величието на Јосафат

¹⁰ И ги обзеде страв Господов сите земни царства околу Јудеја, и не војуваа со Јосафат.

¹¹ А од Филистејците му носеа на Јосафат дарови и сребро за данок; исто така и Арапите му донесуваа ситен добиток: седум илјади и седумстотини овни и седум илјади и седумстотини јарци.

¹² Се издигааше Јосафат сè повеќе, и изгради во Јудеја домови, градови и тврдини.

¹³ Тој имаше големо богатство во јудејските градови, а во Ерусалим – храбри борци.

¹⁴ Еве го нивниот список според домо-вите на нивните предци: од Јуда илјада-началници: Адна водач, кој имаше три-ста илјади храбри војници;

¹⁵ по него Јоанан началник, кој имаше двесте и осумдесет илјади;

¹⁶ по него Амасија, Зихријев син, кој Му се беше посветил на Господ; тој имаше двесте илјади силни војници.

¹⁷ Од Венијамин: храбриот војник Елијада, кој имаше двесте илјади вооружени со лак и штит;

¹⁸ по него Јозавад, кој имаше сто и осумдесет илјади вооружени војници.

¹⁹ Ете, тие му служеа на царот, покрај оние, што ги беше распоредил царот во утврдените градови по цела Јудеја.

Михеј ѝпролекува ѝпроисѝ

(3 Цар 22:1-28)

18 Јосафат имаше големо богатство и слава, па се сроди со Ахав.

² По неколку години отиде кај Ахав во Самарија; и закла Ахав многу добиток, ситен и крупен, за него и за луѓето со него и го убедувааше да се кренат против Рамот Галаадски.

³ И му рече Ахав, царот израилски, на Јосафат, царот јудејски: „Ќе дојдеш ли со мене против Рамот Галаадски?“ Тој му одговори: „Како што ќе одиш ти, така и јас, како твојот народ, така и мојот народ; ќе дојдам со тебе во војна!“

⁴ Уште му рече Јосафат на царот израилски: „Прашај уште денес што ќе рече Господ.“

10

1 Мојс 35,5
5 Мојс 2,25

17

4 Мојс 1,36

18,134 Мојс
22,18.20.35**16**4 Мојс
27,17

⁵ Израилскиот цар собра четиристотини души пророци и им рече: „Да одиме ли во војна против Рамот Галаадски, или да се откажеме?” Тие одговорија: „Оди, и Господ ќе го предаде во раката на царот.”

⁶ Јосафат праша: „Нема ли тука уште некој пророк Господов, да го прашаме и него?”

⁷ Му одговори царот израилски на Јосафат: „Има уште еден човек, преку кого можеме да Го прашаме Господа, но јас него не го сакам, зашто тој не пророкува добро за мене, туку секогаш пророкува лошо; тој е Михеј, син на Јимла.” Јосафат му рече: „Не зборувај така, царе!”

⁸ Царот израилски повика еден дворјанин и му рече: „Оди побрзо да го повикаш Михеј, синот на Јимла!”

⁹ А царот израилски Ахав и Јосафат, царот јудејски, седеа секој на престолот свој, облечени во царска облека, седеа на плоштадот пред Самариските порти, и сите пророкуваа пред нив.

¹⁰ Седекија, синот Кенаанов, си беше направил железни рогови и рече: „Вака вели Господ: „Со нив ќе ги бодеш Арамејците, додека не ги истребиш.”

¹¹ И сите пророци го пророкуваа истото, велјќи: „Оди против Рамот Галаадски, ќе имаш успех, и Господ ќе го предаде во раката на царот.”

¹² Испратениот, што отиде да го повика Михеј, му рече: „Ене, пророците едногласно му претскажуваат добро на царот; и твојот збор нека биде таков, како на секого од нив: изречи и ти добро.”

¹³ Михеј одговори и рече: „Се колнам во живиот Господ! Она што ќе ми каже Господ, тоа ќе го изречам.”

¹⁴ Кога дојде кај царот, а царот му рече: „Михеј, да одиме ли во војна против Рамот Галаадски, или да се воздржиме?” Тој одговори: „Одете, ќе имате успех; тие ќе бидат предадени во рацете ваши.”

¹⁵ Царот му рече: „Колку пати ќе те заколнувам да не ми говориш ништо, освен вистината во името Господово?”

¹⁶ Тогаш Михеј рече: „Ги видов сите синови на Израил, распрснати по гори-

те како овци без пастир – и Господ рече: „Тие немаат водач, секој нека се врати со мир во домот свој!”

¹⁷ Царот израилски му рече на Јосафат: „Нели ти реков дека тој не ми пророкува добро, туку само лошо?”

¹⁸ Михеј пак рече: „Тогаш чујте го зборот Господов: Го видов Господа, седнат на Својот престол, а сета војска небеска стоеше десно и лево од Него.

¹⁹ И рече Господ: „Кој ќе го измами Ахав, израилскиот цар, да оди и да загина во Рамот Галаадски?” И еден велеше вака, друг велеше инаку.

²⁰ Истапи еден дух, застапа пред лицето на Господ и рече: „Јас ќе го измам.” А Господ праша: „со што?”

²¹ Тој одговори: „Ќе излезам и ќе станам дух на лагата во устата на сите пророци негови.” И рече Тој: „Ти ќе го подмамиш и ќе успееш; оди и направи така.”

²² И сега, ете, Господ допушти да влезе духот на лагата во устата на тие твои пророци, но Господ рече не е добро за тебе.”

²³ Тогаш пристапи Седекија, син на Кенаана, па го плесна Михеја и рече: „По кој пат замина од мене Духот Господов, за да говори во тебе?”

²⁴ А Михеј рече: „Ете, ќе го видиш тоа во оној ден, кога ќе бегаш од соба во соба, за да се сокриеш.”

²⁵ Тогаш израилскиот цар рече: „Земете го Михеј и одведете го кај градоначалникот Амон и кај кнезот Јоас, царевият син,

²⁶ и речете, вака вели царот: „затворете го овој во темница и хранете го скудно со леб и вода, додека да се вратам со мир.”

²⁷ А Михеј рече: „Ако се вратиш со мир, тогаш не говорел Господ преку мене.” И пак рече: „Чујте го ова сите луѓе!”

Смртта на Ахав

(3 Цар 22:29-35)

²⁸ И тргнаа царот израилски и Јосафат, царот јудејски, кон Рамот Галаадски.

18

Дан 7,9

21Зах 3,1
Јов 1,6
8,44
1 Лет 21,1**22**Ез 14,6
Јов 12,16**23**

Дела 23,2

26

Евр 11,36

29 ¹ Цар 28,8 И царот израилски му рече на Јосафат: „Јас ќе се преоблечам и ќе влезам во борба, а ти облечи ги царските одежди.” И се преоблече царот израилски, и влегоа во битка.

19,1 ³ Цар 16,1 ^{Пс} 7,10 ^{139,21-22} Тогаши царот сириски од својата кола им заповеда на војводите: „Не удирајте ни на мал ни на голем, туку само на царот израилски!”

3 ³ Цар 14,13 А кога заповедниците на колите го видоа Јосафат, си помислија: тоа е царот израилски, – и го опколија, за да се удрат со него. Но Јосафат извика, и Господ му помогна, и Бог ги одврати од него.

5-11 ² Мојс 18,13-26 ^{Езд} 7,25 Штом заповедниците на колите видоа дека тоа не беше царот израилски, отстapiја од него.

5 ¹ Мојс 47,6 ² Мојс 18,26 Во тоа време еден човек го затегна случајно лакот свој и го рани израилскиот цар низ спојката меѓу појасот и оклопот негов. И тој му кажа на човекот: „Врати се назад и изведи ме од битката, зашто сум ранет.”

³⁴ Но борбата во тој ден се засили; и израилскиот цар седеше на колата спроти Арамејците до вечерта и умре по зајдисонце.

Пророкоџи го укорува Јосафат

19 Кога Јосафат, царот јудејски, се враќаше со мир во домот свој во Ерусалим,

² излезе да го пресретне јасновидецот Јуј, син Ананиев, и му рече на царот Јосафат: „Требаше ли да му помагаш на безбожникот и да ги сакаш оние, што Го мразат Господа? Затоа гневот Господов падна врз тебе.

³ Но добро се најде во тебе, зашто ти ги истреби идолите во земјата јудејска и го расположи срцето свое за да Го побараш Бога.”

Реформите на Јосафат

⁴ Јосафат живееше во Ерусалим. И пак почна да го обиколува народот свој од Вирсавија до Ефремовата Гора, и ги поврати кон Господ, Бог на нивните предци.

⁵ И постави судии во земјата по сите утврдени градови на Јудеја, во секој град,

⁶ па им рече на судиите: „Внимавајте што правите; вие вршите не суд човечки, туку суд Господов; во судската работа Бог е со вас.

⁷ Затоа стравот Господов нека биде над вас: работете внимателно, зашто кај Господ, нашиот Бог, нема неправда, ни пристрасност, ниту поткупување.”

⁸ Јосафат и во Ерусалим постави некои левити и свештеници и старешини на домовите во Израил – за суд Господов и за тужби. И се вратија во Ерусалим.

⁹ Тогаши им заповеда, велејќи: „Така работете со страв Господов, со верност и со чисто срце:

¹⁰ во секоја расправија, каква што ќе дојде кај вас од браќата ваши, што живеат по градовите свои, било за крвнина, или за закон, заповед, уредба и обреди, објаснувајте им да не грешат пред Господ, та да не дојде гневот Негов врз вас и врз браќата ваши: така работете, и нема да згрешите.

¹¹ И ете, првосвештеникот Амарија е над вас за секоја Господова работа, а Зевадија, синот Ишмаелов, началник на Јудиниот дом – за секоја царска работа, а и левитите ќе ви служат како писари. Бидете цврсти и работете, и Господ ќе биде со добриот.”

Победа на Јосафат над Моавциите и Амонциите

20 Потоа Моавците и Амонците, а со нив и некои од земјата Моавска, појдоа во војна против Јосафат.

² Дојдоа и му јавија на Јосафат, велејќи: „Против тебе доаѓа големо множество народ од преку море, од Арам, и веќе се во Хацеџон-Тамара, односно во Ен-Геди.”

³ Јосафат се уплаши и го сврте лицето свое и Го побара Господа и објави пост во цела Јудеја.

⁴ Се собраа Јудејци да молат за помош од Господ; дојдоа да Го молат Господа од сите Јудини градови.

⁵ И застана Јосафат во собранието на Јудејците и на ерусалимците во Домот Господов, пред новиот трем,

⁶ и рече: „Господи, Боже на предците наши! Не си ли Ти Бог на небото? Ти

6
³ Мојс 19,15
⁵ Мојс 18,20

7
¹ Мојс 18,25
⁵ Мојс 10,17
^{Јов} 8,3
^{13,10}

8
^{Ез} 44,24
¹ Лет 23,4

10
⁵ Мојс 17,8-9

11
¹ Лет 28,20

20,1
^{Пс} 82,5
¹ Лет 4,41

2
¹ Мојс 14,7

3
¹ Цар 7,6
^{Ис} 58,6
^{Ер} 36,9
^{Ест} 4,16
^{Дан} 9,3
^{Езд} 8,23
^{Неем} 1,4

4
^{Ер} 36,6

6
⁵ Мојс 4,39
^{Ис} 14,27
^{Ер} 32,27
¹ Лет 29,11-12
^{Мт} 6,9

ВТОРА КНИГА ЛЕТОПИСИ

7 владееш над сите царства на народите; и во Твојата рака е силата и цврстијата, и никој не може да застане против Тебе!

10 ^{4 Мојс 20,14-21} ^{5 Мојс 2,4-6} **7** Нели Ти, Боже наш, ги истера жителите на оваа земја, пред лицето на Твојот народ Израил и му ја даде засекогаш на потомството на Авраама, Твојот пријател?

12 ^{Суд 11,27} ^{Ис 30,15} ^{Пс 24,15} **8** Тие се населија во неа и Ти изградија во неа светилиште за Твоето име, велејќи:

14 ^{1 Лет 9,15} **9** „ако дојде врз нас невола: меч погубен, или помор, или глад, ќе застанеме пред овој дом и пред Твоето лице, зашто името Твое е во тој дом; и во маките свои ќе повикаме кон Тебе, и ти ќе нè чуеш и ќе нè избавиш.”

15 ^{1 Цар 17,47} ^{Пс 90,8} **10** А гледај, Амонците и Моавците и жителите на гората Сеир, чии земји не дозволи да ги нападнат Израилците, кога доаѓаа од египетската земја, па затоа тие ги одминаа и не ги сотреа,

16 ^{1 Цар 17,47} **11** тие пак сега ни возвраќаат со лошо, доаѓајќи да нè истераат од Твојот посед, што си ни го дал да го наследиме.

17 ^{2 Мојс 14,13} **12** Боже наш! Суди им Ти. Зашто ние немаме сила против тоа големо множество, што нè нападнало и не знаеме, што да правиме; но очите ни се кон Тебе.”

13 Сите Јудејци стоеја пред лицето Господово, и нивните мали деца, жените нивни и синовите нивни.

14 Тогаш Духот Господов слезе среде собранието врз Јахазиел, синот на Захарија, син Бенаев, син Јеиселов, син Матаниев, левит од Асафовите синови.

15 И рече: „Чујте сите Јудејци и жители ерусалимски, и ти, царе Јосафате! Вака ви вели Господ ваш: Не плашете се и не стравувајте од тоа големо множество, зашто војната не е ваша, туку Божја.

16 Излезете утре против нив: ете, тие ќе се искачуваат по ридот Циц, вие ќе ги најдете на крајот на долината, спрема пустината Јеруел.

17 Овој пат нема вие да се борите: застанете, стојте и гледајте го спасението од Господ, што ви се испраќа. Јудо и Ерусалиме, не плашете се и не страву-

вајте! Излезете утре против нив, и Господ ќе биде со вас!”

18 Јосафат се поклони со лицето до земја, и сите Јудејци и жители ерусалимски паднаа пред Господ, за да Му се поклонат.

19 А левитите од синовите Каатови и од синовите Корееви почнаа да Го слават Господ, Бог Израилев, со многу висок глас.

20 Утредента станаа рано и тргнаа кон Текојската пустина, и кога тргнаа, застана Јосафат и рече: „Чујте ме, Јудејци и жители ерусалимски! Верувајте Му на Господ, вашиот Бог, и бидете цврсти; верувајте им на пророците Негови и ќе имате успех.”

21 Потоа се посоветува со народот и постави пејачи пред Господ, тие со свечени облека, одејќи пред војската, ќе ја слават светоста и ќе велат: „Фалете Го Господа, зашто милоста Негова е засекогаш!”

22 И кога почнаа да восклицуваат и да Му пеат славопои, Господ предизвика несогласност меѓу Амонците, Моавците и жителите на гората Сеир, што ја беа нападнале Јудеја, и тие беа разбиени:

23 зашто Амонците и Моавците се кренаа против жителите на гората Сеир, и ги биеја и ги истребуваа, а кога завршија со жителите на Сеир, почнаа да се истребуваат едни со други.

24 И кога Јудејците дојдоа на ридот кај пустината и го видоа она множество, а таму – трупови, испружени по земјата, и никој не се беше спасил.

25 Дојде Јосафат и народот негов да собираат плен, најдоа кај нив прилично многу и богатство, и облека и скапоцени работи, и собраа толку, што не можеа да носат. Три дни собираа плен – толку многу голем беше тој!

26 А на четвртиот ден се собраа во Долината на благословот, бидејќи таму Го благословија Господа. Затоа тоа место се вика Емек Бераха – Долина на благословот и до денес.

27 Тогаш сите Јудејци и ерусалимците, на чело со Јосафат, тргнаа да се вратат

18
1 Мојс 24,26

20
1 Мојс 39,3
Ис 7,9

21
Пс 135,1

23
1 Мојс 19,38
Суд 7,22
1 Цар 14,20
Ез 38,21

29 во Ерусалим радосно, зашто Господ им даде победа над непријателите нивни.

30 И дојдоа во Ерусалим со харфи, лири и труби пред домот Господов.

34 И страв Божји навлезе кај сите царства земни, кога слушнаа дека Сам Господ војувал против непријателите на Израил.

21,1 И царството Јосафатово се успокои; Господ му даде мир од сите страни.

Крај на владеењето на Јосафат

(3 Цар 22:41-50)

31 Така царуваше Јосафат над Јудеја. Кога стана цар, беше на триесет и пет години, и царуваше во Ерусалим дваесет и пет години. Мајка му се викаше Азува, ќерка на Шилхи.

32 Тој одеше по патот на својот татко Аса и не се отстрани од него, вршејќи го она што е угодно пред очите на Господ.

33 Само идолските светилишта уште не беа разрушени, народот сè уште не го беше свртел срцето свое кон Бога на своите предци.

34 Другите дела Јосафатови, први и последни, опишани се во записите на Јуј, синот Ананиев, кои се внесени во книгата на израилските цареви.

35 Но потоа Јосафат, царот јудејски, се здружи со Охозиа, цар израилски, кој постапуваше беззакон;

36 се поврза со него, за да градат кораби, што ќе ги испраќаат во Тарсис; а изградија и кораби во Ецјон-Гевер.

37 Тогаш Елиезер, синот на Додавах од Мареша, пророкува за Јосафат и рече: „Бидејќи си се здружил со Охозиа, Господ ќе го разруши твоето дело.” И корабите се разбија и не можеа да отпловат за Тарсис.

Безбожността на јудејскиот цар Јорам

(4 Цар 8:17-24)

21 И почина Јосафат кај своите предци и беше погребан со своите предци во Давидовиот град. На негово место се зацари синот негов Јорам.

2 Неговите браќа, синови Јосафатови беа: Азарија, Јехиил, Захарија, Азарија,

Михаил и Сафатија; сите тие беа синови на израилскиот цар Јосафат.

3 Нивниот татко им даде големи подароци во сребро, злато и скапоцености, заедно со утврдените градови во Јудеја, а царството му го предаде на Јорам, бидејќи тој беше првороден.

4 Јорам стапи на татковиот престол, се утврди и ги уби со меч сите свои браќа, а исто така и некои израилски началници;

5 Јорам беше на триесет и две години, кога стана цар, и царуваше во Ерусалим осум години;

6 тој одеше по патот на израилските цареви, како што постапуваше домот Ахавов, зашто Ахавовата ќерка му беше жена, – и го правеше, она што беше неугодно пред очите Господови.

7 Но Господ, пак, не сакаше да го погуби домот Давидов поради заветот, што го беше воспоставил со Давид, и поради тоа што беше ветил да му даде светилник нему и на синовите негови за сите времиња.

8 Во неговите дни Едомците се одметнаа од власта Јудина и си поставија цар.

9 Затоа Јорам тргна со своите војводи, и со сите коли свои; и станувајќи ноќе, го порази Едом, кого го беа опколиле, и началниците на колите.

10 Така Едомците им станаа постојани противници на Јудејците, до денес. Во исто време се одметна и Ливна од власта негова, зашто го беше оставил Господ Бог на своите предци.

11 Исто така и идолски светилишта направи по горите јудејски, ги воведо во блудство ерусалимските жители и ја заведе Јудеја.

12 И му дојде писмо од пророкот Илија, во кое се велеше: „Вака говори Господ, Бог на твојот татко Давид: „затоа што не тргна по патиштата на татко си Јосафат и по патиштата на Аса, царот јудејски,

13 туку појде по патот на израилските цареви и ги воведо во блудство Јудеја и ерусалимските жители, како што го воведува во блудство домот Ахавов, па уште и браќата свои, домот на татко си, кои беа подобри од тебе, ти ги уби.

3

Суд 9,5
3 Цар 2,12

7

2 Цар
7,13,15
21,17

10

4 Мојс
33,20

12

4 Цар 1,
16-17

13

3 Цар 2,32
16,29-33

15
2 Мак 9,5
Дела 1,18

¹⁴ Затоа, еве, Господ ќе го порази со голем пораз твојот народ и синовите твои, и жените твои, и целиот имот твој.

17
4 Цар
12,17

¹⁵ а, пак, тебе, со лута болест, со болест на цревата, така што цревата ќе ти излегуваат од утробата од ден на ден.”

¹⁶ И го подигна Господ против Јорам духот на Филистејците и Арапите, соседи на Етиопјаните;

¹⁷ и тие се кренаа против Јудеја, навлегоа во неа и го ограбија сиот имот, што беше во домот на царот, а исто така и синовите негови, и жените негови, та не му остана друг син, освен Охозиија, најмалиот од синовите негови.

¹⁸ По сето тоа Господ го удри со неизлечива цревна болест.

¹⁹ Така одеше од ден на ден, а кон крајот на втората година му излегоа цревата од болеста негова и тој умре во страшни маки; и народот не запали за него благопријатни мириси како што правеше за предците негови;

²⁰ тој беше на триесет и две години, кога стана цар, царуваше во Ерусалим осум години, и почина неоплакан; го погребваа во Давидовиот град, но не во царските гробници.

Владеењето на Охозиија

22 Жителите ерусалимски место него за цар го поставија Охозиија, најмалиот негов син, бидејќи сите постари беа убиени од разбојници, што се беа приближиле до логорот со Арапите, – и така стана цар Охозиија, синот на јудејскиот цар Јорам.

² Охозиија беше на дваесет и две години, кога стана цар, и царуваше во Ерусалим една година; мајка му се викаше Готолија, ќерка на Амвриј.

³ И тој исто така одеше по патиштата на Ахавовиот дом, зашто мајка му беше негова советничка во незаконските дела.

⁴ Тој го правеше она што беше негодно пред очите на Господ, како домот Ахавов, зашто по смртта на татко му тој дом му беше советник, за негова пропаст.

⁵ И, следејќи го нивниот совет, Охозиија отиде со израилскиот цар Јорам,

син Ахавов, во војна против Азаил сирискиот цар, во Рамот Галаадски. И Арамејците го ранија Јорам;

⁶ тој се врати во Израил да се лекува од раните, што му ги нанесоа во Рама, кога војуваше со Азаил, сирискиот цар. И Охозиија, синот Јорамов, цар јудејски, дојде да го посети Јорама, синот Ахавов, во Израил, бидејќи тој беше болен.

⁷ Тоа беше од Бога за пропаст на Охозиија, затоа што тој дојде кај Јорам; зашто, откако дојде, излезе со Јорам против Јуј, синот Нимшиев, кого Господ го беше помазал за истребување на домот Ахавов.

⁸ Кога Јуј извршуваше суд над домот Ахавов, ги најде началниците јудејски и синовите на Ахазиевите браќа, кои му служеа на Охозиија, и ги уби.

⁹ Тогаш заповеда да го бараат Охозиија; го фатија, кога се криеше во Самарија; го доведоа кај Јуј, го убија и го погребваа, зашто велела: тој е син на Јосафат, кој Го бараше Господа со сето срце свое! И не остана во домот Ахазиев никој, кој би можел да царува.

Злобнаџа царица Гоџолија

(4 Цар 11:1-3)

¹⁰ А Готолија, Ахазиевата мајка, откако виде дека син ѝ умрел, стана и го погуби сиот царски род на Јудиниот дом.

¹¹ Но царската ќерка Јосафат го зеде Ахазиевиот син Јоас, го грабна меѓу царските синови, кога ги убиваа, и го скри со доилката во спалната соба. На тој начин Јосафат, ќерката на царот Јорам, жена на свештеникот Јехојада, сестра на Охозиија, го сккри Јоас од Готолија, и таа не го уби.

¹² И го криеја кај нив во домот Божји шест години; а над земјата царуваше Готолија.

Бунџи ѝроџив Гоџолија

(4 Цар 11:4-16)

23 Но во седмата година Јехојада се охрабри и ги зеде во сојуз со себеси стоначалниците, Азарија, синот Јерохамов, Исмаил, синот Јехохананов,

22,6

3 Цар
19,15
4 Цар 8,
13-15

7

4 Цар 9,
1-10

8

4 Цар
10,13

9

Суд 9,5

23,32 Цар 7,12
3 Цар 2,4**6**

Зах 3,7

8

1 Лет 24,1

115 Мојс
17,18

Азарија, синот Овидов, Маасејаху, синот Адаев, и Елипафат, син Зихријев.

² Тие ја обиколија земјата Јудина, ги собраа левитите од сите страни на Јудеја и израилските старешини на татковските домови и дојдоа во Ерусалим.

³ И целото собрание склучи сојуз со царот во домот Божји. И Јехојада им рече: „Еве, царскиот син треба да биде цар, како што рече Господ за синовите Давидови.

⁴ Еве, што ќе направите: едната третина од вас, свештениците и левитите, што доаѓаа во сабота, нека бидат вратари кај праговите,

⁵ втората третина – кај царскиот дом, третата третина – кај портите на Јесод, а сиот народ нека биде во тремовите на домот Господов.

⁶ И никој да не влегува во домот Господов, освен свештениците и оние од левитите, што служат. Тие можат да влезат, зашто се осветени; а сиот народ нека се придружува кон наредбите Господови.

⁷ И левитите нека го опколат царот од сите страни, секој со оружје в рака, и кој ќе влезе во домот Господов, да биде убиен. И бидете со царот, каде и да влезе или излезе.”

⁸ Левитите и сите Јудејци направија така како што заповеда свештеникот Јехојада; и секој си ги зеде своите луѓе, што доаѓаа во сабота, заедно со оние, што си заминуваа во сабота, зашто свештеникот Јехојада не ги распушти смените.

⁹ Свештеникот Јехојада им ги раздаде на стотниците копјата и малите и големите цар Давидови штитови, што беа во Божјиот дом;

¹⁰ и го постави сиот народ, секој со оружје свое во рацете, од десната страна на храмот кај жртвеникот и кај домот околу царот.

¹¹ Тогаш го изведоа царскиот син, му ставија круна и го прогласија за цар; го помаза Јехојада и синовите негови и извика: „Да живее царот!”

¹² Кога го чу Готолија гласот на раздвижениот народ, кој го фалеше царот, излезе кај народот во домот Господов

¹³ и виде: ете царот стои на своето возвишено место кај влезот, а кај царот – началници и труби, и сиот народ на таа земја се весели, трубат со труби и со свирки, пејачи вешти во славословење. Тогаш Готолија ја раскина својата облека и почна да вика: „Предавство! Предавство!”

¹⁴ Тогаш свештеникот Јехојада ги повика стоначалниците кои началствуваа над војската, и им рече: „Изведете ја надвор од храмот, и кој ќе тргне по неа да биде убиен со меч. Зашто свештеникот рече: не ја убивајте во домот Господов.”

¹⁵ И ѝ направија пат; а кога таа дојде до влезот на Коњската Врата на царскиот дом, ја убија таму.

Реформише на Јехојада

(4 Цар 11:17-20)

¹⁶ Јехојада воспостави завет со целиот народ и со царот, за да бидат народ Господов.

¹⁷ И целиот народ отиде во храмот на Ваал, та го разруши, и жртвениците негови и идолите негови ги разрушија, а Матан, Вааловиот свештеник, го убија пред жртвениците.

¹⁸ И Јехојада ги постави службите на Господовиот дом во рацете на левитските свештеници и ги обнови дневните свештенички и левитски смени, како што ги беше распоредил Давид во домот Господов, да Му принесуваат сепаленица на Господ, како што е напишано во законот Мојсеев, со радост и пеење, според Давидовата уредба.

¹⁹ И постави вратари кај вратата на домот Господов, за да не влегува никој нечист од што и да било.

²⁰ И ги зеде стоначалниците и велможите, началниците народни и целиот народ на земјата и сите го придружуваа царот од домот Господов; тие минаа низ горната врата во царскиот дом и го ставија царот да седне на царскиот престол.

²¹ И се веселеше целиот народ на таа земја и градот се успокои, откако Готолија ја убија со меч.

133 Цар 1,41
7,15**15**

Ер 31,40

175 Мојс
13,5-8**18**1 Лет
23,6,28-32**19**

1 Лет 9,22

204 Цар
15,35

24,35 Мојс
17,17**5**2 Мојс
30,16
Неем
10,31-32**6**2 Мојс
30,11-16
38,21
Неем
10,32-33
Мт 17,24**10**2 Мојс 25,2
1 Лст 29,3**Верниот цар Јоас го
обновува храмот**

(4 Цар 12:1-16)

24 Јоас беше на седум години, кога стана цар и царуваше во Ерусалим четириесет години; мајка му се викаше Цивија, од Вирсавија.² Јоас правеше она што беше угодно пред очите на Господ преку сите денови на свештеникот Јехојада.³ Јехојада му зеде две жени, и тој имаше од нив синови и ќерки.⁴ Потоа Јоас намисли да го обнови домот Господов,⁵ И ги собра свештениците и левитите и им рече: „Одете по градовите на Јудеја и секоја година собирајте од сите Израилци сребро за одржување на домот на нашиот Бог, и побрзајте во таа работа.” Но левитите не побрзаа.⁶ И царот го повика Јехојада, нивниот началник, и му рече: „Зошто не бараш од левитите да го донесуваат од Јудеја и Ерусалим данокот, установен за скинијата на собранието од Мојсеј, слуга Господов, и од израилското собрание?”⁷ Бидејќи нечестивата Готолија и синовите нејзини го беа разурнале домот Божји, и сè што беше посветено на домот Господов, го беа употребиле за Вааловци.⁸ Царот заповеда, та направија ковчег и го поставија кај влезот на домот Господов, однадвор,⁹ па разгласија по Јудеја и Ерусалим да Му Го принесуваат на Господ данокот, наложен од Мојсеј, слугата Божји, на Израилците во пустината.¹⁰ Се зарадуваа сите началници и сиот народ, па принесуваа и пуштаа во ковчежето, додека не се наполни.¹¹ И кога левитите, пак, го донесуваа ковчезето кај царските чиновници, и тие гледаа дека има многу сребро, доаѓаше царскиот писар и повереникот на првосвештеникот, го празнеа и пак го однесуваа и го ставаа на истото место негово. Така правеа секој ден, и собраа многу сребро.¹² Царот и Јехојада го предаваа на надгледниците по домот Господов, и тие најмуваа каменоресци и дрводелци

за обновување на домот Господов, исто така и ковачи и казанции, за да го поправат домот Господов.

¹³ Распоредниците работеа, и со нивните раце се изврши поправката, и го дотераа домот Божји во поранешна состојба и го поправија.¹⁴ И кога завршија сè, му го однесоа на царот и на Јехојада останатото сребро. И направија од него садови за домот Господов, садови за служба и сепаленици, чаши и други садови, златни и сребрени. И принесуваа сепаленици во домот Господов постојано преку сите денови на Јехојада.**Укинување на реформите на Јехојада**¹⁵ Јехојада откако остаре и, откако се насити од животот, умре; тој беше на сто и триесет години кога умре.¹⁶ Го погребаа во Давидовиот град кај царевите, бидејќи тој правеше добро во Израил – и за Бога и за домот Негов.¹⁷ Но по смртта на Јехојада дојдоа јудејските началници и му се поклонија на царот; оттогаш царот почна да ги слуша.¹⁸ И го оставија домот Господов, Бог на своите предци, и почнаа да им служат на посветените дрвја и на идолите; заради тој нивен престап се подигна гневот Господов и врз Јуда и Ерусалим.¹⁹ Тој им испрати пророци за да ги повратат кон Господ и им сведочеа, но тие не ги послушаа.²⁰ И Духот Божји го исполни Захарија, синот на свештеникот Јехојада, и тој застапа на возвишението пред народот и им рече: „Вака вели Господ: зошто ги прекршувате Господовите заповеди? Успех нема да имате: како што вие го оставивте Господ, така и Тој ќе ве остави.”²¹ Тогаш се побунија против него и го убија со камења, по заповед на царот Јоас, во дворот на Господовиот дом.²² Царот Јоас не се сети на доброто, што му го беше направил Јехојада, таткото на Захарија, а го уби синот негов. И тој, умирајќи велеше: „Нека види Господ и нека се одмазди!”**18**2 Мојс
34,13
Ис.Н. 24,20
Ер 17,2**19**4 Мојс
11,29
Ер 7,25
Зах 1,4**20**12,5
Мт 23,35
Лк 11,51**21**Ис.Н. 7,25
Ер 20,2
Мт 23,35
Лк 11,51**22**

1 Мојс 9,5

24 Крај на владеењето на Јоас3 Мојс
26,23
5 Мојс
28,25

²³ Откако измина годината, излезе против него сирииска војска и влегоа во Јудеја и Ерусалим и ги истребија од народот сите началници народни и сиот плен, земен од нив и му го испратија на царот во Дамаск.

25,2
3 Цар 8,61**4**4 Мојс
26,11

²⁴ Иако сирииската војска беше дошла во мал број, Господ им предаде во рацете нивни мошне многубројна сила, затоа што Го беа оставиле Господ, Бог на нивните предци. Тие му се одмаздија и на Јоас.

5
2 Мојс
30,14
2 Цар 24,2
1 Лет 21,1

²⁵ Кога си отидоа од него, откако го оставија во тешка болест, слугите негови направија заговор против него, заради крвта на синот на свештеникот Јехојада, го убија во леглото негово и тој умре. Го погребаа во Давидовиот град, но не го погребаа во царските гробници.

²⁶ А заговорници против него беа: Завад, син на Амонката Шимеата, и Јехозавад, син на Моавката Шимрита.

²⁷ За синовите негови, за многуте пророштва против него и за обновувањето на Божјиот дом е напишано во Книгата на царевите. Наместо него стана цар синот негов Амасија.

Зацарувањето на Амасија

(4 Цар 14:2-6)

25 Амасија се зацари на дваесет и пет години и царуваше во Ерусалим дваесет и девет години; мајка му се викаше Јехоадан, од Ерусалим.

² Тој го правеше она што беше угодно пред очите на Господ, но не со полно срце.

³ Кога се зацврсти на царството, тој ги уби слугите свои, што го беа убиле царот, таткото негов.

⁴ Но децата нивни не ги погуби, бидејќи е напишано во Законот, во книгата Мојсеева, каде што Господ заповедал, велеејќи: да не се убиваат татковците заради децата, и децата да не бидат убивани заради татковците, туку секој треба да умре заради својот престап.

Војна против Едом

(4 Цар 14:7)

⁵ Амасија ги собра Јудејците, ги нареди според племињата нивни под власта

на илјадници и стотници – сите Јудејци и Венијаминовци; ги преброи од дваесет години и нагоре, и ги најде триста илјади души одбрани, кои одат во војна и држат копје и штит.

⁶ Тој најми од Израилците уште сто илјади храбри војници за сто кикари сребро.

⁷ Но дојде кај него човек Божји и рече: „Царе, нека не оди со тебе израилска војска, зашто Господ не е со Израилците, не е со никого од Ефремовите синови,

⁸ туку оди сам, врши работа, бори се храбро во војната. Инаку, ќе те фрли Бог пред непријателот, зашто во Бога има сила и да поткрепи и да собори.”

⁹ Амасија му одговори на Божјиот човек: „А што да се прави со стоте кикари, што ѝ ги дадов на израилската војска?” Божјиот човек рече: „Господ може да ти даде повеќе од тоа.”

¹⁰ Амасија ги оддели, – војската, која беше дошла кај него од земјата Ефремова, – да си одат во своето место. И тие се разгневија силно против Јудеја и се вратија во своето место многу налутени.

¹¹ Амасија пак се охрабри и го поведе народот свој, та отиде во Солената Долина и уби десет илјади синови Сеирови;

¹² и заробија десет илјади живи синовите Јудини и ги одведоа на врвот од карпата, и ги турнаа оттаму и тие сите сосема се разбија.

¹³ А војската, што ја врати Амасија, за да не оди со него во војна, се растури по јудејските градови од Самарија до Веторон, во кои уби три илјади души и собра многу плен.

¹⁴ Кога си дојде Амасија по поразот на Едомците, ги пренесе боговите на Сеировите синови, ги постави кај себеси за богови и пред нив се поклонуваше и им кадеше.

¹⁵ Поради тоа се разгори гневот Господов против Амасија, и Тој му испрати пророк, кој му рече: „Зошто прибегнуваш кон боговите на тој народ, кои не го избавија својот народ од раката твоја?”

11

4 Цар 14,7

12Пс 140,6
Лк 4,29**14**2 Мојс 20,3
Ис 44,15**15**

Ис 36,20

18

Суд 9,8-15

23

Ер 31,38
Неем 8,16

24

2 Цар 6,
10-11
1 Лет 26,
4-15

¹⁶ Додека тој говореше, царот одговори: „Зар те поставив за царски советник? Престани, за да не те убијат!” И пророкот престана, но го рече уште ова: „Знам дека Господ решил да те погуби, бидејќи ти го направи тоа и не го послуша мојот совет.”

Војна ѿрошив Израил

(4 Цар 14:8-20)

¹⁷ Се посоветува Амасија, царот јудејски, и испрати да му кажат на израилскиот цар Јоас, син на Јоахаз, Јехуов син: „Излези да се видиме лице в лице.”

¹⁸ Тогаш израилскиот цар Јоас испрати до јудејскиот цар Амасија да му кажат: „Трнот леванонски испратил да му кажат на кедарот леванонски: дај ја својата ќерка на синот мој за жена. Но минале диви сверови леванонски и го изгазиле тој трн.

¹⁹ Ти велиш: ете, ги избив Едомците, – и срцето твое се возгордеа и стана премногу суетно. Седи подобро во домот свој. Зошто да се зафаќаш со опасна работа? Ќе паднеш ти, и Јудеја со тебе.”

²⁰ Но Амасија не послуша, бидејќи тоа беше од Бога, – за да ги предаде во раката на Јоас, заради тоа што прибегна кон едомските богови.

²¹ Излезе Јоас, царот израилски, и се видоа лице в лице, тој и Амасија, цар јудејски, во Ветсамис јудејски.

²² И беа разбиени Јудејците од Израилците, и се разбегаа секој во шаторот свој.

²³ И го улови Јоас, царот израилски, Амасија, царот јудејски, син на Јоас, син на Охозиа, го доведе во Ерусалим и го собори ерусалимскиот сид во долина од четиристотини лакти – од Ефремовите Порти до Аголните Порти;

²⁴ го зеде сето злато и сребро и сите садови, што беа во домот Божји, чувани од Аведар, и ризницата на царскиот дом, и заложниците, и се врати во Самарија.

²⁵ Амасија, син Јоасов, цар јудејски, живееше по смртта на израилскиот цар Јоас, Јоахазов син, петнаесет години.

²⁶ Другите Амасиеви дела, од првото, па до последното, се опишани во книгата на царевите јудејски и израилски.

²⁷ Потоа, откако Амасија отстапи од Господ, направија заговор против него во Ерусалим, и тој избега во Лакиш. Испратија по него во Лакиш, и го убија таму.

²⁸ И го донесоа на коњи, та го погребваа кај предците негови во Јудиниот град.

Владеењето на Озија

(4 Цар 14:21-22; 15:1-7)

26 Сиот народ го зеде Озија, кој имаше шеснаесет години, та го постави за цар на местото на таткото негов Амасија.

² Тој го изгради Елат и ѝ го врати на Јудеја, откако царот, таткото негов почина кај своите предци.

³ Озија имаше шеснаесет години, кога стана цар, и царуваше во Ерусалим педесет и две години; мајка му се викаше Јехолија од Ерусалим.

⁴ Тој го правеше она што беше угодно пред очите на Господ, токму онака, како што правеше и татко му Амасија;

⁵ се определи за Бог во дните на Захарија, кој го учеше на страхопочит кон Бога; и во оние денови, додека се обраќаше кон Господ, Бог му помагаше.

⁶ Тој излезе и се судри со Филистејците и ги разруши сидовите на Гет, и сидовите на Јавнија, и сидовите на Ашдот; ги изгради градовите во областа Ашдот и кај Филистејците.

⁷ И Бог му помагаше против Филистејците и против Арапите, што живеаа во Гур-Ваал, и против Меунците.

⁸ И Амонците му плаќаа данок на Озија; и се прочу името негово сè до египетските предели, зашто беше многу силен.

⁹ Озија изгради кули во Ерусалим над аголните порти, над портите кон долината и на аголот, и ги зацврсти.

¹⁰ Изгради кули и во пустината, ископа и многу кладенци, бидејќи тој имаше многу добиток, како во низините, така и во рамнината, и земјоделци и градинари

26,6

Ис 2,6
11,14
14,29
Ер 25,20
Амос 1,8
3,9

8

1 Мојс
19,38

9

4 Цар
14,13
Неем 2,13
3,13

14 по планините и на Кармил, бидејќи го сакаше земјоделството.

16 ¹¹ Озија имаше војска, која излегуваше во војна по одреди, според она како што беа изброени во списокот, составен од раката на писарот Јеиел, и надсирателот Маасејаху, под водството на Хананјаху, голем царски великодостојник.

18 ¹² Сите глави на семејства, храбри војници, беа на број две илјади и шестотини,

¹³ и под команда на раката нивна имаше воена сила триста и седум илјади и петстотини души, кои влегуваа во битка со воинствена храброст, да му помагаат на царот против непријателот.

¹⁴ И подготви Озија за нив, за целата војска, штитови и копја, шлемови и оклопи, лакови и камења за праќки.

¹⁵ Направи во Ерусалим вешто измислени машини, да стојат на кулите и аглите, за да се фрлаат со нив стрели и големи камења. И се прочу името негово далеку, зашто се беше зацврстил чудно и беше станал многу силен.

Казна за Озија

¹⁶ Но кога стана силен, се возгордеа срцето негово за негово загнување, и тој стана престапник пред Господ, неговиот Бог, зашто влезе во храмот Господов за да запали темјан на кадилниот жртвеник.

¹⁷ По него отиде свештеникот Азарија и со него осумдесет Господови свештеници, одлични луѓе;

¹⁸ тие му се противставија на царот Озија и му рекоа: „Не е твоја работа, Озија, да му кадиш на Господ; тоа е работа на свештениците, синови Аронови, посветени за кадење; излези од светилиштето, зашто направи престап, и тоа нема да ти биде за чест пред Господ Бог!“

¹⁹ Се налути Озија, – а во раката негова имаше кадилница за кадење, и кога се налути на свештениците, се појави лепра на челото негово, пред лицето на свештениците во домот Господов, при кадилниот жртвеник.

²⁰ Го погледна првосвештеникот Азарија и сите свештеници; и ете, имаше лепра на челото негово. Го принудија да излезе оттаму, па и самиот тој брзаше да се оддалечи, зашто го порази Господ.

²¹ И остана лепрозен царот Озија до денот на смртта своја, и живееше во посебна кука и беше отстранет од домот Господов. А Јотам, неговиот син, управуваше над царскиот дом и му судеше на народот во земјата.

²² Другите дела Озиеви, од првите и до последните, ги опишал пророкот Исаија, син Амосов.

²³ И почина Озија кај своите предци, и го погребаше кај предците негови во полето кај царските гробници, зашто веќе, тој е лепрозен. А наместо него стана цар синот негов Јотам.

Владеењето на Јојам во Јудеја

(4 Цар 15:32-38)

27 Јотам беше на дваесет и пет години, кога стана цар, и царуваше во Ерусалим шеснаесет години; мајка му се викаше Јеруша, Садокова ќерка.

² Тој го правеше она што Му беше угодно на Господ, токму онака како што правеше Озија, таткото негов, само што не влегуваше во Господовиот храм, а народот сè уште грешеше.

³ Тој ја изгради и горната врата на домот Господов и изгради многу нешто на сидот Офел;

⁴ изгради и градови во јудејската планина, а во горите изгради дворци и кули.

⁵ Тој војуваше со царот на Амонците и го победи, и Амонците му дадоа во таа година сто кикари сребро и десет илјади мери пченица и десет илјади мери јачмен. Тоа му го даваа Амонците и во втората и третата година.

⁶ Затоа Јотам беше толку силен, бидејќи ги управуваше патиштата свои пред Господ, својот Бог.

⁷ Другите дела на Јотам и сите негови војни и однесување се опишани во книгата на царевите израилски и јудејски.

⁸ Тој беше на дваесет и пет години кога стана цар, а царуваше шеснаесет години во Ерусалим.

21

2 Мојс 4,6
3 Мојс
13,46
4 Мојс 5,2

22

Ис 1,1
6,1

27,1

4 Цар
15,32
1 Лет 3,12

3

Неем 3,26

5

1 Мојс
19,38

28,1Ис 1,1
1 Лет 3,13**2**2 Мојс
34,17**3**3 Мојс
18,21
5 Мојс 18,9
Ис.Н. 15,8
4 Цар 3,27
Ез 20,26**5**

Ис 7,1

64 Цар
15,25**9**Ис 10,6
Езд 9,6
Откр 18,5

⁹ И почина Јотам кај своите предци, и го погребаша во Давидовиот град. И на негово место се зацари синот негов Ахаз.

Владеењето на безбожниот цар Ахаз во Јудеја

(4 Цар 16:1-4)

28 Ахаз беше на дваесет години кога стана цар, и царуваше во Ерусалим шеснаесет години; и тој не го правеше угодното во очите Господови, како што правеше неговиот предок Давид;

² тој одеше по патот на израилските цареви, и дури направи излеани кипови на Вааловци;

³ и тој кадеше во долината на Хиномовите синови, и ги протеруваше низ оган синовите свои, според гнасотиите на оние народи, кои Господ ги прогони пред лицето на израилските синови;

⁴ принесуваше жртви и кадеше по оброчиштата и по ридовите и под секое разгрането дрво.

Војна со Сирија и Израил

(4 Цар 16:5)

⁵ Затоа Господ, неговиот Бог, го предаде во рацете на сирискиот цар, и Сиријците го разбија и му зедаа многу заробеници, кои ги одведоа во Дамаск. Беше предаден и во рацете на израилскиот цар, и тој му нанесе голем пораз.

⁶ Факиј, син Рамалиев уби во еден ден сто и дваесет илјади Јудејци, храбри војници, затоа што го беа оставиле Господ, Бог на нивните предци.

⁷ А Зихриј, силен јунак од Ефремовците, го уби Маасејаху, царевит син, и Азрикам, началник на дворот, и Елкана, втор по царот.

⁸ И зедаа синовите израилски од браќата свои, Јудејците, двесте илјади жени, синови и ќерки; ограбија и многу плен од нив, и го однесоа ограбеното во Самарија.

Пророкот Овед

⁹ Таму имаше пророк Господов, по име Овед. Тој излезе пред војската, која

одеше во Самарија, и им рече: „Ете, Господ, Бог на предците ваши, во гневот Свој против Јудејците, ги предаде во ваша рака, и вие ги избивте со таква јарост, која стигна до небесата.

¹⁰ И сега мислите да ги направите синовите на Јуда и Ерусалим ваши робови и робинки. А зар немате и вие вина пред Господ, вашиот Бог?

¹¹ Затоа послушајте ме, и вратете ги заробениците, што сте ги заробиле од браќата свои, зашто пламенот на гневот Господов е на вас.”

¹² И некои од началниците на синовите Ефремови: Азарија, син Јехохананов, Варахија, син Мешилемотов, Езекија, син Салумов, и Амаса, син Хадлаев, застааа спроти оние што доагаа од војна.

¹³ И им рекоа: „Не доведувајте ги заробениците тука, зашто би згрешиле пред Господ. Зар мислите да придодете уште кон гревовите наши и кон престапите наши? Нашата вина е голема, и пламенот на гневот Господов е врз Израил.”

¹⁴ И вооружените ги оставија заробениците и пленот кај воените началници и пред целото собрание.

¹⁵ И станаа споменатите по име мажи, ги зедаа заробениците, и сите што беа голи ги облекоа од ограбеното – ги облекоа и ги обуја, и ги нахранија, и ги напоија, и ги помазаа со масло, и ги качија на магариња сите слаби, и ги испратија во Ерихон, град на палмите, кај браќата нивни, и се вратија во Самарија.

Ахаз бара помош од Асирија

(4 Цар 16:7-9)

¹⁶ Во тоа време царот Ахаз ги замоли асирските цареви да му помогнат,

¹⁷ зашто Едомците уште напагаа и мнозина убија и заробија во Јудеја.

¹⁸ А Филистејците се рапирија по градовите во низината и во јужна Јудеја и го презедоа Ветсамис и Ајалон, Гедерот и Сохо со потчинетите му градови. Тимна со потчинетите ѝ градови и Гимзо со потчинетите му градови, и се населија таму.

103 Мојс
25,39-46**15**5 Мојс 34,3
Суд 1,16
4 Цар 6,22**17**Ис 34,5
63,1
Ез 25,12
Амос 1,11
Пс 136,7**18**Ер 25,20
Ез 16,27

19 ¹Лет 5,25 Така ја понижи Господ Јудеја поради Ахаз, царот јудејски, зашто тој ја разврати Јудеја и тешко грешеше пред Господ.

20 ⁴Цар 15,29 ^{Ис} 7,17 ¹Лет 5,6 И дојде кај него асирскиот цар Тилгат-Пилнесер, но му беше од штета,

21 ^{Ер} 2,36 наместо да му помогне,

22 ^{Ер} 5,3 ^{15,7} зашто Ахаз ги зеде ризниците од домот Господов, од царскиот дом и од началниците, и сè му даде на асирскиот цар, но и тоа не му помогна.

23 ^{Ис} 10,20 ^{Ер} 44,17-18 *Гревовиџе на Ахаз*

24 ^{Мал} 1,10 ^{Дела} 17,23 И во таа притеснета положба тој продолжуваше да прави беззаконија пред Господ, таков беше царот Ахаз;

²³ им принесуваше жртви на дамските богови, мислејќи дека тие го поразија, па велеше: „Боговите на сириските цареви им помагаат; ќе им принесам жртва, тие и мене ќе ми помогнат.” Но тие му беа за пропаст и нему и на целиот Израил.

²⁴ Ги собра Ахаз садовите на домот Божји и ги разби, ја затвори вратата на домот Господов и си изгради жртвеници по сите агли на Ерусалим,

²⁵ по сите градови Јудини направи оброчишта, за да кади на туѓи богови, и Го дразнеше Господ, Бог на своите предци.

²⁶ Другите дела и сите негови постапки, од првите па до последните, се опишани во книгата на царевите јудејски и израилски.

²⁷ И почина Ахаз кај своите предци, и го погребваа во градот, во Ерусалим, но не го внесоа во гробниците на израилските цареви. Наместо него стана цар синот негов Езекија.

Владеењето на царот Езекија во Јудеја

(4 Цар 18:1-3)

29 Езекија стана цар на дваесет и пет години, и царуваше во Ерусалим дваесет и девет години; мајка му се викаше Авија, Захаријева ќерка.

² Тој го правеше она што беше угодно пред очите Господови, токму онака како и неговиот предок Давид.

Очистиување на храмот

³ Уште во првата година на царувањето свое, во првиот месец, тој ги отвори вратите на домот Господов и ги обнови;

⁴ и им заповеда на свештениците и левитите да дојдат, ги собра на источниот плоштад

⁵ и им рече: „Послушајте ме, левити! Сега осветете се, осветете го и домот на Господ, Бог на предците ваши; исфрлете ја нечистотијата од светилиштето.

⁶ Зашто предците наши постапуваа неугодно пред очите на Господ, нашиот Бог, Го оставија, го одвратија лицето свое од Господовото живеалиште, Му свртеа грб,

⁷ ја затворија вратата на притворот, ги угаснаа светилниците, не палеа кадило и не принесуваа сепаленици во светилиштето на израилскиот Бог.

⁸ И гневот Господов беше врз Јудеја и врз Ерусалим, и Тој ги предаде на презир, на опустошување и на потсмев, како што гледате со очите свои.

⁹ Ете, предците наши паднаа под меч, а синовите наши, и ќерките наши, и жените наши затоа се во плен во туѓа земја досега.

¹⁰ И сега имам на срце да склучам завет со Господ, Бог Израилев, та да го отстрани од нас пламенот на гневот Свој.

¹¹ Деца мои! Не бидете небрежни, зашто Господ ве избра за да стоите пред лицето Негово, да Му служите и да Му бидете служители и да кадите.”

¹² Тогаш станаа левитите: Маат, синот Амасеј, и Јоил, синот Азариев – од синовите Каатови; и од синовите Мерариеви: Кис, синот Авдиев, и Азарија, синот Јехалелелов; и од племето Гирсоново: Јоах, синот на Зима, и Еден, синот Јоахов;

¹³ и од синовите Елицафанови: Шимри и Јеиел; и од синовите Асафови: Захарија и Матанија;

¹⁴ и од синовите Еманови; Јехиил и Шимеј; и од синовите Једутунови: Шемаја и Узиил.

¹⁵ Тие ги собраа браќата свои, се осветија и отидоа по заповед на царот да

3
^{28,24}
⁴Цар
18,16

5
³Мојс
11,44
Неем 13,9

6
^{Ер} 2,27
18,17
^{Ез} 23,35
^{Дан} 9,5-6
^{Езд} 9,7
¹Лет 5,25

7
²Мојс 30,7

8
³Мојс
26,32
⁵Мојс
28,25
³Цар 9,7
^{Ер} 18,16

10
⁴Мојс 25,4
⁴Цар
11,17
^{Езд} 10,14

11
⁴Мојс 3,10

12
⁴Мојс
3,17-20

15
^{Ис} 1,25
¹Лет 23,28
¹Мак 4,
36-61
²Мак 10,
1-8
^{Мт} 21,
12-13
²Цар
15,23

ВТОРА КНИГА ЛЕТОПИСИ

213 Мојс
4,13-14
Езд 6,17

го очистат домот Господов, според
словото Господово.

223 Мојс 4,18
4 Мојс
18,17

16 Свештениците влегуваа внатре во
домот Господов, за да го очистат, и сето
нечисто, она што го најдоа во храмот
Господов, го изнесоа во дворот на домот
Господов, а левитите го зедоа тоа да го
изнесат надвор кон потокот Кедрон.

23

3 Мојс 16,5

17 И почнаа да осветуваат на првиот
ден од првиот месец, и на осмиот ден на
истиот месец влегоа во тремот Гос-
подов; го осветуваа домот Господов
осум дена и на шеснаесеттиот ден од
првиот месец завршија.

242 Мојс 29,36
3 Мојс 1,
1-17
4,1-35
Езд 8,35

Повторно осветување на храмот

251 Цар 22,5
1 Лет 25,6

18 Тогаш дојдоа во домот кај царот
Езекија и рекоа: „Го исчистивме домот
Господов и жртвеникот за сепаленици,
и сите негови садови, и трпезата за при-
несените лебови, и сите нејзини садови;
19 сите садови што беше ги зафрлил
царот Ахаз во текот на царувањето
свое, во своето беззаконие, ги пригот-
вивме и осветивме; ете, тие се пред
Господовиот жртвеник.”

20 Утредента рано царот Езекија
стана, ги собра градските началници и
отиде во домот Господов.

21 И дотера седум телиња, седум овни,
седум јагниња и седум козли – да ги
принесат како жртва за грев, за
царството, за светилиштето и за Јудеја;
и им заповеда на свештениците, синови
Аронови, да принесат сепаленици врз
Господовиот жртвеник.

22 И ги заклаа телците, а свештени-
ците зедоа крв и го поросија жртвени-
кот; ги заклаа овните и го поросија со
крв жртвеникот; ги заклаа јагнињата и
го поросија со крв жртвеникот.

23 Ги дотераа и козлите, кои беа жртва
за грев пред царот и собранието, и тие
ги положија врз нив рацете свои.

24 Свештениците ги заклаа и го ис-
чистија со нивната крв жртвеникот, за
да се простат гревовите на целиот
Израил, зашто царот беше заповедал да
се принесе сепаленица и жртва за грев
за целиот Израил.

25 И постави левити во домот Гос-
подов со кимвали, харфи и лири, според

наредбите на Давид и Гад, царскиот јас-
новидец, и на пророкот Натан, бидејќи
таа заповед беше дадена од Господ
преку пророците Негови.

26 И застаа левитите со Давидовите
свирки и свештениците со труби.

27 Тогаш Езекија заповеда да прине-
сат сепаленица врз жртвеникот. И кога
почнаа да ја принесуваат сепаленицата,
почна пеење на Господ со звуци на тру-
бите и свирките на Давид, царот из-
раилски.

28 И целото собрание се молеше, пеја-
чите пееја и трубите трубеа, сè додека
не се изврши сепаленицата.

29 А кога заврши сепаленицата, царот
и сите, што беа кај него, се наведнаа и
се поклонија.

30 Царот Езекија и началниците им
рекоа на левитите да Го слават Господа
со зборовите на Давид и јасновидецот
Асаф; тие славеа со радост и се навед-
нуваа и се поклонуваа.

31 Продолжи Езекија и рече: „Сега
вие Му се посветивте на Господ:
пристапувајте и принесувајте жртви и
благодарствени приноси во домот Гос-
подов.” И целото собрание почна да
принесува жртви и благодарствени при-
носи, а секој кој имаше срдечна желба
принесуваше и сепаленици.

32 А бројот на сепалениците, што соб-
ранието ги донесе, изнесуваше: седум-
десет волови, сто овни, двесте јагниња –
сето тоа за сепаленица на Господ.

33 Други свештени жртви имаше:
шестотини глави крупен добиток и три
илјади ситен добиток.

34 Но свештениците беа малку и не
можеа да ги одерат кожата од сите се-
паленици, па им помагаа браќата нивни
левитите, додека се сврши работата и
додека се осветија другите свештеници,
зашто левитите беа поусрдни во желба-
та да се посветат, отколку свеш-
тениците.

35 А притоа имаше многу сепаленици
со масни меса од жртвите за помиру-
вање и со преливи врз сепаленицата.
Така беше обновено служењето во до-
мот Господов.

26Езд 3,10
1 Лет
15,16,24**27**1 Цар
16,16**31**2 Мојс 25,2
Евр 13,
15-16**34**

Езд 44,11

351 Мојс 4,4
35,14
2 Мојс
29,13

30,11 Мојс
41,52

2 Мојс

12,11

4 Мојс

28,16

1 Лет 9,1

³⁶ И се радуваше Езекија и целиот народ, поради тоа што Бог така го расположи народот, бидејќи тоа стана неочекувано.

Подготовка за празничкој Пасха

34 Мојс 9,
6-13

30 Езекија испрати гласници по целата земја израилска и Јудеја, а напиша и писма до Ефрем и племињата на Манасија, да дојдат во домот Господов во Ерусалим, за да прослават Пасха на Господ, Бог Израилев.

5
Суд 20,1**6**
2 Мојс 3,6

² А во советот царот и началниците и целото собрание во Ерусалим решија да прослават Пасха на вториот месец,

7
5 Мојс
28,25

Ер 11,10

Ез 20,18

Пс 77,8

1 Лет 5,25

82 Мојс 23,9
4 Мојс 25,4

³ бидејќи не можеа да ја прослават кога ѝ беше времето, зашто уште немаше доволен број осветени свештеници, па и народот не се беше собрал во Ерусалим.

9

2 Мојс

34,6-7

5 Мојс

30,2-5

Ис 1,16

Ер 25,5

Ез 33,11

⁴ Тоа му се допадна на царот и на целото собрание.

⁵ И решија да разгласат по цел Израил, од Вирсавија до Дан, да отидат во Ерусалим да Му направат Пасха на Господ, Бог Израилев, зашто одамна не ја беа правеле, како што е наредено.

⁶ И тргнаа гласници со писма од царот и од началниците негови по целата земја израилска и Јудеја, и по заповед на царот велеа: „Деца израилски! Обратете се кон Господ, Бог Авраамов, Исаков и Израилев, и Тој ќе се сврти кон оние, што се унесреќени меѓу вас од раката на асирските цареви.

⁷ И не бидете како предците ваши и браќата ваши, кои постапуваа беззаконно пред Господ, Бог на вашите предци, и Тој ги предаде за истребување, како што гледате.

⁸ Сега не бидете тврдоглави како вашите предци, покорете Му се на Господ и доаѓајте во светилиштето Негово, кое Тој го освети засекогаш; служете Му на Господ, нашиот Бог, и Тој ќе го отстрани од вас пламенот на Својот гнев.

⁹ Кога ќе се обратите кон Господ, браќата ваши и децата ваши ќе најдат милост кај оние, што ги заробиле, и ќе се вратат во оваа земја; зашто Господ, Бог наш, е благ и милосрден и нема да го

сврти лицето од вас, ако се обратите кон Него.”

¹⁰ Гласниците одеа од град во град по земјата Ефремова и Манасиева, сè до Завулоновата, но им се смееја и се подбиваа со нив.

¹¹ Само некои од коленото Асирово, Манасиево и Завулоново се понизија и дојдоа во Ерусалим.

¹² А над Јудеја беше раката Божја, та им даде еднодушност, за да ја исполнат заповедта на царот и началниците, според словото Господово.

Празнување на Пасха

¹³ И се собра во Ерусалим многу народ, за да го празнуваат празникот на Бесквасниците пред вториот месец: саборанието беше многубројно.

¹⁴ Па станаа и ги растурија жртвениците, што беа во Ерусалим, и сè, врз кое кадеа на идолиите, испокршија и го фрлија во потокот Кедрон,

¹⁵ го заклаа пасхалното јагне на четиринаесеттиот ден од вториот месец. Свештениците и левитите, посрамени, се осветија и принесоа сепаленица во домот Господов,

¹⁶ и застапаа по своите места, според уредбата своја, по законот на Мојсеј, Божјиот човек. Свештениците оросуваа со крв, земајќи ја од рацете на левитите.

¹⁷ А бидејќи во саборанието имаше мнозина кои не се беа осветиле, тогаш, наместо тие нечистите, го колеа пасхалното јагне левитите, за да го посветат на Господ.

¹⁸ Мнозина од народот, повеќето од племето Ефремово и Манасиево, Исахарово и Завулоново, не се очистија; но и тие јадеа пасха, непрописно.

¹⁹ Но Езекија се помоли за нив и рече: „Благиот Господ да му прости на секој, кој го расположил срцето свое да Го бара Господ Бог, Бог на своите предци, макар и без свештено очистување.”

²⁰ И Господ го послуша Езекија и му прости на народот.

²¹ Така синовите Израилеви, кои беа во Ерусалим, го извршија празникот на Бесквасниците седум дена со голема веселба; секој ден левитите и свештени-

12Ер 32,39
Ез 11,19**13**4 Мојс
28,16**14**28,24
2 Цар
15,23**18**2 Мојс
12,43-49
4 Мојс 9,
6-10**21**2 Мојс
12,15.17

25 ците Го славеа Господа со свирки, нагласени за славословување на Господ.
 11,16-17
 15,9
 3 Цар 8,5
 Езд 6,17

27 И говореше Езекија според срцето на сите левити, кои знаеја добро да Му служат на Господ. И ја јадеа празничната жртва седум дена, принесувајќи свечени жртви и славејќи Го Господ, Бог на своите предци.
 2 Моје 39,43
 3 Моје 9,22-23

Празнувањето продолжува

31,1 И целото собрание реши да празнува уште седум дена, и ги поминаа тие седум дена во веселба,
 4 Цар 18,4
 Ис 36,7

2 зашто Езекија, цар јудејски, дотера за собраните илјада телиња и десет илјади ситен добиток, кнезовите му подарија на собранието илјада телиња и десет илјади ситен добиток; тогаш веќе се осветија голем број свештеници.
 1 Лет 23,28-32
 24,1

25 И се веселеа сите собрани од Јудеја, свештеници и левити, и целото собрание, наоѓдено од Израил, и дојденците што беа дошле од израилската земја и кои живеаа во Јудеја.

26 И стана голема веселба во Ерусалим, зашто од дните на Соломон, син Давидов, цар израилски, не се случи такво нешто во Ерусалим.

27 Тогаш станаа свештениците и левитите и го благословија народот; и нивниот глас беше чуен од Господ, и молитвата нивна се вознесе до небесата, во светото Негово живеалиште.

Езекија го обновува верскиот живот

31 Откако заврши сето тоа, сите Израилци што се најдоа таму, отидоа по јудејските градови, та ги испокршија идолите, ги исекоа посветените дрвја, ги разрушија оброчиштата и жртвениците докрај по целата Јудеја и во земјата Венијаминава, Ефремова и Манасиева. Потоа се вратија сите синови Израилеви, секој на својот имот, во градовите свои.

2 И нареди Езекија свештенички и левитски смени, според распределбата нивна, секој кај својата работа, свештеничка и левитска, кај сепаленица и кај помирителни жртви, за служба, за фалење и славословие, кај вратата на домот Господов.

3 И определи царот дел од имотот свој за сепаленици; за утрински и вечерни сепаленици, за сепаленици во саботите според новомесечијата и празниците, како што е запишано во законот Господов.

4 Му заповеда уште на народот во Ерусалим, да им дава одредена издршка на свештениците и левитите, за да бидат ревносни во законот Господов.

5 Кога се разгласи таа заповед, синовите израилски издонесоа многу големи количества: жито, вино, масло, мед и секакви полски производи; донесоа уште десеток од сè во изобилство.

6 Израилците и Јудејците што живееја по јудејските градови, исто така донесоа десеток од крупниот и ситниот добиток и десеток од жртвите, посветени на нивниот Господ Бог; и ги ставија на купови.

7 Почнаа во третиот месец да натрупуваат купови, и завршија во седмиот месец.

8 И дојдоа Езекија и кнезовите и видоа купишта, Го благословија Господа и народот Негов Израил.

9 Тогаш ги прапа Езекија свештениците и левитите за тие купишта.

10 Му одговори Азарија, првосвештеник од домот Садоков, и рече: „Откако почнаа да носат приноси во домот Господов, јадевме до наситување и пак остана многу, зашто Господ го благослови народот Свој. Ова големо множество е остаток.“

11 Тогаш Езекија заповеда да подготват соби во домот Господов. И тие подготвија.

12 И ги внесоа таму приносите, десоците и жртвите со голема точност. Настојник кај нив беше левитот Конанјаху, а братот негов Шимеј го држеше второто место.

13 А Јехиил, Азизија, Нахат, Асаил, Јеримот, Јозавад, Елиил, Јисмахија, Маат и Ванеја беа надзорници под управа на Конанјаху и неговиот брат Семеј – по наредбата на царот Езекија и Азарија, началникот на Божјиот дом.

14 Кореј, синот на Јимнин, левит, вратар на источната страна, беше кај доб-

3
 Ез 45,17
 1 Лет 29,3

4
 4 Моје 18,8-24
 5 Моје 18,8
 Неем 13,10

5
 4 Моје 18,12,24
 5 Моје 12,17
 Ез 44,30
 Неем 13,12

6
 3 Моје 27,30

7
 2 Моје 23,16

8
 Пс 143, 13-15

10
 2 Моје 36,5
 2 Цар 8,17
 Мал 3, 10-12

194 Мојс
35,2-5

роволните приноси на Бога, за да го разделува принесеното на Господ и најважните осветени предмети.

20

4 Цар 20,3

¹⁵ Под негова управа беа: Еден, Минијамин, Јешуа, Шемаја, Амарија и Шеханија во свештеничките градови, на кои им беше наложено да раздаваат делови на браќата свои подеднакво, како на големите, така и на малите, според нивните редови –

32,1

Ис 36,1

¹⁶ освен на оние кои се внесени во родословието, – на сите машки од три години и нагоре, на сите, што одат во домот Господов за секојдневните работи, – за службата нивна, според должностите нивни и според редовите нивни.

¹⁷ Запишувањето на свештениците беше според нивните татковски домови, на левитите од дваесет години и нагоре, според должностите нивни според редовите нивни.

¹⁸ Свештениците беа запишани во списокот со сите нивни малолетни деца, со жените нивни, синовите нивни и ќерките нивни, сето општество, бидејќи тие со целосна верност ѝ се посветија на свештената служба.

¹⁹ А за синовите Аронови, свештеници во селата околу градовите нивни, во секој град беа поставени мажи определени да ги раздаваат деловите на секое машко кај свештениците и на сите, запишани во списокот кај левитите.

²⁰ Еве што направи Езекија по цела Јудеја; тој го правеше, она што е добро и право и вистинито пред Господ, својот Бог.

²¹ И во сè она, што го преземаше за да му служи на Божиот дом и да го запази законот и заповедите, мислејќи на својот Бог, тој се трудеше од сè срце, и имаше успех.

**Најадоџ на асирскиот цар
Сенахирим и неговата пројас**

(4 Цар 18:13-37; 19:14-19; 35-37;
Ис 36:1-22; 37:8-38)

32 По таквите дела и таквата верност дојде Сенахирим, царот асирски, навлезе во Јудеја, ги опседна

утврдените градови со намера да ги освои.

² Кога виде Езекија дека Сенахирим дошол со цел да војува против Ерусалим,

³ реши со началниците и со своите силни луѓе да ги затвори сите извори на вода надвор од градот; и тие му помогнаа.

⁴ Се собра многу народ и ги затрупаа сите извори и потокот, кој течеше низ земјата, велејќи: зошто кога ќе дојде асирскиот цар, да најде многу вода?

⁵ И се утврди Езекија, ги поправи сите срушени сидови и ги издигна до кулата, а надвор изгради друг сид, го утврди Мило во Давидовиот град и изработи многу оружје и штитови.

⁶ Постави воени началници над народот и ги собра кај себе на плоштадот кај градските порти, па им говореше од срце, велејќи:

⁷ „Бидете тврди и храбри, не плахувајте и не плашете се од асирскиот цар и од сето множество, кое е со него, зато што со нас има повеќе, отколку со него;

⁸ со него е рака човечка а со нас е Господ, Бог наш, за да ни помага и да се бори во битките наши.” И народот се охрабри од зборовите на Езекија, царот јудејски.

⁹ Потоа асирскиот цар Сенахирим испрати свои слуги во Ерусалим, – кога тој лично беше во Лакиш, и сета негова сила со него, – до јудејскиот цар Езекија и до сите Јудејци во Ерусалим, да кажат:

¹⁰ „Вака вели Сенахирим, царот асирски: „на што се надевате и седите во Ерусалим опседнати?”

¹¹ Зар Езекија не ве мами, за да ве предаде на смрт од глад и жед, кога ви вели: „Господ, Бог наш, ќе нè спаси од раката на асирскиот цар?”

¹² Зар тој Езекија не ги премавна светишната Негови и жртвениците Негови и им рече на Јудејците и на Ерусалим: пред еден жртвеник поклонувајте се и врз него кадете!

¹³ Зар не знаете, што направив јас и предците мои со сите земни народи? Можеа ли боговите на земните народи

2Ис 22,7
Ер 1,15**4**

Ис 22,9

5Ис 22,10
1 Лет 11,8**7**4 Мојс 14,9
5 Мојс 31,6
4 Цар 6,16**8**5 Мојс 3,22
1 Цар 17,45
Ис 52,10
Ер 17,5
Јов 40,8**9**

Ис.Н. 10,3

10

Ез 29,16

11

Ис 37,10

ВТОРА КНИГА ЛЕТОПИСИ

15 да ја спасат земјата своја од раката моја?
2 Мојс 5,2
Дан 3,15

17 моите предци ги истребија, можеше да го спаси својот народ од раката моја?
Ис 37,14
Пс 73,22

19 Ќе може ли и вашиот Бог да ве спаси вас од раката моја?
Ис 2,8
17,8
Ер 1,16
Пс 114,4-8

20 ако ниту еден бог на ниту еден народ и царство не беше во состојба да го спаси народот свој од раката моја и од раката на предците мои, тогаш и вашиот Бог нема да ве спаси вас од раката моја.”
Ис 1,15
37,15

21 **16** И уште многу говорееа слугите негови против Господ Бог и против Езекија, Неговиот слуга.
1 Мојс 19,13
4 Цар 19,7
Ер 41,2

23 Тој напиша писмо, во кое Го хулеше Господ, Бог Израилев, и говореше против Него вакви зборови:
1 Цар 10,27
Ис 16,1

„Како што боговите на земните народи не ги спасија своите народи од раката моја, така и Езекиевият Бог нема да го спаси Својот народ од раката моја.”

18 И викаа со силен глас на јудејски јазик кон народот во Ерусалим, кој беше по сидовите, за да го заплашат и исплашат, та да го преземат градот.

19 И говорееа за Бога на Ерусалим, како за боговите на земните народи, – дело на човечки раце.

20 Тогаш царот Езекија и пророкот Исаија, синот Амосов, се помолија и кренаа глас кон небото.

21 И Господ испрати Ангел, кој ги погуби сите јунаци, главниот началник и началниците на војската на асирскиот цар, и тој се врати посрамен во земјата своја. И кога дојде во домот на својот бог, таму го убија со меч оние кои беа излезени од неговите бедра.

22 Така го спаси Господ Езекија и ерусалимските жители од раката на асирскиот цар Сенахирим и од рацете на сите, и ги пазеше насекаде.

23 Тогаш мнозина почнаа да Му донесуваат дарови на Господ во Ерусалим и скапи работи на јудејскиот цар Езекија. И тој се издигна потоа во очите на сите народи.

Болесѝа на Езекија

(4 Цар 20:1-3; 12-19;
Ис 38:1-3; Ис 39:1-8)

24 Во тие дни се разболе Езекија до смрт. И Му се помоли на Господ, и Тој послуша и му даде знак.

25 Но Езекија не Му благодари за направените му добрини, зашто срцето негово се возгордеа. Затоа гневот Божји падна врз него, врз Јудеја и врз Ерусалим.

26 Но штом Езекија се понизи поради горделивоста во срцето негово, – тој и ерусалимските жители, – гневот Господов не падна врз нив во Езекиевите денови.

27 Езекија имаше многу големо богатство и слава; си направи ризници за сребро и злато и за скапоцени камења, како и за благопријатни мириси, штитови и секакви скапи садови;

28 и одделни простории за земни производи: жито, вино и масло, и трла за секаков добиток и огради за стада.

29 Си изгради и градови. А стада од ситен и крупен добиток имаше многу, зашто Бог му беше дал многу голем имот.

30 Тој, пак, Езекија, го затвори горниот проток на Гионските води и го насочи удољу, западно од Давидовиот град. И во секоја своја работа Езекија беше успешен.

31 Само кај пратениците на вавилонските цареви, што беа испратени до него да прашаат за едно чудо, што се случило на земјата, Господ го остави, за да го испита и да открие сè, што му беше во срцето.

Крај на владеењето на Езекија

(4 Цар 20:20-21)

32 Другите дела на Езекија и неговите добри дела се опишани во видението на пророкот Исаија, синот Амосов, и во книгата за царевите јудејски и израилски.

33 Почина Езекија кај своите предци, и го погребееа погоре од гробиштата на Давидовите потомци, а по неговата смрт сите Јудејци и жители ерусалим-

25
4 Цар
14,10

26
Ис 39,8
Ер 26,18-19

27
1 Лет 29,12

30
4 Цар
18,17

31
1 Мојс 22,1
5 Мојс 8,16
Ис 38,7

33,1

1 Лет 3,13

2

5 Мојс 18,9

Ер 15,4

3

5 Мојс

16,21-22

17,3

6

3 Мојс

18,21

5 Мојс

18,10

8

2 Цар 7,10

9

Ер 15,4

Ез 5,7

ски му укажаа почест. И на негово место се зацари синот негов Манасија.

**Цароѝ Манасија
и недовојто беззаконие**

(4 Цар 21:1-9)

33 Манасија беше на дванаесет години кога стана цар, и царуваше во Ерусалим педесет и пет години.

² Тој го правеше она што не беше угодно пред очите Господови, поведувалки се по гадотиите на народите, кои Господ ги беше прогонил од лицето на синовите Израилеви.

³ Изгради пак идолски светилишта, што ги беше урнал таткото негов Езекија, им издигна жртвеници на Вааловци, подигна млади шуми и се поклонуваше на целото небеско воинство и му служеше;

⁴ изгради жртвеници и во Господовиот дом, за кој Господ беше рекол: „Во Ерусалим вечно ќе престојува името Мое.”

⁵ Изгради и жртвеници на целото небеско воинство во двата трема на Господовиот дом.

⁶ Тој ги преведуваше преку оган синовите свои во долината на Хиномовиот син, гаташе, вражаше и маѓепсуваше; и повика извикувачи на мртви и волшебници: тој правеше многу лоши работи пред очите на Господ, за да Го разгневи.

⁷ Направи уште и извајан идол и го постави во Господовиот дом, за кого Бог му беше рекол на Давид и на синот негов Соломон: „Во тој дом и во Ерусалим, што го избрав меѓу сите племиња израилски, ќе го полагам името Своје засекогаш;

⁸ и нема да оставам во иднина да излезе ногата израилска од таа земја, што ја утврдил за нивните предци, само ако тие се потрудат да го прават сè она, што сум им го заповедал во целиот закон и наредбите и заповедите, дадени преку раката Мојсеева.”

⁹ Но Манасија ја доведе Јудеја и ерусалимските жители дотаму, што поставуваа полошо и од оние народи, што

Господ ги истреби од пред лицето на израилските синови.

Манасија се кае

¹⁰ Господ му говореше на Манасија и на луѓето негови, но тие не послушаа.

¹¹ Затоа Господ ги испрати против нив военоначалниците на асирскиот цар, кои го оковаа Манасија во окови, го врзаа со вериги и го одведоа во Вавилон.

¹² И во таа тешка невола тој почна да Го моли Господа, својот Бог, и длабоко се понизи пред Бога на своите предци.

¹³ Му се помоли Нему, и Бог се приклони кон него, ја чу молбата негова и го врати во Ерусалим во царството негово. И разбра Манасија дека Господ е Бог.

¹⁴ Потоа тој изгради надворешен сид на Давидовиот град, западно од Гион, по долот и до влезот на Рибните Порти, и околу Офел и го издигна високо. Потоа постави воени началници по сите утврдени градови во Јудеја,

¹⁵ ги отстрани туѓите богови, идолот од Господовиот дом и сите идолски светилишта, што ги беше изградил во гората на Господовиот дом и во Ерусалим, ги исфрли надвор од градот.

¹⁶ Го обнови жртвеникот Господов и принесе на него жртви, помирителни и благодарствени, и им порача на Јудејците да Му служат на Господ, Бог Израилев.

Крај на владеењето на Манасија

(4 Цар 21:17-18)

¹⁷ Но народот уште принесуваше жртви по идолските светилишта, но и на Господ, Својот Бог.

¹⁸ Другите дела Манасиеви, молитвата негова кон својот Бог и зборовите на јасновидците, кои му говореха од името на Господ, Бог Израилев, се наоѓаат во книгата за царевите израилски.

¹⁹ И молитвата негова, и тоа, што Господ се приклони кон него, и сите негови гревови и беззаконија, и местата, по кои беше издигнал жртвеници и поставил ликови на Ашера и идоли, пред

11

5 Мојс

28,36

4 Цар

19,28

Ис 37,29

Ез 19,4,9

Амос 4,2

Пс 149,8

14

Неем 3,3

12,39

15

2 Мојс

23,24

4 Цар

23,12

16

3 Мојс

7,11-18

204 Цар
21,18

да се понизи, опишани се во записите на Хазај.

21

1 Лет 3,14

²⁰ И почина Манасија кај своите предци, и го погребаша во домот негов. А на негово место се зацари синот негов

232 Мојс 10,3
Пс 17,26
Пс 147,6

Амон.

Јудејскиот цар Амон

(4 Цар 21:19-26)

34,1

1 Лет 3,14

²¹ Амон беше на дваесет и две години, кога стана цар, и царуваше во Ерусалим

3

1 Лет 16,11

две години.

42 Мојс 34,13
3 Мојс 36,30

²² И тој го правеше она што не беше угодно пред очите Господови така, како што го правеше тоа татко му Манасија: на сите идоли, што ги беше направил татко му Манасија, Амон им принесуваше жртва и им служеше.

²³ И не се понизи пред Господ, како што се понизи таткото негов Манасија; напротив, Амон ги наголеми гревовите свои.

²⁴ Слугите негови се побунија против него и го убија во домот негов.

²⁵ Но народот во земјата ги изби сите оние, што беа во бунтот против царот Амон, и место него народот на таа земја го избра за цар синот негов Јошија.

Обновата за владеењето на царот Јошија

(4 Цар 22:1-2)

34 Јошија имаше осум години, кога стана цар, и царуваше во Ерусалим триесет и една година.

² Тој го правеше она што беше угодно пред очите Господови, одеше по патиштата на таткото свој Давид и не скршуваше ни лево ни десно.

Чистка на идолските светилишта

³ На осмата година од царувањето свое, бидејќи уште беше момче, почна да Го бара Бога на својот предок Давид, а во дваесеттата година почна да ја чисти Јудеја и Ерусалим од идолските светишта, од посветените дрвја и од извајаните и излеаните идоли.

⁴ Зашто пред лицето негово ги разрушија жртвениците на Вааловци и идолите, што се издигаа над нив; ги исе-

че посветените дрвја, а извајаните и излеаните идоли ги скрши и разби во прав, растурајќи ги по гробовите на оние, што им беа принесувале жртви;

⁵ коските на жреците ги изгоре врз нивните жртвеници, ја исчисти Јудеја и Ерусалим.

⁶ Во градовите на Манасија, Ефрем и Симеон, дури до коленото Нефталимово, и во нивните опустошени околии,

⁷ тој ги собори жртвениците и посветените дрвја, ги разби во прав ликовите и ги скрши сите идоли по целата израилска земја, и се врати во Ерусалим.

Пронајдена Книгата на Законом Господов

(4 Цар 22:3-20)

⁸ На осумнаесеттата година од царувањето свое, откако беше исчистена земјата и Божјиот дом, тој го испрати Сафан, синот Ацалиев, Маасејаху, градоначалникот, и Јоах, син Јоахазов, писар, за да го обноват домот на Господ, нивниот Бог.

⁹ Тие отидоа кај првосвештеникот Хелкија и го предадоа принесеното во Божјиот дом, што го беа собрале левитите, стражари кај прагот, од рацете на Манасија, Ефрем, од сите други Израилци, од синовите на Јуда и на Венијамин и од жителите ерусалимски.

¹⁰ Го дадоа тоа во рацете на надгледниците, одредени во домот Господов, да го раздаваат на работниците, што ќе работат во Господовиот дом на поправката и обновувањето на домот.

¹¹ И тие им раздаваа на дрводелците и сидарите, за да купуваат делкани камења и дрвја за врски и за покривање на зградите кои јудејските цареви ги беа разрушиле.

¹² Тие луѓе чесно ја вршеа својата работа, а за надзорници над нив беа поставени Јахат и Авдија, левити од Мерариевите синови, и Захарија и Мешулам од Каатовите синови, и сите левити, што умееја да свират на музички направи.

¹³ Тие беа одредени над носачите и ги надгледуваа сите работници кај секоја

5

3 Цар 13,2

7

2 Мојс 32,20

13

1 Лет 23,4

15
Езд 7,6
Неем 8,1

работа: а другите левити беа и писари, и надгледници, и вратари.

19
5 Мојс
28,6-9
Ис 36,22

¹⁴ Кога го вадеа среброт, што беше принесено во Господовиот дом, свештеникот Хелкија ја најде Книгата на Законот Господов, даден преку Мојсеевата рака.

21
Ез 36,18

¹⁵ Проговори Хелкија, па му рече на писарот Сафан: „Ја најдов Книгата на Законот во домот Господов.“ Хелкија му ја даде книгата на Сафан.

22
2 Мојс
15,20
Неем 6,14

¹⁶ А Сафан ја однесе книгата кај царот и притоа му ја донесе на царот оваа вест: „Твоите слуги вршат сè што им е таму наредено.“

¹⁷ Го истурија среброт, што се наоѓаше во домот Господов, и го предадоа во рацете на надгледниците и во рацете на работниците.

¹⁸ Писарот Сафан му јави уште на царот и рече: „Оваа книга ми ја даде свештеникот Хелкија.“ И Сафан ја прочита пред царот.

¹⁹ Кога ги чу царот зборовите на законот, ја раскина својата облека.

²⁰ И му заповеда царот на Хелкија и на Ахикам, син Сафанов, на Авдон, син Михеев, и на писарот Сафан и на царскиот слуга Асаја, велејќи:

²¹ „Одете и прашајте Го Господ за мене, за другите во Израил и за Јуда заради зборовите на таа најдена книга, зашто голем е гневот Господов, кој пламна врз нас, затоа што татковците наши не ги запазија Господовите зборови, за да постапуваат според она што е напишано во таа книга.“

²² Тогаш Хелкија и оние, што беа испратени од царот, отидоа кај пророчицата Хулда, жена на Селум, син на Токхат, син на Асра ризничарот, – а таа живееше во новиот дел на Ерусалим, – и ѝ говорееа со неа за тоа.

²³ Таа им рече: „Вака вели Господ, Бог Израилев: кажете му на оној човек, што ве испратил кај мене.

²⁴ Вака вели Господ: „Ете, ќе испратам зло врз ова место и врз жителите негови – сите проклетства, напишани во книгата, што ја читаа пред лицето на јудејскиот цар,

²⁵ поради тоа што Ме оставија и кадеа на други богови, за да Ме разгневат со сите дела на рацете свои. Затоа гневот Мој ќе се разгори над ова место и нема да згасне.“

²⁶ А на царот јудејски, кој ве испрати да Го прашате Бога, кажете му: „Вака вели Господ, Бог Израилев, за зборовите, што си ги чул:

²⁷ бидејќи срцето ти омекна, и ти се понизи пред Господ, откако чу што вели Тој за ова место и за жителите негови, и понизувајќи се пред Мене и ја раскина облеката своја и плачеше пред Мене, затоа и Јас те слушнав, вели Господ.

²⁸ Ете, Јас ќе те приберам кај предците твои, и ќе бидеш положен со мир во гробницата своја, и очите твои нема да го видат сето она зло, што ќе го испратам врз ова место и против жителите негови.“ И му го однесоа одговорот на царот.

Завештување на љослушносѝ кон Боџа

(4 Цар 23:1-20)

²⁹ Тогаш царот заповеда да се соберат сите старешини од Јудеја и Ерусалим,

³⁰ па отиде царот во домот Господов, и со него сите Јудејци и жителите ерусалимски, и свештениците, и левитите, и сиот народ, од голем до мал; и им ги прочита тој гласно сите зборови од книгата на заветот, најдена во домот Господов.

³¹ Потоа царот се исправи на местото свое и склучи завет пред лицето на Господ – да Го следат Господа и да ги запазат од сè срце и со сета душа заповедите Негови, откровенијата негови и законите Негови, та да ги извршат зборовите на заветот, напишани во таа книга.

³² И царот им заповеда на сите, што беа во Ерусалим и во земјата Венијаминова, да го потврдат тоа; и почнаа жителите ерусалимски да постапуваат според заветот на Бога, Бог на нивните предци.

³³ И ги отстрани Јошија сите гадотии од сите земји на израилските синови, и

25
Ер 22,9

27
2 Мојс 10,3

31
4 Цар
11,17

33
5 Мојс 18,9

35,12 Мојс
12,1-30
4 Мојс
28,16

им заповеда на сите во земјата израилска да Му служат на Господ, својот Бог. И во сите денови на животот негов тие не отстапуваа од Господ Бог на нивните предци.

4Езд 6,18
1 Лет 24,1

Подготвување за празничкиот Пасха и неговото свечено празнување

(4 Цар 23:21-23)

63 Мојс
11,44**7**

31,3

8

1 Лет 29,3

35 Јошија ја прослави Пасхата Господова во Ерусалим, и го заклаа пасхалното јagne на четиринаесеттиот ден од првиот месец.

² И ги насели свештениците по местата нивни и ги поттикнуваше да му служат на домот Господов;

³ и им рече на левитите, посветени на Господ и учители на сите Израилци: поставете го светиот ковчег во храмот, што го изгради Соломон, синот Давидов, цар израилски; нема потреба да го носите на раменици; служете Му сега на Господ, нашиот Бог и на народот Негов Израил;

⁴ застанете според родовите на своите предци и според родовите свои, како што е заповедано од Давид, царот израилски, и како што е заповедано од синот негов Соломон,

⁵ стојте во светилиштето, според она како што се распоредени родовите на вашите браќа, синовите народни, според она како што се разделени левитските родови и редови;

⁶ заколете го пасхалното јagne, осветете се и подгответе го за браќата свои, постапувајќи согласно со Господовото слово преку Мојсеј.

⁷ И им подари Јошија на синовите народни, на сите, што беа таму, од ситниот добиток јagne и јариња, сè за пасхалната жртва, на број триесет илјади и три илјади вола. Тоа беше од царскиот имот.

⁸ И началниците негови сесрдно даваа принос за народот, на свештениците и на левитите: Хелкија, Захарија и Јехиил, старешини во Божјиот дом, им дадоа на свештениците за жртва пасхална две илјади и шестотини јagne и јариња и триста вола;

⁹ Конанјаху, Шемаја и Натанаил, негови браќа, Ашавија, Јехиил и Јозавад, левитски старешини, им подарија на левитите за пасхална жртва пет илјади овци и петстотини волови.

¹⁰ Така се подготви службата, и по царева заповед свештениците застанаа на своите места и левитите според смените свои;

¹¹ го заклаа пасхалното јagne, и свештениците росеа со крвта, што ја земаа од рацете на левитите, а левитите ги дераа кожата;

¹² и го распределија определеното за сепаленици, за да го дадат по редовите на татковските родови на синовите народни, за принос на Господ, како што е напишано во Мојсеевата книга. Истото тоа го направија и со воловите.

¹³ И го испекоеа на оган пасхалното јagne, според законот; а свештениите жртви ги сварија во котли, гринџа и тави, па го раздадоа брзо по сиот народ;

¹⁴ потоа приготвија за себе и за свештениците, зашто свештениците, синовите Аронови, беа зафатени со принесувањето сепаленици и масни мяса до нокта; затоа левитите готвеа и за себе и за свештениците, синовите Аронови.

¹⁵ А пејачите, синови Асафови, остануваа по местата свои, според наредбите на Давид и Асаф, Еман и Једутун, царевиот јасновидец, а вратарите кај секоја врата: немаше зашто да ја напуштаат службата своја, бидејќи браќата нивни, левитите, готвеа за нив.

¹⁶ Така беше распоредена целата служба во тој ден, за да направат Пасха и да принесат сепаленици на Господовиот жртвеник, по заповед на царот Јошија.

¹⁷ Така ја празнуваа израилските синови, што беа таму Пасхата во тоа време и празникот Бесквасници во текот на седум дена.

¹⁸ Таква Пасха не беше прославувана во Израил од деновите на пророкот Самоил; од израилските цареви ниеден не беше приготвил таква Пасха, каква што направи Јошија, свештениците,

132 Мојс
12,2-11**14**

29,13

15Пе 67,24
Неем 12,46
1 Лет 25,1

20 левитите и сите Јудејци, и Израилци, кои беа таму, и жителите ерусалимски.
 1 Мојс 2,14
 Ис 10,9
 Ер 46,2

21 Таа Пасха беше прославена во осумнаесеттата година од царувањето на Јошија.

3 Цар
 13,18
 4 Цар
 18,25

Крајот на Јошија

(4 Цар 23:28-30)

23 По сето тоа, откако Јошија го уреди Божјиот дом, дојде Нехо, египетскиот цар, да се бори на реката Еуфрат кај Кархемиш. Јошија му излезе во пресрет.
 3 Цар
 22,34

25 Нехо испрати кај него пратеници да кажат: „Што има меѓу мене и тебе, царе јудејски? Против тебе сега не сум тргнал, туку против домот со кој имам војна. Бог ми заповеда да брзам; немој да Му се противиш на Бога, Кој е со мене, за да не те погуби.“
 1 Мојс
 50,10
 Ер
 22,10.15-16

22 Но Јошија не го одврати лицето од него, туку се приготви да се бие со него; и не ги послуша зборовите на Нехо, што беа од Бога, туку излезе во бој во долината Мегидо.

23 И стрелците го устрелија царот Јошија, и царот им рече на слугите свои: „Одведете ме, зашто сум тешко ранет.“

24 Слугите негови го симнаа од колата, го качија во друга негова кола и го одведоа во Ерусалим. И тој умре; и беше погребан во гробницата на своите предци. Цела Јудеја и Ерусалим го оплакаа Јошија.

25 Јошија беше оплакан и од Еремија во тажачка песна; него го споменуваа сите пеачи и пејачки во тажачките песни свои, познати и до денес, кои ги предадоа во обичај во Израил; ете, тие се напишани во книгата на тажачките песни.

26 Другите дела на Јошија и добрините негови, согласни со заповеданото во законот Господов,

27 и неговите дела, први и последни, се опишани во книгата за царевите израилски и јудејски.

Јудејскиот цар Јоахаз

(4 Цар 23:30-35)

36 Народот на таа земја го зеде Јоахаз, синот Јошиев, го помаза и го

постави за цар на местото од таткото негов во Ерусалим.

2 Јоахаз имаше дваесет и три години кога стана цар, и царуваше во Ерусалим три месеца.

3 Египетскиот цар го собори од престолот во Ерусалим, го одведе во Египет и ѝ наложи на земјата глоба од сто кикари сребро и еден кикар злато.

4 Египетскиот цар го постави братот негов Елијахим за цар над Јудеја и над Ерусалим, и му го смени името во Јоаким, а братот негов Јоахаз, Нехо го зеде и го одведе во Египет.

Јудејскиот цар Јоаким

(4 Цар 23:36-24:7)

5 Јоаким имаше дваесет и пет години, кога стана цар, и царуваше во Ерусалим единаесет години. Тој го правеше она што не беше угодно пред очите на Господ, својот Бог.

6 Против него излезе Навуходоносор, царот вавилонски, и го окова во окови, за да го одведе во Вавилон.

7 Дел од садовите на Господовиот дом пренесе Навуходоносор во Вавилон и ги постави во своето идолско светилиште во Вавилон.

8 Другите дела на Јоаким и гадотиите, што ги изврши и какви што се најдоа кај него, се опишани во книгата за царевите израилски и јудејски. Место него стана цар синот негов Јехојахин.

Јудејскиот цар Јехојахин

(4 Цар 24:8-17)

9 Јехојахин имаше осумнаесет години кога стана цар, и царуваше во Ерусалим три месеца и десет дена. Тој го правеше, она што беше лошо пред очите Господови.

10 Откако измина годината, царот Навуходоносор испрати и заповеда да го доведат во Вавилон заедно со скапоцените садови на Господовиот дом, го постави за цар на Јудеја и Ерусалим братот негов Седекија.

36,4
 Ез 19,4

5
 Ер 22,18
 25,1
 26,1

6
 Ер 25,9
 Ез 19,9
 Дан 1,1

7
 Ер 27,16
 Дан 1,2
 Езд 1,7

9
 Ер 22,24-28

10
 4 Цар
 20,17
 Ис 52,11
 Ер 14,18
 Езд 1,7

114 Цар
24,11
Ер 27,1
28,1**Јудејскиот цар Седекија**

(4 Цар 24:18-20; Ер 52:1-3)

125 Мојс 8,3
Ер 37-39
44,10

¹¹ Седекија имаше дваесет и една година кога стана цар, и царуваше во Ерусалим единаесет години;

132 Мојс 32,9
5 Мојс 9,27
Ез 17,13

¹² и тој го правеше она, што не беше угодно пред очите на Господ, својот Бог. Тој не се понизи ни пред пророкот Еремија, кој пророкуваше од Господовата уста.

14

1 Лет 5,25

Падот на Ерусалим

(4 Цар 25:1-25; Ер 52:3-11)

15Ис 5,4
Ер 7,25
Мал 2,7

¹³ И се одметна од царот Навуходоносор, кој го заколна во името Божјо, и се покажа тврдоглав и го ожесточи срцето свое дотаму, што не се обрати кон Господ, Бог Израилев.

164 Цар 2,23
Јов 8,2
Дан 9,6
Езд 5,12
Мт 5,12

¹⁴ Па и сите началници над свештениците и над народот ги зголемија своите престапи, следејќи ги сите гадотии на незнабошците, и го осквернуваа домот на Господ, што Тој го беше осветил во Ерусалим.

175 Мојс 32,25
Ер 6,11
9,21
Ез 9,6
Езд 5,12

¹⁵ Господ, Бог на нивните предци, им испраќаше Свои гласници уште во рано утро, зашто Му беше жал за Својот народ и Своето живеалиште.

¹⁶ Но тие се подбиваа со испратените од Бога и не се грижеа за зборовите Негови, ги понижуваа пророците Негови, додека гневот на Господ не падна врз народот Негов, та немаше за него спасение.

¹⁷ И Тој го испрати врз нив халдејскиот цар, и тој ги уби со меч младинците нивни во домот на нивната светиња; не го поштеди ни Седекија – ни

девица, ни старец, ни немоќен. Сè предаде Бог во раката негова.

18

Ер 27,20

¹⁸ И сите садови на Божјиот дом, големи и мали, и ризниците на домот Господов, и ризниците на царот и началниците негови, – сè однесе во Вавилон.

¹⁹ Па го изгореа Божјиот дом, ги разурнаа сидовите на Ерусалим и сите негови дворци со оган ги изгореа; и сите негови скапоцености ги уништија.

²⁰ А избавените од меч Навуходоносор ги пресели во Вавилон, и тие му беа робови нему, до зацарувањето на персискиот цар,

²¹ за да се исполни зборот Господов, кажан преку устата на Еремија: додека земјата не ги отпразнува своите саботи, ќе почива во пустош, сето тоа време, сè додека не се навршат седумдесет години.

Декрет на царот Кир за враќање на Јудејците

(1 Езд 1:1-4)

²² А во првата година на персискиот цар Кир, за да се исполни зборот Господов, кажан преку устата на Еремија, Господ го подбуди духот на Кир, персискиот цар, и тој заповеда да прогласат по целото негово царство, усно и писмено, и да кажат:

²³ „Вака рече Кир, царот персиски: „Господ, Бог небесни, ми ги даде сите земни царства и ми заповеда да Му изградам дом во Ерусалим, во Јудеја. Кој е меѓу вас од сиот Негов народ, Господ, неговиот Бог нека биде со него, и тој нека оди таму.”

ПРВА КНИГА ЕЗДРА

Вовед

Книжките Ездра и Неемија произлегуваат од истиа средина како и двете книги Лейоисци (види во воведот на 1 Лейоисци) и сочинуваат нивно продолжение. Тие се составени во исти дух и во истиа перспектива.

Книжката започнува со овластувањето на Јудејците добиено од Кир, царот на Персија, според кое тие можат да одаат да го обноват храмот во Ерусалим (1). Поделен број од пророчеството се враќаат во татковината (2). Нивната прва задача е да го подигнат во Ерусалим жртвеникот и повторно да ги воспостават традиционалните обреди (3). Меѓутоа подготвките за повторната изградба на храмот предизвикуваат спорови и ставување на одредени непријатели. Од тоа произлегува честната претиска со персиската администрација, која се залага за обновата на храмот (4-6).

Во вториот дел од книгата се опишува како во наредниот век, свештеникот Ездра, испратен од императорот Ариаксеркс, го обновува и го реформира религиозниот живот во Ерусалим (7-10). Пораќата на книгата за Ездра ја истакнува неопходноста од верата и праведниот живот. Таа ја покажува храброста и преданоста со која овој свештеник – реформатор се зафатил да ја обнови верата и побожноста во Израил. Имено во времето на Ездра започнува да се формира оној јудаизам, во чија средина неколку векови подоцна, ќе се роди Исус Христос.

1,1

Ер 25,11
Дан 1,29
2 Лет 36,22

Кир дава одобрение за возобновување на храмот

1 Во првата година на персискиот цар Кир за да се исполни словото

2 Господово исказано од устата на Еремија, го поттикна Господ духот на Кир, персискиот цар, и тој заповеда да прогласат по целото царство, усно и писмено:

Ис 41,2
45,1
46,11
60,3
Агеј 1,2
Пс 71,11

4 ² вака вели Кир, царот персиски: „Господ, Бог на небото, ми ги даде сите земни царства и ми заповеда да Му изградам дом во Ерусалим што е во Јудеја.

3,7
4,3
5,13
2 Мојс 3,22
Ис 10,20-22
Откр 21,24

³ Кој меѓу сите вас е од Неговиот народ, – Бог нека биде со него, и нека оди во Ерусалим, кој е во Јудеја, да гради дом на Господ, Бог Израилев, – Тој е Бог, Кој е во Ерусалим.

⁴ А секој што останал во другите места, каде и да живее тој, нека му помогнат жителите од тие места со сребро, со злато, со друг имот, со добиток и со доброволни прилози за Божиот дом што е во Ерусалим.”

⁵ Тогаш кнезовите на племињата Јудини и Венијаминови, свештениците и левитите, секој, чиј дух го поттикна Господ, се подготвија да одат да го градат Господовиот дом што е во Ерусалим.

5

4,1
10,9
2 Мојс 35,21
Неем 11,4
Фил 2,13

⁶ И сите нивни соседи им помагаа со сребрени садови, со злато, со друг имот и со добиток и со скапи предмети, покрај доброволните приноси за храмот.

6

2 Мојс 3,21-22
11,2-3
12,35-36

⁷ А царот Кир ги извади садовите на Господовиот дом што Навуходоносор ги беше одзел од Ерусалим и ги беше поставил во домот на својот бог.

7

5,14
4 Цар 24,13
Ер 52,17-19
2 Лет 36,7

⁸ Нив Кир, персискиот цар, ги изнесе со помош на ризничарот Митредат, а тој ги предаде под број на Сасавасар, управител на Јудеја.

⁹ И еве го бројот нивни: златни чинии – триесет, сребрени чинии – илјада, ножеви – дваесет и девет.

¹⁰ златни чаши – триесет, сребрени чаши, двојни – четиристотини и десет, други садови – илјада;

ПРВА КНИГА ЕЗДРА

2,1

4 Цар
24,16
Неем 7,
6-72

2

3,2

5,2

10,18

3 Цар 3,19

Мт 1,12

3

8,3

10,15

13

8,13

¹¹ вкупно садови, златни и сребрени, пет илјади и четиристотини. Сето тоа го зеде со себеси Сасавазар, кога иселениците тргнаа од Вавилон за Ерусалим.

*Список на Јудејциите**кои се враќаат во Палестина*

2 Ова се луѓето од земјата кои беа преселени во прогонство, кога вавилонскиот цар Навуходоносор ги беше одвел во Вавилон. Тие се вратија во Ерусалим и Јудеја, секој во својот град, ² а дојдоа со Зоровавел, Јешуа, Неемија, Сераја, Реелаја, Мардохеј, Билшан, Миспар, Бигвај, Рехум и Баана. Еве го бројот на луѓето од народот Израилев:

³ потомци на Парош – две илјади сто седумдесет и двајца;

⁴ потомци на Сафатија – триста седумдесет и двајца;

⁵ потомци на Арах – седумстотини седумдесет и пет;

⁶ потомци на Пахат-Моав, односно од потомците на Јешуа и на Јоав – две илјади осумстотини и дванаесет;

⁷ потомци на Елам – илјада двесте педесет и четири;

⁸ потомци на Зату – деветстотини четириесет и пет;

⁹ потомци на Закај – седумстотини и шеесет;

¹⁰ потомци на Ваниј – шестстотини четириесет и двајца;

¹¹ потомци на Бевај – шестстотини дваесет и тројца;

¹² потомци на Азгад – илјада двесте дваесет и двајца;

¹³ потомци на Адоникам – шестстотини шеесет и шест;

¹⁴ потомци на Бигвај – две илјади педесет и шест;

¹⁵ потомци на Адин – четиристотини педесет и четири;

¹⁶ потомци на Атер – од домот на Езекија, – деведесет и осум;

¹⁷ потомци на Бецај – триста дваесет и тројца;

¹⁸ потомци на Јора – сто и дванаесет;

¹⁹ потомци на Хашум – двесте дваесет и тројца;

²⁰ потомци на Гибар – деведесет и пет;

²¹ од Витлеем – сто дваесет и тројца;

²² луѓе од Нетофа – педесет и шест;

²³ луѓе од Анатот – сто дваесет и осум;

²⁴ луѓе од Азмавет – четириесет и двајца;

²⁵ луѓе од Кирјат-Јарим, Кефира и Беерот – седумстотини четириесет и тројца;

²⁶ од Рама и Гева – шестстотини дваесет и еден;

²⁷ жители од Михмас – сто дваесет и двајца;

²⁸ жители од Ветил и Гај – двесте дваесет и тројца;

²⁹ жители од Нево – педесет и двајца;

³⁰ жители од Магбиш – сто педесет и шест;

³¹ потомци на другиот Елам – илјада двесте педесет и четири;

³² потомци на Харим – триста и дваесет;

³³ жители од Лод, од Хадид и од Оно – седумстотини дваесет и пет;

³⁴ од Ерихон – триста четириесет и пет;

³⁵ од Сенаа – три илјади шестстотини и триесет.

³⁶ Свештеници: потомци на Једаја од домот на Јешуа – деветстотини седумдесет и тројца;

³⁷ потомци на Имер – илјада педесет и двајца;

³⁸ потомци на Пашхур – илјада двесте четириесет и седум;

³⁹ потомци на Харим – илјада и седумнаесет;

⁴⁰ левити: потомци на Јешуа и на Кадмиел, од потомците на Ходавија – седумдесет и четири.

⁴¹ Пејачи: од потомците на Асаф – сто дваесет и осум;

⁴² Потомци на чуварите на вратите: потомци на Селум, потомци на Атер, потомци на Талмон, потомци на Акув, потомци на Хатита, потомци на Шовај – вкупно сто триесет и девет.

⁴³ Храмови прислужници: потомци на Циха, на Хасуфа, на Табаот,

⁴⁴ на Керос, на Снаха, на Падон,

⁴⁵ на Левана, на Хагава, на Акув,

34

3 Цар
16,34

2 Лет 28,15

36

1 Лет 24,7

40

1 Мојс

29,34

4 Мојс 3,9

5 Мојс

16,6-7

1 Лет 16,4

41

1 Лет 15,16

42

1 Цар 3,15

1 Лет 9,17

43

Неем 11,21

- 61** ⁴⁶ потомци на Хагав, на Салмај, на Ханан,
2 Цар 17,27
19,32сл.
3 Цар 2,7
- 63** ⁴⁷ потомци на Гидел, на Гахар, на Реаја,
2 Мојс 28,30
3 Мојс 2,3
- 66** ⁴⁸ на Рецин, на Некода, на Газам,
Ис 66,20
- 68** ⁴⁹ на Оза, на Пасах, на Бесај,
2 Мојс 28,30
3 Мојс 2,3
- ⁵⁰ на Асна, на Меуним, на Нефусим,
⁵¹ на Бакбук, на Хакуфа, на Харур,
⁵² на Бацлут, на Мехида, на Харша,
⁵³ на Баркос, на Сисера, на Темах,
⁵⁴ на Нецијах и на Хатифа.
⁵⁵ Потомците на Соломоновите слуги: потомци на Сотаж, на Хасоферет, на Перуда,
⁵⁶ на Јаала, на Даркон, на Гидел,
⁵⁷ на Сафатија, на Хатил, на Похерет-Хацеваим и на Амиј.
⁵⁸ вкупно храмови прислужници и потомци на Соломоновите слуги – триста деведесет и двајца.
⁵⁹ А ова се имињата на оние кои тргнаа од Тел-Мелак, Тел-Харша, Керув, Адан, Имер, иако тие не можеа да докажат, дали нивното поколение или семејство потекнува од Израил:
⁶⁰ потомци на Делаја, Товија и Некода – шестотини педесет и двајца.
⁶¹ Уште и од потомците на свештениците: потомци на Хаваја, Какоц, Верзелиј, кој се ожени со една од ќерките на Галаадчанецот Верзелиј и почна да се именува со нивното име.
⁶² Тие го бараа својот родословен запис, и не го најдоа, затоа беа исклучени од свештенството.
⁶³ И управителот им рече да не јадат од најсветото од жртвите, додека не се постави свештеник со урим и тумим.
⁶⁴ Сите заедно собрани сè на сè четириесет и две илјади и триста и шеесет луѓе,
⁶⁵ освен слугите нивни, кои беа седум илјади триста триесет и седум и нивните двесте пејачи и пејачки.
⁶⁶ Коњи имаа седумстотини триесет и шест, маски – двесте четириесет и пет,
⁶⁷ камили имаа четиристотини триесет и пет, магариња – шест илјади седумстотини и дваесет.
⁶⁸ Некои од старешините на домовите, откако ќе дојдеа во домот Господов, во Ерусалим, со драго срце даруваа за до-

мот Божји за да се обнови врз основите негови.

⁶⁹ Колку што им достигаше раката, тие дадоа во ризницата за работа шеесет и една илјада златни даријки, и пет илјади мини сребро и сто свештенички одежди.

⁷⁰ Така се населија пак и свештениците и левитите, и народот и пејачите, и чуварите на вратите и служителите во храмот, и целиот Израил во градовите свои.

Јешуа и Зоровавел ѝовѝорно љо восѝосѝавувааѝ боѝослужениеѝо

3 Кога настани седмиот месец, и синовите Израилеви веќе беа по градовите, народот се собра заедно во Ерусалим.

² Тогаш Јешуа, синот на Јоцадак, и неговите браќа по свештенство, и Зоровавел, синот на Салатиил, и браќата негови, започнаа да Му градат на Бог Израилев жртвеник за да принесуваат на него сепаленици, како што е запишано во законот на Мојсеј, човекот Божји.

³ Го поставија жртвеникот врз основите негови, бидејќи се плашеа од соседните народи; и почнаа да принесуваат на него сепаленици на Господ, наутро и навечер.

⁴ И го празнуваа празникот Сеници, како што беше заповедано, а принесуваа и секојдневни жртви сепаленици во определен број како што беше определено за секој ден.

⁵ Потоа редовно принесуваа сепаленици и во новомесечијата, и во сите празници, посветени на Господ, како и доброволни приноси на Господ од секој, кој сакаше.

⁶ А од првиот ден на седмиот месец почнаа да Му принесуваат сепаленици на Господ. Но на Господовиот храм уште не му беа поставени темелите.

⁷ И почнаа да даваат пари на каменоделци и дрводелци, и јадење и пиене и масло на Сидонци и Тирци за да донесат кедрово дрво од Ливан по морето во Јафа, со дозвола од Кир, персискиот цар.

70
Неем 11,
3-4

3,1
2 Мојс
23,24
Неем 7,72
8,1

2
2,2
2 Мојс
20,24
5 Мојс
12,5-6
Зах 6,11
2 Лет 23,18
4,4
Дан 9,25

4
2 Мојс
23,14
4 Мојс
28,3-8

5
4 Мојс
28,14
29,39
Кол 2,16

7
3 Цар 5,
16-25
1 Лет 22,
4-5
2 Лет
2,9,14

8 На втората година по доаѓањето во домот Господов во Ерусалим, на вториот месец, Зоровавел, синот на Салатиел, и Јешуа, синот на Јоцадак, и другите нивни браќа, свештениците и левитите, и сите што беа дошле од пленство во Ерусалим, започнаа со работа и поставија левити од дваесет години и нагоре за да ја надгледуваат работата околу домот Господов.

10 И Јешуа, синовите негови и браќата негови, Кадмиел и синовите негови – потомци Јудини – станаа како еден човек и ги надгледуваа работниците кај домот Господов, а исто така и синовите на Хенадад, левитите, нивните синови и нивните браќа.

11 И Јешуа, синовите негови и браќата негови, Кадмиел и синовите негови – потомци Јудини – станаа како еден човек и ги надгледуваа работниците кај домот Господов, а исто така и синовите на Хенадад, левитите, нивните синови и нивните браќа.

12 Кога сидарите ги положија основите на храмот Господов, поставија свештеници, со одевките нивни и со труби, и левити – синови Асафови – со кимвали, за да Го слават Господа по уставот на Давид, царот Израилев.

13 И почнаа да Го фалат и слават Господа, пеејќи: „Зашто е благ, зашто милоста Негова кон Израил е довека.“ И сиот народ воскликнуваше громогласно, славејќи Го Господа поради тоа што беа поставени темелите на Господовиот дом.

4,2 И сиот народ воскликнуваше громогласно, славејќи Го Господа поради тоа што беа поставени темелите на Господовиот дом.

11 И почнаа да Го фалат и слават Господа, пеејќи: „Зашто е благ, зашто милоста Негова кон Израил е довека.“ И сиот народ воскликнуваше громогласно, славејќи Го Господа поради тоа што беа поставени темелите на Господовиот дом.

12 Меѓутоа, мнозина од свештениците и левитите и старешините на родовите, старци, кои го беа виделе поранешниот храм, додека се градеше новиот храм пред очите нивни, плачеа гласно, а мнозина и подвикуваа силно од радост.

13 И народот не можеше да ги разликува радосните извици од плачот на народот, зашто народот викаше силно и гласот негов се слушаше на далеку.

Противсџабување на непријателите на Јудејците

4 Непријателите Јудини и Венијамини слушнаа дека вратените од пленството градат храм на Господ, Бог Израилев;

2 и дојдоа кај Зоровавел и кај поглаварите на родовите и им рекоа: „Да градиме и ние со вас, зашто и ние како вас Му се поклонуваме на вашиот Бог, и Нему Му принесуваме жртви од дни-

те на Есар-Хадон, асирскиот цар, кој нè пресели овде.“

3 Зоровавел, Јешуа и другите кнезови на родовите израилски им одговорија: „Не може да градите заедно со нас дом на нашиот Бог; ние сами ќе градиме дом на Господ, Бог Израилев, како што ни заповеда Кир, царот персиски.“

4 Тогаш народот на онаа земја, почна да му ги ослабува рацете на јудејскиот народ и да му пречи во градењето;

5 и поткупуваа советници против нив за да ја расипуваат намерата нивна во текот на сето време од владеењето на Кир, царот персиски, до царувањето на Дариј, цар персиски.

Јудејците обвинети кај царот Артаксеркс

6 А кога царуваше Ксеркс, на почетокот од неговото царување, напишаа обвинение против жителите на Јудеја и на Ерусалим.

7 Исто така во дните на Артаксеркс пишуваа и Бишлам и Митредат, и Тавел и други нивни другари до Артаксеркс, царот персиски. Писмото беше напишано со арамејско писмо и на арамејски јазик.

8 Рехум, царскиот помошник и Шимшај, секретарот, напишаа вакво писмо против Ерусалим до царот Артаксеркс:

9 Од Рехум, царскиот помошник, Шимшај – писар и останатите нивни соработници; жителите од Дин, Афарсатах, Тарпел, Афарес, Ерех, Вавилон, Суза, Деха, Елам,

10 и останатите народи што ги пресели големиот и славниот Оснапар и ги насели во градовите на Самарија и во другите градови на самарјанската област од онаа страна на Реката.

11 Еве препис од писмото што му го испратија нему: „До царот Артаксеркс, твоите слуги, луѓето што живеат од онаа страна на Реката ти праќаат поздрав.“

12 Да знаеш, царе, дека Јудејците што излегоа од тебе и дојдоа кај нас во Ерусалим, тој бунтовен и лош град, прават сидови, чии темели веќе ги поправија.

3
1,1-4

4
3,3

6
Еср 1,1

7
7,1
4 Цар
18,26
Ис 36,11
Дан 1,4
2,4
Неем 2,1

9
1 Мојс
10,10
Еср 1,2
Дан 8,2
Неем 1,1

10
4 Цар
17,24

12
5,3,9

13 Но да знаеш, царе, дека ако тој град биде изграден и сидиштата негови обновени, тие нема да плаќаат ни данок, ни летнина, ни царина, и царската ризница ќе има загуба.

15 А бидејќи јадеме леб од царскиот дворец, и не можеме да ја гледаме таа загуба за царот, затоа испраќаме известување до царот.

19 Нека се побара во книгата на летописите на твоите предци, и ќе се најде во таа летописна книга и ќе се дознае дека овој град е град одметник и пакосен за царевите и областите и дека во него настанувале бунтови во старо време, поради што овој град бил опустошен.

21 Затоа му соопштуваме на царот дека, ако овој град биде изграден и сидиштата негови поправени, нема да имаш власт од онаа страна на Реката.”

Одговор од царот Артаксеркс

17 Царот му испрати одговор: „До Рехум, царскиот помошник, и до Шимшај, писарот, и до другите нивни соработници што живеат во Самарија и во другите градови од онаа страна на Реката, поздрави.

18 Писмото што ми го испративте, ми беше јасно прочитано.

19 Затоа јас наредив да се побара, и пронајдоа дека овој град уште од старо време се бунтувал против царевите, и во него имало одметнувања и немири.

20 Во Ерусалим имало силни цареви, кои владееле во целата задречна област и кои земале данок, летнина и царина.

21 И така, дајте заповед, тие луѓе да престанат да работат, и тој град да не се гради, додека не заповедам јас.

22 Бидете внимателни за да не испуштите нешто од пред очите свои. Зошто да се дозволува да расте злото на штета на царевите?”

23 Штом писмото на царот Артаксеркс беше прочитано пред Рехум и Шимшај, писарот, и другарите нивни, тие без одлагање отидоа во Ерусалим кај Јудејците и насилно им ја забранија работата.

24 (Тогаш сопреа работите околу Божјиот храм во Ерусалим, сè до втората

година од царувањето на персискиот цар Дариј.)

Повторно зайочнување на работиите околу обновувањето на храмот

5 Но пророкот Агеј и пророкот Захарија, синот на Идо, им пророкуваа на Јудејците во Јудеја и во Ерусалим во името на Бог Израилев.

2 Тогаш Зоровавел, синот на Салатиил, и Јешуа, синот на Јоцадак, почнаа да го градат Божјиот дом во Ерусалим, и со нив Божјите пророци, кои ги поддржуваа.

3 Во тоа време дојдоа кај нив Татенај, управител од оваа страна на Реката, и Ситар-Бознај, со своите соработници, и им рекоа вака: „Кој ви дозволи да го градите овој дом и да ги поправате овие сидишта?”

4 Потоа ги прашаа: „Кои се имињата на луѓето што ја градат таа зграда?”

5 Но окото на нивниот Бог беше врз старешините јудејски, и тие не им се заканија, додека работата не отиде до Дариј, и додека не дојде писмено решение за таа работа.

Јудејциите обвинети пред царот Дариј

6 Еве ја содржината на писмото што го испратија Татенај, управител на областа зад Реката, и Ситар-Бознај со своите соработници – Афарсехајци, од онаа страна на Реката, до царот Дариј.

7 Во соопштението што го испратија до него, еве што беше напишано: „До царот Дариј – секаков мир!

8 Да знаеш, царе, дека ние бевме во ерусалимската област во домот на великиот Бог; го градат со големи камења, а во сидиштата ставаат дрва; таа работа напредува брзо и успешно во рацете нивни.

9 Тогаш ги прашавме нивните старешини и им рековме вака: „Кој ви дозволи да го градите овој дом и да ги поправате овие сидови?”

10 Освен тоа, ги прашавме и за имињата нивни за да ти јавиме и да ти го напишеме името на главниот меѓу нив.

5,1

Агеј 1,
14-2,9
Зах 4,9

2

2,2
Агеј 1,14
Зах 4,6-10
1 Лет 3,19

3

6,6

5

Ис 66,14
Пс 32,18

8

6,4

9

4,12

ПРВА КНИГА ЕЗДРА

11 <sup>3 Цар 6,1
2 Лет 3,1-2</sup> Тие ни одговорија со овие зборови: „Ние сме слуги на Бога на небото и на земјата и градиме дом што беше изграден многу години пред тоа, – а великиот цар Израилев го градеше и го доврши.

12 <sup>4 Цар 25,
8-21</sup> А кога татковците наши Го разгневија Бога небесен, Тој ги предаде во раката на Навуходоносор, царот вавилонски, Халдеец; тој го разруши овој дом и го пресели народот во Вавилон.

13 ^{1,2-4} Но во првата година од владеењето на Кир, царот на Вавилон, Кир дозволи да се изгради овој дом Божји;

14 ^{Дан 5,2,23} уште и садовите на Божјиот дом, златни и сребрени, што Навуходоносор ги беше земал од ерусалимскиот храм, па ги беше однел во вавилонскиот храм, – цар Кир ги изнесе од вавилонскиот храм и ги даде со број на Сасаваसर, управникот на ризницата,

15 <sup>6,1
4,15</sup> и му рече: – земи ги тие садови, и однеси ги во ерусалимскиот храм, и Божјиот дом нека се гради на своето место.

16 ^{3 Цар 6,2} Тогаш оној Сасаваसर дојде и ги постави темелите на Божјиот дом во Ерусалим; оттогаш на досега се гради и уште не е завршен.

17 <sup>3 Цар 6,36
7,12</sup> И така, ако му е угодно на царот, нека побара во домот во царските архиви, таму во Вавилон, дали навистина цар Кир дозволил да се гради овој дом Божји во Ерусалим, и нека испратат одговор за волјата на царот околу тоа.”

Одговор од царот Дариј

6 Тогаш царот Дариј издаде заповед, и бараа во Вавилон, во архивот, каде што ги чуваа важните документи.

2 И во Ахмета, во дворецот, кој е во областа Мидија, беше пронајден еден свиток, и во него беше напишано вака: „Потсетник.

3 Во првата година од владеењето на царот Кир, царот издаде указ за домот Господов во Ерусалим: Нека биде изграден дом на она место, каде што принесуваат жртви, и нека му се постават здрави темели; висината негова – шеесет лакти, ширината негова – шеесет лакти;

4 три реда големи камења, еден ред дрва; а трошоците нека се плаќаат од царскиот дом.

5 Уште и садовите на Божјиот дом, златни и сребрени што Навуходоносор ги изнесол од ерусалимскиот храм и ги однел во Вавилон, нека се вратат и однесат во ерусалимскиот храм и да бидат наместени во Божјиот дом, секој на своето место.

6 Затоа, Татенај, кој управуваш со задречната област, и ти Ситар-Бознај и вие нивни соработници, испратени во областа зад Реката, бидете на разумна оддалеченост оттаму!

7 Не запирајте ја работата на Божјиот дом; јудејскиот кнез и јудејските старешини нека го градат оној Божји дом на местото негово.

8 А јас издадов указ, според кој треба да им помагате на тие старешини јудејски во градбата на овој дом Божји, односно: од царскиот имот – од данокот на задречната област да им се дава на тие луѓе за да не се запира работата;

9 и колку што ќе бидат потребни – телиња, овни или јагниња за сепаленици на Бога небесен, исто така и пченица, сол, вино и масло, толку, колку што ќе определат свештениците ерусалимски, нека им се дава секој ден без прекин,

10 за да принесуваат благопријатни жртви на Бога небесен, и да се молат за животот на царот и синовите негови.

11 Заповедам уште – кој ќе ја измени оваа наредба, да извадат греда од куќата негова, да го издигнат и приковаат на неа, а куќата негова поради тоа да се претвори во урнатини.

12 И Бог, Чие име престојува таму, да го собори секој цар и народ што ќе протегне рака да го измени ова за штета на тој дом Божји во Ерусалим. Јас, Дариј, го издадов овој указ, нека биде точно спроведен!”

13 Тогаш Татенај, управителот на задречната област, Ситар-Бознај и нивните соработници, постапуваа точно онака, како што заповеда царот Дариј.

Освеќување на ѿвѣрно изградениот храм

14 И јудејските старешини градеа и напредуваа според пророштвото на пророкот Агеј и Захарија, синот на Идо.

5
1,7
1 Лет 29,2

6
5,3

10
1 Мак 7,33
Варух 1,11
1 Тим 2,2

11
7,26
5 Мојс
21,22-23
Ест 2,23

5,14
9,14
Дан 2,5
3,29

12
2 Мојс
20,24
5 Мојс 12,5

14
5,1

16 Изградија и завршија според волјата на Бог Израилев и според волјата на Кир, Дариј и Артаксеркс, цареви персиски.

17 Завршен беше овој дом на третиот ден од месец адар, во шестата година од царувањето на царот Дариј.

18 И синовите Израилеви, свештениците, левитите и другите, што се беа вратиле од пленство, со радост го извршија осветувањето на тој Божји дом.

19 И принесоа при осветувањето на тој Божји дом: сто вола, двесте овни, четиристотини јагниња и дванаесет јарци како жртва за грев за целиот Израил, според бројот на племињата Израилеви.

20 И поставија свештеници според чиновите нивни и левити според родовите нивни за Божја служба во Ерусалим, како што беше заповедано во книгата Мојсеева.

21 И поставија свештеници според чиновите нивни и левити според родовите нивни за Божја служба во Ерусалим, како што беше заповедано во книгата Мојсеева.

22 И поставија свештеници според чиновите нивни и левити според родовите нивни за Божја служба во Ерусалим, како што беше заповедано во книгата Мојсеева.

23 И поставија свештеници според чиновите нивни и левити според родовите нивни за Божја служба во Ерусалим, како што беше заповедано во книгата Мојсеева.

24 И поставија свештеници според чиновите нивни и левити според родовите нивни за Божја служба во Ерусалим, како што беше заповедано во книгата Мојсеева.

25 И поставија свештеници според чиновите нивни и левити според родовите нивни за Божја служба во Ерусалим, како што беше заповедано во книгата Мојсеева.

26 И поставија свештеници според чиновите нивни и левити според родовите нивни за Божја служба во Ерусалим, како што беше заповедано во книгата Мојсеева.

27 И поставија свештеници според чиновите нивни и левити според родовите нивни за Божја служба во Ерусалим, како што беше заповедано во книгата Мојсеева.

28 И поставија свештеници според чиновите нивни и левити според родовите нивни за Божја служба во Ерусалим, како што беше заповедано во книгата Мојсеева.

29 И поставија свештеници според чиновите нивни и левити според родовите нивни за Божја служба во Ерусалим, како што беше заповедано во книгата Мојсеева.

30 И поставија свештеници според чиновите нивни и левити според родовите нивни за Божја служба во Ерусалим, како што беше заповедано во книгата Мојсеева.

31 И поставија свештеници според чиновите нивни и левити според родовите нивни за Божја служба во Ерусалим, како што беше заповедано во книгата Мојсеева.

32 И поставија свештеници според чиновите нивни и левити според родовите нивни за Божја служба во Ерусалим, како што беше заповедано во книгата Мојсеева.

33 И поставија свештеници според чиновите нивни и левити според родовите нивни за Божја служба во Ерусалим, како што беше заповедано во книгата Мојсеева.

34 И поставија свештеници според чиновите нивни и левити според родовите нивни за Божја служба во Ерусалим, како што беше заповедано во книгата Мојсеева.

35 И поставија свештеници според чиновите нивни и левити според родовите нивни за Божја служба во Ерусалим, како што беше заповедано во книгата Мојсеева.

36 И поставија свештеници според чиновите нивни и левити според родовите нивни за Божја служба во Ерусалим, како што беше заповедано во книгата Мојсеева.

37 И поставија свештеници според чиновите нивни и левити според родовите нивни за Божја служба во Ерусалим, како што беше заповедано во книгата Мојсеева.

38 И поставија свештеници според чиновите нивни и левити според родовите нивни за Божја служба во Ерусалим, како што беше заповедано во книгата Мојсеева.

4 син на Зерахија, син на Озиј, син на Буки,

5 син на Авишуа, син на Финес, син на Елеазар, син на првосвештеникот Арон, –

6 тој Ездра тргна на пат од Вавилон. Тој беше книжник и го знаеше законот Мојсеев, даден од Господ, Бог Израилев. Царот му даде сè по желбата негова, зашто раката на Господ, неговиот Бог, беше над него.

7 Со него отидоа во Ерусалим и некои синови Израилеви, и свештеници, и левити, и пејачи, и чувари на вратите, и слуги на храмот во седмата година на царот Артаксеркс.

8 Тој дојде во Ерусалим во петтиот месец, во седмата година од владеењето на царот.

9 На првиот ден од првиот месец тој го започна излегувањето од Вавилон, а во првиот ден од петтиот месец тој дојде во Ерусалим: благодатната рака на неговиот Бог беше над него.

10 Зашто Ездра го беше укрепил срцето свое да го изучува и да го исполнува Законот Господов, и да го учи Израил во законите и уредбите.

Задачиие на Ездра доделени од Артаксеркс

11 Еве ја содржината на писмото, што царот Артаксеркс му го даде на Ездра, свештеник и книжник, кој го учеше Израил на заповедите Господови и на законите Негови:

12 „Артаксеркс, цар над царевите, до Ездра свештеникот, совршениот учител во законот на небесниот Бог денес.

13 Издадов указ, во царството мое секој од народот Израилев и од неговите свештеници и левити што сака да оди во Ерусалим, нека појде со тебе.

14 Бидејќи си испратен од царот и од седумте негови советници, да ги надгледуваш Јудеја и Ерусалим во законот на твојот Бог, кој е во раката твоја,

15 и да го однесеш среброт и златото, што царот и советниците негови го жртвуваа на Бог Израилев, Чие живеалиште е во Ерусалим,

6
7,9,28
8,18,22,31
Неем
2,8,18

10
5 Мојс
33,10

12
Ез 26,7
Дан 2,37

14
Ест 1,14

15
5 Мојс 12,5
3 Цар 29,6
2 Лет 6,2

ПРВА КНИГА ЕЗДРА

16 <sup>2 Моје 3,22
Зах 6,10</sup> и сето сребро и злато што ќе го собереш по целата област Вавилонска, заедно со доброволните приноси од народот и свештениците што ќе жртвуваат за домот на својот Бог, Кој е во Ерусалим, —

17 <sup>4 Моје 15,5-12
4 Цар 3,4</sup> затоа веднаш купи за тие пари волови, овни, јагниња и житни приноси за нив, и преливи за нив, и принеси ги на жртвеникот во домот на вашиот Бог во Ерусалим.

19 ^{8,25-27} затоа веднаш купи за тие пари волови, овни, јагниња и житни приноси за нив, и преливи за нив, и принеси ги на жртвеникот во домот на вашиот Бог во Ерусалим.

20 ^{6,4} А она што ти и браќата твои ќе најдете дека е добро да направите од останатото сребро и злато, според волјата на Вашиот Бог направете.

22 ^{6,10} Садовите, пак, што ти беа дадени за служби во домот на твојот Бог, постави ги пред Бог Ерусалимски.

25 <sup>2 Моје 18,13-26
3 Моје 10,11</sup> И сè друго што е потребно за домот на твојот Бог, ова за што го сметаш дека е неопходно, давај од домот на царските ризници.

26 ^{6,11} А јас, царот Артаксеркс, давам заповед до сите ризничари, што се од онаа страна на Реката — сè што ќе посака од вас Ездра, свештеник и учител по законот на Бога небесен, без двоумење, давајте:

21 А јас, царот Артаксеркс, давам заповед до сите ризничари, што се од онаа страна на Реката — сè што ќе посака од вас Ездра, свештеник и учител по законот на Бога небесен, без двоумење, давајте:

22 сребро до сто кикари, жито до сто кора, вино до сто бата и пак до сто бата масло, а сол — без да се определува количеството.

23 Сè, што е заповедано од Бога небесен треба да се врши грижливо за Неговиот дом, и гледајте, некој да не протегне рака врз домот на Бога небесен за да не падне гневот Негов врз царството, царот и синовите негови.

24 Го кажавме да знаете дека на никога од свештениците и левитите, пејачите, чуварите на вратите, слугите на храмот и оние што служат при тој дом Божји нема да им се наложува данок, ни десеток, ни царина.

25 А ти, Ездра, според мудроста на твојот Бог, која е во раката твоја, постави управители и судии за да го судат сиот народ од онаа страна на Реката, — сите што ги знаат законите на твојот Бог, а кои не знаат, научи ги.

26 И кој не го исполнува законот на твојот Бог и законот царски, тој без од-

лагање да се осуди, било на смрт, било со прогонство, било со парична глоба, или со затвор во темница.”

Ездра Му благодари на Божа

27 Нека е благословен Господ, Бог на нашите предци, Кој влеа во срцето на царот таква мисла да го прослави домот Господов што е во Ерусалим,

28 и Кој ја управил кон мене милоста на царот, на советниците негови и на сите силни кнезови царски! И јас се охрабрив, бидејќи раката на Господ, мојот Бог, беше над мене, и ги собрав кнезовите израилски, за да одат со мене.

Ездрииниџе ѝридружници

8 Еве ги старешините на домовите и родословијата на оние, кои со мене тргнаа на пат од Вавилон, во времето на царувањето на царот Артаксеркс:

2 од потомците на Финес — Гершом; од потомците на Итамар — Даниил; од потомците на Давид — Хатуп;

3 еден од синовите на Шеканија; од потомците на Парош — Захарија, со кого беа запишани сто и педесет мажи;

4 Од потомците на Пахат-Моав — Елјехоенај, син на Зерахија, и со него двесте мажи.

5 Од потомците на Зату — Шеканија, син на Јахазиел, и со него триста мажи.

6 Од потомците на Адин — Евед, син на Јонатан, и со него педесет мажи.

7 Од потомците на Елам — Исаија, синот на Готолија, и со него седумдесет мажи.

8 Од потомците на Сафатија — Зевадија, синот на Михаил, и со него осумдесет мажи.

9 Од потомците на Јоав — Авдија, синот на Јехиил, и со него двесте и осумдесет мажи;

10 Од потомците на Бани — Шеломит, синот на Јосифија, и со него сто и шеесет мажи;

11 Од потомците на Бевај — Захарија, синот на Бевај, и со него дваесет и осум мажи.

12 Од потомците на Азгад — Јоханан, син на Хакатан, и со него сто и десет мажи.

28
4 Цар
25,28

8,3
2,3
1 Лет 3,22

4
2,6

6
2,15
Неем 7,20

13 ¹³ Од потомците на Адоникам, кои ^{2,13} тргнаа подоцна, ова се нивните имиња:
15 Елифелет, Јеиел, и Шемаја, и со нив ^{2,40} шесет мажи.

18 ¹⁴ Од потомците на Бигвај – Утај и ^{7,6} Захур, и со нив седумдесет мажи.

20 *Подготвоки за враќање во Ерусалим*
¹ Лет 9,2

21 ¹⁵ Ги собрав кај реката, која тече низ ^{Пс 5,7} Ахава, и таму престојувавме три дена, ^{27,11} и, откако го прегледав народот и свеш- ^{107,7} тениците, открив дека нема ниеден од ⁵ Моје ^{31,17} потомците на Левиј.
^{Неем 2,9}

22 ¹⁶ Тогаш испратив да го повикаат ² Лет 20,3 ^{Дела 14,23} Елиезер, Ариил, Шемаја, Елнатан, ² Лет 20,3 ^{Дела 14,23} Јарив, Елнатан, Натан, Захарија и ² Лет 20,3 ^{Дела 14,23} Мешулам – старешини, и Јојарив и Ел- ² Лет 20,3 ^{Дела 14,23} натан – познавачи на законот;

¹⁷ и им дадов порака за Идо, начал- ¹⁷ никот на местото Касифија, и ги поучив ¹⁷ како да му зборуваат на Идо и на него- ¹⁷ вите соработници, храмови прислуж- ¹⁷ ници од Касифија за да ни доведат слу- ¹⁷ жители за домот на нашиот Бог.

¹⁸ И бидејќи благодатната рака на на- ¹⁸ шиот Бог беше над нас, тие ни доведоа ¹⁸ еден разумен човек, од потомците на ¹⁸ Махлиј, син Левиев, син Израилев, ¹⁸ Шеревија со синовите негови и браќата ¹⁸ негови – осумнаесет души;

¹⁹ и Хашавија и со него Исаија од по- ¹⁹ томците Мерариеви, неговите браќа и ¹⁹ нивните синови – дваесет;

²⁰ и од слугите на храмот што ги опре- ²⁰ делија Давид и неговите началници за ²⁰ прислуга на левитите, двесте и дваесет ²⁰ прислужници; сите тие беа спомнати по ²⁰ име.

²¹ Тогаш објавив таму пост при река- ²¹ та во Ахава за да се смириме пред лице- ²¹ то на нашиот Бог и да измолиме од Не- ²¹ го успешен пат за себе, за децата свои и ²¹ за целиот имот,

²² бидејќи ми беше срам да барам од ²² царот војска и коњаници да нè чуваат ²² од непријателите по патот, зашто ние, ²² кога зборувавме со царот, рековме: ²² „Раката на нашиот Бог е благодатна за ²² сите, а силата Негова и Неговиот гнев ²² стои над сите што Го оставаат!“

²³ И така, ние постевме и Го молевме ²³ нашиот Бог за тоа, и Тој нè послуша.

²⁴ Тогаш одвоив дванаесетмина од ²⁴ главните свештеници: Шеревија и Ха- ²⁴ шавија, и со нив уште десетмина;

²⁵ и им го предадов со мера среброт и ²⁵ златото и садовите, – сè што беше жрт- ²⁵ вувано за домот на нашиот Бог, она што ²⁵ го жртвуваа царот, советниците негови, ²⁵ кнезовите негови и Израилци, што беа ²⁵ таму.

²⁶ И им предадов во рацете нивни со ²⁶ мерка: сребро – шестотини и педесет ²⁶ кикари, и сребрени садови – за сто ки- ²⁶ кари, злато – сто кикари,

²⁷ златни чаши – дваесет, кои чинеа ²⁷ илјада даријки, и два сада од најдобар, ²⁷ блескав бакар, ценет како злато.

²⁸ И им реков: „Вие сте Му свети на ²⁸ Господ, и садовите се свети, и среброт и ²⁸ златото – доброволен прилог на Гос- ²⁸ под, Бог на вашите предци.

²⁹ Бидете будни и чувајте го тоа, доде- ²⁹ ка да го предадете со мерка на начал- ²⁹ ниците над свештениците, левитите и ²⁹ старешините Израилеви во Ерусалим, ²⁹ во одаите на домот Господов.“

³⁰ Свештениците и левитите го при- ³⁰ мија измереното сребро, злато и садови ³⁰ за да ги однесат во Ерусалим, во домот ³⁰ на нашиот Бог.

Пашувањето и пристијувањето во Ерусалим

³¹ Тогаш тргнавме од реката во Ахава ³¹ на дванаесеттиот ден од првиот месец ³¹ за да одиме во Ерусалим; и раката на ³¹ нашиот Бог беше над нас и нè чуваше ³¹ од непријателска рака и од оние што ни ³¹ правеа заседи по патот.

³² И стигнавме во Ерусалим, каде што ³² престојувавме три дни.

³³ На четвртиот ден го предадовме со ³³ мера среброт, златото и садовите во ³³ домот на нашиот Бог во рацете на ³³ свештеникот Меремот, синот Уриев, на ³³ Елеазар, синот на Финес, со кои беа ³³ левитите Јозавад, синот на Јешуа, и ³³ Ноадија, синот на Бинуј.

³⁴ Сè беше изброено и измерено, а те- ³⁴ жината на сè што беше измерено, беше ³⁴ забележана во истиот момент.

³⁵ Дојдените преселеници од пленство ³⁵ Му принесоа на Бог Израилев дванае-

28
³ Моје 21,6

30
^{5,5}

33
^{Неем 3,4,21}

35
³ Моје 1,3
² Лет 29,21,24

ПРВА КНИГА ЕЗДРА

36

7,21-24
Ест 9,3
Неем 2,7

сет телиња за сиот Израил, деведесет и шест овни и – седумдесет и седум јагниња како сепаленици и дванаесет јарци како жртва за грев: сето тоа за сепаленици на Господ.

9,1

6,21
1 Мојс
19,38
2 Мојс 13,5
23,28
5 Мојс
20,17
Суд 3,5
2 Лет 8,7

³⁶ И ги предадоа царските заповеди на царските сатрапи и на задречните управители, и тие го почитуваа народот и домот Божји.

9 Откако се сврши тоа, началниците се приближија до мене и рекоа:

2

2 Мојс
34,16
5 Мојс 7,1
14,2
Мал 2,
10-12
Рута 1,4

„Народот Израилев и свештениците и левитите не се одвоија од народите на другите племиња поради нивните гнасоти, од Хананците, Хитијците, Перизијците, Јевусијците, Амонците, Моавците, Египќаните и Аморејците,

3

2 Мојс
32,19
33,4
4 Мојс 14,6
Суд 20,26

² зашто зедао нивни ќерки за себе и за синовите свои, светото семе се смеша со народи од туѓи племиња, а притоа раката на кнезовите и војводите беше прва во тоа беззаконие.”

4

Ис 66,2-5
Пс 118,120
Неем 1,4

³ Откако ги чув тие зборови, ја раскинав долната и горната своја облека, ги кубев косите на главата своја и на брадата своја и седев нажален.

5

Пс 27,2
134,2
Неем 8,6

⁴ Тогаш се собраа кај мене сите што се уплашија од зборовите на Бог Израилев поради престапите на преселниците, и јас седев впашен до принесувањето на вечерната жртва.

6

Ис 59,12
Ер 31,19
Јона 1,2
Откр 18,5

*Ездра се моли за
заштитуа на ѓрешиите*

7

5 Мојс
28,37,64
2 Лет 29,6

⁵ А во време на вечерната жртва станав од моето понизно место со раскината долна и горна облека, паднав на колена и ги крнав рацете кон Господ, мојот Бог,

8

Ис 4,3

⁶ и реков: „Боже мој, срам ми е и страв ми е да го покажам моето лице кон Тебе, Боже мој, зашто беззаконијата ни надвиснаа над нашите глави, и вината ни нарасна до небото.

⁷ Од дните на нашите предци до денес ние сме во голема вина, и поради нашите беззаконија бевме предадени ние, царевите наши, свештениците наши, – во рацете на цареви од туѓи земји, на меч, во пленство, на грабеж и навреди, како што е и сега.

⁸ И ете, по малку време, ни се дарува милост од Господ, нашиот Бог, Кој ос-

тави кај нас спасение и ни даде да се закрепиме во Неговото свето место; ни ги просвети очите нашиот Бог и ни даде да здивнеме малку од ропството свое.

⁹ Ние сме робови, но и во ропството нашиот Бог не нè остави. Тој ја приведе кон нас милоста на персиските цареви за да ни дадат нов живот, да го подигнеме домот на нашиот Бог, да го обновиме од урнатините негови, и да ни дадат сигурно засолниште во Јудеја и во Ерусалим.

¹⁰ А сега што да кажеме, Боже наш, потоа? Зашто ние отстапивме од Твоите заповеди

¹¹ што ни ги даде преку Твоите слуги, пророците, велјќи: „земјата, во која одите за да ја завладеете, е земја нечиста; таа е извалкана од нечистотиите на народите од туѓи племиња, со нивни гнасоти, со кои ја наполнија открај докрај со своите нечистоти.

¹² Затоа не ги давајте ќerkите свои за синовите нивни, и ќerkите нивни не ги земајте за синовите свои, и не барајте го мирот нивни, ниту благата нивни довека, за да се закрепите и храните со најдобрите плодови на таа земја и да ја предадете во наследство на синовите свои довека.”

¹³ И по сè што нè снајде поради лошите дела наши и поради големата вина наша и, – зашто Ти, Боже наш, нè поштеди не според беззаконието наше, туку ни даде такво избавување, –

¹⁴ зарем пак ќе ги нарушуваме Твоите заповеди и ќе влегуваме во родство со тие одвратни народи? Нема ли да се разгневиш на нас сè додека нè не погубиш, па да нема живи и да нема спасени?

¹⁵ Господи, Боже Израилев! Ти си праведен, зашто ние бевме нажалени до денес; и еве, ние сме во беззаконијата свои пред Твоето лице, макар што по сето тоа не би требало да стоиме пред Твоето лице.”

*Јудејците ги испраќаат
назад жениите иуѓинки*

10 Додека Ездра така се молеше и исповедаше, плачејќи и лежејќи пред Божјиот дом, се собра кај него многуброен народ од Израил, мажи,

11

3 Мојс
18,24-25
Ез 36,17

12

1 Мојс
45,18
2 Мојс
34,15
5 Мојс 11,8
Ез 37,25
Пс 102,17

13

2 Мојс
32,22
Пс 102,10
Јов 11,6

14

5 Мојс
9,8,14
Неем 13,27

15

Ер 12,1
Пс 144,17
Плач 1,18
Дан 9,14-15
Неем 9,33

10,1

Суд 20,18
Дан 9,20

- 2** жени и деца, зашто и народот плачеше многу.
9,2
5 Мојс 30,8-10
- 5** Тогаш се јави Шеханија, синот на Јехиил од потомците на Елам, и му рече на Ездра: „Згрешивме пред нашиот Бог, зашто зедевме жени од народите на таа земја, но уште има надеж за Израил за таа работа;
Неем 5,12
13,25
- 6** да се заветуваме сега пред нашиот Бог дека ќе ги отпуштиме сите жени од другите племиња и родените од нив деца, – и нека биде по законот на нашиот Бог, и според законот нека биде.
2 Мојс 34,28
5 Мојс 9,18
- 9** **10** **11** Тогаш стана Ездра и им порача на старешините над свештениците, левиците и над сиот Израил да положат заклетва дека ќе направат така. И тие се заколнаа.
1,5
2 Лет 28,13
- 11** Тогаш стана Ездра и им порача на старешините над свештениците, левиците и над сиот Израил да положат заклетва дека ќе направат така. И тие се заколнаа.
Ис.Н. 7,19
Ер 13,16
Мал 2,2
- 6** Стана Ездра од пред Божјиот дом и тргна кон собата на Јоханан, синот на Елијашив, и нокеваше таму. Леб не ја деше и вода не пиеше, зашто беше наскрбен поради престапите на преселниците.
- 7** И им соопштија по Јудеја и во Ерусалим на сите, што беа вратени од пленство да се соберат во Ерусалим,
- 8** а на оној што не ќе дојде за три дни, ќе му се одземе имотот, по решение на началниците и старешините, целиот имот негов, а самиот тој ќе биде исклучен од заедницата на оние кои беа во пленство.
- 9** И во тие три дни се собраа во Ерусалим сите жители на Јудеја и на земјата Венијаминова. Тоа беше во деветтиот месец на дваесеттиот ден од месецот. Седеше сиот народ на плоштадот пред Божјиот дом и трепереше, како поради таа работа, така и од дождот.
- 10** Тогаш свештеникот Ездра стана и им рече: „Вие направивте престап, земјатки жени од други племиња и со тоа ја зголемивте вината на Израил;
- 11** затоа, покајте се пред Господ, Бог на вашите предци, и исполнете ја волјата Негова, одвојте се од народите на таа земја и од жените од други племиња.”
- 12** Целото собрание одговори и рече со силен глас: „Како што рече, така и ќе направиме.

13 Но народот е многуброен, и времето е сега студено, та не може да се стои на улица. Па и таа работа не е ни за ден, ниту за два, зашто ние згрешивме многу во таа работа.

14 Нека се изберат заменици на началниците за целото собрание, и сите во нашите градови што зеле жени од други племиња да доаѓаат тука во определено време заедно со старешините и судиите на секој град, додека не се одврати од нас пламнатиот гнев на нашиот Бог поради таа работа.”

15 Само Јонатан, синот на Асаил и Јахзеја, синот на Тиква, се спротивставија, а Мешулам и левитот Шабетај ги поткрепуваа во тоа.

16 Потоа вратените од пленство постапија така. За тоа беа определени: свештеникот Ездра, началниците од секое нивно поколение, и старешините на нивните домови сите по име. Тие се собраа на заседание во првиот ден на десеттиот месец за да ја испитаат таа работа;

17 До првиот ден од првиот месец го завршија испитувањето за сите што беа зеле жени од други племиња.

Список на жреешките Јудејци

18 Меѓу потомците на свештениците се најдоа и такви што беа зеле жени од други племиња, – од синовите на Јешуа, синот Јоцадаков, и браќата негови: Маасеја, Елиезер, Јарив и Годолија;

19 тие ја дадоа раката своја како ветување дека ќе ги напуштат жените свои, и дека, како виновни, ќе принесат жртва по еден овен за вината своја;

20 од Имеровите потомци: Ананија и Зевадија;

21 од Харимовите потомци: Маасеа, Елија, Шемаја, Јехиил и Озија;

22 од Пашхуровите потомци: Елиосенај, Маасеја, Исмаил, Натанаил, Јозавад и Елеаса;

23 од левитите: Јозавад, Семеј и Келатја, нарекуван и Келита, потоа Петахија, Јуда и Елиезер.

24 Од пејачите: Елијашив. Од чувариите на вратите: Селум, Телем и Уриј.

25 А од Израил – од потомците на Пароп: Рамија, Изија, Малкија, Мијамин, Елеазар, Малкија и Ванеја.

14
4 Мојс 25,4
5 Мојс 16,18
2 Лет 29,10

15
Неем 11,16

18
Суд 3,6

19
3 Мојс 5,15

ПРВА КНИГА ЕЗДРА

²⁶ Од потомците на Елам: Матанија, Захарија, Јехиил, Авдиј, Јеремот и Елија.

²⁷ Од потомците на Зату: Елиоснај, Елијашив, Матанија, Јеремот, Завад и Азиза.

²⁸ Од потомците на Бевај: Јехоханан, Ананија, Забај и Атлај.

²⁹ Од потомците на Ваниј: Мешулам, Малух, Адаја, Јашув, Шеал и Јеремот.

³⁰ Од потомците на Пахат-Моав: Адна, Келал, Ванеја, Маасеја, Матанија, Веселеил, Бинуј и Манасија.

³¹ Од потомците на Харим: Елиезер, Јишија, Малкија, Шемаја, Симон.

³² Венијамин, Малух, Шемарија.

³³ Од потомците на Хашум: Метенај, Матата, Завад, Елифелет, Јеремај, Манасија и Семеј.

³⁴ Од потомците на Ваниј: Маадај, Амрам и Уел,

³⁵ Ванеја, Бедеја, Келухиј,

³⁶ Ванија, Меремот, Елејашив,

³⁷ Матанија, Матенај, Јаасај.

³⁸ Ваниј, Бинуј и Семеј,

³⁹ Шелемија, Натан и Адаја,

⁴⁰ Махнадевај, Шашај и Шарај,

⁴¹ Азарел, Шелемија, Шемарија,

⁴² Селум, Амарија и Јосиф.

⁴³ Од потомците на Нево: Јеиел, Матитија, Завад, Зевина, Јадај, Јоил и Ванеја.

⁴⁴ Сите тие си беа зеле жени од други племиња, а некои од тие жени им беа родиле и деца.

ВТОРА КНИГА ЕЗДРА

Вовед

Книгата започнува со дескрипција на последните години од постоењето на Јудејското царство, уривањето на храмот, падој на Ерусалим и заминување во Вавилонското ропство. Но, главната цел на боговдохновениот писател е да го опише враќањето од ропството и повторното подигнување на храмот, како и обидите за целосно обновување на верскиот и општествениот живот на евреите, преводени од нивните водачи - Зоровавел и Ездра.

Востановување богослужение и празнување на Пасхата

1 Јошија му направи Пасха на својот Господ во Ерусалим, го закла пасхалното јагне во четиринаесеттиот ден на првиот месец

² и поставија во храмот Господов на смени свештеници во одежди.

³ И им кажа на левитите, свештенослужители Израилеви: „Осветете се пред Господ, за да го поставите светиот Господов ковчег во храмот, што го изгради цар Соломон, синот на Давид. Нема зашто да го носите на раменици.

⁴ Служете Му сега на Господ, вашиот Бог, и грижете се за народот Негов, Израил, подгответе се по вашите родови и племиња, според наредбата на Давид, царот Израилев, и според величественоста на синот негов Соломон;

⁵ и откако ќе застанете во светилиштето, според родовите свои левитски, распоредете ги пред браќата свои, потомците на Израил,

⁶ заколете го според уставот пасхалното јагне, пригответе жртви за браќата свои и направете Пасха според заповедта Господова, дадена на Мојсеј.”

⁷ Јошија му подари на народот, што се најде таму, триесет илјади јагниња и козли и три илјади телци; тоа беше дадено од царските стада, како што тој му беше ветил на народот, свештениците и левитите.

⁸ Хелкија, Захарија и Исиил, началници на храмот, им дадоа на свештеници-

те за Пасха две илјади и шестотини овци и триста вола.

⁹ А Јехонија, Шемаја, неговиот брат Натанаил, Хашавија, Охиил и Јорам, илјаданачалници, им дадоа на левитите за Пасха пет илјади овци и седумстотини вола.

¹⁰ Еве како се одржуваше свеченоста: Свештениците и левитите стоеја благолепно, по поколенија и според предимството на родот,

¹¹ држејќи бесквасници пред народот,

¹² за да Му принесуваат жртви на Господ, онака како што е заповедано во Мојсеевата книга. Тоа се одвиваше рано изутрина.

¹³ Потоа го испекоа пасхалното јагне на оган, како што беше редот, а жртвите ги зготвија во бакарни садови и котли со пријатен мирис, и ги принесоа пред сиот народ.

¹⁴ А потоа зготвија за себеси и за своите браќа свештеници, потомците Аронови. Зашто свештениците принесуваа лој до доцна, а левитите поради тоа готвеа за себеси и за своите браќа свештеници, потомците Аронови.

¹⁵ А свештенопејачите, потомците на Асаф, беа на местата свои, според наредбите на Давид, и Асаф, и Захарија, и Единус, кои беа застапници на царот.

¹⁶ И чуварите на портите не смееја да ја напуштат својата служба, па затоа готвеа за нив браќата нивни, левитите. И во тој ден се изврши сè, што се однесуваше до обредот на принесувањето жртви на Господ при одржувањето на

Пасхата, принесени сепаленици врз Господовиот жртвеник, според заповедта на царот Јошија.

¹⁷ И потомците Израилеви, што се наоѓаа во тоа време таму, ја славеа Пасхата и - празникот Бесквасници седум дена.

¹⁸ Таква Пасха не беше празнувана во Израил од времето на пророкот Самоил.

¹⁹ И ниеден од сите Израилски цареви не направил таква Пасха, каква што направи Јошија, заедно со свештениците, левитите, Јудејците и сите Израилци, што се наоѓаа тогаш во Ерусалим.

²⁰ Таа Пасха беше празнувана во осумнаесеттата година од царувањето на Јошија.

²¹ И делата Јошијеви беа управени кон вистински пат пред Господ, зашто неговото срце беше полно со благочестивост.

Војната со Еѓипќи и смртта на Јошија

²² А она што беше станало во негово време, односно за оние, што грешеа и постапуваа нечесиво со Господ повеќе од секој народ и царство, и како тие свесно Го оскрбуваа, и како зборовите Господови се кренаа против Израил, - запишано е во поранешните летописи.

²³ По сите овие дела на Јошија, се случи, фараонот, царот египетски, да отиде да војува во Харкаmis кај Еуфрат, и Јошија му излезе во пресрет.

²⁴ Египетскиот цар испрати да му кажат: „Што има меѓу мене и тебе, царе јудејски?”

²⁵ Не сум испратен против тебе од Господ Бог; мојата војна е на Еуфрат, и сега Господ е со мене и Господ ме поттикнува; отстапи и немој да Му се противставуваш на Господ.”

²⁶ Но Јошија не се врати во колата своја, туку реши да војува со него, а да не ги послуша зборовите на пророкот Еремија од устата Господова.

²⁷ И влезе против него во битка на полето Мегидо. И се собраа началниците кај царот Јошија.

²⁸ Тогаш царот им рече на слугите свои: „Изведете ме од бојното поле, зашто сум изнемоштен.” И слугите веднаш го изведоа од стројот.

²⁹ Тој се качи на втората кола своја и, откако се врати во Ерусалим, умре, и го погребаа во гробницата на неговите предци.

³⁰ И плачеа за Јошија по цела Јудеја, плачеше за Јошија и пророкот Еремија, и началниците со жените свои го оплакуваа и до денес. И тоа беше одредено секогаш да му се случува на целиот род Израилев.

³¹ Тоа е запишано во летописите на јудејските цареви, како и она што го изврши Јошија, и славата негова, и како тој го разбираше законот Господов; а поранешните негови дела и оние, што се спомнуваат сега, се опишани во книгата на царевите израилски и јудејски.

Наследниците на Јошија и уривање на храмот и на Ерусалим

³² И народот го зеде Јехонија, синот Јошиев, та го постави за цар наместо татко му Јошија, кога беше на дваесет и три години.

³³ Тој царуваше во Јудеја и Ерусалим три месеци, и него го собори египетскиот цар, за да не царува во Ерусалим.

³⁴ И му наложи на народот сто таланти сребро и еден талант злато.

³⁵ Потоа го постави египетскиот цар братот негов Јоаким за цар на Јудеја и Ерусалим.

³⁶ И ги врза големците, а братот негов Зариј го одведе во Египет.

³⁷ А Јоаким беше на дваесет и пет години, кога стана цар над Јудеја и Ерусалим, и правеше зло пред Господ.

³⁸ Против него излезе вавилонскиот цар, го окова во бакарни вериги и го одведе во Вавилон.

³⁹ И откако зеде некои од свештените садови Господови, Навуходоносор ги пренесе и ги постави во своето светилиште во Вавилон.

⁴⁰ Расказите за него и за неговата расипаност и нечесност се запишани во книгата на царските летописи.

⁴¹ А место него стана цар синот негов Иоаким; тој беше на осумнаесет години кога го поставија за цар.

⁴² Тој царуваше во Ерусалим три месеци и десет дена и правеше зло пред Господ.

⁴³ По една година Навуходоносор испрати по него, та го однесоа во Вавилон заедно со свештените садови Господови,

⁴⁴ а за цар на Јудеја и Ерусалим го постави Седекија, кој беше на дваесет и една година. Тој царуваше единаесет години.

⁴⁵ И тој правеше зло пред Господ, не слушајќи ги зборовите кажани преку пророкот Еремија од Господовата уста.

⁴⁶ И бидејќи беше врзан од царот Навуходоносор со клетва во името Господово, тој ја наруши клетвата, се одметна, и стана упорен и жестокосрдечен, ги погази законите на Господ, Бог Израилев.

⁴⁷ Исто така и старешините народни и свештениците постапија многу нечесно, надминувајќи ги со сите нечистотии сите незнабошци, и го осквернија осветениот храм Господов во Ерусалим.

⁴⁸ А Бог на татковците нивни им испрати свој гласник, повикувајќи ги назад, зашто сакаше да ги поштеди и нив и своето живеалиште;

Уривање на храмот и на Ерусалим

⁴⁹ но тие им се смееја на неговите гласници, и секогаш кога Господ им говореше, тие им се подсмеваа на пророците Негови. И Тој се разгневи на народот Свој поради нечесноста, па им заповеда на халдејските цареви да се кренат против нив.

⁵⁰ Тие ја сотреа со меч младината нивна околу нивниот свет храм, и не ги поштедија ни младичите, ни девиците, ни старо, ни младо, туку сите беа предадени во нивни раце.

⁵¹ Ги зедеа сите свештени садови Господови, мали и големи, и садовите од Господовиот ковчег и царските ризници, и ги однесоа во Вавилон.

⁵² и го запалија Господовиот дом и ги разрушија сидовите ерусалимски, а кулите негови со оган ги изгореа;

⁵³ и сета велелепност ја претворија во урнатини; а избеганите, пак, од меч, ги одведоа во Вавилон.

⁵⁴ И тие му беа робови нему и на потомците негови сè до владеењето на Персијците. Така се исполни зборот Господов од устата на Еремија,

⁵⁵ кој рече: „Додека земјата не ги отпразнува своите саботи, за сето време на запустувањето свое, во текот на седумдесет години, таа ќе саботничи.”

Указ на царот Кир за обновување на храмот

2 Во првата година од царувањето на Кир над Персија, за да се исполни зборот Господов од устата на Еремија,

² Господ го вдихнови персискиот цар Кир, и тој разгласи по целото царство свое усно и писмено: „Вака вели Кир, царот персиски: Господ Израилев, Господ на Височините ме постави за цар над светот и ми заповеда да Му изградам дом во Ерусалим, што е во Јудеја.

³ Ако има некој меѓу вас, кој е од Неговиот народ, нека биде неговиот Господ со него, и нека оди во Ерусалим, што е во Јудеја, да Му гради дом на Господ Израилев, Тој е Господ, Кoj живее во Ерусалим.

⁴ И секому од вас, каде и да живее, нека му помогнат жителите од неговото родно место со злато и сребро, подарувајќи коњи и добиток и други ветени приноси за храмот Господов во Ерусалим.”

Враќање на иленициите и зайленеиите садови од храмот

⁵ Се кренаа старешините на родовите од Јудиното и Венијаминовото племе, и свештениците, и левитите, и сите, чиј дух го поттикнаа Господ, да одат и да го градат домот Господов во Ерусалим;

⁶ а оние што живеаа во соседството со нив, им помагаа во сè: со сребро и злато, со коњи и добиток и со многу заветни дарови принесени од оние, чиј дух беше поттикнат.

⁷ И царот Кир ги изнесе свештените садови Господови, кои Навуходоносор

ги беше пренел од Ерусалим и поставил во своето светилиште.

⁸ А откако ги изнесе Кир, царот персиски, му ги предаде на Митридат, својот ризничар, па преку него му беа предадени на Сасавасар, кнез јудејски.

⁹ Нивниот број беше: изливки златни - илјада, изливки сребрени - илјада, сребрени кадилници - дваесет и девет,

¹⁰ златни чаши - триесет, сребрени - две илјади четиристотини и десет, и други садови - илјада.

¹¹ Сите пренесени садови, сребрени и златни, беа пет илјади четиристотини шеесет и девет. Сасавасар сè донесе назад во Ерусалим заедно со луѓето што беа во заробеништво во Вавилон.

¹² А за време на владеењето на персискиот цар Артаксеркс, Бишлам и Митридат, Тавелиј и Раум, Веелтеем и писарот Шимшај и други, што се беа договориле со нив, а живееја во Самарија и на други места, му го напишаа следното писмо:

¹³ „До царот-господар Артаксеркс, - твоите слуги Раум, летописец, и Шимшај, писар, и други од нивниот совет, и судиите, што се во Келе-Сирија и Феникија,

¹⁴ нека му биде сега познато на царот-господар дека Јудејците кои тргнаа од кај вас за кај нас, дошле во Ерусалим, и го градат тој бунтовен и порочен град, му уредуваат плоштади, ги обновуваат сидиштата и полагаат темели на храмот.

¹⁵ И така, ако тој град се изгради, и ако му ги довршат сидовите, тогаш не само што нема да се согласат да плаќаат данок, туку и ќе се кренат против царевите.

¹⁶ И бидејќи веќе почна градењето на храмот, сметавме дека е добро да не го премолчимо тоа, туку да му јавиме на царот-господар, ако ти се чини дека е паметно да погледнеш во записите на твоите предци.

¹⁷ Ќе најдеш што е запишано за тоа во летописните книги и ќе дознаеш дека овој град бил одметник и им создавал неволји на царевите и градовите, а Јудејците - одметници, вечно правеле за-

говори во него. Затоа и бил опустошен овој град.

¹⁸ И така те известуваме сега царегосподаре дека, ако се изгради овој град и се обноват сидиштата негови, за тебе нема да има премин кон Келе-Сирија и Феникија.”

Писмојо на Артаксеркс за забрана на јовијорнајџа изградба на храмој

¹⁹ Тогаш царот им испрати писмен одговор на летописецот Раум, на Веелтеем и на писарот Шимшај и на другите, што се беа договориле со нив и кои живејат во Самарија, Сирија и Феникија, со следнава содржина:

²⁰ „Го прочитав писмото што ми го испративте,

²¹ и заповедав да се прегледаат книгите; и се покажа дека овој град одамна се бори против царевите, и луѓето во него креваат востанија и водат војни,

²² и дека имало во Ерусалим силни и моќни цареви, кои владееле и собирале данок од Келе-Сирија и Феникија.

²³ Затоа им заповедав сега да им забранат на тие луѓе да го градат тој град,

²⁴ и да се внимава, ништо повеќе да не се гради, така што делата на злонамерните нема да можат повеќе да ги обеспокојуваат царевите.

²⁵ Откако го прочитаа писмото од царот Артаксеркс, Раум и писарот Шимшај и договорените со нив брзо тргнаа за Ерусалим со коњица и со голем број вооружени од народот, и почнаа да ги спречуваат оние што градеа.

²⁶ Така се запре градбата на ерусалимскиот храм до втората година од царувањето на Дариј, персискиот цар.

На јозба

3 Царот Дариј им приреди голема јозба на своите поданици, на своите домашни и на сите големци од Мидија и Персија,

² и на сите сатрапи, воени началници и началници на земјите кои му беа потчинети, од Индија па сè до Етиопија, - во сто дваесет и седум сатрапии.

³ Па јадеа, пиеја, се наситија и се разотидоа; а царот Дариј отиде во спалната своја, заспа и повторно се разбуди.

Загадочно прашање

⁴ Во тоа време трите млади телохранители, што го пазеа царот, си рекоа еден на друг:

⁵ „Секој од нас нека каже што е најсилно од сè? И чиј одговор ќе биде поумен од другите, нему царот Дариј ќе му даде големи подароци и голема награда,

⁶ и тој ќе биде облечен во пурпурна наметка, ќе пие од златни садови, ќе спие на злато, ќе се вози во кола, возена од коњи со златни узди, ќе носи на главата преврска од висон и огрлица на вратот,

⁷ ќе седи втор по Дариј поради својата мудрост и ќе се нарекува роднина на Дариј.”

⁸ И веднаш, откако го напиша секој својот одговор, го запечатија и го ставија под перницата на царот Дариј, велелејќи:

⁹ ”Кога ќе стане царот, ќе му го дадат напишаното, и за кого ќе рече царот и тројцата персиски големци дека има најмудар одговор, нему ќе му се додели победа, како што е напишано.”

¹⁰ Еден напиша: „Од сè најсилно е виното.”

¹¹ Вториот напиша: „Најсилен е царот.”

¹² Третиот напиша: „Жените се најсилни, но над сè однесува победа вистината.”

¹³ И ете, кога стана царот, му го подадоа напишаното, и тој го прочита.

¹⁴ И нареди да ги повикаат сите персиски и мидиски големци, сите сатрапи, воени началници и советници,

¹⁵ па седнаа во палатата за советување, и го прочитаа пред нив напишаното.

¹⁶ Тогаш рече: „Повикајте ги тие младичи, па нека ги објаснат овие свои зборови.” Ги повикаа и тие влегоа.

¹⁷ Царот им рече: „Објаснете ни го напишаното.” - Почна првиот, кој говореше за силата на виното, и вака рече:

Одговорот на првиот телохранител

¹⁸ „О мажи, колку е силно виното! Тоа доведува до помрачување на умот на сите, што го пијат;

¹⁹ и тоа го изедначува умот на царот и на сиромавиот, на робот и слободниот, на бедниот и богатиот;

²⁰ тоа претвора секој ум во радост и веселба, па човек заборава секаква жалост и секаков долг,

²¹ и сите срца ги прави богати, така што никој не мисли ни за царот, ни за сатрапот, а секого го принудува да говори за своите таланти.

²² Кога ќе се напијат, го забораваат пријателството кон пријателите и браќата, па веднаш вадат нож,

²³ а кога ќе отрезнат од виното, не помнат што правеле.

²⁴ О мажи, нели е од сè најсилно виното, штом тера на такви постапки?” И откако го кажа тоа, молкна.

Одговор на вториот телохранител

4 Почна да говори вториот, што беше рекол за силата на царот. Тој рече:

² „О мажи, нели се силни луѓето, кога владеат со земјата и морето и со сè што е во нив?

³ Но царот ги надминува, владее над нив и им заповеда, и во сè, што и да им каже, тие му се покоруваат.

⁴ Ако каже да се спротивстават еден против друг, тие го извршуваат тоа; ако ги испрати против непријатели, тие одат и соборуваат планини, карпи и кули,

⁵ и убиваат и се убивани, но не го погазуваат царскиот збор; ако победат, пак, му донесуваат на царот сè што ќе запленаат, и сè друго.

⁶ И оние, што не одат во војна и не се борат, а ја работат земјата, по сеидбата, откако ќе ја соберат жетвата, и тие му носат на царот

⁷ и, принудувајќи се еден со друг, му принесуваат данок на царот.

⁸ Тој е само еден; ако каже да се убива - убиваат; ќе рече ли да се прости - проштеваат; ќе каже ли да се борат - се борат;

⁹ ќе каже ли да се опустошува - опустошуваат; ќе каже ли да се гради - градат; ќе каже ли да се исече - сечат; ќе каже ли да се насади - насадуваат;

¹⁰ и сиот народ негов и војската неговува нему му се покорува.

¹¹ Освен тоа, тој седи на трpezата, јаде, пие и спие, а тие внимаваат околу него, и никој не може да се оддалечи и да ги гледа своите работи, и не смеат да му бидат непослушни.

¹² О мажи, нели е од сите работи најсилен царот, кога така му се покоруваат?" - И замолча.

¹³ Третиот, пак, кој беше рекол за жените и за вистината, - тој беше Зоровавел, - и почна да говори:

Одговор на Зоровавел

¹⁴ „О мажи, голем е царот, големи се и многу луѓе, и моќно е виното. Но кој господари над нив и ги владее? Нели жените?

¹⁵ Жени го родиле царот и сиот народ, кој владее со морето и земјата;

¹⁶ од нив се родени и од нив се одгледани оние, што садат лозја, од кои се прави вино;

¹⁷ тие прават облека за луѓето и снабдуваат украси за нив, и луѓето не можат без жени.

¹⁸ Ако мажите соберат злато и сребро и секакви скапоцености, и потоа видат жена леполика и убава,

¹⁹ оставаат сè и се спуштаат кон неа и ја гледаат со отворена уста, и сите се прилепуваат кон неа повеќе, отколку кон златото и среброт и кон секоја скапоценост.

²⁰ Човекот го остава таткото свој, кој го воспитувал, и земјата своја и се прилепува кон жената своја,

²¹ кај жената своја останува до смртта и заборава и татко, и мајка, и земјата своја.

²² Од тоа треба да разберете дека жените владеат над нас. Не преземате ли тешки работи, нели се трудите и се мачите, не принесувате ли и не давате ли сè за жената?

²³ Го зема човекот мечот свој и излегува по патиштата да граби и краде, готов е да плови по море и по реки,

²⁴ лав сретнува и во темнина талка; но ако украде, одвлече или ограби нешто, и го носи на саканата своја.

²⁵ И човекот повеќе ја сака жената своја, отколку таткото и мајката.

²⁶ Многумина полудувале поради жени и станувале робови преку нив.

²⁷ Многумина загинале и пропаднале и згрешиле поради жени.

²⁸ Зар сега нема да ми поверувате? Нели е голем царот со власта своја? Нели сите земји се плашат да се допрат до него?

²⁹ Јас го видов него и Апама, царевата наложница, ќерката на славниот Вартак, како седи десно од царот;

³⁰ таа ја симнуваше круната од главата на царот и си ја ставаше, а со левата рака го удираше царот по образот.

³¹ И покрај сето тоа царот ја гледаше со отворена уста: ако таа му се насмевне, се насмевнува и тој; а ако, пак, му се налути, тој ја милува, за да биде добар со неа.

³² О мажи, како да не бидат силни жените, кога прават така?"

³³ Тогаш царот и големците се погледнаа еден со друг, а тој почна да говори за вистината, па рече:

³⁴ „О мажи, нели се силни жените? Голема е земјата и високо е небото, и брзо е сонцето во својот од, зашто за еден ден го обиколува небесниот круг и пак се враќа на местото свое.

³⁵ Нели е голем Оној, Кој го прави тоа? И вистината е поголема и посилна од сè.

³⁶ Целата земја ја повикува вистината, и небото ја благословува, и сите работи се стресуваат и треперат пред неа. И во неа нема неправда.

³⁷ Неправедно е виното, неправеден е царот, неправедни се жените, неправедни се и сите човечки потомци, па и сите нивни работи се такви: нема вистина во нив и тие ќе загинат во неправдата своја;

³⁸ а виситината истрајува и останува силна засекогаш, и живее и владее од век во век.

³⁹ Во неа нема пристрасност и поделеност: таа го прави она што е праведно,

одбегнувајќи сè што е неправедно и лошо, и сите ги одобруваат нејзините работи.

⁴⁰ Во нејзиниот суд нема ништо криво; таа е сила, и царство, и власт и величие во сите векови; благословен да е Бог на вистината!”

⁴¹ И престана да говори. И сите тогаш викнаа и рекоа: „Голема е вистината и најсилна е од сè.”

⁴² Тогаш царот му рече: „Барај што сакаш, па дури и повеќе од напишаното, и ќе ти дадам, бидејќи ти се покажа најмудар; ти ќе седиш до мене и ќе се нарекуваш мој роднина.”

Поисејување на даденојо вешување

⁴³ Тогаш тој му рече на царот: „Сети се на ветувањето што го даде во оној ден, кога го прими царството свое дека ќе го изградиш Ерусалим,

⁴⁴ и ќе ги вратиш сите садови, земени од Ерусалим што Кир ги беше однел, кога даде завет за да го разурне Вавилон, и вети дека ќе ги испрати таму.

⁴⁵ А ти вети да го подигнеш храмот, што го беа изгореле Едомците, кога Халдејците ја опустошија Јудеја.

⁴⁶ И за истото тоа сега те молам, царе господаре, те молам, и во тоа е твојата големина: те молам да го исполниш ветувањето, кое со устата своја му го вети на Небесниот Цар дека ќе го исполниш.”

Писмојо на Дариј

⁴⁷ Тогаш царот Дариј стана, го бакна и напиша писмо до сите управници и обласни началници и воени началници и сатрапи - да го пуштат, а со него заедно и сите, што одат да го градат Ерусалим.

⁴⁸ Исто така напиша писмо до сите месни началници во Келе-Сирија и Феникија и до оние во Ливан - да довозуваат од Ливан во Ерусалим кедрово дрво и да му помагаат да го изгради градот.

⁴⁹ Напиша да бидат слободни и сите Јудејци, кои тргнуваат од царството за Јудеја, та никој од властите, - заповедник, сатрап и управител, да не оди до вратата нивна,

⁵⁰ туку целата земја, со која тие владеат, да биде ослободена од данок, и

Едомците да ги остават јудејските села со кои владеат;

⁵¹ исто така, за градење на храмот секоја година да се дава по дваесет таланти, додека не биде изграден;

⁵² и за принесување на жртвеникот секојдневни сепаленици, освен одредените седумнаесет, се даваше уште по десет таланти годишно;

⁵³ и сите, што заминуваат од Вавилон, да имаат слобода да го градат градот, како тие, така и потомците нивни и сите свештеници, што ќе отидат.

⁵⁴ Напиша исто така и за издршката и за службената облека на свештениците.

⁵⁵ Напиша да им се дава издршка и на левитите до оној ден, кога ќе се заврши храмот и ќе се изгради Ерусалим;

⁵⁶ и на сите, што го чуваат градот, порача да им се дава плата и храна.

⁵⁷ Ги отстапи и сите садови, што Кир ги беше земал од Вавилон; и сè, што беше заповедал Кир да се направи, тој заповеда да се изврши и испрати во Ерусалим.

⁵⁸ И кога излезе младичот, го крена лицето кон небото спроти Ерусалим, Му заблагодари на Царот Небесен и рече:

⁵⁹ „Од Тебе победа, од Тебе мудрост, и Твоја е славата, и јас сум пак Твој слуга.

⁶⁰ Благословен си Ти, Кој ми подари мудрост, и Ти благодарам, Господи, Боже на татковците наши.”

⁶¹ И откако ги зеде писмата, тргна и отиде во Вавилон, и им јави на сите браќа свои.

⁶² И тие Му заблагодарија на Бога на татковците нивни, поради тоа што им подари слобода и одобрение

⁶³ да одат и да го градат Ерусалим и храмот, наречен според името Негово. И ликуваа со музика и веселба седум дена.

Враќање на ѿленицијте и нивнојо ѿребројување

5 Потоа беа избрани, за да тргнат, родоначалниците според родовите на племињата нивни, и жените нивни, и потомците нивни, и ќерките нивни, и

ВТОРА КНИГА ЕЗДРА

слугите нивни, и слугинките нивни со добитокот нивни.

² Дариј испрати со нив илјада коњаници, за да ги одведат со мир во Ерусалим, со свирки, со тимпани и труби.

³ И сите нивни браќа се радуваа, и царот им дозволи да одат заедно.

⁴ Еве ги имињата на мажите, што отидоа, според родовите нивни во колелната по нивното старешинство:

⁵ свештениците, потомци на Финес, потомци Аронови; Јешуа, синот на Јоседек, син на Сераја, и Јоаким, син на Зоровавел, Салатилов син, од Давидовиот дом, од родот на Фарес, а од Јудиното колело,

⁶ оној што ги кажа пред персискиот цар Дариј мудрите зборови во втората година од царувањето негово, во месецот нисан, првиот месец.

⁷ Ова се Јудејците, кои се вратија од преселничкото пленство, што ги пресели во Вавилон Навуходоносор, вавилонскиот цар,

⁸ и кои се вратија во Ерусалим и во другите места на Јудеја, секој во својот град. Тие дојдоа со Зоровавел и со Јешуа, Неемија, Зареј, Ресеј, Ененеј, Мардохеј, Веелсар, Асфарас, Реелија, Раум, Ваана - нивни началници.

⁹ Бројот на народот со началниците негови: потомци на Парош - две илјади сто седумдесет и двајца; потомци на Сафатија - четиристотини седумдесет и двајца;

¹⁰ потомци на Ара - седумстотини педесет и шест;

¹¹ потомците на Пат-Моав, заедно со Јешуините и Јоавовите потомци - две илјади осумстотини и дванаесет;

¹² потомците на Елам - илјада двесте педесет и четири; потомците на Зату - деветстотини седумдесет и пет; потомците на Хорве - седумстотини и пет; потомците на Вани - шестотини четириесет и осум;

¹³ потомците на Бевај - шестотини триесет и три; потомците на Азгад - илјада триста дваесет и двајца;

¹⁴ потомците на Адоникам - шестотини триесет и седум; потомците на Бигвај - две илјади шестотини и шест; по-

томците на Адин - четиристотини педесет и четири;

¹⁵ потомците на Агер, односно Езекиј - деведесет и двајца; потомците на Ки-лан и Азета - шеесет и седум; потомците на Азару - четиристотини триесет и двајца;

¹⁶ потомците на Анија - сто и еден; потомците на Аром - триесет и двајца; потомците на Безај - триста дваесет и тројца; потомците на Ариф - сто и двајца;

¹⁷ потомците на Ваитеру - три илјади и пет; потомците на Ветломон - сто дваесет и тројца;

¹⁸ од Нетофа - педесет и пет; од Ана-тот - сто педесет и осум; од Ветасмот - четириесет и двајца;

¹⁹ од Киријатрим - дваесет и пет; од Кефира и Вирот - седумстотини четириесет и тројца; од Пир - седумстотини;

²⁰ Хадијасејци и Амидијци - четиристотини дваесет и двајца; од Кирама и Гева - шестотини дваесет и еден;

²¹ од Макалон - сто дваесет и двајца; од Ветилија - педесет и двајца; потомци на Нифиш - сто педесет и шест;

²² потомците на Каламо и Оно - седумстотини дваесет и пет; потомците на Јерех - двесте четириесет и пет;

²³ потомците на Сенаа - три илјади триста и еден.

²⁴ Свештеници, потомци на Једаја, синот на Јешуа, заедно со потомците на Анасив - деветстотини седумдесет и двајца; потомците на Имер - илјада педесет и двајца;

²⁵ потомците на Пашур - илјада четириесет и седум; потомците на Харим - илјада и седумнаесет.

²⁶ Левити, потомци на Јешуа, Кадмиил, Вана и на Суда - седумдесет и четири.

²⁷ Свештенопевци, потомци на Асаф - сто и четириесет.

²⁸ Чувари вратари, потомци на Селум, потомци на Атер, потомци на Толман, потомци на Акув, потомци на Хатита, потомци на Шовај сè на сè сто триесет и девет.

²⁹ Служители на храмот, потомци на Исав, потомци на Хасуфа, потомци на

Таваот, потомци на Кира, потомци на Суа, потомци на Падон, потомци на Лавана, потомци на Ангава,

³⁰ потомци на Акув, потомци на Утај, потомци на Китава, потомци на Агав, потомци на Субај, потомци на Анан, потомци на Катва, потомци на Гедур,

³¹ потомци на Јаир, потомци на Дајсан, потомци на Ноеви, потомци на Хезив, потомци на Газира, потомци на Оза, потомци на Финое, потомци на Асра, потомци на Вастај, потомци на Мани, потомци на Нефисим, потомци на Акув, потомци на Хакуфа, потомци на Асур, потомци на Фараким, потомци на Васлут,

³² потомци на Мехида, потомци на Кута, потомци на Хареа, потомци на Варнос, потомци на Серар, потомци на Темах, потомци на Незија, потомци на Хатип,

³³ потомци на слугите Соломонови, потомци на Асафиот, потомци на Перуда, потомци на Јаала, потомци на Лозон, потомци на Издаил, потомци на Сафатија,

³⁴ потомци на Агија, потомци на Похерет-Хацеваим, потомци на Саротија, потомци на Масија, потомци на Гас, потомци на Адус, потомци на Суба, потомци на Афера, потомци на Варотис, потомци на Шафат, потомци на Алон;

³⁵ сите свештенослужители на храмот и потомците на Соломоновите слуги - триста седумдесет и двајца.

³⁶ А ова се тие што дојдоа од Тел-Мелак и Телерс под водство на Херув, Адан и Имер, -

³⁷ иако не може да се докаже од потомците на Дала, синот на Товија, и потомците на Некода - шестотини и педесет и двајца.

³⁸ Имаше и свештеници, што вршеа свештена служба, но во списокот не можеше да се најдат: Потомците на Овија, потомците на Хакоц, потомците на Јаду, кој беше женет за Агија, ќерка на Варзилај, та се нарекуваше со негово име.

³⁹ А бидејќи родословната книга нивна, кога се побара, не се најде во описот, тие беа исклучени од свештенството.

⁴⁰ Тогаш им рече Неемија и Атарија, да не учествуваат во светињите, додека не се издигне свештеник, облечен со урим и тумим.

⁴¹ И сите Израилци од дванаесет години и нагоре, без слугите и слугинките, беа четириесет и две илјади триста и шеесет; нивни слуги и слугинки - седум илјади триста четириесет и седум; певци и псалмопевци - двесте четириесет и пет.

⁴² Камили - четиристотини четириесет и пет, коњи - седум илјади триесет и шест, маски - двесте четириесет и пет, работен добиток - пет илјади петстотини дваесет и пет.

⁴³ Некои од родоначалниците, кога дојдоа пред Божјиот храм во Ерусалим, дадоа завет дека ќе подигнат дом на местото негово според своите сили

⁴⁴ и дека ќе внесат во храмовата ризница за градбата илјада мини злато, пет илјади мини сребро и сто свештенички одежди.

⁴⁵ И се населија свештениците и левитите и некои од народот во Ерусалим и областите негови, а свештенослужителите и чуварите на храмовите порти и сиот Израил - по своите села.

⁴⁶ А кога настана седмиот месец, и синовите Израилеви веќе беа сите по имотите свои, се собраа еднодушно сите на плоштадот пред првата порта на исток.

⁴⁷ Тогаш стана Јешуа, синот на Јоседек, и неговите браќа по свештенство, и Зоровавел, синот на Салатиил, и браќата негови, и изградија жртвеник на Бога Израилев,

⁴⁸ за да принесуваат на него сепаленици, како што е заповедано во книгата на Мојсеј, Божјиот човек.

⁴⁹ Ним им се придружија и од другите народи, што ги имаше во онаа земја, и изградија жртвеник на свое место, зашто беа во непријателство со нив, и ги надвладуваа сите народи, што ги имаше во таа земја. Тие своевременно принесуваа жртви и сепаленици на Господ, наутро и навечер.

⁵⁰ И го празнуваа празникот Сеници како што заповеда законот, принесувајќи посебни жртви секој ден, како што требаше,

⁵¹ и потоа, - вообичаени приноси и жртви во саботите, и на млада месечина и на сите свети празници.

⁵² И сите, што Му беа дале на Бога завет од новомесечието на седмиот месец почнаа да Му принесуваат на Бога жртви, макар што храмот уште не беше дограден.

⁵³ И им даваа пари на каменоресците и дрводелците, и пиење и храна, и коли на Сидонците и Тирчаните, за да превезуваат од Ливан кедрово дрво, што го поставуваа на салови во пристаништето Јопа, според заповедта, што ним писмено им ја даде персискиот цар Кир.

⁵⁴ А на втората година, во вториот месец, по нивното пристигање кај Божјиот храм во Ерусалим, Зоровавел, синот на Салатиил, и Јешуа, синот на Јоседек, и браќата нивни, и свештеници и левити и сите, што беа дошле од пленство во Ерусалим,

⁵⁵ ја поставија основата на Божјиот храм во новомесечието на вториот месец, во втората година по пристигнувањето нивно во Јудеја и Ерусалим,

⁵⁶ и поставија дваесетгодишни левити за службите Господови. И стана Јешуа, синовите негови и браќата негови, и братот Кадмиил, и синовите на Јешуа Емадабун, и синовите на Јода, синот на Илијадун, со синовите и браќата, - сите левити, еднодушно да ја поттикнуваат работата околу градењето на Господовиот дом. И градителите го изградија храмот на Господ.

⁵⁷ Тогаш застанаа свештениците облечени во свештени одежди со свирки и со труби, и левитите, синови Асафови, со кимвали, благословувајќи Го Господа и прославувајќи Го според уредбата на Давид, царот израилски,

⁵⁸ и пееја химни, благодарейќи Му на Господ, зашто Неговата благост и слава се вечни над сиот Израил.

⁵⁹ И сиот народ трубеше и викаше со силен глас, фалејќи Го Господа, зашто домот Господов се обновил.

⁶⁰ А постарите свештеници, левитите и родоначалниците што го беа виделе поранешниот храм, дојдоа сега при градењето со плачење и голем восклик,

⁶¹ мнозина пак со труби и со силни радосни извици,

⁶² така што народот не ги слушаше трубите поради викањето на луѓето, зашто толпата ги надгласуваше трубите, па се слушаше надалеку.

⁶³ Слушнаа непријателите на Јудиното и Венијаминовото племе и дојдоа да дознаат, што значи тој трубен звук.

⁶⁴ И дознаа дека вратените од пленство Му градат храм на Господ, Бог Израилев.

⁶⁵ И дојдоа кај Зоровавел, кај Јешуа и кај родоначалниците и им рекоа: „Ќе градиме и ние со вас;

⁶⁶ зашто и ние како вас Го слушаме вашиот Господ и Му принесуваме жртви од дните на асирскиот цар Есархадон, кој нè пресели овде.”

⁶⁷ Тогаш Зоровавел, Јешуа и началниците на Израилевите племиња им рекоа: „Со вас нема да Го градиме домот на Господ, нашиот Бог;

⁶⁸ ние сами ќе Му го градиме на Господ, Бог Израилев, според она како што ни заповеда Кир, царот персиски.”

⁶⁹ Тогаш народите на таа земја, силно ги притиснаа оние што живејат во Јудеја, прекинувајќи го дотурот на граѓа, им пречеа на градењето,

⁷⁰ и со разни сплетки, заведувајќи го народот, поттикнуваа на бунтови, попречуваа да се доврши градбата за сето време, додека беше жив царот Кир,

⁷¹ и ја запреа градбата за две години, додека стана цар Дариј.

Пророциџе Аѓеј и Захарија му љомаѓааџ на Зоровавел

6 Во втората година од царувањето на Дариј, пророците Аѓеј и Захарија, синот на Идо, им пророкуваа на Јудејците, што беа во Јудеја и Ерусалим, од името на Господ, Бог Израилев.

² Тогаш Зоровавел, синот на Салатиил, и Јешуа, синот на Јоседек, почнаа да го градат Господовиот дом во Ерусалим, во присуство на Господовите пророци, кои им помагаа.

³ Во тоа време дојдоа кај нив Сисиниј, војводата на Сирија и Феникија, и Са-

травузан и другарите нивни, та им рекоа:

⁴ „Со чија дозвола вие го градите овој дом и овој покрив и ги довршувате сите други работи? И кои се градителите, што ги довршуваат?

⁵ Но Јудејските старешини добија милост од Господ, Кој се смилува над оние кои беа од пленството,

⁶ и не им забранија да градат, додека не му јават за нив на Дариј, и додека да добијат одговор.

Писмоџо од Сисиниј до Дариј

⁷ Еве препис од писмото, што го напиша Сисиниј и што му го испрати на Дариј: „Сисиниј, војводата на Сирија, Феникија и Сатравузан и другарите, началници во Сирија и Феникија, до царот Дариј - поздрав.

⁸ Да му биде сè познато на нашиот цар - господар дека кога дојдовме во Јудејската област и влеговме во градот Ерусалим, ги најдовме таму вратените од пленство јудејски старешини, кои Му градат нов голем дом на Господ од скапи делкани камења, ставајќи во сидовите и дрво;

⁹ тие работи ги вршат од сè срце, и работата напредува успешно во рацете нивни и се довршува со голем сјај и со голема грижливост.

¹⁰ Тогаш ги прашавме тие старешини, велејќи: „По чија заповед го градите овој дом и ги правите овие работи?„

¹¹ За да ти јавиме и да ти напишеме за нивните началници, ние ги прашавме и побаравме од нив список на имињата на водачите нивни.

¹² А тие ни одговорија: „Ние сме слуги на Господ, Кој го создал небото и земјата.

¹³ Овој дом многу години пред тоа бил граден од голем и силен цар израилски, и бил завршен.

¹⁴ Но бидејќи татковците наши Го разгневиле со гревовите свои Господ Израилев, Кој е на небото, Тој ги предаде во рацете на царот Навуходоносор од Вавилон, цар на Халдејците.

¹⁵ Тие го разрушиле и го изгореле овој дом, а народот го одвеле во пленство во Вавилон.

¹⁶ Но во првата година по зацарувањето на Кир над Вавилонската земја, царот Кир заповеда да се изгради овој дом.

¹⁷ И свештените садови, златни и сребрени, што Навуходоносор ги беше изнел од ерусалимскиот храм и ги поставил во своето светилиште, царот Кир пак ги земал од светилиштето вавилонско и му ги предал на кнезот Зоровавел и Сасавасар.

¹⁸ Ним им било заповедано да ги однесат сите тие садови и да ги постават во ерусалимскиот храм и да изградат храм Господов на местото негово.

¹⁹ Тогаш Сасавасар дошол и поставил темели на Господовиот храм во Ерусалим, и оттогаш досега се гради и не е довршен.”

²⁰ Затоа, царе, ако дозволиш, нека побараат во архивите на царот Кир,

²¹ и ако се најде дека градењето на Господовиот дом во Ерусалим се вршело по согласност на царот Кир, и ако му е по волја на нашиот цар-господар, нека нè известите нас за тоа.”

Указоџ на Дариј

²² Тогаш царот Дариј заповеда да бараат по летописните книги вавилонски, и најдоа во Екбатана, тврдина во Мидиската област, еден свиток во кој беше запишано:

²³ Во првата година на Кировото царување, цар Кир заповеда да се изгради домот Господов во Ерусалим, каде што принесуваат жртви на оган, што не се гасне.

²⁴ Висината на храмот - шеесет лакти, широчината - шеесет лакти, со три згради од делкан камен и со една од домашно дрво, а трошоците да паднат на домот на цар Кир;

²⁵ и свештените садови на Господовиот дом, златни и сребрени, што Навуходоносор ги изнел од ерусалимскиот храм и ги пренел во Вавилон, да се вратат во ерусалимскиот дом, за да се постават таму, каде што биле.

²⁶ Му заповеда исто така на Сисиниј, војводата на Сирија и Феникија, и на Сатравузан и другарите негови и на на-

чалниците што се поставени во Сирија и Феникија, да се држат настрана од тоа место и да ги остават Господовиот слуга Зоровавел, кнез јудејски, и старешините јудејски да го градат овој Господов дом на местото негово.

²⁷ Јас заповедав да се изида совршено и да се настојува, на вратените од пленство Јудејци да им се укажува помош, додека конечно не се заврши домот Господов,

²⁸ и од даноците на Келе–Сирија и Феникија да им се дава редовно на тие луѓе, преку кнезот Зоровавел, за жртви на Господ, за телци, овни и јагниња.

²⁹ Исто така постојано секоја година без приговор да се дава пченица, сол, вино и масло, колку што ќе одредат свештениците, што се во Ерусалим, да се троши секој ден;

³⁰ за да Му принесуваат на Севишниот Бог жртви за царот и децата негови и да се молат за животот нивни.

³¹ Притоа да се разгласи дека, ако некој престапи или наруши нешто од напишаното, да се земе дрво од негова сопственост, и да биде обесен на него, а имотот негов да му припадне на царот.

³² За тоа Господ, Чије име се повикува таму, да го погуби секој цар и народ, што ќе подаде рака да се попречи или да му се направи некакво зло на тој Господов дом во Ерусалим.

³³ Јас, цар Дариј, наредив да биде токму така.”

Завршување на изградбата храмот и негово освештување

7 Тогаш Сисиниј војводата на Келе–Сирија и на Феникија, и Сатравузан и другарите нивни, следејќи го заповеданото од царот Дариј,

² го надгледуваа изведувањето на светото дело со голема внимателност, помагајќи им на старешините и на свештеноначалниците јудејски.

³ И светото дело напредуваше успешно, додека пророкуваа пророците Агеј и Захарија.

⁴ И завршија сè по заповедта на Господ, Бог Израилев, и по волјата на пер-

сиските цареви Кир, Дариј и Артаксеркс.

⁵ Се заврши светиот дом на дваесет и третиот ден на месецот Адар, во шестата година на царот Дариј.

⁶ И синовите Израилеви, свештениците, левитите, и другите, кои подоцна се вратија од пленство, и им се придружија, постапија според она што беше напишано во Мојсеевата книга.

⁷ И принесоа жртва за осветување на храмот Господов сто вола, двесте овни, четиристотини јагниња,

⁸ дванаесет козли за гревовите на сиот Израил, според бројот на дванаесетте племиња Израилеви.

⁹ А свештениците и левитите стоеја облечени во одежди според родовите за службата на Господ, Бог Израилев, согласно со Мојсеевата книга, а чуварите на вратите на секоја врата.

Празнување на Пасха и Бесквасници

¹⁰ И потомците Израилеви кои се вратија од пленство направија Пасха, во четиринаесеттиот ден на првиот месец, откако се осветија заедно свештениците и левитите.

¹¹ А и сите синови од пленството, бидејќи беа осветени: сите левити се очистија заедно.

¹² Па заклаа пасхални јагниња за сите синови од пленството, за браќата свои, свештеници, и за беси.

¹³ И јадеа синовите Израилеви, вратени од пленство, сите што се одделија од гнасотиите на народите од онаа земја и Го побараа Господа.

¹⁴ И Го празнуваа празникот Бесквасници седум дена, радувајќи се пред Господ,

¹⁵ затоа што Тој го сврте кон нив срцето на асирскиот цар, за да ги поткрепи рацете нивни за службите на Господ, Бог Израилев.

Доаѓањето на Ездра во Ерусалим

8 По тие настани, во царувањето на персискиот цар Артаксеркс, дојде Ездра, син на Сераја, син на Азарија, син на Хелкија, син на Селум,

² син на Садок, син на Ахитув, син на Амарија, син на Озиј, син на Буки, син на Авишуа, син на Финеа, син на Елеазар, син на Арон првосвештеникот.

³ Тој Ездра дојде од Вавилон како учен и опитен во законот Мојсеев, даден од Господ, Бог Израилев,

⁴ и царот му направи чест, така што тој се здоби со благонаклоност кај него за сите свои молби.

⁵ Со него дојдоа во Ерусалим и некои од синовите Израилеви, од свештениците и левитите, свештенопевците и чуварите на вратите и служителите при храмот,

⁶ на седмата година од царувањето на Артаксеркс, во петтиот месец на истата седма година од царувањето; зашто, откако излегоа од Вавилон за време на новомесечието од првиот месец, тие стигнаа во Ерусалим, за време на новомесечието од петтиот месец, по успешното патување што Господ им го даде.

⁷ А Ездра поседуваше големо знаење, така што ништо не пропушти од законот Господов и од заповедите, та да го научи сиот Израил на сите уредби и судови.

Царскиот указ на Артаксеркс

⁸ Дојде и следнава писмена заповед, дадена од царот Артаксеркс на Ездра, свештеник и толкувач на Господовиот закон:

⁹ „Царот Артаксеркс до Ездра, свештеник и толкувач на Господовиот закон, поздрав.

¹⁰ Согласно со мојата милосрдна одлука, дадов наредба, според која оние што се во нашето царство од јудејскиот народ и свештениците и левитите и кои доброволно сакаат, можат да одат заедно со тебе во Ерусалим.

¹¹ Сите оние што имаат желба, нека се соберат и одат, зашто така одлучив јас и моите седум најблиски советници;

¹² нека видат, што се прави во Јудеја и Ерусалим согласно со законот Господов,

¹³ и да Му однесат во Ерусалим дарови на Господ Израилев, што ги ветив јас и моите блиски, и секако злато и среб-

ро, што се наоѓа во земјата Вавилонска, за Господ во Ерусалим, заедно со даденото од народот за храмот на нивниот Господ Бог, Кој е во Ерусалим,

¹⁴ и заедно со златото и среброт - за волови, овни, јагниња и за друго, што се однесува на тоа,

¹⁵ за да се принесуваат жртви на Господ врз жртвеникот на нивниот Господ Бог во Ерусалим.

¹⁶ И сè, што мислиш со браќата свои да направиш со тоа злато и сребро, направи го според волјата на твојот Бог.

¹⁷ И свештените садови Господови, што ти се дадени тебе за употреба во храмот на твојот Бог во Ерусалим, постави ги пред Господ, твојот Бог.

¹⁸ И друго, што ти е потребно за храмот на твојот Бог, давај од царската ризница.

¹⁹ И ете, јас, цар Артаксеркс, заповедав на ризничарите во Сирија и Феникија, сè, што посака Ездра, свештеникот и читач на законот на Бога Севишниот, редовно да му се даваат - до сто таланти сребро;

²⁰ исто така и пченица до сто кори и вино - до сто мери.

²¹ И сè друго по законот Божји грижливо да Му се принесува на Бога Севишниот, за да не падне гнев на царството, на царот и на синовите негови.

²² И уште ви велам, да не се зема никакво данок или друга давачка од свештеници и левити, свештенопевци и чуварите на вратите, служители на храмот и писарите на тој храм, и никој да нема власт да им наложува нешто.

²³ А ти, Ездра, со мудроста Божја, постави ги за судии и за судители по цела Сирија и Феникија, оние што го знаат законот на твојот Бог, а кои не знаат, поучувај ги;

²⁴ и сите оние, што го газат законот на твојот Бог, или царскиот закон, бездруго нека бидат казнети - било со смрт, или со телесна казна, било со парична глоба, или со прогонување.”

²⁵ Тогаш учениот Ездра рече: „Благословен да е Господ, Бог на моите татковци, Кој ги стави овие мисли во срцето на царот да го прослави домот негов во Ерусалим.

²⁶ и Кој ми искажа почит пред царот и пред советниците и пред сите негови блиски и големци,

²⁷ така што јас се охрабрив со помошта на Господ, мојот Бог, и ги собрав мажите израилски, за да тргнат со мене.

Список на врашениите од џленсџво

²⁸ А ова се началниците според родовите нивни и по старешинство, што тргнаа со мене од Вавилон за време на царувањето на цар Артаксеркс:

²⁹ од потомците на Финеас - Гершом; од потомците на Итамар - Гамил; од потомците на Давид - Хагуш, синот на Шеканија;

³⁰ од потомците на Парош - Захарија, и од него се запишаа сто и педесет мажи;

³¹ од потомците на Панат-Моав - Елиаонија, синот на Зерахија, и со него двесте души.

³² Од потомците на Затуј - Сехенија, синот на Јахазиел, и со него триста души; од потомците на Адин - Овед, синот на Јонатан, и со него двесте и педесет души;

³³ од потомците на Елам - Јешаија, синот на Готолија, и со него седумдесет души;

³⁴ од потомците на Шафат - Зераја, синот на Михаил, и со него седумдесет души;

³⁵ од потомците на Јоав - Авдија, синот на Исиил, и со него двесте и дванаесет души;

³⁶ од потомците на Вани - Шеломит, синот на Јосифија, и со него сто и шест души;

³⁷ од потомците на Бевај - Захарија, син на Бевај, и со него дваесет и осум души;

³⁸ од потомците на Азгад - Јоанан, синот на Акатан, и со него сто и десет души;

³⁹ од потомците на Адоникам тргнаа последни од нив; еве ги имињата нивни: Елифелет, Јеуил, и Шемаја, и со нив седумдесет души.

⁴⁰ од потомците на Бигвај - Утај, синот на Исталкур, и со него седумдесет души.

Свештеници и левиџи за служење во храмот

⁴¹ Ги собрав кај реката, наречена Тера, каде што останавме три дена, и јас ги прегледав.

⁴² И откако не најдов таму ниеден потомок од свештениците и левитите,

⁴³ испратив до Елеазар, Идуил, Маасмас, Елнатан, Мамеја, Шемаја, Јарив, Натан, Елнатан, Захарија и Мешулам, кои беа водачи и учени луѓе,

⁴⁴ и им реков да одат кај Идо, кој беше водич до местото,

⁴⁵ и им заповедав да му кажат на Додеј и на браќата негови и на оние, што беа на местото кај ризницата, да ни испратат свештеници за домот на Господ, нашиот Бог.

⁴⁶ И тие ни доведоа, со моќната рака на Господ, нашиот Бог, учени мажи од потомците на Мали - син на Левиј, син Израилев, односно Асевевија и синовите негови и браќата негови - вкупно осумнаесет мажи;

⁴⁷ Хашавија и Анун и неговиот брат Јешаја од потомците на Ананија, и синовите нивни - дваесет души;

⁴⁸ и од служителите на храмот, коишто ги беше дал Давид и началниците да им служат на левитите - двесте и дваесет служители, а сите нивни имиња се забележани на список.

⁴⁹ Таму за младите објавив пост пред Господ, Нашиот Бог,

⁵⁰ за да измолиме од Бога успешен пат за нас и за нашите сопатници, за децата наши и за добитокот.

⁵¹ Сепак ми беше срам да барам од царот пешаци и коњаници и водачи за поголема безбедност од нивните непријатели;

⁵² бидејќи му бевме рекле на царот дека силата на нашиот Господ ќе биде со оние, што Го бараат за секој добронамерен успех.

⁵³ И така, ние пак Му се помоливме на Господ, нашиот Бог, и за сето тоа, и добивме од Него голема милост.

⁵⁴ Тогаш одделив од родоначалниците и свештениците дванаесет мажи, Шеревија и Хашавија, и со нив уште десет мажи од нивните браќа.

Подароци за храмот

⁵⁵ И го измерив пред нив среброт и златото и свештените садови од домот на нашиот Господ, што ги подари царот и советниците негови и големците и сите Израилци.

⁵⁶ Го измерив и им предадов сребро шестотини и педесет таланти, и садови сребрени - сто таланти, и злато - сто таланти, садови златни - дваесет, садови бакарни, од првокласен бакар, блескави како злато - дванаесет.

⁵⁷ И им реков: „И вие сте свети пред Господ, и овие садови се свети, како и златото и среброт, дадено по завет на Господ, Бог на татковците наши.

⁵⁸ Одржувајте ги и чувајте ги, додека да ги предадете на постарите свештеници и левитите и родоначалниците израилски во Ерусалим, во ризницата од домот на нашиот Бог.

⁵⁹ Свештениците и левитите го примија среброт, златото и садовите за Ерусалим и ги внесоа во храмот Господов.

⁶⁰ Тргнавме од брегот на реката Тера во дванаесеттиот ден на првиот месец, и одевме за Ерусалим под заштита на моќната рака на Господ. Тој нè чуваше и штитеше од секаков непријател, откако тргнавме, и сè додека стигнавме во Ерусалим.

⁶¹ Тука, откако изминаа три дни, на четвртиот ден измереното сребро и злато беше предадено во домот на нашиот Господ на свештеникот Мелемот, синот на Уриј.

⁶² Со него беше Елеазар, синот на Финес; со него беа исто така Јозавад, синот на Јешуа, и Моет, синот на Савони, левити; предадоа сè под број и мерка; целата мерка во истото време им беше запишана.

⁶³ Тогаш дојдените од пленство Му принесоа жртва на Бог Израилев, дванаесет вола за сите Израилци, деведесет и шест овни, седумдесет и две јагниња, и како жртва благодарница дванаесет јариња: сето тоа беше наменето за жртва на Господ;

⁶⁴ и им ги предадовме царските заповеди на управителите и началниците на

Келе-Сирија и Феникија, и тие му оддадоа почит на народот и храмот Господов.

⁶⁵ Кога заврши тоа, дојдоа кај мене началниците и рекоа:

⁶⁶ „Народот израилски и началниците, и левитите не се држеа настрана од туѓинските народи на таа земја и од нивните нечистотии, од Хананците, Хетитите, Перизијците, Јевусејците, Моавците, Египќаните и Едомците;

⁶⁷ зашто стапија во сопружништво со ќерките нивни, та светото семе го мешаа со другоплемени народи на таа земја; водачите нивни и големците станаа соучесници во тоа беззаконие од самиот почеток.

Скрбиа и молииваиа на Ездра

⁶⁸ Штом го чув тоа, ја раскинав облеката своја и свештените одежди и ги кубев косите свои на главата и брадата, и седев загрижен и натажен.

⁶⁹ И додека тагував поради тоа беззаконие, се собраа кај мене сите, што беа поттикнати од словото на Господ, Бог Израилев, и јас седев нажален до принесувањето на вечерната жртва.

⁷⁰ Тогаш станав од моето место и со раскината облека и раскинати свештени одежди паднав на колена, и подадов раце кон Господ и реков:

⁷¹ „Господи, се срамувам и се гнасам пред лицето Твое,

⁷² зашто гревовите наши се издигнаа повисоко од нашите глави, и безумствата наши стигнаа до небото;

⁷³ уште од времињата на татковците наши и до денес ние сме во голем грев;

⁷⁴ и за гревовите наши и на татковците наши, ние со браќата свои, царевите свои и свештениците свои бевме фрлени под мечот на цареви од други земји, во пленство и грабеж со понижување сè до денес.

⁷⁵ Но сега каква голема милост ни направи Ти, Господи Боже, кога ни остави корен и име на местото каде што е Твојата светиња,

⁷⁶ кога ни откри светлина во домот на Господ, нашиот Бог, кога ни даде прехрана во текот на нашето робување! И

додека бевме во ропство, Господ, нашиот Бог, не нè заборава,

⁷⁷ туку нè постави во благонаклоност кај персиските цареви, за да ни дадат прехрана

⁷⁸ и да го прослават храмот на нашиот Господ, та да биде подигнат опустошениот Сион и нам да ни биде дадена поткрепа во Јудеја и Ерусалим.

⁷⁹ А сега, што да кажеме, Господи, кога го имаме сето тоа? Ние ги погазивме Твоите заповеди, што ни ги даде преку раката на Твоите слуги - пророците, велјќи:

⁸⁰ „Земјата во која одите, за да ја наследите, е осквернета од гнасотиите на другоплемењците во таа земја, и тие ја наполнија со нечистотиите свои.”

⁸¹ Затоа не ги давајте ќерките свои за синовите нивни, и не земајте ги нивните ќерки за синовите свои,

⁸² и не барајте мир со нив за сето време, за да можете да се зацврстите и да ги вкусите благата на таа земја и да ја оставите во наследство на децата свои довека.

⁸³ И тоа што ни се случило станало поради нашите лоши работи и поради нашите големи гревови. Ти, Господи, ги олесни гревовите наши

⁸⁴ и ни даде таков корен; но ние одново почнавме да го газиме Твојот закон, смешувајќи се со нечистотиите на народите во таа земја.

⁸⁵ Дали ни се налути така, што си сакал да нè погубиш и да не оставиш ни корен, ни семе, ни име наше?

⁸⁶ Ти си справедлив, Господи Боже Израилев, зашто ние останавме корен и до денес!

⁸⁷ Но, ете, ние сме сега пред Тебе со беззаконијата свои, а со нив не би требало да стоиме пред Тебе.”

Вешување за очистиување

⁸⁸ Додека Ездра се молеше, исповедувааше и плачеше, испружен на земјата пред храмот, се собра околу него од Ерусалим многу народ: мажи, жени и деца, и настана голем плач меѓу народот.

⁸⁹ Тогаш извика Шеканија, синот на Исиил, синот Јоилев, Израилец, и рече: „Ездра, ние згрешивме пред Господ: зедовме другоплемењци жени од народите на оваа земја; и ете, сега е тука сиот Израил;

⁹⁰ да се заколнеме пред Господ дека ќе ги отфрлиме од нас другоплемените жени со децата нивни, според она како што ти е угодно тебе и на сите оние што му се покоруваат на Господовиот закон.

⁹¹ Стани и изврши го тоа, зашто тоа е твоја работа, и ние со тебе ќе имаме сила да го издржиме тоа.”

⁹² Тогаш Ездра стана и ги заколна постарите свештеници и левитите на сиот Израил дека ќе постапат така; и тие се заколнаа.

Совети за очистиување на народот

9 Стана Ездра од дворот на храмот, и отиде во живеалиштето на Јоанан, синот на Елијашив,

² и, откако остана таму, не јадеше леб и не пиеше вода, бидејќи тагуваше поради големите беззаконија на народот.

³ Тогаш беше разгласено по цела Јудеја и Ерусалим до сите оние што се вратија од пленство, да се соберат во Ерусалим;

⁴ а сите оние, што не ќе се јават за два или три дена, со одлука на старешините - претседатели, ќе им биде одземен имотот, и тие самите ќе бидат исклучени од заедницата на поранешните пленици.

⁵ И во рок од три дена се собраа во Ерусалим сите, што беа од племето на Јуда и Венијамин: тоа беше во деветиот месец, на дваесеттиот ден од тој месец.

⁶ Сиот народ седеше во дворот на храмот, треперејќи од настанатата зима.

⁷ Ездра стана и им рече: „Ете извршивте беззаконие и живеете со жени туѓинки, додавајќи уште гревови на Израил.

⁸ Затоа воздајте сега исповед и слава кон Господ, Бог на татковците наши,

⁹ извршете ја волјата Негова и одделете се од народите на таа земја и од другоплеменските жени!,,

¹⁰ Тогаш целото множество извика и рече со висок глас: „Како што рече, така и ќе направиме.

¹¹ Но множеството е големо, а времето е зимно, и ние не сме во можност да стоиме на отворено небо; а таа работа за нас не е за еден ден, ниту за два дена, зашто многу сме згрешиле во тоа;

¹² затоа нека бидат поставени началници над множеството, и сите од нашите села, што имаат другоплеменски жени, да доаѓаат своєвременно кај нив

¹³ со старешините и судиите на секое место, додека не се одврати од нас Божјиот гнев поради таа работа.”

¹⁴ Тоа задолжение го зеда Јонатан, синот на Асаил, и Језија, синот на Тиква, а левитите Мешулам и Шабетај им помагаа.

¹⁵ И вратените од пленство постапија според сето тоа.

¹⁶ Свештеникот Ездра си избра главни родоначалници, сите по име, и тие се собраа на новомесечието на десеттиот месец, за да ја испитаат работата.

¹⁷ Испитувањето на мажите, што држеа жени од други племиња, се заврши во новомесечието на првиот месец.

Незаконскиот бракови на некои свештеници и левити

¹⁸ Меѓу свештениците кои беа доведени, се откри дека имале жени од други племиња:

¹⁹ од потомците на Јешуа, синот на Јоседек, и од браќата негови - Масаја, Елеазар, Јарив и Јодан,

²⁰ Тие дадоа рака дека ќе ги напуштат жените свои, и дека ќе принесат овни за смилостивување поради гревот свој.

²¹ Од потомците Имерови: Ананиј, Зевадија, Маасаја; Шемаја, Исиил и Азарија.

²² Од потомците на Пашур - Елиоенај, Маасаја, Јишмаел, Натанаил, Окидил и Салта.

²³ А од левитите - Јозавад, Шимеј, Келаја, кој беше Калита, Петихија, Јуда и Јона.

²⁴ Од пејачите на храмот: Елијашив и Закур.

²⁵ Од чуварите на вратите - Селум и Телем.

²⁶ Од Израил, од потомците на Парош - Рамија, Изија, Малхија, Мијамин, Асевија и Ванеја.

²⁷ Од потомците Еламови: Матанија, Захарија, Језриил, Авди, Јеремот и Елија.

²⁸ Од потомците Замотови: Елијада, Елијашив, Отонија, Јеремот, Зават и Зердаја.

²⁹ Од потомците на Бевај: Јоанан, Ананија, Завај и Ематис.

³⁰ Од потомците на Мани: Олам, Мамух, Јадаја, Јашув, Шеал и Јеремот.

³¹ Од потомците на Ади: Натиј, Мосија, Лакун, Наид, Матанија, Сестел, Валну и Манасија.

³² Од потомците на Анан: Елиона, Асаја, Мелхија, Себаја и Симон Шосамеј.

³³ Од потомците на Хашум: Матенај, Матата, Завад, Елифелет, Манасиј и Шимеј.

³⁴ Од потомците на Вани: Еремија, Момдиј, Маир, Јоил, Мамдај, Вереја, Ванита, Каравасион, Мамнитанем, Елијашив, Бинци, Елијалиј, Шимеј, Шелемија, Нетанија. Од потомците на Езор: Шашај, Азарил, Азаил, Самат, Замри, Јосиф.

³⁵ Од потомците на Нула: Мазитија, Завад, Идо, Јоил и Ванеја.

³⁶ Сите тие беа оженети со жени од други племиња и ги напуштија заедно со децата.

Ездра го чисти законот пред народот

³⁷ И во новомесечието на седмиот месец свештениците и левитите и Израилците, кои беа во Ерусалим и во неговата околина, и синовите Израилеви се населија по местата свои.

³⁸ И се собра на едно место сиот народ на плоштадот пред источната врата на храмот,

³⁹ и му рекоа на Ездра, свештеник и толкувач, да го донесе Мојсеевиот закон, даден од Господ, Бог Израилев.

⁴⁰ И првосвештеникот Ездра го изнесе Законот пред сиот народ, мажи и жени, и пред сите свештеници, за да го чујат

ВТОРА КНИГА ЕЗДРА

Законот во новомесечието на седмиот месец,

⁴¹ и тој им читаше на плоштадот пред вратите на храмот од утрината до пладне, пред мажите и жените и сиот народ го слушаше Законот.

⁴² Свештеникот и толкувачот Ездра застана на подготвеното дрвено пови-соко место;

⁴³ и покрај него стоеја оддесно: Мататија, Шема, Ананија, Азарија, Уриј, Езекија и Ваалсам;

⁴⁴ а од лево: Педаја, Мишаел, Малхија, Лотасув, Наварија и Захарија.

⁴⁵ Тогаш Ездра ја зеде Книгата на законот пред народот, седна свечено пред сите,

⁴⁶ и додека го објаснуваше Законот, сите стоеја; и Ездра Го благослови Господа, Севишниот Бог, Бог на небесните сили, Седржителот.

⁴⁷ И сиот народ возгласи: „Амин!“ И, откако ги кренаа угоре рацете, сите паднаа ничкум и Му се поклонија на Господ.

⁴⁸ И левитите Јешуа, Аниут, Шерев-ја, Јадин, Јакув, Шабетај, Ходија, Маја-

на, Калита, Азарија, Јозавад, Ханан и Пелаја; исто така поучуваа во Законот Господов и го читаа пред народот Законот Господов, објаснувајќи го притоа прочитаното.

⁴⁹ Тогаш Атарат му кажа на Ездра, првосвештеник и толкувач, и на левитите, кои го поучуваа народот, и на сите:

⁵⁰ „Овој ден е свет пред Господ - и сите плачеа, кога го слушаа Законот -

⁵¹ одете и јадете масно и пијте слатко и испратете им милостина на оние, што немаат,

⁵² зашто овој ден е свет пред Господ; и за тоа не тагувајте, зашто Господ ќе ве прослави.”

⁵³ Исто така и левитите му говореа на сиот народ и му рекоа: „Овој ден е свет, не тагувајте!”

⁵⁴ Тогаш сите отидоа да јадат и да пијат, да се веселат, и да даваат милостина на сиромаси; и се веселеа многу;

⁵⁵ зашто беа восхитени од зборовите, со кои ги поучуваа на собирот.

ТРЕТА КНИГА ЕЗДРА

Вовед

Третијата книга Ездра е ошкрование (или серија од виденија и ошкровенија), кое првобитно било напишано од непознат еврейски писател, на еврејски или на арамејски јазик. Оваа книга била преведена на грчки, а подоцна кон неа биле додадени вовед и додашок. Оригиналоти и грчкиот превод исчезнале, па сега текстиот е зачуван на латински јазик како Четвртиа книга Ездра, според кој е направен и преводот на црковнословенски. Во книгата се соопштуваат седумте виденија што ги имал Салатиел (кој е поистовестен со Ездра), а исто така се даваат одговори на прашањата поврзани за разни проблеми, како на пример за злошто, страдањето, прогонството, крајот на светот, судот и новиот свет.

Родословот на пророкот Ездра

1 Втора книга на пророкот Ездра, синот на Сераја, син на Азарија, син на Хелкија, син на Селум, син на Садок, син на Ахитув,

² син на Ахија, син на Финеас, син на Елиев, син на Амарија, син на Азарија, син на Мераимот, син на Арна, син на Озиј, син на Борит, син на Авишуа, син на Финеас, син на Елеазар,

Ошфрлање на Израил

³ син Аронов од Левиевото племе, кој беше во мидиската земја во време царувањето на персискиот цар Артаксеркс.

⁴ Словото Господово дојде до мене:

⁵ „Оди и кажи му ги на Мојот народ неговите лоши дела и на нивните синови беззаконијата, што ги направија против Мене, за да ги известат синовите од своите синови,

⁶ зашто гревовите на нивните родители се намножија во нив: откако ме забораваја, тие почнаа да им принесуваат жртви на туѓи богови.

⁷ Зар Јас не ги изведов од египетската земја, од домот на ропството? А тие Ме разгневија и советите Мои ги презреа.

⁸ Острижи ја косата на твојата глава и фрли го сето зло врз нив, зашто тие, тој непокорен народ, законот Мој не го слушаа.

⁹ До кога ќе ги поднесувам тие, на кои сум им направил толку многу добрини?

¹⁰ Заради нив многу цареви соборив; го погубив фараонот со луѓето негови и со сета негова војска;

¹¹ пред нивното лице ги истребив сите незнабошци, на исток ги расеав народите од областите на Тир и Сидон и сите нивни непријатели ги уништив.”

¹² А ти речи им, вака вели Господ:

¹³ „Јас сум Оној Кој ве преведов преку морето и по неговото дно ви направив ограден пат, Мојсеја ви го дадов за водач и Арона - за свештеник,

¹⁴ ви дадов светлина во огнен столб и многу чуда направив меѓу вас, а вие ме забравивте, вели Господ.

¹⁵ Така вели Господ Седржителот: потполошките ви беа знак. Ви дадов борци за заштита, но вие и таму негодувавте;

¹⁶ не се радувавте што заради Моето име загинаа вашите непријатели, туку дури и сега уште негодувате.

¹⁷ Каде се оние добрини што ви ги направив? Зар во пустината, кога огладневте, не викавте кон Мене,

¹⁸ велејќи: „Зошто нè доведе во оваа пустина? Зошто нè изведе за да нè погубиш? Подобро ќе беше да им слугуваме на Египќаните, отколку да изумреме во пустинава.

¹⁹ Јас се смилував на вашите офкања, и ви дадов мана; и вие јадевте леб ангелски.

²⁰ Кога бевте жедни, нели го расеков каменот и не потекоа ли води во изобилие? Од жегата ве покривав со лисја од дрвјата.

²¹ Ви разделив плодна земја; пред вас ги прогонив Хананците, Перизијците и Филистејците. Уште што да направам за вас?"

²² Така вели Господ Седржителот: „Кога бевте во пустината, кај реката Мера, ожеднети го хулевте Моето име.

²³ Јас не испратив оган врз вас поради вашето богохулство, но ставив дрво во водата и ја направив реката слатка.

²⁴ Што да ти направам Јаков? Јудо, ти не сакаше да се покоруваш. Во други народи ќе се населам, ќе им го дадам Моето име, за да ги пазат Моите закони.

²⁵ Бидејќи вие Ме оставивте, и Јас ќе ве оставам; нема да ги помилувам оние што бараат милост од Мене.

²⁶ Кога Ме викате, нема да ве слушам, зашто со крв ги осквернивте вашите раце, а нозете ваши брзаат да извршуваат човекоубиство.

²⁷ Вие како да не Ме оставивте Мене, туку се оставивте себеси", вели Господ.

²⁸ Така вели Господ Седржителот: „Нели ве молев, како таткото што ги моли своите синови и мајката своите ќерки и доилката - своите доенчиња,

²⁹ да бидете Мој народ, а Јас да ви бидам Татко?

³⁰ Ве собрав, како кокошката што ги собира своите пилиња под своите крилја. Што да ви направам сега? Ќе ве отфрлам од Моето лице.

³¹ Кога ќе ми принесете принос, ќе го свртам Моето лице од вас, зашто ги отфрлив вашите празнични дни, новомесечијата и обрезанијата.

³² Јас ви ги испратив Моите слуги - пророците; вие ги фативте, ги убивте и нивните тела ги раскинавте. Нивната крв од вас ќе ја барам", вели Господ.

³³ Вака вели Господ Седржителот: „Домот ваш е пуст, ќе ве развејам како ветар што ја вее плевата,

³⁴ а синовите ваши нема да имаат потомство, затоа што ја презреа Мојата заповед; го правеа она што е зло пред Мене.

³⁵ Домовите ваши ќе им ги предадам на идните луѓе, кои, иако не Ме чуле, ќе поверуваат и, макар што не сум им покажувал знаци, ќе го извршуваат она што сум го заповедал,

³⁶ и кои, иако не ги видеа пророците, ќе си спомнат за своите беззаконија.

³⁷ Мојата благодат ви ја заветувам вам, на идните луѓе, чии деца не Ме видеа со своите телесни очи, но со духот свој, верувајќи во она што сум рекол, ќе празнуваат со веселба.

³⁸ И така, гледај, брате, каква слава! Погледни ги луѓето што доаѓаат од исток;

³⁹ ним ќе им ги дадам за водачи Аврам, Исак и Јаков, Осија и Амос, Михеј и Јоил, Авдиј и Јона,

⁴⁰ Наум и Авакум, Софонија и Агеј, Захарија и Малахија, наречен уште и ангел Господов."

Најавување на љубовта иднина за незнабошциите

2 Вака вели Господ: „Јас го изведов овој народ од ропство, му дадов заповеди преку Моите слуги - пророците, кои народот Мој не сакаше да ги слуша и ги отфрли Моите совети.

² Мајката што ги родила им вели: „Одете деца, зашто јас сум вдовица и напуштена.

³ Јас ве одгледав со радост и ве отпуштив со плач и со тага, зашто згрешивте пред Господ, вашиот Бог и го извршивте она што е лошо пред Него.

⁴ А сега што можам да направам за вас? Јас сум вдовица и напуштена; одете, деца, и барајте милост од Господ.'

⁵ Оче, Тебе Те повикувам за сведок против мајката на синовите, кои не сакаа да го пазат Мојот завет;

⁶ предај ги на засрамување, а мајката нивна - на распаѓање, за да исчезне нивниот род;

⁷ нека се распрснат нивните имиња меѓу народите и да се избришат од земјата, зашто го презреа Мојот завет.

⁸ Тешко тебе, Асире, затоа што со-
криваш безбожници во себеси! Роде лу-
кав, спомни си што направив со Содом
и Гомора;

⁹ нивната земја лежи во смолести мо-
чуришта и во височинки од пепел. Така
ќе постапам со оние што не Ме слу-
шаат”, вели Господ Седржителот.

¹⁰ Вака му вели Господ на Ездра: „Ја-
ви му на Мојот слуга дека Јас ќе им го
дадам Ерусалимското царство, што му
го ветив на Израилот,

¹¹ ќе примам од нив слава и ќе им ги
дадам вечните живеалишта што сум ги
направил за нив.

¹² Дрвото на животот ќе им биде маст
со пријатна миризба; нема да бидат из-
мачувани од тежок труд и нема да се
изморуваат.

¹³ Дојдете и примете; измолете за себе
малку дни, за да не задоцните. Царство-
то за вас веќе е готово; бидете бодри!

¹⁴ Небо и земја, бидете сведоци за тоа,
дека го уништив злото и направив доб-
ро. Жив сум Јас! вели Господ.

¹⁵ Мајко, гушни ги своите синови; од-
гледувај ги со радост; како гулабица,
закрепнувај ги нивните нозе, зашто Јас
те избрав, вели Господ.

¹⁶ Јас ќе ги кренам мртвите од нивни-
те места и од нивните гробови ќе ги из-
ведам, зашто името Свое го познав во
Израилот.

¹⁷ Не плаши се, мајко на синовите,
зашто Јас те избрав, вели Господ.

¹⁸ Јас ќе ти ги испратам на помош
Моите слуги Исаија и Еремија, по чиј
совет Јас ги осветив и ти подготвив
дванаесет дрвја, оптоварени со различ-
ни плодови,

¹⁹ а исто толку и извори, од кои тече
мед и млеко и седум превисоки планини
по кои растат ружи и кринови, преку
кои со радост ќе ги исполнам синовите
твои.

²⁰ Погрижи се за правата на вдовица-
та, дај правда на сиромав, помогни му
на оној што е во неволја, заштити си-
рак, облечи необлечен,

²¹ погрижи се за обесправен и немо-
ќен, не подбивај се со хром, помогни му

на оној што нема раце, а слепиот дове-
ди го да ја види Мојата светлина,

²² старец и момче запази меѓу твоите
сидови;

²³ мртви, каде и да ги најдеш, откако
ги приготвиш, предај ги во гроб, а Јас
ќе ти го дадам првото место во Моето
воскресение.

²⁴ Почивај и биди спокоен, народе
Мој, зашто ќе дојде твоето спокојство.

²⁵ Добра доилко, дој ги добро твоите
синови, закрепнувај ги нозете нивни.

²⁶ Од слугите што ти ги дадов, да не
загине никој, зашто од тебе ќе ги барам.

²⁷ Не скрби се, зашто кога ќе дојде де-
нот на скрб и тешкотија, другите ќе
плачат и ќе се скрбат, а ти ќе бидеш ве-
села и ќе имаш изобилство.

²⁸ Незнабошците ќе ти завидуваат, но
ништо не ќе можат да направат против
тебе, вели Господ.

²⁹ Моите раце ќе те покријат, та сино-
вите твои да не го видат пеколот.

³⁰ Утешувај се, мајко, со твоите сино-
ви, зашто Јас ќе те спасам.

³¹ Секавај се на твоите синови што
спијат, зашто Јас ќе ги изведам од кра-
иштата на земјата и ќе им покажам ми-
лост, бидејќи сум милостив,” вели Гос-
под Седржителот.

³² „Прегрни ги твоите деца додека дој-
дам и им направам милост, зашто Мои-
те извори се изобилни и Мојата благо-
дат никогаш не е скудна.”

Езра на ѝланинаџа Синај

³³ Јас Езра примив на гората Хорив
заповед од Господ да појдам кај Израил.
А кога дојдов кај нив, тие ме исфрлија
и ја презреа заповедта на Господ.

³⁴ Затоа ви говорам вам, незнабошци,
кои можете да слушате и да разбирате:
очекувајте Го Пастирот ваш; Тој ќе ви
даде вечен мир; близу е Оној, Кој ќе
дојде на крајот на векот.

³⁵ Бидете готови за наградите од цар-
ството, зашто вечна светлина ќе ве ог-
рее за вечни времиња.

³⁶ Бегајте од сенката на овој век; при-
мете ја сладоста од вашата слава. Јас
јавно сведочам за Спасителот мој.

ТРЕТА КНИГА ЕЗДРА

³⁷ Примете го дарот што ви е даден и насладувајте се, благодарейќи Му на Оној Кој ве повикал во царството небесно.

³⁸ Станете и стојте и гледајте колкав е бројот на оние што се обележени за вечерата на Господ,

³⁹ кои, откако се преселија од сенката на овој век, примија од Господ светли облеку.

⁴⁰ Сионе, прими го бројот свој и заклучи ги твоите - оние што се облечени во бела облека и што го исполниле законот на Господ.

⁴¹ Полн е бројот на твоите сакани синови; моли се за царството на Господ, за да се освети народот твој, кој е повикан уште од почетокот.

Ездра на ѝланинаѝа Сион

⁴² Јас, Ездра, на гората Сион видов големо множество, кое не можев да го пребројам; тие сите со песни Го прославуваа Господа.

⁴³ Меѓу нив беше високо момче, кое ги надминуваше сите; тој им ставаше венци на главата на секого од нив и со тоа уште повеќе се издигнуваше; јас бев потресен од она што го гледав.

⁴⁴ Тогаш го прашав ангелот: „Господаре мој, кои се овие?“

⁴⁵ Тој ми одговори и ми рече: „Овие се оние што го оставиле смртното тело и се облекле во бесмртно, оние што го исповедат името Божјо; сега ги овенчуваат и добиваат победнички палми.“

⁴⁶ Јас прашав: „А кое е она момче што им ги става венците и што им ги врачува палмите?“

⁴⁷ Тој ми одговори: „Синот Божји, Кого тие Го прославувале во овој живот.“ И јас почнав да ги прославувам оние што стоеја цврсто за името на Господ.

⁴⁸ Тогаш ангелот ми рече: „Оди и јави му на мојот народ колку и какви чудесни дела на Господ Бог си видел.“

ПРВО ВИДЕНИЕ

Создавањето на првиот човек и неговото ошпаѓање од Боѓа

3 Во триесеттата година по разурнувањето на градот, јас бев во Вавилон, и додека лежев смутен во постелата, ми доаѓаа мисли во срцето,

² затоа што го видов опустошувањето на Сион и богатството на оние што живеат во Вавилон.

³ Духот мој се вознемири и со страв почнав да говорам кон Севишниот,

⁴ па реков: „Владетеле, Господи, Ти во почетокот рече, кога Ти самиот ја основа земјата, и ѝ заповеда на земјата,

⁵ да му даде на Адам смртно тело, кое беше, исто така, создание на Твоите раце; Ти вдахна во него дух за живот, и тој стана жив пред Тебе;

⁶ Ти го воведо во рајот што го насади Твојата десница, пред земјата да роди плодови.

⁷ Ти му заповеда да ја пази Твојата заповед, но тој ја наруши; Ти го осуди на

смрт, него и неговиот пород. Од него произлегоа поколенија и племиња, народи и фиданки од нив, кои немаат број.

⁸ Секој народ почна да прави што сака, да прави неразумни дела пред Тебе и да ги презира Твоите заповеди.

⁹ По извесно време Ти испрати потоп врз жителите на земјата и ги истреби;

¹⁰ И иста судбина ги снајде сите нив. Како што смртта го погоди Адам, така потопот ги погоди нив.

¹¹ Само еден од нив остави - Ное со неговите чеда; од него произлегоа сите праведници.

¹² Кога жителите на земјата почнаа да се размножуваат, се намножија многу синови, народи и поколенија, и пак почнаа да се предаваат на безбожност, повеќе од поранешните.

¹³ Кога почнаа да прават беззаконија пред Тебе, Ти тогаш меѓу нив го избра човекот, чие име беше Авраам;

¹⁴ него го возљуби и само нему му ја откри Твојата волја;

¹⁵ со него склучи вечен завет и му рече дека никогаш нема да го оставиш семето негово. Му го даде синот Исак, и на Исак - синовите Јаков и Исав.

¹⁶ Ти го избра Јаков, а Исав го отфрли, и Јаков се размножи прекумерно.

¹⁷ Кога го изведе неговото семе од Египет и го доведе до гората Синај,

¹⁸ тогаш ги преклони небесата, ја уреди земјата, ја растресе вселената, ги приведе бездните во трепет и целиот свет се вознемири.

¹⁹ Твојата слава помина низ четири појави: оган, земјотрес, бурен ветар и мраз, за да му даде закон на семето Јаковово и усрдност на родот Израилев,

²⁰ но не им го одзеде нивното лукаво срце, та законот Твој да даде плод во нив.

²¹ Со своето лукаво срце прв ја прекрши заповедта Адам и беше победен; така стана и со сите што произлегоа од него;

²² во срцето на народот остана немоќта и законот со корен од злото; доброто отстапи, а злото остана.

²³ Измина многу време, се исполнија години и Ти си издигна слуга по име Давид;

²⁴ му заповеда да изгради град на Твое име и во него да Ти принесува темјан и жртви.

²⁵ Ова се извршуваше многу години, а подоцна жителите на градот згрешија;

²⁶ отстапија од сè, постапија така, како што постапи Адам и сите негови потомци; зашто и тие имаа лукаво срце.

²⁷ А Ти им го предаде Твојот град во рацете на Своите непријатели.

²⁸ Па зар подобро постапуваат жителите на Вавилон и затоа владеат со Сион?

²⁹ Кога дојдов овде, видов безредија што немаат број; во таа триесетта година од ропството душата моја гледа многу грешници и срцето мое се стопи.

³⁰ Видов како ги трпиш тие грешници, ги заштитуваш беззакониците; а Својот народ го погуби, непријателите, пак, Твои ги запази и за тоа никого не го извести.

³¹ Навистина не можам да разберам како можел тој пат да се измени. Зар Вавилон постапува подобро од Сион?

³² Дали Те познал некој друг народ, освен Израил? Кои племиња веруваа во Твоите завети, како што веруваше Јаков?

³³ И наградата нивна не е еднаква, ни трудот нивни донел плод; зашто јас одев меѓу народите и видов, дека живеат во изобилие, иако не си спомнуваат за Твоите заповеди.

³⁴ Измери ги на кантар нашите беззаконија и делата на сите што живеат на земјата, и Твоето име нема никаде да се најде, освен во Израил.

³⁵ Кога земните жители не грешеле пред Тебе? Или кој народ ги запазил Твоите заповеди?

³⁶ Меѓу нас ќе најдеш барем некои што ги пазат Твоите заповеди, а меѓу другите народи нема да најдеш.”

*Смртните луѓе не можат
да ги знаат Божјите љубови*

4 Вака ми одговори испратениот ангел кај мене, по име Уриил.

² И рече: „Срцето твое отишло многу далеку од овој век, бидејќи настојуваш да го постигнеш патот на Севишниот.”

³ Јас одговорив: „Така е, Господаре!” А тој ми рече: „Пратен сум да ти покажам три пата и да ти покажам три проблеми.

⁴ Ако ми решиш еден од нив, тогаш јас ќе ти го покажам патот што сакаш да го видиш и ќе те научам од каде произлегло лукавото срце.”

⁵ Тогаш јас му реков: „Говори, Господаре!” А тој ми рече: „Појди и измери ја тежината на огнот или измери го дувањето на ветерот или врати ми го денот што веќе изминал.”

⁶ Јас одговорив: „Кој човек може да го направи тоа што го бараш од мене?”

⁷ А тој ми рече: „Ако би те прашал колку живеалишта има во срцето на морето или колку извори има на почетокот од бездната, или колку жили има над небескиот свод и какви се пределите на рајот,

ТРЕТА КНИГА ЕЗДРА

⁸ ти можеби ќе ми одговориш: во бездната не сум слегувал, ниту во Адот, а и на небото никогаш не сум се искачил.

⁹ А сега те прашав само за огнот, ветрот и денот што си ги преживеал, без што не можеш, а ти и на тоа не ми одговори.”

¹⁰ Потоа ми рече: „Ти не можеш да го познаеш ни она што е твое и што било со тебе уште од твојата младост,

¹¹ како тогаш твојот сад би можел да го смести во себеси патот на Севишниот и во овој видлив расипан свет - да ја разбере расипаноста, која е видлива само за мене?”

¹² На тоа јас реков: „Подобро ќе беше сосема да нè немаше, отколку да живеаме во беззаконија и да страдаме без да знаеме зошто страдаме.”

¹³ А тој, одговарајќи ми рече: „Еве, јас отидов во честарот на едно поле и ги најдов дрвјата како се договараат.

¹⁴ Тие рекоа: ајде да му објавиме војна на морето, за да отстапи од нас и таму да насадиме други горички.

¹⁵ Исто така: и морските бранови имаа совет, тие рекоа: ајде да востанеме и да ги завладееме шумите во полето, за да придобиеме и таму друго место.

¹⁶ Но планот на шумата се покажа залуден, зашто дојде огнот и таа изгоре.

¹⁷ Така заврши и замислата на морските бранови, зашто песокот застана пред нив и ги задржа.

¹⁸ А ти, ако им беше судија: кого ќе го оправдаше и кого ќе го обвинеше?”

¹⁹ Јас одговорив: „Навистина нивните замисли биле попусти, затоа на шумата ѝ е дадена земјата, а и на морето му е дадено неговото место, за да ги разнесува своите бранови.”

²⁰ А тој ми одговори и рече: „Право просуди, а зошто вака не си просудуваш и за самиот себеси?”

²¹ Зашто, како земјата што ѝ е дадена на шумата, а морето што им е дадено на морските бранови, така и жителите на земјата можат да го разберат само она што е на земјата, а жителите на небото можат да го разберат она што е во небесните височини.”

Крајот на векови

²² Јас одговорив и реков: „Ти се молам, Господи, нека ми биде даден ум, за да можам да разбирам.

²³ Не сакам да Те прашувам за она што е горе, туку за она што станува кај нас секој ден: зошто Израил им е предаден за подбивање на незнабошците? Зошто народот, кој го возљуби, е предаден на безбожни племиња, и зошто законот на нашите татковци е доведен до распаѓање, а напишаните наредби никаде ги нема?”

²⁴ Низ овој живот минуваме како скакулци, животот наш поминува во страв и ужас и станавме недојстојни да ја наследиме Твојата милосрдност.

²⁵ Но што ќе направи Тој со Своето име, со кое се именуваме? Еве, тоа е она за кое прашав.”

²⁶ А тој ми одговори и рече: „Што повеќе прашуваш, се повеќе ќе се чудиш, зашто овој век брзо се приближува кон својот крај,

²⁷ и не може да го прими она што им е ветено на праведниците во идните времиња, зашто овој век е преполн со неправда и слабости.

²⁸ А за она што ме праша, ќе ти одговорам: злото е посеано, а уште не дошло времето за неговото искоренување.

²⁹ Зашто додека посеаното не биде искоренето и додека не се исчисти местото, на кое е посеано злото, нема да има место, на кое ќе биде посеано доброто.

³⁰ Бидејќи семето на злото е посеано во срцето на Адам уште од почетокот и колку многу зло роди тоа досега и ќе раѓа додека не дојде време за вршидба!

³¹ Размисли колку лоши плодови роди зрното на лошото семе.

³² Кога ќе бидат ожнеани безбројните негови класја, колку големо гумно ќе треба!”

³³ Јас го прашав: „А како и кога ќе биде тоа? И зошто нашите години се малку и зошто се полни со зло?”

³⁴ Тој ми одговори: „Не брзај да се издигнуваш погоре од Севишниот, зашто попусто брзаш да бидеш погоре од Него; ти одиш премногу далеку.

³⁵ Зар и душите на праведниците не прашуваат во своите затвори, велејќи: до кога ќе се надеваме вака? И кога ќе дојде плодот на жетвата - на нашата отплата?"

³⁶ На тоа ми одговори архангелот Еремиил, велејќи: „Кога ќе се исполни бројот на семињата во вас, зашто Севишниот го измерил овој век,

³⁷ со мерка ги измерил времињата и со број ги пресметал часовите; и нема ни да се поколеба ниту да се возбуди додека не се исполни одредената мерка."

³⁸ А јас како одговор на ова му реков: „Владетеле Господи, но и сите ние сме исполнети со нечесност.

³⁹ И можеби поради нас не се исполнуваат житниците на праведниците и поради гревовите на оние што живеат на земјава."

⁴⁰ Тој ми одговори и рече: „Појди и прашај бремена жена; можно ли е да го задржи плодот што е во неа по наполнувањето на деветтиот месец?"

⁴¹ Јас одговорив: „Не може, Господи." Тогаш Тој ми рече: „Слични на утробата се и живеалиштата на душите во Адот.

⁴² Како што родилката брза да роди, за да се избави од родилните болки, така брзаат и тие - да го вратат она што им е дадено.

⁴³ Најнапред ќе ти биде покажано она што сакаш да го видиш."

⁴⁴ А јас реков: „Ако сум придобил благодат во твоите очи, ако тоа е можно и ако сум способен за тоа,

⁴⁵ покажи ми го она што треба да дојде, дали е поголемо од она што изминало, како и она што било дали е поголемо од она што ќе биде?"

⁴⁶ Она што изминало, знам какво е, а она што ќе дојде - за него не знам."

⁴⁷ Тој ми рече: „Застани од мојата десна страна; значењето на ова ќе ти го објаснам со споредба."

⁴⁸ Јас застанав и видов: ете, запалена печка минува пред мене, и кога пламенот измина, видов - остана дим.

⁴⁹ потоа пред мене помина облак, полн со вода, и од него се изли силен дожд; но откако поројниот дожд прес-тана, останаа капки.

⁵⁰ Тогаш тој ми рече: „Размисли во себеси, како дождот што е нешто повеќе од капки, и огнот - нешто повеќе од дим, така и мерката на минатото зела надмоќност, па останале само капки и дим."

Предзнаци на крајот

⁵¹ Тогаш јас го замолив и му реков: „Мислиш ли дека ќе доживеам до тие дни и што ќе стане во тие денови?"

⁵² А тој ми одговори и ми рече: „За знаците, за кои ме прашуваш, нешто можам да ти кажам, но не сум пратен да говорам со тебе за твојот живот, а и не знам."

За луѓето многу виситини ке оситанат и јајна

5 „А што се однесува за знаците, ете, ќе настанат дни, кога многумина од жителите на земјата, кои многу знаат, ќе бидат грабнати, и патот на вистината ќе се сокрие и вселената ќе биде лишена од вера,

² и ќе се умножи неправдата, која сега ја гледаш и за која од порано си слушал.

³ И земјата, која сега ја гледаш дека царува, ќе биде изложена на опустошување.

⁴ Ако, пак, Севишниот ти даде да доживееш, ќе видиш дека веднаш по третата труба - среде ноќ ќе огрее сонце, а месечината - трипати преку денот;

⁵ и од дрво крв ќе капе, камен ќе проговори и народите ќе се раздвижат.

⁶ Тогаш ќе царува оној, кого жителите на земјата не го очекуваат, а птиците ќе прелетаат на други места.

⁷ Содомското море ќе исфрли риби, ќе пушти глас ноќно време за мнозина непознат, но сите ќе го чујат гласот негов.

⁸ На многу места ќе има немири, честото ќе биде пуштан оган од небото; полските сверови ќе ги сменат местата свои и нечисти жени ќе раѓаат чудовишта.

⁹ Слатките води ќе станат солени, сите пријатели ќе станат еден против друг; тогаш умот ќе се сокрие и разумот ќе се повлече во своето пребивалиште.

ТРЕТА КНИГА ЕЗДРА

¹⁰ Многумина ќе го бараат, но нема да го најдат; на земјата ќе се намножат неправдата и невоздржливоста.

¹¹ Една земја ќе ја прашува соседната: дали низ тебе поминала правдата, што човекот го прави праведен? И таа ќе ѝ одговори дека не поминала.

¹² Луѓето тогаш ќе се надеваат, и нема да го добијат она што го сакаат; ќе се трудат, но нивните патишта нема да се исправат.

¹³ За овие знаци ми е дозволено да ти кажам, и, ако пак ме помолиш и поплачеш како сега, и ако постиш седум дни, ќе чуеш и повеќе од ова.”

¹⁴ И јас се свестив, телото мое трепереше силно, душата моја изнемоштуваше, како да исчезнуваше.

¹⁵ Но ангелот дојде кај мене, ми говореше, ме поддржуваше, ме закрепна и ме исправи на нозе.

¹⁶ Втората ноќ кај мене дојде Фалтиил, народниот водач, и ме запраша: „Каде си бил и зошто ти е лицето нажалено?”

¹⁷ Зар не знаеш дека тебе ти е доверен Израил, во земјата на неговото прогонство?

¹⁸ Затоа стани, и касни леб и не нè оставај, како пастирот што стадото свое не го остава - во рацете на лукави волци.”

¹⁹ Тогаш му реков: „Оди си од мене и не приближувај се до мене.” И тој, кога го слушна тоа, си отиде од мене.

ВТОРО ВИДЕНИЕ

Моливиџа на Ездра и одговорот на Уриил

²⁰ А јас, пак, постев седум дни, офкајќи и плачејќи, како што ми заповеда ангелот Уриил.

²¹ По седум дни, помислите на моето срце пак ми беа многу тешки;

²² но душата моја прими дух што може да разбира, и јас одново почнав да говорам пред Севишниот,

²³ и реков: „О, Владетеле Господи, од сите гори на земјата и од сите дрвја на неа, Ти ја избра само лозата;

²⁴ и од целиот земен круг - Ти ја избра само пештерата, а од сите цвеќиња во светот - Ти го избра само кринот;

²⁵ од сите морски бездни - Ти наполни само еден извор, а меѓу сите издигнати градови - само Сион го освети за Себе;

²⁶ од сите создадени птици - Ти ја наменува само гулабицата, и од сиот создаден добиток - Ти ја избра само овцата:

²⁷ меѓу сите многубројни народи, Ти придоби само еден народ и него го возљуби, нему му даде закон совршен.

²⁸ Но сега, Господи, зошто овој единствен народ го предаде на мнозина, зошто на еден корен накалеми други фиданки и Твојот единствен народ го расеја меѓу многу народи?

²⁹ Него го покорија оние, кои им се противеа на Твоите ветувања, и кои не веруваа во Твоите завети.

³⁰ И ако беше си го многу намразил, Твојот народ, нека беше тој казнет од Твојата рака.”

³¹ Кога ги говорев овие зборови, кај мене беше испратен пак ангелот, што беше дошол кај мене претходната ноќ,

³² и ми рече: „Чуј ме, јас ќе те научам; слушај ме - јас ќе ти кажам уште повеќе.”

³³ Јас му реков: „Говори, Господаре мој”, а тој ми рече: „Ти отиде со твојот љубопитен ум за Израил многу далеку; зар ти го сакаш повеќе отколку што го сака Оној, Кој го создал?”

³⁴ Јас му одговорив: „Не, Господаре мој, туку говорев од голема тага. Внатрешноста ме измачува секој час кога се измачувам да го разберам патот на Севишниот или да испитам барем еден дел од Неговиот суд.”

³⁵ Тој ми рече: „Тоа не можеш да го постигнеш.” - Јас го прашав: „А зошто не можам, Господаре мој? Подобро ќе беше ако не се родов и ако утробата на мојата мајка ми станеше гроб, отколку што го гледам измачувањето на Јаков и истоштувањето на израилскиот народ.”

³⁶ Тој ми рече: „Изброј го она што уште го нема, собери ми ги распрснатите капки и оживеј ги исушените цвеќиња.“

³⁷ Отвори ги заклучените хранилишта, изведи ги ветровите - што се затворени во нив и покажи ми ја сликата на гласот, - и тогаш ќе ти го покажам да го видиш она што те мачи.“

³⁸ Јас одговорив: „Владетеле Господи, кој може тоа да го знае, освен Оној, Кој не живее со луѓето?“

³⁹ А јас сум безумен, па како можам да говорам за она што ме праша?“

⁴⁰ Тогаш Тој ми рече: „Како што не можеш да направиш ништо од ова што е речено, така не можеш да ги знаеш Моите намери, ниту можеш да ги знаеш границите на Мојата љубов, која сум му ја ветил на Мојот народ.“

Предци и ѱојомци

⁴¹ Јас реков: „Но, ете, Господи, Ти си близок до оние што се доближуваат до крајот, а што ќе прават оние што биле пред мене, или ние и оние што ќе бидат по нас?“

⁴² Тој ми рече: „Мојот суд Јас ќе го споведам со венецот: како што нема задоцнување за последните, така нема побрзување за првите.“

⁴³ Јас одговорив и реков: „Зар Ти не би можел да ги соединиш во едно: и оние што се создадени порано, така и оние што се сега и кои ќе бидат, за да им го објавиш поскоро Твојот суд?“

⁴⁴ Тој ми одговори: „Творбата не може да оди побргу од својот Творец, како што овој век не може да ги опфати сите заедно во себе и оние што треба да бидат создадени.“

⁴⁵ А јас реков: „Како тогаш Ти ми рече мене, Твојот слуга, дека си му дал заедно живот на сè што е создадено, и создаденото го издржало тоа, па и сега оние што постанат заедно би можеле тоа да го издржат.“

⁴⁶ Тој ми рече: „Прашај ја жената и речи ѱ: ако раѓаш десет деца, зошто ги раѓаш одвреме - навреме и замоли ја сите десет да ги роди одеднаш.“

⁴⁷ Јас пак му реков: „Тоа не е можно; тоа може да станува само одвреме - навреме.“

⁴⁸ Тогаш Тој ми рече: „И Јас ѱ дадов на земјината утроба способност да го произведува она што е посееано во неа одвреме - навреме.“

⁴⁹ Како што детето не може да го прави она што можат старците, така и го поставив светот, кој е создаден од Мене.“

⁵⁰ Тогаш го запрашав и реков: „Штом веќе ми го откри патот, тогаш дозволи ми да Те прашам: мојата мајка, за која ми говореше, дали е уште млада или се приближува кон староста?“

⁵¹ Ми одговори и рече: „За тоа прашај ја онаа што раѓа, и таа ќе ти одговори.“

⁵² Речи ѱ: зошто оние што се раѓаат сега не прилегаат на оние што се родени порано, и зошто се тие помали на раст од другите?“

⁵³ Таа ќе ти одговори: едните ги родив во цветот на мојата младост, а другите се родени на старост, кога утробата моја почна да ја губи својата сила.“

⁵⁴ Сега разбери: зошто сте вие помали на раст од оние што се родени пред вас;

⁵⁵ а оние што ќе се родат по вас, ќе бидат уште помали од вас; созданијата веќе остареа, младешката сила веќе им одминала.“

⁵⁶ И реков: „Ти се молам, Господи, ако сум придобил милост пред Твоите очи, кажи му на Твојот слуга: преку кого го посетуваш Твоето создание?“

Боџ го создаде свеѱоѱ и сѱ шѱо е во неѱо

6 Тој ми рече: „Од почетокот на создавањето на земниот круг и пред да бидат установени границите на светот, пред да дувнат ветровите;

² пред да се чујат гласовите на громот, пред да болскотат секавиците, пред да се утврдат основите на рајот;

³ пред да се појават убавите цвеќиња, пред да се утврдат подвижните сили, пред да се соберат безбројните ангелски војски;

⁴ пред да се издигнат воздушните височини, пред да се одмерат размерите на небесниот свод, пред да се запалат огновите на Сион;

⁵ пред да бидат истражувани години-те, пред да бидат одделени оние што грешат сега и да бидат запазени оние што ја чувале верата како ризница,

⁶ тогаш Јас помислив и сè создадов Самиот, а не преку друг; исто така од Мене ќе дојде и крајот, а не од некој друг.”

⁷ Тогаш прашав: „Каква е поделбата на времето, и кога ќе биде крајот на она што е прво и почетокот на последното?”

⁸ Ми одговори: „Од Авраама дури до Исака, кога од него се родија Јаков и Исав, кога раката на Јаков ја држела петата на Исав.

⁹ Крајот на овој век е Исав, а почетокот на идниот е Јаков.

¹⁰ Раката на човекот е неговиот почеток, а петата - неговиот крај. За друго, Ездра, не прашувај ме.”

Знаци за крајот

¹¹ Јас пак му одговорив и реков: „О, Господи Владетеле, ако сум придобил благодат пред Твоите очи,

¹² Ти се молам, покажи му го на Твојот слуга крајот на Твоите знаци, од кои ми покажа дел минатата ноќ.”

¹³ Тој ми одговори и рече: „Стани на нозе и слушај го гласот, што ќе биде исполнет со шум,

¹⁴ и ќе прилега на земјотрес, но местото, каде што стоиш, нема да се помести.

¹⁵ Затоа, кога тој ќе говори, не вчудовидувај се; ќе говори за свршетокот, и ќе разберат основите на земјата.

¹⁶ А бидејќи станува збор за нив, земјата ќе затрепери и ќе се расклати, зашто знае дека нивниот крај треба да се измени.”

¹⁷ Кога го чув гласот, станав на нозе и слушнав и, ете, гласот говореше, а шумот беше како шум од многу води,

¹⁸ и рече: „Еве, настануваат дни, кога Јас ќе почнам да се приближувам, за да ги посетам жителите на земјата;

¹⁹ кога ќе почнам да барам од оние, кои преку својата неправда предизвикаа неправедно голема штета и кога ќе се исполни мерката на понижувањето на Сион.

²⁰ А кога ќе се одбележи векот, што ќе почне да изминува, еве ги знаците што ќе ги покажам: книгите ќе се отворат пред лицето на небескиот свод, и сите заедно ќе видат;

²¹ и едногодишни деца ќе проговорат со своите гласови, а бремени жени ќе раѓаат тримесечни и четиримесечни недоносенчиња, кои ќе останат живи и ќе зајакнат;

²² посеани ниви одеднаш ќе се покажат како непосеани и полни житници ќе бидат одеднаш празни;

²³ потоа силно ќе затруби труба, и кога ќе ја чујат, сите веднаш ќе се уплашат.

²⁴ Тогаш пријатели ќе се вооружат против пријатели како непријатели; страв ќе ја опфати земјата заедно со нејзините жители, а жилите на сите извори ќе секнат и нема да течат.

²⁵ Секој, кој по сето ова, што ти го претскажувам, ќе остане жив, ќе се спаси и ќе го види Моето спасение и крајот на вашиот век.

²⁶ И ќе видат избраните луѓе, кои не доживеале смрт од своето раѓање; ќе се измени срцето на живите и ќе се претвори во друго чувство,

²⁷ зашто злото ќе се уништи и лукавството ќе исчезне;

²⁸ верата ќе расцути, расипаноста ќе биде победена; ќе се појави вистината, која толку време остануваше без плод.”

²⁹ Кога Тој говореше, јас го погледнав Оној, пред Кого стоев.

³⁰ А Тој ми рече: „Јас дојдов да ти го покажам времето на следната ноќ.

³¹ И така, ако се помолиш пак и ако постиш уште седум дена, повеќе ќе ти кажам од денот кога те чув.

³² Севишниот го слушна твојот глас; Силниот го виде твоето правилно дејствување, ја виде чистотата што си ја пазел од својата младост.

³³ Затоа ме испрати да ти го кажам сево ова и да ти речам: надевај се и не плаши се;

³⁴ не брзај со првите времиња да мислиш за она што е суетно, за да не ти биде судено со таква брзина за последните времиња.”

ТРЕТО ВИДЕНИЕ

Зошиѿ сѣрада Божѣиоѿ народ

³⁵ Потоа јас пак со солзи се молев и пак постев седум дена, за да ги завршам трите седмици, кои ми беа заповедани.

³⁶ А во осмата ноќ моето срце одново се вознемири, и јас почнав да говорам пред Севишниот,

³⁷ зашто духот силно се возбуди и душата моја се измачуваше.

³⁸ Тогаш реков: „Господи, уште во почетокот на создавањето Ти говореше; во првиот ден Ти рече: нека биде небо и Твојот збор стана дело совршено.

³⁹ Тогаш се издигнуваше Духот, а темнината опфаќаше сè наоколу и тишина, немаше уште звук на човечки глас.

⁴⁰ Тогаш Ти заповеда од Твоите со-кровишта да излезе изобилната светлина, за да го покаже Твоето дело.

⁴¹ Во вториот ден го создаде воздухот и небескиот свод и заповеда водата да се оддели и да има прегради меѓу водите, така што еден дел од нив да се издигне угоре, а другиот да остане долу.

⁴² Во третиот ден Ти заповеда водите да се соберат во еден седми дел од земјата, а шесте делови ги исуши, за да служат пред Тебе за сеење и обработување.

⁴³ Твојот збор излегуваше и веднаш се појавуваше дело;

⁴⁴ одеднаш се појавија безбројно множество плодови и разновидни, пријатни за вкусот, цвеќиња, непроменливи во својот вид, со неизречиво пријатен мирис; сето тоа беше создадено во третиот ден.

⁴⁵ Во четвртиот ден Ти заповеда да се појави светлината на сонцето и на месечината и распоредот на ѕвездите.

⁴⁶ И им заповеда да му служат на човекот, кој требаше да биде содаден.

⁴⁷ Во петтиот ден Ти му рече на седмиот дел, каде што беше собрана водата, да произведе животни, птици што летаат и риби, што беше и извршено.

⁴⁸ Немата и бездушна вода, на знак од Бога, произведе животни, за да ги кажуваат сите родови Твоите чудесни дела.

⁴⁹ Тогаш ти запази две животни: едно-то се нарекуваше Енох, а второто - Левијатан

⁵⁰ Ти го оддели едно од друго, бидејќи седмиот дел, каде што беше собрана водата, не можеше да ги собере заедно.

⁵¹ На Енох му го даде едниот дел од земјата и го запази, за да им служи за храна на оние, на кои Ти сакаш и кога сакаш.

⁵² а на Левијатан му го даде седмиот дел од водата и го запази, за да им служи за храна на оние, на кои Ти сакаш и кога сакаш.

⁵³ А по шестиот ден Ти ѝ заповеда на земјата да произведе пред Тебе добиток, сверови и влекачи;

⁵⁴ а потоа го создаде Адам, кого го постави за господар на сите Твои созданија, од кого произлегуваме сите ние и народот, кој Ти го избра.

⁵⁵ Господи, сето ова го реков пред Тебе, зашто Ти си го создал овој свет за нас.

⁵⁶ А за другите народи, кои произлегоа од Адам, Ти рече дека се ништо, дека се слични на плуканка и дека сето нивно множество Ти си го споредил со капки што капат од сад.

⁵⁷ А сега, Господи, ете, тие народи, за кои Ти рече дека се ништо, управуваат со нас и нè проголкуваат.

⁵⁸ А ние, Твојот народ, кого го нарече Свој првенец, Свој единороден и возљубен, сме предадени во нивните раце.

⁵⁹ Ако овој свет е создаден заради нас, тогаш зошто не добиваме наследство во светов? И до кога ќе биде ова?”

*Бог ни придојде рај,
а ние одиме во лоши патишта*

7 Кога ги изговорив овие зборови, кај мене беше испратен ангелот, кој беше праќан кај мене минатите ноќи,

² и ми рече: „Стани, Ездра, и слушај ги зборовите што дојдов да ти ги кажам.”

³ Јас реков: „Говори, Господаре мој!” А тој ми рече: „Морето е поставено во

просторно место, за да биде неизмерно и длабоко;

⁴ но влезот во него се наоѓа во тесно место, така што прилега на реки.

⁵ Оној што ќе посака да влезе во морето и да го види, или да владее над него, ако не помине низ тесното, како може да стигне до широкото?

⁶ Има и други споредби: градот е изграден и расположен во рамнина и полн е со секакви богатства;

⁷ но влезот во него е тесен и е поставен на стрмнина, така што оддесно има оган а одлево - длабока вода.

⁸ Меѓу нив, односно меѓу огнот и водата, има само една патека, на која може да се смести само човечко стапало.

⁹ Ако тој град му се даде за наследство на човекот, како тој може да го добие тоа наследство, ако никогаш не помине преку опасноста, која се наоѓа на тој пат?"

¹⁰ Јас реков: „Така е, Господи!“ А Тој ми рече: „Таков е и делот на Израил.

¹¹ За нив Јас го создадов светот; но кога Адам ги наруши Моите наредби, беше наредено да застане она што беше извршено.

¹² И станаа влезовите на овој свет тесни, болни, мачни, мали, лукави, полни со неволји и бараа многу труд.

¹³ А влезовите во идниот век се широки, безопасни и принесуваат плодови на бесмртност.

¹⁴ И така, ако оние што влегуваат, кои живеат, не влезат низ таа теснотија и неволја, тие нема да го добијат она што е приготвено.

¹⁵ Но, зошто се вознемируваш кога си гниежлив и зошто се возбудуваш - кога си смртен?

¹⁶ Зошто во твоето срце не ја примиш иднината, туку ја примаш сегашноста?"

¹⁷ Јас одговорив и реков: „Владетеле, Господи, ете, Ти одреди во Твојот закон дека праведниците ќе го наследат тоа и дека грешниците - ќе загинат.

¹⁸ Затоа праведниците ќе можат да поднесат теснотија, надевајќи се дека ќе бидат на широко, а оние што живеат богопротивно, и откако ќе претрпат теснотија, нема да видат широчина.”

¹⁹ Тој ми рече: „Нема повисок судија од Бога, никој не разбира повеќе од Севишниот.

²⁰ Многумина загинаваат во овој живот затоа што не го примаат Законот Божји што им е предложен.

²¹ Зашто Бог строго им заповеда на оние што доаѓаат, та кога ќе дојдат - што треба да прават, за да бидат живи; што треба да пазат, за да не бидат казнети.

²² А тие не послушаа и Му се спротивставија, суетна мисла утврдија во себеси;

²³ се повлекоа по гревовни измами; рекоа за Севишниот дека Го нема и не ги познаа Неговите патишта;

²⁴ законот Негов го презреа, ги отфрлија Неговите ветувања, немаа вера во Неговите обредни наредби, не ги вршеа Неговите дела.

²⁵ Ете, затоа, Ездра, за празните - празно, а за полните - полно.

Месијанскојо царсџво и џоследниој суд

²⁶ Еве, ќе дојде време кога ќе се јават знаците, што ти ги претскажав и ќе се јави невестата, а со појавувањето свое ќе се покаже, зашто сега е сокриена во земјата.

²⁷ И секој, кој се избави од наброените понапред зла, самиот ќе ги види Моите чудеса.

²⁸ Зашто ќе се открие Мојот син Исус заедно со оние што се со Него и другите ќе се насладуваат четиристотини години.

²⁹ И по сите тие години ќе умре Мојот Син Христос и сите луѓе што дишат.

³⁰ И ќе се врати светот во првобитниот молк седум дена, како што беше понапред, така што никој нема да остане.

³¹ А по седумте дена ќе се разбуди заспаниот свет и лошите ќе умрат.

³² Земјата ќе ги предаде оние што спијат во неа, и правот - оние кои тивко престојувале во него, а сокровишниците ќе ги предадат душите што им се доверени.

³³ Ќе се открие Севишниот од судскиот престол; ќе изминат страдањата и ќе се исцрпи долготрпеливоста.

³⁴ Само еден суд ќе остане: вистината ќе застане, верата ќе закрепи.

³⁵ Потоа ќе дојде делото на отплатата, ќе се открие наградата, ќе се разбуди правдата, ќе престане владеењето на неправдата.”

³⁶ Јас реков: „Авраам прв се молеше за содомците; Мојсеј - за татковците, кои беа згрешиле во пустината;

³⁷ по него Исус - за Израил во деновите на Ахана;

³⁸ Самоил и Давид - за погубените, а Соломон - за оние што дојдоа за осветувањето;

³⁹ Илија - за оние што добија дожд и за мртвиот, за да оживее;

⁴⁰ Езекија - за народот во времето на Сенахирим, и мнозина - за многумина.

⁴¹ И така, ако тогаш, кога пропаста се беше засилила и кога се беше намножила неправдата, праведните се молеа - за нечесните, зошто тоа да не биде и сега?”

⁴² А Тој ми одговори и рече: „Сегашниот век не е крајот; во него често пребива слава, затоа се молеле за немоќните.

⁴³ А судниот ден ќе биде крајот на тоа време и почеток на идното време на бесмртноста, кога ќе си замине распаѓањето,

⁴⁴ ќе биде срушена невоздржливоста, ќе се откине неверието, ќе се издигне правдата и ќе болсне вистината.

Само малкумина ќе бидат спасени

⁴⁵ Тогаш никој не ќе може да го избави загинастиот, ниту ќе може да го погуби оној што победил.”

⁴⁶ Јас одговорив и реков: „Еве го мојот прв и последен збор: ќе беше подобро ако на Адам не му беше дадена земјата или, откако му беше веќе дадена, да беше задржан за да не згреши.

⁴⁷ Каква е ползата за човек, кој во сегашниот век живее со скрб, а кога ќе умре - да го чекаат казни?

⁴⁸ О, Адаме, што направи ти? Ти кога згреши, не падна само ти, туку паднавме и ние што произлегуваме од тебе.

⁴⁹ Каква е ползата за нас од тоа што ни е ветено време бесмртно, кога извршуваме смртни дела?

⁵⁰ Иако нам ни е претскажана вечна надеж, ние никаквите - сме создадени суетни.

⁵¹ Иако нам ни беа приготвени добри и мирни живеалишта, ние живеевме лошо;

⁵² Иако за нас беше однапред подготвена славата на Севишниот, за да ги покрие оние што живееле кротко, ние одевме по лоши патишта.

⁵³ Ќе се покаже рајот, каде што пребива негнилежен плод, и каде има спокој и исцелување;

⁵⁴ но ние нема да влеземе во него, зашто ќе живееме по неблагодарни места.

⁵⁵ Лицата на оние, кои имаа воздржливост, ќе болнат посветло од свездите, а нашите лица се поцрни од темнината.

⁵⁶ Ние во нашиот живот, кога вршевме беззаконија, не помислувавме, дека по смртта ќе страдаме.”

⁵⁷ Тој ми одговори и рече: „Тоа е помислата за борбата што треба да ја води човекот, кој е роден на земјата,

⁵⁸ та ако биде победен, да го претрпи она што го кажа ти, ако пак, победи - да го добие она за што говорам Јас.

⁵⁹ Тоа е оној живот, за кој Мојсеј, кога беше жив, му рече на народот, велејќи: избери си живот, за да живееш.

⁶⁰ Но не му поверуваа ни нему, ниту на пророците по него, ниту Ми веруваат Мене, Кој им зборував,

⁶¹ дека нема да има жалење за нивното загинавање, како што ќе има радост за оние, за кои е приготвено спасението.”

⁶² Јас одговорив и реков: „Знам, Господи, дека Севишниот се нарекува милосрден, зашто ќе ги помилува оние што уште не дошле на светов;

⁶³ дека е милостив спрема оние што живеат според Неговиот закон.

⁶⁴ Тој е долготрпелив, зашто покажа долготрпеливост спрема оние што згрешија, како спрема Свои созданија.

⁶⁵ Тој е штедар дарител и дава според потребите.

⁶⁶ Тој е многумилостив, зашто ги зголемува Своите милости кон оние што

живее, што живеат сега и што ќе живеат во иднина.

⁶⁷ Бидејќи, ако Тој не ги зголемуваше Своите милости, светот не би можел да продолжи да живее со оние што живеат во него.

⁶⁸ Тој дава дарови, зашто, ако не даруваше според Својата добрина, за да можат оние што направиле гревови да се олеснат од своите беззаконија, не би можел да остане жив ни еден десетилјаден дел од луѓето.

⁶⁹ Иако Тој како судија, ако не им опростуваше на оние, кои се создадени преку Неговиот збор и не истребеше многу од престапите,

⁷⁰ можеби од безбројното множество, ќе остане само сосема малкумина.”

***Бој ги сјасува луѓето
само по Својата милост***

8 Тој ми одговори и рече: „Севишниот го создаде овој свет за многумина, а идниот - за малкумина.

² Ќе ти кажам, Ездра, една споредба. Како што земјата, ако ја запрашаш, ќе ти каже дека дава голема количина од која прават глиненни садови, а малку прав, од кој се излива златото, така се и делата на овој свет.

³ Многумина се создадени, но малкумина ќе се спасат.”

Ездра се моли за својот народ

⁴ Јас одговорив и реков: „Душо, касни ја смислата и проголтај ја мудроста,

⁵ зашто ти вети дека ќе слушаш и посака да пророкуваш, а времето ти е дадено само да живееш.

⁶ О, Господи, нема ли да ми дозволиш мене, на Твојот слуга, да се помолам пред Тебе да му дадеш на нашето срце семе, и на разумот наш очистување, за да даде плод, од кој би можел да живее секој распадлив, што ќе го носи името човек?

⁷ Ти си еден, а ние сме единственото создание на Твоите раце, како Ти што рече.

⁸ Но, како сега во мајчината утроба се образува телото, а Ти му ги даваш членовите? Како се запазува Твоето ство-

рение во огнот и во водата, и како, Твоето создание ја трпи девет месеци Твојата творба во себеси, зашто е создадена во неа?

⁹ И она што пази, и она што е пазено, се запазуваат и едното и другото, а утробата на мајката истовремено го враќа запазеното, кое израснало во неа.

¹⁰ Ти си заповедал од самите делови, односно од градите, да се дава млеко - плод од градите.

¹¹ До извесно време да се храни создаденото, а потоа го предаваш на Твојата милосрдност.

¹² Ти си го воспитал со Твојата правда, си го научил на Твојот закон и со Твојот разум си го поучил,

¹³ и ќе го умртвиш како Свое создание, и пак како Свое дело ќе го оживееш.

¹⁴ Ако Ти го погубиш создаденото со таква грижа, по Твоја заповед лесно е да се уреди: она што било создадено - да се запази.

¹⁵ И сега, Господи, ќе кажам: за секој човек Ти знаеш повеќе; но ќе кажам за Твојот народ, за кој страдам,

¹⁶ за Твоето наследство, за кое пролевам солзи, за Израил, за кој жалам, за Јаков, за кого боледувам.

¹⁷ Ќе почнам да се молам пред Тебе за себеси и за нив, зашто го гледам нашето паѓање во грев, во кое паднавме ние што живееме на земјата.

¹⁸ Но јас чув дека набргу ќе дојде Судијата.

¹⁹ Затоа чуј го мојот глас, послушај ги моите зборови; јас ќе говорам пред Тебе. Почетокот на зборовите на Ездра пред да биде земен.

²⁰ Јас реков: „Господи, Ти Кој живееш вечно, Чии очи се управени кон највисокото и небесното.

²¹ Чиј престол е непроценлив и Чија слава е недостижна, пред Кого со трепет стојат ангелските воинства, кои Ти служат и како ветар и како оган, чиј збор е вистински и Чиј говор е неизменлив,

²² Чија повелба е силна и Чие владеење - страшно. Чиј поглед ги пресушува бездните и Чиј гнев растопува гори и Чија вистина живее вечно, -

²³ чуј ја молитвата на Твојот слуга, послушај ја молбата на Твоето создание!

²⁴ Додека сум жив, ќе говорам, додека разбирам - ќе одговарам, не загледувај се во гревовите на Твојот народ, туку во оние што вистински Ти служат!

²⁵ Не гледај ги со внимание безбожните дела на незнабошците, туку на оние, кои ги запазија Твоите завети и во неволји!

²⁶ Не мисли за оние, кои лажливо постапуваат пред Тебе, а спомни си за оние, кои, по Твоја волја, познаа што е страв.

²⁷ не погубувај ги оние, што живееле животински, а погледни кон оние, кои учеа јасно за Твојот закон.

²⁸ Не гневи се против оние, кои се познати дека се полоши од сверови,

²⁹ а возљуби ги оние, кои секогаш се надеваат во Твојата правда и слава.

³⁰ Зашто ние и нашите татковци од такви болести страдаме;

³¹ а Ти, заради нас грешните, милосрден ќе се наречеш.

³² Ако посакаш да нè помилуваш, ќе се наречеш милосрден, зашто ние немаме праведни дела.

³³ А праведните, кои придобиле многу дела, по своите дела ќе добијат награда.

³⁴ Што е човекот, за да се гневиш на него, и овој расипан род, за да се огорчуваш од него толку?

³⁵ Навистина, нема никој меѓу родените, а да не постапил нечестиво; нема ниеден од оние што веруваат во Тебе, а да не згрешил.

³⁶ Господи, токму во тоа ќе се пројави Твојата правда и Твојата добрина, кога ќе ги помилуваш оние што немаат вистински добри дела.”

³⁷ Тој ми одговори и ми рече: „Ти кажа нешто справедливо, па, според тоа како што рече, така и ќе биде.

³⁸ Зашто Јас не мислам за делата на оние созданија, кои згрешиле пред смртта, пред судот, пред загинувањето;

³⁹ туку им се радувам на подвизите од праведниците, си спомнувам како странствувале, како се спасувале и се труделе да заслужат награда.

⁴⁰ Како што реков Јас, така е.

⁴¹ Како што земјоделецот сее во земјата многу семиња и сади многу растенија и не сè што е посеано, се запазува по извесно време, и не сè што е насадено, фаќа корен, така исто, и не сите што се посеани во овој век - ќе се спасат.”

⁴² Јас одговорив и реков: „Господи, ако сум придобил благодат ќе говорам.

⁴³ Како што семето на земјоделецот, ако не изникне, или навреме не го прими Твојот дожд, или се расипе од многу дожд, па загинае,

⁴⁴ така е и со човекот, создаден од Твоите раце; Ти се нарекуваш негова праслика, затоа што си подобен на него; Ти си создал за него сè, за него што Ти го спореди со семето на земјоделецот.

⁴⁵ Не гневи се против нас, но поштеди го Твојот народ и смилувај се на Твоето наследство, зашто си милосрден спрема Своето создание.”

⁴⁶ Тој ми одговори и рече: „Сегашното е за сегашните, а идното е за идните.

⁴⁷ Ти недостасува многу, за да можеш да го сакаш Моето создание повеќе од Мене, иако често сум се доближувал до тебе, и никогаш - до неправедните.

⁴⁸ Но и по тоа ти си прекрасен пред Севишниот,

⁴⁹ затоа што си се смирил, како што ти прилега и не си мислел на себеси така, за да те слават меѓу праведниците.

⁵⁰ Многу и тешки неволји ќе ги постигнат во последно време оние што го наследуваат овој свет, зашто се однесуваат многу горделиво.

⁵¹ А ти грижи се за себеси и барај слава за оние што се слични на тебе;

⁵² зашто за вас е отворен рајот, насадено е дрвото на животот, предназначено е идното време, изобилството е подготвено, градот е изграден, живеалиштата се приготвени - совршената добрина и совршената мудрост.

⁵³ Коренот на злото е запечатен за вас, немоќта и гниењето се сокриени од вас, и расипаноста бега во адот, за да биде заборавена.

⁵⁴ Изминаа болестите и на крајот се покажа тајната на бесмртноста.

⁵⁵ Не труди се повеќе и не испитувај колкаво е множеството на оние што загинаваат.

⁵⁶ Зашто, откако добија слобода, тие го презреа Севишниот, законот Негов го занемарија и ги оставија Неговите патишта,

⁵⁷ а и Неговите праведници ги згазија,

⁵⁸ и во срцето свое си велее: нема Бог, иако знаеја дека се смртни.

⁵⁹ Како вас што ве очекува она, за кое пред малку се кажа, така и нив ги чека - жед и маки, кои се приготвени. Бог не сакаше да го погуби човекот,

⁶⁰ но и самите созданија Го осквернија името на Оној, Кој ги создал, и се покажаа неблагодарни кон Оној, што им приготвил живот.

⁶¹ Затоа судот Мој сега приближува;

⁶² ова не сум им го открил на сите, а само на малкумина, слични на тебе.” Јас одговорив и реков:

⁶³ „Господи, ете, сега Ти ми покажа многу знаци, што ќе почнеш да ги правеш при крајот, но не ми кажа - кога.”

*Има знаци и сили, за времето
кога Сесилниот ќе го йосеји свейот*

9 Тој ми одговори и рече: „Кога го мериш времето, мери го во себеси, и кога ќе видиш изминал еден дел од веќе посочените знаци,

² тогаш ќе разбереш дека е тоа точно времето кога Севишниот ќе почне да ги посетува Своите созданија од Неговиот свет.

³ Кога во светот ќе се појават земјотреси, бунтови кај народите,

⁴ тогаш ќе разбереш дека за тоа говорел Севишниот уште во деновите пред тебе, во почетокот.

⁵ Како сè, што е создадено во светот, има свој почеток и крај, така и свршетокот бива јавен,

⁶ така и времињата на Севишниот имаат почеток, кој се открива преку чудеса и сили, и крај, кој се појавува преку дејства и знаци.

⁷ Секој, што ќе се спаси и успее преку своите дела и верата, во која верувате, да избегне од горе споменатите зла,

⁸ ќе остане и ќе го види спасението од Мене во Мојата земја и во Моите предели, кои сум ги осветил уште пред вековите.

⁹ Тогаш ќе зажалат оние, кои отстапиле сега од Моите патишта и оние што ги отфрлиле со презир; тие ќе бидат во маки.

¹⁰ Оние, кои во животот добиваат добрини, а не Ме познаа,

¹¹ го пренебрегнуваа Мојот закон, не го разбраа, туку го презреа, кои беа уште слободни и кога им беше уште отворено место за покајание,

¹² тие ќе Ме познаат по својата смрт, во маките.

¹³ Тие не беа повеќе љубопитни за тоа како ќе се спасат непобожните, туку испитуваа како и кога ќе се спасат праведните, на кои им припаѓа и заради кои постои светот.”

¹⁴ Јас одговорив и реков:

¹⁵ „Понапред говорев, а и сега кажувам, и потоа ќе говорам, дека оние што ќе загинат, се повеќе од оние што ќе се спасат - како бранот што е повеќе од капка.”

¹⁶ Тој ми одговори и рече:

¹⁷ „Каква е нивата, такво е и семе; какви се цвеќињата, такви се и шарките; каков е работникот, таква му е и работата; каков е земјоделецот, такво е и обработувањето; зашто тогаш беше времето на векот.

¹⁸ Кога го приготвував светот, пред да биде живеалиште на оние што сега живеат во него, тогаш никој не Ми се противстави.

¹⁹ А сега, кога овој свет беше создаден, обичаите на создадените се распаа при богата жетва и неиспитан закон.

²⁰ Јас го разгледав светот: и, ете, се покажа опасност од замисли, кои се појавија во него.

²¹ Го видов и го поштедив; запазив за Себеси едно зрно од гроздот и еден од многуте садови.

²² Нека загине множеството што се родило попусто; нека се запазат Моето зрно и Мојот сад, кои ги одгледав со голем труд.

²³ А ти, кога изминат другите седум дена, но без да постиш во тоа време,

²⁴ и кога ќе излезеш во распутеното поле, каде што нема изградено кука, па почнеш да се храниш само со полски

цвеќиња, без да јадеш месо, нити да пиеш вино, туку само со цвеќињата,

²⁵ моли Му се непрестајно на Севиш- ниот, и Јас ќе дојдам и ќе ти говорам.”

ЧЕТВРТО ВИДЕНИЕ

Законоџ осџанува

²⁶ И, како што ми рече, јас отидов во полето, кое се нарекува Ардат, седнав таму меѓу цвеќињата и јадев од полските треви и храната од нив ме наситуваше.

²⁷ По седумте дена јас лежев во трева- та, и срцето мое пак се вознемируваше, како и порано.

²⁸ Устата моја се отвори и јас почнав да говорам и реков:

²⁹ „О, Господи, Ти Кој сега ни се јаву- ваш нам, им се јавуваше и на нашите татковци во непроодната и бесплодна пустина, кога излегоа од Египет,

³⁰ тогаш си рекол: Слушај ме, Изра- иле; семе Јаковово, внимавај на моите зборови.

³¹ Ете, јас го сеам Мојот закон во вас, тој ќе роди во вас плод; ќе се славите вечно во него.”

³² Но нашите татковци, кога го при- мија законот, не го исполнија и не ги за- пазија Твоите заповеди; макар што пло- дот од Твојот закон не загина, и не мо- жеше да загина, зашто беше Твој,

³³ но загинаа оние што го примија за- конот, не запазувајќи го она што е посе- ано во него.

³⁴ Обично бива така, ако земјата при- мила семе, или морето кораб, или некој сад - храна или пијачка, па ако биде по- вредено она што е посеано или она во што е сместено,

³⁵ во таков случај загинува заедно и она што е посеано, поставено или из- никнато, па пред вас нема да остане фатеното. Но со вас не бива така.

³⁶ Ние, кои го примивме Законот, гре- шејќи, загинавме; загинува и нашето срце што го прими;

³⁷ но Законот не загинува; тој остану- ва во својата сила.

Видение за расџлаканата жена

³⁸ Кога го говорев ова во своето срце, погледнав со моите очи и од мојата дес- на страна видов жена; ете, таа плачеше и офкаше со висок глас и силно стра- даше душевно; облеката ѝ беше раски- ната и на главата имаше пепел.

³⁹ Тогаш ги оставив размислувањата, со кои бев зафатен, се свртев кон неа и ѝ реков:

⁴⁰ „Зошто плачеш и зошто страдаш душевно толку многу?”

⁴¹ Таа ми одговори: „Остави ме, гос- подаре мој, да се оплакувам себеси и да ја удвојам мојата жалост; многу сум огорчена душевно и многу сум по- низена.

⁴² Јас ја прашав: „Што си претрпела? Кажи ми!” А таа ми одговори:

⁴³ „Јас, твојата слугинка, бев неплод- на; имав маж, но не раѓав триесет годи- ни.

⁴⁴ Секој час и секој ден, во тие триесет години, непрестајно Му се молев на Се- вишниот,

⁴⁵ по триесет години, Бог ме чу мене, твојата слугинка, ја виде мојата сми- реност, ја слушна мојата тага и ми даде син; јас му се израдував многу, и мојот маж, и сите мои сограѓани, и многу Го прославивме Севишниот.

⁴⁶ Јас го одгледав со голем труд,

⁴⁷ а кога порасна и реши да се жени, приредив свадбена гозба.”

Севишниот ѝреку видение на ѝорокоџ му оѝкрива мноџу ѝајни

10 Но кога синот мој влезе во брач- ната одаја, тој падна и умре.

² Ги превртивме сите ние светилни- ците, сите мои сограѓани почнаа да ме

ТРЕТА КНИГА ЕЗДРА

утешуваат, а јас почивав до ноќта идниот ден.

³ А кога сите престанаа да ме утешуваат за да ме остават на мир, јас станав ноќта, побегнав и дојдов, како што гледаш во ова поле.

⁴ Мислам веќе да не се враќам во градот, туку да останам овде; да не јадам, да не пијам, туку непрестајно да плачам и да постам, сè додека не умрам.”

⁵ Откако ги оставив моите размислувања, со кои бев зафатен, со гнев ѝ одговорив и реков:

⁶ „О, најбезумна од сите жени! Не ја гледаш ли нашата жалост и ова што ни стана,

⁷ дека Сион, нашата мајка, прекумерно тагува, дека е крајно понижена и дека горко плаче?

⁸ И сега, кога сме сите натажени и кога жалиме, зар ти ќе жалиш само за твојот син?

⁹ Прашај ја земјата, и таа ќе ти одговори дека токму таа треба да го оплакува паѓањето на толку многу нејзини рожби,

¹⁰ зашто сите што се родени од неа уште од почетокот, и други што ќе дојдат, речиси сите загинуваат и толкумина од нив биваат предавани на истребување.

¹¹ И така, кој треба повеќе да жали, ако не онаа што загубила толку големо мноштво, а не ти, која жалиш само за еден?”

¹² Ако ми кажеш дека мојот плач не прилега на плачот на земјата, зашто јас го изгубив плодот на мојата утроба, што сум го носела со тага и што сум го родила со болки,

¹³ а земјата загубува според своето својство - а сегашното мноштво на неа, како што си оди, така и доаѓа.

¹⁴ Но јас ќе ти кажам дека, како ти што си родила со мака, исто така, и земјата му го дава својот плод на човекот, кој ја обработува од почетокот.

¹⁵ Затоа, воздржи се сега од твојата жалост и храбро поднеси ја загубата што те постигнала.

¹⁶ Зашто, ако признаеш дека Божјата одлука е праведна, кога ќе дојде време-

то, ќе го добиеш сина си, и ќе бидеш прославена меѓу жените,

¹⁷ и така, врати се во градот при својот маж.”

¹⁸ Но таа рече: „Нема да направам така, нема да се вратам во градот, туку овде ќе умрам.”

¹⁹ Продолжувајќи да говорам со неа, јас ѝ реков:

²⁰ „Не прави го тоа, туку послушај го мојот совет. Зашто колку ли се неволјите на Сион? Утеши се поради жалоста на Ерусалим.

²¹ Оти гледаш дека нашето светилиште е запустено, дека олтарот наш е урнат и храмот е разрушен;

²² псалтирот наш е понижен, песните молкнаа, радоста исчезна, светлината на светилникот изгасна, ковчегот на нашиот завет е разграбен. Светињата наша е осквернета, а името што ни е дадено - речиси е поругано, нашите деца претрпеа срам, свештениците наши се избиени, левитите наши - во плен се одведени, девојките наши се обесчестени, жените наши претрпеа насилство, праведниците наши се одвлечени, децата ни загинаа, младичите наши се во ропство, а јунаците наши изнемогнаа;

²³ а она што е најтешко, знамето на Сион ја загуби својата слава, зашто им е предадено во рацете на оние што нè мразат.

²⁴ Затоа остави ја твојата голема тага, одложи ги твоите многу жалости, за да се смилува Севишниот над тебе; Севишниот ќе те успокои и маките ќе ти ги олесни.”

²⁵ Кога ѝ ги упатив тие зборови, погледот нејзин одеднаш светна и, ете, изгледот нејзин стана болскав, така што јас се исплашив од неа, и помислив што треба да значи тоа.

²⁶ И одеднаш извика толку страшно, така што од тоа нејзино викање земјата се заниша.

²⁷ И јас видов: ете, жената веќе не ми се јавуваше, туку се градеше град; неговото место се обележуваше на широки основи и јас, исплашен, високо извикав и реков:

²⁸ „Каде е ангелот Уриил, кој во почетокот доаѓаше при мене? Зошто тој ме доведе до ваква избезуменост, во која целта на мојот стремеж се загуби и молитвата моја се претвори во злословие?“

Уриил го толкува видението

²⁹ Кога го говорев ова, тој дојде при мене,

³⁰ ме виде, и, ете, јас лежев како мртов и во несвест; ме фати за десната рака, ме поткрепи и, откако ме исправи на нозе, ми рече:

³¹ „Што ти е? Зошто разумот и чувствата на твоето срце се смутени? Од што се возбудуваш?“

³² Јас му одговорив и му реков: „Ти ме остави; постапувајќи по твоите зборови, излегов во полето и, ете, видов и уште го гледам она што не можам да го сфатам.“

³³ Тој ми рече: „Стој храбро, јас ќе ти објаснам.“

³⁴ Јас му реков: „Говори ми, Господаре мој; само не оставај ме залудно да умрам;

³⁵ бидејќи го видов она што не го знаев и го чув она што не ми беше познато.

³⁶ Дали моето чувство ме мами или душата моја блада во сон?

³⁷ Затоа, ти се молам, да ми ја објасниш мене, на твојот слуга, оваа моја избезуменост.“ - Одговарајќи ми, тој рече:

³⁸ „Слушај ме, јас ќе те научам и ќе ти го објаснам тоа што те исплаши: зашто Севишниот ќе ти открие многу тајни.

³⁹ Тој го гледа твојот прав пат, гледа дека непрестајно жалиш за народот и дека силно тажиш за Сион.

⁴⁰ Ова значи видението што ти се јави пред малку:

⁴¹ жената што ја виде дека плаче, а ти се мачеше да ја утешиш,

⁴² таа која отпосле стана невидлива, а тебе ти се јави град кој се сидаше -

⁴³ и што ти раскажа за смртта на сина си, еве што значи:

⁴⁴ жената што ја виде - тоа е Сион. А она што ти рече таа - која ја виде како град - туку што почнал да се сида,

⁴⁵ дека таа триесет години била неплодна, со тоа се покажа оти во текот на триесет години не била принесувана жртва во Сион.

⁴⁶ По триесет години неплодната родила син; тоа беше тогаш кога Соломон го изсида градот и принесе жртва.

⁴⁷ А она што ти рече дека со труд го отхранила, тоа беше животот во Ерусалим.

⁴⁸ А она што ти рече, дека нејзиниот син, кога влегол во брачната одаја, паднал и умрел, тоа е паѓањето на Ерусалим.

⁴⁹ И ете, ти ја виде споредбата со неа: како таа жалеше за својот син, а ти настојуваше да ја утешиш за она што станало: ова требаше да ти се објасни,

⁵⁰ А сега, Севишниот, гледајќи те дека жалиш со душа и со срце за него, Тој ти ја покажа светлината на неговата слава и неговата убавина.

⁵¹ Токму затоа ти заповедав да живееш во полето, каде што не е положена основа за зграда.

⁵² Јас знаев дека Севишниот ќе ти го покаже ова;

⁵³ да дојдеш во полето, каде што не е положена основа за зграда.

⁵⁴ Зашто не можеше да постои основа за човечка градба, таму каде што почнуваше да се покажува градот на Севишниот.

⁵⁵ Па така, не плаши се, да не се плаши твоето срце, но влезе и види ги болскотот и убавината на градбата, колку што можат твоите очи да гледаат.

⁵⁶ Потоа ќе чуеш колку што можат твоите уши да слушаат.

⁵⁷ Ти си поблажен од многумина и, како малкумина, си повикан при Севишниот.

⁵⁸ Утре преку ноќта остани тука,

⁵⁹ и Севишниот ќе ти покаже видение на најголеми дела, кои Тој ќе ги изврши во последните дни за жителите на земјата.“

⁶⁰ И спиев преку таа ноќ и преку идната како што ми заповеда тој.

ПЕТТО ВИДЕНИЕ

Орел во видение

11 И, ете, видов сон: од морето се издигаше орел, кој имаше дванаесет перјасти крилја и три глави.

² И видов: ете, тој ги ширеше крилјата над целата земја, сите небески ветрови дуваа врз него и облаци се собираа.

³ И видов: дека од неговите перја му излегуваа други мали перја, а од нив излегуваа уште помали и покуси.

⁴ Неговите глави мируваа, а средната глава беше поголема од другите две глави, исто така таа мируваше заедно со нив.

⁵ И видов: орелот леташе на своите крилја и царуваше над земјата и над сите нејзини жители.

⁶ И видов дека сè што е под небото - нему му беше послушно и никој не му се противеше - ниту едно од суштествата што постојеа на земјата.

⁷ И ете, орелот застапа на своите нокти и издаде глас кон своите перја, па рече:

⁸ „Не бдејте сите заедно, секој нека спие на своето место, туку бдејте по ред,

⁹ а главите нека се запазат за најпоследно.”

¹⁰ Видов дека гласот му излегуваше не од неговите глави, туку од средината на неговото тело.

¹¹ Ги изброив неговите мали перја; тие беа осум.

¹² И, ете, од десната страна се издигна едно перо и се зацари над целата земја;

¹³ и кога се зацари, настана неговиот крај и местото негово исчезна; потоа се издигна едно друго перо и тоа царуваше; тоа царуваше долго време.

¹⁴ Откако царуваше и му се приближи крајот, за да исчезне и тоа, како и првото,

¹⁵ ете, се чу глас, кој му велеше:

¹⁶ „Слушај ти, кој толку долго владееш на земјата, еве што ти јавувам, пред да почнеш да исчезнуваш:

¹⁷ по тебе нема никој да владее толку долго, како ти што владееше, ниту половината од тоа време.”

¹⁸ Се издигна и третото перо и владееше како оние пред него, но и тоа исчезна.

¹⁹ Така стана и со сите други: и тие владееше и најпосле засекогаш исчезнаа.

²⁰ Видов дека одвреме-навреме од десната страна се издигнуваа и други перја, та и тие да владеат, и некои од нив и владееше, но потоа веднаш исчезнуваа;

²¹ се издигнуваа и други од нив, но не добиваа власт.

²² Потоа веќе не се јавуваа дванаесетте перја, ниту двете мали перја,

²³ а на телото од орелот не остана ништо, освен двете мирни глави и шесте мали перја.

²⁴ Јас видов: од шесте мали перја две се одвоија и останаа под главата, која беше од десната страна, а четирите останаа на своето место.

²⁵ Потоа поткрилните перја се обидуваа да се издигнат да владеат,

²⁶ и, ете, едно се издигна, но веднаш исчезна;

²⁷ и тие по нив исчезнаа уште побргу од првите.

²⁸ И видов, ете, двете останати перја, исто така, се обидуваа да царуваат.

²⁹ Кога тие се обидуваа, една од мирните глави, а тоа беше средната, се разбуди; таа беше поголема од другите две глави.

³⁰ И видов дека двете други глави се соединија со неа.

³¹ И таа глава, откако се сврте заедно со оние, кои беа соединети со неа, ги проголта двете поткрилни, што се обидуваа да царуваат.

³² Таа глава ја исплаши целата земја и владееше над земните жители со големи измачувања, и власта ја одржа над земјината топка повеќе отколку сите крилја, колку што ги имаше.

³³ потоа видов дека и средната глава ненадејно исчезна, како и крилјата;

³⁴ останаа двете глави, кои царуваа над земјата и над нејзините жители.

³⁵ И, ете, главата што беше од десната страна ја проголта главата што беше од левата страна.

³⁶ И чув глас кој ми говореше: „Гледај пред себеси и размислувај за ова што го гледаш.”

³⁷ И видов нешто слично на лав, кој излегол од гората и рика, издаде човечки глас кон орелот и рече:

³⁸ „Слушај што ќе ти кажувам, и што ќе ти каже Севишниот:

³⁹ Нели си ти оној што остана жив од четирите животни, што ги одредив да царуваат во Мојот свет, па преку нив да дојде крајот на оние времиња,

⁴⁰ и четвртото од нив дојде, ги победи сите претходни животни, и светот го држеше во голем трепет и целата вселена - во тешко измачување и со потчинетите, и толку долго време најтежок притисок со подлост владееше на земјата?

⁴¹ Ти не ѝ судеше на земјата според правдата:

⁴² ти ги притискаше кротките, мирољубивите ги навредуваше, ги сакаше лажливците, им ги уриваше живеалиштата на оние што не ти придонесуваа корист, им ги уриваше сидовите на оние што не ти причинуваа никаква навреда.

⁴³ Твоето беззаконие стигна до Севишниот, твојата гордост - до Силниот.

⁴⁴ Погледна Севишниот на времињата од гордоста, и, ете, тие се свршени, и мерката на нејзините беззаконија се исполни.

⁴⁵ Затоа, исчезни ти, орлу, со твоите страшни крилја, со твоите грозни перја, со твоите зли глави, со твоите жестоки нокти и со сето твое грдо тело,

⁴⁶ за да се одмори целата земја и да се избави од твоето насилство и да се надева на суд и милосрдност од својот Создател.”

Повторно видение и толкување на видението

12 Кога лавот му ги говореше овие зборови на орелот, јас видов,

² дека главата веќе не се јавуваше, зашто останаа заедно со четирите крилја, кои беа преминале кон неа и се издигаа, за да царуваат, но нивното царување беше слабо и полно со расправи.

³ Видов и, ете, тие исчезнаа, и целото тело на орелот изгоруваше; ужас ја опфати земјата, а јас во беспокој, избекуменост и голем страв се разбудив и му велев на својот дух:

⁴ „Ете, ти ми го причини ова преку твоето истражување на патиштата на Севишниот.

⁵ Ете, срцето мое уште трепери и духот мој многу ослабна, и во мене не остана сила од големиот страв што ме порази таа ноќ.

⁶ Но ќе Му се помолам на Севишниот, да ме поткрепи до крај.”

⁷ И реков: „Владико Господи, ако сум придобил благодат пред твоите очи, ако си ме нашол поправичен од мнозина, и ако мојата молитва навистина достигнала до Твоето лице,

⁸ поткрепи ме и покажи ми го мене, на Твојот слуга, значењето на ова страшно видение, та душата моја напивно да се успокои;

⁹ зашто Ти ме сметаше за достоин да ми ги покажеш последните времиња.” А Тој ми рече:

¹⁰ „Значењето на тоа видение е вакво:

¹¹ орелот што го виде да се издигнува од морето, е царството, кое му беше покажано во видение на Даниил, твојот брат;

¹² но нему не му беше објаснето она, што сега тебе ќе ти го објаснам.

¹³ Ете, доаѓаат денови, кога на земјата ќе настане царство, пострашно од сите царства што биле пред него.

¹⁴ Во него ќе царуваат - еден по друг - дванаесет цареви.

¹⁵ вториот од нив ќе почне да царува и ќе царува повеќе отколку сите други дванаесетмина.

¹⁶ Тоа е значењето на дванаесетте крилја, што ги виде.

¹⁷ А што слушна глас што говори, кој не излегуваше од главите на орелот, туку од средината на неговото тело,

¹⁸ тоа значи дека во времето на тоа царство ќе произлезат не мали расправи и царството ќе биде изложено на опасност да пропадне, но тоа тогаш нема да пропадне, туку ќе се состават во својата првобитна состојба.

ТРЕТА КНИГА ЕЗДРА

¹⁹ А тоа што виде осум мали поткрилни перја, соединети со крилјата, тоа значи,

²⁰ дека во царството ќе се издигнат осум цареви, чии времиња ќе бидат лесни и годините брзи и дека двајца од нив ќе загинат.

²¹ А кога ќе почне да наближува средното време, четворица ќе се запазат од она време кога ќе биде близу крајот, а двајца ќе се запазат до крајот.

²² А тоа што виде три глави што мируваат, тоа значи,

²³ дека во последните дни на царството Севишниот ќе издигне три царства и ќе им потчини многу други; тие ќе владеат над земјата и над нејзините жители, и тоа

²⁴ со поголеми измачувања, отколку сите други, што беа пред нив; затоа тие се наречени глави на орелот,

²⁵ зашто тие ќе ги завршат неговите беззаконија и ќе му стават крај.

²⁶ А тоа што виде дека големата глава веќе не се јавува, тоа значи дека еден од царевите ќе умре на својата постела, и тоа во маки,

²⁷ а другите двајца меч ќе ги проголта:

²⁸ мечот на едниот ќе го проголта оној што е со него, но и тој по извесно време од меч ќе умре.

²⁹ И откако виде дека двете поткрилни перја преминаа кон главата, што беше на десната страна,

³⁰ тоа се оние кои Севишниот ги запазил до крајот на царството, односно царство сиромашно и преполно со жалост.

³¹ Лавот што го виде да излегува од гората со рикање, да говори со орелот и да го избличува за неговите неправди со сите негови зборови што ги слуша,

³² тоа е Помазаникот, запазен до Севишниот до крајот против нив и против нивните беззаконија, Кој ќе ги избличи и ќе им ги покаже нивните притеснувања.

³³ Тој ќе ги изведе пред суд на живите и, откако ќе ги избличи, ќе ги казни.

³⁴ По својата милосрдност, Тој ќе го избави остатокот на Мојот народ, оние

што се запазиле во Моите предели, и ќе ги зарадува додека настане крајот - судниот ден, за кој ти бев кажал од почетокот.

³⁵ Таков е сонот што го виде и такво е неговото значење.

³⁶ Само ти беше достоин да ја дознаеш оваа тајна на Севишниот.

³⁷ Сето ова што го виде, напиши го во книга, а книгата остави ја на скришно место;

³⁸ за ова научи ги мудрите од народот, чии срца ќе ги најдеш способни да ги прифатат и да ги пазат овие тајни.

³⁹ А ти остани овде уште седум дена, за да ти биде покажано она што ќе Му биде угодно на Севишниот да ти каже.”

Народоѝ доаѓа кај Ездра

⁴⁰ Откако изминаа седумте дена и сиот народ беше слушнал дека не сум се вратил во градот, се собраа сите од мало до големо, и, откако дојдоа при мене, ми рекоа:

⁴¹ „Со што згрешивме против тебе и со што те навредивме, та нè остави и седиш на ова место?”

⁴² Од сиот народ само ти ни остана како грозд од лоза, како светлина на темно место, како пристаниште за избавување на кораб.

⁴³ Зар се малку неволјите што нè снајдоа?

⁴⁴ Подобро ќе беше за нас да бевме изгореле тогаш кога гореше Сион,

⁴⁵ зашто не сме подобри од оние што таму изумреа,” и плачеа тие со висок глас, а јас им одговорив и реков:

⁴⁶ „Израиле, надевај се и не тагувај, доме Јаковов,

⁴⁷ зашто Севишниот си спомнува за вас и Силниот не ве заборавил во вашите неволји.

⁴⁸ Ни јас не сум ве оставил, не сум отишол од вас, но дојдов на ова место, за да се помолам за разурнатиот Сион и да просам милост за вашата понижена светиња.

⁴⁹ Сега секој од вас нека си појде дома и јас ќе се вратам при вас по тие дни.”

⁵⁰ Народот си отиде во градот, како што му реков.

ШЕСТО ВИДЕНИЕ

⁵¹ Јас останав во полето, како што ми беше заповедано и во сите тие дни се хранев само со полски цвеќиња, и тревата ми беше храна.

*Сесилниот му го толкува
на пророкот соној*

13 По седум дена видов ноќта сон:
² ете, од морето се издигна ветар, за да ги раздвижи сите негови бранови.

³ Гледав, и ете, излезе силен маж со неброено воинство; наседаше, каде се свртуваше неговото лице, за да погледне, сè што се гледаше под него - трепереше;

⁴ и каде и да одеше гласот од неговата уста, се вжештуваа и се топеа сите, кои го слушаа неговиот глас, како што се топи восок кога ќе почувствува оган.

⁵ Потоа видов: еве, се собра безбројно мноштво луѓе од четирите небески ветрови, за да го победат тој маж, кој се беше издигнал од морето.

⁶ Видов, ете, тој изваја голема гора и полета на неа.

⁷ Настојував да ја видам таа страна или тоа место, откаде беше извајана таа гора, но не можев.

⁸ Потоа видов како сите оние, што се собрале да го победат - дека многу се уплашија, но сепак се осмелија да војуваат.

⁹ А тој кога виде дека мноштвото со стремез доаѓа, не крена рака, не држеше ни копје, ниту некакво воено оружје;

¹⁰ но тој, како што видов, испушташе од својата уста нешто како огнен издив, низ своите усни некакво пламено дишење, а од јазикот свој испушташе искри и бури, и сето тоа се слеа во едно: огнен здив, пламено дишење и силна бура.

¹¹ Тој со устрем го нападна тоа мноштво, што се беше приготвило да војува, па ги изгоре сите, така што од безбројното мноштво ништо не се виде, освен прав и мирис од дим и страв ме опфати.

¹² Потоа го видов истиот маж како слегува од гората и како повикува едно друго, мирно мноштво.

¹³ Многумина пристапија при него, едни со весели лица, други со тажни, едни беа врзани, а други беа доведувани, - а и јас речиси премалев од страв, се разбудив и реков:

Толкување на видението

¹⁴ „Ти од почетокот ми ги покажовие чуда мене, на Твојот слуга, и ме најде достоин да ја примиш мојата молитва;

¹⁵ па покажи ми го и значењето на овој сон.

¹⁶ Зашто, како што разбираам со разумот свој, тешко на оние што ќе бидат оставени во тие дни, а уште потешко на оние што не се оставени,

¹⁷ бидејќи оние, што не се оставени, беа нажалени.

¹⁸ Сега разбираам дека она што е оставено за последните дни, ќе ги сретне нив, како и оние, кои се оставени.

¹⁹ Затоа тие се најдоа во големи опасности и во големи маки, како што покажуваат соновите.

²⁰ Но за овој, кој е во опасност, полесно е да го види тоа, отколку да мине како облак од овој свет и да не го види она што ќе стане во последните времиња.” Тој ми одговори и рече:

²¹ „Ќе ти го кажам значењето на видението и ќе ти го откријам и она за што говореше ти.

²² Бидејќи ти говореше за оние што се оставени, еве ти го објаснението:

²³ оној што ќе ја издржи опасноста во она време, тој ќе биде запазен, а оние што ќе паднат во опасност, тоа се оние што имаат дела и вера во Сесилниот.

²⁴ И така, знај дека оние што се оставени, поблажени се од умрените.

²⁵ А еве го објаснението на видението: бидејќи ти го виде мажот што се издигнуваше од среде море,

²⁶ тоа е оној, кого Севишниот го пази долго време, кој преку самиот себеси ќе го избави Своето создание и ќе ги раководи оние што се оставени.

²⁷ А тоа што виде дека од неговата уста како да излегуваше ветар, оган и бура,

ТРЕТА КНИГА ЕЗДРА

²⁸ и дека тој не држеше ни копје, ниту некое друго воено оружје, но дека неговиот стремеж го уништи мноштвото кое беше дојдено за да го победи, еве го објаснението за ова:

²⁹ еве, настануваат дните, кога Севишниот ќе почне да ги избавува оние што се на земјата,

³⁰ и ќе направи да се вчудовидат оние што живеат на земјата,

³¹ и ќе започнат војна едни против други, град против град, област против област, народ против народ, царство против царство.

³² Кога ќе стане сето тоа и се појават знаците што ти ги покажав пред малку, тогаш ќе се покаже Мојот Син, Кого ти го виде како маж, Кој се издигнува.

³³ И кога сите народи ќе го чујат Неговиот глас, секој од нив ќе ја остави војната што ја водат во својата земја и што ја водат едни против други,

³⁴ и ќе се соберат во едно собрание безбројно мноштво, кое како да ќе сака да појде и да го победи.

³⁵ Тој ќе застане на врвот од гората Сион.

³⁶ А Сион ќе дојде и ќе им се покаже приготвен и уреден на сите, како што ја виде и ти гората извајана без раце.

³⁷ И Мојот Син ќе ги изобличи беззаконијата, измислени од тие народи, кои преку своите лоши помисли ги приближија бурата и маките, со кои ќе почнат да се измачуваат,

³⁸ и кои се слични на оган; Тој без труд ќе ги истреби со закон, Кој е сличен на огнот.

³⁹ А тоа што виде дека Тој го собира при Себе другото, мирно множество,

⁴⁰ тоа се десетте племиња, кои беа одведени пленици од својата земја во деновите на царот Осија, кого го одведе во ропство асирскиот цар Салманасар, ги преведе од другата страна на Реката, беа одведени во друга земја.

⁴¹ А тие во својот совет решија да го остават мноштвото незнабошци и да отидат во далечна земја, каде што нико-

гаш човечки род не живеел,

⁴² за да ги пазат таму законите свои, кои не ги пазеа во својата земја.

⁴³ Преку тесни клисури се приближуваа до реката Еуфрат;

⁴⁴ Сесилниот тогаш направи чудо: ги сопре речните жили додека тие преминуваа;

⁴⁵ а затоа што низ таа земја минуваа долго - година и половина, таа земја се нарекува Арсарет.

⁴⁶ Тие живееја таму до неодамна. И сега, кога ќе почнат да пристигнуваат,

⁴⁷ Севишниот пак ќе им ги сопре жилите на реката, за да можат тие да преминат; затоа ти го виде мирното множество.

⁴⁸ но оставените од Мојот народ се оние, кои се најдоа внатре во Моите предели,

⁴⁹ зашто кога ќе почне да го истребува мноштвото народи собрани заедно, Тој ќе го заштити Својот народ, кој ќе остане.

⁵⁰ И тогаш ќе им покаже многу чуда.”

⁵¹ Јас реков: „Господи Владико, објасни ми го тоа зошто го видов мажот да излегува од сред море?”

⁵² А Тој ми одговори и рече: „Како што не можеш да го испиташ и да го познаеш она што е во морската длабочина, така никој на земјата не може да го види Мојот Син, ниту оние што се со Него, освен во времето на Неговиот ден.

⁵³ Еве ти го толкувањето на сонот што го виде, преку кој само ти овде си просветен.

⁵⁴ Ти си го оставил своите дела, и си го извршувал Мојот закон и си го испитувал,

⁵⁵ бидејќи твојот живот си го уредил мудро, а разумноста си ја нарекол своја мајка,

⁵⁶ Затоа Јас ти ги покажав наградите од Севишниот; по три дни ќе ти покажам нешто друго и ќе ти откријам нешто важно и чудно.”

СЕДМО ВИДЕНИЕ

Гласој од ѓрмушкаја

⁵⁷ Тогаш јас појдов и излегов во поле-то, славејќи Го Севишниот и благода-рејќи Му многу за чудесата што ги извршуваше одвреме - навреме,

⁵⁸ и затоа што Тој управува со сегаш-носта и со тоа што ќе настане низ вре-мињата, и таму останав три дена.

*По вдохновение на Свештоиј Дух
Езра напишал деведесет и четири
книги*

14 По три дена седев под дабот и, ете, од капината, што беше спроти мене, излезе глас и рече: „Езра, Езра!“

² Јас реков: „Еве ме, Господи“, и се исправив на своите нозе.

³ Тогаш Тој ми рече: „Во капина Јас му се открив на Мојсеј и му говорев тогаш кога Мојот народ беше роб во Египет;

⁴ го испратив и го изведов народот Свој од Египет, го доведов на гората Синај и го држев при себе многу дни;

⁵ тогаш му открив многу чудеса и му ги покажав тајните на времињата и крајот, му заповедав и му реков:

⁶ „Овие зборови, објави ги, а другите - сокриј ги“.

⁷ А сега ти велама тебе:

⁸ „Знаците што ти ги покажав, и со-новите што ги виде и толкувањата што ги слушна, стави ги во своето срце,

⁹ зашто ти ќе бидеш земен меѓу луѓе-то и ќе општиш со Мојот Син и со оние што се слични на тебе - додека се свршат времињата.

¹⁰ Зашто векот ја изгуби својата мла-дост и времињата се приближуваат кон старост,

¹¹ оти векот е разделен на дванаесет делови, а десетте делови и половината од десеттиот дел веќе изминале,

¹² и остана само она што доаѓа по по-ловијата по десеттиот дел.

¹³ И така, сега уреди ја твојата кука и вразуми го својот народ, утеша ги пони-зените и откажи се од она што гние,

¹⁴ смртните помисли отстрани ги од себеси, отфрли ги човечките тешкотии, симни ги од себеси слабостите на при-родата и остави ги настрана тешките за тебе помисли - и подготвувај се да се преселиш од тие времиња.

¹⁵ Зашто подоцна ќе настанат поголе-ми неволји, отколку што си ги видел до-сега.

¹⁶ Колку светот слабее од старост, толку повеќе ќе се намножува злото за живите;

¹⁷ уште повеќе ќе се оддалечи висти-ната, и ќе се приближи лагата. Веќе бр-за да се исполни видението што го има-ше.”

¹⁸ Тогаш јас одговорив и реков: „Еве, јас сум пред Тебе, Господи;

¹⁹ ќе отидам, како Ти што ми запове-да, и ќе го вразумам сегашниот народ. Но кој ќе ги научи оние што подоцна ќе се родат?

²⁰ Зашто светот лежи во темнина, и оние што се во него се без светлина;

²¹ Твојот закон е изгорен, никој не знае што си направил Ти, нити знаат што треба да прават тие.

²² Но ако сум придобил милост пред Тебе, испрати ми Го Светиот Дух, за да напишам сè што било направено во све-тот од почетокот, она што било запиша-но во Твојот закон, та луѓето да можат да го најдат патот, и оние, што ќе поса-каат да живеат во последните времиња, да можат да живеат.”

²³ Тој ми одговори и ми рече: „Отиди, свикај го народот и кажи му да не те ба-ра во текот на четириесет дена.

²⁴ а ти приготви повеќе штички за пи-шување и земи ги со себеси Сарија, Дав-рија, Салемија, Екана и Асиела, тие петмина вешти брзописци,

²⁵ па дојди овде. Јас ќе го запалам во твоето срце светилото на разумот, кое нема да изгасне сè додека не се сврши она што ќе почнеш да го пишуваш.

²⁶ Кога ќе го свршиш тоа, едно објави, а другото - тајно предај им го на мудри-те. Утре во овој час ќе почнеш да пишу-ваш.”

ТРЕТА КНИГА ЕЗДРА

²⁷ Тогаш отидов како што ми заповеда Тој, го свикав сиот народ и му реков:

²⁸ „Израиле, слушај ги овие зборови:

²⁹ нашите татковци беа туѓинци во Египет, но беа оттаму ослободени,

³⁰ го примија законот на животот, кој не го запазија, кој и вие по нив не го запазивте.

³¹ На вас ви беше дадена земја во наследство и земјата Сион, но вашите татковци и вие вршевте беззаконија и не одевте по патот што ви го заповеда Севишниот,

³² а Тој, како праведен судија, сега ви го одзеде она што ви беше дарувал.

³³ Сега вие сте овде и вашите браќа се меѓу вас.

³⁴ Ако раководите со вашето чувство, и го поучувате вашето срце, ќе го запазите вашиот живот и по смртта ќе добиете милост.

³⁵ Зашто по смртта ќе настане суд, кога ќе оживееме; тогаш ќе бидат објавени имињата на праведниците и делата на грешниците ќе бидат покажани.

³⁶ Сега никој да не доаѓа при мене и да не ме бара додека не изминат четириесет дена.”

³⁷ Јас ги зедев со себеси петмината мажи, како што ми заповеда Тој; отидовме во полето и останавме таму.

³⁸ И ете, во вториот ден извика глас кон мене: „Ездра, отвори ја устата и испиј го она, со што ќе те напојам.”

³⁹ Ја отворив устата и, ете, ми беше подадена полна чаша, наполнета како со вода, но бојата на тоа што беше во чашата прилегаше на оган.

⁴⁰ Тогаш зедев и се напив; а кога пиев, во срцето ми бликна разум, а во моите гради растеше мудроста, зашто духот мој беше поткрепуван од мојот ум;

⁴¹ устата моја беше отворена и веќе не се затвори.

⁴² Севишниот им даде разум на петмината мажи; тие пишуваа ноќе според она што им се кажуваше, а што тие не го знаеја.

⁴³ Тие јадеа леб ноќе, а јас говорев дена, а и ноќе не молчев.

⁴⁴ Во четириесетте денови беа напишани деведесет и четири книги.

⁴⁵ А кога изминаа четириесетте дена,

⁴⁶ Севишниот рече: „Првите книги, што ги напиша ти, изложи ги отворено, за да ги читаат и достоини и недостојни,

⁴⁷ но последните седумдесет книги запази ги, за да им ги предадеш на мудрите меѓу народот,

⁴⁸ зашто во нив е проводникот на разумот, изворот на мудроста и реката на знаењето.” Така и направив.

ДОДАТНИ ПРОРОШТВА

*Секој што не верува
ќе умре во своето неверие*

15 Говори така, та Мојот народ да ги чуе зборовите на пророштвото, што ќе го вложам на твојата уста, вели Господ.

² и порачај тие да бидат напишани на хартија, зашто се верни вистини.

³ Не плаши се дека против тебе ќе кројат замисли и да не те вознемирува неверието на оние што говорат против тебе,

⁴ секој што не верува, ќе умре во своето неверие.

⁵ Ете, јас ќе испратам, говори Господ, неволји на земјата: меч, глад, смрт и погибел.

⁶ зашто безбожноста на луѓето ја оскверни целата земја, нивните зли дела премногу се размножија.

⁷ Затоа Господ рече:

⁸ нема веќе да молчам за беззаконијата што тие безбожно ги прават, нема веќе да го трпам она што тие зло прават; ете, невината и праведна крв вика кон Мене, а и душите на праведниците непрестајно викаат кон Мене.

⁹ Ќе им одмаздам, вели Господ, и ќе ја земам од нив секоја невина крв.

¹⁰ Ете, Мојот народ го водат како стадо на колење; нема веќе да трпам тој да живее во Египет,

¹¹ но со силна рака ќе го изведам и со крената мишка ќе го казнам Египет со

поразија како порано и ќе ја опустошам целата негова земја.

¹² Ќе заплаче Египет, ќе заплачат неговите основи, накажани со помор и одмазда, што ќе му ги испрати Бог.

¹³ Ќе заплачат земјоделците, што ја обработуваат земјата, зашто нивните семиња ќе бидат уништени од гламја и страшна звезда.

¹⁴ Тешко му на светот и на оние што живеат во него,

¹⁵ зашто се приближи мечот и нивно-то истребување; ќе се дигне народ против народ за војна и мечот е веќе во нивните раце,

¹⁶ Луѓето ќе станат непостојани, едни со други ќе се победуваат, ќе почнат да не се грижат за својот цар, а началниците за текот на работите, што се под нивна власт.

¹⁷ Ќе посака човек да појде в град, и не ќе може,

¹⁸ зашто, поради нивната гордост, ќе востанат градовите, нивните куќи ќе бидат разурнати, а луѓето ќе бидат опфатени од страв.

¹⁹ Нема да се смилува човек над своите ближни, предавајќи ги нивните куќи на разурнување со оружје, разграбувајќи го нивниот имот поради глад и многуте тешкотии.

²⁰ Ете, Јас ги повикувам, говори Господ, сите земни цареви - од исток и југ, од север и Ливан, да се уплашат од Мене, да дојдат на себеси, за да ги казнам за она што тие им правеа на другите.

²¹ Како што постапуваат тие со Моите избраници, така и Јас ќе постапам со нив; ќе им го вратам тоа во нивна пазува, вели Господ Бог.

²² Десницата Моја нема да ги поштеди грешниците и мечот Мој нема да престане да ги убива оние што пролеваат невина крв.

²³ Ќе излезе оган од неговиот гнев и ќе ги уништи основите на земјата, и грешниците - како запалена слама.

²⁴ Тешко им на грешниците и на оние што не ги исполнуваат Моите заповеди, вели Господ.

²⁵ Нема да ги поштедам. Бегајте од Мене синови отстапници, не осквернувајте ја Мојата светиња.

Засѝрашувачко видение

²⁶ Господ ги знае сите што грешат против Него; затоа ги предаде на смрт и на убивање.

²⁷ На земјината топка веќе започнаа маките; вие во нив ќе останете. Бог нема да ве избави, зашто згрешивте пред Него.

²⁸ Еве, страшно видение, а неговото лице е од Исток.

²⁹ Ќе излезат рожби на арабиските змии врз многу бојни коли, брзи како ветар, што ќе се прошират по земјата; ќе внесат страв и трепет кај сите што ќе чујат за нив.

³⁰ Ќе излезат како диви свињи од Кармонската Гора, разбеснети во својата жестина; тие ќе дојдат со голема сила и ќе стапат во борба со нив.

³¹ Потоа змиите, спомнувајќи си за своето потекло и имајќи голема сила, ќе победат и ќе се свртат да ги гонат оние.

³² Тие ќе се збркаат, ќе молкнат пред нивната сила и ќе ги свртат нозете свои во бегство.

³³ Но сокриениот во заседа од страна на Асиријците ќе ги заобиколи и ќе убие еден од нив; во нивната војска ќе се појави страв и трепет, како и негодување против нивните цареви.

³⁴ Еве облаци од исток и од север до југ; видот им е многу страшен, полн со жестокост и бура.

³⁵ Тие ќе се судрат едни со други и многу ѕвезди ќе паднат на земјата; ќе падне и нивната звезда, а од меч ќе биде пролеана крв дури до утробата,

³⁶ и гној човечки ќе достигне дури до седлото на камилата; страв и голем трепет ќе има по земјата.

³⁷ Ужас ќе ги опфати сите, што ќе го видат тој гнев, и ќе затреперат.

³⁸ Потоа многупати ќе се издигнуваат бури од југ и од север, а понекогаш и од запад.

³⁹ Силни ветрови ќе се кренат од исток и ќе го откријат и облакот, што го подигнав Јас во Својот гнев; а ѕвездата, што е одредена да внесува страв кога дува источен и западен ветар, ќе се повреди.

ТРЕТА КНИГА ЕЗДРА

⁴⁰ И ќе се подигнат облаци, големи и силни, полни со свирепост, ќе се подигне и свезда, за да ја уплаши земјата и нејзините жители, па ќе ја излијат таа страшна свезда на секое високо и возвишено место;

⁴¹ оган и град, мечеви што летаат и многу води, за да ги наполнат сите полиња и сите извори со множество води;

⁴² ќе ги покријат со вода и градот и сидините, горите и ридовите, дрвјата во горите, тревата во ливадите и нивните житни растенија;

⁴³ и ќе поминат, а да не се сопираат, до Вавилон и ќе го уништат;

⁴⁴ ќе се соберат кај него и ќе го опседнат; против него ќе ја излеат свездата и сета јарост врз него. И ќе се крене прав и дим до самото небо, и сите наоколу ќе го оплакуваат.

⁴⁵ А оние што ќе останат подвластени под него, ќе им служат на оние што внесоа страв.

Азија е ѝкорена

⁴⁶ И ти, Азијо, соучесничко во надежта и славата на Вавилон,

⁴⁷ тешко ти и горко ти што си станала слична на него, што си ги украсувала своите ќерки со блуд, за да им се допаѓаат на своите љубени и да бидат славни пред нив, на оние кои отсекогаш сакале да вршат блуд со тебе.

⁴⁸ Ти се угледа на замразениот во сите негови дела и преземања.

⁴⁹ Затоа, вели Господ, ќе испратам врз тебе зла: вдовство, сиромаштија и глад, меч и рана, за да бидат опустошени твоите куќи со насилство и смрт.

⁵⁰ Славата на твојата сила ќе се исуши како цвет - кога ќе настане жегла, испратена врз тебе.

⁵¹ Ќе изнемогнеш како просјачка, бие-на и покриена со рани од другите жени, за да не можат да те примат големи луѓе и миленици.

⁵² Сакав ли да те мразам така, вели Господ,

⁵³ ако ти не беше ги убивала Моите избрани во секое време, кревајќи раце да ги убиваш и лажно жалеше над нивната смрт тогаш кога беше пијана.

⁵⁴ Украсувај го твоето лице;

⁵⁵ наградата за твојот блуд е во твојата пазува; затоа ти ќе добиеш казна.

⁵⁶ Како што постапуваше со Моите избраници, вели Господ, така со тебе ќе постапи Бог;

⁵⁷ твоите деца од глад ќе загинат, ти ќе паднеш од меч, твоите градови ќе бидат уништени и сите твои ќе паднат од меч на бојното поле,

⁵⁸ а оние што се по горите ќе загинат од глад и ќе јадат од своите мяса поради недостиг на леб и ќе пијат крв поради немање вода.

⁵⁹ Во својата немоќ ќе појдеш по морињата, но и таму ќе сретнеш неволји.

⁶⁰ Додека ти ќе талкаш по туѓите земји, тие ќе навлезат во твојот опустошен град и ќе уништат еден дел од твојата земја, ќе уништат и еден дел од твојата слава.

⁶¹ Разурната, ти ќе бидеш за нив слава, а тие за тебе ќе ти бидат оган;

⁶² тие ќе те уништат тебе, и твоите градови, и твојата земја, и твоите гори, и сите твои шуми и плодните дрвја со оган ќе ги изгорат;

⁶³ синовите твои во ропство ќе ги одведат, имотот твој ќе ти го ограбат и славата твоја ќе ја уништат.

Бог знае сè

16 Тешко тебе, Вавилоне и Асијо, тешко ти Египте и Сиријо!

² Препашете се со вреќиште и власеница, оплакувајте ги вашите синови и тажете, зашто се приближи денот на вашата погибел.

³ Врз вас е испратен меч, кој ќе го отклони?

⁴ Врз вас е испратен оган, кој ќе го угасне?

⁵ Врз вас се пратени зла, кој ќе ги отстрани?

⁶ Ќе отера ли некој гладен лав во гората, ќе згасне ли за миг оган во слама, што почнал да гори?

⁷ Ќе отфрли ли некој стрела, што е пуштена од силен стрелец!

⁸ Силниот Господ ги испраќа бедните и кој ќе ги отстрани?

⁹ Од неговиот гнев оган излегува, кој ќе го угасне?

¹⁰ Тој со молскавица ќе болсне, кој нема да се уплаши ќе загрми ли и кој нема да затрепери?

¹¹ Господ ќе се закани, кој нема да се уплаши од Неговото лице?

¹² Се затресе земјата, и нејзините основи; морето се возбранува од своето дно; вознемирени се и брановите и рибите - од лицето на Господ и од големи-ната на Неговата сила.

¹³ Зашто десницата Негова е силна, која го затегнува лакот и остри се стрелите Негови што ги испушта; нема да ослабнат кога се испуштени дури до краиштата на земјата.

¹⁴ ете, зла се испраќаат, и нема да се вратат сè додека не дојдат на земјата.

¹⁵ Пламнува оган, и нема да се изгасне, сè додека не ги изгори основите на земјата.

¹⁶ Како стрела, исфрлена од силен стрелец, што не се враќа, така не ќе се вратат ни маките, што ќе бидат испратени на земјата.

¹⁷ Тешко мене, горко мене! Кој ќе ме избави во оние дни?

¹⁸ Ќе почнат болести, и многумина ќе офкаат; ќе настане глад, и многумина ќе умираат; ќе започнат војни, и страв ќе ги опфати властите; ќе почнат неволјите и сите ќе се растреперат.

¹⁹ Што ќе правам кога ќе наидат неволјите?

²⁰ ете, гладот и раната, тагата и измачувањата се испратени како бичеви за поправка.

²¹ Но и покрај сето тоа, луѓето нема да се одвратат од своите беззаконија и за бичевите нема секогаш да си спомнуваат.

²² Ете, на земјата ќе настане изобилство на сè, и ќе помислат дека настанал мир, но токму тогаш тешкотии ќе ја постигнат земјата: меч, глад и голема бркотија.

²³ Од глад ќе загинат големо множество жители на земјата, а оние што ќе преживеат од глад, ќе загинат од меч.

²⁴ Труповите ќе бидат исфрлани како ѓубре; не ќе има кој да ги оплакува, зашто земјата ќе запусте и градовите нејзини ќе бидат разурнати.

²⁵ Нема да остане кој да ја обработува и засејува земјата.

²⁶ Дрвјата ќе раѓаат овошје, но кој ќе го бере?

²⁷ Грозјето ќе узрее, но кој ќе го гмечи? Зашто насекаде ќе биде голема опустошеност.

²⁸ Тешко ќе може човек да чуе друг човек, да го чуе неговиот глас,

²⁹ зашто од жителите на градот нема да останат повеќе од десет души, а во селото двајца, оние што се сокриле во густе шуми или во процепи од карпи.

³⁰ Како што во маслиновата градина некојпат оставаат на дрвјата три - четири маслинки,

³¹ или како што во обрано лозје, оние што берат внимателно, ќе согледаат неколку несобрани грозда,

³² така во оние дни ќе останат двајца или тројца, кога ќе ги претресуваат нивните куќи со меч.

³³ Земјата ќе запусте; нивите нејзини во плевел ќе обраснат, патиштата и сите нејзини патеки ќе обраснат со трња, зашто не ќе има кој да оди по нив.

³⁴ Моми ќе плачат, зашто не ќе имаат свршеници; жени ќе плачат зашто нема да имаат мажи; нивните ќерки ќе плачат, бидејќи не ќе има кој да им помага.

³⁵ Свршениците нивни ќе бидат убиени во војна, а мажите нивни ќе загинат од глад.

Божјиот народ ѿреба да е ѿдојшен за крајѿ

³⁶ Слуги на Господ, слушајте го ова и вразумувајте се!

³⁷ Ова е словото на Господ, примете го и не верувајте им на боговите, за кои ви рече Господ.

³⁸ Еве, маките се приближија и нема да задоцнат.

³⁹ Како што бремената жена, кога на деветтиот месец ќе ѝ дојде времето да роди син, два или три часа до раѓањето нејзината утроба ја обземаат болки, а откако младенецот излезе од утробата, болките не продолжуваат ни еден миг потоа,

⁴⁰ така и неволјите нема да задоцнат, за да дојдат на земјата; луѓето од тоа време ќе заофкаат; ќе ги обземат болки.

ТРЕТА КНИГА ЕЗДРА

⁴¹ Слушај ги овие зборови, народе мој; приготвувајте се за војна и среде неволји - бидете како туѓинци на земјата.

⁴² Оној што продава, нека биде како да се приготвува да беге, а оној што купува како оној што се приготвува за смрт;

⁴³ трговецот - како да не очекува никаква придобивка, а оној што гради кука - како да не се надева да живее во неа.

⁴⁴ Сејачот нека мисли - дека нема да жнее, а лозарот - дека нема да бере грозје.

⁴⁵ Оние што се женат и што се мажат - дека нема да раѓаат деца, а оние што не се женат - дека ќе бидат како вдовци.

⁴⁶ Затоа, сите што се трудат, залудо се трудат.

⁴⁷ Зашто од плодовите на нивниот труд туѓинци ќе се ползуваат, нивниот имот ќе го разграбаат, куќите нивни ќе ги урнат и синовите нивни ќе ги заробат, бидејќи тие ќе ги раѓаат своите деца во ропство и во глад.

⁴⁸ Оние што се занимаваат со грабеж, колку подолго време ги украсуваат своите градови и своите куќи, своите имоти и своите лица,

⁴⁹ толку повеќе ќе ги намразам заради нивните гревови, вели Господ.

⁵⁰ Како блудница што мрази честита и висока морална жена,

⁵¹ така и правдата ќе ја намрази неправдата, која се украсува и ќе ја обвини право в лице, кога ќе дојде Оној, Кој ќе го брани гонителот за секој грев на земјата.

⁵² Затоа не угледувајте се на неправдата и на нејзините дела,

⁵³ зашто уште малку и неправдата ќе биде исфрлена од земјата, а правдата ќе се зацари над вас.

⁵⁴ Грешникот да не вели дека тој не згрешил, зашто распалени јаглења ќе пламнат на главата на оној што говори: „Јас не сум згрешил пред Господ Бог и слава Му!“

⁵⁵ Господ ги знае сите дела на луѓето и нивните замисли, помислите на нивното срце.

⁵⁶ Тој рече: „Нека биде земја“, и земја се појави, и „Нека биде небо“ и стана.

⁵⁷ Преку Неговиот збор ѕвездите се создадени; Тој го знае нивниот број.

⁵⁸ Тој ги гледа бездните и она што е сокриено во нив; го измерил морето и она што е во него.

⁵⁹ Преку Својот збор Тој го затвори морето и земјата ја постави да лебди над водите.

⁶⁰ Тој го рашири небото како шатор, го основа врз води.

⁶¹ Тој создаде во пустините водни извори и езера - на горските височини, за да течат реките од високи карпи, та да ја напојуваат земјата.

⁶² Тој го создаде човекот и срцето му го стави среде неговото тело; во него вложи дух, живот и разум,

⁶³ и дишењето е од Сесилниот Бог, Кој создал сè и гледа сè што е сокриено во земните скривалишта.

⁶⁴ Тој ја знае вашата намера, знае што мислите во вашите срца, кога грешите и сакате да ги сокриете вашите гревови.

⁶⁵ Затоа Господ сосема јасно ги гледа сите ваши дела и сите ќе ве избличи;

⁶⁶ ќе бидете посрамени кога вашите гревови ќе бидат откриени пред луѓето; вашите беззаконија ќе застанат како обвинители во оној ден.

⁶⁷ Што ќе направите и како ќе ги сокриете вашите гревови пред Бога и пред Неговите ангели?

⁶⁸ Ете, Бог е Судија, од Него плашете се; оставете ги вашите гревови и засекогаш престанете да вршите беззаконија, и Бог ќе ве изведе и ќе ве избави од секоја мака.

⁶⁹ Зашто, ете, против вас ќе се разгори јароста на многубројните војски, и ќе се фатат неколкумина од вас и ќе ве заколат за жртвен принос на идолите.

⁷⁰ Оние, што ќе бидат нивни едномисленици, ќе ги изложат на подбив, на бесчестие и на понижување.

⁷¹ Бидејќи во сите места и во соседните градови многумина ќе станат против оние што имаат страв од Господ;

⁷² ќе бидат избезумени, ќе разграбуваат не штедејќи никого и ќе опустошува-

ат сè што има кај оние кои се плашат од Господ;

⁷³ ќе го опустошат и ќе го разграбат нивниот имот и ќе ги изгонат од нивните домови.

⁷⁴ Тогаш ќе настане искушение за Моите избраници, како злато што се проверува преку оган.

⁷⁵ Слушајте возљубени Мои, Господ говори: ете, пред вас стојат денови на жалост, а од нив Јас ќе ве избавам.

⁷⁶ Не плашете се и не сомневајте се, зашто Бог е вашиот водач.

⁷⁷ Ако ги исполнувате Моите заповеди и повелби, вели Господ Бог, вашите гревови нема да бидат товар, под кој ќе бидете притиснати и беззаконијата ваши нема да ве победат.

⁷⁸ Тешко им на оние, кои се врзани со своите гревови и покриени со своите беззаконија!

⁷⁹ Тоа е нива обрасната со грмушки, низ која патот е покриен со трња, така што не може човек да помине; таа се напушта и му се предава на огнот да ја исчисти.

НЕЕМИЈА

Вовед

Книѓата Неемија е продолженик на книѓата Ездра со која прави една целина. Таа содржи лични записи, кои би можеле да се сметаат како лични мемоари на Неемија.

Световното лице Неемија, современик на светишеникот Ездра, како значаен чиновник на дворот на Аршаксеркс, императорот на Персија добива од својот господар овластување да се врати во Ерусалим за да се завземе околу политичката, економската и социјалната обнова на неговата татковина (1,1–2,10). Окако пристижува на одредено место, и покрај сировивставањето на извесен број непријатели, тој добива поддршка од голем број сонародници со кои ги обновува ѕидините на Ерусалим (2,11–7,72). Тој се приврзува кон Ездра, за време на една свечена религиозна церемонија. Додека таа траела, Ездра наредува да се прочита Божјиот Закон. Левитите го толкуваат Законот за оние кои повеќе не разбираат еврејски, и народот ги возобновува своите обврски кон Бога (8,1–10,40). Окако применува бројни мерки од суштински политички карактер, Неемија го организира освојувањето на неправедните ѕидини (12,27–43), а потоа спроведува извесен број реформи од религиозен карактер (12,44–13,31).

Во ликот на Неемија, чие име го носи оваа книга, откриваме активен, претприемчив, чесен и храбар човек, кој за секоја своја активност во заедницата, барал совети и помош од светишениците.

1,1 Неемија ги прима известувањата за Ерусалим

Зах 7,1
Еср 2,8

2 Зборовите на Неемија, синот на Халхија. Во месецот кислев, во дванаесеттата година, кога јас бев во престолниот град Суза,

7,2
Ер 52,28

3 дојде Ананија, еден од моите браќа, - тој и неколку мажи од Јудеја. И јас ги прашав за спасените Јудејци што го избегнаа ропството, и за Ерусалим.

3 Мојс 26,31
4 Цар 25,10
Ер 39,8

4 А тие ми рекоа: „Оние што останаа незаробени, се наоѓаат таму, во земјата своја, и се во голема неволја и понижување; а ѕидовите на Ерусалим се урнати, и портите негови - со оган изгорени.“

Пс 136,1
Дан 9,3
10,2
2 Лет 20,3

5

5 Мојс 7,9
Дан 9,4

Моливањата на Неемија за заштитата на Ерусалим

4 Кога ги чув тие зборови, седнав и заплавав и бев нажален неколку дена, постев и се молев пред Бога небесен,

5 и реков: „Господи, Боже небесен, Боже величествен и страшен, Кој го

пазиш заветот и милоста кон оние што Те сакаат и постапуваат според Твоите заповеди!

6 Ушите Твои нека бидат внимателни и очите Твои отворени за да ја чујат молитвата на Твојот слуга, со која сега се молам дeње и ноќе пред Тебе за синовите Израилеви, слугите Твои, и се исповедувам за гревовите на синовите Израилеви, со кои згрешивме пред Тебе; згрешивме - јас и домот на мојот татко.

7 Ние станавме престапници пред Тебе и не ги запазивме ни заповедите, ни наредбите, ни законите што ги беше дал на Мојсеј, Твојот слуга.

8 Но присети се на зборот што му го беше дал на Мојсеј, Твојот слуга, велјќи: „Ако станете престапници, ќе ве растурам меѓу народите,

9 а кога ќе се обртите кон Мене и ќе ги пазите Моите заповеди и ќе ги извршувате, тогаш, макар да сте изгонети и на крајот од небото, и оттаму ќе ве приберам и ќе ве одведам на местото што

6
2 Лет 6,40

8
3 Мојс 26,33
5 Мојс 4,27
30,1-4

9
5 Мојс 30,4
3 Цар 8,48
Ис 11,12
Ер 42,12
Ез 11,17
Мих 2,12
Пс 105,47
107,3

20 Гешем Арабјанецот, ни се потсмевнуваа и рекоа со презир: „Што сакате да направите? Мислите ли да кренете бунт против царот?“

3,1 ²⁰ Јас им одговорив и реков: „Небесниот Бог, Тој ќе ни помогне, и ние, слугите Негови, чисти ќе почнеме да сидаме, а за вас нема да има ни дел, ни право, ни спомен во Ерусалим.“

2 Лет 33,14

6 *Јудејциџе џи џоџравааџи судиџиџаџа на Ерусалим*

12,39

8 ^{12,18} И стана Елијашив, првосвештеникот, и браќата негови - свештениците, и ги изградија Овчите Порти: ги ставија вратите нивни и ги осветија и продолжија да сидаат од Кулата на Стотината до Кулата на Хананел.

² До нив градеа ерихонците, а веднаш до нив сидаше Закур, син на Имриј.

³ Рибната Порта ја изградија жителите на Сенаа: тие ја покрија и ги ставија крилата нејзини, клучалниците нејзини и резињата нејзини.

⁴ До нив Меремот, син на Урија и внук на Хакоц, го поправаше сидот; до нив Мешулам, син на Варахија, син Мешезавелов; до нив поправаше Садок, синот на Баана.

⁵ До нив поправаа текојци; но некои од нив, повидните, не го свиткаа грбот за да поработат за својот Господ.

⁶ Старите порти ги поправаа Јојада, син на Пасах, и Мешулам, син на Бесодија. Тие ги покрија и ги ставија вратите нивни, клучалките нивни и резињата нивни.

⁷ До нив поправаше Мелатија, Гаваонец, и Јадон од Меронот, со жителите на Гаваон и на Мицпа, кои му беа потчинети на управителот на областа зад Реката.

⁸ До него поправаше Узиил, син на Хархаја, златар, а до него поправаше Ананија, син Харакахимов. Тие го обновија Ерусалим до Широкиот сид.

⁹ До нив поправаше Рефаја, син Оров, началник на половината од ерусалимскиот округ.

¹⁰ До нив, токму наспроти куќата своја, поправаше Једаја, син на Харумаф, а до него поправаше Хатуш, син на Хашавнеја.

¹¹ Другиот дел го поправаше Малкија, син на Харим, и Хашув, син на Пахат-Моав; тие го поправаа сидот сè до Кулата на Печките.

¹² До нив поправаше Селум, син на Халохеш, началник на ерусалимскиот полуокруг, - тој и ќерките негови.

¹³ Долинските Порти ги поправаше Анон, и жителите на Заноах: тие ги изградија и ги ставија вратите нивни, клучалките нивни и резињата нивни: тие уште поправаа и илјада лакти од сидот до Гноишните Порти.

¹⁴ А Гноишните Порти ги поправаше Малкија, Рихавов син, началник на округот на Бет-Керем: тој ги изгради и ги стави вратите нивни, клучалките нивни и резињата нивни.

¹⁵ Изворните Порти ги поправаше Шалун, син на Кол-Хозе, началник на округот Мицпа; тој ги изгради, ги покри и ги стави вратите нивни, клучалките нивни и резињата нивни; тој го поправаше и сидот кај базенот Сала, спроти царската градина, и кај скалите што слегуваа од Давидовиот град.

¹⁶ По него поправаше Неемија, син на Азбук, началник на половина од округот на Бет-Цур, до Давидовите гробници и до ископаното езеро и до куќата на храбрите.

¹⁷ По нив поправаа левитите, раководени од Рехум, син на Ваниј; до него поправаше, за својот округ, Хашавија, началник на половина од округот на Кеила.

¹⁸ По нив поправаа браќата нивни: Бинуј, Хенададов син, началник на половина од кеилскиот округ.

¹⁹ А до него поправаше Езер, син на Јешуа, началник на Мицпа, на вториот дел, спроти излезот кон оружницата, на аголот.

²⁰ По него ревносно поправаше Варух, син на Закај, на вториот дел, од аголот до куќната врата на Елијашив, првосвештеникот.

²¹ По него поправаше Меремот, син на Урија, син Хакоцов, на вториот дел, од куќната врата на Елијашив до крајот на Елијашивовата куќа.

14
Ер 6,1

15
Ис 8,6
Јн 9,7

16
Дела 2,29

26 ^{7,46} ²² Понатаму работеа свештениците од околината.

28 ^{4 Цар} ^{11,16} ²³ Понатаму работеа Венијамин и Хашув, спроти својата кука; по нив поправаше Азарија, син на Маасеја, Ананиев син, до кукаста своја.

32 ^{Јн 5,2} ²⁴ По него поправаше Бинуј, син на Хенадад, на вториот дел, од Азаријевата кука до аголот и свиокот.

37 ^{Ер 18,23} ²⁵ Палал, синот на Узај, работеше спроти аголот и кулата, што се издига

4,1 ^{2,10} од горниот царски дом при затворскиот двор. По него Федаја, Парошов син.

2 ^{Ер 26,18} ^{Пс 78,1} ²⁶ А храмовите прислужници, што живејат во Офел, поправаа спроти Водните Порти кон исток и до издадената кула.

²⁷ По нив поправаа текојците, на другиот дел, на местото спроти големата издадена кула до Офелскиот сид.

²⁸ Од Коњските Порти понатаму поправаа свештениците, секој спроти својата кука.

²⁹ По нив поправаше Садок, синот на Имер, спроти својата кука; понатаму работеше Шемаја, син на Шеханија, чувар на Источните Порти.

³⁰ По него поправаше Ананија, Шелемиев син, и Анон, шестиот син на Цалаф, на вториот дел. По нив поправаше Мешулам, Варахив син, спроти собата своја.

³¹ По него поправаше Малкија, Хаторфиев син, до кукаста на храмовите прислужници и трговците, спроти Мифкадските Порти дури до стражарницата кај аголот на сидот.

³² А меѓу стражарницата и Овчите Порти поправаа златари и трговци.

Пройивницијџе сакаат да ги оневозможат работнијџе

4 Кога Санавалат слушна дека ги сидаме сидовите, се налути и додеваше многу и се подигруваше со Јудејците;

² и зборувааше пред браќата свои и пред самарјанските воени луѓе, велеејќи: „Што прават тие проклети Јудејци? Зар ќе им го дозволат тоа? Зар тие ќе принесат жртви? Зар ќе завршат некогаш? Зар ќе ги оживеат камењата од купиштата прав, и притоа изгорени?“

³ А до него Товија, Амонцот, рече: „Нека го сидаат; ќе мине лисицата и ќе ги сине камените сидови нивни.“

⁴ Чуј, Боже наш, на каков презир сме, и сврти го тоа нивно подигрување врз главите нивни, предај ги на презир во земја на пленство.

⁵ Не ги прикривај беззаконијата нивни, и гревот нивни да не биде избришан пред лицето Твое, бидејќи ги огорчија оние што сидаат.

⁶ Ние сепак го градеме сидот, и целиот сид високо беше поврзан до половината негова. И на народот му беше при срце да работи.

Неемија ги вооружува работнијџе

⁷ Кога слушнаа Санавалат и Товија, и Арабјаните, и Амонците, и Ашдоците, дека ерусалимските сидови се возобновуваат и дека расипаното почна да се поправа, многу се разгневија.

⁸ И се договорија да одат заедно да војуваат против Ерусалим и да го разрушат.

⁹ А ние Му се молевме на нашиот Бог и поставивме спроти нив стража дење и ноќе за да се спасиме од нив.

¹⁰ Но Јудејците рекоа: „Ослабна силата на носачите, а земја од урнатините има многу; не можеме да го градиме сидот.“

¹¹ А непријателите наши, пак, велеа: „Нема да успеат и нема да видат, кога наеднаш ќе влеземе меѓу нив, ќе ги убијеме, и ќе ја запреме работата.“

¹² Доаѓаа Јудејците што живејат до нив, и ни говореа на десетина пати од сите места дека ќе нè нападнат,

¹³ тогаш по ниските места на градот, зад сидот, по сувите места, го построија народот по родови со мечевите нивни, со копјата нивни и со лаковите нивни.

¹⁴ Па погледнав и станав, та им реков на првенците и војводите и на другиот народ: „Не плашете се од нив; спомнете си за Господ Кој е величествен и влева страхопочит и бијте се за браќата свои, за синовите свои, за ќерките свои, за жените свои и за куќите свои.“

¹⁵ Кога слушнаа нашите непријатели дека ни е познато што кројат, тогаш

4

Ер 33,24
Пс 122,3-4

5

4 Цар
14,27
Ис 2,9
Ер 18,23
Пс 68,26-27

7

2,10

8

Пс 2,2
83,1-4

14

1 Мојс
28,15
5 Мојс 1,29
2 Цар
10,12

17 Бог го растури нивниот заговор, и ние сите се вративме кај сидот, секој на својата работа.

5,1 ¹⁶ Од тој ден половина од моите слуги работеа на изградбата, а другата половина стоеше со копја, штитови, лакови и оклопи; а нивните водачи беа зад целиот дом Јудин.

4 ¹⁷ Оние што го градеа сидот и носеа товари, така го правеа тоа, што со една-та рака ја извршуваа работата, а во другата рака држеа копје.

¹⁸ Сите градители беа препашани со меч околу половината, и така градеа, а до мене беше трубачот.

¹⁹ И им реков на водачите и началниците и на другиот народ: „Работата е голема и нашироко распространета, а ние сме распрнати по сидот и оддалечени едни од други;

²⁰ затоа, од каде ќе чуете звук на труба, накај тоа место собирајте се кон нас: нашиот Бог ќе се бори за нас.”

²¹ Така ја теравме работата; и половината ги држеа копјата откако зората ќе се појави, сè додека свездите да излезат.

²² Освен тоа, истовремено му бев порачал на народот сите да ноќеваат во Ерусалим, заедно со слугите свои за да бидат тие кај нас ноќе на стража, а дење на работа.

²³ И ниту јас, ниту браќата мои, ниту стражарите што ме придружуваа, не ги соблекувавме облеките свои, и секој од нас имаше при рака меч и вода.

Неемија сѐава крај на социјалниџе неџравди

5 Се крена голем врисок од луѓето и нивните жени, против Јудејците, браќата нивни.

² Имаше едни, кои велеа: „Ние, синовите наши и ќерките наши сме многу; и ние би сакале да си набавиме жито, да се храниме и да живееме.”

³ Имаше и такви, кои велеа: „Ги заложуваме нивите свои, лозјата свои и куќите свои за да си набавиме жито при овој глад.”

⁴ Имаше и такви, кои велеа: „Ние позајмуваме сребро за царскиот данок за нивите и лозјата свои;

⁵ ние имаме исти тела, какви што се телата на браќата наши, и синовите ни се такви, какви што се нивните синови, а ете, ние сме должни да ги даваме синовите свои и ќерките свои за слуги, а, пак некои наши ќерки веќе се наоѓаат во ропство. Нема никакви средства за откуп во рацете наши; и нивите наши и лозјата наши се во рацете на големците.”

⁶ Кога го слушнав нивното лелекање и тие зборови, многу се јадосав.

⁷ Срцето мое се возбуди, и јас строго ги прекорив првенците и војводите, велџки им: „Вие земате лихва од браќата свои.” И свикав против нив голем собир,

⁸ па им реков: „Ние, според силите свои, ги откупуваме браќата свои Јудејци, продадени на народите, а вие ги продавате браќата свои, и тие ни се продаваат нам?” Тие молчеа и не знаеја што да одговорат.

⁹ Тогаш реков: „Не е добро тоа што го правите. Нели треба да одите во страв пред нашиот Бог за да го одбегнете потсметот на народите, нашите непријатели?”

¹⁰ И јас и браќата мои и оние што служат кај мене им даваме на заем и сребро и жито: да им го простиме тој долг.

¹¹ Вратете им ги уште денес нивните ниви, лозјата нивни и маслиновите градини нивни, и куќите нивни, и лихвата од среброт, житото, виното и маслото што сте го зеле од нив.”

¹² А тие одговорија: „Ќе го вратиме и нема ништо да бараме од нив; ќе направиме така, како што велиш.” Тогаш ги повикав свештениците и им заповедав да се заколнат дека ќе направат така.

¹³ Па ја истресов облеката своја и реков: „Така да го истресе Бог секој човек што нема да го одржи тој збор од домот негов, од имотот негов, и така да биде во него истресено и празно сè!” И целото собрание рече: „Амин!” и Го прославија Бога; и народот го одржа тој збор.

¹⁴ Од тој ден, кога бев назначен за нивен управител во јудејската земја, од дваесеттата година до триесет и втора-

5

3 Мојс
25,39
4 Цар 4,1
Амос 2,6

7

2 Мојс
22,26-28
3 Мојс
25,35-37
5 Мојс
23,18-19

8

3 Мојс
25,47

9

Ис 52,5

10

2 Мојс
22,26

11

Ис 58,6

12

Езд 10,5

13

8,6
5 Мојс
27,15

14

2,6
Ер 40,7

16 та година од владеењето на царот Артаксеркс, во текот на дванаесет години, јас и браќата мои никогаш не ги собиравме даноците за управителот.

19 ¹ Мојс 8,1
⁴ Цар 20,3
6,1
^{2,10,19}
4
^{5,8} А поранешните управители, што беа пред мене, го оптоваруваа народот и земаа од него жито и вино, освен четириесетте шекели сребро; дури и слугите нивни владееја над народот. Но јас не правев така поради страв Божји.

16 Притоа, јас ги поттикнував работите околу изградбата на овој сид; и ниви не купувавме, а сите мои слуги се собираа таму на работа.

17 Кај мене на трпезата имаше по сто и педесет души Јудејци и началници, покрај оние што доаѓаа кај нас од околните народи.

18 И, еве, што се приготвуваше за еден ден: еден бик, шест одбрани овци и птици се готвеа кај мене; и секои десет дена се набавуваа различни вина во изобилие. И покрај сето тоа, јас не земав управителски данок, зашто тешка работа лежеше врз тој народ.

19 Боже мој, спомни ме мене за сето добро што го направив за овој народ!

Нейријайџелиџе џовйорно се џрошйивсџавувааџ

6 Кога слушнаа Санавалат, Товија и Гешем, Арабјанецот и другите наши непријатели дека јас го изсидав сидот, и дека на него не остана ниту една пукнатина - до тоа време, меѓутоа, не бев поставил уште врати на портите, -

2 тогаш Санавалат и Гешем испратија луѓе да ми кажат: „Дојди да се сретнеме во Кефирим, во долината Оно!“ Тие намислиле да ми направат зло.

3 Но јас испратив пратеници да им кажат: „Зафатен сум со голема работа, не можам да слезам; работата ќе запре, ако ја оставам и слезам кај вас.“

4 Четирипати тие ми испраќаа таква покана, а јас им враќав ист одговор.

5 Тогаш Санавалат го испрати по мене, за петти пат, слугата свој со отворено писмо во раката своја.

6 Во него беше напишано: „Глас се разнесува меѓу народите, и Гешем тврди дека, божем, ти и Јудејците сте на-

мислиле да дигнете востание, поради што и го сидаш сидот и сакаш да им бидеш цар; така се зборува;

7 си поставил и пророци да разгласуваат за тебе во Ерусалим и да говорат: „цар јудејски!“ А таквите зборови ќе дојдат до царот. Затоа дојди, и ќе се посоветуваме заедно.“

8 Но јас испратив да му кажат: „Ништо такво немало, за што зборуваш; сам си го измислил со својот ум.“

9 А тие сите нè заплашуваа, велејќи: „Ќе им капнат рацете од таа работа, и таа нема да се заврши.“ Но јас уште повеќе си ги зацврстив рацете свои.

10 Отидов во куќата на Шемаја, син на Делаја, син Мехетавелов, и тој се затвори и рече: „Да појдеме во Божјиот дом, внатре во храмот, и да ја заклучиме постоа вратата на храмот, зашто ќе дојдат да те убијат ноќе.“

11 Но јас одговорив: „Зарем треба да бега човек како мене? Треба ли таков човек каков што сум јас да влезе во храмот за да остане жив! Не одам.“

12 Јас знаев дека не го беше испратил Бог, - иако ми говореше пророчки, - туку дека Товија и Санавалат го беа поткупили.

13 Тој беше поткупен за да ме исплаши, да постапам така и да згрешам, та да имаат за мене лошо мислење и да ме казнат за тоа со прекори.

14 Помни ги, Боже мој, Товија и Санавалат според тие нивни дела, а исто така и пророчицата Ноадија и другите пророци што сакаа да ме уплашат?

15 Сидот беше завршен во дваесет и петтиот ден од месецот елул, точно за педесет и два дена.

16 Кога слушнаа за тоа сите наши непријатели, и го видоа тоа сите околните народи, многу се исплашија и сфатија дека таа работа е извршена од нашиот Бог.

17 Освен тоа, во тие дни повидните Јудејци пишуваа писма и ги испраќаа до Товија, а Товиевите писма одеа до нив,

18 зашто мнозина во Јудеја со заклетва склучија сојуз со него, зашто тој му беше зет на Шеханија, син Арахов, а синот негов Јонатан беше женет за ќерката на Мешулам, синот на Варахија.

10-11
4 Мојс 18,7

12
Ез 13,22-23

13
Ер 20,10

14
Ер 23,9-40
Зах 13,2-3

7,2 ^{1,2} Тие говореа пред мене дури и за неговата добрина, а моите зборови му се пренесуваа нему. Товија испракаше писма за да ме заплаши.

⁴ Цар ^{18,3}
^{11,1}

6 Мерки за заштитата на градои

Езд 2,1-70

7 Кога ѕидот беше изграден, и ги поставија вратите, а и вратарите беа поставени на службата своја, и пејачите, и левитите,

² тогаш управувањето на Ерусалим му го доверив на мојот брат Ананија, заедно со началникот на тврдината, Ананија, бидејќи тој беше од многу други поверен и побогобојазлив,

³ и им реков: нека не ги отвораат ерусалимските порти, додека не изгрее сонцето; и навечер, додека вратарите се наоѓаат тука, нека ги затвораат и заклучуваат портите. И определев стражари од жителите ерусалимски, секој на своја стража и секој спроти куќата негова.

Список на Јудејциите враќени во Палестина

⁴ Но градот беше широк и голем, а народ во него имаше малку, и куќите не беа изградени.

⁵ А мојот Бог ме вдихнови да ги соберам првенците и началниците и народот за да бидат внесени во родословниците. Па го најдов родословниот список на оние што беа дошле први; во него беше напишано:

⁶ ова се жителите на земјата, кои се вратија од пленство, каде што беа преселени од вавилонскиот цар Навуходоносор и се вратија во Ерусалим и Јудеја, секој во својот град -

⁷ оние што тргнаа со Зоровавел, Јешуа, Неемија, Азарија и Раамија, Нахаманиј, Мардохеј, Билшан, Мисперет, Бигвај, Нехум и Баана. Еве го бројот на народот Израилев:

⁸ потомци на Парош - две илјади сто седумдесет и двајца.

⁹ Потомци на Сафатија - триста седумдесет и двајца.

¹⁰ Потомци на Арах - шестотини педесет и двајца.

¹¹ Потомци на Пахат-Моав, односно, потомци на Јешуа и Јоав - две илјади осумстотини и осумнаесет.

¹² Потомци на Елам - илјада двесте педесет и четири.

¹³ Потомци на Зату - осумстотини четириесет и пет.

¹⁴ Потомци на Закај - седумстотини и шеесет.

¹⁵ Потомците на Бинуј - шестотини четириесет и осум.

¹⁶ Потомци на Бевај - шестотини дваесет и осум.

¹⁷ Потомци на Азгад - две илјади триста дваесет и двајца.

¹⁸ Потомци на Адоникам - шестотини шеесет и седум.

¹⁹ Потомци на Бигвај - две илјади шеесет и седум.

²⁰ Потомци на Адин - шестотини педесет и пет.

²¹ Потомци на Атер, од Езекиевият дом - деведесет и осум.

²² Потомци на Хашум - триста дваесет и осум.

²³ Потомци на Бецај - триста дваесет и четири.

²⁴ Потомци на Хариф - сто и дванаесет.

²⁵ Жители од Гаваон - деведесет и пет.

²⁶ Жители од Витлеем и Нетофа - сто осумдесет и осум.

²⁷ Жители од Анатот - сто дваесет и осум.

²⁸ Жители од Бет-Азмавет - четириесет и двајца.

²⁹ Жители од Кирјат-Јарим, Кефира и Беерот - седумстотини четириесет и тројца.

³⁰ Жители од Рама и Гева - шестотини дваесет и еден.

³¹ Жители од Микмас - сто дваесет и двајца.

³² Жителите од Ветил и Гај - сто дваесет и тројца.

³³ Жители од другиот Нево - педесет и двајца.

³⁴ Потомци од другиот Елам - илјади двесте педесет и четворица.

³⁵ Потомци на Харим - триста и дваесет.

³⁶ Луѓе од Ерихон - триста четириесет и пет.

³⁷ Луѓе од Лод, Хадид и Оно - седумстотини дваесет и еден.

³⁸ Жители од Сенаа - три илјади деветстотини и триесет.

³⁹ Свештеници: потомци на Једаја од домот на Јешуа - деветстотини седумдесет и тројца.

⁴⁰ Потомци на Имер - илјада педесет и двајца.

⁴¹ Потомци на Пашхур - илјада двесте четириесет и седум.

⁴² Потомци на Харим - илјада и седумнаесет.

⁴³ Левити: потомци на Јешуа, и Кадмиел, од родот на Ходева - седумдесет и четири.

⁴⁴ Пејачи, потомци на Асаф - сто четириесет и осум.

⁴⁵ Чувари на портите: потомци на Селум, потомци на Атер, потомци на Талмон, потомци на Акув, потомци на Хатита, потомци на Шовај - сто триесет и осум.

⁴⁶ Прислужници во храмот: потомци на Циха, потомци на Хасуфа, потомци на Табаот,

⁴⁷ потомци на Керос, потомци на Сиа, потомци на Падон,

⁴⁸ потомци на Левана, потомци на Хагава, потомци на Салмај,

⁴⁹ потомци на Ханан, потомци на Гидел, потомци на Гахар,

⁵⁰ потомци на Реаја, потомци на Рецин, потомци на Некода,

⁵¹ потомци на Газам, потомци на Оза, потомци на Пасаех,

⁵² потомци на Бесај, потомци на Меуним, потомци на Нефушесим,

⁵³ потомци на Бакбук, потомци на Хакуфа, потомци на Хархур,

⁵⁴ потомци на Бацлит, потомци на Мехида, потомци на Харша,

⁵⁵ потомци на Баркос, потомци на Сисера, потомци на Темех,

⁵⁶ потомци на Нецијах, потомци на Хатифа.

⁵⁷ Потомци на слугите Соломонови: потомци на Сотаж, потомци на Соферет, потомци на Перида,

⁵⁸ потомци на Уала, потомци на Даркон, потомци на Гидел,

⁵⁹ потомци на Сафатија, потомци на Хатил, потомци на Похерет-Хацеваим, потомци на Амон.

⁶⁰ Сите прислужници на храмот и потомците од слугите Соломонови - беа на број триста деведесет и двајца.

⁶¹ Еве ги и оние што дојдоа од Тел-Мелах, Тел-Харша, Керув-Адон и Имер, но не можеа да го кажат поколението свое и родот свој, дали се и тие од Израил:

⁶² потомците на Делаја, потомците на Товија, потомците на Некода - шестотини четириесет и двајца.

⁶³ А од свештениците: потомците на Ховаја, потомците на Хакоц, потомците на Верзелиј, кој беше женет со една од ќерките на Верзелиј од Галаад и почна да се презива според нивното име.

⁶⁴ Тие го бараа родословниот список, но не се најде, та затоа беа исклучени од свештенството.

⁶⁵ А управителот им забрани да јадат од најсветото на жртвите, сè додека не се избере свештеник со урим и тумим.

⁶⁶ Целото општество заедно беше четириесет и две илјади и триста и шеесет души,

⁶⁷ освен слугите нивни, кои беа седум илјади триста триесет и седум; и со нив пејачи и пејачки уште двесте четириесет и пет.

⁷⁸ Коњи имаа седумстотини триесет и шест, маски имаа двесте четириесет и пет,

⁶⁹ камили - четиристотини триесет и пет, магариња - шест илјади седумстотини и дваесет.

⁷⁰ Некои од родовските началници дадоа прилози за изградба. Управителот даде во ризницата илјада златни даријки, педесет чаши, петстотини и триесет свештенички одежди.

⁷¹ А некои од старешините дадоа во ризницата за да напредуваат работите, дваесет илјади златни даријки и две илјади и двесте мини сребро.

⁷² Други од народот дадоа дваесет илјади златни даријки и две илјади мини сребро и шеесет и седум свештенички одежди.

⁷³ И така се населија во градовите свои свештениците и левитите, и вратарите и пејачите, и дел од народот и слугите на храмот и сиот Израил.

64

2 Мојс
28,30

71

2 Лет 29,7

72

Езд 3,1

8,1

Јавно читање на Законот

3,26
5 Мојс
28,61
2 Лет 34,15

2

3 Мојс
23,23-25
4 Мојс
29,1-6
5 Мојс
31,11

4

2 Лет 6,13

5

Суд 3,20

6

2 Тим 2,8

7

3 Мојс
10,11
2 Лет 17,7

9

5 Мојс
12,7,12
16,14-15

10

3 Мојс
23,40
5 Мојс
12,18
1 Цар 25,8
2 Цар 6,19
Ест 9,22
Лк 14,
12-14

8 Кога настапи седмиот месец, и синовите Израилеви беа населени по градовите, се собра сиот народ еднодушно на плоштадот што се наоѓа пред Водните Порти, и му рекоа на книжникот Ездра да ја донесе книгата на Мојсеевиот закон, што Господ му ја беше дал на Израил.

² И свештеникот Ездра го донесе Законот пред собранието од мажи, жени и сите што можеа да разбираат, во првиот ден на седмиот месец;

³ и читаа од него на плоштадот што е пред Водните Порти, од осамнување до пладне, пред мажите, жените и сите што можеа да разберат; и сиот народ со внимание ја слушаше книгата на Законот.

⁴ Книжникот Ездра стоеше на пови-соко место што се приготви за таа цел, а до него десно стоеја Матитија, Шема, Анаја, Урија, Хелкија и Маасеја, а лево од него - Федаја, Мисаил, Малкија, Хашум, Хашбадана, Захарија и Мешулам.

⁵ Ја отвори Ездра книгата пред очите на сиот народ, зашто тој стоеше повисоко од сиот народ. А кога ја отвори, сиот народ стана.

⁶ Тогаш Ездра Го благослови Господа, Великиот Бог. И сиот народ одговараше: амин, амин, - кревајќи ги рацете нагоре, поклонувајќи се и паѓајќи ничкум доземи пред Господ.

⁷ А левитите Јешуа, Ваниј, Шеревија, Јамин, Акув, Шабетај, Ходија, Маасеја, Келита, Азарија, Јозавад, Ханан, Пелаја му го објаснуваа Законот на народот, а народот стоеше на местата свои.

⁸ И читаа разбирливо од книгите, од Законот Божји, и даваа толкување, и народот го разбираше прочитаното.

⁹ Тогаш Неемија, и книжникот Ездра, свештеник, и левитите, кои го поучуваа народот, му рекоа на сиот народ: „Овој ден е свет пред Господ, вашиот Бог; не тажете и не плачете,“ - зашто сиот народ плачеше, слушајќи ги зборовите на Законот.

¹⁰ И им рече: „Одете, јадете добри јадења и пијте добри пијалаци, и испра-

тете им и на оние што немаат приготвено, зашто овој ден е свет пред нашиот Господ. Не тажете, зашто радоста пред Господ е поткрепа за вас.”

¹¹ И левитите го утешуваа сиот народ, велејќи: „Престанете, зашто овој ден е свет, не тажете.”

¹² И појде сиот народ да јаде и да пие и да дели и на оние што немаа и да празнува со голема радост, зашто ги избраа зборовите што им ги кажаа.

Прославување на празниците на колибите

¹³ На другиот ден се собраа старешините на родовите од сиот народ, свештениците и левитите кај книжникот Ездра, за да им ги објасни зборовите на Законот.

¹⁴ И го најдоа напишаното во Законот што Господ го беше дал преку Мојсеј дека на празникот во седмиот месец синовите Израилеви треба да живеат во колиби.

¹⁵ Затоа објавија и разгласија по сите свои градови и во Ерусалим, велејќи: „Одете во гората и донесете вејки од питома маслина, вејки од дива маслина, вејки миртови, вејки палмови и вејки од други широколисни дрвја за да направите колиби според запишаното.”

¹⁶ Отиде народот и донесоа, та си направија колиби, секој на покривот свој и во дворовите свои, и во дворовите на Божиот дом, и на плоштадот кај Водните Порти, и на плоштадот кај Ефремовите Порти.

¹⁷ Целата заедница на оние, што се беа вратиле од пленство, направи колиби и живееја во колиби. Од дните на Исус, синот Навинов, та до тој ден не беа правеле така синовите Израилеви. Радоста беше многу голема.

¹⁸ И читаа од книгата на Законот Божји секој ден, од првиот ден до последниот. И го празнуваа празникот седум дена, а на осмиот ден - се одржа собор според уредбата.

Исјовед на тревовије

9 На дваесет и четвртиот ден од тој месец се собраа сите синови Израилеви

12

Ест 9,22

14

3 Мојс
23,33-36
23,39-43

18

3 Мојс
23,40
5 Мојс
31,11
33,10
Езд 3,4

9,1

Ис.Н. 7,6
2 Лет 7,14

2 леви, постејќи, во врекишта и со пепел на главите свои.

13,3-30

3 Мојс

26,40

Езд 6,21

5 И се оддели Израилевото семе од сите туѓинци, станаа, па ги исповедаа гревовите свои и престапите на татковците свои.

2 Цар 7,26

Пс 77,4

6 И стоеја на местата свои, и четврт ден читаа од книгата на законот Господов, својот Бог, а во другата четвртина се исповедаа и Му се поклонуваа на Господ, својот Бог.

1 Мојс 1,1

5 Мојс 6,4

Ис 40,26

45,12

Пс 94,5

146,6

Дела 4,24

Откр 10,6

7 А тогаш левитите Јешуа, Ваниј, Кадмиел, Шеванија, Бунј, Шеревија, Ваниј и Кенаниј се искачија на повисоко место, наменето за левити, и силно повикаа кон Господ, својот Бог.

1 Мојс

12,1-3

17,5

Свечена молишва

8

1 Мојс

15,18-21

9

2 Мојс

2,23-25

7-12

11

2 Мојс

14,15-30

15,4-5,10

5 Потоа левитите Јешуа, Кадмиел, Ваниј, Хашавнеја, Шеревија, Ходија, Шеванија и Петахија рекоа: „Станете, славете Го Господа, вашиот Бог, одвека довека, и нека се славослови преславно Твое име, кое е повисоко од секое славословие и похвала!”

6 И рече Ездра: „Ти, Господи, Кој си еден, Ти го создаде небото, небесата на небесата и сета нивна војска, земјата и сè што е по неа, морињата и сè што е во нив, и Ти го оживуваш сето тоа, и небесните воинства Ти се поклонуваат.

7 Ти сам, Господи Боже, го избра Аврам, го изведе од Ур Халдејски и му даде име Авраам,

8 и го најде срцето негово верно пред Тебе, и склучи со него завет за да му ја дадеш нему и на семето негово земјата на Хананците, Хитијците, Аморејците, Перизијците, Јевусијците и Гергесејците. И Ти го исполни зборот Свој, зашто си справедлив.

9 Бидејќи Ти ја виде маката на предците наши во Египет и ја слушна нивната поплака кај Црвеното Море,

10 и покажа знаци и чудеса над фараонот и над сите негови служители и над сиот народ од земјата негова, бидејќи Ти знаеше, зашто тие постапија горделиво со нив, и Ти си создаде име до денес.

11 Ти го пресече пред нив морето, и тие минаа среде море како по суво, а

оние што те гонеа, Ти ги фрли во длабочините како камен во силни води.

12 Во облачен столб Ти ги водеше дење и во огнен столб - ноќе, за да им го осветлуваш патот, по кој требаше да одат.

13 И слезе Ти на гората Синај и говореше со нив од небото, им даде праведен суд, вистински закони, наредби и добри заповеди.

14 И им ја покажа Твојата света сабота и преку Твојот слуга Мојсеј им даде заповеди, наредби и закон.

15 И кога гладуваа, Ти им даваше леб од небото, а кога беа жедни, им извади вода од камен, и им рече да одат и да ја завладеат земјата, која Ти, откако ја крена раката, се заколна дека ќе им ја дадеш.

16 Но тие, нашите татковци, беа упорни, се покажаа тврдоглави и не ги послушаа Твоите заповеди;

17 не сакаа да се покоруваат и не се сетија на Твоите чудесни дела што ги беше направил со нив, станаа тврдоглави и со својата упорност поставија над себеси водач за да се вратат во ропството свое. Но Ти си Бог, Кој сака да праштева, добар и милостив, долготрпелив и многумилостив, и Ти не ги остави.

18 И макар што беа излеале теле и беа рекле: „ете го твојот бог што те изведе од Египет” - и макар што правеа големи сквернавења,

19 Ти, поради големото Свое милосрдие, не ги остави во пустината; облачниот столб не се одлепуваше од нив дење, за да ги води по патот, и огнениот столб - ноќе за да им свети по патот, по кој требаше да одат.

20 Ти им го даде Твојот благ Дух за да ги поучува, и не ја одземаше маната Своја од устата нивна, па и вода им даваше за гаснење на жедта нивна.

21 Четириесет години ги хранеше во пустината; но ништо не им недостасуваше, облеката не им оветуваше, нозете не им потекуваа.

22 И Ти им даде царства и народи и им ги раздели, и тие ја завладеаја земјата на Сион, царот на Есевон, и земјата на Ог, царот на Башан.

12

2 Мојс

13,21-22

13

2 Мојс 19

5 Мојс 4,5-

8

15

2 Мојс 16

17,1-7

5 Мојс 1,21

16

4 Мојс

14,1-4

17

2 Мојс

34,6-7

18

2 Мојс

32,1-6

19

2 Мојс

13,22

20

2 Мојс

16,15

17,6

Ис 63,11.14

Агеј 2,5

Зах 4,6

Пс 22,3

21

5 Мојс 8,4

22

4 Мојс

21,21-35

23 ²³ И им ги умножи синовите нивни како небесните свезди и ги вовеле во земјата, за која им беше говорел на татковците нивни дека ќе дојдат да ја владеат.

26 ³ Цар 18,4,13
^{19,10,14}
^{Ер 2,30}
^{26,20-23}
² Лет 24,20-22
27 ²⁴ И синовите нивни влегоа и ја завладаа земјата. И Ти им ги потчини жителите на таа земја - Хананците, и ги предаде во рацете нивни со царевите и народите на земјата за да постапуваат со нив според волјата своја.

29 ²⁵ И тие ги зазедоа утврдените градови и плодната земја, и завладаа куќи, полни со секаков имот, направени извори во камен, лозја и маслинови градини и многу плодни дрвја за храна. Тие јадеа, се наситуваа, се дебелеа и се насладуваа од Твојата голема добрина;

31 ²⁶ и тие станаа непокорни и се креваа против Тебе, го презреа Твојот закон, ги убиваа Твоите пророци, кои сведочеа да се обратат кон Тебе, и премногу хулеа.

²⁷ И Ти затоа ги предаде во рацете на непријателите нивни, кои ги угнетуваа. Но секогаш кога, во тешко време за нив, ќе повикаа кон Тебе, Ти ги слушаше од небесата и, по големото Свое милосрдие, им даваше спасители што ги спасуваа од рацете на непријателите нивни.

²⁸ А кога се успокојуваа, пак почнуваа да прават зло пред Твоето лице, и Ти ги предаваше во рацете на непријателите нивни, и тие владеа со нив. Но кога пак ќе повикаа кон Тебе, Ти ги слушаше од небесата и, според големото Свое милосрдие, многупати ги спасуваше.

²⁹ Ти им напомуваше да се свртат кон Твојот закон, но тие беа тврдоглави и не ги слушаа Твоите заповеди, се отстрануваа од Твоите закони, преку кои би живеел човек, ако ги исполнуваше, го свиткаа грбот, се покажаа тврдокорни и не слушаа.

³⁰ Чекајќи да се обратат, Ти ги трпеше многу години и им напомуваше со Твојот Дух преку пророците Свои, но тие не слушаа. Тогаш ги предаде во рацете на туѓи народи.

³¹ Но, по големото Свое милосрдие, Ти не ги истреби докрај и не ги остава-

ше, бидејќи Ти си Бог добар и милослив.

³² И сега, Боже наш, Боже величествен, силен, страшен, Кој го пази заветот и милоста, нека не биде мало пред лицето Твое сето страдање што нè снајде нас, царевите наши, кнезовите наши, свештениците наши, татковците наши и сиот Твој народ од дните на асирските цареви до денес.

³³ Во сè што нè снајде, Ти си праведен, зашто Ти постапувааш според правдата, а ние сме виновни.

³⁴ Царевите наши, кнезовите наши, свештениците наши и татковците наши не го извршуваа Твојот закон и не им посветуваа внимание на Твоите заповеди и Твоите удари, со кои ги потсетувааше.

³⁵ И во своето царство, при Твојата голема добрина што им ја укажуваше, и во широката и плодородна земја што им ја оддели, тие не Ти служеа и не се одвратуваа од своите лоши дела.

³⁶ И, еве, сега сме робови; во таа земја што Ти им ја даде на татковците наши за да се хранат од плодовите нејзини и од богатата нејзини, еве, сега ние ѝ робуваме.

³⁷ И своите плодови таа изобилно ги принесува за царевите, на кои нè потчини заради гревовите наши. И тие по своја волја владеат над телата наши, и над добитокот наш, и ние сме во голема мака."

Народот се обврзува да го чува Законот

³⁸ Поради сето тоа даваме цврст завет за верност и потпишуваме, и на потписот е печатот на кнезовите наши, левитите наши и свештениците наши.

10 На запечатениот документ беа имињата на: Неемија, управителот, син на Хахалија, и Седекија,

² Сераја, Азарија, Еремија,

³ Пашхур, Амарија, Малкија,

⁴ Хатуш, Шеванија, Малух,

⁵ Харим, Мерамот, Авдија,

⁶ Даниил, Гинетон, Варух,

⁷ Мешулам, Авија, Мијамин,

32
5 Мојс 7,9

33
Езд 9,15

34
4 Цар 23,11
Ер 44,17

35
5 Мојс 28,45-48
Ис 63,7

36
Езд 9,9

37
5 Мојс 28,33

10,1
Ис.Н. 24,26

30 ⁸ Маазија, Билгај, Шемаја: тоа се имињата на свештениците.

31 ⁹ А ова се имињата на левитите: Јешуа, син на Азанија, Бинуј, од синовите на Хенадад и Кадмиел;

32 ¹⁰ и браќата нивни: Шеванија, Ходија, Келита, Пелаја, Ханан,

¹¹ Миха, Рехов, Хашавија, ¹² Закур, Шеревија, Шеванија,

¹³ Ходија, Ваниј, Бенину.

¹⁴ Народните старешини: Парош, Пахат-Моав, Елам, Зату, Ваниј,

¹⁵ Бунј, Азгад, Бевај,

¹⁶ Адонија, Бигвај, Адин,

¹⁷ Атер, Езекија, Азур,

¹⁸ Ходија, Хашум, Бецај,

¹⁹ Хариф, Анатот, Невај,

²⁰ Магпијаш, Мешулам, Хезир,

²¹ Мешезавел, Садок, Јадуа,

²² Пелатија, Ханан, Анаја,

²³ Осија, Ананија, Хашув,

²⁴ Халохеш, Пилха, Шовек,

²⁵ Рехум, Хашавна, Маасеја,

²⁶ Ахија, Ханан, Анан,

²⁷ Малух, Харим, Баана.

²⁸ И другиот народ, свештеници, левити, вратари, пејачи, слуги на храмот и сите што беа минале од туѓите народи кон законот Божји, жените нивни, синовите нивни, ќерките нивни, сите што можеа да разберат,

²⁹ се присоединија кон браќата свои, кон најчестните од нив, и се обврзаа со заклетва и проклетство дека ќе постапуваат по Божјиот закон, даден преку раката на Божјиот слуга Мојсеј, и дека ќе ги пазат и извршуваат сите заповеди на Господ, нашиот Бог, и повелбите Негови.

³⁰ И да не ги даваат ќерките свои на туѓи народи, и нивните ќерки да не ги земаат за синовите свои;

³¹ и кога туѓите народи ќе донесат стока за продавање во сабота, да не купуваат од нив во сабота или во друг свет ден, и на седмата година да не се работи земјата и да се проштеваат секакви долгови.

³² И си поставивме за закон да даваме од себе по една третина од шекел годишно за потребите на домот на нашиот Бог:

³³ за лебовите на предложението, за редовниот лебен принос и за секојдневната сепаленица, за саботите, за новомесечията, за празниците, за свештениците предмети и за жртвите за грев за очистување на Израил, и за сè што се врши во домот на нашиот Бог.

³⁴ И фрливме ждрепка ние, свештениците, левитите и народот, за набавка на дрва, кога кое наше поколение, во определено време, секоја година, да ги дотерува во домот на нашиот Бог за да горат врз жртвеникот на Господ, како што е запишано во Законот.

³⁵ Се обврзавме уште да принесуваме секоја година во домот Господов првини од земјата своја и првини од плодот на секое дрво;

³⁶ исто така - да ги приведеваме во домот на нашиот Бог, првородените од синовите свои и од добитокот свој, како што е пишано во законот, првородените од крупниот и од ситниот добиток свој.

³⁷ И првини од меленото жито наше, и нашите приноси, и плодови од секое дрво, и вино, и масло ќе им испраќаме на свештениците во ќелиите кај домот на нашиот Бог, и десеток од земјата своја - на левитите. Тие, левитите, ќе собираат десеток во сите градови, каде што имаме земјоделство.

³⁸ Со левитите, кога собираат левитски десеток, ќе има свештеник, потомок Аронов, та левитите да го однесат десетокот од својот десеток во домот на нашиот Бог, во просториите определени за клетови.

³⁹ Зашто во тие простории како Израилевите синови, така и левитите се должни да носат сè што се принесува како дар: жито, вино и масло. Таму се и свештениците садови, и свештениците што служат, и вратарите и пејачите. И ние нема да го оставиме домот на нашиот Бог.

Список на Јудејциите дојдени за населување во Ерусалим

11 И се населија старешините народни во Ерусалим, а другите од народот фрлија ждрепка, за да излезе еден од десетмина да се насели во свети-

34
3 Мојс 24,6

37
2 Мојс
13,1-2
4 Мојс
18,14-16

38
4 Мојс
15,18-21
18,21-24

39
4 Мојс
18,26

40
13,11-12

11,1
7,4
Ис 48,2
52,1

3 от град Ерусалим, а преостанатите девет - во другите градови.

Езд 2,1
2 Лет 9,
4-17

2 И народот ги благослови сите, кои доброволно се согласија да живеат во Ерусалим.

3 Еве ги старешините на земјата што се населија во Ерусалим, а во градовите на Јудеја сите живееја на својот имот, по градовите свои: другите Израилци, свештениците, левитите и слугите на храмот, и потомците на Соломоновите слуги.

4 Во Ерусалим се населија и некои од потомците на Јуда и од потомците на Венијамин; од Јудините потомци: Атаја, син на Озија, син Захаријев, син Амаријев, син Сафатиев, син Махалаеилов, од потомците на Фарес,

5 и Маасеја, син на Варух, син на Кол-Хозе, син на Хазаја, син на Адаја, син на Јојарив, син Захаријев, потомци на Силомниј.

6 Сите потомци на Фарес, што живееја во Ерусалим, беа четиристотини шеесет и осум, храбри луѓе.

7 А, еве, ги потомците Венијаминови: Салц, син Мешуламов, син Јоједов, син Педаев, син Колаев, син Маасеев, син Итиелов, син Исаев,

8 и по него Габај и Салу - деветстотини дваесет и осум.

9 Јоил, синот Зихријев, беше началник над нив, а Јуда, синот на Хасенуа, беше втор над градот.

10 Од свештениците: Једаја, син на Јојарив, Јахин,

11 Сераја, син Хелкиев, син Мешуламов, син Садоков, син Мерајотов, син на Ахитув, началник на Божјиот дом,

12 и нивните браќа, кои вршеа служба во Божјиот дом, - осумстотини дваесет и двајца; и Адаја, син Јерохамов, син Пелалиев, син Амасиев, син Захаријев, син Пашхуров, син Мелхив,

13 и браќата негови, старешини на родовите - двесте четириесет и двајца; и Амашај, син Азарелов, син Ахзаев, син Мешилемотов, син Имеров,

14 и браќата негови, мажи воинствени - сто дваесет и осум. Началник им беше Завдиел, син Хагедолимов.

15 А од левитите: Шамаја, син на Хашув, син Азрикамов, син на Хашавија, син Буниев,

16 и Шабетај, и Јозавад од левитските началници за надворешни работи на Божјиот дом,

17 и Матанија, син на Миха, син Завдиев, син Асафов, водител при славословието, за време на молитвата, и Бакбукија, втор по него од браќата негови, и Авда, син на Шамуа, син Галалов, син Једутунов.

18 Сите левити од светиот град беа двесте осумдесет и четири.

19 А вратари: Акув, Талмон и браќата нивни, стражари при портите - сто осумдесет и двајца.

20 Другите Израилци, свештениците и левитите, живееја по сите градови на Јудеја, секој во својот дел.

21 А храмовите прислужници живееја во Офел: нивни началници беа Циха и Гишпа.

22 Началник на левитите во Ерусалим беше Узиј, син на Ваниј, син Хашавиев, син Матаниев, син Михаев од потомците Асафови, кои беа певци при службата во Божјиот дом;

23 зашто од царот имаше за нив посебна заповед, и имаше правило определено за певците за секој ден.

24 И Петахија, син Мешезавелов од потомците Зерахови, Јудин син, беше застапник на царот за сите работи што се однесуваа на народот.

Јудејскојто население надвор од Ерусалим

25 Од оние, пак, што беа по селата, на нивите свои, некои од Јудините синови живееја во Кирјат-Арба и во неговата околина, во Дивон и во околината негова, во Јекавцеел и во селата негови,

26 во Јешуа, во Молада и во Бет-Пелет,

27 во Хацар-Шуал, во Вирсавија и во нивните околии,

28 Во Циклаг, во Мехона и во нивните околии,

29 во Ен-Римон, во Цора и во Јармут,

30 во Заноах, Адулам и селата нивни, во Лакиш и полињата негови, во Азека

21
Езд 2,43

23
1 Лет 15,16

24
1 Мојс
38,30

25
1 Мојс
35,27
4 Мојс
21,30

12,9 и неговата околина; тие се беа сместили од Вирсавија дури до Хиномовата Долина.
1 Лет 23,28

³¹ Синовите Венијаминови живеаа во Гева, во Михмаш до Ветил и во сите села негови,

³² во Анатот, Нов, Ананија,

³³ Асор, Рама, Гитаим,

³⁴ Хадид, Цевоим, Невалат,

³⁵ Лод, Оно и во долината Харашим.

³⁶ Во деловите на Јуда и на Венијамин свои населби имаа и левитите.

Список на свештениците и левитите

12 Еве ги свештениците и левитите, што дојдоа со Зоровавел, синот Салатиелов, и со Јешуа: Сераја, Еремија, Ездра.

² Амарија, Малух, Хатуш,

³ Шеханија, Рехум, Меремот,

⁴ Идо, Гинетој, Авија,

⁵ Мијамин, Маадија, Билга,

⁶ Шемаја, Јојарив, Једаја,

⁷ Салу, Амок, Хелкија, Једаја. Тоа се началниците на свештениците и браќата нивни во дните на Јешуа.

⁸ А левитите: Јешуа, Бинуј, Матанија, главен при славословијата, тој и браќата негови, Кадмиел, Шеревија, Јуда,

⁹ и Бакбукија и Униј, нивни браќа, кои заедно со нив служеа.

¹⁰ Јешуа го роди Јоаким, Јоаким го роди Елијашив, Елијашив го роди Јојада,

¹¹ Јојада го роди Јонатан, Јонатан го роди Јадуа.

¹² Во дните на Јоаким старешини на свештенички семејства беа: од Сераиевиот дом - Мераја, од Еремиевиот дом - Ананија,

¹³ од домот на Ездра - Мешулам, од Амаријевиот дом - Јоханан,

¹⁴ од Мелихуевиот дом - Јонатан, од Шеваниевиот дом - Јосиф,

¹⁵ од Харимовиот дом - Адна, од Мерајотовиот дом - Хелкај,

¹⁶ од Идовиот дом - Захарија, до Гинетоновиот дом - Мешулам,

¹⁷ од Авиевиот дом - Зихриј, од Минјаминовиот дом и од Моадиевиот дом - Пилтај,

¹⁸ од Билгаовиот дом - Шамуа, од Шемаевиот дом - Јонатан,

¹⁹ од Јојаривовиот дом - Матенај, од Једаевиот дом - Озиј,

²⁰ од Салаевиот дом - Калај, од Амоковиот дом - Евер,

²¹ од Хелкиевиот дом - Хашавија, од Једаевиот дом - Натанаил.

²² Што се однесува до левитите, старешините на нивните семејства беа запишани во списокот во дните на Елијашив, Јојада, Јоханан и Јадуа; и исто така и свештениците до царувањето на Дариј персиски.

²³ Синовите Левиеви, племенски старешини, се запишани во летописот до дните на Јоханан, Елијашивовиот син.

²⁴ Началници на левитите беа: Хашавија, Шеревија, и Јешуа, Кадмиеловиот син, и браќата нивни, при нив поставени за славословие при благодаренијата, според наредбата на Давид, Божји човек, смена по смена.

²⁵ Матанија, Бакбукија, Авдија, Мешулам, Талмон, и Акув беа вратари, кои чуваа стража при вратните прагови.

²⁶ Тоа беше во дните на Јоаким, синот на Јешуа, Јоцадаков син, и во дните на Неемија и на свештеникот Ездра, книжник.

Неемија управува со осветувањето на сидиниите

²⁷ Кога требаше да се осветуваат ерусалимските сидови, ги повикаа левитите од сите места, и им заповедаа да дојдат во Ерусалим за да се изврши осветувањето и радосното празнување во славословија и песни, при звукот на кимвали, псалтири и гусли.

²⁸ Се собраа синовите на певците од Ерусалимскиот округ и од селата Нетофатски,

²⁹ и од Бет-Гилгал, и од околината на Гева и Азмавет, зашто певците си беа изградиле села во околината на Ерусалим.

³⁰ И се очистија свештениците и левитите, го очистија и народот и портите и сидовите.

³¹ Тогаш ги изведов на сидот јудејските началници и поставив два големи хо-

27

5 Мојс 20,5

2 Цар 6,5

Езд 3,10

1 Лет 15,16

25,6

30

2 Мојс

19,10

Јов 1,5

39 ра певци, и едниот од нив одеше десно по сидот кон Гноишните Порти.

44 ³² По нив одеше Хошаја и половината јудејски началници:

³³ Азарија, Ездра, Мешулам,
³⁴ Јуда, Венијамин, Шемаја и Еремија;
³⁵ а од синовите свештенички со тру-

би: Захарија, син на Јонатан, син на Шемаја, син на Матанија, син на Михаја, син на Закур, Асафов син,

³⁶ и браќата негови: Шамаја, Азарел, Милалај, Гилалај, Маај, Натанаил, Јуда и Ананија со свирките на Давид, Божјиот човек, и книжникот Ездра пред нив.

³⁷ До Изворните Порти, спроти нив, тие излегоа по степеништата на Давидовиот град, по скалите што водеа кон сидот над Давидовиот дом, до Водните Порти на исток.

³⁸ Другиот хор врвеше наспроти нив, а по него јас и половината од народот, по сидот од Кулата кај печката до широкиот сид,

³⁹ и од Ефремовите Порти, покрај Старите Порти и Рибните Порти и Хананеловата Кула, и кулата Меа, кон Овчите Порти, и застанавме при Затворските Порти.

⁴⁰ Потоа и обата збора застаана пред Божјиот дом, а и јас и половината началници со мене,

⁴¹ и свештениците: Елијаким, Маасеја, Минјамин, Михаја, Елјоенај, Захарија и Ананија со трубите,

⁴² Маасеја, Шемаја, Елеазар, Озиј, Јоханан, Малкија, Елам и Езер. А певците пееја високо; водач им беше Јизрахија.

⁴³ Во тој ден се принесоа големи жртви и се веселеа, зашто Бог им беше дал голема радост. Се радуваа и жените, и децата и веселбата ерусалимска се слушаше надалеку.

Деловиите зачувани за свештениците и левиите

⁴⁴ Во истиот ден беа поставени луѓе над одделите за приноси од првините и десетоците, за да ги собираат од нивите околу градовите, делови определени со Законот за свештениците и левиите,

зашто на Јудејците им беше драго да ги гледаат свештениците и левитите кои служеа,

⁴⁵ и вршеа служба на својот Бог и работите околу очистувањето и беа певци и вратари, според наредбата на Давид и синот негов Соломон.

⁴⁶ Зашто уште одамна, во дните на Давид и Асаф, беа установени главни певци, како и песни за Бога, пофални и благодарствени.

⁴⁷ Сите Израилци во дните на Зоровавел и во дните на Неемија им даваа делови на певците и на вратарите како храна за секој ден, и им ги даваа осветените приноси на левитите, а левитите им даваа на Ароновите синови.

Неемија сѐроведува разни реформи

13 Тој ден читаа од Мојсеевата книга гласно пред народот и најдоа напишано вака: Амонец и Моавец не смеат да влегуваат во Божјото општество дури до века.

² Зашто тие не ги пресретнаа синовите на Израил со леб и вода, а го најмија против нив Валаам, за да ги проколне; но Бог наш ја претвори клетвата во благослов.

³ Кога го слушнаа тој закон, тие го одделија од Израил сè она што беше од друго племе.

⁴ А пред тоа свештеникот Елијашив, поставен над одделите при домот на нашиот Бог, близок роднина на Товија,

⁵ одреди за него една голема соба, во која пред тоа ставаа лебен принос, темјан и садови, и десеток од житото, виното и маслото, определени со закон за левиите, певците и вратарите, и приносите за свештениците.

⁶ Кога се случуваше сето тоа, јас не бев во Ерусалим, зашто во текот на триесет и втората година на вавилонскиот цар Артаксеркс бев кај царот и по извесно време пак се измолив од царот

⁷ одново да се вратам во Ерусалим. Тогаш дознав за злото, што го беше направил Елијашив, определувајќи за Товија соба во дворот на Божјиот дом.

45

1 Лет 23
25-26
2 Лет 8,14

46

Пс 136,4
2 Лет 29,27
35,15

47

5 Мојс 18,8

13,1

5 Мојс 23,2

2

4 Мојс 22-24
5 Мојс 23,3-4

5

3 Мојс 27,30
4 Мојс 18,21

2 Лет 33,14

3 Мојс 27,30
5 Мојс 18,8

8 ⁸ Ми стана многу непријатно, и јас ја исфрлив сета покуќнина на Товија надвор од собата,
⁹ и реков да ја исчистат собата и порачав пак да ги внесат таму садовите на Божјиот дом, лебниот принос и темјанот.
¹⁰ Дознав уште дека на левитите не им биле давани деловите, и дека левитите и певците што ја вршеа службата своја, се разбегале секој на нивата своја.
¹¹ Јас ги искарав за тоа началниците и реков: „Зошто е запустен Божјиот дом?” И јас ги собрав и ги поставив по местата нивни.
¹² И сите Јудејци почнаа одново да принесуваат десеток од житото, виното и маслото во одделите.
¹³ И ги поставив како настојници Шелемија, и книжникот Садок, и Федаја од левитите, а при нив и Ханан, синот Закуров, син Матаниев, зашто се сметаа за верни. И на нив им беше наложено да раздаваат делови на браќата свои.
¹⁴ Спомни ме, Боже мој, за тоа, и не бриши ги сесрдните работи мои што ги направив за домот на мојот Бог и за службата при него!
¹⁵ Во тие дни видов во Јудеја дека во сабота гмечат грозје, возат снопја и тоvaraат магариња со вино, грозје, смокви и секаков товар и го носат во саботен ден во Ерусалим. И јас ги искарав строго во истиот ден, кога ја продаваа таа храна.
¹⁶ И Тирци живееше во Јудеја и довозуваа риба и секаква стока и ја продаваа во сабота на јудејските жители и во Ерусалим.
¹⁷ Јас ги искарав првенците Јудејски и им реков: „Зошто вршите такво зло и го осквернувате саботниот ден?”
¹⁸ Така правеа татковците ваши, та затоа нашиот Бог го испрати врз нас и врз овој град сето тоа зло? А вие го зголемувате гневот Негов против Израил, осквернувајќи ја саботата.”
¹⁹ Потоа, штом ќе зајдеше сонцето зад ерусалимските порти, спроти сабота, заповедав да ги затвораат вратите и порачував да не ги отвораат до утредента по сабота. А при портите поставив од

своите слуги, та никаков товар да не премине во саботен ден.

²⁰ Така трговците и продавачите на секаква стока ноќеваа еднаш и двапати надвор од Ерусалим.

²¹ Но јас ги скарав строго и им реков: „Зошто ноќевате до сидот? Ако го сторите тоа уште еднаш, ќе ставам рака на вас.” Оттогаш тие не доаѓаат во сабота.

²² И им реков на левитите да се очистат и да дојдат да чуваат стража при портите за да се зачува светоста на саботниот ден. Спомни ме и за тоа, Боже мој, и поштеди ме по големата Своја милост!

²³ Во тие денови видов уште Јудејци што си беа зеле жени Ашдотки, Амонки и Моавки;

²⁴ и затоа синовите нивни зборуваа полуашдотски, или според јазикот на другите народи, а јудејски не знаеја да говорат.

²⁵ Јас ги искарав за тоа и ги проколнував, а некои мажи дури и ги тепав, косата им ја кубев и ги заколнував во Бога да не ги даваат ќерките свои за синовите нивни и да не ги земаат ќерките нивни за синовите свои и за себе.

²⁶ Нели поради тоа, им зборував, грешел и Соломон, царот израилски? Во многу народи немало таков цар како него. Тој беше љубимец на својот Бог, и Бог го постави за цар над сите Израилци; но, пак, жени туѓинки го натераа во грев и него.

²⁷ И треба ли да слушаме за вас дека вие го вршите сето тоа големо зло, бидејќи грешите пред нашиот Бог, земајќи жени туѓинки?

²⁸ Еден од синовите на Јојада, син на првосвештеникот Елијашив, беше зет на Санабалат хорончанецот, јас го изгонив од Ерусалим.

²⁹ Спомни им, Боже мој, дека тие го осквернија свештенството и заветот свештенички и левитски!

³⁰ Така го очистив народот од сè друго земно и ги установив службите на свештениците и на левитите, на секого во неговата работа,

³¹ и довозот на дрва во определено време и првините. Спомни ме, Боже мој, за мое добро!

22
1 Мојс 8,1

23
Суд 14,3
Езд 9,2

24
Ест 1,22
3,12
8,9

25
2 Мојс
34,16
Езд 10,5

26
3 Цар 11,
1-13
2 Лет 1,12

27
Езд 9,14

29
4 Мојс 3,12

31
1 Мојс 8,1

ТОВИТ

Вовед

Книѓата Товит е расказ за едно семејство. Покажува големи сличности со книѓата Библие и со расказот за Ахијахар, познат во источната мудросна книжевност (ст.1,22;2,10;11,18;14,10). Товит е побожен и побожлив Јудеец од Ниневија. Со голема подготвеност извршува милосрдни дела. Тој ослејува. Неговиот роднина во Екбајана има ќерка Сара, која ја ојседнал сајаната; сајаната ги убива сите нејзини мажи. И Товит и Сара се молат за смрт. Бог го испраќа Својот гласник Рафаил, кој им приредил голема радост и утеха. Рафаил го уапсил Товитовиот син Товија како да му го врати видот на својот татко и да ја ослободи Сара од сајаната. Отикако успеал да ги направи и двете работи, тој се оженил со Сара. Книѓата сака да ни покаже дека Бог управува не само со големиот историјски збиднувања, туку и со поединечни семејства, и дека изобилно ги наградува добротинствата и милостивоста. Напишана е во 3 в. пр. Христос.

Стилот и начинот на изразување говорат дека се работи за семејски писател. Делумно таа е напишана на еврејски или уште поверојатно, на арамејски јазик (Ероним уште во 4 век користел за својот превод арамејска предлошка), но до нас таа сигналила само во грчки превод и тоа во неколку рецензии.

1,3
4,7-11
12,8-9
5 Мојс
10,12
19,9
Јона 1,2

1 Книга за расказите на Товит, син на Товиел, син на Ананиил, син на Адуил, син Гаваилов, потомок на Асил од племето Нефталимово,

² кој во деновите на асирскиот цар Саламансар беше заробен во Тишбе, кој се наоѓа десно од Кидиј Нефталимов, во Галилеја, над Асир.

Побожниот лик на Товит

³ Јас, Товит, во текот на целиот мој живот одев по патот на вистината и правдата. И им правев многу добрини на моите браќа и на мојот народ, кој дојде заедно со мене во Асирската земја, во Ниневија.

⁴ Додека живеам во мојата земја, во земјата Израилева, уште како момче, тогаш целото колено на мојот предок Нефталим го напушти домот Давидов и Ерусалим, избран од сите израилски племиња за да се принесуваат жртви таму, каде што е осветен храмот за живеалиште на Севишниот и востановен меѓу сите поколенија засекогаш.

⁵ Бидејќи сите племиња отстапија и почнаа да принесуваат жртви на Ваал и

на јуницата, така правеше и домот на мојот предок Нефталим.

⁶ А само јас често одев во Ерусалим на празниците, како што му е заповедано на Израил со вечна заповед да носи од првините од плодовите, десеток од земните плодови и волна од првото потстрижување на овците.

⁷ Тоа им го давав на свештениците, синови Аронови, за жртвеникот; десеток од сè што произведував им давав на Левиевите синови, кои служеа во Ерусалим; вториот десеток го продавав и секоја година одев во Ерусалим и го трошев таму;

⁸ а третиот им го давав на оние што им припаѓаше, како што ми заповеда Девора, мајката на мојот татко, кога останав сирак по смртта на татко ми.

⁹ Кога станав маж, за жена ја зедов Ана од родот на мојот татко и со неа ми се роди Товија.

Во прогонство

¹⁰ А кога бев одведен во ропство во Ниневија, сите мои браќа и роднини од истото племе јадеа од храната на незнабошците,

6
5 Мојс
16,16

7
4 Мојс
18,8.12
5 Мојс
18,3-4

8
5 Мојс
14,28-29

9
4,12

13 ¹¹ но јас ја пазев мојата душа и не ја-
дев,

¹² зашто со сета моја душа си спомну-
вав за Бога.

17 ¹³ И Севишниот ми подари милост и
благодатна наклоност кај Саламансар, и така
станав негов снабдувач.

¹⁴ Потоа отидов во Мидија и му преда-
дов на Гаваил, синот Гавриев, во Рага
Мидиска, десет таланти сребро - за да
ги пази.

18 ¹⁵ Но, по смртта на Саламансар, се за-
цари неговиот син Сенахирим, а него-
вите патишта станаа опасни, така што
јас не можев веќе да одам во Мидија.

21 ¹⁶ Во деновите на Саламансар јас им
правех многу добрини на моите браќа:

¹⁷ на гладните им го давав мојот леб,
мојата облека на необлечените, а кога
ќе видав некој од моето племе умрен и
фрлен зад ѕидините на Ниневија, јас го
погребував.

¹⁸ Тајно ги погребував и оние што ги
убиваше царот Сенахирим тогаш кога,
натеран во бегство, се врати од Јудеја.
Тогаш тој уби многумина во својот
гнев. Ги бараше царот потоа нивните
трупови, но не можеше да ги најде.

¹⁹ Еден од Ниневијците отиде кај ца-
рот и го извести дека јас ги погребувам
мртвците. Откако разбрав дека сакаат
да ме убијат, се уплашив и избегав од
грамот.

²⁰ И го разграбаа целиот мој имот;
ништо не ми остана, освен мојата жена
Ана и мојот син Товија.

²¹ Но не изминаа ни педесет дена, кога
царот го убија неговите два сина и избе-
гаа во планината Арарат, а на негово
место се зацари неговиот син Асарха-
дон. Тој за началник над државната
ризница и целата управа го постави
Ахијахар, синот на мојот брат Анаил.

²² Ахијахар се заведе за мене и јас се
вратив во Ниневија. Ахијахар беше и
пехарник, а и чувар на државниот пе-
чат, и управител на домот и главен бла-
гајник. Асархадон го назначи повторно
на тие должности, а Ахијахар беше син
на мојот брат.

Ослејување

2 Кога се вратив во мојот дом и от-
како ми беа вратени мојата жена
Ана и мојот син Товија, на празникот
Педесетница, во светата седмица над
седмиците, беше приготвена добра гоз-
ба и седнав да јадам.

² Откако видов многу јадења, му ре-
ков на мојот син: „Оди и доведи кого ќе
најдеш од сиромашните наши браќа, кој
си спомнува за Господ, а јас ќе те по-
чекам.”

³ Тој се врати и рече: „Татко мој, еден
од нашето племе е задавен и фрлен на
плоштадот.”

⁴ Тогаш јас го оставив јадењето пред
да го пробам, брзо излегов и го однесов
во една куќа до зајдисонце.

⁵ Кога се вратив, се измив и натажен
го јадев лебот свој.

⁶ Тогаш си спомнав за пророштвата
на Амос, кој рекол: „Празниците ваши
ќе се претворот во жалост и сите ваши
веселби - во плач.”

⁷ И плачев, а откако зајде сонцето,
отидов, ископав гроб и го погребав.

⁸ Моите соседи се подбиваа со мене и
велеа: - Тој уште не се плаши дека ќе
биде убиен за таа работа; еднаш веќе бе-
ше во бегство за тоа, а ете, пак погребу-
ва мртвци.

⁹ Истата таа ноќ, откако се вратив од
погребот, иако бев нечист, легнав да
спијам зад ѕидот на дворот, и лицето
мое не беше покриено бидејќи беше
топло.

¹⁰ Не забележав дека на ѕидот имало
врапци. И додека очите ми беа отворе-
ни, врапците испуштија врз нив нешто
топло и на нив се појавија бели дамки.
Одев кај лекари, но тие не можеа да ми
помогнат. Ахијахар ми испраќаше хра-
на, сè додека не замина во Елимаида.

Примерна чесносѝ

¹¹ Мојата, пак, жена Ана во женските
одделенија предеше волна,

¹² и испреденото им го испраќаше на
богати луѓе, кои ѝ плаќаа за тоа, а ед-
наш ѝ подарија и едно јаре.

2,1

2 Мојс
34,22
5 Мојс
16,10

6

Амос 8,10

10

Мк 5,26

ТОВИТ

13 ¹³ Кога го донесе дома кај мене, јаре-
то почна да вреска; јас ја прашав жена
ми: „Од каде ти е ова јаре? Да не си го
украла? Врати им го на оние чие е, заш-
то не е дозволено да се јаде она што е
крадено.”

3,2 ¹⁴ Таа ми одговори: „Ми го дадоа ка-
ко подарок заедно со платата.” Но јас
не ѝ верував и настојував да им го врати
на оние, и се налутив. А таа ми одгово-
ри, велејќи: „Каде се твоите милосрдни
и праведни дела? Ете како се пројавија
сите тие во тебе!”

4 ⁵ Мојс 32,4
^{Пс} 118,137
^{Езд} 9,15
^{Неем} 9,33
⁵ Мојс 28,37
^{3 Цар} 9,7
^{Ер} 24,9
^{Пс} 43,13
^{Езд} 9,10

Товиџовата молиџва

6 ³ Тогаш се натажив, се расплакав од
жалост и почнав да се молам, со
овие зборови:

² „Господи, Ти си праведен, и сите
Твои дела и сите Твои патишта се - ми-
лост и вистина; Ти судиш со вистински
и праведен суд со векови!

³ Спомни си за мене и погледни ме
милостиво: не казнувај ме за моите гре-
вови, и за моите заблуди и за заблудите
на моите предци што ги направиле тие
пред Тебе.

⁴ Бидејќи тие не ги послушале Твоите
заповеди, и Ти ги предаде на грабеж,
ропство и смрт и тие станаа пример за
прекор пред сите народи меѓу кои сме
расеани.

⁵ Навистина, праведни се сите Твои
судови - да постапуваш со мене според
моите гревови и според гревовите на
моите предци, затоа што не ги из-
вршувале Твоите заповеди и не поста-
пувале праведно пред Тебе.

⁶ И затоа, постапувај со мене како
што Ти е мило; заповедај да ми биде од-
земен мојот дух за да се ослободам и
претворам во земја: зашто е подобро за
мене да умрам, отколку да живеам, би-
дејќи слушам лажливи прекори и тага-
та моја е голема. Ослободи ме од таа те-
жина за да појдам во вечното живеа-
лиште, и не свртувај го Твоето лице од
мене.”

Неволјата на Сара

⁷ Во истиот ден се случи и Сара, ќер-
ката на Рагуил, во Екбатана Мидиска,

да претрпи прекори од слугинките на
својот татко,

⁸ затоа што се беше мажела седумпа-
ти, но лошиот дух Асмодеј ги убивал
пред да бидат со неа како со жена. За-
тоа тие ѝ велеле: „Зар не те гризе совес-
та што си ги задаувала своите мажи?
Веќе седуммина си ги имала, а не се
нарече со името на ниеден од нив.

⁹ Зошто нас да не биеш за нив? Тие
умреа, оди и ти по нив за да не видиме
твој син или твоја ќерка довека.”

¹⁰ Кога го чула тоа, таа се натажила
многу, така што решила да си го одземе
животот, но си помислила: - мојот тат-
ко ме има само мене; ако го направам
тоа, за него ќе биде голем срам и ќе го
огорчам мојот стар татко и ќе го одне-
сам во царството на мртвите.

Сарината молиџва

¹¹ Па почнала да се моли покрај про-
зоречот, велејќи: „Благословен си, Гос-
поди, Боже мој, и благословено е Тво-
ето свето и славно име довека, нека Те
благословуваат довека сите Твои дела!

¹² Сега ги свртувам очите мои и лице-
то мое кон Тебе, Господи;

¹³ Ти се молам, земи ме од земјата и
не дозволувај веќе да слушам прекори!

¹⁴ Ти знаеш, Господи, дека сум чиста
од секаков грев со маж,

¹⁵ дека не сум го обесчестила своето
име, ни името на мојот татко; јас сум
единствено чедо, тој нема син, кој би
можел да го наследи, ни близок брат, ни
син од брат, за кого би можела да се
омажам. Веќе загубив седум мажи. Па
зошто уште да живеам. Ако, пак, не Ти
е угодно да ме убиеш, тогаш сврти го
погледот кон мене и смилостиви ми се
за да не слушам веќе прекори.”

Услишување на двете молиџви

¹⁶ Двете молитви, истовремено, беа
слушнати од Самиот Господ Бог и Бог
го испрати ангелот Божји Рафаил да ги
излечи;

¹⁷ да му ги отстрани белите петна од
очите на Товит, а Сара, ќерката на Ра-
гуил, да му ја даде за жена на Товија,
синот на Товит, но претходно да го врзе

8
6,14
7,11
Мт 22,
25-27

10
1 Мојс
37,35
42,38
44,29.31

11
Дан 6,10

15
4 Мојс 27,8

16
12,12.14-15

4,1 лошиот дух Асмодеј, зашто било пред-
назначено да ја наследи Товија. - Во ед-
2 но и исто време Товит, откако се врати,
3,6 влезе во својот дом, а Сара, Рагуиловата
3 ќерка, слегна од горната соба.

Товија уйаџен во Мидија

4 Во тој ден Товит си спомна за среб-
рот што го беше дал на чување кај
Гаваил во Рага Мидиска,

6 па си рече во себеси: „Јас ја барав
смртта, а зошто не го повикам мојот
син Товија и да го известам за ова доде-
ка не сум умрел?“

7 Откако го повика, му рече: „Синко,
кога ќе умрам, погребите ме и не ја оста-
вај мајка ти; почитувај ја во текот на це-
лиот твој живот, угодувај ѝ и не огорчу-
вај ја.

8 Спомнувај си, синко мој, дека таа се
измачила многу за тебе уште додека би-
ла бремена со тебе, а кога ќе умре, по-
гребите ја покрај мене во истиот гроб.

9 Синко, секој ден спомнувај си за Гос-
под, нашиот Бог; не грешите и не пре-
кршувај ги Неговите заповеди. Прави
праведни дела во сите дни на твојот жи-
вот и не оди по патиштата на беззакони-
ето.

10 Зашто, ако постапуваш според вис-
тината, ќе успеаш во сите твои дела,
како и сите оние што живеат праведно.
7 Од имотот твој давај милостина - да
не жали твоето око кога даваш милос-
тина. Не свртувај го лицето твое од
сиромавиот, па и Бог нема да го сврти
Своето лице.

8 Кога имаш многу, давај од тоа ми-
лостина, а и кога имаш малку, не плаши
се да даваш милостина и по малку:

9 така ќе си собереш богато сокро-
виште за деновите на поголема нужда,
10 зашто милостината избавува од
смрт и не дозволува да отидеш во тем-
нина.

11 Милостината е добар дар за секој
што ја дава пред Севишниот.

12 Синко, пази се од секаков блуд и
прељуба. Гледај жената твоја да биде од
племето на твоите предци; не земај ту-
ѓинка за жена, која не е од племето на
татко ти, зашто ние сме синови на про-

роци; Ное, Авраам, Исак и Јаков се
наши предци од искона. Помни, синко
дека тие земаа жени меѓу своите сопле-
меници и дека беа благословени меѓу
своите деца, нивното потомство ќе ја
наследи земјата.

13 И така, синко, сакај ги своите браќа
и не се гордеј во срцето свое пред тво-
ите браќа и пред синовите и ќerkите на
својот народ дотаму за да не одбереш
меѓу нив жена за себе; од горделивоста
произлегува голема пропаст и немир, а
од мрзеливоста - само немаштина и бе-
да; мрзеливоста е мајка на гладот.

14 Платата на наемникот да не пре-
нокева кај тебе, туку исплатувај му ја
веднаш. Ако Му служиш на Бога, и те-
бе ќе ти биде платено. Синко, добро
размислувај за секоја твоја работа и
биди внимателен во сите твои постапки
и во сите твои однесувања.

15 Она што ти го мразиш, не прави му
го никому. Не пиј вино до опивање, и
пијанството да не оди со тебе по патот
твој.

16 Од лебот твој давај им на гладните,
а необлечениот - со облека твоја облечи
го; дели милостина од сè што имаш во
изобилие, а да не жали твоето око кога
делиш милостина.

17 Раздавај го твојот леб на гробот од
праведниците и не давај им го на греш-
ниците.

18 Барај совет од оној што е мудар, а
корисен совет не отфрлај.

19 Во секое време благословувај Го
Господ Бог и моли Му се да ги исправу-
ва твоите патишта, и сите твои патишта
и намери добро да завршат, зашто ни-
еден народ не може да има толку разум:
Бог е Оној, Кој го испраќа секое добро,
а кога сака, според Својата волја, пони-
зува. Синко, спомнувај ги моите поуки:
никогаш да не бидат избришани од
твоето срце!

20 А сега, синко, ќе ти откријам дека
сум оставил десет таланти сребро на чу-
вање кај Гаваил, синот на Гаврија, во
Рага Мидиска.

21 Не плаши се, синко, дека сме осиро-
машени; ќе имаш многу, ако имаш
страхопочит кон Бога, ако бегаш од се-

14
12,1
3 Мојс
19,13
5 Мојс
24,15

15
Мт 7,12
Лк 6,31

17
Ер 16,7
Сир 12,
4-5,7

18
Изречи
12,15
13,10

19
13,2
1 Цар 2,6-7
Пс 74,7
Мудр 16,13
Лк 1,52-53

21
Сир 1,
16-17
2,8-9

5,4 кој грев и ако го правиш она што е нај-
Суд 13,16 добро пред Него.”

Рафаил го следи Товија

5 Товија му одговори на својот татко:
„Татко, ќе правам сè како што ми
заповедаш,

² но како ќе можам да ги земам парите,
кога не го познавам човекот?”

³ Тогаш татко му, му ја даде потврдата
и рече: „Најди човек што ќе те придружува;
јас ќе му платам додека сум уште жив,
и одете по парите.”

⁴ Тогаш отиде да бара човек и го
сретна Рафаил, кој беше ангел, но
Товија не знаеше.

⁵ И тогаш му рече: „Можеш ли да дојдеш
со мене во Рага Мидиска и го знаеш ли
патот дотаму?”

⁶ Ангелот му одговори: „Можам, ќе
дојдам со тебе и патот го знам; јас сум
живеел кај Гаваил, нашиот брат.”

⁷ Товија му рече: „Почекај да му јавам
на татко ми.”

⁸ А ангелот му одговори: „Оди, само
не задржувај се.”

⁹ Товија отиде кај татко си и му рече:
„Еве, најдов другар што ќе оди со мене.”
А татко му му рече: „Покани го да дојде
кај мене, да чујам на кое племе му припаѓа
и да видам дали ќе ти биде добар придружник.”

¹⁰ Товија го повика, па кога влезе, се
поздравија еден со друг.

¹¹ Товит го праша: „Кажи ми, од кое
племе и од кој род си?”

¹² Ангелот одговори: „Дали бараш
племе и род или бараш наемник кој ќе
го придружува твојот син?” Тогаш
Товит му одговори и рече: „Брате, сакам
да ги знам твоите предци и како ти е името?”

¹³ Ангелот му рече: „Јас сум Азарија,
од племето на Ананија, најстариот од
твоите браќа.”

¹⁴ Тогаш Товит му рече на ангелот:
„Брате, среќен нека ви е патот и не лутите
ми се што сакав да разберам од кое
племе си и како ти е името. Значи, ти си
мој брат од угледен и благороден род.
Јас ги познавам Ананија и Натан, синовите
на големиот Семелија; заедно

одевме во Ерусалим за да се поклониме
со првините и со десетоците од нашите
земни плодови. Не појдовме по заблудите
на нашите браќа. Брате, ти си од добар
корен.

¹⁵ Но кажи ми колку треба да ти платам?
Ќе ти дадам драхма на ден и сè што е
потребно за тебе и за син ми,

¹⁶ а ќе ти дадам и нешто повеќе од тоа
кога ќе се вратите живи и здрави.”

¹⁷ Така се договорија. Тогаш Товит му
рече на Товија: „Пригответи се за пат и
среќен ви пат!” Синот негов пригответи
сè што беше потребно за патувањето.
Тогаш пак татко му проговори и рече:
„Оди со овој човек, а Бог, Кој живее на
небото, нека ви подари среќно патување
и Неговиот ангел да ве придружува.” И
така отпатуваа обајцата и кучето на
момчето со нив.

¹⁸ Но Ана, мајката на Товија, заплака
и му рече на Товит: „Зошто го испрати
нашиот син? Не беше ли тој поткрепа
за нашите раце - кога влегуваше и излегуваше
пред нас?”

¹⁹ Не менувај го среброт со сребро!
Парите се губре спрема нашиот син!

²⁰ Зашто за толку, колку што Бог ни
определил да живееме, доволно ни е ова
што го имаме.”

²¹ Товит проговори и рече: „Не тажи,
сестро, не плачи; тој ќе се врати и твоите
очи пак ќе го видат жив и здрав.

²² Него ќе го придружува добар ангел.
Патувањето негово ќе биде среќно; ќе
ни се врати здрав и жив.”

6 И таа престана да плаче.

Руба

² Момчето тргна со ангелот, а и
кучето со нив. Приквечер патниците
пристигнаа до реката Тигар, и таму ја
поминаа ноќта.

³ Момчето отиде до реката да се
измие, но оттаму излезе голема риба и
сакаше да го проголта.

⁴ Тогаш ангелот му рече: „Улови ја
таа риба!” Момчето ја фати рибата и ја
извлече на земјата.

15

4,4

16

12,1

17

1 Mojc

24,7,40

2 Mojc

23,20

Пс 9,10

22

5,17

6,7 ^{6,17} ^{8,2-3} ⁵ И му рече ангелот: „Распори ја рибата, извади го срцето, црниот дроб и жолчката и чувај ги!”

8 ^{11,8,11-12} ^{3,15} ^{8,21} ^{10,10} ^{14,13} ⁸ Тој направи така како што му рече ангелот, а рибата ја испекоа и ја изедоа. **11** Потоа го продолжија својот пат и дојдоа до Екбатана.

**Анџелот му ја наменува
Сара на Товија**

15 ^{1,9} ^{4,19} ⁷ Товија го праша ангелот: „Брате Азарија, зошто ни се потребни срцето, црниот дроб и жолчката од рибата?”

⁸ А тој му одговори и рече: „Ако некого го измачува демон, или лошиот дух, тогаш пред таков маж или жена треба да се кади со срцето и црниот дроб и веќе нема да се измачува,

⁹ а со жолчката се намачкуваат очите, на кои има бели петна, и потоа човекот со такви очи оздравува.”

¹⁰ А кога се приближија до Екбатана,

¹¹ ангелот му рече на Товија: „Брате, денес ќе пренокуваме кај Рагуил, твојот роднина, кој има ќерка, која се вика Сара.

¹² Јас ќе поразговарам и ќе гледам да ти ја дадат за жена, зашто нејзиното наследство ти припаѓа тебе, бидејќи само ти си од нејзиниот род, а девојката е прекрасна и умна.”

¹³ А сега, послушај ме: „Јас ќе зборувам со татко ѝ, па кога ќе се вратиме од Рага, ќе направиме свадба. Јас го познавам Рагуил и знам дека според Мојсеевиот закон, нема да ја даде својата ќерка на друг маж; а кога би го направил тоа, тој би заслужил смрт, зашто наследството треба да го добиеш ти, а не некој друг.”

¹⁴ Тогаш Товија му рече на ангелот: „Брате Азарија, сум слушал дека таа девојка веќе ја давале на седум мажи и дека сите тие биле најдени мртви во свадбената соба,

¹⁵ а јас сум единец син на мојот татко, па се плашам, кога ќе влезам кај неа дека ќе умрам како сите пред мене, бидејќи неа ја сака некој демон, кој никому не му прави зло, освен на оние што се приближуваат до неа. Затоа се плашам да не умрам, и по мене, поради жалоста,

да не ги одвлечкам во гроб мојот татко и мојата мајка, а немаат друг син за да ги погребете.”

¹⁶ Ангелот му рече: „Зар ги заборави зборовите на твојот татко, кој ти заповеда да земеш жена од твојот род? Послушај ме, брате, таа треба да ти биде жена, а од демонот не се плаши; таа уште ноќеска ќе биде твоја жена.

¹⁷ Само, штом ќе влезеш во брачната соба, веднаш земи ја кадилницата и стави во неа малку од срцето и малку од црниот дроб на рибата и покади;

¹⁸ а демонот, штом ќе ја почувствува миризбата, ќе избега и веќе нема никогаш да се врати. А кога ќе се приближиш до неа, застанете двајцата, повикајте Го Семилостивиот Бог и Тој ќе ве помилува и ќе ве спаси. Не плаши се; таа е определена за тебе од секогаш, ти ќе ја спасиш; таа ќе појде со тебе и јас знам дека ќе имаш деца со неа.” Кога Товија го ислуша сето тоа, веднаш ја засака со сета своја душа и силно се приврза за неа.

Доаѓањето во куќата на Рагуил

7 Тогаш дојдоа во Екбатана и се приближија до куќата на Рагуил. Сара ги пречека и љубезно ги поздрави. И тие ја поздравија неа, па потоа ги вовеле во домот.

² Рагуил ѝ рече на својата жена Една: „Колку ли овој личи на мојот роднина Товит, на синот од брат ми!”

³ Тогаш Рагуил ги запраша да му кажат од каде се. Тие му одговорија: „Ние сме од Нефталимовите потомци, кои живеат во прогонство во Ниневија.”

⁴ Потоа пак ги запраша: „А дали го познавате Товит, нашиот брат?” Откако му одговорија дека го познаваат, Рагуил ги праша дали е жив и здрав. Тие му одговорија дека е жив и здрав.

⁵ А Товија додаде: „Тој е мојот татко.”

⁶ Тогаш Рагуил му се приближи, го бакна и заплака.

⁷ Го благослови и рече: „Ти си, значи, синот на оној чесен и благороден човек.” Но откако слушна дека Товит го загубил видот, се нажали и почна да плаче;

16

6,8

17

8,4

18

1 Mojc

24,67

7,2

9,6

5

1 Mojc

43,27-28

6

1 Mojc

29,13

33,4

45,14-15

10 ⁸ а плачеше и неговата жена Една и ^{3,15} ќерка му Сара.

11 ⁹ Потоа заклаа овен и приготвија изобилни јадења. Товија му рече на Рафаил: „Поприкажувај, брате Азарија, за

12 ^{8,4,17} она што разговаравме по патот за да ^{10,13} може да се заврши таа работа!“

¹ **10** Ангелот позборува за тоа со Рагуил, а Рагуил се обрати кон Товија и му

14 ¹ рече: „Јади, пиј и биди весел, зашто ти треба да ја земеш мојата ќерка. Но сепак, јас треба да ти ја откријам вистината;

17 ^{5,10} Јн ^{16,20}

¹¹ досега сум ја давал мојата ќерка на седуммина мажи, и кога ќе влезеа кај неа, уште истата ноќ умираа. Но ти сега биди весел!“ Товија му рече: „Јас нема да каснам од ништо сè додека не се договориме и не направиме што треба да се направи.“ Рагуил му рече: „Зем ја веднаш; таа ти припаѓа по законот: ти си ѝ брат, и таа е твоја. Милосрдниот Бог да ви дарува сè што е најдобро!“

¹² Тогаш ја повика својата ќерка Сара, ја фати за рака и му ја даде на Товија за жена, велејќи: „Еве, според Мојсеевиот закон, земи ја и води ја кај татко ти!“ И тогаш ги благослови.

¹³ Потоа ја повика својата жена Една, па зеде свиток, напиша договор и стави печат.

¹⁴ Дури тогаш почнаа да јадат.

¹⁵ Рагуил, пак, ја повика својата жена Една и рече: „Пригответи ја, сестро, другата спална и воведи ја во неа.“

¹⁶ Таа направи, како што ѝ рече нејзиниот маж, ја воведо својата ќерка таму и таа заплака. Кога ги виде солзите на својата ќерка, таа ѝ рече:

¹⁷ „Успокој се, ќерко моја, и биди храбра: Господарот на небото и на земјата нека ти подари радост место жалост. Успокој се, чедо мое!“

Добриите свршеници сѝасени

8 Откако се навечераа, го воведоа и Товија кај Сара.

² А тој одејќи кон спалната соба, си ги спомна зборовите на Рафаил, па зеде кадилнице и ги стави внатре срцето и црниот дроб од рибата и покади.

³ Демонот, штом ја почувствува таа миризба, избега во горните предели на Египет, и ангелот го врза.

⁴ Кога се затворија во собата, Товија стана од постелата и ѝ рече на Сара: „Стани, сестро, да Му се помолиме на Господ, за да се смилува на нас.“

⁵ Тогаш Товија почна да се моли: „Благословен си, Боже на нашите татковци, и благословено е Твоето свето и преславно име во сите векови! Да Те благословуваат небесата и сите твои созданија!

⁶ Ти го создаде Адам и му ја даде за помошничка Ева, од нив произлезе човечкиот род. Ти си рекол: „Не е добро човек да биде сам; да му создадеме помошничка слична на него.“

⁷ И сега, Господи, јас ја земам оваа моја сестра не од телесна побуда, туку навистина како сопруга. Смилувај се на мене и направи да остареам со неа!“

⁸ И тогаш заедно и двајцата рекоа: „Амин“.

⁹ Потоа тие спиеја спокојно цела ноќ. Меѓутоа Рагуил стана и појде да ископа гроб,

¹⁰ мислејќи дека е, можеби, и овој умрен;

¹¹ па, кога се врати дома,

¹² ѝ рече на својата жена Една: „Испрати една од слугинките да види дали е жив; ако умрел, веднаш да го погребеме, та никој да не разбере.“

¹³ Слугинката ја отвори вратата, и влезе во собата и виде дека спијат.

¹⁴ Тогаш излезе надвор и јави дека е жив.

¹⁵ Рагуил Му благодари на Бога, велејќи: „Боже, биди благословен со секој чист и свет благослов. Да Те благословуваат сите Твои светии, сите Твои созданија, сите Твои ангели и сите Твои избраници, - нека Те благословуваат во сите векови!

¹⁶ Благословен си, зашто ме развесели; со мене не се случи онака како што мислев, туку ја покажа спрема нас Твојата голема милост.

¹⁷ Благословен си затоа што се смилува спрема двајцата од ист род! Господи, излиј ја врз нив Твојата милосрдност,

8,3

Мт
12,29,43
Откр 20,2

4

6,18
7,12
8,17

6

1 Мојс 2,7
2,20-27

7

4,12

17

6,15
7,12
8,4

19 подари им да го завршат својот живот со здравје, веселба и милосрдие.”

1 Moјc
18,6-7

20 Тогаш им заповеда на своите слуги да го затрупаат гробот.

1 Moјc
24,54-55
5 Moјc 24,5

¹⁹ Потоа приреди свадбена гозба, која продолжи четиринаесет дена.

21 ²⁰ Тогаш Рагуил го заколна, велејќи:

6,12

„Не оди си дома додека не изминат деновите на свадбата, не оди си додека не изминат четиринаесетте свадбени денови,

9,2
5,3

3 ²¹ а тогаш прими ја половината од имотот и врати се жив и здрав кај твојот татко; остатокот од имотот ќе го добиеш откако умреме јас и мојата жена.”

10,1

6
7,2,6

10,1 *Рафаиловото љубување во Мидија*

9,3-4

9

5
11,13

Товија го повика Рафаил и му рече: ² „Брате Азарија, земи еден од слугите и две камили и појди во Рага Мидиска кај Гаваил; земи ги од него парите и него доведи го на свадбата,

³ зашто Рагуил ме заколна да не си одам.

⁴ А знаеш дека татко ми, ги брои деновите, и ако се задржам повеќе, многу ќе тагува.”

⁵ Тогаш Рафаил отиде кај Гаваил и му ја даде потврдата за парите. Тој веднаш ги донесе запечатените вреќички и му ги предаде на Рафаил.

⁶ Утредента станаа рано и заедно отидоа на свадбата. И Товија ја благослови својата жена.

Исчекување на Товиевото враќање

10 Товит, татко му на Товија, ги броеше деновите. Па, кога изминаа деновите предвидени за патувањето, а него уште го немаше,

² Товит рече: „Можеби ги задржале или можеби Гаваил умрел, па нема кој да им ги даде парите.”

³ И многу се натажи.

⁴ А жена му рече: „Синот наш загинал, затоа и го нема да се врати.” (И почна да плаче по него и да говори:)

⁵ „Тешко мене, чедо мое, што те пуштив, светлино на моите очи!”

⁶ Товит почна тогаш да ја утешува, велејќи ѝ: „Молчи, не плачи, тој е жив и здрав.”

⁷ Таа му рече: „Ти молчи и не мами ме; знам јас дека пострадал нашиот син.” - Секој ден таа излегуваше надвор од градот на патот, по кој отпатува нивниот син; дење не јадеше ништо, а ноќе, непрестано плачеше по своето чедо Товија, сè додека не изминаа четиринаесет свадбени денови, за кои Рагуил го заколна да преседи таму. Тогаш Товија му рече на Рагуил: „Пушти ме да си одам, зашто татко ми и мајка ми веќе не се надеваат дека ќе ме видат.”

⁸ Тестот негов му рече: „Остани кај мене, а јас ќе се погрижам да најдам некого што ќе го извести татко ти за тебе.”

⁹ А Товија му одговори: „Не, пушти ме да се вратам кај татко ми.”

Товија се по здравува со родителите на својата жена

¹⁰ Рагуил тогаш стана, му ја предаде Сара, неговата невеста, му го даде половината од својот имот, добиток и пари.

¹¹ Откако ги благослови, се прости и се збогува со нив, велејќи: „Небесниот Бог да ве благослови пред да умрам.”

¹² А на својата ќерка ѝ рече: „Почитувај ги твоите свекор и свекрва; сега тие се твои родители; сакам да слушам само добри вести за тебе.” И ја бакна. А Една му рече на Товија: „Брате мој сакан, Небесниот Господар нека те издигне и да ти подари да видиш деца од Сара, мојата ќерка, за да се нарадувам пред Господ. Еве, ти ја предавам мојата ќерка да се грижиш за неа и да не ја ожалостува.”

¹³ Откако Му заблагодари на Бога што го благословил неговото патување, Товија им посака благослов на Рагуил и на неговата жена Една. Товија појде на пат. Патуваа и најпосле се приближија до Ниневија.

Враќањето на Товија со Сара

11 Тогаш Рафаил му рече на Товија: „Не знаеш ли, брате, во каква состојба го оставивме твојот татко?”

6
5,21

7

11,5

8

8,20
9,3-4
1 Moјc
24,54,56
30,25

10

8,21
1 Moјc
24,35

11

1 Moјc
45,28

12

8,21

13

4,3

ТОВИТ

11,3 ¹Мојс 46,28 ²Ајде да побрземе напред, пред твојата жена за да ја средиме куката.

5 ^{10,7} ³Ти земи ја в рака жолчката од рибата.” И така тргнаа, а и кучето потрча по нив.

8 ^{6,9} ⁴А тогаш и Ана седна покрај патот и чекаше да го здогледа своето чедо.

9 ¹Мојс 46,30 ⁵И кога го препозна и виде дека се враќа, му рече на Товит: „Еве, се враќа синот твој и човекот што тргна со него.”

11 ^{5,10} ^{6,9} ⁶Рафаил му рече на Товија: „Знај дека на татко ти ќе му се отворат очите;

12 ^{Дела 9,18} ⁷ти само намачкај му ги очите со жолчката, а тој, откако ќе почувствува јадеж, ќе почне да ги трла и така ќе паднат белите пердиња, и тој ќе прогледа.”

13 ^{11,9} ¹Мојс 46,29 ^{Лк 15,20} ⁸Ана потрча, го гушна својот син и му рече: „Чедо мое, те видов; сега можам и да умрам.” Тогаш обајцата се расплакаа.

⁹Товит излезе од вратата и се сопна, но син му притрча и го придржа татко си.

Товиџ прогледува

¹⁰Му намачка од жолчката преку очите и му рече: „Татко мој, биди силен!”

¹¹Тогаш почувствува лутина и јадеж во очите и почна да ги трла,

¹²па белите перденца паднаа од краиштата на неговите очи. Кога го виде својот син, го гушна,

¹³заплака и проговори: „Благословен си, Боже, и благословено е Твоето име во сите векови, благословени се сите Твои ангели!

¹⁴Зашто, Ти ме накажа, но пак се смилува на мене. Еве, го гледам мојот син Товија!” А синот негов Товија со радост влезе во домот и му раскажа на својот татко за сите големи дела што му се случија во Мидија.

¹⁵Товит, преполн со радост и благословувајќи Го Бога, појде да ја пречека својата снаа кај портите на Ниневија. Оние што го видоа како оди, се чудеа дека прогледал.

¹⁶А Товит призна пред нив дека Бог го помилувал. Кога се доближи до својата снаа Сара, тој ја благослови и рече:

„Добре дошла, ќерко моја! Нека е благословен Бог, Кој те доведе кај нас! Нека бидат благословени и татко ти и мајка ти!” Се зарадуваа и сите негови браќа во Ниневија.

Дочекувањето на Сара

¹⁷И дојдоа Ахијахар и неговиот внук,

¹⁸па сите со веселба ја празнуваа свадбата на Товија седум дена.

Ангелот се ошкрива

12 Товит го повика својот син Товија и му рече: „Синко, приготи му ја наградата на човекот што те придружуваше, а треба да му дадеме нешто повеќе.”

²А Товија одговори и рече: „Татко, нема да бидам оштетен ако му ја дадам и половината од сè што донесов;

³зашто тој ме доведе кај тебе жив и здрав, тој ја излекува мојата жена, го донесе среброт и тебе те излекува.”

⁴Старецот тогаш рече: „Тој навистина го заслужил тоа.”

⁵Го повика ангелот и му рече: „Земи ја половината од сè што сте донеле, па оди си со мир.”

⁶Тогаш ангелот ги повика нив двајцата настрана и им рече: „Благословувајте Го Бога, прославувајте Го Неговото величие пред сите што живеат за сето она што го направи Тој за вас. Добро е да се благословува Бог, да се превознесува Неговото име и со побожност да разгласуваме за Неговите дела.

⁷Добро е да се чува царската тајна, но славно е да се откријат Божјите дела. Правете добро и зло нема да ве снајде.

⁸Добра е молитвата кога е сврзана со пост, милостина и праведност. Подобро е малку со справедливост, отколку многу - со неправда; подобро е да делиш милостина, отколку да собираш злато.

⁹Милостината избавува од смрт и може да очисти од секој грев. Оние што делат милостина и прават добри дела, ќе живеат долго на земјата;

¹⁰а оние што грешат - непријатели се на својот живот.

18
2,10

12,1

4,14
5,16

6

13,4
Пс 104,1

7

12,11
1 Птр 3,13

8

Изречи
11,4
16,8

9

4,10
Дан 4,24
Сир 3,30
29,12

- 11** ¹¹ Од вас нема да сокријам ништо: ве-
^{12,7} ќе ви реков дека е добро да се сокрива
12 царската тајна и дека е славно да се
^{1,17-18} откриваат Божјите дела.
^{3,2-6} **12** Кога се молевте ти и твојата снаа
^{3,11-16} **13** Сара, јас ги донесував вашите молитви
^{2,4} пред Светиот; кога ги погребуваше ти
14 мртвците, и јас бев со тебе;
^{3,17} **13** кога не се колебаше да станеш и да
15 го прекинеш твоето јадење за да го пог-
^{Лк 1,19} ребеш мртвецот, не беше сокриено од
^{Откр 8,2} мене дека правиш добро дело, и јас бев
16 тогаш со тебе.
^{Суд 13,20} **14** И сега Бог ме прати да те исцелам
^{Суд 13,16} тебе и твојата снаа Сара.
15 Јас сум Рафаил, еден од седуммина-
20 та ангели, кои ги однесуваат молитвите
^{Суд 13,20} на светиите и се искачуваат пред слава-
^{Јн 20,17} та на Светиот.”
21 ^{Дела 1,9} **16** Тогаш обајцата се преплашија и
паднаа ничкум, зашто ги опфати голем
страв.
17 Но тој им рече: „Не плашете се, би-
дете спокојни. Благословувајте Го Гос-
пода во векови.”
18 Зашто јас не дојдов по своја волја,
туку по волјата на нашиот Бог. Затоа
благословувајте Го во векови.
19 Во сите денови дозволував да ме
гледаат вашите очи, но јас ниту јадев
ниту пиев, но она што го гледавте беше
привид.
20 И сега, прославете Го Бога, а јас се
враќам кај Бога, Кој ме прати. Сега, ова
што стана, запишете го во книга.”
21 Тогаш станаа, но него веќе не го ви-
доа.
22 И почнаа да раскажуваат за
големите и чудесни Божји дела, да гов-
орат за тоа како им се јавил Господов
ангел.

Товијовата завршна молиџва

13 Тогаш Товит, исполнет со ра-
дост, напиша молитва со овие
зборови: „Благословен е Бог, Кој вечно
живее и царството Негово е благосло-
вено!”

- 2** Зашто Тој казнува и се смилостиву-
ва, испраќа во ад и изведува оттаму; ни-
кој не може да избега од Неговата рака.
3 Синови Израилеви, прославувајте Го
пред незнабошците, зашто Тој нè рас-
прсна меѓу нив.
4 Таму објавувајте го величието Него-
во, издигнувајќи го над сè што живее,
зашто Тој е нашиот Господ Бог, Тој е
нашиот Татко низ вековите.
5 Тој нè казнува за нашите лоши дела,
но пак ќе се смилува и ќе нè собере од
сите народи, меѓу кои сме расени - ка-
де и да сме.
6 Ако се обраќате кон Него со сето
срце свое и со сета душа своја, ако ја из-
вршувате пред Него вистината, Тој ќе
се сврти кон вас и нема да го скрие Сво-
ето лице од вас.
7 Ќе видите што ќе направи со вас.
Прославувајте Го со сите зборови на ва-
шата уста, благословувајте Го Господа
на правдата и вознесувајте Го Царот на
вековите.
8 Јас Го прославувам во земјата на мо-
ето прогонство и проповедам за Негова-
та сила и величина на народ од грешни-
ци. Обратете се, грешници, и извршу-
вајте го она што е право пред Него. Кој
знае, може ќе погледне и на вас и ќе се
смилува на вас!
9 Јас Го возвишувам мојот Бог - Не-
бесниот Цар, и душата моја, се радува
на Неговото величие.
10 Сите нека говорат за Него и нека
Го прославуваат во Ерусалим. Ерусали-
ме, граде свет, Тој ќе те казни за дела-
та на твоите синови и пак ќе те помилу-
ва за твоите праведници.
11 Со усрдност прославувај Го Господа
и благословувај Го Царот на вековите,
та одново со радост да биде издигната
Неговата скинија, за да се израдуваат
незнабошците во тебе
12 и прогонетите да најдат во тебе љу-
бов од сите поколенија во сите векови.
13 Многу народи ќе дојдат оддалеку
кон името на Господ Бог, ќе носат даро-
ви на своите раце, дарови за Небескиот

13,2

4,19
5 Мојс
32,39
1 Цар 2,6-7
Мудр
16,13,15

4

12,6
Ис 63,16
64,7

5

5 Мојс 30,3

6

4,6
5 Мојс 30,2
Зах 1,3
Мал 3,7
Јн 3,21

7

13,13,17

10

Ис 52,1
Откр 21,2

11

13,7
1 Тим 1,17

13

13,9,17
Ис 9,1
49,6
60,1-5,14
65,18
Откр
21,24,26

ТОВИТ

14 Цар; многу поколенија ќе Те прославуваат со радосни восклицувања.

17 ¹⁴ Проколнати да бидат сите што Те мразат, а засекогаш благословени, оние што Те сакаат!

18 Радувај се и весели се за Твоите праведни синови, зашто ќе бидат собрани и ќе Го благословуваат Господа на праведниците. Блажени се оние што Те сакаат и што му се радуваат на Твојот мир!

14,2 ¹⁶ Блажени се оние што се натажени поради Твоите страдања, зашто ќе се зарадуваат кога ќе ја видат Твојата слава и вечно ќе се радуваат. Душата моја да Го благословува Бога - Великиот

3 Цар!

4 ¹⁷ Зашто Ерусалим ќе биде изграден од сафир и смарагд и од скапоцени камења, а сидините, кулите и тврдините - од чисто злато. Плоштадите негови ќе бидат поплочени со берил, антракс и офирски скапоцени камења.

¹⁸ По сите негови улици ќе се огласува песната „Алилуја“ и ќе славословат, велејќи: „Благословен е Оној Кој го воздига Ерусалим за сите векови!“

*Последниџе совети на Товиџ
и неговата смрт*

14

Товит заврши со славословот.

² Беше на педесет и осум години кога ослепа, а по осум години пак прогледа. Продолжи да дава милостина и да Го страхопочитува Господа и да Го прославува.

³ Најпосле, тој остаре многу и доживеа длабока старост, па го повика синот свој и неговите шеснаесет синови, и рече: „Синко, земи ги твоите синови: еве јас веќе остарев и веќе сум на крајот од мојот живот.

⁴ Пресели се во Мидија, синко, бидејќи знам дека Ниневија ќе биде разурната, како што говореше пророкот Јона, а во Мидија ќе владее мир извесно време; нашите браќа, кои живеат во татковината, ќе бидат распрснати и далеку од

нашата убава земја; Ерусалим ќе опусте, а домот Божји што се наоѓа во него - ќе изгори и за некое време ќе биде пуст.

⁵ Но Бог пак ќе се смилува и ќе ги врати во нивната земја, и тие тогаш ќе изградат храм, но не онаков каков што бил пред тоа, додека не се исполни определениот време. Потоа ќе се вратат од ропство и прекрасно ќе го изградат Ерусалим, а домот Божји во него ќе биде обновен за сите идни родови; тоа ќе биде великолепна зграда, како што говореа пророците за него:

⁶ сите народи вистински ќе се обратат и ќе имаат свет страв пред Господ Бог и ќе ги искршат своите идоли;

⁷ сите народи ќе Го благословуваат Господа. Тогаш и Неговиот народ ќе Го прославува Бога, а Господ ќе го издигне народот Свој и ќе бидат радосни сите, кои вистински и праведно Го љубат Господ Бог и ќе бидат милостиви спрема своите браќа.

⁸ И така, синко, отиди од Ниневија, зашто ќе биде сè како што претскажа пророкот Јона.

⁹ Ти, пак, пази ги Законот и заповедите и биди милостив и справедлив за да ти биде добро.

¹⁰ Погреби ме со почести, а покрај мене погреби ја твојата мајка, па потоа не останувајте во Ниневија ни еден ден. Синко, гледај што му направи Аман на Ахијахар, кој го одгледа: како тој од светлина го фрли во темнина и како му беше вратено. Но сепак Ахијахар беше спасен, а оној доби заслужена казна - слезе во темнината. Манасија правеше милостина, и беше спасен од смртната мрежа, која му ја беа поставиле, но самиот Аман падна во мрежата и загина.

¹¹ И така, деца мои, знајте каква сила има милостината и дека правдата спасува.” И кога го рече тоа, ја испушти душата своја. Тогаш беше на сто педесет и осум години, а неговиот син го погребаше со почести.

5
1,4
Ис 40-42
Агеј 2,9
Езд 3,12

7
3 Мојс 26,5
Ер 32,37
Ез 33,24
Пс 103,35

8-9
4,4
4,19

10
2,10
4,10
12,9

11
4,3
14,12

Варух 4,31

13,9,13
Ис 54,11-12
Откр
21,18-21

Пс 71,18-19

4,3
12,6,8-9
12,17-18,20
14,11

1 Мојс
47,29
3 Цар 2,1

14,15
4 Цар 25,9
Ис 64,10

12 ¹² Кога умре и Ана, тој ја погребџа по-
^{4,4} крај татко си. Потоа Товија со жена си
^{10,13} и со своите деца отиде во Екбатана кај
^{14,4} својот тест Рагуил.
13 ¹³ Таму доживеа чесна старост, ги по-
^{6,12} гребџа и тестот и тештата, па го наследи
нивниот имот и имотот на својот татко
Товит,

¹⁴ а умре во Екбатана Мидиска кога
имаше сто дваесет и седум години.
¹⁵ Пред да умре разбра за разурнува-
њето на Ниневија, која ја разорија На-
вуходоносор и Асиир, така што пред
смртта се израдува над пропаста на
Ниневија.

15
^{14,4}
Наум 3,19

ЈУДИТА

Вовед

Јудиџа е еден од најдраматичниите библски описи. Се чини дека писателот намерно се оддалечил од секое историско и географско опишување, за да може полесно да ја истакне висинската смисла на книгата. Книгата ја возвеличува јудејската религија и родољубие. Религијата е толку национална, законска и практична, што всушност се издначува со самиот живот на народот и домолубието. Одбраната на ишковијата истовремено претставува и одбрана на животоот и верата. Олоферн, војсководачот на Навуходоносор, претставува олицетворение на непријателската сила; Јудиџа, Јудејката, е симбол на јудејскиот народ, кој, беден и осиромашен како и вдовицата Јудиџа, доаѓа во судир со својот непријател. Настанот се случува во Ездрелон, близу до Армагедон (спореди Овкр.16,16). Книгата е напишана во апокалиптички стил, во Палестина, за време на владеењето на Александријците наследници, во 2 или почетокот на 1 век пр. Христос.

И книгата Јудиџа, изворно е напишана на еврејски, или арамејски јазик, но сочувана е само во грчкиот превод.

1,1

Навуходоносор и Арфаксад

4 Цар 24,1
19,36
Јона 1,2
Тов 1,3,10

1 Беше дванаесеттата година од царувањето на Навуходоносор, кој царуваше над Асирците, во големиот град Ниневија. Во тие денови Арфаксад царуваше над Мидијците во Екбатана.

Езд 6,2

5

Тов 4,1
5,6

2 Тој изгради околу Екбатана сидови од делкани камења, седумнаесет лакти во висина и петнаесет лакти во широчина.

6

1 Мојс
10,22
14,1

3 Над вратите изгради кули високи сто лакти, кои во основата беа до шеесет лакти широки;

4 а портата ја беше направил седумдесет лакти висока и четириесет лакти широка за да може низ неа да излезе голема војска со широки редови пешадија.

5 Во тоа време царот Навуходоносор почна војна со царот Арфаксад во големата рамнина, која се наоѓаше во пределите на Рагав.

6 Кај него се собраа сите што живеаа во планинските места, сите што живеаа покрај бреговите на реките Еуфрат, Тигар и Хидаспис, како и жителите од рамнината Ариох царот на Елимејците; се собраа многу народи во одбраната на Хелеудовите синови.

7 Навуходоносор, царот на Асирците, им испрати порака на сите жители во Персија, на сите оние што живеаа на запад, до оние во Киликија и Дамаск, Леванон и Антилибан, до сите што живеаа на морскиот брег,

8 и меѓу народите на Кармил и Гилад, во Горна Галилеја и во широката рамнина Ездрелон,

9 до сите кои живеаа во Самарија и во нејзините градови, од другата страна на реката Јордан па сè до Ерусалим, до Ватана и Хелус, до Кадеши и египетската река, до Тафнес и Рамзес и по целата Гешемска земја,

10 до влезот на Танис и Мемфис, до сите жители на Египет и сè до границите на Етиопија.

11 Но жителите на сите тие земји ја пренебрегнаа пораката на асирскиот цар Навуходоносор и не дојдоа кај него за да војуваат за него, зашто не се плашеа од него; тој за нив беше обичен човек; тие ги вратија неговите пратеници, не укажувајќи им почести.

12 Затоа Навуходоносор многу се разгневи на сите тие земји и се заколна во својот престол и во царството дека ќе

11

1 Цар
25,11

12

Дан 2,12
3,13
1 Мак 3,27

14 им се одмазди на сите области во Кили-
1 Мак 1,40 кија, Дамаск и Сирија, дека ќе ги погу-
2,12 би сите жители во земјата Моав, сите
16 жители на Амон, цела Јудеја и сите кои
Ест 1,3-4 живеат во Египет - сè до двете мориња.

2,3 *Војнаџа ѿроџив Арфаксад*

1 Мојс 6,17 **13** Во седумнаесеттата година тој ста-
на со својата војска против царот Ар-
5 факсад, го победи во борбата, му ја рас-
Ис.Н. 3,11 прсна сета негова војска, коњицата и
4 Цар сите коли;
18,19
Мих 4,13
Зах 4,14
Мал 1,14
Пс 96,5

14 ги презеде неговите градови, допре
сè до Екбатана, ги зазеде неговите твр-
дини, ги опустоши улиците на градот и
неговата убавина ја направи за подбив.

15 Потоа го фати Арфаксад во Рагав-
ските гори, го прободува со копје, и го
уништи еднаш засекогаш.

16 Потоа се врати во Ниневија со сета
своја војска, со големо множество вој-
ници на неговите сојузници. Таму, тој и
сета негова војска, почиваа и празнуваа
сто и дваесет дена.

Војна ѿроџив Заїадоѿ

2 Во осумнаесеттата година, на два-
есет и вториот ден од првиот месец,
во царската палата на Навуходоносор,
асирскиот цар, се разговараше за одмаз-
да, на целата земја, како што беше ре-
кол.

2 Тој ги повика сите свои помошници
и високостоејници, им го откри својот
таен план и со својата уста даде наред-
ба за полно уништување на оние покра-
ини.

3 И тие решија да ги уништат сите
што нема да се покорат на зборовите од
неговата уста.

4 Кога заврши советувањето, Навухо-
доносор, асирскиот цар, го повика кај
себе Олоферн, врховниот заповедник на
сите негови војски, вториот човек вед-
наш по него, и му рече:

5 „Вака говори великиот цар, госпо-
дарот над целата земја: ќе појдеш и ќе
поведеш со себе мажи, убедливи со сво-
јата сила, околу сто и дваесет илјади пе-
шаци и многу коњи со дванаесет илјади
коњаници,

6 и тргни во поход против целата зем-
ја на запад, зашто тие не се покорија на
зборовите од устата моја.

7 Ќе им наредиш да подготват земја и
вода, зашто со гневот свој ќе ги напад-
нам, целата нивна земја ќе ја покријам
со нозете на моите војници и ќе ги пре-
дадам на ограбување.

8 Доловите и потоците ќе се наполнат
со нивните ранети, а реката, преполне-
та од мртвите тела, ќе се прелива.

9 Ќе ги прогонам во пленство на кра-
јот од целата земја.

10 А ти појди и заземи ги за мене сите
нивини земји. Тие ќе мора да ти се преда-
дат самите, и чувај ги за мене до денот
на нивното казнување.

11 Окото твое да не трепне пред непо-
корните: предај ги на смрт и ограбувај
ја сета земја што ти е предадена.

12 Кажав и со својата рака ќе го на-
правам тоа, се заколнувам во својот жи-
вот и во силата на своето царство.

13 А ти немој да прекршиш ни една од
заповедите на својот господар, туку на-
прави сè така како што ти заповедам,
неодложно така направи.”

14 Така Олоферн, откако излезе откај
својот господар, ги повика кај себе сите
војсководители, заповедници и началници
на асирската војска,

15 преброја одбрани мажи за борба,
како што му заповеда неговиот госпо-
дар: сто и дваесет илјади луѓе и дванае-
сет илјади стрелци коњаници,

16 и ги нареди како што се редат вој-
ници кога одат во борба.

17 Зеде голем број камили, магарина
и маски за пренос на нивната опрема, а
и голем број овци, волови и кози - за
храна на војниците,

18 многу храна, како и многу злато и
сребро од царската палата.

19 И појде со сета војска во поход, ка-
ко претходница на царот Навуходоно-
сор за да го покрие целото лице на зем-
јата со коли, коњаници и одбрани пеша-
ци.

20 А со него појдоа и многу сојузници
- многубројни како скакулци и како пе-
сок, така што не можеа да ги пребројат.

7
Ез 38,9
38,15-16

8
5 Мојс
28,64

11
5 Мојс 7,16
Ез 5,11
8,18

12
5 Мојс
32,40
Ис 46,11

13
Езд 6,12

17
Суд 6,5
7,12

18
1 Мак 3,28

19
2,7

20
2,17

ЈУДИТА

21 ²¹ Појдоа од Ниневија и по три дена пристигнаа до рамнината Вектилет, па ²³ поставија логор близу до гората, која-што е на север од Горна Киликија.

24 ²² Оттаму, тој ја поведе целата своја војска - пешаците, коњаниците и оние со колите, отиде во планинските преде-ли,

28 ²³ па ги собори Фуд и Луд и ги ограби сите синови на Расис и на Јишмаел, кои живејеа во пустината, јужно од земјата Хелеонска.

3,1 ²⁴ Потоа, откако го премина Еуфрат, помина низ Месопотамија и ги разурна сите утврдени градови по висините по-крај потокот Аврон, сè до излезот на морскиот брег.

3 ²⁵ Откако ги зазеде сите области во Киликија, ги погуби сите што му се противставуваа, стигна до областите на Јафет на југ, кои се наоѓаа наспроти Арабија.

²⁶ Ги заобиколи сите синови на Миди-јан, шаторите им ги запали и им ги раз-граба стадата.

²⁷ потоа се спушти во рамнината на Дамаск токму во време на жетва, сите ниви им ги изгоре, стадата и овците им ги зеде; градовите им ги ограби, поли-њата им ги опустоши, а со острицата на својот меч ги распра сите нивни момчи-ња.

²⁸ Страв и ужас ги опфати примор-ските градови Тир и Сидон, жителите на Сур и Окина и сите жители на Јам-нија; многу се исплашија од него и сите жители на Азот и Ашкелон.

3 Затоа му испратија гласници со ми-рољубиви предлози, кои велеа:

² „Еве, ние слугите на големиот цар Навуходоносор, паѓаме ничкум пред те-бе, прави со нас што сакаш.

³ Нашите куќи, нашите места, сите ниви со пченица, стадата наши и доби-токот и сите наши живеалишта: служи се со нив како што сакаш.

⁴ Еве, и градовите наши и нивните жители се твои слуги: дојди и постапи со нив како што ти е мило.”

⁵ Дојдоа луѓе кај Олоферн и му ги со-општија тие пораки.

⁶ Тогаш отиде тој во приморските места со својата војска, постави стража во нивните утврдени градови и одбра од нив силни мажи како помошна војска.

⁷ А тие и целата нивна околина го пречекаа со венци, песни и свирки;

⁸ тој им ги разурна сите тврдини и им ги исече нивните свети шуми, зашто нему му беше заповедано да ги уништи сите божества на таа земја, па сите на-роди да му служат само на единиот На-вуходоносор: сите народи и сите племи-ња да му се обраќаат како на бог.

⁹ Штом дојде кон Ездрелон, близу до Дотаим, кај големата Јудејска клисура,

¹⁰ тој постави логор меѓу Гева и Ски-тополис и остана таму цел месец за да ја снабди својата војска со сè што ѝ е потребно.

Бунџ во Јудеја

4 Синовите Израилеви, кои живејеа во Јудеја, штом слушнаа за сè што направил со народите Олоферн, врхов-ниот заповедник на војската на Навухо-доносор, царот на Асирците, и како ги ограбил и урнал сите нивни светилиш-та,

² многу се уплашија од него и трепе-реа од страв за Ерусалим и за храмот на својот Господ Бог.

³ Не многу одамна се беа вратиле од ропство, неодамна се беше собрал це-лиот јудејски народ и ги беа осветиле осквернетите садови, жртвеникот и до-мот на Господ.

⁴ Затоа испратија гласници во подрач-јето на Самарија, Кона, Веторон, Вел-мен и Ерихон, во Хова, Есора и долина-та Салим,

⁵ ги зазедоа сите врвови на високите планини, ги заградија со сидови насел-бите, кои се наоѓаа на нив, и собраа жи-то за храна во случај на војна, бидејќи нивните ниви само што беа ожнеани.

⁶ Тогаш првосвештеникот Иоаким, кој тие денови се наоѓаше во Ерусалим, им напиша на жителите на Ветилуја и на Ветоместем, кој се наоѓа спрема Ездре-лон на предната страна од рамнината, близу до Дотаим, -

7
1 Мојс
31,27
2 Мојс
15,20
Суд 11,34
1 Цар 18,6
3 Цар 1,40

8
Дан 6,7
11,36
2 Сол 2,4

9
1,8

4,3
Ез 38,8
Езд 6,14-22
2 Мак
13,11
14,36

8 ⁷ да ги заземат планинските премини, зашто преку нив водеше патот во Јудеја и лесно им беше да му попречат на непријателот, зашто клисурата беше тесна дури и за двајца.

9 ⁸ Синовите Израилеви направија како што им заповеда првосвештеникот Јоаким и старешините на сиот народ израилски, кои беа во Ерусалим.

Молишва и ѱокајание

12 ⁹ Со голема усрдност повикаа кон Бога, сите мажи на Израил и ги понизија своите души пред Бога.

13 ¹⁰ И тие, и нивните жени, и нивните деца и нивниот добиток; секој придојден и наемник и купениот за сребро си препашаа врека околу крстот свој.

14 ¹¹ Сите Израилци, и жените нивни и децата, кои живееја во Ерусалим, паднаа ничкум пред храмот, се посипаа со пепел и ги послаа своите врекишта пред Господ.

15 ¹² Со врекиште го обвija и жртвеникот и усрдно повикаа кон Богот на Израил со еден глас - нивните деца да не ги предаде на колеж и нивните жени во ропство, за радост на незнабошците; градовите на нивното наследство да не ги предаде на разурнување и татковината нивна - на уништување, а светилиштата нивни - на осквернување и подбивање.

¹³ Бог го послуша нивниот глас и се смилува на нив во нивната неволја, зашто сиот народ постеше многу денови во цела Јудеја и во Ерусалим пред храмот на Господ Седржителот.

¹⁴ Првосвештеникот Јоаким и свештениците стоеја пред Господ и сите Негови служители, препашани со врекиште, Му принесуваа постојани жртви сепаленици - ветени и доброволни дарови од народот;

¹⁵ нивните кидари на главите беа посипани со пепел и викаа со висок глас кон Господ, со милост да го посети целиот дом Израилев.

Совешување во лоѓорой на Олоферн

5 Го известија Олоферн, врховниот командант на асирската војска дека

синовите Израилеви се приготвуваат за војна; дека ги затвориле приодите во горските предели и дека ги укрепили горските врвови со тврдини и дека во рамнините направиле препреки.

² Тој се разгневи многу, па ги повика сите моавски началници, сите аморејски водачи и сите управници на приморските земји, па им рече:

³ „Кажете ми, синови ханански, каков е тој народ што живее во тие ридски краишта? Во какви градови живеат тие? Колку е голема неговата војска, и во што се состои нејзината сила? Кој е нивниот цар што владее над нив и заповеда со неговата војска,

⁴ зашто овој народ е единствениот што живее на запад и кој со гнев одби да излезе и да нè пречека?”

⁵ Ахиор, водачот на сите синови Амонови, му одговори и рече: „Господаре мој, послушај ги зборовите од устата на твојот слуга; јас ќе ти ја кажам вистината за тој народ, кој живее близу до тебе во оние планински краишта; нема да излезе лага од устата на твојот слуга.

⁶ Овој народ потекнува од Халдејците.

⁷ Тие живееја најнапред во Месопотамија, па бидејќи не сакаа да им служат на боговите од своите предци, кои беа во Халдејската земја,

⁸ скршнаа од патот на своите прадедовци, и почнаа да Му се поклонуваат на небесниот Бог, на Оној Бог, Кого Го беа познале. Тогаш Халдејците ги изгонија од пред лицето на своите богови, и тие отидоа во Месопотамија и долго живееја таму.

⁹ Но нивниот Бог им рече да излезат од таа земја и да отидат во земјата хананска. Тие се населија таму и многу се збогатија со злато, сребро и многу добиток.

¹⁰ Оттаму отидоа во Египет, бидејќи глад го покри лицето на хананската земја; таму останаа сè додека наоѓаа прехрана и толку се намножија што нивниот народ не можеше да се преброи.

¹¹ Против нив се крена египетскиот цар; тој употреби итрина против нив, ги

2
4 Цар 24,2
1 Мак 3,27

7
1 Мојс
11,31
Ис.Н. 24,
2-3

9
1 Мојс 12,1
13,2
26,13

10
1 Мојс 42,2
2 Мојс 1,7

12 претоваруваше со тешка работа, ги тераше да прават тули и ги направи робови.

13 Тогаш тие извикаа кон својот Бог и Тој ја погоди земјата на Египќаните со неизлечиви рани. Затоа Египќаните ги изгонија од својата земја.

13 Бог го исуши пред нив Црвеното Море,

14 и ги преведе по патот за Синај и за Кадеш-Барнеа; тие ги одбија сите напади од жителите на пустината;

15 се населија во земјата на Аморејците;

17 со својата сила ги уништија сите жители на Хешбон. Потоа го преминаа Јордан и ја населија целата планинска земја.

16 И, откако ги истераа Хананците, Перизијците, Јевусејците, Сихемците и сите Гергесијци - живејат во неа долго време.

17 И сè додека не згрешија пред својот Бог, среќата беше со нив, зашто Бог беше со нив, Бог Кој ја мрази неправдата.

18 Но штом се оддалечија од патот што им го определи нивниот Бог, во многу војни претрпеа страшни порази, беа одведени во ропство во туѓа земја, храмот на нивниот Бог беше разурнат до темели, а нивните непријатели им ги презедоа градовите.

19 А сега, откако се обратија кон својот Бог, се вратија од разните краишта, каде што беа распрнати, одново го зазедоа Ерусалим, во кој се наоѓа нивното светилиште, а тие се населија во ридските предели, кои беа запустени.

20 Затоа, господаре, ако тој народ е во заблуда и ако греша пред својот Бог, па ако утврдиме дека кај нив има соблазнување, тогаш можеме да појдеме против нив и ќе ги победиме.

21 Ако, пак, тој народ не е виновен за никакво беззаконие, тогаш мојот господар нека се оддалечи, зашто нивниот Бог ќе ги заштити и ќе станеме за подбив во целиот свет."

22 Кога Ахиор престана да говори, сите оние што стоеја околу шаторот, великодостојниците на Олоферн, и сите жители од приморските краишта и од

Моав - почнаа да негодуваат и бараа веднаш да биде убиен, велејќи:

23 „Не се плашиме од синовите Израилеви: тоа е народ што нема ни војска ниту сила за жестоко војување;

24 Олоферне господаре, да појдеме против нив; тие ќе станат плен на твојата војска."

Ахиор предаден на Јудејциите

6 Кога стивна вревата од мажите што беа собрани на договор, Олоферн, врховниот заповедник на асирската војска, пред сите луѓе собрани од разни племиња му рече на Ахиор:

2 „Ахиоре, кој си ти, ти и платениците Ефремови, што вака денес пророкуваш и што ми советуваш да отстапам, да не војувам против народот израилски, затоа што нивниот Бог ги заштитува? А кој е бог освен Навуходоносор? Тој ќе ја испрати својата сила и ќе ги избрише од лицето на земјата, а нивниот Бог нема да ги спаси.

3 Ние, слугите на нашиот цар, ќе ги победиме како еден човек; тие не ќе можат да ја издржат силата на нашата коњица.

4 Ќе ги изгазиме; горите нивни ќе ги напоиме со нивната крв; рамнините ќе ги наполниме со нивните трупови. Нема да се додржат пред нашето лице; сите ќе загинат. Така говори царот Навуходоносор, господарот на целата земја. Така говори тој, а зборовите негови не се попусто речени; тие се негова заповед.

5 А ти, Ахиоре, амонски наемнику, ти што ги изрече овие зборови во денот на твојата неправда, нема да го гледаш моето лице од денешниов ден сè додека не му се одмаздам на тој народ - на тие бегалци од Египет.

6 А кога ќе се вратам, мечот на мојата војска и народот што ми служи ќе поминат преку твоите ребра, и ти ќе паднеш меѓу ранетите Израилци.

7 Моите робови ќе те одведат во горските предели и ќе те остават во еден од градовите на тие височини,

8 и нема да умреш сè додека не бидеш заедно со нив уништен.

23
Ез 38,11

6,2
3,8
4 Цар
18,35
Дан 3,5
6,21

4
Ис 34,7
Ез 32,5-6

9 ^{7,13} ⁹ А ако во твоето срце се надеваш дека нема да бидат поразени, знај дека **16** ќе се посрамиш. Ти реков - сите мои зборови ќе се исполнат.”

19 ^{4 Цар 19,16} ^{Пс 83,9} ^{134,1} ^{Дела 4,29} ¹⁰ Тогаш Олоферн им заповеда на своите слуги, кои го чекаа во неговиот шатор, да го фатат Ахиор и да го одведат во Ветилуја, да го предадат во рацете на синовите Израилеви.

¹¹ Робовите го фатија и го изведоа надвор од логорот во полето, а од полето се искачија во планинските предели и дојдоа под изворите што беа под Ветилуја.

¹² Кога ги забележаа, луѓето од градот на врвот од планината, тие го грабнаа своето оружје, излегоа од градот кој беше на врвот планински, и секој маж со праќа во рака, - го пазеа преминот и фрлаа на нив камења.

¹³ А тие, откако се приближија до гората, го врзаа Ахиор, го оставија во падините на гората и се вратија кај својот господар.

¹⁴ А синовите Израилеви, кои беа излгале надвор од градот, се доближија до него, го одврзаа и го одведоа во градот Ветилуја и го изведоа пред градските началници,

¹⁵ кои во тоа време беа Озија, синот на Миха - од родот на Симеон, Хавриј, синот на Готониил, и Харми, синот на Мелхиил.

¹⁶ Тие ги свикаа сите градски старешини, но на собранието дојдоа и сите жени и момчиња. Го ставија Ахиор среди сиот народ, а Озија го праша што се случило со него.

¹⁷ Ахиор ги извести за сè што се случило на Олоферновото собрание, за сè што тој кажал пред асирските водачи и за сè со што се фалел Олоферн дека ќе направи против домот на Израил.

¹⁸ Тогаш народот падна ничкум, Му се поклони на Бога и извика:

¹⁹ „Господи, Боже небесен, погледни ја нивната горделивост и покажи милост кон понизноста на Твојот народ и погледни ги милосливо денес лицата на оние што Ти се посветени - Тебе.”

²⁰ Потоа го охрабрија Ахиор и многу го пофалија.

²¹ Озија го одведе Ахиор од собранието и го доведе во својот дом и направи гозба за старешините. Целата таа ноќ Го повикуваа на помош Бога на Израилците.

7 Утредента Олоферн ѝ заповеда на сета своја војска и на сите сојузници од другите народи, кои му помагаа да се приближат до Ветилуја, да ги заземат патиштата што водат кон планинските предели и да почнат да војуваат против синовите Израилеви.

² Истиот тој ден појдоа сите нивни борци. Нивната војска се состоеше од сто и седумдесет илјади мажи - пешаци и дванаесет илјади коњаници, покрај опремата и големиот број луѓе што одеа меѓу нив пешки.

³ Направија логор во долината близу до Ветилуја, покрај изворот, и го зазедоа пространството од Дотаим до Велвем, а во должина - од Ветилуја до Кијамон, кој е спроти ЕздRELON.

⁴ Кога синовите Израилеви ја видоа нивната бројност, се уплашија и почнаа да говорат еден на друг: „Тие ќе ја опустошат целата наша земја. Ни високите планини, ни долините, ниту бреговите нема да ја издржат нивната сила.”

⁵ Секој го зграпчи своето оружје, запалија огнови во своите кули и цела ноќ останаа на стража.

⁶ Утредента Олоферн ја изведе сета своја коњица пред очите на синовите Израилеви што се наоѓаа во Ветилуја,

⁷ ги разгледа сите приоди кон градот, ги заобиколи и ги зазеде сите водни извори; постави стражи од војниците и се врати кај својата војска.

⁸ Кај него дојдоа сите началници на Исавовите синови и сите водачи на моавскиот народ, како и началниците на приморските земји и рекоа:

⁹ „Господаре, послушај го нашиот збор, и твојата војска нема да има загуба:

¹⁰ Тој народ на синовите Израилеви не се надева во своите копја, туку во височината од своите гори, каде што живее, зашто не е лесно искачувањето на нивниот врв.

7,1

4,7

2

2,15,20

4

1 Мак 6,

40-41

9,6

9

5,5

2 Цар

14,12

10

4,5,7

5,1

ЈУДИТА

12 ¹¹ Затоа, господаре, не војувај со нив како што војуваш во отворени борби, па нема да загинае ниеден маж од твојот народ.

14 ¹² Ти остани во логорот и води грижа за секој свој војник, а твоите луѓе нека отидат до изворот што извира на падините од планината.

18 ¹³ Од него полнат вода сите жители на Ветилуја; жедта ќе ги премали, па ќе го предадат градот. Ние ќе се искачине со нашите чети на горните врвови и таму ќе поставиме стража, та ниеден човек нема да излезе од градот.

19 ¹⁴ Така ќе бидат измачени од глад и тие, и жените и децата: и, пред да допре до нив нашиот меч, ќе паднат по улиците на својот град.

¹⁵ Тогаш ти ќе им се одмаздиш со зло затоа што востанаа и не те пречекаа со мир.”

¹⁶ Овие зборови им се допаднаа на Олоферн и на сите негови слуги, па одлучија да се постапи така како што му рекоа.

¹⁷ Тогаш појде таборот на Амоновите синови, а со нив и пет илјади Асирци, откако се улогорија во долината, ги зазедоа водите и водните извори на синовите Израилеви.

¹⁸ Синовите на Исав и Амон се искачија и ја зазедоа планинската област спрема Дотаим, а дел од своите сили испратија на југ и на исток кон Егребел, кој се наоѓа близу до Хус, а тој е кај потокот Мохмур. Другиот дел на асирската војска се задржа во рамнината и го покри лицето на целата земја; нивните шатори и опремата зафатија голем простор.

¹⁹ Синовите Израилеви го подигнаа својот глас кон Господ, својот Бог; нивниот дух беше обесхрабрен затоа што беа опколени од своите непријатели од сите страни и не можеа да избегаат од нив.

²⁰ Триесет и четири дена се наоѓаа заобиколени од асирската воена сила: пешаците, бојните коли и коњицата. Сите жители на Ветилуја ги испразнија своите садови,

²¹ а и резервоарите им беа празни; ниеден ден немаа доволно вода за пиење: водата за пиење им ја даваа по мерка.

²² Изнемогнаа нивните деца, нивните жени и нивните младинци од жед паѓаа во несвест: лежеа по градските улици и по куќите, зашто во нив веќе не остана сила.

²³ Тогаш сиот народ, младинците, жените и децата, се собраа кај Озија и градските началници, и плачејќи на висок глас им рекоа на своите старешини:

²⁴ „Бог нека суди меѓу нас и вас; вие ни направивте голема неправда што не им предложивте на асирските синови мирни преговори.

²⁵ Ние сега помошник немаме; Бог нè предаде во нивните раце за да загинеме од жед и голема мака.

²⁶ Повикајте ги сега и предајте им го нашиот град на Олоферн и на сета војска негова: нека го разграбат целиот град,

²⁷ зашто е подобро да станеме нивен плен. Навистина, ќе бидеме нивни робови, но животите наши ќе ги запазиме, нема со своите очи да ја гледаме смртта на нашите деца, нема да гледаме како жените и децата наши ја испуштаат својата душа.

²⁸ Пред вас за сведоци ги повикуваме небото и земјата, и Господ, Бог на нашите татковци, Кој нè казнува за нашите гревови и за гревовите на нашите татковци, ве заколнуваме уште денес да постапите како што ви рековме.”

²⁹ Средие собранието настана сеопшт плач: силно извикуваа кон Господ Бог.

³⁰ Озија проговори и рече: „Браќа, не паѓајте со духот! Да истрпиме уште пет дена - Господ ќе ја излие врз нас Својата милост; нема да нè остави засекогаш.

³¹ Ако изминат овие пет дена, а помош никаква не ни дојде, ќе направиме како што велите.”

³² И го отпушти народот да се разотиде: мажите отидоа по сидините и кулите на својот град, а жените и децата - по нивните домови. Градот западна во длабок очај.

21
Ез 4,16-17

22
Ер 14,16
Амос 8,13
Плач 2,11

24
Суд 11,27

25
Суд 2,14

27
2 Мојс
14,12
20,5
Плач 5,7

28
5 Мојс 4,26
30,19

8,1 Во тие денови сето тоа го слушна
 4 Мојс 1,6
 2,12
3 Јудита, ќерката на Мерариј, синот
 4 Цар 4,
 18-20
 на Окс, син на Јосиф, син на Озиил, син
 на Елкија, син на Ананија, син на Гиде-
5 он, син на Рафаин, син на Ахитов, син
 3 Цар
 21,27
 на Илија, син на Хелкија, син на Елијав,
 4 Цар 6,30
 син на Натанаил, син на Саламиил, син
 на Сарасадај, син на Израил.

2 Нејзиниот маж Манасија, од истото
 племе и од истиот род, умре кога се
 жнееше јачменот.

11 ³ Тој беше на нивата заедно со оние
 7,28-31
 што врзуваа снопови, поради што го уд-
 ри сончаница, па легна на постела и ум-
 ре во градот свој Ветилуја; го погребаа
 кај неговите предци, на нивата што се
 наоѓа на половина пат меѓу Дотаим и
 Баламон.

⁴ Оттогаш Јудита живееше како вдо-
 вица три години и четири месеци.

⁵ Таа си направи шатор на покривот
 од куќата, си запаша вреќиште околу
 половината и носеше вдовичка облека.

⁶ Како вдовица постеше во сите де-
 нови, освен во деновите спроти сабота и
 во саботите, во деновите пред новомесе-
 чијата и во празниците и прославите на
 Израилевиот дом.

⁷ Беше лична и привлечна; мажот ѝ
 беше оставил злато и сребро, слуги и
 слугинки, добиток и ниви. Со сето тоа
 таа управуваше.

⁸ Никој не ја прекори за никакво ло-
 шо дело, зашто имаше голема страхо-
 почит кон Бога.

Јудита и сѝарешиниѝе

⁹ Таа слушна за лошите зборови на
 народот против водачот на народот, кој
 очајуваше поради недостигот на вода;
 ги слушна и зборовите што ги кажа
 Озија, кога се заколнал дека по пет дена
 ќе им го предаде градот на Асирците.

¹⁰ Таа ја испрати слугинката, која ра-
 ководеше со целиот нејзин имот, да ги
 повика Озија, Хавриј и Харми.

¹¹ Кога дојдоа кај неа, таа им рече:
 „Послушајте ме, старешини на жители-
 те на Ветилуја! Не ви се добри зборови-
 те што денес му ги кажавте на народот.
 Во говорот ваш се заколнавте пред Бога
 дека ќе им го предадете градот на на-

шите непријатели, ако во спомнатите
 денови Господ не ни помогне.

¹² Кои сте вие што денес Го проверу-
 вате Бога и се поставувате место Бога
 меѓу синовите човечки?

¹³ Ете, вие Го испрашувате Господ
 Седржителот, но никогаш ништо нема
 да разберете.

¹⁴ Ако не можете да ја дознаете дла-
 бочината на човечкото срце, ако не мо-
 жете да ја сфатите човечката мисла, ка-
 ко ќе Го разберете Бога, Кој создал сѐ,
 како ќе ги сфатите Неговиот ум и Не-
 говите мисли? Не, браќа, не прогневу-
 вајте Го Господа, нашиот Бог.

¹⁵ Зашто, ако не сака да ни помогне во
 тие пет дена, Тој има власт и сила да нѐ
 заштити или уништи, пред очите на на-
 шите непријатели, во деновите кога Тој
 ќе посака.

¹⁶ Затоа не барајте одлуки од Господ
 нашиот Бог, зашто Бог не е човек за да
 може да Му се заканувате, ниту е син
 човечки за да можете да Му заповедате.

¹⁷ Затоа, чекајќи од Него спасение да
 Го повикаме на помош; Тој ќе го чуе и
 ќе го послуша нашиот глас, ако тоа што
 го бараме Му биде мило Нему.

¹⁸ Зашто во нашите родови немало, а
 и во денешно време нема кај нас ни ко-
 лено, ни племе, ни народ, ни град, кои
 им се поклонуваат на ракотворени бого-
 ви, како што било некогаш.

¹⁹ Затоа нашите татковци биле преда-
 вани на меч, биле ограбувани и доживе-
 але големи порази од своите непријате-
 ли.

²⁰ Но ние не знаеме друг Бог освен
 Него; затоа се надеваме дека нема да нѐ
 презре ни нас ниту некого од нашиот
 народ.

²¹ Зашто, ако бидеме победени, со тоа
 ќе падне и цела Јудеја; светостите наши
 ќе бидат разграбани; Тој ќе побара
 сметка од нас за осквернувањата од на-
 шите усти.

²² И убивањето на нашите браќа, и по-
 робувањето на земјата и опустошувањето
 на нашето наследство ќе го сврти врз
 нашата глава меѓу народите, кои ќе
 владеат над нас и ќе бидеме соблазну-
 вање и срам пред оние што ќе нѐ побе-
 дат,

13
 2 Мојс 17,2
 Пс 94,9

14
 Ис 40,13
 Мих 4,12
 Пс 138,17
 Јов 42,2-3
 Рим 11,
 33-34
 1 Кор
 2,11.16

15
 Дан 3,17-18

16
 5 Мојс
 23,18

17
 2 Цар
 15,25
 1 Мак 3,60

18
 Пс 43,17-20

19
 Пс 77,58-62

20
 2 Мојс
 20,3-6

22
 3 Цар 9,7

ЈУДИТА

25 ²³ зашто ропството наше не ќе ни послужи за чест, туку Господ, нашиот Бог, ќе го претвори во бесчестие.

26 ²⁴ И така, браќа, да им покажеме на нашите браќа дека од нас зависи нивниот живот и дека врз нас се крепат светилиштето и домот на Господ.

27 ²⁵ За сето ова да Му благодариме на Господ, нашиот Бог што нè проверува, како што ги проверувал нашите татковци.

28 ²⁶ Спомнете си што правеше Бог со Авраам, како го проверуваше Исак, што му се случи на Јаков во Месопотамија Сириска кога ги пасеше овците на својот вујко Лаван;

29 ²⁷ како што ги испитуваше не за да ги мачи нивните срца, така постапува и со нас: за да се поправиме, а не за да ни се одмазди, зашто Бог ги проверува оние што Му се блиски.”

30 ²⁸ Озија ѝ одговори и рече: „Сè што рече, го рече со благородно срце; никој нема да им се противстави на твоите зборови;

31 ²⁹ твојата мудрост не е позната само од денес, а уште од почетокот на твоите денови нашиот народ ја знае твојата умност и благородството на твоето срце!

32 ³⁰ Но народот се измачува од жед и тоа нè принуди, така да постапиме: да се заколнеме дека ќе направиме како што рековме.

33 ³¹ Ти си побожна жена, помоли Му се сега на Господ за нас: и Тој ќе испрати дожд, ќе ги наполни нашите резервоари за да не изгинеме од жед.”

34 ³² Јудита одговори и рече: „Слушајте ме, ќе направам нешто, за кое ќе се говори од поколение во поколение меѓу нашиот народ.

35 ³³ Застанете оваа ноќ пред градската порта. Јас ќе излезам со мојата слугинка и во деновите, по кои решивте да им го предадете градот на нашите непријатели, Господ ќе го спаси Израил преку мојата рака.

36 ³⁴ Но не прашувајте ме што сум научила да правам, сè додека не го направам.”

37 ³⁵ А Озија и народните старешини ѝ рекоа: „Оди со мир и Господ нека биде

со тебе за да можеш да им се одмаздиш на нашите непријатели!”

³⁶ Излегоа од нејзиниот шатор и се вратија на своите места.

Молиџвајќа на Јудита

9 Тогаш Јудита падна ничкум, си ја посипа главата со пепел и го фрли вреќиштето од себеси што го носеше. И токму тогаш, кога во Ерусалим, во домот на Господ, кадеа со вечерен темјан, таа, пак, извика со висок глас кон Господ и рече:

² „Господи, Боже на мојот татко Симеон, чија рака Ти ја вооружи со меч да им се одмазди на туѓинците, кои заради срам беа соблекле една девојка, ѝ ги разголија бедрата и ја осквернија утробата нејзина за срам. Ти рече дека тоа не смеат да го направат, но сепак тие го направија.

³ Затоа ги предаде нивните кнезови да бидат заклани. Постелата нивна што ја виде измамата нивна - ја облеа со крв. Ти удри по робовите и господарите; удри по владетелите на нивните престоли.

⁴ Нивните жени на грабеж ги предаде и ќерките во ропство, а сиот грабеж им го даде на синовите возљубени од Тебе, кои ревнуваа со Твојата ревност, се одвратија од нечистотијата на нивната крв и на помош Тебе Те повикаа. О, Боже, Боже мој, послушај ме мене, вдовицата!

⁵ Ти си го направил и она што беше пред тоа, а на ум го имаш и сегашното и идното; што си намислил - тоа и станува.

⁶ Тоа што си го намислил, тоа и се јавува, велејќи: „Еве, ме!“ Сите Твои патишта се подготвени, а Твоите одлуки се предвидени од Тебе.

⁷ Еве, Асирците се намножија во својата сила, се гордеат со своите коњи и со коњаниците, се гордеат со силните раце на пешаците; се надеваат на штитот, копјето, лакот и праќата, а не знаат дека Ти си Господ, Кој ги уништува војните.

⁸ Името Твое е Господ. Скриши им ја нивната сила со Твојата моќ, уништи ја нивната сила со гневот Твој, зашто научија да го осквернат Твоето светилиш-

9,1
2 Мојс 30,8
Дан 9,3

2
1 Мојс 34,7
2 Мојс 15,2

3
2 Мојс 12,29
Ис 24,2
Мудр 18,11

5
Ис 46,10
48,3
Пс 32,11

6
Варух 3,35

7
1 Цар 17,45
4 Цар 19,23-24
Пс 19,7
2 Мак 8,18

8
2 Мојс 15,3
Авак 3,12
Пс 78,1
2 Мак 14,33

9 те, да се подбијат со мирното живеалиште, каде живее Твоето преславно име: со железо да го скршат рогот на Твојот жртвеник.

10 Види ја нивната надуеност, а гневот Твој прати го врз нивните глави, а на мојата вдовичка рака дај ѝ сила да го направам она што сум го намислила.

11 Со устата на мојата итрина порази го слугата заедно со водачот, а водачот заедно со неговиот слуга. Скрши ја нивната гордост со раката на една жена.

12 Зашто Твојата сила не е во множеството, ниту во моќните е Твојата моќ; Ти си Бог на понизните. Ти си помошник на безначајните, застапник на немоќните, покровител - на напуштените и спасител на безнадежните.

14 Боже на мојот татко, Боже на наследството Израилево, Господаре на небото и на земјата, Создателе на водите, Царе на секое Твое создание! Послушај ја молитвата моја!

10,1 **3** Зборот мој, и итрината моја, направи ги рана за оние што намислиле стравотии против Твојот завет, против Твојот свет дом, против Сион и против домот на Твоите синови.

4 Вразуми го сиот Твој народ и секое племе за да видат дека Ти си Бог, Бог на секаква сила и крепост и дека Израил нема друг заштитник освен Тебе.”

Јудита во нејпријателскиот лојор

10 Кога престана да извикува кон Израилевиот Бог и ја заврши својата молитва,

2 Јудита стана на нозе и ја повика својата слугинка, влезе во собата, каде ги поминувааше саботите и празничните денови.

3 Таму го симна врекиштето од себе си, ја соблече облеката на вдовиштвото, се искапи, се помаза со маст миризлива, ја исчешла својата коса и стави превез на главата своја, се облече во облеката на своите радосни денови, во кои се облекуваше додека беше жив нејзиниот маж Манасија.

4 На нозете свои обу сандали, си стави ѓердани, гривни, прстења, обетки и сите други накити. Се украси што можеше

поубаво за да ги занесе машките очи што ќе ја погледаат.

5 На слугинката ѝ даде мев со вино и врчва со масло, наполни торба со брашно, сушено овошје и чисти лебови и сите тие работи ги стави врз неа.

6 кога дојдоа кај градската порта на Ветилуја, таму го најдоа Озија и другите двајца градски старешини - Хавриј и Харми.

7 Кога ја видоа Јудита така променета и украсена, многу се восхитија од нејзината убавина и рекоа:

8 „Бог, Бог на нашите татковци нека ти подари благодат и нека ги исполни твоите намери за радост на синовите Израилеви и за издигнување на Ерусалим.” Јудита се поклони пред Бога,

9 а ним им рече: „Заповедајте да ми ја отворат градската порта; ќе излезам за да направам она за што говоревме.” Тие наредија да ѝ ја отворат вратата како што побара.

10 Кога ѝ ја отворија вратата, таа излезе заедно со својата слугинка, а луѓето од градот гледаа по неа додека се спушташе по стрмнината и потоа кога одеше по долината сè додека не им се скри пред очите.

11 Кога одеа по долината, ги сретна асирската претстража.

12 Тие ја задржаа и ја запрашаа: „Чија си? од каде доаѓаш и каде одиш?” - Таа им одговори: „Јас сум им ќерка на Евреите и бегам од нив, зашто тие набргу ќе бидат предадени за да бидат погубени.

13 Одам кај Олоферн, водачот на вашата војска за да разговарам со него искрено и да му го покажам патот, по кој треба да појде за да ги завладее сите планински предели за да не загуби ни еден од своите луѓе, да не загине ни еден од човечка душа.”

14 кога тие луѓе ги слушнаа нејзините зборови и кога се загледаа во нејзиното лице, останаа восхитени од нејзината убавина, па ѝ рекоа:

15 „Ти си ја спаси душата што побрза и што навреме дојде кај нашиот господар; оди право во шаторот, а нашите лу-

5
1 Цар
25,18

7
10,19-20

8
1 Цар 1,18
1 Лет 29,18

13
Суд 1,25

15
Суд 1,24
Ер 21,9
38,2,17

ЈУДИТА

23 Ѓе ќе те придружуваат сè додека не те предадат во неговите раце.

11,1 ^{10,7}
^{1 Цар}
^{25,23}
^{2 Цар 14,4} **16** Кога ќе се најдеш пред него, немај страв во твоето срце, туку кажи му ги твоите зборови; тој ќе постапи добро со тебе.”

11,1 ^{4 Цар}
^{18,31}
^{Рута 3,11} **17** Тогаш одбраа помеѓу себе стотина души и ги дадоа на неа и на слугинката за да ги придружуваат до шаторот на Олоферн.

18 Во логорот сите се вознемирија, зашто веста за нејзиното доаѓање брзо се разнесе по сите шатори. Многумина дојдоа и ја заобиколија, а таа стоеше пред шаторот на Олоферн, додека да го известат за неа.

19 Се восхитуваа на нејзината убавина, а поради неа, и на синовите Израилеви, па си велее еден на друг: „Кој може да го презре народот што има вакви жени! Навистина, не треба да оставиме жив ниеден човек од тој народ, зашто тие што ќе останат, ќе можат да ја надмудрат целата земја.”

20 Стражата на Олоферн и оние што му служеа излегоа да ја воведат Јудита во шаторот.

21 Олоферн почиваше на својата постела, зад една завеса од пурпур, злато, смарагд и скапоцени камења.

22 Кога го известиле за неа, тој излезе во предниот дел од шаторот, а пред него носеа сребрени свеќници.

23 Кога Јудита се најде пред него и пред неговите слуги, сите се восхитиле од убавината на нејзиното лице. Таа се поклони и ничкум падна пред него, но Олоферновите слуги ја подигнаа.

Првајша среќа со Олоферн

11 Олоферн ѝ рече на Јудита: „Же-но, биди храбра, немај страв во твоето срце; јас не сум му направил лошо на никого, кој доброволно се решил да му служи на Навуходонсор, царот на целата земја.

2 Па и сега, ако твојот народ, кој живее во планинските краишта, не беше ме презрел, јас немаше да го кренам моето копје против него, но тие самите се виновни за тоа.

3 А сега кажи ми: зошто избега од нив и дојде кај мене? Овде ќе најдеш спас за себеси; не плаши се; животот ќе ти биде поштеден и сега и потоа.

4 Никој нема да те навредува. Напротив, секој ќе ти прави добро; со тебе сите ќе се однесуваат како треба да се однесуваме со слугите на мојот господар - царот Навуходонсор.”

5 Јудита му рече: „Послушај ги зборовите на твојата робинка. На робинката твоја нека ѝ биде дозволено да говори со тебе: ноква нема да му говорам лага на својот господар.

6 Ако ги послушаш зборовите на твојата робинка, Бог ќе ти помогне успешно да ја завршиш твојата работа, а господарот мој нема да се разочара во она што ќе го преземе.

7 Да живее Навуходонсор, царот на целата земја! Да живее силата на оној што те испрати да управуваш со секое живо суштество, зашто преку тебе нему ќе му служат не само луѓето, туку и полските сверови и добитокот и птиците небески - преку твојата сила ќе живеат под власта на Навуходонсор и на целиот негов дом.

8 Ние чувме за твојата мудрост и за бистрината на твојот ум, целата земја знае дека само ти си добар во целото царство, силен во знаење и опитен во воените работи и подвизи.

9 А дознавме и за тоа што ти рекол Ахиор на твоето собрание. Бидејќи жителите на Ветилуја го оставиле жив и тој им раскажа сè што ти говорел.

10 А сега, моќен господаре, не оставај ги без внимание неговите зборови, туку нека останат во твоето срце, зашто тие се вистински: нашиот народ не може да биде казнет, а и мечот нема сила над него, освен кога грешат пред својот Бог.

11 Но мојот господар нека не биде одбиен и нека не остане без успех, а нив да ги стигне смртта, зашто ги надвладаа гревот, со кој Го разгневиле својот Бог, затоа што го направиле она што не е добро.

12 И, ете, бидејќи нивната храна се сврши, а немаат веќе ни вода, решија да се нафрлат на добитокот и да го јадат

3
10,15

5
9,10,13
10,13
1 Цар
25,24
2 Цар
14,12

7
Ер 27,6
28,14
Дан 2,38
Варух 3,16

10
3 Мојс
26,6-8
2 Мак 8,36

11
Пс 77,59-62

- 13** она што им го забрани Бог со Својот закон.
3 Мојс 22,10
4 Мојс 18,8-19
Неем 12,44-47
- 16** Дури решија да ги потрошат привните од житото и десетините од виното и од маслото што се веќе осветени и се чуваат за свештениците, кои стојат пред лицето на нашиот Бог во Ерусалим, а овие работи на никого од народот не му се позволени ни со рака да ги допре.
1 Цар 3,11
Ер 19,3
- 17** Тие испратија гласници во Ерусалим, бидејќи и тамошните жители го правеле истото да им донесат дозвола за тоа од собранието на старешините.
Езд 5,11
Лк 2,37
- 19** И штом им дојде тоа решение, тие ќе го направат тоа што научиле, и истиот ден ќе ги бидат предадени да ги погубите.
Мт 9,36
- 21** Ете зашто и јас, твојата робинка, откако разбрав за сите овие работи, избегав од нив; Бог ме прати да земам учество, заедно со тебе, во извршувањето на дела, од кои ќе се вцлаши целата земја, кога ќе чуе за нив.
- 17** Зашто твојата робинка е побожна и небесниот Бог Го почитува и дење и ноќе, па и сега, господаре мој, кога ќе останам со тебе, јас твојата робинка, ќе побарам од тебе да можам да излегувам ноќе во долината да Му се молам на Бога; Бог ќе ми каже кога тие ќе направат грев.
- 18** Тогаш ќе се вратам и ќе ти кажам, а ти тогаш излези со целата твоја војска. Никој од нив не ќе ти се противстави.
- 19** Тогаш јас ќе те водам низ Јудеја, сè до самиот Ерусалим. Среди него твојот престол ќе го поставам, а ти ќе ги подгониш како овци без пастир, така што и кучињата нема да залајат против тебе. Сето ова ми е кажано и објавено во откровение. Јас сум пратена сето ова да ти го објавам.”
- 20** Овие зборови му се допаднаа на Олоферн и на сите негови слуги. Сите се восхитија од нејзината мудрост, па извикаа:
- 21** „Од едниот крај на земјата до другоиот нема таква жена ни по убавина на лицето ни по мудроста на зборовите.”
- 22** Олоферн ѝ рече: „Добро направи Бог што те испрати пред твојот народ:

нам ни припадна силата, а пропаста на оние што го презреа мојот господар.

23 Имаш прекрасно и благородно лице и твоите зборови се добри. Ако направиш сè како што рече, твојот Бог ќе биде и мој Бог; ќе живееш во домот на царот Навуходоносор и славна ќе бидеш по целата земја.”

12 Заповеда да ја одведат таму, каде што се пазеле сребрените садови, нареди да ѝ даваат од неговата храна и од неговото вино.

2 Но Јудита рече: „Нема да јадам од оваа храна за да не биде на соблазна; нека ми даваат она што сум го донела со себеси.”

3 Олоферн ѝ рече: „А кога ќе заврши она што е со тебе, од каде ќе земаме да ти даваме исто? Зашто, меѓу нас нема ниеден од твојот род.”

4 Јудита му одговори: „Да ти е жива душата, господаре мој, робинката твоја нема да го потроши ова што е со мене, пред Господ да го изврши преку мојата рака она што го определил.”

5 Тогаш Олоферновите слуги ја одведоа во шаторот. Спиеше таа до полноќ. Се разбуди пред утринската стража,

6 па прати да му кажат на Олоферн: „Господарот мој нека ѝ дозволи на својата робинка да излезе на молитва.”

7 Олоферн им нареди на своите стражари да не ѝ пречат. Остана во логорот три дена, а ноќе излегуваше во Ветилујската рамнина и се измиваше на изворот покрај шаторот.

8 Кога излегуваше, Јудита Му се молеше на својот Господ, Бог Израилев да го управи нејзиниот пат кон спасение на синовите на својот народ.

9 Таа се враќаше чиста во шаторот, а приквечер ѝ донесуваа храна.

Јудита на гозба кај Олоферн

10 Четвртиот ден Олоферн приреди гозба само за своите великодостојници; не повика никого од оние што му слежуеа.

11 Тој му рече на евнухот Вагој, кој раководеше со сето богатство: „Појди и наговори ја Еврејката што е кај тебе да дојде да јаде и да пие со нас;

23
 Ер 27,8
 Рута 1,16
 Мт 26,13

12,1
 Дан 1,5

2
 Дан 1,8

6
 Пс 62,6
 Мудр 16,28

9
 2 Цар 3,35

10
 Ест 1,3

11
 Ест 1,11

ЈУДИТА

- 12** ¹² срамота е да имаме таква жена со нас, а да не поразговараме со неа; ако не ја поканиме ќе се подбива со нас.”
- 13** ¹³ Откако излезе откај Олоферн, Вагој отиде кај неа и ѝ рече: „Млада убавице, не колебај се да дојдеш кај мојот господар да ја имаш честа пред неговото лице, да пиеш вино заедно со нас во веселба, денес да бидеш како една од асирските ќерки, кои живеат во палатата на Навуходоносор.”
- 14** ¹⁴ Јудита му одговори: „Која сум јас да му се противам на мојот господар? Веднаш ќе направам сè што посакува мојот господар; тоа ќе ми биде и утеха и радост сè до мојата смрт.”
- 15** ¹⁵ Таа стана да се промени со сите женски накити. Слугинката нејзина отиде пред неа и ги посла ќилимите што ги беше добила од Вагој - пред Олоферн. Тие ѝ служеа за секојдневна употреба; да јаде потпрена на нив.
- 16** ¹⁶ Потоа дојде Јудита и седна на трпезата. Срцето на Олоферн по неа му се разбранува: силно посака да биде со неа; бараше случај и пригода да ја заведе.
- 17** ¹⁷ Олоферн ѝ рече на Јудита: „Пиј и весели се со нас!”
- 18** ¹⁸ А таа му одговори: „Ќе пијам, господаре, зашто животот мој денес се издигна повеќе отколку кога и да е од моето раѓање досега.”
- 19** ¹⁹ Па јадеше и пиеше пред него она што ѝ го беше приготвила нејзината слугинка.
- 20** ²⁰ А Олоферн ја гледаше со радост и пиеше извонредно многу, колку што не пиел никогаш во својот живот.

Главџија на Олоферн

13 Кога веќе стана доцна, великодостојниците побрзаа да се повлечат, а Вагој, откако ги ослободи оние што послужуваа пред лицето на неговиот господар, го затвори шаторот еднадвор, па отиде и си легна. Сите отидоа да си починат, бидејќи беа многу уморни од долгата гозба.

² Јудита остана сама во шаторот. Олоферн, совладан од виното, падна на својата постела.

³ Јудита ѝ рече на својата слугинка да стои пред нејзината спална и да ја чека додека не излезе, велејќи ѝ дека ќе излезе да се помоли, како што правеше секој ден. Истото му го рече и на Вагој.

⁴ Кога сите си отидоа откај неа и кога во спалната не остана ни мал ни голем, Јудита застана пред леглото негово, па рече во своето срце: „Господи, Боже на секоја сила, погледни милосливо во овој час врз делото на моите раце за издигнување на Ерусалим;

⁵ ова е вистинскиот час да го заштитиш Твоето наследство и да ја оствариш мојата замисла: да бидат поразени непријателите, кои се дигнаа против нас.”

⁶ Тогаш пријде до столбот од леглото, кој беше кај главата на Олоферн и го симна од него мечот негов;

⁷ се доближи потоа до леглото, ја дофати косата на неговата глава и рече: „Господи, Боже на Израил, дај ми сила во денешниот ден!”

⁸ Па со сета сила го удри два пати Олоферн по вратот и му ја отсеке главата.

⁹ Откако го фрли неговиот труп од леглото, ја откачи завесата од столбовите. По малку време излезе и ѝ ја даде Олоферновата глава на слугинката.

¹⁰ Таа ја стави во својата торба. Потоа, како и обично, обеите излегоа на молитва. Откако излегоа од логорот, ја заобиколија долината и се искачија по Ветилујските височини и дојдоа до градската порта.

¹¹ Уште оддалеку Јудита ѝ извика на стражата пред портата: „Отворете, отворете ги вратите! Со нас е Бог за да му подари сила на Израил и победа над неговите непријатели, како и денес што ни ја подари.”

¹² Штом градските мажи го слушнаа нејзиниот глас, побрзаа кон портата на градот и ги повикаа градските старешини.

¹³ Се собраа сите, од мало до големо, бидејќи нејзиното доаѓање беше сосема неочекувано за нив; и, откако ја отворија портата, ги примија, запалија оган да свети и ги заобиколија.

3
Суд 4,20

4
10,8
15,9

5
5 Мојс 4,20
9,29
Пс 93,14

7
1 Мак 7,47
2 Мак
15,30

8
Ис 8,10
Рим 8,31

9
1 Мак 7,47
2 Мак
15,30

10
2 Цар 4,7

11
Пс 118,19

14 ¹⁴ А таа им рече со силен глас: „Фалете Го Господа, фалете Го, фалете Го Господа, затоа што не ја оддалечи Својата милост од домот на Израил, туку ноќва преку мојата рака ги скрши нашите непријатели.”

16 ¹⁵ Вадејќи ја главата од торбата, им ја покажа и рече: „Еве ја главата на Олоферн, водачот на асирската војска, еве ја и завесата, зад која лежеше пијан; Господ го порази со рака на жена.”

17 ¹⁶ Да живее вечно името на Господ, Кој ме запази на патот по кој одев! Би-дејќи моето лице го соблазни Олоферна за негова пропаст, но тој не ме посрами и не згреши со мене.”

18 ¹⁷ Сиот народ се вчудовиде, падна ничкум, Му се поклони на Бога, и еднодушно извика: „Благословен Си Божје наш, Ти Кој денес, ги уништи непријателите на Твојот народ!”

19 ¹⁸ А Озија ѝ рече: „Биди благословена, ќерко, благословот на Севишниот Бог нека биде со тебе повеќе отколку со сите жени на земјата; да е благословен Господ Бог, Создателот на небото и на земјата што те научи како да му ја отсецеш главата на водачот на нашите непријатели;

20 ¹⁹ твојата надеж нема да отстапи од срцето на луѓето, кои ќе си спомнуваат за твојата сила до века.”

14,1 ²⁰ Нека го направи Бог ова да биде за твоја лична слава, нека те награди со секое добро затоа што ти не го поштеди својот живот кога беше понизен нашиот народ; ти излезе пред нас, кога ние паѓавме, и одеше право пред нашиот Бог!” И сиот народ извика: „Нека биде така! Нека биде така!”

Јудејциите во Асирскиот лоѓор

14 Јудита им рече: „Слушајте ме, браќа, земете ја главата и закачете ја на врвот од вашите сидини,

² а кога ќе се зазори и сонцето ќе изгрее на земјата, секој нека го земе своето оружје, нека излезе секој што е силен надвор од градот; дајте им повод да мислат дека слегувате во рамнината кон претстражата на асирските синови, но не слегувајте.

³ Тогаш тие, откако ќе го земат своето оружје, ќе појдат во својот логор за да го разбудат војсководачот на асирската војска, ќе потрчаат кон шаторот на Олоферн и, откако нема да го најдат страв ќе ги опфати и ќе се разбегаат.

⁴ Вие што живеете во сите краишта на израилската земја, гонете ги, уништувајте ги по патот на нивното бегство.

⁵ Но, пред да го направите тоа, пови-кајте го Ахиор Амонецот да дојде кај мене; нека го види и препознае оној што сакаше да го понизи домот на Израилците, а него да го испрати кај нас во смрт.”

⁶ Го повикаа Ахиор од домот на Озија. Кога дојде и ја виде главата на Олоферн во рацете на еден маж среде насобраниот народ, тој падна на земјата и ја изгуби свеста.

⁷ Кога го подигнаа, тој падна пред нозете на Јудита, се поклони и рече: „Да бидеш благословена во секое Јудино живеалиште и во секој народ, секој да трепери од страхопочит кога ќе го слушне твоето име!”

⁸ А сега раскажи ми: што правеше во изминатите денови?” Јудита, која беше среде народот, му раскажа сè што направила во тие денови - од денот кога излезе, до денот кога се врати.

⁹ Кога престана да зборува, народот извика со висок глас и неговото радосно извикување се носеше по целиот град.

¹⁰ А Ахиор, гледајќи го сето она што го направи Бог на Израилците, поверува искрено во Бога, прими обрезание и се присоедини кон домот израилски и остана во него дури до денешен ден.

¹¹ А кога се зазори, ја закачија Олоферновата глава на сидините, секој го зграби своето оружје и потрчаа во одреди низ падината.

¹² Синовите асирски, кога ги здогледаа, веднаш ги известија своите началници, а тие потрчаа кај своите војско-дачи и илјаданачалници, и кон сите други началници.

¹³ Кога дојдоа до шаторот на Олоферн, му рекоа на оној што управуваше со неговиот имот: „Разбуди го нашиот

3
2 Мојс
15,16

5
5,5
6,2,10

6
Ис.Н. 2,11
Дан 2,46

7
2 Мојс
15,14
Суд 8,24

9
1 Мак 4,58

10
2 Мојс
12,48
Ис.Н. 6,24
Ест 8,17

11
1 Мак 7,47
2 Мак
15,37

13
1 Цар
14,11

ЈУДИТА

15 господар, зашто оние робови се осмелија да излезат против нас на борба за да бидат уништени засекогаш.”

16 Вагој влезе и почука на влезот од шаторот, бидејќи мислеше дека тој спие со Јудита.

17 Но кога никој не му одговори, влезе во спалната и го најде трупот фрлен на прагот, а главата му беше отсечена.

18 Извика со сиот глас, плачејќи и липајќи, и ја раскина својата облека.

19 Потоа влезе во шаторот, во кој престојуваше Јудита, но не ја најде. Потоа отрча кај луѓето и извика:

18 „Робовите постапиле неверно: една Еврејка го осрами домот на царот Навуходоносор; еве го Олоферн на земјата, а главата му ја нема.”

2 Кога заповедниците на асирската војска ги слушнаа тие зборови, ги раскинаа своите облеку, нивните души се исполнија со страв, а низ целиот логор се подигна силен плач и големо ридане.

15 И оние што се наоѓаа во шаторите, кога чуја што се случило, се стаписаа.

5 Ги обзеде страв и трепет и ни еден со друг не се видоа, туку секој се даде во бегство по сите патишта во рамнината и кон планинските краишта.

6 Во бегство се дадоа и оние што беа во логорот околу Ветилуја. Тогаш синовите Израилеви, секој од нив храбар маж, потрчаа по нив да ги гонат.

4 Озија испрати гласници во Ветоместем, Бевај, Хоа и Хола и по сите израилски патишта да ги известат за она што се случи, сите да потрчаат по непријателите и да ги уништат.

5 Откако разбраа за сето тоа, сите израилски синови, заеднички ги нападнаа и ги гонеа сè до Хоа; така постапија и оние што придојдоа од Ерусалим и од сите планински предели, откако беа известени за она што се случи со нивните непријатели од Гилад до Галилеја и од сите страни жестоко ги напаѓаа сè додека не избегаа зад Дамаск и зад неговите предели.

6 Жителите на Ветилуја го нападнаа асирскиот логор, го ограбија и многу се збогатија.

7 А синовите израилски, откако се вратија, загосподарија со сè; и градови и села во планинските предели, а во рамнината зедоа голем плен, кој беше преизобилен.

Пофалбиџе за Јудитџа

8 Првосвештеникот Јоаким, дојде да види какво добро му направил Господ на Израил, да ја видат Јудита и да ја поздрават.

9 И штом излегоа пред неа, сите еднодушно ја благословија и рекоа: „Ти си славата на Ерусалим, ти си најголемата израилска гордост, ти си голема радост на Израил и најголема слава на нашиот род!

10 Сето тоа го направи со своја рака; ти му направи добро на Израил и на Бог Му омиле; нека те благослови Седржителот Господ во сите времиња!” И сиот народ извика „Амин.”

11 Народот земаше плен од логорот триесет дена - на Јудита ѝ го дадоа шаторот на Олоферн, сите сребрени садови, чаши, постилки и сета покуќнина. Таа го зеде сето тоа, ја натовари својата маска, а потоа ги спреми своите коли и ги натовари до горе.

12 Сите израилски жени трчаа да ја видат, ја величаа и танцуваа во нејзина чест; составија за неа хор, а таа зеде прачки обвиени со лисја од лоза и им ги даде на жените што беа околу неа.

13 На главите си ставија венци од маслинови гранчиња, таа и оние што беа со неа. Таа одеше пред сиот народ и ги предводеше жените со песни и танци; по неа одеа сите вооружени израилски мажи, со венци овенчани и со песна на усните.

14 Пред сиот израилски народ Јудита ја почна својата благодарствена песна, а сиот народ ја прифати нејзината песна.

Јудитџиниотџ славојој

16 Рече Јудита и запеа: „Славете Го мојот Бог со тимпани, пејте Му на Господ со кимвали, пејте Му песна нова; возвеличувајте Го и повикувајте го Неговото име.

7
1 Цар
17,53
2 Лет 20,25

9
10,8
13,4

10
13,20
Пс 71,17

11
1 Цар
17,54
Ез 39,10
2 Лет 20,25

12
2 Мојс
15,20
1 Цар 18,6

14
Ер 31,13
Пс 146,7

16,1
Пс 32,3
147,7

3 <sup>Ез 38,15
39,2</sup> ² Зашто Господ Бог ги завршува војните, зашто Тој ме издигна среде Својот народ и ме избави од рацете на моите гонители.

4 <sup>2 Мојс 15,9
Ос 14,1</sup> ³ Дојде Асур од северните планини, дојде со десетици илјади свои војници; множеството нивно ги пресече потоците, а коњите нивни ги прекрија бреговите.

7 <sup>Пс 32,10
10,3</sup> ⁴ Рече тој дека земјата наша ќе ја изгори, момчињата наши со меч ќе ги исече, доенчињата в земја ќе ги тресне, децата наши во ропство ќе ги одведе и ќе ги плени нашите девојки.

9 <sup>12,16
Песна 4,9
Сир 9,8</sup> ⁵ Но Господ Седржителот ги собори со женска рака.

11 ^{Суд 7,20-21} ⁶ Насилникот нивен, не го скршија момци, не го соборија синови Титантски, не го нападнаа синови циновски, туку Јудита, ќерката на Мерариј, со убавината на своето лице - него го погуби;

12 ^{2 Лет 20,15} ⁷ ја соблече таа вдовичката облека за да ги издигне оние што страдаа во Израил, а лицето свое го помаза со миризлива маст,

13 ^{Пс 32,3} ⁸ си стави украси на својата коса, си облече облека ленена за да го плени,

14 <sup>Пс 32,9
104,30
Сир 42,23</sup> ⁹ сандалите нејзини погледот негов го восхитија, а убавината му ја плени душата, меч му помина низ грлото.

¹⁰ Се вџашија Персијците од храброста нејзина, а Мидјаните - од смелоста нејзина.

¹¹ Тогаш извика понизениот народ мој, а оние се преплашија; народот мој немоќен извика, а тие се збркаа, гласот свој го подигна народот мој, - тие се дадоа во бегство.

¹² Синовите на млади жени ги колеа, и како деца на робови бегалци им нанесуваа рани; така гинеа тие од силата на Мојот Господ.

¹³ Песна нова ќе Му запеам на мојот Господ. Господи, Ти си велик и славен; Ти си непобедлив и прекрасен во твојата сила.

¹⁴ Сите Твои созданија Тебе нека Ти служат: зашто Ти само рече, и тие настанаа; Ти го испрати Духот Твој - и се уреди сè, никој не може да се противи на гласот Твој.

¹⁵ Горите со водите свои од основи ќе се потресат, а камењата од Твоето лице - како восок ќе се стопат, но за оние што имаат страв од Тебе - Ти си благ и милостив.

¹⁶ Мала е пред Тебе секоја жртва мирисна, уште поневажна Ти е мрсната жртва сепаленица, но оној што има страв од Господ - голем е засекогаш.

¹⁷ Тешко им на народите што го напѓаат мојот народ, Седржителот Господ ќе им се одмазди во судниот ден - ќе испрати оган и црви врз нивните тела; во болките свои вечно ќе викаат и ќе плачат."

¹⁸ Кога дојдоа во Ерусалим, на Бога Му се поклонија, а кога народот се очисти, сепаленици жртви Му принесоа - со доброволни приноси и дарови.

¹⁹ Садовите, скапоцената завеса од спалната соба на Олоферн и сите други предмети, што ѝ ги подари народот, Јудита место жртва, Му ги подари на Господ.

²⁰ Народот се веселеше три месеци во Ерусалим, а Јудита остана во него.

Јудитина џа сѝаросѝ и смртѝ

²¹ Но по тие денови секој се врати во своето место. Јудита отиде во Ветилуја, и живееше на својот имот и за сето тоа време беше славна по целата земја.

²² Многумина ја сакаа за жена, но неа маж не ја позна во сите дни од нејзиниот живот, од денот кога умре нејзиниот маж, Манасија, и се прибра кај својот народ.

²³ Јудита придоби голема слава и остаре во домот на својот упокоен маж. Откако поживеа сто и пет години, ја пушти на слобода својата слугинка. Почина во Ветилуја и ја погребаша во пештерата на нејзиниот маж Манасија.

²⁴ Домот на Израил ја оплакуваше седум дена. Пред смртта им го подели имотот свој на роднините од својот маж Манасија и меѓу блиските од својот род.

²⁵ Во времето на Јудита, а и долго време по нејзината смрт никој веќе не ги застрашуваше синовите Израилеви.

15
Пс 17,7
97,5
Сир 16,19

16
Пс 39,6
Сир 10,24
25,10-11

17
Ер 10,25
Пс 78,6-7

18
2 Лет 20,28

19
4 Мојс
31,49-54
Мих 4,13

20
1 Мак 4,58

21
3 Цар 8,66

23
1 Мојс
25,10
49,30-31
Тов 14,12

24
1 Мојс
50,10
1 Цар
31,13
Сир 22,12

25
Суд 3,11,30
5,31
8,28

ЕСТИРА

Вовед

Книѓата Естира раскажува за една јудејска заедница која успеала да се ослободи од заканиите за истребување што се надвиснале над неа. Настаниите се случуваат во периодот кога власта на Персијците се протегала над територијата на Блискиот Исток, од Индија, па сè до Египет. Одреден број угледни Јудејци, чии семејства биле во прогонство во Вавилонија, не биле враќени во своите земји сè до падот на вавилонската моќ (во 539 г. пр. Христос). Овие Јудејци честито наидуваат на непријателство во средината каде што се наоѓале, зашто тие живееле според своите закони и своите обичаи, кои се разликувале од обичаите на другите народи.

Опишувајќи ни го конфликтот помеѓу Аман, првиот министер на царот Ксеркс, и Мардохеј, јудејски функционер, книгата Естира ни прикажува една многу драматична ситуација. Начинот на кој Естира, раководена од Мардохеј, станува царица на Персија и успева дури и да ги отстрани опасностите кои се заканувале над нејзиниот народ, покажува дека обидите за уништување на јудејскиот народ секогаш биле осудени на неуспех. Овде, точно определениот ден за истребување на Јудејците се претвора во ден на пораз за нивните непријатели. Во спомен на ова среќно избавување на еврејскиот народ е воспановен празникот Пурим, прославуван најчесто пред празникот Пасха.

1,1

Езд 4,6-24

Гозбајта кај царот Ксеркс

1 а) Во втората година од царувањето на Артаксеркс Велики, а во првиот ден од месецот нисан, сон виде Мардохеј, синот Јаиров, Семеев, Кисеев, од Венијаминовото колено. б) Овој Јудеец, кој живееше во градот Суза, беше голем човек, а служеше во царскиот дворец. в) Тој беше еден од плениците, кои Навуходоносор, вавилонскиот цар, ги беше запленил во Ерусалим со јудејскиот цар Јехонија. г) А сонот му беше ваков: страшен шум, грмотевица, земјотрес и немир по земјата. д) А, ете, излегоа две големи змии подготвени да се борат една со друга. е) Нивната борба беше голема, а по нивната борба сите народи се подготвија за војна, за да завојуваат против народот на праведните. е) Потоа настана ден на темнина и мрак, скрб и притисок, страдање и голем немир по земјата. ж) Се вознемири сиот народ на праведните и, плашејќи се од зло за себеси, се подготвија за загинаат и повикаа кон Господ. з) Од нив-

ниот повик надојде како од мал извор, голема река со многу вода. с) Се појави светлина и огреа сонце, се издигнаа понизните и ги истребија силните и горделивите. и) Мардохеј, откако се разбуди од тој сон, кој го покажуваше она што Бог сакаше да го изврши, го задржа сонот во срцето и посака да го разбере во сите негови делови до другата ноќ. ј) Мардохеј живееше во дворецот заедно со двајца царски евнуси, Гават и Тара, кои го чуваа дворецот, к) и кога ги слушна нивните разговори и се запраша за нивните намери, дозна дека тие се готват да стават рака врз царот Артаксеркс, па му јави за нив на царот. л) А царот ги распраша двајцата евнуси и откако сè признаа, беа погубени. љ) Царот го запиша тој настан за спомен. Тој настан го запиша и Мардохеј. м) И царот му нареди на Модехај да служи во дворецот, и му даде и подароци за тоа. н) Пред царот тогаш беше славен Аман, синот на Амадат Вугеецот. Тој настојуваше да му нанесе зло на

2 Мардохеј и на неговиот народ заради двајцата царски евнуси. Потоа, за време на владеењето на Ксеркс, - оној Ксеркс кој царуваше над сто дваесет и седум области од Индија до Етиопија, -

3 во тоа време, кога царот Ксеркс седеше на својот царски престол што е во престолнината Суза,

3 во третата година на своето царување, тој приреди гозба за сите свои кнезови и слуги, за главните војводи на персиската и на мидиската војска и на своите обласни управници,

10 **4** покажувајќи ги во текот на цели сто и осумдесет дена големото богатство на царството свое и големиот сјај на своето величие.

11 **5** Откако завршија тие денови, царот приреди за народот свој, кој се наоѓаше во Суза, од најголем до најмал, седумдневна гозба во тремот на градината на царскиот дворец.

6 Бели памучни и виолетови волнени завеси, прицврстени со ленени и пурпурни врвци, за сребрени алки, висеа на мермерните столбови. Имаше златни и сребрени легла послани на подот, од зелен, бел, жолт и црвен мермер.

7 Напивките се служеа во златни разнообразни чаши; а царско вино имаше во изобилие, според богатството на царот.

8 Пиењето беше слободно: без присилување, бидејќи царот им беше заповедал на сите свои управници на домот да постапуваат според волјата на секој.

9 И царицата Астина исто така приреди гозба за жените во царскиот дом на царот Ксеркс.

Неволјаџа на царицаџа Астџина

10 На седмиот ден, кога срцето на царот се развесели од виното, тој им рече на Мехуман, Бизета, Харвона, Бигетај, Авагета, Зетар и Каркас - седум евнуси, што служеа пред царот Ксеркс,

11 да ја доведат царицата Астина пред царевото лице со царски венец за да им ја покаже нејзината убавина на народите и на кнезовите, зашто таа беше многу убава.

12 Но царицата Астина не сакаше да дојде според царевата наредба, соопштена преку евнусите.

13 Царот многу се разгневи, и јароста пламна во него. И им рече царот на мудреците, кои ги познаваа поранешните времиња, зашто царските дела се разгледуваа пред сите што знаеја закон и правда,

14 а негови најблиски тогаш беа: Каршена, Ситар, Адмата, Тарсис, Мерес, Марсена, Мемухан - седум персиски и мидиски кнезови, кои седеа до царот на прво место:

15 „Како да постапиме според законот со царицата Астина, поради тоа што не го исполни зборот на царот Ксеркс, соопштен преку дворјаните.”

16 Тогаш рече Мемухан пред лицето на царот и на кнезовите: „Не само пред царот е виновна царицата Астина, туку и пред сите кнезови и началници царски;

17 зашто постапките на царицата ќе ги дознаат сите жени и ќе почнат да ги запоставуваат мажите свои и да говорат: „царот Ксеркс заповедал да ја доведат пред него царицата Астина, но таа не отишла.”

18 Сега персиските и мидиските кнегови, кои ќе чујат за постапката на царицата, ќе им го кажат тоа на сите царски кнезови; и ќе има горделивост, а и големи караници.

19 Ако му е на царот угодно, нека издаде царска заповед што ќе се запише во персиските и мидиските закони и да не се менува: дека Астина нема да излегува веќе пред лицето на царот Ксеркс, а нејзиното царско достоинство царот да го предаде на друга, подобра од неа.

20 Кога ќе чујат за таа царска заповед, која ќе се разнесе по целото негово царство, колку и да е големо, сите жени ќе ги почитуваат мажите свои, од најголем до најмал.”

21 Тие зборови му се допаднаа на царот и на кнезовите: и царот постапи според зборовите на Мемухан;

22 па испрати до сите царски области писма, напишани за секоја област со писмото нејзино и за секој народ на ја-

12

3,5
5,9
7,7

13

Дан 2,2,27
5,7

14

2 Цар
25,19

19

8,8
1 Цар
15,28
Дан 6,8,12

21

2,4

2,1 зикот негов: секој маж да биде господар
7,10 на домот свој, и тоа да му се објави на
2 секого на неговиот роден јазик.

3 Цар 1,2-4

Естира стџанува царица

5

1 Цар 9,1

2 Цар 16,

5-7

16,13

3 Цар 2,8-9

2,36-46

Езд 2,2

Неем 7,7

2 Откако стивна гневот на царот
Ксеркс, тој се сети на Астина и на
она што го направи таа и за решението
за неа.

2 И рекоа царските слуги, што му слу-
жеа: „Да се побараат за царот млади и
убави девојки,

3 а царот да определи во сите области
на царството пратеници што ќе ги собе-
рат сите млади и убави на изглед девој-
ки во престолнината Суза, во женскиот
дом под надзор на царскиот евнух Хе-
гај, чувар на жените, и да им дадат сè
што е потребно за дотерување.

4 И која девојка ќе му се допадне на
царот, таа да стане царица наместо
Астина. Му се допаднаа на царот тие
зборови, и тој постапи така.”

5 Имаше во престолнината Суза еден
Јудеец, по име Мардохеј, син на Јаир,
син на Семеј, син на Кис, од Венијами-
новото племе.

6 Тој беше преселен од Ерусалим со
плениците, протерани заедно со јудеј-
скиот цар Јехонија, што го беше пресе-
лил вавилонскиот цар Навуходоносор.

7 Тој ја воспитуваше Хадаса - односно
Естира - ќерка на чичко му, бидејќи таа
немаше ни татко, ни мајка. Таа девојка
имаше тенка става и убаво лице, а по
смртта на татко ѝ, Мардохеј ја прибра
кај себе како своја ќерка.

8 Кога беше објавена заповедта на
царот и указот негов, и откако беа со-
брани многу девојки во престолнината
Суза под надзор на Хегај, тогаш беше
земена и Естира во царскиот дом под
надзор на Хегај, чуварот на жените.

9 Таа девојка му се допадна и ја при-
доба неговата наклоност, и тој побрза
да ѝ даде масла и сè што ѝ припаѓа, и да
ѝ определи седум достоини девојки да
бидат покрај неа, во царскиот дом, па ја
премести неа и девојките нејзини во нај-
убавото одделение на женскиот дом.

10 Естира не го кажуваше ни народот
свој, ни потеклото свое, бидејќи Мар-
дохеј ѝ беше заповедал да не кажува.

11 И секој ден Мардохеј доаѓаше во
дворот на женскиот дом за да дознае за
здравјето на Естира и што станува со
неа.

12 Кога доаѓаше времето на секоја де-
војка да влезе кај царот Ксеркс, откако
дванаесет месеци по ред беше извршу-
вано над неа сè, определено за жените,
- зашто за толку време продолжуваа
дните на дотерувањето нивно: шест ме-
сеци со смирново масло и шест месеци
со благопријатни мириси и со други
женски работи -

13 дури тогаш девојката влегуваше кај
царот. И што и да побараше таа, ќе ѝ
дадеа и со тоа одеше од женскиот дом
во домот на царот.

14 Вечерта таа влегуваше и утредента
се враќаше во друг женски дом под над-
зор на царскиот чувар на наложниците;
и веќе не влегуваше кај царот, - освен
ако царот ја побараше, и ќе ја повикаа
по име.

15 Кога дојде време за Естира, ќерка
на Авихаил, чичко на Мардохеј, кој ја
беше прибрал кај себе место ќерка, - да
оди при царот, таа не побара ништо,
освен она што ѝ го кажа царскиот двор-
јанин Хегај, чувар на жените. И Естира
им се допадна на сите што ја видоа.

16 И беше земена Естира кај царот
Ксеркс, во неговиот царски дом, во де-
сеттиот месец, односно во месецот те-
вет, во седмата година од царувањето
негово.

17 Царот ја засака Естира повеќе од
сите жени, и таа ја доби неговата благо-
наклоност и љубов повеќе од сите девој-
ки; тој ѝ стави на главата царски венец
и ја постави за царица на местото на
Астина.

18 И царот им приреди голема гозба
на сите свои кнезови и слуги кај него, -
гоштевање поради Естира, и им даде
олеснувања на областите и раздаде по-
дароци со царска штедрост.

19 И кога вториот пат беа собрани де-
војките, и Мардохеј седеше кај царска-
та врата,

20 Естира сè уште не говореше за сво-
ето потекло и за народот свој, според
она како што ѝ беше заповедал Мар-

14

4,11

18

1,7

3 Цар

10,13

21 дохеј; и зборот на Мардохеј го исполнуваше и сега така, како и кога беше кај него на воспитување.

Мардохеј ошкрива една завера

3,1 ^{4 Цар 12,9 22,4 23,4} ^{9,24 Ис 34,17 Јона 1,7 Изреки 1,14 Неем 11,1 1 Лек 24,31} ²¹ Во тоа време, кога Мардохеј седеше пред царската порта, двајцата царски дворјани Бигетан и Тереш, кои го чуваа прагот, се озлобија поради тоа што беше претпочитан Мардохеј, па размислуваа како да стават рака врз царот Ксеркс.

²² Кога дозна за тоа, Мардохеј ѝ соопшти на царицата Естира, а Естира му кажа на царот од името на Мардохеј.

²³ Работата беше испитана и се утврди дека е тоа вистина, и тие двајцата беа обесени на дрво. И тоа се запиша во книгата на царскиот летопис.

Судироџ љомеџу Аман и Мардохеј

3 Потоа царот Ксеркс го возвеличи Вугеецот Аман, син Амадатов, го воздигна и го постави престолот негов погоре од престолите на сите свои кнезови;

² и сите слуги на царот, кај царската порта се поклонуваа и паѓаа ничкум пред Аман, бидејќи така беше заповедал царот. Но Мардохеј не му се поклопуваше и не паѓаше на колена.

³ И му говореа на Мардохеј царските слуги кај царската порта: „Зошто ја кршиш царевата заповед?“

⁴ Но иако му говореа така секој ден, тој сепак не ги слушаше. Тогаш му јавија на Аман, да видат ќе остане ли на зборот свој Мардохеј, бидејќи им беше рекол дека е Јудеец.

⁵ Откако виде Аман дека Мардохеј не се поклонува и не паѓа ничкум пред него, се исполни со гнев.

⁶ Но тој помисли дека не е добро да става рака само на Мардохеј; но бидејќи му рекоа, од кој народ е Мардохеј, Аман намисли да ги истреби сите Јудејци во целото Ксерксово царство, како народ на Мардохеј.

⁷ Па свика совет во првиот месец, односно месецот нисан, во дванаесеттата година од владеењето на царот Ксеркс, и фрлаа ждрепка пред Аман од ден на

ден и од месец на месец, и падна ждрепката на тринаесеттиот ден од дванаесеттиот месец, односно месецот адар кога требаше да го погубат Мардохеевит народ.

Аман љодџоџува исџребување на Јудејциџе

⁸ И Аман му рече на царот Ксеркс: „Има еден народ, распрснат меѓу народите по сите краишта на твоето царство; законите нивни се разликуваат од законите на сите народи, и царските закони тие не ги исполнуваат; па не треба царот така и да ги остави.

⁹ Ако му е на царот угодно, нека заповеда да бидат истребени, и десет илјади кикари сребро ќе измерам за да бидат внесени во царската ризница.“

¹⁰ Тогаш царот го извади од раката прстенот свој и му го даде на Вугеецот Аман, синот Амадатов за да стави печат на повелбата против Јудејците.

¹¹ И му рече царот на Аман: „Ти го предавам тебе тоа сребро и народот; прави со нив што сакаш.“

¹² И беа свикани царските писари во првиот месец, во тринаесеттиот негов ден, и беше напишано, како што заповеда Аман, до царските намесници на секоја област, до кнезовите на секој народ, - на секоја област со нејзиното писмо, и до секој народ на јазикот негов: сè беше напишано од името на царот Ксеркс и потврдено со печатот од царскиот прстен.

¹³ И беа испратени писма преку брзододци до сите царски области за да бидат убиени, погубени и истребени сите Јудејци, од најголем до најмал, деца и жени, во еден ден, во тринаесеттиот ден на дванаесеттиот месец, односно, месец адар, и имотот нивен да биде разграбен. а) Еве препис од тоа писмо: „Големиот цар Ксеркс - до намесниците од Индија до Етиопија, над сто дваесет и седум области и до нивните началници. б) Царувајќи над многу народи и владеејќи над целата вселена, јас сакав, - да не се гордеам со власта, да управувам секогаш кротко и мирно, да го направам животот на поданиците постојано спокоен и,

8
4 Мојс 23,9
Дан 3,12
Езд 4,12-15
Мудр 2,
14-16

10
1 Мојс
41,42

11
8,8
1 Мојс 16,6
19,8
Суд 10,15
19,24

12
1,22

13
8,11

14 8,13 заживувајќи го царството свое мирно и слободно во пределите негови да го воспановам саканиот за сите луѓе мир. в)
15 8,14 Но, кога ги запрашав советниците, на 2 Мојс 14,3
 2 Мојс 14,3
 Јоил 1,18
4,1 37,29.34
 44,13
 Суд 11,35
 4 Цар 18,37
 Ис 37,1
 Јона 3,6
 Јов 2,12
 Дан 9,3

кој начин да го направам тоа, тогаш Аман, кој кај нас се одликува со мудрост и ужива неизмерлива благонаклоност и кој докажа цврста верност и доби втора по царот чест, г) ни објасни дека меѓу останатите племиња на вселената се вовлекол еден непријателски народ, кој поради законите свои е намразен од сите народи и кој никогаш не ги почитува царските заповеди за да не може да се воспостави успешно беспрекорното управување на царството што го раководиме ние. д) И така, кога дознав дека само тој народ секогаш му се противставува на секој човек, и дека води живот, туѓ на законите, и, противејќи се на нашите намери, извршува најголеми злосторства, така што нашето царство да не може да ја достигне благосостојбата, ѓ) ние заповедаваме, оние што ќе бидат посочени во писмата на Аман, кој е поставен како надзорник над робовите, и наш втор татко, целосно да бидат истребени со непријателски меч - сите, заедно со жените и децата, без никакво сожалување или поштедување, во тринаесеттиот ден на дванаесеттиот месец адар оваа година, е) и тие и порано и сега непријателски луѓе, бидејќи во еден ден беа насилно соборени во адот, да не ни пречат отсега натаму да живееме мирно и спокојно докрај.”

¹⁴ Препис од писмото да се испрати до секоја област, како закон, што им се објавува на сите народи за да бидат спремни за оној ден.

¹⁵ Брзоодците тргнаа брзо со царската заповед. Повелбата беше објавена и во престолнината Суза: а царот и Аман седеа и пиеја, а градот Суза беше вознемирен.

Мардохеј ја моли Естира за љосредување

4 Кога Мардохеј дозна за сè што се правеше, ја раскина облеката, стави врз себе вреќиште и пепел, излезе среде градот и викаше силно и со огорченост:

„Се истребува народ во ништо необвинет.”

² И дојде до царската порта и запре, бидејќи не можеше да влезе со вреќиште и со пепел.

³ Исто така и во секоја област и место, каде и да пристигнеше заповедта на царот и повелбата негова, настануваше голема тага кај Јудејците и пост и плачење и викање; вреќиштата и пепелта им служеа како постела на мнозина.

⁴ Дојдоа слугинките и дворјаните на Естира и ѝ раскажаа сè; царицата силно се возбуди. Таа испрати облека да го преоблечат Мардохеј и да го симне од себе вреќиштето. Но тој не ги прими.

⁵ Тогаш Естира го повика Хатах, еден од евнусите на царот, кого тој го беше одредил да биде покрај неа, и го испрати кај Мардохеј да дознае: што значи тоа и зошто е?

⁶ Хатах отиде кај Мардохеј на градскиот плоштад што беше пред царската порта.

⁷ Мардохеј му раскажа за сè што се беше случило со него, и за определено-то количество сребро, што Аман го беше ветил да го одмери во царската ризница за да бидат истребени Јудејците;

⁸ и му врачи препис од повелбата, објавена во Суза, за истребувањето нивно за да ѝ ја покаже на Естира, та таа да дознае за сè; притоа ѝ порача да оди кај царот и да му се моли за својот народ, а) да си спомне за дните на својата сиромаштија, кога таа се воспитуваше под неговаа рака - зашто Аман, вториот човек по царот, ги осудил на смрт - б) и да Го повика Господ и да му каже за нив на царот да ги избави од смртта.

⁹ Хатах дојде и ѝ ја предаде на Естира пораката на Мардохеј.

¹⁰ И му рече Естира на Хатах, испракајќи го, да му каже на Мардохеј:

¹¹ „Сите слуги кај царот и народите во царските области знаат дека секој, било тоа маж или жена, што ќе влезе кај царот од внатрешниот двор, а да не е повикан, го очекува една пресуда - смрт; само оној, кон кого царот ќе го пружи својот златен жезол, останува жив. А јас не сум повикана кај царот еве веќе триесет дена.”

3

2 Цар 12,16
 13,36
 Ис 22,12
 Ер 48,5.38
 Јоил 1,14
 Јона 3,5
 Мих 1,8.11
 2 Лет 20,3

7

3,9

8

2,10

14 ¹² И му ги пренесоа на Мардохеј зборовите на Естира.

¹ Мојс
45,7-8
50,20

16 ¹³ Мардохеј во одговор ѝ рече на Естира: „Не мисли дека ти единствена од сите Јудејци ќе се спасиш во царскиот дом.

Јонил 1,14
2,12,15
Јудита 4,12
2 Лет 20,3

¹⁴ Ако ти премолчиш во ова време, тогаш слободата и спасението на Јудејците ќе дојде од друго место, а ти и домот на таткото твој ќе загинете. И кој знае, дали токму за вакво време не си достигнала царско достоинство?”

¹⁵ А Естира му одговори на Мардохеј, велејќи:

¹⁶ „Оди, собери ги сите Јудејци што се наоѓаат во Суза, и постете за мене, и не јадете, и не пијте три дена, ни дење ни ноќе, и јас со слугите свои исто така ќе поставам и потоа ќе одам кај царот, иако е тоа и против законот, па ако загинам - нека загинам.”

¹⁷ Тогаш отиде Мардохеј и направи, како што му порача Естира. а) Вака Му се молеше тој на Господ, спомнувајќи си за сите Господови дела и велеше: б) „Господи, Господи, Царе Седржителе! Сите се во Твоја власт и нема, кој да Ти се противи, кога ќе посакаш да го спасиш Израил: в) Ти си ги создал небото и земјата, и сè што е чудесно под небото; Ти си Господ на сите, и нема таков кој ќе Ти се спротивстави на Тебе, на Господ. г) Ти знаеш сè; Ти знаеш Господи дека не поради навреда и не поради дрскост, не поради славољубие јас го правев тоа што не му се поклонував на горделивиот Аман, зашто јас доброволно би му ги бакнувал стапките на нозете негови за спасение на Израил; д) но јас го правев тоа за да не му воздадам на човек слава поголема од Божјата слава и да не му се поклонувам никому, освен на Тебе, мојот Господ; јас не го правам ова од горделивост. ё) И сега, Господи, Боже, Царе, Боже Авраамов, поштеди го Твојот народ; зашто ни подготвуват гибел и сакаат да го истребат Твоето исконско наследство; е) не презирај го Твоето наследство, кое Ти го избави за Себе од египетската земја; ж) слушни ја мојата молитва и смилостиви се над Твоето наследство и претвори ја тагата

наша во веселба, та, така живеејќи, да Го воспеваме Твоето име, Господи. Не ги погубувај устите, кои Те прославуваат, Господи!” - з) и сите Израилци викаа со сета сила, зашто нивната смрт беше пред очите нивни. с) И царицата Естира се оддаде на Господ, обземена од смртна горчина, и, откако ја соблече облеката на славата своја, облече облека за жал и тага и, место со скапоцени масла, ја посипа со пепел и прав главата своја и многу, многу го понизи телото свое, и секое место, украсувано во веселите нејзини дни, го покри со распуштената своја коса, Му се молеше на Господ, Бог Израилев, велејќи: и) „Господи мој! Ти единствен си наш Цар; помогни ми мене, која сум сама и немам помошник, освен Тебе! Зашто мојата неволја е близу до мене. ј) Сум слушала, Господи, од таткото мој во моето родно колено дека Ти, Господи, си го избрал и меѓу сите други народи, и нашите татковци - меѓу сите нивни предци, за вечни наследници, и си го извршил за нив она, за кое си им говорел. к) Сега ние згрешивме пред Тебе, и Ти нè предаде во рацете на нашите непријатели, затоа што ги славеа нивните богови: праведен си Ти, Господи! л) Но сега тие не се задоволија со нашето горчливо ропство, туку ги ставија рацете свои во рацете на своите идоли за да ја уништат заповедта на Твојата уста, да ги истребат Твоите наследници, да им ја затнат устата на оние, кои Те воспеваат за да ја угаснат славата на Твојот храм и на Твојот жртвеник, љ) а да им ја отворат устата на народите за прославување на лажните богови, и плотскиот цар да се велича до века. м) Не предавај го, Господи, Твојот жезол на непостоечки богови, и нека не се радуваат на нашето паѓање, а сврти ја намерата нивна врз нив самите, и клеветникот против нас - предај го на срам! н) Спомни си, Господи, јави ни се нам во времето на жалоста наша и дај ми храброст. Царе над боговите и Владико на секое началство, подари ѝ на устата моја благопријатен збор пред тој лав и исполни го срцето негово со омраза кон оној што нè прогонува, за

5,1 гибел негова и на неговите истомисленици; о) нас, пак, избави нè преку Твојата рака и помогни ми мене, која сум сама и немам друг помошник, освен Тебе, Господи! п) Ти сè знаеш, Ти знаеш дека ја мразам славата на беззакониките и се гнасам од леглото на необрезаните и од секој туѓинец; р) Ти знаеш дека јас сум принудена да се гнасам од знакот на мојата гордост, кој стои на главата моја, кога се појавувам, - се гнасам од него како од партал, извалкан со крв од месечен циклус, и не го носам во дните што ми припаѓаа само мене. И с) Твојата слугинка не вкусила од трпезата на Аман и не ги цени многу царските гозби, не пие идолжртвено вино т) и не се весели Твојата слугинка од денот, откако се измени мојата судбина до денес, освен за Тебе, Господи, Боже Авраамов, ќ) Боже, Кој имаш сила над сите, слушни го гласот на безнадежните и спаси нè од рацете на оние што кројат зло, и спаси ме од мојот страв.”

Естира ѝред царој

5 На третиот ден Естира, откако престана да се моли, ја соблече облеката на жалоста, се облече по царски, а) па откако се накити, Го повика Севи-децот Бог и Спасителот, зеде две слугинки, и на едната се потпираше, како да се галеше, а другата одеше по неа и ѝ ја придржуваше облеката нејзина. б) Таа беше прекрасна во цутот на убавината своја, а лицето ѝ беше радосно, како да беше исполнето со љубов, но срцето ѝ беше свиткано од страв. в) Таа застана пред внатрешниот двор на царскиот дом, пред домот на царот. А царот тогаш седеше на својот царски престол во царскиот дом, токму спроти влезот на домот, облечен во полната облека на своето величие, целиот во злато и скапоцени камења, и беше многу страшен. Кога царот виде дека царицата Естира стои во дворот, таа најде милост во очите негови. г) Кога го сврте лицето свое, светнато од слава, тој погледна силно разгневен; и царицата премале, ја промени бојата на лицето од слабост и се потпре врз главата на

слугинката што ја придржуваше. д) И Бог го измени духот на царот во кроткост, тој брзо стана од престолот свој и ја зеде во преграатките свои, додека таа да се соземе. Потоа тој ја утеша со умилни зборови и ѝ рече: **ѓ)** „Што ти е, Естира? Јас сум твој брат! Закрепи се, нема да умреш, зашто нашата одредба е за обичните луѓе; дојди!”

2 И царот го подаде кон Естира златниот жезол што беше во раката негова. Естира се приближи и го допре крајот на жезолот, а царот го стави жезолот на нејзиниот врат, ја бакна и рече: „Зборувај.” а) Таа му рече: „Јас видов во тебе, господаре, како ангел Божји, па срцето мое се вознемири од страв пред твојата слава, зашто ти си прекрасен, господаре, и лицето твое е исполнето со убавина.” - б) Но додека говореше, таа падна од премаленост; царот се вознемири, и сите слуги негови ја храбреа.

3 Тогаш царот ѝ рече: „Што ти е, царице Естира? Која е твојата молба? Дур и половината од царството ќе ти биде дадено.”

4 Тогаш Естира рече: „Денес имам празник. Ако му е на царот угодно, нека дојде царот со Аман на гозба што сум му ја приготвила.”

5 А царот рече: „Одете поскоро по Аман за да се исполни желбата на Естира.” И дојде царот со Аман на гозбата што ја беше приготвила Естира.

6 И кога царот сакаше да пие вино, ја праша Естира: „Која ти е желбата? Таа ќе биде исполнета. И каква е твојата молба? Макар да бараш и половина царство, тоа ќе ти биде дадено.”

7 Одговори Естира и рече: „Еве ја мојата желба и мојата молба:

8 ако сум нашла милост во очите на царот и ако на царот му е мило да ја исполни желбата моја и да ја исполни молбата моја, тогаш нека дојде царот со Аман на гозба што ќе ја приготвам за нив и утре, па ќе постапам според царскиот збор.”

Аман ѝодјошвува бесилка за Мардохеј

9 Тој ден Аман излезе весел и расположен. Но кога Аман го виде Мардохеј

2
2,17
3
5,6
7,2
9,12
Мк 6,22-23
4
1,19
3,9
5,4,8
7,3
8,5
9,13
Езд 5,17
Неем 2,5

6,1 при царската порта, и тој не стана и не се помести од местото пред него, Аман се исполни со гнев против Мардохеј.

2 ¹⁰ Но Аман сепак се воздржа. А кога дојде во домот свој, испрати да ги повикаат неговите пријатели и неговата жена Зереша.

¹¹ Аман им раскажа за големото свое богатство, за многуте свои синови и за сè она, како царот го возвеличил и како го воздигнал над кнезовите и слугите царски.

¹² И рече Аман: „Па и царицата Естира никого не повика со царот на гозбата, што ја беше приготвила, освен мене; така и утре сум поканет кај неа со царот.

¹³ Но сето тоа не ме задоволува додека го гледам Јудеецот Мардохеј како се ди пред царската порта.”

¹⁴ И му рече жената негова Зереша, и сите негови пријатели: „Нека приготват бесилка, висока педесет лакти, и утре кажи му на царот да го обеси Мардохеј на неа, и тогаш оди весело на гозбата со царот.” Му се допаднаа на Аман тие зборови, и тој нареди бесилката да биде направена.

Аман принуден да го почитува Мардохеј

6 Преку ноќта Господ не му даде сон на царот. Затоа му заповеда на слугата да ја донесе книгата за дневните белешки; и ги читаа пред царот;

² и се најде запишано таму, дека Мардохеј беше соопштил за двајцата царски слуги Бигетан и Тереш, кои го чуваа прагот и правеа план да стават рака врз царот Ксеркс.

³ Царот запраша: „Каква чест и какво одликување му е дадено на Мардохеј за тоа?” Царските дворјани што му читаа, одговорија: „Ништо не му е направено.”

⁴ Кога царот се распрашуваше за доброто дело на Мардохеј, дојде во дворот Аман, и праша царот: „Кој е во дворот?” Аман, пак, тогаш беше дошол во надворешниот двор на царскиот дворец за да бара од царот да го обесат Мардохеј на бесилката што ја беше приготвил за него.

⁵ Дворјаните му одговорија на царот: „Ете, Аман стои во дворот.” Царот рече: „Нека влезе.”

⁶ И Аман влезе. Царот го праша: „Што да му направам на таков човек ко- го сакам да го одликувам со почести?” Аман си помисли во срцето: кого друг би посакал царот да го одликува, освен мене?

⁷ И Аман одговори: „На таков човек, кого царот сака да го одликува со почести,

⁸ нека му донесат царска облека, со која царот се облекува, и да го доведат коњот, на кој царот јава, да му постават царски венец на главата негова,

⁹ и нека ги дадат облеката и коњот, во рацете на еден од првите царски кнезови, да го облечат човекот, кого царот сака да го одликува, да го изведат на коњ на градскиот плоштад и да огласат пред него: Вака му се прави на оној човек, кого царот сака да го одликува со почести!”

¹⁰ Тогаш царот му рече на Аман: „Добро рече; веднаш земи ја облеката и коњот, како што рече, и направи му го тоа на Јудеецот Мардохеј, кој седи пред царската порта; ништо да не пропуштиш од тоа што го кажа.”

¹¹ Ги зеде Аман облеката и коњот, го облече Мардохеј, го изведе на коњ на градскиот плоштад и објави пред него: „Вака му се прави на човек, кого царот сака да го одликува со почести!”

¹² Мардохеј се врати кај царската порта. Аман, пак, тргна во домот свој, на- тажен и со наведната глава.

¹³ И ѝ раскажа Аман на жената своја Зереша, и на сите пријатели свои за сè што се случи со него. Тогаш мудреците негови и жената негова Зереша му ре- коа: „Ако Мардохеј, поради кого ти почна да паѓаш, е од јудејско племе, ти нема да го надвиеш, туку навистина ќе паднеш пред него, бидејќи со него е жи- виот Бог.”

¹⁴ Тие уште разговараа со него, и цар- ските евнуси дојдоа и го поканија Аман да оди на гозбата што ја беше приготви- ла Естира.

12

1 Мојс
37,35
2 Цар
15,30
Ис 57,18
61,2
Ер 14,3
Пе 34,14
Плач 1,4

7,9

5,14

10

2,1

Неволја и смрт на Аман

7 И дојде царот со Аман на гозбата кај царицата Естира.

² Царот ја запраша Естира исто така и во тој втор ден за време на гоштевањето: „Која е твојата желба, царице Естира? Таа ќе биде исполнета; и која е молбата твоја? Макар и за половина од царството, таа ќе биде исполнета.”

³ Царицата Естира одговори и рече: „Ако сум нашла милост во твоите очи, царе, и ако на царот му е угодно, нека ми бидат подарени мојот живот, по моја желба, и мојот народ, по моја молба!”

⁴ Зашто јас и мојот народ сме продадени да бидеме истребени, убиени и загинати. Да бевме продадени како робови и робинки, јас ќе молчев, макар непријателот и да не ја надомести штетата на царот.”

⁵ Проговори царот Ксеркс и ја праша царицата Естира: „Кој е тој и каде е тој, кој се осмелил во своето срце да постапи така?”

⁶ Естира му одговори: „Непријателот е овој злобен Аман!” И Аман затрепери пред царот и царицата.

⁷ И во гневот свој царот стана од гозбата и отиде во градината на дворецот; Аман, пак, остана да ја моли за животот свој царицата Естира, зашто виде дека од царот го чека зло.

⁸ Кога царот се врати од градината кај дворецот во домот на гозбата, Аман се беше наведнал кон леглото, на кое седеше Естира. И царот рече: „Сака дури и да ја обесчести царицата во куќата моја!” Излезе зборот од устата на царот, - му го покрија лицето на Аман.

⁹ И рече Харвона, еден од царските слуги: „Еве ја бесилката што ја беше приготвил Аман за Мардохеј, кој говореше добро за царот, стои во домот на Аман, висока е педесет лакти.” И царот рече: „Обесете го на неа!”

¹⁰ И го обесија Аман на бесилката што тој ја беше направил за Мардохеј. Тогаш гневот на царот стивна.

8 Во тој ден царот Ксеркс ѝ го даде на царицата Естира домот на Аман, непријателот на Јудејците; а Мардохеј

влезе пред лицето на царот, зашто Естира беше соопштила што ѝ е тој.

² И царот го извади прстенот свој што го беше одзел од Аман, и му го даде на Мардохеј; а Естира го постави Мардохеј за надзорник на Амановиот дом.

Царскиот указ во ѓолза на Јудејците

³ И Естира говореше уште пред царот, падна пред нозете негови, плачеше и го молеше да ја измени злобата на Вугеџот Аман и плановите негови што беше ги скроил против Јудејците.

⁴ Царот го подаде кон Естира златниот жезол; Естира стана и застана пред лицето на царот,

⁵ па му рече: „Ако му е на царот угодно, ако сум нашла милост пред неговото лице, а тоа дело биде справедливо пред лицето на царот, нека се напише да се вратат писмата според замислата на Вугеџот Аман, син Амадатов, кој беше напишал за погубувањето на Јудејците во сите царски области;

⁶ зашто, како би можела да ја гледам неволјата што ќе го снајде мојот народ, и како би можела да го гледам загинувањето на моите сродници?”

⁷ Тогаш царот Ксеркс им рече на царицата Естира и на Јудеџот Мардохеј: „Еве, јас ѝ го дадов на Естира домот на Аман, и самиот него го обесив на бесилка, поради тоа што беше кренал рака на Јудејците;

⁸ напишете и вие за Јудејците, она што ви е угодно, од името на царот и потврдете го со печат од царскиот прстен, зашто писмо, напишано од името на царот и потврдено со печат од царски прстен, не може да се измени.”

⁹ Веднаш беа повикани царските писари во третиот месец, односно, во месецот сиван, на дваесет и третиот ден, и беше напишано сè онака, како што заповеда Мардохеј, до Јудејците и до сатрапите, до обласните намесници, до управниците на областите од Индија до Етиопија - сто дваесет и седум области на секоја област со нејзиното писмо и до секој народ на неговиот јазик и до Јудејците со нивните писма и на нивни јазик.

8,2

3,10

1 Moјc

41,42

3

3,6,9,11,13

4

5,2

5

3,12-13

7

2,21

9-14

3,12-15

¹⁰ И беа напишани писма од името на царот Ксеркс, ги запечати со царскиот прстен и им ги испрати по брзоодци на коњи, на камили и на царски мулиња,

¹¹ дека царот им дозволува на Јудејците што се наоѓаат во секој град да се соберат и да го заштитат својот живот, да ги истребат, убијат и погубат сите силни во народот и во областа, кои постапуваат непријателски спрема нив и нивните деца и жени, а имотот нивни да го разграбаат,

¹² во еден ден по сите области на царот Ксеркс, во тринаесеттиот ден на дванаесеттиот месец, односно, во месецот адар. а) А еве го преписот од таа повелба: б) „Великиот цар Ксеркс до началниците од Индија до Етиопија над сто дваесет и седум области и до управителите на покраини, и од сите оние што ни посакуваат добро, поздрав! в) Мнозина, поради извонредната добрина на добротвори, штедро наградувани со почести, прекумерно се возгордеаја и не само што сакаат да им причинуваат зло на нашите поданици, туку, неможејќи да ја наситат гордоста, се обидуваат да коваат заговори против самите свои добротвори; г) не само што го губат чувството на човечка благодарност, туку, китејќи се со гордоста на безумните, престапно мислат да го одбегнат судот на Бога, Кој секогаш сè гледа. д) Но често и мнозина, бидејќи се облечени со власт, за да ги уредуваат работите на пријателите што им ги довериле работите, со своето убедување ги прават виновници во пролевањето на невина крв ё) и поттикнуваат на неправливи зла, при што со вешто сплетени лаги ја измамуваат добрата намера на владетелите. е) Тоа може да се види не толку од древните истории, како што рековме, колку од делата, престапно извршувани пред вас со злобата на недостојни вршители на власта. ж) Затоа, за во иднина треба да се погрижиме да уредиме во царството да има за сите луѓе мир, з) да не допуштиме измени, но појавуваните дела да ги разгледуваме со нужна претпазливост. с) Така Аман Амадатов, Македонец, поправо туѓ на персиската крв

и многу далеку од нашата благост, бидејќи беше примен кај нас на гости, и) се здоби со благонаклоност, што ја имаме кон секој народ, дотолку што беше прогласен за наш татко и почитуван од сите, при што претставуваше втор човек при царскиот престол; ј) но, бидејќи не ја скроти гордоста, замисли да нè лиши од власта и душата, к) а нашиот спасител и секогаш благодетел Мардохеј и непорочната соучесничка на царството Естира со сиот нивни народ се стремеше да ги погуби со разни сплетки. л) На тој начин тој мислеше да нè остави без луѓе, а персиската држава да им ја предаде на Македонците. љ) Но ние наоѓаме дека Јудејците, осудени од тој злосторник на истребување, не се злосторници, туку живеат според најправедните закони, м) како синови на Севишните, живиот Бог, Кој ни го подари нам и на нашите прадедовци царството во најдобра состојба. н) Затоа ќе направите добро да не постапите според писмата што Аман Амадатов ги испрати; зашто тој што го изврши тоа е обесен со целиот дом свој пред портата на Суза според волјата на Бога, Кој господари над сè и Кој скоро му даде заслужен суд. њ) А откако ќе го изложите јавно на секое место преписот од оваа повелба, оставете ги Јудејците да се користат со своите закони и помагајте им, за да можат на оние, што ќе се кренат против нив во времето на жалоста, да им се одмаздат на тринаесеттиот ден од дванаесеттиот месец адар, во истиот тој ден. о) Зашто, Бог, Кој владее над сè, наместо гибел на избраниот род, им подготви таква радост. п) И вие, меѓу видните празници, празнувајте го и овој бележит ден со секаква веселба, та сега и во иднина да се памети спасението и благонаклоноста кон нас Персите и за гибел на оние што ни коваа заговори. р) Секој град или област воопшто, која нема да го исполни ова, ќе биде безмилосно опустошена со меч и оган и ќе стане не само невозможна за живеење на луѓе, туку и одвратна за ѕверовите и птиците засекогаш.”

15 ¹³ Препис од таа повелба да се испрати до секоја област, како закон, објавен за сите народи, та Јудејците да бидат готови за тој ден да им се одмаздат на непријателите свои.

1,6
Ис 12,6
22,13
24,14
35,10
51,3
54,1
Ер 15,16
31,7
Зах 8,19
Пс 50,9

17 ¹⁵ Тогаш Мардохеј излезе откај царот во царски сини и бели алишта, со голем златен венец и во ленена и пурпурна облека. Градот Суза се развесели и се радува.

9,27
Ис 14,1
56,3,6
Ер 50,5
Зах 2,14
Пс 82,8
Јудита 14,17

¹⁶ Кај Јудејците тогаш настана ден на светлина и радост, веселба и свеченост.

9,1 ¹⁷ И во секоја област, во секој град и секое место, каде што ќе стигнеше заповедта на царот и неговата повелба, настануваше радост, веселба, гозба и празник за Јудејците. И мнозина луѓе од народите во земјата станаа Јудејци, зашто ги беше обзел страв од Јудејците.

9,22
2-3
8,17
2 Мојс 15,16
1 Цар 11,7
Пс 104,38
Јов 13,11

2 *Одмаздаџа на Јудејциџе*

9 Во дванаесеттиот месец, во месецот адар, на тринаесеттиот ден, кога дојде време да се исполни заповедта на царот и на неговата повелба, во тој ден, кога непријателите на Јудејците, се надеваа дека ќе ја земат власта над нив, Јудејците ја зедаа власта над своите непријатели;

4
1 Мојс 41,37-45
Ис.Н. 6,26
9,9

² се собраа Јудејците во градовите свои по сите области на царот Ксеркс, да ставаат рака врз своите непријатели, и никој не можеше да истрае пред лицето нивно, затоа што стравот од нив ги беше опфатил сите народи.

³ И сите кнезови по областите и сатрапите и обласните намесници и извршители на царските дела ги помагаа Јудејците, зашто ги беше опфатил страв од Мардохеј.

⁴ Зашто Мардохеј беше силен во царскиот дом, и славата негова се пренесуваше по сите области, бидејќи тој човек, Мардохеј, се издигаше сè повеќе и повеќе.

⁵ Јудејците ги погубуваа сите свои непријатели, убивајќи ги со меч, ги умртвуваа и ги истребуваа; и постапуваа со

непријателите свои по своја волја.

⁶ Во престолнината Суза убија и истребија петстотини души;

⁷ Паршандата, Далфон, Аспата,

⁸ Пората, Адалија, Аридата,

⁹ Пармашта, Арисај, Аридај и Вајизата

¹⁰ - десетте синови на Амадатовиот син Аман, непријател на Јудејците, ги убија, но за грабеж рака не подадоа.

¹¹ Во истиот ден му го соопштија на царот бројот на убиените во престолнината Суза.

¹² Тогаш ѝ рече царот на царицата Естира: „Во престолнината Суза Јудејците убија и истребија петстотини души и десетмина Аманови синови; а што ли извршиле во другите царски области? Каква е твојата желба? И таа ќе биде удоволена. И каква е уште твојата молба? И таа ќе биде исполнета.”

¹³ Естира му одговори: „Ако му е на царот угодно, нека им биде дозволено на Јудејците во Суза, да го вршат истото и утре, она што беше денес, и десетте Аманови синови да бидат обесени на бесилка.”

¹⁴ Царот заповеда да се направи така. Затоа беше издадена повелба во Суза, и ги обесија десетте Аманови синови.

¹⁵ Се собраа Јудејците што беа во Суза, исто така и на четиринаесеттиот ден од месецот адар и убија во Суза триста души, но за грабеж рака не пуштија.

¹⁶ И другите Јудејци, кои се наоѓаа во царските области, се собраа да го заштитиуваат својот живот и својот мир од нивните непријатели, па убија од непријателите седумдесет и пет илјади, но за грабеж рака не пуштија.

¹⁷ Тоа стана на тринаесеттиот ден од месец адар, и на четиринаесеттиот ден од тој месец тие се успокоија и направија ден за гозби и веселби.

¹⁸ А Јудејците што беа во Суза, се собраа на тринаесеттиот ден и на четиринаесеттиот ден, а на петнаесеттиот ден се успокоија и го направија ден за гозби и веселби.

¹⁹ Затоа Јудејците селани што живеаа во неутврдени села, го поминуваат четиринаесеттиот ден на месец адар во

19
5 Мојс 3,5
1 Цар 6,18
Ез 38,11
Зах 2,7
Неем 8,
10-12

24 ^{3,7} веселби и гоштемки, како празник, и за-
емно си испраќаат подароци; а оние
што живеат во утврдените градови, го
поминуваат и петнаесеттиот ден на
адар во добра веселба и им испраќаат
подароци на блиските.

Воспјановување на ѝразник за сѝомен

²⁰ Мардохеј ги опиша тие настани и
испрати писма до сите Јудејци во облас-
тите на царот Ксеркс, до блиските и да-
лечните,

²¹ за да го востановат и секоја година
да го празнуваат четиринаесеттиот ден
од месецот адар и неговиот петнаесетти
ден,

²² како дни, во кои Јудејците се сми-
рија од своите непријатели, и како
таков месец, во кој се претвори кај нив
жалоста во радост и тагата - во праз-
ник, - за да ги направат дните за гош-
темки и веселби, при што заемно да си
испраќаат подароци и дарови на сиро-
масите.

²³ Јудејците го примија тоа, кое веќе
сами беа почнале да го прават и за кое
им напиша Мардохеј,

²⁴ дека Вугеецот Аман, Амадатов син,
непријател на сите Јудејци, мислеше да
ги погуби Јудејците и фрлаше ждрепка,
за да ги истреби и погуби,

²⁵ и како Естира отиде кај царот и ка-
ко царот заповеда со ново писмо злос-
торничкиот план на Аман што беше на-
мислил за Јудејците да се сврти против
главата нивна, и да го обесат него и си-
новите негови.

²⁶ Затоа и ги нарекоа тие дни Пурим,
од зборот пур - ждрепка. Ете зашто,
согласно со сите зборови од тоа писмо и
со она што сами го видоа и пропатија,

²⁷ Јудејците се обврзаа и прифатија за
себе и за децата свои и за сите што се
присоединуваа кон нив, неодменливо да
ги празнуваат тие два дена, според
заповеданото за нив и на времето нивно,
секоја година;

²⁸ и да бидат тие дни за сеќавање и
празнувани во сите родови, во секое
племе, во секоја област и во секој град;
а тие дни Пурим да не се менуваат кај
Јудејците, па споменот за нив да не ис-
чезне кај децата нивни.

²⁹ Напиша и царицата Естира, ќерка
Авихаилова, и Јудеецот Мардохеј, нај-
упорно да го исполнуваат тоа ново
писмо за Пурим;

³⁰ и испратија писмо со зборови за мир
и правда до сите Јудејци во сто дваесет
и седум области на царот Ксеркс,

³¹ за да ги пазат постојано тие дни Пу-
рим за времето нивно, како што ги ус-
тановија за нив Јудеецот Мардохеј и
царицата Естира и како што сами ги
определија за себе и за децата свои, во
дните на пост и плачење.

³² Така заповедта на Естира ја потвр-
ди таа наредба за Пурим, а таа се запи-
ша и во книгата.

Завршниот ѝтриумф на Мардохеј

10 Потоа царот Ксеркс ѝ наметна
данок на земјата и на морските
острови.

² Сите дела на силата негова и моќта
негова и подробниот приказ за големи-
ната на Мардохеј, со која царот ги воз-
величи, се запишани во книгата за днев-
ни белешки на мидиските и персиските
цареви,

³ како и тоа дека Јудеецот Мардохеј
беше втор по царот Ксеркс, велик кај
Јудејците и љубен од многу свои браќа,
зашто му го мислеше доброто на својот
народ и говореше за доброто на целото
своє племе.

^{4a)} И рече Мардохеј: „Од Бога стана
тоа, б) зашто се сетив на сонот што го
видов за тие настани; од него не остана
ништо неисполнето. в) Малиот извор
стана река, и стана светлина и сонце и
голема вода; таа река е Естира, која ца-
рот ја зеде за своја жена и ја направи
царица. г) А двата змеја - тоа сме јас и
Аман; д) народите - тоа се тие што се
беа заканиле да го истребат името на
Јудејците, ё) а мојот народ - тоа се Из-
раилците, кои повикаа кон Бога и беа
спасени. И го спаси Господ Својот на-
род, и нè избави Господ од сите тие ло-
шотии; направи Бог чуда и чудеса голе-
ми, какви што не станувале меѓу незна-
бошците. е) Така Бог устрои две ждреп-
ки - едната за Божјиот народ, а другата
- за сите незнабошци; ж) и излегоа тие

31

4,15-17
Ис 15,5,8
Ер 18,22
20,16
50,46

10,2

3 Цар
15,23
16,5,27
22,46
4 Цар
10,34
14,15

ЕСТИРА

две ждрепки во час и време и во ден суден пред Бога и пред сите незнабошци. з) И се сети Господ за Својот народ и ги оправда Своите наследници. s) Затоа ќе се празнуваат тие дни во месецот адар, во четиринаесеттиот и петнаесеттиот ден на тој месец, со свеченост, со радост и веселба пред Бога во вечни родови на

народот Негов Израил.” и) Во четвртата година од царувањето на Птоломеј и Клеопатра, Доситеј, кој, велат, бил свештеник и левит, и Птоломеј, син му, го донесоа во Александрија ова послание за Пурим, кое, велат, го превел Лизимах, Птолomeев син, кој беше од Ерусалим.

ПРВА КНИГА МАКАВЕЈСКА

Вовед

Во 331 година пр. Александар Македонски (336–323) ја скришил персиската власт и погаша настанува елинистичката епоха. По смртта на Александар неговите генерали ја поделиле власта. Палестина најнапред поопаднала под власт на египетскиот Птоломеиди, до 197 година, а подоцна под арамејскиот Селевкиди. Најпознатиот период настанува под власта на Антиох Четврти Епифан (175–164/163 год.) кој започнал да спроведува присилна елинизација и со тоа предизвикал народен побун под водство на свештеникот Матаија и неговите сини, од кои најпознатиот се викал Јуда, со прекар Макавеј. Според нешто се наречени и овие книги и целиот појатен период, главно од 175 год. до 134 год. пр. Хр., кога на власт дошол Јован Хиркан, големиот свештеник и етнарх.

Основната содржина на овие книги го изразува судирот помеѓу два света, два различни менталитети: јудејскиот и елинистичкиот. Во борбата против навлегувањето на сириската цивилизација и култура, Јудејците истовремено настојувале да ја зачуваат и христијанската на својата религија и народната самостојност. Законот, храмот, верата на матковците, се наоѓаат во средиштето на борбата која се одвива како постојано освојување на Светата Земја.

Писателот на првата книга не е познат. Се чини дека бил Јудеец, бидејќи добро ја познавал географијата и топографијата на Палестина и е улоген во библискиот стил и литература. Понекогаш пишува како директен очевидец, некаде кон крајот на вториот век пр. Христос. Книгата изворно била напишана на еврејски, или арамејски, но до нас е дојдена само на грчки јазик. Св. Ероним го користел и еврејскиот оригинал. Историската критика се согласува дека писателот поседувал одлично познавање на историјата. Неговото известување е едноставно, претезено јасно, објективно и добро разработено (ср. 4,1-21; 6,28-54; 7,26-50). Се служел и со архивска документација (14,49; 16,24). Хронолошките податоци му се точни и проверени. Но целта на писателот ги надминува историските рамки. Книгата има изразит религиозен цел: да се утврди и да се охрабрат религиозните Јудејци да бидат ревностни за зачувување на христијанската на верата, чување на Заветот, свештоста на храмот и богобојалливоста, како и за верност кон Законот.

1,1

Александар Македонски

1 Мојс 10,4
Ис 23,1,12
Ер 2,10
Ез 27,6
Дан 11,30

1 Александар Македонски, синот на Филип, кој тогаш веќе ја беше за-
владеал Елада, излезе од земјата Ки-
тим, го победи Дариј, персискиот и
мидискиот цар и се зацари место него.

3
11,38,52
5 Мојс
17,20
Суд 3,11
5,31
Ис 14,7
2 Пет 14,1

2 Тој водеше многу војни, презеде
многу утврдени места и порази многу
цареви.

3 Дојде до крајот на земјата и ограби
многу народи; целата земја молкна пред

него, а тој се издигна и срцето негово се
возгордеа.

4 Тој собра многу силна војска, и за-
владеа над многу краишта, народи и
владетели и тие му станаа негови пода-
ници.

5 Најпосле падна во постела, и откако
почувствува дека ќе умре,

6 ги повика своите доверливи, кои
заедно со него се беа воспитувале во
младоста, и додека уште беше жив, им
го подели царството.

10

Дан 7,24
8,23-25
11,21-45

⁷ И така, откако царуваше дванаесет години, Александар умре;

⁸ а неговите великодостојници владеа- ја секој во својата област.

15

1 Кор 7,18

⁹ По неговата смрт сите тие се зацарија, ставија круни на своите глави, а по нив и нивните синови во тек на многу години, и злото го умножија на земјата.

17

4 Мојс
20,20

Антиох Четврти Епифан, еленизмот во Палестина

(2 Мак 4,7-17)

¹⁰ Од нив произлезе коренот на гревот: Антиох Епифан, синот на царот Антиох, кој беше заложник во Рим. Тој се зацари во сто триесет и седмата година на царството на Селевкидите.

¹¹ Во оние денови излегоа во Израил луѓе измамници, кои почнаа да го убедуваат народот, велејќи: „Ајде да склучиме сојуз со околните народи, зашто откако се одделивме од нив, многу зла нè постигнаа.”

¹² И овие зборови на многумина им се допаднаа.

¹³ Неколкумина од народот отидоа кај царот и тој им даде право да живеат според паганските обичаи.

¹⁴ Тие изградија во Ерусалим училиште според паганскиот обичај,

¹⁵ го напуштија обрезанието и отстапија од светиот завет; се соединија со безбожниците и се продадоа за да прават зло.

Напад врз Еѓипет

(2 Мак 5,11-21)

¹⁶ Кога Антиох виде дека царството негово се зајакнува, намисли да го покори и египетското царство, за да владеа над двете царства;

¹⁷ па со голема сила навлезе во Египет, со бојни коли и слонове, со коњаници и со многу бродови.

¹⁸ Започна војна против египетскиот цар Птоломеј, кој се исплаши од него, па почна да бега и тогаш паднаа многу ранети.

¹⁹ Така тој завладеа над многу утврдени градови во Египет.

²⁰ По победата над Египет во сто четирисет и третата година, Антиох се

врати, се крена против Израил и со сета своја силна војска влезе во Ерусалим.

²¹ Влезе гордо во светилиштето и ги ограби златниот жртвеник, свеќникот, сите негови свети садови,

²² трpezата на предложението, мијалниците, чиниите, златните кадилници и завесата, венците и златниот украс, кој беше надвор од храмот и однесе сè.

²³ Го однесе сето сребро и злато, сите скапоцени садови и ги ограби тајните ризници што ги беше нашол.

²⁴ И, откако ограби сè, се врати во својата земја, изврши многу убиства и говореше со голема горделивост.

²⁵ Во Израил, во сите негови места, настана голема жалост.

²⁶ Стенкаа началници и старешини, изнемогнаа момци и девојки и свена женската убавина.

²⁷ Секој младоженец се фрлаше во плач; а невестата во брачната одаја седеше натажена.

²⁸ Се тресеше целата земја и целиот дом на Јаков се облече во срам.

Айолониј во Ерусалим

(2 Мак 5,24-26)

²⁹ Откако изминаа две години, царот го испрати даночниот началник во израилските градови, кој дојде во Ерусалим со силна војска.

³⁰ Најнапред им зборуваше за мирот лукаво и тие му поверуваа, но ненадејно го нападна градот, му нанесе големо зло и уби многу Израилци.

³¹ Зеде голем плен, градот го запали и ги урна и куќите и градскиот сид.

³² Одведе во ропство многу жени и деца, ограби многу добиток.

³³ Потоа изградија околу градот на Давид голем сид, со високи кули и тој стана нивна тврдина.

³⁴ Во неа настанија безбожни и лоши луѓе и тие тука многу се засилија.

³⁵ Таму натрупаа оружје, храна и сè што беа ограбиле во Ерусалим; и таа стана непријателско гнездо.

³⁶ Тоа беше постојана заседа за светилиштето и зол непријател на Израил.

³⁷ Проливаа невина крв околу светилиштето и го осквернуваа.

21-22

2 Мојс
25,31-38
26,31-35
3 Цар 7,
48-49

28

Суд 5,4
2 Цар 22,8
Ис 13,13
Пс 67,8

33

2,31
7,32
14,36
2 Цар 5,7

36-40

Амос 8,10
Плач 5,15

43 ³⁸ Поради нив жителите на Ерусалим се разбегаа и тој стана живеалиште на туѓинци; чедата негови градот свој го напуштија.

45 ³⁹ Светилиштето запусте како пустина, празниците се претворија во плач, саботите негови - во навреда, а честа - во бесчестие.

⁴⁰ Како некогаш славата негова - срамот му се зголеми, а величината негова - во жалост се претвори.

*Антиох Четврти Епифан
сака да го укине еврејскиот закон
(2 Мак 6,1-11)*

⁴¹ Царот Антиох испрати проглас во целото свое царство дека сите негови поданици треба да бидат како еден народ,

⁴² та секој својот закон да го напушти. И сите народи на царската наредба се покорија.

⁴³ Многумина од Израил неговото идолослужење го прифатија, им принесуваа жртви на идолите и саботата ја осквернија.

⁴⁴ Царот преку свои гласници испрати заповед во Ерусалим и во сите градови на израилската земја дека треба да живеат според новите обичаи;

⁴⁵ во светилиштето веќе да не се принесуваат жртви сепаленици, приноси и жртви леаници и да се откажат од своите саботи и празници;

⁴⁶ да ги осквернат светилиштето и светињите,

⁴⁷ да прават жртвеници и храмови идолски и на идолите да им жртвуваат свињи и нечисти животни,

⁴⁸ синовите свои да ги остават необрежани, душата нивна да ја валкаат со нечистотија и гадотија,

⁴⁹ за да го заборават законот и сите наредби да ги изменат.

⁵⁰ Ако, пак, некој не постапи според царските зборови, на смрт да биде предаден.

⁵¹ Таква наредба испрати по целото свое царство и постави надзиратели над народот, а на сите јудејски градови им заповеда да принесуваат жртви.

⁵² Ним им се придружија многумина од народот, сите што го напуштија законот и направија зло во земјата;

⁵³ и го принудија Израил да се собира на скришни места.

⁵⁴ Во петнаесеттиот ден во месецот кислев, во сто четириесет и петтата година, изградија жртвеници во сите јудејски градови и врз нив ја ставија гнасотијата на пустошењето;

⁵⁵ а пред вратите на куќите и по улиците кадеа со темјан;

⁵⁶ каде наоѓаа книги на Законот - ги кинеа и во оган ги гореа;

⁵⁷ а кога ќе откриеја дека некој има книга на Заветот и дека живее според неа, тогаш, според царската заповед, го убиваа.

⁵⁸ Вакво насилство над Израил правеа секој месец, кога тие доаѓаа во градовите.

⁵⁹ Во дваесет и петтиот ден од секој месец, кога принесуваа жртви на жртвеникот, кој беше над олтарот,

⁶⁰ според царската заповед, ги убиваа сите жени кои своите деца ги обрезаа;

⁶¹ доенчињата им ги бесеа на вратовите нивни, куќите им ги ограбуваа и ги убиваа оние што го извршиле обрезањето.

⁶² Па сепак, многумина Израилци останата непоколебливи и покажаа храброст - ништо нечисто не јадеа;

⁶³ повеќе сакаа да умрат, отколку да се осквернат од нечиста храна, и умираа за да не похулат на светиот завет.

⁶⁴ Навистина, страшен беше гневот над Израил.

Маттаија и неговите синови

2 Во тие дни Мататија, синот на Јован, син на Симон, свештеник од потомците на Јоарив, замина од Ерусалим и се насели во Модин.

² Тој имаше пет сина: Јован, наречен Гади,

³ Симон, наречен Таси,

⁴ Јуда, наречен Макавеј,

⁵ Елеазар, наречен Аваран, и Јонатан, наречен Апфус.

⁶ Гледајќи какви богохулства се случуваа во Јудеја и во Ерусалим,

54

4,52
Дан 9,27
11,31
12,11

59

2 Мак 6,7

2,1

13,25-30
1 Лет 24,7

ПРВА КНИГА МАКАВЕЈСКА

9 ⁷ тој рече: „Тешко мене, зошто се родив да го гледам уништувањето на мојот народ и на светиот град и овде да стојам додека го предаваат во рацете на неговите непријатели и светилиштето - во рацете на туѓинци?”

10 ⁸ Неговиот храм стана како човек без достоинство,

11 ⁹ неговите скапоцени садови се однесени во плен, доенчињата негови ги убиваат по улиците, а неговите момци паѓаат од меч.

¹⁰ Кој народ не го заземал неговото царство и кој него, не го ограбувал?

¹¹ Сиот накит му е ограбен; од слободен стана роб.

¹² И, ете, нашите светости, нашата убавина и нашата слава опустеа, незнабошците ги осквернија.

¹³ И зошто уште треба да живееме?”

¹⁴ И ја раскинаа Мататија и синовите негови облеката своја, се облекоа во вреќишта и горко плачеа.

Жрџвувањето во Модин

¹⁵ Дојдоа царски луѓе во градот Модин, ги принудуваа да отстапат и да принесат жртва.

¹⁶ Многумина, пак, од Израилците се придружија кон нив, но Мататија и неговите синови останаа непоколебливи.

¹⁷ Царските луѓе му пријдоа на Мататија, почнаа да го наговараат, велејќи му: „Ти си водач, ти си угледен и голем човек во овој град; со тебе се твоите синови и твоите браќа.

¹⁸ Затоа пристапи сега прв и исполни ја царската заповед, како што го направија тоа сите народи, мажките Јудејци и другите жители на Ерусалим, па и ти и твојот дом ќе влезете во кругот на царските пријатели и ќе бидете почестени со сребро и со злато и со многу други дарови.”

¹⁹ Одговори Мататија и им рече со висок глас: „Макар и сите народи што се во царството да му се покорат на царот и да отстапат од богослужењето на своите предци и се согласат со неговите наредби,

²⁰ јас и моите синови и браќата мои ќе постапиме според заветот на нашите предци.

²¹ Да не даде Бог да ги оставиме законот и заповедите.

²² Затоа нема да ги послушаеме зборовите на царот и нема да отстапиме од нашето богослужење ни десно ни лево.”

²³ Кога престана да говори, еден Јудејец се приближи пред очите на сите за да принесе, според царската заповед, идолска жртва врз жртвеникот во градот Модин.

²⁴ Мататија, гледајќи го тоа, срцето му се растрепери, пламна во него гневот заради правда, па притрча и го уби кај жртвеникот.

²⁵ Во истиот миг го уби и царскиот човек, кој ги принудуваше луѓето да принесат жртва, а жртвеникот го разурна.

²⁶ Така се пројави неговата ревност за Законот, како некогаш што постапи Финес со Зимриј, синот на Салу.

²⁷ Мататија тогаш почна со силен глас да извикува во градот: „Секој што го љуби Законот и стои во заветот, нека појде по мене!”

²⁸ И тој и неговите синови избегаа во горите, оставајќи сè што имаа во градот.

Мататија во џусиџината

²⁹ Тогаш многумина, кои ја сакаа правдата и Законот, отидоа во пустината и останаа таму,

³⁰ тие самите, и нивните синови, и нивните жени и добитокот, зашто многу се засили злото над нив.

³¹ На царските луѓе и на војската, која се наоѓаше во Ерусалим, градот на Давид, им беше јавено дека некои луѓе ја прекршиле царската заповед и дека избегале во скришни места во пустината.

³² Многумина почнаа да ги гонат и ги стигнаа. Застанаа против нив, спремни да започнат со нив битка во саботен ден.

³³ извикувајќи: „Уште имате време, излезете и направете го она што ви го наредува царската заповед, и ќе останете живи!”

³⁴ А тие им одговорија: „Не излегуваме и нема да ѝ се покориме на царската заповед и нема да го оскверниме саботниот ден!”

245 Мојс
13,6-11**26**4 Мојс
25,6-15
Пс 105,30
Сир 45,23**31**1 Цар
23-26

- 37** ³⁵ Тогаш веднаш почнаа да ги напа-
⁵ Мојс 31,28
⁴² ³⁶ Но овие не им одговорија, па дури
^{7,13}
² Мак 14,6 ни камен не фрлија на нив, ниту ги ут-
врдија своите скривалишта, велејќи:
43 ³⁷ „Сите ќе умреме невини. И небото
² Мак 8,1 и земјата сведочат дека несправедливо
нè убивате.”
48 ³⁸ И појде војската на нив во тој сабо-
^{1,10}
^{2,62}
Пс 88,17 тен ден, и загинаа сите со нивните жени
и со нивните деца и добитокот - околу
илјада души.
³⁹ Кога разбраа за тоа Мататија и не-
говите пријатели, заплакаа за нив гор-
ко.
⁴⁰ Тогаш си рекоа еден на друг: „Ако
сите постапиме, како што постапија
овие наши браќа и не се бориме со нез-
набошците за нашиот живот и за
нашите светињи, тие набргу ќе нè
истребат од земјата.”
⁴¹ Во тој ден одлучија и рекоа: „Ако
некој нè нападне во саботен ден, ќе се
бориме со него за да не умреме сите, ка-
ко што изумреа нашите браќа во нивни-
те скривалишта.”
⁴² Тогаш ним им се приклучи и заед-
ницата на Асидеите, сè одбрани јунаци
од Израил, сите верни на Законот.
⁴³ И сите други што беа во опасност,
им се придружуваа и ја зголемија нив-
ната сила.
⁴⁴ Така се насобра цела војска и во
гневот свој ги напаѓаа виновниците и
безбожниците; другите, пак, бегаа да се
спасуваат кај незнабошците.
⁴⁵ Мататија и неговите пријатели одеа
наоколу и ги уриваа жртвениците.
⁴⁶ Без страв ги обрезаваа необрезани-
те деца што ги наоѓаа во израилската
земја.
⁴⁷ Ги гонеа синовите на дрскоста и
нивниот подвиг стана успешен.
⁴⁸ Така го бранеа Законот од рацете
на незнабошците и нивните цареви и не
дозволија да зајакне силата на грешни-
ците.

Завештој и смртта на Мататија

⁴⁹ Кога му се приближи смртниот ден
на Мататија, тој им рече на своите
синови: „Ете, сега се засили дрскоста и

страдањето; сега е време за преврат и
жесток гнев.

⁵⁰ Затоа, деца мои, чувајте го Законот
со ревност и жртвувајте го вашиот жи-
вот за заветот на нашите предци.

⁵¹ Спомнете си за нив, за делата што
ги направија тие во свое време. И вие ќе
добиете голема слава и вечно име.

⁵² Зарем и Авраам не се покажа верен
во искушението и зар тоа не му се при-
ми за праведност?

⁵³ Јосиф во својата неволја ја запази
заповедта и стана господар над Египет.

⁵⁴ Финес, нашиот предок, затоа што
покажа голема ревност, го прими вету-
вањето на вечното свештенство.

⁵⁵ Исус, затоа што ја исполни заповед-
та, стана судија над Израил.

⁵⁶ Калев, во собирот народен, беше
сведок за вистината и доби земја во
наследство.

⁵⁷ Давид за својата милосрдност го на-
следи царскиот престол за вечни времи-
ња.

⁵⁸ Илија поради својата голема рев-
ност за Законот беше вознесен на небо-
то.

⁵⁹ Ананија, Азарија и Мишаел преку
вера се спасија од пламенот.

⁶⁰ Даниил за својата невиност беше
избавен од челуста на лавовите.

⁶¹ И така, спомнувајте си дека сите
што се надеваа на Него, од поколение
до поколение не ги напушти силата.

⁶² Не плашете се од зборовите на греш-
ен човек, зашто славата негова ќе се
претвори во ѓубриште и во црви.

⁶³ Денес се гордее, а утре веќе нема да
го најдат; ќе се претвори во прав и на-
дежите негови се губат.

⁶⁴ А вие, чеда мои, крепете се и пазете
го храбро Законот, зашто преку него ќе
се прославите.

⁶⁵ Еве ви го Симон, вашиот брат, знам
дека е разумен маж, него слушајте го во
сите дни. Тој ќе ви биде место татко.

⁶⁶ А Јуда Макавеј, одличен јунак уш-
те од својата младост, тој нека ви биде
војсководец; тој ќе ве води во војните
против незнабошците.

⁶⁷ Соберете ги сите што живеат според
Законот и одмаздете се за неправди-
те што му се прават на вашиот народ.

52-59
Сир 44-50

52
1 Мојс 15,6
22,1

53
1 Мојс
37-41
Пс 118,143

54
2,26
4 Мојс
25,7,13

55
4 Мојс
27,12-23

56
4 Мојс
13,31
14,6-10,24
Ис.Н. 14,
6-15
Сир 46,9

57
1 Цар
24,21
2 Цар 7,16

58
3 Цар
18,40
19,10
4 Цар 2,
1-12

59
Дан 3,17

60
Дан 6,21
2 Тим 4,17

62
1,10
2,48

63
Пс 145,3

ПРВА КНИГА МАКАВЕЈСКА

69 ¹ Мојс 25,8
Суд 2,10
4 Цар
22,20

⁶⁸ Дајте им го на незнабошците она што заслужиле, а кон заповедите на Законот бидете внимателни!”

⁶⁹ Потоа ги благослови и се прибра кај своите предци.

3,4 ¹ Мојс 49,9

⁷⁰ Умре во сто четириесет и шестата година; го погребаша во гробницата на татко му во Модин, а сиот Израил гордо го оплакуваше.

5 ^{5,5,44}

6 ^{2,47} *Пофалба за Јуда Макавејски*

7 ^{Изреки 10,7}

3 Место него се издигна неговиот син Јуда, кој беше наречен Макавеј.

² На него му помагаа сите негови браќа и приврзаниците на татко му; со радост војуваа за Израил.

³ Тој ја рашири славата на својот народ; ставаше оклоп на себе како џин, се препашуваше со своите оружја и водеше војна, бранејќи го народот со меч.

⁴ Во своите работи беше сличен на лав и како лавче рикаше за плен.

⁵ Ги гонеше беззаконците, ги бараше и ги изгоруваше оние што го вознемируваа неговиот народ.

⁶ Од страв пред него беззаконците се смирија и трепереа пред него; преку неговата рака дојде спасението.

⁷ На многу цареви им зададе голема мака и со своите дела го зарадува Јаков; споменот за него ќе биде вечно благословуван;

⁸ навлезе во јудејските градови и ги истреби незнабошците и го одврати гневот од Израил;

⁹ Името негово се прочу до крајот на земјата и ги собра сите расени по светот.

Победа на Јуда над Ајолониј и над Серон

¹⁰ Тогаш Аполониј ги повика незнабошците и од Самарија насобра голема војска за да војува против Израил.

¹¹ Јуда го разбра тоа и излезе пред него, го уби и неговата војска ја уништи, а оние што останаа живи, се разбегаа.

¹² Им го одзедоа пленот, а Јуда му го зеде мечот и го носеше во борбите до крајот на животот.

¹³ И слушна Серон, војсководецот на Сирија, дека Јуда собрал околу себе многу луѓе и многу верници, кои, водени од него, влегуваат во борби,

¹⁴ па си рече: „Ќе си создадам име и ќе се прославам во царството, ако отпочнам војна против Јуда и против оние што се заедно со него и кои ги презираат царските зборови.”

¹⁵ Појде тој и со него силна безбожничка војска да му помогне за да им се одмазди на синовите Израилеви.

¹⁶ Кога се доближија до височината Веторон, Јуда излезе пред нив со сосема малку свои луѓе.

¹⁷ Тие, откако видоа пред себе толку голема војска, му рекоа на Јуда: „Како можеме ние малкумина да му се спротивставиме на ова големо множество? Освен тоа, многу сме истоштени, зашто денес сè уште ништо не сме јаделе.”

¹⁸ А Јуда им одговори: „Лесно може да се случи и многумина да паднат во рацете на малкумина; за Бога нема никаква разлика дали ќе спаси многумина или малкумина,

¹⁹ бидејќи победата во битката не зависи од големината на војската, туку силата доаѓа од небото.

²⁰ Тие доаѓаат против нас со голема гордост и со беззаконија да нè уништат нас, нашите жени и нашите деца, и да нè ограбат;

²¹ а ние се бориме за нашите души и за нашите закони.

²² Затоа Тој Самиот пред нашите очи ќе ги уништи; не плашете се ни најмалку од нив.”

²³ Откако престана да говори, ненадејно ги нападна: Серон и сета негова војска беа разбиени.

²⁴ Ги гонеше удоу до падините на Веторон сè до самата рамнина; од нив паднаа осумстотини мажи, а другите избегаа во филистејската земја.

²⁵ И сите околни безбожници почнаа да се плашат од Јуда и од неговите браќа.

²⁶ За неговото име слушна и самиот цар; по сите народи се зборуваше за борбите на Јуда.

16
Ис.Н. 10,11

18
4,10.40.55
9,46
16,3
1 Цар 14,6
17,46

22
5 Мојс 1,29
3,18-22

24
2 Цар 5

32

2 Мак 11,1

33

7,1-4

**Антиох Четврти
заминувајќи за Персија,
му ѝ доверува царскиот обврски
на Лисиј**

²⁷ Кога за сето тоа слушна царот Антиох, тој се распали со гнев, па испрати да ги соберат сите сили во неговото царство и собра голема војска;

²⁸ ја отвори својата ризница и им исплати на своите војници годишна плата и им заповеда во секоја прилика да бидат готови.

²⁹ Тогаш виде дека богатството во неговата ризница е потрошено и дека приходите на државата се помали поради немирите и разурнувањата што ги направи тој во земјата, уништувајќи ги законите што постоеја уште од старо време.

³⁰ И почна да се плаши дека нема да може, освен само уште еднаш или двапати, да ги подмири издатоците и да дава подароци, како што ги даваше со широка рака во минатото, надминувајќи ги со тоа своите претходници.

³¹ Силно загрижен во својата душа, тој реши да оди во Персија за да собере даноци од таа земја и да земе што повеќе пари.

³² Царските работи од реката Еуфрат до египетските предели му ги предаде на Лисиј, угледен човек, по потекло од царски род;

³³ на него му го довери и воспитувањето на својот син Антиох, додека се врати тој;

³⁴ нему му ја предаде и половината од војската и слоновите и му даде заповед за сè што беше наумил, особено за жителите на Јудеја и Ерусалим:

³⁵ да испрати против нив војска, да ја сотре и да ја уништи силата на Израил и она што преостанало во Ерусалим да го избрише и споменот за тоа место,

³⁶ па тогаш на сите нивни земји да насели туѓинци и со ждрепка да им ја раздели земјата.

³⁷ Тогаш царот ја зеде другата половина од војската и појде од Антиохија, престолнината на своето царство, во сто четириесет и седмата година, ја ми-

на реката Еуфрат и ги заобиколи горните краишта.

39

1 Лет 19,18

46

Суд 20,1-3
1 Цар 7,5
10,17

**Горѓиј и Никанор
(2 Мак 8,8-15)**

³⁸ Лисиј ги одбра Птоломеј, синот на Доримен, Никанор и Горѓиј, храбри мажи и пријатели на царот;

³⁹ ги испрати со четириесет илјади пешаци и седум илјади коњаници, да појдат во Јудеја и, според царската заповед, да ја опустошат.

⁴⁰ Тие појдоа со сета своја војска и дојдоа до Емаус и се улогорија таму во рамнината.

⁴¹ Кога за ова слушнаа тамошните трговци, тие зедоа со себе многу сребро, злато и слуги и дојдоа во логорот да ги купуваат Израилците како робови; кон нив се придружија исто така група Сиријци и Филистејци.

⁴² Јуда и неговите браќа видоа дека неволјите се умножуваат и дека непријателските војски поставиле логори во нивните предели, а разбраа и за царската наредба нивниот народ да биде поразен и уништен.

⁴³ И секој од нив му велеше на својот пријател: „Да го подигнеме нашиот народ од пропаста и да водиме војна за нашиот народ и за светињите.”

⁴⁴ Се собраа сите за да се подготвуваат за борба и да се помолат, да испросат милост и милосрдност.

⁴⁵ Ерусалим остана ненаселен како пустина; од неговите постојани жители немаше никој ни да влезе во него ни да излезе од него; се газеше по светите места, а во тврдината се беа населиле туѓинци, им беше станало живеалиште на безбожниците; беше одземена веселбата од Јаков, не се слушаше ни кавал ни цитра.

**Собириот во Масифа
(2 Мак 8,16-23)**

⁴⁶ Се собраа и отидоа во Масифа, спроти Ерусалим, бидејќи некогаш Масифа им беше на Израилците место за молитва.

48 ⁴⁷ Тој ден постеа и се облекоа во вре-
 2 Мак 8,23 ⁴⁸ ги раскинаа облеките свои;

49 ⁴⁸ ја отворија книгата на Законот, ед-
 4 Мојс 6, 2-21 на од оние што ја бараа безбожниците
 за да ги насликаат ликовите на своите
 5,33 идоли во неа,

55 ⁴⁹ па ги изнесоа свештеничките одеж-
 2 Мојс 18,21 ди, и првините и десетините: ги повикаа
 и назириите, кои ги беа исполниле своите
 денови,

56 ⁵⁰ извикаа високо кон небото: „Што да
 5 Мојс 20,5-8 правиме со нив и каде да ги сместиме?

⁵¹ Светилиштето Твое се гази и е ос-
 квернето, а свештениците Твои се во
 жалост и понизност.

⁵² Еве, незнабошците се собраа околу
 нас за да нè уништат. Ти знаеш што
 подготвуваат против нас.

⁵³ Како ќе можеме да им се против-
 ставиме, ако Ти не ни помогнеш?”

⁵⁴ Тогаш трубите затрубија и извикаа
 со сиот свој глас.

⁵⁵ Јуда му постави на народот старе-
 шини: илјадници, стотници, педесетни-
 ци и десетари.

⁵⁶ И им рекоа на оние што правеа
 куќи, што се беа наскоро ожениле, што
 насадиле лозје, како и на оние што се
 плашат, секој од нив, како што е според
 Законот, да се врати во својот дом.

⁵⁷ Потоа војската појде и постави
 логор јужно од Емаус.

⁵⁸ Јуда им рече на борците:
 „Препашајте се, бидете храбри и под-
 готовени да ги нападнеме незнабошците
 што се собрани против нас за да нè
 уништат нас и нашите светињи;

⁵⁹ подобро е да умреме во борба,
 отколку да го гледаме злото на нашиот
 народ и на нашите светињи.

⁶⁰ Како е Божјата волја, така нека
 биде!”

Биџкаџа кај Емаус

(2 Мак 8,23–29; 34–36)

4 Горгиј зеде пет илјади пешаци и ил-
 јада одбрани коњаници и војската
 појде во ноќта,

² за да ја нападне војската јудејска и
 да ги убие ненадејно; а оние што живе-
 ја во тврдината, му служеа како водачи.

³ Јуда слушна и излезе сам со негови-
 те храбри војници за да ја разбие цар-
 ската војска во Емаус,

⁴ додека непријателите беа далеку од
 логорот.

⁵ А Горгиј дојде преку ноќта во лого-
 рот на Јуда и не најде никого, па почна
 да ги бара по ридиштата, велејќи: „Тие
 бегаат од нас.”

⁶ Штом се зазори, се појави Јуда во
 рамнината со три илјади војници, но тие
 немаа ни штитови, ни мечеви, како што
 посакуваа.

⁷ Кога го видоа логорот на безбожни-
 ците и нивната силно вооружена војска,
 окружена со коњица, обучена за војна,

⁸ Јуда им рече на луѓето што беа со
 него: „Не плашете се од нивното мно-
 жество и од нападот нивни не плашете
 се.

⁹ Спомнете си како се спасија нашите
 предци во Црвеното Море кога фарао-
 нот ги гонеше со својата војска.

¹⁰ Да извикаме сега кон Бога и може-
 би ќе се смилува на нас, ќе си спомни за
 заветот со нашите татковци и оваа вој-
 ска ќе ја уништи пред нашето лице;

¹¹ тогаш сите незнабошци ќе разберат
 дека Израил има свој Избавител и
 Спасител.”

¹² Тогаш туѓинците ги подигнаа сво-
 ите очи и ги видоа дека доаѓаат против
 нив,

¹³ па излегоа од логорот за да се бо-
 рат, а оние што беа со Јуда затрубија,

¹⁴ и ја започнаа битката; незнабошци-
 те беа разбиени и се разбегаа кон рам-
 нината,

¹⁵ сите други паднаа од меч; ги гонеа
 до Газир и до рамнините на Идумеја,
 Азот и Јамнија, и од нив паднаа до три
 илјади војници.

¹⁶ Тогаш Јуда се врати од прогонува-
 њето, на чие чело се наоѓаше,

¹⁷ а на народот му рече: „Не лакомете
 се за плен, зашто уште една битка нè
 чека;

¹⁸ Горгиј и неговата војска се во ри-
 диштата близу до нас; сега дочекајте ги
 нашите непријатели и смело борете се
 против нив, а потоа без страв собирајте
 плен!”

4,8-11

5 Мојс
20,1-4

9

2 Мојс 14

13

4 Мојс 10,9

24 ¹⁹ Додека Јуда уште говореше, се појави една група, која слегуваше од ридот.

30 ²⁰ И тие видоа дека нивните се во бегство и дека логорот гори; димот што се издигаше покажуваше што станало.

²¹ Кога го видоа тоа, многу се уплашија; и, гледајќи ја војската на Јуда во рамнината, подготвена за борба,

²² сите избегаа во филистејската земја.

²³ Јуда се врати да го ограби нивниот логор; зедаа многу злато и сребро, многу сини и црвени облеку и друго големо богатство.

²⁴ Кога се враќаа, Го *благословуваа небесниот Бог, зашто е благ и милостив низ векови.

²⁵ Тој ден Израил доби големо спасение.

²⁶ Оние, пак, од непријателите што успеаја да избегаат, дојдоа кај Лисиј и му раскажаа за сè што станало.

²⁷ А тој, кога слушна, многу се вознемири, падна во голем очај зашто на Израил не му се случи она што тој го посакуваше и она што му заповеда царот.

Прваџа биџка на Лисиј

(2 Мак 11,1–12)

²⁸ Затоа наредната година собра Лисиј шеесет илјади одбрани пешаци и пет илјади коњаници за да ги победи Израилците.

²⁹ Тие дојдоа во Идумеја и поставија логори во Бет-Цур, а Јуда тргна против нив со десет илјади војници.

³⁰ Кога ја виде таа голема војска, тој вака се молеше: „Благословен си, Спасителе на Израил, Ти, Кој го скрши нападот од силниот со раката на Твојот *слуга Давид и ја предаде филистејската војска во рацете на Саул, синот на Јонатан и неговиот штитоносец,

³¹ предај му ја и оваа војска во рацете на Твојот народ Израил и нека се посрамат во својата сила и во својата коњица;

³² испрати им страв и скрши им ја довербата во нивната сила; нека се поколебаат со поразот свој;

³³ собори ги со мечот на оние што Те љубат, со песни нека Те прославуваат сите што го знаат Твоето име.”

³⁴ Започна борбата; од војската на Лисиј паднаа околу пет илјади луѓе.

³⁵ Лисиј, откако виде како бега неговата војска и се увери во храброста на Јудините војници, спремни или да живеат или јуначки да умрат, тој тргна кон Антиохија, па собра туѓинци, и, штом ја засили својата некогашна војска, намисли повторно да ја нападне Јудеја.

Очистиувањето и обновувањето на светилиштето

³⁶ А Јуда и неговите браќа рекоа: „Нашите непријатели се победени, ајде да одиме горе и да го очистиме и обновиме светилиштето.”

³⁷ Тогаш се собра целата војска и се искачи на гората Сион.

³⁸ Светилиштето го најдоа опустошено, жртвеникот осквернет, вратите изгорени, а во тремовите, како во некоја гора беа израснале растенија; ризниците, пак, урнати.

³⁹ Ги раскинаа своите облеку, плачеа горко и своите глави со пепел ги посипаа,

⁴⁰ паднаа ничкум, дадоа знак со своите труби и повикаа кон небото.

⁴¹ Тогаш Јуда определи војници, кои ќе војуваат против оние што се наоѓаа во тврдината, додека тој не го очисти светилиштето.

⁴² Потоа избра непорочни свештеници, кои беа верни на Законот.

⁴³ Тие го очистија светилиштето, а осквернетите камења ги однесоа на нечисто место.

⁴⁴ А потоа размислуваа за тоа како да постапат со осквернетиот жртвеник.

⁴⁵ Им дојде добра мисла - да го урнат, та никогаш да не им биде за срам, бидејќи тој беше осквернет од незнабошци. И така го урнаа:

⁴⁶ камењата ги ставија на погодно место во храмовата шума, додека дојде пророк и каже што да се направи со нив,

⁴⁷ па, според Законот, зедаа цели камења и изградија нов жртвеник - според поранешниот.

35
2 Мак
11,13-14

38
Пс 73,2-7

40
4 Мојс 31,6

42
3 Мојс
21,17

43
4 Цар
23,6,12

46
4,37
14,41
Пс 73,9
Мих 3,12

47
2 Мојс
20,25
5 Мојс
27,5-6

61 ⁴⁸ Потоа ги уредија светињата, внатрешните делови на храмот и тремовите;

⁴⁹ направија свештени садови, внесоа свеќник во храмот, жртвеник за темјан и трпеза;

⁵⁰ го покадија олтарот со темјан, ги запалија кандилата на светилникот и го осветлија храмот;

⁵¹ на трпезата ставија лебови, ги закачија завесите и ги завршија сите работи што ги презедоа.

⁵² Во дваесет и петтиот ден, во деветтиот месец кислев, во сто четириесет и осмата година, станаа многу рано,

⁵³ и принесоа жртва според законот врз новоизградениот жртвеник за сепаленици.

⁵⁴ Во денот, во кој незнабошците го беа оскверниле жртвеникот, тој беше обновен со песни, цитри, гусли и кимвали.

⁵⁵ Сиот народ падна ничкум, се молеше и Му благодареше на Оној, Кој им помогна.

⁵⁶ Осум дена го прославуваа обновувањето на жртвеникот и принесуваа жртви сепаленици, мирни жртви и жртви за благодарност.

⁵⁷ Предната страна на храмот ја украсија со златни венци и со штитови, ги обновија вратите на влезот, а ги направија и вратите на ризниците.

⁵⁸ И настана голема радост во народот и се избриша срамот што му го нанесоа незнабошците.

⁵⁹ Јуда, неговите браќа и сите Израилци, решија деновите на обновувањето на жртвеникот, секоја година да се празнуваат со веселба и со радост - секоја година по осум дена, од дваесет и петтиот ден на месецот кислев.

⁶⁰ Тогаш изградија високи сидови околу гората Сион и укрепени кули за да не ја осквернат незнабошците, ако некогаш дојдат, како порано.

⁶¹ И Јуда ја постави таму својата војска да ја чува гората Сион и со нејзина помош го утврдија Бет-Цур за да има народот тврдина против Идумеја.

Поход ѝројив Идумејциите и Амонийциите

(2 Мак 10,14-33)

5 Кога соседните народи слушнаа дека жртвеникот е изграден и дека светилиштето е обновено, онака како што било пред тоа, многу се разгневија;

² па решија да го уништат родот на Јаков, кој живееше меѓу нив, и почнаа да го убиваат и да го истребуваат тој народ.

³ Тогаш Јуда започна војна против потомците на Исав што живееја во Идумеја, во Акраватин, затоа што овие го беа опседнале Израил. Тој им нанесе голем пораз, ги понизи и пленот им го одзеде.

⁴ Си спомна тој и за злобата на Вајановите синови, кои беа за народот стапица и сопка, поставувајќи му заседи на неговите патишта.

⁵ Иако тие пред него се затворија во своите кули, тој ги нападна, ги проколна и ги запали нивните кули и сите што беа во нив.

⁶ Потоа се крена против синовите Амонови и наиде на силна војска и многу народ и на Тимотеј, нивниот војсководец.

⁷ Тој водеше многу борби, но тие на крајот беа уништени пред неговото лице, ги победи.

⁸ Ги зазеде Јазир и околните села, а потоа се врати во Јудеја.

Појлакиите на Израилциите

⁹ Тогаш незнабошците, кои живееја во Гилад, се собраа и се дигнаа против Израилците, кои живееја меѓу нив за да ги избијат, но тие избегаа во тврдината Датем.

¹⁰ Тие испратија писма до Јуда и до неговите браќа, во кои велеа: „Незнабошците што се околу нас, се здружија за да нè уништат,

¹¹ се готват да дојдат и да ја нападнаат тврдината, во која се криеме; Тимотеј ги предводи нивните војски;

¹² дојдете и избавете нè од нивните раце, бидејќи многумина од нас загинаа.

5,3
4 Мојс 34,4

6-8
4 Мојс
21,31

13 <sup>Суд 11,3
2 Мак 3,11</sup> Сите наши браќа, кои беа во пределите на Тов, на смрт се предадени; нивните жени и деца ги одведоа во плен и убија околу илјада мажи.”

15 ^{Ис 8,23} Уште додека ги читаа нивните писма, ете, пристигнаа други гласници од Галилеја, во искината облека, носејќи им исти вести:

25 ^{1 Мојс 25,13} „Против нас се собраа од Птоломеида, од Тир и од Сидон и од цела незнабожечка Галилеја; сакаат да нè погубат.”

16 Кога Јуда и народот ги слушнаа овие зборови, се собра голем собор за да се посоветуваат што да прават за тие браќа кои се во неволја и на кои незнабошците им се закануваа со војна.

17 Тогаш Јуда му рече на својот брат Симон: „Одбери си луѓе, па појди и заштити ги твоите браќа во Галилеја, а јас и брат ми Јонатан ќе појдеме во Гилад.”

18 Го постави Јосиф, синот Захариев, и Азарија за началници на народот со другата војска во Јудеја за да вардат.

19 Ним им заповеда, велејќи: „Управувајте со овој народ, но не почнувајте никаква војна против незнабошците, додека ние не се вратиме.”

20 На Симон му дадоа три илјади луѓе за неговиот поход во Галилеја, а на Јуда - осум илјади за Гилад.

Походој во Галилеја

(2 Мак 12:10–31)

21 Симон појде во Галилеја, имаше многу борби против незнабошците и најпосле ги разби.

22 Ги гонеше до портите на Птоломеида; од незнабошците паднаа три илјади борци, а тој им го зеде пленот.

23 Со себе ги поведе Јудејците од Галилеја и од Арвати, заедно со нивните жени и деца, со целиот нивен имот и ги доведе во Јудеја со голема радост.

24 А Јуда Макавеј и брат му Јонатан го преминаа Јордан и три дена одеа низ пустината.

25 Таму ги сретнаа Наватејците, кои ги примија мирољубиво и им раскажаа сè што им се случило на нивните браќа во Гилад,

26 дека многумина од нив се затворени во Восор, во Алема, во Хасфо, Макед и Карнен - а сите тие се големи и утврдени градови,

27 а и други градови се наоѓаат во опсада и дека идниот ден е определен да ги нападнаат тие тврдини, да ги преземат и да ги погубат сите во еден ден.

28 Затоа Јуда веднаш со својата војска се упати кон Восор, го зазеде тој град и сите од машки пол ги изби со својот остар меч, го собра целиот плен и го изгоре со оган.

29 Оттаму тргна ноке и дојде до тврдината.

30 Кога осамна зората, ги подигнаа своите очи, и, ете, пред нив многу народ, безбројно множество, кое местеше скали и справи за да ја преземат тврдината и веќе ја напаѓаа.

31 Виде Јуда дека борбата започнува и пискот од градот се издигаше кон небото, како звук од труби и многу викање.

32 Тогаш Јуда им рече на своите борци: „Сега борете се за вашите браќа!”

33 А тој со три одреда ги заобиколи од задната страна; затрубија со трубите и извикаа со молитва.

34 Војската на Тимотеј, откако разбра дека тоа е Макавеј, избега пред него; а тој сосема ги порази: тој ден паднаа на бојното поле околу осум илјади мажи.

35 Тогаш се врати во Алема, ја опсадија и ја презеде, изби сè што беше машко, го зеде нејзиниот плен и ја изгоре.

36 Оттаму појде и ги зазеде Хасфо, Макед, Восор и другите гиладски градови.

37 По овие настани, Тимотеј собра друга војска и постави логор кај Рафон, од другата страна на потокот.

38 Јуда испрати луѓе да извидат каква е војската; тие го известуваа, велејќи: „Со него се собрани сите незнабошци што живеат околу нас, подготвени да војуваат против тебе;

39 тие создале голема војска; најмиле и Арабјани како помошници, а логорот им е зад потокот, подготвени се да те нападнаат.” Јуда појде да ги пречека.

28
5,51
Ис.Н. 6,20

33
Суд 7,16-18
1 Цар 11,11

38
2 Мак 12,20

42 <sup>2 Мојс 5,6
5 Мојс 20,5-9
Ис.Н. 1,10
3,2</sup> 40 Кога Јуда и неговата војска се приближуваа до потокот, Тимотеј им рече на своите началници: „Ако тој прв го премине потокот и нè нападне, не ќе можеме да го победиме, зашто тогаш тој ќе има предност и ќе нè победи.“

43-44 ^{2 Мак 12,26} 41 Ако, пак, се уплаши и направи логор од другата страна на потокот, ние ќе појдеме кон него и ќе го победиме.”

48 <sup>4 Мојс 20,14
20,17</sup> 42 Кога Јуда дојде до потокот, ги остави народните писари до потокот и им заповеда, велејќи: „Не оставајте никого во логорот; сите нека одат во бој.“

43 И тој прв ми на преку потокот, а по него премина и ситот народ. И пред него се разбегаа сите незнабошци, го фрлија оружјето и избегаа да се сокријат во идолскиот храм што е во Карнен.

44 Тогаш Израилците го зазедоа тој град, и потоа го изгореа паганскиот храм со сите оние што беа во него; така беше победен Карнен и веќе никој не можеше да му се противстави на Јуда.

45 Потоа Јуда ги собра сите Израилци, кои беа во Гилад, од најмал до најголем, нивните жени и деца и имотот и сето тоа множество се упати кон јудејската земја.

46 Дојдоа до Ефрон. Тоа беше голем град, многу укрепен, кој се наоѓаше на патот; не можеа да го заобиколат ни лево ни десно, така што требаше да поминат низ него,

47 а жителите се беа затвориле во него, и портите ги затрупале со камења.

48 Јуда им испрати мирољубива порака: „Ќе поминеме низ вашата земја за да се вратиме во нашата земја; нема да ви направиме никакво зло.” Но тие не сакаа да им ги отворат портите.

49 Тогаш Јуда им заповеда на своите борци секој да остане на своето место,

50 борците го напаѓаа градот и го опсадуваа целиот ден и целата ноќ, и градот се предаде во негови раце.

51 Јуда исече сè што беше во градот со својот остар меч, го урна градот до основи, го изгоре и го помина тоа место преку телата на убиените.

52 И преку Јордан помина во големата рамнина, која е спроти Бет-Шан.

53 По патот Јуда ги прибираше заостанатите и го бодреше народот во текот на целото патување, додека дојдоа во јудејската земја.

54 Се искачија на гората Сион со веселба и со радост и принесоа сепаленици, затоа што не падна никој од нив и што се вратија во мир.

Борбиите во незнабожечкиите ѓредели и во Идумеја

(2 Мак 12,32–45)

55 Во оние денови, додека Јуда и Јонатан се наоѓаа во Гилад, а братот Симон во Галилеја, пред Птоломеида,

56 слушнаа Јосиф, синот Захаријев, и Азарија, воените началници, за славните воени подвизи што ги направиле тие,

57 па си рекоа еден на друг: „Ајде и ние да се прославиме и да отпочнеме војна против незнабошците што се околу нас.”

58 И така ѓ наредија на војската, која беше под нивна заповед и појдоа против Јамнија.

59 Горгиј излезе од градот со своите војници за да се бори против нив.

60 Јосиф и Азарија беа принудени на бегство и беа гонети сè до јудејските предели; тој ден паднаа две илјади мажи Израилци.

61 Израилскиот народ претрпе голем пораз, бидејќи, сакајќи да покажат храброст, не ги послушаа Јуда и неговите браќа;

62 но тие не беа од родот на оние мажи, преку кои доаѓаше спасението на Израил.

63 А храбриот Јуда и неговите браќа многу се прославија пред целиот Израил и пред сите народи, каде што се слушаше нивното име.

64 Луѓето се собираа околу нив да ги прославуваат.

65 Потоа излезе Јуда и браќата негови и војуваа против синовите на Исав во земјата, која се наоѓа на југ, ги зазеде Хеврон и околните села, ги разурна неговите тврдини и ги изгоре неговите кули околу него.

57

5,19

58-59

4,15

6,7
1,54

⁶⁶ Потоа стана и отиде да ја освои филистејската земја и помина низ Мариса.

⁶⁷ Во тој ден паднаа некои од свештениците што сакаа да се прослават со својата храброст и непромислено беа навлегле во бој.

⁶⁸ Јуда се упати во Азот во филистејската земја, ги разурна нивните жртвеници, со оган ги изгоре нивните извајани богови, зеде плен од нивните градови и се врати во јудејската земја.

Смрѣѣа на Антиох Еѣифан

6 Во тоа време царот Антиох, кога минуваше преку горните области, разбра дека во Персија има еден град, по име Елимаис, прочуен со богатство, со сребро и злато,

² и дека во него има храм, кој бил многу богат, дека таму имало златни предмети, оклопи и оружје, оставени од Александар, синот на Филип, македонски цар, кој прв се зацари над Елините.

³ Затоа појде и се обидувааше да го преземе градот и да го ограби, но не успеа затоа што жителите ја дознаа неговата намера.

⁴ Тие му се спротивставија со силна војска, па избега оттаму со голема мака и се врати во Вавилон.

⁵ Тогаш во Персија некој дојде при него и го извести дека војските, кои отишле во земјата на Јуда, биле победени,

⁶ дека Лисиј одел со силна војска пред сите, но дека бил разбиен од Јудејците и дека тие многу се осилиле и со оружје, и со војска и со многу плен што го зеле од војските, победени од нив,

⁷ дека го разурнале одвратниот идол, кој тој го подигнал над жртвеникот во Ерусалим, а дека и светилиштето го оградили, како што било пред тоа, со високи ѕидови, а исто така и Бет-Цур, неговиот град.

⁸ Кога царот ги чу тие зборови, многу се исплаши и се вознемири, падна на постела, изнемоштен од тага, затоа што не се исполнила неговата желба.

⁹ Повеќе денови остана така, зашто неговата тага стануваше сè поголема и мислеше дека веќе умира.

¹⁰ Тогаш ги повика сите свои пријатели и им рече: „Се загуби сонот од моите очи, а срцето мое изнемогна од тага.

¹¹ Си реков на срцето мое: до каква тага дојдов јас и колку е голема мојата мака, во која се наоѓам! А бев и корисен за мојата држава и сакан од моите поданици.

¹² Сега си спомнувам за сите зла што ги направив во Ерусалим, како ги зедев сите златни и сребрени садови од него и попусто ги праќав на убивање сите жители на Јудеја.

¹³ Сега знам дека поради сето тоа ме постигнаа овие мои неволји и, ете, јас умирам од голема мака во туѓа земја.”

¹⁴ Тогаш го повика Филип, еден од своите пријатели, и го постави над целото свое царство;

¹⁵ му ја даде круната; својата царска облека и својот прстен, и го постави да го воспитува неговиот син Антиох, да го учи како треба да управува со царството.

¹⁶ Царот Антиох умре во сто четириесет и деветтата година.

¹⁷ Кога Лисиј разбра дека царот умрел, тој го постави за наследник неговиот син Антиох, кој го воспитуваше уште од неговото детство и му беше дал име Евпатор.

Ојсадаѣа на ѣврдинаѣа

¹⁸ Оние што беа во тврдината, ги вознемируваа Израилците околу светилиштето и секогаш настојуваа да им прават штета, а на незнабошците да им помагаат.

¹⁹ Јуда реши да ги изгони, па го повика сиот народ за да ги опседне.

²⁰ Сите се собраа и ги опседнаа во сто и педесеттата година; против нив поставија орудија за стрелање и бојни напави.

²¹ Но некои од опседнатите успеаја да излезат, а кон нив се придружија и некои од безбожните Израилци;

²² тие отидоа кај царот и му рекоа: „До кога ќе се колебаеш и нема да ги одмаздиш нашите браќа?

²³ Ние се согласивме да му служиме на твојот татко, да се однесуваме според

10

2,18
1 Цар
17,32

14

6,55,63

18

1,33-36

20

6,31
2 Лет 26,15

24 неговите заповеди и да ја извршуваме неговата волја.

24 А синовите на нашиот народ ја опседнаа крепоста и не замразија; кога ќе не најдат - не убиваат и имотот наш го ограбуваат.

25 И не дигнале раце само против нас, туку и против сите твои области.

26 И, ете, сега ја опседнаа тврдината во Ерусалим, за да ја преземат, а свети-лиштето и Бет-Цур ги утврдија.

27 Ако не побрзаш и не ги спречиш, тие ќе направат и повеќе од тоа, и тогаш веќе не ќе можеш да ги запреш.”

Аниџох Пеџиџи и Лусиј во Јудеја

(2 Мак 13,1-17)

28 Царот се разгневи на овие зборови и ги собра сите свои пријатели, началниците на пешаците и началниците на коњаниците;

29 кај него дојдоа и наемните војници од други царства и од морските острови,

30 така што неговата војска беше сто илјади пешаци, дваесет илјади коњаници и триесет и два слона, обучени за војна.

31 Тие дојдоа преку Идумеја и поставија логор спроти Бет-Цур, долго го напаѓаа, па дури направија и воени напади, но тие од утврдениот град излегуваа, ги изгореа со оган и храбро се бореа.

32 Тогаш Јуда отстапи од тврдината и постави логор во Ветзахарија, спроти царскиот логор.

33 А царот, кога стана рано изутрината, бргу дојде со својата војска по патот на Ветзахарија; војските се подготвија за битка, трубите затрубија.

34 На слоновите им покажуваа сок од грозје и црници, за да се возбудат за битка.

35 Словите ги поделија меѓу борбените редови и покрај секој слон ставаа по илјада војници со железни оклопи и шлемови од бронза, а освен тоа, на секој слон се додаваа и петстотини најдобри коњаници;

36 тие застануваа истовремено таму, каде што беше слонот, а кога тргнуваше тој, тргнуваа и тие заедно со него, не одделувајќи се од него.

37 На слоновите имаше врзано јаки одбранбени дрвени кули, врзани за нив со каиши, а во секоја од нив по четири мажи, кои се бореа одозгора - од слонот; со секој слон беше и неговиот Индиец.

38 Другите, пак, коњаници ги разместија на обете крила од војската за да даваат знаци, да го вознемируваат непријателот и да ги покриваат воените редови.

39 Кога сонцето ќе удреше во златните и бронзените штитови, од нив ќе светнеа горите, ќе светнеа како огнени светила.

40 Едниот дел од царската војска беше разбиен по ридовите, а другиот - по ниските места, но се движеа по утврден ред и распоред.

41 Сите се вознемирија кога ја слушнаа бучавата на тоа множество и движењето на таа голема војска и свечкањето на оружјето, зашто војската беше голема и силна.

42 Јуда со својата војска влезе во бој. Во царската војска паднаа шестотини војници.

43 Тогаш Елеазар, нарекуван Аваран, виде еден слон покриен со царски оклоп, кој беше поголем од другите слоновини и помисли дека самиот цар е врз него;

44 тој реши да се жртвува себеси за да го спаси својот народ и да придобие вечно име;

45 па притрча смело кон слонот, среде бојниот ред и убиваше десно и лево и се разбегаа од него - на едната и на другата страна;

46 се вовлече под слонот, го прободде со својот меч и го уби; слонот падна врз него на земјата и го згмечи. Така загина тој таму.

47 Јудејците, гледајќи ја големината и силата на царската војска, се отклонија од неа.

39
3 Цар
10,16

44
Гал 1,4

11,53
15,27

31
4,29

34
1 Мојс
49,11

49

Ойсадаӣа на ѓораӣа Синај

(2 Мак 13,18–23)

6,53

2 Мојс

23,10–11

3 Мојс

25,1–7

⁴⁸ Царската војска тргна против нив во Ерусалим. Царот ја опседна Јудеја и гората Сион.

53

5,23,53–54

⁴⁹ Склучи мир со луѓето од Бет–Цур, кои излегоа од градот, зашто немаа храна за да можат да ја издржат опсадата, бидејќи беше саботна година за земјата.

58

11,50,62,66

13,45,50

⁵⁰ Царот го зазеде Бет–Цур и остави во него војска да го чуваат.

⁵¹ Потоа, во текот на многу денови го опседнуваше светилиштето; таму постави направи за исфрлање копја, камења и оган.

⁵² Но и Јудејците поставија такви направи против нивните и се бореа со нив многу денови.

⁵³ Во скривалиштата веќе немаше храна, зашто беше седма година; Јудејците што беа избегале од другите краишта во Јудеја за да се спасат од незнабошците, ги беа потрошиле и последните резерви;

⁵⁴ во светилиштето останаа сосема малку луѓе, зашто завладеа глад, а другите се разотидоа секој во своето место.

Анѣиох Пеѣӣи**ӣм доѣуӣӣа на Евреӣӣе да живеаӣӣ сѣоред нивнӣӣе закони**

(2 Мак 13,23–26; 11,22–26)

⁵⁵ Слушна Лисиј дека Филип, на кого царот Антиох, уште додека беше жив, му го беше доверил својот син Антиох да го подготвува за царување,

⁵⁶ се вратил од Персија и Мидија, заедно со војските, кои го придружувале царот и дека се обидува да завладее во царството.

⁵⁷ Затоа отиде бргу кај царот и му рече: „Ние секој ден сме послаби, резервата со храна помала, а местото што го опседнуваме е добро утврдено, но врз нас е и грижата за царството.

⁵⁸ Туку ајде да им ја подадеме нашата десница на тие луѓе и да склучиме мир со нив и со сиот нивен народ:

⁵⁹ да ги оставиме да живеат според нивните закони, како и пред тоа, зашто поради своите закони, кои ги укинавме,

тие се разгневија на нас и го направија сево ова.”

7,3

2 Мојс

10,28

⁶⁰ Царот и воените началници се согласија со овој предлог и испратија луѓе да им предложат мир, кој тие го прифатија.

⁶¹ Царот и началниците се заколнаа, потоа опседнатите излегоа од тврдината.

⁶² Се искачи царот на гората Сион, откако ја разгледа тврдината на тоа место, ја погази својата заклетва и нареди сидовите да бидат урнати.

⁶³ Потоа бргу појде и, кога се врати во Антиохија, го најде Филип како владее со градот, го нападна, војуваше со него и го презеде градот.

Зацарува̄ӣѣо на Димӣӣриј Први

(2 Мак 14,1–4)

7 Во сто педесет и првата година излезе од Рим Димитриј, син на Селевк, и со малкумина луѓе влезе во еден приморски град и таму се зацари.

² Кога влегуваше во царскиот дворец на своите предци, војската го фати Антиох и го доведе пред него.

³ Штом тој разбра за тоа, рече: „Не покажувајте ми ги нивните лица!”

⁴ Тогаш војската ги погуби, а Димитриј седна на престолот во своето царство.

⁵ Пред него дојдоа сите беззаконици и безбожници од Израилците, а Алким, кој се обидувахе да стане свештеник, ги предводеше;

⁶ пред царот тие го обвинуваа народот и велеа: „Јуда и неговите браќа ги убија твоите пријатели, а нас нè прогонија од нашата земја.

⁷ Затоа испрати човек, во кого имаш доверба, да ги види сите разурнувања што ги направија во царската земја и нека ги казни и нив и сите што им помагаат.”

Вакид и Алким ѣусѣошай̄ низ Јуда

⁸ Меѓу своите пријатели царот го избра Вакид, кој управуваше од другата страна на Реката; тој беше угледен човек во царството и верен на царот.

9 ¹ Царот го прати него и безбожникот Алким, кому му даде свештенство и му заповеда да им се одмазди на израилските синови.

17 ¹⁰ Појдоа и пристигнаа во јудејската земја со голема војска; на Јуда и на неговите браќа им испратија мирољубива порака, но полна со лаги.

22 ¹¹ Само тие не поверуваа на нивните зборови, зашто видоа дека се дојдени со голема војска.

¹² Кај Алким и Вакид се собраа книжници, за да бараат справедливо решение.

¹³ Први од израилските синови беа Асидеите, тие бараа со нив да биде склучен мир,

¹⁴ велејќи: „Свештеник од Ароновото племе дојде со војската и тој нема да нè навреди.”

¹⁵ А тој говореше мирно со нив и им се заколна, велејќи: „Нема да ви направиме зло, ни на вас ниту на вашите пријатели.”

¹⁶ Тие му поверуваа, а тој фати шестмина мажи од нив и ги уби во еден ден, како што е речено во Писмото:

¹⁷ „Ги расфрлија телата на твоите светии и нивната крв ја пролија околу Ерусалим; и немаше кој да ги погребее нивните тела.”

¹⁸ Тогаш страв и трепет го опфати сиот народ, кој говореше: „Во нив нема ни вистина ни правда, зашто ја погазија и наредбата и заклетвата, со која се заколнаа.”

¹⁹ Тогаш Вакид отстапи од Ерусалим, а својот логор го постави кај Витзет, па испрати и фати многумина од избеганиците од него мажи и неколкумина од народот, ги закла и ги фрли во еден длабок бунар.

²⁰ Потоа, откако му ја предаде земјата на Алким, и откако му ја остави војската за да му помага, Вакид се врати кај царот.

²¹ Алким пак почна да се бори за првосвештеничката служба.

²² Кај него се собираа сите оние што го бунтуваа својот народ, почнаа да владеат во јудејската земја и направија големо зло во Израил.

²³ Кога го виде Јуда сето зло, кое Алким со своите другари им го направи на израилските синови, а што беше поголемо и од она што му го направија безбожниците,

²⁴ почна да ги обиколува сите краишта на Јудеја, им се одмаздуваше на отстапниците и тие престанаа да влегуваат во земјата.

Никанор во Јуда

(2 Мак 14,5–36)

²⁵ А кога Алким виде дека Јуда и оние што беа со него многу, се засилуваат и кога сфати дека не може да им се спротивстави, се врати кај царот и страшно го обвини.

²⁶ Тогаш, царот го испрати Никанор, еден од своите славни војсководители, кој ги мразеше Израилците и беше нивен непријател, и му заповеда да го уништи тој народ.

²⁷ Никанор кога дојде во Ерусалим со многубројна војска, на Јуда и на неговите браќа им испрати лажен предлог за мир, велејќи:

²⁸ „Да нема војна меѓу мене и вас, јас ќе дојдам мирољубиво кај вас со малкумина луѓе.”

²⁹ Дојде кај Јуда, се поздравија мирољубиво еден со друг; меѓутоа, војниците беа приготвени да го фатат Јуда.

³⁰ Јуда разбра дека тој доаѓа со подмолна намера, се уплаши од него и не сакаше да му го види лицето.

³¹ Штом Никанор сфати дека неговата намера е откриена, тој излезе отворено да се бори против него кај Хафарсалама.

³² Од Никаноровите луѓе таму паднаа околу петстотини мажи, а другите избегаа во градот на Давид.

³³ Потоа Никанор се искачи на гората Сион; тогаш од светилиштето излегоа некои свештеници и народни старешини за да го поздрават мирољубиво и да му ја покажат сепаленицата што се принесува за него.

³⁴ Но тој ги исмеа, се подби со нив, ги оскверни и гордо говореше со нив,

26

3,36

28

1 Моје 13,8

33-35

Езд 6,10

37 ³⁵ па, силно разгневен, се заколна и рече: „Ако сега Јуда и неговата војска не се предадат во мои раце, тогаш, кога по победата ќе се вратам вamu, ќе го изгорам овој храм;” и си отиде разгневен.

39 ³⁶ Свештениците влегоа и застапаа пред жртвеникот во храмот, заплакаа и рекоа:

40 ³⁷ „Господи, Ти го избра овој Дом за да биде нарекуван со Твоето име и да биде Дом на молитва и молби на Твојот народ.

41 ³⁸ Одмазди му се на тој човек и на неговата војска, нека паднат од меч; спомни си за нивните хулни зборови и не давај им да останат долго.”

Пројасија и смртта на Никанор

(2 Мак 15,1–36)

³⁹ Излезе Никанор од Ерусалим и постави логор кај Веторон, а кај него дојде сириската војска.

⁴⁰ Јуда, пак, со три илјади војници постави логор кај Адаса; тој се помоли и рече:

⁴¹ „Господи, кога Те похулија пратениците на асирскиот цар, тогаш дојде Твој ангел и уби сто осумдесет и пет илјади луѓе,

⁴² така и сега пред нас убиј ја оваа војска за да разберат другите дека изрекоа хула против Твојата светиња; пресуди им според нивната злоба.”

⁴³ Војските навлегоа во бој во тринаесеттиот ден од месецот адар; војската на Никанор беше разбиена, а тој прв падна во бојот.

⁴⁴ А кога војниците негови видоа дека Никанор е убиен, го фрлија своето оружје и почнаа да бегаат.

⁴⁵ Израилците ги гонеа цел ден, од Адаса дури до Газир, и трубеа по нив со труби за известување.

⁴⁶ И жителите од сите околни села излегуваа и ги опколуваа бегалците, а тие, свртувајќи се кон оние што ги гонеа, сите пагаа од меч и ниеден од нив не остана.

⁴⁷ Го зедао пленот од нив, а потоа на Никанор му ја отсекоа главата и десната рака, која толку горделиво ја пружал, ги донесоа и ги закачија пред Ерусалим.

⁴⁸ Народот се радуваше многу; тој ден го помина како ден на голема веселба.

⁴⁹ Тогаш одредија тој ден да се празнува секоја година на тринаесетти адар.

⁵⁰ Така Јудејската земја се смири на извесно време.

Пофалба за Римјаниите

8 Тогаш Јуда слушна за славата на Римјаните дека се силни и благонаклонети кон сите што им се приврзани и дека со секого склучуваат пријателство.

² Му раскажуваа за тоа дека се моќни и силни, за нивните војни, за јуначките подвизи, со кои се истакнале кај Галите, како биле покорени и направени нивни поданици,

³ исто и за она што го направиле во Шпанија за да ги завладеат тамошните рудници на злато и сребро;

⁴ дека со својата разумност и истрајност ги завладеале сите земји, иако тие биле многу далеку од нив. Исто така, и за царевите што станувале против нив, кои доаѓале од најоддалечените краишта, а тие ги победувале и ја кршеле нивната сила, нанесувајќи им големи порази, а другите им плаќале годишен данок;

⁵ тие ги победиле во војна и Филип и царот на Китим, Персеј ^а, и сите други што станувале против нив.

⁶ Тие го победиле и Антиох, великиот цар на Азија, кој беше излегол против нив во војна со сто и дваесет слонове, со коњица, со бојни коли и со многубројна војска, но и него го уништиле;

⁷ го фатиле жив и го принудиле да им плаќа голем данок, а освен тоа, и тој и царевите што ќе дојдат по него да испраќаат заложници и да плаќаат данок,

50
9,57
14,4

8,5
1,1

¹ 8,5. Станува збор за македонскиот цар Филип Петти и неговиот син Персеј, кои се победени од Римјаните, првиот во 197 г., а вториот во 168 г. пр. Христос.

17

1 Лет 24,10
2 Мак 4,11

⁸ а Индија, Мидија, Лидија и некои подобри негови земји ги зеле од него и му ги дале на царот Евмен;

⁹ за тоа како Елините намислиле да појдат и да ги истребат,

¹⁰ но дека таа нивна намера била откриена и дека испратиле против нив еден војсководец и дека војувал против нив, кога многумина од нив паднале убиени, одведувајќи ги во плен нивните жени и деца и ги ограбиле, ја завладеле нивната земја, нивните тврдини ги урнале и ги држеле во потчинетост до тој ден;

¹¹ тие покориле и разориле и други царства и острови, кои некогаш се осмелувале да станат против нив,

¹² а со своите пријатели и со оние што имале доверба спрема нив - живееле во пријателство дека владееле со блиски и далечни царства и дека сите што го слушнале нивното име - се плашат од нив.

¹³ Ако сакаа некого да зацарат, тој се зацарува и царува, а кога сакаат - го сменуваат; и тие многу се издигнале;

¹⁴ но никој од нив не ставил круна, ниту се облекувал во порфира за да не се погордее.

¹⁵ Тие имаат свое собрание, во кое секој ден триста и дваесет луѓе се советуваат за сè што се однесува за народот и за неговата благосостојба;

¹⁶ секоја година на еден човек му доверуваат да управува над нив и да владее со целата нивна земја; сите слушаат само еден човек и нема кај нив ни завист ни љубомора.

Сојузои на Евреите со Римјаниите

¹⁷ Тогаш Јуда ги избра Евполем, синот на Јован, син на Акос, и Јасон, синот на Елеазар, и ги испрати во Рим, да склучат со нив пријателство и сојуз;

¹⁸ да им го симнат јаремот од нив, зашто гледаат дека сириското царство сака да го пороби Израил.

¹⁹ И така, тие појдоа за Рим. Иако патот беше многу долг, тие стигнаа во Рим и влегоа во собранието, па пристапија и рекоа:

²⁰ „Јуда наречен Макавеј, неговите браќа и сиот народ нè испратија кај вас да склучиме сојуз и мир со вас и да нè вброите меѓу вашите сојузници и пријатели.”

²¹ Ним им се допаднаа овие зборови.

²² И еве го преписот на договорот што го врежаа на бронзени плочи и им го испратија во Ерусалим за да биде спомен за мирот и сојузот:

²³ „Римјаните и јудејскиот народ да имаат вечно добро на море и на копно! Мечот и непријателството да бидат далеку од нив!

²⁴ Ако настане војна кај Римјаните или кај нивните сојузници во територијата на нивната власт,

²⁵ јудејскиот народ е должен да им укаже помош со сето свое срце, доколку околностите го наложат тоа.

²⁶ На непријателите нема да им даваат ни жито, ни оружје, ни пари, ни кораби. Така сакаат Римјаните. И тие верно ќе ги извршуваат своите обврски, без да добиваат надомест.

²⁷ Исто така, ако настане војна во јудејскиот народ порано, Римјаните со сета душа ќе им помогнат во војната, како што ќе наложат условите.

²⁸ На напаѓачите нема да им дадат ни жито, ни оружје, ни пари, ни бродови. Така е договорено во Рим и тие се должни да ги извршуваат своите задолженија без измама.”

²⁹ Таков сојуз склучија Римјаните со јудејскиот народ.

³⁰ Ако, пак, потоа едните или другите сакаат нешто да додадат или да изменат, можат тоа да го направат според своја волја, што и да додадат или одземат, тоа ќе ги обврзува.

³¹ И што се однесува до злото што царот Димитриј го прави на Јудеите, ние му пишавме вака: „Зошто си им наложил тежок јарем на нашите пријатели и сојузници - Јудејците?

³² Ако ни се обратат пак со жалба против тебе, ние ќе им дадеме справедлива помош и ќе војуваме против тебе и по море и на копно.”

29

12,3

9,8

Ис.Н. 8,1-3

**Биѿкаѿа кај Вереа
и смрѿиѿа на Јуда Макавејски. -
Поѓребоѿи на Јуда Макавејски**

9 Кога Димитриј слушна дека Никанор и неговите војници паднале во битката, одново ги испрати Вакид и Алким во Јудеја и со нив десното крило на војската.

² Тие појдоа на пат кон Галилеја и поставија логор кај Месалот, во подрачјето на Арвили, па, откако го освоија, убија многу луѓе.

³ Во првиот месец, во сто педесет и втората година, нивниот логор беше пред Ерусалим,

⁴ но станаа и појдоа кон Вереа со дваесет илјади пешаци и две илјади коњаници.

⁵ А Јуда се расположи во својот логор кај Еласа, а со него беа три илјади одбрани јунаци.

⁶ Но кога ја видоа големата војска, кога видоа колку е многубројна, многу се исплашија и многумина избегаа од логорот; и од нив останаа не повеќе од осумстотини војници.

⁷ Кога Јуда виде дека неговата војска се разбега, неговото срце се обесхрабри, војната го тревожеше, а немаше време одново да ги собере своите војници.

⁸ Тој се натажи и им рече на оние што беа останале: „Да станеме и да појдеме против нашите противници; можеби ќе имаме сила да се бориме со нив!“

⁹ Но тие го одвраќаа, велејќи му: „Ние немаме сила; можеме само да си ги спасиме животите, а потоа ќе се вратиме заедно со нашите браќа и ќе продолжиме да се бориме со нив; сега сме малкумина.“

¹⁰ А Јуда им рече: „Не, тоа никогаш нема да биде со мене - јас да бегам од нив; ако, пак, нашиот час дошол, да умреме храбро за нашите браќа и да не дозволиме да има дамка врз нашата слава.“

¹¹ Војската се дигна од логорот и застана спроти нив; коњицата се подели на два дела, а пред војската одеа праќарите и стрелците и сите предни силни војници.

¹² А Вакид се наоѓаше на десното крило; одредите се приближуваа од двете страни и трубите трубеа.

¹³ Со труби затрубеа и луѓето што беа со Јуда; се потресе земјата од вревата на војските и упорна борба започна, која траеше од утрото до вечерта.

¹⁴ Јуда виде дека Вакид и најсилниот дел од неговата војска се наоѓаат на десната страна; кај него беа собрани сите што имаа храбро срце,

¹⁵ го разбија десното крило и го гонееа дури до планината Азара.

¹⁶ Кога оние, што беа на левото крило, видоа дека десното крило е разбиено, се свртеа и појдоа по стапките на Јуда и на оние што беа со него и зад него.

¹⁷ Борбата беше многу жестока; паднаа убиени и од едната и од другата страна;

¹⁸ падна и Јуда, а другите се спуштија да бегаат.

¹⁹ А Јонатан и Симон го зебоа својот брат и го погребееа во гробницата на нивните предци во Модин.

²⁰ Сите Израилци многу го оплакуваа и многу дни тажеа, велејќи:

²¹ „Како падна силниот кој го спасуваше Израил?“

²² А другите дела на Јуда, борбите, храбрите подвизи што ги изврши, како и делата на неговата слава не се опишани затоа што беа извонредно многу.

Јонаѿан го наследува Јуда

²³ По смртта на Јуда во сите израилски предели се појавија беззаконици и одново се кренаа сите оние што вршеа неправда.

²⁴ Во тие денови настапи голема глад, земјата премина кон страната на непријателите.

²⁵ Тогаш Вакид ги одбра безбожниците и ги постави за началници во земјата;

²⁶ тие се распрашуваа и ги бараа пријателите на Јуда и ги доведуваа кај Вакид, а тој им се одмаздуваше и се подбиваше со нив.

²⁷ Настана голема жалост во Израил, каква што не била од денот откако кај нив веќе пророк не се појавил.

13

3 Цар 1,40

15

2 Цар
13,23

21

2 Цар
1,19,21

22

3 Цар
11,41

23-25

Пс 91,7

31 ²⁸ Тогаш се собраа сите пријатели на
^{2,1} Јуда и му рекоа на Јонатан:

33 ²⁹ „Откако умре брат ти Јуда, не се
^{1 Цар 24,2} најде човек сличен на него, кој може да
^{26,2} излезе против Вакид и против неприја-
^{Амос 1,1} телите на нашиот народ,
^{2 Лет 20,20}

35 ³⁰ а, ете, сега ние те избравме тебе
^{5,25} место него - за да ни бидеш началник и
41 водач - да ја водиш нашата војска.”

^{1,39-40} **31** Тогаш Јонатан го прими водството
^{Амос 8,10} и го зазеде местото на својот брат Јуда.

Јонанан во џусинанна Текоа и во моавската земја

³² Вакид дозна за тоа и бараше да го
убие.

³³ А штом тоа го слушнаа Јонатан и
Симон, брат му, и сите оние што беа со
него, избегаа во пустината Текоа и
поставија логор кај водите на езерото
Асфар.

³⁴ Вакид, кога го разбра тоа, во еден
саботен ден, ја мина реката Јордан, тој
и неговата војска.

³⁵ А Јонатан го испрати својот брат,
како водач на придружбата, и ги замоли
пријателите свои, Наватејците, да собе-
рат многу храна.

³⁶ Но од Медева излегоа синовите на
Јамври, го фатија Јован со сè што има-
ше и избегаа.

³⁷ По тој настан го известија Јонатан
и брат му Симон дека синовите на Јам-
ври прават голема свадба и дека во го-
лем раскош водат невеста од Надават,
ќерка на еден од прочуените ханански
кнезови.

³⁸ Тогаш си спомнаа за својот брат
Јован, излегоа и се сокрија во гората.

³⁹ Кога ги подигнаа своите очи, ете,
весели извици и голема придружба;
младоженецот, неговите пријатели и
неговите браќа беа излезени за пречек
со свирки, типмани и со многу оружје.

⁴⁰ Тогаш оние што беа со Јонатан
скокнаа од заседа на нив и ги убија; пад-
наа многу убиени, а другите избегаа во
гората; и тие го зедаа целиот плен.

⁴¹ Така свадбената веселба се претво-
ри во жалост, а звуците на нивните
свирки во плач.

⁴² Тие се одмаздија за крвта на својот
брат и пак се вратија на брегот покрај
Јордан.

Тејачкајна на брегои на Јордан

⁴³ За ова слушна Вакид и еден саботен
ден дојде со голема војска на брегот под
Јордан.

⁴⁴ Тогаш Јонатан им рече на своите
луѓе: „Сега да станеме и да ги нападне-
ме за нашиот живот, зашто сега не е
она што беше вчера и завчера.

⁴⁵ Ене, сега тие се пред нас и зад нас,
водата на реката Јордан е од едната и од
другата страна, околу нас е мочуриш-
тето и честакот од грмушки, немаме
место кај да избегае.

⁴⁶ Па повикајте кон небото за да се из-
бавиме од рацете на нашите непријате-
ли.”

⁴⁷ Борбата почна. Јонатан протегна
рака за да го удри Вакид, но тој се тргна
назад од него.

⁴⁸ Јонатан и оние што беа со него
скокнаа во реката Јордан и ја препливаа
на другиот брег, но противниците не
појдоа против нив.

⁴⁹ Тој ден паднаа мртви околу илјада
луѓе на Вакид.

Вакид се закрепнува во Јудеја . Смирјана на Алким

⁵⁰ Вакид се врати во Ерусалим и из-
гради во Јудеја утврдени градови: твр-
дините во Ерихон, Емау, Веторон, Ве-
тил и Тамната, Фаратон и Тефон - со
високи сидови, порти и резиња;

⁵¹ во нив остави одреди војска за да го
напаѓаат Израил.

⁵² Ги утврди и градовите Бет-Цур,
Газир и тврдината, оставајќи во нив вој-
ска и храна;

⁵³ собра и заложници, синови на наро-
дните водачи и ги стави под стража во
ерусалимската тврдина.

⁵⁴ Во сто педесет и третата година, во
вториот месец, заповеда Алким да го
урнат сидот од внатрешниот двор во
храмот, и така да го срушат делото на
пророците; и почнаа веќе да уриваат.

⁵⁵ Но токму тогаш Алким доби удар и
се запре она што го беше почнал; уста-

46
3,50

50
3,16,40
Ис.Н. 12,17
Суд
12,13,15

55
2 Цар
12,15

та му се затвори, онеме, не можеше веќе ни збор да проговори, ниту пак да управува со својот дом.

⁵⁶ Така умре во тешки маки.

⁵⁷ Кога Вакид дозна за смртта на Алким, веднаш се врати кај царот, а јудејската земја остана спокојна во текот на две години.

Вакид ѝоразен во Вейваси ја найушиа Јудеја

⁵⁸ Тогаш сите беззаконици се советуваа и говореа: „Ете, Јонатан и оние што се со него живеат во безопасност и спокојство; да го повикаме Вакид да се врати; тој ќе ги фати само во една ноќ.”

⁵⁹ Отидоа кај него и така го советуваа.

⁶⁰ Тој реши да појде со голема војска и тајно им испрати писма на сите свои сојузници што се наоѓаа во Јудеја да го фатат Јонатан и оние што се со него, но тие не можеа, затоа што нивните намери беа откриени.

⁶¹ Тие фатија педесетина луѓе од земјата, виновници за тоа зло, и ги убија.

⁶² Потоа, Јонатан, Симон и оние што беа со нив се оддалечија од Ветваси, во пустината, ги обновија тамошните урнатини и утврдениот град.

⁶³ Вакид, откако разбра за тоа, ја собора сета своја војска, ги извести и оние што се наоѓаа во Јудеја,

⁶⁴ дојде и го опседнаа градот Ветваси; таму се задржа многу дни и постави бојни напави.

⁶⁵ Јонатан го остави својот брат Симон, а тој отиде во околните предели со својата неголема војска.

⁶⁶ Тој ги нападна во нивните шатори и ги победи: Одомер и неговите браќа, како и Фасироновите синови, па почна да убива и да напаѓа со војската.

⁶⁷ Тогаш Симон и оние што беа со него излегоа од градот и ги изгореа воените напави;

⁶⁸ водеа битки и со Вакид и го победија; тоа многу го натажи, зашто неговите планови и походот попусто се свршија.

⁶⁹ Многу им се налути на беззаконците што го советуваа да појде во таа земја, а многумина од нив и уби, па одлучи да се врати во својата земја.

⁷⁰ Кога разбра за тоа, Јонатан испрати гласници кај него со порака да склучат мир и да му ги вратат заробените.

⁷¹ Тој се согласи со тоа и остана верен на своите ветувања и се заколна дека нема да му прави никакво зло во целиот свој живот;

⁷² му ги врати луѓето што ги беше запленил во Јудеја, се врати во својата земја и веќе никогаш не се врати во нивните предели.

⁷³ Се смири мечот во Израил. Јонатан се настани во Михмас и почна да му суди на народот и ги истреби безбожниците во израилскиот народ.

Јонатан ѝрвосеишеник

10 Во сто и шеесеттата година излезе Александар, синот на Антиох Епифан и ја завладеа Птоломеида: го примија и се зацари.

² Кога царот Димитриј слушна за тоа, тој одбра многубројна војска и излезе против него за да војува.

³ Димитриј му испрати мирољубиво писмо на Јонатан, со предлози за мир и со желба да го издигне,

⁴ мислејќи во себеси: „Да побрзам да склучам мир со него, пред тој да се поврзе со Александар против мене;

⁵ тогаш тој ќе си го спомне целото зло што му го направивме на него, на неговите браќа и на неговиот народ.”

⁶ Дури му беше дал власт да собира војска и да прави оружје, за да биде негов сојузник и заповедал да му бидат вратени заложниците, кои сè уште се наоѓале во ерусалимската тврдина.

⁷ Јонатан дојде во Ерусалим и гласно го прочита писмото пред сиот народ и пред оние што беа во тврдината;

⁸ многу се исплашија сите кога слушнаа дека царот му дава власт да собира војска;

⁹ а луѓето од тврдината му ги предадоа заложниците, и тој им ги врати на нивните родители.

¹⁰ Јонатан се настани во Ерусалим и почна да гради и да го изградува градот,

¹¹ велејќи им на градителите да ги градат сидовите околу градот, а и гора-

73

Суд 2,16

3,10

1 Цар

13,2,5

13,11,16,23

14,5,31

Ер 47,6

10,7

2 Мојс 24,7

ПРВА КНИГА МАКАВЕЈСКА

- 12** та Сион да ја утврдат наоколу со делка-
9,50-52 ни камења; и направија така.
- 16** ¹² Тогаш избегаа туѓинците што беа
2,18 во тврдината, изградена од Вакид:
- 20** ¹³ секој од нив го остави местото што
2 Мак 4,10 го имаше и се врати во својата земја.
- 21** ¹⁴ Само во Бет-Цур останаа некои од
3 Мојс оние, кои ги престапиле законите и за-
23,33-36 поведите, зашто тоа место им служеше
5 Мојс како прибежиште.
16,13-15
- ¹⁵ Царот Александар слуша за вету-
вањето што му го испрати Димитриј на
Јонатан, а му раскажаа и за војните и
храбрите подвизи, извршени од него и
од неговите браќа, како и за маките
што ги претрпеле.
- ¹⁶ Тогаш беше рекол: „Ќе најдеме ли
некој друг човек како што е тој? Да го
направиме наш пријател и сојузник!”
- ¹⁷ Тој му напиша и му испрати писмо
со овие зборови:
- ¹⁸ „Царот Александар до братот Јона-
тан - поздрав.
- ¹⁹ Слушнавме за тебе дека си храбар и
силен човек и дека си достоин за да
бидеш наш пријател.
- ²⁰ И така, те поставуваме за прво-
свештеник на твојот народ; ќе се наре-
куваш пријател на царот, (а му испрати
царска облека и златна круна), да при-
стапиш кон нас и да бидеш на наша
страна, да го пазииш нашето пријател-
ство.”
- ²¹ Јонатан ја облече свештеничката
облека во седмиот месец, во сто и ше-
есеттата година, на празникот Сеници,
собра војска и приготви многу оружје.

***Понудаџа на царот Димитриј
за Јонаџан***

- ²² Слушна за тоа Димитриј, се налути
и рече:
- ²³ „Зошто дозволивме Александар да
нè испревари и да ни го преземе прија-
телството на Јудејците и на тој начин да
ја зајакне својата положба?
- ²⁴ И јас ќе им напишам зборови поз-
дравни, пофални и со ветување за да ми
бидат од помош.”
- ²⁵ Тој им испрати писмо со следнава
содржина: „Царот Димитриј до јудеј-
скиот народ - поздрав.

- 29** ²⁶ Слушаа и се радуваа дека ги па-
11,35 зите нашите договори дека останувате
во пријателство со нас и дека не сте
преминале кон нашите непријатели.
- ²⁷ останете ни и понатаму верни, а ние
30 ќе ви отплатиме со добро, за она што го
11,34 правите за нас;
- ²⁸ ќе ви простиме многу од вашите да-
вачки и ќе ви дадеме дарови.
- ²⁹ А сега ги ослободуваме сите Јудеј-
ци од даноци и од порезот за сол и за
круната,
- ³⁰ и третиот дел од семињата и поло-
вината од овошните плодови, што ми
припаѓаат мене, отсега и засекогаш се
откажувам да ги земам од јудејската
земја и од трите области, присоединети
кон неа - од Самарија и од Галилеја, од
денешниот ден и за вечни времиња.
- ³¹ Ерусалим нека биде свет и слободен
град, се откажувам и од неговите пре-
дели, од десетокот и од сите негови при-
ходи.
- ³² Се откажувам и од власта над
ерусалимската тврдина и му давам
право на првосвештеникот да постави
во неа луѓе што ќе ги избере тој самиот
за да ја чуваат.
- ³³ Ги пуштам на слобода сите Јудејци
во целото мое царство како дар,
заробени во јудејската земја; нека бидат
сите ослободени од давачките - за себе-
си и за својот добиток.
- ³⁴ Сите празници, саботи и новомесе-
чија и сите пропишани според Законот
празници, а и три дена пред и три дена
по празниците - да бидат за сите Јудејци
во моето царство денови на опросту-
вање и ослободување.
- ³⁵ Никој да нема право да ве притесну-
ва и да вознемирува некого од вас во ни-
каква работа.
- ³⁶ Јудејците ќе се запишуваат во цар-
ските војски до триесет илјади души; и
ним ќе им се плаќа еднакво како и на
сите други.
- ³⁷ Некои од нив ќе бидат поставувани
за началници на големите царски твр-
дини, а други ќе бидат поставувани на
доверливи служби во царството, за кои
е потребна верност; нивните старешини
и заповедници ќе бидат, исто така, од

38 нив, и нека живеат според своите закони, како што одредил царот за јудејската земја.

39 Трите области, присоединети кон Јудеја од Самарија, нека останат присоединети и понатаму и да се сметаат за

41 едно и да не припаѓаат под друга власт, освен под власта на првосвештеникот.

46 Птоломеида со нејзината околина ја подарувам на светилиштето во Ерусалим за да се издржува светилиштето;

40 јас лично секоја година ќе давам петнаесет илјади шекели сребро од приходите на моите царски имоти.

41 И сето она што службениците не го давале од државната ризница во минатите години, отсега ќе го даваат за потребите на храмот.

42 Освен тоа и петте илјади шекели сребро, што ги собираа секоја година од приходите на светилиштето, отсега тие ќе им се даваат на свештениците кои служат во храмот.

43 И секој, кој побара засолниште во ерусалимскиот храм и на неговото подрачје, а поради царски давачки и даноци, нека биде слободен заедно со сè што му припаѓа на моето царство.

44 За изградба и обновување на светилиштето издатоците да бидат давани од царските приходи.

45 И за изградба на ерусалимските сидови и за тврдините околу него - издатоците ќе бидат плаќани од царските приходи, а исто така и за изградба на вакви тврдини и во цела Јудеја.”

Смртта на царот Димитриј

46 Јонатан и народот, откако ги ислушаа овие зборови, не поверуваа во нив ниту ги прифатија, бидејќи си спомнуваа за оние големи неволји што им ги причини Димитриј на Израилците, измачувајќи ги без милост.

47 Затоа повеќе го сакаа сојузот со Александар, бидејќи тој прв им направи предлог за мир; на него му помагаа во војните во сите денови.

48 Царот Александар собра голема војска и појде против Димитриј.

49 И откако двајцата цареви ја започнаа битката, војската на Димитриј поч-

на да бегаше, а Александар ја гонеше и ја победи.

50 Тој водеше жестока борба до зајдисонце; тој ден Димитриј падна мртов.

Сојузот на царот Александар со Птоломеј Четврти и со Јонатан

51 Потоа Александар испрати свои пратеници кај Птоломеј, египетскиот цар, со следниве зборови:

52 „Се вратив во земјата на моето царство и седнав на престолот на моите татковци, ја презедов врховната власт, го скршив Димитриј и владеам со целата наша земја.

53 Влегов во борба против него, го разбив и него и неговата војска, а седнав и на престолот на неговото царство.

54 Затоа пак да се спријателиме; дај ми ја твојата ќерка за жена, да ти станам зет и ќе ти дадам и тебе и нејзе достojни дарови.”

55 Птоломеј му одговори: „Срекен е денот кога си се вратил во земјата на твоите татковци и си седнал на престолот на нивното царство.

56 Сега ќе го исполнам и она што ми пишуваш; само дојди кај мене во Птолемида за да се видиме еден со друг и да се сродиме, како што велиш.”

57 И појде Птоломеј од Египет, сам со Клеопатра, својата ќерка, и дојде во Птолемида во сто шеесет и втората година.

58 Царот Александар го пречека Птоломеј и тој му ја даде својата ќерка Клеопатра и ја направија свадбата во Птолемида со голем блесок, како што им прилега на цареви.

59 Царот Александар му напиша писмо и на Јонатан за да излезе и да го пречека.

60 Јонатан отиде во Птолемида со раскош, се претстави пред двајцата цареви и ги обдари со сребро и со злато и со многу дарови и нив и оние од нивната придружба и ја придоби нивната благонаклоност.

61 Тогаш се собраа околу него лоши луѓе и беззаконици од Израил за да го оклеветат, но царот не го сврте своето внимание на нив.

60

1 Мојс 6,8

33,8.15

2 Мојс

33,12

62-631 Мојс
41,41-43
Ест 6,8-11

⁶² Царот заповеда да му ја соблечат на Јонатан неговата облека и да го облечат во царска облека; така и направија.

694,15
7,1
2 Мак 3,5

⁶³ Потоа царот го стави до себе и им рече на своите достоинственици: „Излезете со него среде град и разгласете дека никој не смее да го клевети за ништо и дека никој не смее да го вознемирува со никаква работа.”

721 Цар 4,
1-11
31,1-7

⁶⁴ Кога неговите клеветници ја видоа неговата слава, каква чест му се прави и како извикуваат царските луѓе за него, како е облечен во порфира, сите се разбегаа.

⁶⁵ И така, царот го запиша меѓу своите први пријатели и го постави за војсководец и намесник.

⁶⁶ Јонатан се врати во Ерусалим во мир и со радост.

Димитриј Втори го поведува Аполониј против Јонатан

⁶⁷ Но во сто шеесет и петтата година дојде од Крит Димитриј, синот на Димитриј, во земјата на своите предци.

⁶⁸ За тоа слушна царот Александар и многу се огорчи, па се врати во Антиохија.

⁶⁹ Димитриј го постави за војсководец Аполониј, управителот на Келе-Сирија; тој собра голема војска. Постави логор кај Јамнија и испрати да му кажат на првосвештеникот Јонатан:

⁷⁰ „Само ти се гордееш над нас; преку тебе се изложив на срам и подбивање. Зошто ни се спротивставуваш во горите?”

⁷¹ Ако имаш толкава доверба во твоите воени сили, слези кај нас во долините; таму ќе ги измериме нашите сили, зашто војската е со мене во градовите.

⁷² Прашај кој сум јас и кои се оние што ми помагаат, а тие ќе ти кажат; не можете да истраете пред нашето лице, зашто вашите татковци двапати беа прогонувани во својата земја.

⁷³ Против ваква коњица и ти нема да издржиш во рамнините, каде што нема ни камења, ни клисури, ниту места каде што ќе можете да избегате.”

⁷⁴ Кога Јонатан ги слушна тие Аполонијеви зборови, се охрабри во душата,

избра десет илјади мажи, излезе од Ерусалим, а брат му Симон му се придружи за да му помага.

⁷⁵ Се улогорија во Јопија, но не можеа да влезат во градот, зашто во Јопија беше Аполониевата стража; и почнаа да војуваат против неа.

⁷⁶ Тогаш исплашените жители му ја отворија градската порта, и Јонатан влезе во Јопија.

⁷⁷ Кога Аполониј слушна за тоа, тој зеде три илјади коњаници и голема војска, па појде за Азот: сакаше да помине преку него, но дојде во рамнината, зашто имаше голема коњица и се надеваше на неа.

⁷⁸ А Јонатан одеше по него до Азот и нивните војски се судрија.

⁷⁹ Аполониј сокри илјада коњаници и ги остави зад Јонатановата војска:

⁸⁰ но Јонатан разбра дека зад него има заседа; тие ја заобиколија неговата војска; фрлаа стрели врз војската од утро до мрак.

⁸¹ Но војската добро издржа, како што ѝ беше заповедал Јонатан; најпосле коњите нивни се изморија.

⁸² Тогаш Симон ја поведе својата војска и го нападна одредот, зашто коњицата се измори многу; тој ги разби и тие се дадоа во бегство.

⁸³ Коњаниците се распрснаа по рамнината и избегаа во Азот и влегоа во храмот на Дагон, светилиштето на нивниот идол, за да се спасат.

⁸⁴ Но Јонатан го изгоре Азот и околните градови; го зеде нивниот плен и им го изгори храмот на Дагон заедно со оние што се беа сокриле во него.

⁸⁵ Имаше околу осум илјади избиеени со меч и изгорени од оган.

⁸⁶ Јонатан појде оттаму и се улогори спроти Аскалон, но жителите на градот го пречекаа со големи почести.

⁸⁷ Се врати Јонатан во Ерусалим со сите што беа со него, со многу плен.

⁸⁸ Кога Царот Александар слушна за тие настани, тој одново му искажа почести.

⁸⁹ Откако му испрати златна дијадема, каква што, според обичајот, им се дава на царските роднини, исто така, му го

83Суд 16,23
1 Цар 5,2-5

11,1

1 Мојс

22,17

Суд 7,12

1 Цар 13,5

2 Цар

17,11

3 Цар 5,8

подари Акарон и целата негова област - да владее со него наследно.

Птоломеј Шесѝи

му ѝомаѝа на Димитриј Вѝори

11 Египетскиот цар, откако собра многубројна војска, како песок на морскиот брег, како и многу кораби, се обидуваше лукаво да го завладее царството на Александар и да го присоедини кон своето царство.

2 Тој дојде во Сирија со мирољубиви зборови и жителите му ги отвораа градовите и го пречекуваа, бидејќи царот Александар им беше заповедал да го примаат, зашто му беше тест.

3 Но, кога Птоломеј влегуваше во градовите, во секој од нив оставаше и своја стража.

4 Кога се приближи до Азот, му го покажаа изгорениот храм на Дагон, Азот и околните разурнати градови, како и телата на убиените и изгорените во битката; тие беа натрупани на купови покрај патот.

5 Му раскажуваа за сè што направил Јонатан, оплакувајќи се од него, но царот премолча и ништо не рече.

6 Тогаш Јонатан излезе и го пречека царот во Јопија со почит; се поздравија еден со друг и пренокуваа таму.

7 Потоа Јонатан го испрати царот до реката, која се нарекува Елефтера, а потоа се врати во Ерусалим.

8 Царот Птоломеј ги зазеде градовите на морскиот брег до Селевкија и почна да крои лоши планови против Александар.

9 Му испрати гласници на царот Димитриј да му кажат: „Ајде да склучиме сојуз меѓу нас. Јас ќе ти ја дадам ќерка ми, која ја има Александар, а ти ќе царуваш во царството на твојот татко.

10 Жалам што му ја дадов мојата ќерка, зашто тој сака да ме убие.”

11 Тој го клеветеше затоа што сакаше да му го земе царството.

12 Па, откако му ја одзеде својата ќерка, му ја даде на Димитриј, ги прекина врските со Александар и нивното непријателство стана јавно.

13 Тогаш Птоломеј влезе во Антиохија и се круниса со две круни - со круната на Азија и круната на Египет.

14 Во тоа време Александар се наоѓаше во Киликија, зашто жителите на тие места се беа кренале против него.

15 Кога слушна за сето тоа, Александар отиде да војува против него; Птоломеј ја изведе својата војска, го пречека со голема сила и го присили на бегство.

16 Александар избега во Арабија за да се сокрие таму, а Птоломеј се радуваше.

17 Арабјанецот Завдиел му ја отсеке главата на Александар и му ја прати на Птоломеј.

18 На третиот ден потоа умре царот Птоломеј, а жителите на тврдината ги убија неговите војници, кои беа во неа.

19 Димитриј се зацари во сто шеесет и седмата година.

Новиѝа ѝовелба на Димитриј

20 Во тие денови Јонатан ги собра Јудејците за да ја преземе ерусалимската тврдина и постави многубројни направи.

21 Но некои, кои не го сакаа својот народ, оние што беа отстапиле од Божјиот закон, отидоа кај царот и го известиле дека Јонатан ја опседнува тврдината.

22 Кога тој слушна за тоа, се налуту, бргу се подготви и појде за Птолемаида, а на Јонатан му испрати писмо да не ја опседнува тврдината и што може побргу да појде за да се сретнат во Птолемаида и да разговараат.

23 Но Јонатан откако ги сослуша тие зборови, нареди опсадата да продолжи и, откако собра некои од старешините и од свештениците, реши да се изложи на опасност.

24 Па, откако зеде сребро и злато и многу други дарови, појде кај царот во Птолемаида за да ја придобие неговата милост.

25 Иако некои отстапници од неговиот народ го клеветеа,

26 царот постапи со него така како што постапуваа и неговите претходници и го воздигна пред сите свои пријатели;

20

1,33

10,32,46

21

1,11,34

27 ^{10,20-65} па, откако го потврди неговото првосвештенство и другите почесни

28 ^{10,30-38} одликувања, кои ги имаше пред тоа, го направи еден од своите први пријатели.

34 ^{10,30-31} ^{1 Цар 1,1} ^{2 Цар 13,23} ^{1 Лет 8, 11-12} ^{Мт 27,57} Јонатан го замоли царот да ја ослободи Јудеја, како и трите области и Самарија, од даноци и му вети триста таланти.

²⁹ Царот се согласи и за сето тоа напиша и писмо со ваква содржина:

35 ^{10,29} „Царот Димитриј до братот Јонатан и до јудејскиот народ - поздрав.

38 ^{10,67} ^{11,52} Преписот од писмото што му го напишавме за вас на Ластен, нашиот роднина, ви го испраќаме и вам за да знаете.

³² Царот Димитриј го поздравува својот татко Ластен.

³³ На јудејскиот народ - нашите пријатели, кои ги исполнуваат верно своите обврски спрема нас, одлучивме да им направиме добрини поради нивното добро расположение спрема нас.

³⁴ Освен тоа, ги потврдувам границите на Јудеја и на трите области: Аферема, Лида и Раматаим, кои се присоединети кон Јудеја од Самарија. За сите оние што принесуваат жртви во Ерусалим, го менуваме царското право, според кое порано царот секоја година го добивал делот од производите на нивната земја и од плодовите на овошните дрвја,

³⁵ како и од сè друго што ни припаѓа нам од десетокот и од даноците, приходите од солените езера и данокот од венците што ни припаѓа нам - отсега па натаму сето тоа наполно им го отстапуваме.

³⁶ И од сето тоа ништо нема да биде изменето отсега и засекогаш.

³⁷ И така, потрудете се да направите препис од ова и нека му биде предаден на Јонатан и да се положи во Светата Гора на определено место.”

Јонаџан му ѿмаџа на Димитриј Вѿори во Антиохија

³⁸ Кога виде царот Димитриј дека земјата се смири пред него и дека никој не му се противставува, ги распушти сите свои војски, секого во неговото место, освен странските војски, кои ги беше

зел под наем од островите на други народи, поради што сите војски на неговите предци го мразеа.

³⁹ Трифон, еден од претходните приврзаници на Александар, откако виде дека војските се бунтуваат против Димитриј, отиде кај Ималикуј Арабјанецот, кој го воспитуваше Антиох, малолетниот син на Александар,

⁴⁰ и побара од него да му го даде за да го направи цар место неговиот татко; му раскажа за сè што направил Димитриј и за нерасположението на неговата војска против него, па остана со него многу денови.

⁴¹ Тогаш Јонатан побара од царот Димитриј да ги повлече оставените од него војници од ерусалимската тврдина, кои постојано ги напаѓале Израилците.

⁴² Димитриј испрати луѓе да му кажат на Јонатан: „Не само што ќе го направим ова за тебе и за твојот народ, туку ќе ви направам голема чест и тебе и на твојот народ, штом ќе се укаже прилика за тоа.

⁴³ Меѓутоа, ти би ми направил сега големо добро ако ми испратиш на помош луѓе за војна, зашто сите мои војски се одметнаа од мене.”

⁴⁴ Јонатан испрати во Антиохија три илјади храбри мажи; тие дојдоа кај царот и тој се израдува многу на нивното доаѓање.

⁴⁵ Тогаш околу сто и дваесет илјади луѓе се собраа среде град и сакаа да го убијат царот.

⁴⁶ Царот избега во дворецот, а луѓето ги зазедоа сите улици во градот и почнаа да го опседнуваат.

⁴⁷ Тогаш царот ги повика Јудејците и тие веднаш се собраа кај него, а потоа се разотидоа по целиот град и тој ден убија околу сто илјади души во градот.

⁴⁸ го запалија градот, зедоа многу плен и му го спасија животот на царот.

⁴⁹ Кога жителите на градот видоа дека Јудејците го зазедоа целиот град, се обесхрабрија и извикаа кон царот:

⁵⁰ „Прости ни и нека престанат да нè напаѓаат Јудејците нас и нашиот град.”

⁵¹ Тогаш го положија оружјето и склучија мир. А Јудејците се прослави-

50
6,58

54 ја пред царот и пред сите негови поданици во царството и се вратија во Ерусалим со голем плен.

53 Седна царот Димитриј на престолот

58 на своето царство и се смири неговата земја пред него.

63 Но тој измами и не го направи она што го вети, го изневери Јонатан; не само што не се отплати за доброто што му беше направено, туку и силно го ожалости.

Јонаџан и Антиох Шестти ипројив Димитриј Втори

54 Потоа се врати Трифон и со него Антиох, кој беше сеуште доста млад; Антиох се зацари и се круниса.

55 Тогаш се собраа кај него сите војски, кои Димитриј ги беше распуштил, и почнаа да војуваат против него; тој се даде во бегство и беше победен.

56 А Трифон ги зеде слоновите и почна да владее во Антиохија.

57 Младиот Антиох му ги напиша на Јонатан следниве зборови: „Ти го оставам првосвештенството и те поставувам за управител на четирите области; ти ќе бидеш во бројот на царските пријатели.”

58 Му испрати златни садови и покуќнина; му даде право да пие од златни чаши, да носи порфира и златна дијадема;

59 а брат му Симон го постави за војсководец на земјите од Тирската област до границите на Египет.

60 Јонатан отиде на обиколка во областа преку Јордан и до нејзините градови; кај него се собраа сите сирски војски; кога дојде во Аскалон, сите жители на градот со чест го пречекаа.

61 Оттаму отиде во Газа, но жителите на овој град се затворија. Тој го опседна градот, и сите негови предградија со оган ги изгори и ги опустоши.

62 Потоа жителите на Газа му се помолија на Јонатан, а тој се смилува на нив, но синовите на нивните старешини ги зеде за заложници и ги одведе во Ерусалим, потоа отиде дури до Дамаск.

63 Јонатан слуша дека во Кедес, во Галилеја, дошле воените началници на Димитриј со многубројна војска за да го истераат од таа земја;

64 тој отиде кон нив да ги пречека, а својот брат Симон го остави настрана.

65 Симон постави логор кај градот Бет-Цур, го опседнуваше многу денови и го затвори.

66 Тогаш опседнатите - истоштени, го замолија за мир, и тој се согласи, но ги истера од градот и завладеа со него.

67 А Јонатан и неговите војски поставија логор кај Генисаретското Езеро и рано изутрина дојдоа во рамнината кај Асор.

68 И, ете, непријателските војски се сретнаа со него во рамнината, откако во планината зад него оставија заседа против него, а војската, пак, сама одеше кон него од другата страна.

69 Тогаш излегоа оние што беа во заседата и почнаа да го напаѓаат; а оние што беа со Јонатан, сите почнаа да бегат,

70 и ниеден од нив не остана, освен Мататија, синот на Авшалом, и Јуда, синот на Халфиј, заповедници на воените одреди.

71 Јонатан ја раскина својата облека, со пепел си ја посипа главата и на Господ Му се помоли.

72 Потоа се врати и се бореше со нив, ги разби и тие се разбеггаа.

73 Тогаш и оние што беа избегале од него, кога го видоа сето тоа, се вратија и заедно со него ги гонеа непријателите до Кедес, до самиот нивен логор и таму застанаа.

74 Во тој ден од туѓинците паднаа три илјади мажи. Тогаш Јонатан се врати во Ерусалим.

Односиџе на Јонаџан со Рим и со Сџарџа

12 Кога виде Јонатан дека работите му одат добро, тој избра луѓе и ги испрати во Рим за да го обнови и засили пријателството со Римјаните;

2 а до Спартанците и на другите места испрати писма за истата работа.

3 Тие дојдоа во Рим, влегоа во собранието и рекоа: „Првосвештеникот Јонатан и јудејскиот народ нџ испратија да го обновиме пријателството и сојузот што го имавме со вас.”

67
Суд 4,2
Лк 5,1
Јн 6,1

70
2 Мак
11,17

71
Мт 26,65

12,1
8,17,22-23
14,18,22

2
15,22-23

ПРВА КНИГА МАКАВЕЈСКА

^{12,35}
^{2 Мак 1,10}
^{4,44}
^{11,27} **6** ⁴ Тие им дадоа писма до месните управители - да ги испратат со мир до јудејската земја.

¹⁵ ⁵ Еве го преписот од писмото, кое Јонатан им го напиша на спартанците:

^{3,18} ⁶ „Првосвештеникот Јонатан и народните старешини и свештениците и сиот

¹⁶ ^{8,17} јудејски народ - поздрав до браќата спартанци.

⁷ Пред многу време уште Ариј, кој царуваше кај вас, му беше испратил писмо на нашиот првосвештеник Онија дека сте наши браќа што покажува преписот.

⁸ Онија го прими пратеникот со чест и го прими писмото, во кое се говореше за сојуз и за пријателство.

⁹ А ние, иако немаме потреба од нив, бидејќи ги имаме за утеша светите книги, кои се во нашите раце,

¹⁰ решивме да пратиме некого до вас за да го обновиме братството и пријателството и да не се одделуваме од вас, зашто многу време измина откако вие испраќавте до нас.

¹¹ Ние постојано, во секое време, во празници и во другите денови, си спомнуваме за вас кога принесуваме жртви и кога се молиме, како што треба и како што е прилично да си спомнуваме за нашите браќа.

¹² Ние се радуваме на вашата слава;

¹³ ние сме заобиколени со многу неволји и со чести војни; против нас војуваа околните цареви.

¹⁴ Но ние во тие војни не сакавме да ве вознемируваме, ни вас, ниту нашите други сојузници и пријатели,

¹⁵ зашто имавме небесна помош, која ни помага; ние се избавивме од нашите непријатели; нашите непријатели беа понижени.

¹⁶ Сега ги избравме Нуминиј, Антиоховиот син, и Антипатер, Јасоновиот син, и ги испративме кај Римјаните за да го обновиме со нив пријателството и некогашниот сојуз.

¹⁷ Ним им заповедавме да дојдат и кај вас да ве поздрават и да ви ги предадат нашите писма, та и со вас да го обновиме нашето братство.

¹⁸ И вие ќе направите добро, ако ни одговорите по нив.”

¹⁹ Еве го и преписот што го испратија до Онија:

²⁰ „Спартанскиот цар - поздрав до првосвештеникот Онија.

²¹ Во записот за спартанците и за Јудејците, беше откриено дека се браќа и дека се од Авраамовиот род.

²² Сега, откако го разбравме ова, добро ќе биде да ни пишете за вашата благосостојба.

²³ Ние, пак, ве известуваме: вашиот добиток и вашиот имот се наши, а сè што имаме, ваше е. Заповедавме да ве известат за ова.”

Борбиџе на Јонаџан и на Симон

²⁴ Јонатан разбра дека војсководците на Димитриј се вратиле пак да војуваат со него со поголема војска од порано;

²⁵ кога излезе од Ерусалим, ги сретна во земјата Хамат и не им даде време да влезат во неговата земја.

²⁶ Тој испрати извидници во нивниот логор; тие се вратија и го известиле дека се приготвуваат за напад во текот на ноќта.

²⁷ Затоа, штом зајде сонцето, Јонатан им заповеда на своите луѓе да бидат будни и вооружени и да се подготвуваат за борба во текот на целата ноќ, а околу логорот постави предни стражи.

²⁸ Непријателите слушнаа дека Јонатан се подготвува за битка, се исплашија, затрепери нивното срце и, откако запалија огнови во логорот, избегаа.

²⁹ Но Јонатан и тие што беа со него не го разбраа тоа до утрото, зашто гледаа запалени огнови.

³⁰ Се спушти Јонатан по нив, но не ги стигна, зашто ја беа преминале реката Елефтера.

³¹ Тогаш Јонатан се сврте против Арабјаните, нарекувани Завадејци, ги разби и зеде многу плен.

³² Потоа се врати и дојде до Дамаск и помина по целата таа земја.

³³ А Симон појде и стигна до Аскалон и до блиските тврдини, потоа се врати кон Јопија и ја зазеде,

³⁴ зашто беше слушнал дека војници-те сакаат да му ја предадат тврдината на Димитриј, па постави стража да ја чуваат.

21
2 Мак 5,9

25
2 Цар 8,9

30
11,7

33
10,75

35

12,6

Јонаѿан ѿо уѿврдува Ерусалим

39

11,13

³⁵ Јонатан се врати и ги свика најстарите луѓе од народот за да се советува со нив околу тоа да изградат тврдини во Јудеја,

³⁶ да ги издигнат ерусалимските сидови и да изградат висока преграда меѓу тврдината и градот, така што тврдината да биде одвоена, во неа да нема ни купување ни продавање.

³⁷ Кога се собраа да го изградуваат градот, се урна еден дел од сидот кај потокот на исток, кој се нарекува Кафената.

³⁸ А Симон ја изгради Адида во Шефела, ги зацврсти портите и клучалките.

Јонаѿан ѿаѓа во рацеѿе на Трифон

³⁹ Во тоа време Трифон се обидуваше да стане цар на Азија, да се круниса и да дигне рака на царот Антиох,

⁴⁰ но се плашеше да не му попречи Јонатан и да не отвори војна против него; затоа бараше можност да го фати и да го убие, па кога се дигна, отиде во Бет-Шан.

⁴¹ Јонатан излезе против него со четириесет илјади најдобри војници, подготвени за борба, и дојде во Бет-Шан.

⁴² Кога виде Трифон дека доаѓа Јонатан со својата многубројна војска, се плашеше да крене рака на него,

⁴³ го прими со почести и им го претстави на сите свои пријатели, му даде подароци, а на своите војски им заповеда да му се покоруваат исто како нему.

⁴⁴ Потоа му рече на Јонатан: „Зошто го измачуваш сиот твој народ, кога меѓу нас нема причина за војна?”

⁴⁵ А сега, распушти ги твоите луѓе по нивните домови; за себе избери малкумина што ќе бидат со тебе, па заедно да појдеме во Птолемида; јас ќе ти ја предадам неа и другите тврдини, сите војски и сите даночници, па потоа ќе се вратам, бидејќи само затоа сум дојден.”

⁴⁶ Јонатан поверува и направи како што му рече, ја распушти војската и сите луѓе си отидоа во Јудеја;

⁴⁷ со себеси остави само три илјади луѓе, од кои две илјади остави во Галилеја, а илјадата - тргнаа со него.

⁴⁸ Но штом Јонатан влезе во Птолемида, жителите на градот ги затворија градските порти, го фатија и сите што влегоа со него беа убиени со меч.

⁴⁹ Тогаш Трифон испрати пешаци и коњица во Галилеја и на големата рамнина за да ги убијат сите што беа со Јонатан.

⁵⁰ Но тие, кога слушнаа дека Јонатан е фатен и дека загинаа заедно со оние што беа со него, се охрабрија еден со друг и излегоа во стегнати редови, готови да се борат.

⁵¹ Гонителите, гледајќи дека нивните животи се во прашање, се вратија назад,

⁵² а тие живи и здрави се вратија во јудејската земја; го оплакуваа Јонатан и сите оние што беа со него и беа опфатени со голем страв; сиот Израил тажеше и горко плачеше.

⁵³ Тогаш сите соседни народи сакаа да ги уништат, зашто си велее: „Сега тие немаат водач и заштитник; сега треба да војуваме против нив и да го уништиме и самиот спомен за нив меѓу луѓето.”

Симон ѿо ѿрезама водсиѿвоѿо

13 Симон дозна дека Трифон собрал голема војска за да појде во јудејската земја и да ја уништи;

² откако виде дека народот е уплашен, тој влезе во Ерусалим и го собра народот.

³ Тој ги храбреше луѓето и им велеше: „Вие самите знаете колку јас, моите браќа и домот на мојот татко направивме за овие закони и светињи, знаете за војните и за неволјите што ги претрпевме.

⁴ Затоа за Израил изгинаа сите мои браќа, а јас останав сам.

⁵ И сега, да не даде Бог, да почнам да си го жалам мојот живот во времето на ова угнетување, зашто јас не сум подобар од моите браќа.

⁶ И јас ќе се одмаздувам за мојот народ и за светилиштето, за нашите жени

49

5,52

53

5 Mojs

32,26

13,4

9,18,36-42

12,50

3 Цар

19,10,14

5

3 Цар 19,4

7 и деца, зашто сите народи се соединија од омраза против нас за да нè уништат.”

13 ¹ Мојс 45,27 Се разгори духот на народот кога ги слушна тие зборови,

14 ^{12,38} па му одговорија со висок глас и му рекоа: „Ти си наш водач, место Јуда и Јонатан, твоите браќа;

20 ^{2,1} ² Лет 11,9 ⁹ води ја нашата војска, и сè што ќе ни кажеш - ќе извршуваме.”

¹⁰ Тогаш тој ги собра сите мажи способни за борба, побрза да ги заврши ерусалимските сидови и од сите страни добро го зацврсти градот.

¹¹ Потоа го испрати во Јопија Јонатан, синот на Авшалом, и со него многу војска; тој ги изгони оние што беа во неа и остана таму.

Симон ги ошкрива намериите на Трифон

¹² Меѓутоа, Трифон се дигна од Птолемаида со многубројна војска за да влезе во јудејската земја: со него беше и Јонатан под стража.

¹³ Симон постави логор кај Адида спроти рамнината.

¹⁴ Кога Трифон дозна дека Симон го зазел местото на својот брат Јонатан и дека има намера да војува со него, испрати кај него пратеници да му кажат:

¹⁵ „Ние го задржавме брат ти Јонатан за среброт што ѝ го должеше на царската ризница, поради потребите што ги имаше.

¹⁶ Затоа, испрати сто сребрени таланти, испрати ги и двајцата негови синови за заложници за да не се одметне од нас кога ќе го пуштиме на слобода.”

¹⁷ Симон знаеше дека гласниците го мамат, но сепак ги испрати и среброт и децата за да не си навлече голема омраза од народот,

¹⁸ кој би рекол дека Јонатан не е ослободен затоа што не го испратил среброт.

¹⁹ И така, тој ги испрати и децата и среброт, но Трифон го измами и не го ослободи Јонатан.

²⁰ Потоа Трифон појде за да навлезе во земјата и да ја опустоши, но отиде по заобиколен пат кон Адора. А Симон и

неговата војска одеа по него насекаде каде што одеше.

²¹ Оние, кои беа во тврдината, испратија луѓе по Трифон за да му кажат да дојде кај нив преку пустината и да им донесе храна.

²² Трифон ја подготви целата своја коњица за да појде таа ноќ, но имаше голем снег, и не тргна поради снегот, туку стана и отиде во Гилад.

²³ Кога се приближи до Васкама, го уби Јонатан, кој беше погребан таму.

²⁴ Потоа Трифон се врати и отиде во својата земја.

²⁵ Симон испрати луѓе и ги зеде коските на својот брат Јонатан и ги погребва во Модин, градот на неговите предци.

²⁶ Сиот Израил жалеше и плачеше по него многу дни.

²⁷ Симон изгради споменик на својот татко и на браќата свои од делкан камен, однапред и одназад, го издигна високо за да се гледа оддалеку;

²⁸ таму стави седум пирамиди, една спроти друга: на татко си, на мајка си и на четворицата браќа;

²⁹ им направи убави украси, стави наоколу високи столбови, а на столбовите, за вечен спомен, ја постави и бојната опрема, а до нив - извајани кораби, така што сите што пловеа по морето да ги видат.

³⁰ Тој гроб, што го направи Симон во Модин стои и денес.

Димитриј објавува љовелба за Јудејците

³¹ А Трифон го поведе на пат младиот цар Антиох и го уби.

³² Потоа се зацари и се круниса за Азија, и направи големо зло на земјата.

³³ Симон градеше тврдини во Јудеја, ги укрепуваше со високи кули и со големи сидови, со врати и затвораи, а тврдините ги полнеше со храна.

³⁴ Потоа избра луѓе и ги прати кај царот Димитриј да го молат да им ги олесни давачките, зашто Трифон знаеше само да ограбува.

³⁵ Царот Димитриј му прати одговор на тие зборови и му го напиша ова писмо:

21
12,36

25
2,1,70
9,19

31
12,39

32
7,22

33
14,33-34

37 ³⁶ „Царот Димитриј до Симон, прво-
свештеникот и пријателот на царевите
38 и до старешините на јудејскиот народ -
поздрав.
^{11,34-35}
^{12,34-38}

39 Ја примивме златната круна и пал-
мовото гранче, што ни ги пративте и
ние спремни сме со вас да склучиме це-
лосен мир и да им напишеме на даноч-
ниците да ви ги простат долговите.
^{10,29}
41 ^{8,18}

43 ³⁸ И сè она што сме се договориле со
вас да остане во сила; и тврдините што
ги изградивте нека ви припаѓаат вам.
^{4,15}
^{14,7-34}
^{15,28-35}

³⁹ Ви ги простуваме и вашите необ-
мислени грешки до денес и данокот за
круната, што требаше да го плаќате;
ако и нешто друго било земено во
Ерусалим, веќе да не се зема.

⁴⁰ И, ако меѓу вас се наоѓаат способни
мажи за да бидат запишани во бројот на
оние што ѝ припаѓаат на мојата телесна
стража, нека се запишуваат. Нека вла-
дее мир меѓу вас.”

⁴¹ Во сто и седумдесеттата година е
симнат јаремот од Израил што му го
наметнуваа незнабошците;

⁴² и израилскиот народ во преписката
и одговорите почна да пишува: „Во
првата година на Симон, големиот
првосвештеник, водач и управител на
Јудејците.”

Напад врз Газир и тврдината на Газир

⁴³ Во тоа време Симон ја нападна Га-
зир, ја заобиколи со војска, направи оп-
садна кула, ја привлече до градот, разби
една од кулите и ја освои;

⁴⁴ оние, пак, што беа на кулата, скок-
наа во градот и во градот настана голе-
ма паника.

⁴⁵ Тогаш се искачија граѓаните со же-
ните и децата, си ја кинеа облеката, ви-
каа со силен глас и го молеа Симон да
ги поштеди,

⁴⁶ велејќи: „Не постапувај со нас спо-
ред нашите лоши работи, туку според
твојата милост.”

⁴⁷ Се смилува Симон на нив и не воју-
ваше со нив; само ги изгони од градот и
ги исчисти домовите, во кои имаше идо-
ли; така влезе во градот со песни и сла-
вословија.

⁴⁸ Потоа исфрли од градот сè што
беше нечисто, и насели мажи што го
пазат законот, го утврди и во него на-
прави живеалиште и за себе.

⁴⁹ На оние што беа во ерусалимската
тврдина, не им даваа ни да излегуваат
ниту да влегуваат, ни да купуваат ниту
да продаваат; тие трпеа голем глад и
многумина од нив умреа.

⁵⁰ Тогаш тие извикаа кон Симон и ба-
раа мир; тој им го даде, но ги изгони од
тврдината, а потоа ја очисти од осквер-
нувањата.

⁵¹ Во неа влезе во дваесет и третиот
ден од вториот месец, во сто седумдесет
и првата година, со славословија и пал-
мови гранчиња, со гусли, кимвали и
цитри, со псалми и песни, зашто беше
скршен големиот непријател на Из-
раил.

⁵² Нареди тој ден да се празнува секо-
ја година со веселба, ја утврди храмова-
та гора, која се наоѓаше близу до тврди-
ната и се насели таму тој и тие што беа
со него.

⁵³ Симон виде дека неговиот син Јован
стана веќе маж, па го постави за воен
заповедник на сите војски, а тој се насе-
ли во Газир.

Смртта на Димитриј

14 Во сто седумдесет и втората го-
дина царот Димитриј собра војс-
ка во Мидија да добие помош против
Трифон.

² Но Арсак, персискиот и мидискиот
цар, кога слушна дека Димитриј дошол
во неговата земја, испрати еден од сво-
ите воени началници да го фати жив.

³ Тој отиде, ја разби војската на Ди-
митриј, го фати жив и го доведе кај
Арсак, кој го затвори во темница.

⁴ Имаше мир во јудејската земја во си-
те денови на Симон; тој се грижеше за
доброто на својот народ и сите беа задо-
волни од неговото владеење и од негов-
ата слава за време на целиот негов
живот.

⁵ Покрај сета своја слава, тој успеа да
ја превземе и Јопија за пристаниште и
отвори излез кон морските острови;

49
12,36

51
4,54
1 Лер 15,16

14,5
12,33-34

- 6** <sup>2 Мојс 34,24
Ис 54,2</sup> ⁶ ги рашири границите на својот народ и ја задржа земјата во свои раце.
- 7** <sup>11,65-66
13,43-52</sup> ⁷ Тој собра многу заробеници и владееше над Газир, Бет-Цур и над ерусалимската тврдина, ја исчисти од осквернувања и немаше кој да му се спротивставува.
- 9-10** <sup>2 Мојс 33,5
Зах 8,4</sup> ⁸ Јудејците спокојно ја обработуваа својата земја и земјата им ги даваше своите плодови.
- 12** <sup>3 Цар 5,4
4 Цар 18,31
Мих 4,4
Зах 3,10</sup> ⁹ Старците, наседнати по улиците, разговараа за општата благосостојба, а младите се облекуваа раскошно во воена облека.
- 14** <sup>Соф 3,12
Пс 17,27</sup> ¹⁰ На градовите испраќаше храна и ги правеше тврдини, така што неговото славно име се изговараше до крајот на светот.
- 18** <sup>8,17-32
12,3</sup> ¹¹ Тој го зацврсти мирот во земјата, а Израил се радуваше со голема радост.
- ¹² Секој седеше под својата лоза и под својата смоква, и никој не беше вознемируван.
- ¹³ Исчезнаа сите што војуваа против нив; во тие дни царевите се смирија.
- ¹⁴ Тој ги помагаше сите сиромаси во својот народ, бараше да се извршува Законот и ги истребуваше сите безбожници и замисленици.
- ¹⁵ Го украси светилиштето и ги умножи светите садови.

Писмо од Симон

- ¹⁶ Кога слушнаа во Рим и во Спарта дека умрел Јонатан, настана голема жалост,
- ¹⁷ но кога разбраа и тоа дека брат му Симон станал место него првосвештеник и дека владее над земјата и над градовите во неа,
- ¹⁸ му напишаа на бакарни плочи да го обноват и со него пријателството и сојузничеството што го имаа со неговите браќа Јуда и Јонатан.
- ¹⁹ Тие беа прочитани во Ерусалим пред собранието.
- ²⁰ Еве го преписот од писмото, испратено од спартанците: „Спартанските управители и градот до првосвештеникот Симон, до старешините, свештениците и до сиот јудејски народ, нашите браќа - поздрав.

- ²¹ Пратениците од вашиот народ ни раскажаа за вашата слава и чест; се зарадувавме кога тие пристигнаа,
- ²² а она што ни го рекоа во народниот совет вака го запишавме: „Нуминиј, синот на Антиох, и Антипатер, синот на Јасон, јудејски пратеници, дојдоа кај нас за да го обноват пријателството со нас;
- ²³ на народот му беше мило тие мажи да ги прими со чест и нивните зборови да ги запише во отворените народни книги за спомен на спартанскиот народ, а препис од тоа направивме за првосвештеникот Симон.”
- ²⁴ Потоа Симон го испрати Нуминиј во Рим со голем златен штит, тежок илјада мини за да склопи сојуз со Римјани-те.

Благодарност кон Симон

- ²⁵ Кога народот слуша за ова, рече: „Како да им благодариме на Симон и на неговите синови?
- ²⁶ Зашто се покажа цврст, како и браќата негови и домот на татко му; ги одбија народните непријатели и му дадоа слобода на народот.”
- ²⁷ Ова го запишаа на бакарни плочи, кои ги ставија на столбови во гората Сион. Еве го преписот од она што е напишано: „Во осумнаесеттиот ден од месецот елул, во сто седумдесет и втората година, - трета година од службата на првосвештеникот Симон -
- ²⁸ во Асарамел, во големото собрание на свештениците, на народот и на народните кнезови на нашата земја, ни беше објавено:
- ²⁹ бидејќи многупати избувнуваа војни во оваа земја, Симон, синот на Мататија, син од синовите на Јоарив, и браќата негови, изложувајќи се на опасности, им се противставуваа на непријателите на својот народ за да го запазат неговото светилиште и неговиот Закон, со голема слава го прославија својот народ.
- ³⁰ Јонатан го собра својот народ и стана негов првосвештеник, а кога се прибра кај своите предци,
- ³¹ непријателите намислија да навлезат во нивната земја за да ја опусто-

33 шат и да стават рака на нивното светилиште.
4,29
11,65-66
13,33

34 ³² Тогаш се издигна Симон и војуваше за својот народ; потроши многу свои пари за да ги снабди храбрите мажи на својот народ со оружје и плата им даваше.
4,15
12,33
13,11,43-48

36 ³³ Тој ги утврди јудејските градови и Бет-Цур, кој е на границата од Јудеја, каде што пред тоа се наоѓаше оружјето на непријателите, и постави таму јудејска стража;
1,33
7,22
13,32
15,29,35

39 ³⁴ ги утврди и Јопија и Газир, која се наоѓа во пределите на Азот, во која пред тоа живеела непријателите; таму насели Јудејци и ги снабди со сè што им беше потребно за нивното издигнување.
2,18

40 ³⁵ Народот ги виде делата на Симон и славата што сакаше да ја придобие за својот народ, па го постави за свој водач и првосвештеник, затоа што го направи сето тоа и за неговата справедливост и верност, што ја имаше спрема народот, грижејќи се на секаков начин да го издигне својот народ.
12,21

41 ³⁶ Во време на своето владеење тој успеа да ги изгони незнабошците од земјата и оние што го држеа Давидовиот град во Ерусалим, кои излегуваа од таа тврдина што ја изградија и осквернуваа сè околу светилиштето и големи штети ѝ нанесуваа на светињата.
4,46
Јн 1,21,25
6,14-15
7,40

³⁷ Тој во неа насели Јудејци, ја утврди за сигурност на земјата и ги изгради ерусалимските одбрамбени сидови.

³⁸ Затоа и царот Димитриј го потврди неговото првосвештенство,
³⁹ го присоедини кон своите пријатели и го почести со голема слава.

⁴⁰ Бидејќи царот беше слушнал дека Римјаните ги нарекуваат Евреите свои пријатели, сојузници и браќа и дека со почести ги примале Симоновите пратеници;

⁴¹ дека Јудејците и свештениците се согласиле Симон засекогаш да им биде водач и првосвештеник - додека не се издигне веродостоен пророк,

⁴² да им стане војсководец и да се грижи за светињите, да ги поставува на работа во храмот, во областите, над оружјето и над тврдините;

⁴³ да се грижи за светилиштето и сите да му се покоруваат; сите договори на земјата да се пишуваат од негово име; да се облекува во порфира и да носи златни украси.

⁴⁴ На никого од народот и од свештениците да не му биде дозволено да измени нешто од ова или да противречи на неговите зборови, или, пак, без него да се свикнува собрание во земјата, да се облекува во порфира и да носи златна тока.

⁴⁵ Кој ќе направи нешто против ова или нешто ќе спречи, ќе биде виновен.”

⁴⁶ Сиот народ се согласи да му биде послушен на Симон и да постапува според неговите зборови.

⁴⁷ Симон прифати и се согласи да им биде првосвештеник, војсководец и водач на Јудејците и на свештениците; да владее со сите.

⁴⁸ Тогаш решија да ги напишат овие зборови на бакарни плочки и да ги стават на видно место на оградата од храмот;

⁴⁹ а препис од нив да се пази во ризницата за да го имаат Симон и неговите синови.

Антиох Седми

му ѝ признава ѝочесѝѝе на Симон и ѝо оѝсадува Трифон во Дора

15 Антиох, синот на царот Димитриј, испрати писмо од морските острови до Симон, првосвештеникот и владетелот на јудејскиот народ и до сиот јудејски народ.

² Писмото ја имаше следнава содржина: „Поздрав од царот Антиох до Симон, првосвештеникот и владетелот на јудејскиот народ и до јудејскиот народ.

³ Бидејќи лоши луѓе го заграбија царството на нашите предци, намислив пак да го освојам и да го востановам какво што беше порано,

⁴ одлучив да ја посетам земјата и да ги казнам оние што опустошија и разорија многу градови во царството.

⁵ Ги потврдувам сите ослободувања од даноци што ги отстапија царевите пред мене и другите давачки, од кои се откажаа;

43

1,46

44

10,20,89

15,5-6

10,28-29

13,37,39

15,27

ПРВА КНИГА МАКАВЕЈСКА

7 ^{10,31} ⁶ ти дозволувам да правиш свои пари во твојата земја.

11 ^{Ис.Н. 11,2} ⁷ Ерусалим и свештенството нека бидат слободни; сето оружје што го приготви и тврдините, кои ги изгради и со кои владееш, нека ти останат тебе.

18 ^{14,24} ⁸ И секој царски долг и идните царски долгови отсега и засекогаш нека ти бидат простени.

⁹ А откако одново ќе почнеме да владееме со нашето царство, тогаш ќе те наградиме со голема чест тебе, твојот народ и храмот, та вашата слава да се разнесе по целата земја.”

¹⁰ Во сто седумдесет и четвртата година влезе Антиох во земјата на своите предци; кај него се собраа сите војски, така што оние, кои останаа кај Трифон, беа сосема малку.

¹¹ Царот Антиох го гонеше, и тој побегна во Дора, која е во приморјето,

¹² зашто виде дека му се натрупаа многу неволји, а и војските го напуштија.

¹³ Тогаш Антиох дојде во Дора со сто и дваесет илјади пешаци и осум илјади коњаници;

¹⁴ тој го опседна градот откај копното, а корабите се приближија откај морето, така што не му даваше на никого ни да влезе ниту да излезе.

Писма до царевите

¹⁵ Тогаш се вратија од Рим Нуминиј и оние што го придружуваа - со писма до царевите и до земјите; еве ја содржината на писмата:

¹⁶ „Поздрав од римскиот конзул до царот Птоломеј.

¹⁷ Кај нас дојдоа јудејските пратеници, наши пријатели и сојузници, од првосвештеникот Симон и од јудејскиот народ за да ги обноват дамнешните односи на пријателство и сојузништво;

¹⁸ тие ни донесоа златен штит од илјада мини.

¹⁹ И така, ние најдовме за потребно да им пишеме на царевите и на земјите да не им причинуваат зло и да не војуваат против нив, против нивните градови и против нивната земја и да не им помагаат на оние што војуваат против нив.

²⁰ Ние решивме да го примиме од нив штитот.

²¹ Освен тоа, ако некои лоши луѓе избегале од нивната земја, и дошле кај вас, предајте му ги на првосвештеникот Симон за да ги казни според нивните закони.”

²² Така му напиша и на царот Димитриј, на Атал, на Аријарат и на Арсак,

²³ до сите области: Сампсама и Спарта, Дил и Минд, Сикион и Карија, Самос и Памфилија, Ликија и Халикарнас, Родос и Фасилида, Кос и Сида, Арад и Гортина, Книд и Кипар и Киренена.

²⁴ Препис од тие писма му испратија на првосвештеникот Симон.

Нејодувањето на Антиох заради Симон

²⁵ А царот Антиох одново ја опседна Дора, ја напаѓаше од сите страни и поставуваше воени машини и на тој начин го затвори Трифон, така што тој не можеше да влезе, ниту можеше да излезе.

²⁶ Симон му испрати две илјади храбри луѓе, сребро, злато и многубројна опрема;

²⁷ но тој не прифати, отфрли сè, за кое се беше претходно договорил со него.

²⁸ Кај него го испрати Атеновиј, еден од своите пријатели, да води со него преговори и да му каже: „Вие ги држите под своја власт Јопија, Газир и ерусалимската тврдина - градови во моето царство;

²⁹ вие ги опустошивте нивните предели, направивте многу зла во земјата и завладеавте со многу краишта во моето царство.

³⁰ Затоа, предајте ни ги сега градовите што ни ги зедеа, како и даноците од тие места, со кои владеее надвор од границите на Јудеја.

³¹ Ако, пак, не сакате да го направите ова, дајте ни петстотини таланти сребро; а за опустошувањето што го направивте и за даноците од градовите - уште петстотини таланти сребро; ако, пак, не сакате да ни дадете, ние ќе дојдеме и ќе војуваме со вас.”

35 ^{14,36} Дојде во Ерусалим Атеновиј, пријателот на царот, па откако ја виде славата на Симон и неговата ризница со златни и сребрени предмети и целиот раскош, се вчудовиди и му ја кажа пораката од царот.

16,1 ^{13,53} Симон му одговори и рече: „Ние не сме завладеале никаква туѓа земја, ниту господариме над туѓи имоти, туку владееме со наследството од нашите предци, коешто нашите непријатели понекогаш несправедливо ни го одземаа и го присвојуваа.

³⁴ Но ние, ползувајќи ги погодните услови, успеавме да си го вратиме наследството на нашите татковци.

³⁵ А што се однесува до Јопија и до Газир, кои ги бараш - тие градови многу го измачуваа нашиот народ и ја пустошеа нашата земја, за нив ќе дадеме сто таланти.” На тоа Атеновиј ништо не одговори,

³⁶ но огорчен се врати кај царот и му ги предаде тие зборови; му кажа за славата на Симон и за сè што беше видел, а царот многу се разгневи.

Кендевеј е поштован за ујравиџел

³⁷ Трифон се качи на еден брод и избега во Ортозија.

³⁸ Тогаш царот го постави Кендевеј за управител на приморската област и му ги предаде пешадијата и коњицата;

³⁹ му заповеда да излезе против Јудеја; да го изгради Кедрон и да ги утврди неговите порти и да започне војна со израилскиот народ.

⁴⁰ Кендевеј дојде во Јамнија и почна да го предизвикува народот на војна: навлегуваше во Јудеја, ги водеше луѓето во плен и ги убиваше;

⁴¹ го изгради Кедрон и во него ги смести коњицата и пешадијата; тие излегуваа оттаму и обиколуваа по јудејските патишта, како што му беше заповедал царот.

Победа на Симоновиџе синови над Кендевеј

16 Јован се врати од Газир и му раскажа на својот татко Симон што прави Кендевеј.

² Тогаш Симон ги повика своите двајца постари синови, Јуда и Јован, и им рече: „Јас, моите браќа и домот на мојот татко, војуваме против непријателите на Израил, од младост до денес и многупати со нашите раце успешно го спасувавме Израил.

³ Но, ете, јас остарев, а вие, по Божја милост, се наоѓате во цветот на вашата младост; земете го моето место и местото на моите браќа, па водете борба за нашиот народ, и небесната помош нека биде со вас.”

⁴ Избра Симон од народот дваесет илјади пешаци и коњаници, кои појдоа против Кендевеј и пренокуваа во Модин.

⁵ Кога станаа утредента и излегоа на рамнината, а таму, ете, пред нив беше многубројна војска, пешаци и коњаници, а меѓу нив имаше еден поток.

⁶ И се крена Јован против нив, тој самиот и неговиот народ и откако виде дека неговите луѓе се плашат да минат преку потокот, тој прв мина, а кога го видоа тоа неговите војници, минаа и тие.

⁷ Потоа ги подели луѓето, така што коњаниците ги стави меѓу пешаците; коњицата на непријателот беше помногубројна.

⁸ Штом затрубија со своите труби, Кендевеј почна да бега и неговата војска заедно со него; од нив паднаа многу ранети, а другите избегаа во крепоста.

⁹ Тогаш беше ранет Јуда, братот на Јован, но и покрај тоа Јован ги гонеше непријателите сè до тврдината Кедрон, која ја беше изградил тој.

¹⁰ Тие избегаа во кулите што се наоѓаа во областа на Азот, но Јован ги запали кулите и од оние што беа во нив, загинаа околу две илјади души; потоа во мир се врати во јудејската земја.

Убиство на Симон

¹¹ А Птоломеј, синот на Авув, беше поставен за управител на Ерихонската рамнина, и имаше многу сребро и злато,

¹² зашто му беше зет на првосвештеникот.

¹³ Неговото срце се возгордеа, па посака да завладеа со земјата, замислу-

2

2,47
3,6

3

3,18,50

8

15,41

10

10,84

13

1,3

ПРВА КНИГА МАКАВЕЈСКА

14 вајќи со лукавство и подмолност да го убие Симон и неговите синови.

Зах 1,7
14,15

¹⁴ Симон, пак, посетувајќи ги градовите во својата земја и водејќи грижа за задоволување на нивните потреби, дојде и во Ерихон, заедно со неговите синови Мататија и Јуда, во сто седумдесет и седмата година, во единаесеттиот месец, - месецот шеват.

¹⁵ Синот на Авув ги прими љубезно, наamuвајќи ги со лукавство во малата тврдина, што ја беше изградил тој; им приреди голема гозба, но таму беше сокрил и некои свои луѓе.

¹⁶ И кога Симон и неговите луѓе се опија, стана Птоломеј и тие што беа со него, го зеда своето оружје и за време на гозбата влегоа кај Симон и го убија - него, неговите синови и некои од неговите слуги.

¹⁷ На таков подмолен начин го изврши ова големо злодело и врати со зло за доброто.

¹⁸ Птоломеј му напиша за ова на царот и побара од него да му прати на по-

мош војска, а тој му ја предаде земјата и нејзините градови.

¹⁹ Други свои луѓе испрати во Газир за да го убијат Јован, а писма им испрати на воените заповедници да дојдат кај него за да им даде сребро, злато и подароци;

²⁰ други, пак, испрати да ги заземат Ерусалим и светата Гора.

²¹ Но некој отрчал кај Јован во Газир за да го извести дека татко му и браќата негови се убиени и дека Птоломеј испратил луѓе да го убијат и него.

²² Кога го слушна тоа, Јован многу се збуни; ги фати мажите што беа дошле да го погубат и ги уби, бидејќи беше дознал дека тие сакаа него да го убијат.

²³ Другите, пак, Јованови дела: војните, храбрите подвизи, славно извршени, градењето на сидот и сите други негови дела -

²⁴ ете, тие се опишани во дневникот за неговото врховно свештенство, од времето кога стана првосвештеник по неговиот татко.

19

3,55
4 Мојс
31,48
2 Цар 18,1

23

9,22

24

3 Цар
14,29

ВТОРА КНИГА МАКАВЕЈСКА

Вовед

Втората книга Макавејска во голема мера се разликува од првата. Писателот е исто така анонимен, најверојатно Јудеец, кој живеел надвор од Палестина, со елинистичко образование. Книгата изворно е напишана на грчки. Во неа, како што вели самиот писател, то резимира монументалното дело на Киренецот Јасон. Стилот на писателот е историско-патетичен; тој не е првенствено историчар, туку говорник и морализатор, кој настојува да го поттикне читателот. Од оваа гледна точка би требало да се оценуваат поединечните делови од книгата, која сепак е историска во својата основа. Теолошки, оваа книга, покрај книгата Мудрости Соломонова, е најдобар сведок на јудејската вера и побожност, на притоа на христијанската ера: според со излагањето за создавањето (7,23; 28 и понатаму), за воскресението, задгробната оштра и вечниот живот (7,11;22;29;33;37), за вредностите на мачеништво (7,32-38) и др.

Втората книга Макавејска, според податоциите од самата книга, би можела да биде напишана некаде околу 124 и 63 год. пр. Христос. Нејзиниот писател обилно користи податоци од Првата книга Макавејска.

Писма

1,7

1 Мак

10,67

8

5,26

8,33

1 Мак 1,37

4,36

1 До браќата Јудејци во Египет испраќаат поздрав нивните браќа Јудејци во Ерусалим и во целата јудејска земја и им пожелуваат добар мир.

2 Бог нека ви даде добро и нека си спомне за Својот завет со верните Свои слуги: Авраам, Исак и Јаков!

3 Да ви даде на сите срце да Го почитувате и да ја исполнувате Неговата света волја великодушно и радосно.

4 Да ви ги отвори вашите срца за Својот Закон, за Своите повелби и да ви дава мир!

5 Да ги чуе вашите молитви, да биде милостив спрема вас и да не ве напушта во време на неволја!

6 Така се молиме сега за вас.

7 Во времето кога царуваше Димитриј, во сто шеесет и деветтата година, ние, Јудејците ви бевме напишале дека во тие години ни надјодоа скрб и страдања, кога Јасон и неговите истомисленници се беа одметнале од светата земја и од царството,

8 кога ја беа запалиле големата порта и пролеале невина крв. Тогаш Му се

молевме на Господ и бевме слушнати; принесувавме жртви и брашнени приноси, ги палевме светилниците и принесувавме лебови.

9 А сега празнувајте го празникот Сеници, во месецот килев, во сто осумдесет и осмата година.

10 „Поздрав од жителите на Ерусалим и Јудеја, старешините и Јуда до Аристовул, советникот на царот Птоломеј, кој потекнува од родот на помазаните свештеници и до Јудејците што живеат во Египет.

11 Избавени со Божја помош од многу опасности, Нему Му благодариме свечено, затоа што ни помогна да тргнеме против царот,

12 зашто Тој ги изгони оние што го беа нападнале светиот град.

13 Бидејќи, кога царот дојде во Персија и со него неговата војска, која се сметаше непобедлива, тие беа совладани во храмот на Нанеја преку измама, со која се послужија жреците на Нанеја.

14 Односно, Антиох, под изговор дека има намера да се ожени со Нанеја, отиде на она место, заедно со своите пријатели, за да земе пари како мизантроп.

9

10,6

1 Мак 4,

52-59

13

1 Мак 6,

1-16

15 ¹⁵ Жреците на Нанеја ги изнесоа парите, а кога Антиох со неколкумина мажи влезе во храмот, свештениците го затворија светилиштето,

21-22 ¹⁶ па, штом ја отворија тајната врата од таванот, почнаа да фрлаат камења и го убија заповедникот и оние што беа со него, ги исекоа на парчиња и, откако им ги пресекоа главите, ги фрлија пред оние што беа надвор.

23 ¹⁷ За сето ова нека е благословен нашиот Господ, Кој ги предаде безбожниците на смрт.

¹⁸ И така, бидејќи имаме намера на дваесет и петтиот ден од месецот килев да го празнуваме очистувањето на храмот, сметавме дека е неопходно да ви јавиме, та и вие да го празнувате празникот Сеници како и празникот на огнот, кој го востанови Неемија, кога тој, отакако го изгради храмот и жртвеникот, принесе жртва.

¹⁹ Зашто, кога нашите татковци биле одведени во Персија, тогаш побожните свештеници зеле тајно оган од жртвеникот, го сокриле во длабината на еден пресушен бунар и го покриле, така што никој не можел да го најде тоа скришно место.

²⁰ И, откако изминале многу години, кога Му било угодно на Бога, Неемија, испратен таму од персискиот цар, го побарал тој оган од потомците на оние свештеници што го сокриле. А кога го известиле дека таму не нашле оган, туку само густа вода,

²¹ тој им заповедал да нацрпат од таа вода и да му донесат. Кога ги приготвиле жртвите, Неемија им рекол на свештениците со таа вода да ги поросат и дрвата и жртвите што биле ставени врз нив.

²² Само што го направиле тоа, изгреало сонцето, кое дотогаш било покриено со облак, вивнал силен оган, така што сите се зачудиле.

²³ Додека горел огнот, свештениците и сиот народ се молеле: молитвата ја започнувал Јонатан, а Неемија заедно со другите ја продолжувал.

²⁴ А еве ја содржината на молитвата: „Господи, Господи Боже, Создателе на

сè, Ти си страшен и силен, праведен и милостив, единствен Цар и единствен Добротвор,

²⁵ единствен Дарител на сè, единствен праведен, сесилен и вечен, Ти го избавуваши Израил од секако зло, Ти си ги избрал нашите татковци и си ги осветил!

²⁶ Прими ја оваа жртва за сиот Твој израилски народ, запази го овој Твој дел и освети го;

²⁷ собери нè нас распрснатите, ослободи ги оние што им робуваат на незнабошците, милостиво погледај на понизените и презрените, та да разберат дека си Ти нашиот Бог;

²⁸ казни ги оние што нè измачуваат и дрско што нè навредуваат;

²⁹ насели го народот Твој на Твоето свето место, како што рекол Мојсеј.”

³⁰ За тоа време свештениците пееле свечени песни.

³¹ Кога жртвата ќе изгорела, Неемија заповедал со другата вода да ги полијат големите камења.

³² А кога го направиле тоа, избувнал силен пламен, но од светлината, што изгреала од жртвеникот, тој исчезнал.

³³ Штом се разбрало за овој настан и кога за него бил известен и персискиот цар, бидејќи на тоа место, каде што преселените свештеници го сокриле огнот, се нашла водата, со која Неемија и оние што биле со него, го осветиле жртвеникот,

³⁴ царот, откако ја испитал работата, наредил тоа место да се ограда како свето.

³⁵ На оние, на кои им го дал, им оставил и дел од големите приходи што ги добивал од тоа место.

³⁶ Оние, пак, што биле со Неемија, тоа место го нарекле Нефтар, што значи: Очистување; а многумина го нарекуваат и Нефтај.

*Еремија ѝ крие обредниџе предмет
- Библиотеката на Неемија
- Повикување на посветување*

2 Во записите се открива дека пророкот Еремија им заповедал на иселените да земат од огнот, како што е горе речено,

26
14,15
5 Mojc
32,8-9

27
5 Mojc
30,3-5
Ер 23,8
Пс 145,2

29
2 Mojc
15,17
5 Mojc
30,3-5

2,2 <sup>Ер 29,1-32
51,59-64
Варух 6</sup> ² и дека откако им го дал на преселниците Законот, им заповедал да не ги забораваат заповедите на Господ и да не се заблудуваат во своите мисли, гледајќи ги златните и сребрените идоли и украси.

4 <sup>5 Мојс
32,49
34,1</sup> ³ Говорејќи им и за други слични работи, тој ги убедувал да не го отфрлаат Законот од своето срце.

7 ^{Ер 3,16} ⁸ Во записите се вели и тоа дека овој пророк, по Божјо откровение, им заповедал да ги носат со себе скинијата и Ковчегот, и дека се искачил на гората, на која се искачил Мојсеј, и оттаму го гледал Божјото наследство.

9 <sup>3 Цар 5,
8-13</sup> ⁵ Откако пристигнал таму, Еремија нашол засолниште во една пештера, каде што ги внесол скинијата, Ковчегот и кадилниот жртвеник, а потоа го засидал влезот.

10 <sup>3 Мојс
9,23-24
3 Цар 8,
62-63
2 Лек 7,1</sup> ⁶ Потоа, кога дошле некои од неговите сопатници за да го означат патот, не можеле да го најдат.

11 <sup>3 Мојс
10,16-20</sup> ⁷ А Еремија ги укорил, штом разбрал за тоа, велејќи им дека тоа место ќе остане непознато сè додека Бог не се смилостиви и одново не го собере Својот народ.

12 ^{3 Цар 8,65} ⁸ Токму тогаш Господ ќе ги открие тие работи, и ќе се појави славата Господова во облак, како што се појави во времето на Мојсеј и на Соломон, кога Му се молеле на Господ, храмот да биде величествено посветен.

⁹ Се говори и за тоа дека Соломон, надарен со мудрост, принел жртви за обновување и завршување на храмот.

¹⁰ Како што Мојсеј Му се молел на Господ кога се спуштил оган од небото и ја проголта жртвата, така, кога се молел и Соломон, се спуштил оган и ја проголта сепаленицата.

¹¹ Мојсеј тогаш рекол: „Затоа што жртвата за грев не е за јадење, огнот ја проголта.“

¹² Така и Соломон празнувал осум дена.

¹³ А, во записите и во спомените на Неемија се раскажува и за тоа како направил библиотека, како ги собрал книгите за царевите, за пророците и за Давид, а и писмата на царевите за светите приноси.

¹⁴ Исто така и Јуда ги собрал сите книги, кои биле изгубени поради војната што нè снајде, а сега се тие во наши раце.

¹⁵ Затоа, ако имате потреба од нив, пратете луѓе да ви ги донесат.

¹⁶ Ви пишуваме затоа што сакаме да го празнуваме очистувањето, а добро ќе биде, ако и вие ги празнувате тие денови.

¹⁷ А Бог, Кој го спаси сиот Свој народ и на сите им даде наследство, царство, свештенство и светилиште,

¹⁸ како што беше ветил со Законот, Тој набргу, се надеваме на Него, ќе нè помилува и ќе нè собере од сите краишта под небото во светото место.

¹⁹ Зашто Тој нè избави од големи неволји и местото го очисти.

²⁰ А за делата на Јуда Макавејски и на неговите браќа, за очистувањето на великиот храм и за обновувањето на жртвеникот,

²¹ како и за војните против Антиох Епифан и против неговиот син Евпатор,

²² и за појавите од небото, покажани на оние, кои се грижеа за Јудејците толку ревносно, така што, иако беа малубројни, ја ослободија целата земја и го неа многубројни непријателски групи луѓе,

²³ кои ја повратија славата на својот храм, познат во целиот свет, го ослободија градот и ги востановија законите, на кои им се закануваше пропаѓање, кога Господ се смилува на нив со Својата голема добрина -

²⁴ сето ова го изложил Јасон Киренецот во пет книги, но ние ќе се обидеме накратко да ги опишеме во една книга.

²⁵ Имајќи ги предвид многуте работи и тешкотии што произлегуваат од обемиот материјал, за оние што сакаат да се занимаваат со историја,

²⁶ ние се погриживме да им дадеме духовна поткрепа на тие што имаат желба за читање, олеснување - на оние што сакаат да помнат и полза за сите што ќе ја читаат,

²⁷ иако за нас, кои се зафативме со тешката работа да опишеме накратко

14
1 Мак 1,56

17-18
2 Мојс 19,5

21
3,24
5,2
10,29
11,8
15,27

27 сè, ова ни најмалку не е лесно, а бара од нас напори и внимание,

28 како што не му е лесно ни на оној

3,1 што подготвува гозба и сака да им биде корисен и на другите. Но, имајќи ја

2-3 предвид благодарноста на многумина, го преземаме овој труд доброволно врз себе.

4 **29** Оставајќи му го на историчарот точното изложување на подробностите, ние ќе се трудиме да се раководиме од правилата на скратено изложување.

30 Како што градителот на една нова кука треба да се грижи за целата нејзина градба, а оној што ќе се зафати со резба и живопис, своето внимание ќе треба да го сврти само на украсувањето, па така мислиме и ние за нашата работа.

31 Да се задлабочиш во суштината, и да ги истражуваш сите извори, да ги иследуваш сите поединости - тоа е својствено на вистинскиот историчар.

32 Оној, пак, што прави кратки изложувања, треба да биде краток и да ги избегнува исцрпните истражувања.

33 И така, како што рековме, да го почнеме прикажувањето, зашто не е разумно да го развлекуваме предговорот на историјата, а самата историја да ја скратуваме.

Хелиодор доаѓа во Ерусалим

3 Додека во светиот град луѓето живејат во потполн мир и додека грижливо се пазеа законите поради побожноста на првосвештеникот Онија, и неговата омраза кон злото,

2 тогаш обично и самите цареви го почитуваа тоа место и светиот храм го даруваа со најскапоцени дарови,

3 така што и азискиот цар Селевк даваше од своите приходи за сите расходи околу жртвените служби.

4 Но некој си Симон, од племето на Венијамин, кој бил поставен за настојник на храмот, влегол во расправија со првосвештеникот поради надзорот над градското пазариште.

5 Бидејќи не можел да го наговори првосвештеникот Онија, отишол кај

Тарсеовиот син Аполониј, кој во тоа време бил управител на Келе-Сирија и Феникија,

6 го известил дека ерусалимската ризница е преполна со неизмерно богатство дека во неа е натрупано големо количество пари, кои не се потребни за принесување жртви и дека сето тоа богатство може да му припадне на царот.

7 Кога еднаш Аполониј се состанал со царот и го известил за спомнатото богатство, а овој го одбрал Хелиодор, неговиот државен управител, го испратил со заповед да го земе тоа богатство.

8 Хелиодор веднаш тргнал на пат, под изговор дека треба да ги обиколи градовите на Келе-Сирија и Феникија, а всушност тргнал да ја изврши царската заповед.

9 Кога пристигнал во Ерусалим, и бил љубезно примен од првосвештеникот на градот, тој му соопштил за тоа што го дознал и дека е дојден да праша дали е тоа вистина.

10 Макар што првосвештеникот му рекол дека тоа е имот на вдовици и сираци, доверени на пазење,

11 и дека еден дел е на Хиркан, синот на Товија, еден многу угледен човек, и дека не е вистина она што клеветел нечесниот Симон, и дека има само четиристотини таланти сребро и двесте таланти злато, и затоа

12 не треба да бидат повредени оние што верувале во светоста на местото и во достоинството, и во неповредливоста на храмот, кој е почитуван во целиот свет, -

Вознемиреносѝ во ѓрадоѝ

13 Хелиодор, кој имаше царска заповед, сепак, одлучно рече дека тоа треба да биде пренесено во царската ризница.

14 Тој определи ден, а кога влезе во ризницата за да направи попис, во градот се создаде голема вознемиреност.

15 Свештениците, облечени во свештенички одежди, пагаа пред жртвеникот и повикуваа кон небото, до Оној, Кој го дал законот за доверување имот на храмот, молејќи да им го запази цел на оние што му го довериле.

7

10,11
11,1
13,2
1 Мак 3,32

10

5 Мојс
27,19

11

Неем
2,10.19
13,8

12

1 Мак
10,43

15

2 Мојс
23,6-12

Сир 32,1-2

4,7

Езд 6,8-11

1 Лет 24,14

19-202 Цар
13,19
Плач 2,19**24**12,15,28
15,3,23,29
Евр 12,9

¹⁶ Секој што ќе го погледнеше лицето на првосвештеникот, ја чувствуваше неговата душевна вознемиреност; изгледот и изменетата боја на лицето ја покажуваа душевната мака.

¹⁷ Него го обзеде ужасен страв и препереше со сето свое тело; тоа на оние што го гледаа, им кажуваше колку страда неговото срце.

¹⁸ Цели семејства истрчуваа од своите домови и одеа на заедничка молитва, зашто на светилиштето му се закануваше осквернување.

¹⁹ Жените опашани со врекиште под градите, одеа во групи на улиците, девојки, дотогаш пазени по домовите и вардени, трчаа едни кон портите, други кон сидовите, а трети гледаа низ прозорците,

²⁰ и сите креваа раце кон небото и се молеа.

²¹ Жално беше да се гледа како многуброен народ паѓа ничкум, а крајно вознемирениот првосвештеник стоеше и чекаше.

²² Сите Му се молеа на Бога Седржителот целосно да им го запази на сопствениците она што му го довериле на храмот на пазење.

²³ Но Хелиодор и понатаму го правеше она што беше наумил.

Казнаџа за Хелиодор

²⁴ А кога влезе во ризницата со своите вооружени придружници, Господ на нашите татковци и Господарот на секоја власт покажа знак; сите што се осмелија да влезат во ризницата беа соборени од страв пред Божјата сила и паднаа во немоќ и ужас.

²⁵ Пред нивните очи им се појави коњ покриен со прекрасно седло, и страшен коњаник, па кога се исправи на задните нозе, го удираше Хелиодор со предните копита, а коњаникот како да имаше златен оклоп.

²⁶ Се појавија и други двајца младичи, еден од едната, а другиот - од другата страна, необично силни и со ретка убавина и почнаа да го бичуваат и многу рани му нанесоа.

²⁷ Кога Хелиодор најпосле падна на земја, него го обви густа темнина; тогаш го кренаа и го поставија на носила.

²⁸ Оној што пред малку беше влегол во ризницата со голема сила, тој и оние што го придружуваа, беспомошен го изнесоа со јасен доказ за Божјата сила.

²⁹ Тој беше соборен од Божјата сила и лежеше безгласен и лишен од секаква надеж за спасение.

³⁰ Јудејците Го прославуваа Господа, Кој го прослави Своето живеалиште; храмот, кој пред малку време, беше исполнет со страв и трепет, со појавувањето на Господ Седржителот, се исполни со радост и веселба.

³¹ Потоа, некои од придружбата на Хелиодор, го замолија првосвештеникот Онија - да Му се помоли на Севишниот за да му подари живот на оној што лежеше на издвинување.

³² Првосвештеникот, плашејќи се царот да не помисли дека Јудејците направиле некакво злодело против Хелиодор, принесе жртва за негово спасение.

³³ Додека првосвештеникот ја принесуваше жртвата за помилување, истите младинци пак му се појавија на Хелиодор, облечени во иста раскошна облека, па кога застапаа пред него му рекоа: „Биди му многу благодарен на првосвештеникот Онија, зашто Господ ти подари живот само поради него,

³⁴ а ти, казнет од Бога, разгласувај им ја на сите Неговата голема сила.” И откако ги изговорија овие зборови, исчезнаа.

Променаџа кај Хелиодор

³⁵ А Хелиодор, откако Му принесе жртва на Господ и Му даде големи ветувања на Оној, Кој му го запази животот, му заблагодари и на Онија и со својата војска се врати кај царот,

³⁶ сведочејќи пред сите за делата на Севишниот Бог, кои ги виде со своите очи.

³⁷ А кога царот го запраша Хелиодор кој човек му се чини дека е погоден да биде испратен пак во Ерусалим, тој му одговори:

31-40Дан 3,28-29
4,30-34
6,27-28**33**

3 Мојс 4

4,1 ³⁸ „Ако имаш некаков непријател или ^{3,4-6} противник на твојата држава, него испрати го таму, и ќе го пречекаш казнет, **4** само ако остане жив, зашто на она место навистина има сила Божја; ^{3,5}

³⁹ Оној, Кој живее на небото, бдее над тоа место и го заштитува; оние што Му пристапуваат со лоша намера - Тој ги бие и ги уништува.”

⁴⁰ Ете, тоа му се случи на Хелиодор и така беше зачувана ризницата на светиот храм.

Лошиите дела на насџојниковиџ Симон

4 Спомнатиот Симон, кој стана предавник на храмовата ризница и на татковината, го наклевети Онија дека работи против Хелиодор и дека бил виновен за лошите работи.

² Добротворот на градот, заштитникот на своите сонародници и ревносниот исполнител на Божјите закони, тој се осмелуваше да го нарекува државен непријател.

³ И кога непријателството дојде дотаму што преку некој од едномислениците на Симон, почнаа да се извршуваат убиства,

⁴ Онија, гледајќи дека борбата станува многу опасна и дека Аполониј, управителот на Келе-Сирија и Феникија, ја поттикнува злобата на Симон,

⁵ отиде кај царот, но не како обвинител на своите сограѓани, туку заради општата полза на сиот народ и на секој поединец.

⁶ Тој согледуваше дека без царска помош не е можно мирно да се средат работите и дека Симон нема да се ослободи од своето безумие.

Првосвештениковиџ Јасон џо џрифакџ елинизмовиџ

⁷ По смртта на Селевк, кога Антиох, наречен Епифан, стана цар, Јасон, братот на првосвештеникот Онија, се обидувахе да ја преземе првосвештеничката служба,

⁸ ветувајќи му на царот, при една нивна средба, триста и шеесет таланти сребро, и од некои други приходи - осумдесет таланти.

⁹ Освен тоа, ветил дека ќе плати уште сто и педесет таланти, ако му дозволи да има свое училиште за телесно воспитување на младите и на ерусалимците да им дава антиохиско граѓанство.

¹⁰ Кога царот се согласи и тој доби таква власт, почна веднаш своите сонародници да ги воведува во елински начин на живеење.

¹¹ Ги укина правата, кои царот заради човекољубие им ги беше дал на Јудејците, со посредство на Јован, таткото на Евполем, кој одеше како пратеник кај Римјаните за да склучи сојуз и пријателство, па, со еден збор, уривајќи ги законските уредби, воведуваше нови обичаи спротивни на законот.

¹² Откако изгради под самата тврдина училиште за телесно воспитување на младинци, ги привлекуваше оние од нив што беа полични, па ги водеше во дом на срамот.

¹³ Така се појави наклоноста спрема елинизмот и приближувањето спрема туѓинците поради преголемата безбожничка расипаност на Јасон, на тој безбожник, а не првосвештеник,

¹⁴ така што и свештениците престанаа да бидат ревносни спрема својата служба кај жртвеникот, и презирајќи го храмот и не грижејќи се за жртвите, брзаа на знак од свирче да присуствуваат на претстави, забранети со законот.

¹⁵ Го сметаа за ништо она што нивните татковци го почитуваа; го признаваа за добро само она што го признавале Елините.

¹⁶ Затоа ги постигна страшна казна: оние што им беа пример за угледување за тоа како треба да живеат и во сè да бидат слични на нив, тие им станаа непријатели и крвници;

¹⁷ зашто не е можно да ги прекршиме Божјите закони, а да останеме неказнети; тоа го потврдува и она што се случи потоа.

¹⁸ Кога во Тир се одржуваа, во присуство на царот, петгодишните натпревари,

¹⁹ безбожниот Јасон испрати гледачи од Ерусалим, антиохијци, да однесат и

11
1 Мак 8,17

17
5,8-10
13,4-8

21 триста сребрени драхми за жртва на Херкул; но, оние што ги зедоа да ги носат, молеа да не бидат употребени за жртви, бидејќи тоа го сметале како нешто неприлично, туку да ги потрошат за нешто друго.

²⁰ И така, парите што ги испрати за жртва на Херкул, беа потрошени за градба на чунови со весла.

Дочекој на Антиох Епифан во Ерусалим

²¹ Кога потоа Аполониј, синот на Менестеј, беше испратен во Египет да присуствува на зацарувањето на Птоломеј Филометор, Антиох се посомневал во него; затоа кога се упати во Јопија, тој дојде во Ерусалим.

²² Тогаш беше пречекан многу свечено од Јасон и од градот, со факели и восклиции, а оттаму заедно со својата војска појде во Феникија.

Менелај назначен за првосвештеник

²³ Три години потоа, Јасон го испрати Менелај, братот на претходно споменатиот Симон, за да му ги однесе на царот парите и да го потсети на некои неодложни работи.

²⁴ А тој, кога се сретнал со царот, ја пофали неговата власт, и издејствува да му биде дадена првосвештеничка служба, откако рече дека ќе плаќа триста таланти сребро повеќе од Јасон.

²⁵ Откако ги прими заповедите на царот, се врати во Ерусалим, без да донесе со себеси нешто достоинство за првосвештеник, освен гневот на свиреп тиранин и бес на див свер.

²⁶ Па така Јасон, кој го измами својот роден брат, од друг беше измамен и мораше да пребега во Аманитида.

²⁷ Менелај ја доби првосвештеничката власт, но воопшто не се грижеше за парите што му ги ветил на царот, иако Сострат, заповедникот на градската тврдина, постојано ги бараше од него,

²⁸ зашто тој беше одговорен за собирање на даноците; поради таа причина обајцата беа повикани кај царот.

²⁹ Менелај беше принуден првосвештенството да му го отстапи на Лисимах, а Сострат го заменил Кратис, заповедникот на Кипраните.

Убиството на Онија

³⁰ Додека се случуваа овие настани, бунт кренаа Тарсјаните и Малошаните, затоа што нивните градови ѝ беа дадени како мираз на царската наложница Антиохида.

³¹ Затоа набргу потоа царот отиде таму за да ги помири, а за свој наместник го остави Андроник, еден од големодостојниците на царот.

³² Тогаш Менелај, сметајќи дека му се укажал погоден момент, украде златни садови од храмовата ризница и еден дел од нив му ги подари на Андроник, а другите ги продаде во Тир и во соседните градови.

³³ Откако разбра и се увери во тоа, Онија го укори и се засолна во азилното место Дафни кај Антиохија.

³⁴ Затоа Менелај, штом се состана со Андроник, го замоли да го убие Онија. Тогаш Андроник отиде кај Онија, измамнички му ја подаде својата десница, а Онија, иако се сомневаше во него, излезе од своето скривалиште; веднаш го уби, не водејќи грижа за правда.

³⁵ Од ова се разгневија не само Јудејците, туку и многу други народи, и неговуваа поради неправедното убиство на тој човек.

³⁶ Кога царот се врати од пределите на Киликија, Јудејците и побунетите Елини од градот го известуваа за незаконото убиство на Онија.

³⁷ Антиох, силно огорчен и побуден со сочувство, ги оплакуваше добродетелите и големата побожност на умрениот,

³⁸ разгневен на Андроник, му ја соблече достоинственичката облека, му ги искина алиштата и заповеда да го водат по целиот град и на истото место, каде што тој го уби Онија, да го погубат него - убиецот; така Господ му даде за служена казна.

29

12,2

33

3,12

34-35

Дан 9,26

45

*Смртта на Лисимах*8,8
1 Мак 3,38

³⁹ А кога Лисимах, со знаење на Менелај, направи многу кражби на свети предмети, и затоа почна насекаде да се говори, народот се дигна против Лисимах, зашто многу златни садови беа украдени.

⁴⁰ Откако разгневениот народ воспотана, Лисимах вооружи околу три илјади луѓе, и прв почна да врши насилства под водство на еден тиранин, стар по години, но не помалку застарен по своето безумие.

⁴¹ Штом ги видоа насилствата на Лисимах, едни од луѓето беа грабнале камења, други стапови, а трети земја и ги фрлаа врз главите на Лисимаховите луѓе,

⁴² така што многумина од нив убија, некои ранија, а останатите ги натераа да се разбегаат, додека крадецот на светите работи го фатија кај ризницата.

Менелај ослободен

⁴³ Затоа Менелај, беше изведен пред суд.

⁴⁴ Кога царот дојде во Тир, тогаш тројца пратеници од Советот на народните старешини му поднесоа жалба.

⁴⁵ А Менелај, веќе фатен, му вети многу пари на Птоломеј, Дорименовиот син, ако се застапи пред царот за него.

⁴⁶ А Птоломеј, го одведе царот под некој трем, под изговор дека треба да се освежи, и скришно го промени судското решение.

⁴⁷ Менелај, виновникот на сето зло, царот го ослободи како невин од сите обвиненија, додека кутрите обвинители, кои ако требаше да се бранат и пред суд на Сцитите, секако дека ќе беа ослободени, нив царот ги осуди на смрт.

⁴⁸ И така, оние што говореа во одбрана на градот, народот и на светите садови, веднаш беа осудени со неправедна казна.

⁴⁹ Дури и тирчаните, згрозувајќи се од таквата неправедна казна, дадоа голем прилог за нивниот погреб.

⁵⁰ А Менелај, поради алчност на властотдршците, ја задржа власта што ја имаше, па напредувајќи во злобата, им

стана уште пожесток непријател на граѓаните.

5,1

1 Мак 1,16-20

Вторајта египетска војна

5 Во тоа време Антиох започна втора војна против Египет.

² Во тие денови, речиси цели четириесет дена, над целиот град во воздухот се гледаа коњаници, во златна облека и вооружени со копја, слични на војници;

³ стројни борбени коњички редови, напади и отстапувања на едната и на другата страна, размавнување со штитови и многу копја и мечеви, фрлање стрели, болскав сјај на златни оклопи и секако оружје.

⁴ Затоа сите се молеа таа појава да биде за добро.

9

1 Мак 12, 1-23

10

1 Мојс 49,29
3 Цар 2, 10
13,22*Крајот на Јасон*

⁵ Кога потоа се прошири лажен глас дека Антиох умрел, Јасон собра не помалку од илјада души и го нападна градот, а штом се искачија на градските ѕидови, и откако градот беше преземен, Менелај избега во тврдината.

⁶ А Јасон безмилосно ја пролеваше крвта на своите сограѓани, не помислувајќи дека успехот против сонародниците е најголемото зло, па си замислуваше дека добил победа над непријателите, а не над еднородните браќа.

⁷ Но сепак тој не доби никаква власт, туку срамно го заврши своето предавство и беше одново принуден да бара прибежиште во Аманитида.

⁸ Крајот на неговиот лош живот беше ваков: обвинет пред арабискиот владетел Арета, тој бегаше од град во град, од сите прогонуван и мразен како отстапник од законите и презиран како непријател од својата татковина и своите сограѓани, беше протеран во Египет.

⁹ Оној што изгони толку многу луѓе од својата татковина, самиот загина во туѓа земја, откако појде кај Лакедемонците со надеж дека меѓу нив ќе најде за себе прибежиште поради роднинството што го имаше со нив.

¹⁰ Оној кој остави многумина без погреб, и самиот остана неоплакан и неу-

17 достоин со погреб, ниту со гробот на своите татковци.

6,12-17
9,13
15,22 **11** Кога царот разбра за сето тоа, тој

19 помисли дека Јудеја се одвојува од него, па се дигна од Египет со разгневена душа и го зазеде градот со своите вооружени сили.

Мк 2,27

12 Тој им заповеда на своите војници безмилосно да ги бијат сите што ќе ги видат и да ги убиваат оние што се кријат по куќите.

13 Така изгинаа млади и стари, умрвија мажи, жени и деца, заклаа девојки и доенчиња.

14 Во три дни загинаа осумнаесет илјади: четиринаесет илјади паднаа од раката на убијците, а не помалку од убиените беа оние што беа продадени.

Ограбувањето на храмот

(1 Мак 1,21-24)

15 Но незадоволен ни од тоа, тој се осмели да влезе и во најсветиот храм на целата земја, а го водеше Менелај, предавникот на законите и на татковината.

16 Тој ги земаше светите садови и другите свети предмети со своите нечисти раце, подарени од други цареви за благослов и напредок, поради славата и достоинството на ова свето место.

17 Антиох, заслепен од своите горди мисли, не можеше да разбере дека Господ за кусо време се разгневи поради гревовите на граѓаните, поради што го остави градот без заштита.

18 Иако немаше натрупано толку многу гревови, сепак, кога би се осмелил да влезе, и него ќе го одвртеа ударите на камшикот од неговата дрскост, како што го одвратија и Хелиодор, кого го испрати царот Селевк да ја испита ризницата.

19 Но Господ не го избра народот заради светото место, туку го избра светото место - заради народот.

20 Затоа и светото место, имајќи дел од народните неволји, доби дел од Божјите добрини, па макар што беше запуштено поради гневот на Севишниот, пак беше издигнато во целата своја слава, откако се смилува Великиот Господ.

21 И така, Антиох, откако однесе од храмот осумстотини таланти, па побрза да се врати во Антиохија, мислејќи во својата гордост дека копното може да го направи погодено за пловење, а морето - за сувоземни патишта;

22 за настојник во Ерусалим го остави Филип, родум од Фригија, а по природа жесток и од оној што го постави,

23 а во Гаризим го постави Андроник, а освен нив, и Менелај, кој управувал уште полошо од другите над јудејските граѓани.

Инијервенцијата на Аполониј

(1 Мак 1,29-35)

24 Потоа го испрати својот намесник Аполониј со дваесет и две илјади војници, откако му заповедал да ги убијат сите возрасни мажи, а жените и децата да ги продадат.

25 Кога дојде во Ерусалим, тој се прикажувал како мирољубив човек; почекал до светиот саботен ден, и тогаш ја искористил саботната починка на Јудејците, па на своите луѓе им заповеда да го земат оружјето.

26 Најнапред ги убил сите оние што отишле да ја гледаат војската, а потоа заедно со својата војска се втурнал во градот и исклал многу народ.

27 Тогаш Јуда Макавејски, десетти во својот род, се повлече во пустината и живееше со своите приврзаници по планините како ѕверовите; се хранеше со трева за да не биде соучесник во осквернувањето.

Воспоставување ѿаѓански обреди

6 Набргу потоа царот испрати еден старец, Атињанин, да ги присилува Јудејците да ги прекршат татковските закони и да не живеат по Божјите закони;

2 да го осквернат ерусалимскиот храм и да го нарекуваат храм на Зевс Олимпски, а храмот во Гаризим - храм на Зевс Гостољубивиот, затоа што жителите на овој град се придојдени.

3 Оваа неволја беше тешка и непод-нослива за народот.

22
8,8

23
4,38

27
3 Мојс 11
1 Мак
2,28,31
Евр 11,38

6,8

4,45
13,25
Суд 1,31
1 Мак 5,15
12,48

11

5,21-22
1 Мак 2,
29-38

13-14

Ис 54,7-8
Мудр 11,9

⁴ Храмот се исполни со блудство и пијанчење од страна на незнабошците кои, дружејќи се со блудници, се собираа со таквите жени во најсветите места во храмот и внесуваа непозволени работи.

⁵ И жртвеникот се наполнил со недозволени жртви, спротивни на законот.

⁶ Не се дозволуваше празнувањето на саботата, ни празнувањето на празниците, па не дозволуваа дури да се нарекуваат Јудејци.

⁷ Секој месец, на роденденот на царот, сосила ги водеа Јудејците да принесуваат идолски жртви, а на Дионисовиот празник ги принудуваа да носат бршленови венци и да одат во групи свечено во чест на Дионис.

⁸ Таква наредба издаде царот Птоломеј и во другите соседни елински градови, а тие да дејствуваат против Јудејците и да ги принудуваат да им принесуваат жртви на идолите и да јадат од тие жртви.

⁹ Оние, што не се согласуваа да живеат според обичаите на незнабошците ги убиваа. Токму тогаш настана вистинска мака.

¹⁰ Две жени беа обвинети дека ги обрезаа своите деца; затоа ги врзаа тие деца за градите на нивните мајки, па откако ги прошетаа низ градот пред народот, ги фрлија преку градските сидишта.

¹¹ Други се собираа во блиските пештери за да можат тајно да го празнуваат саботниот ден, но, откако беа пријавени кај Филип, беа изгорени, зашто, поради светоста на тој ден, сметаа дека е грешно да се бранат.

Милосѝа Божја и во казнувањето

¹² Ги молам оние што ја читаат оваа книга да не се плашат од овие неволји и да знаат дека овие страдања не служат за пропаст, туку за вразумување на нашиот род.

¹³ Зашто тоа што на нечестивите не им се дава многу време, туку набргу биваат казнувани, тоа е знак за големата Божја милост.

¹⁴ Додека другите народи Господ ги чека долготрпеливо да ги казни за нивните гревови, тогаш кога тие ќе се натрупаат, а со нас не постапува така; нас не нè чека така долготрпеливо;

¹⁵ нè казнува пред да стигнеме до врвот на гревовите.

¹⁶ Бог никогаш не ја оддалечувал од нас Својата милост; нè казнува со неволји, но никогаш не нè изоставува нас - Својот народ.

¹⁷ Ова што го реков, нека ни биде доволно како спомен. А сега пак да се вратиме на нашето прикажување.

Мачеништво на Елеазар

¹⁸ Имаше некој си Елеазар, еден од првите книжници, веќе остарен, но многу личен. Него го принудуваа, отворајќи му ја насила устата да јаде свинско месо.

¹⁹ Но тој повеќе ја сакаше славната смрт, отколку срамниот живот; доброволно се предаде да го измачуваат и го плукаше она што насила му го ставаа во устата,

²⁰ а така требаше да постапуваат сите, решени поскоро да истрпат, отколку да јадат од она што е забрането со закон.

²¹ Тогаш оние, што стоеја на чело на безбожничкото жртвување, познавајќи го тој човек од поодамна, го повикаа на само и го убедуваа да внесе месо што тој самиот ќе го приготви, кое би можел да го јаде, и да се прави дека божем јаде од месото што го жртвувал царот,

²² на тој начин да се избави од смртта, ползувајќи се со нивната љубов поради нивното старо пријателство.

²³ Но тој, решителен во својата благородна одлука, достоинствена за неговата возраст и угледна старост, за неговите славни бели коси, за побожноста уште од раното детство, а најповеќе - поради светиот и од Бога даден закон, одговори и рече:

²⁴ „Веднаш нека ме предадат на смрт. Зашто на нашата возраст не ѝ прилега да се преправаме, така што многумина од младите да помислат дека деведесетгодишниот Елеазар минал во верата на незнабошците,

15

1 Мојс
15,16
1 Сол 2,16

18

3 Мојс 11,7
Ис 65,4

24

4,13

28

13,14

²⁵ па, поради мојата лицемерност, заради краткиот и ништожен живот, преку мене да паднат во заблуда, а со тоа јас би ѝ ставил дамка и срам на мојата старост.

²⁶ Па и кога би се избавил од човечките измачувања во овој живот, во сегашното време, јас не би можел да избегам од сесилната десница на Севишниот ни во овој живот, ниту по смртта - во другоиот.

²⁷ Затоа сега, откажувајќи се храбро од овој живот, ќе се покажам достоин за својата старост,

²⁸ а на младите ќе им оставам добар пример како треба за почитуваните свети закони со гордост да се оди во смрт.” По овие зборови веднаш појде на измачување.

²⁹ Тогаш и оние што го водеа, ја изменија дотогашната своја наклоност спрема него во омраза; неговите зборови ги сметаа за лудост.

³⁰ Кога под жестоките удари веќе умираше, тој воздивна и рече: „Господ, Кој знае сè, добро знае дека можев да се избавам од смртта и дека на своето тело ги поднесувам тешките маки од бичувањето, ги претрпувам во мојата душа од страхопочит спрема Него.”

³¹ Така го заврши својот земен живот и со својата смрт остави, не само за младите, туку и за многумина од народот, пример за храброст и спомен на добродетел.

Мачеништво на седумте браќа

7 Така беа фатени и седум браќа заедно со нивната мајка. Царот нареди да ги бијат со бичеви и воловски жили, сакајќи да ги присилат да јадат од забранетото свинско месо.

² Еден од нив проговори прв и рече: „Што сакаш да прашаш и што сакаш да дознаеш од нас! Ние сакаме повеќе да умреме, отколку да ги згазиме законите на нашите предци.

³ Тогаш царот силно се разгневи и нареди да се вжештат тави и котли.

⁴ Кога ги вжарија, царот заповеда веднаш да му го отсечат јазикот на оној што прв проговори, да му ја одерат ко-

жата и да му ги сечат рацете и нозете пред очите на другите негови браќа и пред мајка му.

⁵ И така, откако го осакати сосема, заповеда да го однесат до огнот и да го печат во тава, а кога од тавата се ширеше миризба надалеку, другите синови, заедно со нивната мајка, се поттикнуваа еден со друг, храбро да ги истрпат маките, велејќи:

⁶ „Господ Бог гледа и навистина ќе биде милостив спрема нас, како што изјави Мојсеј во својата песна пред народот: Тој ќе се смилува на своите слуги.”

⁷ Кога умре првиот, го изведоа вториот на подбивање и, откако му ја одраа кожата заедно со косата, од главата, го прашаа: „Сакаш ли да јадеш пред да го измачуваме твоето тело дел по дел?”

⁸ А тој, одговарајќи им на јазикот на своите татковци, рече: „Не, не сакам!” Затоа и тој ги претрпе истите маки како и првиот.

⁹ Испуштајќи ја својата душа, воздивна и рече: „Мачителе, ти ни го одземаш сегашниот живот, но Царот на славата ќе нè воскресне за вечен живот нас што умираме за Неговите закони.”

¹⁰ Потоа беше изложен на подбивање третиот, па кога му го побараа јазикот, тој го покажа, подавајќи ги без страв и своите раце.

¹¹ И јуначки рече: „Од небото сум ги примил и не жалам да ги дадам за Божјите закони; се надевам дека пак ќе ги добијам од Него.”

¹² И самиот цар, и оние што беа со него, се вчудовидоа од смелоста на момчето, кое ги презираше маките.

¹³ Кога умре тој, на истите маки го подложија и четвртиот брат.

¹⁴ Пред да умре, тој рече: „Блазе му на оној што умира од човечка рака, тој треба да се надева на Бога - дека Тој ќе го воскресне! А ти, мачителе, за тебе ќе нема воскресение за живот.”

¹⁵ Потоа го доведоа петтиот и почнаа да го измачуваат.

¹⁶ Тој го погледна царот и му рече: „Иако си смртен, ти имаш власт над луѓето и правиш сè што сакаш. Но не мисли дека Бог го напуштил нашиот народ!

7,6

5 Мојс
32,36

8

7,27
12,37

9

7,11.14.23
7,29.36
12,42
Дан 12,2

ВТОРА КНИГА МАКАВЕЈСКА

17 <sup>14,2
1 Мак
11,17
13,31</sup> Само почекај, па ќе ја видиш Неговата голема сила: Тој ќе те казни и тебе и твојот народ!”

19 ^{Дела 5,39} Поттоа го доведоа шестиот, кој, приготвувајќи се за смртта, рече: „Не мами се попусто, ние го трпиме ова поради

22 <sup>Пс 138,
13-15
Јов 10,8-12
Проп 11,5</sup> наша вина, зашто Му згрешивме на нашиот Бог и затоа нè снајдоа сите овие маки, достоини за чудење.

¹⁹ Но не мисли - дека ти нема да бидеш казнет, ти кој се осмелуваш да се бориш против Бога,”

²⁰ Најдостојна, пак, за восхит беше мајката, која гледајќи ги нејзините седум синови како умираат во еден ден, великодушно претрпуваше затоа што се надеваше на Бога.

²¹ Исполнета со благородни чувства и поткрепувајќи го својот дух со машка храброст, таа го поттикнуваше секого од нив со јазикот на нивните татковци, велејќи:

²² „Јас не знам како се најдовте во мојата утроба; јас не ви ги подарив ни духот ни животот, ниту преку мене се образувал составот на секого од вас.

²³ Затоа, Создателот на светот, Кој го создал човечкиот род и на сè му дал почеток, пак милостиво ќе ви даде и дух и живот затоа што сега не се штедите заради Неговите закони.”

²⁴ Антиох помисли дека го презираат, сфаќајќи дека се подбиваат со него, го советувааше најмладиот, кој беше уште жив, и не само со зборови, туку и со заколнување го уверувааше дека ќе го направи богат и задоволен, само ако се откаже од Законот на татковците, дека ќе му биде пријател и ќе го постави на висока служба.

²⁵ Но бидејќи момчето не внимаваше што му зборува царот, овој ја повика мајка му и почна да ја наговара да го посветува својот најмал син за да си го спаси животот.

²⁶ По долго убедување, мајката се согласи да го посветува синот свој.

²⁷ Но кога се наведна над него и потсмевајќи му се на свирепиот мачител, таа му говореше вака на јазикот на нејзините предци: „Сине, смилувај се над мене, која сум те носела девет месеци во

мојата утроба, три години со млеко сум те доела, сум те хранела, одгледала и воспитала.

²⁸ Ти се молам сине, погледни ги небото и земјата и сè што е на нив и знај дека сето тоа Бог го создал од ништо, знај дека така настанал и човечкиот род.

²⁹ Не плаши се од убиецот, туку биди достоин за твоите браќа и прими ја смртта за да те придобијам пак, по Божја милост, заедно со твоите браќа.”

³⁰ Додека таа уште говореше, момчето рече: „Што чекате? Јас не ѝ се покорувам на царската заповед; јас им се покорувам на заповедите од Законот што им го даде Бог на нашите предци преку Мојсеј.

³¹ А ти што си измислил вакви маки за нас Јудејците, знај дека нема да избегаш од Божјата рака.

³² Ние страдаме поради нашите гревови.

³³ Па, ако живиот Бог за извесно време се разгневи на нас за да нè покара и да нè поучи, Тој пак ќе се смилува над нас, Своите слуги.

³⁴ А ти, безбожнику и најголем престапник од сите луѓе, не гордеј се попусто, не издигнувај се со празни надежи, кревајќи ја својата рака против слугите Божји,

³⁵ зашто уште не си избегал од судот на Бога, Кој гледа сè.

³⁶ Нашите браќа, кои ги претрпеа сега овие преодни маки, според Божјиот завет, добија вечен живот, а ти, според Божјиот суд, ќе добиеш справедлива казна за твојата гордост.

³⁷ И јас, како и моите браќа, ги предавам душата и телото за Законот на нашите предци, молејќи Му се на Бога, набргу да се смилува над Својот народ, а ти, во маки и страдања, да признаеш дека е Тој единствен Бог.

³⁸ Со мене и со моите браќа нека заврши гневот на Севишниот, кој со право се сруши врз нашиот народ.”

³⁹ Царот, наполно избезумен, се разгневи на него пожестокото отколку на неговите браќа, доживувајќи го тешко особено подбивањето.

28
Јов 26,7

31
11,13
15,37

37
9,11-12

8,1 ⁴⁰ Така и тој го заврши својот живот,
^{5,27} а да не се оскверни, исполнет со надеж
во Господ.

2-4 ^{6,2-10} ⁴¹ По синовите умре и мајката.

3 ¹ ^{Мојс 4,10} ⁴² Ете, толку за обредните идолски
жртви и за страшните измачувања.

4 ¹ ^{Мак 1,25} *Макавејскиот востание*

8 ^{4,45} ^{5,22} ^{6,8.11} **8** Јуда Макавејски и оние што беа со
него, почнаа тајно да одат по села-
та, да ги повикуваат роднините и да ги
собираат сите што му останале верни на
јудејството, па собра шест илјади мажи.

9 ¹ ^{Мак 3,} ³⁴⁻³⁶ ^{3,38-39} **9** ² Тие повикаа кон Господ да се смилу-
ва над народот што е измачуван од сите
и над осквернетиот храм од безбожни-
ците;

³ да се смилува над разурнатиот град,
на кој му се заканува опасност да биде
срамнет со земјата, да ја слушне крвта
што вика кон Него;

⁴ да си спомне за беззаконото погубу-
вање на невините младенци, за искажа-
ните хулења против Неговото име и да
се разгневи против лошите.

⁵ И кога застана на чело на својата
војска, Макавеј беше непобедлив за без-
божниците, откако Божјиот гнев се
претвори во милост.

⁶ Напаѓаше ненадејно градови и села
и ги гореше, заземаше погодни полож-
би, победи многу непријатели и ги при-
сили во бегство.

⁷ Таквите напади најчесто ги правеше
ноќе, а гласот за неговото јунаштво се
разнесуваше насекаде.

Никанор и Горѓиј пројиде јудејскиот род

(1 Мак 3,38-4,27)

⁸ Филип, гледајќи дека тој човек пос-
тојано напредува, добива сè поголема
сила и дека често има успех во своите
потфати, се обрати писмено до Птоло-
меј, воениот началник на Келе-Сирија и
Феникија за да му помогне во царските
работи.

⁹ Тој го одбра иканор, Патрокловиот
син, еден од неговите први пријатели, и
откако го постави на чело од најмалку
дваесет илјади војници од разни народ-

ности, го испрати за да го уништи сиот
јудејски род. Кон него го придружи и
војсководецот Горѓиј, искусен во воен-
ите работи.

¹⁰ Никанор имаше намера од продаж-
бата на јудејските пленици да го испла-
ти данокот од две илјади таланти што
им го должеше на Римјаните.

¹¹ Затоа веднаш им испрати понуда на
сите приморски градови за продажба на
јудејски робови, ветувајќи им по дваесет
пленици за еден талант; тој не знаеше
каква казна го очекува од раката на Се-
вишниот.

¹² На Јуда му јавија за доаѓањето на
Никанор; тој ги извести оние што беа со
него, за војската што се приближува;

¹³ тогаш се разбегаа страшливците и
оние што не веруваа во Божјата правда,
ги напуштија своите места.

¹⁴ А други, пак, продаваа сè што имаа
со себе, и Му се молеа на Господ да ги
избави од нечесниот Никанор, кој ги
продал уште пред битката,

¹⁵ ако не заради нив, тогаш барем за-
ради заветот со нивните татковци и
заради тоа што се именуваат со Негово-
то свето и славно име.

¹⁶ Тогаш Макавеј ги собра оние што
беа со него, на број шест илјади луѓе и
почна да ги охрабрува да немаат страв
од непријателите, од множеството нез-
набошци, кои неправедно ги напаѓаат,
туку храбро да се борат,

¹⁷ имајќи ја предвид престапната
навреда на Светото место, уривањето
на изложениот на поруга град и униш-
тувањето на прадедовските обичаи.

¹⁸ Зашто, велеше тој, „Тие имаат вер-
ба во своето оружје и во својата хра-
брост, а ние имаме верба во Сесилниот
Бог, Кој со едно замавнување може да
ги собори тие што доаѓаат против нас и
сиот свет.”

¹⁹ Тој им раскажа и за помошта што
ја добиле нивните прадедовци и како
под Сенахирим биле убиени сто осумде-
сет и пет илјади луѓе,

²⁰ за битката во Вавилон против Га-
латјаните, каде што се бореле осум илја-
ди луѓе со помош на четири илјади Ма-
кедонци, па кога Македонците се нашле

10-11

1 Мак 8,7

13

5 Мојс 20,8

15

Ер 14,9

18

Пс 19,7

19-20

15,22

4 Цар

19,35-36

Ис 37,36-37

1 Мак 7,41

22-23 во неволја, само тие осум илјади убиле
сто и дваесет илјади луѓе, благодарейќи
на помошта од Небото, и добиле голем
ПЛЕН.

23 12,20,36
1 Мак 3,48
30 1 Мак 5,
6-44
7,8-20

²¹ Кога со вакви зборови ги охрабри и
ги подготви да бидат готови да умрат за
законите и за татковината, тој ја разде-
ли војската во четири дела,

²² поставувајќи ги своите браќа за
началници на секој од овие делови; Си-
мон, Јосиф и Јонатан и на секого од нив
му довери по илјада и петстотини души.

²³ Потоа му нареди на Елеазар да чи-
та од Светата книга, па, откако го поз-
драви со зборовите „Со Божја помош!“
застана на чело од предниот дел и влезе
во бој со Никанор.

²⁴ Бидејќи помошник во борбата им
беше Сесилиниот, тие убија повеќе од де-
вет илјади непријатели, а поголемиот
дел од Никаноровата војска ја ранија и
осакатија; сите други се разбегаа.

²⁵ Им ги зедаа парите и на оние што
беа дошле да ги купуваат, ги гонеа на
голема далечина, но се вратија, зашто
немаа време;

²⁶ бидејќи тоа се случуваше на денот
наспроти сабота, затоа и не продолжија
да ги гонат.

²⁷ Откако го собраа оружјето и го соб-
раа пленот, тие ја празнуваа радосно
саботата, благодарейќи Му на Господ и
прославувајќи Го затоа што ги спаси во
тој ден и што почна да им ја покажува
Својата милост.

²⁸ Откако ја отпразнуваа саботата, од
ПЛЕНОТ одделија за сакати, вдовици и
сираци, а остатокот го поделија помеѓу
себе и своите деца.

²⁹ Штом ја свршија сета таа работа, се
собраа на заедничка молитва, молејќи
Му се на милосрдниот Господ наполно
да се измири со нив - Своите слуги.

Поразој на Тимоџеј и на Вакид

³⁰ А од оние, кои под водство на Ти-
мотеј и Вакид заедно ги нападнаа, тие
убија дваесет илјади луѓе и лесно ги
освоија нивните високи тврдини; тогаш
разделија уште многу плен на еднакви
делови меѓу себе, меѓу сакатите, вдови-
ците, сираците и меѓу народните старе-
шини.

³¹ Кога го собраа сето оружје и гриж-
ливо го подредија на пригодни места,
другиот плен го однесоа во Ерусалим.

³² Го убија и водачот на Тимотеевите
одреди, најбезбожниот човек, кој им
причини многу маки на Јудејците.

³³ Потоа, празнувајќи ја победата во
својата татковина, го изгореа Калистен
и некои други, кои ја беа изгореле све-
тата врата, и беа избегале во една кука;
така и тие претрпеа достоинствена казна за
светогрдието.

Понижувањето на Никанор

³⁴ А оној, тројниот злосторник Никан-
нор, кој беше довел три илјади трговци
да купуваат Јудејци,

³⁵ со Божја помош, беше понижен од
оние што ги потценуваше, беше прину-
ден да ја соблече својата раскошна
облека, па како некој побегнат роб, оти-
де по осамени патишта во Антиохија,
крајно огорчен од поразот на својата
војска.

³⁶ Оној што беше ветил дека ќе им го
исплати данокот на Римјаните од про-
дажба на ерусалимските робови, мора-
ше да разгласува дека Јудејците Го има-
ат Бога за соборец, и дека остануваат
неранливи затоа што им се покоруваат
на законите дадени од Него.

Крајој на Антиох Епифан

(1 Мак 6,1-17; 2 Мак 2,11-17)

9 Во исто време Антиох срамно се
врати од персиските краишта.

² Тој беше навлегол во градот Пер-
сепол, обидувајќи се да го ограби та-
мошниот храм и да го преземе градот.
Затоа народот се собра, грабна оружје и
Антиох, подгонет од жителите на гра-
дот, мораше срамно да се врати назад.

³ Кога се доближи до Екбатана, раз-
бра што се случило со војската на Ни-
канор и Тимотеј.

⁴ Тој, пламнат од бес, намисли да се
одмазди на Јудејците за навредата од
оние што го натерале на бегство, затоа
му заповеда на коларот од неговата бој-
на кола непрекинато да вози сè додека
не стигнат. Но Небесниот суд веќе го

32
12,10

33
1,8
1 Мак 1,31

36
3,36
9,12
Дан 4,31
6,27
Јудита 5,
6-21

9,3
8,9-29
8,30-32
Езд 6,2
Јудита 1,1
Тов 3,7
5,6

5 следеше, зашто гордо беше рекол: „Од Ерусалим ќе направам гробишта за Јудејците штом ќе отидам таму.”

8 Но Севиниот Бог на Израилците го порази со неизлечива и невидлива рана: веднаш штом ги изрече тие зборови, го фатија неиздржливи болки во утробата и страшни внатрешни маки,

9 ⁶наполно заслужено, зашто и тој им ги измачуваше утробите на другите со многу невидени болки.

15 ⁷Но и тогаш од својата гордост не отстапуваше, туку исполнет уште повеќе со неа и дишејќи со огнена ожесточеност против Јудејците, заповеда да вози уште побрзо, кога одеднаш падна од колата и ги повреди сите делови од своето тело.

⁸Оној, што мислеше со својата човечка горделивост дека може да им заповеда на морските бранови и да ги измери планинските врвови, лежеше целиот искршен на земјата, од каде потоа го дигнаа на носилка, покажувајќи им ја на сите Божјата сила јавно;

⁹зашто од телото на овој безбожник, уште додека беше жив, отпаѓаа парчиња месо, така што смрдеата од отпаѓањето и гниењето со мачнотија ја поднесуваше целата војска.

¹⁰Само пред малку мислеше да ги дофати небеските ѕвезди, а сега веќе никој, поради ужасната смрдеа, не можеше да го истрпи.

¹¹А сега, целиот скршен од болки, почна да попушта во својата гордост и под ударот на Божјиот камшик почна да му доаѓа умот, зашто маките негови стануваа сè понеиздржливи секој миг.

¹²Не можејќи ни самиот да ја издржи смрдеата на своето сопствено тело, тој призна, велејќи: „Право е човек да Му се покорува на Бога и, бидејќи е смртен, да не се изедначува со Бога!”

¹³Овој безбожник Му се молеше на Бога, Кој не можеше веќе да го сака,

¹⁴и велеше: „Светиот град што брзав да го срамнам со земја и да го претворам во гробишта, го објавувам за слободен;

¹⁵Јудејците, кои имав намера да не ги удостојам ни со погреб, туку заедно со

нивните деца да ги фрлам на грабливите птици и на ѕверовите, сите ќе ги изедначам со атиѓаните;

¹⁶светиот храм, кој некогаш го ограбив, ќе го украсам со најскапоцени дарови, ќе ги вратам сите свети садови, и тоа многу повеќе отколку што сум зел, а нужните расходи за жртвите ќе ги плаќам од моите лични приходи;

¹⁷и, освен тоа, и јас самиот ќе станам Јудеец, ќе го посетам секое населено место и ќе ја објавам Божјата сила.”

¹⁸Но, откако болките никако не престануваа, зашто врз него беше дошол часот на Божјиот праведен суд, во таква очајна положба им напиша на Јудејците писмо со ваква содржина:

Писмојто на Антиох до Јудејците

¹⁹„Царот и воениот заповедник Антиох - на своите добри сограѓани, Јудејците, им испраќам поздрави посакувајќи им здравје и добра среќа!

²⁰Ако сте здрави вие и вашите деца, а работите ви одат како што треба, јас Му оддавам најголема благодарност на Бога, полн со надеж во небото.

²¹Но јас лежам болен и со љубов си спомнувам за вашата почит и благонаклонетост спрема мене. На враќање од Персија, тешко се разболев, па сметам дека е потребно да се погрижам за општата сигурност на сите.

²²Не очајувам, иако ми е состојбата многу тешка, цврсто се надевам дека сепак ќе оздравам.

²³Но, бидејќи знам дека татко ми, кога војуваше во горните краишта, си беше определил наследник,

²⁴та, ако се случи нешто ненадејно, или некаква незгода, жителите на нашата земја да знаат на кого му е оставено управувањето и да не се вознемируваат;

²⁵освен тоа, забележувајќи дека владетелите на околните држави, гледаат и чекаат да видат каков ќе биде крајот, јас го одредив за цар мојот син Антиох, кого за време на моите походи по горните земји често сум го препорачувал, а сум го претставувал и на повеќемина од вас, а и нему му напишав вакво писмо.

21
11,28

23
1 Мак 3,37

29 ^{5,22} ^{6,11} ^{8,8} ^{1 Мак 6,14} ^{6,55-63} ²⁶ Па така, ве молам да си спомните за добрините што сум ви ги направил по-деднакво на сите вас, така што вашата благодарност спрема мене да ја пројавите и спрема мојот син.

10,3 ^{1,19-2,12} ²⁷ Јас сум уверен дека тој, следејќи ги моите желби, ќе постапува со вас добро и човечки.”

6 ^{5,27} ²⁸ Така тој богохулник и убиец, откако претрпе најтешки маки, какви знаел

7 ^{3 Мојс 23,40} да им причинува на другите, својот живот го заврши во туѓа земја, и со најтешка смрт.

²⁹ Неговото тело го пренесе Филип, неговиот пријател од детството, кој од страв пред Антиоховиот син, отиде во Египет, кај Птоломеј Филопатор.

Чистење на храмот

(1 Мак 4,36–61)

10 За тоа време Макавеј и оние што беа со него, под водство на Господ, пак го зазедоа храмот и градот, ² и ги урнаа жртвениците и идолските храмови, изградени од туѓинците.

³ Потоа го исчистија храмот, подигнаа друг жртвеник, и тогаш, откако добија искри преку удирање камен со камен и од нив распалија оган, принесоа жртви, по тригодишен прекин, направија кадилница, свеќници и ставија лебови на трпезата за предложение.

⁴ Откако го направија сето тоа, паѓајќи ничкум тие Му се помолија на Господ да не се најдат никогаш во такви неволји, туку ако некогаш повторно згрешат, Господ да ги казни милозливо и да не ги предава на богохулни и безбожни мачители.

⁵ Чистењето на храмот се совпадна со истиот ден во кој беше и осквернувањето негово од незнабошците - во дваесет и петтиот ден од месецот кислев.

⁶ Празнуваа весело осум дена, како и на празникот Сеници, спомнувајќи како пред извесно време го поминувале овој свет празник, како сверови по гори и пештери.

⁷ Затоа, носејќи стапови, обвинени со бршлен, зелени гранчиња и палми, Му благодариле и Го прославуваа Оној, Кој

им помогна да го исчистат местото Негово.

⁸ И тогаш заедно решија и со заповед наредија - сиот јудејски народ да го празнува овој празник три дена секоја година.

Владеењето на Антиох Евпатор

⁹ Таков беше крајот на Антиох, наречен Епифан.

¹⁰ А сега ќе ги изложиме настаните во времето на Антиох Евпатор, синот на оној безбожник, задржувајќи се само накратко на воените неволји.

¹¹ Кога го презеде царството, тој му го предаде управувањето со државата на некој си Лисиј, главен воен управник на Келе–Сирија и Феникија.

¹² Птоломеј, наречен Макрон, прв се однесуваше праведно со Јудејците, па заради големите неправди што беа направени над нив, тој настојуваше со нив сите работи да ги заврши мирољубиво.

¹³ Затоа беше наклеветен од пријателите на Евпатор, па слушајќи дека го нарекуваат предавник, затоа што го напуштил Кипар, кој му беше доверен од Филопатор, и дека преминал кај Антиох Епифан, па, откако немаше веќе чест и власт, се отру од очај и така го заврши својот живот.

Горгиј и идумејскиите тврдини

(1 Мак 5,1–8)

¹⁴ А Горгиј, штом стана воен управител на оние места, држеше наемни војски и постојано војуваше со Јудејците.

¹⁵ Заедно со него и Идумејците, кои имаа тврдини на добри положби, ги обеспокојуваа Јудејците, и прифаќајќи ги ерусалимските бегалци, настојуваша да одржуваат постојана воена состојба.

¹⁶ Макавеј и оние што беа со него, молејќи Му се на Бога да им биде помошник во војната, ги нападнаа идумејските тврдини.

¹⁷ И, откако ги нападнаа силно, ги зазедоа тие места, им се одмаздија на сите, кои се бореа на сидините, униш-

10
1 Мак 6,17

11
1 Мак 3,
32-33
6,17

12
4,45-46
6,8
8,8

14
8,9
12,32

19 тувајќи ги сите што ги среќаваа, а убија не помалку од дваесет илјади луѓе.

24 Не помалку од девет илјади луѓе побегнаа во две добро утврдени кули, снабдени со сè што е потребно против опсадата.

25 Оставајќи ги Симон и Јосиф, а и Захеј со доста луѓе за да ја продолжат опсадата, Макавеј самиот отиде на такви места, каде што беше повеќе потребен.

26 А оние што беа со Симон, поради нивното среброљубие, дозволија да бидат поткупени од оние што беа опсадени во кулите, па, откако добија седумдесет илјади драхми, им овозможија на некои од нив да избегаат.

21 Кога го известил Макавеј за она што се случи, тој ги собра народните старешини и пред нив ги прекори, велел им дека за пари ги продале своите браќа со тоа што ги пуштиле непријателите против нив.

22 Затоа нареди да бидат погубени како предавници и веднаш потоа ги зазеде двете кули.

23 Имајќи успех во оружјето, кое беше во неговите раце, во тие две тврдини изби повеќе од дваесет илјади луѓе.

Победаџа на Јуда над Тимошеј

24 А Тимотеј, кој пред тоа беше победен од Јудејците, собра многубројна војска од туѓинци и голем број коњаници од Азија и дојде до Јудеја со цел да ја завладее.

25 Кога почна да се приближува, тогаш оние што беа со Макавеј, се обратија со молитви кон Господ, главите си ги посипаа со пепел и се препашаа со врекиште околу половината.

26 Паѓајќи ничкум пред подножјето на жртвеникот, тие Му се молеа на Бога да биде милостив спрема нив, да им биде непријател на нивните непријатели и противник на нивните противници, како што се вели во Законот.

27 Откако завршија со молитвата, го зедеа оружјето и отидоа далеку од градот, а кога се приближија до непријателите, тие застаана.

28 Штом почна сонцето да излегува и едните и другите влегоа во бој: едните

беа убедени дека ќе победат затоа што беа храбри и затоа што имаа верба во Господ, а другите - го поставија гневот за предводник во битката.

29 Кога започна битката, на противниците им се покажаа од небото петмина прекрасни мажи на коњи со златни уздиги, а двајца од нив ги предводеа Јудејците;

30 тие го зедеа Макавеј помеѓу себе за да го запазат неповреден со своето оружје, а на противниците фрлаа стрели и молњи, така што тие беа заслепени и збркани од страв, па почнаа да се убиваат едни со други.

31 Беа убиени дваесет илјади и петстотини пешаци и шестотини коњаници.

32 Самиот Тимотеј избега во тврдината, наречена Газир, која беше мошне добро укрепена, а со неа управуваше Хереј.

33 Макавеј и оние што беа со него, со радосен занес ја опсадуваа тврдината четири дена.

34 Оние, пак, што беа во тврдината, уверени дека таа е недостапна, им возвраќаа со лоши и срамни зборови.

35 Петтиот ден, кога се зазороваше, дваесет момци од војската на Макавеј, пламнати од гнев поради срамните зборови, храбро се искачија на сидините и со страшна лутина ги убија сите што ги видоа.

36 Набргу потоа и други навлегоа во тврдината, опфатени од истиот гнев, ги палеа кулите, па, откако запалија клади, живи ги гореа богохулниците; други ја искршија портата, така што навлезе сета војска и ја освоија тврдината.

37 А Тимотеј, кој се беше сокрил во една јама, го убија, како и неговиот брат Хереј и Аполофан.

38 Откако го извршија тоа, почнаа со песна и химни да Му благодарат на Господ, Кој му направи на Израил толку голема добрина и им подари победа.

Прваџа војна на Лисиј

(1 Мак 4,26–35)

11 Сосема набргу Лисиј, царскиот роднина и намесник, поднесувај-

29-30

3,25-26
5,2-3

30

Ис.Н. 10,11
Ис 30,30-31

32

1 Мак
13,43

11,1

10,11
1 Мак 3,
32-33

ВТОРА КНИГА МАКАВЕЈСКА

5 ки ги многу тешко и со голема огорченост последните настани,
Неем 3,16
1 Мак 14,33
6 ² собра седумдесет илјади пешаци и коњаници и појде против Јудејците со намера Ерусалим да го направи елинска населба,
15,23
2 Мојс 23,20
4 Цар 19,35
8 ³ и храмот слично на незнабожечките храмови да го подложи на данок, а првосвештенството да се продава секоја година.
Мт 17,2
28,3
Јн 20,12
⁴ Никако не помислуваше на Божјата сила, бидејќи беше занесен од многештвото пешаци и коњаници и од своите осумдесет слонов.

⁵ Кога навлезе во Јудеја и приближуваеше до утврденото место Бет-Цур, кое се наоѓа на пет стадии од Ерусалим, тој го опседна.

⁶ Штом Макавеј и оние, кои беа со него, разбраа за опсадата на тврдината, почнаа да плачат и со солзи да Му се молат на Господ да им испрати добар ангел за да ги спаси.

⁷ А самиот Макавеј прв го зграби оружјето и ги поттикна другите заедно со него, изложувајќи се на опасност за да им помогнат на браќата, и тие наеднаш доброволно со него заедно појдоа во поход.

⁸ Додека се наоѓаа уште близу до Ерусалим, веднаш им се покажа коњаник предводник, во бела облека, кој мафташе со своето златно оружје.

⁹ Тогаш сите заедно Му заблагодарија на милосрдниот Бог и толку се охрабрија, спремни да уништат не само луѓе, туку и диви ѕверови, па дури и железни врати да искршат.

¹⁰ Одеа напред под закрила на небесниот соборец, кои им дојде од небото по милоста на Господ.

¹¹ Журнаа на непријателот како лавови, убија единаесет илјади пешаци и илјада и шестотини коњаници, а сите други ги натераа во бегство.

¹² Поголемиот дел од нив беа ранети, а се спасија голи и без оружје, а и самиот Лисиј се спаси со срамно бегство.

Мир со Јудејциџе

(1 Мак 6,57–61)

¹³ Но, бидејќи сепак беше разумен, размислуваше за поразот што го пре-

трпе, па сфати дека Јудејците се небедливи, затоа што Сесилниот Бог е нивен соборец;

¹⁴ затоа прати гласници до нив да ги увери дека се согласува под сите законски и праведни услови да склучи мир и дека ќе го убеди царот да им биде пријател.

¹⁵ Макавеј, мислејќи за општото добро, се согласи со сè што му предложи Лисиј, а и самиот цар одобри сè што му предложи Макавеј на Лисиј за Јудејците во писмо.

¹⁶ А писмото што им го испрати Лисиј на Јудејците гласеше вака: „Лисиј го поздравува јудејскиот народ!

¹⁷ Вашите пратеници Јован и Авшалам ни го предадоа долу потпишаниот документ, застапувајќи се за тоа што беше напишано во него.

¹⁸ Јас го известив за тоа царот, со што требаше да го запознаам, а тој го одобри сето она што беше прифатливо.

¹⁹ Затоа, ако и понатаму имате добро расположение спрема државната управа, јас ќе настојувам да работам за ваша полза.

²⁰ А што се однесува за подробностите, јас им порачав и на нашите и на вашите пратеници да водат преговори со нас.

²¹ Останете со здравје! Сто четириесет и осма година, дваесет и четврти ден од месецот диоскор.”

²² А писмото од царот имаше ваква содржина: „Поздрав од царот Антиох до братот Лисиј.

²³ Од времето, кога татко ми отиде при боговите, наша желба е, поданиците на нашето царство да не бидат вознемирувани, ако ги вршат своите работи.

²⁴ Слушнавме дека Јудејците не се согласуваат со елинските обичаи на мојот татко, туку го сакаат својот сопствен начин на живеење и бараат да се раководат според своите посебни закони.

²⁵ Затоа, сакајќи тој народ да не биде вознемируван, заповедам нивниот храм да им биде вратен, така што ќе можат да живеат според обичаите на своите предци.

17
 1 Мак 2,2
 11,70
 13,11

26 ^{14,19} Затоа добро ќе направиш, ако испратиш кај нив пратеници, кои ќе склучат со нив договор, па така, откако ќе ги дознаат нашите намери, да бидат спокојни и да се занимаваат со своите работи.”

27 А царското писмо до јудејскиот народ имаше ваква содржина: „Царот Антиох до јудејските старешини и до сите Јудејци - поздрав.

²⁸ Се надеваме дека сте здрави, како што ви посакуваме, а ние сме здрави.

²⁹ Менелај ни соопшти дека сакате да се вратите во своите домови.

³⁰ Затоа на оние што ќе дојдат до триесеттиот ден од месецот ксантик, им ја подавам мојата десна рака за да им ја потврдам нивната неповредливост.

³¹ Јудејците можат да се хранат со својата посебна храна и да се управуваат по своите закони, како и порано, никој веќе нема да ги вознемирува за грешките од минатото.

³² Јас го пратив кај вас Менелај за да ве успокои.

³³ Бидете здрави! Во сто четириесет и осмата година, на петнаесеттиот ден од месецот ксантик.”

³⁴ На Јудејците им испратија писмо и Римјаните со следнава содржина: „Квинт Мемиј и Тит Манилиј, римски старешини, поздрав до јудејскиот народ.

³⁵ Она што ви го дозволил Лисиј, царевиот роднина, тоа ви го потврдуваме и ние.

³⁶ А за она што тој сметал да му предложи на царот, размислете и вие добро, па испратете некого што побрзо за да можеме да го изложиме тоа онака како што е потребно, бидејќи ние веќе тргнуваме за Антиохија.

³⁷ Затоа побрзајте и испратете некого за да знаеме и ние што мислите.

³⁸ Да сте живи и здрави! Во сто четириесет и шестата година, на петнаесеттиот ден од месецот ксантик.”

Одмазда на Јуда појив Јојија и Јамнија

12 Откако се завршија тие договори, Лисиј се врати кај царот, а Јудејците се зафатија со земјоделие,

² но месните воени началници, Тимотеј и Аполониј, синот на Генеј, Јероним и Димофон, а уште и Никанор, управителот на Кипар, не им даваа да живеат во мир и во спокојство.

³ Жителите на Јопија, пак, извршија големо недело. Тие ги поканија своите сограѓани Јудејци, заедно со нивните жени и деца, да влезат во подготвени кораби, божем никакво зло не им приготвуваат.

⁴ А кога се согласија, зашто сакаа да го запазат мирот и немаа никакво сомневање, тогаш врз основа на јавна градска согласност, Јопијците, откако отпловија, ги издавија, а ги имало не помалку од двесте души.

⁵ Кога Јуда разбра за оваа свирепост, извршена врз неговите еднокрвни браќа, за ова ги извести оние што беа со него,

⁶ па, откако Го повикаа праведниот Судија, Бога, се упати против убијците на своите браќа; во текот на ноќта го запали пристаништето, ги запали и корабите, а оние што избегаа од нив, ги уби.

⁷ Бидејќи тоа место беше затворено, Јуда си отиде со намера пак да се врати и да ги истреби сите жители на Јопија.

⁸ Откако разбра дека жителите на Јамнија сакаат на ист начин да постапат со Јудејците што живеат таму,

⁹ ги нападна во текот на ноќта и им го запалија пристаништето и корабите, така што светлината од огнот се гледаше дури до Ерусалим, кој е оддалечен двесте и четириесет стадии.

Бишката со Арабјани

¹⁰ А кога се оддалечија оттаму девет стадии, одејќи против Тимотеј, беа нападнати од Арабјани - не помалку од пет илјади пешаци и петстотини коњаници.

¹¹ Битката беше жестока и кога оние што беа со Јуда, со Божја помош, извојуваа победа, победените номади, Арабјаните, го молеа Јуда за мир, ветувајќи им дека ќе им даваат добиток и сè друго со што можат да им бидат корисни.

12,2

3,5,7
4,4,21
10,34-37
1 Мак 5,6

3

1 Мак
10,75-76
13,11
14,34

14-16

10,34-35

¹² Јуда, гледајќи дека тие навистина можат да им бидат корисни во многу работи, се согласи да склучи мир со нив, а тие потоа си отидоа во своите шатори.

17Суд 11,3
2 Цар 10,6
1 Мак 5,13

¹³ Тогаш тој нападна уште еден град со утврден мост, ограден со сидини и населен со разни народи; градот се нарекуваше Каспин.

¹⁴ Жителите на овој град, надевајќи се на градската тврдина и на својата насобрана храна, постапија многу дрско и ги навредуваа со срамни и неприлични зборови.

¹⁵ Но оние што беа со Јуда, откако Му се обратија за помош на Великиот Господар на светот, Кој го урна Ерихон без бојни машини и оружја, во времето на Исус Навин, диво ги нападнаа сидините.

¹⁶ Со Божја помош, го зазедоа овој град и извршија безбројни убиства, така што блиското езеро, широко две стадии, се чинеше дека е полно со крв.

Биџикаџа во Карнион

(1 Мак 5,37-44)

¹⁷ Откако отидоа таму, на оддалеченост од седумстотини и педесет стадии, дојдоа во Харак, кај Јудејците, наречени Тувијани,

¹⁸ но таму не го затекнаа Тимотеј, кој, не успевајќи да направи некое зло, се оддалечил од таа земја, но сепак на едно место оставил силна стража.

¹⁹ Затоа Доситеј и Сосипатер, двајца од предводниците на Макавејците, отидоа и ги убија оние што ги беше оставил Тимотеј во тврдината - повеќе од десет илјади луѓе.

²⁰ Тогаш Макавеј, откако ја раздели својата војска на делови и им постави заповедници, го нападна Тимотеј, кој имаше со себе сто дваесет илјади пешаци и илјада и петстотини коњаници.

²¹ Кога разбра Тимотеј дека Јуда се приближува, ги испрати жените, децата и комората во тврдината Карнион, која не беше погодна за опседнување поради непристапноста на теренот.

²² Штом се појави првиот одред на Јуда, непријателот го обзеде страв и тре-

пет од Оној, Кој гледа сè, па почнаа да бегаат на сите страни, така што се напаѓале и се убивале меѓусебно, прободувајќи се еден со друг со своите остри мечеви.

²³ Јуда упорно продолжи да ги гони и да ги убива злосторниците и погуби триесет илјади души.

²⁴ А Тимотеј им падна во рацете на Доситеј и Сосипатер, па почна да ги моли многу итро за да го остават жив затоа што кај него имало многу нивни родители и браќа и дека може да ги снајде зло.

²⁵ Откако најпосле ги увери дека сите тие луѓе ќе им ги врати живи, тие го пуштија за да ги избават своите браќа.

²⁶ Потоа Јуда отиде против Карнион и Атаргатион и погуби дваесет и пет илјади души.

Ефрон и Скиџојолис

(1 Мак 5,45-54)

²⁷ По победата и уништувањето над нив, тој тргна против утврдениот град Ефрон, каде што беше Лисиј со своите одреди, составени од многу народности; силни млади луѓе стоеја пред сидините и упорно напаѓаа, а таму имаше многу оружје и стрели.

²⁸ Тие, откако го повикаа на помош Сесилниот, Кој со Својата моќ ја крши силата на непријателите, го презедоа градот и убија околу дваесет и пет илјади од неговите жители.

²⁹ Штом се кренаа оттаму, се упатија кон Скитополис, кој е оддалечен шеесет стадии од Ерусалим.

³⁰ Но, бидејќи Јудејците, жители на тој град, посведочија дека тие луѓе имат спрема нив добар однос и дека им помагале во тешките времиња,

³¹ тие, откако им заблагодарија, ги замолија и понатаму да бидат благонаклон кон нивниот народ, па појдоа кон Ерусалим, зашто се приближуваше празникот Сеници.

Поход џроџив Горџиј

³² По празникот, наречен Педесетница, тие тргнаа против Горџиј, војсководецот на Идумеја.

29

Суд 1,27гр.

312 Мојс
34,22-24**32**10,14,15
1 Мак 5,
55-68

- 35** ^{12,24} ³³ Јуда излезе со три илјади пешаци и четиристотини коњаници.
- 36** ^{8,24} ^{1 Мак 5,18} ^{5,56} ³⁴ Кога влегоа во битка, убиени беа и некои од Јудејците.
- 37** ^{7,8} ^{15,29} ³⁵ А некојси Доситеј, еден од луѓето на Вакенор, коњаник, јунак, го фати Горгија и, држејќи го за наметката, го повлече силно за да го здружи жив тој проклетник, но еден од тракиските коњаници, налета на него и му ја отсеке раката во рамото, а Горгиј избега во Мариса.
- 40** ^{5 Мојс 7,25-26} ^{1 Мак 5,68} ³⁶ А кога, по долгата битка, оние што беа со Ездрин се истоштија, Јуда Го повика Господа на помош, Тој да им биде помошник и водач во битката.
- 41** ^{Сир 42, 18-20} ^{1 Кор 4,5} ³⁷ Тогаш почна да пее пофални песни на јазикот на своите татковци колку го служеше гласот, па одеднаш се нафрли на оние што беа со Горгиј и ги натера во бегство.

Жрџва за грев

³⁸ Потоа Јуда ја зеде својата војска и појде кон градот Одолам, но, бидејќи приближуваше седмиот ден, се очистија, според обичајот, и ја отпразнуваа саботата.

³⁹ Идниот ден дојдоа луѓе на Јуда, зашто беше веќе последниот час, да ги соберат телата на убиените и да ги закопаат заедно со нивните роднини во гробиштата на нивните татковци.

⁴⁰ Тогаш под облеката на секој умрен најдоа предмети, посветени на јамниските идоли што им ги забрануваше на Јудејците Законот. И така на сите им стана јасно дека тоа беше причината за нивната смрт.

⁴¹ Затоа сите Го прославија Праведниот судија, Кој го открива она што е сокриено,

⁴² па почнаа да се молат направениот грев да биде наполно опростен; а благородниот Јуда ги опомена војниците да се пазат од секаков грев, гледајќи сами со своите очи што се случило по вина на убиените.

⁴³ Тогаш собра околу две илјади сребрени драхми, според бројот на убиените свои војници, ги испрати во Ерусалим за да принесе жртва за грев; со тоа

направи убаво и благородно дело, зашто мислеше за воскресението на мртвите.

⁴⁴ Зашто, ако не веруваше дека убиените војници ќе воскреснат, ќе беше неразумна и залудна молитвата за нив.

⁴⁵ Но тој мислеше дека на оние што умреле во побожност им е приготвена голема награда. Каква света и побожна мисла! Затоа за покојниците принесе жртва за милост - да бидат ослободени од својот грев.

Одмазда на Јуда ѝројив Јојица и Јамнија

13 Во сто четириесет и деветтата година слушнаа оние што беа со Јуда дека Антиох Евпатор доаѓа против Јудеја со голема војска,

² а со него и Лисиј, настојник и државен управител и дека едниот и другиот имаат елинска војска од сто и десет илјади пешаци, пет илјади и триста коњаници, дваесет и два слона и триста бојни коли со коси.

³ Кон нив бил придружен и Менелај, поттикнувајќи го многу итро Антиох, не затоа што сакал да ја спаси татковината, туку се надевал да го добие наследството.

⁴ Но Царот над царевите го поттикну гневот на Антиох против престапникот, и кога Лисиј објасни дека Менелај е виновен за сите зла, тој заповеда да го доведат во Верија и да го погубат според тамошните обичаи.

⁵ Во тоа место имаше една кула, висока педесет лакти, полна со пепел, а во неа направа, која се врти наоколу и потоа се спушта во пепелта.

⁶ Овде го фрлаат оној што е фатен во кражба на свети предмети или оној што направил некое друго големо злосторство, и тука ја наоѓал својата смрт.

⁷ Таква судбина го снајде Менелај - да умре и да не биде погребан.

⁸ И тоа беше сосема праведно: тој направи многу гревови против олтарот на Господ, чии оган и пепел се свети, па затоа и смртта го снајде во пепелта.

Моливиџе на Јудејциџе

⁹ Меѓутоа, царот ожесточен во своите замисли, го продолжуваше својот поход

13,1-26

1 Мак 6,
28-63

2

1 Мак 6,
28-30

3-4

4,24-50

4

Откр 17,14

8

5,8-10
9,28
2 Мојс
21,23

15 со намера на Јудејците да им нанесе поголемо зло од она што им го беше нанел неговиот татко.

^{8,23} **10** Кога Јуда слушна за ова, тој му нареди на народот да се моли дење и ноќе, да го повикува името на Господ та и сега, како и порано, да им ја даде Својата помош и во оваа опасност за да не бидат лишени од својот закон, од татковината и од светиот храм,

11 да не допушти неговиот народ, кој штотуку се поуспокоил, одново да биде поробен од богохулните назнабошци.

12 Сите еднодушно го направија тоа и три дена, едноподруго, со плач, пост и поклони непрестано Му се молеа на милосрдниот Господ; тогаш Јуда, откако ги охрабри, им порача да бидат приготвени.

13 Штом останаа насамо со народните старешини, одржаа со нив совет и еднодушно решија, пред царската војска да навлезе во Јудеја и да го преземат градот, да излезат пред непријателите и со Божја помош, веднаш да ја свршат таа работа.

14 Откако препушти Создателот на светот да се грижи за Своето дело, Јуда ги охрабри оние што беа со него - храбро да се борат за одбрана на законите, на храмот, на градот, татковината и граѓанските права, ја распореди својата војска околу Модин.

15 Па штом им се обрати на своите луѓе со борбениот поздрав „Божја е победата!“, се спушти ноќе со одбор силни момци кон царскиот шатор, уби четири илјади војници; неговите луѓе го прободоа со меч и најголемиот слон заедно со неговиот управувач што беше во куќичката врз него.

16 Најпосле, откако во сета војска внесоа страв и немир, победоносно се повлекоа.

17 Тоа стана на разденување, под Божја закрила.

Антиох Пејџиш ѿразен од Јудејцишѿ

(1 Мак 6,48–63)

18 А царот, откако лично ја увиде јудејската храброст, се обиде со итрина да ги нападне нивните места.

19 Се приближи до Бет-Цур, силна јудејска тврдина, но претрпе пораз и беше победен:

20 а Јуда ги снабдуваше оние во тврдината со сè што им беше потребно.

21 Некојси Родок од јудејската војска им ја открил таа тајна на непријателите, но тој бил пронајден, фатен и затворен.

22 Вторпат влезе царот во преговори со жителите на Бет-Цур, им ја подаде својата десница, склучи со нив мир, а потоа се повлече и се сврте против оние што беа со Јуда, но беше победен.

23 Откако слушна дека Филип, кој беше оставен да управува во Антиохија, се одметнал, тој се вознемири и пак почна да преговара со Јудејците, ги прифати нивните услови и со клетва се обврза дека ќе ги исполни сите нивни справедливи барања; потоа принесе жртва, му даде дарови на храмот и покажа милост спрема градот;

24 го прими Макавеј и го постави за намесник од Птолемаида до земјата на Геринците.

25 Потоа отиде во Птолемаида, но жителите на овој град беа незадоволни од договорот, негодуваа против таквите услови и бараа да биде поништен.

26 Тогаш Лисиј, откако се искачи на судиското место, го бранеше договорот што можеше подобро, па, откако ги увери жителите во неговата исправност, ги смири и потоа се врати во Антиохија. Така заврши воениот поход на царот и неговиот пораз.

Првосвештеникој Алким одново разѓорува нејријателсѿво

14 По три години, до Јуда и оние што беа со него, стигна вест дека Димитриј, синот на Селевк, допловил до пристаништето Триполис со голема сувоземна и поморска војска;

2 тој, откако ја завладеал земјата, ги убил Антиох и неговиот настојник Лисиј.

3 А некојси Алким, кој порано бил првосвештеник, а потоа, во текот на бунтот, самоволно се осквернил, гледајќи дека за него нема никаков спас и

19
1 Мак 6,31

21
4,34

23
3,35
9,29

25
6,8

14,1
13,1

4 дека зесекогаш му е оневозможено при-ближувањето до светиот жртвеник,
1 Мак 10,29-30
11,35
13,37
6 круна и маслинова гранка, кои се сметаа како сопственост на храмот; инаку
1 Мак 2,42
11 тој ден Алким не стори ништо друго.
1 Мак 2,18
12 Но при една погодна ситуација за неговата безумна замисла, кога потоа го повика Димитриј во собранието на советот и го запраша за расположението и намерите на Јудејците, тој одговори:
1 Мак 7,26
15 „Јудејците, нарекувани Хасидеи, чиј водач е Јуда Макавејски, постојано војуваат и креваат востанија, не давајќи му мир на царството.
1,26
10,25
5 Мојс 32,9
4 Цар 21,7

7 Затоа и јас, кој сум лишен од честа на моите дедовци, односно од свештеничкото достоинство, сега дојдов кај тебе;

8 ги имам на ум, пред сè, царските права, ги имам предвид и моите сограѓани, зашто поради неразумноста на тие луѓе - сиот народ многу страда.

9 А ти, царе, откако го слушна сето ова, според твојата љубов што ја имаш спрема сите луѓе, погрижи се и за нашата земја и за нашиот измачен народ;

10 сè додека е жив Јуда, во државата не може да има мир.”

11 Кога ги изрече овие зборови, другите царски советници, кои беа непријателски расположени спрема Јуда, почнаа уште повеќе да го разгневуваат царот против него.

12 Тој веднаш го повика Никанор, во чија надлежност беа слоновите и, откако го постави за управител на Јудеја,

13 го испрати со заповед да го убие Јуда, и неговите луѓе да ги разгони, а Алким да го постави за првосвештеник на големиот храм.

14 Тогаш сите незнабошци, кои беа избегале од Јудеја поради Јуда, во голем број му се придружија на Никанор, надевајќи се дека страдањата и незгодите на Јудејците ќе се свртат во нивна полза.

Никанор во бој со Јудејците

15 А Јудејците, кога чуја за походот на Никанор и за тоа дека кон него се при-

дружиле и незнабошците, ги посипаа своите глави со пепел и почнаа да Му се молат на Оној, Кој го одбрал Својот народ засекогаш и постојано го бранел.

16 По заповед на својот водач, тие тргнаа веднаш и се судрија со нив кај гратчето Десау.

17 Симон, братот на Јуда, влезе во бој со Никанор, но набргу потоа, поради ненадејниот напад од непријателите, претрпе пораз.

18 Но Никанор, откако слушна за храброста на оние, што беа со Јуда во битките за татковината, се уплаши исходот на војната да го реши со крвопролевање.

19 Затоа ги испрати Посидониј, Теодот и Мататија да склучат мир со Јудејците.

20 По сестрано разгледување на тие предлози, Јуда им ги соопшти на народот, па тогаш сите пројавија еднодушна желба да се согласат на преговорите.

21 Штом го определија денот кога требаше да се сретнат и кога дојде тој ден, поставија почесен стол за секого.

22 Јуда постави вооружени луѓе на погодни места, за да може веднаш да се спречи секако евентуално злодело од страна на непријателите. Разговорите се завршија мирно.

23 Никанор остана извесно време во Ерусалим, и не направи никакво зло, а ги отпусти и луѓето што се беа собрале околу него.

24 Јуда, пак, го имаше постојано покрај себеси, зашто духовно му беше наклонет;

25 тој го убеди да се ожени и да има деца. Јуда потоа се ожени, живееше во благосостојба и му се радуваше на животот.

Алким и Никанор

26 А Алким, кога ја виде нивната меѓусебна наклоност и сфати дека се во сојуз, па појде кај Димитрија и му рече дека Никанор има непријателски намери спрема царството, бидејќи го постави Јуда, непријателот на царството, за свој наследник.

35-36

2 Мојс 25,9
Ис.Н. 22,19
2 Цар 7,6
1 Лет 6,18

36

2,16

²⁷ Царот, разгневен од клеветите на тој лош човек, му напиша на Никанор писмо дека е многу незадоволен од таквиот договор и му заповеда веднаш да му го испрати Макавеј во окови во Антиохија.

²⁸ Кога го прими писмото, Никанор се растажи многу што треба да го раскине склучениот сојуз со човекот, кој воопшто не направил никаква неправда.

²⁹ Но бидејќи не можеше да не ја исполни царската наредба, чекаше погодни услови, тоа да го направи со лукавство.

³⁰ Кога забележа дека Никанор се однесува студено со него, дека станува за време на средбите сè погруб, Макавеј заклучи дека таа грубост не доаѓа од нешто добро, па собра околу себе голем број свои приврзаници и почна да го одбегнува Никанор.

³¹ А Никанор кога дозна дека овој маж итро го надмудрил, отиде во големиот и светиот храм, токму тогаш кога свештениците принесуваа вообичаени жртви и им нареди да му го предадат Јуда.

³² Па, кога тие се заколнаа и му рекоа дека не знаат каде е човекот што го бара,

³³ тој ја пружи десната рака кон храмот, се заколна и рече: „Ако не ми го предадете Јуда окован во вериги, овој Божји храм ќе го срамнам со земјата, ќе го разурнам жртвеникот и на ова место ќе му изградам храм на Дионис.”

³⁴ И штом го рече тоа, си отиде. А свештениците, кревајќи ги своите раце кон небото, повикаа кон Оној, Кој отсекогаш го заштитувал нашиот народ, велејќи:

³⁵ „Господи, Ти Кој немаш потреба од ништо, Твоја волја беше овој храм да биде Твој дом меѓу нас.

³⁶ И сега, Господи, Ти си светоста на секоја светост, запази го засекогаш чист и неосквернет овој неодамна очистен дом и затвори ја неправедната уста.”

Смртта на Разис

³⁷ Тогаш кај Никанор беше обвинет некојси Разис, еден од ерусалимските

старешини, човек што ги сакаше своите сограѓани и беше на многу добар глас, па поради неговата добрина го нарекуваа татко на Јудејците.

³⁸ И во претходните немирни времиња тој се беше истакнал во јудејското движење и од сè срце и со сета своја душа постојано се жртвуваше за својот народ.

³⁹ Никанор, сакајќи да покаже колкава е неговата омраза спрема Јудејците, испрати повеќе од петстотини војници да го фатат,

⁴⁰ зашто си мислеше дека, ако го фати, ќе им зададе тежок удар и ќе им направи непријатности.

⁴¹ И кога народот јуреше кон кулата и речиси ја беше освоил, кршејќи ја портата, кога беше заповедано да донесат оган за да ја изгорат, тој, наоѓајќи се во неизбежна опасност, со меч се прободде,

⁴² сакајќи повеќе храбро да умре, отколку да падне во рацете на безбожниците, да поднесува навреди недостојни за неговата благородност.

⁴³ Но, бидејќи ударот поради брзината беше неуспешен, а народот навлегуваше низ портата, смело се искачи на ѕидот и храбро се фрли врз народот.

⁴⁴ А кога сите што стоеја брзо се потргнаа, па остана празен простор, тој падна среде нив на земјата.

⁴⁵ Уште жив и пламнат од негодување, не гледајќи ја сопствената крв, која течеше од него, ниту тешките рани, тој се исправи, потрча кон народот, па заста на една стрмна карпа.

⁴⁶ И кога крвта речиси му беше веќе истекла, си ја извлече утробата со обете раце и ја фрли врз народот, молејќи Му се на Господарот на животот и на духот, пак да му даде живот и дишење. Така го заврши тој својот земен живот.

Хулењето на Никанор

15 Кога Никанор разбра дека Јуда и неговите луѓе се наоѓаат во Самарија, реши, без да се изложува на некаква опасност, да ги нападне во саботен ден.

² И кога Јудејците, кои присилно го придружуваа, му велеа: „Не уништувај

41

1 Цар 31,
4-5

46

7,11,14,
22-23
7,29,36

15,1

1 Мак 7,
39-50

2

12,22

3 ги така жестоко и нечовечно; почитувај го денот, кој е посветен од Оној, кој бдее над сите нас,”

3 тогаш тој безбожник ги праша: „Зар

8 има Господ на небото, Кој заповедал да се празнува саботниот ден?”

9 <sup>Мт 5,17
Дела 13,15</sup> **4** И тие му одговорија: „Има жив Господ, Господар Небесен, Кој заповедал да се празнува саботниот ден,”

10 <sup>5,25
12,3
1 Мак 6,62</sup> **5** Тој пак рече: „А јас сум господар на земјата, кој заповеда да се земе оружје и да се извршуваат царските работи.” Сепак, не успеа да го изврши своето злонамерно решение.

12 <sup>3,10.31-34
4,2,5</sup>

Соноџ на Јуда

6 Исполнет со голема гордост, Никанор се надеваше дека ќе извојува целосна победа над оние што беа со Јуда.

7 А Макавеј не престануваше да се надева со увереност дека ќе добие помош од Господ.

8 Тој ги храбреше оние, кои беа со него, и им велеше да не се плашат од нападот на незнабошците, да си спомнат за помошта што порано им била давана од небесата, па и сега да ја чекаат својата помош и победа од Седржителот.

9 Утешувајќи ги со ветувањата на Заколот и на пророците, припомнувајќи им ги нивните сопствени подвизи во изминатите битки, тој ги зацврсти во храброста.

10 Откако на таков начин го поткрепи нивниот дух, тој им укажа и на вероломноста на незнабошците и нарушувањето на нивните ветувања и заклетви.

11 Така тој го вооружи секого од нив не толку со остри мечеви и копја, колку со убедливи добри зборови; и ги зарадува сите, откако им раскажа и еден веродостоен сон.

12 Еве го неговиот сон: го видел некогашниот првосвештеник Онија човек чесен и добар, скроман во однесувањето, со блага природа, кроток, слаткоречив, кој уште од детството беше усвоил со ревност сè што води кон придобивање на добродетели. Него го видел со издигнати раце како се моли за сиот јудејски народ.

13 Потоа се појавил еден друг маж, украсен со бели коси и со сјај, окружен со чудна и необична величественост.

14 А Онија рекол: „Овој е братолубецот Еремија, Божјиот пророк, кој се моли многу за народот и за светиот храм.”

15 Тогаш Еремија ја пружи својата десна рака и му даде на Јуда златен меч, и подавајќи му, го рече:

16 „Земи го овој меч, тој ти е дар од Бога. Со него ќе ги скршиш непријателите.”

Поразот и смртта на Никанор

(1 Мак 7,39–50)

17 Утешени и охрабрани од овие убави зборови на Јуда, кои многумина ги вдихновија со јунаштво, а младите срца ги исполни со храброст, Јудејците решија да не постават логор, туку веднаш да ги нападнат непријателите, гради в гради, и јуначки да решат сè, зашто градот, светоста и храмот се наоѓаат во опасност.

18 Борбата за жените и децата, за браќата и роднините, им се чинеше помалку важна, отколку што беа загрижени пред сè за Божјиот храм.

19 Не помалку се вознемируваа и оние што беа останале во градот; тие беа загрижени и исплашени поради битката на отворено поле.

20 И тогаш кога сите очекуваа, кога чувствуваа дека се приближува решавачката битка, кога непријателите се соединија и кога војската беше наредена за борба, кога слононите беа доведени на нивните соодветни места, а коњичката разместена на двете страни,

21 Макавеј, штом го виде приближувањето на многубројната војска, разновидното оружје и страшниот изглед на слононите, крена раце кон небото и повика кон Господ, Кој гледа сè и Кој прави чуда, бидејќи знаеше дека победата не се добива со оружје и дека Тој им ја дава на достоините.

22 Тој се помоли вака: „Господи, Ти му испрати ангел на Јудејскиот цар Езекија и тој изби сто осумдесет и пет илјади луѓе од војската на Сенахирим,

14

2,1-8
1 Мојс
18,24
2 Мојс
32,11
Јов 42,8

15

Ер 12,12

20

1 Мак
6,36.38

22

8,19
4 Цар
19,35

ВТОРА КНИГА МАКАВЕЈСКА

23 ^{11,6} ²³ и сега, Господи на небесата, испрати ни добар ангел пред нас за страв и трепет на нашите непријатели.

27 ^{2,21} ²⁴ Со силата на Твојата десница удри ги оние што дошле да хулат против Твојот свет народ.” Така ја заврши Јуда својата молитва.

31 ^{1 Мак 1, 33-35} ²⁵ Оние што беа со Никанор, се приближуваа со звуци од труби и со бојни извици,

²⁶ а оние што беа со Јуда во битките против непријателите, влегуваа со молитва во устата.

²⁷ Борејќи се со своите раце, и молејќи Му се на Бога со своето срце, тие избија не помалку од триесет и пет илјади души и многу ѝ се изградуваа на очигледната Божја помош.

²⁸ Кога, по бојот, се враќаа весело, слушнаа дека Никанор паднал мртов со целата своја бојна опрема.

²⁹ Кога стивна вревата и шумот, тие Го прославија Господа на јазикот од своите татковци.

³⁰ Тогаш Јуда, кој со душа и со тело се бореше за своите сограѓани, кој ги посвети своите најубави години за своите сонародници, нареди на Никанор да му биде отсечена главата и десната рака заедно со плешката и да бидат однесени во Ерусалим.

³¹ Штом стигна таму, ги повика своите сонародници и свештениците пред жртвеникот. Тогаш ги повика и оние од тврдината;

³² па им ја покажа главата на хулителот Никанор и раката негова, што ја беше подигнал против домот на Седржи-

телот, опиен од својата неразумна гордост;

³³ Нареди да му се отсече и јазикот на безбожниот Никанор, да го издробат и парченце по парченце да им даваат на птиците, а десната рака на тој безумник - да биде обесена спроти храмот.

³⁴ Тогаш сите, свртувајќи ги своите очи кон небото, Го прославија Господа, Кој им даде помош, велејќи: „Да е благословен оној, Кој го запази неосквернето свето место!”

³⁵ А главата на Никанор ја обеси на тврдината - на сите да им биде очигледен доказ за помошта од Господ.

³⁶ Тогаш сите еднодушно решија: тој ден никогаш да не биде заборавен, туку да се празнува секоја година на тринаесеттиот ден во дванаесеттиот месец, кој на арамејски јазик се вика адар, наспроти денот на Мардохеј.

³⁷ Бидејќи работата со Никанор беше завршена, а Јудејците оттогаш завладаја со градот, затоа и јас со ова го завршувам моето прикажување.

³⁸ Ако ова мое излагање сум го составил добро и убаво, тогаш и мојата желба е исполнета. Ако, пак, сум го направил слабо и недоволно, тогаш сум го направил она што сум можел.

³⁹ Зашто, не е слатко да се пие само вино, или пак, само вода, туку виното помешано со вода е повкусно и поздраво. Така е и со добро распоредената содржина на еден состав - тогаш е пријатен за слухот на оние што го читаат, како и на оние што го слушаат. Тука ќе биде крајот.

33

1 Мојс
40,19
5 Мојс
28,26

35

1 Цар
17,54
Јудита 14,1

36

Ест 9,20-21
9,23,31

ТРЕТА КНИГА МАКАВЕЈСКА

Вовед

Книгата го носи називот "Макавејска", иако нејзината содржина не е поврзана со Макавеите, како што тоа е случајот со претходните две книги Макавејска. Името го добила најверојатно затоа што во стариите кодекси на грчките превод Септуагинта се наоѓала веднаш по I и II книга Макавејска.

Содржина: Елинскиот цар на Египетската царство Птоломеј IV Филопатор (221-204 пр.Хр.), по победата над Селевкискиот цар Антиох III Велики (238-287 пр.Хр.) кај местото Рафија (217), обиколувајќи ги градовите во Палестина дошол во Ерусалим и, покрај протестот на народот и на првосвештеникот Симон, сакал да влезе во самата Светиња на Божјот храм, но во тој негов обид на чудесен начин бил спречен од Бога. После тоа понижување, царот одлучил да им се освети на Евреите во Александрија и во Египет; тој им наредил да принесат жртви на идоли, а тие кои одбијат да го сторат тоа, да бидат приведени и заштитени, се со цел да се искористат Евреите и нивната вера. Бог промислително ги избавил Евреите од предвиденото уништување, а по тоа и самиот цар Птоломеј се покажал и станал нивен заштитник.

Во III книга Макавејска се истакнува библската вера на Евреите како Избран народ и неговата верност спрема Бога, Храмот и Законот. Во своите молитви се обраќа директно на Бога, кој, како и порано во библската историја, директно интервенира како спасител на Својот народ.

Филопатор, победникот на Антиох, го посетува Ерусалим

1 Филопатор, кога разбра од оние што беа дошле кај него дека Антиох презел некои места кои беа под неговата власт, им даде заповед на сите свои војски, пешаци и коњаници, па откако ја зеде со себе својата сестра Арсиноја, појде дури до пределите покрај Рафија каде што беа улогорени војските на Антиох.

² Тогаш некојси Теодот, откако одлучи да изврши една своја замисла, ги зеде со себе најдобро вооружените луѓе, кои му ги беше доверил Птоломеј, и ноќе влезе во шаторот на Птоломеј, за да го убие насамо и на тој начин да ја заврши војната,

³ но него го излага Доситеј, Дримиловиот син, Јудеец по раѓање, кој го беше изневерил Законот и отпосле се отуѓил од верата на татковците, тој остави во шаторот еден обичен човек, кому му се падна да ја прими смртта определена за Птоломеј.

⁴ А кога започна жестока битка и Антиох победуваше, тогаш Арсиноја, со распуштени коси, плачејќи и со солзи, одеше по војската, убедувајќи ги борците да се борат похрабро за себе, за своите деца и жени, ветувајќи им дека, ако победат, на секого ќе му даде по две мини злато.

⁵ Па се случи непријателите да бидат победени во битката гради в гради и многумина од нив беа заробени.

⁶ Откако ја постигна својата цел, Филопатор намени да помине низ блиските градови и да ги освои.

⁷ Кога го направи тоа, и им даде на паганските светилишта подароци, тој ги воодушеви своите поданици со својата храброст.

⁸ А потоа, кога Јудејците ги испратија пратениците од советот и од народните старешини кај него за да го поздрават, да му предадат дарови, да ја искажат својата радост за победата, тој изјави желба да ги посети што е можно покоро.

ТРЕТА КНИГА МАКАВЕЈСКА

⁹ Кога пристигна во Ерусалим, тој Му принесе жртва на Великиот Бог, Му благодари и направи сè друго што прилегаше за едно свето место.

¹⁰ Тој се восхити од величествената убавина на храмот и од неговата украсеност и посака да влезе во самото светилиште, во Светињата над светињите.

¹¹ Му рекоа дека тоа не е можно, зашто и на луѓето од нивниот народ не им е дозволено да влегуваат таму, па дури и на свештениците и дека само првосвештеникот, кој е над сите, има право да влегува таму, и тоа само еднаш во годината; но тој никако не сакаше да ги послуша.

¹² Му го прочитаа Законот, но и тогаш не се откажа од својата намера и настојуваше да влезе, велејќи дека тој треба да влезе; ако се тие лишени од таа чест, тој не е.

¹³ Тогаш ги праша зошто, кога влегол во храмот, никој од присутните не му забранил да го направи тоа.

¹⁴ А кога еден човек непромислено му одговори дека не постапиле добро, тој тогаш им рече:

¹⁵ „Штом ова е можно поради една или друга причина, јас ќе влезам сам, без оглед на тоа дали се согласувате или не се согласувате.”

¹⁶ Тогаш свештениците, облечени во свештеничките одежди, паднаа ничкум и Му се молеа на Великиот Бог да им помогне во неволјата и да го задржи оној кој сака да го направи тоа; храмот се исполни со пискот и солзи,

¹⁷ а оние што беа во градот се насобраа збркани, помислувајќи дека станало нешто необично.

¹⁸ И девојките, кои беа затворени во своите соби, излегоа, заедно со своите мајки, главите си ги посипуваа со пепел и прав и ги исполнуваа улиците со плач и лелек.

¹⁹ А други, со сиот налит, ги оставаа одаите за брачно среќавање и заборавајќи на пристојноста, без ред трчаа по градот.

²⁰ Мајки и доилки, оставајќи ги своите новороденчиња, едни - дома, а други -

по улиците, со брзање се собираа во светилиштето.

²¹ Така разновидна беше молитвата на насобраниот народ поради обидот на царот за осквернување на светињата.

²² Некои од жителите на градот се осмелија да не му дозволат да ја исполни својата намера на оној, кој сакаше со сила да го направи тоа.

²³ Тие почнаа да викаат дека треба да грабнат оружје и храбро да умрат за законот на татковците, така што таму направија големо безредие.

²⁴ Но свештениците и народните старешини успеаја со мака да ги задржат, па така тие останаа во молитвена состојба. Народот, како и пред тоа, продолжуваше да се моли.

²⁵ Дури и старешините, кои беа заедно со царот, многупати се обидоа да го отргнат од неговата дрска намера,

²⁶ но тој, обземен од својата дрскост, ги одби сите, и веќе направи неколку чекори за да го изврши она што го беше рекол пред тоа.

²⁷ Кога го видоа тоа, и оние што беа со него почнаа да Го повикуваат Седржителот - да им помогне во неволјата и да не ја допушти таа незаконска и дрска постапка.

²⁸ Од силниот и тажен писок на насобраниот народ се крена шум што не може да се искаже;

²⁹ се чинеше дека не само луѓето, туку и сидовите и основите на храмот одекнуваа, бидејќи сите ја претпочитаа смртта, наместо осквернувањето на храмот.

Молишва на првосвештеникот Симон

2 Првосвештеникот Симон, свиткувајќи ги колената пред светилиштето, ги подигаше рацете и се молеше вака:

² „Господи, Господи, Царе на небесата и Господаре на секое создание! Ти си свет меѓу светиите, Сесилен и Седржител! Погледни милостиво на нас, кои сме измачувани од овој безбожник и незнабожец, исполнет со горда дрскост и сила.

³ Зашто Ти, Кој си создал сè и Кој управуваш со сè, Ти си справедлив Господар: Ти им судиш на оние што дејствуваат горделиво и дрско.

⁴ Ти некогаш ги погуби оние што вршеа беззаконие; меѓу нив имаше и јунаци, кои се надеваа на својата сила и храброст; ним им испрати преголеми води.

⁵ Ти ги изгоре содомците со оган и со сулфур, нив, кои живеаа горделиво и беа прочуени со своите порочни дела, покажувајќи им ги како пример на потомците.

⁶ Ти го казни дрскиот фараон со многу тешки казни, зашто го беше поробил Израил, твојот свет народ; Ти му ја објави Твојата власт и му ја покажа Твојата сила,

⁷ и кога тој потрча по народот, Ти го потопа во морските длабочини, него, неговите бојни коли и неговиот народ; и на оние што се надеваа во Тебе, Господарот на секое создание, Ти им помогна да преминат неповредени,

⁸ па кога ги видоа Твоите дела, делата на Твоите раце, Те прославија Тебе Седриштелот.

⁹ Ти, Царе, Кој си ја создал оваа безгранична и неизмерлива земја, Ти го избра овој народ и го освети ова место за Твоја слава, Ти, Кој од ништо немаш потреба, го прослави со Твоето јавување и го направи да биде за слава на Твоето величествено и многупочитувано име.

¹⁰ Од љубов кон домот на Израил, Ти ни вети дека ако нè снајде некакво зло или ако бидеме од некого измачувани, па ако дојдеме на ова место и Ти се помолиме дека ќе ја чуеш нашата молитва.

¹¹ Ти си верен и вистински, зашто многупати, кога нашите предци беа во неволја,

¹² Ти им помагаше кога тие страдаа и ги избавуваше од големи опасности.

¹³ Ете и ние, Свети Царе, поради нашите многу големи гревови, страдаме, им се покоруваме на нашите непријатели и сме истоштени.

¹⁴ Во ваква наша положба овој безбожник се обидува да го оскверни ова

свето место, кое му е посветено на славата на Твоето свето име.

¹⁵ Зашто, иако Твоето живеалиште, небото на небесата, е недостижно за нас луѓето,

¹⁶ сепак, Ти посака да му ја покажеш Твојата слава на Израил со тоа што му го освети ова место.

¹⁷ Не одмаздувај се на нас заради нивната нечистотија, не казнувај нè за осквернувањето за да не се фалат попусто безбожниците во своите мисли и да се величат во горделивоста на својот јазик велејќи:

¹⁸ „Ние го понизивме домот на Светоста, како што се понизува и домот на нечистотијата.“

¹⁹ Прости ни ги нашите гревови, прости ни ги нашите престапи и покажи ни ја Твојата милост во овој час;

²⁰ скоро нека дојде Твојата милост на нас. Дај ни сила на нас паднатите за да можеме да Те прославуваме, дај ни нам, духовно паднатите и огорчени, во срцето мир.“

²¹ Тогаш Бог, Кој гледа сè, првиот татко на сите, кој ја ислуша понизната молитва, го удри оној што се разметнуваше насилно и дрско,

²² го залула де на една и де на друга страна, како ветрот што лула трска, го кутна така што лежејќи неподвижен на подот, со изнемоштени раце и нозе, не можеше ни гласот свој да го подигне, - него го достигна Божјиот суд.

²³ Тогаш неговите луѓе и телохранители, откако ја видоа оваа ненадејна и тешка казна што го стигна, плашејќи се да не го остави животот, бргу го извлечкаа надвор, поразени и самите тие од необичниот страв.

²⁴ По извесно време, откако закрепна од претрпената казна, тој сепак не се покаја, туку си отиде со свирепи закани.

²⁵ Откако се врати во Египет, почна да ги намножува своите злодела, заедно со своите пријатели на гозбите, заборавајќи секаква правда,

²⁶ и не се наситуваше на своите безбројни срамни дела, туку и натаму ги вршеше со толкава дрскост, така што, многумина од неговите пријатели, сле-

дејќи го неговиот пример, и тие го пра- веа истото за да му угодат.

²⁷ Најпосле одлучи јавно да го посра- ми јудејскиот народ, па стави столб врз кулата на својот дворец, а до столбот постави идол со овој натпис:

²⁸ „Кој не принесува жртви, тој не треба да влегува во своите свети места; а сите Евреи да бидат запишани во по- писот како прост народ и да бидат запи- шани како робови, а оние што се проти- ват, да бидат насила доведувани и уби- вани.

²⁹ И запишаните за пописот да бидат обележени - на телото да им биде жиго- сан знакот на Дионисиј, а потоа во так- ва состојба да ги упатат со ограничени права.”

³⁰ Но, за да не го замразат сите, тој во натписот го додаде и ова: „Ако некој од нив посака да живее според овдешните обреди, ним да им се дадат подеднакви права како на александриските граѓа- ни.”

³² Но поголемиот дел од нив се за- цврстија со мажествен дух и не се от- кажаа од побожноста; тие ги даваа сво- ите пари за да го откупат својот живот и смело се обидуваа да го избегнат по- писот,

³¹ Затоа, некои, поради граѓанските права, ја презреа побожноста на татков- ците и брзо се предадоа за да можат, оп- штејќи со царот, да бидат удостоени со секаква голема слава.

³³ имајќи надеж дека ќе добијат по- мош, и се гнасеа од оние што се оддели- ја од нив, сметајќи ги за непријатели на својот народ и одбегнуваа со нив сека- ков допир и пријателски односи.

Положбајќи на Јудејциите во Египет сџанува уште јосџирашна

3 Кога слушна за сето тоа, овој без- божник побесне, па не само што се озлоби против Јудејците, кои живееше во Александрија, туку покажа страшно непријателство и против сите Јудејци, кои живееше во целата негова земја, и заповеда да ги соберат сите заедно и да ги предадат на најсвирепа смрт.

² Додека се подготвуваше оваа рабо- та, некои од едномислениците на ова

злосторство, почнаа преку заговор да шират глас против јудејскиот народ дека тие не ги извршуваат своите закон- ски задолженија.

³ А Јудејците пак, иако имаа добар однос и неизмерна оданост спрема царе- вите,

⁴ тие, сепак, Го почитуваа својот Бог и живееја според Неговиот Закон, па затоа се разликуваа од нив во однос на исхраната. Затоа некои сметаа дека се противници на царската власт;

⁵ но бидејќи го извршуваа она што е добро, тие наидуваа на разбирање кај сите други луѓе.

⁶ И покрај сето ова, другите народи не го ценеа доволно познатиот правилен начин на однесување кај Јудејците.

⁷ Тие ги озборуваа поради разликата во богопочитувањето, во исхраната и во јазикот; велејќи дека тие не дозволуваат заедничка трпеза ни со царот, ни со големците, дека се завидливи и големи непријатели на државата; на тој начин ширеа хули против јудејскиот народ со цел да му напакоштат.

⁸ Елините, пак, кои живееше во истиот град и не беа виделе никаква навреда во нив, гледајќи ја ненадејната бркотница околу тие луѓе и метежот што неочеку- вано се создаде, не беа доволно силни да им помогнат, затоа што и тие живееше под истиот тирански режим, ги утешу- ваа, негодуваа и се надеваа дека, сепак, состојбата ќе се измени,

⁹ зашто не можеше да се занемари ед- на таква заедница, која воопшто не на- правила некакво зло.

¹⁰ Меѓутоа, некои од нивните соседи, пријатели на оние што тргуваа со нив, примајќи скришум некои од нив, им ве- туваа дека ќе им помогнат и ќе напра- ват сè што е можно за да ги заштитат.

¹¹ А тој, возгордеан од своите привре- мени успеси, без да мисли на силата на Величествениот Бог, немаше намера да ја измени својата замисла; против нив напиша вакво писмо:

¹² „Царот Птоломеј Филопатор испра- ка поздрав до сите жители, воени старе- шини и војници во Египет и им посаку- ва добро здравје.

¹³ Јас сум здрав и работите ми одат успешно.

¹⁴ По нашиот поход во Азија, како што знаете и вие самите, беше донесена одлука согласно на планот и со помош од боговите, да се приклучат кон нас сојузниците во битката,

¹⁵ и сметавме дека нема да управуваме над народите кои живеат во Келе-Сирија и Феникија со силата на копјето, туку дека ќе ги негуваме во благост, постапувајќи со нив добро.

¹⁶ Раздавајќи по градовите богати дарови за храмовите, отидовме и во Ерусалим за да му укажеме почит на светилиштето на тие никаквици, кои никогаш не се ослободени од својата безумност.

¹⁷ А тие, откако нè пречекаа со зборови драговољно, а всушност подмолно, кога сакавме да влеземе во храмот и да му оддадеме почит со соодветни и најдобри дарови,

¹⁸ тие, исполнети со својата поранешна горделивост, ни забранија да влеземе, иако не ги присиливме, поради љубовта што ја имаме спрема сите луѓе.

¹⁹ Откако отворено го покажаа своето непријателство против нас, тие единствени од сите народи упорно им се противставуваат на царевите и на своите добротвори, не сакаат да извршуваат ништо од она што е справедливо.

²⁰ А ние, однесувајќи се трпеливо спрема нивната безумност, и тогаш, кога се вракавме од победа и во самиот Египет, со љубов ги примавме сите народи и со нив се однесуваме како што е потребно.

²¹ Меѓутоа, кога изјавуваме дека не сакаме да си спомнуваме за она што ни го направија нивните сонародници, одлучивме да направиме коренита промена спрема нив затоа што ни помагаа во војната, затоа што веќе одамна им се доверени многу важни работи, сакаме дури да ги удостоиме со правото да имаат граѓанство на Александрија и да ги направиме учесници во нашите редовни религиозни обреди.

²² А тие го сфатија тоа како нешто што е против нив, што е својствено на

нивната лоша природа: да го отфрлат доброто и да тежнеат кон злото,

²³ па така, не само што го презреа непроценливото право на граѓанство, туку гласно или прикриено се гнасят од оние малкумина, што искрено се расположени спрема нас, надевајќи се поради нивниот неуреден живот дека ние ќе го повлечеме набргу нашето решение.

²⁴ Затоа, откако се уверивме од искуство дека тие имаат против нас непријателски планови, и како што предвидувавме, ако некогаш против нас се дигне некое востание, ние ќе ги имаме против нас и тие нечесни луѓе, како наши опасни непријатели и предавници.

²⁵ Затоа заповедаме: штом го добиете ова писмо, веднаш со наредба и со сила да ги ставите овие луѓе во тешки окови, заедно со нивните жени и деца, и отсекаде да ги праќате кај нас за да извршиме над нив смртна казна, казна безмилосна и срамна, достоинствена за тие пакосни луѓе.

²⁶ Ако тие веднаш бидат казнети, нашите државни работи во иднина ќе тргнат кон совршен успех и најдобар поредок.

²⁷ Ако некој сокрие некого од Јудејците, било старец, дете, па дури и пеленаче, тој ќе биде погубен со целиот дом на најжесток начин.

²⁸ А оној што ќе открие некого од нив, тој ќе го добие имотот на виновникот и уште две илјади драхми од царската каса, ќе добие слобода и чест.

²⁹ Секое место, каде што ќе биде најден сокриен Јудеец, треба да биде опустошено и изгорено, така што тоа место за вечни времиња нема да му биде потребно на ниедно смртно суштество.”

³⁰ Ете, ваква беше смислата на напишаното писмо.

Жалосѝа и сѝрадањѝа на Јудејциѝе во Еѝипѝи

4 Секаде, каде што ќе пристигнеш оваа царска заповед, незнабошците приредуваа народни гозби со радосни

извици и на таков начин вкоренетата омраза смело се покажуваше.

² Меѓу Јудејците започна неутешна тага, горко плачење и лелекање; насекаде се слушаа воздишките на оние што ја оплакуваа ненадејно најавената страшна смртна казна; тоа ги плашеше нивните срца.

³ Која област, кој град или кое село, кои патишта не се исполнија со нивниот плач и писок?

⁴ Властите од секој град без чувство на жал и со жестокост ги испраќаа заедно; гледајќи ја таа грозна слика, дури некои и од непријателите го оплакуваа нивното прогонување и размислуваа за превртливоста на животот.

⁵ Водеа групи старци, престарени, покриени со бели коси, подгрбавени и со треперливи нозе и, според, барањето за насилно прогонство, ги принудуваа без срам да чекорат побрзо.

⁶ Девојки, тукушто склучиле брак и влегле во брачната одаја, место да се радуваат, се вдадоа во плач и своите, со масла намирисани коси ги посипуваа со пепел; ги водеа без превез и место да пеат свадбени песни, тие го прифаќаа општиот лелек, бидејќи туѓинците ги измачуваа страшно;

⁷ ги влечкаа јавно и насила, врзани со вериги и ги фрлаа во кораби.

⁸ И нивните млади сопрузи, место со венци на глава, беа врзани со јажиња околу вратот, во цветот на својата младост; место свадбена гозба и младински наслади, свадбените денови ги минаа во плач, зашто под нозете свои го гледаа пеколот отворен.

⁹ Ги водеа како ѕверови, оковани во железни вериги: едни беа приковани за седиштата на корабите, а други - на нозете имаа тешки окови.

¹⁰ Освен тоа, тие беа во внатрешноста на бродовите, одделени од светлината, од сите страни заобиколени со темнина - за сето време додека пловеа; со нив се однесуваа како со најлоши злосторници.

¹¹ Кога ги доведоа до едно место, наречено Схедија, а според царската заповед, пловењето беше завршено, тогаш

беше наредено да бидат оставени пред градот, на хиподромот, кој беше многу широк и доста погоден за јавна поруга пред сите што влегуваа во градот и кои излегуваа оттаму. Но немаа никакво општење со војската, а немаа ни достоинен покрив над главите.

¹² Кога сето тоа беше направено, и кога царот разбра дека нивни сонародници често излегуваат тајно од градот за да ја оплакуваат тешката мака на своите сограѓани,

¹³ тој се разгневи многу и нареди и тие да бидат не помалку казнети од другите.

¹⁴ Тој нареди да ги пребројат сите по име, не за да им пресуди тешка робија, туку најнапред да ги подложи на тешки измачувања, а најпосле сите да ги погуби во еден ден.

¹⁵ И макар што пописот се вршеше со голема брзина и до крајна ревност, од изгревот до залезот на сонцето, сепак не можеа потполно да го завршат ни за четириесет дена.

¹⁶ А царот непрестајно и прекумерно се предаваше на задоволства, приредуваше гозби пред сите идоли, а со умот свој далеку од вистината, со својата нечиста уста ги славословеше оние што беа глуви и што не можеа да говорат или да помогнат, а за Великиот Бог зборуваа она што не е прилично.

¹⁷ Откако измина тоа време, писарите го известиле царот дека не се во состојба да ги пребројат Јудејците поради нивното големо множество;

¹⁸ освен тоа, уште поголем е бројот на оние што сè уште се во областите, по домовите и распрснати во разни места, така што пребројувањето не можат да го направат дури и сите египетски власти.

¹⁹ А кога царот им се закануваше уште построго, претпоставувајќи дека се поткупени со подароци и дека вешто ја избегнуваат казната, тогаш стана потребно да го убедат уште посилено;

²⁰ тие му докажаа дека немаат доволно хартија и трски за пишување.

²¹ Тоа беше всушност дејствување на непобедливата Божја промисла, која им помагаше на Јудејците.

*Јудејциѝе викааѝ кон Госѝод
и Госѝод ја ѝослуша
нивнаѝа молиѝва*

5 Тогаш царот, исполнет со силен гнев и бескрајна омраза, го повика Ермон, кој беше одговорен за слонови-те,

² му нареди идниот ден да ги нахранат сите слонове, на број петстотини, со темјан и да ги напојат со што е можно повеќе чисто вино, па кога ќе се разбеснат од изобилното пиење, да ги изведат пред Јудејците осудени на смрт.

³ Отакако ја предаде својата наредба, тој отиде на гозба, а посебно ги покани оние негови пријатели, и воени началници, што им беа непријатели на Јудејците.

⁴ А Ермон, чуварот на слоновите, непрекинато ги извршуваше наредбите.

⁵ Служителите назначени да ги надгледуваат Јудејците, отидоа од вечерата, за да им ги врзат рацете на несреќниците, и подготвија постојана стража во текот на ноќта, убедени дека сиот тој народ ќе ја искуси сопствената гибел.

⁶ Јудејците, кои на незнабошците им се чинеа лишени од секаква заштита,

⁷ бидејќи од сите страни беа притиснати со тешка неволја, викаа кон Сесилниот Господ, Кој има сила над секоја власт, кон својот милосрден Бог и Отец, Му се обраќаа сите со непрестан плач и солзи, Му се молеа

⁸ да ја одврати од нив безбожничката замисла и со Своето големо јавување да ги спаси од приготвената за нив смрт.

⁹ Нивната искрена молитва се издигна до небото.

¹⁰ Ермон ги опи нескротливите слонове, откако им даде изобилно и темјан и вино, а наредниот ден појде во дворецот за да го извести за тоа царот.

¹¹ Но Бог му беше подарил на царот длабок сон, тој добар дар што им го испраќа Тој дење и ноќе на сите, на кои Тој сака.

¹² По Божјо дејство, потонал во длабок и сладок сон и заборави за преземеното беззаконие, и наполно беше осуетен во својата неизменлива намера.

¹³ А Јудејците, откако го одбегнаа назначениот час, Го прославуваа својот свет Бог и одново Му се помолија благиот и мирољубив Бог да им ја покаже на горделивите незнабошци Својата се-моќна десница.

¹⁴ И бидејќи веќе беше изминала една половина од десеттиот час, оној што имаше задача да ги кани гостите, откако виде дека поканетите се веќе собрани, влезе да го разбуди царот.

¹⁵ Го разбуди со голема мака и го извести дека времето за гозбата изминало и го извести за сè што му беше порачал.

¹⁶ Царот помисли, па отиде на трпезата, почна да пие и на оние што беа поканети на гозбата им рече да седнат спроти него.

¹⁷ Кога направија како што им рече, тој им пожелала да си поминат на гозбата во полна веселба.

¹⁸ Додека говореше долго на трпезата, царот го повика Ермон, строго и налутено го праша - поради која причина Јудејците се оставени да преживеат уште еден ден.

¹⁹ Ермон му одговори дека уште преку ноќта ја извршил неговата заповед, а и пријателите на царот го потврдија тоа.

²⁰ Тогаш царот, поради жестокост уште полут и од самиот Фаларис, рече дека Јудејците за тоа треба да му благодарат на неговиот денешен сон. А на Ермон му рече: „А ти, пак, неизоставно подготви ги слоновите за уништување на непослушните Јудејци.”

²¹ Кога царот го рече тоа, сите присутни со задоволство и со радост му го изразија своето одобрување, па се разотидоа секој во својот дом.

²² Ноќта беше употребена не толку за сон, колку за измислување секакви поруги над наречените престапници.

²³ Утредента, рано наутро, токму кога петлите почнаа да пеат, Ермон ги изведе слоновите и почна да ги раздразнува во широкиот двор.

²⁴ Во градот многу народ се беше собрал и со нетрпение чекаше да се раздени.

²⁵ Јудејците, на нивното последно издивнување, бидејќи времето брзо одминуваше, непрекинато се молеа со многу солзи и жални песни; Му се молеа на Великиот Бог пак да им испрати брза помош.

²⁶ Сончевите зраци уште не се беа распрснале, а царот уште ги пречекуваше своите пријатели, кога пред него се појави Ермон и ги покани да излезат, известувајќи дека сè е подготвено според царската заповед.

²⁷ Откако го дослуша, тој како да се зборка од необичниот предлог за излегување, зашто сè беше наполно заборавил, па праша: „Каква е таа работа што ја извршил со таква брзина?”

²⁸ Тоа пак беше дело на Бога, Кој владее над сè, Кој му даде заборав за сè што беше намислил пред тоа.

²⁹ Ермон и сите пријатели му објаснија, велејќи: „Царе, слоновите и војската се приготвени по твоја строга заповед.”

³⁰ А тој се исполни со голем гнев од тие зборови, бидејќи по Божја промисла беше заборавил сè што беше намислил, - па со пламнати очи, заплашувачки рече:

³¹ „Да имаше ти родители или деца, тие ќе им послужија како изобилна храна на дивите ѕверови, место невините Јудејци, кои спрема мене и спрема моите дедовци имале целосна и постојана верност.

³² Ако не беше мојата приврзаност спрема тебе уште од нашето заедничко детство и ако не беа твоите заслуги, место тие - ти ќе беше погубен.”

³³ Така Ермон прими неочекувана и ужасна закана, така што сосема се измени и во поглед и во лице;

³⁴ тогаш сите пријатели на царот излегоа нерасположени, а сите што беа насобрани, ги пуштија да се разотидат.

³⁵ Кога слушнаа Јудејците за благонаклоноста на царот спрема нив, тие Го прославија Бога, Царот над царевите за помошта што ја примија од него.

³⁶ По овие одлуки царот пак приреди гозба и ги канеше сите да се веселат.

³⁷ Па, кога го повикаа Ермон, му рече налутено: „Колку пати треба да ти за-

поведам, непослушнику, за една и иста работа?”

³⁸ Подготви ги слоновите утре за погубување на Јудејците?”

³⁹ Тогаш неговите службеници, кои седеа заедно со него на трпезата, вчудовидувајќи се на неговите непостојани мисли, рекоа:

⁴⁰ „До кога, царе ќе нè искушуваш како да сме безумни? Еве, по трети пат заповедаш да се истребат Јудејците, а штом ќе дојде до извршување на твојата заповед, ти ја поништуваш.

⁴¹ Затоа и градот се наоѓа во голема бркотница од чекање; исполнет е со луѓе што чекаат, а има опасност и да биде ограбен.”

⁴² Поттоа царот, сосема сличен на Фалариса, исполнет со безумство, сметајќи дека душевните промени што се случиле со него, во полза на Јудејците не значат ништо, потврди со најбезбожничка клетва и нареди Јудејците да бидат испратени во пеколот, осакатени од нозете и стапките на ѕверовите,

⁴³ а потоа да се преземе поход против Јудеја, и што побргу да биде опустошена со оган и меч и нивниот храм, недостапен за нас, мислеше тој, да биде изгорен со оган и да се направи засекогаш пуст за сите што сакаат да принесуваат жртви.

⁴⁴ Тогаш пријателите и неговите службеници, многу изградувани, се разотидоа со доверба и во најпогодните места во градот поставија војска за стража.

⁴⁵ А чуварот на слоновите, откако ги доведе ѕверовите, така да се каже, во збеснета состојба поради убавото вино, приготвено со темјан, а ги вооружи со страшни орудија,

⁴⁶ утредента рано, кога безбројни редови се беа упатиле надвор од градот кон коњското тркалиште, дојде во дворецот и му напомна на царот што треба да се прави.

⁴⁷ А царот, исполнет со голем гнев, излезе со безбожна замисла пред целиот поход на ѕверовите, зашто, воден од своето ожесточено срце, сакаше да ја види со своите сопствени очи жалната и

грозна пропаст на тие, претходно споменати луѓе.

⁴⁸ Кога Јудејците ја видоа прашината што се креваше од слоновите, од вооружената војска која одеше по нив, како и од множеството народ, кога ги слушнаа силните извици,

⁴⁹ помислија дека дошол последниот час од нивниот живот и крајот на нивното најмачно чекање. Извикаа со плач и лелек, се целиваа еден со друг, се прегруваа со роднините, се фрлаа на врат - татковците на синовите и мајките на ќерките; други, пак, држеа во своите раце новородени младенчиња, кои го цицаа последното млеко.

⁵⁰ Но, знаејќи за помошта, што претходно ја примија од небото, еднодушно паѓаа ничкум, ги тргнуваа дечињата од своите гради,

⁵¹ извикуваа високо кон Оној, Кој има власт над секоја власт, Му се молеа да ги помилува и да им ја испрати својата помош ним, што се веќе пред вратите на пеколот.

Молиџва на сѿареѿоѿ Елеазар заедно со другиѿе сѿарѿи

6 Меѓутоа, некојси Елеазар, човек почитуван и познат меѓу свештениците, а веќе на поодминати години и во животот свој прославен со секакви доблести, ги повика страците што беа околу него да се обраќаат кон светиот Бог. Тој се молеше вака:

² „Свети Царе, највозвишен Боже Седржителе, Ти Кој управуваш милостиво со секое создание, Отец наш,

³ Оче наш, погледни милостиво кон семето на Авраам, кон децата на осветениот Јаков, кон народот на Твојот свет дел, кој е туѓинец во туѓа земја и кој неправедно се погубува.

⁴ Ти го погуби фараонот, некогашниот владетел на Египет, кој имаше множество бојни коли и се креваше со голема дрскост и со горди зборови; Ти го погуби заедно со неговата горда војска и го удави во морето, а на израилскиот род му покажа светла милост.

⁵ Ти го собори жестокиот асирски цар Сенахирим, кој попусто се фалеше со

своите безбројни војски, што со својот меч ја покори целата земја и се дигна против Твојот свет град, со горделивост и дрски хули, кога Ти јавно им ја беше покажал силата Своја на многу народи.

⁶ Ти ги запази трите момчиња во Вавилон, кои доброволно му ги предадоа своите животи на огнот, за да не им служат на лажните идоли, Ти ја запази и нивната коса неповредена, оросувајќи ја разгорената фурна, а пламенот од фурната го сврте кон непријателите.

⁷ Ти го изведе на светлина Даниил неповреден, кој поради завист и клевети беше фрлен во јама, за да биде раскинат од лавови;

⁸ Ти, Оче наш, и Јона, кој се мачеше безнадежно во утробата на китот, што живее во морските длабочини, го покажа неповреден пред сите негови блиски.

⁹ И сега, Ти, Кој се одмаздуваш за навреди и Кој ги закрилуваш сите, покажи им се скоро на оние од родот на Израил, навредувани од одвратните безбожни незнабошци.

¹⁰ А, ако, пак, нашиот живот, по нашето преселување, се наполни со беззаконија, тогаш, откако ќе нè избавиш од рацете на нашите непријатели, тогаш, Господи, умртви нè со смрт, која ќе биде според Твојата волја.

¹¹ Не допуштај празноверците да ги прославуваат нивните мртви идоли затоа што загинале Твоите сакани чеда, велејќи: Нивниот Бог не ги избави!

¹² Ти, единствен Вечен, Кој ја имаш сета сила и секаква власт, погледај милостиво на нас; смилувај се на нас кои поради безумното насилство на беззаконниците сме лишувани од животот како злосторници.

¹³ Преславни, Ти имаш сила да го спасиш потомството на Јаков; нека се уплашат незнабошците од Твојата непобедлива сила.

¹⁴ Со солзи те моли целото множество деца и нивните родители:

¹⁵ „Нека видат сите незнабошци дека си со нас; Господи, нека видат дека не си го свртел Твоето лице од нас, направи така како што си рекол дека ни во земјата на нивните непријатели нема да ги презреш.”

¹⁶ Штом ја заврши Елеазар молитвата, тогаш пристигнаа до тркалиштето и царот со сверовите и сета страшна негова војска.

¹⁷ Кога го видоа тоа, Јудејците издигнаа пискот до небото, така што нивните гласови се огласија и во блиските долини; сета војска беше опфатена со силно сочувство.

¹⁸ Тогаш многуславниот Седржител и вистинскиот Бог го покажа Своеото лице и ја отвори небесната врата, од каде што слегнаа два светли и страшни ангели; нив ги видоа сите, освен Јудејците.

¹⁹ Тие застааа наспроти војската, ја исполнија сета војска со немир и страв и сите војници ги врзаа со неподвижни вериги.

²⁰ Дури и царот трепереше од страв и ја заборави својата гневна храброст.

²¹ Тогаш слоновите се свртеа против вооружените војници, кои ги придружуваа, ги газеа и ги убиваа.

²² Гневот на царот се претвори во жалост и солзи поради она што беше наумил да го направи.

²³ Кога го слушна пискотот на Јудејците и кога ги виде сите наведнати, готови да бидат погубени, заплака и гневно им се закануваше на своите пријатели, велејќи:

²⁴ „Вие ја злоупотребивте власта, а по жестокост ги надминавте и тираните; се обидуваат и мене да ме лишите и од власт и од живот, тајно замислуваат нешто што е некорисно за царството.

²⁵ Тие што верно ги чуваа тврдините на нашата земја, кој ги собра безумно тука, оддалечувајќи ги од нивните домови?

²⁶ Овие, кои уште од старо време ги надминуваа сите народи со својата верност спрема нас во сè, а честопати претрпуваа и најтешки измачувања; кој е тој што ги изложи на вакво понижување и на таков срам?

²⁷ Разврзете, одврзете ги неправедните вериги, пуштете ги со мир по нивните домови, молејќи ги да ви простат за тоа што сте им го направиле;

²⁸ ослободете ги синовите на небесниот Седржител, нивниот Бог, Кој уште

од времето на нашите дедовци и досега постојано му давал благосостојба и слава на нашето царство.”

²⁹ Ете, токму ова го рече царот. Во истиот час одврзаните луѓе, откако се избавија од смрт, Го прославија својот свет Спасител, Бог.

³⁰ Потона царот се врати во градот и го повика началникот на државната каса и му нареди во тек на седум дена на Јудејците да им се дава вино и сè друго што е потребно за гозба и порача: на исто место каде што ја чекаа својата смрт - да го празнуваат со полна веселба своето спасение.

³¹ Тогаш тие, кои пред тоа беа изложени на поруга и скоро до самата смрт, или поточно кои слегуваа до портите на адот, место страшна и горчлива смрт, приредија гозба во чест на своето спасение; местото што беше одредено за нивната смрт и нивни гробови, стана гозбена трпеза.

³² Ја оставија жалната и плачевната песна, почнаа да ја пеат песната на нивните татковци, прославувајќи Го Спасителот на Израил и Чудотворецот - Бог, па оставајќи ги и жалоста и плачет, образуваа хор во знак на спокојна веселба.

³³ Исто така и царот, откако по тој повод приреди голема гозба, му искажуваше благодарност на небото за славното и свечено дарување на спасение.

³⁴ А оние кои претходно имаа убедување дека Јудејците треба да бидат уништени и дека треба да станат храна за грабливите птици, и кои ги пребројуваа со радост, сега, обземени од срам, заофкаа и нивната жестока грубост згасна во срам.

³⁵ Јудејците, пак, како што претходно рековме, го составија својот хор и празнуваа со радосни славословија и пеење псалми.

³⁶ Дури беа донеле општа наредба: во секое нивно населено место од поколение во поколение со радост да бидат празнувани овие денови, не за пиење и прејаднување, туку за спомен на тоа како Бог им подари спасение.

³⁷ Потона појдоа кај царот и го замолија да ги пушти по нивните домови.

³⁸ Нивното пребројување се правеше од дваесеттиот ден на месецот пахон до четвртиот ден на месецот епиф - во текот на четиресет дена; беше определено нивното убивање да се изврши од петтиот до седмиот ден на месецот епиф,

³⁹ во три дни, во кои Господарот ја покажа славно Својата милост спрема сите нив и ги запази неповредени.

⁴⁰ Празнуваа четиринаесет дена, снабдувани со сè од царот, па тогаш му поднесоа молба да им дозволи да се вратат во своите места.

⁴¹ А царот, откако се согласи, великодушно им го напиша ова писмо до градските началници, со свој потпис - во нивна корист.

**Писмојто на царот
Птоломеј Филопатор
до египетските началници**

7 „Царот Птоломеј Филопатор до сите египетски началници и сите службени лица - бидете весели и здрави!

² Здрави сме и ние и нашите деца, зашто Великиот Бог ни помогна во работите според нашата желба.

³ Некои од нашите пријатели, поради својата лоша замисла, често ни говореа и не уверуваа да ги собереме сите Јудејци, кои се наоѓаат во нашето царство и да ги подложиме на различни маки како предавници,

⁴ додавајќи дека сè дури не го направиме тоа, работите во нашето царство нема да се средат поради омразата, која тие ја имаат спрема сите народи.

⁵ Тие ги доведоа насилно во окови како робови, поточно како клеветници, и, без какво и да е иследување, се обидоа да ги погубат, па измислија свирепости пострашни дури и од оние на скитските обичаи.

⁶ Ние ова го забранивме строго и според добриот однос што го имаме кон сите луѓе, веднаш им подаривме живот, па откако се уверивме дека небесниот Бог е сигурната закрила на Јудејците и оти секогаш ги заштитува, како татко што ги заштитува своите синови,

⁷ а бидејќи знаеме дека и тие и нивните дедовци ни го сакаат доброто и нам и на нашите дедовци, сосема справедливо ги ослободивме од секакво обвинение,

⁸ па им одобрихме на сите да се вратат по своите домови, така што никој и никаде да не ги навредува за ова што стана без никаква вина од нивна страна.

⁹ Знајте дека, ако преземеме против нив нешто лошо или со нешто ги навредиме, ќе имаме против себеси не човек, туку Севишниот Бог како одмаздник на нашите дела секогаш и во сè. Бидете здрави!”

¹⁰ Откако го добија ова писмо, Јудејците не брзаа веднаш да си појдат, туку му се обратија на царот со молба: оние од јудејскиот народ, кои самоволно Го оставија Светиот Бог и Божјиот закон - да ја добијат заслужената казна,

¹¹ додавајќи дека тие што заради својот stomак ги напуштиле Божјите заповеди, никогаш нема да имаат добри чувства ни спрема царската управа.

¹² Царот виде оти тие се застапуваат за вистината, па им даде одобрение и полномошно, за да можат во секое место од неговото царство да ги истребат без никаква пречка сите што го погазиле Божјиот закон, без да бараат посебна дозвола за тоа или царски надзор.

¹³ Тогаш, откако му заблагодарија на царот, како што беше потребно, свештенството и сето народно мнозинство запеаја алилуја - и појдоа.

¹⁴ Секого од своите сонародници, што се беше осквернил, а кого го среќаваа по патот, го казнуваа и убиваа како пример за другите.

¹⁵ Во тој ден убија повеќе од триста мажи и празнуваа весело, убивајќи ги отстапниците.

¹⁶ А оние, што Му останаа на Бога верни до смрт и добија палма на радост од спасението, појдоа од градот, овенчани со секакви миризливи цветови со веселба и восклиц, со благодарност и милозвучни песни, благодарейќи Му на Бога на своите татковци, на вечниот Спасител на Израил.

¹⁷ Кога дојдоа во Птолемида, наречена според својството на местото Родо-

ТРЕТА КНИГА МАКАВЕЈСКА

фор, таму, по општа согласност, чекаа кораби седум дена.

¹⁸ Таму приредија гозба поради своето спасение, зашто царот ги беше снабдил со сè што им беше потребно додека пристигнат во своите домови.

¹⁹ Бидејќи таму пристигнаа во мир, со голема благодарност, тие и тука решија весело да ги празнуваат сите дни колку што ќе престојуваат.

²⁰ Откако ги осветија тие дни и се заветуваа со поставување столб врз местото на гозбата, појдоа понатаму по копно, по море и по река - секој кон сво-

јот дом - здрави, слободни и полни со радост, заштитени со царската заповед.

²¹ Тогаш придобија поголема сила и слава отколку пред тоа и станаа страшни за своите непријатели и никој не го ограничуваше нивниот начин на живеење;

²² Сите го добија по опис она што беше нивно, така што сите што имаа нешто кај себеси - им го враќаа со најголем страв, зашто великиот Бог им беше направил големи добрини за нивно спасение.

²³ Нека е благословен Спасителот на Израил во сите времиња! Амин.

ПСАЛМИ

Вовед

Псалмиите се најдолгаата книга во Светиото Писмо. Тие се песни кои се пишале со музичка придружба, или, пак, се рецитирале како моливи. Значителен број псалми се напишани од Давид, но има и од други писатели, како што се Асаф, Мојсеј, Соломон и поимоти на Кора. Овие песни биле собирани подолго време и заземале важно место во богослужбите на израилскиот народ.

Името Псалми потекнува од насловот на оваа збирка песни во ерчкиот превод на Синајот завей.

Сто и шеснаесет псалми содржат пред-пекст кој дава податоци за потеклото, видот и музичката придружба на соодветниот псалм. Може да се издвојат повеќе видови псалми, меѓу кои:

1. Химни, или славословија кои Го славят Господа. Такви псалми се: 8, 9, 32, 99, 102–104, 110, 112, 113, 116, 134, 135, 144–149.

2. Псалми во кои Господ е прикажан како Цар: 46, 92, 95–98.

3. Псалми за владетелите: 2, 17, 19, 20, 44, 71, 88, 100, 109, 143.

4. Сионски песни: 45, 47, 75, 86, 131.

5. Псалми за верата во Бога: 1, 36, 48, 72, 77, 111, 118, 126, 132.

6. Псалми испеани во неволји: 11, 43, 57, 59, 73, 78, 79, 82, 84, 89, 93, 105, 107, 122, 125, 136

7. Моливи укачени кон Бога, поради несреќи: 5–7, 12, 16, 21, 24, 25, 27, 30, 34, 37, 38, 40–42, 50, 53, 56, 58, 60, 62, 63, 68–70, 85, 87, 101, 108, 119, 129, 139–142.

8. Благодарствени псалми: 9–10, 29, 31, 33, 39, 91, 106, 115, 117.

Инаку и Исус пишале некои псалми, заедно со Неговите ученици (види Мр. 14,26). Псалмиите се цитирани повеќе од сто пати во новозаветните книги. Некои псалми содржат потпишоци за Личноста на Исус Христос. На пример, псалмите 21 и 68 ги претскажуваат Христовите страдања, додека псалмите 15, 109 и 117 содржат елементи на Христовото воскресение и слава.

Псалми во својина се содржани од пет книги и тоа: 1. Пс. 1–40, 2. Пс. 41–71, 3. Пс. 72–88, 4. Пс. 89–105 и 5. Пс. 106–151.

ПРВА КНИГА

1,1

25,4-5

ПСАЛМ 1

Блаженство за побожниите. Зло за безбожниците

¹ Блажен е оној, што не го следи советот на безбожниците, не застанува на пат на грешници и не седи во друштво на развратници,

² туку му омилел Законот Господов и за Законот Негов дење и ноќе грижли-во размислува;

³ тој е како дрво посадено крај вода изворска, кое својот род го дава навре-

ме, и чиј лист не вене; и во сè што прав-ви, напредува.

⁴ Но не се такви безбожниците; тие се како прав, што го разнесува ветрот.

⁵ Затоа безбожниците нема да се одр-жат на судот, ниту грешниците - во со-борот на праведните.

⁶ Зашто Господ го знае патот на пра-ведните; патот, пак, безбожнички ќе пропадне.

4

34,5

Ис 17,13
Јов 21,18

6

36,18

111,10
Ер 21,8
Јов 23,10
Мт 7,13-14

118,15
5 Мојс
17,19
Ис.Н. 1,7-8
Сир 6,37
13,20-21
3
91,4
4 Мојс 24,6
Ер 17,8
Ез 47,12

ПСАЛМИ

2,1-2

82,2-12
Дела 4,
25-27

ПСАЛМ 2

**Пророкување за царсџвојо
на Синој Божји и за ѓобедатџа над
Неѓовиџе нејријатџели**

2
17,50
19,6
27,8
83,9
2 Мојс
30,25
1 Цар 10,1
15,1,13
Откр 19,19

¹ Зошто се бунат народите, и племи-
њата смислуваат лоши работи?

² Се креваат царевите земски, и кне-
зовите се собираат заедно против Гос-
под и Неговиот Помазаник.

³ „Да ги раскинеме веригите нивни и
да го отфрлиме од себе јаремот нивни.“

⁴ Оној, Кој живее на небесата, им се
смеет, Господ им се подбива.

⁵ Тогаш во гневот Свој ќе им говори и
со јароста Своја ќе ги вџаши, велејќи:

⁶ „Јас си поставив Свој цар на Сион,
на Мојата света гора!“

⁷ за да ја објавам одлуката Господова:
Господ Ми рече: „Ти си Мој Син, Јас де-
нес Те родив.“

⁸ И побарај од Мене, и ќе Ти ги дадам
народите во Твое наследство, и краиш-
тата на земјата - во Твое владеење.

⁹ Ти ќе ги пасеш со железен жезол; ќе
ги разбиваш како грнчарски сад.

¹⁰ И сега цареви, вразумете се; поуче-
те се, судии земни!

¹¹ Служете Му на Господ со страв и со
трепет.

¹² Почитувајте Го Синот, та да не се
разгневи, и на патот свој да не погине-
те; зашто Неговиот гнев брзо ќе се раз-
гори. Блажени се сите, кои кај Него
прибегнуваат.

ПСАЛМ 3

**Надеж во Боѓа ѓројџив
сиџе нејријатџели**

10
Мудр 6,2

11
71,11
Дан 7,14
Тов 13,6
Евр 12,28

¹ Господи, колку многу се намножија
противниците мои! Мнозина се креваат
против мене;

² мнозина велат за душата моја: нема
помош за него во Бога!

³ Но Ти, Господи, си штит мој, слава
моја; Ти ја подигаш главата моја.

⁴ Со гласот свој викам кон Господ, и
Тој ме слуша од Својата света гора.

⁵ Легнувам, спијам и станувам, зашто
Господ ме чува.

⁶ Не се плашам од многу илјади луѓе,
што од сите страни навалиле на мене.

⁷ Стани Господи! Спаси ме, Боже мој!
Зашто Ти ги удираш по лице сите мои
непријатели и им ги здробуваш забите
на грешниците.

⁸ Од Господ е спасението. Твојот бла-
гослов нека биде врз народот Твој.

ПСАЛМ 4

**Давидоваџа вечерна молиџва
е ѓолна со храбросџ
ѓројџив нејријатџелиџе**

¹ Кога викам, чуј ме, Боже, правдо
моја! Кога бев притеснет, Ти ми даде
простор. Смилувај ми се и слушни ја
молитвата моја.

² Синови човечки, до кога ќе ја срамоти-
тите славата Моја? До кога ќе сакате
суета и ќе барате лага?

³ Знајте дека Господ го запазил Сво-
јот верен; Господ слуша кога викам кон
Него.

⁴ Не грешете, гневейќи се; размислете
во срцата свои и на постелите свои, и
замолкнете!

⁵ Принесете жртва на правда и наде-
вајте се на Господ.

⁶ Мнозина велат: ќе видиме ли нешто
добро? Осветли нѐ со светлината на ли-
цето Свое, Господи!

⁷ А мене Ти си ми го исполнил срце-
то со радост поголема отколку онаа ко-
га ќе се роди во изобилие пченица и ви-
но.

⁸ Затоа мирно легнувам и спијам;
зашто Ти, Господи, ми даваш спокојна
починка.

ПСАЛМ 5

**Давидоваџа уџрџена молиџва
за ѓомош ѓројџив безбожниџе
нејријатџели**

¹ Чуј ги, Господи, зборовите мои, раз-
бери ги воздишките мои.

² Чуј го гласот на мојот повик, Царе
мој и Боже Мој, зашто Тебе Ти се мо-
лам!

³ Наутро го слушаш гласот мој, наут-
ро застанувам пред Тебе и чекам.

2

24,19
55,2
118,157

4

17,2
26,6
27,7
61,7
109,7
1 Мојс
40,13
5 Мојс
33,29
Сир 11,13

5

4,8
Изреки
3,24

7

22,4
26,1,3

8

7,6
9,19
57,6
Јов 29,17

4,2

17,19
101,2
117,5

5

Ефес 4,26

6

50,20
61,8
114,9-11
5 Мојс
33,19
Мал 3,3

7

30,16
43,3
66,1
79,3
88,15
4 Мојс 6,25
Изреки
16,15
Дан 9,17

5,2

16,1
53,3
83,8
85,6
139,1

3

83,3

7 ⁴ Зашто Ти си Бог, Кој не сака беззаконија; за лошиот нема место кај тебе: ⁵ безбожниците нема да опстојат пред очите Твои; Ти ги мразиш сите што вршат неправда.

⁶ Ти ги уништуваш сите лажливци; од крвопиец и лукав Господ се гнаси.

⁷ А јас, пак, според Твојата голема милост, ќе влезам во Твојот храм и ќе паднам ничкум пред Твоето светилиште, со почит кон Тебе.

⁸ Господи, води ме во Твојата правда, поради непријателите мои, патот Твој пред мене порамни го.

⁹ Зашто во устата нивна нема вистина; во срцето им е измама; грлото им е отворен гроб; на јазикот, пак, ласкање.

¹⁰ Казни ги, Боже, нека пропаднат од сопствените совети; поради многуте нечесни работи отфрли ги, бидејќи се кренаа против Тебе.

6,2 ¹¹ Па нека се зарадуваат сите, кои прибегнуваат кај Тебе: вечно нека се радуваат. Закрили ги, нека се радуваат во Тебе оние, што го сакаат името Твое.

¹² Зашто Ти, Господи, го благословуваш праведниот и со милоста Своја го закрилуваш, како со штит.

ПСАЛМ 6

*Покајничка молишва.
Надеж во ѱомотиша од Госѱод*

6 ¹ Господи, не карај ме во јароста Своја и не казнувај ме во гневот Свој.

² Смилиувај се на мене, Господи, бидејќи сум немоќен; исцели ме, Господи, зашто коските ми се тресат;

³ и душата ми е потресена. А Ти, Господи до кога?

⁴ Врати се, Господи, избави ја душата моја, спаси ме поради милоста Своја,

8 ⁵ бидејќи мртвите не Те спомнуваат Тебе; во пеколот кој ќе Те слави Тебе?

⁶ Се уморив воздивнувајќи; секоја ноќ го навлажнувам леглото мое, со солзи свои ја натопувам постелата моја.

⁷ Од скрб ми се помрачи окото мое, ми ослабе поради сите мои непријатели.

⁸ Отстапете од мене сите вие, кои вршите неправда, зашто Господ го услиша гласот на мојот плач.

⁹ Господ ја услиша молбата моја, Господ ја прими молитвата моја.

¹⁰ Ќе се посрамат и уплашат сите мои непријатели; ќе се повлечат и веднаш ќе се засрамат.

ПСАЛМ 7

*Плачна Давидова ѱесна
шѱо Му ја ѱеел на Госѱод*

¹ Господи, Боже мој, кај Тебе се засолнувам, спаси ме од сите што ме гонат, и избави ме;

² Зашто тие како лавови ќе ме зграбат, ќе ме влечат, а ќе нема кој да спасува.

³ Господи, Боже мој, ако го направив тоа, ако има неправда во рацете мои;

⁴ ако зло им вратив на пријателите мои, или без причина сум ги ограбил непријателите,

⁵ нека ја гони непријателот душата моја, и нека ја стигне, и нека го згази животот мој на земјава, душата во прав нека ми ја претвори.

⁶ Стани, Господи, во гневот Свој; крени се против жестината на непријателите мои; стани, Господи, Ти Си одредил суд.

⁷ Нека се собере народен собир околу Тебе; и Ти издигни се над него високо.

⁸ Господ им суди на народите. Суди ми, Господи, според правдата моја и според невиноста моја.

⁹ Стави ѱ крај на злобата на нечестивите, а праведниот зацврсти го, Ти, кој ги испитуваш срцата и бубрезите, праведен Боже.

¹⁰ Бог ми е штит, Тој ги спасува оние што се со чисти срца.

¹¹ Бог е праведен судија, и секојдневно предупредува.

¹² Ако не се покаете, Тој ќе го очисти Своето оружје, ќе го затегне Својот лак и ќе го насочи,

¹³ и затега смртна стрела, а стрелите Свои ги вжарува.

¹⁴ И, ете, кај безбожникот сè повеќе неправда, па се зачна злоба, а тоа роди беззаконие,

¹⁵ па си копа и ископа јама, и падна во јамата, што ја направи,

9
118,115
Мт 7,23
Лк 13,27

11
34,4
39,14
82,17
Ис 41,11

7,2
10,1
17,2
30,1,15

3
9,29
16,12
21,13
34,17
Ис 5,29
49,22
70,11
Јов 10,7

9
9,8
17,20
25,1
34,24
42,1
2 Цар
22,21
Ис 3,13

10
25,2
Ер 11,20
16,10
19,11
1 Лет 28,9
Мудр 1,6
Откр 2,23

13
36,14
Ис 5,28

14
Ис 50,11

15
Ис 59,4
Јов 15,35

ПСАЛМИ

16 <sup>9,15
34,7-8
56,6
Изреки
26,27</sup> ¹⁶ и злобата негова му падна на главата негова, а врз неа и насилството негово слезе.

¹⁷ Го прославувам Господа поради правдата Негова и Му пеам на името на Господ, Севишниот.

ПСАЛМ 8

*Божјата величина во создавањето;
човековата нискош и висина*

¹ Јахве, Господи наш, колку е величествено името Твое по целата земја! Си ја издигнал славата Своја над небесата.

² Од устата на новороденчињата и доенчињата си ја создал похвалата Своја заради непријателите Твои, за да го замолкнеш непријателот и одмаздникот.

³ Кога ќе ги погледам небесата, дела на прстите Твои, па месечината и свездите, што си ги поставил Ти:

⁴ Што е тоа човек, та си спомнуваш за него, или син човечки, па се грижиш за него?

⁵ Си го направил малку помал од ангелите, но со слава и чест си го овенчал,

⁶ и си го поставил над делата од рацете Твои, и сè си потчинил под нозете негови;

⁷ овците и воловите сите, и сверовите полски;

⁸ птиците небески и рибите морски, сè што се движи по морските патишта.

⁹ Јахве, Господи наш, колку е величествено името Твое по целата земја!

ПСАЛМ 9

*Благодарствена ѝсна
йоради сјасување од непријателите*

¹ Те прославувам Тебе, Господи, со сето срце свое, ги раскажувам сите чудеса Твои;

² се радувам и се веселам во Тебе, го воспевам името Твое, Севишен!

³ Кога се повлекоа непријателите мои, се сопнаа, и погинаа пред Тебе.

⁴ Бидејќи Ти се зазеде за мене и ме одбрани; седна на престолот Свој, досуди праведен суд.

⁵ Им запрети на незнабошците, го погуби нечестивиот; името им го сотре за сите векови.

⁶ Непријателот исчезна во вечни уратини; градовите му ги разруши, и загина споменот за нив.

⁷ Но Господ вечно седи на престолот; го подготвил престолот Свој за суд;

⁸ Тој ќе му суди на светот според правда, на луѓето ќе им суди праведно.

⁹ Господ им е тврдина на угнетените, крепост во време на неволја.

¹⁰ Нека се надеваат на Тебе оние кои го знаат името Твое, бидејќи не ги оставаш оние што Те бараат.

¹¹ Пејте Му на Господ Кој живее на Сион, кажувајте ги на народите делата Негови;

¹² бидејќи Тој се одмаздува за крв; ја помни; не ги заборава пискотниците на угнетените.

¹³ Смилувај се, Господи, на мене; погледај како страдам од непријателите мои, Ти, Кој ме избавуваш од портите на смртта.

¹⁴ За да можам да ги искам сите славослови за Тебе пред портите на ќерката Сионска и да воскликнувам радосно за спасението Твое.

¹⁵ Попаѓаа незнабошците во јама, што сами ја направија; во замка, која сами ја наместија, се фати ногата нивна.

¹⁶ Господ се појави и пресуди; во делата на рацете свои грешникот се заплетува.

¹⁷ Ќе заминат во пеколот сите грешници, сите народи, кои Бога Го забораваат.

¹⁸ Зашто нема засекогаш да биде забораен сиромавиот, и надежта на бедните нема никогаш да пропадне.

¹⁹ Стани, Господи, за да не се засили човекот; народите нека примаат суд пред Тебе.

²⁰ Заплаши ги, Господи, за да разберат незнабошците дека се само луѓе.

²¹ Зошто стоиш далеку Господи, зошто се сокриваш во време на неволји?

²² Во горделивоста нечестивиот ги мачи бедните бездушно, и тие паѓаат во замките негови.

5
7,11
88,14

6
5 Мојс 9,14

7
1 Мојс
19,23-25
Јов 18,17

8
101,12
2 Мојс
15,18
Плач 5,19

9
71,2
95,10,13
97,9
1 Цар 2,10
Дела 17,31

11
35,10
86,4
90,14
Ис 25,4

12
7,7
64,1
131,13-14
Ис 12,6

13
1 Мојс 9,5
Јов 16,18

14
106,18
Ис 38,10
Мудр 16,13
Мт 16,18

16
7,15

18
49,22

19
Изреки
23,18

20
7,6

21
9,38
55,4,12

22
21,1
73,1

Мудр 10,21
Мт 11,25

5
143,3
Јов 7,17-18
Сир 18,8
Евр 2,6

6
20,5
1 Мојс
1,26-27
Мудр 2,23

7
1 Мојс 1,28
Мудр 9,2-3
9,22
Сир 17,2-4
1 Кор

15,25-27
Ефес 1,22
Евр 2,8

9,2
25,7
74,1
85,12
Тов 12,20

3
7,17
91,1

23 <sup>9,33
Јов 22,13</sup> Бидејќи грешникот се гордее со лакомството на душата своја, колне и Господа го презира.

24 <sup>13,1
35,1
72,11
Ер 5,12
Соф 1,12</sup> Во својата горделивост, грешникот вели: „Ќе нема истрага!“, а во себе мисли: „Бог не постои!“

<sup>14,15
Јов 21,14-15
21,11-13</sup> **25** Патиштата негови се секогаш успешни, судовите Твои се многу високи, за да мисли на нив, а на непријателите свои им се потсмева.

26 <sup>Ер 12,1-2
Јов 21,7-33</sup> И во срцето свое си вели: нема да бидам соборен, во ниеден род зло нема да ме снајде!

27 ^{Рим 3,14} Устата му е полна со клетви, измами и навреди; под јазикот негов пакост и неправда.

28-29 <sup>16,11-12
55,6
58,3
139,5
Ер 5,26
Ос 6,8-9
Авак 3,14
Изреки 1,11-16</sup> Седи во заседа покрај селата, на скришни места за да убива невини, очите негови демнат беспомошни.

²⁹ Искукува скришум како лав во пештера, со намера да фати беден, и кога ќе фати, го одвлекува во својата мрежа.

30 Се притајува, прилегува и тогаш беспомошниот паѓа совладан.

31 <sup>43,24
72,11
73,19
93,7
Ез 9,9
Јов 22,13</sup> Па вели во срцето свое: Бог заборавил, го сокрил лицето Свое, никогаш нема да види.

32 Стани, Господи, Боже мој, нека се крене раката Твоја, не ги заборавај угнетените.

33 ² Зошто безбожникот Го презира Бога, зошто во срцето свое да вели - Бог не казнува?

34 <sup>30,7
55,8
2 Мојс 22,21-22</sup> Но Ти гледаш, зашто ги забележувааш маките и навредите; во Свои раце ги одмерувааш; беспомошниот Тебе Ти се предава, Ти си му помошник на сиракот, бедниот Тебе ти се предава.

35 Сотри ја мишката на грешникот и на лукавиот; казни му ја пакоста за да ја нема повеќе!

36 <sup>28,10
144,13
145,10
Ер 10,10
Наум 1,15</sup> Господ е вечен цар, во сите времиња; ќе ги снеса незнабошците од земјата Негова.

37 Господи, Ти ги слушаш желбите на кротките; закрепи ги срцата нивни, отвори го увото Свое!

38 Дај правда за сиракот и за угнетениот, па да престане човекот на земјата да задава страв.

ПСАЛМ 10

Жалење ѿради недосџиџ на Божја ѿмош

¹ Кај Господ се засолнувам! Зошто ѝ велите на душата моја: „Одлетај во гората своја како птица,

² зашто грешниците го затегнаа лакот, ја притегнаа стрелата своја на тетивата, па од мрак да стрелаат на чистите по срце.

³ Ако темелите се разурнати, што може праведниот да стори?”

⁴ Господ е во својот свет храм. Господ е на престолот небесен; очите Негови гледаат, веѓите Негови ги испитуваат синовите човечки.

⁵ Господ го испитува и праведниот и безбожникот, а Неговата душа ги мрази оние што уживаат во насилство.

⁶ На грешниците ќе пушти дожд од разгорен јаглен, оган и сулфур, а силен ветар ќе им биде дел во чашата нивна.

⁷ Зашто Господ е праведен, ја сака правдата: лицето Негово ќе го гледаат праведниците.

ПСАЛМ 11

Молиџва за ѿмош

¹ Помагај, Господи, зашто не остана побожен, ги снеса верните меѓу синовите човечки!

² Лага му кажува секој на ближниот свој; од дволично срце устите зборуваат лага.

³ Нека ги истреби Господ сите лажливи усти и секој јазик што се возвеличува;

⁴ оние што зборуваат: „Јазикот е наша сила; устата ни е со нас; кој е господар над нас?”

⁵ „Заради страдањата на сиромасите и лелекот на бедните ќе се кренам сега, вели Господ, ќе му донесам спас на оној што копнее по него.”

⁶ Зборовите на Господ се зборови чисти, сребро во оган исчистено од земја, седумпати пречистено.

⁷ Ти, Господи, ќе нè одбраниш и ќе нè запазиш од овој род до века.

10,1

7,1
54,6
90,3
140,8

2

7,12
9,28
36,14
56,4
63,3

4

2,4
5,7
101,19
102,19
5 Мојс 26,15
Ис 66,1
Авак 2,20
Мт 5,34

6

74,8
1 Мојс 19,24
Ис 51,17-22
Ер 25,15
Ез 10,2
37,21
Откр 8,5
19,8-9

11,2

Ис 59,15
Мих 7,2

3

54,21
Ис 59,3-4
Ер 9,2-8

5

30,18

6

Ис 33,10

7

16,3
17,30
18,7
25,2
Ис 48,10
Зах 13,9
Јов 23,10
Изреки 17,3
26,21
29,4
Мудр 3,6
Сир 27,5

ПСАЛМИ

12,2

6,3
9,31
21,24
26,9
29,7
43,24
76,7-8
88,46
93,3
103,29
5 Мојс
31,17
31,20
Ис 8,17
53,7
Ер 33,5
Мих 3,4
Плач 5,20

⁸ Нечестивите одат наоколу, додека ниските работи се возвишуваат меѓу луѓето.

ПСАЛМ 12***Безнадежна состојба и молишва за љомош***

¹ До кога, Господи, сосема ќе ме забораваш, до кога ќе го одвраќаш лицето Свое од мене?

² До кога ќе носам бол во душата своја, и ќе жалам во срцето свое дење и ноќе? До кога непријателот мој ќе се издига над мене?

³ Погледај, слушни ме, Господи, Боже мој! Просветли ги очите мои, за да не заспијам во смрт;

⁴ да не рече непријателот мој: „Го надвив.“ Гонителите мои ќе се зарадуваат, ако потклекнам.

⁵ Јас, пак, се надевав на Твојата милост; срцето мое ќе се зарадува заради спасението од Тебе; ќе Му пеам на Господ, Кој ми направи добрини и ќе го воспевам името на Севишниот Господ.

4

78,7
Ис 9,12

5

47,5-6
5 Мојс
28,67

Воздишки за љомош од Господ

¹ Рече безумниот во срцето свое: „Нема Бог“. Се развратија луѓето, вршат гнасни дела, нема кој да прави добро.

² Господ погледна од небесата со внимание кон синовите човечки, за да види, има ли некој разумен, кој Го бара Бога.

³ Сите застранија, сите станаа лоши, нема кој да прави добро, нема ниту еден.

⁴ Зар нема да се вразумат сите злосторници, кои така го јадат народот Мој, како што јадат леб, и кои не Го повикуваат Господа?

⁵ Таму тие ќе се тресат од страв, каде што нема страв, зашто Господ е со родот на праведните.

⁶ Вие ги осуетувате намерите на сиромашниот, но Господ е негово прибежиште.

⁷ Ах, да дојде од Сион спасение на Израил! Кога Господ ќе ги обнови благос-

ловите над Својот народ, тогаш ќе се зарадува Јаков, и ќе се развесели Израил.

ПСАЛМ 14***Кој е достоин да стои пред Бога***

¹ Господи, кој може да престојува во Твоето живеалиште? Кој може да се всели на Твојата света гора?

² Оној, што оди непорочно, што врши правда и во срцето свое говори вистина.

³ Кој не клевети со јазикот свој, не прави зло на ближниот свој и не го навредува ближниот свој;

⁴ во неговите очи, злобникот е ништожен, а ги почитува оние што имаат страхопочит кон Господ; кој кога се колне на својот ближен, не порекнува;

⁵ кој не дава пари на заем за лихва и не прима поткуп против невин. Кој така постапува, нема никогаш да се поколеба.

ПСАЛМ 15***Добро наследство на светиите***

¹ Закрили ме Боже, зашто кај Тебе се засолнувам.

² Му реков на Јахве: „Ти си Господ мој: без Тебе, нема блаженства за мене.“

³ По светиите, кои се на земјата - вистинските благородници - со радост копнеам.

⁴ Оние што следат туѓи богови, ги намножуваат своите страдања; јас нема да ги принесувам нивните крвави преливи и со устата своја нема да ги спомнам нивните имиња.

⁵ Господ е дел на моето наследство и од чашата моја. Ти си Оној Кој го држи в раце наследството мое.

⁶ Меѓите ми паднаа на најубавото; зашто наследството ми е најубаво.

⁷ Ќе го благословувам Господа, Кој ме вразумува; па дури и ноќе ме учи мојот внатрешен глас.

⁸ Секогаш пред очи ми е Господ, зашто Тој е од мојата десна страна, за да не се поколеbam.

14,1

23,3-6
Ис 33,14-16

2

118,1
Ез 18,5-9

5

2 Мојс
22,24
22,8
5 Мојс
16,19
26,25
15,8
29,6

15,1

30,1

4

2 Мојс
23,13
Ер 7,18
Ос 1,29
Зах 13,2

5

10,6
72,26
141,5
4 Мојс
18,20
5 Мојс 10,9
17,1
Ер 10,16
Плач 3,24
108,31
Дела 2,
25-28

10 ⁹ Заради тоа се радува срцето мое, и
Дела 13,35 воскликнува јазикот мој; па дури и те-

11 лото мое спокојно почива,
Изреки 5,6 ¹⁰ зашто Ти нема да ми ја оставиш ду-
14,24 шата моја во пеколот, ниту, пак, свете-

16,1 цот Твој да види распаѓање.
7,8 ¹¹ Ти ми го покажа патот на животот;
25,1 полнота од радост има пред Твоето при-
60,1 суство; вечно блаженство е во Твојата
85,6 десница.
142,1

3

7,9
25,2
65,10
138,1-3,23
Јов 7,18
22,10

ПСАЛМ 16

Праведникова молиџва

¹ Слушни ја, Господи, правдата моја,
Јов 23,12 **4** чуј го мојот повик, прими ја молитвата
26,4 моја што не излегува од лажлива уста.

² Од Твоето присуство нека излезе
6 пресудата за мене; очите Твои нека ја
30,2 гледаат правдината.
85,1

³ Ако го искушаш срцето мое, ако ме
87,2 посетиш ноќе; ако ме провериш: нема
101,2 да најдеш злонамерност во мене. Не

8 згреши устата моја,
5 Мојс 32,10

⁴ како што прават другите; поради
Зах 2,11 зборовите на устата Твоја јас го одбег-
Изреки 7,2 нував патот на насилниците.
Сир 17,22

⁵ Стапките мои беа непоколебливи на
35,7 патиштата Твои, нозете мои не застра-
56,1 нија.
60,4

⁶ Кон Тебе викам, зашто Ти ќе ме чу-
90,4 еш, Боже; приклони го увото Свое кон
5 Мојс 32,11 мене, и чуј ги зборовите мои.
Мт 23,37
Лк 13,34

10 ⁷ Покажи ја чудесната милост Твоја,
72,7 Ти, кој ги избавуваш оние што се засол-
118,70 нуваат од непријателите - покрај Твоја-

12 та десница.
7,2

⁸ Пази ме како зеница на окото; засол-
9,29 ни ме под сенката на Твоите крилја,
21,13

⁹ од лицето на нечестивите, кои ме на-
34,17 паѓаат, од непријателите на душата мо-
56,4 ја, што ме опкружуваат:

¹⁰ тие срцето свое го затворија за ми-
лост, а со устата своја - горделиво збо-
руваат.

¹¹ Гонејќи ме, сега ме опколуваат; тие
ги управија очите свои за да ме соборат
на земја;

¹² тие се како лав, подготвен за лов и
како лавче, кое стои во заседа.

¹³ Стани, Господи, пресретни ги и со-
бори ги; со Својот меч спаси ја душата
моја од нечестивиот,

¹⁴ а со раката Своја од луѓето, Госпо-
ди, од луѓето чиј дел е само овој живот.
Нека им се наполнат стомаците со тво-
ите добра, нека се наситат нивните си-
нови и нека им остават од вишокот на
децата свои.

¹⁵ А јас ќе го гледам лицето Твое во
правда, ќе се наситам од ликот Твој, ко-
га еднаш ќе се покаже славата Твоја.

ПСАЛМ 17

Благодарност за чудесното спасение

¹ Те љубам, Господи, крепост моја!

² Господ е моја карпа, моја тврдина и
мој избавител, Бог мој, засолниште мое,
во кое се засолнувам; мој штит, сила на
спасението мое и крепост моја.

³ Ќе Го призовувам Господа, достоин
за слава и ќе се спасам од непријателите
свои.

⁴ Јажињата на смртта ме испреплето-
тоа, и погубни потоци ме вознемирија;

⁵ пеколни мрежи ме заробија, смртни
стапици ме стегнаа.

⁶ Во мојот очај Го повикав Господа и
кон мојот Бог извикав. И Тој од Својот
свет храм го чу гласот мој, и мојот вик
стигна до неговото уво.

⁷ Се затресе и се разниша земјата; за-
треперија и од темел се поместија гори-
те, зашто Господ се разгневи;

⁸ се крена дим од Неговите носници и
од устата Негова пламна оган, кој про-
голтува сè; вжарени јаглења отскокаа
од Него.

⁹ Ги наведна Тој небесата и слезе, - а
мрак падна под нозете Негови.

¹⁰ И седна на херувим, па полета и се
понесе на ветерни крилја.

¹¹ Од мракот направи Свој заклон, и
сенка околу Себе - од густе облаци
полни со вода.

¹² Од молскање бегаа од Него облаци-
те, градот и огнените јаглења.

¹³ И загрме Господ од небесата, и Се-
вишниот го пушти својот глас: град и
разгорени јаглења.

15

4,7
10,7
72,25-26
4 Мојс 12,8
Откр 22,4

17,3

30,2-3
143,2
1 Мојс
49,24
5 Мојс 32,4
31,15.18.37

5

115,3

6

Изреки
13,15
13,27

8

67,8
96,2-5
2 Мојс
19,16.18
Суд 5,4-5
3 Цар
19,11-12
Ис 30,27-28
Авак 3,
3-13

10

143,5

11

79,1
98,1
103,3

12

96,2
5 Мојс 4,11

ПСАЛМИ

14 ^{28,1-11} ^{76,17-18} И ги пушти стрелите Свои и ги распрсна, ги распали молњите - и ги распури.

15 ^{143,6} Морските дна се појавија, и основите на вселената се разоткрија од страшната закана Твоја, Господи, од здивот на носниците Твои.

16 ^{2 Мојс 15,8} Тој посегна од висините, и ме прифати, па ме извлече од многуте води.

18 ^{141,6} Ме избави од силните мои непријатели и од оние кои ме мразат, од оние што се посилен од мене.

31 ^{11,6} Тие се кренаа против мене во денот на мојата несреќа, но Господ беше потпора моја.

32 ^{61,6-7} ^{32,15} ^{72,26} ^{5 Мојс 31,18.30-31} ^{1 Цар 2,2} ^{Ис 26,4} ^{43,5,7} Ме изведе Тој на пространо место и ме избави, зашто ме засака.

34 ^{5 Мојс 32,13} ^{Авак 3,19} Ме награди Господ според мојата правда, и според чистотата на моите раце ми врати,

34 ^{5 Мојс 32,13} ^{Авак 3,19} зашто ги запазив патиштата на Господ и не се оддалечив од мојот Бог;

34 ^{5 Мојс 32,13} ^{Авак 3,19} зашто сите заповеди Негови се пред мене, и наредбите Негови не ги отстранив од себе.

34 ^{5 Мојс 32,13} ^{Авак 3,19} Бев непорочен пред Него и се пазев од беззаконија.

34 ^{5 Мојс 32,13} ^{Авак 3,19} И ми даде Господ според мојата правда, и по чистотата на рацете мои пред очите Негови.

34 ^{5 Мојс 32,13} ^{Авак 3,19} Со светиите Ти постапуваш свето, со невин човек - си благ,

34 ^{5 Мојс 32,13} ^{Авак 3,19} со чистиот - чисто, а со лукавиот - според неговото лукавство,

34 ^{5 Мојс 32,13} ^{Авак 3,19} зашто Ти ги спасуваш угнетените, а горделивите ќе ги понизиш.

34 ^{5 Мојс 32,13} ^{Авак 3,19} Зашто Ти го осветлуваш моето светило, Господи; мојот Бог ја осветлува темнината моја.

34 ^{5 Мојс 32,13} ^{Авак 3,19} Со Тебе и чети совладувам, со мојот Бог и сид ќе прескокнам.

34 ^{5 Мојс 32,13} ^{Авак 3,19} Бог мој, непорочен е Неговиот пат, Господовите зборови со оган се пречистени; Тој е заштитник на сите, кои се засолнуваат кај Него.

34 ^{5 Мојс 32,13} ^{Авак 3,19} Зашто, кој е Бог, освен Господ, и кој е тврдина освен нашиот Бог?

34 ^{5 Мојс 32,13} ^{Авак 3,19} Бог е Оној Кој ме препашува со сила и патот ми го расчистува.

34 ^{5 Мојс 32,13} ^{Авак 3,19} Ми ги прави нозете како на елен и ме поставува на височини;

34 ^{5 Мојс 32,13} ^{Авак 3,19} ми ги обучува рацете за борба, и мускулите мои ги прави да затегнуваат бронзен лак.

35 ^{143,1} Ти ми даде заштита за моето спасение, Твојата десница ме прифати; Твојата поддршка ме издигна.

35 ^{143,1} Ми даваш сигурност за чекорите мои, и нозете мои не се подлизнуваат.

35 ^{143,1} Ги гонев непријателите мои и ги стигнав, и не се вратив, додека не ги победив;

35 ^{143,1} ги притиснав, и тие не можеа да станат, паднаа под нозете мои,

35 ^{143,1} зашто Ти ме препаша со сила за борба и ги собори пред мене оние, што станаа против мене;

35 ^{143,1} Ти ги натера во бегство непријателите мои, и ги истребив сите оние, што ме мразат;

35 ^{143,1} тие повикаа, но немаше кој да ги спаси: и кон Господ, - но Тој не ги чу.

35 ^{143,1} Ги иситнив како прав на ветар, ги згазив како кал по патиштата.

35 ^{143,1} Ти ме избави од народ бунтовен, ме постави за поглавар над народ, чии луѓе не ги познавав, и тие сега ми служат;

35 ^{143,1} тие и мојот шепот го слушаат, туѓинците ми се покоруваат;

35 ^{143,1} туѓинците бледнеат и треперат, излегувајќи од своите тврдини.

35 ^{143,1} Да живее Господ, и нека е благословена Карпата Моја! И нека се величи Бог на моето спасение.

35 ^{143,1} Бог, Кој одмаздува за мене, Кој ми ги покорува народите,

35 ^{143,1} Избавител од моите гневни непријатели! Ти ме возвиси над оние, што стануваат против мене, и ме избави од насилникот.

35 ^{143,1} Поради тоа Те славам пред народите, Господи, и го воспевам името Твое;

35 ^{143,1} Ти Кој му даваш величествени победи на царот Свој и му правиш милост на Твојот помазаник Давид и на потомството негово - довека.

35 ^{143,1}

44 ^{2,8-9} ^{Откр 2, 26-28}

46 ^{Мих 7,17}

47 ^{17,46}

48 ^{17,47} ^{46,3}

50 ^{7,17} ^{Рим 15,9}

51 ^{88,4,29}

ПСАЛМ 18

*Божјата слава во создавањето
и Законом Негов*

¹ Небесата ја објавуваат Божјата слава, а за делата на рацете Негови известува сводот небесен.

18,2-3

49,6
88,5
96,6
146,4-5
147,4-9
1 Мојс 1,
1-8
1,14-19
Јов 38,7
37,30-32
Изреки
8,22-31
Рим 1,20

² Ден на денот објавува, и ноќ на ноќ-та знаење открива.

³ Нема јазик, ниту пак говор, во кој не се слуша нивниот глас.

⁴ Сепак, нивниот звук се разнесува по целата земја, а нивните зборови до краиштата на светот. На небото му постави шатор на сонцето, кое

⁵ излегува како младоженец од брачното легло, се радува како силен јунак што ја прелетува патеката.

Рим 10,18
Сир 43,1-5

10

11,6
Јк 1,27

11

118,127
118,103

19,2-3

2,6
17,48
43,5
3 Цар 8,30
Изреки
18,11

² Ден на денот објавува, и ноќ на ноќ-та знаење открива.

³ Нема јазик, ниту пак говор, во кој не се слуша нивниот глас.

⁴ Сепак, нивниот звук се разнесува по целата земја, а нивните зборови до краиштата на светот. На небото му постави шатор на сонцето, кое

⁵ излегува како младоженец од брачното легло, се радува како силен јунак што ја прелетува патеката.

⁶ Од крајот на небесата е излезот негов, и патувањето негово до другиот крај; ништо не е сокриено од топлината неговата.

⁷ Непорочен е Законот Божји - души-те ги укрепува; верно е откровението на Господ - ги учи неуките,

⁸ и Господовите повелби се праведни - го веселат срцето; Господовата заповед зрачи светлина; ги просветлува очите.

⁹ Страхопочитта кон Господ е чиста - пребива до века; судовите Господови се вистина - сите се праведни;

¹⁰ поскапи се од злато и од скапоцени камења - послатки се од восочен мед.

¹¹ Слугата Твој ги пази; а кој ги пази, голема награда добива.

¹² Кој може да ги согледа своите грешки? И од оние тајни гревови очисти ме,

¹³ и од горделивост запази го слугата Твој, за да не овладее со мене. Тогаш јас ќе бидам непорочен и ќе бидам очистен од големите престапи.

¹⁴ Зборовите на устата моја и помислите на срцето мое нека бидат благо-угодни пред Тебе, Господи, Карпо моја и избавителе мој!

ПСАЛМ 19**Молиџа за љубеда.****Увереност во Божјата помош**

¹ Нека те слушне Господ во тежок ден, да те заштити името на Бог Јаков.

² Да ти испрати помош од светилиштето и од Сион да те поткрепи.

³ Нека си спомне за секоја твоја жртва; и сепалениците твои да бидат примени.

⁴ Да ти го даде Господ и она што ти срце сака; и сите твои помисли да ги исполни.

⁵ Ќе се радуваме на твоето спасение и во името на нашиот Бог ќе ги подигнеме нашите знамиња. Да ги исполни Господ сите твои молби.

⁶ Сега знам дека Господ ќе му помогне на Својот помазаник, ќе го услиши од светите Свои небеса, со силата на Неговата победоносна десница.

⁷ Едни - со коли, други - со коњи, а ние со името на Господ, нашиот Бог, се фалиме:

⁸ тие ќе се препнат и ќе паднат, а ние ќе се крениме и ќе стоиме прави.

⁹ Господи, дај му победа на царот и слушни нè кога Ти се молиме!

ПСАЛМ 20**Благодарност за љубеда
во минатото**

¹ Господи, со Твојата сила се весели царот и за спасението од Тебе безмерно се радува!

² Ти му даде, она што срцето негово посака, и молбата на устата неговата не ја отфрли,

³ зашто Ти го пресретна со добри благослови, му стави на главата круна со скапоцени камења.

⁴ Тој побара од Тебе живот, а Ти му даде долг живот во векови.

⁵ Голема е славата неговата поради помошта од Тебе; Ти го покри со чест и величие.

⁶ Ти положи на него вечен благослов, развеселувајќи го со радоста на лицето Твое,

⁷ зашто царот се надева на Господ и поради милоста на Севишниот нема да поткликне.

⁸ Раката Твоја ќе ги најде сите Твои непријатели, десницата Твоја ќе ги најде сите што Те мразат.

⁹ Кога ќе се појавиш, ќе ги направиш како огнена печка; гневот Господов ќе ги погуби, и оган ќе ги проголта.

¹⁰ Ти ќе го уништиш плодот нивни од Земјата, и семето нивно - меѓу човечките синови.

7

2,2
17,50
1 Цар 10,1

8-9

32,16-17
146,10
Ис 40,30-31
Ос 1,7
2 Лет 14,11

10

117,25

20,2

62,11

3

19,4
36,4

4

2 Цар
12,30
Еср 1,11
Мудр 5,16

5

60,6-7
90,16
3 Цар 1,31
3,13
4 Цар 20,
1-7
Ис 38,1-20
Изреки
9,11
Дан 2,4
Неем 2,3

6

44,3
95,6

7

71,17
1 Мојс
12,2-3

10

2 Цар 23,
6-7
Ис 33,11-12
Ос 7,7
Мал 3,19

ПСАЛМИ

11 <sup>108,13
Јов 18,19</sup> ¹¹ Ако смислат против Тебе зло и се договораат, - не ќе можат ништо да направат.

13 ^{17,40} ¹² Ти ќе ги натераш во бегство, а од Твоите лакови ќе пуштиш стрели во лицето нивно.

14 ^{56,5-11} ¹³ Издигни се, Господи, со Твојата сила! Ние ќе ја воспеваме и ќе ја прославуваме Твојата моќ.

21,2
Мт 27,46
Мк 15,34

ПСАЛМ 21

Пророштво за страдањата и славата на Месијата

3
87,1,9
Авак 1,2
Плач 3,8

4 <sup>Ис 6,3
56,14</sup> ¹ Боже мој, Боже мој, зошто ме остави? Зошто си далеку за да ми помогнеш, за да ги чуеш моите повици?

6 ^{Суд 3,9-15} ² Боже мој! Те призивам дење - и Ти не слушаш, и ноќе - и нема мир за мене.

7 <sup>Ис 41,14
51,12
52,2</sup> ³ Сепак, Ти си свет, опкружен со пофалби од Израил.

⁴ На Тебе се надеваа татковците наши; се надеваа и Ти ги избави;

⁵ кон Тебе викаа, и се спасуваа; на Тебе се надеваа, и не се посрамија.

8 <sup>43,13-14
63,8
108,25
4 Цар
19,21
Ис 37,22
Ер 18,16
Јов 16,4
Плач 2,15
Мт 27,39
Мк 15,
17-20
Јн 19,2-3</sup> ⁶ А јас сум црв, а не човек, потсмет за луѓето и презир во народот.

⁷ Сите, што ме гледаат, ми се подбиваат; нишајќи ги главите, велат:

⁸ „Тој се надеваше на Господ, нека го избави, нека го спаси, ако Му е угоден!”

⁹ Но Ти ме изведе од утробата, ме успокои на мајчините гради.

10 ¹⁰ Кон Тебе сум приврзан уште од зачнувањето мое; од утробата на мајката моја Ти си мој Бог.

¹¹ Не оддалечувај се од мене, зашто неволјата е близу, а нема кој да ми помогне.

¹² Многу јунци ме обиколија, дебелите јунци ме опкружија,

10-11 ¹³ ја отворија устата против мене како лав, кој го раскинува својот плен и рика.

¹⁴ Јас се разлеав како вода; сите мои коски се разглобија, срцето мое стана како восок, се топи во моите гради.

¹⁵ Силата моја се исуши како цреп, јазикот ми се залепи за непцата, во смртоносен прав ме фрли.

¹⁶ Глутница кучиња ме опколија, цела чета од злочинци се врти околу мене; ми ги прободоа рацете и нозете.

¹⁷ Можам да си ги пребројам сите коски мои, а тие гледаа и ме презираа;

¹⁸ ги поделија меѓу себе алиштата мои, за облеката моја ждрепка фрлија.

¹⁹ Но Ти, Господи, не оддалечувај се од мене! Сило моја, побрзај ми на помош!

²⁰ Избави ја од меч душата моја, и од пците еднородната моја;

²¹ Запази ме од устите лавовски и од роговите биволски спаси ме.

²² Ќе го објавувам името Твое на браќата и сестрите свои, сред собранието ќе Те фалам.

²³ Вие, што имате страхопочит кон Господ, воспалете Го! Целото семе Јаковово нека Го прославува; нека се бои од Него целото семе Израилево,

²⁴ зашто Тој не ја презре маката на страдалникот, не го сокри лицето Своје од мене, а ме послуша кога Те повикав.

²⁵ За Тебе е похвалата моја во великото собрание; ќе ги исполнам ветувањата свои пред оние што имаат страхопочит кон Него.

²⁶ Ќе јадат сиромасите и ќе се најадат, ќе го фалат Господа оние што Го бараат; нека живеат срцата ваши до века!

²⁷ Ќе се сетат и ќе се обратат кон Господ сите земни краишта, и ќе се поклонат пред Тебе сите племиња на народите,

²⁸ зашто царството е Господово, и Тој е владетел над народите.

²⁹ Нему ќе Му се поклонат сите заспани во земјата; пред него ќе паднат сите што слегуваат во земјата. А душата моја ќе живее за Него.

³⁰ Потомството мое ќе Му служи, за Господ ќе им се проповеда на идните родови;

³¹ за избавувањето од Него ќе им се соопштува на луѓето, што ќе се родат, зашто сето тоа Господ го изврши.

ПСАЛМ 22

*Господ е ѝасиѝр наш.
Господ е добриѝ ѝасиѝр*

¹ Господ е Пастир мој, ништо нема да ми недостасува,

² Тој ме одмора на зелени пасишта и ме води на тихи води,

14
16,12

16
Јн 19,28

17
58,6,14
Јов 30,1
Мт 7,6
Фил 3,2
Плач 22,15

19
Мт 27,35
Јн 19,24

21
34,17

22
7,2
16,12
56,4
2 Тим 4,17

23
34,18
39,9
Евр 2,12

28
71,8-11
Ис 45,22
51,8

29
Зах 14,9
Авд 1,21

31
47,13
70,18
77,3-8
101,18
2 Мојс 10,2
11,25-26
12,7,13-14
5 Мојс 4,9
6,6,19-24
31,7
Ефес 2,7
70,18-19
101,18

22,1

27,9
79,1
Ис 49,9-10
Ез 34
Јн 10,1-16

3 ³ ја закрепнува душата моја, ме води по патот на правдата заради името Свое.

4 ⁴ Кога би тргнал и по долината на смртната сенка, нема да се исплашам од злото, зашто Ти си со мене; Твојот жезол и Твојата палка ме успокојуваат.

5 ⁵ Си приготвил пред мене трпеза пред очите на непријателите мои, си ја помазал главата моја со миризливо масло; и чашата моја се прелева.

⁶ Само добрина и милост ќе ме придружуваат преку сите денови на мојот живот, и јас ќе престојувам во домот Господов многу дни.

23,1**ПСАЛМ 23*****Свечено влегување на Великоџ Цар во Свештиилишџето***

2 ¹ Господова е земјата и сè што ја исполнува, вселената и оние што живеат во неа,

² зашто Тој ја основа врз морињата, и на реки ја утврди.

3 ³ Кој може да излезе на гората Господова и кој ќе застане на Неговото свето место?

4 ⁴ Оној, чии раце се невини и чие срце е чисто, кој не си ја продава душата своја на лажни работи и не се заколнува лажно.

5 ⁵ Тој ќе добие благослов од Господ и награда од Бога, Својот Спасител.

6 ⁶ Таков е родот на оние што Го бараат Него, кои Го бараат Бог Јаковов!

7 ⁷ Подигнете ги, порти, главите свои, бидете подигнати вие, вечни врати, за да влезе Царот на славата!

8 ⁸ Кој е тој Цар на славата? - Крепкиот и силниот Господ, силниот во војна Господ.

9 ⁹ Подигнете ги, порти, главите свои, бидете подигнати вие, вечни врати, за да влезе Царот на славата!

10 ¹⁰ Кој е Царот на славата? - Господ над војските - Тој е Цар на славата!

ПСАЛМ 24***Молишва за заштити***

¹ Кон Тебе, Господи, ја издигнувам душата своја.

² Боже мој, во Тебе се надевам, да не се посрамам, да не ликуваат над мене непријателите мои,

³ да не се посрамат оние што се надеваат на Тебе; да се посрамат оние, што со леснотија изневеруваат.

⁴ Покажи ми ги, Господи, патиштата Твои и научи ме да врвам по патеките Твои.

⁵ Упати ме кон Твојата вистина и научи ме, зашто Ти си Бог на моето спасение; на Тебе се надевам секој ден.

⁶ Спомни си ги штедростите Твои, Господи, и милостите Твои, зашто се вечни.

⁷ Гревовите на младоста моја и престапите мои не споменувај ги; по милоста Своја сети се на мене, заради Твојата доброта, Господи!

⁸ Добар и праведен е Господ, грешниците ги изведува на пат,

⁹ ги упатува понизните кон правда и ги учи понизните на Своите патишта.

¹⁰ Сите патишта Господови се милост и вистина за оние, кои го пазат заветот Негов и уредбите Негови.

¹¹ Заради Твоето име, Господи, прости ми го гревот мој, зашто е голем.

¹² Кои се тие што имаат страхопочит кон Господ? Ним Тој ќе им покаже кој пат да го изберат.

¹³ Нивната душа ќе почива во добро, нивното семе ќе ја наследи земјата.

¹⁴ Близок им е Господ на оние што имаат страхопочит кон Него; ним им го открива заветот Свој.

¹⁵ Очите мои секогаш се кон Господ, зашто Тој ги вади од стапица нозете мои.

¹⁶ Погледни на мене и смилувај се на мене, зашто сум самотен и во мака.

¹⁷ Скрбите на срцето мое олесни ми ги; извади ме од мојата потиштеност.

¹⁸ Погледај ги страдањата и маките мои, па прости ми ги сите гревови мои.

¹⁹ Погледај ги моите непријатели, колку многу се намножија и колку многу ме мразат!

²⁰ Запази ја душата моја и избави ме, за да не се посрамам, зашто во Тебе се надевам.

2-3

21,5
39,14-15
Ис 49,23
49,7

4

26,11
85,11
118,12.
27,33
142,8

5

Јн 14,4-6
15,13

7

78,8
105,4
Ис 64,8
Јов 13,26

10

84,9-10
Тов 3,2

12

Изреки
19,23

13

36,9,29
Ис 57,13
59,19

15

30,4
122,1
140,8

16

85,16
118,132

18

31,5
84,2
118,153

ПСАЛМИ

25,1 ^{14,2} ^{16,1} ^{100,2} ²¹ Непорочноста и правдата нека ме чуваат, зашто во Тебе се надевам, Господи.

2 ^{7,9} ^{16,3} ^{138,23} ²² Избави го, Боже, Израил од сите неволји негови.

ПСАЛМ 25

Молиѝва за сѝасение во ѝросѝоѝа

4-5 ^{1,1-2} ¹ Оправдај ме, Господи, бидејќи одев непорочно и непоколебливо верував во Господ.

6 ^{72,13} ^{2 Мојс} ^{30,17-21} ^{5 Мојс} ^{21,6-7} ^{Мт 27,24} ² Искушај ме, Господи, испитај ме; отвори ги утробата моја и моето срце.

7 ⁴ Твојата милост е пред очите мои, а јас одам во Твојата вистина,

8 ^{9,1} ⁴ со луѓе суетни не седам и со престапници на законот Твој не се дружам;

9 ^{28,9} ^{62,2} ^{2 Мојс} ^{24,16} ^{24,8} ⁵ го намразив друштвото на злонамерните; со нечестивите нема да седнам;

10 ² ги мијам рацете свои во невиноста и го обиколувам жртвеникот Твој, Господи,

11 ^{27,3} ^{36,1-2,35-} ³⁶ ^{54,23} ^{72,18-20} ^{Изреки} ^{10,27} ^{12,8} ⁷ за да ја разгласувам похвалата Твоја и да ги раскажувам сите Твои чудесни дела.

12 ⁸ Господи, го возљубив домот, во кој престојуваш и местото каде што пребива славата Твоја.

13 ⁹ Не погубувај ја душата моја со грешници и животот мој со крвопијци,

14 ^{2 Мојс} ^{23,8} ¹⁰ во чии раце има злочини, чија десница е полна со поткупи.

15 ^{24,16} ¹¹ Јас, пак, одам во својата непорочноста, избави ме, Господи, и помилуј ме.

16 ^{21,22} ^{39,10} ^{51,9} ¹² Ногата моја стои на прав пат, во собранијата ќе Те благословувам, Господи.

26,1

ПСАЛМ 26

Во Божјата близина сѝрав нема

1 ^{Ис 10,17} ^{Мих 7,8} ^{Јн 1,4,9} ^{1 Јн 1,5} ¹ Господ е моја светлина и мое спасение: од кого да се плашам? Господ е крепост на мојот живот, од кого ќе стравувам?

2 ^{13,4} ^{Јов 19,22} ² Кога се приближија до мене зловни противници и непријатели за да го изедат телото мое, се сонпаа и паднаа.

3 И полк да се крене против мене, нема да се исплаши срцето мое; дури и

цела војска да се дигне против мене, и тогаш ќе бидам полн со доверба.

4 Само за едно Го молам Господа, само тоа го сакам: да останам во домот Господов преку сите денови на животот мој, да ја гледам Господовата убавина и да се поучувам во Неговиот свет храм,

5 ^{16,8} ^{30,20} ^{63,2} ^{60,26} ² зашто во злочест ден Тој би ме сокрил во Својата скинија, би ме сокрил под покривот на Своето живеалиште; би ме искачил на карпа.

6 Тогаш главата моја ќе се издигне над непријателите што ме опкружуваат; и јас ќе принесам во скинијата Негова жртва поради радоста, па ќе пеам и ќе го фалам Господа.

7 Чуј го, Господи, гласот мој, бидејќи кон Тебе викам смилувај ми се и услиши ме.

8 Срцето мое ми вели: „Барај го лицето Негово!"; и јас го барам лицето Твое, Господи.

9 Не сокривај го од мене лицето Свое; не одбивај го во гневот слугата Твој. Биди мој помошник; не отфрлувај ме и не оставај ме, Боже, Спасителе мој!

10 Ако татко ми и мајка ми ме оставаат, Господ ќе ме прибере.

11 Научи ме, Господи, на Твојот пат и води ме по рамна патека, поради непријателите мои;

12 не предавај ме на своеволноста на непријателите, зашто востанаа против мене лажни сведоци со насилство во нивните носници.

13 Но јас верувам дека ќе ја видам Господовата добрина во земјата на живите.

14 Надевај се во Господ, биди бодар; нека е цврсто срцето твое; надевај се во Господ!

ПСАЛМ 27

Молиѝва за сѝасение од ѝрешници

1 Кон Тебе, Господи, викам, Карпо моја; не оглушувај се кон мене, та да не запилегам при Твоето молчење на оној што слегува во гроб!

2 Чуј го гласот на молитвите мои, кога викам кон Тебе, кога кревам раце кон Твојот свет храм.

4

^{22,6} ^{25,8} ^{41,2} ^{60,4} ^{62,2} ^{83,1-3} ^{89,17}

5

^{16,8} ^{30,20} ^{63,2} ^{60,26}

8

^{23,6} ^{104,4} ^{2 Цар 21,1} ^{Ос 5,15}

9

^{12,1} ^{23,6} ^{43,24} ^{68,17} ^{87,14} ^{104,4} ^{Ос 5,15}

10

^{Ис 49,14-15} ^{Ер 31,20} ^{Ос 11,8}

11

^{24,4} ^{85,11}

13

^{115,9} ^{141,5}

14

^{30,24} ^{36,34} ^{129,5-6} ^{Ис.Н. 1,9} ^{1 Кор 16,13}

27,1

^{17,2} ^{21,29} ^{29,3} ^{34,22} ^{38,12} ^{87,4} ^{142,7} ^{Варух 3,11}

2

^{5,7} ^{62,4} ^{133,2} ^{140,2} ^{3 Цар 8,22,38} ^{Плач 2,19} ^{Езд 9,5} ^{Неем 8,6}

3 ³ Не земај ме со нечестивци и злосторници, кои со ближните свои говорат за мир, а во срцето смислуваат зло.

⁴ Возврати им, Господи, според нивните дела, според нивните лоши постапки; според делата на нивните раце, возврати им го она што го заслужиле!

⁵ Бидејќи тие немаат почит кон делата на Господ, ниту кон делата на рацете Негови; Тој ќе ги собори и нема да ги подигне.

⁶ Благословен е Господ, зашто Тој го чу гласот на молитвите мои.

⁷ Господ е крепост моја и штит мој; во Него има верба срцето мое и Тој ми помага; затоа се радува срцето мое и јас ќе Го прославувам со песна.

⁸ Господ е крепост на Својот народ и спасоносно прибежиште за Својот помазаник.

⁹ Спаси го народот Свој и благослови го наследството Твое; биди им Пастир и носи ги довека!

ПСАЛМ 28

28,1 *Славојој за Господарој на бураиша*

¹ Воздајте Му на Господ, синови Божји, воздајте Му на Господ слава и моќ,

² воздајте Му слава на Господ на името Негово, поклонете Му се на Господ во Неговото светилиште.

³ Гласот Господов е над водите; Бог на славата грми, Господ над силните води.

⁴ Гласот Господов е во силата, гласот Господов полн со величественост.

⁵ Гласот Господов крши кедр; ги крши Господ кедрите леванонски,

⁶ и направи како теле да потскокнува Ливан, а Сирион - како младо биволче.

⁷ Гласот Господов фрла огнен пламен.

⁸ Гласот Господов ја потресува пустината; ќе ја затресе Господ пустината Кадис.

⁹ Гласот Господов ги породува бремениите кошути и ги оголува горите; и во храмот Негов секој ја возвестува славата Негова.

¹⁰ Господ седи на престолот над водите, и ќе седи Господ како цар довека.

¹¹ Господ ќе му даде сила на Својот народ, Господ со мир ќе го благослови народот Свој.

ПСАЛМ 29

Благодарсјивена молијва за сјасение од смртта

¹ Ќе Те величам, Господи, зашто ме извлече и не допушти непријателите мои да се радуваат над мене.

² Господи, Боже мој, повикав кон Тебе, и Ти ме исцели.

³ Господи, Ти ја изведе душата моја од светот на мртвите и ме спаси од слегување во гроб.

⁴ Пејте Му на Господ, верници Негови, благодарете Му на Неговото свето име,

⁵ зашто гневот Му трае само миг, а вечна е милоста Негова: плачот трае преку ноќта, но утрото носи голема радост.

⁶ И јас си реков во изобиетието мое: „Нема да се поколебам довека.”

⁷ Господи, според милоста Твоја Ти ме утврди како гора; но штом го сокри лицето Свое, јас се исплашив.

⁸ Тогаш кон Тебе, Господи, повикав и на мојот Бог, Му се помолив:

⁹ „Каква полза од крвта моја, ако слезам во гроб? Ќе Те слави ли правот, ќе ја објави ли тој верноста Твоја?”

¹⁰ Чуј ме, Господи и смилувај се, биди помошник мој.

¹¹ Ти ја претвори тагата моја во радост, го симна од мене врекиштето и ме препаша со веселба,

¹² за да Те слави душата моја и да не замолкне; Господи, Боже мој, вечно ќе те славам!

ПСАЛМ 30

Молијва за помош во немирни времиња

¹ Кај Тебе, Господи, се засолнувам, о да не се посрамам никогаш; според праведноста Своја спаси ме.

² Приклони го увото Твое кон мене, побрзај да ме избавиш. Биди ми Бог

11
27,8
67,35
Дан 7,27

29,3
6,2

4
4 Мојс
16,33
1 Цар 2,6

5
7,17
96,12

6
16,15
Ис 54,7-8
Јов 14,13

8
26,9
103,29

10
6,5
87,11-12
114,17
Ис 38,18
Сир 17,
27-28
Варух 2,17

12
34,13
68,11
125,5-6
Ис 3,25
14,3
19,1
21,11
60,2
Ер 4,8
6,25
30,12
Ест 9,22

30,2-3
17,2
70,1-3

ПСАЛМИ

4 заштитник и прибежиште за да се спасам.
 17,2
 22,3
 24,11
 78,9
 105,8
 108,21
 142,11
 Ис 48,9
 Ер 14,7,21
 Ез 20,9,14
 19,21,43

3 Зашто Ти си карпа моја и крепост моја, заради името Твое поведи ме и управувај со мене.

4 Изведи ме од оваа стапица, која по-тајно ми ја поставија, зашто Ти си мој заштитник.

5 Во Твоите раце го предавам духот свој; Ти си ме откупил, Господи, Боже на истината.

6 Не ти се мили оние што почитуваат ништожни идоли, но јас имам верба во Господ.
 Лк 23,46
 Дела 7,59
 1 Птр 4,19

7 Ќе се радувам и ќе се веселам поради Твојата милост, зашто Ти погледна на маката моја и ја спаси од патила душата моја,
 4,2
 5 Мојс 52,21
 Ер 8,19
 9,28

8 и не ме предаде во рацете на непријателите мои; нозете мои ми ги постави на чистина.

9 Смилувај се кон мене, Господи, зашто сум потиштен од скрб: ми се исушија од тага околото мое, душата моја и утробата моја.

10 Го минувам во жал животот мој, и годините мои - со воздишки; изнеможе силата моја, и коските мои се свиткаа.

11 Пред сите непријатели мои станав за прекор, дури и пред соседите мои, а и плашило за познатите мои; оние што ќе ме видат на улица, бегает од мене.

12 Заборавен како мртвец сум во срцата на луѓето; станав како скршен сад,
 37,11
 Јов 19, 13-19

13 бидејќи чув дека мнозина околу мене погубно шепотат, и кога ќе се соберат заедно, се договараат и душата моја да ми ја одземат.

14 Јас, пак, имам верба во Тебе, Господи, и велам: Ти си мој Бог.

15 Дните мои се во Твоите раце; избави ме од рацете на непријателите мои и од гонителите мои.

16 Нека засветли лицето Твое над слугата Твој; спаси ме поради Твојата милост.

17 Господи, не допуштај да се посрамам, поради тоа што кон Тебе повикав; нечестивите нека се посрамаат и нека замолкнат во светот на мртвите.

18 Да онемеат лажливите усти што говорат лошо против праведниот со горделивост и презир.

19 Колку е голема добрината Твоја, Господи, што си ја запазил за оние, кои имаат страхопочит кон Тебе, и што си ја приготвил за оние, кои имаат верба во Тебе пред очите на синовите човечки!

20 Ќе ги сокриеш под покривот на лицето Свое од човечките завери, ќе ги заклониш од нападите на јазниците противнички.

21 Нека е благословен Господ, зашто ја пројави кон мене Својата чудесна милост кога бев обиколен како град под опсада!

22 Во малодушноста своја си реков: отфрлен сум од очите Твои; но Ти го слушна гласот на молитвата моја, кога повикав кон Тебе.

23 Љубете Го Господа сите светии Негови, зашто Господ ги чува верните Свои, а им отплатува на оние, кои гордо постапуваат.

24 Бидете силни и нека крепне срцето ваше, сите вие што имате верба во Господ!

21
 26,5
 108,3
 Јов 5,21
 Откр 7, 15-16

23
 Јона 2,5

24
 36,34-35

31,1-2
 24,18
 Јн 1,47
 Рим 4,6-8

3
 30,10

5
 50,4
 2 Цар 12,13
 50,4
 Јов 31,33
 1 Јн 1,9,10

ПСАЛМ 31

*Блаженсѝво
йоради йросїени їревови*

1 Блажени се оние, чии престапи им се простени, и чии гревови се покриени!

2 Блажен е оној човек, кого Господ не го смета за виновен, и во чиј дух нема измама!

3 Додека молчев, се сушеа коските мои од секојдневното мое воздишување,

4 бидејќи и дење и ноќе тежеше над мене раката Твоја, се сушев како на летен припек.

5 Тогаш го признав гревот мој и не го сокрив беззаконието свое, па реков: „Ќе Му ги исповедам на Господ моите престапи,” и Ти ми ја прости вината на гревот мој.

6 Затоа секој побожен човек нека Ти се моли навреме, и тогаш притисокот од многуте води нема да го достигне.

8 ⁷ Ти си мое прибежиште, од маката со која сум опкружен Ти ќе ме избавиш; ^{32,18} ќе ме опкружиш со спасоносни звуци.

11 ^{32,1} „Ќе те вразумам,” - вели Бог - „Ќе ти го покажам патот, по кој да одиш; ќе бдеат очите Мои над тебе.”

32,1 ^{31,11} „Не бидете како коњ или како маска, кои немаат разум, чија дивина со узда и оглавник се скротува за да ти се покоруваат.”

2 ^{91,1} Многу маки ќе го снајдат грешникот; но оној кој има верба во Господ, него милост ќе го опкружува.

3 ^{97,1} Веселете се во Господ и радувајте се, праведници: радувајте се сите кои сте со чисти срца.

^{1 Цар}
^{16,16.18}
^{Ис 23,16}

4

ПСАЛМ 32

Похвална ѝесна за сесилниот Бој

5 ^{88,14} ^{118,64} ¹ Радувајте се, праведници, во Господ: на праведниците им прилега да Го слават.

6 ^{1 Мојс 1} ^{2,1} ^{Јн 1,1} ^{Евр 11,3} ² Славете Го Господа со лира, пејте Му на харфа со десет жици, ³ пејте Му нова песна; пејте Му умешно и со восклик,

7 ^{77,13} ^{1 Мојс 1,} ⁹⁻¹⁰ ⁴ зашто словото на Господ е право, и сите дела Негови се извршени во верност.

^{2 Мојс 15,8} ^{Јов 38,8-11} ^{37,21.36} ⁵ Тој сака праведност и суд праведен; со милоста Господова е исполнета Земјата.

8 ^{66,7} ^{101,15} ⁶ Преку словото на Господ беа создадени небесата, и преку Духот на устата Негова - сите сили нивни.

9 ^{148,5} ^{1 Мојс} ^{1,3,6} ^{Ис 48,13} ⁷ Тој ги собира како во мев морските води; бездните ги става во сокровишта.

10 ^{2,1-2} ^{Ис 8,10} ⁸ Нека има страхопочит кон Господ целата Земја; нека треперат пред Него сите жители на светот,

⁹ зашто Тој рече и тие настанаа; Тој заповеда и се создадоа.

11 ^{Ис 40,8} ^{45,9} ^{Изреки 19,21} ¹⁰ Господ ги руши помислите на незнабошците, ги спречува намерите на народите.

12 ^{143,15} ^{2 Мојс 19,6} ^{5 Мојс 7,6} ¹¹ А замислата Господова вечно остаува; мислите на срцето Негово од род во род.

¹² Блажен е оној народ, на кој Господ му е Бог, и луѓето, кои Тој ги избрал за наследство Свое.

¹³ Од небесата гледа Господ, ги гледа сите синови човечки;

¹⁴ од престолот, на кој седи, ги набљудува сите, кои живеат по Земјата:

¹⁵ Тој, Кој на сите ним им ги создал срцата, пази на сите дела нивни.

¹⁶ Не го спасува царот голема војска; голема сила ни јунакот нема да го спаси.

¹⁷ Несигурен е коњот за спасување, со големата сила своја не може да избави.

¹⁸ Но, ете, очите Господови се врз оние, кои имаат страхопочит кон Него и кои имаат верба во милоста Негова,

¹⁹ дека Тој ќе ја спаси душата нивна од смрт и во време на глад ќе ги прехрани.

²⁰ Душата наша се надева во Господ: зашто Тој е наш помошник и наш заштитник,

²¹ зашто во Него ќе се весели срцето наше; зашто во светото име Негово веруваме.

²² Милоста Твоја нека биде над нас, Господи, онака како што Ти се надеваме.

ПСАЛМ 33

Треба да се слави ѝомошѝа Божја и човекој да се учи на сѝрав Госѝодов

¹ Ќе го благословувам Господа во секое време; похвала за Него секогаш ќе има во мојата уста.

² Со Господ ќе се фали душата моја! Нека го чујат тоа понизните и нека се зарадуваат.

³ Величајте Го Господа со мене, и заедно да го возвишуваме името Негово.

⁴ Го побарав Господа, и Тој ме чу и од сите стравови мои ме избави.

⁵ Кон Него погледнете и разведрете се, и лицата ваши нема да се посрамат.

⁶ Несреќниот вика и Господ го слуша и го спасува од сите негови неволји.

⁷ Ангел Господов се улогорува околу оние, кои се бојат од Него, и ги спасува.

⁸ Вкусете и ќе видите, колку е добар Господ! Блажен е оној човек, кој кај Него прибегнува!

13

^{13,2}
^{Ер 16,17}
^{Јов 34,21}

15

^{93,9-11}
^{138,1-16}
^{1 Мојс}
^{2,7,8}
^{Зах 12,1}

16

^{19,7}
^{1 Цар 14,6}
^{16,47}
^{Амос 2,}
¹⁴⁻¹⁶
^{Јудита 9,7}

18

^{31,8}
^{33,15}

20

^{114,9-11}

22

^{89,17}

33,2

^{15,7}
^{144,1}

8

^{34,5-6}
^{1 Мојс}
^{32,1-2}
^{2 Мојс}
^{14,19}
^{22,20}
^{Ис.Н. 5,}
¹³⁻¹⁵

ПСАЛМИ

9 ¹ Птр 2,3 ⁹ Имајте страхопочит кон Господ, сите праведници Негови, зашто ништо нема да им недостига на оние кои имаат страхопочит кон Него.

10 ^{2,1} ^{22,1} ¹⁰ Осирوماшија и огладнеа богатите, а оние што Го побараа Господа, не ќе бидат лишени од секакви добра.

12 ^{Изреки 1,8} ^{2,1} ^{3,1} ^{4,1} ^{6,1} ¹¹ Дојдете, чеда, послушајте ме: јас ќе ве научам да имате страхопочит кон Господ.

15 ^{36,27} ¹² Сака ли човек да живее и да види добри денови,

16 ^{32,18} ¹³ нека си го воздржува јазикот од зло и устата своја од лаги,

19 ^{50,18} ^{Мт 11, 29-30} ¹⁴ нека се клони од зло и нека прави добро; да бара мир и да врви по него.

22 ^{24,22} ¹⁵ Очите на Господ се насочени кон праведните, и ушите Негови - кон молитвите нивни.

34,4 ^{30,17} ^{39,14} ^{70,13} ^{Ер 17,18} ¹⁶ Но лицето на Господ е против оние што вршат зло; ќе го истреби од Земјата споменот за нив.

34,4 ¹⁷ Кога викаат праведните, Господ ги слуша и ги спасува од сите маки нивни.

34,4 ¹⁸ Блиску е Господ до оние со скршено срце, и смирените по дух ќе ги спаси.

34,4 ¹⁹ Бројни се маките на праведните, но од сите нив Господ ќе ги избави.

34,4 ²⁰ Господ ги чува сите коски нивни; ниедна од нив нема да се скрши.

34,4 ²¹ Злото му носи смрт на грешникот; оние, што го мразат праведниот, ќе платат.

34,4 ²² Господ ќе ги спаси душите на слугите Свои, и никој од оние, кои при-бегнуваат кон Него, нема да биде осуден.

ПСАЛМ 34

*Молиџва за спасение
од ѝакосни неѝријатели*

¹ Осуди ги, Господи, оние кои ме осудуваат, и собори ги оние што се борат против мене;

² земи оружје и штит и дојди ми на помош;

³ извади го мечот и пресретни ги го-нителите мои; кажи ѝ на душата моја: „Јас сум спасение Твое!“

⁴ Нека бидат посрамени и исмејани оние што ја бараат душата моја: нека се

повлечат и нека се посрамат, оние што ми мислат зло;

⁵ нека бидат како прав пред ветрот, и ангел Господов да оди по трагата нивна,

⁶ патот нивни нека биде темен и лизгав, и ангел Господов да ги прогонува,

⁷ бидејќи без причина поставија тајна мрежа за моја пропаст, без причина ѝ копаат гроб на душата моја.

⁸ Нека дојде врз нив ненадејна замка и мрежата нивна, што ја поставија за мене, да ги улови самите нив; нека се сплеткаат во неа и нека загинат.

⁹ А мојата душа ќе се радува во Господ, ќе се весели поради спасението од Него.

¹⁰ Сите коски мои ќе речат: „Господи, кој е подобен на Тебе, Кој спасуваш слаб од силен, беден и сиромав од ограбувачите нивни?“

¹¹ Се кренаа против мене зловни сведоци: и за она што не го знам ме сослушуваат;

¹² ми враќаат зло за добро, и душата моја запаѓа во осаменост.

¹³ А кога тие боледуваа, јас се облекував во вреќиште, ја истоштував душата моја со пост, и молитвата ми се враќаше во градите мои.

¹⁴ Постапував така, како тој да беше ближен мој, мој брат; одев тажен со наведната глава како оној што тагува по сопствената мајка.

¹⁵ А сега, кога јас паднав, тие се зарадуваа и се собраа против мене, ми задаваа рани, а да не знам зошто, ме кинеа и не престануваа;

¹⁶ ме доведоа до искушение, ми се потсмеваа многу и со забите свои крцкаа против мене.

¹⁷ О, Господи, до кога ќе го гледаш тоа? Оттргни ја душата моја од нивните навалувања, мојата осамена душа - од тие лавови.

¹⁸ Тогаш ќе Ти благодарам Господи, на големото собрание, меѓу многуброен народ ќе Те восфалувам;

¹⁹ не допуштај да се зарадуваат над мене оние, кои ми се непријатели без причина, кои ме мразат без вина и на-мигнуваат со очите.

5

1,4
82,13
Ис 29,5
40,14
Јов 21,18
33,7
1 Мојс
32,1-2
2 Мојс
14,19
22,20
Ис.Н. 5,
13-15

6

72,18
Ер 23,12

7

7,15
9,15

8

Ис 47,11
39,5

10

70,19
76,13

11

26,12
Мт 26,
59-60

12

37,20
108,5

14

37,6

17

16,12
21,20-21

18

21,25

19

37,16
68,4
Јн 15,25

20 ^{119,6-7} 20 Зашто тие не мислат за мир, туку смислуваат измами против мирните во земјата.

22 ^{37,21} 21 Ги отворија устите свои против мене, велејќи: „Аха! Аха! Очите наши видоа!”

23 ^{7,6} ^{43,23} 22 Ти виде Господи, немој да премолчиш; Господи, не отстапувај од мене!

25 ^{39,13-16} ^{69,2-3} ^{Ез 25,3} ^{25,2} 23 Стани, разбуди се да ме одбраниш, о Боже мој и Господи мој, води ја мојата парница!

27 ^{39,16} 24 Пресуди ми според Твојата праведност, Господи, Боже мој, та да не лидуваат оние над мене;

28 ^{70,24} 25 за да не речат во срцата свои: „Ни се исполни желбата!” и да не кажат: „Го проголтавме.”

35,2 ^{Рим 3,18} 26 Нека бидат посрамени и исмејани сите, кои се радуваат на мојата несреќа; да се облечат во срам и бесчестие, оние што се гордеат над мене.

3 ^{9,35} ^{16,3} ^{1 Мојс 44,16} ^{1 Цар 29,3,6} ^{Ос 12,9} 27 Нека се зарадуваат и нека се развеселат, оние што го сакаат моето праведно дело, и непрестајно нека велат: „Велик е Господ, Кој му се радува на доброто на Својот слуга!”

6 ^{Ефес 3, 18-19} 28 И јазикот мој ќе зборува за праведноста Твоја и за Твојата похвала секој ден.

ПСАЛМ 35

Човековата расийаноси и добрината Божја

¹ Гревот му зборува на грешникот; длабоко во неговото срце, нема страв Божји пред очите негови,

² зашто тој самиот на себеси си ласка, место да го увиди своето беззаконие и да го намрази;

³ зборовите на устата негова се неправда и измама; тој не сака да се вразуми, и да врши добро;

⁴ на леглото свое смислува беззаконие, останува на лош пат, од зло не се гнаси.

⁵ Господи, Твојата милост е до небесата, Твојата вистина - до облаците!

⁶ Твојата праведност е како моќните гори, а судовите Твои како голема без-

дна! И луѓе и добиток спасуваш Ти, Господи!

⁷ О колку е скапоцена Твојата милост, Боже! Синовите човечки се засолнуваат под Твојата закрила;

⁸ тие се ситат од изобиетието на Твојот дом, и од потокот на Твојата красота ги напојуваш;

⁹ зашто во Тебе е изворот на животот: во Твојата светлина ние гледаме светлина.

¹⁰ Продолжи ја милоста Своја кон оние кои Те познаваат, и спасението Свое кон оние со чисто срце.

¹¹ Нека не ме гази ногата горда, и раката на грешникот да не ме гони.

¹² Таму паднаа оние што вршат беззаконие; соборени се и не можат веќе да станат.

ПСАЛМ 36

Найредокот на безбожниците не треба да ги ожесточува праведниците

¹ Не жести се поради злобниците и не завидувај им на оние што вршат беззаконие,

² зашто тие ќе се исушат како трева, и како зелје набргу ќе свенат.

³ Верувај во Господ и прави добро, за да живееш на земјата и да уживаш во спокојство.

⁴ Сета радост нека ти биде во Господ, и Тој ќе ти даде, што ќе посака срцето твое.

⁵ Довери Му го патот свој на Господ и во Него верувај и Тој ќе делува;

⁶ и ќе ја изведе правдата твоја како светлина, и справедливоста твоја - како пладне.

⁷ Биди кроток пред Господ и на Него надевај се. Не жести се на оној, кој успева на патот свој, на човек кој врши беззаконие.

⁸ Воздржи се од лутина и остави ја јароста, не жести се - самиот да не прaviш зло,

⁹ зашто оние што вршат зло, ќе бидат истребени, а оние, кои се надеваат на Господ, ќе ја наследат Земјата.

8
16,8
90,4

9
22,5
62,5

10
55,13
88,15

36,1
Мал 2,17
3,13
Изреки
23,17
23,19

2
89,6
91,7
101,4,11
102,15
128,6
4 Цар
19,26
Ис 40,7
Јов 14,2
Мт 6,30
Јк 1,10-11
1 Птр 1,24

6
Ис 58,10
Мудр 5,6

7
61,5

9
24,13

ПСАЛМИ

10 ¹⁰ Уште малку, и грешникот ќе го нема; ќе го побараш местото негово и нема да го најдеш.
^{Ис 57,3}
^{8,15-17}
^{19,7-8}

11 ¹¹ А кротките ќе ја наследат земјата и ќе се насладуваат во изобилен мир.
^{Ис 57,13}
^{Мт 5,5}

12 Праведниот и чкрта со забите против него,
^{34,16}

13 ¹³ но Господ му се потсмева, зашто однапред гледа дека му се ближи крајот.
^{2,4}

14 Грешниците ги вадат мечевите, го оптегнуваат лакот свој за да го кутнат бедниот и сиромавиот, за да ги прободат оние што се со чисто срце.
^{7,12}
^{10,2}

15 ¹⁵ Но мечот нивни ќе се забие во нивното срце, и лаците нивни ќе се скршат.
^{7,14-16}
^{9,15}
^{56,6}

16 Малото богатство кај праведниот е многу подобро отколку големото богатство на грешниците.
^{Ис 33,11}
^{Ос 8,7}
^{9,33}
^{Јов 4,8}
^{14,35}

17 Зашто мишките на грешниците ќе спласнат, а на праведниците Господ им ги поткрепува.
^{Изреки 1,31}
^{5,21}
^{13,32}
^{21,7}
^{25,27}

18 Господ ги знае патиштата на непорочните; и нивното наследство ќе биде вечно:
^{Мудр 11,16}
^{11,22}
^{Сир 27,}
²⁵⁻²⁷

19 во зло време нема да бидат посрамени и во деновите на глад ќе бидат сити;
^{Изреки 15,16}
^{15,8}

20 зашто грешниците ќе загинат, и непријателите Господови ќе ги снеса како полска убавина, ќе исчезнат како дим.

18 ²¹ Грешникот зема на заем и не враќа, а праведниот е милостив и дава,
^{1,6}
^{30,7}

22 зашто оние, кои Господ Го благословуваат, ќе ја наследат земјата, а оние што тој ги проколнува, ќе бидат истребени.
^{Мт 25,34,41}

23 Господ ги зацврстува стапките на човекот и мили Му се неговите патишта:
^{Изреки 20,24}

24 па и ако се сонне, нема да падне, зашто Господ го држи за рака.
^{3,5}

27 Бев млад, и остарев, но не видов оставен праведен човек ниту децата негови леб да просат;
^{33,14}

²⁶ тој секој ден знае да се смилува и на заем да дава, и потомството негово ќе биде благословено.

²⁷ Клони се од зло и прави добро, па ќе живееш вечно;

²⁸ зашто Господ ја сака правдата и не ги остава верниците Свои; нив вечно ќе ги чува. А беззаконниците ќе бидат истребени

и фрлени и потомството на безбожниците ќе биде истребено.

²⁹ Праведните ќе ја наследат земјата и ќе живеат на неа вечно.

³⁰ Устата на праведниот кажува мудрост, а јазикот негов изговара правда.

³¹ Законот на неговиот Бог е во срцето негово; стапките негови нема да се сонпат.

³² Грешникот го демне праведниот и бара да го убие;

³³ но Господ нема да го предаде во негови раце и нема да го осуди, кога ќе биде суден.

³⁴ Надевај се на Господ и остани на Неговите патишта; Тој ќе те воздигне за да ја наследиш земјата; и ќе го гледаш истребувањето на грешниците.

³⁵ Видов страшен безбожник, кој се превознесуваше и издигаше како кедр леванонски.

³⁶ Поминав и, ете, го нема; го побарав, и не го најдов.

³⁷ Види го непорочниот, гледај го праведниот: има напредок за мирниот;

³⁸ а безбожниците сите ќе бидат истребени, нивното наследство ќе се затре.

³⁹ Спасението, пак, на праведните доаѓа од Господ и Тој е нивни заштитник во тешко време;

⁴⁰ им помага Господ и ги избавува; ги избавува од грешниците и ги спасува, зашто кај Него прибегнуваат.

ПСАЛМ 37

*Животој на праведникој
и на безбожникој*

¹ Господи, во јароста Своја не карај ме и во гневот Свој не казнувај ме,

² зашто стрелите Твои се забија во мене, и Твојата рака тежи врз мене,

³ Нема ништо здраво на моето тело од Твојот гнев; во коските мои нема мир поради гревот мој;

⁴ зашто беззаконијата мои ја надвишија главата моја, како тешко бreme ме притиснаа.

⁵ Смрдат и гнојат раните мои поради безумието мое.

31
 5 Мојс
 6,3,6
 Ез 31,33

35
 Ис 2,13
 13,13
 Ез 31,10-12

37
 Изреки
 23,18
 23,14

39
 9,9
 26,1

37,2
 6,1

3
 Јов 6,4
 15,13
 Плач 3,12

4
 Ис 1,5-6

5
 1 Мојс 4,13
 Езд 9,6

7 ^{34,14} ^{41,9} ⁶ Се згрбавив и се стопив сосема, цел ден натажен одам;
^{101,3-5} **9** ⁷ слабината ми е воспалена, нема здраво место на телото мое.
^{6,7} ^{30,10} ^{87,6} **11** ⁸ Исцрпен сум и дотолчен; рикав поради воздишките на срцето мое.
^{30,11} ^{40,9} ^{87,8.18} ^{18,12-18} ^{Лк 23,49} **12** ⁹ Господи, пред Тебе се сите мои копнежи, и мојата воздишка не е сокриена од Тебе.
^{38,1-2} ^{Ис 53,7} **14** ¹⁰ Срцето засилено ми бие, ме напушти силата моја, и светлината на очите мои, - и неа ја нема во мене.
^{12,4} ^{34,15.19} **17** ¹¹ Моите пријатели и моите ближни се приближија и не се доближија; застапаа подалеку од мене,
^{50,4} **18** ¹² а оние што ја бараат душата моја, ми поставуваат примки, говорат за пропаст и секој ден кројат сплетки;
^{31,5} **19** ¹³ а јас, пак, како глуп не слушам и како нем сум, кој не ја отвора устата своја;
^{34,19} ^{68,4} **20** ¹⁴ станав како човек што не слуша и што во устата своја нема одговор,
^{34,12} ^{108,3-5} **21** ¹⁵ зашто на Тебе, Господи, се надевам; Ти ќе одговориш, Господи, Боже мој.
^{70,18} **22** ¹⁶ Зашто се молам само да не се погордеат над мене моите непријатели; и кога ќе ми се поколебаат нозете мои, тие да не се кренат над мене.
^{11,1.11} ^{34,22} ^{70,18} **23** ¹⁷ Готов сум да паднам, и болот мој секогаш е со мене.
^{11,1.11} ^{34,22} ^{70,18} **24** ¹⁸ Беззаконието свое го признавам и ќе жалам поради гревот мој.
^{11,1.11} ^{34,22} ^{70,18} **25** ¹⁹ А оние што ми се непријатели без причина, се силни и се намножија оние што неправедно ме мразат,
^{11,1.11} ^{34,22} ^{70,18} **26** ²⁰ ми враќаат зло за добро, ми станаа противници, зашто јас сум за добро.
^{11,1.11} ^{34,22} ^{70,18} **27** ²¹ Не оставај ме, Господи, Боже мој, не оддалечувај се од мене;
^{11,1.11} ^{34,22} ^{70,18} **28** ²² побрзај да ми помогнеш, Господи, Спасителе мој!

ПСАЛМ 38

Молишва за ушџа од Госјод

¹ Си реков: ќе пазам на патиштата мои, за да не згрешам со јазикот свој; ќе ја зауздам устата моја додека е грешникот пред мене.
² Онемев и се смилив, и замолкнав, но јадот мој се зголеми.

³ Пламна срцето мое во мене и додека размислувам оган се разгорува во мислите мои. Проговорив со јазикот свој:

⁴ кажи ми го, Господи, мојот крај, и колкав е бројот на моите дни, за да знам колку е краткотраен животот мој.

⁵ Ете, Ти си ми дал дни колку една педла, и векот мој е како ништо пред Тебе. И навистина, сè е суета, секој човек што живее.

⁶ Навистина, човек оди како сенка и залудно се измачува; собира богатство, а не знае кому ќе му го остави.

⁷ И сега што да очекувам Господи? Надежта моја е во Тебе.

⁸ Спаси ме од сите беззаконија; не допуштај да бидам поруга на безумниот.

⁹ Занемев и не ја отворах устата, зашто Ти така направи.

¹⁰ Отстрани ги од мене ударите Твои, изнемоштувам од Твојата силна рака.

¹¹ Го казнуваш човекот за гревот, сè што му е најмило му го уништуваш како молец; навистина, човекот е само здив.

¹² Услиши ја, Господи, молитвата моја и почуј ја молбата моја; не биди безгласен кон моите солзи, зашто сум привремен гостин кај Тебе и придојден, како сите мои предци.

¹³ Допушти ми да здивнам, пред да заминувам и да ме нема веќе.

ПСАЛМ 39

Сјасениоџ ѓраведник Му блајодари на Боја

¹ Трпелив се надевав на Господ, и Тој се наклони над мене и ја чу молитвата моја,

² и ме изведе од длабината на јазот и од длабока тиња, па ги постави нозете мои на камен и ги зацврсти стапалата мои;

³ а во устата моја вложи нова песна - похвала за нашиот Бог. Мнозина ќе видат, и страв ќе ги опфати и ќе се надеваат на Господ.

⁴ Блажен е оној човек што верува во Господ и не се обраќа кон горделивите, кон оние што застрануваат по лажни богови.

38,3

31,3
37,13

5

88,47

6

61,9
89,9-10
Јов 7,6.16
13,1.5

12

Ис 50,9
50,7
Ос 5,12
Јов 4,19
12,27
Мт 6,20

13

118,19
1 Мојс 23,4
3 Мојс 25,23
1 Лет 29,15
Евр 11,13
1 Петр 2,11

39,3

17,4
68,2
Ер 38,6

4

32,3

ПСАЛМИ

5 ^{1,1} Многу чудесни дела си направил,
^{Ер 17,7} Господи, Боже мој, многу мисли чудесни - кој може да се спореди со Тебе!?

6 ^{34,10} Почнав да ги објавувам и да зборувам за
^{70,15} нив, но тие број немаат!

7 ^{138,17-18} Жртви и приноси Ти не бараш, но
^{Јн 21,25} ушите ми ги отвори; сепаленица и жртва за грев Ти не побара.

8 ^{49,8-10} Тогаш реков; еве, идам; во свитокот
^{50,17-20} на книгата за мене е напишано;
^{68,30-31} ^{Ос 6,6} со задоволство ќе ја исполнам волјата
^{Амос 5,33} Твоја, Боже мој; Твојот Закон е во срцето мое.

9 ^{Јн 5,39} Ја објавив Твојата правда во големото собрание; не ѝ бранев на устата моја; Ти го знаеш тоа, Господи.

10 ^{34,18} Твојата правда не ја сокрив во срцето
^{106,32} мое, ја објавив верноста Твоја и спасението Твое; и не ги затаив Твојата милост и Твојата верност од собранието.

11 ^{77,4} Но, Господи, не отстранувај го
^{37,4.10} милосрдиеото Твое од мене; Твојата милост и Твојата верност нека ме пазат постојано,

12 ^{68,4} зашто зла безбројни ме опкружија;
^{21,19} ме притиснаа беззаконијата мои, и не
^{69,1-5} можев дури ни да гледам, - тие се повеќе од влакната на главата моја; а и срцето мое ме остави.

13 ^{34,4.26} Благоволи, Господи, да ме избавиш;
^{34,21.25} Господи, побрзај ми на помош!

14 ^{34,27} Нека се засрамат и нека поцрвенат
^{68,6.32} сите, кои бараат да ја погубат душата
^{103,1} моја! Нека бидат вратени назад и нека бидат предадени на потсмев оние, кои ми сакаат зло.

15 Нека се скаменат од срам оние, кои сакајќи да ми се наругааат велат: „Аха! Аха!”

16 А нека се зарадуваат и нека се развеселат во Тебе сите, кои Те бараат, и оние што сакаат спасение од Тебе непрестајно нека зборуваат: велик е, велик - Господ!

17 А јас сум сиромав и беден; но Господ се грижи за мене. Ти си помошник

мој и заштитник мој, Боже мој, не задоцнувај.

ПСАЛМ 40

Жалење поради лоши непријатели и неверни пријатели

¹ Блажен е оној, што се грижи за бедните! Во злочест ден Господ ќе го избави.

² Господ ќе го пази и ќе го одржи во живот и ќе му даде среќа на земјата; и нема да го предаде во рацете на непријателот негов.

³ Господ ќе му помогне кога лежи болен в постела. Ти ја исцелуваш секоја болка при болеста негова.

⁴ А за себе, јас повикав: „Господи, смилувај се на мене, излекувај ја душата моја, зашто згрешив пред Тебе!”

⁵ Непријателите мои во злоба се распрашуваат за мене: „Кога ќе умре, и кога ќе загине името негово!?”

⁶ И ако некој дојде да ме види, говори лага; неговото срце собира неправда во себе, и тој, штом ќе излезе надвор, расправа.

⁷ Сите мои непријатели шепотат меѓу себе против мене, помислувајќи ми зло:

⁸ „Смртна болест го фатила; кој едни наш легне, веќе нема да стане!”

⁹ Дури и пријателот мој, во кого имав доверба, кој јадеше мој леб, ја крена ногата против мене.

¹⁰ А Ти, Господи, смилувај ми се, исправи ме, та да им возвратам.

¹¹ По тоа ќе дознаам дека сум ти мил, кога непријателот мој нема да се погорде над мене;

¹² а мене, пак, ме прифати поради мојата незлобивост и зацврсти ме пред Себе вечно.

¹³ Нека е благословен Господ, Бог Израилев, од века до век! Амин, амин!

40,2

Изреки
 14,21
 Тов 4,7-11

3

26,12

5

6,2
 29,2

6

30,11-13
 37,16-19
 Ер 20,10

10

37,11
 54,13
 Мк 14,18
 Јн 13,18

13

71,18-19
 88,52
 105,48
 Дан 2,20
 Лк 1,68

ВТОРА КНИГА

41,2

62,1
83,2
Ис 26,9
Јонл 1,20
Јн 4,10

ПСАЛМ 41

*Койнеж за светилиште
во туѓа земја*

3

35,9
62,1
83,2

Јн 4,10-14

¹ Како што кошутата копнее по водни извори, така и душата моја, Боже, копнее по Тебе!

² Душата моја жедува за Бога, за живиот Бог: кога ќе дојдам и ќе го гледам лицето Божјо?

2 Мојс

23,15,17

Ис 1,12

Плач 22,4

³ Солзите мои беа леб за мене и дење и ноќе, кога секој ден ми зборуваа: каде е твојот Бог?

4

78,10

114,2

Мих 7,10

Мал 2,17

⁴ Се сетив на тоа и ја излив душата своја: како чекорев со мноштвото, ги предводев до Божјиот дом - при гласно восклицување и прославување, како на голем празник.

5

61,8

101,1

141,2

1 Цар 1,15

26,4

⁵ Зошто тагуваш, душо моја, и зошто си вознемирена? Надевај се на Бога, бидејќи јас пак ќе Го славам мојот Помошник, мојот Бог.

6

42,5

Јн 12,27

⁶ Тагува душата моја во мене, поради тоа ќе си спомнувам на Тебе од земјата Јорданска, од Ермон и од гората Мицар.

7

Плач 3,20

⁷ Бездна повикува бездна со гласот на Твоите водопади; сите Твои води и Твои бранови навалија на мене.

31,6

68,2

87,7

Јона 2,4

⁸ Дење Господ ми ја покажува милоста Своја, а јас ноќе ќе Му пеам и ќе Му се молам на Бога на мојот живот.

10

17,2

42,2

⁹ Ќе Му речам на Бога: Ти си моето засолниште. Зошто ме заборава? Зошто одам нажален додека непријателот ме притиска?

42,1

7,8

25,1

34,24

73,22

118,154

¹⁰ Трошејќи ги коските мои, непријателите мои се подигруваат со мене, веќејќи ми секој ден: каде е твојот Бог?

¹¹ Зошто тагуваш, душо моја, и зошто си вознемирена? Надевај се на Бога, бидејќи Него јас пак ќе Го прославувам, мојот Помошник, мојот Бог.

ПСАЛМ 42

Молиџа за заштита

¹ Пресуди ми, Боже, и расправи ја тужбата моја против безбожниот народ. Избави ме од неправеден и лукав човек.

2

43,9,23

59,10

73,1

41,9

4

62,5

80,2

107,2

5

41,5,11

43,2

77,3

2 Цар 7,

22-23

3

77,55

79,8

4

5 Мојс

8,17-18

Ис.Н. 24,12

Ос 1,7

5

73,12

6

59,12

107,13

8

36,39-40

131,18

10-11

59,10

67,7

3 Мојс

26,17

5 Мојс

28,25

² Бидејќи Ти си засолниште мое, Боже, зошто си ме отфрлил? И зошто одам така нажален додека непријателот ме мачи?

³ Испрати ја Твојата светлина и Твојата вистина да ме водат и да ме доведат во Твојата света гора и во Твоето живеалиште.

⁴ И ќе пристапам до Божјиот жртвеник, до Бога, мојата радост. На харфа ќе Те славам, Боже, Боже мој!

⁵ Зошто тагуваш душо моја, и зошто си вознемирена! Надевај се на Бога, бидејќи пак ќе Го прославувам Него, мојот Помошник, мојот Бог.

ПСАЛМ 43

Молиџа за помош

¹ Боже, со ушите наши чувме, а татковците наши ни раскажуваа за делото што си го направил во нивните дни, во деновите древни.

² Ти со Твојата рака си истребил народи, а нив си ги населил; си уништил народи, а нив си ги раширил;

³ бидејќи тие не со меч ја придобија земјата, и нивните мишки не ги спасиле, туку Твојата десница и Твојата мишка и светлината на Твоето лице, зашто Ти беа по волја.

⁴ Боже, само Ти си цар мој и Бог мој, Кој му извојува победа на Јаков.

⁵ Со Тебе, ги потиснавме нашите непријатели, и со Твоето име ќе ги уништиме оние, што стануваат против нас;

⁶ зашто јас нема да се надевам на мојот лак и мечот мој нема да ме спаси;

⁷ туку Ти нè спаси од непријателите наши и ги посрами оние што нè мразат.

⁸ Со Бога се фалевме секој ден и Твоето име вечно ќе го прославуваме.

⁹ Но сега Ти нè отфрли и нè посрами, па не излегуваш, Боже, со нашите војски;

¹⁰ нè сврти во бегство пред непријателите наши, и оние, што нè мразат, нè ограбуваа.

ПСАЛМИ

12 ^{3 Мојс 26,33} ^{5 Мојс 28,64} ¹¹ Нè предаде како овци на клање и нè растури меѓу незнабошците.
¹² Ефтино го продаде народот Свој, не бараше висока цена за нив;
13 ^{5 Мојс 32,30} ^{Ис 52,3} ¹³ нè предаде за презир кај соседите наши, за потсмев и хулење на оние, кои живеат околу нас;
14 ^{78,4} ¹⁴ нè направи за приказ меѓу незнабошците, и мнозина ја вртат главата.
15 ^{68,11} ¹⁵ Секој ден срамот мој е пред мене, и црвенило го покрива лицето мое,
¹⁶ од гласот на оној што се потсмева и од клеветникот, пред очите на непријателите и одмаздниците.
20 ^{Ис 34,13} ^{Ер 9,11} ¹⁷ Сето тоа нè снајде нас, но ние не Те заборавивме Тебе и не го нарушивме заветот Твој.
22 ^{Ер 17,10} ¹⁸ И не отстапи срцето наше, и стапките наши не се отклонија од Твојот пат,
23 ^{Рим 8,36} ¹⁹ кога нè порази во местото, каде што живеат чакали и нè покри со смртна сенка.
24-25 ^{73,1} ^{78,5} ^{79,4} ^{88,46} ^{Ис 51,9} ²⁰ Ако го бевме заборавиле името на нашиот Бог и да ги бевме протегнале рацете наши кон туѓ бог,
26 ^{7,5} ^{118,25} ²¹ зар Бог тогаш немаше да дознае за тоа? Зашто Тој ги знае тајните на срцата.
²² Заради Тебе нè убиваат секој ден, нè сметаат како овци определени за клање.
²³ Разбуди се, зошто спиеш, Господи!? Разбуди се, и не отфрлај нè засекогаш!
²⁴ Зошто го одвраќаш лицето Свое, ја забораваш бедата наша и неволјата наша?
²⁵ Бидејќи душата наша се понизи до прав, а утробата ни се прилепи за земјата,
²⁶ стани, Господи, и помогни ни, избави нè поради љубовта Твоја.

ПСАЛМ 44

Во слава на Божјиот Помазаник и Нејговата невеста

¹ Од срцето мое се изливаат благи зборови; Му ги посветувам на Царот стиховите мои; јазикот ми е како перо на брзописец.

² Ти си најпрекрасниот меѓу синовите човечки, благодат се излива од Твојата уста; затоа Бог Те благословил до века.

³ Препаша го на бедрото мечот Свој, о силнику: во Својата красота и убавина!

⁴ И така величествен, поитај победоносно заради вистината, кротоста и правдата, и Твојата десница ќе покаже чудесни дела.

⁵ Изострени се Твоите стрели, народите ќе паднат пред Тебе, - тие ќе се забодат во срцата на царските непријатели.

⁶ Твојот престол, Боже, е вечен: жезолот на правдата е жезол на Твоето царство.

⁷ Ти ја љубиш праведноста и го мразиш беззаконието; затоа, Бог, Твојот Бог, Те помаза со миризливо масло на радоста повеќе од Твоите собраќа.

⁸ Сите Твои облекути мирисаат на смирина, алој и касија; кога излегуваш од дворците од слонова коска, харфи те развеселуваат.

⁹ Царски ќерки се во Твојата почесна придружба; царицата стои покрај Тебе оддесно, украсена со офирско злато.

¹⁰ Чуј, ќерко, види, приклони го увото свое: заборавај го твојот народ и домот на таткото твој!

¹¹ Зашто Царот ја посака твојата убавина, зашто Тој е твој Господар и приклони Му се тогаш ти.

¹² И ќерката тирска ќе Му се поклони со подароци и најбогатите меѓу народот ќе ја бараат твојата благонаклоност.

¹³ Сета слава на царската ќерка е внатре: нејзината облека е везена со злато;

¹⁴ во везена облека ќе ја доведуваат кај Царот; по неа одат девици, нејзини другарки.

¹⁵ Ги доведуваат со веселба и радост, влегуваат во Царевиот дворец.

¹⁶ Место твоите татковци, овде ќе бидат твоите синови; Ти ќе ги поставиш за кнезови по целата земја.

¹⁷ Ќе го спомнуваат името Твое од род во род; затоа народите ќе Те слават од век до век.

44,3

Ез 28,12,17

7

Ис 11,3-5

8

1 Цар 16, 6-13

9

3 Цар 22,39

12

Ефес 5,24

13

71,10-11

45,2

61,8

3

Ис 54,10
Јов 9,5-6

4

92,3

5

67,16

6

124,1

7

Откр 11,18
28,1-11

8

9,9

Ис 47,3
7,14
8,9

9

65,5

10

75,3
Ос 2,19

11

5 Мојс
32,39

46,2-3

Соф 3,
14-15

3

67,35
75,7

5

2,8
Ис 58,14

ПСАЛМ 45

*Боџ е со нас.**Тој е наше ѝрибежишће и сила*¹ Бог ни е нам прибежиште и сила, до-
кажан помошник, во неволја.² Затоа нема да се уплашине, па ма-
кар и земјата да се разниша, и горите да
се срушат во срцето морско.³ И ако бучат и се креваат водите нив-
ни, и да се тресат горите од жестината
нивна.⁴ Речните потоци го веселат Божјиот
град, Светото живеалиште на Севиш-
ниот.⁵ Бог е среде него; тој нема да се раз-
ниша: Бог ќе му помогне уште пред зо-
ри.⁶ Се збунува народите; се потресоа
царствата; Севишниот го пушти Својот
глас, и Земјата се топи.⁷ Господ Саваот е со нас, Јакововиот
Бог е наше прибежиште.⁸ Дојдете и видете ги делата Божји -
пустошењата што ги направи Тој на
Земјата.⁹ Прекратувајќи ги војните до крајот
на Земјата, ќе го скрши лакот и ќе го
здоби копчето, и штитовите големи со
оган ќе ги изгори.¹⁰ Застанете и разберете дека Јас сум
Бог, возвишен над народите, возвишен
над Земјата.¹¹ Господ Саваот е со нас, Јакововиот
Бог е наше прибежиште.

ПСАЛМ 46

*Боџ е Цар на целата земја*¹ Заплескајте со рацете, сите народи
воскликнете кон Бога со радосен глас;² зашто Севишниот Господ е страшен,
Голем Цар е над целата Земја.³ Тој ни покори под нозе луѓе и наро-
ди;⁴ Тој ни одбра наследство за нас, дос-
тоинственоста на Јаков, кого го возљу-
би.⁵ Се искачи Бог при восклиции, Господ
со трубен звук.⁶ Пејте Му на нашиот Бог, пејте; пејте
Му на нашиот Цар, пејте,⁷ зашто Бог е Цар над целата Земја;
пејте Му псалм!⁸ Бог е цар над народите, Бог седи на
светиот Свој престол;⁹ незнабожечките кнезови се собираат
како народ кон Авраамовиот Бог, заш-
то земните заштитници Му припаѓаат
на Бога, Тој е возвишен над сите.

ПСАЛМ 47

*Радосиѝа на Сион ѝоради
Божјаиѝа ѝомош во војна*¹ Голем е Господ и многу фален во
градот на нашиот Бог, на Својата света
гора.² Прекрасна возвишеност, радост на
целата земја е гората Сион; на северна-
та страна нејзина е градот на големиот
Цар.³ Бог, Кој е во Неговите тврдини, се
покажа како сигурна одбрана.⁴ Зашто, ете, се собраа царевите зем-
ни и сите дојдоа заедно,⁵ па, откако видоа, се восхитија, се
стаписаа и збунети побегнаа:⁶ страв ги опфати таму, па се мачеа
како жена родилка;⁷ како силен ветар што ги разбива
таршишките кораби.⁸ Како што чувме, така и видовме во
градот на Господ Саваот, во градот на
нашиот Бог: Бог го основа за довека.⁹ Ја спомнуваме, Боже, милоста Твоја
среде храмот Твој.¹⁰ Името Твое, Боже, како и Твојата
слава досегаат до краиштата на земјата:
Твојата десница е полна со победа.¹¹ Нека се весели гората Сион, и да се
радуваат јудејските ќерки заради Тво-
ите судови.¹² Одете околу Сион и обиколете го,
избројте ги кулите неговите.¹³ Видете ги бедемите негови, разгле-
дајте ги неговите дворци, за да му рас-
кажете на идниот род,¹⁴ дека овој Бог е наш Бог во сите ве-
кови: Тој ќе ни биде пастир вечен.

6

23,7-10
67,18
88,15
97,6
4 Мојс
23,21

7

29,4

9

Ис 6,1
Ер 10,7
Откр 4,2
83,9
88,18

47,2

95,4

3

Мт 5,35

4

9,9
17,2
45,7,11
58,9,16-17
61,2,6
143,2

6

67,12

7

2 Мојс
15,14
Ис 13,8
20,2
Ер 4,31
49,43
1 Сол 5,3
Јн 16,21

11

112,3
Мал 1,11

12

96,8

13

Ис 26,1
32,20-21

14

77,4
89,2
101,27

ПСАЛМИ

48,2

5 Мојс 32,1
Ис 1,2
Изреки 8,4

7

Ер 9,23
Лк 12,
16-21

8

Јов 33,24
Изреки
11,4

9

Мт 16,26

11

38,6
Проп 2,16
Сир 11,19

13

Проп 3,
18-21

16

Ос 13,14

ПСАЛМ 48

*Привиден е најредокош
на безбожнициите
и нивнаа безумна надеж
во богајсџвојшо*

¹ Чујте го ова сите народи; внимавајте

вие сите што живеете по светот,

² мали и големи, богати и сиромаси
заедно.

³ Устата моја ќе говори мудрост, и
мислата на срцето мое - разбирливи
нешта.

⁴ Ќе го наклонам увото свое кон поуч-
ни изреки: со харфа ќе ја изложам га-
танката моја.

⁵ Зошто да се плашам во тешки дено-
ви, кога беззаконието на моите предав-
ници ќе ме опколи?

⁶ Вие, што имате верба во силите свои
и се фалите со големото богатство свое,
чујте:

⁷ Никој не може себеси да се искупи,
ниту може човекот да Му плати откуп
на Бога,

⁸ ниту цена за откуп на душата своја,
бидејќи таа е превисока,

⁹ дури и да се мачи долго, да живее
вечно и гроб да не види.

¹⁰ Зашто и мудрите умираат, неразум-
ните и безумните загинаваат заедно, а
го оставаат богатството на други.

¹¹ Нивните гробови ќе им бидат вечни
домови, живеалиштата од род во род,
иако земјите нивни ги носат имињата
нивни.

¹² И човек што живее неразумно, за-
прилегува на животните што загинава-
ат.

¹³ Таква им е судбината на безумници-
те, крајот на оние што се задоволни со
својот дел.

¹⁴ Тие се како овци определени за во
пеколот, смртта им е пастир, а в зори
праведните ќе господарат над нив; сила-
та нивна ќе се истроши, пеколот ќе им
биде дом.

¹⁵ Но Бог ќе ја спаси душата моја од
раката на пеколот, милостиво ќе ме
прими.

¹⁶ Не плаши се кога човек се збогату-
ва, кога богатството на домот негов
расте;

¹⁷ зашто, умирајќи, ништо нема да
земе, ниту, пак, богатството негово ќе
појде по него;

¹⁸ макар што при животот негов се
сметал за среќен - а тебе те фалат кога
си уговуваш -

¹⁹ и тој ќе им се придружи на своите
предци, нема никогаш да види светлина.

²⁰ Човек, кој неразумно живее, сличен
е на животните што загинаваат.

ПСАЛМ 49

Висџинско боџослужење

¹ Бог над боговите, Господ, говори и ја
повикува Земјата од сончевиот изгрев
до запад.

² Од Сион, кој е врв на убавината, заб-
лескува Бог;

³ доаѓа нашиот Бог, и нема да молчи;
пред Него ќе има оган што проголтава,
околу Него буре.

⁴ Тој ќе ги повика небото горе и
Земјата, за да му суди на Својот народ:

⁵ „Соберете ги кај Мене светиите
Мои, кои Ми се заветуваа преку жрт-
ва!“

⁶ И небесата ќе ја огласат Неговата
праведност, зашто Бог е судија.

⁷ „Чуј, народе Мој, и Јас ќе говорам,
Израиле, ќе сведочам против тебе: Јас
сум Бог, Твој Бог.“

⁸ нема да те прекорувам поради твои-
те жртви; твоите сепаленици секогаш
се пред Мене;

⁹ нема потреба да примаам телци од
твојот дом, ниту козли од стадата твои,

¹⁰ зашто Мои се сите горски сверови и
добитокот по горите и говедата.

¹¹ Ги познавам сите птици небески, и
убавината на полињата е пред Мене,

¹² ако огладнам, нема да ти кажам те-
бе, зашто Моја е вселената и сѐ што ја
исполнува.

¹³ Зар Јас јадам јунешко месо и пијам
крв јарешка?

¹⁴ Принеси Му на Бога благодарстве-
на жртва и исполнувај ги своите завети
пред Севишниот.

¹⁵ и повикај Ме во тежок ден; Јас ќе
те избавам, а ти ќе Ме прославиш.“

18

1 Тим 6,7

20

1 Мојс
15,15
Јов 10,
21-22

49,1

48,1
94,3
96,7
135,2
5 Мојс
10,17
31,1
Ис.Н. 22,22
Ис 1,2
Мих 1,2
6,1
Дан 2,47

2

47,2
Плач 2,15

3

17,7-15
82,1
2 Мојс
19,16-19
5 Мојс
32,22
32,2
Суд 5,4-5
Ис 30,27-28
62,18
Мих 1,4
Авак 3,
3-11
Јов 38,1
39,5

7

80,8

14

Ос 14,3
Мт 5,33
Евр 13,15

18 ¹⁶ А на грешникот Бог му вели: „Зошто напамет ги кажуваш Моите одредби и со уста го спомнуваш Мојот завет?“

Рим 2,
21-22

22 ¹⁷ А самиот ја мразиш поуката Моја и зад грб ги фрлаш зборовите Мои?

Ос 5,14

23 ¹⁸ Кога ќе видиш крадец, се зближуваши со него и со прељубници се дружиш;

90,16

50,2 ¹⁹ устата твоја е полна со злоба, и јазикот твој измами плете;

2 Цар 12,
1-15

3 синот на својата мајка го озборуваши.

40,4

²¹ Ти го изврши тоа, а јас молчев; ти си помисли дека Јас сум, каков што си ти.

Ис 43,25

4 ²² Ќе те изобличам и ќе ти ги изнесам пред лицето твое гревовите твои.

43,21

²³ Разберете го ова вие, кои Го заборавете Бога, за да не ве раскине, па тогаш ќе нема избавител.

Ис 1,16

²⁴ Кој принесува жртва благодарственна, тој Ме прославува, и кој го следи Мојот пат, нему ќе му го соопштам Божјото спасение.

Ер 2,22

²⁵ Разберете го ова вие, кои Го заборавете Бога, за да не ве раскине, па тогаш ќе нема избавител.

Ез 36,25

²⁶ Разберете го ова вие, кои Го заборавете Бога, за да не ве раскине, па тогаш ќе нема избавител.

36,23

²⁷ Разберете го ова вие, кои Го заборавете Бога, за да не ве раскине, па тогаш ќе нема избавител.

Лов 9,30

²⁸ Разберете го ова вие, кои Го заборавете Бога, за да не ве раскине, па тогаш ќе нема избавител.

Евр 10,22

5 ²⁹ Разберете го ова вие, кои Го заборавете Бога, за да не ве раскине, па тогаш ќе нема избавител.

Ис 59,12

³⁰ Разберете го ова вие, кои Го заборавете Бога, за да не ве раскине, па тогаш ќе нема избавител.

Ез 6,9

³¹ Разберете го ова вие, кои Го заборавете Бога, за да не ве раскине, па тогаш ќе нема избавител.

Лов 31,33

6 ³² Разберете го ова вие, кои Го заборавете Бога, за да не ве раскине, па тогаш ќе нема избавител.

Лк 15,18

³³ Разберете го ова вие, кои Го заборавете Бога, за да не ве раскине, па тогаш ќе нема избавител.

Рим 3,4

7 ³⁴ Разберете го ова вие, кои Го заборавете Бога, за да не ве раскине, па тогаш ќе нема избавител.

Лов 14,4

³⁵ Разберете го ова вие, кои Го заборавете Бога, за да не ве раскине, па тогаш ќе нема избавител.

Лов 9,34

³⁶ Разберете го ова вие, кои Го заборавете Бога, за да не ве раскине, па тогаш ќе нема избавител.

Рим 7,14

9 ³⁷ Разберете го ова вие, кои Го заборавете Бога, за да не ве раскине, па тогаш ќе нема избавител.

2 Мојс 12,22

³⁸ Разберете го ова вие, кои Го заборавете Бога, за да не ве раскине, па тогаш ќе нема избавител.

Ис 1,18

³⁹ Разберете го ова вие, кои Го заборавете Бога, за да не ве раскине, па тогаш ќе нема избавител.

Ез 36,25

⁴⁰ Разберете го ова вие, кои Го заборавете Бога, за да не ве раскине, па тогаш ќе нема избавител.

Лов 9,30

⁴¹ Разберете го ова вие, кои Го заборавете Бога, за да не ве раскине, па тогаш ќе нема избавител.

Евр 9,13-14

ПСАЛМ 50

Покајничка молиџва

¹ Помилуј ме, Боже, поради големата Твоја милост, и заради големата Твоја добрина избриши ги беззаконијата мои.

² Измиј ме темелно од моето беззаконие и очисти ме од мојот грев,

³ зашто престапите мои ги знам и мојот грев е секогаш пред мене.

⁴ Против Тебе, само против Тебе згрешив и пред Тебе зло извршив, така што Ти си праведен кога ќе пресудуваши и беспрекорен кога ќе судиши.

⁵ Ете, грешен сум роден, грешник уште од кога ме зачна мајка ми.

⁶ Ти ја сакаш вистината во срцето, и внатре во мене ме учиш на мудроста Твоја.

⁷ Пороси ме со исоп, и ќе бидам чист; измиј ме и ќе бидам побел од снег.

⁸ Дај ми да чујам радост и веселба, нека се зарадуваат коските што Ти ми ги здроби.

⁹ Одврати го лицето Свое од гревовите мои и избриши ги сите мои беззаконија.

¹⁰ Создај чисто срце во мене, Боже, и нов и прав дух стави во мене.

¹¹ Не отфрлај ме од лицето Свое и Светиот Дух Твој не одземај Го од мене.

¹² Врати ми ја радоста на спасението од Тебе и благороден дух зацврсти во мене.

¹³ Тогаш ќе ги научам престапниците да одат по Твоите патишта, и грешниците кон Тебе ќе се обраќаат.

¹⁴ Ослободи ме од пролеаната крв, Боже, Боже на моето спасение, и јазикот мој ќе пее за Твоето избавување!

¹⁵ Господи, отвори ја устата моја, и устата моја ќе ја објави похвалата Твоја;

¹⁶ зашто, жртви не ти се мили, кога би ти принел сепаленици, Ти не би ги пришил.

¹⁷ Жртвата пред Бога е срушен дух; срце понизно и смирено Ти, Боже, не отфрлуваши.

¹⁸ Господи, направи му добро на Сион, според благоволенieto Свое, обнови ги ѕидовите ерусалимски.

¹⁹ Тогаш ќе Ти бидат угодни жртвите на правдата, вознесувањата и жртвите сепаленици; тогаш на Твојот олтар ќе принесуваат телци.

ПСАЛМ 51

Праведникова уџека

¹ Зошто, се фалиш, силнику, со пакост? Беззаконија вршиш по цел ден!

² Јазикот твој погубни работи измислува; како наострен брич ти е - сплеткару!

³ Ти повеќе го засака злото отколку доброто, лагата, отколку вистината,

⁴ ти, лукав јазик, засака секакви погубни зборови!

⁵ Поради тоа Бог, до крај ќе те уништи, ќе те истргне и ќе те искорне од живеалиштето твое, и коренот твој - од земјата на живите.

⁶ Ќе видат праведните, ќе се уплашат и ќе му се потсмеваат, па ќе речат:

⁷ „Ете човек, кој немаше прибежиште во Бога, туку имаше верба во големото богатство свое, и побара прибежиште во благосостојбата!“

10

6,2

34,10

Ез 37,1-14

12

Ер 31,33

31,39

Ез 11,19

35,25

2 Кор 5,17

13

Ис 63,11

Мудр 1,5

9,16

Рим 8,9

8,13-15

18

49,8

Амос 5,

21-25

19

33,18

146,3

Ис 57,15

60,1

65,2

51,1-2

1 Цар 21,6

21,8-9

5

Ер 4,22

9,3

Лк 3,19-20

7

27,5

Ис 22,17-19

Лов 18,14

Изреки

2,22

ПСАЛМИ

8 ^{39,3} ⁸ А јас, пак, сум во Божјиот дом како плодна маслина и се надевам на милоста Божја во сите векови.

9 ^{Изреки 11,28 1,3 91,12 Ер 11,16 Зах 4,14} ⁹ Вечно ќе Те славам за она што го направи, и ќе Го величам името Твое, пред светиите Твои, зашто тоа е добро

ПСАЛМ 52

53,5
85,14

*Безумсѝвайѝа на луѓе
кои не веруваат во Бога*

¹ Рече безумникот во срцето свое: „Нема Бог!“ Станаа развратни луѓето и гнасни во беззаконијата; нема кој да прави добро.

² Бог погледна од небесата кон синовите човечки, за да види, има ли некој што е разумен, што Го бара Бога.

³ Сите тргнаа по лош пат, сите се расипани; нема кој да прави добро, нема ниеден.

⁴ Зар нема да се вразумат оние што вршат беззаконие, оние што го јадат народот Мој, како што го јадат лебот, но Бога не Го повикуваат?

⁵ Ќе затреперат тие од страв, страв каков што досега немало, зашто Господ ќе им ги растури коските на оние што те опколуваат. И тие ќе се посрамат, зашто Бог ги отфрли.

⁶ Ех, кога би можело да дојде спасението за Израил од Сион?! Кога Бог ќе ги врати заробените од народот Свој, тогаш ќе се зарадува Јаков и ќе се развесели Израил.

ПСАЛМ 53

Молиѝва за сѝасение

¹ Боже, со името Твое спаси ме и со силата Твоја избори се за мојата правда.

² Боже, услиши ја молитвата моја, чуј ги зборовите од устата моја;

³ зашто дрски луѓе се кренаа против мене, и насилници го бараат животот мој; тие не мислат на Бога.

⁴ Ете, Бог ми помага; Господ е заштитник на животот мој.

⁵ На непријателите мои Тој ќе им врати за злото; ќе ги истреби со вистината Своја.

⁶ Со сесрдност Ти принесувам жртва, го прославувам името Твое, Господи, зашто е добро,

⁷ зашто Ти ме избави од секоја неволја и окото мое презриво ги гледа непријателите мои.

ПСАЛМ 54

*Молиѝва за ѝомош
ѝроѝив лажни браќа*

¹ Чуј ја, Боже, молитвата моја и не криј се од моето молење;

² погледај ме и услиши ме. Нажален сум во тагата моја

³ и збунет сум од гласот на непријателите, од притисокот на грешниците, зашто вршат врз мене беззаконие и со гнев разгоруваат непријателство против мене.

⁴ Срцето мое затрепери во мене, и смртен страв ме спопадна;

⁵ страв и трепет ме сполетаа, и стравотии ме обзедоа.

⁶ И јас реков: „Кој ќе ми даде крилја гулабови, па да одлетам и да се успокојам;

⁷ далеку би отишол и би се сместил во пустината;

⁸ би побрзал да си најдам засолниште од бурата и виорот.

⁹ Смути ги, Господи, и раздели ги нивните јазици, зашто видов насилство и расправи во градот.”

¹⁰ Дење и ноќе обиколуваат покрај сидовите негови; и во него беззаконие, мака и неправда има;

¹¹ а не недостасува ни измама и лукавство по улиците негови.

¹² Да ме беше навредил непријателот мој, тоа би го поднел, и завидливецот мој да се беше покажал силен, јас ќе се сокриев;

¹³ но тоа беше ти, човеку, кој си како јас, другар мој и пријател мој,

¹⁴ со кого радосно се дружев и сме оделе заедно во Божјиот дом!

¹⁵ Смртта нека дојде на нив; да слезат живи во пеколот, зашто пакост има среде нив, во живеалиштата нивни.

¹⁶ Јас, пак, Бога ќе Го повикам, и Господ ќе ме слушне.

6
117,7

7
51,9

54,2
16,1
85,6

6
Јов 4,14

8
Ер 9,2
Откр 12,6

10
Ер 5,1
6,5
Ез 22,2
Соф 3,1

14
40,9
Ер 9,4.8
Мт 26,
21-24

16
48,14
4 Мојс
16,33
Ис 5,14
Изреки
1,12

18 ¹⁷ Навечер и наутро, и нападне ќе молам и ќе викам, и Тој ќе го чуе гласот мој,
Дан 6,10

20 ¹⁸ Ќе ја избави во мир душата моја од оние, кои ми се приближуваат, зашто многу ги има што се против мене,
28,10 92,2

22 ¹⁹ Бог ќе ме чуе и ќе ги понизи; Оној, Кој вечно царува, зашто во нив нема промена; тие не се плашат од Бога.
5,9 27,3 56,4

23 ²⁰ Ги креваат рацете свои против оние, со кои живееја во мир, го нарушија Неговиот завет.
1 Птр 5,7 101,24 Ис 38,10 Изреки 10,27 24,2 55,4

55,1 ²¹ Говорот им е мек како кајмак, а во срцето им е непријателство; зборовите им се како масло, но тие се стрели.
1 Цар 21, 9-11

8 ²² Пренеси ја на Господ маката своја, и Тој ќе те поткрепи. Тој нема да дозволи праведниот човек да пострада.
Ер 18,23

9 ²³ Ти, Боже, ќе ги фрлиш во погибелна јама; крвниците и измамниците нема да поживеат ни половина од деновите свои. Јас, пак, во Тебе се надевам!
4 Цар 20,5 Ис 25,8 Откр 7,17

ПСАЛМ 55

Молишва за ушџа

¹ Смилувај се Боже, на мене, луѓето ме газат, напаѓајќи секој ден, душманот ме притиска.

² Моите непријатели по цел ден ме газат, зашто мнозина се оние, кои ме напаѓаат.

³ Кога страв ќе ме спопадне, во Тебе се надевам, Севишен.

⁴ Божјото ветување го славам; на Бога се надевам. Нема да се плашам; што може да ми направи човек?

⁵ Секој ден ги извртуваат зборовите мои; сите нивни мисли упатени против мене се зло.

⁶ Се собираат и се кријат, ги набљудуваат чекорите мои, упорно работат против мојот живот.

⁷ Плати им за нивниот злочин, со гнев Боже, собори ги народите!

⁸ Ти ги броеше моите маки, солзите мои ги собираше во мешина. Зар не е сè запишано во Твојата книга?

⁹ Непријателите мои ќе се вратат назад, секогаш кога Те призовувам; по тоа знам дека Бог е за мене.

¹⁰ Божјото ветување го славам; се фалам за зборот Господов,

¹¹ во Бога имам верба, не се плашам; што може да ми направи човекот?

¹² Ме обврзуваат, Боже, ветувањата што Ти ги дадов; благодарствени молитви ќе Ти упатам.

¹³ Зашто Ти ја избави душата моја од смрт, а и нозете мои од сопнување, за да одам пред Бога во светлината на живите.

ПСАЛМ 56

Величање на милосџа Божја

¹ Смилувај се, Боже, на мене. Смилувај се, зашто во Тебе се надева душата моја, и во сенката на крилјата Твои ќе се засолнам додека не минат опасности-те.

² Викам кон Бога Севишниот, кон Бога, Кој ми прави добро.

³ Тој ќе прати од небото и ќе ме спаси; ќе ги посрами оние, кои ме газат. Ќе ја испрати Бог Својата милост и Својата верност.

⁴ Лежам среде лавови кои растргаат синови човечки; та нивните заби се копја и стрели, а јазикот им е остар меч.

⁵ Возвиси се на небесата, Боже, и по целата земја нека биде Твојата слава!

⁶ Тие подготвија стапица за нозете мои; и ја прикештија душата моја: ископаа пред мене јама, но сами паднаа во неа.

⁷ Подготвено е срцето мое, Боже, спремно е срцето мое, ќе пеам и ќе свирам.

⁸ Разбуди се, душо моја, разбудете се харфо и лиро! Јас ќе ја разбудам и зората.

⁹ Ќе Те славам, Господи, меѓу народите, ќе Те воспеем меѓу племињата,

¹⁰ зашто Твојата милост се возвеличи до небесата, и Твојата верност се протега сè до облаците.

¹¹ Возвиши се, Боже, над небесата и по целата земја нека биде Твојата слава!

10
9,3
117,6-7
123,1-2

12
117,6
Евр 13,6

13
3 Мојс
7,11-12
32,19
115,8
26,13
115,9
Јов 33,30
Проп 11,7

56,2
16,8

3
137,8

4
42,3

5
7,2
9,29
16,12
21,13,21
Ис 38,13
Јов 10,16
Дан 6,16
63,3

6
71,19
101,15
107,5
4 Мојс
14,21

7
Плач 1,13
7,15

8
107,1-5

9
Јов 38,12

10
9,11
17,49

11
35,5

ПСАЛМИ

57,2

ПСАЛМ 57

Боџ е судија на Земјата

81,2

5 Мојс

16,19

Мих 2,1

¹ Дали навистина кажувате правда?⁵ Судите ли праведно, вие, човечки синови?

139,3

5 Мојс

32,33

² Во срцето свое кроите беззаконие, вашите раце плетат насилство на Земјата.

Проп 10,11

³ Се отуѓија грешниците од мајчиното крило, се заблудеа од утробата мајчина, говорейќи лага.

3,7

34,17

56,4

⁴ Јароста им е како змиски отров, како отровот на глуката аспида, која ги затнува ушите свои,

36,2

2 Цар

14,14

Јов 11,16

13,11

Мудр 16,29

17,14

⁵ и не го слуша гласот на бајачот, вражачот вешт во вражањето.⁶ Бог нека им ги скрши нивните заби во устите нивни; разбиј ги, Господи, челустите лавовски!

Јов 3,16

Проп 6,3-4

⁷ Нека се разлијат како вода што истекува; како изгазена трева нека се исушат!

Ос 13,3

Наум 1,10

Јов 21,18

26,21

⁸ Како полжав што се топи да се растопат, како пометнат плод, сонце да не видат никогаш!

1,3

34,27

51,6

67,23

1,3

Мал 2,17

3,17

Јов 19,29

⁹ Пред котлите ваши да осетат топлина од запаленото трње, сурово или суво, виор нека ги однесе!¹⁰ Ќе се зарадува праведниот, кога ќе ја види одмаздата над безбожниците; ќе ги мие нозете свои во крвта на грешникот.

58,4

Изреки

1,11

¹¹ И ќе рече човекот: навистина има награда за праведниот! Навистина има Бог, Кој суди на Земјата!

ПСАЛМ 58

*Молишва за помош ѝројив замки од ѝакосни нејпријатели*¹ Спаси ме од непријателите мои, Боже мој, заштити ме од оние што стануваат против мене!² Избави ме од оние што вршат беззаконија; спаси ме и од крвниците;³ зашто, ете, тие ја демнат душата моја; ме напаѓаат силните без престап мој и без грев мој, Господи.⁴ Без моја вина навалија на мене; стани, излези ми во пресрет и погледај.⁵ Ти, Господи, Боже на силите, Боже Израилев, разбуди се и казни ги сите овие народи и не поштедувај ниеден од оние што вршат беззаконие.⁶ Навечер тие се враќаат, вијат како кучиња и одат околу градот.⁷ И, ете, блујат со јазикот свој; во устата имаат меч, „Зашто, - си велат тие, - кој ќе чуе?“⁸ Но Ти, Господи, им се смееш; им се подбиваш на сите безбожни народи.⁹ Сило моја, Тебе те очекувам, зашто Ти си, Боже, мое прибежиште.¹⁰ Мојот Бог, ќе ме пресретне со љубов, Бог мој, Кој ми ги покорува моите непријатели.¹¹ Не убивај ги, за да не заборава мојот народ; растури ги со силата Своја и победи ги, Господи, заштитниче наш.¹² За гревот на устата нивна; за зборот во устата нивна нека се фатат во гордоста своја, бидејќи само клетви и лаги кажуваат.¹³ Истреби ги во гнев, и нема веќе да ги има; за да увидат дека Бог управува над Јаков и до краиштата на земјата.¹⁴ Навраќаат секоја вечер, завиваат како кучиња, и одат околу градот;¹⁵ Тие скитаат, барајќи храна, а кога нема да се заситат, ги поминуваат ноќите ржејќи.¹⁶ Јас, пак, со песна ќе ја славам Твојата сила и од рани зори ќе се зарадувам со Твојата милост, бидејќи Ти ми беше закрила и прибежиште во денот на мојата несреќа.¹⁷ Сило моја, Тебе Ти пеам, зашто Ти си закрила, Боже мој, милост моја.

ПСАЛМ 59

*Молишва за избавување*¹ Боже, Ти нè отфрли и нè растури, се разгневи, но сега обнови нè пак!² Ја потресе земјата и ја расече; стегни ги пукнатините нејзини, зашто таа се ниша.³ Ти му покажа на Твојот народ жестокост и нè напои со заносно вино.⁴ На оние, што се бојат од Тебе, им даде знак за да се избават од убојниот лак.

5

7,6

6

34,23

7

21,16

54,10

8

51,2

54,21

56,4

63,3

9

2,4

36,13

11

53,8

13

Изреки

12,13

17,6

14

45,9-10

82,18

Ез 5,13

6,11

12,12

17

16,15

59,1-2

2 Цар 8,

1-17

9,33,38

1 Лет

18,3,12

4

Ис 24,20

ПСАЛМИ

2 ^{35,7-9} ^{41,1-2} ^{142,6} ⁶ Кога ќе се сетам за Тебе во постелата моја, во ноќните часови за Тебе размислувам,

5 ^{144,2} ^{118,48} ⁷ зашто Ти си ми помошник и под сенката на Твоите крилја Ти пеам.

8 ⁶ Кон Тебе се прилепува душата моја, твојата десница ме поддржува.

9 ^{35,8} ⁸ А оние кои сакаат да ме лишат од мојот живот, ќе слезат во длабочината на Земјата.

10 ⁵ ^{Мојс 13,4} ¹⁰ Ќе бидат предадени на силата на мечот; ќе станат плен на чакалите.

11 ^{20,1} ^{63,10} ¹¹ А царот ќе се зарадува во Бога, и секој ќе се фали, кој во Него се колне, бидејќи ќе замолкне устата на лажливците.

63,4

^{10,2}
^{54,21}
^{56,4}
^{58,7}
^{139,3}
^{Ер 9,3}

ПСАЛМ 63

*Молишва за Божјата помош иројив
тајни непријатели и клеветници*

6 ^{9,31} ^{93,7} ¹ Чуј го, Боже, гласот мој, кога Ти се молам; зачувај ми го животот мој од непријателот што ме застрашува.

^{Ис 29,15} ^{Изречи 1,11-12} ^{6,13} ² Сокриј ме од тајните завери на грешниците, од плановите на злочинците.

7 ^{Ер 11,20} ^{Проп 7,24} ³ Тие ги наострија јазичите свои како меч, тие исфрлаат ранливи зборови, како стрели,

8 ^{7,12-13} ^{37,2} ⁵ ^{Мојс 32,42} ⁴ за да стрелаат скришно на непорочниот; тие стрелаат ненадејно врз него, без страв.

9 ^{21,7} ^{43,14} ⁵ Тие цврсто се договорија за зло; се договорија како да ја прикријат замката, па си рекоа: кој ќе нè види?

10 ^{39,3} ^{51,6} ⁶ Сонуваат за злодела, скришни заговори кројат. Зашто, човековото срце и ум се длабока бездна.

⁷ Но Бог ќе ги застрела, ќе ги рани ненадејно.

⁸ Сопствениот јазик пропаст ќе им донесе; сите оние што ќе ги видат, ќе се стаписаат.

⁹ И секој човек ќе се уплаши. Ќе се раскажува за делата Божји и ќе размислуваат за она што Тој го изврши.

¹⁰ А праведниот ќе се развесели во Господ и ќе прибегне кај Него; и ќе се веселат сите кои се праведни по срце.

ПСАЛМ 64

Прославување на Божа

¹ Тебе, Боже, Ти припаѓа похвалата на Сион, и Тебе ќе Ти се даваат завети.

² Ти услишуваш молитви, кај Тебе ќе дојде секоја плот.

³ Кога грешни дела нè совладуваат, Ти ги простуваш нашите престапи.

⁴ Блажен е оној, кого Ти си го избрал и примил да живее во Твоите дворови; дај да се наситиме со добрини од Твојот дом, од светоста на Твојот Храм.

⁵ Преку чудесни дела ни одговараш и нè избавуваш, Боже, Спасителе наш, Ти си надеж на сите земни краишта и на оние што се далеку преку морето.

⁶ Ти, Кој горите си ги поставил со силата Своја и со моќ си се препашал,

⁷ Ти Кој ја замолкнуваш морската бучава, шумот што го прават брановите, и буните кај народите.

⁸ И се плашат сите оние што живеат на крајот на светот, од чудесата Твои: Ти создаваш радост каде што утрото се раѓа и вечерта заоѓа.

⁹ Ти ја посетуваш Земјата, ја напојуваш, ја збогатуваш: потокот Божји е полн со вода; си им приготвил храна на луѓето, бидејќи така си ја подготвил:

¹⁰ ги напојуваш браздите нејзини, и ги порамнуваш грутките нејзини и со дождовни капки ја благословуваш да раѓа плодови;

¹¹ ја овенчуваш годината со Твојата добрина и колите Твои полни се со плодови.

¹² Се појавуваат пасишта по пустините и ритчињата се исполнуваат со радост;

¹³ Ливадите се китат со стада, а долините се редат со плодови: сите восклицуваат и пеат.

ПСАЛМ 65

*Благодарствена песна
на народот Божји за духовни
дарови*

¹ Воскликни Му на Бога, Земјо цела!

² Воспејте го името Негово, воздајте Му слава и похвала!

64,3

Ис 66,23

4

31,1
77,38

6

Ис 66,19

7

23,2
118,90
Јов 38,6-7

8

88,9
106,29
Ис 17,12
Јов 26,12
Мт 8,26

10

45,4
3 Мојс 26,3-4
Ис 30,23,25
Ос 2,9
Јоил 2, 22-23

11

Ис 30,23

12

Амос 9,13

13

95,12
65,1
Ис 44,23

65,1

95,1
96,1
97,4
99,1

2

Ефес 1,12,14

3 ^{17,44} ^{80,15} ³ Кажете Му на Бога: колку се страш-
ни делата Твои! Поради големината на
силата Твоја, ќе Ти се покоруваат не-
пријателите Твои.
4 ^{45,8} Целата земја Ти се покорува и Ти
пее, Ти пее на Твоето име!
5 ^{113,3} ² Дојдете и видете ги делата Божји,
колку е страшен во чудата Свои за
синовите човечки.
6 ^{14,21-22} ^{Ис.Н. 3,} ¹⁶⁻¹⁷ ^{Ис 44,27} ^{49,2} Тој го претвори морето во суво; пре-
ку река минаа со нозе; таму се зараду-
вавме во Него.
9 ^{120,3} Со Својата моќ Тој владее вечно;
Неговите очи гледаат на народите за да
не се кренат бунтовниците.
10 ^{25,2} ^{Ис 48,10} Благословувајте Го, народи, нашиот
Бог и искажете Му похвала гласно.
12 ^{31,6} ^{80,7} ^{Ис 43,2} Тој ѝ даде живот на душата наша и
не дозволи да потклекнат нозете наши;
13 ^{21,25} Ти нè испита, Боже, нè очисти, како
што среброт со оган се пречистува.
15 ^{50,20} Ти нè воведи при примка, ни стави
товар на нашите плеки.
16 ^{9,1} Допушти луѓето да ни се качат на
глава. Минавме низ оган и вода, но нè
изведе да здивнеме.
18 ^{Јн 9,31} Ќе влезам во Твојот дом со сепале-
ница, ќе Ти ги исполнам моите завети,
19 ^{16,1} што ги изговорија усните мои и ги
искажа устата моја кога бев во неволја.
15 ¹⁵ Мрсни сепаленици ќе Ти принесам
Тебе, со кадило од овни, ќе Ти прине-
сам Тебе и волови и кози.
16 Дојдете и чујте вие сите кои се бои-
те од Бога и ќе ви раскажам сè што на-
прави Тој за душата моја.
17 Повикав кон Него со устата моја и
Го возвеличив со јазикот свој.
18 Да мислев беззаконие во срцето
мое, Господ немаше да ме услиши.
19 Но ме услиши Господ, го чу гласот
на молењето мое.
20 Нека е благословен Бог, Кој не ја
отфрли молитвата моја и не ме остави
без милоста Своја!

ПСАЛМ 66

*Благодарносѝ кон Боѓа
за благословоѝ
излиен врз сѝе народи*

¹ Боже, биди милостив кон нас и бла-
гослови нè; осветли нè со лицето Свое,

² за да се спознае на Земјата патот
Твој, и меѓу сите народи спасението од
Тебе.

³ Да Те прославуваат народите, Боже,
сите народи да Те прославуваат.

⁴ Племињата нека се развеселат и
нека се радуваат, зашто праведно им
судиш на народите, и ги водиш народи-
те на Земјата.

⁵ Народите нека Те прославуваат, Бо-
же, сите народи нека Те слават!

⁶ Земјата го даде својот плод; Бог, на-
шиот Бог нè благослови.

⁷ Да нè благослови Бог и сите земни
краишта нека Го почитуваат.

ПСАЛМ 67

Благодарносѝ кон Боѓа за љубодаѝа

¹ Нека се крене Бог, и да се распрснат
непријателите Негови; нека се разбегат
пред лицето Негово оние што Го
мразат.

² Како што димот исчезнува, така да
исчезнат; како што восокот се топи од
оган, така да загинат грешниците од ли-
цето Божјо!

³ А праведните да се развеселат, да се
зарадуваат пред Бога и ќе Го прославу-
ваат во радоста.

⁴ Пејте Му на Бога, пејте Му на Него-
вото име; направете Му пат на Оној,
Кој се движи по небото; името Му е
Господ, и радувајте се пред Него.

⁵ Татко на сираците и Заштитеник на
вдовиците; Тој е Бог во Своето свето
место.

⁶ Бог им дава домови на напуштените,
ги ослободува од окови затворениците,
а непокорните остануваат да живеат во
пеколна пустина.

⁷ Боже, кога Ти излегуваше пред Тво-
јот народ, кога чекореше по пустината,

⁸ земјата се тресеше и небесата исту-
раа дожд пред Бога, Бог на Синај - пред
Бога, Бог Израилев.

⁹ Изобилен дожд изли Ти, Боже, врз
Твоето наследство, и кога тоа изнемош-
туваше, Ти го поткрепуваше.

¹⁰ Стадата Твои живеат на неа; во
Својата добрина, Боже, Ти се погрижи
и за сиромасите.

66,2

4,6

30,16

4 Мојс

6,24-25

3

Ер 33,9

Дела 28,28

5

81,8

97,9

7

84,12

3 Мојс 26,4

Ез 34,27

Ос 2,22-23

67,2

4 Мојс

10,35

Ис 33,3

4

31,11

5

17,10

2 Мојс

15,21

5 Мојс

33,26

Ис 19,1

6

145,9

2 Мојс

22,22-23

Посл. 1,37

8

5 Мојс 33,2

Суд 5,4-5

Авак 3,3-4

10

77,24-25

2 Мојс 16

ПСАЛМИ

13 <sup>47,4-5
Суд 5,19,22</sup> ¹¹ Господ дава наредба; голема е при-
дружбата на известителите:
¹² цареви на армии бегаат ли бегаат, а
жените по домовите пленот го делат.
¹³ Додека вие почивавте меѓу стадата,
крилјата на гулабицата заблескаа во
сребро, а нејзините пердуви со злато.
¹⁴ Кога Семоќниот ги разбиваше ца-
ревите, снег паѓаше на Селмон.
¹⁵ Горо моќна, горо Башанска, горо со
бројни врвови, горо Башанска!
¹⁶ Зошто гледаш завидливо, горо со
бројни врвови, кон гората што Бог ја
посака за Свое пребивалиште, каде што
Господ ќе престојува довека?
¹⁷ Божјите коли се безброј - на илјада
илјади; Господ на Синај доаѓа во Свети-
лиштето.
¹⁸ Ти се возвиси високо, плени плен,
прими дарови од луѓето, дури и од про-
тивниците на Божјото пребивалиште
таму.
¹⁹ Нека е благословен Бог Кој нè носи
од ден во ден, Бог, нашето спасение.
27-28 <sup>79,1-2
5 Мојс
33,28
Ис 8,23
Ер 2,13
16,13</sup> ²⁰ Нашиот Бог е Бог Кој спасува; во
власта на Господ е избавувањето од
смртта.
²¹ Но Бог ќе им ги скрши главите на
непријателите Свои и влакнестото теме
на оние што остануваат во своите гре-
вови.
²² Господ рече: од Башан ќе ги вра-
там, ќе ги извлечам од морските длабо-
чини,
²³ за да ти се натопа ногата твоја и ја-
зикот на твоите кучиња во крвта на не-
пријателите.
²⁴ Го видов Твоето величествено доа-
ѓање, Боже, доаѓањето на мојот Бог и
Цар во Светилиштето:
²⁵ напред одеа пејачите, а на крајот
свирачите, а во средината - девојки со
тимпани:
²⁶ „Во собранијата благословувајте Го
Бога, Господ, вие, што сте од семето
Израилево!“
²⁷ Таму беше Венијамин, најмладиот;
кнезовите Јудини - со своите чети, кне-
зовите Завулонови, кнезовите Нефта-
лимови.
²⁸ Покажи ја Боже, силата Твоја, сна-
гата Твоја, Боже, како што правеше со
нас во минатото.

²⁹ Поради Твојот храм во Ерусалим,
царевите ќе Ти принесуваат дарови.

³⁰ Скрати ги ѕверовите во мочуришта-
та, воловите со телињата на народите,
згази ги под нозете оние кои се лакомат
по почести, растури ги народите кои
уживаат во војна.

³¹ Нека се донесе бронза од Египет,
Етиопија брзо нека подаде раце кон Бо-
га.

³² Царства земни, пејте Му на Бога,
славете Го Господа,

³³ Кој се вози на небо, на небесата ис-
конски. И, ете, Тој го испраќа Својот
глас, Својот силен глас.

³⁴ Подајте Му слава на Бога! Над Из-
раил е Неговото велелепие, а силата
Негова на облаците.

³⁵ Чудесен си Ти, Боже, во светоста
Своја; Бог Израилев - Тој ќе му даде
сила и крепост на Својот народ. Нека е
благословен Бог!

ПСАЛМ 68

*Слугата Господов е во голема
невоља*

¹ Спаси ме, Боже, зашто водите стиг-
наа до гушата моја!

² Потонав во длабока тиња, каде што
нема дно; влегов во морска длабочина и
бура ме потопи.

³ Изнемоштем од викање; засипна гр-
лото мое; попуштија очите мои, чекајќи
Го мојот Бог.

⁴ Оние, што ме мразат без причина, се
намножија повеќе од косата на главата
моја: непријателите мои, кои ме гонат
неправедно, се засилија; она што не сум
го зел, бараат да го вратам!

⁵ Боже, Ти го знаеш моето безумие, и
гревовите мои не се сокриени од Тебе.

⁶ Да не се посрамат поради мене сите
оние, што се надеваат на Тебе, Господи,
Боже на силите. Да не се посрамат по-
ради мене оние, кои Те бараат, Боже
Израилев,

⁷ зашто заради Тебе поднесувам
исмејување, и срам го обзеде лицето
мое.

⁸ Туѓ станав за браќата свои, туѓинец
за синовите на мајка ми моја.

31
Ез 29,2-3

32
Ис 18,7
44,13

34
17,10
67,4
5 Мојс
33,26

35
27,8
28,11

68,1
44,1

2
17,4
Јона 2,6

4
118,82.123

5
39,12
34,19
Јн 15,25

8
Ер 15,15

9 ⁹ Бидејќи ревноста за Твојот дом ме изеде, и навредите на оние што Те хулат, паѓаат врз мене;
Јов 19, 13-15

10 ¹⁰ и поставам со душата своја, но и тоа ми го земаат за зло.
118,139
Јн 2,17
Рим 15,3

11 ¹¹ Место облека облекувам вреќа; и со тоа им станав за приказ;
108,24-25

14 ¹² против мене зборуваат оние што седат пред портите и пијаниците пеат за мене.
31,6
101,13
Ис 49,8

17 ¹³ Јас, пак, молитвата моја ја упатувам кон Тебе, Господи; во благопријатно време, Боже, со големата Своја милост услиши ме заради вистината на спасението од Тебе;
108,21

18 ¹⁴ изведи ме од калта за да не потонам; да се избавам од оние, кои ме мразат, а и од длабоките води;
101,2
142,7

21 ¹⁵ за да не ме потопа водниот вртеж, и длабината да не ме проголта, да не ја затвори над мене бездната својата уста.
Јов 6,14-15
Плач 1,2
Мт 26,40
Јн 16,32

22 ¹⁶ Услиши ме, Господи, зашто блага е Твојата милост; поради големата Твоја милосрдност погледај ме;
Мт 27,34-48

23-24 ¹⁷ не одвраќај го лицето Свое од слугата Твој, зашто сум потиштен; услиши ме брзо;
Рим 11, 9-10

26 ¹⁸ наклони се кон душата моја и испусти ја; поради моите непријатели, спаси ме.
Дела 1,20

27 ¹⁹ зашто Ти го знаеш мојот подбив, мојот срам и моето засрамување: познати Ти се сите мои непријатели.
70,11
Ис 53,4

²⁰ Навредите ми го скршија срцето; очаен сум, очекувајќи некој да ми се сожالي, но го немаше, и да ме утеша некој, но не го најдов.

²¹ И ми дадоа жолчка да јадам и кога зажеднев - со оцет ме напоија.

²² Трпезата нивна нека им биде примка, гоштевањето - стапица;

²³ да им се помрачат очите, та да не гледаат, и бедрата нивни ослаби ги засекогаш;

²⁴ излиј го врз нив гневот Свој, и ја-роста на Твојот гнев нека ги обземе;

²⁵ домовите да им ги запустиш, и во шаторите нивни да не остане никој жив;

²⁶ зашто оној кого Ти го порази, тие го гонат, и со тоа ги умножија болките од раните мои.

²⁷ Притури вина врз вината нивна, за да не добијат прошка од Тебе.

²⁸ Нека бидат избришани од книгата на живите и да не бидат запишани меѓу праведните.

²⁹ Јас, пак, сум беден и страдам; нека дојде од Тебе, Боже, спасението за мене!

³⁰ Ќе го славам името на мојот Бог со песна, ќе го возвеличувам во благодарност,

³¹ и тоа ќе Му биде погодно на Господ, отколку теле или јунец со рогови и со копита.

³² Нека го видат тоа оние што страдаат и нека се зарадуваат. Нека ви живнат срцата вам, кои Го барате Бога,

³³ зашто Господ ги слуша сиромасите и не ги презира затворениците Свои.

³⁴ Нека Го слават небесата и земјата, морето и сè што живее во него;

³⁵ зашто Бог ќе го спаси Сион, ќе се изградат градови во Јудеја, и таму ќе ги наследат;

³⁶ и ќе се веселат таму оние што го сакаат името Негово.

29
2 Мојс 32,32
Ис 4,3
Дан 12,1
Фил 4,3
Откр 3,5

31
21,25-26

33
21,26
33,2
69,4

34
139,12

36
101,16,28
Ис 44,26
Ез 36,10
5,11
Ис 65,9

70,1-3
24,2
30,1-3

ПСАЛМ 69

Моли́тва за по́мош по́рошав неприятели

¹ Боже, дојди ми на помош; побрзај, Господи, да ми помогнеш.

² Нека поцрвенеат и нека се засрамат оние, што ја бараат душата моја! Нека се уплашат, нека се уплашат и засрамат оние, кои ми пожелуваат зло.

³ Нека отстапат и нека се посрамат оние што ми викаат: „Аха! Аха!”

⁴ Нека се зарадуваат и развеселат во Тебе сите, кои Те бараат, и кои Те сакаат Тебе, Боже, и кои сакаат спасение од Тебе, и нека велат: „Велик е Господ!”

⁵ Јас, пак, сум беден и сиромав; помогни ми Боже, Ти си, Господи, помошник мој и избавител мој, не доцни!

ПСАЛМ 70

Моли́тва за милос́т Бо́жја во стáроста

¹ Кај Тебе, Господи, се засолнувам, не допуштај да бидам посрамен никогаш!

ПСАЛМИ

4 ^{139,1} ² Избави ме поради праведноста Своја и спаси ме; приклони го увото Свое кон мене и спаси ме.

6 ^{21,9} ³ Биди ми Карпа за мое прибежиште, изведи ме на место сигурно - зашто Ти си моја крепост и мое прибежиште.

7 ^{30,11} ^{Ис 52,14} ^{Ез 12,6,11} ^{23,24,27} ⁴ Боже мој, избави ме од рацете на грешникот, од рацете на престапникот и насилникот,

9 ^{21,11,19} ⁵ зашто Ти си моја надеж, Господи, моја верба од младоста моја.

11 ^{3,2} ^{21,8} ^{68,26} ⁶ За Тебе цврсто се држам од раѓањето мое; Ти си мој покровител од мајчината ми утроба; за Тебе вечно ќе пеам.

12 ^{21,11} ^{37,22} ^{39,13} ^{69,1} ⁷ За многумина бев како некое чудо, но Ти си мојот силен помошник.

13 ^{34,4} ^{39,14} ⁸ Полна ми е устата со похвала, и со песна ја величам славата Твоја; и цел ден пеам за Твоето велелепие.

15 ^{39,5} ¹⁰ Не отфрлај ме на старост, кога ќе почне силата моја да исчезнува, не напуштај ме,

17 ^{128,1-2} ^{Ис 46,3-4} ^{Ер 2,2} ^{Ос 2,17} ¹⁰ зашто непријателите мои зборуваат против мене; и оние, кои ја демнат душата моја, се договараат меѓу себе,

18 ^{128,1-2} ^{Ис 46,3-4} ^{Ер 2,2} ^{Ос 2,17} ¹¹ велејќи: „Го остави Бог; гонете го и фатете го, зашто нема кој да го избави“

18 ^{21,30} ¹² Боже мој, не оддалечувај се од мене; Боже мој, побрзај ми на помош!

19 ¹³ Да се посрамат и да исчезнат оние што ја клеветат душата моја; да поцрвенат и се засрамат оние, што ми сакаат зло.

20 ¹⁴ Јас, пак, секогаш ќе се надевам во Тебе и ќе Те славам сè повеќе.

21 ¹⁵ Устата моја ќе разгласува за Твоите праведни дела, и секој ден за делата на спасението од Тебе, зашто не им го знам бројот.

22 ¹⁶ Ќе влезам славејќи ги моќните дела на Господ Бог; ќе ја величам Твојата праведност - само Твојата.

23 ¹⁷ Боже, Ти ме поучуваше од младоста моја, и јас сè досега ги објавувам чудесата Твои.

24 ¹⁸ И во староста, кога ќе обелеам, Боже, не напуштај ме, за да ја објавувам мишката Твоја, силата Твоја и правдата Твоја на сегашниот род и на идниот,

25 ¹⁹ силата Твоја и правдата Твоја, Боже, досега дури до вишното небо, преку

која изврши големи дела, Боже. Кој е сличен на Тебе?

²⁰ Колку големи и тешки маки ми прати, но Ти пак ќе ме оживееш, и пак ќе ме изведеш од земните длабочини.

²¹ Ќе ми го зголемиш достоинството и пак ќе ме утешиш.

²² И јас ќе ја славам на харфа Твојата верност, Боже мој; ќе Те воспевам на лира, Светецу Израилев!

²³ Ќе се радува устата моја, кога ќе Ти пеам, и душата моја, која си ја избавил.

²⁴ И јазикот мој секогаш ќе зборува за Твојата правда, кога ќе поцрвенеат и ќе се засрамат оние, кои ми пожелуваа зло.

ПСАЛМ 71

Похвала за големиот Цар и Неговото владеење

¹ Боже, дај му го на царот Својот праведен суд, а на царевиот син - Својата праведност,

² за да им суди со праведност на Твоите луѓе и на сиромасите Твои со праведен суд.

³ Горите нека им донесат мир на луѓето, и ритчињата - праведност.

⁴ Нека ги брани бедните меѓу луѓето, нека ги спаси синовите на сиромасите, а угнетувачот нека го понизи.

⁵ Нека живее, додека постои сонцето и месечината - од род во род.

⁶ Нека биде како дожд на ливада, како капки што наросуваат земја.

⁷ Во Негово време нека се зацари правда, и нека има изобилен мир сè додека не ја снеса месечината.

⁸ И нека владее од море до море и од Реката до краиштата на Земјата.

⁹ Пред Него нека паднат на колена жителите на пустината, и непријателите Негови нека ја лижат пращината;

¹⁰ царевите на Тарсис и островјаните дарови нека му принесуваат; и царевите на Сава и од Сева дарови нека му донесуваат.

¹¹ И нека Му се поклонуваат сите цареви; нека Му служат сите народи;

¹² зашто Тој избави беден кога вика и сиромав и беспомошен.

22
91,3

24
34,26

71,1
88,14
Ер 23,5

3
Ис 45,8
51,5
54,11
Соф 2,3

5
60,7
88,37
2 Цар 7,
13-14
Ер 31,35
32,20

6
Ис 45,8
Ос 6,3

7
36,11

8
Зах 9,10
Сир 44,21

10
3 Цар 10,1

12
Јов 29,12

14 ¹³ Ќе го поштеди бедниот и сиромави-
^{115,15} от и ќе го спаси животот на сиромаси-
16 те;
^{Ос 14,6-9} ¹⁴ од угнетувања и насилства ќе ги из-
^{Амос 9,13} бави душите нивни, бидејќи е скапоцена
17 нивната крв пред очите Негови.
^{1 Мојс 12,3} ¹⁵ Нека поживее, па ќе Му даваат ара-
^{Авак 3,3} биско злато; и нека Му се молат непрес-
19 тајно, секој ден нека Го благословуваат;
^{72,3} ¹⁶ Нека има на земјата жито во изо-
^{36,1} билство, до врвовите на горите; плодот
^{Јов 21,} Негов ќе се издига над Ливан, а во гра-
¹³⁻²⁶ довите луѓето нека се размножуваат ка-
7 ко тревата по земјата,
^{16,10}
^{118,70}
^{5 Мојс}
^{32,15}
^{Ер 5,28}
^{Јов 15,27}

ПСАЛМ 72

Вечна ѝ правда

11
^{9,31}
13 ¹ Колку е добар Бог кон Израил, кон
^{Мал 3,14} оние што се со чисто срце!
² А нозете мои за малку не потклик-
наа, за малку чекорите мои ќе станеа
несигурни, -
³ зашто им позавидев на беззаконици-
те, гледајќи го напредокот на грешни-
ците,
⁴ зашто не страдаат, нивните тела се
цврсти и јадри.
⁵ Немаат маки како другите, човечки
неволји не ги засегаат.
⁶ Затоа горделивоста им е како ве-
ришка околу вратот, а насилството им е
облека.
⁷ Очите им се подуени од сало, а од
срцата им се излеваат безумија.
⁸ се подбиваат и злобно зборуваат, се
закануваат надмено со насилство.
⁹ Ја креваат устата против небото, а
јазикот нивен ја обиколува земјата.
¹⁰ Затоа народот Мој по нив се зале-
тува, и мана не им наоѓа.
¹¹ И вели: „Како ќе дознае Бог, и има
ли знаење во Севишииот?“
¹² Ете, такви се грешниците, секогаш
спокојни, богатство напластуваат.
¹³ И си реков: зар залудо го чував чис-
то срцето свое и во невиност ги миев ра-
цете свои?

¹⁷ Неговото име нека биде вечно: нека
Му трае славата сè додека постои Сон-
цето; и во Него нека бидат благослове-
ни сите земни племиња, а и сите народи
нека Го сметаат за блажен.

¹⁸ Нека е благословен Господ Бог, Бог
Израилев, Кој единствен прави чудеса;
¹⁹ и нека е благословено Неговото
славно име до века, и со славата Негова
нека се исполни целата Земја! Амин и
амин!

²⁰ Завршија молитвите на Давид,
Јесевиот син.

ТРЕТА КНИГА

¹⁴ И се изложував на непријатности **17**
секој ден и на срам секое утро? ^{118,130}
¹⁵ Но ако речев: ќе расудувам и јас та- **20**
ка, - тогаш ќе го изневерев родот на ^{48,14}
Твоите синови. **24**
¹⁶ И сакав тоа да го разберам, но тоа ^{15,10}
беше тешко за мене, **26**
¹⁷ сè додека не влегов во Божјото све- ^{15,5}
тилиште и не го разбрав нивниот крај.
¹⁸ Навистина, си ги поставил на лизга-
во место, на пропаст ги соборуваш!
¹⁹ Како пропаднаа, како нејнадејно из-
чезнаа и загинаа однесени од ужасот!
²⁰ Како што човек го презира сонот
кога ќе се разбуди, така, Ти, Господи, ќе
ги презреш нив, кога ќе се разбудат!
²¹ Кога душата ми беше огорчена, ко-
га се јадосував однатре,
²² безумен бев и не разбирав, како до-
биче бев пред Тебе.
²³ Но Јас сум секогаш со Тебе: Ти ми
ја придржуваш десницата моја,
²⁴ ме водиш со советот Свој и ќе ме
примиш во Твојата слава.
²⁵ Кого Го имам јас на небото освен
Тебе? А кога сум со Тебе на земјата,
ништо друго не барам.
²⁶ Може да изнемошти срцето мое и
телото мое; но Бог е сила на срцето мое
и наследството мое.
²⁷ Зашто, ете, оние, што се оддалечу-
ваат од Тебе, пропаѓаат; Ти го истребу-
ваш секого, кој отстапува од Тебе.

ПСАЛМИ

73,2 28 А мене ми е добро да сум до Бога,
на Господ ја полагам надежта моја, за
да ги раскажувам сите дела Твои кај
портите на ќерката Сионова.

3

Ис 51,19

7

4 Цар 25,9

Ис 64,10

9

76,8

Ез 7,26

Плач 2,9

10

6,3

88,46

11

Ис 52,10

13

88,9-10

Ис 51,9-10

Јов 7,12

14

Јов 3,8

15

2 Мојс

17,1-7

4 Мојс

20,2-13

Ис.Н. 3

ПСАЛМ 73

Молба за ѝомош

1 Зошто, Боже, нè отфрли засекогаш?
Зошто гневот Твој се разгоре на овците
од Твоето пасиште?

2 Сети се на Твојот народ, кого уште
од порано го придоби, ги избави со же-
золот како наследство Твое, и на гората
Сионска, на која Ти се насели!

3 Зачекори кон вечните урнатини, не-
пријателот уништи сè во светилиштето
Твое.

4 Твоите непријатели викаа во Твоето
Собрание, поставија свои знаци таму.

5 Мафтаа и кршеа со секири кај гор-
ниот влез,

6 со секира и дрвен чекан ги искршија
дрвените резби;

7 го запалија со оган Твоето Свети-
лиште, го осквернија местото, на кое
името Твое престојува, до земја го раз-
зурнаа.

8 Рекоа во срцата свои: „Ајде докрај
да ги истребиме!“ И ги изгореа сите
Божји светилишта во земјата.

9 Знаците свои не ги гледаме, нема
повеќе ни пророк, и никој од нас не
знае, до кога?

10 До кога, Боже, ќе се гордее над нас
непријателот? Вечно ли противникот ќе
го презира името Твое?

11 Зошто ја повлекуваш раката Своја
и десницата Своја во пазувите Свои ја
криеш?

12 Но Бог, Царот мој е уште од пред
вековите, Тој приготвува спасение
среде Земјата!

13 Боже, со силата Своја Ти го расече
морето и ги сотре главите на водните
страшила.

14 Ти му ја здроби главата на Левија-
танот и им ја даде како храна на пустин-
ските животни.

15 Ти ги отвори изворите и потоците,
ти ги исуши реките непресушни.

16 Твој е денот и Твоја е ноќта: Ти ги
постави светилата и сонцето;

17 Ти ги создаде сите граници на
Земјата, летото и пролетта Ти ги опре-
дели.

18 Сети се сепак на ова; непријателот
Го навреди Господа; луѓе безумни го
презираат Твоето име.

19 Не предавај ја на сверовите душата
на Својата грлица; не заборавај ги засе-
когаш душите на сиромасите Твои.

20 Погледај на Својот завет, зашто си-
те мрачни домови по земјата се испол-
нија со беззаконици;

21 Да не се врати посрамен потиснати-
от; сиромавиот и бедниот нека го прос-
лавуваат Твоето име.

22 Стани Боже, според правдата Своја
пресуди; сети се како секој ден Те хули
безбожникот.

23 Не заборавај ја викотницата на Тво-
ите непријатели, буната на оние што Те
мразат, која постојано се крева против
Тебе.

ПСАЛМ 74

Благодарносѝ кон Бога з
а судош над ѓордишѝ

1 Те фалиме Тебе, Боже, Те фалиме,
името Твое е близу. Луѓето ги разгласу-
ваат твоите чудесни дела!

2 Кога ќе дојде време, ќе судам според
правда.

3 Кога се заниша Земјата и сите, што
живеат на неа, Јас ги зацврстив столбо-
вите нејзини.

4 Им велам на дрските: не бидете дрс-
ки! И на грешниците: не дигајте рог,

5 не кревајте го високо вашиот рог, не
говорете дрско против Бога!

6 зашто издигањето не доаѓа ни од ис-
ток, ни од запад, ниту, пак, од пустина-
та;

7 но Бог е судија: едни унижува, а дру-
ги возвисува.

8 Зашто чаштата е во раката на Гос-
под, со вино пенливо, промешано, Тој
налева од неа и до талог ќе го испијат
сите грешници на земјата!

74,4

45,2

59,2

92,1-2

95,10

1 Цар 2,8

5

1 Цар 2,3

Зах 1,

18-2,3

6

93,4

Јов 15,25

7

Мт 24,

23-28

8

1 Цар 2,7

Дан 2,21

9

59,3

Ис 51,17

Јов 21,20

91,10

75,3121,6-7
1 Мојс
14,18

⁹ Јас, пак, вечно ќе се радувам, ќе Му пеам на Јакововиот Бог,

¹⁰ ќе им ги скршам роговите на сите грешници, а рогот на праведните ќе се возвиси.

445,9
47,3-7**6**4 Цар
19,35
Ер 51,39,57
Наум 3,18**ПСАЛМ 75*****Големо е името на Бога во Израил***

¹ Познат е Бог во Јудеја; големо е Неговото име во Израил.

² Во Шалем е Неговото место, а Неговото живеалиште - на Сион.

³ Таму Тој ја порази силата на стрелите, штитот и мечот и војната.

⁴ Посветол си од светлината, повеличествен од древните гори!

⁵ Се збркаа сите што беа со храбро срце; заспаа и им папсаа рацете.

⁶ Од Твојата закана, Боже Јаковов, се скаменија и коњаниците и коњите.

⁷ Ти си страшен, и кој ќе опстане пред Тебе, кога ќе се крене Твојот гнев!?

⁸ Од небесата се чу глас дека ќе судиш; Земјата се уплаши и занеме,

⁹ кога Бог стана да суди, за да ги спаси сите угнетени по Земјата,

¹⁰ зашто и преку човековиот бес Ти ќе се прославиш, а и остатокот од нив ќе Те прославува.

¹¹ Заветувајте се на Господ, вашиот Бог, и исполнувајте ги заветите; сите, што сте околу Него, принесувајте дарови, на Страшниот,

¹² Кој ги скротува духовите на кнезовите, од Кого се плашат и земните цареви.

ПСАЛМ 76***Ушеха ѿоради милостиа на Бога која ѿорано Му ја укажуваше на Својот народ***

¹ Со гласот свој викам кон Бога, со гласот свој кон Бога, за да ме чуе.

² Во денот на тагата моја Го барам Бога ноќе, со издигнати раце кон Него неморно; но душата моја не може да се утеши.

³ Го спомнувам Бога и воздивнувам, размислувам и духот мој малаксува.

⁴ Будни се очите мои, се вознемирав и не можам да говорам. Очите ми ги држиш отворени,

⁵ Размислував за дамнешните дни, и се сетив за старите години;

⁶ Размислував ноќе со срцето свое, а духот мој ме испитуваше;

⁷ зар Господ засекогаш отфрла и не сака ли повеќе да биде благонаклонет,

⁸ или засекогаш престанала Неговата милост, и Неговите ветувања се пресекле за сите родови?

⁹ Зар Господ заборавил на штедроста Своја? Зар во гневот Свој ќе го затвори Своето милосрдие?

¹⁰ Па си реков: „Ова е мојата болка: десницата на Сеевишниот се изменила.”

¹¹ Ќе си спомнам за делата на Господ; ќе се потсетам на дамнешните чудесни дела;

¹² ќе ги разгледувам сите Твои дела и ќе мислам на Твоите моќни дела.

¹³ Боже, Твојот пат е свет. Кој бог е толку голем, како нашиот Бог!?

¹⁴ Ти си Бог, Кој прави чудеса; Ти ја покажа силата Своја меѓу народите;

¹⁵ Ти со мишката Своја го избави Твојот народ, синовите на Јаков и на Јосиф.

¹⁶ Те видоа, Боже, водите, Те видоа водите и се разбрануваа, и бездните затрепераа.

¹⁷ Од облаците се излеа вода, загрмеа небесата зашто стрелите Твои пролетуваа.

¹⁸ Татнежот на Твојот гром се разнесуваше низ виорот; светкавици ја осветлуваа вселената; Земјата трепереше и се тресеше.

¹⁹ Твојот пат водеше низ морето, Твоите патеки преку моќните води, но Твоите траги не се познаваа.

²⁰ Ти ги водеше како стадо луѓето Твои преку раката на Мојсеј и Арон.

ПСАЛМ 77***Верностиа Божја во водењето на неговиот нейослушен народ***

¹ Слушни ги, народе мој, поуките мои, нека чуе увото ваше што зборува устата моја.

6142,5
5 Мојс 32,7**8**73,1
88,46
Плач 3,
21-23**10**73,9
Ис 49,14-15
62,14**13**

142,5

1417,30-31
88,6
2 Мојс
15,1-18
5 Мојс 32,4**16**1 Мојс
46,26-27
Неем 1,10**17**2 Мојс 14
Наум 1,4
Авак 3,
10-11
Јов 7,12**18**17,14
143,6**19**29
96,4
2 Мојс
19,16**20**Ис 43,16
50,9
Неем 9,11
Мудр 14,3
77,52
Ис 63,11-14
Мих 6,4**77,1**

5 Мојс 32,1

248,4
Мт 13,35

ПСАЛМИ

3 ² Ја отворам устата своја со параболa и ќе зборувам за непознатите работи од старо време,
³ работи што ги чувме и дознавме и што ни раскажуваа татковците наши,
4-6 ⁴ нема да ги криеме од нивните деца, на идниот род ќе му раскажуваме за славата на Господ и силата Негова, и чудесата Негови што Тој ги изврши.
⁵ Тој подигна сведоштво во Јаков и положи закон во Израил, и им заповеда на татковците наши сето тоа да им го објават на децата свои,
⁶ за да знае идниот род, децата, што ќе се родат, та и тие во свое време да им раскажуваат на своите деца,
9 ⁷ да ги полагаат надежите свои во Бога, да не ги забораваат делата Божји, да ги чуваат Неговите заповеди
14 ⁸ и да не бидат како татковците нивни - род тврдоглав и бунтовен, непостојан по срце и не Му остана верен на Бога со духот свој.
15-16 ⁹ Синовите Ефремови, вооружени, стрелајќи со лакови, отстапија во денот на битката:
¹⁰ тие не го запазија заветот на Бога и не сакаа да одат по Неговиот Закон.
¹¹ Ги забораваја Неговите добрини и чудеса, што им ги беше покажал,
17 ¹² чудесата што пред очите на нивните татковци ги направи во египетската земја, во полињата на Цоан;
18 ¹³ го раздвои морето и ги преведе преку него, и ги постави водите како насип;
¹⁴ дење ги водеше со облак, а по цела ноќ - со огнена светлина;
19 ¹⁵ разби карпа во пустината и ги напое како од голема бездна.
¹⁶ Од карпата изведе вода, и води потекоа како реки.
¹⁷ Но тие продолжуваа и понатаму да грешат пред Него и да Го огорчуваат Севишниот во пустината:
¹⁸ Го искушуваа Бога со срцето свое, барајќи храна за своето лакомство,
¹⁹ па Го нападнаа Бога, велејќи „Може ли Бог да приготви трпеза во пустина?“
²⁰ Ете, Тој удри во карпа - и бликнаа води, потекоа потоци. Може ли Тој да му даде и леб, може ли да му приготви месо на Својот народ?

²¹ Поради ова што го чу, Господ се разгневи и пламна во гнев, и оган се разгоре против Јаков и гнев се крена против Израил,
²² затоа што не поверуваа во Бога и не се надеваа на спасението во Него.
²³ Тој им заповеда на облаците одозгора и се отворија вратите на небесата,
²⁴ па им истури дожд од мана да јадат, и им даде леб небесен.
²⁵ Леб ангелски јадеше човекот: Тој им испрати храна до наситување.
²⁶ Го раздвижи од небото јужниот ветар и со силата Своја го дотера југозападниот ветар,
²⁷ па ги одожди со месо како со прав и со птици пернати како со песок морски:
²⁸ ги нафрла среде нивниот табор, околу нивните живеалишта,
²⁹ и тие јадеа и се заситија: и тоа што го сакаа, им го даде.
³⁰ Но уште не беше минала нивната желба, и храната уште им беше во устата нивна,
³¹ а гневот Божји дојде врз нив, ги уби нивните најсилни и израилските момчиња ги погуби.
³² При сето тоа тие продолжуваа да грешат и не поверуваа во чудесата Негови.
³³ И така им минеа дните нивни попусто и годините нивни во ужас.
³⁴ Кога ги убиваше, тогаш Го бараа, се обраќаа и прибегуваа кон Бога,
³⁵ и се сеќаваа дека Бог е нивен помощник и дека Севишниот Бог е нивен избавител.
³⁶ Но со устата своја Го мамеа, со јазикот свој лажеа пред Него;
³⁷ срцето нивно не Му беше наполно верно, и тие не беа цврсти во заветот Негов.
³⁸ Но Тој, Милостивиот, им го простуваше гревот и не ги истребуваше, многупати ја отстрануваше јароста Своја и не го разгоруваше сиот Свој гнев:
³⁹ Тој ќе си спомнеше дека се тие тело и здив што оди и не се враќа.
⁴⁰ Колкупати Го беа огорчувале во пустината и Го беа разгневувале во безводната земја!

21
 4 Мојс 11
 5 Мојс
 32,22

23
 4 Цар 7,2
 Мал 3,10

24
 Јн 6,31

25
 104,40
 5 Мојс 8,3
 Мудр 16,20
 1 Кор 10,3

26
 4 Мојс
 11,31

29
 Ос 13,6

30
 4 Мојс
 11,33

31
 4 Мојс
 14,29

34-35
 4 Мојс 21,7
 5 Мојс
 32,15,18
 Ис 26,16
 Ос 5,15

37
 Ис 29,13
 Ос 6,4
 8,1
 Дела 8,21

38
 64,3
 84,3
 2 Мојс
 32,14
 4 Мојс
 14,20
 Ис 48,9
 Ез 20,22
 Ос 11,8-9

40
 5 Мојс 9,22

41
 Ис 6,3

42 ⁴¹ И отстапуваа и одново Го искушуваа Бога и Го раздразнуваа Светецот Израилев;
² Мојс 12,29-36
Мудр 16-18

43 ⁴² не се секаваа на Неговата рака, ни на денот кога Тој ги избави од непријателот;
² Мојс 7-11

51 ⁴³ кога ги покажа во Египет Своите знаци и во полињата на Цоан - Своите чудеса;
^{104,36}
^{105,22}

52 ⁴⁴ и ги претвори реките нивни и потоците нивни во крв, за да не можат да пијат;
^{76,20}
² Мојс 12,41-42
^{12,16-17}

53 ⁴⁵ испрати на нив бубачки да ги боцкаат и жаби да ги уништат;
² Мојс 13,17,21
^{13,19}
² Мојс 15,10,19

55 ⁴⁶ житото нивно го предаде на гасеници и трудот нивен на скакулци;
⁴⁷ лозјата им ги исчука со град и смоквите нивни - со слана.

55 ⁴⁸ И добитокот нивен го уништи со град, а имотот нивен - со оган;
^{104,11,44}
Ис.Н. 13,6
^{22,4}
^{23,8-13}

56-58 ⁴⁹ го испрати врз нив гневот на јароста Своја, јарост, и гнев, и маки - одред зли ангели;
⁵⁰ го отвори патот на Својот гнев, не ги поштеди од смрт ни душите нивни и добитокот нивен го предаде на помор;
⁵¹ уништи сè што беше првородено во Египет, првините од нивниот труд во шаторите на Хам.
⁵² Тогаш го поведе Својот народ како овци, и ги водеше како стадо преку пустината;
⁵³ ги водеше сигурно, и тие не се уплашија; непријателите нивни ги покри морето -
⁵⁴ и Ги воведо во светата Своја гора, онаа, која десницата Негова ја беше придобила;
⁵⁵ и ги изгони од пред лицето нивно народите, а земјата им ја подели со ждрепка во нивно наследство, и ги насели израилските колена во полињата нивни.
⁵⁶ Но тие Го искушуваа и Го огорчуваа Бога Севишниот и не ги пазеа наредбите Негови.
⁵⁷ Отстапија и се оттргнаа како татковците нивни, се претворија во искривен лак.
⁵⁸ Го разгневуваа на ридовите свои и со своите идоли Го раздразнуваа.
⁵⁹ Бог го чу тоа, се разгневи многу, го отфрли Израил;

⁶⁰ ја отфрли скинијата во Силом, во која се всели Тој меѓу луѓето;
⁶¹ и ја предаде во ропство нивната крепост и убавината нивна во рацете на непријателот;
⁶² па го предаде Својот народ на меч и се разгневи на Своето наследство.
⁶³ Момчињата нивни оган ги голташе, и за девојките нивни немаше свадбени песни;
⁶⁴ свештениците нивни пагаа од меч, и вдовиците нивни не беа оплакувани.
⁶⁵ Тогаш се разбуди Господ како од сон, како јунак од вино совладан,
⁶⁶ и ги порази непријателите Свои од зад грб и ги предаде на вечен срам.
⁶⁷ И го отфрли Јосифовиот шатор и не го избра коленото Ефремово,
⁶⁸ туку го избра коленото Јудино, гората Сион, која ја возљуби.
⁶⁹ И изгради светилиште Свое како небото и како Земјата го утврди засекогаш,
⁷⁰ и го избра Давид, својот слуга, го зеде од овците стада,
⁷¹ и од овците што се јагнат го доведе за да го пасе народот Негов, Јаков и Израил, наследството Негово.
⁷² И Тој ги пасеше со чисто срце и ги водеше со Својата мудра рака.

ПСАЛМ 78

Плач њо разорениоѝ Ерусалим

¹ Боже, незнабошците дојдоа во Твоео наследство, го осквернија светиот Твој храм, Ерусалим го претворија во урнатини.
² Мртвите тела на Твоите слуги им ги дадоа како храна на птиците небески, а телата на Твоите светии - на земните сверови;
³ ја пролија нивната крв како вода околу Ерусалим, и немаше кој да ги погребне.
⁴ Станавме за потсмев на соседите наши, срам и подбив за оние што се околу нас;
⁵ До кога, Господи, ќе се разгневуваш постојано, до кога ќе гори љубомората Твоја како оган?

61
1 Цар 4,11,22

62
Ер 12,7

63
5 Мојс 32,22-25
Ер 7,34

64
Јов 27,15

66
1 Цар 5,6-7

68
46,4
86,2
Сир 24,11

69
47,2
86,2
2 Цар 5,9

70
1 Цар 13,14
15,11-13

71
2 Цар 5,2
7,7
Ис 40,11
Ез 34,13,23
36,24
Мих 7,14

72
76,20

78,1
4 Цар 25, 9-10
Плач 1,10

1
Ис 17,1
24,2
Ер 26,18
Мих 1,6
3,11

2
79,12-13
Ер 7,33
18,6

3
Ер 14,16
Соф 1,17
1 Мак 7,17

ПСАЛМИ

4 ⁶ Излеј го гневот Свој врз народите што не Те познаваат, и врз царствата, кои не го призиваат името Твое,
⁷ зашто тие го испојдоа Јакова и мес-
 тото негово го опустошија.
⁸ Не спомнувај ги нашите поранешни беззаконија, туку побрзај да нè пресрет-
 неш со Својата милосрдност, зашто
5 многу сме понижени.
⁹ Помогни ни, Боже, Спасителе наш,
 поради славата на името Твое, избави
 нè и очисти нè од гревовите наши зара-
 ди името Твое!
¹⁰ Зошто незнабошците да велат:
 „Каде е нивниот Бог?“ Барем пред очи-
 те наши да ја видиме одмаздата над нез-
 набошците за пролеаната крв на Твоите
 слуги.
7 ¹¹ Да дојде пред Тебе офкањето на
 окованите; со силата на Твојата мишка
 зачувај ги синовите осудени на смрт.
9 ¹² Седумкратно врати ги во пазувите
 на нашите соседи хулењата, со кои Те
 хулеа Тебе, Господи.
10-11 ¹³ А ние, пак, народот Твој и овци од
 Твоето пасиште, вечно ќе Те славиме и
 од род во род ќе разгласуваме за Тебе
 похвала.
 43,13-14
 79,6
 5 Мојс
 28,37
 3 Цар 9,7
 Ер 24,9
 47,26
 Ез 14,8
 Соф 2,8
 43,23
 73,1
 88,46
 5 Мојс 4,24
 13,4
 Ер 10,25
 Сир 36,1-5
 1 Сол 4,5
 7
 Ер 50,7
 8
 141,6
 2 Мојс
 32,12
 Ез 20,44
 35,21
 101,20
 114,2
 125,2
 5 Мојс
 32,43
 Јоил 2,17
 4,20
 Јов 16,18

ПСАЛМ 79

*Молишва Господ да ѝ одржи
 народот израилски*

12 88,50
13 ¹ Пастору Израилев, послушај! Ти,
 Кој го водиш Јосиф како стадо, Кој се-
 диш на херувимите, заблескај!
² Пред Ефрем, Венијамин и Манасија
 издигни ја силата Своја и дојди да нè
 спасиш.
³ Боже, поврати нè; нека светне лице-
 то Твое, и ние ќе се спасиме!
⁴ Господи, Боже на силите, до кога ќе
 бидеш гневен на молитвата од слугите
 Твои?
⁵ Ќе ги храниш ли со леб од солзи, и
 напојуваш со солзи избобилно?
⁶ Нè направи показ за кавги меѓу на-
 шите соседи, и нашите непријатели ни
 се смеат.
⁷ Господи, Боже на силите, поврати
 нè! Нека светне лицето Твое, и ние ќе
 се спасиме!

5 43,23
 73,1
6 41,3
7 78,4
9 Ис 5,1-7
 26,2-5
 Ер 2,21
 11,9
 Ос 10,1
 Мт 21,
 33-41
 Јн 15,1-6
13 Ер 12,7-13
80,1 8,1
4 3 Мојс
 23,24
 4 Мојс
 29,12
 4 Цар 4,23
 Ис 1,13
 Ос 2,12
 Амос 8,5
7 2 Мојс 1,14
 6,5
⁸ Ти ја пренесе од Египет лозата, ги
 изгони народите и ја посади;
⁹ исчисти за неа место, и ги зацврсти
 корењата нејзини, и таа ја исполни зем-
 јата.
¹⁰ Горите се покрија од сенката нејзи-
 на, и гранките ѝ се како кедрови моќни;
¹¹ таа пушти гранки до морето и лас-
 тари до реката.
¹² Зошто ја сруши нејзината ограда,
 па да ја берат сите, што минуваат по па-
 тот?
¹³ Горскиот вепар ја подгризува, и
 полската сврка ја јаде.
¹⁴ Боже на силите! Сврти се, погледај
 од небесата и види го и посети го ова
 лозје;
¹⁵ и утврди го она што го посади
 десницата Твоја; погледај и на синот,
 што си го одгледал за Себе.
¹⁶ Тоа е со оган обгорено и раскопано;
 од сграв пред Твоето лице нека пропад-
 нат!
¹⁷ Твојата десница нека биде над чове-
 кот на Твојата десница, синот, кого си
 го одгледал за Себе.
¹⁸ А ние нема да отстапиме од Тебе;
 оживеј нè, и ние ќе го призиваме Твое-
 то име.
¹⁹ Господи, Боже на силите, поврати
 нè; нека свети лицето Твое, и ние ќе се
 спасиме!

ПСАЛМ 80

Висштинско йразнување

¹ Радувајте се во Бога, нашата Сила,
 воскликнете кон Бога Јаковов;
² запејте песна, удрете во тимпан, на
 милозвучна лира со харфа;
³ затрубете со труба во новомесечје,
 во определено време, во денот на ваши-
 от празник,
⁴ зашто тоа е закон за Израил, наред-
 ба од Бога Јаковов.
⁵ Тој го установи тоа како сведоштво
 за Јосиф, кога тој излезе од египетската
 земја, каде што чу јазик што не го зна-
 еше:
⁶ „Јас го симнав товарот од раменици-
 те негови, и му ги ослободив рацете не-
 гови од кошницата.

- 8** ^{94,8} 7 Во маката своја ти Ме повика, и Јас те избавив; при гром те чув, кај водите на Мерива те испитав.
² Мојс 17,1-7
^{18,15-18} 8 Чуј, народе Мој, и Јас ќе ти посведо-
⁴ Мојс 20,2-13 чам, ако Ме послушаш, Израиле!
- 9** ² Мојс 15,26
^{Ис 55,2-3} 9 Да немаш друг бог и да не му се пок-
лонуваш на друг земен бог!
- 10** ² Мојс 20,2-3
¹⁰ Јас сум Господ, Бог твој, Кој те из-
веде од египетската земја; отвори ја ус-
тата своја, и Јас ќе ја наполнам.
- 11** ¹¹ Но Мојот народ не го послуша гла-
сот Мој, Израил не Ми се покори;
- 12** ⁵ Мојс 9,7
¹² затоа Јас ги оставив на нивните
закоравени срца; нека одат по мислите
свои.
- 13** ^{Ер 3,17}
^{7,23} 13 О, да беше Ме послушал Мојот на-
род и Израил да одеше по Моите па-
тишта!
- 14** ^{Ис 48,18}
¹⁴ Веднаш ќе ги покореј нивните не-
пријатели и ќе ја свртеј раката Своја
против оние што го оскрбуваа.
- 15** ³ Мојс 26,7-8
⁵ Мојс 32,13
¹⁵ Оние, што Го мразат Господа, би
ползеле до Него, и нивниот крај би бил
запечатен засекогаш;
- 81,1** ^{Ис 3,13-14}
¹⁶ А Мојот народ ќе го хранев со нај-
добра пченица и ќе ги наситував со мед
пештерски.”
- 2**
^{57,1}

ПСАЛМ 81

*Господ им се заканува
на нејправедниите судии*

- 4** ² Мојс 23,6
⁶ Бог застана во собранието на „бого-
вите”; меѓу „боговите” изрече суд:
- 6** ^{Јн 10,34}
² До кога ќе судите неправедно и
спрема нечестивите ќе покажувате
пристрасност?
- ³ Бидете праведни кон сирак и беден,
праведен и сиромав;
- ⁴ ослободувајте го сиромавиот и бед-
ниот од рацете на нечестивите.
- ⁵ Не знаат, не разбираат, во темнина
одат; сите земни основи се развишаа,
- ⁶ Јас реков: „Вие сте богови, вие сте
сите синови на Севишниот;
- ⁷ но вие ќе умрете како и сите луѓе, и
ќе паѓате како секој кнез.”
- ⁸ Стани, Боже, суди ѝ на Земјата, заш-
то Твои се сите народи.

ПСАЛМ 82

*Моли́тва за ѝмош
ѝројив нејријателите на Израил*

- ¹ Не премолчувај, не оглушувај се и
не мирувај, Боже!
- ² Зашто ете Твоите непријатели вре-
ват, а оние што Те мразат, кренаа гла-
ва;
- ³ против Твојот народ зло наумија и
се советуваат против Твоите приврзани-
ци;
- ⁴ рекоа: „Да одиме и да го истребиме
меѓу народите, па да не се спомнува по-
веќе името Израил!”
- ⁵ Се договорија еднодушно, склучија
против Тебе сојуз;
- ⁶ шаторите на Едом и Исмаилците, на
Моав и Агарјаните;
- ⁷ Гевал, Амон, Амалик и Филистејци-
те со оние што живеат во Тир,
- ⁸ бидејќи и Ашур се придружи кон
нив, па станаа помош за синовите Лото-
ви.
- ⁹ Направи им го истото, како што им
направи на Мидјаните, како и на Сисе-
ра, како и на Јавин кај потокот Кишон,
- ¹⁰ кои беа истребени во Ен-Дор и ста-
наа губриво за земјата.
- ¹¹ Постапи со нив, со нивните кнезови,
како со Орев и Зев и со сите нивни кне-
зови, како со Зевеја и Салмана,
- ¹² бидејќи рекоа: „Да го присвоиме за
себе светилиштето Божјо!”
- ¹³ Боже мој, заповедај да станат како
виор и како плева пред ветар;
- ¹⁴ како оган што изгорува дубрави, и
како пламен што запалува гори,
- ¹⁵ така и Ти подгони ги со Својот ви-
ор, застраши ги со Својот гнев!
- ¹⁶ Исполни ги лицата нивни со бес-
честие, па да го побараат името Твое,
Господи!
- ¹⁷ Да се засрамат и да се збунат засе-
когаш, да се посрамат и да загинат,
- ¹⁸ и да познаат дека Ти си Тој, чие име
е Господ и дека Ти си единствен Севи-
шен над целата Земја.

82,2

43,23
49,3
108,1

4

Ер 11,19

10

2 Мојс 2,15
Суд 4-5
Ис 9,3
9,46

11

Ер 8,2

12

Суд 7,25
8,9-20

14

57,9
Ис 17,13
28,5
Јов 27,21

15

Ис 5,24
9,37
Ез 21,2

16

Ер 25,32
45,10
96,9
Ис 42,8

ПСАЛМИ

83,1

ПСАЛМ 83

8,1

3

Койнеж за свейтилишѣ

41,2,8

121,1

¹ Колку се мили Твоите живеалишта, Господи Саваоте!

4

² Копнее душата моја, сакајќи да е во Господовите дворови; срцето мое и телото мое со радост се стремат кон живиот Бог.

7

Ез 34,26
Јоил 2,23

³ И птичката си наоѓа живеалиште, и ластовичката гнездо, каде што ќе ги положи пилињата свои, при олтарите Твои, Господи Саваоте, Царе мој и Боже мој!

12

46,9

88,18

84,2

52,6

⁴ Блажени се оние, кои живеат во домот Твој; тие постојано Те фалат.

⁵ Блажен е оној човек, кој заштита бара кај Тебе и во чие срце се патиштата Твои.

⁶ Преминувајќи ја Сушната долина, тие ја претвораат во извори, и дожд ја покрива со вирови;

⁷ минуваат од сила во сила, додека не Го видат Бога, на Сион.

⁸ Господи, Боже на силите, услиши ја молитвата моја, послушај, Боже Јаковов!

⁹ Боже, заштитнику наш, погледај и види го лицето на твојот помазаник!

¹⁰ Зашто еден ден во Твоите дворови е подобар отколку - илјада дни надвор. Повеќе би сакал да стојам на прагот пред Божјиот дом, отколку да живеам во шаторите на нечестието.

¹¹ Бидејќи Господ Бог е сонце и штит, Тој дава благодат и слава; Господ не ги лишува од блага оние, што одат непорочно.

¹² Господи Саваоте, блажен е оној човек, кој се надева во Тебе!

ПСАЛМ 84

Молба Госѿод ѿак да ѿ блаѿслови народоѿ сѿрема коѿо ѿорано бил милосѿив

¹ Господи, Ти омиле земјата Твоја, го врати од пленство Јаков.

² Ти им ги прости беззаконијата на Твоите луѓе, ги покри сите нивни гревови,

³ го смири сиот Свој гнев, ја ублажи јароста на гневот Свој.

⁴ Поврати нѐ, Боже, спасение наше, и одврати ја Твојата јарост од нас.

⁵ Зар вечно ќе се гневиш на нас, или ќе го протегааш гневот Свој од род во род?

⁶ Нема ли, Боже, да се повратиш, и пак да нѐ оживееш, и луѓето Твои да се зарадуваат во Тебе?

⁷ Покажи ни ја, Господи, Твојата милост, и подари ни спасение.

⁸ Ќе чујам што ќе ми рече Господ Бог, зашто Тој ќе зборува за мир на Својот народ и на Своите светии, и на оние што со срцето свое Му се обраќаат Нему.

⁹ Да, спасението од Него е блиску до оние, кои се бојат од Него, за да ја населат славата своја во нашата земја.

¹⁰ Милоста и вистината ќе се сретнат, праведноста и мирот ќе се целиваат.

¹¹ Верноста ќе изникне од земјата, а праведноста ќе се појави од небото;

¹² Зашто Господ ќе даде добро и нашата земја ќе го даде својот плод;

¹³ праведноста ќе оди пред Него и на патот ќе ги става стапките свои.

ПСАЛМ 85

Молиѿва во ѿлема невољја

¹ Приклони го, Господи, увото Свое и услиши ја молитвата моја, зашто сум беден и сиромав.

² Зачувај ја душата моја, зашто сум посветен на Тебе; спаси го слугата Твој, Боже мој, кој се надева во Тебе.

³ Помилуј ме, Господи, зашто кон Тебе викам секој ден.

⁴ Развесели ја душата на Твојот слуга, зашто кон Тебе, Господи, ја издигам душата своја;

⁵ зашто Ти, Господи, си добар, кроток и многумилостив кон сите, кои Те повикуваат.

⁶ Чуј ја, Господи, мојата молитва и послушај го гласот на молбата моја.

⁷ Во денот на мојата мака повикав кон Тебе, и Ти ме чу.

4

77,38

5

79,3

6

78,5

7-8

Ис 43,4
48,13-14
53,6-7

10

2 Мојс
24,16Ез 11,23
42,2
Јн 1,14

11

88,14
96,2

12

Ис 45,8

13

66,6
Ис 58,8
Зах 8,12

85,1

39,17

2

24,20

4

24,1
142,8

6

5,1-2
27,2
129,2

7

16,6
76,2

8

34,10
88,6
2 Мојс
15,11
5 Мојс 3,24
Ер 10,6

9 ^{21,27-29} ^{65,4} ^{86,4-6} ^{101,15,22} ^{Откр 15,4} ⁸ Меѓу боговите нема таков каков што си Ти, Господи, и нема дела како Твоите.

11 ^{25,3} ^{26,11} ^{142,8} ⁹ Сите народи што си ги создал Ти, ќе дојдат и ќе се поклонат пред Тебе, Господи, и ќе го прославуваат името Твое, ¹⁰ зашто Ти си велик и правиш чудеса, - Ти си Бог единствен!

12 ^{9,1} ^{51,9} ¹¹ Упати ме, Господи, кон Твојот пат, и јас ќе одам во Твојата вистина; и дај ми непоколебливо срце, за да го почитувам името Твое.

13 ^{87,6} ⁵ Мојс ^{32,22} ^{Ез 32,23} ¹² Ќе Те славам, Господи, Боже мој, од сè срце и вечно ќе го прославувам името Твое,

14 ^{53,4} ¹³ зашто Твојата милост кон мене е голема: Ти ја спаси душата моја од адските длабини.

15 ^{102,8} ^{144,8} ² Мојс ^{34,6} ¹⁴ Боже, законопрестапниците станаа против мене, и многуте насилници ја бараат душата моја: тие Те немаат Тебе пред себе.

16 ^{24,16} ^{115,16} ¹⁵ Но Ти, Боже, Кој си штедар и милостив, долготрпелив, многумилостив и верен,

86,1 ^{2,6} ^{3,4} ^{14,1} ^{47,1} ^{75,2} ^{Ис 27,13} ^{Ер 31,23} ^{Ез 20,40} ^{Јоил 2,1} ¹⁶ погледни на мене и помилуј ме; дај му ја Твојата сила на слугата свој и спаси го синот на слугинката Твоја;

¹⁷ покажи со мене чудо за добро, па да видат оние, што ме мразат, и да се засрамот, зашто Ти, Господи, ми помогна и ме утеши.

2 ^{77,68} ^{Зах 2,13}

ПСАЛМ 86

4 ^{88,10} ^{Јов 9,13} ^{25,12} *Се слави Сион зашто што обршил незнабошци*

5 ^{47,8} ¹ Основите Негови се горите свети.

6 ^{Ис 4,3} ^{Ез 13,9} ² Господ ги сака портите Сионски по веќе од сите населби на Јаков.

³ Граде Божји, преславно се зборува за тебе.

⁴ „Ќе ги спомнам меѓу оние кои ме знаат, Рахав и Вавилон; и Филистејците, и Тир, и луѓето од Етиопија, и тие се родија таму.”

⁵ А за Сион ќе речат: тој и тој човек се роди во него, и Самиот Севишен го зацврсти.

⁶ Кога ќе се пребројуваат народите, Господ ќе напише: овие се родија овде.

⁷ Оние што пеат се радуваат; пеат и велат - сите наши извори се во Тебе.

87,4 ^{Јов 10,15} ^{16,1}

ПСАЛМ 87

Молиџва во џешко искушение и во смртна ојасносџ

¹ Господи, Боже на моето спасение, дење Те повикувам и ноќе сум пред Тебе:

² за да дојде пред Тебе молитвата моја, приклони го увото Свое кон молбата моја, Господи,

³ зашто душата моја е полна со јад и животот ми се приближи до адот.

⁴ Се изедначив со оние што слегуваат во гроб; станав како немоќен човек,

⁵ како фрлени и ранети што лежат во гроб, за кои Ти веќе не се сеќаваш; тие се оттурнати од Твојата рака.

⁶ Ме положи во подземен ров, во мрак и во смртна сенка.

⁷ Ја истури врз мене Твојата јарост, и со сите Свои бранови ме поразуваш.

⁸ Ти ги оддалечи од мене моите познати, ме направи одвратен за нив; затворен сум и не можам да излезам.

⁹ Очите мои ослабеа од тага: цел ден викам кон Тебе, Господи, ги протегам рацете кон Тебе.

¹⁰ Зар за мртвци ќе правиш чуда? Зар сенките ќе се кренат и ќе Те слават?

¹¹ Зар во гроб некој ќе кажува за Твојата милост и за Твојата вистина - во местото на распаѓањето?

¹² Зар во темнината ќе ги објавуваат Твоите чудеса, и во земјата на заборабот - Твојата правда?

¹³ Но јас повикав кон Тебе, Господи, и наутро молитвата моја доаѓа пред Тебе.

¹⁴ Зошто, Господи, ја оттурнуваш душата моја и го одвраќаш лицето Свое од мене?

¹⁵ Јас сум несреќен и од раната младост се мачам; страдам во ужас и очаен сум.

¹⁶ Над мене се надви Твојата јарост, Твоите заплашувања наполно ме скршија.

5

^{17,4} ^{41,7} ^{142,7} ⁴ Мојс ^{16,33}

9-10

^{37,11} ^{141,7} ^{Плач 3,7}

11

^{6,5} ^{Ис 38,18}

ПСАЛМИ

18 ¹⁷ Секој ден ме опкружуваат како вода: од сите страни ме опседнуваат.

88,4-5 ¹⁸ Ти го оддалечи од мене ближниот и пријателот; мракот ми е единствен другар.

2 Цар 7,
12-16
22,5
Дела 2,30

ПСАЛМ 88

*Ушѐха за Давидовиот дом
во дадениот завет од Бога*

7
28,1
81,1
Јов 1,6

9 ¹ Милоста Твоја, Господи, вечно ќе ја воспевам, од род во род ќе ја разгласувам со устата своја Твојата вистина.

10 ² Зашто рече: милоста е за вечност установена, а на небото Ти ја утврди Твојата верност.

12 ³ „Јас поставив завет со Моите избраници, му се заколнах на Мојот слуга Давид:

15 ⁴ за вечност ќе го одржувам твоето потомство, од род во род и ќе го утврдувам твојот престол.”

⁵ И небото ќе ги прославува, Господи, Твоите чудесни дела и Твојата вистина во собранијата на светиите.

⁶ Зашто, кој на облаците ќе се споредува со Господ и кој од синовите Божји ќе се изедначи со Господ?

⁷ Во соборот на светиите Бога Го прославуваат; велик е и страшен за сите што се околу Него.

⁸ Господи, Боже на силите, кој е моќен како Тебе? Силен си Ти, Господи, и верноста Твоја Те опкружува.

⁹ Ти управуваш со силата на морето и силните бранови негови Ти ги скротувааш.

¹⁰ Ти го скрши Рахав како труп, со Твојата крепка рака ги распрсна непријателите Свои.

¹¹ Твои се небесата и Твоја е Земјата; вселената и она што ја исполнува Ти си ја основал.

¹² Север и југ Ти си ги создал; Тавор и Ермон за Твоето име се радуваат.

¹³ Силна е Твојата мишка, црвста е раката Твоја, високо е издигната десницата Твоја!

¹⁴ Праведноста и правдата се основа на Твојот престол; милоста и верноста одат пред Твоето лице.

¹⁵ Блажени се луѓето што го познаваат трубниот глас. Тие одат во светлината на Твоето лице, Господи;

¹⁶ за Твоето име се радуваат цел ден и со Твојата праведност се возвишуваат,

¹⁷ зашто Ти си похвала на силите нивни и со Твоето благоволение се издига нашиот рог,

¹⁸ бидејќи нашата заштита доаѓа од Господ и од светецот Израилев, нашиот Цар.

¹⁹ Некогаш Ти си им зборувал на Твоите верни во видение и си рекол: „Јас му дадов помош на силниот, го издигнав избраникот меѓу Мојот народ.

²⁰ Го најдов Мојот слуга Давид; со своето свето масло го помазав.

²¹ Раката Моја ќе остане со него, и мишката моја ќе го закрепнува.

²² Непријателот не ќе може ништо да му направи, и синот на беззаконието нема да го собори.

²³ Ќе ги уништам пред него непријателите негови и ќе ги победам оние што го мразат.

²⁴ И Мојата верност и Мојата милост се со него, и преку Моето име ќе се возвишува неговиот рог.

²⁵ И ќе ја положавам над морето раката негова, и над реките - десницата негова.

²⁶ Тој ќе ме повикува: Ти си мој Отец, мој Бог и крепост на моето спасение.

²⁷ И Јас ќе го направам првороден син, повисоко од земните цареви,

²⁸ засекогаш ќе му ја зачувам Мојата милост и Мојот завет со него ќе биде верен.

²⁹ И ќе го продолжам засекогаш неговото потомство и неговиот престол, - колку деновите на небото.

³⁰ Ако синовите негови го остават Мојот закон и не одат по Моите заповеди;

³¹ ако ги нарушат Моите наредби и не ги запазуваат Моите наредби,

³² тогаш ќе го казнувам со жезолот нивното престапништво, и со рани - нивното беззаконие;

³³ но милоста Своја нема да ја отстранам од него и верноста Своја нема да ја изневерам.

16
46,1

19
46,9
Ис 6,3

20
131,11-12
2 Цар 7,
8-16

21
77,70
1 Цар 16
Дела 13,22

22
Ис 42,1

27
2,7
2 Цар 7,14
Ер 3,19
Јн 20,17

28
Кол 1,
15-18
Откр 1,5

29
Ис 55,3

33
2 Цар 7,14

35 ³⁴ Нема да го повредам Мојот завет и
Ер 33,20-21 нема да го изменам она, што излегло од
устата Моја.
36 ³⁵ Еднаш се заколнав во светоста Сво-
109,4 ја: нема да го лажам Давид!
38 ³⁶ Неговото потомство вечно ќе пре-
71,5,7 бива, неговиот престол ќе биде како
Откр 1,5 сонце пред Мене,
41 ³⁷ засекогаш ќе стои како месечината,
79,12-13 верен сведок на небото.”
42 ³⁸ Но Ти го отфрли и го презре, се
30,11 разгневи на Твојот помазаник;
43,13 ³⁹ го разруши заветот со Твојот слуга,
78,4 ја оскверни круната негова во земниот
108,25 прав;
⁴⁰ ги разруши сите негови огради, ги
претвори во урнатини неговите кре-
пости.
⁴¹ Го ограбуваат сите што поминуваат
по патот; тој стана за потсмев на своите
соседи.
⁴² Ти ја возвиши десницата на негови-
те противници, ги зарадува сите непри-
јатели негови;
⁴³ Ти му откажа помош на мечот не-
гов и во борбата не го поткрепи;

⁴⁴ ја одзеде од него чистотата и го ур- **47**
на на земја престолот негов; 78,5
⁴⁵ ги скрати деновите на младоста не- **48**
гова и го покри со срам. 38,4
⁴⁶ До кога, Господи? Ќе се криеш ли **49**
непрестајно? До кога ќе гори гневот 89,3-4
Твој како оган?
⁴⁷ Спомни си, колкав е векот мој: за **52**
каква суета си ги создал сите синови 105,48
човечки! Лк 1,68
⁴⁸ Кој од луѓето ќе живее, а смрт да не
види? Кој може да се спаси од силата на
гробот?
⁴⁹ Каде се Твоите поранешни милос-
ти, Господи, за кои му се заколна на Да-
вид во Твојата вистина?
⁵⁰ Сети се, Господи, на подбивите од
слугите Твои што ги носам во пазувите
свои од многуте народи;
⁵¹ на подбивите од Твоите непријате-
ли, Господи, со кои ги валкаат чекорите
на Твојот помазаник.
⁵² Нека е благословен Господ во сите
векови! Амин, Амин!

ЧЕТВРТА КНИГА

89,2

ПСАЛМ 89

92,2
1 Мојс 1,1
Авак 1,12
Изреки
8,25

*Боѓ е вечен,
ѓрешниџе луѓе не се постојани*

3 ¹ Господи, Ти си ни прибежиште од
1 Мојс 3,19 род во род.
4 ² Дури уште пред да се појават горите,
3 Птр 3,8 и пред создавањето на Земјата и на все-
лената, отсекогаш и засекогаш Ти си
5-6 Бог.
36,2
102,15-16
Ис 40,6-7
Јов 14,1-2
19,7
³ Го враќаш човекот во прав, и велиш:
„Обратете се синови човечки!”
⁴ Зашто пред Твоите очи илјада годи-
ни се како вчерашен ден, што поминал,
и колку една стража преку ноќта.
⁵ Ги однесуваш како сон, како трева
што зеленее наутро:
⁶ наутро ќе процути и ќе зазелени, а
навечер паѓа и се исушува.
⁷ Така и ние исчезнуваме од Твојот
гнев, и од Твојата јарост сме растреве-
жени.

⁸ Ти си ги поставил пред Себе нашите **10**
беззаконија, нашите скришни гревови 1 Мојс 6,3
се во светлината на лицето Твое. Проп 10,27
11,1-6
Проп 12,
1-7
Сир 18,8-9
⁹ Сите наши дни минуваат под Твојот **14**
гнев, годините ни свршуваат како здив. 16,15
¹⁰ Дните на нашиот живот се седумде-
сет години, а ако сме крепки и до осум-
десет години; и повеќе време од нив се
во труд и мака, бидејќи брзо минуваат и
ние одлетуваме.
¹¹ Кој ја знае силата на Твојот гнев, па **15**
во стравот пред Твојата јарост да се 4 Мојс
плаши? 14,34
¹² Научи нè така да ги броиме нашите
дни, па да се здобиеме со мудро срце.
¹³ Сврти се, Господи, до кога вака?
Смилувај се на Твоите слуги!
¹⁴ Исполни нè изутрина со Твојата
милост, Господи, за да се зарадуваме и
се развеселиме во сите наши дни,
¹⁵ развесели нè за оние дни, кога нè
понизуваше, за годините, во кои видов-
ме зло.

ПСАЛМИ

90,2 ¹⁶ Нека се видат кај слугите Твои делата Твои, и Твојата славна сила - кај чедата Твои.

¹⁷ И благоволението на нашиот Господ Бог нека биде со нас, и дај да ни успеат делата на рацете наши, дај им успех на делата на рацете наши.

5
Изреки
3,25
Песна 3,8

ПСАЛМ 90

6 *Боџ е наш вечен заштитник*

¹ Кој живее под закрилата на Севишниот, тој престојува во домот на небесниот Бог.

² И ќе Му рече на Господ: Ти си мој застапник, Ти си мое пребивалиште, Бог мој, и на Тебе ќе се надевам!

³ Зашто Тој ќе те избави од стапицата на ловецот, и од чумата погубна.

⁴ Со плеките Свои ќе те осени и под крилјата Негови ќе бидеш во сигурност: Неговата верност е штит и одбрана.

⁵ Нема да се уплашиш од ноќен страв, ни од стрела што лета дење,

⁶ од чумата што пустоши во темнина, од зараза што опустошува напладне.

⁷ Покрај тебе ќе паднат илјада, и десет илјади десно од тебе; но до тебе нема да се приближат;

⁸ само ќе гледаш со очите свои и ќе ја гледаш казната на нечестивите.

⁹ Зашто, Господ ти е засолниште, надеж моја, Севишниот го избра за свое прибежиште;

¹⁰ зло нема да ти се случи, и неволја нема да се приближи до шаторот твој;

¹¹ затоа што ќе им заповеда на ангелите Свои за тебе, да те чуваат на сите патишта твои.

¹² Ќе те понесат на раце, да не ја сопнеш од камен ногата своја;

¹³ на отровница и на змија ќе нагазуваш, лав и змеј ќе згазуваш.

¹⁴ „Бидејќи се надеваш во Мене, и ќе го избавам, и ќе го заштитам, зашто го позна името Мое.

¹⁵ Ќе повика кон Мене, и ќе го чујам; со него ќе сум во неволја; ќе го избавам и ќе го прославам,

¹⁶ ќе му дадам многу денови и ќе му го јавам спасението од Мене.”

ПСАЛМ 91

Боџ благословува ѓраведник

¹ Добро е да се слави Господ и да Му се пее на името Твое, Севишен,

² да се возвестува наутро милоста Твоја, и секоја ноќ - Твојата верност, ³ на десетострунena харфа и на лира.

⁴ Зашто Ти ме развесели, Господи, со Твоите дела, на делата на Твоите раце им се радувам.

⁵ Колку се големи делата Твои, Господи! Многу се длабоки Твоите помисли!

⁶ Безумниот човек не ќе може да ги узнае, неразумниот нема да го разбере ова:

⁷ дури грешниците и да никнуваат како трева, и кренат глава оние што вршат беззаконие, тоа е за да бидат истребени засекогаш,

⁸ Ти си, Господи, Севишен секогаш!

⁹ Зашто, еве, непријателите Твои, Господи, ќе пропаднат и ќе се растураат сите што вршат беззаконие;

¹⁰ а мојот рог Ти го вознесуваш како рог на еднорогот, и ме помазуваш со чисто масло.

¹¹ Моите очи го видоа падот на непријателите мои, и ушите мои го слушнаа тресокот на побунетите против мене злосторници.

¹² Праведниот цути како палма, се издига како кедр леванонски.

¹³ Тие се засадени во домот Господов, ќе цутат во дворовите на нашиот Бог;

¹⁴ тие и во староста ќе бидат плодни, сочни и полни со свежина,

¹⁵ за да возвестуваат дека е праведен Господ, мојата Карпа во Која нема неправедност.

ПСАЛМ 92

Боџ е цар на вселената

¹ Господ се зацари; се облече во величественост, Господ се препаша со сила, Тој вселената ја зацврсти и нема да се разлиша.

² Твојот престол е утврден од почетокот на времето; Ти постоиш отсекогаш.

91,2
32,1-3

6

⁸
138,6,17-18

7

72,22
Мудр 13,1

8

36,35-36

10

67,1-2

11

22,5
74,10
5 Мојс
33,17

13

1,3

14

51,8

15

5 Мојс 32,4

92,1

5,2
46,7
95,10
96,1
98,1
Ис 52,7

2

9,4
10,4
44,6
46,8
96,2

4 ³ Ги издигнаа реките, Господи, ги издигнаа реките гласовите свои.
⁴ Но од бучењето на многуте води, од големината на морските бранови, почудесен е Господ во висините Свои!
⁵ Сведоштвата Твои се многу вистинити. На твојот дом, Господи, му припаѓа светост за вечни времиња.

93,1
 4 Мојс 31,3
 5 Мојс 32,35
 1 Цар 20,16
 Ер 50,15
 50,55
 Наум 1,2
 1 Сол 4,6

ПСАЛМ 93

Боѓ е ѿправеден судија

2
 Ер 51,56
 Плач 3,64

3
 6,3
 12,1-2
 73,10
 78,5
 88,46
 89,13
 Ер 12,1
 Мал 2,17
 3,13

5-6
 2 Мојс 22,22-23
 5 Мојс 24,17-21
 26,19
 Зах 7,10

7
 9,24,31
 13,1-2
 72,11
 Ез 9,9
 Јов 22,13-14

8
 2,10
 4,2
 Изреки 1,22
 8,4

9
 2 Мојс 4,11
 Изреки 20,12

11
 Проп 1,2
 1 Кор 3,20

12
 118,71
 Јов 5,17
 Изреки 3,11-12

14
 1 Цар 12,22
 Сир 47,22
 Рим 11,1-2

¹ Боже, Господи на одмаздата, Боже на одмаздата, покажи се!
² Стани, Судијо на Земјава, дај им отплата на горделивите!
³ До кога нечестивите, Господи, до кога нечестивите ќе се фалат,
⁴ ќе мрморат и говорат дрско, до кога ќе зборуваат така сите злосторници?
⁵ Го газат Твојот народ, Господи, и го угнетуваат Твоето наследство;
⁶ вдовица и туѓинец убиваат, и сирак усмртуваат.
⁷ Па велат: Господ нема да види, Бог Јаковов нема да дознае!
⁸ Вразумете се, вие што сте безумни! И дали вие, луѓе, некогаш ќе се опаметите?
⁹ Оној, Кој го насадил увото, нема ли да чуе, и Оној што го поставил окоото, нема ли да види?
¹⁰ Оној, Кој ги вразумува народите, и Кој го учи човекот на знење, зар нема да казни?
¹¹ Господ ги знае човечките мисли, знае дека се тие суетни.
¹² Блажен е оној човек, кого го вразумуваш Ти, Господи, и го поучуваш на Твојот Закон,
¹³ за да му дадеш мир во лошите дејнови, додека за грешникот не се ископа гроб!
¹⁴ Зашто Господ нема да го отфрли Својот народ и нема да го остави Своео наследство,
¹⁵ зашто правдата не ќе се врати кај праведните и сите прави по срце ќе ја следат.
¹⁶ Кој ќе се крене за мене против лукавите или кој ќе стои покрај мене против злосторниците?

¹⁷ Да не ми беше помогнал Господ, душата моја брзо ќе се преселеше во светот на мртвите!
¹⁸ Кога помислив: ногата ми се поколеба, - Твојата милост, Господи, ми помогна!
¹⁹ Кога се множуваа тешкотиите во срцето мое, Твоите утехи ја развеселуваа душата моја.
²⁰ Па зар до Тебе ќе се приближи престолот безбожнички, оној што работи спротивно на законот Твој?
²¹ Ја ловат душата на праведниот и осудуваат невини на смрт.
²² Но Господ е мое прибежиште и Бог мој - сигурна тврдина моја.
²³ Тој ќе им плати за нивното беззаконие, и за нечестивоста нивна ќе ги погуби, Господ Бог ќе ги погуби.

ПСАЛМ 94

Прославување на Создајтелот и Сјасијтелот

¹ Дојдете да Му пееме на Господ и да воскликнеме кон Карпата на нашето спасение!
² Да побрзаме пред лицето Негово со славословие, и со псалми да Му воскликнеме,
³ зашто Бог е велик Господ и Цар голем над сите богови.
⁴ Зашто во Неговите раце се сите земни длабочини, а горските височини се исто така Негови.
⁵ Бидејќи Негово е морето, и Тој го создаде, а рацете Негови го создадоа и копното.
⁶ Дојдете да Му се поклониме и да паднеме ничкум, да клекнеме пред лицето на Господ, нашиот Творец;
⁷ зашто Тој е Бог наш, а ние сме народ од Неговото пасиште и овци од Неговите раце. О, денес да бевте го послушале Неговиот глас!
⁸ „Не ожесточувајте ги срцата ваши, како во Мерива, како во оној ден во Маса во пустината,
⁹ каде што Ме искушуваа вашите татковци, Ме испитуваа иако ги видоа делата Мои.

16
 107,10
 120,1

17
 114,17

19
 70,21
 85,17
 Ис 12,1
 50,11
 56,17
 65,11.13

23
 7,16
 62,11
 106,42
 Изреки 5,22

94,1
 5 Мојс 32,15

2
 99,4

3

5,2
 46,2
 76,13
 95,4-5
 96,9
 135,2-3
 144,1
 Јов 36,22
 Дан 2,47

5
 23,1-2

7
 22,1-4
 78,13
 Ер 23,1

8-9
 80,8
 77,8.37
 2 Мојс 17,1-7
 18,4
 4 Мојс 14,22
 19,1-12
 5 Мојс 6,16
 32,8
 Евр 3,7-11

10
 5 Мојс 32,5.20
 Јов 21,14

ПСАЛМИ

11 ¹⁰ Четириесет години Ме јадеше тој народ и реков: тие се народ со заблудени срца, кои не ги почитуваат патиштата Мои,

¹¹ па затоа се заколнав во гневот Свој дека тие нема да влезат во Мојот мир.”

95,1

32,3
97,1
Ис 42,10

ПСАЛМ 95

Похвална ѝсна Давидова

¹ Запејте Му на Господ песна нова, запеј Му на Господ, цела Земјо!

² Пејте Му на Господ, благословувајте го името Негово, блавестете го од ден на ден спасението од Него;

³ разгласувајте ја меѓу народите славата Негова, и на сите народи - чудесата Негови;

⁴ зашто велик е Господ и достоин за пофалба, страшен е Тој над сите богови.

⁵ Бидејќи сите богови на незнабошците се идоли, а Господ ги создаде небесата.

⁶ Слава и величие се пред лицето Негово, сила и великолепије - во светилиштето Негово.

⁷ Воздајте Му на Господ, племиња народни, воздајте Му на Господ слава и чест;

⁸ воздајте Му на Господ слава на името Негово, принесете жртви и влезете во Неговите дворови;

⁹ поклонете Му се на Господ во светите дворови Негови. Да затрепери пред лицето Негово целата Земја!

¹⁰ Кажете им на народите: Господ се зацари! Затоа цврста е вселената, нема да се разниша. Тој управува праведно со народите.

¹¹ Нека се развесели небото и да се возрадува Земјата, нека се раздвижи морето и она што го исполнува;

¹² нека се радуваат полињата и сè што е на нив, да ликуваат сите дрвја по дубравите,

¹³ пред лицето на Господ, зашто иде, зашто Тој иде да ѝ суди на Земјата. Тој ќе ѝ суди на вселената по правда, и на народите - според Својата вистина.

ПСАЛМ 96

Радосѝа на Сион

¹ Господ се зацари: нека се радува Земјата; нека се веселат многубројните острови.

² Облак и мрак е околу Него; праведност и правда се основа на Неговиот престол.

³ Пред Него оган врви и ги гори непријателите Негови наоколу.

⁴ Неговите молњи ја осветлуваат вселената; Земјата гледа и трепери.

⁵ Горите се топат како восок од лицето на Господ, од лицето на Господ, по целата Земја.

⁶ Небесата ја разгласуваат Неговата праведност, и сите народи ја гледаат Неговата слава.

⁷ Нека се засрамат сите, кои се поклонуваат на ликови, кои се фалат со своите идоли. Поклонете Му се сите „богови”.

⁸ Чу Сион и се зарадува, се веселат ќерките Јудини заради Твоите пресуди, Господи,

⁹ зашто Ти си, Господи, Севишен на целата Земја, повисок си од сите богови.

¹⁰ Господ ги сака оние што го мразат злото. Ја чува Господ душата на Своите свети; од раката на нечестивите ќе ги избави.

¹¹ Светлина засветли над праведниот, а за правите по срце - радост.

¹² Радувајте се, праведни, во Господ и славете го Неговото свето име.

ПСАЛМ 97

Победиѝе на Госјод ѝо целиоѝ светѝ

¹ Запејте Му на Господ нова песна, зашто создаде чудесни работи; Неговата десница Му помогна и Неговата света мишка.

² Господ ја објави Својата победа, пред очите на народите ја откри Својата правда.

³ Се присети Тој за својата милост и на верноста Своја кон домот Израилев;

96,1

92,1
95,10-11
98,1

2

84,10-13
88,14
95,6

5 Мојс 4,11

5,21

2 Цар

22,12

Изреки

16,12

24,5

3

17,8

49,3

4

76,18

5

21,14

67,2

96,7

Сул 5,5

Мих 1,4

Јудита

16,18

6

49,6

7

95,5

114,4-8

134,15-18

Ис 1,29

39,17-19

40,5-6

43,8-19

45,4-6

Ер 2,27-28

9,23-25

Авак 2,

18-19

Посл.

1,25,38

8

47,11

9

82,18

94,3

95,4

2 Лет 2,6

10

Амос 5,15

Изреки 2,9

11

4,6

35,9

111,4

Ис 5,30

9,1

41,15

57,9

12 сите краишта земни го видоа спасението од нашиот Бог.
 29,4
 31,11
97,1 ⁴ Воскликни Му на Господ, цела Земјо; запеј, радуј се и пеј;
 95,1
 143,9
 149,1
 Ис 42,10
 Откр 5,9
 2 Мојс
 34,10
 Ис 12,5
1 ⁵ пејте Му на Господ со лири, со лири и со глас псаломски;
 17,35
 20,8
 43,3
 76,15
 88,10,13
 2 Мојс
 15,6,16
 Ис 30,30
 58,15
 62,4
2 ⁶ во труби и во рог затрубете пред Царот - пред Господ.
 66,2
 Ис 52,10
3 ⁷ Нека шуми морето и сè она што го исполнува: вселената и сите што живеат во неа;
 Ис 52,10
 Лк 2,30-31
4 ⁸ да заплескаат со раце реките и заедно со горите да се зарадуваат пред лицето на Господ!
 65,1
 95,1
 99,1
 146,7
 Ис 52,9
 1 Лет 16,23
5 ⁹ Зашто Тој доаѓа да ѝ суди на Земјата. Тој ќе ѝ суди на вселената по правда и народите - правично.
 32,3
 42,4
 70,22
 150,3
 4 Мојс
 10,10
6 ¹⁰ Мојсеј и Арон беа меѓу свештениците Негови, а Самоил меѓу оние, кои го повикуваа името Негово. Тие Го повикуваа Господа и Тој ги слушаше.
 46,5
 2 Мојс
 19,16
7 ¹¹ Во облаков столб Тој им говореше, зашто тие ги пазеа Неговите заповеди и наредби, што им ги даваше.
 23,1
 95,11
8-9 ¹² Господи, Боже наш, Ти ги слушаше. Боже, Ти беше милостив спрема нив, но ги казнуваше сите нивни лоши постапки.
 9,8
 66,4
 88,12
 95,10-13
 Ис 55,12
9 Возвишувајте Го Господ, нашиот Бог, и поклонувајте се на Неговата света гора, зашто свет е Господ, нашиот Бог.

ПСАЛМ 98

Светио е царствието Господово

1 Господ се зацари: нека треперат народите! Тој седи на херувими: нека се затресе Земјата!
 Ис 52,10
 Лк 2,30-31
2 Велик е Господ на Сион и возвишен е Тој над сите народи.
 65,1
 95,1
 99,1
 146,7
 Ис 52,9
 1 Лет 16,23
3 Нека го слават името Твое велико: зашто тоа е свето!
 32,3
 42,4
 70,22
 150,3
 4 Мојс
 10,10
4 Ти си силен Цар, кој сака праведен суд; Ти утврди правда; правда и праведност Ти изврши во Јаков.
 46,5
 2 Мојс
 19,16
5 Превознесувајте Го Господ, нашиот Бог, поклонувајте Му се во подножјето на нозете Негови, зашто тоа е свето!
 46,5
 2 Мојс
 19,16
6 Мојсеј и Арон беа меѓу свештениците Негови, а Самоил меѓу оние, кои го повикуваа името Негово. Тие Го повикуваа Господа и Тој ги слушаше.
 46,5
 2 Мојс
 19,16
7 Во облаков столб Тој им говореше, зашто тие ги пазеа Неговите заповеди и наредби, што им ги даваше.
 23,1
 95,11
8-9 Господи, Боже наш, Ти ги слушаше. Боже, Ти беше милостив спрема нив, но ги казнуваше сите нивни лоши постапки.
 9,8
 66,4
 88,12
 95,10-13
 Ис 55,12
9 Возвишувајте Го Господ, нашиот Бог, и поклонувајте се на Неговата света гора, зашто свет е Господ, нашиот Бог.

ПСАЛМ 99

Сийе луѓе нека Го слават Господа

1 Воскликни Му на Господ, цела Земјо!
 2 Служете Му на Господ со радост; излегувајте пред Него со восклик!
 3 Знајте дека Господ е Бог, дека Тој нè создаде нас, а не ние самите; Негови сме - Негов народ и овци од Неговото пасиште.
 4 Влегувајте низ Неговите порти со славословие, во Неговите дворови со песна; славете Го, фалете го името Негово,
 5 зашто добар е Господ: Неговата милост е вечна и Неговата верност е од род во род.

ПСАЛМ 100

Молишва за нејорочен ѝај

1 Ќе пеам за верноста и за правдата - Тебе, Господи, ќе ти свирам!
2 Ќе размислувам за патот непорочен: кога ќе го достигнам? Среди мојот дом ќе одам со чисто срце.
3 Нема да ставам пред очите мои ништо пакосно; ги мразам делата на отпадниците - тие нема да се прилепат за мене.
4 Развратно срце нема да се прилепи до мене; за лукавиот не сакам да знам.
5 Оној што тајно го клевети ближниот свој, ќе го погубам; оној што е со горделиви очи и ненаситно срце, не го поднесувам.
6 Очите ми се управени кон верните по земјата, за да седат со мене; кој оди по патот непорочен, тој ќе ми служи.
7 Нема да остане во мојот дом оној, кој прави сплетки; кој говори лага, не може да остане пред очите мои.
8 Секојдневно ќе ги истребувам сите нечестиви од земјата, за да ги истребам од Господовиот град сите злосторници.

98,1

10,4
 17,7,10
 46,8
 47,1
 79,1
 92,1-2
 95,10
 96,1
 2 Мојс
 17,16
 1 Цар 4,4
 2 Цар 6,2
 4 Цар
 19,15
 Ис 6,1
 65,1

2

47,1-2
 94,3
 95,4
 112,4
 144,3
 Ис 12,6
 23,23
 Мих 4,7

3

32,21
 102,1
 105,47
 110,9
 144,21
 Ис 6,3
 Лк 1,49

4

71,1-2
 95,10,13
 96,2,6
 97,9

5

109,1
 131,7
 Ис 66,1
 Плач 2,1
 1 Лет 28,2
 Откр 15,4

6

105,23
 2 Мојс
 17,11-13
 31,11-14
 31,31-34
 4 Мојс
 12,13
 1 Цар 7,
 8-12
 11,18-24
 Ер 15,1
 Сир 46,16-18

7

80,7
 2 Мојс
 19,18-19
 32,9
 3 Мојс
 25,18
 4 Мојс
 12,4-8

ПСАЛМИ

8

ПСАЛМ 101

Молиѝва на сѝрадалник

2 Мојс 20,5-6
31,11
33,5-6
4 Мојс 14,18
19,11-23
26,13-14
5 Мојс 3,23-27
5,8-9

9
3,4
3 Мојс 19,2

99,1
46,1
65,1
97,4
1 Лет 16,23

2
5 Мојс 28,47

3
78,13
94,7
5 Мојс 4,39
31,6
Ер 23,1
Ез 34,31
Ефес 2,10

4
5,7
94,2
95,8-9
Езд 3,11
1 Лет 16,9-10

5
105,1
106,1
116,2
117,1-2
135,1
Ер 33,11

100,1
67,32
70,22

2
25,11-12
36,37
49,3
118,1
1 Мојс 17,1
3 Цар 9,4
Ис 33,15
Изреки 11,20
12,5

1 Господи, услиши ја молитвата моја и повикот мој нека дојде до Тебе!

2 Не одвраќај го лицето Свое од мене, во денот на мојата жалост приклони го увото Твое кон мене; во денот, кога Те повикувам, услиши ме бргу,

3 зашто дните ми исчезнуваат како дим, а коските мои горат како оган;

4 попарен сум како трева, срцето ми е исушено, така што заборавам и лебот свој да го јадам;

5 од гласот на моите воздишки коските ми се залепија за телото мое.

6 Заприлегав на пеликан во пустина; станав како був во урнатини;

7 не спијам, седам како самотна птица на покрив.

8 Секој ден ме навредуваат непријателите мои, и фалејќи се, ме проколнуваат.

9 Јадам пепел како леб и пијалакот свој со солзи го мешам.

10 Поради гневот и јароста од лицето Твое бев подигнат, а потоа соборен.

11 Дните мои исчезнуваа како вечерна сенка и јас се сушам како сено.

12 А Ти, Господи, вечно пребиваш; и името Твое е од род во род.

13 Стани, смилувај му се на Сион, зашто време е да се смилуваш на него - зашто дојде времето;

14 бидејќи на Твоите слуги им омилеа и камењата негови и за правот негов жалат.

15 незнабошците ќе се заплашат од името на Господ, а сите земни цареви - од Твојата слава.

16 Зашто Господ ќе го изгради Сион и ќе се појави во славата Своја;

17 ќе погледне милостиво на молитвите од беспомошните и нема да ги презре молбите нивни.

18 Нека се запише ова за следниот род, та идното поколение да Го слави Господа,

19 зашто се јави од светата Своја височина, Господ од небесата погледна на Земјата,

20 за да ги чуе офкањата на окованите, да ги ослободи осудените на смрт,

21 за да го разгласат името Господово на Сион и похвалата Негова во Ерусалим,

22 кога ќе се соберат народите и царствата заедно да Му служат на Господ.

23 Тој ми ја откажа заштитата Своја на патот мој, ги скрати дните мои.

24 Боже мој! Не земај ме на половина-та од деновите мои! Твоите години се од род во род.

25 Во почетокот Ти, Господи, ја основа Земјата, небесата се дело на Твоите раце;

26 тие ќе пропаднат, а Ти ќе пребиваш; сите тие - како облека ќе оветвеат, и како наметка Ти ги менуваш и тие исчезнуваат.

27 Но Ти си секогаш истиот, и Твоите години нема да завршат.

28 Синовите на Твоите слуги ќе се веселат и потомството нивно ќе се зацврсти за навек.

ПСАЛМ 102

Благословувајѝе Го Госѝода

1 Благословувај Го, душо моја, Господа, и целата моја внатрешност да го благословува Неговото свето име!

2 Благословувај Го, душо моја, Господа и не заборавај ги сите Негови добрини, на Оној,

3 Кој ги очистува сите твои беззаконија, Кој ги исцелува сите твои болести;

4 Кој го избавува од пропаст твојот живот, Кој те овенчува со милост и со добрини.

5 Кој го исполнува со добра животот твој, како на орел ти ја обновува твојата младост.

6 Господ им дава милост и правда на сите угнетени.

7 Тој му ги покажа Своите патишта на Мојсее, на Израилевите синови - делата Свои.

8 Штедар и милостив е Господ, долготрпелив и многумилостив;

9 Тој не се гневи до крај, ниту вечно се лути.

3

14,2-3
23,4
39,4
138,21
Ис 33,15
Јуда 1,23

4

17,26
Изреки 11,20
16,20
Ефес 5,11

5

Изреки 17,20
20,3
29,9

6

118,63
Изреки 2,20

7

5,5
25,4-5
Изреки 20,8
24,5

8

Изреки 20,26
Откр 21,27

101,1

141,2

2

38,12
87,2
2 Цар 22,7

3

12,1
26,9
68,17
142,7
16,6
30,2
70,2
142,7

4

Јов 30,30

5

89,6
Ис 40,7

6

6,6
21,17
108,24
Јов 19,20
Плач 4,8

10 ¹⁰ Тој не постапува со нас според нашите безаконија и не ни плаќа според нашите безаконија;
^{41,3}
^{79,5}
12 ¹¹ зашто, колку е големо растојанието од небото до Земјата, толку е голема милоста на Господ спрема оние што се бојат од Него;
^{36,2}
^{89,5-6}
^{102,15}
^{108,23}
^{128,6}
^{143,4}
^{Ис 40,5-7}
^{50,11}
^{Јов 8,9}
^{13,2}
^{Проп 6,12}
^{8,12}
^{1 Лет 29,15}
^{Мт 6,30}
^{Лк 12,28}
^{Јк 1,10-11}
13 ¹⁴ Зашто Тој го знае нашиот состав, помни дека сме прав.
^{9,7}
^{134,13}
^{144,13}
^{145,10}
^{Плач 5,19}
17 ¹⁵ Дните на човекот се како трева; како полски цвет, така прецутува тој;
^{86,5}
^{Ис 14,32}
19 ¹⁶ ќе дувне ли над него ветар, и веќе го нема, и местото негово веќе не го памети.
^{21,30-31}
20 ¹⁷ А милоста на Господ е од век до век спрема оние, кои се бојат од Него, и правдата Негова е од чеда на чеда,
^{13,2}
^{32,12-15}
^{112,5-6}
^{5 Мојс 26,15}
^{Ис 63,15}
21 ¹⁸ кои го чуваат заветот Негов и ги помнат заповедите Негови.
^{78,11}
23 ¹⁹ Господ го поставил Својот престол на небото, и царството Негово владее над сè.
^{Ис 60,3-4}
24 ²⁰ Благословувајте Го Господа - сите ангели Негови, вие крепки по сила, кои го извршувате Неговиот збор, слушајќи го гласот од зборот Негов;
^{25,9}
^{54,23}
^{89,10}
^{Ис 38,10}
^{Ер 17,11}
^{Изреки 10,27}
26-28 ²¹ благословувајте Го Господа - сите Негови војски, Негови служители, кои ја исполнувате волјата Негова;
^{Ис 51,6-8}
^{64,16}
^{65,22}
^{Плач 5,19}
^{Евр 1,11-12}
^{12,7}
^{68,35-36}
^{Ез 37,25}

ПСАЛМ 103

Славата Божја е во делата Негови

¹ Благословувај Го, душо моја, Господа! Господи, Боже мој, Ти си многу велик; во слава и величественост Си се облекол;
² Ти, Кој се облекуваш со светлина како со облека, си го прострел небото како шатор;

³ на вода си ги поставил Твоите дворови, облаците си ги направил како Своја кола, на крилјата од ветрот патуваш.

⁴ Ветровите ги правиш Свои гласници, а огнот и пламенот - Свои слуги.

⁵ Ти си ја поставил Земјата на цврсти основи: таа нема да се разлиша никогаш.

⁶ Си ја покрил со бездна како со облека, води стојат над горите.

⁷ Од Твојата закана тие бегаат, од гласот на Твојот гром се разбегуваат;

⁸ се издигаат до горите, се спуштаат во долините, на места што си им ги определел.

⁹ Си поставил граница преку која нема да преминат, ниту ќе се вратат да ја покријат Земјата.

¹⁰ Си управил извори во долините: меѓу горите течат води,

¹¹ ги напојуваат сите полски сверови; дивите магариња ја гаснат жедта своја.

¹² Покрај нив живеат птици небесни, меѓу гранките пуштаат глас.

¹³ Ти ги напојуваш горите од своите височини, од плодовите на Твоите дела се наситува Земјата.

¹⁴ Ти правиш да расте трева за добитокот и растенија за потреба на луѓето, за да произведат храна од земјата

¹⁵ и вино што го весели срцето на човекот, и маслото од кое блеска лицето негово, и лебот што го закрепнува срцето на човекот.

¹⁶ Се напојуваат дрвјата по полето, кедрите леванонски, што си ги посадил;

¹⁷ на нив птиците си прават гнезда, елките им се живеалишта на штрковите.

¹⁸ Високите гори - на срните; камењата - прибежиште на зајациите.

¹⁹ Тој ја создал месечината да ги определува времињата, сонцето знае кога ќе зајде.

²⁰ Спущаш темнина, и настанува ноќ: тогаш излегуваат сите горски сверови;

²¹ лавовите рикаат за плен и бараат од Бога храна за себе.

²² Изгрева сонцето, а тие се собираат и легнуваат во своите легла;

102,1-2

103,1,35
 145,1
 Тов 13,19

3

31,1-2
 77,38
 2 Мојс 15,26

4

85,13
 106,20
 Јов 33,18

5

Ис 40,31

8

85,15
 144,8
 2 Мојс 20,5-6
 4 Мојс 14,18
 5 Мојс 5,10
 Јоил 2,13
 Јона 4,2
 Неем 9,17
 Јк 5,11

9

Ис 57,16
 Ер 3,4-5,12
 Јоил 2,13
 Јона 4,2

10

Ез 20,44

11

35,5
 56,10
 116,2
 Ис 55,9

12

Мих 7,19

13

144,9
 Ер 31,20
 Мал 3,17

14

21,29
 89,3
 103,29
 1 Мојс 2,7
 3,18
 Ис 40,7-8
 Јов 10,9
 Проп 12,7

15

90-5-6
 101,11
 Ис 40,6-7
 50,11
 Јов 14,2
 Сир 14,18

ПСАЛМИ

16 ^{36,36} ^{Јов 7,10} ^{8,17} ²³ човекот излегува по своја работа и работи до вечерта.
17 ²⁴ Колку се многубројни делата Твои, Господи! Сè си направил премудро; Земјата е полна со Твои созданија.
18 ²⁵ Ете го морето, големо и пространо; таму се движат безброј лазачи, мали и големи животни;
19 ²⁶ таму пловат кораби, таму е левијатанот што си го создал да игра во него.
20 ²⁷ Сите тие од Тебе чекаат да им дадеш храна навреме.
21 ²⁸ Им даваш - примаат, ја отвораш раката Своја - се наситуваат со блага;
22 ²⁹ го одвратиш ли лицето Свое - се збунуваат, им го одземеш ли духот нивен - умираат и во земјата своја се враќаат.
23 ³⁰ Го пракаш ли духот Свој - се создаваат; Ти го обновуваш лицето на земјата.
24 ³¹ Нека пребива вечно славата на Господ; нека се весели Господ за делата Свои!
25 ³² Погледнува ли кон Земјата, и таа се тресе; се допре ли до горите, тие се димат.
26 ³³ Ќе Му пеам на Господ преку целиот мој живот, ќе Му пеам на мојот Бог сè додека постојам.
27 ³⁴ Нека Му биде мила беседата моја! Ќе се веселам во Господ.
28 ³⁵ Нека ги снеса грешниците од Земјата, и беззаконици да нема веќе! Благословувај Го, душо моја, Господа! Алилуја!

ПСАЛМ 104

*Возвеличување на Божа ѝоради
Неговиите добрини кон Израил*

1 ¹ Славете Го Господа; повикувајте го Неговото име; разгласувајте ги меѓу народите делата Негови.
2 ² Славете Го и пејте Му; кажувајте ги сите Негови чудеса.
3 ³ Фалете се со Неговото свето име: нека се весели срцето на оние, кои Го бараат Господа.
4 ⁴ Барајте Го Господа и утврдувајте се, барајте го секогаш лицето Негово.

5 ⁵ Спомнувајте ги чудесата Негови, што ги направи, чудесата Негови и судовите од устата Негова,
6 ⁶ вие, семе Авраамово, слуги Негови, синови Јаковови, избраници Негови.
7 ⁷ Тој е Господ, Бог наш; Неговите судови се по целата земја.
8 ⁸ Тој вечно го помни заветот Свој, зборот што го заповедал во илјада родови,
9 ⁹ што му го ветил на Авраам, и заклетвата Своја на Исак;
10 ¹⁰ и му го поставил тоа како закон на Јаков и како вечен завет на Израил,
11 ¹¹ велејќи: „Тебе ќе ти ја дадам хананската земја во ваше наследство.“
12 ¹² Тогаш тие беа уште малку на број, многу малку, и беа придојдени во неа,
13 ¹³ па одеа од народ во народ, од едно царство кон друг народ;
14 ¹⁴ никому не му дозволуваше Тој да ги угнетува и цареви за нив караше:
15 ¹⁵ „Не допирајте се до Моите помазани, на Моите пророци не правете им зло!“
16 ¹⁶ И пушти глад во таа земја и секој лебен клас го сотре.
17 ¹⁷ Испрати пред нив човек: како роб беше продаден Јосиф.
18 ¹⁸ Ги стегнаа во окови нозете негови, железно околу вратот негов,
19 ¹⁹ додека се исполни зборот негов: зборот Господов го потврди.
20 ²⁰ Царот прати по него, го одврзаа, кнезот над народите го ослободи.
21 ²¹ Го постави за домаќин над домот свој и управител над сиот имот свој,
22 ²² за да ги поучува кнезовите според својата волја и старешините негови да ги учи на мудрост.
23 ²³ Тогаш дојде Израил во Египет, и Јаков се всели во Хамовата земја.
24 ²⁴ Го умножи Бог многу Својот народ и го направи посилен од непријателите негови.
25 ²⁵ Се преврте срцето нивно и тие го замразија народот Негов, и почнаа да им пакостат на слугите Негови.
26 ²⁶ Го испрати Мојсеј, слугата Свој, и Арон, кого го избра.
27 ²⁷ Тие ги покажаа меѓу нив Неговите знаци и чудесата Негови во Хамовата земја.

10 ⁵ Мојс 8,7
73,15
12 ^{Ез 31,13}
14 ^{146,9}
¹ Мојс
1,11-12
1,29-30
2,16
15 ^{4,7}
¹ Мојс 5,29
17,4
Суд 9,13
18,4,7
Зах 10,7
Изреки
31,27
Сир 40,20
18 ^{Изреки}
30,26
19 ^{73,16}
¹ Мојс 1,16
Сир 43,6
20 ^{Амос 5,8}
21 ^{Јов 1,20}
^{Јов}
38,39,41
¹ Мак 3,4
22 ^{Јов 37,8}
37,39
24 ^{8,1}
^{91,5}
^{Ер 10,12}
^{Јов 5,9}
^{Изреки}
3,19
8,21-30
26 ^{73,14}
^{Јов 40,29}
^{Изреки}
8,31
27 ^{135,25}
^{144,15-16}
^{Мт 24,45}
^{Лк 12,42}

29 ²⁸ Испрати темнина и се смрачи, и тие не се спротивставија на зборот Негов.
²⁹ Ја претвори водата нивна во крв и ја уништи рибата нивна.
³⁰ Се исполни земјата нивна со жаби, дури и собите на царот нивен.
³¹ Тој заповеда: и нападнаа рој муви и мушички по сите нивни предели.
³² Наместо дожд, испрати врз нив град, оган што ја гореше земјата нивна,
³³ и ги уништи лозјата нивни и смоквите нивни, ги сотре сите дрвја во нивните предели.
³⁴ Рече и нападнаа скакулци и гасеници безброј;
³⁵ и ја изедоа сета трева по земјата нивна, ги испојадоа сите плодови на нивните нивни.
³⁶ И го погуби секое првородено во земјата нивна, првините од сиот нивен труд.
104,1 ³⁷ Ги изведе Израилците со сребро и злато, и немаше болен во племињата нивни.
³⁸ Се зарадува Египет поради нивното излегување, бидејќи го беше обзел страв од нив.
³⁹ Тој им простре облак како покрив и оган, за да им свети ноќе.
⁴⁰ Бараа, и Тој им прати потполошки и со леб небесен ги наситуваше.
⁴¹ Расцепи камен и потекоа води, потекоа како река по безводната земја,
⁴² зашто се сети на Својот свет збор кон Авраам, Својот слуга.
⁴³ Па го изведе Својот народ со радост, Своите избрани - со веселба,
⁴⁴ и им даде незнабожечки земји, и така наследија плодови од други народи,
⁴⁵ за да ги чуваат наредбите Негови и да ги исполнуваат законите Негови. Алилуја!

29,7
89,3
145,4
1 Мојс 3,19
Јов 34,
14-15
Проп 12,7
Мудр 2,3
32,6
1 Мојс 1,2
2,7
Дела 2,2-3
17,7
143,5
7,17
29,12
62,4
145,2
18,14
9,11
95,3
Ис 12,4-5
9,1
67,4
Дела 2,11
33,2
39,16
69,4
23,6
26,8
Ос 5,15
76,11
110,4
Ис 45,4
105,45
110,5
5 Мојс 7,9
Мих 7,20
Лк 1,72

ПСАЛМ 105

*Благодарсѝвена ѝесна
за милосѝ Божја коѝа Израил
зѝрешил*

¹ Алилуја! Славете Го Господа, зашто е добар, зашто Неговата милост е вечна.

² Кој ќе ја искаже силата на Господ, кој ќе ја разгласи сета похвала Негова?

³ Блажени се оние што се држат до правдата и вршат праведност во секое време.

⁴ Сети се на мене, Господи, во благоволенieto Свое кон Твојот народ; помогни ми кога ќе ги спасуваш нив,

⁵ за да ги видам во добрини Твоите избраници, за да се развеселам со веселбата на Твојот народ, за да се пофалам заедно со Твоето наследство.

⁶ Згрешивме ние и татковците наши, правевме беззаконија, постапувавме нечестиво.

⁷ Нашите татковци во Египет не ги ценеа Твоите чудеса, не ги помнеа многуте милости Твои и се побунија кога се приближија до Црвеното Море.

⁸ Но Тој ги спаси заради името Свое, за да им ја покаже силата Своја.

⁹ Му се закани на Црвеното Море, и тоа се исуши; и ги преведе по бездните како по пустина;

¹⁰ и ги спаси од рацете на оние што ги намразија и ги избави од рацете на непријателите.

¹¹ Водите ги покрија нивните непријатели; не остана ниеден од нив.

¹² И тие поверуваа на зборовите Негови и Му испеаја похвала.

¹³ Но тие набргу ги заборавија делата Негови, не го дочекаа Неговото решение;

¹⁴ се занесоа од похотливоста во пустината, па Го искушуваа Бога во безводната земја.

¹⁵ Тој го исполни нивното барање, но прати и пораз за душите нивни.

¹⁶ Му позавидоа на Мојсеј во логорот и на Арон, светецот Господов.

¹⁷ Се отвори земјата, го голтна Датан и ја покри дружината на Авирон.

¹⁸ И пламна оган врз нив, и пламенот ги изгори нечестивите.

¹⁹ Направија теле на Хорев и му се поклонија на идолот.

²⁰ Ја заменија својата слава со лик на теле, што јаде трева.

²¹ Го заборавија Бога, својот Спасител, Кој изврши големи дела во Египет,

²² чудеса во Хамовата земја, страшни дела при Црвеното Море.

9

1 Мојс
15,7-18
16,19
25,3
2 Мојс 2,24
3 Мојс
26,42
5 Мојс 4,31
Мих 7,20
Сир 44,22

10

46,4
1 Мојс
28,13-15
34,12
49,24

12

5 Мојс 7,7
25,5

13

1 Мојс 23,4
Евр 11,13

15

1 Цар 24,7
1 Лет 16,22

16

1 Мојс
41,54
3 Мојс
26,26
4 Цар 8,1
Ез 5,16
13,13
Сир 48,2

17

1 Мојс 45,5
Дела 7,9

19

1 Мојс
41,13
Мудр 10,14

21

1 Мојс
41,40-41
41,5
Мудр 10,14
Дела 7,10

24

2 Мојс 1,7
5 Мојс 26,5

25

2 Мојс 7,3

27

77,43
Ер 32,20

36

77,51
5 Мојс
21,17

ПСАЛМИ

- 37** 23 И рече дека ќе ги истреби, но Мојсеј, Неговиот избраник, се застапи за нив во пукнатината, за да ја одврати ја-роста Негова, та да не ги погуби.
2 Мојс 3,21-22
10,2-3
11,34-35
Мудр 10,17
- 38** 24 Тие ја презреа саканата земја, не Му веруваа на зборот Негов;
2 Мојс 12,33
14,16
- 39** 25 и роптаа во шаторите свои, не го послушаа гласот Господов.
77,14
2 Мојс 13,21-22
13,19-20
4 Мојс 14,14
Неем 9,12
- 40** 26 Тој крена рака и им се заколна дека ќе ги погуби во пустината,
77,24-29
2 Мојс 16,4-15
4 Мојс 11,31,32
Мудр 16,2.20
- 41** 27 ќе го расее нивното семе меѓу наро-дите и дека ќе ги растури по земјите.
77,15-16
2 Мојс 17,1-7
4 Мојс 20,2-13
Ис 48,21
- 42** 28 Тие се придружија кон Ваал-Фегор и јадеа жртви, принесувани на мртви,
2 Мојс 16,4-15
4 Мојс 11,31,32
Мудр 16,2.20
- 43** 29 Го дразнеа Бога со делата свои, и на нив падна погибел.
77,24-29
2 Мојс 16,4-15
4 Мојс 11,31,32
Мудр 16,2.20
- 44** 30 Но стана Пинеас, се зазеде и помо-рот престана.
77,15-16
2 Мојс 17,1-7
4 Мојс 20,2-13
Ис 48,21
- 45** 31 И тоа му се прими за праведност од род во род до века.
2 Мојс 2,24
5 Мојс 7,8
Мих 7,20
Лк 1,54-55
- 46** 32 И Го разгневија Бога кај водите на Мерива, и Мојсеј настрада заради нив,
Ис 55,12
Варух 5,9
- 47** 33 зашто тие го огорчија духот негов, и тој згреши со устата своја.
77,54-55
5 Мојс 4,38
6,10
- 48** 34 Не ги истребија народите, за кои им беше рекол Господ,
77,54-55
5 Мојс 4,38
6,10
- 49** 35 туку се смешаа со незнабошците и свикнаа на нивните дела;
77,54-55
5 Мојс 4,38
6,10
- 50** 36 им служеа за нивните идоли, кои им станаа замка,
77,54-55
5 Мојс 4,38
6,10
- 51** 37 и ги жртвуваа синовите свои и ќер-ките свои на злите духови;
77,54-55
5 Мојс 4,38
6,10

ПЕТТА КНИГА

ПСАЛМ 106

Благодарствена ѝсна на избавениѝ кои Го ѝризивааѝ Госѝода во мака

- 105,1** 1 Славете Го Господа, зашто е добар, зашто е вечна милоста Негова!
99,5
106,1
117,1.29
134,3
135,1
Ер 33,11
Езд 3,11
1 Лст 16,34
- 2** 2 Така да велат избавените од Господ, оние што ги откупи од непријателска рака.
Сир 18,2-4
- 3** 3 И ги собра од земјите, од исток и од запад, од север и од морето.
111,1-10
Ис 56,1-2
Јк 1,25
- 4** 4 Тие скитаа по безводната пустина и нигде пат ниту населен град не најдоа;
111,1-10
Ис 56,1-2
Јк 1,25
- 5** 5 трпеа глад и жед, душата им ослаб-на во нив,

- 6** 6 и проливаа невина крв, крвта на си-новите свои и на ќерките свои, што им ги жртвуваа на хананските идоли, па земјата се извалка од таа крв;
24,7
Неем 5,19
12,13.21.30
Јудита 4,17
- 7** 7 се осквернија со делата свои, блуд-ствуваа со постапките свои.
77,11-17
3 Мојс 26,40
3 Цар 8,47
Дан 9,5
- 8** 8 Се разгоре гневот на Господ против Неговиот народ, и Му омрзна наслед-ството Негово,
77,11
Неем 9,17
- 9** 9 па ги предаде во рацете на неприја-телите и завладеаја над нив оние што ги мразеа.
22,3
24,11
30,3
108,21
Ис 48,9-11
Ез 20,9.14
35,20-21
38,24
- 10** 10 Непријателите нивни ги угнетуваа, и тие се покоруваа под нивната рака.
65,6
2 Мојс 14,21-22
Ис 63,13
Наум 1,4
- 11** 11 Многупати ги избавуваше, но тие беа бунтовни со своите намери, па беа понижени поради своите беззаконија.
106,2
2 Цар 22,18
Лк 1,71
- 12** 12 Па сепак, Тој погледна на нивната потиштеност, кога ги слушаше нивните молби,
2 Мојс 14,21-22
Ис 63,13
Наум 1,4
- 13** 13 си спомна на Својот завет со нив, се сожали поради големата милост Своја;
2 Мојс 14,21-22
Ис 63,13
Наум 1,4
- 14** 14 па поттична сожалување спрема нив кај оние што ги беа заробиле.
2 Мојс 14,21-22
Ис 63,13
Наум 1,4
- 15** 15 Спаси нè, Господи, Боже наш, и со-бери нè од незнабошците за да го сла-виме Твоето свето име, да се фалиме со Твојата слава!
2 Мојс 14,21-22
Ис 63,13
Наум 1,4
- 16** 16 Нека е благословен Господ, Бог Из-раилев, отсекогаш засекогаш! И сите луѓе нека велат: Амин! Амин! Алилуја.
2 Мојс 14,21-22
Ис 63,13
Наум 1,4
- 17** 17 но во жалоста своја Го повикаа Гос-пода, и Тој ги избави од нивните неволји
77,18
94,9
2 Мојс 15,24
15,3
4 Мојс 11,4-6
- 18** 18 и ги поведе по правиот пат, за да одат кон населен град.
4 Мојс 11,33
- 19** 19 Нека Го слават Господ за милоста Негова и за чудесата Негови што им ги направи на синовите човечки:
4 Мојс 11,33
- 20** 20 зашто Тој ја напојува жедната душа и душата гладна ја исполнува со блага.
4 Мојс 11,33
- 21** 21 Тие седеа во темнина и смртна сен-ка, оковани со сиромаштија и железо;
4 Мојс 11,33
- 22** 22 бидејќи не се покорија на зборовите Божји и се противеа на волјата на Се-вишниот.
4 Мојс 11,33
5 Мојс 11,6

18 ¹² Тој го скрши нивното срце со мака, се сонпаа, и немаше кој да им помогне.
⁴ Мојс 16,35
^{Ис} 26,11
^{Евр} 10,27

19 ¹⁴ ги изведе од темнината и смртната сенка и ги раскина оковите нивни,
² Мојс 32
⁵ Мојс 9,8-21
^{9,24-28}

20 ¹⁵ Нека Го слават Господа за милоста Негова и за Неговите чудесни дела кон синовите човечки,
^{Ер} 2,11
^{Рим} 1,23

21-22 ¹⁷ Неразумните страдаа поради своите грешни патишта и поради беззаконијата свои!
^{77,43}
^{104,27}
⁵ Мојс 32,18
^{Ер} 2,32
^{Дела} 7,36

23 ¹⁸ Од секоја храна им се одвраќаше душата, и се приближија до вратата на смртта.
² Мојс 32,7-14
⁴ Мојс 14,11-20
⁵ Мојс 9,25-29
^{Ер} 15,1
^{Ез} 22,30

24 ¹⁹ Но во тагата своја повикаа кон Господ, и Тој ги спаси од неволјите нивни;
²⁰ го испрати Своето слово, ги излекува и ги спаси од пропаст.
²¹ Нека Го прославуваат Господ за милоста Негова спрема синовите човечки!
⁴ Мојс 13,26-34
^{13,1-37}
⁵ Мојс 1,25-36

25 ²² Нека Му принесуваат похвална жртва и нека ги разгласуваат делата Негови со радост.
²³ Оние што заплочија по море на кораб, што имаа работа по големите води -
⁴ Мојс 14,2
⁵ Мојс 1,27

26 ²⁴ тие ги гледаа делата на Господ и чудесата Негови во длабочините.
³ Мојс 26,33
⁴ Мојс 14,30
⁵ Мојс 1,34-35
^{Ез} 20,6
^{19,14,22}

27 ²⁵ Тој рече - и настана бурен ветер и високо ги издигна морските бранови;
²⁶ се издигаа до небесата, слегуваа до бездната; нивната присебност се губи во неволјата;
²⁷ тие се збунуваат, се нишаат како пијани, и сета нивна мудрост им исчезнува.
³ Мојс 26,33
⁵ Мојс 4,27
^{Ез} 20,23

28 ²⁸ Тогаш во скрбта своја повикаа кон Господ, и Тој ги изведе од маките нивни.
⁶ Мојс 25
⁵ Мојс 26,14

29 ²⁹ И ѝ заповеда на бурата и таа се претвори во тивок ветрец и брановите молкнаа.
³⁰ Тие се развеселија, зашто стивнаа, а Тој ги упати кон нивното сакано пристаниште.
⁴ Мојс 25,3-9
¹ Кор 10,8

³¹ Нека Го прославуваат Господ за милоста Негова и за Неговите чудесни дела спрема синовите човечки!

³² Нека Го возвеличуваат со собранието народно и нека Го слават во советите на старешините!

³³ Тој претвора реки во пустина, и водни извори - во сушна земја,

³⁴ земја плодородна - во солница, поради злобата на оние што живеат во неа.

³⁵ Тој претвори пустина во езеро, а сува земја - во земја со водни извори;

³⁶ таму насели гладни, а тие изградија град за живеење;

³⁷ засеаја ниви, насадија лози, и тие им даваат свои плодови.

³⁸ Тој ги благословуваше, и тие многу се размножуваа, и добитокот нивен Тој не им го намалуваше.

³⁹ Кога беа проредени и пострадаа од притисокот на злото и од неволјата,

⁴⁰ Тој изли презир над кнезовите и ги остави да скитаат по пустината, каде што нема патишта.

⁴¹ Но бедниот го извлече од сиромаштија, го умножи родот негов како овчо стадо.

⁴² Праведните го гледаат тоа и се радуваат, а секоја злоба си ја затвора уста своја.

⁴³ Кој е мудар и го пази ова, ќе ја разбере милоста Господова.

ПСАЛМ 107

Благодарност̃ за Божјата добрина и верност̃

¹ Подготвено е срцето мое, Боже, подготвено е срцето мое; ќе пеам и ќе воспевам. Разбуди се душо моја!

² Разбудете се, харфо и лиро! Ќе ја разбудам зората.

³ Ќе Те славам, Господи, меѓу народите; ќе Те воспевам меѓу племињата,

⁴ зашто повисока од небото е Твојата милост, и до облаците достига Твојата верност.

⁵ Издигни се над небесата Боже, и славата Твоја нека биде по целата Земја,

⁶ за да се избават Твоите возљубени; спаси ме со Твојата десница и услиши ме.

30

⁴ Мојс 25,7-13
^{Сир} 45,23-24
¹ Мак 2,26

31

⁴ Мојс 25,11-13

32

80,7
 94,8-9
² Мојс 17,1-7
⁴ Мојс 20,2-13
⁵ Мојс 1,37
 31,51-52

33

^{Ис} 63,10

34

² Мојс 23,32-33
 33,10-15
⁵ Мојс 7,1-16
^{Суд} 1,21-33
 2,2
 3,4-5

35

³ Мојс 18,3
^{Суд} 2,12,17,19
 3,4-5

36

² Мојс 23,33
⁵ Мојс 7,16
^{Суд} 2,3,12
^{Ис.Н.} 23,13
^{Мудр} 14,11

37-39

² Мојс 34,16
³ Мојс 18,21
⁵ Мојс 32,17
⁴ Цар 16,3
 16,17
 20,5
 22,10
^{Ис} 57,5
^{Ер} 3,6-8
 7,30
 18,3-4
 31,35
^{Ез} 16,20
 19,29
^{Варух} 4,7
¹ Кор 10,20

40-44

^{Суд} 2,11-19
^{Ис} 63,7-9

ПСАЛМИ

45-46 ³ Мојс 26,42
³ Цар 8,50
Ер 42,12
Езд 9,9
Лк 1,72

47 ⁵ Мојс 30,3
1 Лек 16,35-36
2 Мак 1,27

48 88,52
Јудита 13,26
Лк 1,68
Откр 19,4

106,1 99,5
105,1
117,1-29
134,3
135,1
Ер 33,11
Езд 3,11
1 Лек 16,34,41

2 105,10
Ис 62,12

3 105,47
Ис 11,12
42,5-6
48,11
Зах 8,7-8

4 ⁵ Мојс 8,15
31,10
Ез 34,6

5 Ис 41,17
48,9

6 33,17
Ис 63,9
Ос 5,15

7 ⁵ Мојс 6,10
Ис 35,8
39,2
42,19

9 145,7
Ис 49,10
54,1
Лк 1,53

⁷ Бог рече во своето светилиште: „Ќе се вознесам и ќе го разделам Сихем и ќе ја измерам долината Сукот;
⁸ Мој е Галаад, Мој е Манасија, Ефрем е шлем на главата Моја, Јуда е Мој скиптар;
⁹ Моав Ми е леген за миене, врз Едом ќе ја фрлам обувката Своја, над Филистејците ќе славам победа.”
¹⁰ Кој ќе ме доведе до укрепениот град? Кој ќе ме доведе до Едом?
¹¹ Зар не си Ти, Боже, Кој нè отфрли и не излегуваш, Боже, со нашите војски?
¹² Дај ни помош против непријатели-те, зашто човечката заштита е суетна.
¹³ Во Бога ќе имаме сила; Тој ќе ги прегазии непријателите наши.

ПСАЛМ 108

*Молиџва од џонейџ за да се казнај
неговиие нејријашели
и Боџ да се смилува на неџо*

¹ Боже, похвало моја, не премолчувај,
² зашто против мене се отворени грешни и лажливи усти; зборуваат со лажлив јазик против мене;
³ отсекаде ме опкружуваат со зловни зборови, и без причина ме напаѓаат;
⁴ место да ми возвратат со љубов, тие стануваат против мене, а јас се молам;
⁵ ми враќаат зло за добро, омраза - за љубов;
⁶ Постави над него грешник, и ѓаволот да застане десно од него.
⁷ Кога ќе му се суди, нека биде осуден, и молитвата негова да се прими за грев;
⁸ дните негови да бидат кратки, а неговото достоинство друг да го земе;
⁹ децата негови да останат сираци, а жената му - вдовица;
¹⁰ децата негови да скитаат и да станат просјаци, изгонети надвор од своите домови.
¹¹ Заемодавецот да му земе сè што има, и туѓинци да го разграбаат трудот негов;
¹² нека нема кој да го заштити, да нема и кој да се смили над сираците неговии;

¹³ потомството негово да загине, и да се избрише името негово во следниот род;

¹⁴ да биде спомнато пред Господ беззаконието на татковците негови, и гревот на мајка му да не се очисти;

¹⁵ тие секогаш да бидат пред очите на Господ, и да се избрише споменот нивни на земјата.

¹⁶ Зашто не помислил да покаже милост, туку ги гонеше бедните, сиромасите, и оние со скршено срце, за да ги уништи;

¹⁷ засакал клетва - па таа нека го стигне: не посакал благослов, - тој нека се оддалечи од него;

¹⁸ нека се облече во клетва како во облека; и таа нека влезе во него како вода, и како масло - во неговите коски;

¹⁹ та да му биде како облека, во која се облекува, и како појас, со кој секогаш се опашува.

²⁰ Таква нека биде отплатата од Господ на оние што ме мразат и на оние што лошо зборуваат против душата моја.

²¹ А мене, Господи, Господи, заштити ме заради Твоето име, зашто е блага милоста Твоја; избави ме,

²² зашто сум беден и сиромав, и срцето мое во мене е рането.

²³ Исчезнувам како сенка што се оддалечува; ме гонат како скакулец.

²⁴ Колената ми изнемоштија од пост, а телото мое ослабе.

²⁵ Им станав за потсмев; оние што ме гледаат, нишаат со главите свои.

²⁶ Помогни ми, Господи, Боже мој, спаси ме поради Твојата милост.

²⁷ Нека разберат дека е тоа Твојата рака и дека, Ти, Господи, си го направил тоа.

²⁸ Тие проколнуваат, а Ти, пак, благослови; и оние што стануваат против мене нека бидат посрамени, а Твојот слуга да се зарадува.

²⁹ Нека се облечат во презир противниците мои и како со облека да се покријат со својот срам,

³⁰ и јас со устата моја многу ќе Го славам Господа и меѓу мнозина ќе Го прославувам,

10 Ис 9,3
41,6,21
Јов 36,8-9
Лк 1,79

11 105,43
3 Мојс 26,40-41

12 21,11
Јов 30,13
Сир 51,10

13 21,5
105,44

14 Ис 42,7,16
48,8
50,13
51,1
60,1

16 Ис 45,2
60,1
Ер 51,30

18 Ис 38,10
Јов 6,6-7

20 147,4,7
Ис 9,9
54,9-10
Јов 33,18
Мудр 16,12
17,13-15
Мт 8,8
Дела 13,26

22 49,14
Евр 13,15

25 Јона 1,4-5

27 Ис 29,9

28 Јона 1,14-15

29-30 64,7
88,9
Ис 43,2
56,19
Мт 8,26

33 Ис 42,15
43,26
49,2

34 ³¹ зашто застана од мојата десна страна, за да ја спаси мојата душа од оние што ме гонат.

113,8
1 Мојс
13,10
18,22-27
5 Мојс
29,23

ПСАЛМ 109

Христѝос - вечен цар и ѿрвосвешѝеник

¹ Му рече Господ на мојот Господ: „Седи од Мојата десна страна, додека ги ставам непријателите Твои во подножјето на нозете Твои.

35
113,8
Ис 41,18

² Жезолот на Твојата сила ќе Ти го прати Господ од Сион: владеј меѓу непријателите Свои.

36
Ез 36,35

³ Подготвен е Твојот народ за денот кога ќе ги поведеш Своите војски на светите гори; како роса од утробата на зората, со Тебе се младите борци.

37
Ис 65,21
Ер 31,5
Амос 9,
13-15

⁴ Се заколна Господ и нема да се покае: Ти си вечен свештеник по чинот Мелхиседекот.”

38
5 Мојс
7,13-14
Ис 49,21

⁵ Господ Кој е од Твојата десна страна, во денот на гневот Свој, Тој ќе ги порази царевите;

40
Јов
12,21,24
Мудр 5,7
Лк 1,51-52

⁶ ќе изврши суд над народите, ќе ја исполни земјата со трупови, ќе ги скрши главите на многумина на Земјата.

⁷ Од потокот на патот ќе пие, и затоа високо ќе ја крене главата.

41

112,7-8
146,6
1 Цар 2,8
Ис 65,13-14
Ер 31,27
Јов 21,8-11
Лк 1,52-53

ПСАЛМ 110

Благодарсѝивена ѿсна за духовниѝе и ѿлесниѝе дарови Божји

¹ Алилуја! Ќе Те славам, Господи, од сè срце во советот на праведните и во собранието.

42
Ер 9,12
Ос 14,10

² Големи се делата на Господ, нека размислуват за нив сите што уживаат во нив.

107,2
56,7-11

³ Неговото дело е слава и великолепие, а правдата Негова вечно ќе постои.

4
35,5
Ис 55,9

⁴ Незаборавни ги направи чудесата Свои, милостив и штедар е Господ.

7
59,5-12

⁵ Им дава храна на оние, кои се бојат од Него; вечно го помни заветот Свој.

10
Ис 11,4

⁶ Силата на делата свои му ја покажа на Својот народ, за да му ги даде незнабошците во наследство.

12
59,1

⁷ Делата на рацете Негови се верност и правда; и верни се сите заповеди Негови,

⁸ утврдени засекогаш, засновани врз верност и правда.

⁹ Тој му испрати избавување на Својот народ; засекогаш го установи Својот завет. Свето е и страшно името Негово.

¹⁰ Почеток на мудроста е стравот од Господ; здрав разум имаат сите, кои според неа постапуваат. Похвалата Негова пребива вечно.

13
117,8
17,29
43,5-8

108,1

27,1
34,22

3
37,12
68,4

4

34,13
Ер 18,20

5

34,12
37,20
1 Мојс 44,4

6

Зах 3,1
Јов 1,6

7

Изреки
28,9

8

Дела 1,20

9

2 Мојс
22,24
Ер 18,21

11

Јов 5,4-5
19,17

12

Ис 14,21

13

Јов
18,17,19
Изреки
10,7
Сир 41,11

14

2 Мојс 20,5
Ер 18,23
Плач 1,22

15

33,16
89,8
138,16

16

Јов 20,19

18

4 Мојс
5,22-24

ПСАЛМ 111

Блажени се оние кои се бојат од Боѓа и кои се милосѝиви

¹ Алилуја! Блажен е оној човек, кој се бои од Господ и кому му се мили Неговите заповеди.

² Неговото потомство ќе биде силно на земјата; родот на праведните ќе биде благословен.

³ Слава и богатство ќе има во неговиот дом; и правдата негова ќе преуспева вечно.

⁴ На праведните во темнина им изгрева светлина; тие се благородни, милостиви и справедливи.

⁵ Има добро за човек што е дарежлив и на заем дава; тој праведно ги извршува своите работи;

⁶ и никогаш нема да се разлиша; праведниот останува во вечен спомен.

⁷ Од лоши гласови нема да се уплаши; срцето му е спремно, зашто се надева на Господ.

⁸ Срцето му е цврсто: тој нема да се уплаши, кога - годе ќе погледне во непријателите свои.

⁹ Тој разделува, дава на сиромаси; правдата негова останува вечно; неговиот рог ќе се возвиши во слава.

¹⁰ Грешниот, кога ќе го види тоа, ќе се јадосува, ќе крцка со забите свои и ќе се топи. Желбата на грешникот пропаѓа.

ПСАЛМ 112

Боѓ е милосѝив сѝрема смиренѝе

¹ Алилуја! Фалете го, слуги Господови, фалете го името на Господ.

² Нека е благословено името Господово отсекогаш и засекогаш.

ПСАЛМИ

19 ³ Од исток до запад нека се прославува името на Господ.
^{72,6}
^{75,10}
21 ⁴ Возвишен е над сите народи Господ; Неговата слава е над небесата.
^{24,11}
^{30,3} ⁵ Кој е како Господ, нашиот Бог, Кој живее во височините,
^{78,9}
^{102,8} ⁶ и Кој од високо гледа на небото и на земјата;
^{105,8}
^{142,11} ⁷ Кој од прав го издига сиромавиот и
^{Ис 48,9} ^{Ер 14,7,21} ^{Ез 20,9} ^{19,13,21,43} од калта го вади бедниот,
⁸ за да го постави со кнезовите, со кнезовите на народот негов.
22 ⁹ Кој неплодната ја вселува во куќи како мајка, што се радува меѓу многуте деца. Алилуја!
^{39,17}
^{54,4}
^{142,4}
23
^{101,11}
^{143,4}
^{Јов 8,9}

ПСАЛМ 113

*Чудесаѿа Божји коѿа Боѿ
 ѿо изведуваше Својоѿи народ
 од Еѿиѿеѿи*

24
^{68,10}
25
^{21,6-7}
^{Јов 16,4}
^{Мт 27,29}
26
^{6,4}
^{69,1}
27
^{21,31}
^{63,9}
29
^{34,26}
^{70,13}
^{Ис 65,13-15}
^{Ер 20,11}
30
^{21,25-26}
^{70,22-23}
31
^{7,1}
^{15,8}
^{30,15}
^{109,5}
^{120,5}
109,1
^{Мт 22,44}
^{25,64}
^{Мк 12,36}
^{Лк 20,}
⁴²⁻⁴³
^{Дела 2,}
³⁴⁻³⁵
^{1 Кор 15,25}
^{Евр 1,13}
^{9,32-33}
^{1 Петр 3,22}

¹⁵ раце имаат, но не пипаат; нозе имаат, но не одат; тие не пуштаат глас од грлото свое.

¹⁶ Слични на нив се и оние што ги прават, такви се и оние што се надеваат на нив.

¹⁷ Доме Израилев, надевај се во Господ; Тој е наш помошник и заштитник.

¹⁸ Доме Аронов, надевај се во Господ; Тој е наш помошник и заштитник.

¹⁹ Вие кои се боите од Господ, надевајте се во Господ; Тој е ваш помошник и заштитник.

²⁰ Господ се сеќава на нас и нè благословил, го благословил домот Израилев, го благословил домот Аронов,

²¹ ги благословил оние, кои се бојат од Господ, мали и големи.

²² Нека ви придаде Господ вам повеќе, вам и на вашите деца.

²³ Благословени да сте од Господ, Кој ги создаде небото и земјата.

²⁴ Небесата се Господови небеса, а земјата Тој им ја даде на синовите човечки.

²⁵ Не ќе Те слават мртвите, Господи, ниту оние, што слегуваат во местото на молкот,

²⁶ туку ние живите ќе Го благословуваме Господа отсега и засекогаш.

ПСАЛМ 114

*Благодарност и завеш на Госѿод
 ѿоради сѿасувањето од смртѿиѿа*

¹ Се радувам дека Господ ќе го усили гласот на моето молење,

² зашто го приклони кон мене Своето уво, и затоа ќе Го повикувам преку сите мои дни.

³ Смртни болки ме обзедоа, пеколни маки ме стигнаа; се најдов во неволја и мака.

⁴ Тогаш го повикав името Господово: О, Господи, избави ја душата моја!

⁵ Милостив е Господ и праведен, и милосрден е нашиот Бог.

⁶ Господ ги пази слабите: бев во мака и Тој ми помогна.

⁷ Врати се, душо моја, во својот мир, зашто Господ постапи добро со тебе,

3
^{Суд 5,2}
^{Ис 49,1}

4
^{88,3}
^{131,11}
^{1 Мојс 14,18}
^{Евр 5,6}
^{7,16,20}

5
^{15,8}
^{Ис 63,6}

6
^{67,21}

110,1
^{137,1}
^{149,1}

2
^{91,5}
^{Откр 15,3}

3
^{111,3,9}
^{Ис 51,6}

4
^{85,15}
^{102,8}
^{111,4}

5
^{104,8}

6
^{Ер 27,5}

7
^{18,7}
^{92,5}

8
^{18,9}
^{148,6}
^{Ис 40,8}

9
^{104,10}
^{5 Мојс 28,58}
^{Лк 1,49,68}

10
^{Јов 28,28}
^{Изреки 1,7}
^{9,9}
^{Сир 1,16}

111,1
^{1,1-2}
^{127,1}

2 ⁸ бидејќи душата моја ја истргна од смрт, очите мои - од солзи, и нозете мои - од сопнување.

3 ⁹ Одам со благодарност пред лицето на Господ во земјата на живите.

110,3
Изреки
3,16

4

36,6
96,11
110,6
Ис 58,10
Јов 22,28
Изреки
13,9

ПСАЛМ 115

Исполнување на заветот Господов

¹ Верував и кога говорев: во голема мака сум.

² Во мојата необмисленост си реков: секој човек е лажливец.

5 ³ Што да Му дадам на Господ за сите негови добрини што ми ги направи мене?

36,21,26
Изреки
14,21
Лк 6,35

6 ⁴ Ќе ја земам чашата на спасението и името на Господ ќе го повикам.

8 ⁵ Заветите ќе Му ги упатам на Господ пред целиот Негов народ.

9 ⁶ Скапа е во очите на Господ смртта на неговите свети.

⁷ О, Господи, јас сум слуга Твој, јас сум слуга Твој и син на Твојата слугинка. Ти ги скрши моите окови.

10 ⁸ Тебе ќе Ти принесам благодарствена жртва;

⁹ ќе ги исполнам заветите мои на Господ пред сиот Негов народ.

112,1 ¹⁰ Во предворјето на домот Господов, среде тебе, Ерусалиме!

2

Јов 1,21
Дан 2,20
Тов 3,13,23

ПСАЛМ 116

Похвала на Господ

¹ Фалете Го Господ, сите народи, прославувајте Го, сите луѓе,

4 ² зашто се зацврсти Неговата голема милост на нас, и верноста Господова пребива вечно. Алилуја!

34,10
88,6,8
Ис 57,15

ПСАЛМ 117

Праведниите се радуваат на победата

¹ Славете Го Господа, зашто Тој е добар, зашто милоста Негова е вечна.

7 ² Нека каже сега домот Израилев, дека е Тој добар, дека милоста Негова е вечна.

106,41
1 Цар 2,8
Лк 1,52

³ Нека рече сега домот Аронов, дека е Тој добар, дека милоста Негова е вечна.

⁴ Нека кажат сега сите, кои се бојат од Господ: дека е Тој добар, дека милоста Негова е вечна.

⁵ Кога бев на мака, Го повикав Господа и Тој ме услиши и на ширина ме изведе.

⁶ Господ е мој помошник, нема да се плашам: што може да ми направи човек?

⁷ Господ ми е помошник: и јас победоносно ќе гледам на непријателите мои.

⁸ Подобро е да се надевам во Господ, отколку да се надевам во човек.

⁹ Подобро е да се надеваш во Господ, отколку да се надеваш во кнезови.

¹⁰ Сите народи ме опколија, но со името Господово јас ги разбив;

¹¹ ме опседнаа, ме обиколија, но со името Господово јас ги победив.

¹² Ме опкружија како пчели околу сотка, па се запалија како оган во трње: со името Господово јас им се противставив.

¹³ Ме турнаа силно за да паднам, но Господ ми помогна.

¹⁴ Господ е крепост моја и сила; Тој стана мое спасение.

¹⁵ Глас на радост и на спасение се слуша во домовите на праведните; десницата на Господ дава сила!

¹⁶ Десницата Господова ме возвишува, десницата Господова дава сила.

¹⁷ Нема да умрам, но ќе живеам и ќе ги разгласувам делата Господови.

¹⁸ Господ строго ме казни, но на смрт не ме предаде.

¹⁹ Отворете ми ја вратата на правдата: ќе влезам во неа, ќе го прославувам Господ.

²⁰ Ете, тоа е вратата Господова, праведните влегуваат низ неа;

²¹ ќе Те славам, зашто ме услиши и стана спасение мое.

²² Каменот што го отфрлија сидарите, стана камен темелник.

²³ Тоа е од Господ, и прекрасно е во очите наши.

²⁴ Ова е денот што го создаде Господ за да се зарадуваме и да се развеселиме во него.

9

1 Цар 2,5
Ис 54,1

113,1

2 Мојс 12

2

77,54
2 Мојс
15,17
18,5
Ер 2,3

3

65,6
73,14-15
76,16
Ис.Н. 4,7
Суд 5,4

4

28,6
67,8
Мудр 19,9

7

67,8
95,9
98,1
Суд 5,4

8

104,41
106,35
2 Мојс
17,1-7
5 Мојс 8,15
1 Кор 10,4

9

22,3
Ис 48,11
Ез 36,22

10

41,3
78,10
Јоил 2,17

11

134,6
Јона 1,14
Јов 23,13
Мудр 12,18

13-16

134,15-18
5 Мојс 4,28
Ис 44,9-20
45,5-6
Ер 10,1-2
2 Лек 32,19
Мудр 13,10
14,15
Посл.
1,3,7-2
Откр 9,20

ПСАЛМИ

17 ²⁵ О, Господи, спаси! О, Господи, по-
Мудр 14,8 брзај!
19 ²⁶ Нека е благословен оној, кој оди во
129,7 името на Господ! Ве благословуваме од
домот Господов.
9.10.11 ²⁷ Бог е Господ и Тој нè осветлува; об-
32,20 разувајте празнична придружба до
роговите на жртвеникот.
23 ²⁸ Бог мој си Ти и Тебе ќе Те славам;
Бог мој си Ти и Тебе ќе Те превознесу-
Ер 31,34 вам.
Мудр 6,7
Откр 11,18
18,4
25 ²⁹ Славете Го Господа, зашто Тој е до-
126,3 бар, зашто милоста Му е вечна.
5 Мојс
1,10-11

ПСАЛМ 118

Слава на законот Божји

26 ^{133,3}
¹ Мојс 14,19
¹ Цар 23,21
Јудита 13,23-34
114,1
¹ Мојс 1,28
2 ^{6,5}
^{93,17}
Ис 38,18-19
Варух 2,17
3 ^{112,2}
115,1 ^{17,1}
^{65,19}
Варух 4,20
2 ^{17,4-6}
^{54,4}
3 ² Цар 22,
5-7
Јона 2,3
4 ^{6,4}
Јоил 3,4
5 ² Мојс 34,6
7 ^{12,5}

¹ Блажени се непорочните во патот нивни, зашто одат според законот Господов.
² Блажени се оние кои ги пазат сведоштвата Негови и од сè срце Го бараат,
³ оние кои не вршат беззаконие, туку одат по Неговите патишта.
⁴ Ти заповеда грижливо да се пазат Твоите заповеди.
⁵ О, да се управат моите патишта за да ги чувам Твоите заповеди!
⁶ Тогаш нема да се засрамам, гледајќи ги сите Твои заповеди.
⁷ Ќе Те славам Господи со чисто срце, кога ќе ги научам Твоите праведни судови.
⁸ Ќе ги пазам Твоите заповеди; не оставај ме сосема.
⁹ Како момчето ќе го запази во чисто-та патот свој? - Ако ги пази зборовите Твои!
¹⁰ Со сето срце мое Те барам, не дозволувај да застраanam од Твоите заповеди.
¹¹ Ги сокрив во срцето свое заповедите Твои, за да не грешам пред Тебе.
¹² Благословен си Ти, Господи! Научи ме на Твоите повелби.
¹³ Со устата своја ги разгласив сите уредби од устата Твоја.
¹⁴ По патот на Твоите сведоштва се насладувам како во секое богатство.

8-9 ^{26,13}
^{51,5}
^{55,13}
^{141,5}
Ис 25,8
37,10
115,1
1 Кор 4,13
2 ^{11,2}
^{30,22}
^{61,9}
Рим 3,4
3 ^{12,5}
4 ¹ Кор 10,16
5 ^{21,25}
^{49,14}
^{55,12}
Јона 2,10
6 ^{71,14}
Ис 43,4
7 ^{85,16}
^{118,125}
^{142,12}
Мудр 9,5
8 ^{49,14-15}
^{104,1}
^{106,22}
³ Мојс 7,11
Тов 8,19
¹ Мак 4,56
Евр 13,15
9 ^{Јона 2,10}
116,1
Рим 15,11
2 ^{99,5}
^{102,11}
117,1 ^{99,5}
^{105,1}
^{135,1-2}
2-4 ^{114,9-11}
^{134,19-20}
¹³⁶
Лк 1,50

¹⁵ Ќе размислам за Твоите заповеди и ќе ги управувам очите мои на патот Твој.
¹⁶ Од повелбите Твои ќе се поучувам, нема да ги заборавам Твоите зборови.
¹⁷ Покажи милост кон Твојот слуга, и ќе живеам и ќе ги пазам Твоите зборови.
¹⁸ Отвори ги очите мои, и ќе ги разберам чудесата од Твојот закон.
¹⁹ Придојден сум на земјава, не сокри-вај ги од мене Твоите заповеди.
²⁰ И копнее душата моја во секое време да ги сака Твоите уредби.
²¹ Ти ги укоруваш горделивите; прок-лети да се оние, кои се отклонуваат од Твоите заповеди.
²² Отстрани го од мене прекорот и презирот, зашто ги пазев Твоите прописи.
²³ Кнезовите седат и ме клеветат, а Твојот слуга размислува за Твоите повелби.
²⁴ Сведоштвата, пак, Твои се поука моја, а наредбите Твои - советници.
²⁵ Душата моја лежи во прав: оживи ме според зборот Твој.
²⁶ Патиштата мои Ти ги кажав, и Ти ме чу; научи ме на Твоите повелби.
²⁷ Вразуми ме да го разберам патот на Твоите повелби и јас ќе размислувам за Твоите чудеса.
²⁸ Душата моја засолзи од тага, зацвр-сти ме со зборовите Твои.
²⁹ Отстрани го од мене патот на лага-та и научи ме на законот Твој.
³⁰ Го избрав патот на вистината, и не ги заборавав Твоите судови.
³¹ Се приврзав за сведоштвата Твои, Господи: не ме посрамувај.
³² Ќе брзам по патот на Твоите заповеди, кога ќе го прошириш моето раз-бирање.
³³ Покажи ми го, Господи, патот на Твоите наредби и ќе се придржувам за нив до крај.
³⁴ Поучи ме, и ќе се држам за законот Твој и ќе го пазам со сето срце свое.
³⁵ Упати ме на патеката на Твоите заповеди, зашто многу ја засакав.
³⁶ Приклони го срцето мое кон Твоите сведоштва, а не кон лакомства.

5 ³⁷ Сврти ги очите мои за да не гледам суета: оживи ме на Својот пат.
^{4,1} ^{17,6,19} ^{119,1}
6 ³⁸ Во слугата Свој внеси збор Свој за да се бои од Тебе.
^{26,1} ^{55,4,11} ^{Ис 50,7} ^{50,11}
^{Рим 8,31} ^{Евр 13,6}
7 ³⁹ Отстрани го од мене прекорот, од кој се плашам, зашто Твоите уредби се прекрасни.
^{53,5} ^{111,8}
8-9 ⁴⁰ Ете, јас копнеам по Твоите правила: Оживеј ме според Својата праведност.
^{145,3}
10-12 ⁴¹ И нека милоста Твоја, Господи, пријде на мене, и спасението од Тебе според зборовите Твои, -
^{21,12} ^{5 Мојс 1,44}
14 ⁴² И јас ќе им одговорам на оние што ме навредуваат, зашто верувам во зборовите Твои.
^{2 Мојс 15,2} ^{Ис 12,2}
15-16 ⁴³ Не одземај го сосема од устата моја словото на вистината, зашто јас се надевам на Твоите уредби.
^{97,1} ^{137,7} ^{2 Мојс 15,6}
17-18 ⁴⁴ И ќе го чувам Твојот закон засекогаш и во векови.
^{10,17-18} ^{Ис 38,19} ^{Ер 30,11} ^{2 Кор 6,9}
19 ⁴⁵ Ќе одам слободно, зашто ги барам Твоите заповеди.
^{23,7-10} ^{Ис 26,2} ^{Јудита 13,13}
20 ⁴⁶ И ќе зборувам за сведоштвата Твои пред царевите, и нема да се посрамам;
^{Ис 1,26} ^{25,2} ^{Откр 22,14}
22 ⁴⁷ им се насладувам на Твоите заповеди, кои многу ги засакав;
^{Ис 28,16} ^{Зах 3,9} ^{4,6} ^{Мт 21,42} ^{Мк 12,10-11} ^{Лк 20,17} ^{Дела 4,11} ^{1 Кор 3,11} ^{Ефес 2,20} ^{1 Птр 2,7}
25 ⁴⁸ Ќе ги протегнам рацете свои кон Твоите заповеди, кои ги возљубив, и ќе размислувам за Твоите наредби.
^{Неем 1,11}
⁴⁹ Спомни си за словото Твое кон Твојот слуга, со кое си му дал надеж.
⁵⁰ Тоа ме утешува во неволјата моја, зашто Твоето слово ме оживува.
⁵¹ Горделивите жестоко ме напаѓаат, но јас не се отстранив од Твоите закони.
⁵² Кога си спомнувам за Твоите уредби од старина, Господи, се утешувам.
⁵³ Лутина ме обзема од нечестивите што го напуштаат Твојот закон.
⁵⁴ Повелбите Твои ми беа песна кога патував во некое место.
⁵⁵ Ноќе го споменувам името Твое, Господи, и го пазам законот Твој.
⁵⁶ Тој стана мој, зашто ги пазам Твоите правила.
⁵⁷ Дел мој си Ти, Господи, - си реков - ќе го пазам законот Твој.
⁵⁸ Му се помолив на лицето Твое од сè срце: помилуј ме, според словото Твое.
⁵⁹ Размислувам за Твоите патишта и ги свртувам нозете мои кон Твоите уредби.

⁶⁰ Брзам и не се колебам да ги запазам Твоите заповеди.
⁶¹ Замки од нечестиви ме опкружија, но јас не го заборавив Твојот закон.
⁶² На полноќ станувам да Те величам поради Твоите праведни уредби.
⁶³ Јас сум меѓу оние што се бојат од Тебе и кои ги пазат Твоите правила.
⁶⁴ Со Твојата милост, Господи, Земјата е полна; научи ме на Твоите повелби.
⁶⁵ Добрини си му направил, Господи, на Твојот слуга според Твоето слово.
⁶⁶ Научи ме на добро и на разумно, зашто верувам во Твоите заповеди.
⁶⁷ Пред моето страдање бев застрашил, а сега го пазам Твојот збор.
⁶⁸ Ти си добар, Господи, и поради добрината Твоја научи ме на Твоите повелби.
⁶⁹ Се зголеми неправдата од гордите врз мене, но јас од сè срце ги пазам Твоите правила.
⁷⁰ Срцето им е бездушно како сало, но јас уживам со Твојот закон.
⁷¹ Добро ми е што бев понижен, за да се научам на Твоите повелби.
⁷² Законот на Твојата уста за мене е подобар отколку илјадници златници и сребреници.
⁷³ Твоите раце ме создадоа и изградија: вразуми ме, и ќе се научам на Твоите заповеди.
⁷⁴ Оние, кои се бојат од Тебе, кога ќе ме видат ќе се зарадуваат, затоа што се надевав во Твоите зборови.
⁷⁵ Знам, Господи, дека Твоите судови се праведни, и според справедливоста Твоја Ти ме казни.
⁷⁶ Па нека ми биде милоста Твоја утеха, според Твоето слово кон Твојот слуга.
⁷⁷ Нека пријде на мене Твојата штедрост, и јас ќе живеам, зашто законот Твој е утеха моја.
⁷⁸ Нека се посрамат горделивите, зашто неправедно и без вина ме обвинуваат; а јас ќе размислувам за Твоите правила.
⁷⁹ Нека ми се приклонат оние што се плашат од Тебе, за да ги научат Твоите уредби.
⁸⁰ Нека биде срцето мое непорочно во Твоите повелби, та да не се посрамам.

26 Мт 21,9
 22,39
 Мк 11,10
 Лк 13,35
 18,37
 Јн 12,13
 128,8
 133,3
27 17,28
 3 Мојс 23,40
 Ис 60,1
 Неем 8,15
 2 Мак 10,7
28 98,5
 Ис 25,1
118,1 1,1
 111,1
 127,1
 5 Мојс 10,12
 Изреки 8,32
 28,18
 Мт 5,3-4
 Лк 11,28
2 5 Мојс 4,29
 2 Лет 31,21
5 3 Цар 8,61
7 85,12
9 Изреки 1,4
11 36,31
 Ис 51,7
 Дан 7,28
 Лк 2,19,51
12 24,4
 142,10
13 1,2
14 Мудр 7,11
16 Рим 7,22
18 2 Мак 1,4
19 38,12

ПСАЛМИ

- 21** ⁸¹ Копнее душата моја за Твоето спасение; јас се надевам во Твоите зборови.
⁵ Мојс 27,26
- 22** ⁸² Очите мои попуштија од желба за Твоето слово, велејќи: кога ќе ме утешииш?
Тов 3,15
- 25** ⁸³ Зашто станав како мев во дим, но Твоите повелби не ги заборавав.
43,25
- 27** ⁸⁴ Колку долго ќе чека Твојот слуга? Кога ќе извршиш суд над моите гонители?
1 Цар 12,23
- 31** ⁸⁵ Горделивите ми ископаа јама; тие го кршат Твојот Закон.
⁵ Мојс 11,22
- 32** ⁸⁶ Сите Твои заповеди се вистина. Неправедно ме гонат: помогни ми!
Ер 13,11
- 32** ⁸⁷ За малку ќе ме убиеја на земјата, но јас не ги оставив Твоите заповеди.
24,17
- 33** ⁸⁸ Според Твојата милост зачувај ми го животот, и јас ќе ги пазам сведоштвата од Твојата уста.
Ис 60,5
Ер 31,33
2 Кор 6,11
- 34** ⁸⁹ Ти постоиш вечно, Господи; Твоето слово засекогаш е утврдено на небото;
Ер 9,24
- 36** ⁹⁰ Твојата верност е од род во род. Ти си ја поставил Земјата, и таа стои.
3 Цар 8,58
Ис 33,15
- 39** ⁹¹ Според Твоја волја постојат денес; сè што постои, Тебе ти служи.
Тов 3,15
- 42** ⁹² Да не беше Твојот закон утеха за мене, јас ќе загинев во неволјата своја.
Изреки 27,11
Мт 10,19
- 44** ⁹³ Никогаш нема да ги заборавам Твоите правила, зашто преку нив ме оживува.
5 Мојс 5,29
- 45** ⁹⁴ Твој сум јас, спаси ме, зашто ги барав Твоите правила.
110,2
- 48** ⁹⁵ Нечестивите демнат за да ме убијат, но јас пазам на уредбите Твои.
Езд 7,10
- 48** ⁹⁶ Го видов крајот на секое совршенство, но Твоите заповеди се безгранични.
27,2
62,4
- 49** ⁹⁷ Колку го засакав, Господи, Твојот закон; секој ден се поучувам од него.
104,42
- 50** ⁹⁸ Со Твојата заповед ме направи помудар од непријателите мои, зашто таа е секогаш со мене.
1 Мак 12,9
Рим 15,4
- 54** ⁹⁹ Станав поразумен од сите учители мои, зашто сведоштвата Твои се моја поука.
1 Петр 2,11
- 55** ¹⁰⁰ Поумен станав од старите, зашто ги пазам Твоите заповеди.
62,6
133,1
- 56** ¹⁰¹ Ги задржувам нозете свои од секаков лош пат, за да го пазам словото Твое.
Проп 12,13
- ¹⁰² Од твоите уредби нема да се откажам, зашто Ти ме поучи.
- ¹⁰³ Колку се слатки за грлото мое зборовите Твои, послатки се од мед во устата моја.
- ¹⁰⁴ Преку твоите заповеди станав разумен; затоа го замразив секој лажен пат.
- ¹⁰⁵ Твоето слово е светилник на нозете мои и светлина за патеката моја.
- ¹⁰⁶ Се заколнах и реков дека ќе ги пазам Твоите праведни судови, и ќе ги исполнувам.
- ¹⁰⁷ Многу сум нажален, оживи ме, Господи, поради Твоето слово.
- ¹⁰⁸ Прими ги моите благодарници, Господи, и научи ме на Твоите уредби.
- ¹⁰⁹ Животот ми е постојано во опасност, но Твојот закон не го заборавав.
- ¹¹⁰ Нечестивите ми поставија замка, но јас не се отстранив од Твоите заповеди.
- ¹¹¹ Твоите уредби ми се вечно наследство, тие се голема радост за срцето мое.
- ¹¹² Го натерав срцето свое да ги извршува повелбите Твои, секогаш и до крај.
- ¹¹³ Оние со дволично срце ги замразив, но Твојот закон го сакам.
- ¹¹⁴ Ти си ми заштита и штит: во Твоето слово се надевам.
- ¹¹⁵ Иставете се од мене злосторници, за да ги запазам заповедите на мојот Бог.
- ¹¹⁶ Поддржи ме според Твоето слово, и јас ќе живеам; не посрамувај ме во надежта моја;
- ¹¹⁷ помогни ми, и ќе се спасам: и Твоите повелби постојано ќе ги пазам.
- ¹¹⁸ Ти ги презираш оние, кои отстапуваат од Твоите повелби, зашто нивните мисли се неправедни.
- ¹¹⁹ Сите грешници земни ги сметааш за 'рѓа, затоа засекогаш ги засакав Твоите уредби.
- ¹²⁰ Од страв пред Тебе трепери телото мое, и од Твоите судови се плашам.
- ¹²¹ Го правев она што е право и праведно; не предавај ме на моите угнетувачи.
- ¹²² Заложил се за доброто на Својот слуга, та да не ме сотрат горделивите.

- 100** ¹²³ Очите ми копнеат, очекувајќи го спасението од Тебе, и словото на Твојата правда.
Јов 32,6-7
Мудр 4,8-9
8,9
- 103** ¹²⁴ Постапи со Твојот слуга според милоста Своја и научи ме на Твоите повелби.
18,10
Ер 15,16
Сир 24,20
- 105** ¹²⁵ Слуга Твој сум јас: вразуми ме и ќе ги познаам уредбите Твои.
17,28
Изреки 6,23
- 107** ¹²⁶ Време е, Господи, да се дејствува: Твојот закон го осквернија.
127 Затоа ги засакав заповедите Твои и од топаз и од злато повеќе.
- 108** ¹²⁸ Затоа се управував според сите Твои заповеди и лажниот пат го замразив.
49,14,23
Евр 13,15
- 111** ¹²⁹ Прекрасни се Твоите сведоштва: затоа душата моја ги запазува.
Ер 15,16
- 113** ¹³⁰ Објавувањето на Твоите зборови просветува и скромните ги вразумува.
Сир 2,12
- 114** ¹³¹ Со отворена уста копнеам, зашто жеден сум за Твоите заповеди.
3,3
- 115** ¹³² Погледај кон мене и помилуј ме, како што постапуваш со оние, кои го сакаат Твоето име.
6,8
- 119** ¹³³ Управувај ги стапките мои според Твоето слово и не допуштај со мене да овладее никакво беззаконие.
2 Мојс 22,19-23
- 120** ¹³⁴ Избави ме од човечко насилство за да ги пазам Твоите заповеди,
87,16
Јов 4,14-15
- 125** ¹³⁵ озари го Твојот слуга со светлина-та на лицето Твое, и научи ме на Твоите заповеди.
115,16
142,12
- 126** ¹³⁶ Од очите мои потоци солзи течат, зашто не го пазат Твојот закон.
68,13
101,13
- 130** ¹³⁷ Праведен си Ти, Господи, и праведни се Твоите пресуди.
18,8
72,17
- 132** ¹³⁸ Твоите сведоштва, што си ги дал, се засновани на правда и целосна вистина.
5,11
24,16
90,14
- 134** ¹³⁹ Ревноста моја ме јаде, зашто непријателите мои ги забораваја Твоите слова.
Ис 54,14
Лк 1,74
- 135** ¹⁴⁰ Твоето слово е темелно испитано, и Твојот слуга го сака.
4,6
30,16
- 136** ¹⁴¹ Мал сум и презрен, но Твоите правила не ги забораив.
Ер 13,17
Ез 9,4
Езд 9,3-4
- 137** ¹⁴² Твојата праведност е вечна праведност, и Твојот закон е вистина.
143 Скрб и мака ме обзедоа; Твоите заповеди се моето уживање.
- 138** ¹⁴⁴ Твоите уредби се праведни довека; вразуми ме, и ќе живеам.
- 139** ¹⁴⁵ Те повикувам со сето срце мое, услиши ме, Господи, - и ќе ги пазам повелбите Твои.
5 Мојс 32,4
Соф 3,5
Плач 1,5,7
- 139** ¹⁴⁶ Тебе Те повикувам: спаси ме, за да ги пазам Твоите уредби.
68,9
- 140** ¹⁴⁷ Ја испреварувам зората и викам; на Твоето слово се надевам.
Изреки 30,5
- 143** ¹⁴⁸ Очите мои се отвораат пред утринската стража, за да се поучам на Твоите слова.
1 Мак 2,53
- 147** ¹⁴⁹ Чуј го мојот глас, според милоста Своја, Господи; според Твојата правда, зачувај ме во живот.
56,8
- 148** ¹⁵⁰ Се приближија оние што ме прогонуваат со зла намера; од законот Твој тие се оддалечија.
62,6
76,4
- 151** ¹⁵¹ Но Ти си близок, Господи, и сите Твои заповеди се вистина.
5 Мојс 4,7
- 152** ¹⁵² Одамна знам за Твоите уредби дека си ги утврдил засекогаш.
Мт 5,18
- 154** ¹⁵³ Погледај на мојата потиштеност и избави ме, зашто не го забораив Твојот закон.
42,1
- 156** ¹⁵⁴ Пресуди според мојата правда и испусти ме; заради словото Твое оживеј ме.
68,16
- 158** ¹⁵⁵ Далеку е спасението од нечестивите, зашто тие не ги бараат Твоите повелби.
94,10
- 160** ¹⁵⁶ Голема е Твојата милост, Господи, според Твојата правда оживи ме.
Јн 17,17
- 162** ¹⁵⁷ Многумина ме гонеа и мачеа, но од Твоите уредби јас не отстапив.
Ис 9,3
Мт 13,44
- 165** ¹⁵⁸ Ги гледам неверниците и се гнасам, зашто словата Твои не ги пазат.
36,11
71,7
1 Јн 2,10
- 165** ¹⁵⁹ Погледни како ги сакам заповедите Твои, запази ми го животот, Господи, поради Твојата милост.
- 166** ¹⁶⁰ Вистината е основа на Твоите слова; и секоја Твоја праведна одредба трае вечно.
- 167** ¹⁶¹ Кнезовите ме гонат без вина, но срцето мое се плаши само од Твоите зборови.
- 168** ¹⁶² Се радувам на Твоето слово, како оној кој нашол големо благо.
- 169** ¹⁶³ Ја замразив неправдата и се гнасам од неа; а Твојот закон го сакам.
- 170** ¹⁶⁴ Седумпати на ден Те прославувам за Твоите праведни одредби.
- 171** ¹⁶⁵ Голем е мирот кај оние, кои го сакаат Твојот закон, и за нив нема соблазна.

ПСАЛМИ

- 168** ¹⁶⁶ Го чекам спасението од Тебе, Господи, и Твоите заповеди ги извршувам.
Изреки 5,21
- 170** ¹⁶⁷ Душата моја ги пази Твоите уредби, и јас многу ги засакав.
78,11
87,2
- 172** ¹⁶⁸ Ги пазам Твоите заповеди и Твоите сведоштва, зашто сите мои патишта се пред Тебе, Господи.
Рим 7,12
- 175** ¹⁶⁹ Нека допре до Тебе молбата моја, Господи; вразуми ме според Твоите зборови.
21,26
68,32
- 176** ¹⁷⁰ Нека барањето мое дојде пред Тебе; избави ме според Твоето слово.
Ис 38,19
54,2
- ¹⁷¹ Од устата моја нека се произнесе похвала, кога ќе ме научиш на Твоите повелби.
- ¹⁷² Јазикот мој нека ги разгласи Твоите зборови, зашто сите Твои заповеди се праведни.
- 119,1** ¹⁷³ Нека ми биде Твојата рака на спасение, зашто Твоите заповеди ги избрав.
17,6
19,1
85,7
101,2
115,3-4
117,6
1 Цар 1,10
Јона 2,3
Варух 3,1
- 2** ¹⁷⁴ Побарај го Твојот слуга, зашто не ги заборавив Твоите заповеди.
11,2-4
30,18
51,2-4
Сир 51,2

ПСАЛМ 119

Молиџва ѝројив озборување

- 3** 108,2
- 7** ¹ Кон Господа повикав во потиштеноста своја, и Тој ме услиши.
108,5
139,2
- 120,1** ² Господи, избави ја душата моја од лажлива уста и од измамнички јазик.
122,1
132,3
Ер 3,23
- ³ Што ќе ти се даде и уште што ќе ти се направи, лажлив јазику?
- ⁴ Изострени стрели на силник, разгорени со пустински јаглен!
- ⁵ Тешко мене, што морам да живеам во Мешех, да престојувам во шаторите кидарски.
- ⁶ Долго живееше душата моја со оние што го мразат мирот.
- ⁷ Јас сум за мир, но штом проговорах - тие се за војна.

ПСАЛМ 120

Госјод е верен чувар

- ¹ Ги кренав очите кон горите; од каде помош ќе ми пристигне?

² Мојата помош е од Господ, Кој ги создаде небото и Земјата.

³ Тој нема да дозволи да се помести ногата твоја; нема да задреме Оној, Кој те пази;

⁴ не дреме и не спие Оној, Кој го пази Израил.

⁵ Господ е Твој чувар; Господ е твоја закрила откај твојата десна рака.

⁶ Сонцето дење нема да те гори, ниту месечината ноќе ќе ти штети.

⁷ Господ ќе те запази од секакво зло и ќе ја чува душата твоја.

⁸ Господ ќе го пази излегувањето твое и влегувањето твое отсега и довека.

ПСАЛМ 121

Во слава на Ерусалим

¹ Се зарадував кога ми рекоа: „Да одиме во домот Господов!“

² Ете, нозете наши стојат во твоите дворови, Ерусалиме, -

³ Ерусалим, кој е изграден како град, излиен во една целина.

⁴ Таму се искачуваат племињата, Господовите племиња, сведоштвото Израилско, за да се слави името Господово.

⁵ Зашто таму се поставија престолите судиски, престолите на домот Давидов.

⁶ Молете се за мир за Ерусалим и нека им биде добро на оние, кои те сакаат!

⁷ Нека има мир околу сидовите твои и спокојство во кулите твои.

⁸ Поради браќата мои и блиските мои ќе речам: „Мир во тебе!“

⁹ Заради домот на Господ, нашиот Бог, ти пожелувам добро.

ПСАЛМ 122

Надежџа во Боја сјасува

¹ Ги кревам очите мои кон Тебе, Кој царуваш на небесата.

² Ете, како што се очите на слугите свртени кон рацете на господарите нивни, како очите на слугинката - кон раката на господарката нејзина, така и нашите очи гледаат кон Господ, нашиот Бог, сè додека не се смилува.

³ Смилувај се на нас, Господи, смилувај се, зашто многу сме понижени со презир;

2
3,4
19,2
123,8
133,3
Ос 13,9

3-4
65,9
90,12
5 Мојс
32,10
1 Цар 2,9
Изреки
3,24,26
Ис 5,27

5-6
15,8
72,23
90,1
108,31
Ис 25,4
48,9
Лк 1,35

7
40,2
96,10

8
1 Мојс
28,15
5 Мојс 28,6
4 Цар
19,27
Ис 37,28
Тов 5,17
124,2
130,3

121,1
26,4
41,4,6
42,3
83,1-4

3
47,12-13
Ефес 2,
19-22

4
5 Мојс
16,16
Лк 2,42

5
5 Мојс 17,8
3 Цар 7,7
2 Лет 19,8

6
Ер 15,5

7
47,12
Песна 4,4

8
84,8
Ест 10,3

9 ^{25,8} ^{Тов 13,14} ⁴ зашто се преполни душата наша од надменоста на дрските и од презирот на горделивите.

122,1

² Мак 3,39
Мт 5,34
6,8

ПСАЛМ 123*Бој е сјасишел на Својот народ*

2 ^{24,15} ^{68,3} ^{118,82} ^{140,8} ^{144,15} ¹ Да не беше Господ со нас, - нека каже Израил, -

² да не беше Господ со нас, кога луѓето се кренаа против нас, -

3 ^{43,13-14} ^{Неем 3,36} ³ живи ќе нè проголтаа, кога пламна нивната јарост против нас;

⁴ вода ќе нè потопеше, поток ќе го однесеше животот наш;

4 ^{43,13-16} ^{Зах 1,15} ^{Јов 12,5} ^{Изреки 16,18} ⁵ бурна вода ќе ја однесеше нашата душа.

⁶ Нека е благословен Господ, Кој не нè предаде во плен на нивните заби.

⁷ Душата наша се избави како птица од примка на ловци: примката се скина, а ние се избавивме.

8 ^{Помошта наша е во името на Господ, Кој ги создаде небото и Земјата.}

123,1

^{93,17} ^{117,2-3} ^{128,1}

3

^{Ер 51,34} ^{Изреки 1,12}

ПСАЛМ 124*Господ го заштитиува Својот народ*

1 ⁴⁻⁵ ^{17,4} ^{31,6} ^{41,7} ^{68,1-2} ^{Ис 8,7-8} ¹ Кои се надеваат во Господ, тие се како гората Сион: нема да се поколеба, ќе живее вечно.

2 ^{27,6} ^{30,21} ² Околу Ерусалим има гори, а Господ е околу својот народ отсега и засекогаш.

3 ⁷ ^{90,3} ^{Изреки 6,5} ³ Зашто Господ нема да го остави жезлото на грешниците врз земјата на праведните, за да не ги посегаат праведниците рацете свои кон беззаконие.

4 ^{19,7} ^{32,21} ^{114,15} ^{120,2} ^{145,6} ^{Изреки 18,11} ⁴ Господи, направи им добро на добрите и на оние со чисто срце.

⁵ А оние што свртуваат кон крив пат, нив Господ ќе ги одведе со оние што вршат беззаконие. Мир на Израил!

124,1

^{Изреки 10,25}

ПСАЛМ 125*Благодарност на Бога поради избавување*

¹ Кога Господ ги врати сионските заробеници, ние бевме како во сон;

² тогаш устата ни се исполни со радост, и јазикот наш - со весела песна; тогаш меѓу незнабошците се говореше: „Големи дела изврши Господ над нив!”

³ Гоеми дела изврши Господ над нас: ние се развеселивме.

⁴ Врати ги, Господи заробените наши, како потоците во Негев.

⁵ Оние што сеат со солзи, нека жнеат со голема радост.

⁶ Одеа и плачеа оние што носеа свое семе; но со радост ќе се вратат, носејќи ги своите снопа.

ПСАЛМ 126*Сише услуби ѝојуси се без Бога*

¹ Ако Господ не ја изсида куќата, залудо ќе се трудат градителите нејзини; ако Господ не го запази градот, залудо ќе бдее стражата.

² Залудно вие станувате рано, доцна легнувате и го јадете лебот уморни; на оние кои Тој ги сака ним им дава сон.

³ Ете, наследството Господово се синовите, дар од Него е породот.

⁴ Она што се стрелите во раката на силниот, тоа се младите синови.

⁵ Блажен е оној човек, кому му е исполнет тегарчикот со нив! Тие нема да се засрамат, кога ќе се препираат со непријателите нивни пред портите.

ПСАЛМ 127*Блаџослов и блаженство за ѝраведније*

¹ Блажени се оние, кои се бојат од Господ, кои одат по Неговите патишта!

² Ќе јадеш од плодовите на рацете свои: блазе тебе и добро ќе живееш.

³ Жената во домот твој ќе биде како лоза плодовита, синовите твои - како новонасадени маслини околу трпезата твоја.

⁴ Ете, така ќе биде благословен оној човек кој се бои од Господ.

⁵ Господ ќе ги благослови од Сион; и ти ќе ги гледаш добрата ерусалимски во сите дни на твојот живот;

⁶ и ќе ги видиш синовите на синовите твои. Мир нека е на Израил!

2

^{120,8} ^{5 Мојс 32,10} ^{Зах 2,8} ^{Мт 28,20}

3

^{118,134} ^{Ис 14,5-6}

4

^{17,24-26} ^{2 Мојс 21,25}

5

^{91,9} ^{127,6} ^{Изреки 3,32} ^{Гал 6,16}

125,1

^{13,7} ^{52,6} ^{84,1} ^{Јов 8,21}

2

^{Јов 8,21}

5

^{Ис 25,8-9} ^{Варух 4,23} ^{Дела 20,19}

6

^{Ис 65,19} ^{Ер 31,9} ^{Јн 12,24} ^{15,20} ^{5 Мојс 8,11-18}

126,1

^{Изреки 3,5-6} ^{9,42} ^{Мт 6,25-34} ^{Јн 15,5}

2

^{1 Мојс 3,19} ^{Изреки 3,24-26} ^{Проп 2,24}

3

^{Изреки 17,6}

ПСАЛМИ

5

Јов 29,5-10
Изреки
31,23

ПСАЛМ 128

*Молиѝва за ѝмош
ѝроѝив нейријѝелѝѝе на Сион*

127,1

36,3-5
111,1
118,1

¹ Честопати тие ме напаѓаа уште од младоста моја - нека каже Израил.

² Честопати тие ме напаѓаа од младоста моја, но не ме совладаа.

2

111,3
Ис 3,10

³ На плешките мои орачи ораа, долги бразди повлекуваа.

⁴ Но Господ праведен ги расече јажињата на нечестивите.

3

143,12
Ез 19,10
Јов 29,5
Изреки 31

⁵ Нека се засрамат и нека се свртат назад сите, кои го мразат Сион!

⁶ Нека бидат како тревата на покрив, која се исушува пред да израсне,

5

19,2
121,9
133,3

⁷ со која жетварот нема да ја исполни раката своја, ни прегратката своја оној што ја врзува во снопови!

6

5 Мојс
50,23
Јов 42,16
124,5
Гал 6,16

⁸ А минувачите да не викаат: „Благослов Господов на вас; ве благословуваме во името на Господ!”

ПСАЛМ 129

128,1

123,1

Молиѝва за ѝросѝување на ѝревови

2

117,13
Јн 16,33

¹ Од длабочините викам кон Тебе, Господи.

² Господи, чуј го гласот мој. Ушите

3

Ис 51,23

Твои нека го чујат гласот на молењето мое, -

5

34,4
39,14

³ Господи, ако гледаш на беззаконијата, - тогаш кој ќе се одржи, Господи?

4

⁴ Но во Тебе има простување, за да Те почитуваат.

6

36,2
4 Цар
19,26
Ис 37,27

⁵ Заради името Твое, Господи, чекав долго на Тебе, чекаше душата моја на Твојот збор;

8

117,26
Рута 2,4

⁶ душата моја Го чека Господ: Од утрената стража па до ноќната, од утрената стража нека се надева Израил на Господ.

129,1

17,4
68,2

⁷ Зашто милоста е во Господ и голем е откупот во Него.

⁸ И Тој ќе го избави Израил од сите негови беззаконија.

Јона 2,3
Плач 3,55

2

5,1-2
54,1-2
Неем 1,6-7
2 Лет 6,40
7,14

ПСАЛМ 130

Смиреносѝ на срцеѝо

¹ Господи, срцето мое не се вознесува, ниту очите мои се креваат високо; не

копнеам по големи работи ниту по она што е над моите сили.

² Но ја скротив и ја успокоив душата моја како дете кон мајката своја; душата во мене е како кај доенче.

³ Нека се надева Израил на Господ отсега и до века.

ПСАЛМ 131

Молиѝва за Давидовиоѝ дом

¹ Сети се, Господи, на Давид и на сета негова ревност,

² како што се заколна пред Господ, и Му вети на Якововиот Бог:

³ „Нема да влезам под шаторот на домот свој, и нема да легнам на леглото мое;

⁴ нема да им дадам сон на очите мои, ни дremка на веѓите мои, ниту одмор на слепоочниците мои,

⁵ додека не најдам место за Господ, дом за Якововиот Бог.”

⁶ Ете, ние чувме дека е во Ефрата, го најдовме во Јаарските полиња;

⁷ да влеземе во неговиот дом, да се поклониме пред местата каде што стојат нозете негови.

⁸ Стани, Господи, дојди во местото каде што е Твојата почивка, Ти и светиот ковчег Твој.

⁹ Твоите свештеници нека се облечат во праведност; Твоите светии нека се зарадуваат.

¹⁰ Поради Давид, Твојот слуга, не одвраќај го лицето Свое од Твојот помазаник.

¹¹ Му се заколна Господ на Давид со верност, и од неа нема да се откаже: „Од плодот на твојата утроба ќе поставам на престолот твој.

¹² Ако твоите синови го пазат Мојот завет и Моите сведоштва, на кои ќе ги научам, тогаш и синовите нивни ќе седат вечно на твојот престол.”

¹³ Зашто Господ го избра Сион, Му омиле да живее во него.

¹⁴ „Тоа е моето одмориште засекогаш: тука ќе се населам, бидејќи многу го засакав.

3

Наум 1,6
Јов 9,2

4

2 Мојс 34,7
3 Цар 8,
39-40
Мих 7,18
Дан 9,9

5

55,4
111,7
118,81

6

Ис 21,11

7

67,20
85,15
99,5
102,8
130,3а
Ис 30,18

8

24,22
Мт 1,21
Тит 2,14

130,1

138,6
Мих 6,8

2

Ис 30,15
65,12-13
Ос 11,4
Мт 18,3

3

129,7

131,1

2 Лет 6,42

2

1 Мојс
49,24

3

2 Цар 7,1-2
1 Лет 28,2

4

Изреки 6,4

5

Дела 7,46

6

1 Цар 7,1
2 Цар 6,2

7 ¹⁵ Ќе го благословувам и преблагословувам трудот негов, сиромасите негови со леб ќе ги наситувам;

8 ¹⁶ свештениците негови ќе ги облекам во спасение, и светиите негови радосно ќе воскликнуваат.

9 ¹⁷ Таму ќе кренам рог за Давид, му подготвив светилник на Мојот помазаник.

10 ¹⁸ Непријателите негови ќе ги облекам во срам, а на него ќе блешти круна.”

11

ПСАЛМ 132

Блаѓсловена е брајскаша љубов

1 Колку е убаво и колку е мило кога браќата живеат еднодушно!

2 Тоа е како скапоцено миро врз главата што се лее по брадата, брадата Аронова, што се лее по полите од одеждата негова;

3 како роса Ермонска, која паѓа на горите Сионски, зашто Господ дал благослов и живот вечен.

17

ПСАЛМ 133

Блаѓдарносѝ ѝри ноќно бдење во домоѝ Госѝодов

1 Благословувајте Го сега Господ, сите слуги Господови, што стоите ноќе во домот Господов, (во дворовите од домот на нашиот Бог).

132,1 ² Кренете ги рацете ваши ноќе кон светилиштето и благословувајте Го Господ!

2 ³ Нека те благослови Господ од Сион, Создателот на небото и Земјата.

3

ПСАЛМ 134

Похвална ѝесна на Госѝод

1 Фалете го името Господово, фалете го, слуги Господови,

2 вие кои стоите во домот Господов, во дворовите од домот на нашиот Бог.

3 Фалете Го Господ, зашто Господ е добар; пејте му на името Негово, зашто тоа е мило;

133,1-2 ⁴ зашто Господ го избра Јаков за Себе, Израил за Свој сопствен посед.

5 Бидејќи знам дека Господ е велик и дека нашиот Господ е над сите богови:

6 Господ прави сè што ќе посака, на небото и на Земјата, во морињата и во сите бездни;

7 доведувајќи облаци од краиштата на земјата, молњи при дожд создаде, Тој, Кој ги изведува ветровите од скровиштата нивни,

8 Оној, Кој ги порази првородените во Египет од човек до добиток,

9 покажа знаци и чудеса среде тебе, Египте, на фараонот и врз сите слуги негови,

10 порази многу народи и истреби силни цареви:

11 Сион, царот аморејски, и Ог, царот башански, и сите цареви ханански;

12 и му ја даде нивната земја во наследство на Својот народ Израил.

13 Господи, името Твое е вечно; Господи, споменот за Тебе е од род во род.

14 Зашто Господ ќе го штити Својот народ и ќе биде милостив над слугите Свои.

15 Идолите на незнабошците се сребро и злато, дело на раце човечки;

16 имаат уста, но не говорат; имаат очи, но не гледаат;

17 имаат уши, но не слушаат; ниту, пак, во устата нивна има здив.

18 Слични на нив ќе бидат и оние, кои ги прават, и секој кој на нив се надева.

19 Доме Израилев, благословувај Го Господ! Доме Аронов, благословувај Го Господ!

20 Доме Левиев, благословувај Го Господ! И вие, кои се боите од Господ, благословувајте Го Господ!

21 Нека е благословен Господ од Сион, Кој живее во Ерусалим!

ПСАЛМ 135

Блаѓдарносѝ на Боѓа за Неѓоваша нейресѓајна милосѓ

1 Славете Го Господа, зашто е добар, зашто е вечна милоста Негова.

2 Славете Го Бога на боговите, зашто е вечна милоста Негова.

27,2
62,4
140,2
134,1-2
1 Пет 9,33
22,30

3
117,26
127,5
4 Мојс 6,24

134,1
112,1

2
133,1

3
53,7
105,1

4
Ис 41,8

5
94,3
2 Мојс 18,11

6
114,3

7
Ер 10,13
50,15

8
77,51
135,10
2 Мојс 11,5
11,28

9
5 Мојс 11,3

10
135,17-22
5 Мојс 1,4

11
4 Мојс 21,33-34
Неем 9,22

13
101,12
2 Мојс 3,15

14
71,2
5 Мојс 32,36
Евр 10,30

ПСАЛМИ

- 15-18**
114,4-8
5 Мојс 4,28
- 135,1**
105,1
- 2-3**
5 Мојс 10,17
- 4**
Сир 11,4
- 5**
Ер 10,12
50,14
Изреки 3,19
- 6**
23,2
- 7**
1 Мојс 1,16
Ер 31,35
- 10**
77,51
134,8
2 Мојс 12,29
- 11-12**
2 Мојс 12,51
5 Мојс 4,34
5,14
25,8
- 13**
2 Мојс 14,21-22
- 15**
2 Мојс 14,27
14,4
- 16**
2 Мојс 13,18
- 17**
134,10-12
- 19-20**
4 Мојс 21,21-35
5 Мојс 1,4
- 25**
103,27
144,15-16
Јов 36,31
- ³ Славете Го Господа над господари-те, зашто е вечна милоста Негова,
⁴ Единиот Кој прави големи чудеса, зашто е вечна милоста Негова;
⁵ Кој премудро го создаде небото, зашто е вечна милоста Негова;
⁶ Кој ја утврди Земјата врз водите, зашто е вечна милоста Негова;
⁷ Единиот Кој ги создаде големите светила, зашто е вечна милоста негова;
⁸ сонцето - да управува со денот, зашто е вечна милоста Негова;
⁹ месечината и ѕвездите - да управуваат со ноќта, зашто е вечна милоста Негова.
¹⁰ Кој го порази Египет и првородените негови, зашто е вечна милоста Негова;
¹¹ Кој го изведе Израил од средината нивна, зашто е вечна милоста Негова;
¹² со цврста рака и подигната мишка, зашто е вечна милоста Негова;
¹³ Кој го раздвои Црвеното Море, зашто е вечна милоста Негова;
¹⁴ и го преведе Израил среде него, зашто е вечна милоста Негова;
¹⁵ а фараонот и војската негова ги фрли во Црвеното Море, зашто е вечна милоста Негова.
¹⁶ Кој го преведе својот народ преку пустината, зашто е вечна милоста Негова;
¹⁷ Кој порази големи цареви, зашто е вечна милоста Негова;
¹⁸ и ги погуби силните цареви, зашто е вечна милоста Негова;
¹⁹ Сион, царот аморејски, зашто е вечна милоста Негова;
²⁰ и Ог, царот башански, зашто е вечна милоста Негова;
²¹ и му ја даде земјата во наследство, зашто е вечна милоста Негова.
²² во наследство на Својот слуга, Израил, зашто е вечна милоста Негова;
²³ Кој се секава на нас во нашето понижување, зашто е вечна милоста Негова;
²⁴ и нè избавува од непријателите наши, зашто е вечна милоста Негова;
²⁵ и Кој дава храна на секоја плот, зашто е вечна милоста Негова.
²⁶ Славете Го небесниот Бог, зашто е вечна милоста Негова.

ПСАЛМ 136

Таѓување на заробениџе во Вавилон

- ¹ Крај реките вавилонски - таму седевме и плачевме, кога ќе се сетевме на Сион;
² на врбите, среде Вавилон, ги закачиваме нашите харфи.
³ Зашто таму, оние што нè заробија и кои нè одведоа, побараа од нас радосна песна, велејќи ни: „Пејте ни од песните сионски!“
⁴ Како да запееме Господова песна на туѓа земја?
⁵ Ако Те заборавам тебе, Ерусалиме, - нека ме заборава мојата десница,
⁶ нека се залепи јазикот мој за непцето мое, ако не те помнам, ако не го поставам Ерусалим над секоја моја радост.
⁷ Сети се, Господи, на синовите Едомови, во денот на Ерусалим, кога тие говореа: „Разрушете, разрушете го до темелите негови!“
⁸ Ќерко вавилонска, опустошителко, блажен е оној, што ќе ти врати за делото што ни го направи!
⁹ Блажен е оној што ќе ги заграби и ќе ги разбие од камен децата твои.

ПСАЛМ 137

Благодарност ѝ поради ѝмош Божја

- ¹ Ќе Те славам Тебе, Господи, со сето срце свое и ќе Ти пеам пред ангелите Твои, зашто ги слушна сите зборови на устата моја.
² Се поклонувам пред светиот Твој храм и го славам името Твое за милоста Твоја и за верноста Твоја, зашто го возвеличи името Свое свето над сè.
³ Во оној ден кога ќе Те повикам, услиши ме брзо, внеси бодрост во душата моја.
⁴ Ќе Те прославуваат, Господи, сите земни цареви, штом ќе ги чујат зборовите од Твојата уста,
⁵ и ќе воспеваат за патиштата Господови, зашто е голема славата Господова.
⁶ Зашто возвишен е Господ; и понизниот го гледа, а горделивиот оддалеку го познава.

136,1

Ез 3,15
Плач 3,
48-51

2

Ис 24,8
Ер 25,10

5

Ер 51,50

6

21,15
Ез 3,26
Јов 29,10

7

Ез 25,12-14
Авд 1,
10-14
Плач 4,21

8

27,4

9

Ис 13,16
Ос 14,1
Наум 3,10
Лк 19,44

137,1

9,1
85,12

2

5,7

4

68,3

6

112,5-6

7 ^{22,4} ^{117,16} ^{105,1} ¹³⁶ ^{Јов 14,15} ⁷ Кога ќе се најдам во неволји - Ти живот ми даваш, ја пружаш раката и Твојата десница ме спасува.
8 ⁸ Господ ќе направи што е добро за мене! Твојата милост, Господи, е вечна; делата на рацете Свои не оставај ги!

138,1

Ер 12,3

ПСАЛМ 138***Бој сè знае и сè ѓледа***

2 ^{93,11} ¹ Господи, Ти си ме испитал и ме знаеш.
3 ^{Јов 13,27} ² Ти знаеш кога седнувам и кога станувам; Ти оддалеку ги разбираш мислите мои.
4 ^{Сир 23,20} ³ Одам или лежам, Ти сè гледаш, сите патишта мои си ги предвидел.
8 ^{Ер 23,24} ^{Амос 9,2} ⁴ Уште зборови не ми дошле до јазикот мој, Ти, Господи, веќе ги знаеш:
11 ^{Јов 24,17} ⁵ Ти ме опкружуваш, зад мене си, пред мене си; раката Твоја е положена над мене.
12 ^{Дан 2,22} ⁶ Се восхитувам на Твоето знаење, - тоа е превисоко, не можам да му пријдам!
13 ^{70,6} ^{Јов 10,9-12}

⁷ Каде да одам од Твојот дух, и од лицето Твое каде да побегнам?

⁸ Ако се искачам на небото - Ти си таму; ако слезам во Адот ^а, и таму си.

⁹ Ако ги земам крилјата на зората и се преселам на крајот од морето, -

¹⁰ и таму ќе ме води Твојата рака, Твојата десница ќе ме држи.

¹¹ Ако речам: можеби темнина ќе ме покрие, но и ноќта е како светлина околу мене;

¹² и темнината нема да биде темнина за Тебе; и ноќта за Тебе е светла како ден и темнината како светлина.

¹³ Зашто Ти си ја создал мојата внатрешност и ме оформи во мајчината ми утроба.

¹⁴ Те прославувам зашто сум чудесно создаден. Прекрасни се Твоите дела; душата моја тоа добро го знае.

¹⁵ Ниедна моја коска не се сокри од Тебе, додека настанував во тајност, исткаен во длабините на земјата.

¹⁶ Твоите очи го видоа зародишот мој и во Книгата Твоја сè е запишано за мене; дури и деновите мои се забележани кога уште не постоеше ниеден.

¹⁷ Колку ми се недостапни Твоите мисли, Боже, колку се многубројни!

¹⁸ Да ги пребројам - но тие се побројни и од песокот; се будам и сè уште сум со Тебе.

¹⁹ Кога би сакал да ги убиеш, Боже, грешниците; иставете се од мене, крвопијци!

²⁰ Подмолни се во помислите свои, суетно се креваат Твоите непријатели.

²¹ Зар не ги замразив оние, Господи, кои Тебе те мразат, и зар не се гнасам од непријателите Твои?

²² Со полна омраза ги замразив; ги сметам за непријатели.

²³ Испитај ме, Боже, и познај го срцето мое; испитај ме и запознај ги патеките мои;

²⁴ и види дали сум на пат на беззаконија, и упати ме на вечен пат.

ПСАЛМ 139***Молиџва на верна душа***

¹ Спаси ме, Господи, од злобен човек и избави ме од насилници;

² тие смислија зло во срцето свое, секој ден зачнуваат војни;

³ ги изострија јазичите свои како змија; под устите им е аспидин отров.

⁴ Запази, ме, Господи, од рацете на нечестив човек. Избави ме од луѓе насилници, кои смислија да ми подметнат нога.

⁵ Горделивите тајно поставија стапаци, и распнаа примки од јажиња за мене; на патот ми поставија примка.

⁶ Јас Му реков на Господ: Ти си Бог мој: слушни го, Господи, гласот на моето молење.

⁷ Господи, Господи, сило на моето спасение! Ти, Кој во денот на битката ја засолни главата моја,

⁸ не давај, Господи, да му се исполни желбата на нечестивиот; не давај да

16Ис 4,3
Дан 12,1**19**

118,115

2125,2
Ер 6,27
Јов 23,10**23**16,3
25,2**139,2**17,48
42,1
2 Сол 3,2**3**

55,5

457,4
Рим 3,13
Јк 3,8**6**34,7
141,3
Јов 18,10**7**30,14
140,1

¹ 138,8. На еврејски „шеол“, „свет на мртвите“, „Подземје“.

ПСАЛМИ

10 постигнат, што намислија за да не се возгордеат.

11 Главата своја да не ја подигнат оние што ме опколија; нека падне врз нив злобата на нивната сопствена уста.

10 Нека паднат врз нив жарени јаглења; да бидат фрлени во јама, па да не станат.

13 Клеветникот нема да се одржи на земјава; злото ќе го одвлече неправедниот човек во погибел.

12 Знам дека Господ ќе покаже правда за угнетените и милост за сиромасите.

13 Да, праведниците ќе го исповедаат името Твое, и непорочните ќе се населат пред лицето Твое.

140,1

5,1-2
139,6
141,6

ПСАЛМ 140

Молиџва Боџ да не џази

3 Господи, кон Тебе повикав: слушни ме, чуј го гласот на молењето мое, кога повикувам кон Тебе!

5 Нека се исправи пред Тебе молитвата моја како темјан, а воздигањето на рацете мои - како жртва вечерна.

7 Постави, Господи, стража пред уста-та моја и врата на усните мои;

9 не давај да застрани срцето мое кон зло, да врши грешни дела заедно со луѓето, кои вршат беззаконија; јас нема да се гоштевам од нивните наслади!

10 Праведниот нека ме казнува, светиот нека ме избличува, но не давај миро на грешник да ја помаже главата моја; зашто и молитвата моја се противи на нивната злоба.

6 Кога ќе бидат предадени на оние што ќе ги казнат, тогаш ќе сфатат дека моите зборови беа пријатни.

7 Како кога грутка земја ќе падне се растура, така ќе се растураат коските нивни во пеколот.

8 Но кон Тебе, Господи, Господи, се управени очите мои; во Тебе се надевам, не оставај ме без одбрана!

9 Запази ме од стапниците што ми ги поставија, и од примките на оние што вршат беззаконија.

10 Грешниците нека паднат во своите мрежи, додека јас да поминам.

ПСАЛМ 141

141,2

76,1

*Молиџва Давидова
коџа бил во џешиџера*

4

76,3
142,4
139,5

1 Со гласот свој викам кон Господ, со гласот свој Му се молам на Господ.

2 Ќе го излијам пред Него молењето мое: маката моја пред Него ќе ја кажам.

3 Ако изнемошти духот мој, Ти ја знаеш мојата патека, на патот, по кој одев, тие скришно примки ми поставија.

4 Се обзиравам надесно и гледав, а таму никој кој ме познава: нема каде да избегам; никој не се грижи за душата моја.

5 Повикав кон тебе, Господи, и реков: „Ти си мојата надеж и мој дел во земјата на живите.

6 Прими ја молитвата моја, зашто многу сум понижен; избави ме од моите гонители, зашто тие се посилни од мене.

7 Изведи ја од темнина душата моја, за да го прославувам името Твое. Околу мене ќе се соберат праведните, зашто Ти ќе постапиш добро со мене.”

6

15,5
90,9

7

17,17
2 Цар
22,18
87,8
Плач 3,7

142,1

16,1

2

129,3
Јов 9,2
13,3-4
Проп 7,20
Рим 3,20
Гал 2,16

3

87,6
Плач 3,6

4

76,3
141,3
Јов 17,1

5

76,5.12

6

41,1-2
62,1
87,9

ПСАЛМ 142

Смирена молиџва на сѝрадалник

1 Господи, слушни ја молитвата моја, чуј го молењето мое поради Твојата верност; услиши ме според Твојата праведност

2 и не стапувај во суд со Твојот слуга, зашто пред Тебе нема да се оправда ниту еден од живите.

3 Непријателот ја прогонува душата моја, го скршил животот мој дури до земјата, ме остави во темнина како оние кои се одамна умрени;

4 опадна духот мој во мене, се скамени во мене срцето мое.

5 Се секавам на дамнешните дни и размислувам за сите Твои дела, расудувам за делата на Твоите раце.

6 Ги протегнав кон Тебе рацете мои, душата моја е жедна за Тебе како сува земја.

7 <sup>9,21
27,1
68,17
87,4
101,2</sup> ⁷ Слушни ме, поскоро, Господи: духот мој премале; не одвркај го лицето Свое од мене, за да не заприлегам на оние, што слегуваат во гроб.

8 <sup>24,2,4
85,4</sup> Соопшти ми ја рано милоста Твоја, зашто во Тебе се надевам, Господи. Покажи ми го, Господи, патот по кој да одам, зашто кон Тебе ја издигам душата своја.

11 <sup>24,22
108,21
Варух 2,14</sup> ⁹ Избави ме, Господи, од моите непријатели, зашто кај Тебе прибегнав.

12 <sup>53,6
115,16</sup> ¹⁰ Научи ме да ја исполнувам волјата Твоја, зашто Ти си мојот Бог. Твојот благ дух нека ме води по прав пат.

143,1 <sup>17,46
2 Цар 22,2
17,34
2 Цар 22,35</sup> ¹¹ Заради Твоето име, Господи, зачувај ми го животот; поради Твојата праведност - избави ја од неволја душата моја.

¹² Според милоста Твоја истреби ги непријателите мои и погуби ги сите, кои ја измачуваат душата моја, зашто јас сум слуга Твој.

3
<sup>8,4
Јов 7,17
Сир 18,8</sup>

ПСАЛМ 143

Молиџва за љомош во борба и победа

¹ Нека е благословен Господ, Карпата моја, Кој ги учи рацете мои за борба и прстите мои за војна.

5 <sup>17,9
103,32
2 Цар 22,10
Ис 63,19
63,1</sup> ² Тој е милост моја и прибежиште мое, мој застапник и избавител мој - и јас на Него се надевам. Тој ми го потчинува мојот народ мене.

6 <sup>17,14
5 Мојс 32,23
2 Цар 22,15</sup> ³ Господи, што е човекот, па внимаваш на него, или син човечки - та да се секаваш на него?

⁴ Човекот е како здив; дните негови одминуваат како сенка.

7 <sup>17,16
2 Цар 22,17</sup> ⁵ Господи, приклони ги небесата Свои и слези; допри се до горите, и тие ќе се здимат;

8 ^{Ис 44,20} ⁶ болсни со молњи и растерај ги, пушти ги стрелите Свои и распрсни ги;

9 <sup>32,2-3
95,1
97,1
149,1
Ис 42,10
Откр 5,9</sup> ⁷ подај ја раката Твоја од височини, изведи ме и избави ме од многуте води, од рацете на туѓински синови,

⁸ чии усти кажуваат лага и чија десница е десница на неправдата.

⁹ Боже, нова песна ќе Ти испеам, ќе Ти свирам на харфа со десет жици.

¹⁰ Ти им даруваш спасение на царевите, Ти го избави Твојот слуга Давид од остар меч.

¹¹ Избави ме и отми ме од рацете на туѓинските синови, чии усти лага говореа и чија десница е десница на неправдата.

¹² Дај синовите наши да се како нови насади во младоста своја, нашите ќерки - нажитени и украсени како столбови во храмот.

¹³ Да ни бидат полни житниците наши, во изобилие со секаква храна; да се плодот овците наши по пасиштата свои.

¹⁴ И воловите да ни се угоени, да нема паѓање на оградите, ни ропство, ниту офкање по улиците наши.

¹⁵ Блажен е оној народ, кој го има тоа! Блажен е оној народ, на кого Господ му е Бог!

ПСАЛМ 144

Прославување на небесниот Цар

¹ Ќе Те превознесувам, Боже мој, Царе мој, и ќе го благословувам името Твое сега, секогаш и во сите векови.

² Секој ден ќе Те благословувам и ќе го фалам името Твое сега, секогаш и во сите векови.

³ Велик е Господ и достоин за голема похвала и величието Негово нема крај.

⁴ Од род во род ќе се фалат делата Твои и за силата Твоја ќе се прикажува.

⁵ За велелепната слава на Твојата светост ќе зборуваат и за Твоите чудеса ќе известуваат.

⁶ Ќе говорат и за силата на Твоите страшни дела, и ќе прикажуваат и за Твоето величие.

⁷ Ќе ја воспеваат славата на Твојата изобилна добрина, и ќе се радуваат на Твојата праведност.

⁸ Штедар и милостив е Господ, долготрпелив и многумилостив.

⁹ Добар е Господ спрема сите, и Неговите милости се во сите Негови дела.

¹⁰ Нека Те прославуваат, Господи, сите Твои дела, и нека Те благословуваат светиите Твои,

10
17,50

12
127,3
Јов 42,14-15
Сир 26,18

13
3 Мојс 26,4-5
5 Мојс 7,13

14
3 Мојс 26,6
Ис 65,19

15
32,12
145,5
5 Мојс 33,29

144,1
33,1
43,4

2
67,19

3
47,1
94,3
Јов 36,26

4
70,18
77,4

8
102,8
110,4
111,4

9
85,5

10
102,13,22
Дан 2,57

ПСАЛМИ

11 ^{92,1} ¹ и нека ја проповедаат славата на Твоето царство, а да прикажуваат и за силата Твоја.

13 ^{101,12} ^{145,10} ² Мојс ^{15,18} ^{Дан 3,33} ^{4,30} ¹ Тим ^{1,17} ^{Откр 11,15} ¹⁴ ^{36,24} ^{93,18} ^{145,8} ¹⁵ ^{103,27-28} ^{122,2} ^{135,25} ^{Мт 6,25-26} ^{23,45} ^{Лк 12,42} ¹⁷ ^{17,30} ⁵ Мојс ^{32,4} ² Цар ^{22,31} ^{Дан 9,14} ^{Тов 3,2} ^{Варух 2,9} ¹⁸ ^{118,151} ⁵ Мојс ^{4,7} ^{Ис 58,9} ^{Ер 29,13} ^{Фил 4,6} ¹⁹ ^{Изреки 10,24} ²⁰ ^{36,28} ^{96,10} ^{Суд 5,31}

¹² За да им се кажува на синовите човечки, за Твојата сила и за велелепната слава на Твоето царство.

¹³ Твоето царство е царство на сите векови, а владеењето Твое над сите поколенија; верен е Господ во сите Свои зборови и свет во сите Свои дела.

¹⁴ Господ ги придружува сите што паѓаат и ги подига свитканите.

¹⁵ Очите на сите се управени кон Тебе, и Ти им ја даваш нивната храна навреме;

¹⁶ Ти ја отвораш раката Твоја и исполнуваш сè што е живо со сите негови потреби.

¹⁷ Праведен е Господ во сите Свои пастишта и свет во сите Свои дела.

¹⁸ Близу е Господ до сите, кои Го повикуваат, до сите, кои вистински Го призиваат.

¹⁹ Тој им ја исполнува желбата на оние, кои се бојат од Него, ги услишува молитвите нивни, и ги спасува.

²⁰ Господ ги пази сите кои Го сакаат, а сите грешници ќе ги истреби.

²¹ Устата моја ќе Му искаже похвала на Господ; секое тело ќе го благословува името свето, сега, секогаш и во сите векови.

ПСАЛМ 145

Милосѝа на Боѓа е вечна

145,1 ¹ Фали Го, душо моја, Господа! ² Ќе Го фалам Господ додека сум жив; ќе Му пеам на мојот Бог додека постојам.

³ Не надевајте се во кнезовите и во синовите човечки, во нив нема спасение.

³⁻⁴ ^{89,3} ^{103,29} ^{Ис 2,22} ^{Проп 12,7} ¹ Мак ^{2,63} ⁴ ¹ Мак ^{2,63} ⁵ Блажен е оној, кому му е помошник Јакововиот Бог и чија надеж е во Господ, неговиот Бог,

⁶ Кој ги создаде небото и Земјата, морето и сè што е во нив, Кој вечно ја пази вистината,

⁷ Кој извршува правда за угнетените, им дава леб на гладните; Господ крши окови на затворени.

⁸ Господ им ги отвора очите на слепите, Господ ги исправа подгрбавените, Господ ги сака праведните.

⁹ Господ ги пази придојдените, ги поддржува сираците и вдовиците, а патот на нечестивите го разурнува.

¹⁰ Господ ќе царува вечно; твојот Бог, Сионе, е од род в род.

ПСАЛМ 146

Прославување на духовниѝе и ѝелесниѝе Божји дарови

¹ Фалете Го Господа, зашто е добро да Му се пее на нашиот Бог, зашто на Добриот Му прилега похвала.

² Господ го гради Ерусалим и ќе ги собере расеаните синови на Израил.

³ Тој ги исцелува скршените по срце и ги преврзува раните нивни.

⁴ Го определува бројот на ѕвездите и на сите им дава име.

⁵ Велик е Господ наш и голема е силата Негова, а разумот Негов - неизмерлив е.

⁶ Господ ги подига понижените, а грешниците ги понижува до земја.

⁷ Пејте Му секогаш славословија на Господ: на лира пејте Му на Нашиот Бог,

⁸ Кој го покрива небото со облаци, подготвува дожд за земјата, прави да расте трева по горите и растенијата за полза на човекот,

⁹ на добитокот му ја дава храната негова и на малите врани кога гракаат.

¹⁰ На коњската сила не гледа Тој, ниту Му е мила брзината на човечките носе.

¹¹ Господ ги почитува оние, кои се бојат од Него и кои се надеваат во Неговата милост.

ПСАЛМ 147

Целаѝа вселена нека Го слави Госѝода

¹ Слави Го, Ерусалиме, Господа; пофали Го, Сионе, твојот Бог.

5 ^{2,12} ^{83,12} ^{143,15} ^{Ер 17,7}

6 ^{120,2} ^{123,8} ² Мојс ^{20,11}

7 ^{67,6} ^{102,6} ^{139,13} ^{Ис 42,7} ^{48,8} ^{60,1}

8 ^{144,14}

9 ^{67,5} ² Мојс ^{22,21-24} ⁵ Мојс ^{10,18}

10 ^{144,13} ² Мојс ^{15,18}

146,1 ^{91,1}

2 ^{50,19} ^{Ис 11,12} ^{55,7} ^{Ер 31,10}

3 ^{Ис 61,1} ^{Ер 33,6} ^{Јов 5,18}

4 ^{Ис 40,26}

5 ^{Ис 40,28}

6 ¹ Цар ^{2,7} ^{Сир 10,14-18}

8 ^{103,10} ^{Ер 14,22} ^{Јоил 2,23} ^{Јов 5,9-10}

9 ^{103,27-28} ^{Јов 38,41} ^{Мт 6,26}

10-1119,7-8
32,16-18

² Тој ги зацврсти резињата на вратите твои, ги благословува твоите синови во Тебе;

³ го утврдува мирот во Твоите предели, со јадра пченица те заситува;

147,2-347,13
80,16
3 Мојс 26,6
Ис 65,18-19
Ер 33,10-11

⁴ го испраќа на земјата Своето слово; Неговиот збор брзо оди;

⁵ дава снег како волна; сипува мраз како пепел;

4

28,3-4

⁶ фрла град Свој како залаци; пред Неговиот мраз кој може да устои?

32,9

106,20

Ис 55,10-11

⁷ Ќе го испрати Својот збор, и сè се растопува; ќе дувне со ветрот Свој, и води потекуваат.

7

Јов 6,16

36,10

37,21

⁸ Тој му го објави словото Свое на Јаков, Своите повелби и Своите уредби на - Израил.

8

5 Мојс

33,3-4

Сир 45,5

Варух 3,37

⁹ за никој друг народ Тој не го направил тоа, и Своите судови ним не им ги јавил.

9

5 Мојс 4,8

Дела 14,16

ПСАЛМ 148*Сион нека Го фали Госџода***148,2**

102,20-21

Јов 38,7

¹ Фалете Го Господа на небесата, фалете Го, на висините.

3

Дан 2,62-63

² Фалете Го, сите ангели Негови, фалете Го, сите војски Негови.

3

³ Фалете Го, сонце и месечино, фалете Го сите ѕвезди и светила.

4

1 Мојс 1,7

3 Цар 8,27

Дан 2,59-60

⁴ Фалете Го, небеса на небесата и води над небесата.

5

⁵ Нека го фалат името на Господ, зашто Тој рече и тие се јавија, заповеда - и се создадоа;

6

110,8

Ер 31,35-36

⁶ ги постави засекогаш и за вечни времиња; даде наредби кои нема да се нарушат.

7

⁷ Фалете Го Господа од Земјата, вие, сите чудовишта и бездни;

8

Ис 44,23

54,11

Дан 2,75-76

⁸ огнот и градот, снегот и мразот, и ти, бурен ветру, кој го исполнуваш словото Негово;

9

Ис 43,20

Дан 2,80-81

⁹ гори и сите возвишенија, плодородни дрвја и сите кедрни,

10

¹⁰ ѕверови и сиот добиток, влекачи и птици крилати,

11

¹¹ цареви земни и сите народи, кнезови и сите земни судии,

12

¹² момчиња и девојки, старци и деца -

¹³ сите нека го фалат името на Господ; зашто е само Неговото име воз-

вишено; Него Го фалат на небото и на Земјата.

¹⁴ Тој ќе ја подигне силата на Својот народ; Тој ги прославува сите Свои свети, синовите Израилеви, на народот, кој Му е близок.

ПСАЛМ 149*Сион нека Го фали Госџода*

¹ Запејте Му на Господ нова песна; похвала за Него да се чуе во храмот на светиите.

² Нека се весели Израил на Својот Создател; а синовите на Сион нека се радуваат на својот Цар.

³ Нека го фалат името Негово во оро, со тимпани и со лири нека Го слават,

⁴ зашто Господ го сака Својот народ и ќе ги возвиши кротките, спасувајќи ги.

⁵ Ќе се развеселат светиите во слава, ќе се зарадуваат врз леглата свои.

⁶ Славословија за Бога ќе има во устите нивни и двоостер меч - во рацете нивни,

⁷ за да извршат одмазда над народите, за казна над племињата,

⁸ да ги врзат во верига царевите нивни и нивните властелини - со железни окови на рацете;

⁹ да го извршат над нив напишаниот суд. Тоа ќе биде славата за сите Негови свети.

ПСАЛМ 150*Сѐ што дише нека Го фали Госџода*

¹ Фалете Го Бога во Неговата светиња, фалете Го во цврстината на силата Негова;

² Фалете Го поради Неговите силни дела, фалете Го поради многуте величија Негови.

³ Фалете Го со трубен звук, фалете Го со харфа и цитра;

⁴ Фалете Го со тимпани и во оро, фалете го на струни и со свирка;

⁵ фалете Го со милозвучни цимбали, фалете Го со кимвали громогласни!

⁶ Сѐ што дише - нека Го фали Господ! Алилуја.

13

Ис 12,4

88,17

107,5

112,4

14

5 Мојс 7,6

Ефес 2,13

149,1

95,1

97,1

143,9

Ис 42,10

Откр 5,9

3

32,2

67,25

80,2

150,3-4

4

146,11

1 Цар 2,8

Ис 61,9

61,3-4

6

Неем 4,

11-13

2 Мак

15,27

7

Зах 9,13-16

150,1

Дан 2,56

3

97,5

149,3

4-5

Јудита 16,1

6

Откр 5,13

ПСАЛМ 151***За борбата на Давид со Голијат***

¹ Бев најмал од браќата свои и најмлад во домот на таткото мој; ги пасев овците на татко ми.

² Рацете мои направија цитра, прстите мои составија харфа.

³ И кој да го извести мојот Господ? Но самиот Господ, Самиот Тој ме чу.

⁴ И испрати известител Свој, ме зеде од татковите овци и ме помаза со мирото на Своето помазание.

⁵ Браќата ми беа добри и големи, но Господ не благоволи да одбере од нив.

⁶ Излегов јас спроти туѓинецот, и тој ме проколна со своите идоли.

⁷ Но јас го извадив мечот негов, го обезглавив и ги спасив од срам синовите Израилски.

ЈОВ

Вовед

Книѓата Јов зајочнува со еден расказ (гл. 1 и 2), во кој главната личност е Јов, човек со беспрекорна вера и прерадовен од живојот. Меѓутоа, и покрај тоа што Му е верен на Бога, тој е лишен од сè: боѓастивото, децата, здравјето. И сега се поставува прашањето, дали то низата страдања, тој ќе Му остане верен на Бога?

Но, Кој е всушност, Бог? Ако Тој е справедлив, зошто сиве овие несреќи го пождуваат праведниот Јов? Тројца негови пријатели сакаат да го убедат дека неговото страдање е казна поради некој грех што го сторил. Така зајочнува разговорот помеѓу Јов и неговите пријатели, во вид на една долга поетска џворба, која го зафаќа централниот дел на книгата (гл. 3–31). Тројцата пријатели ги излагаат своите аргументи, засновани врз традицијата, додека Јов енергично ги оспорува нивните погледи, истакнувајќи го фактот за несправедливите услови на човековото живеење. Тој ја оспорува претставаа за Бога што ја имитираат неговите пријатели и изјавува дека е невин.

Во тоа време едно ново лице се јавува на сцената: Елију (гл. 32–37), кој исто така ги џбива сфаќањата на Јов. Според него Бог му испраќа на човекот страдање за да го ојмене и во никој случај никој не може за тоа да бара од Бога одговорност.

На крајот Бог Самоот се јавува (гл. 38,1–42,6). Но намешто да даде одговор на поставеното прашање, Тој Самоот прашува. Тогаи Јов ја осознава својата грешка: тој зборувал за Бог, без да знае навистина Кој е Бог.

Книгата завршува одново со расказ (42,7–17). Бог потврдува дека само Јов коректно зборувал за Него; Тој му враќа, пришоа, на Јов двојно повеќе од она што го изгубил.

Јов ни кажува, пред сè, што не е Бог. Таа може да ни џомогне, да се ослободиме од џогрешните претстави за Бога, кои ние џродолжуваме да ги замислуваме, не ојменува да не Го мешае Бога со претставаа што ја имаме за Него. На крајот, уништувајќи ги нашите предрасуди, ни џмага да џодгојвиме чистото мешто за џрифакане на неверојатната оригиналност на Евангелието.

1,1

Ез 14,14
Јк 5,11

Прво искушение на Јов

3

1 Мојс
12,16
24,35
26,14

1 Имаше еден човек во земјата Уц, по име Јов; тој човек беше непорочен, праведен, богобојазлив и го одбегнуваше злото.

² И му се родија седум синови и три ќерки.

3-4

1 Мојс 29,1
Суд 6,3
3 Цар 5,9
Ис 11,14
Ер 49,28

³ Имотот му беше: седум илјади ситен добиток, три илјади камили, петстотини чифта волови, петстотини магарици и голем број слуги; и тој човек беше најпрочуен меѓу сите луѓе на Исток.

⁴ Синовите негови се собираа и приредуваа гозби секој во домот свој, на сво-

јот ден, а ги покануваа и трите свои сестри да јадат и да пијат со нив.

⁵ Кога завршуваа дните на гозбите, Јов ги повикуваше, та ги осветуваше. Станувајќи изутрина рано, принесуваше сепаленици за сите нив (и едно теле за гревот на нивните души), зашто Јов си велеше: можеби синовите мои згрешиле и Го навредиле Бога во срцето свое. Така постапуваше Јов во сите такви денови.

⁶ Еден ден дојдоа синовите Божји да застанат пред Господ; со нив дојде и гаволот.

5

1 Мојс 35,2
2 Мојс
19,10
1 Цар 16,5

6

2,1-3
3 Цар
22,19-22
Дан 7,10
Евр 12,22
Откр 5,11

10 ^{3,23} ⁷ И му рече Господ на ѱаволот: „Од каде дојде?“ А ѱаволот Му одговори на

11 ^{2,5-6} Господ и Му рече: „Одев по земјата и ја обиколив.“

16 ^{4 Цар 1,10,12,14 Пс 103,4 Лк 9,54} ⁸ И Господ му рече на ѱаволот: „Обр- на ли внимание на мојот слуга Јов? Зашто на земјата нема друг како него: човек непорочен, праведен, богобојаз- лив и кој го одбегнува злото.“

17 ^{Суд 7,16 1 Цар 11,11 13,17} ⁹ Му одговори ѱаволот на Господ и Му рече: „Зар попусто Јов е богобојаз- лив?“

19 ^{8,4} ¹⁰ Не го огради ли Ти него и куќата негова наоколу и сè што има тој? Ти ги благослови делата на рацете негови, а стадата негови се шират по земјата;

¹¹ но пружи ја раката Своја и допри се до сè што е негово, ќе Те благослови ли тогаш?“

¹² И му рече Господ на ѱаволот: „Еве, сè што е негово, е во твоја рака; само врз него не посегај!“ - И се оддалечи ѱаволот од Господ.

¹³ Еден ден синовите и ќерките на Јов јадеа и пиеја вино во куќата на првородениот свој брат.

¹⁴ И ете, дојде известувач кај Јов и му рече: „Воловите ораа и магариците па- сеа покрај нив,

¹⁵ кога Савејци ги нападнаа и ги оте- раа, а момците со остар меч ги погу- бија; избегав само јас за да ти јавам.“

¹⁶ Додека уште говореше, дојде друг и рече: „Оган Божји од небото падна, ги изгоре овците и момците и ги голтна; и побегнав само јас, за да ти јавам.“

¹⁷ Додека тој говореше, дојде трет, па рече: „Халдејци, наредени во три чети, нападнаа на камилите и ги отераа, а мо- мците со остар меч ги погубија; само јас избегав, за да ти јавам.“

¹⁸ И додека тој уште говореше, се по- јави друг и рече: „Синовите и ќерките твои јадеа и пиеја вино во куќата на првородениот свој брат;

¹⁹ ете, дувна силен ветар откај пусти- ната и ги зафати четирите агли на куќа- та; куќата се урна врз децата и тие ум- реа; се спасив само јас, за да ти јавам.“

²⁰ Тогаш Јов стана, ја раскина својата горна облека, ја острижа главата своја и падна на земја, па се поклони

²¹ и рече: „Гол излегов од утробата на мајка ми, гол и ќе се вратам. Господ да- де, Господ зеде. (Како благоволенше Гос- под, така и се случи). Нека е благосло- вено името Господово!“

²² Во сето тоа Јов не згреша и ништо неразумно не изрече за Бога.

Вѱоро искушение на Јов

2 Еден ден дојдоа синовите Божји да застапат пред Господ; со нив дојде и ѱаволот да застане пред Господ.

² И му рече Господ на ѱаволот: „Од каде дојде?“ Му одговори ѱаволот на Господ и Му рече: „Одев по земјата и ја обиколив.“

³ Тогаш му рече Господ на ѱаволот: „Обрна ли внимание на Мојот слуга Јов? Зашто на земјата нема друг како него: човек непорочен, праведен, бого- бојазлив и кој го одбегнува злото, и сè уште цврсто се држи во својата непо- рочност; а ти Ме поттикнуваше, да го погубам без вина.“

⁴ Му одговори ѱаволот на Господ и Му рече: „Кожа за кожа, а за животот свој човек ќе даде сè што има;

⁵ но ајде пружи рака и допри се до коските негови и плотта негова, - ќе Те благослови ли и тогаш?“

⁶ И му рече Господ на ѱаволот: „Ете, тој е во твоја рака; само душата не земај му ја.“

⁷ Си отиде ѱаволот од лицето Госпо- дово и го порази Јов со лута рана - од стапалките на нозете негови до самото теме негово.

⁸ И си зеде Јов тогаш цреп за да се че- ша со него, и седеше на ѱубриштето (надвор од градот).

⁹ Откако измина многу време негова- та жена му рече: „До кога ќе трпиш? а) Ете јас ќе почекам уште малку со на- деж дека ќе се избавам. б) Еве излезе од земјата твојот спомен, твоите синови и ќерки, болките и стенкањата на мојата утроба, кои залудно ги поднесував со мака. в) А и ти самиот седиш во гнилеж на смрдеа од црви, минувајќи ја ноќта без покрив. г) Јас, пак, скитам и измека- рувам од едно место до друго, и од куќа до куќа, чекајќи да зајде сонцето, па да

21
Пс 48,17
Проп 5,14
Сир 17,1
40,1
1 Тим 6,7

22
2,10

2,1
1,6-8

3
2,9
10,8
Пс 25,1

6
38,11
Лк 22,31

7
5 Мојс
28,35

8-9
3 Цар
21,13
Ис 58,5
Ест 4,3
Дан 9,3
Тов 2,14

12 си починам од маките и болките што сега ме мачат. д) Па кажи веќе некој збор кон Господ и умри!”

3,3 ¹⁰ Но тој (ја погледна и) ѝ рече: „Говориш како безумна. Зар доброто да го примаме од Бога, а злото да не го поднесуваме?” - При сето тоа (што го снајде)

5 де) Јов не згреши со устата своја.

Ис 52,14
Ез 27,30
10,18
Сир 23,14
Мт 26,24
10,21-22
28,3
34,22

Доаѓање на тројцата пријатели на Јов

¹¹ Слушнаа тројцата пријатели Јовови за сите тие зла што го беа снашле, па тргнаа секој од своето место: Елифаз од Теман, Вилдад од Шуах и Софар од Но-ема; се состанаа, за да одат да тагуваат заедно со него и да го утешуваат.

¹² И кога ги кренаа очите оддалеку, тие не го познаа; па викнаа со силен глас, та заплакаа; секој ја раскина својата горна облека и се посипаа со земја врз главите свои.

¹³ И седеа со него на земјата седум дена и седум ноќи: никој ни збор не му проговори, бидејќи гледаа дека страдањето му беше многу големо.

Разговорот на Јов со тројцата негови пријатели

Јов го ојлакува денот на своето раѓање

3 Поттоа ја отвори Јов устата своја и го проколна денот на своето раѓање.

² Почна Јов и рече:

³ „Нека е проклет денот, во кој се родив, и ноќта во која рекоа: - се зачна дете!

⁴ Тој ден нека биде темнина; да не го побара Бог одозгора и да не изгрее над него светлина!

⁵ Да го затемни темнина и смртна сенка, црн облак да го покрие, или страшно помрачување на сонцето!

⁶ Тој ден и таа ноќ, - темнина да ги опфати, да не се сметаат меѓу дните на годината, да не влезат во бројот на месеците!

⁷ О, таа ноќ! Да беше без луѓе; веселба (и радост) во неа да немаше!

⁸ Нека ја проколнат оние, кои го колнат денот, оние кои знаат да го разбудат чудовиштето водено!

⁹ Нека потемнат свездите на мугрите нејзини; да ја чека светлината и таа да не дојде и да не ги види трепките на зората;

¹⁰ зашто не ги затвори дверите на мајчината ми утроба и не ја сокри тагата од очите мои!

¹¹ Зошто не сум умрел кога сум се раѓал, и не сум издивнал - кога сум излегол од утробата?

¹² Зошто ме прифатија на колена? Што ми требаше да цицам гради?

¹³ И сега ќе лежев и ќе почивав; ќе спиев и ќе ми беше спокојно

¹⁴ заедно со цареви и земни советници, кои градеа урнатини за себе,

¹⁵ или со кнезови, кои имаа злато и кои ги полнеа домовите свои со сребро;

¹⁶ или, како недоносче закопано, немаше да ме има, како новороденчиња кои не виделе светлина.

¹⁷ Во гробот насилниците не прават насилство, а изнемоштените наоѓаат починка за телото.

¹⁸ Таму затворениците заедно се насладуваат од спокојство и не ги слушаат викотниците на надзирателот.

¹⁹ Мал и голем таму се рамни; робот е слободен од господарот свој.

²⁰ Зошто на страдалникот му е дадена светлина, и живот - на душевно огорчените,

²¹ кои ја очекуваат смртта, а неа ја нема, кои ја бараат повеќе отколку закопано богатство,

²² би се радувале до восхит, би биле среќни, зашто нашле гроб?

²³ Еве јас сум човек кој не знае каде оди, човек чиј пат е скриен и кого Бог со мрак го опкружил?

²⁴ Воздишките мои се моја исхрана, офкањата мои течат како вода,

²⁵ зашто страшното, од кое се ужасував, тоа ме снајде; од што се плашев, тоа ме сполета.

²⁶ Нема за мене мир, нема спокојство, нема утеха; настапи зло.”

11
10,18

14
15,28
Ис 14,9-11
Ез 32,18-30

16
10,19
Пс 57,8
Проп 6,3

17
Ис 57,2
Откр 14,13

21
Ер 8,3
Откр 9,6

22
Ос 9,1

23
1,10

24
Пс 41,3
102,10

25
15,24
Ез 11,8
Изреки 10,24

4,2

32,18-20

**Блажен е човекот
кого Бог го казнува**

5

Изреки

24,10

Рим 2,

19-21

4

Одговори Елифаз од Теман и рече:
2 „Ако се обидеме да ти проговориме,
нема ли да ти биде тешко? Но кој може
да ги сопре своите зборови!

7

Пс 21,4-5

34,20-21

37,25

3 Ете, ти мнозина си советувај и си
поткрепувал изнемоштени раце,

8

Изреки

12,21

Сир 2,10

3 Птр 2,9

4 твоите зборови го исправале оној
што пагал, си поткрепувал раслабени
колена.

5

А сега злото дојде до тебе, и ти из-
немоште; допре до тебе, и ти падна со
духот.

9

Ос 8,7

10,13

Изреки

22,8

Сир 7,3

Гал 6,7

6 Твојата богобојазливост не треба ли
да биде твоја надеж, и непорочноста на
твоите патишта - твоја поткрепа?

7

Спомни си, загинал ли некој невин, и
каде праведните биле искоренувани?

8

38,39-40

Соф 3,3

8 како што сум гледал: оние што ора-
ат нечесност и сеат зло, тоа и го жнеат;

9

од здивот Божји загинуваат и од ду-
хот на гневот Негов исчезнуваат.

10

Пс 9,29

17,12

22,14-22

57,5

Изреки

28,15

10 Рикањето на лавот, гласот на тига-
рот и забите на лавчињата се кршат;

11

11 силниот лав загинава кога нема
плен, лавчињата на лавицата се распрс-
нуваат.

12

И, ете, до мене скришно долета
збор, и увото мое долови нешто од него.

13

13 Среди размислувањата за ноќните
виденија, кога сонот ги обзема луѓето,

14

мене ме зафати страв и трепет и ги
растресе сите мои коски.

15

И дух помина над мене; косата ми
се крена.

16

Тој застапа, - но јас не го видов ли-
цето негово, - само облак беше пред
очите мои; тивко веење, и чув глас:

17

17 „Зар човекот може да биде поправед-
ден од Бога? И може ли тој да биде по-
чист од својот Создател?”

18

Ете, Тој и на слугите Свои не им ве-
рува и во ангелите Свои наоѓа недоста-
тоци:

19

19 дотолку повеќе кај оние, кои живе-
ат во земјени куќи, чии основи се од
прав и кои пропаѓаат и од молец.

20

Меѓу утрото и вечерта тие се расту-
раат; нема ни да забележиш како исчез-
нале наполно.

21 Јажето што ги крепеше е скинато.
Тие умираат без да станат мудри.”

5 „Ајде викај! Има ли кој да ти одго-
вори? На кого од светиите мислиш
да му се обратиш?

2 Вистина, гневот го убива глупавиот,
раздразнетоста го погубува безумниот.

3 Видов како глупавиот се закоренува,
но веднаш проклетството на домот не-
гов падна.

4 Децата негови се далеку од спасе-
ние, нив ќе ги бијат кај портите; зашто
ќе нема кој да ги заштити.

5 Жетвата негова ќе ја изедат гладни-
те, низ трњето ќе ја изедат; алчните
ќе го голтнат имотот негов.

6 Не, жалоста не излегува од земјата,
нити злото изникнува од почвата;

7 човекот се раѓа, за да страда, како и
искрите - за да летаат угоре.

8 Но јас би се обрнал кон Бога и дело-
то свое пред Бога би го поставил.

9 Тој создава дела големи и неиспит-
ливи, чудни и без број,

10 и дава дожд на земјата и им испраќа
вода на полињата;

11 понизените ги издигнува на високо,
и натажените ги утешува и ги спасува.

12 Тој го урива она што лукавите го
градат, рацете нивни не го довршуваат
започнатото.

13 Тој ги фаќа мудрите во стапицата
на нивното лукавство, и замислата на
итрите се осуетува;

14 Среди бел ден запаѓаат во темнина;
нападне одат со пипање, како ноќе.

15 Тој го спасува сиромавиот од меч, а
слабиот од раката на силниот.

16 И за слабиот има надеж, и неправ-
дата ја затвора устата своја.

17 Блажен е човекот кого Бог го опо-
менува. Затоа не отфрлувај ги поуките
на Седржителот,

18 зашто Тој нанесува рани и Самиот
ги преврзува; Тој поразува, и со Свои
раце лекува.

19 Од шест беди ќе те избави и во сед-
мата зло нема да те стигне.

20 Во време на глад ќе те спаси од
смрт, и во војна - од острината на ме-
чот.

21

8,22

5,1

Зах 14,5

Дан 4,14

4

29,7

Зах 8,16

Пс 126,5

7

1 Мојс

3,17-19

9

9,10

Пс 39,5

11

1 Пар 2,7-8

Ис 57,15

Пс 74,7

13

1 Кор 3,19

14

Изреки

4,19

Јн 12,35

17

5 Мојс 8,5

Изреки

3,11-12

Евр 12,5

Откр 3,19

18

33,19

36,15

5 Мојс

32,39

Ос 6,1

20

Ер 39,18

Пс 32,19

21 <sup>Пс 11,2-4
31,21</sup> ²¹ Од камшикот на јазикот ќе се сокриеш, и нема да се уплашиш од опустошувањето кога ќе дојде.

23 <sup>4 Цар
3,19,25
Ис 5,2</sup> На опустошувањето и на гладот ќе им се потсмееш, од сверовите земни нема да се уплашиш;

24 <sup>Ис 11,6-8
Ез 34,25
Ос 2,19</sup> зашто си во сојуз со камењата полски, а полските сверови се во мир со тебе.

25-26 <sup>5 Мојс
28,4,11
Пс 41,16
128,3
144,12</sup> Ќе дознаеш дека куќата ти е во безопасност, ќе си го гледаш живеалиштето и нема да згрешиш.

²⁵ Ќе видиш дека семето ти е многубројно, а челада твоја е како трева на земјата.

²⁶ Ќе легнеш во гроб кога ќе стигнеш до зрелост, како што се редат житните снопа.

²⁷ Ете, тоа сме го испитале: вистината е жива; затоа чуј го сето ова и запомни го добро.”

5

^{39,5-8}

6

^{6,30}

8-9

^{7,15}

^{4 Мојс}

^{11,15}

^{3 Цар 19,4}

^{Јона 4,3}

10

^{5 Мојс 6,7}

^{Пс 77,5-6}

Одговор на Јов:

Ќој им се жали на своите пријатели

6 Одговори Јов и рече:

² „О, да беа точно измерени маките мои, и заедно со нив да го беа ставиле на терезија страдањето мое!

³ Тие навистина би биле потешки од морскиот песок! Затоа зборовите ми се жестоки.

⁴ Стрелите на Седржителот се во моето тело; духот мој нивниот отров го пие; ужасите Божји се управија против мене.

⁵ Рика ли диво магаре при трева? Мука ли бик над крмата своја?

⁶ Се јаде ли блуткавото без сол и има ли вкус белката од јајцето?

⁷ До она до кое душата моја не сакаше да се допре, тоа ми е сега храна во болеста.

⁸ О, да се беше збиднала желбата моја, и Бог да го исполнише очекувањето мое!

⁹ О, да сакаше Бог да ме сотре, да ме удреше со раката Своја и да ме уништите!

¹⁰ Тоа би ми била вистинска утеха, иако горам од мојата безмилосна болест, бидејќи не се откажав од зборовите на Светиот.

¹¹ Колку ми е силата, та да се надевам на себе самиот? И каков е крајот, та да го продолжувам животот мој?

¹² Тврда како камен ли е силата моја? И од бакар ли е телото мое?

¹³ Има ли во мене помош за мене, има ли за мене некоја поткрепа?

¹⁴ Кој одбива милост кон ближниот свој, ако тој не престанал да се бои од Севишниот Бог?

¹⁵ Како поток ме напуштија браќата мои, како бујни потоци коритото свое.

¹⁶ Како снег и мраз што се топат од топлина и не се познава што имало.

¹⁷ Во сушно време тие намалуваат, а во време на жеги исчезнуваат од местата свои.

¹⁸ Ја менуваат насоката на патиштата свои, навлегуваат во пустина и се губат;

¹⁹ погледнуваат кон нив карваните темјаски, им се надеваат патниците од Сева,

²⁰ но остануваат измамени во својата надеж: одат таму и црвенеат од срам.

²¹ Такви сте и вие сега кон мене: видовте стравотија и се исплашивте.

²² Ви реков ли: дајте ми, или подајте ми нешто од вашиот вишок;

²³ избавете ме од раката душманска, откупете ме од раката на мачителите?

²⁴ Научете ме, и јас ќе замолчам; покажете ми во што сум згрешил.

²⁵ Колку се силни искрените зборови! Но што кажуваат вашите прекори?

²⁶ Мислите ли зборовите мои да ги изобличите? Во ветар ги фрлате зборовите ваши!

²⁷ Го напаѓате сиракот и му копате јама на пријателот свој.

²⁸ Но, ве молам, погледнете ме: зборувам ли лага пред вашето лице?

²⁹ Погледајте: има ли неправда? Погледајте - правдата е на моја страна.

³⁰ Има ли во јазикот мој неправда? Зар грлото мое не може да го разликува лошото?”

Одговор на Јов (продолжение):

Ќој му се жали на Бога

7 „Нели е ограничен земниот живот за човекот? Дните негови не ли се како дни на наемник?

12
14,18

14
29,12-13
31,16-20
Изреки
30,9

15
Ер 15,18

16
37,10

20
Ер 14,3

22
Ер 15,10

24
10,2
13,23

26
35,13

30
6,6
34,3

7,1
14,14

2-3 <sup>5 Мојс 24,15
Проп 2,23
Мт 20,8</sup> ² Како што робот копнее за сенка, и како што наемникот го чека крајот на работата своја,

4 ^{5 Мојс 28,67} ³ така и јас добив наследство месеци на небиднина; тажните ноќи ми се изброени.

5 ^{19,20} ⁴ Легнувајќи, си мислам: кога ли ќе станам? А ноќта е бескрајна и несоница ме измачува од вечерта до утрото.

6 <sup>9,25
Ис 38,12</sup> ⁵ Телото ми е покриено со црви и прашливи наслаги; кожата ми се распукнува и гнои;

7 <sup>7,16
10,20
14,1
Пс 77,39
89,48</sup> ⁶ деновите мои летаат побрзо од со-валка и исчезнуваат без надеж.

⁷ Спомни Си дека животот мој е ветар, дека окото мое нема веќе добро да види.

9 <sup>Проп 1,2
Мудр 2,1-4
Јк 4,14</sup> ⁸ Нема да ме види окото на оној што ме видел; Твоите очи се на мене, а мене ме нема,

10 <sup>10,21
14,12
16,22</sup> ⁹ како кога облак се проретчува и исчезнува, така слезениот во гроб нема да излезе;

11 <sup>8,18
9,35
10,1</sup> ¹⁰ нема повеќе да се врати во куќата своја; ни местото негово нема веќе да го познае.

12 <sup>9,8
38,8,11</sup> ¹¹ Затоа нема да ја воздржувам устата своја; ќе говорам иако сум тажен во духот свој, ќе се поплакувам во горчината на душата своја.

15 ^{6,9} ¹² Зар сум море или морско чудовиште, та си поставил стража над мене?

16 ^{Пс 38,5} ¹³ Кога ќе си помислам: „Моето легло ќе ме утеши; мојата постела ќе ја однесе тагата моја.“

17 <sup>Пс 8,4
144,3</sup> ¹⁴ Ти ме плашиш со соништа и со при-виденија ме ужаснуваш!

18 <sup>Пс 72,14
139</sup> ¹⁵ Затоа душата моја сака повеќе да се прекине дишењето, подобро смрт; (смртта ми е помила од моите маки.)

19 <sup>9,18
10,20</sup> ¹⁶ Ми омрзна животот! Нема вечно да живеам. Оддалечи се од мене, дните мои се само суета.

¹⁷ Што е човекот, та толку си го издигнал? И такво внимание му обрнуваш?

¹⁸ Зошто го посетуваш секое утро? Зошто го искушуваш секој миг?

¹⁹ Кога ќе ме оставиш? Кога ќе си одиш од мене? Кога ќе ми дозволиш плунката своја да ја голтнам?

²⁰ Ако сум згрешил, што сум направил, о чувару над луѓето? Зошто ме избра за Своја мета, па да сум Ти на товар?

²¹ Зар престапот мој не можеш да го однесеш? Зар не можеш да ми го простиш беззаконието мое? Зашто, ете, уште малку и во прав ќе легнам; утре ќе ме побараш, а нема да ме има.”

**Говор на Вилдад:
за ѓревовиџе се одговара
- ѓорано или ѓодоџна**

8 Тогаш одговори Вилдад од Шуах и рече:

² „До кога ќе говориш така? И зборовите од устата твоја се бурен ветар!

³ Зар Бог суди криво? Може ли Седржителот да ја изопачи правдата?

⁴ Ако твоите синови пред Него згрешиле, затоа и ги предал на нивното беззаконие.

⁵ Но ако Го побараш Бога и Му се помолиш на Седржителот,

⁶ и ако си чист и праведен, тогаш Тој ќе бдее над тебе и ќе те врати во твојата праведност.

⁷ И ако порано си имал малку, после ќе имаш повеќе.

⁸ Запрашај ги поранешните поколенија и никни во мудроста на нивните предци;

⁹ ние сме вчерашни и ништо не знаеме, нашите дни се како сенка на земјата.

¹⁰ Зар тие нема да те научат, зар тие нема од срцето свое да кажуваат зборови:

¹¹ никнува ли трска без влага? Расте ли шамак без вода?

¹² Додека е сè уште зелен и неокосен, тој се суши пред секоја трева.

¹³ Такви се патиштата на сите, кои Го забораваат Бога; така пропаѓа надежта на безбожникот;

¹⁴ надежта му е тенка нишка, вербата негова - мрежа пајакова.

¹⁵ Ако се потпре на куќата своја, нема да издржи; ќе се фати ли за неа, нема да додржи.

¹⁶ Се зеленее тој, на сонцето вирее, неговите фиданки градината ја прекриваат,

20
6,4
14,6
16,13
35,3

21
10,14

8,3
5 Мојс 32,4
34,10-12

4
1,19

5
11,13

7
9,28-29

8-10
12,12
14,2
15,18
5 Мојс 4,32
Сир 8,9

11-12
15,30,33

13
Пс 9,17
Изреки
10,28

14-15
27,18
Ис 59,5
Мт 7,26-27

20-21 ¹⁷ во грамада од камења се вплетуваат
^{9,23-24} корењата негови, живот црпи од живи-
22 от камен.

^{Пс 6,10} ¹⁸ Но кога ќе го искорнат од местото
^{35,26} негово, тоа ќе се откаже од него: не сум
^{Изреки} те видело!
^{14,11}

¹⁹ Ете ја радоста на неговиот пат! А
9,2 од земјата никнуваат растенија други.

^{4,17} ²⁰ Не, Бог не ги отфрла непорочните
^{25,4} и не ја поддржува раката на беззакони-
3 ците.

^{13,18} ²¹ Со смеа ќе ја наполни устата твоја,
5-6 и усните твои - со радосни извици.

^{4,15} ²² Оние што те мразат, со срам ќе се
^{13,10,13} покријат, живеалиштето на нечесните
^{Јоил 2,10} ќе исчезне.”

7

^{Пс 18,4-6}

8

^{Ис 40,22}

^{42,5}

^{Пс 103,2}

9 На тоа одговори Јов и рече:

^{38,31-32} ⁹ „Навистина знам дека е тоа така; но
^{Амос 5,8} како ќе се оправда човек пред Бога?

¹¹ Ако сака да влезе во спор со Него,
^{23,8-9} нема да Му одговори ни на едно од илја-
да.

¹³ ⁴ Тој е мудар по срце и моќен по сила;
^{Пс 86,4} кој станувал против Него и останувал
^{89,11} во спокојство?

⁵ Тој ги преместува планините, а тие
тоа не го знаат: ги превртува во гневот
Свој;

⁶ ја поместува Земјата од местото
нејзино, и столбовите ѝ треперат;

⁷ ќе му каже на сонцето, - и тоа не
изгрева, и ѕвездите небески, под клуч ги
става.

⁸ Тој Сам ги распнува небесата и оди
по морските бранови;

⁹ Тој ги создал Големата Мечка, Ори-
он и Плејадите и ѕвездите на јужното
небо;

¹⁰ врши големи дела, неиспитливи и
чудесни, и безбројни се Неговите чуда.

¹¹ Ете, Тој оди пред мене, и јас не мо-
жам да Го видам; Тој минува, а јас не Го
забележувам.

¹² Ако земе нешто, кој ќе Му забрани?
Кој смее да Му рече: што правиш?

¹³ Бог нема да го сопре гневот Свој;
пред Него ќе паднат поклониците на
гордоста.

¹⁴ Како тогаш јас да Му одговорам,
какви зборови против Него да изус-
там!?

¹⁵ Дури и да сум прав, нема да приго-
варам, туку Судијата мој за милост ќе
Го молам.

¹⁶ И кога на гласот мој би се одзвал,
немаше да поверувам дека ги чул зборо-
вите мои Оној,

¹⁷ Кој во виор ме поразува и без вина
ги умножува раните мои;

¹⁸ не ми дава да здивнам, а со горчила
ме исполнува.

¹⁹ Ако станува збор за сила, Тој е нај-
силниот; кој ќе се спротивстави на Не-
говиот суд?

²⁰ Ако почнам да се оправдувам, сама-
та уста ќе ме обвини; ако сум невин, Тој
ќе ме прогласи за виновен.

²¹ А дали сум невин, и јас самиот веќе
не знам, животот свој го презирам.

²² Сеедно е; затоа реков дека Тој го
погубува, и невиниот, и виновниот;

²³ кога несреќата доаѓа однадеж и
убива невини, со невиноста на чесните
Тој се подбива.

²⁴ Земјата е препуштена во рацете на
нечестивите. Тој им ги покрива очите
на нејзините судии. Ако Тој не е, тогаш
кој е?

²⁵ Деновите мои се побрзи од гласник,
далеку бегаат, за нив добро нема;

²⁶ поминуваат како чамци од трска,
како орел што се спушта врз плен.

²⁷ Ако речам: „Ќе ги заборавам тагите
свои, ќе го отстранам својот мрачен из-
глед и ќе закрепнам,”

²⁸ од сите мои маки ужас ме опфаќа,
зашто знам дека нема да ме оправдаш.

²⁹ Ако сум, пак, виновен, зошто тогаш
залудо се измачувам?

³⁰ Да се измиев со снежна вода и сосе-
ма да ги исчистев рацете свои,

³¹ и тогаш Ти в тиња ќе ме турнеше,
па ќе се згнасат од мене и алиштата
мои.

³² Зашто Тој не е човек, како што сум
јас, та да можам да Му одговорам и да
отидам со Него на суд!

³³ Меѓу нас нема посредник што би ја
ставил раката своја врз двајцата.

14

^{9,32}

^{13,13}

^{23,1-7}

16

^{Рим 9,}

²⁰⁻²¹

18

^{7,19}

^{10,20}

^{14,6}

22

^{Проп 9,2-3}

24

^{Проп 7,15}

25

^{7,6}

27

^{14,6}

28

^{10,15-16}

30

^{Ис 1,18}

^{Ер 2,22}

^{Пс 50,8}

32

^{Проп 6,10}

34 ^{13,21} Нека го тргне Тој од мене жезолот Свој, и стравот Негов да не ме застрашува,
35 ^{13,3} ^{23,4} тогаш би зборувајќи без да се плашам од Него, но тоа не е така, зашто јас сум самиот со себе.”

10,1

^{7,11}

*Одговор на Јов (продолжение):
 Бој ме создаде за да ме уништи*

2

^{6,24}
^{13,23}

10 „И дотегна на душата моја животот мој; ќе се предадам на тагата своја; ќе говорам со горчината на душата своја.

3

^{11,6}

^{1 Цар 16,7}
^{Ер 11,20}
^{Ос 11,9}

4 ² Ќе му речам на Господ: „Не обвинувај ме; кажи ми зошто се бориш со мене?

6

^{14,16}

³ Мило ли Ти е да ме измачуваш, да го презираш делото на рацете Свои, а намерите на нечесните да ги помагаш?

7

^{5 Мојс 32,39}
^{Мудр 16,15}

⁴ Зар имаш телесни очи? Гледаш ли како што гледа човек?

8

^{1 Мојс 2,7}

⁵ Зар Твоите дни се како дните на смртните, или Твоите години се како дните на човек?

9

^{33,6}
^{Пс 118,73}

⁶ Зошто ја испитуваш вината моја и гревовите мои сакаш да ги откриеш,

10

^{Пс 138,13,15}
^{Мудр 7,2}

⁷ иако знаеш дека сум невин и дека нема кој да ме спаси од раката Твоја?

11

^{Пс 138,13,15}
^{Мудр 7,2}

⁸ Твоите раце ме создале и ме оформиле, и Ти сега од сите страни ме уништуваш?

12

^{1 Мојс 2,7}

⁹ Сети се дека како глина си ме замешал, та пак ли во прав ќе ме претвориш?

13

^{23,13}

¹⁰ Нели Ти ме излеа како млеко, и ме згусти како сирење?

15

^{7,21}
^{9,20}

¹¹ Со кожа и плот ме облече, со коски и жили ме стегна,

16

^{16,9}

¹² живот и милост ми дарува, и Твојата грижа го чуваше духот мој?

¹³ Но и тоа во срцето Свое го криеше, знам дека тоа е во Тебе,

¹⁴ дека, ако згрешам, Ти ќе забележиш и нема да го оставиш гревот мој без казна.

¹⁵ Ако сум виновен, тешко мене! Ако сум прав, не ќе смеам да кренам глава. Презаситен сум од срам, удавен во маката моја.

¹⁶ Ако се исправам, како лав ме гониш, силата Своја на мене ја покажувааш.

¹⁷ Обвинувања нови подигааш против мене; го засилуваш гневот Свој против мене; со нови сили се креваш против мене.

¹⁸ И зошто ме изведе од утробата? Да бев умрел кога ничие око уште не ме беше видело;

¹⁹ о, да бев пренесен од утробата во гроб, како да ме немало!

²⁰ Нели се малку деновите мои? Остави ме уште малку да се радувам,

²¹ пред да појдам на пат без враќање - во земјата на темнината и смртната сенка,

²² во земјата, каде што темнината царува над безредието, каде што зората е слична на најцрната ноќ.”

Говор на Софар:

Јов ѝреба да Му се ѝкори на Боја

11 Потоа проговори Софар од Ноема и рече:

² „Зар на многу зборови не може да се даде одговор, и зар многузборливиот човек е прав? (Благословен да е оној кој од жена е роден малкулетен).

³ Твоето празнословие ќе ги натера ли луѓето да молчат, за да се потсмевнуваш ти, та да нема кој да те засрами?

⁴ Ти рече: расудувањето ми е правилно, и јас сум чист во Твоите очи.

⁵ О, да проговореше Бог, да ја отвореше устата Своја кон тебе

⁶ и да ти ги откриеше тајните на мудроста дека тебе ти се паѓа двојно повеќе да понесеш! И така, знај дека Бог за тебе предаде на заборав некои од твоите беззаконија.

⁷ Можеш ли во длабочините Божји да проникнеш? Можеш ли да го достигнеш совршенството на Седржителот?

⁸ Тој е повисок од небесата, - што можеш да направиш? Подлабок е од пеколот, - што можеш да дознаеш?

⁹ Подолга од земјата е мерката Негова и поширока од морето.

¹⁰ Ако се нафрли и затвори некого во окови и го изведе на суд, кој ќе Му забрани?

¹¹ Зашто Тој ги знае оние кои лажат и го гледа беззаконието; ќе го остави ли без да го разгледа?

17

^{16,4}

18

^{3,11-16}

20

^{7,7}
^{14,1}

21

^{14,6,12}
^{Пс 38,13}

22

^{4 Мојс 16,33}

11,3

^{32,15}

5

^{38,1}

6

^{28,27}
^{Рим 11,33}
^{1 Кор 2,9,11,16}

8

^{Ефес 3,18}

10

^{9,12}

- 12** <sup>39,5-8
1 Мојс
16,12</sup> ¹² Но и суетниот човек се опаметува; дивото магаре на узда се покорува.
- 13** ^{2 Мојс 9,29} ¹³ Ако го насочиш срцето свое и ги подадеш рацете кон Него,
- 14** <sup>3 Цар 8,38
Ис 1,15
Пс 87,9</sup> ¹⁴ ако порокот од раката своја го отфрлиш и не дозволиш беззаконие да престојува во твоите шатори,
- 15** <sup>22,26
Плач 3,41</sup> ¹⁵ тогаш ќе го кренеш неизвалканото лице свое, ќе бидеш цврст и нема да се плашиш.
- 16** ^{2 Цар 14,14} ¹⁶ Тогаш ќе ја заборавиш тагата: како за истечена вода ќе се секаваш на неа.
- 17** <sup>17,12
Ис 9,2
58,8-10</sup> ¹⁷ Животот твој ќе стане како светол ден; како јасна зора темнината ќе светне.
- 18** ¹⁸ Во надежта своја ќе бидеш спокоен, ограден, ќе почиваш во мир.
- 19** ¹⁹ Ќе легнеш и не ќе има кој да те заплашува; мнозина ќе ти се умилкуваат.
- 20** <sup>3,21
6,9
7,15</sup> ²⁰ А очите на беззакониците ќе згаснат, прибежиштето нивно ќе пропадне, а надежта нивна ќе исчезне.”

12,3 *Одговор на Јов:*
Боџ - неумолив десјоџ

- 6** ^{21,7} **12** Пак одговори Јов и рече:
- 7** <sup>38,39-39,30
Мт 6,26</sup> ⁷ „Само вие ли сте луѓе, и со вас ли ќе исчезне мудроста!?”
- 10** <sup>34,14
4 Мојс 16,22
27,16
Дан 5,23</sup> ¹⁰ И јас знам да мислам како вас; и во ништо не сум подолан од вас; и кој не го знае истото тоа?
- 11** ¹¹ За потсмев станав јас на пријателот свој, јас што Го повикував Бога, и Кој ми одговараше, - за потсмев е - праведниот и непорочниот човек.
- 12** ¹² Презир заслужува несреќниот - такви се мислите на среќните, еве што се спрема за оние, чии нозе се сопнуваат.
- 13** ¹³ Спокојни се шаторите на крадците и безопасни на оние што Го гневат Бога, ним Бог им дава сè.
- 14** ¹⁴ Но, прашај го добитокот, и ќе те научи; запрашај ја небеската птица, и ќе ти објасни.
- 15** ¹⁵ Разговарај со Земјата и таа ќе те поучи, прашај ги рибите морски и тие ќе ти кажат.
- 16** ¹⁶ Кое од сите созданија не знае дека раката на Господ го создаде тоа?
- 17** ¹⁷ Во Неговата рака е душата на сè што е живо и духот на секоја човечка плот.

- 11** ^{34,3} ¹¹ Нели увото ги разбира зборовите, и нели јазикот го распознава вкусот на храната?
- 12** <sup>8,8
32,7</sup> ¹² Кај старците има мудрост, а кај долговечните - разум.
- 13** <sup>Ис 11,2
Изреки 8,14</sup> ¹³ Но во Него има мудрост и сила, Негови се решението и разумот.
- 14** ¹⁴ Она што Тој ќе разурне, нема да се изгради: кого Тој ќе затвори, нема да се ослободи.
- 15** ¹⁵ Да ги запре водите, и сè ќе се исуши; да ги пушти, и земјата ќе ја разрушат.
- 16** ^{3 Цар 22,23} ¹⁶ Во Него е силата и сета мудрост, пред Него е оној што е заблуден, и оној што воведува во заблуда.
- 17** ¹⁷ Тој ги приведува советниците во необмисленост и ги прави судиите безумни.
- 18** ^{Дан 2,21} ¹⁸ Тој ги лишува царевите од власт и го врзува со јаже крстот нивни;
- 19** ^{34,19,20} ¹⁹ на кнезовите им го одзема достоинството и силните ги кутнува;
- 20** ²⁰ им го одзема јазикот на говорниците и ги лишува од разум старците;
- 21** ^{Пс 106,40} ²¹ ги покрива со срам славните и ја ослабува силата на моќните;
- 22** ^{Дела 17,26} ²² ја открива темнината во длабините и ја вади на видело смртната сенка;
- 23** ²³ ги издигнува народите и ги истребува; ги распрснува и ги собира;
- 24** ^{Пс 106,40} ²⁴ им го одзема умот на кнезовите земни и ги остава да лутаат во беспатна пустина:
- 25** ²⁵ со пипање одат тие по темнина, без светило скитаат како пијани.”

Одговор на Јов (продолжение):
џој сака слободен разговор со Боџа

- 13** „Ете, сето тоа окото мое го виде, увото мое го чу и го разбра.
- 2** Колку што знаете вие, знам и јас; не сум подолу од вас.
- 3** Но јас кон Седржителот би сакал да говорам, би сакал со Бога да се соочам.
- 4** Зашто вие сте ковачи на лаги; сите вие сте бесполезни лечители.
- 5** Кога би знаеле да молчите, би било тоа ваша најголема мудрост.
- 6** Ислушајте го мојот приговор и проникнете во жалбите на усните мои.

7 ⁷Требаше ли да говорите заради Бога неправда и заради Него да говорите лага?
9 ⁸Требаше ли да бидете пристрасни кон Него и за Бога така да се препирате?
10 ⁹Добро ли ќе биде, Тој да ве испитува? Ќе Го измамите ли како што се измамува човек?
11 ¹⁰Тој строго ќе ве казни, иако скришно лицемерите.
13 ¹¹Зар големината Негова не ве плаши, и страв од Него не ве обзема?
14 ¹²Вашите забелешки прилегаат на пепел; вашата одбрана е глинена ограда.
14 ¹³Молкнете пред мене, а јас ќе говорам, што и да ме снајде.
16 ¹⁴Зар јас самиот да си го раскинувам со забите телото свое? И душата своја да си ја ставам в рака?
18 ¹⁵Тој нека ме убие, немам што повеќе да загубам; само сакам однесувањето мое пред лицето Негово да го оправдам.
19 ¹⁶И тоа ми е веќе за спасение, бидејќи безбожник нема да се јави пред лицето Негово.
21 ¹⁷Ислушајте ги внимателно зборовите мои и објасненијата мои со ушите ваши.
23 ¹⁸Ете, започнав судска постапка; знам дека ќе бидам прав.
24 ¹⁹Кој има сила да ме надвие? Потоа ќе молкнам и ќе го испуштам духот.
24 ²⁰Само две работи направи за мене, и тогаш јас нема да се кријам од Твоето лице;
25 ²¹тргни ја од мене раката Своја, и Твојот ужас да не ме потресува.
26 ²²Тогаш прашувај ме, и јас ќе одговарам; или јас да прашувам, а Ти да одговараш.
23 Колку се пороците и гревовите мои? Покажи ми го беззаконието мое и гревот мој.
24 Зошто го криеш сега лицето Свое од мене и ме сметааш за Твој непријател?
25 Зошто со страв го мачиш од ветрот скинатиот лист, зошто ја гониш сувата сламка?
26 Зошто пишуваш против мене горчливи пресуди и ми ги сметааш гревовите на младоста моја,

²⁷ ги тураш воклада нозете мои и ги демнеш сите мои патишта, - ги испитуваш трагите на нозете мои?

²⁸ А животот мој како изгниено дрво се распаѓа, како облека од молци изедена."

Одговор на Јов (крај):
шажното човеково постојне

14 „Роден од жена, човекот е кратковечен и презаситен од неволји:

² како цвеќе никнува и бргу овенува; како сенка бега и не се запира.

³ И врз него ли ги отвораш Ти очите Свои, и пред Себе на суд го водиш?

⁴ Кој ќе се роди чист од нечист? Ниеден!

⁵ Па кога дните му се определени, кога бројот на месеците од Тебе зависи, ако си му определил меѓа, преку која не може да мине,

⁶ тогаш оддалечи се од него: нека си здивне додека како наемник не го заврши денот свој.

⁷ За дрвото сепак има надеж, бидејќи тоа, макар и да биде пресечено, пак ќе оживее, фиданки од него непрестајно избиваат,

⁸ макар и да е остарен коренот негов во земјата, и пенушката да му замрела во прав,

⁹ но штом ќе осети вода, тоа дава младици и пушта фиданки, како да е одново посадено.

¹⁰ А човекот умира и истлејува; си оди, и каде е тој?

¹¹ Истечуваат водите од езерото, и реката секнува и пресушува:

¹² така и човекот ќе легне и нема да стане; до свршетокот на небото нема да стане и нема да се разбуди од својот сон.

¹³ О, да беше ме сокрил и криел во пеколот, додека да мине гневот Твој, да беше ми одредил рок и после да си спомнеше за мене!

¹⁴ Кога ќе умре човек, ќе живее ли пак? Во сите денови на одреденото време би чекал додека ми дојде смената.

¹⁵ Ти би викнал, и јас би Ти дал одговор, и Ти би покажал благоволение кон созданието на Твоите раце;

28
 Ис 50,9
 Пс 38,11
 102,27

14,2
 Ис 40,6-8
 Пс 36,2
 Мудр 2,1
 Сир 40,
 1-10
 41,1-4

3
 Пс 8,4
 144,3

4
 4,17
 9,30
 15,14
 25,4
 Пс 50,6

5
 Пс 143,4
 Проп 6,12

6
 9,30-31
 15,14

7
 Ис 6,13

10
 Проп 3,21

11
 Ис 19,5
 51,6
 Пс 101,26

13
 Ис 26,20
 Амос 9,2

14
 7,1

16 ^{10,6} а сега ги броиш стапките мои и го ^{31,4} демнеш секој мој грев;
¹⁷ во свиток го запечати беззаконието мое, и секоја вина моја ја запиша.
¹⁸ Но планината паѓајќи се урива, и карпата се поместува од местото свое;
^{16,12} ^{18,4} водата ги излижува камењата; сливот го одвлекува земниот прав: така ја уништуваш Ти и надежта на човекот.
²¹ ^{21,21} Го притискаш докрај, и тој заминуваш; го менуваш лицето негово и го испраќаш.
^{15,2} ^{18,2} На почит ли се децата негови - тој не знае; унижени ли се - тој не забележува;
^{Лк 6,45} ^{19,22} но плотта на него боледува, и душата во него страда.”

Говор на Елифаз:
лошиот човек нема да се сјаси

8 ^{Ер 23,18} ^{Рим 11,34} Проговори Елифаз од Теман и рече:
15 ^{16,2} „Ќе одговара ли мудриот со празни знаења и ќе го полни ли стомакот свој со врел ветар?
³ Ќе се оправдува ли со бесполезна реч, и со зборови што немаат никаква сила?
⁴ Ти пак го заборави стравот од Бога; пред Неговото лице ти трепет немаш.
⁵ Твоите зборови вината Твоја ја покажуваат, се служиш со јазикот на лукавите.
⁶ Тебе те обвинува устата твоја, а не јас; јазикот твој говори против тебе.
⁷ Зар ти си првиот роден од човек и пред ридовите ли си создаден?
⁸ Зарем си ги слушал тајните Божји и за себе мудрост си придобил?
⁹ Што знаеш ти што ние не го знаеме? Што разбираш ти, а што го нема и во нас?
¹⁰ Меѓу нас има и седокос, и старец, кои според деновите го надминуваат татко ти.
¹¹ Зар се за тебе малку Божјите утехи? И Неговите благи зборови?
¹² Кон што те соблазнува срцето твое, кон што така гордо гледаш?
¹³ Зошто го устремуваш против Бога духот свој и со устата своја изнесуваш такви зборови?

¹⁴ Што е човекот, та да биде чист и родениот од жена да биде праведен?
¹⁵ Ете, Тој и на светите Свои не се доверува, и небесата се нечисти во Неговите очи:
¹⁶ толку повеќе е нечист и грешен човекот, кој го пие беззаконието како вода.
¹⁷ Јас ќе ти говорам, слушај ме; ќе ти раскажам она што сум го видел,
¹⁸ што го слушале мудрите и не го сокриле слушнатото од татковците свои,
¹⁹ на кои им била дадена оваа земја, и меѓу кои туѓинец никогаш не стапнал.
²⁰ Нечесниот се мачи себеси преку сите свои денови, годините му се одброени на потисникот;
²¹ звук од ужас секогаш е во ушите негови; додека мирува, непријателот налетува на него.
²² Не се надева да се спаси од темнината; пред себеси гледа меч.
²³ За парче леб скита постојано; знае дека е сосема близу денот на неговата смрт.
²⁴ Нужда и теснотија го застрашуваат; навалуваат на него; како цар, готов за бој,
²⁵ затоа што кревал рака против Бога и Му се противел на Седржителот,
²⁶ се спуштал против Него со гордост, зад дебелиите свои штитови;
²⁷ затоа што го покрил лицето со мас-та своја и ги здебелил бедрата свои.
²⁸ И тој се населува во разурнати градови, во куќи, каде што не се живее и кои набрзо ќе станат урнатини.
²⁹ Тој нема да се збогати, и имотот негов нема да напредува; ниту поседот негов ќе се рашири по земјата.
³⁰ Нема да избега од темнината; пламен ќе ги исуши ветките негови, во здивот на пламена уста ќе исчезне.
³¹ Заблудениот нека не ѝ се доверува на суетата, затоа што суета ќе биде и платата негова.
³² Тој предвреме ќе умре, и ветките негови никогаш нема да се раззеленат.
³³ Ќе го фрли тој како лоза неузуреано-то грозје свое, како маслинка ќе го истресе цветот свој.

14 4,17-18
14,4
25,4
15 25,5
16 34,7
18 8,8-10
5 Мојс
32,7-8
20 Мудр 17,3
21 18,11-14
23 10,21
24 10,17
27 21,24
Пс 72,4
28 3,14
29 20,18-20
30 8,12
31 Ис 28,15,18
59,4
32 Проп 7,17
33 8,12
14,2

34 ³⁴ Така ќе опустее домот на нечести-
виот, и оган ќе ги голтне шаторите на
поткупништвото.

35 ³⁵ Тој зачна зло и роди лага, во утро-
бата своја подготвува измама.”

**Одговор на Јов:
имам сведок на небојџо**

16,2

13,1

4
Мт 27,39

5
Изреки
27,9

8
19,20

9
10,16

11
30,1
30,12-14

13
6,4
7,20
30,16
34,6

14
10,17

16 Одговори Јов и рече:

² „Сум се наслушал на такви работи;
никакви утешители сте сите вие!

³ Ќе имаат ли крај празните зборови?
И што те поттикнало да ми говориш
така?

⁴ И јас можев да зборувам исто како
вас, ако вашата душа беше на местото
на мојата душа; би се противставувал со
зборови против вас и би кимнувал со
главата против вас;

⁵ би ве поткрепувал со јазикот свој и
со движењето на усните свои би ве уте-
шувал.

⁶ Ако говорам, скрбта моја не се ста-
ложува; ако замолчам, зар ќе ме одми-
не?

⁷ Но сега Ти ме изнемошти. Ти ми ја
растури мојата челада.

⁸ Ти ме покри со брчки, за сведоштво
против мене; мојата истоштеност се
крева против мене, в лице ме прекору-
ва.

⁹ Гневот Твој ме измачува и неприја-
телствува против мене, ми чкрта со за-
бите; непријателот ги впива очите во
мене.

¹⁰ Ја отвориле устата против мене;
навредувајќи ме, ме удираат по образи-
те; сите направиле заговор против мене.

¹¹ Бог ме предаде на беззаконикот и
ме фрли во рацете на нечестивите.

¹² Си бев спокоен, но Тој ме потресе;
ме фати за вратот, ме затресе и ме пос-
тави за цел на Себеси.

¹³ Ме опколија стрелците Негови; Тој
ги раскинува моите внатрешнини, без
да ме штеди, ја пролева на земјата жол-
чката моја,

¹⁴ пробива во мене рана до рана, трча
против мене како бесен борец.

¹⁵ Врекиште сошив на кожата моја и
во прав ја турив главата своја.

¹⁶ Лицето мое поцрвене од плачење, и
на клепките имам смртна сенка,

¹⁷ иако во рацете мои нема крадено, и
молитвата моја секогаш била чиста.

¹⁸ Земјо, не криј ја крвта моја; нека
мојот повик насекаде се слушне.

¹⁹ И сега, ете, на небото Сведок имам;
Застапникот ми е во висините!

²⁰ Се потсмеваат со мене пријателите
мои, а очите ми солзат пред Бога.

²¹ О, да можеше човек да се натпрева-
рува со Бога, како синот човечки со
својот ближен!

²² Зашто крајот на годините мои
доаѓа; на пат без враќање треба да пој-
дам.”

**Одговор на Јов (продолжение):
немам повеќе надеж**

17 „Дишењето ми ослабна; дните
мои гаснат; гробишта има пред
мене.

² Да не беше нивниот потсмев, тогаш
и покрај нивните приговори окото мое
ќе беше спокојно.

³ Заштита ме, застапи се Сам за мене
пред Себе! Инаку, кој ќе се заложи за
мене?

⁴ Зашто Ти го затвори срцето нивно
за да не можат да разбираат, и затоа не-
ма да им дозволиш да ликуваат.

⁵ Кој им го дели на пријателите свои
лебот свој, неговите деца чекаат попус-
то.

⁶ Предмет за исмејување Тој ме на-
прави и секој може в лице да ми плукне.

⁷ Окото мое од тага ми потемне, а ра-
цете и нозете од слабост ми треперат.

⁸ Ќе занемеат храбрите пред страда-
њето мое и невиниот ќе се дигне против
безбожникот.

⁹ Но праведникот ќе се држи цврсто
за својот пат, и оној со чисти раце ќе ја
удвои силата своја.

¹⁰ Вратете се сите вие и одете си; нема
да најдам мудар меѓу вас.

¹¹ Деновите мои изминаа; замислите
мои - тежина на срцето мое - пропад-
наа.

¹² А тие сакаат ноќта во ден да ја
претворат и светлината брзо да дојде,
кога мракот паѓа.

16

17,7

17

31,1-34

18

1 Моје 4,10

37,26

Ис 26,21

Ез 24,7,8

19

Пс 9,12

Мт 23,35

Дела 18,24

20

2 Моје 3,7

Мт 78,11

21

Пс 87,2

102,2

Плач 3,44

Откр 8,3-4

22

7,9

10,21

14,12

17,1

Ис 38,10

Пс 87,3-5

4

42,7-8

6

30,9

8

Ис 52,15

10

13,5-12

12

24,13

15 ¹³ А мојата надеж е одењето во гроб и ^{19,10} таму во темнина да ја постелам постелата своја;
16 ^{20,11} на гробот ќе му речам: ти си ми татко, а на црвот - ти си ми мајка и сестра.
18,2 ^{11,3} **15** Каде е надежта моја? И кој може ⁴ неа да ја види?
15,2 ¹⁶ Ќе слезе таа во пеколот и заедно со мене во правот ќе почива.”

Говор на Вилдад:

сѣйица за беззаконикот

6 ^{Ер 25,10} ^{Јн 8,12} **18** Проговори Вилдад од Шуах и рече:

⁷ ^{Пс 17,36} ^{Изречи 4,12} **2** „Кога најпосле ќе им ставиш крај на таквите зборови? Размисли се, па потоа да зборуваме.

⁸ ^{19,6} ^{22,10} **3** Зошто нè сметаш за неразумни животни? Зар сме животни во твоите очи?

^{Пс 34,7-8} ^{140,6} **4** О ти, кој во гневот свој ја раскинуваш душата своја! Зарем заради тебе да запусте земјата и карпата да се крене од своето место?

^{15,21} ^{Мудр 17,3-14} **5** Да, светлината кај беззаконикот ќе згасне, и пламенот од огнот негов нема да остане.

13 ^{27,15} **6** Светлината ќе потемнее во шаторот негов, светилото негово ќе згасне над него.

14 ^{20,25} **7** Стапките на силата негова ќе ослабат, сопствената мисла ќе го отфрли,

⁵ ^{Мојс 29,23} **8** зашто ќе падне во мрежа со нозете свои, и по јамки ќе оди.

^{Ис 34,9} ^{Пс 10,6} **9** Јамката ќе ја фати ногата негова и врвцата ќе се затегне околу него.

10 Скришно се поставени за него сопки на земјата, пречки има на патот по кој оди.

11 Ужаси од секаде го демнат и тој се метка наваму - натаму.

12 Од глад се истоштува силата негов, смртта е готова, близу е до него.

13 Таа ќе ги испојаде деловите на кожата негов, ќе ги испојаде деловите негови првенецот на смртта.

14 Од безбедноста на шаторот негов сосила го извлекуваат и при царот на ужасите го водат.

15 Ќе се населат во шаторот негов, зашто веќе не е на него: живеалиштето негово ќе биде посипано со сулфур.

16 Одоздола ќе се исушат корените негови, одозгора ќе овенат ветките негови.

17 Споменот за него ќе исчезне од земјата, на плоштадот ќе го нема името негово.

18 Ќе го изгонат од светлина во темнина и ќе го истераат од лицето на земјата.

19 Ни син негов, ни внук нема да има во народот негов: никој нема да остане во живеалиштата негови.

20 На Запад и на Исток ќе се чуе за судбината негов, ужас и трепет меѓу луѓето ќе настане.

21 Таква е судбината на беззаконикот, тоа го чека живеалиштето на оној, кој не знае за Бога.”

Одговор на Јов:

вера во конечниот спасение на ѓраведникоѝ

19 На тоа одговори Јов и рече:

2 „До кога ќе ја мачите душата моја? До кога ќе ме измачувате со зборови?

3 Ете, веќе десетпати ме посрамувате, и нели ви е срам да ме измачувате?

4 Ако и навистина сум згрешил, грешката моја останува за мене.

5 Ако, пак, сакате да се величате над мене и да ме прекорувате со мојот срам,

6 знајте дека Бог ме собори и со мрежата Своја ме обвитка.

7 Ете, јас викам: - „Неправда!” - и никој не слуша; врескам, и правда нема.

8 Тој ми го загради патот, и не можам да миам; врз патеките мои спушти мрак.

9 Ја соблече од мене славата моја и го симна венецот од мојата глава.

10 Од сите страни ме сосипува, и јас умирам, и како дрво ја истргнува надежта моја.

11 Го разгори гневот Свој против мене и ме вброи меѓу непријателите Свои.

12 Војските Негови дојдоа заедно, се упатија кон мене и се сместија околу шаторот мој.

13 Браќата мои Тој ги оддалечи од мене; и оние што ме познаваат, бегаат од мене.

17 ^{Пс 9,5} ^{34,17} ^{109,13}

18 ^{Изречи 10,7}

19 ^{Ис 14,22} ^{Ер 22,30} ^{Пс 36,28}

19,3

¹ ^{Мојс 31,7,41} ⁴ ^{Мојс 14,22} ^{Неем 4,7}

4 ^{Изречи 9,12}

5 ^{Гал 6,5}

6 ^{18,8} ^{22,10}

7 ^{Плач 3,7-9}

8 ^{22,11}

9 ^{29,14}

10 ^{14,7} ^{17,15}

11 ^{33,10}

13 ^{Пс 37,11} ^{69,9} ^{88,9,19}

15 ¹⁴ Ме напуштија блиските мои и познатите ме забораваја.
18 ¹⁵ Дојденците во куќата моја и слугинките мои ме сметаат за туѓ; туѓинец станав во нивните очи.
19 ¹⁶ Го викам слугата свој, и тој не се одсива; со устата своја треба да го молам.
20 ¹⁷ Здивот мој ѝ е одвратен на жената моја, и милувањата мои на родените синови мои.
22 ¹⁸ Дури и малите деца ме презираат; кога станувам, тие се подигруваат со мене.
23 ¹⁹ Од мене се гнасат најверните мои пријатели; и оние што ги сакав, - се свртеа против мене.
25 ²⁰ Веќе немам ништо освен кожата врз коските мои; во несреќата изгубив сè.
26 ²¹ Смилувајте се, смилувајте се над мене, пријатели мои, - зашто раката Божја се допре до мене.
27 ²² Зошто ме гоните и вие како Бог, и со плотта моја не можете да се наситите!?
29 ²³ О, да беа зборовите мои напишани! Да беа ставени на книга!
²⁴ Со железно длето и со олово, - да беа на вечни времиња врз камен издлабени!
²⁵ Но јас знам: Заштитникот мој е жив; Тој го има последниот збор на оваа земја.
²⁶ И кога ќе се распадне кожата моја, во телото мое ќе Го видам Бога.
²⁷ Јас сам ќе Го видам; моите очи, не очите на друг, ќе Го видат Него. Срцето ми се топи во градите мои!
²⁸ Вие требаше да кажете: - зошто го гониме! - Како да е коренот на злото најден во мене.
²⁹ Плашете се од мечот, зашто мечот се одмаздува за неправда; и знајте дека има правда.”

**Говор на Софар:
несреќиите на безбожниците**

20 Проговори Софар од Ноема и рече:

² „Размислувањата мои ме поттикнуваат да одговарам, брзам да ги искам.

³ Срамен прекор чув за мене, но духот на мојот разум ќе одговори за мене.

⁴ Зар не знаеш ти дека е тоа од паметите века, - откога е човекот поставен на земјата,

⁵ дека веселбата на беззакониците е краткотрајна, и радоста на безбожниот е за миг?

⁶ И до небесата да се издигне величието негово, и до облаците да се допира главата негова, -

⁷ тој засекогаш ќе пропадне, како и гадотиите негови; оние што го виделе, ќе кажат: - каде е тој?

⁸ Како сон ќе одлети, и нема да го најдат; како ноќно привидение ќе исчезне.

⁹ Кое око го видело, повеќе нема да го види, и местото негово повеќе нема да го забележи.

¹⁰ Синовите негови ќе им се умилкуваат на сиромасите, и рацете негови ќе го вратат она што го ограбил.

¹¹ Коските негови се полни со гревови на младините негови, со него ќе легнат тие во земјата.

¹² Ако злото е слатко во устата негова, и тој го крие под јазикот свој,

¹³ го чува и не го фрла, туку го држи во устата своја;

¹⁴ сепак таа храна во утробата негова, внатре во него, ќе се претвори во змиски отров.

¹⁵ Ќе го изблуде доброто што го голтнал: Бог ќе го исфрли од стомакот негов.

¹⁶ Змиски отров ќе шука тој; јазикот на змијата ќе го умртви.

¹⁷ Нема да види потоци и реки од мед и млеко.

¹⁸ Спечаленото со труд ќе го врати, нема да го изеде; според имотот негов ќе стане и плаќањето негово; и тој нема да се зарадува.

¹⁹ Зашто притеснуваше и прогонуваше сиромаси; заграбуваше куќи што не ги градел;

²⁰ не знаеше ситост во стомакот свој, и во жедта своја ништо не штедеше.

²¹ Ништо не се откинуваше од лакомота негова, затоа и радоста негова нема долго да потрае.

20,3
18,3

4
Пс 37
73

6
1 Мојс 11,4
Ис 14,13-14

8
Ис 29,8
Пс 72,20
Мудр 5,14

10
27,17

11
17,16
21,24

12
Изреки
20,17

16
5 Мојс
32,33
Пс 57,4

17
29,6

20
Проп 5,9

24 <sup>5 Мојс 32,41-42
Амос 5,19
Мудр 5,17-23</sup> ²² При полно изобилство, тесно ќе му биде; рацете на сиромасите ќе се кренат врз него.

²³ Кога има со што да го наполни стомакот негов, Тој ќе ја испрати врз него јароста на Својот гнев и ќе истури како дожд врз него болести во телото негово.

²⁴ Ќе избега ли од железното оружје, - бакарен лак ќе го прободете.

26 ^{15,34} ²⁵ Ќе ја извлече тој стрелата од грбот свој, низ жолчката му ќе помине со својот блескав врв.

28 <sup>Ис 24,18
Соф 1,18
Изреки 11,4</sup> ²⁶ Сè што е мрачно се крие во него; го гори оган, од никого нераздуван; ќе изгори сè под шаторот негов.

29 <sup>27,13
Откр 21,8</sup> ²⁷ Небото ќе го открие неговото зло, а и земјата ќе се крене против него.

²⁸ Ќе исчезне богатството на куќата негова; сè ќе се растури во денот на гневот Божји.

21,2 ^{13,6} ²⁹ Тоа е делот од Бога за беззакониот човек и наследство, определено за него од Седржителот!"

5 <sup>29,9
40,4
Изреки 30,32
Сир 5,12</sup> *Говор на Јов:
безбожниците имаат среќа*

21 Одговори Јов и рече:

6 ^{12,4-6} ² „Ислушајте го внимателно зборот мој; тоа ќе ми биде утеха од вас.

7 <sup>Ер 12,1-2
Пс 72,3-12
Мт 3,15</sup> ³ Потрпете ме, и јас ќе говорам; а потоа, откако ќе се искажам, потсмевајте се.

9 ^{12,6} ⁴ Зар на човек се оплакувам јас? Па како да не биде трпението мое при крај?

⁵ Погледајте ме и ужаснете се, и ставете прст на устата своја.

⁶ Само кога ќе помислам, - истрпнувам, и трепет го обзема телото мое.

⁷ Зошто беззакониците живеат, достигнуваат старост, и остануваат со моќ?

⁸ Децата нивни се со нив пред лицето нивно, и внуците им се пред очите нивни.

⁹ Куќите им се во мир и спокојство, и жезолот Божји не е врз нив.

¹⁰ Бикот нивни оплодува и не пропушта, кравата нивна зачнува и не пометнува.

¹¹ Ги пуштаат малите свои како стадо, и децата нивни скокаат.

¹² Подвикуваат при тимпани и гусли и се веселат со свирки;

¹³ ги поминуваат деновите во добро и во еден миг слегнуваат во гроб.

¹⁴ А притоа, Му велат на Бога: - „Отрани се од нас, не сакаме да знаеме за Твоите патишта!

¹⁵ Што е Седржителот, та да Му служиме? И каква полза има да прибегнуваме кон Него?"

¹⁶ Гледаш, доброто нивно не е во нивните раце. Да биде далеку од мене советот на безбожниците!

¹⁷ Често ли згаснува светилката на беззакониците и ги сполетува ли зло, и Тој во гневот Свој ги дарува ли со страдања?

¹⁸ Тие треба да бидат како сламка пред ветар и како плева, завеана од виор.

¹⁹ Ќе речеш: „Бог го чува злото негово за неговите деца. - Нека му воздаде Тој на него самиот, за да го знае тој тоа."

²⁰ Нека очите негови го видат злото негово; и сам нека пие од гневот на Седржителот.

²¹ Зашто, што му е грижа за домот негов по него, кога бројот на месеците негови ќе се сврши?

²² Но Бога ли ќе Го учиме на мудрост, кога Тој им суди и на самите ангели?

²³ Некој умира во најголемата сила своја, сосема спокоен и мирен;

²⁴ боковите негови се полни со маст, и сржта од коските негови сè уште е свежа.

²⁵ Друг, пак, умира со огорчена душа, без да вкуси добро.

²⁶ И еден до друг в земја лежат и црви нив ќе ги јадат.

²⁷ Ги знам вашите мисли и намери, какви зла против мене кроите.

²⁸ Вие велите: „каде е домот на кнезот, каде е шаторот на безбожниците?"

²⁹ Зар не сте ги распрашувале патниците и нели сте запознаени со нивните забележувања,

³⁰ дека во денот на смртта безбожничот бива поштеден; во денот на гневот се одведува настрана?

12
Ис 5,12
Амос 6,5

13
21,18

14
22,17
Ис 30,11

15
Мал 3,
14-15

18
21,13

19
5 Мојс 7,10

20
Ер 25,16

21
14,10-12
Проп 9,5-6

26
Проп 2,15

28
20,7

30
21,13
Пс 72,5

4 ^{13,18} ⁴ Би го изложил пред Него моето дело и би ја наполнил устата своја со оправдание;
5 ^{14,15} ⁵ ќе ги дознаев зборовите, со кои ќе ми одговори, ќе разберев што ќе ми каже.
7 ^{16,21} ⁶ Му треба ли голем напор за да се спори со мене? О, не! Туку само малку внимание ми треба.
10 ^{Пс 16,3} ^{139,1-6} ^{Изреки 17,3} ⁷ Тогаш праведникот би можел да се оправда пред Него, - и јас засекогаш би се ослободил од својот Судија.
11 ^{Пс 16,5} ⁸ Но, ете, јас одам напред - а Него Го нема, назад се враќам - и не Го наоѓам;
13 ^{9,22} ⁹ врши ли Тој нешто на левата страна,
15 ^{Пс 118,120} ¹⁵ јас не Го гледам, се крие ли на десната - не Го забележувам.
16 ^{16,12} ¹⁰ Но, Тој го знае патот мој, нека ме испита, - ќе излезам како злато чист.
17 ^{17,12} ¹¹ Ногата моја здраво се држи за патеките Негови; патиштата Негови ги пазев и не се отстранував.
24,1 ^{21,7} ¹² Од заповедите на устата Негова не отстапував; зборовите на устата Негова ги пазев повеќе отколку моите правила.
2 ^{5 Мојс 27,17} ^{Изреки 22,28} ¹³ Но Тој е силен; кој ќе Го отстрани? Тој го прави она што го сака душата Негова.
3 ^{24,17} ¹⁴ Тој ќе го направи она што го научил за мене, слично на тоа во Него има многу.
4 ^{5 Мојс 15,11} ¹⁵ Затоа јас треперам пред лицето Негово; кога мислам за тоа - се плашам од Него.
16 Бог ме обесхрабри, Седржителот ме уплаши.
17 Зошто не сум уништен пред оваа темнина? Зошто не го сокри мракот од лицето мое?"

Одговор на Јов (продолжение):
Бог им ѝојуиша на беззаконниците

24 „Зошто не се сокриени од Седржителот времињата? И оние, кои Го знаат, не ги гледаат дните Негови?"

² Безбожниците поместуваат меѓи, ограбуваат стада и си ги пасат,

³ од сираците одземаат магаре, од вдовица вол - за залог;

⁴ сиромаси истуркуваат од патот, сите понизени се принудени да се кријат од нив.

⁵ Ете, како диви магариња во пустина, излегуваат тие по работата своја, стануваат рано за грабеж; пустината им дава леб за нив и за децата нивни;

⁶ жнеат по туѓи ниви, и од лозјето на безбожникот крадат;

⁷ голи ноќеваат без покривка, немаат облека за да се спасат од студ;

⁸ наводенети од горски дождови и, немајќи прибежиште, се притискаат до карпа;

⁹ раздвојуваат сираче од градите на мајката и земаат залог од сиромав;

¹⁰ ги тераат да одат голи, без облека, и на празен стомак снопови да носат;

¹¹ маслиново масло на другите тие цедат, и во каци жедни грозје тие гмечат.

¹² Во градот луѓето офкаат и душата на убиените вика, а Бог тоа не го слуша.

¹³ Тие ѝ се противат на светлината, не ги знаат патиштата нејзини и не одат по патеките нејзини.

¹⁴ На разденување станува убиецот, убива сиромав и несреќен, а ноќе е крадец.

¹⁵ И окоото на прелубникот чека да се стемни, велејќи: „ничие око нема да види" и го покрива лицето свое.

¹⁶ Во темнината се провираат под куќите, а дење се кријат затворени; не знаат тие за светлина.

¹⁷ За нив најцрната ноќ е како јасно утро, толку се зближени тие со стравотните на темнината.

¹⁸ Лесен е таквиот на водната површина, проклет е делот негов на земјата, и не го гледа патот кон лозјата.

¹⁹ Како што сушата и горештината ја голтаат снежната вода, така пеколот ги голта грешниците.

²⁰ Нека го заборава утробата мајчина; нека биде храна за црвите; нека не остане помен за него; како дрво ќе се скрши беззаконикот;

²¹ оној кој угнетува бездетна, и на вдовица не ѝ прави добро.

²² Но Бог сосила ги истерува насилниците; се појавува и тие немаат надеж за животот свој.

²³ Бог им дава во што да се надеваат, но Неговите очи ги гледаат нивните патишта.

24 ²⁴ Се креваат високо, - и, ете, веќе ги нема; паѓаат и умираат, како и сите, и како врвовите на класовите се кршат.

25 ²⁵ Ако тоа не е така, - кој ќе ме изобличи за лагата и кој ќе ги претвори во ништо зборовите мои?"

25,2 ^{18,4}
Говор на Вилдад:
што е човекот пред Бога

3 ^{8,3}
4 ^{15,14} **25** Проговори пак Вилдад од Шуах и рече:

5 ^{15,15-16} ² „Власт и страв има во Него; Тој создава мир во Своите височини!

6,2 ^{12,2} ³ Имаат ли број Неговите војски? И врз кого не изгрева светлината Негова?

4 ^{10,1} И како може човекот да биде прав пред Бога? Како да биде чист родениот од жена?

5 ^{17,5} Ете, дури и месечината, и таа не е светла, и ѕвездите се нечисти пред очите Негови.

6 ^{24,22} А камоли човекот, кој е црв, и синот човечки, кој е молец."

6 ^{Пс 138,8}
Одговор на Јов:
каква жалосна помош ми нудиш!

7 ^{38,6}
8 ^{38,28} **26** Одговори на тоа Јов и рече:

9 ^{38,25} ² „Како му помогна ти на слабиот, како ја поткрепи раката на немоќниот!

10 ^{38,24} ³ Каков совет му даде ти на неразумниот и како ја покажа својата мудрост!

11 ^{38,33} ⁴ Кому му ги кажуваше тие зборови? Чиј дух излегуваше од тебе?"

11 *Универзалнаџа моќ на Бога*

⁵ Подлабоко од водите, и под оние што живеат во нив, треперат мртвците.

⁶ Светот на мртвите е откриен пред Него, и нема покривка над него.

⁷ Го послал Тој северот над празнината, ја закачил земјата на ништо.

⁸ Тој ги заклучува водите во облаците Свои, и облакот под нив не се отвора.

⁹ Го поставил престолот Свој и го распнал над него Својот облак.

¹⁰ Ставил круг над водната површина на границата меѓу светлината и темнината.

¹¹ Столбовите небески се тресат и треперат од силата Негова.

¹² Со силата Своја го бранува морето и со разумот Свој го поразува беснеењето негово.

¹³ Со Својот Дух го разбистри небото; раката Негова ја прободува лукавата змија.

¹⁴ Ете, тоа се делови од патиштата Негови; а колку малку сме слушале за Него! И кој може да го разбере громот на Неговата моќ?"

Одговор на Јов (продолжение)
: виновниот ќе Го повикува ли Бога?

27 ² Го продолжи Јов својот возвишен збор и рече:

² „Жив е Бог, Кој ме лиши од суд, и Седржителот, Кој ја огорчи душата моја,

³ зашто, додека уште здивот мој е во мене и духот Божји во ноздрите мои,

⁴ устата моја нема да проговори неправда и јазикот мој нема да искаже лага!

⁵ Далеку е од мене мислата да ве признаам за справедливи; додека не умрам, нема да отстапам од својата непорочност.

⁶ Цврсто ја држев правдата своја и нема да отстапам од неа; нема да ме прекори срцето мое во сите денови мои.

⁷ Непријателот мој ќе биде како безбожник, и оној што станува против мене - како беззаконик.

⁸ Зашто, каква надеж за лицемерниот, кога Бог ќе ја земе, кога ќе ја истргне душата негова?

⁹ Ќе го чуе ли Бог викањето негово, кога ќе го снајде неволја?

¹⁰ Ќе се утешува ли тој со Седржителот и ќе Го повикува ли Бога во секое време?

¹¹ Ќе ви кажам што има во раката Божја; нема да сокријам што има кај Седржителот.

¹² Ете, сите сами видовте; па зошто толку празни зборови кажувате?"

Крајкојраен усџех

¹³ Ете, тоа е делот од Бога за беззаконикот и наследство што насилниците го добиваат од Седржителот.

14 ¹⁴ Ако синовите негови се умножуваат, меч ги чека; потомците негови нема да се наситат со леб.

15 ¹⁵ Оние што ќе останат по него, смртта ќе ги турне в гроб, а вдовиците нивни нема да плачат по нив.

16 ¹⁶ И да натрупа купишта сребро како прав и да приготви многу облека, како земјен нанос,

17 ¹⁷ тој ќе приготви, но ќе се облекува праведникот, а непорочниот ќе го добие среброт како свој дел.

18 ¹⁸ Си гради кука како молец и како чувар си прави колиба;

19 ¹⁹ легнува да спие богат, и не станува таков; отвора очи, и не е повеќе тој.

20 ²⁰ ужаси како голема вода ќе го стигнат; ноќе ќе го грабне луѓа.

21 ²¹ Ќе го крене источниот ветар и виор ќе го понесе, и брзо ќе го однесе од местото негово.

28,1 ²² Бог ќе го допушти тоа врз него и нема да го пожали, колку и да се труди да избега од рацете Негови.

2 ²³ Ќе заплескаат со рацете по него и ќе му потсвирнат од местото негово!"

3
28,10

Тајнаџа на мудросџа

5 ²⁸ „И така, среброт си има свои наоѓалишта, и златото - место каде што го пречистуваат.

² Железото се добива од земјата; од камен се претопува бакар.

³ Човекот ги определува границите на темнината и до крајни длабочини бара камен во мракот и во смртната сенка.

⁴ Ископуваат рудокопен извор во места недостапни за нога, нишајќи се, висат далеку од луѓето.

⁵ Од земјата никнува жито, а под неа сè е испревртено, како оган.

⁶ Во камењата нејзини има место за сафир, во нив има и златни зрнца.

⁷ Патеката за таму граблива птица не ја знае, јастребовото око не ја видело;

⁸ диви животни не ја газеле, и не одел по неа лав.

⁹ На гранит ја става човек раката своја, од дното превртува планини;

¹⁰ во карпи прокопува канали, и окото негово забележува сè што е скапоцено;

¹¹ го запира текот на реките и сокриеното го вади на видело.

¹² Но каде се наоѓа мудроста, и каде е местото на разумот?

¹³ Не ја знае човекот цената нејзина, ниту се наоѓа во земјата на живите.

¹⁴ Бездната вели: не е во мене таа; и морето вели: не е кај мене.

¹⁵ Таа не се дава за злато и не се добива за измерено сребро;

¹⁶ таа не се оценува со офирско злато, со скапоцен оникс, ниту со сафир;

¹⁷ не се споредува со неа злато и кристал; нема да ја размениш со садови од чисто злато.

¹⁸ А за корал и бисер нема што ни да се спомнува, зашто здобивање со мудрост чини повеќе од скапоцен камен.

¹⁹ Со неа не се изедначува етиопскиот топаз; со чисто злато таа не се оценува.

²⁰ Од каде, всушност, излегува мудроста? Каде е местото на разумот?

²¹ Сокриена е таа од очите на сè што е живо и притаена е од птиците небески.

²² Пеколот и смртта велат: „со ушите свои го чувме зборувањето за неа“.

²³ Бог го знае патот нејзин; Тој го познава местото нејзино.

²⁴ Зашто Тој гледа до крајот на земјата и гледа под целото небо.

²⁵ Кога Тој му даваше на ветерот мерка и ја наместуваше водата по мера,

²⁶ кога му даваше наредби на дождот и пат на громоносната молња,

²⁷ уште тогаш Тој ја виде и ја опиша, ја забележа и уште ја испита.

²⁸ А на човекот му рече: „Ете, стравот Господов е вистинска мудрост, а одбегнувањето од зло е разумот.“

Последен џовор на Јов: ах, убавиџе некоџашни денови!

29 Го продолжи Јов својот возвишен збор и рече:

² „О, да бев како во поранешните месеци, како во оние денови, кога Бог ме чуваше,

³ кога светилото Негово светеше над главата моја, и под Неговата светлина одев среде темнина;

⁴ како што бев во деновите на своите млади години, кога милоста Божја беше над шаторот мој,

12
Проп 7,24

13
Варух
3,15,31

15
Изреки 2,4
3,14

16
22,24

17
Мудр 7,9

18
Изреки
8,11

20
28,12
Сир 1,6

23
Изреки 2,6
8,22
Сир 1,1

26
38,25

27
Сир 1,
8-9,19

28
Пс 110,10
Изреки 1,7
9,10
Сир 1,
11-20

29,2
1,1-3

4
1,10
Пс 24,14
Изреки
3,32

5 ⁵ кога Седржителот уште беше со мене, и децата мои околу мене,
⁶ кога нозете мои се бањаа во млеко, кога од карпата за мене маслиново масло течеше,
⁷ кога излегував пред градските порти и го поставував седиштето мое на плоштадот, -
⁸ младите пат ми правеа, а старците стануваа и стоеја;
⁹ кнезовите ги прекинуваа говорите свои и ставаа рака на устата своја;
¹⁰ гласот на првенците замолкнуваше, јазикот им се залепуваше за непцата нивни.
¹¹ Уво што ќе ме чуеше, велеше: блазе си ти; око што ќе ме видеше, ме восфалуваше,
¹² зашто јас го спасував страдалникот што викаше и беспомошниот сирак.
¹³ Врз мене доаѓаше благословот на оној што пропаѓаше; на вдовичиното срце му донесував радост.
¹⁴ Се облекував во правда, и судот ми беше како наметка и венец.
¹⁵ Јас бев очи на слепиот и нозе на хромиот;
¹⁶ за сиромасите бев татко и внимателно ја проучував поплаката, која не ја знаев.
¹⁷ На беззаконикот му ги кршев забите, и од забите му го истргнував украденото.
¹⁸ Па си велев: „Ќе свршам во гнездото свое, и дните мои ќе бидат многу - како песокот.“
¹⁹ Коренот мој беше покрај вода, росата нокеваше на гранките мои;
²⁰ славата моја се подмладуваше, и лакот мој стануваше појак во раката моја.
²¹ Ме слушаа и чекаа; и не мрмореа на советот мој.
²² По моите зборови веќе не расудуваа; зборот мој ги натопуваше нив.
²³ Ме очекуваа како дожд; ја отвораа устата како за задоцнет дожд.
²⁴ Се случуваше, ќе им се насмевнев, - тие не веруваа; и светлината на лицето мое не ја замрачуваа.
²⁵ Кога одев кај нив, седев на чело; и живеев како цар меѓу војници, како утешител на оние што плачат.”

Последен говор на Јов (јродолжение)

30 „А сега ми се потсмевнуваат младите од мене, оние, чии татковци не би се согласил да ги ставам со кучињата на стадата свои.

² И за што ми е силата на нивните раце? Над нив помина веќе времето.

³ Истоштени од сиромаштија и глад, тие бегаа во рамнина безводна, темна и запустена;

⁴ собираа посолени лисја од грмушка и смрекови корења им беа храна.

⁵ Ги гонеа луѓето и викаа по нив како по крадци.

⁶ Живееја во поточни долови, земни дупки и пештери.

⁷ Викаа меѓу грмушките, се вовираа под трњето.

⁸ Луѓе отфрлени, луѓе безимени; со стап протерани од земјата.

⁹ Ете, ним им станав јас сега потсмев и приказ за разговорот нивни.

¹⁰ Тие се гадат од мене, ме одбегнуваат и не се воздржуваат дури и да плукаат на мене.

¹¹ Затоа што Бог ми го олабави лакот и ме кутна на земја, тие немаат никаква воздржаност во мое присуство.

¹² Оддесно се крева тој изрод, ме повалија и кон мене ги насочија патиштата свои погубни.

¹³ А мојот пат го разрушија: сè направија за мојата погибел, без ничија помош.

¹⁴ Доаѓаат кај мене како низ широк пролом; шумно се нафрлуваат врз мене.

¹⁵ Ужаси ме сполетаа; како ветар се расеа моето величие, и доброто мое одмина како облак.

¹⁶ Сега душата ми се топи во мене; мачни денови ме налегнаа.

¹⁷ Ноќе ме вртат коските мои, жилите ми немаат мир.

¹⁸ Со голема мака се соблекува од мене облеката моја; јаката на мојот хитон ме задавува.

¹⁹ Тој ме фрли во калта; станав како прав и пепел.

²⁰ Викам кон Тебе, и Ти не ме слушаш, - стојам, а Ти само ме гледаш.

²¹ Ти стана жесток спрема мене, со силна рака ме поразувааш.

30,1
19,18

3
24,5

6
Суд 6,2
1 Цар 13,6

8
Суд 11,2

9
16,7-11
17,6
Пс 68,12
Плач 3,14

10
Ис 50,6

12
19,19

13
24,13

14
13,12
21,34

15
17,15

16
16,13

17
33,19

18
7,5

19
9,31

20
19,7

21
16,12-14

23 ^{17,16} ²² Ти ме крена и ме натера да се носам по ветар и ме сотираш.

24 ^{19,21} ²³ Знам дека Ти ќе ме дотераш до смрт, во домот каде што се собираат сите живи.

25 ^{29,25} ²⁴ Зарем не подава рака оној што се дави? Не бара ли помош човек во несреќа?

26 ^{29,18} ²⁵ Зар не сум плачел за оној што беше во зло, не тажеше ли душата моја за бедните?

28 ^{Плач 4,8} ²⁶ Додека го чекав доброто, дојде злото; дури чекав светлина, дојде темнина.

29 ^{Мих 1,8} ^{Пс 101,6-7} ²⁷ Утробата моја врие без престан и не се смирува; мачни денови ми наидоа.

30 ^{Плач 3,4} ²⁸ Одам поцрнет, но не од сонце; станувам во собранието и викам.

31 ^{Амос 8,10} ^{Плач 5,15} ²⁹ Станав брат на чакалите и пријател на ноевите.

31,1 ^{Сир 42,9-14} ³⁰ Кожата ми поцрне на мене, а коските ми се исушија од горештина.

31 ³¹ И гуслата ми стана таговна, и свирката моја - глас плачевен."

Крај на Јововиот говор:
Шврди дека не е виновен

нишу ѝред Бога, нишу ѝред луѓето

31 ^{27,6} „Завет направив со очите свои, за да не погледнам на девица.

6 ^{Пс 7,8} ^{17,2} ^{Изреки 16,2} ^{21,2} ² Но каков дел би имал од Бога одозгора? И какво наследство ми испратил Седржителот од небесата?

8 ^{3 Мојс 26,16} ³ Нели е за нечесниот погибелта? Нели е за злочинецот злото?

10 ⁴ Не ги виде ли Тој патиштата мои и не ги брои ли сите мои чекори?

11 ⁵ Ако одев во суета, и ако ногата моја брзаше кон лукавство;

12 ^{Изреки 6,25} ⁶ нека ме измерат со мерката на правдата, и Бог ќе ја дознае мојата непорочност.

13 ⁷ Ако стапките мои се отстранувале од патот, ако срцето мое ги следело очите мои, и ако нешто нечисто се залепило за рацете мои,

14 ⁸ јас нека сејам, а друг да јаде, и потомците мои искоренети да бидат.

15 ⁹ Ако срцето мое се занесувало од жедна и ако сум демнел крај вратата на ближниот свој;

11 ^{5 Мојс 22,22} ^{Изреки 6,32} ¹⁰ жената моја нека му меле на друг, и со друг нека ја дели постелата своја,

12 ¹¹ зашто тоа е престап, тоа е беззаконие, кое подлежи на суд;

13 ¹² тоа е оган што гори до истребување, што би го уништил целиот мој имот.

14 ¹³ Ако не водев грижа за правата на слугата и на слугинката, кога имаа спор со мене,

15 ¹⁴ што ќе правев, ако се кренеше Бог? И ако ме испитуваше, што ќе можев да Му одговорам?

16 ¹⁵ Нели Тој, Кој ме создал мене во утробата, го создал и него и еднакво нè обликувал во утробата?

17 ¹⁶ Сум ја одбил ли молбата на оној што имал потреба, и сум ги просолзувал ли очите на вдовица?

18 ¹⁷ Сам ли го јадев залакот свој, и не ја деша ли и сиракот од него?

19 ¹⁸ Зашто од детството растел тој со мене како со татко, и секогаш сум му помагал на сиромашниот.

20 ¹⁹ Ако видев некој дека загинува без облека и сиромав без покрив,

21 ²⁰ бедрата негови нели ме благословуваа и тој нели беше стоплен со волната од овците мои?

22 ²¹ Ако сум кренал рака врз сирак, кога ќе видев дека имам потпора пред портите,

23 ²² рамото мое нека се оддели од грбот и раката моја нека се откине од лактот,

24 ²³ зашто казната од Бога е страшна за мене: пред Неговото величие јас не би можел да опстанам.

25 ²⁴ Сум го земал ли златото за моја потпора и сум велел ли на ризницата: „ти си моја надеж“?

26 ²⁵ Сум се радувал ли дека богатството ми беше големо и дека раката моја спечалила многу?

27 ²⁶ Гледајќи го сонцето како свети и месечината како величествено оди,

28 ²⁷ се занесував ли во длабочините на срцето свое и ја бакнував ли со уста раката своја?

29 ²⁸ Тоа ќе беше исто така престап за суд, зашто тогаш би се откажал од Бога Севишниот.

11 5 Мојс 22,22
Изреки 6,32

12 Изреки 6,27

13 2 Мојс 21,2-3
3 Мојс 25,39-43

15 Изреки 17,5
22,2

16 Ис 58,7

17 Тов 4,7-11

18 29,16

19 Тов 4,17

20 5 Мојс 24,13

21 Пс 81,3

23 Пс 118,120

24 Пс 48,6
52,9
Мт 6,24

25 Изреки 11,28
Сир 31,5-10

26 5 Мојс 4,19
17,3

27 Ер 8,2
Ез 8,16
Мудр 13,2

29 ²⁹ Се радував ли за неволјата на непријателот мој и се веселев ли кога го снаоѓаше зло?
Изреки 24,17
Мт 5,44

31 ³⁰ Не ѝ дозволував на устата моја да греши со проколнување на душата негова.
Ис 58,10

32 ³¹ Не велеа ли луѓето од мојот шатор: „О, кој не се наситувал од неговите месни гозби?“
1 Мојс 19,2
Суд 19,20

33 ³² Туѓинец не покеваше на улица; вратата своја ја отворав на патникот.
Изреки 28,13

34 ³³ Да ги криев грешките свои како многу луѓе и да ги таев во градите своите престапи,
Изреки 29,25

35 ³⁴ ќе се плашев од големото мноштво, и од сонародниците свои ќе имав страв, па затоа ќе молчев и не ќе излегував надвор од вратата своја.
13,17,22
19,23

36 ³⁵ О, да имаше кој да ме ислуша! Еве ја мојата желба: Седржителот да ми одговори, а заштитникот мој да состави запис за тоа;
13,18

38 ³⁶ ќе го носев на рамениците мои и ќе се украсував со него како со венец;
Авак 2,11

39 ³⁷ ќе му го соопштем бројот на чекорите свои, ќе се приближев до него како кнез.
Ер 22,13

40 ³⁸ Ако нивите мои викаа против мене, ако браздите нивни се поплакуваа од мене,
1 Мојс 3,18

32,2 ³⁹ ако сум им ги јадел плодовите нивни бесплатно и сум ја измачувал душата на земјоделците,
33,1-33

3 ⁴⁰ тогаш место жито нека расте трње и место јачмен - какол.” Зборовите Јовови свршија.
34,1-33

Говор на Елијуј

Елијуј објаснува зошто го прекинува молчењето

32 Кога тие тројца мажи престанаа да му одговараат на Јов, бидејќи се сметаше за невин,

² се разгори гневот на Елијуј, син Варахилов, од Буз, од Рамовиот род; се разгоре гневот негов против Јов, поради тоа што тој се правеше поправеден од Бога;

³ а против тројцата негови пријатели се разгоре гневот негов затоа што тие

не знаеја што да одговорат, а пак го обвинуваа Јов.

⁴ Елијуј чекаше додека тие говореа со Јов, зашто по години беа постари од него.

⁵ А кога Елијуј виде дека нема одговор во устата на тројцата мажи, гневот негов се разгоре.

⁶ И одговори Елијуј, син Варахилов, од Буз, и рече: „Јас сум млад по години, а вие сте старци; затоа јас се плашев и не се осмелував да ви го кажам моето мислење.

⁷ Јас си велев: нека говорат дните и многулетието нека поучува во мудрост.

⁸ Но има дух во човекот, и духот на Седржителот го вразумува.

⁹ Не само многулетните се мудри, ниту само старците знаат што е право.

¹⁰ Затоа велам: ислушајте ме, ќе ви го кажам и јас моето мислење.

¹¹ Ете, чекав вие да се искажете, го слушав вашето расудување, додека вие говоревте.

¹² Внимателно ве следев, и никој од вас не го изобличи Јов и не одговори на зборовите негови.

¹³ Немојте да речете: „ние наидовме на мудрост: Бог ќе го убеди, а човекот не може.“

¹⁴ Ако тој ги упатуваше зборовите свои кон мене, јас ќе му одговорев не со вашите зборови.

¹⁵ Се исплашија, повеќе не говорат; не знаат што да кажат.

¹⁶ Чекав, а тие пак не говореа, престанаа и повеќе не зборуваа.

¹⁷ Јас ќе говорам за сè, ќе го кажам мислењето свое.

¹⁸ Затоа што сум полн со зборови, и духот ме притиска однатре.

¹⁹ Ете, утробата моја е како затворено вино: готова е да прсне како нови мевови.

²⁰ Ќе позборувам, за да ми се олесни; ќе си ја отворам устата и ќе одговорам.

²¹ Нема да гледам кој е кој и на нико-го нема да му ласкам,

²² зашто не умеам да ласкам: за миг Создателот мој би ме зел.”

6
15,10

7
8,8
12,12
Сир 254-6

8
1 Мојс
41,38-39
Ис 11,2
Дан 13,45

9
Мудр 4,8
Дан 13,52

11
Јк 1,19

13
32,1

19
Ер 20,9
Мт 9,17

22
Пс 11,3-4

33,1

*Арѹменїоѹ на Елијуј:
Боѹ ѹо ойменува човекоѹ*

33,31

4

34,14

33

„И така, слушај ги Јове, зборовите мои и внимавај на сè што ќе ти кажам.

33,32

5

² Еве, ја отворам устата своја, јазикот ми говори под непцето мое.

31,15

6

³ Зборовите мои се искрени од срцето мое, и устата моја ќе искаже чиста вистина.

23,15

7

⁴ Духот Божји ме создал, и здивот на Седржителот ми дал живот.

10,7

16,17

9

⁵ Ако можеш, одговори ми и застани спроти мене.

9,20,29

13,24

10

⁶ Еве ме мене, според твојата желба, место Бога. И јас сум направен од кал;

13,27

19,6,11

11

⁷ поради тоа стравот пред мене не може да те збунува, и раката моја нема да биде тешка за тебе.

10,7

4,19

12

⁸ Ти зборувавше пред мене, и јас го чув гласот на твоите зборови:

11,5-9

13

⁹ Чист сум, без порок, невин сум; во мене нема неправда;

9,16

23,8

24,1,12

14

¹⁰ А Тој најде обвинение против мене и ме смета за Свој противник;

4,12-16

7,14

35,10

15

¹¹ нозете ми ги стави во окови, ги надгледува сите мои патишта.

12

13

¹² Ете, во тоа ти не си прав, ти одговарам; човекот со Бога не може да се мери.

7,4,13

30,27

16

¹³ Зошто ти е да се бориш против Него? Тој не дава сметка за Своите дела.

35,12

36,9-10

17

¹⁴ Бог говори еднаш на еден начин а потоа на друг, но луѓето не внимаваат:

15

16

¹⁵ на сон, во ноќно видение, кога сонот ги соборува луѓето, во време, кога спијат на своето легло,

33,28-30

36,11

18

¹⁶ тогаш Тој му го отвора на човекот увото и го запечатува Своето кажување.

16,12-15

19

¹⁷ за да го одвлече човекот од лошо дело, и да ја отстрани гордоста од него,

6,6-7

Пс 106,18

20

¹⁸ за да ја запази душата негова од бездна, и животот негов од пораз со меч.

21

19,20

21

¹⁹ Или, пак, го вразумува со болест на постелата негова, и со лута болка во сите коски негови;

²⁰ така што животот негов да се гади од лебот, душата негова - од омилената храна.

²¹ Месото негово исчезнува; коските негови, кои пред тоа не се гледале, се подаваат.

²² Душата негова се приближува кон гробот, а животот негов - до смртта.

22

17,13

²³ Ако има кај него ангел, еден од илјада, за да му го покажува правиот пат,

23

1,9-11

-

24

2,6

²⁴ Бог би се смилувал над него и би рекол: 'Ослободи го од гробот; Јас најдов откуп.'

25

42,10

²⁵ Тогаш телото негово ќе се подмлади повеќе, отколку во млади години; и тој ќе се врати во дните на младите свои години.

26

42,4-6

27

40,4-5

²⁶ Ќе Му се моли на Бога, и Тој ќе биде милостив спрема него; со радост ќе го погледнува лицето негово и ќе му ја враќа праведноста негова.

28

42,12

29

5,17-18

²⁷ Тој ќе ги гледа луѓето и ќе вели: сум грешел и сум ја искривувал правдата, и не ми е вратено со зло;

30

28,28

²⁸ Тој ја ослободи душата моја од гроб; животот мој гледа светлина.

34,2

12,2

²⁹ Ете, сето тоа Бог му го прави два до трипати на човекот,

3

6,30

12,11

³⁰ за да ја изведе душата негова од бездната и да го просвети со светлината на живите.

4

15,5

³¹ Внимавај, Јове, слушај ме, молчи, јас ќе зборувам.

5

27,2

³² Ако имаш нешто да кажеш, одговарај; зборувај, зашто јас го посакувам твоето оправдување;

6

6,4

9,29

³³ ако, пак не, тогаш слушај ме: молчи и јас ќе те научам на мудрост."

16,3 27,4

7

19,3

Елијуј ѹо обвинува Јов

34

Продолжи Елијуј и рече:

² „Ислушајте го, мудри, зборот мој, и приклонете го увото кон мене, разумни!

³ Зашто увото ги разбира зборовите, како што непцето го разликува вкусот на храната.

⁴ Да расудиме меѓу себеси што е право и да познаеме што е добро.

⁵ Ете, Јов рече: „јас сум прав, но Бог ја отфрли мојата правда.

⁶ Треба ли да лажам против својата правда? Раната ми е неизлечива - рана без вина.'

⁷ Има ли човек како Јов, кој ги пие подбивањата како вода,

8 ^{18,21} ^{20,29} ^{22,5} ⁸ кој другарува со оние што вршат беззаконие и оди со безбожни луѓе?
⁹ Зашто тој беше рекол: - нема полза за човека да Му угодува на Бога. -
^{16,17} ^{27,6} ^{29,2-5} ¹⁰ И така, чујте ме, луѓе разумни! Не може да има кај Бога зло или кај Седржителот неправда.
^{32,3} ¹⁰ Тој постапува со човекот според делата негови и му дава на секого според заслугите негови.
^{34,33} ¹¹ Навистина, Бог не прави зло и Седржителот не суди криво.
^{25,2-4} ¹² Кој, освен Него, размислува за земјата? И кој управува со вселената?
^{12,9} ¹³ Ако Тој го свртеше срцето Свое кон Себе и го земеше при Себе нејзиниот дух и нејзиното дишење;
^{12,10} ^{27,3} ¹⁴ за миг ќе загинеше секоја плот и човекот ќе се вратеше во правот.
¹ ^{Moјc 3,19} ^{Пс 103,29} ¹⁵ И така, ако имаш разум, чуј го ова и внимавај на зборовите мои.
^{22,5-9} ¹⁷ Оној што ја мрази правдата, може ли да господари? И можеш ли ти да Го обвинуваш Справедниот?
⁵ ^{Moјc 10,17} ¹⁸ Може ли да му се каже на царот: „ти си никаквец“, и на кнезовите: „вие сте беззаконници“?
² ^{Moјc 12,29} ^{Мудр 18,14-16} ¹⁹ Но Бог не гледа и на лицата на кнезовите и не цени богат пред сиромав, зашто сите тие се дело на раката Негова.
^{31,4} ^{Ер 32,19} ^{Пс 32,14-15} ²⁰ Тие умираат ненадејно; среде ноќ народот ќе се побуни и тие ќе исчезнат; без рака да се подигне, моќниците паѓаат;
^{12,22} ^{Пс 138,12} ²¹ зашто Неговите очи се над патиштата на човекот; Тој ги гледа сите чекори негови.
^{24,1} ²² Нема темнина, ниту смртна сенка, каде што би можеле да се сокријат оние што вршат беззаконие.
^{24,13-17} ²³ Затоа Тој не бара од човекот да оди на суд со Бога.
^{24,22-25} ²⁴ Тој ги уништува силните без испитување и поставува други на нивните места,
²⁵ зашто Тој ги знае нивните дела; кога ќе настане ноќ - веќе ги нема.
²⁶ Ги поразува како беззаконници пред очите на другите,
²⁷ поради тоа што отстапиле од Него и не ги разбрале Неговите патишта,

²⁸ така што дојде до Него повикот од сиромасите, го слушна офкањето на угнетените.
²⁹ Ако Тој мирува, кој може да Го вознемири? Ако го сокрие лицето Свое, кој може да Го види? А тоа бива за сиот народ и за еден човек,
³⁰ за да не царува лицемерниот над народот и да нема стапица за народот.
³¹ На Бога треба да Му се каже: „Претрпев, нема повеќе да грешам.“
³² А она што јас не знам, научи ме; ако сум направил беззаконие, нема повеќе да правам.“
³³ Според твоето ли разбирање Тој треба да наградува? И бидејќи ти отфрлуваш, на тебе останува да избираш, а не на мене; зборувај сè што знаеш.
³⁴ Умните луѓе ќе го кажат истото; мудрите ќе се согласат со мене,
³⁵ дека Јов умно не зборува и дека зборовите негови не се разумни.
³⁶ Би сакал јас Јов наполно да биде испитан, според одговорите негови, зашто одговара како лошите луѓе.
³⁷ Инаку, кон гревот свој додава уште и беззаконие, плеска со рацете меѓу нас и уште повеќе ќе говори против Бога.”

Според Елијуј, Јов не може ништо сериозно да каже

35 Продолжи пак Елијуј и рече:
² „Мислиш ли ти дека е право тоа што го рече: „праведен сум пред Господ?“
³ Ти рече: „каква полза за мене и каква корист ќе имам, ако грешам?“
⁴ Јас ќе ти одговорам и тебе и на твоите пријатели:
⁵ Погледај кон небото и види; загледај се во облаците - тие се повисоки од тебе.
⁶ Ако грешиш, што ќе Му направиш Нему? И ако твоите престапи се умножуваат, што Му причинуваш Нему?
⁷ Ако си праведен, што Му даваш? Или што ќе добие од раката твоја?
⁸ Твојата нечесност може да му направи лошо на човек како тебе; а твојата праведност може да му помогне на синот човечки.
⁹ Од многу насилници офкаат угнетените и од рацете на силните пиштаат;

28 ^{31,35} ² ^{Moјc 22,23}
29 ^{13,24}
30 ^{Проп 8,9}
31 ^{32,21}
32 ^{32,12}
35 ^{8,2} ^{15,2} ^{18,2} ^{20,3}
36 ^{37,14}
37 ^{27,5}
35,2 ^{32,2-3}
5 ^{33,12}
6 ^{34,24}
8 ^{34,29}

10 ^{33,15-19} ¹⁰ но никој не вели: „Каде е Бог, мојот Создател, Кој дава песни ноќе,

14 ^{36,8-10} ¹¹ Кој не прави поразумни од земниот добиток и помудри од птиците небески?“

16 ^{38,2} ¹² Тогаш тие викаат, но Тој не им одговара, поради гордоста на лошите луѓе.

36,3 ^{32,13} ^{40,2} ¹³ Но Бог слуша, Седржителот го гледа тоа.

4 ^{32,21} ¹⁴ Макар и да велиш дека не Го гледаш, но судот е пред Него, и - очекувај го.

5 ^{33,12} ^{34,14} ¹⁵ А сега, бидејќи гневот Негов не го посети, и Тој не го испита со сета строгост,

6 ^{34,11} ¹⁶ затоа, Јов, лесномислено ја отвора устата своја и без размислување, неразумно говори.”

9 ^{33,17}

10 ^{33,16} *Елијуј говори
за сѐправедливоста Божја*

11 ^{33,25} **36** И пак продолжи Елијуј и рече:

12 ^{34,25} ² „Стрпи се малку, ќе ти покажам, зашто има уште нешто да кажам за Бога.

³ Ќе го почнам зборот мој оддалеку и ќе ти покажам дека мојот Создател е справедлив,

⁴ навистина зборовите мои не се лага: пред тебе е оној, кој исправно мисли.

⁵ Ете, Бог е моќен, но никого не презира; силен е со крепкото срце Свое;

⁶ не ги поддржува безбожниците, а угнетените ги оправдува;

⁷ не ги отстранува очите Свои од праведниците, но заедно со царевите ги става засекогаш на престол; и тие се воздигаат.

⁸ Ако, пак, се оковани во вериги и се држат во оковите на неволјата,

⁹ тогаш им ги напомува делата нивни и беззаконијата нивни, бидејќи се умножиле.

¹⁰ Го отвора увото нивно за вразумување, им вели да се отргнат од беззаконието.

¹¹ Ако послушаат и почнат да Му служат, ќе ги поминат дните свои во добро и годините свои во радост;

¹² Ако, пак, не послушаат, гинат од стрела и умираат во безумие.

¹³ Но лицемерните имаат во срцето свое гнев и не се обрнуваат кон Него, кога ги врзува во окови;

¹⁴ затоа душата нивна умира во млади години, и животот нивни згаснува со блудници.

¹⁵ Тој го спасува страдалникот од маката негова и, кога е угнетен, му го отвора увото.

¹⁶ И тебе би те извел Тој од теснината на широко, каде што нема угнетување; и трпезата твоја би била полна со мрс;

¹⁷ Но ако ти си полн со безбожнички мисли, судот и осудувањето ќе те снајдат.

¹⁸ Да не те порази Божјиот гнев со казна! Голем откуп нема да те избави.

¹⁹ Нема да гледа на Твоето богатство, ниту на златото, ниту на какво и да било сокровиште твое.

²⁰ Не воздивнувај за онаа ноќ кога народите се истребуваат на местото свое.

²¹ Чувај се, не подавај се на нечестите што си го претпочитал пред страдањето.

Врховнаџа власџ на Боџа

²² Бог е најголем со силата Своја; кој е таков учител, како Него?

²³ Кој ќе Му Го посочи патот Негов? Кој може да Му каже: постапуваш неправедно?

²⁴ Не заборавај да ги величаш делата Негови, што луѓето ги гледаат.

²⁵ Сите луѓе можат да ги видат; човек може да ги види и оддалеку.

²⁶ Ете, Бог е голем, и ние не можеме да Го познаеме; бројот на годините Негови е неиспитан.

²⁷ Тој ги води водните капки: тие собрани се лијат како дожд.

²⁸ капат од облаците и се изливаат изобилно врз луѓето.

²⁹ И кој може да го разбере ширењето на облаците, трескотот во шаторот Негов?

³⁰ Ете, Тој ја распростира врз нив светлината своја и го покрива морското дно.

³¹ Оттаму Тој ги суди народите, дава храна во изобилие.

³² Тој крие во дланките Свои молња и ѝ заповеда кого да удри.

37,2 ^{38,29} ³³ Грмењето дава знак да се знае за неа; и добитокот чувствува што станува.”

4 ^{Пс 29} **37** „И од тоа трепери срцето мое и се крева од местото свое.

5 ^{26,14} ² Чујте, чујте го гласот Негов и громот што излегува од устата Негова.

7 ^{28,25-28} ³ Под целото небо се разнесува грмежот Негов, и светкавицата Негова - до краиштата на земјата.

8 ^{Пс 103,22} ⁴ По Него гром се разгласува; грми

9 ^{Пс 147,4-5} Тој со гласот на Своето величие и не го запира, кога гласот Негов ќе се чуе.

11 ^{26,9} ⁵ Чудно грми Бог со гласот Свој, врши големи дела, за нас недостижни.

12 ^{Пс 104} ⁶ Зашто Тој му вели на снегот: - паѓај на земјата; и ситниот и крупниот дожд се во Негова власт.

14 ^{Пс 110,2-4} ⁷ Тој става печат врз раката на секој човек, за да ги знаат сите луѓе Неговите дела.

18 ^{9,8} ^{26,8} ^{Изреки 8,27} ⁸ Тогаш свертот оди во прибежиштето и си останува на леглото свое.

⁹ Од југ доаѓа бура, од север - студ.

¹⁰ Од дувањето Божјо настанува лед: водената површина се собира.

¹¹ Со влага ги полни облаците; а од облаците зрачи светлината Негова,

¹² и тие се движат по целата земја според волјата Негова, за да го извршат она што им го заповедал Тој.

¹³ Тој им заповеда да отидат или за казна, или за благослов, или за помилување.

¹⁴ Вслушај се во ова, Јов; стој и гледај ги чудесните дела Божји.

¹⁵ Знаеш ли како Бог ги распоредува и како ѝ заповеда на светлината да болска од Неговиот облак?

¹⁶ Ја разбираш ли рамнотежата на облаците, чудното дело на Најсовершениот во секое знаење?

¹⁷ Како се стоплува облеката твоја кога ја успокојува земјата од југ?

¹⁸ Со Него ли го распна небото, кое стои така цврсто како излеано огледало?

¹⁹ Научи нè што да Му кажеме. Во овој мрак не можеме ништо да распознаеме.

²⁰ Ќе му биде ли јавено што зборувам јас? Кажал ли некој дека Нему Му се соопштува што е зборувано?

²¹ Сега не се гледа болскавата светлина во облаците, но ќе дувне ветер и ќе ги расчисти.

²² Убавото време доаѓа од север, и околу Бог убавината е преголема.

²³ Седржител! Ние не Го достигнуваме. Голем е по сила, по судот и по полнотата на правосудието, но Тој никогос не го угнетува.

²⁴ Поради тоа нека се плашат пред Него луѓето и нека треперат пред Него сите мудри по срце!”

38 Тогаш Господ му одговори на Јов од бурата и рече:

² „Кој е тој што го замрачува Провидението со зборови без смисла?

³ Препашај ја сега половината своја како маж, Јас ќе те прашувам, а ти објаснувај Ми:

Боџ, ѓосѓодар на ѓприродаѓа

⁴ Каде беше ти кога ги поставував основите на земјата? - кажи, ако знаеш.

⁵ Кој ѝ ги определи мерките, знаеш ли? Кој го оптегнува јажето околу неа?

⁶ Врз што се зацврстени основите нејзини? Кој ѝ го положи аголниот камен,

⁷ кога ликуваа утринските свезди, и кога сите Божји синови извикуваа од радост?

⁸ Кој го затвори морето со врата, кога тоа се истргна, та излезе како од утроба;

⁹ кога облаците ги направив негова облека и маглата - негова повивка;

¹⁰ кога му ја дадов Мојата наредба и му наместив клучалки и врата;

¹¹ кога му реков: „Дотука ќе дојдеш и нема да преминуваш, и тука е границата на твоите горди бранови?”

¹² Си му давал ли ти некогаш во животот свој заповед на утрото и си ѝ го посочувал ли на зората местото нејзино,

¹³ за да ги опфати краиштата на земјата и да ги истресе од неа безбожниците,

¹⁴ за да се измени земјата како глина под преса и да стане како разнобојна облека,

¹⁵ да се одземе од беззакониците светлината нивна и да се скриши издигнатата рака нивна?

21
22,14

23
36,6-7

24
28,28

38,1
9,17
40,6

2
42,3

3
40,7

4
15,7
26,7

5
Зах 1,16
2,5

6
Пс 103,5
Варух 3,32

7
Варух 3,
33-34

8
Изреки
8,29

9
26,8

10
Пс 103,9

12
9,7
Пс 73,16

15
18,5-6

16 ¹⁶ Си слегувал ли во длабочината морска и си влегувал ли да ја испитуваш бездната?
Пс 103, 10-13

17 ¹⁷ Се отворале ли пред тебе вратите на смртта; си ја видел ли ти вратата на смртната сенка?
Пс 138,8-11
Мудр 16,13

18 ¹⁸ Си ја разгледал ли ширината на земјата? Кажи го, ако го знаеш сето тоа.
Ис 40,12

19 ¹⁹ Каде е патот кон живеалиштето на светлината и каде е местото на темнината,
Пс 103, 19-24

20 ²⁰ за да стигнеш до границите нејзини и да ги знаеш патеките до домот нејзин?
37,6
2 Мојс 9,18-26
Ис.Н. 10,11
Ис 28,17
30,30

21 ²¹ Ти го знаеш тоа, зошто тогаш беше веќе роден и бројот на дните твои е мошне голем!

22 ²² Си влегувал ли ти во местата на снегот и си ги видел ли сокровиштата на градот,
2 Мојс 14,21
Пс 47,7
139,7-9

23 ²³ што Јас ги чувам за смутно време, за денот на битка и војна?

24 ²⁴ По кој пат се разлива светлината и се разнесува источниот ветар по земјата?
Пс 64,9-10

25 ²⁵ Кој ги отвора потоците за изливање на водата и патот за громоносните светкавици,
Пс 147,5-6

26 ²⁶ за да паѓа дожд врз земјата без луѓе, врз пустината, каде што нема човек;
9,9
Амос 5,8

27 ²⁷ за да ја заситува пустината и степата и да ги разбудува зелените ркулци да никнуваат?
Ер 31,35
Пс 148,6

28 ²⁸ Има ли дождот татко? Или кој ги раѓа капките на росата?
36,27-28

29 ²⁹ Од чија утроба излегува мразот; и кој ја раѓа небеската слана?

30 ³⁰ Водите како камен да се зацврстуваат, и површината на бездната да замрзнува.

31 ³¹ Можеш ли да го врзеш јазолот на Плејадите, да ги разврзеш врските на Орион?

32 ³² Можеш ли да ја изведуваш Деница во времето нејзино и да ја водиш Големата Мечка со нејзините малечки?

33 ³³ Ги знаеш ли законите на небото, можеш ли да уредиш тоа да владее над земјата?

34 ³⁴ Можеш ли да го кренеш гласот свој до облаците, за да те покрие обилно водата?

³⁵ Можеш ли да испраќаш молњи, и штом тргнат, да ти речат: „еве нè“?

³⁶ Кој вложи мудрост во срцето, и кој му даде смисла на разумот?

³⁷ Кој може да ги преброи облаците со својата мудрост и да ги задржи садовите од небото,

³⁸ кога правот се претвора во кал и груките се слепуваат?

Господар на живоџинскиот свет

³⁹ Ти ли ловиш плен за лавицата и ги наситуваш лавчињата,

⁴⁰ кога тие лежат во леглата или почиваат под сенка во заседа?

⁴¹ Кој ѝ ја приготвува храната на враната кога пиленцата нејзини, скитајќи без храна, викаат кон Бога?“

39 ³⁹ Го знаеш ли времето, кога дивите кози раѓаат по карпите, и си гледал ли како раѓаат срните?

² Можеш ли да ги преброиш месеците на нивната бременост? И го знаеш ли времето кога раѓаат?

³ Тие се превиткуваат, и раѓајќи ги малечките свои, се ослободуваат од болките свои.

⁴ Породот нивни зајакнува, расте во полето, си оди и не се враќа при нив.

⁵ Кој го пуштил на слобода дивото магаре и кој му ги разврзал врските негови,

⁶ кому сум му ја одредил пустината за дом и соланите - за живеалиште.

⁷ Тој се потсмева на вревата во градот и не го слуша викањето на терачот,

⁸ си бара храна по горите и се впушта на секое зелено растение.

⁹ Ќе сака ли еднорог да ти служи и ќе ноќева ли во твоите јасли?

¹⁰ Можеш ли да го врзеш со јаже еднорогот за браздата, и ќе ја браносува ли по тебе нивата?

¹¹ Ќе се потпреш ли на него, бидејќи силата му е голема и ќе му ја оставиш ли нему твојата работа?

¹² Ќе му поверуваш ли дека тој ќе ги врати семињата твои и ќе ги донесе на гумното твое?

¹³ Со своите крилја нојот радосно мавта; какви нежни пердуви и какви перја тој има!

35
36,32
Варух 3,35

37
28,25-26

38
Пс 64,10

39
Пс 103,21

41
Пс 146,9

39,1
Пс 103,18

5
11,12
24,5
1 Мојс 16,12
Ер 2,24
Ос 8,9

11
4 Мојс 23,22
5 Мојс 33,17
Пс 91,10

- 16** Тој ги остава јајцата свои на земјата
Плач 4,3
- 17** и ги топли на песокот,
35,11
- 18** и заборава дека нога може да ги
Пс 32,17
147,10
- 19** скрши или полска сверка да ги згази;
Ер 4,13
Авак 1,8
Зах 6,2-6
- 18** немилостив е спрема малечките
Пс 32,17
147,10
- 19** свои, како да не се негови, и не се пла-
Ер 4,13
Авак 1,8
Зах 6,2-6
- 17** ши дека трудот негов ќе биде залуден,
Ер 4,13
Авак 1,8
Зах 6,2-6
- 19** зашто Бог не му дал мудрост и не го
Ер 4,13
Авак 1,8
Зах 6,2-6
- 24** надарил со разум;
Зах 6,2-6
- 25** а кога ќе се извиши високо, му се
Зах 6,2-6
- 26** потсмева на коњот и на јавачот негов.
Ер 8,7
- 27** Ти ли му даде сила на коњот и ти ли
Ер 49,16
Авд 1,4
- 30** го украси вратот негов со грива?
Мт 24,21
- 25** Можеш ли да го исплашиш како
4 Мојс 10,9
31,6
- 26** скакулец? Треперењето на ноздрите не-
Ер 8,7
- 27** гови е ужас;
Ер 49,16
Авд 1,4
- 30** ја рови со нога земјата и ѝ се восхи-
Мт 24,21
- 25** тува на силата своја; оди спроти оружје;
4 Мојс 10,9
31,6
- 26** се смее на опасноста и не се плаши
Ер 8,7
- 27** и не се отстранува од меч.
Ер 49,16
Авд 1,4
- 30** Торба со стрели свечка на грбот не-
Мт 24,21
- 25** гов, болскаат копјето и топузот;
4 Мојс 10,9
31,6
- 26** од немир и јарост голта земја и не
Ер 8,7
- 27** може да стои при трубен звук;
Ер 49,16
Авд 1,4
- 30** штом ќе засвири трубата, тој врши-
Мт 24,21
- 25** ти и оддалеку ја претчувствува битката,
4 Мојс 10,9
31,6
- 26** громкиот глас на војводите и викот.
Ер 8,7
- 27** Поради твојата мудрост ли лета јас-
Ер 49,16
Авд 1,4
- 30** требот и ги насочува крилјата свои кон
Мт 24,21
- 25** југ?
4 Мојс 10,9
31,6
- 26** На твојот збор ли се издига орелот
Ер 8,7
- 27** и си вие гнездо на високо?
Ер 49,16
Авд 1,4
- 30** Тој живее на карпа и ноќева на врв
Мт 24,21
- 25** од стрмнината и на непрестапни места;
4 Мојс 10,9
31,6
- 26** оттаму ја здогледува храната своја:
Ер 8,7
- 27** очите негови гледаат далеку;
Ер 49,16
Авд 1,4
- 30** и малечките негови пијат крв; каде
Мт 24,21
- 25** што има труп, таму е и тој.”

Јов одговара

- 31** Продолжи Господ и му рече на Јов:
31
- 32** „Кој се бори со Седржителот, ќе са-
32
- 33** ка ли да поучува? Кој Го напаѓа Бога,
33
- 34** нека Му одговори.”
34
- 35** Му одговори Јов на Господ и рече:
35
- 36** „Еве, јас сум ништожен, што да Ти
36
- 37** одговорам? Раката своја ја ставам на ус-
37
- 38** тата моја.
38
- 39** Еднаш говорев, сега нема да одго-
39
- 40** варам; говорев дури двапати, но повеќе
40
- 41** не.”
41

Се смејта ли Јов за Бој?

40 Му одговори Господ на Јов од
луњата и му рече:

2 „Препаша ја како маж половината
своја: Јас ќе те прашувам, а ти објасну-
вај Ми.

3 Мојот суд ли сакаш да го собориш?
Да Ме обвиниш Мене, а себеси да се
оправдаш?

4 Таква ли е твојата рака, како на Бо-
га? И можеш ли како Него да згрмиш
со гласот свој?

5 Тогаш украси се со величие и слава,
облечи се во болскот и великолепије;

6 излеј ја јароста на гневот свој, погле-
дај сè што е гордо и смири го;

7 погледај ги сите горделиви и понизи
ги, сотри ги безбожниците на местата
нивни;

8 закопај ги сите во земја и покриј ги
лицата нивни со темнина.

9 Тогаш и Јас ќе признаам дека твоја-
та десница може да те спаси.

Нилскиот коњ

10 Ете нилскиот коњ што сум го соз-
дал, како и тебе; тој јаде трева како вол;

11 силата негова е во бедрата негови, а
јачината негова - во мускулите на сто-
макот негов;

12 ја размавтува опашката своја како
кедар, а жилите на бедрата негови се
испреплетени;

13 нозете негови изгледаат како брон-
зени труби; коските негови - како же-
лезни прачки;

14 тоа е врвот на Божјите патишта: са-
мо Оној Кој го создал, може да го при-
ближи мечот Свој до него;

15 горите му принесуваат храна; таму
сите полски сверови играат;

16 тој си легнува под сенчести дрвја,
меѓу трски и во мочуриште;

17 сенчестите дрвја го покриваат со
сенката своја; врби крај потоците го
опкружуваат;

18 ете, тој ја задржува реката за да пие
и не брза; си останува спокоен, дури и
кога би посакал Јордан да потече кон
устата негова.

40,1

13,3
23,3
33,13

3

21,5
29,9
1 Мојс
18,27

5

38,1

6

38,3

7

32,2

8

37,5

10

Ис 2,12
42,25
Наум 1,6

11

Ис 13,11
63,3

12

4 Мојс
16,31-34
Ис 2,10-12

14

1 Мојс 2,7

243,8
Ез 29,3-4
Пс 103,26

¹⁹ Ќе го фати ли некој пред очите негови и ќе му го продупчи ли носот негов со кука?

Крокодилоѝ

41,1

36,5

²⁰ Можеш ли со јадица да извлечеш крокодил и со врвца да го врзеш за јазикот?

2

30,21

²¹ Ќе вовреш ли алка во ноздрите негови? Ќе ја прободеш ли со шило челустата негова?

331,35
Пс 23,1

²² Ќе ти се моли ли многу и ќе ти говори ли кротко?

²³ Ќе направи ли договор со тебе, ќе го земеш ли засекогаш како слуга свој?

²⁴ Ќе се забавуваш ли со него како со птичка, и ќе го врзеш ли заради девојчињата свои?

²⁵ Ќе го продаваат ли другарите како лов, ќе го делат ли меѓу хананските трговци?

²⁶ Можеш ли да му ја продупчиш кожата негова со копје и главата негова со рибарска вила?

²⁷ Стави ја на него раката своја и запомни ја борбата, зашто ќе ти биде последна!"

41 Ете, надежта е суетна. Нема ли да паднеш само од еден негов поглед?

² Нема толку силен кој би се осмелил да го обеспокои; и кој може да опстане пред Моето лице?

³ Кој Ми дал нешто порано, та Јас да му вратам? Под целото небо сè е Мое.

⁴ Нема да премолчам за деловите негови, за силата негова и телесната структура.

⁵ Кој може да ја симне горната облека негова, кој ќе се приближи до двојните челусти негови?

⁶ Кој може да ја отвори вратата на лицето негово? Забите негови наоколу се ужас.

⁷ Јаките штитови негови - великолепие; тие се зацврстени како со тврд печат;

⁸ еден до друг се допираат толку блиску, така што и воздух не минува меѓу нив;

⁹ еден до друг стојат збиени, слепени се и не се разделуваат.

¹⁰ Кога кива, испушта светлина; очите му се како зраци на зората:

¹¹ од устата негова излегуваат пламени јазици, излегуваат огнени искри;

¹² од ноздрите негови излегува пареа, како од зовриено грне или котел.

¹³ Здивот негов е разгорен јаглен, а од устата негова излегува пламен.

¹⁴ Во вратот негов е силата негова, и пред него ужас се шири.

¹⁵ Месестите делови на телото му се сплотени силно меѓу себе, не мрдаат.

¹⁶ Срцето му е цврсто како камен, кораво како долен воденички камен.

¹⁷ Кога се подига, јунаци треперат, сосема се губат од ужас.

¹⁸ Кој меч ќе се допре до него, не издржува; не издржува ни копје, ни кратко копје, ни стрела.

¹⁹ Железото за него е како слама, бакарот - како гнило дрво.

²⁰ Удар од стрела нема да го подгони; камењата од праќата во плева се претвораат за него.

²¹ Боздоганот за него е како сламка; над пиштењето од копјето тој се смее.

²² Под него има остри камења, и тој лежи врз остри камења во калта.

²³ Тој прави морската длабочина да врие како котел, морето го претвора во зовриена маст;

²⁴ зад себе остава светла трага; бездната изгледа како бело руно.

²⁵ На земјата нема сличен на него: Тој е создаден бестрашен;

²⁶ со презир ги гледа и најголемите свои непријатели.

Јововојѝ ѝокајание

42 Му одговори Јов на Господ и рече:

² „Знам дека Ти сè можеш и дека намерата Твоја не може да биде неизвршена.

³ Кој е тој што го помрачува Провидението со зборови што не ги разбира? Ете, јас го говорев она што не го разбирав, за чудни дела што не можев да ги знам.

⁴ Послушај ме, викав јас, и ќе говорам, и што ќе Те прашам, објасни ми го.

11

Откр 9,17

13

Пс 17,8

23

Ез 32,2

42,2Мт 19,26
Лк 1,37**3**

38,2

436,22
Ис 50,4-5
Пс 89,12

52 Мојс
33,18

⁵ Бев слушал за Тебе со слухот на уво-
то; сега, пак, очите мои Те гледаат;

6

Дан 9,3

⁶ затоа јас се откажувам и се покају-
вам во прав и пепел.”

76,28,30
13,7-9
27,4

Бог љо оѿправдува Јов

⁷ И потоа, откако Господ му ги изго-
вори на Јов овие зборови, му рече на
Елифаз од Теман: „Се разгоре гневот
Мој против тебе и против двајцата дру-
гари твои, затоа што не зборувавте за
Мене вистина, како Мојот слуга Јов.

822,30
4 Мојс
23,1,29
Ез 14,20

⁸ Затоа, земете си со себе седум тели-
ња и седум овни, па одете кај Мојот слу-
га Јов и принесете си за себе жртва; и
Мојот слуга Јов ќе се помоли за вас,
зашто само неговото лице ќе го при-
мам, за да не ве отфрлам, поради тоа
што не говоревте за Мене вистина, како
слугата Мој Јов.”

108,7
19,25

⁹ И отидоа Елифаз од Теман, Вилдад
од Шуах и Софар од Нома, и направи-
ја како што им заповеда Господ, а Гос-
под го прими застапништвото Јовово.

¹⁰ Му ја врати Господ на Јов загубата,
кога тој се помоли за пријателите свои;

и му даде Господ на Јов двојно повеќе
од она што го имаше пред тоа.

¹¹ Тогаш дојдоа кај него сите негови
браќа и сите негови сестри и сите него-
ви поранешни познати, па јадеа со него
леб во куќата негова и му изјавија со-
чувство, утешувајќи го за сето зло што
Господ го беше допуштил врз него, и
секој му даде по една кесита и по еден
златен прстен.

¹² И ги благослови Бог последните де-
нови на Јов повеќе од претходните: тој
имаше четиринаесет илјади дребен до-
биток, шест илјади камили, илјада чиф-
та волови и илјада магарици.

¹³ Имаше и седум синови и три ќерки.

¹⁴ Првата ја именувa Јемима, втората
- Кеџија, а третата - Керенхапух.

¹⁵ По целата земја немаше такви уба-
ви жени, како ќерките на Јов; татко им
и ним им даде наследство меѓу браќата
нивни.

¹⁶ По ова, Јов живееше сто и четири-
есет години и доживеа да види синови и
внуци до четвртото колено.

¹⁷ Умре Јов стар и сит од животот.

115 Мојс 30,3
Пс 89,15**12**1,2-3
5 Мојс 8,16**17**5,26
1 Мојс 25,8

ИЗРЕКИ

Вовед

Оваа книга е збирка на мудри кажувања, од кои повеќето му се припишуваат на Соломон. Изреките му припаѓаат на специфичен литературен жанр, карактеристичен за древниот Исток. Се користел за пренесување на животните искуства, таложени со генерации за идните поколенија.

Главниот акцент во книгата Изреки е даден на моралните поуки, оние и специфични за одредени ситуации и одредени групи луѓе.

Изреките според предметот што го разгледуваат се поделени во три целини:

Првиот дел содржи подолг вовед (1-9) во кој се воспева мудроста која единствено од Бога доаѓа.

Вториот дел (10-22) е средишниот запис според кој целата книга го добила името.

Третиот дел (23-33) е составен од четири независни целини.

Мислите искажани низ овие библски стихови и во денешно време предизвикуваат голем интерес кај читателите, и според поуките што ги упатуваат, и според поетичниот стил кој се чита со висок задоволство.

1 Изреки на Соломон, син Давидов,
цар израилски,

Цел на книгата

² за да се познае мудроста и поуката,
за да се разберат изреките на разумот;

³ за да се усвојат правилата на благо-
разумието, правосудието, судот и пра-
вината;

⁴ да им се даде на простите разумност,
на младите - знаење и расудување.

⁵ Ако мудриот слуша, ќе ги умножи
знаењата свои, и разумниот ќе најде
мудри совети,

⁶ за да разбира мудра изрека и длабок
збор, зборовите на мудреците и нивните
гатанки.

⁷ Почеток на мудроста е стравот Гос-
подов; само глупавите ги презираат
мудроста и поуката.

Предупредување кон лошите деца

⁸ Слушај ја, синко, поуката на својот
татко и не отфрлај го заветот на мајка
си.

⁹ зашто тоа е красен венец за главата
твоја и украс за вратот твој.

¹⁰ Синко, ако те мамат грешници, не
попуштај;

¹¹ ако кажат: „Дојди со нас, да напра-
виме заседа за убиство, да го пречекаме
непорочниот без вина,

¹² жив да го голтнеме, како што голта
пеколот, и цел како оној што слегува во
гроб;

¹³ да си натрупаме секаков скапоцен
имот, да ги наполниме куќите наши со
плени;

¹⁴ ти ќе фрлаш ждрепка заедно со нас,
една торба ќе има за сите нас.”

¹⁵ Синко, не оди на пат со нив, задржи
си ја ногата од патеките нивни,

¹⁶ зашто нозете нивни трчаат кон зло-
то и брзаат крв да пролеваат;

¹⁷ зашто напразно е да се распнува
мрежа пред очите на сите птици.

¹⁸ Но тие прават заседа против крвта
своја, демнат против душите свои.

¹⁹ Такви се патиштата на секој, кој е
алчен на туѓ имот: тоа му го одзема жи-
вотот на оној, што го заграбил.

За мудроста

²⁰ Мудроста говори високо на улица-
та, го крева гласот свој по плоштадите,

10

16,29
5 Мојс 13,6
Пс 49,18

11

1 Мојс
37,20
3 Цар 21,9-
10
Пс 9,28
Мудр 2

12

4 Мојс
16,31-33
Пс 123,3
Јк 5,6

13

Ис 3,14
5,8

14

Сир 33,20

15

4,14
Пс 1,1
119,101

16

6,17-18
Ис 59,7
Рим 3,15

17

6,5
7,23
27,8
Проп 9,12

18

8,36
9,12
15,32

19

15,27
28,16
Ис 33,15

20-21

8,1-3
9,3
Јн 7,37

1,1

10,1
25,1
3 Цар 5,11
Проп 1,1
12,9

2

7,4
Ис 11,9
Ер 31,34
2 Тим 3,16

3

2,1
4,10
Ис 29,24

4

2,10-11
3,21
Ез 36,26

5

9,9
11,14
16,21
20,18

6

3 Цар 10,1
Ис 32,4
Ез 17,2
Пс 48,3
78,2

7

2,5
9,10
14,2
15,33
Јов 28,28
Проп 12,13

8

4,1
6,20

9

4,9
Сир 6,29-
31

ИЗРЕКИ

223,7
14,16
22,3
28,26**23**Ис 11,1-4
32,15
Јоил 3**24**Ис 65,2,12
66,4
Ер 7,13
Зах 7,11
Мт 11,16**25**Пс 106,11
Лк 7,30**26**3,34
Пс 2,4**27**10,25
Соф 1,15**28**1 Цар 8,18
Ис 1,15
Ер 11,11
Мих 3,4
Пс 17,41
Јов 27,9
Јн 7,34**29**1,22
Ис 1,3
5,13**30**3,11
Пс 80,11**31**5,22-23
14,14
22,8
Ер 6,19
Јов 4,8**32**Ер 2,19
Мт 19,8**33**3,24-26
Пс 24,12-13**2,1**3,1
4,10**2**22,17
5 Мојс 6,4

²¹ пропева во главните места за собирање, при влезовите на градските порти смело говори:

²² „До кога, незнајници, ќе го сакате незнаењето? До кога бујните ќе се насладуваат со бујноста? До кога глупавите ќе го мразат знаењето?

²³ Обрнете се кон моите изобличувања; еве, јас ќе го излеам духот свој врз вас, ќе ви ги кажам зборовите свои.

²⁴ Јас викав, а вие не послушавте; ја протегав својата рака, но никој не ја забележа;

²⁵ вие ги отфрливте моите совети, не внимававте кога ве изобличував.

²⁶ Затоа ќе се насмеам на вашата погибел; ќе се радувам кога ќе ве снајде ужас,

²⁷ кога ќе ве нападне ужас како бура, и зло како виор ќе мине над вас, кога ќе ве снајде неволја и мака.

²⁸ Тогаш ќе ме викаат, но јас нема да чујам; ќе ме бараат и нема да ме најдат.

²⁹ Затоа што го намразија знаењето и не го примија стравот Господов;

³⁰ затоа што не го примија мојот совет и ги презреа моите разобличувања.

³¹ Поради тоа тие ќе јадат од плодовите на своите патишта и ќе се наситуваат од своите замисли.

³² Зашто неразумните ќе ги убие нивната упорност, а глупавите ќе ги погуби нивната негрижа;

³³ но кој мене ме слуша, ќе живее безопасно и спокојно, не плашејќи се од злото.”

Мудросѝа нѝ ѝази од зло

2 Синко, ако ги примиш зборовите на Моите заповеди, и ги зачуваш во себеси,

² ако увото твое внимателно ја слуша мудроста, ако срцето твое се приклони кон размислување;

³ ако ги повикаш знаењето и разумот;

⁴ ако ги бараш како сребро и ги истражуваш како ризница, -

⁵ ќе го разбереш стравот Господов и ќе го најдеш знаењето за Бога.

⁶ Зашто Господ дава мудрост; од уста-та Негова доаѓаат знаењето и разумот;

⁷ Тој го зачувува за праведните спасението; Тој е штит за оние кои живеат непорочно;

⁸ Тој ги чува патиштата на правдата и ја брани патеката на оние, кои Го почитуваат.

⁹ Тогаш ќе ги разбереш правдата и правосудието, правината и секој добар пат.

¹⁰ Кога мудрост ќе влезе во срцето твое, и знаењето ќе ѝ биде пријатно на душата твоја,

¹¹ тогаш расудувањето ќе те брани, разумот ќе те чува,

¹² за да те спаси од лош пат, од човек, кој говори лага,

¹³ од оние, што ги напуштиле патиштата на правдата, за да одат по патот на темнината;

¹⁴ од оние, што се радуваат, вршејќи зло, кои се восхитуваат на расипаност,

¹⁵ чии патишта се криви, и кои талкаат далеку од правиот пат;

¹⁶ за да те спаси од туѓа жена, која ги засладува зборовите свои,

¹⁷ која го остава пријателот на младоста своја, и која го заборава заветот на својот Бог.

¹⁸ Домот нејзин води кон смрт, и патеките нејзини - кон пеколот;

¹⁹ никој од влезените кај неа не се враќа и не стапнува врз патот на животот.

²⁰ Затоа оди по патот на добрите и придржувај се кон патеките на праведните,

²¹ зашто праведните ќе живеат на земјата, и непорочните ќе опстанат на неа;

²² а беззаконците ќе бидат истребени од земјата, и вероломните - искоренети од неа.

Мудросѝ и ѝослушносѝ кон Боѓа

3 Синко, не заборавај ја поука-та моја и срцето твое да ги чува заповедите мои;

² зашто тие ќе ти придадат долги дни, години на живот и мир.

³ Милоста и вистината да не бидат скудни во тебе: обеси ги на вратот свој, напиши ги врз плочите на срцето свое,

3Пс 3,4
4,4**4**3,14
Јов 28,3
Мт 13,44
Кол 2,3**5**1,7
Ис 55,6**6**3 Цар 3,12
Јов 32,8
Јк 1,5**7**30,5
Пс 83,10**8**1 Цар 2,9
Пс 65,9**9**4,18
8,20**10**14,33
22,18**11**4,6
6,22**12**6,12
28,26**13**4,19
21,16
Пс 81,5
Јн 3,19-20**14**10,23
Ер 11,15**15**21,8
Пс 124,5**16**6,24
7,5
23,27**17**7,10
Ис 1,21
Ер 2,24
Ос 1**18**7,27
9,18

195,6
6,32

⁴ па ќе најдеш милост и благоволение пред очите на Бога и на луѓето.

204,18
12,28

⁵ Надевај се на Господ од сè срце и не се потпирај врз твојот разум.

2110,30
Пс 36,9
Мт 5,5

⁶ По сите свои патишта размислувај за Него, и Тој ќе ти ги покаже твоите патеки.

⁷ Не сметај се за мудрец; имај страв од Господ и бегај од злото:

225 Мојс
28,63
Пс 36,38
52,5

⁸ тоа ќе биде здравје за твоето тело и лек за твоите коски.

⁹ Давај Му принос на Господ од имотот твој и од првините на плодовите од твоите придобивки,

¹⁰ и твоите житници ќе се исполнат до врвот, а твоите преси ќе се прелеваат од вино.

¹¹ Не занемарувај ја, синко, казната од Господ, и да не ти е тешко од Неговото укорување;

¹² зашто кого Господ го сака, него и го кара, како и таткото синот свој што го љуби.

Мудросѝ и среќа

31,9
6,21
7,3
14,22
5 Мојс 6,8
Ер 17,1
2 Кор 3,3

¹³ Блажен е човекот, кој се здобил со мудрост, и човек, што спечалил разум;

¹⁴ подобро е да ја добиеме неа, отколку ризници со сребро и злато;

¹⁵ таа е поскапа и од скапоцените камења; и сè што ти е мило, не може да се спореди со неа.

¹⁶ Во десницата нејзина е долговечноста, а во левицата ѝ е богатството и честа;

522,19
23,4
Ис 5,21
Ер 9,24
Пс 36,3,5

^{16а} од устата ѝ излегува правда, закон и милост носи на јазикот,

¹⁷ патиштата нејзини се пријатни патишта, и сите патеки нејзини се спокојни.

616,3
Ис 45,13
1 Лет 28,9

¹⁸ Таа е дрво на животот за оние, што ја придобиваат, и блажени се, оние кои ја запазуваат.

¹⁹ Господ со мудрост ја основа земјата, со разум ги утврди небесата;

²⁰ преку Неговата мудрост се отвораат бездните, и облаците пуштаат роса.

84,22
9,11

Госѝод го чува мудриоѝ

²¹ Синко, не испуштај ги од превид овие работи; запази ја мудроста и разумот;

²² тие ќе бидат живот за душата твоја и украс на вратот твој;

^{22а} ќе бидат исцеление за твојата плот, и лек за твоите коски;

²³ тогаш ќе одиш безопасно по патот свој, и ногата твоја нема да се сопне.

²⁴ Кога ќе легнеш да спиеш, нема да се плашиш, и кога ќе заспиеш, сонот ќе ти биде пријатен.

²⁵ Нема да се исплашиш од ненадеен страв, ниту од напад, кој доаѓа од безбожниците,

²⁶ бидејќи Господ ќе биде на сите твои патишта и ќе ја запази ногата твоја од препнување.

²⁷ Не откажувај да му направиш добро на оној, кој има потреба, кога раката твоја има сила да му помогне.

²⁸ Не вели му на пријателот свој: „Оди си и дојди пак; утре ќе ти дадам“ кога си во состојба да му помогнеш.

²⁹ Не крој зло против ближниот свој, кога тој со доверба живее кај тебе.

³⁰ Не карај се со човек без причина, кога не ти направил никакво зло.

³¹ не завидувај му на човек кој постапува насилно, и не избирај ни еден од патиштата негови,

³² зашто на Господ Му е одвратен безбожникот, а близок е со праведникот.

³³ Проклетството Господово е врз домот на безбожниот, а живеалиштето на праведниот Бог го благословува.

³⁴ Над оние што се подигруваат, Тој им се потсмева, а на смирените им дава благодат.

³⁵ Мудрите ќе наследат слава, а безумните - срам.

Сѝекнување и чување на мудросѝа

4 Слушајте ја, деца, татковата поука и внимавајте, та да се научите на разум,

² зашто добар дар ви дарувам; не оставајте ја мојата заповед.

³ Зашто и јас бев сакан син на татко ми, и како единец омилен на мајка ми;

⁴ и татко ми ме поучуваше и ми велеше: зборовите мои задржи ги во срцето твое; пази ги моите заповеди и не заборавај ги!

92 Мојс
23,19
5 Мојс 26,2
Ис 43,23
Мал 3,10**10**5 Мојс 28,8
Јов 12,24**11-12**Јов 5,17
Евр 12,5**12**5 Мојс 8,5
Јудита 8,23
Тов 12,13
Откр 3,19**13**8,32-26
Сир 25,11**14**8,19
16,16
Јов 28,15
Мудр 7,9**15**8,11
Јов 28,18**16**3,2
8,18
22,4
Пс 111,3**17**16,7
Пс 118,165**18**11,30
13,12
15,4
1 Мојс 2,9
Откр 2,7**19**8,27-28
Пс 103,24**20**1 Мојс 7,11
5 Мојс
33,28
Јов 36,28**21**4,21
8,14

ИЗРЕКИ

221,9
4,22
8,35
16,22
21,21
5 Мојс
32,47

⁵ Здобивај се со мудрост, придобивај разум; не заборавај го тоа и не отстранувај се од зборовите на устата моја.

⁶ Не оставај ја, - и таа ќе те чува, сакај ја, - и таа ќе се грижи за тебе.

⁷ Најважна е мудроста: придобивај мудрост и за сиот свој имот придобивај разумност.

⁸ Високо цени ја, и таа ќе те воздигне; таа ќе те прослави, ако ја прегрнеш,

⁹ ќе положи на главата твоја прекрасен венец, со великолепно круна ќе те дари.

Против безбожничко однесување

¹⁰ Слушај, синко, и прими ги зборовите мои, - и ќе ти се умножат годините на животот.

¹¹ Ти го покажувам патот на мудроста, те водам по прави патеки.

¹² Ако одиш, нозете твои нема да се соннат, и ако потрчаш, нема да се измориш.

¹³ Држи се здраво за поуката, не оставај ја; пази ја, бидејќи таа е твојот живот.

¹⁴ Не оди на пат безбожнички и не оди по патот на лоши луѓе;

¹⁵ остави го, не оди по него, отстрани се од него и заобиколи го;

¹⁶ зашто тие не заспиваат, ако не направат зло; и сон не ги фаќа, ако не доведат неког до пад;

¹⁷ зашто тие јадат леб од беззаконие и пијат вино од грабеж.

¹⁸ Патеката на праведните е како болскава светлина, која свети сè повеќе и повеќе, дури не настане ден.

¹⁹ А патот на беззаконците е како темнина; тие не знаат, од што ќе се соннат.

Цврсто однесување

²⁰ Синко, внимавај на зборовите мои и приближи го увото кон поуките мои;

²¹ да не отстапуваат тие од твоите очи; чувај ги внатре во срцето свое:

²² зашто тие се живот за оној што ги нашол, и здравје за целото тело негово.

²³ Од сè, што е за пазење, најмногу чувај го срцето свое, зашто од него се изворите на животот.

²⁴ Отфрли ја од себе лажливоста на устата, и лукавството на јазикот од себе оддалечи го.

²⁵ Очите твои нека гледаат право, и клепките твои да бидат управени право пред тебе.

²⁶ Провери ја патеката со нозете свои, и сите патишта твои нека бидат цврсти.

²⁷ Не скршнувај ни десно, ни лево; оддалечи ја ногата твоја од злото.

²⁸ зашто десните патишта Господ ги надгледува, а левите се расипани.

²⁹ Тој ќе ги направи твоите патишта прави, и твоето одење ќе го уреди во мир.

Предупредување до неверната жена

5 Синко, внимавај на мудроста моја и приближи го увото кон зборовите мои,

² за да ја запазиш добрата мисла, и устата твоја да го зацврсти знаењето;

³ зашто мед тече од устата на неверна жена, и нејзината уста е помазна од маслиново масло;

⁴ но последиците од неа се горчливи како пелин, остри како меч со две сечива;

⁵ нозете нејзини слегуваат кон смртта, стапките нејзини водат до пеколот.

⁶ Таа не оди по патот на животот, патиштата нејзини се непостојани, таа е неразумна.

⁷ Затоа сега, синко, послушај ме и не отстапувај од зборовите мои.

⁸ Држи го подалеку од неа патот свој и не приближувај се до вратата на куќата нејзина,

⁹ за да не си го дадеш животот свој на друг и годините свои на мачител;

¹⁰ за да не се наситуваат туѓинците од твојата сила, и работата твоја да не биде за туѓа куќа,

¹¹ за да офкаш отпосле, кога плотта твоја и телото твое ќе бидат истоштени, -

¹² зашто потоа ќе речеш: „Зошто ја мразев поуката, и срцето мое го презираше разобличувањето,

¹³ зошто не го послушав гласот на моите учители, и не го приклонував увото кон оние што ме поучуваа?

3514,18
28,10**4,1**1,8
2,2**2**3,1
5 Мојс 32,2
Пс 88,30
119,87**3**1 Лет 22,5
28,9
Сир 6,
18-37**4**3,1
7,2
3 Мојс 18,5
Јов 22,22**5**4,7
16,16**6**

2 Сол 2,10

7

23,23

8

24,14

91,9
Сир 6,31**10**2,1
3,2**11**1 Цар
12,24**12**3,23
Пс 17,36
Јк 5,20
1 Птр 4,8**13**3,18,22
Јн 6,63**14**1,15
3,31
Пс 1,1**15**3,7
16,17**23**4,12
10,9
Ис 5,27
63,13
Пс 90,12
121,3**24**1,33
6,22
Пс 3,4
4,9
Јов 11,19**25**Пс 90,5
Јов 5,21
1 Птр
3,6,14**26**

1 Цар 2,9

27Рим 13,7
Гал 6,10**28**3 Мојс
19,13
5 Мојс
24,15
Сир 4,3**29**6,14
14,22**30**26,17
Рим 12,18**31**4,14
24,1
Пс 36,1**32**11,20
Пс 24,14
Јов 29,4**33**12,7
14,11
5 Мојс
11,28
Мал 2,2
Јов 8,6**34**Јк 4,6
1 Птр 5,5

16Мих 2,1
Пс 35,4**17**Ис 5,22
28,1,7
Амос 2,8
Јов 15,16**18**6,23
13,9
Ис 9,2
Пс 111,4
Јов 11,17
Дан 12,3
Мт 5,16**19**2,13
Ис 59,9-10
Ер 23,12
Мт 6,23
Јн 11,10
12,35**20**2,1
5,1
7,24
22,17**21**3,21
7,1**22**3,8,22
12,18**23**Мт 12,34
Лк 6,45**24**6,12
10,32
19,1**25**3,6
11,5
15,21
Пс 5,8
119,128**26**5,21
Пс 118,5
Евр 12,13**27**1,15
5 Мојс 5,32
28,14**5,1**4,20
22,17

¹⁴ За малку ќе паднев во секако зло среде собранието и општеството!"

Љуби ја жената на својата младост

¹⁵ Пиј од водата на твојот извор и од онаа, што извира од твојот кладенец.

¹⁶ Нека не се разливаат твоите извори по улицата, водните потоци - по плоштадите;

¹⁷ нека ти припаѓаат тие само тебе, а не и на туѓинци.

¹⁸ Благословен да биде изворот твој; и утешувај се со жената на својата младост.

¹⁹ Нека ти е мила како кошута и како срна драга; нејзините гради нека те допираат во секое време, со љубовта нејзина насладувај се постојано;

²⁰ и зошто ти е, синко, да се забавуваш со надворешна и да ги прегрнуваш градите на туѓа?

²¹ Зашто патиштата на човекот се пред очите на Господ, и Тој ги гледа сите патеки негов.

²² Беззаконикот го фаќаат неговите сопствени беззаконија, и врските на гревот негов го држат;

²³ тој умира без да биде поучен, и поради големото свое безумие загинава.

Не давај гаранција за туѓи долгови

6 Синко, ако си зел одговорност за твојот ближен и си ја дал раката своја за друг,

² ти си се врзал со зборовите на уста своја, фатен си со зборовите на својата уста.

³ Затоа направи, синко еве што, за да се избавиш, бидејќи си паднал во рацете на својот ближен: оди, падни пред нозете на блискиот свој и моли го;

⁴ не давај им сон на очите твои и дремка на клепките свои,

⁵ спасувај се како срна од стапица и како птица од птичар.

Не биди мрзлив

⁶ Оди кај мравката, мрзливче, види ја нејзината работа и биди мудар.

⁷ Таа нема ниту началник, ни настојник, ниту заповедник;

⁸ но ја приготвува храната лете, ја собира во време на жетва храната своја.

^{8a)} Или оди кај пчелата и види колку е трудољубива, каква пофална работа извршува;

^{8b)} трудот нејзин за здравје го употребуваат и царевите и обичните луѓе. Неа сите ја сакаат и таа е славна.

^{8v)} Иако по силата е слаба, по мудроста е почитувана.

⁹ До кога, мрзливче ќе спиеш? Кога од сонот ќе станеш?

¹⁰ Малку ќе поспиеш, малку ќе подремеш, малку со скрстени раце ќе полежиш:

¹¹ и ќе дојде сиромаштијата твоја како патник, и немаштијата твоја како разбојник.

^{11a)} Ако пак, не бидеш мрзлив, жетвата твоја ќе дојде како извор, а скудноста ќе избега далеку од тебе.

Лукавиот човек

¹² Човек лукав, човек нечестив оди со лажлива уста,

¹³ намигнува со очите, говори со нозете, дава знаци со прстите,

¹⁴ во срцето негово има подмолност: тој смислува зло во секое време, сее раздори.

¹⁵ Затоа ненадејно ќе дојде неговата пропаст, наеднаш ќе биде сотрен - и не ќе има лек за него.

Она што Господ го презира

¹⁶ Еве шест работи, кои Господ ги мрази - дури седум, што Му се одвратни на душата Негова:

¹⁷ очи горделиви, јазик лажлив и раце, што пролеваат невина крв,

¹⁸ срце што крои лоши планови, нозе, кои брзо трчаат кон зло,

¹⁹ лажен сведок, кој измислува лаги, и оној, што сее раздор меѓу браќа.

Предупредување до жена - љубубница

²⁰ Синко, чувај ја заповедта на својот татко и не отфрлај ја поуката на мајка си;

²¹ врзи ги засекогаш за срцето свое, врзи ги околу вратот свој.

23,21
Мал 2,7**3**2,16
5,20
7,5
22,14
Пс 54,21
Песна 4,11**4**

Сир 9,1-9

52,18
7,27**6**30,20
3 Птр 2,14**7**7,24
Пс 118,102**8**

7,25

9

Сир 23,21

10Сир 9,6
Лк 15,13**11**7,22-23
31,3**12**1,7,22,25,29
12,1**13**

1,29-30

14

6,33

15

Ис 36,16

16

Ер 14,1-6

174 Мојс
20,19
21,22
5 Мојс 2,28**18**5 Мојс 24,5
Ис 62,5
Проп 9,9

ИЗРЕКИ

19Песна 2,7
3,5
4,5
7,4**20**2,16
5,3
6,24
7,5
23,27**21**15,3
17,3**22**

1,31-32

23Јов 4,21
36,12**6,1-5**11,15
17,18
20,16
22,26-27
27,13
Сир 8,13**6-11**10,26
12,24
13,4
15,19
18,9
19,24
20,4,13
21,25
22,13
23,21
24,30-34
26,13-16
30,25**12-15**11,20
16,27
17,20
24,22
Ис 58,9
Пс 34,19**16-19**1,16
12,19
16,27
19,2
21,4
Ис 1,15
59,3**20**1,8
7,1**21**

3,3

²² Кога тргнуваш, тие ќе те раководат; кога легнеш да спиеш, ќе те чуваат, а кога ќе се разбудиш, ќе разговараат со тебе;

²³ зашто заповедта е светило, добриот совет - светлина, а поука - пат кон животот,

²⁴ за да те чуваат од расипана жена, од ласкав јазик на туѓа.

²⁵ Не посакувај ја убавината нејзина во срцето свое, и да не те вовлече со трепките свои,

²⁶ зашто блудната жена се задоволува со корка леб, а жена прељубодејка го уловува скапоцениот живот.

²⁷ Може ли некој да носи оган во гради, а да не се запали облеката негова?

²⁸ Може ли некој да оди по вжарени јаглења, а да не ги изгори нозете свои?

²⁹ Истото тоа станува и со оној, кој влегува кај жената на ближниот свој; оној што ќе се допре до неа, нема да останет без вина.

³⁰ Не му проштеваат ни на крадецот, ако краде за да си ја насити душата, кога е гладен;

³¹ ако го фатат, тој плаќа седумпати повеќе, го дава целиот свој имот.

³² Кој, пак, врши прељуба со прељубница, тој нема ум; си ја погубува душата своја, оној што го прави тоа;

³³ биење и срам ќе најде тој, и бесчестието негово нема да се избрише,

³⁴ зашто љубомората ја разгорува јароста на мажот, и во денот на одмаздата своја - тој не ќе знае за милост,

³⁵ нема да прими никаков откуп и нема да се задоволи ни со многу подароци.

Жена - љубовница заведува млад човек

7 Синко, пази ги зборовите мои, и сокриј ги во тебе заповедите мои.

² Пази ги заповедите мои, и ќе живееш; пази го и учењето мое, како зеницата на очите свои.

³ Врзи ги на прстите свои, напиши ги на плочите од срцето свое.

⁴ Кажи ѝ на мудроста: „Ти си ми сестра!“ - и наречи го разумот твој роднина,

⁵ за да те пазат од туѓа жена, која зборува пријатно.

⁶ Ете, еднаш гледав од прозорецот на куќата моја, низ мојата решетка,

⁷ и видов меѓу неискусните, забележав меѓу младите едно неразумно момче,

⁸ кое минуваше преку плоштадот близу до нејзиниот агол и кое одеше по патот кон нејзината куќа,

⁹ на вечерина кога се стемнуваше, во нокната темнина и во мракот.

¹⁰ И ете, во пресрет му доаѓа жена, наконтена како блудница, со подмолно срце,

¹¹ зборлива и нескротлива, нозете нејзини не се запираат во куќи:

¹² де на улицата, де по плоштадите и на секој агол поставува стапици.

¹³ Таа го зграпчи, го бакна и со бесрамно лице му зборуваше:

¹⁴ „Жртва за мир имам денес: денес ги исполнив заветите свои;

¹⁵ затоа и излегов да те пресретнам, за да те побарам, и те најдов;

¹⁶ со покривки го украсив леглото свое, со разнобојни платна египетски;

¹⁷ леглото свое го попрскав со смирна, алој и дарчин;

¹⁸ дојди, ќе се насладуваме со љубовта дури до зори, дојди да се радуваме во милување,

¹⁹ зашто маж ми не е дома: тој замина на долг пат;

²⁰ една кеса сребро зеде со себе; ќе си дојде дома кон полната месечина.”

²¹ Со многу ласкави зборови таа го привлече, со меката уста своја го овладеа.

²² Тој веднаш тргна по неа, како што вол оди на колење и како елен - на истрел,

²³ додека стрела не му го пробие црниот дроб, како птичка што се фрла во стапица, а не знае дека е таа за нејзин погубел.

²⁴ И затоа, синко, послушај ме и внимавај на зборовите од устата моја.

²⁵ Да не скршнува срцето твое по нејзиниот пат, да не талка по патеките нејзини,

22

3,23-24

23

10,17

242,16
5,3
7,5**25**2 Мојс
20,17
Мт 5,28**26**1 Мојс
38,17**27-28**

Ос 7,4

29-35Сир 9,9
19,3**7,1**2,1
6,20**2**4,4
5 Мојс
32,10**3**3,3
2 Кор 3,3**4**Мудр 8,
2-18
Сир 4,
11-19**5**2,16
5,3,20
6,24**6-9**Сир 30,1-
13**10-13**Ис 3,16-23
Ез 16,10-14**14-20**

Ез 23,40-44

21-23

Проп 7,26

24-27Сир 26,
9-12

8,1-3

1,20-21

4-11Мудр 7,
22-8,1**12-21**

Мудр 1

6Сир 10
11,1-6**17**Мт 7,8
Јн 14,23

²⁶ зашто таа многумина смртно ранила, и многумина јунаци таа убила.

²⁷ Нејзиниот дом е пат кон пеколот, кој води во внатрешните живеалишта на смртта.

Повикој на мудросџа

8 Нели мудроста вика? И нели разумот го издига гласот свој?

² Мудроста застанува на високи места, крај патот, на раскрсници;

³ таа вика пред портите при влезот во градот, кај влезот од вратата силно извикува:

⁴ „Кон вас, луѓе, викам, и кон синовите човечки е мојот глас!

⁵ Научете се, неразумни, на благоразумие, и безумни, - на разум.

⁶ Слушајте, бидејќи ќе говорам важни работи, и устата моја ќе изрече правда;

⁷ зашто јазикот мој ќе ја изговори вистината; лажливата уста одвратна е за мене.

⁸ Сите зборови на устата моја се справедливи; во нив нема ни подмолност, ни лукавство;

⁹ сите тие се јасни за разумниот и справедливи за оние, што се здобиле со знаење.

¹⁰ Примете го учењето мое, а не сребро; подобро знаење, отколку најдобро злато;

¹¹ зашто мудроста е подобра од бисер, и ништо, од она што е скапоцено, не може да се спореди со неа.

Мудросџа се ѓрејсџавува

¹² Јас, мудроста, живеам со разумот и барам ресудувачко знаење.

¹³ Стравот Господов го мрази злото; ја мрази гордоста и високомерноста, лошиот пат и подмолната уста.

¹⁴ Мои се советот и правдата; јас сум разум, во мене е силата.

¹⁵ Преку мене цареви царуваат, и заповедници правда озаконуваат;

¹⁶ преку мене началници управуваат и големци и сите судии земни.

¹⁷ Ги сакам оние што мене ме сакаат, и кои ме бараат, ќе ме најдат;

¹⁸ во мене се богатството и славата, богатата ризница и правдата;

¹⁹ плодовите мои се подобри од злато, и од најчисто злато, и користа од мене е повеќе отколку од најчисто сребро.

²⁰ Јас одам по патот на правдата, по патеките на правосудството,

²¹ за да им доставувам вистинско добро на оние, што ме сакаат, нивните ризници ги полнам.

^{21a)} Ако го објавувам она што се случува секојдневно, нема да заборавам да го спомнам и она што е отсекогаш.

²² Господ ме имаше за почеток на Својот пат, пред сите Свои творби,

²³ ме имаше уште од вечноста, во почетокот, пред да ја создаде Земјата.

²⁴ Јас сум се родила, кога уште немало бездни, кога уште не постоеле извори, изобилни со вода.

²⁵ Јас сум се родила пред да бидат втемелени горите, пред ридовите,

²⁶ кога Господ уште не беше ја создал Земјата, ни полињата, ниту првите прашинки на вселената.

²⁷ Кога Тој го оформуваше небото, јас бев со Него, кога го поставуваше хоризонтот над бездната,

²⁸ кога ги утврдуваше облаците во висините, кога ги зацврстуваше изворите на бездната,

²⁹ кога ги поставуваше границите на морето, за да не ги преминуваат водите неговите брегови, кога ги полнеше основите на Земјата, -

³⁰ јас бев кај Него кога создаваше, и се радував секој ден, веселејќи се пред лицето Негово за сето време,

³¹ веселејќи се на Неговиот земен круг. А потоа радоста моја беше со синовите човечки.

Блажени се оние што ја слушаат мудросџа

³² И така, синко, сега послушај ме: блажени се, оние што ги пазат моите патишта!

³³ Послушај ја поука, бидете мудри и не отстапувајте од неа.

³⁴ Блажен е оној човек, кој ме слуша, станувајќи бодар секој ден кај портите мои и стоејќи на стража при вратата моја!

22-36Сир 24,
9-22
Кол 1,17**22-23**Јн 1,1
Откр 3,14

ИЗРЕКИ

9,1-12

Ис 25,6-9
Мт 22,1-14
Лк 14,
15-24
15,22-24
Откр 19,9

13-18

20,17
Пс 64

³⁵ Зашто, кој ме нашол мене, нашол живот; и ќе добие благодат од Господ;
³⁶ а кој греша против мене, нанесува штета на душата своја: сите што ме мразат мене, ја сакаат смртта.”

Ојоменаџа на мудросџа

9 Мудроста си изгради дом, ги утврди седумте столбови негови,

² ги закла своите жртви, го расточи во чаша виното свое и ја приготви трпезата своја;

³ ги испрати слугите свои да огласат од градските височини:

⁴ „Кој е неразумен, да наврати тука!” И на малоумните таа им рече:

⁵ „Дојдете, јадејте го лебот мој и пијте го виното, што сум го приготвила;

⁶ оставете ја неразумноста, и ќе живеете; одете по патот на разумот.”

Мудриот и безумниот

⁷ Кој поучува бесрамник, ќе си спечали укор, и кој го разобличува нечестивецот - срам.

⁸ Не изобличувај го бесрамникот, за да не те намрази; поучувај го мудриот, и тој ќе те засака.

⁹ Дај му совет на мудриот, и тој ќе биде уште помудар; научи го праведниот, и тој ќе го збогати своето знаење.

¹⁰ Почеток на мудроста е верноста кон Господ, а почитувањето на Светиот е разум;

^{10a)} помисла на добриот е да се знае законот,

¹¹ зашто преку мене ќе ти се умножат дните, и ќе ти се додадат години на животот.

¹² Ако си мудар, мудар си за себеси; и ако си лош, самиот ќе страдаш.

^{12a)} Кој се крепи на лага, тој пасе ветрови, ги гони птиците во лет,

^{12b)} ги оставил патиштата на своето лозје и се вози со кола по сопствената нива,

^{12v)} минува низ безводна пустина и земја осудена на суша, со рацете свои собира бесплодност.

За џлџосџа

¹³ Жена без расудување е зборлива, безумна и ништо не разбира,

¹⁴ седнува пред куќната врата на стол, по високите места на градот,

¹⁵ за да им вели на минувачите, што си одат право по патот:

¹⁶ „Кој е глупав, нека наврати тука”, а на малоумните им вели:

¹⁷ „Крадената вода е слатка, и сокриениот леб е - пријатен.”

¹⁸ И тој не знае дека таму се мртовците, и дека поканетите од неа се на дното од пеколот.

^{18a)} Но ти отргни се, не се задржувај на тоа место, не го задржувај ни погледот таму.

^{18b)} Така ќе минеш преку туѓа вода, ќе прегазиш туѓа река.

^{18v)} Бегај од туѓа вода и не пиј од туѓ извор

^{18g)} за да живееш долго време и да ти се продолжи животот уште.

За џраведен живот

10 Мудар син го радува татко си, а безумниот син е тага на мајка си.

² Неправедно стекнато богатство не донесува полза, а правдата од смрт спасува.

³ Господ не допушта да гладува душата на праведникот, но богатството на безбожниците го одзема.

⁴ Мрзливата рака донесува сиромаштија, а раката на работливиот збогатува.

^{4a)} Казнуваниот син мудар ќе биде и слугата безумен тој ќе го држи.

⁵ Кој собира преку летото, е разумен син, а кој спие за време на жетва, е неразумен син.

⁶ Благослов почива врз главата на праведниот, а насилство им ја затвора устата на беззакониците.

⁷ Споменот за праведниот ќе биде благословен, а името на нечестивите ќе биде проколнато.

⁸ Мудриот по срце прима заповеди, а неразумниот, кој брбори, ќе се сопне.

⁹ Кој оди во непорочност, оди без страв; а кој ги искривува патиштата свои, ќе биде казнет.

¹⁰ Кој намигнува со очите, беда донесува, а кој глупаво зборува - пропаѓа.

¹¹ Устата на праведникот е извор на животот, а насилството им ја затвора устата на беззакониците.

10,1

15,20
17,25
19,13

2

11,4
21,6
Ез 7,19

3

28,25
Пс 33,8-9
Мт 6,33

4

6,11
12,24
13,4

5

6,8,10
17,2
19,26
24,33

6

11,11
24,24-25

7

22,1
5 Мојс 4,6
Проп 7,1

8

13,3
Мт 7,24

9

26,26
28,18
Мт 10,26
Дела 13,10

10

10,8
18,20

11

Ез 7,11
Авак 2,17
Пс 7,16

- 12** 12 Омразата предизвикува раздори, а љубовта ги покрива сите гревови.
17,9
1 Кор 13,4
Јк 5,20
- 13** 13 Во устата на разумниот има мудрост, а за грбот на глупавиот - стап.
19,29
26,3
- 14** 14 Мудрите го чуваат знаењето, а устата на глупавиот е близу до смртта.
13,3
18,7
- 15** 15 Имотот на богатиот е негов утврден град, а пропаст за бедните е нивната си-ромаштија.
18,11
19,7
- 16** 16 Трудот на праведникот води кон живот, успехот на нечестивиот - кон грев.
11,18-19
15,6
- 17** 17 Кој ја пази поука, тој е на патот кон животот; а кој го отфрла разобличувањето - сè губи.
6,23
15,10
- 18** 18 Кој крие омраза, има лажлива уста; а кој шири клевети, е глупав.
12,16
26,24
- 19** 19 При многу зборување не се избегнува гревот, а разумен ќе бидеш ако ја воздржуваш устата своја.
13,3
17,27
Проп 5,2
Јк 1,19
- 20** 20 Јазикот на праведниот е одбрано сребро, а срцето на нечестивите - нема вредност.
24,2
25,11
- 21** 21 Устата на праведниот поучува мнозина, а глупавите умираат од недостиг на разум.
12,14
13,2
- 22** 22 Благовестот Господов - збогатува, и не донесува со себеси тага.
1 Мојс 24,35
5 Мојс 8,18
- 23** 23 Глупавиот со веселба го прави она што е престапно, а на разумниот човек мудроста му е својствена.
2,14
15,21
- 24** 24 Од она од што се плаши нечестивиот, тоа ќе го снајде, а желбата на праведниците ќе се исполни.
13,21
Пс 144,20
- 25** 25 Како што виорот минува, така и нечестивиот ќе исчезне; а праведникот е врз вечни основи.
12,3,7
Мт 7,24-25
- 26** 26 Она што е оцетот за забите и димот за очите, тоа е мрзливиот за оние што го праќаат.
15,19
26,6,14
- 27** 27 Стравот Господов додава денови, а годините на нечестивите ќе се скратат.
3,2
9,11
14,27
- 28** 28 Очекувањето на праведниците е радост, а надежта на нечестивите ќе загина.
11,7,23
Јов 8,13
- 29** 29 Патот Господов е крепост за непорочниот, а пропаст за оние, што вршат беззаконие.
15,29
22,12
- 30** 30 Праведниот нема да се поколеба никогаш, а лошите нема долго да живеат на земјата.
2,21-22
Пс 36,29
Мт 5,5
- 31** 31 Од устата на праведникот тече мудрост, а развратниот јазик ќе биде пресечен.
12,19
13,3
- 32** 32 Праведникот нема да помогне во денот на гневот, а правдата ќе спаси од смрт.
15,28
16,13,30
- 11,1** 11 Неисправните мерила се одвртани пред Господ, а точните мерки Нему Му се угодни.
16,11
20,10
3 Мојс 19,35-36
- 2** 2 Ќе дојде ли гордоста, ќе дојде и срамот, но мудроста е со смирените.
16,18
18,12
29,23
- 3** 3 Непорочноста на простодушните ќе ги раководи, а лукавството на подмолните ќе ги погуби.
11,6
13,6
- 4** 4 Богатството нема да помогне во денот на гневот, а правдата ќе спаси од смрт.
10,2
Ез 7,19
Соф 1,18
- 5** 5 Правдата на непорочниот го израмнува неговиот пат, а нечестивиот ќе падне поради својата нечесност.
3,6
5,22
- 6** 6 Правдата на простодушните ќе ги спаси, а беззакониците ќе бидат уловени од своето беззаконие.
13,6
Пс 7,14-15
- 7** 7 Со смртта на нечестивиот човек, исчезнува надежта негова, и очекувањето на беззакониците загинава.
10,28
Мудр 3,18
- 8** 8 Праведникот се спасува од неволја, а место него во неа паѓа нечестивиот.
21,18
- 9** 9 Лицемерниот го погубува со уста ближниот свој, а праведниците се спасуваат со знаење.
16,29
- 10** 10 Кога праведниците живеат во благосостојба, градот се радува, а кога загинаваат безбожниците, настанува веселба.
29,2,16
Сир 9,17-10,5
- 11** 11 Со благословот на праведните градот се издига, а преку устата на нечестивите се разрушува.
14,34
28,12,28
- 12** 12 Малоумниот искажува презир кон ближниот свој, но разумниот човек молчи.
14,21
- 13** 13 Кој оди да озборува, издава тајна, но верниот човек ја чува тајната.
14,21
- 14** 14 Каде што нема водство, народот пропаѓа, а при многу советници живее во благосостојба.
- 15** 15 Кој се застапува за друг, зло си донесува, а кој го мрази давањето гаранција, тој е во безопасност.
- 16** 16 Добрата жена спечалува слава, а работливиот човек се здобива со богатство.
- 17** 17 Милосрдниот човек си прави добро на душата своја, а жестокиот по срце го руши телото свое.

ИЗРЕКИ

- 13** 20,19
3 Мојс
19,16
Сир 19,
7-12
27,16-21
- 14** 15,22
20,18
24,6
- 15** 6,1-5
17,18
27,13
Сир 29,
14-20
- 16** 12,24,27
27,23-24
Сир 26,
13-16
36,22-27
- 17** 11,29
15,27
- 18** 15,6
Ос 10,12
Јк 3,18
- 19** 10,16
12,28
Рим 6,23
- 20** 12,22
15,9
17,22
- 21** 16,5
- 22** 14,1
- 23** 10,24,28
- 24** 10,22
- 25** 3,9-10
2 Кор 9,6
- 26** 1 Мојс 42,6
- 27** 16,4
- 28** 14,11
Мк 10,
23-25
- ¹⁸ Безбожникот врши измамлива ра-
бота, а на оној што сее правда, награда-
та му е вистинска.
- ¹⁹ Праведноста води кон живот, а кој
се стреми кон зло, се стреми кон смрт-
та своја.
- ²⁰ Подмолните по срце се одвратни
пред Господ, а непорочните во својот
пат Нему Му се благоугодни.
- ²¹ Можеш со сигурност да речеш дека
порочниот нема да остане неказнет, а
семејто на праведните ќе се спаси.
- ²² Она што е златна алка на носот кај
свињата, тоа е жена убава, но без разум.
- ²³ Праведните сакаат само добро, а
нечестивите ги очекува гнев.
- ²⁴ Еден раздава штедро, и уште му се
додава; а друг преку мера е скржав, и
пак е сиромав.
- ²⁵ Добротворната душа ќе биде наси-
тена, и кој напојува други, и тој самиот
ќе биде напоен.
- ²⁶ Кој задржува храна за себе, него
народот го проколнува; а кој ја продава
- врз главата негова стои благослов.
- ²⁷ Кој се стреми кон добро, тој бара
благоволение; а кој бара зло, него и го
снаоѓа.
- ²⁸ Оној што се надева на богатството
своје, ќе пропадне; а праведниците како
зелено дрво ќе напредуваат.
- ²⁹ Кој ја запустува куќата своја, ќе
наследи ветар, а неразумниот му е слуга
на мудриот.
- ³⁰ Плодот на праведникот е дрво на
животот, а мудриот придобива човечки
души.
- ³¹ Ако на праведникот му се плаќа на
земјата, дотолку повеќе на нечестивиот
и на грешниот.
- 12** Кој ја сака поуката, го сака зна-
ењето; а кој го мрази изобличу-
вањето - неразумен е.
- ² Добриот добива благодат од Господ,
а на подмолниот Тој ќе му суди.
- ³ Човек нема да се зацврсти со безза-
коние; а коренот на праведните е непод-
вижен.
- ⁴ Добродетелна жена е венец за ма-
жот свој, а онаа, што го срамоти, е како
гнилеж во коските негови.
- ⁵ Мислите на праведните се правда, а
плановите на безбожниците - подмол-
ност.
- ⁶ Зборовите на нечестивите се заседа
за пролевање крв, а устата на правед-
ните ги спасува.
- ⁷ Каде и да се свртат нечестивите - из-
чезнуваат, а домот на праведните оста-
нува.
- ⁸ Човекот го фалат според разумот
негов, а развратниот по срце ќе биде
презрен.
- ⁹ Подобро да си мал, но да работиш за
себеси, отколку да се правиш големец, а
да немаш леб.
- ¹⁰ Праведникот се грижи и за животот
на добитокот свој, а срцето на безбож-
никот е жестоко.
- ¹¹ Кој ја обработува земјата своја, ќе
се наситува со леб; а кој оди по стапки-
те на безработниците, неразумен е.
- ^{11a)} На кој му е слатко по вино време
да губи, тој во престапите свои бесчес-
тие ќе остави.
- ¹² Желбата на грешникот е стапица од
зло; но коренот на праведниците дава
плод.
- ¹³ Нечесниот се фаќа во мрежа преку
гревовите на устата своја; но праведни-
от ќе се спаси од неа.
- ^{13a)} Кој гледа кротко, ќе биде помилу-
ван, а кој оди наспроти вратата, ќе си ја
наскрби душата.
- ¹⁴ Од плодот на устата своја човекот
се наситува со добро, и на човек му се
дава според делата на неговите раце.
- ¹⁵ Патот на неразумниот му се чини
прав во неговите очи; но кој слуша со-
вет, тој е мудар.
- ¹⁶ Глупавиот веднаш ќе го покаже
гневот свој, а благоразумниот ја смиру-
ва лутината своја.
- ¹⁷ Кој го кажува она што го знае, тој
говори правда, а лажниот сведок говори
измама.
- ¹⁸ Празнословецот ранува како меч, а
јазикот на мудрите лекува.
- ¹⁹ Праведната уста вечно живее, а
лажливиот јазик - само еден миг.
- ²⁰ Во срцето на оние што мислат зло,
има подмолност, а кај миротворците -
радост.
- 29** 15,27
- 30** 17,6
- 31** 16,2
20,27
1 Птр 4,18
- 12,1** 15,10
Сир 4,
17-19
- 2** 6,18
8,35
- 3** 10,25
- 4** 31,11
Сир 36,
23-31
1 Кор 11,7
- 5** 12,20
- 6** 14,3
- 7** 10,25
Мт 7,24-27
- 8** 16,22
- 9** 25,16,27
- 10** 27,23
5 Мојс 25,4
Сир 7,22
- 11** 28,19
- 12** 10,32
11,9
21,10,26
- 13** 11,8
18,7
21,23
- 14** 13,2
18,20

- 15** 14,12
16,2
21,2
21 Праведниот нема да го достаса никакво зло, а безбожниците ќе бидат преполни со зло.
- 16** 19,11
29,11
22 Лажливата уста е одвратност пред Господ, а кој говори вистина, благоугоден Му е Нему.
- 17** 6,19
14,5
23 Расудлив човек го прикрива знаењето свое, а срцето на глупавите го разгласува своето безумие.
- 18** 11,9
15,2
24 Раката на работливите ќе господари, а мрзливоста води во ропство.
- 19** 10,31
21,6
25 Тагата во срцето го притиска човекот, а добриот збор го развеселува.
- 20** 12,5
26 Праведниот му го покажува патот на ближниот свој, а патот на нечесивите ги води во заблуда.
- 21** 14,14
27 Мрзливиот својот лов не го пече; а трудољубивоста е големо богатство.
- 22** 6,17
11,20
28 По патот на правдата има живот, и во нејзината патека нема смрт.
- 13** 13,16
15,2
Сир 21,
12-28
Мудриот син ја слуша татковата поука, а непослушниот не го слуша прекорот.
- 2** Од плодот на устата своја човекот ќе вкуси добро, а душата на беззаконикот е полна со насилство.
- 3** 10,4
13,4
22,7
Кој ја чува устата своја, тој ја чува душата своја; а кој широко ја отвора устата своја, тешко нему.
- 25** 15,13
17,22
4 Душата на мрзливиот посакува, но напразно; а душата на работливиот ќе се насити.
- 26** 10,17
19,27
5 Праведниот го мрази лажливиот збор, а безбожниот се однесува бесрамно и одвратно.
- 27** 10,4
13,4
6 Правдата го чува непорочниот, а безбожноста го погубува грешникот.
- 28** 11,19
7 Некој се покажува богат, а нема ништо; друг се прикажува за сиромав, а има големо богатство.
- 13,1** 15,5,32
8 Понекогаш богатиот со пари го откупува својот живот, додека сиромавиот не треба од тоа да се плаши.
- 2** 12,14
18,20
9 Светлината на праведниците свети силно, а светилото на нечесните згаснува.
- 3** 10,19
18,21
21,23
9а) Подмолните души лутаат во гревови, а праведните се сожалуваат и се милостивуваат.
- 10** Од гордоста произлегува кавга, а мудроста е во оние што примаат совет.
- 11** Богатството, спечалено со беззаконие, се намалува, а кој собира со труд, го зголемува.
- 12** Надежта, долго неостварена, го изнемоштува срцето, а исполнетата желба е како дрво на животот.
- 13** Кој не води грижа за словото, тој си штети, а кој се бои од заповедта, нему ќе му се даде награда.
- 14** На лукавиот син ништо не му е добро, а на мудриот домаќин делата му успеваат и патот му е прав.
- 15** Поуката на мудриот е извор на животот; таа го избавува од мрежите на смртта.
- 16** Добраот разум донесува пријатност, а патот на беззаконниците, води во пропаст.
- 17** Секој благоразумен работи со знаење, а глупавиот се истакнува со глупости.
- 18** Лош гласник носи беда, а верен гласник е спасение.
- 19** Немаштија и срам за оној, што го отфрла учењето; а оној, кој ја пази поуката, ќе се прослави.
- 20** Исполнетата желба е пријатна за душата, но на глупавите им е тешко да го одбегнуваат злото.
- 21** Кој се состанува со мудри, мудар ќе биде; а кој другарува со безумни, глупав ќе биде.
- 22** Грешниците злото ги гони, а на праведниците им се враќа добро.
- 23** Добраот остава наследство и на внуци, а богатството на грешникот се чува за праведните.
- 24** Праведните имаат богатство многу години, неправедните бргу го загубуваат.
- 25** Кој ја жали прачката, го мрази синот свој; а кој го сака, го казнува од детските години.
- 26** Праведникот јаде до наситување, а стомакот на беззаконниците трпи од недостиг.
- 14** Мудрата жена си ја гради куќата, а глупавата ја урива со своите раце.
- 2** Кој оди по прав пат, се плаши од Господ; на кого патиштата му се криви, тој Го презира (Господа).
- 4** 10,4
12,27
- 5** 11,12
23,9
- 6** 11,3,5
- 7** 11,24
12,9
- 8** 22,2
23,4
- 9** 4,18
20,20
24,20
- 10** 11,2
- 11** 10,2
20,21
21,6
- 12** 15,13,15
27,19
- 13** 13,21
- 15** 14,27
- 16** 3,4
21,8
- 17** 12,23
15,2
- 18** 25,13
- 19** 15,5
- 20** 1 Мојс 3,6
Пс 9,23
- 21** 14,7
15,7
- 22** 10,24
- 23** 28,8
Сир 44,11

ИЗРЕКИ

- 24** 15,25
22,28
23,10
³ Во устата на безбожникот е камшикот на гордоста; а мудрите ги чува нивната уста.
- 25** 19,18
22,15
23,13-14
29,15,17
⁴ Каде што нема волови, амбарите се празни; а од силата на воловите има изобилно жито.
- ⁵ Верен сведок не лаже, а лажливиот сведок шири многу лаги.
- 26** 10,3
⁶ Развратникот бара мудрост, и не ја наоѓа; а разумниот до знаењето лесно доаѓа.
- 14,1** 9,1
24,3
⁷ Бегај од безумен човек, кај него нема да најдеш разумна уста.
- 2** 14,31
⁸ Мудар човек внимава на своето однесување, неразумноста на глупавите ги води во заблуда.
- 3** 12,6
⁹ За глупавите гревот е шега, а со праведните е милоста Божја.
- 4** 12,10
¹⁰ Секој сам ги доживува своите таги и своите радости и никој друг не може со него да ги сподели.
- 5** 12,17
19,5
¹¹ Куќата на беззаконниците ќе се сотре, а живеалиштето на праведните ќе преуспее.
- 6** 17,24
¹² Има патишта, кои на човек му изгледаат прави, но крајот нивни води во смрт.
- 7** 23,9
¹³ И при смеа понекогаш срцето боли, а по радоста настапува тага.
- 8** 15,21
¹⁴ Човек со развратно срце ќе ги добие плодовите на своето однесување, а добриот - ќе живее во задоволство.
- 9** 3,34
11,20
¹⁵ Неразумниот верува на секој збор, а благоразумниот е внимателен на своите чекори.
- 10** 15,13
¹⁶ Мудриот има страв и бега од злото, а неразумниот не се чува, бидејќи се чувствува безбеден.
- 11** 12,7
15,25
¹⁷ Избувливниот човек прави глупости, а пакосниот е омразен.
- 12** 12,15
16,25
¹⁸ Безумните глупост добиваат за награда, а благоразумните се украсуваат со знаење.
- 13** 10,24
Проп 7,2-4
¹⁹ Лошите ќе се поклонат пред добрите, а безбожните - пред вратите на праведникот.
- 14** 10,24
²⁰ Сиромавиот го мразат дури и неговите блиски, а богатиот има многу пријатели.
- 15** 1,32-33
²¹ Греши оној што го презира својот ближен, а блажен е оној што е милосрден кон сиромасите.
- ²² Нели се заблудуваат оние, штоcroftјат зло? Но милост и верност има кај оние што мислат добро.
- ²³ Од секој труд има добивка, а празните зборови водат кон скудноост.
- ²⁴ Венец на мудрите е богатството нивно, а животот на безумните е глупост.
- ²⁵ Верен сведок души спасува, а лажливиот лаги измислува.
- ²⁶ Во стравот пред Господ има голема надеж, и на чедата Свои Тој им е прибежиште.
- ²⁷ Стравот Господов е извор на животот, извор што оддалечува од мрежите на смртта.
- ²⁸ Во многуброен народ е величието на царот, а кога нема народ - пропаст е за господарот.
- ²⁹ Кај трпеливиот човек разум има многу, а лутниот полн е со глупости.
- ³⁰ Кроткото срце е живот за телото, а зависта е гнилеж за коските.
- ³¹ Кој притеснува сиромав, го навредува неговиот Создател, а кој Го почитува Создателот, му прави добро на оној што е во нужда.
- ³² За своето зло безбожниот ќе пропадне, а праведниот и при смртта ќе има надеж.
- ³³ Мудроста почива во срцето на разумниот, а во срцето на безумниот ја нема.
- ³⁴ Правдата народ подига, а беззаконието срамоти народи.
- ³⁵ На царот мил му е разумниот слуга, а се разгневува против оној, кој го посрамува.
- 15** Кроткиот одговор гневот го ублажува, а навредлив збор јарост предизвикува.
- ² На мудрите јазикот добри знаења искажува, а на безумните устата глупости блуе.
- ³ Очите Господови се на секое место: тие ги гледаат и лошите и добрите.
- ⁴ Кроток јазик е дрво на животот, а злиот - рана на душата.
- ⁵ Безумниот се подбива со татковата поука; а кој слуша прекор, разумен е.
- ⁶ Во куќата на праведникот - големо богатство, а печалбата на нечестивиот - пропаѓа.

- 35** 16,13
22,11
- 15,1** 15,18
25,15
- 2** 15,7.14.21.
28
- 3** 5,21
24,18
- 4** 12,18
18,21
- 5** 13,1
15,5.10.12.
32
- 6** 4,16
28,1
- 7** 10,31
13,16
- 8** 21,27
Јн 9,31
- 9** 11,20
12,22
- 10** 12,1
- 11** 16,2
- 12** 9,12
- 13** 12,25
17,22
18,14
- 14** 18,15
- 15** 18,14
- 16** 16,8
- 17** 17,1
- 18** 14,29
- ⁷ Устите на мудрите знаење сеат, но срцето на безумните не постапува така.
- ⁸ Жртвата на безбожните е одвратност пред Господ, а молитвата на праведните Му е пријатна.
- ⁹ Патот на нечестивиот е одвратност пред Господ, а кој ја бара правдата, Тој го сака него.
- ¹⁰ Остра казна го чека оној што го остава правиот пат, а кој го мрази изобличувањето - ќе загина.
- ¹¹ Пеколот и пропаста се откриени пред Господ, а како ли нема да бидат - срцата на синовите човечки?
- ¹² Развратникот не ги сака оние, што го прекоруваат, тој не разговара со мудрите.
- ¹³ Весело срце го прави лицето весело, а при тажно срце - и лицето е натажено.
- ¹⁴ На разумен срцето бара знаење, а устите на безумните со глупост се хранат.
- ¹⁵ На несреќниот сите дни му се тажни; а животот на среќниот е постојано празнување.
- ¹⁶ Подобро малку, но со страв Господов, отколку големо богатство, и со него го немир.
- ¹⁷ Подобро јадење од зеленчук, и со него љубов, отколку угоени телиња, и со нив омраза.
- ¹⁸ Избувлив човек расправи крева, а трпеливиот караници смирува.
- ^{18a} Долготрпеливиот маж споровите ги гаси, а нечестивиот уште повеќе ги распаљува.
- ¹⁹ Патот на мрзливиот е послан со трње, а патот на праведниот е чист.
- ²⁰ Мудриот син го радува татко си, а безумниот нема почит кон мајка си.
- ²¹ На неразумниот безумни му се патеките, а разумен човек оди по правиот пат.
- ²² Без советување намерите се осуетуваат, а при многу советници тие успеваат.
- ²³ Пријатно е да се знае добро да се одговори. Колку добар е зборот изговорен во вистинскиот момент!
- ²⁴ Мудриот размислува за патот на животот, за да се отстрани од патот што води во пеколот и да се спаси.
- ²⁵ Господ ќе го сотре домот на горделивите, а меѓата на вдовицата ќе ја зајакне.
- ²⁶ Помислите на лошите се одвратни пред Господ, а зборовите на непорочните Му се угодни.
- ²⁷ Лакомиот ќе го растури својот дом, а оној, кој мрази поткуп, ќе живее.
- ^{27a} Со милостина и вера гревовите ќе бидат очистени, а со стравот кон Господ секој ќе се отклони од злото.
- ²⁸ Срцето на праведниот мисли што зборува, а устата на нечесните исфрла зло.
- ^{28a} Пријатни се пред Господ патиштата на праведните луѓе; преку нив и непријателите стануваат пријатели.
- ²⁹ Господ е далеку од безбожните, но ја слуша молитвата на праведните.
- ^{29b} Подобро е мала добивка на праведен начин стекната, отколку голема летина нечесно добиена.
- ^{29v} Праведно нека размислува срцето на мажот за да бидат од Бога исправени чекорите негови.
- ³⁰ Светол поглед срце радува, добра вест коски храни.
- ³¹ Кој го слуша учењето на животот, меѓу мудри ќе живее.
- ³² Кој ја отфрла поука, ја мрази душата своја; а кој слуша изобличување, тој придобива разум.
- ³³ Стравот Господов учи на мудрост, а пред славата оди смиреноста.
- 19** 22,5
- 20** 10,1
30,17
- 21** 10,23
14,8
- 22** 11,14
20,18
- 23** 25,11
- 24** 4,18-19
- 25** 23,10-11
- 26** 6,16-18
- 27** 1,19
28,16
- 28** 29,20
- 29** 1,28
- 30** 25,25
- 31** 25,12
- 32** 8,35-36
- 33** 9,10
18,12
- 16,1** 16,9
20,24
- 2** 15,11
21,2
- 3** 3,5-7
- 4** 11,21
- 5** 8,13
11,21
- 6** 8,13
11,21

Господ во секојдневниот живот

- 16** Човекот размислува во срцето свое, но одговорот на јазикот е од Господ.
- ² Сите дела на човекот му изгледаат дека се исправни, но Господ ги испитува душите.
- ³ Предај ги делата свои на Господ, и твоите намери ќе се исполнат.
- ⁴ Господ направил сè со определена цел, а и безбожниците - за судниот ден.
- ⁵ Секој горделив по срце е одвратност пред Господ: биди сигурен дека тој нема да остане неказнет.
- ⁶ Со милосрдност и правда грев се исчитува, и со страв Господов зло се отстранува.

ИЗРЕКИ

6 14,16
7 5,21-22
8 15,16
9 19,21
10 24,21-22
11 11,1
12 20,8
25,5
13 14,35
22,11
14 19,12
20,2
25,15
15 20,28
16 8,10,19
17 19,16
18 11,1
18,12
19 29,23
20 3,5
21 24,13-14
22 13,14
23 18,4
24 4,22

⁷ Кога на Бога Му се пријатни патиштата на човекот, Тој и со непријателите негови го смирува.

⁸ Подобро мала печалба со правда, отколку голема добивка со неправда.

⁹ Човекот сам го обмислува патот свој, но Господ управува со него.

За царевите

¹⁰ Во устата на царот има вдахновено слово; неговата уста не смее да греши на суд.

¹¹ Точните мерила и тасовите се од Господ; од него се и сите точни мери.

¹² Незаконското дело е одвратно за царевите, зашто со правда престолот се зајакнува.

¹³ Справедлива уста на царот му е пријатна, и тој го сака оној, што ја кажува вистината.

¹⁴ Царевитиот гнев е гласник на смртта; но мудар човек ќе го смилостиви царот.

¹⁵ Во светлиот поглед на царот има живот, и неговото благоволение е облак со задоцнет дожд.

Ойишесѣвенийи живоѣ и моралойи

¹⁶ Да се здобиеш со мудрост е многу подобро, отколку со злато, и да се здобиеш со разум е повеќе за претпочитување отколку одбрано сребро.

¹⁷ Патот на праведните е отстранување од злото: кој ги пази своите патишта - душата своја ќе ја запази.

¹⁸ Пред погибел гордоста врви, и пред паѓање - надменоста.

¹⁹ Подобро е да се смируваш во духот со кротки, отколку да делиш грабеж со горделиви.

²⁰ Кој ја води разумно работата своја, добро ќе најде, и кој се надева на Господ, блажен е.

²¹ Мудрите по срце, разумни ќе ги наречат, и слаткиот збор го зголемува знаењето.

²² Разумот за оние, што го имаат, е извор на животот, а ученоста на безумниот е глупост.

²³ Срцето на мудриот го прави јазикот негов мудар, и го умножува знаењето во устата негова.

²⁴ Пријатни зборови се восочен мед: за душата слатки, а за коските лековити.

²⁵ Има патишта, кои на човекот му изгледаат прави, но крајот им е пат кон смртта.

²⁶ Кој се труди, се труди за себе, зашто кон тоа устата го упатува.

²⁷ Лукав човек зло замислува, во устата своја - оган разгорува.

²⁸ Подмолен човек сее раздор, и клетвник пријатели разделява.

²⁹ Злонамерен човек го мами својот ближен и го води кон лош пат;

³⁰ замижува со очите, за да измисли подмолност: прекасувајќи си ги усните, извршува зло.

³¹ Староста е венец на славата, таа води по патот на правдата.

³² Долготрпеливиот е подобар од храбриот, и кој владее со себе, подобар е и од освојувач на градови.

³³ Ждрепка се фрла во skut, но сè што решава таа, од Господ е.

17 Подобро сув залак и со него мир, отколку кука полна со заклан добиток, но во раздор.

² Разумен слуга господари над развратен и со браќата ќе го подели наследството.

³ Среброт и златото со оган се испитуваат, а срцата Господ самиот ги испитува.

⁴ Лош човек се вслушува во беззаконата уста; а лажливец - во злонамерен јазик.

⁵ Кој се подбива со сиромав, Создателот негов го навредува; кој се радува на зло, нема да остане неказнет.

⁶ Синовите на синовите се венец на старите, а слава за децата се родителите нивни. Целото богатство на светот е во верниот, а во неверникот ниту паричка нема.

⁷ На безумниот умен збор не му прилега, уште повеќе на големец - лажлива уста.

⁸ Дарот е скапоцен камен во очите на оној што го дава: каде и да се сврти, ќе успее.

⁹ Кој ги покрива престапите, бара љубов, а кој одново напонува за нив, оддалечува дури и пријател.

¹⁰ Врз разумниот посилено дејствува прекор, отколку врз глупавиот сто удари со стап.

25 14,12

26 13,12

27 6,12-15

28 18,8
26,20-22

29 3,31

30 15,11

31 20,29

32 14,29
17,27
19,11

33 18,18

17,1 15,17

2 10,5
19,26

3 16,2
1 Птр 1,7

4 10,23

5 14,31
24,17

6 16,31

7 24,7

8 18,16
19,6
21,14

9 10,12
16,28

10 19,25

- 11** 24,21-22
11 Лошиот човек бара само зло, затоа жесток ангел ќе биде испратен против него.
- 12** 27,22
12 Подобро човек да сретне мечка, чии мечиња се грабнати, отколку безумен во неговото безумство.
- 13** 12,14
13 Кој враќа зло за добро, злото нема да ја напушти куќата негова.
- 14** 20,3
25,8
14 Почеток на караницата е како кога водна брана се отвора: отстапи од караницата пред да се разгори.
- 15** 18,5
24,24
15 Кој оправдува грешен и кој обвинува праведен - и обајцата се одвратност пред Господ.
- 16** 23,23
16 Што ќе му се пари во рацете на безумен за да купи мудрост, кога во него нема разум?!
- 17** 18,24
17а) Тој што за себе гради висока кука, ќе посака да се сопре, а тој што го искривува учењето, ќе падне во зло.
- 18** 6,1
11,15
22,26
18 Пријателот сака во секое време и како брат ќе се јави во време на неволја.
- 19** 11,2
16,18
29,22-23
19 Неразумен човек подава рака и станува гарант за ближниот свој.
- 20** 18,21
20 Кој сака караници, го сака гревот, и кој високо ја издига вратата своја, бара да падне.
- 21** 10,1
21 Подмолно срце нема да најде добро, и лукав јазик ќе западне во беда.
- 22** 15,13
22 Кому се родил глупак, тешко нему. За таткото на безумен нема радост.
- 23** 15,27
23 Веселото срце е благотворно како лек, а паднатиот дух коски суши.
- 24** 14,6
24 Не се прави патиштата на нечесните што земаат поткуп; тие го искривуваат патот на правосудието.
- 25** 10,1
25 Мудроста е пред лицето на разумниот, а очите на безумниот се на крајот од земјата.
- 26** 17,15
18,5
26 Глупав син е мака за таткото и огорчување за мајката.
- 27** 10,19
14,29
27 Не е добро да казнуваш праведен, ниту да тепаш началник.
- 28** 14,33
28 Разумниот е воздржан во зборовите свои, а одмерениот е трпелив и спокоен.
- 18,1** 16,28
17,9
18 И безумниот кога молчи, за мудар го сметаат, и кој ја затвора устата своја - за разумен го сметаат.
- 18** Тврдоглавиот се управува според своите желби и станува против сè што е умно.
- 2** 12,23
13,16
2 Безумниот не сака знаење, туку само да ги изложи своите мисли.
- 3** 12,8
3 Со доаѓањето на нечесниот, доаѓа и презирот, а со недостојниот - доаѓа и срамот.
- 4** 20,5
Јн 7,38
4 Зборовите на човечката уста се длабоки води; извор на мудроста - брзотечен поток.
- 5** 24,23
28,21
3 Мојс 19,15
5 Не е добро да бидеш лицемерен кон безбожниот, за да го собориш праведниот во судот.
- 6** 19,29
6 Устата на безумниот води кон кавга, а зборовите негови предизвикуваат тепачка.
- 7** 10,14
12,13
13,3
7 Јазикот на безумниот е погибел за него, а усните негови се стапица за душата негова.
- 8** 26,22
8 Стравот го соборува мрзливиот, а мажите со души слични на жени, ќе гладуваат.
- 9** 10,4
28,24
9 Зборовите на клеветникот се како слатки, и тие влегуваат внатре во утробата.
- 10** 14,26
10 Немарниот во работата своја е брат на расипникот.
- 11** 10,15
11 Името на Господ е цврста кула: ако во неа побегне праведник, безбеден е.
- 12** 11,2
16,18
12 Имотот на богат човек е како тврдина и во мислите му е како висока ограда.
- 13** 20,25
13 Пред паѓање срцето на човекот се возгордејува, а смиреноста оди пред славата.
- 14** 15,13
17,22
14 Кој дава одговор пред да ислуша, безумен е; тоа е срам за него.
- 15** 15,14
15 Духот на човекот го поткрепува во немоќ, а скршен дух - кој може да поткрепи?
- 16** 17,8
21,14
16 Срцето на разумниот се здобива со знаење, и увото на мудрите бара поука.
- 17** 25,8
17 Подарокот што го дава човекот, му отвора пат и до големците го доведува.
- 18** 16,33
18 Првиот по тужбата си е прав, но доаѓа противникот негов и го порекнува.
- 19** 25,15
19 Ждрепката прекинува расправи и решава спор меѓу силните.
- 20** 12,14
13,2
20 Навреден брат е понепристапен од утврден град, а караниците понепопустливи од затварало на кула.
- 21** Од плодот на устата на човекот се полни стомакот негов; од плодовите на устата своја тој се наситува.

ИЗРЕКИ

- 22** 12,13
13,3
Смртта и животот му се потчинети на јазикот, и оние што го владеат, ќе вкусат од плодовите негови.
- 23** 12,4
19,14
Кој нашол жена, нашол среќа и добил благодат од Господ. Кој отфрла добра жена, тој го отфрла и доброто, а кој поддржува прељубница, безумен е и нечесен.
- 24** 22,7
Сиромавиот говори со молба, а богатиот одговара остро.
- 25** 17,17
Кој сака да има пријатели, и сам треба да биде дружељубив; зашто има пријатели поприврзани од брат.
- 19,1** 28,6
2 21,5
28,20
29,20
19 Подобро сиромав, кој оди во својата непорочност, отколку богат со лажлива уста, притоа и глупав.
- 3** 11,3
Не ѝ е добро на душата без знаење; а кој брза со нозете, се сопнува.
- 4** 14,20
19,7
Глупавоста на човекот му го искривува патот негов, а срцето негово негодува против Господ.
- 5** 6,19
19,9
21,28
Богатството собира многу пријатели, а сиромавиот го напушта и пријателот негов.
- 6** 18,16
21,14
29,26
Лажниот сведок нема да остане неказнет, и кој говори лага, нема да се спаси.
- 7** 28,19
Мнозина им се умилкуваат на големците, и секој му е пријател на човекот, кој дава подароци.
- 8** 16,20
Сиромавиот го мразат сите негови браќа, а уште повеќе се оддалечуваат од него пријателите: трчка по нив, за да проговори - но нив ги нема.
- 9** 19,5
Кој се здобива со разум, ја сака душата своја; кој ја пази мудроста, наоѓа среќа.
- 10** 26,1
30,22
Лажниот сведок нема да остане неказнет, а кој говори лага, ќе загина.
- 11** 14,29
16,32
На глупавиот не му прилега раскош, уште помалку на слуга - да господари над кнезови.
- 12** 16,14
20,2
Благоразумноста го прави човекот бавен на гнев, и за него е чест да биде попустлив кон грешките.
- 13** 17,25
21,9
27,15
Гневот на царот е како лавовско рикање, а милоста негова - како роса по трева.
- 14** 18,22
Куќата и имотот се наследуваат од родителите, а разумна жена е дар од Господ.
- 15** 6,9
10,4
20,4
23,21
Мрзливоста тера во сон, а немарна душа трпи глад.
- 16** 13,13
15,10
16,17
Кој пази заповед, ја запазува душата своја, а кој не се грижи за своите пастишта, ќе загина.
- 17** 14,31
28,27
Мт 25,40
Кој прави добро на сиромав, заем Му дава на Господ, и Тој ќе му плати за неговата добрина.
- 18** 13,24
23,13
29,15,17
Казни го синот свој, додека има надеж, и не се возбудувај од викањето негово.
- 19** 15,1,18
Гневниот нека трпи казна, зашто ако го пожалиш, ќе треба да го казниш уште повеќе.
- 20** 8,33
12,15
Слушај совет и примај поука, за да станеш потоа мудар.
- 21** 16,9
Во срцето на човекот има многу мисли, но се извршува само определена-та од Господ.
- 22** 3,3-4
Радост за човекот е неговата милостина; подобро да бидеш сиромав отколку лажливец.
- 23** 14,27
Стравот Господов води кон живот, и кој го има, секогаш ќе биде задоволен, и зло нема да го снајде.
- 24** 26,15
Мрзливиот ја пружа раката кон храната, но не сака да ја подигне до устата своја.
- 25** 21,11
Ако го казниш оној што се потсмева, и простиот ќе стане разумен; и ако му укажеш на разумниот, тој ќе ја разбере поуката.
- 26** 10,5
28,24
Кој го упропастува татко си и ја набркува мајка си, тој е бесрамен и нечесен син.
- 27** 10,17
Немој, синко, да слушаш совети што те отстрануваат од зборовите на разумни.
- 28** 4,17
Лукавиот сведок се потсмева со судот, и устата на беззакониците голта неправда.
- 29** 10,13
26,3
Готови се судовите за горделивите, и ударите за телото на безумните.
- 20,1** 23,29-35
31,4
20 Виното е потсмевка, ракијата - бунтовник; и секој, кој им е потчинет, не е разумен.
- 2** 19,12
Заплашувањето од царот е како лавовско рикање: кој го дразни, греша против себеси.

3 Чест е за човекот да се воздржи од кавга; а секој неразумен се вплеткува во неа.

4 Мрзливиот наесен не ора, а кога доаѓа жетва, тој бара и ништо нема.

5 Помислите во срцето на човекот се длабоки води, но разумен човек ги исцрпува.

6 Мнозина го фалат човекот за мило-срдноста негова, но кој наоѓа вистински човек?

7 Праведникот оди по својата непо-рочност: блажени се децата негови по него.

8 Кога цар праведен седи на престол, нему не му се противи никакво зло.

9 Кој може да каже: „Го очистив срце-то свое, чист сум од гревот свој?“

10 Нееднакви терезии, нееднаква мер-ка, - и едното и другото се одвратност пред Господ.

11 Дури и дете може да се познае по работите негови: чисто ли ќе биде и правилно ли ќе биде поведението него-во?

12 Уво што слуша, и око што гледа, - и едното и другото Господ го создал.

13 Не љуби да спиеш, за да не осиро-машиш; држи ги отворени очите свои, и ќе јадеш леб до наситување.

14 „Лошо е, лошо е,“ вели купувачот, а кога ќе одмине, тогаш се фали.

15 Има злато и многу скапоцени каме-ња, но разумната уста е поскапоцена од сè.

16 Земи ја облеката негова, бидејќи се заложил за туѓ човек; и за туѓинка земи залог од него.

17 Леб, спечален со неправда, му се засладува на човек; но подоцна - устата негова со песок се наполнува.

18 Намерите добиваат цврстина преку советување: дури по советувањето води војна.

19 Кој оди да оговара, открива тајна, и кој широко ја отвора устата своја, со него не се здружувај.

20 Кој зборува лошо за татко си и за мајка си, зениците на очите негови ќе згаснат среде длабока темнина.

21 Наследство, што се добива уште во почетокот, набрзина, нема да биде благословено отпосле.

22 Не вели: „Ќе му се одмаздам на не-пријателот“, туку остави на Господ, Тој ќе ти помогне.

23 Двојни мерки се одвратност пред Господ; и неточни мерки не се добри пред Господ.

24 Стапките на човекот се насочуваат од Господ; тогаш, како човекот може да го дознае патот свој?

25 Стапица е за човекот набрзина да вети жртва, а по жртвата да се кае.

26 Мудар цар ги распознава нечесните и го свртува врз нив тркалото.

27 Господов светилник е човечкиот дух, кој ги испитува сите длабочини на срцето.

28 Милоста и вистината го запазуваат царот, и со милост тој го одржува прес-толот свој.

29 Слава за младите е нивната сила, а украс за старците - е нивната бела коса.

30 Раните од борбата се лек против злото, како и ударите, што стигнуваат до внатрешноста на утробата.

21 Срцето на царот е во раката Гос-подова, како водните потоци: Тој го насочува, каде што ќе посака.

2 Сите патишта на човекот се прави пред очите негови; но Господ ги мери срцата.

3 Да ја пазиш правдата и правосуди-ето, Му е поугодно на Господ, отколку жртвите.

4 Горделивите очи, надуеното срце, сјајот на грешник - сето тоа е грев.

5 Мислите на трудољубивите се стре-мат кон изобилие, а секој што пребрзу-ва, трпи немаштија.

6 Богатство добиено со лажлив јазик е суета, која брзо одминува кај оние што ја бараат смртта.

7 Насилството на безбожниците ќе се струполи врз нив, зашто се откажале да го прават она што е добро.

8 Крив е патот на развратниот човек; а на чесниот постапките му се прави.

9 Подобро е да живееш во агол под покривот, отколку во голема кука со жена кавгаџика.

10 Душата на безбожниот сака зло: во неговите очи нема да најде милост ни пријателот негов.

22
24,29
Мт 5,39
Рим 12,17
1 Сол 5,15

23
11,1
20,10

24
16,9

25
29,20

26
20,8

27
6,23
28,13
1 Кор 2,10

28
16,12
29,14

29
16,31

30
17,10,26

21,1
16,10
24,21

2
16,2

3
1 Цар
15,22
Ис 1,11
Ос 6,6

4
6,17
8,13
24,20

5
10,4
13,4
28,22

6
13,11
20,21

7
10,24

8
2,15

ИЗРЕКИ

9 11 Кога го казнуваат арогантниот, простиот станува мудар; и кога мудриот го вразумуваат, тој се здобива со знаење.

10 12 Сеправедниот го набљудува домот на нечесните: тој ја забрзува нивната несреќа.

11 13 Кој ги покрива ушите свои пред пискотот на сиромавиот, тој и самиот ќе ги пишти, - и нема да го чујат.

12 14 Таен подарок го стивнува гневот, а дар под рака - и жестоката јарост.

13 15 Да го пази правосудието е радост за праведникот и страв за оние, што вршат зло.

14 16 Човек кој скршнал од патот на разумот, ќе се насели во собранието на мртвите.

15 17 Кој сака веселби, ќе осиромаша, а кој сака вино и мрс, нема да се збогати.

16 18 Грешниот ќе биде откуп за праведниот, и лукавиот - за простодушниот.

17 19 Подобро да живееш во пуста земја, отколку со жена лута и кавгаџика.

18 20 Скапоцени добра и масло има во куката на мудриот, а безумниот човек ги растура.

19 21 Кој ја пази правдата и милоста, ќе најде живот, правда и слава.

20 22 Мудриот влегува во градот на силните и ја соборува силата, на која тие се надевале.

21 23 Кој ја чува устата своја и јазикот свој, ја чува душата своја од зло.

22 24 На дрскиот силник - името му е потсмевач - дејствува со прекумерна дрскост.

23 25 Гладот мрзливиот го убива, зашто рацете негови откажуваат да работат;

24 26 тој секој ден гладува, а праведниот дава и не му е жал.

25 27 Жртвата на безбожниците е одвратност пред Господ, зашто ја принесуваат со лукавство.

26 28 Лажниот сведок ќе загине, а човек, кој говори она што знае, ќе говори секогаш.

29 Безбожниот човек има дрско лице, а праведниот право оди по патот свој.

30 Нема мудрост, нема разум, нема совет - против Господ.

31 Коњот го подготвуваат за денот на битката, но победата е од Господ.

22 Подобро е добро име, отколку големо богатство, и подобро е благонаклоност, отколку сребро и зло.

2 Богатиот и сиромавиот се среќаваат еден со друг; и едниот и другиот ги создал Господ.

3 Умниот го гледа злото и го избегнува; а безумните одат невнимателно и тоа скапо го плаќаат.

4 Плодови на смиреноста се: стравот Господов, богатството, славата и животот.

5 По патот на подмолниот - трње и стапици: кој ја пази душата своја, ќе бега од нив.

6 Поучи го момчето во почетокот на патот негов: тој нема да скршне од него и кога ќе остари.

7 Богатиот господари над сиромавиот, и должникот станува роб на работодавецот.

8 Кој сее неправда, ќе пожнее зло, и прачката на гневот негов ќе исчезне.

8a) Господ го сака човекот што доброволно дава и ќе го надополни недостигот на делата негови.

9 Милосрдниот ќе биде благословен, зашто им дава на бедните од лебот свој.

9a) Кој дава подароци, печали победа и чест и владее со душата на оние што ги добиваат.

10 Истерај го исмејувачот, и раздорот ќе исчезне, ќе престанат кавгата и навредите.

11 Оној што љуби чисто срце, и чии зборови се пријатни, и на царот станува пријател.

12 Очите на Господ го чуваат знаењето, а зборовите на престапникот Тој ги разобличува.

13 Мрзливиот вели: „Лав има надвор! Насред улица ќе загинам!”

14 Устите на блудниците се длабока бездна: на кого Господ ќе се разгневи, тој ќе падне во неа.

14a) Пред човек се јавуваат и лоши патишта, а тој не сака да се одврати од нив; а од лошиот и крив пат секој треба да се одврати.

27 15,8
Ис 1,13

28 12,19
19,5,9

29 11,5

30 20,24

31 16,3

22,1 10,7

2 13,8
29,13

3 14,16
27,12

4 3,16
21,20

5 5,22
11,6

6 19,18
29,17

7 18,23

8 24,16
Гал 6,7

9 14,21
19,17

10 18,6
26,20

11 14,35
16,13

12 5,21
15,3

13 26,13

14 5,3-5
23,27

1513,24
23,13

¹⁵ Безумието на детето му е приврзано за срцето, но прачката ќе го отстрани далеку од него.

16

28,8,22

¹⁶ Кој ограбува сиромав, за да го умножи богатството свое, и кој му дава на богатиот, - ќе осиромаша.

17-21

1,1-7

22-2314,31
21,13
23,11

Разни оџомени

¹⁷ Наклони го увото и слушај ги зборовите на мудрите, и сврти го срцето кон моите зборови,

24-2518,7
29,22

¹⁸ зашто ќе се радуваш, ако ги пазиш во срцето свое, и ако ти бидат исто така во устата твоја.

26-276,1
17,18
20,16

¹⁹ За да биде твојата надеж во Господ, јас ти го покажувам патот.

28

23,10

²⁰ Јас ти напишав триесетина совети и поуки,

29

12,24

²¹ за да те поучам на зборовите вистински и добри, та да ги предаваш на оние што те испраќаат.

23,1-3

23,20-21

²² Не ограбувај сиромав, зашто тој е сиромав, и не притеснувај страдалник кај портите, -

²³ зашто Господ ќе се застапи за нив, и ќе ја истргне душата на грабачите нивни.

²⁴ Не се дружи со гневлив и не оди со човек жесток,

²⁵ за да не се навикнеш на нивните пастишта и да не навлечеш стапица на душата своја.

²⁶ Не биди од оние, што даваат рака и се заложуваат за туѓи долгови:

²⁷ ако нема со што да платиш, зошто да ти ја земат постелата под тебе?

²⁸ Не преместувај стари меѓи, кои твоите татковци ги поставиле.

²⁹ Си видел ли вешт и искусен човек во својата работа? Тој ќе служи на цареви, нема да остане меѓу простите.

За вкусни јадења;

мудри совети кон синои свој

23 Кога ќе седнеш да јадеш со власнотржец, гледај добро што има пред тебе,

² и постави ограда на грлото свое, ако си лаком.

³ Не се мами од вкусните гозби негови: тие се примамлива храна.

⁴ Ако си сиромав, не настојувај да трупаш богатство; бегај од таквите мисли.

⁵ Ќе ги устремиш очите кон него, и еве веќе го нема: тоа ќе си направи крилја и како орел ќе летне кон небото.

⁶ Не јади леб кај завидлив човек и не се занесувај од вкусните негови гозби;

⁷ зашто какви му се мислите во душата негова, таков е и тој: „Јади и пиј“ ти вели, но срцето негово не е со тебе.

⁸ Залакот, што си го изел, ќе го изблуеш, и убавите зборови свои напразно ќе ги потрошиш.

⁹ Во ушите на безумниот не зборувај, зашто тој ќе ги презре разумните твои зборови.

¹⁰ Не преместувај стара меѓа и во нива на сираци не влегувај;

¹¹ зашто нивниот Заштитник е силен; Тој ќе се замеша во делото нивно против тебе.

¹² Насочи го срцето свое кон учење и ушите свои - кон умни зборови.

¹³ Не оставај го детето без казна: ако го казниш со прачка, тоа нема да умре;

¹⁴ ќе го казниш со прачка, и ќе ја спасиш душата негова од пеколот.

Совети на еден татко кон својот син

¹⁵ Синко, ако твоето срце биде мудро, и моето срце ќе се радува;

¹⁶ ќе се радува целото мое битие, кога твојата уста говори право.

¹⁷ Срцето твоје нека не им завидува на грешниците, туку биди во сите дни свои во стравот Господов;

¹⁸ зашто има иднина, а твојата надеж не е загубена.

¹⁹ Слушај, синко, и биди мудар и насочувај го срцето свое по прав пат.

²⁰ Не биди меѓу оние, што се опиваат со вино, меѓу оние, што се презаситуваат со месо, -

²¹ зашто пијаницата, и оној што се прејадува, ќе осиромашат, а сонливоста ќе ги облече во партали.

²² Слушај го својот татко: тој те родил; не ја занемарувај мајка си, кога таа ќе остаре.

4-513,8
28,11**6-8**

26,24-25

9

9,7

10-11

22,22-23,28

12

22,17

13-1413,24
19,18
22,15**15-16**27,11
29,3**17-18**

24,1,19

19-2120,1
21,17
23,29-35
28,7**22-25**4,7
10,1
15,20
18,15
29,3
30,17

ИЗРЕКИ

26-28

2,16
5,20
6,26
7,12
22,14

²³ Купувај вистина и не продавај мудрост, учење и разум.

²⁴ Таткото на праведниот се весели, и оној што родил мудар, се радува поради него.

29-35

20,1

²⁵ Нека ти се радуваат татко ти и мајка ти, нека се радува онаа која те родила.

24,1-2

23,17
24,19

²⁶ Синко, дај ми го мене срцето твое и очите твои да ги гледаат патиштата мои, -

3-4

8,21
14,1

²⁷ зашто блудницата е длабока пропаст, а туѓа жена - тесен бунар;

5-6

11,14
20,18
21,22

²⁸ таа како разбојник ги пречекува и ги умножува беззакониците меѓу луѓето.

За ѿјјаницаѿа

²⁹ На некогo - ах, на некогo - ох, на некогo - кавга, на некогo жал, на некогo рани без причина, на некогo зацрвенети очи?

³⁰ На оние, што заседнуваат околу вино, кои одат да бараат вино со ароми.

³¹ Не гледај го виното како се црвенеет, како тоа искри во чашата, како убаво се лее;

³² отпосле тоа ќе касне како змија и ќе жилне како отровница;

³³ очите твои ќе гледаат привиденија, и срцето твое ќе почне да говори неразумно;

³⁴ и ти ќе бидеш како заспан среде море и како задреман на врвот од јарбол,

³⁵ па ќе речеш: „Ме тепаа и не ме болеше; ме туркаа и не чувствував. Кога ќе се разбудам, пак ќе го барам исто.“

Мудрецоѿ и безбожникоѿ

24 Не завидувај им на лошите луѓе, и не посакувај да бидеш со нив,

² зашто срцето нивно насилство намислува, и устите нивни за лошо зборуваат.

³ Со мудрост куќа се изградува и со разум се зацврстува,

⁴ а со умешност нејзините простории се исполнуваат со секакви скапоцености и добра.

⁵ Мудриот човек е силен, а разумниот - ја зацврстува силата своја.

⁶ Затоа со обмислување се води војна, а успех ќе има со многу советувања.

⁷ Мудроста е недостижна за глупавиот, затоа тој не отвора уста на собирарите.

⁸ Кој мисли да направи зло, ќе го наречат зломисленик.

⁹ Безумието има само една мисла: гревот, а исмејувачот е одвратен за луѓето.

¹⁰ Ако во злочест ден си се покажал слаб, скудна ти е силата.

¹¹ Спасувај ги оние што ги водат на смрт, и поштеди ги оние, кои уплашени одат кон губилиштето.

¹² Ако кажеш: „Ете, ние не го знаевме тоа“, а Оној, Кој ги испитува срцата, зар не знае? Оној, Кој бдее над душата твоја, го знае тоа и ќе му даде на човекот според делата негови.

¹³ Јади, синко, мед, затоа што е пријатен, и јади восочен мед, кој е сладок за грлото твое:

¹⁴ такво е за душата твоја и познавањето на мудроста. Ако си ја нашол, имаш иднина, а твојата надеж нема да те остави.

¹⁵ Не помислувај зло, безбожниче, против живеалиштето на праведниот, не опустошувај го местото на спокојството негово,

¹⁶ зашто седумпати ќе падне праведникот - и пак ќе стане; а падне ли нечесен, тој изнемогнува во злото.

¹⁷ Немој да се радуваш, кога непријателот твој ќе падне, и срцето твое да не се весели, кога тој ќе се сопне.

¹⁸ Инаку, Господ ќе види, и тоа пред очите Негови нема да биде угодно, и Тој ќе го оттргне од него гневот Свој.

¹⁹ Не лути им се на зломислениците и не завидувај им на безбожниците,

²⁰ зашто лошиот нема иднина; и светилото на безбожните ќе згасне.

²¹ Имај страв, синко, од Господ и од царот; не востанувај ни против едниот ни против другиот,

²² зашто неочекувано ќе дојде казната од нив, - а кој е тој што ќе ја предосети пропаста од нив двајцата?

^{22a} Синот што го сочувал словото ќе биде далеку од гибелта: примајќи го, го примил и тоа.

7

14,6
17,16

8-9

10,23
12,2

10

28,1

11-12

28,17

12

Мт 16,27
Рим 2,6
Откр 2,23

13-14

16,24

15-16

3,29

17-18

17,5

19-20

23,17
24,1

21-22

10,29
20,26

21

1 Петр 2,17

23-2517,15
18,5
28,21

^{22b)} Да не му се збори ништо лажно на царот од устата твоја, и ниедна лага да не излезе од царевата уста.

26-2715,23
25,11
27,23-27

^{22v)} Јазикот на царот е меч, а не јазик од месо и ако биде предаден ќе се скрши.

28-2920,22
25,18

^{22g)} Ако се насрди гневот негов, со жили ќе ги погуби луѓето

^{22d)} и човечките коски ќе ги изглода и ќе ги запали како огин, за да им бидат украс на орлињата млади.

30-346,6-11
20,13**Друѓи совети на мудриите****25,1**1,1
10,1

²³ Кажано е од мудрите: не е добро во судот да има пристрастност.

²⁴ Кој му вели на виновниот: „Прав си“, него народите ќе го проколнуваат, него племињата ќе го мразат;

²⁵ а кои разобличуваат, ќе бидат сакани, и врз нив ќе дојде благословот.

²⁶ Во устата бакнува оној, кој изговара зборови чесни.

²⁷ Уреди ги работите надвор од куќата, сврши ги на нивата своја, а потоа гради го домот свој.

²⁸ Не сведочи лажно против ближниот свој: зошто да лажеш со устата своја?

²⁹ Не вели: „Како ми направи тој мене, така и јас ќе му направам нему: ќе му се одмаздам за навредата што ми ја нанесе.“

За мрзливиот човек

³⁰ Минував покрај нивата на мрзлив човек и покрај лозје на неразумен човек:

³¹ и ете, сè беше обраснато со трње, нивата беше покриена со коприва, а камената ограда негова беше урната.

³² И погледнав, го устремив срцето свое, погледнав и поука извлеков:

³³ „Малку ќе поспиеш, малку ќе задремеш, малку со скрстени раце ќе полежиш“ -

³⁴ и сиромаштијата ќе ти дојде како брзоодец, и немаштијата твоја - како вооружен човек.

25 И ова се мудри изреки Соломонови, што ги собраа луѓето на јудејскиот цар Езекија.

Разни изреки**2-3**16,1
20,24
24,21-22

² Слава за Бога е да ја обвива секоја работа со тајна, а слава за царевите е да ги истражуваат работите.

³ Како небото во висините и земјата во длабочините, така и срцето на царевите е неиспитливо.

⁴ Оддели ја смесата од среброт, и истата ќе биде работа на златарот;

⁵ оддалечи го неправедниот од царот, и престолот негов ќе се зацврсти со правда.

⁶ Не се кревај на големо пред лицето на царот и не седнувај на местото на големците;

⁷ зашто подобро е кога ќе ти кажат: „Дојди тука погоре“, отколку кога ќе те понизат пред очите на кнезот.

⁸ Не брзај да покренуваш тужба, зашто, што ќе правиш на крајот, кога твојот противник ќе те посрами?

⁹ Суди се со противникот, но туѓи тајни не откривај,

¹⁰ за да не те прекори оној, што ќе го чуе тоа, и тогаш нечесноста твоја нема да избега од тебе.

^{10a)} Милоста и пријателството ослободуваат - зачувај ги за себе за да не испаднеш достоин за навредување, но сочувај ги своите патишта добро уредени.

¹¹ Умесно кажаниот збор е како златно јаболко во сребрена кошничка.

¹² Мудриот разобличувач за внимателно уво е како златна обетка и украс од чисто злато.

¹³ Како ладен снег во време на жетва, така е верен оној пратеник, што се испраќа: тој му донесува утеха за душата на својот господар.

¹⁴ Како облаците и ветровите без дожд, таков е човекот, кој се фали со лажливи подароци.

¹⁵ Со долготрпеливост се придобива и судија, а мек јазик коски крши.

¹⁶ Ако најдеш мед, јади колку што ти треба за да не се прејадеш и да не го повратиш.

¹⁷ Не оди често во куќата на пријателот свој, за да не му додеваш и да не те намрази.

4-516,12
20,8
29,14**6-7**11,2
16,18
18,12
29,23
Лк 14,8-11**8-10**17,14
18,17
26,10**11-12**

15,23,31

1313,17
25,25**14**20,6
Јуда 1,12**15**15,1
16,14**16**

25,27

17

18,19

ИЗРЕКИ

18 12,18
24,28
19 26,18-19
20 12,25
14,10
21-22 24,17-18
Рим 12,20
23 28,23
24 21,9
25 15,30
25,13
26 18,4
27 25,16
28 29,11

¹⁸ Она што е чеканот, мечот и остра-
та стрела, таков е човекот, кој сведочи
лажно против ближниот свој.

¹⁹ Она што е скршен заб и крива нога,
таква е надежта на безнадежниот во
злочест ден.

²⁰ Тоа што е оној, кој соблекува обле-
ка во студен ден, она што е оцет на ра-
на, таков е оној, кој песни пее на ната-
жено срце.

^{20a)} Како што молец ја оштетува
облеката и црвите дрвото, така и пакос-
та го повредува човековото срце.

²¹ Ако непријателот твој е гладен, на-
храни го со леб; и ако е жеден, напој го
со вода;

²² зашто, правејќи го тоа, ти натрупу-
ваш жар врз главата негова, и Господ
ќе ти воздаде.

²³ Северниот ветер дожд донесува, а
таен јазик - незадоволни лица.

²⁴ Подобро да живееш во агол на по-
кривот, отколку со жена кавгацка во
широка куќа.

²⁵ Она што е студената вода за изма-
чената од жед душа, тоа е добрата вест
од далечна земја.

²⁶ Она што е нечист извор и матен
кладенец, тоа е праведниот кој попушта
пред безбожниот.

²⁷ Како што не е добро да се јаде мно-
гу мед, така и да се лакомиш за слава.

²⁸ Она што е разрушен град, без сидо-
ви, таков е човекот, кој не владее со ду-
хот свој.

За безумниџе

26 Како снег во летно време и дожд
во време на жетва, така и честа
не му прилега на безумниот.

² Како врапче што ќе фркне, како
ластовица што ќе одлета, - така и неза-
служена клетва нема да се збидне.

³ Камшик - за коњ, узда - за магаре, а
стап - за безумните.

⁴ Не му одговарај на безумниот спо-
ред глупоста негова, за да не станеш и
ти сличен на него;

⁵ но одговори му на безумниот против
глупоста негова, за да не помисли дека
е мудар.

⁶ Кој усно порачува на безумен, тој ги
потсекува нозете свои, трпи непријат-
ност.

⁷ Како што криват нозете на куциот,
така и расказот куца во устата на без-
умните.

⁸ Тоа што е оној што клава во праќа
скапоцен камен, таков е и оној, кој му
прави чест на безумен.

⁹ Она што е трнлива гранка во раката
на пијаница, тоа е и зборот во устата на
безумните.

¹⁰ Силниот сè врши по своја волја: и
глупавиот го дарува, и секој минувач го
наградува.

¹¹ Како што кучето се враќа на изблу-
еното, така и безумниот ја повторува
својата глупост.

^{11a)} Има срам што води во грев, но има
и срам за слава и благодат.

¹² Ако си видел човек, кој се смета за
мудар, тогаш повеќе надевај се на безу-
мен, отколку на него.

За мрзливиџе

¹³ Кога го испраќаат мрзливиот на
пат, тој вели: „Свер е на патот, лав има
на плоштадот!”

¹⁴ Вратата се врти на куките свои, а
мрзливиот - на леглото свое.

¹⁵ Мрзливиот ја пружа раката своја
кон храната, но тешко му е да ја при-
несе до устата своја.

¹⁶ Мрзливиот самиот се смета за по-
мудар од седуммина, кои смислено од-
говараат.

Други изреки

¹⁷ Кој, минувајќи, се замешува во туѓа
караница, фаќа куче за уши.

¹⁸ Како што разгневениот фрла оган,
стрели и смрт,

¹⁹ таков е и човекот, кој подмолно го
оштетува пријателот свој и потоа вели:
„Јас само се пошегував.”

²⁰ Кога нема веќе дрва, огнот згасну-
ва, и кога нема клеветник, раздорот
стивнува.

²¹ Јагленот е за жар, а дрвата - за
оган, кавгацкијата, пак - кавга да разго-
рува.

6 10,26

7

26,9

8

26,1

9

26,7

10

3,30

11

27,22

3 Петр 2,22

12

29,20

13

22,13

14

6,9

15

19,24

16

26,5,12

17

3,30

18-19

24,28

20

22,10

21

30,33

- 22** 18,8
23-28 28,10,23
27,1 20,24
 Јк 4,14
2 27,21
3 17,25
4 6,34
5-6 28,23
7 25,16
8 6,10-11
9 20,5
10 17,17
 18,24
11 10,1
 23,15
 29,3
- ²² Зборовите на оговарачот се како слатки и влегуваат внатре во утробата.
- ²³ Она што е глинен сад, глеѓосан со сребро, такви се пламените усти и злостното срце.
- ²⁴ Со устата своја непријателот се преправа, а во срцето подмолност крие;
- ²⁵ кога говори дури и со нежен глас, не верувај му, зашто во срцето негово има седум одвратности.
- ²⁶ Ако омразата негова се прикрива насамо, злостата негова ќе се открие во собранието народно.
- ²⁷ Кој копа јама, ќе падне во неа, и кој тркала камен угоре, врз него ќе се врати.
- ²⁸ Лажливиот јазик ги мрази оние, што ги повредил, и устата ласкава подготвува пропаст.
- 27** Не фали се со утрешниот ден, зашто не знаеш, што ќе роди тој ден.
- ² Нека те фали друг, е не устата твоја, - туѓ, а не јазикот твој.
- ³ Тежок е каменот, тежок е и песоок; но гневот на глупавиот е потежок и од едното - и од другото.
- ⁴ Лут е гневот, нескротлива е јароста; но кој ќе издржи против зависта?
- ⁵ Подобро отворено разобличување, отколку сокриена љубов.
- ⁶ Искрени се прекорите од оној, кој сака, а лажливи се бакнежите од оној, кој мрази.
- ⁷ Сита душа го гази и восочниот мед, а на гладна душа и горчливото ѝ е слатко.
- ⁸ Она што е птицата, што го напуштила гнездото свое, тоа е човекот, кој го напуштил местото свое.
- ⁹ Маслото и темјанот го радуваат срцето; така е сладок пријателот со неговиот срдечен совет.
- ¹⁰ Не напуштај го пријателот свој, ниту пријателот на таткото твој, и не му оди на братот во куќата негова во денот на неволјата твоја; подобро сосед во близина, отколку брат надалеку.
- ¹¹ Биди мудар, синко, и радувај го срцето мое, - и јас ќе имам што да му кажам на оној, што ме клевети.
- ¹² Умниот го гледа злото и го одбегнува; а неискусните одат невнимателно и биваат казнувани.
- ¹³ Земи му ја облеката, зашто се заложил за туѓинец; и за туѓинката земи од него залог.
- ¹⁴ Кој со силен глас го поздравува пријателот свој од рано утро, поздравот негов ќе се прифати како клетва.
- ¹⁵ Непрестајно капење од стреа во дождлив ден и жена кавгацика се едно исто:
- ¹⁶ кој сака да ја задржи, тој сака да задржи ветар и со својата рака масло да фати.
- ¹⁷ Железо железо остри, и човек на човека гневот го изострува;
- ¹⁸ Кој ја чува смоквата своја, ќе ги јаде плодовите нејзини, и кој го чува подарокот свој, ќе биде почитуван.
- ¹⁹ Како што е во водата лице спроти лице, така е и срцето на човека спроти човек.
- ²⁰ Пеколот и бездната не можат да се наситат: така се ненаситни и очите човечки.
- ^{20а)} Одвратен пред Господ е оној кој дрско ги крева очите и неразумни се оние што имаат невоздржлив јазик.
- ²¹ Она што е топилницата за среброт и печката за златото, тоа се за човекот устите, што го фалат.
- ^{21а)} Срцето на престапникот бара зло, а правото срце бара знаење.
- ²² Безумниот да го толчиш со железо во дибек заедно со зрната, - безумието нема да се оддели од него.
- ²³ Добро надгледувај го добитокот свој, води грижа за стадата свои;
- ²⁴ како што богатството не е вечно, така и власта не трае довека.
- ²⁵ Тревата никнува, и зеленило се јавува, па се собираат билки горски,
- ²⁶ тогаш овците треба да ти бидат тебе за облека, и козите - за купување ниви;
- ²⁷ ќе имаш доволно козјо млеко за тебе и за твоите домашни за храна и на твоите слугинки за исхрана.
- 28** Безбожниот бега, кога никој не го гони; а праведниот е смел како лав.
- 12** 22,3
13 20,16
14 28,23
15-16 19,13
17 18,17
18 25,13
19 27,10
20 13,8
21 17,3
22 26,11
23-27 12,9-11
28,1 10,25,30

ИЗРЕКИ

- 2** 11,11 ² Кога земјата ќе отстапи од законот, тогаш во неа има многу начальници; а при разумен и вешт маж управата е долговечна.
- 3** 10,15 ³ Човек сиромав кој врши зло над слабите е исто како излеан дожд, кој нанесува штета.
- 4** 28,7.9 29,18 ⁴ Отстапниците од законот ги фалат нечесните, а оние што го почитуваат законот, негодуваат против нив.
- 6** 19,1 ⁵ Лошите луѓе не ја разбираат справедливоста, а оние што Го бараат Господа, разбираат сè.
- 7** 23,20 ⁶ Подобро сиромав, кој оди во својата непорочност, отколку оној што ги искривува своите патишта, макар и да е богат.
- 8** 13,22 ⁷ Кој го пази законот, е разумен син, а кој се дружи со расипници, го срами татко си.
- 9** 15,8 21,27 ⁸ Кој го умножува имотот свој преку камата и лихварство, тој го собира за добротворецот на сиромасите.
- 10** 26,27 ⁹ Кој го отстранува увото свое да не го слуша законот, на таквта му е одвратна.
- 11** 3,7 18,17 26,5.12 ¹⁰ Кој ги упатува праведните кон патот на злото, сам ќе падне во јамата своја, а непорочните ќе наследат добро.
- 12** 11,10 28,28 29,2 ¹¹ Богатиот човек самиот се смета за мудрец, но умен сиромав ќе го разобличи.
- 13** 12,13 1 Јн 1,9 ¹² Кога праведници победуваат, голема е славата, но кога безбожниците се издигаат, луѓе гинат.
- 14** 23,17 ¹³ Кој ги крие престапите свои, нема да напредува; а кој се кае и ги остава, ќе биде помилуван.
- 15** 19,12 ¹⁴ Блажен е оној човек, кој секогаш се бои; а кој го ожесточува срцето свое, ќе падне во неволја.
- 16** 15,27 ¹⁵ Лав што рика и мечка гладна, тоа е безбожниот властодржец над беден народ.
- 17** 27,20 ¹⁶ Неразумен управител врши многу угнетувања, а кој го мрази користологието, ќе има долги дни.
- ¹⁷ ^{17а} Човекот, виновен за пролевање на човечка крв, бега до гроб, за да не го фати некој.
- ¹⁸ ¹⁸ Казнувај го синот свој и ќе те засака; ќе ја весели твојата душа - нема нечесните да ги слуша.
- ¹⁹ ¹⁹ Кој оди непорочно, ќе биде непореден; а кој оди по криви патишта, ќе падне на еден од нив.
- ²⁰ ²⁰ Кој си ја обработува земјата, ќе се наситува со леб, а кој е мрзлив и не работи, ќе се насити со сиромаштија.
- ²¹ ²¹ Верен човек ќе биде многу благословуван, а кој брза да се збогати, не останува без казна.
- ²² ²² Не е добро да се биде лицемерен: таков човек и за парче леб ќе изврши неправда.
- ²³ ²³ Завидлив човек брза кон богатството и не мисли дека сиромаштијата ќе го стигне.
- ²⁴ ²⁴ Кој разобличува човек, отпосле ќе најде поголема благонаклоност, отколку оној што му ласка со јазикот.
- ²⁵ ²⁵ Кој го краде татко си и мајка си и вели: „Тоа не е грев“, тој им е соучесник на грабителите.
- ²⁶ ²⁶ Горделивиот предизвикува караници, а кој се надева на Господ, ќе преуспее.
- ²⁷ ²⁷ Кој се надева на себеси, безумен е; а кој постапува мудро, ќе биде спасен.
- ²⁸ ²⁸ Кој дава на сиромав, нема да осиромаша; а кој ги крие очите од него, ќе биде проколнуван.
- ²⁹ ²⁹ Кога безбожните се издигаат, луѓето се кријат, а кога паѓаат, праведниците се умножуваат.
- 29** ²⁹ Човек, кој, иако разобличуван, останува тврдоглав, неочекувано ќе биде скршен, и ќе нема за него лек.
- ³⁰ ³⁰ Кога праведниците се умножуваат, народот се весели, а кога безбожниот господари, народот офка.
- ³¹ ³¹ Човек, кој ја сака мудроста, го радува татко си; а кој се дружи со блудници, имотот го растура.
- ³² ³² Царот со правда ја зајакнува земјата своја, а кој љуби подароци, ја расипува.
- ³³ ³³ Човек кој му ласка на пријателот, поставува стапица за нозете негови.
- ³⁴ ³⁴ Гревот на лошиот човек е стапица за него, а праведникот ќе се весели и ќе се радува.
- ³⁵ ³⁵ Праведниот грижливо вникнува во маката на бедните, а безбожниот не се интересира за тоа.
- ³⁶ ³⁶ Развратните луѓе го бунтуваат градот, а мудрите го смируваат гневот.

9 12,16
27,3
10 12,6
11 12,16
12 25,18
13 22,2
14 16,12
25,5
15 13,24
22,15
16 21,12
17 13,24
22,15
18 28,4
19 21,11
20 26,12
21 23,13-14
22 15,18
62,21
23 15,33
18,12
Мт 23,12
24 3 Мојс 5,1
25 18,10
28,25
26 19,6
27 29,10

⁹ Умен човек, кога се суди со безумен човек, се лути ли, или се смее, - нема мир.

¹⁰ Крвожедните луѓе го мразат непорочниот, а праведните се грижат за неговиот живот.

¹¹ Глупавиот го излива сиот свој гнев, а мудриот се воздржува.

¹² Ако управителот слуша лажни зборови, тогаш и сите негови службеници стануваат нечесни.

¹³ Сиромавиот и лихварот се среќаваат еден со друг; но Господ им дава и на двајцата светлина во очите.

¹⁴ Ако царот им суди на сиромасите по правда, престолот негов ќе се зајакне засекогаш.

¹⁵ Стапот и прекорот даваат мудрост; но момче, оставено без грижа, ја посрамува својата мајка.

¹⁶ Кога се умножуваат безбожните, се умножува беззаконието; но праведните ќе го видат нивното паѓање.

¹⁷ Казнувај го синот свој, и тој ќе ти даде мир и ќе ѝ донесе радост на душата твоја.

¹⁸ Без откровение одозгора народот е нескротлив, а кој го пази законот, блажен е.

¹⁹ Слугата со зборови нема да се научи, зашто и да ги разбира, не ги слуша.

²⁰ Ако си видел човек брз и недомислен во зборовите свои, повеќе надевај се на безумен, отколку на него.

²¹ Ако ласкаво држиш слуга од детството, подоцна ќе посака да ти стане син.

²² Гневлив човек подига бунтови, а избувливиот многу греши.

²³ Гордоста на човека го понизува, а смиениот по дух ќе се здобие со чест.

²⁴ Кој дели со крадец, ја мрази душата своја; тој слуша клетви, но не ги соопштува.

²⁵ Оние што се плашат и срамуваат од луѓето, ќе се сопнат; нечесноста води кон соблазан, а кој се надева на Господ, ќе биде спасен.

²⁶ Мнозина го бараат благонаклоното лице на управителот, но судбината на човекот е од Господ.

²⁷ Неправеден човек е одвратен за праведниците, а одвратност за безбожниот е оној што оди по прав пат.

Зборовише на Агур

30 Зборовите на Агур, син Јакеов; негово пророштво, кажано на Итиел, на Итиел и Укал.

² Навистина, јас сум понеук од кого и да било меѓу луѓето, и во мене нема разум човечки,

³ и не се научив на мудрост, и не успеав да Го запознаам Сесветиот.

⁴ Кој се искачил на небото и слегол оттаму? Кој собрал ветар во пазувата своја? Кој врзал вода на наметката своја? Кој ги поставил сите краишта на земјата? Како му е името? И кое е името на синот негов? Знаеш ли?

⁵ Секој збор од Бога е чист; Тој му е штит на оној, што се надева на Него.

⁶ Не додавај кон зборовите Негови, за да не те разобличи, и да не излезеш лажливец.

⁷ За две работи те молам; не ми откажувај пред да умрам:

⁸ суетата и лагата оддалечи ги од мене, сиромаштија и богатство не ми давај, - храни ме со насушниот леб,

⁹ та, откако ќе се пренаситам, да не се откажам од Тебе и да кажам: „Кој е Господ” или, откако ќе осиромашам, да не почнам да крадам и да го употребувам името на мојот Бог напразно.

¹⁰ Не клевети го слугата пред господарот негов, за да не те проколне, и ти да останеш виновен.

¹¹ Има изроди кои го колнат својот татко и не ја благословуваат својата мајка.

¹² Лошото чедо се смета за чисто, а не е измиено од нечистотиите свои.

¹³ Лошото чедо високо ги држи очите свои, и толку се кренати клепките негови!

¹⁴ Има изроди чии заби се како мечеви, а вилиците нивни се како ножеви, за да ги изедуваат сиромасите по земјата и немоќните меѓу луѓето.

Цифрени изреки

¹⁵ Ненаситноста има две ќерки: „Дај, дај!” Има три работи ненаситни и четири што не велат: „Доволно е.”

¹⁶ Тоа се: пеколот и утробата неплодна, земјата што не се наситува со вода, и огнот, кој не вели: „Доста!”

30,1-3

4,1-2

4-6

8,22-31

4

Јн 3,13
Рим 10,6

7-9

15,15

8

Мт 6,11

10

21,23

11

20,20

12

16,2

13

6,17

14

1,12

15-16

27,20

ИЗРЕКИ

17 15,20
18-20 5,15-20
21-23 19,10
 27,15-16
24-28 6,6-8
29-31 19,12
32-33 29,22
31,1-3 29,3

¹⁷ Око, што му се потсмева на татко си и не сака да се покорува на мајка си, ќе биде исколвано од долински гаврани и од орлови пилци изедено!

¹⁸ Три работи се недостижни за мене, и четири што не ги разбирам:

¹⁹ патиштата на орелот по небото, ползењето на змијата по карпите, патеките на бродот среде море и патот на маж кон девица.

²⁰ Таков е патот и на жена прелјубница: се најала и ја избришала устата своја, па вели: „ништо лошо не сум направила.“

²¹ Од три работи се тресе земјата, и четири кои не може да ги поднесе:

²² слуга, кога ќе стане цар; безумен, кога до наситување ќе се најде со храна,

²³ развратна жена, кога ќе се омажи, и слугинка, кога го зазема местото на господарката своја.

²⁴ Има четири мали животни на земјата, но тие се помудри и од мудреците:

²⁵ мравките - во кои нема сила, но лете сепак си ја приготвуваат храната;

²⁶ јазовците - иако слаби животни, но ги прават куќите свои во камен;

²⁷ скакулците, кои немаат цар, но излегуваат во војна сите во редови;

²⁸ пајакот, кој со раце се лови, но се наоѓа и во царските палати.

²⁹ Еве три, кои убаво чекорат, и четири, кои свечено настапуваат:

³⁰ лавот, најсилен меѓу сверовите, кој нема да се врати и да се исплаши од никого;

³¹ грациозна газела или козел, и цар на чело на својата војска.

³² Ако гордоста те тера на безумни дела и си намислил зло, стави ја раката на устата своја.

³³ Зашто, како што кога се бие млеко, се добива масло, и кога ќе се удри носот, потечува крв, така и кога се предизвикува гнев, произлегува кавга.

Мајчина љубка кон еден цар

31 Зборовите на царот Лемуел, со кои го поучила неговата мајка.

² Ах, сине мој! Ах, сине на утробата моја! Ах, сине на заветите мои!

³ Не давај им ја на жени силата своја, ниту судбината своја на оние од нив, кои цареви погубуваат.

⁴ Не е за царевите, Лемуеле, не е за царевите вино да пијат, ниту за кнезовите - жесток пијалак,

⁵ за да не го забораваат, откако ќе се опијат, законот и да ја искривуваат правдината на угнетените.

⁶ Дајте му алкохол на оној што оди во погубел; вино нека пијат оние со мака во душата своја;

⁷ нека пивне тој за да ја заборава сиромаштијата своја и да не ги чувствуваат веќе болките свои.

⁸ Отворај ја устата своја за обесправениот, и за заштита на сираци.

⁹ Отворај ја устата своја и праведно суди, и заштитувај ги и сиромавиот и немоќниот.

За добродетелната жена

¹⁰ Кој ќе најде жена добродетелна? Таа е поскапа и од најскапоцените камења.

¹¹ Срцето на мажот нејзин е убедено во неа, тој нема да остане без добивка;

¹² таа ќе му прави добро на мажот свој, во сите дни од животот негов.

¹³ Набавува волна и лен, и весело работи со рацете свои.

¹⁴ Таа е како трговски кораб, - оддалеку си донесува храна.

¹⁵ Таа станува уште преку ноќта и дава храна во куќата своја и им определува работа на слугинките свои.

¹⁶ Ќе помисли ли за нива, ја купува; од плодот на рацете свои си насадува лозје.

¹⁷ Ја препашува со сила половината своја и ги зајакнува рацете свои.

¹⁸ Таа гледа колку ѝ напредува работата, и светилката нејзина не се гасне ноќе.

¹⁹ Ги протега рацете кон фурката, и прстите нејзини се фаќаат за вретеното.

²⁰ Дланката своја му ја отвора на сиромав, и раката своја на оној, кој има нужда, му ја подава.

²¹ Не се плаши од студ за челада своја, зашто сета челада нејзина е облечена во двојни алишта.

4
 20,1

5
 17,15

6-7
 17,5

8-9
 24,11

10-31
 5,15-19
 30,18-19

²² Таа си ткае покривачи: од висон и пурпур е нејзината облека.

²³ Мажот нејзин е познат кај портите, кога седи со старешините на земјата.

²⁴ Таа работи покривки и ги продава, и со појаси ги снабдува Хананците.

²⁵ Здравје и убавина е нејзината облека, и весело гледа на иднината.

²⁶ Со мудрост ја отвора устата своја, и кротка поука има на јазикот нејзин.

²⁷ Го надгледува домаќинството свое и не јаде леб во леност.

²⁸ Стануваат децата и ја благословуваат, - мажот, и тој ја фали:

²⁹ „Многу жени добродетелни имало, многу од нив стекнале богатство и сила, но ти ги надмина сите.“

³⁰ Миловидноста е примамлива и убавината - суетна; но жена, која се плаши од Господ, е достојна за пофалба.

³¹ Дајте ѝ од плодовите на нејзините раце, и нека се прославува кај градските порти поради делата свои!

ПРОПОВЕДНИК

Вовед

Уишѐ од самиот ѝочейок на книџаѝа, нејзиниот ѝисаѝел се ѝреѝсѝавува како мудар човек. Меџуѝа, за разлика од мудросѝишѝе од книџаѝа Соломонови изреки, ѝисаѝелот на оваа книџа ѝрикажува еден вид неѝтрадиционална мудросѝ. Преку боџаѝотѝо живоѝно искусѝиво, факѝички ни оѝкрива дека среќаѝа е крайкоѝтрајна и дека човековишѝе најори да ја ѝридобѝаѝ се најчесѝо бесѝолезни. Во ѝаков случај се ѝосѝавува ѝрашањетѝо каква е смислаѝа на човековиот живоѝ и дали ѝој ѝи заслужува сѝѝе маки шѝо ќе ѝи доживее во ѝекоѝ на неџовоѝо физичко ѝосѝоене. Приѝа, ѝисаѝелот ѝо ѝоѝѝикнува чѝѝаѝелот да си ѝи ѝосѝави исѝишѝе ѝрашања шѝо ѝој ѝи ѝосѝавува во оваа книџа.

Излаџањетѝо на мудрецоѝ се ѝрикажува како еден вид анкетѝа во врска со сеѝо она шѝо се случува на земјаѝа. Поѝврдувањетѝо и најорѝишѝе на човекоѝ (младосѝ, боџаѝсѝиво, слава, рабоѝа, мудросѝ, ѝрава) ѝосѝојано се ѝовѝоруваѝѝ. Несѝџурносѝа шѝо ја ѝредизвикува ѝосѝојанаѝа оѝносѝѝ од смрѝѝа и од неѝравдаѝа шѝо царува меџу луџетѝо, неможносѝа да се дознаѝѝ Божѝишѝе ѝланови во врска со иднинаѝа на свеѝотѝ, ја ѝрави судбинаѝа на човекоѝ сосема несѝџурна.

Библѝискишѝе ѝексѝови сеѝак ни даваѝѝ алѝернаѝѝивен одџвор во врска со ѝрашањетѝо за смислаѝа на човековиот живоѝ. Добро е ѝришѝа, ако меџу нив ѝо ѝронајдеме одџласот на нашишѝе соѝсѝѝвени обесхрабрувања и сомнежи. Добро е шѝо еден библѝиски ѝисаѝел ни ѝриѝомнува дека нема висѝѝинска вера во Бога без јасен ѝоџлед врз ѝрашањетѝо за човековоѝо однесување.

1,2

2,11,17
11,8
Пс 61,9
Рим 8,20

3

2,20,22
5,17
9,9

4

Сир 14,18

7

Сир 40,11

Живоѝот е бесмислен

1 Зборови на проповедникот, син Давидов, цар израилски.

² Суета над суетите, вели проповедникот, суета над суетите - сѝе е суета!

³ Каква е ползата за човекот од сите негови трудови, со кои се труди под сонцето?

⁴ Род еден си заминува, и род друг доаѓа, а земјата останува засекогаш.

⁵ Сонцето изгрева и заоѓа, и пак брза кон местото свое, од каде што изгрева.

⁶ Ветрот вее кон југ и се врти кон север, се врти, се врти во својот пат и пак ги почнува своите вртења во круг.

⁷ Сите реки течат во морето, но морето не се преполнува: тие одново се враќаат кон она место, од каде што потекуваат, за да течат одново.

⁸ Секоја работа бара труд: човекот не може сѝе да искаже; окото не се наситу-

ва од гледање, ниту увото може да се наслуша. **9**

2,12
3,15

⁹ Она што било, пак ќе биде, и она што се правело, пак ќе се прави - нема ништо ново под сонцето. **11**

2,16

¹⁰ И ако за нешто се рече: „Види, ете, тоа е ново“; но тоа веќе било во текот на вековите, што биле пред нас. **12**

2,9

¹¹ Нема спомен за минатото; па и за тоа, што ќе биде подоцна нема да остане спомен кај оние што ќе дојдат. **13**

3,10
7,25
8,16

Искусѝивошѝо на ѝроѝоведникоѝ

¹² Јас, проповедник, бев цар над Израил во Ерусалим;

¹³ и го управив срцето свое да истражува и да испитува преку мудроста сѝе, што станува под небото; таа тешка задача им ја даде Бог на синовите човечки, за да се занимаваат со неа.

14

2,11.17,26

15

4,4.6.16

6,9

7,13

16

12,9

3 Цар 3,12

5,9-10

10,1-13.

23-24

Сир 47,

14-17

2,2

Изреки

14,13

3

5,17

6,12

Јов 14,5

4

3 Цар 7,

1-12

1 Лет 27,27

8

3 Цар 9,28

10

7,28

9,9

¹⁴ Ги видов сите работи, што се вршат на земјата, и ете - сè е суета и мака за духот.

¹⁵ Кривото не може да се исправи, и она, што го нема не може да се брои.

¹⁶ Си велев во срцето свое: „Еве, јас се воздигнав и се здобив со мудрост повеќе од сите, што беа пред мене над Ерусалим, и срцето мое виде многу мудрост и знаење.”

¹⁷ И го насочив срцето свое да ја познае мудроста, да ги познае безумието и глупоста; но разбрав дека и тоа е мачно за духот;

¹⁸ зашто при големата мудрост големо е и тагата, и кој умножува знаење, умножува и мака.

2 Си реков во срцето свое: „Ајде ќе те испитам во веселба: уживај во наслади!” Но ете, и тоа беше суета!

² За смеата реков - глупост е, а за веселбата: каква полза од неа?

³ Си помислив во срцето свое да го насладам телото свое со вино и, додека срцето мое се води по мудроста, да се придржувам и за глупоста сè додека да видам, што е подобро за синовите човечки, што би требало да прават тие под небото во текот на малкуте денови од својот живот.

⁴ Презедов големи работи: си изградив куќи, си насадив лозја,

⁵ си уредив градини и овоштарници и посадив таму секакви овошни дрвја;

⁶ си направив водостои за поливање на овошните дрвја;

⁷ придобив слуги и слугинки, имав и слуги родени во домот мој; имав и крупен и ситен добиток, повеќе од сите, што беа пред мене во Ерусалим;

⁸ насобрав сребро и злато и скапоцености од цареви и области; си доведов пејачи и пејачки и тоа, што ги насладува синовите човечки - многу жени.

⁹ И така станав јас поголем и побогат од сите, што беа пред мене во Ерусалим; а и мудроста моја остана со мене.

¹⁰ Што и да посакаа очите мои, не им откажував, не му забранував на срцето свое никаква веселба, бидејќи срцето мое се радуваше со сите мои трудови; и тоа ми беше награда за сите мои трудови.

¹¹ И се обсрнав, та погледнав на сите мои дела, што ги беа извршиле моите раце, и на трудот, со кој се бев трудел, извршувајќи ги: и ете - сè беше суета и мака за духот, и немаше од нив полза на земјата!

¹² Потоа се свртев да ги погледам мудроста, безумството и глупоста: што може да направи човекот што ќе ме наследи, посебно од она, што е веќе направено?

¹³ И видов дека предимството на мудроста пред глупоста е токму такво, какво што е предимството на светлината пред темнината:

¹⁴ на мудриот очите му се во главата негова, а глупавиот оди во темнина; но дознав дека крајот на сите им е еднаков.

¹⁵ Тогаш си реков во срцето свое: „И мене ќе ме стигне истото, како и глупавиот; зошто толку многу сакав да станам мудар?” Па си реков во срцето свое дека и тоа е суета.

¹⁶ Зашто нема да го помнат мудриот вечно, како и глупавиот; по време сè ќе се заборави, и, мудриот умира, како и безумниот.

¹⁷ Тогаш го намразив животот, бидејќи ми станаа одвратни работите, што се вршат под сонцето; зашто сè е суета и измачување на духот.

¹⁸ И го намразив сето она, за кое се бев трудел под сонцето, затоа што треба да го оставам на човек, што ќе дојде по мене.

¹⁹ И кој знае: мудар ли ќе биде тој или глупав? А тој ќе располага со сиот мој труд, со кој сум се трудел и со кој сум се покажал мудар на земјата. Но и тоа е суета!

²⁰ Намислив да му внушам на срцето свое да се откаже од сиот труд, со кој се бев трудел на земјата,

²¹ зашто еден човек се труди мудро, со знаење и со успех, и сето тоа треба да му го предаде на човек, што не се трудел за тоа, - како да е негов дел. Па и тоа е суета и зло големо!

²² Зашто, што му останува на човекот од сиот негов труд и од грижата на срцето негово, што се труди на земјата?

12

1,9

14

10,2

Јн 8,12

1 Јн 2,10-

11

15

6,8

16

1,11

Сир 44,9

18

6,2

Сир 11,19

238,16
Сир 40,5**24**3,12-13
11,9
Сир 14,14**26**Пс 48,10
Јов 27,
16-17
Изреки
13,23**3,1**3,17
8,6**10**

1,13

116,12
7,14
8,17
11,5
Пс 138,17
Сир 11,4
18,6
39,16
Рим 11,33

²³ Бидејќи сите денови му се мачни, а трудовите негови - неспокојство; дури и ноќе срцето негово не знае за мир. Ете, и тоа е суета!

²⁴ И не е ли добро за човекот да јаде, да пие и да ја насладува душата своја од својот труд. Но јас видов дека и тоа е од Божјата рака;

²⁵ зашто, кој може да јаде, и кој може да се насладува без Бога?

²⁶ Тој му дава мудрост, и разум и радост на човекот, кој е добар пред лицето Негово; а на грешникот му дава грижи, - да собира и трупа, за да го предаде потоа на оној, кој е добар пред лицето Божјо! Па, ете, и тоа е суета и мака за духот!

Сè има свое време

3 Сè има свое време, и секоја работа под небото има свое време;

² време кога ќе се родиш, и време кога ќе умреш; време кога садиш, и време кога го корнеш насаденото;

³ време кога се убива, и време кога се лекува; време кога се урива, и време кога се гради;

⁴ време кога се плаче, и време кога се смее; време кога се тагува, и време кога се игра;

⁵ време кога се расфрлуваат камења, и време кога се собираат камења; време кога се прегрнуваш, и време кога се одбегнуваат прегратки;

⁶ време кога се бара загубеното, и време кога се губи; време кога се чува, и време кога се растура;

⁷ време кога се раскинува, и време кога се сошива; време кога се молчи, и време кога се зборува;

⁸ време кога се сака, и време кога се мрази; време за војна и време за мир.

⁹ Каква полза има оној што работи од она, над што се труди?

¹⁰ Ги видов (со мака) работите, што Бог им ги даде на синовите човечки, за да се мачат околу нив.

¹¹ Сето тоа Тој го направил да биде прекрасно во свое време. Ни дал и чувство за времето и просторот, но пак не може човекот да ги разбере докрај делата Божји што Тој ги врши од почетокот до крајот.

¹² Разбрав дека за нив нема ништо подобро, освен да се веселат и да прават добро во текот на животот свој.

¹³ Кога секој човек јаде и пие, и го гледа доброто во секој свој труд, тоа е дар Божји.

¹⁴ Разбрав дека сè, што прави Господ, останува засекогаш; кон тоа нема што да се додава, од тоа нема што да се одзема; а Бог прави така, за да се има страв пред лицето Негово.

¹⁵ Она што било, тоа е и сега, и она што ќе биде, тоа веќе било, - зашто Бог го враќа она што изминало.

Сè завршува со смртѝѝа

¹⁶ И уште видов под сонцето: наместо закон - беззаконие; наместо правда - неправда.

¹⁷ И си реков во срцето свое: „Праведниот и безбожниот Бог ќе ги суди, бидејќи таму има време за секоја работа и суд за секое дело.”

¹⁸ Си реков во срцето свое и за синовите човечки - дека Бог ќе ги испита, и ќе им покаже дека тие сами по себе се животни,

¹⁹ зашто сè што се случува со синовите човечки, се случува и со животните; крајот им е ист: како умираат едните, така умираат и другите, и едно е дишењето кај сите, и човекот нема предимство пред добитокот, зашто - сè е суета!

²⁰ Сè оди на едно место: сè произлегува од земјата, и сè ќе се врати во земјата.

²¹ Кој знае: дали духот на синовите човечки се качува горе, а духот на животните слегува долу, во земјата?

²² И така, јас видов дека нема ништо подобро за човекот, освен да се насладува со делата свои, бидејќи тоа е негов дел; зашто, кој ќе го доведе после да го погледа она, што ќе биде по него?

Нейравди и аномалии во оиѝѝестѝвениоѝ живоѝѝ

4 Се свртев и ги видов сите неправди, што стануваат под сонцето; и ете, солзите на онеправданиите, и утешител немаат; силата е во рацете на угнетувачите, а закрилник нема.

132,24
5,18
3 Цар 4,20**14**

Пс 32,11

15

1,9

164,1
5,7**17**11,9
12,14**19**7,15
8,14
9,2
Пс 48,12,20**20**1 Мојс 2,7
3,19**21**Пс 103,29
Јов 34,15
Сир 16,29
17,1**22**2,24
6,12
8,7
10,14**4,1**

3,16

36,3
Ер 20,18
Јов 3,16
10,18**4**

2,11

5Изреки
6,10-11**8**

Сир 14,4

9Изреки
18,20
Сир 6,14
Лк 10,1**11**

3 Цар 1,1-2

13

9,15

14

Сир 11,5

17Изреки
19,2

² Па си реков: блазе им на умерените, што умреле одамна, отколку на живите, што живеат досега;

³ а поблажен е и од едните и од другите оној, што уште не постои, кој не ги видел лошите работи, што се вршат на земјата.

⁴ А видов исто дека секој труд и секој успех во работите предизвикува меѓу луѓето заемна завист. Но и тоа е суета и мака за духот.

⁵ Глупавиот седи со скрстени раце и го гризе своето сопствено тело.

⁶ Подобро една шепа во мир, отколку две со труд и мака во духот.

⁷ Се свртев и видов друга суета на земјата:

⁸ човек осамен, нема близок: нема ни син, ни брат, а пак на сите работи негови крај нема, и очите негови не можат да се наситат со богатство. „За кого, пак, - вели тој - се трудам и ја лишувам од добра душата своја?“ - Ете, и тоа е суета и лоша работа.

⁹ Подобро им е на двајца, отколку на еден, бидејќи имаат добра награда за трудот свој.

¹⁰ Зашто, ако падне едниот, другиот ќе го крене другарот свој. Но тешко на еден, ако падне, ќе нема друг, кој да го крене.

¹¹ Исто, кога лежат двајца, топло им е; а еден - како ќе се згрее?

¹² И, ако некој го надвие едниот, тоа двајца ќе го навасаат; и јажето, трипати усукано, нема лесно да се скине.

¹³ Подobar е младинец сиромав и умен, отколку цар - неразумен и стар, кој веќе не умее да прима совети;

¹⁴ зашто младиот може да излезе од темница и да стане цар, иако се родил сиромав во царството.

¹⁵ Ги видов сите живи, што одат под сонцето, со вториот младич што ќе застане на негово место.

¹⁶ Број немаше сиот оној народ, што беше пред него, иако подоцнежните нема да му се радуваат. И тоа е суета и гонење ветер.

Не брзај да изговараш зборови ипред Господ

¹⁷ Чувај ја ногата своја, кога одиш во Божјиот дом, и биди готов повеќе да

слушаш, отколку да гледаш како безумните принесуваат жртви, зашто тие не знаат дека вршат зло.

5 Не брзај со јазикот свој, и срцето твое да не брза да изговара зборови пред Господ; зашто Бог е на небото, а ти на земјата; затоа зборовите твои да не бидат многу.

² Зашто, како што соништата доаѓаат при многу грижи, така и гласот на глупавиот се познава од многуте зборови.

³ Кога даваш завет на Бога, не двоуми се да го извршиш, зашто Тој не ги сака безумните: она што си го ветил, изврши го.

⁴ Подобро е да не ветуваш, отколку да ветиш и да не го извршиш.

⁵ Не ѝ дозволувај на устата своја да го тера во грев телото твое и не зборувај пред ангелот Божји: „Тоа е грешка!“ Зошто ти е да правиш така, и Бог да се разгневи на зборот твој и да го сотре делото на рацете твои?

⁶ Зашто, како во многуте соништа, така и во многуте зборови има суета; но ти имај страв од Бога.

Злоујопребитије на власија

⁷ Ако видиш некаде на сиромав да се врши неправда и да му се одзема судот и правдата, не чуди се на тоа: зашто над високиот гледа повисок, а над нив - уште повисок;

⁸ но од сè покорисна е земјата; и царот на нивата ѝ служи.

Од богајисџвојшо нема љолза

⁹ Кој го љуби среброто, со сребро нема да се насити, и кој сака богатство, тој нема да има полза од тоа. И тоа е суета!

¹⁰ Се зголемува ли имотот - се зголемуваат и корисниците негови; и каква корист за сопственикот негов: зар само да гледа со очите свои?

¹¹ Сладок е сонот за оној, кој се труди, - па јадел тој малку или многу; но прејадувањето не му дава на богатиот да засpie.

¹² Има едно тешко зло, што сум го видел на земјата: богатство, што се чува за зло на оној, кој го поседува.

¹³ А тоа богатство може да се изгуби во несреќно време: му се роди син и не остане ништо во рацете негови.

5,15 Моје 4,39
Ис.Н. 2,11
Изреки
20,25
Сир 7,14
Мт 6,7**2**5,11
Изреки
10,19
13,3
Јк 3,8**4**3 Моје 27,2
4 Моје 30,3
5 Моје
23,21-23**6**3,14
Сир 34,1-7**7**3,16
Јов 9,24**9**

Сир 14,3

10Изреки
19,6**11**Изреки
13,8

ПРОПОВЕДНИК

14Пс 48,17
Јов 1,21**16**7,9
Јов 14,1**17**

2,24

18

3,13

6,22,18
Сир 14,3
Лк 12,20**3**

Јов 3,11

63,20
Сир 41,4**8**

2,15

¹⁴ Како што излегол гол од мајчината утроба, така и си заминува, каков што дошол; ништо нема да земе од трудот свој, што би можел в рака да понесе.

¹⁵ И тоа е големо зло: каков што дошол, таков си заминува. Каква е, тогаш, ползата за него, кога се трудел залудо?

¹⁶ А целиот живот бил мрачен од многу грижи, маки и страдања.

¹⁷ Еве уште што најдов за добро и пријатно: да се јаде и да се пие и да се насладува од доброто на сите свои трудови, со кои некој се труди на земјата преку сите дни од животот свој, што му ги дал Бог; зашто тоа е негов дел.

¹⁸ И, ако на некој човек Бог му дал богатство и имот, и му дал да се ползува од нив, да го зема својот дел и да се насладува од трудовите свои - тоа е Божји дар.

¹⁹ Нема долго време да ги помни тој дните на животот свој; затоа Бог и го наградува со радоста на срцето негово.

6 Има едно зло, што го видов на земјата, и тоа често е меѓу луѓето:

² Бог му дава на човекот богатство, имот и слава, и за душата негова нема скудности во ништо, што и да посака; но Бог не му дава нему да се ползува од тоа, туку се ползува од него друг човек: тоа е суета и тешко зло!

³ Ако некој изнароди сто синови, проживее многу години и уште му се умножат дните на животот негов, а душата негова не се насладила на добро, та за него ќе нема дури ни погреб, подобро му е, велама, на недоносче отколку нему,

⁴ зашто залудо дошло и отишло во темнина, и името му е покриено со мрак.

⁵ Тоа дури и не го видело и не го познало сонцето: но поспокојно е од оној.

⁶ А оној, макар да проживеал и две илјади години, без наслада од добрата, нема ли да појде сè на исто место?

⁷ Сиот труд на човекот е за устата негова, но душата негова не може да се насити.

⁸ А каква предност има умниот пред безумниот, каква - сиромавиот, кој умее да се однесува пред луѓето?

⁹ Подобро е да гледаш со очи, отколку да посакуваш со душата. И тоа е суета и мака за духот.

Совети за мудросѝ

¹⁰ Она што постои, тоа е веќе наречено со име, и се знае дека е тоа - човекот, и дека тој не може да се препира со оној, што е посилен од него.

¹¹ Има многу такви работи, што ја зголемуваат суетата: тогаш што е подобро за човекот?

¹² Зашто, кој знае што е добро за човекот во животот, во текот на сите дни на неговиот суетен живот, што тој ги поминува како сенка? И кој ќе му каже на човекот, што ќе стане по него на земјата?

7 Подobar е добар глас, отколку скапоцено масло, и смртниот ден - од родениот ден.

² Подобро е да одиш во куќа каде што плачат по умрен, отколку да отидеш во куќа, каде што има веселби и гозби, зашто таков е крајот на секој човек, и живиот ќе го приложи тоа кон срцето свое.

³ Тагата е подобра од смеата; зашто, кога е лицето нажалено, срцето станува подобро.

⁴ На умните срцето им е во куќата, каде што плачат, а на безумните во куќа, каде што се веселат.

⁵ Подобро е да слушаш прекор од мудар, отколку да слушаш пофалби од глупав;

⁶ зашто смеата на безумните е како прскање на трње под котел. И тоа е суета!

⁷ Угнетувањето на другите го прави мудриот безумен, а подароците го распапуваат срцето.

⁸ Крајот на една работа е подobar од нејзиниот почеток; трпеливиот е подobar од горделивиот.

⁹ Не станувај со духот свој брз на гнев, зашто гневот се крие во срцето на безумните.

¹⁰ Не вели: „Зошто поранешните дни биле подобри од сегашните?“, бидејќи не е мудро да прашуваш за тоа.

9

1,14

11

5,2

123,22
9,9
Пс 101,11
109,23
Јов 14,2**7,8**Изреки
16,32**9**5,16
Изреки
22,24
Јк 1,19-20**10**

Сир 39,34

12

8,13

13

1,15

15

3,19

19

9,16

20

Јов 14,4
Сир 8,5
1 Јн 1,8-9

21

10,20

25

1,13

26

Суд 16
1 Цар
15,32
Изреки
22,14

¹¹ Добра е мудроста, како и наследство, особено за оние, што го гледаат сонцето,

¹² зашто под нејзината сенка е исто, како под сенката на сребро; но предимството на знаењето е во тоа, што мудроста му дава живот на оној, што ја има.

¹³ Погледај ги Божјите дела: кој може да го исправи она, што Бог го направил криво?

¹⁴ Во добро време ползувај се со доброто, а во зли дни размислувај: едното и другото го направил Бог, за да не може човекот да каже ништо против Него.

¹⁵ Се нагледав на сè во моите суетни дни: праведниот загинува со својата праведност; безбожниот и натаму живее и покрај безбожноста своја.

¹⁶ Немој да бидеш премногу строг и немој да се покажуваш за многу умен, зошто да се уништуваш?

¹⁷ Не предавај се на грев и не станувај безумен; зошто да умреш предвреме?

¹⁸ Добро е, ако се држиш за едното, но и друго да не испушташ од раката своја; зашто, кој има страв од Бога, ќе се избави од сето тоа.

¹⁹ Мудроста го прави мудриот посилен од десет кнезови што се во градот.

²⁰ Нема праведник на земјата, кој прави добро и никако да не греши;

²¹ затоа не обрнувај внимание на секој збор, што се кажува, за да не го чуеш и слугата свој, кога те навредува;

²² зашто срцето твое знае за многу случаи, кога и ти самиот си навредувал други.

²³ Сето тоа го испитав со мудрост; јас реков: „Ќе бидам мудар“, но мудроста е далеку од мене.

²⁴ Далеку е тоа што се случило и многу длабоко: кој ќе го пронајде?

²⁵ Се свртев со срцето свое, за да ги дознаам, изучам и истражам мудроста и разумот, и да го познаам безумието на безбожниот, и незнаењето, и лукавството,

²⁶ и разбрав дека погорчливо од смртта е жената, зашто таа е мрежа, срцето нејзино - стапица, рацете најзини - окови; добриот пред Бога ќе се спаси од неа, а грешникот ќе биде уловен од неа.

²⁷ „Ете, тоа открив јас - рече Проповедникот - испитувајќи едно по друго.“

²⁸ Што уште бараше душата моја, и не го најде? - Маж најдов еден на илјада, но жена меѓу сите нив не најдов.

²⁹ Само, ете, тоа го открив дека Бог го создаде човекот едноставен и добар, но тој самиот си создава проблеми.

8 Кој е како мудриот, и кој го разбира значењето на работите? Мудроста на човек му го просветлува лицето негово, и строгоста на лицето негово се изменува.

Мудро е да се биде ѵслушен сѐрема цароѵ

² Јас (велама): пази го царскиот збор, и тоа - поради клетвата пред Бога.

³ Не брзај да бегаш од лицето негово и не биди тврдоглав во лошите работи; зашто, тој што ќе посака, сè може да направи.

⁴ Каде што е зборот на царот, таму е и власта; и кој ќе му каже: „Што правиш?“

⁵ Кој пази заповед, тој не доживува никакво зло: срцето на мудриот знае и време и наредба;

⁶ зашто за секоја работа има свое време и свој суд; а за човекот е голема несреќа,

⁷ што не знае, што ќе биде и како ќе биде тоа; а кој ќе му каже?

⁸ Ниеден човек нема власт над духот, за да го задржи духот, и нема власт над смртниот ден - нема избавување од таа работа; ниту безбожникот ќе го спасат неговите лоши дела.

Размислувања за човековото однесување

⁹ Сето тоа го видов, и го свртувам срцето свое кон секоја работа, што се врши на земјата. Понекогаш човекот господари над човек на своја штета.

¹⁰ Видов тогаш како погребуваат безбожни; од нив беше преполн храмот. Во Ерусалим го беа заборавиле нивното безбожно однесување. И тоа е суета!

¹¹ Бидејќи не се врши суд над лошите работи, затоа не се плаши срцето на синовите човечки да прави зло.

28

Изреки
20,6

8,1

Сир 13,25

2

2 Мојс
22,11
Рим 13,1

3

10,4

4

Ис 45,9
Јов 9,12

5

12,13
Изреки
19,16

6

3,1

7

10,14

8

Мудр 2,1

10

9,5
Јов 21,
32-33

11

9,3

12

3,14

14

3,19

15

2,24

9,7

11,9

16

1,13

2,23

17

3,11

9,1

5 Моје 33,3

Изреки

16,1

Мудр 7,16

2

3,19

3

8,11

¹² Иако некој грешник врши стопати зло, судот му се одолжува; но јас знам дека ќе им биде добро само на оние, што имаат страв од Бога, кои со почит стојат пред лицето Негово;

¹³ а за безбожниот нема да има добро, и како сенка, само кратко време, ќе преуспее оној, кој не се плаши пред Бога.

¹⁴ Има и таква суета на земјата: праведните ги постигнува она, што би ги заслужиле делата на безбожниците, а со безбожните станува она, што би го заслужиле делата на праведните. А јас си реков: и тоа е суета!

¹⁵ И ја пофалив јас веселбата; зашто нема подобро за човекот на земјата од тоа да јаде, да пие и да се весели; тоа го придружува човекот во трудовите негови преку дните на животот негов, што му го дал Бог на земјата.

¹⁶ Кога го насочив срцето свое кон тоа, да постигнам мудрост и да ги разгледам работите, што се вршат на земјата, и поради кои на човекот не му доаѓа сон ни дење ни ноќе, -

¹⁷ тогаш ги видов сите дела Божји и разбрав дека човекот не може да ги сфати работите, што се вршат на земјата. Колку и да се труди човекот да ги проучува, пак нема да го постигне тоа. Дури и мудрец тоа не може да го открие, иако мисли дека знае.

9 И сево ова го ставив во срцето свое, за да испитам дека праведните и мудрите нивни дела се во рацете Божји, и дека човекот не знае ни за љубов, ни за омраза во сето тоа, што е пред него.

² За секој и за сите е едно: една судбина за праведен и неправеден, за добар и лош, за чист и нечист, како за оној кој принесува жртви, така и за оној кој не принесува; како за добар, така и за грешник; како за оној што се колне, така и за оној што се плаши од клетва.

³ Токму тоа е најлошо од сè што се случува на земјата, дека еден е крајот за сите, па затоа срцето на синовите човечки е полно со зло, и безумие има во срцето нивно додека се живи; а потоа тие умираат.

⁴ Кој е меѓу живите, има уште надеж, бидејќи и куче живо е подобро, отколку мртов лав.

⁵ Живите знаат дека ќе умрат, а мртвите ништо не знаат, и веќе за нив нема награда, зашто и споменот за нив е предаден на заборавот,

⁶ и љубовта нивна, и омразата нивна и љубомората нивна веќе исчезнале, и ќе немаат дел довека во ништо, што се случува на земјата.

⁷ И така, оди, јади го радосно лебот свој и пиј го со радосно срце виното свое, кога Бог има наклоност кон твоите дела.

⁸ Во секое време облеката да ти биде празнична, и секогаш да има миризливи мазила на лицето твое.

⁹ Во сите дни на својот суетен живот насладувај се од животот заедно со жената, што ја сакаш, и која ти ја дал Бог на земјата за сите твои суетни дни; зашто, тоа е твој дел во животот и во твоите трудови, со кои се трудиш на земјата.

¹⁰ Сè, што може да врши раката твоја, според силите твои, врши; зашто во гробот, каде што ќе појдеш, нема ни работа, ни размислување, ни знаење, ни мудрост.

Мудросѿа не е секогаш ефикасна

¹¹ И пак видов на земјата дека на брзите не им се дава победа, ниту на храбрите - битката, ниту на мудрите - леб, ниту на разумните - богатство, ниту на искусните - благонаклоност, но времето и приликите им се случуваат на сите нив.

¹² Зашто човек не знае кога ќе го снајде несреќа. Како што рибите налетуваат во погубна мрежа, и како што птиците се заплеткуваат во примки, така и синовите човечки се уловуваат во тешко време, кога тоа неочекувано ќе дојде за нив.

¹³ Еве уште каква мудрост видов на земјата, и таа ми се причини голема:

¹⁴ мал град и во него малку луѓе; дојде против него голем цар, го опколи и почна околу него да издига големи опсадни напави;

5

8,10

6

Сир 14,19

7

2,24

9

Изреки

5,18

10

Сир 14,16

12

Лк 12,20

154,13
Изреки
21,22
24,5

¹⁵ но во него се најде човек сиромав, но умен, и тој со својата мудрост го спаси тој град; и при сето тоа никој не се сети за тој сиромав.

16

7,19

¹⁶ И јас си реков: мудроста е подобра од силата, и при сето тоа што мудроста на сиромавиот се пренебрегнува, и зборовите негови не се слушаат.

10,1

Гал 5,9

2

2,14

4Изреки
15,4
16,14**6**Изреки
19,10
30,22**8**Пс 7,15
Изреки
26,27
Сир 27,26**10**Изреки
16,32**12**Изреки
10,32
15,2

¹⁷ Зборовите на мудрите, искажани спокојно, се ислушуваат подобро, отколку викањето на кнез меѓу глупаци.

¹⁸ Мудроста е подобра од воено оружје; но еден грешник расипува многу добри работи.

10 Мртвите муви го расипуваат и го усмрднуваат благопријатното масло на мироварец: истото го прави една мала глупост на уважуван човек за неговата мудрост и чест.

² Срцето на мудриот се наклонува кон десно, а срцето на глупавиот - кон лево.

³ По каков и да било пат да оди глупавиот, кај него секогаш недостига разум, и пред секого тој ќе се покажува дека е неразумен.

⁴ Ако гневот на оној што владее избувне врз тебе, не напуштај го местото свое, зашто кроткоста спречува големи грешки.

⁵ Има зло што сум го видел на земјата, како грешка што доаѓа од владетелот;

⁶ неразумниот се поставува на голема височина, а богатите седат ниско.

⁷ Сум видел слуги на коњи, а кнезови да одат пешки како слуги.

⁸ Кој копа јама, сам ќе падне во неа, и кој соборува ограда, змија ќе го касне.

⁹ Кој крева камења, може да се шине, и кој цепи дрва, може да се изложи на опасност од нив.

¹⁰ Ако отапи секирата, и ако сечилото нејзино не биде наострено, ќе треба повеќе сила; мудроста знае тоа да го поправи.

¹¹ Ако змијата касне пред да биде убиена, тогаш каква е ползата за оној што ќе ја убие.

Не треба премногу да се зборува

¹² Зборовите од уста на мудрец се благодат, а устата на безумниот самиот него го погубува:

¹³ првите зборови од устата му се глупост, а крајот на речта на устата негова - лошо безумие.

¹⁴ Глупавиот зборува многу, а човекот и не знае што ќе биде; та и кој ќе му каже, што ќе биде по него?

¹⁵ Трудот на глупавиот го изморува, зашто не го знае дури ни патот за во градот.

¹⁶ Тешко тебе, земјо, кога царот твој е дете, и кога кнезовите твои уште од рано се гоштеваат!

¹⁷ Блазе тебе, земјо, кога царот ти е од род благороден, и кнезовите твои јадат навреме, за поткрепа, а не за преситивање!

¹⁸ Од мрзливост ќе нависне таванот, и кога ќе се скрстат рацете, покривот ќе прокапе.

¹⁹ Гоштевања се приредуваат заради наслада и виното го весели животот; а сè прави среброт.

²⁰ Дури и во мислите свои не навредувај го царот, и во спалната своја не го навредувај богатиот; зашто небесната птица може да го пренесе твојот збор, и сè што има крилја ќе го соопшти твојот збор.

Умешноста да се ризикува

11 Пуштај го лебот свој по водите, зашто по многу дни пак ќе го најдеш.

² Давај дел на седум души, и дури на осум, зашто не знаеш, какво зло ќе настане на земјата.

³ Кога ќе се наполнат облаците, излеваат дожд на земјата; и ако едно дрво падне кон југ или кон север, тоа си останува таму, каде што и паднало.

⁴ Кој го набљудува ветрот, нема да сее, и кој гледа во облаците, нема да жнее.

⁵ Како што не ги знаеш патиштата на ветрот, ниту како настануваат коските во утробата на бремена жена, така не можеш да ги знаеш ни делата на Бога, Кој создава сè.

⁶ Изутрина сеј го семето твое и навечер нека не мируваат рацете твои, зашто не знаеш, едното, или другото повеќе ќе успее, или и едното и другото ќе бидат еднакво добри.

13Ис 32,6
Пс 13,1**14**

3,22

17Ис 3,4,10
Изреки
31,4**19**Суд 9,13
Пс 103,15**20**7,21
2 Мојс
22,28
Лк 12,2-3**11,5**3,11
Пс 138,14-16
Изреки
30,19
Јн 3,8

7

12,2
Песна 6,10

⁷ Слатка е светлината дневна за гледање, и пријатно е да се биде жив.

9

Сир 14,11

⁸ Ако човек проживее и многу години, нека се весели во текот на сите нив и нека си спомнува за темните дни, какви што ќе ги има многу: но сè што ќе биде, ќе биде суета!

Бидејќи среќни

и пред да биде ирмногу касно

⁹ Весели се во младоста своја, момче, и срцето твое да вкусува радост во дните на твојата младост; и оди каде што срцето те влече и каде што очите ти гледаат; само знај дека за сето тоа Бог ќе те изведе на суд.

¹⁰ Гони ја скрбта од срцето свое и отстранувај го злото од телото свое, зашто детството и младоста се суета!

12 И спомнувај си за твојот Творец во дните на младоста своја, додека не дошле тешки денови, додека не настанале години, за кои ќе речеш: „Не ми се мили“;

² додека сонцето и светлината на месечината и на ѕвездите не потемнеле, и не дошле нови облаци по дождот;

³ додека не настапил оној ден, кога куќните стражари ќе затреперат, и силните мажи ќе се подгрбават, кога воденичките ќе престанат да мелат, бидејќи останале малку; кога ќе се помрачат оние, што гледаат низ прозорец;

⁴ кога портата ќе почне да се затвора; кога ќе замолкне шумот на рачните мелници, и кога човек ќе почне да станува на птичји глас, и ќерките - пејачки ќе сопрат да пеат;

⁵ кога висините за нив ќе бидат страшни, и по патот ќе има ужаси; кога ќе

процути бадемот, и скакулецот ќе стане тежок, и желбата ќе помине; зашто човекот заминува во вечниот дом свој, и тажачките се готови да го опкружуваат по улица;

⁶ додека не се скине крајот сребрен, и не се скриши златната чаша, и не се растури ведрото при изворот, и не падне тркалото на бунарот.

⁷ И ќе се врати правот во земјата, како што си бил; а духот ќе се врати кај Бога, Кој го дал.

⁸ Суета над суетите, вели проповедникот, сè е суета!

Заклучок

⁹ Проповедникот не само што беше мудар, туку и го учеше народот на мудрост. Тој сè испитуваше, изучуваше и остави многу мудри изреки.

¹⁰ Проповедникот се трудеше да најде убави мисли и точно ги запиша зборовите на вистината.

¹¹ Зборовите на мудреците се како остени; како забиени клинци се нивните зборови, дадени од единствениот Пастир.

¹² А освен сето тоа, синко, пази се и од ова: да пишуваш многу книги - тоа нема крај, а да читаш многу - и тоа е заморно за телото.

¹³ А суштината на сè е: имај страв од Бога и пази ги Неговите заповеди, зашто тоа му е сета должност на човекот;

¹⁴ зашто Бог ќе ја изведе на суд секоја работа, и што е тајно, било да е добро или лошо.

12,7

3,20
Сир 40,11

8

1,2

13

Сир 1,
13-26

14

3,17

ПЕСНА НАД ПЕСНИТЕ

Вовед

Во средишниот дел од библискиот текст се среќава една збирка песни, во која се ојева љубовта и каде чувствата на двајца вљубени се изразуваат во вид на поезија. Уште од најдавніни времиња се настојува оваа библиска книга да се толкува алегориски, односно се тврди дека таа ни ги открива односите меѓу Бог и Неговиот народ. Меѓутоа, точно е исто така дека љубовта меѓу мажот и жената е дар Божји.

Темајски книгата може да се подели на седум поими (1,2–2,7; 2,8–17; 3,1–5,1; 5,2–6,3; 6,4–7,11; 7,12–8,5; 8,5б–14), во кои се помесени љубовните дијалози, каде љубовта е дискретно сокриена во симболиката на природата. Овие дијалози помеѓу еден маж и една жена, кои се бараат, се наоѓаат, се жубат и одново истрагаат еден по друг, се прекинуваат од туѓи гласови, кои не се секогаш срдечни. А тоа се овчарите (другарите на младиот човек), мајката или браќата на младата девојка. Под разни имиња овие лица или групи настојуваат да се мешаат во љубовта меѓу двајцата вљубени. Но таа љубов не им припаѓа нив; таа е дар Божји, за оние што се љубат.

1,1 Најубавата песна меѓу сите песни, напишана од Соломон

Ис 9,3
25,9
66,10
Зах 10,7

Таа и тој Разговор меѓу вљубените

1 Возљубената: Да, сакам да ме целуваш со бакнежи на устата своја! Зашто твоите милувања се подобри од виното.

2 Од пријатниот мирис на твоите масла името ти е како разлеано миро; затоа те сакаат момите.

3 Поведи ме, да побрзаме; царот ме воведува во одаите свои, - ќе се восхитуваме и ќе се радуваме со тебе, ќе ги фалиме твоите милувања повеќе од вино. Навистина, заслужено те сакаат!

4 Ќерки ерусалимски, црна сум, но сепак сум убава како шаторите бедуински, како завесите на Соломон.

5 Не гледајте ме што сум црномурна, зашто сонцето ме подгорело: мајчините синови ми се налутуваат, ме поставија да ги чувам лозјата - но своето сопствено лозје не го зачував.

6 Кажи ми ти, кого го сака душата моја: каде го пасеш стадото, каде пладну-

ваш? Зошто да бидам како скитница крај стадата на твоите другари?

7 Хорот: Ако не го знаеш тоа, о, најубава меѓу жените, тогаш оди си по овците свои и паси ги јарињата покрај пастирските шатори.

8 Возљубениот: Ти си ми, драга моја, како кобилка во фараонова двоколка.

9 Прекрасни се твоите образи меѓу обетките, вратот твој - под ќерданите;

10 Ќе ти направам златни обетки со сребрени пулејки.

11 Возљубената: Додека царот беше крај трпезата, парфемот од мојот народ го испушташе својот пријатен мирис.

12 Смирнова китка е мојот возљубен што стои меѓу градите мои.

13 Мојот возљубен е за мене како кипарисов грозд во лозјата на Ен-Геди.

14 Возљубениот: О, убаво си, мила моја, убаво си! Имаш очи гулабови.

15 Возљубената: О, убав си, мил мој, прекрасен си! Зеленилото е постела наша.

16 Возљубениот: Покривите на куќите ни се кедрови, штиците наши - кипариси.

2 Возљубената: Јас сум цвет во рамнината шаронска, крин цвеќе во долина!

8 Ис 63,13
Мудр 19,9

9 4,4
5,13
7,5

12 5,8-10

13 1 Цар 24,1-2

14 2,14
4,7
5,9
6,9
7,7
4,1
5,12

2,1 Ис.Н. 12,18
Ис 33,9
35,1-2

ПЕСНА НАД ПЕСНИТЕ

2 <sup>3 Цар 7,19
Ос 14,6
Мт 6,28</sup> ² Возљубениот: Она што е кринот меѓу трњето, тоа е мојата возљубена меѓу момите.

3 <sup>Јоил 1,12
5,16
7,10</sup> ³ Возљубената: Она што е јаболкница-та меѓу шумските дрвја, тоа е мојот возљубен меѓу момците. Во сенката нејзина сакам да седам; плодовите нејзини се слатки за грлото мое.

4 <sup>5,10
6,4-10</sup> ⁴ Тој ме вовеле во куќата за гозба, и знамето негово над мене беше љубов.

5 <sup>Ис 16,7
Ер 7,18
44,19
5,8</sup> ⁵ Поткрепете ме со слатки од грозје, освежете ме со јаболка, зашто сум болна од љубов.

6 ^{8,3} ⁶ Левата рака негова ми е под главата, а со десната ме прегрнува.

7 <sup>3,5
8,4
5,8-9</sup> ⁷ Возљубениот: Ве заколнувам ќерки ерусалимски, во срните и во полските кошути: немојте да ја разбудувате и да ја вознемирувате возљубената, додека сама не посака.

8

^{5,2}

Тој доаѓа

10 ^{7,12} ⁸ Возљубената: Гласот на мојот возљубен! Еве го: доаѓа, скока преку горите, прескокнува преку ридовите.

13 <sup>1,12
7,14</sup> ⁹ Мојот возљубен прилега на срна, на млад елен. Ете, стои зад сидот наш, погледнува низ прозорецот, сирка низ решетката.

15 <sup>Ез 13,4
Неем 3,35
Лк 13,32</sup> ¹⁰ Мојот возљубен се огласи и ми рече: „Стани, мила моја, убавице моја, дојди!“

16 <sup>6,3
7,11
Ос 2,4-25</sup> ¹¹ Еве, зимата веќе мина, дождот го снема, престана веќе,

17 <sup>4,6
8,14</sup> ¹² цвеќиња се појавија по земјата; настана време за песни, и гласот на гугутката се слуша во земјата наша;

¹³ смоквите ги отворија пупките свои, и расцутените лози пријатно мирисаат. Стани, мила моја, убавице моја, и дојди!

¹⁴ Гулабице моја во карпест пролом, под камено засолниште, покажи ми го лицето свое, дај ми да го чујам гласот твој, зашто гласот ти е пријатен, и лицето ти е прекрасно.

¹⁵ Фатете ни ги лисиците, лисичињата, зашто и тие ги пустошат лозјата, а лозјата ни цутат.”

¹⁶ Мојот возљубен е мој, јас, пак, сум - негова; тој го пасе стадото меѓу кринови.

¹⁷ Во ладовините на вечерта кога сенките ги снемува, врати се, мил мој, и би-

ди како срна или како млад елен, по планините разделени.

Таа сонува дека оди во џишраѓа џо неѓо

3 Ноќва во леглото мое го барав оној, кого го сака душата моја, го барав и не го најдов.

² Затоа ќе станам, ќе тргнам по градот, по улиците и плоштадите, и ќе го барам оној, кого душата моја го сака. Го барав, но не го најдов.

³ Ме сретнаа стражарите, што го обиколуваат градот: „Дали го видовте - ги прашав - оној, кого душата моја го сака?“

⁴ Но, штом ги одминав, го најдов оној, што го сака душата моја, се фатив за него цврсто и не го пуштив, додека не го одведов во куќата на мојата мајка и во одајата на родителката своја.

⁵ Возљубениот: Ве заколнувам, ќерки ерусалимски, во срните и во полските кошути: немојте да ја вознемирувате возљубената, додека сама не посака.

⁶ Хорот: Која е таа, што се издига од пустината како столб од дим, што мириса на смирна и темјан, и на секакви пријатни мириси?

⁷ Еве ја носилката на Соломон: околу неа шеесет души јунаци, од јунаците Израилеви.

⁸ Сите држат по еден меч и се вешти во борба; секој има меч на бедрот своје поради опасностите ноќни.

⁹ Носилка си направил царот Соломон од леванонски дрвја;

¹⁰ столбовите ги направил од сребро, оградите нејзини се од злато, седиштето - порфир; внатрешноста со љубов ја украсиле ќерките ерусалимски.

¹¹ Излезете, ќерки сионски, и погледајте го царот Соломон со венецот, со кој го украсила мајка му во денот на свадбата негова, во радосниот ден за срцето негово.

4 Возљубениот: О, убава си, љубов моја, убава си! Очите твои се гулаби под твојот превез; косата ти е како стадо кози, кога слегуваат од гората Галаад;

² забите твои - како стадо истрижени овци, кога излегуваат од капење, од кои

3,1

1,7
Ис 65,1
Ер 29,13
Ос 2,9
5,6
Изреки
1,28
Мт 7,7

4

1 Мојс 2,24
24,67
6,9
8,2,5

5

2,7
8,4

6

6,10
8,5
Откр 12,6
3 Цар 10,15
Ез 17,4
27,13сл.
Наум 3,16
Неем 13,20

8

Пс 90,5
Тов 6,15

10

3 Цар 10,18

11

Ис 61,10
62,3-5

4,1

1,15
6,5
1 Мојс 31,21,47
4 Мојс 32,1

2

6,6

3 секоја има по две јагниња, и без јагне нема ниедна;
 1 Мојс 38,28
 Ис.Н. 2,18
4 а устата твоја е прекрасна; твоите образи под превезот твој се како половинки од калинка;
 1,10
 7,5
 Ез 27,10-11
5 вратот ти е - како Давидовата кула, изградена за оружје: на неа висат илјадници штитови - сè штитови на јунаци;
 29,17
 7,4
 2,16
6 двете твои гради се како близначиња од млада срна, кои пасат меѓу кринови.
6 Во ладовината на вечерта кога ќе одминат сенките, ќе одам на смирновата гора и на темјановиот рид.
7 Цела си убава, мила моја, нема ни дамка на тебе!
8 Слези со мене, невесто моја, симни се од планините на Ливан и дојди со мене; симни се од врвовите на Амана, Сенир и Хермон. Побегни од тие лавовски легала, од леопардовите гори!
9 Ти го освои срцето мое, сестричке, невесто, го плени срцето мое со еден поглед на очите свои и само со една од веришките на вратот свој.
10 О, колку е слатка љубовта твоја, сестричке, невесто! Послатка е љубовта твоја од вино, и пријатниот мирис од твоите масла е попријатен од сите ароми.
11 Од устата твоја капе восочен мед, невесто, мед и млеко под јазикот твој, и мирисот на облеката твоја е како мирис леванонски!
12 Затворена градина е мојата сестричка, невеста, извор затворен, кладенец запечатен;
13 твојот насад е градина од дрвја со вкусни плодови, кипар и нард,
14 нард и шафран, трска и цимет со секакви миризливи дрвја, смирна и алој со најубави ароми,
15 ти си градински извор, кладенец од жива вода, поток што тече од Ливан.
16 Возљубената: Подигни се, ветре, од север, повеј и ти, ветре, од југ и повеј над градината моја, за да прострујат аромите нејзини! Нека дојде мојот возљубен во градината своја и нека касне од слатките плодови нејзини.
5 Возљубениот: Дојдов во градината своја, сестричке, невесто, ја обрав смирната моја и мирисите мои, ги јадев

медените питки со мојот мед, го пиев виното со моето млеко. Јадете, пријатели, пијте и наситете се, мили мои!
2 Возљубената: Спијам, но срцето мое е будно; ете го гласот на мојот возљубен, кој чука: Отвори ми сестро, мила моја, гулабице моја, совршена моја, зашто главата моја е целата со роса покриена, и косата моја - со ноќна влага.
3 Го соблекох хитонот свој, пак ли да го облекувам? Сум ги измила нозете свои, како да ги валкам?
4 Мојот возљубен ја протегна раката низ отворот, и срцето мое затрепери од него.
5 Станав да му отворам на мојот возљубен; од рацете ми капеше смирна, од прстите мои пријатен мирис на смирна врз дршката од клучалката.
6 Му отворив на мојот возљубен, а мојот возљубен си беше отишол. Душата ми премре, додека тој говореше; го барав, но не го најдов; го викав, но не ми се јавуваше.
7 Ме сретнаа стражарите, што го обиколуваа градот, ме натепаа, ме изнаранија; ми го симнаа превезот оние, што ги чуваа сидиштата.
8 Ве заколнувам, ќерки ерусалимски! Ако го сретнете мојот возљубен, кажете му дека изнемоштувам од љубов.
9 Хорот: Со што е твојот возљубен подобар од другите возљубени, о, најубава меѓу жените? Во што твојот возљубен е подобар од другите, па така нè заколнуваш?
10 Возљубената: Мојот возљубен е бел и румен, поубав од десет илјади други;
11 главата негова - чисто злато; кадрите негови - брановидни, црни како гавран;
12 очите негови - како гулаби крај водни потоци, што се капат во млеко, што стојат задоволни;
13 образите негови - ароматен цветник, леи со миризливи билки; усните негови - кринови од кои капе чиста смирна;
14 рацете негови - златни валци, опсипани со топази; стомакот негов - како сад од слонова коска, обложен со сафири;

5,22,8
Откр 3,20**5**Суд 6,36-40
Ос 14,6**6**

3,1

82,7
2,5**9**

1,13

10

1 Мојс 25,25

1 Цар 16,12

2 Цар 18,3
Проп 7,28**12**

1,15

13

1,10

ПЕСНА НАД ПЕСНИТЕ

15 ¹⁵ нозете негови - мермерни столбови, поставени врз златни подлоги; изглед има како Ливан, величествен е како

16 кедар;

^{2,3} ¹⁶ устата негова е сладост, целиот е прекрасен. Ете, кој е мојот возљубен, и ете, кој е пријателот мој, ќерки ерусалимски.

6,1 ^{3,1}

2 ^{4,12-16} ^{5,13} **6** Хорот: Каде отиде твојот возљубен, о, најубава меѓу жените? Каде отиде твојот возљубен? Ние ќе го побараме со тебе.

3 ^{2,16} ² Возљубената: Мојот возљубен отиде

4 во градината своја, во ароматните цвет-

^{6,10} ници, за да пасе во градината и да бере

5 кринови.

^{4,9} ^{4,1} ³ Јас му припаѓам на мојот возљубен,

а мојот возљубен мене; тој пасе меѓу

6 криновите.

^{4,2}

Ликои на љубената

7 ^{4,3} ⁴ Возљубениот: Убава си, мила моја,

8 како Тирца, привлечна како Ерусалим,

^{Проп 2,8} страшна како војска со знамиња.

9 ⁵ Тргни ги очите од мене, зашто ме

^{Изречи 4,3} збунуваат. Косата ти е како стадо кози,

кога слегуваат од Галаад;

10 ^{3,6} ⁶ забите ти се како стадо овци, кога

^{Ис 14,12} излегуваат од капење, од кои секоја е со

^{Сир 26,16} по две јагниња, и јалова меѓу нив нема,

^{Откр 12,1} ⁷ твоите образи под превезот твој се

11 како две половинки од калинка.

^{7,13} ⁸ Има шеесет царици, осумдесет на-

ложници и безброј девојки,

⁹ но единствена е таа, гулабицата мо-

ја, совршената моја; единствена е таа на

мајка си, избрана кај родителката своја.

Ја видоа девојките, и ја возвеличија, ја

видоа цариците и наложниците, и ја

пофалија.

¹⁰ Хорот: „Која е таа, што болска ка-

ко зора, убава како месечина, светла ка-

ко сонце, страшна како војска со знами-

ња?”

¹¹ Слегов во ореовата градина да пог-

леднам зелена долина, да видам дали се

развила лозата, дали процутеле калин-

ките.

¹² Веќе не се препознавам самата се-

беси; по тебе памет губам, јас, девојката

од благороден сој.

7 Хорот: Сврти се, сврти се Суламит-ко, сврти се, сврти се, да те погледаме!

Возљубениот: Зошто сакате да ја гледате Суламитката, како на оро манаимско?

² Хорот: О, колку се убави нозете твои во сандали, ќерко знаменита! Облите колкови твои се како прстени, направени од рацете на вешт уметник,

³ папокот ти е како чаша тркалезна, никогаш без арома; утробата твоја - купаченица, опкружена со кринови;

⁴ двете твои гради - како две јаренца, како близначиња на срна.

⁵ Вратот твој - како столб од слонова коска; очите твои - хешбонски езерца кај Бат-Рабимските порти; носот твој - леванонска кула, свртена кон Дамаск;

⁶ главата твоја на тебе - како Кармел; а косата на главата твоја - како пурпур; и царот се заплетка во нејзините плетенки.

⁷ Возљубениот: О, колку си убава, о, колку си заносна, возљубена моја, со твојата убавина!

⁸ Таа твоја снага прилега на палма, а твоите гради - на гроздови.

⁹ Си помислив: да се качев на палма, би се фатил за ветките нејзини; и твоите гради би биле место гроздови, и мирисот од твоите ноздри - како мирис на јаболко;

¹⁰ устата твоја е како најдобро вино. Возљубената: Тоа тече право кон возљубениот мој, и тече нечујно преку усните кои спијат.

¹¹ Јас припаѓам на возљубениот мој, и тој копнее по мене.

Среќајќи да бидеш љубен

¹² Дојди, мил мој, да излеземе во полето, да ноќеваме во селските колиби;

¹³ утре рано ќе појдеме во лозјата, да видиме дали потерала лозата, дали се отвориле пупките, процутеле ли калинките; таму ќе те опсипам со милувања.

¹⁴ Мандрагорите веќе шират пријатен мирис, и до вратата наша има секакви најубави плодови, нови и стари; кои ги зачував за тебе, мил мој!

7,1
¹ Моје 32,2
^{Ис.Н. 13,26}

4
^{4,5}

5
^{1,10}
⁴ Моје
^{21,27}
^{Ис 15,4}
^{4,8}

6
^{Ис.Н. 19,26}
^{Ис 35,2}
^{Ис 25,4}
^{1,4}

7
^{1,15-16}

9
^{Изречи 5,19}
^{2,3}

10
^{5,1}
^{1,4}

11
^{2,16}
¹ Моје 3,16

12
^{4,7}
^{2,10}

13
^{6,11}
^{1,2}

14
^{4,13,16}
³ Моје
^{26,10}

8,1 **8** О, да ми беше брат мој, да беше
хранет од градите на мајка ми!

2 Тогаш, кога ќе те сретнев на улица, ќе
сакав да те бакнам, и немаше да ме
осудуваат.

3 Ќе те поведев и доведев во куќата на

мајка ми. Ти ќе ме учеше, а јас, пак, ќе
те поев со ароматно вино, со сок од мо-

ите калинки.

4 **3** Левата рака негова е под главата мо-
ја, а со десната ме прегрнува.

5 **4** Возљубениот: Ве заколнувам, ќерки
ерусалимски, немојте да ја разбудувате

и немојте да ја вознемирувате возљубе-
ната, сè додека сама не посака!

6 **5** Хорот: Која е таа, што доаѓа од пус-
тината, потпирајќи се на својот возљуб-
бен?

Силаџа на љубовџа

Возљубената: Те разбудив јас под
јаболкницата: таму те родила мајка ти,
таму те добила твојата родителка.

6 Положи ме како печат на срцето
свое, како прстен на раката своја, зашто
љубовта е силна како смрт; љубомората
- лута како пекол; стрелите нејзини се
стреи огнени; огнен жар на нејзиниот
пламен.

7 Големата вода не може да ја угасне
љубовта, и реки нема да ја потопат. Ако
некој го дадеше сето богатство на својот
дом за љубов, тој би бил отфрлен со
презир.

8 Хорот: Имаме сестра, која е уште
мала: уште нема гради; што ќе правиме
со сестрата наша, ако дојдат по неа сва-
тови?

9 Да беше карпа, ќе изградевме врз
неа и дворци од сребро; да беше врата,
ќе ја обложевме со кедрови штици.

10 Возљубената: Јас сум тврдина, а
градите мои се кули; затоа во очите
негови јас станав како онаа што нашла
мир.

11 Хорот: Соломон имаше лозје во
Ваал-Хамон; тој им го предаде тоа лозје
на чувари; секој беше должен да даде за
плодовите негови по илјада парчиња
сребро.

12 Возљубената: А моето лозје си е кај
мене. Илјадата нека се за тебе, Соломо-
не, а двесте - за чуварите на плодовите
негови.

13 Возљубениот: Жителко на градини-
те, другарите го слушаат гласот твој.
Дај и јас да го послушам.

14 Возљубената: Побрзај мил мој, и би-
ди како срна и како еленче по гори ми-
рисни!

7
Ис 43,2
50,2
Пс 17,16
77,20
1 Мојс
34,12
Изреки
6,31
31,10

11
1,6

1 Мојс
38,18
3 Цар 21,8
Ер 22,24
Агеј 2,23
Ис 28,15
Ос 13,14
Авак 2,5

МУДРОСТ СОЛОМОНОВА

Вовед

Книжата Мудрост Соломонова се појавила, најверојатно, во александриската еврејска заедница, триесеттина години пр. Христос. Писателот се служи со доста добар литературен јрчки јазик, но во стилот на „мудросните списи“, какви што се еврејските Изреки Соломонови, Јов, Пророководникот и некои псалми. Тој ги познава добро старозаветните библски книги Библие, Исход, Книжата на пророкот Исаја, Соломоновите изреки, како и класичната јрчка литература, Хомер, Платон. Тој бара начини да сведочи за својата еврејска вера со изразните средства на јрчката мисла. На тој начин им се обраќа на своите браќа по вера, кои веќе не го знаат еврејскиот јазик, како и на јрчките читатели, стремејќи се да ги увери во високата вредност на израилското духовно наследство.

Првиот дел од книгата (1–5) претставува споредбено размислување во врска со судбината на верните и безбожните. Тука наоѓаме и еден забележителен опис (2,10–20) во врска со прогонувањето на „праведниот“.

Во вториот дел (6,1–9,12), пак, се пофалува мудроста. Таа им е неопходна на сите, а особено на оние што ја имаат одговорноста да управуваат со народите. Текстот поместен во овој дел на книгата се претставува како дело на Соломон, најмногу поради еврејската традиција која ни го претставува овој јудејски цар како превосходен мудрец (ср. 1 Цар. 4,4–15; 5,9–14).

Библие, а особено од книгата Исход, а се прави осврт и врз проблемот на идолопоклонството, чие разгледување е инспирирано од текстови, како Ис. 44; Пс. 115; 135.

1,1-6
6,1-11

**Поштик да се прави
она што е праведно**

1 Сакајте ја правдата, судии земни, со праведни мисли мислете на Господ, барајте Го со душевната чистота на своето срце.

2 Него Го наоѓаат оние што не Го

искушуваат; не им се јавува Тој на оние што не веруваат во Него.

3 Зашто лажните умувања оддалечуваат од Бога, а искушувањето на Неговата сила ги посрамува безумниците.

4 Во лукава душа мудрост нема да влезе и нема да престојува во тело што му робува на гревот;

5 зашто Светиот Дух на мудроста бега од лукавството, се отстранува од неразумни умувања и се засрамува од неправдата што се приближува.

6 Човекољубивиот дух е мудрост; нема да го остави некажнет оној што бого-

хулствува со својата уста, зашто Бог е сведок на неговите внатрешни чувства, вистински надзорник на неговото срце и слушател на неговиот јазик.

7 Духот на Господ ја исполнува целата вселена и, бидејќи обзема сè, го знае секој збор.

8 Затоа ниту еден што говори неправедно, нема да се сокрие; праведната одмазда нема да го одмине.

9 Зашто помислите на безбожникот ќе бидат проверени и зборовите негови ќе бидат пред Господ, за да бидат избличени неговите беззаконија.

10 Зашто увото на љубомората слуша сè, нема да се сокрие ни гласот на негодувањето.

11 Затоа пазете се од некорисното неговување, и поштедете го јазикот свој од лоши зборови; зашто ни тајниот збор нема да помине некажнет, а устата што клевети ја убива душата.

7
Пс 138,7-12
Изреки
22,12
Сир 39,19

8
11,20

10
5 Мојс
29,20

11
2 Мојс
15,24
Пс 77,19

12 ¹² Не забрзувајте ја смртта со заблудите на животот свој; не навлекувајте си пропаст со делата на вашите раце.

13 ¹³ Бог не ја создал смртта и не ѝ се радува на пропаста на живите;

¹⁴ Тој создал сè за да живее и сè што е во светот е спасоносно; во Него нема отров смртоносен, нема пеколот да владее на земјата.

16 ¹⁵ Правдата е бесмртна. А неправдата предизвикува смрт.

Размислувањата на безбожниците

2,1 ¹⁶ А, пак, безбожниците ја повикуваат смртта и со раце и со зборови, ја сметаат за пријателка и за неа гинат: со неа сојуз склучуваат, зашто се достоини да бидат нејзин дел.

2 ² Оние што мислат неправилно, вака мудруваат во себеси: краток и жалосен е нашиот живот - човекот не може да се избави од смртта; уште никој не познава таков човек кој ослободил неког од пеколот.

5 ² Случајно сме родени, а потоа ќе биде како воопшто да не сме биле; дим е она што го дишеме, а зборот - искра од движењето на нашето срце.

³ Кога душата изгасне, во пепел ќе се претвори телото, а духот ќе се загуби како редок воздух;

6 ⁴ со време ќе се заборави и нашето име, никој нема да си спомне за делата наши; животот наш ќе помине како трага од облак, ќе испари како магла гонета од зраците на сонцето и отежната од неговата топлина.

⁵ Зашто нашиот живот е како сенка кога ќе помине, од смртта за нас нема враќање: печатот е ставен и никој не се враќа.

⁶ Затоа да се насладуваме од сегашните добра; да брзаеме да се насладуваме со овој свет, како и во младоста;

⁷ да уживаме во скапоцено вино и во мириси; пролетниот цвет на животот да не одмине покрај нас;

⁸ да се овенчаме со ружи, пред ружите да свенат;

⁹ никој од нас да не се лишува од учеството во нашата наслада, секаде да ос-

тавиме траги од нашата радост: тоа е нашиот дел и нашето наследство.

¹⁰ Да угнетуваме сиромав праведник, да не поштедуваме вдовици, да не почитуваме старец со долгогодишни бели коси.

¹¹ Силата наша да биде закон на правдата, зашто она што е слабо - за ништо не е.

¹² Да поставиме заседа за праведникот, зашто тој ни пречи и се противи на делата наши; нè прекорува за гревовите против Законот, нè хули за нашите гревови и за нашето воспитание;

¹³ се фали дека Го познава Бога, чедо на Господ се нарекува.

¹⁴ Кога е пред нас - тој е прекор на нашите помисли. Тешко ни е да го гледаме;

¹⁵ неговиот живот не е како животот на другите и патиштата негови се различни од нашите;

¹⁶ за гадотија нè смета и бега како од нечистотија од нашите патишта; блажен го нарекува крајот на праведниците, се фали и Бога татко свој Го нарекува.

¹⁷ Да видиме дали се вистински неговите зборови, да разбереме каков ќе биде неговиот крај.

¹⁸ зашто, ако праведниот е син Божји, него Бог ќе го заштити и ќе го избави од раката на непријателите.

¹⁹ Да го искушаме со навреди и маки, за да ја испитаме неговата благоприличност и да ја видиме неговата трпеливост.

²⁰ Да го осудиме на срамна смрт, зашто, според неговите зборови, имало кој да се грижи за него.

²¹ Така умуваа тие, но се измамија, зашто злобата нивна ги беше заслепила;

²² тие не ги познаа тајните Божји, не чекаа награда за светост и не веруваа во наградите за чистите души.

²³ Бог го создаде човекот за нераспадливост и го направи слика на Своето вечно битие;

²⁴ но поради завист од гаволот смртта влезе во овој свет, а неа ја доживуваат оние што му припаѓаат.

10

2 Мојс
22,22
3 Мојс
19,32
25,35-37

12

Ер 11,19
20,10-13
Мт 23
26,3-4
Јн 5,16,18

13

Мт 5,5
11,27
Лк 22,70

15

Евр 3,8

16

Мт 5,11
Јн 5,18

18

Пс 21,8
Мт 27,43

19

Ис 53,7
Мт 26,
67-68
27,12

21-24

1 Мојс
1,26-27

21b

Рим 1,21

23

1,13
3,4
1 Мојс 1,26
1 Птр 1,4

24

1 Мојс 3
Рим 5,12

3,1 Блаженсѣвоѣо на ѣраведниѣиѣ

5 Мојс 33,3
Ис 51,16
Јн 10,29

3 А душиѣ на праведниѣиѣ се во Божја рака; до нив нема да се допре никаква мака.

4,17 **2** Во очите на неразумните, тие се ка-

3 ко умрени, а нивниот крај се сметаше за пропаст;

Ис 57,2 **4** ³и тоа што тие заминуваат од нас - како уништување, но тие живеат во мир.

23 ⁴Зашто иако во очите на луѓето се казнуваат, надежта нивна полна е со бесмртност.

Пс 16,3
26,2
Јов 23,10
Изреки 17,3
Рим 8,18
2 Кор 4,17 **5** Бидејќи малку казнети, тие ќе добијат големи добра, зашто Господ ги проверил и ги нашол достоини за Себе.

7 Тој ги проверил како злато во печка и ги примил како најсовршена жртва.

Дан 12,3
Мт 13,43 **7** Во времето на Неговата посета, тие ќе светкаат како искри среде стрниште.

8 ⁸На племиња ќе им судат, над народи ќе владеат, а над нив Господ ќе царува до века.

Пс 48,14
149,7
Дан 7,27
1 Кор 6,2
Откр 5,10 **9** Оние што се надеваат на Него, ќе ја познаат вистината, а кои Му се верни -

Изреки 28,5
1 Кор 13,12
1 Јн 3,2
4,15
Откр 20,4-6 ќе живеат во љубов со Него, зашто Тој има милост и милосрдност (за Своите свети и промисла -) за Своите избраници.

Судбинаѣа на безбожниѣиѣ

12 ¹⁰А безбожниците ќе бидат казнети за своите мисли; затоа што го презреа праведниот и отстапија од Господ.

13-19 ¹¹Зашто оние што ја презираат мудроста и поукаѣа - несреќни се и надежта нивна е празна, и трудовите - бесплодни, а делата - некорисни.

4,1
Ис 54,1
Евр 13,4 **12** Нивните жени се неразумни, а децаѣа - лоши; проколнат е нивниот дом.

14 ¹²Нивните жени се неразумни, а децаѣа - лоши; проколнат е нивниот дом.

Ис 56,3-5
Пс 15,5-6

Верносѣа е ѣодобра од ѣлодносѣа

¹³Блазе на неродилка, која не се осквернила, која не познала незаконска постела; таа ќе добие плод - кога светите души ќе бидат наградувани.

¹⁴Блазе на евнух, кој не направил беззаконие со рака и не помислил ништо лошо против Господ; за неговата вера ќе му биде дадена посебна благодат и најпријатен дел во храмот на Господ.

¹⁵Плодот на добрите трудови е славен, а коренот на мудроста е неподвижен.

¹⁶Децаѣа на прељубниците ќе бидат несовршени, а плодот на беззаконата постела пропаѓа.

¹⁷Макар биле и долговечни, за ништо нема да ги сметаат; нивната длабока старост ќе биде без почит.

¹⁸А ако умрат рано, нема за нив надеж, ниту утеха на судниот ден;

¹⁹зашто страшен е крајот на грешниот род.

4 Подобро е бездетност со добродетел, зашто споменот за неа е бесмртен, таа се признава и од Бога и од луѓето.

²Кога е овде, на неа се угледуваат, кога ќе си отиде - се стремат кон неа, овенчана со вечност - вечно прославувана, зашто победила преку непорочни подвизи.

³А од многубројното потомство на безбожниците нема никаква полза; потомците на прељубниците не пуштаат длабоки корења и немаат тврда основа.

⁴Зашто, ако набрзина пуштаат гранки, слабо вкоренети, ќе се расклатат од ветрот, и од ударите на силните ветрови - ќе бидат искорнати.

⁵Кревките гранки ќе се искршат, плодот ќе им биде бесполезен, незрел за храна и непотребен за ништо;

⁶зашто децаѣа родени од незаконска постела - сведоци се за развратот на своите родители при истрагата на судот.

Смислаѣа на ѣредвременаѣа смрѣа на ѣраведниѣиѣ

⁷А праведникот и рано да умре, ќе биде во мир,

⁸зашто чесната старост не е во долговечноста, ниту се мери со бројот на годините.

⁹Мудроста - тоа се белите човечки коси, а непорочниот живот - зрела старост.

¹⁰Откако Му угодил на Бога, праведникот е засакан и, откако живеал меѓу грешниците, Бог го прибрал;

15
1,15
2,23

4,1
Изреки 10,7
Сир 16,3

2
5,16

3
Сир 23,25
40,15

7
3,3
Ис 57,1-2

8
Сир 25,4-6

10
1 Мојс 5,21
Сир 44,16
Евр 11,5

14 ^{Ис 57,1} ¹¹ грабнат е, злобата да не го измени неговиот разум или подмолноста да не ја заведе неговата душа.

15 ^{3,9} ¹² Зашто, постојаното правење лошо го помрачува доброто, а виорот на копнежот го развратува незлобивиот ум.

18 ^{Пс 36,13} ¹³ Кој достигнал совршенство за кратко време, тој живеел долго;

19 ^{Изреки 1,26} ¹⁴ зашто неговата душа Му била угодна на Господ, затоа и побрзал да ја напушти од безбожноста околу него. А луѓето го видоа тоа, и не го разбраа, дури и не помислија за тоа,

5,1 ^{Дела 1,18} ^{2,10-20} ^{Мт 13,43} ¹⁵ дека Бог има благодат и милост за Своите светии и обзир - за Своите избраници.

4 ^{2,15,20} ¹⁶ Праведникот, кој умира, ги осудува живите безбожници и младоста што предвремено завршила, претворајќи се во - долговечна старост на неправедникот,

¹⁷ зашто тие ќе го видат крајот на мудриот и не ќе сфатат што определил Господ за него и зошто го поставил во безбедност;

¹⁸ тие ќе видат и ќе го понижат, но Господ ќе им се потсмее;

¹⁹ и потоа тие ќе бидат презрен труп и срам меѓу умрените до века, зашто Тој ќе ги турне и тие ќе паднат безгласно никум - ќе ги оттргне од нивната основа и тие најпосле ќе опустеат, ќе бидат во жалост и споменот за нив ќе загина;

Каењето на безбожниците

²⁰ сознавајќи ги своите гревови, тие ќе застанат со страв и нивните беззаконија нив самите ќе ги осудат.

5 Праведникот ќе застане со голема смелост пред лицето на оние што го навредувале и ги презирале неговите подвизи;

² а тие, откако ќе видат, ќе се збунат во голем страв и ќе се вчудовидат од неговото ненадејно спасение.

³ И, раскажувајќи се и воздигнувајќи од притеснувањето на својот дух, ќе мислат во себеси: тоа е оној истиот, кој некогаш служеше за подбив и кој ни беше предмет на потсмев.

⁴ Ние, безумните, неговиот живот го сметавме за лудост, а смртта негова - нечесна!

⁵ А како ли е приброен кон синовите Божји и како добил дел меѓу светите?

⁶ И така, ние, навистина, се одвоивме од патот на вистината, светлината на правдата не ни светеше, а и сонцето не нè огреа.

⁷ Ние се исполнивме со беззаконија и лоши дела, одевме низ непреодни пустини, а патот на Господ не го познавме.

⁸ Каква полза ни донесе гордоста? Што ни даде богатството со празни зборови?

⁹ Сето тоа премина како сенка, како краткотраен глас.

¹⁰ Како кога помине брод низ разбранувана вода, ни трага нема од него; не се познава каде поминал, нити има патеки негови во брановите;

¹¹ или како птица што во воздух лета и не остава зад себе трага од својот пат, но лесниот воздух, удиран од крилјата и сечен од брзото движење, проникнува со движењето на своите крилја, потоа не останува никаква трага од нејзиниот лет;

¹² или како стрела пуштена кон целта, разделениот воздух веднаш се собира; не се познава патеката, по која поминала;

¹³ така и ние се родивме и умревме, и никаков знак на добродетел не можевме да покажеме, а се истоштивме во нашето беззаконие.

¹⁴ Зашто надежта на безбожникот исчезнува како прав носен од ветрот, како ситен шушлек што го разнесува бура, исчезнува како дим на ветар и изминува како споменот за еднодневен гостин.

Славата на праведниците

¹⁵ А праведниците живеат до века; нивната награда е во Господ, за нив се грижи Севишниот.

¹⁶ Затоа тие ќе го добијат царството на славата и венецот на убавината од раката Господова; Тој ќе ги закрили со Својата рака и со Својата десница ќе ги заштити.

¹⁷ Тој ќе ја земе Својата ревност и како силно оружје, ќе ги вооружи сите созданија за одмазда против непријателите.

5
2,13
Кол 1,12

6
Мал 3,20
Пс 118,105
Изреки 21,16

9
2,5
Јов 9,25-26

10
Изреки 30,19

14
Ис 29,5
Пс 1,4
37,20
68,3

15-23
Ефес 6, 10-20

15
Ис 62,11

16
4,2
Ис 28,5
Пс 7,10
Изреки 4,9

17
Ис 59,16-17

МУДРОСТ СОЛОМОНОВА

- 20** ¹⁸ Како оклоп ќе ја облече правдата, а како шлем ќе го стави - нелицемерниот суд;
- 21** ¹⁹ светоста ќе ја земе како штит непобедив;
- 23** ²⁰ Својот строг гнев ќе го изостри како меч, и сиот свет ќе појде со Него во бој против безумните.
- 6,1** ²¹ Тогаш ќе полетаат добро вперените стрели, и од облаците, како од силно затегнат лак, ќе ја погодуваат целта;
- 3** ²² и како од бојна направа за фрлање камења - ќе се исипе град; морската вода ќе беснее врз нив и реките без милост ќе ги издават.
- 7** ²³ Духот на силата ќе стане против нив и како виор ќе ги разнесе. Така беззаконието ќе ја опустоши целата земја и лошите дела ќе го превртат престолот на силните.

*Должности на секој цар
е да којнее по мудрост*

6 Затоа, слушајте, цареви, и разберете, поучете се, судии, од краиштата на земјата.

² Внимавајте вие што владеее со множествата и кои се фалите со бројноста на вашите народи!

³ Господ е Оној, Кој ви ја подари власта, а силата е од Сивишниот; Тој ги проучува вашите дела и ги проверува вашите намери.

⁴ Иако бевте служители на Неговото царство, не судејте право, не го држете законот и не постапувајте според Божјите заповеди.

⁵ Наскоро Тој ќе ве накаже страшно, зашто строг е судот над управниците;

⁶ зашто малиот заслужува милост, а силните ќе бидат строго измачувани.

⁷ Господ е над сите и од никој нема да се уплаши; Тој не се плаши од никаква величина; Тој создал и мало и големо, за сите подеднакво промислува.

⁸ Управниците ги очекува строга испрага.

⁹ И така, цареви, моите зборови се упатени кон вас, за да се научите на мудрост и да не грешите.

¹⁰ Зашто оние кои со светост го чуваат светото, и самите ќе се осветат,

а кои се поучени во тоа - ќе најдат оправдание.

¹¹ Затоа копнејте по моите зборови, засакајте ги и поучете се од нив.

Мудростта му е достапна на човеко

¹² Мудроста е блескава и не потемнува - лесно ја гледаат оние што ја сакаат, ја наоѓаат - оние што ја бараат;

¹³ таа ги испреварува оние што ја бараат; прва им се покажува.

¹⁴ Кој ја бара од рано утро, нема да се измачува, зашто ќе ја најде како седи пред неговата врата.

¹⁵ Бидејќи и самата помисла за неа - совршенство е за разумот, а кој бдее заради неа, брзо од грижи ќе се ослободи;

¹⁶ таа самата оди наоколу и ги бара достоините за неа; доброволно им се јавува на нивните патишта, со нив се среќава при секоја мисла.

¹⁷ Нејзиниот почеток е - твојата најискрена желба да учиш,

¹⁸ а копнежот за учење - љубов е спрема неа; а да ја љубиш значи да ги сакаш нејзините закони, а да ги пазиш нејзините закони тоа е залог за твојата бесмртност,

¹⁹ а бесмртноста доближува до Бога;

²⁰ затоа копнежот кон мудроста издигнува до царство.

²¹ Затоа ако вие, владетели, им се радувате на престолите и скиптрите, тогаш почитувајте ја мудроста, за да царувате до века.

Најава за оџис на мудростта

²² А што е мудроста и како настанала, ќе ви кажам; нема од вас да ги сокријам тајните,

²³ ќе ги проучувам од самото раѓање;

²⁴ ќе ги откријам нејзиното познавање, не ќе одземам од нејзината вистина;

²⁵ и нема да појдам заедно со оној што копнее од завист, таквиот нема ништо заедничко со мудроста.

²⁶ Многуге мудреци се спасение за светот, а разумен цар - благосостојба е за народот.

²⁷ Затоа, поучувајте се од моите зборови и ќе ви биде од полза.

12-16

Изреки
8,1-36

12

1,2
Сир 6,27
Мт 7,7-11
Јн 14,21

14

Сир 4,12
6,36
39,5
Изреки
1,21
8,3

16

Ис 65,1-2
Изреки
1,20-21
8,2-3
Сир 15,2
1 Јн 4,10

17

Изреки 4,7

24

Изреки
29,4
Сир 10,1-3

7,11 Мојс 2,7
Пс 138,
13-16
Сир 17,1**Соломон е човек како и друѓише**

7 И јас сум смртен човек, како и сите други, потомок сум на првото создание, направено од земја.

2 И јас бев обликуван во тело во мајчината утроба во тек на десет месеци, стегнат во крв од семето на маж и од наслада, соединета со сон.

3 И јас, кога се родив, го вдишав заедничкиот воздух и паднав на оваа земја, првиот глас го пуштив со плач, како и сите;

4 бев одгледан во пелени и со грижи.

5 зашто ниеден цар не се родил поинаку;

6 за сите има само еден влез во животот, а еднаков е и излезот.

103 Цар 3,13
10,21
Сир 47,18
Мт 6,33**11**7,21
8,5-6**Соломоновата љубов кон мудроста**

7 Затоа се молев - и ми беше даден разум, повикав - и врз мене слезе духот на мудроста.

8 Мудроста ја засакав повеќе од скиптри и престоли; а богатството го сметав за ништо пред неа;

9 скапоцен камен е неспоредлив со неа, зашто пред неа сето злато е како ништожен песок, а среброт е кал - во споредба со неа.

10 Ја засакав повеќе од здравје и од убавина; ѝ дадов предност и повеќе ја засакав од светлината, зашто нејзиниот сјај никогаш не угаснува.

11 И заедно со неа дојдоа кај мене сите добра и големо богатство преку нејзините раце;

12 јас им се радував на сите тие добра, зашто мудроста ме раководеше, но не знаев дека е таа нивна родителка.

13 И она што без измама го научив, тоа и без завист го предавам; богатството нејзино не го кријам.

14 Таа е неисцрпно сокровиште за луѓето; ползувајќи се од неа, тие стапуваат во пријателство со Бога препорачани преку даровите на поучувањето.

Бог е извор на мудроста

15 Затоа нека ми даде Бог да говорам како што разбирам и да мислам со мисли достоини за она што ми е дарувано,

зашто Тој е водач на мудроста и управувач со мудреците.

16 Во Неговата рака сме и ние и нашите зборови, сето наше разбирање и вештината во работата.

17 Тој Самиот ми дава вистинско знаење за она што постои, за да го создаам строежот на светот и дејството на прапочетоците.

18 Почетокот, крајот и средината на времињата, повратните смени и промената на времињата,

19 годишните кругови и положбата на ѕвездите.

20 Природата на животните и својствата на ѕверовите, силата на духовите и на човечките мисли, разноликоста на растенијата и лековитоста на корените.

21 Познав сè што е скриено и што е јавно, зашто ме научи мудроста, уметничката на сè.

Суштината на мудроста

22 Во неа има дух разумен, свет, единороден, многустран, тенок, благоподвижен, светол, чист, јасен, неопасен, доброљубив, остар, незадржлив.

23 добродетелен, човекољубив, цврст, непоколеблив, спокоен, безгрижен, со секаква моќ, кој гледа сè и проникнува во сите умни, чисти и најтенки духови.

24 Зашто мудроста е поподвижна од секое движење и, поради својата чистота, поминува низ сè и во сè проникнува.

25 Таа е здив на Божјата сила и чист одлив од славата на Седржителот: затоа ништо осквернето нема да влезе во неа.

26 Таа е одсјај на вечната светлина, огледало чисто на Божјото дејство, слика на Божјата добрина.

27 Една е, а може сè, останувајќи во себеси, сè обновува и, минувајќи од поколение во поколение во светите души, таа ги подготвува Божјите пријатели и пророци;

28 зашто Бог не го љуби никој, освен оној што се дружи со мудроста.

29 Поубава е од сонцето и многу ѕвезди надминува; споредена со светлината, таа е погоре од неа;

30 зашто светлината со ноќта се сменува, а злобата нема сила над мудроста.

16Пс 30,15
Јов 12,10
Сир 10,5**20**

3 Цар 5,12

218,6
9,9**7,22-8,****1**Јн 1,1-14
Евр 1,1-4**25**

Сир 24,3

26

Кол 1,15

27

Пс 103,30

30

Јн 16,33

8,2-8Изреки
8,22-31**2**6,12-16
Сир 15,2**4**

8,27.30

5

7,21

103 Цар 3,7
3,16-28**11**3 Цар
5,13.20
10,1-9**13**Пс 111,6
Сир 39,9**14**

3 Цар 4,21

8 Таа широко се протега од едниот крај на светот до другиот и сè уредува за полза.

Мудросџа - идеалнаџа соџруџа на Соломон

² Ја засакав и од младоста ја побарав, посакав да ми биде невеста и се вљубив во убавината нејзина.

³ Благородството свое го прослави со тоа што живее заедно со Бога, неа ја засакал Владетелот на сите;

⁴ посветена е во тајните на Божјиот ум, ги избира Божјите дела.

⁵ Ако богатството е многу сакана придобивка во овој живот, тогаш што е побогато од мудроста, која создава сè?

⁶ Ако благоразумноста прави многу, тогаш кој е подобар уметник од неа?

⁷ Ако некој сака праведност, доблестите се нејзини плодови; таа поучува на умереност и разумност, на справедливост и храброст, од кои за луѓето нема ништо покорисно во животот.

⁸ Ако некој копнее по голема опитност, мудроста го знае минатото и ја предвидува иднината, ја знае длабоката смисла на зборовите и значењето на гатанките, однапред ги знае знаците и чудата и последователноста на години-те и времињата.

⁹ Затоа одлучив да си ја земам за другарка во животот, знаејќи дека ќе ми биде советничка за добро и утешителка во грижите и жалостите.

¹⁰ Преку неа ќе имам слава во народот и чест пред старците, иако сум млад.

¹¹ На судот остроумен ќе се покажам, ќе се вчудовидуваат големците - кога ќе заставам пред нив.

¹² Кога молчам - ќе чекаат, кога ќе почнам да говорам - ќе внимаваат, а кога ќе продолжам - раката на устата своја ќе ја стават.

¹³ Со неа бесмртност ќе придобијам, вечен спомен ќе оставам за оние што ќе дојдат по мене.

¹⁴ Ќе владеам со народи, племиња ќе ми се покоруваат.

¹⁵ Ќе се уплашат од мене тирани страшни кога ќе чујат за мене; со наро-

дот мој добар ќе бидам и храбар во војна.

¹⁶ Кога дома ќе се вратам, спокој покрај неа ќе најдам, во другарувањето со неа нема грубости и нема болка во животот со неа, а само радост и веселба.

Соломон решава да ја бара мудросџа

¹⁷ И, откако така за сè во себеси размислив и во срцето свое, обмислив дека бесмртноста е во роднинство со мудроста,

¹⁸ а во дружба со неа - вистинска наслада, во трудовите на нејзините раце - нејзино неисцрпно богатство; во разговорот со неа - разум, а прифаќајќи ги зборовите нејзини - слава; тогаш појдов и барав како да ја придобијам.

¹⁹ Бев даровит младич и бев се здобил со добра душа.

²⁰ па, бидејќи добар, влегов во чисто тело.

²¹ И откако сфатив дека мудроста не можам да ја придобијам, ако Бог не ми ја подари и дека разумноста требаше да знае чиј е тој дар, - јас пристапив кон Господ и Му се помолив и од сè срце Му реков:

Молиџва за мудросџа

9 Боже на предците наши и Господи на милоста, Кој си создал сè со Твоето слово.

² Кој си го создал човекот со Твојата мудрост за да владее над Твоите созданија,

³ и свето и справедливо да управува со светот и да суди со правична душа,

⁴ дарувај ми ја мудроста, која седи до Твојот престол и не отфрлај ме меѓу Твоите деца,

⁵ зашто јас сум Твој слуга и син на Твојата слугинка, човек слаб и кратко-вечен по живот, неспособен да ги сфати правдата и законите.

⁶ Па и да беше некој совршен меѓу синовите човечки, без Твојата мудрост, тој не би се сметал за нешто.

⁷ Ти ме избра за цар на Твојот народ, за да им судам на Твоите синови и ќерки;

16Изреки
3,17-18**21**

Сир 1,1

9,1-183 Цар 3,3-9
Мудр 7,
7-22а**1**

Сир 42,15

21 Мојс
1,26.28**4**

Сир 1,1

5

Пс 115,16

8 <sup>2 Цар 7,13
3 Цар 5,19
Сир 47,13</sup> ⁸ Ти ми рече да изградам храм на Твојата света гора и жртвеник во градот на Твоето живеалиште, слични на Светата скинија, што си ја подготвил од самиот почеток.

9 <sup>7,21
8,4,22-31
9,4</sup> ⁹ Со Тебе е мудроста, која ги знае Твоите дела, таа беше таму кога си го создавал светот, знае што е угодно пред Твоите очи и што е право според Твоите заповеди.

13 <sup>Рим 11,34
1 Кор 2,16</sup> ¹⁰ Испрати ја од Твоите свети небеса, испрати ја од престолот на Твојата слава, за да ми помага во моите трудови и да знам што е угодно пред Тебе;

15 <sup>Ис 38,12
Јн 3,6</sup> ¹¹ Зашто таа сè знае и сè разбира, мудро ќе ме раководи во моите работи и во својата слава ќе ме запази;

16 <sup>4 Мојс 30,11
Ис 55,9</sup> ¹² тогаш и делата Мои ќе Ти бидат угодни, и справедливо ќе управувам со народот и достоин ќе бидам за престолот на мојот татко.

17 <sup>Мт 11,27
Јн 3,12</sup> ¹³ Зашто Кој човек може да ги познае Божјите намери! Кој може да знае што Му е угодно на Господ!

18 ^{Варух 4,4} ¹⁴ Колебливи се мислите на смртници-те, погрешни се нашите помисли,

10,2 ¹ *Мудростта му е потребна на човекот*

¹ ^{4 Мојс 1,26,28} ¹⁵ бидејќи гнилежното тело ѝ тежи на душата, а таа земна колиба го притиска умот наш - преполн со грижи.

¹⁶ Одвај можеме да го сфатиме она што е на земјата, со мака го разбираме и она што е во нашите раце, а што има на небесата - кој проверил?

¹⁷ А волјата Твоја кој ќе ја дознае, ако Ти мудроста не си ни ја дал и одозгора не ни Го беше испратил Твојот Свет Дух?

¹⁸ Само така се исправија патиштата на земните жители, само така луѓето се научија за она што Ти е угодно Тебе, и се спасија преку мудроста.

Улогата на мудростта низ историјата

10 Таа го запази првообликуваниот татко на светот кој беше создаден еден единствен и го избави од неговото сопствено пропаѓање:

² таа му даде сила да владее над сè.

³ А кога во гневот свој грешникот ќе отстапи од неа - загинава во братоубиствената омраза.

⁴ Кога поради него потоп дојде, пак мудроста ја спаси земјата и праведникот го заштити на еден мал кораб.

⁵ И пак, кога се народите сложни во лошо едномислие, мудроста го наоѓа праведникот и го запазува безукорен пред Бога и го пази цврст во нежноста спрема неговиот син.

⁶ Кога изгинаа безбожниците, таа го спаси праведникот, кој избега од огнот што беше паднал од небото врз пет градови,

⁷ од што за сведоштвото на безбожността остана да дими опустошената земја и растенијата, чиј плод е ненавремен, а за споменик на една неверна душа е столбот од сол, кој стои таму.

⁸ Зошто тие, откако ја презреа мудроста, не само што си нанесе повреда, затоа што не го познаа доброто, туку на живите им оставија и спомен за својата безумност, за да не можат да го сокријат она во што се беа заблудиле.

⁹ А мудроста ги спасува од неволји оние, што ѝ служат.

¹⁰ Таа го водеше на прави патишта праведникот избеган од гневот на неговиот брат, му го покажа царството Божјо и му подари знаење за светињите, му помогна во маките и трудовите негови изобилно ги награди.

¹¹ Кога од алчност го притиснуваа, таа застана пред него и го збогати,

¹² го сочува од неговите непријатели, го стави во безбедност кога подмолно го напаѓаа; во жестоката борба - победа му подари, за да знае дека побожноста е од сè најсилна.

¹³ Таа не го остава продадениот праведник, а го спасува од грев;

¹⁴ таа и во јамата слегна со него, не го остави кога беше во вериги, а потоа му донесе царски скиптар и власт над оние што го измачуваа, покажа дека се лажни обвинувањата против него и слава вечна му подари.

¹⁵ Таа го спаси светиот народ и родот беспрекорен од неговите мачители.

3
1 Мојс 4,
8-13

4
1 Мојс 6,9
7-8
1 Птр 3,
20-21

5
1 Мојс
12,1-3
22,1-19

6
3 Птр 2,6-8

7
1 Мојс
19,26
5 Мојс
32,32

8
1 Мојс 19,1

10
1 Мојс
27,34
29,1

12
1 Мојс
31,23-29
32,25-31
1 Тим 4,8

13
1 Мојс
37-39

14
1 Мојс
41,40-41
Пс 104,
17-22

15-21
2 Мојс
13-15

15
18,1
2 Мојс 19,6

21 ¹⁶ Му влезе во душата на слугата Господов и им се спротивстави на страшните цареви со чуда и знаци.

11,1-14 ¹⁷ Таа ги наградува светиите за нивните трудови, по чуден пат ги води, дење им е закрила од жештината, а ноќе - свездена светлина.

¹⁸ Таа ги преведе преку Црвеното Море, ги преведе преку голема вода.

1 ¹⁹ А непријателите нивни ги издави, а потоа ги исфрли од длабината на бездната.

4 ²⁰ И така, праведниците им го одзедоа оружјето на неправедниците и со песна го прославија името Твое, Господи, а раката Твоја победничка - еднодушно ја прославија;

6 ²¹ зашто мудроста им ја отвори устата на немите и детските јазици ги направи разбирливи.

7 ²² Таа ги среди нивните работи преку раката на светиот пророк;

9 ²³ Минуваа низ ненаселена пустина, во непреодни места шатори поставија;

10 ²⁴ им се противставија на непријателите, на своите противници им се одмаздија.

Жедѝа на Израилѝиѝе и жедѝа на Еѝиѝканиѝе

⁴ А кога се измачуваа од жед, тие повикаа кон Тебе и вода им беше дадена од стрмна карпа и гаснење на жедта - од тврд камен.

⁵ Зашто, она со што беа казнети нивните непријатели, со тоа, кога им беше потребно ним им беше направено добрина:

⁶ место извор од вода што вечно извира, разматена со крв што смрди,

⁷ заради избличување на нивната заповед за чедоморство, Ти ненадејно им даде вода во изобилство;

⁸ тогаш преку жедта им покажа како ги беше казнил нивните непријатели.

⁹ Зашто кога беа на испитување, макар и да беа подложени на милостивно вразумување, тогаш познаа како се измачуваа осудените во гнев безбожници;

¹⁰ зашто нив Ти ги испитуваше како татко, поучувајќи ги, а оние, како разгневен цар ги осуди и ги измачи.

¹¹ И тие што не беа таму и оние што беа - еднакво пострадаа.

¹² Нив ги постигна двојна мака и воздивнувања од споменот на минатото.

¹³ А кога слушнаа дека она што беше за нив казна, ним му се даде тоа како дар, тогаш тие Го почувствуваа Господа.

¹⁴ Од Кого порано, како од отфрлен, се одрекоа со хули, по настаните Му се восхитуваа, откако ја претрпеа нееднаквата жед со праведните.

Одмерена казна за Еѝиѝканиѝе

¹⁵ А за неразумните помисли на нивната неправда, според кои во заблуда им служеа на неразумни влекачи и презреани чудовишта, Ти, за да ги казниш, им испрати мноштво животни неразумни,

¹⁶ за да познаат дека со што некој грешни - со тоа и се казува.

¹⁷ Не беше невозможно за Твојата силна рака, која го создаде светот од невообличена граѓа, да испрати против нив множество мечки и свирепи лавови,

¹⁸ или непознати новосоздадени лути сверови, кои дишат со огнен здив, или исфрлаат облаци дим или фрлаат страшни искри од очите,

¹⁹ сверови страшни, кои не само што би можеле на ужасен начин да ги повредат, туку и страшно да ги погубат.

²⁰ А и без сето тоа, тие може да загинат само со еден здив, гонети од Твоето правосудие и уништени од духот на Твојата сила; но Ти сѐ си уредил со број, мерка и тежина.

Боѝ милува сѐ што создаде

²¹ Бидејќи Ти имаш секогаш голема сила, кој може да се дигне против силата на Твојата рака?

²² Целиот свет е пред Тебе како прашинка врз терезија или како капка утринска роса, што паѓа на земјата.

²³ Ти си милостив кон сите, зашто сѐ можеш; гледаш низ прсти на човечките гревови за да се покајат.

²⁴ Зашто Ти милуваш сѐ што постои и не се гнасиш од ништо што си го создал; не си сакал да создадеш нешто што би го мразел.

14
2 Мојс 2,11
2,3

15-20
2 Мојс 7-11

15
12,24-25
Рим 1,21

18
Јов 41,
10-13
Откр 9,17

20
Ис 11,4
40,12
Јов 4,9
28,25

22
Ис 40,15
Ос 6,4
13,3

23
Сир 18,20
Рим 2,4
3,25

24
1 Мојс 1,31
Пс 144,9

26 <sup>Ез 18,23
33,11</sup> ²⁶ И како можеше нешто да постои, ако Ти не го сакаше? Или како би се сочувало она што не е повикано од Тебе?

12,1 <sup>1 Мојс 2,7
Пс 103,
29-30
Јов 34,
14-15</sup> ²⁷ Но Ти сè поштедуваш, зашто сè е Твое. Ти, Господаре, што го сакаш животот.

12 Твојот неуништив дух живее во сè.

2 *Постѐйено казнување на Хананциѝе*

<sup>Амос 4,6
Лк 15,7</sup>

3-11 <sup>2 Мојс
23,20-33
5 Мојс
18,9-14</sup> ² Затоа постепено ги изобличуваш оние што се заблудиле и, напомувајќи им во што згрешиле, ги вразумуваш, та, откако ќе отстапат од злото, да поверуваат во Тебе, Господи.

4 <sup>5 Мојс
12,31</sup> ³ И така, откако ги намрази древните жители на Твојата света земја,

⁴ кои вршеа одбивни дела на вражање

5 и идолски жртвувања,

<sup>3 Мојс
18,21</sup> ⁵ бездушни убијци на деца, на жртвени гозби кои јадат утроби од човечко

6 <sup>4 Мојс
33,51-56
5 Мојс
20,16-18</sup> ⁶ и родителите, кои убиваа беспомошни души, одлучи да ги погубиш со рацете на татковците наши,

7 <sup>5 Мојс
11,12</sup> ⁷ та, земјата, што Ти е најдрага од сè, да ги прими достоините жители од чедата Божји.

8 <sup>5 Мојс 7,20
Ис.Н. 24,12
Пс 77,39
103,14</sup> ⁸ Но и нив, како луѓе, Ти ги поштеди откако им испрати стршени, како претходница на Твојата војска, за да ги истребиш малку по малку.

9 ^{11,17-19} ⁹ Иако за Тебе не беше невозможно грешниците да им ги потчиниш на праведниците, или да ги истребиш со

10 ^{12,2} ¹⁰ страшни сверови или со збор страшен одеднаш,

11 ^{1 Мојс 9,25} ¹¹ но Ти, казнувајќи ги постепено, време за покајание им даваше, иако добро знаеше дека е тоа лукав пород и дека

12 <sup>Јов 9,12-19
Рим 9,12-23</sup> ¹² злото им е вродено и дека нивната мисла никогаш нема да се измени.

¹¹ Семето нивно уште од почеток беше проколнато; и не од страв пред некого ги остави неказнети за гревовите нивни.

¹² Зашто кој ќе Ти рече: „Што направи Ти?“ Или, кој ќе се противстави на Твојот суд? Или, Кој ќе Те обвини што си погубил народи кои си ги создал Ти? Или, Кој бранител ќе дојде при Тебе за да ги заштити неправедните луѓе?

¹³ Зашто освен Тебе, нема Бог, Кој се грижи за сите, за да му докажуваш дека не си пресудил несправедливо.

¹⁴ Ни цар, ни достоинственик не смее да дојде пред Твоите очи за оние што си ги погубил.

Боѝ љо уѝравува свейѝоѝ со ѝравда

¹⁵ Бидејќи си праведен, Ти праведно управуваш, сметаш дека е недостойно за Твојата сила да го казниш оној, кој казна не заслужил.

¹⁶ Зашто силата Твоја е извор на Твојата правда, и поради тоа што владееш со сè, можеш и да ги поштедиш сите.

¹⁷ Силата Твоја ја покажуваш над оние, кои не веруваат во Твојата моќ; ја разобличуваш дрската смелост на оние, кои не Те признаваат;

¹⁸ имајќи голема сила, Ти судиш милостиво и нè раководиш со голема милост, зашто твојата моќ секогаш е во Твојата волја.

Боѝ љо ѝоучува Својѝоѝ народ

¹⁹ Со такви дела Ти го поучуваш Твојот народ - дека праведникот треба да биде човекољубив, а на Твоите синови им даваше добра надеж, зашто им даваш покајание за гревовите.

²⁰ Зашто, ако и непријателите на Твоите синови, макар виновни за смрт, си ги казнил со таква добрина и благост, што им даваше време и можност да се ослободат од злото,

²¹ та со какво внимание си им судел на Твоите синови, на чии предци им даде со клетва и завет големи ветувања!

²² И додека нас нè вразумуваш, нашите непријатели ги казнуваш илјада пати построго, така што, ние кога судиме, да мислиме на Твојата благост и кога нè судат - да чекаме помилување.

*Казна за оние
шѝо обожавааѝ живѝоѝни*

²³ Затоа и грешниците, кои живеат неразумно, Ти ги измачуваше со нивните сопствени гревови,

²⁴ зашто отидоа предалеку по патиштата на заблудата; мамејќи се како глу-

13
<sup>5 Мојс
32,39</sup>

15
<sup>1 Мојс
18,25</sup>

18
<sup>Пс 114,3
135,6</sup>

19
^{11,23}

21
^{1 Мојс 12,7}

22
<sup>11,10
Мт 5,7
7,2</sup>

23
^{11,16}

24
^{11,15}

13,1 пави деца, за богови ги почитаа оние животни, кои дури и кај непријателите нивни беа презрени.

Сир 17,8
Дела 14,17
Рим 1,
19-20

²⁵ Затоа како на глупави деца им испрати казна за подбивање.

5 Мојс 4,19
17,3
Јов 31,
26-28

²⁶ Но, бидејќи не се вразумија од подбивната казна, доживеаја заслужен Божји суд.

²⁷ Зашто, откако го видоа она истото, што тие самите го поднесуваа со негодување, и врз оние што ги сметаа за богови и од кои биваа казнувани, Го познааа вистинскиот Бог за Кого пред тоа не сакаа ни да чујат,

Дела 17,27

²⁸ затоа и дојде врз нив голема осуда.

Обожаване на ѝприродаиѝа

13 Сите луѓе по природа се суетни, оние кои не Го спознавале Бога, (Кој постои од вечноста), и тие кои од видливите добра не можеле да го спознаат оној Кој е, па гледајќи ги Неговите дела, не Го познавале Него Уметникот,

² туку ги почитувале за богови, кои управуваат со светот: или огнот, или ветрот, или подвижниот воздух, или свездениот круг, или силните води или небеските светила.

³ Зашто ако, восхитувајќи се на нивната убавина, тие сили ги почитуваа за богови, тогаш тие требаше да познаат колку е Господ подобар од нив, зашто Тој, Уметникот на убавото - ги создал и нив.

⁴ Ако, пак, се чудеа на силата нивна и на нивното дејство, тие требаше од нив да разберат колку посилен е Оној, Кој нив ги создал,

⁵ бидејќи според величината и убавината на созданијата може по сличност да се познае Создателот на нивното битие.

⁶ Но, сепак тие заслужуваат помал прекор, зашто можеби се заблудуваат, кога Го бараат Бога, сакајќи да Го најдат,

⁷ зашто, свртувајќи се кон Неговите дела, тие испитуваат и се убедуваат преку своите очи дека сè видливо е прекрасно.

⁸ Но, сепак, не треба да им се прости.

⁹ Бидејќи, ако можеле да придобијат толкаво знаење, така што можеле да го проучуваат привремениот свет, зошто тогаш веднаш не Го нашле неговиот Господар?

Идолиѝе: ѝпримероѝ со дрводелецоѝи

¹⁰ Но, навистина, за жалење се оние, кои својата надеж ја полагаат на бездушни творби, кои делата на човечки раце ги нарекуваат богови - златото и среброт, уметнички обработени ликови на животни или безвреден камен, изделкан од човечка рака.

¹¹ Или, пак, кога дрводелец некој отсече погодено дрво, грижливо му ја симне целата кора и, откако го изработи убаво, од него направи сад за некаква корисна употреба во животот,

¹² а деланките од работата ги употреби за готвење храна и потоа се нахрани,

¹³ но една од тие деланки, негодна за ништо, криво дрво и глуждливо, го зема и во слободното време го изделкува со опитност вешта, па сличен го направи на човечки лик,

¹⁴ или го направи да личи на некое долно животно, го премачкува со оловна боја, потоа со црвена, му отстранува секој недостаток,

¹⁵ и, откако приготви погодено за него место, го закачува на сидот, прицврстувајќи го претходно со железо.

¹⁶ И така, за да не падне неговото дело, однапред се грижи за него, бидејќи знае дека тоа самото не може да си помогне, зашто е идол и има потреба од помош.

¹⁷ А молејќи се пред него за својот имот, за женидба и деца, тој не се срамува да му говори на тоа дрво што е без душа,

¹⁸ и да бара здравје од она што е немоќно, од мртвото - да бара живот, и помош да бара од она што е беспомошно, да го моли за добро патување она што не може чекор да направи,

¹⁹ за придобивка, за работа и за успех на рацете, коешто воопшто не може со раце да работи, за сила да го моли - најнемоќното.

10-19

Ис 44,9-20
Ер 10,1-16
Посл. 1,
8-73

10

5 Мојс 4,28
4 Цар
19,18
Ис 40,18-20

11

Ис 40,20
Ер 10,3-5

15

Ис 46,7

17

Ер 2,27

18

Пс 114,4-7

14,3Ис 43,16
Пс 76,19**Други примери за вера
во лажни богови****5**Пс 106,
29-30

14 Некој друг, подготвувајќи се да плови и да преплови бесни води, повикува на помош дрво, послабо и од бродот што го носи,

61 Мојс 6,
1-5
Сир 16,7
Варух 3,
26-28

² зашто, стремежот за придобивка го измислил коработ, а градителот вешто го направил.

7

Гал 3,13-14

³ Но со него управува промислата Твоја, Оче, зашто Ти си го дал и патот по морето и безопасната патека по неговите бранови,

85 Мојс
27,15

⁴ покажувајќи дека Ти можеш да избавиш од сè, макар некој, и без опитност, по море да појде.

112 Мојс
12,12
Ис 2,18,20
Ер 10,11,15

⁵ Ти сакаш делата на Твојата мудрост да не бидат попусто; затоа луѓето си го доверуваат животот на најмало дрво, и се избавуваат, минувајќи со гемија по брановите.

122 Мојс
34,16
5 Мојс
31,16

⁶ Зашто и во почетокот, кога беа погубувани горделивите големи јунаци, надежта на светот, водена од Твојата рака, ја засолни во брод, и му остави на светот семе за род.

⁷ Благословено е дрвото, преку кое се исполнува правдата!

⁸ А ракотвореното, тоа е проклето, а и оној што го направил - тој, затоа што го направил, а гнилежното дрво - затоа што е наречено бог.

⁹ Бидејќи еднакво се одвратни пред Бога - и безбожникот, и неговата безбожност;

¹⁰ и она што е направено и оној што го направил ќе бидат заедно казнети.

¹¹ Затоа и за паганските идоли ќе има суд, зашто тие станаа гадотија меѓу Божјите созданија, соблазна на човечките души и стапица за нозете на неразумните.

**Пошкелото на идолиите
со човечки лик**

¹² Зашто измислувањето на идоли е почеток на блудот, а нивното откритие - изопачување на животот.

¹³ Нив ги немало во почетокот, а и нема да ги има довека.

¹⁴ Тие дојдоа во светот поради човечкото славољубие, затоа им е досуден блискиот крај.

¹⁵ Татко, скришен од тешка жалост поради предвреме умрен син, направил лик на своето чедо, па довчерашниот мртов човек, отпосле почнал да го почитува како бог и на своите потчинети им определи тајни обреди и жртви.

¹⁶ Во текот на времето, вкоренет тој безбожен обичај бил пазен како закон, и, по заповед на властодршците, тоа што било извајано - било почитувано како божество.

¹⁷ Кога луѓето не можеле, поради далечното му живеалиште, лично некого да почитуваат, тогаш правеле лик на оддалеченото лице: правеле видлив лик на починат цар, па иако неприсутен да му ласкаат како на присутен.

¹⁸ А и за засилување почитувањето од страна на оние што не го познавале, помагало славољубието на уметникот,

¹⁹ бидејќи тој, можеби од желба да му угоди на господарот, се трудел сличноста да ја направи што поубава;

²⁰ а народот, восхитен од убавината на творбата, го признавал за божество оној, кој малку пред тоа бил почитуван како човек.

²¹ И тоа стана соблазна за луѓето, бидејќи тие, робувајќи ѝ на неволјата или на тиранството, му го предавале на каменот и дрвото неискажливото Божјо име.

Последициите од идолопоклонството

²² А потоа, како да не им било доволно тоа што се заблудиле во знаењето за Бога, туку живеејќи во голема борба поради незнаењето, тоа големо зло уште го нарекуваат мир.

²³ Зашто, или ги жртвуваат децата, или скришно вршат тајни обреди, или приредуваат бесни гозби со туѓи обичаи,

²⁴ тие веќе не ја пазат ни чистотата на телото, ниту чистотата на бракот, туку еден со друг, или подмолно се убиваат, или со прелеуба се осквернуваат.

²⁵ Сите нив без разлика ги надвладеале: крвнина и убиство, грабеж и под-

14

14,11

20

Дан 3,1-7

212 Мојс 3,14
Рим 1,
24-32**22**

12,5

28 молност, расипност, неверност, бунтови, клетвопрестапништво, разграбување имоти,

15,1 ²⁶ неблагодарност, осквернување на душата, злосторство против природата на половите, неред во брачниот живот, прељубодејство и нечесен живот.

3 ²⁷ Служењето на идоли, недостојни да се именуваат, се почеток, причина и

4 крај на секое зло,

6 ²⁸ бидејќи оние што им служат, или во веселбите свои беснеат, или лага про- рокуваат, или неправедно живеат, или брзо заклетва нарушуваат.

²⁹ Надевајќи се на мртвите идоли, не мислат дека ќе бидат казнети, зашто несправедливо се колнат.

³⁰ Но, и за едното и за другото ќе ги постигне казна: затоа што, служејќи им на идолите, го искривиле поимот за Бога и што криво се колнеле и подмолно презирале сè што е свето.

³¹ Зашто не силата на оние, во кои се заколнуваат, туку судот над оние што згрешиле доаѓа веднаш по престапот на неправедните.

Вераиџа го чува Израил од идолојклонсиџво

15 Но, Ти, Боже наш, си добар и вистински, долготрпелив и милостиво управуваш со сè.

² Ако и грешиме, ние сме Твои, ја признаваме Твојата власт; и нема да грешиме, кога знаеме дека сме призна- ти за Твои.

³ Знаењето за Тебе е полна правед- ност, а познавањето на Твојата власт - почеток на бесмртноста.

⁴ Нас не нè примамува лукавата чо- вечка измислица, ниту бесплодниот труд на уметникот - ликови украсени со различни бои,

⁵ погледот врз кои предизвикува кај безумните копнеж и желба кон бездуш- ниот изглед на мртвиот лик.

⁶ И оние што ги прават, и оние што ги сакаат, и оние што ги почитуваат - сите се вљубеници во злото и достоини за таквите надежи.

Безумиџо на ѓрнчароџ иџо прави идоли

⁷ Грнчарот ја гмечи меката глина и грижливо изработува секаков сад за на- ша потреба; од една иста глина израбо- тува садови за чиста и за нечиста упо- треба - за сите еднакво; а за што ќе се употреби секој од нив - одлучува грнча- рот.

⁸ И потоа овој човек од истата глина изработува ништожен бог, кој пред малку и самиот од земја беше создаден и набргу ќе се врати таму, од каде што е земен, и ќе се побара долгот на него- вата душа.

⁹ Но тој не се грижи затоа што треба многу да работи, ни затоа што животот негов е краток, но тој се натпреварува со мајстори што прават од злато и среб- ро различни изработки и се огледува на оние што работат со бакар и се гордее со своите гнасоти.

¹⁰ Срцето негово е пепел, надежта не- гова е побезначајна од земниот прав, а животот попрезрен и од калта.

¹¹ Зашто не Го познал својот Созда- тел, Кој му дувнал душа делотворна и Кој му вдахнал дух на живот.

¹² Тие животот го сметаат за забава, а живеенјето за трговија, зашто велат де- ка од сè треба да се извлече придобив- ка, та дури и од злото.

¹³ Но, таквиот знае подобро од сите дека греша со тоа што од земја прави и садови и ликови.

Безумноџо идолојклонсиџво на Еџиџканиџе

¹⁴ Но, најнеразумни од сите и помало- умни и од самите доенчиња - се неприја- телите на Твојот народ, кој го угнетува- ат,

¹⁵ зашто ги почитуваат како богови сите пагански идоли, кои имаат очи, а не гледаат; имаат ноздри, а не дишат; имаат уши, а не слушаат, нивните прсти не допираат и нивните нозе не одат.

¹⁶ Иако човекот ги направил, иако ги направил со својот дух, но ниеден човек не може да направи бог, сличен на себе- си.

7
Ис 29,16
Рим 9,21

8
1 Мојс 2,7
3,19
Лк 12,20

10
Ис 44,20

11
1 Мојс 2,7
1 Мојс 32,15

12
Дела 19,24

15
Пс 114,4-7
135,15-17
Мудр 13,18

16
1 Мојс 2,7
Пс 103,
29-30

16,1-44 Мојс
11,31-35
21,4-9

¹⁷ Бидејќи смртен, со своите безбожни раце прави мртво дело, затоа е над своите божества, зашто тој живеел, а тие - никогаш.

1811,15
12,24

¹⁸ Освен тоа, тие почитуваат најодвратни животни, што по својата глупавост се положи од сите.

16,111,16
12,23,27

¹⁹ Тие не се убави дури и по изглед, како другите животни, за да можат да привлекуваат кон себе, туку се лишени од Божјата пофалба и од Неговиот благослов.

4

11,8-9

*Израил нахранеј, а неговите
непријатели осипавени без храна*

6

4 Мојс 21,9

16 Затоа тие беа достоинствено казнети преку слични животни и измачувани од многу чудовишта.

7

Јн 3,14-15

² А место таква казна, Ти на народот

92 Мојс
8,17-21
10,14-15

Твој добрини му правеше, за да им ги задоволиш нивните желби - Ти им подготви необична храна - вкусни потполошки.

³ Та оние, кои беа желни за храна, поради одвратниот изглед на испратените животни, да се откажуваат од природната потреба за храна, а овие, кои за кратко време претрпеа скудност, ги удостои да вкусат необична храна.

⁴ Зашто на тие мачители требаше да дојде неодминлива скудност, додека на Твоите чеда требаше само да им се покаже - колку тешко биле измачувани нивните непријатели.

*Смртоносниот животни
и Бој Кој спасува*

⁵ И откако ги стигна страшен сверски бес и умираа од касање на змии отровници, гневот Твој не отиде докрај.

⁶ Но само за кратко време беа уплашени, за да се вразумат, добија знак за спасение - за да си ја спомнат заповедта на законот Твој,

⁷ зашто кој ќе погледнеше, оздравуваше, не преку она во што погледуваше, туку преку Тебе, Спасителот на сите.

⁸ А и со тоа им покажа и на нашите непријатели дека Ти си Оној, Кој избавува од секое зло;

⁹ зашто тие беа убивани преку каснување од скакулци и муви, и не се најде

лек за спасување на нивниот живот, бидејќи беа заслужиле да бидат измачувани од нив.

¹⁰ А на Твоите синови не им напакувајте ни забите на отровните змии, зашто Твојата милост им дојде напомош и ги исцели.

¹¹ Макар и да беа каснати, за да си спомнат за Твоите зборови, набргу оздравуваа, за да не паднат во длабока заборавност и да се лишат од Твојата помош.

¹² Нив не ги лекуваат ни билки ни мелеми, туку зборот Твој, Господи кој лекува сè!

¹³ Ти имаш власт над животот и над смртта, Ти доведуваш до вратите на пеколот и пак издигнуваш.

¹⁴ Човекот по својата злоба може и да убие, но кога духот ќе излезе, тој не може да го врати и одземената душа не може да ја избави.

Градој и манаша

¹⁵ А од твојата рака не може да се избега,

¹⁶ зашто безбожниците кои не сакаат да Те познаат, се казнети со силата на Твојата десница; нив ги гонеа и дожд, и град, и бесни бури, и оган што проголтува.

¹⁷ Но најчудно од сè беше тоа, што огнот покажуваше поголемо дејство среде водата, која гасне сè, зашто природата се бореше за праведниците.

¹⁸ Понекогаш пламенот престануваше, за да не изгорат животните, испратени против безбожниците, та, тие откако ќе го видат тоа, да разберат дека ги прогонува Божјиот суд.

¹⁹ А понекогаш среде водата бунуваше посилно од огнот, за да ги уништи неправедните дела на земјата.

²⁰ А Ти народот Твој со ангелска храна го хранеше и, без да се трудат, Ти им испрати од небото готов леб, кој имаше во себе секаква сладост, што му годеше секому според неговиот вкус.

²¹ Зашто својството на Твојата храна ја покажуваше Твојата љубов спрема Твоите деца; за да ја задоволиш желбата на оној што јаде - ја менуваше според вкусот на секого од нив.

12Ис 55,10-11
Пс 106,20**13**5 Мојс
32,39
1 Цар 2,6**15**5 Мојс
32,39
Тов 13,2**16**2 Мојс
9,24-25
Пс 77,47-49**17**

5,17,20

20-292 Мојс
16,1-21**20**Пс 77,25
105,40

22 ^{16,19} И снегот и мразот издржаа на огнот и не се стопија, за да познаат дека, огнот што гори во град и блеска во дожд - ги уништува плодовите на нивните непријатели,

25 ^{Пс 103,27,28 145,16} ²³ но истиот оган за да се нахранат праведните, ја губеше својата сила.

26 ^{5 Мојс 8,3} ²⁴ Созданијата што Тебе Ти служат - на Создателот свој, ги засилуваат своите сили, за да ги казнат безбожните, а се смируваат за доброто на оние кои веруваат во Тебе.

28 ^{Пс 5,3 Сир 39,5} ²⁵ Затоа тогаш и тие, изменувајќи се во сè, се покоруваа на Твојата благодат, која ги храни сите, според желбата на оние што имаат потреба,

29 ^{Пс 57,7} ²⁶ та Твоите синови, кои си ги возљубил, Господи, да знаат дека не изобилство од плодови го храни човекот, туку зборот Твој ги чува оние што веруваат во Тебе.

17,1-21 ^{2 Мојс 10,21-35} ¹ ^{Пс 91,5-6 Рим 11,33-35} ²⁷ Зашто она што не се повреди од огнот, штом ќе се огрееше од слабите зраци на сонцето, веднаш се растопува-ше,

²⁸ за да се знае дека сонцето треба да го испреваруваме со благодарноста своја кон Тебе и, свртувајќи се кон изворот на светлината, на Тебе да Ти се покло-нуваме.

²⁹ Зашто надежта на неблагодарниот ќе се растопи како шушлек и ќе се излее како непотребна вода.

Темнината и огнениот сџолб

17 Големи се и недостижни Твоите судови, Господи, затоа непоучените души паднаа во заблуда.

² Зашто беззакониците затвореници на темнината, и заробеници на долгата ноќ, кои беа намислиле да го измачуваат светиот народ, затворајќи се во своите куќи, станаа бегалци од вечната Промисла.

³ Мислејќи дека нивните тајни гревови ќе останат сокриени, тие, под темниот покрив на заборавот, се рассеале, силно преплашени и од сеништа избежувани,

⁴ зашто и најскришното место, во кое се затвораа, не ги избавуваше од стра-

вот, но околу нив страшни звуци се огласуваа и во ужас ги доведуваа, и им се јавуваа грди чудовишта со страшни лица;

⁵ никаква огнена сила не можеше светлина да им даде, ниту пак светлиот болскот од свездите можеше да ја осветли таа мрачна ноќ.

⁶ Им се јавуваа, така сами од себе, запалени клади полни со ужас и кога виденијата исчезнуваа, од страв избезумени, им се чинеа многу погрди.

⁷ Паднаа лагите на волшебното знаење, фалбите за разум на подбив се изложија,

⁸ зашто оние, што беа ветиле дека од болната душа ќе го прогонат ужасот и немирот, и самите страдаа од смешен страв.

⁹ И дури кога немаше ништо да трепне и да ги исплаши, движењето на животните и шушкањето на змиите ги плашеше; тие умираа од страв, плашејќи се дури и од воздухот, од кој никаде не може да се избега,

¹⁰ зашто злобата е плашлива, со своето сведоштво се осудува; злото секогаш го зголемува, кога ќе почне совеста да ја измачува,

¹¹ а стравот не е ништо друго, туку лишување од помошта што ја дава здравото размислување.

¹² Колку е помала внатрешната надеж, толку поголема била замислувана непознатата причина, од која произлегува маката.

¹³ И тие во таа, навистина неподнослива ноќ, излезена од длабините на страшниот пекол, приготвувајќи се да заспијат обичен сон,

¹⁴ час бивале измачувани од страшни привиденија, час раслабувани од очајание, затоа што ги напаѓал ненадеен страв.

¹⁵ И така, таму кој каде што се нашол, бил затворан во темница без окови.

¹⁶ И земјоделец и овчар или работник во пустината, штом бил настигнат, ѝ се предавал на таа неизбежна неволја,

¹⁷ зашто сите беа врзани со едно јаже на темнината. Ветар ли бучи или меѓу

20 густы гранки милозвучен глас на птичка се слуша, вода ли тече брзо и бучно или камења паѓаат со голем тресок,
18,1-4 ¹⁸ дали тоа животни трчаат и скокаат, та не се гледаат, или најсвирепи сверови рикаат или се слуша одглас на планински длабини - сето тоа ги престрашува-
1 ше и истоштуваше.
² **3** Зашто целиот свет беше осветлен со јасна светлина и без пречки ги извршуваше своите работи;
⁴ **20** само над нив беше распослана тешка ноќ - образот на темнината што понекогаш ќе ги опфати; но тие сами за себе беа товар - потежок од темнината.

4
 Ис 2,3,5

Оџнениоџ сџолб

5-19 **18** А за твоите светии имаше најголема светлина. Оние, слушајќи им го гласот, а не гледајќи го нивниот лик, блажени ги нарекуваа затоа што не страдаа.

² А за она што порано беа навредувани од нив и не им се одмаздуваа, им благодарееа и ги молеа за прошка, што ги присилувале да страдаат.

³ Наместо темнина им даде огнен - светол столб, за да им биде водач по непознатиот пат, благо сонце за среќно патување.

⁴ Египќаните беа заслужиле да бидат лишени од светлината и во темнина да бидат затворени, затоа што ги беа држале затворени синовите Твои преку кои, на светот требаше да му се даде вечната светлина на Законот.

Траџичнаџа ноќ и ноќџа на сџасениеџо

⁵ Откако решија да им ги избијат новородените деца на светите луѓе, макар и да спасија едно потфрлено дете, за казна, Ти им одзеде многу деца и нив самите ги погуби во големата вода.

⁶ А таа ноќ однапред им беше јавена на нашите предци, та, знаејќи ги ветувањата во кои веруваа, спокојни да бидат.

⁷ Твојот народ го очекуваше и спасението на праведните и загинувањето на непријателите,

⁸ зашто она со што ги казнуваше противниците, со тоа истото нè прослави нас, повикувајќи нè при Себе.

⁹ Тогаш побожните деца на праведниците тајно жртви принесуваа и еднодушно божествен закон уредија: светите луѓе еднакво да учествуваат и во добрини и во опасности. И тогаш ги запееја светите песни на татковците.

¹⁰ А од спротивната страна се слушаше злогласниот вик на непријателите и тажниот лелек над оплакуваните деца.

¹¹ Со еднаков суд беа казнети и робот и господарот; истото го поднесуваше и простиот човек и царот;

¹² сите заедно имаа безброј мртвци, умрени од иста смрт; живите беа премалку, за да ги погребат мртвите, зашто само во еден миг загина нивното најмило потомство.

¹³ И тие, кои поради делата на нивните маѓесници, во ништо не веруваа, кога им загинаа нивните првородени деца, тогаш признаа дека овој народ е син Божји,

¹⁴ зашто додека тивко молчење исполнуваше сè, а ноќта во својот тек беше стигнала до средината,

¹⁵ од небото слезе, од царските престоли - на земјата, предодреден за пропаст, како страшен војник, сесилниот Твој збор.

¹⁶ Тој носеше остар меч - неизменливата Твоја заповед и, откако застана, исполни сè со смрт; тој допираше до небото и одеше по земјата.

¹⁷ Тогаш одеднаш силно ги исплашија привиденија на ужасни соништа и настанана ненадеен страв;

¹⁸ паѓаа полумртви, еден овде, друг таму, си кажуваа еден на друг зашто умираат,

¹⁹ зашто соништата, што ги потресоа, однапред им го беа тоа кажале, за да знаат зошто злото ги постигнало.

Засџайниџвоџо на Арон во џусџинаџа

²⁰ Иако смртното искушение и праведници допре, та многумина и од нив во пустината загинаа, но тој гнев не потраа долго,

10
 2 Мојс 11,6
 12,30

11
 2 Мојс 11,5
 12,29

12
 4 Мојс 33,4

13
 2 Мојс 4,22
 5 Мојс 1,31
 Ос 11,1

17
 Јов 4,13-15

20-25
 4 Мојс
 17,5-14

20
 1 Кор 10,8

2212,21
2 Мојс
32,11-13**19,5**

18,3

6-124 Мојс
11,1-39**7**2 Мојс
14,19-22

²¹ зашто беспрекорен човек бргу се застапи за нив, вооружен со оружјето на својата служба, со молитва и кадиво за измирување, тој стана против гневот и на маките им стави крај, а со тоа покажа дека е слуга Твој;

²² смртта не ја победи со телесна сила, ниту со силата на оружјето, туку само со зборот свој го победи напасникот, откако ги спомна клетвите и заветите на предците.

²³ Зашто, кога веќе со купишта лежеа еден врз друг, тој застана сред нив, го сопре гневот и му го пресече патот кон живите.

²⁴ На облеката негова беше целиот свет и имињата славни на предците изрезани беа врз камења во четири реда, а Твоето име - врз дијадемата на главата негова.

²⁵ Пред тоа отстапи погубителот и се исплаши од него; само малку го осети гневот Твој, и му беше доволно.

Поминувањето низ Црвеното Море

19 А над грешниците продолжуваа до крај немилостивиот гнев, зашто Тој ги предвиде и идните нивни дела,

² дека тие, откако ќе им дозволат да појдат и откако ќе ги испратат брзо, ќе се предомислат и ќе ги подгонат;

³ зашто, наоѓајќи се уште во тага и плачејќи над гробовите на умрените, на ум им падна луда помисла: да ги гонат оние, кои со молба ги беа испратиле.

⁴ Кон тоа ги влечеше судбината, што ја беа заслужиле, па ги заборавија старите маки, за да ја дополнат казната - на своите страдања уште едно да придодат,

⁵ народот Твој да оди на славно патување, а тие да најдат необична смрт.

⁶ Сè што е создадено, одново да ја измени својата природа, потчинувајќи се на особени заповеди, та синовите Твои да бидат запазени неповредени.

⁷ Се појави облак и со сенката своја го сокри логорот, а таму каде пред тоа имаше вода - се покажа сува земја: во Црвеното Море се појави слободен пат, а бурната бездна стана зелена рамнина.

⁸ Закрилувани од Твојата рака, тие поминаа низ неа, гледајќи чуда невидени.

⁹ Беа како коњи на пасиште, како јагњиња скокаа, славејќи Те Тебе, Господи, Избавителот свој;

¹⁰ зашто уште го помнеа она што се беше случило: како место животни други да роди, земјата комарци даваше, а реката, место риби, множество жаби исфрли.

¹¹ А потоа видоа и нов вид птици, кога, поттикнати од желба, се молеа да им се даде вкусна храна;

¹² а за нивна утеха, од морето долетаа потполошки,

Еѓиџканиите и омразата кон туѓинците

¹³ а грешните ги постигна казна со знаци, на кои им претходеа силни грмотевици. Справедливо пострадаа поради својата злоба; со силна омраза ги ненавидеа туѓинците:

¹⁴ едни не примаа непознати туѓинци, а овие и своите придојдени добротвори ги заробија.

¹⁵ И не само тоа, туку за нив и суд ќе има, зашто другите ги одбиваа туѓинците,

¹⁶ а овие, откако ги примија со радост, им дадоа да се ползуваат со еднакви права, а потоа почнаа да ги измачуваат со страшна работа.

¹⁷ Затоа беа поразени со слепило како оние некогаш пред вратата на праведникот, ги обгрна темнина густа и секој ја бараше својата врата.

Бој создава нова хармонија

¹⁸ Така самите стихии се изменија, како што се менуваат гласовите на харфата, останувајќи сепак звуци; ова може јасно да се разбере кога внимателно се проучува минатото.

¹⁹ Зашто земните животни во водни се претворија, а оние што пливаа во водите - на суво излегуваа.

²⁰ Огнот ја задржа својата сила и во водата, а водата го загуби својството да гасне;

8

5,16

9Ис 63,13-14
Мал 3,20**10**2 Мојс 8,3
8,12-15**12**2 Мојс
16,13**15**

14,11

161 Мојс
45,17-20
2 Мојс 1,
8-14
5,4-18**17**1 Мојс
19,11

21 ^{16,18,22} ²¹ пламенот, пак, не го уништи месото на животните, кога сред него одеа, ниту се топеше во него небесната храна - лесно топила, како снег.

Последна ѝофалба

²² Така, Господи, Ти во сè го издигна и го прослави Твојот народ и не го остави, туку секогаш и секаде остана со него.

22
Ис 45,17.25

МУДРОСТ СИРАХОВА

Вовед

Оваа библиска книга е дело на Исус, синои Сирахов (на еврејски Бен Сира). Писателот живеел во Ерусалим пред востаниеио на Макавееи, бил ревносен познавач на еврејскии сѝиси, многу патувал и му припагал на Советиои на мудрии (Големои Кнесей).

Мудрост Сирахова е да го заштити културноио и религиозноио наследство на еврејскиот народ, наследено од претходнии генерации. За да им помогне на своии современии да го зачуваат својот јудејски идентитет во еден свет на иотална културна преобразба, иот се ируди да ги убеди дека нема ништо вредно, што би можело да се иосака, во елинистичката ирадиција, култура и релиија.

Мудрост Сирахова, за жал, не е зачуван во целина (од него се иронајдени само одделни фрагменти). Зачуван е, меѓутоа, грчкиот иревод на оваа библиска книга, направен од внукои на авторот Исус, син Сирахов. Имено иот иревод иослужил како основа за иреведуваието на оваа книга на иовеке современи јазици.

Моине е иешко книгава да се иодели на иемаиски целини, но сѝак може да се иреишосиави дека иисателот ја иоделил својата иоучна книга на иеи дела:

А. 1,1–16,23;

Б. 16,24–23,27;

В. 24,1–32,13;

Г. 32,14–42,14;

Д. 42,15–50,24.

Во иоследниот дел од својата книга иисателот Го ирославува Бога како Творец и ги иофалува „ирейции“, од Енох и Ное, до Неемија, како и ировосвештеникои Симон Вѝиори, кој живеел до 195 година пред Христос.

Јов, а особено книгаи Соломонови изреки, Исус, синои Сирахов, ги излаа своии знаења и своето живоино искуство пред младата генерација, за да ја иоучи како да се однесува и како да живее во сии можни околности иоред волјата Божја.

ПРЕДГОВОР

Многу големи неииа ни се иредадени иреку Законой, Пророции и друи што ги следат овие иисанија. Заради знаеието и мудростта во нив иреба да го восиеваме Израил. Тие што знаат да читат не иреба сега да останат оиштини само за себе, иуку, бидејќи иројавуваат ученољубивост, иие иреба да ситанат иолезни со зборови и со иисмо за оние кои се во иуѓина.

Мојот дедо Исус многу бил иредаден во читанието на Законой и Пророции и на друи книги кои нам ни ги оставиле нашии иаишкови. Ои како се здобил со доволно големо искуство од нив, решил и самиот да напише нешто од иоа што се однесува на образованиеио и мудростта, иа ои како ученољубивиите ќе ги совладаат иие неииа, да можат да иипредуваат сѝ иовеке во живоиот иоред Законой.

Ве молам да читатте блаонаклоно и внимателно, и да имате разбирање, иако некаде се чини дека не сме можеле на задоволителен начин да ги ироиолкуваме

изразити штио шолку шрудолубиво ги составиле друѓи. Заштио немаат иодед-
наква моќ зборовиште искажани на еврејски кога ќе бидат преведени на друг
јазик. И не само што, туку и самиот Закон, Пророциште и дружителни книги
покажуваат мали разлики кога ќе се споредат меѓу себе.

Во ириесет и осамта година од владеењето на Пиломеј Евергет, ирисити-
нав во Египет и бидејќи долго остана во таму, најдов свиток од книжител
составени од Исуса, која не е за презир.

Тогаши решил дека ќе биде многу неопходно и самиот да ириложам извесна
шрудолубивост и напор за да ја предам таа книга. Принесов будност и знаење
во штекој на долго време, за да го доведат до крај иредовитта на книжител, за да
им служи на оние ирселници, кои сакаат да се научат како да си ги воспита-
ват обичаите за да живеат според Законот Господов.

ПРВА ЗБИРКА ОД ПОУКИ

1,1-10

Тајна на мудроста

Изреки
3,13-20
8,22-31
Рим 11,33

1 Секоја мудрост е од Господа и со
Него останува таа засекогаш.

Изреки 2,6
Мудр 8,21
9,4

2 Кој ќе ги изброи морскиот песок,
дождовните капки и деновите на веч-
носта?

Изреки
30,4

3 Кој ќе ги испита височината на не-
бото и ширината на земјата, бездната и
мудроста?

24,8-9
Изреки
8,22

4 Најнапред од сè е создадена мудрос-
та, а и разбирањето на мудроста е од
вечноста.

Јонл 2,
28-3,2
Дела 2,17-
18
2,33

5 Изворот на мудроста е Словото на
Севишниот Бог, а одот нејзин се вечни-
те заповеди.

6 На кого му е откриен коренот на
мудроста? Кој го знае нејзиното оства-
рување?

Проп 2,26

7 Само еден е премудар и многу стра-
шен - Господ, Кој седи на Својот прес-
тол.

Јов 28,28
Изреки 1,7

8 Тој ја создал и ја видел, ја измерил,
и ја излеал врз сите Свои дела,

11
9,16

9 врз секое тело според Својата дар-
ба, а најмногу ги дарува оние што Го
љубат.

1,20
Изреки
4,10

Сирахови Господов

11 Стравот Господов е слава и чест, ве-
селба и венец на радоста.

12 Страхопочитта кон Господа го ра-
дува срцето, му дава веселба, радост и
долг живот.

13 На оној, кој има страв од Господа,
добро ќе му биде на крајот, благословен
ќе биде во денот на својата смрт; стра-
хопочитта кон Господа е дар од Гос-
пода, кој води по патеките на љубовта.

13
11,27

14 Љубовта спрема Господа е славна
мудрост; по својата промисла, Тој им ја
дава на оние што ги милува. Почеток на
мудроста е страхопочитта кон Бога. Таа
е создадена кај верните уште во утроба-
та на нивната мајка;

14
Пс 110,10

15
Изреки
8,31
Варух 3,38

15 таа се утврдила меѓу луѓето на веч-
ни основи, на нивните потомци таа ќе
им биде верна.

16
Изреки
8,18-19

16 Страхопочитта кон Господа е пол-
нота на мудроста, таа ги опива луѓето
со своите плодови.

17
Мудр 7,11

17 Нивниот дом го исполнува со сè
што сакаат и сите нивни житници - со
своите плодови.

19
Јов 28,27
Изреки 4,8

18 На мудроста венец е страхопочитта
кон Господа; тој дарува мир и крепко
здравје;

20
5 Моје 4,26

19 Тој неа ја видел и ја изброил, го из-
леал знаењето и спознанието на умнос-
та, и славата на оние кои имаат сила
над неа ја возвишил.

20 Корен на мудроста е страхопочитта
кон Господа; долг живот се гранките
нејзини.

21 Страхопочитта кон Господа ги от-
странува гревовите; а кој нема страв -
не може да се оправда.

22 *Трпеливиот човек владее со себе*Изреки
29,22

²² Гневот на нечестивиот не може да биде оправдан; тежината на гневот - е пад за него.

26 ²³ Трпеливиот човек претрпува докрај, а потоа - наградата негова е радост.

Проп 12,13
Јн 14,21-23

²⁴ До вистинскиот час ги сокрива своите зборови, а устите на мнозина ќе го вратат за неговата разумност.

Изреки
15,33
Мт 5,4*Доближување до Боѓа*

28 ²⁵ Во сокровиштата на мудроста се загатките на знаењето, а на грешникот му е мрска Богопочитта.

2,12
Јк 1,6-8

30 ²⁶ Ако копнееш по мудроста, исполнувај ги заповедите, и Господ ќе ти ја даде,

Изреки
5,14

2,1-18 ²⁷ бидејќи стравот пред Господа е мудрост и поучување; а верата и кротоста Му се угодни на Бога.

Мудр 3,1-9
Јк 1,2-4
1,12-16

1 ²⁸ Не биди недоверлив спрема страхопочитта кон Господа; со срце раздвоено не пристапувај кон Него.

1 Птр 4,12
Откр 2,10

3 ²⁹ Не биди лицемерен пред другите; и внимавај на својата уста.

Откр 3,21

4 ³⁰ Не издигај се, за да не паднеш и да не бидеш осрамотен; Господ ќе ги открие твоите тајни и ќе те понизи среде целото собрание - затоа што не си пристапил искрено пред страхопочитта кон Господа и што срцето твое е полно со лукавства.

Рим 5,3

Искушението на верниот

2 Синко мој, ако сакаш да Му служиш на Господа, приготи ја душата своја за искушение.

² Подготви го срцето твое и биди цврст; не збунувај се во часот на напастување.

³ Прилепи се до Него и не отстапувај, за да бидеш прославен во последниот ден.

⁴ Прифати сè што и да ти се случи; биди трпелив и во променливостите на твоето понижување,

⁵ зашто, како што златото се испробува во оган, така Божјите избраници се проверуваат во фурната на понижувањето.

⁶ Верувај во Господа, и Тој ќе ти помогне; оди по прави патишта и надевај се на Него.

⁷ Вие што имате страхопочит кон Господа, чекајте ја Неговата милост; не оддалечувајте се од Него за да не загинете.

⁸ Вие што имате страхопочит кон Господа, имајте доверба во Него; наградата ваша нема да изостане.

⁹ Вие што имате страхопочит кон Господа, надевајте се дека ќе добиете добро, вечна радост и милост.

¹⁰ Погледајте ги поранешните поколенија и видете: дали се посрамил некој што верувал во Господа? Дали некој кој имал страв од Господа, бил напуштен? И дали некогаш бил презрен оној што барал помош од Него?

¹¹ Зашто Господ е милостив и милосрден; ни ги проштева гревовите и нè избавува во деновите на неволја.

¹² Тешко им на плашливите срца, на обесхрабрани раце и на грешник, кој оди по две патеки.

¹³ Тешко му и на обесхрабреното срце; тоа не верува и затоа нема да најде закрила.

¹⁴ Тешко вам што сте го загубиле трпението! Што ќе правите кога ќе ве посети Господ?

¹⁵ Оние, коишто имаат страв од Господа, нема да бидат недоверливи кон Неговите зборови; оние коишто Го сакаат - одат по Неговите патишта.

¹⁶ Оние, коишто имаат страв од Господа, ја исполнуваат Неговата волја, а оние што Го љубат - Го пазат законот Негов.

¹⁷ Оние, коишто имаат страв од Господа, го приготвуваат своето срце и се понизуваат пред Него во својата душа, велејќи:

¹⁸ „Да паднеме во рацете на Господа, а не во рацете на луѓето; зашто каква што е Неговата големина, таква е и Неговата милост.“

Родињели и деца

3 Деца, послушајте ме мене, вашиот татко, и постапувајте така, за да се спасите,

6Ер 17,7
Изреки
3,5-6**7**

Мт 7,14

10Ис 51,1-3
Пс 21,4-5
37,25**11**2 Мојс
34,6-7
Пс 144,8
Неем 9,31**12**

Пс 118,113

141 Мојс
50,24
Ис 23,17
Лк 1,68-78**15**5 Мојс 6,
5-6
10,12,13
Јн 14,15,23
1 Јн 5,3**16**

32,15

182 Цар
24,14
1 Лет 21,13**3,1-16**2 Мојс
20,12
5 Мојс 5,16
27,16
Ефес 6,1-3

2 ² зашто Господ го прави славен татко-
то преку неговите деца; Тој го утврдил
правото на мајката над нејзините сино-
ви.

6 ³ Кој го почитува татко си - ќе се
очисти од своите гревови,

8 ⁴ а кој се однесува со почит кон своја-
та мајка - придобива големо богатство.

10 ⁵ Кој го почитува својот татко - ќе
има радост од своите деца и во денот на
неговата молитва ќе биде слушнат.

12 ⁶ Кој го почитува татко си, долго ќе
живее, а кој Го слуша Господа, ќе ја
успокојува својата мајка.

14 ⁷ Кој има страхопочит кон Господа,
тој го почитува татко си; на своите
родители им служи како на господари.

16 ⁸ со дела и со зборови почитувај ги
твоите родители, за да бидеш благосло-
вен од нив.

18 ⁹ Зашто благословот на таткото ги
утврдува домовите на децата, а мајчина-
та клетва ги урива до темели.

20 ¹⁰ Не барај ја својата слава во срамот
на својот татко, зашто срамот на твојот
татко не може да биде чест за тебе.

22 ¹¹ Славата на човекот доаѓа од честа
на неговиот татко, а непристојната мај-
ка е срам за своите деца.

24 ¹² Синко, помогни му на татко ти во
неговата старост и не го огорчувај доде-
ка е жив.

26 ¹³ Ако неговиот ум и ослабнал, биди
благ кон него и не го навредувај, кога си
во полна сила,

28 ¹⁴ зашто не се заборава милоста кон
таткото; и покрај сите твои гревови,
твојата благосостојба ќе расте.

30 ¹⁵ Во деновите на твојата неволја Гос-
под ќе се сети на тебе; како мразот од
топлината, така ќе се истопат твоите
гревови.

32 ¹⁶ Богохулник е оној којшто го остава
својот татко, а проколнат од Господа е
оној што ја навредува својата мајка.

Предносѝиѝе на скромносѝа

¹⁷ Синко, со кротост врши ги твоите
работи, и од богоугоден човек ќе бидеш
сакан.

¹⁸ Колку си поголем, толку повеќе
биди понизен, за да најдеш милост во
Господа.

¹⁹ Голем е бројот на издигнатите и
славни луѓе, но тајните им се откриваат
само на смирените.

²⁰ Зашто голема е Божјата моќност;
Него Го прославуваат понизните.

²¹ Не барај го она што е преголемо и
претешко за тебе; не истражувај го она
што е над твоите сили.

²² Размислувај за она што ти е запове-
дано; не се занимавај со она што е со-
криено од тебе.

²³ При многу твои занимања не грижи
се за она што ти е непотребно; тебе ти
се откриени многу човечки знаења.

²⁴ Многумина се воведени во заблуда
од нивните претпоставки; лукавите
замисли го поколебуваат нивниот ум.

²⁵ Кој ги сака опасностите - ќе падне
во нив.

²⁶ Тврдокорното срце ќе претрпи зло
на крајот.

²⁷ Упорното срце ќе биде оптоварено
со неволји, а грешникот натрупува грев
врз грев.

²⁸ За болеста на горделивиот нема
лек; лоша билка се вкоренила во него.

²⁹ Срцето на разумниот размислува за
злото; внимателното уво е желба на
мудриот.

Браѝско ѝоѝѝомаѝање

³⁰ Водата гасне оган што гори, а ми-
лостината чисти од гревови.

³¹ Оној што враќа со добро за добрите
дела, тој мисли за иднината; во тешко
време, ќе најде поткрепа.

4 ³² Синко, не откажувај му ја помошта
на сиромавиот; не измачувај ги со
долго чекање очите на неволните.

² Не ожалостувај ја душата на гладни-
от; не огорчувај го оној што е во сиро-
маштија.

³ Не измачувај срце што е веќе огор-
чено; не ја одлагај милоста спрема оној
што нема.

⁴ Не одбивај ги молбите на неволни-
ците; лицето твое не свртувај го од си-
ромавиот;

⁵ не свртувај ги твоите очи од оние
што просат; никому не давај повод да те
колне.

20
Изреки
3,34
Пс 24,14
Лк 10,21

21
Пс 130,1
139,6

30-31
7,32-36
29,8-13
5 Мојс
15,7-11
Тов 4,7-11
1 Птр 4,8

26
Изреки
28,14
Рим 2,5

27
Ис 30,1

28
21,3
Изреки
6,15

29
14,20-21
Изреки
15,31

4,1-10
5 Мојс
15,7-11

3
Изреки
3,27-28

4
Тов 4,7

МУДРОСТ СИРАХОВА

6 ^{2 Мојс 22,23} ^{5 Мојс 15,9} ^{24,15} ⁶ зашто, во жалоста на својата душа те проколнува; Оној Кој го создал - ќе ја послуша неговата молба.

⁷ На собранијата настојувај да бидеш пријатен; пред оние што се погоре од тебе - наведнувај ја својата глава:

⁸ Доближи го твоето уво кон сиромавиот; одговарај му насмеано и со кротост;

11-31 ^{Изреки 3,13-18} ^{Мудр 8,17-18} ⁹ избавувај го угнетениот од раката на оној што го угнетува; а кога судиш - не биди малодушен.

¹⁰ На сираците - биди им како татко, а на нивната мајка - како маж;

11 ^{Изреки 1,23-25} ^{8,15-21} ^{9,1-6} ¹¹ и ќе Му бидеш како син на Севишниот и Тој ќе те засака повеќе од твојата мајка.

Мудросѝа восѝиѝува

12 ^{Изреки 3,16-18} ^{Мудр 6,14} ^{8,17-18} ¹² Мудроста ги издигнува своите синови, ги поткрепува оние што ја бараат.

13 ^{Изреки 3,35} ¹³ Кој ја сака неа - животот го сака; кој ја бара од рано утро - со радост ќе се исполни.

¹⁴ Кој ја има - ќе наследи слава; каде и да појде, Господ ќе го благослови.

14 ^{Јн 14,21} ¹⁵ Кои ѝ служат - на Светиот Му служат; кои неа ја сакаат - Господ нив ги милува.

15 ^{Јов 11,6} ^{Дан 2,21-22} ^{Јн 15,15} ¹⁶ Кој ја слуша - на народи ќе им суди праведно; кој внимава на неа - тој со доверба ќе живее;

16 ¹⁷ ќе ја наследи оној што ќе ѝ се довери; и потомците негови - ќе владеат со неа.

¹⁸ Иако отпрвин таа ќе тргне со него по криви патишта; врз него ќе испрати страв и трепет;

¹⁹ ќе го измачува со своето водење сè додека не се увери во неговата душа и не го испита во уредбите свои;

Висѝински и лажен срам

²⁰ на крајот таа, сепак, ќе го доведе на правиот пат, ќе го зарадува

²¹ и ќе му ги открие своите тајни.

²² Ако, пак, скршне од правиот пат, таа го остава и го предава во рацете на неговата пропаст.

²³ Набљудувај го правиот час и пази се од злото,

²⁴ па нема да се посрамиш на твојата душа.

²⁵ Има срам што води кон грев, а има и срам што води кон слава и благодат.

²⁶ Не биди лицемерен против самиот себе и не срамувај се на своја штета.

²⁷ Не задржувај го твојот збор во часот кога тој е потребен,

²⁸ зашто во зборот се познава мудроста, а во говорот на јазикот - знаењето.

²⁹ Не противречи ѝ на вистината, а срамувај се од своето незнаење.

³⁰ Не срамувај се да ги исповедаш твоите гревови и не задржувај го текот на реката.

³¹ Не потчинувај му се на глупав човек и не биди од страната на силниот.

³² Бори се до смрт за вистината, и Господ Бог ќе се бори за тебе.

³³ Не биди брз во говорење, ниту мрзлив и немарен во твоите дела.

³⁴ Не биди како лав кога си во својот дом, а плашливец спрема твоите слуги.

³⁵ Да не биде твојата рака пружена за земање, а стегната за давање.

Лажна сиѝурносѝ

5 Не се потпирај на твоето богатство и не вели: „Доста ми е додека сум жив.“

² Не оди по своите желби и по твојата сила; не следи ги страстите на своето срце;

³ не вели: „Кој што ми може?“ - зашто Господ ќе те казни.

⁴ Не вели: „Ете, згрешив, па што ми стана?“ Знај дека Господ е долготрпелив.

⁵ Не надевај се толку на тоа дека ќе ти биде простено; не натрупувај грев врз грев.

⁶ Не вели: „Милоста на Господа е голема: Тој ќе ми ги прости многуте мои гревови;“

⁷ зашто и милоста и гневот се во Него; Неговиот гнев се исипува врз грешниците.

⁸ Не се колебај да се вратиш кај Господа, не одложувај го од ден на ден твоето обраќање;

⁹ зашто, ненадејно ќе дојде Божјиот гнев и ти ќе загинеш во времето на одмаздата.

26

^{3 Мојс 5,5}
^{4 Мојс 5,7}
^{2 Цар 12,13}
^{3 Цар 21,29}
^{Пс 37,1-4}
^{51,6}

28

^{2 Мак 13,14}
^{Јн 18,37}

29

^{1 Јн 3,18}

31

^{Дела 20,35}

5,1

^{11,24}
^{Пс 61,10}
^{Јов 31,24-25}
^{Лк 12,15-21}

3

^{Пс 11,4}
^{Мудр 2,11}

4

^{Проп 8,11-14}
^{Рим 2,4}
^{3,25-26}

6

^{16,11}
^{2 Мојс 20,5-6}
^{34,6-7}

7

^{Ис 55,6-7}
^{Лк 12,35-40}

8

^{Ер 17,11}
^{Изреки 10,2}
^{Лк 9,25}

10 <sup>Мт 5,37
1 Тим 3,8
Јк 5,12</sup> ¹⁰ Не надевај се на имоти неправедно стекнати зашто тие нема да ти помогнат кога неволјата ќе те посети.

11 ^{Јк 1,19} *Обраќање кон одговорен човек*

12 <sup>Мих 7,16
Јов 21,5
Изреки 30,32</sup> ¹¹ Не веј на секој ветар и не оди по сите патеки; тоа го прави лицемерен грешник.

¹² Биди решителен во твоите убедувања; зборот твој да биде еден.

13 <sup>Пс 5,9
Изреки 10,14
18,7,21
Јк 3,6</sup> ¹³ Биди подготвен да слушаш, и добро обмисли пред да одговориш.

¹⁴ Ако знаеш, одговори му на својот ближен, а ако не знаеш, стави ја раката на својата уста.

14 ^{Изреки 18,8} ¹⁵ И славата и срамот доаѓаат од зборовите; во јазикот на човекот е негова та пропаст.

6,3 ^{Јн 15,5-6} ¹⁶ Не биди клеветник и со јазикот свој не поставувај стапици.

4 <sup>Пс 43,13
79,4</sup> ¹⁷ Крадецот го чека срам, а лицемерецот - тежок укор.

5 <sup>37,1-6
Изреки 15,1
16,24</sup> ¹⁸ Не бивај неразумен ни во големите, ниту во малите работи.

6 ^{37,7-15} ⁶ Од пријател не станувај непријател; лошото име донесува срам и прекор, истото станува и со дволичните грешници.

7 <sup>12,8-9
Изреки 17,17</sup> ² Не гордеј се во помислите на својата душа, за да не биде таа раскината како вол;

³ да не си ги искинеш лисјата, плодовите да не ги загубиш и да не останеш како дрво исушено.

⁴ Лукавата душа го погубува својот господар и го прави за подбив на неговите непријатели.

Вистински и лажни пријатели

⁵ Благоиот збор ги умножува пријателите; слаткоречивоста го зајакнува пријателството.

⁶ Оние што живеат со тебе во мир, нека бидат многумина, но еден од илјада нека биде твој советник.

⁷ Ако сакаш да придобиеш пријател, долго проверувај го; немај веднаш доверба во него.

⁸ Некој ти е пријател само кога има потреба од тебе, а те напушта во денот на твојата неволја.

⁹ А пак, има и таков пријател што ти станува непријател; твојата срамота на видело ќе ја изнесе.

¹⁰ Некој ти е пријател додека седи на твојата трпеза, но те напушта кога си во неволја;

¹¹ Додека ти е добро ќе биде со тебе, дури и кон твоите слуги ќе се однесува гордо,

¹² но ако бидеш понижен, тој ќе се дигне против тебе и ќе се крие од твоето лице.

¹³ Бегај од твоите непријатели, и биди внимателен спрема пријателите.

¹⁴ Верниот пријател е сигурна заштита; кој го нашол - нашол големо богатство.

¹⁵ Верниот пријател нема цена; добрината негова нема крај.

¹⁶ Вистинскиот пријател е лек за животот; него ќе го најдат оние што имаат страв од Господа.

¹⁷ Кој има страв од Господа, тој наоѓа вистинско пријателство; каков е тој - таков станува и неговиот пријател.

Придобивање на мудросѝ

¹⁸ Синко, учи од твојата младост; така во староста твоја ќе ја најдеш мудроста.

¹⁹ Приоѓај кон неа како орач и како сејач и очекувај ги нејзините добри плодови, зашто, малку време ќе се трудиш во нејзиното обработување, а набргу ќе јадеш од нејзините плодови.

²⁰ За неупатените таа е многу груба, а и неразумниот не истрајува во неа;

²¹ таа ќе го притиска како тежок камен и тој не ќе се двоуми што побргу да ја отфрли.

²² мудроста одговара на своето име и на малкумина се открива.

²³ Послушај ме, синко, прими ја мојата поука и не отфрлај го советот мој.

²⁴ Стави ги нозете свои во веригите нејзини, а на вратот свој - нејзиниот јарем.

²⁵ Подметни го грбот свој под неа и носи ги нејзините вериги и тие да не ти пречат.

²⁶ Приближи се до неа со сета своја душа; со сета своја сила оди по нејзините патишта.

9 ^{Изреки 25,9-10}

11 ^{Изреки 19,4,7}

13 ^{Ер 9,4}

14 <sup>Изреки 18,19
Проп 4,9-12</sup>

16 <sup>Изреки 17,17
18,24</sup>

18 ^{Изреки 22,6}

19 <sup>Изреки 8,18
Мудр 7,14</sup>

20 ^{Изреки 24,7}

21 ^{Зах 12,3}

24 <sup>Ер 27,2
Мт 11,29</sup>

26 <sup>5 Моје 6,5
Изреки 8,17</sup>

МУДРОСТ СИРАХОВА

- 27** ²⁷ Истражувај и барај, и ќе ја запознаеш; кога ја најдеш, пак, не оставај ја никогаш.
Мудр 6, 12-16
- 28** ²⁸ Зашто најпосле во неа ќе го најдеш твојот спокој и таа ќе стане радост за тебе.
4,11-12
Ер 6,16
Мт 11,29
- 29** ²⁹ Нејзините окови ќе ти бидат силна заштита, а нејзините вериги - свечена облека.
Изреки 1,9
- 31** ³⁰ Нејзиниот јарем е златен накит, а веригите нејзини - пурпурни нишки.
Изреки 4,9
- 34** ³¹ Ќе ја носиш како свечена облека; како венец на радост - на главата твоја ќе ја ставиш.
8,8
Изреки 13,21
- 37** ³² Синко, ако ја посакаш - можеш да се научиш; ако ѝ се предадеш со сета душа - за сè способен ќе бидеш.
Пс 1,2
- 7,1** ³³ Ќе ја разбереш - ако ја слушаш со љубов; ако се потрудиш - разумен ќе бидеш.
1 Мојс 4,7
- 3** ³⁴ На старците собирот посетувај го; здогледаш ли мудрец - прилепи се до него;
1 Мојс 4,15-24
Јов 4,8
Изреки 22,8
Гал 6,8
- 4** ³⁵ слушај го секој збор што доаѓа од Бога; ни една мудра изрека да не пропуштиш.
13,9-10
Изреки 25,6-7
Мт 19,28
- 5** ³⁶ Ќе видиш ли разумен човек, од рано оди кај него; стапалата твои нека го тријат неговиот праг.
1 Мојс 3,12
4,9
Лк 16,15
- 6** ³⁷ Размислувај за повелбите на Господа и постојано исполнувај ги Неговите заповеди; Тој ќе го укрепи твоето срце и ќе ја добиеш саканата мудрост.
3 Мојс 19,15
Ис 1,23
Мих 3,11
Изреки 17,15

Различни совети

- 7** Не прави зло, и зло нема да те постигне;
² бегај од неправда и неправдата ќе избега од тебе.
³ Синко, не сеј во браздите на неправдата, за да не ожнееш од нив седумпати повеќе.
⁴ Не барај од Господа власт, ниту од царот - место почесно.
⁵ Не оправдувај се пред Господа и пред царот - не мудрувај.
⁶ Не барај да станеш судија, за да не се покажеш немоќен да ја уништиш неправдата, да не се уплашиш од силниот и сенка да не фрлиш врз својата правичност.

⁷ Не греши пред собирот на граѓаните да не се понижиш пред народот.

⁸ Не притурај грев врз грев, зашто ни за еден од нив нема да останеш неказнет.

⁹ Не вели: „Ќе погледне Бог благонаклоно на многуте мои дарови; ќе ги прими - кога ќе Му ги принесам.“

¹⁰ Не биди малодушен во твојата молитва и не занемарувај ја милостината.

¹¹ Не подбивај се со оној што душевно страда, зашто Кој понижува, Тој и возвишува.

¹² Не измислувај лага против својот брат; не прави му го тоа - ни на пријателот твој.

¹³ Бегај од секаква лага; од неа нема никакво добро.

¹⁴ На собир на постари не зборувај многу, и не повторувај ги зборовите во твојата молитва.

¹⁵ Не бегај од тешка работа; не бегај ни од земјоделскиот труд; тој е заповедан од Севишниот.

¹⁶ Не присоединувај се кон мноштвото на грешниците.

¹⁷ Длабоко понизи ја својата душа.

¹⁸ Помни дека гневот не задоцнува;

¹⁹ казна за грешникот се огнот и црвите.

Пријателите, семејството

²⁰ Не менувај пријател за богатство, ниту роден брат - за офирско злато.

²¹ Не оставај мудра и добра жена; достоинството нејзино - поскапоцено е од злато.

²² Не навредувај слуга што се труди чесно, ни наемник што ти служи верно.

²³ Душата твоја нека го сака разумниот слуга; не ограничувај му ја слободата.

²⁴ Имаш ли добиток, пази го, а ако ти е од полза - зачувај го.

²⁵ Ако имаш синови, поучувај ги; од малечки свикнувај ги на послушност.

²⁶ Ако имаш ќерки, грижи се за нивната чесност; не биди премногу добар со нив;

²⁷ омажи ја твојата ќерка и со тоа ќе направиш големо дело; подари ја на разумен маж.

9
Амос 5,21
Изреки 21,27

10
3,30
Јк 1,6

11
1 Цар 2,7
Лк 1,52

14
Проп 5,1-2
Мт 6,7

15
1 Мојс 3,17-19
Изреки 24,27

16
5,7

17
Ис 66,24

18
Јов 22,24

20
5 Мојс 24,14-15
Изреки 29,19

21
2 Мојс 21,2
5 Мојс 15,12-15
Ер 34,14

22
Изреки 27,23

23
Изреки 13,25
22,15
23,13-14
29,15,17

24
42,9-11

25
1 Кор 7, 36-38

27
2 Мојс 20,12
Тов 4,3-4

30 ²⁸ Ако имаш жена што ти е по твоето срце, не гони ја од себе, а ако ти е омрзната, немај многу верба во неа.

31 ³ Мојс 2,3,10 ²⁹ Почитувај ги татко ти и мајка ти со сето свое срце и не заборавај ги родилните болки на твојата мајка.

32 ⁵ Мојс 14,29 ³⁰ Помни дека од нив си роден; што можеш да им дадеш за сето она што го направиле за тебе?

33 ^{Тов 4,17} *Должноста кон свештениците*

34 ^{Јов 30,25} ^{Рим 12,15} ³¹ Со сета твоја душа почитувај Го својот Господ и почитувај ги неговите свештеници.

35 ^{Мт 25,34-45} ³² Со сета твоја сила почитувај Го својот Создател и не оставај ги Неговите служители.

8,2 ^{Изреки 10,15} ³³ Имај страв од Господа и почитувај го свештеникот; дај му го неговиот дел, како што ти е заповедано:

5 ^{Проп 7,20} ^{Мт 7,1-5} ^{Рим 3,9-20} ^{1 Јн 1,8-10} ³⁴ И првините и за грев и давањето плешка, и жртвата за осветување и првите плодови за светиите.

Должноста кон сиромашните

³⁵ И кон сиромав дружај ја раката своја, та благословот твој да биде совршен.

³⁶ Биди милостив спрема секое живо создание; но и умерените не лишувај ги од милост.

³⁷ Не бегај од оние што плачат, туку тагувај заедно со нив.

³⁸ Не биди мрзлив да ги посетуваш болните; за тоа ќе бидеш сакан.

³⁹ Во сите твои работи спомнувај си за твојот крај, и никогаш нема да згрешиш.

Претпазливост

8 Не карај се со силен човек, за да не паднеш некогаш во неговите раце.

² Не суди се со богат човек, за да не го загубиш своето право:

³ златото погубило многумина; тоа измамило и срца на цареви.

⁴ Не карај се со дрзок човек; не клавај дрва на неговиот оган.

⁵ Не шегувај се со невоспитан човек, за да не бидат изложени твоите прадедовци на осрамотување.

⁶ Не прекорувај човек којшто се отргнал од својот грев; не заборавај дека сите сме виновни.

⁷ Стар човек не презирај, зашто и ние старееме.

⁸ Не радувај се кога некој умре; спомни си дека сите ние ќе умремe.

⁹ Биди внимателен кон она што го кажуваат и размислувај за мудрите, почитувај ги нивните мудри изреки;

¹⁰ бидејќи од нив ќе добиеш поука: ќе се научиш како да им служиш на силните.

¹¹ Не потценувај го кажувањето на старците, зашто и тие се учеле од своите татковци;

¹² од нив ќе се научиш на разумност; ќе научиш кога и каков одговор да даваш.

¹³ Не разгорувај ги гламјите на грешникот, за да не изгориш во пламенот на неговиот оган.

¹⁴ Не дозволувај подбивачот да се разгневи, за да не ти постави стапица на устата твоја.

¹⁵ Не давај заем на човек посилен од тебе; ако, пак, му дадеш, сметај го даденото за загубено.

¹⁶ Не застапувај се за друг надвор од своите можности; ако го сториш тоа, сметај дека си задолжен да платиш.

¹⁷ Не суди се со судија, зашто ќе му пресудат според неговата чест.

¹⁸ Не поаѓај на пат заедно со премногу смел човек, зашто ќе ти дотегне; тој ќе постапува како што сака, а од лудоста негова и ти можеш да загинеш.

¹⁹ Со дрзок човек не почнувај кавга и по пустина не патувај со него, зашто пред неговите очи крвта е ништо, на место беспомошно тој и ќе те погуби.

²⁰ Не советувај се со глупак, зашто тој не може да сокрие тајна.

²¹ Пред туѓинец не откривај тајни, зашто не знаеш што ќе направи тој.

²² Срцето твоје не откривај го на секој човек; не чекај добро од секого.

Однесување со жениите

9 Не биди љубоморен на својата сака-на жена: не давај ѝ лош пример против себе самиот.

6 ³ Мојс 19,32 ^{Мудр 4,8}

8 ^{Изреки 14,35} ^{16,13-14}

9 ^{Јов 15,18} ^{Кол 4,6}

12 ^{29,4}

13 ^{29,14-20} ^{Изреки 6,1-5}

16 ^{Изреки 22,24}

17 ^{Изреки 11,13}

9,1-9 ⁴ Мојс 5,11-15

МУДРОСТ СИРАХОВА

2 ² На твојата жена не предавај ѝ ја твојата душа, за да не завладее сосема со тебе.

³ До блудница не приближувај се, за да не паднеш во нејзините примки.

3 ⁴ Со пејачка не дружи се: со уметноста своја може да те плени.

⁵ Не загледувај се во девица, за да не бидеш соблазнет од нејзината убавина.

⁶ На блудница не давај ѝ ја својата душа, за да не го загубиш твојот имот.

5 ⁷ Не обрнувај се по улиците на градот и не талкај по неговите пусти делови.

⁸ Убава жена не гледај; не загледувај се во туѓа убавина.

⁹ Женската убавина многумина заведува; од неа како од оган се распалуваат страстите.

¹⁰ Со жена омажена никогаш не седи, вино не пиј заедно со неа;

¹¹ душата твоја да се не приврзе за неа; обземен од страсти - в бездна да не пропаднеш.

9 ¹² *Однесување со мажиџе*

¹² Стар пријател не отфрлај; новиот со него не се споредува;

¹³ новиот пријател е како ново вино; кога стане старо - со наслада го пиеш.

13 ¹⁴ На славата на грешникот не завидувај, зашто не знаеш каков ќе му биде крајот.

¹⁵ Не одобрувај го она што го прават безбожниците; помни дека нема да им трае среќата до пеколот.

17-10,5 ¹⁶ Далеку биди од човек што има власт да убива, па страв смртен нема да те прогонува,

¹⁷ а ако се зближиш со него, добро пази се да не загинеш.

¹⁸ Знај дека сред стапица одиш, дека по врвовите на сидините градски чекориш.

¹⁹ Со ближните свои дружи се, но со мудрите советувај се.

²⁰ Разговор води со разумни луѓе; зборовите твои според законот на Севишниот да бидат.

²¹ Со мажи праведни лебот твој дели го; во страхопочитта кон Господа нека ти биде славата.

Управувачиџе

²² Според раката на уметникот се пофалува делото, а владетелот на народот - според неговите зборови.

²³ Во градот се плашат од човек со дрзок јазик и го мразат оној којшто неразумно говори.

10 Мудриот владетел народот свој строго го воспитува; владеењето на разумниот добро е уредено.

² Каков е народниот владетел, такви се и неговите помошници, а какви се градските управници - такви се и жителите на градот.

³ Неразумниот цар народот свој го упропастува; градот се издигнува со мудроста на своите старешини.

⁴ Власта над земјата е во раката на Господа; Тој потребниот човек навреме над неа го издигнува.

⁵ Напредокот на човекот е во раката на Господа; врз законите Бог ја покажува славата Своја.

Горделивост и насилство

⁶ За секаква навреда не гневи се на ближниот свој, и не прави никаква неправда.

⁷ Горделивоста е одвратна и за Бога и за луѓето; неправдата е омразна и за Него и за нив.

⁸ Власта преминува од еден народ на друг поради неправди, навреди и користољубивост.

⁹ Зошто се гордеат правот и пепелта - кога уште додека се живи утробата им е нечиста?

¹¹ Долгата болест го вознемирува лекарот;

¹² оној што денес е цар, утре ќе умре.

¹³ Човекот кога умира станува плен на влекачите, сверовите и црвите.

¹⁴ Почетокот на гордоста е оддалечувањето од Господа, кога срцето на човекот ќе отстапи од Создателот негов;

¹⁵ горделивоста е почеток и на гревот; кој ќе ѝ се предаде, ќе изблуде одвратност.

¹⁶ Затоа Господ го казнува со страшни казни и наполно го уништува.

¹⁷ Господ урива престоли на силни; на нивното место кротки издигнува.

10,4

Ис 11,2-5
Ер 27,5
1 Лет 29,11-12

5

Рим 13,1

6

3 Мојс 19,18
Мт 5,21-24
18,21-22
Рим 12,17

9

17,32
1 Мојс 18,27

11

2 Мојс 14,11
Ис 14,11
Јов 17,14

12

5 Мојс 8,14

14

33,12
1 Цар 2,4-8
Лк 1,51,52

15

Ис 5,24
Дан 2,35
11,7
Мудр 4,3

16

Ис 40,15-17
Мудр 11,21-22

17

5 Мојс 32,26
Пс 9,5-6

- 22** ¹⁸ Ги откорнал Господ горделивите, на нивно место ги насадил понизните.
- 24** ¹⁹ Господ ги опустошува земјите на незнабошците и ги разурнува до темел.
- ^{11,19} Ер 9,23-24
^{16,16} Јудита
¹⁸⁻³¹ 1 Кор 1,
^{10,17} 2 Кор
¹⁸⁻³¹ Јк 1,9
- 21** Горделивоста за луѓето не е создадена, ниту гневот бесен - за породот на жената.
- 25** ²² Кој род е достоин за чест? Човечиот. Кој род е достоин за чест? Оној, што страхопочит кон Господа има.
- ^{11,29} Изреки
^{17,2}
- 26** ²³ Кој род презир заслужува? Човечиот. Кој род презир заслужува? - Оној што законот го погазува.
- ^{17,10} Лк
- 27** ²⁴ Чест има најстариот меѓу браќата; така и оној што има страхопочит кон Господа - пред Божјите очи чест има.
- ^{12,9} Изреки
- 28** ²⁵ На богатиот, благородниот и сиромавиот - пофалба нека им е страхопочитта кон Господа.
- ^{9,22} Ер
^{1,31} 1 Кор
- 29** ²⁶ Разумен сиромав не треба да се презира - а грешник не треба да се прославува.
- ^{7,16-17} Проп
- 30** ²⁷ Властелинот, судијата и владетелот достоини се за чест; но поголем нема од оној што има страв од Господа.
- ^{11,1}
- 28** На мудриот роб слободни ќе му служат; разумниот, поучуван од него, нема да негодува.

Заслужена почит

- ²⁹ Кога работиш, не мудрувај многу, а кога си во неволја - не фали се.
- ³⁰ Подobar е оној којшто работи и живее во изобилство, од оној којшто не работи и се фали, а има потреба од леб.
- ³¹ Синко, со кротост прославувај ја душата своја и почитувај ја според нејзиното достоинство.
- ³² Кој ќе го оправда оној што греша против својата душа? Кој ќе го пофали оној што самиот се осрамотува?
- ³³ Сиромавиот го почитуваат поради неговата разумност, а богатиот - поради богатството негово.
- ³⁴ А почитуваниот во сиромаштија, колку ли повеќе ќе биде почитуван кога ќе биде богат? И неславниот во богатство, колку ли понеславен ќе биде во сиромаштијата!

11 Мудроста на понизниот ја издигнува неговата глава и ќе го постави сред достоинственици.

Не суди според изгледот

- ² Не фали го човека поради неговата убавина; а и поради неговиот изглед не презирај го.
- ³ Мала е пчелата меѓу крилестите суштества, но таа дава сладост најслатка.
- ⁴ Не фали се со твојата скапоцена облека и не гордеј се во денот на твојата слава; прекрасни се Божјите дела, иако се сокриени од луѓето.
- ⁵ Многу владетели имало на земјата; многумина непознати добиле круна.
- ⁶ Многумина силни биле понижени и славни луѓе паѓале под туѓа власт.
- ⁷ Додека не испиташ - не обвинувај, прво провери, па потоа укорувај.
- ⁸ Не одговарај пред да ислушаш, сред разговор не мешај се.
- ⁹ Не препирај се за работи што не те засегаат; во расправи меѓу грешници не мешај се.

Бојатство и сиромаштија

- ¹⁰ Синко, не зафаќај се со многу работи; при многу работи нема да останеш без вина. Колку и да брзаш, сè нема да постигнеш и со бегане - нема да се спасиш.
- ¹¹ Некој се труди, се измачува и брза, а сè повеќе заостанува.
- ¹² Некој е слаб, потреба има од помош; сили нема и со неволји е затрупан.
- ¹³ но Господ со милост го гледа за неговото добро, го подига од неговата понизност, ја подигнува неговата глава, поради што многумина му се восхитуваат.
- ¹⁴ Доброто и лошото, животот и смртта, сиромаштијата и богатството - сè доаѓа од Господа.
- ¹⁵ Господовиот дар е за побожните; Божјата милост вечно ќе им помага.
- ¹⁶ Некој се збогатува со грижи и штедење; тоа е дел од неговата награда.
- ¹⁷ Некогаш тој ќе рече: „Најдов мир и сега ќе му се радувам на моето богатство;”

11,2
¹ Цар 16,7
² Кор
10,10-11

3
Мт 13,
31-32

4
Пс 112,7-8

5
^{10,14}
Проп 4,14
10,6-7

8
Изреки
18,14

9
Изреки
3,30

10
^{38,24}
Изреки
6,29
Лк 10,
41-42

11
Пс 126,1-2
Изреки
11,24
21,5

12
Соф 2,3

14
Ис 45,7
Јов 1,21
2,10

19 ¹⁸ но тој не знае колку време тоа ќе трае; ќе дојде денот кога сето тоа на други ќе го остави и ќе умре.

Пс 48,16-17
Јов 27,
16-23
Проп 2,
21-23
Лк 12,
16-21

***Господ може да ги промени
сосвојбите***

21 ¹⁹ Остани тврд во заветот твој и живеј во него; во својата работа дочекај старост.

9,11
Пс 36,1
73,3

22 ²⁰ На делата од грешникот не чуди се, верувај во Господа, истраен биди во твојата работа;

Изреки
3,31
23,17
Ос 14,6,8
Пс 71,7

23 ²² Благословот од Господа - награда е за побожниот; со благословот Негов брзо успева тој.

Мт 6,25-26

24 ²³ Не вели: „Што уште ми треба? И какви богатства отсега можам да очекувам?“

5,1
Лк 12,
15-21

25 ²⁴ Не вели: „Сè имам доволно, па какво ли зло по ова може да ме снајде?“

18,25
Јн 16,21

26 ²⁵ Во време на добро злото се заборава; во време на зло за добро не се зборува.

Изреки
24,12

27 ²⁶ Лесно Му е на Господа во смртниот час да го награди човекот според делата негови.

1,13

28 ²⁷ И најмалото страдање ги потиснува насладите; во смртниот час се откриваат делата на човекот.

Изреки
1,11

29 ²⁸ Додека е жив - за никого не вели дека е блажен; по децата свои се познава човекот.

Изреки
1,10-16

Избирање на познајници

²⁹ Не примај секого во домот свој; на лукавиот разновидни се примките.

³⁰ На горделивиот срцето е како еребица во кафез; како шпион го следи твоето паѓање;

³¹ го извртува доброто во зло; и на добрите им го оцрнува лицето.

³² Од една искра станува огниште полно со жар, а грешникот мисли да пролее крв.

³³ Пази се од злосторник, зашто тој зло замислува; да не те посрамоти засекогаш.

³⁴ Примиш ли туѓинец во домот свој - неволји ќе ти донесе: на твоите домашни туѓинец ќе те нападне.

Чувај се од безбожници

12 ¹ Кога правиш добро, знај кому му го правиш, и ќе ти благодарат за твоите добрини.

² Прави му добро на побожниот и на-граден ќе бидеш; ако не од него - од Севишниот.

³ Нема добро за оној кој постојано прави зло и за оној што милостина не дава.

⁴ Давај му на побожниот; на грешниот не помагај.

⁵ Прави му добро на понизниот, не давај му ништо на безбожниот, леб не давај му, за да не стане посилен од тебе.

⁶ Тој ќе ти плати за твоето добро со двојно зло; Севишниот ги отфрла грешниците и им се одмаздува на безбожниците.

⁷ На добриот давај му; грешник не помагај.

Чување од лажни пријатели

⁸ Пријателот во добро не се познава, а во злото непријателот не може да се сокрие.

⁹ Кога ни е добро - непријателите се тажни, а кога сме во зло - и пријателите бегаат од нас.

¹⁰ На непријателот не верувај му никогаш, зашто неговата злоба е слична на бакар покриен со патина;

¹¹ и кога е понизен, и кога наведнат оди, пази ја од него душата своја и ќе бидеш пред него како огледало чисто: ќе видиш дека од отровната патина не е очистен докрај.

¹² Не ставај го до тебе, за да не те истурка и местото твое да го заземе; не ставај го од твојата десна страна, за да не ти го земе твоето место. Најпосле ќе ги разбереш моите зборови; со тага ќе си спомнуваш за поуците мои.

¹³ Кој ќе се сожالي над змијарот што змија го каснала и над оние што на сверови диви се приближуваат? И оној што со грешник се дружи - во неговите гревови учествува.

¹⁴ Додека цврсто стоиш, тој не се от-крива, но кога еднаш ќе паднеш, - вед-наш ќе те нападне.

12,2

5 Мојс
14,29

5

Мт 5,43-48
Лк 14,
12-14

6

Мт 5,45
Лк 6,35

8

6,5-17
Изреки
19,4

10

Изреки
26,24-26

11

Изреки
26,24-25

16 <sup>Ер 9,7
Изреки
26,24-26</sup> ¹⁵ На непријателот зборовите се слатки, а во срцето смислува в бездна да те турне; во очите свои солзи ќе има, а кога ќе може - ни крв не го заситува.

17 ^{Мт 10,16} ¹⁶ А ако те снајде зло, тој таму е пред тебе:

¹⁷ и небаре да ти помага, нога ќе ти подметне.

¹⁸ Ќе врти со глава, ќе крши раце, ќе негодува и ќе го менува лицето.

Ойасни дружења

13 ¹ <sup>Изреки
23,1-3</sup> Кој катран допира, од него ќе се извалка; кој со горделиви се дружи, ќе стане како нив.

10 ² ^{Лк 14,7-9} Не подигнувај тежина поголема од твоите сили и не другарувај со посилен и побогат од тебе.

³ Што заедничко има меѓу грне и котел? Котелот ќе го турне и тоа ќе се скрши.

⁴ Богатиот навредил, и пак тој се заканува; сиромавиот навреден и пак тој се моли.

⁵ Ако си му од корист, тој ќе те користи; кога, пак, осиромашииш - тој ќе те остави.

⁶ Ако си богат, ќе живее со тебе; ќе те ограби и нема да те сожали.

⁷ Кога си му потребен, тој ќе ти ласка, ќе ти се насмевнува и надеж ќе ти дава; зборови слатки ќе ти зборува и ќе те прашува: „Ти треба ли нешто?“

⁸ Со гозбите свои тој ќе те посрами сè додека трипати не те ограби и најпосле не се подбие со тебе.

⁹ А потоа, кога ќе те сретне, ќе бега од тебе, глава ќе свртува - кога ќе те види.

¹⁰ Внимавај да не бидеш измамен и

¹¹ понижен во твојата радост.

¹² Те кани ли силен, бегај од него - и уште повеќе ќе те кани.

¹³ Не натрапувај се, за да не бидеш отфрлен и не стој многу настрана, за да не те забораваат.

¹⁴ Не говори со него како со еднаков, не верувај му на неговите многу зборови; во долгиот разговор ќе те искушува, и божем шегувајќи се, ќе те испитува.

¹⁵ Немилосрден кон себеси е оној што не се воздржува од своите зборови; тој нема да се запази ни од навреди ниту од вериги.

¹⁶ Пази се и биди внимателен, бидејќи со својата гибел чекориш.

¹⁷ Го чуеш ли тоа во сонот свој, не заспивај.

¹⁸ Љуби Го Господа додека си жив и викај кон Него - за да се спасиш.

Богајније и сиромашније

¹⁹ Секое создание родот свој го сака, а човекот - ближниот свој.

²⁰ Секоја плот со родот свој се соединува и човекот се прилепува кон сличните на себе.

²¹ Има ли дружба меѓу јагне и волк? Затоа и побожниот не другарува со грешник.

²² Можен ли е мир меѓу хиена и куче? И има ли мир меѓу богат и сиромав?

²³ Дивите магариња во пустината за лавовите се плен, а сиромасите за богатите.

²⁴ На горделивиот понизноста му е одвратна; и сиромавиот на богатиот му е одвратен.

²⁵ Кога богат се сопнува, пријатели го придржуваат; а кога сиромавиот паѓа и пријателите го оставаат.

²⁶ Кога богат во заблуда падне, многу помошници има; ако и глупост рече, не го прекоруваат.

²⁷ А падне ли сиромав, се подбиваат со него; каже ли нешто разумно, не го ни слушаат.

²⁸ Кога богат говори, сите молкнуваат; зборовите негови до небо ги фалат.

²⁹ А кога сиромав говори, сите се прашуваат: „А кој е овој.“ Ако се сопне, сосем го турнуваат.

³⁰ Добро е она богатство во кое грев нема; сиромаштијата е лоша во устата на безбожниот.

³¹ Срцето на човекот му го менува лицето: или на добро или на лошо.

³² Веселото лице е знак на честито срце; измислување мудри изреки - бара труд.

14 Блажен е оној што не згрешил со уста и што не почувствувал болка поради грев.

² Блажен е оној што душата негова не го осудува и што надежта не ја загубил.

17
Ис 11,6
Мт 10,16
Лк 10,3

19
Јов 24,1-11
Јк 2,6
5,4,6

21
Изреки
19,4,7

22
Изреки
14,20
Проп 9,
15-16

23
Ис 14,14
Пс 35,5
57,11
Јов 12,5
20,6
29,9-10,21

24
Мт 13,22
Мк 10,
23-24

25
Изреки
15,13

26
Проп 8,1
12,12

14,1
19,16
25,8
Јов 6,30
Јк 3,2

МУДРОСТ СИРАХОВА

3 *Духовнаѿа беда на скржавиоѿ*Проп 5,9
6,2

³ На скржавиот не му прилега богатство; што ќе му е имот на завидливец?

⁴ Кој од себе одзема, за други собира; со богатството негово друг ќе се насладува.

⁵ Кој за себе е лош, за кого добар ќе биде? Таквиот не ќе му се радува на имотот свој.

⁶ Нема полош од оној, кој за себе добро не сака; тоа му е казна за злобата негова.

⁷ Па, ако и добро направи, го прави ненамерно; подоцна своето зло го пројавува.

⁸ Лош е кој очи завидливи има; кој поглед свртува и презира луѓе.

⁹ Среброљубец не е задоволен од она што го има; неправдата душата му ја суши.

¹⁰ Скржавиот и лебот го штеди; неговата трпеза секогаш е скудна.

14 *Искористиување на живоѿиѿ*

¹¹ Синко, според имотот свој, прави добро на себеси и на Господа жртви достојни принесувај.

¹² Помни дека смртта не задоцнува и дека заветот на пеколот не ти е откриен.

¹³ Пред да умреш, на пријателот добро прави му; според твоите сили - што можеш давај му.

¹⁴ Не лишувај се од добриот ден; делот од твојата добра желба да не те одмине.

¹⁵ Нема ли на други имотот свој да го оставиш, а плодот на твоите усилби - со ждрепка други да го делат?

¹⁶ Давај и земај и утешувај ја душата своја. Утеха во пеколот нема да најдеш.

¹⁷ Сè што е живо како облека остарува; вечна е одредбата дека треба да се умре.

¹⁸ Како и зелените лисја на бујно дрво - едни паѓаат, а други растат, така е и со родот од крв и месо: еден умира, а друг се раѓа.

¹⁹ Секое дело што гние - пропаѓа, и оној што го направил - умира со него.

Поѿраѓа ѿо мудросѿа

²⁰ Блажен е човекот што напредува во мудроста, а со разумот свој на работи свети се учи.

²¹ Кој во срцето свое размислува за нејзините патишта, тој успева да ги разбере тајните нејзини.

²² Тој како ловец ја гони и заседи поставува на патиштата нејзини.

²³ Оној што сирка низ прозорците нејзини, ќе прислушува и на нејзините врати.

²⁴ Тој што е близу до нејзината куќа, клинец забива во нејзиниот сид;

²⁵ шаторот свој до неа го поставува, ќе живее во дом на изобилство;

²⁶ децата свои ги остава под нејзината закрила и живее под нејзините гранки;

²⁷ се засолнува од жегата и живее во славата на мудроста.

15 Така постапува оној што има од Господа страв; кој законот го држи - мудрост ќе придобие.

² Ќе го пречека како мајка, ќе го прими како мудра невеста.

³ Со лебот на разумот ќе го нахрани; ќе го напои со водата на мудроста.

⁴ На неа ќе се потпре и нема да се колеба; на неа ќе се надева и нема да се посрами.

⁵ Таа ќе го издигне над неговите ближни; сред собира народен ќе му ја отвори устата.

⁶ Тој ќе наследи веселба, и венец на радоста и име вечно.

⁷ Неразумните луѓе не ја добиваат; ниту пак грешниците со очи ќе ја видат.

⁸ Таа е далеку од горделивоста; лажливците не помислуваат на неа.

⁹ Во устата на грешникот непријатна е пофалбата, зашто од Господа не е испратена.

¹⁰ Пофалбата со мудрост искажана - и Господ ја потпомага.

Човекоѿ е одѿговорен за своиѿе ѿосѿайки

¹¹ Никогаш не вели: „Заради Господа отстапив“, зашто она што го мрази Тој - не треба да го правиш.

20
Изреки
8,32-35

21
Пс 1,2

23
Изреки 7,6
Песна 2,9

24
Изреки 9,1

15,2
Изреки
5,18
Мудр 8,2,9

3
5 Мојс 32,2
Ис 12,3
Ер 2,13
17,13
Ез 47,1-12

5
Мудр 8,
10-15

6
Изреки 4,9

7
Мудр 1,4

8
Јов 22,29
Изреки
8,13

11
1 Мојс 3,12
Јк 1,13-15

12 ¹² Не вели го ни ова: „Тој ме воведе во заблуда“, зашто Бог нема потреба од грешен човек.

16 ¹³ Секоја одвратност Господ ја мрази; таа им е непријатна на оние, коишто имаат страв од Него.

17 ¹⁴ Во почетокот Тој го создаде човекот и го препушти на неговата слободна волја.

19 ¹⁵ Ако сакаш, можеш да ги извршуваш заповедите; ти имаш сила верен да Му бидеш.

16,1 ¹⁶ Пред тебе ставил оган и вода; кон што сакаш, рака ќе пружиш.

3 ¹⁷ Пред човекот стои животот и смртта; што посакува, тоа му се дава.

6 ¹⁸ Голема е мудроста на Господа; Тој е сесилен и гледа сè.

4 ¹⁹ Очите на Господа се врз оние што имаат страв од Него; Тој ги знае сите човечки дела.

6 ²⁰ Никому не Му заповедал безбожник да биде; никому не дозволил да греша.

Божјата благодатност и сиротоси

7

16 Не пожелувај мноштво непримерни деца; не радувај се на сини новии безбожни.

² Не радувај се кога се размножуваат, ако во нив страв Господен нема.

³ Не надевај му се на нивниот живот, и не потпирај се на нивниот број. Подобро е и само еден, отколку илјада; подобро е бездетен да умреш, отколку безбожни деца да имаш.

⁴ Зашто од еден разумен човек град се населува; а племе од безбожни ќе го запусти.

⁵ Многу вакви работи видело окоето мое, а за уште повеќе увото мое слушало.

⁶ На собир од грешници оган ќе се разгори, како што и кај непокорен народ гнев се распапувал.

⁷ Бог не се смилува над древните цинови, кои се надеваа на својата сила и во гордоста своја од Него отстапија.

⁸ Не ги поштеди ни сограѓаните Лото-ви; и од нив се згади поради гордоста нивна.

⁹ Не помилува ни народ погибелен, со гревовите свои којшто се гордееше.

¹⁰ Ни шестотините илјади пешаци, коишто загинаа поради жестокоста на нивното срце;

¹¹ и да беше само еден непокорен, чудно ќе беше ако останеше неказнет; зашто и милоста и гневот се под Негова власт: силен е Бог да помилува и да излие гнев.

¹² Како што е голема милоста Негова, така е строго и неговото изобличување; на човекот му суди според неговите дела.

¹³ Не може да побегне без казни грешникот со грабеж, ниту е залудна трпеливоста на праведникот.

¹⁴ Широк е патот на Божјата милост; секој ќе добие според своите дела.

Невозможно е бегањето од Господа

¹⁷ Не вели: „Ќе се сокријам од Господа; зар некој од висините ќе си спомне за мене? Во толку народ нема да ме забележи; што сум јас во овој бескраен свет?“

¹⁸ Ете, небото и небото над небесата, бездната и земјата треперат од Неговата посета.

¹⁹ Од страв подеднакво се тресат планините и на земјата основите кога Тој ги погледнува.

²⁰ И сето ова срцето не го разбира; а патиштата Негови, Кој ќе ги сфати?

²¹ Како што ветрот не го гледаме, така се сокриени и поголемиот број од делата Негови.

²² Кој ќе ни ги открие делата на неговите праведни судови? И кој ги очекува? Ветеното е далеку.”

²³ Вака размислува слабоумниот. Вака глупаво размислува неразумниот и заблудениот човек.

8

1 Мојс
19,1-29

10

46,8
2 Мојс
12,37

11

5,6
2 Мојс
34,6-7
Пс 98,8

12

Проп 3,17
Мт 16,27
Откр 2,23

17

Ер 23,24
Амос 9,2-3
Пс 138,7-12

19

Пс 17,7
97,4
104,32
Јов 37,1-7

21

Рим 11,33

22

2 Мојс 19,5
Пс 13,1
Ер 5,12

23

1 Мојс 1,1-2,4

МУДРОСТ СИРАХОВА

ВТОРА ЗБИРКА ОД ПОУКИ

24

Изреки
1,23

26

1 Мојс
1,20-25
Пс 135,5-9

27

42,20-25
Пс 103,19

30

1 Мојс
1,24-26
3,19
Пс 103,29

17,1

1 Мојс 2,7
Проп 3,20
12,7

2

1 Мојс 1,28
6,3
Пс 89,10
Мудр 9,2-3

3

1 Мојс 1,27
1 Кор 11,7
Јк 3,9

4

1 Мојс 9,2

7

1 Мојс 2,17
3,22

8

Мудр 13,1
Рим 1,
19-20*Редоѝ во свейѝ*

²⁴ Слушај ме, сине мој, и ќе научиш, со срцето свое внимавај на моите зборови.

²⁵ Јас ти покажувам разумно учење и ти предавам вистинско знаење.

²⁶ Во почетокот Господ ги создал сите Свои дела и на секое од нив му дал одредено место;

²⁷ ги устроил засекогаш делата свои, и најдобрите болскаат од род во род: не гладуваат, не се уморуваат, постојано дејствуваат;

²⁸ ниедно од нив не го ограничува она што е до него,

²⁹ никогаш не се противставува на Неговите повелби.

³⁰ Потоа Господ погледна на земјата и ја исполни со Своите добрини.

³¹ Го покри лицето на земјата со сепакви живи суштества и во неа ќе се вратат сите.

Тоа шѝо луѓѝо Му должай на Боѝа

17 Господ го создаде човекот од земја, и пак во неа го враќа.

² На луѓето им даде одреден број денови и одредено време, им даде власт над сè што е на земјата.

³ Ги облече во сила според нивната природа, ги создаде според образот Свој.

⁴ Во секое создание вдахна страв кон нив, за да владеат над сверови и птици.

⁵ Им даде разум, јазик и очи, уши и срца - да расудуваат.

⁶ Ги исполни со знаење и разбирање, и им го покажа доброто и злото.

⁷ Окото Свое го стави во нивните срца, за да им ја покаже величественоста на Своите дела.

⁸ Тие ќе го прославуваат Неговото Свето име за да ја објавуваат големина-та на Неговите дела.

Вечниоѝ заветѝ

⁹ Го зголеми нивното знаење, законот на животот во наследство им го даде.

¹⁰ Вечен завет направи со нив и ги поучи на Своите судови.

¹¹ Очите нивни го видоа величието на славата, а увото нивно ја чу славата на Неговиот глас.

¹² Бог им рече: „Пазете се од секоја неправда.“ На секого од нив му заповеда како да се однесува со ближниот свој.

Нишѝо не може да се сокрие од Госѝода

¹³ Патиштата нивни секогаш се пред Него, нема да се сокријат од очите Негови.

¹⁴ На секој народ водач му постави.

¹⁵ А Израил е Господовиот дел.

¹⁶ Сите нивни дела како сонце се пред Него; очите Негови секогаш ги пазат нивните патишта.

¹⁷ Нивните неправди не се сокрија од Него; сите нивни гревови се пред Господа.

¹⁸ Милостината човекова како печат е во Него, добротворството на човекот ќе го пази како зеницата на окото.

¹⁹ Потоа ќе стане, на сите ќе им плати, платата нивна врз главата ќе им падне.

²⁰ Само на покајниците им дозволува да се обрнат; ги бодри оние коишто изгубиле трпение.

Повик за враќање кон Боѝа

²¹ Сврти се кон Господа, остави ги гревовите;

²² моли се пред Него и намали ги навредите твои.

²³ При Севишниот врати се, од неправдата одврати се; замрази ги одвратните работи.

²⁴ Севишниот кој ќе Го прославува во пеколот, наместо оние коишто се живи и оддаваат почести?

²⁵ Од мртовец нема прославување, бидејќи е мртов.

²⁶ Оној што е жив и здрав ќе Го прославува Господа.

²⁷ Колку е голема добрината на Господа и милоста кон оние што Му се обраќаат!

²⁸ Човек не може сè,

11

45,5

12

5 Мојс
30,15-20

13

2 Мојс
19,16-19
34,10
5 Мојс
4,11-12

14

2 Мојс 21
23,1-15

17

5 Мојс 7,6
32,8-9
Зах 2,15

22

Зах 2,11
Изреки 7,2

23

11,26

24

Мудр 12,19

26

Пс 33,14

27

Пс 6,5
115,17

29 ²⁹ зашто синот човечки не е бесмртен.
³⁰ Има ли нешто посветло од сонцето?
 Но понекогаш и тоа потемнува. Исто

31 ¹ Моје 6,5
^{8,21}
^{Јов 15,}
¹⁴⁻¹⁶
 така и телото и крвта на зло ќе помислат.
³¹ Силите на високите небеса Тој Са-
 миот ги надгледува, а сите луѓе се само
 прав и пепел.

32
^{10,9}
¹ Моје
^{18,27}

Божјојќио величие

18 Сè создал Оној Кој вечно живее;
² само Господ е праведен.

18,1 ^{43,33}
^{Ис 44,24}
⁴ Никоју не му дал делата Негови да
 ги објаснува. Кој може големите Него-
 ви дела да ги исцрпи?

⁵ Кој може на величието Негово да ја
 измери силата? Кој може неговите ми-
 лости да ги искаже?

⁶ Не е можно да се намалат, ниту е
 можно да се зголемат; никој не може да
 ги исцрпи чудесните дела Божји.

⁷ Кога човекот помисли дека нешто
 завршил, тоа е само почеток, а штом
 престане - збунет е како и секогаш.

^{Пс 8,4}
^{Јов 7,17}

Што е човекојќи?

⁸ Што е човекот и зошто е? Што е
 неговото добро, а што неговото зло?

⁹ Деновите на човекот се многу ако се
 сто години,
¹⁰ а во споредба со вечноста - тие се

како капка вода или зрно песок во мо-
 рето.

¹¹ Затоа спрема луѓето Господ е дол-
 готрпелив, ги опсипува со своите ми-
 лости.

¹² Тој гледа и знае колку е беден
 нивниот крај. Затоа толку многу им
 простува.

¹³ Милоста на човекот е само спрема
 неговиот ближен, а милоста божја - за
 сè што е живо. Господ ги прекорува и
 вразумува, поучува и ги враќа, како
 пастирот стадото свое.

¹⁴ Милостив е спрема оние што се
 вразумуваат и спрема оние кои ревнос-
 но се враќаат кон законот Негов.

Добриот начин да се ѝомоѓне

¹⁵ Синко, добрите дела твои не врши
 ги со прекор, и подароците твои не давај
 ги со навредливи зборови.

¹⁶ Росата нели ја освежува жегата?
 Поскапоцен е зборот од дарот.

¹⁷ Не е ли зборот подобар од добриот
 дар? А добродетелниот човек го има и
 едното и другото.

¹⁸ Глупавиот немилосрдно прекорува,
 а дарот од завидливиот очите ги суши.

Прейпазливостта на мудриите

¹⁹ Помисли пред да проговориш, гри-
 жи се за себе пред да се разболиш.

²⁰ Сам испитувај се пред да ти судат;
 во часот на посетата Божја ќе бидеш
 помилуван.

²¹ Понижи се пред да се разболиш; а
 кога си згрешил - покај се.

²² Ништо да не ти пречи заветот да го
 исполниш навреме, не одлагај пред са-
 мата смрт да се оправдаш.

²³ Пред да почнеш да се молиш, при-
 готви се; не биди како човек кој Госпо-
 да Го искушува.

²⁴ Мисли на гневот во смртниот час и
 на часот на одмазда - кога Бог лицето
 Свое го свртува.

²⁵ Во време на изобилие помисли и на
 глад, а во времето кога си богат - на си-
 ромаштија и немаштија.

²⁶ Од утро до вечер времето се мену-
 ва; пред Господа сè брзо одминува.

²⁷ Мудриот човек во сè претпазлив ќе
 биде; во деновите на гревови од без-
 грижност ќе се пази.

²⁸ Секој којшто е разумен, мудроста ја
 препознава и ќе го почитува оној што ја
 придобил.

²⁹ Оние што ги сфаќаат мудрите збо-
 рови, и сами стануваат мудри; па и дру-
 гите со мудроста ги опсипуваат.

Биди сам свој ѝосиодар

³⁰ Не оди по твоите страсти, скратувај
 ги твоите грешни желби.

³¹ Ако ги задоволуваш грешните жел-
 би на својата душа, ќе те направи за
 подбив пред твоите непријатели.

³² Во раскошен живот не барај радост;
 не приврзувај се за гозби срамни.

³³ Гледај да не осиромашиш, гостејќи
 се со позајмени пари - кога ништо не-
 маш во твоето кесе.

18
 Јк 1,5

19
 38,4,12

22
 5 Моје
 23,21-23
 Проп 5,3

23
 Изреки
 20,25
 Проп 5,1-6

25
 11,25

26
 Пс 89,4,6

27
 Изреки
 28,14

29
 3,29
 50,27

31
 Ер 20,7
 Пс 43,13
 Јов 12,4

33
 5 Моје
 21,20
 Изреки
 23,20-21

МУДРОСТ СИРАХОВА

19,1 **19** Работник пијаница никогаш нема да се збогати, а оној што ги презира малите работи, набргу и без нив ќе остане.

2 Виното и жените ги расипуваат и разумните луѓе, а кој се врзува со блудница - ќе стане бесрамник.

3 Гниењето и црвите ќе го наследат; бесрамната душа ќе биде погубена.

5 *Ризициите на ирејераното зборување*

4 Лесномислен е оној што брзо се доверува, а кој греша - греша против својата душа.

6 Кој умира во злото, казнет ќе биде, а кој им се противи на грешните желби - тој животот свој ќе го овенча.

7 Кој јазикот свој го воздржува - мирно ќе живее, и кој мрази мрморење, злото го прогонува.

13 Не повторувај ги зборовите што ти се доверени, и ништо нема да ти недотасува.

15 Не доверувај ништо ни на пријател ниту на непријател; ако тоа не е грев за тебе - не откривај го;

16 зашто оној што ќе те ислуша, ќе се припазува од тебе, а по извесно време и ќе те намрази.

17 Ако слушнеш нешто, нека умре во тебе; биди како гроб. Не плаши се! Нема да те раскине.

11 Кога неразумниот нешто слушне, го обземаат болки - како родилка при породување на новороденче.

12 Како што е стрелата забодена во бедро, таков е и зборот во срцето на неразумниот.

Проверка на слушнатајото

13 Прашај го твојот пријател, можеби не го направил тоа; а, ако го направил, да не го прави во иднина.

14 Прашај го пријателот: можеби не рекол ништо, а ако рекол, да не го повторува во иднина.

15 Прашај го пријателот твој, зошто често има клеветење,

16 и на секој збор не верувај.

17 Некој греша со зборови, но не и со душа; а кој не згрешил со својот јазик?

18 Распрашај го ближниот твој пред да го заплашуваш; дај му место и на законот на Севишниот. Секоја мудрост е Господен страв; секоја мудрост е извршување на законот.

Вистинска и лажна мудрост

19 Не е мудрост да знаеш да правиш лошо; во совет на грешници - разумност нема.

20 Има итрина и таа е гласна; луд е оној што мудрост нема.

21 Подобро е сиромашен со знаење, но со страхопочит кон Господа, отколку богат со знаење, а да го прекршува Законот.

22 Има лукава итрина во служба на неправдата, има и изопачување на вистината - корист да се добие.

23 Има човек што оди подгрбавен и натажен, но однатре е полн со подмолност;

24 го наведнал лицето и се прави глуп, но тој ќе те измами и кога не мислиш.

25 Ако немоќта му попречила да згреши, но, штом можност му се даде - ќе ти направи зло.

26 Човек се познава по изгледот и по изразот на лицето разумниот го познаваме.

27 Облеката, смеењето и начинот на одење покажуваат каков е човекот.

Време за зборување и време за молчење

28 Има прекор што не е навреме; а има и таков што може да се премолчи - и тоа е благоразумно.

20 Многу е подобро да изобличиш, отколку тајно да се лутиш; (а кој насамо изобличува, од штета ќе се претпази).

2 Колу е убаво кога изобличениот се покае!

3 И кој признава, заштитен е од понижување.

4 Каков што е скопецот што сака девица да обесчести, таков е и оној што сака правда преку насилство.

5 Некој молчи и се покажува мудар; а некого го мразат поради многу зборување.

20
1,11,27
Пс 2,11
Јов 28,28

22
Пс 1,1

26
27,22-23

28
20,21

30
2 Мак 6,18
15,12

20,1
22,6

4
30,20

5
Изреки
17,28

6 ⁶ Некој молчи, зашто нема што да одговори, а некој молчи, чекајќи погоден час.
Изреки 15,23
Проп 3,7

7 ⁷ Мудар човек молчи до вистинскиот час, а суетниот и неразумниот не чекаат згода.
1,24

8 ⁸ Кој премногу зборува, здодевен станува, а кој си присвојува право да говори, - намразен ќе биде.
Изреки 10,19

10
12,2

Си́роѿивно́сти

11 ⁹ Некој во злото добро наоѓа, а некогаш придобивката загуба станува.
Пс 146,6
Јов 5,11
Лк 1,52

12 ¹⁰ Има дар што не ти е корисен, а има и дар што двојно се исплатува.
7,3
40,8

11 ¹¹ Има слава што понижување дава, а понижениот високо кренал глава.
Изреки 6,31

12 ¹² Некој со малку купува многу, а се-пак плаќа за него седумпати повеќе.
18,18

15 ¹³ Мудриот го сакаат заради неговите зборови, а ласкавоста на неразумните е празна.
Мт 6,2
Јк 1,5

18 ¹⁴ Дар од безумен не ти е на корист; зашто неговите очи бараат многу повеќе за враќање;
19,5-12

20 ¹⁵ Тој малку дава, а многу зборува: ќе отвори уста, ќе кажува на сите. Денес на заем дава, а утре го бара она што го дал. Омразен е таквиот човек (и пред
Изреки 26,7,9

21 ¹⁶ Неразумниот вели: „Немам пријател, нема благодарност за добрините што ги правам;
19,28

22 ¹⁷ лебот мој го јадат, но со јазикот се лукави.“ Колкупати и колкумина со него се подбиваат!
4,21

Да не се зборува нейромислено

¹⁸ Подобро да се препнеш на патот, отколку со јазикот. И така ненадејно пропаста на лошите им доаѓа.

¹⁹ Непријатниот човек е незгодна приказна, која е секогаш во устата на неуките.

²⁰ Мудрата изрека е одвратна во устата на глупавиот, зашто ја кажува кога не треба.

²¹ Некој се воздржува од грев поради сиромаштија, во неговиот спокој нема грижа на совест.

²² Некој ја загубува својата душа поради лажна срамежливост, ја загубува од лицемерност пред безумен.

²³ Некој од срам на пријателот ветување му дава; и така без потреба непријател го прави.

²⁴ Лош порок кај човекот е лагата; таа секогаш е во устата на неуките.

²⁵ И крадецот е подобар од оној кој постојано лаже, но и обајцата ќе наследат гибел.

²⁶ Лагата е срамна навика; срамот е постојан придружник на лажливците.

Изреки за ѿредно́стиѿиѿе и до́лжно́стиѿиѿе на му́дриѿиѿ

²⁷ Кој мудро говори, тој ќе се издигне; умниот им е мил на големците.

²⁸ Кој својата земја добро ја обработува, богата жетва жнее, а кој знае на големците да им угодува - во случај на неправда, ќе биде помилуван.

²⁹ Гозбите и подароците ги заслепуваат очите на мудрите; како узда во устата - ги сопираат избличувањата.

³⁰ Каква полза има од сокриена мудрост и од неоткриено богатство?

³¹ Подобар е оној што ја сокрива својата глупост, од оној што ја сокрива својата мудрост.

Одбе́гнувај го ѿрево́ѿиѿ

21 Сине мој, ако си згрешил, престани да грешиш; за направените гревови, моли се.

² Од грев бегај како од змија, зашто ако му се приближиш, тој ќе те касне.

³ Гревот има лавовски заби; тој ги убива човечките души.

⁴ Секое беззаконие е како меч со две острици, тоа задава рани неизлечиви.

⁵ Застрашувањата и насилствата упропастуваат богатство; така се запустува и домот на горделивите.

⁶ Молбата на сиромавиот стигнува сè до Неговите уши; а судот Негов брзо ќе дојде.

⁷ Кој укорување мрази, по пат на грешници оди; а кој страхопочит кон Господа има, ќе се обрати со своето срце.

⁸ Силниот на јазик оддалеку се познава, но разумниот знае кога тој ќе падне.

⁹ Кој со туѓи пари кука гради, тој е како човек кој собира камења за гробот свој.

24
20,26
41,17
Изреки 12,22
13,5

25
7,13

27
4,11-15
8,8

28
Изреки 14,35

29
2 Мојс 23,8
5 Мојс 16,19
Изреки 21,14

30
41,14-15
Мт 5,14-16
13,52
25,25
Лк 11,33

21,1
17,25

3
Изреки 5,4

4
Изреки 6,17

5
35,18-21
Пс 17,6

6
Изреки 12,1
16,6

7
Изреки 28,11

9
7,16
16,6

МУДРОСТ СИРАХОВА

10 ¹⁰ Собирот на беззакониците е како куп отпадоци од коноп; во пламенот огнен е нивниот крај.

11 ¹¹ Патот на грешниците добро е поплочен, но крајот негов е бездна пеколна.

13 <sup>Ер 2,13
17,13
Изреки
13,14
18,4</sup> *Мудриот и неразумниот*

¹² Кој го пазил законот, тој владее со своите мисли,

14 ¹³ а кој живее според страхопочитта кон Господа - мудар е.

15 ¹⁴ Неспособниот не може да се научи, ¹⁵ но има способност што ја зголемува

маката на човекот.

16 <sup>6,5
Изреки
22,11</sup> ¹⁶ Знаењето на мудриот како поплава се излива, а советот негов е како извор на животот.

17 ¹⁷ Срцето на глупавиот е како искршен сад: знаење не задржува.

20 ¹⁸ Кога умниот чуе мудар збор, тој го пофалува и го помни; а кога безумник го слушне, тој му се подбива и зад себе го фрла.

21 ¹⁹ На безумниот говорот е како товар на пат, зборовите на мудриот е пријатно да се слушаат.

22 ²⁰ Зборовите на мудриот на собирот ги бараат; за неговите зборови ќе размислуваат во срцето.

23 ²¹ Како кука во урнатини, таква е на неразумниот мудроста, а знаењето негово се состои од зборови бесмислени.

24 ²² За безумните поука е како окови на нозете и како вериги на десната рака.

²³ Глупавиот се смее на сиот глас; а разумниот - тивко се насмевнува.

²⁴ За разумниот поука е како златен накит, како скапоцен украс на десната рака.

²⁵ На безумниот ногата кон кука брза, а разумниот пристапува со скромност.

²⁶ Неразумниот сирка низ вратата на туѓ дом, а разумниот чека надвор.

²⁷ Невоспитаниот прислушнува при вратите, а умниот се срамува од тоа.

²⁸ Устата на зборливите раскажува туѓи работи, а зборовите на разумниот на кантар се мерат.

²⁹ Срцето на глупавите е во нивната уста, а устата на мудрите е во нивното срце.

³⁰ Кога безбожникот го проколнува сатаната, се проколнува себеси.

³¹ Сплеткарот својата душа ја валка, и каде и да живее - нема да биде сакан.

Мрзливецот

22 На извалкан камен прилега мрзливиот и секој го презира неговото бесчестие.

² Мрзливиот е сличен на воловска лепешка; секој што ќе ја подигне, раката ја истресува.

За лошиите деца

³ Лошиот син на таткото е срам, а лосшата ќерка за понижување се раѓа.

⁴ Разумната ќерка лесно ќе се мажи, а бесрамната е жалост на родителот свој.

⁵ Нечесната го срамоти и таткото и мажот; обајцата ја презираат.

⁶ Несоодветните зборови се како музика во денови на жалост; казната и поуката секогаш се на мудроста.

За ѓлупавоста нема лек

⁷ Да поучуваш неразумен е исто што и скршено грне да лепиш или да будиш длабоко заспан човек.

⁸ На глупав да му објаснуваш, исто е што и на задреман човек да му раскажуваш, кој на крајот ќе те праша: „Што беше тоа!?”

⁹ Плачи над умрен, зашто светлината за него исчезнала, а плачи и над глупав, зашто разумот го напуштил.

¹⁰ Но помалку плачи за умрениот, зашто тој се успокоил; лошиот живот на глупавиот - полош е и од смртта.

¹¹ За умрениот се жали седум дни, а за неразумниот и безбожниот се жали додека се живи.

¹² Со безумник многу не зборувај и кај неразумен не оди;

¹³ чувај се од него, за да немаш непријатности и да не се извалкаш од допирот со него.

¹⁴ Бегај од него - за да имаш спокој, да не те огорчи со безумието негово.

¹⁵ Што е потешко од оловото и како му е името - ако не глупак?

¹⁶ Полесно е да носиш песок и сол или парче железо, отколку човек неразумен.

22,1
Изреки 6,6
Проп 4,5

2
Ез 4,12

3
Изреки 17,21
19,26

4
36,24

5
Изреки 12,4

6
30,1

9
21,14

11
38,16

12
1 Мојс 50,10
Јудита 16,24

13
Изреки 26,4

14
21,16

15
Изреки 27,3

21 ¹⁷ Како што цврсто врзаните греди ја пазат куката при тресење од уривање, така и срцето утврдено врз зрели размислувања - не се плаши од никаков страв.

23 ¹⁸ Срцето утврдено на разумно размислување е како украс врежан на сид.

23 ¹⁹ Како што потпирка ставена високо не устојува против ветар,

24 ²⁰ така плашливото срце, при глупаво размислување, не ќе устои против стравот.

25

6,12

Во одбрана на ѝријайџелсѝвојѝо

27 ²¹ Кој удира око, предизвикува солзи, а кој го удира срцето, чувство на болка предизвикува.

²² Кој фрла камен на птици - ќе ги избрка, а кој пријател навредува, пријателство расипува.

²³ Ако си извадил и меч против пријателот, не плаши се, измирувањето е можно.

²⁴ Ако си отворил уста против пријател, не плаши се, измирувањето е можно.

²⁵ Само хулата, гордоста, откривањето тајни и подмолен удар го одвраќаат секој пријател.

²⁶ Кај ближниот свој придобивај доверба додека е сиромав, за да се радуваш заедно со него кога ќе стане богат.

²⁷ Остани со него кога е во неволја, за да го делиш наследството со него.

²⁸ Како што пред пламенот во печката се јавува пара и дим, така и пред крвопролевање се појавува кавга.

²⁹ Не се срамувам пријател да бранам, од лицето негово нема да се кријам.

³⁰ Ако, пак, ме снајде зло од него, секој што ќе чуе, ќе се пази од него.

Молиѝва за владеење со себе

³¹ Кој ќе ми даде стража за устата моја и печат на разумот врз усните мои, та да не паднам поради нив и јазикот мој да не ме погуби.

23 ^{Господи, Оче небесни и Господа-}ре на мојот живот, не оставај ме на нивната волја, не оставај поради нив да пропаднам.

² Кој ќе им биде камшик на моите мисли и на срцето мое - учител за мудрост, та да биде немилосрден спрема моите постапки и да нема милост кон нивните заблуди;

³ та гревовите мои да не се намножуваат, и заблудите мои да не станат многу, та да паднам пред моите противници и да се радуваат моите непријатели.

⁴ Господи, Оче и Боже на животот мој, не давај очите мои да се возгордеат,

⁵ отстрани ги од мене сите грешни желби.

⁶ Желбите на стомакот и на сладострастите да не надвладаат над мене, на душа бесрамна не предавај ме.

Да се биде ѝосѝодар над сојсѝвениѝе зборови:

а) Клеѝвиѝе

⁷ Чујте, чеда, за устата поука: кој ја пази - нема преку неа да биде уловен.

⁸ Грешникот преку неа ќе биде уловен; преку неа ќе се сопнат неразумните и горделивите.

⁹ Не навикнувај ја устата твоја на клетва. Колнејќи се, не изговарај го името на Светиот.

¹⁰ Како што робот кога постојано го казнуваат, од рани не се ослободува, така и оној што постојано се заколнува со името на Светиот, од грев нема да се очисти.

¹¹ Човек којшто често се колне, со беззаконие се исполнува; од домот негов бичот не отстапува.

¹² Ако згреши, гревот негов останува врз него; а ако, пак, не се грижи, двојно согрешува.

¹³ Ако напразно се колнел, нема да му се прости; полн со неволји домот ќе му биде.

б) ѝоворовѝ

¹⁴ Има говор сличен на смрт; него да го нема во наследството на Јаков!

¹⁵ Сето тоа далеку да биде од побожните луѓе, за да не се валкаат во своите гревови.

¹⁶ На одвратна бесрамност не учи ја устата твоја, зашто во неа ќе има грешни зборови.

23,2

Пс 140,5

4

1 Моје 39,7

Пс 130,1

Јов 31,1

Мт 5,28

7

Јк 3,1-12

9

Мт 5,34

23,20

Јк 5,12

10

42,5

Лк 12,

47-48

11

3 Моје

5,17-18

4 Моје

15,28

Изреки

6,19

24,28

13

Ефес 5,4

14

Ер 20,14

Јов 3,3

МУДРОСТ СИРАХОВА

- 17** ¹⁷ Кога седиш меѓу големци, спомнувај си за татко си и мајка си,
Изреки 9,16-17
- 18** ¹⁸ та да не се заборавиш пред нив и неволно да направиш глупост, па да посакаш да не си се родил и да го проколнуваш денот на твоето раѓање.
Јов 24,15
- 19** ¹⁹ Оној што ќе се навикне на срамни зборови, нема да се поправи додека е жив.
15,18-19
17,19-20
Изреки 5,21
15,3,11

Сексуалната расипуштеност

- 20**
Пс 138,1-12
Изреки 8,22
- а) Развратен човек**
- 21** ²⁰ Две работи гревовите ги намножуваат, а третата предизвикува гнев.
3 Мојс 20,10
Ез 16,40
- 23** ²¹ Жешката душа како оган гори; нема да се смири додека не изгори:
22 Оној што блудствува во своето тело, нема да престане сè додека огнот не прегори.
2 Мојс 20,14
5 Мојс 5,18
- 24** ²³ На блудникот секоја храна му е вкусна; сè додека не умре - нема да престане.
5 Мојс 23,1
- 25** ²⁴ Оној што прелјуба прави, во себеси вели: „Кој ќе ме види:
3,16
4,3
- 26** ²⁵ наоколу темнина, сидовите ме сокриваат; никој не ме гледа. Од што ќе се плашам? Севишниот нема да се сети за моите гревови.”
Изреки 10,7
- 27** ²⁶ Само од човечки очи тој има страв,
46,10
27 а не знае дека очите на Господа десет илјади пати се посветли од сонцето:
Проп 12,13

²⁸ ги гледаат сите човечки патишта, во сите скришни места проникнуваат.

²⁹ Нему Му е познато сè пред да биде создадено, како и по создавањето.

³⁰ Таквиот човек казна ќе го стаса на градските улици, таму каде што и не помислувал.

б) жена прелјубница

³¹ Така и жена, која го оставила мажот свој и од туѓ маж наследник му родила,

³² прво, затоа што не го послушала законот на Севишниот, второ, што на мажот свој му згрешила и, трето, што со прелјуба се извалкала и со туѓ маж деца изродила;

³³ таа пред собир народен ќе биде изведена и за децата нејзини ќе биде испрашувана.

³⁴ Децата нејзини корен нема да пуштат, гранките нејзини не ќе дадат плод.

³⁵ По себе ќе остави спомен на проклетство; срамот нејзин нема да се избрише.

³⁶ Ќе разберат сите што ќе останат по неа дека од стравот Господов ништо подобро нема и ништо послатко од извршувањето на Божјите заповеди.

³⁷ (Голема слава е - да се оди по Господа, а кога си примен од Него - долг живот ќе имаш.)

ТРЕТА ЗБИРКА ОД ПОУКИ

Пофалба на мудроста

- 24,1**
Јов 28
Изреки 1,20-33
9,1-6
Варух 3, 9-4,4
- 24** Мудроста ќе се прослави; меѓу народот свој ќе биде пофалена.
- 3** ² Во собирот на Севишниот устата своја ќе ја отвори и пред Неговите сили таа ќе се прослави:
- 4** ³ „Јас излегов од устата на Севишниот и како пареа ја покрив земјата;
1,1
2 Мојс 13,21-22
Изреки 8,27
- 5** ⁴ во висините шатор раширив; престолот мој во столбот од облак го поставив;
Јов 22,14
Изреки 8,27
- ⁵ кругот небески го изминав, одев во длабините на бездната.
- ⁶ Мојата власт е над морските бранови и над сета земја, над секој народ и племе.
- ⁷ Почивка барав меѓу сите нив: во чие наследство да се вселам.

⁸ Тогаш Создателот на сè, Оној, Кој и мене ме создаде, ми посочи живеалиштето спокојно и рече:

⁹ „Всели се кај Јаков, стани му наследство на Израил.”

¹⁰ Пред векови, во почетокот, Тој ме создаде, и нема да свршам довека.

¹¹ Пред Него служев во светата скинија, а потоа на Сион се утврдив.

¹² Тој спокој ми даде во саканиот град; во Ерусалим е мојата власт.

¹³ Така се вкоренив во прославениот народ, во делот на Господа, во наследството Негово.

¹⁴ Израснав како кедар на Ливан и како кипарис на горите ермонски.

¹⁵ Израснав како палма во Ен-Геди и како розова градина во Ерихон;

8
Пс 131,8,13-14

10
1 Мојс 1,1
Изреки 8,23
Јн 17,5

11
45,15

12
2 Мојс 15,17
Пс 47,1-2
68,17
132,14

14
50,10
Пс 36,35

17 ¹⁶ како прекрасна маслина во рамни-
ната и како јавор се извиши.

¹⁷ Мирис раширив како цимет и сла-
домиризлив балзам; мирис благопријат-
ен, распрснав како смирна избрана,

22 ¹⁸ како алаван, оникс и стактит и како
мирис од темјан во скинијата.

23 ¹⁹ Како теревинт ги раширив моите
гранки, а гранките мои се прекрасни -

24 гранки на слава и благодат.

²⁰ Јас сум како лоза што благодат ра-
ѓа, плод на слава и богатство се цвето-
вите мои.

25 ²¹ Дојдете кај мене вие што ме сакате,
наситете се со моите плодови;

²² споменот за мене посласок е од мед,
27 Наследството мое - саќе е од мед.

²³ Оние што ме јадат - погладни ќе би-
дат, а оние што ме пијат - пожедни за
мене ќе бидат.

29 ²⁴ Кој мене ме слуша - не се посраму-
ва; кој со мене работи - никогаш не гре-
ши.

30 Ер 2,8

Мудростта и законот Божји

31 ²⁵ Сето ова е книга на заветот со Бога
Севишен,

32 ²⁶ законот што Мојсеј ни го даде за
наследство на заедниците од Јаков.

33 ²⁷ Тој со мудрост е полн како реките
Пишон и Тигар во пролетните денови;

²⁸ тој со разум исполнува како Еуфрат
и Јордан во време на жетва;

35 ²⁹ тој исполнува со поука како светли-
на и како Гион во време на гроздобер.

37 ³⁰ Првиот човек не ја позна докрај, не
ќе ја доиспита ни последниот.

³¹ Мислите нејзини пошироки се од
морето, а намерите подлабоки од безд-
на.

³² А јас сум како канал од река и како
воден бран што влегува во градина.

³³ И реков: „Градината моја ќе ја на-
појам и леите цветни ќе ги наводнам.”

³⁴ И ете, каналот мој стана река, а
реката настана море.

³⁵ Како светлина утринска учењето
мое ќе светлее, надалеку ќе го пока-
жам,

³⁶ како пророштво ќе го излијам, на
идните родови ќе им го оставам.

³⁷ Гледате: не само за себе се трудев,
туку и за сите што мудроста ја бараат.”

Три добри и шри лоши работи

25 Со три работи се украсив и ста-
нав убава пред Господа и пред
луѓето:

² слога меѓу браќата и љубов меѓу
ближните, маж и жена што живеат во
слога.

³ Три вида луѓе душата моја намрази,
одвртен ми е нивниот живот:

⁴ горделивец сиромав, богат лажливец
и старец прелубник, кој слабо расудува.

Предносјиие на сѿаросѿа

⁵ Ако ништо не си собрал во младос-
та, како можеш да го имаш во старос-
та?

⁶ Колку ѝ прилега на седата коса да
суди на старците - да умеат совет да да-
ваат!

⁷ Колку им прилега мудроста на стар-
ците и разумноста на чесните луѓе, кои-
што совет даваат!

⁸ Големото искуство е круна на стар-
ците, а пофалбата нивна - страхопочит-
та кон Господа.

Среќа ѿголема од друѓиие

⁹ Девет помисли ги сметам за блаже-
ни во моето срце, а десеттата сега ми е
на јазик:

¹⁰ тоа е човекот којшто се радува на
деца и кој го доживува паѓањето на
непријателите свои.

¹¹ Блазе му на човекот којшто со жена
разумна живее, кој не греши со јазикот
свој и кој не му слугува на понедостоен
од себе.

¹² Блазе му на оној кој придобил ра-
зумност и кој ја предава на уши што го
слушаат.

¹³ Колку е голем оној што ја нашол
мудроста! Но не е подобар од оној што
има страхопочит кон Господа.

¹⁴ Страхопочитта кон Господа е над
сѐ, и кој ја има - со што може да се спо-
реди?

Ојасни жени

¹⁵ Секоја рана може да се истрпи, са-
мо не и раната на срцето; секоја злоба
може да се поднесе, само не и злобата
на жената;

25,1

40,23
Пс 132,1

7

Јов 12,12
32,6-7
Мудр 4,9
Јов 12,12

9

Пс 17,37

11

14,1

14

23,27
40,26-27
Изреки 1,7

МУДРОСТ СИРАХОВА

17 ¹⁶ и секој напад, само не напад од злобни; и секоја одмазда, само не одмазда од непријател.

18 ¹⁷ Нема глава поотровна од змиската, ниту има омраза посилен од омразата на непријателот.

25 ¹⁸ Повеќе сакам да живеам со лав и змеј отколку со лоша жена.

27 ¹⁹ Злобата на жената погледот ѝ го менува, лицето ѝ го помрачува како лице на мечка.

²⁰ Ќе седне мажот нејзин меѓу пријателите, а кога ќе чуе за неа горко воздивнува.

26,1 ²¹ Секоја злоба е мала во споредба со женската злоба; ждрепката на грешник нека падне врз неа.

2 ²² Каков е песочниот брег за нозете старечки, таква е жена кавгацка за мирен маж.

²³ Не загледувај се во женска убавина и не копнеј за наслада од жена.

3 ²⁴ Голем срам и грдост е кога жената управува со мажот свој.

4 ²⁵ Понижено срце, невесело лице и рана на срце - тоа е лошата жена.

²⁶ Раце скршени и колена треперливи, таква е жената што не го весели мажот свој.

²⁷ Од жена започнал гревот; поради неа сите умираме.

²⁸ На водата не давај ѝ пукнатина, ниту на зла жена - власт;

²⁹ ако не се управува според твојата волја, отпушти ја од себе.

Блажен е среќно оженетиот

26 Блазе му на маж што има добра жена; двоен е бројот на неговите денови.

² Добродетелна жена - радост е за својот маж; годините на неговиот живот ќе ги исполни со мир.

³ Добрата жена е голем дар; таа ќе му биде дадена на оној што има страв од Господа.

⁴ И на добар и на сиромав, додека е со неа, задоволно му е срцето и лицето му е весело во секое време.

Чување од жени

⁵ Од три работи срцето мое се плаши, а од четвртата се згрозува:

⁶ од озборувања во градот, од разбунтуван народ и од лажни обвинувања, зашто сето тоа е полошо од смрт,

⁷ но срцева болка и тага - тоа е жена кога е љубоморна на друга жена,

⁸ и бичот на јазикот нејзин, што сите ги шиба.

⁹ Злата жена е како јарем волски кој се движи натаму-наваму; и кој неа ја зема - тоа е исто како скорпија да фаќа.

¹⁰ Жена пијана мака е голема; неизмерлив е тогаш нејзиниот срам.

¹¹ Жена блудница се познава по дрскиот поглед и по клепките на очите.

¹² Над ќерка бесрамна засили го надзорот; за да не ја злоупотреби дадената слобода.

¹³ Внимавај на бесрамно око; не чуди се ако згреши против тебе;

¹⁴ како што од жед измачуван патник што уста отвора и пие секаква вода,

¹⁵ така и таа седнува пред секој шатор и на секоја стрела тулот го отвора.

Пофалба на совршена жена

¹⁶ Љубезна жена радост е на својот маж; нејзината благоразумност коските негови ги зајакнува.

¹⁷ Кротка жена е дар од Господа, а добро воспитаниот човек цена нема.

¹⁸ Жена срамежлива е благодат изобилна;

¹⁹ нема цена достојна за душа непорочна.

²⁰ Како сонце што сјае на Божјите висини,

²¹ таква е убавината на вредната жена во среденоста на нејзиниот дом.

²² Како свеќа што светлее на свеќникот, таква е убавината на лицето нејзино кога е во возраст зрела;

²³ како златни столбови на подножја сребрени, такви се убавите нозе врз нејзините цврсти пети.

Три неприяјни ситуации

²⁴ Две работи срцето мое го жалостат, а од третата гнев ме обзема:

²⁵ кога војник страда од немаштија и кога разумните пренебрегнати биваат,

²⁶ кога некој од праведност пак на грев се враќа; за таквиот Господ мечот го приготвил.

11
Ер 4,30
Изреки
6,25

12
42,11

16
Изреки
31,11-12

20
Песна 5,15

27,1 *Искушенија̄а на търговецот*

11,10

²⁷ Трговецот одвај може грешките да ги одбегнува, а крчмарот - да се избави од грев.

3Изреки
14,11

27 Многумина грешат заради добивка; кој бара богатство - станува немилосрден.

4Амос 9,9
Лк 22,31

² Колецот се забива меѓу два камена; меѓу продавањето и купувањето гревот се вовлекува.

5Пс 16,3
Јов 23,10
Мудр 3,6

³ Ако некој не го пази страхопочитта кон Господа, набргу куќата ќе му се урне.

6Мт 7,16-20
12,33-37
Лк 6,43-45*Човеко̄т се познава
по она што го кажува*

⁴ Кога со решето се отсејува - губре останува; а нечистотијата на човекот - кога тој размислува.

8

Пс 16,3-4

⁵ Грнчарските работи фурната ги проверува, а недостатоците на човекот - неговииот говор.

1021,2
Пс 9,29
28,3
1 Птр 5,8

⁶ Грижете за дрвото во плодот се покажуваат, а мислите на човекот - во неговите зборови.

13

Проп 7,3-6

⁷ Пред да проговори никого не фали; човекот се проверува во неговите зборови.

14

Јов 4,15

*Предностӣите на мудро̄ио
однесување***15**

22,24

⁸ Ако правдата усрдно ја бараш, ќе ја најдеш; како во облека свечена во неа ќе се облечеш.

⁹ Птиците се собираат со оние што ним им се слични; а вистината им се открива на оние што со неа живеат.

¹⁰ Како лавот што го демне својот плен, така и гревот ги демне оние што неправда прават.

¹¹ Говорот на побожниот секогаш е мудар, а на безумниот се менува како месечината.

¹² Кога си меѓу неразумни, внимавај на времето; меѓу благоразумни поминувај постојано без страв.

¹³ Одвратен е разговорот на безумните; а нивната смеа - забава грешна.

¹⁴ Празните зборови на оние што многу се колнат, нè престрашуваат, а кога се караат, ушите ни ги заглушуваат.

¹⁵ Караницата на горделивите е пролевање крв, а навредите нивни се неиздржливи за слухот.

Умешностӣа да се чува тајна

¹⁶ Кој открива тајни, доверба загубува; нема веќе да најде пријател по срце.

¹⁷ Сакај го пријателот и биди му верен,

¹⁸ но ако тајните негови на други ги кажеш, не трчај веќе по него;

¹⁹ зашто како човек што го убива непријателот свој, така ти си го убил пријателството со ближниот свој;

²⁰ како што се испушта птица од рака, така ти си го испуштил пријателот свој, и никогаш веќе нема да го фатиш.

²¹ Не трчај по него, тој е веќе далеку; избегал како што бега срна од примка.

²² Рана може да се преврзе и навреда да се прости,

²³ но кој тајна предал - за него надеж нема.

Двојно̄о зборување

²⁴ Кој намигнува со око - тој смислува зло; никој од тоа нема да го додржи.

²⁵ Пред тебе тој ќе говори слатко, ќе ги фали зборовите твои,

²⁶ а потоа зад тебе инаку ќе зборува: во твоите зборови соблазна ќе открие.

²⁷ Многу работи мразам, но ништо друго како таков човек; него и Господ го мрази.

Кој зло прави - зло добива

²⁸ Кој угоре фрла камен - на главата му паѓа, а подмолен удар рани ќе отвори.

²⁹ Кој јама копа - самиот во неа ќе падне; кој стапица мести - ќе се фати во неа.

³⁰ Кој зло прави - со зло му се враќа, иако не знае од каде ќе дојде:

³¹ како лав го демнат подбивот, прекорот и одмаздата од гордите.

³² Во стапица ќе се фатат оние што се радуваат на паѓањето на побожните; нив жалост ќе ги истошти - пред да умрат.

*Подобро да се про̄ишават
ошкулку да се биде злобник*

³³ И злобата и гневот подеднакво се одвратни, а грешникот нив во себеси ги носи.

16-21Изреки
20,19
25,9**16**22,22
Изреки
11,13**24**Пс 34,19
Изреки
6,12-15**25**

12,16

2822,22
Проп 10,8**29**Пс 7,15
9,16**30**Изреки
26,27**31**

27,10

333 Мојс
19,18
Лк 6,37
Кол 3,13

МУДРОСТ СИРАХОВА

28,15 Мојс
32,35
Јов 10,6

28 Одмаздникот ќе добие одмазда од Господа, Кој не ги заборава неговите гревови.

2Мт 5,23-24
6,12-14
18,21-35
Мк 11,25
Лк 6,37

² Прости му ја навредата на ближниот твој и тогаш, откако се помолиш, гревовите твои простени ќе ти бидат.

³ Кога човек човека го мрази, како може од Господа исцелување да бара?

3Пс 40,4
103,3
Мт 6,14-15
18,35

⁴ За човек сличен на себе, тој милост нема, а се моли гревовите негови простени да му бидат.

⁵ Самиот, кој е од месо полн е со омраза, па кој гревовите ќе му ги прости?

51 Мојс 6,3
3 Мојс
19,17-18
Мт 18,
21-22

⁶ Спомнувај си за крајот твој и престани да мразиш; спомни си за смртта и гниењето, па заповедите извршувај ги.

⁷ На заповедите мисли и ближниот не мрази го.

67,36
38,20

⁸ Помни го заветот на Севишниот, и вината на братот твој прости му ја.

9Изреки
15,18
29,22***Караници***

⁹ Од кавга бегај, така помалку ќе грешиш.

11Изреки
26,20-21

¹⁰ Грешникот раздор сее меѓу пријателите; меѓу оние што живеат во мир, клеветења шири.

13

22,24

¹¹ Огнот се разгорува во зависност од тоа што е она што гори;

14

Јк 3,10

¹² каква е силата на човекот, таков ќе биде и неговиот гнев; гневот се зголемува и според богатството негово.

15-30

Јк 3,1-12

¹³ Жешка расправија оган распалува, а жестока кавга крв протева.

15Изреки
16,28

¹⁴ Дуваши ли искра - таа ќе се распали, плукнеш ли на неа, таа ќе се угасне; и едното и другото излегуваат од твојата уста.

18Изреки
31,10-31***Штетиците од лоши јазици***

¹⁵ Озбурувачот и лажливецот проколнати да се; тие погубиле многумина што живееле во мир.

¹⁶ Третиот јазик многумина изгонил, ги гонел од еден народ во друг,

¹⁷ уривал градови утврдени, уривал палати на богати;

¹⁸ третиот јазик избркал чесни жени, ги лишил од плодовите на нивниот труд.

¹⁹ Кој него го слуша, мир нема да има, ни спокоен дом.

²⁰ Ударот со бич модрици прави, а ударот со јазик, коски крши.

²¹ Многумина паднале од остар меч, но повеќе се оние што паднале од јазик.

²² Блазе на оној што од него се заштитил; неговиот бес не го почувствувал, кој во јаремот негов не бил и не бил врзан со неговите вериги.

²³ Јаремот негов е железен, а веригите негови - бакарни.

²⁴ Страшна е смртта што ја донесува; и пеколот е подобар од неа,

²⁵ но нема сила на побожните; нив не ги гори пламенот негов.

²⁶ Жртви негови се оние што Го оставиле Господа; во нив ќе се разгори и нема да изгасне; како лав ќе ги нападне и како пантер ќе ги раскине.

²⁷ Слушај, со трње загради го имотот твој,

²⁸ добро заклучи ги златото и среброт,

²⁹ а за зборовите направи си мерка; на устата твоја - врата и клучалка.

³⁰ Пази да не се соннеш од јазикот свој; на оние што демнат - плен да не им бидеш.

Давањето заем носи незгоди

29 Кој зајмува - пројавува милост спрема ближниот свој; кој му помага - заповедите ги извршува.

² Заем давај му на ближниот свој; на време враќај му што ти позајмил.

³ Чесно пази го зборот свој и биди верен - и секогаш ќе најдеш сè што ти треба.

⁴ Многумина заемот го сметаат како придобивка; со тоа ги огорчуваат оние што им помагале.

⁵ Рака целива додека не добие; заради парите на ближниот понизно зборува;

⁶ денот на враќањето го одлага тој; се оплакува и вината на тешки времиња ја фрла.

⁷ А ако може, половина ќе врати; и тоа како придобивка ќе му го смета;

⁸ ако пак не може, заемодавецот го лишил од парите и непотребно во него непријател добил.

⁹ Тој ќе му плати со клетви и навреди, а место почест - понижување ќе му врати.

20Изреки
25,15**22**

Пс 30,20

2551,4
Јк 3,5-6**29**21,25
22,27**30**Изреки
13,3**29,1**Пс 36,21.26
Мт 5,42**2**

5 Мојс 15,8

4

8,12

11 <sup>3,30
7,32-36
Тов 12,8-9</sup> ¹⁰ Токму поради тоа многумина не са-
каат заем да даваат; се пазат попусто
загуба да не претрпат.

12 <sup>5 Мојс
15,11</sup> *Давањето на сиромашниите
полза донесува*

13 <sup>Мт 6,19-20
Лк 5,3</sup> ¹¹ Но ти кон понизниот милостив
биди, не оставај го предолго да чека.

14 <sup>Тов 4,9-11
Лк 16,9</sup> ¹² Заради Божјата заповед на сиромаш-
ниот помогни му; ако нешто му треба,
со празни раце не оставај го.

17 <sup>8,13
Изреки 6,1</sup> ¹³ Подобро е парите да ги фрлаш за
братот и пријателот, отколку да пропа-
ѓаат и да гнијат под камен.

18 <sup>Изреки
20,16
27,13</sup> ¹⁴ Богатството твое употребувај го
според заповедите на Севишниот; то-
гаш тоа ќе ти донесе поголема полза и
од самото злато.

24 <sup>39,26
1 Тим 6,8</sup> ¹⁵ Вложи ја милостината во својата
ризница и таа ќе те избави од секоја не-
волја.

¹⁶ Подобро ќе те штити од непријате-
лот твој, отколку тешкиот штит и ос-
трото копје.

За застџајнициите

¹⁷ Добриот човек ќе се застапува за
ближниот свој, а оној што изгубил чув-
ство за срам - ќе го остави.

¹⁸ Не заборавај ги добрите дела на
оној што се застапил за тебе; душата
своја тој за тебе ја дал.

¹⁹ Грешникот не се грижи за застап-
никот свој, неблагодарниот го заборава
избавителот свој.

²⁰ Застапувањето за други уништило
многу богати луѓе; како бранови мор-
ски ги разнело;

²¹ богати луѓе изгонило од нивните
домови; тие скитале меѓу други народи.

²² Грешник, кој станува застапник,
барајќи придобивка, по судови оди.

²³ На ближниот помогни му колку
што можеш, но внимавај и ти да не про-
паднеш.

Чувај се да не зависиш од дружиите

²⁴ Главните потреби за живот се: во-
дата, лебот, облеката и кука срамотија-
та да ја покрие.

²⁵ Подобро е да живееш сиромашно
во дрвена колиба, отколку во туѓа кука
раскошно да се гостиш.

²⁶ Биди задоволен и со малку и со
многу и нема да слушаш укори од до-
машните.

²⁷ Тешко е да одиш од кука во кука;
каде и да се сместиш - не смееш уста да
отвориш;

²⁸ Ќе гоштеваш со јадење и пиење, и
благодарност ќе немаш; па дури навре-
ден ќе бидеш, и ќе чуеш:

²⁹ „Дојди туѓинецу, трпеза приготи;
ако имаш нешто, дај ни - нахрани нѐ”
или:

³⁰ „Туѓинецу, оди си, братот мој на
гости ми доаѓа; куката ми треба.”

³¹ За разумен човек тежок е укорот за
дадениот потслон - во кука и префрлу-
вање за направена услуга.

Одгледување деца

30 Кој синот свој го сака, често го
казнува - та на крајот да му се
радува.

² Кој синот свој добро го воспитува -
помош ќе има од него; меѓу своите поз-
нати со него ќе се фали.

³ Кој синот свој го поучува - предиз-
викува завист кај својот непријател, а
пред пријателите ќе се радува поради
него.

⁴ А кога умре неговиот татко, како и
да не умрел; зашто сличен на себе оста-
вил;

⁵ Додека живеел, гледајќи го, со него
се радувал, а на умирање не се натажил;

⁶ за непријателите тој одмаздник ос-
тавил во него, а за пријателите - син
што благодарен ќе им биде.

⁷ Кој синот свој го милува - раните не-
гови ќе ги лекува, а од секое негово оф-
кање - срцето ќе му се потресува.

⁸ Нескротен коњ останува див, а за-
пуштен син - станува тврдоглав.

⁹ Разгали го твоето дете, тоа ќе те
вчудовиди; играј се со него и тоа ќе те
ожалости.

¹⁰ Не смеј се со него, за да не плачеш
со него и најпосле и со заби да чкрташ.

¹¹ Не давај му слобода во младоста;
грешките негови - не простувај му ги;

26
Фил 4,11-
12
Евр 13,5

27
Изреки
27,8

30
Лк 14,8-9

30,1
Изреки
13,24
23,13-14
29,15

2
Изреки
29,17

4
Тов 9,6

6
Пс 126,5

8
Изреки
29,15

МУДРОСТ СИРАХОВА

15 ¹² свиткај му го вратот додека е мал, ¹³ гмечи ги ребрата негови додека е млад, за да не биде бунтовен и непослушен.
17 ¹³ Воспитувај го синот свој и внимавај над него, за да не те огорчуваат негови-те непристојни постапки.
18 ^{Посл 1,26}

Здравјејѝо

19 ¹⁴ Подобро е да си сиромав, здрав и силен, отколку богат - со истоштено тело.
21 ¹⁵ Здравјето и силата на телото поскапи се од злато, и крепко тело подобро е од неизмерно богатство,
22 ¹⁶ нема богатство поголемо од здравје-то на телото, ниту радост поголема - од радоста на срцето.
27 ¹⁷ Подобра е смртта од тажен живот и постојана болест.
¹⁸ Добри јадења принесени пред затворена уста - исто се што и јадењата ставени на гроб.
¹⁹ Зошто му се на идол жртви? Тој ни јаде ниту мириса:
²⁰ така е и со оној кого Господ го прогонува,
²¹ со очите гледа и воздивнува, па е сличен на скопец, кој девојка милува и воздивнува.

Пројонување на жалостѝа

²² Не предавај се на жалоста, со мрачни мисли не измачувај се.
²³ Срце весело - живот е за човекот, а радоста - животот му го продолжува.
²⁴ Сакај ја својата душа, утешувај го своето срце; прогонувај ја жалоста;
²⁵ жалоста многумина убила, никаква корист од неа нема.
²⁶ Љубомората и гневот животот го скратуваат: грижите носат предвремена старост.
²⁷ Искреното и добро срце и за храната своја се грижи.

Тешко е да се биде боѝаѝ

31 Грижата за богатство телото го урива, копнежот по него - сонот го прогонува.
² Постојаните грижи не даваат дремка, а тешката болест сонот го одзема.

³ Богатиот се трудел кога богатство собирал; кога се одмора се насладува со имотот свој.

⁴ Сиромавиот се измачувал во немаштијата своја, а кога се одмора во беда запаѓа.

⁵ Кој злато сака - не останува без грев; кој по гнилеж трча - со гнилеж се исполнува.

⁶ Поради злато многумина паднале; неизбежна е нивната пропаст.

⁷ Тоа е дрво за сопнување на оние што жртви му принесуваат; секој неразумен лесно се сопнува.

⁸ Блазе на богат што останал чист и кој по злато не трча.

⁹ Но кој е тој, за да го прославиме? Тој направил чудо меѓу народот свој.

¹⁰ Кој бил искушуван од него и останал невин? - Затоа му припаѓа секоја чест.

¹¹ Кој можел да греши, а не згрешил? Кој можел да направи зло, а не го направил?

¹² Богатството негово трајно ќе биде; собирот народен за добрините негови ќе зборува.

Коѝа ќе седнеш на ѝрѝеза...

¹³ Кога ќе седнеш на богата трпеза, не отворај го грлото свое широко кон неа, и не вели: „Многу има на неа!”

¹⁴ Помни дека лакомото око е големо зло.

¹⁵ Има ли меѓу сè што е создадено нешто полошо од око лакомо? Затоа тоа солзи рони по сè што ќе види.

¹⁶ Каде што тоа гледа, ти не пружај рака, не судрувај се во чинијата со него.

¹⁷ Помисли за потребите на оној до тебе; за сè што правиш размислувај.

¹⁸ Јади како човек што ти е принесено; не прејаднувај се, за да не те намразат.

¹⁹ Од пристојност прв престани да ја-деш и не биди лаком, за да не ги соблаз-ниш другите.

²⁰ Ако седиш со мнозина, прв рака пред нив не пружај.

²¹ На добро воспитаниот и малку му е доволно; тој не се измачува на постелата своја.

31,5
 Изреки
 28,20

6
 1 Тим 6,9

7
 Ез 7,19

12
 2 Кор 9,8-11

14
 Мт 6,23

21
 Изреки
 13,25

- 22** ^{37,30} Дobar сон има оној кој умерено јаде; рано тој станува и полн е со свежина.
- 29** <sup>Ис 5,22
28,1-4
Изреки
20,1
23,20-21</sup> Лаком човек од несоница, од мачнина и од болки во стомакот страда.
- 31** <sup>Суд 9,13
Зах 10,7
Пс 103,15</sup> Ако си се прејал, стани од трпезата и полесно ќе ти биде.
- 31** <sup>Суд 9,13
Зах 10,7
Пс 103,15</sup> Послушај ме, синко мој, не заборавај; отпосле зборовите мои ќе ги разбереш.
- 33** ^{40,20} Во сите работи претпазлив биди, и никаква болест нема да те снајде.
- 35** <sup>Изреки
23,29,35</sup> Штедриот на леб сите ќе го фалат; траен е споменот за неговата добрина.
- 35** <sup>Изреки
23,29,35</sup> Против стегнатиот на леб градот ќе негодува; за неговата стегнатост верно е сведоштвото.

32,4
8,9
24,33

Виноѝо

- 29** Не покажувај јунаштина во виното, зашто виното многумина погубило.
- 30** Како што во печката се проверува острицата на челикот, така во виното срцата на горделивите преку пијанството.
- 31** Виното е корисно за животот на човекот ако се пие умерено.
- 32** Каков е животот без вино? Тоа е направено за веселба на луѓето.
- 33** Виното е радост за срцето и утеха на душата, ако се пие умерено и навреме,
- 34** а жалост е за душата кога многу се пие, кога се пие со страст и гнев.
- 35** Пијанството од виното ја зголемува жестокоста на неразумниот; силата негова ја одзема и му ги умножува раните.
- 36** На гоштовка при вино не прекоруваш го ближниот; ако е весел, не подбиваш се со него,
- 37** ништо лошо не зборувај му и не додевај му со барања.

Присѝојно однесување на ѝошѝавки

- 32** Ако те стават за распоредник на трпезата, не вознесувај се; биди меѓу другите како еден од нив.
- 2** Погрижи се за нив, па потоа седни. Кога ќе ја свршиш целата работа, заземај го твоето место,
- 3** за да се веселиш заедно со нив и за твојата префинетост да добиеш венец.
- 4** Разговорот води го ти, старешино - зашто тоа и ти прилега, но тоа прави го одмерено и не прекинувај ја музиката.

5 Кога ќе те слушаат - не говори долго и премногу не мудрувај.

6 Како печат од рубин, опкован со злато, таква е пријатноста на музиката со вкусно вино.

7 Како печат од смарагд опкован со злато, таква е пријатноста на песната со вкусно вино.

8 Кажувај, момче, ако затреба, само два збора, и тоа само кога ќе те прашаат.

9 Кажувај го главното, кажи многу со малку зборови; биди како оној што многу знае, а умее да молчи.

10 Кога си со големци, не прави се голем како нив; кога зборува друг, не зборувај ти.

11 Пред громот оди секавицата, а пред скромниот човек - оди милоста.

12 Навреме станувај и не биди последен; побрзај дома и не застанувај.

13 Таму забавувај се и прави сè што сакаш, но со срамен збор не греш.

14 А за сето ова Создателот прославувај Го; Тој те наситува со сите добрини.

ЧЕТВРТА ЗБИРКА ОД ПОУКИ

Почѝување на Боѝа

15 Кој од Бога страв има - тој и поука прима; кој од рано утро Него Го бара - благослов од него добива.

16 Кој законот го бара - со него се исполнува; а лицемерот од него ќе се сопне.

17 Оние што страв од Господа имаат, ќе бидат оправдани. Нивните добри дела како светлина ќе засветлат.

18 Грешникот од избличување бега; според своите желби - извинување бара.

19 Разумен човек не презира совет, а неразумен и горделив не знае за страв, дури и тогаш кога неразумно постапил.

20 Без размислување не прави ништо, а кога ќе направиш нешто, не кај се.

21 По пат опасен не оди, за да не се препнеш и да паднеш.

22 Не верувај му многу и на рамен пат; немај доверба ни во своите деца.

24 Во сите твои дела верувај ѝ на својата душа; тоа е извршување на заповедите.

25 Кој во законот верува, на неговите заповеди се покорува, и на Господа кој се надева, зло нема да претрпи.

6
49,1
Ис 5,12
Амос 6,5-6

10
7,14

11
Изреки
15,33
18,12

14
Пс 35,8

15
1,11-20
Јов 5,17
Евр 12,5-11

17
Изреки
28,5
Мт 5,16

21
Пс 90,11-12
Мт 4,6

24
5 Моје 4,9
Изреки
13,3
16,17
22,5

25
Пс 22,3
Изреки
19,16

МУДРОСТ СИРАХОВА

33,1

Пс 1

91

Јов 5,19

Изреки

12,21

24,16

33 Кој има страв од Господа, зло нема да го снајде; од искушение Тој го избавува.

² Мудриот не го мрази законот, а кој лицемерно го држи - тој е како брод во олуја.

2

32,15

³ Разумен човек во законот се надева и законот за него е како Божја волја.

10

1 Мојс 2,7

3,19

Јов 10,9

Проп 12,7

12

1 Цар 2,6-8

Ер 30,21

Лк 1,51-53

Глупавиот и лицемерниот

⁴ Подготви го говорот твој, тогаш ќе те слушаат; собери знаење - тогаш одговарај.

⁵ Срцето на глупавиот е како тркало од кола, а мислата негова, како оска што се врти.

13

Мудр 15,7

⁶ Пријател зајадлив е како буен коњ; кој и да го јавне - на секого 'ржи.

15

42,24-25

Проп 3,1-8

Боџ ѝ прави разликиѝ

16

Ис 24,13

Ер 49,9

Пс 101,7

Мудр 6,15

⁷ Зошто еден ден од друг е подобар, кога на сите денови во годината од сонцето им доаѓа светлина?

⁸ Разделени се од мудроста на Господа; Тој одделил времиња и празници.

⁹ Некои од нив издигнал и осветил, а другите ги вброил во обичните денови.

¹⁰ И сите луѓе се од кал, па Адам од земја беше создаден.

¹¹ Но по мудроста Своја Господ различни ги создал: на сите различни пастишта им определил;

¹² едни благословил и издигнал, други осветил и до Себе ги приближил, а трети проколнал и понизил, и од нивните места ги изместил.

¹³ Како што глината во рацете на грнчарот добива облик по негова волја, така се и луѓето во рацете на својот Создател, Кој на сите им дава според Својот суд.

¹⁴ Како што спроти злото стои доброто, а спроти смртта - животот, така спроти побожниот стои грешникот.

¹⁵ Така гледај ги сите дела на Севишниот: сите се по две, едно спроти друго.

Авторот размислува за својата работа

¹⁶ Јас последен се свестив како оној што бере по гроздоберачи,

¹⁷ и со Божји благослов како вистински гроздоберец бочвата моја ја наполнив.

¹⁸ Сфатете, не се трудеј само за мене, туку за сите коишто бараат поука.

Чувај се да не зависиш од друѓи

¹⁹ Чујте ме, кнезови народни, послушајте ме, на собирот началници!

²⁰ Ни на жена, ни на син, ни на брат, ниту на пријател не давај им власт над тебе - додека си жив. На друг не давај го имотот свој, па ако се премислиш - да молиш да ти го вратат.

²¹ Додека си жив, додека здив има во тебе, власт над себеси никому не давај;

²² подобро е децата твои тебе да те молат, отколку ти да гледаш во рацете на твоите синови.

²³ Биди господар во сите твои работи; не дозволувај твојата чест извалкана да биде.

²⁴ На крајот од твојот живот, на смртниот час - предај го наследството.

Како да се поспийува со робовиѝ

²⁵ На магарето давај му: крма, стап и товар, а на робот - леб, казна и работа.

²⁶ На робот дај му работа, и спокоен ќе бидеш; слободни раце дај му - слобода ќе бара.

²⁷ Јаремот и амот му го свиваат вратот на волот, за лошиот роб се вериги и рани.

²⁸ Праќај го на работа - мрзлив да не биде; мрзливоста учи на лоши работи.

²⁹ Дај му работа што му одговара, а ако не слуша, стави го во окови,

³⁰ но никого од нив не претоварувај; не прави ништо што е неразумно.

³¹ Ако имаш роб, гледај го како себеси, бидејќи со крв си го придобил.

³² Имаш ли роб, постапувај со него како со брат; од него потреба ќе имаш - како и од својата душа.

³³ Ако го измачуваш, па ти избега, по кој пат ќе го бараш?

Соништа

34 Глупавиот човек празни надежи има, од соништата безумните добиваат крилја.

18

24,34

25

Изреки

26,3

27

7,23

Изреки

29,19

29

33,27

32

7,20-21

34,1-8

5 Мојс 12,

32-13,4

18,9-14

2 <sup>Ос 12,1
Проп 1,14</sup> ² Каков што е оној што гушка сенка и што ветар гони, таков е и оној што во соништа верува.

4 ^{Јов 14,4} ³ Соништата и огледалото слични се: и во едното и во другото има само при-вид.

5 <sup>Ер 14,14
Проп 5,6</sup> ⁴ Од нечистото може ли чисто да биде? Од лагата може ли вистина да биде?

6 ^{Јов 4,12-13} ⁵ Баење, претскажување и соништа - сето тоа е суета; срцето се полни со желби, како кај родилка.

9 ^{Изреки 24,4-5} ⁶ Ако не ги праќа Севишниот за вразумување - не мисли на нив.

11 ^{39,4} ⁷ Соништата многумина заблудиле; пропаднале и оние што во нив се надевале.

12 <sup>51,5-9
2 Кор 11,23</sup> ⁸ Закон без измама треба да се извршува; мудроста во устата на верните се усовршува.

13 <sup>Ис 55,3
Авак 2,4</sup>

Пајувања

16 <sup>15,19
Пс 32,18
56,14</sup> ⁹ Учениот човек многу знае; кој многу искусил, разумно зборува.

¹⁰ Кој ништо не искусил, тој малку знае; а кој патувал, многу знаења добил.

17 <sup>1,18
Пс 12,3
Варух 1,12</sup> ¹¹ Многу видов на моите патувања и знам повеќе отколку што говорам.

¹² Многупати бев во опасност смртна, но се спасив со искуството што го имав.

Сиѐрахојочийѝа кон Госѝода

¹³ Духот на оние што страхопочит кон Господа имаат, ќе живее, зашто нивната надеж е во Оној, Кој ги спасува.

¹⁴ Кој од Господа страв има, од ништо не се плаши; надежта негова е Господ.

¹⁵ Блажена е душата на оној кој од Господа има страв! Кој го поддржува и Кој му е поткрепа?

¹⁶ Очите на Господа се врз оние што Го љубат; Тој е нивната силна закрила и постојана потпора, брана од горештина и брана од пладневна топлина, заштита од соннување и заштита од паѓање.

¹⁷ Тој ја издигнува душата, Тој ги просветлува очите; Тој дава живот, здравје и благослов.

Досѝојна ѝочийѝ кон Боѝа

¹⁸ Кој принесува жртва од придобивка неправедна, дарот од таков е подбив; да-

ровите од беззакониците Господ не ги прифаќа.

¹⁹ Севишниот не ги сака жртвите безбожнички; со многу жртви гревовите свои нема да ги искупат.

²⁰ Каков е оној што жртвува син пред очите на неговиот татко, таков е и оној што принесува жртва од имотот на сиромав.

²¹ Лебот на сиромасите живот е за нив: кој им го одзема - како крв да пролева.

²² Кој му ја одзема прехраната на ближниот - тој го убива; а крв пролева, кој на наемникот му ја одзема наградата.

²³ Ако еден гради, а друг урива, што добиваат за себе освен тешкотии?

²⁴ Ако еден се моли, а друг проколнува, чиј глас Господ ќе чуе?

²⁵ Ако некој се измие од допир до мртовец и пак се допре до него, од измивањето тогаш каква му е ползата?

²⁶ Таков е човекот што пости за направени гревови, и пак оди и ги повторува, - кој ќе ја чуе неговата молитва и каква полза ќе има што се смирил и се покажал?

Жрѝвиѝе

35 Кој законот го извршува, тој жртвите ги умножува, а кој заповедите ги држи - жртви за спасение принесува.

² Кој благодари, брашнени жртви прави, а кој прави милостина - пофална жртва принесува.

³ На Бога да Му угодуваме - значи од злото да се оддалечуваме, а Бога да Го умилостивиме - значи од неправда да отстапиме.

⁴ Со празни раце не излегувај пред Господа; сето тоа е според заповедта.

⁵ Жртвата на праведникот го украсува жртвеникот, а пријатниот мирис оди пред Севишниот.

⁶ Од побожен човек угодна е жртвата, и споменот за неа нема да се заборави.

⁷ Со око весело прославувај Го Господа, не намалувај ги првините што ги принесувааш.

⁸ При секој дар лицето нека ти е весело; со радост десетокот давај го.

19
Амос 5,21

21
Пс 5,6
55,14
Јов 24,2-11

22
3 Мојс 19,13
5 Мојс 24,14,15
Ер 22,13

25
4 Мојс 19,11-20

26
Ис 58,3-5

35,2
3 Мојс 27,11-15

3
3 Мојс 16

5
2 Мојс 29,18
3 Мојс 3,14-17

7
5 Мојс 26,1-10

8
5 Мојс 14,22-29
2 Кор 9,7

9 ⁹ Давај Му на Севишниот како Тој те-
бе што ти дава - штедро и колку што
можеш.

10 ¹⁰ Зашто Господ плаќа и седмorno
враќа.

11 *Праведен Судија*

11 ¹¹ Не намалувај ги даровите, зашто
нема да ги прими; не надевај се на не-
праведна жртва.

12 ¹² Господ е судија и на лице не гледа.

13 Тој е од страната на сиромавиот;
молитвата на навредените ја слуша.

14 На сиракот молитвата нема да ја
презре, ниту на вдовицата кога мака
своја искажува.

17 ¹⁷ Не течат ли солзи по лицето на вдо-
вицата, не го обвинуваат ли оној што ги
предизвикува?

19 ¹⁹ Не течат ли солзи по лицето на вдо-
вицата, не го обвинуваат ли оној што ги
предизвикува?

20 ²⁰ Кој со сето срце на Бога Му служи,
ќе биде услышен; неговите молитви до
облаците ќе стигнат.

21 ²¹ Молитвата на понизен низ облаци
ќе мине; додека до Бога не стигне - не-
ма да се утеша;

36,1 ¹⁸ нема да отстапи додека Севишниот
со милост не погледне, праведно не пре-
суди и правда не донесе.

19 И Господ нема да задоцни, нема да
се колеба, додека не ги сотре бедрата на
насилниците,

20 сè додека не им се одмазди на наро-
дите, додека не го истреби собирот на
угнетувачите и не им ги скрши скип-
трите на неправедните.

21 Додека на сите не им плати според
нивните дела и според нивните намери;

22 додека на народот Свој, не му пре-
суди и не го израдува со Својата милост.

23 Добра е милоста во време на жа-
лост - како дождовните облаци во време
на суша.

Молиџва за Божјиот народ

36 ³⁶ Смилувај се, Господи, Боже на
сите, и милостиво погледај на
нас,

2 на сите народи испрати им го стра-
вот Твој.

3 Подигни ја Твојата силна рака про-
тив туѓите народи, за да ја познаат тво-
јата моќ.

4 ⁴ Како што ја покажа пред нив светос-
та Своја во нас, така и сега покажи го
пред нас Своето величие во нив,

5 ⁵ па нека познаат, како што познаваме
ние, дека нема друг Бог освен Тебе, Гос-
поди;

6 ⁶ обнови ги знаменијата, повтори ги
чудата;

7 ⁷ прослави ја раката Твоја и десницата
Твоја, лутината издигни ја и излиј го
гневот Твој,

8 ⁸ собори го противникот и уништи го
непријателот.

9 ⁹ Побрзај го времето и за клетвата
спомни си, нека се слават Твоите голе-
ми дела.

10 ¹⁰ Со жесток оган нека бидат изгоре-
ни оние коишто преживеале, мачители-
те на народот Твој во пропаст нека пој-
дат.

11 ¹¹ Скрши им ги главите на туѓинските
главатари, коишто велат: „Никој нема
освен нас!“

12 ¹² Собери ги сите племиња Јаковови и
направи ги наследство Твое, како што
било на почетокот.

13 ¹³ Смилувај се, Господи, на народот
именуван според името Твое, и Израил,
кој првенец го нарече.

14 ¹⁴ Смилувај се над градот на Твојата
светиња, над Ерусалим - место на спо-
којот Твој.

15 ¹⁵ Исполни го Сион со похвалите на
Твоето ветување, а со славата Твоја -
народот Твој.

16 ¹⁶ Сведоштво дај им на оние, коишто
од почетокот беа наследство Твое и ис-
полни ги пророштвата, објавени во
Твое име.

17 ¹⁷ Награди ги оние што се надеваат на
Тебе и Твоите пророци да влеваат
верба.

18 ¹⁸ Господи, послушај ја молитвата на
Твоите слуги спрема благословот на
Арон, за народот Твој.

19 ¹⁹ Та сите што живеат на земјата да
познаат дека си Ти Господ, вечниот
Бог.

Прејознавање на љодобројшо

20 ²⁰ Стомакот прима секаква хрна, но
едно јадење повкусно е од друго.

21 ²¹ Непцето распознава јадења од ди-
веч; а разумното срце - зборови лажли-
ви.

4
Ез 28,22
38,23

5
5 Мојс
32,39
3 Цар 8,43
Ис 45,14
1 Лет 17,20

6
Пс 78,6

11
Ис 48,8-10
Соф 2,15

12
Ер 3,18
Ос 2,1

13
5 Мојс 7,6
28,10
Ер 31,9

14
2 Мојс
15,17
2 Цар 5,9
Пс 131,14
Мт 4,5

17
2,8
11,22

18
4 Мојс
6,22-27

19
1 Мојс
21,33
Тов 13,1
1 Тим 1,17

21
Јов 12,11

25 ^{Изреки 15,4} ²² Лукаво срце болки задава, но искусниот знае како да му возврати.

26 *Избирање на жена*

¹ Мојс 2,18 ²³ Жена прима секаков маж, но има девојка подобра од друга.

^{Ис 5,5} ²⁴ Убавината на жената го весели лицето на човекот; и тоа најмногу го сака мажот.

37,1 ^{6,5-17} ^{Изреки 20,6} ²⁵ Ако јазикот нејзин има нежност и кротост, мажот ѝ не е како другите луѓе.

2 ^{6,1} ²⁶ Кој се здобил со жена, тој почнува да создава имот: таа му е помошник и потпорен столб во спокојството.

3 ^{17,31} ^{21,11} ¹ Мојс 3,22 ²⁷ Каде нема ограда - се разграбува имотот; кој жена нема - талка и воздигнува,

4 ^{6,9-10} ²⁸ кој ќе му верува на вешт разбојник што талка од град во град?

6 ^{Изреки 27,10} ²⁹ Така е и со човекот кој постојано живеалиште нема, а ноќева таму каде што се најде.

7 *За пријателите*

37 Секој пријател вели: „И јас сум ти пријател.“ Но многумина пријатели се само по име.

² Не е ли тоа тага до смрт, кога пријател и другар непријател станува?

³ О, лоша помисла, од каде се најде? Зошто ја покриваш земјата со подлост?

⁴ Лажниот другар се радува со другарот свој кога е весел, а дојде ли тага - против него ќе биде.

⁵ Вистинскиот другар со пријател страда и за леб, а кога војна дојде - за штит се фака.

⁶ Не заборавај го пријателот во твојата душа; и кога ќе се збогатиш - спомнувај си за него.

Доверба во совети

⁷ Секој советник советот свој го фали, но некои советуваат во своја полза.

⁸ Чувај ја душата своја од советник. Најнапред испитај што му е нужно, зашто можеби тој ќе советува за своја корист.

⁹ Можеби тој ќе ти фрли ждрепка и ќе ти рече: „Патот ти е добар“, а потоа отстрана ќе застане да види што ќе ти се случи.

¹⁰ Не советувај се со оној што злото ти го сака; на завидливиот не откривај му ги твоите намери.

¹¹ Не советувај се со жена за нејзината соперница, со страшлив - за војна, со трговец - за размена, со купувач - за продажба, со завидлив - за благодарност,

¹² со немилосрден - за добротворство, со мрзлив - за работа,

¹³ со годишен наемник - за крајот на работата, со мрзлив слуга - за многу работи.

¹⁴ Од такви луѓе никогаш совет не слушај,

¹⁵ туку обраќај се на побожен човек, за кого знаеш дека заповедите Божји ги извршува.

¹⁶ Кој со тебе една душа има и, ако паднеш, за тебе ќе жали.

¹⁷ Но најмногу на твоето срце внимавај; немаш никого поверен од него;

¹⁸ душата на човека повеќе му кажува отколку седуммина стражари што на високо место стојат.

¹⁹ Само, пред сè, моли Му се на Севишниот да те води по патот на вистината.

Мудроста треба да ил служи на дружије

²⁰ Остроумноста е почеток на секоја работа; пред секоја работа потребен е совет.

²¹ Измените на срцето се гледаат на лицето. Четири состојби се искажуваат со тоа: доброто и злото, животот и смртта - а јазикот секогаш им е господар.

²² Некој може други да поучува, а некорисен е за својата душа.

²³ А друг е говорник вешт, но не сака; таков ќе умре од глад;

²⁴ таквиот од Господа нема благодат; затоа е лишен од секаква мудрост.

²⁵ Некој е мудар за својата душа; плодовите на знаењето на неговата уста се надежни.

²⁶ Мудрецот својот народ го поучува; плодовите од неговото знаење со надеж се полни.

²⁷ Мудриот човек избобилува со благослов; сите што ќе го видат за блажен го сметаат.

11 ^{Изреки 20,14} ^{23,6-8}

15 ^{9,15} ^{Изреки 28,14}

19 ^{Пс 24,4-5} ^{Изреки 16,9} ^{Лк 1,79}

21 ^{5 Мојс 30,15} ^{Изреки 18,22}

23 ^{9,18}

27 ^{Изреки 3,35}

МУДРОСТ СИРАХОВА

28 ²⁸ Животот на човекот се определува по бројот на деновите, а деновите на Израил број немаат.

29 ²⁹ Мудрецот добива доверба од својот народ; името негово ќе живее довека.

Да се биде умерен

³⁰ Синко, во животот твој испитувај ја и набљудувај ја твојата душа; види што е за неа штетно, и не давај ѝ го;

30 ³¹ зашто за сите не сè е корисно; душата на секого не е расположена за сè.

³² Не прејаднувај се со секакви сладости и не лакоми се на јадења.

³³ Од многу јадења доаѓа болест; прејаднувањето го расипува stomакот;

³⁴ од прејаднување многумина умреле;

кој се воздржува - животот свој го продолжува.

Лекарој и болесни

38,1 ³⁸ Почитувај лекар со чест што ја стекнал од неговата служба, зашто Господ го создал.

² Лекувањето од Севишниот доаѓа, како дар што се добива од цар.

³ Знаењето лекарот го прославува; и меѓу големци ќе биде на чест.

⁴ Господ од земјата создал лекарства; човек разумен не ги отфрла.

⁵ Нели преку дрво стана водата слатка, за да се види Неговата сила?

⁶ Затоа на луѓето им дал знаење, за да Го прослават во Неговите чудесни дела;

⁷ со нив Тој човекот го лекува и болестите негови ги отклонува;

⁸ оној што готви лекови, од нив прави смеса; на делата негови нема крај, а преку нив добро станува по лицето на целата земја.

⁹ Синко, во болеста твоја не биди немарен; моли Му се на Господа, Тој ќе те излекува.

¹⁰ Остави го грешниот живот, крени ги рацете и очисти го срцето од секаков грев.

¹¹ Принеси жртва добромирисна и спомен - жртва од првокласно брашно, а врз неа прелив од масло според можностите твои.

¹² А и на лекарот дај му место. И него Господ го создал; од тебе не оддалечувај го, зашто и тој ти е потребен.

¹³ Понекогаш и во рацете на лекарите има спас;

¹⁴ и тие на Бога Му се молат, за да им помогне на болниот олеснување да му дадат и исцелување за продолжување на животот.

¹⁵ Оној, кој греша пред Господа, нека падне во рацете на лекарот!

Однесување во случаи на жалоси

¹⁶ Синко, солзи пролеј над умрен и, како да си во голема несреќа, почни да плачеш; пристojно облечи му го телото и не однесувај се небрежно кон погребението негово.

¹⁷ Горчливо плачи и со чувство - ридај; и, според достоинството негово, продолжи да жалиш по него, ден или два, за да ја избегнеш осудата, а потоа утеша се од жалоста.

¹⁸ Зашто од тагата настанува смрт; искрено жалење ги истоштува силите.

¹⁹ Со злото оди и жалоста; и животот на сиромавиот е тежок за срцето.

²⁰ Срцето твоје не предавај го на жалоста, и отстранувај ја од себеси, мислејќи на крајот.

²¹ И не заборавај! Враќање нема; нему не му користиш, а на себе штета си правиш.

²² Спомни си на мојата пресуда, зашто таа е иста и над тебе: „Вчера мене, а денес - тебе!“

²³ Со упокојување на мртвиот, и споменот негов упокој го; утеша се откако ќе излезе душата негова.

Лошајта ситрана на физичкајта работи

²⁴ Во слободно време мудрост на книжник се добива; кој има слободно време, мудрост придобива.

²⁵ Како може мудар да стане оној што со рало работи и со бич се фали, кој волови тера и е зафатен со работа околу нив, а најчесто разговор само со јунци води?

²⁶ Срцето му е зафатено со тоа бразди да прави, а грижата негова е: на телињата крма да им даде.

²⁷ Така е и со сидарите и дрводелците, коишто работат ден и ноќ; така е и со

14
Јк 5,15

16-23
22,11-12

17
22,12
Ер 9,17-21
Ез 24,15-23
Амос 5,16
Мк 5,38

20
7,36
28,6
30,21

21
2 Цар
12,22-23
Јов 7,9
10,21
16,22
Мудр 2,1-5

44,13
2 Мак
14,15

15,6
39,9
41,13
Пс 111,6
Изречи
10,7

1 Кор 3,2
6,12
10,23
Евр 5,12

2 Лер 16,12
Мк 5,26

28,3
5 Мојс
32,39
Ос 6,1
Јов 5,18

11
35,2-9

36 оние што резба прават и постојано се
2 Мојс 35,10-25
35,31-35
36,1
3 Цар 7,14
 трудат околу измислување на нови ша-
 ри;
39 1,25
13,26
20,20
 со сите сили се трудат сликата нив-
 на да личи на она што го прават; и се
 грижат за да го усовршат своето дело.
39,1 25,4
Пс 1,2
Јов 8,8-10
 Така е и со ковачот, кој стои покрај
 наковалната и размислува за своето де-
 ло од железо; димот од огнот телото му
 го истоштува, а тој се бори со горешти-
 ната од огнот;
3 8,8
 звукот од чеканот ушите негови ги
 заглушува, а очите му се вперени - на
 образецот пред него;
4 34,9
 со срце се стреми кон крајот на
 делото, грижата му е да го оформи до
 совршенство.
32 Тоа и грнчарот го прави: седи кај
 работата и со нозете тркалото го врти,
33 опфатен со грижа за делото свое,
 сите негови движења однапред се смис-
 лени:
34 со раката своја на глината облик ѝ
 дава, а со нозете ја гмечи - мека да биде;
35 со срцето копнее - садови добри да
 направи, и се грижи да ја очисти
 печката.
36 Сите на рацете свои се надеваат, се-
 кој ја усовршува својата работа.
37 Без нив град не се изградува, ни жи-
 тели се населуваат да живеат во него,
38 на собир во собранија нив не ги ка-
 нат, на судски места не седат, не рас-
 праваат за судски дела, не бранат и пре-
 суди не донесуваат;
39 ги нема ни меѓу творците на мудри
 мисли. Но тие го одржуваат животот на
 светот; молитвата им е насочена кон
 успехот на нивното уметничко дело.

Предносѝиѝе на законоучиѝелѝи

39 Само оној што душата своја ја
 посветил на размислување за
 законот на Севишниот, тој ја бара древ-
 ната мудрост и се занимава со пророш-
 тва.

2 Тој ги помни зборовите на славните
 луѓе и проникнува во смислата на нив-
 ните мисли.

3 Тој го проучува сокриеното значење
 на зборовите и се бави со тајните на за-
 гатките.

4 Меѓу големци ќе служи, со владете-
 ли ќе се среќава;

5 ќе патува по земјите на други наро-
 ди, зашто искусил и добро и зло меѓу
 луѓето.

6 Уште в зори срцето свое кон Госпо-
 да го издигнува, Кој го создал, се моли
 пред Севишниот; ја отвора устата своја
 на молитва и моли милост за своите
 гревови.

7 Ако е тоа волја Божја, го исполнува
 со дух на разум;

8 зборови на мудрост тој исипува и со
 молитвата своја Го прославува Господа;

9 добро ќе го управи умот свој и волја-
 та и ќе размислува за тајните на Госпо-
 да;

10 ќе ја изложува мудроста на своето
 учење и ќе се фали со законот на Бож-
 јиот завет.

11 Многумина ќе го прославуваат не-
 говото знаење и никогаш нема забора-
 вавен да биде;

12 споменот за него нема да згасне,
 името негово вечно ќе живее.

13 Народите мудроста негова ќе ја
 слават и заедницата ќе го фали;

14 додека е жив од илјадници луѓе по-
 славен ќе биде, а и кога почине - пак
 славен ќе биде.

Боѝ добро ѝрави

15 Откако размислив, пак ќе ви збору-
 вам; бидејќи сум исполнет со мисла ка-
 ко полна месечина.

16 Слушајте, побожни деца, и растете
 како ружа што расте покрај буен поток.

17 Како од темјан пријатна миризба
 давајте.

18 Цутете како кринови, пријатна
 миризба ширете и песни пејте;

19 благословувајте Го Господа во сите
 Негови дела, името Негово славете Го,
 огласувајте ја похвалата Негова;

20 со песни и харфи, прославувајте Го
 и велете:

21 „Колку се величествени делата на
 Господа; секоја Негова повелба навреме
 ќе се исполни!“

22 Не треба да прашуваме: „Што е она
 и зошто е вака?“ Во свое време сѐ ќе се
 открие.

23 По Неговиот збор - водата како ку-
 пиште стана, по заповед на устата Не-
 гова водата се смести.

5
6,36
Мудр 1,4

7
Ис 11,2

10
38,33

11
37,26
44,13-15

13
44,15

15
43,7
50,6

16
Пс 1,3
Ос 14,6-8

121
Пс 32,9
104,24
Проп 3,11

23
2 Мојс
14,21-22
Ис.Н. 3,16

МУДРОСТ СИРАХОВА

24 <sup>1 Цар 14,6
Мудр 11,21-22</sup> ²⁴ Во заповедите Негови - волјата е Негова; никој не може нивната спасителност да ја намали.

25 <sup>Пс 138,1-12
Мудр 1,7-8</sup> ²⁵ Пред Него се делата на сите; не можеме да се сокриеме од Неговите очи.

26 ²⁶ Тој гледа низ целата вечност; ништо не е необично пред неговите очи.

28 <sup>24,25-
27,30-31
47,14</sup> ²⁷ Не треба да прашуваме: „Што е ова и зошто е вака?“ - Сè што е создадено, своја цел има.

29 <sup>1 Мојс 19,24-26
5 Мојс 29,22
Пс 106,34
Мудр 10,7</sup> ²⁸ Неговиот благослов се прелива како река; како поплава земјата ја напојува.

²⁹ И гневот Негов народите го чувствуваат, како некогаш водите во сол што ги претвори.

31 ^{33,14-15} ³⁰ Патиштата Негови прави се за праведниците; а непроодни се за грешниците.

32 ^{29,21} ³¹ Од почеток доброто за добрите е создадено, а злото - за лошите.

34 ^{Ез 21,21} ³² Основните потреби за животот на човекот се: водата, огнот, железото и солта, пченичното брашно, медот, млекото, виното, маслото и облеката.

39 <sup>24,30-31
51,13-16</sup> ³³ Сето ова им служи за добро на добрите, а за грешниците во зло може да се претвори.

40 ^{1 Мојс 1,31} ³⁴ Има ветрови за казна определени, создадени се како бичеви на Неговиот гнев;

42 ^{Пс 144,21} ³⁵ кога тие се во устрем - силата Негова ја пројавуваат; го смируваат гневот на Создателот свој.

40,1 <sup>1 Мојс 3,16-19
Јов 1,21
7,1-5
14,1-2</sup> ³⁶ Огнот и градот, гладот и смртта - за казна се создадени;

³⁷ забите на сверовите, скорпиите, змиите и мечот кој одмаздува за пропаст на безбожниците.

³⁸ На Неговата заповед ќе се зарадуваат, подготвени ќе бидат на земјата и кога ќе бидат потребни - ќе ја слушаат Неговата заповед.

³⁹ Затоа од самиот почеток одлучив, размислив и во книга запишав: -

⁴⁰ „Прекрасни се сите дела Господови - Тој навреме ни дава сè што ни е потребно;

⁴¹ не треба да се рече: „Ова е полошо од она“, зашто сè во свое време ќе биде признато за добро.

⁴² А сега, со полно срце и полна уста запејте и благословувајте Го името на Господа.”

Неволјии на човекој

40 Многу неволји имаат луѓето, тежок е товарот на синовите Адамови - од денот кога ќе излезат од утробата на мајката до денот кога ќе се вратат при мајката на сите.

² Чекањето на смртта и на нејзиниот ден предизвикува во нив размислување и страв во срцето.

³ Почнувајќи од оној што седи на престол славен, до оној што седи во прав и пепел;

⁴ од оние што носат круна и порфир, до оние што се облечени во партали; -

⁵ секој има гнев и завист, неволја и немир, страв од смртта, омраза и расправи, ноќниот сон умот му го поматува.

⁶ Малку спокојство или сосем нема мир; и дење и ноќе тој е како на стража.

⁷ Бидејќи збунет од своите срдечни мисли, тој е како бегалец од бојното поле, во страв се буди и кога опасност нема, се чуди на својот страв без причина.

⁸ Ова станува со секое суштество, од човек до добиток, но кај грешниците е седумпати повеќе.

⁹ Смрт и убиство, караници и меч, неволји и глад, пропаст и удари -

¹⁰ сето ова е создадено за грешниците; и потопот беше за нив.

¹¹ Сè што е од земја - во земја се враќа, а сè што е од вода - во море оди.

Крајот на нејравдиси

¹² Поткупот и неправдата гинат, а верноста ќе трае до века.

¹³ Имотот на грешниците ќе пресуши како поток, ќе прегрми како силна грмотевица при пороен дожд.

¹⁴ Кој штедро дава, тој се радува; престапниците конечно ќе загинат.

¹⁵ Потомците на безбожните нема да пуштат фиданки, зашто нечистите корења се врз стрмна карпа.

¹⁶ Трска што расте крај брегот на секоја вода, се коси пред секоја друга трева.

¹⁷ Добротворството е полно со благослов, а милостината до века живее.

Добро и љубов

¹⁸ Животот на задоволниот со својата работа и на работникот сладок е, но

4
Мудр 14,25-26

5
5 Мојс 28,65-67
Јов 7,4
Проп 2,23
8,16

9
39,29-30
Ис 51,19
Ез 5,16-17

10
39,25-29
1 Мојс 6,5-7

11
41,10
1 Мојс 3,19
Пс 145,4
Проп 1,7

12
20,29
Изреки 15,27

15
23,25
Јов 18,16
Мудр 4,3

16
Јов 8,11-12

17
40,27

18
Мт 13,44

20 посладок е на оној од обајцата што нашол богатство.

31,27-28
32,3-6
Пс 103,15

23 Децата и градењето на нов град името го овековечуваат, но чесната жена стои повисоко и од едното и од другото.

24 Виното и музиката го веселат срцето, но подобро и од едното и од другото е љубовта кон мудроста.

29,8
Изреки
17,17

26 Кавалот и гуслето песната ја сладат, но подобар од нив е пријатниот јазик.

1,11-20
6,16-17
Изреки
10,27

28 Очите копнеат по пријатност и убавина, а уште повеќе по зелените полиња.

40,17

29 Пријател и другар се среќаваат од време навреме, а мажот и жената секогаш се заедно.

30,17

30 Браќата и пријателите помагаат во неволја, но милостината и од едните и од другите подобро помага.

29,22-28

32 Златото и среброт цврст го прават чекорот, но добриот совет и од нив по добро го зацврстува.

Јов 20,14

41,1 Богатството и силата го издигнуваат срцето, но повисоко го издигнува стравот од Господа.

Јов 14,1-2

27 Во страхопочитта кон Господа недостиг нема; кога Него Го имаме, друга помош не треба да бараме.

28 Страхопочитта кон Господа е како благословен рај; таа му е заштита погледом од секаква слава.

Не живеј од просење

29 Синко мој, не живеј од просење; по добро е да умреш отколку да молиш за милостина.

30 Тој што на туѓа трпеза гледа - неговиот живот не е живот; со туѓи јадења својата душа ја понижува;

31 разумниот и воспитаниот ќе го одбегнува тоа.

32 Во устата на бесрамниот питачката е слатка, но во утробата гори како оган.

Смртта

41 О смрт, колку горчливо си спомнува за тебе оној, којшто задоволно живее на својот имот;

2 човек што спокојно живее и напредува во сè и кој уште може да јаде и да пие!

3 О, смрт, твојата пресуда е утешна за оној што страда и што сили нема,

4 за престарен и затрупан со грижи, за оној што загубил надеж и што трпение нема.

5 Не плаши се од законот на смртта; спомни си за оние пред тебе и за оние што по тебе идат. Тоа е пресуда од Господа за секое живо суштество.

6 Зошто се плашиш од она што на Севишниот Му е угодно? Живеел ти десет, сто или илјада години

7 - во пеколот не се испитува должината на животот.

Судбината на безбожниците

8 Децата на грешниците стануваат ужасни, со безбожници се дружат.

9 Наследството на децата од грешници на пропад е осудено: потомството нивно вечно прекорувано ќе биде.

10 Безбожниот татко децата негови го колнат, зошто поради него тие се изложени на бесчестие.

11 Тешко вам, безбожници, зашто законот на Севишниот Бог го оставивте!

12 Кога сте се родиле, за проклетство сте родени, а кога ќе умрете - проклетство ќе наследите.

13 Сè што е од земја, во земја се враќа, а безбожниците од проклетство во пропад ќе појдат.

Добројто име

14 Луѓето плачат по своите мртви, а на грешниците и недоброто име ќе им се избрише.

15 Грижи се за твоето име; тоа останува подолго со тебе, отколку неброено злато.

16 За деновите од добриот живот има број, а доброто име останува до века.

Што е срамно

17 Пазете ги, деца, поуците мои во мир; каква е ползата од сокриена мудрост и закопано богатство?

18 Подобар е оној што ја крие својата глупост од оној што својата мудрост ја крие.

19 И така, срамувајте се од она што ќе ви речам: не е добро од сè да се срамувате, ниту сè подеднакво се цени.

3
Јов 3,20-23
Тов 3,6

6
1 Мојс 3,19
6,3
Проп 6,6
9,10

8
Ез 16,44

9
Мудр 3,12

13
40,11

14
10,17

15
Изреки
22,1
Проп 7,1

16
17,2
37,25-26

17
20,30-31
Мт 5,14-16
25,25

18
20,31

19
4,21
20,22-23

- 21** ^{4,25} ^{7,12-13} ^{20,24} Срамувајте се од блуд пред татко и мајка, а пред началник и господар - од лага;
- 25** ^{9,3,6} од злосторство пред судија и кнез; од беззаконие - пред собир и пред народ;
- 26** ^{9,8-9} ^{Мт 5,28} од неправда - пред пријател и другар, а од кражба - пред соседите свои;
- 29** ^{19,7-8} ^{22,22} ^{27,16-21} пред вистината Божја и заветот, од потпирање лакти на трпеза, од измама при давање и земање;
- 42,5** ^{30,1.12} ^{33,25.27} ^{Изреки 29,19} срамувај се да молчиш пред оние што те поздравуваат, срамувај се во развратна жена да гледаш и од сонародник лице да свртуваш;
- 6** ^{5,16.23.25} ^{26,7} срамувај се да присвоиш туѓ дел и подарок, на туѓа жена да мислиш и на слугинката своја да ѝ се умилкуваш;
- 7** ^{41,21} не приближувај се до постелата нејзина;
- 8** ^{Изреки 10,13} ^{19,29} ^{26,3} пред пријател од зборови срамни срамувај се; откако си подарил, не приговарај;
- 8** ^{Изреки 10,13} ^{19,29} ^{26,3} Срамувај се да повторуваш и да шириш тајни гласови и туѓи тајни да откриваш. Тогаш ќе бидеш вистински воспитан и кај секој човек милост ќе најдеш.

Од што не треба да се срамиме

42 А не срамувај се, еве од што и со лицемерство не греши:

² не срамувај се точно да го исполнуваш законот на Севишниот, од заветот и пресуда строга да изречеш над безбожник;

³ да се расправаш со другар и со туѓинец, ниту да го делиш наследството со други;

⁴ од точни мерки и мерења, од мала или од голема придобивка;

⁵ од чесност при купување и продавање, од строго воспитување на деца и од казнување до крв на лош слуга.

⁶ При љубопитна жена добро е да имаш печат, а каде што има многу раце, заклучувај.

⁷ Ако даваш, давај со сметка и со мерење; бележи го и давањето и примањето.

⁸ Не срамувај се да поучуваш глупав и неразумен и престарен што со млади се натпреварува. Тогаш ќе бидеш вистински воспитан и сите ќе те почитуваат.

Грижи на шайкојо кон ќеркајџа

⁹ Ќерката за таткото е постојана грижа; грижата за неа сонот му го прогонува: во младоста - немажена да не останет, а кога ќе се омажи - мажот нејзин да не ја намрази;

¹⁰ додека е девица, да не биде измамена и да не забремени во таткова кука; кога ќе се омажи - брачната верност да не ја наруши, а кога е веќе со мажот - да не остане неплодна.

¹¹ Ако ќерката твоја е бесрамна, добро пази ја, срам да не ти донесе пред твоите непријатели; да не станеш за срам во градот и укор пред народот, пред луѓето да не те посрами.

¹² На човечка убавина не гледај и меѓу жени не седи.

¹³ Како молецот што излегува од облеката, така лукавството излегува од жената.

¹⁴ Подобро е и лош маж, отколку лицемерна жена, која може да ве посрами во однесувањето.

Големината на Создајтелот

¹⁵ Сега ќе ги спомнам делата Божји; што сум видел, за тоа ќе кажувам. Со зборови Господ ги создаде Своите дела: ¹⁶ Светлото сонце сите ги грее, неговото дејство со слава Божја е полно.

¹⁷ Господ ни на ангелите не им дал сила да говорат за сите Негови чуда, кои Тој, Бог Седржителот ги создал, та врз нив да стои цврсто вселената, што ја создал во Своја слава.

¹⁸ Тој проникнува во бездната и во срцето, ги знае сите нивни тајни; Господ го има сето знаење: знае сè што постои и сите знаци на времето.

¹⁹ Тој ги објавува минатото и иднината, ги открива трагите на она што е сокриено.

²⁰ Ни една мисла не Го одминува; ни еден збор не е сокриен од него.

²¹ Тој ги создал големите дела на Својата мудрост; Тој живее од век во век.

²² Тој не се зголемил ниту намалил; Тој не бара никаков советник.

²³ Колку се пожелни Неговите дела, иако само како искри можеме да ги видиме.

²⁴ Сè живее и трае додека за сите потреби и сè на Него Му се покорува.

9-11

7,24-25
26,10-12

9

5 Мојс 24,1

11

6,4
26,10

14

Проп 7,26-28

15

1 Мојс 1,3
Јов 15,17
Мудр 9,1
Јн 1,3,10

16

Пс 18,1

18

23,19
Јов 26,6
Изреки 15,11

19

Ис 41,22

20

Пс 138,1-4

21

18,6
Ис 40,13-14
Проп 3,14

23

16,27-28

25 ^{33,14-15} А сè е двојно, едно спроти друго; ^{Проп 3,1-8} ништо несовршено не создал Тој.

²⁶ Едно од друго е подобро; кој може да се насити, гледајќи ја Неговата слава?

43,1

^{Пс 8,3}
^{19,2,5-7}
^{136,4-9}

Небоиѝо и сонцеиѝо

43 Чистото небо е убавина на висините, видот на небото е појава прекрасна!

² Кога сонцето изгрева, изгревајќи објавува: „Колку чудно создание, дело е на Севишниот!”

9

^{Варух 3,}
³⁴⁻³⁵

³ На пладне земјата ја вжештува; пред неговиот пек кој ќе издржи?

10

^{Ис 40,26}
^{48,13}
^{Пс 88,37}
^{104,19}

⁴ Фурната се разгорува жешка да биде, а сонцето ги вжештува планините трипати повеќе, пламен огнен издишува, со зраците свои очи заслепува.

11

^{50,7}
^{Ез 1,28}

⁵ Голем е Господ, Кој го создал; со Своите зборови одот негов го забрзува.

13

^{Пс 147,5-6}
^{Јов 37,6}

Месечинаиѝа

⁶ И месечината им служи на сите, време покажува и знак е на векот.

⁷ Според месечината го определуваме празникот; откако полнотата ја достигне, светлината нејзина се намалува.

⁸ Месеот од неа името го добил; во своите промени таа чудно се зголемува.

⁹ Светилник на небеските воинства: свети на небескиот свод.

Свездиѝе

¹⁰ Сјајот на ѕвездите е убавина на небото, светол украс во висините Господови.

¹¹ По заповед на Светиот, тие стојат по својот чин, и на стражата своја не се заморуваат.

Чудаиѝа на ѝприродаиѝа

¹² Погледни го виножитото и неговиот Создател прослави Го; прекрасно е тоа во сјајот свој.

¹³ Со кругот прекрасен небото го опфаќа; рацете на Севишниот го рашириле.

¹⁴ По Божја повелба снегот брзо паѓа, брзо светкаат секавиците на Неговиот суд.

¹⁵ Така се отвораат ризниците Негови, од нив излегуваат облаци како птици.

¹⁶ Со силата Своја облаците ги крепи, а од нив се одронува градобиеен мраз.

¹⁷ По Негова волја јужниот ветар дупа, од погледот Негов планините се тресат.

¹⁸ Гласот на Неговиот гром, северната бура и ветрот силен земјата ја тресат.

¹⁹ Тој сипе снег слично на птици што слетуваат. А паѓањето на снегот е како бранови на скакулци во лет.

²⁰ Очите се зачудуваат пред прекрасната негова белина, срцето е радосно кога врне.

²¹ Шушлекот како сол на земјата паѓа, а кога ќе замрзне како игли станува.

²² Дувнува студен северен ветер, водата во лед се претвора: над водите се шири и со него како со покривач се покрива.

²³ Тој ги голта планините, ги гори пустините, и како оган тревата ја пали.

²⁴ Но маглата помага како навремен лек; росата што паѓа - разладува пек.

²⁵ Со повелба Своја бездната ја скротува, насекаде острови поставува.

²⁶ Морнарите прикажуваат за опасностите од морето, а ние се чудиме на она што со ушите свои го слушаме;

²⁷ зашто таму има чудни и необични творби: разновидни животни и чудовишта морски.

²⁸ Преку неговата помош сè добро се извршува и преку словото Негово сè одржува.

²⁹ Многу можеме да кажеме, но нема да успееме за Бога сè да речеме; со еден збор ќе кажеме: „Бог е сè!”

³⁰ Од каде ќе земеме сила Него да Го прославиме? Та Тој е поголем од сите Свои дела.

³¹ Страшен е Господ и многу е голем, чудесна е силата Негова.

³² Прославувајќи Го Господа, фалете Го, колку што можете, но и по она Тој ќе биде погоре;

³³ соберете ја колку што можете сета ваша сила кога Го прославувате, но не трудете се, зашто нема да успеете.

³⁴ Кој Го видел, па да ни објасни и кој ќе Го прослави, Каков што е?

³⁵ Многу има сокриено што е поголемо од ова; ние гледаме само мал дел од Неговите дела.

17

^{Авак 3,12}
^{Пс 28,8}

20

^{Јов 37,10}
^{38,29-30}

23

^{Пс 88,9}
^{Јов 7,12}
^{26,12}

24

^{Пс 106,}
²³⁻²⁷

25

^{Пс 103,}
²⁵⁻²⁶

26

^{Ис 44,26}

28

^{Пс 95,4}
^{145,3}

29

^{1,8}

31

^{42,17}
^{Пс 105,2}

32

^{16,21}
^{Јов 26,14}

33

^{1,9-10}
^{18,1}
^{42,17}

МУДРОСТ СИРАХОВА

44,1 ³⁶ Господ сè создал, а на побожните мудрост им подарил.

Пофалба на ѿредициѿ

7 ¹ А сега да ги прославиме славните луѓе и претците на нашиот род.

8 ² Многу славни дела Господ објави преку нив со Своето величие од века.

Славниѿ луѓе од минаѿиѿ

9 ³ Тие се првенците во своите царства и мажи по својата сила прочуени, тие давале мудри совети и пророштва објавувале;

⁴ Тие управувале со луѓето, ги совету- вале и ги учеле на дело книжно; мудри биле нивните зборови и учењето нивно, ⁵ некои од нив милозвучни напеви и песни пишувале;

⁶ некои од нив богати и силни биле, живееле мирно во своите домови.

⁷ Сите биле почитувани во своите племиња, и во времето додека живееле, славни биле.

⁸ Меѓу нив има и такви што по себе име си оставиле, за да разгласува за нивната слава; а за други и спомен нема, исчезнале како никогаш да не постоеле, како никогаш да не биле, а така исто и нивните деца по нив.

Предциѿ на Израил

⁹ Но тоа биле луѓе побожни, чии праведни дела не се забораваат.

¹⁰ Во потомството нивно живее добро наследство; потомците нивни се во заветите;

¹¹ ќе остане потомството нивно и децата нивни поради нив.

¹² Потомството нивно ќе живее до века и нивната слава нема да се загуби.

¹³ Во мир се погребани нивните тела, а имињата нивни во поколенијата ќе живеат;

¹⁴ за нивната мудрост народите ќе раскажуваат и црквата нив ќе ги прославува.

Енох

¹⁵ Енох на Господа Му угодил и на небо беше однесен; тој е образец за покајание за сите поколенија.

Ное

¹⁶ Ное се претстави како совршен праведник; во времето на гневот обнoвител стана.

¹⁷ Затоа за време на потопот - остаток на земјата стана.

¹⁸ Завет вечен со него е направен: од потоп ништо живо веќе да не загина.

Авраам

¹⁹ Авраам е големиот татко на многу народи; по слава нема сличен на него.

²⁰ Тој го запази законот на Севишниот и со Него во завет беше.

²¹ Тој заветот на телото свое го утврди, и во искушенијата верен се покажа.

²² Затоа Господ со заклетва му вети дека сите народи во потомството негово ќе ги благослови.

²³ Му вети дека ќе го умножи како правот на земјата, дека потомството негово како ѕвездите ќе го издигне и дека на потомците негови ќе им даде наследство од море до море и од Реката¹ до крајот на земјата.

Исак и Јаков

²⁴ И на Исак, заради татко му Авраам, Тој го потврди Својот благослов за сите луѓе и заветот;

²⁵ А тој застана и врз главата на Јаков.

²⁶ Тој штедро го награди со Своите благослови и му ја даде земјата во наследство, ја подели на делови и во наследство му ја даде за дванаесетте племиња.

²⁷ И од него призлезе човекот на милоста, кој придоби љубов од секое суштество.

15

39,10

16

1 Мојс 5,24
Евр 11,5

17

1 Мојс 6,9
Ис 4,2,3
6,13
1 Птр 3,20
3 Птр 2,5

18

1 Мојс 9,9

19-21

1 Мојс
15,1-17,27

19

1 Мојс
17,4-6
Рим 4,1-25

20

1 Мојс
22,1-18
1 Мак 2,52
Евр 11,
17-19

21

1 Мојс 12,3
13,16
15,5
18,18
22,18
2 Мојс
23,31
5 Мојс
11,23-24
Гал 3,8

22-23

1 Мојс
26,1-5
27,1-29

22

1 Мојс
17,19
26,24

23

1 Мојс
28,13-15
49,1-27

¹ 44,21. Еуфрат.

45,1-5

2 Мојс
6,28-11,10
20,1-21

Мојсеј

45 А тој човек беше Мојсеј, сакан од Бога и од луѓето, чиј спомен е

3 благословен;

2 Мојс 7-10
24,12
32,15-16
33,20

2 по слава со ангелите го израмни, го направи со дела силен за страв на непријателите.

4 По неговиот збор чуда стануваа, пред лицето на цареви Тој го прославува, преку него на народот заповеди му дал и славата Своја му ја покажал;

1,27
5 Мојс
12,3,7
Евр 3,2,5

5 за неговата верност и кротост го освети меѓу сите луѓе за Себе го избра;

6 Го удостои гласот Негов да го слуша; во магла го воведо

17,11
2 Мојс
19,19
20,21
24,18

6 и лице в лице му ги даде заповедите, законот на животот и знаењето, за да го научи Јакова на Заветот и Израил на Неговите заповеди.

6-22

2 Мојс
28,1-43
3 Мојс 8,
1-36
4 Мојс
16,1-35

Арон

7 Тој го возвиши Арон, по светост сличен на неговиот брат Мојсеј, од колелото Левиево;

8 со него вечен завет склучи и му даде на народот свештенство; со особен благослов го украси, со појас на слава го препаша;

2 Мојс 29,9
4 Мојс
25,13

9 го облече во прекрасна облека, го украси со ретки украси;

2 Мојс
28,6-12
28,31-35,42

10 во долна облека, во хитон и ефод.

11 Го опкружи со многу златни калинки и со многу звончиња, кога оди милозвучно да звонат, така што свонењето да се слуша во Светилиштето како опомена на синовите од Неговиот народ.

2 Мојс
28,33-35

12 Го облече во света облека од злато, пурпурна волна и од препреден висон, дело на вешти мајстори, целата извезена и градник - со Урим и Тумим,

2 Мојс
28,36-38

13 со црвена ткаенина - дело на вешт мајстор, со скапоцени камења, изрезани како печат, во златен опков, работа на каменорезец, изрезани за спомен на имињата според бројот на Израилевите племиња.

2 Мојс
29,38-42
4 Мојс
28,3-8

14 На неговиот кидар - златен венец, знак на светињата, слава на достоинството, украс прекрасен, дело на вешти мајстори, радост за очите.

15 Пред него немал такви никогаш никој;

16 кој не припаѓал на неговото племе, не се облекувал така, туку така се облекувале само синовите негови и потомците негови засекогаш.

17 Тие принесуваа жртви, секој ден спалувани, секој ден по двапати.

18 Мојсеј му ја дал свештеничката власт во неговите раце и го помазал со свето масло;

19 тоа е вечниот завет сè додека стојат небесата, да Му служат на Бога заедно и свештеник Негов да биде, да го благоговува народот во името на Господа.

20 Него Господ го избра меѓу сите живи, за да Му принесува жртви, кадиво и пријатни мириси, за спомен и за очистување на Неговиот народ.

21 Тој му ги даде заповедите и судската власт, Јакова - да го учи на откровенијата и Израил - на Неговиот закон.

22 Против него се подигнаа туѓинци, и му позавидоа, кога беа во пустината, луѓето коишто кон Датан и Авирам се придружија како и збирштината на Корей - во жестокост и гнев.

23 Господ го виде тоа и се разгневи, и тие изгинаа од силата на Неговиот гнев;

24 над нив Тој чудо направи, ги изгоре со пламенот на огнот Свој.

25 Така ја зголеми славата Аронова, му ги даде во наследство негово - му ги додели првините од плодовите,

26 пред сè, во изобилство леб за храна им даде, зашто тие јадат од жртвите на Господа, а ова му го дозволи само на него и на потомството негово.

27 Но не му даде да има наследство од земјата на народот; не му даде дел меѓу народот, зашто Тој Самиот е негов дел и Негово наследство.

Финес

28 Исто така и Финес, Елеазаровиот син, трет е по слава, зашто ревностен бил во страхопочитта кон Господа; кога народот отпаднал, тој постојанен бил и со душа смел, стоел со чиста душа, Го умилостивил Господа спрема Израил.

29 Затоа со него бил направен завет за мир - да биде раководител на светилиштето и на својот народ, но на него и на потомството да му остане достоинството свештеничко за сите времиња.

15

2 Мојс
28,41
29,4-9
3 Мојс 8,
1-13
4 Мојс
6,24-26
Пс 88,29

16

3 Мојс
2,2,9,16
16,1-34

17

3 Мојс
10,11
5 Мојс
33,10
Ос 4,6
Мал 2,7

20

3 Мојс
24,5-9
4 Мојс
18,12-13

21

3 Мојс
6,10-12
4 Мојс
18,8-19

22

4 Мојс
18,20
5 Мојс
18,1-2
Ис.Н. 13,14
Пс 15,5

23-25

4 Мојс
25,7-13

23

1 Мак 2,26

24

1 Мак 2,54

25

2 Цар 23,5
Пс 88,3-4

МУДРОСТ СИРАХОВА

46,1-10

Ис.Н. 5,
16-10,22

1

Ис.Н. 1,1

2

Ис.Н.
8,18,26

3

2 Мојс
17,13

4

Ис.Н.
10,12-14

5

46,16
Ис.Н. 10,11

6

Ис.Н.
10,10-11

7

4 Мојс
14,6-10

8

16,10
2 Мојс 3,8
4 Мојс
14,30

9

4 Мојс
14,24
Ис.Н. 14,
9-11

11-20

Суд 1,1-
16,31
1 Цар 3,19-
20

11

Суд 2,16-19

³⁰ Како што според заветот со Давид, синот на Јесеј од коленото Јудино, царското достоинство преминувало од татко на син, така и наследството на свештенството му припаѓало на Арон и на потомството негово.

³¹ Господ да ви даде мудрост во нашите срца, справедливо на народот да му судиме, за да не се загуби богатството негово и славата негова да остане на неговите потомци.

Исус и Калев

46 Храбар јунак во борбите беше Исус, Навиновиот син и во пророштвата наследник на Мојсеј;

² според своето големо име тој се покажа како голем избавител на Божјите избраници, одмаздувајќи им се на востанатите непријатели, и така Израил да го воведо во наследството негово.

³ Колку се прослави кога рацете свои ги издигна и кога мечот свој кон градовите го пружи!

⁴ Кој бил некогаш како него? Тој борби Господови водел.

⁵ Не застанало ли сонцето од раката негова и од еден ден - не станаа ли два?

⁶ Севишниот Бог тој Го повика, кога од сите страни непријатели го беа опкружиле, и Господ гласот негов го послуша;

⁷ град како камења пушти од небото врз непријателите и ги порази противниците по падините на планината,

⁸ за да го познаат незнабошците оружјето Негово дека борбата се одвивала пред Господа. Тој само одел по Сесилниот.

⁹ И во деновите на Мојсеј добро дело направи, тој и Калев, Јефунеовиот син, кога им се противставија на разбунтуваните, народот го задржаа од грев и ги смирија гласовите на побуната.

¹⁰ Од шестотини илјади што патуваа, само тие двајца беа спасени, за да го воведат народот во ветената земја - таму каде што тече мед и млеко.

¹¹ И му даде Господ на Калев сила, којашто до старост остана во него, за да се искачи по височините земни, коишто се наследство на неговото племе;

¹² за да видат сите синови израилски дека е добро по Господа да се оди.

Судиите

¹³ Така и судиите, секој според своето име, чии срца верни на Господа беа и од Бога не отстапуваа; споменот за нив благословен нека биде!

¹⁴ Коските нивни да се расцутат од гробот!

¹⁵ Славата на нивното име нека премине на нивните синови - за нивно прославување!

Самоил

¹⁶ Миленикот Господов Самоил, Негов пророк, основа царство и за народот свој цареви му помаза,

¹⁷ Според законот на Господ тој му судеше на народот, и Господ го посети Јакова;

¹⁸ по својата вера беше вистински пророк, а според она што говореше - вистински предвидуваше.

¹⁹ Кога народот од секаде беше притиснат, кон Бога во неволјата своја повика и младо јагне на жртва принесесе.

²⁰ Тогаш Господ од небо силно загреме и во силната бучава се слушна гласот Негов,

²¹ ги погуби водачите тирски и сите кнезови филистејски.

²² Пред да се пресели во вечниот покој, тој посведочи пред Господа и пред Неговиот помазаник: „Од никого имот не сум зел, дури ни обични обувки.“ И никој не го обвини.

²³ И по својата смрт пророкуваше: на царот крајот негов му го објави; и во пророкувањето од земјата гласот свој го подигна, за да го отстрани беззаконието во народот.

Пророкот Навиан и царот Давид

47 По него се издигна Натан - пророкуваше во деновите на царот Давид.

² Како мрсот што се одделува од жртвата за мир, така Давид беше одделен од синовите израилски.

³ Со лавовите си играше како со јариња, а со мечките како со јагниња.

13

1 Цар 7,3-6
7,15-17
8-10

16

46,5
1 Цар 7,
9-10

18

1 Цар 7,
10-14

19

1 Цар 12,
1-5

20

1 Цар 28,6-
25

47,1-11

1 Цар
17,12-57
18,1-7
2 Цар 7,1-3
12,1-14

2

3 Мојс 4,
8-10

3

1 Цар
17,34-37

- 4** ^{1 Цар 17,32-54} ⁴ Во младоста своја тој зар не уби горостас и со тоа не ја ли симна навредата од народот,
- 6** ^{1 Цар 18,7} ^{2 Цар 5,1-3} ⁵ и кога рака крена со камен во праќа, зар не го понизи гордиот Голијат?
- 7** ^{2 Цар 5,17-25} ^{8,1-14} ^{21,15-22} ⁶ Тој повика кон Господа Севишен и Господ ѝ даде сила на десната негова рака - да го понизи тој силен за борба човек и да ја издигне силата на народот свој.
- 8** ^{2 Цар 23,1} ⁷ Затоа народот со десетки илјади го величаше, прославувајќи Го Господа, и го сметаа за достоин да носи круна на славата,
- 9** ^{1 Лек 16,4-7} ⁸ зашто ги победи непријателите и ја смири силата на филистејците, така што и денес силата нивна е скршена;
- 11** ^{45,25} ^{2 Цар 7,11-16} ^{Пс 88,28-37} ⁹ по секое свое славно дело тој Го прославуваше Господа, благодарейќи Му на Севишниот;
- 10** ^{1 Лек 23,30-31} ¹⁰ со сето свое срце Го воспеваше и Го љубеше тој Создателот свој.
- 12-22** ^{3 Цар 4,20-5,14} ¹¹ Пред жртвеникот пејачи постави, со нивните гласови песната да ја заслади.
- 13** ^{3 Цар 5,3} ^{5,17-19} ^{6,1-38} ¹² Тој на празниците свеченост им даде и со точност ги определи времињата - пејачите името Негово пресвето да го прославуваат и светилиштето веќе од рано утро се огласуваше.
- 14** ^{3 Цар 3,4-28} ^{5,9-14} ^{Проп 1,16} ^{Мудр 7,7} ¹³ Затоа Господ гревовите му ги прости и вечно силата негова ја издигна, царски завет му подари - славен престол во Израил.

Соломон

- 18** ^{3 Цар 10,10} ^{10,14-25,27} ¹⁴ По него мудриот син негов се издигна и поради таткото свој безбедно живееше.
- 19** ^{3 Цар 11,1-8} ¹⁵ Соломон царуваше во мирни дни, зашто Бог од сите страни мир му подари, за да изгради дом на името Негово и да подигне светилиште вечно.
- 16** Колку мудар во младоста своја беше ти, и полн со разум како река!
- 17** Со душата твоја земјата ја покри, со мудри зборови ти ја исполни;
- 18** до далечните острови името твое се прослави, во мирот твој возљубен беше.
- 19** Со песните и зборовите твои, со изреките и мудроста светот се восхитува.
- 20** Во името на Господ Бог, наречен Бог Израилев,

²¹ си насобра злато како бакар и го умножи среброто како олово.

²² Но потоа телото твое на жени го даде, со телото твое роб нивни стана;

²³ врз славата твоја дамка стави, го оскверни родот свој; навлече гнев на децата свои кои, над безумството твое горко плачеа; власта се подели и од Ефрем започна непокорното царство.

²⁴ Но Господ не ќе ја остави Својата милост и не ќе разурне ниедно од Своите дела, не ќе ги уништи потомците на избраникот Свој, нема да го погуби народот на оној што Него Го љубел.

²⁵ Остатокот на Јаков му го даде и коренот од него - на Давид.

Ровоам и Јероваам

²⁶ И почина Соломон покрај своите предци.

²⁷ А по себе на народот од родот свој безумност му остави,

²⁸ малоумниот Ровоам, кој го одврати од себе народот свој,

²⁹ и Јероваам, Неватовиот син, кој во грев го воведо Израил, и на Ефрем патот гревовен му го покажа.

³⁰ И гревовите нивни толку се намножија, така што од земјата своја истерани беа;

³¹ посегнуваа по секое зло, сè додека одмаздата не дојде врз нив.

Илија

48 И стана како оган пророкот Илија и како пламен од факел гореа зборовите негов.

² Тој ним им испрати глад, а со ревности своја бројот им го намали;

³ со зборот свој небото го заклучи и оттаму трипати оган симна.

⁴ Со чудата свои, колку си се прославил, Илија? А по слава кој може со тебе да се споредува?

⁵ Ти мртовец подигна од смрт и од пеколот по зборот на Севишниот.

⁶ Ти кутна во погибел цареви и истакнати личности од нивното легло.

⁷ Ти слушаше на Синај избличување против нив и на Хорив - суд за одмазда;

⁸ ти цареви за награда помаза и пророци - за свои наследници;

21
3 Цар 12

22
Ис.Н. 23,14
2 Цар 7,15-16
Ис 4,3
Пс 88,33-37

23-25
3 Цар 12,26-33

24
3 Цар 13,33-34
4 Цар 17,21-23

48,1-11

3 Цар 17,1-19,18

2
3 Цар 17,18,2
19,10,14
Пс 104,16

3
3 Цар 18,38
4 Цар 1,10-11

5
3 Цар 17,17-24

6
3 Цар 21,17-24
4 Цар 1,16-17

9
4 Цар 2,1-11

7
3 Цар 19,9-18

10 ⁹ ти беше грабнат од огнен виор на ко-
ла со огнени коњи;
Ис 49,6
Мал 3,24

11 ¹⁰ за изобличување на твоето време
предназначен беше, за да го смириш
гневот пред да мине во жестокост; срце-
то на таткото кон синот негов да го свр-
тиш и племињата на Јаков да ги обно-
виш.
4 Цар 2,
10-12
1 Сол 4,5

12-14 ¹¹ Блажени се оние коишто те видоа и
оние коишто со љубов се украсија - и
ние живот ќе имаме.
4 Цар 2,
9-13

12 ¹¹ Блажени се оние коишто те видоа и
оние коишто со љубов се украсија - и
ние живот ќе имаме.
4 Цар 3,
13-14
6,12-23

Елисеј

14 ¹² Илија во виор сокриен беше, а Ели-
сеј со духот негов се исполни;
4 Цар
13,20-21

15 ¹³ пред владетел не трепереше во сите
свои дни, и никој не го надмина;
5 Мојс
28,63-64
4 Цар
17,23
Ис 9,13
Ер 15,7

17-25 ¹⁴ ништо не го повреди и по неговата
смрт - телото негово пророкуваше.
4 Цар
17,23
Ис 9,13
Ер 15,7

17-25 ¹⁵ Додека беше жив чуда правеше, а
по смртта, - дела пречудесни.
4 Цар 18,
1-20,21

17 ¹⁶ Но, покрај сето тоа народот не се
покаја, од своите гревови не отстапи,
додека во ропство не го одведоа и по
цел свет не го расеаја.
4 Цар
20,20
Ис 22,11
2 Лет
32,5,30

18 ¹⁷ И сосем малку од народот остана и
еден кнез од домот на Давид.
4 Цар
18,13-19,36
Ис 36-37

18 ¹⁸ Некои од нив вршеа што е право
пред Господа, а други гревовите свои ги
умножуваа.

18 ¹⁸ Некои од нив вршеа што е право
пред Господа, а други гревовите свои ги
умножуваа.

18 ¹⁸ Некои од нив вршеа што е право
пред Господа, а други гревовите свои ги
умножуваа.

18 ¹⁸ Некои од нив вршеа што е право
пред Господа, а други гревовите свои ги
умножуваа.

18 ¹⁸ Некои од нив вршеа што е право
пред Господа, а други гревовите свои ги
умножуваа.

18 ¹⁸ Некои од нив вршеа што е право
пред Господа, а други гревовите свои ги
умножуваа.

18 ¹⁸ Некои од нив вршеа што е право
пред Господа, а други гревовите свои ги
умножуваа.

18 ¹⁸ Некои од нив вршеа што е право
пред Господа, а други гревовите свои ги
умножуваа.

18 ¹⁸ Некои од нив вршеа што е право
пред Господа, а други гревовите свои ги
умножуваа.

18 ¹⁸ Некои од нив вршеа што е право
пред Господа, а други гревовите свои ги
умножуваа.

18 ¹⁸ Некои од нив вршеа што е право
пред Господа, а други гревовите свои ги
умножуваа.

18 ¹⁸ Некои од нив вршеа што е право
пред Господа, а други гревовите свои ги
умножуваа.

18 ¹⁸ Некои од нив вршеа што е право
пред Господа, а други гревовите свои ги
умножуваа.

18 ¹⁸ Некои од нив вршеа што е право
пред Господа, а други гревовите свои ги
умножуваа.

18 ¹⁸ Некои од нив вршеа што е право
пред Господа, а други гревовите свои ги
умножуваа.

26 Во неговите денови сонцето назад
се врати и тој на царот животот му го
продолжи.

27 Со својот голем дух ја предвиде
далечната иднина и ги утешуваше оние
што тагуваа во Сион;

28 Ја објави иднината сè до крајот на
временото и сè што било сокриено пред да
се исполни.

Јошијаху

49 Споменот за Јошијаху е како
миризлив темјан, приготвен од
вешт мироварец; во секоја уста ќе биде
сладок како мед и како музика на гозба
при служење со вино.

2 Тој направи сè за обраќањето на на-
родот и ги истреби гнасотиите на безза-
конието;

3 кон Господа срцето свое го сврте и
во тоа безбожно време побожноста се
засили.

Последниџе јудејски цареви, йорокој Еремија

5 Освен Давид, Езекија и Јошијаху,
сите тешко згрешија,

6 зашто тие го напуштија законот на
Севишниот и јудејските цареви ги
снима,

7 зашто силата своја им ја предадоа на
други и славата своја - на туѓи народи.

8 Избраниот град на светињата беше
изгорен и улиците негови беа опусто-
шени, како што претскажал Еремија.

9 Него го жалостеа, иако тој беше ос-
ветен за пророк, да искоренува, да собо-
рува и да уништува, како и да гради и да
сади.

Езекил

10 Езекил го виде јавувањето на слава-
та, која му ја покажа Бог во херувимска
кола;

11 за непријателите напомуваше во
вид на дожд и добро им најавуваше на
оние, кои ги исправуваа своите патиш-
та.

Дванаесетте йороци

12 И дванаесетте пророци - коските да
им процутат во нивните гробови! - Јако-

25
Ис 46,10

49,1
32,5-6

2
4 Цар
22-23
2 Лет 34-35

5
Варух 4,3

6
4 Цар 25,9
Ер 52,13
Плач 1,4
2,3

7
Ер 1,5
11,19
20,1-2
37,11-16
38,4-13

8
Ез 1-3
9-10

10
46,12

11
Агеј 2,23

12
Агеј 1-2
Езд 3,2-5,2

13 ва го утешуваа и го спасуваа со својата вистинска надеж.

Неем 3-4
6

14 *Зоровавел и Исус*

44,16
1 Мојс 5,24
Евр 11,5

¹³ И Зоровавел како да го прославиме? И тој е како прстен на десната рака,

1 Мојс 42-47
50,18-21,25-26
Ис.Н. 24,32

¹⁴ а исто така и Исус, Јоседековиот син, тие во своето време изградија дом и го востановија светиот храм на Господа, за вечна слава предодреден.

16

1 Мојс 4,25-26
5,6-8
6,10
9,18-27
10,21-22
Јов 15,7
Лк 3,38

Неемија

¹⁵ Голем е споменот и на Неемија, кој ги изгради паднатите градски сидови и постави врати и резина, а ги обнови и урнатите куќи.

50,3 *Големите личности на древните времиња*

48,17

4 Немало на земјата никој од создадените како Енох; тој беше однесен жив од земјата,

Пс 106,20

7

43,11

¹⁷ и не се родил маж како Јосиф, глава на браќата, поткрепа на народот; и коските негови беа почитувани.

¹⁸ И Сим и Сит меѓу луѓето беа славени, но Адам е над сите живи созданија.

Великиот свештеник Симон

50 Великиот свештеник Симон, син на Онија, за време на својот живот го поправи Божјиот дом, го зацврсти храмот.

² Тој ја стави основата за двојното издигнување - на високата ограда околу храмот.

³ Во негово време се беше намалил водостојот, опкружен со ископ, слично на море.

⁴ За да го укрепи градот против опсада, тој ги зајакна градските сидови.

⁵ Колку величествен стануваше меѓу народот кога излегуваше од зад храмовата завеса!

⁶ Тој беше како звезда Деница сред облаци, како месечина кога е полна;

⁷ како сонце што грее над храмот на Севишниот и како виножито што светлее меѓу величествени облаци;

⁸ како роза во пролетни дни, како кринови покрај водни извори и како леванонско гранче во летни дни;

⁹ како оган со кадиво во кадилница;

¹⁰ како искован златен сад, украсен со секакви скапоцени камења;

¹¹ како маслина со плодови и како кипарис извишен до облаци.

¹² Кога се облекуваше во великолепно одежди, кога ги ставаше сите украси, качувајќи се кон светиот жртвеник, целото светилиште со блесок го исполнуваше.

¹³ И кога ги земаше жртвените делови од рацете на свештениците, стоејќи кај огнот на жртвеникот,

¹⁴ окружен како со венец од своите браќа свештеници, како леванонски кедрови фиданки и како гранки палмови,

¹⁵ и сите Аронови синови во сета своја слава со приноси за Господа на рацете пред целиот собир на Израил.

¹⁶ Извршувајќи ја на жртвеникот службата, за да го овенча приносот на севишниот Седржител,

¹⁷ ја пружаше раката своја кон жртвената чаша, истураше во неа гроздов сок, го поливаше подножјето од жртвеникот за благопријатен мирис на Царот Севишен.

¹⁸ Тогаш синовите Аронови трубеа во труби метални и викаа со силен глас за спомен пред Севишниот.

¹⁹ И тогаш сиот народ ничкум на земја паѓаше, за да се поклони пред својот Господ, Седржителот и Севишен Бог.

²⁰ А пејачите со своите гласови Го прославуваа; во огромниот храм умилна песна се огласуваше;

²¹ народот на Милостивиот и Севишниот Господ се молеше додека славословието се пееше, и така Божјата служба ја завршуваа.

²² Тогаш, слегувајќи, рацете свои ги подигаше врз целиот собир од синовите Израилски, благословот Господов со устата своја го искажуваше за името Негово да се пофали.

²³ А народот уште еднаш ничкум паѓаше за да го прими благословот на Севишниот.

10
24,13

11
45,7-8
2 Мојс 28,2,40

12
2 Мојс 29,17
3 Мојс 1, 8-9
9,13

16
4 Мојс 10,2-10
2 Лк 29,27

20
3 Мојс 9,22
Пс 133,2

22
Пс 118,124

23
45,25

МУДРОСТ СИРАХОВА

25

23,16

Молиѿва за блаѿслов

²⁴ И денес, благословувајте Го Бога сите, Кој насекаде големи чуда прави, Кој ги продолжува нашите денови уште од утробата и со нас постапува според Својата милост.

14,20

²⁵ Тој нека ни даде весело срце и во деновите наши мир да ни подари во Израил од век до век.

Пс 118,105

²⁶ Милоста Негова секогаш да биде со нас и навреме да нè избави!

51,1

Пс 85,12

Мт 11,25

Три ѿрезрени народи

2

²⁷ Од два народа душата моја се одврка, а третиот и не е народ:

2 Мојс 15,2

Ис 33,2

Пс 30,18

37,39

120,2

3

²⁹ Оваа мудрост за поука и знаење ја напишав во книга јас, Исус Сираховиот син, од Ерусалим, кој ја изли мудроста на своето срце.

2 Мојс 34,6

Пс 34,4

103,8

Јов 19,22

4

³⁰ Блазе му на оној којшто ќе размислува за овие поуки; кој ќе ги стави во своето срце, тој мудар ќе биде,

28,22-23

Јк 3,5-6

5

³¹ а кој ги извршува - ќе успее во сè, зашто Господовата светлина е неговиот пат.

4 Мојс 103,8

16,33

6

³² Господи Царе, Тебе ќе Те воспевам, Тебе ќе Те фалам - мојот Бог и Спасител, Твоето име ќе Го прославувам;

Ис 14,15

Јона 2,3-4

Пс 70,20

Молиѿва на Исус, синоѿ Сирахов

51

Господи Царе, Тебе ќе Те воспевам, Тебе ќе Те фалам - мојот Бог и Спасител, Твоето име ќе Го прославувам;

² Ти беше мој закрилник и помошник;

³ Ти го спаси моето тело од пропаст и од примките на јазик клеветнички и уста лажлива; Ти беше мој помошник против оние што стануваа против мене.

⁴ Ти ме избави според Твојата голема милост и заради името Свое од заби што крцкаат спремни да ме изедат;

⁵ и од рацете на оние што ја бараа мојата душа и од многуте жалости што ги имав.

⁶ Од оган, којшто ме задушуваше од сите страни и од пламенот што не ме изгоре;

⁷ од длабината на адовата утроба, од нечист јазик и лажливи зборови, од клевета на неправеден јазик пред цар.

⁸ Душата моја близу до смртта беше.

⁹ Животот мој - до дното на пеколот:

¹⁰ од сите страни ме опкружуваа и немаше кој да ми помогне; од луѓе помош со поглед барав, но ја немаше.

¹¹ Тогаш си спомнав за милоста Твоја, Господи, и за делата Твои уште од почеток,

¹² дека ги спасуваш оние што на тебе се надеваат, ги спасуваш од непријателски раце.

¹³ Гласот на мојата молитва од земја го подигнав, Ти се молев од смрт да ме избавиш.

¹⁴ Повикав кон Господа, кон Отецот на мојот Господ - да не ме остави во дни на неволја кога немам помош од горделиви луѓе.

¹⁵ Името Твое непрестајно во славословие ќе го фалам, зашто молитвата моја ја послуша;

¹⁶ од погубел ме спаси и во зло време ме избави.

¹⁷ Затоа ќе Те воспевам и ќе Те фалам и името на Господа ќе го прославувам.

Поѿраѓа ѿо мудросѿа

¹⁸ Уште како момче, пред да почнам да патувам, во молитвата моја отворена мудрост барав;

¹⁹ пред храмот се молев за неа и докрај ќе ја барам, како од цутот на грозјето до неговото узревање,

²⁰ така срцето мое се радува од неа; мојата нога по прав пат тргна, уште од младоста по неа одам.

²¹ Го наведнував по малку увото и неа ја примавам; во неа наоѓав многу поуки за себе.

²² Напредував во неа.

²³ Ќе го прославувам оној, Кој ми ја дарува мудроста.

²⁴ Одлучив да одам по неа; го следев доброто и нема да се посрамам.

²⁵ Душата моја неа ја бараше, а во делата мои бев исправен.

²⁶ Рацете мои ги подигнав кон висините и ја осознавав својата неукост.

²⁷ Кон неа душата моја ја управив и од самиот почеток ѿ го предадов срцето свое,

7

Ис 59,16

63,5

Пс 21,11

8

Пс 24,6

77,6,12-13

10

Пс 68,30

11

50,4

Гал 1,4

13

6,18

Мудр 8,2

15

6,27

Ос 9,10

Пс 24,5

26,3

16

6,33

19

2 Мојс 9,22

23

24,19

Мт 11,28

24

Ис 55,1-2

Пс 41,2

Јн 7,37

25

Изреки 4,5,7

26 ²⁸ и со чистота ја достигнав; затоа нема да бидам оставен од неа.

^{6,24-25}
⁵ Мојс
^{30,11-14}
^{Мт 11,}
²⁹⁻³⁰
^{Рим 10,8} **29** Внатрешноста моја се подигна неа да ја бара; затоа придобив вредно богатство.

27 ³⁰ За награда Господ јазик ми даде; со него ќе Го прославувам.

^{6,28}
^{22,13} **31** Дојдете кај мене, вие ненаучените,

28 во училиштето мое бидете.

^{Јов 28,}
¹⁵⁻¹⁹ **32** Зашто вам мудроста ви е потребна, душите ваши силно жеднеат за неа.

^{Изреки}
^{16,16}
^{Мт 13,}
⁴⁴⁻⁴⁶ **33** Ја отворам устата своја и ви велам: „Купувајте ја без пари”;

29

^{Пс 30,7}

30

^{16,14}

³⁴ ставете го вратот свој во јаремот нејзин и душата ваша нека го прима ова учење; него можете близу да го најдете.

³⁵ Ете, со ваши очи гледате: јас малку се потрудив и голем спокој најдов.

³⁶ Придобивајте поуки колку за големо количество сребро, а со тоа ќе добиете богатство поголемо од злато.

³⁷ Нека се радува душата ваша за Неговата милост; и не срамете се да Го прославувате.

³⁸ Свршувајте ја работата своја навреме, и Тој навреме ќе ви ја даде вашата награда.

ИСАИЈА

Вовед

Пророкот Исаија бил Божји гласник меѓу Јудејците околу четирисекои години. За тоа време во Јудеја се изредиле четири цареви. Ова е период на доминација на Асирците, кои покориале голем број земји, меѓу кои и северното царство Израил. Јужното царство Јудеја не било целосно покорено, но неговите жители биле принудени да плаќаат големи даноци.

Книгата на пророкот Исаија има 66 глави и може да се подели на три дела:

Првиот дел (1–39) ја истакнува Божјата светост и сила. Поради Својата светост, Господ се гневи на злото меѓу жителите на Јудеја. Власија била корумпирана, а насилството и неправдите царувале. Затоа Господ ја објавува казната што ќе ги снајде Јудејците од страна на Асирците и Вавилонците. Сепак, Господ им навесува и надеж за иднината, доколку народот се покае и се обрати. Овој прв дел од книгата го офаќа периодот од 740–700-та година пр. Христос.

Вториот дел од книгата (40–55) е наречен и Утеша за Израил. Во овој дел Господ му се обраќа на народот кој веќе е казнет и обесхрабрен. Господ им порачува да не се надеваат на моќни идоли, туку да се обратат кон Семокниот Господ, Кој ќе ги избави од Вавилон и од другите земји во кои Божјиот народ бил расеан. Тогаш Господ ќе ги врати во нивната земја и ќе ги благослови.

Третиот дел (56–66) се однесува на периодот по враќањето од ројството во Вавилон. Во 538 година пр. Христос, персискиот цар Кир попустил декрет со кој на Евреите им се дозволува да се вратат во Ерусалим и да го обноват храмот. Оние што се вратиле ја запекнале својата земја во урнини и живееле под многу тешки услови за време на обновата. Сепак, Господ им ветува својата иднина на оние кои ќе Му бидат верни.

1,1

Ос 1,1
Мих 1,1

1 Видение на Исаија, синот на Амоц, кое го виде за Јудеја и Ерусалим, во деновите на јудејските цареви Озија, Јотам, Ахаз и Езекија.

Одmejнaй народ

2 Чујте небеса и слушај земјо, зашто Господ вели: „Јас воспитав и подигнав синови, а тие се побунуваат против Мене.

3 Волот го познава стопанот свој, и магарето - јаслите на господарот свој, а Израил не Ме познава, Мојот народ не разбира.”

4 Ах, народе грешен, народ претрупан со беззаконија, племе на злодејци и синови погубни! Го оставивте Господа, Го презревте Светецот Израилев, - грб Му свртевте.

5 Каде уште да ве бијат вас, кои сè уште се противставувате? Целата глава ви е во рани, и целото срце ви е изнемоштено.

6 Од главата до петите нема во тој народ здраво место, модрици, гнојни рани, нечистени, преврзани и неомекнати со масло.

Опyсyшeнa земја

7 Земјата ви е опустошена, градовите ви се изгорени со оган; нивите ваши пред ваши очи туѓинци ги јадат; и пустош е, како што запустуваат туѓинци.

8 Остана ќерката Сионова како колиба во лозје, како сеница во градина, како опсаден град.

5

3 Мојс
26,14–33
Ер 5,3
8,18
Амос 4,
6–12
Плач 5,17

6

Ер 8,22
30,12–15
Пс 37,3,7
Лк 10,34

7

6,11
1 Мојс 19,1
5 Мојс
28,33
Ер 2,15
Пс 78,7

5 Мојс 4,26
31,28
32,1,5–6,10
Ер 6,19
Мих 1,2
Варух 4,8

Ер 4,22
8,7
Пс 80,11

30,9
1 Мојс 6,12
5 Мојс
28,20
31,16
Ер 1,16
2,13
16,11

9 ⁹ Да не беше ни оставил Господ Сава-
от мал остаток, ќе бевме како Содом, ќе
заприлежавме на Гомора.

Не жртви, туку правда

10 ¹⁰ Чујте го словото Господово, кнезо-
ви содомски, вслушајте се во законот на
нашиот Бог, народе гоморски!

¹¹ „Зошто ми се многуте ваши жртви?
- вели Господ. Презаситен сум од сепал-
леници на овни и од маснотија на згоен
добиток; крв од телињата, од јагниња и
јариња не сакам.

¹² Кога доаѓате да се јавите пред лице-
то Мое, кој го бара тоа од вашата рака,
кога ќе згазнете на Моите дворови?

¹³ Не принесувајте веќе празни жрт-
ви; кадењето е одвратно за Мене; ново-
месечија, саботи и празнични собранија
со незаконија - не можам да трпам!

¹⁴ Душата Моја ги мрази вашите но-
вомесечија и вашите празници: тие се
товар за Мене, тешко Ми е да ги носам.

¹⁵ И кога протегаат раце, Јас ги кри-
јам од вас очите Свои, а кога ги умно-
жувате молбите свои, Јас не слушам:
рацете ваши се полни со крв.

¹⁶ Измијте се, исчистете се; иставете
ги од очите Мои лошите дела свои;
престанете да правите зло;

¹⁷ научете се да правите добро, барајте
правда, спасувајте угнетен, заштитивај-
те сирак, застапувајте се за вдовица.”

Повик од Господ

18 ¹⁸ Тогаш дојдете и ќе се пресуди, вели
Господ. Гревовите ваши да се и алово
црвени - како снег ќе ги побелам; да би-
дат црвени и како пурпур - како волна
ќе станат бели.

¹⁹ Ако Го барате и послушате, ќе ги
јадете добрата земни;

²⁰ ако, пак, не сакате и се противста-
вувате, меч ќе ве истреби! Тоа го рече
устата Господова.

Осуда на Ерусалим

²¹ Како справедливият верен град
Сион стана блудница? Во него царува-
ше правда, а сега престојуваат убијци.

²² Среброт ти стана како згура, вино-
то ти е со вода помешано;

²³ твоите кнезови се престапници на
законот и соучесници на крадци; сите
тие сакаат подароци и лакомат за на-
града; не заштитиваат сирак, и поплака
на вдовица не стигнува до нив.

²⁴ Затоа вели Господ, Господ Саваот,
Јунакот Израилев: „О, ќе ја истурам ја-
роста на противниците Свои и ќе им се
одмаздам на непријателите Свои!

²⁵ И ќе ја свртам против тебе раката
Своја и како со пепелница ќе ја исчис-
там од тебе згурата и ќе го одделам од
тебе сето олово.

²⁶ И пак ќе поставам судии, како по-
рано, и советници како отпрвин; тогаш
ќе говорат за тебе: град на правда, вер-
на престолнина!

Господ ќе го избави Ерусалим

²⁷ Сион ќе се спаси преку праведен
суд, и обратените негови - преку правда.

²⁸ За сите отстапници и грешници -
погибел, а оние, што Го оставиле Гос-
пода, ќе бидат истребени.

²⁹ Вие ќе бидете посрамени заради да-
бовите што ги обожавате, ќе црвенеете
од срам заради градините што сте си ги
избрале;

³⁰ зашто вие ќе бидете како даб, чиј
лист свенал и како градина, во која нема
вода.

³¹ И силниот ќе биде отпадок, а дело-
то негово - искра; ќе горат заедно, - и
никој нема да ги угасне.”

Траен мир

2 Слово, откриено во видението на
Амоцовиот син Исаија, за Јудеја и
Ерусалим.

² И ете, во последните дни гората на
домот Господов ќе биде поставена на
врвот од планините и ќе се возвиси над
ридовите, ќе појдат кон неа сите наро-
ди.

³ Ќе тргнат многу народи и ќе речат:
„Дојдете, да се искачине на гората Гос-
подова, во домот на Бог Јаковов; Тој ќе
нè научи на Своите патишта и ќе одиме
по патеките Негови; зашто од Сион ќе
излезе законот, и од Ерусалим - слово-
то Господово.”

21
Ер 2,20
Ез 16
23
Пс 88,14
97,2

22
Ер 6,29
Ез 22,18

23
Ер 5,5
6,28
Ез 22,27
Ос 9,15
Мих 3,11
7,3

24
47,4
5 Мојс
32,41

25
Ер 2,22
Ез 22,18
Зах 13,9

26
1,21
56,5
60,14
Зах 8,3

27
33,5
46,13
58,2

28
Пс 72,27

29
Ос 4,13

30
64,5
Пс 1,3

31
Ер 4,4
Амос 5,6

2,2
Мих 4,1
Зах 8,3
Пс 2,6

3
56,6-8
Мих 4,2
Пс 23,3
122,4
Лк 24,47
Јн 4,22

4,3
1 Мојс
18,16-33
19,1-29
Амос 4,11
Рим 9,29

1 Мојс
18,20
5 Мојс
32,32
Ер 13,15

Ер 6,20
Амос 5,22
Мих 6,7
Пс 49,8

Ос 2,13
Амос 5,21
Плач 2,6

Ер 15,6
20,9

59,2-3
Ер 2,34
14,12
Мих 3,4
Изреки
1,28

Ер 4,4
Амос 5,
14-15

2 Мојс
22,22
Ер 22,3
Ер 81,3-4
Јов 31,
16-17

43,26
Мих 6,2
Пс 31,1
51,9

3 Мојс
26,3-12
5 Мојс
28,1-14
Ер 2,7
Езд 9,12

40,5
58,14
3 Мојс
26,25
5 Мојс
32,42
Ер 2,30
14,12
Мих 4,4

4 ^{3,13} ^{Ос 2,20} ^{Јонл 4,9-11} ^{Мих 4,3} ^{Зах 9,10} ⁴ И ќе им суди Тој на народите и ќе избличи многу племиња; ќе ги преко-
ваат мечевите свои во плугови, а копја-
та свои - во српови: народ против народ
нема да крене меч и нема повеќе да се
учат на војна.

⁵ О, доме Јаковов! Дојдете, да одиме
во Господовата светлина.

Грешни обичаи

6 ^{57,3} ^{5 Мојс} ^{18,10,14} ⁶ Но Ти го отфрли Својот народ, до-
мот Јаковов, зашто тие примија многу
од источните зла и мафесници си имаат
како Филистејците, и се братимат со си-
нови на туѓинци.

⁷ Се исполни земјата негова со злато и
сребро, богатствата крај немаат; се ис-
полни земјата негова со коњи, колите
негови број немаат.

8 ^{17,8} ^{Ер 1,16} ^{25,6} ⁸ Се исполни земјата негова со идоли:
тие се поклонуваат на изработка од сво-
ите раце, на она што нивните прсти го
направиле.

9 ^{5,15} ⁹ Човекот е свиткан, мажот е пони-
жен - не простувај им!

10 ^{26,20} ^{Ос 10,8} ^{Лк 23,30} ^{2 Сол 1,9} ^{Откр 6,16} ¹⁰ Влезе во пештерата и сокриј се во
земјата од страв пред Господ и од слава-
та на Неговото величие.

Господ ќе суди

11 ^{Пс 17,27} ^{Лк 1,51} ¹¹ Ничкум ќе паднат гордите погледи
човечки, и она, што е високо кај луѓето,
ќе се понизи; а само Господ ќе стои ви-
соко во тој ден.

12 ^{10,34} ^{Наум 1,4} ^{Зах 11,2} ¹² Зашто иде денот на Господ Саваот
против сè што е гордо и надуено и про-
тив сè што е превознесено, - и тоа ќе би-
де понизено, -

13 ^{3 Цар} ^{22,49} ^{Пс 47,7} ¹³ против сите кедрни леванонски, ви-
соки и величествени, и против сите да-
бови башански,

14 ¹⁴ против сите високи гори и против
сите ритчиња што се издигаат,

15 ^{2,11} ^{2 Цар 22,3} ¹⁵ против секоја висока кула и против
секоја цврста сидина,

16 ¹⁶ против сите таршишки кораби и
против сите нивни украси.

17 ¹⁷ И ќе падне човечкото величие, она
што е високо кај луѓето ќе се понизи;
само Господ ќе стои високо во тој ден,

¹⁸ а идолите сосема ќе исчезнат.

¹⁹ И ќе влезат луѓето во карпести
пештери и во земни јами од страв пред
Господ и од славата на Неговото вели-

чие, кога ќе се крене Тој да ја потресе
земјата.

²⁰ Во тој ден човекот ќе ги фрли своите
сребрени и своите златни идоли, што
ги направил за да им се поклонува,

²¹ за да влезе во камени процепи и во
планински долови од страв пред Господ
и од славата на Неговото величие, кога
ќе се крене Тој да ја потресе земјата.

²² Престанете да се надевате на човек,
чие дишење е во ноздрите негови, заш-
то - што знае тој?

Суд над Ерусалим и Јуда

3 Ете, Господ Бог Саваот ќе го одзе-
ме од Ерусалим и од Јуда жезолот и
помошта, секоја поткрепа во леб и
вода,

² храбар водач и војник, судија и про-
рок, јасновидец и старец,

³ војсководец и големец, советник,
мудар уметник и вешт говорник.

⁴ Ќе им дадам момчиња за началници,
и деца ќе владеат над нив.

⁵ А во народот еден ќе угнетува друг,
и секој - својот ближен; момче бесрам-
но ќе се прави голем пред старец и
простак - пред големец.

⁶ Тогаш човек ќе се фати за братот
свој, во челада на татко си свој и ќе ре-
че: „Ти имаш наметка, биди ни водач, и
овие урнатини нека бидат под твоја ра-
ка.”

⁷ А тој со клетва ќе рече: „Не можам
да ги излекувам раните на народот; и во
мојата кука нема ни леб, ни облека: не
правете ме водач на народот.”

⁸ Така пропадна Ерусалим, и падна
Јуда, зашто јазикот нивни и делата нив-
ни се против Господ, навредливи пред
очите на Неговата слава.

⁹ Изразот на лицето нивно сведочи
против нив, а за гревот свој тие кажува-
ат отворено, како содомците, не кријат:
тешко на душата нивна! Сами на себеси
навлекуваат зло.

Лоши водачи

¹⁰ Кажете му на праведникот: „Блазе
му, зашто тој ќе ги јаде плодовите на
делата свои;

¹¹ а на беззаконикот - тешко нему,
зашто врз него ќе паднат делата на ра-
цете негови!

20

30,22

31,7

21

2,19

22

1 Мојс 2,7

6,3

Ер 17,5

Јов 7,16-17

34,14

3,1

Ез 14,13

Амос 8,11

4

Проп 10,16

5

19,2

Мих 7,2,6

7

Ер 14,19

9

1 Мојс

18,20-21

19,4-11

Ос 5,5

1 Тим 5,24

10

Пс 57,11

Изреки

1,33

11

Гал 6,7

12 <sup>Ос 4,12
Мих 3,5</sup> ¹² Угнетувачи на Мојот народ се деца-та, и жени владеат над него. Народе Мој, твоите водачи те доведуваат до заблуда и го раскопуваат патот по кој одиш.”

13 <sup>Ер 2,9
Ос 4,1-5
Амос 6,1-5
Мих 2,1-3</sup> ¹³ Се крена Господ на суд - и стои, за да го суди народот.

14 <sup>5,1-7
Амос 2,6-7
Мих 2,1-3</sup> ¹⁴ Господ влегува во суд со старешините на Својот народ и со неговите кнезови: вие го опустошивте лозјето; ограбеното од сиромасите е во вашите куќи.

15 <sup>Амос 2,7
Пс 93,5
Изреки 22,22-23</sup> ¹⁵ „Зошто го угнетувате народот Мој и ги газите сиромасите?” вели Господ Бог Саваот.

16 *За ерусалимскиите жени*

<sup>Ез 16,50
Амос 4,1-3
Соф 3,11</sup> ¹⁶ Потоа рече Господ: „Поради тоа што ќерките сионски се гордеат и одат со исправени вратови, што освојуваат со погледите, и ситно одат и со веришки на нозете тропкаат,

17 <sup>47,3
Ер 13,26
Ез 16,37
Амос 8,10</sup> ¹⁷ Господ ќе го оголи темето на ќерките сионски, и ќе го открие срамот нивни.”

23 <sup>15,2
Амос 8,10</sup> ²³ Господ ќе го оголи темето на ќерките сионски, и ќе го открие срамот нивни.”

24 <sup>2 Цар 1,12
Ос 14,1
Пс 77,64</sup> ²⁴ Во оној ден Господ ќе ги одземе убавите веришки на нозете, секакви шнолички и полумесечинки,

25 <sup>47,1
Ер 14,2
Јов 2,13
Плач 1,4
2,10</sup> ²⁵ обетки, ѓерданчиња и ладила, превези, гривни и појаси, стакленца со мириси и уметнички украси,

²⁰ прстење и алки за нос,

²¹ горна облека и долна, шамичиња, светли тенки наметки, кошули, за-братки и покривала.

4,1 <sup>1 Мојс 30,23
Ер 15,16
Амос 9,12
Лк 1,25</sup> ^{4,1} И наместо пријатен мирис ќе има смрад и место појас - јаже, место кадрили коси - ќелапи глави, наместо широка наметка - тесно вреќиште, место убавина - лузна.

²⁴ Мажите твои ќе паднат од меч, а јунаците твои - во битка,

²⁵ и портите на престолнината ќе воздивнуваат и ќе плачат, а таа ќе седи на пуштена на земјата.

Месијански вејувања

4 Во оној ден, седум жени ќе се фатат за еден маж и ќе речат: „Свој леб ќе јадеме и своја облека ќе носиме, доста е само да се нарекуваме со твоето име - симни го од нас срамот наш!”

² Во оној ден фиданката Господова ќе се јави во убавина и чест, а плодот на земјата - во величие и слава, за спасените синови израилски.

³ Тогаш преостанатите на Сион и преживеаните во Ерусалим - сите, запишани како да живеат во Ерусалим, ќе се нарекуваат свети,

⁴ кога Господ ќе ја измие нечистотијата на ќерките сионски и ќе ја исчисти крвта на Ерусалим од средината негова со дух, кој суди и со дух, кој пали.

⁵ И ќе направи Господ над секое место на гората Сион и над собранијата, об-лак и дим дење, а блесок од пламнат оган - ноќе; зашто слава ќе покрива сè.

⁶ И ќе има шатор за сенка дење од припек и засолниште и заклон од лошо време.

За неродното грозје Господово

5 Ќе Му ја запеам на мојот Возљубен Неговата песна за лозјето Негово. Мојот Возљубен имаше лозје на врвот од плодороден рид;

² Тој го ограда и го исчисти од камења, насади во него избор од лозови прачки, изгради кула во средината негова, направи големи каџи; очекуваше да роди добро грозје, а тоа роди диво грозје.

³ Па сега, жители ерусалимски и мажи Јудејци, пресудете меѓу Мене и Моето лозје.

⁴ Што уште требаше да направам за Моето лозје и не го направив? Зошто, кога очекував принос од добро грозје, тоа даде диво грозје?

⁵ Сега ќе ви кажам што ќе направам со лозјето Свое: ќе ја иставам оградата, и тоа ќе биде опустошено; ќе му ги разрушам сидиштата, и ќе биде газено:

⁶ ќе го оставам да запусте: нема ни да го кројат, ни да го копаат - ќе обрасне во трње и боцки, ќе им заповедам на облаците да не истураат дожд врз него.

⁷ Лозјето на Господ Саваот е домот Израилев, а луѓето на Јуда - Негова љубена градина. И чека Тој правосудие, но ете - крвопролевање; чека правда, а ете - пискот.

2
6,13
53,2
Ер 23,5-6
Зах 3,8
6,12
Пс 71,16

3
10,20
37,31
Ез 6,8-9
Соф 3,13
Мал 3,16

5
2 Мојс 13,21-22
Ос 7,6
Пс 18,5
Плач 2,3

6
25,4-5
Пс 90,2
Откр 7, 15-16

5,1
Ер 2,21
Ос 10,1

2
27,2-5
5 Мојс 32,32
Мт 21,33
Мк 12,1

3
Ер 2,4-7
Мих 6,1-5

5
Ос 2,14
Пс 79,12
Изреки 24,31

6
32,13
5 Мојс 11,14
2 Цар 1,21
Ос 10,8
Амос 4,7
Агеј 1,10

7
Ер 31,20
Пс 9,12
Проп 3,16

8

**Исаија ѝи осудува
социјалниџе нейравди**

3 Цар 21,
1-16
Ер 22,13-19
Ез 7,5-26
Амос 6,1-7
Мих 2,2
Авак 2,
6-20
Лк 6,24-26

8 Тешко ви вам, кои прилепувате куќа кон куќа, кои присоединувате нива кон нива, така што за другите да не останува место, како да сте само вие населени на земјата!

9

1,7
6,11
17,9
Амос 3,15

9 Во ушите мои - Господ Саваот рече: - тие многубројни домови ќе бидат пусти, тие големи и убави куќи ќе бидат без жители;

10

7,23
Агеј 2,16

10 десет ари лозје ќе дадат едно буре, а еден гомер посеано семе, одвај ќе донесе една ефа.

11

22,13
28,1
56,12
Јоил 1,5
Амос 4,1
Мих 2,11
Мудр 2,7-9

11 Тешко им на оние, кои од рано утро бараат жесток пијалак и до доцна вечер се згорештуваат со вино;

12 на нивните гоштавки има и харфа и лира, и тимпани, и свирка и вино; а кон делата на Господ тие и не погледнуваат, ниту помислуваат за делата на Неговите раце.

12

Амос 6,5-6
Пс 27,5
143,5-6
Изреки 23,29-30

13 Затоа Мојот народ ненадејно ќе отиде во ропство; неговите големци ќе гладуваат, богаташите негови ќе се мачат од жед.

13

Ос 4,6
Амос 8,13

14 Затоа пеколот се раширил и без мерка ја отворил устата своја: таму ќе слезе нивната слава и нивното богатство, вревата нивна и сè што ги весели.

14

Авак 2,5
Изреки 27,20
30,15-16

15 Смртникот ќе се свитка, човекот ќе се понижи и гордите луѓе очи ќе наведнат;

15

2,9,11
Пс 17,27

16 а Господ Саваот ќе се возвеличи во суд, светиот Бог ќе ја соопшти светоста Своја во правда.

16

1,26
6,3
33,5
3 Мојс 10,3
Ез 20,41

17 И овците ќе си пасат како на пасишта, и туѓинци ќе се хранат со оставените плодни пасишта на богатите.

17

7,25
32,14

18 Тешко им на оние, кои влечат по себе беззаконие со јажиња на суетност и грев - како со колски ремења;

19

Ер 17,15
Ез 12,38
3 Птр 3,3-4

19 кои велат: „Нека побрза Тој и нека го забрза делото Свое, за да видиме; нека се приближи и нека се исполни решението на Светецот Израилев, за да дознаеме!“

20

Мих 3,2
Изреки 17,15
Мт 23,13

20 Тешко им на оние, кои злото го нарекуваат добро, а доброто - зло; темнината ја сметаат за светлина, светлината - за темнина, горчливото - за слатко, а слаткото - за горчливо!

21 Тешко им на оние, кои се мудри во своите очи и разумни пред самите себеси!

22 Тешко им на оние, кои се храбри вино да пијат и силни да приготвуваат жесток пијалак,

23 кои за подароци го оправдуваат виновниот, а ги лишуваат праведните од законитото!

24 Затоа, како што огнот ја јаде сламата, и пламенот го голта сеното, така ќе загине коренот нивни, цветот нивни ќе се разнесе како прав; зашто тие го отфрлија законот на Господ Саваот и го презреа словото на Светецот Израилев.

25 Затоа гневот на Господ ќе се разгори против Неговиот народ, ќе ја протегне раката Своја против него и ќе го порази, така што планините ќе затреперат и труповите нивни ќе бидат како ѓубре по улиците. А при сето тоа гневот Негов нема да се одврати и раката Негова уште ќе биде протегната.

Туѓинци ќе најаднајџ

26 И ќе крене знаме за далечни народи и ќе им даде знак на оние што живеат на крајот од земјата, и ете, тие лесно и брзо ќе дојдат;

27 кај нив нема да има ни умрен, ни премален; ниеден нема да задреме и нема да заспие; нема да се отпаше појасот од половината негова и нема да се одврзе ремен од чевлите негови;

28 стрелите им се изострени, сите лакови - им се затегнати; копитата на коњите нивни се како кремена, а бојните коли нивни - како виор;

29 рикањето нивно е како рикањето на лавица; тие рикаат како лавчиња; ќе го зграпчат пленот и ќе го однесат и никој нема да им го одземе.

30 Во оној ден ќе зарика против него како бучава на разбеснето море; ќе погледне Тој на земјата, и ете, темнина и жалост, а светлината потемнела во облаците.

Видение за славата Господова

6 Во годината кога умре цар Озија, јас Го видов Господа, седнат на престолот висок и издигнат, а полите на

21

29,14
Изреки 3,7
Јн 9,40-41
Рим 1,
21-22
11,25

22

5,11
Песна 8,2

23

Изреки 17,15

24

1,4
10,17
Мал 3,19

25

9,11,16,20
10,4
Ер 7,33
9,21
Авак 3,6
Пс 17,7

26

11,10,12
49,22
Ер 4,6
50,2

27

56,10
Наум 3,18
Пс 104,37
121,3-4

28

Ер 4,13
47,3
Пс 7,12-13
45,6

29

Ер 2,15
Ос 5,14
Амос 3,12

30

8,22
Ер 4,23
Јоил 2,2
Соф 1,15

6,1

4 Цар 15,32
Амос 9,1
Дан 7,9
2 Лет 26,22-23
Откр 4,2
20,11

2 облеката Негова го исполнија целиот храм.
Ез 1,11
Откр 4,8

3 Околу Него стоеја серафими; секој од нив имаше по шест крилја: со две секој го криеше лицето свое, со две други ги криеше нозете свои, а со две леташе.
57,15
4 Мојс 14,21
Авак 3,3
Пс 28,9
72,19
Откр 4,8

3 И викаа еден кон друг и велеа: „Свет, свет, свет е Господ Саваот! Целата земја е полна со Неговата слава!”

4 И се разниша горништето на вратите од гласот на оние што викаа, а домот се исполни со дим.

5 И реков: „Тешко мене, зашто сум човек со нечиста уста и живеам среде народ исто така со нечиста уста, - а очите мои Го видоа Царот, Господ Саваот!”
1,16
2 Мојс 33,20
Суд 6,22

6 Тогаш долета до мене еден од серафимите со разгорен јаглен во раката што го беше зел со клешти од жртвеникот,
Откр 8,3-5

7 се допре до устата моја и ми рече: „Ете, тоа се допре до устата твоја - и твоето беззаконие се отргна од тебе, гревот твој се очисти.”
Ер 1,9
Пс 50,2,3
Дан 10,16

8 И го чув гласот на Господ, Кој рече: „Кого да испратам и кој ќе отиде за нас?” А јас реков: „Еве ме мене, испрати ме мене!”
40,6
2 Мојс 4,13
3 Цар 22,20

9 Тогаш Тој рече: „Оди и кажи му на тој народ: „со ушите ќе чуете и нема да разберете, и со очи ќе гледате - и нема да видите.”
43,8
Мудр 4,14
Мт 13, 14-15
Мк 4,12
Дела 28, 26-27

10 Зашто срцето на тој народ е заборавено, и со ушите тешко слушаат и ги затвориле очите свои за да не гледаат со очи, со уши да чујат и со срце да разберат, та да се обратат да ги излекувам.”
Ер 5,21
Ез 12,2
Зах 7,11
Јн 12,40

11 И реков: „До кога, Господи?” Тој рече: „Додека запустат градовите и останат без жители, и куќите без луѓе, земјата сосема не се запустити,
1,7
32,14
Ер 4,7
Ел 5,13

12 додека Господ не ги протера луѓето и голема пустош во таа земја да има.

13 И ако остане уште десеттиот дел во неа, и таа пак ќе биде разорена; но како од брест и даб, кога се и отсечени, останува коренот нивни, така светото семе ќе биде нејзин корен.”
7,16
10,23

13 И ако остане уште десеттиот дел во неа, и таа пак ќе биде разорена; но како од брест и даб, кога се и отсечени, останува коренот нивни, така светото семе ќе биде нејзин корен.”
2 Цар 19,44
3 Цар 11,31-32

Исаија му дава надеж на царот Ахаз

7 Во дните на Ахаз - синот на Јотам, син Озиев, цар јудејски, - Рецин, ца-

рот арамејски, и Факиј, синот Ремалиев, цар израилски, отидоа против Ерусалим да го завладеат, но не можеа да го преземат.

2 Тогаш му беше соопштено на домот Давидов и речено: „Арамејци се сместија во земјата Ефремова. И му затрепери срцето на Ахаз и срцето на народот негов, како што од ветар се нишаат дрвјата.”

3 И му рече Господ на Исаија: „Излези ти и син ти Шеар-Јашув да го пречекаш Ахаз на крајот од горното езеро по патот кај нивата на валавичарот,

4 и кажи му: Охрабри се и биди спокоен; не плаши се, и да не се плаши срцето твое пред двата краја на тие гламји што чадат, од пламениот гнев на Рецин, на Арамејците и на синот Ремалиев.

5 Арам, Ефрем и синот Ремалиев кројат против тебе зло, велејќи:

6 „да одиме против Јудеја и да ја исплашиме, да ја завладееме и да го поставиме за цар Тавеловиот син.”

7 Но Господ Бог вели вака: Тоа нема да стане и нема да се изврши,

8 зашто главата на Арам е Дамаск, а главата на Дамаск - Рецин; по шеесет и пет години Ефрем ќе престане да биде народ;

9 глава на Ефрем е Самарија, а глава на Самарија - синот Ремалиев. Ако не верувате, нема да се одржите.”

Пророштво за Емануил

10 И продолжи Господ да му говори на Ахаз и му рече:

11 „Барај за себе знак од Господ, твојот Бог: барај или во длабочините или во височините.”

12 Но Ахаз рече: „Нема да барам и нема да Го искушувам Господа.”

13 Тогаш Исаија рече: „Слушајте, пак, доме Давидов! Зар ви е малку тоа што им дотежнувате на луѓето, па сакате да Му дотежнувате и на мојот Бог?”

14 Затоа Самиот Господ ќе ви даде доказ: ете, Девица ќе зачне и ќе роди Син, и ќе Му го дадат името Емануил.

15 Тој ќе се храни со млеко и мед, додека да се научи да го отфрла лошото и да го избира доброто.

7,1

1,1-9
4 Цар 16, 5-9
2 Лет 28, 5-15

3

36,2
4 Цар 18,17
20,20

4

8,12
30,15
Амос 4,11
Зах 3,2

7

8,10
Ер 44,28
Пс 32,10
17,3

9

28,16
30,15
2 Лет 20,20

11

Суд 6,36-40
Пс 138,8
Мт 16,1-4

12

5 Мојс 6,16
Пс 77,18

13

Мих 6,3

14

9,5
38,7
1 Мојс 16,11
Суд 13,3
Мих 5,2
Мт 1,23
Лк 1,31

15

7,22

16 ^{23,1-17} ^{5 Мојс 1,39} ^{3 Цар 3,9} 16 Зашто, пред детето да се научи да го отфрла лошото и да го избира доброто, оваа земја, од која ти се плашиш, ќе биде оставена од двајцата цареви.

17 ^{8,7-8} ^{4 Цар 15,29} 17 Но Господ ќе испрати врз тебе и врз народот твој и врз домот на татко ти, такви денови, какви што не доаѓале, откако Ефрем се оддели од Јуда - ќе го испрати асирскиот цар.

18 ^{5,26} ^{5 Мојс 1,44} 18

Закана со инвазија

19 ^{2,19} 19 И ете, во тој ден Господ ќе им даде знак на мувите, што се кај устието на египетската река, и на пчелите, што се во асирската земја, -

20 ^{3,24} ^{Ез 5,1} 20 И ете, во тој ден Господ ќе ги избричи со брич, земен од оваа страна на реката - преку асирскиот цар, главата и влакната на нозете, ќе ја симне дури и брадата.

21 ^{11,6} 21 И во тој ден, кој храни крава и две овци,

22 ^{4,3} 22 поради изобилството на млеко, што тие ќе го дадат, ќе јаде масло; со масло и мед ќе се хранат сите, кои останале во таа земја.

23 ^{5,6,10} ^{Песна 8,11} 23 Во тој ден на секое место, каде што растеле илјада лози за илјада сребреници, ќе има глог и трниште.

24 ^{32,13-14} 24 Таму ќе се оди со лакови и стрели, бидејќи целата земја ќе е во глогови и трњаци.

25 ^{5,5,17} ^{27,10} ^{Соф 2,6-7} 25 И во тој ден, кој храни крава и две овци,

26 ^{8,1} ^{10,6} ^{30,8} ^{Ер 30,2} ^{Авак 2,2} 26 поради изобилството на млеко, што тие ќе го дадат, ќе јаде масло; со масло и мед ќе се хранат сите, кои останале во таа земја.

27 ^{8,1} ^{10,6} ^{30,8} ^{Ер 30,2} ^{Авак 2,2} 27 Во тој ден на секое место, каде што растеле илјада лози за илјада сребреници, ќе има глог и трниште.

28 ^{4 Цар 16,10-16} ^{18,2} 28 Таму ќе се оди со лакови и стрели, бидејќи целата земја ќе е во глогови и трњаци.

Ушеха на верниџе во лошиџе времиња. Ојомена да се верува во живиоџ Боџ

8 И ми рече Господ: „Зем си голема плоча и напиши на неа со човечко писмо: Махер-Шалал-Хаш-Баз”¹.

2 И си зедев верни сведоци: свештеникот Урија и Захарија, синот Јеверикиев,

3 и легнав со пророчицата, и таа зачна и роди син. И ми рече Господ: дај му име: Махер-Шалал-Хаш-Баз

4 зашто, пред да се научи детето да зговара: тате, мамо, - богатството на Дамаск и пленот самарјански ќе бидат однесени од асирскиот цар.

5 И продолжуваше да ми зборува Господ и рече:

6 „Штом овој народ ги занемарува водите на Силоам, кои течат тивко, а се восхитува на Рецин, и на синот Ремалиев,

7 Господ ќе ги испрати врз него бурните и големи води на Реката - асирскиот цар со сета негова слава;

8 и ќе навлезе во Јудеја, ќе ја поплави и високо ќе се крене - ќе стигне до вратот; и раширените крила нејзини ќе бидат по целата ширина на Твојата земја, Емануиле!”

9 Здружувајте се, народи, но ќе бидете уништени, и внимавајте, вие сите што сте далечни земји! Вооружувајте се, но ќе бидете победени; вооружувајте се, но ќе бидете уништени!

10 Кројте заговори, но тие ќе се рушат, говорете збор, но тој нема да се исполни, зашто со нас е Бог!

11 Зашто вака ми велеше Господ, држејќи ја врз мене цврстата рака и опоменувајќи ме да не одам по патот на тој народ, велејќи:

12 „Не нарекувајте го заговор сето она што тој народ го нарекува заговор; и не плашете се од она, од кое тој се плаши, не стравувајте.

13 Господ Саваот - само Него сметајте Го за свет, и Тој да биде ваш страв и ваш трепет!

14 Тој ќе биде осветување и камен за сопнување и карпа за соблазна на двата дома Израилеви, стапица и мрежа за жителите ерусалимски.

15 И мнозина од нив ќе се сопнат и ќе паднат, ќе се разбијат, ќе се заплеткаат во стапицата и ќе бидат уловени.”

3
7,14

4
7,16
17,1-6
4 Цар 16,9

6
7,1-2
30,15-16
Јн 9,7

7
7,17
Пс 68,1
Откр 12,15

8
7,14
10,28-32
30,28
36,1

10
7,14
Изреки 21,30
Рим 8,31

11
Ер 20,7
Ез 3,14

12
7,2
1 Птр 3,14

13
29,22-23
1 Птр 3,15

14
Ез 11,16
Лк 2,34
Рим 9,
32-33
1 Птр 2,7-8
Откр 21,22

15
28,13

¹ 8,1. Брз на илен и ишар на гребез.

16 Исаија и верниите следбеници

Дан 12,4

17 „Врзи го свидетелството и запечати го откровението пред своите ученици.”

Мих 7,7

Авак 2,3

Пс 121,1

18 Кој го сокрил лицето Свое од домот Јаковов, на Него се надевам.**18** Ете, јас и децата што ми ги даде Господ, сме како белези и докази во Израил од Господ Саваот, Кој живее на гората Сион.**19** И кога ќе ви речат: „Обратете се кон оние, што извикуваат мртовци, и кон мафесници, кон бајачи и оние што говорат од стомак, тогаш одговарајте: не треба ли народот да се обрнува кон својот Бог? Се прашуваат ли мртви за живи?”**22** Допрашајте се до законот и откровението! Ако некои речат дека не е така, тогаш за нив нема светлина.**21** Ќе скитаат тие по земјата, жестоко угнетувани и гладни; и во време на гладот ќе се лутат, ќе го навредуваат својот цар и својот Бог.**22** И ќе се загледаат угоре, и ќе погледаат кон земјата; и ете - скрб и мрак, густа темнина; и ќе бидат фрлени во темнината.**3** Но нема секогаш да има мрак таму, каде што сега тој е згустен. Поранешното време ја понизи земјата Завулонова и земјата Нефталимова; но подоцнежното - ќе го возвеличи крајморскиот пат, од онаа страна на Јордан, незнабожечка Галилеја.**Крај на војниите****5** Народот, кој оди во темнина, ќе види голема светлина; врз оние што живеат во земјата на смртната сенка, ќе болсне светлина.**3** Ти ќе го умножиш народот, ќе ја зголемиш радоста негова. Тој ќе се весели пред Тебе, како што се веселат за време на жетва, како што се радуваат при делење на плен.**4** Зашто јаремот, кој му тежеше, и жезолот што го поразуваше, и стапот на неговиот угнетувач - Ти ќе ги скршиш, како во денот на Мидјан.**5** Зашто секоја војничка обувка во време на војна и облека, извалкана од крв, ќе бидат предадени на изгорување, за храна на огнот.**За Месијата****6** Зашто дете ни се роди - Син ни се даде; власта е на рамењата Негови, и ќе Го наречат: Чудесен Советник, Бог силен, Отец вечен, Кнез на мирот.**7** Неговата власт и мирот бескраен ќе растат врз престолот на Давид и во царството негово, за да го утврди Тој и да го зацврсти преку суд и правда отсега па до века. Тоа ќе го направи ревноста на Господ Саваот.**Казна за Израил****8** Господ му испраќа слово на Јаков, тоа слегува врз Израил,**9** за да знае сиот народ, Ефрем и жителите на Самарија, кои со гордост и надуено срце велат:**10** „Тулите паднаа, - ќе градиме со делани камења; смоквите се исечени, - ќе ги замениме со кедр.”**11** Ќе се крене Господ против него и непријателите на Рецин, ќе ги вооружи непријателите негови;**12** Арамејците откај исток, Филистејците откај запад; ќе го голтнат Израил со полна уста. При сето тоа гневот Негов нема да се одврати и раката Негова ќе остане протегната.**13** Но народот не се обраќа кон Оној, Кој го бие и не прибегнува кон Господ Саваот.**14** Господ ќе му ја пресече на Израил главата и опашката, палмата и трската во еден ден:**15** старецот и големецот - тоа е главата; а пророкот - лажниот учител, е опашот.**16** Водачите на овој народ ќе го доведат во заблуда, а водените од нив ќе загинат.**17** Затоа Господ нема да ги поштеди момчињата негови, и нема да се смили над сираците негови и вдовиците негови; зашто сите тие се лицемери и злодејци, и устата на сите зборува нечесно.**6**

7,14

1 Мојс 3,15

49,10

4 Мојс

24,17

Мих 5,1-3

Зах 9,9

Пс 109,2

Лк 2,11

Јн 3,16

7

2 Цар 7,16

Пс 71,7

Лк 1,32-33

2,14

8

55,10-11

Ер 23,29

9

5,19

Ос 7,10

10

Мал 1,4

Изреки

16,18

11

7,16

12

5,25

10,4

Ер 10,25

Мих 3,3

Авак 1,13

Изреки

30,14

13

31,1

Ер 5,3-6

Ос 7,10-15

Амос 4,

6-11

Соф 1,6

14

19,15

5 Мојс

28,13-44

15

28,7

30,10

Ер 14,14

Плач 2,14

16

3,12

17

Ер 18,21

18

33,11-12

Сир 21,9

Јк 3,6

19 При сето тоа гневот Негов нема да се одврати и раката Негова ќе остане протегната.

20 ¹⁸ Зашто беззаконието како оган се разгорело, голтнува глог и трн и гори во горските гасталаци, се креваат столбови од дим.

21 ¹⁹ Гневот на Господ Саваот ќе ја изгори земјата, народот ќе стане како храна за огнот, човек нема да го пожали братот свој.

10,1 ²⁰ Ќе лапаат надесно - и ќе си останат гладни; ќе јадат налево - и нема да се наситат; секој ќе го јаде месото од својата мишка:

2 ²¹ Манасија - Ефрем, и Ефрем - Манасија, обајцата заедно - Јуда. При сето тоа нема да се одврати гневот Негов, и раката Негова ќе остане протегната.

10 Тешко им на оние што создаваат неправедни закони и пишуваат остри решенија,

3 ² за да ги отстранат сиромасите од правосудието и да ги ограбат правата на слабите меѓу Мојот народ, за да ги направат вдовиците свој плен и да ги грабаат сираците.

4 ³ А што ќе правите вие во денот на посетата, кога смртта ќе дојде оддалеку? Кон кого ќе прибегнете за помош? Каде ќе го оставите богатството свое?

6 ⁴ Без Мене тие ќе се превиваат меѓу окованите и ќе паднат меѓу убиените. При сето тоа нема да се одврати гневот Негов, раката Негова ќе остане протегната.

7 ⁵ *Божјиѝ намери и Асирскиот цар*

8 ⁶ О, Асиријо, жезол на Мојот гнев и бич на Моето негодување!

⁷ Ќе го испратам против нечесен народ и против народот на Мојот гнев, ќе му дадам повелба грабеж да граби и плен да плени и да ги гази како улична кал.

⁸ Но тој нема така да расуди, срцето негово нема да помисли вака; нему на срце ќе му биде - да разурне и да истреби многу народи.

⁹ Зашто тој ќе рече: „Нели се сите цареви мои кнезови?

⁹ Кално не ли е она што и Каркемиш? Хамат не ли е она што и Арпад? Самарија не ли е она што е Дамаск?

¹⁰ Бидејќи раката моја завладеа со идолските царства, во кои беа идолите повеќе отколку во Ерусалим и Самарија, -

¹¹ нема ли истото тоа да го направам со Ерусалим и со неговите кипови, како што направив со Самарија и со нејзините идоли?

¹² А кога Господ ќе го изврши сето Свое дело на гората Сион и во Ерусалим, тогаш ќе го казнам плодот на горделивото срце на царот асирски и дрскоста на високо кренатите му очи.”

¹³ Зашто рече: „Со силата на Своите раце и со мудроста на Својот разум го направив тоа, зашто сум умен: ги разместив границите на народите, и нивните богатства ги ограбив,

¹⁴ раката Моја го ограби богатството на народите како гнезда: како што ги земаат оставените во нив јајца, така ја заграбив јас целата земја, и никој со крило не мрдна, ни уста не отвори, ниту писна.”

¹⁵ Се крева ли на големо секирата пред оној што сече со неа? Се гордее ли трионот пред оној што го движи? Како стап да се крева против оној што го дига! Како божем прачка се крева против оној, кој не е дрво!

¹⁶ Затоа Господ Бог Саваот ќе испрати немоќ на неговите здрави луѓе, меѓу првенците на Неговата чест - бесчестие, а врз Неговата слава оган на зло ќе се разгори.

¹⁷ Светлината на Израил ќе биде оган, а неговиот Светец - пламен, кој ќе ги изгори и ќе ги изеде трњето негови и боцките негови во еден ден;

¹⁸ ќе ја истреби славната шума негова и градината негова, од душа до тело, и тој ќе биде како немоќен, кој умира.

¹⁹ И другите дрвја од шумата негова ќе бидат толку малубројни, што дури и дете ќе може да им направи попис.

Мал број ќе се врати

²⁰ И ете, во тој ден Израилевиот остаток и спасените од домот на Јаков нема

9

8,4
36,19
37,13
1 Мојс
10,10
Амос
6,2,14

10

37,12
Пс 20,8

11

Ос 4,17
8,4

12

2,12
33,1
37,23
Пс 17,27
Изреки
6,17

13

37,24-25
5 Мојс 8,17
4 Цар
17,6,24

15

29,16
37,26-27
45,9
Ер 18,2-6
Рим 9,
20-21

16

1,24
17,4
26,11
Мих 6,10

17

5,24
9,13
27,4
33,12
37,36
Авд 1,18
Зах 12,6

18

13,7
Ез 21,1-3
Пс 82,14

20

28,5
Ос 5,13
Мих 3,11
2 Лер
28,16-20

- 21** веќе да се потпираат на оној, кој ги порази, но простосрдечно ќе положат на-
деж во Господ, Светецот Израилев.
4,3
37,4,32
- 22** Остатокот ќе се врати, остатокот на
Јаков, ќе се врати кон Силниот Бог.
48,19
1 Мојс
22,17
32,13
Ос 2,1
Рим 5,
20-21
9,27
- 23** Зашто, иако твојот народ, Израиле,
е колку морскиот песок, само остатокот
негов ќе се обрати; решението за истре-
бување е преисполнето со правда;
28,22
Ез 7,2
Соф 1,18
Дан 9,27
- 24** зашто решеното истребување ќе го
изврши Господ Бог Саваот, по целата
земја.
14,24-27
30,27-33
31,4-9
37,6,22-29
2 Мојс
5,14-16
- 25** Уште малку, сосема малку, - и Мо-
јот гнев ќе мине, јароста Моја ќе се свр-
ти да ги истреби.”
- 26** И ќе крене Господ Саваот бич врз
него, како кога го порази Мидјан кај
карпата Орев, или како кога го протег-
на стапот врз морето, ќе го крене како
врз Египет.
31,8-9
Ез 5,13
6,12
13,15
- 27** Во тој ден ќе биде симнат од твоите
рамења товарот негов, и јаремот негов -
од твојот врат; јаремот ќе се скрши од
дебелина.
30,31-32
2 Мојс
14,16
Суд 7,25
- 28** Тој доаѓа во Ајат, го минува Миг-
рон, товари во Михмас.
14,25
- 29** Тие минуваат клисури; во Гева но-
ќеваат; Рама се тресе; Гива Саулова се
разбега.
1 Цар
13,2,5
14,5
Неем 7,31
11,31
- 30** Викај со глас ќерко Галимова; нека
те чуе Лаис, Одговори ѝ, Анатоте!
- 31** Мадмена се разбега, жителите на
Гевим брзаат да побегнат.
18,25-28
1 Цар 1,19
7,17
14,2,5,16
15,34
- 32** Уште еден ден ќе престојува тој во
Нов; со раката своја ја заплашува гора-
та Сион, ерусалимскиот рид.
1 Цар
25,44
Ер 1,1
- 33** Ете, Господ Бог Саваот со страшна
сила ќе ги откине гранките на дрвјата,
врвовите ќе им ги пресече, високите -
на земја ќе ги собори.
- 34** И горскиот честар Тој ќе го исече
со секира, - а Ливан ќе падне од Семоќ-
ниот.
1,8
1 Цар 21,1
Неем 11,32

*За Месијаја и за Неѓовојо
царство на мирот*

- 11** И ќе потера фиданка од Јесеева-
та пенушка, и стебло ќе израсне
од нејзиниот корен;
9,17
Ер 46,23
Наум 1,4
Зах 11,1-2
Пс 73,5

2 ќе почива врз Него Дух Господов,
дух на мудрост и разум, дух на совет и
крепост, дух на знаење и богобојазли-
вост;

3 ќе се исполни со страв Господов, ќе
суди, не според тоа како што очите Не-
гови гледаат; и ќе ги решава делата, не
според тоа како што ушите Негови слу-
шаат.

4 Тој ќе им суди на сиромасите по
правда, и делата на страдалниците во
земјата ќе ги решава според вистината;
со зборот од устата Своја ќе ја порази
земјата, со дишењето на устата Своја ќе
го убие нечесниот.

5 Појас на половината Негова ќе биде
правдата, а појас на бедрата Негови -
вистината.

6 Тогаш волк ќе живее со јагне, лео-
пардот ќе лежи заедно со јаре; теле,
лавче и вол ќе бидат заедно, и мало дете
ќе ги води.

7 Крава ќе пасе со мечка, нивните
млади ќе лежат заедно; лавот ќе јаде
слама како волот.

8 Новороденче ќе игра над змиина
дупка, дете ќе протега рака кон змиино
гнездо.

9 Нема да прават зло и штета по цела-
та Моја света гора, зашто земјата ќе би-
де полна со познавање на Господ, како
што водите го полнат морето.

Божјиот народ ќе се врати дома

10 Во оној ден кон Јесеевиот корен, кој
ќе стане како знаме на народите, ќе се
обратат незнабошците, живеалиштето
негово ќе му биде слава.

11 Тогаш Господ пак ќе ја крене рака-
та Своја, за да Си го врати остатокот од
народот Свој, - она што остана во Аси-
рија, и во Египет, и во Патрос, и во
Куш, и во Елам, и во Сенаар, и во Ха-
мат, и островите морски.

12 И ќе крене знаме кон незнабошците
и ќе ги собере прогонетите Израилци;
расеаните Јудејци ќе ги повика од чети-
рите земни краишта.

13 Ќе се прекрати зависта Ефремова;
кои непријателствуваат против Јуда, ќе
бидат истребени, Ефрем нема да му за-
видува на Јуда, а Јуда нема да го при-
теснува Ефрем.

11,1

4,2
Ер 23,5
Пс 72
Рим 15,12
Откр 22,16

2

9,5
32,15
42,1
2 Цар 23,2
Мт 3,16
Јн 1,32-33
Дела 10,38
1 Птр 4,14

3

9,6
2 Цар
14,17
Јн 7,24

4

32,1-2
Амос 2,7
8,4
Пс 71,4
2 Сол 2,8
Откр 2,16
19,11,15

5

Пс 142,1
Ефес 6,14

6

65,25

7

65,25

8

Ос 2,20
Пс 90,13
Јов 5,22

9

40,5
Ер 31,33-34
Авак 2,14
3,3

10

2,2-3
5,26
Рим 15,12
Откр 22,16

11

27,13
2 Мојс 3,20
Ер 23,7-8
Зах 10,10

12

5,26
18,3
49,22
Ез 11,17
Ос 2,2
Пс 146,2

13

Ер 3,18
Ос 2,2

14 ¹⁴ И ќе полетаат врз плеките на Филитејците кон запад, ќе ги ограбат сите народи на Исток; ќе стават рака врз Едом и Моав, и синовите Амонови ќе им бидат поданици.

15 ¹⁵ Ќе го исуши Господ заливот на Египетското Море, ќе ја протегне раката Своја врз Реката преку силниот Свој ветар и ќе ја разбие на седум ракави, така што со обувки да можат да ги минуваат.

16 ¹⁶ Тогаш за остатокот од Неговиот народ, кој ќе остане во Асирија, ќе има широк пат, како што беше тоа за Израилците кога излегуваа од египетската земја.

12,1 *Благодарсѝвена ѝесна на сѝасениѝе*
Ер 33,11
Пс 117,21

12 Во оној ден ќе речеш: „Ќе Те славам, Господи! Ти ми беше гневен, но го одврати гневот Свој и ме утеша.“

3 ² Ете, Бог е моето спасение; на Него се надевам; и не се плашам; зашто Господ е мојата сила, Господ е мојата песна; Тој ми е спасение.

4 ³ Тогаш со радост ќе црпиш вода од изворите на спасението,

6 ⁴ во тој ден ќе речете: „Славете Го Господа, повикувајте Го името Негово; разгласувајте ги меѓу народите делата Негови; напоменувајте дека името Негово е големо;“

13,2 ⁵ пејте Му на Господ, зашто Тој направил нешто големо - нека го знаат тоа по целата земја.

3 ⁶ Весели се и радувај се, жителко Сиона, зашто, голем е меѓу тебе Светецот на Израил.“

4 *Вавилон ќе биде казнен*
Ер 49,14
Јоил 3,8
Пс 2,1

13 Пророштво за Вавилон, што го изрече Исаија, синот на Амоц.

² „Кренете знаме на гола планина, издигнете глас, мавнете им со рака да навлезат низ кнезовските порти.

³ Јас им дадов повелба на Моите избраници и ги повикав да го исполнат гневот Мој Моите јунаци, кои се радуваат на величието Мое.

⁴ Голем шум има по планините, како божем од многуброен народ, бунтовен

шум на царства и народи, собрани заедно, Господ Саваот ја прегледува готовата војска за војна.

⁵ Идат од далечна страна, од крајот на небото, Господ и орудијата на Неговиот гнев, за да ја сотрат целата земја.

⁶ Липајте, зашто денот Господов е близу, - иде како разурнувачка сила од Семоќниот.

⁷ Затоа рацете на сите ќе папсаат, срцето на секој човек ќе се стопи.

⁸ Тие ќе се исплашат, грчеви и болки ќе ги опфатат; ќе се мачат како родилка, зашеметени ќе гледаат едни во други, лицата ќе им пламнат.

Ќе нема милосѝ

⁹ Ете, денот Господов доаѓа лут, со гнев и пламната јарост, за да ја претвори земјата во пустина и да ги истреби од неа грешниците нејзини.

¹⁰ Свездите небески и светилата нема да даваат од себеси светлина; сонцето ќе се замрачува при изгревањето свое; и месечината нема да свети со светлината своја.

¹¹ Јас ќе го казнам светот за злото, и нечесните - за нивните беззаконија; ќе го премавнам високоумството на гордите и ќе ја понизам надуеноста на угнетувачите;

¹² ќе направам така, што луѓето да бидат поретки од чисто злато, а мажите - поретки од офирско злато.

¹³ Затоа ќе го затресам небото, земјата ќе се помести од местото свое поради јароста на Господ Саваот, во денот на пламнатиот гнев Негов.

¹⁴ Тогаш секој како подгонета срна и како напуштена овца ќе се врати кон народот свој, секој ќе избега во земјата своја.

¹⁵ Кого ќе го стасаат, ќе биде прободен; и кого ќе го фатат, ќе загине од меч.

¹⁶ Новороденчињата нивни ќе бидат смачкани пред очите нивни; куќите нивни ќе бидат разграбени, и жените нивни обесчестени.

¹⁷ Ете, Јас ќе ги кренам против нив Мидјаните, кои не го ценат среброт и не лакомат за злато.

5
Ер 50,25

6
Ез 30,2-3
Јоил 1,
13-15
Амос 5,18

7
Ер 6,24
Ез 7,17
Сир 48,19

8
21,3
26,17
29,9
Ер 4,31
Авак 1,5
Јов 26,11

9
34,8
Ер 4,7
Јоил 3,3
Наум 1,6
Соф 1,15

10
Ер 4,23
Ез 32,7
Амос 8,9
Јов 9,9
Мт 24,29

11
2,11
25,4-5
29,5
Пс 53,4

12
3 Цар 9,28
Пс 44,9
Јов 22,24
Сир 7,18

13
Агеј 2,6
Јов 9,6
26,11
Сир 16,18

14
Ер 50,16
51,9
Ез 34,5
Мк 6,34

15
Ер 51,20-23
Ос 14,1
Зах 12,10

16
4 Цар 8,12
Ос 10,14
Зах 14,2
Пс 136,9

17
45,13
Ер 51,11

18 ¹⁸ Нивни лакови ќе ги поразат младите и нема да сожалат ни плод во утроба; очите нивни нема да се смилуваат над децата.

Ер 51,3
Мих 6,7
19
Ер 49,18
51,41
Соф 2,9

Господ ќе го уништи Вавилон

20 ¹⁹ И Вавилон, украсот на царствата, гордоста на Халдејците, ќе биде соборен од Бога, како Содом и Гомора,

21 ²⁰ нема да се насели никогаш, во него нема да има жители од род во род; нема Арапин да го распе шаторот свој, овчари таму со стадата свои нема да пладнуваат.

22 ²¹ Но во него ќе живеат сверови; буови ќе се населат во нивните домови, и јарци ќе потскокнуваат и ќе играат.

34,13
Ер 50,39
Ез 22,4
Пс 101,13

14,1 ²² Чакали ќе вијат во дворците нивни и хиени во домовите за веселба. А ќе дојде неговото време, близу е, деновите негови нема да задоцнат.”

56,3,6
61,5
Ез 37,14
Зах 2,14

2 *Божјиот народ ќе се врати*

14 Блиску е времето негово, нема да задоцнат дните негови; зашто

3 Господ ќе го помилува Јаков и пак ќе го засака Израил; ќе ги насели во земјата нивна, ќе се присоединат кон нив туѓинци и ќе се прилепат кон домот Јаковов.

2 Мојс
33,14
Ис.Н. 1,13
22,4
Ер 30,10

4 Ќе ги земат народите и ќе ги одведат на местото нивно; домот Израилев ќе ги присвои на земјата Господова како робови и робинки, ќе ги земе во плен своите пленители и ќе владее над своите угнетувачи.

Ер 50,23-24
Ез 26,17
Авак 2,6
Плач 1,1
Откр 18,9-19

5 *Смрт на Вавилонскиот цар*

3 Во оној ден, кога Господ те оттргна од скрбта твоја, од стравот и од тешкото ропство, под кое беше заробен,

7 ⁴ ти ќе запееш победничка песна против вавилонскиот цар и ќе речеш: како исчезна мачителот и прекина тиранијата!

44,23
Ер 51,48
Авак 2,20
Откр 18,20
19,1-2

⁵ Господ го скрши жезолот на нечесните, скиптарот на владетелите,

⁶ кој јаросно ги поразуваше народите со бескрајни удари, гневно владееше над племињата свои со незадржливо прогонување.

⁷ Целата земја здивна, почива, воскликнува од радост;

⁸ и кипарисите се радуваат за тебе и кедрите леванонски, велејќи: откако падна ти, никој не доаѓа да нè сече.

⁹ Подземјето одоздола се раздвижи заради тебе, за да те пречека при твоето влегување; со тебе се разбудија сите водачи на земјата, изместувајќи ги сите цареви незнабожечки од престолите нивни.

¹⁰ Сите тие ќе ти говорат: и ти стана бессилен како нас! И ти стана сличен на нас.

¹¹ Гордоста ти е симната во пеколот, со сиот твој шум; под тебе има гнилеж за постилка, а црви се твојата покривка.

¹² Како падна ти од небото, Денице, сине на зората! Се разби од земјата ти, кој ги угнетуваше народите.

¹³ А во срцето свое си велеше: „Ќе се искам на небото, ќе го издигнам престолот свој погоре од Божјите ѕвезди и ќе седнам на гората во соборот на боговите, на крајот од северот;

¹⁴ ќе се искам до висините на облаците, ќе бидам рамен на Севишниот.”

¹⁵ Но ти си соборен во пеколот, во дното на јамата.

¹⁶ Оние што ќе те видат, ќе се загледаат во тебе, ќе си речат за тебе: тоа ли е човекот, кој земјата ја разликуваше и царства потресуваше,

¹⁷ вселената во пустина ја претвори и ги разрушуваше градовите нејзини, робовите не ги пушташе по домовите нивни?

¹⁸ Сите царства на народите, сите почиваат со чест, секој во својата гробница;

¹⁹ а ти си фрлен надвор од гробот како отпадок, покриен со убиени, погубени со меч, што ги спуштаат во камени гробници, - како изгазен труп,

²⁰ нема да се соединиш со нив во гробот; зашто ти ја разори земјата своја, го уби народот свој: племето на злодејците никогаш нема да се спомне.

²¹ Гответе клање за синовите негови поради беззаконието на таткото нивни, за да не востанат и да не завладеат со земјата и да не ја наполнат вселената со непријатели.

²² „И ќе станам против нив, - вели Господ Саваот, - и ќе го истребам името

8
55,12
4 Цар
19,23
Ез 31,16

9
4 Мојс
16,33
Ез 32,18-32

11
Јов 21,26
Сир 10,11

12
Лк 10,18
Јн 12,31
Откр 8,10
9,1
12,9
22,16

13
Ер 51,53
Пс 47,2
139,8
2 Мак 9,10
Лк 10,15

14
1 Мојс 3,5
Ез 28,2
Дан 11,36
2 Сол 2,4

15
Ез 31,16-18
32,18-32
Мт 11,23

18
Јов 3,15

19
34,3
Ер 8,1
22,19
31,40

20
1,4

21
2 Мојс 34,7

22
4,3
4 Мојс
10,35
Пс 11,5
68,2
Јов 18,19

23 на Вавилон и целиот остаток - и син, и внук, вели Господ.

24 ^{34,11} ^{Соф 2,14} Ке им го дадам во посед на ежовите и мочуриштата, ќе го изметам со истребувачка метла, вели Господ Саваот.”

25 *Асирија ќе биде казниа*

^{9,3} ^{10,27} ^{Пс 43,5} **24** Со клетва вели Господ Саваот: „Како што намислив, така и ќе биде; како што решив, така и ќе стане,

26 ^{Соф 3,8} за да го погубам Ашур во Мојата земја и да го изгонам од Моите гори; ќе падне од нив јаремот негов, и товарот ќе се симне од рамењата нивни.”

27 ^{Дан 4,32} **29** ^{10,5,20} ^{59,5} ^{2 Лет 28,18} Такво е решението, определено за целата земја, и еве ја раката, протегната врз сите народи;

30 ²⁷ зашто Господ Саваот решил, и кој може да го измени тоа? Раката Негова е протегната, - и кој ќе ја врати?

31 ^{20,1} ^{Ер 1,13} *Филистејциите ќе бидат казниа*

32 ^{Соф 3,12} ^{Пс 86,5} ^{102,17} Во годината, кога умре царот Ахаз, имаше вакво пророчко слово:

²⁹ „Немој да се радуваш, земјо филистејска дека е скршен жезолот, кој те поразуваше, зашто од змискиот корен ќе излезе отровница и плодот нејзин ќе биде змеј што лета.

³⁰ Тогаш најбедните ќе бидат нахранети, немоќните ќе си почиваат во безопасност; а твојот корен со глад ќе го уморам, и тоа ќе го убие твојот остаток.

2 ^{Ер 48,37} ^{Ез 7,18} ^{Амос 8,10} ³¹ Плачете, порти, викај граде, на глас! Ќе се раздобиш ти, цела земјо филистејска; зашто од север иде дим, нема изморен во нивните војски.

³² А што ќе соопштат известувачите народни? - Тоа дека Господ го утврдил Сион, и дека во него ќе најдат засолниште сиромасите од народот Негов.”

Пророкување за иројасија на Моав

15 Пророштво за Моав. Така! Ноќе ќе биде разорен Ар-Моав и уништен; така! Ноќе ќе биде разорен Кир-Моав и уништен!

² Тој се искачува во храмот дивонски за да плаче на височина; Моав липа над Нево и Медева; сите тие се со истрижене глави, сите со избричени бради.

³ По улиците негови се препашуваат со вреќишта; по покривите негови и плоштадите сите плачат, во солзи тонат.

⁴ Пишти Есевон и Елале; гласот нивни се слуша дури до Јахца; по нив и војниците на Моав плачат, душата му се бранува во него.

Плач ѝо Моав

⁵ Плаче моето срце за Моав; бегаат од него кон Сигор, до Еглат-Шелишија; се искачуваат со плачење на Лухит; по хоронаимскиот пат креваат страшен вик;

⁶ зашто водите на Нимрим пресекнаа, ливадите се исушија, тревата изгоре, зеленило не остана;

⁷ затоа тие ги пренесуваат од онаа страна на Арабиската река остатоците од имотот и она, што го собрале.

⁸ Зашто писокот се разнесува по сите предели на Моав, плачот негов стигнува дури до Еглаим, плачот негов стигнува до Беер-Елим;

⁹ бидејќи водите на Дивон се наполнија со крв, и Јас ќе испратам врз Дивон уште нешто - лавови врз избеганите од Моав и против преживеаните во земјата.

Моавциите бегааа во Јудеја

16 Испракајте јагниња за владетелот на земјата, испракајте од сала во пустината кон планината на ќерката Сионова;

² зашто ќерките на Моав при Арнонските бродови ќе бидат слични на птица скитница, исфрлена од гнездото.

³ „Дај совет, донеси решение; засенчи нè со сенката своја среде пладне како ноќе, прикриј ги истераните, не предавај ги скитниците.

⁴ Нека поживеат кај тебе моите истерани Моавци; биди им закрила од грабачи: зашто угнетувачот нема да го пуштам; грабежот ќе престане, угнетувачите ќе исчезнат од земјата.

⁵ И престолот ќе се утврди со милост, и на него ќе седне со верност, во Давидовиот шатор, судија, кој бара правда и се стреми кон правосудие.”

3
^{22,12}
^{Ер 48,38}
^{Ез 27,31}
^{Јона 3,6-8}

4
^{16,7}
^{4 Мојс 21,23}
^{Ис.Н. 9,10}
^{13,17,18,21}
^{Ер 48,34}

5
^{16,11}
^{1 Мојс 19,22}
^{Ер 48,5}
³⁴⁻³⁶

7
^{44,4}
^{Јов 40,21}

8
^{4 Мојс 21,16}

9
^{4 Цар 17,25}

16,1
^{Ер 49,16}

2
^{Ис.Н. 12,2}
^{Ер 4,25}

3
^{Пс 146,2}

5
^{2 Цар 7,13}
^{Ер 23,5}
^{Пс 9,7,8}
^{89,15}
^{Изреки 25,5}

6 Горделивоста на Моав е скршенаЕр 48,29
Ез 25,8
Соф 2,8

6 „Сме слушале за гордоста на Моав, прекумерна гордост, за неговата надуеност и високомерност и за неговото беснеење: празна е фалбата негова.”

Ер 48,20

7 Затоа Моав ќе заплаче; сите ќе плачат за Моав, по колачињата од суво грозје од Кир-Харешет, ќе плачат дотолчени.

Ер 48,32

8 Зашто Есевонските полиња се исушија, како и лозјата во Сивиа; големците на народите ги истребија нај-добрите лозја, кои достигнаа до Јазер, се простираа по пустината; ластарите се ширеа, преминуваа од онаа страна на морето.

Ер 25,30
51,14

9 Поради тоа јас ќе плачам за лозјата сивмански со плачот на Јазер, ќе ги облеваам со солзите свои, Есевоне, и Елале; зашто по твојот гроздобер и по твојата жетва нема повеќе шумна радост.

Ер 48,13

10 Исчезнаа од плодносната земја радоста и веселбата, по лозјата не пеат ниту се радуваат; лозарот не гмечи грозје во садови: Јас ги прекратив веселбите.

Ер 48,33

11 Затоа мојата внатрешност стенка по Моав како харфа, а срцето мое за Кир-Херес.

Ер 49,23-27
Амос 1,3-5

12 Но и да се јави Моав и до умор да оди по идолските светилишта, и да дојде при светилиштето свое, да се моли, пак ништо нема да му помогне.

3 Мојс 26,6
Ер 7,33
Соф 3,13

13 Тоа е словото, што Господ одамна го беше искажал за Моав.

14 А сега вака вели Господ: „По три години, сметајќи наемнички години, величието на Моав ќе биде понизено со сето големо множество негово, а остатокот ќе биде многу мал и незначаен.”

Дамаск ќе биде казней

17 Пророштво за Дамаск. Ете, Дамаск се исклучува од бројот на градовите и ќе биде куп од урнатини.

2 Градовите Ароерски ќе бидат напуштени, - ќе останат за стадата, што ќе си почиваат таму и нема да има кој да ги плаши.

3 Нема да има повеќе Ефремова тврдина, ни дамаско царство и остатокот од Арам; со нив ќе стане исто, што стана со славата на синовите Израилеви, вели Господ Саваот.

3
4,3
7,8**Грев и сѝрадање**

4 Во оној ден ќе се намали славата на Јаков, и полното тело негово ќе ослабне.

4
10,16
1 Цар 4,21

5 Ќе биде како по собраното жито од жетварот, кога раката негова ќе ги ожнее класовите и кога ќе ги соберат класовите во Рефаимската Долина.

5
Ис.Н. 15,8
18,16

6 И ќе останат во него, како што станува при тресење маслинки, две - три зрна да останат на самиот врв или четири - пет на плодните гранки, вели Господ, Бог Израилев.

6
24,13

7 Во оној ден ќе го сврти човек погледот свој кон својот Создател, очите негови ќе бидат управени кон Светецот Израилев;

7
51,13
Мих 7,7

8 и нема да сврти очи кон жртвениците, дело на рацете свои; нема да го погледне она што го направиле прстите негови, идолите на Ашера и идолите на сонцето.

8
2 Мојс 34,13
Мих 5,12

9 Во оној ден утврдените негови градови ќе бидат како урнатини во гори и по планински врвови, оставени пред синовите Израилеви и сè ќе биде пусто.

10
44,8
5 Мојс 32,4
Ер 2,32
3,21
Ез 22,12
Ос 8,14
Мих 7,13
Пс 17,2

10 Зашто ти Го заборави Бога на твоето спасение, не се секаваше на Карпата на твоето засолниште; затоа ти си уредил градини за веселби и си насадил прачки во туѓи лозја.

11
Ер 15,18
Мих 1,9

11 Во денот, кога садеше, ти се грижеше насаденото да расте, и посеаното од тебе да цути; но во денот кога ќе собираш, ќе нема куп жетва, туку голема жалост.

12
28,2
Ер 6,23
50,42**Боџ го брани Својој народ**

12 О, шум од многу народи! Шумат тие како што шуми морето. Викање на племиња! Викаат тие како што бучат бујните води.

13
8,7
Пс 1,4
83,14

13 Викаат народите како што бучат бујните води; но Тој ги заплаши, - и тие избегаа далеку; беа разгонети како плева по планините од ветар и како прав од виор.

14 <sup>33,1-2
Ез 39,10
Пс 29,5</sup> ¹⁴ Вечерта - еве ужас, но пред утрото веќе ги нема. Таков е делот на нашите грабачи, ждрепката за нашите разрушители.

18,1 <sup>11,11
Соф 3,10</sup> *Еџиоџија ќе биде казнейџа*

18 <sup>45,14
57,9</sup> Тешко ѝ на земјата, која мафта со крилја од онаа страна на етиопските реки,

² која испраќа гласници по море и рогозени чунови по водите! Одете, брзи гласници, при народ јак и бодар, при народ страшен од почетокот до денес, при народ здрав и кој сè победува, чија земја реки ја пресечуваат.

³ Сите вие, што ја населувате вселената и живеете на земјата, гледајте кога ќе се крене знаме на планините, кога ќе затруби трубата!

⁴ Зашто, така ми рече Господ: Јас гледам спокојно од Своето живеалиште, како светла жега - по дожд, како облак роса - при жетвен припек.

⁵ Зашто пред гроздобер, кога грозјето ќе процути, и гроздот ќе почне да узрева, Тој ќе ги исече со ноже прачките и ќе ги отстрани, и ќе ги искастри фиданките.

⁶ Ќе остават сè на грабливите планински птици и на полските сверови: и птици ќе летаат таму, а полските сверови таму ќе зимуваат.

⁷ Во она време ќе биде принесен дар на Господ Саваот од народ јак и бодар, од народ страшен од почетокот до денес, од народ здрав што газии друг народ, чија земја реки ја пресечуваат, - кај местото, каде што е името на Господ Саваот врз гората Сион.

Пророкување за џројасџа на Еџиџеџ

19 Пророштво за Египет. Ете, Господ ќе седне на лесен облак и ќе дојде во Египет. И пред лицето Негово ќе затреперат идолите египетски, а срцето на Египет ќе се стопи во Него.

² Ќе вооружам Египќани против Египќани, - и ќе се бијат брат против брат и пријател против пријател, град со град, царство со царство.

² 19,13. *Мемфис.*

³ Духот на Египет ќе изнемошти во него, ќе ги разруши намерите негови, - и ќе прибегнат тие кон идоли и мафесници, кон оние што повикуваат мртваци и кон бајачи.

⁴ Ќе ги предадам Египќаните во рацете на жесток владетел, свиреп цар ќе владее над нив, - вели Господ Бог Саваот.

Маки за крајбрежјеџо на Нил

⁵ И водите во морето ќе исчезнат, реката ќе секне и ќе пресуши;

⁶ реките ќе намалат, каналите египетски ќе станат малуводни и ќе се исушат; рогозината и трската ќе овенат.

⁷ Нивите крај реката, по бреговите на реката, и сè што е посеано крај реката - ќе се исуши, ќе биде развеано и ќе исчезне.

⁸ И ќе заплачат рибари, ќе викаат сите што фрлаат јадници во реката, што поставуваат мрежа во водата, сите ќе бидат очајни;

⁹ ќе се вознемират оние, што обработуваат лен и што ткаат бели платна;

¹⁰ мрежите ќе бидат скинати, и сите што држат рибници за жива риба - ќе паднат со духот.

Бесџомоџни еџиџеџски водачи

¹¹ Да! Се избезумија кнезовите џоански; советот на мудрите фараоновии советници стана безумен. Како ќе му кажете на фараонот: „Јас сум син на мудреците, син на древните цареви?”

¹² Каде се тие? Каде се твоите мудреци? Нека ти кажат тие сега; нека дознаат што определил Господ Саваот за Египет?

¹³ Се избезумија кнезовите џоански; се измамија кнезовите на Ноф², го заведоа Египет водачите на неговите племиња.

¹⁴ Господ спроведе во нив зашеметен дух, - го доведоа Египет во заблуда во сите негови дела, како пијан кога повраќа.

¹⁵ И нема да има во Египет такво дело, кое би можеле да го извршат главата и опашката, палмата и трската.

3
<sup>8,19
3 Мојс
19,31
Пс 54,9
Ер 46,26
Ез 30,10,11</sup>

5
<sup>42,15
50,2
Ер 51,36
Ез 30,12
Јов 14,11</sup>

7
<sup>2 Мојс
10,19
Јов 8,11</sup>

8
^{Ос 4,3}

11
<sup>30,4
1 Мојс 41,8
3 Цар 5,9
Ер 49,7
Мудр 17,7</sup>

12
^{Ер 2,28}

13
^{Ер 2,16}

14
<sup>24,20
28,7
29,10
1 Цар
16,14
3 Цар
22,19-23
Ер 48,26</sup>

15
^{9,13}

16 ^{Ер 50,37} Во оној ден Египќаните ќе бидат како жени; ќе затреперат и ќе се уплашат од движењето на раката на Господ Саваот, што Тој ќе ја крене против нив.

18 ^{Ер 12,16} Земјата Јудина ќе стане ужас за Египет, кој се сеќава на неа, тој ќе затрепери од решението на Господ Саваот, што го определил Тој за него.

21 <sup>2 Мојс 6,3
Ез 6,14
13,14,21
35,11</sup> *Господ ќе ги благослови Еѓипет, Асирија и Израил*

22 ^{Ос 6,1} Во оној ден пет града во египетската земја ќе говорат на ханански јазик, и ќе се колнат во Господ Саваот; едниот ќе се нарече град на сонцето.

24 <sup>1 Мојс 12,2
Зах 8,13</sup> Во оној ден ќе има жртвеник на Господ среде египетската земја и споменик на Господ - во нејзините предели.

25 <sup>5 Мојс 32,9
Пс 27,9</sup> Тој ќе биде знак и сведоштво за Господ Саваот во египетската земја, зашто тие ќе викаат кон Господ од угнетувачите, и Тој ќе им донесе спасител и застапник, и ќе ги спаси.

20,1 ^{4 Цар 18,17}

21 И Господ сам ќе се јави во Египет; во тој ден Египќаните ќе Го познаат Господа и ќе принесат жртви и дарови, ќе Му дадат ветувања на Господ и ќе ги исполнат.

22 И ќе го порази Господ Египет - ќе го порази и ќе го исцели: тие ќе се обрратат кон Господ - и Тој ќе ги чуе и ќе ги исцели.

23 Во тој ден ќе има широк пат од Египет до Асирија; и Ашур ќе доаѓа во Египет и Египќани во Асирија; и Египќани заедно со Асирците ќе Му служат на Господ.

24 Во оној ден Израил ќе биде трет со Египет и со Асирија; благослов ќе има на земјата,

25 која Господ Саваот ќе ја благослови, велејќи: „Благословен да е Мојот народ - Египќаните, делото на рацете Мои - Асирците, и наследството Мое - Израил.”

За победата на Асирија над Еѓипет и Еѓипет

20 Во годината, кога врховниот војсководец дојде во Ашдод, бидејќи беше пратен од асирскиот цар Саргон и војуваше против Ашдод и го

презеде, -

2 во исто тоа време Господ Му кажа на Исаија, синот на Амоц, вака: „Оди и симни го вреќиштето од бедрата свои и собуј ги обувките од нозете свои.” Така и направи: одеше гол и бос.

3 Тогаш рече Господ: „Како што слугата Мој Исаија оди гол и бос три години, како знак и означување за Египет и Етиопија, -

4 така асирскиот цар ќе поведе заробеници од Етиопија, млади и стари, голи и боси и со разголени бедра, за срам на Египет.

5 Тогаш ќе се вџашат и засрамат поради Етиопија, нивната надеж, и поради Египет, со кој се фалеа.

6 И во тој ден жителите ќе речат за онаа земја: „Ете какви биле оние, на кои се надевавме и при кои прибегнавме за помош, за да се спасиме од асирскиот цар! А ние, како да се спасиме?”

Пророкување за тројцата на Вавилон, Едом и Арабија

21 Пророштво за крајморската пустина. - Како што бурите навалуваат од Негев, така доаѓа тоа од пустината, од страшната земја.

2 Страшна глетка ми беше покажана: грабач граби, пустошник опустошува; оди Еламе, опсадувај Мидијо: на сите воздишки ќе им ставам крај.

3 Од тоа бедрата ми треперат; маки ме обзедоа, како маки на родилка. Заглушен сум од тоа што слушам; вознемирен сум од ова што го гледам.

4 Срцето ми трепери: морници ме обземаат; радосната моја ноќ стана ужас за мене.

5 Готват трпеза, постилаат покривки, јадат, пијат. „Станувајте, кнезови, намачкајте ги штитовите!”

6 Зашто вака ми рече Господ: „Оди, постави стражар; нека го јавува тој она што го гледа.”

7 И виде тој дека доаѓаат по двајца јавачи на коњи, јавачи на магариња, јавачи на камили; и претпазливо тој слушаше со големо внимание, -

8 и почна да вика тој како лав, господар мој: стоев на стража цел ден и на местото свое останував по цели ноќи:

2
Ер 2,25
Мих 1,8

3
8,18
1 Цар 19,24

4
2 Цар 10,4

5
30,3
Ер 2,36

6
31,3

21,1
30,6
5 Мојс 1,19
Ер 2,6
4,11
Ос 13,15
Јов 1,19

2
Ер 25,25
Откр 17,3

3
13,8
16,11
Ер 30,6
Мих 4,9
Пс 37,7

5
Авак 2,1
Дан 5,
1-4,30

6
4 Цар 9,17
Авак 2,1

7
28,23

9 ⁹ и ете, доаѓаат луѓе, јавачи на коњи по двајца. Потоа извика и рече: падна, падна Вавилон, и сите идоли на боговите негови лежат скршени на земјата.

10 ¹⁰ О, овршено жито на гумното мое! Она што го чув од Господ Саваот, Израилевиот Бог, тоа и ви го соопштив.

12*До коџа?*

¹¹ Пророштво за Едом. - Ми викаат од Сеир: „Стражару, кое време е во ноќта? Пазачу, кое време е ноќва?”

13 ¹² Чуварот рече: „Наближува утрото, но и ноќта. Ако упорно прашувате - прашувајте; вратете се и дојдете.

16 ¹³ Пророштво за Арабија. - Во гората арабиска нокевајте, каравани дедански.

17 ¹⁴ Жители на темајската земја, носете вода да ги пречекате жедните; со леб пречекајте ги бегалците;

22,1 ¹⁵ зашто тие бегаат од мечот, од гол меч, од затегнат лак и од жестокоста на војната.”

2 ¹⁶ Зашто вака ми рече Господ: „Уште една година, еднаква на наемничката година, - и сета слава на Кедар ќе исчезне,

4 ¹⁷ кај храбрите синови на Кедар ќе останат мал број стрелци,” така вели Господ, Бог Израилев.

Ерусалим ойколен

22 ¹⁸ Пророштво за долината на видението. - Што ви е, та сите сте се искачиле на покрив?

6 ¹⁹ Шуми граде, кој се брануваш, граде, што ликуваш! Твоите убиени не се убиени од меч, ниту умреле во борба;

²⁰ сите твои водачи бегаа заедно, но беа заробени без да затегнат лак; сите што се најдени кај тебе заробени се заедно, колку и да бегаа далеку.

²¹ Затоа велам: оставете ме, горко ќе плачам; не трудете се да ме утешувате, поради погибелта на мојот народ.

²² Зашто е ден на вознемиреност, угнетување и збрка во долината на видението од Господ Бог Саваот. Се соборуваат сидови, викањето стигнува до планината.

²³ И Елам зеде оружје: луѓе со коли, и јавачи, и Кир штитот свој го спрема.

²⁴ И ете, најдобрите твои долини се полни со бојни коли, јавачите се наредија спроти портите,

²⁵ па ја уриваат заштитата на Јудеја; и ти во тој ден погледна кон избраните домови во градот.

²⁶ Видовте дека има многу пукнатини во сидиштата на Давидовиот град, па собравте вода во долниот рибник;

²⁷ ги преброивте и ги рушевте куќите ерусалимски, за да се зацврстат сидините градски;

²⁸ направивте меѓу двата сида соби-ралиште за вода од старото езеро. А на Оној, Кој го направи тоа, не погледна-те, и не Го гледавте Оној, Кој одамна го одреди тоа.

Време за ѝлачење

²⁹ Господ Бог Саваот ве викаше на тој ден да плачете и да тагувате, да се истрижете и да се облечете во врекиште.

³⁰ Но, ете, веселба и радост! Убиваат волови и колат овни; јадат месо, пијат вино и велат: „Да јадеме и да пиеме, зашто утре ќе умреме!”

³¹ И ми откри во ушите Господ Саваот: „Нема да ви биде простен тој грев додека не умрете,” рече Господ Бог Саваот.

Казна за себичниите владетели

³² Вака рече Господ Бог Саваот: „Трг-ни, оди кај оној дворјанин, при Севна, началникот на дворецот, и кажи му:

³³ какво право имаш и кого имаш тука, па си правиш тука гробница? Тој си прави за себе гробница на височината, си прави живеалиште во карпата.

³⁴ Ете, Господ ќе те фрли далеку, како што фрла силен човек и ќе те свитка како клопче,

³⁵ откако ќе те свитка како топка и ќе те фрли во широка земја; таму ќе умреш ти, таму твоите прекрасни коли ќе бидат за подбивање во домот на твојот господар.”

³⁶ „Ќе те турнат од твоето место и ќе те симнат од твоето достоинство.

³⁷ И во тој ден ќе го повикам мојот слуга Елијахим, Хелкиевин син,

83 Цар 7,2-5
10,17**9**2 Цар 5,9
4 Цар
20,20**10**Ер 33,4
Сир 48,17**11**5,12
4 Цар 25,4
Ер 39,4**12**Ер 6,26
Амос 8,10**13**5,11
56,12
Проп 2,24
3,12
11,8

Мудр 2,7-9

1 Кор
15,32**14**1 Цар 3,14
Пс 84,2**15**36,3,11,22
4 Цар
18,18,26,37
19,2**18**Ер 17,25
28,16
Амос 7,17**20**36,3,11,22
4 Цар
18,18,26,37

- 21** ^{4 Мојс 20,26} ²¹ ќе го облечам со твојата облека и со твојот појас ќе го препашам, та и власта твоја ќе ја предадам во рацете негови; и тој ќе биде татко на жителите ерусалимски и за домот Јудин.
- 22** ^{Јов 12,14 Мт 16,19 Откр 3,7} ²² И клучот на Давидовиот дом ќе го ставам на рамењата негови; тој ќе отвори, и никој нема да затвори; тој ќе затвори и никој нема да отвори.
- 23** ^{Езд 9,8 Сир 14,24} ²³ И ќе го зацврстувам како клин на цврсто место, тој ќе биде како славно седиште за домот на својот татко.
- 23,1** ^{2 Цар 5,11 Ер 25,22 Ез 26,2 Амос 1,9-10 Зах 9,2-4 Пс 47,7} ²⁴ И на него ќе виси целата слава на татковиот му дом, на децата и внуците, на целата покуќнина од чаша до купови.”
- 2** ^{3 Мојс 10,3 Амос 5,13 Плач 2,10} ²⁵ Во тој ден, вели Господ Саваот, ќе се заниша зацврстениот на цврсто место клин, ќе биде изваден и ќе падне, ќе се испокрши сè што виси на него, зашто Господ го вели тоа.
- 3** ^{Ер 2,18 Ез 27,12-25 Пс 76,19} *Глагол Тир ќе биде казней*
- 23** Пророштво за Тир. - Плачете бродови на Тарсис, зашто тој е разрушен: нема куќи и нема кој да влегува во куќите. Тоа им беше соопштено на враќање од земјата Китим.
- 4** ^{49,21} ² Молкнете жители на крајбрежјето, што го полнеа сидонските трговци, пловејќи по море.
- 5** ^{Ер 51,29 Ез 30,15-16} ³ По големи води се пренесуваат во него житата на Шихор, жетвата на големата река; тој беше пазариште на народите.
- 6** ^{Ез 26,17 27,8} ⁴ Засрами се, Сидоне: зашто, еве што вели морето, морската тврдина: не сум се мачела со родилни маки и не сум раѓала, не сум одгледувала момци, ниту израснувала моми.
- 7** ^{71,9 Мих 7,20 Пс 43,1} ⁵ Кога ќе стигне веста до Египћаните, тие ќе затреперат штом ќе чујат за Тир.
- 8** ^{Ез 26,17 27,8} ⁶ Преселувајте се во Тарсис, плачете, жители на приморјето!
- 9** ^{Откр 18,23} ⁷ Тоа ли е вашиот град кој ликува, чиј почеток е од древните дни? Нозете негови го носеа, да се скита далеку во туѓина.
- 10** ⁸ Кој го одреди тоа за Тир, што раздаваше венци, чии купувачи беа кнезови,

а трговците негови - најпрочуени во земјата?

⁹ Господ Саваот го одреди тоа, за да посрами секоја горда слава, за да ги понизи сите најпрочуени во земјата.

¹⁰ Оди по земјата своја, таршишка ќерко, како реката: нема повеќе пречки³.

Тир ќе биде заборавен

¹¹ Тој протегна рака врз морето, затресе царства; Господ додаде повелба за Ханан - да ги разруши тврдините негови,

¹² и рече: „Нема повеќе да ликуваш, посрамена девице, ќерко сидонска, оди во Китим, но и таму нема да имаш мир.”

¹³ Ете ја земјата на Халдејците. Тој народ постојано го немаше; Ашур му стави почеток од пустински жители. Тие ги издигаа кулите свои, ги соборуваа дворците негови, го претворија во урнатини.

¹⁴ Плачете, кораби таршишки, зашто вашата тврдина е разрушена.

¹⁵ И во тој ден ќе го забораваат Тир за седумдесет години, колку што се деновите на еден цар. А по седумдесет години ќе се пее за Тир, како што се пее за блудница:

¹⁶ „Земи харфа, тргни по градот, блуднице заборавена! Свири убаво, пеј многу песни за да се сеќаваат на тебе.”

¹⁷ И ете, по седумдесет години Господ ќе го посети Тир; и тој пак ќе ја добива печалбата своја и ќе блудствува со сите земни царства по целата вселена.

¹⁸ Но трговијата негова и печалбата му ќе бидат посветувани на Господ; нема да бидат затворени и натрупани во складови, зашто печалбата од трговијата негова ќе преминува на оние што живеат пред лицето на Господ, за да јадат до наситување и да имаат трајни облека.

Божјиот суд на земјата

24 Ете, Господ ја опустошува земјата и ја прави неплодна; ја изо-

9
2,11
Ез 28,6-7
Јов 22,29
Изреки
6,17

11
14,27
Јов 9,6

12
Пс 93,3
Јов 10,3

13
13,21
34,14
Ер 50,39
Ез 26,12

15
Ер 25,11-12

17
10,3
Откр 17,2

18
Јоил 2,26

24,1
13,9

³ 23,10. Ги нема веќе твоите присланици.

2 бличува и ги распрснува оние што живеат на неа.
3,2-3
Ер 15,10
Ез 7,12
Ос 4,9

3 Со свештеникот ќе стане исто што и со народот, - со слугата, - исто што и со господарот негов; со слугинката, исто што - и со господарката нејзина; со купувачот, исто што и со продавачот; со оној, кој ќе земе на заем, исто што, и со оној кој дава на заем; со оној, кој дава со интерес - исто што и со оној кој зема под интерес.
1,20
14,26

4 Земјата ќе опустоши до крај и целата ќе биде ограбена, зашто Господ го изрече тоа слово.
33,9
Ер 4,28
14,2
Ос 4,3
Наум 1,5

5 Тагува, нажалена е земјата; опаднала, тажна е вселената; небото пропаѓа заедно со Земјата.
1 Мојс 9,16
4 Мојс 35,33
Ер 3,2
Пс 105,38

6 И земјата е осквернета под жителите свои, зашто тие ги прекршија законите, го изменија уставот, го нарушија вечниот завет.
3 Мојс 26,15-16
5 Мојс 29,26
Зах 5,3
Изреки 30,10

7 Затоа проклетство ја јаде земјата, а жителите нејзини трпат казна; затоа се намалени жителите земни, малку луѓе останаа.
32,12
Ер 48,33
Јовл 1,12

8 Плаче гроздовиот сок; боледува лозата; воздивнуваат сите што се веселеа од срце.
16,9-10
Ер 7,34
16,9
25,10
Ез 26,13
Откр 18,22

9 Престана веселбата со тимпани; молкна вревата на оние што се веселеа; стивнаа звуците на харфите;
17,6
Мих 7,1

10 не пијат повеќе вино со песни; горчлив е жестокиот пијалак за оние што го пијат,
10,12
32,14

11 разорен е запустениот град; сите куќи се затворени, не може да се влезе.
Ер 51,58

12 Плачат за вино по улиците; исчезна секаква радост; изгонета е секаква веселба од земјата.
17,6
Мих 7,1

13 Во градот остана само пустош, портите се искршени.
12,6

14 А среде земјата, меѓу народите, ќе биде истото, што станува кога маслиники тресат или паберки по гроздобер.
42,12
66,19
Соф 2,11

Слава на ѿправедниоѿ Боѿ

14 Тие ќе го кренат гласот свој, ќе ликуваат во величието на Господ, силно ќе воскликнуваат од морето.

15 И така, славете Го Господа на исток, по островите морски - славете Го името на Господ, Бог Израилев.

16 Од крајот на земјата слушаеме песна: „Слава на Праведниот!“ Но јас реков: „Тешко мене, тешко мене! Злодејци зло вршат, на зол начин дејствуваат злодејците.“

Нема сѝас!

17 Ужас, јама и стапица за тебе, жителе на земјата!”

18 Тогаш, оној што ќе избега од викот на ужасот, ќе падне во јама; и кој ќе излезе од јамата, ќе падне во стапица; зашто прозорците од небесната височина ќе се отворат, и основите на земјата ќе се разлишаат.

19 Земјата се разрушува, земјата се распаѓа, земјата е силно разлишана;

20 земјата се ниша како пијана и се лула како лулка, и беззаконието ѝ тежи врз неа; таа ќе падне - и повеќе нема да стане.

21 И во тој ден Господ ќе ја казни небесната војска во висините, и земните царства на земјата.

22 И ќе бидат собрани наедно како затвореници во затвор, и ќе бидат заклучени во темница и по многу денови ќе бидат казнети.

23 Тогаш месечината ќе поцрвени, и сонцето ќе се засрами, кога Господ Савоат ќе се зацари на гората Сион и во Ерусалим, и пред неговите старешини ќе покаже слава.

Благодарсѝвена молиѝва

25 Господи, Ти си Бог мој; ќе Те возвеличам, ќе го славам името Твое, зашто си извршил премудри дела, определени во старо време, вистинити и сигурни.

2 Ти го претвори градот во грамада од камења, цврстата тврдина - во урнатини; нема повеќе во градот дворци на тугинци; никогаш нема да биде обновен.

3 Затоа ќе Те прославуваат силните народи; градовите на страшните племиња ќе се плашат од Тебе;

4 зашто Ти беше прибежиште на сиромавиот, прибежиште на немоќниот во тешко време за него, заштита од бура, сенка од припек; зашто гневното дишење на насилниците прилегаше на зимска виулица.

16
11,12
Ер 5,11
Евр 2,4

17
26,21
Ер 48,43-44
Лк 21,35

18
2,10
1 Мојс 7,11
Амос 5,19
Пс 17,7,15
Сир 16,19

20
19,14
Амос 5,2
Пс 37,4

21
10,12
14,12-15
5 Мојс 4,19
Пс 2,2

22
26,21
3 Птр 2,4

23
4,5
13,10
60,1-3
Мих 4,7
Пс 92,1
Откр 19,4-6

25,1
12,1-4
37,26
2 Мојс 15,2
Јовл 2,26
Пс 30,14
118,28

2
13,20
17,1
Ер 9,9
51,37

3
24,15-16

4
4,6
29,1
32,2

5 ^{24,8} ⁵ Ти го скроти викањето на непријателите, како припек - во безводно место; како припек со сенка од облак; веселбата на угнетувачите е задушена.

Госїод нє избави

^{2,2} ^{Изреки} ^{9,2-5} ^{Мт 8,11} ^{Јн 6,51-54} ^{Откр 19,9} **6** И Господ Саваот ќе стави врз таа планина за сите народи трпеза со добри јадења, трпеза со чисти вина, со богати и сочни јадења и најчисти вина;

^{26,19} ^{Ос 13,14} ^{1 Кор 15,26-54} ^{Откр 21,4} **7** врз таа планина ќе ја уништи покривката, што ги покрива сите народи, покривка, која лежи врз сите племиња.

^{33,2} ^{35,4} ^{1 Цар 2,1} ^{Пс 26,14} ^{95,7} ^{1 Птр 1,8} **8** Смртта ќе биде проголтана засекогаш, ќе ги избрише Господ Бог солзите од сите лица, и ќе го симне срамот од Својот народ во целата земја, зашто така вели Господ.

^{Амос 1,3} ^{Мих 7,10} **9** И ќе речат во тој ден: „Еве, Тој е нашиот Бог! На Него се надевавме, и Тој нè спаси! Тој е Господ; Него Го чекавме; да се радуваме и веселиме за спасението од Него!

^{16,6-14} ^{Ер 48,29} ^{Соф 2,8-10} **10** Зашто раката на Господ ќе почива врз таа планина, и Моав ќе биде прегазен на местото свое, како што се гази слама на буниште.”

^{26,5} **11** И макар што ги размавна среде него рацете свои, како што ги размавнува оној што плива, но Бог ќе ја понизи гордоста негова заедно со мафтањето на рацете негови.

^{60,18} ^{Мих 2,4} ^{Зах 2,8} **12** И ќе ја собори, ќе ја разруши тврдината со твоите високи сидишта, ќе ја кутне на земја, во прав.

^{Пс 117, 19-20} **4**

^{17,10} ^{30,29} ^{5 Мојс 32,4} ^{Пс 61,7} **26,1**

Песна во слава на Боѓа и надеж во Госїод

^{25,2-12} ^{32,19} ^{Изреки 16,5-18} **5** Во тој ден ќе биде испеана во земјата Јудина оваа песна: „Градот ни е јак, место сидини и опкопи Бог ни даде спасение.

² Отворете ги портите; нека влезе праведниот народ, кој ја пази вистината.

³ Цврстиот по дух Ти го пазиш во совршен мир, зашто на Тебе се надева.

⁴ Надевајте се на Господ засекогаш, зашто Господ Бог е вечната тврдина;

⁵ Тој ги собори оние, што живејат на високо; градот, што стоеше високо го собори, го кутна на земја, го фрли во прав.

⁶ Нога го гази, нозете на сиромавиот, стапките на бедните.”

Доверба во Госїод

⁷ Патот на праведниот е прав; Ти ја израмнуваш неговата патека.

⁸ На патот на Твоите судови, Господи, ние на Тебе се надеваме; душата наша се стреми кон Твоето име и кон споменот за Тебе.

⁹ Со душата своја се стремиме кон Тебе ноќе, и со духот свој ќе Те бараме искрено од рани зори; зашто, кога Твоите пресуди се извршуваат на земјата, тогаш жителите на светот се учат на правда.

¹⁰ Ако нечесен биде помилуван, тој нема да се научи на правда, ќе злодејствува во земјата на праведните и нема да погледне на величието Господово.

¹¹ Господи! Раката Твоја беше високо крената, но тие не ја видоа; ќе видат и ќе се посрамат оние, што го мразат Твојот народ; оган ќе ги голтне Твоите непријатели.

¹² Господи! Ти ни даруваш мир, зашто и сите наши дела Ти ги уредуваш за нас.

¹³ Господи, Боже наш! Други господари, освен Тебе, владееле над нас; но само преку Тебе ние го славиме Твоето име.

¹⁴ Мртвите нема да оживеат; нивните сенки нема да станат, зашто Ти ги казни и истреби, го уништи секој спомен за нив.

¹⁵ Ти го намножи народот, Господи, го намножи народот. Се прослави Себе Си, ги рашири сите земни граници.

Госїод оживува мртви!

¹⁶ Господи, кога беа во беда, тие Те бараа; изливаа тивки молитви, кога ги стигнуваше Твојата казна.

¹⁷ Како трудна жена, кога ќе раѓа, се мачи, вика од болки, така бевме ние пред Тебе, Господи.

¹⁸ Бевме трудни, се мачевме, но родивме само ветар; спасение не ѝ донесовме на земјата, и други жители во вселената не се појавија.

¹⁹ Твоите мртвовци ќе оживеат, мртвите тела ќе воскреснат! Разбудете се и

7
^{Ос 14,10}
^{Јов 17,9}
^{Изреки 2,20}

8
^{25,9}
^{Пс 36,23}

9
^{Пс 41,1}
^{63,2}
^{77,3}

10
^{Проп 8,11}

11
^{5,12}
^{30,27}
^{37,32}
^{2 Мојс 15,6}
^{Мих 7,16}
^{Пс 20,9}
^{Евр 10,27}

12
^{Пс 89,17}
^{Фил 2,13}

13
^{63,19}

14
^{Ер 51,55}

15
^{Ез 28,22}
^{47,15-20}
^{Неем 11, 1-2}

16
^{Ер 2,27}
^{Ос 5,15}
^{6,1}

17
^{13,8}
^{37,3}
^{Ер 4,31}
^{Ос 13,13}
^{Мт 24,8}
^{Јн 16,21}
^{Откр 12,2}

18
^{4 Цар 19,3}
^{Мих 4,10}

19
^{Ез 37,12}
^{Дан 12,2}
^{1 Кор 15,35-38}
^{Ефес 5,14}

20 ликувајте вие, соборените во прав; зашто Твојата роса е роса на светлина, и земјата ќе ги даде мртвците.

20 Ајде народе Мој, влезе во покоите свои и затвори ги зад себе вратите свои, сокри се за миг, додека да мине гневот (Господов);

Мих 1,3
Јов 16,
18-19
Откр 3,10
6,10

И Земјата и морето ќе бидат казни

21 зашто, ете, Господ излегува од Своето живеалиште да ги казни жителите земни за нивното беззаконие, и земјата ќе ја открие голтнатата од неа крв и повеќе нема да ги крие своите убиени.

27 Во тој ден Господ ќе го порази со Својот тежок, со Својот голем и јак меч левијатанот - змејот што лета, левијатанот - лукавата змија и ќе го убие морското чудовиште.

Заштита и просјување

4 Во тој ден запејте за Него - за саканото лозје!

5 Јас, Господ, сум негов чувар, во секој миг го напојувам; ноќе и дење го вардам, за да не влезе некој во него.

6 Гнев нема во Мене. Но ако Ми покаже трње и боцки, ќе кренам против него во војна, ќе го изгорам сосема,

7 освен, ако пребегне кон заштитата Моја и склучи мир со Мене. Тогаш нека склучи мир со Мене.

8 Во идните дни Јаков ќе се вкорени; Израил ќе пушти гранки и ќе расцути; и вселената ќе се исполни со плодови.

9 Така ли го поразуваше Тој, како што ги поразуваше оние, кои него го поразуваа? Така ли ги убиваше, како што се убивани оние, кои него го убиваа?

8 Со мерка го казнуваше Ти, кога го отфрлаше; го разнесуваше со силниот Свој здив, како во ден на источен ветар.

9 И преку тоа ќе се избрише беззаконието на Јаков; а плод од тоа ќе биде: ќе се симне гревот од него, кога сите камења од жртвениците ќе ги претвори во грутка вар, нема повеќе да стрчат идолите на Ашера и идолите на сонцето.

Господ ќе го обедини Својот народ

10 Зашто утврдениот град запусте, живеалиштата се напуштени и зафрлени како пустина. Таму пасат телиња, таму лежат и ќе ги подјадваат граничната негови.

11 Кога гранките ќе му се исушат, ќе ги искршат; ќе дојдат жени и ќе ги изгорат. Бидејќи тој народ е неразумен, Творецот негов нема да го сожالي, Создателот нема да го помилува.

12 Но во тој ден Господ ќе растресе сè од големата река до потокот египетски, а вие, синовите Израилеви, ќе бидете собрани еден по еден;

13 во тој ден ќе затруби голема труба, и ќе дојдат оние што се загубиле во асирската земја и прогонетите во египетската земја и ќе Му се поклонат на Господ на светата гора во Ерусалим.

Суд над Самарија

28 Тешко на Самарија, градот со кој се гордеат пијаниците Ефремови! Тешко му на свенатото цвеќе - негов гиздав украс - цвеќе среде нагубрената долина на замаените од вино!

2 Ете, јакиот и силниот во Господ како пороен дожд со град, како погубна луња, како разлеана поплава од бурни води, со рака ќе ги обори сите на земја.

3 Со нозе ќе биде изгазен градот Самарија, со кој се гордеат Ефремовци.

4 И со свенатото цвеќе - неговиот гиздав украс - цвеќе среде нагубрената долина, ќе се случи истото, како што станува со смоквата, рано узреана: штом некој ќе ја види, веднаш ја кине со рака и ја изедува.

5 Во тој ден Господ Саваот ќе биде убав венец и славна круна за остатокот од Својот народ.

6 Дух на правосудие за оној што седи во судот и снага за оние, кои го отфрлуваат непријателот од портите.

Водачиите ќе бидат казни

7 Но и тие се нишаат од виното и го збркуваат патот свој од жесток пијалак: свештеник и пророк се препнуваат од силни пијалаци; победени се од вино,

10

5,17
6,11

11

10,17
43,1,7
5 Мојс
32,6,28

12

24,13
4 Цар 24,7
Мт 24,31

13

24,23
Ос 11,11
Јоил 2,1
Мих 7,12
Зах 10,10

28,1

5,11-13,22

2

30,30
Ер 47,2
Ез 1,24
43,2

4

Ос 9,10-11
Мт 24,32

5

4,2-3
37,31-36

6

9,5
11,2-5
32,16

7

5,11-13
56,12
Мих 2,11

2 <sup>33,7-9
Ез 24,2-14</sup> ² Но Јас ќе го притеснам Ариил; и ќе има плач и тагување; тој⁵ ќе остане кај Мене како Ариил.⁶

3 <sup>22,2-11
4 Цар 25,
1-2
Лк 19,43</sup> Ќе се сместам на логорување околу тебе и ќе те стеснам со набљудувачка стража, ќе подигнам против тебе тврдини.

4 <sup>1 Цар
28,14</sup> И ќе бидеш понизен, ќе говориш како од под земја, и зборот твој ќе биде глуп како говор од под прав, и гласот твој ќе биде како глас на мртовец, и зборот твој ќе се шепоти од под правот.

5 <sup>17,13-14
25,2-5
Пс 1,4</sup> Твоите непријатели ќе бидат бројни, а угнетувачи на број како развеана плева. И тоа ќе стане ненадејно, во еден миг:

6 <sup>30,27-30
66,15
2 Мојс
13,22
19,16</sup> Господ Саваот ќе те посети со гром и потрес, со силен глас, со бура и виор, со пламен од оган што голта сè.

7 <sup>Пс 72,20
Јов 20,8</sup> И како сон, како ноќно видение во сон ќе биде: мноштво од сите народи, што војуваат против Ариил, од сите, излезени против него и тврдините негови, и од оние што го притесниле.

9 <sup>51,21
Ер 23,9
Авак 1,5</sup> И како што гладен сонува дека божем јаде, но се разбудува, гладен; и како што жеден сонува дека божем пие, но се разбудува, премален и жеден: истото ќе стане и со множеството од сите народи, што војуваат против гората Сион.

10 <sup>19,14
1 Цар
16,14
26,12
Мих 3,6-7
Рим 11,8</sup> И како што гладен сонува дека божем јаде, но се разбудува, премален и жеден: истото ќе стане и со множеството од сите народи, што војуваат против гората Сион.

11 <sup>Дан 12,9
Откр 5,1-5
7,1-5</sup> *Самоизмамливи пророци*

12 <sup>Дела 8,
30-31</sup> Чудете се и скаменете се, ослепете и бидете слепи, опијанете се, но не од вино - тетеравете се, но не од жесток пијалак;

¹⁰ зашто Господ испрати врз вас дух на успивање и ги затвори вашите очи, о пророци, и ги сокри вашите глави, о јасновидци!

¹¹ И секое пророштво за вас е како зборови во запечатена книга, што му ја даваат на оној, кој знае да чита книга, и велат: „Прочитај ја“, а тој одговара: „Не можам, зашто е запечатена.“

¹² И му ја даваат книгата на оној, кој не знае да чита, и велат: „Прочитај ја“; и тој одговара: „Не знам да читам.“

¹³ И рече Господ: „Бидејќи овој народ се приближува кон Мене со устата своја, и со јазикот свој Ме почитува, а срцето негово му останува далеку од Мене, и почитувањето нивно пред Мене е само научено човечко правило;

¹⁴ затоа, ете, Јас ќе постапам пак необично со овој народ, чудно и чудесно, така што мудроста на мудреците негови ќе загина, и разум во разумните нема да има.“

¹⁵ Тешко на оние што мислат да се сокријат во длабочината, за да ги скријат своите намери од Господ, кои ги вршат делата свои во мрак и велат: „Кој ќе нè види, и кој ќе нè дознае?“

¹⁶ Каква неразумност! Можеме ли да го сметаме грнчарот за глина? Ќе каже ли делото за оној што го направил: тој не ме направи? И ќе каже ли направеното за мајсторот свој: тој не разбира?

Надеж за иднинаџа

¹⁷ Уште малку, сосема малку, и Ливан нема ли да се претвори во градина, а градината нема ли да се претвори во гора?

¹⁸ И во тој ден глувите ќе ги чујат зборовите од книгата, и очите на слепите ќе прогледаат од темнината и мракот.

¹⁹ И оние што страдаат, сè повеќе и повеќе ќе се радуваат во Господ, а сиромасите и бедните луѓе ќе воскликнуваат во Светецот Израилев;

²⁰ зашто нема повеќе да има силник, хулител ќе исчезне; а ќе бидат истребени и сите што смислуваат зло,

²¹ кои го збркуваат човекот со зборови и му распнуваат мрежи пред портата на Судијата и го отфрлаат правиот.

²² Затоа така вели Господ за Јакововиот дом, Оној, Кој го откупи Авраама: тогаш Јаков нема да биде во срам и лицето негово веќе нема да побледува.

²³ Зашто кога ќе ги види околу себе децата свои, дело на Моите раце, тој свето ќе го почитува името Мое и свето ќе го почитува Светецот Јаковов, со трепет ќе стои пред Бог Израилев.

13
1,11-15
Амос 5,21
Пс 77,36-37
Мт 15,8-9
Мк 7,6-7
Кол 2,22

14
Авак 1,5
Јов 12,17
1 Кор 1,19
Ефес 4,18

15
Пс 9,24
Јов 22,13
24,15
34,21-22
Сир 23,18
Јн 3,19-20

16
45,9
64,7
Ер 18,6
Мудр 12,12
Сир 33,13
Рим 9,20

17
32,15

18
32,3
35,5

19
14,30
41,17
Мт 5,3-4

20
28,14,20

21
1,1-2
Амос 5,10

22
41,8
45,17
51,2

23
8,13
49,26
60,21
64,8

⁵ 29,2. Ерусалим.

⁶ 29,2. Олџарско оѓнишџе.

24 ²⁴ Тогаш оние што се со духот заблудени ќе ја познаат мудроста, и непокорните ќе се вразумат.

30,1

Не очекувајте помош од Египет

1,4
5,21
28,15
29,15
Сир 3,27

30 Тешко им на непокорните синови, вели Господ, кои се советуваат, но без Мене, и склучуваат сојузи, но не според Мојот дух, за да додаваат грев врз грев:

31,1
36,6
Ер 2,18
Ез 31,6

² а да не ја прашаат устата Моја, одат во Египет, за да се поткрепуваат со силата на фараонот и да се сокријат под сенката на Египет.

20,5
36,5-9
Ер 2,36

³ Но силата фараонова ќе биде срам за вас, а засолништето под сенката на Египет - бесчестие;

19,11

⁴ зашто кнезовите негови веќе се во Цоан, а гласниците негови стигнале до Ханес.

Плач 4,17

⁵ Сите тие ќе бидат посрамени заради народот, кој е бескорисен за нив; од него нема да има ни помош, ни корист, туку - срам и подбив.

8,22
14,29
4 Мојс
21,4-9
5 Мојс
8,14-15

⁶ Пророштво за животните од Негев: натоварени животни одат кон југ, по земјата на маката и бедата, од каде што излегуваат лавови и лавици, змии и змејови што летаат; тие ги носат на грбот на магарињата своите богатства и врз грбовите на камилите - своите ризници кон народ, кој нема да им донесе полза.

8,1-2
Ер 30,2
36,2

⁹ Зашто помошта од Египет ќе биде залудна и без корист; затоа Јас ги нареков: „Неподвижната Рахав”.

1,4
10,6
5 Мојс
32,19-20

⁷ Зашто помошта од Египет ќе биде залудна и без корист; затоа Јас ги нареков: „Неподвижната Рахав”.

29,10
3 Цар 22,
8-27

Ер 11,21
Амос 2,12
2 Тим 4,3

Нейслушниот Израил

⁸ Сега оди, напиши им го тоа на штичка, и запиши го во книга, за да останат за во иднина, засекогаш и до века.

⁹ Зашто тоа е народ непокорен, деца лажливи, деца, кои не сакаат да го слушаат законот Господов,

¹⁰ кои им говорат на јасновидците: „Престанете да предвидуваат”, и на пророците: „Не ни пророкувајте правда, говорете ни ласкаво, претскажувајте го она што ни е пријатно;

¹¹ слезете, тргнете се од патеката; отстранете го од очите наши Светецот Израилев.”

11
1,4
Јов 21,14

¹² Затоа вака вели Светецот Израилев: бидејќи вие го отфрливте тоа слово, а се надевате на измама и неправда, и се потпирате на нив,

12
28,15
Пс 61,10

¹³ затоа ова беззаконие ќе биде за вас како пукнатина надвисната за да падне, чие уривање ќе стане ненадејно, во еден миг.

13
Ез 13,14

¹⁴ И уривањето ќе биде како кршење на глинен сад, разбиен немилосрдно, така што во кршот не ќе се најде ни парченце, со кое би се земал оган од огниште, или би се зафатила вода од вир.

14
Ер 19,11
Пс 2,9

Имајте доверба во Господ

¹⁵ Зашто вака вели Господ Бог, Светецот Израилев: „Ако останевте на местото и мирувајте, ќе се спасевте; во кротката надеж е вашата сила, но вие не сакавте

15
7,4,9
28,12
45,22
Ер 3,22
Мт 23,37

¹⁶ и велевте: „не, ние ќе избегаме на коњи”, - затоа и ќе бегате; „ние со брзи коњи ќе избегаме” - затоа и оние што ве гонат, ќе бидат брзи.

16
Ер 4,13
Ос 1,7
Плач 4,19

¹⁷ Од стравот на еден илјада ќе бегате, од стравот на петмина ќе бегате така, што вашиот остаток ќе биде како колец на врв од планина и како знаме на рид.”

17
11,10
5 Мојс
32,30

Господ ќе се смилува

¹⁸ И затоа Господ чека да ве помилува и желно гледа за да се смили над вас; зашто Господ е Бог на правдата - блажени се сите што се надеваат на Него!

18
54,8
Ер 17,7
Пс 2,12
84,13
Изреки
16,20

¹⁹ Народе што живееш во Сион, во Ерусалим; ти нема уште долго да плачеш; Бог ќе те помилува, по гласот на твојот плач, и штом ќе го чуе, ќе ти одговори.

19
12,1
25,8
65,19,24
Ер 33,3
Пс 90,15

²⁰ И ќе ви даде Господ леб, кога сте во мака и вода по потреба; твојот Учител нема повеќе да се крие, очите твои ќе Го гледаат твојот Учител;

20
Ер 31,34
Ез
4,10,11,16
40,4
Јоил 2,23

²¹ ако свртите надесно, ако свртите налево, ушите ваши ќе го слушаат сло-

21
35,8
5 Мојс
32-33

22 вото, кое говори зад вас - ете го патот, врвете по него!

22 Тогаш ќе ги сметаш за одвратност излиените од твое сребро идоли и опковани од твое злато кипови; ти ќе ги фрлиш како нечистотија; ќе им речеш - иставете се оттука.

23 И Тој ќе даде дожд врз твоето семе, со кое ќе ги засееш нивите, и лебот, што го раѓа земјата, ќе биде изобилен и вкусен; стадата твои во тој ден ќе пасат по широки пасишта.

24 Волоните и магарината, што ги обработуваат нивните, ќе јадат посолена крма, исчистена со лопата и веалка.

25 По секоја висока гора и по секој издигнат рид ќе потечат бразди, потоци вода, во денот на големиот пораз, кога ќе паднат кулите.

26 И светлината на месечината ќе биде како светлина на сонцето, а светлината на сонцето ќе биде седумпати посветла, колку светлина на седум дена, во тој ден, кога Господ ќе ја преврзе раната на Својот народ и ќе ги излекува неговите рани.

27 И светлината на месечината ќе биде како светлина на сонцето, а светлината на сонцето ќе биде седумпати посветла, колку светлина на седум дена, во тој ден, кога Господ ќе ја преврзе раната на Својот народ и ќе ги излекува неговите рани.

30 *Асирија ќе биде казниа*

27 Ете, името на Господ иде оддалеку; гневот Негов гори, пламенот Негов е силен; устата Негова е полна со негодување, а јазикот Негов е како оган, што голта;

31 дишењето Негово е како надојдена река, која се крева дури до вратот, за да ги просее народите до истоштување; и во челустите на народите да им стави узда која ќе ги заведува.

29 А кај вас ќе има песни, како во празнични ноки, и веселба во срцето, како кај оној што оди со свирка на гората Господова, кон карпата Израилева.

30 И ќе загрми Господ со Својот величествен глас и ќе им го покаже замавот на Својата рака со силен гнев и со пламен огнен, кој сè проголта, во бура, во силен дожд и во град.

31 Зашто од гласот на Господ ќе стрепне Ашур, удрен со палка.

32 И секој со казнената палка со која Господ ќе го удри, ќе биде со тимпани и харфи, и Тој ќе оди во опустошувачка војна против него.

33 Зашто Тофет⁸ веќе одамна е подготвен; тој е подготвен и за царот - длабок и широк; во кладата негова има многу оган и дрва; здивот на Господ, како поток од сулфур, ќе го запали.

*Слаба помош од Еѓипќаниите.
Божја помош во борбата
против Асириите*

31 Тешко им на оние што одат во Египет за помош: кои се надеваат на коњи и се потпираат на бојни коли, зашто биле многу, и на коњаници, зашто биле многу силни, а на Светецот Израилев не погледнуваат и кон Господ не прибегнуваат!

2 Но и Тој е мудар: ќе испрати неволја, и нема да ги порекне зборовите Свои; ќе се крене против домот на нечесните и против помошниците на оние што вршат беззаконие.

3 Египќаните се луѓе, а не Бог; и коњите нивни им се тело, а не дух. Ќе ја протегне раката Своја Господ, и ќе се сопне заштитникот, ќе падне заштитуваниот и сите заедно ќе загинат.

4 Зашто вака им рече Господ: „Како лав, како лавче, кое рика над пленот свој, макар и многу овчари да му викаат, од викањето нивно нема ни да трепне и пред нивното множество нема да отстапи, - така Господ Саваот ќе слезе да војува за гората Сион и за нејзиниот рид.

5 Како птиците - пиленцата, така Господ Саваот ќе го покрие Ерусалим, ќе го заштити и ќе го избави, ќе го сожали и ќе го спаси.”

Враќањето се кај Господ

6 Обратете се кон Оној, од Кого толку сте отстапиле, синови Израилеви!

7 Во тој ден секој човек ќе ги отфрли своите сребрени и златни идоли, што рацете ваши ги направиле вам за грев.

32
14,24-27

33
1 Moje
19,24
Ep 7,31
Ez 38,22

31,1
30,1-7
36,9
Oc 1,7
Pc 19,7

2
28,21
29,20
4 Moje
23,19

3
2 Moje
14,26
Ez 28,2,9
Pc 145,3

4
42,13
Ep 25,30
Oc 5,14
Амос 3,8

5
37,35
5 Moje
32,11
Pc 35,7
91,4

6
1,2-4
Ep 3,12,22
Oc 14,2

7
2,20
30,22

8 <sup>27,1
34,5-6
4 Цар
19,35</sup> И Ашур ќе падне не од човечки меч, нема човечки меч да го премавне, тој ќе избега од мечот, но младината негова ќе плаќа данок.

9 ^{30,17,33} И од страв тој ќе избега од тврдина-та своја; кнезовите негови исплашени ќе го напуштат своето знаме, вели Господ, чиј оган е на Сион, а огништето - во Ерусалим.

32,1
<sup>9,6
11,4
Ер 23,5-6
Пс 71,2</sup>

Правдаџа ќе царува

32 <sup>4,6
25,4
33,21</sup> Ете, царот ќе царува по правда, а кнезовите ќе управуваат по закон;

3 <sup>6,10
30,10
35,5
Мт 11,15</sup> секој од нив ќе биде како заштита од ветар и засолниште за лошо време, како водни извори во степи, како сенка од висока карпа во пустина.

4 <sup>28,10-11
35,6</sup> И очите на оние што гледаат нема да им бидат затворани; ушите на оние што слушаат, ќе внимаваат.

5 ^{5,20} И срцето на лесномислените ќе умее да расудува; оние што говорат на нос, ќе говорат јасно.

6 <sup>Пс 13,1
Изречи
15,2
Проп 10,13</sup> Безумникот нема повеќе да го нарекуваат благороден, а за подмолниот нема да велат дека е честит.

7 <sup>Мих 2,1
Пс 9,22
27-31</sup> Зашто безумникот говори глупости и срцето негово мисли на беззаконие, за да дејствува лицемерно и да искажува хула против Господ, да ја лишува од леб душата на гладниот и да го одзема пиењето од жедниот.

8 ^{29,20-21} Кај подмолниот и средствата се погибелни: тој прави стапици, за да го погуби сиромавиот со лажливи зборови, макар што сиромавиот и да е прав.

9 <sup>3,16-24
28,23
Ер 9,19
Амос 4,1-3
6,1</sup> А чесниот мисли на чесното и цврсто стои во сè што е чесно.

Казна за ерусалимскиџе жени

9 Жени безгрижни, застанете, чујте го гласот Мој; ќерки немирни, приклонете го увото кон зборовите Мои.

10 ^{Јоил 1,5} Уште една година и неколку дена, и ќе се ужаснете вие, безгрижни! Гроздобер нема да има и време за жетва нема да настане.

11 Стреснете се вие, безгрижни! Ужаснете се вие, невнимателни! Соблечете се, оголете се и крстот препашете го со таговна облека.

12 Тагувајте по прекрасните полиња, за родната лоза.

13 Во земјата на народот Мој ќе растат трње и боцки; така ќе биде и во сите домове во градот што ликува;

14 зашто дворците ќе запустат, шумниот град ќе биде напуштен; Офел и кулата ќе станат пештери - прибежиште на диви магариња и на стада што пасат.

Излевање на Божјиот Дух

15 Додека не се излие врз нас Духот одозгора, и пустината не стане градина, и градината не почнат да ја сметаат за шума,

16 тогаш ќе се воведат правда во таа пустина, и праведност ќе заживее во плодносното поле.

17 Дело на правдата ќе биде мирот, и плод на праведноста - трајно спокојство и сигурност.

18 Тогаш народот Мој ќе живее во мирни живеалишта и во безопасни села и во пребивалишта на блажените.

19 И град ќе паѓа врз гората; градот ќе слезе во долината⁹.

20 Блажени сте вие: ќе сеете при сите води и ќе испраќате таму и вол и магаре.

Безбедноста на Ерусалим

33 Тешко тебе, пустошнику, кој не си бил опустошуван; грабачу, што не си ограбуван! Кога ќе го завршиш опустошувањето, ќе бидеш опустошен и ти; кога ќе прекратиш со грабешите, и тебе ќе те ограбат.

2 Господи, помилуј нè, на Тебе се надеваме! Биди наша поткрепа од рани зори и наше спасение во неволја!

3 Од страшниот глас Твој ќе избегаат народите; кога ќе се кренеш, ќе се распрснат племињата,

11
<sup>20,2
Мих 1,8
Јов 38,3
Лк 12,35</sup>

12
<sup>16,9
24,7
Лк 23,48</sup>

13
<sup>5,6
7,23-25</sup>

14
<sup>6,11
7,25
24,10-12</sup>

15
<sup>11,2
35,1-2
Ез 37,9-10
39,39
Јоил 2,
28-3,1</sup>

17
<sup>9,6
11,6
Пс 71,2-3,7
Јк 3,18</sup>

18
<sup>28,12
33,20
54,13
Ер 23,6</sup>

19
<sup>10,33-34
26,5
30,30</sup>

20
<sup>30,18
Пс 1,1</sup>

33,1
<sup>16,4
17,14
24,16
Ер 30,16
Авак 2,8</sup>

2
<sup>25,9
30,18-19
Ер 14,8
30,7
Пс 31,10
33,22
46,2</sup>

3
<sup>17,13
4 Мојс
10,35
Пс 45,6
48,5-8
68,2</sup>

⁹ 32,19. Можен е и следниов превод: *а шумата ќе исчезне и градој ќе биде срамнеј.*

ИСАИЈА

4 ⁴ ќе го истребат пленот ваш, како што ^{9,2} гасеница истребува; ќе се нафрлат врз неа, како што скакулци се нафрлуваат.

5 ^{2,11,17} Возвишен е Господ, Кој живее во висините; ^{32,1} Тој ќе го исполни Сион со праведност и правда. ^{2 Цар 7,22}

6 ^{Пс 56,5} Ќе настанат твоите безопасни времиња, ^{83,19} изобилно спасение, ^{97,9} мудрост и знаење; ^{11,2} стравот од Господ ќе биде твое- ^{Изреки 9,10} то богатство.

Господ во акција

7 ^{29,1} Ете, нивните јунаци викаат по улиците; пратениците за мир горко плачат.

8 ^{24,4-5} Патиштата запустеа; ^{34,10} патници веќе нема; ^{Суд 5,6} договорот е прекршен, заклетвата е погазена, обзир нема кон никого.

9 ^{24,4} Земјата тагува, се суши; ^{35,2} Ливан е посрамен, овенат; ^{Амос 1,2} Сарон заприлега на ^{Наум 1,4} пустина, а Башан и Кармил се оголени од лисјата свои.

10 ^{Пс 11,5} Сега ќе станам, вели Господ, сега ќе се издигнам, сега ќе се возвисам.

11 ^{26,18} Сено сте зачнале, слама ќе родите; ^{59,4} дишењето ви е оган, кој ќе ве голтне. ^{Пс 7,14}

12 ^{9,18} И народите ќе бидат како вар што ^{10,17} врие, како пресечени трња ќе бидат изгорени во оган.

13 ^{9,18} Слушајте, вие, далечни, што ќе на- ^{10,17} правам; и вие, блиски, познајте ја Мојата моќ.

Казни и награди

14 ^{30,27} Се уплашија грешниците на Сион; ^{5 Мојс 9,3} морници ги обзедоа нечесните: „Кој од нас може да живее при оган што голта?”

15 ^{1,10-16} Кој од нас може да живее при оган што голта? ^{5,22-23} Кој од нас може да живее при вечен ^{Пс 14,2-3,5} пламен?” ^{118,19,20}

16 ^{119,37} Оној, што оди во правда и говори вистина; кој презира печалба преку угнетување, ги воздржува рацете свои од поткуп, ги затина ушите за да не слуша за крвопролевање, и ги затвора очите да не го гледа злото,

17 ^{30,20} тој ќе живее на висините: ^{Авд 1,3} засолниште му се непристапните карпи; ќе му се даде леб; водата негова нема да пресуши.

18 ^{6,5} Тој ќе живее на висините: ^{25,15} засолниште му се непристапните карпи; ќе му се даде леб; водата негова нема да пресуши. ^{Ез 28,7,12}

19 ^{Пс 44,2} Очите твои ќе го видат Царот во Неговата убавина, ќе гледаат непрегледна земја;

Господ е нашиот Цар

20 ¹⁷ Очите твои ќе го видат Царот во Неговата убавина, ќе гледаат непрегледна земја;

21 ¹⁸ само срцето твое ќе си спомне за ужасите: „Каде е оној, што пребројуваше? Каде е оној, што го одмеруваше данокот? Каде е оној, што ги надгледуваше кулите?”

22 ¹⁹ Нема повеќе да видиш народ свиреп, народ со неразбирлив збор, со јазик туѓ, несфатлив.

23 ²⁰ Погледни го Сион, градот на вашите празнични собранија; ²¹ очите твои ќе го видат Ерусалим, мирно живеалиште и непоколеблива скинија; ²² столбовите нејзини никогаш нема да се помрднат, и ²³ ниедно од јажињата нема да се скине.

24 ²¹ Таму кај нас Великиот Господ ќе биде место реки, место широки канали; таму нема да влезе ниедна лаѓа со весла, ниту ќе премине голем кораб.

Господ е наш Судија

25 ²² Зашто Господ е наш судија, Господ е наш законодавец, Господ е наш цар: ²⁶ Тој ќе нè спаси.

26 ²³ Ослабнаа јажињата твои, не можат да ги додржат јарболите и да ги затегнат платната. ²⁷ Тогаш ќе има голем дележ на пленот, дури и сакатите ќе тргнат по грабеж.

27 ²⁴ И ниеден од жителите нема да каже: „Болен сум”; а на народот што живее таму, ќе му бидат простени гревовите.

Божји суд над народите

34 Пристапете, народи; слушајте и внимавајте, племиња! Нека слуша земјата и сè што ја исполнува, вселената и сè што се раѓа во неа!

35 ² Зашто гневот на Господ е врз сите народи, а јароста Негова врз целата нивна војска. ³ Тој ќе ги уништи, ќе ги предаде на погибел.

36 ³ И нивните убиени ќе бидат расфрлани, и од труповите нивни ќе се крене смрдеа; по планините ќе потече нивна крв.

37 ⁴ И ќе излезе сета небесна војска, и небото ќе се свитка како книжен свиток; сета војска нивна ќе падне, како што паѓа лист од лоза, како свенат лист од смоква.

18
37,1-6
1 Кор 1,20

19
28,11
5 Мојс
28,49
Ез 3,5-6

20
32,18
54,2
Пс 45,5

21
12,6
32,2
Ез 47,1-12
Пс 45,4

22
2,4
6,5
25,9
Пс 49,6
74,12
93,1
Јк 4,12

23
9,2

24
Мих 7,
18-19

34,1
49,1
5 Мојс 32,1
Амос 3,9
Пс 48,1

2
30,27-28

3
5,25
14,19-20
Јонл 2,20

4
24,23
Сир 16,18
Мт 24,29
Мк 13,25
Лк 21,26
Откр 6,
12-14

5

Казна за ЕдомЕз 25,14
Амос 1,11

6

63,1
3 Мојс 3,4
2 Цар 1,22
Ер 46,10

7

Пс 21,12

8

61,2
63,4
Ер 50,28

9

1 Мојс
19,24-28
5 Мојс
29,21-22

10

33,8
60,15
Зах 7,14
Откр
14,10-11

11

13,20-22
4 Цар
21,13
Соф 2,14
Пс 101,6
Плач 2,8

12

1 Мојс
36,31-43
Авд 1,8,18

13

13,21
25,2
35,7

14

13,21-22
3 Мојс 17,7

15

Мт 24,28

16

1,20
29,18
Откр 20,12

⁵ Зашто мечот Мој се опи на небото: ете, за суд слегува тој над Едом, за да биде казнет народот што го проколнав.

⁶ Мечот Господов ќе се насити со крв, ќе се намрси од маснотија, од јагнешка и козја крв, од маснотиите на овнешките бубрези: зашто Господ има жртва во Восор, и голем колеж во земјата едомска.

⁷ И биволи ќе паднат со нив и телиња заедно со волови, земјата ќе се опије од крвта нивна, а правот нивни ќе се намрси од маснотија.

⁸ Зашто настапи денот за одмазда Господова, годината на отплата за Сион.

⁹ И реките негови ќе се претворат во катран, а правот негов - во сулфур; и земјата негова ќе биде запален катран;

¹⁰ нема да гасне ни дење, ни ноќе; и димот нејзин вечно ќе излегува, од род во род ќе остане запустена; никогаш нема да мине никој по неа.

¹¹ И ќе ја завладеат пеликани и ежови, буфови и гаврани ќе се населат во неа; и ќе протегнат по неа јаже за разорување и мера за уништување.

Крајот на Едом

¹² Никој нема да остане таму од нејзините старешини, за да прогласуваат цареви; сите кнезови нејзини ќе бидат уништени.

¹³ Дворците нејзини ќе обраснат со трње, а тврдините нејзини - со коприва и пиреј; таа ќе им биде живеалиште на чакалите, свртилиште на ноевите.

¹⁴ Сверови пустински ќе се среќаваат со диви мачки, козли ќе се повикуваат еден со друг; таму Лилит¹⁰ ќе се одмара и ќе наоѓа спокојство.

¹⁵ Таму ќе свие гнездо буфот, ќе несе јајца, ќе веде малечки и ќе ги собира под сенката своја; таму и јастреби ќе се собираат еден со друг.

¹⁶ Барајте во книгата Господова и прочитајте; ниедно од тие нема да одмине, едно со друго нема да се замени.

Зашто самата Негова уста заповеда, самиот дух Негов ќе ги собере.

¹⁷ Зашто Тој Самиот им фрли ждрепка, Неговата рака ќе им ја раздели земјата со мерка; засекогаш тие ќе ја владеат, од род во род ќе живеат во неа.

Ќе се види Божјата слава

35 Ќе се развесели пустината и сувата земја, и ненаселената земја ќе се зарадува и ќе расцути како крин;

² прекрасно ќе цути и ќе се радува, ќе ликува и ќе се весели; славата на Ливан ќе му се даде, великолепието - на Кармил и Сарон; тие ќе ја видат славата на Господ, величината на нашиот Бог.

Бој ќе измени сè

³ Закрепнете ослабени раце и зајакнете колена што треперите;

⁴ кажете им на плашливите со дух: бидете цврсти, не плашете се: ете, вашиот Бог иде со одмазда, со отплата Божја: Тој ќе дојде и ќе ве спаси.

⁵ Тогаш ќе им се отворат очите на слепите, ушите на глувите ќе се одзатнат;

⁶ тогаш куциот ќе скока како елен, и јазикот на немиот ќе пее; зашто води ќе бликнат во пустината, и потоци - во степите.

⁷ И горливиот песок ќе се претвори во езеро, а жедната земја - во водни извори; во живеалиштето на чакалите, каде што тие се одмараат - ќе стане место за трска и рогозина.

Божјоот Свeт Пaт

⁸ И таму ќе има друм, и патот по него ќе се нарече Свет Пат; нечистиот нема да оди по него; тој ќе биде само за светите; оние што одат по тој пат, дури и неискусните - нема да се загубат.

⁹ Лав нема да има таму, и лута сверка нема да се качува по него; тие нема да се најдат таму, само откупените ќе одат таму.

¹⁰ Ќе се вратат избавените од Господ, ќе дојдат на Сион со радосни извици; и

35,1

32,15
41,18-19
51,3
Ос 14,6
Песна 2,1

2

33,9
40,5
60,13
Песна 5,15
7,5,6

3

40,29-31
Зах 8,13
Јов 4,3,4
Евр 12,12

4

7,2-4
25,9
32,4
40,10
5 Мојс 31,6
Зах 9,9

5

29,18
42,7
Мт 11,5
Лк 7,22
Јн 9,32
10,21

6

32,3-4
43,20
48,21
Мт 11,5
Дела 3,8

7

34,11-15
41,18
44,3

8

11,16
30,21
43,19
49,11
52,1
62,10

9

3 Мојс 26,6

10

27,13
30,29
51,11
62,12
Пс 50,9

¹⁰ 34,14. Женски демон од вавилонската митологија.

36,1 вечна радост ќе биде над нивната глава; тие ќе најдат радост и веселба, а жалоста и воздишката ќе си заминат.

7,17-20
8,7-8
37,10
4 Цар
18,13
Сир 48,18

Асирциџе ѓо ойколуваат Ерусалим

2 (4 Цар 18, 13–37)

36 Во четринаесеттата година на царот Езекија, асирскиот цар Сенахирим, стана против сите утврдени градови на Јудеја и ги презеде.

3 Тогаш асирскиот цар го прати Рапсак со голема војска од Лакиш во Ерусалим кај царот Езекија; и тој се запре кај водоводот на горниот водостој по патот за нивата на валавичарот.

4 И излезе при него Елијахим, Хелкиевит син, началник на дворецот, и писарот Севна, и летописецот Јоах, Асафовиот син.

5 И им рече Рапсак: „Кажете му на Езекија: вака вели големиот цар, царот асирски: каква е таа надеж, на која се надеваш?”

6 Јас мислам дека се тоа само празни зборови, а за војна се потребни совет и сила: и така, на кого се надеваш ти, па си се одметнал од мене?

7 Ете, ти многу се потпираш на Египет, на таа скршена трска, која, ако некој се потпре на неа, ќе му влезе во раката и ќе ја прободете. Таков е фараонот, царот египетски, за сите, кои се надеваат на него.

8 Ако ли ми кажеш: се надеваме на Господ, нашиот Бог, - тогаш на оној ли, Чии светилишта и жртвеници ги отстрани Езекија и му кажа на Јуда и на Ерусалим: „само пред овој жртвеник поклонувајте се?”

9 И така, влезе во сојуз со мојот господар, царот асирски; - ќе ти дадам две илјади коњи; можеш ли да испратиш јавачи за нив?

10 Па како мислиш да се одбраниш дупри и од еден од најмладите слуги на мојот господар, надевајќи се на Египет, да ти даде бојни коли и коњи?

11 Та зар јас без волјата на Господ тргнав против оваа земја, за да ја разорам? Господ ми рече: оди против таа земја и разори ја.”

12 Тогаш Елијахим, Севна и Јоах му рекоа на Рапсак: „Говори им на слугите твои на арамејски, зашто ние разбираме, а не ни зборувај по јудејски, за да чуе народот, кој е на сидините.”

13 И Рапсак рече: „Зар само кај твојот господар и кај тебе ме испрати господарот мој да ги кажам овие зборови? Зар не и кај луѓето што седат по сидините, осудени да го јадат со вас изметот свој и да ја пијат мочта своја?”

14 Тогаш стана Рапсак и извика со висок глас по јудејски и рече: „Чујте ги зборовите на големиот цар, асирскиот цар!”

15 Вака вели царот: нека не ве маме Езекија, зашто тој не може да ве спаси;

16 И нека не ви дава надеж Езекија во Господ, велејќи: „Господ ќе нè спаси; овој град нема да биде предаден во рацете на царот асирски.”

17 Не го слушајте Езекија, зашто вака говори царот асирски: примирете се со мене и предајте ми се, и секој нека го јаде плодот од лозјето свое и од смоквата своја и секој нека пие вода од својот кладенец,

18 додека не дојдам и ве одведам во исто таква земја, каква што е и вашата земја, во земја на леб и вино, во земја на плодови и лозја.

19 И така, да не ве маме Езекија, велејќи: „Господ ќе нè спаси.” Боговите на другите народи ја спасија ли, секој својата земја од раката на асирскиот цар?

20 Каде се боговите на Хамат и Арпад? Каде се боговите на Сефарваим? Ја спасија ли тие Самарија од мојата рака?

21 Кој од сите богови на тие земји ја спаси земјата своја од мојата рака? Та зар Господ ќе го спаси Ерусалим од мојата рака?”

22 Но тие молчеа и не му одговорија ни збор, зашто од царот беше дадена повелба: не одговарајте му.

23 Тогаш отиде Елијахим, синот Хелкиев, началник на дворецот, и Севна писарот, и Јоах, син Асафов, летописец при Езекија, со раскината облека, и му ги соопштија зборовите на Рапсак.

15
37,10

16
Ос 2,14
Мих 4,4
Зах 3,10

17
5 Мојс 7,13

19
10,9,11
37,13

20
37,11-12
4 Цар
18,35

22
37,1
Ис.Н. 7,6

37,1

1 Мојс

37,34

4 Цар 19,

1-7

Ер 36,24

Езекија бара совет од Исаија

(4 Цар 19,1-13)

37 Штом го чу тоа царот Езекија, ја раскина својата облека и се покри со вреќиште, па отиде во домот Господов;

4 Цар

22,11-14

3

Елијаким, и писарот Севна, и старешините на свештениците, покриени со вреќишта кај пророкот Исаија, син Амоцов.

4

³ И тие му рекоа: „Вака вели Езекија: овој ден е ден на жалост, казна и срам, зашто новороденчињата дојдоа до отворот на мајчината утроба, но сила нема за раѓање.

4,3

36,18-20

1 Цар 7,8

Ер 42,2

6

⁴ Можеби, Господ, твојот Бог, ќе ги чуе зборовите на Рапсак, кого асирскиот цар, негов господар, го прати да Го навредува живиот Бог и да се подбива со зборовите, кои ги чу Господ, твојот Бог; затоа принеси молитва за оние, што се уште живи.”

7,4

10,24

41,10-14

51,7

7

⁷ Ете, Јас ќе испратам во него дух, и тој ќе чуе вест и ќе се врати во земјата своја, и Јас ќе го погубам со меч во неговата земја.”

31,8

4 Цар

19,37

8

⁸ И отидоа слугите на царот Езекија при Исаија.

4 Цар 19,

8-9

9

⁹ И им рече Исаија: „Вака кажете му на вашиот господар: вака вели Господ: не плаши се од зборовите што ги чу, со кои Ме навредуваат слугите на асирскиот цар.

36,6

4 Цар 19,

9-19

10

¹⁰ Ете, Јас ќе испратам во него дух, и тој ќе чуе вест и ќе се врати во земјата своја, и Јас ќе го погубам со меч во неговата земја.”

36,15

11

¹¹ Тогаш Рапсак се врати и најде дека асирскиот цар војува против Ливна; зашто беше чул дека господарот негов се повлекол од Лакиш.

36,15

12

¹² Богите на народите, кои татковците мои ги разорија, ги спасија ли, го спасија ли Гозан и Харан, Рецеф и синовите на Еден, што се во Таласар?

36,19

13

¹³ Каде е царот хаматски, и царот арпадски, и царот на Лаир, Сефарваим, Хена и Ива?”

36,19

¹² Богите на народите, кои татковците мои ги разорија, ги спасија ли, го спасија ли Гозан и Харан, Рецеф и синовите на Еден, што се во Таласар?

¹³ Каде е царот хаматски, и царот арпадски, и царот на Лаир, Сефарваим, Хена и Ива?”

Молиџвајќа на Езекија

(4 Цар 19,14-19)

¹⁴ И го зеде Езекија писмото од рацете на пратениците и го прочита, па отиде Езекија во домот Господов и го отвори пред лицето Господово;

¹⁵ потоа се помоли Езекија пред лицето на Господ и рече:

¹⁶ „Господи Саваоте, Боже Израилев, Кој седиш на херувими! Ти единствен си Бог на сите земни царства: Ти си ги создал небото и земјата.

¹⁷ Приклони го, Господи, увото Своје и чуј; отвори ги, Господи, очите Свои и погледај, чуј ги зборовите на Сенахирим, кој испрати да хулат на Тебе, живиот Бог.

¹⁸ Навистина, Господи, асирските цареви ги опустошија сите краишта и земјите нивни.

¹⁹ Тие ги изнафрлаа во оган боговите нивни; но тоа не беа богови, туку изработки од човечки раце, дрво и камен, затоа и ги уништија.

²⁰ И сега, Господи, Боже наш, спаси нè од раката негова: тогаш ќе дознаат сите земни царства дека Ти, Господи, си единствен Бог.”

Божјиот одговор за Езекија

(4 Цар 19,20-34)

²¹ И испрати Исаија, синот на Амоц, до Езекија да кажат: вака вели Господ, Бог Израилев: „За она што ти Ми се молеше против Сенахирим, царот асирски, -

²² еве го словото што Господ го изрече за него: ќе те презре, ќе ти се потсмее девицата, ќерката Сионова, ќе ја заниша главата по тебе ќерката ерусалимска.

²³ Кого ти прекоруваше и навредуваше? Против кого го подигна гласот и ги

12

10,9-11

4 Цар

19,12

13

36,19

16

1 Цар 4,4

4 Цар

19,15

Ер 32,17

Пс 17,10

17

4 Цар

19,16

Дан 9,18-19

19

5 Мојс 4,28

20

4 Цар

19,19

21

38,5

4 Цар

19,20-28

22

Пс 21,7

Јов 16,4

23

1,4

10,12

24 крена толку високо очите свои? Против
 2,13
 29,17
 33,9
 35,2 Светецот Израилев.
24 Преку слугите свои ти Го прекору-
 10,13-14
 19,6 ваше Господа, велејќи: „Со множество-
25 то мои коли се искачив на врвот од пла-
 нините, врз ребрата на Ливан, ги исеков
 високите негови кедри, убавите негови
26 кипариси, и стигнав до самиот врв не-
 22,11 гов, и до горичката негова;
27 ²⁵ и ископав и пиев вода; и со стапките
 33,8-9
 Пс 128,6 на нозете свои ги исушив сите реки еги-
 петски.'
28 ²⁶ Зар не си чул дека Јас одамна го на-
 Пс 138,2 правив тоа, во стари дни го преднацр-
 тав, а сега го исполнив со тоа, што ти ги
29 опустошуваш силните градови, претво-
 30,28
 Ез 38,4 рајќи ги во купишта урнатини?
30 ²⁷ Жителите нивни изнемоштеа; тре-
 4 Цар
 19,29-31 перат и остануваат во срам; станале ка-
 ко трева по полето и нежно тревно рас-
31 тение, како тревки по покривите, свена-
 4,3
 11,1 ти уште пред да пораснат.
 Пс 79,9 **28** Ќе седнеш ли, ќе излезеш ли, или
32 ќе влезеш - Јас знам сè, ја знам и дрс-
 9,6
 10,21 коста твоја против Мене.
29 За твојата дрскост против Мене и за
 тоа дека твојата надуеност дојде до
33 ушите Мои, ќе ја ставам алката Своја
 33,20
 4 Цар
 19,32-34 во ноздрите твои и уздата Своја - во ус-
 тата твоја; ќе те вратам назад по истиот
 пат, по кој си дошол.
30 И еве ти знак, Езекија: јадете го
 оваа година израснатото од паднатото
 зрно, а во другата година - самоизрасна-
 тото; на третата, пак, година, сејте и
 жнејте, садете лозја и јадете ги плодо-
 вите нивни.
31 Зашто преживеаните во домот
 Јудин, тие што ќе останат, пак ќе пуш-
 тат корен долу и ќе дадат плод горе,
32 зашто од Ерусалим ќе произлезе ос-
 татокот, и од градот Сион - спасението.
 Тоа ќе го изврши ревноста на Господ
 Саваот."
33 Поради тоа, вака вели Господ за
 асирскиот цар: „Нема да влезе тој во
 овој град, ниту ќе фрли таму стрела, и
 нема да се доближи до него со штит, ни-
 ту ќе ископа опкоп околу него;
34 по кој пат дошол, по истиот и ќе се
 врати, но во тој град нема да влезе, вели
 Господ.

³⁵ Јас ќе го бранам овој град, за да го
 спасам поради Себе и поради Мојот
 слуга Давид."

Смртта на царот Сенахирим

(4 Цар 19,35-37)

³⁶ Тогаш излезе ангел Господов и по-
 губи во асирскиот логор сто осумдесет
 и пет илјади души. Утредента станаа, и,
 ете, насекаде имаше само мртви тела.

³⁷ И отстапи Сенахирим, царот асир-
 ки, та си отиде, се врати и живееше во
 Ниневија.

³⁸ И кога се поклонуваше во домот на
 својот бог Нисрох, синовите негови Ад-
 рамелех и Шарецер го убија со меч, а
 самите избегаа во Араратската земја. И
 место него стана цар синот негов
 Асар-Хадон.

Болестта и оздравувањето на царот Езекија

(4 Цар 20,1-11; 2 Лей 32,24-26)

38 Во тие денови Езекија се разбо-
 ле смртно. И дојде кај него про-
 рокот Исаија, синот Амоцов, и му рече:
 „Вака вели Господ: направи тестамент
 за домот свој, зашто ќе умреш, нема да
 оздравиш."

² Тогаш Езекија се сврте со лицето
 кон сидот и се помоли на Господ велеј-
 ќи:

³ „О, Господи! Сети се дека јас одев
 пред Твоето лице верно и со предано
 срце кон Тебе и вршев она што беше
 угодно пред Твоите очи." И силно запла-
 ла Езекија.

⁴ И дојде словото Господово кон Иса-
 ија и му беше речено:

⁵ „Оди, кажи му на Езекија: вака вели
 Господ, Бог на твојот предок Давид: ја
 чув твојата молитва, ги видов твоите
 солзи, и ете, додавам кон твоите дни
 уште петнаесет години,

⁶ ќе те спасам тебе и овој град од ра-
 ката на царот асирски. Да, ќе го зачу-
 вам тој град.

⁷ И еве ти знак од Господ дека Господ
 ќе го исполни словото што го изрече.

⁸ Еве, ќе ја вратам десет стапки назад
 сончевата сенка, која мина по стапките

35
 30,19
 31,5
 Пс 45,4
 48,9

36
 29,7-8
 4 Цар
 19,35-37
 Сир 48,21

37
 14,9-10

38
 Тов 1,21

38,1
 4 Цар 20,
 1-11

5
 Пс 38,12

6
 31,5
 37,35

8 Ахазови.” И се врати сонцето десет стапки по стапките, по кои тоа слегуваше.
7,11-14
37,30
4 Цар
20,11

Благодарноста на Езекија

10 ⁹ Молитвата на јудејскиот цар Езекија, кога беше болен и оздраве од болеста:
Пс 106,18
Јов 17,
11-13

11 „Си реков во себеси: кога ги преполовив дните свои, треба да влезам во портите на Подземјето; јас сум лишен од остатокот на годините свои.
Пс 26,13
Проп 9,5-6

12 ¹¹ Јас реков: нема да Го видам Господ Бог во земјата на живите; нема да видам повеќе човек меѓу оние што живеат во светот;
Пс 89,5-6
Јов 4,20
7,6
14,2
2 Кор 5,1-4
3 Птр 1,
13-14

13 ¹² моето живеалиште се симна од местото и се оддалечи од мене како овчарски шатор; како ткаач треба да го пресечам животот свој; Тој ме отсеке од основа; дење и ноќе чекав дека Ти ќе пратиш смрт.
Пс 50,9
Јов 10,16
Плач 3,4

14 ¹³ Чекав до утрото; како лав Тој ги кршеше сите мои коски; ден и ноќ чекав дека ќе ми испрати смрт.
59,11
1 Моје 27,1
Ез 7,16
Наум 2,7
Пс 68,3
121,1
123,1-2

15 ¹⁴ Како жерав, како ластовичка цивкав, како гулаб тагував; очите мои гледаа кон небото: Господи, притеснет сум, спаси ме.
Ос 6,2
Пс 29,2-3
103,3-4

16 ¹⁵ Што да кажам? Тој ми рече, и Тој направи. Мирно ќе ги поминам сите години на животот свој, помнејќи ја тагата на душата своја.
43,25
Мих 7,19
Пс 84,2
Евр 12,11

17 ¹⁶ Господи, така живеат луѓето, и во сето тоа за Тебе ќе живее мојот дух; Ти ќе ме излекуваш, ќе ми даруваш живот.
Пс 6,5
Сир 17,27
Варух 2,17

18 ¹⁷ Ете, за добро ми беше силната тага, Ти ја спаси душата моја од погибелниот ров, ги фрли зад грбот Свој сите мои гревови.
5 Моје 4,9
Пс 77,3-7
146,2

19 ¹⁸ Зошто Подземјето Тебе не Те слави, смртта Тебе не те воспалува, слезените во гроб не се надеваат на Твојата вистина.
23,16
Пс 29,12
33,3

¹⁹ Живите, само живите ќе Те прослават, како јас сега; таткото ќе им ја соопшти на децата Твојата верност.

²⁰ Господ ќе ме спаси; и ние во сите дни на нашиот живот со звуците на моите жици ќе пееме песни во домот Господов.”

²¹ Тогаш рече Исаија: „Нека донесат суви смокви, нека ги изгмечат и нека ги стават врз чирот; и царот ќе оздрави.”

²² А Езекија рече: „Кој е знакот дека ќе отидам во домот Господов?”

Казна на Езекија

(4 Цар 20,12-19)

39 Во тоа време вавилонскиот цар Меродах-Баладан, син Баладанов, испрати до Езекија писмо и дарови, зашто беше чул дека тој бил болен и оздравел.

² Им се зарадува Езекија на гласниците и им ја покажа својата ризница, среброто и златото, пријатните мириси и скапоцените масла, целата своја оружница и сè што се наоѓаше во неговата ризница, - не остана ништо, што не им го покажа Езекија во домот свој и по целото свое царство.

³ Тогаш дојде пророкот Исаија кај царот Езекија и му рече: „Што рекоа овие луѓе? Од каде дојдоа кај тебе?” Езекија одговори: „Од далечна земја дојдоа тие кај мене, од Вавилон.”

⁴ И праша Исаија: „Што видоа тие во твојот дом?” Езекија одговори: „Видоа сè што има во мојот дом; ништо не остана во мојата ризница, што не им покажав.”

⁵ И му рече Исаија на Езекија: „Ислушај го словото на Господ Саваот:

⁶ ете, ќе дојдат дни, и сè што има во домот твој и што собрале татковците твои до денес, сè ќе биде однесено во Вавилон; ништо нема да остане, вели Господ.

⁷ Ќе земат и од твоите синови, што ќе произлезат од тебе, што ќе ги родиш, и тие ќе бидат евнуси во дворецот на вавилонскиот цар.”

⁸ А Езекија му рече на Исаија: „Добро е словото Господово, што ти го изрече; а во себе помисли: барем ќе има мир и сигурност во текот на моите дни.”

Охрабрување за народот

40 Утешувајте го, утешувајте го Мојот народ, вели вашиот Бог;

² говорете му нежно на Ерусалим, и известете го дека времето на неговата

39,1
2 Цар 8,
9-10
4 Цар
20,12-19

2
Ер 9,24

3
2,7
7,3
30,1

6
4 Цар
24,12-14
Ер 20,5
27,21-22
Зах 14,1

7
Ер 52,28-30
Дан 1,3
3 Цар
21,29

40,1
49,13
51,12
52,7-12
61,2-3

2
33,24
2 Моје
22,4-9
Ер 16,18
Плач 4,22

3 казна се исполни дека за неправдата му е платено зашто од раката Господова доби двојно за сите свои гревови.

Мал 3,1,
23-24
Сир 48,10
Мт 3,3
Лк 1,76

4 Гласот на оној што вика во пустина-та говори: „Пригответе Му пат на Господ, исправете ги во пустината патеки-те за нашиот Бог;

45,2
49,11
Варух 5,7
Лк 3,4-6

5 секој дол да се исполни, секоја планина и рид да се снизат; кривините да се исправат, и нерамните патишта да бидат израмнети;

1,20
35,2
60,1
2 Мојс 24,16
Пс 96,6
Јн 1,14

6 и ќе се јави славата Господова, и сите луѓе ќе го видат спасението од Бога; зашто устата Господова го изрече тоа.”

Пс 102,15
1 Птр 1, 24-25

7 Гласот говореше: „Разгласувај!” и прашав: „Што да разгласувам?” - „Секој човек е трева, сета убавина негова е како полско цвеќе.

7
51,12
Јов 14,2
Јк 1,10-11

8 Тревата се суши, цвеќето свенува, а словото на нашиот Бог останува вечно.”

Пс 118,89
Мт 24,35
Јн 1,1

Боџ е овде

9 Искачи се на високата гора Сион, ти кој јавуваш добри вести за Сион, извиши го силно гласот свој, благоизвестителе Ерусалиме, подигни го, не плаши се. Кажи им на градовите Јудини: еве Го вашиот Бог!

35,4
52,7
Јн 12,15

10 Ете, Господ Бог иде со сила и раката Негова е со власт. Ете, наградата Му е со Него, а отплатата Му е пред лице-то Негово.

52,10
62,11
Пс 76,15
Откр 22,12

11 Како пастир ќе го пасе Тој стадото Свое: јагнињата ќе ги земе Тој во рацете и ќе ги носи на градите Свои, и грижливо ќе ги води доилките.

5 Мојс 32,11
Ер 31,10
Ез 34,12
Лк 15,5

12 Ете, Господ Бог иде со сила и раката Негова е со власт. Ете, наградата Му е со Него, а отплатата Му е пред лице-то Негово.

Јов 28,
23-27
38,4-5
Изреки 30,4
Мудр 11,20

Кој е како Боџ?

13 Кој ги измерил водите со раката своја и со педа го измерил небото, и со мерка го измерил правот земен, кој ги измерил на терезија планините и ридовите?

Јов 15,8
Сир 42,21
Рим 11,34
1 Кор 2,16

14 Кој го упатил Духот на Господ, и Му бил Нему советник и Го учел?

Ер 23,18
Јов 21,22

15 Со кого се советува Тој, и кој Го вразумувал и Го поучувал во патот на правдата, и Го учел на знаење и Му го покажувал патот на мудроста?

15 Ете, народите се како капка од ведро, и претставуваат прашина на терезија. Ете, островите Тој ги подига како пращинки.

16 Ни Ливан не стигнува за жртвен оган, ни животните по него - за сепаленица.

17 Сите народи пред Него се како ништо, - за Него се помалку од ништо, и помалку се од суетата.

18 И така, со кого ќе Го споредите Бога, и каква подобност ќе Му најдете?

19 Уметникот го излева идолот, а златарот го покрива со злато и му додава сребрени веришки.

20 А кој е сиромав и нема што да му принесе, тој избира дрво, кое не гние, па бара искусен уметник за да направи идол, што ќе стои неподвижен.

Господ владее

21 Зар не знаете? Зар не сте слушале? Зар не ви е зборувано во почетокот? Зар не сте го разбрале тоа од основањето на земјата?

22 Тој е Оној, Кој седи над кругот на земјата, а оние, што живеат на неа, се како скакулци пред Него; Тој ги рас-послал небесата како тенко платно и ги распнал како шатор за живеење.

23 Тој ги претвора кнезовите во ништо, судиите земни ги прави да бидат ништожни.

24 Одвај посадени, одвај посеани, одвај се закоренил во земјата страхот нивни, штом Тој ќе дувне врз нив, тие се исушуваат; виорот ги однесува како плева.

25 „Со кого ќе Ме изедначите и со кого ќе Ме споредите?” - вели Светецот.

26 Кренете ги очите свои кон висините небесни и погледнете, кој ги создал? Кој го пресметал бројот на војската нивна? Тој сите нив ги нарекува по име: поради големата моќ и големата сила во Него ништо не недостига.

Господ дава сила

27 А како говориш ти, Јакове, и велиш, Израиле: „Патот ми е сокриен од Господ, делото мое е заборавено пред мојот Бог?”

15
Пс 61,9
Мудр 11,22
Сир 10,
16-17

17
41,12
Дан 4,32

18
46,5
Дела 17,29

19
41,6-7
44,9-20
Ер 10,1-16
51,15-19
Пс 114,3-8
Варух 6,45

20
Мудр 13,11-19

21
Рим 1,20

22
44,24
4 Мојс 13,34
Пс 103,2
Јов 26,7

23
29,14
Пс 2,2-5
Јов 12,17
34,18-20

24
17,13
41,2
Пс 82,13

25
45,5
46,5

26
Пс 146,4
Јов 25,3
Сир 43,10
Варух 3,
34-35

27
49,4,14-16

28 ¹ Мојс 21,33
Пс 146,5
Рим 11,34
28 Зар не знаеш? Зар не си слушал дека вечниот Бог, Кој ги создал краиштата на земјата, не се изморува и не изнемоштува; Неговиот разум е неиспитлив.

30 ²⁹ Тој му дава сила на уморениот и му дарува јачина на изнемоштениот.

31 ³⁰ Се уморуваат и момчињата и ослабуваат, и млади луѓе паѓаат,
³¹ а оние кои се надеваат на Господ, ќе ја обноват силата своја: ќе кренат крилја како орли, ќе трчаат и нема да им биде тешко, ќе одат и нема да се уморат.

41,1 ^{Авак 2,20}

2

40,23

45,1-2,13

46,11

4

44,6

Пс 101,27

Откр 1,17

22,13

6

40,19-20

44,10-12

46,6

7

Ер 10,4

Мудр 13,15,16

8

44,1

Пс 104,6

Лк 1,54

Евр 2,16

Јк 2,23

9

42,6

Господ владее со историјата

41 Молкнете пред Мене, острови, и народите нека ги обноват силите свои; нека се приближат и нека речат: да излеземе заедно на суд.

² Кој Го издига од исток Праведникот, кој Го повикува да оди пред Него?

Кој Му ги предаде народите и Му ги покори царевите? Тој ги претвори во прав со Неговиот меч, со Неговиот лак - во плева, развеана од ветар.

³ Тој ги гонеше, Тој газеше сигурно по патот, одвај допирајќи го со нозете Свои.

⁴ Кој го направи и изврши тоа? Оној, Кој во почетокот ги повика родовите; Јас, Господ, Јас сум првиот, и со последните - Јас сум истиот.

⁵ Островите видоа и се ужасија, краиштата земни затреперија. Тие се зближија и се собраа;

⁶ секој му помага на другарот свој и му вели на братот свој: „Држи се!“

Бесјомошни идоли

⁷ Лијарот го бодри златарот, тој што сплескува со чекан го храбри оној што кове со ковална, велејќи за спојката: „Добра е“; и ја зацврстува со клинци, за да биде цврста.

Божјиот избран слуга

⁸ „А ти, ти Израиле, слуго Мој, Јакове, кого Јас те избрав, семе на Мојот пријател Авраам,

⁹ ти, кого го зедев од краиштата на земјата и го повикав од краиштата нејзини, и ти реков: Ти си Мој слуга, Јас те избрав и нема да те отфрлам.

¹⁰ Не плаши се, зашто Јас сум со тебе; не вознемирувај се, зашто Јас сум Бог твој; Јас ќе те закрепам и ќе ти помогнам, ќе те поддржам со Мојата победоносна десница.”

¹¹ Ете, посрамени и понижени ќе останат сите, што се наежени против тебе, - ќе бидат како ништо и ќе загинат оние што се препираат со тебе.

¹² Ќе ги бараш - и нема да ги најдеш, нив, кои непријателствуваат против тебе; оние кои се борат против тебе ќе бидат како ништо, наполно ништо;

¹³ зашто Јас сум Господ, Бог твој; те држам за твојата десна рака, ти велама: „Не плаши се, Јас ти поаѓам.”

¹⁴ „Не плаши се, прву Јакове, малуброен Израиле, - Јас ти поаѓам, вели Господ, Јас твојот Искупител, Светецот Израилев.”

¹⁵ Ете, Јас ќе те направам остар дикел, нов, назабен; ти ќе ги кршиш и ќе ги ситниш планините, и ридовите ќе ги направиш како прав.

¹⁶ Ти ќе ги веш, ветрот ќе ги разнесе, и виорот ќе ги развее; а ти ќе се зарадуваш во Господ, ќе се фалиш со Светецот Израилев.

Помошник на сиромасиите

¹⁷ Сиромаси и неимотни бараат вода, и нема, јазикот им се исушува од жед; Јас, Господ ќе ги чујам, Јас, Бог Израилев, нема да ги оставам.

¹⁸ Ќе отворам реки на врвот од горите и извори среде долини; пустината ќе ја направам езеро и сувата земја - водни извори;

¹⁹ ќе насадам во пустина кедар, ситим, мирта и маслинки, ќе насадам во степите кипарис, јавор и бука заедно,

²⁰ сите да видат и познаат, и да разгледаат и разберат дека раката Господова го направи тоа дека Светецот Израилев го создаде тоа.

Идолиите се бескорисни

²¹ Претставете го спорот свој, вели Господ; дајте ги доказите свои, вели Царот Јаковов.

²² Нека дојдат и нека ни кажат што ќе биде; нека објават нешто, пред да стане,

10

8,10

43,5

11

45,24

54,17

Пс 6,10

12

40,17

Пс 36,10

13

45,1

14

43,3

44,6

Пс 77,35

Лк 1,68

15

28,27-28

Амос 1,3

16

29,19

Ер 15,7

Мт 3,12

18

35,6-7

43,20

48,21

Пс 106,35

114,8

19

55,13

60,13

20

66,2

Јов 12,9

21

43,8-13,15

44,6-11

22

46,10

Сир 42,19

23 и ние ќе проникнеме со умот свој и ќе дознаеме, што ќе биде потоа, или нека ни претскажат за иднината.

24 Кажете што ќе биде во иднина, и ние ќе познаеме дека сте богови, или направете нешто добро или лошо, за да се зачудиме и стаписаме.

25 Но вие сте ништо, и делото ваше е ништожно; одвратен е оној што ќе ве избере.

26 Јас го подигнав од север, и тој ќе дојде; од изгрев сонце ќе го повикува името Мое¹¹ и ќе ги газии кнезовите како кал, и ќе ги газии, како грнчар глината.

27 Кој објави за тоа од почетокот, за да знаеме, и многу порано, за да можеме да кажеме: „Вистина ли е!“ Но никој не кажал, никој не објавил, никој не ги чул вашите зборови.

28 Јас прв реков на Сион: „Ете го, и му дадов на Ерусалим благовесник.“

29 И така, Јас гледав, и немаше никого, меѓу нив не се најде советник, за да можам да ги прашам, и тие да одговорат.

30 Ете, сите тие се ништо, ништожни се и делата нивни: ветар и ништожност се нивните идоли.

31 Ете, сите тие се ништо, ништожни се и делата нивни: ветар и ништожност се нивните идоли.

32 Ете, сите тие се ништо, ништожни се и делата нивни: ветар и ништожност се нивните идоли.

33 Ете, сите тие се ништо, ништожни се и делата нивни: ветар и ништожност се нивните идоли.

34 Ете, сите тие се ништо, ништожни се и делата нивни: ветар и ништожност се нивните идоли.

35 Ете, сите тие се ништо, ништожни се и делата нивни: ветар и ништожност се нивните идоли.

36 Ете, сите тие се ништо, ништожни се и делата нивни: ветар и ништожност се нивните идоли.

37 Ете, сите тие се ништо, ништожни се и делата нивни: ветар и ништожност се нивните идоли.

38 Ете, сите тие се ништо, ништожни се и делата нивни: ветар и ништожност се нивните идоли.

39 Ете, сите тие се ништо, ништожни се и делата нивни: ветар и ништожност се нивните идоли.

40 Ете, сите тие се ништо, ништожни се и делата нивни: ветар и ништожност се нивните идоли.

41 Ете, сите тие се ништо, ништожни се и делата нивни: ветар и ништожност се нивните идоли.

42 Ете, сите тие се ништо, ништожни се и делата нивни: ветар и ништожност се нивните идоли.

раширил земјата со нејзините производи, Кој му дава здив на народот што е на неа, и дух на оние што одат по неа.

6 Јас, Господ, Те повикав во правда, цврсто ќе Те држам за рака и ќе Те пазам, ќе те поставам за завет на народот, светлина за незнабошците,

7 за да им ги отвориш очите на слепите, да ги изведеш врзаните од затвор и оние што седат во темнина - од темнината.

8 Јас сум Јахве, тоа е Моето име, и нема да ја дадам славата Своја на друг, ниту честа Своја на идоли.

9 Ете, претскажаното порано се збидна, и ново ќе ви објавам; пред да стане тоа, Јас ќе ви го објавам.

Славее Го Госиода

10 Пејте Му на Господ нова песна, похвала за Него од земните краишта, вие што пловите по море, и сè што го полни, островите и оние што живеат на нив.

11 Нека издигне глас пустината и нејзините градови, населбите, каде што живеат Кедарци; нека ликуваат оние што живеат во сала, нека воскликнуваат од врвовите планински.

12 Нека Му оддадат слава на Господ, похвалата Негова нека ја разгласат по островите.

13 Господ ќе излезе како јунак, ревноста ќе ја побуди како војник; ќе изви-ка и ќе подигне војнички вик; ќе се покаже силен против непријателите Свои.

Госиод ќе му йомоѓне на Својој народ

14 Долго молчев Јас, трпев и се воздржував; сега ќе викам како родилка, ќе се забревтам и ќе голтам сè.

15 Ќе опустошувам планини и ридови, и сета нивна трева ќе ја исушам; реките ќе ги направам острови, езерата ќе ги исушам.

16 Ќе ги поведам слепите по пат, што тие не го знаат, ќе ги водам по нејзини патеки, темнината ќе ја претворам во светлина пред нив, а кривите патеки -

6

45,13
49,6-8
Мт 26,28
Лк 2,32
Јн 8,12

7

35,5
Пс 106,10-14
Лк 1,79
Јн 8,32
9
Дела 26,18

8

48,11
Пс 82,18

9

43,19
46,10
48,5-6

10

Ер 2,10
Пс 95,1
107,23
1 Мак
14,10
Откр 5,9

11

4 Цар 14,7

12

Ис.Н. 7,19
Соф 2,11
Пс 65,2

13

31,4
2 Моје 15,3
4 Моје
10,35
Суд 5,4-5
Соф 1,
14-15
Пс 67,7

14

57,11

15

19,5
44,27
50,2
Пс 106,33

16

40,4
42,19
2 Моје
13,21-22

¹¹ 41,25. Можен е и следниов превод: *ќе го повикам по име.*

17 прави: ете, што ќе направам Јас за нив,
1,29
44,11,17
45,16
18 и нема да ги оставам.
6,9-10
43,8
19 *Нејослушен народ*

41,8
Мт 13,9-15
20 Слушајте, глуви, и гледајте, слепи,
 за да видите.

6,9
44,18
21 *Кој е толку слеп како што е Мојот пратеник? Кој е толку слеп како што е возљубениот, кој е така глуп, како што е слугата Господов?*

5 Мојс 4,
1-8
22 *Ти си видел многу, но не си забележувал; ушите ти биле отворени, но не си слушал.*

5 Мојс
32,29
23 *На Господа Му било угодно заради правдата Своја да го возвеличи и прослави Законот Свој.*

2 Мојс 9,27
Варух 1,17
2,5
24 *Но тоа е народ поробен и разграбен; сите тие се врзани во подземја и сокриени во темници; станале плен, и нема спасител, ограбени се, и никој не вели: врати го!*

9,17-18
Амос 4,6
Плач 2,3
25 *Кој од вас пројавил слух за тоа, кој внимава и слуша за иднината?*

43,1 *Кој го предаде Јаков на разурнување и Израил - на грабачи? Не е ли тоа Господ, против Кого згрешивме, по Чии патишта не сакавме да одиме и Чиј Закон не го слушавме?*

41,8,13-15
44,2
Ер 30,10
Варух 5,4
2 *А Тој ја излеа врз нив јароста на Својот гнев и стравотиите на војната: Ти ги опкружи со пламен од сите страни, но тие не забележуваа; ги изгоре, но тие ни тоа не го сфатија сериозно.*

48,10
Пс 65,12
91
1 Кор 3,15
3

41,14
45,14
47,4
3 Цар 10,1

Бој љо избавува Својоѝ народ

43 А сега вака вели Господ, Кој те создаде, Јакове, и Кој те образувал, Израиле: не плаши се, зашто Јас те откупив, по име те повикав; ти си Мој.

2 Преку води ли ќе минуваш - Јас сум со тебе; преку реки ли - тие нема да те потопаат; ако тргнеш преку оган, нема да се изгориш, и пламенот нема да те обгори.

3 Зашто Јас сум Господ, Бог твој, Светецот Израилев, твојот Спасител; откуп за тебе го дадов Египет; Етиопија и Сева ги дадов за тебе.

4 Бидејќи си скап во очите Мои, многу си ценет; Јас те возљубив, затоа ќе дадам други луѓе за тебе, и народи за твојата душа.

5 Не плаши се, зашто Јас сум со тебе; од исток ќе го доведам твоето племе и од запад ќе го собирам.

6 На север ќе му кажам: дај; и на југ: не задржувај; доведи ги синовите Мои оддалеку и ќерките Мои - од краиштата земни,

7 секогo, кој се нарекува со Моето име, кого сум го создал за Мое прославување, што сум ги создал и направил.

Само Госјод е Бој

8 Изведи го слепиот народ, иако има очи, и глувиот, иако има уши.

9 Нека се соберат сите народи заедно, нека се соединат племињата. Кој од нив го претскажал тоа? Нека соопштат што било во почетокот; нека доведат сведоци за да се оправдаат, за да може да се чуе и да се каже: „Вистина е!”

10 А Мои сведоци, вели Господ, сте вие и Мојот слуга, што го избрав, за да знаете и да Ми верувате, да разберете дека сум тоа Јас: пред Мене немаше Бог, и по Мене нема да има.

11 Јас, Јас сум Господ, и нема Спасител освен Мене.

12 Јас предреков и спасив, однапред претскажав кога туј бог немаше меѓу вас, вие сте Мои сведоци дека Јас сум Бог - вели Господ;

13 од почетокот на дните Јас сум ист, никој не избавува од раката Моја; Јас ќе направам, и кој ќе го измени тоа?

Госјод љо љоджойвувa љајоѝ

14 Така вели Господ, вашиот Искупител, Светецот Израилев; заради вас испратив во Вавилон и ги исфрлив сите резиња на затворите и Халдејците, кои се гордееја со кораби.

15 Јас сум Господ, вашиот Светец, Создателот на Израил, вашиот Цар.

16 Така вели Господ, кој отвори во морето пат, по разбранувани води - патека.

17 Кој изведе бојни коли и коњи, војска и сила; сите паднаа заедно за да не станат; угаснаа, како фитил согореа.

4
Ер 31,3

5
8,10
49,12
Ер 30,10
Зах 8,7
Пс 106,3
Варух 4,37

6
60,4,9

7
Јн 17,1-26

8
42,18
Ер 5,21

9
41,22
45,20

10
41,4,8
44,8
Јн 8,24,28
15,16
Дела 1,8

11
45,21
51,12
5 Мојс
32,39
Ос 12,10
13,4
Дела 4,12

12
44,8
Дела 1,8

13
41,4
Јов 23,13

14
41,14

15
41,21
44,6
3 Мојс 19,2

16
40,3
2 Мојс
14,21-29
Авак 3,15
Пс 76,19
Мудр 14,3

17
40,26
42,3
Пс 75,6

18

65,17
Ер 23,7-8**Заборавете го минатото**

18 Но вие не се секавате за поранешното и за некогашното не помислувате.

19

11,16
42,16
49,11
Пс 104,41
2 Кор 5,17
Откр 21,5

19 Ете, Јас правам нешто ново; еве сега ќе се јави; зар и тоа не сакате да го знаете? Ќе направам пат низ степи, реки - преку пустина.

20

35,6-7
49,10
2 Мојс 17,1-7
4 Мојс 20,11
Пс 106,35

20 Полските сверови ќе Ме прослават, чакали и ноеви, зашто ќе им дадам вода во пустината, реки - во суви степи, за да го појам Мојот избран народ.

21

17,1-7
4 Мојс 20,11
Пс 106,35

21 Народ што го создадов за Себе, за да ја разгласува славата Моја.

22

Пс 106,35

22 А ти, Јакове, не Ме повикуваше: ти, Израиле, не се трудеше за Мене.

23

1 Птр 2,9

23 Не си Ми ги принесувал своите јагњиња за сепаленица, ниту си Ме почитувал со жртвите свои. Не сум те принудувал да Ми служиш со приноси и не сум ти дотежнувал, барајќи од тебе да Ми кадиш.

24

Амос 5,25

24 Не си Ми купувал со сребро кадило, ниту си Ме наситувал со мрсно месо од жртвите свои; но со твоите гревови си Ме оптоварувал; со твоите беззаконија си Ми дотежнувал.

25

44,22
48,9-11
Пс 50,2
Мк 2,7
Лк 5,21

25 А Јас, Јас Сам ги бришам твоите престапи заради Самиот Себе и гревовите твои нема да ги спомнам.

26

Ер 2,9

26 Потсети Ме, заедно ќе се судиме; говори, за да се оправдаш.

27

1 Мојс 27,36
Ер 9,4
Ос 12,4

27 Твојот прататко згреша, а твоите застапници отстапија од Мене.

28

47,6
Ер 25,9

28 Затоа настојниците на светилиштето ги лишив од свештенство, Јаков го предадов на проклетство и Израил на побив.

44,1

41,8
49,1-5
Ер 1,5**Милосѝа на Госѝод
и сѝасението на Израил**

2

43,1
44,24
49,1
5 Мојс 32,15
33,5,26
Пс 21,9-10
71,6

2 А сега слушај, Јакове, слуго Мој, и ти, Израиле, кого Јас го избрав.

3

42,1
Ез 39,29
Јоил 2,28
Зах 12,10
Јн 7,38-39

3 Вака вели Господ, Кој те создаде и те обликува, Кој ти помага од мајчината утроба: не плаши се, слуго Мој Јакове, и љубимецу Мој, кого Јас го избрав;

4

42,1
Ез 39,29
Јоил 2,28
Зах 12,10
Јн 7,38-39

4 зашто ќе излеам вода врз жедната земја, и потоци врз исушеното; ќе го излеам духот Свој врз твоето поколение и благословот Свој - врз твоите потомци.

5

42,1
Ез 39,29
Јоил 2,28
Зах 12,10
Јн 7,38-39

5 Ќе растат како трева крај извори, како врби крај водни потоци.

5 Еден ќе рече: „Јас сум Господов“, друг ќе се нарече со името на Јаков; а трет ќе напише на раката своја: „Јас сум Господов“, ќе се нарече со името Израилево.

4

Ер 17,8

5

45,4

6

41,4,14,21
43,10,15
47,4
48,12
Откр 1,8,17
21,6
22,13

6 Вака вели Господ, Царот на Израил и неговиот Избавител, Господ Саваот: Јас сум првиот, Јас сум и последниот; освен Мене нема Бог;

7

41,22-23
Дан 10,13

7 зашто кој е како Мене? Нека раскаже тој, да разгласи и по ред да Ми претстави сè од она време, кога го устроив древниот народ, нека го разгласат она што настапува и она што ќе биде.

8

17,10
43,9-12
45,21
5 Мојс 32,4

8 Не бојте се и не плашете се: нели одамна ти соопштив и претскажав? И вие сте Мои сведоци. Има ли Бог освен Мене? Не, друга Карпа нема, Јас те познавам.

9

40,18-20
Ер 2,26-28
10,3-5**Немоќни идоли**

9 Оние, што прават идоли, сите се ништожни, нивните скапоцености не донесуваат никаква корист; тие сами се сведоци за тоа. Тие не гледаат, ниту разбираат, и затоа ќе им бидат за срам.

10

42,17
5 Мојс 4,28

10 Кој прави бог и излева идол, што не донесува никаква корист?

12

40,22-26
41,7

11 Сите учесници во тоа ќе бидат посрамени, зашто и самите мајстори сепак се луѓе; сите тие нека се соберат и нека застанат; тие ќе се уплашат и сите ќе бидат посрамени.

13

40,20
Мудр 13,11-13

12 Ковачот го прави од железо, со чекан го мазни и се труди над него со силната рака своја до толку, што прегладнува и премалува, не пие вода и изнемоштува.

14

41,10-20

13 Дрводелецот, откако ќе одбере дрво, влече по него линија, со остар алат го оцртува, потоа изработува лик на убав човек, за да го постави дома.

15

46,6
Мудр 13,11-19

14 Сече кедри, зема бор и даб, кои ги одбира меѓу шумските дрвја, сади јасен, кој дождот го прави да расте.

15 И тоа му служи на човекот за оган, а дел од него употребува да се топли, да запали оган и да пече леб. А од него прави и бог и му се поклонува, прави идол и паѓа ничкум пред него.

16 Дел од дрвото изгорува во оган, со друг дел вари месо за јадење, си пече

17 печено и јаде до наситување, а исто така се грее и вели: „Добро е, се згреав; почувствував топлина.”
 42,17
 45,20
 46,6
 Дан 3,7

18 А од остатоците прави бог, свој идол, му се поклонува, паѓа ничкум пред него и му се моли и вели: „Спаси ме, зашто ти си мој бог.”
 6,9

19 Не знаат, ниту разбираат: заслепени им се очите, за да не гледаат, и срцата нивни - за да не разбираат.
 41,28
 Рим 1,
 21-23

20 И не го зема тоа при срце, ниту има до толку знаење и разум да каже: „Половината негова ја изгорев на оган и на јагленот негов испеков леб, сварив месо и јадев; а од остатокот зар ќе направам одвратност, зар ќе се поклонувам на парче дрво?”
 143,8
 Пс 143,8
 Мудр 15,10

21 Тој те храни со пепел; измаменото срце го довело во заблуда, и не може да ја ослободи душата своја и да рече: „Нели е измама тоа што е во десната рака моја?”
 41,8
 46,8
 49,14-16

22 Тој те храни со пепел; измаменото срце го довело во заблуда, и не може да ја ослободи душата своја и да рече: „Нели е измама тоа што е во десната рака моја?”
 43,25
 Ер 31,18
 Плач 5,21

23 Нели е измама тоа што е во десната рака моја?”
 42,10
 48,20
 49,13
 55,12
 Пс 95,11-12
 98,8

24 Помни го тоа, Јакове и Израиле, зашто ти си Мој слуга; Јас те создадов; Мој слуга си ти, Израиле, нема да те заборавам!
 4,2
 41,14
 44,2
 46,3
 51,13
 Зах 12,1
 Јов 9,8

25 Ќе ги растерам како магла твоите беззаконија, и твоите гревови - како облак; сврти се кон Мене, зашто Јас те откупив.
 29,14
 Јов 12,17
 1 Кор 1,20

26 Веселете се, небеса, зашто Господ го направи тоа. Ликувајте, длабочини земни; шумете од радост, гори и шуми и сите дрвја во нив; зашто Господ го откупи Јакова и ќе се прослави во Израил.
 61,4
 Пс 68,35

Господ не ѝе заборава

24 Вака вели Господ, твојот Откупител, Кој те обликува во мајчината утроба: „Јас сум Господ, Кој сè создадов, Сам ги спрострев небесата и Сам ја пославам земјата.

25 Јас ги правам ништожни доказите на лажните пророци и на видело го изнесувам безумието на маѓесниците; пред Мене отстапуваат мудреците, знаењето нивно го обрнувам во лудост.

26 Го потврдувам зборот на Својот слуга и го извршувам изреченото од Моите пратеници, му велеам на Ерусалим: „Ти ќе бидеш населен и на градо-

вите Јудини: „Вие ќе бидете изградени.” Урнатините негови Јас ќе ги возобновам.”

27 Јас ѝ велеам на бездната: „Исуши се!” И реките твои Јас ќе ги исушам.

28 Кој вели за Кир: „Тој е Мој пастир, и тој ќе ја исполни секоја волја Моја”, и ќе му рече на Ерусалим: „Ти ќе бидеш одново изграден!” и на храмот: „Ти ќе бидеш обновен!”

Кир е орудие на Сесилниот за спасение на Израил

45 Вака му вели Господ на Својот помазаник Кир: „Те држам за десната рака, за да ти покораам народи, и ќе ги симнам појасите од бедрата на царевите, за да ти се отворат вратите, и портите да не бидат затворени.

2 Пред тебе ќе одам, планини ќе рамам, бакарни врати ќе разбивам и железни резиња ќе кршам;

3 тебе ќе ти ги предадам чуваните во темно богатства и сокриените добра, за да познаеш дека Јас сум Господ, Кој тебе те нарекува по име, Бог Израилев.

4 Заради Јаков, Мојот слуга и Израил, Мојот избраник, Јас те нареков по име, те именував, иако ти не Ме познаваше.

5 Јас сум Господ и нема друг; нема Бог освен Мене; Јас те наоружив, иако не Ме познаваше,

6 за да дознаат од исток до запад дека нема друг освен Мене: Јас сум Господ, и нема друг.

7 Јас ја создавам светлината и ја правам темнината, создавам среќа и доведувам несреќа. Јас, Господ го вршам сето тоа.

8 Росете, небеса, одозгора, и облаците нека изливаат правда; нека се распука земјата и нека никне спасение, заедно да изникне и правдата. Јас, Господ, го правам тоа.

Божјата моќ е сила

9 Тешко му на оној, кој се расправа со Создателот свој, а претставува само препче меѓу глинени садови! Ќе му каже ли глината на грнчарот: „што правиш” и твоето дело ќе каже ли за тебе: „тој нема раце?”

27
 42,15
 50,2

28
 40,11
 2 Лет
 36,22-23
 Езд 1,1-5
 6,3-5

45,1
 41,2
 42,6
 60,11
 Пс 2
 110

2
 40,4
 Ер 51,30
 Пс 106,16

3
 41,25
 43,1
 49,23
 2 Мојс 7,17
 8,6

4
 41,8
 44,5

5
 40,25
 44,6
 2 Цар 7,22
 Јоил 2,27
 Сир 36,4

6
 47,8
 59,19
 5 Мојс 4,35
 Мал 1,11

7
 41,23
 Амос 3,6
 4,13
 Јов 2,10
 Плач 3,38
 Сир 11,14

8
 61,11
 5 Мојс 32,2
 Ос 2,23
 Пс 71,7
 85,12

9
 29,16
 Ер 18,6
 Мудр 12,12
 Рим 9,20

10 ^{64,7} ¹⁰ Тешко му на оној, кој му вели на татко си: „зошто си ме создал на светов?“, а на мајка си: „зошто си ме родила?“

11 ^{29,23} ¹¹ Вака вели Господ, Светецот Израилев и неговиот Творец: „Зар вие ќе ме испрашувате за синовите Мои¹² и ќе сакате ли да Ми се мешате во делото на рацете Мои?“

12 ^{48,13} ⁵ Мојс 4,32 ^{Ер} 27,5 ^{Зах} 12,1 ^{Пс} 101,25 ^{Јов} 9,8 ¹² Јас ја создадов земјата и го создадов на неа човекот; Јас - Моите раце ги простреа небесата; и на сета нивна војска Јас им заповедам.

13 ^{41,2} ^{42,6} ^{48,15} ^{52,3} ¹ Птр 1,18 ¹³ Јас го подигнав царот Кир во правда и ќе ги израмнам сите патишта негови. Тој ќе го изгради Мојот град и ќе ги отпушти заробените Мои не за откуп, ниту за дарови, вели Господ Саваот.

14 ³ Цар 10,1 ^{Соф} 3,10 ^{Пс} 67,31 ¹⁴ *Само Господ сѐ направи*

15 ^{41,11} ^{42,17} ^{Ер} 10,14 ^{51,17} ¹⁵ Вака вели Господ: печалбите на Египќаните и трговијата на Етиопјаните и Савејците, луѓе силни, кај тебе ќе преминат и твои ќе бидат, во вериги ќе дојдат, ќе паднат пред тебе ничкум и ќе те молат, велејќи: само ти имаш Бог, и нема друг, нема друг Бог освен Него.”

16 ^{29,22} ^{54,4} ^{Ер} 3,23 ¹⁶ Вистина, Ти си Бог сокриен, Бог Израилев, Спасител.

17 ^{44,24} ^{45,15} ^{48,16} ⁵ Мојс 30,11-14 ^{Јн} 18,20 ^{Дела} 26,26 ¹⁷ Сите тие ќе бидат посрамени и засрамени; заедно со нив ќе отидат со срам и сите оние што прават идоли.

18 ¹⁸ А Израил ќе биде спасен со вечно спасение од Господ; вие нема да бидете посрамени и осрамотени во векови.

19 ^{43,9} ^{44,17} ^{46,7} ¹⁹ *Сии се ѝоканеѝи*

20 ²⁰ Зашто вака вели Господ, Кој го создаде небото, Тој, Бог, Кој ѝ даде облик на земјата и Кој ја создаде; Тој ја зацврсти, не ја создаде пуста, Тој ја создаде за живеење. Тој вели: Јас сум Господ, и нема друг.

21 ²¹ Не говорев тајно Јас, не во темно место на земјата; не му реков на Јакововото племе: „Барајте Ме во пустошот.” Јас сум Господ, Кој изрекува правда, Кој ја открива вистината.

22 ²² Соберете се и дојдете, приближете се сите, преживевани од народите. Неразбрани се оние, што го носат својот

дрвен идол и се молат на бог, кој не спасува.

23 ²³ Објавете и кажете, откако ќе се посоветувате меѓу себе: кој го кажа тоа од стари времиња? Кој однапред го кажал тоа? Нели Јас, Господ? Нема друг Бог освен Мене, - Бог праведен и Кој спасува, нема освен Мене.

24 ²⁴ Кон Мене обратете се, и ќе бидете спасени, сите краишта земни, зашто Јас сум Бог и нема друг!

25 ²⁵ Се колнам во Себе Самиот: од устата Моја излегува правда, збор неизменлив дека пред Мене ќе се преклони секое колено, во Мене ќе се колне секој јазик.

26 ²⁶ Само во Господ, ќе велат за Мене, има правда и сила; при Него ќе дојдат и посрамени сите, што непријателствувале против Него.

27 ²⁷ Преку Господ ќе биде оправдано и прославлено целото племе Израилево.

Бесѝомошни се вавилонскиѝе боѝови

46 ⁴⁶ Падна Вил, се собори Нево; идоли-те им се врз добитокот и товарните животни; вашиот товар стана бреме за уморените животни.

47 ⁴⁷ Се навалија, паднаа одеднаш; не можеа да ги спасат оние, што ги носеа, и сами паднаа во ропство.

48 ⁴⁸ Послушај Ме, доме Јаковов и сиот остаток од домот Израилев, кого го носам од утробата, кого го држам од раѓањето;

49 ⁴⁹ и до вашата старост Јас ќе бидам истиот, до вашите бели коси ќе ве носам; Јас ве создадов и ќе ве носам, ќе ве поддржам и ќе ве пазам.

50 ⁵⁰ Со кого ќе Ме изедначите, и ќе Ме споредите? Кого ќе го земете за пример да прилега на Мене?

51 ⁵¹ Истураат злато од торбичката и премеруваат сребро на терезии, па најмуваат златар, за да направи од него бог, му се поклонуваат и ничкум паѓаат пред него;

52 ⁵² го креваат на рамо, го носат и го ставаат на местото негово; тој стои, од местото свое не се помрдува; му вика-

21 ^{41,22,26} ^{43,9-12} ^{46,9} ^{48,5} ^{Ос} 13,4 ^{Пс} 17,31

22 ^{30,15} ^{52,10} ^{Пс} 97,3

23 ^{62,8} ¹ Мојс 22,16 ⁵ Мојс 32,40 ^{Ер} 22,5 ^{Рим} 14,11 ^{Фил} 2,10-11

24 ^{41,11,16} ^{54,17}

46,1 ^{Ер} 48,7 ^{49,3} ^{50,2}

2 ^{Ер} 43,12

3 ^{44,2,24} ^{63,9} ² Мојс 19,4 ⁵ Мојс 1,31 ^{Амос} 5,15 ^{Пс} 21,10

4 ^{Пс} 71

5 ^{40,18,25} ^{44,7} ^{Плач} 2,13

6 ^{40,20} ^{44,15,17}

7 ^{45,20} ³ Цар 18,27 ^{Пс} 114,6 ^{Мудр} 13,15-16 ^{Варух} 6,25

¹² или: иднинаѝи.

8 ат, - тој не одговара, од неволја не спа-
сува.

9 ⁸Спомнете си го тоа и бидете луѓе;
земете го тоа при срце, отстапници.

Само Госѿод е Боѿ

10 ⁹Спомнете си за она што било пора-
но, од крајот на векот; земете го тоа при
срце, зашто Јас сум Бог и нема друг Бог
и нема подобен на Мене.

10 Јас го навестувам во почетокот она
што ќе биде на крајот, од старо време
она што уште не станало, па велам:
„Мојата одлука ќе се изврши, и сѐ што
Ми е угодно - ќе го направам.”

11 Јас го повикав орелот од исток, од
далечна страна, исполнителот на Моја-
та волја. Јас реков - и ќе го извршам
тоа; замислив - и ќе го направам.

12 Послушајте Ме, жестокосрдни, вие,
кои сте далеку од правдата:

13 Ја приближив Мојата правда - таа
не е далеку, спасението од Мене нема
да се забави; и ќе му дадам на Сион спа-
сение, на Израил - Својата слава.

Паѓањето на Вавилон

3 **47** Слезе и седни во прав, о, девице,
ќерко вавилонска; седни на
земја: престол нема, ќерко халдејска, и
во иднина нема да те нарекуваат нежна
и милолика.

4 ²Земј млин и мели брашно; симни го
превезот, засукај ракави, разголи ги но-
зете, гази преку река:

3 твојата голотија ќе се открие, и ќе се
види твојата срамотија. Ќе се одмаздам
и никој нема од тоа да Ме одврати.

6 ⁴Нашиот Избавител - името Му е
Јахве Саваот - Светецот Израилев.

5 Седи молкум и прибири се во темни-
ната, ќерко халдејска, зашто во иднина
нема да те нарекуваат господарка на
царствата.

7 ⁶Јас се разгневив на Својот народ, и
го предадов наследството Свое, што го
оскверни ти, во твои раце; а ти не им
покажа милост, на старците им го стави
најтешкото твое иго.

7 И си велеше: „Вечно ќе бидам госпо-
дарка”, и на ум не го ставаше ова, не по-
мислуваше што ќе стане потоа.

8 Но сега ислушај го ова, ти, разврат-
нице, која живееш безгрижно, која се-

диш и велиш во срцето: „Јас сум, и нема
друга како мене: нема да останам вдо-
вица, ниту ќе осиромашам.”

9 Но ненадејно, во еден ден, ќе те снај-
де и едното и другото - загубата на де-
цата и вдовството; во полна мера ќе те
снајдат тие, при сето множество на тво-
ите баења и големата сила на твоите
маѓии.

10 Зашто ти се надеваше на своето лу-
кавство и велеше: „Никој не ме гледа.”
твојата мудрост и твоето знаење - тие
те заведоа од патот, а ти си велеше во
срцето свое: „Јас - и никој друг!”

11 Ќе дојде на тебе зло: нема да знаеш,
од каде доаѓа тоа; ќе те снајде беда, која
не ќе можеш да ја отфрлиш; и ненадеј-
но ќе те стигне погибел, за која и не
мислиш.

12 Стој си, пак, со твоите маѓии и со
многуге баења, со кои си се занимавала
од млади години: можеби - ќе си помог-
неш, можеби - страв ќе предизвикаш.

13 Ти си уморна од многу совети; нека
излезат оние, што го набљудуваат небо-
то, свездобројачите и претскажувачите
по новомесечјата, нека те спасат од
она, што треба да ти се случи.

14 Ете, тие се како слама: оган ќе ги
изгори; не ја спасија душата своја од
пламенот; не остана јаглен да се погрее
некој, ниту оган, за да се поседи крај
него.

15 Такви ќе бидат оние, со кои сорабо-
туваше, со кои си тргувала од млади го-
дини. Секој талка по својот пат; никој
не ќе може да те спаси.

Госѿод ѿо укорува Својој нейослушен народ

48 **48** Слушај го ова, доме Јаковов, вие,
кои се нарекувате со името на
Израил и кои сте произлегле од Јуда,
кои се колнете во името Господово, Го
спомнувате Бог Израилев, иако не по
вистина и не по правда.

2 Зашто тие се нарекуваат по светиот
град и се потпираат на Бог Израилев;
Јахве Саваот е името Негово.

3 Поранешното Јас однапред го прет-
скажав, и она што од устата Моја изле-
гуваше и Јас го навестував и брзо го вр-
шев, - и сѐ се извршуваше.

8
45,6
Соф 2,15
Откр 18,7

9
51,19
54,1-6
Откр 18,23

10
Ез 8,12
Пс 9,31
94,7

12
8,19
44,9
Откр 18,23

14
5,24
44,16
2 Мојс 15,7
Наум 1,10
Мал 3,19

15
45,20

48,1
5 Мојс 6,13
Ис.Н. 23,7
Ер 5,2
Амос 5,21
Мих 3,9

2
52,1
Амос 4,13
Мих 3,11

3
41,22

Lk 2,32
47,1

13,19
48,14,20
Ер 48,18
Плач 1,1

64,4
Ер 13,22,26
Ос 2,5
Плач 1,8

41,14
43,3
44,6
49,26
51,15
Ер 50,34

10,6
42,24
43,28
54,8-9
5 Мојс 4,20
Зах 1,15
Плач 2,21

7
42,25
5 Мојс
32,28-29
Плач 1,9

4 <sup>2 Мојс 32,9
5 Мојс 9,6,13
Ер 5,3</sup> ⁴ Јас знаев дека ти си тврдокорен дека во твојот врат има железни жили, и челото ти е бакарно;

⁵ затоа и однапред ти навестував, пред да се случи тоа, и ти навестував, за да не речеш: „Мојот идол го направи тоа, мојот идол и мојот излеан лик заповеда тоа да стане.”

6 <sup>42,9
46,10
Ер 44,18</sup> ⁶ Ти си го чул и видел сето тоа! И зар нема да го признаеш тоа? А сега те известувам за нешто ново и сокриено,

⁸ што ти не си го знаел.

⁷ Тоа се изврши сега, а не одамна и не пред еден ден, и ти не си слушал за него, за да кажеш: „Ете, јас го знаев тоа.”

9 <sup>41,20
Ез 36,22</sup> ⁸ Ти не си слушал, ниту си знаел за тоа, и увото твое порано не беше отворено; зашто Јас знаев дека ти ќе постапиш вероломно; од самата мајчина утроба си наречен отстапник.

10 <sup>Зах 13,9
Пс 65,10</sup> ⁹ Заради името Свое го одлагав Својот гнев и заради славата Своја се воздржував да не те истребам.

11 *Предујредување за Израил*

⁹ Заради името Свое го одлагав Својот гнев и заради славата Своја се воздржував да не те истребам.

12 <sup>41,4
44,1,6
Откр 2,8</sup> ¹⁰ Ете, те пречистив, но не како сребро, те испитав во печката на страдањата.

13 <sup>42,5-6
45,12
Пс 32,9
Сир 43,10
Рим 4,17</sup> ¹¹ Заради Себе, заради Самиот Себе го вршам тоа, - зашто, каква навреда би била за името Мое! Славата Своја нема да ја дадам на друг.

14 <sup>44,18
53,10</sup> ¹² Чуј Ме, Јакове и Израиле, повикан од Мене: Јас сум истиот, Јас сум првиот и Јас сум последниот.

15 ^{45,13} ¹³ Мојата рака ја основа земјата, Мојата десница го распростре небото; ќе ги повикам, - и тие ќе се постројат.

Господ им се обраќа на народите

¹⁴ Соберете се сите и слушајте: кој од нив го претскажал ова? Господ го возљуби, и тој ќе ја исполни волјата Негова над Вавилон и ќе ја покаже силата Негова над Халдејците.

¹⁵ Јас, Јас реков, и го повикав; Јас го доведов, патот негов ќе биде успешен.

¹⁶ Пристапете кон Мене, слушајте го ова: Јас и во почетокот не говорев тајно; и кога се извршуваше тоа, Јас бев таму; и сега Ме испрати Господ Бог и Неговиот дух.

Слушајте Го Господа

¹⁷ Вака вели Господ, твојот Искупител, Светецот Израилев: Јас сум Господ, Бог твој, Кој те учи на добро, Кој те води по оној пат, по кој треба да одиш.

¹⁸ О, да беше ги слушал Моите заповеди! Тогаш твојот мир ќе беше како река, и твојата правда - како морски бранови.

¹⁹ И твоето потомство би било како песок, а породот од утробата твоја, - како зрната негови: името твое не би се истребило, нити избришало пред Мене.

²⁰ Излегувајте од Вавилон, бегајте од Халдејците, со радосен глас разгласувајте и проповедајте го тоа, ширете ја таа вест до крајот на земјата; кажувајте: „Господ го откупи Својот слуга Јаков.”

²¹ Не ожеднуваа тие во пустините, преку кои Тој ги води: Тој им извади вода од камен; пресече карпа - и бликнаа води.

²² Нема мир за лошите, вели Господ.

Божјиот слуга е виделина за идоложклониците и спасение за Израилците

49 Слушајте Ме, острови, и внимавајте, народи далечни: Господ Ме повика уште од утробата, од мајчината Ми утроба го спомна името Мое;

² ја направи устата Моја како остар меч: под сенката на раката Своја Ме криеше и Ме направи изострена стрела; во Својата торба за стрели Ме чуваше;

³ Тој Ми рече: „Ти си Мој слуга, Израиле, - во Тебе ќе се прославам.”

⁴ Јас, пак, реков: „Напразно сум се трудел, за ништо и попусто сум ја истрошувал силата Своја.” Но правото Мое е во Господ, и наградата Моја е во Мојот Бог.

⁵ А сега вели Господ, Кој уште од утробата Ме направи слуга Свој, да го вратам кон Него Јакова, за да се собере при Него Израил; а кога ќе се собереме, ќе се прославам во Господ и Мојот Бог ќе биде Моја сила.

⁶ И Тој рече: „Малку е тоа што Ти ќе Ми бидеш слуга, за да се подигне пле-

17

41,14
44,6

18

66,12
Варух 3,13

19

10,22
1 Моје 15,5
22,17
1 Цар 24,22
Пс 36,38

20

41,8
Ер 50,8
51,6,45
Пс 125,1-2
Откр 18,4

21

40,3
2 Моје 17,1-7
Пс 77, 15-16,20

22

48,18
57,21

49,1

41,1
44,2,24
Ер 1,5
Пс 2,7
Гал 1,15

2

51,16
Мудр 18,15
Евр 4,12
Откр 1,16
19,15

3

42,1
44,23
Мт 3,17

4

40,10,27
53,10-12
Ер 20,7
Гал 4,11

5

43,4
Мих 5,3
Пс 109,3
Јн 17,5
Фил 2,8-11

6

42,6
60,3
Пс 97,2
Сир 36,10
Лк 2,32
Јн 1,4
Дела 13,47

7 мето Јаковово и да се поврати остатокот Израилев, туку Јас ќе Те направам светило за народите, за да се рашири спасението од Господ до краиштата на земјата.”

8 *Господ ќе го избави Својот народ*

Пс 68,13
2 Кор 6,2

9 Така вели Господ, Искупителот на Израил, Светецот негов, на презрениот од сите, на прекоруваниот од народот, на слугата на силните: царевите ќе Те видат, кнезовите ќе станат и ќе се поклонат заради Господ, Кој е верен, заради Светецот Израилев, Кој Те избрал.

10 Вака вели Господ: „Во благопријатно време Те чув и во денот на спасението Ти помогнав; и Јас ќе Те пазам и ќе Те направам завет на народот, за да ја подигнеш земјата, да им ги вратиш на наследниците опустошените наследства.

11 Да им кажеш на затворените: излезете, и на оние, што се во темнина: покажете се. Крај патиштата ќе пасат тие, по сите ридови ќе бидат нивните пасишта.

12 Нема да трпат глад и жед, нема да ги удри припек и сонце; зашто Оној, Кој ги милува, ќе ги води и ќе ги доведе при извори водни.

13 И сите Мои гори ќе ги направам друмови, Моите патишта ќе бидат издигнати.

14 Ете, едни ќе дојдат оддалеку; и ете - едни од север и од морето, а други - од земјата Синим.”

Божјата милост

15 Радувајте се, небеса, и весели се, земјо; воскликнувајте од радост гори, зашто Господ го утеши Својот народ и ги помилува Своите страдалници.

16 А Сион велеше: „Ме остави Господ, мојот Бог ме заборави!”

17 Може ли жена да го заборави породот свој, а да не се смилува на чедото од утробата своја? А и кога би го заборавила, Јас тебе нема да те заборавам.

18 Ете, на Своите дланки сум те врежал; твоите сидишта секогаш се пред Мене.

19 Твоите сидари ќе побрзаат кон тебе, а твоите разурнувачи и пустошници ќе си отидат од тебе.

20 Крени ги очите и погледај наоколу, - тие сите се собираат, доаѓаат кон тебе. Жив сум Јас! вели Господ, - со сите нив ќе се облечеш како со накит и ќе се промениш со нив како невеста.

Свешта иднина за Ерусалим

21 Зашто твоите урнатини, твоите пустини и твојата разорена земја сега ќе бидат многу тесни за жителите, кога оние, што те голтаа, ќе си отидат од тебе.

22 Децата што ги имаш, бидејќи си ги изгубила поранешните, ќе ти говорат гласно: „Тесно е местото за мене; отстапи ми, за да можам да живеам.”

23 И ти ќе речеш во срцето свое: кој ми ги роди? Јас бев бездетна и бесплодна, одведена во плен и отфрлена; но, кој ги одгледа? - Ете, јас си бев сама; а тие каде беа?

24 Вака вели Господ Бог: „Ете, ќе ја кренам раката Своја кон народите, ќе им дадам знак на племињата, - и ќе ги донесат синовите твои на раце и ќерките твои - на раменици.

25 И царевите ќе бидат твои хранители, и нивните царици ќе бидат твои доилки; со лицето до земјата ќе ти се поклонуваат и ќе го лижат правот од нозете твои, и ќе дознаеш дека сум Јас Господ, дека оние, што се надеваат на Мене, нема да се посрамат.

Господ е на наша страна

26 Може ли да се одземе плен од силен, и можат ли да се одземат заробени од победникот?”

27 Да, така вели Господ: и секој заробен од јунак ќе биде одземен и грабежот од тираниот ќе биде вратен; зашто Јас се борам со твоите противници и ќе ги спасам твоите синови;

28 ќе ги нахранам твоите угнетуваачи со нивното сопствено месо, ќе бидат напоени со својата крв како со ново вино; и секое тело ќе дознае дека Јас сум Господ, твој Спасител и твој Искупител, Силниот Бог Јаковов.

18
45,23
60,4

19
Ер 51,34

20
47,9
54,1-3
Плач 2,21

21
1,2
65,23
66,8
Ер 31,27
Зах 2,7

22
11,10-12
40,11
60,4
62,10
Варух 5,6

23
41,20
45,3
60,10,14-16
Ер 9,24
Пс 24,3
72,9

24
Мт 12,29

25
41,11
Ер 31,11
Пс 34,1
Лк 11,
21-22

26
9,19
41,14
47,4
60,16
Откр 16,6

Пс 68,13

2 Кор 6,2

Пс 68,13

2 Кор 6,2

Пс 68,13

2 Кор 6,2

Пс 68,13

2 Кор 6,2

Пс 68,13

2 Кор 6,2

Пс 68,13

2 Кор 6,2

Пс 68,13

2 Кор 6,2

Пс 68,13

2 Кор 6,2

Пс 68,13

2 Кор 6,2

Пс 68,13

2 Кор 6,2

Пс 68,13

50,1

Божјата моќ да казнува

52,3
5 Мојс 24,1
Ер 3,6-8
Ос 2,4-9
Варух 4,6
Мт 19,7

50 Вака вели Господ: „Каде ѝ е писмото за развод на вашата мајка, со која ја отпуштив? Или на кого од моите заемодавачи ве продадов? Ете, вие сте продадени заради гревовите свои, и заради вашите престапи мајка ви е отпуштена.

² Зошто кога дојдов, немаше никого? И кога повикав, никој не се одсва? Зар раката Моја се скратила, та не може да избавува или во Мене нема сила да спасувам? Ете, со заканувањето Свое море пресушувам, претворам реки во пустина; рибите во нив гнијат поради недостиг на вода и умираат од жед.

³ Јас ги облекувам небесата во мрак и врекиште им правам за покривка.”

4

Сѝрадања за Божјиот слуга

⁴ Господ Бог ми даде вешт јазик, за да можам со зборови да го поткрепувам изнемоштениот: секое утро Тој го разбудува увото мое, за да слушам како оние што се учат.

⁵ Господ Бог ми го отвори увото, и јас не се противставив, не отстапив назад.

⁶ Грбот свој го подметнав на оние што ме биеја, и образите свои - на оние што ме удираа; лицето свое не го скрив од подбив и плукање.

⁷ И Господ Бог ми помага: затоа не се срамувам, затоа го држам лицето свое како кремен, и знам дека нема да останам посрамен.

⁸ Близу е Оној, Кој ме оправдува: кој сака да се натпреварува со мене? Да застанеме заедно. Кој сака да се суди со мене? Нека пристапи кон мене.

⁹ Ете, Господ Бог ми помага: Кој ќе ме осуди? Ете, сите тие како облека ќе извезуваат; молец ќе ги изгризе.

¹⁰ Кој од вас се плаши од Господ, нека го слуша гласот на Неговиот слуга! Кој оди во мрак, без светлина, да се надева на името Господово и да се потпира врз својот Бог.

¹¹ Ете, сите вие што палите оган, кои сте вооружени со запалени стрели - одите во пламенот на вашиот оган и на стрелите, што сте ги вжештиле! Тоа ќе

ви биде од мојата рака: во маки ќе умрете.

Господ ќе утешува

51 Послушајте Ме вие, што копнете за правда, вие кои Го барате Господа! Погледајте ја карпата, од која сте исечени, и длабочината на јамата, од која сте извлечени.

² Погледајте го Авраам, вашиот татко, и Сара, која ве родила; зашто Јас го повикав него кога беше сам, го благословив и го умножив.

³ Така, Господ ќе го утешува Сион, ќе ги утешува сите негови урнатини и ќе ги направи пустините негови како рај и степите негови - како градина Господова; радост и веселба ќе има во него, славопои и пеење на песни.

Божјата победа е ѝрајна

⁴ Послушајте Ме, народи Мој и племе Мое, приклонете го увото кон Мене! Зашто од Мене ќе излезе закон и Мојата правда ќе ја поставам за светлина на народите.

⁵ Мојата правда брзо ќе стигне; Моето спасение изгрева и Мојата рака ќе ги суди народите; островите ќе се надеваат на Мене и ќе се надеваат на силата Моја.

⁶ Кренете ги очите кон небото и погледајте на земјата долу: зашто небото ќе исчезне како дим, и земјата ќе изгасне како облека, а жителите нејзини исто така ќе изумрат; а Моето спасение е вечно, правдата Моја нема да престане.

⁷ Послушајте Ме, вие, кои ја познавате правдата, народи, Кој во срцето свое го имаш Мојот закон! Не плашете се од прекорување на луѓето, ниту стравувајте од нивните навреди.

⁸ Зашто молец ќе ги изеде како облека и црв ќе ги изеде како волна; а Мојата правда ќе трае засекогаш, и Моето спасение - од род во род.

Молиџа за ѝмош

⁹ Крени се, крени, облечи се во сила, како Господова! Дигни се, како во древните дни, во дамнешните родови! Зар не

51,1

48,1
5 Мојс
32,18
Соф 2,3
Мт 5,6
6,33

2

1 Мојс
12,2-3
15,5
Ез 33,24
Рим 4,
11-12

3

1 Мојс 2,
8-17
Ер 33,11
Ез 36,35
Јоил 2,3
Пс 50,9
Откр 2,7
22,2

4

42,6,23
49,6
Пс 77,1

5

42,4
46,13
60,9

6

40,26
56,1
Пс 101,
25-26
Мт 24,35
3 Птр 3,
7-12
Откр 20,11

7

5 Мојс
30,14
Ер 31,33
Пс 36,31
119,11

8

50,9
Јов 13,28

9

30,7
52,1
2 Мојс 6,6
Пс 88,10
Јов 3,8

Плач 3,30
Мт 26,67
27,30

7

Ер 1,18
5,3
Ез 3,8-9
Пс 24,3

8

Јов 13,
18-19
Рим 8,
33-34

9

51,8
Ос 5,12
Пс 101,26
Јов 13,28
Јн 8,46

10

42,7,16
49,9
2 Мојс
23,21
5 Мојс 4,30
Ез 3,7
Мих 7,8
Јн 3,11

11

43,17
Пс 7,13

10 го уништи ти Рахав, зар не го порази змејот?

10 Не го исуши ли морето, водите и големата бездна, не ги претвори ли

11 морските длабочини во пат, за да поминат искупените?

11 Ќе се вратат избавените од Господ, и ќе дојдат на Сион со пеење, и вечна радост ќе има над главата нивна; тие ќе најдат радост и веселба; скрбта и воздишките ќе исчезнат.

Господ дава надеж

13 **12** Јас, Јас Самиот сум ваш Утешител. Кој си ти, та се плашиш од човек, кој умира, и од човечки син, кој е како трева?

14 **13** Го забораваш Господа, својот Творец, кој го прострел небото и ја основал земјата; и непрестајно, секој ден се плашиш од јароста на угнетувачот, како да е готов тој да истреби. Но каде е сега јароста на угнетувачот?

15 **14** Скоро ќе биде ослободен заробенитот, и нема да умре во јамата, ниту ќе му недостига леб.

16 **15** Јас сум Господ твој, Кој го бранува морето, та брановите негови бучат - Јахве Саваот е името Негово.

17 **16** И Јас ги ставив Моите слова во устата твоја, и со сенката на раката Своја те покрив кога го простирав небото и ја утврдував земјата и му реков на Сион: „Ти си Мој народ.”

Ерусалим е предупреден

19 **17** Разбуди се, разбуди се, стани, Ерусалиме, ти, кој од раката на Господ ја испи чашата на јароста Негова, до дното си ја испил и исушил чашата што опива.

20 **18** Меѓу сите синови, од него родени, нема кој да го води, и меѓу сите синови, од него одгледани, нема кој за рака да го придржи.

21 **19** Тебе те снајдоа две неволји, кој ќе те пожали? - Опустошување и истребување, глад и меч: кој ќе те утеши?

22 **20** Синовите твои изнемоштеа, лежат по аглите на сите улици, како срна во стапица, исполнети со гнев Господов, со заплашување од твојот Бог.

21 И така, ислушај го ова ти, кој си страдалник и пијан, но не од вино.

22 Вака вели Господ твој, Господ и Бог твој, Кој го брани Својот народ: „Ете, ја земам од раката твоја чашата што опива, од чашата на Мојата јарост ти веќе нема да пиеш.

23 Ќе ја дадам во раката на твоите читатели, кои ти велеа: „Падни ничкум, за да минам по тебе”; и ти го подметнуваше грбот свој како земја и како улица за минувачите.”

Благовеснициите на мирот му објавуваат сѐ на Сион

52 Дигни се, дигни, облечи се во силата своја, Сионе! Облечи се во облеката на величието свое, Ерусалиме, свети граде! Зашто отсега нема повеќе да влегува во тебе необрезан и нечист.

2 Истреси го од себе правот; стани, заробен Ерусалиме! Симни ги веригите од вратот свој, заробена ќерко Сионова!

Сиџадањата ќе ѝрекинат

3 Зашто вака вели Господ: „За ништо бевте продадени, и без пари ќе бидете откупени.”

4 И уште вака вели Господ Бог: „Народот Мој одеше порано во Египет за да поживее таму, а Ашур го притеснуваше без причина.

5 А сега што имам тука” - вели Господ: „Народот Мој е земен без причина, владетелите нивни беснеат, вели Господ, и постојано, секој ден, името Мое се навредува.

6 Затоа Мојот народ ќе го познае името Мое; затоа ќе разбере во оној ден дека Јас сум истиот, Кој вели: „ево Ме!”

Надеж за Ерусалим

7 Колку се прекрасни врз горите нозете на благовесникот, кој навестува мир, благовестува радост, проповеда спасение, кој му говори на Сион: „Твојот Бог царува!”

8 Ете го гласот на твоите стражи! Тие кренаа глас, и сите заедно ликуваат, зашто со очите свои гледаат дека Господ се враќа во Сион.

21
54,11

22
2 Мојс
14,14

23
Ис.Н. 10,24

52,1
48,2
51,9,17
Ез 44,9
Јоил 4,17
Откр 21,27

2
49,25
Ер 48,46

3
45,13
Пс 43,12
1 Птр 1,
18-19

4
10,24

5
49,7
51,13
Ез 36,20-22
Рим 2,24

6
41,4
58,9

7
40,9
Наум 1,15
Мк 16,
15-16
Рим 10,15
Откр 14,6

8
2 Мојс
33,20
4 Мојс
14,14
Ер 6,17
Ез 43,1-5

9 ⁹ Веселете се, пејте заедно, урнатини ерусалимски, зашто Господ го утеши народот Свој - го откупи Ерусалим.

10 ¹⁰ Ја засука Господ Својата света десница пред очите на сите народи, - и сите краишта земни ќе го видат спасението од нашиот Бог.

Зайовед за најушпиѓање на Вавилон

¹¹ Одете си, одете си, излезете оттаму; не допирајте се до нечисто; излезете од средината негова, очистете се, вие што носите садови Господови!

¹² Зашто нема да излезете набрзина и нема да бегате; зашто пред вас ќе тргне Господ, и Бог Израилев ќе биде зад вас.

Сїрадалниот Слуга

¹³ Ете, Мојот Слуга ќе успее, ќе се воздигне, ќе се возвиси и возвеличи.

¹⁴ Како што мнозина беа вдашени, гледајќи во Него - толку ликот Негов беше обезличен повеќе, отколку на секој човек, и видот Негов - повеќе, отколку на синовите човечки,

¹⁵ така ќе восхити многу народи, цареви ќе ја затвораат пред Него устата своја, зашто ќе го видат она, за кое не им било говорено, и ќе го дознаат она што не го слушнале.

Сїрадањето и славијата на Божјиот Слуга

53,1 Кој поверува на тоа, што го чул од нас и кому му се откри сила-та Господова?

² Зашто изникна Тој пред него како младо дрвце и како стебленце од сува земја; нема во Него ни убавина, ниту величие; ние Го видовме, и во Него немаше изглед, што ќе нè привлекува кон Него.

³ Тој беше презрен и отфрлен меѓу луѓето, човек на болки и свикнат на страдања, и ние го одвраќавме од Него лицето свое; Тој беше презиран, и ние за ништо не Го сметавме.

⁴ Но Тој ги зеде врз Себе нашите болки и ги понесе нашите слабости; а ние мислевме дека Тој беше порадуван, казнуван и понизуван од Бога.

⁵ А Тој беше изнаранет за нашите гревови и мачен заради нашите беззаконија; казната за нашиот мир падна врз Него, а преку Неговите рани ние се излекувавме.

⁶ Сите ние бевме заблудени како овци, секој си одеше по својот пат, - и Господ ги натовари врз Него гревовите на сите нас.

⁷ Тој беше измачуван, но страдаше доброволно и устата Своја не ја отвораше; како јагне Тој беше одведен на колење, и како што е овцата пред стрижа-чите свои безгласна, така и Тој не ја отвори устата Своја.

⁸ Тој беше лишен од праведен суд. Кој може да зборува за Неговите наследници? Зашто беше отсецен од земјата на живите; заради беззаконијата на Мојот народ беше осуден на смрт.

⁹ Му определија гроб со злодејци, но Тој беше погребан кај богатиот, иако Тој не беше направил грев и во устата негова немаше лага.

¹⁰ Но волјата Господова беше да Го казни, и Го предаде на мачење; а кога ќе го принесе Својот живот како милостивна жртва, Тој ќе види долговечно потомство, и волјата Господова ќе напредува преку Неговата рака.

¹¹ Ќе се зарадува поради трудот на душата Своја и ќе види светлина. Праведниот Слуга Мој ќе ги оправда мнозина и гревовите нивни врз Себе ќе ги понесе.

¹² Затоа Јас ќе Му дадам големо наследство, со силните плен ќе дели, зашто Себеси на смрт се предаде, и меѓу злодејците беше вброен и ги понесе врз Себе гревовите на мнозина и за престапниците стана посредник.

Бој му вејшува зашпиѓање на Својот народ

54 Развесели се, ти неплодна, што не раѓаш; воскликни и извикај ти, која не си почувствувала родилни маки; зашто напуштената има многу повеќе деца од онаа, која има маж, вели Господ.

² Рашири го местото на шаторот свој; покривите твои на живеалиштето твоје

5

Рим 4,25
1 Кор 15,3
2 Кор 5,21
Гал 3,13
Ефес 2,14
1 Птр 2,24

6

Ер 50,6
Ез 34,5
Пс 118,176
2 Кор 5,21
1 Птр 2,25

7

Ер 11,19
Пс 37,13-15
Мудр 2,19
Мт 26,63
27,12-13
Мк 14,61
Јн 1,29
Дела 8,32
1 Птр 1,19
2,23

8

Плач 3,54
Ез 37,11
Мт 9,15
Дела 8,33

9

Пс 43,17-21
Плач 3,6
Варух 3,4-11
Мт 27,38
57-60
1 Птр 2,22

10

Мт 20,28
26,42
Јн 4,34
Рим 3,25
Евр 2,17
1 Јн 2,2

11

Ез 4,4
Дела 3,13-14
7,52
Рим 3,25-26
1 Птр 3,18

12

Пс 2,8
Мт 26,28
Мк 10,45
Лк 22,37
23,34
Фил 2,7
Кол 2,15
Евр 9,28

54,1

1 Цар 2,5
Пс 112,9
Мудр 3,13
Гал 4,27

2 прошири ги; продолжи ги јажињата свои и зацврсти ги колците свои;

3 зашто ти ќе се рашириш десно и лево, и потомството твое ќе завладее на-

роди и ќе ги насели опустошените градови.

4 Не плаши се, зашто нема да бидеш посрамена; не возбудувај се, зашто нема

да бидеш исмеана: ќе го заборавиш посрамувањето на младоста своја и нема повеќе да си спомниш за срамот на

вдовството твое.

5 Зашто твојот Творец е твојот сопруг; Јахве Саваот е името Негово, твој испуител е Светецот Израилев: Тој ќе се нарече Бог на целата земја.

6 Зашто Господ те вика како жена, напуштена и жална со духот, како жена од младини, која била отфрлена, вели твојот Бог.

7 За малку време те оставив, но со голема милост ќе те приберам.

8 Во пламенот на гневот го сокрив од тебе лицето Свое за кратко време, но со вечна милост ќе те помилувам, вели твојот Искупител Господ.

Вешување за израелен мир

9 Зашто тоа за Мене е како потопот за време на Ное: како што се заколнав дека потоп нема повеќе да дојде на земјата, така се заколнав дека нема да ти се лутам, ниту да те прекопувам.

10 Планини ќе се поместат, и ридови ќе се разнишаат, но Мојата милост нема да отстапи од тебе и заветот на Мојот мир нема да се разниша, вели Господ, Кој те милува.

Новиот Ерусалим

11 О, неволна, тркалана од виорот, неутешна! Ете, Јас ќе ги положам твоите камења врз смарагд и ќе ги направам твоите основи од сафири;

12 и ќе ги направам твоите прозорци од рубини и твоите порти - од бисер, а целата ограда твоја - од скапоцени камења.

13 И сите твои синови ќе бидат научени од Господ, и голема среќа ќе има меѓу синовите твои.

14 Ти ќе се утврдиш со правда, ќе бидеш далеку од насилствата, бидејќи ќе нема од што да се плашиш, далеку ќе биде од тебе и ужасот, зашто тој нема да се приближи до тебе.

15 Ете, ќе се вооружат против тебе, но тоа не е од Мене; кој и да се вооружи против тебе, ќе падне.

16 Ете, Јас создадов ковач, кој го раздува јагленот во огнот и ќе произведува орудија за својата цел, - а Јас сум создал и губител, кој истребува.

17 Ниедно оружје, направено против тебе, нема да има успех; и секој јазик, кој би се подигнал против тебе на суд, - ти ќе го обвиниш. Тоа е наследство на слугите Господови, нивна победа од Мене, вели Господ.

Божјата ѝокана

55 Вие, што жедувате, дојдете сите при водите; дури и вие, кои немате пари, дојдете, купувајте и јадете; дојдете, купувајте вино и млеко без пари и без плаќање.

2 Зошто да трошите пари за она, што не е леб, и заработката своја - за она, што не наситува? Послушајте Ме внимателно и јадете што е добро, и душата ваша нека се слади со сочни јадења.

3 Приклонете го увото и дојдете при Мене; послушајте, и душата ваша ќе биде жива, - ќе склопам со вас вечен завет, неизменливи милости, ветени на Давид.

4 Ете, Него го дадов сведок за народите, водач и заповедник на народите.

5 Ете, ти ќе повикаш народ, што не си го познавал, и народите, кои не те познавале, ќе побрзаат кон тебе, заради Господа, твојот Бог, заради Светецот Израилев, зашто Тој те прослави.

Мојта на Божјите зборови

6 Барајте го Господа, додека можете да Го најдете; викајте Го додека е близу.

7 Нечесниот нека го остави патот свој, и беззаконикот - помислите свои и нека се обрати кон Господ, нашиот Бог, - и Тој ќе го помилува, зашто е многу милостив.

14
1,26
Пс 91
121

15
Лк 20,18

16
Мих 2,10

17
41,11
45,24
50,9
Јов 5,17-26

55,1
52,3
5 Мојс 8,3
Ер 2,13
Мт 5,6
Јн 4,1
Откр 21,6
22,17

2
5 Мојс 8,3
Пс 35,8-9
Изреки 9,3-6
Сир 24,19-21
Јн 6,27-35

3
61,8
5 Мојс 8,1
Ер 32,40
Ез 16,60
Дела 13,34

4
Откр 1,5

5
2,2-4
49,7
52,15
Пс 127,3

6
65,1
5 Мојс 4,7
Ер 29,12-14
Ос 5,6
Пс 144,18

7
Ер 18,11
2 Лет 7,14
Зах 1,3
Лк 15,20-21

26,15
33,20
49,20
Ер 10,20

49,8,19
1 Мојс
28,14

45,17
Ез 16,22
Соф 3,11

5
41,14
47,4
Ос 2,18
Зах 14,9
Пс 46,7

6
41,9
49,14
Ер 30,17
Изреки 5,18

Мих 4,6
Плач 3,32

26,20
51,6-8
55,3
57,17
60,10
Ер 31,3
Авак 3,2
Пс 29,5

9
1 Мојс
8,21-22
9,8-16
Сир 44,18

10
Ер 4,24
Ез 34,25
37,26
Пс 45,2
89,34
Јудита 16,15
Рим 11,29

11
51,3
60,17-18
Ез 28,13-14
Тов 13,16-17

12
Откр 21,10-21

13
50,4
Ер 31,33-34
Јн 6,45

8 Моите мисли не се ваши мисли, ниту вашите патишта се Мои патишта, вели

Ер 29,8-11

9 Господ,

Пс 91,5
103,11-12
Рим 11,33

10 Но, како што е небото повисоко од земјата, така се и Моите патишта пови-

соки од вашите патишта, и мислите Мои повисоко од вашите мисли.

10 Како што дождот и снегот паѓаат од небото и таму не се враќаат, туку ја напојуваат земјата и ја прават способна да раѓа и да се зеленее, за да му дава семе на оној, што сее и леб за да јаде,

11 така и Моето слово, што излегува од устата Моја, не се враќа кон Мене празно, туку го исполнува она, што Ми е угодно, и го прави она за што сум го испратил Јас.

12

44,23

49,13

Пс 104,43

Варух 5,9

13

41,19

44,3-4

1 Мојс 3,18

Ер 32,20-21

Божјиот народ ќе слави

12 И така, вие ќе излезете во веселба и ќе бидете испратени со мир; горите и ридовите ќе пеат песна пред вас, и сите дрвја во полето ќе ракоплескаат.

13 Место трн ќе израсне кипарис; место коприва ќе израсне мирта; и тоа ќе биде за слава на Господ, за вечен знак, неразрушив.

56,1

28,17

46,13

51,5-6,8

3 Мојс

18,26

Ер 22,3

Амос 5,24

Пс 84,9

Сиџе народи ќе бидат дел од Божјиот народ

56 Вака вели Господ: пазете го правосудството и вршете правда; зашто близу е спасението од Мене и откровението на Мојата правда.

2 Блажен е човекот, кој го прави тоа и синот човечки, кој здраво се придржува за тоа, кој пази на саботата за да не ја оскверни и ја чува раката своја - за да не врши никакво зло.

3 Синот на туѓинецот, кој се присоединил кон Господ, да не вели: „Господ со сема ме оддели од Својот народ“, и евнухот да не рече: „Ете, јас сум суво дрво.“

4 Зашто вака вели Господ за евнусите: „Оние што ги пазат Моите саботи и го избираат она, што Ми е Мене угодно, оние што цврсто се придржуваат за заветот Мој, -

5 ним ќе им дадам во домот Свој и во сидините Свои место и име подобро отколку на синовите и ќерките: ќе им да-

дам вечно име, кое нема да биде истребено.”

6 И синовите на туѓинците, што се присоединиле кон Господ, за да Му служат и да го сакаат името на Господ, да бидат слуги Негови, - сите кои ја пазат саботата да не ја осквернат и цврсто се придржуваат за заветот Мој,

7 Јас ќе ги одведам на Мојата света гора и ќе ги зарадувам во Мојот дом за молитва: сепалениците нивни и жртвите нивни ќе бидат благопријатни врз Мојот жртвеник, зашто Мојот дом ќе се нарече молитвен дом за сите народи.

8 Господ Бог, Кој ги собира распрснатите Израилци, вели: покрај веќе собраните Израилци, ќе собирам и други.

Казна за водачиџе

9 Дојдете да јадете вие, сите сверови полски, сите сверови шумски!

10 Стражите нивни сите се слепи и неразумни: сите тие се неми пци, кои не можат да лаат, но лежејќи, благодаат и сакаат да спијат.

11 Тоа се пци со ненаситна душа, кои не знаат ситост; и тоа се пастири неразумни: сите, од првиот до последниот, го гледаат својот пат, својата заработка:

12 „Дојдете - велат - ќе донесеме вино, ќе се напиеме жесток пијалак; и утре ќе биде истото она што и денес, дури и по-веќе отколку денес.”

Мир на ѓраведнициџе и во смртџиџа; немир на ѓреџиџиџе

57 Праведниот умира и никој не се загрижува; и благочестиви луѓе се земаат и никој не помислува дека праведникот од зло се оттргнува.

2 Тој оди во мир; оние што одат по правиот пат, ќе почитваат на леглата свои.

Осуда на идолаџоклонџиџиџе

3 Но приближете се вие тука, синови на врачеве, семе на прелубодеец и блудница!

4 Со кого се подбивате? Против кого отворате уста и го покажувате јазикот? Не сте ли деца на гревот, семе на лагата,

6

18,7

3 Цар 8,

41-43

Ез 44,7-9

7

60,7

Пс 15

Мт 21,13

Мк 11,17

Рим 15,16

8

11,12

66,18

Пс 146,2

Јн 10,16

9

3 Мојс

26,22

Ер 12,9

Ез 39,17

Пс 79,13

10

3,12

9,15

2 Цар 16,9

11

57,17

Ер 6,13

10,21

12,10

23,1

Ез 34,2

12

5,11

22,13

28,7

Мудр 2,7

57,1

Мих 7,2

Пс 11,1

Мудр 4,11

2

Мудр 3,3

3

Ез 16

Ос 2,4

Мал 3,5

4

37,23

Пс 34,21

- 5** <sup>3 Мојс 18,21
5 Мојс 12,2,31
Ер 2,20
Ез 6,13
16,20-21</sup> ⁵ кои сте запалени од похотта кон идоли под секое гранчесто дрво, кои колете деца покрај потоци, меѓу пукнатини на карпи?
- 6** <sup>4 Цар 17,10-11
Пс 15,5</sup> Во мазните камења на потоците е твојот дел; тие, тие се твоја ждрепка, ним им правиш ти прелив и им принесувааш жртва: можам ли Јас да бидам од тоа задоволен?
- 7** <sup>5 Мојс 23,18
Ез 16,31</sup> На висока и голема планина го поставуваш леглото свое, и таму се качуваш да принесуваш жртва.
- 8** <sup>57,11
Ез 16,15</sup> Зад вратата и зад доворотниците ги ставаш твоите спомени; зашто, кога ќе се одвратиш од Мене, ти се разголуваш и се качуваш; го прошируваш леглото свое и се договараш со оние од нив, со кои сакаш да лежиш и го погледнуваш местото.
- 9** <sup>3 Мојс 20,5
Ер 32,35
Ез 23,16
Мих 6,7</sup> Ти си одела и кај царот со миризливо масло и си ги умножувала твоите мириси, и далеку си ги испракала своите гласници и си ги струполила до пеколот.
- 10** <sup>42,14
51,12-13
Пс 49,21</sup> Од долгото скитање ти си папсана, но не рече: „Надежта е изгубена!“ Сè уште си наоѓаш нова сила и затоа не почувствува слабост.
- 11** <sup>56,7
60,21
65,9
Пс 36,9-34</sup> А од кого се уплаши и застраши, па стана неверна и престана да Ме помниш и пазиш во срцето свое? Не е ли затоа што Јас молчев, што молчев долго, та ти престана да се плашиш од Мене?
- 12** <sup>11,16
40,3
62,10
Пс 67,4</sup> Ќе ја објавам твојата правда и твоите дела, и тие нема да бидат во твоја полза.
- 13** <sup>6,1
53,5
3 Мојс 17,1
Пс 21,3
51,19
113,5-6
138,6</sup> Кога ќе повикаш, ќе те спасат ли идолите што си ги собрала? - Сето тоа ветрот ќе го однесе, ќе го развее; а кој се надева на Мене, ќе ја наследи земјата и ќе ја владее Мојата света гора.

Помош за бесјомошните

¹⁴ Ќе се рече: „Срамнете, рамнете, израмнете го патот, отстранете ги пречките од патот на Мојот народ.“

¹⁵ Зашто вака вели Високиот и Возвишениот, вечно Живиот, Чие име е Светец: „Јас живеам на небесната височина и во светилиштето, но Јас сум и со оние што имаат скршено срце и понизен дух,

за да го оживувам духот на понижените и да ги оживувам срцата на поразените.

¹⁶ Зашто нема вечно да се заканувам, ниту докрај да се гневам; инаку ќе падне пред Мене секој дух и секоја душа што сум ги создал.

¹⁷ Заради нивното грешно лукавство, Јас се разгневив и ги биев, се криев и се лутав; но тие продолжуваа да си се враќаат на своите патишта.

¹⁸ Ги видов патиштата нивни, но ќе ги излекувам, ќе ги водам и ќе ги утешувам, нив и оние што ги жалат.

¹⁹ Јас ќе го исполнам словото: мир, мир на далечен и на ближен” - вели Господ, „И ќе ги излекувам.“

²⁰ А нечесните се како разбрането море, кое не може да се смири, и чии води исфрлаат тиња и кал.

²¹ Нема мир за грешниците, вели Господ Бог.

Казна за лажна свейџост

58 Викај со сиот глас, не въздржувај се; крени го гласот како труба, укажи му на народот Мој на беззаконието негово, и на домот Јаковов - гревовите негови.

² Тие секој ден Ме бараат и сакаат да ги знаат Моите патишта, како народ, кој божем постапува праведно и не ги остава законите на својот Бог, сакаат да се приближат до Бога:

³ „Зошто ние постиме, велат, а Ти не гледаш; ги измачуваме душите свои, а Ти не сакаш да знаеш?“ - Ете, кога постите, вие ја исполнувате својата волја и други угнетувате.

⁴ Ете, вие постите за караници и расправии и за да ги биете со рака сиромасите; со таков пост со каков што пости-те денес, гласот ваш нема да биде чуен во висините.

⁵ Таков ли е постот, што Јас го определив: човек да ја изнемоштува душата своја во денот кога ја наведнува главата како трска и под себе постила вреќиште и пепел? Тоа ли ќе го наречеш пост и ден угоден на Господ?

⁶ Ете го постот, што го избрав: раски-ни ги оковите на неправдата, одврзи ги

16
64,8
Ер 3,5,12
Пс 102,9
130,3

17
54,8
56,11
64,6
5 Мојс 31,17
Ер 3,14-22

18
60,20
61,2-3
2 Мојс 15,26
Ер 3,22
Ос 6,1

19
27,5
Дела 2,39
Ефес 2, 13-17

20
Ер 49,23
Јуда 1,13

21
48,22

58,1
Ез 23,36
Ос 8,1
Мих 3,8

2
42,1
55,6
Пс 72,28

3
3 Мојс 23,27
4 Мојс 29,7
Зах 7,5
Мал 3,14
Пс 34,13
Мт 6,17-18

4
1,15
2 Мојс 21,18

5
Ер 6,26
Мт 6,16
11,21

6
1,11
Ер 34,8-9
42,3
Амос 5,21
Мт 25,34-40
Лк 4,18

7 врските на јаремот, и угнетените пушти ги на слобода и скрши го секој јарем;
5 Мојс 22,1
Ез 18,5-9
Јов 31,
19-20
Мт 25,
35-36
7 раздели го лебот свој со гладните, и бездомните сиромаси закрили ги во домот свој; ако видиш гол, - облечи го, и од крвните сродници не криј се.

8 Тогаш твојата светлина ќе светне како зора, и твоето здравје наскоро ќе процути, твојата правда ќе тргне пред тебе и славата Господова ќе те придружува.
52,12
60,1
Ер 30,17
Пс 84,13

9 Тогаш ти ќе повикаш - и Господ ќе те чуе, ќе извикаш - и Тој ќе рече: „Еве Ме.“ Кога ќе го отстраниш од себе јаремот, кога ќе престанеш да креваш прст и да говориш лошо,
30,19
52,6
65,1,24
Пс 90,15

10 кога ќе ја поделиш со гладниот храната своја и ќе ја нахраниш душата на страдалникот, - тогаш твојата светлина ќе изгрее во темнината, и мракот твој ќе биде како пладне;
Пс 36,6
112,4
Јов 11,17
Мт 5,14
Јн 8,12

11 и Господ секогаш ќе ти биде водач, а и во време на суша ќе ја наситува душата твоја и ќе ги крепи коските твои; ти ќе бидеш како градина напоена со вода и како извор, чии води никогаш не пресушуваат.
66,14
Ер 31,12
Јн 4,14

12 Тогаш твоите потомци ќе градат врз стари урнатини: ти ќе ги поставиш основите на многу поколенија, и ќе те викаат обновител на урнатини, градител на патишта за населби.
61,4
Неем 3

13 Ако заради саботата ја воздржиш ногата своја да ги исполнува желбите на твоето срце во светиот Мој ден, и ако ја нарекуваш саботата радост, свет ден Господов, ако ја празнуваш и ако ја почитуваш со тоа да не се занимаваш со обичните работи, да им угодуваш на своите грешни желби и да празнословуваш, -
56,1-8
2 Мојс 31,15
Ер 17,24
Ез 20,12-24

14 тогаш ќе имаш радост во Господ, а Јас ќе те искачам на височини земни и ќе ти дадам да вкусиш од наследството на Јаков, твојот татко: устата на Господ го изрече тоа.
1,20
40,5
5 Мојс 32,12-13
Амос 4,13
Пс 36,4
Јов 22,26

59,1 50,2 *Осуда на социјалниите неправди*
 Ете, раката на Господ не се скучила, та да не може да спасува, и увото Негово не отврднало, та да не може да слуша.

2 Но беззаконијата ваши ве разделија од вашиот Бог, и гревовите ваши прават да го сокрива лицето Свое од вас, за да не слуша.

3 Зашто рацете ваши се осквернети со крв, а прстите ваши - со беззаконие; устата ваша говори лага, јазикот ваш искажува неправда.

4 Никој не го крева гласот за правда, и никој не се застапува за вистина: се надеваат на суетното и говорат лага, зачнуваат зло и раѓаат беззаконие;

5 несат змиски јајца и ткаат пајажина; кој ќе ги изеде јајцата нивни - умира, ако, пак, ги скрши - отровна змија ќе исползи - од нив.

6 Пајажините нивни не ги бива за облека, нема да се покријат со изработката своја; делата нивни се дела неправедни, а насилството е во рацете нивни.

7 Нозете нивни трчаат кон зло, брзаат да пролеваат невина крв; мислите нивни - се мисли нечесни; по патеките нивни - опустошување и погибел.

8 Тие не го знаат патот на мирот и на патеките нивни нема правда; патиштата им се искривени, и никој, кој оди по нив, не знае за мир.

Народот ѝ исјоведа своите гревови

9 Затоа е и далеку од нас справедливоста, правдата не стигнува до нас: чекаме видело, а тоа темнина, - светлина, а одиме во мрак.

10 Го пипкаме сидот како слепи, одиме со пипкање како без очи; на пладне се сопнуваме како во мрак, меѓу живите сме како мртви.

11 Сите рикаме како мечки и стенкаме како гулаби, чекаме суд, а него го нема, - спасение, но тоа е далеку од нас.

12 Зашто престапите наши пред Тебе се многубројни, гревовите наши сведочат против нас; со нас се престапите наши, беззаконијата наши ги знаеме.

13 Ние изневеривме и се одрековме од Господ и отстапивме од нашиот Бог; говоревме клеветата и насилство, зачнуваме и раѓавме од срцата наши лажливи зборови.

14 И справедливоста отстапи назад, а правдата застана далеку; зашто висти-

2
 50,1
 57,17
 5 Мојс
 31,17-18
 Ер 5,25

3
 1,15
 Пс 5,10
 Јов 27,4
 Изреки
 6,17

4
 Пс 7,14
 Јов 15,35

5
 14,29
 Пс 57,2-9
 Јов 8,14
 Мт 3,7

7
 51,19
 Пс 13,3
 Изреки
 1,16
 Рим 3,
 15-17

8
 48,22
 57,21
 Изреки
 2,15
 10,9
 Лк 1,79

9
 Ер 8,15
 Амос 5,
 18-20
 Јов 30,26
 Јн 8,12

10
 5 Мојс
 28,29
 Ер 13,16
 Соф 1,17
 Јов 5,14
 12,25
 Плач 3,6

11
 38,14
 Ер 8,15
 Наум 2,7

12
 Ер 7,9
 14,7
 Ос 5,5
 Пс 50,4
 Јов 16,8

13
 Ер 7,8

14
 Амос 3,10
 Пс 54,10-11

15 ната се сопна на плоштадот, чесноста
 Јов 1,18
 2,3

16 *Господ ќе го избави Својот народ*

40,10
 51,5
 63,5
 Ер 4,25
 Пс 63,4

17 ¹⁵ И исчезна вистината, а кој се одда-
 лечува од злото, се изложува на ограбу-
 вање. И Господ го виде тоа; и на очите
 не Му беше мило што нема правда.

¹⁶ И виде дека немаше човек, се чуде-
 ше дека немаше застапник; тогаш Не-
 говата рака Му помогна и правдата Не-
 гова Го поддржа.

¹⁷ И ја облече врз Себе правдата како
 оклоп, а на главата Своја го стави шле-
 мот на спасението; и се облече во кошу-
 ла на одмазда како во облека, се покри
 со ревност како со наметка.

19 ¹⁸ Според делата, според делата ќе им
 даде Тој на противниците Свои - со ја-
 рост, на непријателите Свои - со одмаз-
 да, на островите ќе им го даде заслужи-
 ното.

20 ¹⁹ И ќе се уплашат на запад од името
 на Господ, на исток - од славата Негова.
 Ако непријателот на дојде како река, -
 духот на Господ ќе го истера.

21 ²⁰ И ќе дојде Искупителот за Сион и
 за синовите Јаковови, кои се одвратиле
 од нечесноста, вели Господ.

²¹ И еве го заветот Мој со нив, вели
 Господ: Духот Мој, Кој е врз тебе, и
 зборовите Мои, што ги вложив во уста-
 та твоја, нема да излезат од устата тво-
 ја, од устата на потомството твое и од
 устата на потомците на твоето потом-
 ство, вели Господ, отсега и довека.

2

Нов ден за Ерусалим

60 Дигни се, заблескај Ерусалиме,
 зашто дојде твојата светлина, и
 славата Господова изгреа над тебе.

3 ² Зашто, ете, темнина ќе ја покрие
 земјата, и мрак - народите; а над тебе ќе
 засветли Господ, и славата Негова ќе се
 јави над тебе.

4 ³ И народите ќе дојдат кон твоето ви-
 дело, царевите - кон светлината што из-
 грева над тебе.

⁴ Крени ги очите и погледај наоколу:
 сите тие се собираат, идат кај тебе; тво-
 ите синови ќе дојдат оддалеку, и твоите
 ќерки на раце ќе се носат.

⁵ Тогаш ќе видиш и ќе се зарадуваш,
 и срцето твое ќе затрепери и ќе се ра-
 шири, зашто богатството на морето ќе
 потече кон тебе, имотот на народите ќе
 дојде кај тебе.

⁶ Множество камили ќе те покријат,
 еднорбни камили од Мидјан и од Ефа;
 сите тие ќе дојдат од Сева, ќе донесат
 злато и темјан и ќе ја објавуваат слава-
 та Господова.

⁷ Сите кедарски стада ќе бидат собра-
 ни кај тебе; овните невајотски ќе ти по-
 служат: ќе излезат на жртвеникот Мој
 како благоугодна жртва, а Јас ќе го
 прославам домот на Мојата слава.

⁸ Кои се тие што летаат како облаци,
 и како гулаби - кон гулабарниците
 свои?

⁹ Да, Мене Ме чекаат островите и
 пред нив - таршишките кораби, за да ги
 пренесат синовите твои оддалеку и со
 нив - сребро нивно и злато нивно, во
 името на Господ, твојот Бог, и на Све-
 тецот Израилев, зашто Тој те прослави.

Ерусалим ќе биде обновен

¹⁰ Тогаш синовите на туѓинци ќе ги
 градат сидовите твои, и нивните цареви
 - ќе ти служат; зашто во гневот Свој те
 казнував, но во благоволението Свое
 бев милостив кон тебе.

¹¹ Твоите порти секогаш ќе бидат от-
 ворени, нема да се затвораат ни дење,
 ни ноќе, за да се принесува кај тебе
 имотот на народите и да се доведуваат
 нивните цареви.

¹² Зашто народот и царствата, кои не-
 ма да сакаат да ти служат, ќе загинат, и
 таквите народи сосема ќе бидат истре-
 бени.

¹³ Славата на Ливан ќе дојде при тебе
 со кипарис, бор и кедар заедно, за да го
 украси местото на Моето светилиште, -
 а Јас ќе го прославам подножјето на но-
 зете Свои.

¹⁴ И ќе дојдат кај тебе со покорност
 синовите на оние, што те измачуваа, ќе
 ти се поклонуваат пред нозете твои си-
 те што те презираа; ќе те наречат град
 на Господ, Сион на Светецот Израилев.

¹⁵ Затоа што беше изоставен и намра-
 жен, така што никој не минуваше преку

5

61,6
 Ареј 2,7
 Пс 71,10
 119,32
 Тов 13,11

6

2 Мојс 2,15
 3 Цар 10,1
 Мт 2,11

7

56,6-7
 1 Мојс
 25,13
 Ез 27,21

8

49,21
 Ос 11,11

9

43,6
 51,5
 55,5
 3 Цар
 10,22
 Пс 47,7

10

49,17
 54,8
 Зах 6,15

11

45,1
 Откр
 21,25-26

12

Ер 12,17

13

35,2
 41,19
 3 Цар 5,
 18-19
 20,23

14

1,26
 49,23
 Пс 86,3
 Откр 3,9

15

51,11
 62,4,12
 65,18
 Пс 47,2

16 тебе, - Јас ќе те направам вечна слава, и радост од род во род.
41,14
49,23,26

17 ¹⁶ Ти ќе се наситуваш од млекото на народите, и ќе смукаш од царски гради, и ќе познаеш дека Јас, Господ, сум твој Спасител и твој Искупител, Силниот Јаковов.
1,26
3 Цар
14,26-27
Пс 147,3

18 ¹⁷ Место бакар ќе ти испраќам злато, место железо - сребро, и место дрво - бакар, а место камења - железо; и ќе го поставам мирот за твој управител и правдата - за твој надзорник.
11,9
59,7
62,7
Откр
21,12,14

19 ¹⁸ Нема повеќе да се слуша за насилство во земјата твоја, ниту опустошување и разурнување - во пределите твои; и сидовите свои ќе ги нарекуваш спасение и портите свои - слава.
24,23
Зах 2,8
Лк 1,78
Откр 21,23
22,5

20 ¹⁹ Нема повеќе сонцето да ти биде дело на денот, ниту сјајот на месечината ќе ти свети; Господ ќе ти биде вечна светлина, и твојот Бог - твоја слава.
Откр 21,4

21 ²⁰ Нема да заоѓа веќе твоето сонце, ниту твојата месечина ќе потемнува, зашто Господ ќе ти биде вечна светлина; ќе се свршат дните на твоето тагување.
29,23
54,13-14
57,13
61,3

61,1 ²¹ И сиот народ твој ќе биде праведен, засекогаш ќе ја наследи земјата, - фиданка од она што сум го посадил, дела на рацете Мои, за Мое прославување.
11,2
42,1,7
45,1
Пс 146,3
Мт 3,16
Лк 4,18
7,22

2 ²² Од мал народ ќе се намножат илјади, од најслабиот - силен народ. Јас, Господ, ќе побрзам да го завршам тоа навреме.
49,8
57,18
3 Мојс
25,10
Мт 5,5
Лк 4,19

Благовестѝ за идниот Месија

3 **61** Духот на Господ Бог е врз Мене, зашто Господ Ме помаза за да им благовестувам на бедните, Ме испрати да лекувам скрушени по срце, да им проповедам на заробените и на затворениците - отворање на темницата,
42,3
61,10
Пс 29,11
Фил 1,11

² да ја проповедам благопријатната Господова година и денот за одмазда на нашиот Бог; да ги утешам сите оние што тагуваат,
³ да им соопштам на оние што тагуваат на Сион дека ним место пепел ќе им се даде украс, место плачење - мирисно масло на радост, место опаднат дух - славна облека; и ќе ги наречат дабови на правда, градина на Господ за Негова слава;

⁴ и ќе ги изградат древните урнатини, ќе обноват стари урнатини и ќе подноват разурнати градови, запустени од дамнешни родови.

⁵ Тогаш ќе дојдат туѓинци, и ќе ги пасат стадата ваши; синовите на туѓинците ќе бидат ваши земјоделци и ваши лозари.

⁶ А вие ќе се нарекувате свештеници на Господ, - служители на нашиот Бог ќе ве нарекуваат; ќе се користите со имотот на народите и ќе се прославувате со нивните богатства.

⁷ Заради тоа што бевте двојно посрамени, подбивот и срамот им беа наследство, затоа во земјата ќе добијат двојно; вечна веселба ќе има кај нив.

Господ ја сака правдата

⁸ Зашто Јас, Господ, ја сакам правдата, го мразам грабежот со насилството, и ќе им дадам награда според вистината и ќе направам со нив вечен завет;

⁹ и семето нивно ќе биде познато меѓу народите, и потомството нивно - меѓу племињата; сите, што ќе ги видат, ќе познаат дека се тие семе благословено од Господ.

Радосѝ во Господ

¹⁰ Многу ќе се радувам во Господ, душата моја ќе се развесели во мојот Бог: зашто Тој ме облече во спасителна облека, ми облече облека на правда, како на младоженец ми стави венец и како невеста со накит ме украси.

¹¹ Зашто - како што земјата ги произведува растенијата свои, и како што во градината расте сè што ќе се посее - така Господ Бог ќе направи да никне правда и слава пред сите народи.

Ерусалим ќе биде избавен

62 Нема да замолчам заради Сион, ниту ќе се успокојам заради Ерусалим, додека правдата негова не изгрее како светлина, и спасението негово - како запалена светилка.

² И народите ќе ја видат твојата правда, и сите цареви - твојата слава; и ќе ги наречат со ново име, кое устата Господова ќе го определи.

4
44,26
58,12
Ез
36,10,33,35

5
14,2

6
60,5
2 Мојс 19,6
Рим 13,6
Откр 1,6
20,6

7
40,2
Зах 9,12
Јов 42,10

8
55,3
Пс 36,28
45,8

9
65,23
1 Мојс 12,3

10
41,16
49,18
1 Цар 2,1
Авак 3,18
Пс 131,9,6
Лк 1,46
Откр 21,2

11
45,8
62,7
Соф 3,20

62,1
42,14
60,1,3
Авак 3,4

2
56,5
60,14
65,15
Откр 2,17
3,12

3 ^{Ез 16,12} ³ И ќе бидеш венец на слава во рака-
та Господова и царска круна - врз длан-
ката на твојот Бог.

4 ^{1,26} ^{49,14-21} ^{54,1-8} ^{60,15} ^{Ос 2,25} ⁴ Нема веќе да те нарекуваат „оста-
вен“, ниту земјата твоја повеќе ќе ја
именуваат „пустина“, туку ќе те наре-
куваат „Мое благоволение кон него“, а
земјата твоја - „омажена“, зашто Гос-
под благоволил кон тебе, и земјата твоја
ќе биде мажена.

5 ^{61,10} ^{65,19} ⁶ ^{21,6-8} ^{49,16} ^{52,8} ^{Ер 6,17} ⁷ ^{60,18} ^{61,11} ⁸ ^{41,10} ^{45,23} ^{54,9} ^{65,22} ^{5 Мојс} ^{28,30-35,1} ^{Амос 9,14} ⁸ ⁹ ^{5 Мојс} ^{14,23} ¹⁰ ^{11,12,16} ^{35,8} ^{40,3} ^{49,22} ^{57,14} ¹¹ ^{35,4} ^{40,10} ^{48,20} ^{Зах 9,9} ^{Мт 21,5} ^{Откр 22,12} ¹² ^{1,26} ^{35,10} ^{51,11} ^{60,14} ^{63,1} ^{34,1-17} ^{5 Мојс 2,5} ^{Откр 19,13}

³ И ќе бидеш венец на слава во рака-
та Господова и царска круна - врз длан-
ката на твојот Бог.

⁴ Нема веќе да те нарекуваат „оста-
вен“, ниту земјата твоја повеќе ќе ја
именуваат „пустина“, туку ќе те наре-
куваат „Мое благоволение кон него“, а
земјата твоја - „омажена“, зашто Гос-
под благоволил кон тебе, и земјата твоја
ќе биде мажена.

⁵ ^{61,10} ^{65,19} ⁶ ^{21,6-8} ^{49,16} ^{52,8} ^{Ер 6,17} ⁷ ^{60,18} ^{61,11} ⁸ ^{41,10} ^{45,23} ^{54,9} ^{65,22} ^{5 Мојс} ^{28,30-35,1} ^{Амос 9,14} ⁸ ⁹ ^{5 Мојс} ^{14,23} ¹⁰ ^{11,12,16} ^{35,8} ^{40,3} ^{49,22} ^{57,14} ¹¹ ^{35,4} ^{40,10} ^{48,20} ^{Зах 9,9} ^{Мт 21,5} ^{Откр 22,12} ¹² ^{1,26} ^{35,10} ^{51,11} ^{60,14} ^{63,1} ^{34,1-17} ^{5 Мојс 2,5} ^{Откр 19,13}

⁸ ⁹ ^{5 Мојс} ^{14,23} ¹⁰ ^{11,12,16} ^{35,8} ^{40,3} ^{49,22} ^{57,14} ¹¹ ^{35,4} ^{40,10} ^{48,20} ^{Зах 9,9} ^{Мт 21,5} ^{Откр 22,12} ¹² ^{1,26} ^{35,10} ^{51,11} ^{60,14} ^{63,1} ^{34,1-17} ^{5 Мојс 2,5} ^{Откр 19,13}

¹² ^{1,26} ^{35,10} ^{51,11} ^{60,14} ^{63,1} ^{34,1-17} ^{5 Мојс 2,5} ^{Откр 19,13}

^{63,1} ^{34,1-17} ^{5 Мојс 2,5} ^{Откр 19,13}

Госїод е Победник над народиїе

63 Кој е Оној, Кој иде од Едом, во
црвена облека од Восор, Кој е
толку величествен во облеката Своја,
Кој пристапува во полната сила Своја?

¹³ ^{63,9} Можен е и следниов превод: *не ѝракаше ниїу ѝраїїеник, ниїу анїел, ѝуку Сам ѝи сїасу-
ваше.*

- „Јас сум, Кој изрекувам правда и сум
силен да спасувам.“

² Зошто Твојата облека е црвена, и
твоите облеку - како на оној, што газел
во каца?

³ „Јас газев во каца Сам, и никој од на-
родите не беше со Мене; Јас ги газев во
гневот Свој и ги газев во јароста Своја;
крвта нивна Ми ја прскаше облеката
Моја; ја извалкав целата облека Моја;

⁴ зашто денот за одмазда е во срцето
Мое, и годината на искупените од Мене
настапи.

⁵ Јас гледав - и немаше помошник; се
чудев, зошто немаше кој да Ме поткре-
пи; но Мојата рака Ми помогна, и Мо-
јот гнев - тој Ме поткрепи:

⁶ и во гневот Свој ги згазив народите,
ги уништив во јароста Своја и ја излеав
на земјата крвта нивна.“

Добрината на Госїод

⁷ Ќе се сеќавам на милоста и славата
Господова, за сè што Господ ни дарува,
за големата Негова благодат кон домот
Израилев што Тој ја укажа по милосрд-
носта Своја и по многуте добрини Свои.

⁸ Тој рече: „Навистина, тие се Мој на-
род, деца што нема да изневерат,“ - и
Тој ќе биде нивни Спасител.

⁹ Во секоја нивна жалост Тој не ги оста-
ваше и Ангелот на Неговото прису-
ство ги спасуваше¹³; со Својата љубов и
добросрдечност Тој ги искупи, ги зеде и
ги носеше во текот на сите древни дни.

¹⁰ Но, тие се одметнаа и Го огорчија
Неговиот Свет Дух; затоа Тој им стана
непријател, така што Сам војуваше
против нив.

¹¹ Тогаш народот Негов си спомна за
древните дни, деновите на Мојсеј: каде
е Оној што ги изведе од морето со пас-
тирот на Своите овци? Каде е Оној што
Го вложи во неговото срце Својот Свет
Дух?

¹² Кој го водеше Мојсеј за десната ра-
ка со Својата величествена сила и ги
раздели пред нив водите, за да си созда-
де вечно име?

3
41,28
Јоил 4,13
Откр
14,19-20
19,15

4
34,8
Ос 9,7

5
59,16
Пс 68,20
98,1

6
49,26

7
Пс 12,5
89,2
145,7

8
5 Мојс
14,1-2
32,5
Мудр 18,13

9
46,3-4
2 Мојс 19,4
Ер 31,3
Ос 3,1
Мал 3,17

10
4 Мојс
20,10
5 Мојс
32,15
Плач 2,5
Ефес 4,30

11
2 Мојс 2,
1-10
4 Мојс
11,17
Ер 2,6
Неем 9,20
Мудр 10,18
Евр 13,20

12
2 Мојс
14,5-31
Пс 134,13

13 ^{51,10} ^{Пс 105,9} ¹³ Кој ги водеше преку бездни, како коњ по степи и тие не се сопилаа?

14 ^{2 Цар 7,23} ^{Пс 76,20} ¹⁴ Како што стадо слегува во долина, - така Духот на Господ ги води кон покој. Така и Ти го водеше Својот народ, за да си создадеш славно име.

15 ^{64,7-11} ^{Ер 31,20} ^{Ос 11,8} ^{Пс 79,14} ^{102,20} *Молијва за ѝомош*

¹⁵ Сирни од небесата и погледни од Твоеото живеалиште на светињата Твоја и на славата Твоја: каде се ревноста и силата Твоја? Големата Твоја милосрдност и милоста Твоја кон мене престанаа.

¹⁶ Само Ти си Отец наш; зашто Аврам не нè познава, ниту Израил нè признава за свои; Ти, Господи, си наш Отец, отсекогаш Твоеото име е: „Искупител наш.“

17 ^{64,4} ^{5 Мојс 32,9} ^{Пс 89,13} ¹⁷ Зошто Господи, си допуштил да се отстраниме од Твоите патишта, да се ожесточи срцето наше, за да не се плашиме од Тебе? Сврти се заради Твоите слуги, заради племињата на Твоеото наследство.

18 ^{64,10} ^{Ер 51,51} ^{Пс 73,3} ^{Лк 21,24} ¹⁸ Зошто Господи, си допуштил да се отстраниме од Твоите патишта, да се ожесточи срцето наше, за да не се плашиме од Тебе? Сврти се заради Твоите слуги, заради племињата на Твоеото наследство.

¹⁹ Кратко време владееше над него народот на Твојата светиња: непријателите наши го изгазија твоето светилиште.

19 ^{5 Мојс 28,10} ^{Ер 14,9} ^{Пс 143,5} ^{Мк 1,10} ^{15,38} ^{Откр 19,11} ¹⁹ Ние станавме такви, како над кои никогаш да не си владеел, и над кои името Твое да не се спомнувало.

64,2 ^{10,16-17} ^{Пс 17,7} ^{50,3} ⁶⁴ О, да беше ги раскинал Ти небесата и да беше слегол! Горите би се стопиле од лицето Твое!

² Како оган што растопува восок, како од оган што вода зоврива, така ќе го познаат името Твое непријателите и од Твоеото лице ќе затреперат народите.

³ Кога вршеше страшни дела, од нас неочекувани, и слегуваше, - гори се топеа од Твоеото лице.

⁴ Зашто од века не се чуло, до уво не допрело, и никое око не беше видело друг бог, освен Тебе, Кој направил толку многу за оние, кои на Него се надеваат.

⁵ Ти милостиво го пресретнуваше секого, кој се радуваше и кој вршеше правда, кој Те спомнуваше на Твоите патишта. Но, ете, Ти се разгневи, зашто ние одамна грешевме; па како тогаш ќе бидеме спасени?

⁶ Сите ние станавме како нечист човек, и секоја наша правда - како извалкана облека; сите попаѓавме како лист; а беззаконијата наши како ветар нè однесуваат.

⁷ Нема никој кој би го повикувал Твоеото име, кој би установил да се држат здраво за Тебе: затоа Ти го сокри лицето Свое од нас и нè остави да гинеме од беззаконијата свои.

⁸ Но сега, Господи, Ти си наш Татко; ние сме глина, а Ти - наш грнчар, сите сме дело на Твоите раце.

⁹ Немој да се гневиш безмерно, Господи, и немој вечно да го помниш беззаконието. Но, погледај: сите сме Твој народ.

¹⁰ Градовите на Твојата светиња станаа пустелија; пустина стана Сион; Ерусалим е опустошен.

¹¹ Домот на нашата светиња и на нашата слава, каде што татковците наши Те прославуваа, од оган изгоре, а сите наши добра така пропаднаа.

¹² По сево ова, ќе се воздржуваш ли уште, Господи, ќе молчиш ли и ќе нè казнуваш ли без мерка?

Господ ќе ги казни виновниците

65 Јас им се открив на оние, кои не прашуваа за Мене, кои не Ме бараа: „Еве Ме, еве Ме!“ - му велеш на народ, кој не го повикуваше името Мое.

² Секогаш ги протегаа рацете Свои кон непокорниот народ, кој одеше по лош пат, - по своите помисли, -

³ кон народ, кој постојано Ме навредува в лице, принесува жртви во градините и пали темјан на црепчиња,

⁴ седи во гробови и ноќева во пештери; јаде свинско месо, а во садовите негови има гнасно вариво;

⁵ кои велат: „Застани, не доближувај се до мене, зашто сум свет за Тебе.“ Тие се дим на ноздрите Мои - оган што гори секој ден.

⁶ Ете, што е напишано пред лицето Мое: нема да премолчам, туку ќе отплатам, ќе отплатам во пазувата нивна,

⁷ за нивните беззаконија, вели Господ, и заедно со беззаконијата на татковците нивни, кои кадеа темјан по планините, и

6
^{1,30}
^{40,7-8}
^{3 Мојс 15,19-24}
^{Ез 36,17}

7
^{54,8}
^{57,17}
^{59,2}
^{Ос 7,7}
^{Јов 13,24}

8
^{29,16,23}
^{43,1,21}
^{1 Мојс 2,7}
^{5 Мојс 32,6}
^{Ер 18,6}
^{Пс 102,13-14}
^{Јов 10,9}
^{Ефес 2,10}

9
^{Пс 24,7}

11
^{Ер 52,13}
^{Пс 73,7}
^{Плач 1,10}
^{2 Лк 36,19}

12
^{Зах 1,12}
^{Пс 82,1}

65,1
^{52,15}
^{Рим 10,20}

2
^{Ер 7,24}
^{Пс 35,4}
^{Изреки 1,24}
^{Варух 1,22}
^{Рим 10,21}

3
^{66,17}
^{5 Мојс 32,21}
^{Ос 12,15}

4
^{66,3,17}
^{5 Мојс 14,8}
^{18,21}
^{Мк 5,1-20}

5
^{Пс 17,8}
^{Сир 21,9}

6
^{Пс 49,3}
^{79,12}

7

8 по ридовите Ме навредуваа, - ќе им од-
4,3 мерам полна плата во пазувите нивни и
9 за нивните поранешни дела.
57,13 **8** Вака вели Господ: „Како што во
60,21 гроздот има сок, и велат не го повреду-
Пс 68,35-36 вај, зашто во него има благослов; исто
10 ќе направам и за Моите слуги, и нема
Ос 2,17 сите да ги погубам.
Соф 2,6
11 **9** И ќе произведам од Јаков потомст-
57,6 во, а од Јуда - наследник на Моите гори;
12 и тоа ќе го наследат Моите избрани, та-
50,2 му ќе живеат слугите Мои.
66,4 **10** И Сарон ќе биде пасиште за овци, а
Ер 7,13 долината Ахор - пладниште за говедата
Изречи на Мојот народ, кој Ме побара.
1,24
13 **11** А вас, кои Го оставивте Господа, ја
5 заборавивте Мојата света гора, готвите
28,47-48 трпеза за Гад и отворите полна чаша за
Пс 21,26 Мене, -
Лк 6,20-26
14 **12** вас ве определив за меч, сите ќе се
66,5 наведнете за колење, зашто викав - и не
Мт 25, одговаравте, говорев - не слушавте, но
34-41 вршевите зло пред очите Мои и го изби-
15 равите она, што не беше по волјата Мо-
56,5 ја.”
62,2 **13** Затоа вака вели Господ Бог: „Ете,
4 слугите Мои ќе јадат, а вие ќе гладува-
Мојс 5,21 те; слугите Мои ќе пијат, а вие ќе се из-
Откр 2,17 мачувате од жед;
3,12
16 **14** слугите Мои ќе се веселат, а вие ќе
Ер 12,16 бидете во срам; слугите Мои ќе пеат од
2 срдечна радост, а вие ќе пиштите од ср-
Кор 1,20 дечна жалост и ќе плачете од маката во
Откр 3,14 вашиот дух.
43,18 **15** И ќе им го оставите името свое на
51,6 Моите избрани за проклетство; тебе ќе
66,22 те убие Господ Бог, а слугите Свои ќе
3 ги нарече со друго име,
Птр 3,13 **16** оној, што се благословува на земја-
Откр 21,1 та, нека се благословува со вистинскиот
Бог; и кој се колне на земјата, нека се
колне со вистинскиот Бог, - зашто пора-
нешните жалости ќе бидат заборавени и
сокриени од Моите очи.”

Божјиџе нови ѿворби

17 „Зашто, ете, Јас создавам ново небо
и нова земја, а поранешните нема пове-
ќе да се спомнуваат, ниту на ум ќе доа-
ѓаат.
18 А вие ќе се веселите и ќе се раду-
вате довека за она што Јас го создавам:

зашто, ете, Јас ќе го создадам Ерусалим
за веселба, а народот негов - за радост.

19 Ќе се радувам за Ерусалим и ќе се
веселам за Мојот народ; и нема повеќе
да се чуе во него глас од плачење и глас
од пискот.

20 Таму веќе нема да има новороденче
кое живее кратко, ни старец, што нема
да ги исполни деновите свои; тој што ќе
умре на сто години ќе се смета за мом-
че, а оној што ќе живее помалку од сто
години ќе се смета за проколнат.

21 Ќе градат куќи и ќе живеат во нив,
ќе садат лозја и ќе ги јадат плодовите
нивни.

22 Нема да градат, за да живее друг,
нема да садат, за да јаде друг; зашто
дните на народот Мој ќе бидат како
дните на дрво, и моите избрани долго ќе
се користат со делото на рацете свои.

23 Нема да се трудат напразно и да ра-
ѓаат деца за скрб; зашто ќе бидат семе
благословено од Господ, и потомците
нивни со нив.

24 И пред тие да повикаат, Јас ќе одго-
ворам; тие уште ќе говорат, а Јас веќе
ќе ги чујам.

25 Волк и јагне ќе пасат заедно, а ла-
вот ќе јаде слама како вол, а на змијата
правот ќе ѝ биде храна: тие нема да
причинуваат зло и штета по целата Мо-
ја света гора”, вели Господ.

Вистинска ѿбожност

66 Вака вели Господ: небото е Мој
престол, а земјата - подножје на
нозете Мои; каде тогаш ќе изградите
дом за Мене, каде е местото на Мојот
спокој?

2 Зашто, сето тоа го создаде Мојата
рака, и сето тоа е Мое, вели Господ. А
еве на кого ќе погледнам: на понизниот
и скршениот по дух и на оној што тре-
пери пред Моето слово.

3 А кој коле вол, е исто, како оној што
убива човек; кој принесува јагне за жрт-
ва, е исто, како оној што задушува куче;
кој принесува дар, е исто, како оној што
принесува свинска крв; кој кади темјан,
е исто, како оној што се моли на идол.
Тие го избрале тоа на своите патишта,
и душата нивна наоѓа задоволство во
одвратностите нивни, -

19
62,5
66,10
Ер 32,41
Откр 21,4

20
Зах 8,4

21
62,8
5 Мојс
28,30-33
Ер 29,5
31,5
Ез 28,26
Амос 5,11
9,14

22
Мих 6,
14-15
Соф 1,13

23
44,3
61,9
Фил 2,
15-16

24
30,19
58,9

25
11,6-9
1 Мојс 3,14

66,1
57,15
60,13
3 Цар 8,27
Пс 102,19
Мт 5,35
Дела 7,
49-55

2
Ер 14,22
Пс 23,1-2
Јов 12,9

3
41,29
57,5
65,4

4 ^{50,2} ^{65,12} ^{Ер 7,13} ^{59,18} ^{Ер 25,30} ^{Откр 16,17-18} ^{65,14} ^{Лк 6,22} 4 така и Јас ќе ја употребам нивната измама и ќе го испратам врз нив она, што е за нив ужасно; зашто викав - и немаше кој да одговори, говорев - и тие не слушаа, а вршеа зло пред очите Мои и го избираа она што Ми беше неугодно.

Господ ќе му помогне на Ерусалим

7 ^{49,21} ^{Откр 12,5} 7 Чујте го словото на Господ вие, што треперите пред словото Негово: вашите браќа, кои ве мразат и кои ве гонат заради Моето име, велат: „Нека се јави

8 ^{64,3} 8 Господ во Својата слава, па да ја видиме радоста ваша.” Но тие ќе бидат посрамени.

10 ^{61,3} ^{65,18-19} ^{Соф 3,17} ^{Јн 16,20} 10 Ете, шум од градот, глас од храмот, глас од Господ, Кој дава отплата на непријателите Свои:

12 ^{48,18} ^{61,6} 12 Уште не беше почувствувала родилни маки, и роди; пред да настапат болките нејзини, роди син.

13 ^{49,15} ^{51,12} 13 Кој слушнал такво нешто? Кој видел слично на тоа? Никне ли од земјата во еден ден? Се раѓа ли народ наеднаш,

14 ^{65,8,13-15} ^{Изреки 11,28} ^{Јн 16,22} 14 како Сион: штотуку почна да се мачи од родилни болки, - ги роди синовите свои?

⁹ Зар Јас кога ќе ја отворам утробата на мајката - таа нема да роди, вели Господ. Или Јас Кој давам да се роди, ќе ја заклучам ли утробата? - вели твојот Бог.

¹⁰ Развеселете се со Ерусалим и радувајте се за него сите што го сакате! Радувајте се со него радосно сите што тагувавте по него,

¹¹ за да се храните и наситувате од градите на утехите негови, да се опивате и насладувате од изобилната слава негова.

¹² Зашто вака вели Господ: „Ете, ќе навртам кон него мир како река, и богатство на народите - како поток, кој се разлива, за ваша наслада; на раце ќе ве носат и на колена ќе ве милуваат.

¹³ Како што некого го утешува мајка, така ќе ве утешам и Јас; ќе бидете утешени во Ерусалим.

¹⁴ И ќе го видите тоа, и ќе се зарадува срцето ваше, и коските ваши ќе цутат како свежо растение, и раката на Гос-

под ќе се јави врз слугите Негови, а на непријателите свои Тој ќе се разгневи.

¹⁵ Зашто, ете, ќе дојде Господ во оган, и колите Негови - како виор, за да го излее гневот свој со јароста и заканата Своја - со пламнат оган.

¹⁶ Зашто Господ ќе суди со оган и со мечот Свој над секоја плот, и многумина ќе бидат убиени од Господ.

¹⁷ Оние, што се посветуваат и очистуваат во градините еден по друг, кои јадат свинско месо и гадотии и глувци, - сите ќе загинат вели Господ.

Закана, но и вејшување

¹⁸ Зашто Јас ги знам делата нивни и мислите нивни; ете, ќе дојдам да ги соберам сите народи и јазици, и тие ќе дојдат и ќе ја видат славата Моја.

¹⁹ И ќе ставам на нив белег, и од преживеаните меѓу нив ќе испратам кон народите: во Тарсис, во Пул и Луд, мајстори за оптегнување лак, во Тувал и во Јаван, и во далечните острови, кои не чуле за името Мое и не ја виделе славата Моја; и тие ќе им ја објават на народите славата Моја,

²⁰ и ќе ги претстават сите ваши браќа од сите народи како дар на Господ на коњи и коли, на носилки, на маски и на брзи камили, - на Мојата света гора, во Ерусалим, вели Господ, - исто како што синовите Израилеви принесуваат дар во домот Господов во чист сад.

²¹ И од нив ќе земам свештеници и левити, вели Господ.

²² Зашто, како што новото небо и новата земја, кои Јас ќе ги создадам, ќе бидат секогаш пред лицето Мое, вели Господ, така ќе постои и потомството ваше и името ваше.

²³ Тогаш од месец на месец, и од сабота во сабота ќе доаѓа секоја плот пред лицето Мое на поклонение, вели Господ.

²⁴ И ќе излегуваат и ќе ги видат труповите на луѓето што отстапиле од Мене; зашто црвот нивни нема да умре, ниту огнот нивни ќе угасне и ќе бидат одвратност за секоја плот.”

15
Ер 4,13
Пс 49,3
2 Сол 1,8

16
64,1
Ер 25,33

17
64,3-4

18
40,5
60,1-3
Ез 34,13
Мт 24,31
25,32

19
52,15
Ер 46,9

20
60,4-9
Соф 3,10
Варух 5,6

21
56,3-7
Откр 1,6

22
65,17

23
Пс 21,27

24
Лудита 16,17
Сир 7,17
Мк 9,43-48

ЕРЕМИЈА

Вовед

Во свое време, Еремија бил еден од малубројниите Јудејци кои Му останаа верни на Божа. Честито пати се наоѓал во ситуација да биде сам против сите. Времето во кое живеел Еремија било време на војни, кога новоникнаа империја ги покорувале дојдогашиите. Малото царство Јудеја долго време се одржувало, но во времето на Еремија било совладано од Вавилонците.

Својата служба на Божји гласник меѓу луѓето, Еремија ја започнал во раната младост, на помалку од 20-годишна возраст и ја продолжил сè до 586 година пред Христос, кога Вавилонците го освоиле Ерусалим. Бил присилен да замине со дел од својот народ во Египет, каде што продолжил да им ги пренесува на луѓето Божјите пораки.

Со помош на неговите пријатели Варух, Еремија ги запишал своите пораки што ги добил од Господ. Сепак, во оваа книга, тие случки не се прикажани хронолошки, туку по сличности на темата.

Еремија многу пати им навештувал на неговите сонародници дека Господ ќе ги казни поради нивните жрецови и отицателството од Бога. Кога Вавилонците го нападнаа неговото царство Јудеја, Господ преку Еремија им порачал дека Јудејците немаат избор, туку треба да се предадат. Поради ова, Еремија бил обвинет за предавство, фрлен во затвор, а за малку ќе бил и убиен. Заради ваквиот однос кон него, Еремија честито пати Му се поплакувал на Господ (11,18–23; 12,1–6; 17,14–18; 20,7–18, итн.).

Еремија продолжил да ги укорува своите сограѓани дека згрешиле што го напуштиле почитувањето на Господ Бог и дека поради тоа им биле предадени во рацете на Вавилонците. Сепак, Господ им дава надеж дека еден ден ќе ги врати во нивната патковина и дека со нив ќе склучи нов завет.

1,1
32,7

Еремија повикан за пророк

3
52,15

1 Зборови на Еремија, - син на Хелкија, еден од свештениците кој живеел во Анатот, во земјата Венијаминска, -

² кому му беше упатено слово Господово во времето на Јошија, син на јудејскиот цар Амон, во тринаесеттата година од царувањето негово,

³ а и во деновите на Јоаким, синот на јудејскиот цар Јошија, до крајот на единаесеттата година од царувањето на Седекија, син на јудејскиот цар Јошија, до поробувањето на Ерусалим во петтиот месец.

Нашите ограничени способности не се пречка за Бога

⁴ И ми беше упатено слово Господово:

⁵ „Пред да те обликувам во утробата, Јас те познавав, и пред да излезеш од утробата, те посветив: те поставив за пророк на народите.”

⁶ Јас, пак, одговорив: „О, Господи Боже, не умеам да говорам, зашто сум уште млад.”

⁷ Но Господ ми рече: „Не вели: - млад сум; - зашто до сите до кои ќе те испратат ќе одиш и сè што ќе ти заповедам ќе кажеш.

⁸ Не плаши се од нив; зашто Јас сум со тебе, за да те избавам”, рече Господ.

⁹ И ја протегна Господ раката и се допре до устата моја; и ми рече Господ: „Ете, Јас ги ставив Моите зборови во устата твоја.

¹⁰ Гледај, Јас те поставив денес над народи и царства, за да искоренуваш и

5

Амос 3,2
Јн 10,27
Ис 42,1

7

Ис 6,7-8
Ез 2,3-7

8

1,19

9

Ис 6,7
Ез 2,9
Дан 10,16

10

Сир 49,7
Дела 9,15

11 разурнуваш, да погубуваш и да разрушуваш, да сидаш и да насадуваш.”

12 ^{31,28} И пак беше упатено слово Господово до мене: „Што гледаш, Еремија?”
^{Дан 9,14} Одговорив: „Гледам гранка од бадемово дрво.”

15 ^{25,9} Господ ми рече: „Добро гледаш, зашто Јас бдеам над Моето слово, за да се изврши.”

16 ^{2,13} И по вторпат беше упатено слово Господово кон мене: „Што гледаш?”

17 ^{4,12} Одговорив: „Гледам котел што врие, а отворот му е кон север.”

14 И ми рече Господ: „Од север ќе букне злото врз сите луѓе што живеат на земјата.”

15 ^{15,20} Зашто, ете, Јас ќе ги свикам сите племиња на северните царства - вели Господ - и тие ќе дојдат, и секој ќе го постави престолот свој при влезот на ерусалимските порти, околу сите сидишта негови и во сите јудејски градови.

19 ^{15,20} И ќе го изречам судот Свој врз нив за сите нивни беззаконија, затоа што Ме оставија и кадеа темјан на други богови и им се поклонуваша на идоли, дела од нивните раце.

2,2 ^{Ез 16,60} И ќе ги изречам судот Свој врз нив за сите нивни беззаконија, затоа што Ме оставија и кадеа темјан на други богови и им се поклонуваша на идоли, дела од нивните раце.

17 А ти препаша ги бедрата свои и стани, та кажи им сè, што ќе ти заповедам; не треси се пред нив, за да не те стресам Јас пред очите нивни.

18 И ете, Јас те поставив денес како утврден град, како железен столб и како бронзен сид против сите цареви Јудини и кнезовите на целата таа земја, против свештениците негови и против народот на таа земја.

19 Тие ќе војуваат против тебе, но нема да те победат; зашто Јас сум со тебе, за да те избавувам” - вели Господ.

Израил е казниен ѝоради неверствитошо

2 И пак беше упатено словото Господово до мене:

2 „Оди и извикај во ушите на Ерусалим - вака вели Господ: „се секавам на посветеноста во младоста твоја, на твојата љубов, кога како невеста тргна по Мене во пустината, во незасеана земја.”

3 Израил му беше светиња на Господ, првина од плодовите Негови: сите, што јадеа од нив, биваа осудувани, ги стигнуваше зло,” вели Господ.

4 Чујте го словото Господово, доме Јаковов и сите родови на домот Израилев!

5 Вака вели Господ: „Каква неправда најдоа во Мене татковците ваши, та се оддалечија од Мене, ја прифатија суетата и станаа суетни?”

6 И не рекоа: „каде е Господ, Кој нè изведе од египетската земја, нè водеше по пустината, по земја пуста и ненаселена, по земја сува, по земја на смртна сенка, по која никој не одел и во која никој не живеел?”

7 А кога ве воведов во земја плодородна, за да се храните од плодовите нејзини и од добрата нејзини, вие влеговте и ја осквернивте земјата Моја, и сопственоста Моја ја направивте гадотија.

8 Свештениците не рекоа: „каде е Господ?” И учителите на законот не Ме познаа, и пастирите се одметнаа од Мене, и пророците пророкуваа во името на Ваал и одеа по оние, кои не помагаат.

Господ го обвинува Својот народ

9 Затоа Јас уште ќе се судам со вас, вели Господ, и со синовите на вашите синови ќе се судам.

10 Затоа отидете на бреговите на Китим и разгледајте, и испратете во Кедар и испитајте сесрдно и видете: станувало ли таму нешто слично на тоа?

11 Ги променил ли некој народ боговите свои, иако тие не се богови? А Мојот народ ја менуваше Славата своја за она што не помага.

12 Чудете се на тоа, небеса, стресете се и грозете се, вели Господ.

13 Зашто две зла изврши Мојот народ: Мене, изворот на жива вода, Ме оставија и си ископаа извори издупчени, кои не можат да држат вода.

14 Зар Израил е слуга? Или е слуга домородец? Зошто така стана плен?

15 Зарикаа против него млади лавови, нададоа рик и ја направија земјата негова пустелија; градовите негови му се изгорени, никој не живее во нив.

3
Ос 2,20

5
5 Моје 32,4
Ис 1,1-2
Јов 34,10
4 Цар 17,15
Јона 2,9
Мудр 13,1

6
Ис 63,11
Јов 35,10
5 Моје 32,10-12

7
5 Моје 32,13-18
23,15
Ис 24,5

8
4 Цар 2,14
Лк 11,52
5,5
1 Цар 12,21

11
Пс 105,20
16,19
Ис 44,9

12
Ис 1,2

13
Ос 10,10
2,17
17,13
Јн 4,10

15
4,7
51,38

17 ¹⁶ И синовите на Ноф и Тафнис те познаа и ти го избричија темето.

19 ¹⁷ Не си го направи ли тоа сам, оставајќи Го твојот Господ Бог во она време, кога Тој те водеше по патот?

⁴ Мојс 14,34
^{Пс} 106,17
^{Мудр} 4,20
^{1,16}
^{2,13}
^{5,22}
20 ¹⁸ И сега, што бараш во Египет да пиеш вода од Нил? И зошто да одиш во Асирија за да пиеш вода од реките нејзини?

^{5,5}
^{11,10}
^{Мт} 11,30
21 ¹⁹ Ќе те казни отстапувањето твое, и злобата твоја ќе те обвини: и така познај и размисли, колку е лошо и горчливо што Ме остави, вели твојот Господ Бог, што кај тебе нема страхопочит, вели Господ, Бог Саваот.

^{Пс} 79,8
⁵ Мојс 32,32
22 ²⁰ Зашто одамна го скрши јаремот свој, ги раскина твоите вериги, па велеше: - Нема Тебе да Ти служам; но ќе појдам на секој висок рид и под секое лиснато дрво ќе им служам на идоли.

⁷ **24** ²¹ Јас те посадив како благородна лоза - најчисто семе; а како Ми се претвори во див ластар од туѓа лоза?

^{3,13}
^{18,12}
⁵ Мојс 32,16
25 ²² Затоа, макар и да се измиеш со сапун и да употребуваш многу пепелница, - твоите беззаконија ќе се покажат пред Мене, вели Господ Бог.

^{3,9}
⁵ Мојс 32,6
^{Мудр} 13,17
27 ²³ Како можеш да кажеш: „Јас не се осквернив, и не одев по Ваал?“ Загледај се во патиштата твои во долината, и увиди што правеше ти, бујна камило, која трча наваму натаму?

²⁴ Кој може да скроти навикната на пустина дива магарица, која со страст во душата дише забрзано? Сите, што ја бараат, нема да се уморат: во месецот нејзин ќе ја најдат.

²⁵ Не дозволувај им на нозете свои да се боси, и на грлото твое - да се мачи од жед. Но ти рече: „Ништо од тоа, зашто ги сакам туѓинците и по нив ќе одам.“

²⁶ Како што крадец, кога ќе го фатат, се посрамува, - така ќе се посрами Израилевиот дом: царевите нивни, кнезовите нивни, свештениците нивни и проците нивни, -

²⁷ кои на дрвото му велат: „ти си мој татко“, и на каменот: „ти ме роди“; зашто тие Ми свртеа грб, а не лице; а во

време на неволји велат: „стани и спаси нè!“

²⁸ Каде се, пак, твоите богови, што сам си ги направил? Нека станат тие, ако можат - да те спасат во време на твојата неволја; зашто, колку градови имаш, о, Јудо, толку и богови имаш!

Бунџоџ на Израил џроџив Госџод

²⁹ Зошто се жалите кај Мене? Сите вие се одметнавте од Мене,” вели Господ.

³⁰ Напразно ги ударав децата ваши: тие не се вразумија; вашиот меч како истребувачки лав ги јадеше пророците ваши.

³¹ О роде, чујте го словото Господово: „Јас ли бев пустина за Израил, Јас ли бев земја неплодна? А зошто Мојот народ вели: „Слобода сакаме, нема повеќе да доаѓаме кај Тебе!“

³² Го заборава ли девојката украсот свој, и невестата - накитот свој? А Мојот народ Ме заборава - има веќе безброј дни.

³³ Како лукаво ги насочуваш ти патиштата свои, за да придобиеш љубовници, та дури и непристојните жени ги научи на тоа!

³⁴ Дури по твоите поли има крв од бедните, невини луѓе; иако не ги фати да провалуваат! И покрај тоа,

³⁵ велиш: „невина сум, гневот Негов ќе се одврати од мене.“ - Ете, Јас ќе се судам со тебе, затоа што велиш: „не згрешив“.

³⁶ Зошто толку многу скиташ, менувајќи го патот свој? Ќе бидеш посрамена и од Египет, како што беше посрамена од Асирија;

³⁷ и од него ќе излезеш со рацете на глава, зашто Господ ги отфрли оние на кои се надеваш и со нив нема да имаш успех.”

Грев и срам

3 Ако мажот си ја остави жената, и таа си замине и стане жена на друг маж, може ли пак да се врати кај него? Нема ли со тоа да се оскверни таа земја? А ти со мнозина милосници блуд-

28
^{10,8,14}
^{16,20}
⁵ Мојс 32,37-38
³ Цар 19,18
^{Ис} 2,8
^{Ос} 14,4
^{Посл.} 1,36

30
^{Ис} 1,20
^{Неем} 9,26
¹ Сол 2,15

32
^{2,17}
^{6,19}

34
^{Плач} 4,14

36
^{48,13}
^{Ис} 30,3

3,2 стуваше, - и при сето тоа ќе се враќаш кај Мене? - вели Господ.

¹ Мојс 38,14
Ез 16,25
Изреки 7,12
Посл. 1,42

2 - Крени ги очите кон идолските светишта и гледај каде ли не блудствуваа со тебе? Како Арапин во пустина седеше по патиштата заради нив, и ја осквернуваше земјата со твојот блуд и со твојата грешност.

3 Заради тоа беа запрени дождовите и немаше пролетен дожд; но ти имаше чело на блудница, - не сакаше да се засрамиш.

^{5,24-25}
^{14,4}
⁵ Мојс 28,23
Амос 4,7

5

^{2,35}
^{3,12}
Ис 64,8

4 Не викаш ли сега кон Мене: „Оче, Ти беше пријател на младоста моја.”

8 ^{Ис 50,1} Зар Тој вечно ќе се лути, ќе пламти ли вечно гневот Негов? Ете, што зборувааш ти, а вршиш зло и продолжувааш така!

10 ^{Ос 7,13}

12 ^{2,2}
^{3,5,18}
⁵ Мојс 30,2-10
Пс 102,9
Плач 3,31

Божјиот ѝовик до Израил

6 Господ ми рече во дните на царот Јошија: виде ли ти, што врши отстапницата, ќерката Израилева? Таа оди на секоја висока гора и под секое лиснато дрво, и таму блудствува.

7 И откако таа го вршеше сето тоа, Јас мислев дека таа ќе се врати кај Мене, но таа не се врати; и го виде тоа нејзината вероломна сестра Јудеја.

8 И видов дека, кога заради сите прелубни дејствија на отстапницата, ќерката Израилева, Јас ја напуштив и ѝ дадов разводно писмо, вероломната ѝ сестра, Јудеја, не се исплаши, туку отиде и сама блудствуваше.

9 И со јавното блудно дејствување таа ја оскверни земјата, и прелуба вршеше и со камен и со дрво.

10 Но при сето тоа нејзината вероломна сестра Јудеја не се обрати кон Мене од сè срце, туку само привидно - рече Господ.

11 И ми рече Господ: отстапницата, ќерката Израилева, излезе поправа, отколку вероломната Јудеја.

12 Оди и разгласи ги тие зборови кон север и кажи: - врати се, отстапнице, ќерко Израилева - вели Господ. Јас нема да го излијам врз вас Мојот гнев; зашто Јас сум милостив, - вели Господ - нема вечно да негодувам.

13 Признај ја само вината своја: зашто отстапи од Твојот Господ Бог и се одвлечка со туѓинци под секое лиснато дрво, а Мојот глас не го слушаше, вели Господ.

14 Вратете се деца - отстапници, вели Господ, зашто Јас сум ваш Господар и ќе земам од вас по еден од град и по двајца од племе и ќе ве одведам на Сион.

15 И ќе ви дадам според срцето Мое пастири, кои ќе ве пасат со знаење и благоразумност.

16 И кога ќе се размножите и ќе станете многуплодни на земјата, тогаш, вели Господ, нема повеќе да велите: Ковчегот на заветот Господов ни на ум нема да им дојде, и нема да се сетат за него, ниту ќе доаѓаат кај него, ниту пак повторно ќе го градат.

17 Во тоа време Ерусалим ќе го наречат престол на Господ, и сите народи заради името Господово ќе се соберат во Ерусалим и нема повеќе да постапуваат според тврдоглавоста на своето зло срце.

18 Во тие дни Јудиниот дом ќе дојде при Израилевиот дом, и ќе дојдат заедно од северната земја во земјата што Јас им ја дадов во наследство на предците ваши.

19 И реков Јас: „Како да те поставам меѓу синовите и да ти ја дадам многу саканата земја, најпрекрасното наследство на многуте народи?” И мислев: „Ти ќе Ме нарекуваш твој Отец и нема да отстапиш од Мене.”

20 Но, навистина, како што жена вероломна го изневерува сопругот свој, така вероломно постапите со Мене вие, доме Израилев, вели Господ.

Народот се кае за своите грешности

21 Нека се чуе глас по идолските светишта, жален плач на Израилевите синови, затоа што тие скришнаа од својот пат, Го заборавија Господа, својот Бог.

22 Вратете се, синови одметници: Јас ќе го излекувам вашето непокорство. - Еве, ние идеме кај Тебе, зашто Ти си Господ, Бог наш.

13
Изреки 28,13
3 Мојс 26,40

14
3,22
Ос 14,2
2 Лет 29,6

15
23,4
1 Цар 2,35

16
23,3
5 Мојс 6,3
Ис 54,1
Зах 10,8
Варух 2,34

17
Ез 43,7
Дела 6,7
Откр 22,3

19
Ез 20,6
Дан 8,9
11,16
2,27
3,4
Ис 63,16

22
3,14
Ос 14,5

- 23** ^{Пс 3,8} 23 Навистина, напразно се надевавме на ридовите и на многите гори; навистина, во нашиот Господ Бог е Израилевото спасение!
- 24** ^{5 Мојс 28,33} 24 Уште од млади години таа гадотија ги уништуваше трудовите на нашите предци, овците и воловите нивни, синовите и ќерките нивни.
- 25** <sup>Езд 9,6-7
7,25-28
22,21
4 Цар 18,12</sup> 25 Ние лежиме во својот срам, а нашиот срам нè покрива, зашто грешевме пред нашиот Господ Бог, - ние и татковците наши, уште од младите години наши дури до овој ден. - И не го слушавме гласот на Господ, нашиот Бог.
- 4,1** <sup>3,4
Јовл 2,12</sup>
- 2** <sup>12,16
5 Мојс 6,13
Ис 65,16
Мт 5,16</sup>
- Услови за враќање на Израил**
- 4** Ако сакаш да се обратиш, Израиле, вели Господ, обрати се кон Мене; и ако ги отклониш гадотиите од пред Моето лице, и престанеш да скиташ,
- 4** <sup>9,25
17,9</sup> 2 и ако се заколнеш: вистински верно и праведно: жив е Господ, тогаш народите ќе бидат благословени и со Него ќе се фалат.
- 5** <sup>4,19
51,27</sup> 3 Зашто вака им вели Господ на луѓето од Јудеја и од Ерусалим: изорајте си нови ниви и не сејте меѓу трње.
- 7** ^{Наум 2,11} 4 Обрезете се заради Господ и симнете го крајчето од срцето свое, луѓе Јудини и ерусалимски жители, за да не се јави Мојот гнев како оган и да не пламне неизгасливо поради вашите злодела.

Најава за неволја

5 Објавете во Јудеја, и разгласете во Ерусалим, говорете и трубете со труба по земјата; викајте силно и велете: соберете се, и да влеземе во утврдените градови.

6 Кренете го знамето кон Сион - бегајте, не запирајте се, зашто Јас ќе донесам од север зло и голема погубел.

7 Излегува лав од својот честар, тргнува истребителот на народите: тој излегува од местото свое, за да ја направи земјата твоја пустина, градовите твои ќе бидат сосипани, ќе останат без жители.

8 Затоа опашете се со вреќиште, плачете и ридајте: јајроста на Господовиот гнев не се одврати од нас!

9 И во тој ден, вели Господ, ќе замре срцето на царот и срцето на кнезовите, ќе се ужаснат свештениците и ќе се вчудоневидат пророците.

10 И реков: „О, Господи Боже, зар Ти само го лажеше овој народ и Ерусалим кога велеше: „мир ќе има кај вас“; а, меч допре до гушата?“

Неволјата доаѓа

11 Во тоа време ќе му биде речено на тој народ и на Ерусалим: топол ветар дува од пустинските височини врз патот на ќерката на Мојот народ, не за да вее, ниту да очистува.

12 И оттаму ќе дојде ветар посилен од овој, и Јас ќе искажам суд над нив.

13 Ете, се крева тој како облак, и колите му се како виор, коњите му се побрзи од орли; тешко ним! Зашто ќе бидат сосипани!

14 Измиј го злото од срцето свое, Ерусалиме, за да се спасиш: до кога ќе борават во тебе злосторнички мисли?

15 Зашто веќе се разнесува глас од Дан, и погубелна вест - од Ефремовата Гора:

16 Јавете им на народите, известете го Ерусалим дека идат од далечна земја опсадувачи и со викања ги заземаат градовите на Јудеја.

17 „Како чувари на нивите го оградуваат од сите страни, зашто тој се крена против Мене, вели Господ.

18 Тоа ти го направија твоите патишта и делата твои; од твојата нечесност ти е толку горчливо, што допира до срцето твоо.“

Видение за казнајта

19 „Утробо моја! Утробо моја! Нажален сум до дното на срцето свое, се бранува во мене срцето мое, не можам да молчам; зашто ти слушаш, душо моја, звук од труба, боен повик.

20 Зло по зло, целата земја се опустошува, ненадејно беа соборени шаторите мои, за миг - сениците мои.

21 До кога ќе гледаме знаме, и ќе слушаме трубен звук?

22 Тоа произлегува оттаму, што водачите на Мојот глупав народ не Ме поз-

11
51,1
Ос 13,15

13
Ез 38,9
Наум 2,4
Авак 1,8
Плач 4,19

14
Ис 1,16
Ез 18,31
Јк 4,8

18
2,17,19
Пс 106,17

19
13,17
4 Цар 8,11
Авак 3,16
Плач 1,20

20
14,17
Ез 7,26

22
5,21
8,7
5 Мојс 32,28
Ис 27,11
Ос 4,6
Пс 81,5
Лк 24,25

24 наваат: тие се безумни синови, и нема во нив расудување: вешти се за зло, но не умеат да вршат добро.

Суд 5,5
Наум 1,5
Пс 45,2,3

26 ²³ Ја гледам земјата - и ете, таа е разорена и пуста, - небесата, и нема на нив светлина.

3 Мојс
26,34
Пс 106,34

28 ²⁴ Ги гледам горите - и ете, тие треперат, и сите ридови се нишаат.

12,4
Ис 50,3

30 ²⁵ Гледам - и ете, нема човек и сите небески птици одлетале.

²⁶ Гледам - и ете, плодното поле е пустина, и сите негови градови се сосипани од лицето Господово, од јароста на гневот Негов.

4 Цар 9,30
Јов 42,14
30,14
Ез 23,22

31 *Пројаси на Ерусалим*

6,24
48,41
Ис 1,8,15
Пс 87,9
Плач 1,17

²⁷ Зашто вака рече Господ: - целата земја ќе биде опустошена, но целосно истребување нема да извршам.

²⁸ Ќе заплаче земјата поради тоа, и небесата ќе се затемнат, зашто Јас реков, Јас решив, и нема да се покаам, ниту ќе отстапам од тоа.

7,28
Мих 7,2
Пс 13,2
Мт 23,23
Лк 18,8

²⁹ Од викот на коњаници и на стрелци ќе се разбегаат сите градови: тие ќе отидат во гуси шуми и ќе се искачат на карпи; сите градови ќе бидат напуштени, и во нив никој нема да живее.

³⁰ А ти, опустошена, што ќе правиш? Макар и да се облекуваш во пурпур, и да се украсуваш со златни накити, да си ги украсуваш со боја очите свои - залудно ќе се украсуваш: те презираат љубовниците твои - душата ти ја бараат.

³¹ Зашто Јас слушам глас како од жена при породување, стенкање како на прворотка, глас на ќерката Сионска; таа стенка, протегалки ги рацете: о, тешко мене, душата моја примира пред убијците!"

Има ли чесни и верни луѓе?

5 Поминете по ерусалимските улици, погледајте, испитајте и побарајте по плоштадите негови, ќе најдете ли човек, кој пази правда, кој ја бара вистината? - за да му простам на Ерусалим.

² Макар и да велат: жив Господ! Но тие лажно се колнат.

³ О, Господи, Твоите очи нели се свртени кон вистината? Ти ги удираш, а

тие не чувствуваат болка; Ти ги истребуваш, а тие не сакаат да се вразумат; ги направиле лицата свои поцврсти од камен - не сакаат да се обратат.

⁴ Па си реков: - тоа се, можеби, сиромаси; тие се глупави, зашто не го знаат патот Господов, законот на својот Бог.

⁵ Ќе одам кај големците и ним ќе им зборувам, зашто тие го знаат патот Господов, законот на својот Бог. Но и тие сите го скршија јаремот, ги раскинаа веригите.

⁶ Поради тоа лав од шумата ќе ги погуби, пустински волк ќе ги истреби, леопард ќе ги демне крај градовите нивни: кој ќе излезе од нив ќе биде раскинат; зашто се намножија престапите нивни, се засилија отстапувањата нивни.

Казна од нејпријателите

⁷ Како да ти го простам тоа? Твоите синови Ме оставија и се колнат во оние, што не се богови. Јас ги наситував, а тие вршеа прелуба и навалуваа во куќите на блудниците.

⁸ Тие се како угоени коњи: секој од нив 'ржи по жената на ближниот свој.

⁹ Зар да не казнам поради тоа - вели Господ; а душата Моја нема ли да одмазди на таков народ, како овој?

¹⁰ Качувајте се на сидиштата негови и урнувајте ги, но не до крај; уништете ги нивните лозници, зашто тие не се Господови;

¹¹ зашто домот Израилев и домот Јудин постапија спрема Мене многу вероломно, вели Господ;

¹² тие излагаа против Господ и рекоа: „Не, зло нема да нè снајде, и ние нема да видиме ни меч, ни глад.”

¹³ И пророците се ветар, и слово Господово нема во нив, врз нив самите нека се збидне тоа.

¹⁴ Поради тоа вака вели Господ, Бог Саваот: затоа што говорите такви зборови, ете, Јас ќе ги направам Моите зборови во устата твоја оган, а овој народ - дрва, и овој оган ќе ги проголта.

¹⁵ Ете, ќе доведам против вас, доме Израилев, народ оддалеку, вели Господ, народ силен, народ одамнешен, народ,

4
5,21
9,23

5
Мих 3,1

6
2,15
Ез 22,27
Ос 13,7

7
1,16
2,10
2 Мојс
23,13
5 Мојс
32,17
3 Цар
19,18
Гал 4,8

8
13,27
Ез 22,11
23,20

9
5,29

10
39,8

12
Ис 28,15

14
Ис 10,17
Откр 11,5

15
6,22
5 Мојс
28,49
Авак 1,6

16 чиј јазик не го знаеш, и нема да разбираш што ќе ти зборува.

17 ¹⁶ Торбата за стрели му е како отворен гроб; сите се одбрани јунаци.

¹⁷ И ќе ја изедат жетвата твоја и лебот твој, ќе ги изедат синовите твои и ќерките твои, ќе ги изедат овците твои и воловите твои, ќе го изедат лозјето твое и смоквите твои; ќе ги разрушат со меч утврдените градови твои, на кои ти се надеваш.

19 ^{1,16} ^{17,13} ^{1 Цар 7,3}

21 ^{5,4} ^{8,7}

Израил Го остави Господа

22 ¹⁸ Но и во тие дни, вели Господ, нема да ве истребам сосема.

¹⁹ И кога ќе ве прашуваат: „Зошто нашиот Господ Бог ни го прави сев ова?“

23 Вие ќе им одговорите: „Бидејќи Ме оставивте и им служите на туѓи богови во своја земја, затоа ќе ги служите на туѓинци во туѓа земја.“

²⁰ Објавете го тоа во домот Јаковов, разгласете во Јудеја, велејќи:

24 ²¹ чуј го ова, народе безумен и неразумен, кој имаш очи, а не гледаш, имаш уши, а не слушаш:

²² од Мене ли не се плашите, вели Господ, пред Мене ли не треперите? Јас ставив песок како граница на морето, за вечна меѓа, која нема да премине; и макар што брановите негови ќе надојдат, но не ќе можат да се прелијат; макар што се упорни, но не ќе можат да го префрлат.

25 ^{3,3} ^{14,1-7} ^{Ис 59,2}

26 ^{Пс 9,29} ^{Изреки 1,11}

²³ А овој народ има упорно и непокорно срце; тие отстапија и заминаа.

²⁴ И не рекоа во срцето свое: да се уплашиме од нашиот Господ Бог, Кој ни дава навреме дожд, ран и доцен, ги пазат за нас седмиците, одредени за жетва.

²⁵ Вашите беззаконија го отфрлија тоа, и вашите гревови го отстранија од вас тоа добро.

²⁶ Зашто меѓу Мојот народ има злочинци: демнат како сокриени ловци на птици, се влечат по земјата, ставајќи стапици за да ловат луѓе.

²⁷ Како кафез, со птици, домовите нивни се полни со грабежи: а преку тоа тие се издигнаа и се збогатија;

²⁸ се здебелија, злото надмина секоја мерка, не ја бранат правдата, ни права-

та на сираците за среќа, не се грижат за правата на сиромасите.

²⁹ Зар нема да казнам заради тоа - вели Господ; и нема ли да се одмазди душата Моја на таков народ, како овој?

³⁰ Стравотии и грозотии се случуваат во таа земја:

³¹ пророците пророкуваат лага, свештениците господарат преку нив - и Мојот народ го сака тоа. Но што ќе правите на крајот?

Предупредување кон Ерусалим

6 Бегајте, деца Венијаминови, од Ерусалим, трубите со труба во Текоа и јавете преку оган во Бет-Керем, зашто откај север доаѓа зло и голема погубел.

² Јас ја разубавив ќерката Сионова, прекрасна и разнежена.

³ Ќе дојдат против неа пастири со стадата свои, ќе распнат шатори околу неа; секој ќе го пасе својот дел.

⁴ Гответе војна против неа; станувајте да нападнеме на пладне. Тешко нам! Денот веќе одминува, се спуштаат вечерни сенки.

⁵ Станувајте да напаѓаме и ноќе, и да ги срушиме нејзините дворци!

⁶ Зашто вака вели Господ Саваот: сечете дрвја и кревајте насипи против Ерусалим: тој град треба да се казни; во него се врши секаков насилство.

⁷ Како што од извор блика вода, така и од него блика зло: во него се слуша насилство и пустошење, пред Моето лице секогаш има навреди и рани.

⁸ Вразуми се, Ерусалиме, за да не се отстрани од тебе душата Моја и да не те направам пустина, земја ненаселена.

⁹ Вака вели Господ Саваот: обери ги до крај остатоците на Израил, како грозје; кини со раката своја, како берач на грозје, кога полни кошници.

Јаросѝа на Еремија и на Госѝод

¹⁰ Кому да му говорам и кого да го предупредувам, за да чујат? Ете, нивното уво е необрезано, и тие не можат да слушаат; ете, словото Господово кај нив е за потсмев; тоа им е мило.

28
5 Мојс
32,15
Пс 72,7

30
23,14
Ос 6,10

31
Мих 2,11
Јн 3,19

6,1
Ис.Н. 18,28
Лк 21,21

4
22,7
51,27
Јоил 4,9

5
39,8

6
2 Цар
20,15
Дан 11,15

8
17,23
Ос 9,12

9
5 Мојс
24,21

10
Дела 7,51

12 ^{8,10-12} Поради тоа јас сум преполнет со ⁵ Господова јарост, не можам повеќе да ^{28,30} се воздржувам: ќе ја излеам врз децата по улиците и врз собрани младинци; сите ќе бидат погодени: маж и жена, старци и возрасни.

13 ^{5,27} И куќите нивни ќе ги присвојат ^{Ис 56,11} други, исто така и нивите и жените; зашто ќе ја протегнам раката Своја против жителите на таа земја, вели Господ.

16 ^{Лк 14,28} Зашто од мал до голем, секој од нив ^{Сир 8,9} се предал на лакомост, и пророк и свештеник - сите мамат. ^{39,1}

19 ^{Мт 11,29} Му ги лекуваат раните на Мојот народ лесномислено, велејќи: „Мир! мир!“ а мир нема.

20 ^{Ис 34,1} Се срамуваат ли тие, кога вршат гадотии? Не, никако не се срамуваат и не црвенеат. Затоа ќе паднат меѓу паднатите, и во времето на Мојата посета ќе бидат соборени, вели Господ.

21 ^{Ис 1,11} *Јудејциџе се нејослушни кон Боџа* ^{43,23}

22 ^{7,21} Вака вели Господ: - застанете на вашите патишта, разгледајте и распрашајте се за дамнешните патишта, каде е добриот пат, врвете по него, и ќе најдете спокојство на душите свои. Но тие рекоа: нема да врвеме по тој пат! ^{14,12}

23 ^{Ис 1,11-17} И поставив чувари над вас, и реков: „Слушајте го звукот на трубата!“ Но тие рекоа: „Нема да слушаме!“ ^{Ос 6,6}

24 ^{Амос 5, 21-25} И така, чујте народи, и знај, собрание, што ќе стане со нив. ^{Мих 6,6-8}

25 ^{Евр 10,5-6} Чуј, земјо: ете, ќе испратам против овој народ погибел, плод на помислите нивни; зашто тие не ги слушаа Моите зборови и Мојот закон го отфрлија.

26 ^{Ез 3,20} Зошто Ми е темјан, што иде од Сева, и миризлива трска - од далечна земја? Вашите сепаленици не Ми се угодни, и вашите жртви не Ми се пријатни.

27 ^{4,6,16} Затоа вака вели Господ: ете, поставувам пред овој народ пречки, и ќе се сопнат од нив таткото и децата заедно, соседот и неговиот пријател, и ќе загинат. ^{Ез 38,14-16}

Армија од Север

28 Вака вели Господ: - ете, иде народ од северна земја, и голем народ се крева од земните краишта;

29 во рацете држат лак и копје; жестоки се и немилостиви, гласот нивни им бучи како море, и летаат на коњи, наредени како еден човек, за да удрат против тебе, ќерко Сионова.

30 Чувме вест за нив, и рацете ни премалеа, скрб нè обзеде, маки - како жена која се пораѓа.

31 Не излегувајте на нива и на пат не одете, зашто непријателски меч и ужас е од сите страни.

32 Ќерко на Мојот народ, препашаи се со вреќиште и посипи се со пепел; тагувај како за син единец - горко плачи; зашто ненадејно ќе дојде врз нас погубник.

Божјаџиџа џроверка

33 Те поставив за проверувач среде Мојот народ, за столб, за да знаеш да ги испитуваш нивните патишта.

34 Сите тие се упорни одметници, живеат со клевета; тоа се бронза и железо - сите се расипани.

35 Мевовите забрвнато дуваат; оловото се стопи од огнот; леарот топи на празно, зашто згурата не се отстрани;

36 ќе ги наречат отпадно сребро, зашто Господ ги отфрли.

Говор на Еремија во храмоџ

37 Слово, што му дојде на Еремија од Господ:

38 „Застани кај вратата на домот Господов и објави го таму ова слово и кажи: чујте го словото Господово, сите Јудејци, што влегувате низ таа врата да Му се поклонувате на Господ.

39 Така вели Господ Саваот, Бог Израилев: „исправете ги вашите патишта и вашите дела, и Јас ќе ве оставам да живеете на тоа место.“

40 Не надевајте се на лажливи зборови: „ова е храмот Господов, храмот Господов, храмот Господов.“

41 Но ако ги исправите наполно вашите патишта и вашите дела, ако верно извршувате правда меѓу човекот и ближниот негов,

42 ако не угнетувате туѓинец, сирак и вдовица, не пролевате невинна крв на тоа место и не тргнете по други богови за ваше зло,

24
13,21

25
20,10
Плач 2,22

26
Амос 8,10
Зах 12,10

29
Ис 1,25

30
Ис 1,22

7,3
18,11

6
5,28
22,3

7 ^{3,18} ^{Амос 9,15} ⁷ Јас ќе живеам со вас на ова место, во оваа земја, што им ја дадов на предците ваши од века до века.

9 ^{11,10} ^{Ос 4,2} ^{5 Мојс 28,64} ⁸ Ете, вие се надевате на лажливи зборови, кои нема да ви донесат полза.

11 ^{Мт 21,13} ⁹ Вие крадете и убивате, вршите прелуба и се колнете криво, му кадите на Ваал и одите по други богови, кои не ги познавате,

13 ^{7,25} ^{35,17} ^{Ис 50,2} ^{65,12} ¹⁰ и потоа доаѓате и се исправате пред лицето Мое во овој дом, над кој е повикано името Мое, и велите: 'спасени сме', за да ги вршите сите тие гадотии и понатаму.

14 ^{3 Цар 9,7} ¹¹ Не се претвори ли овој дом во вашите очи во разбојничко гнездо, над кој е повикано името Мое? Ете, Јас го видов тоа, вели Господ.

16 ^{11,14} ^{37,3} ^{5 Мојс 9,14} ¹² Но одете сега на Моето место во Силом, каде што порано бев одредил да почива Моето име, и видете што направив со него поради беззаконијата на Мојот народ Израил.

20 ^{17,27} ^{4 Цар 22,17} ¹³ И, бидејќи ги вршите сите тие работи, вели Господ, и не слушавте, и ве викав, а вие не одговаравте, -

¹⁴ затоа Јас сега ќе постапам исто со овој дом, над кој е призвано Моето име, на кое вие се надевате, и со местото, што ви го дадов вам и на предците ваши, како што постапив со Силом.

¹⁵ И ќе ве отфрлам од лицето Свое, како што ги отфрлив сите ваши браќа, целото семе Ефремово.

Казна за служење на туѓи богови

¹⁶ А ти, не моли се за овој народ и не упатувај за него молитви и молби, и не посредувај пред Мене, зашто нема да те чујам.

¹⁷ Не гледаш ли, што прават тие во градовите на Јудеја и по улиците ерусалимски?

¹⁸ Децата собираат дрва, а татковците палат оган, и жените месат тесто, за да прават банички за кралицата на небото и да вршат преливи за други богови, за да Ме огорчуваат.

¹⁹ Но Мене ли Ме огорчуваат тие - вели Господ; не себеси ли - за нивни срам?

²⁰ Затоа вака вели Господ Бог: ете, се излива Мојот гнев и Мојата јарост врз

ова место, врз луѓето и врз добитокот, врз полските дрвја и врз земните плодови, ќе се разгори и нема да угасне.

Принесувањето жртви е залудно

²¹ Вака вели Господ Саваот, Бог Израилев: - вашите сепаленици принесувајте ги заедно со вашите жртви и јадете го месото;

²² зашто Јас не им говорев на предците ваши и не им давав заповеди за сепаленици и жртви во тој ден, кога ги изведов од египетската земја;

²³ туку ова им го заповедав: 'слушајте го Мојот глас, и Јас ќе бидам ваш Бог, а вие ќе бидете Мој народ, и одете по оној пат, по кој ќе ви заповедам, за да ви биде добро.'

²⁴ Но тие не послушаа и не го наклонија увото, и живееја по желбите и по упорството на своето лошо срце, и ми свртеа грб, а не лице.

²⁵ Од оној ден, кога предците ваши излегоа од египетската земја, до денес, ги испраќав кај вас слугите Свои - пророците, ги испраќав секој ден од рано утро и постојано,

²⁶ но тие не Ме послушаа и не го наклонија увото, туку станаа тврдоглави, постапуваа полошо од татковците свои.

Крвна Долина

²⁷ И кога ќе им ги кажуваши сите овие зборови, тие нема да те послушаат; и кога ќе ги викаш, тие нема да ти се одзиваат.

²⁸ Тогаш речи им: 'еве народ, кој не го слуша гласот на Господ, својот Бог, и не прима поука! Нема кај нив вистина, таа е одземена од устата нивна.'

²⁹ Истрижи ја косата своја и фрли ја и почни да плачеш по горите, зашто Господ го отфрли и го остави родот што го предизвика гневот Негов.

³⁰ Зашто синовите на Јуда вршат зло пред Моите очи, вели Господ; ги поставија своите гадотии во домот над кој е повикувано името Мое, за да го осквернат;

³¹ и изградија идолско светилиште на Товет во долината на Хиномовите синови, за да ги изгоруваат во оган синовите

21
6,20
Амос 4,4-5

22
Ос 6,6
Амос 5,25
Мих 6,6-8

23
11,4
2 Мојс 19,5
5 Мојс 6,3
26,27

25
2,20
4 Цар 21,15

26
17,23
4 Цар 17,14

28
5,3
42,13,21
Мт 21,45

30
7,10
25,29

31
19,5
5 Мојс 18,10
4 Цар 21,6

32 свои и ќерките свои, што не сум го заповедал и кое ни на ум не Ми доаѓало.
Ез 6,5

33 ³² Затоа, идат дни, вели Господ, кога тоа место нема повеќе да се нарекува Товек и долина на синовите Хиномови, туку Крвна Долина, и во Товек ќе се погребуваат поради немање на место.
16,4
2 Цар 21,10

34 ³³ И труповите на овој народ ќе бидат храна на птиците небески и на ѕверовите земни, и ќе нема кој да ги брка.
16,9
Варух 2,23
Откр 18,23

8,1 ³⁴ Во градовите на Јудеја и по улиците ерусалимски ќе го прекратам гласот на радост и гласот на веселба, гласот на младоженец и гласот на невеста; зашто таа земја ќе стане пустелија.”
3 Цар 13,22
Варух 2,24

2 ⁸ Во тоа време, вели Господ, ќе ги исфрлам од гробовите коските на царевиците на Јуда, и коските на кнезовите негови, и коските на свештениците, и коските на пророците, и коските на жителите ерусалимски.
7,18
4 Цар 17,16
21,3

3 ² И ќе ги расфрлат пред сонцето и месечината и пред сета небесна војска, кои тие ги сакаа, на кои им служеа и по кои одеа, кои ги бараа и на кои им се поклопуваа; нема да се соберат и нема да се погребат; тие ќе бидат ѓубриво на земјата.
Јов 3,21
Откр 9,6

4 ³ И ќе ги расфрлат пред сонцето и месечината и пред сета небесна војска, кои тие ги сакаа, на кои им служеа и по кои одеа, кои ги бараа и на кои им се поклопуваа; нема да се соберат и нема да се погребат; тие ќе бидат ѓубриво на земјата.
Рим 11,11

6 ⁷ ^{6,10} ^{9,23} ^{5 Мојс 32,6}

Народоџ на ѓоѓрешен ѓаџ

⁴ И кажи им уште; вака вели Господ: зар паднатите не стануваат, и оние што скршнале од патот не се враќаат?

⁵ Зошто се свртел овој народ ерусалимски? Тие се држат цврсто за измамата и не сакаат да се обртат.

⁶ Јас набљудував и слушав: тие не говорат право, никој не се кае за злото свое, никој не вели: „што направив“; секој тргнал по својот пат, како коњ што се впушта во бој.

⁷ И штркот под небото ги знае своите определени времиња; гугутката, ластовицата и жеравот го пазат времето кога мораат да се вратат, а Мојот народ не знае за уредбата Господова.

⁸ Како зборувате: „Ние сме мудри и законот Господов е во нас?“ А, ете,

лажливото перо на книжниците и него го претвораат во лага.

⁹ Се посрамија мудрите, се стаписаа и се заплеткаа во мрежа: ете, тие го отфрлија словото Господово; каде е тогаш нивната мудрост?

¹⁰ Поради тоа жените нивни ќе им ги дадам на други, нивите нивни - на туѓинци, зашто сите од мал до голем, се предадоа на користољубие; од пророк до свештеник - сите се измамници!

¹¹ Зашто, лекувајќи ја лесномислено раната на ќерката на Мојот народ, велат: „Мир, мир“, а мир нема.

¹² Срам ли им е, кога вршат гадотии? Не, воопшто не им е срам и не црвенеат. Затоа ќе паднат меѓу паднатите; кога ќе ги посетам, тие ќе бидат соборени, вели Господ.

¹³ Наполно ќе ги оберам, вели Господ; нема да остане ни еден грозд на лоза, ни смоква на смоквата, ќе паднат лисјата, и она што сум им го дал, ќе се одземе од нив.

Казниџе врз народоџ

¹⁴ „Зошто стоиме? Собирајте се да одиме во утврдените градови и таму да загинеме; зашто Господ, нашиот Бог, определил да загинеме и ни дава да пиеме отровна вода, затоа што згрешивме пред Господ.”

¹⁵ Очекуваме мир, но нема ништо добро, - време за оздравување, а ете ужаси.

¹⁶ Од Дан се слуша фучење на коњите негови, од 'ржењето на пастувите негови трепери целата земја; ќе дојдат и ќе ја опустошат земјата и сè што има на неа, градот и оние што живеат во него.

¹⁷ Зашто, ете, Јас ќе испратам против вас змии отровници, против кои бајачка нема, и тие ќе ве каснуваат, вели Господ.

Еремија ѓаѓува ѓо својоџ народ

¹⁸ Сакам да се утешам во тагата своја, но срцето ми е малаксано.

¹⁹ Ете, слушам од далечна земја пискот од ќерката на Мојот народ: „Зар нема Господ на Сион? Зар Царот негов не е таму? - Зошто ме разгневија со своите резани ликови, со туѓи идоли?”

9
Јов 5,13
Рим 2,
17-25
1 Кор 1,
19-20

10
Ез 22,27
Авак 2,9

13
Соф 1,2
Авак 3,17
Ис 1,30

14
9,14
Плач
3,15,19

15
14,19
Ез 7,25

16
Пс 23,1

17
4 Мојс 21,6
5 Мојс
32,24
Мудр 11,15

21 ^{4,6,20} ^{6,1} ^{10,19} ²⁰ Мина жетвата, сврши летото, а ние не се избавивме.

^{9,1} ^{13,17} ^{2 Цар 1,19} ^{Плач 1,16} ²¹ Поради уништувањето на ќерката на Мојот народ и јас сум уништен, одам нажален, ужас ме обзема.

²² Зар нема балсам во Галаад? Зар таму нема лекар? И зошто нема лек за ќерката на Мојот народ?

2 ^{3 Цар 19,3-} ⁴ ^{Пс 54,6-8} ^{5,7-8} ^{23,10} ⁹ О, да ми беше главата извор, а очите кладенец на солзи, па да плачам ден и ноќ за убиените на ќерката на мојот народ.

³ ^{9,23} ^{Ос 4,1} ¹⁰ О, кога некој би ми дал во пустината пребивалиште! Би го оставил мојот народ и би избегал од нив: зашто сите тие се прељубодејци, банда на престапници.

4 ^{12,6} ^{Мих 7,5} ^{Пс 40,9} *Господ му одговара на Еремија*

³ ¹¹ ^{Пс 12} ¹²⁰ ¹² Како лак го запнуваат јазикот свој за лаги, со неправда се засилуваат на земјата; зашто минуваат од едно зло на друго и Мене не Ме познаваат, вели

6 ^{Јн 3,11} ¹³ Господ.

¹⁴ ¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶² ⁴⁶³ ⁴⁶⁴ ⁴⁶⁵ ⁴⁶⁶ ⁴⁶⁷ ⁴⁶⁸ ⁴⁶⁹ ⁴⁷⁰ ⁴⁷¹ ⁴⁷² ⁴⁷³ ⁴⁷⁴ ⁴⁷⁵ ⁴⁷⁶ ⁴⁷⁷ ⁴⁷⁸ ⁴⁷⁹ ⁴⁸⁰ ⁴⁸¹ ⁴⁸² ⁴⁸³ ⁴⁸⁴ ⁴⁸⁵ ⁴⁸⁶ ⁴⁸⁷ ⁴⁸⁸ ⁴⁸⁹ ⁴⁹⁰ ⁴⁹¹ ⁴⁹² ⁴⁹³ ⁴⁹⁴ ⁴⁹⁵ ⁴⁹⁶ ⁴⁹⁷ ⁴⁹⁸ ⁴⁹⁹ ⁵⁰⁰ ⁵⁰¹ ⁵⁰² ⁵⁰³ ⁵⁰⁴ ⁵⁰⁵ ⁵⁰⁶ ⁵⁰⁷ ⁵⁰⁸ ⁵⁰⁹ ⁵¹⁰ ⁵¹¹ ⁵¹² ⁵¹³ ⁵¹⁴ ⁵¹⁵ ⁵¹⁶ ⁵¹⁷ ⁵¹⁸ ⁵¹⁹ ⁵²⁰ ⁵²¹ ⁵²² ⁵²³ ⁵²⁴ ⁵²⁵ ⁵²⁶ ⁵²⁷ ⁵²⁸ ⁵²⁹ ⁵³⁰ ⁵³¹ ⁵³² ⁵³³ ⁵³⁴ ⁵³⁵ ⁵³⁶ ⁵³⁷ ⁵³⁸ ⁵³⁹ ⁵⁴⁰ ⁵⁴¹ ⁵⁴² ⁵⁴³ ⁵⁴⁴ ⁵⁴⁵ ⁵⁴⁶ ⁵⁴⁷ ⁵⁴⁸ ⁵⁴⁹ ⁵⁵⁰ ⁵⁵¹ ⁵⁵² ⁵⁵³ ⁵⁵⁴ ⁵⁵⁵ ⁵⁵⁶ ⁵⁵⁷ ⁵⁵⁸ ⁵⁵⁹ ⁵⁶⁰ ⁵⁶¹ ⁵⁶² ⁵⁶³ ⁵⁶⁴ ⁵⁶⁵ ⁵⁶⁶ ⁵⁶⁷ ⁵⁶⁸ ⁵⁶⁹ ⁵⁷⁰ ⁵⁷¹ ⁵⁷² ⁵⁷³ ⁵⁷⁴ ⁵⁷⁵ ⁵⁷⁶ ⁵⁷⁷ ⁵⁷⁸ ⁵⁷⁹ ⁵⁸⁰ ⁵⁸¹ ⁵⁸² ⁵⁸³ ⁵⁸⁴ ⁵⁸⁵ ⁵⁸⁶ ⁵⁸⁷ ⁵⁸⁸ ⁵⁸⁹ ⁵⁹⁰ ⁵⁹¹ ⁵⁹² ⁵⁹³ ⁵⁹⁴ ⁵⁹⁵ ⁵⁹⁶ ⁵⁹⁷ ⁵⁹⁸ ⁵⁹⁹ ⁶⁰⁰ ⁶⁰¹ ⁶⁰² ⁶⁰³ ⁶⁰⁴ ⁶⁰⁵ ⁶⁰⁶ ⁶⁰⁷ ⁶⁰⁸ ⁶⁰⁹ ⁶¹⁰ ⁶¹¹ ⁶¹² ⁶¹³ ⁶¹⁴ ⁶¹⁵ ⁶¹⁶ ⁶¹⁷ ⁶¹⁸ ⁶¹⁹ ⁶²⁰ ⁶²¹ ⁶²² ⁶²³ ⁶²⁴ ⁶²⁵ ⁶²⁶ ⁶²⁷ ⁶²⁸ ⁶²⁹ ⁶³⁰ ⁶³¹ ⁶³² ⁶³³ ⁶³⁴ ⁶³⁵ ⁶³⁶ ⁶³⁷ ⁶³⁸ ⁶³⁹ ⁶⁴⁰ ⁶⁴¹ ⁶⁴² ⁶⁴³ ⁶⁴⁴ ⁶⁴⁵ ⁶⁴⁶ ⁶⁴⁷ ⁶⁴⁸ ⁶⁴⁹ ⁶⁵⁰ ⁶⁵¹ ⁶⁵² ⁶⁵³ ⁶⁵⁴ ⁶⁵⁵ ⁶⁵⁶ ⁶⁵⁷ ⁶⁵⁸ ⁶⁵⁹ ⁶⁶⁰ ⁶⁶¹ ⁶⁶² ⁶⁶³ ⁶⁶⁴ ⁶⁶⁵ ⁶⁶⁶ ⁶⁶⁷ ⁶⁶⁸ ⁶⁶⁹ ⁶⁷⁰ ⁶⁷¹ ⁶⁷² ⁶⁷³ ⁶⁷⁴ ⁶⁷⁵ ⁶⁷⁶ ⁶⁷⁷ ⁶⁷⁸ ⁶⁷⁹ ⁶⁸⁰ ⁶⁸¹ ⁶⁸² ⁶⁸³ ⁶⁸⁴ ⁶⁸⁵ ⁶⁸⁶ ⁶⁸⁷ ⁶⁸⁸ ⁶⁸⁹ ⁶⁹⁰ ⁶⁹¹ ⁶⁹² ⁶⁹³ ⁶⁹⁴ ⁶⁹⁵ ⁶⁹⁶ ⁶⁹⁷ ⁶⁹⁸ ⁶⁹⁹ ⁷⁰⁰ ⁷⁰¹ ⁷⁰² ⁷⁰³ ⁷⁰⁴ ⁷⁰⁵ ⁷⁰⁶ ⁷⁰⁷ ⁷⁰⁸ ⁷⁰⁹ ⁷¹⁰ ⁷¹¹ ⁷¹² ⁷¹³ ⁷¹⁴ ⁷¹⁵ ⁷¹⁶ ⁷¹⁷ ⁷¹⁸ ⁷¹⁹ ⁷²⁰ ⁷²¹ ⁷²² ⁷²³ ⁷²⁴ ⁷²⁵ ⁷²⁶ ⁷²⁷ ⁷²⁸ ⁷²⁹ ⁷³⁰ ⁷³¹ ⁷³² ⁷³³ ⁷³⁴ ⁷³⁵ ⁷³⁶ ⁷³⁷ ⁷³⁸ ⁷³⁹ ⁷⁴⁰ ⁷⁴¹ ⁷⁴² ⁷⁴³ ⁷⁴⁴ ⁷⁴⁵ ⁷⁴⁶ ⁷⁴⁷ ⁷⁴⁸ ⁷⁴⁹ ⁷⁵⁰ ⁷⁵¹ ⁷⁵² ⁷⁵³ ⁷⁵⁴ ⁷⁵⁵ ⁷⁵⁶ ⁷⁵⁷ ⁷⁵⁸ ⁷⁵⁹ ⁷⁶⁰ ⁷⁶¹ ⁷⁶² ⁷⁶³ ⁷⁶⁴ ⁷⁶⁵ ⁷⁶⁶ ⁷⁶⁷ ⁷⁶⁸ ⁷⁶⁹ ⁷⁷⁰ ⁷⁷¹ ⁷⁷² ⁷⁷³ ⁷⁷⁴ ⁷⁷⁵ ⁷⁷⁶ ⁷⁷⁷ ⁷⁷⁸ ⁷⁷⁹ ⁷⁸⁰ ⁷⁸¹ ⁷⁸² ⁷⁸³ ⁷⁸⁴ ⁷⁸⁵ ⁷⁸⁶ ⁷⁸⁷ ⁷⁸⁸ ⁷⁸⁹ ⁷⁹⁰ ⁷⁹¹ ⁷⁹² ⁷⁹³ ⁷⁹⁴ ⁷⁹⁵ ⁷⁹⁶ ⁷⁹⁷ ⁷⁹⁸ ⁷⁹⁹ ⁸⁰⁰ ⁸⁰¹ ⁸⁰² ⁸⁰³ ⁸⁰⁴ ⁸⁰⁵ ⁸⁰⁶ ⁸⁰⁷ ⁸⁰⁸ ⁸⁰⁹ ⁸¹⁰ ⁸¹¹ ⁸¹² ⁸¹³ ⁸¹⁴ ⁸¹⁵ ⁸¹⁶ ⁸¹⁷ ⁸¹⁸ ⁸¹⁹ ⁸²⁰ ⁸²¹ ⁸²² ⁸²³ ⁸²⁴ ⁸²⁵ ⁸²⁶ ⁸²⁷ ⁸²⁸ ⁸²⁹ ⁸³⁰ ⁸³¹ ⁸³² ⁸³³ ⁸³⁴ ⁸³⁵ ⁸³⁶ ⁸³⁷ ⁸³⁸ ⁸³⁹ ⁸⁴⁰ ⁸⁴¹ ⁸⁴² ⁸⁴³ ⁸⁴⁴ ⁸⁴⁵ ⁸⁴⁶ ⁸⁴⁷ ⁸⁴⁸ ⁸⁴⁹ ⁸⁵⁰ ⁸⁵¹ ⁸⁵² ⁸⁵³ ⁸⁵⁴ ⁸⁵⁵ ⁸⁵⁶ ⁸⁵⁷ ⁸⁵⁸ ⁸⁵⁹ ⁸⁶⁰ ⁸⁶¹ ⁸⁶² ⁸⁶³ ⁸⁶⁴ ⁸⁶⁵ ⁸⁶⁶ ⁸⁶⁷ ⁸⁶⁸ ⁸⁶⁹ ⁸⁷⁰ ⁸⁷¹ ⁸⁷² ⁸⁷³ ⁸⁷⁴ ⁸⁷⁵ ⁸⁷⁶ ⁸⁷⁷ ⁸⁷⁸ ⁸⁷⁹ ⁸⁸⁰ ⁸⁸¹ ⁸⁸² ⁸⁸³ ⁸⁸⁴ ⁸⁸⁵ ⁸⁸⁶ ⁸⁸⁷ ⁸⁸⁸ ⁸⁸⁹ ⁸⁹⁰ ⁸⁹¹ ⁸⁹² ⁸⁹³ ⁸⁹⁴ ⁸⁹⁵ ⁸⁹⁶ ⁸⁹⁷ ⁸⁹⁸ ⁸⁹⁹ ⁹⁰⁰ ⁹⁰¹ ⁹⁰² ⁹⁰³ ⁹⁰⁴ ⁹⁰⁵ ⁹⁰⁶ ⁹⁰⁷ ⁹⁰⁸ ⁹⁰⁹ ⁹¹⁰ ⁹¹¹ ⁹¹² ⁹¹³ ⁹¹⁴ ⁹¹⁵ ⁹¹⁶ ⁹¹⁷ ⁹¹⁸ ⁹¹⁹ ⁹²⁰ ⁹²¹ ⁹²² ⁹²³ ⁹²⁴ ⁹²⁵ ⁹²⁶ ⁹²⁷ ⁹²⁸ ⁹²⁹ ⁹³⁰ ⁹³¹ ⁹³² ⁹³³ ⁹³⁴ ⁹³⁵ ⁹³⁶ ⁹³⁷ ⁹³⁸ ⁹³⁹ ⁹⁴⁰ ⁹⁴¹ ⁹⁴² ⁹⁴³ ⁹⁴⁴ ⁹⁴⁵ ⁹⁴⁶ ⁹⁴⁷ ⁹⁴⁸ ⁹⁴⁹ ⁹⁵⁰ ⁹⁵¹ ⁹⁵² ⁹⁵³ ⁹⁵⁴ ⁹⁵⁵ ⁹⁵⁶ ⁹⁵⁷ ⁹⁵⁸ ⁹⁵⁹ ⁹⁶⁰ ⁹⁶¹ ⁹⁶² ⁹⁶³ ⁹⁶⁴ ⁹⁶⁵ ⁹⁶⁶ ⁹⁶⁷ ⁹⁶⁸ ⁹⁶⁹ ⁹⁷⁰ ⁹⁷¹ ⁹⁷² ⁹⁷³ ⁹⁷⁴ ⁹⁷⁵ ⁹⁷⁶ ⁹⁷⁷ ⁹⁷⁸ ⁹⁷⁹ ⁹⁸⁰ ⁹⁸¹ ⁹⁸² ⁹⁸³ ⁹⁸⁴ ⁹⁸⁵ ⁹⁸⁶ ⁹⁸⁷ ⁹⁸⁸ ⁹⁸⁹ ⁹⁹⁰ ⁹⁹¹ ⁹⁹² ⁹⁹³ ⁹⁹⁴ ⁹⁹⁵ ⁹⁹⁶ ⁹⁹⁷ ⁹⁹⁸ ⁹⁹⁹ ¹⁰⁰⁰

¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹

23

Што сака Господ?

16,21
22,16
Пс 33,2
Јн 17,3
1 Кор 1,31
2 Кор 10,17

23 Така вели Господ: мудриот да не се фали со мудроста своја, силниот да не се фали со силата своја, богатиот да не се фали со богатството свое.

10,2

12,16
Рим 12,2

4 овие работи Ми се угодни, вели Господ.

Ис 40,19
Мудр 13-14

25 Ете идат денови, вели Господ, кога ќе ги казнам сите кои се само надворешно обрезани:

Посл. 1,69
Пс 114,4-7

26 Египет и Јудеја, Едом и синовите Амонови, Моав и сите кои се стрижат од страна, што живеат во пустината; зашто сите тие народи се необрезани, а и сиот дом Израилев има срце необрежано.

Откр 15,4
Рим 16,27

Господ зборува за идолиите

8 **10** Слушајте го словото, кое Господ ви го кажува, доме Израилев!

Зах 10,2
Мудр 14,22-31

2 Вака вели Господ: не одете по патот на незнабошците и не плашете се од небесните знаци, од кои се плашат незнабошците.

3 Бидејќи обичаите на тие народи се суетни: отсекуваат дрво во гората, го izdelкуваат човечки раце,

4 го украсуваат со сребро и злато, го прицврстуваат со клинови и со чекан за да не се ниша.

5 Нивните богови се како плашила во градина и не говорат; нив ги носат, зашто не можат да одат. Не плашете се од нив, зашто тие не можат да направат зло, но и добро не можат да направат.

Еремија Го возвеличува Господа

6 Нема сличен на Тебе, Господи! Ти си велик и името Твое е велико и моќно!

7 Кој не ќе се плаши од Тебе, Царе над народите, зашто само Тебе Ти припаѓа тоа; бидејќи меѓу сите мудреци кај народите и во сите царства нема сличен на Тебе.

8 Сите тие до еден се неразумни и глупави; суетно е од дрво да учиш!

9 Сребро ковано во листови се носи од Тарсис, злато од Уфаз, тие се дело на мајстор и на леар; облеклото нивно е од порфир и кадифе; сето тоа е дело на вешти луѓе.

10 А Господ е вистински Бог. Тој е жив Бог и вечен Цар. Од Неговиот гнев трепери земјата, и народите не можат да го издржат Неговиот гнев.

11 Така речете им: боговите, кои не се створители на небото и на земјата, ќе исчезнат од земјата и од под небесата.

12 Тој ја создаде земјата со силата Своја, ја утврди вселената со мудроста Своја и со разумот Свој ги распростре небесата.

13 Од гласот Негов шумат водите небески, и Тој ги крева облаците од краиштата земни, создава молскавици среде дожд и изведува ветар од Неговото пребивалиште.

14 Човекот е безумен во своето знаење, ќе се засрами секој леар со идолот свој, бидејќи она што го излеал е лага, и во него нема дух.

15 Тие се ништожни, дела на заблуда; во времето на посетата нивна тие ќе пропаднат.

16 Делот на Јаков не е како нивниот; бидејќи неговиот Бог е создател на сè, а Израил е народ на неговото наследство; името Му е Господ Саваот.

Јудејциите ќе бидат ѝроѓонети

17 Прибери си го имотот свој од земјата, кој седи во опсада.

18 Зашто вака вели Господ: еве, овој пат ќе ги исфрлам жителите од оваа земја и ќе ги одведам во тесно место, за да ги фатат.

19 Тешко мене во маката моја; лута е раната моја, но јас си велам - „Навистина тоа е мојата казна и морам да си ја поднесувам;

20 шаторот ми е опустошен и сите мои врвци се скинати; децата мои ме оставија и ги нема: нема веќе кој да го распе шаторот мој и да ги постави завесите мои;

21 бидејќи пастирите станаа безумни и не Го бараат Господа, па затоа и немаат

10

5 Моје 5,26
Мих 4,7
Пс 17,7
93,1
Наум 1,6

11

Наум 1,14

12

51,15-19
Пс 103,24
Изреки 3,19

13

Пс 134,7
147,8

16

5 Моје 4,20
Пс 15,5

16,21

2 Моје 15,3
Амос 4,13

17

46,19
Ез 12,3

18

22,28
1 Цар 25,29

19

14,17
15,18

20

49,29

Амос 9,11

21

5,5
23,1
3 Цар 22,17

23 напредок, така што целото стадо им се распрсна.”

Изреки 16,1,9
20,24
Дан 5,23
Мудр 7,16

25 Ете, се слуша глас и голема врева од северната страна за да ги направи градовите на Јудеја пустина, живеалиште на чакали.

8,16
30,16
Пс 13,4

Молиџвајќа на Еремија

23 Знај, Господи, дека патот на човекот не зависи од него, дека не е во власта на оној кој оди да ги исправа стапки-те свои.

11,3
5 Мојс 27,26
Гал 3,10

4 Казни ме Господи, но со мерка, не во гневот Свој, за да не ме сотреш.

7,23
24,7
Јн 10,27
5 Мојс 4,20
7,6
Ез 14,11

25 Излеј ја јајцата Своја врз народите кои не Те познаваат, и врз племињата, што не го призовуваат името Твое; зашто тие го изедоа Јаков, го проголтаа и го истребија и живеалиштето му го опустошија.

5
5 Мојс 11,8-9
Пс 104,8-11

Јудејциџе го прекршија Божјото завет

11 Слово Господово до Еремија:

2 Чујте ги зборовите на овој завет и кажете им на луѓето од Јудеја и на ерусалимските жители;

3 и речи им: вака вели Господ, Бог Израилев - проклет да е оној човек кој нема да ги послуша зборовите на овој завет,

4 што им ги заповедав Јас на предците ваши, кога ги изведов од египетската земја, од железната печка, велејќи: чујте го гласот Мој и правете што ќе ви заповедам - па ќе бидете Мој народ, и Јас ќе бидам ваш Бог,

5 за да се исполни клетвата, со која им се заколнав на предците ваши - да им дадам земја, каде што тече мед и млеко, како што е сега. Па одговорив и реков: така нека биде, Господи!

6 И ми рече Господ: објави ги сите овие зборови по градовите на Јуда и по ерусалимските улици, и речи: слушајте ги зборовите на овој завет и исполнувајте ги.

7 Зашто Јас постојано им напомував на предците ваши од оној ден, кога ги изведов од египетската земја, па сè до денес; и им зборував од рано утро, велејќи: слушајте го гласот Мој.

8 Но тие не слушаа и не внимаваа, туку одеа секој според тврдокорноста на своето лошо срце; затоа испратив врз нив сè што е речено во овој завет, кој им го заповедав да го исполнуваат, но тие не го исполнуваа.

9 И ми рече Господ: има бунт меѓу луѓето на Јуда и жителите на Ерусалим;

10 тие се вратија кон беззаконијата на своите прадедовци, кои се откажаа да ги слушаат зборовите Мои, па тргнаа по туѓи богови, за да им служат. Домот на Јуда и домот на Израил го нарушија Мојот завет, што го бев склучил со татковците нивни.

11 Затоа вака вели Господ: еве, ќе испратам врз нив зло, од кое не ќе можат да се избават, и кога ќе повикаат кон Мене, нема да ги чујам.

12 Тогаш градовите на Јуда и жителите на Ерусалим ќе појдат и ќе повикаат кон боговите, на кои им кадат; но тие нема да им помогнат во времето на неволјата.

13 Зашто, коку градови имаш, Јудо, толку имаш и богови, и колку улици има во Ерусалим, толку жртвеници подигнавте на она што е срамно, жртвеници за кадење на Ваал.

14 Но ти немој да молиш за тој народ и не упатувај за нив молитви и молби; бидејќи нема да ги чујам, кога во неволјата своја ќе повикаат кон Мене.

15 Што бара Мојата сакана во домот Мој, кога извршува многу срамни работи? Зар жртвуваното месо ќе ти помогне? Зар со тоа ќе се фалиш?

16 Зелена маслина те нарече Господ, која се украсува со убави плодови. А сега, при шумот на големиот смут, Тој запали оган околу неа и гранките нејзини изгореа.

17 Господ Саваот, Кој те посади, пресуди за тебе зло поради злото на домот Израилев и на домот Јудин, што го направија со тоа што Ме разгневија со кадењето свое на Ваал.

Заговор иројив Еремија

18 Господ ми откри, и јас знам; ти ми ги покажа нивните зли дела.

19 Јас, пак, како кротко јагне, водено на клање, и не знаев дека тие смислува-

11
19,3
3 Цар 14,10

14
7,16
14,11
2 Мојс 32,10

15
7,11
Ис 1,12

16
Ос 14,7
Пс 51,8

19
Ис 53,7

Пс 108,13
Сир 41,11

20 ат заговор против мене, велејќи: „Да го уништиме дрвото сосе плодот, и да го истргнеме од земјата на живите, така

23 што ни името негово веќе да не се споменува.”

12,1 **20** Но Ти, Господи Саваоте, праведен Судијо, Кој ги испитуваш срцата и уробите, допушти да ја видам Твојата одмазда врз нив, бидејќи Тебе ти го доверив своето дело!

21 Затоа така вели Господ, за луѓето од Анатот, кои сакаат да ја одземат душата твоја и кои велат: не пророкувај во името на Господ, за да не умреш од рацете наши;

22 поради тоа вака вели Господ Саваот: еве, Јас ќе ги посетам; младите нивни ќе умрат од меч; синовите и ќерките нивни ќе умрат од глад.

23 И нема ништо да остане од нив, зашто ќе испратам зло врз анатотците во годината, кога ќе ги посетам.

Појлакиџе на Еремија

12 Праведен си Ти, Господи, зар би се спорел со Тебе; но ќе проговорам за судовите Твои. Зошто патот на безбожниците е успешен и зошто подлите живеат во мир?

2 Ти ги посади, и тие се вкоренија и израснаа, па и плод даваат; во устата нивна Ти си близок, но далеку си од срцето нивно.

3 А мене, Господи, Ти ме познаваш, Ти ме гледаш и го испитуваш срцето мое - тоа е со Тебе. Одвои ги како овци за клање и приготви ги за денот, кога ќе бидат убиени.

4 До кога ќе тагува земјата, и ќе се суши тревата по сите полиња? Добитокот и птиците гинат поради беззаконијата на жителите нејзини; зашто велат: Тој нема да види што ќе правиме ние.

Господ одговара

5 Кога трчаше со пешаците и тие те изморија, како можеш тогаш да се натпреваруваш со коњи? И ако не беше спокоен во мирна земја, што ли ќе правиш, кога ќе надојде Јордан?

6 Зашто и браќата твои, и домот на таткото твој, те оговараат и зад твојот

грб те оцрнуваат! Не верувај им и кога зборуваат добро за Тебе!

Гневот на Господ

7 Јас го оставив Мојот дом, го напуштив наследството Свое; најмилото на душата Моја го предадов во рацете на непријателите негови.

8 Моето наследство стана за Мене како лав во гора: крена глас против Мене - затоа го замразив.

9 Наследството Мое стана како птица шарена, врз која од сите страни се нафрлуваат други грабливи птици. Одете, собирајте се сите полски сверови, одете да го изедете.

10 Многу пастири го растурија Моето лозје, го изгазија со нозе делот Мој: Мојот драг дел го направија гола пустелија, -

11 го направија пустина, и тој запусте, плаче пред Мене; целата земја ја опустошија, но никој не го зема тоа при срце.

12 По сите гори во пустината дојдоа пустошници, зашто мечот Господов уништи сè, од едниот крај на земјата до другиот: нема мир за ни едно суштество.

13 Тие сееја пченица, а жнееја трње; се мачеа и никаква полза не добиваа; засрамете се за трудот свој поради пламениот гнев на Господ.

Господ ќе се смилува и над дружиџе народи

14 Така вели Господ за сите мои лоши соседи, кои го напаѓаа наследството што му го дадов на Мојот народ Израил: еве, Јас ќе ги откорнам од земјата и домот Јудин ќе го истргнам од неговата средина.

15 Но, откако ќе ги истргнам, пак ќе ги вратам и ќе ги помилувам, и секого ќе го доведам во неговиот дел и секого - во земјата негова.

16 Па, ако ги научат патиштата на Мојот народ, за да се колнат во Мое име, велејќи: „Жив Господ“, како што тие го научија народот Мој да се колне во Ваал, ќе се населат меѓу Мојот народ.

9
Лк 17,37

11
Ис 42,25
57,1

12
46,10
Ис 34,5

13
4,26

14
1,10

1 Птр 2,23
1 Сол 2,4
Откр 2,23

9,9
36,29

Пс 118,137
Плач 1,18
Авак 1,13
Пс 72,3-12
Јов 12,6

9,7
Пс 61,4
Мк 7,6

3
11,20
Пс 139

4
23,10
Ос 4,3
Јов 1,10
Плач 1,4

6
Лк 21,16

16 ¹⁷ Ако, пак, не послушаат, ќе ги иско-
^{10,2} ренам и наполно ќе истребам таков на-
^{23,7} род, вели Господ.

13,10 *Порака ѿреку лепен појас*

^{11,10}

13 Вака ми рече Господ: „Оди и ку-
пи си лепен појас и опаша се со
^{11,4} него, но не клавај го во вода.”

^{33,9} **2** Јас си купив појас, како што рече
^{2 Мојс 19,5} Господ, и го препашав крстот свој.

3 И беше упатено слово Господово до
^{51,39} мене по вторпат, и ми беше речено -
^{Ис 51,17} **4** „Земи го појасот, што го купи, и кој
^{Плач 4,21} ти е на крстот твој, па стани и оди до
потокот Перат и сокриј го таму во не-
која камена пукнатина.”

5 Јас отидов и го сокрив кај Перат, ка-
ко што ми заповеда Господ.

6 А штом изминаа повеќе дни, Господ
ми рече - „Стани, оди кај Перат и земи
го оттаму појасот, за кој ти бев запове-
дал да го сокриеш таму.”

7 И јас отидов до Перат, ископав и го
зедев појасот од местото, каде што го
бев сокрил, а тоа - појасот беше изгнил
и станал веќе неупотреблив.

8 И беше упатено слово Господово до
мене:

9 „Вака вели Господ: ќе ја скршам
гордоста на Јуда, и големата гордост на
Ерусалим.

10 Тој лош народ, кој не сака да ги слу-
ша зборовите Мои, живее според тврдо-
корното срце свое и оди по други бого-
ви, за да им служи и да им се поклону-
ва, па ќе биде како овој појас, кој не чи-
ни за ништо.

11 Зашто, како што појасот се приле-
пува до крстот на човекот, така и Јас го
прилепив до Себе сиот Израил и сиот
Јудин дом, вели Господ, за да бидат Мој
народ и Моја слава, похвала и украс, но
тие не послушаа.”

Мевови со вино

12 Затоа, кажи им го овој збор: „Вака
вели Господ, Бог Израилев - секој мев
за вино се полни со вино. Тие ќе ти ре-
чат: зар ние не знаеме дека секој мев за
вино се полни со вино?”

13 А ти кажи им: еве што вели Господ
- Јас ќе ги наситам со вино до опивање

сите жители на таа земја, и царевите,
кои седат на Давидовиот престол, и
свештениците, и пророците и сите еру-
салимски жители,

14 и ќе ги судрам еден со друг, татков-
ците со синовите заедно, вели Господ;
нема да ги поштедам, нема да ги поми-
лувам, нема да зажалам што ќе ги ис-
требам.”

Јудејциите ќе бидат одведени

15 Слушајте и внимавајте; немојте да
бидете горди, зашто Господ зборува.

16 Подајте Му слава на Господ, ваши-
от Бог, додека Тој сè уште не испратил
темнина и додека сè уште нозете ваши
не се сопнуваат по темни гори; тогаш
ќе очекувате светлина, а Тој ќе ја прет-
вори во смртна сенка и ќе ја направи
темнина.

17 Ако, пак, не го послушате тоа, ду-
шата моја скришно ќе плаче поради ва-
шата гордост, ќе плаче горко, и очите
мои солзи ќе леат; бидејќи стадото Гос-
подово ќе биде во плен одведено.

18 Кажи им на царот и на царицата:
„Понизете се, седнете пониско, зашто
ќе паднат од главите ваши венците на
вашата слава.”

19 Јужните градови се затворени, и не-
ма кој да ги отвори; цел Јуда во ропст-
во се одведува заедно со сиот плен.

20 Кренете ги очите и погледајте ги
оние што идат од север: каде е стадото,
што ти беше дадено, убавото стадо
твое?

21 Што ќе речеш, ќерко Сионова, кога
ќе те посети Тој? Ти сама ги научи да
господарат над тебе: нема ли да те стег-
нат болки како жена кога раѓа?

22 Ако речеш во срцето свое: „Зошто
ме снајде ова?” - па, поради многуте
твои беззаконија, skutovите ти се разго-
лија и насилство над тебе извршија.

23 Може ли Етиопјанец да ја смени ко-
жата своја и леопардот - дамките свои?
Па така и вие, можете ли да правите
добро, кога сте свикнати да вршите зло?

24 Затоа ќе ги развеам како прав, ќе ги
разнесам со пустински ветар.

25 Ете ја твојата ждрепка, делот што
сум ти го одмерил, вели Господ, бидејќи

14

^{21,7}
^{51,3}

15

Ис 28,23

16

Ис.Н. 7,19

Јн 9,24

Проп 12,

1-2

Јн 11,10

12,35

Ис 5,30

8,22

Амос 8,9

17

14,17

48,36

18

Пс 88,39

Плач 5,16

21

22,23

22

13,26

Ис 47,2-3

Авак 2,16

23

6,29

Пс 54,19

Мт 12,34

26 ти Ме заборава и се потпираше на лагата.
Откр 17,16

27 ²⁶ Затоа, Јас самиот ќе те разголам, за да се види срамотијата твоја.
Ез 24,13
Ос 8,5
14,2

14,4 ²⁷ Го видов твоето прелубодејство и твоите бесни похоти и гнасоти по височинките и по полињата; тешко тебе, Ерусалиме; зар нема да се очистиш? И до кога тоа ќе биде така?
Јоил 1,11

7
5,25
Пс 106,34
14,21
Дан 3,34

9
2 Мојс 29,45
Јн 1,26
5 Мојс 28,10
Ис 43,7

Објавување суша и глад

14 Слово Господово што беше упатено до Еремија за суша.

² Плаче Јуда, портите му се урнати, лежат на земјата поцрнети, и пискот се крена во Ерусалим.

³ Големците ги праќаат слугите свои по вода; тие одат кај изворите и не наоѓаат вода; се враќаат со празни садови; посрамени и смутени ги покриваат главите свои.

⁴ Бидејќи земјата напукнала од суша и земјоделците се смутени и ги покриваат главите свои.

⁵ Дури и кошутата, кога ќе роди во полето, ги остава младите свои, зашто нема трева.

⁶ И дивите магариња стојат по високите места и голтаат воздух како чакали; очите им се потемнети, зашто нема трева.

Божјиот народ се моли

⁷ Иако нашите беззаконија сведочат против нас, но Ти, Господи, постапи со нас заради името Твое; големо е нашето отстапништво, згрешивме пред Тебе.

⁸ Надеж Израилева, Спасителе негов во зло време! Зошто си како туѓинец во оваа земја, како патник што дошол да преноќева?

⁹ Зошто си како уморен човек, како јунак што нема сила да спасува? А и покрај сето тоа, Господи, Ти си меѓу нас и името Твое се призива од нас. Не оставај нè!

Божјиот одговор

¹⁰ Така зборува Господ кон овој народ. Бидејќи сакаат да скитаат, не ги запираа нозете свои, Господ не благоволи

кон нив, се сети сега за беззаконијата нивни и ги казнува гревовите нивни.

Лажливи пророци

¹¹ И ми рече Господ: „Немој да се молиш за доброто на овој народ.

¹² Ако постат, нема да го чујам пискотот нивни; и, ако принесат и сепаленица и дар, нема да ги примам; но со меч, со глад, и со помор ќе ги истребам.”

¹³ Тогаш реков: „Господи Боже, еве пророците им кажуваат: меч нема да видите, и глад нема да има кај вас, а ќе ви дадам траен мир на ова место.”

¹⁴ И ми рече Господ: „Пророците про-рокуваат лага во Мое име, Јас не сум ги пратил и не сум им дал заповеди, ниту сум им зборувал; тие ви проповедаат лажни виденија и баења, суета и измислици од своето срце.”

¹⁵ Затоа вака вели Господ за пророците: „Тие пророкуваат во Мое име, но Јас не сум ги испраќал; тие зборуваат: „Меч и глад нема да има во таа земја” - со меч и глад ќе бидат истребени тие пророци.

¹⁶ И народот, кому му пророкуваат, од глад и меч ќе биде кутнат по улиците ерусалимски, и не ќе има кој да ги погребее - нив и жените нивни, синовите нивни и ќерките нивни; и Јас ќе ја излеам врз нив нивната лошотија.”

¹⁷ Па кажи им ги овие зборови: нека се лијат солзи од очите мои дење и ноќе и нека не престануваат, зашто со голем пораз, со тежок удар е поразена девојката, ќерката на мојот народ.

¹⁸ Излегувам по полето, а таму - убиени со меч; влегувам во градот, и ете многумина умираат од глад: дури и пророк и свештеник скитаат по земјата и ништо не знаат.

Молиџа за Еремија

¹⁹ Зар наполно го отрфли Јуда? Зар душата Твоја го замрази Сион? Зошто така нè поразувааш, за да не можеме да се излечиме? Чекаме мир - а нема ништо добро; чекаме време за спасување - а еве, ужаси.

²⁰ Ја признаваме, Господи, нечесноста своја, беззаконијата на нашите татковци дека згрешивме пред Тебе.

12
6,20
Ос 9,4

13
5,12
1 Мојс 3,4

16
6,9
Пс 7,16

17
4,19
Ис 22,4
Лк 19,41

19
Плач 5,22

20
Дан 9,4-19
14,7
Ез 36,22
Пс 24,11

22 ²¹ Не отфрлај нè нас заради името Твое; не понижувај го престолот на Својата слава: сети се, не разрушувај го Твојот завет со нас.

²² Има ли меѓу незнабожечките суетни богови такви, што можат да дадат дожд, или, пак, може ли небото само од себе да лие голем дожд? Зар не си Ти тоа, Господи Боже наш? На Тебе се надеваме, зашто Ти го создаваш сето тоа.

3 *Поѓубување на Јудејциџе*

15 И ми рече Господ: да беа заста-нале пред лицето Мое дури Мојсеј и Самоил, душата Моја пак немаше да се приклони кон тој народ; избркај ги од пред лицето Мое, нека си одат.

² Ако, пак, те прашаат: „Каде да одиме?“ - кажи им: вака вели Господ - кој е за смрт, нека оди во смрт; и кој е за меч - под меч; кој е, пак, за глад - на глад; и кој е за ропство - во ропство.

8 ³ И ќе испратам врз нив четири вида смрт, вели Господ: меч за да ги убива, кучиња, за да ги раскинуваат, небески птици, и полски ѕверови, за да ги изедуваат и истребуваат.

⁴ И ќе направам да се ужасуваат од нив сите земни царства заради она што го изврши Манасија, синот на Јудејскиот цар Езекија, во Ерусалим.

⁵ Зашто, кој ќе те пожали, Ерусалиме, кој ќе ти изјави сочувство, и кој ќе наврати до тебе, за да те праша добро ли ти е?

⁶ Ти Ме остави, вели Господ, отстапи; затоа, ќе ја протегнам Својата рака врз тебе и ќе те погубам; се уморив, простувајќи ти.

⁷ Јас ќе ги одвеам со вејачка пред портите на земјата, ќе ги лишам од деца, ќе го сотрам Мојот народ; но тие нема да се вратат од своите патишта.

⁸ Ќе има кај нив вдовици многу повеќе од морскиот песок; ќе испратам врз нив, врз мајката на младите, уништувач попладне, ненадејно ќе ги опфати страв и ужас.

⁹ Ќе изнемогне онаа што лежи, која родила седум, ќе го предава духот; уште во текот на денот ќе зајде сонцето неј-

зино; таа е смутена и посрамена. И останатите ќе ги предадам на меч пред очите на нивните непријатели, вели Господ.

Жалбиџе на Еремија

¹⁰ Тешко мене, мајко моја, зошто ме роди човек, кој се расправа и се кара со целата земја! Никому не сум давал со лихва и мене никој не ми давал, а сите ме проколнуваат.

¹¹ Господ рече: крајот ќе ти биде добар, и Јас ќе го присилам непријателот твој да постапува со тебе добро во времето на бедата и за време на жалоста.

Непријателот нема да биде ѝоразен

¹² Може ли железо да се скрши, северно железо и бакар?

¹³ Твојот имот и твоите богатства ќе ги предадам на разграбување, без цена, заради сите твои гревови, во сите твои предели.

¹⁴ И ќе те одведам со непријателите твои во земја, што не ја познаваш; зашто оган се разгоре од Мојот гнев, ќе гори над вас.

Поилакиџе на Еремија

¹⁵ О Господи! Ти сè знаеш; сети се за мене и посети ме, и одмазди се за мене на моите гонители; според Својата трпеливост, не погубувај ме; Ти знаеш дека заради Тебе поднесувам потсмев.

¹⁶ Ги најдов зборовите Твои и ги проголтав; Твоето слово ми беше за радост и веселба на срцето мое; зашто името Твое е призивано врз мене, Господи Боже Саваот.

¹⁷ Не, во друштво со подбивачи не сум се веселел: со Твојата тешка рака врз мене седев сам, бидејќи Ти ме разнесе со јарост.

¹⁸ Зошто е толку долготрајна болката моја, и раната моја е толку неизлечива, и никако да се залечи? Зар Ти ќе бидеш за мене како лажлив извор, како неверна вода?

Божјиот одговор

¹⁹ Затоа, вака рече Господ: ако се обратиш, ќе те поставам пак на нозе и ќе

10
20,14

15
Пс 68,7

16
Пс 18,8,10
119,111,131
Јн 4,34
Евр 6,5

18
10,19
46,11
Мих 1,9

5,24
Јов 5,10
Посл. 1,52
Дела 14,17

Пс 98,6

2
14,12
43,11
Откр 13,10

Ез 14,21

4
24,9
Наум 3,6

5
13,14
Наум 3,7
Пс 68,20

6
6,12
51,25
44,22
Амос 7,8

6,4

20 стоиш пред лицето Мое; и, ако го одвоиш скапоценото од безвредното, ќе бидеш како Моја уста. Тие сами ќе се свртуваат кон тебе, а не ти да се обраќаш кон нив.

16,2 Ез 24,16
Мр 19,12
1 Кор 7,26 **20** И за тој народ ќе те направам силен бронзен сид; тие ќе војуваат против тебе, но нема да те победат, бидејќи Јас сум со тебе, за да те спасувам и да те забавувам, вели Господ.

6 22,18
Ез 24,23 **21** И ќе те спасам од рацете на злодејците и ќе те избавам од рацете на насилниците.

9 25,10
Ис 24,8 *Животот и ѝораката на Еремија*

16 И беше упатено слово Господово до мене:

2 Немој да се жениш, ниту да имаш синови и ќерки на ова место.

3 Зашто вака вели Господ за синовите и ќерките, што ќе се родат во ова место, и за мајките нивни, што ќе ги родат и за татковците нивни, што ќе ги добијат во оваа земја:

4 од тешка смрт ќе умрат тие и нема да бидат оплакани, ниту погребани; ќе бидат како ѓубре земно; со меч и со глад ќе бидат истребени, и труповите нивни ќе им бидат храна на птиците небески и на ѕверовите земни.

5 Зашто така вели Господ: не влегувај во дом на оној, кој тагува и не оди да плачеш и да жалиш со него; зашто Јас го одзедов од тој народ Својот мир, милоста и сожалувањето, вели Господ.

6 И ќе умрат и големите и малите во таа земја; и нема да бидат погребани, ниту ќе бидат оплакувани, ниту некој ќе си прави посекотини заради нив, а и нема да се стрижат за нив.

7 За оној што е во жалост нема да се прекршува леб за да биде утешен поради умрениот; и нема да му подадат чаша поради смртта на неговиот татко и неговата мајка.

8 Не влегувај исто така и во кука за веселба, да седиш таму со нив, за да ја деш и да пиеш;

9 зашто така вели Господ Саваот, Бог Израилев: еве, Јас ќе го прекратам гласот на радоста и гласот на веселбата, гласот на младоженецот и гласот на не-

вестата во тоа место пред вашите очи и во ваше време.

10 Кога ќе им ги кажеш на луѓето сите овие зборови, и тие ќе ти речат: „Зошто Господ ја искажа врз нас сета оваа беда, и каква е нашата неправда и кој е нашиот грев, со што згрешивме пред нашиот Господ Бог?“ -

11 Тогаш речи им: поради тоа што вашите татковци Ме оставија, вели Господ, и тргнаа по други богови, ним им служеа и им се поклонуваа, а Мене Ме оставија, и законот Мој не го пазеа.

12 А вие постапувавте уште полошо од татковците ваши и секој од вас живее според своето закоравено зло срце, за да не Ме слушате.

13 Поради тоа ќе ве исфрлам од оваа земја во земја, која не ја познавате ни вие ниту татковците ваши, и таму ќе им служите на други богови дење и ноќе; зашто Јас нема да покажам милост кон вас.

14 Затоа, ете, идат дни, вели Господ, кога нема веќе да се вели: „Жив е Господ, Кој ги изведе синовите Израилеви од египетската земја“,

15 туку - „Жив е Господ, Кој ги изведе Израилевите синови од северната земја и од сите земји, во кои ги беше прогонил.“ Зашто ќе ги вратам во земјата нивна, што им ја дадов на татковците нивни.

16 Ете, Јас ќе пратам многу рибари, вели Господ, и ќе ги ловат; а потоа ќе пратам многу ловци, и тие ќе ги гонат од сите планини и од секој рид и од камени процепи.

17 Зашто очите Мои се врз сите нивни патишта; тие не се сокриени од лицето Мое, и нивната неправда не е сокриена од очите Мои,

18 и двојно ќе им платам за нивната неправда и за нивниот грев, зашто ја осквернија земјата Моја, со труповите на стрвината своја и со гнасотија го исполнија наследството Мое.

Силаџа е од Госјод

19 Господи, сило моја, крепост моја и прибежиште мое во време на неволја! Кај Тебе ќе дојдат народите од земните

10
5,19
Ис 58,2

13
5,19
17,4
5 Мојс 4,28
28,64

15
12,15
24,6
Варух 2,34

16
Ез 12,13
Амос 4,2
Авак 1,15

17
32,19
Ос 7,2
Пс 89,8

19
Пс 27,7
2 Цар 22,3
3,17
12,15
3 Цар 8,43

19
2,8,28
13,25
4 Цар
19,18
31,35
Ез 5,13

17,1 краишта и ќе речат: само лага наследи-
 2,22 ја нашите татковци, суета и она, од кое
 6,7,29 нема никаква полза.
 13,23
 Јов 19,24

2 Може ли човек да си направи бого-
 ви? Тоа не се никакви богови!

21 Затоа, еве, Јас сега ќе ги научам, ќе
 2,20 им ја покажам Својата рака и силата
 Ис 1,29

4 Своја, па ќе познаат дека името Мое е
 5 Мојс Јахве.
 28,48

5 *Господ ќе ја казни Јудеја*

17 Гревот на Јуда е напишан со же-
 Пс 145,3 лезно длето, со врв од дијамант е
 2 Лет 32,8

6 врежан врз плочите на срцето нивно и
 Пс 33,12 врз роговите на нивните жртвеници,
 Јов 20,17
 39,6

7 та синовите нивни да се сеќаваат на
 Пс 17,18 нивните жртвеници и на нивните свети-
 34,9 лишта покрај зелените дрвја, на високи
 84,13 ридови.
 Изреки

3 Мојата гора во полето, имотот твој,
 16,20 и сите твои драгоцености ќе ги преда-
 Сир 34,15

8 дам на разграбување, и твоите идолски
 Ез 47,12 светилишта - за твоите гревови во сите
 твои предели.

4 И самиот ти ќе се лишиш од наслед-
 ството свое, што ти го бев дал, и ќе те
 пратам во ропство кај твоите непријате-
 ли, во земја што ти не ја познаваш, заш-
 то вие го разгоревте огнот на Мојот
 гнев, кој ќе гори вечно.

Надежта нека ви е во Господ

5 Така вели Господ: проклет да е чо-
 векот кој се надева на човек и кој тело-
 то го смета за своја крепост и чие срце
 се одврка од Господ.

6 Тој ќе биде како трескот во пустина
 и нема да види кога ќе дојде доброто, па
 ќе се насели во топли пустински места,
 во земја солена и непогодна за живее-
 ње.

7 Благословен е човекот кој се надева
 на Господ, и кому надежта Му е Господ.

8 Затоа што тој ќе биде како дрво по-
 садено крај води, што ги пушта корења-
 та свои покрај потокот; тоа не стравува
 кога настанува припек; лисјата му се зе-
 лени, и во време на суша не се плаши и
 не престанува да дава плод.

9 Лукаво е човечкото срце повеќе од
 сè и е наполно расипано; кој ќе го раз-
 бере?

10 Јас, Господ, проникнувам во срцето
 и ја испитувам внатрешноста, за да му
 дадам на секого според патот негов и
 според плодовите на делата негови.

11 Како еребица што лежи врз јајца
 што не ги снесла, таков е оној, кој со не-
 правда спечалува богатство; тој ќе го
 остави во половината од животот свој и
 на крајот ќе се открие дека е глупав.

Молиивајќа на Еремија

12 Престолот на славата, возвишен
 уште од почетокот, тоа е нашето свето
 место!

13 Ти си, Господи, надеж Израилева;
 сите оние, кои Те оставаат ќе се засра-
 мат. „Кој отстапува од Мене нека биде
 запишан за под земја, зашто Го остави-
 ја Господа, изворот на жива вода.”

14 Исцели ме Господи, и исцелен ќе
 бидам; спаси ме, и спасен ќе бидам, заш-
 то Ти си моја фалба.

15 Еве, тие ми велат: „Каде е словото
 Господово? Нека дојде!”

16 Јас не одбегнував да станам пастир
 кај Тебе и не го посакував кобниот ден,
 Ти го знаеш тоа; што излезе од устата
 моја, откриено е пред лицето Твое.

17 Не биди страшен за мене, Ти си на-
 деж моја во ден на неволја.

18 Нека се засрамат гонителите мои,
 но јас нема да се посрамам; нека затре-
 перат, а јас нема да затреперам; испра-
 ти врз нив злочест ден и уништи ги со
 двојно уништување.

Сабојтна почивка

19 Така ми вели Господ: оди и застани
 пред портите на синовите народни, низ
 кои влегуваат царевите јудејски и низ
 кои излегуваат, и пред сите ерусалим-
 ски порти,

20 па речи им: цареви јудејски, цела
 Јудеја и сите ерусалимски жители, вие,
 кои влегувате низ овие порти, чујте го
 словото Господово.

21 Вака вели Господ: пазете ги душите
 свои и не носете товар во саботен ден и
 не внесувајте го низ портите ерусалим-
 ски,

22 и не изнесувајте товар од куќите
 свои во саботен ден и не вршете никак-

10
 Јов 34,21
 Евр 4,12-13
 32,19
 Ез 18,30
 Ос 12,2

11
 Пс 38,6
 55,24
 Изреки
 28,8
 Лк 12,20

13
 2,13
 5,19
 Пс 35,9
 Варух 3,12

14
 31,18
 4 Цар 5,7
 Пс 6,2
 103,3
 147,3

16
 1 Сол 2,10

18
 15,15
 20,10
 Пс 34,4

23 ва работа. Саботниот ден сметајте го за свет ден така, како што сум им заповедал на предците ваши,
5,3
19,5
Соф 3,2

25 ²³ кои, пак, не послушаа и не внимаваа, туку станаа тврдоглави, за да не слушаат и да не примаат поука.
18,11
4 Цар 23,2
Јоил 4,20

18,3 ²⁴ И, ако ме послушате, вели Господ, да не носите товар во саботен ден низ портите на овој град и саботата да ја сметате за света, во тој ден не вршејќи никаква работа,
Сир 38,29

6 ²⁵ тогаш низ портите на овој град ќе влегуваат цареви и кнезови, кои ќе седат на Давидовиот престол, кои ќе се возат во коли и ќе јаваат на коњи, тие и кнезовите нивни, Јудејци и ерусалимски жители, тогаш овој град ќе биде вечно населен.
1 Мојс 2,7
Ис 64,7
Јов 10,8-9
Сир 33,13

²⁶ Па ќе доаѓаат од градовите јудејски, од ерусалимската околина и од земјата Венијаминаова, од рамнините, од планините и од југ, и ќе принесуваат сепаленици и жртви, лебен принос, темјан и благодарствени жртви во домот на Господ.

²⁷ Ако, пак, не Ме послушате, да го сметате саботниот ден како свет и да не носите товар, кога влегувате низ ерусалимските порти во саботен ден, тогаш ќе запалам оган пред портите негови, и тој ќе ги проголта куќите ерусалимски и нема да угасне.

Еремија кај грнчарош

18 Слово Господово што дојде до Еремија:

² стани и слези во домот на грнчарот, и таму ќе ти ги кажам зборовите Мои.

³ Слегов во домот на грнчарот, а тој ја вршеше својата работа на тркалото.

⁴ Садот, пак, што го правеше грнчарот од глина, се растури во рацете негови. Но тој одново направи од него друг сад, како што му падна на ум да направи.

⁵ И дојде слово Господово до мене:

⁶ доме Израилев, не можам ли да постапам со вас како овој грнчар? - рече Господ. Ете, како што е глината во рацете на грнчарот, тоа сте и вие во рацете Мои, доме Израилев.

⁷ Понекогаш велах Јас за некој народ и царство дека ќе го искоренам, ќе го згазам и погубам;

⁸ но, ако тој народ, врз кого сум го изрекол тоа, се поврати од лошите свои дела, Јас го одлагам злото, што сум намислил да го направам.

⁹ А понекогаш велах за некој народ и некое царство дека ќе ги подигнам и ќе ги зацврстам;

¹⁰ но, ако тој народ врши зло пред очите Мои и не го послуша гласот Мој, ќе го повлечам доброто, со кое сум намислил да го дарувам.

¹¹ Па така, кажи им на луѓето Јудини и на жителите ерусалимски: вака вели Господ - еве, Јас ви подготвувам зло и смислувам нешто против вас; затоа повратете се секој од својот лош пат и исправете ги патиштата свои и постапките свои.

¹² Но тие велат: „Не надевај се; ние ќе си живееме како што сакаме и секој од нас ќе постапува според своето закоравено зло срце.”

¹³ Затоа вака вели Господ: распрашајте се меѓу народите, дали чул некој нешто слично? Многу гласни дела изврши Израилевата девојка.

¹⁴ Ги напушта ли леванонскиот снег планинските карпи, и секнуваат ли по други места течните студени води?

¹⁵ А Мојот народ Ме остави; кади на суети, се сопнува на своите патишта, ги остава старите патишта, за да оди по патеки, по непрооден пат,

¹⁶ за да ја направи земјата своја ужас, вечен срам, така што секој што ќе минува преку неа да се чуди и да мавта со главата.

¹⁷ Како источен ветар ќе ги распрснам пред непријателот; со грбот, а не со лицето Свое ќе се свртам кон нив во денот на нивната неволја.

Заговор ирошив Еремија

¹⁸ А тие рекоа: „Дојдете да направиме заговор против Еремија; зашто нема да исчезне законот на свештеникот и советот на мудриот и зборот на пророкот, дојдете да го убиеме за да не ги слушаат веќе неговите зборови.”

10
1 Мојс 6,
6-7

11
25,5
26,13
35,15
Зах 1,4

12
3,17

15
2,32

16
25,9
29,18
51,37

18
4 Цар 12,2

20

Пс 34,12
Пс 105,30**Еремија се моли за своите
непријатели**

21

6,11
Пс 108,9

¹⁹ Послушај ме, Господи, и чуј што говорат моите противници.

22

Пс 139,5

²⁰ Треба ли да се враќа зло за добро? А тие ми копаат јама за душата моја. Сети се дека стоев пред лицето Твое, за да зборувам добро за нив, за да го одвратам од нив гневот Твој.

23

12,3
Авак 1,13
Пс 34,22
Пс 108,14
Неем 3,37

²¹ И така, предај ги синовите нивни на глад и направи да загинат од меч; жените нивни да немаат деца и да станат вдовици, мажите нивни да умираат, а младинците нивни да бидат убивани во бој.

19,4

7,6,31
22,3
Пс 105,38
4 Цар 16,3

²² Нека се слуша пискот од куќите нивни, кога ненадејно ќе им испратиш чета насилници; зашто тие ископаа јама, за да ме фатат, и тајно поставија замка за нозете мои.

²³ Но Ти, Господи, им ги знаеш сите нивни сплетки против мене, за да ме убијат; не проштевај ги неправдите нивни, и не бриши го гревот нивни, пред лицето Свое; нека попаѓаат пред Тебе; пресметај се со нив додека си гневен.

Порака ѝреку глинена сџомна

19

Вака рече Господ: оди, купи глинена стомна откај грнчарот; поведи ги со себе најстарите од народот и свештеничките старешини.

² Па излези во долината на синовите Хиномови, која се наоѓа пред Источната Порта, и објави ги таму зборовите, што ќе ти ги кажам,

³ и кажи: цареви јудејски и жители ерусалимски, чујте го словото Господово! Вака вели Господ Саваот, Бог Израилев - еве, Јас ќе испратам врз ова место зло, и кој ќе чуе за тоа, ќе му пиштат ушите,

⁴ зашто Ме оставија и туѓо го направиле ова место, па кадат во него на туѓи богови, кои не ги познавале ни тие, ниту татковците нивни, а ни јудејските цареви; го исполнија ова место со невина крв,

⁵ и му подигнаа светилиште на Ваал, за да ги горат синовите свои со оган како сепаленица за Ваал, што Јас не сум ја заповедал, не сум зборувал и што на ум не Ми доаѓало.

⁶ Затоа, еве, идат дни, вели Господ, кога ова место нема веќе да се наречува Совет, односно долина на синовите Хиномови, туку Крвна Долина.

⁷ И ќе ги осуетам намерите на Јуда и на Ерусалим во ова место и ќе дозволам да паднат од меч пред очите на непријателите нивни и од раката на оние, што ја бараат душата нивна, и труповите нивни ќе им ги дадам како храна на птиците небески и на сверовите земни.

⁸ И ќе го направам овој град за ужас и поруга; и секој, што ќе минува низ него, ќе се чуди и ќе си потсвирнува, гледајќи ги многуте рани неговии.

⁹ И ќе ги нахранам со телата на синовите нивни и со телата на ќерките нивни; и секој ќе го јаде телото на својот ближен кога ќе се наоѓа под опсада и во тесно, кога ќе ги притискаат непријателите нивни и оние, што ја бараат душата нивна.

¹⁰ Па скрши ја стомната пред очите на луѓето, кои ќе дојдат со тебе,

¹¹ и кажи им: вака вели Господ Саваот - така ќе го разбијам тој народ и тој град, како што е скршен овој грнчарски сад, кој веќе не може да стане цел, и ќе ги погребуваат во Совет, поради немање место за погребување.

¹² Така ќе постапам со тоа место, вели Господ, и со неговите жители; и тој град ќе го направам сличен на Совет.

¹³ А куќите на Ерусалим и куќите на царевите јудејски - ќе бидат нечисти како местото Совет: зашто врз покривите на сите куќи кадеа на целата војска небесна и извршуваа преливи на туѓи богови.

**Еремија зборува во дворот на
храмот**

¹⁴ Тогаш дојде Еремија од Совет, каде што го беше испратил Господ да пророкува, и застапа во дворот на домот Господов и му рече на сиот народ:

¹⁵ вака вели Господ Саваот, Бог Израилев - еве, ќе испратам врз овој град и врз сите нивни градови секако зло, што го изреков против него, бидејќи тие се тврдоглави и не ги слушаат зборовите Мои.

6

7,32

7

Ис 19,3
3 Мојс
26,17

8

49,17

9

3 Мојс
26,29
4 Цар 6,29
Ез 5,10
Варух 2,3

11

Ис 30,14
Плач 4,2

13

1,16
32,29
44,17-19

15

7,26
5 Мојс
10,16
Дела 7,51

ЕРЕМИЈА

20,2

4 Цар
15,35*Пашхур го зајџвора Еремија*

20 Кога Пашхур, синот Имеров, свештеник и надзорник во домот

Господов, чу дека Еремија ги изговорил тие пророчки зборови,

5 ² го фати пророкот Еремија и нареди да го бијат и да го врзат за столбот на срамот, што беше до горните порти Венијаминови кај домот Господов.

7 ³ Но утредента Пашхур го ослободи

8 Еремија, а Еремија му рече: „Господ те нарече не Пашхур, туку „Ужас отсекаде“!

9 ⁴ Зашто вака рече Господ: еве, ќе те направам ужас за тебе самиот и за сите твои пријатели, и ќе паднат во бој од непријателите свои и очите твои ќе го видат тоа. И сите Јудејци ќе ги предадам во рацете на вавилонскиот цар, кој ќе ги одведе во Вавилон и ќе ги убие со меч.

10 ⁵ И ќе го продадам сето богатство на тој град, сиот имот негов и сите негови драгоцености; и сите ризници на царевите јудејски ќе ги дадам на неговите непријатели, што ќе ги разграбаат, ќе ги земат и ќе ги однесат во Вавилон.

⁶ И ти Пашхуре, и сите што живеат во твојата кука, ќе отидете во ропство; ќе отидеш во Вавилон, таму ќе умреш и таму ќе бидеш погребан, та и сите твои пријатели, на кои лажно им пророкуваше.”

Еремија Му се жали на Госџод

⁷ Господи, ти ме надви, и јас сум надвиен; Ти си посилен од мене и ме победи, а јас секој ден станувам за потсмев, секој се шегува со мене.

⁸ Затоа, штом ќе почнам да зборувам, зборувам за насилство, зборувам за разорнување, бидејќи словото Господово стана за мене поруга и секојдневен потсмев.

⁹ Па си реков: нема веќе да спомнувам за Него, ниту ќе зборувам во Негово име; но во срцето како да имам распален оган, затворен во коските мои, и се измачував да го задржам - но не можев.

¹⁰ Бидејќи слушав клевети од мнозина, ужаси насекаде! Пријавете го, и ние ќе го обвиниме. Сите, што живееја со

мене во мир, сега ме демнат, нема ли некаде да погрешам: „Можеби, велат, тој ќе се улови, и ние ќе го победиме и ќе му се одмаздиме.”

¹¹ Но со мене е Господ како страшен јунак; затоа моите гонители ќе се сопнат и нема да ме победат; многу, многу ќе се засрамат, зашто ќе бидат поразени; срамот ќе биде вечен, нема никогаш да биде забораен.

¹² Господи на силите, Ти го испитуваш праведникот и ја гледаш утробата и срцето негово. Дозволи да ја видам одмаздата Твоја над нив, зашто Тебе Ти го доверив делото свое.

¹³ Пејте Му на Господ, фалете Го Господа, зашто Тој ја спасува душата на бедниот од рацете на злодејците.

¹⁴ Проклет да е денот во кој се роди; денот, во кој ме роди мојата мајка, нека не е благословен!

¹⁵ Проклет да е човекот кој ја пренесе веста до татко ми и му рече: „Ти се роди син” и со тоа многу го зарадува.

¹⁶ И со тој човек да стане она што стана со градовите кои Господ ги разруши и не ги пожали; нека слуша тој пискот наутро и напладне - плач,

¹⁷ затоа што не ме уби уште во утробата, така што мајка ми да станеше мој гроб и утробата нејзина да останеше вечно бремена.

¹⁸ Зошто излегов од утробата, за да гледам маки и таги и дните свои да ги минам во срам?

Госџод џројшв Ерусалим

21 Слово, кое дојде од Господ до Еремија, кога царот Седекија го испрати до него Пашхур, синот Мелхив, и свештеникот Софонија, син на Масаеја, за да му кажат:

² „Прашај Го Господа за нас, зашто вавилонскиот цар Навуходоносор војува против нас; можеби Господ ќе направи со нас некое од Своите чуда, за да си отиде тој од нас!”

³ И им рече Еремија: ова кажете му го на Седекија -

⁴ вака вели Господ, Бог Израилев - еве, Јас ќе ги свртам назад воените оружја, што се во вашите раце, со кои

19

Мк 3,2

11

32,18

Ис 42,13

17,18

Пс 39,14

12

2 Лет 16,9

11,20

Пс 36,5

13

Пс 95,1

148,1

15,21

39,17

Пс 96,10

14

Јов 3,3

17

Јов 3,11

18

Јов 3,10,20

21,2

37,7

4 Цар

22,13

Пс 104,2,5

5 се биете со вавилонскиот цар и против
32,37 Халдејците, кои ве опседнуваат наоко-
7 лу, надвор од сидовите, и ќе ги собирам
13,14 во средината на градот;
15,5
16,5

⁵ и Сам ќе војувам против вас со про-
тегната рака и со силна десница, со гнев
и со јарост и со голема лутина.

10 ^{44,11} ³ И ќе поразам сè, што живее во тој
Ез 14,8 град - и луѓето и добитокот; од голем
Амос 9,4 помор ќе изумрат тие.

12 ^{22,3,13} ^{4,4} ^{7,20} ^{Амос 5,6} ^{Наум 1,2,6} ^{50,31} ^{Наум 2,13} ^{3,5} ⁵ А потоа, вели Господ, јудејскиот цар
Седекија, слугите негови, народот и си-
те преживеани од помор во тој град, од
меч и од глад, ќе ги предадам во рацете

на Навуходоносор, царот вавилонски,
во рацете на нивните непријатели и во
рацете на оние, кои ја бараат душата
нивна, и тој ќе ги сотре со остар меч и
нема да ги поштеди, нема да ги пожали
и нема да се смилостиви над нив.

⁸ Па кажи му на тој народ - вака вели
Господ: еве, Јас поставувам пред вас пат
кон живот и пат кон смрт,

⁹ оној, што ќе остане во тој град, ќе
умре од меч, глад и помор, а кој ќе из-
лезе и ќе им се предаде на Халдејците,
што го опсадуваат, ќе остане жив - жи-
вотот ќе му биде како воен плен;

¹⁰ зашто Јас го свртев лицето Свое
против тој град, вели Господ, за зло, а
не за добро; тој ќе биде предаден во ра-
цете на вавилонскиот цар, и тој ќе го
изгори со оган.

Предујредување од Господ до царот на Јудеја

¹¹ Зборувај и кон домот на јудејскиот
цар: чујте го словото Господово -

¹² доме Давидов, така вели Господ: де-
лете правда рано изутрина и избавете го
угнетуваниот од рацете на угнетувачот,
за да не избувне оган од јароста Моја и
да се разгори поради вашите лоши дела,
што никој не ќе може да го угасне.

¹³ Еве, Јас сум против тебе, ти што се-
диш, како на карпа во долината, вели
Господ, против вас сум - вие кои велите:
„Кој ќе излезе против нас и кој може да
влезе во нашите живеалишта?“

¹⁴ Но, Јас ќе ве казнам според пло-
дите на делата ваши, вели Господ, и ќе
запалам оган во вашата гора, која ќе
проголта сè што постои околу неа.

Господ ќе го казни царот на Јудеја

22 Вака вели Господ: слези во до-
мот на царот Јудин, и искажи го
таму ова слово,

² па кажи: чуј го словото Господово,
царе јудејски, ти, кој седиш на Давидо-
виот престол, ти и твоите слуги и луѓе-
то твои, кои влегуваат низ овие порти.

³ Вака вели Господ: извршувајте суд и
правда и спасувајте го угнетуваниот од
рацете на угнетувачот и не притеснувај-
те го придојдениот, како ни сиракот ни
вдовицата, и не проливајте невина крв
на ова место.

⁴ Зашто, ако го исполнувате ова сло-
во, низ портите на овој дом ќе влегуваат
цареви, кои ќе седат наместо Давид на
престолот негов, кои ќе се возат во коли
и ќе јаваат на коњи, тие и слугите нивни
и луѓето нивни.

⁵ Ако, пак, не ги послушате овие збо-
рови, жив сум Јас, вели Господ, дека
овој дом ќе запусте.

⁶ Зашто, така вели Господ за домот на
јудејскиот цар: ти си за Мене Галаад и
леванонски врв; но Јас ќе направам од
тебе пустина, и градовите твои ќе ста-
нат ненаселени;

⁷ и ќе повикам против тебе истребите-
ли, секој со своето оружје - и тие ќе ги
исечат твоите најубави кедри и ќе ги
фрлат во оган.

⁸ И многу народи ќе минуваат низ
овој град и ќе се прашуваат еден со
друг: „Зошто Господ така постапи со
овој голем град?“

⁹ И ќе си одговорат - „Зашто тие го
оставија заветот на Господ, нивниот
Бог, и се поклонија на други богови и
ним им служеа.“

За смртта на царот Јоахаз

¹⁰ Не плачете за умрениот¹ и не жа-
лете за него; туку горко плачете за оној,

14
17,10
21,12

22,2

7,2
17,20
22,29
34,4

3

7,6
2 Mojc
22,21-22

6

Зах 10,10

7

6,4
12,3
Ис 13,3
22,15,23
Ис 37,24

8

5,19
19,8
5 Mojc
29,24-26

9

13,10

10

2 Лет
35,24-25

¹ 22,10. Се однесува на царот Јошија, убиен во 609 година пред Христос во Мегидо.

13 што оди во ропство, зашто тој веќе нема да се врати и нема да го види својот роден крај.

Мих 3,10
Авак 2,12
Сир 21,8
Јк 5,4

16 ¹¹Зашто вака вели Господ за Селум 22,11. , синот на јудејскиот цар Јошија, кој царуваше по татко си Јошија, и кој излезе од тоа место: тој веќе нема да се врати во него,

9,23
Ос 6,6
17
Пс 118,36
26,15
4 Цар
21,16

¹²Но ќе умре таму, каде што го одведоа како роб, и нема веќе да ја види оваа земја.

18

16,6
Пс 77,64

За царот Јоаким

¹³Тешко му на оној, кој гради своја кука со неправда, и свои соби - со беззаконие, кој го присилува ближниот свој да му работи без награда и не му дава плата,

19
15,3
2 Цар
17,13

¹⁴кој вели - ќе си направам голема кука и широки соби, и кој отвора прозорци, ги обложува со кедр и ги бојадисува со црвена боја.

¹⁵Мислиш ли дека си цар, затоа што си се оградил со кедр? Татко ти јадеше и пиеше, но вршеше суд и правда, па затоа му беше добро.

¹⁶Тој го бранеше правото на бедниот и на сиромавиот, и затоа му беше добро. Зар не значи тоа дека некој Ме познава? - вели Господ.

¹⁷Но твоите очи и твоето срце се свртени само кон корист за себеси и кон проливање невина крв, за да угнетуваш и присилуваш.

¹⁸Затоа, вака вели Господ за Јоаким, синот на јудејскиот цар Јошија: нема да го оплакуваат - „О брате!“ и „О сестро!“, нема да го оплакуваат: „О господаре!“ и „О негово величие!“

¹⁹Како магаре тој ќе биде погребан; ќе го изнесат и ќе го фрлат далеку од ерусалимските порти.

Царот Јоаким и Ерусалим

²⁰Качи се на Ливан и извикај, подигни го гласот свој на Башан и викни од Аварим, зашто погубени се сите твои пријатели.

²¹Јас ти зборував, кога ти беше добро, но ти рече: нема да послушам. Такво

беше твоето поведение уште од младоста, ти не го слушаше гласот Мој.

²²Сите твои пастири ветар ќе ги одвее, а пријателите твои во ропство ќе отидат и тогаш ти ќе бидеш посрамен и понижен за сите твои злодела.

²³Ти, кој живееше на Ливан и си свил гнездо во кедрите, колку ли ќе офкаш, кога ќе те постигнат болки, како кај породилка!

²⁴Се колнам во Својот живот, вели Господ: да ми беше јудејскиот цар Конија, синот на Јоаким, прстен на десната рака Моја, и оттаму ќе те откинам,

²⁵и ќе те предадам во рацете на оние, кои ја бараат душата твоја, и во рацете на оние, од кои се плашиш, во рацете на вавилонскиот цар Навуходоносор и во рацете на Халдејците.

²⁶Па ќе те исфрлам тебе и твојата мајка, која те родила, во туѓа земја, каде што не сте се родиле, и таму ќе умрете.

²⁷А во земјата, каде што душата нивна ќе копнее да се врати, таму нема да се вратат.

²⁸„Зар тој човек, Конија, е презрено суштество, отфрлен и несакан сад, та тој и племето негово беа фрлени во земја што не ја познавале?“

²⁹О, земјо, земјо, земјо, чуј го словото Господово!

³⁰Така вели Господ: запишете го овој човек како лишен од деца, како човек со злочести дни, зашто никој од племето негово веќе нема да седи на престолот Давидов и нема да владее во Јудеја.

Против лажните духовни пастири

23 Тешко им на пастирите, што ги погубуваат и растураат овците на Моето стадо, вели Господ.

²Затоа вака вели Господ, Бог Израилев, кон пастирите, кои го пасат народот Мој: вие ги растурихте овците Мои, ги упропастивте и не се грижите за нив; еве, Јас ќе ве казнам за вашите злосторства, вели Господ.

³И ќе го собирам остатокот од Моето стадо, од сите земји каде што ги бев из-

22
22,20

23
30,6
Ис 42,14

26
16,13
22,28
4 Цар
24,15

28
19,10
48,38
Пс 30,12
Сир 21,14

30
22,22
36,30
1 Лет 3,
17-24

23,1
10,21
50,6

5 гонил, и ќе ги вратам во трлата нивни, па ќе се плодат и ќе се размножуваат.

6 И ќе поставам над нив пастири, што

ќе ги пасат, и тие нема веќе да се плашат, ниту ќе треперат и нема да се губат, вели Господ.

7 Еве, доаѓа времето, вели Господ, и ќе му издигнам на Давид фиданка, и ќе се зацари Цар, Кој ќе постапува мудро и ќе суди праведно на земјата.

8 Во дните Негови Јуда ќе се спаси, и Израил ќе живее безопасно; и еве, - Неговото име со кое ќе Го именуваат е

„Господ - Нашата правда!“

9 Затоа, еве, идат дните, вели Господ, кога веќе нема да се зборува: „Жив Господ, Кој ги изведе синовите Израилеви од земјата египетска“,

10 туку „Да е жив Господ, Кој го изведе и Кој го доведе племето на домот Израилев од северната земја и од сите земји, каде што ги беше изгонил“, и тие ќе живеат во земјата своја.

11 Поради пророците срцето ми се кине во мене, сите коски ми се тресат, јас сум како пијан, како човек што го фатило виното, заради Господа и заради Неговите свети зборови,

12 зашто земјата се наполни со прелубници, и земјата плаче поради проклетството; се исушиле пасиштата по пустините, зашто стремежот им е зло, а силата нивна - неправда;

13 бидејќи и пророкот и свештеникот се безбожни: дури и во домот Мој го забележав бесчестието нивно, вели Господ.

Казна за неверниџе духовни ѱасѱири

14 Затоа патот нивни ќе биде лизгаво место во темнината - ќе ги туркаат и тие ќе паѓаат таму; зашто Јас ќе испратам врз нив беда во годината, кога ќе ги казнам, вели Господ.

15 А кај пророците во Самарија видов безумие, тие пророкуваат во името на Ваал и го воведуваат во заблуда народот Мој, Израил.

16 А кај пророците во Ерусалим гледам нешто уште пострашно: тие прелубодејствуваат и одат во лага, ги поткрепуваат рацете на злодејците, та никој од

нив да не се откаже од бесчестието свое; сите тие се пред Мене како Содом, а жителите негови - како Гомора.

17 Затоа вака вели Господ Саваот за пророците: еве, ќе ги нахранам со пелин и ќе ги напојам со затруена вода, поради тоа што од ерусалимските пророци се разнесе безбожие по целата земја.

Господ предупредува

18 Така вели Господ Саваот: немојте да ги слушате зборовите на пророците, кои ви пророкуваат - тие ве лажат, кажуваат измислени работи од срцето свое, а не она што доаѓа од устата Господова.

19 Постојано им зборуваат на оние, кои не Ме почитуваат: „Господ рече, мир ќе имате.“ И на секого кој се управува според тврдокорноста на срцето свое, велат: „Зло нема да ве снајде.“

20 Зашто, кој е тој што присуствувал на советот на Господ, па видел и го чул словото Негово? Кој го разбрал Неговото слово и кој го чул тоа?

21 Еве, иде бурата Господова со јарост, бура страшна, и ќе се свие врз главата на безбожниците.

22 Гневот Господов нема да се одврати сè додека Тој не ги изврши и додека не ги исполни замислите на Своето срце; во последните дни тоа наполно ќе го разберете.

23 Јас не ги праќам тие пророци, а самите се беа растрчале; Јас не им зборував, а тие пророкуваа.

24 Да беа стоеле во советот Мој, тие ќе му ги објавеа на Мојот народ зборовите Мои и ќе го отклонеа од неговиот лош пат и од неговите лоши дела.

25 Зар Јас сум Бог само одблизу, вели Господ, а не Бог и оддалеку?

26 Може ли човек да се сокрие на место тајно, каде што Јас не би го видел? - вели Господ. Зар не ги исполнувам Јас небото и земјата - вели Господ.

27 Јас слушав што зборуваат пророците, кои во името Мое пророкуваат лага. Тие велат: „Ми се сони, ми се сони.“

28 До кога ќе трае тоа во срцето на пророците, кои пророкуваат лага, кои пророкуваат измама од срцата свои?

15

5 Мојс
32,32

16

14,14
Плач 2,14

19

4,11
22,22
Ис 29,6
Наум 1,3

21

23,32
27,15

22

23,18

24

Пс 138,7-12
Дела 7,49

26

14,14

32 ^{7,8} Тие мислат дека преку своите со-
^{14,14-15} ништа, што си ги раскажуваат еден на
^{23,21} друг, ќе го доведат Мојот народ дотаму,
^{29,32} да го заборави името Мое, како што го
36 заборавајќи татковците нивни името Мое
^{Мт 15,6} заради Ваал!

²⁸ Пророкот што видел сон, нека го
раскаже како сон, а во кого е словото
Мое, нека го каже верно словото Мое.
Што заедничко има плевата со пченица-
та? - вели Господ.

²⁹ Зар не е Моето слово како оган, ве-
ли Господ, и не е ли како чекан што кр-
ши карпа?

³⁰ Затоа, еве, Јас сум против пророци-
те, вели Господ, кои ги крадат зборови-
те Мои еден од друг.

³¹ Еве, Јас сум против пророците, ве-
ли Господ, кои го креваат својот јазик и
велат: „Тој рече.“

³² Еве, Јас сум против пророците на
лажни соништа, вели Господ кои ги ка-
жуваат и преку своите измами и итрини
го заблудуваат Мојот народ, кога Јас не
сум ги пратил, ниту сум им заповедал;
затоа тие не донесуваат никаква полза
за тој народ, вели Господ.

³³ Ако те праша тој народ, или про-
рок, или свештеник: какво е бремето од
Господ? а ти кажи му - „Вие сте бреме.
Јас ќе ве напуштам,” вели Господ.

³⁴ Ако пророкот, или свештеникот,
или народот каже: „Тоа е бреме од Гос-
под”, Јас ќе го казнам тој човек и домот
негов.

³⁵ Туку вака да кажувате еден на друг
и брат брату: „Што одговори Господ?”
или - „Што вели Господ?”

³⁶ А тој збор: „Бреме од Господ”, не
употребувајте го во иднина, зашто на
таков човек бреме ќе му биде неговиот
збор, бидејќи вие ги изопачувате зборо-
вите на живиот Бог, Господ Саваот, на-
шиот Бог.

³⁷ Вака прашувај пророк: „Што ти од-
говори Господ?” или - „Што рече Гос-
под?”

³⁸ Ако пак сè уште велите: „Бреме од
Господ”, тоа така вели Господ, поради
тој збор што го кажувате - „Бреме од
Господ”, кога пак, Јас ве пратив да не
велите „Бреме од Господ”,

³⁹ еве затоа ќе ве заборавам на полно,
ќе ве оставам и ќе го отфрлам од лице-
то Свое овој град, кој ви го дадов вам и
на татковците ваши.

⁴⁰ И врз вас ќе испратам вечна поруга
и вечен срам, кој нема да се заборава.

Видение за две кошници со смокви

24 Господ ми покажа две кошници
со смокви, поставени пред хра-
мот Господов, откако вавилонскиот цар
Навуходоносор го изведе од Ерусалим
заробениот јудејски цар Јехонија, синот
Јоакимов, и јудејските кнезови со дрво-
делците и ковачите и ги одведе во Вави-
лон;

² едната кошница беше полна со мно-
гу добри смокви, какви што се раните
смокви, а втората кошница - со смокви,
многу лоши, кои поради лошиот вкус не
можеа да се јадат.

³ И ме праша Господ: што гледаш,
Еремија? - Јас одговорив; убавите смок-
ви се многу добри, а лошите - многу ло-
ши, така што не можат да се јадат, заш-
то не се вкусни воопшто.

⁴ И дојде слово Господово до мене:

⁵ вака вели Господ, Бог Израилев - ка-
ко овие добри смокви Јас ќе ги препоз-
наам добрите изгнаници јудејски, што
ги истерав од ова место во земјата Хал-
дејска.

⁶ И ќе ги свртам кон нив очите Мои за
нивно добро и ќе ги вратам во оваа зем-
ја, и ќе ги подигнам, нема да ги соси-
пам, и ќе ги посадам, а не да ги искоре-
нам;

⁷ и ќе им дадам срце, за да знаат дека
Јас сум Господ, и тие ќе бидат Мој на-
род. Јас пак ќе им бидам нивни Бог,
зашто тие ќе се обратат кон Мене од сè
срце.

⁸ А за лошите смокви, кои не можат
да се јадат поради нивниот вкус, така
вели Господ: такви ќе ги направам ју-
дејскиот цар Седекија и кнезовите него-
ви, и другите ерусалимци, што ќе оста-
нат во оваа земја и што ќе живеат во
египетската земја;

⁹ и ќе ги предадам на зло и тешко
страдање во сите земни царства, за по-
руга и за приказ, за потсмев и за прок-

24,1

22,28
4 Цар
24,15
Амос 8,1

2

29,17

5

29,11

7

9,23
30,22
32,39
2 Мојс 6,7
5 Мојс
26,18

9

44,8
49,13

10 летство по сите места, каде што ќе ги растурам.

25,4 ^{25,5 29,17} ¹⁰ Па ќе испратам врз нив меч, глад и помор, додека не ги истребам од земјата што им ја дадов ним и на татковците нивни.

5 ^{35,15} *Седумдесетї години ѿрогонїѿво*

6 ^{7,6,18} **25** Слово што дојде до Еремија за сиот јудејски народ, во четврта-

7 ^{32,29 5 Мојс 31,29} та година на јудејскиот цар Иоаким, синот Йошиев. Тоа беше првата година на вавилонскиот цар Навуходоносор,

10 ^{16,9 33,11} кое пророкот Еремија го изрече пред сиот јудејски народ и пред сите ерусалимски жители, велејќи:

³ од тринаесеттата година на јудејскиот цар Йошија, синот Амонов, па до денес, ете веќе дваесет и три години, доаѓа до мене слово Господово, и јас од рано утро ви зборував, но вие не послушавте.

⁴ Господ ги праќаше кај вас сите Свои слуги - пророците, од рано утро ги испраќаше, и вие не послушавте и не го наклонивте увото свое за да слушате.

⁵ Тие ви велеа: „Отклонете се секој од својот лош пат и од своите лоши дела и живејте во земјата, која Господ ви ја даде вам и на вашите татковци од векот довека;

⁶ и не одете по други богови, за да им служите и да им се поклонувате, и не разгневувајте Ме со делата на рацете свои, па нема да ви направам зло.”

⁷ Но вие не Ме послушавте, вели Господ, и Ме разгневувавте со делата на рацете свои, за свое зло.

⁸ Затоа, така вели Господ Саваот: поради тоа што не ги послушавте зборовите Мои,

⁹ еве, Јас ќе пратам и ќе ги зеам сите северни племиња, вели Господ, и ќе испратам до вавилонскиот цар Навуходоносор, Мојот слуга, и ќе ги доведам против оваа земја и против жителите нејзини и против сите соседни народи; и наполно ќе ги истребам и ќе ги направам за ужас, за потсмев и за вечна пустош.

¹⁰ И ќе ги прекратам во нив гласот на радоста и гласот на веселбата, гласот на

младоженецот и гласот на невестата, звукот од воденичниот камен и светилната од светилото.

¹¹ И целата таа земја ќе стане пустина и ужас; и тие народи ќе му служат на вавилонскиот цар седумдесет години.

¹² А кога ќе се исполнат седумдесетте години, ќе го казнам вавилонскиот цар и оној народ, вели Господ, за нивното беззаконие, и земјата Халдејска ќе ја направам вечна пустина.

¹³ И ќе ги исполнам над таа земја сите Мои зборови, што ги реков против неа, сè што е напишано во оваа книга, што Еремија пророчки го кажа против тие народи.

¹⁴ Зашто и нив ќе ги поробат многубројните народи и големи цареви. И Јас ќе им платам според нивните постапки и според делата на рацете нивни.

Божјиот ѝнев

¹⁵ Зашто така ми рече Господ, Бог Израилев: земи ја од раката Моја оваа чаша со вино од јарост и напој ги од неа сите народи, кај кои ќе те пратам.

¹⁶ И тие ќе пијат, и нека се смутат и избежумат, кога ќе го видат мечот, што ќе го пратам против нив.

¹⁷ Ја зедев чашата од раката Господова и ги напоив од неа сите народи, кај кои Господ ме прати:

¹⁸ Ерусалим и градовите јудејски, и царевите негови, и кнезовите негови, за да ги опустошам и направам ужас, потсмев и проклетство, како што се гледа сега;

¹⁹ фараонот, египетскиот цар, слугите негови, кнезовите негови и сиот народ негов;

²⁰ сиот измешан народ, и сите цареви на земјата Уц, и сите цареви на земјата филистејска, Ашкелон и Газа, Екрон и другите делови на Ашдод,

²¹ Едом, Моав и Амоновите синови,

²² сите цареви на Тир и сите цареви на Сидон, царевите над островите, што се наоѓаат отаде морето,

²³ Дедан, Тема, Буз и сите што ги бричат главите свои,

²⁴ сите цареви на Арабија и сите цареви на народите од разни племиња, кои живеат во пустината,

12
29,10
2 Лет 36,21

14
17,10
Пс 27,4
62,13

16
25,27
50,35-37

26 ²⁵ сите цареви на Замвриј и сите цареви на Елам, сите цареви на Мидија,

27 ²⁶ сите цареви на север, блиски и далечни, и сите земни царства што постојат на земјата, а царот на Шешах ќе пие

29 по нив.

²⁷ Па кажи им: вака вели Господ Саваот, Бог Израилев - пијте и опијте се, повраќајте и паднете, и не станувајте, кога ќе го видите мечот, што ќе го испратам против вас.

31 ²⁸ Ако се откажат, пак, да пијат од чашата од раката твоја, тогаш кажи им: вака вели Господ Саваот - морате да пиете.

33 ²⁹ Зашто, еве, на овој град, над кој се призива името Мое, почнувам да му нанесувам зло; па зар вие ќе останете неказнети? Не, нема да останете неказнети; бидејќи Јас повикувам меч против сите, што живеат на земјата, вели Господ Саваот.

34 ³⁰ Затоа пророкувај им ги сите овие зборови и кажи им: Господ ќе загрми од висините и од Своето свето живеалиште; ќе издигне глас, ќе загрми страшно против својот насад; како оние што гмечат грозје, ќе извика против сите, што живеат по земјата.

³¹ Писок ќе одекнува по сите краишта земни, бидејќи Господ им суди на сите народи: Тој ќе му суди на секое тело, а нечесните ќе ги предаде на меч, вели Господ.

Навесџување на зло

³² Така вели Господ Саваот - ете, злото ќе мине од народ кон народ, и голем виор ќе се подигне од краиштата земни.

³³ А во оној ден ќе има погубени од Господ од едниот крај на земјата до другиот; тие нема да бидат оплакани, ниту прибрани, ниту погребани, туку ќе бидат како губре по земјата.

Казна за Јудејскиите водачи

³⁴ Плачете пастири, и офкајте, посипете се со пепел, водачи на стадото; зашто дојдоа деновите ваши, да бидете заклани и расфрлани, па ќе паднете како скапоцен сад.

³⁵ И не ќе има прибежиште за пастирите и спас за водачите на стадото.

³⁶ Ќе се слуша пискот од пастирите и плач од водачите на стадото, бидејќи Господ ќе ги опустоши пасиштата нивни.

³⁷ Јароста на гневот Господов ќе ги истреби мирните трла.

³⁸ Како лав го остави живеалиштето Своје; а земјата им стана пустина од јароста на пустошникот и од Неговиот огнен гнев.

Еремиина беседа за ѱокајание

26 Во почетокот од царувањето на јудејскиот цар Јоаким, син Јошиев, дојде ова слово од Господ.

² Вака вели Господ: застани во дворот на домот Господов и кажи им ги на сите градови во Јудеја, кои доаѓаат да се поклонат во домот Господов, сите оние зборови што ќе ти заповедам да им ги кажеш; ниеден збор да не пропуштиш.

³ Можеби тие ќе те послушаат и ќе се отклони секој од својот лош пат, па тогаш Јас ќе го повлечам злото, што сум намислил да им го направам за нивните лоши работи.

⁴ И речи им - вака вели Господ: ако не Ме послушате, и не одите по Мојот закон, што ви го дадов,

⁵ и не ги примате зборовите на Моите слуги, пророците, кои ги праќам кај вас, а ги праќам од рано утро, и кои вие не ги слушате -

⁶ тогаш со овој дом ќе направам исто што со Силом, и овој град ќе го предадам на проклетство на сите земни народи.

Еремија ѱред Суд

⁷ Свештениците и пророците и сиот народ го слушаа Еремија, кога ги зборуваа овие зборови во домот Господов.

⁸ А кога Еремија кажа сè, што му беше заповедал Господ да му каже на сиот народ, свештениците и пророците и сиот народ го фатија и рекоа: „Заслужуваш смрт,

⁹ бидејќи пророкуваш во името на Господ и велиш - овој дом ќе стане како Силом и овој град ќе запусте и ќе оста-

35
Амос 2,14

37
Пс 93,17

38
49,19
4,26
25,16,29

26,2
51,45
Откр 22,19

3
18,8
25,5
26,13

4
5 Mojc
28,15

5
7,25

6
44,8.12.22

12 не без жители!” И сиот народ се собра околу Еремија во домот Господов.

13 ¹⁰ Кога го чуја тоа кнезовите јудејски, дојдоа од царскиот дом, во домот Господов и седнаа пред влезот на новите порти на домот Господов.

14 ¹¹ Тогаш свештениците и пророците

15 вака им рекоа на кнезовите и на сиот народ: „Овој човек заслужува смрт, затоа што пророкува против овој град; а

18 тоа го чувте со ушите свои!”

19 ¹² И им рече Еремија на сите кнезови и на сиот народ: „Господ ме прати да пророкувам против овој дом и против овој град со сите зборови, што ги чувте;

¹³ па така, исправете ги патиштата и делата ваши и послушајте го гласот на Господ, вашиот Бог, и Господ ќе го повлече злото, што го изрече против вас.

¹⁴ А што се однесува до мене, еве, јас сум во ваши раце; правете со мене, што сметате дека е добро и право;

¹⁵ само знајте добро дека, ако ме убие, ќе земете невина крв врз себе и врз овој град и врз жителите негови, зашто навистина, Господ ме прати кај вас да ви ги кажам на ушите ваши сите овие зборови.”

¹⁶ Тогаш кнезовите и сиот народ им рекоа на свештениците и на пророците - овој човек не потпаѓа под смртна пресуда, затоа што тој ни зборува во името на Господ, нашиот Бог.

¹⁷ И некои од старешините месни станаа и му зборуваа на целото собрание:

¹⁸ „Михеј од Морешет пророкуваше во деновите на јудејскиот цар Езекија и му зборуваше на сиот јудејски народ: вака вели Господ Саваот - Сион ќе биде разоран како нива, и Ерусалим ќе стане куп урнатини, и гората на овој дом како шумовит рид.

¹⁹ Па зар го уби заради тоа јудејскиот цар Езекија и цела Јудеја? Па зар не се уплаши тој од Господ и зар не Го замоли Господа, и Господ го повлече злото, што беше го изрекол против нив; а треба ли ние сега да навлечеме такво големо зло врз душите свои?

Пророкој Урија

²⁰ Пророкуваше во името на Господ и некој Урија, синот на Шемаја, од Кирјат-Јарим, пророкуваше против овој град и против оваа земја со истите зборови, како сега Еремија.

²¹ Кога ги чуја тие зборови царот Јоаким и сите негови големодостојници, и сите кнезови, побараа да го убијат. А кога го разбра тоа, Урија се уплаши и побегна, па отиде во Египет.

²² Но царот Јоаким испрати по него луѓе и во Египет: Елнатан, синот Ахборов, и некои други со него.

²³ И го изведеа Урија од Египет, па го доведоа кај царот Јоаким, и тој го уби со меч, а трупот негов го фрли кај гробиштата на обичните луѓе.”

²⁴ Но раката на Ахикам, синот Сафанов, беше покрај Еремија и не го даде во рацете на народот, за да биде убиен.

Еремија ги ѝовикува царевите да се ѝокорат ѝод јаремот на Вавилон

27 Во почетокот од царувањето на јудејскиот цар Јоаким, син Јошиев, дојде слово Господово до Еремија.

² Вака ми рече Господ: направи си јажиња и јарем, па стави ги околу вратот.

³ И прати исто такви до царот на Едом, до моавскиот цар, до царот на синовите Амонови, до тирскиот цар и до царот на Сидон, по пратеници, што дошле во Ерусалим кај јудејскиот цар Седекија,

⁴ и поракај им да им кажат на господарите свои - вака вели Господ Саваот, Бог Израилев - кажете им го ова на вашите господари:

⁵ ја создадов земјата, човекот и животните, што се по земјината топка, со големата Своја сила и со Својата крената рака, па му ја давам на оној, кому сакам.

⁶ А, еве, сега, сите тие земји ги предавам во раката на вавилонскиот цар Навуходоносор, Мојот слуга, дури и сверовите полски му ги предавам, за да му служат.

23

22,17

27,5

10,12

32,17

Дан 4,14

6

28,14

43,10

7 ^{25,26} И сите народи ќе му служат нему и ^{Авак 2,5} на синот негов, и на внукот негов, сè додека дојде времето на земјата негова и неговото време, и ќе му служат многу народи и големи цареви.

8 ^{24,10} А, ако некој народ и некое царство ^{Варух 2,22} не ќе сака да му служи на вавилонскиот цар Навуходоносор и нема да го свитка вратот под јаремот на вавилонскиот цар, тој народ Јас ќе го казнам со меч, со глад и со помор, вели Господ, додека не го истребам преку раката негова.

11 ^{42,12} А вие не слушајте ги вашите пророци и вашите бајачи, вашите јасновидци, вашите маѓепсници и вашите вражачи, кои ви велат: „Нема да му робувате на вавилонскиот цар.”

13 ^{27,8} Затоа што тие ви пророкуваат лага, за да ве оддалечат од земјата ваша, па Јас да ве изгонам и вие да загинете.

15 ^{23,21,32} А оној народ, што ќе го наведне вратот свој под јаремот на вавилонскиот цар и ќе му служи, ќе го оставам во неговата земја, вели Господ, и тој ќе си ја обработува и ќе живее во неа.

17 ^{26,18} И на јудејскиот цар Седекија Јас му ги кажав истите зборови, велејќи: наведнете го вратот под јаремот на вавилонскиот цар и служете му нему и на народот негов, па ќе бидете живи.

13 Зошто да умреш ти и народот твој од меч, од глад и од помор, како што вели Господ за овој народ, што не сака да му служи на вавилонскиот цар?

14 И немојте да ги слушате зборовите на пророците, кои ви велат: „Нема да му робувате на вавилонскиот цар”, зашто тие ви пророкуваат лага.

15 Јас не сум ги пратил, вели Господ; и тие лажно пророкуваат во Мое име, за да ве изгонам и да загинете, вие и пророците ваши, кои ви пророкуваат.

16 Им зборувајќи ги зборовите на свештениците и на сиот овој народ - вака вели Господ: не слушајте ги зборовите на вашите пророци кои ви пророкуваат и велат: „Еве, наскоро ќе бидат вратени од Вавилон садовите на домот Господов”, бидејќи тие ви пророкуваат лага.

17 Не слушајте ги, туку служете му на вавилонскиот цар и живејте; зошто да го доведете овој град до запустување?

22 ^{30,3} Ако се, пак, тие пророци, и ако во ^{Езд 1,7-11} нив има слово Господово, нека се молат пред Господ Саваот, па садовите што останале во домот Господов, во домот на јудејскиот цар и во Ерусалим, да не се однесат во Вавилон.

28,6 ^{3 Цар 1,36} Зашто вака вели Господ Саваот: за столбовите и за морето, и за подножјата како и за другите работи, што останаа во овој град,

20 а кои вавилонскиот цар Навуходоносор не ги зеде, кога го одведе во ропство јудејскиот цар Јехонија, синот Јоакимов, царот јудејски од Ерусалим и сите старешини во Вавилон,

21 зашто вака вели Господ Саваот, Бог Израилев, за садовите што останаа во домот Господов, во домот на јудејскиот цар и во Ерусалим:

22 тие ќе бидат однесени во Вавилон и таму ќе останат, сè додека ве посетам, вели Господ, и ве изведам и ве вратам во ова место.

Лажниот пророк Ананија

28 Во истата година, во почетокот на царувањето на јудејскиот цар Седекија, во четвртата година, во петтиот месец, Ананија, синот Азуров, пророк од Гаваон, зборуваше во домот Господов пред свештениците и сиот народ, велејќи:

2 - вака вели Господ Саваот, Бог Израилев: ќе го скршам јаремот на вавилонскиот цар;

3 по две години ќе ги вратам во ова место сите садови од домот Господов, кои вавилонскиот цар Навуходоносор ги зеде одовде и ги однесе во Вавилон;

4 и јудејскиот цар Јехонија, синот Јоакимов, и сите заробени Јудејци, што отидоа во Вавилон, ќе ги вратам на ова место, вели Господ; бидејќи ќе го скршам јаремот на вавилонскиот цар.

5 И му рече пророкот Еремија на пророкот Ананија пред сите свештеници и пред сиот народ, кој стоеше во домот Господов,

6 па кажа пророкот Еремија: нека биде така, нека го изврши тоа Господ, нека ги исполни Господ зборовите твои што ги изрече за враќањето од Вавилон

8 на садовите од домот Господов на ова место и за сите заробени!

9 ⁷Само, чуј го зборот што ќе ти го кажам, чуј го ти, а нека го чуе и сиот народ;

13 ⁸пророците, што беа пред мене и пред тебе, им претскажуваа на многу земји и на големи царства - војна, беда и помор.

14 ⁹Ако некој пророк претскажал мир, само тогаш бил признаван за пророк, навистина испратен од Господ, кога ќе се исполнел зборот на тој пророк.

29,1 ¹⁰Тогаш пророкот Ананија го зеде јаремот од вратот на пророкот Еремија и го скрши.

4 Цар ¹¹И рече Ананија пред сиот народ: „Вака вели Господ - ете, така ќе го строшам јаремот на вавилонскиот цар Навуходоносор по две години, откако ќе го извадам од вратот на сите народи. Тогаш си отиде Еремија по својот пат.

24,15 ¹²И беше упатено слово Господово до Еремија, откако пророкот Ананија го скрши јаремот од вратот на пророкот Еремија:

¹³оди и кажи му на Ананија - вака вели Господ: ти го скрши дрвениот јарем, но место него направи железен.

¹⁴Зашто така вели Господ Саваот, Бог Израилев: железен јарем ќе им ставам на вратот на сите овие народи за да му работат на вавилонскиот цар Навуходоносор, и тие ќе му служат; дури и сверовите полски нему му ги предадов.”

¹⁵Па му рече пророкот Еремија на пророкот Ананија: слушај, Ананија, Господ не те пратил, а ти лажна надеж му даваш на овој народ.

¹⁶Затоа, вака вели Господ: еве, Јас ќе те исфрлам од лицето на земјата; уште во текот на оваа година ќе умреш, бидејќи зборувааш против Господ.

¹⁷И умре пророкот Ананија во таа година во седмиот месец.

Писмото од Еремија до заробениите Јудејци во Вавилон

29 Еве ги зборовите од писмото, кое пророкот Еремија го испрати од Ерусалим до другите старешини меѓу преселените, до

свештениците, до пророците и до сиот народ, кој Навуходоносор беше го одвел од Ерусалим во Вавилон,

²откако беа излегле од Ерусалим царот Јехонија, царицата, дворјаните, кнезовите на Јудеја и на Ерусалим, дрвделците и ковачите,

³преку Елеаса, синот Сафанов, и преку Гемарија, синот на Хелкија, кои јудејскиот цар Седекија ги испрати во Вавилон до вавилонскиот цар Навуходоносор,

⁴- вака вели Господ Саваот, Бог Израилев, до сите заробени, кои Јас ги преселив од Ерусалим во Вавилон -

⁵правете куќи и живејте во нив, садете градини и јадете ги плодовите нивни;

⁶женете се и раѓајте синови и ќерки; и на синовите земајте им жени и ќерки и мажете ги, за да раѓаат синови и ќерки, па размножувајте се таму, а не да се намалувате.

⁷Грижете се за доброто на градот, во кој ве преселив, и молете Му се на Бога за него; зашто ако му е нему добро, и вие ќе имате мир.

⁸Зашто, така вели Господ Саваот, Бог Израилев: нека не ве мамат вашите пророци, кои се меѓу вас и вашите бајачи; и не верувајте им на соништата што ги сонувате.

⁹Лажно ви пророкуваат во Мое име; Јас не сум ги пратил, вели Господ.

¹⁰Бидејќи така вели Господ - кога во Вавилон ќе исполните седумдесет години, тогаш ќе ве посетам и ќе го исполнам Мојот добар збор за вас, за да ве вратам на ова место.

¹¹Зашто само Јас ги знам замислите, што сум ги смислил за вас, вели Господ, замислите за добро, а не за зло, за да ви дадам иднина и надеж.

¹²Па ќе повикате по Мене, ќе дојдете и ќе Ме замолите, и Јас ќе ве чујам;

¹³ќе Ме побарате, и ќе Ме најдете, ако Ме побарате од сè срце.

¹⁴Ќе Ме најдете, вели Господ, и ќе ве вратам од ропство и ќе ве собирам откај сите народи и од сите места, каде што ве изгонив, вели Господ, и ќе ве вратам онаму, од каде што ве преселив.

6

30,19
1 Мојс 1,28
9,1,7

7

Езд 6,10
Варух 1,11

8

Мт 7,15

9

27,15
29,31

10

33,14

11

24,5
31,17

12

33,3

13

5 Мојс 4,29
Ис 55,6
2 Пет 15,4
Мудр 6,13

14

30,3

17 ¹⁵ Вие велите: „Господ ни издигна
^{24,10} пророци и во Вавилон.”

18 ¹⁶ Така вели Господ за царот, кој седи
^{34,17} на Давидовиот престол, и за сиот народ,
19 што живее во тој град; за браќата ваши,
^{26,5} што не се одведени со вас во ропство.

20 ¹⁷ Вака вели Господ Саваот за нив -
^{31,10} еве, ќе испратам врз нив, меч, глад и по-
23 мор и ќе ги направам како лошите
^{15,15} смокви, што не можат да се јадат поради
неугодниот вкус;

¹⁸ и ќе ги гонам со меч, глад и помор
и ќе ги предадам на зло кај сите земни
царства, за проклетство и ужас, за пот-
смев и навреда меѓу сите народи, каде
што ќе ги засејам,

¹⁹ поради тоа што не ги слушаа зборо-
вите Мои, вели Господ, што ги праќав
до нив преку слугите Мои, пророците,
ги праќав од рано утро, но не послушав-
те, вели Господ.

²⁰ А вие, сите изгнаници, што ве пра-
тив од Ерусалим во Вавилон, чујте го
словото Господово:

²¹ вака вели Господ Саваот, Бог Изра-
илев, за Ахав, синот на Колаја, и за Се-
декија, синот на Маасеја, кои ви проро-
куваат лага во Мое име: еве, Јас ќе ги
предадам во рацете на вавилонскиот
цар Навуходоносор, и тој ќе ги убие
пред очите ваши.

²² И сите прогонети Јудејци, кои се во
Вавилон, ќе се научат од нив да колнат:
„Да ти направи Господ, како што им на-
прави на Седекија и на Ахав, кои вави-
лонскиот цар ги изгоре со оган,”

²³ поради тоа што вршеа гнасни рабо-
ти во Израил: прељубодејствуваа со же-
ните на ближните свои и во Мое име
кажуваа лага, што не сум им заповедал;
Јас го знам тоа и Сам сум сведок, вели
Господ.

Порака за Шемаја

²⁴ И на Шемаја од Нехелам речи му:

²⁵ вака вели Господ Саваот, Бог Изра-
илев: поради тоа што во свое име пра-
ќаше писма до сиот народ во Ерусалим
и до свештеникот Софонија, син на Ма-
асеја, и до сите свештеници, велејќи:

²⁶ Господ те поставил за свештеник
наместо свештеникот Јехојада, за да

бидеш меѓу надзорниците во домот
Господов, та секој што беснее и проро-
кува, да го затвориш и да го ставиш на
клада.

²⁷ Зошто не му забраниш на Еремија
од Анатот да пророкува кај вас?

²⁸ Заради тоа и до нас во Вавилон ис-
прати да кажат: „Ропството ќе трае
долго - правете куќи и живејте во нив,
обработувајте ги градините и јадете ги
плодовите нивни.”

²⁹ Кога свештеникот Софонија го про-
чита тоа писмо на глас пред пророкот
Еремија,

³⁰ тогаш дојде слово Господово до
Еремија:

³¹ Испрати, па кажи им на сите изгна-
ници - вака вели Господ за Шемаја од
Нехелам - бидејќи Шемаја пророкува
кај вас, а Јас не сум го пратил, и ви ка-
жува лажна надеж,

³² затоа, вака вели Господ: еве, ќе го
посетам Шемаја од Нехелам и племето
негово; ќе нема од него човек да живее
меѓу овој народ и нема да го види доб-
ротото, што ќе му го направам на Мојот
народ, вели Господ - зашто тој зборува
за бунт против Господ.

Господ ќе ги избави Израил и Јуда

30 Слово Господово што дојде до
Еремија -

² вака вели Господ, Бог Израилев: за-
пиши ги во книга сите зборови, што ти
ги кажав.

³ Зашто, еве, идат дни, вели Господ,
кога ќе го вратам од ропство Мојот на-
род, Израил и Јуда, вели Господ; и пов-
торно ќе ги доведам во земјата, што им
ја дадов на предците нивни, и тие ќе ја
владаат.

⁴ А еве ги зборовите, што ги изрече
Господ за Израил и за Јуда.

⁵ Вака вели Господ: глас од смут и
ужас слушае ние, а не мир.

⁶ Прашајте и размислете: раѓа ли
маж? А зошто гледам при секој човек
рацете да му се на бедрата како при же-
на, кога раѓа, и лицата на сите да им се
бледи?

⁷ О, тешко, голем е оној ден, нема
сличен на него; тоа е мачно време за Ја-
ков, но тој ќе биде избавен од него.

27
32,7

31
29,9

32
17,6

30,3
29,14
32,37
Зах 10,10

7б
Дан 12,1
Откр 16,18

8 <sup>3 Мојс 26,13
Ис 14,25
Ез 34,27
Наум 1,13
Пс 106,14</sup> ⁸ И во оној ден, вели Господ Саваот, ќе го здробам јаремот негов, што му е околу вратот, и твоите окови ќе ги раскинам; па повеќе нема да служи на туѓинци,

10 <sup>Ис 44,2
42,11
Мих 4,4
Соф 3,13</sup> ⁹ туку ќе Му служите на својот Господ Бог и на царот свој Давид, кого што ќе им го издигнам.

11 <sup>1,8
Наум 1,9
5,10,18
2 Мојс 34,6-7
4 Мојс 14,18</sup> ¹⁰ И ти, слуго мој Јакове, не бој се, вели Господ, и не плаши се, Израилу, зашто еве, Јас ќе те избавам тебе од земјата далечна и племето твое - од земјата на ропството; па ќе се врати Јаков и ќе живее спокојно и мирно и нема никој да го заплашува,

12 <sup>10,19
Наум 3,19</sup> ¹¹ зашто Јас сум со тебе, вели Господ, за да те избавувам: Јас наполно ќе ги истребам сите народи, меѓу кои те прогонив, но тебе нема да те истребам; ќе те казнам по мерка, и неказнет нема да те оставам.

14 <sup>4,30
Плач 1,2,19</sup> *Господ ќе ги излечи Израил и Јудеја*

¹² Зашто така вели Господ: твојата рана не е излечива, болката ти е жестока;

15 ^{30,12} ¹³ никој не се грижи за твоето дело, за да ти ја излекува раната; за тебе лек нема;

16 <sup>Ис 20,4
Наум 3,10</sup> ¹⁴ сите пријатели твои те заборавија, не те бараат, бидејќи Јас те удрих со непријателски удари, со жестока казна за многуте твои беззаконија, бидејќи гревовите твои се множија.

17 ^{33,6} ¹⁵ Зошто викаш поради раните свои, од лутината на твојата болест? За многуте твои беззаконија ти го направив тоа, зашто гревовите твои се множија.

¹⁶ Но сите, што те голтаат, ќе бидат проголтани; и сите твои непријатели - ќе појдат во ропство, и твоите пустошници ќе бидат опустошени, и сите твои грабачи ќе ги предадам на грабеж.

¹⁷ Ќе ги обложам и ќе ги излекувам твоите рани, вели Господ. Тебе те нарекуваа отфрлен, велејќи: „Еве го Сион, за кого никој не прашува.”

Сѝас за Израил и Јудеја

¹⁸ Така вели Господ: еве, ќе ги вратам заробените од шаторите на Јаков и ќе се

смилувам на нивните живеалишта, и градот пак ќе биде изграден на својот рид, а и храмот ќе биде обновен, како што си беше.

¹⁹ И ќе се крене од нив благодарност и глас на весели луѓе; и Јас ќе ги размножам, и нема да се намалуваат, па ќе ги прославам, и нема да бидат понизени.

²⁰ И синовите негови ќе бидат како порано, и собранието негово ќе стои пред Мене, а ќе ги казнам сите негови угнетувачи.

²¹ И ќе излезе од него водач, и владетел негов ќе произлезе од него; и Јас ќе го привлечам, па ќе дојде кај Мене; зашто кој е тој што сам од себе пристапува до Мене? - вели Господ.

²² И вие ќе бидете Мој народ, а Јас ќе ви бидам Бог.

²³ Еве, виорот на јароста од Господ доаѓа, виор страшен; ќе падне врз главите на безбожниците.

²⁴ Пламениот гнев на Господ нема да стивне, сè додека не ја изврши и не ја исполни замислата на срцето Свое. Во последните дни ќе го разберете тоа.

Израил ќе Му се врати на Боѓа

31 Во тоа време, вели Господ, Јас ќе им бидам Бог на сите племиња израилски, а тие ќе бидат Мој народ.

² Така вели Господ: народот, што се спасил од меч, најде милост во пустина-та; одам да го успокојам Израил.

Господ ќе го обнови Израил

³ Оддалеку ми се јави Господ и ми рече: со вечна љубов те засакав и затоа останав милостив кон тебе.

⁴ Јас пак ќе те кренам, и ти ќе бидеш обновена, девојко Израилева, па ќе ги земеш тимпаните свои и ќе излезеш на собор со оние што играат;

⁵ пак ќе садиш лозници по самарјанските височини; лозарите, што ќе ги садат, сами и ќе се користат од нив.

⁶ Зашто ќе дојде ден, кога стражата на Планината Ефремова ќе извика: „Станувајте да се искачине на Сион при нашиот Господ Бог.”

18
Амос 9,11

19
3,16
29,6
3 Мојс 26,9
Ез 36,11,37
37,26

20
Ис 1,26
25,12

21
5 Мојс 17,15
Зах 10,4

22
31,3
3 Мојс 26,12
5 Мојс 29,13
4 Цар 11,17

23
5,32

24
Јн 13,7

31,1
31,33
32,38
Ез 11,20

2
Ос 2,15

3
5 Мојс 7,8
10,15
Ис 43,4
Ос 11,4
Мал 1,2

6
33,11
50,4-5
Тов 1,6

7 *Израил ќе се врати на својата земја*
 Амос 6,1
7 Бидејќи така вели Господ: пејте со
 радост за Јаков и воскликнувајте пред
 главата на народите; разгласувајте, сла-
 вете и кажувајте: го избави Господ тво-
 јот народ, остатокот од Израил!
8 Еве, Јас ќе ги доведам од северната
 земја и ќе ги собирам од земните кра-
 ишта, и слеп и хром, и бремена и родил-
 ка, заедно со нив - големо множество ќе
 се врати овде.
9 Тие отидоа со солзи, Јас, пак, ќе ги
 вратам со утеха; ќе ги поведам покрај
 потоци со води, по рамен пат, по кој не-
 ма да се сопнуваат; бидејќи Јас сум
 Отец на Израил, и Ефрем е Мојот прво-
 роден.
10 Чујте го, народи, словото Господо-
 во и разгласете го по островите далечни
 и кажете: Оној што го расеа Израил,
 Тој и ќе го собере и ќе го пази како што
 го прави тоа пастирот со своето стадо;
11 зашто Господ ќе го откупи Јаков и
 ќе го избави од рацете на оној, кој беше
 посилен од него.
12 И тие ќе дојдат и ќе се радуваат на
 сионските височини, и ќе се стрчаат кон
 добрата Господови, кон пченицата, ви-
 ното и маслото, кон јагнињата и воло-
 вите; и душата нивна ќе им биде како
 градина напоена со вода, и веќе нема да
 се измачуваат.
13 Тогаш девојката ќе се радува на
 оро, а и младите и старите заедно; и та-
 гата нивна ќе се претвори во радост, ќе
 ги утешам и ќе ги зарадувам по нивна-
 та болка.
14 И ќе ја нахранам душата на свеште-
 ниците со мрснотија, и Мојот народ ќе
 се насити со Моите добра, вели Господ.

Надеж од Господ

15 Така вели Господ: глас се слуша во
 Рама, пискот и горко плачење: Рахила
 плаче за децата свои и не сака да се уте-
 ши за нив, зашто ги нема.

16 Така вели Господ: задржете го гла-
 сот свој од плачење и очите свои - од
 солзи, зашто за трудот твој има награ-

да, вели Господ, и тие ќе се вратат од
 непријателската земја.

17 И надеж има за твојата иднина, ве-
 ли Господ, и твоите синови ќе се вратат
 во пределите свои.

18 Го слушам Ефрем како плаче: „Ти
 ме казни, и јас сум казнет како нескро-
 тен јунец; обрати ме - и ќе се обратам,
 зашто Ти си мој Господ Бог.

19 Зашто бев заблуден, но се покајав;
 откако се обравив, се удирав по бедрата;
 станав посрамен, станав смутен, зашто
 го носев срамот од младоста своја.”

20 Зар Ефрем не е Мојот драг син, не
 е ли тој дете сакано? Зашто, штом ќе
 почнам да зборувам за него, секогаш се
 сеќавам со љубов за него; срцето Мое се
 радува за него; ќе се смилувам над него,
 вели Господ.

21 Постави си знаци по патиштата,
 постави си купишта камења, запомни го
 патот, по кој си врвела; враќај се, девој-
 ко Израилева, враќај се во тие твои
 градови.

22 Уште ли ќе скиташ, ќерко отстап-
 ничке? Зашто Господ ќе направи нешто
 ново на земјата: жената ќе го заобиколи
 мажот.

Господ ќе ги врати Јудејците дома

23 Така вели Господ Саваот, Бог Изра-
 илев: во иднината, кога ќе ги вратам ро-
 бовите нивни, тие по земјата на Јуда и
 во неговите градови ќе го кажуваат овој
 збор: „Господ нека те благослови, живе-
 алиште на правдата, света горо!”

24 И ќе се насели во неа Јуда и сите
 негови градови заедно, земјоделците и
 оние што пасат стада.

25 Бидејќи Јас ќе ја напојам изморена-
 та душа и ќе ја наситам секоја малакса-
 на душа.

26 Потоа се разбудив и погледнав, и
 сонот ми беше пријатен.

27 Ете, идат дни, вели Господ, кога ќе
 посеам во домот Израилев и во домот
 на Јуда семе човечко и семе од добиток.

28 И како што бдеев над нив, кога ги
 искоренував и ги уништував, кога ги

17

29,11

18

3,21

31,9

15,19

17,14

Пс 79,3

Плач 5,21

19

22,21-22

32,30

20

31,3

Ис 49,15

63,9

Плач 3,32

22

Ис 41,20

48,7

23

50,7

25

Ис 28,12

Пс 35,8

Мт 11,28

27

30,19

28

1,10

² 31,22. Можен е и следниов превод: *ојфајши, озради*. Значењето во оригиналот е нејасно.

30 разрушував, погубував и повредував, така ќе бдеам над нив, кога ќе ги издигнувам и насадувам, вели Господ.

31 И тогаш, нема да велат веќе: „Татковците јадеа кисело грозје, а забите на децата нивни им факаат скомина.”

32 Но, секој умира поради своето сопствено беззаконие; кој ќе јаде кисело грозје, нему забите ќе му факаат скомина.

7,23
32,38
Ез 36,28
Зах 8,8

Нов завет со Израил и Јудеја

31 Еве настапуваат дни, вели Господ, и ќе склучам со домот Израилев и со домот на Јуда нов завет.

32 Не онаков завет, каков што склучив со предците нивни во денот, кога ги фатив за раце, за да ги изведам од египетската земја; тој Мој завет тие го нарушија, иако останав во сојуз со нив, вели Господ.

33 Но еве го заветот, што ќе го склучам со домот Израилев по оние дни, вели Господ: ќе го вложам Мојот закон внатре во нив, и ќе го напишам во срцата нивни, па Јас ќе им бидам Бог, а тие ќе бидат Мој народ.

34 И нема повеќе да учат еден друг, брат брата и да зборуваат: „Познајте Го Господа”, зашто сите тие, од мал до голем, сами ќе Ме знаат, вели Господ, бидејќи ќе им ги простам беззаконијата нивни, и за гревовите нивни нема веќе да се секавам.

35 Така вели Господ, Кој го даде сонцето да свети дење, и им даде наредба на месечината и на ѕвездите да светат ноќе, кој Го бранува морето, кога брановите негови бучат; Господ Саваот е името Негово.

36 Ако тие наредби престанат да ги применуваат пред Мене, вели Господ, тогаш и племето Израилево ќе престане да биде народ пред Мене засекогаш.

37 Така вели Господ: ако може да се измери небото угоре и основите на земјата да се испитаат удољу, тогаш и Јас ќе го отфрлам сето племе израилско, за сè она што го правеа, вели Господ.

Ерусалим ќе биде обновен

38 Еве, доаѓаат дни, вели Господ, кога градот ќе биде обновен за слава на Гос-

под, од кулата на Хананел до Аголната Порта,

39 и мерката на земјата од ридот ќе отиде уште погоре, токму до ридот Гарев и ќе свие кон Гоа.

40 И целата долина на труповите и на пепелта, и целото поле до потокот Кедрон, до аголот на Коњската Порта спрема исток, ќе биде светиња Господова; нема да се искоренува и нема да се разрушува довека.

Еремија кујува нива

32 Слово Господово што дојде до Еремија во десеттата година на јудејскиот цар Седекија; таа година беше осумнаесеттата година на Навуходоносор.

2 Тогаш војската на вавилонскиот цар го опсадуваше Ерусалим, а пророкот Еремија беше затворен во стражарницата, што се наоѓаше во дворецот на јудејскиот цар.

3 Јудејскиот цар Седекија го затвори таму, откако рече: „Зошто пророкуваш и велиш - така вели Господ: еве, Јас ќе го предадам овој град во рацете на вавилонскиот цар, и тој ќе го преземе;

4 и Седекија, јудејскиот цар, нема да избега од рацете на Халдејците, туку бездруго ќе биде предаден во рацете на вавилонскиот цар, и ќе зборува со него уста во уста, и очите негови ќе ги видат неговите очи;

5 и тој ќе го одведе Седекија во Вавилон, каде што и ќе остане, додека не го посетам, вели Господ. Ако се борите против Халдејците, нема да победите?”

6 И рече Еремија: такво беше словото Господово до мене.

7 Еве, Анамеил синот на твојот чичко Селум, доаѓа кај тебе да ти каже: купи ја нивата моја, што се наоѓа во Анатот, зашто, според родбинското право, тебе ти се паѓа да ја купиш.

8 И Анамеил, синот на мојот чичко, дојде кај мене, според словото Господово, во стражарницата и ми рече - купи ја мојата нива во Анатот, во земјата на Венијамин, зашто правото на наследство е твое и куповното право е твое: купи ја. Тогаш разбрав дека тоа беше слово Господово.

40

Јоил 4,17

32,1

52,29

11 ^{32,44} ⁹ И ја купив од Анамеил, синот на мојот чичко, нивата во Анатот, и му ја платив цената: седум шекели и десет парчиња сребро.

15 ^{51,59} ¹⁰ И направив договор, му удрих печат, повикав потоа сведоци и среброт го измерив на вага.

17 ^{32,27} ¹¹ Па ја зедев потврдата за купопродажба, запечатена според законот, и наредбата, и отворената копија

18 ^{20,11} ¹² и му ја дадов потврдата за купување на Варух, синот на Нерија, син на Махсеја, пред очите на Анамеил, синот на мојот чичко, и пред очите на сведоците,

19 ^{16,17} ^{17,10} ¹⁰ кои го потпишаа тој купопродажен договор пред очите на сите Јудејци, што седеа во стражарницата;

20 ¹³ и му заповедав на Варух во нивно присуство;

¹⁴ вака вели Господ Саваот, Бог Израилев - земи ја оваа книга, договор за купопродажба, кој е запечатен и оваа отворена книга, и стави ги во глинен сад, за да останат таму долго време.

¹⁵ Зашто, така вели Господ Саваот, Бог Израилев: во оваа земја пак ќе се купуваат куќи, ниви и лозја.

Еремија Му се обраќа на Господ

¹⁶ И откако му ја предадов на Нириевиот син Варух купопродажната потврда, јас Му се помолив на Господ:

¹⁷ „О, Господи Боже, Ти го создаде небото и земјата со силата Твоја голема и со крената рака; за Тебе не постои ништо невозможно;

¹⁸ Ти покажуваш милост на илјадници и за гревовите на татковците нивни им отплакаш на децата нивни по нив: Боже Велики, Силни, на Кого името Му е Господ Саваот.

¹⁹ Голем по мудрост и силен според делата, Чии очи се отворени врз сите патишта на синовите човечки, за да отплатува секому според патиштата негови и според плодовите на делата негови,

²⁰ Кој изврши чудеса и покажа знаци во земјата египетска, а извршуваш и до денес во Израил и меѓу сите луѓе, и си создаде име, како во оној ден,

²¹ па го изведе Твојот народ Израил од земјата египетска со знаци и чудеса,

со силна рака и крената десница и со голем страв.

²² И им ја даде оваа земја, која со клетва им ја беше ветил на предците нивни дека ќе им дадеш, земја, каде што тече мед и млеко.

²³ Тие влегоа и ја присвоија, но не го слушаа гласот Твој и не одеа по законот Твој, не вршеа што им беше заповедал Ти да прават, па поради тоа Ти го испрати врз нив сево ова зло.

²⁴ Еве, насипите дојдоа до градот, за да го преземат; и од меч, глад и помор градот ќе се предаде во рацете на Халдејците, кои се борат против него; сè што рече Ти, се исполнува, и, еве, Ти го гледаш тоа.

²⁵ Ти, Господи Боже, ми рече: купи си нива за пари и повикај сведоци, иако градот се предава во рацете на Халдејците.”

Божја објава за ниваџа

²⁶ И дојде слово Господово до Еремија:

²⁷ Еве, Јас сум Господ, Бог на секое тело; има ли нешто, што не е можно за Мене?

²⁸ Затоа, вака вели Господ: еве, Јас го предавам овој град во рацете на Халдејците и во рацете на вавилонскиот цар Навуходоносор, и тој ќе го преземе,

²⁹ и ќе влезат Халдејците, што го опсадуваат овој град, ќе го запалат градот со оган и ќе го изгорат него и куќите, под чии стреи се вознесувало кадење на Ваал и се извршувал прелив на туѓи богови, за да Ме разгневуваат.

³⁰ Зашто синовите Израилеви и синовите Јудини уште од младоста своја само зло вршеа пред очите Мои; синовите Израилеви Ме разгневуваа со делата на рацете свои, вели Господ.

³¹ И како само заради Мојот гнев и заради Мојата јарост да постоеше овој град од денот на неговото основање па сè до денес, за да го отфрлам од лицето Свое,

³² за сето зло на синовите Израилеви и на синовите Јудини, кои, за да Ме разгневуваат, го правеа тие - царевите нивни, кнезовите нивни, свештениците нив-

23
Неем 9,30

27
4 Мојс
16,22
1 Мојс
18,14
Зах 8,6

29
19,13

31
7,20
4 Цар
17,18.23
23,27

Мт 19,26

Ис 54,5

Јов 34,11
Изреки
5,21

Дела 7,36

33 ни, пророците нивни, луѓето на Јуда и жителите на Ерусалим.
 2,27
 5,3
 15,6 ³³ Па Ми го свртеа грбот, наместо лицето и, кога ги учев, ги учев од рано утро, но тие не сакаа да примаат поука,
 34,15
 5 Мојс ³⁴ и во домот, во кој се призива името Мое, ги поставија своите гласни работи и го осквернија.
 12,5,11
 Варух 2,26 **35** Во долината на Хиномовите синови изградија паганско светилиште на Ваал, за да ги преведуваат низ оган синовите свои и ќерките свои во чест на Молох, што не сум им заповедал, и на ум не ми идело дека тие ќе ги вршат тие гласни работи, воведувајќи го Јуда во грев.
 11,4
 Ез 37,23,27 **39** Но сега, вака вели Господ, Бог Израилев, за овој град, за кој вие велите: „Со меч, глад и помор се предава во рацете на вавилонскиот цар”,
 24,7 **40** ³⁶ еве, Јас ќе ги собирам од сите страни, во кои бев ги расеал во гневот Свој, во јароста Своја и во големото негодување, па ќе ги вратам на ова место и ќе им дозволам да живеат безопасно.
 29,11,32
 50,5 **41** ³⁷ Тие ќе бидат Мој народ, и Јас ќе им бидам Бог.
 2,21
 Соф 3,17 **42** И ќе им дадам едно срце и еден пат, за да се плашат од Мене во текот на ситот свој живот, за нивно добро и за доброто на децата нивни по нив.
 31,28 **43** ³⁸ Па ќе склучам со нив вечен завет, според кој нема да се одвратам од нив и ќе им правам добрини, и ќе вложам во срцата нивни страв од Мене, за да не се одметнуваат од Мене.
 32,15
 33,10 **44** ³⁹ И ќе се радувам за нив, правејќи им добро, и ќе ги засадам цврсто на оваа земја - од сè срце и од сета душа.
 29,14
 32,10 **42** Зашто вака вели Господ: како што го испратив ова големо зло врз оној народ, така ќе испратам врз нив секако добро што го изреков за нив.
43 И тие ќе купуваат ниви во оваа земја, за која велат: „Тоа е пустина, без луѓе, без добиток; таа е предадена во рацете на Халдејците;”
44 ќе купуваат ниви за пари, ќе потпишуваат купопродажни договори, ќе ги запечатуваат и ќе повикуваат сведоци - во земјата на Венијамин, во ерусалимската околина и во градовите на Јуда, во планинските градови, во градовите

на полето и во јужните градови; бидејќи ќе ги вратам заробените нивни, вели Господ.

Земјата ќе му биде враќена на народот

33 И вторпат дојде слово Господово до Еремија, кога тој беше затворен во стражарницата -

² вака вели Господ, Кој ја создаде земјата, Господ, Кој ја уреди и зацврсти, - Кому името Му е Јахве:

³ повикај кон Мене, и Јас ќе ти одговорам, ќе ти покажам нешто големо и достапно, нешто, што не го знаеш.

⁴ Зашто, така вели Господ, Бог Израилев, за куќите на овој град и за куќите на јудејските цареви, што ќе се урнат за насипи и за борби.

⁵ Оние, што дојдоа да се борат против Халдејците, за да ги исполнат домовите со трупови на луѓе, кои Јас во Својот гнев и во јароста Своја ќе ги погубам и поради чие беззаконие Јас го сокрив лицето од тој град.

⁶ Еве, Јас ќе ги излекувам, ќе ги исцелам и ќе им откријам изобилие и вистински мир,

⁷ ќе ги вратам заробените на Јуда и заробените на Израил и ќе ги зацврстам како порано,

⁸ ќе ги исчистам од секое нивно беззаконие, со кое згрешија пред Мене, и ќе им ги простам сите нивни гревови, со кои се огрешија пред Мене и отстапија од Мене.

⁹ И Ерусалим ќе биде за Мене радосно име, похвала и чест, пред сите земни народи, што ќе чујат за сите добра, какви што ќе им давам и ќе се уплашат и ќе затреперат од сите добра и од секаков благослов, што ќе им го дадам.

¹⁰ Така вели Господ: на ова место за кое вие велите - „Тоа е пустина, без луѓе и без добиток”, во јудејските градови и во ерусалимските улици, кои се пусти, без луѓе, без жители, без добиток,

¹¹ пак ќе се слуша глас од радост и глас од веселба, глас на младоженец и глас на невеста, глас на оние што велат: „Славете Го Господ Саваот, зашто е благ Господ, зашто милоста Негова е

33,1
 32,2,8,12
 37,21

2
 46,18
 Амос 9,6

3
 29,12
 Пс 49,15
 Ис 48,6

5
 32,31
 5 Мојс
 31,17

6
 3,22
 8,22
 30,17
 33,11,16

8
 31,34
 Ез 36,25

9
 13,11
 Соф 3,20

10
 32,43
 33,12

11
 7,34
 2 Лст 5,13
 29,31
 1 Мак 4,24

13 вечна”, и глас на оние што принесуваат благодарствена жртва во домот Господов; бидејќи Јас ќе ги вратам заробените од оваа земја во нивната поранешна состојба, вели Господ.

14 Така вели Господ Саваот: во ова место, кое е пусто - без луѓе, без добиток, и во сите негови градови пак ќе има живеалишта на пастири, што ќе ги доведуваат стадата свои на одмор.

15 Во планинските градови, во градовите по полето и во јужните градови, во земјата на Венијамин, во ерусалимските предградија и во градовите Јудини пак ќе врват стада под раката на оној што ќе ги пребројува, вели Господ.

16 Еве настапуваат дни, вели Господ, кога ќе го исполнам ова добро слово, што го изреков за домот Израилев и за домот на Јуда.

17 Во тие дни и во тоа време ќе благословам на Давид да му израсте фиданка на правдата, и Тој ќе изврши суд и правда на земјата.

Добри објави од Господ

18 Во тие дни Јуда ќе биде спасен, и Ерусалим ќе живее безопасно и ќе Му стават име: „Господ е наша правда!“

19 Зашто, така вели Господ: нема да снеса маж при Давид, што не ќе седи на престолот во домот Израилев,

20 и кај левитските принесувачи на жртви нема да снеса пред лицето Мое човек, кој преку сите дни нема да вознесува сепаленица, да изгорува приноси и да принесува жртви.

21 И дојде слово Господово до Еремија

22 вака вели Господ: ако можете да го разрушите заветот Мој со денот и заветот Мој со ноќта, така што денот и ноќта да не се сменуваат во определеното време,

23 тогаш ќе можете да го разрушите и заветот Мој со Мојот слуга Давид, така што да нема кај него син, што ќе царува на неговиот престол, а исто така и со левитите - свештеници, служители Мои.

24 Како што е небесната војска безбројна, и песокот морски неизброив, така ќе се размножи племето на Мојот слуга Давид и на левитите кои Ми служат.

25 И дојде слово Господово до Еремија:

26 зар не гледаш дека овој народ вели - „Двете племиња, кои Господ ги избра, Тој ги отфрли“, и со тоа тие го презираат Мојот народ како веќе да не е народ Мој пред очите нивни?

27 Така вели Господ: да не бев го утврдил заветот Мој со денот и ноќта и наредбите на небото и на земјата,

28 тогаш и племето на Јаков и на Мојот слуга Давид, ќе го отфрлев, за да не земаат веќе од неговото племе владетели, за племето на Авраам, и Исак, и Јаков, бидејќи ќе ги вратам нивните заробени и ќе ги помилувам.

Еремија го предупредува царот Седекија

34 Слово што дојде до Еремија од Господ, кога вавилонскиот цар Навуходоносор, сета војска негова, сите земни царства, што беа под негова власт, и сите народи се бореа против Ерусалим и против сите негови градови

2 Така вели Господ Бог Израилев: оди, кажи му на јудејскиот цар Седекија и речи му - вака вели Господ: еве, Јас ќе го предадам овој град во рацете на вавилонскиот цар, и тој ќе го изгори со оган;

3 и ти нема да избегаш од рацете негови, туку ќе бидеш фатен и предаден во рацете негови и очите твои ќе ги видат очите на вавилонскиот цар, и устата негова ќе ѝ зборува на твојата уста, па ќе појдеш во Вавилон.

4 Ислушај го словото Господово, царе јудејски, Седекија. Вака вели Господ за тебе - ти нема да умреш од меч;

5 ќе умреш во мир, како и предците твои, царевите поранешни, кои беа пред тебе и за кои при погребението гореа благопријатни мириси, така ќе горат и за тебе и ќе те исплачат - „О, господаро!“ зашто Јас го реков овој збор, вели Господ.

9 ⁶ Пророкот Еремија му ги кажа сите овие зборови на јудејскиот цар Седекија во Ерусалим;

14 ⁷ а војската на царот вавилонски удираше на Ерусалим и против сите јудејски градови, кои уште се држеа, против Лакиш и Азека; бидејќи од јудејските градови само тие останаа поцврсти.

16 *Народоѝ ѝо крши доѝговороѝ*

⁸ Слово Господово што дојде до Еремија, откако царот Седекија склучи договор со сиот народ, што беше во Ерусалим, за да прогласат слобода,

⁹ па секој да го пушти својот роб на слобода и робинката, Евреин и Еврејка, така што никој од нив да не го држи во ропство Јудеецот, братот свој.

¹⁰ И послушаа сите кнезови и сиот народ, што беа пристапиле кон заветот, така што секој да го отпушти на слобода својот роб и секој - робинката своја, па во иднина да не ги држат како робови; послушаа и ги отпуштија.

¹¹ Но потоа, откако размислија, почнаа да ги враќаат робовите и робинките, што беа ги пуштиле на слобода, и ги принудија пак да бидат робови и робинки.

¹² И дојде слово Господово до Еремија:

¹³ така вели Господ, Бог Израилев: Јас склучив завет со вашите предци, кога ги изведов од египетската земја и од домот на ропството, па реков -

¹⁴ На крајот од седмата година отпуштај го братот свој Евреин, кој ти се продал; нека ти работи шест години, а потоа отпушти го откај тебе на слобода. Но предците ваши не го приклонија увото свое и не Ме послушаа.

¹⁵ Вие сега се повративте и постапивте справедливо пред очите Мои, што му објавивте секој од вас на ближниот свој слобода, и склучивте пред Мене завет во домот, над кој се призовува името Мое;

¹⁶ но отпосле се предомисливте и го обесчестивте името Мое, па ги зеде вте назад секој својот роб и секој својата робинка, кои бевте ги пуштиле на слобода, кому каде му беше угодно, и ги

принудивте сега пак да ви бидат робови и робинки.

¹⁷ Затоа, вака вели Господ: вие не Ме послушавте да објавите слобода на братот свој и на ближниот свој; затоа, еве, Јас, вели Господ, ви објавувам слобода за да бидете предадени на меч, помор и глад и ќе ве предадам на поруга пред сите цареви земни;

¹⁸ и ќе ги предадам оние, што го престапија заветот Мој и не ги исполнија зборовите на заветот, што го склучија пред лицето Мое, откако пресекоа теле на две половини и минаа меѓу расечените делови,

¹⁹ јудејските кнезови и ерусалимските кнезови, дворјаните и свештениците и сиот народ на земјата, кој мина меѓу расечените делови на телето,

²⁰ ќе ги предадам во рацете на непријателите нивни и во рацете на оние, кои ја бараат душата нивна, а труповите нивни ќе бидат храна за птиците небески и за сверовите земни.

²¹ И Седекија, царот јудејски, и кнезовите негови ќе ги предадам во рацете на непријателите нивни и во рацете на оние, кои ја сакаат душата нивна, и во рацете на војската на вавилонскиот цар, која отстапи од вас.

²² Еве, Јас ќе заповедам, вели Господ, и ќе ги вратам кон овој град и тие ќе го нападнаат, ќе го преземат и ќе го изгорат со оган, и градовите на Јудеја ќе ги направам пустина без луѓе.

Лекција од Рихавовци

35 Слово од Господ, упатено до Еремија во дните на јудејскиот цар Јоаким, син Јошиев:

² оди во домот на Рихавовци, позборувај со нив и доведи ги во домот Господов, во една од собите и дај им да пијат вино.

³ Јас го поведов Јаазанија, синот на Еремија, син Хавациниев, и братот негов, сите синови негови и сиот дом на Рихавовци,

⁴ па ги доведов во домот Господов, во собата на синовите на Ханан, син Игдалиев, човек Божји, која се наоѓа до собата на кнезовите, а над собата на Ма-

17
15,4

20
7,33
5 Мојс
28,26

22
32,2,24
37,8

35,9 асејаху, син Селумов, стражар при влезот.

1 Лет 29,15
Евр 11,13
1 Птр 2,11

15

18,11

25,6

36,3

5 Мојс 6,14

4 Цар

17,13.22

⁵ И поставив пред синовите од домот на Рихавовци полни грнци со вино и чаши, па им реков: „Пијте вино!”

⁶ Но тие рекоа: „Ние вино не пиеме, бидејќи нашиот татко Јонадав, син на Рихав, ни заповедал, велејќи - вино не пијте ни вие, ниту децата ваши довека;

⁷ и куќи не правете, и семиња немојте да сеете, лоза не садете; такви работи да нема кај вас, туку преку сите денови на животот свој живејте во шатори, за да поживеете долго на оваа земја, каде што сте туѓинци.’

⁸ И ние го послушавме гласот на нашиот татко Јонадав, син Рихавов, во сè, што ни заповеда - да не пиеме вино во текот на сите наши дни, ние и жените наши, синовите наши и ќерките наши,

⁹ и да не правиме куќи за наше живеење; и, ете, ние немаме ни лозја, ни ниви, ниту градини,

¹⁰ туку живееме во шатори и во сè се покоруваме и го вршиме сето она, што ни заповеда нашиот татко Јонадав.

¹¹ А кога вавилонскиот цар Навуход-носор дојде во оваа земја, ние си рековме: да си одиме, да појдеме во Ерусалим пред халдејската војска и пред арамејската војска, и, еве, ние живееме во Ерусалим.”

¹² И дојде слово Господово до Еремија:

¹³ вака вели Господ Саваот, Бог Израилев: оди, кажи им на луѓето Јудини и на жителите ерусалимски - зар нема да извлечете поука од ова за себе, па да ги послушате зборовите Мои, вели Господ.

¹⁴ Се исполнуваат зборовите на Јонадав, синот Рихавов, кој им заповеда на синовите свои да не пијат вино, и тие до ден денес не пијат, бидејќи му се покоруваат на заветот што му го дале на својот татко; Јас, пак, постојано ви зборував од рано утро, а вие не Ме послушавте.

¹⁵ Ги испраќав Јас кај вас сите Мои слуги - пророците ги праќав од рано утро, и велев - повратете се секој од својот лош пат и исправете го поведението свое и не одете по други богови, за да

им служите, па ќе живеете во оваа земја, која ви ја дадов вам и на татковците ваши; но вие не го приклонивте увото и не Ме послушавте.

¹⁶ Бидејќи синовите на Јонадав, синот Рихавов, ја исполнуваат заповедта на својот татко, што беше им ја дал, а овој народ Мој Мене не Ме слуша,

¹⁷ затоа, вака вели Господ, Бог Саваот, Бог Израилев - еве, Јас ќе го испратам врз Јудеја и врз сите жители ерусалимски сето ова зло, што го изреков врз нив, зашто Јас им зборував, а тие не слушаа, им викав, а тие не одговараа.

Вештување за Рихавовци

¹⁸ А на семејството Рихавовци, Еремија им рече - вака вели Господ Саваот, Бог Израилев: бидејќи го послушавте заветот на вашиот татко Јонадав и ги пазите сите негови заповеди и во сè постапувате, како што ви заповедал,

¹⁹ затоа, вака вели Господ Саваот, Бог Израилев - никогаш нема да недостига од Јонадав, синот Рихавов, човек кој ќе стои пред лицето Мое во сите дни.

Пророштвањата на Еремија се йлај

36 Во четвртата година на јудејскиот цар Јоаким, синот Јошиев, дојде ова слово Господово до Еремија:

² „Земји си книга и напиши ги во неа сите зборови, што ти ги кажав за Израил, за Јуда и за сите народи од оној ден, откако почнав да ти кажувам, од дните на Јошија па до денес;

³ можеби домот Јудин ќе чуе за сите несреќи што мислам да му ги направам, па тие да се повратат секој од својот лош пат, и Јас да им ја простам неправдата нивна и гревовите нивни.”

⁴ И го повика Еремија Варух, синот Нириев, и ги напиша Варух во книга како свиток од устата на Еремија сите Господови зборови, што му ги беше кажал Тој.

⁵ Тогаш Еремија му заповеда на Варух и му рече: „Јас сум затворен и не можам да појдам во домот Господов;

⁶ затоа оди и прочитај ги ти од свитокот запишаните зборови Господови од мојата уста гласно пред народот во до-

19

7,10
15,19

36,2

30,2
51,60

3

35,15
36,7
Соф 2,3

7 мот Господов, во денот на постот, прочитај ги гласно и пред сите Јудејци, што се дојдени од градовите свои;

10 <sup>4 Цар 21,5
2 Лет 20,5</sup> можеби, тие ќе упатат смирена молба пред лицето Господово и ќе се повратат секој од својот лош пат; зашто голем е гневот и негодувањето, што Господ го изрече против овој народ.”

16
36,24

⁸ Варух, синот на Нерија, направи сè, како што му заповеда пророкот Еремија - и ги прочита од свитокот во домот Господов, запишаните зборови Господови.

⁹ Во петтата година на јудејскиот цар Јоаким, синот Јошиев, во деветтиот месец, објавија пред лицето Господово пост за сиот народ ерусалимски и за сиот народ, што беше дошол од јудејските градови во Ерусалим.

¹⁰ И Варух ги прочита гласно пред сиот народ запишаните во свитокот Еремиеви зборови во домот Господов, во собата на писарот Гемарија, син Сафанов, во горниот двор при влезот на новите порти од домот Господов.

¹¹ Михеј, синот на Гемарија, Сафанов син, ги чу сите Господови зборови, запишани во свитокот,

¹² и слезе во домот на царот, во собата на царевиот писар, а тоа, таму седеа сите кнезови: Елишама, писарот царев, Делаја, синот Шемаев, Елнатан, синот Ахборов, Гемарија, синот Сафанов, Седекија, синот Хананиев, и сите кнезови.

¹³ И им ги кажа Михеј сите зборови, што ги чу, кога Варух го читаше свитокот гласно пред народот.

¹⁴ Тогаш сите кнезови го пратија кај Варух Јехуди, синот на Нетанија, син Шелемиев, син Кушиев, да му каже: „Земи го в рака свитокот, што го читаше гласно пред народот, па дојди!” И го зеде Варух, синот Нириев, свитокот в рака и отиде кај нив.

¹⁵ Тие му рекоа: „Седни и прочитај ни го гласно!” И Варух им го прочита гласно.

¹⁶ Кога ги ислушаа сите зборови, со ужас се погледаа помеѓу себе и му рекоа на Варух: „Ние ќе му ги кажеме на царот сите овие зборови.”

¹⁷ И го прашаа Варух: „А кажи ни ти како ги напиша сите овие зборови од устата негова?”

¹⁸ И им одговори Варух: „Тој ми ги изговори со устата своја сите овие зборови, јас, пак, ги запишав со мастило во овој книжен свиток.”

¹⁹ Тогаш кнезовите му рекоа на Варух: „Оди и сокриј се, ти и Еремија, па никој да не знае, каде сте.”

²⁰ И отидоа кај царот во дворецот, а свитокот го оставија во собата на Елишама, писарот царев; па му ги раскажаа гласно пред царот сите тие зборови.

²¹ Царот го испрати Јехуди да го донесе свитокот, и тој го зеде од собата на Елишама, писарот царев; и го прочита Јехуди гласно пред царот и гласно пред сите кнезови, што стојеа околу царот.

²² Во тоа време, во деветтиот месец, царот престојуваше во зимскиот дворец и пред него имаше оган со разгорен јаглен.

²³ Штом Јехуди ќе прочиташе два - три параграфа, царот ги сечеше со писарското ноже и еден по еден ги фрлаше во оганот, сè додека не беше уништен целиот свиток во огнот, што гореше.

²⁴ Не се уплашија и не ги раскинаа облеките свои ни царот, ниту слугите негови, кои ги чуја сите зборови.

²⁵ Иако Елнатан, Делаја и Гемарија го молеа царот да не го гори свитокот, тој не ги послуша.

²⁶ И царот му заповеда на царевиот син Јерахмеел, и на Сераја, синот Азрилов, и на Шелемија, синот Авдеелов, да ги фатат писарот Варух и пророкот Еремија, но Господ ги сокри.

Втор пророчки запис од Еремија

²⁷ И дојде слово Господово до Еремија, откако царот го изгоре свитокот и зборовите, што беше ги запишал Варух од устата на Еремија, и му беше речено:

²⁸ „Земи си пак друг свиток и напиши ги во него сите поранешни зборови, што беа во првиот свиток, кои јудејскиот цар Јоаким ги изгоре;

²⁹ а на јудејскиот цар Јоаким кажи му - вака вели Господ: ти го изгоре свитокот, зашто рече - бидејќи напиша во не-

24

2,19
5,22
36,16

29

9,9
11,23

30 го: Бездруго ќе дојде вавилонскиот цар и ќе ја разори оваа земја и ќе ги истреби во неа луѓето и добитокот,

8,2
Варух 2,25

31 поради тоа, вели Господ за јудејскиот цар Јоаким: ќе нема од него човек што ќе седи на Давидовиот престол, и трупот негов ќе биде фрлен на дневниот припек и на нокниот студ.

37,3

7,16
42,2

3 Цар 13,6
4 Цар 19,4

7

21,2
32,2.24

³¹ Па ќе го казнам него, и племето негово, и слугите негови за неправдите нивни, и ќе го испратам врз нив и врз ерусалимските жители, и врз луѓето на Јуда, сето она зло, што го искажав врз нив, а тие не послушаа.”

³² И зеде Еремија друг свиток и му го даде на писарот Варух, синот Нириев, и тој ги напиша во него од устата на Еремија сите зборови од оној свиток, што го изгоре во оган јудејскиот цар Јоаким; а додаде кон нив и уште многу други зборови слични на нив.

Цароџ Седекија бара од Еремија да се моли

37 Наместо Конија, синот Јоакимов, царуваше Седекија, синот Јошиев, кого вавилонскиот цар Навуходоносор го постави за цар во јудејската земја.

² Ни тој, ни слугите негови, ниту, пак, народот од земјата не ги послушаа зборовите на Господ, кои Тој им ги кажа преку пророкот Еремија.

³ Царот Седекија ги испрати Јехухал, синот Шелемиев, и свештеникот Софонија, син Маасеев, кај пророкот Еремија да кажат: „Помоли се за нас на нашиот Господ Бог.”

⁴ Еремија тогаш сè уште слободно влегуваше и излегуваше пред народот, бидејќи уште не беа го затвориле во темница.

⁵ Во меѓувреме фараоновата војска излезе од Египет, и Халдејците кои го опседнуваа Ерусалим, штом разбраа за тоа, отидоа од Ерусалим.

⁶ И дојде слово Господово до пророкот Еремија:

⁷ вака вели Господ, Бог Израилев - кажете му на јудејскиот цар, кој ве испрати до мене да ме прашате: еве, војската

на фараонот, што ви дојде на помош, ќе се врати во земјата своја, во Египет;

⁸ а Халдејците пак ќе дојдат и ќе се борат против овој град, ќе го преземат и ќе го изгорат со оган.

⁹ Така вели Господ - не лажете се, велејќи си во себе: „Бездруго ќе си отидат Халдејците од нас”, зашто нема да си отидат;

¹⁰ дури и да бевте ја разбиле сета војска на Халдејците, кои војуваат против вас, и да останеа кај вас само ранетите, тогаш и тие би станале, секој од шаторот свој и би го изгореле овој град со оган.

Еремија ѓо зајџворааџ

¹¹ И во тоа време, кога халдејската војска се оддалечи од Ерусалим, поради фараоновата војска,

¹² Еремија тргна од Ерусалим, па дојде во земјата на Венијамин, сокривајќи се од народот.

¹³ А кога беше пред портата Венијамина, тамошниот управител на стражата, по име Ирија, син Шелемиев, син Хананиев, го задржа пророкот Еремија и рече: „Ти сакаш да побегнеш кај Халдејците, зар не?”

¹⁴ Еремија одговори - „Лага е тоа; не сакам да бегам кај Халдејците.” Но Ирија не го послуша, го фати Еремија и го одведе кај кнезовите.

¹⁵ Кнезовите се разгневија на Еремија, го тџаа и го затворија во темница, во куќата на писарот Јонатан, бидејќи ја беа направиле затвор.

¹⁶ Еремија влезе во темницата и во визбата, и таму остана долго време.

¹⁷ Царот Седекија испрати по него и го доведоа. И го праша царот во својот дом тајно, велејќи: „Нема ли слово од Господ?” Еремија одговори: „Има”, и додаде: „Ќе бидеш предаден во рацете на вавилонскиот цар.”

¹⁸ Тогаш Еремија му рече на царот Седекија: „Што згрешив пред тебе, пред слугите твои и пред овој народ, па ме фрливте во темница?”

¹⁹ И каде се вашите пророци, кои ви пророкуваа, кажувајќи: „Вавилонскиот

12
32,8

21 цар нема да дојде против вас и против оваа земја?"

38,2 ²⁰ А сега, чуј, господаре мој, царе, слушни ја молбава моја пред лицето твое; не враќај ме во куќата на писарот

5 Јонатан, за да не умрам таму."

²¹ Тогаш царот Седекија заповеда да го затворат Еремија во стражарницата, и таму му даваа по едно парче леб на ден од улицата на лебарите, сè додека не се заврши сиот леб во градот. И така остана Еремија во стражарницата.

Еремија го фрлаа во јама

38 Сафатија, синот Матанов, Годолија, синот Пашхуров, Јухал, синот Шелемиев, и Пашхур, синот Мелхив ги чуја зборовите, што ги кажа Еремија пред народот, откако рече:

² „Вака вели Господ - оној, што ќе остане во овој град, ќе умре од меч, од глад и од помор; а оној, што ќе појде кај Халдејците, ќе остане жив, и животот ќе му биде како воен плен и тој ќе остане жив.

³ Така вели Господ - овој град бездруго ќе биде предаден во рацете на војската од вавилонскиот цар, и тој ќе го преземе."

⁴ Тогаш кнезовите му рекоа на царот: „Овој човек нека биде предаден на смрт, зашто влијае да ослабат рацете на војниците, што ќе останат во овој град, рацете на сиот народ, откако им ги кажа тие зборови; бидејќи овој човек не му пожелува добро на овој народ, туку зло."

⁵ И рече царот Седекија: „Ете, тој е во ваши раце, бидејќи царот не може ништо да направи против вас."

⁶ Тогаш го фатија Еремија и го фрлија во јамата на Малкија, синот царев, кој беше во стражарницата, и го спуштија Еремија со јаже; во јамата немаше вода, туку само тиња, и Еремија падна во тињата.

⁷ И чу Авдемелех Етиопјанецот, еден од дворјаните, што се наоѓаше во царскиот дом дека Еремија го фрлија во јамата, а царот тогаш седеше пред портите Венијаминови.

⁸ Па излезе Авдемелех од царскиот дом и му рече на царот:

⁹ „Господаре мој, царе, лошо ти направија оние луѓе што така постапија со пророкот Еремија, кого го фрлија во јамата; тој ќе умре таму од глад, зашто во градот веќе нема леб."

¹⁰ Царот му заповеда на Авдемелех Етиопјанецот и рече: „Зем со себе одовде триесетина луѓе и извлечи го пророкот Еремија од јамата, додека уште не умрел!"

¹¹ Авдемелех зеде со себе луѓе и влезе во царскиот дом, во подземјето, и зеде оттаму износени алишта, стари крпи, па ги спушти со јаже во јамата кај Еремија.

¹² И му рече Авдемелех Етиопјанецот на Еремија: „Стави ги тие ветви алишта и крпите под мишките на рацете свои, под јажето." И Еремија направи така.

¹³ Па го повлекоа Еремија со јажето и го извлекоа од јамата. И остана Еремија во стражарницата.

Царот Седекија се допрашува кај Еремија

¹⁴ Тогаш царот Седекија прати, па го повика при себе Еремија, кај третиот влез во домот Господов; и му рече на Еремија: „Ќе те прашам нешто, но не сокривај ништо од мене."

¹⁵ И му рече Еремија на Седекија: „Ако ти откријам, нема ли да ме предадеш на смрт, а ако те посоветувам, ти нема да ме послушаш."

¹⁶ И му се заколна тајно царот Седекија на Еремија, велејќи: „Жив Господ, Кој ни ја создаде душата, нема да те предадам на смрт и нема да те предадам во рацете на оние луѓе, што ја бараат душата твоја."

¹⁷ Тогаш Еремија му рече на Седекија: „Вака вели Господ, Бог Саваот, Бог Израилев - ако отидеш кај кнезовите на вавилонскиот цар, душата ќе ти остане жива, и овој град нема да биде изгорен со оган, и ти ќе бидеш жив, а и домот твој;

¹⁸ ако, пак, не појдеш кај кнезовите на вавилонскиот цар, овој град ќе биде

13
38,28

16
4,2
16,14
44,26

20 предаден во рацете на Халдејците, и тие со оган ќе го изгорат, а ти нема да побегнеш од рацете нивни.”

22 Авд 1,7 ¹⁹ И му рече царот Седекија на Еремија: „Се плашам од Јудејците, кои појдоа кај Халдејците, за да не ме предадат Халдејците во рацете нивни, па тие да се исмеат со мене.”

28 38,13 39,14-15 ²⁰ И му рече Еремија: „Нема да те предадат; послушај го гласот Господов за ова, што ти го кажувам, па ќе ти биде добро, и жива ќе остане душата твоја.

²¹ Ако, пак, не сакаш да појдеш, еве го словото што ми го откри Господ:

²² ете, сите жени, што ќе останат во домот на јудејскиот цар, ќе бидат одведени кај кнезовите на вавилонскиот цар, и ќе речат: „Тебе те излажаа и те победија твоите пријатели; нозете твои потонаа во тиња, а тие побегнаа од тебе,

²³ и сите твои жени и децата твои ќе ги одведат кај Халдејците, и ти не ќе можеш да избегаш од рацете нивни; ти ќе бидеш грабнат од раката на вавилонскиот цар и ќе направиш овој град да биде изгорен со оган.”

²⁴ И му рече Седекија на Еремија: „Никој да не ги знае овие зборови, и тогаш ти нема да умреш;

²⁵ ако, пак, чујат кнезовите дека сум зборувал со тебе, и дојдат кај тебе и ти речат - кажи ни, што му зборуваше на царот, не криј од нас, и ние нема да те убиеме, а и она, што ти рече царот,

²⁶ тогаш кажи им: јас му ја изнесов пред лицето на царот мојата молба, за да не ме враќа во домот на Јонатан, па да не умрам таму.”

²⁷ И дојдоа сите кнезови кај Еремија и го прашаа, а тој им одговори точно онака, како што му беше заповедал царот да каже, и тие молчешкум го оставија, бидејќи не го дознаа она што му беше речено на царот.

²⁸ И остана Еремија во стражарница-та до денот, во кој Ерусалим беше преземен. И Ерусалим го презедоа.

Ерусалим е освоен од Вавилонциџе

39 Во деветтата година на Седекија, царот јудејски, во десеттиот месец, дојде Навуходоносор, царот ва-

вилонски со сета војска своја до Ерусалим и го опседна.

² А во одинаесеттата година на Седекија, во четвртиот месец, во деветтиот ден од месецот градот беше преземен.

³ И влегоа во него кнезовите на вавилонскиот цар - Нергал-Шарецер, Самгар-Неву, Сарсехим, началник на дворјаните, Нергал-Шарецер, заповедник, и сите други кнезови на вавилонскиот цар и се сместија до средните порти.

⁴ Кога Седекија, царот јудејски, и сите воени началници, ги видоа, побегнаа, и во текот на ноќта излегоа од градот преку царската градина, низ портите меѓу двата зида и тргнаа по патот кон рамнината.

⁵ Но халдејската војска се спушти по нив; го достигнаа Седекија во Ерихонската рамнина; го фатија и го одведоа кај вавилонскиот цар Навуходоносор во Ривла, во земјата Хамат, и го судеше.

⁶ И вавилонскиот цар во Ривла ги закла синовите на Седекија пред неговите очи; вавилонскиот цар ги закла и сите велможи јудејски;

⁷ а на Седекија му ги извади очите и го окова во окови, за да го одведе во Вавилон.

⁸ Домот на царот и домовите на народот Халдејците ги изгореа со оган и силовите ерусалимски ги срушија.

⁹ А остатокот од народот, што остана во градот, како и одметниците, кои му се придружија, и другиот народ, Навузардан, началникот на телохранителите, ги пресели во Вавилон.

¹⁰ Бедните од народот, пак, кои немаа ништо, Навузардан, началникот на телохранителите, ги остави во јудејската земја и им даде уште тогаш лозја и ниви.

¹¹ А за Еремија, Навуходоносор, царот вавилонски, му даде таква заповед на Навузардан, началникот на телохранителите -

¹² „Земи го, грижи се за него, и не прави му ништо лошо, туку постапувај со него онака, како што ќе ти каже тој.”

¹³ И прати Навузардан, началникот на телохранителите, и Невушазбан, началник на дворјаните, и Нергал-Шарецер,

39,5

44,30

52,9

8

6,5

12

40,4

14 ^{33,1} врховниот заповедник, и сите кнезови на вавилонскиот цар,

16 ^{28,13} ¹⁴ испратија и го зедеа Еремија од стражарницата и му го доверија на Го-

17 ^{20,13} долија, синот на Ахикам, синот Сафанов; го изведеа и тој остана да живее меѓу народот.

40,4

^{39,12}
¹ Мојс 13,9
^{20,15}

Господ му вешува заштитата на Авдемелех

¹⁵ Кога Еремија сè уште беше затворен во дворскиот затвор, дојде слово Господово до него:

¹⁶ оди, речи му на Авдемелех Етиопјанецот - вака вели Господ Саваот, Бог Израилев: еве, Јас ќе ги исполнам зборовите за овој град на зло, но не на добро, и тие ќе се извршат во оној ден пред очите твои;

¹⁷ но тебе ќе те избавам во оној ден, вели Господ, и нема да бидеш предаден во рацете на луѓето, од кои се плашиш.

¹⁸ Јас ќе те избавам и ти нема да паднеш од меч, и ќе ти остане животот како плен, бидејќи на Мене се надеваше, вели Господ.

Ослободување на Еремија

40 И дојде слово Господово до Еремија, откако Навузардан, началникот на телохранителите, го отпушти од Рама, каде што го беше зел окован во вериги од другите заробени ерусалимци и Јудејци, преселувани во Вавилон.

² Началникот на телохранителите го зеде Еремија и му рече: „Твојот Господ Бог го изрече ова зло врз ова место

³ и го испрати Господ, и направи, како што рече - бидејќи вие згрешивте пред Господ и не го послушавте гласот Негов, и ете заради тоа и ве постигна ова.

⁴ Па така, еве, јас денес те ослободувам од веригите, што ти се на рацете твои; ако ти е угодно да дојдеш со мене во Вавилон, дојди и јас ќе се грижам за тебе; ако, пак, не ти е угодно да дојдеш со мене во Вавилон, остани овде. Еве, оваа земја е пред тебе; каде што ти е угодно и каде што ти е мило да одиш, појди таму.”

⁵ Додека тој уште не беше тргнал, Навузардан рече: „Оди кај Годолија, синот на Ахикам, синот Сафанов, кого вавилонскиот цар го постави за началник над јудејските градови, и остани со него меѓу народот; или, оди, каде што ти е мило да одиш.” И началникот на телохранителите му даде храна и дар, па го отпушти.

⁶ И дојде Еремија кај Годолија, синот Ахикамов, во Мицпа и живееше со него меѓу народот, што беше останал во земјата.

Собирање на жетивата

⁷ Кога сите воени началници, што беа во рамнината и луѓето нивни, чуја дека вавилонскиот цар го поставил Годолија, синот Ахикамов, за началник над земјата и му ги доверил луѓето, жените и децата и бедните во земјата, што не беа преселени во Вавилон,

⁸ тогаш дојдоа во Мицпа кај Годолија Исмаил, синот на Нетанија, Јоханан и Јонатан, синовите на Кареах, Сераја, синот Танхуметов, синовите на Ефе од Нетофа и Језанјаху, синот на Мааха, тие и дружината нивна.

⁹ Годолија, синот на Ахикам, син Сафанов, им се заколна ним и на луѓето, велејќи: „Не плашете се да им служите на Халдејците, останете си во земјата и служете му на вавилонскиот цар, па ќе ви биде добро;

¹⁰ јас пак ќе останам во Мицпа за да се застапувам пред Халдејците, што ќе доаѓаат кај нас; а вие собирајте вино, летни плодови и масло, собирајте го во вашите садови и живејте во градовите свои, што ги зазедовте.”

¹¹ Исто така и сите Јудејци, кои се наоѓаа во земјата Моав, меѓу синовите на Амон, во Едом и по сите краишта, чуја дека вавилонскиот цар оставил дел од Јудејците и го поставил над нив Годолија, синот на Ахикам, син Сафанов,

¹² па се вратија сите тие Јудејци од сите места, каде што беа прогонети, и дојдоа во јудејската земја кај Годолија во Мицпа, и собраа многу вино и летни плодови.

7

⁴ Цар
^{25,23}

15

42,2

Убистџвојџо на Годолија

41,1

4 Цар
25,25

6

Сир 12,16

7

1 Мак 7,19

¹³ Меѓутоа, Јоханан, синот на Кареах, и сите воени началници, што се наоѓаа во полето, дојдоа кај Годолија во Мицпа,

¹⁴ и му рекоа: „Знаеш ли ти дека Валис, царот на синовите Амонови, го испрати Исмаил, синот Нетаниев, да те убие?” Но Годолија, синот Ахикамов, не им поверува.

¹⁵ Тогаш Јоханан, синот на Кареах, му рече тајно на Годолија во Мицпа: „Дозволи ми да појдам и да го убијам Исмаил, синот Нетаниев, и никој нема да разбере; зошто да дозволиш да те убие и да се растураат сите Јудејци собрани при тебе, и да загине остатокот од Јуда?”

¹⁶ Но Годолија, синот Ахикамов, му рече на Јоханан, синот на Кареах: „Не прави го тоа, зашто она, што ми го кажуваш за Исмаил, не е вистина.”

41 Во седмиот месец, Исмаил, синот на Нетанија, син Елишамаев, од царски род и великодостојник при царот, и десет души со него дојдоа во Мицпа кај Годолија, синот Ахикамов, и таму, во Мицпа, јадеа заедно леб.

² И стана Исмаил, синот Нетаниев и десетте души со него, па го убија со меч Годолија, синот на Ахикам, син Сафанов, и го убија оној, кого вавилонскиот цар го беше поставил за управник на земјата.

³ Исмаил ги уби и сите Јудејци, кои беа со Годолија во Мицпа, и Халдејците и војниците што се наоѓаа таму.

⁴ На вториот ден, по убивањето на Годолија, додека уште никој не знаеше за тоа,

⁵ дојдоа од Сихем, Силом и Самарија, осумдесет души со избричени бради и раскинати облека и со посекотини по телото, со дарови и темјан во рацете, за да ги принесат во домот Господов.

⁶ Исмаил, синот Нетаниев, излезе од Мицпа да ги пресретне, одејќи и плачејќи, и кога ги сретна, им рече: „Одете кај Годолија, синот Ахикамов.”

⁷ И кога влегоа во градот, Исмаил, синот Нетаниев, заедно со оние што беа со него, ги уби и нив и ги фрли во јама.

⁸ Но се најдоа меѓу нив десет души, кои му рекоа на Исмаил: „Не убивај нè, бидејќи во полето имаме сокриени клетови со пченица и јачмен, масло и мед.” И тој се воздржа, па не ги уби со нивните други браќа.

⁹ А ровот, каде што ги фрли Исмаил труповите на луѓето, што ги уби поради Годолија, беше истиот, што го беше направил царот Аса, од страв пред Баша, царот израилски; него го наполни Нетаниевиот син Исмаил со убиените.

¹⁰ Тогаш го зароби Исмаил сиот народ во Мицпа, царските ќерки и сиот друг народ што беше останал во Мицпа, кого Навузардан, началникот на телохранителите, беше го доверил на Годолија, синот Ахикамов, па во зората тргна Исмаил, Нетаниевиот син кон земјата на синовите Амонови.

¹¹ Но, Јоханан, синот на Кареах, и сите воени началници со него, чуја за сите злодела што ги беше извршил Исмаил, синот Нетаниев,

¹² па ги поведоа сите луѓе и отидоа да се бијат со Исмаил, синот Нетаниев, и го стигнаа кај големите води, во Гаваон.

¹³ И кога сиот народ, што беше со Исмаил, го виде Јоханан, синот на Кареах, и сите воени началници со него, тој се зарадува.

¹⁴ Тогаш сиот народ, што беше го заробил Исмаил од Мицпа, се откажа и се приклучи, па отиде при Јоханан, синот на Кареах.

¹⁵ А Исмаил, синот Нетаниев, побегна од Јоханан со осум души и отиде при синовите Амонови.

Јоханан решава да ѓо води народојџ во Еѓиџејџ

¹⁶ Тогаш Јоханан, синот на Кареах, и сите воени началници со него, го поведоа од Мицпа сиот народ, што го ослободи тој од Исмаил, синот Нетаниев, откако го беше убил Годолија, синот Ахикамов, луѓе, војници, жени, деца и дворјани, што беше ги извел од Гаваон:

¹⁷ отидоа, па се задржаа во населбата Кимхам, близу до Витлеем, за да избегаат во Египет,

14

41,10,16

18 ^{42,11} бидејќи се плашеа од Халдејците, зашто Исмаил, синот Нетаниев го уби синот Ахикамов, Годолија, кого вавилонскиот цар беше го поставил за управник на земјата.

2

Народој бара од Еремија да се моли за нив

^{37,3}
⁵ Мојс
^{28,62}
Дан ^{13,37}

42 ^{38,20} Потоа дојдоа сите војводи и Јоханан, синот на Кареах, и Азарја, синот на Хошаја, и сиот народ, од мало до големо.

10 ^{18,8} И му рекоа на пророкот Еремија:

11 ^{1,8} „Еве ја молбата наша пред тебе, помоли Му се на твојот Господ Бог за сиот овој остаток, зашто од многумина останавме малку, како што нè гледаат твоите очи,

^{30,10} **3** па твојот Господ Бог да ни го покаже патот, по кој треба да врвиме, и што треба да правиме.”

4 И им рече пророкот Еремија: „Ве чув, ќе Му се помолам на вашиот Господ Бог, по молбата ваша, и сè, што ќе ви одговори Господ, ќе ви го кажам, ни збор нема да сокријам од вас.”

5 Тие му рекоа на Еремија: „Господ нека ни биде вистински и верен сведок за тоа, дека ние ќе направиме сè, што твојот Господ ќе заповеда за нас;

6 добро ли, лошо ли ќе биде тоа, ќе го послушаме гласот на нашиот Господ Бог, кај Кого те праќаме, за да ни биде добро, ако бидеме послушни на гласот од Господ, нашиот Бог.”

7 По десет дни дојде слово Господово до Еремија.

8 Тој го повика кај себе Јоханан, синот на Кареах, сите со него војводи и сиот народ - од мало до големо,

9 па им рече: вака вели Господ, Бог Израилев, до Кого ме испративте да Му ја пренесам вашата молба:

10 „Ако останете во оваа земја, Јас ќе ве зацврстам и нема да ве разорам, ќе ве посадам и нема да ве искоренам, зашто жалам за несреќата, што ви ја направив.

11 Не плашете се од вавилонскиот цар, од кого се плашите, не бојте се од него, вели Господ, бидејќи и Јас сум со вас, за да ве спасувам и да ве избавувам од неговата рака.

12 И ќе покажам милост кон вас, и тој ќе се смили над вас и ќе ве врати во вашата земја.

13 Ако, пак, речете: „не сакаме да живееме во оваа земја” и не го послушате гласот на Господ, вашиот Бог, велејќи:

14 „не, туку ќе отидеме во земјата египетска, каде што нема да видиме војна и нема да чуеме трубен глас, и нема да гладуваме, таму ќе живееме”,

15 тогаш чујте го сега словото Господово, вие, остатокот од Јуда: вака вели Господ Саваот, Бог Израилев: ако го свртите лицето свое, за да отидете во Египет, и отидете таму, за да се населите,

16 тогаш мечот, од кој се плашевте, ќе ве стигне таму, во земјата египетска, и гладот, од кој се боевте, секогаш ќе ве следи во Египет, и таму ќе умрете.

17 И сите, што ќе го свртат лицето свое да отидат во Египет и таму да живеат, ќе умрат од меч, од глад и од помор, и ниеден од нив нема да остане и нема да побегне од несреќата што ќе ја пратам врз нив.

18 Зашто, така вели Господ Саваот, Бог Израилев: како што се излеа гневот Мој и јароста Моја врз жителите ерусалимски, така ќе се излее јароста Моја врз вас, кога ќе влезете во Египет, и ќе станете за проклетство и за ужас, за поруга и за укор, и нема повеќе да го видите ова место.

Еремија предупредува

19 Господ ви зборува вам, остатоци Јудини: не одете во Египет; знајте дека ви сведочам јас.

20 Зашто вие згрешивте против самите себеси - вие ме пративте пред Господ, нашиот Бог, и ми рековте: Помоли се за нас на Господ, нашиот Бог, а сè што ќе каже Господ, нашиот Бог, кажи ни, и ние ќе извршиме.

21 И еве, кога ви го кажав денес тоа, вие не го послушавте гласот на Господ, нашиот Бог, и сето она, со кое ме прати Тој до вас.

22 Па така, знајте, дека ќе умрете од меч, од глад и од помор во она место,

12
27,11

13
42,21
43,7

15
44,24

16
Ез 11,8

17
11,23
Плач 2,22

18
44,6

21
43,4

22
42,16-17

43,2 каде што сакате да појдете, за да живеете таму.”

Ис 13,11
Мал 3,19

4 *Јудејциџе и њокрај ојоменаџа Божја одаџ во Еџиџеџ*

43,7
44,23

7
4 Цар
25,26

43 Кога Еремија му ги изговори на сиот народ овие зборови на нивниот Господ Бог, сите тие зборови со кои нивниот Господ го прати до нив, ²тогаш Азарија, синот на Хошаја, и Јоханан, синот на Кареах, и сите дрски луѓе му рекоа на Еремија: „Тоа, што го зборуваш не е вистина; Господ, нашиот Бог, не те прати да кажеш: „не одете во Египет, за да живеете таму“

³ туку Варух, синот Нириев, те наговори против нас, за да не предадеш во рацете на Халдејците, па да не убијат, или да не одведат како робови во Вавилон.”

⁴ И Јоханан, синот на Кареах, сите војводи и сиот народ не го послушаа гласот на Господ, за да останат во земјата јудејска.

⁵ Тогаш Јоханан, синот на Кареах, и сите војводи го поведоа сиот остаток од Јудејците, кои се беа вратиле откај сите народи, каде што беа прогонети, за да живеат во земјата јудејска;

⁶ мажи, жени, деца, царевите ќерки и сите оние, кои Навузардан, началник на телохранителите, ги остави со Годолија, синот на Ахикам, син Сафанов, и пророкот Еремија, и Варух, синот Нириев;

⁷ па отидоа во земјата египетска, бидејќи не го послушаа гласот на Господ, и стигнаа до Тафнис.

⁸ И дојде слово Господово до Еремија во Тафнис:

⁹ земи во рацете големи камења и сокриј ги во измесена глина пред влезот на фараоновитиот дом во Тафнис, пред очите на Јудејците,

¹⁰ и кажи им - вака вели Господ Саваот, Бог Израилев: еве, ќе пратам и ќе го доведам Навуходоносор, царот вавилонски, слугата Свој, и ќе го поставам престолот негов врз овие камења што ги сокрив, и тој ќе го распне над нив својот великолепен шатор

¹¹ и ќе дојде, па ќе ја порази египетската земја: и кој е за смрт, ќе биде предаден на смрт; и кој е за ропство, ќе отиде во ропство, а кој е за под меч - под меч.

¹² Па ќе запалам оган во светилиштата на боговите египетски; и тој ќе ги изгори, а нив ќе ги зароби, и ќе се нагрне со египетската земја, како пастир што се наметнува со облеката своја, па ќе ги отиде оттаму со мир.

¹³ И ќе ги собори статуите на Ветсамис, што се наоѓаат во египетската земја, и светилиштата на египетските богови ќе ги изгори со оган.

Господ ќе ги уништи Јудејциџе

44 Дојде слово Господово до Еремија за сите Јудејци, кои живеат во египетската земја, населени во Мигдол, Тафнис, Ноф и во земјата Патрос за да каже:

² вака вели Господ Саваот, Бог Израилев: „Вие ја видовте сета несреќа, што ја испратив врз Ерусалим и врз сите градови јудејски; ете, тие се сега запустени и никој не живее во нив,

³ поради нивната злоба, што згрешија, откако Ме разгневуваа, одејќи да кадат и да служат на други богови, што не ги познаваа ни тие, ни вие, ниту татковците ваши.

⁴ И ги праќав кај вас сите слуги Мои - пророците, ги праќав од рано утро, за да ви кажат: „Не правете го тоа гласно дело, што Ми е одвратно.“

⁵ Но тие не го приклонија увото и не слушаа, за да се одвратат од своето зло, да не кадат на други богови.

⁶ И Мојата јарост и Мојот гнев се излеа и се разгори врз градовите на Јудеја и по ерусалимските улици; тие станаа урнатини и пустелија, како што гледате сега.

⁷ А сега, вака вели Господ, Бог Саваот, Бог Израилев: зошто го вршите тоа големо зло на душите свои, истребувајќи ги помеѓу себе мажите и жените, возрасните, децата и младинците во Јудеја, за да не оставите остаток, па,

⁸ бидејќи Ме разгневувате со делата на рацете свои, со кадењето пред други

11

15,2
46,13
Ез 5,12
6,11
Зах 11,9

12

46,25
Ез 30,13

44,1

44,8
46,14

4

35,15
44,22
2 Лет 36,15

6

7,20
36,7
44,22-23

7

Авак 2,10
Плач 2,11
4,4

8

1,16
26,6-7

11 богови во земјата египетска, каде што
21,10 дојдовте да живеете, та да се погубите
13 самите себе и да станете за проклетство
27,13 и укор кај сите народи по земјата?

15 ⁹Зар го заборавивте нечестието на ва-
44,3,8,21,23 шите татковци и нечестието на јудеј-
ските цареви, вашето сопствено нечес-

17 тие и нечестието на вашите жени, што
2,31 го вршеа во земјата јудејска и по еруса-
5,23 лимските улици?
Пс 49,17
Ос 2,6

¹⁰ Но, тие не се смирија ни до денес,
не се плашат и не одат по Мојот закон
и по Моите наредби, што ви ги дадов
вам и на татковците ваши.

¹¹ Затоа, вака вели Господ Саваот, Бог
Израилев: еве, ќе го свртам против вас
лицето Свое за погубел и за да ја истре-
бам цела Јудеја,

¹² и ќе го земам остатокот Јудин што
реши да замине во земјата египетска и
да живее таму, и ќе бидат истребени си-
те; ќе паднат во земјата египетска и со
меч и со глад ќе бидат истребени; мало
и големо ќе умрат од меч и од глад, и ќе
бидат изложени на проклетство и ужас,
за поруга и укор.

¹³ Ќе ги казнам оние што живеат во
земјата египетска, како што го казнив
Ерусалим, со меч, со глад и со помор,

¹⁴ и никој нема да избега и нема да се
спаси од остатокот на Јудејците, кои
дојдоа во земјата египетска, за да жи-
веат таму и потоа да се вратат во земја-
та јудејска, каде што од сè срце сакаа да
се вратат, за да живеат таму; никој нема
да се врати освен оние што ќе побегнат
оттаму.”

Народоѝ Го оѝфрла Госѝода

¹⁵ И сите мажи, кои знаеја дека жени-
те нивни им кадат на други богови, и си-
те жени, што стоеја таму во големо
множество, и сиот народ кој живееше
во земјата египетска, во Патрос, му од-
говорија на Еремија и му рекоа:

¹⁶ „Зборот, што ни го кажа во името
Господово, ние не го слушаме;

¹⁷ туку ќе правиме сè што е излезено
од устите наши: ќе ѝ кадиме на Небес-
ната кралица и ќе ѝ правиме преливи,
како што го правевме тоа, ние и пред-
ците наши, царевите наши и кнезовите

наши, по градовите на Јудеја и по ули-
ците ерусалимски, бидејќи тогаш бевме
сите во добра состојба и беди не ви-
довме;

¹⁸ и, откако прекративме да ѝ кадиме
на Небесната кралица и да ѝ правиме
преливи, трпиме секакви скудности и
загинуваме од меч и од глад.

¹⁹ И кога ѝ кадиме на Небесната кра-
лица и ѝ принесуваме преливи, зар без
знаење на нашите мажи ѝ правиме леп-
чиња со нејзиниот лик или принесуваме
преливи?”

²⁰ Тогаш Еремија му рече на сиот на-
род, на мажите и жените, и на сиот на-
род што така му одговараше:

²¹ „Зар Господ не си спомна за каде-
њето, што го извршувате во јудејските
градови, по улиците ерусалимски, вие и
предците ваши, царевите ваши, кне-
зовите ваши и народот од земјата, и зар
не влезе тоа во срцето Негово?

²² Господ не можеше веќе да ги под-
несува вашите лоши дела и одвратнос-
ти, што ги правевте; затоа и земјата ва-
ша стана пустина, ужас и проклетство,
без жители, како што гледате сега.

²³ Затоа што кадевте и Му грешевте
на Господ, не го слушавте гласот на
Господ и не одевте според законот Не-
гов, по наредбите Негови и по заповеди-
те Негови, па затоа и ве постигна ова
зло, како што гледате сега.”

²⁴ Тогаш Еремија му рече на сиот на-
род и на сите жени: „Чујте го словото
Господово, вие, сите Јудејци, што сте во
земјата египетска;

²⁵ вака вели Господ Саваот, Бог Изра-
илев: сè што зборувавте со устата, тоа и
со раце го правевте вие и жените ваши;
вие велите: „да ги исполнуваме нашите
завети, што ги ветивме, да ѝ кадиме на
Небесната кралица и да ѝ принесуваме
преливи.” Навистина, вашите завети ги
одржавте и ги извршивте точно вашите
ветувања.

²⁶ Затоа сега чујте го словото Госпо-
дово, вие, сите Јудејци, што живеете во
земјата египетска: еве, Јас се заколнав
во Своеото велико име, вели Господ, де-
ка во сета египетска земја нема повеќе
да се изговара името Мое од устата на

18
44,25
1 Мак 1,11

22
9,9-10
15,6
44,4

23
1,16
3,25

24
44,26

25
7,18
19,13
44,17
Соф 1,5

- 27** кој и да било Јудеец, за да рече: „жив да е Господ Бог!“
31,28
- 28** ²⁷ Еве, Јас ќе бдеам над вас за казна, а не за добро, и сите Јудејци во земјата египетска ќе загинат од меч и од глад, сè додека не бидат наполно истребени.
Ис 11,11
27,13
Ез 6,8
- 29** ²⁸ Само малкумина што ќе се избават од мечот ќе се вратат од земјата египетска во јудејската земја, а сите други Јудејци, што отидоа во земјата египетска, за да поживеат таму, ќе дознаат чии зборови ќе се исполнат: моите или нивните.
4 Цар
19,29
- 30** ^{39,5} ^{46,26}
- 45,1** ²⁹ И, еве ви знак, вели Господ, дека ќе ве посетам на тоа место, за да знаете, дека ќе се исполнат зборовите Мои за вас, за ваша казна.
36,1
Плач 5,5
- 5** ³⁰ Така вели Господ: еве, Јас ќе го предадам египетскиот цар, фараонот Хофра, во рацете на непријателите негови и во рацете на оние, што ја бараат душата негова, онака како што го предадов јудејскиот цар Седекија во рацете на вавилонскиот цар Навуходоносор, непријателот негов, кој ја бараше душата негова.”
6,16
25,29
Рим 12,3.16

Пророкоѝ го уверува Варух дека Боѝ ќе му го ѝошѝеди живоѝоѝ

45 Слово што пророкот Еремија му го кажа на Варух, синот Нириев, кога тој ги запиша во книга овие зборови од устата на Еремија, во четвртата година на јудејскиот цар Јоаким, син Јошиев -

² „Вака вели Господ, Бог Израилев, за тебе, Варух:

³ ти велиш - „тешко мене! зашто Господ ми придодаде кон болката моја; изнемоштен сум од воздишки и спокој немам.“

⁴ Кажи му вака: така вели Господ - еве, што сум направил, ќе разрушам, и, што сум посадил ќе искорнам - целава оваа земја.

⁵ А ти за себе сакаш нешто големо - не барај; бидејќи еве, Јас ќе испратам неволја врз секое суштество, вели Господ, а тебе ќе ти го подарам животот како да ти е плен, насекаде каде и да појдеш.”

Пророкување за ѝројасѝа на Еѝијќаниѝе

46 Слово Господово, упатено до пророкот Еремија за незнабожечките народи:

² за Египет, за војската на фараонот Нехо, цар египетски, што беше при реката Еуфрат во Каркемиш и што ја победи Навуходоносор, царот вавилонски во четвртата година на Јоаким, синот Јошиев, цар јудејски:

³ „Пригответе ги штитовите и копјата и стапете во бој;

⁴ оседлајте ги коњите и качете се на нив, коњаници, и поставете ги шлемовите; наострете ги копјата, облечете се во оклопи.

⁵ А зошто, гледам, тие се уплашија и отстапуваат? Јунаците нивни се разбиени и бегаат, не обрнувајќи се назад, страв од секаде, вели Господ.

⁶ Нема да побегне брзоногиот и нема да се избави силниот; на север, покрај реката Еуфрат, ќе се сопнат и ќе паднат.

⁷ Кој е тој што се подига како Нил, чии води се брануваат како брзица?

⁸ Египет се подига како река и водите му се разбрануваат како брзаци, па вели: ќе се кренам и ќе ја покријам земјата, ќе го уништам градот и жителите негови.

⁹ Седнувајќи на коњите и впрегнувајќи ги колите, излегувајте, и гинете, јунаци, Етиопјани и Либијци, вооружени со штитови, и Лудимци, што ги држите и затегнувате лаковите;

¹⁰ зашто овој ден е за Господ, Бог Саваот, ден за одмазда, за да им се одмазди на непријателите Свои; и меч ќе изеѓува, ќе се насити и ќе се опије од крвта нивна; бидејќи тоа ќе се изврши за Господ Бог Саваот, како жртвен принос во северната земја, кај реката Еуфрат.

¹¹ Оди во Галаад и земи балсам, девојко, ќерко египетска; залудо ќе трупаш лекови - лек за тебе нема!

¹² Чуја народите за твојот срам, и пискотот твој ја исполни земјата; бидејќи јунак со јунак се судрува, па обајцата паѓаат.”

46,1
25,13

2
36,1

3
51,11

5
6,25
49,29
Наум 2,9

6
46,12
Амос 2,15

7
47,2
Ис 8,7
Дан 11,10

9
Наум 2,5
3,2

10
12,12
47,6
5 Мојс
32,42

11
51,8
1 Мојс
37,25
15,18
30,13
51,9

12
46,16
Наум 2,6

13 *Предујредување до Еѓийет*

43,11

¹³ Слово, кое Господ му го кажа на пророкот Еремија за доаѓањето на Навуходоносор, царот вавилонски, за да ја порази земјата египетска:

¹⁴ „Соопштете во Египет, и кажете во Мигдол, јавете во Ноф и во Тафнис, ка-

¹⁷ жете: „кажи ѝ да се приготви зашто мечот ќе ги изеде околните населби.“

¹⁸ Зошто е јунакот твој соборен? Не се одржа, зашто Господ го собори;

¹⁹ Тој направи така, што многумина се судруваа и пагаа дури еден врз друг, велејќи: „станувај да си појдеме кај нашиот народ во својата родна земја,

²⁰ далеку од насилничкиот меч.“

²¹ А фараонот - египетскиот цар, наречете го фалбација, кој својата прилика ја пропушти.

²² Се колнам во Својот живот, вели Царот, чие име е Господ Саваот: ќе дојде тоа како Тавор меѓу горите и како Кармил покрај Морето.

²³ Подготви се за преселување, ќерко, жителко египетска, зашто Ноф ќе биде опустошен, разорен, па не ќе остане ниту еден жител.

²⁵ Египет е убава јуница: но погибелта иде, доаѓа од север.

²⁶ И наемниците негови кај него не изгледаат како згоени телци, па и самите тргнаа да бегаат, побегнаа сите, не можеа да издржат, бидејќи врз нив дојде нивниот погибелен ден, време за да ги казнам.

²¹ И наемниците негови кај него не изгледаат како згоени телци, па и самите тргнаа да бегаат, побегнаа сите, не можеа да издржат, бидејќи врз нив дојде нивниот погибелен ден, време за да ги казнам.

²² Гласот нивни писка како глас на змија, тие доаѓаат со војска, ќе дојдат врз него со секири како дрвари,

²³ ќе ја исечат шумата негова, вели Господ, бидејќи се безбројни; повеќе се отколку скакулците, па број немаат.

²⁴ Засрами се, ќерко египетска, ти, која си предадена во рацете на северниот народ.

²⁵ Господ Саваот, Бог Израилев, вели: еве, Јас ќе го казнам Амон од Ноф, фараонот и Египет, боговите негови и царевите негови, фараонот и оние што се надеваат во него.

²⁶ И ќе ги предадам во рацете на оние што ја бараат душата нивна и во рацете

на Навуходоносор, царот вавилонски, и во рацете на слугите негови, но потоа Египет ќе биде населен, како и во поранешните дни, вели Господ.

Господ ќе ги враќа Израилците дома

²⁷ А ти, Јакове, слуго Мој, не бој се и не плаши се, Израиле: зашто еве, Јас ќе те избавам од далечната земја и смето твоје - од земјата на ропството негово; и ќе се врати Јаков и ќе живее спокојно и мирно, и никој нема да го заплашува.

²⁸ Не бој се, Јакове, слуго Мој, вели Господ, зашто Јас сум со тебе. Јас ќе ги истребам сите народи, меѓу кои те изгонив, но тебе нема да те истребам; само ќе те казнам по мерка; неказнет нема да те оставам.”

Пророкување за ѝројасија на Филистеја, на Тир и на Сидон

47 Слово Господово што дојде до пророкот Еремија за Филистејците, пред фараонот да ја порази Газа.

² Така вели Господ - еве, се креваат од север води, што ќе се претворат во буен поток и ќе ја потопат земјата и сè што ја исполнува, градот и жителите во него: тогаш ќе повикаат луѓето и ќе заплачат сите жители на земјата.

³ Од тропотот на копитата од силните коњи и од татнежот на неговите коли, од чкртањето на тркалата нивни, татковците не ќе можат да управат поглед кон децата свои, бидејќи рацете нивни ќе им отпаднат

⁴ од оној ден што ќе дојде да ги сотре сите Филистејци, да ги оттргне од Тир и Сидон сите други помошници, бидејќи Господ ќе ги разори Филистејците, остатокот од островот Кафтор.

⁵ Ќе оќелавее Газа, ќе пропадне Ашкелон и остатокот од нивната долина.

⁶ До кога ќе сечеш, о мечу Господов, кога ќе престанеш? Врати се во ножницата своја, престани и одмори се.

⁷ Но, како да се одмориш, кога Господ заповеда против Ашкелон и против морскиот брег; кон кои Тој го насочи.

27

30,10-11
Ис 41,13-14
3 Мојс 26,6
Ез 34,28
Јов 11,19

28

Ис 43,5
Наум 1,3
Пс 98,8

47,2

46,7
Ис 30,28
Наум 1,8
Пс 123,4-5

3

Суд 5,22
Ез 26,10

48,4

Ис 15,1

Пророкување ѝројив Моав

7

17,5

49,4

9

48,28

10

46,10

1 Цар

15,3,9,11

3 Цар

20,32

11

Соф 1,12

48 За Моав вака вели Господ Сава-от, Бог Израилев: тешко на Нево, бидејќи ќе биде опустошен; Кирјатаим ќе се осрамоти, и ќе се предаде; тврдината ќе се посрами и ќе се разурне.

² Ќе ја снема повеќе славата на Моав; во Есевон ќе преземаат зло против него: да отидеме за да го сотреме меѓу народите. И ти, Мадмене, ќе опустееш; меч ќе те гони.

³ Се слушна пискот од Хоронаим, пустошење и сотирање големо!

⁴ Моав е сотрен; пискот кренаа децата негови.

⁵ На искачување кон Лухит се слуша непрестаен плач; слегувајќи од Хоронаим, се слуша ужасен викот поради пропаста.

⁶ Бегајте, спасувајте си ги животите свои и бидете како оголено дрво во пустина.

⁷ Бидејќи ти се надеваше на делата свои и на ризниците свои, затоа ќе бидеш фатен, и Хамос ќе појде во ропство заедно со свештениците и со кнезовите свои.

⁸ И ќе дојде пустошник врз секој град, и ниеден град нема да се одржи; ќе изумре долината и ќе запусте рамнината, како што вели Господ.

⁹ Ставете му надгробна плоча на Моав, зашто сигурно ќе падне! Градовите негови ќе станат пустина, зашто ќе нема во нив кој да живее.

¹⁰ Нека е проклет секој, кој немарно го извршува делото на Господ, и нека е проклет кој го задржува мечот Негов од крв!

¹¹ Од младоста своја Моав беше спокоен, и се гордееше со својата слава, и не се преточуваше од сад во сад и во ропство не беше отишол; затоа во него си остануваше вкусот негов, и мирисот негов не се менуваше.

¹² Но, еве, идат дни, вели Господ, кога ќе пратам врз него преливачи, што ќе го преливаат и ќе ги испразнат садовите негови и ќе ги скршат стомните негови.

¹³ Па ќе биде посрамен Моав заради Хамос, како што беше посрамен домот

Израилев поради Ветил, надежта негова.

¹⁴ Зошто вие велите: ние сме луѓе храбри и силни сме во бој?

¹⁵ Моав е сотрен, и градовите негови горат, и одбраните момчиња негови појдоа на клање, вели Царот - Господ Саваот е името Негово.

¹⁶ Блиска е погибелта на Моав, и брза неговото зло.

¹⁷ Сожалете го сите негови соседи, и сите што го знаете името негово, речете: како се здружи моќниот жезол и славниот скиптар!

¹⁸ Слезе од височината на величието твое и седни во жедната земја, ќерко, жителко на Дивон, бидејќи пустошникот на Моав ќе дојде кај тебе и ќе ги разруши тврдините твои.

¹⁹ Застани на патот и погледај ти, која живееш во Ароер, прашај го оној, што бега, и онаа, што гледа да се избави: што станува?

²⁰ Засрамен е Моав, зашто е сотрен; плачете и викајте, соопштете во Арнон дека Моав е опустошен.

²¹ И суд дојде врз рамнината, врз Холон, врз Јахца и врз Мефаат,

²² врз Дивон, врз Нево и врз Бет-Дивлатаим,

²³ врз Кирјатаим, врз Бет-Гамул и врз Бет-Меон,

²⁴ врз Кериот, врз Восор и врз сите градови на земјата моавска, далечни и блиски.

²⁵ Одбиен е рогот на Моав и раката негова е скршена, вели Господ.

²⁶ Опијте го, зашто тој се крена против Господ; нека се валка Моав во блуеницата своја, и сам ќе стане за потсмев.

²⁷ Зар не стана кај тебе Израил за потсмев? Зар тој беше фатен меѓу крадците, па ти, кога зборувааше за него, само ја мавташе главата?

²⁸ Жители моавски, оставете ги градовите и живејте по карпите и бидете како гулаби, кои вијат гнезда кај влезот на пештера.

²⁹ Чувме за гордоста на Моав, гордост прекумерна, за неговата самоувереност и неговата надуеност, за неговото фалење и за горделивото негово срце.

15

50,34

51,57

Ис 51,15

25

Ез 30,21

Пс 36,17

26

48,42

51,57

Дан 5,23

29 ³⁰ Ја знам Јас дрскоста негова, вели Господ, празна е неговата фалба, лажни се неговите дела!

32 ³¹ Затоа, ќе плачам за Моав и ќе пиштам за целиот Моав; ќе воздивнувам за оние во Кир-Херес.

36 ³² Ќе плачам за тебе, лозо сивмајска, како што плачев за Јазер; твоите лозинки се протегаа преку морето, стигаа до езерото јазерско; сотирачот ги нападна твоите летни производи и зрелото грозје.

37 ³³ Радоста и веселбата се одзеде од Кармил и од земјата моавска. Јас ќе направам виното во бурињата да заврши; никој веќе нема да гази во каци со песни; боен повик ќе има, а не радосен вик.

40 ³⁴ Од пискотот на Есевон до Елале и до Јахца тие ќе креваат глас, од Сигор до Хоронаим и до Еглат-Шелишија, бидејќи и водите на Нимрим ќе пресушат.

42 ³⁵ Ќе ги сотрам во Моав, вели Господ, оние што принесуваат жртви по незнано аборжечките светилишта и кои им кадат на боговите.

³⁶ Затоа срцето Мое ќе пишти за Моав како свирка, за жителите во Кир-Херес, срцето ќе им биде како свирка, бидејќи сите добра од нивните богатства пропаднаа;

³⁷ на секого главата ќе му биде гола и на секого брадата поткастрена, кај сите на рацете ќе има зарези, а околу бедрата врекиште.

³⁸ По сите покриви на Моав и по неговите улици ќе има само плач, бидејќи Јас го уништив Моав, како непотребен сад, вели Господ.

³⁹ Како е сотрен тој, ќе речат, плачејќи; како Моав се покри со срам, кога го сврти тилот, и ќе биде Моав за потсмев и ужас, за сите, што го опкружуваат,

⁴⁰ зашто вака вели Господ: ете, како орел ќе слета тој и ќе ги рашири крилјата над Моав.

⁴¹ Градовите ќе бидат победени и тврдините освоени, а срцето на храбрите Моавци ќе биде во оној ден како срце на жена, што се измачува при породување.

⁴² И ќе биде истребен Моав меѓу народите, бидејќи се крена против Господ.

⁴³ Страв, јама и стапица околу тебе - жителу моавски, вели Господ.

⁴⁴ Кој ќе избега од ужасот, ќе падне во јама; а кој ќе излезе од јамата, ќе падне во стапица; бидејќи ќе ја испратам врз него, врз Моав годината на нивната казна, вели Господ.

⁴⁵ Под сенката на Есевон премалените бегалци. Но оган излезе од Есевон, и пламен среде Сион, па ќе го изгори крајот на Моав и темето на немирните синови.

⁴⁶ Тешко тебе, Моаве! Пропадна народот од Хамос, бидејќи синовите твои ти ги одведоа во ропство, и ќерките твои - во плен.

⁴⁷ Но во последните дни ќе ги вратам моавските заробеници, вели Господ. Дотука е судот за Моав.

Пророкување за ĳројасїа на Амон

49 За синовите Амонови вака вели Господ - зар Израил нема синови, зар нема наследник? Зошто Милком ја наследи земјата на Гад и зошто народот негов се насели во неговите градови?

² Затоа, еве идат дни, вели Господ, кога ќе се чуе боен повик во Рава од синовите Амонови, и таа ќе стане куп урнатини, и градовите нејзини изгорени и Израил ќе ги победи оние, кои го победија него, вели Господ.

³ Плачи, Есевоне, зашто е опустошен Гај; викајте, ќерки на Рава; опашете околу себе врекиште, плачете и трчајте околу плотовите; бидејќи Милком ќе отиде во ропство, заедно со свештениците и кнезовите негови.

⁴ Зошто се фалиш со долините? Твојата долина пропадна, ќерко одметничке, која се надеваш на богатството свое, велејќи: кој ќе излезе против мене?

⁵ Еве, Јас ќе испратам врз тебе ужас од сите страни твои наоколу, вели Господ, Бог Саваот; разбегаете се кој каде може и никој нема да ги собере разбеганите.

⁶ Но потоа Јас ќе ги повратам заробените - синовите Амонови, вели Господ.

Пророкување ĳроїив Едом

⁷ За Едом, вака вели Господ Саваот: зар нема веќе мудрост во Теман, зар ис-

43
Ис 24,17-18
Плач 3,47

44
Амос 5,19
11,23
23,12

45
4 Мојс
21,28
4 Мојс
24,17

46
4 Мојс
21,29

47
12,15
29,14
49,6.39

49,2
50,15
Ис 42,13

3
4,8
Ез 7,18

6
48,47

7
Авд 1,8
Варух 3,22

8 чезна благоразумието кај разумните, 49,32
 зар ја снеса нивната мудрост?
10 ⁸ Бегајте, губете се, кријте се по пеш- Мал 1,3
 терите, жители дедански, зашто Јас ќе Авд 1,6
 ја испратам врз него погибелта Исаво-
12 ва, кога ќе го казнам. 25,15.21.29
⁹ Ако би ти дошле берачите на лозја- Ис 63,6
 та кај тебе, сигурно би оставиле пабир- Наум 3,11
 ки. И крадци да дојдат во текот на ноќ- Плач 4,21
16 та, би украде онолку колку што им е Авд 1,3
 потребно.
17 ¹⁰ Јас, пак, Исав ќе го оголам, ќе ги 22,8
 откријам неговите скришни места и не 50,13
 ќе може да се сокрие. Ќе биде истребе-
18 но племето негово, и браќата негови, и 49,33
 соседите негови; и ќе го снеса. 50,40
¹¹ Остави ги сираците свои, Јас ќе го 51,43
 запазам животот нивни, и вдовиците Соф 2,9
19-20 твои нека се надеваат на Мене. 10,6
¹² Зашто, така вели Господ: ете, и 12,5
 оние, на кои не им беше судено да ја 50,44-46
 пијат чашата, ќе ја пијат, па ти ли ќе
 останеш неказнет? Не, нема да останеш
 неказнет, туку ќе ја пиеш чашата.
¹³ Зашто се колнам во името Свое, ве-
 ли Господ, дека Восор ќе стане ужас, за
 потсмев, пустина и проклетство, и сите
 негови градови ќе се претворат во вечна
 пустина.
¹⁴ Чув глас од Господ, и пратеник е
 испратен кај народите да им каже: собе-
 рете се и појдете против него, дигнете
 се на војна.
¹⁵ Бидејќи, еве, ќе те направам мал
 меѓу народите, презрен меѓу луѓето.
¹⁶ Стравот што го сееше и гордоста на
 твоето срце те измамија, тебе, кој живе-
 еш во камени пештери и ги држиш вр-
 вовите на планините. Но, макар и како
 орел да направиш гнездо високо, и отта-
 му ќе те симнам, вели Господ.
¹⁷ И ќе стане Едом пустош; секој, што
 ќе помине покрај него, ќе се зачуди и ќе
 потсвиrne, гледајќи ги раните негови.
¹⁸ Како што беа разорени Содом и Го-
 мора и нивните соседни градови, вели
 Господ, така и таму нема да живее ниту
 еден човек, и син човечки нема да прес-
 тојува во него.
¹⁹ И, ете, како лав ќе излезе од виси-
 ните јордански кон утврдените живеа-
 лишта; но Јас ќе го принудам брзо да

отстапи, а ќе поставам таму Свој избра- 22
 ник. Зашто, кој е подобен на Мене и кој 48,40
 ќе побара одговорност од Мене и кој 4,31
 пастир ќе Ми се спротивстави? 48,41

²⁰ Па така, чујте го решението на Гос- 24
 под, што го постави Тој за Едом, и за- 50,43
 мислите Негови, што ги има за жители- Ис 13,8
 те темански: навистина, и најмалите од 50,23
 стадото, ќе ги развлечат и ќе ги опусто-
 шат живеалиштата нивни.

²¹ Од шумот на нивниот пад ќе се зат- 26
 ресе земјата, и екот на нивното викање 50,30
 ќе се чуе дури до Црвеното Море.

²² Ете, како орел ќе се крене тој, ќе 29
 слета и ќе ги рашири крилјата над Во- 4,20
 сор; и срцето на храбрите Едомци во
 оној ден ќе биде како срце на жена, кога
 се породува.

Порака за Дамаск

²³ Што се однесува, пак, до Дамаск:
 Хамат и Арпад се осрамија, зашто,
 штом ја чуја жалната вест, опаднаа со
 духот; и како разбрането море, тие не
 можат да се успокојат.

²⁴ Се уплаши Дамаск и се сврте да бе-
 га; страв го обзеде; болки и маки го оп-
 фатија како жена, која се породува.

²⁵ Како не се зачува градот на славата,
 градот на Мојата радост?

²⁶ И така, ќе паѓаат младите негови
 по улиците и сите војници ќе загинат во
 оној ден, вели Господ Саваот.

²⁷ Па ќе запалам оган по сидовите на
 Дамаск, и ќе ги уништам дворците на
 Бен-Адад.

Пророштво ѝројив арайскиѝе ѝлемиња

²⁸ За Кедар и за царствата хацорски,
 што ги победи Навуходоносор, царот
 вавилонски, вака вели Господ: станувај-
 те, тргнете против Кедар и сосипете ги
 синовите на Исток!

²⁹ Шаторите нивни и овците нивни ќе
 ги земат за себеси, и покривките нивни
 и сета нивна покуќнина, и камилите
 нивни ќе ги земат и ќе им викаат
 страшно од сите страни.

³⁰ Бегајте, мавнете се што поскоро,
 сокријте се длабоко, жители на Асор,
 вели Господ, зашто Навуходоносор,

- 32** царот вавилонски се готви против вас и
31,10
49,8
смисли заговор против вас.
- 33** Станувајте, тргнете против мирни-
49,18
50,40
от народ, кој безгрижно живее, вели
Господ; кај него нема ни врати, ни рези-
ња, живеат сами.
- 35** Камилите нивни ќе станат плен и
Ис 22,6
многуге стада нивни ќе бидат разграбе-
ни; и ќе ги растурам по сите ветрови,
нив, кои си ги бричат главите, и од сите
страни ќе испратам врз нив погибел,
вели Господ.
- 39** И ќе стане Асор живеалиште на ча-
48,47
кали, пустина вечна; човек нема да жи-
вее таму и син човечки нема да се задр-
жува во него.
- 50-51** Ис 13
21,1-10
- 50,2** Ис 50,38
Ис 21,9
46,1

Пророштво йрошив Елам

³⁴ Слово Господово, што беше кажано од пророкот Еремија против Елам на почетокот од царувањето на Седекија, царот јудејски.

³⁵ Вака вели Господ Саваот: еве, ќе го скршам лакот на Елам, неговата главна сила;

³⁶ и ќе испратам против Елам четири ветра од четирите краишта на небото, и ќе ги растурам Еламците по сите тие ветрови, и не ќе има народ, кај кого нема да појдат прогонетите Еламци;

³⁷ и ќе ги поразам Еламците со страв пред нивните непријатели и пред оние, што ја бараат душата нивна; и ќе испратам врз нив несреќа, гневот Мој, вели Господ, и по нив ќе испратам меч, додека не ги истребам;

³⁸ и ќе го поставам престолот Свој во Елам, и ќе го истребам таму царот и кнезовите, вели Господ.

³⁹ Но во последните денови заробени-те Еламци ќе ги вратам, вели Господ.

Пророкување за йрошасја на Вавилон

50 Слово што Господ го кажа преку пророкот Еремија за Вавилон и за земјата халдејска:

² „Соопштете и разгласете меѓу народите, подигнете знаме, објавете, не кријте, зборувајте: Вавилон падна, Вил е посрамен, Меродах е скршен, богови-

те негови се посрамени, идолите негови се скршени.

³ Зашто од север се подигна врз него народ, кој ќе ја направи земјата негова пустина и никој нема да живее таму, и човек, и добиток, сè ќе се крене и ќе се разотидат.

Израилциите и Јудејциите ќе се враќаат во својата земја

⁴ Во оние денови и во она време, вели Господ, ќе дојдат синовите Израилеви, тие и синовите Јудини, заедно, ќе одат, ќе плачат и ќе Го побараат својот Господ Бог;

⁵ ќе прашаат за патот кон Сион и, свртени со лицето кон него, ќе велат: одете и присоединете се кон Господ со вечен завет, кој нема да се заборави.

⁶ Народот Мој беше како загубено стадо; пастирите негови го оттргнаа од патот, па скитаа по планините; од гора на рид и го заборавија леглото свое.

⁷ Сите, што ги наоѓаа, ги изедуваа, и непријателите им велеа: не сме виновни, зашто тие згрешиле пред Господ, пред живеалиштето на правдата, и пред Господ, надежта на татковците нивни.

⁸ Бегајте од Вавилон, заминете од земјата халдејска и бидете како кози пред стадо од овци.

⁹ Зашто, еве, Јас ќе подигнам и ќе доведам врз Вавилон големо мноштво од народи од северната земја, и ќе засанат против него, и тој ќе биде преземен: стрелите нивни, како на искусни јунаци, напразно нема да се враќаат.

¹⁰ И Халдеја ќе стане нивни плен; и оние, што ќе ја опустошат, ќе се наситат, вели Господ.

Вавилон ќе биде йонижен

¹¹ Зашто вие, грабачи на Моето наследство, се веселевте, прославувавте, потскокнувавте од радост, како јуници на трева, и 'ржевте како бојни коњи.

¹² За голем срам ќе стане мајката ваша, ќе црвенеа онаа што ве родила; ете, иднината на тие народи ќе биде пустина, земја сува и пустелија.

¹³ Од гневот Господов таа ќе стане ненаселена и целата ќе запусте; и секој,

4
31,9
Ос 3,5

5
31,3
32,40

6
23,1
50,17
Зах 10,2

7
2,3
14,8
30,16
31,23

8
50,16
51,6,45
Ис 48,20
Зах 2,9-10

9
25,14
50,41
51,27,48

11
Плач 4,21

13
4,26
10,10
12,13
25,37
Ис 13,13
49,17

14 што ќе мине низ Вавилон, ќе се вчудовиди и ќе си потсвирне, гледајќи ги сите рани негови.
15 Наредете се во боен ред околу Вавилон, вие сите, кои затегнувате лак, стрелајте во него, не жалете ги стрелите, бидејќи тој згреши против Господ.
15 Нека одекнува восклик одсекаде: тој се предава! Паднаа тврдините негови, испопаѓаа сидовите негови, зашто тоа е Господовата отплата; одмаздувајте му се; како што постапуваше тој, така постапувајте и вие со него.
17 Истребете во Вавилон и сеач, и жетвар; од страв пред опасниот меч секој нека се врати во својот народ и секој нека бега во земјата своја.
17 Израил е распрснато стадо; го гонеа лавови; најнапред го гризеше асирскиот цар, а потоа Навуходоносор, царот вавилонски, и коските му ги здоби.
20 Затоа, така вели Господ Саваот, Бог Израилев: еве, Јас ќе го казнам вавилонскиот цар и земјата негова, како што го казнив асирскиот цар;
21 и ќе го вратам Израил на неговото пасиште, и ќе си пасе по Кармил и по Башан, и душата негова ќе се наситува на Гората Ефремова и во Галаад.
23 Во оние дни и во она време, вели Господ, Јас ќе побарам грев во Израил и нема да го има, и гревовите на Јуда и нема да се најдат; бидејќи ќе им прос-там на оние, што ќе останат живи.

Госјод ѝројив Вавилон

21 Појди против неа, против бунтовната земја и казни ги нејзините жители: пустоши и истребувај сè по нив, вели Господ, и направи сè што ти заповедав.
22 Шум голем од борба ќе се крене по земјата и големо разрушување.
23 Како се скрши и како се разби чеканот по целата земја, како ли Вавилон стана ужас меѓу народите!
24 Јас поставив стапици за тебе, и те фатив, Вавилоне, иако ти не го предвиде тоа; се најде и беше фатен, зашто стана против Господ.
25 Господ ја отвори ризницата Своја и оттаму го зеде оружјето на гневот Свој, зашто тоа е дело на Господ Седржителот во земјата халдејска.

26 Појдете против неа од сите краишта, отворајте ги житниците нејзини, газете ја како снопје, напивно истребете ја, та ништо да не остане од неа;

27 убивајте ги сите волови нејзини, нека одат на клање; тешко ним, бидејќи дојде денот нивни, времето на нивната казна.

28 Се слуша глас од оние што бегаат и од оние што се спасуваат од вавилонската земја, за да му го соопштат на Сион одмаздувањето Господово, на нашиот Бог, одмаздувањето за Неговото живеалиште.

29 Повикајте ги против Вавилон сите стрелци, кои запнуваат лак, сместете се околу него, за да не се избави никој од него, платете му според делата негови; како што постапуваше тој, така постапувајте и вие со него, бидејќи тој се крена против Господ, против Светецот Израилев.

Горделивиот Вавилон ќе падне

30 Затоа младите негови ќе паднат по улиците негови, и сите војници негови ќе бидат истребени во оној ден, вели Господ.

31 Еве, Јас сум против тебе, ти што си се возгордеал, вели Господ, Бог Саваот; зашто дојде денот твој, времето на твојата казна.

32 И ќе се сопне таа гордост и ќе падне, и никој нема да ја крене; па ќе запалам оган во градовите нејзини, и тој ќе уништи сè околу неа.

33 Така вели Господ Саваот: угнетени се синовите Израилеви, како и синовите Јудини, и сите што ги заробија, ги држат цврсто и не сакаат да ги пуштат.

34 Но Искупителот нивни е силен, Господ Саваот е името Негово; Тој ќе го разгледа делото нивно, за да ја смири земјата и да ги дотера во страв вавилонските жители.

35 Меч против Халдејците, вели Господ, и против жителите на Вавилон, против кнезовите, негови, и против мудреците негови;

36 меч против маѓесниците негови, и тие ќе избезумат; меч против војниците негови, и тие ќе се уплашат;

26
50,21
27
48,15
Ис 34,7
23,12
46,21
28
50,2
51,10
29
49,35
50,14
25,14
50,15
51,6
Пс 136,8
51,5
32
21,14
33
Ис 14,17
34
51,19,36
Ис 51,22
36
Ис 44,25

- 37** ³⁷ меч против коњите негови, против ^{51,30} колите негови и против сите разни племенски народи меѓу него, и тие ќе бидат како жени; меч против ризниците негови, и нив ќе ги разграбаат;
- 38** ^{50,2} суша за водите негови, и тие ќе секнат; бидејќи тоа е земја на идоли и тие се залудени по своите идолски страшилишта.
- 39** ^{10,22} И таму ќе се населат пустински сверови со чакали, и ќе живеат на неа новеви, а таа нема да биде населена довека и населувана од род во род.
- 40** ^{20,16} ^{49,18} ^{Ис 13,19} Како што ги сосипа Бог Содом и Гомора, и нивните соседни градови, вели Господ, така и тука нема да живее ниту еден човек, и човечки син нема да се запира таму.
- 41-46** ^{49,19-21}
- 51,1** ^{51,11}

Инвазија против Вавилон

⁴¹ Ете, од север иде народ, народ голем и многу цареви се креваат од краиштата земни;

⁴² во рацете свои држат лак и копје; тие се жестоки и немилосрдни; шумот нивни бучи како море; јаваат на коњи, наредени се како еден човек, за да се удрат со тебе, ќерко вавилонска!

⁴³ Чу за нив вест царот вавилонски, и рацете му малаксаа; страв го обзеде, мака - како на жена, кога се породува.

⁴⁴ Ете, излегува тој, како лав од шумите јордански кон вечно зелените пасишта; но Јас ќе го принудам да излезе бргу од него; и на Својот избраник ќе му го доверам, зашто кој е подобен на Мене и кој ќе побара одговорност од Мене, и кој пастир ќе устои против Мене?

⁴⁵ Па така, чујте го решението на Господ, што го определи Тој против Вавилон, и Неговата замисла, што ја има за халдејската земја; Тој ќе ги одведе и најмалите јагниња, ќе го опустоши нивното стадо.

⁴⁶ На веста за падот на Вавилон ќе се затресе земјата, и пискот ќе се чуе меѓу народите.”

Вавилон ќе биде разурнат

51 Така вели Господ: еве, Јас ќе подигнам уривачки ветар против

Вавилон и против Моите противници, што живеат во него;

² и ќе испратам против Вавилон веа-чи, што ќе го развеат, и ќе ја опустошат земјата негова, бидејќи во кобниот ден за него ќе нападат врз него од сите страни;

³ стрелец нека оптегне лак на стрелец, и против оној, што се гордее со својот оклоп; не штедете ги младите негови, сотрете ја целата војска негова.

⁴ Удрените нека паднат на халдејската земја и стреланите - по патиштата нејзини.

⁵ Зашто, не е оставен Израил сам, ниту Јуда, од својот Бог, Господ Саваот, иако им е земјата полна со гревови пред Светецот Израилев.

⁶ Бегајте од Вавилон и секој нека ја спасува душата своја, за да не загине од беззаконијата негови, зашто тоа е време на одмазда за Господ: Тој му отплатува како што заслужил.

⁷ Вавилон беше во раката Господова како златна чаша, што ја опиваше целата земја; народите пиеја од неа вино, и обезумуваа.

⁸ Ненадејно падна Вавилон и се скрши; плачете за него, земете балсам за раните негови, можеби тој и ќе оздрави.

⁹ Го лекувавме Вавилон, но не оздраве; оставете го, и да си одиме секој во земајта своја, бидејќи пресудата за него стигна до небесата и се дигна до облаците.

¹⁰ Господ ја изведе на видело нашата правда; да појдеме и да го соопштиме во Сион делото на нашиот Господ Бог.

Господ сака да се разурне Вавилон

¹¹ Острете ги стрелите, ставете ги во торбите за нив; Господ го поттикна духот на царевите од Мидија; бидејќи Тој науми нешто против Вавилон, за да го уништи, зашто тоа е одмазда од Господ, одмазда за Неговиот храм.

¹² Дигнете знамиња на вавилонските сидови, засилете го надзорот, поставете стражи, пригответе заседи, зашто, како што замислил Господ, така и ќе го направи она што го изрече против жителите вавилонски.

- 2** ^{15,7}
- 4** ^{50,30} ^{51,52}
- 5** ^{Ис 54,4-8} ^{50,29}
- 6** ^{50,8} ^{1 Мојс 19,15-17} ^{Откр 18,4} ^{50,29} ^{51,24}
- 7** ^{Пс 74,8} ^{Откр 14,8} ^{25,16}
- 8** ^{Откр 18,2,9} ^{8,22}
- 9** ^{30,12} ^{46,11} ^{51,45} ^{Јона 1,2} ^{Откр 18,5}
- 11** ^{51,29} ^{46,10} ^{50,15} ^{51,6}

- 13** ^{Откр 17,1-15} ¹³ О, ти, што живееш покрај големите води, кој изобилуваш со ризници, дојде крајот твој, и на твојата лакомост!
- 14** ^{22,5 51,27 Наум 3,17} ¹⁴ Господ Саваот се заколна Сам во Себе: вистина вела, дека ќе те исполнам со луѓе како со скакулци, и ќе подигнам воен повик против тебе.
- 15** ^{Ис 45,18}
- Славојџ**
- 16** ^{14,22 5 Мојс 28,12 Јов 38, 34-35} ¹⁵ Тој ја создаде земјата со силата Своја, и ја утврди вселената со мудроста Своја и со разумот Свој ги распростре небесата.
- 17** ^{2,5 Ис 2,20 42,17 45,16} ¹⁶ Кога гласот ќе Му заечи, шумат водите небесни, и Тој ги подига облаците од краиштата земни, пушта светкавици со дожд и изведува ветер од клетовите Свои.
- 19** ^{5 Мојс 32,9 Зах 2,11 51,57} ¹⁷ Безумен е човекот во своето знаење, секој леар ќе се засрами со идоите свои, зашто идолот е лага, и нема дух во него.
- 20** ^{50,23}
- 22** ^{Ис 13,18 2 Лет 36,17} ¹⁸ Тие се ништожни, дела на заблуда; во времето на нивната казна тие ќе пропаднат.
- 25** ^{21,13 Ез 13,8 28,22 Откр 8,7-8 18,9} ¹⁹ Не е таков Господ, делот на Јаков, зашто Бог е Создателот на сè, и Израил е народ на Неговото наследство, името Негово е Господ Саваот.

Божји чекан

²⁰ Ти беше Мој чекан, бојно оружје; со тебе народите ги победував и со тебе царства сосипував;

²¹ со тебе поразував коњ и неговиот јавач, и со тебе поразував кола и нејзиниот возач;

²² со тебе сотирав маж и жена, со тебе убивав стар и млад, со тебе уништував и момче и мома;

²³ со тебе уништував пастир и неговото стадо, со тебе го убивав земјоделецот и неговиот добиток за работа, со тебе поразував и обласни началници и градски управители.

²⁴ И ќе му отплатам на Вавилон и на сите жители халдејски за сето она зло, што му го направија на Сион пред очите ваши, вели Господ.

²⁵ Еве, Јас сум против тебе погубна горо, вели Господ, што ја разорува целата земја; и ќе ја протегнам против те-

бе раката Своја, ќе те симнам од карпите и ќе те направам обгорена планина.

²⁶ И од тебе нема да земат камен за агол, ниту камен за темели, туку ќе бидеш вечна пустелија, вели Господ.

Народи ќе ѝ нападнат Вавилон

²⁷ Подигнете знаме на земјата, трубе-те со труба меѓу народите, вооружете ги против него народите, повикајте ги против него царствата на Арарат, на Мини и на Ашкеназ, изберете водач против него, збоднете ги коњите како страшни скакулци.

²⁸ Вооружете ги народите против него, царевите на Мидија, нејзините обласни началници и сите нејзини градски управители и целата земја, што ѝ е потчинета.

²⁹ Земјата се тресе и потреперува, зашто над Вавилон се извршуваат замислите на Господ, за да ја направи земјата вавилонска пустина без жители.

³⁰ Вавилонските борци престанаа да се борат, седат во своите тврдини; се исцрпи силата нивна, станаа како жени, живеалиштата нивни се изгорени, резината нивни се скршени;

³¹ гласник брза по гласник, известувач спроти известувач, за да му кажат на вавилонскиот цар дека му е градот од сите страни освоен;

³² и дека бродовите му се земени, а оградите изгорени со оган, и дека војниците од страв се поразени.

³³ Зашто, вака вели Господ Саваот, Бог Израилев: ќерката вавилонска е како на гумно, кога се врши на него; уште малку и ќе дојде време за нејзината жетва.

Вавилон ќе ѝ лажи!

³⁴ Ме јадеше и ме гризеше Навуходоносор, царот вавилонски; ме направи празен сад; ме проголта како змеј; ја наполни својата утроба со сладостите мои, и ме фрли.

³⁵ Неправдата над мене и над телото мое нека биде врз Вавилон, ќе рече жителката Сионова, и крвта моја - врз жителите халдејски, ќе рече Ерусалим.

26
Ис 28,16

27
4,5-6
51,12
6,4

29
50,45-46

31
Јов 1,14-19

33
Ис 21,10

34
Ис 27,1
Јов 7,12

35
Мт 27,25

36 Госѝод ќе му се одмазди на Вавилон50,38
Ис 44,27

37 се застапам за твоето дело и ќе отплатам за тебе, па ќе го пресушам морето негово и ќе ги исушам каналите негови.

9,10
Ис 25,2
50,13,39

38 И Вавилон ќе стане купиште на урнатини, живеалиште на чакали, за ужас и за потсмеј, без жители.

2,15
Пс 103,21
Ис 21,5

39 Како лавови ќе завиваат сите тие и како мали лавчиња ќе 'ржат.

13,13
51,57,64
Наум 2,11

40 А кога ќе се загреат, ќе им дадам гозба и ќе ги опијам, за да се развеселат, за да заспијат со вечен сон и да не се разбудат, вели Господ.

50,27

41 Ќе ги потерам како јагниња на клање, како овни и козли.

25,26
48,17
51,31

42 Како се презеде Шешах³, и беше победена славата на целата земја! Како стана Вавилон за ужас меѓу народите!

Наум 2,6

43 Морето го проголта Вавилон; тој е сега покриен од брановите.

44 Градовите негови станаа пустина, сува земја, пустелија, земја каде што не живее ниту еден човек и каде што не поминува син човечки.

50,2

45 И ќе го казнам Вил во Вавилон и ќе истргнам од устата негова сè што проголта, и народите нема веќе да брзаат кон него, дури и сидовите вавилонски ќе паднат.

51,34
Езд 1,7

46 *Надеж од Госѝод*

51,58

47 Излези од него, народе Мој, и секој нека ја спасува душата своја од јаросниот гнев Господов.

Мт 24,6
Ис 44,23
Откр 18,20

48 Нека не ослабува срцето ваше и не плашете се од гласот, што ќе се чуе по земјата; гласот ќе дојде во една година и потоа во друга година, и на земјата ќе се појави насилство, властодржец ќе стане против властодржец.

49 Затоа, еве, идат денови, кога ќе ги казнам идолите на Вавилон и целата негова земја ќе се засрами и сите негови поразени ќе паднат во него.

50 И ќе ликуваат над Вавилон небото и земјата и сè друго што е во нив; зашто од север ќе му дојдат сотирачите, вели Господ.

51 Како што Вавилон направи да паднат на земја поразените Израилци, така во Вавилон ќе бидат соборени поразените по целата земја.

52 Вие, кои се спасивте од меч, бегајте и не запирајте се, сетете се во далечната земја за Господ, и на срцето ваше нека ви дојде Ерусалим.

53 Ни беше срам, кога ги чувме поругите; бесчестие ги покриваше лицата наши, кога туѓинци влегоа во светилиштето на домот Господов.

54 Затоа, еве, идат дни, вели Господ, кога ќе ги казнам идолите негови, и по целата негова земја ќе офкаат ранетите.

55 Кога би се дигнал Вавилон и до небесата и кога високо би си ја зацврстил тврдината своја, од Мене ќе му дојдат пустошниците, вели Господ.

Вавилон ќе биде разурнаѝ

56 Екот и пискот ќе одекнуваат од Вавилон, и рушење големо - од земјата халдејска;

57 зашто Господ ќе го опустоши Вавилон, и ќе стави крај на неговиот горделив глас. Ќе зашумат брановите како на големи води, ќе заечи неговиот шумен глас.

58 Зашто ќе дојде врз него, врз Вавилон, пустошникот и ќе бидат фатени војниците негови, ќе бидат скршени лаковите негови; бидејќи Господ, Бог на одмаздата, ќе се одмазди.

59 И ќе се опијат кнезовите негови и мудреците негови, неговите обласни началници и неговите градски управители, и војниците негови, па ќе заспијат со вечен сон и нема да се разбудат, вели Царот, Господ Саваот е името Негово.

60 Така вели Господ Саваот: дебелиите сидови вавилонски ќе бидат разрушени до темели, и неговите високи порти ќе бидат изгорени со оган; па така, залудно се трудеа народите и племињата, зашто ќе завршат в оган!

49
51,2450
44,28
Пс 136,551
Пс 78,1
Плач 1,1052
50,2,38
51,47
Јов 24,1253
49,16
Ис 14,13
Јов 20,657
3,11,18
48,26
51,3958
50,15
51,44
Авак 2,13
Сир 14,19

59

Порака за Сераја28,1
32,12

⁵⁹ Слово што пророк Еремија му го заповеда на Сераја, синот на Нерија, Махсеев син, кога тој појде за Вавилон со Седекија, царот јудејски, во четвртата година од неговото царување; Сераја беше главен коморник.

64

50,32
Откр 18,21

⁶⁰ Еремија ги запиша во една книга сите зла, што требаше да го снајдат Вавилон, сите тие зборови, што беа напишани против Вавилон.

52,1-3

4 Цар
24,18-20
2 Лет
36,11-13

⁶¹ И му рече Еремија на Сераја: кога ќе влезеш во Вавилон, тогаш погледај и прочитај ги сите овие зборови,

⁶² и кажи: Господи, Ти рече за ова место, дека ќе го уништиш така, што да не остане во него ни човек, ни добиток, туку ќе стане вечна пустина.

4-34

39,1-10
4 Цар 25,
1-21,27-30

⁶³ И кога ќе завршиш со читањето на оваа книга, врзи за неа камен, па фрли ја среде Еуфрат,

⁶⁴ и кажи: нека потоне Вавилон и да не се опорави од оваа несреќа, која Јас ќе ја испратам врз него, и тие наполно ќе папсаат. Дотука се зборовите на Еремија.

Пројасија на Ерусалим

52

Седекија беше на дваесет и една година, кога почна да царува, и царуваше во Ерусалим единаесет години; името на неговата мајка беше Хамутал, ќерка на Еремија од Ливна.

² И тој вршеше зло пред очите на Господ, сето она што го правеше и Иоаким;

³ поради тоа гневот Господов се нафрли врз Ерусалим и врз Јуда, додека ги отфрли од лицето Свое. А Седекија се одметна од вавилонскиот цар.

⁴ И во деветтата година од царувањето негово, во десеттиот месец, во десеттиот ден од месецот, дојде Навуходоносор, вавилонскиот цар, тој и сета негова војска против Ерусалим, го опседна и подигна околу него насипи.

⁵ И остана градот опседен до единаесеттата година на царот Седекија.

⁶ Во четвртиот месец, во деветтиот ден од месецот, се засили гладот во градот, и народот во земјата немаше леб.

⁷ Непријателот подре во градот и сите војници избегаа од градот ноќе низ

портите, што се наоѓаа меѓу двата сида до царската градина, па отидоа по патот кон долината на Јордан; а Халдејците беа околу градот.

⁸ Но халдејската војска изврши потера по царот, и го стигна Седекија во ерихонските рамнини, и сета војска негова се разбега од него.

⁹ И го фатија царот и го доведоа пред вавилонскиот цар во Ривла, во земјата Хамат, каде што му беше судено.

¹⁰ И така ги закла вавилонскиот цар синовите на Седекија пред очите неговите, ги закла и сите кнезови јудејски во Ривла;

¹¹ а на Седекија му ги извади очите и заповеда да го оковат во окови; па го одведе вавилонскиот цар во Вавилон и го стави во затвор до денот на неговата смрт.

¹² Во петтиот месец, во десеттиот ден од месецот, тоа беше деветнаесеттата година на вавилонскиот цар Навуходоносор, дојде во Ерусалим Навузардан, началникот на телохранителите, кој му служеше на царот вавилонски,

¹³ и го запали домот Господов, царкиот дом и сите куќи во Ерусалим, и сите големи куќи со оган ги изгори.

¹⁴ И сета војска халдејска, која беше со началникот на телохранителите, ги урна сите сидови околу Ерусалим.

¹⁵ Навузардан, началникот на телохранителите, ги исели бедните и другиот народ, што беше останал во градот, и одметниците, што му се предадоа на вавилонскиот цар, и воопшто сиот прост народ.

¹⁶ Само неколкумина од бедните во земјата, Навузардан, началникот на телохранителите, ги остави како лозари и земјоделци.

¹⁷ Халдејците ги испокршија и бронзените столбови, што беа во домот Господов, и подножјата, и бронзеното море, што беше во домот Господов, па го однесоа сиот бронзен прибор во Вавилон.

¹⁸ И ги зеда котлите, лопатките, ножевите, чашите, лажиците и сите бронзени садови што се употребуваа при богослужбата;

11

32,5
Ез 12,13

13

17,27
37,8
39,8
Ез 16,41

¹⁹ началникот на телохранителите ги зеде и умивалниците, и машичките, и чашите, и котлињата, и кандилцата, и секачите, сè што беше од злато и што беше од сребро;

²⁰ исто така, и двата столба, едно море, дванаесет бронзени волови кои служеа како подножја, што царот Соломон ги направи во домот Господов; бронзата на сите тие предмети не можеше да се процени.

²¹ Секој од тие столбови беше висок по осумнаесет лакти, а врв од дванаесет лакти ги опкружуваше, одвнатре беше шуплив, а страните му беа дебели четири прсти.

²² И имаше над него бронзена глава, а главата беше висока пет лакти; и мрежичката и наровите наоколу беа сите од бронза; исто така и другиот столб беше со нарови.

²³ Наровите од сите страни беа деведесет и шест; а сите нарови околу мрежичката - сто.

²⁴ Началникот на телохранителите го зеде исто така Сераја, првосвештеникот, и Софонија, вториот свештеник, и трите чувари на прагот.

²⁵ А од градот зеде еден дворјанин, кој беше началник над војниците, и седум мажи, кои му служеа на царот, кои се наоѓаа во градот, и главниот писар во војската, кој го запишуваше народот од земјата за војска, како и шеесет мажи, од народот во земјата, кои се најдоа во градот.

²⁶ И ги зеде Навузардан, началникот на телохранителите, и ги одведе кај вавилонскиот цар во Ривла.

²⁷ И ги уби вавилонскиот цар и ги погуби во Ривла, во земјата Хамат; и така Јуда беше иселен од својата земја.

27
Плач 1,3

Поробување на Јудејциџе

²⁸ Еве го народот, кој Навуходоносор го исели: во седмата година - три илјади дваесет и тројца Јудејци.

²⁹ Во осумнаесеттата година на Навуходоносор од Ерусалим беа иселени осумстотини триесет и две души.

³⁰ Во дваесет и третата година на Навуходоносор, Навузардан, началникот на телохранителите, исели седумстотини четириесет и пет души Јудејци; сè на сè - четири илјади и шестстотини души.

Ослободување на цароџ Јоаким

³¹ Во триесет и седмата година по прогонството на јудејскиот цар Јоаким, во дванаесеттиот месец, во дваесет и петтиот ден од месецот, Евил-Меродах, цар вавилонски, во првата година од своето царување, го помилува јудејскиот цар Јоаким и го изведе од затвор.

³² И откако пријателски си поразговараа, го постави престолот негов повисоко од престолите на другите цареви, што беа кај него во Вавилон;

³³ и му ги смени затворските облеку, па тој секогаш со него јадеше во сите дни од животот свој.

³⁴ И трошоците негов, разните потреби, му се даваа од царот секој ден до денот на неговата смрт, во текот на сите денови од неговиот живот.

ПЛАЧОТ НА ЕРЕМИЈА

Вовед

Оваа книга содржи ѝеѝ ѝоеми (ѝлачови) во кои се изразува длабокаѝа ѝаѝа ѝоради разорувањето на Ерусалим. Во овие ѝлачевни ѝоеми, оѝишани се ѝоѝишѝеносѝа и солзиѝе на ерусалимскиѝе жиѝели наизменично ѝреку зборовиѝе на ѝорокоѝи и ѝреку ѝерсонификација на Ерусалим, кој ѝука зборува.

На ѝорокоѝи му е јасно дека жиѝелиѝе на Ерусалим се казнеѝи ѝоради нивниѝе ѝревови, но смеѝа дека казнаѝа е ѝоѝолема од онаа ѝиѝо ѝиѝе ја заслужиле. Тој ја ѝренесува и увереносѝа дека Госѝод ќе им се смилува, коѝа луѝеѝо ќе ѝресѝанатѝ да ѝрешатѝ и ќе се обршатѝ кон Боѝа.

1,1 Ерусалим ѝаѝува и моли за ѝомош

Варух 4,12

1 Како остана пуст градот, некогаш полн со народ! Стана како вдовица; некогаш голем меѓу народите; кнезот над областите сега плаќа данок.

2,18
Ер 9,18
Пс 6,6
Сир 35,17

2 Горко плаче ноќе, а солзите му паѓаат по образите. Од сите оние што го сакаа, сега нема никој да го утеши; сите негови пријатели го изневерија и му станаа непријатели.

1,9
Ис 40,1
Пс 68,20
1,19
Ер 30,14
Јн 13,18

3 Поради беда и ропство Јуда се пресели; се насели меѓу незнабошци, и не најде спокој; сите што го гонеа, го притеснија.

Пс 115,3

4 Патиштата на Сион тагуваат, зашто нема кој да оди на празник; сите негови порти запустеа; свештениците воздигнуваат, момите негови се нажалени, а и самиот е во тага!

Ер 14,2
Ис 3,25

5 Непријателите негови станаа господари; на противниците негови им е добро, бидејќи Господ испрати врз него страдања поради неговите бројни беззаконија; децата негови отидоа во ропство пред непријателот.

5 Мојс 28,25
Пс 88,42

6 И отиде од ќерката Сионова сета нејзина слава; кнезовите нејзини се како елени, што не наоѓаат пасиште; обессилены, тие бегаат пред терачот.

Ез 10,18
11,22-23

7 Се присетува Ерусалим во деновите на својата беда и на своите страдања за сите свои убавини, што ги имаше во поранешните дни, а сега, пак, народот падна од непријателска рака, и нема кој

да му помогне; непријателите гледаат на него и се смеат на неговата пропаст.

8

1,17
Ис 47,3
Ез 16,37

8 Тешко згреши Ерусалим, па затоа и стана одвратен; сите што го почитуваа, сега го гледаат со презир, зашто ја видоа голотијата негова; и тој самиот воздигнува и го крие своето лице.

9

5 Мојс 32,29
Ис 47,7-9
1,2

9 Нечистотија имаше по полите негови, но тој не помислуваше за својата иднина, па поради тоа многу се понизи и падна, и нема сега кој да го утеши. „Погледај, Господи, на мојата мака, зашто непријателот се возгордеа!“

10

4 Цар 24,13
Ис 64,10
5 Мојс 23,3
Ез 44,7-9
Дела 21,28

10 Непријателот посегна по сè што му беше најдраго; и тој гледа како незнабошците влегуваат во неговото светилиште, оние, за кои си заповедал да не влегуваат во Твојот храм.

11

5 Мојс 28,51
Ер 52,6

11 Сиот негов народ воздигнува, барајќи леб, ги дава своите скапоцени работи за храна - душата да ја поткрепи. „Погледај, Господи, и види колку сум презрен!“

12

Дан 9,12
12,1
Мт 24,21

12 Нека не ве снајде ова сите вас, кои врвите по патот. Погледајте и видете - има ли болка каква што е мојата болка, која ме постигна, каква што Господ ја испрати врз мене во денот на Својот пламенен гнев?

14

5 Мојс 28,48
Ер 27,2

13 Тој испрати оган одозгора во коските мои, и огнот ги опфати; распосла мрежа за нозете мои, ме кутна ничкум, ме остави да тагувам секој ден.

14 Јаремот на беззаконијата мои го стегна со раката Своја; околу вратот ми

15 ги обеси; силата ми ја одзеде; Господ ме предаде во раце, од кои не можам да се заштитам.

Ис 63,3
Јоил 4,13

16 Сите јунаци од мојата средина Господ ги собори; свика против мене мнозина за да ги истреби младинците мои, како во каца ја изгази Господ девојката, ќерката Јудина.

Ер 13,17

17 Заради тоа јас плачам: окото мое, окото мое солзи лие, зашто далеку е од мене утешителот, кој би ја оживеал душата моја; синовите мои пропаднаа, бидејќи непријателот ги надвладаа.

1,2
Ер 30,14

20 Сион ги протега рацете, но за него нема утешител. Господ заповеда непријатели да го опколат Јакова; Ерусалим стана нечистотија меѓу нив.

2,11
Ер 4,19
5 Мојс 32,25
Ер 9,21

21 Праведен е Господ, зашто не му се покорував на словото Негово. Чујте, сите народи, и погледнете ја мојата болка; момите мои и момчињата мои отидоа во ропство.

Амос 5,18

22 Ги повикувам пријателите свои, но тие ме измамија; свештениците мои и старешините мои умираат во градот, барајќи храна за да ја поткрепат душата своја.

Ер 51,35

2,1 Погледај, Господи, во каква мака сум, утробата моја трепери, срцето ми се превртува, бидејќи жестоко се противев на Тебе; онадвор меч ми ги покоси децата, а дома - смрт.

Ис 60,13
Пс 131,7

19 Ги повикувам пријателите свои, но тие ме измамија; свештениците мои и старешините мои умираат во градот, барајќи храна за да ја поткрепат душата своја.

20 Погледај, Господи, во каква мака сум, утробата моја трепери, срцето ми се превртува, бидејќи жестоко се противев на Тебе; онадвор меч ми ги покоси децата, а дома - смрт.

21 Слушаат како офкам, а утешител немам; за мојата неволја чуја сите мои непријатели и се зарадуваа, бидејќи Ти го направи тоа; о, да беше му заповедал на претскажаниот ден да дојде, па и тие да станат како мене!

22 Нека се појави пред Тебе сета злоба нивна; и постапи со нив како што постапи со мене за сите мои гревови, зашто тешки се офкањата мои, и срцето мое е натажено.

Тага ѝоради ѝројасѿа на Јуда и на Ерусалим

2 Како ја помрачи Господ во гневот Свој ќерката Сионова! Од небесата ја симна славата Израилева и не се потсети за подножјето на нозете Свои во денот на Својот гнев.

2 Господ ги сотре сите живеалишта на Јаков, не ги поштеди; ги разруши во јароста Своја сите тврдини на ќерката Јудина, ги кутна на земја, ги отфрли царството негово и кнезовите негови, како нечисти.

3 Во жестокиот гнев Свој ги скрши сите рогови Израилеви, ја повлече десницата Своја од непријателот и се разгори против Јаков како огнен пламен, кој проголтава сè наоколу;

4 го затегна лакот Свој како непријател, ја управил десницата Своја како непријател и уби сè што е мило за очите; врз скинијата на ќерката Сионова ја излеа како оган јароста Своја.

5 Господ стана како непријател, го истреби Израил, ги разори сите домови негови, ги разруши тврдините негови и умножи при ќерката Јудина тага и плач.

6 И ја сруши скинијата Своја како градина; го разори местото Свое во собранието, Господ направи на Сион да се забораваат празниците и саботите; и во Своето гневно негодување отфрли и цар и свештеник.

7 Го отфрли Господ жртвеникот Свој, го одврати срцето Свое од светилиштето Свое, ги предаде на непријателите сидовите на дворците нивни; во домот Господов тие се развиваа како во празничен ден.

8 Господ реши да ги разруши сидовите на ќерката Сионова, оптегна јаже, не ја одврати раката Своја од разрушувањето; ги сосипа надворешните тврдини, и сидовите беа заедно со нив разрушени.

9 Портите нејзини во земја потонаа; Тој ги искрши и ги уништи резињата нивни; царот нејзин и кнезовите нејзини се меѓу незнабошците; Законот веќе не се чита, и пророците нејзини веќе не се удостојуваат со виденија од Господ.

10 Старешините на ќерката Сионова седат на гола земја и молчат, си ги посипуваат со пепел главите свои, се препашуваат со врекиште; ги наведнале главите кон земјата девојките ерусалимски.

11 Ми отекоа од солзи очите мои, утробата ми се превртува, срцето ми се

2
5 Мојс 28,52

3
4,11

4
Ер 21,5-6

5
Ис 29,2

6
Ер 52,13
2 Лер 36,19
Соф 3,3-4

7
Ез 24,21

8
4 Цар 21,13
Ис 34,11

9
5 Мојс 28,36
4 Цар 25,7
5 Мојс 4,6-8
Ез 7,26
Пс 73,9

10
3,28
Ис 47,5
Ер 6,26

11
1,13
1,20

ПЛАЧОТ НА ЕРЕМИЈА

13 кине, зашто гине ќерката на мојот народ, кога децата и доенчињата умираат од глад по плоштадите на Ерусалим.

14 <sup>Ер 5,31
29,8
Ез 12,24
13,6-23
21,34
22,28</sup> Умирајќи како ранети по градските улици, тие им велат на мајките свои: „Каде има жито и вино?” и ги испуштаат душите свои во мајчините прегратки.

15 <sup>Ер 19,8
Мт 27,39</sup> Што да ти кажам и со што да те споредам, ќерко ерусалимска? Што да ти направам, за да те утешам, девојко, ќерко Сионова? Зашто раната твоја е како море голема; кој може да те исцели?

16 ^{Амос 5,18} Пророците твои ти кажуваат работи неосстварливи и лажни, не го откриваа твоето беззаконие, за да те одвратат од твоето ропство, и искажуваа лажни откровенија, кои те доведоа до прогонство.

17 <sup>5 Мојс
28,15</sup> Раце плескаат за тебе сите што минуваат по пат, си потсвирнуваат и си ги нишаат главите за ќерката ерусалимска, па велат: „Ова е градот, што го нарекуваа совршенство на убавината, радост на целата земја?”

18 ^{Ер 14,17} Ги отвориле устите на тебе сите непријатели твои, си потсвирнуваат и си крцкаат со забите свои, велејќи: „Го проголтавме, та само овој ден и го чекавме ние, го дочекавме и го видовме!”

19 ^{Ис 51,20} Господ го изврши она, што беше определил, го исполни зборот Свој, изречен во поранешните времиња, безмилосно го разори и го предаде на непријателот, кој ликува над тебе, го крена високо рогот на твоите непријатели.

20 <sup>4,10
3 Мојс
26,29
5 Мојс
28,52-57
Ер 19,9
Ез 5,10</sup> Срцето нивно повикува кон Господ. Карпо на ќерката Сионова! Леј солзи дење и ноќе, не давај си мир, не затворај ги зениците на очите свои!

21 Станувај, викај ноќе при почетокот на секоја стража; излевај го како вода срцето свое пред лицето на Господ; протегај ги кон Него рацете свои за душата на децата свои, кои умираат од глад по аглите на сите улици.

22 „Погледај, Господи, и види: кому си му направил вака - жените да го јадат плодот свој - децата, од нив отхранети? Во светилиштето Господово да биваат убивани свештеник и пророк?

21 Децата и старците лежат мртви по улиците; момите и момците мои паднаа од меч; Ти ги убиваше во денот на Твојот гнев, колеше безмилосно.”

22 Како на празник ги повика сите мои ужаси, и во денот на гневот Господов никој не се спаси, никој не побегна; оние, што бев ги отхранила и одгледала, непријателот ми ги истреби.

Еремиин ѝлач и уџеха

3 Јас сум човек, кој видов мака од палката на Неговиот гнев;

2 Тој ме поведе и воведе во темнина, а не во светлина.

3 Тој се сврте само против мене и цел ден ме биеше со раката Своја;

4 го исцеди телото мое и кожата моја, ги здружи коските мои;

5 ме загради и ме опколи со горчила и маки;

6 ме постави во темно место, како одамна умрените;

7 ме огради со сид, да не можам да излезам, ми направи тешки вериги;

8 и, кога викав и пискав, ја одбиваше молитвата моја;

9 со камења ги прегради патиштата мои, ги попречи патеките мои.

10 Тој стана за мене како мечка во заседа, како лав на скришно место;

11 ме истера по беспака и ме раскина, ме уништи;

12 го затегна лакот Свој и ме постави како цел за стрела;

13 ги прострела бубрезите мои со стрели од торбата Своја.

14 Станав потсмев за сиот народ мој, негова секојдневна шега.

15 Ме презасити со горчила, со пелин ме напои;

16 со камен ми ги скрши забите мои, со пепел ме покри.

17 Избега мирот од душата моја; заборајив за добри работи

18 и реков: дотраја животот мој и надежта моја од Господ.

19 Помисли на моето страдање и на мојата мака, за пелинот и за жолчката.

20 Душата моја постојано се секава на тоа и премалува во мене.

22
Ер 6,25
20,3,10
Пс 30,13

3,2
Јн 8,12

4
Јов 30,30

7
Јов 3,23
19,8

10
Ос 13,7-8
Јов 10,16

12
Јов 16,
12-13

14
5 Мојс
28,37
Ер 20,7
Пс 68,11
Јов 30,9

15
Ер 23,15
Пс 68,21
Изреки
20,17
Мт 27,34

17
Ер 16,5

18
Јов 17,15

- 21** ^{Ис 46,8} ²¹ Еве што му одговорив на срцето мое и поради тоа имам надеж:
- 22** ^{2 Мојс 34,6-7} ²² по милоста на Господ не загинавме на полно, бидејќи милосрдие то Негово не е пресекало;
- 24** ^{Мих 7,7} ^{Пс 15,5} ^{73,26} ²³ тоа се обновува секое утро; верност Негова е голема!
- 25** ^{Ис 8,17} ^{25,9} ^{Пс 39,1} ^{69,7} ²⁴ Господ е дел мој, ми вели душата, па така на Него ќе се надевам.
- 28** ^{Ис 8,17} ^{25,9} ^{Пс 39,1} ^{69,7} ²⁵ Дobar е Господ кон оние, кои се надеваат на Него, кон душата, која Го бара.
- 26** ^{Ис 30,18} ²⁶ Добро му е на оној, кој трпеливо го очекува спасението од Господ.
- 28** ^{Ер 15,17} ²⁷ Добро е за човекот да го носи јаремот свој во младоста своја.
- 30** ^{Ис 50,6} ^{Мт 5,39} ²⁸ Сам ќе седи и ќе молчи, бидејќи Господ го ставил бремето врз него.
- 31** ^{Ер 3,12} ²⁹ Нека ја допре устата своја до земјата, можеби уште има надеж.
- 32** ^{Ис 54,8-9} ^{63,7} ³⁰ Го подава образот свој на оној, кој бие, да трпи навреди до презаситување,
- 33** ^{Ер 33,11} ³¹ бидејќи Господ не отфрла за навек.
- 34** ^{Амос 1,6,9} ³² Пратил ли неволја, Тој и ќе се смилува според Својата голема милост.
- 35** ^{Амос 5,7-10} ³³ Зашто Тој не по волјата на Своето срце ги казнува и ги ожалостува синовите човечки.
- 37** ^{1 Мојс 1} ^{Пс 32,9} ³⁴ Но, кога ги газат со нозете сите затвореници на земјата,
- 38** ^{Ис 45,7} ³⁵ кога неправедно осудуваат човек пред лицето на Севишниот,
- 39** ^{4 Мојс 11,1} ³⁶ кога му се нанесува неправда на човекот во неговиот спор: зар Господ не гледа?
- 40** ^{Ис 55,7} ^{Ер 3,22} ^{Ос 6,1} ³⁷ Кој вели - „Бива и она што Господ не заповедал да биде?“
- 42** ^{Ер 3,25} ^{8,14} ^{14,7} ³⁸ Зар не доаѓаат и злото и доброто од устата на Господ
- 43** ³⁹ На што се жалат живите луѓе? Секој за гревовите свои?
- 44** ⁴⁰ Да ги испитаме и да ги истражаме патиштата свои и да се вратиме кај Господ.
- 45** ⁴¹ Нека го подигнеме срцето свое и рацете свои кон Бога, Кој е на небесата.
- 46** ⁴² Ние згрешивме и се противевме, Ти не нè поштеди.
- 47** ⁴³ Ти се облече со гнев и нè прогони, нè умртвуваше, и не нè жалеше;
- 48** ⁴⁴ Ти се сокри во облак, за да не проследат молитвата наша;
- 49** ⁴⁵ смет и гнасотија нè направи меѓу народите.
- 50** ⁴⁶ Широко ги отворија устите против нас сите наши непријатели.
- 51** ⁴⁷ Ужас и јама, пустош и разорение - тоа е делот наш.
- 52** ⁴⁸ Потоци солзи лее окоото мое за погибелта на ќерката од мојот народ.
- 53** ⁴⁹ Окоото ми се прелива и не престанува, бидејќи нема одмор
- 54** ⁵⁰ сè додека Господ не погледне милостиво и види од небесата.
- 55** ⁵¹ Окоото мое е причина да страда душата моја заради сите ќерки на мојот град.
- 56** ⁵² Постојано се силат непријателите мои да ме уловат како птичка, без никаква причина.
- 57** ⁵³ Го фрлија во јама животот мој и ме засипаа со камења.
- 58** ⁵⁴ Водата се подигна над главата моја; па си реков - „Загинав.“
- 59** ⁵⁵ Го повикав името Твое, Господи, од длабоката јама.
- 60** ⁵⁶ Ти го чу гласот мој; не затнувај го увото Свое за мојата воздишка и за мојот плач!
- 61** ⁵⁷ Ти се приближуваше, кога ќе повикав кон Тебе, и велеше - не плаши се!
- 62** ⁵⁸ Ти го заштитуваше, Господи, делото на мојата душа; го избавуваше мојот живот.
- 63** ⁵⁹ Ти гледаш како ме угнетуваат, Господи; пресуди го делото мое.
- 64** ⁶⁰ Ти ја гледаш сета одмазда нивна, сите намери нивни против мене.
- 65** ⁶¹ Ти ги слушаш, Господи, навредите нивни, сите намери нивни против мене,
- 66** ⁶² зборовите на оние, што стануваат против мене, и лукавствата нивни против мене секој ден.
- 67** ⁶³ Погледај, седнат ли, станат ли, јас сум подбивна песна за нив.
- 68** ⁶⁴ Казни ги, Господи, според делата на рацете нивни;
- 69** ⁶⁵ прати им закоравеност на срцето нивно и проклетството Твое врз нив;
- 70** ⁶⁶ гони ги, Господи, со гнев и истреби ги од поднебјето!

ПЛАЧОТ НА ЕРЕМИЈА

4,2 Беда и срам за Јуда, њо љадој на Ерусалим
Ер 19,11

3 **4** Како потемне златото, како се из-
мени најчистото злато! Камената
од светилиштето се расфрлени по сите
крстопати.
2,11-12
Ис 41,17

6 Синовите на Сион, некогаш ценети
како најчисто злато, а сега ги ценат ка-
ко земјани садови, дела на грнчарски
раце!
1 Мојс 19
Ис 1,9-10
Ер 23,14
Мт 10,15
11,23

7 Дури и сверовите подаваат града и
ги хранат рожбите свои, а ќерката на
мојот народ стана жестока како ној во
пустина;
4 Мојс 6

10 Јазикот на доенчето се прилепува до
непцето поради жед; децата бараат леб,
но никој не им подава.
2,20
5 Мојс
28,56-57

11 Оние, што јадеа слатки, гинат по
улиците; одгледаните во пурпур, се вал-
каат во смет.
2,3

12 Казната за бесчестието на ќерката
на мојот народ ја надминува казната на
Содом; тој беше срамнет за миг, и раце
човечки не се допреа до него.
Ис 52,15

13 Кнезовите ѝ беа почисти од снег,
побели од млеко; тие беа телесно поуба-
ви од корал, изгледот им беше како са-
фир;
Ер 5,31
6,13
Ез 7,23

7 а сега лицето им е потемно од сè
што е црно; не ги познаваат ни улиците;
кожата им се прилепила за коските, па
станала сува како дрво.

9 Убиените со меч минаа подобро од
оние, што глад ги убива, зашто тие бав-
но умираат поради недостиг од полски
плодови.

10 Дури и жалостивите жени ги вараа
со рацете децата свои, за да им бидат
храна, кога гинеше ќерката на мојот на-
род.

11 Господ го излеваше Својот гнев, ја
излеа јароста од гневот Свој, и на Сион
запали оган, кој ги проголта основите
негови.

12 Царевите земни и сите жители по
вселената не веруваа дека противникот
и непријателот влегол во портите еру-
салимски.

13 Сето тоа е поради гревовите на
лажните пророци, поради беззаконијата

на свештениците негови, кои меѓу него
пролеваа крв на праведници;

14 скитаа по улиците како слепи, се
осквернуваа со крв, така што не беше
можно човек да се допре до одеждите
нивни.

15 „Отстранете се, нечисти!“ им викаа:
„Отстранете се, отстранете се, не допи-
рајте се!“ и тие се отстрануваа посраме-
ни; талкаа од народ до народ, но никој
не ги прифаќаше.

16 Лицето на Господ ги расеа; Тој не-
ма веќе милостиво да ги погледне,
бидејќи не го почитуваа лицето на
свештениците, кон старците милост не-
маат.

17 Очите ни се веќе истрошени, очеку-
вајќи залудо помош; од нашата стра-
жарска кула чекавме народ, кој не мо-
жеше да нè спаси.

18 А тие демнеа на стапките наши, за
да не можеме да одиме по улиците на-
ши; нашиот крај наближува, деновите
наши се исполнија; крајот ни дојде.

19 Оние, што нè гонеа, беа побрзи од
орлите небески; по горите нè гонеа, ни
поставуваа заседи по пустините.

20 Духот на нашиот живот, помазани-
кот Господов, уловен е во нивните јами;
оној, за кого велевме: „Под сенката Не-
гова ќе живееме меѓу народите.“

21 Радувај се и весели се, ќерко Едомо-
ва, жителко на земјата Уц! И до тебе ќе
дојде чашата: ќе се опиеш и ќе се разго-
лиш.

22 Ќерко Сионова, казната за твоето
беззаконие се сврши; Тој нема повеќе да
те гони; но беззаконието твое, ќерко
Едомова, Тој ќе го казни и ќе ти ги раз-
открие гревовите твои.

Молиџва на уѓнејениот народ

5 Спомни си, Господи, што нè снајде;
милостиво погледај и види го сра-
мот наш!

2 Наследството наше мина на туѓин-
ци, куќите наши - на луѓе од други пле-
миња;

3 останавме сираци, без татко; мајките
наши се како вдовици.

4 Водата своја ја плаќаме за сребро,
дрвата наши ги купуваме со пари.

14
4 Мојс
35,33
Ис 59,3

15
3 Мојс
13,45

17
Ер 37,7
Ез 29,6

18
Ез 7,1-14

20
4 Цар 25,
5-7
Пс 2,2

21
Ис 66,10
Авак 2,15

22
Ис 40,2
Ер 49,8
Ез 25,14

5,1
Ис 63,15

2
Авд 1,11

3
Пс 67,5
Јн 14,18

4
Ис 55,1

6 ⁵ На вратот имаме јарем, и нè гонат;
Ер 2,18
Ос 12,1
исцрпени сме и не ни даваат да здивне-
ме.

7 ⁶ Протегаме рака кон Египќаните и
Ер 2,5
7,25
Ез 18,2
Ис 53,6
кон Асирците, за да се нахраниме со
леб.

⁷ Татковците наши грешеа: нив ги не-
ма веќе, а ние трпиме казна за нивното
беззаконие.

⁸ Робовите ни се господари, а нема кој
да нè избави од рацете нивни.

⁹ Храната си ја набавуваме со страв -
пред мечот во пустината.

¹⁰ Од лут глад, кожата ни поцрнела
како печка.

¹¹ Жените ни ги бесчестат на Сион,
девојките - во градовите јудејски.

¹² Кнезовите ги избесија со свои ра-
це, лицата на старците не ги почитуваа.

¹³ Момците носеа воденички камења,
а децата паѓаа под товари дрва.

¹⁴ Старците веќе не седат пред пор-
тите; момците не пеат.

¹⁵ Се сврши радоста на срцето наше;
нашите ора се претворија во тага.

¹⁶ Падна венецот од нашата глава;
тешко нам, што згрешивме!

¹⁷ Поради тоа и боледува срцето
наше; поради тоа и потемнеа очите на-
ши.

¹⁸ Бидејќи запусте гората Сион, лиси-
ци одат по неа.

¹⁹ Ти, Господи, остануваш вечно;
престолот Твој е од род во род.

²⁰ Зошто наполно нè забораваш, нè
оставаш долго време?

²¹ Врати нè кон Себе, Господи, и ние
ќе се вратиме; обнови ги деновите наши
како во старо време.

²² Зар наполно си нè отфрлил, зар без
мерка си се разгневил на нас?

18
Ис 34,13-15
Ез 13,4
Мих 3,12

19
Пс 101,12
145,13
146,10

20
Ис 49,14
Пс 43,24

21
Ер 31,18

22
Ис 64,8
Ер 14,19
33,24-26

ПОСЛАНИЕ НА ЕРЕМИЈА

Вовед

Оваа крајка литературна творба, која понекогаш ѝ се додава на книгата Варух како нејзина шестта глава, претставува послание упишано од пророкот Еремија кон оние што заминувале за Вавилон. Меѓутоа, атрибуцијата на оваа творба кон творештвото на пророкот Еремија ѝ покренува истиот прашања како и оние во врска со атрибуцијата на книгата Варух, како дело на соработникот на Еремија што го носел истиот име (6 век пр. Христос). Повеќето истражувачи на Библијата сметаат дека книгата Еремино послание настанала најверојатно во 2 век пр. Христос. Таа им била упишана, по сè изгледа, на неколкуте јудејски општини во Сирија, кои биле изложени на силни репресии од страна на арамејските цареви од династијата на Селевкидите (види го воведот кон Макавејските книги).

1 Препис од посланието, што Еремија им го испрати на оние, кои требаше да бидат одведени во ропство во Вавилон, од вавилонскиот цар, за да ги извести што му било заповедано од Бога.

Внимавајте на идолиите!

2 Поради гревовите, со кои згрешивте пред Бога, ќе бидете одведени во ропство во Вавилон од вавилонскиот цар Навуходоносор.

3 Кога ќе стигнете во Вавилон, таму ќе останете многу години, долго време - дури до седум поколенија, а потоа Јас ќе ве изведам оттаму со мир.

4 Допрва ќе видите во Вавилон богови сребрени, златни и дрвени, кои се носат на рамењата и кои им задаваат страв на незнабошците.

5 Внимавајте, и вие да не станете како туѓите народи, па стравот пред тие богови да ве опфати и вас. Кога ќе видите народот да се поклонува пред нив и зад нив, кажете си во својот ум: „Тебе, Господи, треба да Ти се поклонуваме!“

6 Зашто Мојот Ангел е со вас; тој е заштитник на вашите души.

Идоли на лажни богови

7 Јазикот на тие богови е изделкан од уметник, тие се опковани со злато и

сребро; но тие се лажни и не можат да говорат.

8 И како за девојка, која сака украси, незнабошците земаат злато и сребро и прават круни за главите на своите богови.

9 А се случува и тоа - жреците да го крадат златото и среброт од своите богови и да го употребуваат за себеси; од него даваат дури и на блудниците под нивниот покрив;

10 ги украсуваат тие златни, сребрени и дрвени богови како луѓе, со облека.

11 Но, тие не можат да се одбранат од 'рѓа и молец, макар и во пурпур да се облечени. Во храмовите им го бришат лицето од правот што паѓа врз нив.

12 Еден од нив држи и жезол како човек, како обласен судија, но тој не може да го убие оној кого го навредува.

13 Друг во десната рака има меч и секира, но не може да се одбрани од војници и разбојници.

14 По тоа се познава дека не се богови; затоа не плашете се од нив.

15 Зашто, како што скршениот сад станува неупотреблив за човекот, така е и со нивните богови, кога ги ставаат во храмовите;

16 очите им се полни со прашина, што се крева од нозете на оние што влегуваат.

9
1,27.32

10
Ер 10,9

11
1,23

13
1,17.49.57

14
1,22.28.39.4
9
1,51.56.64.7
1

15
1,58
Ер 22,28

16
1,11

1,1
Ер 19,4
Варух 1,17-
2,12

2
Ер 25,11-12
29,10.28
Дан 9,2

3
1,25.38
Ис 45,20
46,7
Ер 10,3-5
Мудр 13,10

4
1,14.22.28
1,64.68
Ер 10,5

5
Ер 10,7

6
2 Мојс
23,20
32,34
Дан
10,13.21
12,1

7
Ис 40,19-20
41,7
46,6
Ер
10,4.5.9.14
Пс 114,5
135,16

23 ^{1,11} И како што се затвораат вратите од ^{Ер 10,4} живеалиштето на оној, кој згрешил против царот, кога го водат на смрт, така и нивните идолски светилишта ги пазат жреците со врати, брави и резина, за да не ги украдат разбојници.

24 ^{Ер 51,17} Жреците нивни свеќници им палат, ^{Ер 10,14-15} повеќе отколку за себеси, а тие ниеден од нив не можат да видат.

25 ^{1,3} Тие се како греда в куќи: срцата ^{Ис 41,24-29} нивни одвнатре, велат, црвја им ги ја-
^{Ер 10,14-15} дат, и нив и нивната облека ги изедуваат, а тие ништо не чувствуваат.

26 ^{1,9,32} Лицата им се црни од чадот во хра-
^{3 Мојс 12,4} мовите.

27 ^{15,19} На нивното тело и на главата доле-
^{5 Мојс 14,28-29} туваат лилјаци, ластовици и други птици, а по нив и мачки газат.

28 По тоа ќе познаете дека тие не се богови; затоа и не плашете се од нив.

29 Ако некој не ја очисти нечистотијата од златото со кое се опковани за украс, тие нема да светат; а кога ги лиеле, тие тоа не го чувствувале.

30 За висока цена се купени, а во нив дух нема.

31 Бидејќи се без нозе, на рамења ги носат, со што ја покажуваат својата ништожност пред луѓето; ги срамат и оние, кои им служат;

32 ако паднат на земја, самите не можат да станат, и ако некој ги исправи, не можат да се движат и, ако некој ги наведне - не можат да се исправат; па и дарови - како на мртвовци им принесуваат.

33 Жреците ги продаваат нивните жртви и злоупотреби прават со нив; а и жените нивни присвојуваат дел од нив, но ништо не одделуваат, ни за болен, ни за сиромав.

34 До жртвите им се допираат нечисти жени и родилки. И така, по ова разберете дека тие не се богови; не плашете се од нив.

По ġрешка ġи нарекуваат боѓови

35 Та, како богови да ги наречеме? - на тие сребрени, златни и дрвени богови - жени жртви им принесуваат.

36 Во нивните идолски храмови жреците седат во искината облека, со избричени глави и бради и со непокриени глави.

37 Тие пискаат и извикуваат пред своите богови, како некои на помен за умрени.

38 Некои од нивните облекуваат жреците ги земаат, со нив жените и децата свои ги облекуваат.

39 Ако некој им направи добро или зло, тие не можат да возвратат; не можат да постават цар, ниту можат да го сменат.

40 Не можат да дадат ни богатство, ни ситна бакарна пара; ако некој им вети завет, а не им го даде, - тие не можат да го присилат тоа да го даде.

41 Не можат човек од смрт да спасат, ниту можат послаб од посилен да ослободат;

42 на слеп вид нема да му вратат, на човек во неволја не можат да му помогнат;

43 кон вдовица сочувство нема да покажат, на сирак добро не ќе му направат.

44 Тие дрвени и опковани со злато и со сребро богови се како горски камења, и ќе се посрамат оние кои им служат.

45 Па како може да се помисли или да се рече дека се тие богови?

46 А и самите Халдејци не ги почитуваат; кога ќе видат нем, кој не може да говори, тие го водат кај Ваал и му се молат тој да проговори, како Ваал да може да чувствува.

47 А и кога ќе го забележат тоа, не можат да ги остават, зашто се безумни.

48 Жените седат по улиците, препашани со јажиња од трска, и палат кадило со луспи од маслинки.

49 И кога некоја од нив, привлечена од некој минувач, ќе преспие со него, таа ѝ се потсмева на својата другарка, што не се удостоила со истото како таа, и што и нејзината преврска не ѝ е skinата.

50 Сè што се прави кај тие богови - сè е лага. Па како може да се мисли и да се говори дека се тие богови?

51 Направени се од вајари и од златари; тие не се ништо друго, освен она што сакале уметниците да го направат.

30
Ис 15,2
Ер 48,37
Ез 7,18
24,17-23
27,31

31
3 Цар
18,26

32
1,9,27

33
Ер 10,5

34
Мудр
13,17-19
14,29

35
5 Мојс
32,39
1 Цар 2,6-8
Мудр 16,13

36
2 Мојс
22,21

37
5 Мојс
10,18
14,29

38
Ис 29,18
35,5
42,7
Ер 14,8
Пс 9,8-9
10,18
37,39-40
68,6
146,7-9

39
Пс 96,7

41
Ис 44,9.
18-20

43
Ос 4,13

45
Ис 40,19-20
44,16-19
Ер 10,9
Мудр 15,
7-8

ПОСЛАНИЕ НА ЕРЕМИЈА

47 <sup>Мудр 13,10
Ер 48,13</sup> ⁴⁶ Па и оние, кои ги прават, и тие не се долговечни.

52 <sup>1,33
5 Мојс 11,14
28,12
Ер 14,22
Пс 103,13
147,8</sup> ⁴⁷ Та како може творбите нивни да бидат богови? Тие им оставаат зад себе лага и срам на своите потомци.

⁴⁸ Ако се случи војна или некоја неволја, жреците меѓу себе се советуваат каде да се кријат заедно со нив.

57 ^{1,17} ⁴⁹ Па како тогаш да не се разбере дека не се богови кога и самите не можат да се спасуваат ни од војна ни од неволја?

58 ^{1,15} ⁵⁰ Бидејќи се дрвени, обложени со злато и сребро, може јасно да се види дека се лага; на сите народи и цареви ќе им стане јасно дека тие не се богови, туку дело на човечки раце и дека во нив нема никакво Божјо дејство.

⁵¹ Та кој по сево ова нема да разбере дека тие не се богови?

⁵² Не можат да постават цар во некоја земја, ниту можат на луѓето дожд да им дадат;

⁵³ не можат да размислуваат, ниту можат навреден да заштитат - затоа што и самите се немоќни,

⁵⁴ како чавки што се наоѓаат меѓу небото и земјата. Зашто и кога би се запалил храмот на боговите, кои се дрвени или опковани со злато и сребро, тогаш нивните жреци бегаат и се спасуваат, а тие таму ќе изгорат како греди.

⁵⁵ Тие не можат да му се спротивстават ни на цар, ниту на непријатели. Тогаш како може да се помисли и да се поверува дека се богови?

Од лажниџе боѓови нема никаква љолза

⁵⁶ Тие богови дрвени, опковани со сребро и злато, не можат да се одбранат ни од крадци, ниту од разбојници;

⁵⁷ бидејќи се посилни од нив, тие им го земаат златото, среброт и облеката, што се на нив, и си одат со она што го ограбиле, а тие не можат сами да се одбранат.

⁵⁸ Затоа е подобро да се биде цар, кој ја докажува својата храброст или во куќа некаков полезен сад, со кој сопственикот се служи, отколку што се лажните богови; подобра е вратата на куќата, која го пази она што е во неа, отколку

што се лажните богови; подобар е и дрвениот столб во царската палата од овие лажни богови.

⁵⁹ Сонцето, месечината и ѕвездите, бидејќи светат, испратени за потреба - секогаш се послушни.

⁶⁰ И секавицата секогаш, кога се јавува, е пријатна за гледање; па така и ветерот - по сета земја кога дува.

⁶¹ И облаците, кога Бог им заповеда да поминат низ целата земја, ја извршуваат Неговата заповед. И огнот, кој одозгора се праќа - да уништи гори и шуми, го извршува она што му е заповедано;

⁶² а тие не им се слични ни по сила, ни по убавина.

⁶³ Па како може да се помисли и да се рече дека се тие богови, кога немаат сила ни суд да судат, ниту можат на луѓето некое добро да им направат?

⁶⁴ И така, кога знаете дека не се богови, не плашете се од нив.

⁶⁵ Тие не можат да ги проколнуваат царевите, ниту можат да ги благословуваат;

⁶⁶ знаци нема да покажат ни на небото, ниту пред народите; не греат како сонцето, ниту светат како месечината.

⁶⁷ Сверовите се подобри од нив; тие можат да избегаат во своето засолниште и да се спасат.

⁶⁸ И така, од ништо не можеме да видиме дека се тие богови; затоа не плашете се од нив.

⁶⁹ Како што плашилото в градина од ништо не се пази, такви се и нивните опковани со злато и сребро богови.

⁷⁰ Тие се како трнлива грмушка в градина, врз која слетуваат секакви птици, и како труп, фрлен во темнина, такви се нивните богови, дрвени, позлатени и посребрени.

⁷¹ По пурпурната и скерлетна облека, што на нив гние, можете да разберете дека не се богови, та најпосле и тие самите ќе бидат изедени и ќе бидат за срам на земјата.

⁷² И така, подобар е праведен човек, кој нема идоли; тој е далеку од ваков срам.

59
1 Мојс 1,14-18
Варух 3, 34-35

61
Ер 10,13
Пс 134,7
Јов 37, 11-12

69
Ер 10,5
Ис 1,8

71
Ис 42,17
44,9-11

72
Ер 23,40
24,9

ВАРУХ

Вовед

Книѓата Варух се смета за дело на соработничкој на пророкот Еремија кој го носи истото име (почеток на 6 в. пр. Христос), меѓутоа, конечната редакција на книгата е извршена не порано од 2 в. пр. Христос. Нејзината атрибуција како дело на Варух е литературна хипотеза, која често се јавува во творањата.

Делото е составено од четири одделни тематски целини кои, по сè изгледа, не се пишувани од исти писатели:

Јудеите од Вавилон им се обраќаат на Јудеите во Ерусалим.

Вовед, во кој се прецизира под какви услови оваа книга, испратена до прогонетите Јудејци во Вавилон, требало да се прочита во Ерусалим за време на една церемонија за исповедување на гревовите (1,1–14).

Самостојниот текст на оваа исповед на гревовите (1,15–2,10), инспирирана од оној во Дан. 9; постои следна молба, искрпена со бројни библиски цитати.

Размислување во врска со мудроста (3,9–4,4).

На крајот е поместен охрабрувачки збор упатен кон Ерусалим (4,5–5,9).

1,1 Јудеите од Вавилон им се обраќаат на Јудеите во Ерусалим

Ер 29,1
32,12
36,4

1 Ова се зборови од книгата, што ја напиша во Вавилон Варух, синот на Нерија, син на Махсеја, син на Седекија, син на Асадија, син на Хелкија,

4 Цар 25,
8–10
Ер 39,8
52,12–14

2 во петтата година, во седмиот ден од месецот, во времето кога Халдејците го презедоа Ерусалим и го изгореа со оган.

4 Цар 24,
6–17
25,27–30
Ер 52,31–34

3 Варух ги прочита гласно зборовите од оваа книга пред Јехојахин, синот на Јоаким, јудејски цар, пред сиот народ, што беше дошол да ја слуша книгата,

Јонл 2,12
Дан 9,3
Езд 10,1
Јудита 4,12

4 гласно пред високите царски чиновници и царските синови, пред старешините и пред сиот народ, од мал до голем, пред сите што живеат во Вавилон, покрај реката Суд,

6
Дела 11,29

5 и тие плачеа, постеа и се молеа пред Господ.

6 Собраа и пари, секој според своите можности,

7 и ги испратија во Ерусалим до првосвештеникот Јоаким, син на Хелкија, син Саломов, до свештениците и до сиот народ, кој се наоѓаше со него во Ерусалим,

8 Тогаш Варух ги зеде садовите однесени од домот на Господ, за да ги врати

во Јудејската земја, во десеттиот ден од месецот сиван, сребрените садови, што ги беше направил јудејскиот цар Седекија, син Јошиин,

9
Ер 24,1

9 кога Навуходоносор, вавилонски цар, ги беше иселил од Ерусалим Јехониј и кнезовите, затворениците, моќниците и народот и ги доведе во Вавилон.

10
Езд 6,10

10 И рекоа тие: „Еве, ви испраќаме пари, со нив купете сепаленици, жртви за грев и темјан, принесете ги на дар и ставете ги на жртвеникот на Господ, нашиот Бог,

11
5 Мојс
11,21
Ер 27,5
28,14
29,7
Езд 6,10

11 молете се на Господ за Навуходоносор, вавилонскиот цар, и за животот на неговиот син Валтазар, да им бидат деновите на нивниот живот на земјата како денови на небото.

12
Пс 90,1
Плач 4,20
Езд 9,8

12 Господ Бог нека ни даде сила и нека ги просвети нашите очи, за да живееме под закрилата на вавилонскиот цар Навуходоносор и под закрилата на неговиот син Валтазар, за да им служиме многу дни и да најдеме милост пред нив.

13
1 Цар
12,19
Мих 7,9

13 Молете Му се на Господ, нашиот Бог, и за нас, зашто згрешивме пред Господ, нашиот Бог, и не се одврати гневот на Господ од нас до денес.

15 ^{2,6} Прочитајте ја оваа книга, што ви ја испраќаме, за да се објави во домот на Господ, на ден празничен и во дни бележити.”
 5 Мојс 9,7
 Ер 7,19
 Пс 43,14-15
 Дан 9,7-11
 Езд 9,7

Исјовед на їревовиїе

16 ^{Ер 32,32} Тогаш речете: „Правдата е во Господ, нашиот Бог, а кај нас е - срамот на лицата како денес на сите Јудејци и на оние што живеат во Ерусалим,
 Дан 9,8
 Неем 9,32

17 ^{Ис 42,24} на царевите и на кнезовите, на нашите свештеници, нашите пророци и нашите предци,

18 ^{Дан 9,10} зашто згрешивме пред Господ,

19 ^{1 Цар 8,8} не Му се покорувавме и не го слушавме гласот на Господ, нашиот Бог, за да живееме според заповедите на Господ, нашиот Бог, што ни ги даде.
 Ер 7,24-25
 Дан 9,11
 Езд 9,7

20 ^{2 Мојс 3,8-17} Од денот, кога Господ ги изведе нашите предци од египетската земја, па до денес, ние бевме непослушни пред Господ, нашиот Бог, и не ни беше грижа што гласот Негов не го слушавме.
 13,5
 33,3
 5 Мојс 11,26-28
 27,15-26
 28,15-69
 29,20

20 ^{Ер 11,4-5} Затоа нè постигнаа неволји и клетви, што ги одреди Господ пред својот слуга Мојсеј во оној ден, кога Тој ги изведе нашите предци од египетската земја, за да ни ја даде земјата, во која те-
 Дан 9,11

21 ^{Ер 25,4} че мед и млеко.

22 ^{Ис 65,2} Не го послушавме гласот на Господ, нашиот Бог - сите зборови искажани преку пророците, кои Тој ни ги прати нам,
 Ер 11,8
 16,12
 18,12

2,1 ^{2,24} туку секој од нас одеше според мислите на своето лошо срце, служејќи им на други богови и вршејќи лоши дела
 Дан 9,12

2 ^{Ез 5,9} пред очите на Господ, нашиот Бог.”
 Дан 9,13

3 ^{5 Мојс 28,53} Затоа Господ го исполни својот збор, кој го беше изрекол против нас и против нашите судии, кои му судеа на Израил, и против нашите цареви, и против нашите кнезови и против секој Израилец и Јудеец,
 Плач 2,20
 4,10

4 ^{Тов 3,4} под целото небо не беше направил нешто такво, какво што направи во Ерусалим според она што е напишано во Мојсеевиот закон,

³ дека ние ќе ги јадеме - еден телото на својот син, а друг - телото на својата ќерка.

⁴ Тој ги направи поданици на сите царства околу нас, да бидеме за подбив

и проклетство кај сите околни народи, меѓу кои ги распрсна Господ.

⁵ Се најдовме долу, а не на врвот, затоа што згрешивме пред Господ, нашиот Бог, и не го слушавме Неговиот глас.

⁶ Правдата е во Господ, нашиот Бог, а кај нас и кај нашите татковци - срам по лицата како денес.

⁷ Нас нè постигнаа сите оние зла, што Господ ги изрече против нас.

⁸ Не се молевме пред лицето на Господ, да го одврати секог од помислите на неговото лошо срце.

⁹ Господ будно ги следеше тие зла и ги испрати врз нас, зашто Тој е праведен во сите свои дела што ни ги заповеда.

¹⁰ Но ние не го слушавме Неговиот глас, за да живееме според Неговите заповеди, што ни ги даде пред нашето лице.

Молба

¹¹ И сега, Господи, Боже Израилев, Ти Кој го изведе Твојот народ со силна рака од египетската земја, со знаменија и чуда, со голема сила и со Твојата крената десница и си создаде име како денес,

¹² ние згрешивме, постапувавме беззаконно и неправедно против сите Твои заповеди, Господи, Боже наш!

¹³ Гневот Твој нека се одврати од нас, зашто само малкумина останавме меѓу народите, меѓу кои нè распрсна.

¹⁴ Господи, чуј ја нашата молитва и нашата молба, и избави нè заради Тебе и подари ни милост пред лицето на оние, кои нè преселија,

¹⁵ та целата земја да познае дека Ти Господи, си нашиот Бог, дека Твоето име се призовува над целиот Израил и над родот негов.

¹⁶ Погледај, Господи, од светиот Твој дом и спомни си за нас; наклони го Твоето уво, Господи, и слушни нè!

¹⁷ отвори ги Твоите очи и погледни, зашто мртвите во подземниот свет, чиј дух е земен од нивната внатрешност, нема веќе да Го прославуваат Господа и нема да Му благодарат;

5
 5 Мојс 28,13
 Ис 42,24
 Ер 7,24

6
 1,15
 Дан 9,7

8
 Дан 9,13

9
 Ер 1,12
 31,28
 44,27
 Дан 9,14

11
 5 Мојс 4,34
 26,8
 Ер 32,20
 Дан 9,15

12
 3 Цар 8,47
 Пс 105,6
 Дан 9,5

13
 Ер 42,2
 Дан 9,16

14
 Пс 142,11

15
 4 Мојс 6,27
 1 Цар 17,46
 Ер 7,30
 14,9

16
 5 Мојс 26,15
 4 Цар 19,16
 Дан 9,18
 2 Лет 6,21.30
 6,33.39
 30,27

17
 Ис 38,18
 Пс 6,5
 30,9
 88,11-12
 115,17
 Сир 17, 27-28

18 ⁵ Мојс 28,65
^{Пс} 37,6
^{57,6}
^{69,3}
^{73,21}
^{107,5,9,36}
^{119,82,123}
^{145,14}
^{146,7-8}
^{Лк} 1,53
18 туку само душа нажалена, поради зла, што оди наведната и натажена, со очи без светлина и изгладнета, само таа ќе Те прославува и ќе говори за Твојата правда, Господи!

19 ^{Дан} 9,18
19 Господи, Боже наш, не ја принесуваме оваа наша молба за милосрдност пред Твоето лице според праведните постапки на нашите предци и на нашите цареви;

20 ^{Дан} 9,18
20 Ти ги испрати врз нас Твојот гнев и Твојата лутина, како што беше говорел преку Твоите слуги, пророците.

21 ^{Ер} 27,6-12
^{28,14}
21 Вака вели Господ: „Наведнете ги вашите рамења и работете за вавилонскиот цар, па ќе живеете во земјата, што им ја дадов на вашите предци;

22 ^{Ер} 7,34
^{16,9}
^{25,10,11}
^{Откр} 18,22-23
22 ако, пак, не го послушате гласот на Господ, за да му служите на вавилонскиот цар,

23 ^{Ер} 14,12
^{21,7,9}
^{24,10}
^{36,30}
^{Ез} 5,12,17
^{14,21}
^{Откр} 6,8
23 Јас ќе направам во јудејските градови и во ерусалимската околина да исчезне глас на веселба и радост, глас на младоженец и глас на невеста и по целата таа земја нема да остане трага од жители.”

24 ^{Ер} 14,12
^{21,7,9}
^{24,10}
^{36,30}
^{Ез} 5,12,17
^{14,21}
^{Откр} 6,8
24 Но ние не го послушавме Твојот глас, за да му служиме на вавилонскиот цар и Ти ги исполни Твоите зборови, што ги говореше преку Твоите слуги, пророците, дека коските на нашите цареви и коските на нашите татковци ќе бидат исфрлени од своето место.

25 ^{Ер} 7,14
25 И, еве, тие се исфрлени на дневниот пек и на ноќниот студ, а умираа во тешки маки од чума, од глад, од меч и од прогонство.

26 ³ Мојс 26,14-45
26 Ти го остави домот, кој го носи Твоето име и го направи она што е тој денес, поради беззаконието на домот Израилев и на домот Јудин.

27 ³ Мојс 26,39
⁵ Мојс 4,25-31
^{28,58-68}
^{30,1-10}
^{Ер} 24,5-7
^{32,37-41}
^{42,2}
27 Ти, Господи, Боже наш, со нас постапи според Твојата голема добрина и според Твојата голема милост;

28 ^{Ер} 24,5-7
^{32,37-41}
^{42,2}
28 како што рече преку Твојот слуга Мојсеј во оној ден, кога му заповеда да го напише Твојот закон за синовите Израилеви, со овие зборови, велејќи:

29 ³ Мојс 26,39
⁵ Мојс 4,25-31
^{28,58-68}
^{30,1-10}
^{Ер} 24,5-7
^{32,37-41}
^{42,2}
29 „Ако не го послушате гласот Мој, ова големо и многубројно множество народ секако многу ќе се намали меѓу народите, меѓу кои ќе го расеам.

30 Јас знам дека тие нема да Ме послушаат, зашто се тврдоглав народ, но во земјата на своето прогонство ќе се обрзатат кон своето срце,

31 ќе познаат дека Јас сум нивниот Господ Бог. Јас ќе им дадам срце, и ќе разберат и уши - и ќе чујат.

32 Ќе Ме прослават во земјата на своето прогонство, ќе си спомнат за Моето име,

33 и ќе се одвратат од жестокоста своја и од лошите дела; ќе си спомнат за своите татковци, кои згрешија пред Господ.

34 И Јас ќе ги вратам во земјата, која со клетва им ја ветив на нивните предци, на Авраам, на Исак и на Јаков, и тие ќе владеат со неа; тогаш ќе ги умножам и нема веќе да се намалуваат.

35 И ќе склучам со нив вечен завет: Јас ќе им бидам нивни Бог, а тие ќе Ми бидат Мој народ. И нема веќе да го изгоне Мојот народ Израил, од земјата, што сум им ја дал.”

3 Господи, Седржителе, Боже Израилев, кон Тебе вика притеснетата душа и натажениот дух;

2 Чуј ме, Господи, и смилувај се, зашто Ти си Бог милосрден; смилувај се, зашто згрешивме пред Тебе;

3 Ти вечно живееш, а ние вечно умираме.

4 Господи, Седржителе, Боже Израилев, послушај ја молитвата на умрените од Израил и на нивните синови, кои згрешија пред Тебе, кои не го послушаа гласот на Господ, својот Бог, па затоа нè снајдоа неволји.

5 Не спомнувај си за беззаконијата на нашите предци, туку спомни си во тој час за Својата рака и за Своето име,

6 зашто Ти си Господ, нашиот Бог и ние ќе Те прославуваме, Господи!

7 Затоа си го вселил стравот Твој во нашето срце, за да го повикуваме Твоето име; а ние ќе Те прославуваме во нашето прогонство, бидејќи од нашето срце ја отфрливме секоја неправда на нашите предци, кои згрешија пред Тебе.

8 Еве, ние сме сèуште во ова заточеништво, каде што си нè распрснал за хула, за проклетство, и за казна поради

30
² Мојс 32,9
^{33,3}
^{34,9}
³ Мојс 26,40-41
⁵ Мојс 4,29-30
^{9,6}
^{31,27}
³ Цар 8, 47-48
^{Ос} 6,1

31
² Мојс 7,5
^{Ер} 24,7
^{Ез} 6,7
^{11,19}
^{18,31}
^{28,26}
^{36,26}
^{39,22}

32
^{Ез} 6,9
^{Зах} 10,9
^{Пс} 77,4
^{Неем} 4,15

34
⁵ Мојс 30,5
^{Ер} 16,15

35
^{Ер} 31,31-37
^{32,40}
^{50,5}
^{Ез} 37,26-27
^{Зах} 13,9
^{Плач} 4,22
^{Евр} 8,8-12

3,1
^{Пс} 60,2
^{102,1}
^{120,1}
^{143,4}

3
^{Пс} 9,6
^{102,12}
^{145,13}
^{146,10}
^{Плач} 5,19

4
^{Ис} 59,10
^{Ез} 37,1-14

5
^{Ез} 20,14
^{Пс} 78,9

7
^{Ер} 32,39-40

8
^{2,4}
^{Ер} 42,18

9 сите неправди на нашите предци, кои отстапија од Господ, нашиот Бог.

Заборавенаџа мудросџ

11 ⁹ Чуј ги, Израиле, заповедите на животот, послушајте, за да ја научите мудроста.

12 ¹⁰ Зошто Израиле, во земјата на непријателите? Зошто ти остаре во туѓа земја

¹¹ и се оскверни заедно со мртвите? Се вбројуваш кон оние, што се во пеколот,

13 ¹² си го оставил изворот на мудроста.

¹³ Ако одеше по Божјиот пат, ќе живееше мирно до века.

14 ¹⁴ Научи каде се наоѓа мудроста, каде е силата, и каде е остроумноста, па заедно со тоа да разбереш во што е долговечноста и животот и каде се наоѓа светлината на очите и мирот.

Мудросџа не е на дофаџ на луѓеџо

15 ¹⁵ Кој го открил живеалиштето на мудроста и кој влегол во нејзините ризници?

16 ¹⁶ Каде се владетелите на народите и оние што господарат над земните сверови

17 ¹⁷ и оние што си играа со птиците небески и оние што трупаа сребро и злато - она на што се надеваат и луѓе, чии имоти крај немаат?

19 ¹⁸ Каде се оние, кои со голем труд сребро коваа и чии сребрени ракотворби број немаат?

22 ¹⁹ Тие исчезнаа, во пеколот слегнаа; на нивно место други се издигнаа.

23 ²⁰ Помладите видоа светлина и живеја на земјата, но патот на мудроста не го познаа;

²¹ не ги разбраа нејзините патеки и нивните синови не ја најдоа; далеку останана од нејзиниот пат.

²² Не се слушаше за неа во Ханан, ниту ја видоа во Теман.

²³ Ни синовите на Агара кои бараа земно знаење. Ни трговците од Меран и Теман, ниту пак, раскажувачите на басни и истражувачите на знаењето, патот на мудроста не го познаа и патеките нејзини не ги забележаа.

²⁴ О, Израиле, колку е голем Божјиот дом, колку е опширно местото на Неговото владеење!

²⁵ Тој е голем и крај нема, висок е и неизмерлив;

²⁶ таму во почетокот имаше прочуени силни јунаци, многу големи и вешти во војување,

²⁷ но нив Господ не ги избра, и не им го откри патот на мудроста;

²⁸ тие изгинаа затоа што немаа разумност, изгинаа од своето безумие.

²⁹ Кој се качил на небото, па да ја дофати на облаците и да ја симне оттаму?

³⁰ Кој премина мориња и ја најде, и кој ќе ја донесе неа - подобрата од чисто злато?

³¹ Патот до неа никој не го знае и никој не помислува на нејзините патеки.

Мудросџа - дар зачуван од Боѓа за Израил

³² Но Оној, Кој знае сè, Тој ја откри со разумот Свој, Оној Кој ја создаде земјата за вечни времиња и ја исполни со животни,

³³ Оној, Кој ја испрати светлината - и таа доаѓа, ја повикува - и таа со трепет Го слуша,

³⁴ и свездите на своите места засветеа и се радуваа.

³⁵ Тој ги повикува, а тие Му одговарат: „Еве нè!“ И радосно болснаа пред својот Создател.

³⁶ Тој е нашиот Бог; никој со Него не може да се спореди.

³⁷ Тој ги најде сите патишта на мудроста и му ја подари на Својот слуга Јаков, на Својот омилен Израил.

³⁸ Потоа Тој се јави на земјата и живееше меѓу луѓето.

4 Еве ја книгата на Божјите заповеди и на Законот, кој трае вечно. Тие што ја пазат - вечно ќе живеат, а ќе умрат оние што ќе ја остават.

² Врати се, Јакове, и земи ја, оди по болскотот на нејзината светлина!

³ Твојата слава не давај му ја на друг, ниту она што е корисно за тебе - на туѓ народ.

⁴ Блажени сме Израиле, што го знаеме угодното пред Бога.

26
1 Мојс 6,4
Мудр 14,6

29
5 Мојс
30,11-14
Сир 24,4

30
Јов 28,15

31
Јов 28,12

32
Јов 28,
23-27

33
Јов 38,35

34
Сир 43,
9-10
Ис 40,26

35
Ис 40,26
Пс 147,4
Јов 38,35

36
Ис 43,10
44,6
45,18

37
Ис 44,2
Пс 147,19
Јов 28,23
Сир 4,
11-12

38
Изреки
8,31
Мудр 1,6
Сир 24,
23-24
Јн 1,14

4,1
3 Мојс 18,5
5 Мојс 4,1
6,1-2
8,1
Ез 18,9
17-21
Сир 45,5

2
Ис 2,5
60,3
Ер 3,12
Ез 14,6
Ос 14,2

4 *Зашточениѝе ѝреба да се охрабраѝ*

5 Мојс
4,8,37-40
10,21
Пс 147,8-9
Мудр 9,18

5 Охрабри се, народе мој, ти - спомену Израилев!

6

5 Мојс
32,16,30
Ис 50,1
52,3
Суд 2,14
3,8
4,2,9

6 - не да загинете, туку затоа што Господа Го разгневивте; предадени сте на непријателите

7 затоа што Го разгневивте Создателот свој, принесувајќи им жртви на зли духови, а не на Бога.

7

3 Мојс 17,7
5 Мојс
32,17
Ис 1,2
27,11
46,3
Пс 106,37
Изреки
14,31
1 Кор
10,20

8 Вие Го заборавивте вечниот Бог, Кој ве храни, а го ожалостивте и Ерусалим, кој ве отхрани;

9 зашто тој го виде испратениот врз вас од Господ гнев, и рече: „Слушајте, соседи Сионски, Бог ми испрати голема тага.

10 Јас го видов заробувањето на моите синови и ќерки, коешто Вечниот го испрати на нив.

8

5 Мојс
8,11,14,19
32,18
Ис 51,13
Ос 8,14

11 Јас ги хранев со радост, а ги отпуштив со болка и жалост.

12 Никој нека не ми се радува на мене вдовецот, кој сум оставен од мнозина; јас опустев поради гревовите на моите деца, зашто тие се отклонија од Божјиот закон;

11

Ер 31,9
Плач
1,2,16

13 не ги познаа Божјите наредби, не одеа по патот на Божјите заповеди и не чекореа по патеките на поуката во Неговата правда.

13

Ер 18,15

14 Дојдете, сожителите сионски, спомнете си за ропството на Моите синови и ќерки, коешто Вечниот го испрати врз нив.

15

5 Мојс
28,49-50
Ер 5,15
6,22

15 Тој испрати против нив народ далечен, бесрамен и туѓ - затоа што не се засрамија од старец и не се сожалија над дете,

18

Ер 32,42
Ез 60,15

16 на вдовицата ѝ ги одведеа нејзините мили синови, и осамената ја лишија од нејзините ќерки.

Ерусалим ѝи храбри своѝе чеда

17 А, пак, јас со што можам да ви помогнам?

18 Оној Кој ги испрати врз вас тие зла, Тој ќе ве избави од рацете на вашите непријатели.

19 Дојдете, деца, дојдете, зашто запустев.

20 Ја соблеков облеката на мирот, а се облеков во облеката на мојата молитва: во сите мои денови Господа ќе Го повикувам.

21 Охрабрете се, чеда, повикајте кон Господ, Тој ќе ве избави од насилство и од непријателски раце.

22 Зашто од почетокот се надевав на Вечниот за вашето спасение; врз Мене дојде од Светиот радост за милоста, која скоро ќе ви дојде од Вечниот, од Спасителот наш.

23 Јас ве испраќав со тага и со жалост, но Бог ќе ве поврати кај мене со радост и веселба до века.

24 Зашто, како што соседите на Сион ве видоа како ве водат во ропство, така набргу ќе го видат вашето од Бога спасение, што ќе ви дојде со голема слава и велелепие од Вечниот.

25 Деца, потрпете го Божјиот гнев што ве постигна: те прогонува твојот непријател, но набргу ќе ја видиш неговата пропаст и ќе стапнеш на вратот негов.

26 Моите чеда, со нежност одгледани, тргнаа по нерамни патишта; фатени се како стадо - разграбени од непријателот.

27 Охрабрете се, чеда, кон Бога викајте; за вас ќе си спомне Оној, Кој ви го испрати ова.

28 Каква што беше вашата решеност за да се оддалечите од Бога, зголемете ја сега десетпати - за да се свртите и да Го побарате,

29 зашто Оној, Кој ви ги испрати овие маки, Тој ќе ви испрати вечна радост со спасение.

Охрабри се, Ерусалиме!

30 Охрабри се, Ерусалиме, Оној Кој ти го даде името - Тој ќе те утеши!

31 Тешко им на оние што те ожалостија и се радуваа на твоето паѓање!

32 Тешко им на градовите, на кои им робуваа твоите деца, тешко ѝ на земјата, што ги прими твоите синови!

33 Како што му се радуваше на твоето паѓање, и се веселеше на твојата пропаст, така ќе се ожалости за своето опустошување.

20

1 Мојс
37,34
Ис 22,12
Ер 48,37
Ез 27,31

22

Ис 6,3
40,25
43,15
Ос 11,9
12,1
Јов 6,10
Лк 1,78

23

Ис 51,11
61,7
Ер 31,12

24

Ис 60,1

25

5 Мојс
33,29
Ис.Н. 10,24
Ис 51,23
Пс 65,12
110,1

26

Плач 4,5

30

Ис 40,1
49,13
60,14
66,11,13
Зах 1,13
Пс 45,4

31

Сир 27,29

32

Ис 13,19-22

34 ³⁴ Јас ќе направам да не се радува на многу народ; горделивоста нејзина во тагување ќе се претвори,

35 ³⁵ зашто врз неа ќе дојде оган до Вечниот за многу дни, и долго, долго време во неа зли духови ќе живеат.

36 Ерусалиме, погледни кон исток, види ја радоста, што ти доаѓа од Бога.

37 ³⁷ Ете доаѓаат твоите синови, што ги отпушти, доаѓаат собрани од исток до запад, по заповед од Светиот, зарадувани со Божја слава.

5,1-2 ⁵ Ерусалиме, облечи ја од себе облеката на плачот и на твоите маки и облечи се засекогаш со убавината на Божјата слава!

3 ² Облечи се во облеката на правдата од Бога, стави го на својата глава венецот од славата на Вечниот;

³ Бог ќе му ја покаже твојата слава на целиот свет под небото.

4 ⁴ Бог ќе те нарече засекогаш: мир на правдата и слава на побожноста.

⁵ Ерусалиме, стани и застани на високо место, погледај кон исток и види ги твоите деца, собрани од исток до запад, по заповед на Светиот, радосни што Бог се сетил за нив.

⁶ Тие отидоа пеш од тебе, од непријателот водени, но Бог ќе ги доведе кај тебе, носени во слава, како царски синови;

⁷ Бог нареди да се снижат сите високи гори и вечните ридишта да се спуштат, а долините да се исполнат, за да се израмни земјата, та Израил цврсто да чекори со Божјата слава,

⁸ а шумите и секое дрво миризливо, по Божја повелба, на Израил сенка да му прават.

⁹ Бог ќе го води Израил во радост, со светлината на Својата слава, со Својата милост и правда.

4
Ис 1,26
43,1
60,14
62,4,12
Ер 33,16
Ез 48,35

5
Ис 51,17
60,1,4

6
Ис 60,4
66,20

7
Ис 40,4
42,16
49,11

8
Ис 41,19
55,13

9
2 Мојс
13,21-22
Ис 55,12
Пс 104,43

ЕЗЕКИЛ

Вовед

Езекил бил и пророк и свештеник во ерусалимскиот храм. Кога Навуходоносор го освоил Ерусалим во 597 година пр. Христос и одвел голем број Јудејци во ропство во Вавилон, меѓу иселениите бил и Езекил. Господ го повикал пророкот да биде Божји гласник не само за иселениците во Вавилон, туку и за оние кои останале во Ерусалим. Пророчката служба на Езекил траела од 593 година до 570 година пр. Христос. Бидејќи тоа го офаќа периодот пред паѓањето на Ерусалим (586 година пр. Христос), и неколку години потоа, некои од пораките на Езекил се предупредување за сирашната катастрофа што ќе следи, а оние што се однесуваат на времето по падоот на Ерусалим, се полни со надеж за подобра иднина.

Кога Господ му ги пренесува Своите пораки на Езекил, Тој му се обраќа со изразот - „Сине човечки“, израз кој многу често се среќава во оваа книга.

Книгата на пророкот Езекил би можела да се подели на пет дела. (1) Видението на Езекил во кое ја видел славата Господова и бил повикан за пророк (1–3); (2) Предупредување до народот дека Господ ќе го казни застрапувањето од Божјото право (4–24); (3) Божјата казна врз околните народи (25–32); (4) Пораки на надеж, по падоот на Ерусалим (33–39); (5) Видението што го видел Езекил за нов храм во Ерусалим (40–48).

1,1

Прво видение на Езекил. Божјото пресло

8,3
11,24
40,2
Мт 3,16
Дела 7,56
Откр 19,11

1 Во триесеттата година, четвртиот месец, петтиот ден од месецот, кога бев меѓу изгнаниците кај реката Кевар, се отворија небесата - и јас видов Божји виденија.

2
4 Цар
24,10-16

3 Во петтиот ден од месецот, а тоа е петтата година, откако беше заробен царот Иоаким,

3,14
37,1
40,1
3 Цар
18,46
4 Цар 3,15

4-28 дојде слово Господово до свештеникот Езекил, синот Бузиев, во земјата халдејска при реката Кевар; и беше таму раката Господова врз него.

Ис 6,1-7
Откр 4

4 И видов: ете, бурен ветар доаѓаше од север и голем облак во него, а околу оган сјаеше; среде него светлина од злато и сребро;

Ис 21,1

5 во средината негова, пак, видов призрази на четири животни - по обликот свој слични на човек;

Дан 10,6
Откр 1,15

6 секое од нив имаше по четири лица, и секое од нив - по четири крилја;

7 а нозете нивни - прави нозе, со перја, а стапалата нивни како телешки копи-

та, и болскаа како измазнета бронза; (крилјата, пак, нивни беа лесни).

8

10,8,21

8 А под крилјата нивни имаа човечки раце - на сите четири страни.

10

10,14
Откр 4,7

9 Четирите животни имаа свои лица и крилја, крилјата нивни се допираа едно до друго, а кога одеа, тие не се свртуваа, туку врвее секое во насока на лицето свое.

11

3 Цар 6,
24-27

10 Обликот на лицето нивно им беше како лице човечко и лице лавовско од десната страна кај сите четири; а, пак, од левата страна - лице телешко кај сите четири, и лице орловско кај сите четири животни.

13

2 Мојс
19,18
Пс 96,4
104,4

11 И лицата нивни и крилјата нивни одозгора им беа разделени, но при секое двете крилја се допираа едно до друго, а двете им ги покриваа телата нивни.

12 И одеа тие, секое во насока на лицето свое; на каде што духот сакаше да оди, натаму и одеа тие; и кога одеа, не се свртуваа.

13 Тие животни личеа на разгорени јаглени, на ламбади; огнот се движеше меѓу животните, и огнена светлина и светкавица излегуваше од огнот.

14 ¹⁴ Животните се движеа брзо натаму и наваму, како болскава молскавица.

15-21 ¹⁵ И кога ги гледав животните, ете, на земјата до тие животни имаше по едно тркало кон четирите лица нивни.

15 ¹⁶ Тркалата им беа слични на топаз, и сите четири си личеа едно на друго; и по изгледот и по обликот тие беа како тркало во тркало.

22 ¹⁷ А кога одеа, се движеа во своите четири насоки; кога се движеа не се свртуваа.

24 ¹⁸ А наплатите на тркалата нивни беа високи и страшни; наплатите кај сите четири наоколу беа полни со очи.

26 ¹⁹ И кога одеа животните, се движеа и тркалата до нив; и кога животните се подигаа од земјата, се подигаа и тркалата.

20 Каде што духот сакаше да оди, натаму одеа и тие; накаде што духот ќе тргнеше, и тркалата се подигнуваа под еднакво со нив, бидејќи духот на животните беше во тркалата.

21 Кога одеа животните, одеа и тркалата; и кога стоеја животните, стоеја и тркалата; и кога тие се подигаа од земјата, се подигаа еднакво и тркалата, зашто духот на животните беше во тркалата.

22 Над главите од животните имаше нешто слично на свод небески, како прозирен кристал издигнат одозгора над нивните крилја.

23 А под сводот се наогаа раширени крилјата нивни, свртени едно спроти друго, додека другите две им ги покриваа телата нивни.

24 А кога летаа, слушав шум од крилјата нивни, нешто како шум од многу води, како глас од Сесилниот Бог, силен шум; а кога одеа - како шум од воен логор, кога, пак, застануваа, ги спуштаа крилјата свои.

25 И од сводот над главите нивни се слушаше шум; и кога запираа, ги спуштаа крилјата свои.

26 Над сводот над главите, пак, имаше нешто слично на престол, како да беше од каменот сафир; а на престолот - одозгора нешто слично на човек.

27 И видов потоа нешто усвитено како бронза, а внатре во него наоколу оган - од бедрата угоре; а од бедрата удолу - видов слично на оган, а околу него имаше светлина.

28 Како што изгледа виножитото во облаци, во дождовен ден, таква беше таа светлина наоколу.

Бог ѝо ѝовикува Езекил за ѝорок

2 Такво беше видението на сјајот од подобие то на славата Господова. Кога го видов тоа, паднав ничкум и го чув гласот на Оној, Кој ми зборуваше, и Тој ми рече: „Сине човечки, стани на нозе, и Јас ќе говорам со тебе.”

2 И влезе во мене Дух, ме зеде и ме подигна и ме исправи на нозете мои, и Го чув Оној, Кој ми говореше.

3 Тогаш Тој ми рече: „Сине човечки, Јас те праќам кај Израилевите синови, при непокорни луѓе, кои се побунија против Мене; тие и татковците нивни Ме изневеруваа Мене дури до денешниов ден.

4 Тие се синови со тврдокорно лице и со жестоко срце; кај нив те праќам и ти ќе им кажеш - вака вели Господ Бог.

5 Дали ќе те послушаат или нема да те послушаат, бидејќи тие се дом отстапнички - но нека знаат дека меѓу нив имало пророк.

6 А ти, сине човечки, не плаши се од нив и не плаши се од нивните зборови, зашто ќе се разбеснат и ќе те навредуваат од сите страни; меѓу нив ќе живееш - како меѓу трње и скорпии; не плаши се од лицата нивни, зашто тие се дом отстапнички;

7 и кажувај им ги зборовите Мои - па слушале тие или не, бидејќи се тие непокорни.

8 А ти, сине човечки, чуј што ќе ти кажам: не биди како тој отстапнички дом; отвори ја устата и изеди го она што ќе ти го дадам.”

9 И видов, ете, протегната рака кон мене, и во неа - книжен свиток.

10 И Тој го разви пред мене, а свитокот беше напишан одвнатре и однадвор, и на него беше напишано: плач, жалост и офкање.

27

8,2

28

Откр 1,17

2,1-10

Ис 6,8-13

Ер 1

5

33,33

4 Цар 5,8

8

3,2

Откр 10,9

9-10

Откр 5,1

10,2

Мт 24,27

10,9-13

3,13

Дан 7,9

Зах 4,10

2 Мојс

24,10

Откр 4,2

Ис 17,13

Ер 5,22

Пс 45,3

93,4

Откр 19,6

10,1

Ис 6,1

Дан 7,9

Мт 26,64

Откр 1,13

3,1-3
Откр 10,8-10

3 И ми рече: „Сине човечки, изеди го тоа што е пред тебе, изеди го овој свиток, па оди и зборувај му на Израил.”

9
Ис 50,7
Ер 1,18

2 Тогаш ја отворив устата и Тој ми го даде свитокот за да го изедам.

13
1,15

3 Потоа ми рече: „Сине човечки: устата твоја ќе го изеде овој свиток и утробата твоја ќе се насити со овој свиток, што ти го давам Јас.” И јас го изедов, а во устата почувствував сладост како мед.

14
1,3

4 И пак ми рече: „Сине човечки, стани и појди во домот Израилев и кажи им ги Моиве зборови,

5 зашто те праќам не кај народ непознат и со неразбирлив јазик, туку во домот Израилев,

6 не кај народ со неразбран збор и непоймлив јазик, чии зборови не можеш да ги разбереш; но дури и кај нив да бев те пратил, и тие ќе те разбереа;

7 а домот Израилев не ќе сака да те слуша, тие не сакаат Мене да ме слушаат, бидејќи сиот дом Израилев е тврдоглав и со жестоко срце.

8 И, ете, Јас го направив и твоето лице тврдо како нивните лица, и твоето чело ќе го стврднам против нив.

9 Челото твое го направив како дијамант, кој е потврд од каменот; не бој се од нив и не плаши се од нивното лице, зашто тие се дом отстапнички.”

10 И ми рече: „Сине човечки, сите зборови Мои што ти ги кажувам, прими ги во срцето свое и слушај ги со ушите свои;

11 стани, па оди кај изгонетите, кај синовите на твојот народ, зборувај им и кажи им - вака вели Господ Бог - па послушале тие, или не.”

12 И Духот ме подигна; а зад себе чув голем грмотевичен глас: - „Благословена е славата на Господ од местото Негово!”

13 А слушнав и шум од крилјата на оние животни, што се допираа едно до друго, како и шум од тркалата нивни, како и звук од силен гром.

14 Тогаш Духот ме подигна и ме понесе. И појдов огорчен, со нажален дух; но крепката рака Господова беше над мене.

15 И дојдов при робовите во Тел-Авив, кај оние кои живеја покрај реката Кевар, и се задржав таму и поминав кај нив седум дена, чудејќи се.

17
Ер 6,16-19

18
18,4,20

Езекил поспавен за духовен стражар

20
18,24,26
3 Птр 2,21

16 А кога заминаа седумте дена, дојде до мене слово Господово:

17 „Сине човечки, Јас те поставив за стражар над домот Израилев, и ти ќе го слушаш словото од устата Моја, и ќе ги опоменуваш во Мое име.

18 Кога ќе му речам на беззаконикот: „Бездруго ќе умреш!”, а ти не го опоменеш и не зборуваш, за да го одвратиш беззаконикот од неговиот грешен пат, за да биде жив, - тогаш тој беззаконик ќе умре во беззаконието свое, но крвта негова Јас ќе ја барам од рацете твои.

19 А, ако го опоменеш беззаконикот и тој не се откаже од беззаконието свое и од грешниот свој пат, беззаконикот ќе умре во беззаконието свое, а ти ќе си ја спасиш душата своја.

20 И, ако праведник отстапи од правдата своја и постапи грешнички, кога Јас ќе му ставам сопка, и умре, ако не си го предупредил, тој ќе умре поради гревот свој, и нема да му се примаат праведните дела, што ги направил; но крвта негова ќе ја барам од твоите раце.

21 Ако го опоменеш праведникот, за да не греши, и тој не греши, тогаш и тој ќе биде жив, затоа што си го предупредил и ти ќе си ја спасиш душата своја.”

Езекил ќе онеми

22 И беше таму врз мене пак раката Господова, и Тој ми рече: „Стани и излези во полето; Јас ќе зборувам таму со тебе.”

23 Станав, и излегов во полето, и ете, таму беше славата Господова, како славата, што ја видов при реката Кевар; и паднав ничкум.

24 И влезе во мене Духот и ме исправи на нозе, и Тој говореше со мене и ми рече: „Оди и затвори се во домот твој.

25 Сине човечки, ете, ќе ти стават вериги, и ќе те врзат во нив, и не ќе можеш да излегуваш меѓу нив.

26 А јас ќе ти го залепам јазикот твој за непцето, и ти ќе онемееш, и не ќе мо-

27 жеш да ги укоруваш, зашто тие се дом отстапнички.

^{2,5}
^{12,3}
^{24,27}
^{29,21}
^{33,22}
^{Мт 11,15}
^{Откр 22,11}
4,6
^{4 Мојс 14,34}
Прејскажување ојсада на Ерусалим

4 „А ти, сине човечки, земи една тула и стави ја пред себе и нацртај го на неа Ерусалим;

² и постави опсада околу него, направи тврдина кон него, направи и насипи околу него, постави логор против него и нареди наоколу спроти него машини за уривање сидови.

³ Потоа земи железна плоча и постави ја како железен сид меѓу себе и градот, па сврти го лицето свое спроти градот и тој ќе биде опседнат, опседнувај го ти. И тоа ќе биде знак за домот Израилев.

⁴ Ти, пак, легни на својата лева страна и стави го врз неа беззаконието на домот Израилев; според бројот на деновите, - сто и педесет - во кои ќе лежиш врз неа, толку ќе го носиш беззаконието нивно.

⁵ А Јас ти ги определив годините на беззаконието нивно според бројот на деновите; триста и деведесет денови ќе го носиш беззаконието на домот Израилев.

⁶ И кога ќе ги исполниш, повторно легни, но сега на својата десна страна и четириесет денови носи го беззаконието на домот Јудин, ден за година, ден за година ти определив.

⁷ Па сврти го лицето свое и мишката на својата десна страна кон опседениот Ерусалим, и пророкувај против него.

⁸ Ете, Јас поставив врз тебе окови, и ти не ќе можеш да се свртиш од едната страна на другата, додека не ги исполниш деновите на твојата опсада.

⁹ Земи си пченица и јачмен, боб и леќа, просо и 'рж, и сипи ги во еден сад и направи си од нив лебови, според бројот на деновите, кога ќе лежиш на страната своја, триста и деведесет денови ќе ги јадеш.

¹⁰ И јадењата, со кои ќе се храниш, јади ги со мерка, по дваесет шекели на ден; одвреме навреме јади го тоа.

¹¹ И вода пиј со мерка, по шестина од ин; одвреме навреме пиј.

¹² А ќе ги јадеш јачмените погачи и пачи ги пред нивните очи на човечко ѓубре.”

¹³ И рече Господ: „Израилевите синови така ќе јадат нечист леб меѓу оние народи, кај кои ќе ги прогонам.”

¹⁴ Тогаш реков: „О, Господи Боже, душата моја никогаш не се осквернила и од младоста моја па сè досега никогаш не сум јал мрша и раскинато од сверка; и никакво нечисто месо не влегло во устата моја.”

¹⁵ И ми рече Тој: „Ти дозволувам место човечко ѓубре, земи говедско ѓубре, и на него пачи го лебот свој.”

¹⁶ И пак ми рече: „Сине човечки, еве во Ерусалим Јас ќе ги скусам резервите на леб, и ќе јадат леб со мерка и во жалост, и вода ќе пијат со мерка и во тага,

¹⁷ зашто кај нив ќе снема леб и вода, и тие со ужас ќе се гледаат еден со друг и ќе умираат во беззаконието свое.”

Осуда Божја над Ерусалим

5 „А ти, сине човечки, земи си остар нож, како берберски брич, па мини го преку главата своја и брадата, и земи мерила, и подели ја косата на делови.

² Едната третина изгори ја на оган среде градот, кога ќе се завршат деновите на опсадата; втората третина земи ја и исечи ја со нож по околината на градот; а третата третина развеј ја на ветар; Јас, пак, ќе го извлечам мечот по нив.

³ И земи од тоа, па врзи го тоа во полите од својата облека.

⁴ Но од тоа земи пак малку и фрли го во оган, и изгори го во огнот. Оттаму ќе излезе оган врз целиот дом Израилев.

⁵ Така вели Господ Бог: тоа е Ерусалим. Јас го поставив среде народи, и го опкружив со земји.

⁶ А тој стана против наредбите Мои понечесно од незнабошците, и против Моите повелби - полошо отколку земјите околу него; зашто тие ги отфрлија

12
Ис 36,12

13
Ос 9,3

14
3 Мојс 17,15
Дела 10,14

16
12,17-19
3 Мојс 26,26
Ис 3,1

17
3 Мојс 26,39

5,1
Ис 7,20

2
Зах 13,8

3
Ер 39,10

9 наредбите Мои и не постапуваат според повелбите Мои.”

Мт 24,21

10 ⁷ Затоа вака вели Господ Бог: „Бидејќи вие ги намноживте гревовите свои повеќе од незнабошците, кои се околу вас, по Моите уредби не одите и наредбите Мои не ги извршувате, и не одите дури ни според уредбите на незнабошците, кои се околу вас.”

12,15

17,21

3 Мојс

26,29

Ер 8,3

Плач 2,20

4,10

11 ⁸ Затоа, вака вели Господ Бог: „Ете, и Јас сум против тебе, Јас Самиот, и ќе извршам среде тебе суд пред очите на незнабошците.

7,4,9

8,18

Ис 9,17

12 ⁹ Па поради сите твои одвратности, ќе

Откр 6,8

8,7

14 ти направам тебе, како што никогаш не сум направил, а нема и во иднина да направам.

3 Мојс

26,31-32

15 ¹⁰ Затоа таковците ќе ги јадат синовите свои среде тебе, а и синовите ќе ги јадат татковците свои; и ќе извршам над тебе суд, и сиот твој остаток ќе го развеам по сите ветрови.

Ер 18,16

¹¹ Затоа, жив сум Јас, вели Господ Бог: бидејќи ти го оскверни Моето светилиште со сите твои одвратности и со сите твои гадоти, Јас ќе те смалам, и Моето око нема веќе да те пожали, и Јас нема да се смилувам над тебе.

¹² Една третина од тебе, од помор ќе изумре и од глад ќе загинае среде тебе; втората третина од меч ќе падне во твојата околина; а третината ќе ја развеам од сите ветрови, и ќе го извлечам мечот по нив.

¹³ Така ќе се исполни Мојот гнев, и ќе ја истурам Својата јарост над нив, и ќе се задоволам; и кога ќе се излее јароста Моја врз нив, тогаш ќе разберат дека Јас, Господ, сум им зборувал во ревност Своја.

¹⁴ Ќе те претворам во пустина и за поруга меѓу народите, кои се околу тебе, пред очите на секој минуваач.

¹⁵ Ќе бидеш за потсмев и за поруга, за срам и ужас кај народите што се околу тебе, кога ќе го извршам над тебе судот во гнев и јарост, и преку јаросни порази - Јас Господ го говорев тоа,

¹⁶ и кога ќе пратам врз нив лути стрели на глад, што ќе истребува, кога ќе ги пратам за ваша погибел и за засилување на гладот кај вас, и ќе ја уништам лебната поткрепа кај вас.

¹⁷ А ќе пратам врз тебе глад и лути ѕверови, кои ќе те лишат од децата; и помор и крв ќе мине преку тебе, ќе испратам меч врз тебе; Јас, Господ го кажав ова.”

17

Откр 6,8

6,4

3 Мојс

26,30

6

Ер 10,14

Мих 1,7

9

3 Мојс

26,41

5 Мојс

30,1-3

Господ го осудува идолојклонсѝвојѝо

6 И дојде слово Господово до мене:

² „Сине човечки, сврти го лицето свое кон горите Израилеви и пророкувај против нив,

³ и кажи - планини израилски, чујте го словото на Господ Бог. Вака им вели Господ Бог на горите и на ридовите, на долините и на долиштата: „Еве, Јас ќе испратам меч врз вас, и ќе ги кутнам вашите идолски светилишта;

⁴ и жртвениците ќе ви бидат опустошени, и столбовите во чест на сонцето ќе бидат искршени, и вашите убиени ќе ги фрлам пред вашите идоли;

⁵ ќе ги поставам труповите на синовите Израилеви пред нивните идоли, и ќе ги расфрлам коските ваши околу вашите жртвеници.

⁶ Насекаде, каде што живеете, градовите ќе ви бидат опустошени и идолските светилишта разурнати, за да бидат опустошени и уништени вашите жртвеници, за да бидат разбиени и уништени вашите идоли и искршени вашите сончеви столбови, и да ги снеса делата од вашите раце.

⁷ Меѓу вас ќе има убиени, и ќе разберете дека Јас сум Господ.

⁸ Но Јас ќе го запазам остатокот, така што меѓу народите ќе останат од вас што избегнале меч, кога ќе бидете расени по земјите.

⁹ И преживеаните ваши ќе се сетат за Мене меѓу народите каде што ќе бидат одведени во ропство, кога ќе им го скршам блудното срце, кое се одметна од Мене, и очите нивни, што блудствуваа меѓу идоите; тогаш тие ќе почувствуваат одвратност спрема себеси за злото што го вршеле во сите градови свои;

¹⁰ и ќе разберат дека Јас сум Господ; и дека не залудо зборував, дека врз нив ќе испратам таква беда.”

12 ¹¹ Вака вели Господ Бог: „Плесни со рацете свои, тропни со ногата своја - ^{5,12} тешко за сите поради одвратните злодела на домот Израилев; ќе паднат тие од меч, глад и помор.

13 ^{5 Mojc 12,2} ^{Ер 2,20} Кој е далеку, ќе умре од помор, а кој е близу - ќе падне од меч; а оној што ќе остане и избегне, од глад ќе умре; така ќе заврши гневот Мој врз нив.

7,4 ^{5,11} ^{Ер 13,14} Ќе разберат дека Јас сум Господ, кога поразените ќе лежат меѓу своите идоли околу жртвениците нивни, на секој висок рид, на секој планински врв, под секое зелено дрво и под секој разгранет даб, таму каде што им принесуваа багопријатни кадења на своите идоли.

¹⁴ И ќе ја протегнам врз нив раката Своја и ќе ја направам земјата пустина и степа од пустината на југ до градот Дивла на север, насекаде, каде што живеат, и ќе познаат дека Јас сум Господ.”

Сиџрашна осуда Божја над Израил

7 И дојде слово Господово до мене:

² „Ти, сине човечки, кажи - така вели Господ Бог - свршеток на земјата израилска; дојде свршетокот на сите четири краишта земни.

³ Ете, дојде свршетокот за тебе; и ќе го пратам врз тебе гневот Свој, и ќе ти судам според патиштата твои, и ќе ги натоварам врз тебе сите гадоти.

⁴ И окоото Мое нема да те зажали и нема да се смилувам, но ќе ти платам според твоите патишта, гадотиите твои во тебе ќе останат и ќе разберете дека Јас сум Господ.

⁵ Така вели Господ Бог: несреќа врз несреќа ќе те снајде!

⁶ Свршетокот дојде, дојде свршетокот, се крена против тебе: ете дојде!

⁷ Дојде напаста до тебе, жителу на овој крај, иде време, се приближува денот на смутот, а не на весели повици по планините.

⁸ Ете, наскоро ќе ја излеам врз тебе ја-роста Своја и ќе го истурам гневот Свој врз тебе, ќе ти судам според твоите патишта и ќе ги натоварам врз тебе сите твои гадоти.

⁹ И окоото Мое нема да те пожали, и нема да се смилува. Според твоите патишта ќе ти платам, и твоите гадоти ќе останат во тебе; и ќе разберете дека Јас сум Господ, Кој казнува.

¹⁰ Ете го денот, еве дојде, настапи напаста, процути стапот, гордоста пупи.

¹¹ Силата станува против жезолот на беззаконието: ништо нема да остане од нив, - ни од богатството нивно, ниту од шумата нивна, ниту, пак, од раскошот нивни.

¹² Дојде времето, настапува денот: купувачу, не радувај се, продавачу не плачи, зашто гневот е врз нив сите.

¹³ Зашто, кој продал, нема да се врати кај продаденото, макар да останал жив; бидејќи пророчкото видение за целото нивно множество нема да се измени, и никој со беззаконието свое нема да го зацврсти животот свој.

¹⁴ Трубат со трубата и сè се готви, но никој не оди во војна; зашто Мојот гнев е врз сето нивно множество.

Казна за ѓревовиџе на Израил

¹⁵ Надвор од куќата - меч, а во куќата - помор и глад. Кој се наоѓа во полето, од меч ќе умре, а кој е во градот, него гладот и поморот ќе го проголта.

¹⁶ А преживеаните од тоа ќе избегаат и ќе бидат во планините како гулаби од долина; сите тие ќе стенкаат, секој заради своето беззаконие.

¹⁷ На сите рацете ќе им опаднат, и на сите колената ќе им затреперат.

¹⁸ Тогаш ќе се опашат во вреќишта и трепет ќе ги опфати; и лицето на сите ќе ги покрие срам и на главите - нивни ќе има ќелавост.

¹⁹ Среброт ќе си го исфрлаат по улици и златото нема да го почитуваат. Среброт нивно и златото нивно нема да биде во сила да ги спаси во денот на Господовата јарост. Тие нема да ги наситат со нив душите свои, и нема да ги наполнат утробите свои, бидејќи тоа беше причина за нивниот грев.

²⁰ И со убавиот накит свој тие се гордееја и правеа уметнички творби за гадотиите свои со идоли; затоа ќе го направам нечисто за нив.

11
Ер 16,5-6

15
5 Mojc 32,25

16
Ис 38,14
59,11

17
21,12

19
Соф 1,18

20
16,17
Ос 2,9

26 <sup>Ис 29,14
Мих 3,6
Плач 2,9</sup> ²¹ И ќе го дадам како плен во рацете на туѓинци и на грешници земни, за да го разграбаат, и тие ќе го осквернат.

8,1 ^{1,3} ²² И ќе го одвратам од нив лицето Свое и ќе го осквернат Моето свети-лиште; и ќе влезат таму грабителите и ќе го осквернат.

2 ^{1,26-28} ²³ Пригответе вериги, зашто таа земја е полна со крвави злодејства, и градот е полн со насилие.

3 <sup>3,12
5 Мојс 32,21</sup> ²⁴ Јас ќе доведам најлоши народи и тие ќе ги завладеат домовите нивни. И **4** ^{1,28} ќе ставам крај на гордоста кај силните, и ќе бидат осквернети и светињите нивни.

²⁵ Иде погибелта; ќе бараат мир и нема да го најдат.

²⁶ Беда ќе следува по беда и една лоша вест по друга; и ќе бараат од пророкот видение и нема да има поуки кај свештениците и совет кај старците.

²⁷ Царот ќе тажи, и кнезот ќе го обземе ужас, и рацете на народот во земјата ќе треперат. Ќе постапам со нив според нивните патишта, според нивниот суд ќе ги судам; и ќе разберат дека Јас сум Господ."

Второ видение на Езекил.

Идолюоклонството во Ерусалим

8 Во шестата година, во шестиот месец, на петтиот ден од месецот, седев дома, и старешините јудејски седеа пред Мене, и се спушти таму врз мене раката од Господ Бог.

² И погледнав; а тоа подобие на маж слично на оган, и од крстот надолу оган, а од крстот негов угоре - некаква светлина слична на светлина од пламен.

³ И како да ја протегна раката своја и ме фати за косата на главата моја, и духот ме подигна меѓу земјата и небото и ме поведе во Божји виденија во Ерусалим, при влезот на внатрешната врата, свртена кон север каде што беше поставен идолот на љубомората, кој побудува љубомора.

⁴ И, ете, таму беше славата на Бог Израилев, слична на онаа каква што видов во полето.

⁵ И ми рече: „Сине човечки, подигни ги очите свои кон север!“ Ги подигнав

очите свои кон север, а од северната страна кај вратата на жртвеникот, пред влезот нејзин беше идолот на љубомората.

⁶ И ми рече Тој: „Сине човечки, гледаш ли што прават; ги гледаш ли големите гадотии, што се вршат тука во домот Израилев, за да се оддалечат од Моето светилиште? Но сврти се, и ќе видиш уште поголеми одвратности.“

⁷ И ме доведе кај влезот во дворот, па погледав, а таму дупка во сидот.

⁸ И ми рече: „Сине човечки, копни во сидот.“ Јас копнав во сидот и ете таму видов некаква врата.

⁹ И пак ми рече: „Влези и види одвратни гадотии што се вршат таму.“

¹⁰ Влегов и гледам, а тоа секакви слики на животни што се влечат, и нечисти животни, и секакви идоли, во домот Израилев, насликани по сидовите наоколу.

¹¹ И седумдесетмина мажи од старешините на домот Израилев стојат пред нив, а Јаазанјаху, синот Сафанов, помеѓу нив; и кај секого од нив во раката - кадилница, и густ облак од кадиво се издигаше угоре.

¹² И ми рече: „Гледаш ли, сине човечки, што прават во темнина старешините на домот Израилев, секој во својата изнашарена соба, зашто велат: „Не нè гледа Господ, Господ ја остави оваа земја.““

¹³ И пак ми рече: „Сврти се и ќе видиш уште поголеми гадотии, што ги прават тие.“

¹⁴ И ме доведе до влезот на вратата од домот Господов, кој е кон север, и ете, таму седат жени, што го оплакуваа Тамуз,

¹⁵ и ми рече: „Гледаш ли, сине човечки, сврти се и ќе видиш уште поголеми гадотии.“

¹⁶ Па ме воведе во внатрешниот двор на домот Господов, а таму пред вратата на храмот Господов, меѓу тремот и жртвеникот, до дваесет и пет мажи стојат со грбот кон храмот Господов, а со лицето кон исток и се поклонуваат на сонцето кон исток.

¹⁷ И ми рече: „Гледаш ли, сине човечки. Малку ли е тоа за домот Јудин, да

6
10,18
11,23

12
Ис 29,15
Пс 9,31
Јов 22,13

16
4 Цар 21,5
23,5.11

18 вршат такви гадотии, какви што се вршат овде? Но тие и земјата ја наполнија со бесчестие, и двојно Ме разгневуваат, и, ете, тие принесуваат гранки под носевите свои.

9,3 ^{1,28} **4** ^{Откр 7,3 9,4 14,1} **6** ^{1 Птр 4,17} **8** ^{11,13} **9** ^{8,12} Затоа и Јас ќе почнам да дејствувам со јароста; окоото Мое нема да зажали и нема да се смилува; па макар тие да викаат со силен глас на ушите Мои - нема да ги чујам."

Казна за Ерусалим

9 Извика на ушите Мои со силен глас и рече: „Нека се приближат оние, што сакаат да го казнат градот, секој со своето убиствено оружје во рацете."

² И ете, шестмина луѓе влегуваат од горната врата свртени кон север и кај секого во раката убиствено сечиво, а меѓу нив еден облечен во ленена облека, а на појасот негов сафир и дојдоа, па застапа до бронзениот жртвеник.

³ И славата на Бог Израилев се спушти од херувимите, на кои беше, врз прагот на домот. Го повика Бог човекот, облечен во ленена облека и кој имаше на бедрата појас.

⁴ И му рече Господ: „Мини по средината на градот, по средината на Ерусалим, и стави им знак на челата на луѓето, оние што жалат, кои воздигнуваат за гадотиите, што се вршат во него."

⁵ А на другите чув да им каже: „Одете по него во градот и убивајте; вашето око да не жали, и не штедете:

⁶ старец, момче и девојка, дете и жена, бијте ги до смрт, но не гибајте ни еден од луѓето кои имаат знак, а почнете од моето светилиште." И тие почнаа од старешините што стоеја пред домот.

⁷ И им рече: „Осквернете го домот, наполнете ги дворовите со убиени и излезете." Тие излегоа и почнаа да убиваат по градот.

⁸ А кога убиваа, јас останав и паднав ничкум, извикав и реков: „О, Господи, зар ќе го истребиш сиот остаток на Израил, изливајќи го гневот Свој врз Ерусалим!?"

⁹ И ми рече Тој: „Бесчестието на домот Израилев и Јудин е многу големо; и оваа земја е полна со крв, градот е

исполнет со неправда; зашто тие велат: „Господ ја остави оваа земја, Господ не гледа."

¹⁰ Затоа и окоото мое нема да ги пожали и нема да се смилува; делата нивни ќе ги свртам врз нивните глави.

¹¹ И ете, човекот облечен во ленена облека и со мастилница на појасот, одговори и рече: „Извршив како што ми заповеда."

Славата Божја го напушти храмот

10 И видов, ете на сводот, што е над главите на херувимите, нешто како камен сафир, како нешто што прилега на престол, се гледаше над нив.

² И му зборуваше Тој на човекот, облечен во ленена облека, па рече: „Влези меѓу тркалата под херувимите, земи полна рака разгорени јаглени од местото меѓу херувимите и расфрли ги врз градот." И човекот влезе пред очите мои.

³ Херувимите, пак, стоеја од десната страна на домот, кога влезе оној човек, и облак го исполни внатрешниот двор.

⁴ И славата Господова се подигна од херувимот на прагот од домот и домот се исполни со облак и дворот се исполни со светлина од славата Господова.

⁵ И шумот од крилјата на херувимите се слушаше дури до надворешниот двор, како да е тоа глас од Бога Сесилниот, кога Тој зборува.

⁶ И кога Тој му даде заповед на човекот, облечен во ленена облека, му рече: „Земи оган од местото меѓу тркалата, меѓу херувимите", и кога тој влезе и застапа меѓу тркалата -

⁷ тогаш среде херувимите застапа еден херувим, ја протегна раката своја кон огнот, што беше меѓу херувимите, и зеде, па му даде една рака на облечениот во бела ленена облека. Тој зеде и излезе.

⁸ А под крилјата на херувимите се гледаа подобиија слични на човечки раце.

⁹ И видов: ете четири тркала до херувимите, по едно тркало до секој херувим, а тркалата имаа изглед како да се од каменот топаз.

10

^{5,11 11,21 22,31}

10,1

^{1,22-26}

2

^{Откр 8,5}

3

^{2 Лет 5,13}

4

^{43,5}

5

^{1,24}

8

^{1,8}

9-13

^{1,15-21}

12 ¹⁰ И сите четири по својот вид беа еднакви, како едно тркало да се наоѓаше во друго тркало.

14 ^{1,10} ¹¹ Кога одеа, одеа на сите четири страни; кога одеа не се свртуваа, но ^{1,28} одеа кон она место, каде што им беше свртена главата; кога одеа не се свртуваа.

^{1,8} ¹² И телото нивно и грбот нивни и рацете нивни, и крилјата нивни, и тркалата нивни наоколу беа исполнети со очи - сите имаа по четири тркала.

¹³ Тркалата се викаа, како што чув, галгал.

¹⁴ И секое животно имаше по четири лица: првото лице - лице херувимско, второто лице - лице човечко, третото лице - лице лавовско и четвртото - лице орловско.

¹⁵ Херувимите се подигнаа. Тогаш видов дека тие беа истите животни што ги видов при реката Кевар.

¹⁶ Кога одеа херувимите, се вртеа до нив и тркалата; кога се подигаа крилјата нивни, за да се подигнат од земјата, тркалата не се одделуваа, туку беа со нив.

¹⁷ А кога стоеја, стоеја и тие; кога ќе се подигнеа, се подигаа и тие, зашто во нив беше духот на животните.

¹⁸ И славата Господова се подигна од прагот на домот, па застана над херувимите.

¹⁹ И херувимите ги подигнаа крилјата свои и се подигнаа пред очите мои од земјата. Кога тргнаа, и тркалата беа до нив; па застанаа при влезот на источната врата од домот Господов, и славата на Бог Израилев беше над нив одозгора.

²⁰ Тоа беа истите животни, што ги видов во подножјето на Израилевиот Бог кај реката Кевар. И јас разбрав дека тоа се херувими.

²¹ Секој имаше по четири лица, и секој - по четири крилја, а под нозете слично на човечки раце.

²² Лицата им личеа како на оние лица, што ги видов при реката Кевар - од ист вид, тие истите. Секој одеше право во онаа насока, што беше пред лицето негово.

Осуда над Ерусалим

11 Ме дигна духот и ме доведе пред источната врата на домот Господов, која гледаше кон исток. А таму - пред влезот на вратата дваесет и пет човека, и меѓу нив го видов Јаазанија, синот Азуров, и Пелатјаху, синот Бенајахуов, кнезовите народни.

² И Тој ми рече: „Сине човечки, еве ги луѓето што на ум имаат да вршат беззаконија и кои даваат лош совет во овој град,

³ велејќи: „Уште е далеку; да си градиме домови; овој град е котел, а ние - месо.“

⁴ Затоа изречи против нив пророчство, пророкувај, сине човечки!”

⁵ И слезе врз мене Духот Господов и ми рече: „Кажи - така вели Господ - она што го зборувате вие, доме Израилев, и она што ви иде на ум, тоа Јас го знам.

⁶ Многумина убивте во тој град, и улиците негови се исполнија со трупови.”

⁷ Затоа, вака вели Господ Бог: „Убиените ваши, што ги оставивте среде него, се месо, а тој - котел; но вас Јас ќе ве изведам од него.

⁸ Вие се плашите од меч, а Јас ќе испратам врз вас меч, вели Господ Бог.

⁹ И ќе ве изведам од него, ќе ве предадам во рацете на туѓинци, и ќе извршам суд над вас.

¹⁰ Од меч ќе паднете; во пределите на Израил ќе ви судам, ќе познаете дека Јас сум Господ.

¹¹ Тој нема да биде за вас котел, и вие нема да бидете во него месо; во пределите израилски ќе ви судам.

¹² И ќе познаете дека Јас сум Господ; затоа што не ги извршуваа Моите наредби, туку одевте по законите на народите околу вас.”

¹³ И ете, кога пророкував, Пелатјаху, синот на Ванеја, умре. И паднав ничкум, викав со силен глас и реков: „О, Господи Боже, зар сакаш докрај да го истребиш остатокот на Израил?”

¹⁴ И дојде слово Господово до мене:

¹⁵ „Сине човечки, на браќата твои, на твоите браќа, на твоите еднокрвни и на

11,1

3,12

5

2,2

12

5 Mojc
12,30

13

9,8

15

33,24

16 <sup>28,25
36,24-27</sup> сиот израилски дом, оние што живеат во Ерусалим, им велат: „живејте далеку од Господ, оваа земја дадена ни е нам да ја владееме.”

19 <sup>18,31
36,26-28
Ер 32,39</sup> **16** Затоа кажи им: вака вели Господ Бог - „Макар и да ги оддалечив меѓу народите и макар што ги распрснав по земјата, Јас за нив пак ќе бидам како светилиште во оние земји, каде што отидоа.”

20 <sup>14,11
3 Мојс
26,12
Откр 21,7</sup> **17** Потоа кажи им, вака вели Господ Бог: „Јас ќе ве собирам откај народите и ќе ве вратам од земјите, во кои сте се растуриле; и ќе ви ја дадам земјата израилска.

21 ^{9,10} **18** И ќе дојдат таму, ќе ги исфрлат од неа сите гадотии и сите нечистотии.

23 <sup>9,3
43,2</sup> **19** И ќе им дадам едно срце, ќе вложам во нив нов дух, ќе го земам од телото нивно каменото срце и ќе им дадам меснато срце,

24 <sup>1,1
Дела 8,39</sup> **20** за да одат по Моите заповеди, да ги пазат Моите наредби и да ги извршуваат; и ќе бидат Мој народ, и Јас ќе бидам пак нивни Бог.

12,2 <sup>2,5-7
Ис 6,9-10
Ер 5,21
Мт 13,
14-15
Мк 8,18</sup> **21** А чие срце, се поведе по гадотиите нивни и нечистотиите нивни, нивните постапки ќе ги свртам врз нивните глави”, вели Господ Бог.

Божјата слава го напуштиа Ерусалим

22 Тогаш херувимите ги подигнаа крилјата свои, и тркалата беа до нив; и славата на Израилевиот Бог беше над нив одозгора.

23 И се крена славата Господова среде градот и застана над планината, што се наоѓа источно од градот.

24 И духот ме подигна и ме пренесе во видение, преку Духот Божји, во Халдеја, кај изгнаниците. И видението, што го имав, избега од мене.

25 И јас им ги пренесов на изгнаниците сите зборови Господови, што ми ги откри Тој.

Пророкот како беѓалец

12 И дојде слово Господово до мене:

2 „Сине човечки, ти живееш среде отстапнички дом: тие имаат очи да гледа-

ат, а не гледаат, имаат и уши да слушаат, но не слушаат; затоа што се тие дом отстапнички.

3 А ти, сине човечки, приготи си сè што е потребно за преселување и сред бел ден пресели се пред очите нивни, пресели се од твоето место во друго место, пред очите нивни; можеби, тие ќе разберат, макар што се дом отстапнички.

4 И работите твои изнеси ги како работи потребни за преселување, дење пред очите нивни, и сам излези вечерта пред очите нивни, како тие што излегуваат за преселување.

5 Пред очите нивни пробиј си отвор во сидот и изнесувај низ него.

6 Пред очите нивни земи го товарот свој на рамо, па во приквечерина изнеси го, подзатскриј го лицето свое, за да не ја видиш земјата; затоа што Јас те поставив за знак на домот Израилев.”

7 И извршив како што ми беше заповедано; работите нужни за преселување ги изнесов дење, а вечерта прокопав со раката отвор во сидот и во темнината го изнесов товарот, и го кренав на рамо пред очите нивни.

8 Утредента рано дојде слово Господово до мене:

9 „Сине човечки, не му кажа ли ти на домот израилски, домот отстапнички - што правиш?”

10 Кажи им - вака вели Господ Бог: „Тоа е предвесник за началникот на Ерусалим и за целиот дом израилски, кој е таму.”

11 Кажи: „Јас сум знакот за вас; она што го правам јас, тоа ќе биде и со нив, при преселувањето, во ропство ќе отидат тие.

12 А началникот, што е меѓу нив, во темнина, носејќи на рамо, ќе излезе. Сидот ќе го пробијат за да го изнесат низ него; тој ќе го сокрие лицето свое, така што со очите свои нема да ја гледа оваа земја.

13 А Јас, ќе ја спрострам врз него Мојата мрежа, и тој ќе биде фатен во мојата примка, и ќе го одведам во Вавилон, во земјата халдејска, но тој нема да ја види, и таму ќе умре.

5
Ер 52,7
Амос 4,3

6
Ис 8,18
20,3

13
Ер 52,8-11

15 ¹⁴ А сите што се околу него, неговите ^{5,10} помошници, и сета војска ќе ја развеам **16** по сите ветрови, и ќе го извадам мечот ^{4,16} по нив.

22 ¹⁵ И ќе познаат тие дека Јас сум Господ, Оној Кој ги распрсна меѓу народите и ги развеа по земјите. ^{12,27} ³ Птр 3,4

¹⁶ Но еден мал број од нив Јас ќе го запазам од меч, глад и помор, за да им ги раскажуваат на народите, меѓу кои ќе отидат, сите гадотии; и ќе познаат дека Јас сум Господ.”

Пророкои ѝрејери

¹⁷ И дојде слово Господово до мене:

¹⁸ „Сине човечки, јади го лебот со трепет, и водата пиј ја со треперење и со мака.

¹⁹ И кажи му на народот од оваа земја: вака вели Господ Бог за жителите на Ерусалим, за земјата израилска; тие ќе го јадат лебот со загриженост и водата ќе ја пијат со трепет, зашто поради неправдата на сите што живеат во неа, земјата ќе биде лишена од секако изобилие.

²⁰ И ќе бидат разорени населените градови, и земјата ќе стане пуста, и ќе познаете дека Јас сум Господ.”

Нејријайна ѝорака

²¹ И дојде слово Господово до мене:

²² „Сине човечки, каква е таа поговорка кај вас во земјата израилска: „Деновите минуваат, а пророчките виденија не се извршуваат!”

²³ Затоа кажи им - вака вели Господ Бог: „Ќе ја уништам таа поговорка, и нема веќе тие да ја употребуваат таа поговорка во Израил; но, кажи им - блиски се деновите и извршувањето на секое пророчко видение.

²⁴ Зашто нема веќе да остане попусто ниедно пророчко видение, и ниедно предвестување нема да биде лажно во домот на Израил.

²⁵ Зашто Јас, Господ, го зборувам ова: и зборот, кој Јас го кажувам ќе се исполни, и нема да биде одложен; во ваши денови, доме отстапнички, реков збор, и ќе го исполнам”, вели Господ Бог.

²⁶ И дојде слово Господово до мене:

²⁷ „Сине човечки, ете, домот израилски вели: пророчкото видение, што го виде тој, ќе се изврши по многу денови и тој пророкуваше за далечни времиња.”

²⁸ Затоа кажи им: вака вели Господ Бог: „Ниеден Мој збор нема да биде одложен, но зборот, што ќе го кажам Јас, ќе се изврши,” вели Господ Бог.

Пророкување ѝројив лажни ѝропроци

13 И дојде слово Господово до мене:

² „Сине човечки, изречи пророштво против пророците на Израил, кои пророкуваат, и кажи им на оние, што пророкуваат од свое срце: чујте го словото Господово.

³ Вака вели Господ Бог: тешко им на безумните пророци, што се водат од својот дух, а ништо не виделе.

⁴ Твоите пророци, Израиле, се како лисици во урнатини.

⁵ Вие не влеговте во ровови и не го огладивте домот израилски за да биде цврст при битката во денот Господов.

⁶ Тие гледаат суета и претскажуваат лага, велејќи: „Господ вели”, а Господ не ги испратил; и даваат надеж дека словото ќе се исполни.

⁷ Зар не видовте суетно видение и не кажувате ли лажно предвестие, велејќи: „Господ вели”, а Јас, пак, не сум рекол?

⁸ Затоа вака вели Господ Бог: бидејќи кажувате суета и гледате во виденијата лага, Јас сум против вас, - вели Господ Бог.

⁹ И ќе биде раката Моја против тие пророци, кои гледаат суета и претскажуваат лага; во советот на Мојот народ тие нема да бидат, во списокот на домот израилски нема да бидат запишани и во земјата израилска нема да влезат. Па ќе познаете дека Јас сум Господ Бог.

¹⁰ Затоа што го воведуваат Мојот народ во заблуда, велејќи: - мир, а мир нема; и кога некој гради сид, тие само сакаат со кал да го премачкаат!

¹¹ Кажи им на тие што сидот го мачкаат со кал дека тој ќе падне, ќе заврне

27

12,22

13,9

14,9

10

13,16

22,28

Ер 6,14

8,11

Дела 23,3

11

Мт 7,24-27

13 Ис 30,30
Откр 11,19
16,21 силен дожд и град како камен, и силен ветар ќе те распарчи.

16 13,10
Ис 57,21 гаш да ви кажат: „Каде е мачканицата, со која го мачкавте сидот?“

19 Ис 56,11
Мих 3,5 пуштам разорен ветар во гневот Свој и ќе падне пороен дожд во јароста Моја, и град како камења во јадот Мој ќе биде за истребување.

14 Ќе го урнам сидот, што го мачкавте со кал, и ќе го кутнам на земја; ќе се открие темелот негов, па ќе падне, а вие заедно со него ќе загинете, и ќе познаете дека Јас сум Господ.

15 И ќе ја излеам јароста Своја врз сидот и врз оние што го мачкаа со кал, и ќе ви речам: - го нема сидот и ги нема оние, што го мачкаа -

16 пророците израилски, кои му про- рокуваа на Ерусалим и го известуваа за мирни виденија, кога мир немаше, - вели Господ Бог.”

Пророштво појавено лажни пророци

17 А ти, сине човечки, сврти го лицето свое кон ќерките на овој народ, кои про- рокуваат од своето срце, и кажи прошто против нив.

18 па речи - вака вели Господ Бог: „Тешко им на оние што си пришиваат магиски амајлии под мишките и прават превези на главата во секоја големина, само да ловат души. Зар ловејќи ги душите на Мојот народ, вие ќе ги спасувате вашите души?“

19 И Ме обесчестувате пред Мојот народ за рака јачмен и за парчиња леб, умртвувајќи ги душите што не треба да умрат, а оставајќи ги да живеат оние души што не треба да живеат, лажејќи го народот што слуша лага.”

20 Затоа вака вели Господ Бог: „Еве, Јас сум против вашите магиски амајлии, со кои ги ловите душите како птички, ќе ги искинам од под мишките ваши и ќе ги пуштам на слобода души- те, што ги ловите како птички.

21 Ќе ги парчосам вашите покривала и ќе го избавам Својот народ од рацете ваши; тие нема да бидат веќе плен во

рацете ваши, па ќе познаете дека Јас сум Господ.

22 Поради тоа што со лага го жалостите срцето на праведникот, кого Јас не сакам да го жалостам, и ги поддржува- те рацете на грешникот, за да не се од- врати од својот порочен пат, па не го за- чува својот живот,

23 затоа нема да имате веќе суетни ви- денија и во иднина нема веќе да баете, Јас ќе го избавам мојот народ од рацете ваши, и ќе познаете дека Јас сум Гос- под.”

Божјиот Суд над идолокклонството

14 И дојдоа кај мене неколкумина израилски старешини, па седнаа пред мене.

2 И дојде слово Господово до мене:

3 „Сине човечки, овие луѓе дозволија своите идоли да си ги стават во срцата свои, се соблазнија со своето бесчестие: можам ли да им одговорам?“

4 Затоа зборувај со нив и кажи им - вака вели Господ Бог: Ако некој од до- мот израилски дозволи во срцето свое да има идоли и така со тоа да го соблаз- нува своето бесчестие, па дојде кај про- рок, - па зар Јас, Господ, можам ли, при толку многу идоли, да му дадам одго- вор?

5 Домот израилски нека разбере во ср- цето свое дека сите со своите идоли ста- наа туѓи за Мене.

6 Затоа кажи му на домот израилски - вака вели Господ Бог: Обратете се и от- кажете се од вашите идоли и од сите ва- ши гадотии одвратете го лицето свое.

7 Зашто, ако некој од домот израилски и од придојдените кои живеат во Изра- ил, се откаже од Мене и допушти во ср- цето свое да има идоли и со тоа пред ли- цето свое бесчести, па дојде при пророк за да ме праша преку него, - па зар Јас, Господ, треба ли да му дадам одговор од Себе?

8 Јас ќе го свртам лицето Свое против тој човек и ќе го поразам како знак и приказ и ќе го истребам од мојот народ, и ќе познаете дека Јас сум Господ.

22
Ер 23,14

14,1
20,1-4

8
Пс 33,16

9 ^{13,9} ^{3 Цар} ^{22,23} ¹¹ ^{11,20} ¹² ^{33,10-20} ¹⁴ ^{Евр 11,7} ⁹ Ако, пак, пророкот дозволи да се измами и каже збор така како Јас, Господ, да сум го научил тој пророк, тогаш Јас ќе ја протегнам раката Своја против него и ќе го истребам од народот мој, од Израил.

¹⁰ И тие обајцата ќе ја понесат вината за беззаконието: каква ќе биде вината на оној што прашува, таква ќе биде вината и на лажниот пророк,

¹¹ та во иднина домот израилски да не се отклонува од Мене и да не се осквернува веќе себеси со секакви свои беззаконија, туку да биде Мој народ и Јас да бидам нивни Бог”, - вели Господ Бог.

Ное, Даниил и Јов

¹² И дојде слово Господово до мене:

¹³ „Сине човечки, кога некоја земја ќе згрееше пред Мене, вероломно отстапувајќи од Мене, и Јас ја протегав врз неа раката Своја, ја уништував во неа лебната потпора, пракав врз неа глад и почнував по неа да ги погубувам луѓето и добитокот,

¹⁴ па, ако се најдеа во неа тројца мажи: Ное, Даниил и Јов, тие со својата праведност ќе можеа да ги спасат само своите души, вели Господ Бог.

¹⁵ Или, ако пратев врз таа земја лути сверови што би ја опустошиле, и таа поради сверовите стане пуста и непроодна,

¹⁶ тоа тројцата тие мажи во неа да се - жив сум Јас, вели Господ Бог, не би ги спасиле ни синовите ни ќерките, а само тие би се спасиле, земјата пак би останала пуста.

¹⁷ Или, ако пратев врз таа земја меч и му речев: „мечу, мини преку земјата!“, и тој почнеш да истребува по неа луѓе и добиток,

¹⁸ тоа само тие тројца мажи среде неа - жив сум Јас, вели Господ Бог, не би ги спасиле ни синовите ни ќерките, а би се спасиле само тие.

¹⁹ Или, да бев пратил врз таа земја помор и да бев ја излеал врз неа јароста Своја во крвопролевање, за да истребувам во неа луѓе и добиток,

²⁰ тоа Ное, Даниил и Јов среде неа - се колнам во Себе, вели Господ Бог, не би ги спасиле ни синовите ни ќерките; со

својата праведност тие би ги спасиле само своите души.”

²¹ Зашто така вели Господ Бог: „Ако и четирите мои тешки казни - мечот и гладот, лутите сверови и поморот - би ги пратил врз Ерусалим за да истребуваат во него луѓе и добиток,

²² и тогаш ќе остане во него само остатокот на синовите и ќерките, што нема да бидат изведени оттаму; ете, тие ќе дојдат кај вас и вие ќе го видите поведението нивно и делата нивни, па ќе се утешите за сето зло, што го пратив врз Ерусалим, за сè што пратив врз него.

²³ Тие ќе ве утешат, кога ќе го видите нивното поведение и делата нивни; и ќе познаете дека не залудо Јас го извршив сето тоа, што го извршив во него”, вели Господ Бог.

Некорисно лозово дрво

15 И дојде слово Господово до мене:

² „Сине човечки, какво предимство има дрвото од лоза пред секое друго дрво, и прачките од лозата пред гранките од дрвјата во гората?

³ Зар се зема од него парче за некаква изработка? Земаат ли од него барем некаков клин, за да закачат на него некоја работа?

⁴ Ете, го фрлаат во оган за да изгори; двата краја огнот му ги подгорува, па му ја изгорува и средината; може ли да стане од него нешто за некаква изработка?

⁵ И кога би било цело, не станува збор за некаква изработка; а уште помалку, кога огнот ќе го подгори и го обгори, па ќе биде ли тоа за некаква изработка?

⁶ Затоа, вака вели Господ Бог: - како што дрвото од лоза меѓу горските дрвја го предадов на оган за да изгори, така нему ќе му ги предадам и ерусалимските жители.

⁷ И ќе го свртам лицето Свое против нив, од еден оган ќе излезат и друг оган ќе ги проголта, па ќе познаете дека Јас сум Господ, кога ќе го свртам лицето Свое против нив.

⁸ И ќе ја направам таа земја пустина, затоа што постапија неверно”, вели Господ Бог.

21
Откр 6,8

15,1
Ис 5,1
Ер 2,21
Ос 10,1
Пс 80

4
19,14
Јн 15,6

7
6,7
7,4
14,8
Ис 24,18

16,1-63

Неверниот Ерусалим

Ис 1,21
Ер 2,2
3,6-11
Ос 1-3

16 И дојде слово Господово до мене:

² „Сине човечки, кажи му ги на Ерусалим неговите гадотии.

5-6
5 Мојс
32,10

³ И речи - вака ѝ вели Господ Бог на ќерката ерусалимска: - твојот корен и твојата татковина се во хананската земја; таткото твој е Амореец, а мајка ти е Хитија;

8
Ос 2,4
Рута 3,9

⁴ при твоето раѓање - во денот кога се роди - папокот ти го пресекоа, со вода не те измија заради очистување, со сол не те посолија и во пелени не те повија.

9
Ефес 5,26

13
5 Мојс
32,13

⁵ Ничие око не се смили на тебе, та од милост кон тебе да ти направат нешто од тоа; но те фрлија во полето од презир кон твојот живот во денот на твоето раѓање.

⁶ Минував јас покрај тебе и те видов оставена како преташ во крвта твоја, па ти реков: „Живеј!“ Додека беше во крв, ти реков „Живеј!“

⁷ Се размножи како растенијата во полето; порасна, стана голема и се здоби со голема убавина: твоите гради се надигаа, а и косата ти порасна; но беше гола и непокриена.

⁸ Минував покрај тебе и те видов, и ете, твоите години беа години за љубење; ги прострев полите од облеката Своја врз тебе и ја покрив голотијата твоја; па ти се заколнах и стапав во сојуз со тебе, вели Господ Бог - и ти стана Моја.

⁹ Те измив со вода, и ја измив од тебе крвта и те помазав со масло.

¹⁰ Ти облекох везена облека и ти обув сандали од мека кожа, те опашав со висон и те покрив со свилен превез.

¹¹ Те искитив со накити и ти ставив гривни на рацете, а околу вратот - ѓердан.

¹² Ти ставив и прстен на носот, обетки на ушите, а на главата твоја - прекрасен венец.

¹³ И така, ти беше украсена со злато и сребро, а облеката ти беше висон, свила и везена ткаенина; се хранеше со леб од најдобро пченично брашно, со мед и масло, и беше многу убава, за царица достојна.

¹⁴ И се разнесе славата твоја меѓу народите поради твојата убавина, зашто таа претставуваше полно совршенство со Мојот накит, со кој те искитив - вели Господ Бог.

¹⁵ Но ти се занесе од убавината своја, и користејќи се со славата своја, почна да блудствуаш, и живееше блудно со секој минуваач, подавајќи му се.

¹⁶ Па зеде од облеката своја и си направи шарени идолчиња, па блудствуваше на нив; вакво нешто ниту било, ниту ќе биде!

¹⁷ И ги зеде своите накити од моето злато и од моето сребро, што ти ги дадов Јас и си направи од нив машки ликови и блудствуваше со нив.

¹⁸ Па ги зеде своите везени облеку, ги облече идолите во нив, и стави пред нив Мое масло, Мој темјан,

¹⁹ и Мој леб, што ти го давав; пченичното брашно, маслото и медот, со кои те хранев, ти ги ставаше пред нив со благопријатен мирис; така беше тоа - вели Господ Бог.

²⁰ И ги зеде синовите свои и ќерките свои, што Ми ги роди, па ги принесувааше преку оган како жртва, за да бидат проголтани. Малку ли беше што блудствуваше?

²¹ Но ти и синовите Мои ги колеше и ги даваше, принесувајќи ги преку оган.

²² И при сите твои гадотии и твоите блудства, ти не се сети за деновите на својата младост, кога беше гола и непокриена и фрлена запретана во крвта своја.

Невернички животи

²³ И по сите тие злосторства - ,тешко, тешко тебе', вели Господ Бог.

²⁴ Ти изгради куќи за блуд, на својата улица ги направи.

²⁵ Во почетокот на секоја улица направи куќи за блуд, ја срамотеше твојата убавина, му се нудеше на секој минуваач, го преумножи твоето блудствување.

²⁶ Блудствуваше со египетските синови - со своите страдни соседи, го умножуваше блудството и ме разгневуваше.

14

3 Цар
10,1,23
Плач 2,15

21

4 Цар
17,17
Ер 19,5

33 ²⁷ И ете, Јас ја протегнав раката Своја против тебе и ти ја намалив храната, па те препуштив на гневот на ќерките филистејски, кои те мразеа и се засрамија од твоето лошо поведење.

²⁸ Ти блудствувааше со синовите на Ашур; не се насити што блудствувааше со нив, со тоа не се задоволи;

²⁹ ти ги умножи блудствата свои во земјата хананска до Халдеја, но и со тоа не се задоволи.

³⁰ Колку ли треба да е истоштено срцето твое - вели Господ Бог - кога ето тоа го вршеше како необуздана блудница!?

³¹ Кога градеше куќи за блуд во почетокот на секоја улица и си правеше шарени возвишенија на секој крстопат, ти не гледаше како блудница, зашто ги отфрлуваше подароците,

³² но беше како неверна жена, која место својот маж, прибира туѓи мажи.

³³ На секоја блудница ѝ даваат подароци, а ти самата даваше подароци на сите свои миленици и ги поткупуваше, за да доаѓаат кај тебе од сите страни и да блудстуваат со тебе.

³⁴ При твоето блудствување стануваше обратно од она што станува кај жените; за да доаѓаат кај тебе, ти даваше подароци, тебе не ти даваа подароци; и затоа ти постапуваше полошо од другите.

Божји Суд над Ерусалим

³⁵ Па поради тоа чуј го, блуднице, словото Господово.

³⁶ Вака вели Господ Бог: заради тоа што ги излеваше страстите свои и при блудствувањето твое беше разоткривана голотијата твоја пред очите на твоите миленици и пред сите твои одвратни идоли, и заради крвта на твоите синови, што им ги даваше ти -

³⁷ затоа, еве, Јас ќе ги собирам сите твои миленици, со кои се насладуваше и кои ти ги љубеше, како и оние што ги мразеше, и ќе ги собирам одред сите против тебе и ќе ја разоткријам пред нив голотијата твоја, и ќе го видат сиот срам твој.

³⁸ Јас ќе ти судам, како што им се суди на прељубнички и на оние, кои пролеваат крв - и ќе те предадам на крвава јарост и ревност;

³⁹ ќе те предадам во рацете нивни и тие ќе ги разрушат блудилиштата твои и ќе ги расфрлаат, ќе ги соблечат облеките твои од тебе, ќе ги земат накитите твои и ќе те остават гола и непокриена.

⁴⁰ Ќе свикаат против тебе толпа луѓе, ќе те убијат со камења и ќе те расечат со мечевите свои.

⁴¹ Со оган ќе ги изгорат твоите куќи и ќе извршат над тебе суд пред очите на многу жени; и ќе стават крај на твоето блудство, и повеќе нема да даваш подароци.

⁴² Ќе го излеам над тебе Својот гнев, и ќе отстапи од тебе Мојата љубомора, ќе се успокојам и нема повеќе да се гневам.

⁴³ Затоа што не се сети на деновите од младоста своја и што со сето тоа Ме дразнеше; еве, и Јас ќе го свртам делото твое врз главата твоја, вели Господ Бог, за да не се предаваш повеќе на разврат по сите твои гадотии.

Каква мајка, ѝаква ќерка

⁴⁴ Еве, секој што кажува пословици, може да каже за тебе: „каква е мајката, таква е и ќерката“.

⁴⁵ Ти си ќерка како мајката твоја, која го оставила мажот свој и децата свои, и ти си сестра како сестрите нејзини, што ги оставиле мажите свои. Вашата мајка е Хитијка, а таткото ваш беше Амореец.

⁴⁶ Твојата поголема сестра е Самарија, која со ќерките свои живееше лево од тебе, и помалата сестра твоја, што живееше десно од тебе е Содом со ќерките свои.

⁴⁷ Но ти и по нивните патишта не одеше и по нивните гадотии не постапуваше. Тоа беше малку: ти постапуваше поразвратно од нив во сите твои патишта.

⁴⁸ Жив сум Јас, вели Господ Бог: дури ни Содом, сестрата твоја и ќерките нејзини не го вршеа она што го правеше ти и твоите ќерки.

38
3 Мојс
20,10

39
Откр 17,16

45
16,3

51
Ер 3,11

⁴⁹ Ете во каква состојба е беззаконието на сестра ти Содом и на ќерките нејзини: во гордост, во презаситеност, во празнина, и раката нејзина не помагаше сироти и бедни.

⁵⁰ И се возгордеаја тие, па вршеа гадотии пред лицето Мое, и, откако го видов тоа, Јас ги отфрлив.

⁵¹ Самарија ни половина од гревовите твои не направи; ти ги надмина со твоите гадотии, и преку твоите нечистотии, што ги изврши, сестрите твои се покажаа поисправни од тебе.

⁵² Носи го поради тоа срамот свој и ти, што ги осудуваше сестрите свои; според гревовите, со кои се покажа полоша од нив, тие се поисправни од тебе. Зацрвени се тогаш од срамот и ти, и носи си го срамот што така ги оправда сестрите свои.

Содом и Самарија ќе бидат обновени

⁵³ Но јас ќе ги вратам нивните заробеници, заробениците на Содом и на ќерките нејзини, заробениците на Самарија и на ќерките нејзини, како и твоите во плен одведени меѓу нив,

⁵⁴ за да го носиш срамот свој и да се срамуваш од сето ова што го правеше, станувајќи утеха за нив.

⁵⁵ И сестрите твои, Содом и ќерките нејзини, ќе се вратат во поранешната состојба; исто така Самарија и ќерките нејзини ќе се вратат во поранешната состојба; а и ти и твоите ќерки ќе се вратите во поранешната состојба.

⁵⁶ За сестра ти Содом и помен немаше во устата своја во деновите на твојата гордост,

⁵⁷ додека уште не беше откриено твоето бесчестие, како во времето, кога беше посрамена од арамејските ќерки и од сите, што ја опкружуваа, од филистејските ќерки кои одреда гледаа на тебе со презир.

⁵⁸ Поради твојот разврат и поради твоите гадотии ти трпиш,” - вели Господ.

Вечен завет

⁵⁹ Зашто така вели Господ: „Јас ќе постапам со тебе, како што постапи ти,

кога ја презре клетвата, нарушувајќи го сојузот.

⁶⁰ Но Јас ќе се сетам на Мојот сојуз со тебе во деновите на твојата младост и ќе востановам со тебе вечен сојуз.

⁶¹ А и ти ќе се сетиш за твоите пастишта, и ќе ти биде срам, кога ќе почнеш да ги примаш сестрите свои, поголемите од тебе, како и помалите од тебе, и кога почнав да ти ги давам за ќерки, но не по твојот завет.

⁶² Јас ќе го востановам Мојот сојуз со тебе, и ти ќе разбереш дека Јас сум Господ,

⁶³ за да помниш и да се срамуваш, и во иднина да не можеш од срам да ја отвориш устата, кога ќе ти простам сè што правеше ти” - вели Господ Бог.

Загајка за орелот и лозницата

17 И дојде слово Господово до мене:

² „Сине човечки, предложи загатка и кажи споредба за домот Израилев.

³ Кажи, вака вели Господ Бог: Голем орел со големи крилја, со долги перја, буфлест, шарен долета на Ливан и застана на врвот од еден кедар,

⁴ ја откриши најгорната гранка со гранчињата, ја донесе во хананската земја и ја стави до градот на трговците;

⁵ зеде од семето од онаа земја, го посеа во погодна земја и го постави до големата вода, како што се садат врбите.

⁶ И тоа израсна и стана лоза, широка, ниска во височина, чии прачки се наведнуваа кон неа и корењата нејзини беа под неа, па стана лоза, и пушти фиданки и прачки.

⁷ Имаше и еден друг орел со големи крилја и буфлест; и ете таа лоза се провлече кон него со корењата свои и ги рашири прачките кон него за да ја полива од браздите на расадникот свој.

⁸ Таа беше посадена на добра земја, покрај голема вода, така што можеше да пушти ластари и да дава плод, да стане величествена лоза.

⁹ Кажи - така вели Господ Бог: ќе успее ли таа? нема ли да ѝ ги искорнат корењата нејзини, нема ли да ѝ ги искинат плодовите нејзини, така што таа да се

60

37,26
Ер 31,31-34
32,40
Ос 2,15-24
Евр 13,20

61

36,31

17,3

Откр 12,14

4

16,29
5 Мојс 8,7
Ис 44,4

7

Откр 12,14

12-15⁴ Цар
24,15-20

исуши? Сите млади ластари, што израснале од неа ќе се исушат. И без голема сила и без многу луѓе ќе ја искорнат со корењата нејзини.

21

5,10

¹⁰ И ете, макар што е посадена, па ќе успее ли? Нема ли да се исуши, штом ќе дувне источниот ветар? - ќе се исуши таа во браздата, таму каде што израснала."

Објаснување на зајайќајџа

¹¹ И дојде слово Господово до мене:

¹² „Кажу ми на отстапничкиот дом: зар не знаете што значи тоа? - кажи: ете, дојде вавилонскиот цар во Ерусалим, го фати царот негов и кнезовите негови и ги одведе кај себе во Вавилон.

¹³ Фати и друг од царски род, склучи со него сојуз и го обврза со клетва, земјакј ги кај себе силните во таа земја,

¹⁴ за да биде покорно царството да не може да се крева, за да се пази сојузот и да биде цврст.

¹⁵ Но тој се одметна од него, прати свои пратеници во Египет за да му дадат коњи и многу луѓе. Ќе успее ли тој? Ќе има ли благослов тој, што го врши тоа? Тој го нарушил сојузот и ќе успее ли?

¹⁶ Жив сум Јас, вели Господ Бог. - Во пребивалиштето на царот, кој го постави за цар и кому му е дадена клетва, тој го презре и го наруши сојузот свој со него. Затоа тој ќе умре кај него во Вавилон.

¹⁷ Со голема сила и со многубројниот народ фараонот нема да му помогне во таа војна, кога оној ќе направи опкопи и изгради кули за погуба на многу души.

¹⁸ Тој ја презре клетвата, за да го наруши сојузот, и ете ја подаде раката своја и го направи сето тоа; тој нема да успее.

¹⁹ Затоа, вака вели Господ Бог: Жив сум Јас, Мојата клетва, која тој ја презре, и Мојот сојуз, што тој го наруши, Јас ќе го свртам врз главата негова.

²⁰ Ќе ја фрлам врз него мрежата Моја и ќе биде фатен во моите примки; ќе го одведам во Вавилон и таму ќе се судам со него за предавството негово против Мене.

²¹ А сите бегалци негови со сета војска ќе паднат од меч, додека другите ќе бидат распрнати по сите ветрови; и ќе познаете дека јас, Господ, сум го рекол ова."

Бог вешува надеж

²² Така вели Господ Бог: „Ќе земам од врвот на високиот кедрар - и ќе посадам; од неговите најголеми гранки ќе откинам нежно гранче и ќе го посадам на висока и величествена планина.

²³ На високата Израилска гора ќе го посадам - и тоа ќе пушти гранки, ќе даде плод и ќе стане величествен кедрар, и ќе се собираат под него секаков вид птици, секаков вид пернати и ќе се одмараат во сенката на неговите гранки.

²⁴ И ќе разберат сите полски дрвја дека Јас, Господ, високото дрво го снизувам, ниското го издигам, зеленото го исушувам, а сувото дрво го раззеленувам - Јас Господ го реков тоа - и ќе го направам."

Секој е одговорен за своите сојствени гревови

18 И дојде слово Господово до мене:

² „Зошто употребувате во израилската земја поговорка, велејќи: „татковците јадеа кисело грозје, а на децата заби-те им фаќаат оскомина?"

³ Жив сум Јас, вели Господ Бог: - во иднина нема да ја кажуваат таа поговорка во Израил.

⁴ Зашто, ете, сите души се Мои; како душата на таткото, така и душата на синот се Мои: која душа греша, таа ќе умре.

⁵ Ако некој е праведен и одржува закон и правда,

⁶ по планините не јаде жртвено и кон идолите на домот Израилев не свртува очи, жената на својот ближен не ја осквернува и до жената своја, кога се чисти од својата нечистотија не се приближува;

⁷ никого не присилува, на должникот му го враќа залогот и грабеж не врши, од својот леб му дава на гладниот и голиот го облекува во облека,

23Дан 4,10-12
Мт 13,32**24**21,31
Пс 112,7-9
5 Мојс
14,11**18,2**

Ер 31,29

43,18
18,20
5 Мојс
24,16**5**22,6-12
Мих 6,6-8
Пс 15**7**3 Мојс 19
Мт 25,
35-36

9 ^{3 Mojc 18,5} ⁸ под лихва не дава и лихва не зема, ја воздржува раката своја од неправда и извршува праведен суд меѓу човек и човек;

11 ^{3 Mojc 20,10} ⁹ постапува според Моите заповеди и искрено пази на Моите наредби - тогаш тој е праведник, тој секако ќе биде жив, вели Господ Бог.

20 ^{5 Mojc 24,16} ¹⁰ Но, ако му се роди син разбојник, кој пролива крв и врши нешто што и да е слично на тоа,

¹¹ кое тој сам никако не го вршел и по планини јаде жртвено, и жената на ближниот ја осквернува,

¹² беден и сиромав угнетува, одзема насила, залог не враќа и кон идолите ги врти очите, тој врши гадотија;

¹³ дава под лихва и зема лихва, - па зар ќе биде тој жив? Не, тој нема да биде жив. Кој ги врши сите тие гадни работи, тој бездруго ќе умре, крвта негова ќе биде врз него.

¹⁴ Но, ако некому му се роди син, кој, гледајќи ги сите тие гревови на својот татко, какви што ги вршел, па гледа - и не врши слични работи:

¹⁵ по планини жртвено не јаде, кон идолите на домот Израилев не свртува очи, жената на својот ближен не ја осквернува

¹⁶ и човек не присилува, залог не зема и насила не одзема, од лебот свој му дава на гладен и гол со облека облекува,

¹⁷ врз беден рака не крева, награди и лихва не зема, ги исполнува Моите повелби, тој нема да умре заради гревовите на татко си: тој ќе биде жив.

¹⁸ А татко му, бидејќи немилосрдно угнетувал, братот го ограбувал, и вршел лоши работи кај народот свој, ете - тој ќе умре поради своето беззаконие.

¹⁹ Вие велите: „зошто, пак, синот не ја сноси вината на татко си?“ Затоа, што синот постапува законски и праведно, пази на сите Мои наредби и ги извршува: тој ќе биде жив.

²⁰ Душата, која згрешила, ќе умре; синот нема да го понесе гревот на татко си, и таткото нема да го понесе гревот на синот свој, правдата на праведниот кај него си останува и беззаконието на грешникот кај него си останува.

21 ^{33,11-16} ³¹ ^{11,19} И грешникот, ако се одврати од сите свои гревови, какви што правел, ако ги пази сите Мои уредби и постапува законски и праведно, ќе биде жив, нема да умре.

²² Сите негови престапи, што ги правел, нема да му се спомнуваат; во правдата своја, што ќе ја врши, тој ќе биде жив.

²³ Зар Јас сакам смрт за грешникот? вели Господ Бог. Напротив, Јас сакам - тој да се откаже од патиштата свои и да биде жив.

²⁴ И праведникот, ако отстапи од својата правда и постапува неправедно, ако ги врши сите оние гадотии, што ги врши грешникот, ќе биде ли жив? Сите негови добри дела, што ги правел, нема да бидат спомнати: поради беззаконието што го вршел и поради гревовите свои, со кои грешел, тој ќе умре.

²⁵ Но вие велите: „не е исправен патот Господов“. Послушајте, доме Израилев, зар Мојот пат не е исправен? Зар вашите патишта не се неисправни?

²⁶ Ако праведникот отстапува од правдата своја и врши беззаконија и затоа умира, тој умира поради гревот што го направил.

²⁷ И грешникот, ако се откаже од беззаконието свое што го вршел, па одржува закон и правда - ќе ја врати душата своја кон живот.

²⁸ Зашто тој видел и се откажал од сите свои престапи, какви што направил: ќе биде жив, нема да умре.

²⁹ А домот Израилев вели: „не е прав патот Господов!“ Не се ли прави доме Израилев, Моите патишта? Па зар се прави вашите патишта?

³⁰ Затоа Јас ќе ви судам вам, доме Израилев, секого според делата негови, вели Господ Бог; покајте се и отргнете се од вашите престапи, та вашето нечесие да не ви биде вам сопка.

³¹ Отфрлете ги од себе сите свои гревови, со кои сте згрешиле, и направете си ново срце и нов дух; и зошто да умираете, доме Израилев?

³² Зашто Јас не сакам никој да умре, вели Господ Бог; но поправете се - и живејте!”

19,2

Ис 5,29
Наум 2,11
Зах 11,3*Израил ги жали кнезовиите свои***19** „А ти заплачи по кнезовите Израилеви.**4** ²И кажи: - каква лавица е твојата мајка? Се расположила меѓу лавовите, меѓу младите лавови, одгледува свои мали.**9** ³И отхранила едно од своите млади, па тоа станало млад лав и се научило плен да лови, луѓе да јаде.”**10** ⁴И чуја народите за него: бил фатен во неговата јама и во вериги однесен во земјата египетска.**11** ⁵И откако почека и виде дека надежта нејзина ѝ пропадна, таа зеде друго свое лавче и го направи млад лав.**12** ⁶И тоа, кога стана млад лав, почна да оди меѓу лавовите и се научи плен да лови, и луѓе да јаде,**13** ⁷ги осквернуваше вдовиците нивни и градовите нивни ги опустошуваше; па запусте земјата и сите нејзини населби**14** ⁸од неговото рикање.⁸Тогаш се подигнаа против него народите од околните области и ја поставија мрежата своја; тој беше фатен во нивната јама.⁹И го ставија во кафез, во вериги, па го одведоа во тврдината, за да не се слуша глас од него по планините израилски.¹⁰Твојата мајка беше како лоза, посадена покрај вода; плодовита и разгранета беше таа од многу вода.¹¹И имаше кај неа прачки здрави за скиптар на владетел и високо се издигна со својот раст и меѓу густите прачки, па се истакнуваше во височината своја, со многуте свои ластари.¹²Но, во гневот таа беше откорната, фрлена на земја и источниот ветар го исуши плодот нејзин; откинати и исушени се нејзините силни прачки, оган ги проголта.¹³А таа сега е пресадена во пустината, во земја сува и жедна.¹⁴И излезе оган од сплетот на гранките нејзини, ги проголта плодовите нејзини и не останаа на неа здравите прачки за скиптар на владетел. Тоа е жална песна и ќе има плачење.*Израилевата нејслушност***20** Во седмата година, петтиот месец, десеттиот ден од месецот, дојдоа некои израилски старешини да Го прашаат Господа и седнаа пред мене.²И дојде слово Господово до мене:³„Сине човечки, зборувај со старешините израилски и кажи им - вака вели Господ Бог: сте дошле да Ме прашате? Жив сум Јас - нема да ви дадам одговор, вели Господ Бог.⁴Сакаш ли да се судиш со нив, сакаш ли да се судиш, сине човечки? Кажи им ги гадотиите на нивните татковци;⁵и кажи им - вака вели Господ Бог: во оној ден кога го избрав Израил и кога ја подигнав раката Своја, се заколнав во племето на домот од Јакова, и им се отквив во земјата египетска, и кога ја подигнав раката им реков: „Јас сум Господ, вашиот Бог”.⁶Во оној ден, кога ја подигнав раката Своја, Јас им се заколнав дека ќе ги изведат од земјата египетска во земја, која Јас ја избрав за нив, и во која тече мед и млеко, најубава меѓу сите земји.⁷И кажи им: Отфрлете ги сите гадотии од вашите очи и не осквернувајте се со египетските идоли - Јас сум Господ, вашиот Бог.⁸Но тие се побунија против Мене и не сакаа да Ме слушаат; никој не се откажа од гадотиите на очите свои и не ги остави египетските идоли. А Јас реков: ќе го излијам врз нив гневот Свој, ќе ја исцрпам врз нив јароста Своја среде египетската земја.⁹Но Јас постапив така заради името Мое, па тоа да не се хули пред народите, меѓу кои тие се наоѓаат и пред чии очи Јас им се открив, за да ги изведат од египетската земја.¹⁰И Јас ги изведов од земјата египетска и ги доведов во пустината,¹¹им ги дадов Моите заповеди и им ги објавив Моите наредби, преку кои човекот, откако ќе ги изврши, ќе биде жив;¹²им ги дадов исто така и Моите саботи, за да бидат знак меѓу Мене и нив, па да знаат дека Јас сум Господ што ги осветува.

20,1-44

Пс 106

1
8,1**3**
14,1-3**4**
22,2
23,26**5-6**
2 Мојс 6,
2-8**5**
2 Мојс 3,24
5 Мојс 7,6**6**
2 Мојс
3,8,17
Ер 3,19**7**
23,3
3 Мојс 18,3**9**
36,22
Ис 48,11
Рим 6,22**11,13**
3 Мојс 18,5**12**
2 Мојс
31,13-17

15 ^{5 Мојс 1,34-35} ¹³ Но домот Израилев се побуни против Мене во пустината: не постапија според Моите заповеди и ги отфрлија Моите наредби, преку кои човекот, ако ги исполнува, би можел да биде жив, и Моите саботи ги нарушија - и Јас реков - ќе ја излијам врз нив Својата јарост во пустината, за да ги истребам.

22 ^{3 Мојс 18,5 Лк 10,28} ^{20,9,14} **23** ^{3 Мојс 26,33} ¹⁴ Но Јас постапив заради Моето име, та да не се хули тоа пред народите, пред чии очи ги изведов.

¹⁵ Дури и кога ја подигнав раката против нив во пустината, се заколнав дека нема да ги воведам во земјата, која бев им ја определил - во која тече мед и млеко, најубава меѓу сите земји,

¹⁶ заради тоа што ги отфрлија Моите наредби, не постапија по Моите заповеди и ги нарушуваа Моите саботи; зашто нивното срце копнееше повеќе кон идолите нивни.

¹⁷ Но Моето око се смилу и не ги погуби; и Јас не ги истребив во пустината.

¹⁸ Им зборував на синовите нивни во пустината: Не одете по правилата на татковците ваши, не пазете ги уредбите нивни и не осквернувајте се со идолите нивни.

¹⁹ Јас сум Господ, вашиот Бог: постапувајте според Моите заповеди, пазете ги уредбите Мои и исполнувајте ги.

²⁰ Празнувајте ги Моите саботи за да бидат знак меѓу Мене и вас, па да знаете дека Јас сум Господ, вашиот Бог.

²¹ Но и синовите се побунија против Мене - не постапуваат по Моите заповеди и уредбите Мои не ги пазат, не го исполнуваат она преку кое човекот, откако ќе го исполнува, ќе биде жив; ги нарушуваат Моите саботи - и Јас реков: ќе го излијам врз нив Својот гнев, ќе ја исцрпам над нив Мојата јарост во пустината;

²² но јас ја отклонив раката Своја и заради името Мое постапив инаку, за да не се хули тоа пред народите, пред чии очи ги изведов.

²³ Исто така, кога ја подигнав раката Своја во пустината, се заколнав дека ќе ги расфрлам меѓу народите и развеам по земјите,

²⁴ бидејќи тие Моите наредби не ги извршуваа, заповедите Мои ги отфрлија и ги нарушуваа Моите саботи, а очите нивни се свртуваа кон идолите на нивните предци.

²⁵ Им дозволив закони и наредби што не се добри, од кои тие не можеа да бидат живи,

²⁶ им допуштив и да се осквернуваат со своите жртвени приноси, кога почнаа да префрлуваат преку оган секој прв плод од утробата, за да ги разорам, па да знаат дека Јас сум Господ.

²⁷ Затоа зборувај му на домот Израилев, сине човечки, и кажи му - вака вели Господ Бог: еве со што уште Ме хулеа вашите татковци, кога неверно постапуваа против Мене:

²⁸ Јас ги одведов во земјата, која со клетва им ја ветив дека ќе им ја дадам, откако ја подигнав раката Своја, а тие, штом здогледаа по некој висок рид и некое разгрането дрво, почнаа таму да ги колат своите жртви и да ги ставаат таму своите приноси за мене со навреда и своите благопријатни кадива, извршувајќи ги таму и своите преливи.

²⁹ А Јас им реков - каква е таа височинка, каде што одите? Затоа таа и до ден денс се вика Бама.

³⁰ Ете затоа, кажи му на домот Израилев - вака вели Господ Бог: Зар не се осквернувате по примерот на вашите татковци и зар не блудствувате со нивните гадотии?

³¹ Принесувајќи ги даровите свои и префрлувајќи ги синовите свои преку оган, вие се осквернувате со сите ваши идоли до овој ден - па Ме прашувате за совет, доме Израилев? Жив сум Јас, вели Господ Бог, нема да ви одговорам.

³² И она, што ви паѓа на ум, никако нема да се изврши. Вие велите: „ќе му служиме на дрвото и на каменот како незнабошците, како племињата од другите земји.“

Бог казнува и ѝпросјува

³³ Жив сум Јас, вели Господ Бог; со силна рака и со протегната десница, изливајќи јарост, ќе господарам над вас.

26
^{2 Мојс 13,12}

34 ³⁴ И ќе ве изведем Јас откај народите
^{20,41} и од земјите, по кои сте распрснати, и
37 ќе ве собирам со силна рака и со протег-
^{34,17} ната мишка, изливајќи јарост.

40 ³⁵ И ќе ве доведам во пустината на на-
^{40,2} родите и таму ќе се судам со вас лице во
лице.

41 ³⁶ Како што се судеа со предците ва-
^{20,34} ши во пустината на египетската земја,
^{2 Кор 6,17} така ќе се судам и со вас, вели Господ
^{Фил 4,18} Бог.

³⁷ И ќе ве преведам под стап и ќе ве
ставам во оковите на заветот.

³⁸ И ќе ги одделам од вас отстапници-
те и непокорните. Ќе ги изведем од зем-
јата, каде што живеат, но во земјата из-
раилска тие нема да влезат, - и ќе поз-
наете дека Јас сум Господ.

³⁹ А вие, доме Израилев, така вели
Господ Бог - секој од вас оди кај идоли-
те свои и им служи, не слушајќи Ме
Мене, но не осквернувајте го повеќе
светото име Мое, со вашите дарови и со
вашите идоли,

⁴⁰ зашто на Мојата света гора, на ви-
соката планина Израилева - вели Гос-
под Бог - таму ќе Ми служи сиот Изра-
илев дом, целиот, колку што го има на
земјата; таму ќе ги примам со благово-
ление и таму ќе ги побарам приносите
ваши и првините ваши со сите ваши
светињи.

⁴¹ Ќе ве примам како благопријатно
кадиво, кога ќе ве изведем од народите
и ќе ве собирам од земјите, по кои сте
распрснати и ќе ја покажам Својата
светост меѓу вас пред очите на народи-
те.

⁴² Па ќе познаете дека Јас сум Господ,
кога ќе ве воведам во земјата Израил-
ска - во земја, за која се заколнав на тат-
ковците ваши, откако ја подигнав рака-
та Своја.

⁴³ И ќе се сетите таму за вашите па-
тишта и за сите ваши дела, со кои се ос-
квернувавте, па ќе се гадите од самите
себе, за сите ваши злодела што сте ги
вршеле.

⁴⁴ И ќе познаете дека Јас сум Господ,
кога ќе почнам да постапувам со вас за-
ради името Свое, не според вашите ло-
ши патишта и вашите развратни дела,
доме Израилев, вели Господ Бог."

Пройив југои

⁴⁵ И дојде слово Господово до мене:

⁴⁶ „Сине човечки, сврти го лицето
свое кон југ и кажи збор против југ и
искажи пророштво врз гората во поле-
то Негев.

⁴⁷ И кажи ѝ на гората во Негев: чуј го
словото Господово - така вели Господ
Бог: Еве Јас ќе запалам во тебе оган и
тој ќе го проголта секое зелено дрво и
секое суво дрво во тебе; и нема да угас-
не разбаботениот пламен, и тој ќе изго-
ри сè од југ до север."

⁴⁸ И секое тело ќе види дека Јас, Гос-
под Бог, го запалив и тој нема да угасне.

⁴⁹ А Јас реков: „О, Господи Боже, тие
велат за мене: - не зборува ли приказ-
ни?"

Божјиот меч

21 И дојде слово Господово до
мене:

² „Сине човечки, сврти го лицето свое
кон Ерусалим и кажи слово против све-
тилиштата, изречи пророштво против
земјата израилска.

³ И кажи ѝ на земјата израилска - ва-
ка вели Господ Бог: еве, Јас сум против
тебе, и ќе го извадам Мојот меч од нож-
ницата негова и ќе истребам кај тебе
праведник и грешник.

⁴ А за да истребам кај тебе праведник
и грешник, Мојот меч ќе излезе од нож-
ницата своја против секое тело од југ до
север.

⁵ И секое тело ќе разбере дека Јас,
Господ, сум го извлекол Мојот меч од
ножницата негова, и тој нема веќе да се
врати.

⁶ А ти, сине човечки, плачи како да ти
се бедрата прекршени и офкај пред очи-
те нивни.

⁷ А кога ќе те прашаат: „зошто оф-
каш“, кажи: „поради гласот што доаѓа“, -
од кој ќе замре секое срце и сите раце
ќе малаксаат, и секој дух ќе се нажали,
и сите колена ќе затреперат како вода.
Ете, тоа ќе дојде и ќе се случи“, вели
Господ Бог.

⁸ И дојде слово Господово до мене:

⁹ „Сине човечки, изречи пророштво и
кажи - вака вели Господ Бог: кажи -
меч, мечот е наострен и светнат.

48

Лк 23,21

21,4

11,8
Ер 12,12

7

Ис 22,4

8

7,17
Ис 13,7

233 Мојс
26,21-24

¹⁰ Наострен за да коле повеќе; светнат за да болска како светкавица. Да се радуваме ли дека жезолот на Мојот син го презира секое дрво?

¹¹ Наредив да го светнат, за да го земам в рака; веќе е наострен тој меч и светнат, за да го дадам во раката на убиецот.

¹² Стенкај и плачи, сине човечки, за тоа што е тој против Мојот народ, против сите кнезови израилски: сите тие ќе бидат со Мојот народ предадени на меч - затоа удирај се по бедрата.

¹³ Бидејќи тој е веќе испробан. Па што, ако тој го презира и жезолот? Тој нема да устои", вели Господ Бог.

¹⁴ А ти, сине човечки, пророкувај и плескај со рацете - и мечот ќе се удвои и ќе се утрои, мечот за поразените, мечот за пораз на големиот меч, кој проникнува во внатрешноста на нивните живеалишта.

¹⁵ За да се стопат срцата и за да бидат паднати повеќе, Јас пред сите нивни порти ќе поставам страшен меч, кој ќе болска како светкавица, наострен за клање.

¹⁶ Пригответи се, мечу, и нападни и десно и лево и онаму каде што ќе ти се сврти сечилото.

¹⁷ А Јас ќе ракоплескам и ќе го стивнам гневот Свој; Јас, Господ, го кажав тоа.

Мечоџ на Вавилон

¹⁸ И дојде слово Господово до мене:

¹⁹ „А ти, сине човечки, размисли за две патеки по кои треба да мине мечот на царот вавилонски - и двете патеки треба да излезат од една земја, па нацртај рака, нацртај кај раскрсницата на патиштата за градовите.

²⁰ Претстави го патот, по кој треба да мине мечот во Рава на синовите Амонови и во Јудеја, во утврдениот град Ерусалим,

²¹ зашто вавилонскиот цар застапа на крстопатот, при почетокот на двете патеки за да претскажува: ги прегледува стрелите, ги прашува идолите, гледа на црн дроб.

²² Во неговата десна рака претскажувањето е: „Во Ерусалим”, каде што треба да постави убојни справи, да ја отвори устата за сечење, да го подигне гласот за боен повик, да ги дотера машините до портите, да насипе опкоп, да изгради опсадни кули.

²³ Тоа вражање ним ќе им се види лажно; но, бидејќи се беа заколнале со клетва, тој, ќе ги потсети на нивното вероломство, во кое тие се уловија.”

²⁴ Затоа, вака вели Господ Бог: „Бидејќи вие самите го спомнувате вашето беззаконие, правејќи ги вашите престапи јавно и покажувајќи ги вашите гревови во делата свои, и самите го спомнувате тоа, затоа вие ќе бидете фатени од нив.

²⁵ А ти, недостоен, престапни водачу Израилев, тебе денес ти дојде денот, време на конечната казна.”

²⁶ Така вели Господ Бог: „Симни ја од себе круната и извади го венецот, и веќе не ќе го имаш; понизеното ќе се издигне, а високото ќе се снизи.

²⁷ Ќе го уништам, ќе го уништам, ќе го уништам - и нема веќе да го има, сè додека, не дојде Оној, Кому тој Му припаѓа, и Нему ќе му го дадам.”

Меч за Амонциџе

²⁸ А ти, сине човечки, изречи пророштво и кажи - вака вели Господ Бог, за синовите Амонови и за нивната хула, па кажи: „Мечот, изваден е за клање, светнат за истребување, за да болска како светкавица,

²⁹ па, додека ти кажуваат суетни виде-нија и лажливо гатаат за тебе, тие те ставаат кај обезглавените грешници, чиј ден дојде, конечниот суд.

³⁰ Да го вратам ли во ножницата негова? На местото, каде што си ти создаден, на земјата, од каде што си произлегол, ќе ти судам -

³¹ и ќе го излеам врз тебе Мојот гнев, ќе дувнам врз тебе со огнот на јароста Своја и ќе те предадам во рацете на луѓе свирепи, вешти во убивање.

³² Ти ќе му станеш храна на огнот, твојата крв ќе остане на земјата; нема да се секаваат за тебе; зашто Јас, Господ, го кажав тоа.”

25-26

2 Сол 2,8

27

17,24

281 Мојс
49,10**29-32**

25,1-7

22,2

20,4

Гревовиџе ерусалимски**6**

Мих 3,1-3

22 И дојде слово Господово до мене:**7**

2 Мојс

20,12

22,21-22

5 Мојс

24,17

8

3 Мојс

19,30

26,2

10-11

3 Мојс

18,6-20

12

2 Мојс 23,8

3 Мојс

25,36-37

5 Мојс

16,19

² „А ти, сине човечки, сакаш ли да сушиш, да го судиш крвавиот град? Искржи му ги сите негови гадотии.³ И кажи - вака вели Господ Бог: - О, граде, кој проливаш крв среде себе, за да дојде времето твое, и кој си правиш идоли, за да се осквернуваш,⁴ со крвта, што си ја пролеал, се обвинуваш, и со идолите, што си ги направил, се осквернуваш себеси, се приближија деновите твои и достигна времето твое. Затоа ќе те предадам за потсмев на народите, за поруга на сите земји.⁵ Твоите блиски и твоите далечни ќе ти се смеат, зашто го оскверни името свое и се прочу со беззаконијата свои.⁶ Ете, началниците израилски, секој според силите свои, што беа кај тебе, решија крв да пролеваат.⁷ Во тебе татко и мајка хулат, придоден навредуваат среде тебе, и сирак и вдовица измачуваат во тебе,⁸ светињите Мои не ги почитуваш и саботите Мои ги нарушуваш.⁹ Во тебе има клеветници, крв што пролеваат и по планините јадат идолски жртви, среде тебе вршат гадотии.¹⁰ Кај тебе ја откриваат голотијата на татко си, силуваат жени во времето, кога тие се чистат од нечистотиите свои.¹¹ Еден врши осквернување со жената на блискиот свој, друг ја осквернува снаата своја, трет ја напаѓа сестрата своја, ќерката на таткото свој.¹² Кај тебе се зема поткуп за да се пролива крв; ти земаш лихва и дарови и со сила изнудуваш добра од ближниот свој, а Мене Ме заборави, вели Господ Бог.¹³ И ете, Јас плеснав со рацете за твоето користољубие, што се разоткрива кај тебе, и за крвнината, која се извршува кај тебе.¹⁴ Ќе устои ли твоето срце, ќе бидат ли цврсти рацете твои во деновите, кога ќе дејствувам против тебе? Јас, Господ, велеам - и ќе извршам.¹⁵ Ќе те распрснам меѓу народите, ќе те развеам по земјите и ќе ставам крај на твоите гадотии кај тебе.¹⁶ И сам ќе си направиш за да бидеш презрен пред очите на народите, па ќе познаеш дека Јас сум Господ.”**Божјото прочисчување**¹⁷ И дојде слово Господово до мене:¹⁸ „Сине човечки, домот Израилев стана во мене згура: тие сите се калај, бакар, железо и олово во печка; станаа како згура.¹⁹ Затоа, така вели Господ Бог: „Бидејќи сите вие станавте згура, затоа, еве, Јас ќе ве собирам во Ерусалим.²⁰ Како што во печка ги ставаат заедно среброт, бакарот, железото, оловото и калајот, за да раздуваат врз нив оган и да ги растопат, така во гневот Свој и во јароста Своја ќе ве кутнам, ќе ве ставам и ќе ве растопам.²¹ Ќе ве собирам и ќе дувам врз вас оган од Мојот гнев и ќе се растопите во него;²² како среброт што се топи во печката, така ќе се растопите и вие и ќе познаете дека Јас сум Господ, Кој ја излева јароста Своја врз вас.”**Гревовиџе на водачиџе**²³ И дојде слово Господово до мене:²⁴ Сине човечки, кажи му: „Ти си земја неисчистена, неполивана со дожд во гневен ден.”²⁵ Пророците нејзини се огласија како лав што рика, кој го раскинува пленот; тие јадат души, одземаат имоти и драгоцености и со тоа го умножуваат бројот на вдовиците.²⁶ Свештениците нејзини го нарушуваат Мојот закон и ги осквернуваат Моите светињи, не одвојуваат свето од несвето и не прават разлика меѓу чисто и нечисто; од саботите Мои ги покриваат очите свои, и Јас сум понизен меѓу нив.²⁷ Кнезовите нејзини се како волци, кои грабаат плен, проливаат крв, погубуваат души за да придобијат корист.²⁸ А пророците нејзини сè замачкуваат со кал, гледаат суета и им претска-**15**

5,10

18

Ис 1,22

20

Мал 3,2-3

25

Соф 3,3-5

1 Птр 5,8

26

44,23

3 Мојс

10,10

28

13,10-16

30 жуваат лага, велејќи: „Така вели Господ Бог“, иако Господ не рекол така.

31 ^{13,5} ^{Пс 105,23} А меѓу народот се угнетуваат еден со друг, грабаат и присилуваат беден и сиромав, и неправедно угнетуваат придојден.

23,3 ^{9,10} ^{Соф 3,8} ^{20,7-8} Јас барав кај нив човек, кој ќе ги обнови сидините, да застане пред Мене во одбрана на оваа земја да не ја сотрам, но не најдов.

³¹ Па затоа, ќе го излеам врз нив Моот гнев, со огнот на Мојата јарост ќе ги истребам, нивното лошо однесување ќе го свртам на главите нивни, вели Господ Бог.

Неверни сесѝри

23 И дојде слово Господово до мене:

² „Сине човечки, имаше две жени, ќерки на една мајка.

³ И блудствуваа тие во Египет, блудствуваа додека беа млади; таму ги фаќаа градите нивни, и таму ги изгмечија нивните девствени гради.

⁴ Имињата нивни беа: големата се викаше - Охола, а сестра ѝ - Охолива. И тие беа Мои и раѓаа синови и ќерки; Охола е всушност Самарија, а Охолива - Ерусалим.

⁵ И Почна Охола да ме изневерува и се приближи кон љубовниците свои, кон Асирците, кон соседите свои,

⁶ кон оние што се облекуваа со облека од порфир, кон обласните началници и градските управители, кон сите убави момчиња, коњаници, што јаваат на коњ.

⁷ И живееше бесрамно со сите тие избрани синови на Ашур и се осквернуваше себеси со сите идоли на секој од нив, кон кого се прилепуваше;

⁸ не престануваше да блудствува и со Египќани, бидејќи тие спиеја со неа во младоста нејзина и ги стискаа градите нејзини и ја изливаа врз неа својата похот.

⁹ Затоа и Јас ја предадов во рацете на милениците, во рацете на Ашуровите синови, кон кои таа се придружи.

¹⁰ Тие ја открија голотијата нејзина, ги зедоа синовите и ќерките нејзини, а неа ја убија со меч. И таа стана за пот-

смев меѓу жените, кога ја извршуваа пресудата врз неа.

¹¹ Сестра ѝ Охолива го виде тоа и стана уште поразвратна во љубовта своја, и блудството нејзино го надмина блудството на сестра ѝ.

¹² Таа се прилепи до Ашуровите синови, до обласните началници и градските управители, соседи нејзини, богато облечени, коњаници што јаваа на коњи, кон сите одбрани момци.

¹³ Јас видов дека таа се оскверни и дека обете одат по ист пат.

¹⁴ Но таа уште повеќе ги умножи блудствата свои, зашто, кога виде насликани мажи на сидот, обоени ликови на Халдејци,

¹⁵ кои беа со појас опашани до крстот и со богати преврски на главата и кои изгледаа како воени началници, што прилегаат на вавилонските синови, чија татковина е земјата халдејска;

¹⁶ таа се вљуби во нив на прв поглед со очите свои и испрати кај нив пратеници во Халдеја.

¹⁷ И вавилонските синови дојдоа кај неа во љубовното легло и ја осквернија со своето блудство, а преку нив и таа се оскверни и душата нејзина се одврати од нив.

¹⁸ Кога, пак, се оддаде јавно на своето блудство и ја откри голотијата своја, тогаш се одврати од неа и Мојата душа, како што се одврати душата Моја од сестрата нејзина.

¹⁹ И таа ги зголемуваше своите блудства, спомнувајќи ги деновите на младоста своја, кога блудствуваше во египетската земја.

²⁰ И се прилепи кон своите миленици, чие тело е како тело на магаре, и похотта како на коњи.

²¹ Така ти се присети на бесрамноста во твојата младост, кога Египќаните ги пипкаа твоите гради, и ги стискаа твоите млади дојки..

Божји суд над ѝомладата сесѝра

²² Поради тоа, Охолива, вака вели Господ Бог: Еве Јас ќе ги подигнам против тебе твоите миленици, од кои се од-

11

Ер 3,8-11

23 врати душата твоја, и ќе ги доведам против тебе од сите страни;

4 Цар 24,2

29 ²³ синовите на Вавилон, и сите Халдејци, од Пекод, од Шоа и Коа, и со нив

Откр 17,16

32 сите Ашурови синови, убави момци, обласни началници и градски управители, големците и познатите, сите вешти јавачи;

Ер 25,15-17

²⁴ и ќе дојдат против тебе од север и многу бојни коли со многу народ, ќе те опседнат од сите страни, со штитови, со шлемови и оклопи. Ним ќе те предадам на суд и тие ќе ти судат со својот суд.

²⁵ И ќе ја свртам Мојата ревност против тебе и со тебе ќе постапат гневно: ќе ти го отсечат носот и ушите, а она што ќе остане, ќе падне од меч; ќе земат од синовите твои и од ќерките твои, а она, што ќе остане од оган ќе загина;

²⁶ ќе ти ги соблечат облеките твои и ќе ти ги земат накитите твои.

²⁷ Така ќе ставам крај на твојата расипаност и на твоето блудствување, што го вршеше во египетската земја, и нема да ги свртуваш кон нив очите свои, и за Египет нема повеќе да си спомнуваш.

²⁸ Зашто, така вели Господ Бог: Еве, Јас те предавам во рацете на оние, кои ти ги замрази, во рацете на оние, од кои се одврати душата твоја.

²⁹ И ќе постапат со тебе жестоко; ќе ти земат сè што е со труд заработено, ќе те остават гола и непокриена, и откриена ќе биде твојата срамна голотија, твојот блуд и бесчестие.

³⁰ Тоа ќе стане со тебе поради твоето блудствување со народите, со чии идоли ти се оскверни.

³¹ Ти одеше по патот на сестрата своја; затоа и ќе ти ја дадам в рака чашата нејзина.

³² Така вели Господ Бог: Ти ќе пиеш од длабоката и широка чаша на сестрата своја и ќе се изложиш на потсмев поради нејзината големина.

³³ Со пијанство и тага ќе бидеш исполнета: од чашата на ужасот и запустувањето, од чашата на сестра ти Самарија.

³⁴ И ќе ја испиеш и ќе ја пресушиш, парчињата нејзини ќе ги оближеш и градите свои ќе ги разраниш, зашто Јас го реков тоа, вели Господ Бог.

³⁵ Затоа, вака вели Господ Бог: Бидејќи ти Ме заборави и се откажа од Мене, па трпи сега заради својот грев и поради своето блудствување.”

36

20,4

Божји суд над двесте сесипри

³⁶ И ми рече Господ: „Сине човечки, сакаш ли да им судиш на Охола и на Охолива? Кажи им ги нивните гнасо-
тии;

³⁷ зашто тие прељубодејствуваа и крв има на рацете нивни, и со идолите свои прељубодејствуваа, а синовите свои, што Ми ги родија, преку оган ги прене-
соа како храна за нив.

³⁸ Ете, што Ми направија: го осквернуваа светилиштето Мое во ист ден и ги нарушуваа саботите Мои;

³⁹ Зашто кога ги колеа децата свои за своите идоли, во истиот ден доагаа во светилиштето Мое, за да го осквернат; ете, како постапуваа тие во Мојот дом.

⁴⁰ Освен тоа, праќаа и по луѓе, што доагаа оддалеку; праќаа кај нив пратеници и, ете, тие доагаа, и ти за нив се капеше, ги дотеруваше очите свои и со накити се китеше.

⁴¹ Седеше на убаво легло, пред кое имаше маса и на неа ги ставаше Моите благопријатни кадива и Моето масло.

⁴² Се слушаше гласот на народот, кој ликуваше, и кај луѓето од народот доведуваа пијаници од пустината; и на рацете нивни ставаа гривни и на главите нивни - украсени венци.

⁴³ Тогаш реков за остарената во прељубодејство: Сега ќе се свршат блудствувањата нејзини заедно со неа.

⁴⁴ Но доагаа кај неа: доагаа како што се доаѓа кај жена блудница, така доагаа кај Охола и кај Охолива, кај тие развратни жени.

⁴⁵ Но мажи праведни ќе ги судат со суд за прељубодејки и со суд за крвопроливачки, зашто тие се прељубодејки и по нивните раце има крв.

⁴⁶ Така вели Господ Бог: да се свика против нив собрание и да ги предадат на мака и грабеж.

⁴⁷ И собранието ќе ги убие со камења и ќе ги испосече со мечевите свои, ќе ги убие синовите нивни и ќерките нивни и со оган ќе ги изгори куќите нивни.

24,1-2

4 Цар 25,1

7

3 Мојс

17,13

5 Мојс

12,16

Откр 18,24

8

1 Мојс 4,10

⁴⁸ Така ќе го ставам крајот на расипаноста на таа земја и сите жени ќе го имаат тоа како пример, па нема да вршат срамни работи како вас.

⁴⁹ И ќе го свртат вашето бесчестие против вас, па ќе претрпите казна за гревовите и за вашето идолопоклонство, и ќе познаете дека Јас сум Господ Бог.”

Најава за ојсада на Ерусалим

24 И дојде слово Господово до мене во деветтата година, десеттиот месец, во десеттиот ден од месецот:

² „Сине човечки, запиши го името на овој ден, на овој ист ден: во тој ист ден вавилонскиот цар ќе настапи против Ерусалим.

³ Изречи пророштво против отстапничкиот дом и кажи им - вака вели Господ Бог: Стави котел, стави и наполни го со вода;

⁴ стави во него парчиња месо, сите парчиња да бидат најдобри, колкови и плешки и наполни го со одбрани коски;

⁵ земи одбрани овци и стави под нив коски и вари ги додека и коските не се разварат во него.”

⁶ Затоа вака вели Господ Бог: „Тешко му на крвничкиот град, тешко на котелот во кој има бигор и од кој бигорот не се вади; парче по парче исфрлајте од него; но ждрепка не фрлајте за него.

⁷ Зашто крвта негова е во него; тој ја остави на гол камен; не ја проли врз земјата, каде што би можело да се покрие со прав.

⁸ За да предизвикам гнев за извршување на одмаздата, Јас ја оставив крвта на гол камен, за да не се покрие.”

⁹ Затоа, така вели Господ Бог: „Тешко му на крвавиот град, и Јас ќе ставам голем оган;

¹⁰ притури дрва, распали го огнот, развари го месото; сето тоа нека се згусти, а коските да се изгорат.

¹¹ И кога котелот ќе остане празен, стави го врз јаглен за да се вжешти и усвити го неговиот бакар, па нечистотијата негова да се стопи во него, и сиот бигор да исчезне.

¹² Трудот ќе биде тежок; но многуте бигори нема да се извадат од него; дури и во огнот од бигорот ќе остане во него.

¹³ Во твојата нечистотија има таква гадотија, што колку и да те чистам, ти сè уште ќе останеш нечист; од твојата нечистотија ти и во иднина нема да се очистиш, сè додека не се исполни гневот Мој врз тебе.

¹⁴ Јас, Господ, Јас го зборувам ова: тоа ќе дојде, Јас ќе извршам; нема да одменам, нема да поштедам и нема да се смилувам. Според твоите патишта и според твоите дела ќе ти судам”, вели Господ Бог.

Смртта на пророковата жена

¹⁵ И дојде слово Господово до мене:

¹⁶ „Сине човечки, еве, Јас преку поразот ќе ти ја земам утехата на твоите очи; но ти да не тажиш и не плачи и солзи не пролевај.

¹⁷ Воздивнувај тивко, не оплакувај го умрениот; врзи си шамија и обувај ги нозете свои со твоите обувки, брадата не покривај ја и леб од туѓи луѓе не јади.”

¹⁸ И, откако утрината му зборував на народот, вечерта умре жената моја и на вториот ден направив така, како што ми беше заповедано.

¹⁹ И ми рече народот: „Нема ли да ни кажеш какво значење има за нас тоа што го правиш?”

²⁰ Им одговорив: до мене дојде слово Господово:

²¹ „Кажи му на домот Израилев - така вели Господ Бог - еве, Јас ќе го препуштам светилиштето Свое на поруга, потпора на силата ваша, утеха на очите ваши и радост на душите ваши, а вашите синови и вашите ќерки, што ги оставивте, ќе паднат од меч.

²² И вие ќе го правите истото што го правев и Јас; брадата нема да ја сокривате и леб од туѓинци нема да јадете.

²³ И шамиите ваши ќе бидат на главите ваши, и обувките ваши на нозете ваши; нема да тажите и да плачете, туку ќе копнеете поради вашите гревови и ќе воздивнувате еден пред друг.

27 ²⁴ А Езекил ќе ви биде знак за сето тоа што тој го направи, и вие ќе го правите тоа; и кога ќе се збидне тоа, ќе познаете дека Јас сум Господ Бог.

25,1-7 ²⁵ А што се однесува до тебе, сине човечки, во оној ден, кога ќе го земам од нив украсот на славата нивна, утехата на очите нивни, и радоста на душите нивни, синовите нивни и ќерките нивни,

2 ²⁶ во тој ден ќе дојде кај тебе оној што се спасил оттаму за да те извести.

8-11 ²⁷ Во тој ден пред бегалецот ќе ти се отвори устата твоја и ти ќе зборуваш и нема веќе да бидеш безгласен, а ќе станеш знак за нив и ќе познаат дека Јас сум Господ.”

Пророкување за йројасіа на синовиіе Амонови

25 И дојде слово Господово до мене:

² „Сине човечки, сврти го лицето свое кон синовите Амонови и кажи пророштво против нив,

³ и речи им на синовите Амонови: Чујте го словото на Господ Бог: така вели Господ Бог - бидејќи за Моето светиште се вели: ‚о, о,‘ а тоа е навреда и за израилската земја, зашто таа е опустошена, и за домот Јудин, бидејќи тие отидоа во ропство.

⁴ Затоа, еве, Јас ќе те дадам во наследство на синовите од Исток и ќе направат кај тебе колиби, ќе распнат кај тебе шатори и ќе ги јадат плодовите твои и ќе го пијат млекото твоје.

⁵ Рава ќе ја направам обор за камили, и синовите Амонови - овчари, па ќе познаете дека Јас сум Господ.”

⁶ Затоа вака вели Господ Бог: „Бидејќи ти плесна со рацете и тропна со ногата, со сиот презир кон земјата израилска, душевно се зарадува,

⁷ еве, Јас, ќе ја протегнам раката Своја против тебе и ќе те предадам да те разграбаат народите, и ќе те истребам од бројот на народите и ќе те избришам од бројот на земјите; ќе те уништам и ќе го познаеш дека Јас сум Господ.”

Пророшїво йроїив Моав

⁸ Така вели Господ Бог: „Бидејќи Моав и Сеир велат: ете и домот Јудин е како сите народи.

⁹ Еве, Јас ќе ја откријам земјата моавска од крај до крај, за да остане без градовите што им беа украс на земјата: Бет-Јешимот, Ваал-Меон и Кирјатаим,

¹⁰ на синовите од Исток и ќе им го дадам во наследство заедно со синовите Амонови, та синовите Амонови да не се спомнуваат повеќе меѓу народите.

¹¹ И Моав ќе го судам, па ќе познаат дека Јас сум Господ.”

Пророшїво йроїив Едом

¹² Така вели Господ Бог: Бидејќи Едом жестоко му се одмаздуваше на домот Јудин и тешко згреши, со тоа што им се одмаздуваше,

¹³ вака вели Господ Бог: „Ќе ја протегнам раката против Едом и ќе ги истребам во него луѓето и добитокот и ќе го направам пустина. Од Теман до Дедан, сите ќе паднат од меч.

¹⁴ И ќе му се одмаздам на Едом преку раката на Мојот народ Израил; и тие ќе дејствуваат во Едом по Мојот гнев и Мојата јарост, па ќе го познаат Моето одмаздување”, вели Господ Бог.

Пророшїво йроїив Филистїеја

¹⁵ Така вели Господ Бог: „Затоа што Филистејците постапија со одмазда и се одмаздуваа со презир во душата за погубел, со вечна омраза,

¹⁶ така вели Господ Бог - еве, ќе ја протегнам раката Своја над Филистејците, ќе ги истребам оние од Крит и ќе го уништам нивниот остаток покрај морскиот брег;

¹⁷ и ќе извршам над нив голема одмазда со жестоки казни; па ќе познаат дека Јас сум Господ, кога ќе го извршам над нив Моето одмаздување.”

Пророкување за разорување на їрадої Тир

26 Во единаесеттата година, во првиот ден од првиот месец, дојде слово Господово до мене:

² „Сине човечки, поради тоа што Тир ликуваше над Ерусалим: ‚о, о,‘ се скрши вратата на народите, и тие се свртеа кон Мене; ќе се збогатат - тој е опустошен.

12-14

35,1-15
Ис 34,5-17
Ер 49,7-22
Амос 1,
11-12
Авд 1,1-14
Мал 1,2-5

15-17

Ис 14,29-31
Ер 47,1-7
Јоил 4,4-8
Амос 1,6-8
Соф 2,4-7
Зах 9,5-7

26,1-28,19

Ис 23,1-18
Јоил 4,4-8
Амос 1,
9-10
Зах 9,1-4

4 ³ Така вели Господ Бог, еве, Јас сум против тебе, граде Тире, и ќе кренам против тебе многу народи како морето што ги крева брановите свои.

13 ⁴ И ќе ги разбијат сидовите на Тир и ќе ги разрушат кулите негови; и ќе го изметам правот негов и ќе го направам гол камен.

⁵ Ќе биде место за простирање мрежи во морето; зашто Јас го реков тоа, вели Господ Бог, и ќе биде разграбен од народите.

⁶ А ќерките негови, што се во земјата, ќе бидат со меч убиени и ќе познаат дека Јас сум Господ.”

⁷ Зашто така вели Господ Бог: „Еве, против Тир ќе го доведам од север Навуходоносор, вавилонскиот цар, царот над царевите, со коњи и со коли, со коњаница и со војска и со многуброен народ.

⁸ Тој со меч ќе ги убие ќерките твои во земјата, ќе подигне против тебе опсадни кули, ќе направи опкоп против тебе и ќе постави штитови против тебе.

⁹ Ќе донесе машини за разбивање сидови до самите сидови и ќе ги разруши кулите твои со секири.

¹⁰ Од многуте негови коњи прав ќе те покрие, од шумот на јавачите, на тркалата и на колите ќе се затресат сидовите твои, кога ќе влезе во портите твои, како што се влегува во разбиен град.

¹¹ Со копитата на коњите свои ќе ги изгази твоите улици, народот твој со меч ќе го убие и спомениците на твојата сила на земјата ќе ги соборува.

¹² И ќе го разграбат твоето богатство, ќе ја пленат твојата стока, ќе ги разрушат твоите сидови, ќе ги урнат твоите убави домови, твоите камења и твоите дрвја и земјата твоја ќе ја фрлат во вода.

¹³ И ќе престане гласот од твоите песни и звукот од твоите харфи нема повеќе да се слуша;

¹⁴ и ќе те направам гол камен, ќе станеш место за простирање мрежи; нема да бидеш одново изграден, зашто Јас, Господ, го реков тоа”, вели Господ Бог.

¹⁵ Така вели Господ Бог кон Тир: „Од потресот на твоето паѓање, од офкање-

то на ранетите, кога ќе се извршува над тебе убивањето, нема ли да затреперат островите?

¹⁶ И ќе слезат од престолите свои сите кнезови на морето, ќе ги соблечат од себе своите наметки, ќе ги симнат од себе своите везени облека, ќе се облечат во трепет, ќе седнат на земја и секоја минута ќе треперат и ќе се чудат заради тебе.

¹⁷ И ќе почнат да плачат за тебе и ќе ти речат: „Како пропадна, славни граде, во кој живеат поморци, народ силен по морето, ти и жителите твои кои влеваа страв на сите оние, што живеаја покрај тебе!”

¹⁸ Сега, во денот на твоето паѓање, затреперија островите, островите морски се исплашија од твојата погибел.

¹⁹ Зашто така вели Господ Бог: кога ќе те направам запустен град, како ненаселените градови, кога ќе ја подигнам против тебе бездната и ќе те покријат големи води,

²⁰ тогаш ќе те соборам со оние, што слегуваат во гроб, кај оние што порано постоеле, и ќе те ставам во долната земја, во вечната пустина, со спуштените во гроб, за да не бидеш веќе населен; и ќе ја објавам славата во земјата на живите.

²¹ За ужас ќе те направам, и нема да те има; ќе те бараат, но повеќе нема да те најдат никогаш”, вели Господ Бог.

Таѓување ѿради ѿадоѿ на Тир

27 И дојде слово Господово до мене:

² „А ти, сине човечки, викни, па заплачи по Тир.

³ И кажи му на Тир, кој се населил при влезот на морето, и тргува со народите од многу острови - вака вели Господ Бог: Тире, ти велиш: „Јас сум совршена убавина.”

⁴ Твоите предели се во срцето на морињата; твоите градители совршено ја изградиле твојата складност;

⁵ од сенирски кипариси ги направија сите твои подови; зедоа од Ливан кедри, за да ти направат јарболи;

16-18

Откр 18, 9-10

19

2 Мојс 15,19

21

Откр 18,21

27,6 <sup>Ис 2,13
Зах 11,2</sup> ⁶ од башански дабови правеа весла; столовите ги правеа до буково дрво, ишарано со слонова коска од китимските острови,

10 <sup>30,5
38,5</sup> ⁷ од шарени египетски ткаенини ти беа бродските платна што ти служеа како знаме; сини и пурпурни ткаенини се земаа од елишките острови за покривала.

12 ^{Откр 18,3} ⁸ Жителите сидонски и арвадски ти беа веслачи; Тире, ти имаше вешти луѓе; тие ти беа кормилари.

13 ^{Откр 18,13} ⁹ Старешините од Гевла и неговите вешти луѓе ти служеа за разни поправки; ти имаше секакви морски бродови и кораби со платна, кои ти служеа за тргување.

¹⁰ Војници од Персија, од Луд и од Пут се наоѓаа во твојата војска; закачуваа по тебе штитови и шлемови; тие ти придаваа величие.

¹¹ Синовите Арвадски со твојата сопствена војска стоеја наоколу по твоите сидови; и Гамадимците стоеја на кулите твои; тие беа ги закачиле своите штитови по твоите сидови наоколу; и тие ти ја претставуваа твојата убавина.

¹² Тарсис тргуваше со тебе, располагајќи со различно богатство, за стоките твои плаќаше сребро, железо, олово и калај.

¹³ Јаван, Тувал и Мешех тргуваа со тебе, разменувајќи ги стоките за луѓе и бакарни садови.

¹⁴ Од Бет-Тогарма ти донесуваа за стоките твои коњи, коњаници и маски.

¹⁵ Синовите на Дедан тргуваа со тебе; многу острови вршеа со тебе размена, ти плаќаа со слонова коска и абанос.

¹⁶ Поради големото твое трговско богатство, тргуваа со тебе и Арамејците; за стоките твои ти плаќаа со смарагд, пурпурно шарени ткаенини и висон, со корали и рубини.

¹⁷ Јудеја и земјата израилска тргуваа исто така со тебе; за твојата стока ти плаќаа со пченица, мириси и мед, масло и балсам.

¹⁸ Дамаск поради богатството во стоки, поради изобилието на секакви работи, ти донесуваше хелбонско вино и волна од Цахар.

¹⁹ Дан и Јаван од Узал ти плаќаа за твоите стоки со изработки од железо, касија и цимет, за размена.

²⁰ Со тебе тргуваше и Дедан со скапоцени волнени покривки за седла.

²¹ Арабија и сите кедарски кнезови вршеа размена со тебе: на јагниња, овни и кози.

²² Трговците од Сева и Рама тргуваа со тебе со секакви најблагопријатни мириси и со секакви скапоцени камења, и злато ти плаќаа за твоите стоки.

²³ Харан, Кане и Еден, трговците од Сева, Асирија и Килмад исто така тргуваа со тебе.

²⁴ Тие ти продаваа скапоцени облеки од свилени и шарени материи што ги носеа на пазарите твои во сакапи сандаци, направени од кедар и добро врзани.

²⁵ Бродовите од Тарсис беа твои каравани во трговијата, и ти стана богат и многу славен меѓу морињата.

²⁶ Весларите твои те одведоа во големите води; источниот ветар те разби среде морињата.

²⁷ Твоето богатство и твоите стоки, сите твои ризници, твоите бродари и твоите кормилари, кои ги поправаа твоите кораби, и ја пренесуваа твојата трговија, сите твои војници, какви што ги имаше и сето множество народ твој, при твоето паѓање ќе потонат на дното од морето.

²⁸ Од пискотот на твоите кормилари ќе затреперат и околните места.

²⁹ И ете од корабите ќе излезат сите веслари, бродари, сите кормилари морски и ќе излезат на земјата.

³⁰ Со висок глас ќе заплачат за тебе и тешко ќе заофкаат, ставајќи си пепел на главите свои и валкајќи се во прав.

³¹ Ќе ја истрижат за тебе косата своја до черепот, а ќе опашаат вреќишта и со горчлив плач ќе заплачат за тебе од душевна мака.

³² И во тагата своја ќе запеат за тебе жална песна, и така тие ќе заплачат за тебе: „Кој е како Тир, така разрушен среде морињата!”

³³ Кога доаѓаа од морињата твоите стоки, ти задоволуваше многу народи; со големото богатство и со трговијата ти ги богатеше царевите на земјата.

21
<sup>3 Цар
10,15</sup>

22
<sup>3 Цар
10,10</sup>

24-36
<sup>Откр
18,11-19</sup>

31
^{Јов 1,20}

33
^{Откр 18,3}

28,2

1 Моје 3,5
11,4
Ис 14,13
2 Сол 2,4

³⁴ А кога беше ти разбиен од морињата во водената бездна, твоите стоки и сиот твој народ потона.

³⁵ Сите жители на островите се запрестија за тебе и царевите нивни почнаа да треперат, лицата им се изменија.

³⁶ Трговците на другите народи си потсвикуваа за тебе; ти стана како страшило и исчезна засекогаш.

Пророштво против тирскиот цар

28 И дојде слово Господово до мене:

² „Сине човечки, кажи му на началникот на Тир - вака вели Господ Бог: затоа што го издигна срцето свое и велиш: 'Јас сум бог, седам на божји престоол, во срцето на морињата', иако си човек, а не бог, го изедначуваш твојот ум со умот на Бога,

³ ете, како да си помудар од Даниил; и нема тајна, сокриена од тебе;

⁴ со мудроста своја и со разумот свој ти се здоби со богатство и во своите ризници собра злато и сребро;

⁵ со големата мудрост своја преку трговијата своја ти го зголеми богатството свое,

⁶ затоа, вака вели Господ Бог: - Бидејќи го изедначуваш твојот ум со умот на Бога,

⁷ еве, Јас ќе доведам против тебе туѓинци, највешти меѓу народите, и тие ќе ги извадат своите мечеви против убавината на твојата мудрост и ќе го помрачат твојот блесок;

⁸ тие ќе те турнат во гроб и ќе умреш во срцето на морињата, со насилна смрт.

⁹ Ќе речеш ли тогаш пред твојот убиец: 'јас сум бог', кога во раката на оној што ќе те убива, ти ќе бидеш човек, а не бог?

¹⁰ Ти ќе умреш од раката на туѓинци со смрт како необрежан; зашто Јас го реков тоа", така вели Господ.

Падош на тирскиот цар

¹¹ И дојде слово Господово до мене:

¹² „Сине човечки, плачи за тирскиот цар и кажи му: - вака вели Господ Бог:

ти си печат на совршенство, полнота на мудроста и венец на убавината.

¹³ Ти беше во Едем, во Божјата градина; твоите облекувања беа украсени со сепаккви скапоцени камења: рубин, топаз, дијамант, берил, оникс, јаспис, сафир, тиркиз, смарагд и злато, сите вешто исткаени и нанижани на тебе, приготвени во денот кога беше создаден.

¹⁴ Ти беше помазан херувим - заштитник, и Јас те поставив за тоа; ти беше на светата Божја гора, одеше среде огнени камења.

¹⁵ Ти беше совршен во патиштата свои, од денот кога беше создаден, сè додека не се најде во тебе беззаконие.

¹⁶ Од твојата обилна трговија се исполни со неправда и ти згреши; и Јас те соборив како нечист од Божјата гора, те истерав тебе, херувиме - заштитник, среде огнени камења.

¹⁷ Од убавината твоја се возгордеа срцето твое, поради богатството твое си ја загуби мудроста своја; затоа Јас те соборив на земја, те предадов на потсмев пред царевите.

¹⁸ Со многуте гревови свои во неправедната твоја трговија ти ги оскверни твоите светилишта; и Јас пуштив оган пред тебе, да те проголта; и Јас те претворив во пепел на земјата пред очите на сите, што те гледаат.

¹⁹ Сите, што те знаеја меѓу народите, се згрозуваа над тебе, ти стана за ужас и исчезна засекогаш."

Пророштво против Сидон

²⁰ И дојде слово Господово до мене:

²¹ „Сине човечки, сврти го лицето свое кон Сидон, и пророкувај против него:

²² Ете Јас сум против тебе, Сидоне, и ќе се прославам во тебе и ќе познаат дека сум Јас Господ, кога ќе извршам суд над него и ја покажам во него Мојата светост.

²³ И ќе пратам во него помор и крв на улиците негови и ќе паднат среде него убиени од меч, кој ќе ги нападне сите одреда и ќе познаат дека Јас сум Господ.

13

Откр 17,4

14

1 Моје 3,24

20-26Јоил 4,4-8
Зах 9,2**22**

Ис 5,16

24

Израил ќе биде блаґословен

2 Кор 12,7

25

36,14

29,1-32

,32

Ис 19,1-25

Ер 46,2-26

3

Откр 12,3

6

Ис 36,6

24 И во иднина тој нема да биде бодлив трн за домот Израилев и причинител на болка трнлива, повеќе од сите соседи што му сакаат зло и ќе познаат дека Јас сум Господ Бог.”

25 Така вели Господ Бог: „Кога ќе го собирам домот Израилев меѓу народите, кај кои се распрснал и ќе ја објавам кај нив светоста Своја пред очите на племињата и тие ќе заживеат во земјата своја, која му ја дадов на Мојот слуга Јаков,

26 тогаш ќе живеат во неа во мир и ќе си изградат куќи, ќе насадат лозја и ќе живеат во мир, зашто ќе извршам суд над сите наоколу што ги презираа. И тогаш ќе разберат дека Јас сум Господ, Бог нивни.”

Пророштво против Египет

29 Во десеттата година, десеттиот месец, во дванаесеттиот ден од месецот, дојде слово Господово до мене:

2 „Сине човечки, сврти го лицето свое кон фараонот, египетскиот цар, и изречи пророштво против него и против целиот Египет.

3 Говори и кажи им - вака вели Господ Бог: еве, Јас сум против тебе фараоне, царе египетски, голем змеју, кој лежиш по реките свои и велиш: „моја е реката и јас ја создадов за себе.”

4 Но Јас ќе ставам јадица во твоите челюсти и на твоите лушпи; и ќе те извлечам од реките твои со сета риба на твоите реки, што се залепила на твоите лушпи;

5 ќе те фрлам во пустината, тебе и сета риба од твоите реки; ти ќе паднеш на откриено поле; нема да те земат и погребат; ќе допуштам да те изедат сверовите земни и птиците небески.

6 И ќе познаат сите жители на Египет дека Јас сум Господ, зашто тие беа на домот Израилев потпорна трска.

7 И кога се фатија со раката своја за тебе, ти се раскина и рамињата им ги откина; и кога се потпреа на тебе, ти се скрши и им ги изнарани сите нивни бедра.”

8 Затоа, вака вели Господ Бог: „Еве, Јас ќе испратам против тебе меч и ќе ги истребам кај тебе луѓето и добитокот.

9 Египетската земја ќе стане пустина и степа; па ќе познаат дека Јас сум Господ. Бидејќи тој вели - моја е реката и јас ја создадов,

10 затоа, еве, Јас сум против твоите реки и египетската земја ќе ја направам пустина над пустините од Мигдол до Сиена, до пределот на Етиопија.

11 Нема да оди по неа човечка нога и нога на добиток нема да стапне на неа, и нема да се живее на неа четириесет години.

12 И ќе ја направам земјата египетска пустина меѓу запустени земји; и градовите нејзини меѓу запустени градови, ќе бидат пусти четириесет години и ќе ги растурам Египќаните меѓу народите и ќе ги распрснам по земјата.

13 Зашто вака вели Господ Бог: откако ќе изминат четириесет години, Јас ќе ги собирам Египќаните откај народите, каде што ќе бидат растурени.

14 И ќе ги вратам египетските заробеници и ќе ги доведам назад во земјата Патрос, во земјата на нивното потекло и тие таму ќе претставуваат слабо царство.

15 Тоа ќе биде послабо од другите царства и нема веќе да се гордее над народите; ќе ги смалам за да не владееат над народите.

16 И во иднина, тие нема да бидат потпора на домот Израилев, за да го спомнуваат нивното беззаконие, кога се обраќаа кон него; и ќе познаат дека Јас сум Господ Бог.”

Навуходносор ќе го ѝкори Египет

17 Во дваесет и седмата година, првиот месец, во првиот ден од месецот, дојде слово Господово до мене:

18 „Сине човечки, Навуходносор, царот вавилонски, ја истошти војската своја со големи работи кај градот Тир: секоја глава окелаве и секое рамо беше изнарането; но ни за него, ни за војската немаше награда од Тир за трудот што тој го употреби против него.”

13

Ис 19,16,25

19 ¹⁹ Затоа, така вели Господ Бог: „Еве, Јас му ја давам на вавилонскиот цар Навуходоносор земјата египетска, за да го собере богатството нејзино, да изврши грабеж во неа и да однесе сè што грабела таа, и тоа ќе биде награда за неговата војска.

30,2
Амос 5,18

5
Ер 46,9

6
29,10

²⁰ Како награда за работата, која тој ја изврши во него, Јас му ја предавам земјата египетска, зашто тој го вршеше тоа заради Мене, вели Господ Бог.

²¹ Во тој ден ќе го вратам рогот на домот Израилев и тебе ќе ти ја отворам устата меѓу нив, па ќе познаат дека Јас сум Господ.”

Госїод ќе го казни Еїїейї

30 И дојде слово Господово до мене:

² „Сине човечки, изречи пророштво и кажи - вака вели Господ Бог: плачете, ете иде злочест ден.

³ Зашто близок е денот, да, близок е денот Господов, денот мрачен; часот на народите иде.

⁴ И ќе тргне меч против Египет и ужас ќе се распространи во Етиопија, кога поразените од Египет ќе паднат, кога ќе го земат богатството негово и кога основите негови ќе бидат разрушени.

⁵ Етиопија, Пут и Луд, цела Арабија и Либија, како и синовите на сојузничките земји заедно со нив ќе паднат од меч.

⁶ Така вели Господ Бог, ќе паднат потпорите на Египет и ќе падне гордостта на неговата моќ; од Мигдол до Сиена ќе паѓаат во него од меч, вели Господ Бог.

⁷ И тој ќе се запустити меѓу опустошените земји и градовите негови ќе бидат меѓу опустошените градови.

⁸ И ќе познаат дека Јас сум Господ, кога ќе го пратам огнот врз Египет и сите негови сили ќе бидат скршени.

⁹ Во оној ден, ќе тргнат од Мене известители со кораби за да ги уплашат безгрижните Етиопјани, и ќе се распространи меѓу нив ужас, како во денот на Египет; зашто, ете, тој иде.

¹⁰ Така вели Господ Бог: на египетскиот многуброен народ ќе му ставам

крај преку раката од Навуходоносор, царот вавилонски.

¹¹ Тој и народот негов со него, најжестоки меѓу народите, ќе бидат доведени за погибел на таа земја и ќе ги извадат мечевите свои против Египет и ќе ја наполнат земјата со убиени.

¹² Ќе ги пресушам реките и ќе ја предам земјата во рацете на лошите и со раката на туѓинците ќе ја опустошам земјата и сè што ја исполнува. Јас, Господ, го реков тоа.”

¹³ Така вели Господ Бог: „Ќе ги истребам идолите и ќе ги уништам лажните богови во Ноф и во земјата египетска нема повеќе да има принцови, и ќе пратам страв во земјата египетска.

¹⁴ Ќе го опустошам Патрос, ќе испратам оган во Цоан и ќе извршам суд над Но.

¹⁵ Ќе ја излијам јароста Своја врз Син, египетската тврдина, и ќе го истребам многубројниот народ во Но.

¹⁶ Ќе испратам оган врз Египет, ќе затрепери Син и Но ќе биде разрушен. А врз Ноф ќе нападнат непријателите среде бел ден.

¹⁷ Младите луѓе од Авен и од Пи-Бесет ќе паднат од меч, а другите ќе бидат одведени во ропство.

¹⁸ И во Тафнис ќе се помрачи денот, кога таму ќе го скршам јаремот египетски и ќе се прекрати во него неговата горда моќ. Облак ќе го покрие и ќерките негови во ропство ќе отидат;

¹⁹ така ќе му пресудам на Египет, па ќе познаат дека Јас сум Господ.”

Скршена моќта на Еїїейї

²⁰ Во единаесеттата година, во првиот месец, на седмиот ден од месецот, дојде слово Господово до мене:

²¹ „Сине човечки, Јас веќе ја скршив раката на фараонот, египетскиот цар, и ете, таа уште не е преврзана, за да биде излекувана, и не е завиткана со лекарски преврски, од кои би добила сила, за да држи меч.

²² Затоа, вака вели Господ Бог: еве Јас сум против фараонот, египетскиот цар и ќе ги скршам рацете негови, здравата и искршената, така што мечот ќе му падне од рацете негови.

11-12
29,11-12

31,1-18 ²³ Ќе ги растурам Египќаните меѓу народите и ќе ги развеам по земјите.

^{Дан 4} ²⁴ А рацете на вавилонскиот цар ќе ги

^{Мт 13,32} **6** направам јаки, во раката негова ќе му дадам Свој меч; и рацете на фараонот

^{1 Мојс 2, 8-9} **8** ќе ги скршам и тој изнаранет ќе офка силно пред него.

²⁵ Ќе ги зацврстам рацете на вавилонскиот цар, а рацете на фараонот ќе малаксаат; и ќе познаат дека Јас сум Господ Бог, кога ќе му го дадам мечот Свој во раката на вавилонскиот цар, и тој ќе го потегне врз земјата египетска.

²⁶ Ќе ги растурам Египќаните меѓу народите и ќе ги развеам по земјата, и тие тогаш ќе познаат дека Јас сум Господ.”

Еѓиџиј сѝпореден со кедрово дрво

31 Во единаесеттата година, третиот месец, на првиот ден од месецот, дојде слово Господово до мене:

² „Сине човечки, кажи му на фараонот, египетскиот цар, и на народот негов - со кого се споредувааш ти во твоето величие?”

³ Ете, Ашур беше кедр леванонски со убави гранки, искитен и висок; врвот негов - меѓу густе облаци.

⁴ Водите го хранеа да расте, бездната го издигаше, реките нејзини го опкружуваа неговиот корен и ги ширеа потоците свои кон сите полски дрвја.

⁵ Затоа височината негова ги надминувахе висините на сите полски дрвја; на него имаше многу гранки; ветките му се умножуваа и гранките стануваа долги од многу вода кога растеше.

⁶ Во неговите гранки секакви небески птици си правеа гнезда, а под гранчињата негови се раѓаа мали од секаков вид полски ѕверови, додека под сенката негова живеешея многубројни народи.

⁷ Тој се забавуваше со својот висок раст, со долгите гранки, затоа што коренот му се наоѓаше покрај големи води.

⁸ Ни кедрите во Божјата градина не му беа рамни; кипарисите не се изедначуваа со неговите гранки, и јаворите не беа толку високи колку неговите врвови; ни едно дрво во Божјата градина не

можеше да се споредува со него по убавината своја.

⁹ Јас го украсив со многуте гранки, така што сите едемски дрвја во Божјата градина му завидуваа.”

¹⁰ Затоа, така вели Господ Бог: „Бидејќи израсна висок и се издигна врвот негов меѓу дебелиите гранки, и срцето му се возгордеа од неговата големина,

¹¹ затоа јас го предадов во рацете на најмоќниот меѓу народите; тој постапи со него како што требаше да постапи; но поради неговото беззаконие Јас го отфрлив.

¹² И го исекоа туѓинците, најлутите меѓу народите, па го соборија; гранките негови паѓаа по горите и по сите долини, се кршеа неговите гранчиња по сите полиња, а од неговата сенка избегаа сите народи од земјата и го оставија.

¹³ На неговото паднато стебло се сместија многу небески птици, а меѓу гранките - секакви полски животни.

¹⁴ Тоа сè стана, за да не се гордеат со својот висок раст никакви дрвја покрај водите, да не ги издигаат врвовите свои до густите облаци и да не се допираат до него со нивната височина дрвја што пијат многу вода; зашто сите тие ќе бидат предадени на смрт, во подземниот свет заедно со синовите човечки, што порано слегнале во гроб.”

¹⁵ Вака вели Господ Бог: „Во оној ден, кога тој слезе во гроб, Јас направив да жалат за него, ја затворив бездната поради него и ги запрев реките нејзини, ги задржав големите води и го нажалив за него Ливан, и сите полски дрвја тагуваа по него.

¹⁶ Се затресоа од неговото паѓање. Јас ги доведов народите во трепет, кога го кутнаа во пеколот, при оние што порано слегнале во гроб, и се зарадуваа во адот сите дрвја едемски, одбраните и најдобрите на Ливан, сите што пијат вода;

¹⁷ зашто и тие слегаа со него во бездната при убиените со меч, како и неговите сојузници што живеешеја под сенката негова меѓу народите.

¹⁸ Па така со кое ли од едемските дрвја се споредувааш ти по слава и величи-

14-15

Мт 11,23

15

32,7

32,317,20
Ис 27,1**4**

31,13

7-8Ис 13,10
Мт 24,29
Откр 6,12
8,12*Египетскиот цар
спореден со крокодил*

32 Во дванаесеттата година, дванаесеттиот месец, во првиот ден од месецот, дојде слово Господово до мене:

² „Сине човечки, извикај и заплачи за фараонот, царот египетски, и кажи му: ти си како млад лав меѓу народите и како крокодил во реката, се фрлаш во реките свои и ги матиш водите со нозете свои и ги газиш потоците нивни.

³ Така вели Господ Бог: Јас ќе ја фрлам врз тебе Мојата мрежа во собранието на многу народи, и тие ќе те извечат со Мојата мрежа.

⁴ И ќе те исфрлам на земја, на откриено место ќе те фрлам, и ќе слетуваат на тебе секакви небески птици, и ќе се наситуваат од тебе сверовите на целата земја.

⁵ И ќе ги расфрлам месата твои по планините и долините ќе ги наполнам со твоите трупови.

⁶ И земјата, по која одиш, ќе ја напојам со твојата крв дури до планините; и потоците ќе бидат исполнети со тебе.

⁷ А кога ќе угаснеш, ќе го покријам небото и ѕвездите на него ќе ги потемнам, сонцето со облак ќе го покријам и месечината нема да свети со светлината своја.

⁸ Сите светила што светат на небото ќе ги затемнам над тебе и врз твојата земја ќе пратам мрак, вели Господ Бог.

⁹ Ќе го доведам во смут срцето на многу народи, кога ќе разгласам за твоето паѓање меѓу народите по земјите, кои ти не ги познаваше.

¹⁰ И преку тебе ќе ги доведам во ужас многуте народи и царевите нивни ќе се згрозуваат од страв за тебе, кога ќе го размавтам мечот свој пред лицето нивно и секој миг ќе трепери секој за душата своја во денот на твоето паѓање.

¹¹ Зашто, така вели Господ Бог: мечот на вавилонскиот цар ќе падне врз тебе.

¹² Од мечот на силните ќе падне твојот народ; сите тие се најлуте меѓу народите; ќе ја уништат гордоста на Египет - и сиот негов народ ќе загине.

¹³ И ќе го истребам сиот негов добиток кај големите води и во иднина нема да ги мати човечка нога, ниту, пак, ќе ги разматува копитото од добиток.

¹⁴ Тогаш ќе ги смирам водите нивни и реките нивни ќе ги направам да течат како масло, вели Господ Бог.

¹⁵ Кога ќе ја направам египетската земја пустина, кога земјата ќе се лиши од сè, што ја исполнува, кога ќе ги удрам сите што живеат на неа, тогаш ќе познаат дека Јас сум Господ.

¹⁶ Еве ја тажната песна што ќе ја пеат; ќерките на народите ќе ја пеат; за Египет и за сиот негов многуброен народ ќе ја пеат,” вели Господ Бог.

Светиот на мртвиите

¹⁷ Во дванаесеттата година на петнаесеттиот ден од истиот месец дојде слово Господово до мене:

¹⁸ „Сине човечки: тажи за египетскиот народ и турни го него и ќерките на познатите народи во бездната, заедно со оние што слегуваат во гроб.

¹⁹ Кажи им: „Зарем вие заслужувате поголема милост? Слезете и лежете со необрезаните.”

²⁰ Тие ќе паднат меѓу убиените со меч, и тој е предаден на меч; влечете го него и сето негово множество.

²¹ Во бездната ќе зборуваат за него и за сојузниците негови, најдобрите јунаци; тие паднаа и лежат веќе така меѓу необрезаните, убиени со меч.

²² Таму е Ашур и сиот негов народ, околу него се гробовите нивни; сите тие се поразени, паднати од меч.

²³ Неговата гробница ја поставија во длабочината на бездната и народот негов е околу гробницата; сите се поразени, паднати од меч, сите што задаваа страв во земјата на живите.

²⁴ Таму е Елам со сето множество околу гробницата негова; сите тие се поразени и паднати од меч; тие необрезани слегаа во бездната, оние кои распространуваа ужас по земјата на живи-

18

Ис 14,9-11

те, си го носат срамот свој заедно со слегнатите во гроб.

²⁵ Меѓу поразените му дадоа легло, со сето негово множество; околу него се гробовите нивни; сите необрезани се поразени со меч, бидејќи задаваа страв во земјата на живите; тие и го носат врз себе срамот подеднакво со оние што се спуштиле во гроб и се положени меѓу поразените.

²⁶ Таму се Мешех и Тувал со сето свое множество; околу него се гробовите негови; сите необрезани, поразени се со меч, затоа што предизвикуваа ужас во земјата на живите.

²⁷ Тие не треба да лежат со паднатите необрезани јунаци, кои со убојното оружје се спуштија во бездната и ги ставија своите мечеви под главите свои; нивниот грев остана врз коските нивни, бидејќи тие како силни беа ужас во земјата на живите.

²⁸ И ти ќе бидеш убиен меѓу необрезаните и ќе лежиш со поразените од меч.

²⁹ Таму е Едом, царевите негови и сите негови кнезови, кои и при сета своја храброст се положени меѓу поразените со меч, тие лежат со необрезаните и слегнатите во гроб.

³⁰ Таму се управителите на Север, тие сите и сите Сидонци, кои се спуштија долу со поразените, а кои беа посрамени во својата моќ што предизвикуваше ужас, па лежат и тие се необрезани, со поразените од меч, и го носат срамот свој заедно со слегнатите во гроб.

³¹ Ќе ги види фараонот и ќе се утеши за сето множество свое, поразен со меч, фараонот и сета негова војска, вели Господ Бог.

³² Зашто Јас зададов страв во земјата на живите и фараонот со сето свое множество ќе биде положен меѓу необрезаните, заедно со поразените од меч", вели Господ Бог.

*Езекил е ѱосѿавен
за духовен сѿражар*

(Ез 3,16-21)

33 И дојде слово Господово до мене:

² „Сине човечки: кажи збор кон синовите на твојот народ и речи им: ако пратам врз некоја земја меч и народот на таа земја меѓу себе избере човек и го постави за стражар,

³ и тој, штом ќе го види мечот кој се протега врз земјата, ќе затруби во труба и ќе го предупреди народот,

⁴ па, ако некој го чуе трубниот глас, но не обрне внимание, тогаш кога ќе дојде мечот и ќе го достигне, крвта негова ќе падне врз главата негова.

⁵ Трубниот глас тој го чул, но не обрнал внимание, па затоа крвта негова ќе падне врз него; а кој ќе обрне внимание, тој ќе си го спаси животот.

⁶ Ако, пак, стражарот го види мечот што доаѓа и не затруби со трубата, така што народот нема да биде предупреден, тоа тогаш, кога ќе дојде мечот и некому ќе му го одземе животот, тој ќе биде погоден заради гревот свој, но крвта негова ќе ја барам од стражарот.

⁷ И тебе, сине човечки, Јас те поставив како стражар на домот Израилев: ти ќе слушаш слово од Мојата уста и ќе ги вразумуваш од Мене.

⁸ Кога ќе му речам на грешникот: „грешнику, ти бездруго ќе умреш“, а ти не му кажеш ништо, не го опоменеш беззаконикот да го остави неговиот пат, грешникот ќе умре за својот грев, но крвта негова ќе ја барам од раката твоја.

⁹ Ако, пак, беззаконикот си го предупредил, да се врати од својот пат, а тој не се одвратил од патот свој, тој ќе умре за својот грев, но ти ќе ја зачуваш душата своја.

Лична одговорност

¹⁰ Сине човечки, кажи му на домот Израилев - вие велите: „нашите престави и нашите гревови се врз нас, и ние пропаѓаме во нив, како тогаш можеме да живееме?“

¹¹ Кажи им, жив сум Јас, вели Господ Бог: Јас не ја посакувам смртта на грешникот, туку грешникот да се одврати од својот пат и да остане жив. Вратете се, вратете се од вашите лоши патишта; зошто да умираете вие, доме Израилев?

33,4.9

Ис 58,1
Ер 4,5
6,17
Ос 8,1
Изреки
29,1
Дела 18,6
20,26

5

Евр 11,7

11

18,32
Плач 3,33
Лк 15,7

12 ¹² Сине човечки, кажи им на синовите
 18,1-32 од твојот народ; праведноста нема да го
13 спаси праведникот во денот на неговиот
 Лк 18,9 престап, и грешникот поради беззакон-
17 нието свое нема да падне во денот, кога
 18,29 ќе се откаже од гревот свој, како и пра-
21 ведникот во денот, кога ќе згреши, не
 4 Цар 25, ќе може да остане меѓу живите заради
 3-10 својата праведност.

¹³ Кога ќе му речам на праведникот дека тој нема да биде жив, и тој се надева на својата праведност, па врши неправда, тогаш сите негови праведни дела нема да се спомнат, и тој ќе умре од неправдата своја, што ја извршил.

¹⁴ А кога ќе му кажам на грешникот: „Бездруго ќе умреш“, и тој се откаже од гревовите свои, па почне да живее по закон и по правда,

¹⁵ ако тој грешник го врати залогот, го поврати ограбеното, оди по законот на животот и не врши ништо лошо, - тогаш тој ќе живее, нема да умре.

¹⁶ Ниеден од неговите гревови, што ги извршил нема да му се спомнат; тој почнал да живее по закон и по правда, тој ќе биде жив.

¹⁷ Синовите на твојот народ велат: „Не е прав патот на Господ“, а всушност нивниот пат не е прав.

¹⁸ Кога праведникот ќе отстапи од својата праведност и почне да врши беззаконие, тој ќе умре заради тоа.

¹⁹ Кога, пак, грешникот ќе се поврати од гревот свој и ќе почне да живее по закон и по правда, заради тоа тој ќе остане жив.

²⁰ А вие велите: „Не е прав патот на Господ!“ Јас ќе ви судам, доме Израилев, на секого од вас според патиштата негови.”

Вестии за ѓадоѓ на Ерусалим

²¹ Во дванаесеттата година од нашето прогонство, десеттиот месец во петтиот ден од месецот, дојде кај мене еден бегалец од Ерусалим и рече: „Разрушен е градот!“

²² Но уште пред да дојде пребегнатиот, вечерта беше раката Господова врз мене и Тој ја отвори устата моја, пред да дојде оној утредента кај мене;

ми се отвори устата и јас веќе не бев безгласен.

Гревовиѓе на народоѓ

²³ И дојде слово Господово до мене:

²⁴ „Сине човечки, оние што живеат во запустените места на земјата израилска, зборуваат и велат: Авраам беше еден и ја наследи оваа земја; а ние сме многумина, па затоа нам ни е дадена оваа земја да ја владееме.”

²⁵ Затоа кажи им - вака вели Господ Бог: „Вие јадете месо со крв, ги кревате очите свои кон идоли и пролевате крв, а сакате да владеете со оваа земја?

²⁶ Вие се потпирате на мечот свој, вршите гнасни работи, ја осквернувате жената на својот ближен и сакате да владеете со земјата?

²⁷ Еве што ќе им кажеш - така вели Господ Бог: Жив сум Јас! Оние, што се по разорените места, ќе паднат од меч; оние, пак, што се наоѓаат во поле, ќе им ги препуштам на сверовите да ги изедат. Кои се, пак, во тврдините и по пештери, со смрт ќе ги поразам.

²⁸ И ќе ја направам земјата пустина над пустините, а гордата моќ нејзина ќе престане, па ќе запустат планините израилски, така што не ќе има кој да минува преку нив.

²⁹ И ќе познаат тогаш дека Јас сум Господ, кога ќе ја направам земјата пустина над пустините заради сите нивни гнасни дела, што ги извршиле.

Резултати од ѓоракати на ѓро-рокоѓ

³⁰ А за тебе, сине човечки, синовите од твојот народ прикажуваат покрај синовите и пред портите на куќите, и си велат еден на друг, брат на брат: „Одете и дознајте какво слово дојде од Господ!“

³¹ И тие ќе доаѓаат кај тебе како на собрание народно и Мојот народ ќе седи пред лицето твое и ќе ги слуша зборовите твои, но нема да ги извршува; затоа тие од тоа во устата своја си прават шеги, а срцето нивно се управува по нивната лакомост.

³² Па, ете, за нив ти си пејач со пријатен глас и кој убаво свири: тие ги слу-

27
 39,4
 Откр 6,8

32
 Ер 42,21
 Мт 7,24
 Јн 5,35
 Јк 1,23

34,1-31 шаат твоите зборови, но не ги исполнуваат.

Ер 23,1-6
Зах 11,4-17
Јн 10,1-30
5 ³³ А кога ќе дојде тоа, - а, еве, веќе иде, - тогаш ќе познат дека меѓу нив имало пророк.”

4 Мојс
27,17
Мт 9,36
1 Птр 2,25

Пророкување за ѝројасија на неверниите ѝасири

6 **34** И дојде слово Господово до мене:

8 ² „Сине човечки, изречи пророштво против пастирите израилски, изречи пророштво и кажи им на пастирите - вака вели Господ Бог: тешко на пастирите израилски, кои се пасеа сами себе! Зар пастирите не треба да го пасат стадото свое?

³ Вие го јадевате маслото и се облекувате во волна, колевте угоени овци, а стадото не го пасевте.

⁴ Слаби не поткрепувате, болни не лекувате, ранети не преврзувате, истерани не враќавте и загубени не баравте, а управувате со нив преку насилие и жестокост.

⁵ Тие се распрснаа без пастир, и откако се растурија, станаа плен на сите полски сверови.

⁶ Скитаат овците Мои по сите планини и по секој висок рид и распрснати се по целата земја овците Мои, и никој не прашува за нив, и никој не ги бара.

⁷ Затоа, о, пастири, чујте го словото Господово:

⁸ Жив сум Јас, вели Господ Бог: заради тоа што овците Мои беа оставени да бидат разграбени, па, немајќи пастир, станаа плен на сите полски сверови, и заради тоа што пастирите не ги бараа Моите овци, бидејќи тие се пасеа сами себе, а Моето стадо не го пасеа,

⁹ затоа, пастири, чујте го словото Господово:

¹⁰ вака вели Господ Бог: еве, Јас сум против пастирите и ќе ги барам овците Свои од рацете нивни, и нема да им дадам повеќе да ги пасат овците, и пастирите нема повеќе да се пасат самите себе, и ќе ги одземам Моите овци од нивните челюсти, и тие веќе нема да бидат нивна храна.

Добриот Пасиѝр

¹¹ Зашто, така вели Господ Бог: еве, Јас сам ќе ги побарам овците Мои и ќе ги најдам.

¹² Како што пастирот го проверува стадото свое, во оној ден кога ќе се најде меѓу своето распрснато стадо, така ќе ги најдам Јас овците Мои и ќе ги ослободам од сите места, каде што биле распрснати во ден облачен и мрачен.

¹³ Ќе ги изведам од народите и ќе ги собирам од земјите, ќе ги доведам во земјата нивна и ќе ги пасам по планините израилски, покрај потоци и по сите места, каде што се живее во таа земја.

¹⁴ Ќе ги пасам на добро пасиште и ќе имаат свое трло на високите израилски планини; таму во трлото ќе се одмораат добро и ќе пасат на сочно пасиште, по планините израилски.

¹⁵ Моите овци, Јас ќе ги пасам и ќе ги одморам, вели Господ Бог.

¹⁶ Изгубена ќе најдам и истерана ќе вратам, ранета ќе превијам и болна ќе излекувам, здебелена и бујна ќе исчистам; ќе ги пасам со правда.

¹⁷ Вас, пак, овци Мои, така вели Господ Бог, Јас ќе ве судам меѓу овца и овца, меѓу овен и козел.

¹⁸ Зар малку ви е тоа што пасете на добро пасиште, а другиот дел од пасиштето го газите со своите нозе, и пиете чиста вода, додека остатокот ја матите со нозете свои?

¹⁹ Па овците Мои треба да го јадат она, што сте го изгазиле вие со нозете свои, и да го пијат она, што сте го изматиле со нозете свои?

²⁰ Затоа, вака вели Господ Бог: еве, Јас сам ќе ве судам меѓу овца згоена и овца слаба.

²¹ Бидејќи со слабините и плеќите се туркате, а со роговите ги бодете сите слаби додека не ги истерате надвор.

²² Но Јас ќе ги спасам овците Мои и тие нема веќе да бидат разграбувани, и ќе пресудам меѓу овца и овца.

²³ И ќе поставам над нив еден пастир, што ќе ги пасе, слугата Мој Давид; тој ќе ги пасе и тој ќе им биде пастир.

11
Мих 7,12-15

12
30,3
Јоил 2,2

16
Лк 15,4-7
19,10

17.20
Мт 25,
32-33

21
5 Мојс
33,17

23
Откр 7,17

24 ²⁴ И Јас, Господ, ќе бидам нивни Бог, ^{37,24} а Мојот слуга Давид ќе биде нивни кнез.

25 Јас, Господ, го реков ова. ^{5,17} ^{Ис 11,6-7} ²⁵ И ќе склучам со нив завет за мир и ќе ги отстранам од тој дел на земјата сите лути сверови, така што тие ќе живеат мирно во степата и ќе спијат во горите.

26 ^{1 Мојс 12,2} ^{3 Мојс 26,4} ²⁶ Ќе ги благословам нив и сè што е околу ридот Мој и ќе им праќам навреме дожд; тоа ќе бидат дождови благословени.

35,1-15 ^{25,12-14} ⁵ ^{Пс 136,7} ^{Дан 9,24} ²⁷ И дрвјата во полето ќе го даваат својот плод и земјата ќе ги дава своите производи; и тие ќе бидат во безопасност на земјата своја и ќе познаат дека Јас сум Господ, кога ќе ги скинам врските на јаремот и ги ослободам од рацете на нивните непријатели.

²⁸ Тие нема веќе да бидат плен за народите и полските сверови нема да ги јадат; тие ќе живеат спокојно и никој нема да ги заплашува.

²⁹ И ќе им приготвам бујна градина, тие нема веќе да умираат од глад на земјата и нема да трпат срам од народите.

³⁰ И ќе познаат дека Јас, нивниот Господ Бог, сум со нив и дека тие, домот Израилев, се Мој народ, вели Господ Бог,

³¹ и дека сте вие Мои овци, овци на Моето стадо; вие сте луѓе, а Јас сум вашиот Бог,” вели Господ Бог.

Божја казна врз Едом

35 И дојде слово Господово до мене:

² „Сине човечки, сврти го лицето свое кон планината Сеир, изречи против неа пророштво.

³ И кажи ѝ: Вака вели Господ Бог - еве, Јас сум против тебе, планино Сеир, ќе ја протегнам против тебе раката Своја и ќе те направам пуста и ненаселена.

⁴ Градовите твои ќе ги претворам во урнатини и ти самата ќе запустиш и ќе познаеш дека Јас сум Господ.

⁵ Бидејќи во тебе има вечно непријателство и синовите Израилеви ги предаваше на меч во време на нивните маки,

дури и при крајот на нивните беззаконија.

⁶ затоа, жив сум Јас, вели Господ Бог, бидејќи со крв си згрешила и крвта ќе те прогони; те гонам; бидејќи крвопролевање не си мразела, затоа крвта ќе те гони.

⁷ Планината Сеир ќе ја направам пуста и степа без живот, и ќе истребам во неа - и човек што доаѓа и човек што си оди.

⁸ И ќе ги наполнам идолските светилишта со нејзините убиени; по твоите ридишта и по твоите долини и по сите твои полиња ќе паѓаат поразени од меч.

⁹ Ќе те направам вечна пустина и во твоите градови ќе нема живот, па ќе познаеш дека Јас сум Господ.

¹⁰ Бидејќи ти велеше - овие два народа и овие две земји ќе бидат мои и ние ќе владееме со нив, иако е Господ таму.

¹¹ Затоа, жив сум Јас, вели Господ Бог; ќе постапам со тебе според мерката на твојата омраза и твојата завист, што ја искажуваше од омразата кон нив, и ќе им се јавам кога ќе ти судам.

¹² И ќе познаеш дека Јас, Господ, ги чув сите твои навреди што ги искажуваше против планините израилски, велејќи: „запустеа, нам ни се дадени за храна!”

¹³ Вие се гордеете пред Мене со јазикот свој и ги умножувате зборовите свои против Мене; Јас го чув тоа.

¹⁴ Така вели Господ Бог: кога целата земја ќе се радува, Јас ќе те направам пустина.

¹⁵ Како што се радуваше, што делот од Израилевиот дом запусти, така ќе направам и со тебе - ќе бидеш опустошена, планино Сеир, и цел Едом заедно со тебе, па ќе познаат дека Јас сум Господ.”

Избавување на Израил

36 А ти сине човечки, искажи пророштво за планините израилски и кажи: „Планини израилски, чујте го словото Господово.

² Вака вели Господ Бог: бидејќи непријателот вели за вас: „о, о, и вечните светилишта ни паднаа како плен”;

11

Амос 1,11

13

Пс 93,9

14-15

Ис 65,13

36,2

35,10

5 Мојс

32,13

8 ³ затоа изречи пророштво и кажи: така вели Господ Бог - токму поради тоа, што ве опустошуваат и ве грабаат од сите страни, за да станете сопственост на други народи, и да се изложите на срам и поруга,

Ис 4,2
Ис 61,4
Ер 30,18-19

11
Јов 42,12

⁴ затоа, планини израилски, чујте го словото од Господ Бог - вака им вели Господ Бог на планините и на ридовите, на долиштата и долините и на запустените урнатини и напуштените градови, кои станаа грабеж и подбив за другите околни народи;

⁵ затоа така вели Господ Бог: во Својата пламена ревност изреков слово против други народи и против сиот Едом, кои си ја определија земјата Моја за сопственост и си ја присвоија како плен со срдечна радост и со презир во душата,

⁶ затоа изречи пророштво за земјата израилска и кажи им на планините и ридовите, на долиштата и на долините - вака вели Господ Бог: еве, Јас го реков тоа во ревноста Своја и во јароста Своја, зашто вие носите на себе потсмев од народите.

⁷ Затоа, така вели Господ Бог: Јас ја кренав раката своја со клетва дека народите што се околу вас, тие самите ќе го понесат својот срам.

⁸ А вие, планини израилски, проширете се и ќе принесувате плодови на Мојот народ Израил, зашто тие скоро ќе дојдат.

⁹ Зашто, еве, кон вас се обраќам, и вие ќе бидете обработувани и засејувани.

¹⁰ И ќе населам во вас многу луѓе, сиот дом Израилев, и градовите ќе бидат населени и урнатините обновени.

¹¹ Ќе ги намножам кај вас и луѓето и добитокот, и тие ќе се плодат и размножуваат, и ќе ве населам како што беше во поранешните времиња, ќе ви правам добро повеќе отколку во поранешните времиња, та ќе познаете дека Јас сум Господ.

¹² Ќе доведам кај вас луѓе, народ Мој Израил, и тие ќе владеат со вас. Ти, земјо, ќе бидеш нивно наследство и кај нив ќе нема веќе бездетни луѓе.

¹³ Така вели Господ Бог - бидејќи велат за вас: „ти си земја што јадеш луѓе и што правиш народот да е без деца“,

¹⁴ затоа, веќе нема да ги јадеш луѓето и во иднина нема да создаваш бездетен народ, вели Господ Бог.

¹⁵ И нема веќе да слушаш потсмев од народите и нема веќе да трпиш врз себе хули од племињата, и во иднина нема веќе да ги правиш луѓето да се без деца,” вели Господ Бог.

Нов живои за Израил

¹⁶ И дојде слово Господово до мене:

¹⁷ „Сине човечки, кога домот Израилев живееше во својата земја, тој ја осквернуваше со поведението свое и со делата свои; патот нивни им беше пред Моето лице како нечистотија на жена, кога се чисти.

¹⁸ Јас, го излеав врз нив гневот Свој за крвта, што ја пролеваа во таа земја, и заради тоа што ја осквернуваа со своите идоли.

¹⁹ Ги распрснав меѓу народите и тие се расеани по земјите, ги судеа според нивните патишта и според нивните гревови.

²⁰ И отидоа тие во народите, каде што го сквернаеа Моето свето име, зашто за нив велат: „Тие се народ на Господ и излегоа од Неговата земја.“

²¹ Зажалив заради името Мое свето, што домот Израилев го оскверни кај народите, каде што отидоа.

²² Затоа, кажи му на домот Израилев: вака вели Господ Бог: доме Израилев, ќе го направам тоа не заради вас, туку заради името Мое свето што го осквернивте кај народите, каде што отидовте.

²³ Ќе го осветам великото име Своје, осквернето кај народите, меѓу кои го осквернивте, па ќе познаат народите дека Јас сум Господ, вели Господ Бог, кога ќе ја покажам светоста Своја во вас пред нив.

²⁴ Ќе ве земам откај народите, ќе ве собирам од сите страни и ќе ве доведам во вашата земја.

²⁵ Ќе ве поросам со чиста вода и вие ќе се очистите од сите ваши оскверну-

13
4 Мојс
13,33

17
3 Мојс
15,19

18
16,36
Откр 18,24

20
20,9
Рим 2,24

22
5 Мојс 9,
5-6

23
Мт 6,9

25-27
Јн 3,5

25
47,1
4 Мојс 19,9
Евр 10,22

26-28 вања, и од сите ваши идоли ќе ве очистам.
11,19-20
18,31

27 Ќе ви дадам ново срце, и нов дух ќе ви дадам; ќе го земам од вашето тело каменото срце и ќе ви дадам срце од месо.
2 Кор 3,3
1 Сол 4,8

29 Ќе го внесам во вас Мојот дух и ќе направам да одите по заповедите Мои и да ги пазите и да ги исполнувате наредбите Мои.
Зах 13,1
30 Амос 9,13

²⁸ И ќе живеете во земјата, што им ја дадов на предците ваши, и ќе бидете Мој народ и Јас ќе бидам ваш Бог.

²⁹ Ќе ве ослободам од сите ваши нечистотии, ќе го повикам житото и ќе го умножам и нема да ве оставам да трпите глад.

³⁰ Ќе ги умножам плодовите по дрвјата и полските производи, па во иднина да не трпите срам од народите поради глад.

³¹ Тогаш ќе се сетите за своите лоши патишта и за своите лоши дела, па ќе почувствувате одвратност од самите себе за гревовите свои и за лошите престапи.

³² Тоа ќе го направам, не заради вас, вели Господ Бог, туку да ви биде јасно - црвенејте и срамувајте се од вашите патишта, доме Израилев."

³³ Така вели Господ Бог: „Во оној ден, кога ќе ве очистам од сите ваши беззаконија, и ќе ве населам во градовите и ќе бидат обновени урнатините;

³⁴ и опустошената земја што беше пустина во очите на секој минувач, ќе биде обработена,

³⁵ тогаш ќе речат: „оваа запустена земја стана како Едемската градина и запустените и разорени градови се зацврстија и населенија."

³⁶ Па ќе познаат народите, што ќе останат околу вас дека Јас, Господ, одново изградувам разрушено, засадувам запустено. Јас Господ, го реков тоа и го извршив."

³⁷ Така вели Господ Бог: „Еве, уште и во ова ќе ја покажам милоста Своја кон домот Израилев, ќе го намножам со луѓе како стадо.

³⁸ Како што има многу жртвени овци во Ерусалим за време на празниците,

така ќе бидат полни со луѓе запустените градови и ќе познаат дека Јас сум Господ."

*Израилевојо воскресение:
долина со суви коски*

37 И се спушти раката Господова врз мене и Господ ме изведе преку духот, ме постави среде полето - а тоа беше полно со коски,

² и ме проведе околу нив, а таму имаше многу, многу коски во полето и тие беа наполно суви.

³ И ми рече: „Сине човечки, ќе оживеат ли овие коски?" И реков: „Господи Боже, Ти го знаеш тоа."

⁴ Па ми рече: „Изречи пророштво за тие коски и кажи им: „Коски суви, чујте го словото Господово!"

⁵ Така им вели Господ Бог на оние коски - еве, Јас ќе внесам во вас дух и вие ќе оживеете.

⁶ Ќе ви дадам жили, ќе направам на вас да израсне месо, ќе ве покријам со кожа и ќе вдахнам во вас дух, па ќе оживеете и ќе познаете дека Јас сум Господ."

⁷ Јас го изреков ова пророштво како што ми беше заповедано, и кога пророкував, се чу шум, и, ете, движење, па почнаа коските да се зближуваат, секоја коска до својата коска.

⁸ И видов, ете, имаше жили на нив, и месо израсна, кожа ги покри одозгора, но дух немаше во нив.

⁹ Тогаш Тој ми рече: „Изречи пророштво за духот, изречи пророштво, сине човечки, и кажи му на духот, вака вели Господ Бог: „дојди од четирите ветра, духу, и дувни врз овие убиени и тие ќе оживеат."

¹⁰ И јас го изреков ова пророштво како што ми заповеда Тој и влезе во нив дух - и тие оживеаја и се исправија на нозете свои - многу, многуброен народ.

¹¹ Тогаш Тој ми рече - сине човечки, овие коски се сиот дом Израилев. Ете, тие велат: „Се исушија нашите коски, и загина нашата надеж - ние сме истргнати од коренот."

¹² Затоа изречи пророштво и кажи им - вака вели Господ Бог: „Еве, Јас ќе ги

37,1
1,3

3
Ис 26,19
Јн 5,29
Рим 4,17

9
Откр 7,1

10
1 Мојс 2,7
Пс 103,30
Рим 8,11
Откр 11,11
20,4

11
Ис 49,14

12-13
Ос 13,14
Мт 27,52
Јн 5,28

19 отворам гробовите ваши и ќе ве изведат, народе Мој, од гробовите ваши и ќе ве воведат во земјата израилска.

22 И ќе познаете дека Јас сум Господ, кога ќе ги отворам гробовите ваши и ќе ве изведат, народе Мој, од гробовите ваши.

23 Ќе вдахнам во вас од Мојот дух и ќе живеете, ќе ве насела во вашата земја, па ќе познаете дека Јас, Господ, го реков тоа, и го извршив, вели Господ.”

Обединување на Јуда и Израил

15 И дојде слово Господово до мене:

16 „Ти, сине човечки, земи жезол и напиши на него: „на Јуда и на синовите Израилеви, неговите сојузници“, и пак земи друг жезол и напиши на него: „на Јосиф“. Тоа е жезолот на Ефрем и на сиот Израилев дом, негов сојузник.

17 И соедини ги во себе еден со друг во еден жезол, така што во раката да бидат едно.

18 А кога те прашаат синовите на твојот народ: „нема ли да ни објасниш, што значи тоа?“

19 тогаш речи им - така вели Господ Бог: „Еве, Јас ќе го земам Јосифовиот жезол, кој е во раката на Ефрем и на неговите сојузници, Израилевите колена, и ќе го додадам кон него, кон жезолот на Јуда, и ќе ги направам еден жезол, и тие ќе бидат едно во Мојата рака.“

20 Кога, пак, двата жезла, на кои ќе напишеш, ќе бидат во твојата рака пред очите нивни,

21 тогаш кажи им - вака вели Господ Бог: „Еве, Јас ќе ги земам синовите Израилеви меѓу народите, помеѓу оние, кај кои се наоѓаат, ќе ги собирам сите и ќе ги доведат во нивната земја.

22 Во таа земја по планините израилски Јас ќе ги направам еден народ и еден цар ќе биде цар над сите нив и нема да има повеќе два народа, и нема повеќе да се делат на две царства.

23 И нема веќе да се осквернуваат со своите идоли, со своите гадотии и со разни свои пороци; ќе ги извлечам од сите нивни живеалишта, каде што грешеле, и ќе ги очистам, - и ќе бидат Мој народ и Јас ќе бидам нивни Бог.

24 А слугата Мој Давид ќе биде Цар над нив и Пастир на сите нив; тие ќе одат по Моите заповеди и уредбите Мои ќе ги пазат, и ќе ги исполнуваат.

25 Тие ќе живеат во земјата, која му ја дадов на Мојот слуга Јаков, во која живеат предците нивни; таму ќе живеат вечно, тие и децата нивни и внуците нивни; а Мојот слуга Давид ќе биде кнез кај нив засекогаш.

26 Ќе склучам со нив завет за мир, вечен ќе биде заветот со нив. И ќе ги средам, ќе ги размножам и ќе ги поставам меѓу нив Моето светилиште засекогаш.

27 И кај нив ќе биде Моето живеалиште, па ќе бидам нивни Бог, а тие ќе бидат Мој народ.

28 И ќе познаат народите дека Јас сум Господ, Кој го осветува Израил, кога Моето светилиште ќе биде помеѓу нив засекогаш.”

Гоѓ е алајќа во Божји раце

38 И дојде слово Господово до мене:

2 „Сине човечки, сврти го лицето свое кон Гог во земјата Магог, кон кнезот на Рош, Мешех и Тувал, изречи пророштво против него.

3 И кажи им - вака вели Господ Бог: „Еве, Јас сум против тебе, Гог, кнезу на Рош, Мешех и Тувал.

4 Ќе те вратам и ќе ставам алка на твојата челюст; ќе те изведат тебе и сета твоја војска, коњите и коњаниците, сите храбри јунаци, многубројни борци, во оклопи и со штитови, сите вооружени со мечеви.

5 Персијците, Етиопјаните и жителите на Пут со нив, сите со штитови и со шлемови.

6 Гомер со сите чети, домот на Тогарма од северните предели, со сите свои чети, многу народи со тебе.

7 Готви се и приготви се - ти и сите твои чети собрани кај тебе и биди им водач.

8 По многу дни ти ќе бидеш посетен; во последните години ќе дојдеш во земја избавена од меч, собрана меѓу многу народи на израилските планини, кои беа долго време запустени, но сега жители-

24
34,24
Ер 23,5
Јн 10,16
Евр 13,20

25
Јн 12,34

27
Јн 1,14
14,23
2 Кор 6,16
Откр 21,3

28
2 Мојс
31,13
3 Мојс 20,8

38,1-39
,16
Откр 20,8

9 те нејзини ќе бидат повратени откај народите, и сите тие ќе живеат спокојно.

Ис 5,28
Ер 4,13

19 Па ќе се кренеш како бура, ќе тргнеш како црн облак за да ја покриеш земјата, ти и сите твои чети и многу народи со тебе.”

Лк 21,11
Откр 6,12
11,13

¹⁰ Така вели Господ Бог: „Во оној ден ќе ти дојдат на срцето мисли и ти ќе помислиш да направиш нешто лошо.

¹¹ И ќе речеш: „Ќе се кренам против неоградена земја, ќе појдам против мирните кои живеат безгрижно - сите тие живеат без сидови и кај нив нема ни резиња, ни порти,

¹² за да грабаш и да насобереш плен, да ставиш рака врз одново населените урнатини и врз народ собран откај народите, кои се занимаваа со добитокот и имотот свој, кој живее на папокот од земјата.”

¹³ Сева и Дедан и таршишките трговци со сите нивни млади лавови ќе ти речат: „Ти дојде да извршиш грабеж, ја собра твојата војска за да земеш плен, да земеш сребро и злато, да одземеш добиток и имот, да заграбиш голем плен.”

¹⁴ Затоа изречи пророштво, сине човечки, и кажи му на Гог - вака вели Господ Бог: „Па зар не ти е познато дека во оној ден народот Мој Израил ќе заживее во мир?”

¹⁵ И ќе тргнеш од твоето место, од северните предели, ти и многу народи со тебе, сите на коњи, голем собир и многубројна војска.

¹⁶ И ќе се кренеш против Мојот народ, против Израил, како црн облак, за да ја покриеш земјата: тоа сè ќе биде во последните дни, и Јас ќе те доведам во Мојата земја, та народите да Ме познаат кога ќе се појавам над тебе, Гог, Мојата светост пред очите нивни.”

¹⁷ Така вели Господ Бог: „Не си ли ти оној, за кого зборував во дамнешните дни преку Моите слуги, пророците израилски, кои пророкуваа тогаш дека Јас ќе те доведам против нив?”

Казна ѿрошиџ Гоѿ

¹⁸ „Во оној ден, кога ќе дојде Гог против израилската земја, вели Господ Бог, Мојот гнев ќе пламне во Мојата жарост.

¹⁹ И во Мојата ревност, во огнот на Моето негодување, Јас реков: навистина во оној ден ќе настане голем потрес во земјата израилска.

²⁰ И од лицето Мое ќе затреперат рибите морски и птиците небески, и сверовите полски и сè што се влече и лази по земјата, и сите луѓе што се наоѓаат на земјата; ќе се соборат планини, ќе попаѓаат карпи и сите сидови ќе паднат на земја.

²¹ И по сите Мои планини ќе повикам меч против него, вели Господ Бог; мечот на секој човек ќе биде против братот негов.

²² И ќе му судам преку помор и крвопроливање ќе излијам врз него и војските негови и врз многуте народи што се со него, силен дожд и град како камења, оган и сулфур.

²³ Ќе го покажам Моето величие и Мојата светост и ќе се појавам пред очите на многу народи - и тие ќе познаат дека Јас сум Господ.”

Пораз на Гоѿ

39 Ти, сине човечки, изречи пророштво против Гог и кажи - вака вели Господ Бог: „Еве, Јас сум против тебе, Гог, кнезу на Рош, Мешех и Тувал.

² Ќе те вратам и ќе те поведам, ќе те изведам од северните предели и ќе те доведам на планините израилски.

³ Ќе го исфрлам лакот од твојата лева рака и ќе ти ги исфрлам стрелите од твојата десна рака.

⁴ Ќе паднеш на израилските планини, ти и твоите полкови и народите што ќе бидат со тебе; ќе дозволам да те изедат секакви грабливи птици и сверови полски.

⁵ Ќе паднеш на откриено поле, зашто Јас го реков тоа, вели Господ Бог.

⁶ И ќе испратам оган врз земјата Магог и врз жителите на островите, кои живеат безгрижно, па ќе познаат дека Јас сум Господ.

⁷ Ќе го покажам Своето свето име меѓу Мојот народ Израил и нема веќе да дозволам во иднина да се сквернави името Мое свето, па ќе познаат народи-

20

Откр 8,8

22

Лк 21,11

Откр 8,7

14,10

20,9

23

Пс 9,15-16

39,6

Откр 20,9

9 те дека Јас сум Господ, Светецот Израилев.

17-20 ^{Откр 19,17-18} ^{Пс 45,9} ⁸ Ете, тоа ќе дојде и ќе се збидне, вели Господ Бог, тоа е денот, за кој ви зборував.

⁹ Тогаш жителите на градовите израилски ќе излезат, ќе запалат оган и ќе го изгорат оружјето, штитовите и заштитниците, лаковите и стрелите, боздоганите и копјата: седум години ќе ги горат.

¹⁰ И нема да носат дрва од полето, ниту пак ќе сечат од горите, туку ќе го горат само оружјето; ќе ги ограбат своите грабителите и ќе ги оберат своите обирачи, вели Господ Бог.

Крајош на Гоџ

¹¹ Во тој ден ќе му дадам на Гог место за гробница кај Израил во долината на патниците, источно од морето, и таа таму ќе ги задржува патниците: таму ќе го погребуваат Гог и сета негова војска, а ќе ја наречат Долината на Гоговиот народ.

¹² Домот Израилев ќе ги погребува седум месеци, за да ја очисти земјата.

¹³ И сиот народ од земјата ќе ги погребува, и за нив тој ден ќе биде знаменит, во кој Себе ќе се прославам, вели Господ Бог.

¹⁴ И ќе определат луѓе, кои постојано ќе го обиколуваат пределот и со помош на патниците да се погребуваат другите по лицето земјино, - за да ја очистат; по седум месеци тие ќе почнат да бараат.

¹⁵ И кога некој од оние, што ќе минуваат по земјата, ќе види човечка коска, ќе стави до неа знак, додека погребувачите не ја закопаат во Долината на Гоговиот народ.

¹⁶ Таму ќе има и град по име Хамона. Така ќе го очистат тие пределот."

¹⁷ А ти, пак, сине човечки, - така вели Господ - кажи им на сите видови птици и на сите ѕверови полски: соберете се и дојдете, побрзајте од сите краишта кон Мојава жртва, што Јас ќе ја заколам за вас, кон големата жртва на планините израилски, и ќе јадете месо и ќе пиете крв;

¹⁸ месо од силни мажи ќе јадете и ќе пиете крв од кнезови земни, од овни, од јагниња, од козли и од телиња - сите тие се згоени во Башан,

¹⁹ ќе јадете мрснотија до наситување и ќе пиете крв до опивање од Мојата жртва, што Јас ќе ја заколам за вас.

²⁰ И на Мојата трпеза ќе се наситите на коњи и коњаници, на мажи силни, на секаков вид воени лица, вели Господ Бог.

Обнова на Израил

²¹ Ќе ја покажам славата Своја меѓу народите и сите народи ќе го видат Мојот суд, што Јас ќе го извршам, и Мојата рака, што Јас ќе ја кренам врз нив.

²² И ќе разбере домот Израилев дека Јас сум Господ Бог нивни од денес и натаму.

²³ Ќе познаат народите дека домот Израилев беше преселен поради својата неправда; зашто тие постапија неверно пред Мене, Јас го сокрив од нив лицето Мое и ги предадов во рацете на непријателите нивни, и тие сите паднаа од меч.

²⁴ Поради нечистотиите нивни и поради гревовите нивни Јас го направив тоа со нив и го сокрив од нив лицето Мое.

²⁵ Затоа вака вели Господ Бог: сега ќе ги вратам плениците на Јаков, ќе се смилувам над сиот дом Израилев и ќе бидам љубоморен на Моето свето име.

²⁶ Па ќе го почувствуваат тие своето бесчестие и сите свои беззаконија што ги вршеа пред Мене, кога ќе живеат во земјата своја во мир, ќе заживеат спокојно, и нема никој да ги заплашува,

²⁷ кога ќе ги вратам откај народите и ги собирам од земјите на нивните непријатели и ја покажам во нив светоста Моја пред очите на многу народи.

²⁸ И ќе познаат дека Јас сум нивниот Господ Бог, Кој откако ги растури меѓу народите, одново ќе ги собирам во нивната земја и нема да оставам таму ниту еден од нив.

²⁹ И веќе нема да го сокривам лицето Своје од нив, затоа што ќе излеам Јас од Мојот дух на домот Израилев, вели Господ Бог.

40,1-44

Видение за идниот храм

,31

3 Цар 6-7

1

1,3

2

8,3

17,23

Мт 4,8

17,1

Откр 21,10

3

Зах 2,4

Откр 11,1

21,15

5

Откр

21,15-17

40 Во дваесет и петтата година по нашето прогонство, во почетокот на годината во десеттиот ден од месецот, во четиринаесеттата година по разурнувањето на градот, во овој ист ден беше раката Господова врз Мене и Тој ме поведе таму.

² Во виденијата Божји ме поведе Тој во земјата израилска и ме постави на многу висока планина, и на неа откај југ се гледаше нешто како изграден град.

³ Ме поведе таму, и, ете, еден маж, кој изгледаше како светол бакар, а во неговата рака леноно јаже и трска за мерење, и тој стоеше пред портите.

⁴ И ми рече тој маж: „Сине човечки, гледај со очите и слушај со ушите и сето ова земи го при срце, ова што ќе ти го покажам, бидејќи ти поради тоа и си доведен овде, за да ти го покажам тоа; за сè што ќе видиш, извести го домот Израилев.”

Источнаија ѿорѿа

⁵ И ете, имаше сид околу храмот, а во раката на тој човек трска за мерење од шест лакти, а лакот беше по лакот и дланка, и го измери тој храмот, една трска широчина и една трска височина.

⁶ Потоа отиде кај портите, кои беа поставени кон исток, се искачи по стапалата нивни и измери дека едниот праг од портата беше една трска широчина, а другиот праг пак една трска височина.

⁷ И секоја околна соба беше по една трска долга и по една трска широка, а меѓу собите имаше пет лакти и прагот на портите во тремот зад портите беше пак една трска.

⁸ Го измери тој тремот зад портите - пак една трска.

⁹ А тремот пред портите - осум лакти, и столбовите два лакта. Тој трем пред портите беше отстрана на храмот.

¹⁰ Собите од источната страна кај вратите беа три од едната страна и три од другата страна; една мерка имаа сите три и една мерка имаа столбовите од едната и од другата страна.

¹¹ Ги измери тој отворите на вратите - тие беа по десет лакти широки, а должината нивна - тринаесет лакти.

¹² Пред собите имаше од едната и од другата страна ограда од по еден лакот. Тие соби од едната страна имаа шест лакти и од другата страна - шест лакти.

¹³ Потоа ги измери тој вратите од стреата на едната соба до стреата на другата соба - дваесет и пет лакти широчина: врата спроти врата.

¹⁴ А и столбовите ги измери тој: шесет лакти, секој столб околу дворот и при вратите.

¹⁵ И од предната страна на влезот во вратите до предната страна на внатрешната врата - педесет лакти.

¹⁶ Решетчести прозорци имаше и во околните соби и кај столбовите нивни однатре кај вратите наоколу; исто така и во тремовите наоколу имаше прозорци од внатрешната страна, а на столбовите - палми.

Надворешниот двор

¹⁷ И ме одведе тој во надворешниот двор, и, ете, таму - соби, имаше направен под од плочи околу дворот. Триесет соби имаше на тој плочник.

¹⁸ И тој плочник беше откај страните на вратите, според должината на вратите, малку понизок.

¹⁹ И го измери тој по ширината од долните врати до надворешниот крај на внатрешноста во дворот: сто лакти - кон исток и кон север.

Севернаија ѿорѿа

²⁰ Ја измери исто така должината и ширината на вратите од надворешниот двор, свртени кон север;

²¹ и при нив околните соби, три од едната страна и три од другата; и столбовите нивни и продолженијата нивни имаа иста мерка како и првите врати - долги по педесет лакти, а широки по дваесет и пет лакти.

²² И прозорците нивни и продолженијата нивни и палмите нивни имаа иста мерка, како и вратите, свртени кон исток; а се влегуваше во нив по седум сте-

19

46,1

пеника и пред нив имаше уште и продолженија.

²³ И во внатрешниот двор, вратата спроти северните и источните врати; и ја измери тој должината од врата до врата - сто лакти.

Јужнаџа ѿорџа

²⁴ И ме поведе кон југ, а таму имаше јужна врата; и ги измери тој столбовите и продолженијата - имаа иста мерка.

²⁵ И прозорците во нив и во тремот им беа исто такви како оние прозорци: долги педесет лакти, а широки дваесет и пет лакти.

²⁶ Влезот до нив - седум степеника, и тремови имаше пред нив; и украси од палма на столбовите - еден од едната страна и друг од другата страна.

²⁷ И во внатрешниот двор имаше јужна врата; ја измери тој должината од врата до врата јужно - сто лакти.

Внаѿрешиноѿ двор и јужнаџа ѿорџа

²⁸ И ме поведе тој преку јужната врата во внатрешниот двор; ја измери јужната врата - иста мерка.

²⁹ И собите околни и столбовите нивни и тремовите нивни - иста мерка, а имаше и прозорци во нив и во тремовите нивни наоколу; сѐ во должина педесет лакти, а широчина - дваесет и пет лакти.

³⁰ Тремови имаше наоколу, со должина од дваесет и пет лакти и ширина од пет лакти.

³¹ Тремовите беа откај надворешниот двор, а палми имаше на столбовите нивни при искачувањето кон нив - осум стапки.

Внаѿрешиноѿ двор и источнаџа ѿорџа

³² Ме поведе тој преку источната врата во внатрешниот двор и мерката на таа врата беше со иста мерка,

³³ И собите отстрана, столбовите нивни и тремовите нивни имаа иста мерка; а и прозорци имаше кај нив и во тремовите нивни наоколу; должина - педесет лакти, а ширина дваесет и пет лакти.

³⁴ Тремовите нивни беа откај надворешниот двор, а на столбовите нивни имаше палми од едната и од другата страна; искачувањето кон нив - осум степеника.

35

44,4

38

3 Мојс 1,9

Внаѿрешиноѿ двор и севернаџа ѿорџа

³⁵ Потоа ме одведе пред северната врата, ја измери и таа имаше иста мерка.

³⁶ Нејзините соби од страна, столбовите нејзини, тремовите нејзини и прозорците во нив, беа наоколу; сето тоа имаше должина педесет лакти и ширина - дваесет и пет лакти.

³⁷ Тремовите беа откај надворешниот двор, а на столбовите нивни имаше палми - една од едната страна и друга од другата страна; искачувањето кон нив - осум степеника.

Градбиџе до севернаџа ѿорџа

³⁸ Имаше исто така соба со влез во неа при столбовите на вратата, таму се миеја жртвите за сепаленици.

³⁹ А во тремот пред вратите беа поставени две маси од едната страна и две од другата страна, за да се колат на нив жртвите за сепаленици и жртвите за грев и жртвите за вина.

⁴⁰ И однадвор, откај вратата при влезот, во отворот на северната врата, имаше две маси, и од другата страна до тремот покрај вратата имаше две маси.

⁴¹ Четири маси од едната страна и четири маси од другата страна, откај страната на вратите; вкупно осум маси, на кои се колат жртвите.

⁴² А имаше и четири маси за приготвување на сепалениците - од делкан камен, долги по еден ипол лакот и широки по еден ипол лакот, а високи еден лакот; врз нив се оставаат ножеви за колење на жртвите за сепаленици и на други жртви.

⁴³ И куки големи колку една дланка имаше закачени на сидовите од зградата наоколу, а на масите го ставаа жртвеното месо.

⁴⁴ Однадвор, кај внатрешната врата, имаше соби за пејачите; во внатрешни-

46 от двор откај северната врата, една свртена со лицето кон југ, а другата странична јужна врата, свртена со лицето кон север.

⁴⁵ И ми рече тој: оваа соба, што е свртена со лицето кон југ, е за свештениците што ќе бдеат на стража во храмот.

⁴⁶ А собата што е свртена со лицето кон север - за свештениците, што ќе бдеат на стража кај жртвеникот: тоа се синовите на Садок, кои единствени од синовите Левиеви можат да се приближуваат до Господ за да Му служат.

Внајтрешниот двор и зградата на храмот

⁴⁷ Го измери тој дворот: сто лакти долг и сто лакти широк, четириаголен, а пред храмот беше жртвеникот.

⁴⁸ И ме поведе во тремот на храмот, па ги измери столбовите на тремот: по пет лакти од едната страна и пет лакти од другата страна; вратите, пак, беа по три лакти широки, од едната страна и по три лакти од другата.

⁴⁹ Тремот беше долг дваесет лакти и широк единаесет, и искачувањето кон него десет степеника; имаше и потпори кај столбовите: една од едната страна и друга од другата страна.

Ојс на внајтрешноста на храмот

41 Потоа ме воведо во храмот и ги измери столбовите: по шест лакти широки од едната страна и по шест лакти широки од другата страна, колку што беше широка скинијата.

² Вратите беа широки по десет лакти, а страните на вратите по пет лакти од едната и по пет лакти од другата страна, а должината на храмот четириесет лакти, додека широчината му беше дваесет лакти.

³ И влезе внатре, па ги измери столбовите покрај вратите - по два лакта, и вратите - по шест лакти, додека широчината на вратата е седум лакти.

⁴ Го измери храмот - дваесет лакти надолж и дваесет лакти широк, па ми рече - тоа е Светињата над светињите.

Странични соби

⁵ Го измери сидот на храмот - шест лакти, а широчината на собите околу храмот - по четири лакти.

⁶ Странични соби имаше триесет и три, соба под соба: тие се наоѓаа во сидот, што беше околу храмот што беше врска со него, но не се допираа до сидовите на самиот храм.

⁷ И храмот сè повеќе се ширеше наоколу над станичните соби, зашто кругот негов се издигаше сè погоре и погоре наоколу, па затоа храмот беше многу поширок горе, зашто искачувањето од долниот кат сè до горниот, минуваше преку средниот.

⁸ И го видов врвот на храмот наоколу; неговите странични соби во својата основа имаа мерка - една трска; шест полни лакти.

⁹ Ширината на сидот од страничните соби, што се издаваа надвор - пет лакти, а по страничните соби на храмот постоеше слободен простор.

¹⁰ И меѓу собите имаше растојание - по дваесет лакти околу целиот храм.

¹¹ Вратите на страничните соби водеа во слободниот простор, една врата кон северната страна, а другата врата кон јужната страна; широчината на тој слободен простор беше пет лакти наоколу.

Зайадната сѣрана

¹² Зградата пред плоштадот од западната страна беше широка седумдесет лакти; сидот на таа зграда пет лакти широк наоколу, а долг беше деветнаесет лакти.

Димензиите на храмот

¹³ Го измери тој храмот - сто лакти должина, а плоштадот и одделенијата и страните нивни, исто така со должина од сто лакти.

¹⁴ И ширината на храмот откај предната страна на плоштадот кон исток - пак сто лакти.

¹⁵ Потоа ја измери должината на зградата пред плоштадот од задната страна со страничните одделенија од едната и од другата страна - по сто лакти, од вна-

41,5

3 Цар 6,5

7

3 Цар 6,6

153 Цар 6,
15-18

18 трешноста на храмот и тремовите на дворот.

3 Цар 6,29

19 *Детјален оѝис на храмоѝ*

1,10

22 ¹⁶ Праговите, прозорците решетчести и страничните соби наоколу, на сите три ката спроти праговите беа обложени со дрво од подот до прозорците; прозорците беа затворени.

2 Мојс 30,1

¹⁷ Од горниот дел на вратата како одвнатре на храмот така и однадвор и по целиот сид наоколу, одвнатре и однадвор, имаше фигури резбарени;

¹⁸ беа направени херувими и палми: палма меѓу двата херувима и кај секој херувим - по две лица.

¹⁹ Од едната страна кон палмата имаше свртено човечко лице, а од другата страна кон палмата - лице лавовско: така беше направено по целиот храм наоколу.

²⁰ Од подот до врвот на вратата имаше направено херувими и палми, а исто и по сидовите на храмот.

²¹ Во храмот имаше четириаголни доворотници, а и на светилиштето исто така доворотници слични какви што сум видел.

Дрвениот жрѝвеник

²² Жрѝвеникот беше дрвен - три лакти висок и два лакти долг; и аглите негови и подножјата негови и страните негови беа од дрво; па ми рече тој - тоа е трпезата што е пред Господ.

Враѝиѝе

²³ Во храмот и во светилиштето имаше по две врати.

²⁴ Вратите имаа по две крила; и двете крила беа подвижни - по две крила кај едната врата и по две крила кај другата врата;

²⁵ на тие врати беа направени херувими и палми, исто така изработени какви што беа по сидовите; а пред тремот однадвор имаше дрвен под.

²⁶ А решетчести прозорци и палми имаше од едната страна и од другата страна по страните на тремот и на околните храмови соби, а и по гредите.

Сѝоредни зѝради на храмоѝ

42,13

3 Мојс 2,
3-10
Мт 24,15

42 И ме изведе од надворешниот двор по северниот пат и ме доведе кај собите, што беа кон рамнината и кон зградата од север,

² до она место, кое кај северната врата е долго сто лакти, а широко педесет лакти.

³ Кон дваесетте лакти на внатрешниот двор и спроти плочникот, што е откај надворешниот двор, трем спроти трем на три ката.

⁴ А пред собите имаше ходник - десет лакти широк, а внатре по еден лакот; вратите негови беа свртени кон север.

⁵ Горните соби беа потесни, зашто тремовите одземаа од нив спротивно на долните соби од зградата, кои беа пошироки.

⁶ Собите беа на три ката, а немаше такви столбови какви што имаше во дворовите, затоа тие и се направени потесни, спротивно на долните и средните соби, почнувајќи од подот.

⁷ А надворешниот сид спрема тие соби од надворешниот двор, кој ја поврзува предната страна на собите, е долг педесет лакти;

⁸ зашто и собите на надворешниот двор имаат должина само педесет лакти, и така пред храмот - сто лакти.

⁹ А долу имаше ходник кон тие соби од источната страна, кога се доаѓа кај нив од надворешниот двор.

¹⁰ По ширината на сидот до дворот кон исток пред плоштадот и пред зградата имаше соби.

¹¹ А ходникот пред нив беше исто таков како и пред оние соби што се свртени кон север, со иста таква должина како и кај нив, и исто таква ширина; и сите излези нивни и изработката нивна и вратите нивни беа исто такви како и кај другите.

¹² Имаше исти врати какви што беа и кај собите од јужната страна; и за влез во нив имаше врати кај патеката, која водеше надолж по источниот сид.

¹³ И ми рече тој: северните соби и јужните соби, што се наоѓаат пред плоштадот, се свети соби, во кои

43,210,3-4.
18-19
11,22-23
Откр 1,15
18,1
21,11

свештениците, што Му се приближуваат на Господ, ги јадат најсветите жртви; само таму ги ставаат најсветите жртви и лебниот принос, жртвите за грев и жртвите за вина, зашто тоа е свето место.

¹⁴ Кога влегуваат таму свештениците, тие не треба да излезат од тоа свето место во надворешниот двор, сè додека таму не ги остават своите облеку, со кои служеле, зашто тие се свештени облеку; треба да облечат други облеку, и тогаш да излезат пред народот.

Димензии на ѝлацоѝ за храмоѝ

¹⁵ Кога го заврши тој мерењето на внатрешниот храм, ме изведе пред вратите, свртени кон исток, и почна да мери наоколу.

¹⁶ Ја измери источната страна со мерната трска, измери со неа - петстотини трски;

¹⁷ На северната страна со истата мерната трска измери вкупно петстотини трски.

¹⁸ На јужната страна со мерната трска измери исто така петстотини трски.

¹⁹ И кога се заврте спрема западната страна со мерната трска, измери исто така петстотини трски.

²⁰ Од сите четири страни тој го измери; околу него имаше сид долг петстотини трски и петстотини трски широк, за да го одделува светото место од не-светото.

Враќање на славаѝа Божја во храмоѝ

43 И ме доведе пред вратата, пред онаа врата што е кон исток.

² А таму, ете, славата на Израилевиот Бог доаѓаше од исток и гласот Негов беше како шум од многу води и земјата светна од славата Негова.

³ Тоа видение беше исто, какво што видов порано, исто такво како што видов, кога одев да ја соопштам погибелта на градот; тие виденија беа слични на виденијата што ги видов кај реката Ке-вар, и јас паднав ничкум.

⁴ А славата Господова влезе во храмот низ вратата, свртена кон исток.

⁵ Тогаш ме подигна духот и ме воведо во внатрешниот двор, а таму славата Господова беше го исполнила целиот храм.

⁶ И јас чув некој што ми зборуваше од храмот, а оној човек стоеше до мене,

⁷ и ми рече: „Сине човечки, ова е местото на Мојот престол и местото на стапките од Моите нозе, каде што ќе живеам вечно меѓу Израилевите синови; и домот Израилев нема повеќе да го осквернува Моето свето име, ниту тие, ниту пак царевите нивни, со блуд и со труповите на своите цареви по нивните идолски светилишта.

⁸ Тие го ставаа прагот свој до Мојот праг и доворотниците на вратите свои до доворотниците Мои, така што еден сид имаше меѓу Мене и нив, и го осквернуваа Моето свето име со гадотиите свои што ги вршеа, па затоа и ги сотрев во гневот Свој.

⁹ А сега, откако тие ќе го оддалечат од Мене својот блуд и труповите на своите цареви, Јас ќе живеам вечно меѓу нив.

¹⁰ Ти, пак, сине човечки, кажи му на домот Израилев за овој храм, нека се засрамат од своите гревови и да му ги измерат мерките.

¹¹ И ако се засрамат од сето она што го вршеле, покажи им го видот на храмот и местото негово, излезите негови и влезовите негови, сите негови украси и сите закони и напиши ги пред очите нивни, па да ги запомнат сите ликови негови и сите уредби негови и да постапуваат според нив.

¹² Ете, тоа е законот на храмот: пространството негово на врвот од планината наоколу е Светињата над светињите; тоа е законот на храмот.”

Жртвеникоѝ

¹³ И еве ги размерите на жртвеникот, ако се смета во лактови, а лакот овде е лакот и дланка: основата лакот, ширината, пак лакот, а појасот по сите краишта негови една педа; тоа е задната страна на жртвеникот.

¹⁴ Од основата, која поаѓа од земјата до долниот појас два лакта, а широк е

5

3,14

13-172 Мојс
27,1-8

18-272 Мојс
29,35-37

тој еден лакот; од малиот појас до големиот - четири лакти, а широк еден лакот.

¹⁵ Жртвеникот е висок четири лакти; а од жртвеникот се издигаат угоре четири рога.

¹⁶ Жртвеникот е долг дванаесет лакти и широк дванаесет лакти; четириаголен е од сите страни.

¹⁷ А подножјето негово е четиринаесет лакти долго и четиринаесет лакти широко од сите четири страни, а околу појасот негов половина лакот, додека основата негова - по лакот наоколу, стениците до него се од исток.

Освејување на жртвеникот

¹⁸ И ми рече тој - сине човечки, така вели Господ Бог: „Еве ги наредбите за жртвеникот, во оној ден кога ќе биде направен, за да се принесуваат врз него сепаленици и да се поросува врз него со крв.

¹⁹ На свештениците од коленото Левиево, од племето на Садок, кои се приближуваат до Мене за да Ми служат, вели Господ Бог, дај им по едно јуне од говедата за жртва за грев.

²⁰ Па земи ја крвта од него и попрскај ги четирите негови рога и четирите агли на подножјето и појасот околу, и така ќе го очистиш и осветиш.

²¹ Земи јунец како жртва за грев и изгори го на определеното место во Домот, надвор од светилиштето.

²² А на другиот ден принеси жртва за грев од стадото кози, козел без недостаток, и нека го исчистат жртвеникот така, како што го очистуваат со јунецот.

²³ Кога, пак, ќе го извршиш очистувањето, доведи од говедата и - јунец без недостаток, и од овчото стадо - овен без недостаток.

²⁴ И принеси ги пред лицето на Господ; свештениците, пак, нека фрлат врз нив сол и нека ги вознесат како сепаленица за Господ.

²⁵ Седум дена принесувај жртва за грев по еден козел дневно. Исто така да принесуваат жртва по јунец од стадото волови и по еден овен од стадото овци, без недостаток.

²⁶ Седум дена тие треба да го очистуваат жртвеникот и да го осветуваат, и да го полнат со рацете свои.

²⁷ Откако ќе се свршат тие дни, во осмиот ден, а и понатаму свештениците ќе ги принесуваат врз жртвеникот вашите сепаленици и благодарствени жртви; и Јас ќе бидам милостив кон вас, вели Господ Бог.”

Намената на источниот врат

44 Потоа ме поведе назад, кај надворешната врата на светилиштето, свртена кон исток, а таа беше затворена.

² И ми рече Господ: оваа врата ќе биде затворена, не смее да се отвора и ни еден човек нема да влезе низ неа, зашто Господ Бог Израилев влегува низ неа и таа ќе биде затворена.

³ Таа е за кнезот, само за кнезот, затоа што е кнез и ќе седне до неа за да јаде леб пред Господ: ќе влезе преку тремот на таа врата и преку неа ќе излезе.

⁴ Потоа ме одведе низ северната врата пред лицето на храмот и видов, а тоа славата Господова го исполнуваше домот Господов, и паднав ничкум.

⁵ И ми рече Господ: сине човечки, земи го при срце сево ова, гледај со очите свои и слушај го со ушите свои сето она, што ќе ти го кажам за сите наредби во домот Господов и за сите негови закони: пази добро за влезот на храмот и за сите излези од светилиштето.

⁶ И кажи му на отстапничкиот дом Израилев - вака вели Господ Бог: „Доме Израилев, престанете да ги вршите сите ваши гадотии,

⁷ да ги воведувате синовите на туѓинка, необрезани по срце и необрезани по плот, за да бидат во Моето светилиште и да го осквернуваат Мојот храм, да го поднесуваат Мојот леб, мрснотија и крв и да го растурат Мојот завет со вашите секакви гадотии.

⁸ Вие не стоевте на стража пред моите светињи, а ги поставувавте нив како стражари место себе во Моето светилиште.

44,443,3-5
2 Мојс

40,34

3 Цар 8,10

17-18

2 Мојс
28,5,39-43
3 Мојс 16,4

⁹ Така вели Господ Бог: ниеден син на туѓинка, необрезан по срце и необрезан по плот, не смее да влегува во Моето светилиште, дури и оној син на туѓинка, која живее меѓу синовите Израилеви.

¹⁰ Исто така и левитите, кои се оддалечија од Мене во времето на Израилевото отстапништво, откако Ме оставија, блудствуваа со идоите свои, исто така тие ќе претрпат казна за гревовите свои.

¹¹ Тие ќе служат во светилиштето Мое како стража пред вратата на храмот и како прислужници на храмот; тие ќе колат за луѓето сепаленици и други жртви; ќе стојат пред нив за да им служат.

¹² А заради она што им служеа пред нивните идоли и за домот на Израил беа соблазан за нечестие, Јас ја кренав раката Своја врз нив, вели Господ Бог, и тие ќе претрпат казна за гревот свој;

¹³ тие нема да се приближуваат до Мене за да служат како свештеници пред Мене и да пристапуваат до сите Мои светињи, до Светињата над светињите, но ќе го носат врз себе срамот свој и гадотиите свои, што ги врше-ле.

¹⁴ Ќе ги направам чувари на храмот за сите негови служби и за сè, што ќе се одвива во него.

За свештениците

¹⁵ А свештениците од коленото Леви-ево, синовите на Садок, кои постојано пазеа на Моето светилиште, кога синовите Израилеви отстапија од Мене, ќе се приближуваат до Мене за да Ми служат и ќе се задржуваат пред лицето Мое, за да Ми принесуваат мрснина и крв, вели Господ Бог.

¹⁶ Тие ќе влегуваат во Моето светилиште и ќе се приближуваат до Мојата трпеза, за да ми служат и да бидат стража Моја.

¹⁷ Кога ќе дојдат до вратата на внатрешниот двор, тогаш ќе се облечат во ленени облека, а волнени не смее да има во нив за сето време на службата, до вратите на внатрешниот двор и внатрешноста на храмот.

¹⁸ Превезите на главите нивни треба да бидат исто така ленени; а и долната облека на бедрата нивни исто така лена; тие не смеат да се опашуваат со ништо, од што би се потеле.

¹⁹ А кога ќе треба да излезат во надворешниот двор, во надворешниот двор пред народот, тогаш ќе треба да ги соблечат облеките свои, со кои служеле, и да ги остават во свештените соби и да облечат други облека, а со свештените облека да не се допираат до народот.

²⁰ И главата своја не смеат да ја бричат ниту косата да ја пуштаат, туку да ја стрижат главата своја.

²¹ Ниеден свештеник да не пие вино, кога ќе влегува во внатрешниот двор.

²² Ниту вдовица, ни пак разведена жена од маж не смее тој да зема за жена, туку само девојка од племето на домот Израилев, и вдовица од свештеник.

²³ Тие треба да го учат Мојот народ да разликува свештено од несвештено и да им објаснуваат што е нечисто, а што е чисто.

²⁴ Во расправиите на судовите треба да присуствуваат и според Моите наредби да судат и да пазат на Моите закони и на наредбите Мои за сите Мои празници и свето да пазат на Моите саботи.

²⁵ До мртов човек никој да не се доближува, за да не стане нечист, само заради татко и мајка, заради син и ќерка, брат и сестра што не се женеле можат да се осквернат.

²⁶ На таков, откако ќе се очисти, треба да се избројат уште седум дена.

²⁷ И во оној ден, кога ќе треба да пристапи до светињата во внатрешниот двор, за да служи пред светињата, тој треба да принесе жртва за грев, вели Господ Бог.

²⁸ А што се однесува до делот нивни, Јас сум нивниот дел. И сопственост во Израил не давајте им: Јас сум нивната сопственост.

²⁹ Тие ќе јадат од лебниот принос, од жртвата за грев и од жртвата за вина: и сè што е ветено во Израил, ним им припаѓа.

³⁰ И првините од сите ваши плодови и од секој ваш род како принос, какви и

19

3 Мојс
16,23

20

3 Мојс 21,5

21

3 Мојс 10,9

22

3 Мојс
21,7,13-14

23

22,26

25

3 Мојс
21,1-4

28

4 Мојс
18,20

29-30

4 Мојс
18,8-19

31 да биле вашите приноси, им припаѓаат на свештениците; и првините од брашното давајте му го на свештеникот за да има благослов во вашите домови.

45,3 ^{48,8} ³¹ Свештениците не смеат да јадат никаква мрша и ништо раскинато од свер, па било тоа птица или добиток.”

Ер 22,17

Божји дел од земјата

45 Кога со ждрепка ќе ја делите земјата на делови, одделете свет дел за Господ - дваесет и пет илјади лакти во должина и десет илјади лакти во ширина; тоа место да биде свето како целина наоколу.

² Од него до светилиштето да има четириаголник, по петстотини лакти наоколу и околу него, со ширинка од педесет лакти.

³ Според таа мерка измери дваесет и пет илјади трски надолж и десет илјади трски по ширината, каде што ќе се наоѓа светилиштето, Светињата над светињите.

⁴ Тој дел од светата земја ќе им припаѓа на свештениците, служители на светилиштето, кои ќе пристапуваат да Му служат на Господ; тоа место ќе биде место за куќи и светиња за светилиштето.

⁵ Дваесет и пет илјади трски по должина и десет илјади трски по ширина, ќе им припаѓа на левитите, служители на храмот, како нивно владение, каде што ќе живеат.

⁶ Дајте му и на градот владение од пет илјади трски нашир и дваесет и пет илјади трски по должина, спроти светото место, определено за Господ; тоа ќе му припаѓа на сиот дом Израилев.

Земја за кнезот

⁷ И за кнезот определете дел од една-та и од другата страна, до светото место, определено за Господ, како и до владението на градот, кон запад од западната страна и кон исток од источната страна, во должина еднаква со еден од оние делови од западниот до источниот крај.

⁸ Тоа ќе биде негова земја, негово владение во Израил, така што во иднина

кнезовите Мои да не го угнетуваат народот Мој, и земјата да ја раздаваат на домот Израилев според колената негови.

Уредби за кнезовите

⁹ Така вели Господ Бог: кнезови израилски, доста беше ова, оставете ги насилиствата и принудувањата, а вршете закон и правда; престанете да го изгонувате народот Мој од владенијата негови, вели Господ Бог.

¹⁰ Имајте иста мерка: вистинска ефа и вистински бат.

¹¹ Ефата и батот треба да бидат еднакви, така што батот да содржи една десетина хомер, а и ефата една десетина хомер; мерката нивна треба да се определува според хомерот.

¹² Во еден шекел треба да се содржат дваесет гери; а дваесет шекели, дваесет и пет шекели и петнаесет шекели треба да ви претставуваат една мина.

¹³ Ете, тоа е данокот што ќе му го давате на кнезот: шести дел од ефа по секој хомер пченица и шести дел од ефа по секој хомер јачмен;

¹⁴ а мерката за маслото: една десетина бат од секој кор, (корот, како и хомерот изнесува десет бата);

¹⁵ по една овца на стадо од двесте овци, од богатото пасиште на Израил; сето тоа ќе биде дар за лебен принос, за сепаленица и за благодарствена жртва, поради нивното очистување, вели Господ Бог.

¹⁶ Сиот народ од земјата должен е да го дава тој принос за кнезот во Израил.

¹⁷ А кнезот е должен да принесува сепаленици и лебен принос, прелив на празници, во новомесечијата и во саботите за време на сите прослави во домот Израилев; тој ќе треба да принесува жртви за грев и лебен принос, сепаленици и благодарствени жртви за очистување на домот Израилев.

За празниците

¹⁸ Така вели Господ Бог: во првиот месец, на првиот ден од месецот, земи од стадото волови јунец без недостаток и очисти го светилиштето.

10

3 Мојс
19,36

18-25

2 Мојс
12,1-20
3 Мојс
23,33-43

22 ³ Мојс 4,14 ¹⁹ Свештеникот нека земе крв од таа жртва за грев и со неа нека ги пороси доворотниците на храмот и рамнинката на жртвеникот на четирите агли, а и доворотниците на внатрешниот двор.

46,3-4 ⁴ Мојс 28,9-10 ²⁰ Тоа исто направи го и во седмиот ден од месецот за оние кои намерно и од незнаење грешат, па така очисти го храмот.

²¹ На четиринаесеттиот ден од првиот месец треба да празнуваш Пасха, седмодневен празник кога ќе се јадат бесквасни лебови.

²² Во тој ден кнезот ќе принесе за себе и за сиот народ во земјата жртва - еден јунец за грев.

²³ И во тие седум дена на празникот тој ќе Му принесува на Господ сепаленица секој ден, по седум јунци и по седум овни без недостаток, а и жртва за грев секој ден - по еден козел од стадото кози.

²⁴ Лебен принос ќе принесува по ефа на јунец и по ефа на овен, и масло по хин од ефа.

²⁵ Во седмиот месец, на петнаесеттиот ден од месецот, на празникот, во текот на седумте дена тој треба да принесува исто таква жртва за грев, таква сепаленица, и толку лебен принос и толку масло.

За кнезот и празниците

46 Така вели Господ Бог: „Вратата на внатрешниот двор, свртена кон исток, треба да биде затворена во текот на шесте работни денови, а во саботниот ден да биде отворена, но и во деновите на новомесечијата треба да биде отворена.

² Кнезот ќе мине низ надворешниот трем до вратата и ќе застане кај доворотниците на таа врата; свештениците ќе ја извршуваат неговата сепаленица и неговата благодарствена жртва; и тој пред прагот на вратата ќе Му се покло- ни на Господ и ќе излезе, а вратата ќе остане отворена до вечерта.

³ И народот од таа земја ќе се покло- ни пред Господ, пред влезот на вратата, во саботите и во новомесечијата.

⁴ Сепаленицата, која кнезот ќе Му ја принесува на Господ во саботен ден,

треба да се состои од шест јагниња без недостаток и овен без недостаток;

⁵ лебниот принос ќе биде ефа на овен, а лебниот принос за јагнињата колку што ќе му даде раката, како и масло - еден хин на ефа.

⁶ Во денот, пак, на новомесечие, тој ќе принесува по еден јунец без недостаток од стадото волови, а и по шест јагниња и по еден овен без недостаток,

⁷ Лебниот принос ќе се состои од ефа на јунец и ефа на овен, додека за јагнињата колку што раката ќе му даде, како и масло по еден хин на ефа.

⁸ И кога доаѓа кнезот, тој треба да влегува низ тремот од таа врата, и по истиот пат да излегува.

⁹ А кога доаѓа народот од таа земја пред лицето на Господ во празнични денови, оној што ќе влегува низ северната врата за поклон, ќе треба да излезе низ јужната врата, додека оној што ќе влезе низ јужната врата, тој ќе треба да излезе низ северната врата: тој не треба да излегува низ истата врата низ која влегол, туку низ спротивната врата.

¹⁰ И кнезот треба да се наоѓа меѓу нив; кога ќе влегуваат тие, и тој влегува, и кога ќе излегуваат тие, излегува и тој.

¹¹ И во празничните денови и за време прославите за лебен принос треба да има по ефа на јунец и по ефа на овен, а за јагнињата колку што раката ќе му даде, како и масло - по хин на ефа.

¹² Ако, пак, кнезот по своја волја побара да принесе сепаленица или благодарствена жртва на Господ, тогаш нему ќе му се отвори вратата, свртена кон исток, и тој ќе ја принесе својата сепаленица и својата благодарствена жртва, онака како што се извршува во саботен ден, и потоа тој ќе излезе, но по неговото излегување, вратата ќе се затвори.

Секојдневниите жртви

¹³ Секој ден принесувај Му на Господ сепаленица по едно јагне без недостаток, принесувај го изутрина.

¹⁴ И лебен принос додавај кон него секое утро - по една шестина од ефа и по една третина од хин масло, за да се пок-

5-6

⁴ Мојс 28,11-15

17 васи брашното; тоа е вечна наредба за лебниот принос на Господ, засекогаш.

³ Мојс
25,2-7,10

18 Постојано, секое утро, да се принесува за сепаленица по едно јагне, лебен принос и масло.

³ Цар 21

Кнезоѝ и земјаѝа

¹⁶ Така вели Господ Бог: ако кнезот на неког од синовите свои му даде дар, тој дар треба да му е во наследство и на синовите негови; тоа нивно владение треба да биде наследствено.

¹⁷ Ако, пак, од наследственото свое му даде дар на неког од слугите свои, тој подарок ќе му припаѓа само до ослободувањето негово, а потоа тој ќе му се врати на кнезот. Само на неговите синови треба да остане наследството негово.

¹⁸ Но кнезот нема право да зема од наследствениот дел на народот, гонејќи ги луѓето од нивните владенија; само од своето владение тој може да дава на децата свои, та никој од народот Мој да не биде изгонет од неговото владение.”

Кујниѝе во храмоѝ

¹⁹ И ме доведе тој до ходникот, што се наоѓаше откај вратите, во светите соби за свештениците, свртени кон север, а таму, ете, имаше едно место во дното кон запад.

²⁰ И ми рече: „Ова е местото каде што свештениците треба да ја варат жртвата за вина и жртвата за грев, каде што треба да го печат лебниот принос, не изнесувајќи го во надворешниот двор, за осветување на народот.”

²¹ Па ме изведе во надворешниот двор и ме проведе по четирите агли на дворот, и, ете, - кај секој дворен агол имаше пак двор.

²² Во сите четири дворни агли имаше покриени дворови, по четириесет лакти во должина и по триесет лакти во ширина, сите четири имаа иста мерка.

²³ Насекаде околу четирите дворови имаше сидови, а кај сидовите беа направени огништа наоколу.

²⁴ И ми рече: ете, тоа се готварници, во кои служителите во храмот ги варат народните жртви.

Вода иѝѝо иѝѝечува од храмоѝ

47 Потоа ме врати кај вратата на храмот, а ете, таму, под прагот на храмот течеше вода кон исток, бидејќи храмот беше свртен кон исток, и водата течеше од под десната страна на храмот, јужно од жртвеникот.

² Ме изведе низ северната врата и одна двор ме поведе кон надворешната врата, по патот, свртен кон исток, каде што водата течеше од десната страна.

³ Кога тој човек појде кон исток, во раката држеше јаже; тогаш тој измери илјада лакти и ме поведе преку водата; водата беше длабока до глуждовите.

⁴ Потоа измери уште илјада лакти и пак ме преведе преку водата; водата беше длабока до колена. Измери уште илјада лакти и ме преведе преку водата; водата беше длабока до појасот.

⁵ И пак измери уште илјада лакти, а таму веќе имаше река, преку која јас не можев да мидам, бидејќи водата беше толку висока што требаше да пливам, зашто таа река не можеше да се прегаци.

⁶ Па ми рече: „Виде ли, сине човечки?” Потоа ме поведе назад кон брегот на реката.

⁷ А кога се вратив назад, таму, пак, на бреговите од едната и од другата страна имаше многу дрвја.

⁸ И ми рече: „Оваа вода тече кон источниот дел на земјата, се спушта во Арава и потоа ќе се влива во морето; и водите на реката ќе бидат здрави.

⁹ И секое живо суштество што ќе се движи таму, каде што се вливаат двете струи, ќе биде здраво; и риби ќе има таму многу, зашто таа вода ќе се влива таму; и водите на морето ќе станат здрави, и каде што ќе се влива таа река, таму сè ќе биде живо.

¹⁰ И до него ќе стојат рибари од Ен-Геди до Ен-Еглаим, ќе фрлаат мрежи. Ќе има секаков вид риба, како и во Големото Море, и ќе има многу, многу риба.

¹¹ Мочуриштата и барите негови, нема да станат здрави, тие ќе бидат оставени за сол.

47,1

Ер 2,13
Јоил 4,18
Зах 13,1
14,8
Откр 22,1

5

Ис 11,9

9

Јн 4,14
7,37-38

10

Мт 4,19
13,47
Лк 5,5-6
Јн 21,6

12

Ер 17,8
Пс 1,3
Откр 22,2

13-22

4 Мојс
34,1-13

22-23

Дела 11,18
15,14
Ефес 2,
12-14
Кол 3,11

¹² По бреговите на реката од едната и од другата страна ќе растат секакви дрвја, што ќе даваат храна; лисјата нивни нема да свенуваат и плодовите нивни нема да завршуваат; секој месец ќе зреат нови, зашто водата од светилиштето тече за нив; плодовите нивни ќе служат како храна, а лисјата нивни - за лек.”

Меѓиите на земјата

¹³ Вака вели Господ Бог: „Еве ја рас-пределбата, според која вие ќе треба да ја разделите земјата во наследство помеѓу дванаесетте Израилеви колена - на Јосифовите два дела.

¹⁴ Па наследете ја, како едниот, така и другиот; зашто Јас, кога ја крнав раката, се заколнав дека ќе им ја дадам на татковците ваши, и таа земја ќе ви биде наследство.

¹⁵ А еве ја границата на земјата: од север, почнувајќи од Големото Море, преку Хетлон до Хамат, по патот за Цедад,

¹⁶ Берот, Сивраим, што се наоѓа меѓу областа на Дамаск, и Хамат, Хацер-Тикон, кој се наоѓа на Хауранската граница.

¹⁷ И границата од морето ќе биде до Хацер-Енан, границата со Дамаск и понатаму на север сè до областа Хамат: тоа ќе биде северниот крај.

¹⁸ Од источната страна повлечете црта меѓу Хауран и Дамаск, меѓу Галаад и земјата израилска, по реката Јордан сè до морето источно: тоа е источната граница.

¹⁹ А од јужната граница кон југ од Тамара до водата на Мерица во Кадис, сè по должината на потокот до Големото Море: тоа е јужната граница.

²⁰ Западната граница ќе биде Големото Море, од југ до местото спроти Емат: тоа е западната граница.

²¹ Разделете си ја таа земја на делови според Израилевите колена.

²² А разделете ја со ждрепка како наследство свое и наследство на придојдени, што живеат кај вас, и кои родиле деца кај вас, па и тие нека се сметаат како домородци, и да имаат дел од наследството меѓу колената Израилеви.

²³ Кај чие колено живее доселеник, кај него дајте му и негово наследство”, вели Господ Бог.

Поделба на земјата меѓу дванаесетте племиња

48,8

45,3

48 А ова се имињата на племињата. На север, по патот што води од Хетлон за Хамат и Хацер-Енан, на меѓата меѓу Дамаск и Хамат, сето тоа од исток па сè до морето е еден дел за Дан.

² А од границата на Дан, од север па до запад, тоа е еден дел за Асир.

³ Од границата, пак, на Асир, од источниот крај па до западниот, тоа е еден дел за Нефталим.

⁴ До границата на Нефталим, од источниот крај па сè до западниот, тоа е еден дел за Манасија.

⁵ До границата на Манасија, од исток до запад, тоа е еден дел за Ефрем.

⁶ До границата на Ефрем, од источниот крај па сè до западниот, тоа е еден дел за Рувим.

⁷ До границата на Рувим, од исток до запад, тоа е еден дел за Јуда.

Посебен дел на средината

⁸ А до границата на Јуда, од исток до запад, е свештениот дел, широк дваесет и пет илјади лакти и долг колку што се и другите делови, од исток па сè до запад. Во средината негова нека биде светилиштето.

⁹ Делот што е посветен за Господ ќе биде долг дваесет и пет илјади лакти, а широк десет илјади.

¹⁰ И тој свештен дел треба да им припаѓа на свештениците, кој е од северната страна долг дваесет и пет илјади лакти, а откај морето - широк десет илјади, и откај исток - широк десет илјади, а откај југ долг ќе биде дваесет и пет илјади, додека спроти него нека биде поставено светилиштето на Господ.

¹¹ Дајте им го тоа на свештениците од синовите на Садок, што Ми служеа верно, кога отстапуваа синовите Израилеви, но тие не отстапија од Мене, како што отстапија другите левити.

¹² Ним ќе им припадне тој дел од светата земја, Светињата над светињите во пределот на левитите.

¹³ И левитите ќе добијат во свештеничкиот дел дваесет и пет илјади лакти надолж и десет илјади нашир; целата должина ќе е дваесет и пет илјади лакти, и ширина десет илјади.

143 Мојс
25,32-34

¹⁴ Од тој дел тие не можат ни да продаваат, ниту да сменуваат; и првините од земјата не можат да ги пренесуваат на други, зашто тоа е светиња Господова.

16.20

Откр 21,16

2134,24
45,7

¹⁵ А другите пет илјади лакти во ширина од дваесет и пет илјади и во должина - пет илјади, ќе се определат за општа употреба на градот, за населби и за предградија; градот ќе биде во средината.

¹⁶ А еве ги мерките - од северната страна четири илјади и петстотини лакти, од јужната четири илјади и петстотини, од источната четири илјади и петстотини и од западната страна - четири илјади и петстотини.

¹⁷ Предградието, пак, на градот ќе биде двесте и педесет лакти од север, двесте и педесет од исток, двесте и педесет од југ и двесте и педесет од запад.

¹⁸ А она што ќе преостане од должината спроти свештениот дел - десет илјади спрема исток и десет илјади спрема запад, спроти свештениот дел, ќе биде земја, чии производи ќе служат за исхрана на службениците во градот.

¹⁹ Во градот ќе можат да работат работници од сите Израилеви племиња.

²⁰ Одвоениот дел од дваесет и пет илјади лакти во должина и дваесет илјади во ширина, четириаголен, определете го како свештен дел, вклучувајќи ги во него и владенијата на градот.

²¹ А сè што ќе остане, да биде за кнезот. Како откај свештениот дел, така исто и откај владенијата на градот, спроти дваесет и петте илјади лакти до источната граница, на делот, и на запад спроти дваесет и петте илјади лакти на западната граница, сразмерно со сите делови е делот на кнезот, така што свештениот дел и светилиштето да бидат во средината негова.

²² А она што ќе остане од левитските владенија и од владенијата на градот во средината, ќе му припадне исто така на

кнезот: меѓу границата на Јуда и меѓу границата на Венијамин.

Земјиштите за другиите племиња

²³ Остатокот, пак, од колената, од источниот крај до западниот - е еден дел за Венијамин.

²⁴ До границата на Венијамин, од исток до запад, ќе биде еден дел за Симеон.

²⁵ До границата на Симеон, од исток па до запад, тоа ќе биде еден дел за Исахар.

²⁶ До границата на Исахар, од источниот крај па до западниот, ќе е еден дел за Завулон.

²⁷ До границата на Завулон, од исток па до запад, еден дел за Гад.

²⁸ А до границата на Гад, од јужната страна, се протега јужниот крај од Тамара до водите на Мерива во Кадис, по должината на потокот сè до Големото Море.

²⁹ Ете, тоа е земјата што со ждрепка ќе ја разделите меѓу Израилевите племиња, и тоа се деловите, вели Господ Бог.

Ерусалимскиите йорџи

³⁰ А ова се излезите на градот: од северната страна - четири илјади и петстотини мерки,

³¹ и портите на градот се именувани со имињата на племињата Израилеви: од северната страна три порти - Рувинова, Јудина, Левијева.

³² И од источната страна - четири илјади и петстотини лакти, со три порти - Јосифова, Венијамина, Данова.

³³ И од јужната страна - четири илјади и петстотини лакти, со три порти: Симеонова, Исахарова и Завулонова.

³⁴ Од страната на морето, пак, - четири илјади и петстотини мерки, и три порти: Гадова, Асирова и Нефталимова.

³⁵ А обемот наоколу ќе изнесува осумнаесет илјади лакти. И градот од тој ден ќе се именува: „Господ е таму”.

30-34Откр
21,12-13**35**Ис 12,6
Ер 23,6
Јоил 4,21
Зах 8,3
Откр 3,12
21,3
22,3

ДАНИИЛ

Вовед

Уишѝе во својатѝа младосѝи Даниил бил заробен од Вавилонциѝе при ѝадоѝи на Ерусалим и одведен во ройсѝиво. Книжѝатѝа на пророкоѝи Даниил може да се ѝодела на два дела.

Во ѝрвиоѝи дел (1–6 глѝава) се оѝишуваатѝ доживувањѝатѝа на младѝиѝе Јудејѝи, оѝкако зазеле видни месѝиѝа во вавилонскаѝиѝа власѝи. Оѝишѝана е нивнаѝиѝа верносѝи кон Госѝод, дури и ѝо цена на загрозување на нивниоѝи живоѝи. Овој дел завршува со извешѝиѝај за ѝозиѝиѝаѝиѝа на Даниил во Мидиско-Персискоѝиѝа царсѝиво, кое ѝреѝходно гѝи ѝоразило Вавилонциѝе.

Во вѝториоѝи дел (7–12 глѝава) Даниил оѝишува неколку видениѝа шѝиѝо ѝиѝој гѝи имал и објаснувањеѝиѝо за нив дадено од ангелиѝе.

Книжѝатѝа, меѓу другоѝиѝо, има за цел да ѝокаже дека Госѝод гѝи конѝиролира случкиѝе низ исѝториѝаѝиѝа; дека се гѝрижи и за ѝоединѝиѝе, кога ѝиѝе Му се верни и дека еден ден ќе восѝосѝиѝаѝиѝа целосна ѝравда во свеѝиоѝиѝа и ѝобеда на Неговиоѝиѝа верен народ.

1,1

Учењѝеѝо Данилово

Ер 27,19-20
4 Цар 24,
1-2
24,13
2 Лет 36,
5-7

1 Во третата година од царувањето на јудејскиот цар Јоаким се крена вавилонскиот цар Навуходоносор против Ерусалим и го опседна.

3

Ис 39,7
4 Цар
20,18

2 И го предаде Господ во раката негова јудејскиот цар Јоакима и дел од сатовите на домот Божји, и тој ги испрати во земјата Сенаар¹, во домот на својот бог, и ги внесоа тие садови во ризницата на својот бог.

4

1 Мојс 39,6
Езд 4,7

3 И му рече царот на Ашпеназ, началникот на дворјаните, да му доведе од синовите Израилеви, од царски и кнежевски род,

5

4 Цар
25,29-30

4 момчињѝа кои немаа никаков телесен недостаток, лични за гледање и способни за секаква наука, добро воспитани, бистри, што ќе одговараат за служење во царските палати, и да ги научи халдејски јазик.

5 И определи царот секојдневна храна од царската трпеза и вино што сам го пиеше, па заповеда да ги одгледуваат три години, а потоа да се појават пред царот.

6 Меѓу нив беа од Јудините синови Даниил, Ананија, Мисаил и Азарија.

¹ 1,2. Вавилонија, Јужна Месопотамија.

7 Тогаш началникот на дворјаните им ги смени имињѝата: Даниил го нарече Валтазар, Ананија - Седрах, Мисаил - Мисах и Азарија - Авденаго.

8 Даниил науми да не се осквернува со јадењето од царската трпеза и од виното што го пиеше царот, па затоа го замоли началникот на дворјаните да не го принудува да се осквернува.

9 Бог му даде на Даниил милост и благонаклоност кај началникот на дворјаните.

10 И така, началникот на дворјаните му рече на Даниил: „Се плашам од својот господар, царот, кој лично ја определи храната и пиењето; ако ги види вашите лица послаби, отколку што се кај момчињѝата, вашите врсници, вие ќе го доведете во опасност мојот живот пред царот.”

11 Тогаш Даниил му рече на чуварот, кого го беше поставил над Даниил, Ананија, Мисаил и Азарија началникот на дворјаните:

12 „Обиди се со слугите свои - десет дни нека ни даваат зеленчук како храна и вода како пиене;

7

2,26

8

Ез 4,13-14
Јудита 10,5
12,2
Тов 1,11-12
2 Мак 5,27
6,18-7,42

9

1 Мојс
39,21

12

Откр 2,10

14 ^{Откр 2,10} ¹³ а потоа нека се јават пред тебе на-
шите лица и лицата на оние момчиња

15 ^{2 Мојс 23,25} што се хранат од царската трпеза, па
потоа постапувај со слугите свои, како
што ќе мислиш да е добро.”

17 ^{2,23} ^{Јов 12,13} ^{Кол 1,9} Тој ги послуша во тоа и направи
таков обид со нив десет дена.

20 ^{1 Мојс 41,8} ^{Ест 2,15} По десетте дена лицата нивни из-
гледаа поубави, а и телесно беа попол-
ни од сите оние момчиња, што се хра-
неа со царските јадења.

21 ^{6,9} ^{10,1} ^{Езд 1,1} ^{2 Лет 36,22} Оттогаш чуварот им даваше зелен-
чук, наместо царската храна.

21 ¹⁷ И им дарува Бог на четирите мом-
чиња знаење и разбирање на секаква
книга и мудрост, а на Даниил му подари
уште да толкува и секакви виденија и
соништа.

2,1 ^{4,6} ^{6,19} ^{1 Мојс 41,8} ^{2 Мојс 7,11} ^{Ис 19,3} ^{44,25} ^{Ер 27,9} Откако завршија деновите, кога ца-
рот беше заповедал да ги претстават,
началникот на дворјаните ги претстави
пред Навуходоносор.

4 ^{Езд 4,7} ^{Неем 2,3} Царот зборуваше со нив и од сите
момчиња не се најде ниту едно како
што беа Даниил, Ананија, Мисаил и
Азарија, и потоа тие почнаа да служат
пред царот.

²⁰ И во сè, за што се бараше мудрост
и разбирање, и за што и да ги прашаше
царот, ги најде за десетпати подобри од
сите гатачи и гледачи, колку што ги
имаше во целото негово царство.

²¹ И остана таму Даниил до првата го-
дина на царот Кир.

Даниил го толкува сонот на Навуходоносор

2 Во втората година од царувањето
своје Навуходоносор сони сон, од
кој духот му се вознемири и не можеше
да спие.

² Па заповеда царот да ги повикаат
гатачите и гледачите, маѓесниците и
волшебниците за да му го протолкуваат
сонот. Тие дојдоа и застаана пред царот.

³ И им рече царот: „Сонив сон и духот
ми се вознемири - сакам да знам што
значи тој сон.”

⁴ Тогаш Халдејците му рекоа на ца-
рот на арамејски јазик: „Царе, да си
жив довека, кажи им го на слугите сво-

јот сон и ние ќе ти објасниме што значи
тој.”

⁵ Одговори царот и им рече на Хал-
дејците: „Сонот го забораив; ако не ми
го кажете сонот и што означува тој, ќе
бидете исечени на парчиња, и куќите
ваши ќе биде претворени во урнатини;

⁶ ако, пак, ми го кажете сонот и што
означува тој, од мене ќе добиете дарови,
награда и голема чест; па кажете ми го
сонот и што значи тој!”

⁷ Тие повторно одговорија и рекоа:
„Царот нека им го каже на слугите сво-
јот сон и ние ќе објасниме што значи
тој.”

⁸ Одговори царот и рече: „Гледам де-
ка вие сакате да добиете во време, заш-
то гледате дека мојата одлука е неотпо-
виклива.

⁹ Бидејќи не ми го кажувате сонот,
вие секако имате некоја намера: се гот-
вите да ми кажете лага и измама, доде-
ка мене времето; но кажете ми го сонот
и тогаш ќе знам дека вие можете да ми
објасните и што значи тој.”

¹⁰ Халдејците му одговорија на царот
и рекоа: „На земјата нема човек што
може да му го открие на царот сонот, и
затоа ниеден цар, колку и да е голем и
силен, не побарал нешто слично од ни-
еден маѓесник, гледач или волшебник;

¹¹ сонот, што го бара царот, е толку
тежок, што никој друг не може да му го
открие на царот, освен боговите, кои не
живеат со смртниците.”

¹² Царот се разгневи и збесна многу
поради тој одговор, па заповеда да ги
истребат сите вавилонски советници.

¹³ Кога излезе таа заповед да се уби-
ваат советниците, го побараа Даниил и
другарите негови за да ги убијат.

¹⁴ Тогаш Даниил се обрати со претпа-
зливост и мудрост кон Ариох, начални-
кот на царските телохранители, кој бе-
ше излезен да ги убива вавилонските
советници,

¹⁵ и го праша Ариох: „Зошто таква
страшна заповед од царот?” Тогаш
Ариох му ја објасни на Даниил целата
случка.

¹⁶ Даниил појде кај царот и измоли да
му даде време за да му го каже на царот
толкувањето на сонот.

5
3,29
Езд 6,11

6
5,7,16

9
Ест 4,11

10
5,8

11
1 Мојс
41,38

12
3,13,19

ДАНИИЛ

17 ^{1,6} Даниил отиде дома и им ја кажа ра-
ботата на своите другари Ананија,
18 Мисаил и Азарија,
^{2,37} ¹ Мојс 24,7
¹ Јудита 5,8 ¹⁸ за да измолат милост од Небесниот
Бог за таа тајна, па Даниил и другарите
негови да не загинат заедно со другите
вавилонски советници.
19 ^{7,7}
¹ Мојс 46,2 ¹⁹ И тогаш тајната му беше откриена
на Даниил во нокно видение, и Даниил
21 Го благослови Небесниот Бог.
^{7,12}
^{Дела 1,7} ¹ Сол 5,1 ²⁰ И рече тогаш Даниил: „Нека е бла-
гословено името на Господ од века и до-
века, зашто во Него има мудрост и си-
ла.
22 ^{Пс 138,11}
^{Јов 12,22} ¹ Тим 6,16 ²¹ Тој ги контролира времињата и
годините, соборува цареви и поставува
цареви, дава мудрост на мудри и знаење
на разумни.
23 ^{1,17}
¹ Мојс 31,5 ² Мојс 3,15 ²² Тој открива што е длабоко и сокри-
ено, знае што има во темнината и свет-
лината живее со Него.
27 ¹ Мојс 41,8 ²³ Те прославувам и величам, Боже на
татковците мои, затоа што ми даде муд-
рост и сила и ми го откри она, за што
28 Те молевме; зашто Ти ни го откри со-
нот на царот.”
¹ Мојс 40,3
^{Ер 10,7} ^{Ез 28,3} ^{Амос 4,13} ^{Пс 4,3} ^{Откр 1,1} ²⁴ Потоа Даниил отиде кај Ариох,
кому царот му беше заповедал да ги
убие вавилонските советници, влезе и
му рече: „Не убивајте ги вавилонските
советници; одведи ме кај царот и јас ќе
му откријам што значи сонот.”
29 ¹ Мојс 41,25 ²⁵ Тогаш Ариох веднаш го одведе
Даниил кај царот и му рече: „Меѓу
заробените синови на Јуда најдов човек
кој може да му открие на царот што
значи сонот.”
26 ²⁶ Царот му рече на Даниил, кој беше
преименуван во Валтазар: „Можеш ли
да ми го кажеш сонот што го видов и
што значи тој?”
27 Даниил му одговори на царот и
рече: „Тајната за која царот прашува не
можат да му ја откријат на царот ни
мудреците, ни маѓесниците, ни
јасновидците, ни гледачите.
28 Но на небесата има Бог, Кој откри-
ва тајни; и Тој ќе му открие на царот
Навуходоносор сè што ќе се збидне во
последните денови.
29 Ти царе, на леглото свое размислу-
ваше за она што ќе се случи во иднина,

и Оној Кој открива тајни, ти покажа
што ќе се случи.

³⁰ А мене таа тајна ми се откри не за-
тоа што сум помудар од сите живи, ту-
ку за да му биде откриена на царот
смислата, и за да ги разбереш мислите
што ти дојдоа во срцето.

³¹ Твоето видение, царе, беше вакво;
ете, некаков си голем, огромен лик, сто-
еше пред тебе во голема светлина, и из-
гледот му беше страшен.

³² Главата на тој лик му беше од чист-
то злато, градите и рацете од сребро,
додека stomакот и бедрата негови беа
бакарни.

³³ Потколениците железни, а нозете
делумно железни, делумно глинени.

³⁴ Додека го гледаше, еден камен се
откачи од планината сам, удри во идо-
лот, во неговите железно - глинени нозе
и го скрши.

³⁵ Тогаш заедно сè се раздробил: желе-
зото, глината, бакарот, среброт и злато-
то станаа како прав на летно гумно;
ветрот ги однесе, и трага од нив не ос-
тана, а каменот што го разби идолот
стана голема планина и ја исполни це-
лата земја.

³⁶ Ете, тоа е сонот, а сега да кажам
пред царот и што означува тој.

³⁷ Ти царе, цар над царевите, кому не-
бесниот Бог му подарил царства, власт
сила и слава,

³⁸ и во рацете твои ти ги предал сите
човечки синови, каде и да живеат тие,
сите сверови земни и птици небески и те
поставил за господар над сите нив, - ти
си таа златна глава.

³⁹ По тебе ќе се крене друго царство,
послабо од твоето, а и трето царство,
бакарно, ќе владее над целата земја.

⁴⁰ А четвртото царство ќе биде цврсто
како железо; зашто како што железото
троши и дробил сè, така и тоа ќе дробил
и ќе уништува.

⁴¹ А тоа што си ги видел - нозете и
прстите на нозете направени делумно
од грнчарска глина и делумно од желе-
зо, тоа царство ќе биде разделено и во
него ќе остане само нешто од цврстина-
та на железото, бидејќи си видел желе-
зо, измешано со грнчарска глина.

30Ис 45,3
Амос 4,13**34**8,25
Ис 60,12
Зах 4,7
Пс 2,9
Јов 34,24**35**

Пс 1,4

37Ер 27,7
Езд 7,12**38**Ер 27,6
Јудита 11,7**40**7,17
8,5,21
11,3

44 <sup>7,14
Лк 1,33
1 Кор
15,24-28</sup> ⁴² И како што прстите на нозете беа делумно од железо, а делумно од глина, така и царството ќе биде делум силно, а делум слабо.

45 <sup>1 Мојс
41,25
Ис 28,16
Откр 22,6</sup> ⁴³ А она, пак, што си видел железо, измешано со грнчарска глина, тоа значи дека царевите на тоа царство ќе се обидат да се соединат преку мешани

46 <sup>Дела
14,13.18</sup> бракови меѓу себе, но нема да се слеат едно со друго, како што железото не се меша со глината.

47 <sup>11,36
5 Мојс
10,17
1 Кор
14,25
1 Тим 6,15</sup> ⁴⁴ И во деновите на тие царства небесниот Бог ќе подигне царство кое нема да се разруши никогаш, а тоа царство нема да биде предадено на друг народ; тоа ќе ги победи и разруши сите царства, а само тоа ќе остане вечно.

48 <sup>1,20
Ест 8,2</sup> ⁴⁵ Како што виде еден камен сам падна од планината и го раздробил железото, бакарот, глината, среброт и златото.

49 <sup>1,7
3,30</sup> Великиот Бог му даде на царот да разбере што ќе се случи во иднина. И верен е тој сон и точно е неговото толкување!"

3,1 <sup>Ис 46,6
Ер 16,20
Авак 2,19</sup> ⁴⁶ Тогаш царот Навуходоносор падна ничкум и се поклони пред Даниил, па заповеда да му донесат дарови и благодаријати кадива;

⁴⁷ и му рече царот на Даниил: „Навистина вашиот Бог е Бог над боговите и Господар на царевите, Кој открива тајни, штом ти можеше да ја откриеш оваа тајна!"

⁴⁸ Тогаш царот го возвиши Даниил, му даде многу големи дарови и го постави над целата област вавилонска, како главен началник над сите вавилонски советници.

⁴⁹ На молба на Даниил, царот ги постави Седрах, Мисах и Авденаго над работите од земјата вавилонска, а Даниил остана во царскиот двор.

Тројца луѓе во вжарена печка

3 Царот Навуходоносор направи златен идол, висок шеесет лакти, шест лакти широк, и го постави во полето Дура, во областа вавилонска.

² И нареди царот Навуходоносор да се соберат сите локални управители, намесници, војводи, врховни судии, ризничари, законодавци, судии и сите обласни

управители да дојдат на свеченото откривање на идолот што го беше поставил царот Навуходоносор.

³ И се собраа локалните управители, намесниците, воените началници, врховните судии, ризничарите, правниците, судиите и сите обласни управители за откривање на идолот кој царот Навуходоносор го беше поставил, и застапаа пред идолот што го беше подигнал Навуходоносор.

⁴ Тогаш гласникот високо извика: „Ви се објавува вам народи, племиња и јазици -

⁵ штом ќе го чуете звукот на трубата, од свирката, од цитрата, од харфата и од пеењето, како и од секакви свирки, паднете ничкум и поклонете му се на златниот идол што го постави царот Навуходоносор;

⁶ а оној што нема да падне на колена и не се поклони, веднаш ќе биде фрлен во вжарена печка."

⁷ Затоа, кога го чуја звукот од трубата, од свирката, од харфата и од другите свирки, паднаа на колена сите народи, племиња и јазици и му се поклонија на златниот идол што го беше поставил царот Навуходоносор.

⁸ Во тоа исто време дојдоа некои од Халдејците и ги наклеветија Јудејците.

⁹ Тие му рекоа на царот Навуходоносор: „Царе, жив да си довека!

¹⁰ Ти царе, даде заповед секој човек што ќе го чуе гласот од трубата, свирката, цитрата, харфата и од сите свирки да падне на колена и да му се поклони на златниот идол;

¹¹ а оној што нема да падне и нема да му се поклони, тој треба да биде фрлен во вжарена печка.

¹² Но има луѓе Јудејци што си ги поставил над работите на земјата вавилонска - Седрах, Мисах и Авденаго; тие луѓе не се покорија на твојата заповед, царе, на твоите богови не им служат и на златниот идол што го постави не му се поклонија."

¹³ Тогаш царот Навуходоносор во гнев и јарост заповеда да ги доведат Седрах, Мисах и Авденаго; и ги доведоа тие луѓе пред царот.

4
5,19
6,26
7,14
Ис 66,18
Откр 5,9

5
Откр 13,12

6
2 Мојс
20,3-5
Јудита 3,8

8
2,10

10
6,13

12
2,49
6,14

ДАНИИЛ

13 ¹⁴ Навуходоносор им рече: „Вие, Седрах, Мисах и Авденаго, умислено ли не им служите на моите богови, и на златниот идол, што го поставив, не му се поклонивте?”

15 ¹⁵ Отсега, ако сте спремни, штом ќе го чуете звукот на трубата, свирката, цитрата, харфата, пеењето и од сите други свирки, паднете на колена и поклонете му се на идолот што го направив јас; ако не се поклоните, веднаш ќе бидете фрлени во вжарена печка и тогаш кој бог ќе ве избави од раката моја?”

16 ¹⁶ Одговорија Седрах, Мисах и Авденаго и му рекоа на царот Навуходоносор: „Нема потреба да ти одговориме на тоа.

¹⁷ Нашиот Бог, Кому Му служиме, е силен да нè спаси од вжарената печка, па и од твојата рака, царе ќе нè избави.

¹⁸ Ако пак и не се случи тоа, извесно нека ти е, царе, дека нема да им служиме на твоите богови и на златниот идол што си го поставил, нема да му се поклониме.”

¹⁹ Тогаш царот Навуходоносор се исполни со јарост и лицето негово се намурти против Седрах, Мисах и Авденаго, па заповеда да запалат печка седумпати посилна отколку што обично ја угоруваа;

²⁰ и им заповеда на најсилните луѓе од војската своја да ги врзат Седрах, Мисах и Авденаго и да ги фрлат во вжарената печка.

²¹ Тогаш тие луѓе беа врзани облечени во своите облеку, со капи на главата и со другите алишта и беа фрлени во печката огнена што гореше.

²² Бидејќи царската заповед беше строга, и печката вжарена необично многу, пламенот од огнот ги умртва луѓето што ги фрлија Седрах, Мисах и Авденаго.

²³ А тројцата - Седрах, Мисах и Авденаго - паднаа во вжарената печка врзани.

²⁴ И одеа меѓу пламенот, славејќи Го Бога и благословувајќи Го Господа.

²⁵ Тогаш Азарија стана и почна да се моли, па ја отвори устата своја среде огнот и изговори:

²⁶ „Да си благословен Господи, Боже на татковците наши, нека е фалено и прославувано името Твое во сите векови.

²⁷ Зашто Ти си праведен во сè што направи со нас и сите Твои дела се вистински, патиштата Твои се прави и судовите Твои се вистински.

²⁸ Ти изврши вистински суд во сè што испрати против нас и против Ерусалим, светиот град на татковците наши, бидејќи по вистина и по суд Ти го испрати сево ова против нас заради гревовите наши.

²⁹ Зашто ние згрешивме и постапивме против законот кога отстапивме од Тебе, и во сè згрешивме.

³⁰ Заповедите Твои не ги слушавме и не ги пазевме и не постапувавме како што ни беше заповедал, за да ни биде добро.

³¹ И сè што ни испрати и сè што направи со нас го направи според вистинскиот суд -

³² па нè предаде во рацете на безбожните непријатели, на најомразените отстапници и на неправеден и најлош цар на земјата.

³³ И сега не можеме да ја отвориме устата своја; станавме за срам и потсмев на слугите Твои и на оние кои Те почитуваат.

³⁴ Но не предавај нè засекогаш заради името Твое и не разрушувај го заветот Свој.

³⁵ Не одземај ја од нас милоста Своја заради Авраам, Твојот слуга, заради Исака, твојот слуга, и Израил, светијата Твој,

³⁶ на кои си им рекол дека ќе го умножиш семето нивно како ѕвездите на небото и како песокот на морскиот брег.

³⁷ Намалени сме, Господи, повеќе од сите народи и сега сме понижени по целата земја заради гревовите наши;

³⁸ немаме ни кнез, ни пророк, ни водач, ни сепаленици, ни жртви, ни приноси, ни темјан, ниту место да Ти принесуваме жртва и да ја најдеме милоста Твоја.

³⁹ Но со скрушено срце и со дух смирен нека бидеме примени.

26
5,18,21
1 Мојс
14,18
Пс 46,2

27
Ис 43,2
Пс 90,3-5
Евр 11,
33-34

28
5 Мојс
31,20
Пс 25,1
34,7
84,12
97,10
Јов 13,15
Дела 5,19

29
6,26-27
Езд 6,11

30
2,49

31
3,4

32
3,26
Пс 7,48

33
6,27
Пс 104,27

⁴⁰ Како при сепаленици на овни и јунци, како при илјади угоени јагниња, така да Ти биде благоугодна жртвата наша, денес пред Тебе Господи, зашто нема срам за оние што се надеваат на Тебе.

⁴¹ И сега ние одиме по Твојот пат од сè срце и се боиме и го бараме Твоето лице.

⁴² Не посрамувај нè, но направи со нас според Твојата волја и според големата Своја милост;

⁴³ Избави нè преку силата на чудесата Свои и покажи слава на името Твое, Господи,

⁴⁴ па да се засрамат сите што им прават зло на слугите Твои, да се засрамат со целата своја моќ и силата нивна да се скрши.

⁴⁵ За да познаат дека Ти си Господ Бог, еден и славен по целата вселена.”

⁴⁶ А во тоа време царските слуги што ги беа фрлиле, не престануваа да ја разгоруваат печката со нафта, смола, коноп и дрва,

⁴⁷ па се креваше пламен над печката, висок четириесет и девет лакти,

⁴⁸ и се одделуваше и ги изгоруваше и оние Халдејци што ќе ги досегнеше околу печката.

⁴⁹ Но ангел Господов слезе во печката заедно со Азарија и оние што беа со него.

⁵⁰ И го исфрли огнениот пламен од печката и така направи што среде печката се појави како шумлив влажен ветар, и огнот воопшто не се допираше до нив и не ги повреди ниту ги возбуди.

⁵¹ Тогаш тие тројцата, како од една уста, почнаа да пеат во печката, да благословат и да Го прославуваат Бога:

⁵² „Благословен си Ти, Господи, Боже на татковците наши и фален и прославуван во векови и благословено е името на Твојата слава, името свето и префалено и прославувано во сите векови.

⁵³ Благословен си Ти во храмот на Твојата света слава и префален си и прославуван вечно.

⁵⁴ Благословен си Ти, Кој ја гледаш бездната, Кој седиш над херувими и си префален и прославуван во векови.

⁵⁵ Благословен си Ти врз престолот на славата на Твоето царство, префален си и прославуван вечно.

⁵⁶ Благословен си Ти врз основата небеска, префален си и прославуван во сите векови.

⁵⁷ Сите дела Господови, благословете Го Господа, пејте и прославувајте Го во веки.

⁵⁸ Ангели Господови, благословете Го Господа, пејте и прославувајте Го во веки.

⁵⁹ Благословете Го небеса, Господа, пејте и прославувајте Го во веки.

⁶⁰ Благословете Го Господа сите води, што сте повисоки од небесата, пејте и прославувајте Го во веки.

⁶¹ Благословете Го Господа сите сили Господови, пејте и прославувајте Го Господа во веки.

⁶² Благословете Го Господа сонце и месечино, пејте и прославувајте Го во веки.

⁶³ Благословете Го Господа свезди небески, пејте и прославувајте Го во веки.

⁶⁴ Благословете Го Господа сите дождови и роси, пејте и прославувајте Го во веки.

⁶⁵ Благословете Го Господа сите ветрови и прославувајте Го во веки.

⁶⁶ Благословете Го Господа, огну и жару, пејте и прославувајте Го во веки.

⁶⁷ Благословете Го Господа, студе и горештино, пејте и прославувајте Го во веки.

⁶⁸ Благословете Го Господа, росо и иње, пејте и прославувајте Го во веки.

⁶⁹ Благословете Го Господа, ноќи и денови, пејте и прославувајте Го во веки.

⁷⁰ Благословете го Господа, светлино и темнино, пејте и прославувајте Го во веки.

⁷¹ Благословете Го Господа, леду и мразе, пејте и прославувајте Го во веки.

⁷² Благословете Го Господа, шушлеку и снегу, пејте и прославувајте Го во веки.

⁷³ Благословете Го Господа, молскавици и облаци, пејте и прославувајте Го во веки.

⁷⁴ Да Го благослови Господа Земјата, нека пее и нека Го прославува во веки.

ДАНИИЛ

⁷⁵ Благословете Го Господа планини и ридови, пејте и прославувајте Го во веки.

⁷⁶ Благословете Го Господа сите растенија по земјата, пејте и прославувајте Го во веки.

⁷⁷ Благословете Го Господа извори, пејте и прославувајте Го во веки.

⁷⁸ Благословете Го Господа мориња и реки, пејте и прославувајте Го во веки.

⁷⁹ Благословете Го Господа китови и сè што се движи по водите, пејте и прославувајте Го во веки.

⁸⁰ Благословете Го Господа сите птици небески, пејте и прославувајте Го во веки.

⁸¹ Благословете Го Господа ѕверови и сиот добиток, пејте и прославувајте Го во веки.

⁸² Благословете Го Господа синови човечки, пејте и прославувајте Го во веки.

⁸³ Благослови Го Господа Израиле, пеј и прославувај Го во веки.

⁸⁴ Благословете Го свештеници Господови, пејте и прославувајте Го во веки.

⁸⁵ Благословете Го Господа слуги Господови, пејте и прославувајте Го во веки.

⁸⁶ Благословете Го Господа духови и души на праведници, пејте и прославувајте Го во веки.

⁸⁷ Благословете Го Господа праведни и смирани по срце, пејте и прославувајте Го во веки.

⁸⁸ Благословете Го Господа Анание, Азарие и Мисаиле, пејте и прославувајте Го во веки, бидејќи Тој нè извлече од пеколот и нè спаси од раката на смртта, нè избави од вжарената печка и нè спаси од сред огнот.

⁸⁹ Славете Го Господа зашто Тој е добар, милоста му е во веки.

⁹⁰ Благословете Го Бога над боговите сите вие што Го почитувате Господа, пејте и славете Го, зашто милоста Негова е вечна.”

⁹¹ Оеднаш, царот Навуходоносор се стаписа, се крена на нозе и им рече на големците свои: „Нели беа тројца врзани што ги фрливме во огнот?” Тие му

одговорија на царот: „Навистина така беше, царе!”

⁹² На тоа тој рече: „Еве јас гледам четворица, како одат неврзани среде огнот и ништо не им се случува; и четвртиот личи на ангел.”

⁹³ Тогаш Навуходоносор се приближи до отворот на распалената печка со оган и рече: „Седраху, Мисаху и Авденаго, слуги на севишниот Бог, излезете и дојдете.” Тогаш Седрах, Мисах и Авденаго излегоа од огнот,

⁹⁴ и штом се собраа локалните управители, намесниците, воените началници и советниците на царот, видоа дека огнот немал никаква сила врз телата на тие луѓе, дури и косата на главата не им беше опржена, а и облеките нивни не им беа изгорени, па дури и мирис на изгорено немаше на нив.

⁹⁵ Тогаш Навуходоносор рече: „Нека е благословен Бог на Седрах, Мисах и Авденаго, Кој го испрати Својот ангел и ги избави слугите Свои што се надеваа на Него и не ја послушаа царската заповед, па ги предадоа телата свои на огнот за да не служат и да не се поклонат на друг бог, освен на својот Бог!

⁹⁶ И еве, јас давам заповед, ако некој од народите, племињата и јазиците изговори хула против Бога на Седрах, Мисах и Авденаго, да се исече на парчиња и куќата да му се претвори во урнатини, зашто нема друг Бог, Кој може така да избавува.”

⁹⁷ Тогаш царот ги возвиси Седрах, Мисах и Авденаго во земјата вавилонска.

Навуходоносор го објавува својот вијор сон

⁹⁸ „Царот Навуходоносор до сите народи, племиња и јазици што живеат на земјата - мирот да ви се умножи!

⁹⁹ Угодно ми е да ве известам за знаците и чудесата кои Севишниот Бог ги изврши над мене.

¹⁰⁰ Колку се големи знаците Негови и колку се силни чудесата Негови! Царството Негово е царство вечно, и владеењето.

4,1 Ис 32,9 **4** „Јас, Навуходоносор, бев спокоен - во својот дом и живееш во изобилие и задоволство поради моите достигнуања. **2** Но видов сон што ме уплаши и виденијата ме смутија. **3** Па дадов заповед да ги доведат кај мене сите советници вавилонски за да ми кажат што означува сонот. **4** Тогаш дојдоа јасновидците, маѓесниците, волшебниците и гледачите и јас им го кажав сонот, но тие не можеа да ми објаснат што значи. **5** Последен влезе кај мене Даниил, чие име беше Валтазар - според името на мојот бог, и во кого е духот на Бога Светецот; нему му го кажав сонот. **6** Валтазар, глава на мудреците, знам дека е во тебе духот на Бога Светецот и дека никаква тајна тебе не ти претставува тешкотија; објасни ми го видението на мојот сон што го видов и што значи. **7** А виденијата на мојата глава врз леглото мое беа вакви: видов, ете, во средината на земјата дрво многу високо. **8** Дрвото порасна и се зацврсти, а височината негова достигаше до небото, и се гледаше од сите краишта на целата земја. **9** Лисјата негови - многу убави, и плодовите на него - многубројни, и храна на него имаше за сите; под него наоѓаа сенка сверовите полски, а по гранките негови си правеа гнезда птиците небески и од него се хранеше секое суштество. **10** И додека размислував за виденијата врз леглото мое, ете, од небесата слезе ангел, буден како стражар. **11** Откако извика високо, тој рече: „Исечете го тоа дрво, искастрете ги гранките негови, истресете ги лисјата од него и расфрлете ги плодовите негови; нека избегаат сверовите од под него и птиците од под гранките негови; **12** но коренот оставете го во земјата, со вериги железни и бакарни околу него, меѓу полската трева врз него нека паѓа росата небеска и со животните нека се дружи. **13** Срцето човечко ќе му се одземе и ќе му се даде срце сверско и така ќе мине седум години.

14 По заповед на будните како стражари ангели така е определено за да знаат живите дека Севишниот владее над човечките царства и ги дава кому сака и ги поставува над нив најпонижните луѓе!“

15 Таков сон видов јас, царот Навуходоносор; а ти Валтазар, кажи што означува сонот, бидејќи никој од мудреците во моето царство не може да објасни што значи тој, а ти можеш, зашто во тебе е духот на Бога светецот.“

16 Тогаш Даниил, наречен Валтазар, остана занесен околу еден час и мислите негови му беа збркани. Царот прв почна да зборува и рече: „Валтазар, да не те вознемирува овој сон и значењето негово.“ Валтазар одговори и рече: „Господаре мој, овој сон нека биде за твоите завидливци, а значењето негово за твоите непријатели.

17 Дрвото што си го видел кое беше големо и цврсто, и со височината достигало до небесата и се гледало по целата земја,

18 на кое имало прекрасни лисја и многу плодови и храна за сите, под кое живееле полски сверови и во чии гранки виеле гнезда птици небески,

19 тоа си ти царе што си се возвеличил и укрепил, и величието твое пораснало и достигнало до небесата, а власта твоја - до краиштата на земјата.

20 А тоа што царот го видел ангелот буден како стражар, кој слегнал од небесата и рекол: - исечете го дрвото и уништете го, но главниот корен оставете го во земјата во вериги железни и бакарни меѓу полската роса и да биде заедно со полските сверови, додека не изминат над него седумте години,

21 еве што значи тоа царе, и ова е решението на Севишниот што ќе го постигне мојот господар царот:

22 тебе ќе те одведат од луѓето и ти ќе живееш со сверовите полски, со трева ќе те хранат како вол, небеска роса ќе те наквасува и седумте години ќе минат преку тебе, сè додека не разбереш дека Севишниот владее над човечките царства и ги дава кому сака.

14
2,21
3,26
Ер 27,5-7
Пс 102,19
Мт 23,12

15
1,20
5,8,15
1 Мојс 41,8

18
Ез 31,6

19
5,18-19
2 Цар 12,7
Ер 27,7

20
8,13

21
Ер 27,5

22
2,47
Јов 24,8

ДАНИИЛ

23 ²³ А тоа што е заповедано да остане главниот корен на дрвото, тоа значи дека твоето царство ќе ти биде вратено, кога ќе разбереш дека Бог владее со целиот свет.

24 ²⁴ Затоа, царе, нека ти биде благоугоден мојот совет: искупи се за гревовите свои со правда, и за беззаконијата твои - со милосрдие спрема бедните; ете со тоа може да се продолжи твојот напредок.”

25 ²⁵ Сето тоа се збидна со царот Навуходоносор.

26 ²⁶ Откако минаа дванаесет месеци, одејќи по царските дворци во Вавилон, ²⁷ царот рече: „Зар не е величествен овој Вавилон, што го изградил како дом на царството со силата на мојата моќ и за слава на моето величие?!”

28 ²⁸ Уште му беа зборовите во устата на царот, а од небото се чу глас: „За тебе зборуваат, царе Навуходоносоре - царството ќе ти се одземе!”

29 ²⁹ И ќе те одвојат од луѓето, па ќе живееш со полските сверови; со трева ќе те хранат како вол и седум години ќе минат преку тебе сè додека не узнаеш дека Севишниот владее над човечките царства и дека ги дава кому сака Тој.”

30 ³⁰ Веднаш се исполни тој збор над Навуходоносор, и тој беше прогонет од луѓето, јадеше трева како вол и телото негово го навасуваше росата небеска, така што влакната му израснаа како кај орел и ноктите му беа како канци кај птиците.

31 ³¹ „Но, откако се изврши тоа во оние дни, јас, Навуходоносор, ги кренав очите кон небото и разумот се врати во мене, па Го благословив Севишниот, Го воспалив и Го прославив вечно Живот, чие владение е вечно и чие царство е од род во род.

32 ³² И сите што живеат на земјата ништо не значат; Тој дејствува според Својата волја како во небесната војска, така исто и меѓу живите на земјата и нема никој што би можел да се противи на раката Негова и да му рече: што правиш?

33 ³³ Во тоа време разумот се поврати во мене и славата на моето царство ми се

поврати со величината и поранешниот вид: тогаш ме побараа советниците мои, великодостоинствениците мои, и јас бев повторно издигнат на царство свое, и величието мое уште повеќе се издигна.

³⁴ Сега јас, Навуходоносор, Му оддавам слава и Го величам Небесниот Цар, Чии сите дела се вистински и патиштата Негови праведни и Кој има моќ да ги понизни горделивите.”

Валтазаровата ѓозба

5 ⁵ Царот Валтазар приреди голема ѓозба за илјада свои достоинственици и заедно со нив пиеше вино.

² Откако се напи од виното, Валтазар заповеда да се донесат златните и сребрените садови, кои татко му Навуходоносор ги беше зел од Ерусалимскиот храм за да пијат од нив царот, достоинствениците негови, жените негови и наложниците негови.

³ Тогаш ги донесоа златните садови кои беа земени од Светилиштето на домот Божји во Ерусалим и пијеа од нив царот и достоинствениците негови, жените негови и конкубините негови.

⁴ Пијеа вино и ги славеа боговите златни и сребрени, бакарни и железни, дрвени и камени.

⁵ Во истиот момент се појавија прсти од човечка рака и пишуваа спроти светилникот на сидот од царскиот дворец, и царот ги виде прстите на раката што пишуваа.

⁶ Тогаш царот пребледе, мислите му се смутија, појасот на бедрата му олабави и колената негови почнаа да се удираат едно со друго.

⁷ Извика царот силно за да доведат маѓесници, волшебници и гледачи: царот проговори и им рече на мудреците вавилонски: „Оној што ќе го прочита тоа што е напишано и ми објасни што значи, ќе биде облечен во пурпур и околу вратот ќе му биде ставена златна веришка, а во царството мое ќе биде трет достоинственик.”

⁸ И влегоа сите мудреци цареви, но никој не можеше да го прочита напишаното и да му го објасни на царот значението негово.

34
2 Мојс 15,2
Ис 13,11
Пс 17,26
34,3
119,21
Јов 31,4
Мт 23,12

5,1
3 Цар 3,15

2
Езд 5,14

4
Ис 40,19
Откр 9,20

6
Ис 7,2
Ез 7,17
Јов 4,15

7
Ест 8,15

8
2,10-12

9 ⁹ Царот Валтазар се разгневи многу и пребледе уште повеќе, а се смутија и достоинствениците негови.

10 ¹⁰ Царицата, пак, ги чу зборовите на царот и на достоинствениците негови и влезе во собата каде што беше гозбата; ^{4,5} проговори царицата и рече - „Царе, да си жив довека, да не те вознемируваат мислите твои и да не пребледува лицето твое.

13 ¹¹ Во царството твое има човек, во кого е духот на Светиот Бог; во деновите на твојот татко се најде во него светлина, разум и мудрост како мудроста на боговите и царот Навуходоносор, твојот татко, го постави како управник над јасновидците, волшебниците и гледачите, ^{Ест 2,5-6}

14 ¹² бидејќи во него, во Даниил, кому царот му го промени името во Валтазар, се најде висок дух, знаење и разум способен да толкува соншита, да толкува загадочни работи и да разјаснува тајни. Затоа нека го повикаат Даниил, и тој ќе го објасни значењето.”

¹ **15** ¹³ Тогаш го воведоа Даниил кај царот, и царот проговори и му рече на Даниил: „Ти ли си Даниил, еден од заробените синови јудејски, кого мојот татко, царот, те доведе од Јудеја?

⁴ **16** ¹⁴ Сум слушал за тебе дека во тебе има дух Божји и светлина и разум и голема мудрост.

^{Еп 27,7} **17** ¹⁵ Еве, ми ги доведоа мудреците и маѓесниците за да го прочитаат она што е напишано и да ми објаснат што значи тоа; но тие не можеа да ми објаснат.

^{28,14} **18** ¹⁶ За тебе сум чул дека можеш да го објасниш значењето и да разјаснуваш тајни; па така, ако можеш да го прочиташ она, што е напишано и ми објасниш што значи, ќе бидеш облечен во скерлет и околу вратот твој ќе има златна веришка, а во царството мое ќе бидеш трет достоинственик.”

19 ¹⁷ Тогаш Даниил одговори и му рече на царот: „Даровите нека ти останат тебе, а почестите дај му ги на друг; а напишаното ќе му го прочитам на царот и значењето ќе му го објаснам.

20 ¹⁸ Царе, Севишниот Бог беше му дарувал на татко ти Навуходоносор царство, величие, чест и слава.

¹⁹ **21** ¹⁹ Пред величието што му го беше дал Тој, сите народи, племиња и јазици препереа и се плашеа - кого сакаше го убиваше и кого сакаше - го оставаше жив; кого сакаше го издигаше, и кого сакаше го понижуваше.

²⁰ **22** ²⁰ А кога срцето негово се возгордеа и духот негов се ожесточи во дрскост, тој беше симнат од царскиот престол и славата му беше одземена,

²¹ **23** ²¹ а беше прогонет од луѓето и срцето негово заприлега на сверско, и живееше со дивите магарина; го хранеа со трева како вол, а телото негово се наквасуваше од небеската роса, сè додека не разбра дека над човечките царства владее Севишниот Бог и поставува над нив, кого сака.

²² **24** ²² А ти сине негов, Валтазаре, не покажа понизност, иако го знаеше сето тоа.

²³ **25** ²³ Туку се подигна против Небесниот Господ и сатовите од Неговиот дом ти ги донесоа, па ти и твоите великодостојници, твоите жени и конкубини пиевте од нив вино и ги славевте боговите сребрени и златни, бакарни и железни, дрвени и камени, кои не гледаат, ни слушаат, ниту разбираат; а Бог, во чии раце е и твојата душа и во Кого се сите твои патишта, ти не Го прослави.

²⁴ **26** ²⁴ Заради тоа и се појавија од Него тие прсти од рака и е напишано ова писмо.

²⁵ **27** ²⁵ А еве што е напишано: Мене, Мене, Текел, Парсин.

²⁶ **28** ²⁶ А еве го значењето на зборовите: Мене - го изброи Бог царството твое и му стави крај;

²⁷ **29** ²⁷ Текел - измерен си на кантар и се најде многу лесен;

²⁸ **30** ²⁸ Парсин - царството ти е разделено и дадено им е на Мидијците и Персијците.”

²⁹ **31** ²⁹ Тогаш по заповед на Валтазар го облекоа Даниил во пурпур и му ставија околу вратот златна веришка, па го прогласи за трет великодостојник во царството.

³⁰ **32** ³⁰ Во истата ноќ Валтазар, царот халдејски, беше убиен.

³¹ **33** ³¹ А Дариј Мидиецот кој тогаш беше на шеесет и две години, го презеде царството.

20
Ис 4,30
Ис 14,13-15
Ер 13,18
Ез 31,10-11
Јов 40,11

21
4,12-30
Ез 17,24

22
2 Мојс 10,3

23
Ис 14,13
Ер 10,23
48,26
50,29
Авак 2,19
Езд 5,14
Откр 9,20

26
Ер 27,7

27
Јов 6,2

28
Ис 13,17
Ер 27,7

29
2,48
1 Мојс
41,42-43

30
Ис 21,9
Ер 50,35

ДАНИИЛ

6,1 *Даниил во лавовска јама*
 Ис 9,1
 Ис 13,17
2 Дариј реши во своето царство да постави сто и дваесет гувернери за да бидат управители во целото царство.
 2,4
 Ест 1,1
3 А над нив тројца кнезови, од кои еден беше Даниил - на кого гувернерите ќе му даваат сметка, за да не му досадуваат на царот.
 2,48-49
 Езд 4,22
4 ³ Даниил ги надминуваше другите кнезови и гувернери, бидејќи во него имаше висок дух, и царот веќе се мислеше да го постави над целото царство.
 1,20
 5,12-14
 1 Мојс 41,41
 Ер 20,10
5 Тогаш кнезовите и гувернерите се договорија да го обвинат Даниил во управувањето со царството, но никако не можеа да најдат повод, ниту пак грешка, бидејќи тој беше верен и немаше никаква грешка ни вина.
 Дела 24, 13-16
6 Но тие луѓе рекоа: „Нема да најдеме причина против Даниил, ако не најдеме против него нешто во Законот на неговиот Бог.“
 3,6
 Пс 63,1-5
8 Тогаш тие кнезови и гувернери отидоа кај царот и му рекоа вака: „Царе Дариј, жив да си довека!
7 Сите кнезови во царството, намесниците, гувернерите, советниците и воените началници се согласија помеѓу себе да се издаде царска наредба и да се објави заповед: секој што во текот на триесет дена ќе се моли на кој и да било бог или човек, освен на тебе, царе, него да го фрлат во лавовска јама.
 Ест 1,19
10 И така, утврди го царе тоа решение и потпиши ја наредбата за да биде неотповиклива како непроменлив закон мидиски и персиски.“
 3 Цар 8, 48-49
 Пс 94,6
 Тов 3,11
 Мт 6,6
 Дела 5,29
11 Царот Дариј го потпиша решението и заповедта.
 3 Цар 8, 48-50
 Пс 54,16
 1 Сол 5, 17-18
12 А Даниил, штом разбра дека е потпишана таква повелба, отиде во домот свој. Прозорците на неговата дворна соба му беа отворени кон Ерусалим, тој трипати во текот на денот ги приклонуваше колената свои и Му се молеше на својот Бог и Го славеше, како што го правеше тоа и порано.
13 Тогаш тие луѓе, демнејќи го, го најдоа Даниил дека се моли и Го призовува својот Бог;
14 потоа отидоа и му кажаа на царот за царската заповед: „Нели ти потпиша

повелба дека секој човек, кој во текот на триесет дена ќе му се моли на кој и да било бог или човек, освен на тебе, царе, да биде фрлен во лавовска јама?“
 Царот одговори и рече: „Тој збор е цврст како и законот на Мидијците и Персијците, што не допушта измени.“
15 Тогаш тие одговорија и му рекоа на царот: „Даниил, кој е од заробените синови од Јудеја, не обрнува внимание ни на тебе, царе, ниту на повелбата што си ја потпишал, туку по трипати на ден се моли со свои молитви.“
16 Царот кога го чу тоа, многу се загрижи и си стави при срце да го спаси Даниил и дури до зајдисонце многу размислуваше како да го избави.
17 Но оние луѓе дојдоа кај царот и му рекоа: „Царе, ти знаеш дека според законот на Мидијците и Персијците ни едно решение или заповед, потврдено од царот не може да се измени.“
18 Тогаш царот заповеда, и го доведоа Даниил, па го фрлија во лавовската јама; па царот му рече на Даниил: „Твојот Бог, Кому без престан Му служиш, Тој нека те избави!“
19 Па донесоа камен, го ставија врз отворот на јамата, и царот го запечати со својот прстен и со прстењата на великодостојниците свои, за да не се измени ништо по однос на Даниил.
20 Потоа царот си отиде во својот двор, легна да спие без вечера, па дури и порача да не му доаѓаат конкубините, но сонот бегаше од него.
21 А утредента царот стана во зори и брзо се упати кон лавовската јама;
22 и кога се приближи до јамата, со нажален глас го повика Даниил и му рече: „Данииле, слуго на живиот Бог! Твојот Бог, Кому без прекин Му служиш, можеше ли да те избави од лавовите?“
23 Тогаш Даниил му одговори на царот: „Царе, да си жив довека!
24 Мојот Бог го испрати својот ангел и им ја затвори устата на лавовите, така што тие не ме повредија, зашто јас излегов пред Него чист, па и пред тебе, царе, не сум извршил никаков престап.“
25 Тогаш царот многу се зарадува за Даниил и заповеда да го извадат од

12
Ест 1,19

13
3,8-12
Ест 3,8

14
Мк 6,26

15
6,9
Ест 8,8

16
Пс 36,39-40
97,10
Јов 5,19

17
Мт 27,66

18
2 Цар 12,17
Ест 6,1

20
3,17

21
Неем 2,3

22
3,28
Дела 12,11
2 Тим 4,17
Евр 11,33

23 јамата; го извадија Даниил од јамата, и никаква повреда не се забележа на него, зашто тој веруваше во својот Бог.

24 Царот заповеда, па ги доведоа оние луѓе, што го беа обвиниле Даниил, и ги фрли во лавовската јама, како нив самите, така и децата нивни и жените нивни и уште не беа стигнале до дното на јамата, лавовите ги беа зграбиле и им ги беа здробиле сите нивни коски.

25 Потоа царот Дариј им напиша на сите народи, племиња и јазици кои живејат по целата земја: „Мирот да ви се умножи!

26 Издавам повелба во секоја област на царството мое да треперат и да се плашат пред Данииловиот Бог, зашто Тој е Бог жив и вечно живее, а царството Негово е непобедливо, и Неговото владение е бескрајно.

27 Тој избавува и спасува, прави чуде-са и знаци по небото и земјата; Тој го избави Даниил од шепите на лавовите.”

28 И така Даниил живееше добро и за на царувањето на Дариј, а и во времето кога царуваше Кир Персиски.

3 *Даниил гледа во сон четири свейски царства*

7 Во првата година на Валтазар, вавилонскиот цар, Даниил виде сон пророчки и виденија во главата своја врз своето легло. Тогаш тој го запиша тој сон, откако го забележа главното.

2 Велеше вака: Видов во ноќното свое видение, а таму, четири небесни ветра го брануваа Големото Море,

3 и четири големи свера излегоа од морето, секој поинаков од другиот.

4 Првиот беше како лав, но со крилја орлови: додека гледав, му ги искубаа крилјата и потоа беше кренат од земјата, се исправи на нозете како човек и му се даде човечко срце.

5 И ете, уште еден свер, втор, сличен на мечка, стоеше од едната страна и имаше три ребра во устата негова, меѓу забите; нему му беше речено ова: стани и јади многу месо!

6 Потоа видов, пак, уште еден свер, како леопард: на грбот имаше четири

крилја од птица, и четири глави имаше тој свер, и му беше дадена власт.

7 Потоа видов од ноќните виденија и ете, четврти свер, страшен и ужасен и многу силен; имаше големи железни заби; тој јадеше и здробуваше, а остатоците ги газеше со нозете; тој се разликуваше од сите претходни сверови, и имаше десет рогови.

8 Ги гледав тие рогови, и ете, меѓу нив се појави уште еден мал рог, а три од првите рогови беа од корен истргнати пред него; на тој рог имаше очи, како човечки очи, и уста што горделиво се фали.

9 Видов најпосле дека се поставија престоли и седна Старец; облеклото му беше бело како снег, а косата на главата Негова како чиста волна; престолот Негов личеше на огнен пламен, со тркала како оган што пламти.

10 Река огнена излегуваше и минуваше пред Него; илјада илјади му служеа, и десетина илјади по десет илјади стоеја пред Него; седнаа судиите и книгите се отворија.

11 Тогаш видов дека за искажаните горди зборови, што рогот ги говореше, свертот беше убиен пред очите мои и телото негово смачкано и предадено на оган за да изгори.

12 И од другите сверови власта беше одземена и животот нивни се продолжи само до извесно време и до рок.

13 Видов во ноќните виденија, а тоа на небесните облаци како да идеше Синот Човечки, дојде до Старецот и застапа пред Него.

14 И Нему Му се даде власт, слава и царство, за да Му служат сите народи, племиња и јазици; владението Негово е владение вечно, кое нема да измине, и царството Негово нема да се разруши.

15 Духот мој затрепери во мене, Даниил, во телото мое и виденијата ме вознемирија.

16 Се приближив до еден од оние што стоеја напред и го прашав за вистинското значење на сето тоа, и тој почна да зборува со мене и ми ја објасни смислата на реченото:

7
2,40
8,10
Откр 12,3
13,1

8
Откр 13,
5-6

9
Откр 1,
13-16
5,11

10
Ер 17,1
Откр 13,8
20,12

11
Откр
19,19-21

13
Мт 24,30
Мк 14,62

14
Откр 11,15

15
Јов 4,15

16
8,16
9,22
Зах 1,9

ДАНИИЛ

18 <sup>8,24
Пс 33,9
Лк 12,32
Дела 9,13
Евр 12,28
Откр 2,26
20,4</sup> Овие големи сверови, четири на број, означуваат дека четири царства ќе се издигнат од земјата.

18 ¹⁹ Потоа, светиите на Севишниот ќе го земат царството и ќе владеат со него во векови.

20 <sup>Откр 13,5-6
17,12</sup> Тогаш замолив точно објаснување за четвртиот свер што се разликуваше од сите и кој беше многу страшен, со железни заби и бронзени нокти изедуваше и трошеше, а остатоците ги газеше со нозете,

21 ^{Откр 13,7} и за десетте рогови што беа на неговата глава и за другиот што се појави, пред кој паднаа трите, за оној ист рог, на кој имаше очи и уста што зборуваа горделиво и како да стана поголем од другите.

22 ^{Откр 13,7} Видов како тој рог водеше борба со светиите и ги надвиваше,

23 <sup>Ис 37,23
Откр 11,2</sup> додека најпосле не дојде Старецот по определени дни и судот беше даден на светиите од Севишниот, па настапи време светиите да го завладеат царството.

24 ^{Откр 19,20} Освен тоа тој рече: Четвртиот свер го означува четвртото царство што ќе постои на земјата, различно од сите царства и што ќе ја голтне целата земја, ќе ја гази и ќе ја измачува.

25 <sup>2,44
2 Цар 7,13
Ис 14,2
Пс 144,13
Лк 1,33
1 Кор 6,2
Откр 11,15
20,4
22,5</sup> А десетте рогови значат дека од тоа царство ќе се кренат десет цареви и потоа ќе се појави друг, поинаков од поранешните и ќе ги покори трите цара.

26 <sup>Ис 21,3
Јов 4,15</sup> И против Севишниот ќе зборува и ќе ги угнетува светиите на Севишниот; дури ќе си помисли да ги измени празниците нивни и закони, па тие ќе бидат предадени во раката негова за време од три и пол години.

27 ²⁸ Потоа небесниот Суд ќе ја одземе од него власта и сосема ќе го уништи и докрајчи,

28 ²⁹ а царството и власта и царското величие по целиот поднебесен свод ќе му се даде на народот од светиите на Севишниот, чие царство е царство вечно и сите великодостојници ќе Му служат и ќе Му се покоруваат Нему.

29 ³⁰ Тука е крајот на овој извештај. Мене, Даниил, силно ме вознемирија размислувањата мои, и лицето ми пребледе, но словото го запазив во срцето свое.

Видението за овеној и козелот

8 Во третата година од царувањето на царот Валтазар, јас Даниил, имав второ видение по она што ми се беше јавило порано.

2 И видов во видението, и кога гледав, јас бев во Суза, престолнината на Еламската област, и видов во видението како да бев покрај реката Улај.

3 Ги кренав очите и видов: а таму покрај реката стои еден овен: тој имаше два рога, обата високи, но едниот беше повисок од другиот и повисокиот израсна подоцна.

4 Видов како тој овен бодеше кон запад, кон север и кон југ и ниеден свер не можеше да устои против него, и никој не можеше да се избави од него; тој вршеше што сакаше и се осили.

5 Со внимание го гледав тоа и ете, од запад идеше еден козел, со таква брзина што не го допираше тлото; и тој козел имаше силен рог меѓу очите свои.

6 Се впушти врз оној овен што имаше рог и кога го видов како стои крај реката, тој се фрли врз него со силна јарост.

7 И видов кога тој се приближи до овенот, свирело се фрли на него и му ги скрши двата рога; и на овенот не му стигаа силите да устои против него, па затоа го кутна на земја и го згази, и немаше никој овенот да го избави од него.

8 Тогаш козелот многу се возгордеа; но кога се засили, големиот рог му се скрши и на тоа место му изникнаа четири, свртени спрема четирите страни на светот.

9 И од едниот од нив излезе мал рог, кој нарасна многу спрема југ и спрема исток и спрема Ветената Земја,

10 па се издигна до небесната војска, собори на земјата дел од таа војска и од свездите и ги смачка;

11 се издигна дури и до Водачот на таа војска, ги запре секојдневните жртви и го урна местото на Неговата светиња;

12 и народот беше предаден заедно со секојдневните жртви поради бесчестието; а тој, откако ја собори вистината на земјата, дејствуваше и успеваше.

8,11,17
5,1**2**

Ест 2,8

310,5
Ез 34,17
Откр 13,11**4**11,3,16
Ис 41,3**8**5,20
7,2
2 Лет 26,16
Откр 7,1**9**7,8
11,16**10**12,3
Ис 41,13
Откр 12,4**11**11,16,41
2 Мојс
29,38-42
4 Мојс
28,3-6
Ез 20,6,15
Зах 7,14

13 ¹³ И чув како еден ангел прашуваше друг, велејќи: „До кога ќе трае тоа од видението за секојдневната жртва и за бесчесното опустошување, што ги пази Светилиштето и војската небесна?“

14 ¹⁴ Другиот му рече: „Две илјади и триста вечери и утрини²; и тогаш светилиштето ќе се очисти.“

15 ¹⁵ И кога јас, Даниил, го гледав тоа видение и замолив за неговото значење, ете пред мене застана некаков лик на човек.

16 ¹⁶ И чув од средината на реката Улај човечки глас, кој извика и рече: „Гавриле, објасни му го тоа видение!“

17 ¹⁷ И се приближи тој до местото каде што стоев и кога дојде, јас се уплашив и паднав ничкум; а тој ми рече - знај сине човечки дека видението се однесува на крајот од времето.

18 ¹⁸ И кога зборувавше тој со мене, јас лежев ничкум на земјата во несвест; но тој се допре до мене и ме исправи на моето место.

19 ¹⁹ па ми рече: „Еве ти откривам што ќе биде во последните денови на гневот; зашто тоа се однесува на крајот од определението време.“

20 ²⁰ Овенот што го виде - неговите два рога - тоа се мидискиот цар и персискиот.

21 ²¹ А косестиот козел е царот на Јаван, додека големиот рог што се наоѓа меѓу неговите очи, тоа е нејзиниот прв цар:

22 ²² Четирите рога што израснаа кога првиот се скрши, тоа се четирите царства што ќе произлезат од тој народ, но нема да ја имаат неговата сила.

23 ²³ А кон крајот на царството нивно, кога отстапниците ќе ја исполнат мерката на своите беззаконија, ќе се издигне еден цар бесрамен и искусен во сплеткарење;

24 ²⁴ неговата моќ ќе се зацврсти, иако не со неговата сила; тој ќе врши големи пустошења и ќе успева, ќе дејствува и ќе погубува јунаци и народи на светите;

25 ²⁵ заради лукавоста негова ќе напредува и сплеткарството во раката негова;

во срцето ќе се возгордее и без повод ќе погуби мнозина; тој ќе се крене против Кнезот над кнезовите, но ќе биде победен - не со човечка рака.

²⁶ А и видението за вечерта и утрината за кое ти се рече ќе се исполни, но ти сокри го тоа видение зашто се однесува на далечни времиња.”

²⁷ Јас, Даниил, истоштен и болен бев неколку дни, потоа станав и почнав да се занимавам со царските работи; се чудев на тоа видение и не го разбирав.

Даниловата ѿкајничка молиџва

9 Во првата година од царувањето на Дариј, синот на Ксеркс, од мидиски род, кој беше поставен за цар над вавилонското царство,

² во првата година на неговото царување, јас, Даниил, го разбрав според книгите бројот на годините според словото што му го беше кажал Господ на Еремија дека седумдесет години ќе се навршат над опустошениот Ерусалим.

³ И го свртев лицето свое кон Господ Бог со молитва и со молба, во пост, во вреќиште и пепел.

⁴ И Му се молев на Господ мојот Бог, се исповедав и Му реков: „Те молам, Господи, Боже Велики и чудесен, Кој пазиш на заветот и имаш милост за оние кои Те сакаат и кои ги пазат Твоите заповеди!“

⁵ Згрешивме, вршевме беззаконија, дејствувавме нечесно, се противевме и отстапивме од Твоите заповеди и од Твоите наредби

⁶ и не ги слушавме Твоите слуги, проците, кои им зборуваа од Твое име на царевите наши и на достоинствениците наши, на татковците наши и на сиот народ од земјата.

⁷ Во Тебе, Господи, има правда, а во нас - срам на лицата, како што е денес кај секој Јудеец, меѓу жителите на Ерусалим и во сиот Израил, и кај ближниот и кај далечниот, по сите краишта каде што си ги прогонил заради нивно-

26
10,1
Ис 8,16
29,11
Откр 10,4

27
2,48
4,16
7,28
10,8
Ис 21,3

9,1
6,1
Ест 1,1
Езд 4,6

2
Ер 25,11-12
29,10
Зах 1,12
7,5
2 Лет 36,21

3
2 Цар 13,19
Ер 29,12
Неем 1,4
2 Лет 20,3

4
6,11
Неем 1, 5-11
Варух 1, 15-3,8

5
Суд 10,10
Ис 53,6
Пс 105,6

6
9,10,14
Ер 7,26
2 Лет 33,10
36,16

7
Ис 42,6
Ер 23,3,8
32,37
Амос 9,9
Езд 9,7,15

² 8,14. „2300 вечерни и утрински жртви“ или 1150 денови.

ДАНИИЛ

8 то отстапништво, со кое отстапија од Тебе.

Ер 14,20
Ез 16,63
Неем 9,33
Варух 1,
15-17

9 ⁸ Господи, кај нас на лицата наши има срам, кај царевите наши, кај кнезовите наши и кај татковците наши, зашто згрешивме пред Тебе.

4 Цар
17,13-15
18,12

10 ⁹ А кај Господ, нашиот Бог, има милосрдност и проштевање, бидејќи ние се одметнавме од Него.

Ер 26,4
32,23
44,10

11 ¹⁰ И не го слушавме гласот на Господ, нашиот Бог за да постапиме според Неговите закони што ни ги даваше преку своите слуги - пророците.

5 Мојс
11,26
4 Цар
22,16
Ер 18,10
42,13,18
44,6

12 ¹¹ И сиот Израил го престапи Твојот закон и се одврати, не слушајќи го Твојот глас; па затоа врз нас се излеа проклетство и клетва, што се напишани во законот Мојсеев, слугата Божји; зашто згрешивме пред Него.

12,1
Ер 35,37
36,31
Ез 5,9
Зах 1,6

13 ¹² И Тој ги изврши заканите Свои што ги кажа против нас и против нашите судии, кои нè судеа, испраќајќи против нас голема несреќа каква што немало под небесата, каква што се извршува над Ерусалим.

5 Мојс
28,49-57
Ис 31,1

14 ¹³ Како што е напишано во законот Мојсеев, така нè постигна сето тоа зло; но не Го молевме Господа, нашиот Бог, не се обравивме од беззаконијата свои за да ја разбереме Твојата вистина.

Ер 1,11-12
31,28
44,27
Езд 9,15
Варух 2,9

15 ¹⁴ Господ беше подготвен за тоа зло и го испрати врз нас; зашто праведен е Господ нашиот Бог во сите Свои дела што ги врши, но ние не го слушавме гласот Негов.

2 Мојс 3,20
5 Мојс 26,8
Ер 32,21
Неем 9,10

16 ¹⁵ И сега, Господи, Боже наш, Ти што го изведе народот Свој од земјата египетска со силна рака, Ти ја покажа славата Своја што се памети до денес; згрешивме, постапивме нечесно.

Ис 5,25
Ер 32,32
Ез 25,3,8
36,2-4

17 ¹⁶ Господи, по сета Твоја правда нека се одврати гневот Твој и јароста Твоја од Твојот град Ерусалим, од Светата Твоја Гора; зашто поради гревовите наши и поради беззаконијата на татковците наши Ерусалим и народот Твој е за потсмев кај сите што нè опкружуваат.

4 Мојс
6,24-26
Пс 79,18

¹⁷ А сега чуј ја, Боже наш, молитвата на Твојот слуга и неговото усрдно моле-

ње, па заради Тебе, Господи, погледај со светлото Твое лице на опустошеното Твое светилиште.

18 Приклони го, Боже мој, увото Свое и послушај, отвори ги очите Свои и погледај ги нашите пустоши и градот, во кој се призива името Твое; зашто ние ги принесуваме молењата свои пред Тебе, надевајќи се не на нашата праведност, туку на Твојата голема милосрдност.

¹⁸ Чуј Господи, Господи прости ни, Господи погледај и изврши, не колебај се поради Самиот Тебе, Боже мој, зашто името Твое се призива во Твојот град и во Твојот народ!"

¹⁹ Додека зборував и се молев и ги исповедав гревовите свои и гревовите на мојот народ Израил и ја принесував молбата своја пред Господ, мојот Бог, за светата гора на мојот Бог,

²⁰ додека ја изговарав молитвата, човекот Гаврил кого го бев видел во поранешното видение, долета брзо, се допре до мене во времето на вечерната жртва,

²¹ ме вразуми, говореше со мене и рече: „Данииле, сега излегов за да те научам да разбираш.

²² Во почетокот на твоето молење се појави твојот збор и јас дојдов да ти го соопштам, зашто ти си човек сакан; па така, внеси се во зборот и разбери го видението.

²³ Седумдесетте седмици³ се определени за твојот народ и за светиот твој град за да биде крај на престапот, за да му се стави печат на гревот и избришани беззаконијата, за да биде доведена вечната правда, за да им се стави печат на виденијата и пророците и да биде помазан Светиот на светиите.

²⁴ И така, знај и разбери: од времето кога излезе законот за обновување на Ерусалим, до доаѓањето на Помазаникот Божји се седум седмици⁴. Потоа ќе биде обновен Ерусалим со улици и сидини, и ќе опстои шеесет и две седмици; а тоа ќе биде тешко време.

²⁵ И така, знај и разбери: од времето кога излезе законот за обновување на Ерусалим, до доаѓањето на Помазаникот Божји се седум седмици⁴. Потоа ќе биде обновен Ерусалим со улици и сидини, и ќе опстои шеесет и две седмици; а тоа ќе биде тешко време.

18
Ис 37,17
Ер 7,10-12
Пс 115,1
Варух 2,19

19
1 Цар
12,22
Пс 43,22

20
Езд 10,1

21
8,16-26
2 Мојс
29,39
Лк 1,19

22
7,16
10,14
Амос 3,7

23
Мт 24,15
Лк 1,28

24
Ис 53,10
56,1
Ер 25,12
29,10
2 Лет 36,21
Евр 9,12

25
Езд 4,24
6,15
Јн 4,25

³ 9,24. Седум пати по 70 години.

⁴ 9,25. Овде зборот седмица означува седум години.

26 <sup>Ис 28,2
53,8
Ез 4,5
Мт 16,21</sup> И по шеесет и двете седмици Помазаникот ќе биде предаден на смрт неправедно а градот и светилиштето ќе бидат разрушени од народот на водачот што ќе дојде, и крајот ќе му биде како од поплава, и до крајот на војната ќе има опустошување.

27 <sup>8,11
11,31
12,7
Мт 24,15
Мк 13,14</sup> И во една седмица ќе склопи завет со мнозина, а во половината на седмицата ќе престанат жртвата и приносот, а на врвот од светилиштето ќе биде поставен Гнасниот Пустошник⁵, сè додека предопределената пустош не го собори Пустошникот.”

2
<sup>9,3
Езд 9,4
Неем 1,4</sup>

4
<sup>12,5
1 Мојс 2,14</sup>

Ново ойкровение

10 Во третата година на персискиот цар Кир дојде откровение до Даниил, кој се викаше Валтазар, и вистинско беше тоа откровение и со голема сила. Тој го разбра тоа откровение и го објасни тоа видение.

2 Во тие дни јас, Даниил, тагував цели три седмици.

3 Богата храна не јадев; месо и вино не влезе во устата моја, и не се мачкав со масла додека не завршија трите седмици.

4 А во дваесет и четвртиот ден од првиот месец, се најдов покрај брегот на големата река Тигар;

5 ги кренав очите угоре и видов: ете еден човек, облечен во ленена облека, а крстот му беше препашан со офирско злато.

6 Телото негово изгледаше како топаз, лицето - како светкавица - очите му беа како запалени светила, рацете негови и нозете негови изгледаа како сјаен бакар и гласот на зборовите негови како глас на многу луѓе.

7 И само јас, Даниил, го видов тоа видение, а луѓето што беа со мене не го видоа тоа видение; но страв голем ги обзеде, и тие избегаа за да се сокријат;

8 Останав сам и го гледав тоа големо видение, но во мене не остана сила и лицето ми пребледе многу, не остана во мене бодрост.

9 ^{9,27} Се однесува на пагански лик, кој подоцна бил поставен во Ерусалимскиот храм, од страна на туѓите поробувачи.

9 И го чув гласот на зборовите негови; и штом го чув гласот на зборовите негови, ненајдено паднав во несвест и лежев со лицето кон земјата.

10 Но ете, рака една се допре до мене и ме исправи на колената мои и на дланките од рацете мои.

11 Па ми рече тој: „Данииле, сакан човеку, задлабочи се во зборовите што ќе ти ги кажам, и исправи се на нозете свои, зашто кај тебе сум денеска испратен.” Штом ми ги кажа тие зборови, јас станав растреперен.

12 Но тој ми рече: „Не бој се Данииле! Од првиот ден кога го управи срцето свое за да постигнеш разбирање и да се понизиш пред твојот Бог, зборовите твои беа услышени, и јас сакав да дојдам според зборовите твои.

13 Но кнезот на персиското царство ми се противеше дваесет и еден ден; но Михаил, еден од првите кнезови, дојде да ми помогне зашто јас бев таму сам, кај персискиот цар.

14 А сега дојдов да ти соопштам, што ќе се случи со твојот народ во последните времиња, зашто видението се однесува за далечни дни.”

15 Додека ми зборувавше такви зборови, јас гледав во земјата, без да изустам збор.

16 Но ете, еден сличен на синовите човечки се допре до усните мои и јас ја отворив устата своја, почнав да зборувам и му реков на оној што стоеше пред мене: „Господаре мој, од ова видение утробата во мене се преврте и во мене не остана сила.

17 Па како може слугата Твој, Господи, да зборува со мојот Господар? Зашто во мене нема сила, и останав без здив.”

18 Тогаш пак се допре до мене тој човечки лик, ме поткрепи

19 и рече: „Не бој се, сакан човеку, мир да имаш; охрабри се, охрабри се!” и кога зборувавше тој со мене, јас се закрепив и реков: „Зборувај, Господи мој, зашто ти ме поткрепи.”

9
<sup>8,18
9,23
Мт 17,6</sup>

10
<sup>Ер 1,9
Откр 1,17</sup>

11
<sup>9,23
Ез 2,1-2</sup>

12
<sup>3 Мојс
16,31
Ис 65,24
Мт 14,27</sup>

13
<sup>10,21
12,1
Ис 24,21</sup>

14
<sup>9,22
Ез 12,27
Авак 2,3</sup>

15
<sup>Ез 24,27
Лк 1,20</sup>

16
<sup>Ис 6,7
Ер 1,9</sup>

17
^{4,19}

18
^{8,18}

19
<sup>5 Мојс
31,7,23
2 Мак
11,21
Дела 15,29</sup>

ДАНИИЛ

20 ^{8,21 11,2} И тој ми рече: „Знаеш ли зошто дојдов кај тебе? сега ќе се вратам за да се борам со персискиот кнез; а штом ќе завршам, ќе дојде кнезот на Јаван.

11,2 ^{10,20,21} ³ ^{8,4,21} Но јас ќе ти соопштам што е напишано во вистинското писмо; и нема никој друг, што ќе ми помогне во тоа, освен Михаил, вашиот кнез.”

4

^{8,8}

8 *Пророкување за царевите во Персија*

^{Ис 37,19 46,1-2 Ер 43,12} **11** „И така, од првата година на Мидиецот Дариј јас му станав помошник и поткрепа.

² Сега ќе ти ја кажам вистината: еве, уште тројца цареви ќе се издигнат во Персија; потоа четвртиот ќе ги надмине сите со големо богатство, и кога ќе го намножи богатството свое, ќе ги крене сите против царството на Јаван.

³ Потоа ќе се појави силен цар, кој ќе владее со голема власт и ќе дејствува според својата волја⁶.

⁴ Но, кога ќе се издигне тој, царството негово ќе се сруши и ќе се раздели на четири делови и нема да помине на неговите потомци, и не со таква власт, со која тој господареше; затоа што царството негово ќе се растури и ќе падне на други, а не на нив.

⁵ И јужниот цар ќе се засили, и еден од кнезовите негови ќе стане посилен од него и ќе владее, и власта негова ќе биде голема.

⁶ Но по неколку години тие ќе се спријателат и ќерката на јужниот цар ќе дојде кај северниот цар за да склучи договор; но таа нема да ја задржи силата во рацете свои, и нема да го одржи нејзиниот род, туку тие ќе бидат убиени, како таа, така и оние, што ќе ја придружуваат; и родениот од неа, како и оние што ѝ помагале во тоа време.

⁷ Но ќе се издигне фиданка од коренот нејзин, ќе дојде против војската, ќе влезе во тврдините на северниот цар, ќе ги победи и ќе ги покори.

⁸ Дури и боговите нивни, идолите нивни заедно со скапите садови, сребрени и златни, ќе ги однесе како плен во Еги-

пет и неколку години ќе владее послитно од северниот цар.

⁹ И тој, ќе влезе во царството на јужниот цар, но ќе се повлече во земјата своја.

¹⁰ Потоа, ќе се вооружат синовите негови и ќе соберат многубројна војска; а еден од нив брзо ќе замине, ќе поплави и ќе замине, и ќе се бори со него до тврдината негова.

¹¹ И јужниот цар ќе се налути, па ќе излезе да војува со него, со северниот цар, и ќе изведе голема војска и ќе ја зароби војската на северниот цар.

¹² Тогаш војската ќе се охрабри, и срцето на царот ќе се возгордее; тој ќе собори многу илјади, но нема да се одржи,

¹³ бидејќи северниот цар ќе се врати и ќе изведе повеќе војска од поранешната и по неколку години ќе дојде со голема, добро опремена војска.

¹⁴ Во тоа време мнозина ќе станат против јужниот цар, и бунтовниците меѓу синовите на твојот народ ќе се кренат, за да се исполни видението, но ќе паднат.

¹⁵ И ќе дојде северниот цар, ќе направи опкоп и ќе го завладее укрепениот град, и нема да се додржат мишките на југ, ниту неговата избрана војска: ќе нема сила да се спротивстави.

¹⁶ И ќе дејствува според неговата волја и никој не ќе може да устои пред него; и живеалиштето свое ќе го постави во Красната земја, и таа ќе настрада од раката негова.

¹⁷ И ќе научи да навлезе во царството негово со сите сили, и ќе му ја даде ќерката своја за жена, за да го погуби, но таа намера нема да се исполни.

¹⁸ Потоа ќе се сврти кон островите и ќе завладее многу од нив; но еден водач ќе го прекрати нанесениот срам од него и за срамот срам ќе му возврати.

¹⁹ Потоа ќе се врати кон тврдините на својата земја, но ќе се сопне, ќе падне и тоа ќе му биде крајот.

²⁰ На негово место ќе се издигне друг што ќе наметне данок за да мине по царството во екот на славата. Но и тој

10

^{9,26}

^{Ис 8,8}

^{Ер 46,8}

11

^{8,7-8}

15

^{Ез 4,2}

16

^{8,4}

^{Ис.Н. 1,5}

17

^{8,9}

^{11,41}

19

^{Пс 25,21}

^{27,2}

^{37,36}

20

^{Ис 60,17}

^{2 Мак 3}

21 по неколку дни ќе загине, и тоа не јавно, ниту во бој.

8,21
2 Мак 4,7

22 А на негово место ќе се издигне еден никаквец, кој и нема право да биде цар, но со лукавство и со лаги ќе го освои царството.

9,26

23 Оние што ќе му се противат ќе бидат потопени и победени од него, дури и

8,25

24 Кнезот на сојузот.

Неем 9,25

27 И покрај склучениот сојуз со него, тој ќе дејствува со измама и ќе го совлада и ќе се одржи на врвот со малку народ.

Ер 9,6
Авак 2,3
Пс 111,1
64,6

30 Тој ќе влезе во мирни и плодни краишта и ќе го прави она што не го правеле татковците негови и татковците на татковците негови; пленот, заграбениот имот и богатството ќе го троши како свое. Ќе помислува и тврдини да напаѓа, но само за некое време.

4 Мојс
24,23-24
Ез 27,6

31 Потоа ќе се охрабри духот негов и со многубројна војска ќе се крене против јужниот цар; јужниот цар ќе излезе во војна со голема и уште посилен војска, но нема да се додржи, зашто против него ќе има заговор.

8,16
9,27
12,11
1 Мак 1,45
2 Мак 6,2
Мт 24,15

25 Дури и оние што јадат леб со него ќе му станат убијци, и војската ќе му се уништи, па така многумина ќе паднат убиени.

26 Во срцето на двата цара ќе има сплетки, и ќе седнат на една трпеза и ќе зборуваат лага, но нема ништо да се случи, зашто крајот е одложен до определеното време

27 и така ќе се врати тој во својата земја со големо богатство и со непријателска замисла против светиот завет, ќе го направи своето и ќе се врати во земјата своја.

28 Во определеното време тој пак ќе појде против југ, но последниот поход нема да биде како поранешниот,

29 бидејќи истовремено против него ќе појдат китимските кораби, тој ќе се исплаши и ќе се врати, ќе беснее против светиот завет и пак ќе се договори со противниците на светиот завет.

30 И ќе постави определен одред војска што ќе го осквернува светилиштето - тврдината, ќе ја укине секојдневната жртва и ќе го постави Гнасниот Пустошник.

31 И ќе влезе во Красната земја, а многу области ќе пострадаат, од раката негова ќе се спасат само Едом, Моав и остатокот од синовите Амонови.

32 Со лукавство ќе ги привлече кон себе оние што се огрешиле против заветот; но луѓето кои Го почитуваат својот Бог, ќе опстојат и ќе се спротивстават.

33 И разумните од народот ќе вразумуваат мнозина, но извесно време ќе страдаат од меч и оган, од ропство и грабеж.

34 И во времето на страдањето свое само малкумина ќе им помагаат, а повеќето ќе се присоединат кон нив дволично -

35 и од разумните некои ќе пострадаат за да се испитаат, очистат, и обелат за последното време, зашто уште има време до рокот.

36 И ќе постапува тој цар според својата волја, ќе се крене и ќе се возвеличи повисоко од секое божество, ќе почне да хули на Бога над боговите и ќе успева, сè додека не се исполни гневот; зашто, она што е предопределено, тоа и ќе се изврши.

37 За боговите на татковците свои нема ни да помисли, ни за богот што го сакаат жените, дури ни никакво божество нема да уважува, бидејќи ќе се возгордее погоре од сите.

38 Место нив, ќе го слави богот на тврдините, богот што татковците негови не го знаеле, ќе го чести со злато и сребро и драгоцени камења, место Бога Кој е најсилен.

39 Ќе ги брани своите тврдини со народ кој му служи на туѓ бог. На оние, што ќе го признаваат, ќе им ги зголемува почестите и ќе им дава власт над мнозина и земја ќе раздава како награда.

40 Кон крајот на времето јужниот цар ќе се судри со него и северниот цар ќе се впушти како бура врз него со коли, коњаници и многубројни кораби, ќе нападне на областите, ќе ги поплави и ќе мине преку нив.

41 И ќе влезе во Красната земја, а многу области ќе пострадаат, од раката негова ќе се спасат само Едом, Моав и остатокот од синовите Амонови.

42 Ќе ја протегне раката своја врз разни земји; нема да се спаси ни земјата египетска.

33

12,3
2 Мак 6,
18-7,41

34

Мт 7,15
Рим 16,18

35

12,10
Ис 48,10
Пс 77,38
Јов 28,1

36

5 Мојс
10,17
Ис 14,13-14
Ез 35,13
2 Сол 2,4
Откр 13,
5-6

40

Ис 5,28
8,7
21,1
Ез 38,4

41

8,9

ДАНИИЛ

43 <sup>Ез 30,4
2 Лет 12,3</sup> ⁴³ Ќе освои златни и сребрени ризници и разни скапоцени работи од Египет; Либијците и Етиопјаните ќе тргнат по него.

45 ^{Ис 2,2,4} ⁴⁴ Но гласовите од исток и од север ќе го смутат, па тој ќе излезе со најголема јарост за да истребува и погубува мнозина,

12,1 <sup>10,13
Мт 24,21
Откр 3,5
16,18</sup> ⁴⁵ и ќе ги распне царските шатори меѓу морето и гората на преславното светилиште; но ќе му дојде крајот, и никој нема да му помогне.”

<sup>Ис 26,19
Мт 25,46
Јн 5,28-29
11,24</sup>

3 Пророкувањето е зайечашено

12 <sup>11,33
Суд 5,31
Мудр 3,7
Мт 13,43</sup> „И во тоа време ќе се крене Михаил, големиот кнез, кој ги брани синовите на твојот народ, и ќе

4 <sup>8,26
Ис 8,16
Ер 5,1
Откр 22,10</sup> настане време тешко, какво што немало откако постојат луѓето, па сè до денес; но ќе се спасат во тоа време од твојот народ сите, кои ќе се најдат дека се запишани во Книгата.

5 ^{10,4} ² И многумина од оние што спијат во земниот прав ќе се разбудат - едни за животот вечен, а други за вечен срам.

6 <sup>8,13
10,4-5
Ез 9,2</sup> ³ Разумните ќе сјаат како светила на небото, и оние што мнозина повратиле кон правда - како свездите, во веки, засекогаш.

7 <sup>7,25
Откр 10,
5-6</sup> ⁴ А ти, Данииле, сокри ги овие зборови и запечати ја оваа книга до последното време; мнозина ќе талкаат овдеонде, обидувајќи се да разберат што се случува.”

⁵ Тогаш јас, Даниил, погледав и ете пред мене стојат други двајца, еден од едната страна на реката, а друг од другата страна на реката.

⁶ Едниот му рече на човекот со лена на облека, кој стоеше над реката: „Кога ќе биде крајот на овие чудни работи?”

⁷ И чув, кога човекот со лена на облека, што се наоѓаше над реката, откако ја крена десната и левата рака кон небото, се заколна во вечно Живот, дека сето тоа ќе се изврши за време од три и пол години, кога ќе заврши истоштувањето на Светиот Народ.

⁸ Јас го чув тоа но не го разбрав, па затоа прашав: „Господаре мој, како ќе заврши сето тоа?”

⁹ Тој одговори: „Оди си Данииле, зашто тие зборови се сокриени и запечатени до последното време.

¹⁰ Многумина ќе се очистат, ќе се избелат и ќе бидат искушани; безбожниците ќе си останат безбожни, и никој од нив нема тоа да го разбере, само мудрите ќе разберат.

¹¹ Од времето, кога ќе се прекине секојдневната жртва и ќе се постави Гнасниот Пустошник, ќе минат илјада двесте и деведесет денови.

¹² Блажен е оној што чека и ќе дочека илјада триста триесет и пет дена.

¹³ А ти оди кон својот крај, и отпочини. И ќе останеш да го добиеш својот дел на крајот од времето.”

Даниил ја избавува Сузана

13 Во Вавилон живееше еден човек по име Јоаким.

² Тој се ожени со Сузана, ќерката на Хелкија, многу убава и богобојазлива.

³ Нејзините родители беа праведни и својата ќерка ја научија на Мојсеевиот закон.

⁴ Јоаким беше многу богат и имаше градина близу до својата кука; кај него се собираа Јудејците, зашто беше многу почитуван од сите.

⁵ Во тоа време избраа двајца старци од народот за судии, за кои Господ беше рекол, дека беззаконието е излезено од Вавилон од старешините - судии, кои се сметаа за управници на народот.

⁶ Тие постојано го посетуваа домот на Јоаким, а кон нив се обрнуваа сите што имаа спорни дела.

⁷ Кога народот се разотидуваше попладне, Сузана влегуваше во градината на својот маж, каде се шеташе.

⁸ Тие двајца старци ја гледаа, како секој ден доаѓа да се шета, и кај нив се појави грешна желба кон неа.

⁹ Од тоа го загубија својот разум и ги свртија своите очи - да не гледаат на небото и да не си спомнуваат за праведните одредби.

¹⁰ Обајцата беа ранети од похотта кон неа, но еден на друг не си ја откриваа својата болка,

9
Ис 29,11

10
11,35
Откр 22,11

11
8,11
9,27
Мт 24,15

12
Ез 4,5-6

13
Ис 57,2
Пс 15,5
Мт 10,22
Откр 14,13

¹¹ зашто се срамуваа да си ја откријат својата желба, дека сакаат да се соединат со неа.

¹² И тие внимателно настојуваа секој ден да ја видат, а си велеа еден на друг:

¹³ „Ајде да си одиме дома, зашто е време за ручек”, па, откако ќе излезеа, се разделуваа еден од друг.

¹⁴ Но, кога ќе се вратеа, се враќаа на истото место, па се прашуваа за причината на тоа, и најпосле си признаа еден на друг за својата грешна желба и тогаш заедно определија време кога би можеле да ја најдат сама.

¹⁵ И, ете, така чекајќи го погодниот ден, Сузана влезе, како вчера и завчера, само со две слугинки и посака да се избања, зашто беше многу топло.

¹⁶ Таму немаше никого, освен двајцата старци, кои сокриени демнеа.

¹⁷ Таа им рече на слугинките: „Донесете ми миризливо масло и сапун, заклучете ја вратата од градината, за да се избањам.”

¹⁸ Тие направија како што им рече, ја заклучија вратата од градината, па излегоа низ задната врата, за да донесат она што им беше заповедано и не ги видоа старците, кои беа сокриени.

¹⁹ Штом слугинките излегоа, двајцата старци станаа и притрчаа кон неа и ѝ рекоа:

²⁰ „Еве, вратата од градината е затворена, никој не нè гледа, а ние те пожелуваме, затоа, согласи се и подај ни се.

²¹ Ако не се согласиш, ќе сведочиме дека едно момче беше со тебе и затоа си ги испратила слугинките.”

²² Тогаш Сузана заофка и рече: „Отсекаде сум притеснета: ако го направам ова, смрт ме чека; ако не го направам, нема да се извлечам од вашите раце.

²³ За мене е подобро да не го направам ова и да паднам во вашите раце, отколку пред Господ да згрешам.”

²⁴ И извика Сузана со висок глас, извикаа и двајцата старци против неа,

²⁵ а едниот од нив потрча и ја отвори вратата од градината.

²⁶ Кога оние, што беа во куќата, ги чуја викотниците во градината, потрчаа кон задната врата, за да видат што се случува со неа.

²⁷ И откако старците ја раскажаа својата приказна, слугите многу се засрамија, зашто никогаш такво нешто не беа слушнале за Сузана.

²⁸ И, ете, утредента, кога се беше собрал народот кај Јоаким, нејзиниот маж, дојдоа и двајцата старци, наполнети со безбожна замисла, за да ја предадат Сузана на смрт.

²⁹ Тие рекоа пред народот: „Испратете да ја доведат Сузана, ќерката на Хелкија и жената на Јоаким;” и испратија по неа.

³⁰ Дојде таа и родителите нејзини, и децата нејзини и сите роднини нејзини.

³¹ А Сузана беше многу нежна и убава на лице.

³² Оние безбожници заповедаа да ѝ го откријат лицето, зашто беше покриена, за да се наситат на нејзината убавина.

³³ Роднините нејзини и сите, кои ја гледаа, плачеа.

³⁴ А двајцата старци, откако станаа среде луѓето, ги ставија своите раце на нејзината глава.

³⁵ Таа, пак, расплакана погледна кон небото, зашто срцето нејзино се надеваше на Господ.

³⁶ Старците рекоа: „Кога се шетавме сами низ градината, таа влезе со две слугинки, ја затвори вратата од градината и им рече на слугинките да си одат;

³⁷ кај неа дојде едно момче, кое се криеше таму и легна со неа.

³⁸ Ние бевме во аголот на градината, па кога го видовме тоа беззаконие, потрчавме кон нив.

³⁹ Ги видовме како се соединуваат. Момчето не можевме да го фатиме, зашто беше посилен од нас, па ја отвори вратата и избега,

⁴⁰ но неа ја фативме и ја прашавме: „Кое беше тоа момче?” Но таа не сакаше да ни каже. За тоа ние сведочиме.

⁴¹ Луѓето им поверуваа, како на народни старешини и судии, и ја осудија на смрт.

⁴² Сузана извика со силен глас и рече: „Боже вечен, Кој гледаш сè што е скриено и Кој знаеш сè пред да се случи!

ДАНИИЛ

⁴³ Ти знаеш дека лажно сведочеа против мене, и, ете, јас умирам, а да не сум направила ништо од она што овие пакосни луѓе измислија против мене.”

⁴⁴ Господ го чу нејзиниот повик,

⁴⁵ и кога ја водеа на смрт, Бог го поттикна светиот дух на момчето Даниил,

⁴⁶ и тој извика со висок глас: „Јас сум чист од нејзината крв!”

⁴⁷ Тогаш сите луѓе се свртеа кон него и рекоа: „Што сакаш со тоа да кажеш?”

⁴⁸ Застана тој меѓу нив и рече: „Толку ли сте неразумни, синови израилски, без да испитате и без да ја дознаете вистината, ја осудивте ќерката Израилева?”

⁴⁹ Вратете се во судницата, зашто овие лажно сведочеа против неа.”

⁵⁰ Сите луѓе веднаш се вратија, а старешините му рекоа: „Дојди, седни меѓу нас и кажи ни, бидејќи Бог на тебе ти даде старешинство.”

⁵¹ Тогаш Даниил им рече: „Одделете ги еден од друг, а јас ќе ги испрашам.”

⁵² Откако ги одделија еден од друг, го повика едниот и му рече: „Стар злодеецу, сега се покажуваат твоите гревови, што си ги направил некогаш,

⁵³ кога донесуваше неправедни пресуди, осудувајќи невини и оправдувајќи виновни, а Господ говори: „Невин и праведен не убивај!”

⁵⁴ А сега, ако навистина си ги видел, кажи ни под кое дрво ги виде заедно?” Тој одговори: „Под мастиковото дрво.”

⁵⁵ Даниил му рече: „Навистина ти излага и ќе ја загубиш твојата глава. Еве, ангел Божји доби заповед од Бога и ќе те расече на половина.”

⁵⁶ Откако го отстрани него, заповеда да го доведат другиот, па му рече: „Ти си семе хананско, а не Јудино! Тебе те прелага убавината, гревовната желба го направи страшно твоето срце!

⁵⁷ Вака постапуваат со ќерките израилски, а тие од страв ви се подаваа; но ќерката Јудина не подлегна на вашето беззаконие.

⁵⁸ И така, кажи ми под кое дрво ги виде заедно?” Тој одговори и рече: „Под зелениот даб.”

⁵⁹ Даниил му рече: „Навистина и ти излага и ќе ја загубиш твојата глава;

Ангелот Божји, еве, стои со меч во раката, за да те пресече на половина, па обајцата да ве погуби.”

⁶⁰ Тогаш сите луѓе извикаа со висок глас и Го благословуваа Бога, Кој ги спасува оние што се надеваат на Него.

⁶¹ Се кренаа против двајцата старци, кои Даниил ги изобличи со она што самите го рекоа, дека лажно сведочеле.

⁶² Со нив постапија онака, како што мислеа да постапат со неа; ги погубија, според законот на Мојсеј. Тој ден беше спасена невина крв.

⁶³ А Хелкија и неговата жена Го прославија Бога за својата ќерка Сузана, заедно со Јоаким, нејзиниот маж и сите нејзини роднини, зашто кај неа не се најде никакво срамотно дело.

⁶⁴ Од тој ден Даниил стана голем пред очите на народот.

Даниил не му се ѝоклонува на Вил.

Даниил ја открива измамата.

Даниил во јамата на лавовите

14 Царот Астијаг се прибра кај своите татковци, а него го наследи Персиецот Кир.

² А Даниил живееше со царот заедно и беше пославен од сите свои пријатели.

³ Кај Вавилонците имаше идол, именуван Вил, на кој секој ден му принесуваа дванаесет мери најубаво пченично брашно, четиринаесет овци и шест мери вино.

⁴ Царот го почитуваше и одеше секој ден да му се поклонува, а Даниил Му се поклонува на својот Бог. Затоа царот го праша Даниил: „Зошто не му се поклонуваш на Вил?”

⁵ Тој му одговори: „Затоа што не им се поклонувам на идоли, направени од човечки раце, туку Му се поклонувам на живиот Бог, Кој ги создал небото и земјата и Кој владее над секое тело.”

⁶ Тогаш царот му рече: „Мислиш ли ти дека Вил не е жив бог? Не гледаш ли колку тој јаде и пие секој ден?”

⁷ Откако се насмевна, Даниил рече: „Царе, не мами се; одвнатре тој е глина,

а однадвор е од бронза; тој никогаш ниту јадел ниту пиел.”

⁸ Тогаш царот, откако се разгневи, ги повика сите жреци и им рече: „Ако не ми кажете кој ја јаде сета оваа храна, ќе умрете.

⁹ Ако пак ми докажете дека ја јаде Вил, тогаш ќе умре Даниил затоа што го похули.” А Даниил му рече на царот: „Нека биде според твојот збор.”

¹⁰ Имаше седумдесет жреци, освен жени и деца.

¹¹ И дојде царот со Даниил во храмот на Вил, а жреците на Вил рекоа: „Царе, ете, ние ќе излеземе надвор, а ти стави ја храната и, откако го налееш виното, затвори ја вратата и запечати ја со твојот прстен.

¹² Па утре, кога ќе дојдеш и не најдеш дека Вил изел сè, нека умреме ние или нашиот клеветник Даниил, кој лажел против нас.”

¹³ Тие не се плашеа од тоа, што го рекоа, зашто под трпезата беа направиле таен влез и низ него секогаш влегуваа и ја јадеа сета храна.

¹⁴ Кога тие излегоа, царот ја стави храната пред Вил, а Даниил им заповеда на своите слуги, и тие донесоа пепел, па, во присуство на царот, го посипаа целиот храм. Тогаш излегоа, ја затворија вратата, ја запечатија со царскиот прстен и си отидоа.

¹⁵ А жреците, според својот обичај, дојдоа преку ноќта заедно со своите жени и деца, па изедоа и испија сè.

¹⁶ Утредента царот стана рано и дојде во храмот, и Даниил дојде со него.

¹⁷ Царот запраша: „Данииле, дали се печатите неповредени?” Тој му одговори: „Да, царе, тие не се повредени.”

¹⁸ И штом ја отворија вратата, царот, откако ја погледна трпезата, извика со силен глас: „Велик си, Виле, и во тебе нема никаква измама!”

¹⁹ Откако се насмевна, Даниил го задржа царот, за да не влезе внатре, и му рече: „Погледај го подот и испитај чии се овие стапалки.”

²⁰ А царот рече: „Гледам стапалки на мажи, жени и деца.”

²¹ И царот се разгневи многу и заповеда да ги фатат жреците и нивните жени и деца, за да ја покажат тајната врата, низ која влегувале и изедувале сè што било на трпезата.

²² Тогаш царот заповеда да ги погубат, а идолот Вил да му го предадат на Даниил, а тој да го разурне него и неговиот храм.

²³ А на тоа место имаше и еден голем змеј, кого го почитуваа Вавилонците.

²⁴ Царот му рече на Даниил: „Нема ли за него да речеш дека е бронза? Ете, тој е жив, и јаде и пие; не можеш да кажеш дека овој бог не е жив; па затоа поклони му се.”

²⁵ Даниил му одговори на царот: „Јас Му се поклонувам на Господ, мојот Бог, зашто Тој е жив.

²⁶ Но, ти, царе, дозволи ми, јас ќе го убијам змејот, без меч и без стап.” Царот му рече: „Ти давам дозвола.”

²⁷ Тогаш Даниил зеде смола, лој и влакна, ги свари заедно, па, откако направи од тоа грутка, му ја фрли во устата на змејот, а змејот ја проголта грутката и се расцепи. А Даниил рече: „Ете, гледајте на што се поклонувате!”

²⁸ Кога Вавилонците слушнаа за тоа, многу се разгневија, се кренаа против царот, велејќи: „Царот стана Јудеец, го разурна Вил, го уби змејот и жреците ги предаде на смрт.”

²⁹ Па, кога дојдоа кај царот, му рекоа: „Предај ни го Даниил, инаку ќе те убиеме и тебе и твојот дом.”

³⁰ И кога виде царот дека силно настојуваат, беше принуден да им го предаде Даниил.

³¹ Тие го фрлија во лавовска јама, а тој остана таму шест дена.

³² Во јамата имаше седум лавови, на кои секој ден им даваа по два вола и по две овци; но во тоа време не им ги даваа, за да го изедат Даниил.

³³ Во тоа време имаше во Јудеја еден пророк, по име Авакум, кој токму што беше сварил каша и надробил леб во сад и одеше кон својата нива, за да им го однесе тоа на жетварите.

³⁴ Но Ангел Господов му рече на Авакум: „Ова јадење што го имаш, однеси

ДАНИИЛ

му го во Вавилон на Даниил, кој е во лавовската јама.”

³⁵ А Авакум одговори: „Господи, јас никогаш не сум го видел Вавилон и не ја знам таа јама.”

³⁶ Тогаш Ангелот Господов го фати Авакум за темето и, откако го подигна за косата од неговата глава, го однесе во Вавилон и го спушти кај јамата со силата на својот дух.

³⁷ Авакум извика и рече: „Данииле, Данииле, земи го јадењето што ти го испраќа Бог!”

³⁸ А Даниил рече: „Боже, Ти си спомна за мене; Ти не ги оставаш оние што Те љубат.”

³⁹ И стана Даниил и јадеше, а Ангелот Божји веднаш го врати Авакум во земјата негова.

⁴⁰ Седмиот ден дојде царот, за да го оплаче Даниил и, откако се приближи до јамата, се наведна во неа, кога, ете, го виде Даниил како седи.

⁴¹ Тогаш извика со висок глас и рече: „Велик си Ти, Господи, Боже Даниилов, и нема друг Бог освен Тебе!”

⁴² Па заповеда царот да го извадат Даниил од јамата, а во неа да ги фрлат оние што сакаа него да го погубат, и лавовите ги изедоа веднаш, пред неговите очи.

ОСИЈА

Вовед

Осија бил пророк во северното царство, Израил, во последните години од неговото постоење како слободна и независна држава.

Во првите три глави од оваа книга, семејниот живот на Осија е употребен како слика на пораката што Осија треба да му ја пренесе на народот. Господ му заповедал на Осија да се ожени со блудница, како слика за неверството на израелскиот народ кон Бога. Потоа, Бог му кажува на Осија какви имиња да им даде на своите деца; имињата требало да ги потсетуваат Израелците дека ќе бидат казнети. И покрај ова, Господ му заповедал на Осија да ја сака својата неверна жена; ова требало да биде слика за Божјата верна љубов кон Неговиот неверен народ.

Преосветеното дело од книгата го нагласува Божјото завет со Израил, кој говори за обврската за меѓусебна верност помеѓу Господ и Израил. Господ постојано ја одржувал својата верност, додека Израелците зачестено Го изневерувале. На моментот, Израелците повеќе се надевале на својата војска, а и на нивните, соседни армии, отколку на Господ. Истото така, нивните честопати им служеле на идоли, очекувајќи од нив да им донесат добар род.

Во оваа книга, Господ ги става пред суд Израил и Јуда, обвинувајќи ги за неверството кон заветот со Бога, поради што им навештува и казна. Сепак, Божјата љубов кон неговиот народ ќе продолжи и Тој ќе им прости, кога нив ќе се научат да Му бидат верни.

1,1

4 Цар
14,23-29
Ис 1,1
Амос 1,1
Мих 1,1

2

4,12
5,4
9,1

2 Мојс
34,16
Наум 3,4
Пс 106,39
2 Кор 11,2

4

3 Цар
18,45
4 Цар 9,
1-10
10,1-17
17,2-6

5

Ис 2,11
Амос 8,9
Зах 14,9
Јов 29,20
Мт 7,22
Лк 6,23
Јн 14,20

1 Слово Господово што беше упатено до Осија, син Беериев, во деновите на јудејските цареви Озија, Јотам, Ахаз, Езекија и во деновите на израелскиот цар Јеровоам, синот Јоасов.

Семејството на Осија

2 Почеток на словото Господово до Осија. Му рече Господ на Осија: „Оди и земи жена блудница, па роди деца од блудство; зашто оваа земја многу блудствува, откако отстапи од Господ.“

3 И тој отиде и ја зеде Гомер, ќерката на Дивлаим, која зачна и му роди син.

4 Тогаш Господ му рече: „Стави му име Лизреел, зашто уште малку и Јас ќе му се одмаздам на Јехуевиот дом за крвта пролеана во Лизреел и ќе го укинам царството на Израил,

5 и во тој ден ќе го скршам лакот на Израил во долината Лизреел.“

6 Таа пак зачна и роди ќерка, и Тој му рече: „Именувај ја Ло-Рухама, зашто

Јас веќе нема да го помилувам домот Израилев, и да им простевам.

7 А домот Јудин ќе го помилувам и ќе ги спасам Јас, нивниот Господ Бог, не со лак, ниту со меч, ни со војска, ниту со коњи и коњаници.“

8 Потоа, откако ја одби од доење, одново зачна и роди син.

9 И Тој му рече: „Наречи го со името Ло-Ами, зашто вие не сте Мој народ, и Јас нема да бидам ваш Бог.“

Надеж за Израил

10 „Но бројот на синовите Израилеви ќе биде како песокот морски, кој не ќе може ни да се измери ниту да се изброи; и место да им речат - вие не сте Мој народ - ќе им се рече - вие сте синови на живиот Бог.

11 И ќе се соберат синовите Јудини и синовите Израилеви заедно и ќе си постават еден старешина и ќе излезат од земјата, зашто голем е денот на Лизреел.

7

14,4
1 Цар
17,47
Ис 30,16
31,1
Мих 5,9
Зах 4,6
9,10
Пс 20,7
Изреки
21,31

9

2,25
3 Мојс
26,12
Ер 7,23
11,4
31,33
Ез 11,20
14,11
Зах 8,8

2,1 Речете им на браќата свои: „Ами“ и на сестрите свои „Рухама“.

Најава за казна на Израил

2 Судете се со својата мајка, расправајте се; зашто таа не е Моја жена, и Јас не сум ѝ маж нејзин; нека го отфрли блудството од лицето свое и прелубодејството од градите свои, за да не ја сотрам,

3 за да не ја соблечам гола и да не ја покажам како во денот на нејзиното раѓање, и да не ја направам пустелија, за да не ја претворам во сува земја и да не ја усмртам со жед.

4 И децата нејзини нема да ги помилувам, зашто тие се деца од блудство.

5 Бидејќи мајката нивна блудствувааше, се осрамоти онаа, која ги зачна, зашто си велеше - ќе тргнам по љубовниците свои, кои ми даваат леб и вода, волна и лен, масло и пијалак.

6 Ете, затоа Јас ќе ѝ го препрекам патот нејзин со трње и ќе ја заградам со ограда, и таа не ќе може да ги најде патеките свои;

7 ќе се впушти по љубовниците, но нема да ги стигне; ќе ги бара, и нема да ги најде; и ќе си рече: ќе се вратам и ќе појдам кај првиот маж; зашто тогаш ми беше подобро, отколку сега.

8 А таа не знаеше дека Јас ѝ давав житото, вино и масло и ѝ го намножував среброт нејзино и златото, од кое му направива идол на Ваал.

9 Затоа ќе си го земам житото Свое, и виното Свое, кога за тоа ќе му дојде времето и ќе ја одземам волната Своја и ленот Свој, со што се покрива голотијата нејзина.

10 И сега ќе ја откријам срамотијата нејзина пред очите на нејзините миленици, и никој не ќе ја избави од раката Моја.

11 И ќе укинам кај неа секаква веселба, празниците и новомесечијата нејзини, и саботите и сите нејзини прослави.

12 И ќе ги запустам лозјата нејзини и смоквите, за кои таа беше рекла: „тоа ми се подароци, со кои ме даруваа љубовниците мои;“ и Јас ќе ги опустошам, и полските животни ќе ги изедат.

13 И ќе ја казнам за деновите помина-ти во служење на Вааловците, кога им кадела и ги китела со обетки и гривни, одела по љубовниците свои, а Мене Ме заборавила, вели Господ.

Господ ќе му ѝпомогне на Израил

14 Поради тоа Јас ќе ја привлечам и ќе ја одведам во пустина, па ќе му зборувам на нејзиното срце.

15 И ќе ѝ ја вратам лозата нејзина и долината Ахор како трем на надеж; и таму таа ќе пее како во деновите на својата младост и како во денот кога излезе од египетската земја.

16 И во тој ден, вели Господ, ти ќе Ми велиш - мажу Мој, и нема повеќе да Ми велиш - Ваалу Мој.

17 И ќе ги отстранам од устата нејзина имињата на Вааловците, и нема повеќе да се спомнува името нивно.

18 И во тоа време поради нив ќе склучам сојуз со животните полски, со птиците небески и со лазаците по земјата; а лак, и меч, и војна ќе истребам од таа земја, и ќе им дозволам да живеат во мир и сигурност.

19 И ќе те свршам за Себе вечно, и ќе те свршам за Себе во правда и справедливост, во благослов и милосрдност.

20 И ќе те свршам за Себе во верност и ти ќе Го познаеш Господа.

21 И во тој ден Јас ќе се одзовам, вели Господ, Јас, ќе му се одзовам на Небото, а тоа ќе ѝ се одзове на Земјата,

22 и Земјата ќе му се одзове на житото и виното и елејот; а тие ќе ѝ се одзоват на Лизреел.

23 И ќе ја посеам за Себе на земјата, и ќе ја засакам Ло-Рухама и ќе му речам на Ло-Ами: „Ти си Мој народ“, а тој ќе рече: „Ти си мој Бог!“

Божјата љубов нуди надеж

3 Поттоа Господ ми рече: „Оди и повторно засакај ја жената, која ги сака злото и прелубата, како што Господ ги сака синовите Израилеви, а тие гледаат по туѓи богови и ги сакаат нивните пити од грозје.“

2 Ја откупив за петнаесет сребреници и за гомер и полугомер јачмен;

13
Ис 1,13-14
Ер 7,34
Амос 5,
21-23
8,5

14
Ис 5,5-6
Пс 80,12-13

15
Ер 2,32

16
13,5
Ер 20,7
Рута 2,13

17
11,1-3
2 Мојс
13,17
Ис.Н. 7,
24-26
Ис 65,10
Ер 2,2
Амос 5,25

18
Амос 2,16

20
1,7
1 Мојс 9,8
Ис 2,4
Ез 34,25
Зах 9,10
Јов 5,23
Мк 1,13

21
Ис 54,5-10
Ер 31,31-33

22
4,1
5,4
Изреки 2,5

23
2,17

24
1,4-9
2,7-10

25
Ер 7,23
Рим 9,25
1 Птр 2,10

3,1
2,4
2 Мојс 20,3
5 Мојс 5,7
6,4
Ер 7,18

4 ³ па ѝ реков: „Ќе останеш кај мене подолго време; не блудствувај и не оди со други; а и јас нема да ти приоѓам.”

2 Мојс
23,24
28,6
1 Цар
15,22-23

⁴ Зашто синовите Израилеви ќе останат долго време без цар, без кнез и без жртви, без жртвеник, без ефод и без јавување.

2,9
6,1
14,2
Ер 30,9
Ез 34,23
37,24-25

⁵ Потоа синовите Израилеви ќе се повратат и ќе Го побараат Господ, својот Бог, и Давид, својот цар, ќе се чудат пред Господ на Неговата благодост во последните дни.

4,1

2,4
Ис 3,13-15
Ер 5,4
22,16
Мих 6,1-5

Неверсџовиџо на Израил

4 Чујте го словото Господово, синови Израилеви; зашто Господ ќе им суди на жителите од оваа земја, зашто нема ни вистина, ни милосрдие, ниту знаење за Бога на земјата.

2 Мојс
20,13-17
3 Мојс
19,11
Ер 7,9

² Клетва и измама, убиство, кражби и прелубодејства многу се распространија, и една крв по друга крв се лее.

Ер 4,28
12,4
Јонл 1,
16-20
Амос 1,2

³ Затоа таа земја ќе тагува, и ќе гинат сите, што живеат на неа, заедно со полските животни и птиците небески; дури и рибите во морето ќе загинат.

4,7
7,4
Соф 1,3
Агеј 1,
10-11

Ојомена за свешџенициџе

⁴ Но никој да не се суди и никој никој да не обвинува; но со тебе свештенику, морам да се судам!

6,9
Ер 2,8
Мал 1,6

⁵ Ти ќе се препнуваш дење, и со тебе пророкот се препнува ноќе, а Јас ќе ја погубам твојата мајка.

Ер 5,4
Мал 2,1-9

⁶ Мојот народ гине што нема разум, зашто ти си го отфрлил разумот, и Јас ќе те отфрлам од Моето свештенство; бидејќи го заборава законот на својот Бог, и Јас ќе ги заборавам децата твои.

Ер 2,11
Пс 106,20
Рим 1,23

10 ⁷ И колку повеќе се размножуваа, толку повеќе и грешеа против Мене; затоа славата нивна ќе ја претворам во срам.

9,1
Мих 6,14

⁸ Тие се хранат со гревовите на Мојот народ, и кон беззаконијата негови се стреми душата нивна.

⁹ И што ќе стане со народот, тоа ќе се случи и со свештеникот; ќе го казнам според патиштата негови и ќе му платам според делата негови.

¹⁰ Ќе јадат - и нема да се наситуваат; ќе блудствуваат и нема да се размножу-

ваат, зашто престанаа да Му служат на Господ.

¹¹ Блудството, виното и пијалците ги овладеале срцата нивни.

Ојомени за Израил и Јудеја

¹² Мојот народ се обраќа до парче дрво, и неговиот жезол му дава одговор; зашто духот на блудството ги вовел во заблуда, па блудствувајќи, тие отстапија од својот Бог.

¹³ Принесуваат жртви по планинските врвови и по ридовите, кадат под даб, топола и брест, зашто тие имаат добри сенки; затоа ќерките ваши блудствуваат, а снаите ваши прелубодејствуваат.

¹⁴ Нема да ги казнавам ќерките ваши кога блудствуваат, и снаите ваши кога прелубодејствуваат, зашто вие самите сте блудници и со љубовници принесувате жртви, а простиот народ гине.

¹⁵ Ако ти, Израиле, блудствувааш, Јуда барем да не греша; и не одете во Гилгал, не влегувајте во Бет - Авен и не колнете се со клетвата: жив е Господ!

¹⁶ Израил е тврдоглав како упорна јуница; па како да ги пасе Господ како јагниња на широка ливада?

¹⁷ Ефрем се поврзал со идолите; остави го!

¹⁸ После пијанството нивно му се предаваат на блудството; повеќе го сакаат отколку честа.

¹⁹ Ветрот ќе ги притегне со крилјата свои, и тие ќе се засрамат од своите пагански жртви.

Ојомена за царсџовиџо на Јуда и царсџовиџо на Израил

5 Чујте го ова свештеници, и внимавај ти, доме Израилев, и приклони го увото, доме царев, зашто вам ќе ви се суди, зашто бевте замка во Мицпа и оптегната мрежа во Тавор.

² Длабока јама ископаа престапниците, но Јас ќе ги казнам сите нив.

³ Ефрем Јас го познавам, но и Израил не е сокриен од мене; зашто и ти блудствувааш, Ефреме, а ти, Израиле, се окверна.

⁴ Делата нивни не ги оставаат да се обратат кон својот Бог, зашто блудство-

11

Ис 28,7
Изреки
31,3-5

12

1,2
2,6
Ер 2,27

13

5 Мојс 12,2
3 Цар
14,23
4 Цар
17,10
Ер 2,20
Ез 6,13

14

13,1
4 Мојс 25,1
5 Мојс
23,19
Јов 36,14
1 Кор 10,8

15

5,8
Ис.Н. 4,19-20
7,2
1 Цар
26,10,16
Ер 38,16
Амос 4,4
5,5

16

Ер 31,18

17

14,9

18

4,7
Амос 2,8
6,4-6

19

13,15
Ер 4,11-13
Амос 1,14

5,1

9,8
5 Мојс 1,17
Мих 3,1

2

Ис 24,2

3

4,17
6,10

4

1,2
4,12
7,10
Ер 13,23
Изреки
27,22

5 то нивно е внатре во нив, па затоа и Господа не Го познаваат.

6 И гордоста на Израил сведочи против нив; затоа и Израил и Ефрем паднаа поради беззаконијата свои; а ќе падне и Јуда со нив.

7 Со овци и со волови ќе тргнат да Го бараат Господа и нема да Го најдат; Тој се отргнал од нив.

8 Тие го изневерија Господа, зашто изродија туѓи деца; затоа сега и тие и нивните имоти ќе бидат уништени.

9 Затрубете со рог во Гива, со труба во Рама, и викајте во Бет-Авен: „Во бој, Венијамине!“

10 Во денот на казнувањето Ефрем ќе стане пустина; Јас го изјавувам тоа меѓу колената Израилеви.

11 Водачите на Јуда станаа како оние што преместуваат меѓи; ќе го излеам врз нив гневот Мој како вода.

12 Ете, Ефрем е угнетен, кај него правдата се гази, зашто посака да оди по суетни работи.

13 Јас ќе бидам како молец за домот на Ефрем и како црв за домот на Јуда.

14 Кога ја согледа Ефрем болеста своја и Јуда раната своја, тргна Ефрем кон Ашур и се обрати до големиот цар за помош; но тој не ќе може да ве излекува, и нема да ви ја исцели раната ваша.

15 Зашто Јас сум како лав за Ефрем и како лавче за домот на Јуда; Јас, Јас ќе раскинам и ќе си заминам; ќе однесам и никој нема да ги спаси.

16 Ќе тргнам и ќе се вратам во Своето место, додека тие не признаат дека се виновни, и не го побараат лицето Мое. Можеби во својата мака ќе Ме побараат.

Зборови на Божјиот народ

6,1 Ќе велат: „Ајде да се вратиме кај Господ, зашто Тој нè рани и Тој ќе нè исцели, нè удри - и ќе ни ги преврзе раните наши;

2 ќе нè оживее за два дена, а во третиот ќе нè подигне, и ние ќе живееме пред лицето Негово.

3 И така, сега да се стремиме да Го познаеме Господа; а Тој сигурно ќе дојде кај нас, како утрена зора, ќе ни дојде

како дожд; како доцен и ран дожд ќе ја натопа земјата.”

Господ им се обраќа на Израил и на Јудеја

4 Што да правам со тебе, Ефреме? Што да правам со тебе, Јудо? Вашата љубов кон Мене е како утрена магла и како роса што брзо исчезнува.

5 Затоа Јас ги судеј преку пророците и ги биев со зборови од устата Своја. А тоа што го барам од вас е јасно како светлина.

6 Јас повеќе сакам милост, отколку жртва, и познавање на Бога, а не жртва сепаленица.

7 А тие, како Адам, го прекршија заветот, и таму Ме изневерија.

8 Галаад е град на беззаконици, полн со траги од крв.

9 Свештениците се здружени разбојници, тие убиваат по патот за Сихем, срамни работи вршат.

10 Во домот Израилев гледам ужасни работи; таму Ефрем блудствува, Израил се осквернува.

11 И за тебе, Јудо, е определена казна кога ќе го повратам од ропство Мојот народ.

Господ сака да му љомогне на Израил

7 Штом ќе посакам да го излекам Израил, се открива неправдата на Ефрем и злосторството на Самарија, зашто тие лажат, и крадец провалува, и разбојник граби по улиците.

2 И не помислуваат во срцето свое дека Јас ги помнам сите нивни беззаконија; а сега ги обиколија нивните дела; пред лицето Мое се.

3 Со злосторства го веселат царот свој и со лагите свои - кнезовите.

4 Од прелубодејство тие сите горат како печка вжарена која пекарот повеќе не ја разгорува, додека не го замеси тестото, и тоа скисне.

5 „Денот е на царот наш!“ - велат кнезовите, опијанети од вино, а тој се ракува со опијанетите.

6 Од сплетките нивни срцето им се вжарува како печка: гневот тлее во нив цела ноќ, а утрината се разгорува како огнен пламен.

3
2,22
5 Мојс
11,14
Јоил 2,23
Пс 72,6
63,2
143,6

4
13,3
14,6
Мих 5,6
Изреки
19,12

5
12,11
Ис 11,4
Ер 1,10
5,14

6
2,21-22
Амос 5,21-24
Пс 40,6
51,18-19
Мт 9,13
12,7

7
8,1
Ер 31,32
34,15-18

8
12,12
4 Цар
15,25

10
5,3

11
5 Мојс 30,3
Ез 16,53
Амос 9,14

7,1
4,2

2
3 Цар
17,18
Ер 2,19
Амос 8,7
Мал 3,16
Пс 90,8
Откр 20,12

7 ^{4 Цар 15,10.14.25} 7 Тие сите се распалени како фурна и си ги голтаат судиите свои; нивните цареви паѓаат и никој од нив не вика кон Мене.

9 ^{5,12 Ер 5,3 Откр 3,17} 8 Ефрем се смешал со народите, и станал како пита непревртена.

10 ^{5,4 11,5 Ис 9,12 Амос 4, 6-11} 9 Туѓинци му ја одземаат силата негова, но тој не забележува, косата му побелела, а тој не знае.

11 ^{4,11 5,13 12,2 Ер 2,18 Плач 5,6} 10 И гордоста на Израил сведочи против нив - и покрај сето тоа не се обраќаат кон Господ, својот Бог, и не Го бараат.

Залудно барајте помош од друѓи народи

12 ^{Ез 12,13 Проп 9,12 Мт 13,47} 11 А Ефрем стана како глупав гулаб - без разум: ги повикуваат Египќаните на помош, а потоа се приклучуваат кон Асирија.

13 ^{7,1 13,14} 12 Каде и да појдат, Јас ќе ја фрлам мрежата Своја врз нив; како птици небески ќе ги кутнам; ќе ги казнам, како што беше речено во нивното собрание.

16 ^{9,6 Ер 42,18 Пс 78,57} 13 Тешко ним, зашто отстапија од Мене; погубел за нив, зашто се одметнаа од Мене. Јас ги спасував, а тие Ме лажеа.

8,1 ^{5,8 6,7 9,15 Ер 12,7 Ез 3,17 33,7 Јонил 2,1 Авак 1,8} 14 А не повикаа кон Мене од сè срце, кога пискаа по леглата свои; ридеаа на своите постели заради леб и вино, а против Мене се бунтуваа.

2 ^{6,1-3 Ер 14,8-9} 15 Додека Јас ги поткрепував и им давав сила, тие коваа зло против Мене.

4 ^{1 Цар 8,1 11,12 4 Цар 15,10.14.25} 16 Тие се свртуваа кон лажни богови; станаа како скршен лак. Заради нивната горделивост, кнезовите ќе им изгинат од меч, а Египќаните ќе им се смеат.

Израил Го оцфрла Госиода

8 Стави ја трубата на уста! Непријателите како орли го напаѓаат Домот Господов, зашто тие го нарушија заветот Мој и го престапија законот Мој.

2 Иако викаат кон Мене: „Боже мој, ние Те познаваме; ние сме Израил.“

3 Израил го отфрли доброто; затоа непријател ќе го гони.

4 Си поставуваа цареви свои, без Мене; си избираа кнезови, пак без Мене; од

среброто свое и од златото свое направил идоли: тоа им е за погубел.

5 Го мразам телето твое, Самаријо; се распали гневот Мој против нив; до кога ли не ќе можат да се исчистат оние што се во Израил?

6 И него уметник го направил, тоа не е бог; затоа ќе биде скршено на парчиња телето твое, Самаријо!

7 Бидејќи сееја ветар, бура ќе пожнеат; житото нема да им 'рти, нема да даде брашно; ако, пак, и даде, туѓинци ќе го изедат.

8 Проголтан е Израил; меѓу народите сега е како скршен сад.

9 Тие скитаат осамени како дива мариња; Ефрем со подароци ја купуваше благонаклоноста на другите.

10 Па, иако праќаше дарови на народите, наскоро Јас ќе ги соберам, и тие ќе почнат да страдаат од царот и кнезовите;

11 иако Ефрем изгради многу жртвеници за грев - за грев и му послужија тие исти жртвеници.

12 Му напишав важни закони, но тој ги сметаше за туѓи.

13 Во жртвените приноси Мене Ми принесуваат месо и го јадат; на Господа тие не му се угодни; сега Тој ќе се присети за нивното бесчестие и ќе ги казни за гревовите нивни; ќе ги врати во Египет.

14 Израил го заборава Создателот свој, за себе си изгради дворци, а и Јуда изгради многу утврдени градови; но Јас ќе испратам оган врз градовите негови - и тој ќе му ги проголта дворците негови.

Казна за Израил

9 Не радувај се, Израиле, со преголема веселба како другите народи, зашто блудствувааш, откако отстапи од својот Бог - и ги засака даровите од блуд по сите житни гумна.

2 Гумното и кацата нема да ги нахранат, а виното ќе ги измами.

3 Тие нема веќе да живеат во земјата Господова: Ефрем ќе се врати во Египет и во Асирија ќе јадат нечисто.

5
10,5-6
13,2
3 Цар
12,28.32
4 Цар
17,16

6
13,2
2 Мојс 20,4
34,17
Авак 2,
18-19

7
10,13
Јов 4,8
Изреки
22,8
Гал 6,7

9
5,13
7,11
Ез 16,32-34
Јов 39,5-8

11
10,1
12,12

13
6,6
9,3,9
11,5
5 Мојс
28,68
Амос 5,22

14
5 Мојс
32,15.18
Ис 17,10
Ер 2,32
Амос 2,5

9,1
1,2
2,4
4,12

2
2,11
8,7

3
8,13
10,6
11,5

4 ⁴ Нема да вршат преливи со вино за Господа, и негодни ќе Му бидат жртвите нивни; лебот ќе им биде како леб на нажалени: сите што ќе го јадат, ќе се осквернуваат, зашто нивниот леб е само за душите нивни, а во домот Господов тој нема да се внесе.

7 ⁵ Што ќе правиш во деновите на собирите и во деновите на празниците Господови?

8 ⁶ Зашто сите ќе си заминат пред запустувањето; Египет ќе ги прибере, Моф ќе ги погребее; нивните сребрени драгоцености коприви ќе ги прекријат, во шаторите нивни ќе обраснат трнливи грмушки.

9 ⁷ Дојдоа деновите на твојата казна, дојдоа деновите за одмазда. Нека разбере Израил дека е глупав претскажувачот, безумен е оној што изјавува дека е вдохновен, поради многуте ваши беззаконија и големата омраза.

8 Бог ме испрати како пророк, за да го предупредам Неговиот народ Израил. Но тие насекаде мрежа ми поставуваат, дури и во Божјиот дом му се противат на пророкот.

11 ⁹ Многу ниско паднаа, останаа развратни како во деновите на Гива; но Тој ќе се присети за нивните беззаконија, ќе ги казни за нивните гревови.

Тешкиџе последици од гревови

10 ¹⁰ Како грозје во пустина го најдов Израил; како ран плод на смоква, ги видов Јас татковците нивни, но тие отидоа кај Ваал-Фегор и се оддадоа на срамни работи, па и самите станаа нечисти како и нивните љубимци.

11 Славата на Ефрем ќе одлети како птица; нема да има кај нив ни раѓање, ни бременост, ниту зачнување.

12 Па макар и да одгледаат деца свои, Јас ќе ги одземам; зашто тешко ним, кога ќе ги оставам.

13 Ефрем е како да го гледам Тир, се поставил на убаво место; но Ефрем ќе ги изведе децата свои на клање.

Зборови на Осија

14 Дај им, Господи, а што да им дадеш? Дај им утроба што не раѓа, и - суви гради.

Божјиот суд над Израил

15 Сето зло им е во Гилгал; таму ги замразив Јас поради нивните лоши дела; ќе ги изгонам од Мојот дом, нема повеќе да ги сакам; сите нивни кнезови се отстапници.

16 Поразен е Ефрем; се исуши коренот нивни - плод нема да имаат; и ако родат, Јас ќе го умртвам нивниот сакан плод во утробата нивна.

17 Ќе ги отфрли мојот Бог, зашто тие не Го послушаа, па затоа ќе скитаат меѓу народите.

Осија до предупредува Израил

10 Израил е рагранета лоза; колку повеќе таа има плод, толку повеќе се умножуваат жртвениците; колку му е плодна земјата, толку повеќе се украсуваат идолите.

2 Измамничко е срцето нивно, и затоа ќе бидат казнети: Тој ќе ги разруши нивните жртвеници, ќе ги здоби идолите нивни.

3 Сега тие велат: „Немаме цар, зашто немавме страхопочит кон Господа, а и зошто ни е цар?“

4 Зборуваат, даваат лажни завети, склучуваат сојузи; правдата се претворила во неправда и расте по браздите на нивните ниви.

5 За телето во Бет-Авен ќе плачат жителите на Самарија; ќе заплаче за него народот негов, и жреците негови, кои се радуваа со него, ќе плачат по славата негова, зашто неа ќе ја снеса од него.

6 И тој самиот ќе биде врзан и одведен во Асирија како дар на големиот цар; посрамен ќе биде Ефрем, и ќе се засрами Израил поради својата одлука.

7 Уништена е Самарија, нејзиниот цар ќе биде исфрлен како лушпа на површината на водата.

8 И ќе бидат истребени идолските светилишта на Авен, гревот Израилев; во трње и боцки ќе обраснат жртвениците негови, па ќе им речат на планините - покријте нè, а на ридовите, паднете врз нас!

15

1,6
4,15
6,8
8,1

16

9,12
Амос 2,9
Јов 18,16
Мт 21,19

17

1 Мојс 4,14
5 Мојс
28,64-65

10,1

8,11
12,12
4 Мојс
23,24
5 Мојс
32,15
Ис 5,1

4

Амос 5,7
6,12

5

4,15
8,5
4 Цар 23,5
Соф 1,4
Откр 18,14

6

5,13
9,3
11,5

8

4,13
1 Мојс 3,18
4 Цар
23,15
Ис 2,10
5,6
7,23-25
32,13
Лк 23,30
Откр 6,165 Мојс
26,142 Мојс
23,14-17

6

10,8

Амос 3,2
Соф 3,4
Јн 10,20

8

Ер 6,17
20,1-6
Ез 3,17
Амос 7,
10-17

9

7,2
8,13
10,9
Суд 19

10

2,16-17
4 Мојс
25,1-5
5 Мојс
32,10
Ис 28,4
Ер 2,5
Мих 7,1

11

5 Мојс
28,18

12

5 Мојс
28,41
32,25
Јов 27,14

14

Јов 3,11-12
Лк 23,29

9 Господ му се заканува на Израил

9,9

Ер 2,13

114,16
Ер 2,205,5
Мт 11,
29-30**12**2,21
Ер 4,3
Мих 6,8
Зах 8,22
Пс 14,2
Дела 17,27**13**8,7
Ис 31,1
Мих 1,13
Јов 4,8**14**14,1
Наум 3,10**15**

4,15

11,111,10
2 Мојс 4,22
Ер 2,1-9
3,19
Мал 1,6
Мт 2,15**3**2,10
5 Мојс 1,31**4**2 Мојс 16,4,8,12
4 Мојс 11,7-9
5 Мојс 8,16**5**5,4
8,13
9,3
10,6

⁹ Повеќе згреши, Израиле, отколку во деновите на Гива; а и таму да запреше, немаше ли да те стаса војна, како и без-закониците гивејски?

¹⁰ Ќе ги казнам како што ќе посакам; ќе се соберат против нив народите, и тие ќе бидат казнети поради двојниот нивни престап.

¹¹ Ефрем е обучена јуница, свикната да врши, и Јас Самиот на нејзиниот убав врат ќе ѝ ставам амут; па Ефрем ќе влече, Јуда ќе ора, а Јаков ќе ја дроба земјата.

¹² Сејте правда - па ќе жнеете милост; разорувајте нова земја, време е да Го побарате Господа, и така Тој, штом ќе дојде, да ве облее со благослов.

¹³ Оравте безбожност, жнеевте беззаконие, јадевите плод на лагата, зашто ти се надеваше на своите коли, на многуте војници.

¹⁴ И ќе дојде војна на твојот народ, и сите твои тврдини ќе бидат разрушени, како што Шалман го разруши Бет-Арбел во денот на битката: мајка биваше убивана заедно со децата.

¹⁵ Ете, така ќе ви направам, доме Израилев, поради неправдата ваша; во рани зори ќе загинае царот Израилев.

Божјо сожалување над Својот народ

11 Кога Израил беше млад, Јас го сакав и од Египет го повикав како Мој син.

² Но колку повеќе ги повикував, толку повеќе се оддалечуваа од Мене, принесуваа жртви на Вааловци и им кадеа на идоли.

³ Јас Самиот го учев Ефрем да оди, го носев на рацете Свои, а тие не сфаќаа дека се грижев за нив.

⁴ Ги привлекував со нежност и со љубов, и Јас бев за нив како оној, што ја олабавува уздата од устата нивна, и кротко им подавав храна.

⁵ Тие ќе се вратат во Египет; Ашур - ќе му биде цар, зашто тие не посакаа да се вратат кај Мене.

⁶ И меч ќе беснее по нивниот град, ќе ги уништи неговите заштитници, и ќе ги проголта поради нивните сплетки.

⁷ Народот Мој е наклонет кон отстапување од Мене. Кон Севишниот повикуваат, но никој не им помага.

⁸ Како да те дадам, Ефреме? Како да те предадам, Израиле? Како да те направам како Адма? Да ти направам како што му направив на Цевоим? Срцето Ми се вознемирува, затреперува утробата Моја од жалост.

⁹ Нема да постапам според јароста на гневот Свој, и нема да го истребам Ефрем, зашто Јас сум Бог, а не човек, Светец меѓу вас; Јас нема веќе во гнев да доаѓам.

¹⁰ По Господа тие ќе одат. Како лав ќе го издигне Тој гласот Свој, ќе го пушти гласот Свој - и ќе побрзаат кон Него синовите од запад,

¹¹ ќе полетаат од Египет како птици, и од Асирија - како гулаби, и ќе ги населам во домовите нивни, вели Господ.

Споредба меѓу Израил и Јудеја

¹² Ефрем Ме опкружил со лаги, а домот Израилев - со измами; но Јуда сè уште се држи за Бог, и верен Му е на Светецот.

12 Ефрем пасе ветар и трча кон источниот ветар, по цел ден си ги намножува лагите и насилствата, склучува сојуз со Ашур, а во Египет праќа масло.

Суд и над Израил и над Јудеја

² Но и со Јуда Господ ќе има суд - Тој ќе го казни и Јаков за постапките негови, и Ќе му плати според делата негови.

³ Уште во утробата мајчина тој го потиснуваше брата си, а кога порасна, тој се бореше и со Бога.

⁴ Тој се бореше против ангел - и го победи; заплака и Го замоли; во Ветил Тој нè најде и таму зборувааше со нас.

⁵ А Господ е Бог над силите; Јахве е името Негово.

⁶ Врати се и ти кон својот Бог; биди милостив и справедлив, и секогаш надевај се на твојот Бог.

⁷ Хананецот има неверни мерила во раката своја и сака да онеправдува;

⁸ И Ефрем вели: „Сепак се збогатив, насобрав многу имот, макар што во

86,4
1 Мојс 10,19
14,2,8
5 Мојс 32,26
Ис 54,8
Ер 31,20**9**4 Мојс 23,19
1 Цар 15,29
Ис 5,16
6,3**10**Ис 11,10-12
43,5-7
Ер 25,30
31,8,9
Амос 1,2
3,8
Откр 10,3**12,1**4,2
7,1**2**5,13
13,15
Ис 30,1
31,1
57,9
Плач 5,6**3**

4,1

41 Мојс 25,26
Ис 43,27**5**1 Мојс 28,10-22
32,24-28
35,15**6**

Амос 4,13

7

11,5

85 Мојс 25,13
Зах 14,21

9 сите мои работи не можат да најдат ништо незаконско, што би било грев.”

Лк 12,
16-21
Откр 3,
17-18

Госїод му е сеїак Бої на Израил

10 ⁹ Јас сум твојот Господ Бог уште од земјата египетска: пак ќе те населам да седиш во сеници како во деновите на празникот.

1 Мојс 20,2
3 Мојс 11,45

11 ¹⁰ Јас им зборував на пророците и ги умножував виденијата, а и преку пророците ќе донесам уништување.

6,5
4 Мојс 12,2-8
5 Мојс 18,15
Пс 74,9
Плач 2,9

¹¹ Во Галаад има беззаконија, тие ќе бидат уништени. Во Гилгал колат за жртви телци, а жртвениците им стојат како купишта камења на меѓите од нивните ниви.

12 ¹² Избега Јаков во Арам и Израил служеше за жена, а за жена и овци пасеше.

13 ¹³ Преку пророк го изведе Господ Израил од Египет и преку пророк Тој го пазеше.

1 Мојс 29

14 ¹⁴ Ефрем многу Го разгневи Господа, па затоа Господ ќе ја остави крвта негова на него, и ќе му плати за неговите навреди.

Ез 33,4

Проїасї на Израил

13,1 ¹³ Кога Ефрем зборуваше, сите трепереа. Тој беше првак во Израил; но се огреша со Ваал и загина.

2 ² И сега продолжува да греша: направија идоли излеани од сребро, онака како што сами ги замислуваат - уметничка работа - па им велат на луѓето ним да им принесуваат жртви и да ги целиваат телињата.

8,5-6
3 Цар 12,27-32
19,18
Јов 31,27

3 ³ Поради тоа тие ќе бидат како утрена магла, како роса што брзо исчезнува, како плева што ветар ја однесува од гумното, како дим од оџак.

Ис 17,13
41,16
Соф 2,2
Пс 1,4
Јов 21,18

4 ⁴ Но Јас сум Господ, твојот Бог уште од земјата египетска - и ти не треба да имаш друг Бог освен Мене; нема Спасител освен Мене.

2 Мојс 20,2
5 Мојс 5,6
Ис 43,11

⁵ Јас те хранев во пустината, во засушената земја.

5 ⁶ Јас ги хранев и тие беа сити; а кога се заситуваа, срцето им се возгордуваше, и поради тоа Мене Ме забораваа.

44,8
49,26
63,8

⁷ И Јас ќе бидам како лав за нив, како леопард што им демне покрај патот.

⁸ Ќе напаѓам врз нив како мечка, чии мечиња се грабнати: ќе им ги истргнувам срцата нивни и ќе ги изедам таму како лавица, полските сверови ќе ги раскинуваат.

⁹ Ќе те уништам, Израиле, кој ќе ти помогне?

¹⁰ Каде ти е сега царот за да те спаси? Каде се твоите кнезови да те бранат, оние за кои велеше: „Дај ни цар и началници!”

¹¹ Јас ти дадов цар во гневот Свој и ти го одзедов во јароста Своја.

Сїрашна судбина на Израил

¹² Врзано е беззаконието на Ефрем, се чува гревот негов.

¹³ Родилните маки го обзедоа, но тој е неразбран син, не излегува навреме од утробата.

¹⁴ Од власта на пеколот ќе ги откупам, од смртта ќе ги избавам. Смрт - каде ти е силата? Каде ти е тебе, пеколу, победата? Сочувството е скриено од Моите очи.

¹⁵ Иако е Ефрем плоден меѓу браќата, ќе дојде источен ветар, ќе се крене ветрот Господов од пустината, и ќе го пресуши изворот негов, и ќе го однесе богатството од сите сокровишта.

Враїеїе се кон Госїода

14 Самарија ќе страда, зашто се крена против својот Бог; од меч ќе паднат тие, нивните деца на камен ќе бидат разбивани, а бремениите жени ќе бидат распарувани.

² Врати се, Израиле, кај Господ твојот Бог; зашто ти пропаѓаш поради своето беззаконие.

³ Подгответе се молитвено, и обррате се кон Господ и речете Му: „Прости ни ги сите беззаконија наши и прими го тоа што е добро, а ние ќе принесеме жртва од устата наша.”

Госїод веїува їросїување

⁴ Ашур повеќе нема да нè спасува; и нема повеќе да јаваме на коњи и на своите уметнички творби да им велиме: „О, богови наши; зашто само Ти си милосрден кон сираци.”

6

8,14
5 Мојс 8,14
32,15

7

5,14
Ер 5,6

8

2 Цар 17,8
Изреки 17,12
Плач 3,10

10

1 Цар 8,
5-6,19

11

10,15
1 Цар 8,7,22

12

5 Мојс 32,34-35

13

4 Цар 19,3
Ис 13,8
26,17-18
37,3

14

6,2
Ис 25,8
26,19
Ез 37,1-14
1 Кор 15,55
Откр 20,14

15

12,2
Ис 21,1
Ер 4,11
Ез 17,10
19,12

14,1

7,1
10,14
4 Цар 15,16
Амос 1,13

2

5,5
6,1

3

Пс 32,1
Евр 13,15

4

2,18-19
7,11
12,2
Ис 31,1
Пс 68,5
146,9

5 ^{1,6} ^{2,16-25} ^{5,13} ^{9,15} ^{Ер 30,17} ⁵ Ќе ги излекувам од одметнувањето нивно, благонаклоно ќе ги засакам, зашто гневот Мој се одврати од нив.

⁶ Јас ќе бидам роса за Израил; тој ќе цвета како крин и ќе пушти корења како дрвјата на Ливан.

6 ^{Ис 26,19} ^{27,6} ^{35,1} ^{Ез 17,23} ⁷ Ќе се рашират гранките негови, и убавината негова ќе биде како убавина на маслина, и мирисот од него како мирис од Ливан.

7 ^{Ис 27,6} ^{Пс 52,8} ⁸ Ќе се вратат под Мојата сенка, и ќе имаат жито во изобилие - па ќе цветаат

како лоза, ќе станат славни како виното леванонско.

⁹ Зошто ти се идолите, Ефреме? Јас те слушам и се грижам за тебе; Јас сум како зелен кипарис: од Мене ти доаѓаат плодовите.

¹⁰ Кој е мудар, нека го разбере ова; кој е разумен нека го познае тоа. Зашто патиштата Господови се прави, и праведниците одат по нив, а беззакониците се сопнуваат од нив.

9
4,17
2 Кор 6,16

10
5 Мојс 32,4
Ер 9,11
Пс 107,43
Изреки 4,7
Проп 8,1

ЈОИЛ

Вовед

Јоил бил пророк во Израил. Не се знае точно кога живеел, но се претпоставува дека живеел во четвртиот или петиот век пр. Христос, во времето на Персиската империја. Во негово време роеви скакулци ги уништите земјоделските насади. Јоил му најменува на народот дека тоа му е казна од Господ. Понатаму, Јоил ја употребил ситуацијата со скакулците за да им објави на Израелците дека висшеската армија ќе го нападне Израил. Ако народот се покае за своите грешници, Господ ќе им се смилува, ќе им прости и повторно ќе ги благослови. Забележително е вештањето дека Господ ќе го прати Својот дух на своите луѓе: на мажи и жени, на млади и стари.

Јоил го предупредувал народот дека уништувањето од скакулците е нишито во споредба со Судниот Ден пред Господ. Тојаша Господ ќе ги казни своите народи, за своите нивни неправди кон Неговиот народ.

1,2 Знаци на денот Господов: скакулци по земјата

Пс 48,1

3 Слово Господово упатено до Јоил, синот Петуелов.

Пс 77,6

4 Чујте го ова, старци, и внимавајте сите жители на оваа земја: се случувало ли ова во вашите денови или во деновите на вашите татковци?

5 Мојс 28,38.42
3 Цар 8,37
Амос 4,9
7,1
Мал 3,11
Пс 104, 34-35

5 Раскажувајте за него на децата ваши; а децата ваши нека им раскажуваат на нивните деца, и нивните деца - на следниот род;

5 Мојс 28,39
Ис 5,11
32,10

6 сè што остана од гасениците, го изедоа скакулците; а што остана од скакулците, го изедоа црвите; и што остана од црвите, го изедоа бумбарите.

2,2
Ер 46,23
Откр 9,8

7 Разбудете се пијаници, плачете и ридајте, вие сите што пиете вино, за сокот гроздов, зашто е одземен од устата ваша.

Ис 5,1
Мих 4,4
Наум 2,2
Пс 79,8

8 Зашто против земјата моја дојде народ силен и безброен; забите му се како заби на лав, а челустите како челуст на лавица.

Ер 3,4
Амос 8,10
Јона 3,6,8

9 Тој ми ја опустоши лозата, и смоквата ми ја откорна, ја излупи до голо и ја фрли; гранките ѝ побелеа.

9
2,17

10 Плачи како што плаче девица, опашана со вреќиште, за свршеникот од својата младост.

11 Се прекрати лебниот принос и преливот за него во домот Господов; пла-

чат и свештениците, служителите Господови.

12 Опустошено е полето, тагува земјата, зашто е уништено житото; се исуши гроздовиот сок, пресуши маслиновото масло.

13 Црвенете се од срам, земјоделци, плачете лозари, за пченицата и за јачменот, зашто пропадна жетвата по нивите,

14 лозата се исуши, смоквата свена, нарот, палмата и јаболкницата - сите дрвја по полето се исушија; поради тоа и веселбата меѓу луѓето исчезна.

10

Ер 4,28
Ос 4,3

12

Ис 16,10
24,7
Ер 25,10
48,33
Амос 4,7-9

13

1,8
2,17

14

2,15-16

15

Ис 13,6
Ез 30,2-3
Соф 1,7.
14-15

16

Ер 48,33
Пс 13,7

Враќањето се кај Господ

17 Препашете се со вреќиште, свештеници, и плачете; ридајте, служители на светилиштето. Влезете и нокевајте, служители на мојот Бог, во вреќиште, зашто во домот на вашиот Бог нема веќе лебен принос и прелив.

18 Наредете свет пост, објавете свечен собирај, повикајте ги старешините и сите жители од тој крај во домот на Господ, вашиот Бог - викајте кон Господ.

19 Страшен ден! Зашто денот Господов е близу; и ќе дојде како запустување од Сесилниот.

20 Зар пред очите наши не се одзеде храната, и од домот на нашиот Бог - веселбата и радоста?

18 <sup>Ос 4,3
Јона 3,7</sup> ¹⁷ Изгниени се зрната под сувите
грутки, запустени се житниците, урна-
ти се амбарите, зашто нема веќе жито.

19 ^{1,14} ¹⁸ Ете, стенка добитокот, скитаат ста-
дата волови, зашто нема за нив пасиш-
те; се измачуваат и стадата овци.

20 <sup>Пс 41,1
104,21</sup> ¹⁹ Кон Тебе, Господи, викам, зашто
оган ги проголта пасиштата во пустина-
та, и пламен ги подгори дрвјата во поле-
то.

2,1 <sup>1,15
Ер 4,5
Амос 5,18</sup> ²⁰ Дури и животните во полето викаат
кон Тебе, зашто секна водата по пото-
ците, и оган ги изгоре пасиштата во
пустината.

2 <sup>1,6
Соф 1,15
Јн 8,12</sup> ¹ Скакулци и нејријателски војски

3 <sup>1,19
1 Мојс 2,8
Ез 36,35
Ис 51,3</sup> ² Трубите со труби на Сион и викајте
на Мојата света гора; нека трепер-
ат сите жители земни, зашто доаѓа
денот Господов, близу е

4 ^{Откр 9,7} ² денот на темнина и мрак, денот
облачен и црн: како зората се шири по
горите многуброен народ и силен каков

5 <sup>Ис 5,24
Откр 9,9</sup> ³ што немало од векот и каков што не ќе
има потоа од род во род.

6 <sup>Ис 13,8
Наум 2,10</sup> ³ Пред него оган ќе голта, а зад него
пламен ќе пали; пред него е земјата ка-
ко Едемска градина, а зад него земјата

8 <sup>Изреки
30,27</sup> ⁴ ќе биде опустошена како пустина, и за
никого нема да има спас.

9 ^{Ер 9,21} ⁴ Изгледаат како коњи, галопираат
како коњаници,

10 <sup>4,15-16
Ис 13,10
Лк 21,25</sup> ⁵ скокаат преку горските врвови како
со тропот од коли, како шум од огнен
пламен, кој гори слама - како силен на-
род построен за борба.

⁶ Штом ќе се појави, ќе затреперат на-
родите; лицата на сите ќе им побледат.

⁷ Како борци ќе трчаат и како храбри
борци ќе се искачуваат по карпите, и
секој ќе си оди по својот пат и нема да
отстапува од патот свој.

⁸ И нема да се притискаат еден со
друг, туку секој се држи до својот пат;
незапирливо се пробиваат меѓу стрели-
те.

⁹ Ќе навалат на градот, ќе се искачу-
ваат по ѕидовите, ќе влегуваат во куки-
те, ќе влегуваат и низ прозорците како
крадци.

¹⁰ Пред нив ќе се потресе земјата, ќе
се расклати небото, сонцето и месечи-

ната ќе потемнат, а и ѕвездите ќе ја из-
губат светлината своја.

¹¹ И Господ ќе го пушти гласот Свој
пред Својата војска, зашто силата воин-
ствена Негова е многу голема, и многу-
бројни се оние што ќе ја извршуваат
волјата Негова; зашто голем е денот
Господов и многу е страшен, и кој ќе
истрпи?

Позив од Господ

¹² Но и уште сега вели Господ: врате-
те се кај Мене од сè срце со пост, плач
и ридание.

¹³ Раскинете ги срцата свои, а не обле-
ката и вратете се кај Господ вашиот
Бог: зашто Тој е благ и милосрден, дол-
готрпелив и многумилостив и сожалува
кога казнува.

¹⁴ Кој знае дали нема да се смили и да-
ли ќе остави благослов: leben принос и
прелив за Господ, вашиот Бог?

¹⁵ Затрубете со труба на Сион, наредете
пост и објавете свечен собир.

¹⁶ Соберете го народот, свикајте со-
бир, поканете ги и старешините, собе-
рете ги децата и доенчињата; нека изле-
зе младоженецот од свадбената соба и
невестата од својата одаја.

¹⁷ Меѓу тремот и жртвеникот нека
плачат свештениците, служителите на
Господ и нека молат: „Смиливај се, Гос-
поди, над народот Свој, не предавај го
наследството Свое на срам, та да не се
подигруваат со него народите! Зошто
меѓу нив да се зборува - каде е нивниот
Бог?“

Господ ќе ја блаґослови земјата

¹⁸ Тогаш Господ стана љубоморен за
земјата Своја, па му се смилува и на
народот Свој.

¹⁹ Тогаш одговори Господ и му рече
на народот Свој: „Еве, Јас ќе ви пратам
леб, вино и масло, и ќе се наситите со
тоа, и нема повеќе да ве предавам на
срам пред народите.

²⁰ И непријателот од север ќе го мав-
нам и ќе го протерам во безводна и пу-
ста земја - претходницата - во источното
море, а позадината - во западното море,
и ќе се почувствува неговиот гнилеж, и

11
3,4
Наум 1,6
Соф 1,14
Мал 3,2,23
Откр 6,17

12
5 Мојс
4,29-30
Ос 14,2

13
2 Мојс
34,6-7
Ис 58,5-7
Амос 5,21

14
Амос 5,14
Јона 3,9

15
1,14
2,1

16
5 Мојс 24,5

17
2 Мојс
32,11-12
Ер 14,21
Мих 7,10
Мал 2,17
Пс 41,3,10
79,10
1 Мак 7,
36-38

18
5 Мојс 4,24
Зах 1,14
8,2

19
5 Мојс
11,14

20
Ис 34,3
Амос 4,10

21 ќе се почувствува смрдеа, зашто тој беше направил големо зло.

23 ²¹ Не бој се, земјо; радувај се и весели се, зашто Господ изврши големи дела.

⁵ Мојс 11,14
^{Пс} 31,11
25 Не плашете се сверови полски, зашто пасиштата на пустината ќе се наполнат со трева, дрвјата ќе го дадат својот плод, смоквата и лозјата ќе дадат изобилен род.

27 ^{Ис} 42,8
^{44,6}
^{Соф} 3,15
²³ А и вие, чеда Сионови, радувајте се и веселете се во Господ, вашиот Бог; зашто Тој ви дава умерен дожд, па ќе ви прака дожд - пролетен дожд и есенски дожд, како и порано.

²⁴ И ќе се наполнат гумната со жито и ќе се преполнат бочвите со гроздов сок и со масло.

Господ ќе го избави Својот народ

²⁵ И ќе ви надоместам за оние години, кога испојадое сè скакулците, црвите, бумбарите и гасениците - Мојата голема војска што ја пратив против вас.

²⁶ Во изобилство ќе јадете и ќе се наситувате и ќе го славите името на Господ, вашиот Бог, Кој со вас постапи на чудесен начин, така што Мојот народ нема да се посрами довека.

²⁷ И ќе познаете дека Јас сум среде Израил и дека Јас сум Господ, вашиот Бог, и дека нема друг, и Мојот народ нема да се посрами довека."

Господовите чуда за иднината

²⁸ „И, ете, потоа ќе излеам од Мојот Дух врз секое тело, и синовите ваши и ќерките ваши ќе пророкуваат; старците ваши ќе сонуваат соништа и младите ваши ќе гледаат виденија.

²⁹ А и врз слугите и слугинките во оние денови ќе излеам од Мојот Дух.

³⁰ И ќе покажам знаци на небото и на земјата: крв, оган и столбови од дим.

³¹ Сонцето ќе се преобрати во темнина, а месечината - во крв, пред да настапи денот Господов, великиот и страшниот.

³² Тогаш секој, што ќе го призовува името Господово, ќе се спаси; бидејќи на гората Сион и во Ерусалим ќе има спасение, како што вели Господ, а меѓу преживеаните ќе бидат оние што ќе ги повика Господ."

3 Зашто, ете, во оние денови и во тоа исто време, кога ќе ги вратам прогонетите од Јуда и од Ерусалим,

² тогаш ќе ги соберам сите народи и ќе ги доведам во долината Јосафатова, и таму над нив ќе изречам суд за Мојот народ и за Моето наследство - Израил, кого го растурија меѓу народите и земјата Моја ја поделија.

³ За народот Мој фрлија ждрепка и даваа момче за блудница, и продаваа девојче за вино, и пиеја.

⁴ Па што барате од Мене вие, Тире и Сидоне, и сите краеви филистејски? Сакате ли да Ми се одмаздите за нешто? Ако Ми се одмаздувате Мене, за миг ќе ја свртам одмаздата ваша врз вашите глави,

⁵ бидејќи вие го зеде среброт Моје и златото Моје и Моите највредни драгоцености и ги внесовте во вашите безбожнички светилишта;

⁶ а синовите на Јуда и на Ерусалим им ги продаваа на потомците Јаванови, за да ги избркате од нивните предели.

⁷ Еве, Јас ќе ги кренам од она место, каде што ги продадовте, и ќе го свртам вашето злосторство врз главите ваши.

⁸ И ќе ги продаам синовите ваши и ќерките ваши во рацете на синовите Јудини, и тие ќе им ги продадат на Савеците, народ далечен. Така вели Господ.

Суд во Долината на одлуката

⁹ Кажете го ова меѓу народите, приговете се за војна, кренете ги јунаците, нека дојдат и нека станат сите војници.

¹⁰ Прековајте ги плуговите свои во мечеви, а срповите во копја; и слабиот нека вели: јунак сум.

¹¹ Побрзајте, вие околни народи, и соберете се. Господи, доведи ги јунаците Свои!

¹² Нека се кренат народите и нека слезат во долината Јосафатова; зашто таму ќе седнам Јас за да им судам на сите околни народи.

¹³ Мавнете со срповите, зашто зрело е житото; одете, слезете, зашто полна е кацата и бочвите се преполнети, зашто нивното зло е големо.

3,1-5

Дела 2, 17-21

1

4 Мојс 11,25-30
Ис 32,15
Тит 3,5,6

4

2,11
Ис 13,10
Откр 6,12

5

Авд 1,17
Зах 13,9
Рим 10,13
Откр 14,1

4,1

Зах 12

2

Откр 16,13-16

3

Авд 1,11
Наум 3,10

4

Ер 47,4
Амос 1,6-10

6

Ез 27,13
Амос 1,6

8

Ис 22,25
Ер 6,20
Авд 1,18

9

Ис 13,4
Ез 39-39
Зах 14,2

10

Ис 2,4
Мих 4,3

12

4,2

13

Ис 17,5
63,1-6
Мт 3,12
Мк 4,29
Откр 14,14-20

14 ¹⁴ Мноштво, мноштво во Долината на одлуката! Зашто близу е денот Господов во Долината на одлуката.

^{4,2}
Ис 17,12

15 ¹⁵ Сонцето и месечината ќе потемнат, и ѕвездите ќе го изгубат својот сјај.

^{2,10}

16 ¹⁶ И ќе загрми Господ од Сион и ќе го испушти гласот Свој од Ерусалим: ќе затреперат небото и земјата; но Господ

Ер 25,30
Амос 1,2
Пс 45,1-2

17 ќе му биде заштита на Својот народ и одбрана за синовите Израилеви.

^{2,27}

Ис 52,1

Ез 38,23

Зах 9,8

Откр 21,27

***Господ ќе го блаґослови
Својот народ***

¹⁷ Тогаш ќе познаете дека Јас сум Господ, вашиот Бог, Кој живее на Сион, на Мојата света гора; и ќе стане Еруса-

лим светиња, и нема повеќе тугинци да минуваат низ него.

¹⁸ И, ете, во тој ден од горите ќе капе вино, а од ридовите ќе потече млеко, од сите долини јудејски ќе потече вода, а од домот Господов ќе се појави извор, и ќе ја напојува долината Ситим.

¹⁹ Египет ќе стане пустина и Едом ќе стане пустина, бидејќи тие ги измачуваа синовите Јудини и проливаа невина крв во земјата нивна.

²⁰ А Јудеја ќе биде населена вечно, и Ерусалим - од род во род.

²¹ Јас ќе ја одмаздам крвта нивна, за која уште не сум се одмаздил, и Господ ќе живее на Сион.

18

Ис 30,25

Ез 47,1

Ос 2,23-24

Амос 9,13

Зах 14,8

Јн 4,1

19

Амос 1,11

Авд 1,10

Мал 1,3

20

Ер 17,25

Ез 37,25

21

Ис 4,4

АМОС

Вовед

Амос не бил школуван пророк (види 7,14), но Господ го повикал да ја пренесе Неѓовата порака за Израилциите. Така, Амос го напуштил меситиото на живеење, градои Текоа во царството Јудеја и заминал во градои Ветил во царството Израил, за да ја разгласи Божјата порака, во осмиот век пр. Христос.

Амос најпрвин ги осудува соседниите народи, а потоа и Израил. Тоа особено се однесувало на боѓаиите кои живееле раскошно и ја користеле својата моќ да ги ограбуваат сиромасиите и да ги претворат во свои робови.

Голем дел од народот им се поклонувал на идоли, а очекувал Господ да ги брани. Побожноста била само привидна и површина. Амос го предупредува народот дека Господ ќе го казни за таквото однесување.

1,1

Суд за Арам

8,8
9,5
Ос 1,1
Зах 14,5

1 Зборовите на Амос, еден од пастирите на Текоа, што ги чу во видение за Израил во деновите на јудејскиот цар Озија, и во деновите на израилскиот цар Јеровоам, синот Јоасов, две години пред земјотресот.

2
Ис 33,9
Ер 25,30
Ос 11,10
Јоил 4,16
Наум 1,4

2 И рече тој: Господ ќе загрми од Сион и ќе го пушти гласот Свој од Ерусалим, и ќе свенат пасиштата пастирски, и ќе се исуши врвот на Кармил.

3
2,1,4,6
4 Цар 8,12
10,32-33
13,3,7
Ис 17,1-3

3 Така вели Господ: за трите престапи на Дамаск и за четирите нема да го поштедам, зашто го вршеа Галаад со железни орудија.

4
2,2,5
Ер 49,27

4 Ќе пуштам оган на домот Азаилов, и тој ќе ги проголта дворците на Венадад.

5
4 Цар 16,9

5 Па ќе ги скршам резињата на Дамаск и ќе ги истребам жителите на Бикат-Авен, и оној, што држи жезол, од Бет-Едем; народот на Арам ќе отиде во ропство во Кир, вели Господ.

6
Ис.Н. 13,2
Ер 47
Соф 2,4-7
2,16-17

7

Суд за Филистија

Ер 47,5
Соф 2,4
Зах 9,5-6

6 Така вели Господ: за три престапи на Газа и за четирите нема да ја поштедам, зашто тие ги одведоа сите во ропство, за да му ги предадат на Едом.

7 И ќе испратам оган врз сидините на Газа и тој ќе ги проголта дворците нејзини.

8 Па ќе ги истребам жителите на Ашдот, и оној, што го држи жезолот во Ашкелон, и ќе ја свртам раката Своја против Екрон, и ќе загине остатокот на Филистејците, вели Господ.

8

2 Лет 26,6

9

3 Цар 5,25
9,11-14
Ис 23
Ез 26-28

Суд за Тир (Феничаниите)

9 Вака вели Господ: за трите престапи на Тир и за четири нема да го поштедам, зашто тие му ги предадоа на Едом сите заробеници, и не се сетија за братскиот сојуз.

10 Ќе пратам оган врз сидините на Тир, и тој ќе ги проголта дворците негови.

10

Ез 28,18
Зах 9,4

11

1 Мојс 27,41
4 Мојс 20,14-21
5 Мојс 2,1
Ис 34
Ер 49,7-22
Ез 25,12-14

Суд за Едомциите

11 Така вели Господ: за трите престапи на Едом и за четири нема да го поштедам, зашто тој ги гонеше браќата свои со меч, погази секако сочувство, беше свиреп во гневот свој и секогаш ја потпалуваше јароста своја.

12 Ќе испратам оган врз Теман, и тој ќе ги проголта дворците на Восор.

13

5 Мојс 2,19
4 Цар 8,12
15,16
Ер 49,1-6
Ез 25,1-7
Ос 14,1
Соф 2,8-11

Суд за Амонциите

13 Така вели Господ: за трите престапи на синовите Амонови и за четири нема да ги поштедам, бидејќи тие ги распуруваа бремените жени во Галаад, за да ги прошират границите свои.

14 <sup>Ис 28,2
Ер 49,2</sup> ¹⁴ И ќе запалам оган во сидовите на Рава, и тој ќе ги проголта дворците нејзини со висок во денот на бојот и со виор во денот на бурата.

15 <sup>Ер 48,7
49,3</sup> И ќе отиде царот нивни во ропство, тој (неговите свештеници) и кнезовите негови заедно, вели Господ.

2,1

<sup>1,3
4 Мојс
22,36
Ис 15-16
Ер 48
Ез 25,8-11
Соф 2,8-11</sup>

2

^{1,4}

4

<sup>1,3
3 Мојс
26,14-15
Ис 5,24
Ер 7,28</sup>

5

^{Ос 8,14}

6

<sup>5,7,12
8,6
Мих 3,9,11</sup>

7

<sup>5 Мојс
23,18
27,20
Ис 3,15
Ос 4,14</sup>

8

<sup>2 Мојс
22,26-27
5 Мојс
24,12-13</sup>

9

<sup>5 Мојс 7,1
9,1-2
Ос 9,16
Јов 18,16</sup>

10

<sup>5 Мојс 2,7
Ер 2,6</sup>

Казна за Моав

2 Вака вели Господ: за трите престави на Моав, и за четири нема да го поштедам, зашто тој ги изгоре коските на царот едомски до пепел.

² Па ќе пратам оган врз Моав, и тој ќе ги проголта дворците на Кериот, и ќе загине Моав во метеж со викотница, при трубен звук.

³ И ќе го истребам владетелот негов и ќе ги убијам сите кнезови негови заедно со него, вели Господ.

Казна за Јудејциџе

⁴ Така вели Господ: за трите престапи на Јуда и за четири нема да го поштедам, заради тоа што го отфрлија Законот на Господ и наредбите Негови не ги запазија; и идолите, по кои одеа татковците нивни, ги заведоа.

⁵ И ќе испратам оган врз Јуда, и тој ќе ги проголта дворците ерусалимски.

Казна за Израилциџе

⁶ Така вели Господ: за трите престапи на Израил и за четири нема да го поштедам, бидејќи тие продаваат праведник за пари, и сиромав за чифт сандали.

⁷ Газат врз главите на сиромасите, и ги туркаат сиротите од патот; дури татко и син одеа при иста жена, за да го бесчестат Моето свето име.

⁸ При секој жртвеник лежат врз облека, земени во залог, и вино изнудено од обвинети, пијат во домот на својот Бог.

⁹ Но Јас ги истребив пред нив Аморејците, чија височина беше како височината на кедар, и кој беше јак како даб; Јас го уништив и плодот негов горе, а и коренот негов долу.

¹⁰ Вас, пак, ве изведов од земјата египетска и ве водев по пустината четириесет години, за да ја наследите земјата аморејска.

¹¹ Од синовите ваши избирав луѓе за пророци и од младинците ваши - за назири; зар не е така синови израилски? - вели Господ.

¹² А вие ги поевте назирите со вино и на пророците им заповедавте: не пророкувајте.

¹³ Еве, Јас ќе ве притегнам, како што се стега кола, натоварена со снопја,

¹⁴ и брзиот не ќе има сила за бегане, ни јакиот да издржи и храбриот да го спаси животот свој.

¹⁵ Ни стрелец нема да се додржи, ниту брзиот ќе избега, ниту пак оној на коњ ќе го спаси животот свој.

¹⁶ И најхрабриот од храбрите во оној ден ќе избега гол, вели Господ.

3 Чујте го овој збор, што го кажа Господ против вас, синови на Израил, против целото племе, кое го изведов од земјата египетска, велејќи:

² само вас ве признав од сите земни племиња, поради тоа и ќе ве казнам поради сите ваши беззаконија.

Дело на ѝророк

³ Тргнуваат ли двајца заедно, ако не се договорот меѓу себе?

⁴ Рика ли лав во гора, кога нема пред него плен? Пушта ли глас лавче од својата пештера, ако ништо не уловило во неа?

⁵ Паѓа ли птица во мрежа на земја, кога нема мрежа за неа? Ќе се подигне ли од земјата стапица, ако не се фати ништо во неа?

⁶ Труби ли труба во град, а народот да не се уплаши? Се случува ли во градот зло, што не го дозволил Господ?

⁷ Зашто Господ Бог не прави ништо додека не им ја открие тајната Своја на Своите слуги - пророците.

⁸ Кога ќе зарика лав, кој нема да се исплаши? Господ Бог зборува - кој нема да пророкува?

Суд за Самарија

⁹ Прогласете од тврдините на Ашдод и од покривите на земјата египетска и кажете: соберете се по горите на Самарија и погледајте го големото бесчестие во неа и насилствата во неа.

11

<sup>4 Мојс 6,
1-21
5 Мојс
18,18-19</sup>

12

<sup>7,12-13
3 Цар
22,8,27
Ис 30,10
Ер 11,21
Мих 2,6</sup>

14

<sup>9,1
Ис 40,30
Ер 25,35</sup>

15

<sup>5,9
Ер 46,5</sup>

16

<sup>Ис 2,11
Јовл 1,15
Соф 1,
14-15
Мк 14,52</sup>

3,1

^{2,10}

2

<sup>5 Мојс 7,
6-8
Мт 11,
20-24</sup>

4

^{Ис 5,29}

6

<sup>Ис 45,7
Ез 33,5
Ос 5,8
Јовл 2,1</sup>

7

<sup>1 Мојс
18,17
Ер 7,25
Откр 10,7</sup>

8

<sup>7,14-15
Ер 20,7-9
Дела 4,20
Откр 10,3</sup>

9

<sup>2,6-8
4,1
6,1
Соф 3,8</sup>

10 <sup>Ер 4,22
Авак 1,3</sup> ¹⁰ Тие не знаат да постапуваат справедливо, вели Господ: со насилie и грабеж собираат добра во дворците свои.

11 ^{4 Цар 17, 3-6} ¹¹ Затоа, вака вели Господ Бог: еве, непријателот ќе ја опколи земјата, одбраната ќе ти ја разбие и дворците твои ќе бидат ограбени.

12 <sup>1 Мојс 31,39
2 Мојс 22,13</sup> ¹² Така вели Господ - како што понекогаш пастирот истргнува од лавовска уста две нозе или дел од увото, така ќе бидат спасени синовите Израилеви, кои сега седат во Самарија во аголот на постелата своја и во Дамаск на леглото свое.

14 <sup>2 Мојс 27,2
3 Цар 12,29-30
13,1-5
Ез 43,15</sup> ¹⁴ Зашто во оној ден, кога ќе го казнам Израил за престапите негови, ќе го казнам и за жртвениците во Ветил; ќе бидат отсечени роговите на жртвеникот и тие ќе паднат на земја.

15 Жртвенициите во Ветил

<sup>5,11
6,11
3 Цар 22,39</sup> ¹⁵ Слушајте и бидете сведоци против домот на Јаков, вели Господ Бог Саваот.

4,1 <sup>3,9
6,1
Ис 3,16-23
5,11-12
32,9-14
Пс 21,12</sup> ¹⁴ Зашто во оној ден, кога ќе го казнам Израил за престапите негови, ќе го казнам и за жртвениците во Ветил; ќе бидат отсечени роговите на жртвеникот и тие ќе паднат на земја.

2 <sup>1 Мојс 22,16
26,3
Пс 88,35</sup> ¹⁵ Ќе го поразам зимскиот дом заедно со летниот дом, и ќе исчезнат домовите со украси од слонова коска, ќе снема многу домови, вели Господ.

4 За Самарјанкиите

4 <sup>5,5
4 Цар 2,1</sup> Чујте го ова слово, јуници башански, вие, кои сте на Самарјанската Гора, вие, кои ги измачувате сиромасите, ги угнетуваат бедните и им велите на своите мажи: „Донесете да пиеме!”

² Се заколна Господ Бог во Својата светост дека, ете, ќе дојдат врз вас дни, кога ќе ве извлечат со куки и остатокот ваш - со јадници.

³ Па ќе излезете низ пукнатините на сидовите, секоја - како ќе може, и ќе бидете фрлени кон Хармон¹, вели Господ.

Нейослушниот Израил

⁴ Одете во Ветил и грешете, во Гилгал и умножувајте ги престапите, принесувајте жртви секое утро, десетоци секој трет ден.

⁵ Принесувајте како благодарствена жртва леб со квас, објавете доброволни прилози и разгласувајте за нив, зашто вие тоа го сакате, синови Израилеви, вели Господ.

Божјите предвидувања до Израил

⁶ Затоа и ви дадов чисти заби во сите ваши градови и недостиг од леб по сите ваши населби; но вие не се вративте кај Мене, вели Господ.

⁷ И ве лишив од дожд три месеци пред жетва; пуштав дожд врз еден град, врз друг град не пуштав; еден дел беше напојуван со вода, а другиот - ненаросен со дожд, и се исушуваше.

⁸ И се собраа два-три града во еден град, за да се напијат со вода и не можеа да се напијат до ситост; но и тогаш вие не се вративте кај Мене, вели Господ.

⁹ Ве казнував со суша и метлика по житата и во многу ваши градини и лозја, а насадите со смокви и маслини ги јадеа гасеници, и при сето тоа пак не се вративте кај Мене, вели Господ.

¹⁰ Ви пракав помор, како египетскиот, ги убивав со меч момчињата ваши, ги одведов коњите ваши во плен, и смрад во становите ваши се креваше во ноздрите ваши, и покрај сето тоа не се вративте кај Мене, вели Господ.

¹¹ Ве сотирав, како што Бог ги разруши Содом и Гомора, и вие бевте истргнати од огнот како гламња, но при сето тоа не се вративте кај Мене, вели Господ.

¹² Затоа вака ќе постапам со тебе, Израиле; и бидејќи така ќе постапувам со тебе, пригответи се да Го дочекаш твојот Бог, Израиле.

¹³ Зашто, ете, Оној, Кој образува гори и создава ветар и му ги објавува замислите Свои на човекот, утринската светлина ја претвора во мрак и оди високо над земјата, Господ Бог Саваот е Неговото име.

5
3 Мојс 7,11-13
Мт 6,2
23,5

6
3 Мојс 26,14-39
Ис 9,12
Мудр 12,2,10

7
Ер 14,1-6

8
8,11-12

9
5 Мојс 28,22
3 Цар 8,37
Агеј 2,17

10
2 Мојс 9, 1-7
5 Мојс 7,15
Ис 34,2-3

11
1 Мојс 19,1
Ис 1,9
7,4
Зах 3,2

12
Јовил 2,11
Мал 3,1-2

13
3,7
5,8,27
9,6
Ер 32,18
Ос 12,5
Мих 1,3

¹ 4,3. Еврејскиот оригинал е нејасен. Најверојатно станува збор за неидентификувано место. Во некои преводи стои „кон Хармон” или „кон север”.

5,1

Мих 1,8

Позив за ѱокајание

3

5 Чујте го ова слово, искажано со плач за вас, доме Израилев.

6,9

4

² Падна, нема повеќе да стане девица-та израилска! Фрлена е на земјата своја, и нема кој да ја крене.

Ос 5,6

10,12

5

³ Зашто вака вели Господ Бог: град, од кој излегуваат илјадници, ќе остане само со сто, а од кој излегуваат сто, ќе остане само со десет во домот Израилев.

7

6,12

Ос 10,4

8

⁴ Зашто така му вели Господ на домот Израилев: побарајте Ме и ќе бидете живи.

Јов 9,9

38,31

10

6,12

Ис 29,21

⁵ Не барајте го Ветил, не одете во Гилгал и не патувајте во Вирсавија, зашто сиот Гилгал ќе појде во ропство, а Ветил ќе се претвори во ништо.

11

5 Мојс

28,30-33

Мих 6,15

Соф 1,13

Зах 5,3-4

⁶ Побарајте Го Господа, и ќе бидете живи, за да не се нафрли Тој против домот Јосифов како оган, што ќе го проголта, и не ќе има кој да го гасне во Ветил.

13

Мих 2,3

Лк 23,9

Ефес 5,16

⁷ О, вие, што го извртувате правосудството во отров и правдата ја фрлате на земја!

⁸ Тој ги создал Плејадите и Орион и ја претвора црната темнина во јасно утро, а денот го прави темен како ноќ, ги извикува морските води и ги разлива по земјата, Јахве е името Негово!

⁹ Тој испраќа пустош врз силните и врз нивните тврдини.

Изберете добро, а не зло!

¹⁰ А тие го мразат оној, кој дели правда пред портите, и се гнасят од оној, кој ја зборува вистината.

¹¹ Па така, затоа што го измачувате сиромавиот и земате од него данок во жито, вие ќе изградите домови од делкан камен, но нема да живеете во нив; ќе насадите убави лозја, само вино од нив нема да пиете.

¹² Зашто Јас знам колку се многубројни вашите престапи, и колку се тешки вашите гревови; вие сте му непријатели на праведникот, земате поткуп и ги извртувате делата на сиромасите во судот.

¹³ Поради тоа разумниот човек молчи во тоа време, зашто времето е зло.

¹⁴ Барајте добро, а не зло, за да останете живи - и тогаш Господ Бог Саваот ќе биде со вас, како што велите вие.

¹⁵ Мразете го злото, сакајте го доброто и поставете правосудство пред портите; можеби, Господ Бог Саваот, ќе се смилува над остатокот Јосифов.

Казнаѱа доаѓа

¹⁶ Затоа вака вели Господ Бог Саваот, Седржителот: по сите ваши плоштади ќе има плач, и по сите ваши улици ќе викаат: Оф, оф! И ќе повикаат земјоделец да жали и искусни за жални песни, да плачат;

¹⁷ и по сите лозја ќе има плач, зашто Јас ќе минам среде тебе, вели Господ.

Коѓа Госѱод суди

¹⁸ Тешко вам, кои го барате денот Господов! Зошто ви е тој ден Господов? Тој е темнина, а не светлина.

¹⁹ Тоа е како некој да бега од лав, па да го сретне мечка, или да дојде дома и се потпре со раката на сид, па да го касне змија.

²⁰ Денот Господов е мрак, а не светлина, тој е мрак, и во него нема виделина.

Шѱо сака Госѱод?

²¹ Ги мразам и ги отфрлувам празниците ваши и не ги помирувам жртвите ваши во времето на вашите прослави во собранијата.

²² Ако ми принесете сепаленица и лебен принос, нема да ги примам и нема да погледнам милостиво на благодарствената жртва од вашите угоени телиња.

²³ Отстрани ја од мене бучавата на твоите песни, зашто звуците на твојата харфа нема да ги слушам.

²⁴ Правдата нека тече како вода, и справедливоста - како силен поток.

²⁵ Зар ми принесувавте жртви и дарови во лебови во пустината во текот на четириесетте години, доме Израилев?

²⁶ Ќе ги носите Сикут, вашиот цар и Кијун, вашиот бог, ликовите што сами си ги направивте,

14

Пс 33,13-14
37,27

15

Ис 4,3
Јоил 2,14
Изреки 8,13
Рим 12,9

16

5,1
Ис 15,3

17

4,12
2 Мојс 12,12
Мал 3,1-2

18

Ер 13,16
14,19
Јоил 2,1-2
Соф 1, 14-15
Јн 8,12

19

Ер 48,44
Ос 13,7-8

21

4,4-5
Ос 6,6

22

3 Мојс 3,1
Ис 1,11
Ос 8,13
Мал 1,10
Пс 49,9-13
51,18

25

Ис 43,23
Дела 7, 42-43

26

Ис 46,7

27 ²⁷ поради што ќе ве прогонувам зад ^{4,13} Дамаск, вели Господ, чие име е Бог Саваот.

6,1

Ис 28,1-4
Ер 5,12-13
Лк 6,24

Израил ќе биде казнен

6 Тешко им на оние што се опуштиле во Сион и на оние што се чувствуваат сигурни на Гората Самарјанска, кои се првенци во народот, и при кои доаѓа домот Израилев!

² Минете во Калне и видете, оттаму одете во Великиот Хамат и спуштете се во Гет филистејски: зар вие сте подобри од овие царства? Нели се пошироки нивните предели од вашите предели?

³ Тешко вам, кои сметате дека е далеку злочестиот ден, а правите да се приближи власта на насилството,

⁴ вие, кои лежите на легла од слонова коска и се оптегате на постелите свои, вие, кои јадете најдобри овни од стадото и телиња од богато пасиште,

⁵ вие, кои врескате по звукот на харфа, мислејќи дека свирите како Давид,

⁶ вие, кои пиете вино од врчви, се мачкате со најдобри масла и не ве боли срцето за пропаста на Јосиф!

⁷ Затоа сега вие ќе појдете први во ропство пред заробените, и ќе се заврши ликувањето на разнежените.

⁸ Се колне Господ Бог Сам во себе и вака вели Господ, Бог Саваот: се гнасам од гордоста на Јаков и ги мразам дворците негови, и ќе го предадам градот и сè, што го исполнува.

⁹ И, ако во некоја кука останаа десет души, и тие ќе умрат.

¹⁰ Ќе ги земе роднината нивни, за да ги изнесе коските нивни од куќите, па ќе го прашаат оној, кој стои пред куќата: „Има ли уште некого?“ Тој ќе одговори: „Нема никого“ . И овој ќе рече: „Молчи, зашто не бива да се спомнува името Господово.“

¹¹ Зашто, ете, Господ ќе даде заповед и ќе ги сосипе големите куќи на парчиња, а малите на остатоци.

¹² Трчаат ли коњите по карпа? Може ли морето да се изора со волови? Вие, пак, го превртувате правосудството во отров, а плодот на правдата - во горчи-на;

¹³ вие, што се восхитувате од ништо и од никакви работи и велите: „Зар не спечаливме со силата на својата моќ?“

¹⁴ Еве, Јас, вели Господ Бог Саваот, ќе подигнам народ против вас, доме Израилев и ќе ве угнетуваат од влезот во Емат до потокот во рамнината.

Видение на скакулци

7 Вакво видение ми откри Господ Бог: еве, Тој создаде скакулци, кога почна да изникнува доцнежната трева, а тоа беше тревата по царската косидба.

² И, ете, кога завршија да ја јадат тревата по земјата, реков: Господи Боже, прости, Те молам; како ќе издржи Јаков? Тој е многу мал.

³ И Господ се сожали на тоа: „Нема да стане тоа“ - рече Господ.

Видение на оџан

⁴ Вакво видение ми откри Господ Бог: еве, Господ Бог повика оџан за суд - и тој проголта голема бездна, проголта и дел од земјата.

⁵ И реков: Господи Боже, запри те молам: „Како ќе издржи Јаков? Па тој е многу мал.“

⁶ И Господ се сожали на тоа: „И тоа нема да се збидне“, рече Господ Бог.

Видение на сидарска висулка

⁷ Вакво видение ми откри Господ: еве, Господ стоеше на сид и во раката имаше оловна висулка.

⁸ И ми рече Господ: „Што гледаш, Амосе?“ Јас одговорив: „Висулка“ . И Господ рече: „Еве ќе ставам висулка меѓу Мојот народ израилски; нема повеќе да му проштевам.“

⁹ Опустошени ќе бидат жртвениците Исакови и разрушени ќе бидат свети-лиштата израилски, и ќе се кренат меч против домот Јеровамов.“

Амос и Амасија

¹⁰ И Амасија, свештеникот ветилски, порача до израилскиот цар Јероваам, да му кажат: Амос крева бунт против тебе меѓу домот Израилев; земјата не може да ги трпи зборовите негови,

13

5 Мојс 8,17
Ис.Н. 24,12
Ис 10,13-15

14

4 Цар 17,
5-6

7,1

5 Мојс
28,38
Јоил 1,4-7
2,3-9

2

2 Мојс
32,11-13
Ис 37,4

3

Јона 3,10

4

Ез 20,45-
21,3

7

Плач 2,8

9

5 Мојс 12,2
4 Цар 15,
8-10

10

3,14

Неем 12,36
1 Лст 23,5

6

2,8
4,1

7

7,11

Откр 18,14

8

4,2
Ис 28,1

9

2,14-16
5,3

10

8,3

Авак 2,20

Соф 1,7

Зах 2,16

Откр 8,1

11

9,1

12

5,7

11 ^{7,9} ^{5,27} ^{6,7} ^{9,4} ¹¹ зашто тој вака вели: од меч ќе умре Јеровоам, а Израил бездруго ќе биде одведен од земјата своја во ропство.

12 И му рече Амасија на Амос: јасно-видецу, оди си и насели се во земјата Јудина; таму јади леб и таму пророкувај,

13 ^{2,12} ^{3 Цар} ^{12,29} ¹³ а во Ветил не пророкувај веќе, зашто тој е светиња царева и е царски храм.

14 ^{3,3-8} ¹⁴ Му одговори Амос и му рече на Амасија: јас не сум пророк и не сум син на пророк; бев пастир и собирав дивни смокви.

15 ^{2 Цар} ^{7,8} ^{Пс} ^{77,70-71} ¹⁵ Но Господ ме зеде од овците и ми рече: оди, пророкувај кај Мојот народ Израил.

16 ^{2,12} А сега ислушај го словото Господово. Ти велиш: не пророкувај против Израил и не кажувај зборови против домот Исаков.

17 ^{5 Мојс} ^{28,30-33} ^{4 Цар} ^{17,24} ¹⁷ Затоа, еве, што вели Господ: жената твоја ќе блудствува по градот, синовите твои и ќерките твои ќе паднат од меч, земјата твоја ќе биде разделена со мерно јаже, ти ќе умреш во нечиста земја, а Израил ќе биде одведен од земјата своја.

8,1 ^{7,7-9} ^{Ер} ^{24,1} ² ^{Ез} ^{7,2} ^{Откр} ^{14,15-18} **Видение на кошница со ѓлодови**

3 ^{6,10} ⁸ Вакво видение ми откри Господ Бог: ете, кошница со зрели плодови.

4 ^{2,6-8} ^{4,1} ² И ми рече Тој: што гледаш, Амосе? Одговорив: кошница со зрели плодови.

5 ^{5 Мојс} ^{25,13} ^{Ис} ^{1,13-14} ^{Ос} ^{12,7} ^{Мих} ^{6,10-11} ⁵ Тогаш Господ ми рече: му дојде крајот на Мојот народ Израил - нема повеќе да му проштевам.

³ Песните во храмот во оној ден ќе се претворот во плачење, вели Господ Бог; ќе има многу трупови, ќе ги фрлаат на секаде молчешкум.

Суд за Израил

⁴ Чујте го ова, вие, што газите бедни и уништувате сиромаси,

⁵ вие, кои велите: кога ќе мине новомесечието, за да продаваме жито, и сабота, за да ги отвориме житниците, да ја намалиме мерката, да ја зголемиме цената на шекелот и да измамуваме со лажни мерки,

⁶ да купуваме сиромаси со пари и бедни за чифт сандали, и да продаваме зас-тарено жито.

⁷ Се заколна Господ во гордоста на Јаков: навистина нема никогаш да заборавам ниту едно од делата нивни!

⁸ Нема ли да се затресе земјата од тоа и нема ли да заплаче секој жител на неа? Таа целата ќе се подига како реката Нил и ќе се бранува и ќе се спушта како реката египетска.

⁹ И во оној ден, вели Господ Бог, ќе направам сонцето да зајде напладне и ќе ја помрачам земјата среде бел ден,

¹⁰ ќе ги претворам празниците ваши во тага и сите ваши песни - во плач; ќе ставам вреќишта на сите бедра и ќелавост - на секоја глава, и ќе создадам во земјата плач како за син единец, и крајот ќе ѝ биде како горчлив ден.

¹¹ Ете, настапуваат дните, вели Господ Бог, кога ќе испратам на земјата глад, не глад за леб, не жед за вода, туку жед за слушање зборови Господови.

¹² И ќе талкаат од море до море, ќе скитаат од север до исток, барајќи го словото Господово, и нема да го најдат.

¹³ Во оној ден ќе премираат од жед убавите девојки и момчиња.

¹⁴ Оние што се колнат во гревот самарјански и велат: жив е твојот бог, Дане, така да ни е жив и патот за Вирсавија! Тие ќе паднат и веќе нема да се кренат.

Разрушување на храмот

9 Го видов Господа како стои на жртвеникот и вели: удри во горниот праг на вратата за да се растресат спојките и расцепи ги врз главите на сите нив, а другите од нив ќе ги убијам Јас со меч: никој од нив, кој бега, нема да избега, и никој од нив, кој сака да се спаси, нема да се спаси.

² И да се закопаат во Подземјето², и оттаму раката Моја ќе ги извлече; и да се качат на небото, и оттаму ќе ги симнам.

³ Макар да се скријат и на врвот од Кармил, и таму ќе ги најдам и ќе ги фа-

6
2,6

8
1,1
9,5

9

Јоил 2,2
Соф 1,15

10

Ис 3,23
Ер 6,26
Ос 2,12
Зах 12,10
Тов 2,6
1 Мак 9,41

11

4,2
5 Мојс 8,3
Мт 5,6

12

Ос 5,6
Пс 73,9

13

Зах 9,17

14

Ос 8,5

9,1

2,13-16
6,9-10
Ер 25,35

2

Ер 23,23-24
Пс 138,7-12
Мт 11,23

3

Пс 134,6
Јов 3,8
7,12

² 9,2. Во оригиналот стои „Шеол“

4 там; па и да се сокријат и од очите Мои во морското дно, и таму ќе му заповедам на змејот морски да ги голтне.

5 ⁴ И во плен, ако појдат пред непријателите свои, ќе му заповедам на мечот таму да ги убие. Ќе ги свртам врз нив очите Свои за нивно зло, а не за добро.

6 ^{4,13} ^{5,8} ^{Пс 103,3}

Јахве е името Негово

7 ^{Ис.Н. 13,2} ^{Ер 47,4} ⁵ Зашто Господ Бог Саваот ќе се допре до земјата, и таа ќе се растопи, и ќе се расплачат сите живи на неа; ќе се крене таа цела како реката Нил и ќе се спушти како реката египетска.

8 ^{3,12} ^{Ис 4,3} ^{Ер 30,11} ⁶ Тој ги изгради своите горни дворци на небесата и сводот Свој го зацврсти на земјата; ги повика морските води и ги иззли по лицето на земјата; Јахве е името Негово.

9 ^{Ис 30,28} ^{Лк 22,31}

Господ е Бој

⁷ Вие, синови Израилеви, не сте ли за мене како синови етиопски, вели Господ, нели Јас го изведов Израил од земјата египетска и Филистејците - од Кафтор и Арамејците од Кир?

⁸ Ете, очите на Господ Бог се врз грешното царство, и Јас ќе го истребам од лицето на земјата, но домот на Јаков нема целосно да го истребам, вели Господ.

⁹ Зашто, еве, Јас ќе заповедам и ќе го распрснам домот Израилев по сите нар-

оди, како што се растураат зрната во решето, и ниедно не паѓа на земја.

¹⁰ Од меч ќе умрат сите грешници меѓу народот Мој, кои велат: „Нема да нè постигне и нема да дојде кај нас тоа зло!“

Божјо вејтување за Израил

¹¹ Во оној ден ќе ја подигнам паднатата скинија Давидова, ќе ги пополнам пукнатините нејзини, срушеното ќе го подигнам и ќе ја обновам, како во поранешните дни.

¹² За да го завладее остатокот од Едом и сите народи, меѓу кои ќе се спомнува името Мое, вели Господ, Кој го врши сето тоа.

¹³ Ете, ќе настапат дни, вели Господ, кога орачот ќе го затече жетварот и оној што гази грозје - сејачот; и горите ќе пуштаат гроздов сок, и од сите ридови ќе потече.

¹⁴ Ќе ги вратам заробените на Мојот народ Израил; и пак ќе ги изградам запустените градови и ќе се населат во нив; ќе насадат лозја и ќе пијат вино од нив, и ќе направат градини и ќе јадат плодови од нив.

¹⁵ И ќе ги населам во земјата нивна и тие нема повеќе да бидат истргани од својата земја, која им ја дадов Јас, вели Господ, твојот Бог.

10

6,1-6
Ис 28,15
Ер 5,12
Мих 3,11
Соф 1,12

11

Ис 9,1-6
Дела 15,
16-17

12

1 Мојс
22,17
4 Мојс
24,18
Авд 1,19

13

5,11
3 Мојс 26,5
Јоил 4,18

14

5,11
Ис 65,21-22
Ер 31,5
Ос 14,8

15

Ис 60,21
Ер 24,6
31,28

АВДИЈ

Вовед

За Авдиј, освен фактиот дека бил пророк, друго речиси и не се знае. Нејзовото име значи „Божослужител“ и било вообичаено име во древниот Израил.

Книжата на пророкот Авдиј е толку мала, што не е поделена на глави, односно содржи само една глава. Во неа Авдиј пишува за Едомците (потомци на Исав), кои живееле јужно од Мртвото Море. Едомците се однесувале многу сурово кон Божјиот народ, Израил. Затоа Господ им навештува дека ќе ги казни, а нивната земја ќе ја даде на Израелците. Оваа книга е веројатно напишана набрзо по падот на Ерусалим под Вавилонците, во 587 г. пр. Христос. Тогаш Едомците не само што му се радувале на падот на Ерусалим, туку му помагале на непријателот, а и самите ги љачкувале градовите. Авдиј им објавува дека тие ќе бидат казнети заедно со сите други народи кои му биле непријатели на Израил.

1,1 Горделивоста и казните на Едом

5 Мојс 2,1
Ер 1,11,13
49,14
Мих 1,1
Авак 2,2-3

1 Вака му вели Господ Бог на Едом: „Чувме глас од Господ, гласник е испратен меѓу народите: „Станете, да војуваме против него!“

Ер 49,15

2 Еве, те направив најмал меѓу народите, многу си презрен.

Ис 14,13
Ер 49,16

3 Гордоста на твоето срце те измами, тебе, кој живееш во камени пештери, во својот висок дом, и му велиш на своето срце: „Кој е тој што ќе ме собори на земја?“

Авак 2,9
Мт 11,23

5 **4** И да се кренеш високо како орел, да направиш гнездо меѓу ѕвездите, и оттаму ќе те симнам, говори Господ.

Ер 49,9
Мих 7,1

6 **5** Крадци кога би дошле кај тебе, или ноќни разбојници, зар не би украде онолку колку што сакаат? Берачи на грозје ако би те нападнале, зар би оставиле нешто за доберување?

Ер 49,10
Ер 38,22
Пс 40,9

8 **6** Како беше пребран Исав, и како му ги пребараа сите негови сокриени работи!

Ис 19,11-15
29,14
Ер 8,8-9
49,7
1 Кор 1,19

7 До граница те избркаа, сите твои сојузници те измамија и оние што јадат со тебе, стапица ти поставија - тоа не може да се разбере!

8 Во оној ден, вели Господ, ќе ги погубам мудрите во земјата едомска и разумните во гората Исавова.

9 И јунаците твои ќе се уплашат, Темане, за да се истребат сите од гората Исавова.

9
Ер 49,22

10
Јонл 4,19
Амос 1,
11-12

Суровоста на Едом

10 Поради насилството и заради убиството, што му го направи на братот твој Јаков, со срам ќе бидеш покриен и ќе бидеш отфрлен засекогаш.

11
Ез 25,12
Пс 136,7

11 Во оној ден кога ти си стоеше настрана; во оној ден кога туѓинци му го изнесуваа богатството и кога туѓинци влегуваа низ вратата негова и фрлаа ждрепка за Ерусалим, беше и ти како еден од нив.

12
Мих 7,8

12 Не радувај се на несреќниот ден на твојот брат ниту на пропаста на синовите Јудини, а уште помалку да ја отвораш устата своја во денот на нивните страдања.

13 Не провалувај низ вратата на Мојот народ во денот на неговата неволја, не насладувај се на нивното зло во денот на нивната погибел, и не земај од имотот нивни во денот на нивната пропаст.

14 И не стој на нивните крстопати, за да ги убиваш оние што бегаат, ниту да ги предаваш оние, што преживеале во денот на нивната неволја.

15 *Госїод ќе им суди на сїїе народи*Ер 50,29
Јоил 1,15¹⁵ Зашто денот Господов за сите наро-**16** ди е близу: како си правел, така ќе ти се прави; отплатата ќе падне на твојата глава.
Плач 4,21**17** ¹⁶ Зашто, како што пиевте на Мојата света гора вие, така ќе пијат сите народи,
Јоил 3,4
4,17**18** ди, ќе пијат без здив и докрај, и ќе бидат како никогаш да не биле.
Зах 12,6***Победата на Израил***¹⁷ Но на гората Сион ќе бидат спасени и ќе биде света, и домот на Јаков ќе го добие своето наследство.¹⁸ Домот на Јаков ќе биде оган, а домот на Јосиф пламен, додека домот на Исав стрниште; ќе ги запалат и ќе ги

изгорат; и нема никој од домот Исавов да остане жив, зашто Господ така вели.

¹⁹ Жителите на Негев ќе ја наследат гората Исавова, а рамнината филистејска - жителите од Шефела; ќе го наследат и полето Ефремово и полето самарјанско, а Венијаминовото колено ќе го наследи Галаад.²⁰ Прогонетата, пак, војска на синовите Израилеви ќе го наследи Ханан до Сарепта, а прогонетите од Ерусалим кои се во Сефарад, ќе ги наследат градовите во Негев.²¹ И победниците ќе се качат на гората Сион за да ѝ судат на гората Исавова, и тогаш ќе настапи царството Господово.**19**

Амос 9,12

21Мих 4,7
Зах 14,9
Пс 21,28

ЈОНА

Вовед

Книѓата на пророкот Јона се разликува од другите пророчески книги, по нараативниот карактер. Во неа се раскажува за обидот на пророкот Јона да избега од Божјата служба, односно, да не ја изврши задачата за која Господ го испратил. Порака на што Јона требало да ја пројоведа се соопшела само од една реченица. Господ го испратил во Ниневија, главниот град на тогаш големата империја Асирија, која била и смртен непријател на Израил. Јона не сакал да оди, зашто бил уверен дека Господ нема да ја изврши Неговата закана, која Јона требало да ја пројоведа. По серија драматични случки, Јона сепак заминал за Ниневија и ја препенел Божјата порака. Народот се покајал и Господ не ги казнил (поради што Јона многу се налутил).

Оваа книга има за цел да испакне дека Господ е добар и милослив и дека постојат сака да прослува, ошколку да казнува. Клучен стих е 4,2.

1,1

Бегството на Јона

4 Цар
14,25

1 И дојде слово Господово до Јона, синот на Амитај:

2
Наум 1,1
Соф 2,13

2 „Стани и оди во Ниневија, градот голем, и проповедај во него, зашто неговите лоши дела стигнаа до Мене.”

3
Пс 138,7

3 А Јона стана за да избега во Тарсис од лицето Господово; слезе во Јафа, каде што најде брод што плови за Тарсис, па откако ја плати возарината, влезе во него за да избега во Тарсис од лицето Господово.

4
Пс 106,
23-30

4 Но Господ испрати силен ветар над морето, и настана голема бура, така што бродот за малку ќе се разбиеше.

5
Мт 8,24-25
Дела 27,18

5 Морнарите се уплашија и повикаа секој кон својот бог, па почнаа товарот од бродот да го фрлаат во морето, за да му се олесни; а Јона беше слегол во дното на бродот, легнал и длабоко заспал.

6 Тогаш дојде кај него капетанот на бродот и му рече: „Што, ти спиеш!? Стани и повикај кај твојот Бог! Можеби Тој Бог ќе се сети на нас, и ние нема да загинеме.”

7 Па си рекоа еден на друг: „Да фрлиме ждрепка и да видиме поради кого нè снајде ова зло.” Фрлија ждрепка и ждрепката падна на Јона.

8 Тогаш му рекоа: „Кажни ни заради што нè снајде оваа неволја? Со што се занимаваш, и од каде си? Каде е твојата земја и од кој народ си?”

9 Тој им рече: „Јас сум Евреин, Го почитувам Господ Бог на небесата. Оној што ја создаде земјата и водата.”

10 Тогаш луѓето се уплашија многу и му рекоа: „Зошто го направи ова?” Зашто тие дознаа дека тој бега од лицето Господово, - како што тој сам им беше кажал.

11 И му рекоа: „Што да направиме со тебе, та морето да стивне?” Бидејќи морето сè повеќе се брануваше.

12 Тогаш тој им рече: „Земете ме и фрлете ме в море, и морето за вас ќе стивне, зашто знам дека поради мене се крена оваа бура.”

13 Луѓето потоа се трудеа некако да се приближат до копното, но не можеа, бидејќи морето сè повеќе беснеше против нив.

14 Тогаш повикаа кон Господ и рекоа: „Те молиме Господи, да не загинеме поради душата на овој човек, и да не бидеме одговорни за невината крв, зашто Ти, Господи, си направил како што Ти е Тебе угодно.”

15 Па го зеда Јона и го фрлија во морето; и морето престана да се бранува.

9

1 Мојс 1,
9-10

10

1,3

14

Ер 26,15
Пс 16,6
Плач 3,57

2,1 ¹⁶ Тогаш луѓето се уплашија многу од Господ, Му принесоа на Господ жртви и се заветуваа.

Мт 12,40
Пс 119,1
130,1
Плач 3,55

**Молиџвајќи на Јона
и неговојо избавување**

4 И ѝ заповеда Господ на една голема риба да го проголта Јона; и Јона остана во утробата на тој кит три дена и три ноќи.

5 ² Му се помоли Јона на својот Господ Бог од утробата на рибата,

6 ³ па рече: „Кон Господ повикав во мојата неволја и Тој ме чу; извикав од утробата на пеколот - и Ти го чу гласот мој.

7 ⁴ Ти ме фрли во длабините, во срцето на морето, и вода ме опколуваше, и сите води Твои и бранови Твои минуваа преку мене.

9 ⁵ Тогаш реков: Отфрлен сум од очите Твои, како ќе ја видам светињата Твоја?

10 ⁶ Ме притиснаа водите до гушата моја, бездната ме затвори; со трева морска главата моја е обвиена.

⁷ Слегнав до корените на планините, земјата со резињата свои за навек ме затвори, но Ти, Господи, Боже мој, ја изведе душата моја од јамата.

⁸ Кога животот ми згаснуваше, се сетив на Господ, и молитвата моја стигна до Тебе, до светиот храм Твој.

⁹ Оние, кои почитуваат лажни богови, Го оставија својот Милосрден,

¹⁰ но јас со благодарствена песна ќе Ти принесам жртва; она што сум го ветил, ќе го исполнам. Во Господ е спасението!”

¹¹ Тогаш ѝ заповеда Господ на рибата, и таа го исфрли Јона на копното.

**Пройовед во Ниневија за пројасија
на градој**

3 И повторно дојде словото Господово до Јона, велејќи му:

² „Стани и појди во градот Ниневија, големиот град и проповедај му го она што ќе ти кажам.”

³ Стана Јона и отиде во Ниневија по заповед на Господ; а Ниневија беше многу голем град: три дена одење.

⁴ И Јона почна да оди по градот, колку што можеше да се изоди за еден ден, и проповедаше, велејќи: „Уште четириесет дена и Ниневија ќе биде разурната!”

⁵ И поверуваа Ниневијаните во Бога, прогласија пост и се облекоа во вреќи, мало и големо.

⁶ Таа проповед дојде и до царот на Ниневија, и тој стана од престолот свој, ја соблече царската облека, се облече во вреќиште и седна во пепел,

⁷ па заповеда да се прогласи и да се каже во Ниневија од името на царот и од неговите големци, ни луѓето, ни добитокот, ни воловите, ниту овците да не јадат ништо и да не одат на пасење и да не пијат;

⁸ и луѓето и добитокот да бидат покриени со вреќишта и силно да извикуваат кон Бога: секој да се откаже од својот лош пат и од неправдите што ги вршел.

⁹ Кој знае, можеби Бог ќе се смилостиви и ќе го отфрли од нас Својот разгорен гнев, и така да не загинеме.

¹⁰ И ги виде Бог нивните дела дека тие се одвратија од својот лош пат, па се сожالي по однос на злото, за кое беше рекол дека ќе го нафрли врз нив, и не го нафрли.

**Јона се луѓи шии Ниневија
не е уништина**

4 Поради тоа Јона многу се огорчи и се налути.

² Па Му се помоли на Господ и рече: „О, Господи, зар не го велев тоа уште додека бев во земјата своја? Та затоа и побегнав во Тарсис, зашто знаев дека Ти си Бог добар и милосрден, долготрпелив и многумилостив, и над несреќата бргу се сожалуваш.

³ А сега, Господи, земи ја душата моја од мене, зашто подобра е да умрам отколку да живеам.”

⁴ Господ пак му рече: „Дали со право се лутиш?”

⁵ Тогаш Јона излезе од градот, па седна од источната страна, и таму си направи колиба и се смести во неа под ладовина, за да види што ќе стане со градот.

3,5
Мт 12,41
Лк 11,30,32

6
Ез 26,16

8
Ез 27,30-31
Јов 16,17
Јудита 4,10

9
Јоил 2,14
Амос 5,15

10
1 Мојс 6,6
Ер 26,3
Мт 12,41

4,1
Лк 15,28

2
1,3
2 Мојс
34,6-7

3
3 Цар 19,4

⁶ Тогаш Господ Бог нареди да израсне растение над главата на Јона, за да има над главата сенка, и да го избави од неудобноста. Јона многу му се зарадува на тоа растение.

⁷ И нареди Господ, вториот ден, кога зората се зазори, црви да ја подгризат билката, и таа се исуши.

⁸ А кога изгреа сонцето, испрати Бог врел источен ветар, и сонцето почна да ја пече главата на Јона, така што тој изнемоште толку што се помоли да умре, велејќи: „Подобро е да умрам отколку да живеам.”

⁹ А Бог му рече тогаш на Јона: „Зар имаш право да се лутиш поради билката?” А тој одговори: „Многу сум лут, лут сум дури до смрт!”

¹⁰ Тогаш Господ рече: „Тебе ти е жал за едно растение, за кое ти не си се трудел, ниту си го одгледувал, и кое за една ноќ израсна и за една ноќ се исуши,

¹¹ а Мене да не Ми е жал за Ниневија, за овој голем град, во кој живеат повеќе од сто и дваесет илјади души, кои не можат да ја разликуваат десната рака од левата, а и за многу добиток?”

11
Јудита
2,5,15

МИХЕЈ

Вовед

Пророкот Микхеј му бил современик на пророкот Исаија. Пророкувал во периодот од 740 до 700 г. пр. Христос. Тој пошкнеува од еден мал град во Јудеја. Неговијата порака се однесува конкретно за Самарија - главниот град на Израил и за Ерусалим - главниот град на царството Јудеја.

Намесито да го водат народот во верност кон Господ, водачите во обете царства ги вовеле луѓето во идолопоклонство, во измами и ограбувања на сиромаштиите. Затоа, Господ им навеситува казна и на Јудејците, и на Израелците. Воедно, Господ им објавува дека, во иднина, народите на Јудеја и на Израил ќе се враќаат кај Господ. Тогаш Тој и од Него избраниот цар ќе се грижат за народот како што истајирот се грижи за своите овци.

Важни моменти во оваа книга се најавите за сеопштиот мир под Божјо водство (4,1-4) и претскажувањата за Великиот Цар (Исус Христос), Кој ќе произлезе од семејната лоза на царот Давид (5,2-5). Тоа што Бог го очекува од луѓето е убаво искажано во еден единствен стих (6,8).

1,1

Ис 1,1
Ер 26,18
Ос 1,1

Суд за Самарија

1 Слово Господово, упатено до Микхеј од Морешет, во деновите на Јотам, Ахаз и Езекија, цареви јудејски, со кое му беше откриено за Самарија и за Ерусалим.

Ис 1,2
34,1
Пс 48,1

3

Ис 26,21
Амос 4,13

4

Наум 1,6
Зах 14,4
Пс 67,2
97,5

5

3,8

6

3,12
4 Цар 17,
5-6

² Чујте, сите народи, внимавај, земјо, и сè што те исполнува! Сведок нека е против вас Господ Бог, Господ од Својот свет храм!

³ Зашто Господ, ете, излегува од Своето место, ќе слезе и ќе оди по земните височини,

⁴ и планините ќе се топат под Него, долините ќе се растопат како восок од оган, како водата што се излева низ стрмнини.

⁵ И сето тоа ќе стане поради престапите на Јаков, поради гревот на Израилевиот дом. Кој му е гревот на Јаков? Нели е тоа Самарија? Кои ѝ се идолските светишта на Јудеја? Нели е тоа Ерусалим?

⁶ Затоа од Самарија ќе направам купишта урнатини во полето, место за садење лози; ќе ги сринам камењата нејзини во долина и ќе ѝ ги разголам основите.

⁷ И сите нејзини резани ликови ќе се строшат и сите нивни дарови од блуд - со оган ќе бидат изгорени: сите идоли ќе ги разурнам; со дарови од блуд ги правела, и пак ќе бидат дарови од блуд.

Суд за Јудеја

⁸ Поради тоа ќе заплачам и ќе заридам, ќе одам бос и гол, ќе вијам како чакал, ќе врискам како ној;

⁹ зашто нема лек за нејзината рана, тоа дојде до Јудеја, а стигна дури и до портите на Мојот народ - сè до Ерусалим.

¹⁰ Не разгласувајте го ова во Гет, не плачете таму гласно, а во Бет-Лијафра посипете се со пепел.

¹¹ Исели се, жителко шафирска, срамно разголена; нема да се спаси ни жителката хананска, до темел е разурнат Бет-Ецел, искорнат е од своите цврсти основи.

¹² Жителката на Марот е желна за добро, а ете, зло дојде од Господ, слезе до портите ерусалимски.

¹³ Впрегни брзи коњи во колата, жителко лахишка, тоа беше почеток

8

2 Цар 15,30
Ис 20,2-4
Ез 24,17-23
Амос 5,1
Јов 30,29

10

2 Цар 1,20
Ер 25,34
Амос 6,2

11

Ис.Н. 15,37

12

Рута 1,20

13

Ис.Н. 15,39
4 Цар 14,19
Неем 11,30

14 на гревот од ќерката Сионска, зашто во тебе се појавија престапите на Израил.

15 ^{Ис.Н. 15,44} ^{1 Цар 22,1} ^{2 Цар 23,13} ^{2 Лет 11,7,8} Затоа ти ќе се збогуваш со дарови од Морешет-Гат; куќите ахзивски ќе бидат измама за царевите израилски.

16 ^{Ис 22,12} ^{Ер 7,29} ^{Амос 8,10} Ќе доведам и освојувач против тебе, жителко; и тој ќе дојде дури до Адулам, славата на Израил.

17 ^{Ис 22,12} ^{Ер 7,29} ^{Амос 8,10} Куби ја косата своја, истрижи се - од жал за своите сакани деца: разголи ја ќелавоста своја за нив како гологлав орел зашто тие ќе бидат одведени од тебе во ропство.

2 *Казна за злоупотреба на власта*

2 Тешко им на оние што кројат беззаконија и на леглата свои измислуваат зли дела, и ги извршуваат штом ќе се зазори, зашто силата е во нивни раце!

3 ^{Ез 7,5,26} ^{Амос 5,13} Посакаат ли ниви - ги заземаат насила, куќи - и ги одземаат; и човекот го угнетуваат, и куќата негова, стопанот и наследството негово.

4 ^{5 Мојс 28,30-33} ^{Авак 2,6} Затоа вака вели Господ: „Еве Јас смислувам зло против тој род од кое не ќе можете да го извлечете вратот свој, па затоа и нема да одите исправни; зашто тоа време ќе биде лошо.

5 ^{Ис 30,10} ^{Амос 2,12} ^{7,16} Во она време ќе се зборува за вас, ќе плачат многу и ќе велат: наполно сме разорени; делот од мојот народ е даден на друг; како да ми се врати?

6 ^{2 Мојс 34,6} ^{Зах 11,8} Нивите наши им се веќе раздадени на освојувачите.”

7 ^{5 Мојс 24,12-13} Затоа не ќе имаш никого што ќе фрли ждрепка во собранието пред Господ.

8 Не пророкувајте - велат тие - не пророкувајте дека ќе не постигне зло.

9 О, ти, што се нарекуваш Јаковов дом! Зар Господ ја загубил трпеливоста? Зборовите Мои зар не се благотворни за оној, кој постапува справедливо?

10 Но вие се кревате против Мојот народ како непријатели и вие им ја грабате не само горната туку и долната облека на мирните луѓе, што и не помислуваат на војна.

11 Жените на Мојот народ ги истерувате од нивните мили домови; а од децата нивни ја одземате славата Моја.

12 Станете и одете си, зашто тој крај не е земја за почивка; поради нечистотија таа ќе биде разорена - и тоа со голема погибел.

13 Ако некој ветрогон измислува лага и вели: „Ќе ти проповедам за вино и за пиење”, тој би бил добар за пророк на овој народ!

Надеж од Господ

14 Навистина ќе те собирам сиот, Јакове, навистина ќе ги собирам остаоците Израилеви; ќе ги собирам во едно како овците во трло, како стадо овци на пасиште - ќе избобилува со луѓе!

15 Пред нив ќе тргне уривач на сидови; тие ќе ги разбијат преградите, ќе влезат низ портите и ќе излезат низ нив, и царот нивни ќе тргне пред нив, и Господ - ќе биде на чело.

Зли водачи и лажни пророци

16 Потоа реков - чујте, поглавари Јаковови и кнезови на домот Израилев: зар вие не знаете што е право?

17 А вие го мразите доброто и го сакате злото, ја дерете од нив кожата, и месото од коските нивни;

18 јадете од телото на Мојот народ и ја дерете кожата нивна, а коските нивни ги кршите како за во сад, и месото нивно го дробите како за во котел.

19 И тие ќе викаат кон Господ, но Тој нема да ги чуе и ќе го сокрие лицето Свое од нив во тоа време, поради нивните злодела.

20 Така вели Господ против пророците, кои го воведуваат во заблуда Мојот народ, кои кога имаат храна во устата проповедаат мир, а ако никој не им стави во уста ништо, против него објавуваат војна.

21 Затоа, место виденија, вие ќе гледате ноќ, место пророштво - темнина;

9 ^{4 Цар 4,1}

10 ^{2 Мојс 22,26}

11 ^{Ис 28,7} ^{Ер 5,31} ^{Амос 7,12}

12 ^{Ис 4,3} ^{Ер 3,18} ^{Ез 37,15-28} ^{Ос 2,1}

13 ^{Јн 10,4}

3,1 ^{Ер 5,5} ^{Ос 5,1}

2 ^{Ис 5,20,23} ^{Амос 5,15}

3 ^{Пс 13,4} ^{53,5}

4 ^{5 Мојс 31,17} ^{Ис 59,2} ^{Ер 11,11}

5 ^{Ер 6,14} ^{23,32} ^{Ез 13,10,16}

6 ^{Ер 23,12} ^{Ез 7,26} ^{Амос 8,9}

7 и сонцето ќе зајде над тие пророци и денот ќе потемнее над нив.
Зах 13,4

9 ⁷ Ќе се засрамат јасновидците, ќе бидат посрамени гледачите, и сите ќе ја затворат устата своја, зашто нема да добијат одговор од Бога.
Амос 5,7

10 ⁸ Но јас сум исполнет со силата на Духот Господов, со правда и цврстина, за да му ги кажам на Јаков престапите и на Израил - гревот негов.
1 Цар 9,7
Ис 1,23
Ер 5,12
7,3-4
Ез 13,19
Амос 9,10

12 ⁹ Чујте ме сега, поглавари на домот Јаковов, и кнезови на домот Израилев, вие, кои се гнасите од правдата и што искривувате сè што е право.
Ер 9,11
26,18

4,1 ¹⁰ Вие, кои го градите Сион со крв и Ерусалим со неправда.
Ис 2,2-4
Ер 3,17
Зах 8,20-23

3 ¹¹ Поглаварите негови судат со поткуп, свештениците учат за да заработат, а пророците пророкуваат за пари, и сепак се повикуваат на Господ, велејќи: „Нели е Господ меѓу нас; затоа зло нема да нè постигне.”
Ос 2,19

4 ¹² Затоа поради вас Сион ќе биде разорен како нива, а Ерусалим ќе стане купиште од урнатини, и планината на тој дом ќе зарасне во шума.
Ис 1,20
Зах 3,10

Мир и напредок

4 И, ете, во последните дни планината на Господовиот дом ќе биде поставена на чело над сите планини, и ќе се издигне над ридовите, и ќе пои-таат кон неа народите.

² И ќе тргнат многу народи, и ќе речат: „Дојдете да се искачине на гората Господова и да влеземе во домот на Јаков - и Тој ќе нè научи на Своите свети патишта, и ќе одиме по патеките Негови; зашто од Сион ќе излезе Законот, и од Ерусалим - словото Господово.

³ Тој ќе управува со многу народи и ќе пресудува меѓу многу племиња во далечни краишта; па ќе ги прековаат мечевите свои во плугови и копјата свои - во српови; и народ против народ нема да крене веќе меч, и нема веќе да се учат да војуваат;

⁴ секој ќе седи спокојно под лозата своја и под смоквата своја, и никој не-

ма да се плаши, зашто устата на Господ Саваот го изрекла тоа.

⁵ Зашто сите народи одат, секој во името на својот бог, а ние ќе одиме во името на Господ, нашиот Бог, секогаш и до века.”

Господ ќе ги доведе Своиите

⁶ Во оној ден, вели Господ, ќе соберам сè што е куцо, и ќе соединам што е разгонето, и оние, врз кои сум допуштил неволја.

Осџајќокош од Божјиот народ

⁷ И ќе направам од остатокот на куците и прснатите по светот силен народ, и Господ ќе царува над нив на гората Сион од сега па до века.

⁸ А ти, куло на стадото, риду на Сионовата ќерка, кај тебе ќе дојде и ќе се врати поранешното владение, царството - кај ќерките ерусалимски.

⁹ А зошто ти сега така гласно плачеш? Зар немаш цар или ти недостига советник, па те обзеле маки како кај родилка?

Испребување на идолиите

¹⁰ Страдај и мачи се од болки, ќерко Сионова, како родилка, зашто сега ќе излезеш од градот, ќе живееш во полето и ќе стигнеш во Вавилон. Таму ќе бидеш избавена, таму ќе те откупи Господ од рацете на непријателите твои.

¹¹ А сега се собрани многу народи против тебе и велат: „Нека биде осквернета и очите наши да се нагледаат на Сион!”

¹² Но тие не ги знаат замислите на Господ и не ги разбираат намерите Негови - дека Тој ги собрал како снопје на гумно.

¹³ Стани и удирај, ќерко Сионова, зашто Јас ќе го направам рогот твој железен и копитата твои бакарни; ќе прегациш многу народи, и нивните трудови и богатства ќе ги посветиш на Господ - Владетелот над целата земја.

5
Ис 2,5
Зах 10,12

6
Ез 34,4,16
Соф 3,19

7
Ис 4,3
Пс 98,2

9
Ер 6,24
8,19

10
Ис 66,7-9

11
Зах 12,3

12
Ис 55,8-9
Пс 27,5

13
Ис.Н. 3,11
Зах 4,14
6,5

5,1

За вејениот Месија

Рута 4,11
Мт 2,6
Јн 7,42

5 Но сега сме со сидини опколени и пак сме опседнати, со прат го

2 бијат по образите судијата на Израил.

Ис 7,14

2 Но ти, Витлееме Ефратов, иако си

4 најмал меѓу илјадниците Јудејци, од

Суд 6,24

тебе ќе ни излезе Оној, Кој ќе владее

Ис 9,6

во Израил и чие потекло е од почето-

Амос 1,3

кот, од вечноста.

Ефес 2,14

5 ³ Затоа Тој ќе ги остави до времето

1 Мојс

додека роди онаа, која треба да роди;

10,8-11

тогаш кај синовите Израилеви ќе се

Пс 2,9

вратат и нивните други браќа.

6 ⁴ Ќе застане Тој и ќе ги пасе со си-

Ис 4,3

лата на Господ, со величието на име-

Ос 14,6

9 то Господово, својот Бог и тие ќе

Ос 14,4

живеат во мир, зашто тогаш Тој ќе

Зах 9,10

биде велик до краиштата на земјата.

Асирија ќе биде ѓоразена

5 И Тој ќе биде мирот. Кога ќе дојде Ашур во нашата земја и ќе стапи во нашето владение, тогаш ние против него ќе поставиме седум пастири и осум народни кнезови.

6 Тогаш тие ќе ја завладеат земјата Ашурова со меч, и земјата на Нимрод со сабја, и Тој ќе нè избави од Ашур, ако дојдат во нашата земја и влезат во пределите наши.

Остатокот од Божјиот народ

7 А остатокот од Јаков меѓу многуте народи ќе биде како роса од Господ, како ситен дожд по трева. Тој нема да зависи од човек и нема да се потпира на смртници.

8 И остатокот на Јаков ќе биде меѓу народите, меѓу многу племиња, како лав меѓу горски сверови, како лавче меѓу овчо стадо; и кога ќе се појави, ќе гази и ќе растргнува и никој не ќе може да се спаси од него.

9 Тогаш ќе се крене раката Твоја над непријателите Твои и тие ќе бидат истребени.

Истребување на идолиите

10 И во оној ден, вели Господ, ќе ги истребам коњите твои пред тебе и ќе ги уништам колите твои;

11 и ќе ги сотрам градовите во твојата земја и ќе ги растурам сите тврдини твои;

12 ќе ги истргнам магиите од рацете твои и кај тебе не ќе има веќе вражачи;

13 ќе ги уништам идолите и резаните ликови кај тебе и нема веќе да се поклонуваши на творби од рацете твои;

14 и ќе ги искоренам од твојата средина идолските светилишта и ќе ги разорам градовите твои.

15 Во гнев и со јарост ќе се одмаздам над народите што беа непослушни.

Господ ѓовикува на одговорност

6 Слушајте што вели Господ: „Стани и суди се пред горите, ридовите да го чујат гласот твој!”

2 Чујте го, гори, судот Господов, и вие, цврсти основи на земјата, зашто Господ му суди на Својот народ, се тужи со Израил.

3 „Народе Мој, што ти направив и со што ти дотегнав? Одговори Ми.

4 Јас те изведов од египетската земја, те ослободив од куќата на ропство-то и ги водев пред тебе Мојсеј, Арон и Мирјам.

5 Народе Мој, сети се што кроеше Валак, царот моавски, и што му одговори Валаам, синот Беоров и што стана од Ситим до Гилгал - за да ги познаеш праведните дела на Господ.”

Искрена ѓослушност

6 „Со што да застамам пред Господ, да се поклонам пред небесниот Бог? Да застамам ли пред Него со сепаленици, со едногодишни телци?”

7 Но може ли да Му се угоди на Господ со илјадници овни или неизмерни потоци масло? Дали да Му го дадам мојот првороден син за престапите свои и плодот на утробата своја - за гревовите на душата своја?”

8 О, човеку, речено ти е што е добро, и што бара од тебе Господ; да работиш праведно, да сакаш милосрдни дела и понизно да врвиш пред твојот Бог.

13

2 Мојс
23,24
34,13

6,1

Ис 3,13-15
5,3-4
Ос 4,1-5

2

Пс 49,4

4

5 Мојс 5,6
7,8
1 Цар 12,6
Пс 76,20

5

4 Мојс
22-24
Ис.Н. 24,9
Неем 13,2

7

3 Мојс
18,21
3 Цар
16,34
4 Цар 16,3
21,6

8

Ис 7,9
30,15
Ос 2,20
Амос
5,21.24
Пс 39,6-8

10

Амос 8,5

Измами и насилсѝва

11

Изреки
11,1

⁹ Гласот Господов вика кон градот (мудроста повикува на страхопочит кон Твоето име): слушајте племенски и градски Собранија!

12

Амос 3,10

¹⁰ Па зар не се наоѓаат во домот на безбожникот богатство неправедно и мерка смалена, одвратна?

14

Ис 9,20
Ос 4,10**Свешѝла иднина**

15

5 Мојс
28,30-33
Амос 5,11
Агеј 1,6

¹¹ Можам ли да ги оправдам мерките на беззакониците и неточните тегови во торбата?

16

Ер 7,24
Пс 80,12

¹² Вашите богаташи се полни со неправда, и жителите ваши говорат лага, а и јазикот нивни измама е во уста на нивна.

7,1

Ис 24,13

¹³ Затоа почнав да те ударам со запустување поради гревовите твои.

2

Ер 5,1
Ос 6,9
Пс 13,1-3

¹⁴ Ќе јадеш - и нема да се наситуваш, гладен ќе остануваш; ќе оставаш настрана, но нема да го зачуваш, а она што ќе зачуваш, тоа Јас ќе го предадам на меч.

3

Ис 1,23
Ер 4,22

¹⁵ Ќе сееш, но нема да жнееш; ќе гмечиш маслинки, но нема да имаш масло, ќе цедиш гроздов сок, но нема да пиеш вино.

¹⁶ Кај вас се запазиле обичаите на Амвриј и сите дела на домот Ахавов, и вие постапувате според нивните совети. Затоа ќе те предадам на запустување и жителите твои на потсмев, а вие ќе претрпите срам од Мојот народ.

Малку има ѝобожни

7 Тешко мене, зашто со мене е сега како по собирање на летните плодови, како по гроздобер; ни зрнце за каснување, ниту рана смоква по која копнее душата моја.

² Нема веќе верни луѓе по земјата, нема праведни меѓу луѓето; сите кројат сплетки, за да проливаат крв; секој му става на брата си стапица.

³ Рацете им се приготвени за да прават зло: началникот сака подароци, судијата суди за поткуп, а големците решаваат по своја волја и ја започнуваат правдата.

⁴ Најдобриот од нив е како трн, а најсправедливиот е полош отколку ограда од трње. Денот на Твоите посети, денот на Твојата казна наближува; и сега ќе ги опфати смут.

⁵ Не верувајте му на другарот, не потпирајте се на пријателот; пред онаа, што лежи во твојата постела, не отворај ја устата своја.

⁶ Зашто синот го угнетува татко си, ќерката се противи на мајка си, снаата станува против свекрвата; непријатели на човекот му се неговите домашни.

⁷ Јас, пак, гледам кон Господ, и за моето спасение ќе се надевам на Бога; мојот Бог ќе ме чуе.

Народоѝ се обраќа кон Госѝод

⁸ Не радувај се на мојата мака, непријателко моја! Иако сум паднат, јас ќе станам; макар што сум сега во мрак - Господ е мојата светлина.

⁹ Морам да го поднесам гневот Господов, - зашто сум згрешил пред Него - додека не го реши делото мое и не ја изрече правдата; тогаш Тој ќе ме изведе на светлина, и јас ќе ја видам правдата Негова.

¹⁰ И ќе го види тоа мојата непријателка и срам ќе ја покрие онаа што ми велеше: „Каде е Господ, твојот Бог?“ И ќе го видат тоа очите мои - и таа ќе биде ггазена како кал на улица.

Свешѝла иднина

¹¹ Доаѓа време, кога ќе се изсидат сидовите твои, во тоа време границите ќе се прошират надалеку.

¹² Во оној ден ќе доаѓаат кај тебе од Асирија до Египет, од Нил до Еуфрат, и од море до море и од планина до планина.

¹³ А земјата ќе биде пустина поради гревовите на жителите нејзини, и поради плодовите на делата нивни.

Пророкованѝа молиѝва и Божјиот одѝговор

¹⁴ Паси го со жезолот народот Твој, овците на наследството Свое, оние,

5

Ер 9,4
12,6

6

Мт 10,
35-36

7

1 Мојс
49,18
Ис 8,17
Авак 2,1
Плач 3,26

8

Ис 42,7
Пс 87,6
107,10
Јн 8,12

9

6,5
Ис 64,4
Варух 1,13

10

Јонл 2,17
Пс 41,3,10

11

Ис 54,2
Неем 2,17

13

Ер 7,34

14

Ер 23,3
Ез 34,1
Амос 9,11
Пс 22,1-2.4
95,7

15 што живеат осамени во густа шума
Ис 40,3
Ер 32,21
Дела 13,17 среде овошни градини, остави ги да
 пасат тие во Башан и Галаад како во
 стародревните дни!

16 ¹⁵ Ќе му покажам чудесни дела како
Ис 26,11 во времето кога ти излезе од египет-
 ската земја.

¹⁶ Ќе го видат тоа народите и ќе се
 засрамат при сета таа сила; ќе стават
 рака на устата своја, и ушите нивни
 ќе се заглушат.

¹⁷ Ќе лижат прав како змии, како
 лазачи што лазат по земја, ќе излегу-
 ваат од своите скривници; ќе се упла-
 шат од Господ, од нашиот Бог, и ќе се
 уплашат од Тебе.

Кој е како Боџ?

¹⁸ Кој Бог е како Тебе, за да ги прос-
 тува беззаконијата, да мине преку
 престапите на остатокот од Своето
 наследство? Тој вечно не се гневи,
 зашто Тој со радост се смилува.

¹⁹ Тој пак ќе се смили над нас и ќе
 ги сотре нашите беззаконија. Тој ќе
 ги фрли сите наши гревови во мор-
 ските длабочини.

²⁰ Ти ќе покажеш верност кон до-
 мот на Јаков, милост кон Авраам, ка-
 ко што со клетва си им ветил на пред-
 ците наши од најдамнешни дни.

18

2 Мојс
34,6-7
Ер 50,20
Наум 1,3
Пс 102,9

19

Ис 38,17

20

1 Мојс
22,16-18
28,13-15
Лк 1,73

НАУМ

Вовед

Во Книжата на пророкот Наум се искажува пророштво за падот на Ниневија, главниот град на дојдогаи моќното Асирско царство, луѓе непријатели на Израил. Ниневија била разурната од Вавилонците во 612 г. пр. Христос. Наум најпрво навештува дека Господ ќе ја казни Ниневија, поради суровоста кон Израелците, но и другите околни народи. Падот на Ниневија претставува пример на Божјиот суд врз безмилосните и арогантни владетели.

Наум зборува и за Божјата милост и добрина, но само кон оние што Го почитуваат Бога (1,7). Исти така, оваа книга укажува на еден од начините на кои Господ покажува милост кон Своите, уништување на уѓнејувачите и поробувачите, во овој случај - Асирците (1,13-15).

Оваа книга може условно да се подели на три дела:

Во првиот дел зборува за вистина на Господ над сите творби и над целиот свет (1,2-8).

Вториот дел кажува дека во конкретниот историски момент Господ ќе ја искаже Својата моќ со што што ќе ја уништи суровата Асирија и ќе ја ослободи угнетениот Божји народ (1,9-2,3).

Третиот дел е прослава по повод падот на Ниневија (2,4-3,19).

1,2

2 Мојс
20,5-6
5 Мојс 4,24
Ис 59,18

Луѓето Божји гнев

1 Пророштво за Ниневија; книга за видението на Наум од Елкош.

3

2 Мојс
34,6-7
Ер 4,13
Пс 49,3
Јов 59,1

² Господ е Бог љубоморен и одмазден, Господ е страшен во Својот гнев: Господ им се одмаздува на непријателите Свои; не ги поштедува ни противниците Свои.

4

Ис 33,9
50,2
Амос 1,2
Пс 105,9

³ Господ е долготрпелив, а силен во моќта, така што не го остава виновникот без казна; патот Господов е во виор и бура, а облаците се прав под нозете Негови.

5

Ер 4,24
Пс 17,7

⁴ Ќе му се закани на морето, и тоа пресушува, и сите реки пресушуваат: овенува Башан и Кармил, и свенува цветот на Ливан.

6

Јоил 2,11
Мал 3,2
Откр 6,17

⁵ Горите се тресат пред Него, и ридовите се топат, земјата потреперува пред лицето Негово, и вселената и сè што живее во неа.

⁶ Кој може да устои против гневот Негов? И кој може да го издржи пламенот од Неговата жарост? Гневот Негов се излива како оган; карпи се распаѓаат пред Него.

Моќта на Асирија ќе биде скршена

7

Ер 33,11
Пс 45,1

⁷ Дobar е Господ; Тој е прибежиште во ден на неволја. Тој ги заштитува оние, кои прибегнуваат кај Него,

8

1 Мојс 6,7
8,1
Ис 30,28

⁸ дури и при силни води. Тој ќе ги докрајчи Своите непријатели, ќе ги прогони Своите душмани до најцрната темнина.

9

1 Цар 2,6
Ос 7,15
1 Кор 1,19

⁹ Што сте намислиле против Господ? Тој ќе стави крај на сè, ниеден противник нема повторно да се крене.

11

5 Мојс
13,13
4 Цар
19,4,16
Пс 17,4

¹⁰ Зашто, како плот од трње и како од вино пијани, тие ќе бидат наполно проголтани, како сува слама.

12

4 Цар
19,35-36

¹¹ Од тебе произлезе оној, што смислува зло против Господ, и подготвува нечесен заговор.

13

Ис 9,4
Ер 30,8
Ез 34,27

¹² Вака вели Господ: „Макар што се силни и многубројни, тие ќе бидат исклани и ќе исчезнат; а тебе, иако те казнував, нема веќе да те казнувам.

14

Ис 14,19-21
Ер 8,1-2

¹³ И сега ќе го скршам јаремот што те стега и ќе ги раскинам оковите твои.”

¹⁴ А за тебе, Ниневијо, Господ нареци: нема да продолжи родот твој; од

2,1 домот на твојот бог ќе ги истреба
идолите резани и лиени; во него ќе ти
направам гроб зашто си безвредна.

2 ¹⁵ Ете, по горите се стапките на бла-
говесникот, кој најавува мир: празну-
вај ги, Јудејо, твоите празници, извр-
шувај ги заветите свои, зашто преку

3 тебе нема веќе да минува нечестиви-
от; тој е наполно уништен.

11 *Пророштво за разурнување на
џрадош Ниневија*

2 Се крева против тебе уништувач:
пази ги тврдините, чувај го патот,
зацврсти ги бедрата, собирај сили.

² Зашто Господ ќе го обнови вели-
чието на Јаков, како величието на Из-
раил, зашто пакосници ги запустува и
лозјата им ги сотреа.

³ Штитовите на неговите јунаци се
црвенеат: војниците негови носат
пурпурни облеку; колите бојни ќе фр-
лаат оган во денот кога ќе ги построи;
напаѓачите ќе се исправат.

⁴ Колите ќе траскаат по улиците и
ќе се судираат една со друга, ќе изгле-
даат како запалени факли, и ќе свет-
каат како молњи.

⁵ Тој ги повикува јунаците свои, се
фрлаат во рововите, брзаат кон сиди-
ните на градот, опсадата е веќе под-
готвена.

⁶ Градските порти кај реките се
отвораат, палатата трепери.

⁷ Решено е: Господарката ќе биде во
плен одведена, а слугинките нејзини
ќе тагуваат како гулаби, удирајќи се в
гради.

⁸ Ниневија, откако беше основана,
беше како преполнето езеро, а тие
бегаат пред нејзините води. „Стојте,
стојте!“ Но никој не се свртува да по-
гледа.

⁹ Грабајте сребро, грабајте злато;
нема крај на натрупаните скапоцени
работи.

¹⁰ Ограбена, опустошена и разурна-
та е таа - срцата се топат, колената
треперат; сите чувствуваат болки во
бедрата, а лицата им се пребледени.

¹¹ Каде е сега леглото на лавовите и
пасиштата на лавчињата, каде што

одеа лав, лавица и лавче, и никој не ги
плашеше?

¹² Каде е лавот што грабаше за да
им носи на лавчињата и им даваше на
лавиците, полнежки ги со плен пеште-
рите свои и леглата свои со грабеж?

¹³ Ете, Јас сум против тебе, вели
Господ Саваот, и ќе ги претворам во
дим твоите бојни коли, и меч ќе ги
исече лавчињата твои, и ќе го истре-
ба од земјата грабежот твој; повеќе
нема да се чуе гласот на твоите
пратеници.

Казна за џрадош Ниневија

3 Тешко му на крвничкиот град!
Тој е полн со измама и убиства;
грабењето не престанува во него.

² Се слуша плускање на бичеви и
трескот од тркала како и од потскок-
нување на бојни коли.

³ Коњаниците потскокнуваат, бол-
скаат мечеви и светкаат копја. Многу
убиени и купишта трупови! На трупо-
вите им нема крај; и се сопнуваат од
нив.

⁴ Сето тоа е за многуте блудствува-
ња на убавата на изглед развратница,
вешта во магии, која со блудот свој за-
ведува народи, а со магиите - племи-
ња.

⁵ Ете, Јас сум против тебе, вели
Господ Саваот, ќе ја кренам полата од
твојата облека врз твоето лице и ќе
им ја покажам на народите твојата го-
лотија, и на царствата - срамотиите
твои.

⁶ Ќе нафрлам врз тебе нечистотии,
ќе те направам презрена, и ќе те на-
правам за срам.

⁷ И секој, што ќе те види, ќе побег-
не од тебе и ќе рече: „Разурната е Ни-
невија! Кој ќе ја пожали? Каде да нај-
дам утешител за тебе?“

Судбината на Ниневија е зайечайена

⁸ Зар си подобра од Но-Амон, кој
лежи меѓу речните ракави на Нил;
чиј окоп е морето, и тоа му служеше
како сид.

⁹ Етиопија и Египет со безбројно
множество луѓе ти служеа како пот-

12
Ер 4,7
Ос 5,14
Мих 5,7

14
3,5

3,1
Ез 24,6

3
Ез 39,11-16

4
Откр 17-18

5
2,14
Ос 2,5
Ер 13,22,26

7
Ис 51,19
Ер 15,5
Пс 68,20

9
Ис 20,5
Ер 46,9
Дан 11,43

10 крепа; а и народите на Пут и Либија
Ос 10,14
Јоил 4,3
Авд 1,11

13 дури и децата ѝ се здробени - по сите
Ис 3,12
Ер 19,16
Ер 50,37
51,30

¹⁰ Па сепак и таа отиде во ропство;
дури и децата ѝ се здробени - по сите
градски крстосници; а за првенците
нејзини фрлија ждрепка, и сите го-
лемци се во вериги оковани.

¹¹ И ти така ќе се опиеш и ќе се кри-
еш; и ќе бараш засолниште од непри-
јателите свои.

¹² Сите твои градови се како смокви
со зрели плодови: ако ги затресеш, ќе
паднат право во устата на оној што
сака да ги јаде.

¹³ Погледни си го народот: во твојот
дом се само жени, на непријателите
твои ширум им се отвораат портите
на земјата, и оган ги проголта твоите
резиња.

¹⁴ Зафати си вода за опсадата; за-
цврсти ги тврдините; влези во кал, га-
зи глина, направи калапи за печење
тули.

¹⁵ Таму оган ќе те проголта, меч ќе
те исече, ќе те изеде како гасеница,
макар и да сте се размножиле како га-
сеници, па и да сте се размножиле ка-
ко скакулци.

¹⁶ Трговците во тебе се повеќе од
свездите на небото; но тие како ска-
кулците ќе се распрскаат и ќе одлета-
ат.

¹⁷ И кнезовите твои се како скакул-
ци, а војводите - како рој мушички,
кои во студено време се гнездат во
пукнатини, а кога ќе изгрее сонцето
се разлетуваат, и нема да го распоз-
наеш местото каде што биле.

¹⁸ Спијат твоите пастири, царе асир-
ски, почиваат твоите големци; твојот
народ се распрснал по горите, и нема
кој да го прибере.

¹⁹ Нема лек за твојата рана, лута е
раната твоја. Сите, што ќе чујат за те-
бе, ќе ракоплескаат, зашто кој може-
ше да се спаси од твојата сурова сви-
репост?

15
Ер 46,23
18
3 Цар
22,17
Ер 51,57
Мт 18,12

19
Ер 10,19
30,12

АВАКУМ

Вовед

Книжата на пророкот Авакум говори за настани од крајот на седмиот век пр. Христос, кога Вавилон бил доминантна империја. Авакум бил попресен од безочната суровост на Вавилонците и Го прашува Господ, зошто не реагира на ваквите неправди? Господ му одговара дека Тој тоа ќе го стори кога за тоа ќе дојде време, а дојдогаш, праведните ќе живеат преку вера (2,4).

Првите две глави го опишуваат разговорот меѓу Авакум и Господ. Авакум се жали на неправдите и насилствата по цела Јудеја, а Господ му одговара дека тоа им е казна на Јудејците. Авакум понатаму вели дека тоа не е праведно, бидејќи Вавилонците се погрешни од Јудејците. Господ му одговара дека и Вавилонците ќе бидат казнети за своите грешни постопки, кога ќе дојде времето за суд над нив.

Третата и последна глава ја содржи молибата на Авакум, во која тој ја слави Божјата сила и слава.

Во шестите веришки корисно е да се чита книгата на пророкот Авакум, за да се увериме дека Бог води сметка за сè.

1,1 Пророковата молиба и шагување

Наум 1,1

1 Пророчко видение што го имаше пророкот Авакум.

Ис 38,14

Ер 14,9

20,8

Пс 17,41

Јов 19,7

2 До кога, Господи, ќе повикувам, а Ти не ме слушаш; викам кон Тебе поради насилството, а Ти не ме избавуваш?

3 Зошто ми дозволуваш да гледам злосторства, и да гледам неволји? Грабежот и насилството се пред мене; се појавува непријателство, настанува раздор.

Ер 6,7

9,2

Амос 3,

9-10

Пс 54,9-11

4 Поради тоа законот ја изгуби силата, а правдата е згазена: нечестивиот го победува праведниот, и затоа правдата се искривува.

Ис 59,14

Мих 7,2-3

5 Погледајте меѓу народите, видете - зачудете се! Зашто во ваше време Јас извршувам такво дело, за кое вие не би поверувале, ако би ви раскажувале.

Ис 5,12

29,9,14

Дела 13,41

6 Божјот одговор

5 Погледајте меѓу народите, видете - зачудете се! Зашто во ваше време Јас извршувам такво дело, за кое вие не би поверувале, ако би ви раскажувале.

6 Зашто Јас ќе ги кренам Халдејците, народ жесток и необуздан, кој оди по ширините земни за да завладее населби, кои нему не му припаѓаат.

7 Тој е страшен и ужасен; тој самиот е и суд и власт.

8 Коњите негови се побрзи и од леопарди и пострашни од волци во рани зори; коњцата негова потскокнува; јавачи му доаѓаат од далечина, налетуваат како орли, што се спуштаат врз пленот.

9 Сите тие доаѓаат по грабеж; со лица вжештени, грабаат робови како песок!

10 И со цареви се подигруваат, а кнезовите им служат за подбив; над секоја тврдина се смеат: засипуваат опседен окоп и ја преземаат.

11 Тогаш како ветер се свртуваат и си одат - престапници и виновници; нивната сила им е бог.

Повторна појлака од Авакум

12 Но, зар не си Ти од векот Господ Бог мој, Светецот мој? Ти, Кој не умираш! Ти, Господи, само за суд си го допуштил тоа. Карпо моја, за казна си го определил ова.

13 На чистите очи Твои не е својствено да гледаат злосторства и Ти не можеш да гледаш угнетување. Зошто

7

Ис 10,13

8

5 Мојс

28,49

Соф 3,3

11

1,7

Ис 10,13

Ер 17,5

12

5 Мојс

33,27

Мих 5,1

Пс 89,1-2

13

1,3

Ер 12,1

Пс 5,4-5

35,22

Јов 21,7

14 гледаш злодејци и молчиш, кога нечестивецот проголта човек што е поправеден од него?

15 ¹⁴ Ги оставаш луѓето како риба во море и како лазачи, кои немаат господар?

¹⁵ Непријателот со јадици ги лови, ги лови во мрежата своја, ги извлекува и ги собира на суво, па затоа се радува и весели.

¹⁶ Затоа на мрежата своја ѝ принесува жртва и на торбата ѝ кади со темјан, зашто тие му прибавуваат сладок залак и вкусна храна.

¹⁷ Ќе продолжи ли тој да ја празни мрежата своја и постојано да ги убива народите безмилосно?

3

Повторен одговор од Господ

2 Ќе застанам на стража, ќе се качам на кулата за да набљудувам за да разберам, што ќе ми каже Тој, и што ќе ми одговори на моите поплаки.

² Ми одговори Господ и ми рече:

5 Запиши го видението и одбележи го на плочи јасно, та оној, што ќе чита, да може да го прочита;

³ зашто видението се однесува на определеното време; тоа зборува за свршетокот и нема да излаже; па, и ако се забави, чекај го, зашто ќе најде и нема да забави.

⁴ И ете, гордата душа ќе пропадне, а праведникот ќе живее преку верата.

Маки за лошиите луѓе

⁵ Богатството е подмолно; горделивиот нема да се одржи: тој ја раширува устата своја како пеколот, и ненаситен е како смртта; ги собира кај себе сите народи и ги ограбува сите племиња.

⁶ Нема ли сите тие да го земат за приказ и да испеат иронична песна: „Тешко му на оној што без мерка се збогатува, и тоа не со свое? До кога ќе се полниш со запленето богатство?“

⁷ Нема ли да станат наеднаш оние, што ќе те измачуваат, и нема ли против тебе да се кренат грабителите и ти ќе им станеш за грабеж?

⁸ Бидејќи си ограбил многу народи, и тебе ќе те ограбат сите други народи, зашто си пролеал човечка крв, зашто си ја разорил земјата, градот и сите што живеат во него.

⁹ Тешко му на оној, што се лакоми кон неправедни печалби за домот свој, за да го изгради домот свој на високо и така да се запази од раката на злото.

¹⁰ Си нанесол тој срам за домот свој, откако си истребил многу народи, згрешил против душата своја.

¹¹ Камењата од сидовите ќе повикаат и гредите дрвени ќе им одговорат:

¹² „Тешко му на оној кој сида град врз крв, и што гради тврдини врз неправда!“

¹³ Ете, не е ли тоа од Господ Саваот што народите се трудат за оган и племињата се измачуваат напрасно?

¹⁴ Зашто земјата ќе се исполни со празнување за славата Господова онака како што водите го исполнуваат морето.

¹⁵ Тешко му на оној што го поиближниот свој со пијалок, измешан со злобата своја, за да ја види голотијата негова!

¹⁶ Ќе бидеш презаситен со срам место со слава; пиј, пак, и ти и покажи ја голотијата своја и кон тебе ќе се сврти десницата Господова и срамот на славата твоја.

¹⁷ Зашто твоето злосторство против Ливан ќе падне врз тебе, зашто си истребувал уплашени животни, бидејќи си пролевал човечка крв, си ги опустошувал земјата, градот и сè што живее во него.

Идоолоклонството е безумие

¹⁸ Каква корист има од резан лик, направен од уметник, од тој излеан лажен учител, макар што вајар, правејќи неми идоли, ќе се надева на делото свое?

¹⁹ Тешко му на оној, кој на дрво вели - „стани“ - и на нем камен - „разбуди се“. Ќе научи ли тој некогаш нешто? Ете, тој е опкован со злато и сребро, но жив дух во него нема.

8

2,17
Ис 33,1
Ер 30,16

9

Ис 14,13
Ер 22,13-17
49,16
Авд 1,4

10

1,17
Ис 10,7
14,20

11

Лк 19,40

12

Ер 22,13
Мих 3,10

13

Ер 51,58
Сир 14,19

14

4 Мојс
14,21
Ис 11,9

15

1 Мојс
9,20-25

16

Ис 51,17
Ез 23,32-33
Пс 74,8
Плач 4,21

17

2,8
Ис 37,24

18

Ез 21,25
Ос 3,4
Зах 10,2
1 Кор 12,2

19

Ис 40,20

20 ²⁰ А Господ е во Својот свет храм: нека замолкне целата земја пред лицето Негово!

Ис 14,7
41,1
Соф 1,7
Зах 2,16
Пс 10,4
Откр 8,1

***Пророковата молиџва
јолна со радосна надеж***

3,2 ³ Молитвата на пророкот Авакум - за пеење.

² Господи, чув за славата Твоја и се восхитувам на делото Твое. Повтори го во нашето време! Разгласи го во нашите дни! Во гневот Свој сети се на милост.

³ Бог дојде од Теман и Светецот од гората Паран. Величието Негово ги покри небесата, и славата Негова ја исполни земјата.

⁴ Болскотот Му е како сончева светлина, а од рацете Негови зрачи, и тука е скривалиштето на Неговата сила.

⁵ Пред лицето Негово врви чума, а по стапките Негови - грозница!

⁶ Тој стана и земјата се затресе; погледа - и во трепет ги доведе народите; одамнешни планини се распаднаа, првобитните ридови се урнаа; но патиштата Негови се вечни.

⁷ Натажени ги видов шаторите етиопски; се стресоа сениците на земјата мидјанска.

⁸ Зар против реките, Господи, пламнал гневот Твој? Зар против реките е Твоето негодување, или, пак, против морето е јароста Твоја - па си седнал на коњите Свои, на победничките бојни коли?

⁹ Ти го извади лакот Свој и со отровни стрели го затегна. Со реки ја сечеш земјата.

¹⁰ Кога Те видоа, планините затреперија, водите навалија; бездната го пушти гласот свој и сонцето ги крена рацете свои.

¹¹ Месечината застапа на своето место пред болскотот на вперените стрели Твои, пред светкањето на сјајните копја Твои.

¹² Во гнев одиш по земјата и во јарост ги газиш народите.

¹³ Ти излегуваш за спасение на народот Твој, за спасение на помазаникот Свој. Ти ја поразуваш главата на нечестивиот дом, оголувајќи го од темелите до врвот.

¹⁴ Со копјата нивни Ти го прободеш водачот нивни, кога како виор се спуштија да ме разбијат, радосни, зашто мислеа дека скришум ќе го проголтаат сиромавиот.

¹⁵ Газиш по морето со коњите Свои, преку длабините на големите води.

***Односој на Авакум кон Божјата
јорак***

¹⁶ Јас чув и внатрешноста моја затрепери, при гласот Твој затреперија и усните мои, болка почувствував во коските мои, и местото под мене треperi; ќе се успокојам кога ќе дојде несреќниот ден врз народот што нè угнетува.

Вера и во зло време

¹⁷ Макар и да не процути смоквата, а и да нема плод по лозите, макар маслината и да откаже, и нивата да не даде плод, макар и овците да не останат во трлото, па и рогат добиток во оборите да нема,

¹⁸ јас и тогаш ќе се радувам во Господ и ќе се веселам во Бога на моето спасение.

¹⁹ Господ Бог е мојата сила: Тој ќе ги направи нозете мои како на елен и ќе ме поведе по височините мои. На хороводителот: со жичени инструменти.

11
Ис.Н. 10,13

13
2,9-11
Пс 27,8

14
Пс 9,27-29
17,12

15
Ис 43,16-17
Пс 76,19

16
Ер 4,19
Јов 7,5
Дан 8,18.27

17
Ер 5,17
Ос 9,2

18
Ис 61,10
Пс 34,9
Лк 1,47

19
5 Мојс 32,13
Ис 58,14
Пс 17,33

СОФОНИЈА

Вовед

Пророкот Софонија живеел и пророкувал во вториот половина на седмиот век пр. Христос, во времето кога владеел царот Јошија и ги сроведувал верските реформи.

Долго време Јудејците очекувале да дојде од Бога великиот Господов ден, кога Господ ќе ги уништи нивните непријатели. Пророкот Софонија ги појаснувал дека, кога тој ден ќе дојде, Господ ќе ги казни и неверните Јудејци, а не само паганските народи! Во оваа книга пророкот предупредува дека му пристои казна на Ерусалим, но и дека градот во иднина, сепак ќе биде обновен и во него ќе живеат праведни луѓе.

1,1

Суд за Јудеја

Ер 1,2

1 Словото Господово упатено до Софонија, синот на Кушиј, син Гедалиев, син Амаријев, син Езекиин, во деновите на Јошија, син Амонов, цар јудејски.

Ер 7,20
Ос 4,3

2 Се ќе истребам од земјата, вели Господ;

4 Цар 23,
4-5,12
Ез 6,14

3 ќе ги збришам луѓето и животните, ќе ги истребам птиците небески и рибите морски и ќе направам да паднат безбожниците; ќе ги истребам луѓето од лицето на земјата, вели Господ.

5 Мојс 4,19
3 Цар 11,7,33

4 Цар 21,
3-5
23,13
Ер 19,13

4 И ќе ја протегнам раката Своја врз Јудеја и врз сите жители на Ерусалим; ќе ги истребам од тоа место остатоците на Ваал, името на служителите негови со свештениците негови,

Јоил 1,15
Авак 2,20
Зах 2,17
Откр 8,1

5 и оние, кои на покривите се поклонуваат на небесната војска, и од поклониците оние што се колнат во Господ, но се колнат и во својот цар,

2 Мојс 3,16

6 како и оние, што отстапија од Господ, не Го бараат Господа ниту прашуваат за Него.

7 Замолкни пред лицето на Господ Бог, зашто близу е денот Господов. Веќе го приготви Господ жртвеното клање, ги определи и гостите свои.

8 Во денот на жртвата Господова, Јас ќе ги казнам кнезовите, синовите на царот и сите, што се облекуваат во облекувања на туѓинци;

9 ќе ги казнам во оној ден сите, кои го прескокнуваат прагот, што го исполнуваат домот на својот Господ со насилство и измама.

10 И во тој ден, вели Господ, ќе има вик кај Рибните Порти и ридане во новиот дел на градот, а и големо уривање на ридови.

11 Плачете жители на Махтеш, зашто загинаа сите трговци; истребени се сите што мерат сребро.

12 А во тоа време Јас ќе го прегледам Ерусалим со светило и ќе ги казнам оние, кои седат на своите остатоци и велат во срцето свое: „Господ не прави ни добро ни лошо“;

13 пак ќе станат богатствата нивни плачка и куќите нивни ќе се запустат; иако градеа куќи, тие нема да живеат во нив; садеа лоза, но вино нема да пијат од неа.

10

4 Цар 22,14
Неем 3,3

11

Зах 14,21

12

Ис 45,7
Ер 5,12
Пс 9,24
14,1
Плач 3,38

13

5 Мојс 28,30-33
Амос 5,11
Мих 6,15

14

4 Мојс 10,35
Ис 42,13
Ер 30,7
Јоил 1,15

15

Јоил 2,2
Амос 5,18

16

Ис 2,15
Јоил 2,1

Сиџрашниот ден

14 Близу е денот велик на Господ, близу е - и брзо доаѓа. Горчлив е гласот на денот Господов, ќе завика тогаш дури и најхрабриот.

15 Тој ден е ден на гнев, ден на жалост и на мачнотија, ден за запустување и уривање, ден на темнина и на мрак, ден облачен и маглив,

16 ден на труба и на боен повик против утврдените градови и високите кули.

17 ⁵Мојс 28,28-29
^{Ис} 5,25
^{Ер} 9,22 ¹⁷ И Јас ќе ги притеснам луѓето, и тие ќе се тетерават како слепи, зашто згрешија против Господ, и растурена ќе биде крвта нивна како прав, и телата нивни како смет.

18 ⁵Мојс 4,24
^{Ис} 10,23
^{Ез} 7,19
^{Изреки} 11,4 ¹⁸ Ни среброто нивно, ниту златото нивно не ќе може да ги спаси во денот на гневот Господов, а од огнот на ревноста Негова ќе биде уништена целата земја, и тоа ќе биде ненадеен крај на сите жители нејзини.

2,2

^{Ос} 13,3
^{Плач} 2,22

Позив за враќање кон Госјод

3 ^{Ис} 57,15
^{Амос} 5,4 **2** Соберете се, соберете се, народи бесрамни,

4 ^{Ис} 14,28-32
^{Ер} 47
^{Ез} 25,15-17
^{Амос} 1,6-8
^{Зах} 9,5 додека не бидете одвеани како плева, додека уште не е дојден врз вас пламнатиот гнев Господов, додека не настапил денот на јароста Господова.

³ Побарајте Го Господа, сите скромни на земјата, вие што ги извршувате законите Негови; побарајте ја правдата, побарајте ја понизноста; можеби ќе бидете заштитени во денот на гневот Господов.

⁵Мојс 3,6
^{Ис} Н. 13,2
^{Ер} 47,4
^{Амос} 9,7

Суд за Филистијеја

^{Ис} 65,10

4 Зашто Газа ќе биде напуштена и Ашкелон ќе запусте, Ашдод ќе биде изгонет среде ден, а Екрон ќе се искорени.

8

⁴Мојс 22,36
⁵Мојс 2,19
^{Ис} 15-16
^{Ер} 48,1
^{Ез} 25,1-11
^{Амос} 1,13
^{2,3}

⁵ Тешко им на жителите од приморскиот крај, на народот од Крит! Словото Господово е против вас, Хананци, земјо филистејска! Јас ќе те истребам, и во тебе нема да има жители,

⁶ па ќе стане приморскиот крај ливада, овчарско пасиште и ограда за добиток.

9

¹Мојс 19,1
^{Ис} 13,19
^{14,2}
^{Зах} 2,13

⁷ И тој крај ќе му припадне на остатокот од домот Јудин, и ќе пасат таму и во куките на Ашкелон вечерта ќе ја поминуваат, зашто Господ, нивниот Бог, ќе ги посети и ќе им ја измени судбината.

Суд за Моав и Амон

⁸ Го чув хулењето од Моав и навредите од синовите Амонови, како се подигнуваат со Мојот народ и како се шират во пределите негови,

⁹ Но жив сум Јас, вели Господ Саваот, Бог Израилев: Моав ќе биде

како Содом, и синовите на Амон ќе бидат како Гомора, земја на коприви, соларник, пустина за навек; остатокот од Мојот народ ќе ги плени, и оние што ќе останат од Мојот народ, ќе ги наследи.

¹⁰ Тоа ќе им биде цената за гордоста нивна, зашто се подигнуваа и се ширеа над народот на Господ Саваот.

¹¹ Страшен ќе биде за нив Господ: Тој ќе ги истреби сите земни богови, и Нему ќе Му се поклонат - сите од своите места, сите острови на народите.

Суд над Еџипотија

¹² И вие, Етиопјани, ќе бидете поразени од Мојот меч.

Суд над Асирија

¹³ Потоа Господ ќе ја протегне раката Своја на север, ќе го уништи Ашур, а Ниневија ќе ја претвори во урнатица, во место суво како пустина,

¹⁴ и стада ќе лежат по неа и секаков вид животни: буф и еж ќе ноќеваат врз столбовите, утки и гаврани ќе гракаат по праговите, зашто нивните кедарски градби ќе запустат.

¹⁵ Тој ли е прочуениот град, кој живееше безгрижно и во срцето свое си велеше: „Јас сум и нема друг освен мене!“ И еве, ќе стане урнатица, легло за ѕверови! И секој што ќе помине покрај него, ќе потсвирне и ќе мавне со раката.

Грешниот Ерусалим

3 Тешко на непокорен, осквернет и насилнички град!

² Не слуша повик, не прифаќа поука, не се надева на Господ, не се приближува до својот Бог.

³ Кнезовите негови се како лавови што рикаат, судиите негови - вечерни волци, кои до утрината не оставаат ниту една коска.

⁴ Пророците негови се луѓе лесномислени, неверни; свештениците негови ја осквернуваат светињата, ги кршат законите.

⁵ Господ е праведен среде него, не врши неправда, секое утро го произ-

10

^{Ер} 48,42

11

^{Ис} 24,15
^{42,12}

12

⁴ Цар 19,9
^{Ис} 18-20
^{Ер} 46
^{Ез} 29-32

14

^{Ис} 34,11

15

^{Ис} 47,8,10
^{Ер} 18,16
^{19,8}
^{49,17}

3,2

^{Амос} 4,6

3

^{Ез} 22,25-26
^{Изреки} 28,15

4

^{Ер} 6,13
^{Ос} 9,7

5

⁵ Мојс 32,4
^{Ер} 6,15
^{Пс} 100,8

7 несува Својот суд на видело, но беззаконикот не знае за срам.
Амос 4,6

8 ⁶ Јас ги истребив народите - разрушени им се тврдините; ги опустив улиците нивни, така што никој не оди по нив; разорени се градовите нивни: нема ниту еден човек, нема жител.
Ис 14,26

9 ⁷ Јас реков: „Можеби ќе се исплаши од Мене, ќе прими поука; не е можно да ги заборавиле бројните Мои походи.“ Но, не! Тие грижливо се трудеа да ги расипат сите свои дела.
Мал 1,11

10 ⁸ И така, чекајте Ме, вели Господ, од оној ден, кога ќе се кренам како судија; што Јас одлучив да ги собирам народите, да ги свикам царствата, за да го излијам врз нив Мојот гнев, сета јарост на Мојот гнев; зашто од огнот на јароста Моја ќе биде уништена целата земја.
Ис 18,7

11 ⁹ Тогаш Јас пак ќе им дадам на чистите народи уста да го призовуваат името на Господ и да Му служат еднодушно.
Ис 54,4
Пс 3,4

12 ¹⁰ Од краиштата отаде реките на Етиопија поклониците Мои - Моите растуруени деца - ќе Ми принесат дарови.
Ис 2,3
Ис 14,32

Народиѝе ѝред Госѝод

8 И така, чекајте Ме, вели Господ, од оној ден, кога ќе се кренам како судија; што Јас одлучив да ги собирам народите, да ги свикам царствата, за да го излијам врз нив Мојот гнев, сета јарост на Мојот гнев; зашто од огнот на јароста Моја ќе биде уништена целата земја.

9 Тогаш Јас пак ќе им дадам на чистите народи уста да го призовуваат името на Господ и да Му служат еднодушно.

10 Од краиштата отаде реките на Етиопија поклониците Мои - Моите растуруени деца - ќе Ми принесат дарови.

11 Во тој ден ти нема да се срамуваш за твоите бунтовни постапки, со кои грешеше против Мене, зашто тогаш Јас ќе ги отстранам од твојата средина горделивите фалбаѝии и нема повеќе да се гордеат на Мојата света гора.

12 Но ќе оставам среде тебе народ скроман и понизен, и тие ќе бараат закрила во името Господово.

13 Остатоците од Израил нема да вршат неправда, нема да зборуваат лага, и во устата нивна нема да се најде јазик сплеткарски. Тогаш ќе пасат и ќе лежат, и никој нема да ги вознемирува.

Радосна ѝесна

14 Радувај се, ќерко Сионова, ликувај, Израиле, весели се и радувај се од сè срце, ќерко ерусалимска:

15 Господ ја одмени пресудата над тебе, го изгони непријателот твој. Господ, Царот Израилев, е среде тебе: нема повеќе да се плашиш од зло.

16 Во оној ден ќе му речат на Ерусалим: „Не бој се“ и на Сион: „Да не заслабнат рацете твои.“

17 Господ, твојот Бог, е среде тебе. Тој е силен да те спаси; ќе се развесели за тебе со радост, ќе те обнови според љубовта Своја, ќе се гордее за тебе со песни, како на празничен ден.

Божѝо веѝување за Неѝовиоѝи народ

18 Ќе ја отстранам неволјата од тебе, за да не го носиш повеќе срамот.

19 Ете, Јас ќе ги притеснам сите твои мачители во она време, ќе го спасам она што е куќа, ќе ги собирам расеаните и ќе им дадам чест и слава по целата земја, каде што беа под срам.

20 Во она време ќе ве доведам, во она време ќе ве собирам вас, зашто ќе ве направам прочуени и почитувани меѓу сите народи на земјата, кога ќе ја изменам вашата судбина пред очите ваши, вели Господ.

13
Ис 53,9
Откр 14,5

14
Ис 12,6
54,1
Зах 2,12
9,9

15
Ис 40,2
Ер 8,19

16
Ис 35,3-4

17
Ис 12,6
62,5
Ер 32,41

18
Плач 2,6

19
Ез 34,11.16

20
Ер 32,37
Мих 4,6

АГЕЈ

Вовед

Книѓата на пророкот Агеј претставува збирка од повеќе куси пораки од Господ упушени преку пророкот Агеј, во 520 г. пр. Христос. Таа година, голем број Јудејци се вратиле во својата земја по долготрајното прогонство во Вавилон. Побожните се снашле, но голем дел од народот се измачувал во сиромаштија. Господ им порачува преку пророкот Агеј дека причината за тешикот живот е во тоа што тие не го обновиле Божјиот храм, кој лежел во урнатини. Тоа покажувало дека тие немаат многу почин кон Господ, а како последица, Господ не им дал благослов.

Вавилонците го разурнале храмот во Ерусалим во 587 г. пр. Христос. По едесетина години, во 538 г. Јудејците започнале да го обновуваат храмот, но набргу се обесхрабриле во работата. Во времето на пророкот Агеј, се повторила истата ситуација. Затоа Господ го охрабрува Зоровавел да остане доследен во обновата на храмот, со вејување од Господ дека новиот храм ќе ја надмине славата на поранешниот. Тогаш народот се посветил на обнова на храмот, а Господ им го ветил Својот благослов.

1,1 Прекор поради несидане на храмот

Зах 1,1
3,1-9
4,6-10
Езд 3,2
5,1
Езд 5,11-17
2 Цар 7,2
Ер 22,14

1 Во втората година на царот Дариј, во шестиот месец, на првиот ден во месецот, дојде слово Господово преку пророкот Агеј до Зоровавел, синот на Салатиел, управител на Јудеја, и до Исус, синот Јоцадаков, првосвештеникот.

2 Вака вели Господ Саваот: „Овој народ говори: Уште не е дојдено времето, не е време сега да се гради дом Господов.“

3 И дојде слово Господово преку пророкот Агеј, велејќи:

4 „А за вас време ли е да живеете во своите украсени домови, кога е Светилиштето запустено?“

5 Затоа сега вака вели Господ Саваот: „Преиспитајте ги своите патишта!

6 Вие сеете многу, а собираете малку; јадете, а не се заситувате; пиете, а не се напивате; се облекувате, но не се стоплувате; оној што печали пари, ги става во дупната кесе.“

7 Така вели Господ Саваот: „Преиспитајте ги своите патишта!

8 Качете се на планината, донесете дрвја и градете го храмот, и тоа ќе

Ми биде угодно, па ќе се прославувам, вели Господ.

9 Очекувајте многу, а излегува малку, и што ќе внесете дома, тоа Јас го разнесувам. Зошто? - вели Господ Саваот: Затоа што домот Мој е запустен, додека секој од вас се грижи за домот свој.

10 Па поради тоа небото се затвори и не ви дава роса и земјата не ви дава плодови.

11 Затоа повикав суша врз земјата, врз горите, врз житото, врз гроздовите, врз маслото и врз сè што се раѓа од земјата, и врз човекот и врз добитокот, и врз секој ваш труд.“

12 И Зоровавел, синот на Салатиел, и Исус, синот на Јоцадаков, и ситиот друг народ го послуша гласот на Господ, својот Бог, а и зборовите на пророкот Агеј, како гласник на нивниот Господ Бог, и народот се подуплаши од Господ.

13 Тогаш Агеј, гласникот Господов, испратен од Господ, му рече на народот: „Јас сум со вас“ - вели Господ.

14 И Господ го подигна духот на Зоровавел, синот на Салатиел, упра-

10

3 Мојс
26,19-20
Ис 5,6

11

Ер 4,23-28
Амос 4,7

12

Ис 4,3
Зах 8,6,11
Езд 1,4
9,8,14

13

Суд 6,12
2 Цар 7,3
Ис 41,10

14

Езд 1,5
5,2

2,2 вителот на Јудеја, духот на Исус, синот Јоцадаков, првосвештеникот, и **1,12**
3 духот на сиот друг народ - и тие дојдоа и почнаа да го градат домот на **Езд 3,10-13**
4 Господ Саваот, својот Бог;
1,13 **15** а тоа стана во дваесет и четвртиот ден од шестиот месец во втората година на царот Дариј. **Езд 10,4**

6 *Славата на идниот храм*
 Авак 3,6
 Пс 17,7
 Евр 12,26

7 **2** Во седмиот месец, на дваесет и првиот ден од месецот, дојде слово **Ис 60,7-11**
 Откр 21,24-26
8 „Кажи им сега на Зоровавел, синот на Салатиил, управителот на Јудеја, и на Исус, Јоцадаковиот син, **Ис 60,17**
9 првосвештеникот, и на другиот народ: **Ер 33,6-9**
3 Кој од вас што останавте, го видел овој храм во неговата поранешна слава, а како вие сега го гледате овој? Не е ли овој како ништо во вашите очи? **Зах 8,12**

4 Но охрабри се сега, Зоровавеле, - вели Господ - ободри се, Исусе, сине Јоцадаков, првосвештенику, охрабрете се сите народи овде - вели Господ - и работете, зашто Јас сум со вас”, вели Господ Саваот.

5 „Како што ви ветив, кога излеговте од Египет, Мојот Дух ќе биде меѓу вас: не плашете се!”

6 Зашто вака вели Господ Саваот - „Уште еднаш - и ете, скоро ќе се случи тоа - ќе ги затресам небото и земјата, морето и копното;

7 ќе ги стресам сите народи - и ќе дојде богатството на сите народи и ќе се исполни овој дом со слава”, вели Господ Саваот.

8 „Среброт е Мое и златото е Мое” - вели Господ Саваот.

9 „Славата на овој нов храм ќе биде поголема отколку на поранешниот - вели Господ Саваот; и на ова место ќе му дадам мир”, вели Господ Саваот.

Минајќиот и иднината

10 На дваесет и четвртиот ден од деветтиот месец, во втората година на Дариј, дојде слово Господово преку пророкот Агеј:

11 „Вака вели Господ Саваот - прашај ги свештениците за Законот и кажи - **Мал 2,7**
 Сир 45,17

12 ако некој би носел осветено месо во полата од облеката своја, и со полата би се допрел до леб, или до нешто варено или до вино, или до масло, или до какво и да е друго јадење, дали би се осветило тоа?” Одговорија свештениците и рекоа: „Не.” **Ер 11,15**

13 Потоа пак рече Агеј: „Ако некој се осквернил, допирајќи мртовец и потоа би се допрел до тоа, дали би станало тоа нечисто?” Одговорија свештениците и рекоа - „Ќе стане нечисто.” **3 Мојс 22,4-7**
4 Мојс 19,22

14 Тогаш рече Агеј - таков е и овој народ, такво е и ова племе пред Мене, вели Господ, и такви се сите дела на рацете негови! Па што и да принесувате, сè ќе биде нечисто. **15**
 1,5

15 А сега размислете за минатото и за иднината, кога уште не беше положен камен на камен во овој храм Господов, **16**
 1,6

16 како изгледавте? Доаѓавте до купче од дваесет мери, а имаше само десет; доаѓавте да црпите од каца со зафатнина од педесет мери, а имаше само дваесет мери. **17**
 1,6

17 Ве поразував со гламја и со млечка по житата и со град во секое дело на рацете ваши, но вие не се обравивте кон Мене, вели Господ.

18 Размислете од денес за натаму, од дваесет и четвртиот ден во овој деветти месец, од денот кога беше основан храмот Господов; обратете ги срцата ваши:

19 Има ли уште во житниците семе? Досега ни лозата, ни смоквата, ни нарот, ни маслината не даваа плод; а од денес Јас ќе ве благословувам. **19**
 1 Мојс 49,25
 Мал 3,10
 Пс 83,6

Божјо Слово до Зоровавел

20 И дојде слово Господово до пророкот Агеј по вторпат на дваесет и четвртиот ден од месецот, и беше речено:

21 „Кажи му на Зоровавел, управителот на Јудеја: ќе го затресам небото и земјата;

22 ²² ќе урнам престоли на царства незнабожечки, ќе превртам бојни коли и оние што ќе седнат во нив, и кутнати ќе бидат и коњите и коњаниците нивни ќе паднат, секој од мечот на својот другар.

Суд 7,22
Ез 38,21
Зах 14,13

²³ Во тој ден, вели Господ Саваот, ќе те земам, Зоровавеле, сине Салатиллов, слуго Мој, вели Господ, и ќе те држам како печат, бидејќи те избрав.”

23
Ер 22,24
Зах 6,12-13
Пс 77,68

ЗАХАРИЈА

Вовед

Книѓата на пророкот Захарија се состои од три дела:

Првиот дел (1–8) датира од 520 до 518 г. пр. Христос. Во овој дел се опишани осум виденија кои се однесуваат на обновата на ерусалимскиот храм, по враќањето на Јудејците од вавилонското заробеништво. Појтоа, обновата на Ерусалим, очистиувањето на народот и на месијанската ера претскажана за во иднина.

Вториот дел од книгата (9–11) говори за казната што ќе им дојде од Господ на сите што Му се неверни: како на Јудејци, така и на припадници на околните народи.

Третиот дел (12–14) ги пренесува пораките од Господ до Захарија, а кои се однесуваат на иднината. Се претскажува дека Ерусалим и Јудеја ќе бидат напаѓани од многу народи, при што голем број Јудејци ќе изгинаат. Сепак, Господ ќе интервенира и ќе го избави Својот народ од уништување. Народот ќе Му се врати на Господ, а Тој ќе им предложи. Истио така, Господ им ветува дека еден ден Тој ќе им подигне Цар - Месија. Евангелистите Маџеј и Јован ги цитираат овие делови од Книгата на пророкот Захарија и ги применуваат на Исус Христос (види Мт. 21,4–5 и Јн. 19,37).

1,1

Агеј 1,1
Неем 12,16

3

Јоил 2,13
Мал 3,7

4

Ис 55,7
Ер 25,5
Лк 15,20

6

7,7-14
Неем 9,34

Опомена за покајание

1 На осмиот ден, во втората година на Дариј, дојде слово Господово до пророкот Захарија, синот Берехиев, син на Идо, велејќи:

2 „Се разгневи Господ на татковците ваши со голем гнев;

3 затоа кажи им - вака вели Господ Саваот - Вратете се кон Мене, - вели Господ Саваот - И Јас ќе се вратам кон вас.

4 Не бидете како што беа предците ваши, кои викаа поранешните пророци, велејќи им: „Вака вели Господ Саваот - одвратете се од своите лоши патишта и лошите работи свои!“ Но тие не послушаа, ниту внимаваа на Мене, вели Господ.

5 Каде се сега предците ваши? А и пророците, зар тие вечно ќе живеат?

6 Но зборовите Мои и наредбите Мои, што им ги заповедав на слугите Мои, пророците, зар не ги постигнаа предците ваши? И тие се обраќаа и велеа: „како што беше определил Господ Саваот да постапи со нас според

патиштата наши, и според делата наши, така и постапи.“

Прво видение: коњи и коњаници

7 На дваесет и четвртиот ден од единаесеттиот месец - а тоа е месецот шеват - во втората година на Дариј, дојде слово Господово до пророкот Захарија, синот Берехиев, син на Идо.

8 Во текот на ноќта видов - ете, еден маж на црвен коњ стои меѓу мирти, што беа во долот, а зад него црвени, сиви и бели коњи,

9 па му реков - „Кои се овие, господине мој?“ А ангелот, кој зборуваше со мене, ми рече: „Јас ќе ти покажам кои се тие.“

10 И одговори мажот што стоеше меѓу миртите, и рече - „Тоа се оние кои Господ ги испратил да ја обиколуваат земјата.“

11 Тогаш тие му одговорија на ангелот Господов, кој стоеше меѓу миртите, па му рекоа - „Ете, ја обиколивме целата населена земја и таа е спокојна.“

8

6,2-3
Откр 6,1-8

9

Дан 7,16

10

6,7
Откр 5,6

12 <sup>Ер 12,4
Дан 8,13
Откр 6,10</sup> ¹² Им одговори ангелот Господов и им рече: „Господи Седржителе, до кога нема да се смилуваш над Ерусалим и над градовите Јудини, на кои се гневиш, еве, веќе седумдесет години?”

14 <sup>8,2
Јонл 2,18</sup> ¹³ Тогаш во одговор на ангелот Господов, изрече Господ слова добри, слова утешни.

15 <sup>Ис 47,6
Амос 6,1
Пс 78,6</sup> ¹⁴ И ми рече ангелот, кој зборувааше со мене: „Извести и кажи - вака вели Господ Саваот - „Ревнувам за Ерусалим и за Сион многу;

16 <sup>2,5-9
Ис 54,6-10
Ез 40,3</sup> ¹⁵ и горам со голем гнев против народите што живеат во спокој, зашто кога Јас малку се разгневив, тие станаа уште полоши!”

17 <sup>2,15
13,9
Агеј 2,23</sup> ¹⁶ Затоа вака вели Господ: „Јас се враќам кон Ерусалим со милосрдност; во него ќе се изгради Мојот дом, вели Господ Саваот, и мерно јаже ќе се протегне низ Ерусалим.”

¹⁷ Порачај уште и ова, и кажи им - вака вели Господ Саваот: „Моите градови одново ќе се исполнат со богатства, и Господ ќе го утеша Сион и пак ќе го избере Ерусалим.”

Второ видение: живоџински роѓови

¹⁸ Ги подигнав очите, а тоа, ете, четири рога.

¹⁹ И му реков на ангелот, кој зборувааше со мене: „Што е ова?” А тој ми одговори: „Тоа се роговите што ги распрснаа Јуда, Израил и Ерусалим.”

²⁰ Потоа Господ ми покажа четири ковачи.

²¹ Пак реков: „Што ќе прават овие?” А тој ми рече: „Оние рогови се што го распрснаа Јуда (и го скршија Израил), така што никој од нив не може да си ја подигне главата; и, ете, тие дојдоа да ги уплашат, да им ги скршат роговите на народите, кои подигаат рог против земјата на Јуда за да ја распрснат.”

Трето видение: мерно јаже

2 И пак ги подигнав очите и видов: и, ете, еден маж, кој во раката имаше мерно јаже.

² Го прашав: „Каде одиш?” Тој ми рече: „Одам да го измерам Ерусалим, за да видам колкава му е ширината и колкава му е должината.”

³ Тогаш ангелот, што зборувааше со мене, истапи напред, а друг ангел му дојде во пресрет,

⁴ и тој му рече на оној: „Побрзај и кажи му на оној млад човек: „Ерусалим ќе се насели како село без сидини поради многуте луѓе и добиток во него.”

⁵ И Јас ќе му бидам огнен сид, околу него, вели Господ, и слава во него.”

Повик на ѱокреѝ

⁶ „Еј, еј! Бегајте од северната земја, вели Господ, зашто Јас ве растргнав по сите четири ветра небески”, вели Господ.

⁷ Спасувај се Сионе, ти што живееш кај ќерката Вавилонска.

⁸ Зашто така вели Господ Седржителот, Кој ме прати за слава кај народите, што ве плачкосуваа: „Зашто кој чепка во вас, чепка во зеницата на окоето Мое.

⁹ И, ете, Јас ќе ја кренам раката Своја против нив, и тие ќе станат плен на робовите свои.” Тогаш ќе познаете дека Господ Саваот ме пратил.

¹⁰ „Ликувај и весели се, ќерко Сионова, зашто ете, Јас ќе дојдам и ќе живеам во тебе”, вели Господ.

¹¹ И ќе се приберат многу народи кај Господ во оној ден и ќе станат Негов народ. И Тој ќе се насели кај тебе, и тогаш ќе разбереш дека Господ Саваот ме пратил кај тебе.

¹² Тогаш Господ ќе ја завладее Јудеја, Својот дел на светата земја, и пак ќе го избере Ерусалим.

¹³ Нека замолкнат сите луѓе пред лицето на Господ, зашто Тој стана од Своето свето живеалиште.

Четврто видение: Исус и сатаната

3 Потоа ми го покажа тој Исус, великиот свештеник, кој стоеше пред ангелот Господов, и сатаната,

2,2

5 Мојс
33,17
Дан 7,8

4

Ер 48,25

5

Ер 31,38-39
Ез 41,13

6

Откр 11,1
21,15

8

Ис 49,19-20
54,2-3
Ер 31,27
Ез 36,37-38

9

Ис 60,19
Откр 21,23
22,3

10

Ис 48,20
52,11
Ер 50,8
51,6
Откр 18,4

11

Ис 52,2

12

5 Мојс
32,10
Пс 16,8
Изреки 7,2

13

Ис 14,2
Ер 50,10
Ез 33,33
Соф 2,9

14

8,3
Ис 12,6
Соф 3,14

15

Ис 45,22
Пс 101,22
Тов 13,13

16

1,17
Мудр 12,3

17

Авак 2,20
Соф 1,7
Пс 75,8

ЗАХАРИЈА

3,1 кој стоеше од Неговата десна страна, за да го обвинува.

2 И му рече Господ на сатаната: „Господ да те укори сатано, Господ да те укори, Оној Кој го избра Ерусалим. Зар не е Тој глумја истргната од оган?”

3 А Исус беше облечен во извалкана облека и стоеше пред ангелот,

4 кој им одговараше и на оние што стоеја пред него, и им рече: „Соблечете ја од него извалканата облека”; и нему лично: „Ете, ја отфрлив од тебе вината твоја и те облекувам во свечена облека.”

5 Потоа рече: „Ставете Му на главата чист повој”, и Му ставија на главата чист повој и го облекоа во свечена облека. А ангелот Господов стоеше.

6 И ангелот Господов, му посведочи на Исус и му рече:

7 „Вака вели Господ Саваот: Ако одиш по патиштата Мои и се придружуваш кон Моите уредби, ќе владееш со Мојот дом и ќе ги вардиш дворовите Мои. И Јас ќе ти дозволам да одиш меѓу тие луѓе што стојат овде.”

8 „Но, послушај, Исусе, велик свештениче, ти и браќата твои, што се пред твоето лице, зашто тие луѓе се познати. Еве, Јас ќе го доведам Својот слуга - Зачетникот.

9 Зашто, ете, тој е каменот што го поставувам пред Исус; на тој единствен камен има седум очи; ете, Јас ќе врежам натпис, вели Господ Саваот, и ќе го простам гревот на оваа земја во еден ден.”

10 „Во тој ден, вели Господ Саваот, ќе се поканувате еден со друг под лозата и под смоквата.”

Петто видение: Златен свеќник и две маслини

4 И се врати оној ангел, кој зборува-ше со мене, и ме разбуди, како што се разбудува човек од сон.

2 Па ми рече: „Што гледаш?” Одговорив: „Еве, гледам свеќник цел од злато и чашка за масло врз него, а и седум кандилца на него и по седум цевчиња за кандилцата, при врвот.

3 И две маслинови дрвја на него - едно десно од чашката, а друго лево од неа.”

4 Му се обратив и му реков на ангелот, кој говореше со мене: „Што претставува ова, господине?”

5 И ангелот, што зборуваше со мене, одговори и ми рече: „Зар не знаеш што е тоа?” Му реков: „Не знам, господине мој.”

6 Тогаш одговори и ми рече: „Тоа е словото Господово кон Зоровавел, што кажува - не со сила не со снага, а со Мојот Дух, вели Господ Саваот.

7 Која си ти, планино голема, пред Зоровавел: пред него си рамнина и тој ќе го изнесе каменот темелник со восклик: „Благодат, благодат врз него!”

8 И дојде слово Господово до мене: **9** „Рацете на Зоровавел ги поставија основите на овој дом: неговите раце и ќе го завршат, и ти тогаш ќе разбереш дека Господ Саваот ме прати кај вас.

10 Зашто, кој го презира денот на скромните почетоци? Ќе се изградуваат кога ќе ја видат сидарската висулка во рацете на Зоровавел. Оние седум се очите на Господ, што со поглед ја опфаќаат целата земја!”

11 Потоа одговорив и му реков: „Што значат оние две маслинови дрвја од десната и од левата страна на свеќникот?”

12 И пак почнав да му зборувам и му реков: „Што треба да означуваат оние две маслинови гранчиња, што се наоѓаат меѓу двете златни цевчиња, кои долеваат масло?”

13 А тој ми рече: „Зар не ти е познато што е тоа?” Му одговорив: „Не знам, господине мој.”

14 Тогаш тој ми рече: „Па тоа се двајцата помазаници кои стојат пред Господарот над целата земја.”

Шесто видение: Свишок што лета

5 Потоа пак ги подигнав очите и видов: а тоа лета свиток.

2 И ме праша тој: „Што гледаш?” Му одговорив: „Гледам свиток како

3 Откр 11,4

6 1 Цар 17,47
Ос 1,7

7 Ис 28,16
Пс 117,22
Јов 38,6-7
1 Птр 2,4

9 2,15

10 3,9
Агеј 2,3-5
Откр 5,6

14 6,5
Ис.Н. 3,11
Мих 4,13
Откр 11,4

5,2 лета; должината му е дваесет лакти, а ширината десет лакти.”

3 Цар 6,3
Ез 2,9-10
Откр 10,
9-11

3 Тогаш ми рече: „Тоа е проклетството што ќе се излие врз целата земја; и секој што краде, ќе се истреби, како што е напишано на едната страна; и секој што се колне лажно, ќе се истреби - како што е напишано на другата страна.

2 Мојс
20,7,15
Ис 24,6
Мал 3,5

4 Јас го пуштив - вели Господ Саваот - и тој ќе влезе во домот на крадецот и во домот на оној, што се колне лажно во името Мое, и ќе остане во домот негов, и ќе ги истреби него, и дрвјата негови и камењата негови.”

Ез 6,11
Изреки
3,33

9 Тогаш влезе ангелот, што зборувааше со мене, и ми рече: „Подигни ги очите пак и погледај - што е она што излегува?”

Ез 8,3
Откр 12,14

11 А тој ми одговори: „Што е тоа?” тој ми одговори: „Она што излегува е кошница од една ефа, па додаде: тоа е престапот нивен по целата земја.”

Дан 1,2

Седмо видение: жена во кошница

5 Тогаш влезе ангелот, што зборувааше со мене, и ми рече: „Подигни ги очите пак и погледај - што е она што излегува?”

6 А кога прашав: „Што е тоа?” тој ми одговори: „Она што излегува е кошница од една ефа, па додаде: тоа е престапот нивен по целата земја.”

7 И, ете, одеднаш се подигна капак од олово, а таму една жена седеше во кошницата за една ефа.

8 Ми рече тој: „Таа жена е беззаконието”, па ја турна во кошницата за ефата, а отворот го затна со оловниот капак.

9 И одново ги подигнав очите и видов: одеднаш се појавија две жени, и ветар имаше меѓу крилјата нивни; а крилјата им беа како крилја на штрк; и ја кренаа тие кошницата за ефата и ја понесоа угоре меѓу земјата и небото.

10 Го прашав ангелот, што зборувааше со мене: „Каде ја носат таа кошница за ефа?”

11 А тој ми одговори: „За да се изгради за неа дом во земјата Сенаар, и кога ќе биде сè подготвено; тогаш таа ќе биде однесена и поставена на своето место.”

Осмо видение: четири коли

6 Пак ги подигнав очите свои и гледам: а таму, ете, четири коли со коњи излегуваат од еден дол меѓу две планини, а тие планини беа од бакар.

2 Кај првата кола коњите беа црвенкави, кај втората - црни;

3 кај третата кола коњите беа бели, а кај четвртата кола - шарени со сиви дамки.

4 Проговорив и му реков на ангелот, што зборувааше со мене: „А што значи ова, господине мој?”

5 Ангелот одговори и ми рече: „Тоа се четирите небесни духови¹, кои излегуваат откако се претставија пред Господарот над целата земја.

6 Црните коњи излегуваа кон северната земја, а белите одеа кон западната земја, додека шарените коњи одеа кон јужната земја.”

7 Кога излегоа, коњите се впуштија да ја обиколат земјата; и Тој им рече: „Обиколете ја земјата”, и тие ја обиколија.

8 Тогаш тој ме повика и ми рече: „Ете, оние што отидоа кон северната земја, го успокоија духот Мој против северната страна.”

Избраниот Водач

9 И пак дојде слово Господово до мене:

10 „Собери приноси од прогонетите, од Хелдаја, од Товија и од Једаја, и тргни истиот ден, па дојди во домот на Јошија, синот Софониев, каде што тие пристигнаа од Вавилон.

11 Земи од нив сребро и злато, па направи круни, и стави ги на главата на Исус, синот Јоцадаков, великиот свештеник

12 и речи им: вака вели Господ Саваот: „Ете, човек, чие име е Зачетник,¹ Тој ќе израсне од коренот свој и ќе создаде храм Господов.

13 Тој ќе создаде храм Господов и ќе се прослави, ќе седне на престолот свој и ќе биде владетел. А од Него, на

6,3

Откр 6,2

5

1,8
4,14

7

1,11
Јов 1,7

9

Ер 1,4,11

10

Ер 29,25,29
Езд 1,4,
9-11

11

Агеј 1,1

12

3,8
2Сам 7,13
3 Цар 8,12

13

4,14
Авак 3,3
Пс 92,1

¹ 6,5. Можен е и следниов превод: *ветрови*.

ЗАХАРИЈА

15 престолот ќе биде и свештеник и ќе има согласност за мир меѓу едниот и другиот.

7,2 **14** А круната нека остане кај Хелдаја и Товија, за Једаја и Јошија, синот Софонијев, како спомен во храмот Господов.

3 **15** И оддалеку ќе дојдат луѓе, кои ќе учествуваат во градењето на храмот. Ќе разберете дека Господ Саваот ме испрати кај вас, и сето тоа ќе се изврши, ако искрено го послушате гласот на вашиот Господ Бог.”

Прашања за йосѿѿ

7 Во четвртата година на царот Дариј дојде слово Господово до Захарија, на четвртиот ден од деветтиот месец - кислев,

2 кога жителите на Ветил ги испратија Шарецер и Регем-Мелех и придружниците нивни за да се помолат пред лицето на Господ

3 и да ги прашаат свештениците, што се наоѓаа во домот на Господ Саваот, и пророците, па да прашаат: „Да плачеме ли во петтиот месец и да постиме ли, како што го правевме тоа, еве, веќе многу години?”

4 И дојде слово на Господ Саваот до мене:

5 „Кажи му на сиот народ од оваа земја и на свештениците вака: „Кога постевте и плачевте во петтиот и седмиот месец, и тоа цели седумдесет години, за Мене ли постевте?”

6 И кога јадевте и пиевте, зар не јадевте за себе и зар не пиевте за себе?”

7 Зар истите прописи не ги кажуваа Господ преку поранешните пророци, кога Ерусалим беше населен и спокоен, а и градовите околу него; кога и Негев и Шефела беа населени?”

8 И дојде слово Господово до Захарија:

9 „Вака зборуваа тогаш Господ Саваот: извршувајте суд праведен и имајте милост и сочувство еден кон друг;

10 вдовици и сираци, придојден и сиromaв не притеснувајте и не мислете зло во срцата ваши еден против друг.

11 Но тие не сакаа да слушаат, и тврдоглаво Ми свртеа грб; и ушите ги затнаа за да не слушаат.

12 И срцата си ги стврднаа како кремен, за да не го слушаат законот и зборовите што ги испраќаше Господ Саваот преку Својот Дух до поранешните пророци; па затоа и ги постигна големиот гнев на Господ Саваот.

13 И како што викав Јас, а тие не слушаа, викаа и тие, но Јас не ги слушав, вели Господ Саваот.

14 Па ги распрснав по сите народи, кои тие не ги познаваа, и оваа земја запусте по нив, така што никој не поминуваше ниту се враќаше во неа. Така, избраната земја тие ја претворија во пустина.”

Божјо вештување за Сион

8 И пак дојде слово од Господ Саваот:

2 вака вели Господ Саваот: „Љубоморен сум за Ерусалим и за Сион со голема ревност и со голем гнев горам за него.”

3 Така вели Господ: „Ќе се вратам во Сион и ќе живеам во Ерусалим, и Ерусалим ќе се вика град на верноста, и гората на Господ Саваот ќе се вика - Света Гора.”

4 Така вели Господ Саваот - „И пак старци и старици ќе седат по улиците на Ерусалим, секој со стапчето свое поради големата старост своја.

5 А и улиците на тој град ќе се исполнат со момчиња и девојки, кои ќе си играат по улиците негови.”

6 Вака вели Господ Саваот: „Ако во очите на другите им биде чудно во тие дни, зар ќе биде тоа чудно и во очите Мои?” - вели Господ Саваот.

7 Вака вели Господ Саваот: „Ете, Јас ќе го спасам Својот народ од источната земја и од западната;

8 ќе ги доведам, и тие ќе живеат во Ерусалим и ќе бидат Мој народ, и Јас ќе им бидам нивни Бог, во верност и во правда.”

9 Така вели Господ Саваот: „Поткрепете ги сега рацете свои вие, што ги слушавте овие зборови од устата

11
2 Мојс 32,9
Ис 6,10
48,4
Ер 18,12
Ез 2,4-5

12
Ер 17,1
Ез 11,19
Мт 7,12
22,40

13
Ис 50,2
Ер 7,13
Изреки 1,28

14
5 Мојс 4,27
Ис 34,10
Ез 17,21

8,2
1,14
Јоил 2,18

3
Ис 1,26
60,14
Ер 33,16
Пс 2,6
Сир 5,4

4
5 Мојс 4,40
Ис 65,20
Пс 90,16
Сир 1,20

5
Мт 11,16

6
1 Мојс 18,14
Ер 32,17,27
Лк 1,37

7
Ис 43,5
Варух 4,37

8
13,9
3 Цар 8,34
Ер 31,31
Ос 2,25
Пс 13,7
Неем 1,9

9
Суд 7,11
Ареј 1,15

10 на пророците, кои беа при основање-
то на домот за Господ Саваот, за да се
изгради храмот.

11 ^{Ис 4,3} ¹⁰ Зашто пред оние дни немаше ни

12 плата за човек ниту награда за трудот
на животното; немаше спокојство од
непријателите ни за оној што доаѓа-
ше, ниту за оној што си одеше; и

13 дозволував Јас секој човек да му е
непријател на друг човек.

¹¹ А сега за остатокот од овој народ
Јас нема да сум таков како во поранешните денови” - вели Господ
Саваот.

15 ¹² Зашто сеидбата ќе се врши во
мир, лозата ќе го даде својот плод,
земјата ќе го даде својот род, а и не-
бесата ќе ја даваат својата роса; и сето

тоа ќе го предадам на остатокот од
овој народ.

¹³ И како што вие, доме Јудин и до-
ме Израилев, бевте проколнати меѓу

народите, така ќе ве избавам, и вие ќе
бидете благословени; не плашете се,
рацете ваши нека се поткрепат!

19 ¹⁴ Зашто така вели Господ Саваот:
„Како што бев определил да ве каз-
нам, кога татковците ваши Ме разгне-
вија - вели Господ Саваот - и не зажа-
лив,

¹⁵ така пак определив во овие дни на
Ерусалим да му направам добро и на
домот Јудин; не плашете се!

¹⁶ Еве ги наредбите што треба вие
да ги извршувате: зборувајте вистина
еден на друг; праведно и мирољубово
судете пред градските порти.

¹⁷ Никој од вас да не му мисли зло
на ближниот свој, и не посакувајте
лажна клетва, зашто сето тоа Јас го
мразам” - говори Господ.

Време на ѝпрославување

¹⁸ И дојде слово до мене од Господ
Саваот:

¹⁹ Вака вели Господ Саваот:
„Постот во четвртиот месец, постот
во петтиот, постот во седмиот и пос-
тот во десеттиот месец за домот Ју-
дин ќе бидат радост и голема веселба,
само сакајте ги вистината и мирот.”

²⁰ Така вели Господ Саваот: „Уште
ќе доаѓаат народи и жители од многу
градови,

²¹ и ќе дојдат жителите од еден град
кај жителите во друг град, - па ќе ре-
чат: да дојдеме да се помолиме пред
лицето на Господ и да Го побараме
Господ Саваот; тогаш секој ќе рече -
ќе појдам и јас.

²² И ќе доаѓаат многу племиња и
народи силни, за да Го бараат Господ
Саваот во Ерусалим и да се помолат
пред лицето на Господ.”

²³ Така вели Господ Саваот: „Во тие
дни ќе се фаќаат по десет души од
разни народи за полата од Јудеец и ќе
речат - ќе појдеме со тебе, зашто
чувме дека Бог е со вас.”

Нејријајџелиџе на Израил ќе бидат казни

9 Пророчкото слово на Господ е
против земјата Хадрах, и во Да-
маск ќе се задржи, зашто окоето Гос-
подово ги набљудува сите луѓе, како и
сите колена израилски;

² тоа е и врз Хамат, кој се граничи
со него, и врз Тир и Сидон, иако се
многу мудри.

³ Тир изградил тврдина, натрупал
сребро како прашина, и злато како
улична кал.

⁴ Но, ете, Господ ќе го направи бе-
ден и ќе му ја струполи силата негова
во морето, а и самиот ќе биде истре-
бен со оган.

⁵ Тоа ќе го види Ашкелон, и ќе се
уплаши, а и Газа - па и таа ќе затре-
пери многу, и Екрон, зашто го изне-
вери надежта негова: нема да има цар
во Газа, и Ашкелон ќе запусте.

⁶ Туѓо племе ќе живее во Ашдод, и
Јас ќе ја уништам гордоста на Филис-
тејците.

⁷ Ќе ја извлечам крвта од устата
нивна, нечистотијата од забите нивни
и тие ќе паднат пред нашиот Бог и ќе
бидат како семеен клан во Јудеја, а
Екрон ќе биде како Јевусеј.

⁸ Ќе поставам стража околу Мојот
дом спроти војската, спроти оние, кои
преминуваат натаму и наваму, и нема

21
Пс 9,10

22
Ис 2,3
Мих 4,1-3

23
Ис 7,14
Ест 2,5
3,6.10
Неем 1,2
1 Кор
14,25

9,2
Ез 28,4

3
Јов 27,16

4
Ез 27,34
28,18
Амос 1,10

5
Амос 1,7-8
Соф 2,4

6
5 Мојс 23,2

7
Ис.Н. 15,63
Ис 4,3
Ез 33,25
Мих 2,12

8
Пс 33,7

ЗАХАРИЈА

9 повеќе да доаѓа непријател; зашто сега видов со очите Свои.

2,14
Ис 62,11
Соф 3,
14-15
Мт 11,29
21,5

Идниот Цар (Месија)

9 Ликувај од радост, ќерко Сионова, извикувај, ќерко ерусалимска; ете, Царот твој се враќа кај тебе, праведен е и со победоносна сила, кроток, седнат на магаре, рожба на магарика.

Ис 11,6
Ос 2,20
Мих 5,9
Пс 71,8
Сир 44,21

10 Тогаш ќе ги истребам колите на Ефрем и коњите на Ерусалим, и ќе се скрши бојниот лак; и Тој ќе објави мир на народите, и царството Негово ќе се протега од море до море и од Еуфрат до краиштата на земјата.

Ис 61,7
Јов 42,10

Съясение за заробениџе

13 А што се однесува до тебе, Израиле, заради крвта на заветот Јас ги ослободив затворените од безводните јами.

Ез 27,13
Јоил 4,6

14 Враќајте се во тврдината вие затвореници, полни со надеж! Денес навестувам дека ќе ти дадам двојно.

5 Мојс 33,2
Авак 3,4
Пс 17,14

15 Зашто како лак ќе го затегнам Јуда и лакот ќе го вооружам со Ефрем, па ќе ги подигнам синовите твои, Сионе, против синовите твои, Јаване, и тебе ќе те направам како меч јуначки.

2 Мојс 27,2
3 Цар 7,40,45

16 И ќе ги спаси нивниот Господ Бог во оној ден, како стадо од Својот народ; зашто тие ќе заблескаат како камења на круна во земјата Негова.

Ер 23,1
Ез 34,1
Пс 78,13

17 И ќе ги спаси нивниот Господ Бог во оној ден, како стадо од Својот народ; зашто тие ќе заблескаат како камења на круна во земјата Негова.

Ер 31,12-13

Господ е Заштитник на Својот народ

14 Ќе се појави над нив Господ и како молскавица ќе излети стрелата Негова; ќе загрми Господ Бог со трубата и ќе дојде на јужните бури.

15 Господ Саваот ќе ги брани, и тие ќе ги газат дури и камењата за праќи; ќе пијат крв место вино; и ќе се наполнат како жртвени чаши, како агли на жртвеникот.

16 И ќе ги спаси нивниот Господ Бог во оној ден, како стадо од Својот народ; зашто тие ќе заблескаат како камења на круна во земјата Негова.

17 О, колку голема ќе биде доброта негово и каква ќе биде убавината негово! Житото ќе ги распути момците, а благото вино - девојките.

Светла иднина за Јудеја и Израил

10 Молете Го Господа за дожд во време пролетно; Господ ќе светне со молскавица и ќе ви даде обилен дожд - зеленило во поле.

2 Зашто лажните гледачи зборуваат празни зборови, и вражачите гледаат лажливи работи и прикажуваат лажни соништа; тие утешуваат со празни зборови; затоа талкаат како овци, талкаат зашто немаат пастир.

3 Против пастирите се распали гневот Мој, водачите ќе ги казнам; да, Господ Саваот ќе се погрижи за стадото Свое, домот Јудин, и ќе го подготви како силен коњ за бој.

4 Од него ќе направи аголен камен, од него - шаторски клин, од него лак за бој, од него ќе излезат сите водачи на народот.

5 И тие ќе бидат како јунаци што ги газат непријателите како улична кал, и ќе се борат, бидејќи Господ е со нив, и ќе ги посрамат јавачите на коњи.

6 Ќе го зацврстам домот Јудин и ќе го спасам домот Јосифов, и ќе ги вратам, зашто Јас се смилив над нив, и тие ќе бидат како да не сум ги оставил: зашто Јас сум нивниот Господ Бог, и ќе ги чујам.

7 Ефремовците ќе бидат како јунаци, ќе се развесели срцето нивно како вино да пиеле, па ќе го видат тоа синовите нивни и ќе им се зарадува срцето нивно; во восхит ќе им биде тогаш срцето нивно во Господ.

8 Ќе им дадам знак и ќе ги собирам, зашто ги откупив; ќе бидат многубројни како и порано.

9 Иако ги раселив меѓу народите, сепак во далечни земји тие ќе се сеќаваат на Мене и ќе ги поучуваат децата свои, и ќе се вратат.

10 Ќе ги вратам од земјата египетска и од Асирија ќе ги собирам; ќе ги доведам во земјата Галаад и на Ливан, и не ќе има доволно место за нив.

11 Ќе преминат по морето и ќе ги поразат морските бранови; ќе пресушат сите длабини на Нил, и ќе биде

10,1

5 Мојс 11,14
28,12
Ер 5,24
Ос 6,3
Пс 134,7

2

1 Цар 15,23
Ер 50,6
Ез 34,5
Мт 9,36

3

Ез 34,2,10
Соф 2,7
Пс 77,52

4

Суд 20,2
Пс 117,22

5

Мих 7,10

6

10,12
12,5
Ис 14,1
41,17
Ос 2,23
Тов 13,5

7

Ер 30,20
Пс 103,15

8

Ис 5,26
Ез 36,11

9

5 Мојс 30,1-3
Варух 2,30-32
Лк 15,17

10

Ис 11,11
27,13

11

Ис 10,12
51,10
Пс 105,9

12 соборена гордоста на Асирија, и скип-
тарот ќе биде одземен од Египет.

^{10,6}
^{12,5}
Мих 4,5 **12** Ќе ги зацврстам во Господ, и тие
ќе одат во името Негово, вели Господ.

11,1 Казна за нејпријателитието на Израил

Пс 28,5

11 Отвори ги, Ливане, портите
свои и оган нека ги проголта
кедрите твои.

^{Ис 2,13}
^{Ез 27,5-6} **2** Плачи, кипарисе, зашто падна
кедарот, зашто паднаа великаните;
ридајте, дабови башански, бидејќи е

^{Ер 25,34} **4** испосечена густата гора.

Ер 12,3

^{Ез 34,3}
^{Ос 12,9} **5** Се слуша гласот од плачењето на
пастирите, бидејќи е опустошена нив-
ната слава; се слуша рикањето на

^{Ез 34,15}
^{Пс 22,4} **7** лавовите, зашто е опустошена гордос-
та на Јордан.

Бескорисни духовни ѝасѝири

9

^{Ис 9,20}
^{Ер 15,2}
^{43,11} **4** Така вели Господ, мојот Бог: „Па-
си ги овците, определени за клање,

^{Откр 13,10} **5** кои купувачите, без пречка ќе ги

^{Ер 11,10} **10** колат, а продавачите ќе им велат:
„Нека е благословен Господ; се збога-
тивме!“ И пастирите нивни не ќе ги
жалат.

⁶ Зашто Јас веќе нема да ги жалам
жителите од земјата, вели Господ;
ете, ќе ги предадам луѓето, секого во
рацете на неговиот ближен и во раце-
те на неговиот цар, и тие ќе ја пусто-
шат земјата, а Јас нема да ги избаву-
вам од рацете нивни.”

⁷ И зедев да ги пасам овците во зем-
јата хананска, определени за клање,
овци наменети за трговците. И зедев
два стапа, едниот ќе го наречам -
Благонаклонетост, а другиот - Сојуз;
со нив ги пасев овците.

⁸ И отфрлив тројца од пастирите во
еден месец, а и овците ми одмилеа, па
и јас нив.

⁹ Тогаш реков: „Нема повеќе да ве
пасам; онаа што е за умирање, нека
умре, и која загинава, нека загине;
тие, пак, што ќе останат нека се изе-
дат една со друга!“

¹⁰ И така го зедев стапот Свој
Благонаклонетост и го скршив, за да
го раскинам Сојузот што го склучив
со сите народи.

¹¹ И тој беше уништен во оној ден, и
тогаш разбраа трговците со овци, кои
ме гледаа, дека ова е слово од Господ.

¹² И им реков: „Ако ви е угодно, дај-
те ми ја платата моја; ако, пак не - не
давајте ми ја; и тие ми определија
плата триесет сребреници.”

¹³ А Господ ми рече: „Фрли ги во
црковната каса - тие големи пари со
кои Ме оцени!“ И јас ги зедев тие
триесет сребреници и ги фрлив во
домот Господов.

¹⁴ Го скршив и Својот друг стап -
Сојуз, за да го раскинам братството
меѓу Јуда и Израил.

¹⁵ И ми рече Господ: „Земим си уште
нешто од опремата на безвреден
пастир.

¹⁶ Зашто, ете, Јас ќе поставам еден
безумен пастир во оваа земја, кој нема
да се грижи за оние што загинаваат,
нема да ги бара загубените и болните
нема да ги лекува, здравите нема да
ги храни, а месото од згоените ќе го
јаде и копитата ќе им ги откинува.”

¹⁷ Тешко му на овој неодговорен
пастир, што го остава стадото! Меч
нека му ги исече раката негова и не-
говото десно око! Раката наполно не-
ка му се исуши, и десното око негово
наполно нека потемне!

Силна зашѝиѝа Божја на Ерусалим

12 Пророчко слово од Господ за
Израил. Господ, Кој го распна
небото и ја основа земјата и му соз-
даде на човекот дух во неговите
гради, вели:

² ете, Јас ќе го направам Ерусалим
како чаша за опивање на сите народи
околни, а исто така и за Јуда во
времето на ерусалимската опсада.

³ Во оној ден ќе го направам Еруса-
лим како тежок камен за сите племи-
ња; сите што ќе го подигаат, ќе се
искилават, а ќе се соберат против не-
го сите народи земни.

⁴ Во оној ден, вели Господ, Јас ќе го
удрам секој коњ со лудост, а
коњаникот негов - со безумие, додека
врз домот Јудин ќе ги отворам очите
Свои; секој коњ пак, кај народите ќе
го удрам со слепило.

12
Мт 26,15

13
4 Цар
12,10
22,4
Мт 27,
5,9-10

14
Ер 3,18

16
Ер 23,1
Ез 34,2-4

17
Јов 17,7
Јн 10,12-13

12,1
1 Мојс 2,7
Ис 42,5
44,24
45,12
Јов 26,4

2
Ис 51,17
Пс 59,3

3
Мих 4,11
Сир 6,21

4
4 Цар 9,20

ЗАХАРИЈА

- 5** ^{10,6,12} Тогаш кнезовите Јудини ќе речат во срцата свои: силата на жителите на Ерусалим е во Господ Саваот, нивниот Бог.
- 6** ^{14,10} Во оној ден Јас ќе ги направам кнезовите Јудини како запален јаглен меѓу дрва и како факел меѓу снопови; тие ќе ги истребат сите околни народи, и од десната и од левата страна, и Ерусалим ќе биде одново населен на своето место - во Ерусалим.
- 7** ^{Ер 6,26} И Господ ќе ги спаси најнапред шаторите на Јуда, така што гордоста на домот Давидов и гордоста на ерусалимските жители да не се издига над Јуда.
- 8** ^{Ез 39,29} Во оној ден Господ ќе ги засолни жителите на Ерусалим, и најслабиот меѓу нив во оној ден ќе биде како Давид, а домот Давидов ќе стане како Бог, како ангел Господов пред нив.
- 9** ^{Јоил 2, 28-3,1} Во оној ден ќе ги истреbam сите народи, што го напаѓаат Ерусалим.
- 10** ^{Амос 8,10} А врз домот Давидов и врз жителите ерусалимски ќе излијам дух на благодат и молитва, така што, кога ќе погледнат на Оној, Кого тие го прободоа, ќе плачат за Него, како што се плаче за еднороден син, и ќе ридаат како што се рида за првороден.
- 11** ^{Јн 19,37} Во оној ден ќе се крене голем плач во Ерусалим, како плач на Хадад-Римон во долината Мегидо.
- 12** ^{Кол 1,15,18} И ќе плаче земјата, секое семејство посебно; семејството на домот Давидов, и жените нивни одделно; семејството на домот Натанов, и жените нивни одделно;
- 13** ^{Откр 1,7} домот на Левиј одделно, и жените нивни одделно; племето Симеоново одделно, и жените нивни одделно;
- 14** и сите други племиња, секое племе одделно, и жените нивни одделно.

Таѓа за Прободениот

10 А врз домот Давидов и врз жителите ерусалимски ќе излијам дух на благодат и молитва, така што, кога ќе погледнат на Оној, Кого тие го прободоа, ќе плачат за Него, како што се плаче за еднороден син, и ќе ридаат како што се рида за првороден.

11 Во оној ден ќе се крене голем плач во Ерусалим, како плач на Хадад-Римон во долината Мегидо.

12 И ќе плаче земјата, секое семејство посебно; семејството на домот Давидов, и жените нивни одделно; семејството на домот Натанов, и жените нивни одделно;

13 домот на Левиј одделно, и жените нивни одделно; племето Симеоново одделно, и жените нивни одделно;

14 и сите други племиња, секое племе одделно, и жените нивни одделно.

Истребување на идолиите и на лажните пророци

13 Во оној ден ќе се отвори извор за домот Давидов и за жите-

лите ерусалимски, за да се измијат од гревовите нивни и од нечистотијата.

2 Во оној ден, вели Господ Саваот, Јас ќе ги истреbam имињата на идолиите од оваа земја, и тие повеќе нема да се спомнуваат; ќе ги истреbam и лажните пророци и нечистиот дух од оваа земја.

3 И ако пак се појават пророци, татко му и мајка му, што го родиле, ќе му речат: ти не треба да живееш, зашто кажуваш лага во името на Господ; и ќе го убијат татко му и мајка му, кога тој ќе пророкува.

4 Во оној ден ќе се засрамат таквите пророци, секој од кажувањето свое, кога ќе почнат да пророкуваат, и нема да се облекуваат во врекишта, за да лажат,

5 туку секој ќе рече: јас не сум пророк, земјоделец сум, земјата ми е наследство од детството мое.

6 И ако некој го праша: а од што ти се раните на рацете твои? Тој ќе одговори: „Раните ги добив од моите пријатели.”

Удар по Пасириот и расирнување на овциите

(Мт 26,31)

7 О, мечу, пробуди се против Мојот пастир и против Мојот ближен, вели Господ Саваот: удри го пастирот, и овците ќе се распрснат! И Јас ќе ја свртам раката Своја против слабите.

8 И по целата земја, вели Господ, два дела од неа ќе бидат истребени, ќе изумрат, а третиот ќе остане.

9 И тој трет дел ќе го минам низ оган, и ќе ги пречистам како што се пречистува сребро, и ќе ги проверам, како што се проверува злато; тие ќе го повикаат името Мое, и Јас ќе ги чујам; ќе речам: „Тоа е Мојот народ”, а тие ќе речат: „Господ е наш Бог!”

Конечната бијка и Божјата победа

14 Ете, доаѓа денот Господов кога ќе го разделат ограбеното од тебе среде тебе.

2 Ќе ги собирам сите народи во војна против Ерусалим; градот ќе биде

2
Ос 2,18
Мих 5,
11-12

3
5 Мојс
18,20
Ер 14,14-15

4
4 Цар 1,8
Мих 3,7
Ер 3,4

5
Амос 7,14

6
3 Мојс 21,5
3 Цар
18,28

7
11,17
Мт 26,31
Мк 14,27

8
Ез 5,1-5

9
8,8
Ис 1,25
48,10
65,24
Ер 31,31
Ос 2,24
Мал 3,3
Пс 90,15
Изреки
17,3

14,1
Ис 39,6

2
12,3
13,8
Ис 13,16
Ез 38,9
Јоил 4,2,12
Мих 4,11
Ис 31,4

4 преземен, и домовите разграбени; жените ќе бидат обесчестени, половина-та од градот ќе отиде во ропство; но останатиот народ нема да биде истребен од градот.

5 Тогаш ќе излезе Господ и ќе се сврти против тие народи, како што војува во борбен ден.

7 И ќе застанат нозете Негови на Маслиновата Гора во оној ден, што се наоѓа спроти Ерусалим од источната страна: и ќе се расцепи Маслиновата Гора од исток кон запад со многу голема долина и половината ќе се помести кон север, а втората половина - кон југ.

8 И вие ќе побегнете во долината на Мојата гора, зашто планинската долина ќе се протега до Аџал; а ќе побегнете како што бегавте од земјотресот во деновите на Озија, царот Јудејски; и ќе дојде Господ, мојот Бог, и сите светии со Него.

9 Во тој ден нема да има светили, светилата ќе бидат премавнати.

10 Тој ден ќе биде чуден, познат само на Господ; ниту ден, ниту ноќ - и ноќе ќе биде виделина.

11 Во тој ден ќе потечат живи води од Ерусалим, половина кон источното море, а половина кон западното море; така ќе биде и лете и зима.

12 И Господ ќе биде Цар над целата земја; во тој ден Господ ќе биде единствен и името Негово - едно единствено.

13 Целата таа земја ќе се претвори во рамнина од Гева до Римон, јужно од Ерусалим, кој ќе се извиши на местото свое и ќе се насели од Портите Венијаминови до местото на Првите Порти, до Аголните Порти, и од кулата на Хананел до царските визби.

14 И ќе се населат во него, и проклетство нема да има повеќе, а Ерусалим ќе живее во мир.

15 А еве какво ќе биде поразувањето, со кое Господ ќе ги порази сите народи, кои војувале против Еру-

салим - месото ќе им се распаѓа уште додека стојат на нозете свои, и очите ќе им скапуваат во длабнатините, и јазикот ќе им изгние во устата нивна.

16 И во тој ден ќе завладее голем смут од Господ, така што еден друг ќе се фаќаат за раката своја и секој ќе ја подига раката своја против раката на ближниот свој.

17 Дури и Јуда ќе војува во Ерусалим, и богатството на сите околни народи ќе биде собрано: злато, сребро и облеку во голем број.

18 Таков пораз ќе има и врз коњите и маските, камилите и магарината, и врз секаков добиток, што ќе се наоѓа во логорите нивни.

19 А потоа сите што ќе преживеат, од оние кои војувале против Ерусалим, од сите народи, ќе доаѓаат од година во година, за да се поклонат на Царот, на Господ Саваот, и да го празнуваат празникот Сеници.

20 И, ако некое од племињата земни не појде во Ерусалим, за да Му се поклонат на Царот, на Господ Саваот, дожд нема да падне кај нив.

21 И, ако племето египетско не тргне на пат и не дојде тука, и него ќе го постигне пораз, со каков што ги порази Господ оние народи, што не доаѓале да го празнуваат празникот Сеници.

22 Таква ќе биде казната за Египет и на сите народи, кои нема да дојдат да го празнуваат празникот Сеници.

23 Во тоа време дури на уздите од коњите ќе биде забележано „Посветен на Господ“, и котлите во домот Господов ќе бидат како жртвените садови пред жртвеникот.

24 И сите котли во Ерусалим и во Јудеја ќе бидат посветени на Господ Саваот, и ќе доаѓаат сите што принесуваат жртва, ќе ги земат и ќе варат во нив, и нема повеќе да има ниту еден трговец до домот на Господ Саваот во тој ден.

13
Суд 7,22
Ез 38,21

14
Ез 39,10

16
8,22
3 Мојс
23,34
Ис 2,3

17
2 Мојс
23,14

20
2 Мојс
28,36

21
Јн 2,16

Ез 11,23
Мих 1,4

5 Мојс
33,2-3,5
Амос 1,1
1 Сол 3,13

Мт 24,36
Мк 13,32
Откр 21,23
22,5

Јоил 4,18
Откр 22,
1-2

5 Мојс 6,4
33,26
Ис 54,5
Пс 46,7
Откр 11,15

12,6
Ер 31,38

5 Мојс
33,28
Ер 31,40
33,16
Откр 22,3

12,9
Ис 66,24

МАЛАХИЈА

Вовед

Книгаа на пророкои Малахија појекнува од петтиот век пр. Христос. Тоа е време кога многу Јудејци се вратиле од прогонството во Вавилон и кога ерусалимскиот храм веќе бил обновен. Свешчениците ги вршеле своите поранешни должности, принесувајќи жртви донесени од народот, но со голем формализам. Луѓето и свешчениците немале искрена почит и послушност кон Божјите закони. Имало бројни неправди кон сиромасите и немоќните, а и разводи биле зачестени.

Пророкот Малахија ги повикува и народот и свешчениците да принесуваат праведни жртви и да бидат верни кон Бога во извршување на своите завети. Господ ќе дојде да суди и да го прочисти Својот народ, испраќајќи гласник да го приготви патот и да објави нов завет помеѓу Бога и луѓето (3,1;23). Во Евангелијата според Матеј и според Лука, овој претходник е идентификуван со личности на Јован Крстител (Мт. 17,11-13; Лк. 1,17), а доаѓањето на Господ се исполнува во личности на Исус Христос.

1,2 Божјата љубов кон Израил

5 Мојс 4,37
7,7-8
Ис 54,8
Ер 31,3
Ез 16
Ос 11,1

1 Пророчко слово од Господ до Израил преку Малахија.

2 Ве засакав, вели Господ. А вие рековте: „Во што си покажал љубов кон нас?“ Зар Исав не е брат на Јаков, вели Господ, но сепак Јас го засакав Јаков,

1 Мојс 25,23
Јонл 4,19
Рим 9,13

3 а Исав го замразив и ги предадов планините негови, за да се запустат, и пределите негови - на чакалите пустински.

2 Мојс 20,12
5 Мојс 1,31
32,6
Ис 29,13
Сир 3,8

6 Ако Едом рече - ние сме разорени, но ќе се подигнеме сами, Господ Саваот вели - тие ќе се подигнат, но Јас пак ќе ги разурнам, и така ќе ги наречат - грешна земја и народ - на кои се разгневил Господ засекогаш.

5 И вие ќе го видите тоа, па ќе речете: Голем е Господ преку границите на Израил.

Суд против свешчениците

6 Синот го почитува татко си, а робот - господарот свој; а ако сум Јас Татко, тогаш каде е почитта кон Мене? И ако сум Јас Господ, тогаш каде е стравот пред Мене - вели Господ Саваот; вие свештениците, кои го

презирате името Мое, велите: во што го презираме името Твое?

7 На жртвеникот Мој вие принесувате опоганет леб, а велите, со што Те осквернуваме? - Со тоа што велите: трпезата Господова не заслужува почитување.

8 И кога како жртва принесувате слеп добиток - нели е тоа лошо, или кога принесувате куцо и болно, зар и тоа не е лошо? Ако го однесеш тоа на твојот кнез - ќе биде ли тој задоволен од тоа и ќе те прими ли со радост? - вели Господ Саваот.

9 И така, молете Му се на Бога за да не помилува; но штом таква работа излегува од рацете ваши, ќе може ли Тој тоа милостиво да го прими? - вели Господ Саваот.

10 Подобро е некој од вас да ја затвори вратата и да не се пали напразно оган на Мојот жртвеник! Не сте Ми мили, вели Господ Саваот, и не сакам да примам дар од вашите раце.

11 Зашто од сончевиот исток па сè до запад името Мое е големо меѓу народите, и тие на секое место принесуваат темјан и чиста жртва; големо е името Мое меѓу народите, вели Господ Саваот.

8

3 Мојс
22,18-25

9

1 Цар
13,12
Зах 7,2
Дан 9,13

10

Ер 6,20
Амос 5,22

11

Ис 45,6
59,19
Соф 3,9-10
Пс 75,1
99,3

12 <sup>3 Мојс 18,21
Ез 36,22
Амос 2,7</sup> ¹² А вие го сквернавите со тоа што велите - трпезата Господова не заслужува почитување и храната на неа е безвредна!

13 ^{3 Мојс 22,18-25} ¹³ А притоа велите уште: ете колку голем труд, а можеше и без тоа, вели Господ Саваот; принесувате крадено,

14 ^{Пс 46,2} куцо и болно, а притоа принесувате уште и таков лебен дар: па можам ли со благонаклоност да го примам тоа

2,2 <sup>5 Мојс 28,15-58
Пс 108,17</sup> од вашите раце? - вели Господ Саваот.

¹⁴ Нека е проклет оној што лаже, оној кој во стадото свое има здрав овен, а дал и завет, па во жртва на Господ Му принесува јалова овца! **4** Зашто Јас сум Цар голем и името Мое е почитувано меѓу народите, вели Господ Саваот.

Вистински и лажни ѿроци

2 ^{Ер 33,20-22} И така, за вас свештениците е оваа заповед:

² ако не послушате и не си ставите на срце, за да Му оддадете слава на името Мое, вели Господ Саваот, Јас ќе испратам врз вас проклетство и ќе ги проколнам вашите благослови, и веќе проколнувам, бидејќи вие не сакате ова да го примите на срце.

³ И, ете, јас ќе ви го одземам трудот, и нечистотијата ќе ви ја фрлам врз лицето ваше, нечистотиите од вашите празнични жртви, и ќе ве исфрлам заедно со нив.

⁴ И тогаш ќе познаете дека Јас ја дадов таа заповед, за да го запазам заветот Мој со Левиј, вели Господ Саваот.

⁵ Заветот Мој со него беше завет за живот и мир, и Јас му го дадов за страв, и тој се боеше од Мене и од името Мое се плашеше.

⁶ Законот на вистината беше на устата негова, и неправда не се најде на јазикот негов; во мир и правда тој одеше со Мене и многумина одврати од грев.

⁷ Зашто устата на свештеникот треба да располага со знаење, и Законот го бараат од устата негова, бидејќи тој е гласник на Господ Саваот.

⁸ А вие застранивте од овој пат, на многумина им послуживте како соблазна во Законот, го разрушивте заветот на Левиј, вели Господ Саваот.

⁹ Затоа Јас ве направив презрени и понизени пред сите народи, зашто не ги запазивте патиштата Мои и пристрадно го применувате Мојот Закон.

Прекршен завет

¹⁰ Зар сите немаме еден и ист Отец? Нели Единиот Бог нè создаде? Зошто тогаш вероломно постапуваме еден со друг, нарушувајќи го на тој начин заветот на нашите татковци?

¹¹ Вероломно постапи Јуда, и одвратност се врши во Израил и во Ерусалим; Јуда ја оскверни светињата, омилена на Господ, а освен тоа и се ожени со ќерка на туѓ бог.

¹² Господ нека го истреби од шаторите на Јаков секој, кој прави така, секој што сведочи, одговара или принесува жртва на Господ Саваот!

¹³ А го правите и ова - го обливате со солзи жртвеникот Господов, плачејќи и воздигнувајќи, така што Тој веќе и не гледа на приносот и не ја прима жртвата за милост од рацете ваши.

¹⁴ Вие, пак, прашувате - зошто? Поради тоа што Господ беше сведок меѓу тебе и жената од твојата младост, на која не ѝ беше верен, иако таа ти е помошничка и твоја законска жена.

¹⁵ Зар Тој не направи да бидеш едно тело и еден дух со неа? И што сакаше Тој со тоа? Тој сакаше да добие потомство од Бога. Па така, пазете го духот свој и никој да не ја изневерува жената од својата младост.

¹⁶ Зашто Јас мразам развод - вели Господ, Бог Израилев - и човек што си ја опоганува својата облека со неверство, вели Господ Саваот. Затоа пазете го духот свој да не постапувате вероломно.

¹⁷ Вие Го разгневувате Господа со своите зборови, велеејќи: па со што го лутиме? Со тоа што велите - секој што прави зло, добар е пред очите на

8
2 Мојс 32,8
Изреки 4,16
Неем 13,29

9
Пс 81,2-4
Рим 2,11

10
5 Мојс 1,31
Јов 31,15
Изреки 22,2
Мт 23,9
Ефес 4,6

11
Неем 13,23-27

12
3 Цар 12,16

13
Амос 5,22

14
Изреки 5,18

15
1 Мојс 2,24
Мт 5,31-32
19,5
Ефес 5,24,32

17
3,15
Ис 43,24
Авак 1,13
Јов 21,7-8

МАЛАХИЈА

3,1 Господ и таквите Му се мили, а и каде е Бог, Кој право суди?

1 Мојс 24,7
Ис 40,3
Мт 11,10
Мк 1,2
Лк 1,76
7,27

За ѿрејходникој на Месијаша

3 И ете, Јас ќе го испратам гласникот Свој, и тој ќе го приготви патот пред Мене, и ненадејно ќе дојде во храмот Свој, Господ, Кого Го барате, и Ангелот на заветот, кого вие го пожелувате; ете, Тој доаѓа, вели Господ Саваот!

Ер 6,29
Зах 13,9

Ден за ѿресврѣ

4 Но кој ќе го издржи денот на Неговото доаѓање, и кој ќе издржи, кога ќе се појави Тој? Зашто Тој е како оган, што растопува, и пепелница што чисти,

2 Мојс 22,21-22
3 Мојс 19,13
Ер 5,28

5 па ќе седне Тој како пречистувач на сребро, и ќе ги очисти синовите на Левиј и ќе ги претопи како злато и како сребро, за да Му принесат жртва со правда.

4 Мојс 23,19
7 Зах 1,3

6 Тогаш ќе Му биде мила на Господ жртвата Јудина и на Ерусалим, како во старите времиња и како во поранешните години.

5 Мојс 28,15

Не измамувајте Го Госјода

7 И ќе дојдам кај вас за суд и ќе бидам брз извршител против вражачите и прељубодејците, и против оние кои лажно се колнат и ја скусуваат платата на работникот, ги измачуваат вдовиците и сираците, ги одбиваат придојдените, и од Мене немаат страв, вели Господ Саваот.

8 Зашто, Јас, Господ, не се менувам; затоа вие, синови на Јаков, не бевте уништени!

9 Уште од деновите на вашите татковци отстапувате од наредбите Мои и не ги пазите; вратете се кон Мене, и Јас ќе се вратам кај вас, вели Господ Саваот. Вие, пак, ќе речете, како да се вратиме?

10 Смее ли човек да краде од Бога? А вие крадете од Мене! Ќе речете: „Што крадеме од Тебе?“ - од десетокот и од приносите!

11 Со проклетство сте проколнати, зашто Ме крадете - вие и сиот народ.

12 Донесете ги сите десетоци во ризницата, па да има храна во Мојот

дом, и потоа испитајте Ме, вели Господ Саваот: зар нема да ги отворам отворите небески за да излијам благослов на вас, па да имате и на претек?

13 Заради вас ќе им забранам на оние, што ги изедуваат плодовите земни, и лозата ваша во полето нема да остане без плод, вели Господ Саваот.

14 И блажени ќе ве нарекуваат сите народи, зашто ќе бидете земја на благослови, вели Господ Саваот.

15 Дрски се зборовите ваши пред Мене, вели Господ Саваот. Прашувате: - што зборуваме против Тебе?

16 Велите: залудно е служењето на Бога, и каква корист имаме, ако ги пазиме наредбите Негови и одиме во жална облека пред лицето на Господ Саваот?

17 Ете, гордите ние ги сметаме за подобри: напредуваат оние што вршат беззаконие, па, иако Го искушуваат Господа, си остануваа незасегнати.

Најрада за верносј

18 Но оние, кои се бојат од Бога, си велат еден на друг: Господ гледа и го пази тоа, и пред лицето Негово се пишува спомен книга за оние што се плашат од Бога и го почитуваат името Негово.

19 Тие ќе бидат Мои, вели Господ Саваот, Моја сопственост во оној ден, што го готвам, и ќе бидам милостив кон нив како што татко е милостив кон синот свој, кој му служи.

20 И тогаш ќе се обратите и ќе ја видите разликата меѓу праведник и безбожник, меѓу оној кој Му служи на Бога и оној кој не Му служи.

Судниот ден

21 Зашто, ете, доаѓа ден, вжарен како печка; тогаш сите горди и оние, кои постапуваат нечесно, ќе бидат како слама, и ќе ги изгори денот што иде, вели Господ Саваот; и така, нема да остане од нив ни корен, ниту гранчиња.

10
3 Мојс 27,30-32
5 Мојс 28,8,12
Изреки 3,9-10

12
Ис 61,9
Ер 3,19
Лк 1,48

14
Ис 58,3
Мих 6,8
Јов 21, 14-15

15
2,17
Ер 12,1

16
Ез 13,9
Пс 14,4
Дан 7,10
Откр 3,5

17
2 Мојс 19,5
Пс 102,13
2 Кор 6,18

19
Јоил 1,15
2,5
Амос 5,18

20 ²⁰ А за вас, кои се боите од името Мое, ќе изгрее сонцето на правдата, и исцелување ќе има во зраците негови,

21 и вие ќе излезете и ќе потскокнете како теленца од штала;

²¹ и ќе ги газите нечестивите, како прав под стапалата на нозете ваши во тој ден, кога Јас ќе дејствувам, вели Господ Саваот.

²² Помнете го законот на Мојсеј, слугата Мој, кому му заповедав на

Хорев за сиот Израил, како и правилата и наредбите.

²³ Ете, Јас ќе го пратам кај вас пророкот Илија, пред да настапи денот Господов - голем и страшен.

²⁴ И тој ќе ги обрати срцата на татковците кон децата нивни, и срцата на децата кон татковците нивни, за да не дојдам и ја удрам земјата со проклетство!

22
Ис 63,11
Лк 24,44

23
4 Цар 2,1-17
Јонл 3,4
Мт 11,14
17,10-13

24
Ис.Н. 6,16
Сир 48,10
Лк 1,17

НОВИОТ ЗАВЕТ

СОДРЖИНА

Евангелие според Матеј	5
Евангелие според Марко	45
Евангелие според Лука	70
Евангелие според Јован	111
Дела на апостолите	141
Послание до Римјаните	180
Прво послание до Коринтјаните	197
Второ послание до Коринтјаните	213
Послание до Галатјаните	223
Послание до Ефесјаните	229
Послание до Филипјаните	235
Послание до Колосјаните	240
Прво послание до Солуњаните	244
Второ послание до Солуњаните	248
Прво послание до Тимотеј	251
Второ послание до Тимотеј	256
Послание до Тит	260
Послание до Филимон	263
Послание до Евреите	265
Послание на апостол Јаков	277
Прво послание на апостол Петар	282
Второ послание на апостол Петар	287
Прво послание на апостол Јован	290
Второ послание на апостол Јован	295
Трето послание на апостол Јован	296
Послание на апостол Јуда	297
Откровение	299

КРАТЕНКИ

Евангелие според Матеј	Мт
Евангелие според Марко	Мк
Евангелие според Лука	Лк
Евангелие според Јован	Јн
Дела на апостолите	Дела
Послание до Римјаните	Рим
Прво послание до Коринтјаните	1 Кор
Второ послание до Коринтјаните	2 Кор
Послание до Галатјаните	Гал
Послание до Ефесјаните	Ефес
Послание до Филипјаните	Фил
Послание до Колосјаните	Кол
Прво послание до Солуњаните	1 Сол
Второ послание до Солуњаните	2 Сол
Прво послание до Тимотеј	1 Тим
Второ послание до Тимотеј	2 Тим
Послание до Тит	Тит
Послание до Филимон	Флмн
Послание до Евреите	Евр
Послание на апостол Јаков	Јк
Прво послание на апостол Петар	1 Птр
Второ послание на апостол Петар	2 Птр
Прво послание на апостол Јован	1 Јн
Второ послание на апостол Јован	2 Јн
Трето послание на апостол Јован	3 Јн
Послание на апостол Јуда	Јуда
Откровение	Откр

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД МАТЕЈ

Вовед

Евангелието според Матееј ја пренесува радоснајќа вест за Господ Исус, вистинитиот Спасител, во Којо Бог го исполни она што го беше ветил уште во старозаветно време. Оваа радосна вест не е само за Евреите, меѓу кои Исус се родил и делувал, туку и за сите народи од целиот свет.

Евангелието според Матееј е внимателно составено. Тоа почнува со Исусовото родословие. Појтоа го опишува Неговото раѓање, крштевање и искушение, и понајпому Неговите пројави и исцелувања во галилејската област. Во продолжение записани се дејствијата во Ерусалим, особено оние што се одиграле во последната седмица пред Христовото раскрстување и воскресение.

Ова Евангелие Го прикажува Господ Исус како голем Учитель, Кој со авторитет го толкува Божјото закон и поучува за Божјото Царство. Неговите поуки оформени со ова Евангелие можат да се поделат на пет теми: (1) Проведбата на законот (5–7), која ги содржи правата, должностите и карактеристиките на жителите на Божјото Царство; (2) упатства до дванаесетте апостоли (10) и задолженија за нивната мисија; (3) споредби (параболи) за Божјото Царство (глава 13); (4) поуки за следбениците (18); (5) поуки за крајот на светот и за Небесното Царство (24–25).

Родословот на Господ Исус Христос

(Лк 3,23–38)

1 Книга за родословот на Исус Христос¹, син Давидов, син Авраамов.

² Авраам го роди Исак, Исак го роди Јаков, а Јаков ги роди Јуда и неговите браќа;

³ Јуда ги роди Фарес и Зара, со Тамара; Фарес го роди Есром, а Есром го роди Арам;

⁴ Арам го роди Аминадав; Аминадав го роди Наасон, а Наасон го роди Салмон;

⁵ Салмон го роди Вооз со Раав; Вооз го роди Овид со Рута, а Овид го роди Јесеј;

⁶ Јесеј го роди царот Давид, а царот Давид со поранешната жена на Урија го роди Соломон;

⁷ Соломон го роди Ровоам; Ровоам го роди Авија, а Авија го роди Аса;

⁸ Аса го роди Јосафат; Јосафат го роди Јорам, а Јорам го роди Озија;

⁹ Озија го роди Јоатам; Јоатам го роди Ахаз, а Ахаз го роди Езекија;

¹⁰ Езекија го роди Манасија; Манасија го роди Амон, а Амон го роди Јосија;

¹¹ Јосија го роди Јехонија и браќата негови за време на преселувањето во Вавилон.

¹² А по вавилонското преселување Јехонија го роди Салатиел, а Салатиел го роди Зоровавел;

¹³ Зоровавел го роди Авиуд; Авиуд го роди Елијахим, а Елијахим го роди Азор;

¹⁴ Азор го роди Садок; Садок го роди Ахим, а Ахим го роди Елиуд;

¹⁵ Елиуд го роди Елеазар; Елеазар го роди Матан, а Матан го роди Јаков;

¹⁶ Јаков го роди Јосиф, мажот на Марија, од која се роди Исус, наречен Христос.

¹⁷ И така, сите родови од Авраам до Давид се четиринаесет; и од Давид до

7-11

1 Лет 3,
10-16

11

2 Цар
24,12-16

12

1 Лет
3,17-19
Лк 3,27

16

Јн 1,41

1,1

9,27

12,23

15,22

20,30-31

21,9-15

22,41-45

1 Мојс 5,1

15,2-5

22,15-18

2 Сам 7,13

Ис 9,1-6

Јн 7,42

8,33-39

Рим 1,3

2 Тим 2,8

Откр 5,5

22,16

Гал 3,16

2

1 Мојс

21,3-12

25,19-26

29,35

3-5

Рута

4,13,17-22

3

1 Мојс

38,6,29-30

6

2 Сам

12,24

¹ 1,1. Христос значи Месија.

18 преселувањето во Вавилон се четиринаесет родови; а и од преселувањето вавилонско до Христос - родови четиринаесет.

20
1,24
2,12-
13,19,22
27,19
28,2
1 Мојс 16,7
20,3
Дан 2,1
Лк
1,11,27,35
Дела 7,38
5,19
8,26
12,7,23

Раѓањето на Исус Христос
(Лк 2,1-7)

18 А раѓањето на Исус Христос стана вака: по свршувачката на мајка Му Марија за Јосиф, уште пред да заживеат во заедница, се виде дека е тешка од Светиот Дух.

19 А Јосиф, нејзиниот маж, бидејќи беше праведен, не сакаше да ја посрами и намисли тајно да ја напушти.

20 Но, штом помисли така, ангел Господов му се јави на сон и рече: „Јосифе, сине Давидов, не плаши се да ја земеш Марија, својата жена, зашто зачатото во неа е од Светиот Дух.

21 Таа ќе роди Син и ќе Му ставиш име Исус, зашто Тој ќе го спаси народот Свој од неговите гревови.“

22 А сето тоа стана за да се исполни кажаното од Господ преку пророкот, кој вели:

23 „И ете, девица ќе зачне во утробата своја и ќе роди Син, и ќе го наречат Емануил - што значи: со нас е Бог!“

24 Штом се разбуди Јосиф од сонот, направи така како што му беше заповедал ангелот Господов и ја зеде својата жена.

25 И не се доближи до неа, додека таа не Го роди својот Син² и Го нарече Исус.

2
27,11,29,37
4 Мојс
24,17

Мудрециџе од исток

2 А кога се роди Исус во Витлеем Јудејски, во времето кога царуваше Ирод, ете, дојдоа во Ерусалим мудреци од исток и рекоа:

2 „Каде е новородениот Јудејски Цар? Ја видовме Неговата ѕвезда на исток, па дојдовме да Му се поклониме.“

3 Штом го чу тоа, царот Ирод се вознемири и цел Ерусалим со него.

4 И кога ги собра сите првосвештеници и книжници од народот, ги праша: „Каде треба да се роди Христос³?“

5 А тие му одговорија: „Во Витлеем Јудејски; зашто така е напишано преку пророкот:

6 „И ти, Витлееме, земјо Јудина, по ништо не си помал меѓу војводствата Јудини; зашто од тебе ќе излезе Водач што ќе го пасе Мојот народ - Израел.“

7 Тогаш Ирод тајно ги повика мудреците и го дозна од нив за времето кога се појавила ѕвездата,

8 па, испраќајќи ги во Витлеем, им рече: „Одете и распрашајте се добро за Младенецот и, штом ќе Го најдете, јавете ми за да одам и јас да Му се поклонувам.“

9 Тие, откако го ислушаа царот, си заминаа. И, ете, ѕвездата, што ја беа виделе на исток, врвеше пред нив, додека не пристигна и се запре над местото каде што беше Младенецот.

10 А кога ја видоа ѕвездата, тие се зарадуваа со многу голема радост.

11 И штом влегоа во куќата, Го видоа Младенецот со мајка Му Марија, и паднаа, па Му се поклонија; потоа ги отворија своите ковчежиња и Му принесоа дарови: злато, ливан и смирна.

12 И откако примија предупредување на сон, не се вратија веќе кај Ирод, туку си заминаа по друг пат за својата земја.

Беѓивовиџо во Еѓипет

13 А штом си отидоа тие, ете, ангел Господов му се јави на Јосиф на сон, велјќи: „Стани, земи Го Младенецот и мајка Му, па бегај во Египет и остани таму додека не ти кажам, бидејќи Ирод ќе Го бара Младенецот за да Го погуби.“

14 И тој стана, Го зеде Младенецот и мајка Му ноќно време, па отиде во Египет.

15 И таму остана до смртта на Ирод, за да се исполни реченото од Господ

6
2 Сам 5,2
Мих 5,1
1 Цар 11,2
Јн 7,42
Евр 7,14

8
1 Сам
23,23

11
Ис 49,23
60,6
Пс 72,10-15

12
1,20
1 Мојс
20,3-7
31,24
46,2-4
1 Цар 13,9
Дела 16,9

13
1,20
1 Цар
11,17,40
2 Цар
25,26
Ер 26,21

15
1,22
Ос 11,1

² 1,25. Во некои ракописи стои и: „Го роди својот првороден Син“.

³ 2,4. Месијаџа.

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД МАТЕЈ

18 преку пророкот, кој вели: „Од Египет
Ер 31,15 Го повикав Синот Свој.“

20 *Убиството на вишлеемските деца*
2 Мојс
4,19-20

21 Тогаши Ирод, кога виде дека мудре-
2,14 ците го надитрија, се разгневи многу и
испрати да ги погубат сите машки ново-
22 роденчиња во Витлеем и по целата не-
3,13 гова околина од двегодишна возраст и
4,23 помали, според времето што точно го
Ис 8,23 беше дознал од мудреците.
Јн 4,3

23 Тогаши се исполни кажаното преку
21,11 пророкот Еремија, кој говори:
Ис 11,1 „Глас се слуша во Рама, плач и ри-
Јн 1,45 дање, и пискот голем: Рахила ги опла-
кува своите чеда и не сака да се утеши,
зашто ги нема.“

3,1 *Враќање од Еѓипет.
Населување во Назарет*
Ис 40,9
Мк 1,4
Лк 1,13,
16-17
3,2
Јн 1,6-
Ис 11,1
Дела 1,22

19 А по смртта на Ирод, ангел Госпо-
дов му се јави на сон на Јосиф во Еги-
пет

20 и му рече: „Стани, земи го
4,17 Младенецот и мајка Му, и врати се во
5,3 земјата израелска, зашто изумреа оние
6,10 што ја бараа душата на Младенецот.“

21 Тој стана, Го зеде Младенецот и
11,11-12 мајка Му, и дојде во земјата израелска.
Мк 1,15
Дела 2,38
26,20

22 Но, кога чу дека во Јудеја царува
3 Архелај, на местото татка си Ирод, се
Ис 40,3 уплаши да оди таму; и откако доби по-
Лк 3,4 рака на сон, тој замина во галилејските
Јн 1,23 предели.

23 А кога пристигна, се насели во гра-
11,8-9 дот наречен Назарет за да се исполни
2 Цар 1,8 реченото преку пророците дека Тој ќе
се нарече Назарец.

*Јован го повикува народот
на покајание*

(Мр 1,1-8; Лк 3,1-18; Јн 1,19-28)

3 Во тие дни дојде Јован Крстител,
кој проповедаше во Јудејската пу-
стина

2 и говореше: „Покајте се, зашто се
приближи царството небесно.“

3 Зашто ова е, навистина, Оној за Ко-
го говореше пророкот Исаија, кој вели:
„Гласот на оној, што вика во пустината:
„Пригответе го патот на Господ и ис-
правете ги патеките Негови!““

4 А Јован носеше облека од камилски
влакна и кожен појас околу слабините,
а храната му се состоеше од скакулци и
див мед.

5 Тогаши од Ерусалим и цела Јудеја и
од целиот Јордански крај доагаа кај не-
го

6 и се крштаваа од него во реката Јор-
дан, исповедајќи ги своите гревови.

7 А пштом виде Јован дека кај него до-
аѓаат мнозина фарисеи и садукееи за да
се крстат, им рече: „Рожби змиини! Кој
ви кажа да бегате од гневот што иде?“

8 Направете плод достоин за покаја-
ние

9 и немојте да говорите во себе: „Наш
татко е Авраам“, зашто Бог може, ви
велам, и од овие камења да му подигне
чеда на Авраам.

10 Секирата веќе лежи до коренот на
дрвото: зашто секое дрво, што не дава
добар плод, се сече и се фрла во оган.

*Кршћевање со вода и кршћевање
со Светиот Дух*

(Мр 1,7-8; Лк 3,15-18)

11 Јас ве крштавам со вода за покаја-
ние, но Оној што иде по мене е посилен
од мене; јас не сум достоин да Му ги по-
несам ни обувките; Тој ќе ве крсти со
Светиот Дух и со оган.

12 Лопатата е во рацете Негови и Тој
ќе го очисти гумното Свое и ќе Си го
прибере житото во амбар, а плевата ќе
ја изгори со оган што не гасне.“

Исусовото кршћавање

(Мр 1,9-11; Лк 3,21-22)

13 Тогаши дојде Исус од Галилеја на
Јордан кај Јован за да биде крстен од
него.

14 А Јован Го одвраќаше, велејќи: „Јас
треба од Тебе да бидам крстен, а Ти кај
мене ли доаѓаш!“

15 Но Исус му одговори и рече: „Оста-
ви го сега тоа, зашто нам ни претстои
да ја исполниме секоја правда.“ Тогаши
Јован се сложи.

16 И пштом се крсти, Исус веднаш из-
лезе од водата. Одеднаш Му се отвори-
ја небесата и Го виде Духот Божји како
слегува како гулаб и се спушта над Не-
го.

5
11,7

6
3,11-16
Јн 1,25.
31-33

7
12,34
21,25,32
23,33
Ис 30,27-33
Лк 3,7
Рим 1,18
2,5
Ефес 5,6
Откр 6,
16-17

8
Мк 4,20
Дела 26,20
Гал 5,22
Ефес 5,9
Кол 1,6,10

9
Јн 8,33-40
Рим 4,12,16
9,7-8
Гал 4,21-31

10
7,19
Јн 15,2,6

11
Ис 1,25
Зах 13,9
Мал 3,2
Јн 1,26-
27,30,31,33
Дела 1,5
13,25
19,4
1 Кор
3,13,15
Евр 10,37
1 Птр 1,7

12
13,30
Ис 41,16
66,24
Ер 13,24
15,7
Откр
14,14-16

14
Јн 13,6

16
Ис 63,19
Ез 1,1
Дела 7,56
Откр 4,1

17 ^{12,18} И ете, глас од небесата говореше: „Овој е Мојот возљубен Син, Кој е по Мојата волја!“
^{17,5}
^{2 Сам 7,14}
^{Ис 42,1}
^{Пс 2,7}
^{3 Птр 1,17}
^{Откр 4,1,3}
^{10,4}

Исусовиџе искушувања

(Мр 1,12–13; Лк 4,1–13)

4 Тогаш Духот Го одведе Исус во пустината за да биде искушуван од ѓаволот.

4,1 ^{3,1}
^{5 Мојс 8,2}
^{Евр 24,18}
^{4,15}
2 И откако постеше четириесет дни и четириесет ноќи, најпосле огладне.

3 А кога се приближи до Него, искушувачот Му рече: „Ако си Син Божји, заповедај овие камења да станат лебови.“

4 А Тој му одговори и рече: „Напишано е - ,Човек не живее само од леб, туку и од секој збор што излегува од устата на Бога.“

3 ^{4,3,6}
^{11,27}
^{5 Мојс 1,31}
^{Ос 2,1}
^{Пс 2,7}
4 Тогаш ѓаволот Го одведе во Светиот град и Го постави на стреата од храмот
6 и Му рече: „Ако си Син Божји, скокни долу, зашто напишано е: „На ангелите Свои ќе им заповеда за Тебе да Те запазат и на раце ќе Те земат за да не Си ја соннеш ногата од камен.“

4 ^{5 Мојс 8,3}
5 А Исус му рече: „Напишано е исто така - ,Не искушувај Го Господ, Твојот Бог.“

5 ^{Ис 52,1}
^{Неем 11,1}
^{Откр 21,2,10}
6 Потоа ѓаволот го одведе на многу висока планина и Му ги покажа сите царства на светот и нивната слава

6 ^{Пс 91,11,12}
7 ^{2 Мојс 17,2-7}
^{4 Мојс 14,22}
^{5 Мојс 6,16}
^{Пс 78,18}
^{1 Кор 10,9}
8 ^{17,1}
^{Ез 40,2}
10 ^{16,23}
^{5 Мојс 6,13}
^{10,20}

Исусовиџа служба во Галилеја

(Мр 1,14–15; Лк 4,14–15)

12 А кога Исус чу дека Јован е предаден, отиде во Галилеја.

11 ^{Мк 1,13}
13 И кога го остави Назарет, дојде и се насели во Капернаум, на морскиот брег, во пределите Завулонови и Нефталимови,

12 ^{14,3}
^{Лк 3,20}
14 за да се исполни реченото преку пророкот Исаија, кој вели:

15 „Земјата Завулонова и земјата Нефталимова, на пат кон морето, отаде Јордан, е незнабожечка Галилеја.

16 Народот, што седеше во мрак, виде голема светлина и на оние, што седеа во пределот на смртна сенка, им изгреа светлина.“

17 Оттогаш Исус почна да проповеда и да говори: „Покајте се, зашто се приближи царството небесно!“

Исус ги повикува првиџе ученици

(Мр 1,16–20; Лк 5,1–11)

18 И одејќи покрај Галилејското Море, ги виде двајцата браќа, Симон, наречен Петар, и брат му Андреј, како фрлаат мрежа во морето бидејќи беа рибари.

19 И им рече: „Појдете по Мене и Јас ќе ве направам ловци на луѓе.“

20 И ете, тие веднаш ги оставија мрежите и тргнаа по Него.

21 Потоа, одејќи понатаму виде други двајца браќа: Јаков Заведеев и брат му Јован, во кораб со Заведеев, таткото нивни, кои си ги крпеа мрежите свои, и нив ги повика.

22 И тие веднаш го оставија коработ и татка си и тргнаа по Него.

Исус поучува и лекува

(Лк 6,17–19)

23 И одеше Исус по цела Галилеја поучувајќи по синагогите, проповедајќи го Евангелието на Царството и лекувајќи секаква болест и немоќ кај народот.

24 Па се разнесе глас за Него по цела Сирија и ги доведуваа кај Него сите болни, нападнати од различни болести и страдања, опседнати од демони, месечари, фатени, а Тој ги оздравуваше.

25 И по Него одеше многу народ од Галилеја, Десеттоградието, Ерусалим и Јудеја, отаде Јордан.

Беседа на Ѓоравиџа

(Мр 3,13; Лк 6,12–13, 20)

5 Кога го виде народот, Тој се искачи на гората. И пштом седна, учениците Негови се приближија до Него.

2 И откако ја отвори устата Своја, ги поучуваше и говореше:

13
^{8,5}
^{11,23}

15-16
^{Ис 8,23-9,1}

16
^{10,27}
^{Лк 1,79}
^{Јн 8,12}
^{Дела 26,18}
^{1 Кор 4,5}
^{2 Кор 4,6}

17
^{3,2}
^{5,3}
^{1 Кор 6,9-10}
^{Гал 5,21}

18
^{10,2}
^{19,27}
^{Мк 3,16,18}
^{Јн 1,35-42}
^{6,8}
^{Дела 2,14}
^{1 Птр 1,1}

19
^{8,1,19-22}
^{13,47-50}
^{Јн 21,3,19}
^{1 Птр 2,21}
^{Откр 14,4}

21
^{10,2}
^{17,1}
^{Лк 5,10}
^{Дела 1,13}
^{8,14-17}
^{12,2}

22
^{19,27}

23
^{9,35}
^{24,14}
^{Ис 52,7}
^{Мк 1,14,39}

24
^{8,16}
^{Мк 1,32-34}
^{6,55-56}
^{Дела 5,16}
^{10,38}

25
^{Мк 3,7-8}

5,1
^{15,29-30}
^{Јн 6,3}

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД МАТЕЈ

3

6,19
10,9-10
19,21-24
Ис 30,18
32,20
Пс 32,1-2
33,12
34,19
Изреки
8,32,34
Мк 9,35
Лк 6,20
1 Кор 1,26
2 Кор 8,9
Откр 19,9

4

1 Моје
13,15
Ис 61,2-3
Пс 37,11
126,5

5

11,29
21,5

6

6,1,33
Ис 51,1
Амос 8,
11-12
Лк 6,21

7

18,33
Јк 2,13

8

2 Моје
33,20
Пс 11,7
24,4
Откр 22,4

9

Изреки
12,20
Евр 12,14
Јк 3,18

10

23,30-37
2 Лет 36,16
1 Птр 3,14

11-12

Лк 6,22-23

11

10,22
Дела 5,41
Фил 1,29
Кол 1,24
1 Птр 4,14

13

3 Моје 2,13
4 Моје
18,19
Јов 6,6
Мк 9,50
Лк 14,
34-35

Блаженствата

(Лк 6,20-26)

3 „Блажени се бедните по дух, зашто нивно е царството небесно!

4 Блажени се оние што плачат, зашто тие ќе се утешат!

5 Блажени се кротките, зашто тие ќе ја наследат земјата!

6 Блажени се гладните и жедните за правда, зашто тие ќе се наситат!

7 Блажени се милостивите, зашто тие ќе бидат помилувани!

8 Блажени се чистите по срце, зашто тие ќе Го видат Бога!

9 Блажени се миротворците, зашто тие ќе се наречат синови Божји!

10 Блажени се гонетите заради правда, бидејќи нивно е царството небесно!

11 Блажени сте вие, кога ќе ве срамат и прогонуваат и кога лажно ќе говорат против вас секакви лоши зборови - заради Мене!

12 Радувајте се и веселете се, зашто голема е вашата награда на небесата! Така ги гонеа и пророците што беа пред вас.“

Сол и светлина

(Лк 9,50; Лк 14,34-35)

13 „Вие сте солта на земјата. Но, ако солта го изгуби вкусот, со што ќе се соли? Таа веќе не е за ништо, освен да се фрли надвор и изгази од луѓето.

14 Вие сте светлината на светот. Не може да се сокрие град, што се наоѓа на врв планина.

15 Ниту, пак, светило се пали и става под поклопец, туку на свеќник, и им свети на сите в куќи.

16 Така треба да свети пред луѓето и вашата светлина, за да ги видат вашите добри дела и да Го прослават вашиот Отец небесен!“

Исус и Законот

17 „Немојте да мислите дека сум дошол да го поништам Законот или Пророците; не сум дошол да ги поништам, туку да ги исполнам.

18 Зашто, вистина, ви вела: дури постојат небото и земјата, ниту една буква⁴ или црта од Законот нема да се измени, додека не се исполни сè!

19 И така, оној што ќе наруши една од тие најмали заповеди и така ги научи луѓето, ќе се нарече најмал во царството небесно, а оној што ќе ги исполни и поучи, тој ќе се нарече голем во царството небесно.

20 Зашто ви вела, ако вашата праведност не ја надмине праведноста на книжниците и фарисеите, вие нема да влезете во царството небесно!“

За гневот и помирувањето

21 „Сте слушале дека им било речено на старите: „Не убивај! А кој ќе убие, ќе биде осуден пред судот.“

22 Јас, пак, ви вела дека секој, што се гневи на брата си (без причина), ќе биде осуден пред судот; а оној што ќе го нарече брата си „празноглав“, ќе биде осуден пред врховниот суд; оној, пак, што ќе рече „будала“, ќе биде осуден за во неколот.

23 И така, ако принесуваш дар на жртвеникот и таму се сетиш дека брат ти има нешто против тебе,

24 тогаш остави го дарот таму, пред жртвеникот, па оди и најнапред помири се со брата си, а потоа дојди и прinesi го дарот.

25 Измири се со противникот твој навреме, уште додека си на пат со него, за да не те предаде на судијата, а судијата - на служителот и да бидеш фрлен в затвор;

26 вистина ти вела: нема да излезеш оттаму, сè додека не ја дадеш и последната пара.“

За прелубајта и соблазнајта

27 „Сте слушале дека на старите им било речено: „Не прелубодејствувај!“

28 Јас, пак, ви вела дека секој што ќе погледне на жена со желба, тој веќе извршил прелуба со неа во срцето свое.

29 Ако те наведува на грев десното око, извади го и фрли го од себе; зашто

14

Јн 3,21
8,12
Фил 2,15

15

Мк 4,21
Лк 8,16
11,33

16

1 Кор
10,31
Ефес 5,8-9
1 Птр 2,12

17

3,15
7,12
9,17
13,52
5 Моје 4,1
Рим 3,31
10,4

18

Лк 16,17
21,33

19

3 Моје
19,15
Јк 2,10

20

18,3
1 Моје 15,6
Пс 69,27
Јн 3,5
Рим 10,3
Фил 3,9

21

2 Моје
20,13
3 Моје
24,17
4 Моје
35,16-18,21
5 Моје 5,17
Јк 2,11

22

10,28
18,9
Ер 7,31
2 Лет 28,3
33,6
Ефес 4,26
1 Јн 3,15

23

Мк 11,25
Лк 12,5

25-26

Лк 12,
58-59

26

18,34

⁴ 5,18. Во оригиналниот текст: *joia*.

27 19,18
2 Моје
20,14
5 Моје 5,18
Мал 2,
14-16
Рим 13,9
Јк 2,11

подобро ти е да изгубиш еден дел од твоето тело, отколку целото да биде фрлено во пеколот.

30 И десната рака, ако те наведува на грев, исечи ја и фрли ја од себе; зашто подобро ти е да изгубиш еден дел, отколку целото твое тело да биде фрлено во пеколот.“

29 18,6-9
Пс 124,7
Рим 9,33
1 Птр 2,8

За разводот
(Мт 19,9; Мр 10,11-12; Лк 16,18)

30 Мк 9,42

31 19,3-9
5 Моје 24,1
Мк 10,4

„Речено било исто така: „Ако некој ја остави својата жена, нека ѝ даде разводно писмо.“

32 Мк 10,11
Дела 15,20,29
1 Кор 7,
10-11

32 А Јас пак ви велама: секој што ќе ја остави својата жена, освен за прелюба, тој ја тера да прелюбодејствува; и кој ќе се ожени со така напуштена, тој прелюбодејствува.“

За заклетијата

33 2 Моје 20,7
3 Моје 19,12
4 Моје 30,3
5 Моје 23,22

„Сте го слушале уште и тоа дека им било речено на старите - „Не колни се криво, а заклетвите пред Господ исполнувај ги.“

34-35 Ис 66,1
Дела 7,49

34-35 Јас, пак, ви велама: не колнете се воопшто - ниту во небото, зашто тоа е престол Божји;

34-37 Мк 5,12

35 ниту во земјата, зашто таа е под-
ножје на нозете Негови; ниту во Ерусалим, зашто е град на великиот Цар.

34 23,22

34 Не колни се ни во главата своја, зашто не можеш ниту едно влакно од косата своја да направиш бело или црно.

35 Пс 48,1-2

35 Но зборот ваш да биде: „да“, „да“, или „не“, „не“, а сè што е повеќе од тоа, од лукавиот е.“

37 2 Кор 1,
17-20

37 **За одмаздувањето**
(Лк 6,29-30)

38 2 Моје 21,24
3 Моје 24,20
5 Моје 19,21

38 „Сте слушале дека е речено: „Око за око, заб за заб.“

39-40 Лк 6,29

39 Јас, пак, ви велама: не противете се на лукавиот. Ако некој те удри по десниот образ, заврти му го и другиот.

39 2 Моје 21,25
Плач 3,30
Рим 12,19,21

39 А оној што сака да се суди со тебе и да ти ја земе кошулата, дај му ја и наметката.

40 И ако некој те присили да одиш со него една милја, ти оди две.

41 На оној што бара од тебе, дај му, и не одбивај го оној што ти сака нешто на заем.“

Љубов кон непријателите

(Лк 6,27-28; 32-36)

43 „Сте слушале дека е кажано: „Љуби го својот ближен, а мрази го непријателот.“

44 А јас, пак, ви велама: љубете ги непријателите свои, (благословувајте ги оние што ве колнат, правете им добро на оние што ве мразат) и молете се за оние што ве (навредуваат и) гонат,

45 за да бидете синови на Вашиот Отец небесен; зашто Тој го остава Свое-
то сонце да грее и над лошите и над добрите, и им праќа дожд и на праведните и на грешните.

46 Зашто, ако ги сакате оние што вас ве сакаат, каква ќе ви биде наградата? Зар не го прават тоа и цариниците?

47 И, ако ги поздравувате само браќата свои, што особено правите? Не постапуваат ли така и незнабошците?

48 Но бидете совршени како што е совршен вашиот Отец небесен.“

За милостината

6 „Гледајте да не ја покажувате својата праведност пред луѓето само за да бидете забележани; инаку, нема да имате награда од вашиот Отец небесен.

2 И така, кога даваш милостина не разгласувај, како што прават лицемерите по синагогите и по улиците, за да ги фалат луѓето. Навистина ви велама, тие веќе ја добиле својата награда.

3 А ти, кога даваш милостина, да не знае твојата лева рака што прави десната,

4 за да биде твојата милостина тајна; и тогаш, твојот небесен Отец, Кој гледа тајно, ќе те награди јавно.“

За молишвата

5 „И кога се молиш, не биди како лицемерите, кои сакаат да стојат по синагогите и крстопатите за да се молат и да се покажуваат пред луѓето. Вистина ви велама, тие веќе си ја добиле својата награда.

6 Но ти, кога се молиш, влезе во својата скришна соба и, откако ќе ја затво-

42 5 Моје 15,8
Лк 6,30

43 10,22
19,19
3 Моје 19,18
Пс 139,21
Лк 10,27
Јк 2,8

44 2 Моје 23,4-5
Изречи 25,21
Лк 6,
27-28,35
Дела 7,60
1 Кор 4,12

46 10,41-42
Лк 6,32

48 3 Моје 11,44-45
19,2
1 Птр 1,16
Јк 1,4

6,1 5,20
23,5
Лк 16,
14-15
Јн 5,44
12,43

2 6,5,16
15,7
23,13-15
Амос 4,5

4 Пс 139,
2-3,6

5 6,2,16

6 2 Цар 4,33
Ис 26,20
Дан 6,11

32 така ја облечува, а колку повеќе ќе сто-
ри за вас, малOVERни!?

33 ³¹ Па затоа, не грижете се и не гово-
рете: „што да јадеме, или што да пиеме“,
или „во што да се облечеме?“

34 ³² Зашто сето тоа го бараат незнабош-
ците, а вашиот Отец небесен знае дека
за сето ова имате потреба.

³³ Но барајте го најнапред царството
на Бога и Неговата правда, и сè ова ќе
ви се придодаде.

7,1 ³⁴ И затоа, немојте да се грижите за
утре, зашто утрешниот ден ќе се грижи
за своето; на секој ден доволна е негова-
та неволја.“

Не судете, за да не ви се суди

(Лк 6,37–38; 41–42)

7 „Не судете, за да не бидете судени;
² зашто, со каков суд судите, со

таков ќе бидете судени; со каква мерка
мерите, со таква и ќе ви се мери.

6 ³ Зошто ја гледаш раската во окоето на
твојот брат, а гредата во своето око не
ја чувствуваш?

⁴ Или, како ќе му кажеш на твојот
брат: „чекај да ти ја извадам раската од
окоето“, кога во твоето око има греда?

⁵ Лицемере, извади ја прво гредата од
твоето око, па тогаш ќе видиш како да
ја извадиш раската од окоето на твојот
брат!

Бисер пред свињите

⁶ Светото не давајте им го на кучиња-
та, и не фрлајте си го бисерот пред сви-
њите, за да не го изгзат со своите нозе,
и, да се вратат, и да ве раскинат.“

Молејте, барајте, чукајте

(Лк 11,9–13)

⁷ „Посакајте и ќе ви се даде; барајте и
ќе најдете; чукајте и ќе ви се отвори;

⁸ зашто секој што моли, добива, и кој
бара, наоѓа, и на оној што чука ќе му се
отвори.

⁹ Има ли меѓу вас човек, кој, ако му
посака неговиот син леб, ќе му даде ка-
мен,

¹⁰ и кога ќе посака риба, ќе му даде
змија?

¹¹ И така, ако вие кои сте лоши, уме-
сте да им давате на своите чеда добри

дарови, колку ли повеќе вашиот Отец
небесен ќе им даде добра на оние што
Му бараат?

За ближниот

(Лк 6, 31)

¹² Сè она што сакате да ви прават лу-
ѓето, правете им го и вие; зашто тоа е
Законот и пророците.“

Теснајта врати

(Лк 13,24)

¹³ „Влезете низ тесната врата; зашто
широки се вратите и широк е патот
што води кон пропад, и мнозина мину-
ваат низ нив;

¹⁴ а тесни се вратите и тесен е патот
што водат кон животот, и малкумина ги
наоѓаат.“

Какво дрво, такави плодови

(Мт 12,33; Лк 6,43–44)

¹⁵ „Пазете се од лажните пророци,
кои доаѓаат во овча кожа, а одвнатре се
волци грабливи.

¹⁶ По нивните плодови ќе ги познаете.
Се бере ли грозје од трње, или смокви
од чичка?

¹⁷ Па така, секое добро дрво дава доб-
ри плодови, а лошо дрво дава лоши пло-
дови;

¹⁸ не може добро дрво да дава лоши
плодови, ниту лошо дрво да дава добри
плодови.

¹⁹ Секое дрво, што не дава добар плод,
го сечат и го фрлаат во оган.

²⁰ И така, по нивните плодови ќе ги
познаете.“

Вистинските ученици

(Лк 6, 46; 13,25–27)

²¹ „Не секој што Ми вели: „Господи,
Господи“, ќе влезе во царството не-
бесно, туку оној што ја исполнува вол-
јата на Мојот Отец небесен.

²² Мнозина ќе Ми речат во оној ден
„Господи, Господи, нели во Твое име
пророкувавме? И зар во Твое име демо-
ни не изгонувавме? И нели во Твое име
многу чуда правевме?“

²³ И тогаш Јас ќе им кажам: „Нико-
гаш не сум ве познавал; бегајте од Мене
вие што правите незаконски дела!“

12

5,17

22,40

Лк 6,31

Јн 1,45

Дела 24,14

28,23

Рим 3,21

13,8–10

13–14

10,37–39

5 Мојс

30,15

Ер 21,8

Лк 13,24

13

Пс 1,1

14

Јн 10,9–10

15

10,16

24,4–

5,11,14,24

5 Мојс

13,2–6

18,9–22

Ез 22,27

Лк 6,26

3 Пт 2,1–3

Откр 19,20

16

12,33

Лк 6,44

Јк 3,11–12

17

12,33

Лк 6,45

19

3,10

Лк 3,9

Јн 15,6

20

Ер 24,5,8

21

25,11–12

Ис 29,13

Амос 5,

21–22

Лк 6,46

1 Јн 2,17

22

24,36

Ис 10,3

Ер 14,14

27,15

23

25,41

Пс 6,9

Лк 13,27

2 Тим 2,12

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД МАТЕЈ

24

5,19

Лк 8,21

Јк 1,22-25

Градба на камен или на ѝесок

(Лк 6,47-49)

24 „И така, секој што ги слуша и ги исполнува овие Мои зборови, ќе биде како мудар човек кој си изградил кука на камен.

25

Изреки

10,25

12,3,7

26

Јн 12,47

Јк 1,23-24

25 И заврна дожд и надојдоа реки, и дувнаа ветрови, и навалија на таа кука, но таа не падна, зашто беше изградена на камен.

27

Ез 13,10-14

Јов 8,15

26 А секој, што ги слуша овие Мои зборови и не ги исполнува, прилега на глупав човек, кој си изградил кука на песок.

28-29

Мк 1,22

Лк 4,32

27 И заврна дожд, и надојдоа реки, и дувнаа ветрови, и навалија на таа кука, и таа падна, а паѓањето ѝ беше страшно.“

28

13,53

19,1

26,1

Лк 7,1

29

15,2

Власџа на Исус

(Мр 1,22; Лк 4,32)

28 И кога ги заврши овие зборови, на- родот се чудеше на Неговото учење,

8,2

10,8

3 Моје

13-14

Мк 1,40

29 зашто Тој ги поучуваше како Оној Кој има власт, а не како книжниците.

Исус исцелува лејрозен

(Мр 1,40-45; Лк 5,12-16)

3

2 Цар 5,

13-14

8 А кога се симна од гората, по Него вврвеше многу народ.

4

9,30

12,16

17,9

3 Моје

14,1-32

Мк 1,34,44

Лк 5,14

17,14

2 И ете, се приближи еден лепрозен. Му се поклонуваше и говореше: „Господи, ако сакаш, можеш да ме очистиш.“

3 А Исус кога ја подаде раката, се допре до него и рече: „Сакам, очисти се!“ И тој веднаш се очисти од лепрата.

4 И му рече Исус: „Гледај, никому да не кажеш; а оди, покажи им се на свештениците и принеси дар, како што заповедал Мојсеј, ним за сведоштво.“

Вераџа на еден сџоџник

(Лк 7,1-10; Јн 4,43-54)

5 А кога влезе Исус во Капернаум, се приближи до Него еден стотник⁵ и Го молеше говорејќи:

6 „Господи, слугата мој лежи дома фатен и многу страда.“

7 Исус му рече: „Ќе дојдам и ќе го излекувам.“

5 8,5. Стотник т.е. центурион, римски офицер.

8 А стотникот одговори и рече: „Господи, не сум достоин да влезеш под мојот покрив; но кажи само збор и слугата мој ќе оздрави;

9 зашто и јас сум човек подвластен, а имам и потчинети војници; па кога ќе му речам на еден од нив: „Оди!“ и тој оди; на другиот: „Дојди!“ и тој доаѓа; и на слугата: „Направи тоа!“ и тој прави.“

10 Кога го чу тоа, Исус се восхити и им рече на оние што врвеа по Него: „Вистина ви велам: ни во Израел не најдов толку голема вера.

11 И ви велам дека мнозина ќе дојдат од Исток и од Запад и ќе седнат на трпеза со Авраам, Исак и Јаков во царството небесно,

12 а наследниците на царството ќе бидат фрлени во крајната темнина; таму ќе биде плач и крцкање со заби.“

13 И му рече Исус на стотникот: „Оди си и, нека ти биде според верата твоја!“ И слугата негов во истиот час оздраве.

Исус исцелува мнозина

(Мр 1,29-34; Лк 4,38-41)

14 Кога дојде во домот на Петар, Исус ја виде тепштата негова како лежи болна од треска,

15 и се допре до раката нејзина, и треската ѝ помина; таа стана и им служеше.

16 А кога се стемни, доведоа кај Него мнозина обземени од демони, и Тој со еден збор ги изгони духовите и ги излекува сите болни,

17 за да се исполни кажаното преку пророкот Исаија, кој вели: „Тој врз Себе ги зеде нашите немоќи и ги понесе болестите.“

Колебљиви следбеници

(Лк 9,57-62)

18 Кога виде околу Себе многу народ, им заповеда на учениците да минат на другата страна.

19 Тогаш се приближи до Исус еден книжник и му рече: „Учителе, ќе Те следам каде и да одиш.“

20 А Исус му рече: „Лисиците имаат легла и птиците небески - гнезда; а

8

Пс 107,20

10

8,1,26

9,2,22

15,28

17,20

21,21,25,32

28,17

Мк 1,15

16,11-14,16

Лк 8,12

18,8

24,11

Јн 3,12

Дела 3,16

Рим 1,16

11

Лк 13,29

12

22,13

24,51

25,30

Лк 13,28

13

9,29

15,28

Јн 4,52-53

14-15

Јн 4,52

Дела 28,8

15

9,25

Мк 9,27

16

4,24

Мк 1,32,34

1 Сол 2,13

Евр 4,12

17

Ис 53,4

Јн 1,29

1 Птр 2,24

18

Мк 4,35-36

20 Синот Човечки нема каде глава да нас-
лони.“

21 Друг, пак од учениците Му рече:
„Господи, дозволи ми најнапред да оти-
дам да го погребам татко ми.“

22 Но Исус му рече: „Врви по мене, и
остави ги мртвите да ги погребуваат
своите мртовци!“

Исус смирува бура

(Мр 4,35–41; Лк 8,22–25)

23 И кога влезе во коработ, по Него
влегоа и учениците Негови.

24 И ете, голема бура го зафати море-
то, така што брановите го покриваа ко-
работ, а Тој спиеше.

25 Тогаш се приближија учениците до
Него, Го разбудија и рекоа: „Господи,
спаси нè: загинуваме!“

26 А Тој им рече: „Зошто сте толку
плашливи, малOVERни?“ Потоа стана,
им се закани на ветровите и на морето,
и настана голема тишина.

27 А луѓето се зачудија и рекоа: „Кој е
Овој, та и ветровите и морето Му се по-
коруваат?“

Исус ослободува од демони

(Мр 5,1–20; Лк 8,26–39)

28 И кога пристигна на другата страна
во земјата Гергесинска, Го сретнаа двај-
ца обземени од демони, кои излегоа от-
кај гробиштата; беа толку лоши што

27 никој не смееше да мине по тој пат.
29 И ете, извикаа и рекоа: „Што имаш
со нас Ти, Исусе, Сине Божји!? Зар си
дошол тука пред време да нè мачиш?“

30 А недалеку од нив пасеа голем број
свињи.

31 И демоните Го молеа и говореа:
„Ако нè изгониш, дозволи ни да влезе-
ме во свињине!“

32 И Тој им рече: „Отидете!“ И тие из-
легоа и влегоа во свињите. И одеднаш
сите свињи јурнаа низ стрмнината во
морето и се издавија во водата.

33 А свињарите побегнаа и кога дојдоа
во градот, раскажаа за сето тоа и за она
што се беше случило со бесомачните.

34 И ете, излезе целиот град да Го
пресретне Исус и кога Го видоа, Го за-
молија да си оди од нивниот крај.

Исус исцелува файџен човек

(Мр 2,1–12; Лк 5,17–26)

9 Тогаш Тој влезе во еден кораб, се
врати назад и пристигна во Својот
град.

2 И ете, донесоа кај Него еден фатен,
положен на постела. Па кога ја виде
Исус нивната вера, на фатениот му ре-
че: „Не плаши се, чедо! Ти се простува-
ат гревовите твои!“

3 Тогаш некои од книжниците си ре-
коа во себе: „Овој богохулствува!“

4 А Исус ги разбра нивните мисли, и
им рече: „Зошто мислите лошо во срца-
та ваши?“

5 Или, што е полесно? Да кажам: „Ти
се простуваат гревовите твои!“ или да
кажам: „Стани и оди!“

6 Но да знаете дека Синот Човечки
има власт на земјата да проштава гре-
вови.“ Тогаш му рече на фатениот:
„Стани, земи си ја постелата и оди си
дома!“

7 И тој стана, ја зеде постелата своја и
си отиде дома.

8 А народот кога го виде тоа, се восхи-
ти и Го прослави Бога, Кој им даде так-
ва власт на луѓето.

Исус љо љовикува Маџеј

(Мр 2,13–17; Лк 5,27–32)

9 А кога си одеше оттаму, Исус виде
еден човек, по име Матеј, како седи во
царинарницата и му рече: „Врви по Ме-
не!“ И тој стана и тргна по Него.

10 И кога седеше Исус на трпеза дома,
одеднаш мнозина цариници и грешници
дојдоа и седнаа до Него и до учениците
Негови.

11 Но пгтом го видоа тоа фарисеите,
им рекоа на учениците Негови: „Зошто
вашиот Учител јаде и пие со цариници
и грешници?“

12 А Исус, кога го чу тоа, им рече:
„Здравите немаат потреба од лекар, ту-
ку болните;

13 одете и научете се што значи:
„Милост сакам, а не жртва“. Зашто не

34
Дела 16,39

9,2
Лк 5,18,20
7,48

3
12,31
26,65
3 Мојс
24,11–16
Јн 10,33–36
Дела 6,11

4
12,25
Пс 94,11
Јн 1,48
2,25

6
8,20
Дан 7,14
Лк 5,24
Јн 5,8
Дела 9,34

8
15,31
Лк 5,26
Дела 4,21

9
8,22
10,3
Дела 1,13

10
5,46
Лк 15,1

11
3,7
Лк 15,2

12
1 Тим 1,15

13
12,7
Ос 6,6

9,6
10,23
11,19
12,8,32,40
16,13,27–28
17,9,12,22
20,18,28
24,27,30,37
39,44
25,31
26,2,24,45
64
Ез 2,1
Пс 84,3
Дан 7,13
Мк 2,10,28
Лк 6,22
19,10
22,48
Јн 1,51
3,13–14
6,53,62
12,23,34
Дела 7,56
2 Кор 8,9
Откр 1,13
14,14

21
4,22
10,37
1 Мојс 50,5
1 Цар
19,20

22
Мк 2,14
Јн 1,43

24
Јона 1,4

26
Пс 65,7
89,10
Мк 1,25
9,25
Лк 4,39

27
16,13
Мк 1,27

29
1 Цар
17,18
Мк 1,23–24
Откр 13,
6–7

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД МАТЕЈ

14 дојдов да ги повикам праведниците, туку грешниците на покајание.“
Јн 3,25

15
Ис 62,4-5
Ер 2,2
Ез 16
Ос 1-3
Јн 3,29
16,20
2 Кор 11,2
Откр 21,2

Прашања за ѱостѱѱ.
Сѱарѱѱѱ и новѱѱѱ
(Мр 2,18-22; Лк 5,33-39)

16-17
Јн 1,17
2 Кор 5,17
Гал 4,9

18
19,15
Мк 5,23
6,5
7,32
Лк 13,13

20
14,36
3 Мојс 15,25
5 Мојс 22,12
Мк 6,56
Лк 6,19

22
8,10
10,22
Лк 7,50
Дела 3,16
16,31

24
Лк 8,52
Јн 11,11
1 Кор 15,18-20

14 Тогаѱ кај Него дојдоа учениците Јованови и рекоа: „Зошто ние и фарисеите постиме многу, а Твоите ученици не постат!“

15 А Исус им рече: „Зар можат сватовите да бидат нажалени додека е со нив младоженецот? Но ќе дојде време кога младоженецот ќе се оттргне од нив, па тогаѱ и тие ќе постат.“

16 Никој не крпи стара облека со нова крпа, зашто таа ќе се отгние од старото и отворот ќе биде поголем;

17 ниту, пак, се става ново вино во стари мевови; инаку, мевовите ќе напукнат, и виното ќе истече и мевовите ќе пропаднат; туку ново вино се става во нови мевови, па така ќе се запази и едното и другото.“

Чудаѱѱа со болнаѱѱа жена и со ќеркаѱѱа на Јаир
(Мр 5,21-43; Лк 8,40-56)

18 Додека Тој им говореше за тоа, ете еден началник се приближи до Него, Му се поклонуваше и велеше: „Ќерка ми штотуку умре; туку дојди, положи ја раката Своја над неа и таа ќе оживее.“

19 И како стана Исус, тргна по него, заедно со учениците Свои;

20 и ете, една жена, која беше страдала дванаесет години од крвавење, се приближи одзади и се допре до крајот на облеката Негова.

21 Зашто си велеше: „Само ако се допрам до облеката Негова, ќе оздравам.“

22 А Исус штом се заврти и ја виде, рече: „Не плаши се, ќерко, верата твоја те спаси!“ И оздраве жената во тој час.

23 И кога дојде Исус во куќата на началникот и ги виде свирачите и народот ожалостени,

24 им рече: „Излезете надвор, зашто девојката не е умрена, туку спие.“ А тие Му се потсмеваа.

25 Но штом го истера народот, Тој влезе, ја фати девојката за рака и таа стана.

26 И се расчу тоа по целиот тој крај.

Исус исцелува двајца слейи

27 А кога Исус си одеше оттаму, тргнаа по него двајца слепи и викаа: „Смиливај ни се, Исусе, сине Давидов!“

28 А штом дојде во куќи, слепите се приближија до Него. И Исус им рече: „Верувате ли дека можам да го направам тоа?“ Тие Му рекоа: „Да, Господи!“

29 Тогаѱ се допре до очите нивни и рече: „Нека ви биде според верата ваша!“

30 И очите им се отворија; а Исус им заповеда строго: „Гледајте, никој да не дознае!“

31 А тие, штом излегоа, разгласија за Него по целата таа земја.

Исус исцелува нем човек
(Лк 11, 14-15)

32 Додека тие излегуваа, ете, кај Него еден човек нем и бесомачен.

33 По изгонувањето на демонот, немиот проговори. А народот се чудеше и говореше: „Никогаѱ такво нешто не станало во Израел.“

34 А фарисеите велеа: „Тој ги изгонува демоните со силата на началникот на демоните.“

Исус сочувсѱѱува со народѱѱ
(Мр 6,6-34; Лк 10,2)

35 И одеше Исус по сите градови и села и поучуваше по нивните синагоги, го проповедаше Евангелието за Царството и лекуваше секаква болест и немоќ во народот.

36 А штом виде многу народ, се сожали, зашто беа изморени и беспомошни како овци без пастир.

37 Тогаѱ им рече на Своите ученици: „Жетвата е голема, а работници има малку;

38 Затоа молете Го Господарот на жетвата да испрати работници на Својата жетва.“

25
8,15

26
5,15
Лк 4,14,37

27
1,1
20,30-31
2 Сам 7,
12-17
Дела 2,30

28
8,10

29
8,13
15,28

30
8,4

32-34
12,22-24
Лк 11,
14-15

32
Мк 7,32,35

33
Мк 2,12
7,37

34
12,24
Мк 3,22

35
4,23

36
14,14
4 Мојс 27,17
1 Цар 22,17
Ез 34,5,23
Зах 13,7
2 Царн 18,16

37
3,12
Лк 10,2
Јн 4,35-37

38
Јн 4,38

10,18,29
Мк 1,34
3,13-15
6,7
Лк 9,1**Дванаесетте апостоли**

(Мр 3,13-19; Лк 6,12-16)

10 И кога ги повика Своите дванаесет ученици, им даде власт над**2** нечистите духови, да ги изгонуваат и да лекуваат секаква болест и секаква немоќ.4,18-21
Мк 1,16
Лк 9,54
Јн 1,40-42
Дела 1,13-26
Откр 21,14**3** А имињата на дванаесетте апостоли се овие: првиот Симон, наречен Петар и Андреј братот негов; Јаков Заведеев и Јован, братот негов;9,9
Мк 2,14
Јн 1,43-46,48
6,5-7
12,21-22
14,5-8-9
20,24-28**4** Симон Хананеец и Јуда Искарот, кој и Го предаде.**Мисијата на апостолите**

(Мр 6,7-13; Лк 9,1-6)

5 Тие дванаесет души ги испрати Исус и им заповеда, говорејќи: „По пат кон незнабошци не одете и во самарјански град не влегувајте;Лк 9,52-53
10,30-37
Јн 4,9-40
17,3-18
Дела 1,8**6** а одете најнапред кај загубените овци на Израеловиот дом.**7** И одејќи, проповедајте и кажувајте дека се приближи царството небесно;15,24
Ер 50,6**8** болни лекувајте, лепрозни очистувајте, мртви воскреснувајте, демони изгонувајте! Бесплатно добивте, бесплатно давајте!**9** Не носете во појасите ваши ни злато, ни сребро, ниту бакар,Ис 55,1
Лк 10,9
Дела 8,20**10** ни торба за пат, ни двојни алишта, ниту обувки, ниту стап; зашто работникот ја заслужува својата награда!Мк 6,8
Лк 9,3
10,4**11** А штом влезете во некој град или село, распрашајте кој е во него достоин, и таму останете додека не си одите.4 Мојс 18,31
5 Мојс 24,14-15
Лк 10,7
1 Кор 9,14
1 Тим 5,18**12** И кога ќе влезете во некоја кука, поздравете ја говорејќи: „Нека има мир во таа кука!“**13** И ако куќата биде достојна, вашиот мир ќе дојде на неа; ако ли не е достојна, тогаш вашиот мир ќе се врати кај вас!

Мк 6,10

12-13

Лк 10,5-6

14 Ако, пак, негде не ве примат и не ги послушаат зборовите ваши, излезете од таа кука или од тој град и истресете го правот од нозете ваши!**15** Вистина ви велам: полесно ќе ѝ биде на земјата содомска и гоморска во судниот ден отколку на тој град!“**За ѿрогонсвајќи**

(Мр 13,9-13; Лк 12, 11-12; 21,12-17)

16 „Ете, Јас ве праќам како овци меѓу волци: бидете мудри како змии и незлобни како гулаби.**17** Пазете се од луѓето, зашто тие ќе ве предаваат на судовите и по синагогите нивни ќе ве течаат.**18** И ќе ве одведат пред управници и цареви заради Мене, за да сведочите пред нив и пред незнабошците.**19** Кога ќе ве предадат, не грижете се како или што ќе зборувате, зашто во тој час ќе ви биде дадено што да кажете.**20** Бидејќи не сте вие што ќе говорите, туку Духот на вашиот Отец ќе говори во вас.**21** И ќе предаде брат брата си на смрт, и татко - чедото свое; и ќе станат деца против родителите и ќе ги убијат;**22** и ќе бидете намразени од сите заради Моето име, но, кој претрпи до крај, ќе биде спасен.**23** Ако ве браќаат од еден град, бегајте во друг. Зашто, вистина, ви велам: нема да ги обиколите израелските градови додека дојде Синот Човечки.**24** Нема ученик поголем од својот учител, ниту слуга - поголем од својот господар;**25** Доста е за ученикот да биде како неговиот учител и на слугата да биде како неговиот господар. Ако стопанот на куќата го нарекле Велзевул, тогаш колку повеќе неговите домашни!“**Не ѿлашејте се!**

(Лк 12,2-7)

26 „И така, не плашете се од нив; зашто нема ништо сокриено што не ќе се открие, или тајно, што нема да се дознае.**27** Тоа што ви го говорам во темнина, кажете го на видело; и она што ви се шепоти, разгласувајте го од покривите!**28** И не плашете се од оние што го убиваат телото, а душата не можат да ја убијат; туку плашете се повеќе од Оној**14**Мк 6,11
Лк 9,5
10,10-11
Дела 13, 50-51**15**11,23-24
1 Мојс 18-19
Лк 10,12
17,29
Рим 9,29
3 Птр 2,6
Јуда 1,7**16**Лк 10,3
Јн 10,12
Дела 20,29**18**24,14
Пс 119,46
Јн 15,27
16,1-4**19-20**2 Мојс 4,10-12
Ер 1,6-10
Лк 12, 11-12
Дела 4,8-31**20**2 Сам 23,2
Јн 15,26**21**

Мих 7,6

2224,9,13
Јн 15, 18,21,25**23**8,20
16,28**24**Лк 6,40
Јн 13,16
15,20**25**9,34
12,24,27
2 Цар 1,2**26**Мк 4,22
Лк 8,17**27**

Лк 12,3-4

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД МАТЕЈ

28 Кој може и душата и телото да ги погуби во пеколот!

29 Не се продаваат ли две врапчиња за еден денар? И ни едно од нив нема да падне на земја без волјата на вашиот Отец.

30 А вам и влакната на главата ви се изброени.

31 Но не плашете се: вие сте поскапи од многу врапчиња.“

32 *Јавно ѝ признавање на Исус*
(Лк 12,8–9)

33 „И така, секој што ќе Ме признае Мене пред луѓето, ќе го признаам и Јас него пред мојот Отец небесен.

34 А кој ќе се одрече од Мене пред луѓето, и јас ќе се одрекам од него пред Мојот Отец небесен.“

35-36 *Не мир, ѿуку меч*
(Лк 12,51–53; 14,26–27)

37 „Немојте да мислите дека дојдов да донесам мир на земјата; не дојдов да донесам мир, туку меч.

38 Зашто дојдов да разделам човек од татко си, и ќерка од мајка си, и снаа од свекрвата нејзина.

39 И непријатели на човека ќе бидат неговите домашни.

40 *Како да се биде досѫоен за Исус*

41 Кој љуби татко или мајка повеќе од Мене, не е достоин за Мене; и кој љуби син или ќерка повеќе од Мене, не е достоин за Мене;

42 и кој не го земе крстот свој и не оди по Мене, не е достоин за Мене.

43 Кој си го чува животот свој, ќе го загуби, а кој ќе го загуби животот свој заради Мене, повторно ќе си го најде.“

Наградување
(Мр 9,41)

44 „Кој ве прима вас, Ме прима Мене; а кој Ме прима Мене, Го прима Оној што Ме пратил.

45 Кој прима пророк во пророчко име, ќе добие пророчка награда; и кој прима праведник во праведничко име, ќе добие праведничка награда.

46 И кој ќе напои еден од овие најбезначајните само со чаша студена вода во име на ученик, вистина ви велеам, нема да ја загуби својата награда.“

11 И кога ги заврши Исус овие заповеди кон дванаесетте Свои ученици, замина оттаму за да поучува и да проповеда по нивните градови.

Прајеници од Јован Крстиител
(Лк 7,18–35)

2 А Јован, штом чу во затворот за Христовите дела, испрати двајца свои ученици

3 и му рече: „Ти ли си Оној што треба да дојде или да чекаме друг?“

4 Исус им одговори и рече: „Одете и кажете му на Јован што слушате и што гледате:

5 слепи прогледуваат и сакати проодуваат; лепрозни се очистуваат и глуви прослушуваат; мртви воскреснуваат и на бедните им се проповеда Евангелието.

6 И блажен е оној што не се соблазнува поради Мене.“

7 А кога си отидоа овие, Исус почна да му зборува на народот за Јован: „Што сте изглегле да видите во пустината? Трска ли, што се лулее од ветрот?

8 Но, што излеговте да видите? Човек ли, облечен во меки алишта? Ете, оние што носат меки алишта, по царски палати се.

9 Па, што излеговте да видите? Пророк ли? Да, ви велеам, и повеќе од пророк!

10 Зашто тој е оној за кого е напишано: „Ете, Јас го праќам Мојот ангел пред лицето Твое; тој ќе го приготви патот Твој пред Тебе.“

11 Вистина ви велеам: меѓу родените од жена не се јавил поголем од Јован Крстител, но најмалиот во царството небесно е поголем од него!

12 А од деновите на Јован Крстител па до сега, царството небесно насила се зема и силните го грабаат,

13 зашто сите Пророци и Законот про-рокуваа до доаѓањето на Јован.

14 И, ако сте подготвени да го прифатите, тој е Илија, кој треба да дојде.

47
18,5,10
25,40
Мк 9,41

11,1
7,28

2
3,1

3
3,11
5 Мојс
18,15

5
8,3
Ис 26,19
29,18
35,5
35,6
42,7,18
61,1
Лк 4,18

6
13,57
Јн 6,61

7
3,1,5-6

9
14,5
16,14

10
2 Мојс
23,20
Мал 3,1
Мк 1,2
Лк 1,76
7,27
Јн 3,28

12
Лк 16,16

14
17,3,10-13
Мал 3,23

15 5 Моје 29,3
Ис 32,3
Пс 115,6
Лк 8,8
Откр 2,7
15 Кој има уши да слуша, нека чуе!“
16 „А со кого да го споредам овој род? Тој личи на деца што седат по пазариштата, па им довикуваат на своите другари

18 3,4
9,10-11
Лк 1,15
18 и велат: „Ви свиревме и не игравте; ви пеевме жални песни и не плачевте.“

19 8,20
9,11,14
Лк 15,1-2
19 Зашто дојде Јован, кој не јаде, ниту пие, а тие велат: „Демон има во Него.“

20 13,58
Дан 9,13
Јн 15,24
20 Дојде Синот Човечки, Кој и јаде и пие, и велат: „Еве човек ненаситен и пияница, пријател на цариници и грешници.“ Но мудроста се оправда преку своите дела.“

Грешни градови

(Лк 10,13–15)

21 15,21
Ис 23,1-8
Ез 26
Мк 8,22
Лк 6,17
21 Тогаш почна Исус да ги укорува градовите во кои се извршија повеќето Негови чуда, бидејќи не се покажаа.

23 Ис 14,13-15
23 „Тешко тебе, Хоразине! Тешко тебе, Витсаидо! Ако во Тир и Сидон беа чуда, што станаа кај вас, тие одамна би се покајале во вреќиште и пепел;

25 10,15
Лк 10,12
25 но ви велама: на Тир и на Сидон ќе им биде полесно во судниот ден отколку вам!“

27 10,42
13,11
Дан 2,3-13,18-19
Јн 7,48-49
1 Кор 1,17-29
27 И ти, Капернауме, што си се воздигнал до небото, до пеколот ќе бидеш спуштен; зашто, ако во Содом се беа извршиле чудата што станаа во тебе, тој и до ден денес ќе останеше.

29 16,17
21,37
24,36
28,18
Мк 14,36
Лк 2,49
Јн 1,18
3,35
10,15
20,17
Рим 8,14-17,29
Фил 2,9
29 Но ви велама дека на земјата Содомска ќе ѝ биде полесно на судниот ден, отколку тебе.“

Исусовиот ѝовик

(Лк 10,21–22)

25 Во тоа време, откако продолжи Исус, рече: „Те прославувам, Оче, Господи на небото и на земјата, зашто си го скриел тоа од мудрите и разумните, а си им го открил на децата!“

26 Да, Оче, зашто таква беше волјата Твоја.

27 Сè ми е предадено од Мојот Отец и никој не Го познава Синот, освен Отецот; ниту Отецот Го познава некој освен Синот, и кому што сака Синот да Го открие.

28 Дојдете кај Мене сите изморени и обременети и Јас ќе ве успокојам;

29 Земете го Мојот јарем на себе и поучете се од Мене, бидејќи сум кроток и смирен по срце, и ќе најдете мир за душевите ваши;

30 Зашто јаремот Мој е благ и бремето Моје е лесно.“

Прашања околу сабојата

(Мр 2,23–28; Лк 6,1–5)

12 Во тоа време, една сабота, Исус минуваше преку нивите, а учениците Негови огладнеа, па почнаа да кинат класје и да јадат.

2 Фарисеите, штом го видоа тоа, Му рекоа: „Ете, учениците Твои го прават она што не треба да се прави во сабота!“

3 А Тој им рече: „Не сте ли читале што направи Давид, кога огладне тој и оние што беа со него?“

4 Како влезе во домот Божји, ги изеде лебовите од жртвеникот, што не требаше да ги јаде ни тој, ниту оние што беа со него, туку само свештениците.

5 Или, не сте ли читале во Законот дека во саботен ден свештениците ја нарушуваат саботата и пак не се виновни?“

6 Но Јас ви велама дека тука е Оној Кој е поголем од храмот;

7 и, ако знаевте што значи: „Милост сакам, а не жртва“, немаше да ги осудувате невините;

8 Зашто Синот Човечки е господар и на саботата.“

Исус исцелува човек со исушена рака

(Мр 3,1–6; Лк 6,6–11)

9 И штом замина оттаму, дојде во синагогата нивна.

10 И ете, таму беше еден човек, кој имаше исушена рака. И за да Го обвинат, Го прашаа Исус: „Допуштено ли е во сабота да се лекува?“

11 А Тој им рече: „Кој е тој од вас, ако има една овца и таа падне во саботен ден во јама, што не ќе ја прифати и извади?“

12 А колку ли, пак, човекот е поскап од една овца!? И така во сабота е допуштено да се прави добро.“

28
Ер 31,25
Пс 34,18
51,23-30

29
5,5
Ер 6,16
Изречи 3,17
Дела 15,10
Гал 5,1
Јк 1,21

30
51,26-27
1 Јн 5,3

12,1
2 Моје 20,8

2
2 Моје 34,21
5 Моје 5,14
Јн 5,10

3-4
1 Сам 21,2-7

4
3 Моје 24,5-9

6
12,41-42

7
9,13
1 Сам 15,22
Ос 6,6
Јн 5,16-17

8
8,20

10
Лк 11,54
20,20
Јн 8,6

11
5 Моје 22,4
Лк 14,5

12
6,26
10,31
Јн 5,9
9,14

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД МАТЕЈ

14 ^{27,1}
^{Мк 11,18}
^{Јн 5,16-18} ¹³ Тогаш му рече на човекот: „Испружи ја раката!“ И тој ја испружи. И таа стана здрава како и другата.

15 ^{Мк 3,7-10}
^{Јн 6,17-19} ¹⁴ А фарисеите, штом излегоа, се договорија како да Го погубат. Но Исус кога разбра, се оддалечи оттаму.

17 ^{1,22}
Божјиот Избраник

18-21 ^{Ис 42,1-4} ¹⁵ И тргна по него многу народ и Тој ги исцели сите.

21 ^{Рим 15,12} ¹⁶ И им забрани да разгласуваат за Него.

22 ^{8,29}
^{9,27-33} ¹⁷ За да се исполни кажаното преку пророкот Исаија, кој вели:

¹⁸ „Ете Го слугата Мој; Него Го избрав, Мојот возљубен, што го благоволи Мојата душа. Ќе го положам Духот Свој над Него и на народите ќе им објави правда;

24 ^{9,34}
^{2 Цар 1,2}
^{Мк 3,22}
^{Јн 10,19-21} ¹⁹ Нема да се кара, ниту ќе вика, и никој нема да го чуе гласот Негов по крстопатите.

25 ^{9,4} ²⁰ Трските прекршени нема да ги докриши, ниту запалените светила ќе ги угасне, додека не го доведе судот до победа.

²¹ И во Неговото име народите ќе ја положат својата надеж.“

Исус и Велзевул
(Мр 3,20–30; Лк 11,14–23)

²² Тогаш доведоа кај Него еден бесомачен од зол дух, кој беше слеп и нем; и го излекува, така што слепонemiот прогледа и проговори.

²³ И сиот народ се чудеше и велеше: „Да не е Овој Христос, синот Давидов?“

²⁴ А фарисеите, штом го чуја тоа, рекоа: „Тој не ги истерува демоните на друг начин освен преку Велзевул, началникот на демоните!“

²⁵ Но Исус, знаејќи ги нивните помисли, им рече: „Секое царство, ако се раздели, запустува; и секој град или дом, ако се раздели на противни групи, ќе пропадне.

²⁶ И ако сатаната изгонува сатана, тој се поделил сам против себе; тогаш како може да се запази царството негово?

²⁷ И ако Јас ги истерувам демоните преку Велзевул, синовите ваши, преку кого ги изгонуваат? Затоа тие ќе ви бидат судии.

²⁸ Ако, пак, Јас истерувам демони со Духот Божји, тоа значи дека до вас дошло царството Божје.

²⁹ Или, како може да влезе некој во куќата на силен човек и да му ја плени покуќнината, ако најнапред не го врзе силниот, па дури тогаш да му ја ограби куќата?

³⁰ Кој не е со Мене, против Мене е; и кој не собира со Мене, тој растура.

³¹ Затоа ви велам: секој грев и хула ќе им се прости на луѓето, но хулата против Светиот Дух нема да им се прости на луѓето.

³² И ако некој каже збор против Синот Човечки, ќе му се прости; но ако каже нешто против Светиот Дух, нема да му се прости ни на овој, ни на оној свет.“

Според дрвојто - и ѓлодовиџе!
(Лк 6,43–45)

³³ „Или, ако насадите добро дрво и плодот ќе му биде добар; а ако насадите лошо дрво и плодот ќе му биде лош; зашто по плодот се познава дрвото.

³⁴ Змиски рожби! Како можете да говорите добро, кога сте лоши? Зашто устата го зборува она што излегува од преполнетото срце.

³⁵ Добриот човек од доброто сокровиште изнесува добро, а лошиот човек од лошото сокровиште - лошо.

³⁶ И ви велам дека за секој лош збор, што ќе го изговораат луѓето, ќе одговараат на судниот ден;

³⁷ зашто по зборовите свои ќе бидеш оправдан, и по зборовите свои ќе бидеш суден.“

Знакој на Јона

(Мѝ 16,1-4; Мр 8,11-12; Лк 11,29-32)

³⁸ Тогаш некои од книжниците и фарисеите одговорија и рекоа: „Учителе, сакаме да видиме знак од Тебе!“

³⁹ А Тој им одговори и рече: „Лукав и прелјуботворен род бара знак; но нема да му се даде знак освен знакот на пророкот Јона;

⁴⁰ зашто, како што Јона беше во утробата на китот три дни и три ноќи, така и Синот Човечки ќе биде во срцето на земјата три дни и три ноќи.

28
^{3,2,16}
^{8,29}
^{Мк 1,15}
^{Дела 10,38}

29
^{Ис 49,24-25}
^{Мк 3,27}
^{Јн 12,31}

30
^{13,30}
^{Мк 9,40}
^{Лк 9,50}

31
^{2 Мојс 34,9}
^{Мк 3,28-29}
^{1 Тим 1,13}
^{1 Јн 5,16}

32
^{8,20}
^{Лк 12,10}
^{Јн 8,21}
^{Евр 6,4-6}
^{10,26-31}

33-34

33
^{7,16-20}
^{Лк 6,44}

34
^{3,7}
^{15,18}
^{23,33}
^{Лк 3,7}

36
^{Изреки 10,14}
^{Јк 2,20}
^{3,2,5-6}

37
^{Лк 19,22}

38
^{16,1}
^{Суд 6,17}
^{Јн 6,30}
^{1 Кор 1,22}

39
^{16,4}
^{5 Мојс 32,5,20}
^{Лк 11,29}
^{Дела 2,40}
^{Фил 2,15}

40
^{8,20}
^{Јона 2,1}

41 Ез 3,6-7
Јона 3,5,8 ⁴¹ Ниневјаните ќе излезат на суд со овој род и ќе го осудат, зашто тие се покајаа од проповедта на Јона; а ете, тука има поголем од Јона.

42 12,6
1 Цар 10,1-10,24
Јн 6,35 ⁴² И царицата јужна ќе излезе на суд со овој род и ќе го осуди; зашто таа дојде од крај земја за да ја чуе мудроста на Соломон, но ете, тука е многу поголем од Соломон.“

43 8,29
Ис 13,21-22

За нечистиите духови

(Лк 11,24-26)

45 Лк 8,2
Јн 5,14
3 Птр 2,20

46 3 Моје 10,4
5 Моје 33,9
Јн 7,3,5 ⁴³ „Кога нечистиот дух ќе излезе од човекот, минува преку безводни места, барајќи спокој и не го наоѓа;

48 Лк 2,49-50 ⁴⁴ тогаш ќе рече: „Да се вратам во мојот дом, откаде што излегов.“ И штом дојде го наоѓа празен, изметен и уреден.

50 7,21
8,21-22
10,37
Лк 11,27-28 ⁴⁵ Тогаш оди и доведува други седум духови, полоши од себе, и штом ќе влезат, таму и ќе живеат; и последната состојба на тој човек станува полоша од првата. Така ќе биде и со овој пакосен род.“

Вистинскојо семејство на Исус

(Мр 3,31-35; Лк 8,19-21)

13,2 Лк 5,1-3 ⁴⁶ Додека му зборувааше на народот, мајка Му и браќата Негови стоеја надвор и сакаа да зборуваат со Него.

⁴⁷ Некој Му кажа: „Ете, мајка Ти и браќата Твои стојат надвор и сакаат да зборуваат со Тебе.“

⁴⁸ Тој му одговори на оној што Му зборувааше и рече: „Која е Мојата мајка и кои се Моите браќа?“

⁴⁹ И покажувајќи со рака на учениците Свои рече: „Еве ја Мојата мајка и еве ги Моите браќа!“

⁵⁰ Зашто кој ја исполнува волјата на Мојот небесен Отец, Кој е на небесата, тој Ми е брат, и сестра, и мајка.“

Параболи за Божјото царство

(Мр 4,1; Лк 8,4)

13 Излегувајќи тој ден од куќата, Исус седна покрај морето.

² И се собра околу Него многу народ, така што Тој влезе во кораб и седна, а сиот народ стоеше на брегот.

⁶ 12,50. Параболи се приказните што ги кажувал Исус, како појаснување на Своите поуки.

Парабола за сејачот

(Мр 4,2-9; Лк 8,5-8)

³ И им говореше многу во параболи, велејќи: „Ете, излезе сејач да сее;

⁴ и кога сееше, едни зрна паднаа покрај патот; долетаа птици и ги исколваа.

⁵ Други паднаа на каменито место, каде што немаше многу земја, и набргу проникнаа, зашто земјата не беше длабока.

⁶ Но, штом изгреа сонцето, тие свенаа, па, бидејќи немаа корен, се исушија.

⁷ Некои паднаа во трње и израсна трњето и ги задуши.

⁸ Други паднаа на добра земја и дадоа добар плод; едно сто, друго шеесет, а трето триесет.

⁹ Кој има уши да слуша, нека чуе.“

Целта на параболице

(Мр 4,10-12; Лк 8,9-10)

¹⁰ И кога се приближија до Него учениците, Му рекоа: „Зошто им зборувааш во парабола?“

¹¹ А Тој им одговори и рече: „Зашто вам ви е дадено да ги знаете тајните на царството небесно, а ним не им е дадено.

¹² Кој има ќе му се даде и ќе му се преумножи; а кој нема, ќе му се земе и она што го има.

¹³ Затоа им зборувам во параболи, зашто гледаат и не видат; слушаат и не можат да чујат, ниту пак, разбираат;

¹⁴ и над нив се исполнува пророчството на Исаија, кој вели: „Со уши ќе чуете и нема да разберете, со очи ќе гледате и нема да видите;

¹⁵ срцето на овие луѓе закоравело и со ушите тешко слушаат; и ги затвориле очите свои за да не можат никогаш со очите да видат и со ушите да чујат и со срцето да разберат, та да се покајат и да ги исцелам.“

¹⁶ Вашите, пак, очи се блажени, бидејќи гледаат и ушите ваши - бидејќи слушаат;

¹⁷ зашто вистина ви вела: многу проци и праведници сакаа да видат што

3
Мк 4,2-3

6
Јк 1,11

8
Јн 15,8,16

11
1 Кор 2,10
Ефес 3,3-4

12
25,29
Мк 4,25
Лк 8,18
19,26

13
Ер 5,21
Лк 8,10

14-15
Ис 6,9-10
Мк 4,12
Дела 28,26-27

15
Јн 12,40

16
Лк 10,23

17
Лк 10,24
Јн 8,56
Ефес 3,5
1 Птр 1,10-12

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД МАТЕЈ

20 гледате вие, и не видоа, и да чујат што слушате вие, и не чуја.“
Дела 17,11
1 Сол 1,6

22 *Објаснување на ѝпараболаѝа за сејачоѝ*
6,24
Мк 4,19
1 Тим 6,6-9
(Мр 4,13-20; Лк 8,11-15)

23 ¹⁸ „Вие, пак, чујте ја параболатата за сејачот.
Јн 15,8,16
Гал 5,22

24 ¹⁹ Кај секого, што го слуша словото за царството и не го разбира, доаѓа лукавиот и го граба посеаното во срцето негово; ете, тоа означува посеаното покрај патот.
Мк 4,26

30 ^{3,12} ^{Јн 15,6} А посеаното на камен е оној што го слуша словото и веднаш со радост го прима;

²⁰ А посеаното на камен е оној што го слуша словото и веднаш со радост го прима;

²¹ но нема во себе корен и е непостојан: дојдат ли неволји или гонење заради словото, веднаш отстапува.

²² Посеаното, пак, во трње е оној што го слуша словото, но грижите од овој свет и примамливото богатство го задушуваат словото и тоа останува без род.

²³ А посеаното на добра земја е оној што го слуша словото и го разбира, и дава плод: еден сто, друг шеесет, а трет триесет.“

Парабола за каколоѝ

²⁴ И друга парабола им кажа, велејќи: „Царството небесно прилега на човек што посеал добро семе на својата нива.

²⁵ Но, додека спиеја луѓето, дојде неговиот непријател и посеја меѓу житото какол, па си отиде.

²⁶ А кога израсна растението и донесе плод, тогаш се појави и каколот.

²⁷ И кога дојдоа слугите на стопанот, му рекоа: „Господаре, нели добро семе посеа на нивата своја? Од каде сега, пак, овој какол во неа?“

²⁸ А тој им рече: „Непријателот го направи тоа!“ Слугите, пак, му рекоа: „Сакаш ли да одиме и да го исплевиме?“

²⁹ Но тој им рече: „Не, да не би, корнејќи го каколот, да искорнете заедно со него и жито;

³⁰ оставете нека расте и едното и другото, до жетвата; а по жетвата ќе им кажам на жетварите: соберете го најна-

пред каколот и врзете го во снопови, за да се изгори; а, житото приберете го во мојата житница.““

Парабола за синајовоѝо зрно
(Мр 4,30-32; Лк 13,18-19)

³¹ И друга парабола им кажа, кога рече: „Царството небесно прилега на синапово зрно, кое човек го зел и го посеал на нивата своја;

³² Тоа е најмало од сите семиња, но кога ќе израсне, поголемо е од сите грмушки, па станува дури и дрво, така што птиците небески долетуваат и застануваат на неговите гранки.“

Парабола за квасецоѝ
(Лк 13,20-21)

³³ И друга парабола им кажа: „Царството небесно прилега на квасец, што го зема жена и го клава во три мери брашно, дури не скисне сето.“

Зоѝиѝо Исус зборува во ѝпараболи
(Мр 4,33-34)

³⁴ Сето ова му го зборуваше Исус на народот во параболи и без параболи не им говореше ништо;

³⁵ за да се исполни реченото преку пророкот кој вели: „Со параболи ќе ја отворам устата Своја; ќе ги искажам тајните од создавањето на светот.“

Значењето на ѝпараболаѝа за каколоѝ

³⁶ Тогаш Исус го остави народот и влезе во една кука. А учениците се приближија до Него и Му рекоа: „Протолкувај ни ја параболатата за каколот на нивата!“

³⁷ А Тој им одговори и рече: „Сејачот на доброто семе е Синот Човечки.

³⁸ Нивата е овој свет; доброто семе - тоа се синовите на царството, а каколот - синовите на лукавиот;

³⁹ Непријателот, пак, што го посеа, е ѓаволот; жетвата е крајот на светот, а жетварите се ангелите.

⁴⁰ И така, како што се собира плевата и се гори во оган, така ќе биде и при крајот на овој свет.

31
17,20
Лк 17,6

32
Ез 17,23
31,6
Пс 104,12
Дан 4,9,18

33
Лк 13,21
1 Кор 5,6
Гал 5,9

35
Пс 78,2

36
15,15
Мк 4,10
7,17

37-38
1 Кор 3,9

37
8,20

38
1 Јн 3,10

39
3,12
Јоил 4,13
Откр 14,15-16

40
3,10
Мк 13,27
Јн 15,6

41 <sup>Соф 1,3
Откр 21,8</sup> ⁴¹ Ќе испрати Синот Човечки Свои ангели и ќе ги соберат сите причинители на гревот од Неговото царство, и оние што вршат незаконски дела,
42 <sup>8,12
Дан 3,6
Откр 20,15</sup> ⁴² и ќе ги фрлат во вжарена печка; таму ќе има плач и крцкање со заби.
43 <sup>11,15
Суд 5,31
Дан 12,3</sup> ⁴³ Тогаш праведниците ќе заблескаат како сонце во царството на нивниот Отец. Кој има уши да слуша, нека чуе!“

44 *Парабола за скриеното богајство*
<sup>19,21
Изречи 4,7</sup> ⁴⁴ „Царството небесно прилега уште и на богатство скриено во нива, кое го нашол човек и прикрил, па, од радост за него, отишол и продал сè што имал, и ја купил таа нива.“
49 <sup>13,40-41
25,32</sup>
50 ^{13,42}

Парабола за бисерот

51 ^{15,10} ⁴⁵ „Царството небесно прилега и на трговец, кој бара убави бисери;
52 ^{5,17} ⁴⁶ па, штом најде едно зрно скапоцен бисер, оди и продава сè што има и го купува.“

Парабола за мрежата

⁴⁷ „Царството небесно прилега, исто така, и на мрежа, која се фрла во морето и уловува секакви риби;
⁴⁸ и кога ќе се наполни, ја извлекуваат на брегот и седнуваат, па добрите риби ги собираат во садови, а лошите ги фрлаат.
⁴⁹ Така ќе биде и при крајот на светот: ќе излезат ангелите и ќе ги одделат лошите од праведните,
⁵⁰ и ќе ги фрлат во вжарена печка: таму ќе има плач и крцкање со заби.“

Заклучок

⁵¹ И ги праша Исус: „Дали го разбравте сето ова?“ Тие Му одговорија: „Да, Господи!“
⁵² А Тој им рече: „Затоа секој книжник, кој се научил за царството небесно, прилега на домаќин што изнесува од своето сокровиште ново и старо.“

Исус се враќа во Назарет

(Мр 6,1-6; Лк 4,16-30)

⁵³ И, откако ги кажа Исус овие параболы, си замина оттаму.

⁷ 14,1. Во оригиналниот текст стои „тетрарх“, т.е. владетел над четирите области.

⁵⁴ А штом дојде во Својот роден крај, го поучуваше народот во синагогите нивни. И сите се чудеа и велееа: „Од каде кај Него ваква мудрост и моќ?“

⁵⁵ Нели е Овој син на дрводелецот? Мајка Му нели се вика Марија, и браќата Негови - Јаков и Јосија, Симон и Јуда?

⁵⁶ И сестрите Негови не се ли сите меѓу нас? Од каде, пак, сето тоа кај Него?“

⁵⁷ И се соблазнија заради Него. А Исус им рече: „Нема пророк без чест, освен во земјата негова и во домот негов.“

⁵⁸ И не направи таму многу чуда поради нивното неверие.

Смртта на Јован Крстител

(Мр 6,14-29; Лк 9,7-9)

14 Во тоа време гласот за Исус дојде и до Ирод четворовласникот⁷,

² кој им рече на своите потчинети: „Тоа е Јован Крстител; тој воскреснал, па затоа и стануваат чуда преку него!“

³ Зашто Ирод, кога го фати Јован, го врза и го фрли во затвор заради Иродијада, жената на брат му Филип;

⁴ бидејќи Јован му велеше: „Не доликува да биде твоја!“

⁵ И сакаше да го убие, но се плашеше од народот, зашто го сметаа за пророк.

⁶ А кога му беше роденден на Ирод, ќерката на Иродијада играше пред гостите и му угоди на Ирод;

⁷ затоа тој ѝ се заколна дека ќе ѝ даде што и да побара.

⁸ И таа, подучена од мајка си, рече: „Дај ми ја овде на чинија главата на Јован Крстител!“

⁹ И се загрижи царот; но, заради заклетвата и гостите свои, нареди да ѝ ја дадат.

¹⁰ Па прати, та ја отсекоа главата на Јован во затворот.

¹¹ И ја донесоа главата негова на чинија и ѝ ја дадоа на девојката, а таа ја однесе на мајка си.

54
2,23
Лк 4,16
Јн 7,15

55
12,46
27,56
Лк 3,23
Јн 1,45
6,42

57
16,14
Јн 4,44

58
8,10
17,19

14,1
16,14
Лк 3,1.19
23,6-12.15

3-4
3 Мојс
18,16
20,21

3
Лк 3,19-20

5
21,26
Лк 1,76

12 Учениците, пак, негови, дојдоа, го земаа неговото тело и го погребаа; па отидоа и му јавија на Исус.

14 *Исус нахранува над њеи илјади луѓе*
(Мр 6,30–44; Лк 9,10–17; Јн 6,1–14)

16-20 Штом го чу тоа Исус, замина оттаму со кораб во пусто место, Сам; а народот, штом дозна за тоа, тргна по Него пеш од градовите.

19 И кога излезе Исус, виде многу свет; и се смилува над нив и ги излекува нивните болни.

20 А на стемнување се приближија до Него учениците Негови и рекоа: „Местово е пусто, а и доцна е веќе; пушти го народот да оди по селата и да си купи храна.“

23 Но Исус им рече: „Нема потреба да одат; дајте им вие да јадат!“

25 А тие Му рекоа: „Ние имаме само пет леба и две риби.“

18 Тој им рече: „Донесете Ми ги тук-ка!“

19 И откако му заповеда на народот да седне по тревата, ги зеде петте леба и двете риби, погледна кон небото, ги благослови, ги прекрши и им ги даде лебовите на учениците, а учениците - на народот.

20 И јадеа сите и се наситија; и кренаа дванаесет кошеве полни со останати парчиња.

21 А оние што јадеа беа околу пет илјади мажи, покрај жените и децата.

Исус оди њо ѡвршинаѡа на водаѡа
(Мр 6,45–52; Јн 6,15–21)

22 И веднаш ги повика Исус учениците Свои да влезат во кораб и да минат на другата страна пред Него, додека Тој да го распушти народот.

23 Па штом го распушти народот, Тој се искачи на планината за да се помоли насамо. И таа вечер остана таму Сам.

24 А коработ беше веќе на сред море и брановите го удираа, зашто ветрот дуваше спротивно.

25 Но на четвртата стража⁸ преку ноќта, дојде Исус кај нив, одејќи по морето.

⁸ 14,25. Мегу 3 и 6 часот наутро.

26 А учениците, штом Го видоа како оди по морето, се уплашија и рекоа: „Тоа е привидение!“ и од страв извикаа.

27 Но Исус веднаш почна да зборува со нив и им рече: „Не бојте се! Јас сум, не плашете се!“

28 А Петар, одговарајќи Му, рече: „Господи, ако си Ти, заповедај да дојдам кај Тебе по водата!“

29 И Исус му рече: „Дојди!“ Па штом излезе од коработ, Петар тргна по водата за да оди кај Исус;

30 но, кога го виде силниот ветар, се уплаши, почна да тоне и извика: „Господи, спаси ме!“

31 Исус веднаш му подаде рака, го фати и му рече: „МалOVERНИКУ, зошто се посомнева?“

32 И кога влегоа во коработ, ветрот престана.

33 А оние што беа во коработ Му пристапија, Му се поклонија и рекоа: „Навистина, Ти си Синот Божи!“

*Исус исцелува во
ѓенисаретѡскиот крај*
(Мр 6,53–56)

34 Па откако преминаа, дојдоа во земјата генисаретска.

35 Луѓето од тоа место, штом Го познаа, разгласија по целата таа околина и ги донесоа кај Него сите болни.

36 И Го молеа да се допрат барем до крајот од Неговата облека; и тие што се допреа, се излекуваа.

Исус ѓи оѡфрла човечкиѡе обичаи
(Мр 7,1–13)

15 Тогаш пристапија кон Исус ерусалимските книжници и фарисеи, велејќи:

2 „Зошто учениците Твои не го запазуваат преданието на старите? Зошто не си ги мијат рацете кога јадат леб?“

3 А Тој им одговори и рече: „Па зошто и вие ја престапувате Божјата заповед заради вашето предание?“

4 Зашто Бог заповедал и рекол: „Почитувај ги татко си и мајка си“, и „кој

26
Лк 24,37

31
6,30
8,26

32
Мк 4,39

33
8,29
Дела 8,37
Рим 1,4
Евр 4,14

36
9,20–22
Лк 6,19

15,2
2 Мојс
30,18–21
Лк 11,38
Гал 1,14
Кол 2,8

4
19,19
2 Мојс
20,12
21,17
3 Мојс 20,9
5 Мојс 5,16
Мк 7,10
Лк 18,20
Ефес 6,2

7 говори лошо против таткото свој или мајка си, со смрт да се казни‘.
6,2
23,13

8-9 А вие велите: „Ако некој му рече на татка си или на мајка си: она, со што би можел да се ползуваш од мене, е ветоено за Господ‘,
Ис 29,13

8 тогаш тој може да не го почитува својот татко или својата мајка! Така ја нарушивте заповедта Божја заради вашето предание!
12,34
Пе 78,36-37

9 Лицемери, добро пророкувал за вас Исаија, велеејќи:
5,20
Кол 2,22

11 „Овој народ се приближува до Мене со устата своја и со усните Ме почитува, а срцето негово стои далеку од Мене;
Ис 51,7
Лк 13,6-9
Јн 15,2

14 но напразно Ме почитува, зашто проповеда човечки повелби.“
23,16,19,24
Лк 6,39
Рим 2,19

Што го осквернува човекој?

(Мр 7,14-23)

10 И како ги повика луѓето, им рече: „Слушајте и разберете!

11 Не го осквернува човекот она што влегува во устата, туку она што излегува од устата, тоа го осквернува човекот.“

12 Тогаш Неговите ученици Му се приближија и рекоа: „Знаеш ли дека фарисеите, штом го чуја тој збор, се соблазнија?“

13 А Тој, одговарајќи им, рече: „Секоја садница, што не ја насадил Мојот Отец небесен, ќе се искорне;

14 оставете ги: тие се слепи водачи на слепи: а кога слеп води слеп, обата ќе паднат во јама.“

15 Петар, пак, Му одговори и рече: „Објасни ни ја оваа парабола.“

16 А Исус им рече: „Ама вие, уште ли не сфаќате?“

17 Уште ли не разбирате дека сè што влегува во устата, минува преку стомакот и се исфрлува надвор?

18 А она што излегува од устата, иде од срцето и тоа го осквернува човекот;

19 зашто од срцето излегуваат лоши помисли, убиства, прелюбодејства, блудства, кражби, лажни сведоштва, хули;

20 тоа го осквернува човекот. А јадењето со неизмиеени раце не го осквернува човекот.“

Верајќа на една Хананејка

(Мр 7,24-30)

21 И кога излезе оттаму Исус, замина во земјата Тирска и Сидонска.

22 И ете, една жена Хананејка, излезе од оние краишта, повика кон Него, велеејќи: „Смиливај ми се, Господи, Сине Давидов! Керка ми жестоко ја мачи демон.“

23 Но Тој не ѝ одговори ниту збор. И пристапувајќи до Него, учениците Негови Го молеа и велеа: „Отпушти ја, зашто вика по нас.“

24 А Тој одговори и рече: „Јас сум пратен само кај загубените овци на домот израелски.“

25 Но таа, кога пристапи, Му се поклониле и велеше: „Господи, помогни ми!“

26 Тој, одговарајќи ѝ рече: „Не е добро да се земе лебот од децата и да се фрли на куќињата.“

27 Но таа Му рече: „Да, Господи, но и куќињата јадат од трошките што паѓаат од трпезата на нивните господари.“

28 Тогаш Исус одговори и рече: „О, жено, голема е твојата вера; нека ти биде по желбата твоја!“ И во тој час оздраве ќерката нејзина.

Исус исцелува многу народ

(Мр 7,31)

29 Штом замина оттаму, Исус дојде кај Галилејското Море, се искачи на гората и седна таму.

30 И дојде кај Него многу народ, кој имаше со себе куци, слепи, неми, фатени и многу други, и ги положија пред нозете на Исус, и Тој ги исцели,

31 така што народот се восхитуваше гледајќи како неми зборуваат, фатени оздравуваат, куци се движат и слепи прогледуваат и Го прославуваа Бога Израелов.

Исус нахранува над четири илјади души

(Мр 8,1-10)

32 А Исус, кога ги повика учениците Свои, рече: „Жал ми е за луѓето, зашто три дни веќе стојат кај Мене и немаат што да јадат; да ги распуштам гладни, не би сакал, за да не премалеат по патот.“

22

9,27
Мк 10,
47-48
Лк 18,
38-39

23

Лк 11,8

24

10,5-6

26

7,6

27

Лк 16,21

28

8,10,13

29

Мк 7,31

30

11,5
19,2
21,14

31

8,3
11,4-5
Мк 7,37

32

9,36
14,15

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД МАТЕЈ

33 Но учениците Негови Му рекоа: „Каде ќе земеме толку леб во пустина-ва за да нахраниме толку народ?“

34-38 И Исус ги праша: „Колку лебови имате?“ А тие одговорија: „Седум и неколку риби.“

35 Тогаш му заповеда Исус на народот да поседне по земјата.

36 И земајќи ги седумте лебови и рибите, благодари, ги прекрши и им ги даде на учениците Свои, а учениците - на народот.

37 И јадеа сите и се наситија; и кренаа останати парчиња седум полни кошници.

38 А оние што јадеа беа четири илјади мажи, покрај жените и децата.

39 Па, штом го распушти народот, влезе во кораб и пристигна во Магдалските предели.

Фарисеите бараат знак

(Мр 8,11-13; Лк 12,54-56)

16 Тогаш пристапија кон Исус фарисеите и садукееите и, искупувајќи Го, побараа да им покаже чудо од небото.

² Тој, одговарајќи им, рече: „Навечер велите: „Ќе биде ведро, зашто небото е црвено“;

³ а наутро: „денес ќе има невреме, зашто небото е матно.“ Лицемери, изгледот на небото можете да го распознавате, а знаците на времињата не можете?

⁴ Род лукав и прелуботворен бара знак, но знак нема да му се даде освен знакот на пророкот Јона.“ Па оставајќи ги, си замина.

За квасецот на фарисеите

(Мр 8,14-21; Лк 12,1-6)

⁵ И преоѓајќи на спротивната страна, учениците Негови заборавија да земат леб.

⁶ Исус им рече: „Внимавајте и чувајте се од квасецот фарисејски и садукеејски!“

⁷ А тие помислија во себе и си рекоа: „Тоа е што не зедовме леб!“

⁸ Но Исус ги разбра и им рече: „Маловерни, зошто мислите во себе дека не сте зеле леб?“

⁹ Уште ли не разбирате и не помните за петте леба на пет илјади души, и колку кошени собравте?

¹⁰ Ниту за седумте леба на четири илјади души, и колку кошници собравте?

¹¹ Како не разбирате дека не ви зборував за леб: „Чувајте се од квасот фарисејски и садукеејски!“

¹² Тогаш разбраа дека Тој им беше рекол да се пазат не од лебниот квас, туку од учењето фарисејско и садукеејско.

Сведоштвојто на Петар

(Мр 8,27-30; Лк 9,18-21)

¹³ И кога дојде Исус во областа на Кесарија Филипова, ги праша учениците Свои и рече: „Што велат луѓето, кој е Синот Човечки?“

¹⁴ Тие одговорија: „Едни дека е Јован Крстител, други дека е Илија, а некои дека е Еремија или дека е еден од пророците.“

¹⁵ А Тој им рече: „А вие, што мислите, Кој сум Јас?“

¹⁶ Симон Петар одговори и рече: „Ти си Христос, Синот на живиот Бог.“

¹⁷ Тогаш Исус му одговори и рече: „Блажен си ти, Симоне, сине Јонин, зашто тело и крв не ти го открија тоа, туку Мојот Отец, Кој е на небесата.“

¹⁸ А Јас тебе ти вела: ти си Петар и на тој камен⁹ ќе ја изградам црквата Своја, и вратите на пеколот нема да ја надвладеат.

¹⁹ И ќе ти ги дадам клучевите од небесното царство, и што ќе сврзеш на земјата, ќе биде сврзано на небесата; а што ќе разврзеш на земјата, ќе биде разврзано и на небесата.“

²⁰ Тогаш Исус им заповеда на учениците Свои да не кажуваат никому дека Тој е Христос.

⁹ 16,18. Игра на зборови, зашто и Петар значи камен. Сепак, личното име е „Петрос“, а втората именка е „петра“.

8
6,30-31
Мк 4,13

9
14,13-21
15,38

10
Мк 8,1-9

11
16,6

13
8,20

14
5 Мојс
18,15
Мк 6,14-15
Лк 7,16,39
9,7-8
24,19
Јн 4,19

16
4,3
14,33
Јн 6,69

17
Рим 7,5
Гал 1,16

18
Јн 1,42
1 Петр 1,1
3,19

19
Ис 22,22

20
8,4

21 *Исус ги навесџува Својата смрт и воскресение*

(Мр 8,31–33; Лк 9,22)

17,12,22-23
20,17-19
27,63
Лк 13,
32-33
Дела 10,40
1 Кор 15,
3-4

21 Оттогаш почна Исус на Своите ученици да им открива дека Тој треба да отиде во Ерусалим и да пострада многу од старешините, првосвештениците и книжниците и да биде убиен, и на третиот ден да воскресне.

23
4,10

24 А Петар Го повлече настрана, почна да Му говори, зборувајќи: „Биди милостив кон Себе, Господи; тоа со Тебе нема да се случи!“

24
4,19
10,38
Лк 14,27

25 Но Тој се заврте и му рече на Петар: „Бегај од Мене, сатано! Ти си Ми соблазна, зашто мислиш не за она што е Божјо, туку за она што е човечко!“

25
10,39
Лк 17,33
Јн 12,25-26

26 И тогаш Петар Му одговори на Исус и рече: „Господи, добро ни е да бидеме овде; ако сакаш ќе направам тука три колиби: една за Тебе, една за Мојсеј и една за Илија.“

27
8,20
Пс 62,13
Изречи
24,12
Рим 2,6
2 Сол 1,7

Паттиот за следбениците на Исус

(Мр 8,34–9,1; Лк 9,23-27)

28 Тогаш Исус им рече на учениците Свои: „Ако некој сака да врви по Мене, нека се одрече од себе, нека го земе својот крст и нека Ме следи;

28
10,23
24,30,34
26,64

29 зашто, кој сака да го спаси животот свој, ќе го загуби; а кој ќе го загуби својот живот заради Мене, ќе го најде:

17,1
26,37
Јн 21,2

30 зашто, каква полза е за човек ако го придобие целиот свет, а на душата своја ѝ напакости? Или каков откуп ќе даде човек за својата душа?

30
28,3
Дан 7,9
3 Птр 1,
16-18

31 Зашто Синот Човечки ќе дојде во славата на Својот Отец, со ангелите Свои, и тогаш ќе му даде на секој според делата неговии.

31
11,14
2 Мојс 33
5 Мојс
18,15,18
1 Цар 19,
9-14

32 Вистина ви велама: тука стојат некои што нема да вкусат смрт додека не Го видат Синот Човечки како доаѓа во царството Свое.“

Христовото претображение

(Мр 9,2–9; Лк 9,28–36)

17 А по шест дни Исус ги зеде со Себе Петар, Јаков и брат му Јован, и ги изведе на висока гора сами;

2 и се преобрази пред нив; и лицето Негово светна како сонце, а алиштата Му станаа бели како светлина.

3 И ете, им се јавија Мојсеј и Илија, кои разговараа со Него.

4 Тогаш Петар Му одговори на Исус и рече: „Господи, добро ни е да бидеме овде; ако сакаш ќе направам тука три колиби: една за Тебе, една за Мојсеј и една за Илија.“

4
5 Мојс
16,13

5 Додека уште говореше, ете, ги засени светол облак; и се чу глас од облакот кој велеше: „Овој е Мојот возљубен Син, во Кого е Мојата волја; Него послушајте Го!“

5
3,17
2 Мојс
13,21
19,16
24,15-16
40,34-35
1 Цар 8,
10-12
Ис 42,1
Дела 1,9
3 Птр 1,17

6 И кога го чуја тоа учениците, паднаа ничкум и многу се уплашија.

6
27,54

7 Но Исус, штом се приближи, се допре до нив и им рече: „Станете и не плашете се!“

9
8,4
8,20

8 А тие, кога ги подигнаа очите, не видоа никој друг освен Исус.

10-11
Мал 3,
23-24

9 Исус им заповеда и рече: „Никому не кажувајте што видовте додека Синот Човечки не воскресне од мртвите!“

11
19,28

За Илија

(Мр 9,11–13)

10 Потоа учениците Негови Го прашаа, говорејќи: „Зошто, пак, книжниците велат дека најнапред треба да дојде Илија?“

12
11,14
20,17-19
Лк 1,17

11 Исус им одговори и рече: „Илија ќе дојде порано и ќе уреди сè;

13
11,10-14

12 но ви велама дека Илија веќе дојде и не го познаа, туку му направија сè што сакаа; така и Синот Човечки ќе пострада од нив.“

14
Мк 1,40
10,17

13 Тогаш учениците разбраа дека Тој им зборува за Јован Крстител.

17
12,39
5 Мојс
32,5,20
Дела 2,40
Фил 2,15

Исус ослободува од демони

(Мр 9,14–29; Лк 9,37–43)

14 Кога дојдоа кај народот, пристапи кон Него еден човек, кој падна на колената

15 и рече: „Господи, смилувај се на мојот син, зашто при нова месечина го напаѓа зол дух и се мачи многу; често паѓа во оган и често - во вода;

16 го одведов кај Твоите ученици, но тие не можеа да го излекуваат.“

17 А Исус одговори и рече: „О, роде безверен и развратен! До кога ќе бидам со вас? До кога ќе ве трпам? Доведете Ми го тука!“

18 8,29
15,28
Мк 1,25
5,8
Јн 4,52-53
И му нареди Исус на демонот и тој излезе од момчето; и тоа оздраве во тој час.

19 Тогаш учениците пристапија кон Исус насамо и Му рекоа: „Зошто не можевме ние да го истераме?“

20 13,58
21,21
Мк 11,
22-23
1 Кор 13,2
А Исус им рече: „Заради вашето безверие: зашто, вистина, ви велам, ако имате вера колку синапово зрно, ќе ѝ речете на оваа планина: „Премести се одовде таму! И таа ќе се премести, и ништо нема да биде за вас неможно.“

21 Мк 9,29
22-23 17,12
20,17-19
2 Сам
24,14
21 (Овој, пак, род се истерува само со молитва и пост.)“

**Исус повторно ѝ најавува
Својата смрт и воскресение**

(Мр 9,30-32; Лк 9,43-45)

22 Дела 10,40
24 2 Мојс
38,26
22 А кога беа во Галилеја, Исус им рече: „Синот Човечки ќе биде предаден во раце човечки,

27 5,29
Рим 14,13
1 Кор 8,13
23 и ќе Го убијат, и на третиот ден ќе воскресне.“ И тие многу се нажалија.

За храмовниот данок

18,1 24 А кога пристигнаа во Капернаум, му пристапија на Петар оние што собираа дидрахми и му рекоа: „Учителот ваш не плаќа ли дидрахми¹⁰?“

25 Тој одговори: „Плаќа.“ И кога влезе дома, Исус го испревари и рече: „Како ти се чини, Симоне? Земните цареви од кого земаат царина или данок? Од своите синови или од туѓи?“

26 Петар Му одговори: „Од туѓите.“ Исус му рече: „Значи, синовите не плаќаат;

27 но, за да не ги соблазниме, отиди до морето, фрли јадица и првата риба што ќе се улови, земи ја; и, кога ќе ѝ ја отвориш устата, ќе најдеш статир¹¹; земи го и подај им го за Мене и за себе!“

Кој е најголем?

(Мр 9,33-37; Лк 9,46-48)

18 Во тој час се приближија учениците до Исус и рекоа: „Кој е најголем во царството небесно?“

2 И Исус повика едно дете, го постави меѓу нив

3 и им рече: „Вистина ви велам, ако не се промените и не бидете како деца, нема да влезете во царството небесно:

4 кој ќе биде понизен како ова дете, тој е најголем во царството небесно;

5 и кој прима такво дете во Моето име, Мене Ме прима.“

За соблазнувањата

(Мр 9,42-48; Лк 17,1-2)

6 „Кој ќе соблазни¹² едно од овие мали, за него е подобро да му се обеси воденички камен на вратот и да потоне во морска длабочина.

7 Тешко му на светот од соблазни, зашто соблазните треба да дојдат; но тешко му на оној човек, преку кого доаѓа соблазната.

8 Ако те соблазнува раката твоја или ногата твоја, отсечи ја и фрли ја од себе: подобро е за тебе да влезеш во животот без една рака или нога, отколку со двете раце и двете нозе да бидеш фрлен во вечниот оган;

9 и ако те соблазнува околото твоје, извади го и фрли го од себе: подобро е за тебе да влезеш во животот со едно око, отколку да ги имаш и двете очи, а да бидеш фрлен во огнениот пекол.“

Парабола за загубената овца

(Лк 15,3-7)

10 „Гледајте да не презрете едно од овие мали, зашто, ви велам, нивните ангели на небесата секогаш го гледаат лицето на Мојот Отец небесен.

11 (Зашто Синот Човечки дојде да го бара и спаси загубеното.)

12 Што мислите? Ако некој има сто овци и една од нив се загуби, нема ли да ги остави деведесет и деветте в планина и да појде да ја бара загубената овца?

13 Па, ако ја најде, ве уверувам дека ќе се радува за неа повеќе отколку за деведесет и деветте незагубени.

2
19,13-14

3
5,20
Лк 18,17

4
23,12

5
10,40
Лк 9,48
Јн 13,20

6
5,29

8-9
5,29-30
7,14
25,46

10
Дела 12,15
Евр 1,14

11
Лк 19,10
1 Тим 1,15

12
Ез 34,16

10 17,24. Дидрахми - данок што се плаќал за одржување на храмот.

11 17,27. Статир - монета вредна две дидрахми.

12 18,6. Соблазнување значи наведување на грев.

14 ¹⁴Така и вашиот Отец небесен не са-
ка да загинае ниедно од овие, маливе.“
Јн 6,39

15 *Ако ти згреши ближниот*
Лк 17,3
Гал 6,1

16 „Ако згреши против тебе братот
твој, оди и искарај го насамо; ако те
послуша, си го придобил брата си;
5 Мојс 19,15
Јн 8,17

16 ако не те послуша, поведи со себе
уште еден или двајца, па со устата на
двајца или тројца сведоци нека се по-
тврди секој збор;
2 Кор 13,1
1 Тим 5,19

17 ако, пак, не ги послуша и нив, кажи
и на црквата; па, ако и црквата не ја по-
слуша, тогаш нека ти биде тој како нез-
набожец и цариник.“
Рим 16,17
1 Кор 5,11

18 „Вистина ви велем: сè што ќе сврзе-
те на земјата, ќе биде сврзано и на небо-
то; и сè што ќе разврзете на земјата, ќе
биде разврзано и на небото.
16,19
Јн 20,23

19 *Заедничка молиџва*
7,7
Јн 15,7,16
1 Јн 3,22

20 Пак ви велем: ако двајца од вас се
согласат на земјата да молат за нешто,
што и да било, ќе им биде дадено од Мо-
јот Отец небесен;
28,20
Јн 16,23

21 *Брајско ѝпросјување*
6,12
Лк 17,4
23,34

22 *Брајско ѝпросјување*
5,39,44-45
1 Мојс 4,24
Ефес 4,32
1 Сол 5,15

23 *Брајско ѝпросјување*
25,19

21 Тогаш Петар пристапи кон Него и
рече: „Господи, колкупати да му прос-
там на брата си, кога ќе згреши против
мене? До седумпати ли?“

22 Исус му одговори: „Не ти велем до
седум, туку до седумдесетпати по се-
дум.“

Парабола за немилосрдниот слуга

23 „Затоа царството небесно прилега
на царот кој побарал да ја расчисти
сметката со своите слуги.

24 Кога почна да ја расчистува сметка-
та, доведоа кај него еден што му долже-
ше десет илјади таланти;

25 па, бидејќи немаше со што да пла-
ти, господарот негов нареди да го про-
дадат него, и жена му, и децата негови,
и сè што имаше, за да наплати.

26 Тогаш тој слуга падна пред него на
колена и му се поклонуваше говорејќи:

„Господаре, стрпи се спрема мене и сè
ќе ти платам.“

27 А господарот на тој слуга се смилу-
ва, го пушти и му го прости долгот.

28 Слугата, пак, штом излезе, најде
еден од другарите свои, кој му должеше
сто денарии, и кога го фати, го давеше
и му велеше: „Врати ми го долгот!“

29 Тогаш неговиот другар падна нич-
кум пред нозете негови, го молеше и ве-
леше: „Стрпи се спрема мене и сè ќе ти
исплатам!“

30 Но тој не сакаше, туку отиде и го
фрли во затвор, додека не му го испла-
ти долгот.

31 Другарите, пак, негови, кога видоа
што се случи, многу се огорчија, па оти-
доа и му кажаа на својот господар за сè
што се случи.

32 Тогаш господарот негов го повика
и рече: „Зол слуго, јас ти го простив це-
лиот долг, зашто ми се молеше;

33 не требаше ли и ти да се смилуваш
над својот другар, како што се смилував
и јас над тебе?“

34 И се разгневи господарот негов, па
го предаде на мачители, додека не му го
исплати целиот долг.

35 Така и Мојот Отец небесен ќе пос-
тапи со вас, ако секој од вас не му прос-
ти од срце на брата си.“

За разводот

(Мр 10,1-12; Лк 16,18)

19 Кога ги заврши Исус тие зборо-
ви, тргна од Галилеја и пристиг-
на во пределите јудејски, остаде Јордан.

2 По Него појде многу народ и Тој ги
исцели таму.

3 И дојдоа кај Него фарисеите што Го
искушуваа, па Му рекоа: „Може ли чо-
век да ја остави жената своја за каква и
да било причина?“

4 Тој им одговори и рече: „Не ли сте
читале, дека Оној што ги создаде во по-
четокот, маж и жена ги создаде, и рече:

5 „Затоа ќе остави човек татко и мајка
и ќе се прилепи до жената своја и ќе би-
дат обата едно тело.“

6 Па така, тие веќе не се двајца, туку
едно тело. А Бог што соединил човек да
не разделува.“

27
Лк 7,42

34
Лк 12,
58-59

35
6,14-15
Мк 11,25
Лк 23,34
Кол 3,13

19,1
7,28

2
12,15

3
16,1
Лк 11,54
Јн 8,6

4
1 Мојс 1,27
5,2

5
1 Мојс 2,24
1 Кор 6,16
Ефес 5,31

6
1 Кор 7,10

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД МАТЕЈ

7 ^{5,31} ⁵ Мојс 24,1 Тие Му рекоа: „Зошто тогаш Мојсеј заповеда да ѝ даде мажот разводно писмо и да ја напушти?“

9 ^{5,32} ^{Лк 16,18} ¹ Кор 7,10-11 Тој им одговори: „Заради вашите жестоки срца Мојсеј ви дозволи да ги оставате жените свои; но во почетокот не беше така.

10 ¹ Кор 7,1 Јас, пак, ви велама: оној што ќе ја остави својата жена, освен заради прелуба, и се ожени со друга, тој извршува прелуба; и оној, што ќе се ожени со напуштена, исто така прелубодејствува.“

11 ¹ Кор 7,17

12 ¹ Кор 7,1.7-8.32-34

Брак и безбрачносѝ

13 ^{Лк 9,47} ¹ Тим 4,14 А учениците Негови Му рекоа: „Ако е таква должноста на човекот кон жената, тогаш не треба ни да се жени!“

14 ^{18,3-4} Но Тој рече: „Секој не може да го прифати ова учење, туку само оние на кои им е дадено;

15 ^{Мк 10,16} ¹² зашто има скопени, така родени од мајчината утроба; а има скопени и од луѓе, но има и скопени, кои самите себе се скопиле заради царството небесно.

16 ^{Лк 10,25} Кој може да прифати, нека прифати.“

17 ³ Мојс 18,5 ^{Ез 18,21} ^{Лк 10,28} ^{Јк 2,10}

Исус ѝи блаџословува децата

(Мр 10,13-16; Лк 18,15-17)

18-19 ^{15,4} ² Мојс 20,12-16 ³ Мојс 19,18 ⁵ Мојс 5,16-20 ^{Рим 13,9} ¹³ Тогаш кај Него доведоа деца, за да ги положи рацете над нив и да се помолни, а учениците им забрануваа.

14 Но Исус рече: „Оставете ги децата и не пречете им да доаѓаат кај Мене, зашто на такви е царството небесно.“

15 И откако ги положи рацете над нив, Исус си отиде оттаму.

За боџаѝиоѝ млад човек

(Мр 10,17-31; Лк 13,30; 18,18-30)

16 И ете, еден човек, кога пристапи до него, Му рече: „Учителе добар, какво добро треба да направам за да имам живот вечен?“

17 А Тој му одговори: „Зошто Ме нарекуваш добар? Само Еден е добар¹³. А ако сакаш да влезеш во животот, запазувај ги заповедите.“

18 Тој Му рече: „Кои?“ А Исус одговори: „Не убивај, не прелубодејствувај, не кради, не сведочи лажно;

19 почитувај ги татка си и мајка си; сакај го ближниот свој како себеси!“

20 Младиот човек Му рече: „Сето тоа сум го запазил уште од детството; што ми е уште потребно?“

21 Исус му кажа: „Ако сакаш да бидеш совршен, оди, продај го имотот свој и раздели го на сиромаси, и ќе имаш богатство на небото; па дојди и врви по Мене!“

22 Штом ги чу младитеот човек овие зборови, си отиде нажален, бидејќи имаше голем имот.

23 А Исус им рече на учениците Свои: „Вистина, ви велама, богат мачно ќе влезе во царството небесно;

24 и уште ви велама: полесно ѝ е на камилата да мине низ иглени уши, отколку на богатиот да влезе во царството Божјо.“

25 Кога го чуја тоа учениците, многу се зачудија и рекоа: „Тогаш кој може да се спаси?“

26 Исус, ги погледна и им рече: „За луѓето тоа не е можно, но за Бога сѐ е можно.“

27 Тогаш Петар одговори и Му рече: „Ете, ние оставивме сѐ, и по Тебе одиме: што ќе стане, со нас?“

28 А Исус им рече: „Вистина ви велама дека вие што врвите по Мене, во новиот свет, кога Синот Човечки ќе седне на престолот на славата Своја, ќе седнете и вие на дванаесет престоли и ќе судите над дванаесетте Израелови колена;

29 и секој што ќе остави кука, или брат, или сестра, или татко, или мајка, или жена, или деца, или ниви, заради Моето име, ќе наследи стопати повеќе и ќе добие живот вечен.

30 Но мнозина први ќе бидат последни, а последните први.“

**Парабола за
работѝнициѝе во лозјеѝо**

20 „Зашто царството небесно прилега на домаќин, кој излегол наутро рано да изнајми работници за своето лозје.

21 ^{5,3,48} ^{6,20} ^{Кол 3,1-2}

22 ^{Лк 12,15-21}

23 ^{Мк 10,23-27} ^{Лк 18,24-27}

24 ¹ Кор 1,26

26 ¹ Мојс 18,14 ^{Ер 32,17} ^{Зах 8,6} ^{Јов 42,2} ^{Лк 1,37}

27 ^{4,20,22}

28 ^{8,20} ^{Дан 7,22} ^{Лк 22,30} ¹ Кор 6,2 ^{Откр 3,21} ^{21,1,12}

29 ^{Лк 14,26}

30 ^{20,16} ^{Лк 13,30}

20,1 ^{21,33}

13 19,17. Во некои ракописи на ова место стои: „Никој не е добар освен Единиот Бог.“

4 ^{21,28} ^{Кол 4,1} ² Па, штом се спогоди со работниците по денариј на ден, ги прати во лозјето свое.

8 ³ ^{Моје 19,13} ⁵ ^{Моје 24,15} ³ Потоа, кога излезе околу третиот¹⁴ час и виде други како стојат на пазарштето без работа,

15 ^{6,23} ^{Мк 7,22} ^{Рим 9, 19-21} ⁴ им рече: „Одете и вие во моето лозје, па што е право, ќе ви дадам.“ И тие отидоа.

16 ^{19,30} ^{Мк 10,31} ^{Лк 13,30} ⁵ Пак излезе околу шестиот и деветтиот¹⁵ час и направи исто.

⁶ А околу одинаесеттиот¹⁶ час одново излезе и најде други, како стојат без работа, и им рече: „Зошто стоите тука цел ден без работа?“

⁷ Тие му одговорија: „Никој не нè повика.“ А тој им рече: „Одете во моето лозје.“ (И што е право ќе добиете.)

⁸ А кога се стемни, господарот на лозјето му рече на својот настојник: „Повикај ги работниците и плати им, почнувајќи од последните па до првите.“

⁹ И дојдените околу одинаесеттиот час добија по денариј.

¹⁰ А кога дојдоа првите, помислија дека ќе примат повеќе; но и тие добија по денариј;

¹¹ и штом добија, негодуваа против господарот

¹² и велеа: „Оние последните работеа еден час, а ти ги изедначи со нас, што ја претрпевме тежината на денот и жегата.“

¹³ А тој им одговори и му рече на еден од нив: „Пријателе, не те онеправдувам: нели се погоди со мене за денариј?“

¹⁴ Земи си го своето и оди си; и на овој последниов, сакам да му дадам колку и тебе;

¹⁵ зар немам право да чинам со своето што сакам? Или ти е окоето завидливо, зашто сум дарежлив?“

¹⁶ Така ќе бидат последните први, а првите - последни; (зашто мнозина се повикани, но малкумина се избрани).“

14 ^{20,3}. Тоа е околу 9 часот наутро.

15 ^{20,5}. Околу 12 и 15 часот.

16 ^{20,6}. Околу 17 часот.

Исус ѝо ѝреѝѝаѝ ѝи навесѝува Својата смрт и воскресение

(Мр 10,32-34; Лк 18,31-34)

¹⁷ И кога се искачуваше Исус кон Ерусалим, ги зеде насамо дванаесетте ученици и по патот им рече:

¹⁸ „Ете, се искачуваме кон Ерусалим и Синот Човечки ќе им биде предаден на првосвештениците и книжниците, и ќе Го осудат на смрт,

¹⁹ и ќе Го предадат на незнабошците за да биде исмеан, и тепан, и распнат; и на третиот ден ќе воскресне.“

Чесѝољубие и висѝинско служење

(Мр 10,33-45; Лк 22,25-27)

²⁰ Тогаш пристапи до Него мајката на Заведеевите синови, заедно со своите синови и, поклонувајќи Му се, Го молеше нешто.

²¹ А Тој ѝ рече: „Што бараш?“ Таа Му одговори: „Заповедај овие мои два сина да седат до Тебе, едниот од десно, а другиот од лево во Твоеото царство!“

²² Исус одговори и им рече: „Не знаете што барате! Можете ли да ја пиете чашата што ќе ја пијам Јас; или да се крстите со крштавањето со кое се крштавам Јас?“ Тие Му одговорија: „Можеме.“

²³ И им рече: „Чашата Моја ќе ја пиете, и со крштавањето, со кое се крштавам Јас, ќе се крстите, но да се седи на Мојата десна или лева страна, тоа не зависи од Мене; таму ќе седнат оние за кои е подготвено од Мојот Отец.“

²⁴ И десетте, штом го чуја тоа, негодуваа против двајцата браќа.

²⁵ Но Исус ги повика и им рече: „Знаете дека кнезовите народни владеат над народите, и управниците господарат над нив;

²⁶ меѓу вас, пак, нека не биде така; а кој меѓу вас сака да биде поголем, нека ви биде слуга;

²⁷ и кој сака меѓу вас да биде прв, нека ви служи;

18
^{7,22-23}
^{16,21}

19
^{26,2}
^{Лк 24,7-46}
^{Дела 10,40}
^{1 Кор 15,4}

20
^{27,56}

21
^{19,28}

22
^{6,39,42}
^{Ис 51,17-23}
^{Ер 25,15-29}
^{Јн 18,11}

23
^{24,36}
^{26,39}

25
^{Лк 22,}
²⁴⁻²⁷

26
^{Мк 10,}
⁴³⁻⁴⁴

27
^{Мк 9,35}
^{Јн 13,4-15}

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД МАТЕЈ

28 ^{8,20} ^{Ис 53,10} ^{Мк 10,45} ^{Рим 5,6} ^{1 Тим 2,6} ²⁸ како што и Синот Човечки не дојде да Му служат, туку дојде да послужи и да го даде животот Свој за откуп на мнозина.“

30 *Исцелувањето на двајцата слепи од Ерихон*

^{9,27} ^{11,5} *(Мр 10,46–52; Лк 18,35–43)*

33 ^{11,5} ²⁹ И кога излегуваше од Ерихон, по Него врвеше многу народ.

34 ^{8,3} ^{9,29–30} ^{Лк 10,33} ³⁰ И ете, двајца слепи, седнати покрај патот, штом чуја дека минува Исус, извикаа и рекоа: „Смиливај ни се, Господи, Сине Давидов!“

21,1 ^{Зах 14,4} ^{Мк 11,1} ^{14,13} ³¹ А народот им заповеда да молчат; но тие уште посилено викаа и велеа: „Смиливај ни се, Господи, Сине Давидов!“

2 ^{1 Мојс 49,11} ³² Исус застана, ги повика и рече: „Што сакате да сторам за вас?“

4-5 ^{1,22} ³³ Тие Му одговорија: „Да ни се отворат очите наши.“

5 ^{11,29} ^{Ис 62,11} ^{Зах 9,9} ³⁴ И Исус се смилува и се допре до нивните очи, и веднаш им прогледаа очите нивни; и тие тргнаа по Него.

6 *Христовото свечено влегување во Ерусалим*

^{26,19} ⁷ *(Мр 11,1–11; Лк 19,28–40; Јн 12,12–19)*

8 ^{1 Цар 1,33} ^{2 Цар 9,13} ²¹ А кога приближија до Ерусалим и дојдоа до Витфагија, кај Маслиновата Гора, Исус испрати двајца ученици

² и им рече: „Отидете во селото, што е наспроти вас и веднаш ќе најдете врзана магарица и младо магаре со неа; одврзете ги и доведете Ми ги!“

³ А ако некој ви рече нешто, кажете му дека Му се потребни на Господа, и веднаш ќе ги прати.“

⁴ А сето тоа стана за да се исполни кажаното преку пророкот, кој вели:

⁵ „Кажете ѝ на ќерката Сионова: ете, твојот цар доаѓа кај тебе кроток, качен на магарица со младо магаре.“

⁶ Учениците отидоа и направија така, како што им беше заповедал Исус.

⁷ Ги дотераа магарицата и младото магаре и ги кладоа одозгора алиштата свои, и Тој седна над нив.

⁸ А мнозина од народот ги постилаа по патот облеките свои; други, пак, се-

чеа гранки од дрвјата и ги постилаа по патот;

⁹ а народот што врвеше пред Него и по Него, викаше велејќи: „Осана на Синот Давидов! Благословен е Тој што доаѓа во името Господово! Осана на висините!“

¹⁰ И кога влезе во Ерусалим, целиот народ збунето прашуваше: „Кој е овој?“

¹¹ А народот одговараше: „Овој е Исус, пророкот од Назарет галилејски.“

Изгонување на трговците од храмот
(Мр 11,15–19; Лк 19,45–48; Јн 12,12–16)

¹² И влезе Исус во храмот Божји и ги истера сите што продаваа и купуваа во храмот, ги растури масите на менувачите и столовите на оние што продаваа гулаби,

¹³ и им рече: „Напишано е: „Домот Мој нека биде дом за молитва“, а вие го направивте како разбојничка пештера.“

¹⁴ И дојдоа кај Него во храмот слепи и куци, и Тој ги излекува.

¹⁵ А првосвештениците и книжниците, гледајќи ги чудесните дела што ги направи Тој, и слушајќи ги децата како викаат во храмот и велат: „Осана на Давидовиот Син!“, се разгневија,

¹⁶ и му рекоа: „Слушаш ли што велат тие?“ А Исус им рече: „Да! Зар никогаш не сте читале: „Од устата на новороденчињата и од оние што цицаат Ти си приготвил пофалба?““

¹⁷ И кога ги остави, отиде надвор од градот, во Витанија, каде што преноќи.

Смоквајта што не дава плод

(Мр 11,12–14; 20–24)

¹⁸ А утредента, враќајќи се во градот, огладне;

¹⁹ и виде покрај патот смоква, па отиде до неа; откако не најде на неа ништо освен лисја, рече: „Од сега да нема плод на тебе до века!“ И смоквата веднаш се исуши.

²⁰ Штом го видоа тоа, учениците се зачудија и рекоа: „Како веднаш се исуши смоквата!“

²¹ А Исус им одговори и рече: „Вистина, ви велам: ако имате вера и не се по-

9
^{23,39}
Пс
118,25,26
Пс 148,1
Јов 16,19
Лк 13,35

10
^{2,3}

11
^{5 Мојс 18,15}
Лк 24,19
Јн 4,19
7,40
9,17
Дела 3, 22–23

12
Неем 13, 7–8
Јн 2,14–15

13
Ис 56,7
Ер 7,11

14
^{11,4}
3 Мојс 21,18
2 Сам 5,8

15
4 Мојс 14,22

16
Пс 8,3
Јн 12,19

17
Мк 11,11,11
Лк 21,37

19
Ос 9,16
Лк 13,6–9

21
^{17,20}
Лк 17,6
Јк 1,6

22 7,7-8
Мк 11,24 сомневате, не само тоа што стана со смоквата ќе го правите, туку, ако и на оваа планина ѝ речете - дигни се и фрли се во море, ќе биде.

23 7,29
28,18 **22** И сè што ќе побарате во молитва со вера, ќе добиете“

25 21,32
Лк 7,30
Јн 3,27 **Прашања за Исусовиџе овластувања**
(Мр 11,27-33; Лк 20,1-8)

26 14,5
21,46 **23** И кога дојде Тој во храмот и поучуваше, пристапија кон Него првосвештениците и старешините народни и рекоа:

28 20,14
Лк 15,11 „Со каква власт го правиш тоа и кој Ти ја дал таа власт?“

31 6,10
Лк 18,9-14 **24** А Исус им одговори и рече: „И Јас ќе ве прашам нешто. Па, ако Ми одговорите, и Јас ќе ви кажам со каква власт го правам тоа.

32 Лк 7,37-50
19,1-10 **25** Крштавањето Јованово од каде беше: од небото или од луѓето?“ А тие размислуваа меѓу себе и велеа: „Ако кажеме - од небото, ќе ни рече: „Па зошто не му поверувавте?“

26 А ако речеме: - од луѓето, се плашиме од народот, зашто сите го сметаа Јован за пророк.“

27 И, одговарајќи Му на Исус, рекоа: „Не знаеме.“ А Тој им рече: „Ни Јас не ви кажувам со каква власт го правам тоа.“

Парабола за двајта сина

28 „Што мислите за ова? Еден човек имаше два сина; па отиде кај првиот и му рече: „Сине, оди денес да работиш во моето лозје!“

29 Тој одговори и рече: „Не сакам!“ но потоа се покаја и отиде.

30 Дојде и кај вториот, и му го рече истото. Тој одговори и рече: „Ќе отидам, господаре.“ Но не отиде.

31 Кој од двајцата ја исполни татковата волја?“ Му одговорија: „Првиот.“ Тогаш Исус им рече: „Вистина ви вела дека цариниците и блудниците ќе ве испревараат во царството Божјо:

32 зашто дојде кај вас Јован по патот на праведноста и вие не му поверувавте, а цариниците и блудниците му поверуваа; вие, пак, иако видовте, не се премисливте отпосле за да му поверувате.“

Парабола за немилосрдниџе лозари

(Мр 12,1-12; Лк 20,9-19)

33 „Чујте друга парабола! Беше еден човек домаќин, кој насади лозје, го загради со плот, ископа бунар, направи кула и, откако им го предаде на лозарите, си отиде.

34 И кога приближи времето за берба, тој ги испрати кај лозарите своите слуги за да му ги приберат плодовите.

35 Но, лозарите, ги фатија неговите слуги, едниот го претепаа, другиот го убија, а третиот со камења го засипаа.

36 Тој испрати сега други слуги, повеќе од првите; но и со нив постапија исто.

37 Најпосле го испрати кај нив својот син, велејќи: „Ќе се засрамат од син ми.“

38 Но лозарите, штом го видоа син му, си рекоа меѓу себе: „Овој е наследникот; ајде да го убиеме и да го присвоиме наследството негово.“

39 Па, го фатија, го изведоа надвор од лозјето и го убија.

40 Кога ќе дојде господарот на лозјето, што ќе им направи на тие лозари?“

41 Му одговорија: „Злосторниците ќе ги погуби, а лозјето ќе го даде на други лозари што ќе му ги даваат плодовите навреме.“

42 А Исус им рече: „Зар не сте читале во Книгите: „Каменот што го отфрлија сидарите, стана камен темелник: тоа е од Господ и чудесно е во очите наши.“

43 Затоа ви вела дека царството Божјо ќе биде земено од вас и ќе се даде на народ што ги принесува неговите плодови.

44 И кој падне врз тој камен, ќе се разбие; а врз кого тој ќе падне, ќе го здроби.“

45 И слушајќи ги Неговите параболи, првосвештениците и фарисеите разбраа дека говори за нив,

46 па гледаа да Го фатат; но се плашеа од народот, зашто Го сметаа за пророк.

Парабола за свадбајна на царевиниот син

(Лк 14,15-24)

22 И одговарајќи, Исус пак им говореше во параболи и рече:

33 Ис 5,1-2

34 22,3

35 22,6
23,37

36 22,4

37 Јн 3,16-17
1 Јн 4,9

38 Гал 4,7

39 Јн 19,17
Евр 13,12

42 Ис 28,16
Пс 118,
22-23
Дела 4,11
1 Птр 2,4-8

43 Дела 13,46

44 Мк 11,18
Лк 20,18
Рим 11,11

46 14,5
16,14
21,26

22,1 13,33

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД МАТЕЈ

2 ^{8,11} „Царството небесно прилега на еден ^{18,23} цар, кој направи свадба за својот син. ^{Изречи} **3** И ги испрати своите слуги да ги ^{9,1-6} повикаат поканетите на свадба; а тие не сакаа да дојдат.

3 ^{21,34} **4** Потоа испрати други слуги и им рече: кажете им на поканетите: „Ете, приготвив јадење; јунците мои и сè што е угоено се заклани, и сè е готово; дојдете на свадбата!“

5 ^{Лк 14,18} Но, тие не сакаа да знаат за тоа, туку си отидоа: кој на нива, кој по трговија;

9 ^{Откр 19,7} **6** а некои, пак, ги фатија неговите слуги, ги исмејаа и ги убија.

10 ^{9,9-13} **7** Штом чу за тоа царот, се налути, испрати своја војска и ги погуби убијците и им го изгоре нивниот град.

12 ^{26,50} **8** Тогаш им рече на слугите свои: „Свадбата е готова, но поканетите не беа достоини.“

13 ^{8,12} **9** Затоа одете по крстопатите и колкумина ќе најдете, поканете ги на свадба!“

14 ^{20,16} **10** И излегоа слугите на крстопатите, ги собраа сите што ги најдоа - и лоши и добри; и се наполни свадбениот дом со гости.

15 ^{16,1} **11** Кога влезе царот да ги види гостите, забележа еден необлечен во свадбени алишта.

16 ^{Лк 11,54} **12** Па му рече: „Пријателе, како влезе овде, необлечен во свадбена руба?“ А тој молчеше.

13 Тогаш царот им рече на слугите: „Врзете му ги рацете и нозете, земете го и фрлете го во крајната темнина; таму ќе биде плач и крчкање со заби!“

14 зашто, мнозина се повикани, а малкумина избрани.“

Прашања за данокој

(Мр 12,13-17; Лк 20,20-26)

15 Тогаш фарисеите отидоа и се договорија како да Го фатат во некој збор.

16 И ги испраќаа кај Него своите ученици, заедно со некои Иродовци, кои Му говореа: „Учителе, знаеме дека си правичен и навистина ги учиш луѓето на патот Божји, и не се плашиш од никого, зашто не гледаш кој е кој;

17 затоа кажи ни; што мислиш: треба ли да се дава данок на царот или не?“

18 Но Исус го просре лукавството нивно и рече: „Што Ме искушувате, лицемери?“

19 Покажете Ми една пара од данокот.“ Тие Му донесоа еден денариј.

20 И им рече: „Чиј е овој лик и потпис?“

21 Тие одговорија: „На царот.“ Тогаш им рече: „Подајте го царевото на царот, а Божјото на Бога!“

22 И штом го чуја тоа, тие занемаа и, оставајќи Го, си отидоа.

Прашања за воскресението

(Мр 12,18-27; Лк 20,27-38)

23 Во истиот ден пристапија кон Него и садукееите, кои велат дека нема воскресение, и Го прашаа, говорејќи:

24 „Учителе, Мојсеј рече: „Ако умре некој без деца, тогаш брат му нека ја земе жената негова и нека му подигне потомство на својот брат!“

25 Кај нас имаше седуммина браќа; првиот се ожени и умре; па, бидејќи немаше пород, ја остави жената своја на братот си;

26 исто така направи и вториот, и третиот, дури и седмиот;

27 а по сите нив умре и жената.

28 При воскресението, на кого од седуммината ќе биде таа жена, бидејќи со сите живеела?“

29 Исус им одговори: „Се лажете, зашто не ги познавате Писмата, ниту силата Божја;

30 зашто при воскреснувањето луѓето ниту ќе се женат, ниту ќе се мажат, туку ќе живеат како ангели Божји на небесата.

31 А за воскреснувањето на мртвите, не сте ли читале што ви рекол Бог, Кој вели:

32 „Јас сум Бог Авраамов, Бог Исаков и Бог Јаковов.“ Бог не е Бог на мртвите, туку на живите.“

33 И народот, слушајќи го тоа, се восхитуваше на Неговата наука.

Најважната зајдовед

(Мр 12,28-34; Лк 10,25-28)

34 Кога фарисеите слушнаа дека ги посрами садукееите, се здружија со нив.

216,24
Рим 13,7
1 Птр 2,17**22**16,4
22,33**23**Дела 4,1-2
1 Кор
15,12**24**1 Мојс 38,8
5 Мојс 25,5**30**

Кол 1,12

322 Мојс 3,6
3,15-16
Дан 12,2
Дела 3,13**33**7,28
Јн 7,15

35 И еден од нив, познавач на Законот, 16,1
искупувајќи Го, запраша и рече:

37 „Учителе, која заповед е најголема 5 Мојс 6,5
во Законот?“ Ис.Н. 22,5

39 А Исус му одговори: „Возљуби Го 5,43
Господа, својот Бог, со сето свое срце, и 19,19
со сета своја душа, и со ситот свој разум;“ 3 Мојс 19,18

38 тоа е прва и најголема заповед; 19,18
39 а втората е слична на неа: „возљуби 5 Јн 13,34-35
го својот ближен како себеси!“ Рим 13,8-9

40 На тие две заповеди се држат цели- Гал 5,14
от Закон и Пророците.“ Јк 2,8

За Давидовиот син

(Мр 12,35-37; Лк 20,41-44)

41 И кога се собраа фарисеите, Исус 8,1
ги прапа и рече:

42 „Што мислите за Христос? Чиј син 110,1
е Тој?“ Му одговорија: „Давидов.“ Мк 16,19

43 Им рече: „Како тогаш Давид, преку Дела 2,
Духот Го нарече Господ, велејќи: 33-34

44 „Му рече Господ на Мојот Господ: Евр 1,3-13
8,1
10,12-13

45 Седи од Мојата десна страна, додека не 1,1
ги положаа непријателите Твои во под-
ножјето на нозете Твои.“

46 И така, ако Давид Го нарече Гос- Мк 12,34
под, како тогаш може Тој да Му е син?“ Лк 20,40
Јн 21,12

23,1
Лк 20,45

Исус ги укорува

книжниците и фарисеите

(Мр 12,38-39; Лк 11,37-52; 20,45-46)

23 Тогаш Исус му проповедаше на 11,30
народот и на учениците Свои, Лк 11,46

2 говорејќи: „На Мојсеевото седиште 1,1
седнаа книжниците и фарисеите.“

3 Затоа, сè што ќе ви кажат пазете и 6,1-5
извршувајте; а според делата нивни не 4 Мојс 15,37-39
постапувајте, зашто тие говорат, но не Амос 4,5
извршуваат;

4 врзуваат бремиња тешки и мачни за 1,1
носење и ги клаваат врз плеките на лу- Лк 14,7
ѓето, а сами не сакаат ни со прст да ги помрднат.

5 И сите свои дела ги прават за да ги 1,1
видат луѓето; ги прошируваат своите 1,1
записи и ги продолжуваат ресите на 1,1
својата облека;

6 сакаат прво место на гозбите и пред- 1,1
ни места во синагогите,

7 и поздрави по улиците, и да ги вика- 1,1
ат луѓето „Рави!“

8 А вие немојте да се нарекувате „Ра- 1,1
ви“, зашто еден е вашиот Учител - 1,1
Христос, а вие сте сите браќа.

9 И никого на земјата не викајте го 1,1
свој Татко, зашто еден е вашиот Татко - 1,1
Оној Небесниот;

10 и водачи немојте да се именувате, 1,1
зашто еден е вашиот Водач - Христос.

11 Но, најголемиот меѓу вас да ви биде 1,1
слуга;

12 зашто, кој се воздигнува, ќе биде 1,1
понижен; а кој се понизува, ќе биде 1,1
воздигнат.“

Осуда на лицемериите

(Мр 12,40; Лк 11,9-52; 20,47)

13 „Тешко вам, книжници и фарисеи, 1,1
лицемери, затоа што го затворате цар- 1,1
ството небесно пред луѓето; зашто, 1,1
ниту вие влегувате, ниту ги пуштате да 1,1
влезат оние што сакаат да влезат.“

14 (Тешко вам, книжници и фарисеи, 1,1
лицемери, зашто ги подјадувате домо- 1,1
вите на вдовиците и лицемерно долго се 1,1
молите; заради тоа ќе добиете поголема 1,1
осуда.)

15 Тешко вам книжници и фарисеи, 1,1
лицемери, зашто обиколувате по море и 1,1
по копно за да добиете еден следбеник, 1,1
и кога ќе успеете во тоа, тогаш го пра- 1,1
вите син на неколот, двапати полош од 1,1
вас.

16 Тешко вам, водачи слепи, кои вели- 1,1
те: „Ако се заколне некој во храмот, не 1,1
е ништо; но ако се заколне некој во 1,1
злато на храмот, виновен е.“

17 Безумни и слепи! Што е поголемо: 1,1
златото или храмот кој го осветува зла- 1,1
тото?

18 Исто така велите: „Ако некој се за- 1,1
колне во жртвеникот, ништо не е; но, 1,1
ако некој се заколне во дарот што е на 1,1
него, виновен е.“

19 Безумни и слепи! Што е посвето: 1,1
дарот или жртвеникот што го осветува 1,1
дарот?

20 А кој ќе се заколне во жртвеникот, 1,1
се колне во него и во сè што е врз него;

21 и кој ќе се заколне во храмот, се 1,1
колне во него и во Оној Кој живее во 1,1
него;

9

6,9
Мал 2,10

10

Јн 13,13

11

18,4
20,26
Мк 9,34-35

12

Ис 2,9-17
Изречи
29,23
Лк 14,11
18,14
Јк 4,10

13

5,20
11,21
18,9
Ис 5,8-24
Ер 8,8
Мал 2,8
Лк 11,52

14

Мк 12,40

16

15,14
Јн 9,38-41
Рим 2,19

20

5,33-37

21

1 Цар 8,13

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД МАТЕЈ

22 ^{5,34} и кој ќе се заколне во небото, се колне во престолот Божји и во Оној, што седи на него.
^{Ис 66,1}

23 ³ Тешко вам, книжници и фарисеи, лицемери, зашто давате десеток од нане, копра и ким, а сте го оставиле најважното во Законот: праведноста, милоста и верата; ова требаше да го правите, а и она да не го оставате.
³ Моје 27,30
⁵ Моје 14,22
^{Ер} 5,1
^{Амос} 5,21
^{Лк} 11,42
^{Рим} 3,3

25 ^{Мк} 7,4 Водачи слепи, вие комарецот го цедите, а камилата ја проголтувате!

26 ^{Јн} 9,40 Тешко вам, книжници и фарисеи, лицемери, зашто ги чистите чашата и чинијата еднадвор, додека внатре тие се полни со грабеж и алчност.

27 ^{Дела} 23,3 Слеп фарисеју, очисти ги чашата и чинијата најнапред внатре, за да бидат чисти и еднадвор.

28 ^{Лк} 16,15 Тешко вам, книжници и фарисеи, лицемери, зашто многу личите на варосани гробови, што еднадвор изгледаат убаво, а внатре се полни со мртвечки коски и секаква нечистотија.

31-32 ^{Дела} 7,52 Тешко вам, книжници и фарисеи, лицемери, зашто многу личите на варосани гробови, што еднадвор изгледаат убаво, а внатре се полни со мртвечки коски и секаква нечистотија.

32 ¹ Сол 2,16 Така и вие, еднадвор им се покажувате на луѓето како праведни, а внатре сте полни со лицемерност и беззаконие.“

33 ^{3,7} ^{12,34}

34 ¹ Кор 12,28

35 ^{27,25} ¹ Моје 4,10 ² Лет 24,20-22 ^{Откр} 16,6 ^{18,24}

Објавата на казните за лицемериите
^(Лк 11,47-51)

29 „Тешко вам книжници и фарисеи, лицемери, зашто им сидате гробници на пророците и ги украсувате спомениците на праведните,

30 па велите: „Да живеевме во дните на нашите татковци, немаше да станеме нивни соучесници во крвта на пророците.“

31 А со тоа сведочите сами против себе, дека сте синови на оние што ги убиле пророците.

32 Дополнете ја и вие мерата на татковците ваши!

33 Змии и рожби аспидини, како ќе побегнете од пресудата за во пеколот?

34 Затоа, ете, Јас пракам кај вас пророци и мудреци и книжници; едни ќе убиете и распнете, а други ќе тепате по синагогите и ќе ги прогонувате од град во град;

35 за да падне врз вас сета праведна крв што е пролеана на земјата, од крвта

на праведниот Авел па до крвта на Захарија, синот на Варахија, кого го убивте меѓу храмот и жртвеникот.

³⁶ Вистина, ви вела: сето тоа ќе падне врз овој род!“

Исусовата љубов кон Ерусалим^(Лк 13,34-35)

37 „Ерусалиме, Ерусалиме, што ги убиваш пророците и со камења ги засипуваш испратените кај тебе! Колкупати сакав да ги соберам чедата твои, како квачката што ги собира пилињата свои под крилјата, а вие не сакавте.

38 Ете, ви се остава пуст вашиот дом.

39 Зашто ви вела: нема да Ме видите од сега додека не кажете: „Благословен е Оној, Кој иде во името Господово!“

Навестување за разурнувањето на храмот во Ерусалим^(Мр 13,1-2; Лк 21,5-6)

24 И кога излезе Исус од храмот и си одеше, се приближија до Него учениците Негови за да Му ги покажат зградите на храмот.

2 А Исус им рече: „Го гледате ли сето тоа? Вистина, ви вела: нема да остане тука ни камен на камен, а да не биде урнат.“

Неволји и прогонства^(Мр 13,3-13; Лк 21,7-19)

3 И кога седеше во Маслиновата Гора, дојдоа кај Него учениците Негови насамо и Му рекоа: „Кажи ни, кога ќе биде тоа, и каков ќе биде знакот за Твоето доаѓање и за крајот на светот?“

4 А Исус им одговори и рече: „Пазете се, да не ве излаже некој;

5 зашто многумина ќе дојдат во Мое име, говорејќи: „Јас сум Христос!“ и ќе прелажат мнозина.

6 Ќе слушате за војни и повици на војни. Гледајте да не се уплашите, зашто сето тоа треба да биде; но тоа уште не е крајот.

7 Зашто ќе се крене народ против народ, и царство против царство, и на разни места ќе има глад, помор и потреси;

8 а сето тоа е почеток на страдањата.

36
24,34

37
21,35
22,6
Дела 7,59

38
Ер 7,14
12,7
22,5

Пс 69,25
Јн 2,19-21

39
21,9
Пс 118,26
Лк 19,38

24,2
Лк 19,44

3
5,1
10,23
13,39
1 Кор 15,23
1 Сол 2,19
3,13
4,15
5,23
2 Сол 2,1,8
Јк 5,7-8
3 Птр 3,4,12
1 Јн 2,28

4
Ер 29,8
Откр 12,9

5
Ер 14,14

6
Дан 2,28

7
Ис 19,2
2 Лет 15,6

8
Ис 13,8
Ос 13,13
Јн 16,21
Рим 8,22
1 Сол 5,3
Откр 12,2

9 ⁹ Тогаш ќе ве предадат на мачење и ќе ве убијат; и ќе бидете мразени од сите народи, заради Моето име.

11 ^{7,15} ³ Птр 2,1 ¹⁰ Тогаш мнозина ќе се соблазнат и еден со друг ќе се предаваат и еден со друг ќе се мразат;

12 ^{Лк 18,8} ² Сол 2,3 ¹¹ многу лажни пророци ќе се појават и ќе прелажат мнозина;

13 ^{10,22,32} ¹² и бидејќи беззаконијата ќе се умножат, кај мнозина љубовта ќе олади.

14 ^{26,13} ^{28,19} ^{Мк 16,15} ^{Рим 10,18} ¹³ А кој ќе издржи до крај, тој ќе биде спасен.

¹⁴ И ќе биде проповедано ова Евангелие за царството по целиот свет, за сведоштво на сите народи; и тогаш ќе дојде крајот.“

15 ^{Дан 9,27} ^{11,31} ^{12,11}

Гнаснийо̃ ѱусїошник

(Мр 13,14–23; Лк 21,20–24)

17 ^{Лк 17,31} ¹⁵ „Па така, штом го видите гнаснийо̃ пустошник како стои на светото место, за кој зборува пророкот Даниел - кој чита нека разбере,

19 ¹ Мојс 19,26 ¹⁶ тогаш оние, што се наоѓаат во Јудеја, нека бегаат по планините;

21 ^{Дан 12,1} ^{Откр 7,14} ^{16,18} ¹⁷ кој е на покрив нека не слегува да земе нешто од куќата своја;

23 ¹⁸ и кој е на нива, нека не се враќа дома за да ги земе алиштата свои!

¹⁹ Но тешко на бремените и на доилките во тие дни!

24 ²⁰ Затоа молете се да не стане бегањето ваше зиме или во сабота;

²¹ зашто тогаш ќе има страдања, какви што немало од почетокот на светот

27 ^{8,20} ²² И ако не се скратат оние дни, никој не би се спасил; но заради избраните ќе се скратат тие дни.

²³ Тогаш, ако ви каже некој: „Еве, овде е Христос“ или „таму е“ - не верувајте!

²⁴ Зашто ќе се појават лажни месији и лажни пророци, и ќе покажат големи знаци и чуда, за да ги прелажат, ако е можно, дури и избраните.

²⁵ Ете, однапред ви кажав.

²⁶ И така, ако ви речат: „Ете, Тој е во пустината“ - не излегувајте; или, „ете, во тајна соба е“ - не верувајте!

²⁷ Зашто, како што молњата излегува од исток и се гледа дури до запад, така ќе биде доаѓањето на Синот Човечки.

²⁸ Зашто, каде што е мршата, таму се собираат и орлите.“

Враќањето на Синоѝ Човечки

(Мр 13,24–27; Лк 21,25–28)

²⁹ „И веднаш, по маките на тие дни, сонцето ќе потемни и месечината нема да ја дава својата светлина, и ѕвезди ќе паѓаат од небото, и силите небески ќе се разнишаат.

³⁰ Тогаш ќе се јави на небото знакот на Синот Човечки и ќе се расплачат сите земни племиња, и ќе Го видат Синот Човечки како доаѓа на небесните облаци, со голема слава и сила;

³¹ и ќе ги испрати Своите ангели со силен трубен глас, и ќе ги соберат Неговите избраници од четирите ветра, од едниот до другиот крај на небесата.“

Сїоредба со смокваѝа

(Мр 13,28–31; Лк 21,29–33)

³² „Со смоквата направете споредба: штом ќе се подмладат нејзините гранки и пуштат лисја, знаете дека е близу летото;

³³ Така и вие, кога ќе го видите сето тоа, знајте дека е близу, пред вратата.

³⁴ Вистина ви велам: нема да мине овој род додека сето тоа не се исполни.

³⁵ Небото и земјата ќе минат, но зборовите Мои нема да минат.“

Деноѝ и часоѝ - неїознаѝи!

(Мр 13,32–37; Лк 17,26–30; 34–36)

³⁶ „А за тој ден и час никој не знае, ниту ангелите небесни, туку само Мојот Отец;

³⁷ но, како што беше во деновите на Ное, така ќе биде и при доаѓањето на Синот Човечки;

³⁸ зашто, како што во деновите пред потопот јадеа и пиеја, се женеа и се мажеа до оној ден кога Ное влезе во ковчегот,

³⁹ и не сфатија додека не дојде потопот и истреби сè - така ќе биде и доаѓањето на Синот Човечки.

⁴⁰ Тогаш ќе бидат двајца на нива: еден ќе биде земен, а другиот ќе биде оставен;

28
Јов 39,30
Лк 17,37
Јн 7,27

29
Ис 13,10
34,4
Амос 8,9

30
16,27
26,64
2 Мојс 19,16
34,5
Зах 12, 10-12
Дан 7,13
7,14
Откр 1,7

31
13,41
5 Мојс 30,3-4
Неем 1,9
1 Сол 4,16

33
Јк 5,9
Откр 3,20

34
10,23
16,28
Ис 51,6

35
5,18
Пс 102,26

36
Зах 14,7
Мк 13,32,35
Дела 1,7

38
1 Мојс 7,7,13
3 Птр 3,6

39
1 Сол 5,3

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД МАТЕЈ

42 ^{25,13} ^{Лк} ^{12,37.39-40} ^{1 Сол 5,1,6} ⁴¹ две жени ќе мелат со рачна мелница: едната ќе биде земена, а другата ќе биде оставена.

43 ^{1 Сол 5,2,4} ^{Откр 3,3} ⁴² Па така, бидете будни, зашто не знаете во кој час ќе дојде вашиот Господ.

45 ^{Пс 104,27} ^{105,21} ^{Лк 12,42} ⁴³ Знајте го и тоа: кога домаќинот на куќата би знаел во кој час ќе дојде крадецот, тој би останал буден и не би дозволил да му провалат во куќата.

47 ^{19,28} ^{25,21.23} ⁴⁴ Затоа и вие треба да бидете подготвени, зашто Синот Човечки доаѓа во часот кога не очекувате.“

48 ^{3 Птр 3,4} *Верни и неверни служители*
(Лк 12,41–48)

50 ^{24,42} ⁴⁵ „Кој е, пак, тој верен и мудар слуга, кого ќе го постави господарот негов над слугите свои да им дава навреме храна?

51 ^{8,12} ⁴⁶ Блазе на тој слуга, кого, кога ќе дојде господарот негов, го наоѓа дека постапува така;

25,1 ^{Лк 12,} ³⁵⁻³⁶ ⁴⁷ вистина ви вела дека над целиот свој имот ќе го постави него.

5 ^{24,48} ^{3 Птр 3,9} ⁴⁸ Ако, пак, тој слуга е лош и си рече во срцето свое: „Господарот мој уште за долго време нема да дојде“,

6 ^{Лк 17,34} ^{1 Сол 5,2} ⁴⁹ па почне да ги тепа другарите свои и да јаде и пие со пијаниците,

⁵⁰ господарот на тој слуга ќе дојде во ден кога тој не го очекува, и во час што не го знае;

⁵¹ и ќе го исече на парчиња, и ќе му даде еднаква награда со лицемерите; таму ќе биде плач и крцкање со заби.“

Парабола за десетте девојки

25 „Тогаш царството небесно ќе заприлега на десет девојки, кои ги зедоа своите светилки и излегоа да го пречекаат младоженецот.

² Петте од нив беа мудри, а петте неразумни.

³ Неразумните ги зедоа светилките свои, но не понесоа со себе масло;

⁴ а мудрите, заедно со светилките, зедоа во садовите свои и масло;

⁵ и бидејќи младоженецот се забави, сите задремаа и заспаа.

⁶ А на полноќ се чу викање: „Еве го младоженецот, излезете да го пречекаате!“

⁷ Тогаш сите тие девојки станаа и ги приготвија своите светилки.

⁸ Неразумните, пак, им рекоа на мудрите: „Дајте ни од вашето масло, зашто нашите светилки гаснат.“

⁹ Мудрите им одговорија и рекоа: „Но, може да не ни стигне и нам и вам: подобро одете кај продавачите и купете си!“

¹⁰ А кога тие отидоа да купат, пристигна младоженецот и приготвените влегоа со него на свадбата, и вратите се затворија.

¹¹ Потоа дојдоа и другите девојки и викаа: „Господаре, господаре, отвори ни!“

¹² А тој им одговори и рече: „Вистина, ви вела: не ве познавам!“

¹³ И така, бидете будни, зашто не го знаете ни денот, ни часот, кога ќе дојде Синот Човечки.“

Парабола за таланти

(Лк 19,11–27)

¹⁴ „Зашто, Тој ќе постави како човекот, кој тргнувајќи на пат, ги повика слугите свои и им го предаде својот имот;

¹⁵ и на едниот му даде пет таланти, на другиот два, на третиот еден, секому според способноста негова; и веднаш замина.

¹⁶ Оној што зеде пет таланти, отиде, ги употреби во работа и спечали други пет таланти;

¹⁷ и исто така и оној што зеде два таланта, спечали други два;

¹⁸ а оној, што доби еден талант, отиде и го закопа в земја и така ги сокри парите на својот господар.

¹⁹ По долго време дојде господарот на тие слуги и побара да му поднесат сметка.

²⁰ И кога пристапи оној што беше примил пет таланти, донесе уште други пет и рече: „Господаре, ти ми предаде пет таланти; ете, сум спечалил уште пет.“

²¹ Господарот му рече: „Убаво, добар и верен слуго! Во малку беше верен, над многу ќе те поставам; сподели ја радоста со својот господар!“

8
Изреки
13,9

10
24,44
Откр 19,7,9

11
Лк 13,25

12
7,23
Лк 13,27

13
24,36.42
Мк 13,33

14
Лк 19,12

19
18,23

21
19,28
Лк 12,44
16,10

23 ²² Дојде, исто така, и оној што беше примил два таланта и рече: „Господаре, ти ми предаде два таланта, ете, со нив спечалив уште два.“
Јн 15,11

29 ^{13,12} ^{Лк 19,26}

30 ^{8,12} ^{31 ^{16,27} ^{19,28} ^{Зах 14,5} ^{Мк 8,38} ^{Лк 9,26} ^{Јуда 1,14}}

²³ Господарот му рече: „Убаво, добар и верен слуго! Во малку беше верен, над многу ќе те поставам; сподели ја радоста со својот господар!“

²⁴ Пристигна и оној што беше зел еден талант и рече: „Господаре, те знаев дека си жесток човек: жнееш каде што не си сеел, и собираш каде што не си велел,
Ез 34,17

²⁵ па се уплашив и отидов, и го сокрив твојот талант в земја; ете ти го твоето.“

33 ^{22,44} ^{Пс 110,1}

²⁶ А господарот му одговори и рече: „Зол и мрзлив слуго! Ако си знаел дека жнеам, каде што не сум сеел, и собирам каде што не сум садел,

²⁷ требаше моите пари да им ги дадеш на трговците, па кога ќе дојдам да си го приберам своето со добивка;

²⁸ земете го од него талантот и дајте му го на оној што има десет таланти;

²⁹ зашто секому, што има, ќе му се даде и преумножи, а од оној, што нема, ќе му се одземе и она што го има;

³⁰ а лошиот слуга фрлете го во крајна темнина: таму ќе биде плач и крцкање со заби.“ (Откако го рече тоа, извика: „Кој има уши да слуша, нека чуе.“)

Судниот ден

³¹ „А кога ќе дојде Синот Човечки во Својата слава и сите свети ангели со Него, тогаш ќе седне на престолот на славата Своја,

³² и ќе се соберат пред Него сите народи, па ќе ги оддели едни од други, како што ги одделува овците од козите;

³³ и ќе ги постави овците од Својата десна страна, а козите од левата.

³⁴ Тогаш Царот ќе им каже на оние што Му се од десната страна: „Дојдете, благословени од Мојот Отец; наследете го царството, подготвено за вас од почетокот на светот;

³⁵ зашто, гладен бев и Ми дадовте да јадам; жеден бев и Ме напоивте, страенец бев и Ме примивте;

³⁶ необлечен бев и Ме облековете; болен бев и Ме посетивте; во затвор бев и дојдовте кај Мене.“

³⁷ Тогаш праведниците ќе Му одговорат и речат: „Господи, кога Те видовме гладен и Те нахранивме, или жеден и Те напоивме?“

³⁸ Кога те видовме странец и Те прибравме, или необлечен и Те облекохме?

³⁹ Кога Те видовме болен, или во затвор и Те посетивме?“

⁴⁰ А Царот ќе им одговори и ќе рече: „Вистина, ви велам: доколку сте го направице тоа за еден од овие Мои најмали браќа, за Мене сте го направице.“

⁴¹ Тогаш ќе им каже и на оние што се од левата страна: „Бегајте од Мене, проклети, во вечен оган, приготвен за ѓаволот и за неговите ангели!“

⁴² Зашто, гладен бев и не Ми дадовте да јадам; жеден бев и не Ме напоивте;

⁴³ странец бев и не Ме прибравте; необлечен бев и не Ме облековете; болен и во затвор бев и не Ме посетивте.“

⁴⁴ Тогаш и тие ќе Му одговорат и речат: „Господи, кога Те видовме гладен, или жеден, или странец, или необлечен, или болен, или во затвор - не Ти послуживме?“

⁴⁵ Тогаш ќе им одговори и рече: „Доколку не сте го направице тоа за еден од овие најмали браќа ни за Мене не сте го направице.“

⁴⁶ И тие ќе отидат во вечна мака, а праведниците - во живот вечен.“

Заговор против Исус

(Мр 14,1-2; Лк 22,1-2; Јн 11,45-53)

26 И кога ги заврши Исус овие зборови, им рече на учениците Свои:

² „Знаете дека по два дни ќе биде Пасха и Синот Човечки ќе биде предаден на распнување.“

³ Тогаш првосвештениците, книжниците и старешините народни се собраа во дворот на првосвештеникот, по име Кајафа,

⁴ и се советуваа како да Го фатат Исус со измама и да Го убијат;

35

Ис 58,7
 Јов 31,32
 Лк 14,
 12-14
 Дела 6,1-3

36

Лк 3,11
 2 Тим 1,
 16-18
 Евр 13,3

40

10,40,42
 18,5
 Изреки
 19,17
 Јн 20,17
 Откр 11,15

41

7,23
 2 Сол 1,9
 Јуда 1,7

42

Јов 22,7

43

10,14
 Јов 22,6
 Лк 9,53

46

Дан 12,2
 Јн 5,29

26,1

11,1
 13,53

2

16,21
 2 Мојс
 12,1-27
 Лк 24,7,20
 Јн 19,16

3

26,57
 Пс 2,2
 Дела 4,
 26-27

4

Пс 31,13
 Јн 11,53
 Дела 9,23

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД МАТЕЈ

5 ⁵ но рекоа: „Само не на празникот, за
Јн 11,55 да не стане бунт меѓу народот.“

6 *Помазанието во Витанија*
21,17 (Мр 14,3–9; Јн 12,1–8)

7 ⁶ А кога беше Исус во Витанија, во
Лк 7,36–38 куќата на Симон Лепрозниот,

9 ⁷ се приближи до Него една жена, ко-
Јн 12,5 ја носеше пипе со скапоцен мирис и го

11 ¹¹ изли врз главата Негова, кога Тој седе-
5 Мојс 15,11 ше на трпезата.

12 ⁸ И кога го видоа тоа учениците Него-
Јн 12,3 ви, се расрдија и рекоа: „Какво е тоа
растурање?“

13 ⁹ Зашто тој мирис можеше да се про-
24,14 даде многу скапо и парите да се разде-
лат на сиромаси.“

14 ¹⁰ Но Исус, разбирајќи го тоа, им ре-
Јн 6,71 че: „Зошто ја буните жената? Таа на-
прави добро дело за Мене!“

15 ¹¹ Бидејќи сиромасите ги имате секо-
1 Мојс 37,28 гаш покрај себе, а Мене Ме немате се-
Зах 11,12 когаш;

16 ¹² таа, излевајќи го тој мирис врз те-
21,46 лото Мое, Ме приготви за погреб.

17 ¹³ Вистина, ви велама: каде и да биде
2 Мојс 12,1–14 проповедано ова Евангелие, по цел свет
12,20 ќе се прикажува тоа што го направи
Мк 14,1,12 таа, за нејзин спомен.“
Јн 19,14
Дела 12,3
1 Кор 5,7–8

18 *Дојовор за предавството на Исус*
Јн 2,4
7,30
13,1 (Мр 14,10–11; Лк 22,3–6)

¹⁴ Тогаш еден од дванаесетте, по има
Јуда Искариот, отиде кај првосвеште-
ниците

¹⁵ и рече: „Што ќе ми дадете, па да ви
Го предадам?“ А тие му предложија
триесет сребреници.

¹⁶ И оттогаш тој бараше погодно вре-
ме да Го предаде.

Подготовка на Пасхалната вечера
(Мр 14,12–16; Лк 22,7–13)

¹⁷ А во првиот ден на празникот Бес-
квасници пристапија кон Исус ученици-
те и Му рекоа: „Каде сакаш да ти при-
готвиме да јадеш Пасха?“

¹⁸ Тој им рече: „Одете в град кај тој и
тој човек и кажете му: „Учителот вели:
времето Ми наближи, кај тебе ќе ја про-
славам Пасхата со учениците Свои.““

¹⁹ Учениците постапија како што им
заповеда Исус и ја приготвија Пасхата.

Исус го посочува предавничкиот
(Мр 14,17–21; Лк 22,14; 22–7–13)

²⁰ Кога се стемни, Тој седна на трпе-
зата со дванаесетте.

²¹ И кога јадеа, им рече: „Вистина ви
велама: еден од вас ќе Ме предаде.“

²² Тие многу се нажалија и секој од
нив почна да Го прашува: „Да не сум
јас, Господи?“

²³ А Тој им одговори и рече: „Оној
што макна со Мене од чинијата, тој ќе
Ме предаде.“

²⁴ Синот, пак, Човечки, вистина си
оди, како што е напишано за Него; но
тешко му на оној човек преку кого Си-
нот Човечки ќе биде предаден; подобро
ќе беше за тој човек да не се беше ро-
дил.“

²⁵ А Јуда, што Го предаде, одговори и
рече: „Да не сум јас, Рави?“ Му одгово-
ри: „Ти рече.“

Воспоставување на Причестта
(Мр 14,22–26; Лк 22,14–20;
1 Кор 11,23–25)

²⁶ И кога јадеа, Исус зеде леб, го бла-
гослови, го прекрши, и откако им го да-
де на учениците, рече: „Земете, јадете,
ова е Моето тело.“

²⁷ И кога ја зеде чашата, заблагодари,
им даде и рече: „Пијте од неа сите;

²⁸ зашто ова е Мојата крв на Новиот
завет, која се пролева за многина, за
простување на гревовите.

²⁹ И вам ви велама, зашто отсега нема
да пијам од овој лозов плод сè до оној
ден, кога ќе пијам нов со вас, во цар-
ството на Мојот Отец.“

³⁰ И откако испеаја благодарствена
песна, се искачија на Маслиновата Го-
ра.

*Навештјување за Петровото
одрекување*
(Мр 14,27–31; Лк 22,31–34; Јн 13,36–38)

³¹ Тогаш Исус им рече: „Сите вие ќе
Ме оставите уште оваа ноќ; зашто е на-
пишано: „Ќе удрам по пастирот и овци-
те од стадото ќе се разбегат.“

19
21,6

20
Лк 22,14

21
Јн 13,21

23
Пс 41,9
Јн 13,18
17,12

24
8,20
18,6
Ис 53,9

25
10,4

26–27
Јн 6,51–58
1 Кор
10,16

26
14,19

28
20,28
2 Мојс 24,8
Ис 53,12
Ер 31,31
Зах 9,11
Мк 1,4
Лк 1,77
24,47
Дела 2,38

5,31
10,43
13,38
26,18
Ефес 1,7
Кол 1,14
Евр 9,20,22
10,18
12,24

29
8,11
1 Кор
11,26

30
Јн 18,1

31
5,29
11,6
Зах 13,7

32 28,7 ³² А по воскресението Мое ќе отидам пред вас во Галилеја.“

33 4,18 ³³ Тогаш Петар Му одговори и рече: „Дури и сите да се соблазнат поради Тебе, јас никогаш нема да се соблазнам.“

34 26,69-75 ³⁴ Исус му рече: „Вистина, ти велам: оваа ноќ уште пред да пропее петел, трипати ќе се одречеш од Мене.“

36 14,23 ³⁵ Петар Му кажа: „Ако затреба дури и да умрам со Тебе, нема да се откажам од Тебе!“ Истото го говореа и сите ученици.

37 17,1

38 *Исусова ѿа молиѿва во Гејсимианија*
(Мр 14,32-42; Лк 22,39-46)

39 20,22 ³⁶ Потоа отиде Исус со нив на едно место, наречено Гетсиманија, и им рече на учениците: „Поседете тука, додека отидам онаму да се помолам.“

40 6,13 ³⁷ И кога ги поведе со себе Петар и двајцата Заведееви синови, се натажи и почна да тагува.

41 11,1-4 ³⁸ Тогаш Исус им рече: „Смртно е жалелена Мојата душа; останете тука и бидете будни со Мене!“

42 6,13 ³⁹ Оддалечувајќи се малку, падна ничкум; се молеше и говореше: „Оче Мој, ако е можно, нека Ме одмине оваа чаша; сепак, нека биде не како што сакам Јас, туку како што сакаш Ти.“

43 9,32 ⁴⁰ Па дојде кај учениците и ги затече како спијат, и му рече на Петар: „Толку ли не можевте еден час да останете со Мене будни!?”

44 2 Кор 12,8 ⁴¹ Бидете будни и молете се, за да не паднете во искушение: духот е бодар, но телото е слабо.“

45 9,44 ⁴² Повторно отиде и се помоли, говорејќи: „Оче Мој, ако не може да ме одмине оваа чаша без да ја пијам, тогаш нека биде волјата Твоја!“

46 13,1 ⁴³ Кога дојде, пак ги најде како спијат, зашто очите им беа натежнале.

47 14,30 ⁴⁴ Тогаш ги остави, отиде и се помоли по третпат, изговарајќи ги истите зборови.

48 ⁴⁵ Потоа пак дојде кај учениците Свои и им рече: „Сè уште спиеите и почивате! Ете, наближи часот и Синот Човечки се предава во рацете на грешниците.“

⁴⁶ Станете да одиме! Ете, се приближува оној што Ме предава.“

Исусовото ѿриведување

(Мр 14:43-50; Лк 22:47-53; Јн 18:3-12)

⁴⁷ Додека Тој уште говореше, ете, Јуда, еден од дванаесетте, дојде, и со него многу луѓе со ножеви и колови, испратени од страна на првосвештениците и старешините народни.

⁴⁸ А оној, што Го предаваше, им беше дал знак, велејќи: „Фатете Го Тој што ќе го бакнам!“

⁴⁹ И веднаш се приближи до Исус и Му рече: „Те поздравувам, Рави!“ И Го бакна.

⁵⁰ А Исус му рече: „Пријателе, зошто си дошол?“ Тогаш пристапија, положија раце на Исус и Го фатија.

⁵¹ И ете, еден од оние што беа до Исус, протегна рака и извади нож, па го удри слугата на првосвештеникот, и му го отсеке увото.

⁵² Тогаш Исус му рече: „Врати го ножот во ножницата. Зашто сите што се фаќаат за нож, од нож ќе загинат;“

⁵³ или мислиш дека не можам да Го помолам сега Својот Отец да Ми прати повеќе од дванаесет легиони ангели?

⁵⁴ Но, како ќе се исполнат Писмата, ако ова не стане?“

⁵⁵ Потоа Исус му рече на народот: „Како на разбојник сте излегле со ножеви и колови за да Ме фатите. Секој ден седев со вас, поучувајќи во храмот, и не Ме фативте.“

⁵⁶ Но сето тоа стана за да се исполнат пророчките писма.“ Тогаш сите ученици Го оставија и се разбеггаа.

Сослушувањето на Исус ѿред Синедрионот¹⁷

(Мр 14,53-65; Лк 22,54-55; 63-71; Јн 18,13-14; 19-24)

⁵⁷ А оние што Го фатија Исус, Го одведоа кај првосвештеникот Кајафа, каде што беа собрани книжниците и старешините.

⁵⁸ Петар, пак, одеше по Него оддалеку, до дворот на првосвештеникот; и

46
Јн 14,31

47
10,4

49
2 Сам 20, 9-10

50
1 Мојс 26,27

51
Јн 18,26

52
1 Мојс 9,6
Откр 13,10

53
Јн 18,36

54
Лк 24, 26-27

55
Лк 19,47
21,37
Јн 18,20

56
1,22
Зах 13,7
Јн 16,32

57
26,3
Лк 3,2
Јн 11,49
Дела 4,6

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД МАТЕЈ

60 влезе внатре, па седна со слугите за да го види крајот.

59 А првосвештениците и старешините, и целиот Синедрион бараа лажно сведоштво против Исус за да Го погубат

61 и не наоѓаа; и, макар што пристапија многу лажни сведоци, не најдоа. Но најпосле дојдоа двајца

63 и рекоа: „Овој кажа: „Можам да го урнам Божјиот храм и за три дни да го сосидам.““

64 Тогаш стана првосвештеникот и Му рече: „Ништо ли не одговараш? Што сведочат овие против Тебе?“

63 Но Исус молчеше. А првосвештеникот Му рече: „Те заколнувам во живиот Бог да ни кажеш: Ти ли си Христос, Синот Божји?“

65-66 Исус му одговори: „Ти рече! Ви велам отсега ќе Го гледате Синот Човечки како седи оддесно на Силата и како доаѓа на небесните облаци.“

65 Тогаш првосвештеникот ја раскина облеката своја и рече: „Овој хули на Бога! Каква потреба имаме повеќе од сведоци? Ете, сега го чувте Неговото хулење!

66 Како ви се чини?“ А тие одговорија и рекоа: „Заслужува смрт!“

67 Тогаш Го плукаа в лице и Го удираа по образите, а други Го тепаа

68 и говореха: „Проречи ни, Христе, кој Те удри?“

71 *Петровото ојкажување*
(Мр 14,66–72; Лк 22,56–62; Јн 18,15–18; 25–27)

69 А Петар седеше надвор во дворот. И се приближи до него една слугинка и му рече: „И ти беше со Исус Галилеецот!“

70 Но тој се одрече пред сите, велејќи: „Не знам што зборуваш!“

71 А кога одеше кон вратата, го виде друга и им рече на оние што беа таму: „И овој беше со Исус од Назарет!“

72 Но тој пак се одрече со заклетва: „Не Го познавам Човекот!“

73 Малку потоа се приближија оние што стоеја таму и му рекоа на Петар: „Навистина, и ти си од нив, зашто и говорот твој те издава!“

74 Тогаш тој почна да се колне, и се заколна: „Не Го познавам Човекот!“ И веднаш запеа петел.

75 И се сети Петар на Исусовите зборови што му ги рече: „Уште петел пред да запее, трипати ќе се одречеш од Мене.“ Па излезе надвор и горко плачеше.

Исус пред Пилај

(Мр 15,1; Лк 23,1–2; Јн 18,28–32)

27 А кога се раздени, сите првосвештеници и старешини направива договор против Исус за да Го убијат;

2 и откако Го врзаа, Го одведоа и Го предадоа на управникот Понтиј Пилат.

Самоубиството на Јуда

(Дела 1,18–19)

3 Тогаш Јуда, што Го предаде, кога виде дека е Тој осуден, се покаја и им ги врати триесетте сребреници на првосвештениците и старешините,

4 велејќи им: „Згрешив, зашто предадов невина крв!“ А тие му одговорија: „Што ни е грижа нам за тоа? Мисли му ти!“

5 Тој ги фрли сребрениците во храмот, излезе и отиде, та се обеси.

6 Првосвештениците ги собраа сребрениците и рекоа: „Не чини да се стават во црковната каса, бидејќи се платени за крв.“

7 Откако се советуваа, ја купија со нив грнчаревата нива, за да погребуваат во неа луѓе од други места.

8 Затоа и до денес таа нива се вика Крвна нива.

9 Тогаш се исполни реченото преку пророкот Еремија: „И ги зедао триесетте сребреници, цената на Непроценливиот, Кого Го оценија синовите Израелови,

10 и ги дадоа за грнчаревата нива, како што ми кажа Господ.“

Пилај Го сослушува Исус

(Мр 15,2–15; Лк 23,2–5, 13–25; Јн 18,28–19,16)

11 И Исус застапа пред управникот. И тој Го праша, велејќи: „Ти ли си Царот Јудејски?“ Исус му одговори: „Ти велаш.“

74
Јн 13,38

75
26,34
Лк 22,34
Јн 13,38

27,1
12,14
Мк 3,6
15,1
Лк 22,66

2
Лк 3,1
23,1
Јн 18,28

3
26,15

4
27,24

5
Зах 11,13

8
Дела 1,19

9-10
Ер 32,6–9
Зах 11,
12–13

9
1,22

10
Ер 18,2–3
19,1–2
32,6–15

11
2,2
Јн 18,33.37

12 И кога Го обвинуваа првосвештениците и старешините, Тој ништо не одговараше.

14 Мк 14,61 Тогаш Пилат Му рече: „Не слушаш ли колку сведочат против Тебе?“

15 Јн 18,39 И не му одговори ниту на еден збор, така што управникот се чудееше многу.

17 1,16 А на секој празник Пасха управникот имаше обичај да му пушта на народот по еден затвореник, кого што би го побарале.

19 Јн 19,13 Дела 12,21 Тогаш тие имаа еден прочуен затвореник, по име Варава.

21 Јн 18,40 И кога се собраа, Пилат им рече:

22 „Кого сакате да ви го пуштам: Варава ли, или Исус, наречен Христос?“

23 18 Зашто знаеше дека Го беа предале од завист.

24-25 19 Во тоа време, кога тој седеше во судот, жена му порача да му кажат: „Не прави му ништо на Тој Праведник, зашто денеска многу пострадав на сон заради Него.“

24 5 Мојс 21,6-8 Пс 26,6 73,13 Јн 12,19 Но првосвештениците и старешините го наговорија народот да го измолги Варава, а Исус да Го погуби.

25 23,35 2 Сам 1, 13-16 Ер 26,15 51,35 Дела 5,28 Тогаш управникот ги праша: „Кого од двајцата сакате да ви го пуштам?“ Тие одговорија: „Варава!“

26 22 Пилат им рече: „А што да правам со Исус, наречен Христос?“ Му одговорија сите: „Да биде распнат!“

27 23 Управникот рече: „Па какво зло направило?“ Но тие уште посилено викаа и рекоа: „Да биде распнат!“

24 Пилат, штом виде дека ништо не помага, а буната се зголемува, зеде вода, ги изми рацете пред народот и рече: „Невин сум за крвта на Овој Праведник; мислете му вие!“

25 И одговарајќи целиот народ, рече: „Крвта Негова нека падне на нас и на нашите деца!“

26 Тогаш им го пушти Варава, а Исус, откако Го камшикуваа, Го предаде да биде распнат.

Исусовите понижувања

(Мр 15,16-20; Јн 19,2-3)

27 Поттоа војниците на управникот Го зедоа Исус во судницата и ја собраа целата чета околу Него,

28 па, откако Го соблекоа, Му облекоа багреница;

29 исплетоа трнов венец, Му Го кладоа на главата и Му дадоа во десната рака трска; и паѓајќи на колена, Му се потсмеваа и велее: „Те поздравуваме, Царе Јудејски!“

30 И плукаа на Него и со трската Го удираа по главата.

31 А кога Го исмеаја, Му ја соблекоа багреницата, Му ги облекоа Неговите алишта и Го поведоа на распнување.

Исусовото распнување

(Мр 15,21-32; Лк 23,26-43; Јн 19,17-27)

32 На излегување сретнаа еден Кири-неец, по име Симон; него го натераа да Му го носи крстот.

33 И кога дојдоа на местото наречено Голгота, што значи Черепница,

34 Му дадоа да пие оцет, измешан со жолчка. Но Тој вкуси и не сакаше да пие.

35 А штом Го распнаа, ги поделија алиштата Негови, фрлајќи ждрепка;

36 па седеа таму и Го чуваа;

37 и Му кладоа над главата натпис, со вината Негова: „Овој е Исус, Царот Јудејски.“

38 Тогаш распнаа со Него и двајца разбојници; едниот од десната страна, а другиот од левата.

39 А минувачите, вртејќи ги главите свои, Го хулеа

40 и велее: „Ти, што го уриваш храмот и за три дни го соидувааш, спаси се Себеси! Ако си Син Божји, симни се од крстот!“

41 Исто така и првосвештениците, заедно со книжниците, старешините, и фарисеите, потсмевајќи се говореа:

42 „Други спасуваше, а Сам Себе не може да се спаси! Ако е Тој Цар Јудејски, нека слезе од крстот, па ќе поверуваме во Него.“

43 Се надеваше на Бога, нека Го избави сега, ако е по волјата Негова, бидејќи говореше: „Син Божји Сум!“

29 Пс 22,7 44,14

30 26,67 Ис 50,6

32 Дела 2,10 11,20

33 Јн 19,17

34 Пс 69,21 Мк 15,23

35 Пс 22,19 Јн 19,23

37 Јн 19,19-21

38 20,21 26,55 Лк 22,37

39 Ер 18,16 Пс 22,7 109,25 Плач 2,15

40 14,33 26,61

41 27,29

42 Јн 1,49

43 4,36 Пс 22,9 Јн 1,34 10,36

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД МАТЕЈ

45 <sup>2 Мојс 10,22
Амос 8,9
Лк 23,44</sup> ⁴⁴ И разбојниците, распнати со Него, Го хулеа исто така.

Исусовиџа смрџ

(Мр 15,33–41; Лк 23,44–49; Јн 19,28–30)

46 Пс 22,2 ⁴⁵ А од шестиот ¹⁸ час настана темнина по целата земја, до деветтиот час;

47 ^{11,14} ⁴⁶ а околу деветтиот ¹⁹ час извика Исус со висок глас и рече: „Или! Или! Лама савахтани?“ А тоа значи: „Боже

48 Мој, Боже Мој, зошто Ме остави!“

51 <sup>2 Мојс 26,31–35
Евр 10,20</sup> ⁴⁷ А некои од оние што стоеја таму, кога го чуја тоа, рекоа: „Овој го вика Илија!“

52 <sup>Ис 26,19
Ез 37,12
Дан 12,2
1 Птр 3,19</sup> ⁴⁸ И веднаш еден од нив отрча, зеде сунѓер, го натопи во оцет и го надена на треска, па Му даваше да пие.

53 ^{Откр 21,2} ⁴⁹ Другите, пак, велееа: „Чекајте, да видиме, дали ќе дојде Илија да Го спаси!“

54 <sup>4,3
14,33
17,6
27,40,43</sup> ⁵⁰ А Исус, откако повторно извика со силен глас, го испушти духот.

55 <sup>Лк 8,2–3
23,49,55</sup> ⁵¹ И наеднаш се расцепи завесата на храмот на две - од горе до долу; и земјата се затресе; и карпи паднаа.

56 <sup>20,20
27,61
Мк 15,40,47
16,1,9
Лк 24,10</sup> ⁵² и гробови се отворија; и многу тела на упокоени светии воскреснаа;

⁵³ па кога излегоа од гробовите, по воскреснувањето Негово, влегоа во светиот град и им се јавија на мнозина.

⁵⁴ А стотникот и оние што со него заедно Го чуваа Исус, откако го видоа земјотресот и сè друго што стана, се уплашија многу и говореа: „Навистина Овој беше Син Божји!“

⁵⁵ Таму беа и гледаа оддалеку, исто така, многу жени, што Го следеа Исус од Галилеја и Му служеа.

⁵⁶ Меѓу нив беа Марија Магдалена и Марија, мајка им на Јаков и Јосиф, и мајката на Заведеевите синови.

Исусовиџо џоѓреб

(Мр 15,42–47; Лк 23,50–56; Јн 19,38–42)

⁵⁷ А кога се стемни, дојде еден богат човек од Ариматеја, по име Јосиф, кој Му беше, исто така, ученик на Исус;

⁵⁸ тој отиде кај Пилат и го побара телото Исусово. Тогаш Пилат нареди да му го дадат телото.

⁵⁹ А Јосиф, штом го зеде телото, Го завитка во чисто платно,

⁶⁰ и Го положи во својот нов гроб, што го беше издлабил во карпа; па, откако постави голем камен над гробната врата, си отиде.

⁶¹ А таму беа Марија Магдалена и другата Марија, кои седеа спроти гробот.

Сџража на Исусовиџо џроб

⁶² На другиот ден, по петокот, се собраа првосвештениците и фарисеите кај Пилат,

⁶³ и му рекоа: „Господаре, се сетивме дека Оној измамник, уште дури беше жив, рече: „По три дни ќе воскреснам!“

⁶⁴ Затоа нареди да се причува гробот до третиот ден, за да не отидат учениците Негови ноќе и да Го украдат, па да му речат на народот: „Воскресна од мртвите!“ Та последната измама ќе биде полоша од првата.“

⁶⁵ Пилат им рече: „Имате стража; одете и осигурајте го како што знаете.“

⁶⁶ Тие отидоа и со стража го осигураа гробот, а каменот го запечатија.

Исусовиџо воскресение

(Мр 16,1–10; Лк 24,1–12; Јн 20,1–10)

28 Кога измина саботата, на осамнување во првиот ден на седмицата, дојдоа Марија Магдалена и другата Марија да го видат гробот.

² И ете, стана голем потрес; ангел Господов слезе од небото, пристапи, го отстрани каменот од гробната врата и седна на него;

³ лицето му беше како молња, а алиштата - бели како снег;

⁴ а стражарите, уплашени од него, трепереа и беа како мртви.

⁵ Ангелот им се обрати на жените и им рече: „Не плашете се; знам дека Го барате Исус распнатиот;

¹⁸ 27,45. Околу 12 часот напладне.

¹⁹ 27,46. Околу 15 часот.

58
^{5 Мојс 21,22–23}

59
^{Јн 19,40}

60
<sup>28,2
Ис 53,9
Мк 16,3–4
Дела 13,29</sup>

61
<sup>27,56
28,1
Јн 19,25</sup>

62
<sup>Мк 15,42
Лк 23,54</sup>

63
<sup>16,21
20,19</sup>

64
<sup>28,13
3 Птр 2,20</sup>

28,1
<sup>27,61
Дела 20,7</sup>

2
<sup>1,20
2 Мојс 19,18
Дела 16,26</sup>

3
<sup>17,2
Лк 9,29
Дела 1,10</sup>

4
^{17,6}

5
<sup>14,27
1 Мојс 15,1
Ер 30,10
Откр 1,17</sup>

6 ^{16,21} ^{Дела 2,24} ⁶ не е овде, воскресна, како што беше рекол; дојдете и видете го местото, каде што лежел Господ,

7 ^{26,32} ^{Мк 14,28} ⁷ па отидете бргу и кажете им на учениците Негови дека Тој воскресна од мртвите. И ете, ќе отиде пред вас во Галилеја; таму ќе Го видите. Ете, ви кажав.“

8 ^{Мк 16,8} ⁸ И излегоа брзо од гробот, со страв и голема радост и отрчаа да им соопштат на учениците Негови.

9 ^{2,2,8,11} ^{8,2} ^{14,33} ^{15,25} ^{28,17} ⁹ Кога одеа да им јават на Неговите ученици, Исус, ги пресретна и им рече: „Радувајте се!“ А тие се приближија, ги гупнаа нозете Негови и Му се поклониа.

10 ^{Јн 20,17} ¹² ^{12,14} ¹⁰ Тогаш Исус им кажа: „Не плашете се; одете и соопштете им на браќата Мои, да отидат во Галилеја, и таму ќе Ме видат.“

¹⁰ Тогаш Исус им кажа: „Не плашете се; одете и соопштете им на браќата Мои, да отидат во Галилеја, и таму ќе Ме видат.“

¹¹ Кога одеа тие, ете, некои од стражарите, влегувајќи в град, им кажаа на првосвештениците за сето она што беше станало.

¹² И тие, кога се собраа со старешините и се посоветуваа, им дадоа многу пари на војниците,

¹³ велејќи: „Кажете дека: „учениците Негови дојдоа и Го украдоа кога ние спиевме;“

¹⁴ и, ако за тоа чуе управникот, ние ќе го смириме и ќе направиме и вам ништо да не ви се случи.“

¹⁵ А тие ги зедоа парите и направија, како што беа научени. И тој глас се пренесува меѓу Јудејците и до денес.

Исус им се јавува на Своите ученици

(Мр 16,14–18; Лк 24,36–49;

Јн 20,19–23; Дела 1,6–8)

¹⁶ А единаесетте ученици отидоа во Галилеја, на гората, каде што им беше заповедал Исус;

¹⁷ па, штом Го видоа, Му се поклонија; а некои се посомневаа.

¹⁸ А Исус, кога се приближи, проговори и рече: „Ми се даде секаква власт на небото и на земјата.

¹⁹ Одете и научете ги сите народи, крштавајќи ги во името на Отецот, и Синот, и Светиот Дух,

²⁰ и учејќи ги да пазат сè што сум ви заповедал; и ете, Јас сум со вас преку сите дни до свршетокот на светот.“

13
27,64

16
26,32

18
4,9-10
11,27
Дан 7,14
Јн 3,35
Ефес 1,
20-22
Фил 2,9-11

19
10,6
24,9,14
Ис 42,6
49,6
Лк 24,47
Дела 1,8
2,38
19,5
Рим 6,3
Гал 3,27
Ефес 4,5

20
1,23
18,20
1 Мојс
28,15
2 Мојс 3,12
Ис.Н. 1,5
Ис 41,10
43,5
Ер 1,8
Агеј 1,13
Дан 7,13-14
Јн 14,18-21

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД МАРКО

Вовед

„Евангелието според Марко, започнува со најавата за радосната вест за Исус Христос, Божјиот Син. Исус е прикажан како моќна и силна личност, описана во Неговиите поуки, исцелувања, искушување на демони и протествување на жрецови. Исус ни се претставува како „Син Човечки“, Кој дојде да се жртвува за да ги ослободи луѓето од жрецови.

Ова е најкратко од четирите евангелија и претежно ги пренесува Исусовите дела, а не Неговото учење. По еден кус вовед за мисијата на Јован Крстиител, крштевањето и искушувањето на Исус, Марко веднаш преминува на исцелувањата што Исус ги вршел. Со текот на времето Исусовите следбеници се повеќе Го запознавале и разбирале, додека Неговите непријатели станувале сè понасилни. Завршните глави ги опишуваат случките од последната седмица од Неговото живото на земјата, вклучувајќи ги и распуштањето и воскресението.

1,1 Улогата на Јован Крстиител

(Мт 3,1–12; Лк 3,1–18; Јн 1,19–28)

3,11
5,7
10,29
13,10
14,9,61–62
15,39

1 Почеток од Евангелието на Исус Христос, Син Божји.

² Како што е напишано кај пророк Исаја: „Еве, Јас го испраќам пред лицето Твое Мојот ангел, кој ќе го приготви Твојот пат пред Тебе:

³ „Гласот на оној, што вика во пустината: пригответе го патот на Господ, израмнете ги патеките Негови.“

⁴ Се јави Јован, крштавајќи во пустината и проповедајќи покајно крштавање за пропштавање на гревовите.

⁵ И доаѓа кај него од целата Јудејска страна и од Ерусалим, и тој ги крштаваше сите во реката Јордан, а тие ги исповедаа своите гревови.

⁶ А Јован носеше облека од камилски влакна и појас од кожа околу половината своја, и се хранеше со скакулци и див мед.

⁷ Тој проповедаше, велеејќи: „По мене иде Посилниот од мене, на Кого не сум достоин да се наведнам и да Му ги одврзам ремењата од обувките Негови.

⁸ Јас ве крстив со вода, а Тој ќе ве крсти со Дух Свети.“

Исусовото крштевање

(Мт 3,13; Лк 3,21–22)

⁹ А во оние дни дојде Исус од Назарет Галилејски и се крсти од Јован во Јордан.

¹⁰ И кога излегуваше од водата, веднаш виде како се отвораат небесата, и Духот, во вид на гулаб, како слегува над Него.

¹¹ И се чу глас од небесата: „Ти си Мојот возљубен Син, Кој е по Мојата волја.“

Исусовото искушување во џуситината

(Мт 4,1–11; Лк 4,1–13)

¹² Веднаш потоа Духот Го изведе во пустината.

¹³ И беше таму, во пустината, четириесет дни искушуван од сатаната; беше со ѕверови и ангелите Му служеа.

Исус го проповеда Евангелието во Галилеја

(Мт 4,12–17; Лк 4,14–15)

¹⁴ А потоа, откако Јован беше затворен, дојде Исус во Галилеја и ја проповедаше радосната вест за царството Божјо,

¹⁵ и велеше: „Времето се исполни и царството Божјо наближи; покајте се и верувајте во Евангелието.“

Повик до четирите рибари

(Мт 4,18–22; Лк 5,1–3, 10–11)

¹⁶ И, одејќи покрај Галилејското Море, Исус го виде Симон и брат му Ан-

10
Ис 11,2
42,1
63,11

11
9,7
1 Мојс 22,2

13
4,15
Зах 3,1
Јов 1,6
Јн 13,27
Рим 16,20
1 Сол 2,18
2 Сол 2,9

14
Мт 4,12
Рим 1,1
15,16

15
Мт 3,2
Гал 4,4
Ефес 1,10

16
1,29
Јн 1,40–41

2 Мојс
23,20
Мал 3,1
Ис 40,3
Јн 1,23
Изреки
28,13
Мт 3,1–2
Лк 18,
13–14
Дела 13,24

3 Мојс 5,
5–6
26,40
Мт 3,6

Дела 13,25

Мт 3,11
Дела 1,5

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД МАРКО

2,1 *Исус исцелува фатен човек*

(Мѹ 9,1–8; Лк 5,17–26)

2 По неколку дена, Тој пак дојде во Капернаум; и се чу дека е в куќи.**2** Веднаш се собраа мнозина, така што и пред вратата не можеа да се сместат; а Тој им го објавуваше Словото.**3** И дојдоа кај Него со еден фатен, кого го носеа четворица;**4** па, бидејќи не можеа да се приближат до Него од народот, го открија и го пробија покривот од куќата, каде што беше Тој и ја спуштија постелката, на која лежеше фатениот.**5** А Исус, кога ја виде нивната вера, му рече на фатениот: „Синко, ти се простуваат гревовите твои!“**6** Таму седеа некои од книжниците и си помислија во срцата свои: „Што хули Овој на Бога? Кој друг може да простува гревови, освен единниот Бог?“**7** Исус, веднаш штом дозна со Својот дух дека тие така мислат во себе, им рече: „Зошто го помислувате тоа во срцата свои?“**8** И Исус, веднаш штом дозна со Својот дух дека тие така мислат во себе, им рече: „Зошто го помислувате тоа во срцата свои?“**9** Што е полесно да му кажам на фатениот: „ти се простуваат гревовите“, или да речам: „дигни се, земи ја постелката своја и оди?“**10** Но за да знаете дека Синот Човечки има власт на земјата да ги простува гревовите“ - му рече на фатениот -**11** „Тебе ти велам: стани, земи ја постелката своја и оди си дома!“**12** И тој стана веднаш, па, штом ја зеде постелката, се појави пред сите - така што сите се восхитуваа и Го славеа Бога, велејќи: „Никогаш вакво нешто не сме виделе!“**Исус го поведува Левиј и ги прифаќа грешниците**

(Мѹ 9,9–13; Лк 5,27–32)

13 И излезе Исус пак покрај морето, и сиот народ доаѓаше кај Него, и Тој ги поучуваше.**14** И кога одеше, го виде Левиј Алфеев, кој седеше во царинарницата и му рече: „Врви по Мене!“ Тој стана и тргна по Него.**15** А кога седеше Исус на трпезата во неговата куќа, заедно со Него седеа и учениците Негови, и многу цариници и грешници; зашто тие беа мнозина и врвеа по Него.**16** Книжниците и фарисеите, штом Го видоа како јаде со цариници и грешници, им рекоа на учениците Негови: „Зошто Тој со цариници и грешници јаде и пие?“**17** Кога го чу тоа Исус, им рече: „Здравите немаат потреба од лекар, туку болните. Не сум дошол да ги повикам праведниците, туку грешниците (на покајание).“**За постојот. Стариот и новиот**

(Мѹ 9,14–17; Лк 5,33–39)

18 Учениците на Јован и на фарисеите постеа. И приоѓаа некои, па Му велее: „Зошто учениците Јованови и на фарисеите постат, а Твоите ученици не постат?“**19** Исус им рече: „Зар можат сватовите да постат кога младоженецот е со нив!? Додека е со нив младоженецот, тие не можат да постат;“**20** но ќе дојдат дни, кога ќе им го одземаат младоженецот и тогаш, во тие дни, и тие ќе постат.**21** Никој не крие стара облека со нова крпа; инаку, новозашиената крпа ќе се отише од старото, и отворот ќе биде уште поголем.**22** Никој не става ново вино во стари мевови; инаку, новото вино ќе ги расцепи мевовите и виното ќе истече, а мевовите ќе се упропастрат; туку ново вино треба да се става во нови мевови.“**За саботниот ден**

(Мѹ 12,1–8; Лк 6,1–5)

23 И Му се случи во саботен ден да минува преку нивјето, и врвејќи, учениците Негови почнаа да кинат класје.**24** А фарисеите Му рекоа: „Гледај, зошто го прават учениците во сабота тоа, што не треба да се прави?“**25** Но Тој им рече: „Зар никогаш не сте читале што направи Давид, кога огладне тој и оние, што беа со него?“**26** Како влезе во храмот Божји, во времето на првосвештеникот Авијатар, ги**15-16**Мт 11,19
Лк 7,34**15**

Мт 5,46

17

10,45

18Мт 6,16
11,2**19**

Мт 23,15

22Лк 1,17
2 Кор 5,17
Гал 1,6**23**5 Мојс
23,26**24**2 Мојс
34,21**26**2 Мојс
25,30
1 Сам 21,
2-7
2 Сам
15,35

27 изеде приставените лебови од жртвеникот, што не требаше да ги јаде никој друг освен свештениците, па им даде и на оние, што беа со него!¹⁴

²⁷ Потоа продолжи: „Саботата е создадена за човекот, а не човекот за саботата.“

28 Па така, Синот Човечки е господар и на саботата.“

3,4

Лк 14,3-4

Исус исцелува во сабоџа

(Мѹ 12,9-14; Лк 6,6-11)

5

5,32

6,52

11,11

2 Мојс 7,13

Јн 12,40

Ефес 4,18

3 И влезе пак во синагогата, а таму имаше еден човек со исушена рака.

² И пазеа на Него, дали ќе го исцели во саботен ден, за да Го обвинат.

³ А Тој му рече на човекот со исушената рака: „Застани насреде!“

⁴ Ним, пак, им кажа: „Во сабота дозволено ли е да прави човек добро или зло; да спаси една душа или да ја погуби?“

6

Мт 22,15

27,1

7-8

5,21

Мт 4,25

12,15

Лк 6,17-18

⁵ Па, кога ги изгледа со гнев, зашто Му беше тешко поради нивните скаменети срца, му рече на човекот: „Протегни ја раката своја!“ Тој ја протегна и таа му стана здрава, како и другата.

⁶ Фарисеите, штом излегоа, веднаш се собраа со Иродовците на совет против Него, како да Го погубат.

9

4,1

Јн 6,22

10

5,28

11

1,1

Мт 8,29

12

1,34

Мт 12,16

Мноштво следбеници

⁷ Исус, пак, отиде со Своите ученици кон морето и по Него одеше многу народ од Галилеја и од Јудеја,

⁸ од Ерусалим и од Идумеја и отаде Јордан. Па и од Тир и Сидон, откако чуја какви дела врши, во голем број дојдоа кај Него.

⁹ И им порача на учениците Свои да Му приготват кораб, поради народот, за да не Го туркаат;

¹⁰ зашто мнозина беше излекувал, така што сите, кои беа болни, навалуваа кон Него за да се доближат до Него.

¹¹ И нечистите духови, штом ќе Го видеа, паѓаа пред Него, викаа и говореа: „Ти си Син Божји!“

¹² Но Тој строго им забранувахе да разгласуваат за Него.

Исус избира дванаесет аџосџоли

(Мѹ 10,1-4; Лк 6,12-16)

¹³ Потоа се искачи на гората и ги повика кај Себе оние, кои Сам ги одбра и тие дојдоа кај Него.

¹⁴ Избра дванаесетмина кои ги нарече апостоли да бидат со Него и да ги праќа да проповедаат;

¹⁵ и да имаат власт да лекуваат болести и да изгонуваат демони:

¹⁶ првиот Симон, кого го нарече Петар;

¹⁷ па Јаков Заведеев и брат му Јован, на кои им даде име Воанергес, што значи, синови на громот;

¹⁸ потоа Андреј, Филип, Вартоломеј, Матеј, Тома, Јаков Алфеев, Тадеј, Симон Хананеецот

¹⁹ и Јуда Искариот, кој и Го предаде.

Исус и Велзевул

(Мѹ 12,22-32; Лк 11,14-23)

²⁰ И дојдоа в куќи; и пак се собра народ, така што тие не можеа ни леб да јадат.

²¹ И кога чуја Неговите, отидоа да Го приберат, зашто се говореше дека не бил на Себеси.

²² А книжниците, што беа слегнале од Ерусалим, велее дека во Него е Велзевул¹ и дека демоните ги истерува со силата на заповедникот на демоните.

²³ И кога ги повика, им говореше во параболи: „Како може сатаната да изгонува сатана?“

²⁴ Ако едно царство се подели на делови, еден против друг, тоа царство не може да се одржи;

²⁵ и, ако еден дом се подели на делови, еден против друг, тој дом не може да опстане;

²⁶ ако и сатаната се дигнал против себеси, и се поделил, не ќе може да се одржи, но му дошол крајот.

²⁷ Никој не може, кога ќе влезе во куќата на силен човек, да му ја ограби покуќнината, ако најнапред не го врзе силниот; и тогаш ќе му ја земе покуќнината.

13

1,4,17

5,18

Мт 10,5

14

6,7

Мт 19,28

15

9,38

16,9,17

Мт 10,8

16

Мт 16,18

Јн 1,42

1 Кор 1,12

17

Мт 4,21

Лк 9,54

18

Мт 4,18

9,9

Лк 6,14-15

Јн 1,40,

43-46,48

14,5,8-9

21,2

19

Мт 10,4

26,25

20

2,2

6,31

21

Јн 7,5

10,20

2 Кор 5,13

22

2 Цар 1,2

Мт 9,34

10,25

12,24

Јн 7,20

8,48-52

23

1,13

27

6,17

Ис 49,24-25

53,12

Откр 20,2

¹ 3,22. Велзевул или Беел-зебул т.е. фаволот.

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД МАРКО

28 ^{2,7}
^{1 Тим 1,13} Вистина, ви велам: на човечките си-
нови ќе им се простат сите гревови и
хули, какви и да бидат тие;

29 ^{Лк 12,10}
^{Евр 6,4-6}
^{1 Јн 5,16} но, кој похули на Светиот Дух, нему
нема да му се прости никогаш, а ќе биде
виновен пред вечниот суд.“

30 ^{3,22} Зашто велее: „Нечист дух има во
Него.“

31 ^{6,3}
^{Јн 2,12}
^{Дела 1,14} *Исусовото семејство*
(Мѿ 12,46–50; Лк 8,19–21)

³¹ И дојдоа мајка Му и браќата Него-
ви, па, стоејќи надвор, порачаа да Го
викнат.

32 ^{13,55-56} А околу Него седеше народ, и Му
рекоа: „Ете, мајка Ти и браќата Твои,
и сестрите Твои, надвор се и Те бараат.“

33 ^{Мт 6,10}
^{Ефес 6,6}
^{Евр 10,7,9,36}
^{1 Јн 2,17} А Тој им одговори, велејќи: „Која е
Мојата мајка и кои се браќата Мои?“

4,1 ^{2,13} Па, упатувајќи поглед кон оние што
седеа околу Него, рече: „Еве ги Мојата
мајка и Моите браќа.

2 ^{Мт 13,3-4} Зашто оној, кој ја исполнува волја-
та Божја, тој Ми е брат, и сестра, и
мајка!“

Парабола за сејачот
(Мѿ 13,1–9; Лк 8,4–8)

4 И пак почна да поучува покрај мо-
рето; и се собра околу Него многу
народ; Тој влезе тогаш во кораб во мо-
рето и седеше, а сиот народ стоеше на
суво, покрај морето.

² И ги поучуваше многу со параболи,
и во поуките Свои им велеше:

³ „Слушајте! Ете излезе еден сејач да
сее;

⁴ и се случи, кога сееше, едни зрна да
паднат покрај патот, па долетаа птици-
те небески и ги искомлаа.

⁵ Други паднаа на каменито место, ка-
де што немаше многу земја, и набргу
изникнаа, зашто земјата не беше длабо-
ка;

⁶ а кога изгреа сонцето, тие свенаа, па
бидејќи немаа корен, се исушија.

⁷ Некои паднаа на трње; и израсна тр-
њето, ги задуши и не дадоа плод.

⁸ А други паднаа на добра земја и поч-
наа да даваат плод, што израсна и узреа;
и принесоеа: кое триесет, кое шессет,
кое сто.“

⁹ И им рече: „Кој има уши да слуша,
нека чуе!“

Зошто служат параболи?
(Мѿ 13,10–15; Лк 8,9–10)

¹⁰ А кога остана Сам, оние што беа
околу Него, заедно со дванаесетте, Го
прашаа за параболатата.

¹¹ И им кажа: „Вам ви е дадено да ја
знаете тајната на царството Божјо, а на
оние, надворешните, сè ќе им се кажува
во параболи,

¹² за да гледаат со очи и да не видат;
да слушаат со уши и да не разбираат;
зашто се плашат да не се обртат неко-
гаш, па да им се простат гревовите.“

*Објаснување на параболатата
за сејачот*
(Мѿ 13,18–23; Лк 8,11–15)

¹³ И им рече: „Зар не ја разбирате
оваа парабола? Како тогаш ќе ги
разберете сите параболи?

¹⁴ Сејачот го сее словото.

¹⁵ Посеаното покрај патот ги означува
оние, кај кои се сее словото, но кај кои,
откако ќе го чујат, веднаш доаѓа сата-
ната и им го грабе словото, посеано во
срцата нивни.

¹⁶ Исто така и посеаното на каменито
место ги означува оние, кои, штом го
чујат словото, веднаш со радост го при-
маат,

¹⁷ но немаат во себе корен и се непос-
тојани; па, кога ќе настане жалост или
гонене заради словото, веднаш се соб-
лазнуваат.

¹⁸ Посеаното во трње ги означува
оние што го слушаат словото,

¹⁹ но грижите за овој век, примамли-
вото богатство и други желби, кои, кога
ќе се вселат во нив, го задушуваат сло-
вото и тоа останува бесплодно.

²⁰ А посеаните зрна на добра земја се
оние, што го слушаат словото и го при-
маат и донесуваат плод: едни триесет,
други шесет, а други сто.“

Светило и мерка

(Мѿ 5,15; 10,26; Лк 6,38; 8,16–18; 11,33)

²¹ И им рече: „Зар се внесува светило
за да се стави под поклопец? Или под
кревет? Не затоа ли, да се стави на
свеќник?

9
^{4,23}
^{7,16}
^{Мт 11,15}
^{Лк 8,8}
^{14,35}

10
^{10,10}
^{13,3}
^{Мт 10,2}
^{13,36}

11
^{Дан 2,19,22}
²⁷⁻³⁰
^{Рим 16,25}
^{Кол 4,5}

12
^{Ис 6,9-10}
^{Јн 12,40}
^{Дела 28,}
²⁶⁻²⁷

17
^{14,27}

18
^{Ер 4,3}

19
^{Мт 19,23}

21
^{Мт 5,15}
^{Лк 8,17}
^{11,33}

22 ^{1 Кор 4,5} ²² Зашто нема ништо тајно, што не ќе стане јавно; ниту пак, нешто сокриено, што нема да излезе на видело.

23 ^{4,9} ^{Мт 11,15} ²³ Ако некој има уши да слуша, нека чуе!“

24 ^{Лк 6,38} ^{8,18} ²⁴ И им велеше: „Внимавајте на она што слушате: со каква мерка мерите, со таква ќе ви се мери, и ќе ви се придодаде.“

25 ^{Мт 13,12} ²⁵ Зашто, кој има, нему ќе му се даде;

26 ^{Мт 13,24} а кој нема, од него ќе се одземе и она што го има.“

27 ^{Јк 5,7} *Парабола за њосеановото семе*

29 ^{Јоил 4,13} ^{Откр 14,15} ²⁶ Па рече: „Царството Божјо прилега на човек што фрлил семе в земја,

²⁷ па спие, и станува ноќе и дење; а како никнува и како расте семето, тој не знае.

31 ^{Мт 13,31} ^{17,20} ²⁸ Зашто земјата сама од себе донесува плод, најнапред стебленце, па клас, а потоа и полно зрно во класот.

32 ^{Мт 13,32} ²⁹ А кога ќе узрее плодот, веднаш испраќа срп, зашто дошло времето за жетва.“

Парабола за синајовото зрно

(*Мт 13,31–32; Лк 13,18–19*)

³⁰ Пак продолжи: „Со што да го споредиме царството Божјо или со каква парабола да го прикажеме?

³¹ Тоа е како синапово зрно, кое, кога се сее в земја, е помало од сите земни семиња;

³² а кога ќе се посее, израснува и станува поголемо од сите грмушки, и пушта големи гранки, така што под неговата сенка можат да се засолнуваат птиците небески.“

Поучување со параболи

(*Мт 13,34–35*)

³³ И со многу такви параболи им го проповедаше словото, колку што можеа да слушаат.

³⁴ И без параболи не им говореше, а на учениците Свои насамо сè им објаснуваше.

Исус стивнува бура

(*Мт 8,23–27; Лк 8,22–25*)

³⁵ Тој ден вечерта им рече: „Да минеме на спротивната страна!“

³⁶ И кога го отпуштија народот, учениците Го зедоа со себе, како што беше во коработ, а го следеа и други кораби.

³⁷ И се подигна голема бура, и брановите се префрлуваа во коработ, така што коработ веќе пропаѓаше.

³⁸ Тој, пак, беше на кормилото и спиеше на возглавница; Го разбудил и Му рекоа: „Учителе, зар не Ти е грижа што загинуваме?“

³⁹ А Тој стана, му се заповеда на ветрот и му рече на морето: „Молкни, престани!“ И ветрот стивна, и настана голема тишина.

⁴⁰ Па им рече: „Што сте толку плашливи? Зар сè уште немате вера?“

⁴¹ И ги опфати голем страв, и говореа еден на друг: „Кој е, пак, Овој, што и ветрот и морето Го слушаат?“

Исус исцелува од нечист дух

(*Мт 8,28–34; Лк 8,26–39*)

5 Преминаа отаде море, во Гадаринската земја.

² И кога Тој излезе од коработ, веднаш Го пресретна од гробиштата еден човек со нечист дух.

³ Тој живееше во гробовите, и дури и со вериги никој не можеше да го врзе;

⁴ зашто многупати беше во окови и во вериги врзан, ама ги кршеше оковите и ги раскинуваше веригите, и никој не можеше да го скроти;

⁵ и секогаш, ноќе и дење, по гробиштата и по ридиштата викаше и се удираше со камења.

⁶ Штом Го виде Исус оддалеку, притрча и Му се поклони.

⁷ Па, како извика со силен глас, рече: „Што имаш, Ти, со мене, Исусе, Сине на Севишниот Бог? Те заколнувам во Бога, не мачи ме!“

⁸ Зашто му беше рекол: „Духу нечист, излези од човекот!“

35

Мт 8,18

38

Лк 10,40

39

1,25

40

9,19

Мт 8,10

41

1,27

Пс 89,9

107,23–32

Лк 9,34

5,2

1,23

Ис 65,4

7

1,1,24

Мт 8,29

Лк 9,32

² 5,9. Легија е најголемата и основна единица на римската војска, во различно време со различна бројна состојба; во преносна смисла - голем број, мноштво.

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД МАРКО

9 ⁹ И го праша: „Како те викаат?“ А тој одговори и рече: „Легија² ми е името, зашто сме многу.“
Мт 12,45
Лк 8,2,27

15 ¹⁰ И многу Го молеа да не ги брка од тој крај.
Лк 8,35

17 ¹¹ А таму, по ридот, пасеше големо крдо свињи.
Дела 16,39

18 ¹² И Го молеа и велеа: „Прати нè во свињине, да влеземе во нив.“
3,14

19 ¹³ И Исус веднаш им дозволи. Откако излегоа, нечистите духови влегоа во свињите, и јурнаа свињите по стрмнината во морето, а беа околу две илјади; и се издавија во морето.
1,34
8,26
Пс 66,16
Лк 8,39

20 ¹⁴ А оние, што ги пасеа свињите, побегнаа и известија во градот и по околицата. И мнозина излегоа да видат што станало.
Мт 3,1
4,25

21 ¹⁵ И дојдоа кај Исус, и го видоа бесомачниот како седи облечен, и со здрав ум, во кого имаше легија, и се уплашија.
2,13

23 ¹⁶ А оние, кои беа виделе, раскажуваа што стана со обземениот од зол дух и со свињите.
Мт 9,18
Лк 4,40
Дела 9,12,17
28,8

¹⁷ И почнаа да Го молат да си оди од нивните краишта.

¹⁸ А кога влезе во коработ, оној, што беше порано бесомачен, Го помоли да биде со Него.

¹⁹ Исус не му дозволи, но му рече: „Оди дома кај своите, па раскажи им што стори Господ за тебе и како те помилува.“

²⁰ Си отиде, и почна да раскажува по Десеттоградието што му направи Исус. И сите се чудеа.

**Исцелувањето на болна жена
и оживувањето на Јаировата ќерка**
(Мт 9,18–26; Лк 8,40–56)

²¹ А кога премина Исус со коработ пак на другата страна, кај Него се собра многу народ. И беше покрај морето.

²² И ете, дојде еден од началниците на синагогата, по име Јаир; па, штом Го виде, падна пред нозете Негови

²³ и усрдно Го молеше многу, говорејќи: „Ќерка ми е на умирање; дојди и положи ги рацете над неа, за да оздрави и биде жива!“

²⁴ И појде со него. А по Него врвеше многу народ и Го притискаа.

²⁵ Една жена, што страдаше од крвавење дванаесет години,

²⁶ и големи маки беше претрпела од мнозина лекари, потрошила сè што имала и никаква полза не видела, а ѝ станало дури уште полошо,

²⁷ штом чу за Исус, се приближи одзад меѓу народот и се допре до облеката Негова;

²⁸ зашто си велеше: „Само ако се допрам до облеката Негова, ќе оздравам.“

²⁹ И веднаш престана крвавењето, и таа осети во телото свое дека е излекувана од болеста.

³⁰ А Исус одеднаш почувствува во Себе како излезе сила од Него и се сврте кон народот и рече: „Кој се допре до облеката моја?“

³¹ Учениците Негови Му рекоа: „Гледаш дека народот Те притиска, а прашува: „Кој се допре до Мене?““

³² Но Тој гледаше наоколу, за да ја види онаа, што го направи тоа.

³³ Жената, пак, се уплаши и трепереше; па, знаејќи што стана со неа, се приближи, падна пред Него и Му ја кажа целата вистина.

³⁴ А Тој ѝ рече: „Ќерко, верата твоја те спаси; оди си со мир и биди здрава од болеста своја!“

³⁵ Додека Тој уште зборуваше, дојдоа од кај началникот на синагогата и рекоа: „Ќерка ти умре; што Му создаваш уште труд на Учителот!“

³⁶ Но Исус, откако ги чу тие зборови, му рече на началникот на синагогата: „Не плаши се, само верувај!“

³⁷ И никому не му дозволи да оди со Него, освен на Петар, на Јаков, и на Јован, братот на Јаков.

³⁸ Дојде во куќата на началникот на синагогата и виде растревоженост, плачење и силно врискање.

³⁹ И кога влезе, им рече: „Што сте се развикале и расплакале? Девојчето не е умрело, туку спие!“

⁴⁰ А тие Му се потсмеваа. Тој, пак, откако ги истера сите, ги зеде таткото и мајката на девојчето и оние што беа со Него, и влезе каде што лежеше девојчето.

25
3 Мојс
15,25

27-28
6,56
Мт 14,36
Дела 5,15

27
3 Мојс
15,27

29
Дела 19,12

30
Лк 5,17
6,19

34
10,52
1 Сам 1,17
2 Сам 15,9
Лк 7,50
Јк 2,16

35
Јн 11,21,32

37
9,2
14,33
Мт 17,1

39
Дела 20,10
1 Кор
11,30
15,6

41 9,27 Дела 9,40 ⁴¹ И кога ја фати раката на девојчето, рече: „Талита, куми!“ - што значи: „Девојко, тебе ти велама, стани!“

43 1,34 7,36 9,9 Мт 8,4 Лк 9,21 ⁴² И девојката одеднаш стана и почна да оди. А имаше дванаесет години. И сите се зачудија многу.

⁴³ А Тој строго им заповеда, никој да не разбере за тоа и рече: „Дајте ѝ да ја-де!“

6,2

1,22 Лк 6,6 Јн 7,15

Исус оџфрлен во Назарет

(Мт 13,53–58; Лк 4,16–30)

3 3,31 Мт 12,46 Јн 6,42 ⁶ Па излезе оттаму и дојде во Својот крај; а по Него одеа и учениците Негови.

4 Јн 4,44 ² И кога дојде саботата, Тој почна да поучува во синагогата и мнозина, што слушаа, се чудеа и говореа: „Од каде во Него ова? И каква е оваа мудрост што Му е дадена, та такви чуда стануваат преку Неговите раце?“

5 2,5 Лк 4,40 ³ Не е ли Тој дрводелецот, Синот на Марија, брат на Јаков, Јосија, Јуда и Симон? И не се ли овде меѓу нас сестрите Негови?“ И се соблазнија заради Него.

7 3,14–15 Лк 10,1 ⁴ А Исус им рече: „Пророкот никаде не е без почест, освен во својата земја, меѓу роднините и во својот дом.“

8 Лк 10,4 ⁵ И не можеше тука да изврши никакво чудо; освен што излекува малку болни, полагајќи ги рацете врз нив.

10 Лк 10,7 ¹¹ Мт 10,14,18

Исус ѝ исцраќа

Својите дванаесет ученици

(Мт 10,5–15; Лк 9,1–6)

⁶ И се чудеше на нивното неверие. Па одеше по околните села и поучуваше.

⁷ И ги повика дванаесетте, и почна да ги праќа по двајца, и им даде власт над нечистите духови.

⁸ Па им заповеда да не земаат ништо за по пат освен по еден стап; ни торба, ни леб, ни пари во појасот.

⁹ Но да се обуени во сандали и да не облемуваат по две облека.

¹⁰ И им рече: „Ако влезете негде во кука, останете во неа, сè додека не си отидете оттаму.“

¹¹ А ако негде не ве примат, ниту ве послушаат, штом излезете оттаму, истресете го правот од нозете свои, ним за сведоштво.“

¹² Тие појдоа и проповедаа покајание.

¹³ Изгонуваа многу нечисти духови, и многумина болни помазуваа со масло и лекуваа.

Ирод и Исус

(Мт 14,1–2; Лк 9,7–9)

¹⁴ И цар Ирод разбра за Исус, зашто името Негово беше прочуено, па рече: „Јован Крстител воскреснал од мртвите и затоа стануваат чуда преку него.“

¹⁵ Едни велееа: „Илија е!“, а други: „Пророк е, или како еден од пророците.“

¹⁶ А Ирод, штом чу рече: „Тоа е Јован, на кого јас му ја отсеков главата; тој воскреснал од мртвите!“

Смртта на Јован Крстител

(Мт 14,3–12; Лк 3,19–20)

¹⁷ Бидејќи сам Ирод прати да го фатат Јован, го врза и го фрли во затвор, заради Иродијада, жената на брат му Филипп, зашто се ожени со неа.

¹⁸ Бидејќи Јован му велеше на Ирод: „Не ти е дозволено да ја имаш жената на твојот брат!“

¹⁹ А Иродијада се озлоби против него и сакаше да го убие, но не можеше.

²⁰ зашто Ирод се плашеше од Јован, знаејќи дека е тој човек праведен и свет и го пазеше; многу беше збунет додека го слушаше, а со задоволство го слушаше.

²¹ И настана погоден ден кога Ирод, по повод својот роденден, им приготви вечера на своите кнезови, војводи и старешини Галилејски;

²² и влезе ќерката на Иродијада, играше и им угоди на гостите и на Ирод. Тогаш царот ѝ рече на девојката: „Барај од мене што сакаш и ќе ти дадам!“

²³ И ѝ се заколна: „Што и да побараш од мене, ќе ти дадам, дури и половина-та од моето царство.“

²⁴ А таа излезе и ја прапа мајка си: „Што да побарам?“ Таа ѝ одговори: „Главата на Јован Крстител!“

²⁵ И таа веднаш влезе кај царот и побара, говорејќи: „Сакам уште сега да ми ја дадеш на чинија главата на Јован Крстител!“

12

Мт 3,2

13

Мт 14,14
Јк 5,14–15

14–15

Мт 16,14

15

Мал 3,23
Мт 21,11

17

Лк 3,19–20

18

3 Мојс
18,16
20,21

21

1 Мојс
40,20

23

Ест 5,3,6
7,2

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД МАРКО

29 Мт 27, 59-60
 26 Царот се загрижи, но заради ветувањето и гостите свои не сакаше да откаже.

30 Лк 6,13 10,17
 27 И веднаш, откако испрати целат, царот нареди да ја донесат главата негова.

31-32 2 Мојс 16 5 Мојс 8,3,16 Пс 78,24-25,29 105,40 1 Кор 10,3
 28 А тој отиде, му ја отсече главата во затворот и ја донесе на чинија, па ѝ ја предаде на девојката, а девојката ја даде на мајка си.

29 Кога неговите ученици разбраа, дојдоа и го зедаа телото негово и го погребваа.

31
 2,2
 3,20

Исус нахранува ѝеѝ илјади души

(Мт 14,13-21; Лк 9,10-17; Јн 6,1-14)

34 4 Мојс 27,17 1 Цар 22,17 Ез 34,5,15,23 37,24 Зах 10,2 Пс 23,1 77,21 2 Цар 18,16 Мт 9,36
 30 И се собраа апостолите кај Исус, па Го известиа за сè што направиле и поучувале.

31 А Тој им рече: „Дојдете и вие во осамено место и одморете се малку.“ Зашто мнозина доаѓаа и си одеа, така што немаа кога ни да јадат.

32 И отидоа со кораб сами во осамено место.

35-44 8,1-9
 33 И ги виде народот кога си одеа; и Го познаа мнозина, па пеш од сите градови тргнаа таму; и ги испреварија (и се собраа околу Него).

34 А Исус, кога излезе, виде многу народ и се смилува над нив, зашто беа како овци без пастир; и почна да ги поучува многу.

35 И бидејќи веќе времето поизмина, учениците Негови пристапија кон Него и рекоа: „Овде е местово пусто, а и доцна е;

36 распушти ги за да отидат по околните села и колиби и да си купат леб, зашто нема што да јадат.“

37 Тој им одговори и рече: „Дајте им вие да јадат!“ А тие Му рекоа: „Да појдеме и да купиме за двесте денарии леб, па да им дадеме да јадат?“

38 Потоа Тој ги праша: „Колку лебови имате? Отидете и видете!“ И кога видоа рекоа: „Пет леба и две риби.“

39 Тогаш Исус им рече на сите да поседнат на купчиња по зелената трева.

40 И поседнаа во групи по сто и по педесет.

41 Тој ги зеде петте леба и двете риби, па, погледна кон небото, ги благослови лебовите и ги прекрши, и им ги даде на учениците Свои, за да им ги стават пред нив; исто така им ги раздели и двете риби на сите.

42 И јадеа сите и се наситија.

43 И собраа парчиња, од лебот и од рибите, полни дванаесет кошчеви.

44 А оние, што јадеа од лебовите, беа околу пет илјади мажи.

Исус чекори ѝо вода

(Мт 14,22-33; Јн 6,15-21)

45 И веднаш ги натера учениците Свои да влезат во кораб и да отидат порано од Него на другата страна кон Витсаида, дури Тој не го распушти наредот.

46 А Тој, одделувајќи се од нив, отиде во гората за да се помоли.

47 Приквечер коработ беше сред морето, а Тој сам на копното.

48 И ги виде како се мачат при пловенњето, зашто ветрот им беше спротивен; а околу четвртата ноќна стража³ се приближи до нив и, одејќи по морето, сакаше само да помине покрај нив.

49 А тие, кога го видоа како оди по морето, помислија дека е тоа привидение, и почнаа да викаат;

50 Зашто сите Го видоа и се уплашија. Тој веднаш почна да говори со нив и им рече: „Не плашете се! Јас сум, не бојте се!“

51 И влезе кај нив во коработ и ветрот стивна. А тие многу се уплашија и се чудеа во себе.

52 Зашто не се вразумија (од чудото) со лебовите, бидејќи срцето им беше скаменето.

53 И кога преминаа, дојдоа во земјата Генисаретска и се задржаа таму.

54 А пштом излегоа од коработ, веднаш Го познаа.

55 Брзо ја обиколија целата таа околина и почнаа на носилки да носат болни таму, каде што слушаа дека Тој се наоѓа.

56 И каде да влегуваше: во села, во градови или населби - на крстопатите

41
 Мт 14,19
 Лк 9,16
 22,19
 24,30

42
 Ис 25,6-8
 55,1-2
 Мт 8,11

43
 8,19

46
 1,35
 3,13
 Лк 6,12
 9,28
 Јн 6,15

48
 2 Мојс 33,19,22
 34,6
 Пс 77,19
 Јов 9,8

49
 Лк 24,37

50
 16,6
 2 Мојс 3,14
 5 Мојс 32,39
 Ис 41,4
 43,10
 Јн 8,24,28,58

51
 4,39
 Мт 14,32

52
 3,5
 4,13
 8,17
 Мт 16,9

55-56
 Дела 5,15

55
 1,32

56
 5,27-28
 Лк 6,19
 8,44

³ 6,48. Четвртата ноќна стража т.е. рано наутро, меѓу 4 и 6 часот.

7,2 полагаа болни и Го молеа да се допрат барем до полата од облеката Негова. И сите што се допираа до Него, оздравуваа.

6-7 *Расправајќа за преданијата*
(Мт 15, 1–20)

7 Се собраа кај Него фарисеите и некои од книжниците, што беа дошле од Ерусалим.

10 ² И кога видоа дека некои од Неговите ученици јадат леб со нечисти, односно со немиени раце, ги укорија.

³ (Зашто фарисеите и сите Јудејци, држејќи го преданието на старите, не јадат, дури не ги измијат рацете до лактите;

11 ⁴ и кога ќе се вратат од пазар, не јадат, дури не се измијат; и уште многу друго има што примиле и го држат; миење чаши, чинии, котли и столови.)

⁵ Потоа фарисеите и книжниците Го прашаа: „Зашто учениците Твои не постапуваат според преданието на старите, но со неизмиени раце јадат леб?“

⁶ А Тој им одговори и рече: „Добро пророкувал Исаија за вас лицемерите, како што е напишано: „Овој народ со уста Ме почитува, но срцето им е далеку од Мене;

⁷ но напразно Ме почитува, зашто проповеда човечки повелби.“

⁸ Зашто, вие, оставајќи ја Божјата заповед, го држите преданието човечко: миење чинии и чаши, и вршите многу други слични работи.“

⁹ И им рече: „И така ја отфрлате Божјата заповед, за да го запазите вашето предание.“

¹⁰ Зашто Мојсеј рече: „Почитувај ги татка си и мајка си“ и „Кој го злослови таткото свој или мајка си, со смрт да се казни.“

¹¹ А вие велите: „Ако некој каже на татка си или на мајка си: она, со кое би можел да те издржувам е корбан, односно, прилог е“;

¹² тогаш заквотот не го оставате веќе ништо да стори за својот татко или за својата мајка,

¹³ престапувајќи го словото Божје со вашето предание, што сте го предале

вие; многу такви слични работи вршите.“

¹⁴ И кога го повика сиот народ, им рече: „Слушајте Ме сите и разберете:

¹⁵ ништо, што влегува во устата на човекот однадвор, не може да го оскверни; туку она што излегува од него, тоа го осквернува човекот.“

¹⁶ Ако некој има уши да слуша, нека чуе!“

¹⁷ И кога се оддалечи од народот и влезе во една кука, учениците Негови Го прашаа за параболата.

¹⁸ А Тој им рече: „Зар сте и вие така неразумни? Не разбирате ли дека ништо, што влегува во човекот однадвор, не може да го оскверни?

¹⁹ Зашто, тоа не оди во срцето, туку во стомакот, и излегува надвор, чистејќи ја сета храна.“

²⁰ И уште им рече: „Она што излегува од човекот, тоа го осквернува човекот.“

²¹ Зашто однатре, од срцето човечко, излегуваат лоши помисли, прелјубодејства, блудства, убиства,

²² кражби, лакомства, лукавства, пакости, злоби, око завидливо, богохулство, гордост, безумство.

²³ Сето тоа зло однатре излегува и го осквернува човекот.“

Верајќа на една жена

(Мт 15, 21–28)

²⁴ И кога се крена оттаму, отиде во пределите Тирски и Сидонски; и кога влезе во една кука, сакаше никој да не Го дознае. Но не можеше да се сокрие.

²⁵ Зашто чу за Него една жена, чија ќерка имаше нечист дух, па дојде и падна пред нозете Негови.

²⁶ А таа жена беше друговерка, по потекло Сирофеничанка; и Го молеше да го истера демонот од ќерка ѝ.

²⁷ Но Исус ѝ рече: „Остави најнапред да се нахранат децата; зашто не е право да се земе лебот од децата и да им се фрли на кучињата.“

²⁸ А таа одговори и Му рече: „Да, Господи! Но и кучињата јадат под трпезата, од трошките на децата.“

²⁹ И ѝ рече: „За ова што го рече - можеш да си одиш! Демонот излезе од ќерка ти.“

14
4,9

17
4,10
10,10

19

Дела 10,
13-15
Кол 2,16-
17,21-22
Тит 1,15

20

Рим 14

21-22

Мт 15,19

24

1,29
10,10

26

Мт 8,29

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД МАРКО

31 ³⁰ И кога се врати дома, ја најде ќерка
^{5,20} си како лежи на постела, а демонот
32 беше излегол од неа.
^{5,23}

Исцелувањето на ѓлвонем

33 ^{8,23} ³¹ И пак излезе Исус од пределите
34 Тирски и Сидонски и отиде кон Гали-
^{6,41} лејското Море, низ пределите на Десет-
^{Мт 14,19} тоградието.

35 ³² И доведоа кај Него еден глув и теп-
^{Мт 8,3} кав, па Го молеа да положи над него ра-
36 ка.
^{1,25,44-45} ^{5,43} ^{Мт 9,30-31}

37 ³³ Исус, откако го одведе настрана од
народот, ги стави Своите прсти во него-
вите уши; а кога плукна, го допре него-
виот јазик;

¹ ^{9,25} ^{Мојс 1,31} ^{Ис 35,5-6} ^{Мт 11,5} ^{15,31} ³⁴ потоа погледна на небото, воздивна
и му рече: „Ефата!“ - што значи: „Отво-
ри се!“

8,1-2 ³⁵ И веднаш му се отвори слухот, и се
^{6,34-36} разврзаа врските на неговиот јазик и го-
вореше чисто.

3 ³⁶ И им заповеда никому да не кажу-
ваат. Но, колку повеќе Тој им забрану-
ваше, толку повеќе тие разгласуваа.

4 ³⁷ И прекумерно се чудеа и велее: „Сѐ
^{8,16-17} ^{Јн 6,26} добро прави: и глумите ги прави да
слушаат и немите да зборуваат!“

6 ^{Јн 6,10} **Исус нахранува четири илјади души**
(*Мт 15,32-39*)

8 Во тие дни, кога се беше собрал
многу народ и немаше што да јадат,
Исус ги повика учениците Свои и им
рече:

² „Ми е жал за народот, зашто веќе
три дни стојат кај Мене и нема што да
јадат.

³ Ако ги пуштам да си одат гладни по
куките нивни, ќе премалеат по патот,
зашто некои се дојдени оддалеку.“

⁴ Учениците Му одговорија: „Од каде
може човек сите овие да ги нахрани со
леб, овде во пустинава?“

⁵ И ги праша: „Колку лебови имате?“
А тие одговорија: „Седум.“

⁶ Тогаш му заповеда на народот да по-
седне по земјата; па, откако ги зеде се-
думте лебови, заблагодари, ги раскри
и им ги даде на учениците Свои да ги
разделат; и тие ги поделија на народот.

⁷ Имаа и малку риби; ги благослови и
заповеда да ги раздадат и нив.

⁸ И јадеа, и се наситија; и собраа се-
дум кошници останати парчиња.

⁹ А оние, што јадеа, беа околу четири
илјади души. И ги пушти да си одат.

¹⁰ И веднаш влезе во кораб со учени-
ците Свои и дојде во пределите Далма-
нутски.

Фарисеите бараат чудо

(Мт 16,1-4)

¹¹ И излегоа фарисеите и почнаа да се
препираат со Него, па испуштајќи Го,
Му бараа чудесен знак од небото.

¹² А Тој воздивна длабоко и рече:
„Зошто овој род бара чудесен знак?
Вистина ви велам: нема да му се даде
чудесен знак на овој род.“

¹³ И кога ги остави, пак влезе во кора-
бот и премина на другата страна.

За штејниот „квасец“

(Мт 16,5-12)

¹⁴ А тие, пак, беа заборавиле да земат
леб и во коработ имаа само еден леб.

¹⁵ А Тој им заповеда и рече: „Внима-
вајте, чувајте се од квасот фарисејски и
од квасот Иродов!“

¹⁶ И си размислуваа меѓу себе, велееј-
ќи: „Тоа е затоа што немаме леб.“

¹⁷ А Исус, кога ги разбра, им рече:
„Зошто зборувате за тоа што немате
леб? Зар уште не знаете и не разбирате?
Уште ли е скаменето вашето срце?“

¹⁸ Очи имате, не гледате ли? Уши
имате, не слушате ли? И не помните
ли?

¹⁹ Кога ги раскрил петте леба, за пет
илјади души, колку полни кошени со
парчиња собравте?“ Му рекоа: „Дванаес-
сет.“

²⁰ „А седумте - за четири илјади, кол-
ку кошници со останати парчиња соб-
равте?“ Тие одговорија: „Седум.“

²¹ И им рече: „Па како тогаш не раз-
бирате?“

Исцелувањето на слеј човек

²² Потоа дојде во Витсаида; и доведоа
кај Него слеј и Го молеа да се допре до
него.

8
Мт 14,20

11
5 Мојс
18,20-22
Ис 7,10-14
Мт 12,38
16,1
Лк 11,16
1 Кор 1,22

12
Лк 11,29
Евр 3,10

15
Лк 12,1
1 Кор 5,6-8

17
6,52

18
4,12
Ер 5,21
Ез 12,2
Лк 8,10

19
6,35-44

20
8,8-9

21
4,13

22
5,30
10,46-52

23 <sup>7,33
Јн 9,6,11,15
1 Тим 4,14</sup> И кога го зеде слепиот за рака, го изведе надвор од селото и, откако плукна на очите негови, ги положи рацете над него, па го праша дали гледа нешто.

26 ^{1,34} Тој, кога погледна, рече: „Ги гледам луѓето како дрвја, но тие одат.“

28 <sup>6,14-15
Лк 9,7-8</sup> Потоа пак ги положи рацете над очите негови и му рече да погледа. И му се поврати видот и ги гледаше сите јасно.

29 <sup>1,1
14,61</sup> И го испрати во домот негов и му рече: „Не навраќај в село!“

30 ^{Мт 8,4}

Петровото исповедање на верата

(Мт 16,13–20; Лк 9,18–21)

31 <sup>10,32-34
Мт 17,12,22
Лк 17,25</sup> И излезе Исус со учениците Свои по селата на Кесарија Филипова. По патот ги праша учениците Свои и им рече: „За кого Ме мислат луѓето?“

33 <sup>Мт 4,10
Рим 8,5</sup> Тие одговорија: „За Јован Крстител, некои за Илија, а други, пак, за некој од пророците.“

34 ^{Лк 14,27}

²⁹ Тој, пак, им рече: „А вие, за кого Ме мислите?“ Петар Му одговори и рече: „Ти си Христос!“

³⁰ И им заповеда никому да не говорат за Него.

Исус ги навештува Својата смрт и воскресение

(Мт 16,21–23; Лк 9,22)

³¹ Па почна да ги учи дека Синот Човечки треба многу да пострада, да биде отфрлен од старешините, првосвештениците и книжниците, и да биде убиен и на третиот ден да воскресне.

³² И говореше за тоа отворено. Но Петар, Го повлече настрана и почна да Го одвраќа.

³³ А Тој, кога се заврте и ги погледна учениците Свои, му забрани на Петар да говори и рече: „Бегај од Мене, сатано! Зашто не мислиш на она што е Божјо, туку на она што е човечко!“

Патиот на Исусовите следбеници

(Мт 16,24–28; Лк 9,23–27)

³⁴ И кога го повика народот и учениците Свои, им рече: „Кој сака да врви по Мене, нека се одрече од себе, и нека го земе крстот свој и нека оди по Мене.“

³⁵ Зашто, кој сака да го спаси својот живот, ќе го загуби; а кој го загуби животот свој заради Мене и Евангелието, тој ќе го спаси.

³⁶ Зашто каква полза има човек, ако го придобие целиот свет, а на душата своја ѝ напакости?

³⁷ Или каков откуп ќе даде човек за својата душа?

³⁸ Зашто, кој се срами од Мене и од зборовите Мои во овој прелубоден и грешен род, и Синот Човечки ќе се срами од него, кога ќе дојде во славата на Својот Отец со светите ангели.“

9 И им рече: „Вистина ви велам: тука стојат некои, што нема да вкусат смрт, додека не го видат царството Божјо, дојдено во сила.“

Исусовото претобраќање

(Мт 17,1–9; Лк 9,28–36)

² А по шест дни, Исус ги зеде со Себе Петар, Јаков и Јован и ги одведе сами на висока гора, насамо, и се преобрази пред нив.

³ Алиштата Му станаа светли, многу бели, како снег, какви што белило на земјата не може да избели.

⁴ И им се јави Илија со Мојсеј, и разговараа со Исус.

⁵ Тогаш проговори Петар и Му рече на Исус: „Рави, добро ни е да бидеме овде; да направиме три колиби: една за Тебе, една за Мојсеј и една за Илија.“

⁶ Зашто не знаеше што да каже, бидејќи беа многу уплашени.

⁷ И се појави облак, па ги засени; и од облакот дојде глас, кој велеше: „Овој е Мојот возљубен Син, Него слушајте Го!“

⁸ И одеднаш, кога погледнаа наоколу, никого веќе не видоа покрај себе, освен Исус.

⁹ А кога слегуваа од гората, им заповеда никому да не кажуваат што виделе, додека Синот Човечки не воскресне од мртвите.

¹⁰ И го задржаа тој збор во себе, прашувајќи се еден со друг што значи тоа: „Да воскресне од мртвите?“

35
Мт 10,39

37
Пс 49,7-8

38
Мт 10,33
Лк 12,9
Рим 1,16
2 Тим 2,12

9,1
13,30
Рим 1,4

2
1,29
5,37
Лк 8,51

3
16,5
Мт 28,3
Откр 3,4

4
2 Цар 2,
11-12
Мт 11,14

5
10,51
11,21
14,44-45

6
14,40

7
1,11
5 Мојс 18,15
3 Мојс 16,2
Мт 17,5
Дела 3,22
3 Петр 1,17

9
1,34
Лк 9,36

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД МАРКО

11

Мал 3,23

За Илија

(Мѿ 17,10-13)

12

8,31

Ис 53,3

Мал 3,

23-24

Пс 22,1-17

13

1 Цар

19,2-10

Мт 11,14

19

Мт 12,39

23

5,36

11,23-24

Лк 17,6

24

Лк 17,5

11 И Го прашаа, велејќи: „А зошто книжниците велат дека најнапред треба да дојде Илија?“

12 А Тој, пак, одговори и рече: „Илија ќе дојде порано и ќе уреди сè; а Синот Човечки, како што е напишано за Него, треба да пострада многу и да биде понизен.

13 Но ви велаа дека и Илија дојде, како што е напишано за Него, и му направија што сакаа.“

Исцелувањето од нечистиот дух

(Мѿ 17,14-21; Лк 9,37-43)

14 И кога дојде кај учениците Свои, виде многу народ околу нив и книжници, кои се препираа со нив.

15 И штом Го виде, сиот народ се исплаши; а кога се приближија, Го поздравуваа.

16 Ги праша книжниците: „Зошто се препирате со нив?“

17 Тогаш еден од народот одговори и рече: „Учителе, го доведов кај Тебе син ми, во кого има нем дух;

18 и секогаш, каде и да го фати, го кутнува, и тој се запенува, и крчка со забите, и се здрвува. И им кажав на учениците Твои да го изгонат, но тие не можеа.“

19 А Исус одговори и рече: „О, роде неверен, до кога ќе бидам со вас? До кога ќе ве трпам? Доведете го кај Мене!“

20 И кога го доведоа кај Него - штом го виде, веднаш духот го стресе; и тој падна наземи и се валкаше запенет.

21 Го праша Исус татко му: „Колку време има откако станува тоа со него?“ Тој одговори: „Од детството;

22 и многупати духот го фрлал во оган, и во вода, за да го погуби: но, ако можеш, смилувај се над нас и помогни ни!“

23 А Исус му рече: „Ако можеш да поверуваш - сè е можно за оној што верува!“

24 И одеднаш таткото на момчето извика и со солзи рече: „Верувам, Господи, помогни ми на моето неверие!“

25 А Исус, штом виде дека се собра народ, строго му заповеда на нечистиот дух и му рече: „Духу нем и глув. Јас ти заповедам: излези од него, и не влегувај веќе во него!“

26 И кога извика, силно го стресе и излезе; а момчето беше како мртво, така што мнозина велеа дека умрело.

27 Исус, пак, откако го фати за рака, го исправи; и тоа стана.

28 И кога влезе Исус во една кука, учениците Негови Го прашаа насамо: „Зошто ние не можевме да го истераме?“

29 Им одговори: „Овој род со ништо не може да се истера, освен со молитва и пост.“

Исус ѿ вториот ѿи навеситува Својата смрт и воскресение

(Мѿ 17,22-23; Лк 9,43-45)

30 И кога излегоа оттаму, минуваа преку Галилеја; и Тој не сакаше некој да разбере.

31 Зашто ги учеше учениците Свои и им велеше дека Синот Човечки ќе биде предаден во човечки раце, и ќе Го убијат, и на третиот ден по убивањето ќе воскресне.

32 Но тие не ги разбираа овие зборови и се плашеа да Го прашаат.

Кој е најголем?

(Мѿ 18,1-5; Лк 9,46-48)

33 И дојде во Капернаум; и кога беше дома, ги праша: „Што размислувавте меѓу себе патем?“

34 Тие молчеа, зашто патем се препираа меѓу себе, кој е поголем.

35 Тој седна и ги повика дванаесетте, па им рече: „Кој сака да биде прв, нека биде последен од сите, и слуга на - сите!“

36 И тогаш зеде едно дете, го постави меѓу нив, го гушна и им рече:

37 „Кој прима едно такво дете во Моје име, Мене Ме прима, а кој Ме прима Мене, не Ме прима Мене, туку Оној, Кој Ме пратил.“

Кој не е против нас, тој е со нас!

(Лк 9,49-50)

38 Тогаш Јован Му одговори и рече: „Учителе, видовме еден, кој во Твоје

25

1,25

Лк 4,39

26

1,26

27

1,31

5,41

31

8,31

Мт 20,18-

19

32

4,13

34

Лк 22,24

35

10,43-44

Мт 20,26

37

Мт 10,40

Лк 10,16

Јн 13,20

38

4 Мјс

11,28

39 име изгонува демони, а не врви по нас; и му забранивме, зашто не оди по нас.“

40 ³⁹ А Исус рече: „Не бранете му, зашто никој, што прави чудо во Мое име, не ќе може наскоро да говори зло за Мене.

41 ⁴⁰ Зашто, кој не е против вас, тој е со вас.

42 ⁴¹ И кој ве напои со чаша вода во Мое име, затоа што сте Христови, вистина ви велама, нема да остане без награда.“

43 *За соблазни̃а*
(Мѹ 18,6–9; Лк 17,1–2)

47 ⁴² „А кој ќе соблазни едно од овие малите, што веруваат во Мене, за него е подобро да му обесат воденички камен на вратот и да го фрлат во море.

49 ⁴³ И ако те соблазнува раката твоја, отсеци ја; подобро е за тебе без рака да влезеш во животот, отколку да имаш две раце и да отидеш во пеколот, во неизгасливиот оган,

⁴⁴ (каде што нивниот црв не умира, и огнот не изгаснува.)

10,1 ⁴⁵ И, ако те соблазнува ногата твоја, отсеци ја; подобро е за тебе сакат да влезеш во животот, отколку да ги имаш двете нозе и да бидеш фрлен во пеколот, во неизгасливиот оган,

⁴⁶ (каде што нивниот црв не умира ни огнот не изгаснува.)

⁴⁷ И, ако окоото твоје те соблазнува, извади го; подобро е за тебе со едно око да влезеш во царството Божјо, отколку да имаш две очи и да бидеш фрлен во огнениот пекол,

⁴⁸ каде што нивниот црв не умира, и огнот не изгаснува.

⁴⁹ Зашто секој со оган ќе се посоли, (и секоја жртва со сол ќе се осоли).

⁵⁰ Солта е добра; но, ако солта облутави, со што ќе ја осолите? Затоа имајте сол во себе, и мир имајте меѓу себе!“

За разводо̃и
(Мѹ 19,1–12; Лк 16,18)

10 И откако стана Исус оттаму, премина во пределите Јудејски, преку страната што е отаде Јордан. И пак се слеваше народ кон Него; а Тој, по Својот обичај, ги поучуваше.

² И пристапија фарисеите и Го прашаа, испитувајќи Го: „Допуштено ли е, да ја остави човек својата жена?“

³ А Тој им одговори и рече: „Како ви заповеда Мојсеј?“

⁴ Тие рекоа: „Мојсеј дозволи да се напише разводно писмо и да се отпусти.“

⁵ Одговори Исус и им рече: „Поради вашето жестоко срце ви ја напишал таа заповед.

⁶ Во почетокот на создавањето, пак, Бог ги создаде машко и женско.

⁷ Затоа човек ќе го остави татка си и мајка си, ќе се прилепи до жената своја

⁸ и обата ќе бидат во едно тело; и така, тие веќе не се двајца, туку едно тело.

⁹ Значи, тоа што Бог го сврзал, човек да не го разделува.“

¹⁰ И во домот, учениците Негови пак Го прашаа за тоа.

¹¹ И им рече: „Кој ќе ја напушти својата жена и се ожени со друга, тој прелюбодејствува кон неа;

¹² а и жена, ако го напушти својот маж и се омажи за друг, прелюбодејствува.“

Исус ѝи бла̃ословува децата̃а
(Мѹ 19,13–15; Лк 18,15–17)

¹³ И донесуваа кај Него деца, за да се допре до нив, но учениците им забрануваа (на оние што ги носеа).

¹⁴ И кога го виде тоа Исус, негодуваше и рече: „Оставете ги децата да доаѓаат кај Мене и не пречете им, зашто на такви е царството Божјо.

¹⁵ Вистина ви велама, кој не го прима царството Божјо како дете, тој нема да влезе во него.“

¹⁶ Прегрнувајќи ги, ги положи рацете врз нив и ги благословуваше.

Исус ѹовикува еден бо̃га̃и̃ човек
(Мѹ 19,16–30; Лк 18,18–30)

¹⁷ А кога излегуваше на пат, дотрча некој, падна на колена пред Него и Го праша: „Учителе добар, што треба да направам, за да наследам живот вечен?“

¹⁸ Исус му рече: „Зошто ме нарекуваш добар? Никој не е добар, освен единиот Бог!

2
Мт 16,1
1 Кор 7,11

4
5 Мојс 24,1
Мт 5,31

5
3,5

6
1 Мојс 1,27
5,2

7-8
1 Мојс 2,24
1 Кор 6,16
Ефес 5,31

11-12
Мт 5,32
Лк 16,18
1 Кор 7,10-11

13
Лк 9,47

15
Мт 5,20
18,3

17
1,40

18
Пс 34,8

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД МАРКО

19 7,10
2 Мојс
20,12-16
5 Мојс
5,16-20
24,14
21 Мт 6,20
Лк 12,33
23 4,19
27 14,36
1 Мојс
18,14
Зах 8,6
Јов 42,2

¹⁹ Заповедите ги знаеш: не прелебуо-
дeјcтвувај; не кради; не сведочи лажно;
не навредувај; почитувај ги татка си и
мајка си.“

²⁰ А тој Му одговори и рече: „Учите-
ле, сето тоа сум го запазил уште од мла-
доста своја.“

²¹ Кога го погледна Исус, му омиле,
па рече: „Уште една работа ти недоста-
сува: оди и продај сè што имаш, раздај
го на сиромаси и ќе имаш богатство на
небото; па дојди и врви по Мене.“

²² Кога ги чу овие зборови, тој се из-
ненади и си отиде нажален, зашто има-
ше големо богатство.

29 1,1
8,35
31 Мт 19,30
20,16
Лк 13,30
33-34 8,31
Лк 24,7

²³ И кога погледа Исус, им рече на
учениците Свои: „Колку е тешко за бо-
гатите да влезат во царството Божјо!“

²⁴ А учениците се уплашија од збо-
ровите Негови. Но Исус пак им одгово-
ри и рече: „Чеда, колку им е тешко на
оние, што се надеваат на богатството,
да влезат во царството Божјо!“

²⁵ Полесно камила ќе влезе низ игле-
ни уши, отколку богат човек во цар-
ството Божјо.“

²⁶ А тие се чудеа многу и си велеа ме-
ѓу себе: „Тогаш, кој може да се спаси?“

²⁷ Кога ги погледа Исус, им рече: „За
лугето тоа не е можно, но не и за Бога;
зашто за Бога сè е можно!“

²⁸ И Петар почна да Му говори: „Ете,
ние оставивме сè и по Тебе одиме.“

²⁹ А Исус одговори и рече: „Вистина
ви вела: нема таков што оставил кука,
или брака, или сестри, или татко, или
мајка, или жена, или деца, или имот,
заради Мене и Евангелието,

³⁰ а да не примил, и тоа сега, во ова
време, стопати повеќе од куќи, и брака,
и сестри, и татко, и мајка, и деца, и нив-
је, а во идниот век - и живот вечен.

³¹ И мнозина први ќе бидат последни,
а последните - први.“

**Исус њо шпрет̃ њаѣ̃ љи најавува
Својата смрт̃ и воскресение**

(Мт̃ 20,17-19; Лк 18,31-34)

³² Кога беа на пат, искачувајќи се кон
Ерусалим, Исус одеше пред нив, а тие
беа вџашени, па, врвејќи по Него, се
исплашија. И кога ги повика повторно

дванаесетте, почна да им зборува за она
што ќе се случи со Него.

³³ „Ете, се искачуваме кон Ерусалим
и Синот Човечки ќе биде предаден на
првосвештениците и книжниците, и ќе
Го осудат на смрт и ќе Го предадат на
незнабошците.

³⁴ И ќе Го исмеат, и ќе Го бијат, и ќе
Го плукаат, и ќе го убијат, и на третиот
ден ќе воскресне.“

Молба̃та на Зеведеевите синови

(Мт̃ 20,20-28)

³⁵ Тогаш пристапија кон Него Заведе-
евите синови, Јаков и Јован и рекоа:
„Учителе, сакаме да ни го исполниш
она, што ќе го побараме.“

³⁶ Тој ги праша: „Што сакате да сто-
рам за вас?“

³⁷ А тие Му одговорија, „Дај ни да
седнеме до Тебе, едниот оддесно, а дру-
гиот одлево, во славата Твоја.“

³⁸ Но Тој им рече: „Не знаете што ба-
рате! Можете ли да ја испиете чашата
што ја пијам Јас и да се крстите со крш-
тавањето, со кое се крштавам Јас?“

³⁹ Тие одговорија: „Можеме.“ А Исус
им рече: „Чашата, што ја пијам Јас, ќе
ја пиете и вие, и со крштавањето, со кое
се крштавам Јас, ќе се крстите;

⁴⁰ но, да дозволам да се седи од Мојата
десна или лева страна, не зависи од Ме-
не; тоа е за оние, за кои е приготвено.“

⁴¹ Десетте, пак, штом го чуја тоа, не-
годуваа против Јаков и Јован.

⁴² Исус, кога ги повика, им рече: „Зна-
ете дека оние, што се сметаат за народ-
ни кнезови, господарат над нив, и
управниците управуваат над нив.

⁴³ Но меѓу вас нека не биде така; а кој
меѓу вас сака да биде поголем, нека ви
биде слуга;

⁴⁴ и кој сака меѓу вас да биде прв, нека
ви биде роб на сите.

⁴⁵ Зашто и Синот Човечки не дојде за
да Му служат, но да послужи и да го да-
де животот Свој за откуп на мнозина.“

Слепиот̃ Варѣимеј

(Мт̃ 20,29-34; Лк 18,35-43)

⁴⁶ Потоа пристигнаа во Ерихон. И ко-
га излегуваше Исус од Ерихон со уче-

33
Мт 8,20

35
Мт 4,21
Лк 9,54

36
10,51

37
Мт 19,28
Лк 22,30

38
Ис 51,17-22
Ез 23,31-34
Пс 75,8
Лк 12,50

39
Дела 12,2

42
Лк 22,25

43
1 Кор 9,19

45
14,24
Ис 53,11-12
Мт 8,20
1 Тим 2,5-6

46
Лк 19,1

47-48 ниците Свои и со многу народ, Тимеевиот син, Вартимеј⁴, кој беше слеп, седеше покрај патот и просеше.

51 Па, кога чу дека е тоа Исус од Назарет, почна да вика и да вели: „Исусе, сине Давидов, смилувај ми се!“

52 И мнозина му велеа да молчи, но тој уште повеќе викаше: „Сине Давидов, смилувај ми се!“

49 Исус застана и рече да го викнат. И го повикаа слепиот, говорејќи му: „Не плаши се, стани, те вика!“

11,1 Тој, кога ја фрли горната облека, стана и отиде кај Исус.

51 А Исус, одговарајќи му, го запраша: „Што сакаш да сторам за тебе?“ Слепиот Му рече: „Да прогледам, Учителе!“

2 Исус му рече: „Оди си, верата твоја те спаси!“ И тој веднаш прогледа, па тргна патем по Исус.

Свеченошо влегување во Ерусалим

(Мт 21,1-11; Лк 19,28-40; Јн 12,12-19)

11 И кога се приближи до Ерусалим, во Витфагија и Витанија, кај Маслиновата Гора, испрати Исус двајца од учениците,

² и им рече: „Одете во селоно, што е наспроти вас, па штом ќе влезете во него, ќе најдете врзано младо магаре, што ниеден човек не го јавал; одврзете го и доведете го!“

³ И, ако ви рече некој: „Зошто го правите тоа?“ Кажете дека Му е потребно на Господ; и тој веднаш ќе го прати тука.“

⁴ Тие отидоа и го најдоа младото магаре, врзано за портата однадвор, на крстопатот и го одврзаа.

⁵ И некои од оние, што стоеја таму, им рекоа: „Што правите? Зошто го одврзувате?“

⁶ А овие им одговорија, како што им беше заповедал Исус и тие ги оставија.

⁷ И го доведоа младото магаре кај Исус, ги кладоа врз него алиштата свои и Тој седна на него.

⁸ И мнозина ги постилаа своите облека по патот.

⁹ А оние, што одеа пред Него и по Него, викаа и велеа: „Осана! Благословен е Оној што иде во името Господово!“

¹⁰ Благословено е царството на напишаното татко Давид, кое иде во името Господово! Осана во висините!“

¹¹ И влезе Исус во Ерусалим, во храмот, разгледа сè, па, бидејќи веќе беше доцна, излезе и отиде со дванаесетте во Витанија.

Смокваџа што не дава плод

(Мт 21,18-19)

¹² А утредента, кога излегоа од Витанија, Тој огладне;

¹³ и кога оддалеку виде една смоква, покриена со лисја, се приближи, не би ли нашол нешто на неа; но, кога се доближи до неа, не најде ништо освен лисја, зашто уште не беше времето за смокви.

¹⁴ И Исус ѝ рече: „Отсега никој доведка да не вкуси плод од тебе!“ И го чуја тоа учениците Негови.

Исус во храмот

(Мт 21,12-17; Лк 19,45-47; Јн 2,13-22)

¹⁵ И пак дојдоа во Ерусалим. Кога влезе Исус во храмот, почна да ги брка оние, што продаваа и купуваа во храмот, и им ги преврте масите на менувачите на пари и столовите на оние, што продаваа гулаби;

¹⁶ и не дозволувахе никој преку храмот да пренесе каков и да било сад.

¹⁷ И ги поучуваше, велејќи: „Не е ли напишано: „Домот Мој, дом за молитва на сите народи ќе се нарече“? А вие го направивте како разбојничко гнездо!“

¹⁸ И кога го чуја тоа книжниците и првосвештениците, гледаа како да Го погубат, бидејќи се плашеа од Него, зашто сиот народ се восхитуваше на Неговото учење.

¹⁹ А кога се стемни, Тој излезе надвор од градот.

Лекција за смокваџа

(Мт 21,20-22)

²⁰ Утредента, минувајќи, ја видоа смоквата исушена откорен.

9

Пс
118,25,26
Мт 21,15
23,39

10

2 Сам 7,16
Пс 148,1
Јов 16,19
Лк 1,32-33

13

Ер 8,13
Мих 7,1
Лк 13,6

14

11,20

15

11,27
Јн 2,14-15

17

Ис 56,7
Ер 7,11
Мт 21,13
Лк 19,46
Јн 2,16

18

1,22
6,2
Мт 14,5
21,46
Лк 22,2

19

Мт 21,17

20

11,14

⁴ 10,46. Бар-Тимеј.

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД МАРКО

22 ^{14,1} И кога се сети, Петар Му рече: „Ра-
ви, погледај! Смоквата, што ја прокол-
на, се исушила!“

23 ^{9,23} А Исус им одговори и рече:
^{Мт 8,10} „Имајте вера во Бога. Зашто, висти-
^{17,20} на ви велама ако некој ѝ рече на оваа
планина: „Дигни се и фрли се во море!“ и
не се посомнева во срцето свое, туку по-
верува дека ќе биде како што рекол, ќе
му се исполни, што и да каже.

24 ^{Ер 29,12} Затоа ви велама: сè што ќе побарате
^{Мт 18,19} во молитва, верувајте дека ќе го доби-
^{Јн 11,22} сте - и ќе ви биде.

25 ^{Мт 5,23-24} И кога стоите на молитва, просту-
^{6,14} вајте, ако имате нешто против некого,
^{Ефес 4,32} па и вашиот небесен Отец да ви ги прос-
^{Кол 3,13} ти вашите гревови.

26 ^{Мт 6,15} Ако ли, пак, вие не простувате, и
^{18,35} вашиот небесен Отец нема да ви ги
прости гревовите ваши.“

27 ^{8,31} Ако ли, пак, вие не простувате, и
^{14,43,53} вашиот небесен Отец нема да ви ги
^{15,1} прости гревовите ваши.“
^{Мт 27,41}

30 *Исусовата власт*
^{Мт 3,6} (Мт 21,23–27; Лк 20,1–8)

31 ^{Мт 21,32} И пак дојдоа во Ерусалим; а кога
^{Лк 7,30} одеше низ храмот, се приближија до
Него првосвештениците и книжниците

32 ^{Мт 14,5} и старешините,
па Му рекоа: „Со каква власт го
правиш тоа? Или кој Ти ја дал таа
власт, да го правиш тоа?“

12,1 ^{Ис 5,1-2} Исус им одговори и рече: „Ќе ве
прашам и Јас за нешто и одговорете
Ми, а потоа и Јас ќе ви кажам, со каква
власт го вршам тоа.

³⁰ Крштавањето Јованово од небото
ли беше, или од луѓето? Одговорете
Ми!“

³¹ А тие си мислеа во себе и велеа:
„Ако кажеме ‚Од небото‘ - ќе рече: ‚Па
зошто не му поверувавте?‘“

³² Но, ако кажеме, ‚Од луѓето‘“ - се
плашеа од народот; зашто сите го
сметаа Јован за вистински пророк.

³³ И одговарајќи Му на Исус, рекоа:
„Не знаеме.“ А Исус им одговори и ре-
че: „Ни јас не ви кажувам, со каква
власт го вршам тоа.“

Парабола за лозариџе
(Мт 21,33–46; Лк 20,9–19)

12 И почна да им говори во пара-
боли: „Еден човек насади лозје и

го загради со ограда, па ископа бунар и
сосида кула; и откако им го предаде на
лозарите, си отиде.

² А кога дојде времето, испрати кај
лозарите еден слуга, за да го прибере од
нив плодот на лозјето.

³ Но тие го фатија слугата, го натпаа
и го испратија празен.

⁴ И пак испрати кај нив друг слуга; и
нему, со камења му ја расцепија глава-
та, па го отпуштија посрамен.

⁵ Испрати и друг; него, пак го убија; и
мнозина други, или натпаа, или пак ги
убија.

⁶ Па, бидејќи имаше уште еден син,
кој му беше мил, го испрати најпосле
него кај нив, велејќи: „Ќе се засрамат од
сина ми.“

⁷ Но лозарите си рекоа меѓу себе:
„Овој е наследникот! Ајде да го убиеме
и наследството ќе биде наше!“

⁸ И го фатија, го убија и го исфрлија
надвор од лозјето.

⁹ Што ќе направи, пак, господарот на
лозјето? Ќе дојде и ќе ги погуби лоза-
рите, а лозјето ќе го даде на други.

¹⁰ Зар не сте читале во Писмото: „Ка-
менот, што го отфрлија сидарите, стана
камен темелник.“

¹¹ Од Господ е тоа, и чудесно е во очи-
те наши.“

¹² И сакаа да Го фатат, но се уплашија
од народот, зашто разбраа дека за нив ја
кажа параболатата па Го оставија, и си
отидоа.

За ѝлаќањето данок
(Мт 22,15–22; Лк 20,20–26)

¹³ А пратија кај Него некои од
фарисеите и од Иродовците, за да Го
фатат на збор.

¹⁴ Тие дојдоа и Му рекоа: „Учителе,
знаеме дека си правичен и дека не се
плашиш од никого, зашто не гледаш кој
е кој, туку вистински поучуваш за патот
Божји. Треба ли да му се дава данок на
царот или не? Да даваме ли, или да не
даваме?“

¹⁵ А Тој, знаејќи ја нивната лицемер-
ност, им рече: „Зошто ме искушувате?
Донесете ми еден денариј да го видам!“

6
^{1,11}
^{1 Мојс 22,2}
^{3 Петр 1,17}

7
^{Евр 1,2}

10-11
^{Пс 118,}
²²⁻²³

10
^{Дела 4,11}
^{1 Петр 2,7}

12
^{Мт 14,5}

13
^{3,6}
^{Мт 16,1}

14
^{1,2-3}
^{Мт 22,16}
^{Лк 1,76}
^{Дела 16,17}
^{Евр 3,10}
^{Откр 15,3}

17 Рим 13,7 ¹⁶ И тие донесоа. Па им рече: „Чиј е овој лик и натпис?“ Му рекоа: „На царот.“

18 Ез 40,46 Дела 23,8 1 Кор 15,12 ¹⁷ Тогаш Исус им одговори и рече: „Давајте му го царевото на царот, а Божјото на Бога!“ И тие Му се чудеа.

19 1 Мојс 38,8 5 Мојс 25,5 *За воскресението*
(Мт 22,23–33; Лк 20,27–40)

24 Јн 20,9 ¹⁸ Дојдоа кај Него и садуксите, кои велат дека нема воскресение, па Го прашаа, говорејќи:

26 2 Мојс 3,6 Дела 3,13 ¹⁹ „Учителе, Мојсеј ни напиша: „Ако некому умре братот и остави жена, а деца не остави, тогаш брат му нека ја земе жената негова и нека го подигне потомството на својот брат.“

30-31 5 Мојс 6,4-5 ²⁰ Беа седуммина браќа: првиот зеде жена и кога умре, не остави пород.

²¹ Неа ја зеде вториот брат, и умре, но и тој не остави пород; исто така и третиот.

²² Ја зедеа сите седуммина, и не оставајќи пород. По нив умре и жената.

²³ При воскресението, кога ќе воскреснат, на кого од нив таа ќе биде жена? Зашто седуммина ја имаа како жена.“

²⁴ А Исус им одговори и рече: „Зар не се лажете, бидејќи не ги познавате ни Писмата, ниту силата Божја?“

²⁵ Зашто, кога ќе воскреснат од мртвите, ниту ќе се женат, ниту ќе се мажат, туку се како ангели на небесата.

²⁶ А за мртвите, дека ќе воскреснат, не сте ли читале во книгата на Мојсеј, како му рече Бог кај капината: „Јас сум Бог Авраамов, и Бог Исаков, и Бог Јаковов“?

²⁷ Но Тој не е Бог на мртвите, туку Бог на живите. Вие, пак, многу се лажете!“

Најважната заповед
(Мт 22,34–40; Лк 10,25–28)

²⁸ Тогаш пристапи еден од книжниците, кој ги слушаше како се препираат и увиде дека Исус им одговараше добро, па Го запраша: „Која е прва од сите заповеди?“

²⁹ Па Исус му одговори: „Најважна од сите заповеди е: „Чуј Израеле! Господ, Бог наш, е еден Господ.

³⁰ Затоа возљуби Го Господа, твојот Бог, со сето свое срце и со сета своја душа, и со сиот свој разум, и со сета своја сила!“ Ова е најважната заповед.

³¹ А втората е слична на неа: „Возљуби го својот ближен како себеси!“ Друга заповед, поголема од овие, нема.“

³² Книжникот Му рече: „Добро, Учителе. Право кажа дека Бог е еден, и дека нема друг, освен Него;

³³ и дека, да Го љубиш со сето срце, и со сиот разум, и со сета своја душа, и со сета сила, и да го љубиш ближниот свој како себеси е повеќе од сите прилози и жртви.“

³⁴ Исус, пак, кога виде дека умно одговори, му рече: „Не си далеку од царството Божјо.“ Потоа никој веќе не осмелуваше да Го прашува.

За Месијата

(Мт 22,41–46; Лк 20,41–44)

³⁵ И кога одговараше Исус, поучувајќи во храмот, рече: „Како тоа книжниците велат дека Христос е син Давидов,

³⁶ кога самиот Давид кажа преку Светиот Дух: „Му рече Господ на мојот Господ: седи од Мојата десна страна, додека не ги положам Твоите непријатели за подножје на нозете Твои!“

³⁷ И така, сам Давид Го нарече Господ; од каде тогаш да Му е Тој син?“ И многу народ Го слушаше со задоволство.

За книжниците

³⁸ И им рече потоа во Својата поука: „Чувајте се од книжниците, кои сакаат да одат во долги облеку и да ги поздравуваат по улиците,

³⁹ и заземаат предни седишта во синагогите, како и први места на гозбите.

⁴⁰ Тие, што ги подјаднуваат домовите на вдовиците и лицемерно долго се молат, ќе бидат потешко осудени.“

Прилог од една вдовица

(Лк 21,1–4)

⁴¹ Па седна Исус спроти ковчежето и гледаше како народот пушта пари во него. Мнозина богати пуштаа многу.

30 Ис.Н. 22,5

31 3 Мојс 19,18 Мт 19,19 Рим 13,9 Гал 5,14 Јк 2,8

32 5 Мојс 4,35 6,4 Ис 45,21 Лк 20,39 Рим 3,30 1 Кор 8,6 Јк 2,19

33 3 Мојс 19,18 5 Мојс 6,5 2 Цар 23,25 1 Сам 15,22 Ос 6,6 Амос 5,21 Пс 40,6–8

34 Мт 3,2 6,10 22,46 Лк 20,40

35 Јн 7,42

36 Пс 110,1

37 Лк 19,48 21,38

38-39 Лк 11,43 14,7

41 2 Цар 12,9 Јн 8,20

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД МАРКО

44 ^{2 Кор 8,12} ⁴² И кога дојде една бедна вдовица, пушти две лепти, што изнесува еден кодрант.

13,2 ^{Лк 19,44} ⁴³ А Исус, кога ги повика учениците Свои, им рече: „Вистина ви вела дека оваа сиромашна вдовица даде повеќе од сите, што пуштија во касата на храмот; ^{11,1} ^{Мт 4,18,21} ⁴⁴ зашто сите пуштија од својот вишок, а таа од својата сиромаштија даде сè што имаше, целиот свој имот.“

4 ^{2 Цар 20,8} ⁶ *Исус го навеситува разурнувањето на храмот*

^{Ер 14,14} ^{Јн 5,43} ⁷ *(Мт 24,1–2; Лк 21,5–6)*

13 ^{Агеј 2,6} ^{Дан 2,28} А кога излегуваше од храмот, еден од учениците Негови Му рече: „Учителе, гледај какви камења и какви згради!“

^{Ис 19,2} ^{26,17} ^{Ер 4,31} ^{2 Лк 15,6} ² Исус, пак, му одговори и рече: „Ги гледаш ли овие големи згради? Ни камен на камен нема да остане овде, што не ќе биде урнат!“

9 ^{1,44} ^{6,11} ^{Мт 10,17-18} *Сѝрадања и ѿроѓонсѝва*

10 ^{Мт 28,19} ^{Рим 11,25} *(Мт 24,3–14; Лк 21,7–19)*

³ А кога седеше на Маслиновата Гора, спроти храмот, Го прашаа насамо Петар, Јаков, Јован и Андреј:

⁴ „Кажи ни, кога ќе биде тоа и кој е знакот, кога ќе се сврши сето тоа?“

⁵ Исус, одговарајќи им почна да зборува: „Чувајте се да не ве прелаже некој!“

⁶ Зашто мнозина ќе дојдат во Моето име, говорејќи дека сум Јас; и ќе прелажат мнозина.

⁷ А кога ќе чуете за војни и гласови за војни, не плашете се; зашто сето тоа треба да се случи; но тоа уште не е крајот.

⁸ Ќе се дигне народ против народ, и царство против царство; а на некои места ќе има и земјотреси и глад. Тоа е почетокот на болките.

⁹ Но вие чувајте се, зашто ќе ве предадат на судови; а по синагогите ќе ве бијат, и пред управници и пред цареви ќе бидете изведувани заради Мене, за сведоштво пред нив.

¹⁰ И кај сите народи најнапред треба да се проповеда Евангелието.

¹¹ Кога, пак, ќе ве поведат, за да ве предадат, не грижете се однапред што ќе говорите, ниту размислувајте; туку она, што ќе ви се даде во тој час, тоа кажете го; не сте вие што ќе зборувате, туку Светиот Дух.

¹² И брат брата ќе предаде на смрт, и татко чедо, и ќе се дигнат децата против родителите, и ќе ги предадат на смрт.

¹³ Ќе бидете намразени од сите заради Моето име; кој ќе претрпи до крај, тој ќе биде спасен.“

Гласниот ѿсѝошник

(Мт 24,15–28; Лк 21,20–24)

¹⁴ „А кога ќе видите дека гласниот пустошник се сместил каде што не треба - кој чита, нека разбере - тогаш, оние што се во Јудеја, нека бегат по планините;

¹⁵ и кој е на покривот, да не слегува во куќата своја; ниту да влегува да земе нешто од куќата своја;

¹⁶ и кој е на нива, да не се враќа за да ја земе облеката своја!

¹⁷ Но тешко на бремените и на оние што дојат во тие дни!

¹⁸ Туку молете се, бегането ваше да не биде зиме!

¹⁹ Зашто во тие дни ќе има макар, каква немало досега од почетокот на светов, што го создаде Бог, а и нема да има.

²⁰ И ако Бог не ги скратеше тие дни, тогаш не би се спасил ниеден човек; но заради избраните, кои ги избра Тој, ќе ги скрати дните.

²¹ Тогаш, ако ви каже некој: „Еве, овде е Христос“, или „Ене, таму е“, не верувајте!

²² Зашто, ќе се појават лажни христоси и лажни пророци, и ќе покажат знаци и чуда, за да ги прелажат, ако е можно, и избраните.

²³ Но вие - чувајте се! Ете, сè однапред ви кажав!

Исусово враќање

(Мт 24,29–31; Лк 21,25–28)

²⁴ Во тие дни, по маките, сонцето ќе потемни и месечината нема да ја дава својата светлина,

11 ^{Мт 10,19}

12 ^{Мих 7,6} ^{Мт 10,35}

13 ^{Мт 5,11} ^{10,22} ^{Лк 6,22} ^{Јн 15,18-21} ^{16,2} ^{1 Петр 4,14}

14 ^{Дан 9,27} ^{11,31} ^{12,11}

16 ^{Лк 17,31}

17 ^{Лк 23,29}

19 ^{Дан 12,1} ^{Мт 24,21} ^{Откр 16,18}

22 ^{5 Мојс 13,2-4} ^{Мт 24,11,24} ^{2 Сол 2,9-10} ^{Откр 13,13-14}

24-25 ^{Ис 13,10} ^{34,4} ^{Ез 32,7-8} ^{Јоил 2,10} ^{3,4} ^{4,15} ^{Амос 8,9} ^{Откр 6,12-14} ^{8,12}

26 ⁴ Мојс 11,25
Дан 7,13
7,14
Мт 8,20
Откр 1,7

²⁵ и свездите небески ќе паѓаат, и силите, што се на небото, ќе попуштат.

²⁶ И тогаш ќе Го видат Синот Човечки, како иде на облаци со голема сила и слава.

27 ⁵ Мојс 30,3-4
Ез 37,9
Зах 2,10
Неем 1,9

²⁷ Тогаш Тој ќе ги испрати ангелите Свои и ќе ги собере Своите избрани од четирите ветра, од крајот на земјата до крајот на небото.

Споредба со смоквата

(Мт 24,32-35; Лк 21,29-33)

28 ^{11,13}
Мт 21,19

²⁸ Со смоквата направете споредба: кога нејзините гранки се подмладуваат и пуштаат лисја, знаете дека е близу летото.

29 ^{Јк 5,9}
Откр 3,20

²⁹ Па така и вие, кога ќе видите дека сето тоа се случува, знајте дека е близу, пред врата!

30 ^{Мт 23,36}

³⁰ Вистина ви велама: нема да помине овој род, додека сето тоа не се исполни.

31 ^{Мт 5,18}
Лк 16,17

³¹ Небото и земјата ќе исчезнат, но зборовите Мои нема да исчезнат!“

32 ^{Мт 24,36}
Дела 1,7
1 Сол 5,1-2

³² Денош и часош го знае само Оџецот

Денош и часош го знае само Оџецот

(Мт 24,36-44)

33 ^{14,38}
Мт 24,42
Ефес 6,18

³³ „А за тој ден и час никој не знае, ни ангелите небесни, ниту Синот, а само Отецот.

34 ^{Мт 25,14}

³⁴ Внимавајте, бидете будни и молете се, зашто не знаете кога ќе биде часот.

35 ^{Мт 25,13}

³⁵ Како човек, кој заминувајќи, ја остава куќата своја и им дава власт на слугите свои, секому своја работа, на вратарот му заповеда да биде буден.

37 ^{Мт 26,41}

³⁷ Бидете будни, зашто не знаете кога ќе дојде домаќинот на куќата, приквечер ли, или на полноќ, или петлите кога ќе пропеат, или наутро,

14,1 ² Мојс 12,1-2
5 Мојс 16,1-8
Мт 12,14
Дела 9,29

³⁶ па да не дојде ненадејно и да ве затече како спиете.

³⁷ Што ви зборувам вам, им го зборувам на сите: Бидете будни!“

Заговор ѝројив Исус

(Мт 26,1-5; Лк 22,1-2; Јн 11,45-53)

14 По два дни беше Пасха и празникот Бесквасници. А првосвештениците и книжниците сакаа да Го фатат на измама и да Го убијат;

² но велеа: „На празникот не, за да не стане бунт меѓу луѓето.“

³ А кога беше Тој во Витанија, во куќата на Симон Лепрозниот, и седеше на трпеза, дојде една жена со шишенце скапоцен и чист народов мирис и, кога го искрши шишенцето, го изли мирисот врз главата Негова.

⁴ А некои негодуваа во себе и говореха: „Зошто мирисот да се растура?“

⁵ Тоа можеше да се продаде за повеќе од триста денарии, и да им се раздадат на сиромасите.“ И негодуваа против неа.

⁶ Но Исус рече: „Оставьте ја неа; зошто ја буните? Таа направи добро дело за Мене!“

⁷ Сиромасите секогаш ги имате со вас и кога сакате, можете да им направите добро; но Мене Ме немате секогаш.

⁸ Тоа што можеше, таа го направи: однапред го помаза телото Мое за погребение.

⁹ Вистина ви велама: каде и да се проповеда ова Евангелие, по целиот свет ќе се прикажува за нејзин спомен и тоа, што го направи таа.“

Предавничкој Јуда

(Мт 26,14-16; Лк 22,3-6)

¹⁰ Тогаш Јуда Искарот, еден од два-наесетте, отиде кај првосвештениците за да им Го предаде.

¹¹ А тие, штом чуја, се зарадуваа и ветија да му дадат пари. И бараше pogodно време за да Го предаде.

Подготвување на Пасхалнајќа вечера

(Мт 26,17-19; Лк 22,7-13)

¹² Во првиот ден на Бесквасници, кога го колеа Пасхалното јагне, учениците Негови Му рекоа: „Каде сакаш да отидеме и да приготвиме, за да ја јадеш Пасхата?“

¹³ И прати двајца од учениците Свои, па им рече: „Отидете в град; и ќе ве сретне еден човек, што ќе носи вода во стомна; одете по него.“

¹⁴ И каде што ќе влезе тој, кажете му на домаќинот: „Учителот прашува: каде е собата, во која ќе ја јадам Пасхата со учениците Свои?“

¹⁵ И тој ќе ви покаже голема соба, послана, приготвена; таму згответе ни.“

3
Мт 21,17
Лк 7,37

7
5 Мојс 15,11

8
16,1
Јн 19,40

9
1,1
16,15
Мт 24,14
Кол 1,5-6,23

10
Мт 26,2,47
Јн 6,71

12
2 Мојс 12

13
1 Сам 10,2-5

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД МАРКО

18 ^{Пс 41,9} ¹⁶ И излегоа учениците Негови и дој-
доа во градот, и најдоа како што им бе-
ше рекол, па ја приготвија Пасхата.

21 ^{Мт 8,20} **Исус го поочува својот предавник**
(*Мт 26,20–25; Лк 22,14; Јн 13,21–30*)

22 ^{Мт 14,19} ^{15,36} ²³ А кога се стемни, Тој дојде со два-
наесетте.

¹ ^{Кор 10,16} ²⁴ И кога седеа и јадеа, Исус им рече:
„Вистина ви велама: еден од вас, што јаде
со Мене, ќе Ме предаде.“

² ^{Мојс 24,8} ^{Зах 9,11} ^{Евр 9,20} ²⁵ Тие се разжалостија и почнаа еден
по друг да прашуваат: „Да не сум јас?“

^{Ис 25,6} ^{Лк 13,29} ²⁶ А Тој им одговори и рече: „Еден од
дванаесетте е, што мака со Мене во чи-
нијата.“

^{11,1} ^{Лк 22,39} ²⁷ Но Синот Човечки заминува, како
што е пишано за Него. Само тешко му

на оној човек, преку кого Синот Човеч-
ки ќе биде предаден; подобро ќе беше за
тој човек, да не се беше родил!“

Воспојавување на Причесја

(Мт 26,26–30; Лк 22,14–20;

1 Кор 11,23–26)

²⁸ И кога јадеа, зеде Исус леб, го бла-
гослови, го прекрши, па им даде и рече:
„Земете, јадете; тоа е Моето тело.“

²³ Потоа ја зеде чашата, заблагодари и
им ја даде; и се напија од неа сите.

²⁴ И им рече: „Тоа е Мојата крв на
Новиот завет, која се пролива за мнози-
на.“

²⁵ Вистина ви велама: Јас нема да пијам
веќе од лозовиот плод сè до оној ден,
кога ќе пијам нов во царството Божје.“

²⁶ Па, откако испеја благодарствена
песна, се искачија на Маслиновата Го-
ра.

Петар ќе се одрече од Исус

(Мт 26,31–35; Лк 22,31–34; Јн 13,36–38)

²⁷ И им рече Исус: „Сите ќе се соблаз-
ните заради Мене во оваа ноќ, зашто е
напишано: „Ќе го удрам пастирот и ќе
се разбегат овците.“

²⁸ Но после, кога ќе воскреснам, ќе
отидам во Галилеја пред вас.“

²⁹ А Петар Му рече: „Дури и сите да
се соблазнат, јас не!“

³⁰ Му рече Исус: „Вистина, ти велама
дека уште денес, во оваа ноќ, пред да
запее петел двапати, ти трипати ќе се
откажеш од Мене!“

³¹ Но тој уште повеќе тврдеше: „Ако
треба дури и да умрам со Тебе, нема да
се одречам од Тебе.“ И сите така рекоа.

Молишта во Гетсиманија

(Мт 26,36–46; Лк 22,39–46)

³² Пристигнаа во пределот, по име
Гетсиманија; и им рече на учениците
Свои: „Седете овде, додека отидам да се
помолам!“

³³ И ги зеде со Себе Петар, Јаков и Јо-
ван; се замисли и почна да тагува,

³⁴ па им рече: „Душата Ми е до смрт
нажалена; останете тука и бидете буд-
ни!“

³⁵ И штом се оддалечи малку, се фрли
на земја и се молеше, за да Го одмине
овој час, ако е можно;

³⁶ и велеше: „Ава, Оче! Сè е можно за
Тебе; отклони ја од Мене оваа чаша; се-
пак не како Јас што сакам, туку како
Ти!“

³⁷ Па дојде и ги затече да спијат, и му
рече на Петар: „Симоне, спиеш ли? Не
можеше ли еден час да бидеш буден?“

³⁸ Бидете будни и молете се да не пад-
нете во искушение: духот е бодар, но
телото е слабо.“

³⁹ И пак отиде и се помоли, изговарај-
ќи ги истите зборови.

⁴⁰ А кога се врати, ги најде пак како
спијат, зашто очите им беа натежнале;
и не знаеја што да Му одговорат.

⁴¹ И по третпат дојде и им рече: „Са-
мо спиеите и почивате! Свршено е, дојде
часот; еве, се предава Синот Човечки во
рацете на грешници.“

⁴² Станете да одиме! Еве, наближи
оној што Ме предава.“

Исусовото прivedување

(Мт 26,47–56; Лк 22,47–53; Јн 18,3–12)

⁴³ И веднаш, додека Тој сè уште гово-
реше, Јуда, еден од дванаесетте, дојде, и
со него многу народ со мечеви и со ста-
пови, испратени од првосвештениците,
книжниците и старешините.

30-31
14,71–72**31**
Јн 11,16**32**
Јн 18,1**33**
5,37
9,2
Мт 17,1**34**
Јона 4,9
Пс 42,5,11
43,5**35**
Јн 12,27
13,1
17,1**36**
Мт 6,10
20,22
Јн 5,30
6,38
Рим 8,15
Гал 4,6**38**
Мт 6,13
26,41
Лк 11,4
Рим 7,5**40**
Лк 9,32**41**
Јн 2,4
7,30
12,23,27
13,1
17,1**43**
14,10
Мт 10,4

45 ^{9,5} ^{Лк 15,20} ⁴⁴ А оној, што Го предаваше, им беше дал знак, велејќи: „Кого ќе Го целивам, Тој е: фатете Го и водете Го претпазливо!“

47 ^{Јн 7,30.44} ^{18,10.26} ⁴⁵ Па, кога дојде, веднаш се приближи до Него и рече: „Рави!“ И Го целива.

49 ^{Лк 19,47} ^{21,37} ⁴⁶ А тие ги кладоа рацете свои на Него и Го фатија.

50 ^{14,27} ^{Зах 13,7} ^{Јн 16,32} ⁴⁷ Еден, пак, од оние, што стоеја таму, извади нож, го удри слугата на првосвештеникот и му го отсеке увото.

52 ^{Амос 2,16} ⁴⁸ Исус им одговори и рече: „Зар како на разбојник сте излегле со ножеви и колови, за да Ме фатите?“

53 ^{11,27} ⁴⁹ Секој ден бев со вас во храмот и почувував, и не Ме фативте. Но, нека се исполнат Писмата.“

58 ^{15,29} ^{Јн 2,19.21} ^{Дела 6,14} ^{2 Кор 5,1} ⁵⁰ И откако Го оставија, сите се разбегаша.

⁵¹ А по Него врвеше еден млад човек, наметнат со платниште на голо тело; и војниците го фатија.

⁵² Но тој, кога го остави платништето, побегна од нив необлечен.

Исусовото сослушување ѝ пред Синедрионот

(Мѿ 26,57–68; Лк 22,54–55; 63–71;

Јн 18,13–14; 19–24)

⁵³ И Го доведоа Исус кај првосвештеникот, и се собраа таму сите првосвештеници, старешини и книжници.

⁵⁴ А Петар врвеше по Него оддалеку и влезе внатре, во дворот на првосвештеникот; па седна со слугите и се грееше на огнот.

⁵⁵ Првосвештениците и целиот Синедрион бараа сведоштва против Исус, за да Го убијат, и не наоѓаа.

⁵⁶ Зашто мнозина лажно сведочеа против Него, но тие сведоштва не се сложуваа.

⁵⁷ И станаа некои, па сведочеа лажно против Него, велејќи:

⁵⁸ „Чувме кога Тој говореше: „Ќе го урнам овој ракотворен храм и по три дни ќе сосидам друг, неракотворен.““

⁵⁹ Но ни тоа нивно сведочење не беше еднакво.

⁶⁰ И првосвештеникот, откако застана на средина, Го праша Исуса говорејќи: „Ништо ли не одговараш? Што сведочат овие против Тебе?“

⁶¹ Но Тој молчеше и ништо не одговараше. Првосвештеникот пак Го праша и Му рече: „Ти ли си Христос, Синот на Благословениот?“

⁶² Исус рече: „Јас сум; и ќе Го видите Синот Човечки како седи од десната страна на Силата и како иде на облаци-те небески.“

⁶³ А првосвештеникот, пак, ја раскина облеката своја, рече: „Зошто ни се по-векс сведоци?“

⁶⁴ Чувте како хули на Бога; што мислите?“ И сите тие се согласија дека за-служува смрт.

⁶⁵ А некои почнаа да плукаат на Него, да Му го покриваат лицето, да Го удираат и да Му велат: „Проречи!“ И слугите Го удираа по образите.

Петровото одрекување

(Мѿ 26, 69–75; Лк 22,56–62;

Јн 18,15–18; 25–27)

⁶⁶ Кога Петар беше долу во дворот, дојде една од слугинките на првосвештеникот,

⁶⁷ па, штом го виде Петар како се грее, погледна во него и рече: „И ти беше со Исус од Назарет.“

⁶⁸ Но тој одрече, велејќи: „Не знам, ниту разбирам што говориш.“ И излезе надвор пред дворот и запеа петел.

⁶⁹ Слугинката, кога го виде повторно, почна да им зборува на оние што стоеја таму: „И овој е од нив!“

⁷⁰ Тој пак одрече. Подоцна, оние, што стоеја таму, му рекоа на Петар: „Навистина, и ти си од нив; бидејќи си Галилеец, а и говорот ти е таков!“

⁷¹ А тој почна да се колне и се заколна: „Не Го познавам Овој Човек, за Ко-го говорите!“

⁷² И по вторпат петел запеа. Петар се сети на зборовите, што му ги кажа Исус: „Уште пред дванати петел да запее, трипати ќе се одречеш од Мене.“ И почна да плаче.

Исус ѝ пред Пилај

(Мѿ 27,1–2; 11–26; Лк 23,1–5; 13–25

Јн 18,28–19,16)

15 И веднаш утредента првосвештениците, со старешините и книжниците, и целиот Синедрион, одр-

61
Ис 50,6-8
53,7
Мт 14,33
Рим 1,25
1 Птр 1,3

62
Пс 110,1
Дан 7,13
Мт 8,20

63
1 Мојс
37,30
Ест 4,1
Мт 26,65

64
3 Мојс
24,16
Мт 9,3
Јн 19,7

65
15,19
Ис 50,6
Мт 27,30

67
Дела 4,13

68
Мт 2,23

71
Дела
23,12.14.21

72
14,30
Јн 13,38

15,1
11,27
Лк 22,66

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД МАРКО

2 жаа состанок, па Го врзаа Исус, Го одведоа и Го предадоа на Пилат.
Мт 2,2
21,5

5 А Пилат Го праша: „Ти ли си Царот Јудејски?“ Тој одговори и рече: „Ти велиш.“
14,60-61
Ис 53,7
Лк 23,9
Јн 19,9
Дела 8,32

7 И првосвештениците Го обвинуваа многу. Но, Тој не одговори ништо.
Лк 23,19,25

11 А Пилат пак Го праша и рече: „Ништо ли не одговараш? Гледаш колку многу сведочат против Тебе!“
Дела 3,14

13 Но Исус ништо веќе не одговори, така што Пилат се чудееше.
Дела 3,13
13,28

14 А на секој празник им ослободуваше по еден осуденик, кого што ќе го побараа.
Лк 23,41

15 И имаше еден човек, по име Варава, во окови заедно со придружниците, што во една буна извршиле убиство.
Дела 5,40

17-19 И кога извика народот, почна да го моли Пилат да им го направи она, што го правел секогаш.
10,34
Пс 22,7
44,14

19 А тој им одговори и рече: „Сакате ли да ви Го пуштам Јудејскиот Цар?“

20 Зашто знаеше дека првосвештениците Го беа предале од завист.

21 Но првосвештениците го наговорија народот да бара да им го пушти Варава.

22 Пилат, пак, им одговори и рече: „Што сакате да направам со Оној, што Го именувавте Цар Јудејски?“

23 Тие одново извикаа, велејќи: „Распни Го!“

24 Пилат им рече: „Какво зло направил?“ Но тие уште посилено извикаа: „Распни Го!“

25 Тогаш Пилат, сакајќи да му угоди на народот, им го пушти Варава, а Исус Го кампикуваше и Го предаде да Го распнат.

Исусовите понижувања

(Мт 27,27-31; Јн 19,2-3)

26 Војниците, пак, Го одведоа внатре во дворот, односно во преторијата, и повикаа цела чета,

27 па Му облекоа багреница, и откако сплетоа трнов венец, Му го кладоа на главата;

⁵ 15,25. Околу 9 часот.⁶ 15,33. Околу 12 часот.

28 и почнаа да Го поздравуваат: „Те поздравуваме, Царе Јудејски!“

29 И Го удираа по главата со треска и плукаа на Него, Му се поклонуваша, пагајќи на колена.

30 А кога Го исмеаја, Му ја соблекоа багреницата, Му ја облекоа Неговата облека и Го поведоа да Го распнат.

Исусовото распнување

(Мт 27,32-44; Лк 23,26-43; Јн 19,17-27)

31 И го натераа некој си Симон Киринеец, таткото на Александар и на Руф, кој се враќаше од поле, да Му го носи крстот.

32 Па Го одведоа на местото Голгота, што значи: место на череши.

33 И Му дадоа да пие вино со смирна, но Тој не зеде.

34 Тие што Го распнаа, ги поделија алиштата Негови, фрлајќи ждрепка кој што да земе.

35 Беше третиот⁵ час, и Го распнаа.

36 И имаше натпис за вината Негова: „Цар Јудејски.“

37 А со Него распнаа и два разбојника, едниот од десната Негова страна, а другиот од левата.

38 (И се исполни Писмото, кое вели: „И меѓу грешници Го ставија.“)

39 А минувачите, вртејќи глава, Го хулеа и велеа: „Аха! Ти, што го уриваш храмот и за три дни го сосидуваш,

40 спаси се Себеси и слези од крстот!“

41 Исто така и првосвештениците со книжниците Му се смееја и велеа: „Другите ги спасуваше, а Себе не може да се спаси!“

42 Христос, Царот израелски, нека слезе сега од крстот, па да видиме и да поверуваме!“ Го хулеа и распнатите со Него.

Исусовата смрт

(Мт 27,45-46; Лк 23,44-49; Јн 19,28-30)

43 А во шестиот час⁶ настана темнина по целата земја, до деветтиот час.

44 И во деветтиот час Исус извика гласно велејќи: „Елои, Елои, Лама са-

18
Мт 2,2**19**
Мих 4,14**21**
Рим 16,13**22**
Јн 19,17
Евр 13,12**23**
Пс 69,21
Изречи 31,6**24**
Пс 22,19
Јн 19,24**25**
Мт 27,45**27**
10,37
14,48**28**
Ис 53,12
Лк 22,37**29**
14,58
Пс 22,7
109,25
Јов 16,4
Плач 2,15
Мт 26,61
Јн 2,19
Дела 6,14**32**
Лк 23,39-43
Јн 6,30**33**
2 Мојс 10,22
Ис 13,10
Амос 8,9**34**
Мт 22,2
Мт 27,46

35 вахтани?“ А тоа значи: „Боже Мој, Боже Мој, зошто Ме остави?“
9,11-13
Мт 11,14

36 Некои од оние, што стоеја таму, штом го чуја тоа, рекоа: „Ете, го вика Илија!“
15,23
Пс 69,21
Мт 27,34
Лк 23,36

38 А еден отрча, натопи сунѓер во оцет, па како го закачи на трска, Му даваше да пие, велејќи: „Почекајте да видиме, ќе дојде ли Илија да Го симне.“
2 Мојс 26,31-37
Евр 6,19
9,3,6-12
10,19-20

37 А Исус, пак, испуштајќи висок глас, издивна.

38 И завесата на храмот се расцепи на две, одозгора додолу.

39 А стотникот, што стоеше спроти Него, кога виде дека Тој, откако извика така и издивна, рече: „Навистина Овој Човек бил Син Божји!“
Мт 4,3
14,33
Јн 1,49
Дела 9,20

40 Имаше и жени што гледаа оддалеку; меѓу нив беше и Марија Магдалена, и Марија, мајката на малиот Јаков и на Јосија, и Саломија,
15,47
16,1
Лк 8,2
24,10

42 кои и тогаш, кога Тој беше во Галилеја, врвеа по Него и Му служеа, и многу други што беа дошле со Него во Ерусалим.
Мт 27,62

43 Па штом дозна од стотникот, му го даде телото на Јосиф.
Лк 2,25,38

46 И Исусовото појребување
Дела 13,29

47 (Мт 27,57–61; 23,50–56; Јн 19,38–42)
15,40
16,1

16,1 А кога се стемни веќе, бидејќи беше петок, односно ден спроти сабота,

43 дојде Јосиф од Ариматеја, прочуен член на советот, кој и сам го очекуваше царството Божјо, се осмели да влезе кај Пилат и го замоли за телото Исусово.
15,40,47
Лк 24,10
Јн 19,40

44 Пилат се зачуди дека Тој веќе умрел; и кога го извика стотникот, го праша дали одамна умрел.

45 Па штом дозна од стотникот, му го даде телото на Јосиф.

46 А Јосиф купи платно, Го симна и Го обви во плаштаница и Го положи во гроб, што беше издлабен во карпа и навали камен на гробната врата.

47 А Марија Магдалена и Марија Јосиева гледаа каде Го полагаат.

Христовото воскресение

(Мт 28,1–8; Лк 24,1–12; Јн 20,1–10)

16 Штом мина саботата, Марија Магдалена, Марија Јакова и Саломија купија мириси, за да дојдат и да Го помагаат Исус.

2 И во првиот ден од седмицата, дојдоа на гробот многу рано, кога изгреваше сонцето,

3 па си зборуваа меѓу себе: „Кој ќе ни го одвали каменот од вратата на гробот?“

4 И кога погледнаа, видоа дека каменот е одвален, а тој беше многу голем.

5 Штом влегоа во гробот, видоа еден млад човек, облечен во бели алишта, како седи од десната страна; и се уплашија многу.

6 А тој им рече: „Не плашете се! Вие Го барате Исус од Назарет, Распнатиот. Тој воскресна, не е овде! Еве го местото каде што беше положен.“

7 Но одете, кажете им на учениците Негови и на Петар дека Тој пред вас ќе отиде во Галилеја; таму ќе Го видите, како што ви беше рекол.“

8 Па, штом излегоа, побегнаа од гробот, зашто ги опфати страв и ужас, и никому ништо не рекоа, зашто се плашеа.

Исус ѝ се јавува на Марија Магдалена

(Мт 28,9–10; Јн 20,11–18)

9 А Исус, кога воскресна во првиот ден од седмицата, ѝ се јави најнапред на Марија Магдалена, од која беше истерал седум демони.

10 Таа отиде и им јави на оние, што беа со Него и што плачеа и ридаа;

11 Но тие, кога чуја дека е Тој жив и дека таа Го видела, не поверуваа.

Исус им се јавува на двајца ученици

(Лк 24,13–35)

12 Потоа им се јави во друг лик на двајца од нив по пат, кога одеа в село.

13 И штом се вратија, тие им кажаа на другите; но и ним не им поверуваа.

Исус им се јавува на единаесетмина Свои ученици

(Мт 28,16–20; Лк 24,36–49; Јн 20,19–23; Дела 1,6–8)

14 Најпосле им се јави на единаесетте, кога беа на трпеза, и ги укори за нивно неверие и тврдокорност, зашто не им

3 Јн 11,38-39

5 9,3
Дела 1,10
Откр 7,9,13

6 Ис.Н. 1,9
Ис 41,10
Мт 17,7
Јн 6,20
Дела 3,15
Откр 1,17

7 14,28
Мт 26,32

8 9,6
1 Кор 2,3

9 Лк 8,2

10 Лк 24,9

11 1 Мојс 45,26
Мт 8,10
28,17
Лк 24,5,11,23,4
1

13 Мт 28,17

14 6,6
Дела 2,14
Рим 9,18
1 Кор 15,5

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД МАРКО

15 поверуваа на оние, кои Го видоа воскреснат.

13,10
Мт 24,14
Кол 1,23

16 проповедајте го Евангелието на секое создание.

Јн 3,18,36
Дела 2,38
16,31

17 ден.

Дела 2,4
8,7
10,46
19,6
1 Кор
12,10,30
14,1-40

17 А знаците, на оние што ќе поверуваат, ќе им бидат овие: со Моето име ќе истеруваат демони; ќе говорат нови јазици;

18 ќе фаќаат змии и ако нешто смртносно испијат, нема да им наштети; на болни ќе полагаат раце и тие ќе оздравуваат.“

Исусовото вознесение

(Лк 24,50-53; Дела 1,9-11)

19 А по разговорот со нив, Господ се вознесе на небо и седна од десната страна на Бога.

20 Тие, пак, отидоа и проповедаа насекаде; и Господ го поткрепуваше својот нивно со чуда, што се јавуваа. Амин!

18

Мт 9,18
Лк 10,19
Дела 4,30
28,3-6
1 Кор
12,9,27
1 Тим 4,14
Јк 5,14-15

19

Пс 110,1
Мт 22,44
Дела
1,2,11,22
1 Тим 3,16

20

Дела 14,3
Евр 2,3-4

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД ЛУКА

Вовед

И во ова Евангелие дејствието се одвива според следниот план:
Појавата на Јован Крстиител како Исусов претходник (3,1–20),
Исусовото крштевање и искушението (3,21–4,13),
Исусовиот јавен живот во Галилеја, каде што Тој пројоведа и исцелува болни (4,14–9,50),

Исусовото патување од Галилеја до Ерусалим (9,51–19,28),

Но за разлика од претходните две Евангелија, Лука изнесува и неколку нови параболи, како на пр. онаа за Добриот Самарјанин, за нечувствителниот божи човек, за изгубениот и повторно најден син, а исто така и некои епизоди од Исусовиот живот, како онаа за Исусовата посета кај Марта и Марија.

Понатаму, Лука го опишува:

Исусовото делување во Ерусалим (19,29–21,38),

Исусовите последни страдања, распуштањето и Нежовата смрт (22–24).

Дејствието на книгата завршува на деној Пасха (24), каде посебно е истакнато јавувањето на воскресниот Исус на учениците во Емаус, пред Нежовото вознесение. Но, за разлика од Марко, во крајкиот предговор во кој што ја посветува својата книга и објаснува како ја составил (1,1–4), Лука го воведува читателот во дејствието преку воведот посветен на родословието на Господ Исус и на Јован Крстиител (1–2). Тука може да се прочита за она што е објавено на Марија, за раѓањето на Јован Крстиител, за поклонувањето на пастирите, но и за славоите на Марија, на Захарија и на Симеон. Уште во воведот, Лука веќе го истакнува она што е суштинско за нежовото сведочење: Исусовото божествено потекло и истовремено Нежовите длабоки израелски корени, Нежовото доаѓање, кое претставува голем пресврт за целото човештво. Лука иука исто така ја покажува посебната љубов што Бог им ја истакнува на безначајните, малиите луѓе (понижениите, оифрлениите, жениите, сиромашните, туѓинците), делување што е детерминирано од Светиот Дух, како и атмосферата на радост, благодарност и молишта што го придружуваат присуството на Евангелието.

Од сите четири евангелија, Евангелието според Лука најмногу го пројавува елинистичкиот дух. Обркајќи се до читателите кои се помалку запознаени со посебните традиции на Израел, Лука постојано настојува да биде јасен и да го објасни она што би можело да им биде непознато. За човекиот на денешното време ова Евангелие, без сомнение, е најдостопно за читање.

1,2

Јн 15,27
Дела 4,31
11,1
Евр 2,3
1 Јн 1,1

Предговор и посвета

1 Бидејќи мнозина се обидоа да пишуваат за настаните што се случиле меѓу нас,

² како што ни ги предадоа оние, кои уште од почетокот беа очевидци и слушители на Словото,

³ намислив и јас, откако испитав сè од почетокот, да ти опишам точно по ред, честити Теофиле,

⁴ за да ја препознаеш веродостојноста на учењето, на кое си се учел.

4

Јн 20,31

Ангел го објавува раѓањето на Јован Крстиител

5

1 Лет 24,10

⁵ Во деновите на Ирод, царот јудејски, живееше еден свептеник по име Захарија, од редот Авијанов; а жена му беше од ќерките Аронови и се викаше Елисавета.

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД ЛУКА

7 ¹ Мојс 11,30 18,11 Суд 13,2-3 1 Сам 1,5 ⁶ И обајцата беа праведни пред Бога, постапувајќи според сите заповеди и повелби Господови беспрекорно.

8-9 ¹ Лет 23,13 ⁷ Тие немаа деца, зашто Елисавета беше неротка; а обајцата беа веќе на поодминати години.

9 ² Мојс 30,7 ⁸ Еднаш, додека тој по редот на својот свештенички чин служеше пред Бога,

10 ¹⁰ За време на кадењето целиот народ се молеше надвор.

11 ¹ Цар 6, 20-21 7,48 Мт 1,20 Дела 5,19 ⁹ според обичајот на свештениците, нему му се падна ждрепката да влезе во храмот Господов и да покади.

12 ^{2,9} ¹¹ Тогаш му се јави ангел Господов, стоејќи од десната страна на кадилниот жртвеник.

13 ¹ Мојс 17,19 Суд 13,3,5 Ис 7,14 Дан 10,12 Мт 28,5 ¹² Захарија се вознемири кога го виде и страв го обзеде.

14 ^{2,9} ¹³ Но ангелот му рече: „Не плаши се, Захарија, зашто твојата молба е услышана и жена ти Елисавета ќе ти роди син и ќе му ставиш име Јован.

15 ^{1,41-44} ¹⁴ И ќе бидеш радосен и весел; мнозина ќе се зарадуваат заради неговото раѓање.

16 ³ Мојс 10,9 4 Мојс 6,3 Суд 13,4-5 13,7,14 Ис 49,1,5 Ер 1,15 Мал 2,6 ¹⁵ Зашто тој ќе биде голем пред Господ и нема да пие вино ни жесток пијалак, а ќе се исполни со Дух Свети уште во утробата на мајка си;

17 ^{1,41-44} ¹⁶ и многу Израелови синови ќе ги врати кон нивниот Господ Бог;

18 ^{1,34} ¹⁷ и тој ќе оди пред Него во духот и силата на Илија, за да ги сврти срцата на татковците кон децата, и непокорните кон разумот на праведните, па да Му подготви на Господ народ подготвен.“

19 ¹ Мојс 15,8 18,11 ¹⁸ И му рече Захарија на ангелот: „По што ќе го разберам тоа? Јас сум стар, а жена ми е веќе во поодминати години.“

20 ¹ Мојс 15,8 18,11 ¹⁹ Ангелот му одговори и рече: „Јас сум Гаврил кој стои пред Бога; пратен сум да зборувам со тебе и да те известам за оваа радосна вест;

21 ^{2,10} ²⁰ и ете, ти ќе онемиш и не ќе можеш да говориш до оној ден кога ќе се случи тоа, затоа што не им поверува на моите зборови, што ќе се исполнат во свое време.“

22 ^{4,18} ²¹ Народот го чекаше Захарија и се чудеше зошто се забави во храмот.

23 ^{9,21} ²² А кога излезе, не можеше да зборува со нив; и така разбраа дека имал видение во храмот. Тој им објаснуваше со знаци, но остануваше нем.

²³ И штом изминаа деновите на неговата служба, тој се врати дома.

²⁴ По тоа време зачна неговата жена Елисавета и таеше пет месеци, велеејќи:

²⁵ „Така ми направи Господ во деновите кога погледна на мене за да го симне срамот од мене меѓу луѓето.“

*Ангел Господов го објавува
скорошо Исусово раѓање*

²⁶ А во шестиот месец беше испратен од Бога ангелот Гаврил во галилејскиот град, по име Назарет,

²⁷ кај една девојка. Таа беше свршена за маж по име Јосиф, од домот Давидов; а името на девојката ѝ беше Марија.

²⁸ И кога влезе ангелот кај неа, рече: „Радувај се, благодатна! Господ е со тебе!“

²⁹ А таа, штом го виде, се вознемири од зборовите негови и размислуваше што значи тој поздрав.

³⁰ И ѝ рече ангелот: „Не плаши се, Марија, зашто си нашла милост пред Бога;

³¹ и ете, ти ќе зачнеш во утробата и ќе родиш Син, и ќе Го наречеш со името Исус.

³² Тој ќе биде голем и ќе се нарече Син на Севичниот; и ќе Му го даде Господ Бог престолот на Неговиот татко Давид;

³³ и ќе царува над домот Јаковов засекогаш, и царувањето Негово нема да има крај.“

³⁴ А Марија му рече на ангелот: „Како ќе биде тоа кога јас не знам за маж?“

³⁵ Ангелот ѝ одговори и рече: „Светиот Дух ќе слезе на тебе и силата на Севичниот ќе те осени; па затоа и роденото ќе биде свето и ќе се нарече Син Божји.

³⁶ Ете и Елисавета, твојата роднина, за која велат дека е неротка, и таа зачна син во староста своја; нејзе ѝ е веќе шести месец;

³⁷ зашто кај Бога ниеден збор не останува невозможен.“

³⁸ Марија, пак, рече: „Еве ја слугинката Господова; нека ми биде според зборовите твои!“ И ангелот си отиде од неа.

20
1,45
Ез 3,26
Мт 8,10

25
1 Мојс 30,23
Ис 4,1

26
Јн 1,46

27
2,4-5
Мт 1,18

28
1 Мојс 26,24
2 Мојс 3,12
Суд 6,12
Ер 1,8,19
15,20
Соф 3,14
Зах 2,14
Рута 2,4

30
1,13
1 Мојс 6,8

31
1 Мојс 16,11
Суд 13,5
Ис 7,14
Мт 1,21-23

32
2 Сам 7,14
Ис 9,6
Пс 2,7
89,27
Мт 9,27
Дела 7,48
16,17
Евр 7,1

33
Мих 4,7
Дан 2,44
7,14

34
Суд 11,39
Мт 1,18-20

35
Мт 1,20
Мк 1,24
Дела 3,14

36
3,22
9,35
1 Мојс 21,2
24,36
Мт 14,33
Мк 1,1

37
1 Мојс 18,14

38 *Марија во ѝосеѿа кај Елисаветѿа*
 1 Сам 25,41
 Рута 3,9

41 А Марија стана во тие дни и поита во ридскиот крај, во градот Јудин;
 1,15 па влезе во домот на Захарија и ја поздрави Елисавета.

42 Штом го слушна Елисавета поздравот на Марија, заигра детето во утробата нејзина; и Елисавета се исполни со Дух Свети,
 5 Мојс 28,4
 Суд 5,24

45 па извика гласно и рече: „Благословена си ти меѓу жените, и благословен е плодот на твојата утроба!
 1,20
 Мт 5,3
 Јн 20,29
 Евр 11,11

47 И од каде за мене ова, кај мене да дојде мајката на мојот Господ?
 1 Сам 2,1-10
 Ис 61,10
 Авак 3,18
 1 Тим 2,3
 Јуда 1,25

48 И рече Марија: „Мојата душа Го велича Господа,
 11,27
 1 Мојс 30,13
 1 Сам 1,11

49 и мојот дух се зарадува во Бога, Спасителот мој,
 Соф 3,17
 Пс 89,8
 111,9

50 зашто ја погледа смиреноста на слугинката Своја, и ете, отсега ќе ме нарекуваат блажена сите поколенија;
 2 Мојс 20,6
 Пс 103,13,17

51 зашто Силниот ми направи големи дела, и светото е Неговото име;
 50 и милоста Негова е од колено на колено за оние што се бојат од Него.

52 Тој покажа сила со раката Своја; ги распрсна оние што се возгордеаја со мислите во срцата свои;
 2 Сам 22,28
 Пс 89,10

53 ги симна силните од престоли и ги воздигна понижените;
 1 Сам 2,5
 Пс 107,9

54 ги отпуща празни;
 Ис 41,8-9
 Пс 98,3

55 како што им зборувааше на татковците наши, на Авраам и на семето негово до века.“
 1,72
 1 Мојс 12,3
 8,1
 9,15
 13,15
 17,7
 22,17
 2 Мојс 2,24
 Мих 7,20
 Гал 3,16

56 И остана Марија со неа околу три месеци, па се врати дома.

Раѓањето и обрезанието на Јован Крстѿишел

57 А на Елисавета ѝ дојде времето да роди и таа роди син.

58 Кога слушнаа оние што живеешеја околу, и роднините нејзини, дека ја удостоил Господ со Својата милост, се радуваа со неа.

59 На осмиот ден дојдоа да го обрезаат новороденчето и сакаа да му го дадат името на татко му Захарија.

60 Но мајка му одговори и рече: „Не, туку ќе се вика Јован!“

61 И рекоа нејзе: „Никој нема меѓу твоите роднини кој го носи тоа име.“

62 И го прашаа со знаци татко му, како би сакал да го наречат.

63 Тој побара штитка и ги напиша зборовите: „Јован му е името.“ И сите се зачудија.

64 И уште во истиот миг му се отвори устата и му се одврза јазикот негов, и зборувааше, благословувајќи Го Бога.

65 И ги обзеде страв сите што живеешеја околу; и прикажуваа за сето тоа по целиот крај Јудејски.

66 Сите што слушнаа, го зебоа тоа при срце и велеа: „Што ли ќе стане од тоа дете?“ И раката Господова беше со него.

Благодарственаѿа ѿророчка ѿесна на ѿророкоѿ Захарија

67 А Захарија, татко му, се исполни со Дух Свети и пророкуваше, говорејќи:

68 „Благословен да е Господ, Бог Израелов, зашто го посети и го избави народот Свој;

69 и подигна за нас моќно спасение, во домот на Давид, Својот слуга;

70 како што говореше одамна преку устата на Своите свети пророци,

71 дека ќе нѐ избави од непријателите наши и од рацете на сите што нѐ мразат;

72 за да ја пројави Својата милост над татковците наши и да се сети на светиот завет Свој,

73 на заклетвата, со која му се заколна на Авраам, нашиот татко;

74 дека ќе ни даде, штом нѐ избави од непријателите наши,

75 без страв да Му служиме, во свестост и правда пред Него, преку целиот наш живот.

76 А ти, дете, ќе се наречеш пророк на Севишниот, зашто ќе одиш пред Господовото лице за да Му ги приготвиш патиштата Негови;

77 и да му дадеш на народот Негов сознание за спасение, преку проштевање на гревовите нивни,

58
 1,14
 1 Мојс 19,19

59
 1 Мојс 17,12
 3 Мојс 12,3
 Фил 3,5

63
 1,13
 8,25
 9,43
 24,12,41
 Дела 2,7
 3,10

65
 1,12
 Дела 2,43

66
 1 Цар 18,46
 Ис 53,1
 Пс 80,17
 139,5

68
 2,38
 7,16
 19,44
 21,28
 2 Мојс 3,16
 Ис 63,4
 Ер 29,10
 Пс 41,13
 72,18
 106,4,48
 111,9
 1 Птр 1,3

69
 Пс 18,2
 89,25
 132,17
 Мт 1,1

71
 2 Сам 22,18
 Пс 106,10

72
 1 Мојс 17,7
 3 Мојс 26,42
 Мих 7,20
 Пс 105,8-9
 106,45-46

73-74
 1 Сам 12,10

73
 1 Мојс 22,16-17
 26,3
 Ер 11,5

75
 Тит 2,12

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД ЛУКА

76 ^{1,16-17} ^{Ис 40,3} ^{Мал 3,1} ^{Мт 3,3} ⁷⁸ заради големото милосрдие на нашиот Бог, со која нè посети Исток од висините,
⁷⁹ за да им блесне на оние што седат во темнина и во сенка смртна, и да ги упати нозете наши по патот на мирот.“
77 ^{Мт 26,28} ^{Мк 1,4} ⁸⁰ А детето растеше и крепнеше со духот; и живееше во пустина до денот кога им се јави на Израелците.
78 ^{Мал 3,20}
79 *Исусовото раѓање*
^{2,14,29} ^{8,48} ^{10,5-6} ^{19,38,42} ^{24,36} ^{Ис 9,1} ^{42,7} ^{60,1-2} ^{Ер 6,14} ^{Мих 5,4} ^{Мт 4,16} ^{Јн 8,12} **2** Во тоа време излезе заповед од царот Август за попис на сите жители.
² Тоа беше прв попис за време на управувањето на Квириниј со Сирија.
³ И отидоа сите да се запишат, секој во својот град.
⁴ Па така и Јосиф, бидејќи беше од Галилеја, од градот Назарет, отиде во Јудеја, во градот Давидов, наречен Витлеем, бидејќи беше од домот и племето Давидово,
⁵ за да се запише со Марија, неговата свршеница, која беше тешка.
⁶ А кога беа таму, нејзе ѝ дојде времето да роди.
⁷ Го роди својот Син првенец, Го пови и Го положи во ясли, зашто за нив немаше место во гостилницата.
⁸ Во тој крај имаше пастири, кои ночеваа таму и го чуваа своето стадо.
⁹ И одеднаш им пристапи ангел Господов и славата Господова ги осветли; и се уплашија многу.
¹⁰ А ангелот им рече: „Не плашете се! Еве, ви навестувам голема радост, која ќе биде за сите луѓе;
¹¹ зашто денеска ви се роди во градот Давидов Спасител, Кој е Христос Господ;
¹² Ова ќе ви биде знак: ќе најдете повиен Младенец, кој лежи во ясли.“
¹³ И одеднаш со ангелот се јави многубројно небесно воинство, кое Го славеше Бога, велејќи:
¹⁴ „Слава на Бога во висините, а на земјата мир, меѓу луѓето добра волја!“
¹⁵ Кога си отидоа ангелите од нив на небо, пастирите си рекоа меѓу себе: „Да појдеме во Витлеем и да го видиме претскажаниот настан што ни го соопшти Господ.“
^{1,47} ^{1 Сам 24,7} ^{Ис 9,5} ^{45,1} ^{Пс 27,1,9} ^{62,2,7} ^{Дела 2,36} ^{Фил 3,20} ^{2 Тим 1,10} ^{3 Птр 1,1,11} ^{1 Јн 4,14}

¹⁶ И дојдоа брзо и ги најдоа Марија и Јосиф со Младенецот кој лежеше во ясли.

¹⁷ А штом го видоа, соопштија за претскажувањето што им беше речено за Тоа Дете.

¹⁸ И сите што слушаа се восхитуваа на она што им го говореа пастирите.

¹⁹ А Марија ги зачува сите тие зборови, сложувајќи ги во срцето своје.

²⁰ И се вратија пастирите, славејќи Го и фалејќи Го Бога за сè она што чуја и видоа, како што им беше речено.

²¹ А кога се навршија осум дена и Детето требаше да Го обрезаат, Му дадоа име Исус, како што беше наречено од ангелот уште пред да биде зачат во утробата.

Исусовото претстапување во храмот

²² И кога се навршија деновите за нивното очистување, според законот на Мојсеј, Го донесоа во Ерусалим за да Го претстават пред Господ,

²³ како што е напишано во Законот Господов дека секое првородено машко дете треба да Му се посвети на Господ;

²⁴ и да се принесе жртва, како што е речено во Законот Господов, две гугутки или две гулапчиња.

²⁵ А во Ерусалим живееше тогаш еден човек по име Симеон; и тој човек, кој беше праведен и благочестив, ја очекуваше утехата Израелова; и Светиот Дух беше на него.

²⁶ Нему Светиот Дух му беше прорек- кол дека нема да види смрт, додека не Го види Христос Господов.

²⁷ И поттикнат од Духот, дојде во храмот. Па, кога родителите Го донесоа детето Исус за да го извршат со Него она што беше вообичаено, според Законот,

²⁸ тој Го зеде во своите раце, Го благослови Бога и рече:

²⁹ „Сега го отпушташ Својот слуга во мир, Господаре, според зборот Твој,

³⁰ зашто прочите мои го видоа спасението Твое

³¹ што си го приготвил пред лицето на сите народи;

³² светлина за просвета на незнабошците и слава на Твојот народ, Израел.“

12
^{1,18} ^{2 Цар 19,29} ^{Ис 7,14} ^{38,7}

13
^{1 Цар 22,19} ^{Пс 148,2}

14
^{3,22} ^{19,38} ^{Ез 3,12} ^{Пс 148,1} ^{Мт 21,9} ^{Ефес 2, 14-17}

16
^{Ис 1,3}

19
^{2,51}

20
^{5,25-26} ^{Дела 3,8-9}

21
^{1,31,59} ^{1 Мојс 17,12} ^{3 Мојс 12,3} ^{Мт 1,21}

22
^{3 Мојс 12,2-8}

23
^{2 Мојс 13,2,12,15} ^{34,20} ^{4 Мојс 18,15-16}

24
^{3 Мојс 5,7} ^{12,8}

25
^{4 Мојс 11,17} ^{Ис 11,2} ^{40,1} ^{42,1} ^{61,1-2} ^{Ез 11,5}

26
^{1 Сам 24,7,11} ^{2 Сам 1,14,16} ^{Пс 89,48}

28
^{2,20}

29-30
^{1 Мојс 46,30}

Претскажувањето на Симеон

36 Ис 46,13
52,10
Пс 98,3
Тит 2,11

33 А Јосиф и мајка Му се восхитуваа на она што зборуваше за Него.

34 Па ги благослови Симеон и ѝ рече на Марија, мајката Негова: „Еве, Овој е поставен за паѓање и издигнување на мнозина во Израел, и е знак против Кој го ќе се говори.

35 А и тебе самата, меч ќе ти ја прободува душата, за да се откријат мислите на многу срца.“

Пророчицата Ана

36 Таму беше и пророчицата Ана, ќерката Фануилова, од Асировото племе. Таа беше во поодминати години, а со мажот проживеала само седум години, по моминството свое.

37 Таа беше вдовица на околу осумдесет и четири години. Не се оддалечуваше од храмот и Му служеше на Бога со пост и молитва, дење и ноќе.

38 Во тој час пристапи и таа и почна да Го слави Господ и им прикажуваше за Него на сите што очекуваа избавување на Ерусалим.

Враќањето во Назарет

39 И кога извршија сè по Законот Господов, се вратија во Галилеја, во градот свој Назарет.

40 А Детето растеше и крепнеше со духот, исполнувајќи се со мудрост; и благодатта Божја беше врз Него.

Дванаесетгодишниот Исус во храмот

41 И секоја година родителите Негови одоа во Ерусалим на празникот Пасха.

42 А кога Тој беше на дванаесет години, тие отидоа во Ерусалим, според обичајот за празникот.

43 Но, кога се завршија празничните денови, додека се враќаа дома, детето Исус остана во Ерусалим; а Неговите родители не го забележаа тоа.

44 Мислејќи дека е Тој меѓу сопатниците, изминаа еден ден пат и почнаа да Го бараат меѓу роднините и познатите.

45 Па, бидејќи не Го најдоа, се вратија во Ерусалим да Го бараат.

46 По три дни Го најдоа во храмот како седи меѓу учителите, ги слуша и ги прашува;

47 сите што Го слушаа, беа восхитени од Неговата остроумност и од Неговите одговори!

48 Кога Го видоа, се зачудија; и Неговата мајка Му рече: „Синко, зошто ни направи така? Ете, татко ти и јас се измачивме, барајќи Те.“

49 А Тој рече: „Што сте Ме барале? Зар не знаете дека Јас треба да бидам во она коешто е на Мојот Татко?“

50 Но тие не ги разбраа зборовите што им ги кажа Тој.

51 И Тој слезе со нив, па дојде во Назарет и им беше послушен. А мајка Му ги зачува сите тие настани во срцето свое.

52 Исус, пак, напредуваше во мудроста и возраста и во милост кај Бога и кај луѓето.

Пройоведањето на Јован Крстиител

(Мт 3,1-6; Мр 1,1-6; Јн 1,19-31)

3 Во петнаесеттата година од владењето на царот Тибериј, кога Понтиј Пилат беше управител во Јудеја, а Ирод четворовласник над Галилеја, и Филип, брат му, четворовласник на покраината Итуреја и Трахонитида, и Лисаниј четворовласник на Авилинија,

2 во времето на првосвештениците Ана и Кајафа, дојде Божјата реч до Јован, синот на Захарија, во пустината.

3 И тој го обиколи целиот крај околу Јордан, проповедајќи покајно крштавање за проштевање на гревовите,

4 така како што е напишано во Книгата, според зборовите на пророкот Исаија, кој вели: „Гласот на оној што вика во пустината: „Пригответе го Господовиот пат и исправете ги патеките Негови;

5 секоја долина нека се исполни и секоја планина и секој рид нека се снизат; кривините нека се исправат и нерамните патишта нека се израмнат,

6 и секое тело ќе го види спасението Божјо!“

Најавување на Судниот ден

(Мт 3, 7-10)

7 А на луѓето што доаѓаа кај него да ги крсти, им велеше: „Рожби змиини, кој ве научи да бегате од гневот што ќе дојде?

49 Пс 27,4
Јн 2,16

51 2,19

52 1,80
2,40
1 Сам 2,26
Изреки 3,4

3,1 23,1
Мт 14,1

2 1,80
Ер 1,2
Ос 1,1
Мт 3,1
Јн 11,49
18,24,28
Дела 4,6

3 24,47
Мт 3,1,6
Мк 1,4
Дела 13,24

4-6 Ис 40,3-5

4 Јн 1,23

5 1,52
14,11

6 2,30-31
Дела 28,28
Тит 2,11

7 Мт 3,7
23,33

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД ЛУКА

8 ⁸ Но створете плодови достојни за покајание и не почнувајте да зборувате во себе: „Авраам е нашиот татко!“ Зашто ви вела дека Бог може и од овие камења да издигне чеда на Авраам.

9 ⁹ Зашто веќе и секирата е поставена до коренот на дрвјата; и секое дрво, што не дава добар плод, се сече и се фрла во оган.“

10 ^{10,25} Дела 2,37

Плодовиџе на ѱокајаниеџо

11 ^{12,33} Ис 58,7 ¹¹ И го прашаа луѓето, велејќи: „Тогаш што треба да правиме?“

12 ^{7,29} Мт 5,46 ¹² А тој им одговори и рече: „Кој има две облека, нека ги подели со оној што нема ниту една; а кој има храна, нека го направи истото.“

13 ^{2,11,26} ^{9,20} ^{22,67} ^{23,2,35,39} ^{Јн 1,19-20} ^{Дела 13,25} ¹³ Дојдоа и цариници да ги крсти и му рекоа: „Учителе, што да направиме?“

14 ¹⁴ А тој им рече: „Не барајте повеќе отколку што ви е одредено.“

15 ¹⁶ ^{Јн 1,26-27,33} ¹⁵ Го прашаа и некои војници, говорејќи: „А што да правиме ние?“ И им рече: „Врз никого не извршувајте насилство, никого не клеветете и бидете задоволни со вашите плати.“

17 ^{Ис 5,24} ^{47,14} ^{Ер 15,7} ^{51,2} ^{Наум 1,10} ^{Мт 13,30} ¹⁷ **Најавување на Месијаџа**
(*Мџ 3,11-12; Мр 1,7-8*)

18 ¹⁸ А бидејќи народот беше во исчекување, па сите помислуваа во срцата свои за Јован, да не е тој Христос,

19 ¹⁹ Јован им одговараше на сите, велејќи: „Јас ве крштавам со вода; но иде посилен од мене, Кому не сум достоин да Му ги одврзам ни ремчињата на обувките Негови: Тој ќе ве крсти со Дух Свети и со оган.“

20 ²⁰ Нему му е лопатата во раката Негова и Тој ќе го очисти гумното Своје, и ќе го собере житото во житницата Своја, а плевата ќе ја изгори со неизгаслив оган.“

21 ²¹ И опоменувајќи со уште многу други нешта, му ја објавуваше на народот радосната вест.

Јован в зајвор

(*Мџ 14,3-4; Мр 6,17-18*)

22 ²² А Ирод четворовласникот, укорен од него заради Иродијада, жената на брата му, и заради сите злодела што ги беше направил,

²⁰ кон сето тоа додаде и уште едно: го затвори Јован во темница.

Исусовоџо кршџавање

(*Мџ 3,13-17; Мр 1,9-11*)

23 ²³ А кога се крсти сиот народ, се крсти и Исус, и додека се молееше, се отвори небото,

24 ²⁴ и Светиот Дух слезе на Него во телесен облик, како гулаб, и се слушна глас од небото, кој велеше: „Ти си Мојот возљубен Син, Кој е по Мојата волја.“

Исусовоџо родословие

(*Мџ 1,1-17*)

25 ²⁵ Кога почна Исус да проповеда имаше околу триесет години и беше, како што мислеа, син Јосифов, Илиев,

26 ²⁶ Мататов, Левиев, Мелхиев, Јанаев, Јосифов,

27 ²⁷ Мататиев, Амосов, Наумов, Еслимов, Нагеев,

28 ²⁸ Маатов, Мататиев, Семенеиов, Јосифов, Јодов,

29 ²⁹ Јоананов, Рисаев, Зоровавелов, Салатилов, Нириев,

30 ³⁰ Мелхиев, Адиев, Косамов, Елмодамов, Иров,

31 ³¹ Јосиев, Елизеров, Јоримов, Мататов, Левиев,

32 ³² Симеонов, Јудин, Јосифов, Јоананов, Елијакимов,

33 ³³ Мелеасев, Маинанов, Мататаев, Натанов, Давидов,

34 ³⁴ Јесеев, Овидов, Воозов, Салмонов, Наасонов,

35 ³⁵ Аминадавов, Арамов, Есромов, Фаресов, Јудин,

36 ³⁶ Јаковов, Исаков, Авраамов, Тарин, Нахоров,

37 ³⁷ Серухов, Рагавов, Фалеков, Еверов, Салин,

38 ³⁸ Каинанов, Арфаксадов, Симов, Ноев, Ламехов,

39 ³⁹ Матусалов, Енохов, Јаредов, Малелеилов, Каинанов,

40 ⁴⁰ Еносов, Ситов, Адамов, Божји.

Исусовоџо искушување

(*Мџ 4,1; Мр 1,12-13*)

41 ⁴¹ Исполнет со Дух Свети, Исус се врати од Јордан, и беше одведен од Духот во пустината.

20
Мт 14,3
Мк 6,17

21

5,16
6,12
9,18,28-29
11,1
22,32,40-46
23,34,46
Мт 14,23
Мк 6,46

22

9,35
1 Мојс 22,2
Ис 42,1
Пс 2,7
3 Птр 1,17

23

Мт 1,18
13,55
Јн 6,42
8,57

27

1 Лет 3,17
Езк 3,2
Мт 1,12

31-32

1 Сам
16,1,13
Мт 1,1

31-33

Рута 4,
17-22
1 Лет 2,
3-15

31

2 Сам 5,14

33-34

1 Мојс
29,35

34-36

1 Мојс
11,10-26
1 Лет 1,
24-27

34

1 Мојс
25,19,26

36-38

1 Мојс
4,25-5,32
1 Лет 1,1-4

38

Мт 14,33
Мк 1,1

4,1

5 Мојс 9,9
1 Цар 19,8

2 ^{Евр 4,15} Четириесет дена Го искушуваше ѓаволот. Во текот на тие денови не јадеше ништо, а кога изминаа тие, најпосле огладне.

3 ^{3,22} Тогаш Му рече ѓаволот: „Ако си Син Божји, кажи му на овој камен да стане леб.“

4 ^{5 Мојс 8,3} А Исус му одговори: „Напишано е дека не само со леб ќе живее човекот (туку и со секој збор Божји).“¹

5 <sup>Мт 28,18
1 Јн 5,19
Откр 13,2,4</sup> Потоа ѓаволот Го одведе на една висока планина и му ги покажа за миг сите царства во светот.

6 ^{Ер 27,5} И Му рече ѓаволот: „Тебе ќе Ти ја дадам сета оваа власт и нивната слава, зашто мене ми е предадена, и ја давам кому мушто сакам.“

7 <sup>5 Мојс 6,13
10,20</sup> Ако ми се поклониш, сето тоа ќе биде Твоє.“

8 ^{Ез 8,3} Но Исус му одговори и рече: „(Бегај од Мене, сатано, зашто)² напишано е: „На Господ, твојот Бог, поклонувај Му се и единствено Нему служи Му!“

9 ^{Пс 91,11-12} И Го одведе во Ерусалим, и Го постави на стреата од храмот, па Му рече: „Ако си Син Божји, фрли се одовде долу!“

10 <sup>22,3,53
Јн 13,2,27
Евр 4,15</sup> Зашто е напишано: „На ангелите Свои ќе им заповеда за Тебе да Те зачуваат;“

11 <sup>Мт 3,16
4,12</sup> и на раце ќе Те земат, да не си ја сопнеш ногата Своја на камен.“

12 <sup>Мт 4,23
9,35</sup> И Исус му одговори и рече: „Кажано е: „Не искушувај Го Господ, својот Бог!“

13 <sup>2,39,51
Мт 13,54
Дела 17,1-2</sup> Па откако ѓаволот заврши со сите искушенија, се оддалечи од Него за некое време.

Исус го започнува Своето дејствување во Галилеја

14 И се врати Исус во Галилеја во силата на Духот; и се разнесе глас за Него по целиот тој крај.

15 А Тој поучуваше во нивните синагоги, и сите го славеа.

Исус е ошфрлен во Назарет

16 И дојде во Назарет, каде што беше одраснал, и по обичајот Свој влезе еден

саботен ден во синагогата, па стана да чита.

17 Му ја подадоа книгата на пророкот Исаија; и Тој, штом ја отвори, го најде местото каде што беше напишано:

18 „Духот Господов е врз Мене; зашто Господ Ме помаза. Ме прати да им соопштам радосна вест на бедните. Ме прати³ да им проповедам на заробените ослободување и на слепите прогледување, да ги пуштам на слобода напатени-те;“

19 да ја проповедам благопријатната година Господова!“

20 Потоа ја затвори книгата, му ја даде на прислужникот, и седна; а очите на сите во синагогата беа вперени во Него.

21 И почна да им говори: „Денес се исполни ова Писмо што го чувте.“

22 И сите Му потврдија и се восхитуваа на Неговите благодатни зборови што излегуваа од устата Негова и велеа: „Не е ли Овој синот на Јосиф?“

23 А Тој им рече: „Некој од вас сигурно ќе Ми приговори со оваа изрека: „Лекаре, излекувај се Сам! Направи го и овде, во Твојот роден крај, она што чувме дека се случило во Капернаум.““

24 Па им рече: „Вистина ви велеам: ни-еден пророк не е омилен во својата татковина.“

25 Навистина ви кажувам: имаше многу вдовици во Израел, во времето на Илија, кога се затвори небото три години и шест месеци и настана голем глад по целата земја;

26 и кај ниедна од нив не беше пратен Илија, но само кај една жена вдовица во Сарепта Сидонска;

27 и имаше мнозина лепрозни во Израел во времето на пророкот Елисеј, но ниеден од нив не се очисти, освен Сириецот Нееман.“

28 А кога го слушнаа тоа, сите во синагогата се исполнија со гнев;

29 па станаа, Го истераа надвор од градот и Го одведоа на врвот од еден рид, каде што беше сосидан нивниот град, за да Го турнат одозгора.

30 Но Тој помина меѓу нив и си отиде.

18-19
Ис 61,1-2

18
Ис 58,6

19
3 Мојс
25,10-13

20
Дела 6,15

21
2,11

22
2,47
4,15
Мт 13,55
Јн 7,46

23
4,31-41
Мк 1,21

24
Мк 6,4
Јн 4,44

25
1 Цар 17,1
18,1
Јк 5,17

26
1 Цар 17,
8-16

27
2 Цар 5,
1-14

28
Дела 7,57

29
4 Мојс
15,35
Дела 7,58

30
Јн 8,59
10,39

¹ 4,4. Текстот во заграда не се среќава во сите ракописи.

² 4,8. Во некои ракописи кон овој стих додаден е текстот во заградата.

³ 4,18. Во некои ракописи е додадено: „да ги исцелам оние со скрушено срце.“

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД ЛУКА

**Исус во Кајернаум.
Силаџа на Неговиот збор**

(Мѿ 7,28-29; Мр 1,21-28)

31 Мт 4,13
32 Мт 7,28-29
Мк 11,18
33 Мк 5,2,7

³¹ И слезе во Капернаум, во градот Галилејски, и ги поучуваше во саботните денови.

³² И се чудеа на Неговата наука, зашто Неговото слово беше силно.

34 Мт 8,29
Јн 6,69
Дела 3,14

³³ Во синагогата се наоѓаше еден човек обземен од дух на нечист демон, и тој извика гласно:

37 4,14
Мт 9,26

³⁴ „Еј, што сакаш Ти, Исусе од Назарет? Си дошол ли да нè погубиш? Те знам кој си. Ти си Светец Божи.“

38-39 Јн 4,52
Дела 28,8

³⁵ А Исус му заповеда, говорејќи: „Молкни и излез од него!“ Па откако го кутна насреде, духот зол излезе од него и ништо лошо не му направи.

38 Мт 4,18

³⁶ Сите ги обзеде страв, па си зборуваа меѓу себе: „Каков ли е тој збор! Зашто со власт и сила им заповеда на нечистите духови и тие излегуваат!“

40 13,13
1 Тим 4,14

³⁷ Па се разнесе глас за Него по сите околни места.

Исус оздравува многумина болни

41 3,15
Мт 14,33
16,13-16
22,41-42
Мк 3,11
Јн 1,20-41
7,26-27
41-42
11,27
20,31
Дела 4,26
17,3
Рим 9,5
1 Јн 2,22

³⁸ Штом излезе од синагогата, влезе во куќата Симонова; а темптата на Симон имаше силна треска, и Го помолија за неа.

³⁹ И како застана над неа, Тој ја прекори треската, и таа ја остави; и жената веднаш стана и им служеше.

42 Мк 1,35,37

⁴⁰ И на зајдисонце, сите што имаа болни од разни болести ги доведуваа кај Него; а Тој, положувајќи раце над секој од нив, ги исцелуваше.

43 Мт 9,35
24,14
Мк 1,14-15

⁴¹ Од мнозина излегуваа демони со викање, и велееа: „Ти си Христос, Син Божи.“ А Тој забрануваше и не им дозволувааше да кажуваат дека знаат дека е Тој Христос.

44 Мт 4,23

⁴² И проповедаше по синагогите галилејски.

Исус проповеда во Јудеја

⁴³ Кога се раздени, Тој излезе и отиде на осамено место, а луѓето Го бараа па, кога дојдоа кај Него, Го задржуваа да не си оди од нив.

⁴⁴ А Тој им рече: „И на другите градови треба да им ја објавам радосната вест за царството Божи, зашто за тоа сум пратен.“

⁴⁵ И проповедаше по синагогите галилејски.

Првиите ученици

(Мѿ 4,18-22; Мр 1,16-20)

5 Еднаш, кога народот се притискаше кон Него за да го чуе словото Божи, Тој стоеше покрај Генисаретското езеро.

² Тогаш виде два кораба што стоеја покрај езерото; а рибарите беа излегле од нив и си ги плавеа мрежите.

³ Тој влезе во еден од корабите, кој беше на Симон, па го замоли да отплови малку од брегот, па седна и почна да го поучува народот од коработ.

⁴ А штом престана да говори, му рече на Симон: „Заплови кон длабочините и фрлете ги мрежите свои за лов!“

⁵ Но Симон Му одговори и рече: „Учителе, цела ноќ се трудевме и ништо не уловивме; но по Твоја волја ќе ја фрлам мрежата.“

⁶ И штом го направи тоа, тие уловија толку големо количество риба, што дур и мрежата им се скина.

⁷ Им дадоа знак на другарите што беа во другиот кораб да дојдат и да им помогнат; и тие дојдоа и ги наполнија и двата кораба, така што за малку ќе потонеа.

⁸ А кога го виде тоа, Симон Петар падна пред нозете Исусови и Му рече: „Оди си од мене, Господи, зашто сум грешен човек!“

⁹ Зашто него, и сите што беа со него, ги беше обзел страв од многуте риби, што ги уловија,

¹⁰ а исто така и Јаков и Јован, синовите Заведееви, кои му беа другари на Симон. И му рече Исус на Симон: „Не плаши се! Отсега ќе ловиш луѓе!“

¹¹ Кога ги извлекоа двата кораба на суво, оставија сè и тргнаа по Него.

Исцелувањето на лепрозниот

(Мѿ 8,1-4; Мр 1,4-5)

¹² А кога беше Исус во еден град, дојде некој човек, сиот лепрозен, и штом Го виде Исус, падна ничкум и молејќи Му се, рече: „Господи, ако сакаш можеш да ме очистиш.“

¹³ Исус, подавајќи ја раката, го допре и рече: „Сакам, очисти се!“ И веднаш лепрата падна од него.

¹⁴ И му заповеда никому да не кажува; и му рече: „Оди и покажи му се на

5,1-3

Мт 13,1-2

1-11Јн 1,40-42
21,1-19**1**

Мк 4,1

5

8,24,45

82 Мојс
33,20**10**Мк 1,17.
19-20**11**5,28
14,33
Мт 19,27**14**3 Мојс
13,49
14,1-32
Мк 1,25

15 свештеникот, и прinesi дар за очисти-
вањето твое, како што одредил Мојсеј,
ним за сведоштво!“

16 Но уште повеќе се разнесуваше
глас за Него и многу луѓе доаѓаа да Го
слушаат и да бидат излечени од своите
болести.

17 А Тој се повлекуваше во осамени
места и се молеше.

Исцелувањето на фариџениот човек
(Мт 9,1-8; Мр 2,1-12)

20 Еден ден, додека Тој поучуваше, се-
деа таму фарисеи и законоучители, кои
бса дошле од сите села на Галилеја и Ју-
деја, и од Ерусалим; а Тој имаше сила
Господова да лекува.

18 И, ете, некои донесоа на постела
еден човек, што беше неподвижен, и са-
каа да го внесат и положат пред Него;

22 па, бидејќи не најдоа место од каде
да го внесат поради народот, се качија
на куќата и преку покривот го спуштија
сосе постела, насреде, пред Исус.

20 А Тој, штом ја виде верата нивна,
рече: „Човеку, ти се простуваат гревови-
тите!“

21 Книжниците, пак, и фарисеите поч-
наа да размислуваат и да велат: „Кој е
Овој што хули на Бога? Кој може да ги
простува гревовите, освен Единиот
Бог?“

22 А Исус, кога ги разбра нивните по-
мисли, им одговори и рече: „Што раз-
мислувате во срцата свои?“

23 Што е полесно да се каже: „Ти се
простуваат гревовите“, или да кажам:
„Стани и оди?“

24 Но за да знаете дека Синот Човеч-
ки има власт на земјата да ги простува
гревовите.“ Му рече на неподвижниот:
„Тебе ти велам: стани, земи си ја постел-
тата и оди си дома!“

25 И тој веднаш стана пред нив и си го
зеде она, на кое лежеше, па си отиде до-
ма, славејќи Го Бога.

26 Ужас ги обзеде сите и Го славеа Бо-
га; па, исполнети со страв, говореа:
„Чудни работи видовме денес!“

Гозбаа кај Левиј
(Мт 9,9-17 Мр 2,13-17)

27 А потоа излезе Исус и виде еден
цариник, по име Левиј, кој седеше во

царинарницата, и му рече: „Врви по
Мене!“

28 Тој остави сè, стана и тргна по Не-
го.

29 И во својот дом Левиј Му приготи
голема гозба; а таму имаше многу
цариници и други што седеа на трпеза-
та со нив.

30 Книжниците, пак, и фарисеите не-
годуваа против Него и им говореа на
учениците Негови: „Зошто со цариници
и грешници јадете и пиете?“

31 Исус им одговори и рече: „Здравите
немаат потреба од лекар, туку болните;
32 не сум дошол да ги повикам правед-
ните на покајание, туку грешните.“

За ѝосѝоѝ

(Мт 5,14-15; Мр 2,18-20)

33 А тие Му рекоа: „Зошто учениците
Јованови постат често и се молат, како
и фарисејските, а Твоите јадат и пијат?“

34 Тој им рече: „Зар можете да ги на-
терате сватовите да постат, додека е со
нив младоженецот?“

35 Но ќе дојдат дни кога ќе се оддели
од нив младоженецот и тогаш во тие
дни, ќе постат.“

Сѝароѝо и новоѝо

(Мт 9,16-17; Мр 2,21-22)

36 Им ја кажа и оваа парабола: „Никој
не пришива на стара облека крпа отсе-
чена од нова облека; зашто и новата ќе
се отпара, а и на старата не ѝ прилега
нова крпа.“

37 И никој не налива ново вино во ста-
ри мевови; зашто новото вино ќе ги рас-
цепи мевовите, и тоа ќе истече, а мевови-
те ќе се упропастанат;

38 туку, ново вино треба да се става во
нови мевови; па така ќе се зачува и ед-
ното и другото.

39 И никој, откако пиел старо вино,
нема да побара ново; зашто вели: „Ста-
рото е подобро.“

Исус и сабоѝаѝа

(Мт 12,1-8; Мр 2,23-28)

6 Еднаш во сабота, додека минуваше
низ посевиите, учениците Негови
кинеа класје и, триејќи ги со раце, јадеа.

2 А некои од фарисеите им рекоа:
„Зошто го правите тоа што не е допуш-
тено да се прави во сабота?“

28
5,11
12,33

29-30
15,1-2
Мт 11,19

30
Мт 3,7
5,46

32
13,1-5
24,47
Мт 3,2
1 Тим 1,15

33
18,12
Мт 6,16
Јн 3,25-26

35
9,22
17,22

36
2 Кор 5,17
Гал 1,6
4,9

39
Јн 2,10
3,19

6,1
5 Мојс
23,26

2
2 Мојс
20,10
23,12
5 Мојс 5,14
Јн 5,10

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД ЛУКА

3-4 ¹ Сам 21, 2-7 ³ Исус им одговори и рече: „Зар не сте читале што направи Давид кога огладне, тој и оние што беа со него?”

4 ³ Мојс 24,5-9 ⁴ Како влезе во домот Божји, ги зеде лебовите од жртвеникот, што не требаше да ги јаде никој освен свештениците, па јадеше, и им даде на оние што беа со него!“

6 ^{13,10-11} ^{14,1-2} **8** ^{9,47} ^{Мт 12,25} ^{Јн 1,48} ⁵ И им рече: „Синот Човечки е господар и на саботата.“

Човекој со исушена рака

(Мт 12,9-21; Мр 3,1-6)

11 ^{11,53} ¹² ^{3,21} ^{5,16} ^{9,18} ^{11,1} ^{Мт 14,23} ^{Мк 6,46} ⁶ Подоцна, пак, и другата сабота влезе во синагогата и поучуваше; а таму имаше еден човек, кому десната рака му беше исушена.

⁷ Книжниците и фарисеите внимаваа на Него, дали ќе го излекува во сабота, за да најдат причина да Го обвинат.

13 ^{9,10} ^{11,49} ^{22,14} ^{Јн 6,70} ⁸ Но Тој, знаејќи ги нивните помисли, му рече на човекот со исушената рака: „Дигни се и застани на среде!“ И тој се дигна и застана.

14 ¹ Мојс 17,5,15 ^{32,29} ² Цар 23,34 ^{24,17} ^{Мт 4,21} ^{10,2-3} ^{Јн 1,40-44} ⁹ Тогаш им рече Исус: „Ќе ве запрашам: што е дозволено да прави човек во сабота - добро или зло? Да спаси една душа или да ја погуби?“ А тие молчеа.

¹⁰ Па, откако ги изгледа сите, му рече на човекот: „Протегни ја раката своја!“ Тој направи така; и раката му стана здрава како другата.

15 ^{Мт 9,9} ^{10,3} ^{Јн 20,24-28} ¹¹ А тие се разгневија многу и се советуваа меѓу себе што да Му направат на Исус.

Исус одбира дванаесет ајосџоли

(Мт 10,1-4; Мр 3,7-19)

¹² Тие денови се искачи на една гора за да се помоли, и ја помина целата ноќ во молитва кон Бога.

¹³ А кога настана ден, ги повика учениците Свои и од нив избра дванаесет, кои ги нарече апостоли:

¹⁴ Симон, кому што му даде име Петар, и брат му Андреј, Јаков и Јован, Филип и Вартоломеј,

¹⁵ Матеј и Тома, Јаков Алфеев и Симон, наречен Зилот.⁴

¹⁶ Јуда Јаковов и Јуда Искарот, кој Го предаде.

Исус и народот

(Мт 4,24-25; Мр 3,7-11)

¹⁷ Па откако слезе заедно со нив, Тој се задржа на едно рамно место; беа таму и мнозина Негови ученици и многу луѓе од цела Јудеја и Ерусалим и од приморјето Тирско и Сидонско.

¹⁸ Тие беа дојдени да Го слушаат и да се исцелат од болестите свои, а и оние што страдаа од нечисти духови беа излечени.

¹⁹ И сиот народ сакаше да се допре до Него, зашто од Него излегуваше сила и ги лекуваше сите.

За блажениите

(Мт 5,1-20)

²⁰ А Тој, откако ги подигна очите кон учениците Свои, им говореше: „Блажени сте вие, сиромашните, зашто ваше е царството Божјо!”

²¹ Блажени сте вие, што сега гладувате, зашто ќе се наситите! Блажени сте вие, кои сега плачете, зашто ќе се смеете!

²² Блажени ќе бидете кога ќе ве намерзат луѓето и ќе ве отфрлат и ќе ви нанесат срам, и ќе го разгласат името ваше како лошо, заради Синот Човечки!

²³ Зарадувајте се во оној ден и заиграјте од радост, зашто голема е наградата ваша на небото. Зашто и нивните татковци така постапуваа со пророците!

²⁴ Но тешко вам богати, зашто веќе сте ја примиле својата утеха!

²⁵ Тешко вам презаситени сега, зашто ќе огладните! Тешко вам што се смеете сега, зашто ќе заридате и ќе заплачете!

²⁶ Тешко вам кога ќе почнат сите луѓе да зборуваат добро за вас. Зашто и нивните татковци така им правеа на лажните пророци!

Љубов кон непријателите

(Мт 5,38-48)

²⁷ Но вам, што слушате, вам ви велам: љубете ги непријателите свои; правете им добро на оние што ве мразат;

²⁸ благословувајте ги оние што ве колнат, молете се за оние што ве навредуваат!

17
Мк 3,8

19
5,17
8,46
Мт 14,36
Мк 3,10
5,30

20
4,18
10,21
18,14
Ис 30,18
32,20
Пс 32,1-2
33,12
34,19
84,5
Изрски
8,32,34
Мт 3,2

21
Ис 25,6-9
49,10
61,3
Ер 31,25
Пс 126,5-6
Откр 7,
16-17

22
Мт 8,20
Мк 13,13
Јн 9,22
16,2
1 Птр 4,14

23
13,33-34
2 Лет 36,16
Мт 21,35
23,30-31

24
11,42-52
16,25
Ис 5,8
Ер 17,5-6
Амос 6,1
Авак 2,6
Проп 10,16
Мт 11,21
Јк 5,1-5

26
Јк 4,4

28
Рим 12,14

29 На оној што ќе те удри по едниот образ, заврти му го и другиот; а на оној што сака да ти ја земе наметката, подај му ја и кошулата.

31 Секому, кој ти бара, подај; од оној што зема од тебе нешто, не сакај да ти врати!

35 Па, како што сакате да постапуваат луѓето со вас, така постапувајте и вие со нив!

36 И ако ги сакате оние што вас ве љубат, каква ви е наградата? Зашто и грешниците ги милуваат оние што ги сакаат нив.

37 И ако им правите добро на оние што вам ви прават добро, каква ви е наградата? Зашто и грешниците го прават истото.

38 И ако им дадете заем на оние од кои се надевате дека ќе ви го вратат, каква ви е наградата? Зашто и грешниците им даваат заем на грешници за да им се врати истото.

39 Туку вие љубете ги непријателите ваши и чинете добро, и на заем давајте, не очекувајќи ништо. Така, ќе биде голема наградата ваша и ќе бидете синови на Севишниот; зашто Тој е добар кон неблагодарните и кон лошите.

40 Мт 10, 24-25
Јн 13,16
15,20

Милосрдносѝ кон ближнииѝ

(Мт 5,48; 7,1-12; 15,14; 10,24-25; 7,3-5)

36 И така, бидете милосрдни како што е милосрден вашиот Отец.“

37 „Не судете и нема да бидете судени, и не осудувајте, за да не бидете осудени; проштávaјте и ќе ви биде простено;

38 давајте и ќе ви се даде: мерка добра, набиена, натресена и преполна ќе ви дадат в пазуви; зашто со каква мерка мерите, со таква и ќе ви се мери.“

39 И им кажа парабола: „Може ли слеп слеп да води? Зарем нема и обајцата да паднат во јама?

40 Нема ученик поголем од својот учител; но секој што ќе се усоврши, ќе биде како и учителот негов.

41 И зошто ја гледаш раската во окоето на својот брат, а гредата во своето око не ја забележуваш?

42 Или, како можеш да му кажеш на својот брат: дозволи, брате, да ти ја извадам раската од окоето твое, кога сам не ја гледаш гредата во своето око? Ли-

цемере, извади ја најнапред гредата од своето око, па тогаш ќе видиш како да ја извадиш раската од окоето на својот брат.“

Вистинскиот ученик

(Мт 7,16-21; 12,33-37)

43 „Зашто, нема добро дрво што дава лош плод, ниту лошо дрво, што дава добар плод.

44 Секое, пак, дрво се познава според својот плод; бидејќи не се берат смокви од трње, ниту се бере грозје од капина.

45 Добриот човек од добрата ризница на своето срце изнесува добро, а лошиот човек од лошата лошо, зашто неговата уста го зборува она со што му е исполнето срцето.“

Две куќи

(Мт 7,21-27)

46 „И зошто Ме довикувате: „Господи, Господи!“ а не го извршувате она што ви го кажувам?

47 Ќе ви кажам на кого прилега секој што доаѓа кај Мене, ги слуша зборовите Мои, и ги исполнува.

48 Тој прилега на човек кој градел куќа, па копал длабоко, и поставил темели на камен; а кога настана поплава, реката напна на таа куќа и не можеше да ја помести, зашто беше основана на камен.

49 А оној што слуша и не исполнува, прилега на човек што изградил куќа на земја, без темели; и кога напна реката, веднаш ја урна, и остана голема урнатина од таа куќа.“

Верајќи на еден сѝоѝник

(Мт 8,5-13; Јн 4,46-54)

7 И кога ги заврши зборовите Свои кон народот, што слушаше, влезе во Капернаум.

2 Еден стотник имаше слуга, кого многу го сакаше, а слугата беше тешко болен на умирање.

3 Па штом слушна за Исус, ги прати кај Него старешините јудејски, молејќи Го да дојде и да го спаси слугата негов.

4 А тие, кога дојдоа кај Исус, Го молеа усрдно и велее: „Достоен е да му го направим тоа,

44

Мт 7,16
12,33
Јк 3,11-12

46

Ис 29,13
Мал 1,6-7
Мт 7,21
Мк 7,6
Рим 2,13
Јк 1,22,25
1 Јн 2,17

7,2

Јн 4,47

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД ЛУКА

5 ⁵ зашто го сака нашиот народ и синагогата тој ни ја направи.“
Дела 10,2

6 ⁶ И тргна Исус со нив. А кога беа веќе близу до куќата, стотникот ги прати пријателите свои кај Него, говорејќи:

12 „Господи, не труди се, зашто не сум достоин да влезеш под мојот покрив;
8,42
1 Цар 17,10-12

13 ⁷ затоа и сам себе не се сметав достоин да дојдам кај Тебе; туку кажи само збор и мојот слуга ќе оздрави;
7,19
8,52
11,39

14 ⁸ зашто и јас сум човек под власт, а имам и потчинети војници; па кога ќе му речам на еден од нив: „Оди!“ - и тој оди; на другиот: „Дојди!“ - и тој доаѓа; и на слугата свој: „Направи тоа“ - и тој прави.“
Мт 9,25
Мк 1,31
9,27
Дела 9,40

15 ⁹ Штом го слушна тоа, Исус се зачуди и кога се заврте кон народот, што врвеше по Него, рече: „Ви вела, ни во Израел не најдов толку голема вера!“
1 Цар 17,23
2 Цар 4,36

16 ¹⁰ А кога испратените се вратија, го најдоа болниот слуга здрав.
1,68
19,44
1 Цар 17,17-24
2 Цар 4, 18-37
13,20-21
Пс 111,9

Чудото со синој на една вдовица

11 Поттоа отиде во градот наречен Наин; и со Него одеа Неговите ученици и многу народ.

12 А кога се приближи до градската порта, ете, изнесуваа мртовец, единствен син на мајка си, а таа беше вдовица; и многу народ од градот одеше со неа.
Пс 118,26
Мт 23,39
Јн 6,14
11,27
Откр 4,8

13 Штом ја виде Господ, се сожали на неа, па ѝ рече: „Не плачи!“

14 И кога се приближи, се допре до носилото; носачите застааа, а Тој рече: „Момче, тебе ти вела, стани!“

15 Мртовецот се подигна и седна, па почна да зборува; и Тој го предаде на мајка му.

16 И страв ги обзеде сите, и Го славеа Бога и велеа: „Голем пророк се јави меѓу нас“ и „Бог го посети Својот народ.“

17 И се разнесе овој глас за Него по цела Јудеја и по целата околина.

Праќениците на Јован Крстиителот

(Мт 11,2-6)

18 И му соопштија на Јован учениците негови за сето тоа.

19 Јован, пак, повика двајца свои ученици и ги испрати кај Исус, говорејќи: „Ти ли си Оној што треба да дојде, или друг да чекаме?“

20 И кога дојдоа кај него, тие Му рекоа: „Јован Крстителот нè прати кај Тебе, велејќи: „Ти ли си Оној што треба да дојде, или друг да чекаме?““

21 Во тој час Тој исцели мнозина од болести, и од рани, и од демони, и на мнозина слепи им подари вид.

22 И им одговори Исус и рече: „Одете и кажете му на Јован што видовте и што чувте: слепи прогледуваат, куци проодуваат; лепрозни се очистуваат, глуви прослушуваат, мртви воскреснуваат и на бедни им се проповеда Евангелието;

23 и блажен е оној кој не ќе се соблазни поради Мене.“

Исус говори за Јован Крстиител

(Мт 11,7-11)

24 А кога си отидоа учениците Јованови, Тој почна да му зборува на народот за Јован: „Што излеговте да видите во пустината? Треска ли, што се лулее од ветар?

25 Но, што излеговте да видите? Човек ли, облечен во меки алишта? Ете, оние што се облекуваат убаво и живеат богато, по царски палати се.

26 Туку, што излеговте да видите? Пророк ли? Да, Јас ви вела, и повеќе од пророк.

27 Овој е, за кого што е напишано: „Ете, јас го испраќам пред лицето Твое ангелот Мој, што ќе го приготви патот Твој пред Тебе.“

28 Зашто ви вела: меѓу родените од жена нема нисден поголем пророк од Јован Крстител; но најмалиот во царството Божје е поголем од него.“

29 И сите луѓе, што слушаа, па и цариниците, ја познаа Божјата праведност, крштавајќи се со крштавањето Јованово;

30 а фарисеите и законците ја отфрлија Божјата волја за нив, и не се крстија од него.

31 „Со кого да ги споредим луѓето од овој род? И кому се слични?

32 Тие личат на деца што седат по пазарипштата и викаат едно на друго, велејќи: „Ви свиревме, а вие сепак не игравте; ви пеевме жални песни и сепак не плачевте!“

22

2,34
Ис 26,19
29,18
35,5-6
42,7.18
61,1

23

Мт 5,3.29

26

Мт 14,5

27

1,76
2 Мојс 23,20
Мал 3,1
Мк 1,2

28

1,15

29-30

Мт 21,32

29

3,7.12

30

10,25
11,45-46.52

31-35

Мт 11, 16-19

33 <sup>1,15
Јн 7,20
10,20</sup> ³³ Зашто, дојде Јован Крстителот, кој ниту леб јаде, ниту вино пие, а вие велите: „Демонот е во него.“

34 <sup>5,30
15,1-2
Мт 8,20</sup> ³⁴ Дојде Синот Човечки, Кој јаде и пие, а вие велите: „Еве човек ненаситлив и пијаница, пријател на цариниците и грешниците!“

35 <sup>2,40,52
11,31
21,15</sup> ³⁵ А Мудроста беше оравдана од сите нејзини чеда.“

Исус и жената грешница

36 <sup>11,37
14,1</sup> ³⁶ Еден од фарисеите Го покани да јаде со него; и Тој, кога влезе во куќата на фарисејот, седна на трпеза.

37 ^{Мт 26,7} ³⁷ И ете, една жена од градот, која беше грешница, штом дозна дека Тој седи на трпеза во куќата на фарисејот, донесе сад од алабастер со миро;

38 <sup>7,16
24,19
Мт 21,11
Јн 4,18-19</sup> ³⁸ па застана одзади покрај Неговите нозе, плачејќи почна да ги мие нозете Негови со солзи и ги триеше со косата своја; и ги целиваше и помазуваше со миро.

42 ^{Мт 18,27} ³⁹ А кога го виде тоа фарисејот, што Го беше поканил, рече во себе, велејќи:

43 ^{10,28} „Кога Овој би бил пророк, би знаел која е и каква е оваа жена што Го допира, зашто таа е грешница.“

44 <sup>1 Мојс 18,4
19,2
Јн 13,1-17</sup> ⁴⁰ Му одговори Исус и рече: „Симоне, имам нешто да ти кажам.“ А тој рече: „Кажи, Учителе!“

45 <sup>Рим 16,16
1 Петр 5,14</sup> ⁴¹ Исус му рече: „Некој заемодавец имаше двајца должници: едниот му должеше петстотини денарии, а другиот педесет.“

46 ^{Пс 23,5} ⁴² Но бидејќи немаа да му вратат, тој им ги подари на обајцата. Кажи Ми, кој од нив повеќе ќе го милува?“

⁴³ Симон одговори и Му рече: „Мислам оној, кому повеќе му подарил.“ А Тој му рече: „Право пресуди.“

⁴⁴ И тогаш се сврте кон жената, па му рече на Симон: „Ја гледаш ли оваа жена? Влегов во твојот дом, ти ни вода за нозете не Ми даде, а таа со солзи Ми ги обли нозете и со косата своја ги истри.“

⁴⁵ Ти не ми даде целив, а таа, откако влегов, не престана да ги целива нозете Мои.

⁴⁶ Ти со миро не ја помаза главата Моја, а таа со миро ги помаза нозете Мои.

⁴⁷ Затоа ти велам: нејзе ѝ се простени многу гревови, зашто покажа многу љу-

бов. А кому му е простено малку, тој мала љубов има.“

⁴⁸ Нејзе, пак, ѝ рече: „Простени ти се гревовите!“

⁴⁹ А оние што седеа со Него на трпезата, почнаа да говорат во себе: „Кој е Овој што и гревови простува?“

⁵⁰ На жената пак ѝ рече: „Верата твоја те спаси; оди си во мир!“

Жениите - Исусови следбенички

8 ⁸ Потоа Тој одеше по ред градовите и селата, проповедајќи и благовестувајќи го царството Божјо; а со Него беа Дванаесеттемина,

² и некои жени што беа излекувани од демони и болести: Марија, наречена Магдалена, од која беа излегле седум демони;

³ и Јоана, жената на Хуза, настојникот Иродов, и Сусана, и многу други, кои им служеа со своите имоти.

Парабола за сејачот

(Мт 13,1-9; Мр 4,1-9)

⁴ А кога се насобра многу народ, и кога жителите од секој град доагаа кај Него, рече во парабола:

⁵ „Излезе сејач да сее семе. Додека сееше, едно падна покрај пат и беше изгазено, и птиците небески го исколваа;

⁶ а друго падна на камен, па штом никна, се исуши, зашто немаше влага;

⁷ едно, пак, падна меѓу трње; и израсна трњето, па го задуши;

⁸ а друго падна на добра земја, и кога изникна, донесе стократен плод.“ Откако го рече ова, извика: „Кој има уши да слуша, нека чуе!“

Зошто служат параболичте,

(Мт 13,10-17; Мр 4,10-12)

⁹ А учениците Негови Го прашаа, велејќи: „Што значи таа парабола?“

¹⁰ Тој рече: „Вам ви е дадено да ги знаете тајните на царството Божјо, а на другите ќе им се зборува со параболи, да гледаат, а сепак да не видат, и да слушаат, а сепак да не разберат!“

Исус ја објаснува параболаа за сејачот

(Мт 13,18-23; Мр 4,13-20)

¹¹ А оваа парабола значи: семето е словото Божјо.

48
Мт 9,2
26,28

49
5,21

50
17,19
Мт 8,10
9,22
Мк 5,34
10,52
1 Сол 5,13

8,1
Мт 4,23
10,2
Мк 1,14-15

2-3
23,49
24,10
Мт 27,56
Јн 19,25

7
Ер 4,3

8
Мт 11,15

10
Ис 6,9-10
Мт 3,2
Јн 12,40
Дела 28,26

11
1 Сол 2,13
1 Петр 1,23

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД ЛУКА

12 ¹² Она што падна покрај патот, се оние кои слушаат, но потоа доаѓа ѓаволот и им го зема словото од срцата нивни, за да не поверуваат и да не се спасат;
14 ^{21,34}
15 ^{21,19} ^{Рим 2,7} ^{5,3-4} ^{2 Кор 6,4} ¹³ а она на камен - се оние кои, кога ќе го чујат словото, со радост го примаат; но немаат корен и веруваат некое време, па пштом дојдат искушенијата, тие се откажуваат;
16 ^{11,33} ^{Мт 5,15} ^{Јн 8,12} ¹⁴ тоа, пак, што падна меѓу трње, се оние што го слушаат словото, но откако ќе заминат, се гушат од грижи, богатства и наслади од овој живот и не донесуваат плод;
17 ^{12,2} ^{Мт 10,26} ^{1 Кор 4,5} ^{Ефеес 5,13} ¹⁵ а тоа што падна на добрата земја, се тие што го слушаат словото и го чуваат во добро и чисто срце, и донесуваат плод во трпение.“ Штом го рече тоа, извика: „Кој има уши да слуша, нека чуе!“
21 ^{11,27-28}

Парабола за свејлинината

(Мт 4,21-25)

¹⁶ „Никој не ја поклопува со сад свеќата што ја запалил, ниту ја става под легло, туку ја става на свеќник, за да ја гледаат светлината оние што влегуваат.
¹⁷ Зашто нема тајно што не ќе стане јавно, ниту, пак, сокриено што не ќе се разбере и не ќе излезе на виделина.
¹⁸ Па затоа: пазете како слушате; зашто, кој има, ќе му се даде; а кој нема, ќе му се одземе и она што мисли дека го има.“

Вистинското семејство

(Мт 12,46-50; Мр 3,31-35)

¹⁹ Дојдоа кај Него мајка Му и браќата Негови, и не можеа да се приближат до Него поради народот.
²⁰ И Му јавија, велејќи: „Мајка Ти и браќата Твои стојат надвор и сакаат да Те видат.“
²¹ А Тој им одговори и рече: „Мојата мајка и Моите браќа се оние што го слушаат словото Божјо и го исполнуваат.“

Смирување на бураиша

(Мт 8,23-27; Мр 4,55-41)

²² Еден ден влезе Тој во кораб со учениците Свои и им рече: „Да минеме на другата страна од езерото!“ И појдоа.

²³ Додека пловеа, Тој заспа. А над езерото се појави силен ветар, па ги плискаше водата и тие беа во опасност.

²⁴ Пристапија и Го разбудија, говорејќи: „Учителе, Учителе, загинаваме!“ А Тој, пштом се разбуди, им заповеда на ветрот и брановите; и тие се смирија и настана тишина.

²⁵ И им рече: „Каде е верата ваша?“ А тие се уплашија и се чудеа, велејќи си еден на друг: „Кој е Овој што и на ветровите и на водата им заповеда и Го слушаат?“

**Исцелувањето на човекој
измачуван од демони**

(Мт 8,28-34; Мр 5,1-20)

²⁶ И пристигна во Гадаринскиот крај, спроти Галилеја.

²⁷ А кога излезе Тој на суво, Го сретна еден човек од градот, кој беше обземен од демони и долго време не облекуваше алишта, и не живееше дома, туку по гробовите.

²⁸ Кога Го виде Исус, викајќи падна пред Него, и гласно рече: „Што сакаш од мене, Ти, Исусе, Сине на Севишпиот Бог? Ти се молам, не мачи ме!“

²⁹ А Исус му беше заповедал на нечистиот дух да излезе од човекот, зашто долго време го мачеше. Го чуваа во окови, и со ланци го врзуваа, но тој ги раскинуваше оковите и демонот го тераше да оди во пусти места.

³⁰ А Исус го прапа, велејќи: „Како ти е името?“ Тој одговори: „Легион“, зашто многу демони беа влегле во него.

³¹ И Го молеа Исус да не им наредува да одат во бездната.

³² А таму, по ридот, пасеа многу свињи; па Го молеа да им допушти да влезат во нив. И им допушти.

³³ И откако излегоа лошите духови од човекот, влегоа во свињите; и крдото се стркала низ стрмнината и се удави во езерото.

³⁴ Свињарите, кога видоа што се случи, избегаа и раскажаа по градот и околината.

³⁵ И излегоа да видат што станало; па кога дојдоа кај Исус, го најдоа човекот, од кого беа излегле нечистите духови, како седи пред нозете Исусови, облечен и со здрав разум; и се исплашија.

24
5,5
8,45

25
1,12,63

28
4,34,41
Мт 8,29
Мк 3,11

29
4,1
11,24
3 Мојс
16,10
Ис 13,21

35
10,39
Дела 22,3

36 Мт 9,22 А оние што беа виделе, им раскажаа како се излечи бесомачениот.

37 1,12 Сиот народ од Герасинскиот крај
Дела 16,39 Го замоли да си оди од нив; зашто се беа уплашиле многу. И Тој влезе во коработ и се врати.

42 7,12 Човекот, пак, од кого беа излегле
1 Цар 17,17 демоните, Го замоли да биде со Него; но Исус го отпушти, велејќи:

43 3 Мојс 15,25 „Врати се во домот свој и раскажувај што ти направи Бог!“ Тој си отиде и расправаше по целиот град што му направи Исус.

**Чудаџиџа со болнаџиџа жена
и со ќеркаџиџа на Јаир**
(Мт 9,18-26; Мр 5,21-43)

40 7,50 А кога се врати Исус, народот Го
17,19 пресретна, зашто сите Го очекуваа.
Дела 3,16

41 И ете, дојде еден човек, по име Јаир, кој беше управник на синагогата. Тој падна пред нозете Исусови, и Го молеше да појде во домот негов,

42 зашто имаше една единствена ќерка на дванаесет години и таа умираше. А кога одеше Исус, народот се туркаше во Него.

43 И една жена, која страдаше дванаесет години од крвавење, и сиот свој имот го беше потрошила по лекари, а ниеден не можел да ја излекува,

44 пристапувајќи одзади, се допре до крајот на Неговата облека и наеднаш ѝ престана крвавењето.

45 И рече Исус: „Кој се допре до Мене?“ А бидејќи сите порекнуваа, Му рече Петар и оние што беа со Него „Учителе, народот Те опколил и Те притиска, а прашуваат: „Кој се допре до Мене?““

46 Но Исус рече: „Некој се допре до Мене, зашто сетив дека излезе сила од Мене.“

47 Жената, пгтом виде дека не може да се сокрие, со треперење пристапи, па како падна пред Него, Му кажа пред сиот народ зошто се допрела и дека веднаш оздравела.

48 А Тој ѝ рече: „Не бој се, ќерко, верата твоја те спаси; оди си во мир!“

49 Додека Тој уште зборуваше, дојде некој откај началникот на синагогата и Му рече: „Ќерка ти умре; не мачи Го Учителот!“

50 Но Исус, штом го слушна тоа, одговарајќи му рече: „Не плаши се! Само верувај и ќе биде спасена!“

51 А кога пристигна во куќата, никому не му дозволи да влезе, освен на Петар, Јован и Јаков, и на таткото и мајката на девојката.

52 Сите плачеа и ридаа по неа. Но Тој им рече: „Не плачете, таа не е умрена, туку спие.“

53 И Му се потсмеваа, знаејќи дека е умрена.

54 А Тој откако ги истера сите, ја фати за рака и извика, велејќи: „Девојко, стани!“

55 И се поврати нејзиниот дух, и се дигна веднаш, и заповеда да ѝ дадат да јаде.

56 И се зачудија родителите нејзини. А Тој им заповеда никому да не кажуваат за тоа што стана.

**Исус ѝ исцера
дванаесетте айосџоли**
(Мт 10,5-15; Мр 6,7-13)

9 Откако ги повика Дванаесетмина-та, им даде сила и власт над сите нечисти духови, и да лекуваат болести.

2 И потоа ги прати да го проповедаат царството Божјо и да лекуваат болни.

3 И им рече: „Не земајте ништо за пат: ни стап, ни торба, ни леб, ни сребро, ниту по две облекуи да имате!“

4 Но, во која кука ќе влезете, тука останувајте, и оттаму тргнувајте на пат.

5 А, ако некои не ве примат, излегувајќи од тој град, истресете го и правот од нозете свои, за сведоштво против нив.“

6 А кога излегоа, тие одеа по селата проповедајќи го Евангелието и лекувајќи насекаде.

Вознемиреносџа на Ирод
(Мт 14,1-12; Мр 6,14-29)

7 Кога слушна Ирод четворовласникот што Тој прави, беше збунет, зашто некои велса дека Јован воскреснал од мртвите;

8 други, пак, дека се јавил Илија, а некои - дека се дигнал еден од старите пророци.

9 И рече Ирод: „На Јован јас му ја отсеков главата; но кој ќе е Овој, за Кого што слушам толку?“ И сакаше да Го види.

50
Мт 8,10

51
Мт 17,1

52
7,13

54
7,14

55
1 Цар 17,21-22

56
1,12
Мк 1,34

9,1
Мт 10,2

2
Мт 6,10
Мк 1,4

3
22,35

4
10,5-7

5
10,11
Дела 9,43
13,51
18,6

7-8
9,19
Мт 3,1
16,14

8
Мал 3,23
Мк 9,11

9
23,8

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД ЛУКА

10 Исус нахранува ѝеѝ илјади луѓе

(Мѝ 14,13-21; Мр 6,30-44; Јн 6,1-14)

13 А апостолите, кога се вратија, Му раскажаа што направиле. Тогаш ги зеде, отиде насамо во пусто место до градот, што се викаше Витсаида.

11 Но народот штом разбра - тргна по Него. И кога ги прими, им зборуваше за царството Божјо, и ги лекуваше оние што имаа потреба од лекување.

12 А денот почна да намалува. И се приближија до Него Дванаесетмината и Му рекоа: „Отпушти го народот да оди по околните села и колиби на ноќевање и да си најде храна; зашто овде сме во пусто место.“

13 Но Тој им рече: „Дајте им вие да јадат!“ Тие одговорија: „Ние немаме повеќе од пет леба и две риби, освен ако отидеме и купиме храна за сите овие луѓе.“

14 А луѓето беа околу пет илјади. Но Тој им рече на учениците Свои: „Кажете им да поседнат во групиа по педесет.“

15 И направија така, и ги поредија сите.

16 А Тој, кога ги зеде петте леба и две-те риби, погледна кон небото, ги благослови, ги раскрпи и им ги даде на учениците за да ги стават пред народот.

17 И јадеа, и се наситија сите; и кренаа од останатите парчиња дванаесет кошпи.

Петар Го ѝризнава Исус за Месија

(Мѝ 16,13-19; Мр 8,27-29)

18 Еднаш, кога Исус се молеше сам, а само учениците Негови беа со Него, Тој ги праша: „За кого Ме смета народот?“

19 Тие одговорија и рекоа: „Едни за Јован Крстител, други за Илија, а некои, пак, дека воскреснал еден од старите пророци.“

20 Тој им рече: „А вие, за кого Ме сметате?“ Петар одговори и рече: „За Христос Божји.“

Исус ѝрвѝаѝ ѝи ѝрѝѝскажува Својата смрт ѝи воскресение

(Мѝ 16,20-28; Мр 8,30-9,1)

21 И Тој строго им заповеда никому да не кажуваат за тоа,

22 велејќи дека Синот Човечки треба да пострада многу, да биде отфрлен од старешините, првосвештениците и книжниците и дека ќе биде убиен, и дека на третиот ден ќе воскресне.

23 А на сите им зборуваше: „Ако некој сака да оди по Мене, нека се одрече од себе самиот, нека го земе крстот свој и секој ден нека Ме следи!“

24 Зашто, кој сака да го спаси животот свој, ќе го загуби; а кој ќе го загуби животот свој заради Мене, тој ќе го спаси.

25 Зашто, каква му е ползата на човека, ако го добие целиот свет, а себе самиот се изгуби или си направи штета?

26 Бидејќи, кој се срами од Мене и од зборовите Мои, од него ќе се засрами и Синот Човечки, кога ќе дојде во славата Своја, и на Отецот и на светите ангели.

27 Вистина ви велам: овде стојат некои што не ќе вкусат смрт, сè додека не го видат царството Божјо.“

Исусово ѝо ѝреображение

(Мѝ 17,1-8; Мр 9,2-8)

28 На осум дена по овие зборови, ги зеде со Себе Петар, Јован и Јаков, и се искачи на гората да се помоли.

29 И додека се молеше, изгледот на лицето Негово се промени, а облеката Му стана бела и светла.

30 И ете, двајца луѓе разговараа со Него; а тие беа Мојсеј и Илија.

31 Па, кога се појавија во слава, тие зборуваа за Неговото заминување, кое требаше да заврши во Ерусалим.

32 А Петар и неговите другари ги беше совладал сон; но штом се разбудија, ја видоа славата Негова, и двајцата што стојат со Него.

33 И кога се разделуваа од Него, Петар без да знае што зборува, Му рече на Исус: „Учителе, добро е да останеме овде; да направиме три колиби: за Тебе една, за Мојсеј една, и за Илија една!“

34 Додека го велеше тоа, се појави облак и фрли сенка врз нив; и се уплашија штом влегоа во облакот.

35 И дојде глас од облакот, кој велеше: „Овој е Мојот возљубен Син; Него послушајте Го!“

36 А кога се чу тој глас, Исус беше останал сам. И тие премолчаа и никому

229,44
18,31-34
Мт 8,20
Мт 17,22
20,18
Мк 10,
32-34**23**14,27
Мт 10,38**24**17,33
Мт 10,39
Јн 12,25**26**9,32
12,9
Мт 8,20
10,23,33
2 Тим 2,12
1 Јн 2,28**27**Мт 24,34
Јн 21,22
1 Сол 4,
15-18**28**3,21
3 Птр
1,16,18**30**5 Мојс
18,15,18
34,5-6
2 Цар
2,1,11
Мт 11,14
Дела 1,10**31**9,22,51
2 Мојс
34,29-35
Рим 8,18,21
1 Кор
15,43
2 Кор 3,
7-11,18
Кол 3,4**32**22,45
Јн 1,14
3 Птр 1,16**34**1,35
2 Мојс
40,35
4 Мојс
9,18,22
10,34

35 ништо не кажаа во тоа време за она што беа виделе.

**Оздравувањето на
бесомачениото момче**

(Мѿ 17,14-18; Мр 9,14-27)

37 А на другиот ден, додека се симнуваа од гората, Му доаѓаше во пресрет многу народ.

38 И ете, некој од народот извика:

41 „Учителе, Ти се молам, погледни на моят син, зашто ми е единец!

42 ³⁹ Духот однадеж го зграпчува и ете, тој почнува силно да вриска. Го растргнува толку силно, што тој сиот се запенува, и откако многу ќе го измачи, одвај го пушта.

44 ⁴⁰ Ги помолив учениците Твои да го истераат, но тие не можеа.“

45 ⁴¹ Одговори Исус и рече: „О, роде неверен и развратен! До кога ќе бидам со вас и до кога ќе ве трпам? Доведи го синот твој тука!“

46 ⁴² И додека тој уште приоѓаше, злиот дух го кутна и почна да го тресе. Но Исус му заповеда на нечистиот дух и го излекува момчето и го предаде на татко му.

**Исус ѿвѣторно љи ѿрѣѣскажува
Својата смрт и воскресение**

(Мѿ 17,22-23; Мр 9,30-32)

43 И сите беа вчудовидени од Божјото величие. И додека сите се восхитуваа на сѐ што правеше Исус, Тој им рече на учениците Свои:

44 „Запамтете ги во уштите свои овие зборови: „Синот Човечки ќе биде предаден во рацете на луѓето.““

45 Но тие не го разбраа овој говор, зашто беше прикриен од нив за да не го разберат, а се плашеа да Го прашаат за неговото значење.

Кој е најголем

(Мѿ 18,1-5; Мр 9,33-37)

46 И им дојде мисла: кој од нив е најголем.

47 А Исус, знаејќи ја мислата на нивните срца, зеде едно дете и го постави пред Себе,

48 па им рече: „Кој го прима ова дете во Мое име, Мене Ме прима; а кој Ме

прима Мене, го прима Оној што Ме пратил; зашто кој е најмал меѓу вас, тој ќе биде најголем.“

Кој не е ѿроѣив вас, ѿој е со вас!

(Мѿ 9,38-40)

49 Проговори Јован и рече: „Учителе, видовме еден човек, кој во Твое име истерува демони, па му забранивме, бидејќи не оди со нас.“

50 Исус му рече: „Не забранувајте му! Зашто, кој не е против вас, тој е со вас.“

Неѿосѿоѿримливиѿе Самарјани

51 А кога се навршуваа деновите на Неговото воздигнување, Тој одлучи да тргне на пат за Ерусалим;

52 и испрати пред себе гласници; тие отидоа и влегоа во едно самарјанско село да подготват (преноќиште) за Него.

53 Но не Го примија, зашто имаше изглед на патник што оди во Ерусалим.

54 Кога го видоа тоа учениците Негови, Јаков и Јован, рекоа: „Господи, сакаш ли да кажеме да падне оган од небото и да ги истреби, како што направи и Илија?“

55 Но Тој се сврте кон нив и ги укори.⁵

56 Потоа отидоа во друго село.

Исусовиѿе следбеници

(Мѿ 8,19-22)

57 А додека тие патуваа, некој Му рече: „Господи, ќе врвам по Тебе каде и да одиш.“

58 Исус му рече: „Лисиците имаат легла и птиците небески гнезда, а Синот Човечки нема каде глава да засолни.“

59 На друг, пак, му рече: „Врви по Мене!“ А тој одговори: „Господи, допушти најнапред да отидам да го погребам татко ми!“

60 Но Исус му рече: „Остави ги мртвите да ги закопуваат своите мртовци, а ти оди и разгласувај го царството Божјо!“

61 Потоа некој друг Му рече: „Господи, ќе одам по Тебе, но дозволи ми најнапред да се простам со своите домашни.“

5 9,55. Во некои ракописи е додадено: „и рече: „Не знаете од каков дух сте вие, зашто Синот Човечки дојде, не да погубува човечки души, туку да ги спаси.““

49
Дела 3,16
19,13

50
11,23
Мт 12,30
Мк 9,40

51
9,31
13,22
17,11

52
10,33-37
17,16-19
2 Цар
17,24-41
Мт 10,5
Јн 4,4,9

53
Дела 8,25

54
22,8
2 Цар
1,10,12

59
14,16,33
Мт 4,19

61
1 Цар
19,19-21

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД ЛУКА

62 ⁶² Исус, пак, му рече: „Никој, што ја ставил раката своја на ралото и погледува назад, не е достоин за царството Божјо.“

10,1 *Исус испраќа седумдесет и двајца*

10 Потоа Господ назначи и други седумдесет (и двајца) и ги испрати пред Себе по двајца во секој град и место, каде што и Сам сакаше да оди,

2 и им рече: „Жетвата е голема, а работници има малку; затоа молете Го Господарот на жетвата да испрати работници за жетвата Своја.“

4 ³ Одете! Ете, Јас ве испраќам како јангенца среди волци.

5 ⁴ Не носете со себе ни кесе, ни торба, ниту обувки и никого патем не поздравувајте!

6 ⁵ И во секоја кука во која ќе влезете, прво кажете: „Мир на оваа кука!“

7 ⁶ Па, ако биде таму синот на мирот, вашиот мир ќе почива на него; инаку, тој ќе се врати во вас;

8 ⁷ и во таа кука останете, јадете и пијте што ќе ви дадат; зашто работникот ја заслужува својата награда. Не премесетувајте се од кука во кука.

9 ⁸ И во секој град во кој ќе влезете, и ќе ве примат, јадете што ќе принесат пред вас;

10 ⁹ лекувајте ги болните што се во него и говорете им: „Се приближи до вас царството Божјо.“

11 ¹⁰ А во кој, пак, град влезете и не ве примат, излезете по улиците негови и кажете:

12 ¹¹ „И правот од вашиот град што се прилепил на нас, ви го истресуваме; но знајте го тоа, дека се приближи царството Божјо.“

13 ¹² Ви велама дека во оној ден на Содом ќе му биде полесно, отколку на тој град.“

14 ¹³ „Тешко тебе, Хоразине! Тешко тебе, Витсаидо! Зашто, ако во Тир и Сидон се случеа чудата што се случија кај вас, тие одамна, седејќи во вреќи и пепел, ќе се беа покајале.“

15 ¹⁴ Но на Тир и Сидон ќе им биде полесно на Судот, отколку вам.

16 ¹⁵ И ти, Капернауме, кој си се издигнал до небото, до адот ќе бидеш симнат.

¹⁶ Кој ве слуша вас, Мене Ме слуша; и кој се откажува од вас, од Мене се откажува, а кој се откажува од Мене, се откажува од Оној што Ме пратило.“

Седумдесет и двајцаа се враќаат

¹⁷ Се вратија, пак, седумдесет (и двајцата) со радост и велеа: „Господи, во Твое име и демоните ни се покоруваат.“

¹⁸ А Тој им рече: „Го видов сатаната како падна од небото како молња!“

¹⁹ Еве, ви давам власт да газите на змии и скорпии, и власт над секоја непријателска сила; и ништо нема да ви наштети;

²⁰ но не радувајте се на тоа што духовите ви се покоруваат, туку радувајте се што вашите имиња се напишани на небесата.“

Исус се радува

(Мт 11,25-27; 13,16-17)

²¹ Во тој час се зарадува во Светиот Дух и рече: „Те прославувам, Оче, Господи на небото и на земјата, зашто си го сокрил ова од мудрите и умните, а си им го открил на малечките. Да, Оче, зашто таква беше волјата Твоја.“

²² Па, откако се сврте кон учениците, им рече: „Сè Ми предаде Мојот Отец; и кој е Синот не знае никој, освен Отецот; и кој е Отецот, не знае никој, освен Синот, и - оној кому што сака Синот да му открие.“

²³ Потоа се сврте настрана кон учениците, па им рече: „Блажени се очите, кои го гледаат ова што го гледате вие.“

²⁴ Зашто ви велама: многу пророци и цареви сакаа да видат што гледате вие, и не видаа; и да чујат што слушате вие, и не чуја.“

Љубовта е пат до вечниот живот

(Мт 22,34-40; Мр 12,28-31)

²⁵ И ете, стана еден законик и, испушувајќи Го, рече: „Учителе, што треба да направам за да наследам живот вечен?“

²⁶ А Тој му рече: „Што е напишано во Законот? Што читаш таму?“

²⁷ Тој одговори и рече: „Возљуби Го Господ, твојот Бог, со сето свое срце, со сета своја душа, со сета своја сила и со

15
Ис 14,13-15
Мт 4,13

16
Мт 10,40
18,5
Лк 5,23
13,20
15,23
1 Сол 4,8

17
Мк 6,30
Дела 3,16

18
Ис 14,12
Лк 12,31
Откр 12,8-9

19
1 Мојс 3,15
Пс 91,13
Мк 16,18

20
2 Мојс 32,32
Ис 4,3
Пс 69,28
Дан 12,1
Мт 7,22
Фил 4,3
Откр 3,5
21,27

21
4,1
Ис 29,14

22
Мт 28,18
Лк 3,35
10,15
13,3

23
Мт 5,3

24
Рим 16,25
1 Петр 1,10-12

25
3,10
11,16
18,18
Мт 16,1
Мк 10,2
Дела 2,37

27
3 Мојс 19,18
5 Мојс 6,5
10,12
Ис.Н. 22,5
Мт 5,43
19,19
Рим 13,9
Гал 5,14

28 сиот свој разум; и својот ближен како себе си!“

3 Моје 18,5
Рим 10,5
Гал 3,12

28 Му кажа пак: „Добро одговори; тоа прави го и ќе живееш.“

33

9,52

Кој е мојот ближен? Парабола за милосрдието Самарјанин

34
2 Лет 28,15

29 Но тој, сакајќи да се оправда, Му рече на Исус: „А кој е мој ближен?“

37
Мт 7,21

30 Исус му одговори и рече: „Еден човек, додека слегуваше од Ерусалим во Ерихон, западна меѓу разбојници. Тие го соблекоа и го претепаа, и си отидоа, оставајќи го полумртов.“

38-39
Јн 11,1
12,2-3

31 Случајно во тоа време слегуваше по тој пат еден свештеник и, кога го виде, помина на спротивната страна.

39
8,35
5 Моје 33,3

32 Исто така и еден левит, кога дојде на тоа место, погледна и премина на другата страна.

40
8,3
1 Кор 7,35

33 Еден, пак, Самарјанин, кој патуваше, кога дојде до него, го виде и се сожали.

34 И кога се приближи, му ги преврза раните, полевајќи ги со масло и со вино. Потоа го качи на добитокот свој, го однесе во гостилница и се погрижи за него.

35 А утредента, на кинисување, извади два денарија, му ги даде на гостилничарот и му рече: „Погрижи се за него; а ако потрошиш нешто повеќе, кога ќе се вратам, ќе ти платам.“

36 Кој, пак, од тие тројца ти се чини дека му беше ближен на оној, што падна во рацете на разбојниците?“

37 А тој одговори: „Оној што му искажа милосрдие.“ Исус му рече: „Оди и ти прави така!“

Исус кај Марија и Марта

38 И додека патуваа, Тој влезе во едно село; една жена, по име Марта, Го прими во својот дом.

39 А таа имаше сестра што се викаше Марија. Таа седна до нозете Господови и го слушаше словото Негово.

40 Марта беше многу зафатена околу служењето и, кога застана, рече: „Господи, зар не ти е грижа што сестра ми ме остави да служам сама? Кажи ѝ да ми помогне.“

6 11,2.; Во некои ракописи кон овој стих е додадено: „Да биде волјата Твоја, како на небото, така и на земјата“;

7 11,4. Во некои ракописи кон овој стих е додадено: „но избави нè од лукавиот!“

41 А Исус ѝ одговори и рече: „Марто, Марто, ти се грижиш и се вознемируваш за многу работи.“

42 Но само едно е потребно. Марија го избра добриот дел, кој нема да ѝ се одземе.“

42

12,31
Мт 6,34
Јн 6,27
Дела 6,2

11,1

3,21
Мт 14,23

2

23,34,46

3

Изреки
30,8

4

Мт 18,
24-27,35
26,28,41
Мк 11,25

8

18,5

9-10

Ер 29,12-13

9

Мк 11,24
Јн 14,13
15,7
16,24
Јк 1,5-7
1 Јн 5,
14-15

Исус и молишва

(Мт 6,9-13)

11 Еднаш беше Тој на едно место и се молеше. Кога престана, еден од Неговите ученици Му рече: „Господи, научи нè да се молиме, како што ги научи Јован учениците свои.“

2 А Тој им рече: „Кога се молите, говорете: „Оче наш, Кој си на небесата, да се свети името Твое; да дојде царството Твое“

3 лебот наш насушен дај ни го денес;

4 и прости ни ги нашите гревови, зашто и ние самите му ги проптеваме на секој наш должник; и не воведувај нè во искушение“.

Парабола за пријателот

5 И им рече: „Ако некој од вас има пријател и отиде при него на полноќ, па му каже: „Пријателе, дај ми на заем три леба;“

6 зашто ми дојде еден пријател од пат и немам што да му принесам.“

7 И ако оној одвнатре му одговори и рече: „Не ме обеспокојувај; портата е веќе затворена и децата се со мене во постела; не можам да станам да ти дадам“;

8 ви велам дека, макар и да не стане да му даде затоа што му е пријател, сепак ќе стане заради неговата настојчивост и ќе му даде колку што му треба.

**Секој што ќе љуби
ќе му биде дадено**

(Мт 7,7-11)

9 И Јас ви велам: Молете и ќе ви се даде; барајте и ќе најдете; чукајте и ќе ви се отвори.

10 Зашто секој што моли - добива, а кој бара - наоѓа, и на оној што чука - ќе му се отвори.

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД ЛУКА

15 <sup>Мт 9,34
10,25</sup> ¹¹ И кој татко меѓу вас, ако синот му побара риба, ќе му даде змија место риба?

16 <sup>20,4
Мт 16,1-4
12,38
Мк 8,11
Лк 2,18
1 Кор 1,22</sup> ¹² Или, ако побара јајце, ќе му даде скорпија?

¹³ Па така, значи, ако вие, кои сте лоши, умеесте да им давате добри дарови на чедата свои, колку повеќе небесниот Отец ќе им даде Дух Свети на оние што Му бараат?“

20 <sup>17,21
2 Моје 8,15
Пс 8,3</sup> *Исус се брани од обвинувањето*
(*Мт 12,22-30; Мр 3,20-27*)

21 ^{Ис 49,24} ¹⁴ Еднаш истера Тој еден демон, кој беше нем, и кога демонот излезе, немиот проговори; и народот почна да се восхитува.

¹⁵ Тогаш некои од нив рекоа: „Тој ги изгонува демоните преку Велзевул, началникот на демоните.“

¹⁶ А други, испитувајќи Го, Му бараа знак од небото.

¹⁷ Но Тој, знаејќи ги нивните помисли им рече: „Секое царство ако е поделено само против себе, запустува, и дом кој е поделен сам против себе, пропаѓа.

¹⁸ И, ако и сатаната се поделил сам против себе, како ќе се одржи царството негово? Зашто велите дека Јас со Велзевул ги истерувам злите духови.

¹⁹ И, ако Јас, пак, со Велзевул ги истерувам злите духови, тогаш синовите ваши со кого ги истеруваат? Затоа, тие ќе ви бидат судии.

²⁰ Ако Јас, пак, со прст Божји ги изгонувам демоните, тоа значи дека до вас дошло царството Божје.

²¹ Кога силен, вооружен човек, го чува својот двор, тогаш имотот негов е во безбедност.

²² Но, ако некој посилен од него го нападне и победи, тој ќе му го земе сето оружје, на кое се надевал, и ограбеното од него ќе го раздаде.

²³ Кој не е со Мене, тој е против Мене; и кој не собира со Мене, тој растура.

Враќање на лошиот дух

(*Мт 12,43-45*)

²⁴ Кога нечист дух ќе излезе од човек, тој оди преку безводни места и бара спокојство; и не наоѓајќи, вели: „Ќе се вратам во домот свој, од каде што излегов.“

²⁵ Па, штом дојде, го наоѓа изметен и среден.

²⁶ Тогаш оди и доведува други седум духови, положи од себе, и кога ќе влеват, живеат таму; и последната состојба на тој човек ќе му биде полоша од првата.“

За висштинското блаженство

²⁷ И додека го зборуваше тоа, една жена извика од народот и Му рече: „Блажена е утробата што Те носела, и градите од кои си се хранел!“

²⁸ А Тој рече: „Навистина, блажени се оние што го слушаат словото Божје и го чуваат.“

Знакој на Синој Човечки

(*Мт 12,38-42*)

²⁹ А на народот, што се собираше, почна да му зборува: „Овој род е зол род; бара знаци, но нема да му се даде знак, освен знакот на пророкот Јона;

³⁰ зашто, како што Јона беше знак за Ниневјаните, така и Синот Човечки ќе биде за овој род.

³¹ Јужната царица ќе стане на Судот со луѓето од овој род и ќе ги осуди, зашто таа дојде од крај земја да ја чуе мудроста на Соломон; а ете, тука е поголем од Соломон.

³² И Ниневјаните ќе станат на Судот со луѓето од овој род и ќе ги осудат, зашто тие се покајаа на проповедта на Јона; а ете, тука поголем од Јона.

Светило на телото

(*Мт 5,15; 6,22-23*)

³³ Никој, пак, не става запалено светило на сокрито место, ниту под поклопец, туку на свеќник, за да можат да ја гледаат светлината оние што влегуваат.

³⁴ Твоето око е светило на твоето тело. Ако твоето око е здраво и чисто, и целото твоје тело ќе биде светло; а ако биде лошо, и твоето тело ќе биде темно;

³⁵ затоа внимавај светлината што е во тебе да не е темнина.

³⁶ Ако, пак, целото твоје тело е светло и нема ниеден темен дел, тогаш тоа ќе биде така светло, како кога светило те осветлува со својот сјај.“

22
3,16
Ис 49,25
53,12

23
9,50
Мт 12,30
Мк 9,40

24
8,29

26
8,2
Лк 5,14
3 Птр 2,20

27
1,31.42.48
Мт 5,3
Лк 13,17
14,23
Лк 1,25

28
8,21
5 Моје
30,14
Лк 15,14
Откр 1,3

29
7,22
Јона 3,4-5
Мт 16,4
1 Кор 1,22

30
Мт 8,20

31
2,40.52
21,15
1 Цар 3
5,9-14
10,1-10
2 Лет 9,
1-12

32
3,3
Јона
3,5.8.10

33
8,16
Мк 4,21

Исус ги обвинува фарисеите и ѝознавачиите на законот

(Мт 23,1-36; Мр 12,38-40)

37 7,36
14,1
38 Мт 15,2
Мк 7,2,5
39 Кол 2,21
41 6,30
12,33
16,9
21,1-4
Дела 9,36
10,2,4,31
Тит 1,15
42 3 Мојс
27,30
5 Мојс
14,22-23
Мих 6,8
Мт 23,23-
24
Јн 5,42
43 20,46
45 7,30
46 Мт 11,28
49 6,23
7,35
1 Кор 1,24
Кол 2,3

37 И кога зборуваше Тој, еден фарисеј
Го помоли да руча кај Него. Тој отиде и
седна на трпеза.
38 И фарисејот се зачуди кога виде де-
ка Тој не си ги изми рацете пред јадење.
39 Но Господ му рече: „Ете, вие фари-
сеите ја миете чашата и чинијата однад-
вор, а внатрешноста ви е полна со гра-
беж и лукавство.
40 Безумници! Оној што го направи
надворешното, нели е истиот тој што го
направи и внатрешното?
41 Но, давајте го како милостина она
што е внатре, тогаш сè ќе ви биде чис-
то.
42 Но, тешко вам, фарисеи, зашто да-
вате десеток од нане и рута, и од сека-
ков зеленчук, а ги занемарувате правда-
та и љубовта Божја; ова требаше да го
правите, но и она да не го пропуштите.
43 Тешко вам, фарисеи! Зашто сакате
да сте на првите места во синагогите и
да ве поздравуваат по плоштадите!
44 Тешко вам, книжници и фарисеи,
лицемери, зашто сте како сокриени гро-
бови, преку кои луѓето одат и не ги
знаат.“
45 Одговори некој од законците и Му
рече: „Учителе, кога го говориш тоа,
Ти и нас нè навредуваш.“
46 Но Тој рече: „Тешко вам, законци,
што ги товарите луѓето со тешки
товари што не можат да ги поднесат, а
вие сами ни со еден прст не сте ги
допреле тие товари.
47 Тешко вам, што им сидате гробници
на пророците, а нив ги убија вашите
татковци;
48 со тоа сведочите за делата на своите
татковци и ги одобрувате, бидејќи тие
ги убија пророците, а вие им сидате
гробници.
49 Затоа и мудроста Божја рече: „Ќе
им пратам пророци и апостоли, и од нив
едните ќе ги убијат, а другите ќе ги про-
гонат“;
50 за да се побара од овој род крвта на
сите пророци, пролеана од постанокот
на светот;

51 од крвта на Авел па сè до крвта на
Захарија, кој е убиен меѓу жртвеникот и
храмот. Да, ви велама, ќе се побара од
овој род.

52 Тешко вам, законци, зашто го
зедовте клучот на познанието; сами не
влеговте, а и на оние што сакат да
влезат им попречивте.“

53 А кога го зборуваше тоа, книжни-
ците и фарисеите почнаа силно да се
гневат на Него и да Го прашуваат мно-
гу работи;

54 Го напаѓаа, сакајќи да уловат неш-
то од Неговата уста за да Го обвинат.

Јавно исповедање на Синој Човечки (Мт 10,26-33)

12 Меѓутоа, кога се насобраа илјад-
ници луѓе - така што се газеа
еден со друг, Тој почна да им зборува
најнапред на Своите ученици: „Пазете
се од квасот фарисејски, што е лицеме-
рие.

2 Нема ништо сокриено што нема да
се открие, ниту пак тајно што не ќе се
дознае.

3 Затоа, што сте рекле во темнина, ќе
се слушне на виделина; и што сте шепот-
теле на уво во скришните одаи, ќе биде
разгласено од покривите.

4 А вам, на Моите пријатели, ви ве-
лам: не плашете се од оние што го уби-
ваат телото и потоа не можат ништо
повеќе да направат.

5 Ќе ви покажам од кого да се пла-
шите: плашете се од Оној Кој, откако
убие, има власт да фрли во пеколот; да,
ви велама, од Него плашете се!

6 Зар не се продаваат пет врапчиња за
две парички⁸? И ниедно од нив Бог не
го заборава.

7 А вам, и влакната на главата ви се
изброени. Па затоа, не плашете се: од
многу врапчиња вие сте поскапи.

8 Ви велама: секој што Ме признава
Мене пред луѓето, и Синот Човечки ќе
го признае пред Божјите ангели;

9 А кој ќе се одрече од Мене пред лу-
ѓето, тој ќе биде одречен пред Божјите
ангели.

10 На секој што ќе каже збор против
Синот Човечки, ќе му биде простено;
но на оној, кој ќе похули на Светиот
Дух, нема да му се прости.

50
1 Мојс 9,5
42,22
2 Сам 4,11
2 Цар 9,7
Ез 33,6,8

51
1 Мојс
4,8,10
Зах 1,1
2 Лет
24,20-21

52
Мт 23,13

54
20,20
Мт 16,1

12,1
Мт 16,6
Мк 8,15
1 Кор 5,6-8
Гал 5,9

2
8,17
Мк 4,22
Ефес 5,13

4
Јн 15,14-15

5
1,50
23,40
Мт 3,12
18,8-9
Евр 10,31
Јк 4,12

7
12,24
21,18
Мт 12,12
28,5
Дела 27,34

8
Мт 8,20
Откр 3,5

9
9,26
Мк 8,38
2 Тим 2,12

10
23,34
Мт 9,3
Мк 2,7
3,22,28-29
Дела 3,17

⁸ 12,6. Во оригиналниот текст стои: „За два асарија“, а 1 асариј е 1/16 од римскиот денар.

40 ^{Мт 10,23} ^{16,1,3,8} ^{Пс 104,27} ^{1 Кор 4,1-2} ⁴⁰ Затоа и вие, бидете подготвени, зашто Синот Човечки ќе дојде во часот кога не се надевате!“

За верниот и неверниот слуга
(Мт 24,45-51)

43 ^{6,20} ⁴¹ А Петар Му рече: „Господи, за нас ли ја кажуваш оваа парабола, или за сите?“

44 ^{Мт 25,21,23} ⁴² Тогаш Господ рече: „Кој е тој верен и разборит управител, кого го поставил неговиот господар над своите слуги, за да им ја дава потребната храна навреме?“

47 ^{Мт 6,10} ^{Јк 4,17} ⁴³ Блазе на тој слуга, чиј господар, кога ќе дојде, ќе го затекне така да постапува!

49 ^{Ис 66,15-16} ^{Мал 3,19} ^{Мт 3,11} ^{Дела 2,3,19} ⁴⁴ Вистина ви велем дека тој ќе го постави него над целиот свој имот.

⁴⁵ Ако, пак, тој слуга си рече во срцето свое: „Нема скоро да дојде мојот господар!“, па почне да ги тепа слугите и слугинките, да јаде и пие и да се опива,

50 ^{9,22} ^{Мк 10,38-39} ^{3 Птр 3,6-7} ⁴⁶ господарот на тој слуга ќе дојде во ден во кој не очекува, и во час што не го знае, па ќе го оддели и ќе го постави меѓу неверните.

51 ^{1,79} ^{2,14} ^{Ер 6,14} ^{Ез 13,10,16} ⁴⁷ А оној слуга кој ја знае волјата на својот господар и не се приготвил и не постапил според волјата негова, ќе биде многу биен.

52 ^{2,34} ⁴⁸ Кој, пак, не знаел и направил нешто што заслужува тепање, ќе биде малку тепаан.

53 ^{21,16} ^{Мих 7,6} ^{Агеј 2,22} ^{Мал 3,24} ⁴⁹ Кому му е многу дадено, многу и ќе се бара од него; и кому му е доверено повеќе, повеќе ќе се бара од него.

Исус - причина за поделеност
(Мт 10,34-36)

⁴⁹ Јас дојдов да фрлам оган на земјата и колку би сакал да се беше веќе разгорел.

⁵⁰ Со крштавање треба да се крстам и колку Ми е мачно додека не се сврши тоа.

⁵¹ Мислите ли дека сум дошол да дадам мир на земјата? Не, ви велем, туку разделеност;

⁵² Зашто отсега, пет члена во една иста кука ќе бидат разделени: тројца против двајца и двајца против тројца;

⁵³ Ќе се разделат татко против син и син против татко; мајка против ќерка и ќерка против мајка; свекрва против

снаата своја и снаа против свекрвата своја.“

Разбирање на сегаашното време
(Мт 16,2-3)

⁵⁴ А на народот му рече: „Кога гледате дека се крева облак од запад, тогаш велите: „Ќе врне дожд!“ И тоа се случува.“

⁵⁵ А кога дува јужниот ветар, велите: „Ќе биде горештина!“ Па така и бива.

⁵⁶ Лицемери, знаете како да го толкувате лицето на небото и земјата, зошто ова време не умеете да го толкувате?“

Спогоди се со својот обвинишел!
(Мт 5,25-26)

⁵⁷ Зошто тогаш сами од себе не судите што е праведно?

⁵⁸ Кога одиш со својот обвинител пред власта, потруди се уште по патот да се измириш со него, за да не те предаде на судијата, а судијата на извршителот и тој да те фрли в затвор.

⁵⁹ Ти велем, оттаму нема да излезеш, сè додека не ја дадеш и последната пара.“

Повик за покажување

13 Во истото време беа присутни и некои, кои Го известиле за настанот со Галилејците, чија крв Пилат ја смешал со нивните жртви.

² Исус им одговори и рече: „Мислите ли дека тие Галилејци биле најголемите грешници од сите Галилејци, па затоа така пострадаа?“

³ Не, ви велем: но, ако не се покаете, сите така ќе изгинете!

⁴ Или мислите дека оние осумнаесет души, врз кои падна Силоамската кула и ги уби, беа највиновни должници од сите други што живеат во Ерусалим?

⁵ Не, ви велем: но ако не се покаете, сите така ќе изгинете.“

Парабола за неплодната смоква

⁶ И ја кажа оваа парабола: „Некој човек имаше во своето лозје посадено една смоква, па дојде да бара од неа плод, но не најде.“

⁷ Тогаш му рече на лозарот: „Ете, три години доаѓам и барам плод на оваа

13,1
Дела 5,37

2
Јн 9,2-3

3
Пс 7,11-12

6
6,43-44
Мт 21,19

7
Мт 3,10
7,19

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД ЛУКА

8 смоква, и не наоѓам; пресечи ја; зошто само да ја испостува земјата.³ Птр 3,9,15

10 ⁸ А тој му одговори и рече: „Господаре, остави ја и оваа година, додека да ја опкопам и ѝ ставам ѓубре;“

11 ⁹ па, ако роди, добро, а ако не даде плод, тогаш в година ќе ја пресечеш.“ Мт 8,29,31

Исцелувањето на зѣрчената жена

13 ¹⁰ Во една од синагогите Тој поучуваше во сабота.

14 ¹¹ И ете, дојде една жена која беше обземена од дух што ѝ предизвикуваше немоќ веќе осумнаесет години. Таа беше зѣрчена и никако не можеше да се исправи;

¹² штом ја виде Исус, ја повика и ѝ рече: „Жено, ослободена си од болеста своја.“

15 ¹³ И ги стави рацете Свои врз неа; и таа веднаш стана и Го славеше Бога.

17 ¹⁴ А началникот на синагогата, негодувајќи што ја излекува Исус во сабота,

18 одговори и му рече на народот: „Има шест дена во кои треба да се работи; тогаш доаѓајте и лекувајте се, а не во сабота!“ Мт 3,2 6,10

19 ¹⁵ Но Господ му одговори и рече: „Лицемере, не го одврзува ли секој својот вол, или магаре, од јаслите во сабота и не го води ли да го напои?“

20 ¹⁶ А оваа ќерка Авраамова, што ја врзал сатаната еве веќе осумнаесет години, зарем не требаше да се ослободи од тие ланци во сабота?“

¹⁷ И штом го рече ова, сите што беа против Него се засрамија; и целиот народ се радуваше за сите славни дела извршени од Него.

Парабола за синајовото зрно

(Мт 13,31-32; Мр 4,30-32)

18 А Тој рече: „На што прилега царството Божјо и со што да го споредам?“

19 Тоа е како синапово зрно, што го зема човек и го посадува во градината своја, каде што израстува и станува големо дрво; па и птиците небески си прават гнезда на неговите гранки.“

Споредба со квасецот

(Мт 13,33)

20 И пак рече: „Со што да го споредам царството Божјо?“

21 Тоа прилега на квас што го зема жена и го става во три мери брашно, додека скисне сето.“

Тесната врата

(Мт 7,13-14; 21-23)

22 И по патот за Ерусалим минеше низ градови и села и поучуваше.

23 Некој, пак, Му рече: „Господи, малку ли се оние што ќе бидат спасени?“ А Тој рече:

24 „Потрудете се да влезете низ тесната врата; зашто ви велеам: мнозина ќе сакаат да влезат и не ќе можат.“

25 Кога ќе стане домаќинот и ќе ја затвори вратата на куќата, а вие, стоејќи однадвор, ќе почнете да чукате и да викате: „Господи, Господи, отвори ни!“ Тој ќе ви одговори и ќе ви рече: „Не ве знам од каде сте!“

26 Тогаш ќе почнете да зборувате: „Ние јадевме пред Тебе и пиевме; и по нашите улици Ти поучуваше.“

27 А Тој ќе рече: „Ви велеам: не ве познавам од каде сте; отстапете од Мене сите што вршите неправда!“

28 Таму ќе настане плач и шкрипење со заби, кога ќе го видите Авраам, Исак и Јаков и сите пророци во царството Божјо, а себе - истерани надвор.

29 И ќе дојдат од исток и запад, и север и југ, и ќе седнат на трпезата во царството Божјо.

30 И така, има последни што ќе бидат први, а има и први што ќе бидат последни.“

Исус и Ерусалим

(Мт 23,37-39)

31 Во тој ден пристапија некои од фарисеите и Му рекоа: „Излези и оди си одовде, зашто Ирод сака да Те убие!“

32 И им рече: „Одете и кажете ѝ на таа лисица: еве, истерувам демони и исцелувам уште денес и утре - а на третиот ден ќе завршам;“

33 но Јас треба да го проследам Своето патување уште денес, утре и задутре, бидејќи не доликува пророк да загине надвор од Ерусалим.

34 Ерусалиме, Ерусалиме, ти што ги убиваш пророците и ги каменуваш оние што ти се пратеници твои. Колкупати

22

9,51
17,11
19,28

24

16,16
Мк 10,25

25

Мт 25,
10-12

27

Пс 6,9

28

16,22
Мт 8,11-12

29

14,15-24
22,16,18,30
Ис 2,2-5
25,6-8
66,18-21
Пс 107,3

30

Мт 19,30
20,16
Мк 10,31

31

14,1

33

2,38
Мт 16,14

35 сакав да ги собирам чедата твои како што квачка ги собира пилињата свои под крилја, но не сакавте.
 19,38
 21,6
 Ер 7,
 1-15,26
 12,7
 22,5
 Ез 8-11
 Мих 3,12
 Пс 69,25
 118,26
 Мт 21,9

Исус исцелува човек со водена болест во саботиџа

14,1 Еднаш во сабота влезе кај еден од фарисејските старешини и јадеше леб; а тие Го надгледуваа.
 6,6
 7,36
 11,37
3 Оеднаш застана пред Него еден човек болен од водена болест.
 6,9
 7,30
 Мк 3,4
4 Исус ги запраша законците и фарисеите, велејќи: „Дозволено ли е да се лекува во сабота?“
 Мт 8,3
5 А тие молча. Тогаш Исус го допре, го излекува и го пушти.
 13,15
 5 Моје 22,4
 Мт 12,11
6 Потоа им рече: „Кој од вас ако му падне в бунар вол или син, нема да го извади веднаш, иако е сабота?“
 Мт 22,46
7 Не можеа ништо да Му одговорат на тоа.

Кое месџо да се одбере и кој да биде ѝоканеџ

8-10 А кога забележа како поканетите ги одбираат почесните места, им кажа параболата и рече:
 Изреки 25,6-7
11 „Ако те покани некој на свадба, не седнувај на почесно место, зашто, ако случајно е поканет некој со поголема чест од тебе,
 16,15
 18,14
 Изреки 29,23
 Мт 18,4
 23,12
 1 Птр 5,6
12 тогаш би можел да дојде оној што ве поканил и тебе и него, па да рече: „Отстапи го местото на овој!“ и тогаш, засрамен ќе седнеш на последното место.
10 Но, кога ќе бидеш поканет, оди и седни на последното место, та оној што те поканил, штом дојде, да ти каже: „Пријателе, премести се погоре!“ Тогаш ќе имаш чест пред сите оние што седат заедно со тебе на трпезата.
11 Зашто, секој што се возвишува, ќе биде понизен; а тој што се понизува, ќе биде возвишен.“

Повикај џи сиромашниџе!

12 А и на оној што го беше поканил, му рече: „Кога даваш ручек или вечера,

не кани ги пријателите свои, ниту браќата свои, ни роднините свои, ниту богатите соседи, за да не те поканат и тие некогаш и да ти биде возвратено.“

13 Но, кога даваш гозба, повикај ги сиромасите, куците, слепите.

14 и ќе бидеш блажен, зашто тие немаат со што да ти возвратат, и затоа ќе ти биде возвратено при воскресението на праведните.“

Парабола за џолемаџа вечера

(Мџ 22,1-10)

15 А кога го слушна тоа еден од оние што седеа со Него на трпезата, Му рече: „Блажен е оној кој ќе јаде леб во царството Божјо!“

16 А Тој му одговори: „Еден човек пригответи голема вечера и покани мнозина;

17 и кога беше време за вечерата, го прати слугата свој да им каже на поканетите: „Дојдете, зашто веќе сè е подготвено!“

18 И почнаа сите, како договорени, да откажуваат; првиот му рече: „Купив нива и ќе треба да одам да ја видам; те молам, извини ме!“

19 Вториот рече: „Купив пет севгари волови и одам да ги пробам; те молам, извини ме!“

20 Третиот рече: „Се оженив и затоа не можам да дојдам.“

21 Кога се врати слугата, му го кажа тоа на својот господар. Тогаш се расрди домаќинот на куќата и му рече на својот слуга: „Оди бргу по плоштадите и улиците градски и донеси ги тука бедните, слабите, куците и слепите!“

22 И рече слугата: „Господаре, направив како што ми заповеда и уште има место.“

23 И му рече господарот на слугата: „Излези по патиштата и меѓу оградите и убеди ги да дојдат за да ми се наполни куќата!“

24 Зашто, ви велам: никој од оние што беа повикани нема да вкуси од вечерата Моја.“⁹

13
 6,20
 14,21
 5 Моје 14,29

14
 6,34-35
 Јн 5,29

15
 Мт 5,3
 8,11
 Откр 19,9

20
 14,26
 5 Моје 24,5
 1 Кор 7,33

21
 6,20
 14,13

23
 24,29
 Дела 16,15

⁹ 14,24. Во некои ракописи кон овој стих е додадено: „Зашто мнозина се поканети, но малкумина се избрани.“

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД ЛУКА

26 *Неоїходни услови да се сїане ученик*
(Мѡ 10,37-38)

18,29
Јн 12,25

²⁵ Со Него одеше многу народ; и Тој се заврте и им рече:

27
9,23

²⁶ „Ако некој дојде кај Мене и не го намрази татка си и мајка си, жена си и децата свои, браќата и сестрите, па дури и душата своја, тој не може да биде Мој ученик.

33
5,11
12,33
18,29-30
Фил 3,7

²⁷ И, кој не го носи својот крст, и не оди по Мене, не може да биде Мој ученик.

35
Мт 11,15
Мк 4,9,23

²⁸ Зашто, кој од вас, кој сака да сосида кула, нема да седне најнапред за да направи сметка колку ќе чини и дали има сè што е потребно за нејзиното довршување?

15,1
Мт 5,46
9,10
Мк 2,15

²⁹ Во спротивно, ако веќе ги поставил темелите, а не може да ја доврши, сите што гледаат, ќе почнат да му се смеат, ³⁰ и да зборуваат: „Овој човек почна да сида и не може да доврши.“

³¹ Или кој цар, кога тргнува во војна против друг цар, нема да седне најнапред да се посветува, може ли со десет илјади да издржи пред оној што иде против него со дваесет илјади?

³² Ако не може, додека е другиот уште далеку, ќе прати пратеници и ќе моли за мир.

³³ Така и ниеден од вас, кој нема да се откаже од сè што има, не може да биде Мој ученик.“

Неїолезна сол

(Мѡ 5,13; Мр 9,50)

³⁴ „Солта е добро нешто, но ако таа облутави, со што ќе се соли?”

³⁵ Ниту на земјата, ниту на ѓубрето нема да му е потребна; па затоа ја фрлаат надвор. Кој има уши да слуша, нека чуе!“

Исус и ѓрешнициѡе

15 Се приближуваа кон Него сите цариници и грешници за да Го слушаат.

² А фарисеите и книжниците негодуваа, велејќи: „Овој прима грешници и јаде со нив.“

Парабола за заѓубенаѡа овца

(Мѡ 18,12-14)

³ Но Исус им ја кажа оваа парабола и рече:

⁴ „Кој од вас, ако има сто овци, и ако загуби само една од нив, нема да ги остави останатите деведесет и девет во пустината и нема да оди да ја бара загубената, сè додека не ја најде?”

⁵ А откако ќе ја најде, ќе ја крене на рамо радосен;

⁶ и кога ќе дојде дома, ќе повика пријатели и соседи, и ќе им рече: „Радувајте се со мене, зашто ја најдов мојата загубена овца!“

⁷ Ви велама дека така и на небото ќе биде поголема радост за еден грешник, кој се кае, отколку за деведесет и девет праведници што немаат потреба од каење.

Парабола за заѓубенаѡа драхма

⁸ Или која жена, ако има десет драхми, и ако загуби една, нема да запали светило и да ја измете куќата, и да бара внимателно, сè додека не ја најде?

⁹ А штом ќе ја најде, ќе повика пријатели и сосетки, велејќи: „Радувајте се со мене, зашто ја најдов загубената драхма!“

¹⁰ Таква радост, ви велама, станува и пред ангелите Божји за еден грешник, што се кае.“

Парабола за заѓубениоѡ син

¹¹ И рече: „Еден човек имаше два сина.

¹² Помладиот од нив му рече на татка си: „Татко, дај ми го делот што ми припаѓа од имотот!“ И таткото им го раздели имотот.

¹³ По неколку дена, помладиот син, кога собра сè, отиде во далечна земја и таму го потроши својот дел, живеејќи блудно.

¹⁴ И откако потроши сè, настана голем глад во таа земја и тој се најде во мака;

¹⁵ па отиде кај еден човек во таа земја и се погоди, и тој го прати во своите полја да пасе свињи.

¹⁶ И страден беше да го наполни својот стомак макар и со рокчиња што ги јадеа свињите, но никој не му ги даваше.

¹⁷ А кога дојде на себеси, рече: „Колку наемници кај татко ми имаат леб во изобилие, а јас, пак, тука умирам од глад.“

4

12,32
19,10
Ер 23,1-4
Ез 34,11.16
Мих 4,6-7

7

1,14
15,10
Јк 5,20

11

Мт 21,28

12

5 Мојс
21,16-17

13

Изреки
29,3

15

5 Мојс 14,8

18 Пе 51,5 ¹⁸ Ќе станам и ќе отидам кај татко ми и ќе му речам: „Татко, згрешив против небото и пред тебе,
19 Ис 55,7 ¹⁹ и не сум веќе достоин да се наречам твој син; но прими ме како еден од своите наемници.“
20 1 Мојс 29,13 14,33 Ис 49,15 Ер 3,12 31,20 ²⁰ Па стана и отиде кај татка си. И кога беше уште далеку, го виде неговиот татко и се сожали на него, па потрча, го прегрна и го целива.
21 1 Мојс 41,42 Зах 3,4 ²¹ И синот му рече: „Татко, згрешив против небото и пред тебе, и не сум веќе достоин да се наречам твој син!“
22 Ефес 2,1,5 5,14 1 Тим 5,6 ²² А таткото им рече на слугите свои: „Изнесете најубава промена и облечете го, и дајте му прстен на раката негова и обувки на нозете;
23 ²³ па доведете едно згоено теле и заколете го; да јадеме и да се веселиме,
24 ²⁴ зашто овој мој син мртов беше и оживе, изгубен беше и се најде.“ И почнаа да се веселат.
25 ²⁵ А постариот негов син беше в поле; и на враќање, кога се приближи до куќата, слушна песни и извици.
26 ²⁶ И тогаш повика еден од слугите и го праша: „Што е ова?“
27 ²⁷ А тој му рече: „Брат ти си дојде и татко ти закла згоено теле, затоа што повторно здрав го доби.“
28 ²⁸ Тој се налуту и не сакаше да влезе. Тогаш излезе татко му и го молеше.
29 ²⁹ А тој му одговори на татка си и му рече: „Еве, ти служам толку години и никогаш не ја прекршив твојата заповед; и мене не си ми дал ни едно јаре за да се провеселам со моите пријатели;
30 ³⁰ а кога дојде овој твој син, што го упропасти својот имот со блудници, за него ти закла згоено теле.“
31 ³¹ А тој му рече: „Синко, ти си секогаш со мене и сè мое е твое;
32 ³² но требаше да се зарадуваме и развеселиме, зашто овој твој брат беше мртов и оживе, изгубен беше и се најде.““

Парабола за досејливиот насјојник

16 А на учениците Свои им рече: „Си беше еден богат човек кој имаше настојник; и тој беше наклеветен пред него дека го растура неговиот имот.“

² И тој го повика, и му рече: „Што е ова што слушам за тебе? Дај сметка за

раководењето, зашто веќе не ќе можеш да бидеш настојник.“

³ А настојникот си рече во себе: „Што да правам? Господарот мој го одзема од мене раководењето на куќата; да копам, не можам, да просам - се срамам.“

⁴ Знам што да направам, за да ме примат луѓето во своите домови, откако ќе бидам отпуштен од раководењето на куќата.“

⁵ И кога ги повика должниците на својот господар, секого поодделно, му рече на првиот: „Колку му должиш на мојот господар?“

⁶ Тој одговори: „Сто мери масло.“ И му рече: „Земи си ја потврдата, седни бргу и напиши педесет!“

⁷ Потоа му рече на другиот: „А ти, колку должиш?“ Тој одговори: „Сто мери пченица.“ И му рече: „Земи си ја потврдата и напиши осумдесет!“

⁸ И го пофали господарот несправедливиот настојник, зашто постапил досетливо; зашто синовите на овој свет кон својот род се подосетливи од синовите на светлината.

За неправедно стјекнајќио богајсјтво и за вистинскојо добро

⁹ И јас ви велам: создадете си пријатели преку неправедно богатство, па, кога тоа ќе исчезне, да ве примат во вечните живеалишта.

¹⁰ Верниот во малку и во многу е верен, а несправедливиот и во многу и во малку е несправедлив.

¹¹ Па така, ако во неправедното богатство не бевте верни, кој ќе ви го довери вистинското?

¹² И ако во туѓото не бевте верни, кој ќе ви го даде вашето?

¹³ Ниеден слуга не може да им служи на двајца господари; зашто, или едниот ќе го замрази, а другиот ќе го засака, или на едниот ќе му угоди, а другиот ќе го презре. Не можете да служите на Бога и на Мамон¹⁰.“

Законој и царсјвојо

(Мт 11,12-13; 5,31-32; Мр 10,11-12)

¹⁴ Сето тоа го слушаа фарисеите, што беа среброљупци, и Му се потсмеваа.

8
20,34
 Јн 8,12
 12,36
 Ефес 5,8
 1 Сол 5,5

9
12,33
 18,22

10
19,17
 Мт 25,21,23

13
Мт 6,24

14
20,47

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД ЛУКА

15 И им рече: „Вие се правите праведни, пред луѓето но Бог ги знае вашите срца; зашто, она што меѓу луѓето се цени, пред Бога е одвратност.

16 Законот и Пророците беа до Јован; а оттогаш се проповеда Евангелието за царството Божјо и секој со усилие се обидува да влезе во него.

17 Но полесно е небото и земјата да поминат, отколку една точка од Законот да падне.

18 Секој, што ја остава жената своја и се жени со друга, извршува прелюба, и секој што се жени со онаа што ја оставил мажот, прави прелюба.“

Парабола за боѓаџиџиот човек и Лазар

19 „Си беше еден богат човек кој се облекуваше во порфир и во свила, и секој ден живееше раскошно и се веселеше.

20 А еден сиромав, по име Лазар, лежеше пред вратата негова сиот покриен со красти,

21 кој сакаше да се нахрани со трошките што паѓаа од трпезата на богатият; и кучињата доаѓаа и ги лижееа раните негови.

22 Умре сиромавиот и ангелите го однесоа во пазувите Авраамови; умре и богатиот и го погребиаа.

23 И во пеколот, додека беше во маки, ги подигна очите свои и го виде оддалеку Авраам и Лазар во неговите пазуви.

24 Тогаш тој извика и рече: „Оче Аврааме, смилувај ми се и прати го Лазар да го накваси својот прст во вода и да ми го разлади јазикот, зашто многу страдаам во овој пламен!“

25 Но Авраам рече: „Синко, сети се дека ти си го добил своето добро уште додека беше жив, а Лазар злото; сега, пак, тој се утешува, а ти се мачиш.

26 Освен тоа, меѓу вас и нас има голема провалија така што оние кои би сакале да дојдат кај вас, не можат; а исто така и оние отаму - кај нас.“

27 А тој пак рече: „Тогаш, те молам, оче, прати го во татковата ми кука,

28 зашто имам петмина браќа, та да им посведочи, за да не дојдат и тие во ова место на маките!“

29 Авраам му рече: „Тие ги имаат Мојсеј и Пророците; нив нека ги слушаат!“

30 А тој рече: „Не, оче Аврааме, туку, ако некој од мртвите оди кај нив, тогаш ќе се покаат.“

31 Авраам му рече: „Штом Мојсеј и Пророците не ги слушаат, тогаш и да воскресне некој од мртвите, тие нема да му поверуваат.““

За соблазнаџија

(Мт 18,6-7,21-22; Мр 9,42)

17 И им рече Исус на учениците Свои: „Доаѓањето на соблазните е неизбежно, но тешко на оној преку кого доаѓаат;

2 за него би било подобро да му обесат воденички камен на вратот и да го фрлат в море, отколку да соблазни еден од овие помали.

3 Внимавајте на себе. Ако згреши против тебе братот твој, укори го, и ако се покае - прости му.

4 И ако седумпати на ден згреши против тебе и седумпати на ден дојде и ти рече: „Се каам“ - прости му.“

Моќија на вераџија

5 И Му рекоа апостолите на Господ: „Засили ни ја верата!“

6 А Господ им рече: „Кога би имале вера колку синаповото зрно и ѝ речете на онаа црница: „Откорни се и пресади се в море!“ таа би ве послушала.

Должноста на слуѓаџија

7 Кој од вас, кога ќе се врати од поле неговиот слуга, кој орал или чувал овци, веднаш ќе му рече: „Дојди бргу и седни на трпеза!“

8 Нема ли да му каже: „Приготи ми да вечерам, препаша се и служи ме додека јадам и пијам, а потоа ти јади и пиј!“

9 Зар ќе му благодари на тој слуга што ја исполнил неговата заповед? Мислам, не.

10 Па така и вие, откако ќе исполните сè што ви е заповедано, речете: „Ние сме слуги бесполезни, зашто го извршивме она што бевме должни да го извршиме.““

29

24,44
Јн 5,45-47
Дела 15,21

31

24,27,44
Јн 5,46-47
11,44
20,29

17,1

Мт 5,29
1 Кор 8,12

3

3 Мојс
19,17
Мт 18,15
Гал 6,1

5

6,13
Мк 9,24

6

Мт 13,32
17,20
21,21
Мк 4,31
11,23
1 Кор 13,2

8

Јн 13,3-5

9-10

Јов 22,3
35,7

10

Мт 25,30

11 *Исус исцелува десетмина лејпрозни*
 9,51
 13,22
 19,28
 Мк 9,30
 Јн 4,4

12
 3 Мојс
 13,45-46
 Мт 8,2

13
 Мт 9,27
 15,22

14
 5,14
 3 Мојс
 14,2-32

15
 2,20

16
 9,52-53

19
 7,50
 8,48
 18,42
 Мк 10,52

20
 9,11
 Мт 3,2
 4,17
 6,10
 Дела 1,6

21
 17,23
 Мт 24,23

22
 Амос 5,18
 Мт 8,20
 Мт 9,15
 1 Кор 1,8

23
 19,11
 21,8-9
 Мт 24,
 23-27
 Мк 13,21

24
 Откр 1,7

25
 18,32
 Мт 16,21
 Мк 8,31

26
 1 Мојс 6,
 5-12

11 А кога одеше за Ерусалим, Тој минуваше меѓу Самарија и Галилеја.
12 кога влегуваше во едно село, Го сретнаа десет лепрозни и застааа подалеку,
13 па со силен глас повикаа: „Исусе Учителе, смилувај се!“
14 Штом ги виде, им рече: „Отидете и покажете им се на свештениците!“ И тие, уште додека одеа, се очистија.
15 А еден од нив, кога виде дека е излекуван, се врати и Го прослави Бога гласно;
16 и падна ничкум пред нозете Негови, благодарјќи Му. А тој беше Самарјанин.
17 Исус, пак, одговори и рече: „Зар не се излекуваа десетмина? Каде се другите девет?“
18 Зарем не се најдоа да се вратат и другите и да Му воздадат слава на Бога, туку само овој туѓинец?“
19 И му рече: „Стани, оди си! Твојата вера те спаси!“

За доаѓањето на царството Божјо
 (Мт 24,23-28,37-41)

20 Запрашан од фарисеите кога ќе дојде царството Божјо, Тој им одговори: „Царството Божјо нема да дојде преку нешто што може да се забележи,
21 ниту, пак, ќе може да се каже: „Еве, овде е“ или: „Еве, онде е“. Зашто царството Божјо е во вас внатре.“
22 И им рече: „Ќе дојдат дни, кога ќе копнеете да видите еден од деновите на Синот Човечки, и нема да видите:
23 и кога ќе ви речат: „Еве Го, овде е“ или: „Еве, онде е“. - Не одете и не барајте!
24 Зашто, како што молњата, кога ќе светне од едниот крај на небото го осветлува и другиот, така ќе биде и Синот Човечки во Својот ден.
25 Но, најнапред Тој треба многу да пострада и да биде отфрлен од овој род.
26 Како што беше во Ноевите дни, така ќе биде и во деновите на Синот Човечки:

27 јадеа, пиеја, се женеа, се мажеа, сè до оној ден, кога Ное влезе во ковчегот, и дојде потопот, па ги погуби сите.

28 Исто така, како што беше во Лотовите дни: јадеа, пиеја, купуваа, продаваа, садеа, сидаа;

29 но во истиот ден, кога излезе Лот од Содом, падна од небото оган и сулфур и ги изгоре сите;

30 така ќе биде и во денот кога ќе се јави Синот Човечки.

31 Во тој ден, кој е на покрив, а покуќнината му е в куќи, нека не слегува да ја земе; а кој е в поле, исто така, да не се враќа.

32 Сетете се на Лотовата жена.

33 Кој сака да го спаси својот живот, ќе го погуби; а кој ќе го погуби, ќе го спаси.

34 Ви велам: во таа ноќ ќе бидат двајца на една постела: едниот ќе го земат, а другиот ќе го остават;

35 две жени ќе мелат заедно: едната ќе ја земат, а другата ќе ја остават.“

36 **11**

37 И, кога одговорија, Му рекоа: „Каде, Господи?“ А Тој им рече: „Каде што е лешот, таму ќе се соберат и орлите.“

Парабола за вдовицајта и судијајта

18 Им кажа и една парабола за тоа како е потребно секогаш да се молат и да не паѓаат со духот.

2 И рече: „Во некој град си беше еден судија, кој од Бога не се плашеше, ниту од луѓето се срамуваше.

3 Во истиот град живееше една вдовица и доаѓаше кај него, велејќи: „Защтити ме од мојот противник!“

4 Но тој за долго време не сакаше. Најпосле си рече во себе: „Иако од Бога не се плашам и од луѓето не се срамувам,

5 но, бидејќи оваа вдовица не ми дава мир, ќе ја заштитам, за да не доаѓа повеќе и да не ми додева.“

6 И рече Господ: „Чујте што зборува несправедливиот судија!

27
 1 Мојс 7,
 6-23

28
 1 Мојс
 18,20-21
 19,1-29
 3 Птр 2,5

29
 1 Мојс
 19,24
 3 Птр 2,7

31
 21,21
 1 Мојс
 19,17
 Ер 4,6
 48,6
 49,8,30
 51,6
 Мт 24,
 17-18
 Мк 13,
 15-16

32
 1 Мојс
 19,26

33
 9,24
 Мт 10,39
 16,25
 Мк 8,35
 Јн 12,25

34-35
 Мт 24,
 40-41

37
 Ис 18,6
 34,15-16
 Ер 7,33
 15,3
 Ез 39,17
 Јов 39,30
 Мт 24,28

18,1
 11,9
 Рим 12,12
 Гал 6,9
 Кол 4,2
 1 Сол 5,17
 2 Сол 3,13

4
 12,5

5
 11,8

11 17,36. Во некои ракописи е додаден и стихот 36 кој гласи: „Двајца ќе бидат на нива: едниот ќе го земат, а другиот ќе го остават“.

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД ЛУКА

7 <sup>Рим 8,33
Кол 3,12
2 Тим 2,10
3 Птр 3,9
Откр 6,
10-11</sup> ⁷ Зарем Бог нема да ги одбрани Своите избраници, што викаат кон Него дење и ноќе; макар и да забави?

8 <sup>Мт 8,20
Мт 24,
10-12
2 Сол 2,3</sup> ⁸ Ви велама, ќе ги одбрани набргу. Но Синот Човечки, кога ќе дојде, ќе најде ли вера на земјата?“

Парабола за фарисејот и цариникот

9 <sup>Мт 8,20
Мт 24,
10-12
2 Сол 2,3</sup> ⁹ А на оние што беа уверени во себе дека се праведни и ги презираа другите, им ја кажа оваа парабола:

¹⁰ „Два човека влегоа во храм да се помолат: едниот фарисеј, а другиот цариник.

¹¹ Кога застанаа, фарисејот вака се молеше во себе: „Боже, Ти благодарам што не сум како другите луѓе; разбојници, несправедливи, прелјубници, или како овој цариник.

¹² Постама двапати во седмицата, давам десеток од сè што ќе стекнам.“

¹³ А цариникот стоеше оддалеку; не смееше дури и очите да ги подигне кон небото, туку се удираше в гради и велеше: „Боже, биди милостив спрема мене грешниот!“

¹⁴ Ви велама: тој си отиде дома повеќе оправдан, отколку оној, зашто секој што самиот себе се возвишува, ќе биде понизен, а кој се понизува себе самиот, ќе биде возвишен.“

Исус ги благословува малиите деца

(Мт 19,13-15; Мр 10,13-16)

18 <sup>Мт 5,20
18,3</sup> ¹⁸ Кај Него донесуваа и мали деца за да ги допре; а учениците, штом ќе видеа, им забрануваа.

¹⁶ Но тогаш Исус ги повика и им рече: „Оставете ги децата да доаѓаат кај Мене, и не ги спречувајте, зашто на таквите им припаѓа царството Божјо!“

¹⁷ Вистина ви велама: кој нема да го прими царството Божјо како дете, тој нема да влезе во него.“

Богајниот човек

(Мт 19,16-30; Мр 10,17-31)

¹⁸ И Го праша еден управник, велејќи: „Учителе добар, што да направам за да наследам живот вечен?“

¹⁹ А Исус му рече: „Зашто Ме нарекуваш добар? Никој не е добар, освен Единиот Бог.

²⁰ Ги знаеш заповедите: не прави прелјуба, не убивај, не кради, не сведочи лажно, почитувај ги татко си и мајка си.“

²¹ А тој рече: „Сето тоа сум го запознал уште од младоста своја.“

²² Штом го слушна тоа, Исус, му рече: „Уште едно само ти недостасува: продај сè што имаш и раздај го на сиромаси, и ќе имаш ризница на небото; потоа дојди и врви по Мене!“

²³ А тој, кога го слушна тоа, многу се нажали, зашто беше многу богат.

²⁴ Штом виде дека тој се растажи, Исус рече: „Колку е тешко во царството Божјо да влезат оние што имаат богатство!“

²⁵ Полесно ѝ е на камила да мине низ иглени уши, отколку богат да влезе во царството Божјо.“

²⁶ Оние што го чуја тоа, рекоа: „Тогаш кој може да се спаси?“

²⁷ А Тој одговори: „Неможното за луѓето е можно за Бога.“

²⁸ Петар, пак, рече: „Ете, ние оставивме сè и тргнавме по Тебе.“

²⁹ Тој им рече: „Вистина ви велама дека секој што оставил кука или родители, или браќа, или сестри, или жена, или деца, заради царството Божјо,

³⁰ добил многу повеќе од тоа уште сега, во ова време, а во идниот век - и живот вечен.“

Исус ѝо шрејшай ги йрејскажува Својата смрт и воскресение

(Мт 20,17-19; Мр 10,32-34)

³¹ И кога ги зеде со Себе Дванаесетте, им рече: „Еве, одиме кон Ерусалим и сè ќе се исполни, што напишале пророците за Синот Човечки:

³² дека ќе го предадат на незнабошци и ќе се потсмеваат со Него, ќе Го измачуваат и ќе Го плукаат,

³³ ќе Го кампикуваат и ќе Го убијат, и на третиот ден ќе воскресне.“

³⁴ Но тие ништо од ова не разбраа; овие зборови за нив беа сокриени и тие не сфатија што им кажа.

Пројлудувањето на слепоиот

(Мт 20,29-34; Мр 10,46-52)

³⁵ А додека се приближуваше Тој до Ерихон, еден слеп човек седеше крај патот и питаше;

20
2 Мојс
20,12-16
5 Мојс
5,16-20
Рим 13,9
Јк 2,11

22
5,11
12,33
Мт 6,20
Дела 2,45
Кол 3,1-2

27
1,37
1 Мојс
18,14
Ер 32,17
Јов 42,2
Мк 14,36

29
14,26

30
20,34-35
Мт 12,32

31
Мт 8,20
Дела 3,18

32
9,22,44-45
17,25

34
9,45
Мк 9,32

37 <sup>Мт 2,23
Дела 2,22
22,8</sup> и пштом чу дека покрај него минува народ, прапа: „Што е тоа?“

38 <sup>Мт 1,1
9,27</sup> Му кажаа дека минува Исус од Назарет.

39 Тогаш тој извика и рече: „Исусе, Сине Давидов, смилувај ми се!“

40 <sup>7,50
17,19</sup> Оние што одеа напред, го опоменаа да молчи; но тој уште погласно викаше: „Сине Давидов, смилувај ми се!“

41 <sup>2,20
2,27
19,37</sup> Исус застана и заповеда да Му го доведат. И кога оној се приближи до Него, го прапа,

42 ^{19,37} велејќи: „Што сакаш да ти направим?“ Тој рече: „Господи, да прогледам!“

43 ^{Мк 10,46} Тогаш Исус му рече: „Прогледај! Верата твоја те спаси.“

44 ^{Мт 5,46} И одеднаш прогледа и тргна по Него, славејќи Го Бога. И сиот народ, кога го виде тоа, Му воздаде слава на Бога.

Исус и Закхеј

1 <sup>15,2
2 Мојс
15,24
16,2
Мт 20,11
1 Кор
10,10</sup> Потот влезе Исус во Ерихон и минуваше низ него.

2 И ете, еден човек по име Закхеј, кој беше началник на цариниците, и беше богат,

3 <sup>2 Мојс
21,37
3 Мојс
5,21-24
4 Мојс 5,
6-7</sup> настојуваше да види Кој е Тој Исус, но не можеше од народот, зашто беше низок по раст.

4 <sup>2 Сам 12,6
Изречи
6,31</sup> Затоа потрча напред и се качи на една смоква за да Го види, бидејќи покрај неа требаше да помине.

5 <sup>9
2,11
3,8
Дела
16,31-34
Рим 4,16
Гал 3,7,29</sup> Исус, пак, кога дојде на тоа место, погледна нагоре, го виде и му рече: „Закхеј, слези побргу, зашто денес треба да бидам во твојот дом.“

6 И тој веднаш слезе и Го прими со радост.

7 <sup>10
15,6,9,24,32
Ез 34,16</sup> И сите, кога го видоа тоа, негодуваа и рекоа: „Отиде во кука на грешен човек.“

8 А Закхеј застана и Му рече на Господ: „Господи, еве половината од својот имот ќе ја дадам на сиромаси; и ако сум зел од некого нешто, четворно ќе го вратам.“

9 А Исус му рече: „Денес дојде спасението за овој дом, зашто и тој е син Авраамов.“

10 Зашто Синот Човечки дојде да го побара и да го спаси она што е загубено.“

Парабола за доверениите златорници

(Мт 25,14-30)

11 А на оние што го слушаа ова, им кажа и една парабола, бидејќи беше близу до Ерусалим и тие мислеа дека набргу ќе се појави царството Божјо,

12 па рече: „Еден благородник заминуваше во далечна земја да прими царска власт за себе и потоа да се врати.“

13 Тогаш ги повика своите десет слуги, им даде десет мини и им рече: „Тргувајте со нив, додека да се вратам!“

14 Но граѓаните го мразеа и испратија по него пратеници, велејќи: „Нејќеме тој да царува над нас.“

15 А кога се врати, по примањето на царската власт, нареди да ги повикаат оние слуги, на кои им ги беше дал парите, за да види, кој колку спечалил.

16 Дојде првиот и му рече: „Господаре, твојата мина заработи десет мини.“

17 И му рече: „Добро, верен слуго; во мала работа беше верен, еве ти власт над десет градови.“

18 Дојде вториот и рече: „Господаре, твојата мина заработи пет мини.“

19 А тој и нему му рече: „И ти биди над пет градови.“

20 И друг дојде, велејќи: „Господаре, еве ти ја твојата мина, што ја чував в крпа,

21 зашто се плашев од тебе, бидејќи си строг човек: земаш од каде што не си оставил и жнееш, каде што не си сеел.“

22 А господарот му рече: „Со твојата уста ќе ти судам, лукав слуго; ти знаеш дека сум жесток човек: земам од каде што не сум оставил и жнеам, каде што не сум сеел;

23 тогаш, зошто не ги даде моите пари кај трговците, та кога ќе се вратам, да си го собирам сосе добивка?“

24 Па им рече на присутните: „Земете ја од него мината и дајте му ја на оној, што има десет мини!“

25 И му рекоа: „Господаре, тој има десет мини!“

26 Ви велам дека секому што има ќе му се придаде; а од оној што нема, ќе му се одземе и она што го има.

27 А оние мои непријатели, што не сакаат да царувам над нив, доведете ги тука и погубете ги пред мене!“

11

<sup>2,38
9,27,51
18,31</sup>

12

^{Мк 13,34}

14

<sup>Пс 2,2
Јн 19,15,21</sup>

17

^{16,10}

24

^{20,16}

26

<sup>Мт 13,12
Мк 4,25</sup>

27

^{Пс 2,9}

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД ЛУКА

28 Исусовиџо свечено влегување во Ерусалим9,51
13,22

(Мѹ 21,1-11, Мр 11,1; Јн 12,12-19)

29 Мт 21,17
28 Кога го рече тоа, Тој тргна понатаму, искачувајќи се кон Ерусалим.**32** 22,13
29 И кога се приближи до Витфагија и Витанија, до таканаречената Маслинова Гора, испрати два ученика,**34** 7,13
30 велејќи: „Одете во селото отспроти-ва. Штом ќе влезете во него, ќе најдете едно врзано магаре, кое ниеден човек не го јавал. Одврзете го и доведете го!“**35** Зах 9,9-10
31 И ако ве праша некој: „Зошто го одврзувате?“ Кажете му вака: „Тоа Му е потребно на Господ.“**36** 2 Цар 9,13
32 Кога отидоа испратените, најдоа како што им беше рекол.**37** 2,20
1 Цар 1,38,40
33 И кога го одврзуваа магарето, стопаните им рекоа: „Зошто го одврзувате магарето?“**38** 2,14
Пс 118,26
148,1
34 Тие одговорија: „Потребно Му е на Господ.“**39** Мт 21,15-16
35 И го доведоа кај Исус, па штом ги нафрлија облеките свои на магарето, Му помогнаа на Исус да се качи.**40** Авак 2,11
36 И додека минувахе Тој, ги постилаа своите наметки по патот.**41** Јн 11,35
37 А кога наближи до местото од каде што се слегува од Маслиновата Гора¹², сето мноштво ученици почна радосно да Го прославува Бога со висок глас, за сите чуда што ги видоа,**42** 8,10
13,34-35
5 Мојс 32,29
Ис 6,9-10
Мт 13,14
Рим 11,8-10
38 велејќи: „Благословен е Царот Кој доаѓа во името Господово! Мир на небото и слава во висините!“**43** 21,20-24
Ер 6,6
Ез 4,2
39 А некои фарисеи од народот Му рекоа: „Учителе, забрани им на учениците Твои!“**40** Но Тој им одговори и рече: „Ви велам, ако тие замолкнат, камењата ќе повикаат.“**Исус ѱлаче за Ерусалим**⁴¹ А кога се приближи и го виде градот, заплака над него⁴² и рече: „Кога би можел во овој ден и ти да го дознаеш она што е потребно за твојот мир! Но тоа е сега сокриено од твоите очи.⁴³ Зашто ќе дојдат денови за тебе и непријателите твои ќе те опкружат со ровови и ќе те опколат, и ќе те притеснат од сите страни;¹² 19,37. Елеонска Гора.⁴⁴ и ќе те срамнат со земјата тебе и ќе ги избијат децата твои во тебе и нема да остават камен на камен од тебе, зашто не си го позна времето кога беше посетен.“**Исус во храмој**

(Мѹ 21,12-17; Мр 11,15-19; Јн 2,13-22)

⁴⁵ И кога влезе во храмот, почна да ги гони оние што продаваа и купуваа во него,⁴⁶ велејќи: „Напишано е: „Домот Мој е дом за молитва, а вие го направивте разбојничка пепштера.““⁴⁷ И поучуваше секој ден во храмот. А првосвештениците и книжниците, и старешините народни, настојуваа да го погубат,⁴⁸ но не пронајдоа како да Му го направат тоа, зашто сиот народ Го слушаше со големо внимание.**Исусовиџа власѹ**

(Мѹ 21,23-27; Мк 11,27-33)

20 Еден ден, додека Тој го поучуваше народот во храмот и го проповедаше Евангелието, пристапија првосвештениците и книжниците со старешините² и Му рекоа, велејќи: „Кажи ни, со каква власт го вршиш тоа, или кој е тој што Ти ја дал таа власт?“³ А Тој им одговори и рече: „Ќе ве прашам и јас еден збор, и кажете ми:⁴ Дали крштавањето Јованово беше од небото, или од луѓето?“⁵ А тие почнаа да размислуваат и да си зборуваат меѓу себе: „Ако кажеме - од небото, ќе рече - Зошто не му поверуваме?“⁶ Ако, пак, речеме - од луѓето, тогаш сиот народ ќе нè затрупа со камења, бидејќи е уверен дека Јован беше пророк.“⁷ Затоа одговорија: „Не знаеме од каде е.“⁸ Исус им рече: „Ни Јас нема да ви кажам со каква власт го вршам тоа.“**Парабола за немилосрдниџе лозари**

(Мѹ 21,33-46; Мр 12,1-12)

⁹ И почна да му ја раскажува на народот оваа парабола: „Еден човек насади**44**1,68
12,54-56
21,6
23,28-31
Пс 137,9
Мт 24,2
1 Петр 2,12**46**1 Цар 8,
30-40
Ис 56,7
Ер 7,11**47**6,11
21,37
Мт 12,14
26,55
Јн 5,18
18,20**48**20,19
21,38**20,2**Јн 2,18
Дела 4,7**4**11,16
Мт 3,6
Дела 10,37**5**

Мт 21,32

6

Мт 14,5

9Ис 5,1
Мт 25,14

10-12 лозје и го предаде на лозари, па си зами-
2 Лкт
36,15-16 на на подолго време.
13 А подоцна испрати кај лозарите
3,22 еден слуга за да му дадат од плодовите
на лозјето; но лозарите го натепаа и го
16 пуштија празен.
Дела 13,46
28,28 **11** прати повторно друг слуга: но тие и
него го натепаа и го понизија, па го ис-
17 пратија празен.
Пс 118,22
Ис 28,16
Дела 4,11
1 Птр 2,7 **12** Испрати и трет, а тие и него го ра-
нија и го избркаа.
13 Тогаш господарот на лозјето рече:
18 „Што да направам? Ќе го испратам свој-
Ис 8,14-15 от сакан син, можеби кога ќе го видат,
ќе се засрамаат.“
19 Но лозарите, штом го видоа, си раз-
19,47
22,2 мислуваа меѓу себе, велејќи: „Овој е на-
Мт 14,5
Дела 5,26 следникот! Ајде да го убиеме и наслед-
ството ќе биде наше!“
20 И кога го изведоа надвор од лозјето,
11,54
16,15 го убија. Што ќе им направи, пак, госпо-
дарот на лозјето?
21 Ќе дојде и ќе ги погуби овие лозари,
3 Моје
19,15 а лозјето ќе го предаде на други.“ А
Пс 27,11
51,15 оние што слушаа, рекоа: „Да не даде
Дела 9,2
10,34 Бог!“
17 Но Тој, кога ги погледна, им рече:
18 „Што значи тогаш напишаното: „Каме-
Гал 2,6
Јк 2,1 нот што го отфрлија сидарите, стана ка-
мен темелник“.
22 Секој што ќе падне врз тој камен,
Рим 13,6 ќе се разбие; а врз кого тој ќе падне, ќе
го здоби.“

За данокоѝ

(Мѹ 22,15-22; Мр 12, 13-17)

19 И во тој час првосвештениците и
книжниците сакаа да стават рака на
Него, но се плашеа од народот; зашто
сфатија дека за нив ја кажа оваа пара-
бола.

20 И дебнејќи Го, испратија и лукави
луѓе, кои се преправаа дека се праведни,
за да Го фатат во некој збор и да можат
да Го предадат на поглаварите и на
власта управникова.

21 И Го прашаа, велејќи: „Учителе,
знаеме дека право зборуваш и учин, и
не гледаш кој е кој, туку вистински поу-
чуваш за патот Божји;

22 Позволено ли е да му даваме данок
на царот или не?“

23 А Тој го разбра нивното лукавство
и им рече:

24 „Покажете ми еден денариј: Чија
слика и натпис стои таму?“ Тие одгово-
рија: „На царот.“

25 Па им рече: „Дајте го царевото на
царот, а Божјото на Бога!“

26 И не можеа да фатат нешто во Не-
говите зборови пред народот, туку само
се зачудија на одговорот Негов и за-
молкнаа.

Прашање за воскресението на мртвите

(Мѹ 22,23-33; Мр 12,18-27)

27 Тогаш пристапија некои од садукее-
ите, што тврдат дека нема воскресение,
па Го прашаа, велејќи:

28 „Учителе, Мојсеј ни напиша: ако
некој оженет умре без деца, брат му да
ја земе неговата жена и да го подигне
потомството на својот брат.

29 Си беа седум браќа. Првиот, откако
се ожени, умре без деца.

30 Жена му ја зеде вториот, но и тој
умре без деца.

31 Потоа ја зеде и третиот, а така исто
и сите седуммина и умреа без деца.

32 По сите нив, умре и жената.

33 При воскресението, пак, на кого од
нив таа ќе му биде жена, бидејќи со
седуммината живеела?“

34 Им одговори Исус и рече: „Си-
новите од овој свет се женат и мажат;

35 но оние што ќе бидат удостоени да
го добијат оној свет и воскресението од
мртвите, ниту ќе се женат, ниту ќе се
мажат;

36 всушност, тие веќе не можат да ум-
рат, затоа што се еднакви со ангелите, а
бидејќи се синови на воскресението, тие
се синови Божји.

37 А дека мртвите ќе воскреснат, тоа
го посведочи и Мојсеј кај капината,
кога Го нарече Господ - Бог Авраамов,
Бог Исаков и Бог Јаковов.

38 А Бог не е Бог на мртвите, туку на
живите, зашто во Него се сите живи.“

39 На тоа, некои од книжниците, ре-
коа: „Учителе, добро рече!“

40 И повеќе не се осмелуваа за ништо
да Го прашаат.

Месијаѝа и Давид

(Мѹ 22,41-46; Мр 12,35-37)

41 А Тој им рече: „Како, пак, велат де-
ка Христос е син Давидов?

25

23,2
Рим 13,7

27

Дела 4,1-2
23,8
1 Кор
15,12

28

1 Моје 38,8
5 Моје 25,5

34

17,27
Мт 24,38

35

Фил 3,11

36

1 Јн 3,2

37

2 Моје 3,6
Дела 3,13
Рим 6,
10-11

38

Дела 17,28
Рим 14,8-9

39

Мк 12,28

40

9,45

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД ЛУКА

42-43Пс 110,1
Дела 2,
34-35
1 Кор
15,25

⁴² Та и самиот Давид вели во Книгата на псалмите: „Му рече Господ на Мојот Господ: седи од Мојата десна страна,

⁴³ додека не ги положам непријателите Твои во подножјето на нозете Твои!“

46

11,43

⁴⁴ Значи Давид Го нарекува Господ. Па како тогаш може да му биде син?“

21,3-4

2 Кор 8,12

Исусовиот суд за книжниците

(Мт 23,1-36; Мр 12,38-40)

619,44
Ер 7,12-15
26,1-19
Ез 8-11
Мих 3,12
Мт 26,61
27,40
Мк 14,58
Дела 6,14

⁴⁵ И додека сиот народ слушаше, Тој им рече на учениците Свои:

⁴⁶ „Чувајте се од книжниците што милуваат да одат променети и сакаат поздрави по пазариштата, предни места во синагогите и да се први на гозбите;

⁴⁷ што ги подјаднуваат домовите на вдовиците и лицемерно долго се молат. Тие ќе добијат потешка пресуда.“

717,20
Дела 1,6**За дарот од една вдовица**

(Мр 12,41-44)

817,23
Ер 14,14
1 Јн 2,18

21 Кога ги подигна очите, виде како богатите ги пуштаат своите прилози во касата на храмот.

² Виде исто така и една бедна вдовица, која пушти таму две лепти,

³ па рече: „Вистина ви велем, оваа бедна вдовица од сите повеќе приложи;

⁴ сите овие дадоа прилози на Бога од својот вишок; таа, пак, пушти од својата немаштија - сиот имот што го имаше.“

Исус го најавува разурнувањето на храмот

(Мт 24,1-2; Мр 13,1-2)

⁵ И додека некои зборуваа за храмот, дека е украсен со убави камења и заветни дарови, Тој им рече:

⁶ „Ќе дојде време и од сето ова што го гледате нема да остане ни камен, што не ќе биде урнат.“

Блиски и далечни знаци на Судот

(Мт 24,3-8; Мр 13,3-8)

⁷ И Го прашаа, говорејќи: „Учителе, а кога ќе биде тоа и каков е знакот дека тоа почнува да се случува?“

⁸ Тој рече: „Внимавајте да не ве прелажат! Зашто мнозина ќе дојдат под мое име и ќе зборуваат дека сум Јас, и дека времето се приближи. Но, не одете по нив!

⁹ А кога ќе чуете за војни и бунтови, не плашете се; сето тоа треба најнапред да се случи, но крајот нема да дојде веднаш.“

¹⁰ Тогаш им рече: „Ќе се крене народ против народ и царство против царство;

¹¹ а на некои места ќе има и големи потреси, и глад и помор; ќе има страотни појави и големи знаци на небото.

Претходниот прогонство и сведоштво

(Мт 10,17-22; Мр 13,9-13)

¹² А пред сето тоа ќе стават раце на вас и ќе ве изгонат, предавајќи ве во синагогите и затворите, и ќе ве водат пред цареви и управници, заради Моето име.

¹³ И тоа ќе ви биде вам прилика за сведоштво.

¹⁴ И затоа врежете во вашите срца, да не размислувате однапред што ќе одговорите,

¹⁵ зашто Јас ќе ви дадам уста и мудрост, на која не ќе можат да ѝ противречат ниту да ѝ се противстават сите ваши противници.

¹⁶ Ќе бидете предадени исто така и од родители, и од браќа, и од роднини и од пријатели, а некои од вас ќе бидат и убиени;

¹⁷ и ќе бидете намразени од сите, заради Моето име.

¹⁸ Но, ни влакно од главата ваша нема да загине;

¹⁹ со трпение ќе си ги придобиете душите.“

Исус го најавува разурнувањето на Ерусалим

(Мт 24,15-21; Мр 13,14-19)

²⁰ „А кога ќе го видите Ерусалим опколен од војски, знајте дека е блиску неговото запустување.

²¹ Тогаш, оние што се наоѓаат во Јудеја, нека бегаат во планините; и кои се во градот, да излезат од него; а кои се по околните места, нека не влегуваат во него,

²² зашто тоа е времето на одмазда, во кое ќе се исполни сè што е напишано.

²³ Но тешко на бремените и доилките во тие дни, зашто голема мака ќе има по земјата, и гнев врз овој народ;

9

Дан 2,28

10Ис 19,2
2 Лет 15,6**12**12,11
Јн 16,2**13**24,48
Дела 1,8
Фил 1,
12-13**14-15**

12,11-12

15Јн 14,18
Дела 6,10**16**

11,49

17

Јн 15,18-21

1812,7
1 Сам
14,45
Мт 10,30
Дела 27,34**19**8,15
Мт 10,22
Евр 10,36
Откр 2,7**20**19,43
23,28-31**21**

17,31

225 Мојс
32,35
Ис 34,8
Ер 46,10
Ос 9,7**23**

1 Кор 7,26

24 ^{5 Мојс 28,64 Ис 63,18 Ер 21,7 Пс 79,1 Дан 8,13 9,26 Езд 9,7 Рим 11,25 Откр 11,2} ²⁴ и ќе паднат од сечилото на мечот, и ќе бидат одведени во плен меѓу сите народи; а Ерусалим ќе го газат незнабошци, сè додека не се исполнат времињата на незнабошците.“

Доаѓањето на Синој Човечки

(Мѿ 24,29-31; Мр 13,24-27)

25 ^{Ис 13,10 Ез 32,7 Јоил 2,10 3,3-4 Пс 46,2-3 3 Птр 3,10 Откр 6,12-13} ²⁵ „И ќе има знаци на сонцето, и на месечината и на ѕвездите, а на земјата - тага кај народите од неизвесноста и од бучењето на морето, и од брановите;

²⁶ луѓето, пак, ќе умираат од страв и од исчекување на она што ќе го снајде светот, зашто и силите небесни ќе бидат разнишани.

²⁷ И тогаш ќе Го видат Синот Човечки како доаѓа на облаци, со голема сила и слава.

Наближувањето на Царството Божјо

(Мѿ 24,32-35; Мр 13,28-31)

28 ^{1,68 Рим 8,23 13,11 Кол 1,14} ²⁸ А кога ќе почне тоа да станува, исправете се и подигнете ги главите свои, зашто се приближува вашето избавување.“

31 ^{9,27 10,11} ²⁹ И им ја кажа оваа парабола: „Погледнете ја смоквата и сите дрвја;

³⁰ кога ќе видите дека потеруваат, сами знаете дека летото е веќе близу.

³¹ Па така, кога ќе видите дека станува ова, знајте дека се приближи царството Божјо.

³² Вистина ви велеам, нема да помине овој род, додека не се исполни сето тоа.

³³ Небото и земјата ќе поминат, но зборовите Мои нема да поминат.“

Неопходно е да се биде буден

(Мѿ 24,32-35; Мр 13,28-31)

36 ^{18,1 Мт 24,42 25,13 1 Птр 4,7 Откр 6,17} ³⁴ „Само пазете се: вашите срца да не бидат натежнати од прејаднување и пијанство, и тегобни грижи за овој живот, за да не ве затекне оној ден ненадејно;

³⁵ зашто тој ќе дојде како стапица за сите што живеат по целата земја;

³⁶ бидете будни во секое време и молете се, за да го избегнете сето она што треба да се случи и да застанете пред Синот Човечки!“

Последните денови на Исус во храмот

³⁷ Денџе проповедаше Тој во храмот, а ноќе излегуваше и ноќеваше во гората наречена Маслинова.

³⁸ И сиот народ доаѓаше наутро кај Него во храмот, за да Го слуша.

Заговорот против Исус

(Мѿ 26,1-5; Мк 14,16; Мк 14,1-2,10-11)

22 Се приближуваше празникот Бесквасници, наречен Пасха;

² а првосвештениците и книжниците бараа начин како да Го погубат, зашто се плашеа од народот.

³ И влезе сатаната во Јуда, наречен Искарот, кој беше вброен меѓу Дванаесетте.

⁴ И кога отиде, се договори со првосвештениците и началниците, како да им Го предаде.

⁵ Тие се зарадуваа и се спогодија со него да му дадат сребреници.

⁶ Тој вети и бараше згоден час, да им Го предаде без знаење на народот.

Приготвување на Пасхалната Вечера

(Мѿ 26,17-20; Мр 14,12-21; Јн 13,21-30)

⁷ Дојде денот Бесквасници, кога требаше да се заколе пасхалното јагне;

⁸ па ги испрати Исус Петар и Јован и им рече: „Одете и пригответе ни пасха, за да јадеме!“

⁹ А тие Му рекоа: „Каде сакаш да приготвиме?“

¹⁰ Тој им рече: „Ете, кога ќе влезете в град, ќе ве сретне човек со стомна вода; одете по него во куќата, каде што ќе влезе,

¹¹ и кажете му на домаќинот од куќата: „Учителот ти вели: каде е собата, во која треба да јадам пасха со учениците Свои?“

¹² И тој ќе ви покаже голема одаја, послана; таму пригответе.“

¹³ Кога отидоа, најдоа како што им беше рекол и ја приготвија пасхата.

Последната вечера

(Мѿ 26,26-30; Мр 14,22-26; 1 Кор 11,23-25)

¹⁴ А кога дојде времето, Тој седна на трпезата заедно со апостолите.

37

19,47
22,53
Мк
11,1.11.19
Јн 18,20

22,1

2 Мојс
12,1-27
Јн 11,57

2

Ер 26,21
Мт 12,14
14,5

3

4,13
Мт 10,2-4
Јн 13,2.27
Дела 1,17

4

22,52
Дела 4,1

7

22,1
2 Мојс
12,14-21
5 Мојс
16,6-8

8

19,29
2 Мојс
12,8-11
Дела 3,1

13

19,32

14

Мт 26,20

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД ЛУКА

15 12,49-50
Дела 3,18
Евр 2,18
И им рече: „Од сè срце сакав да ја јадам оваа пасхална вечера со вас, пред да пострадам;

16 13,29
14,15
зашто, ви вела: нема веќе да јадам од неа, додека не се исполни во царството Божјо.“

17 1 Кор 10,16
Тогаш ја зеде чашата, заблагодари и рече: „Земете и разделете ја меѓу себе,

18 Мт 3,2
6,10
зашто отсега нема повеќе да пијам од лозовиот плод, додека не дојде царството Божјо.“

19 9,16
24,30
2 Мојс 12,14
13,9
Дела 27,35
1 Кор 10,16
Потоа зеде леб и заблагодари, го прекрши и им даде, велејќи: „Ова е Моето тело, што се дава за вас; правете го ова за Мој спомен!“

20 Истото така и со чашата, по вечерата, велејќи: „Оваа чаша е Новиот завет со Мојата крв, која се пролева за вас.

Најавување на предавството

(Мт 26,20-25; Мр 14,17-21)

21 Но, ете, раката на оној што Ме предава е со Мене на трпезава.

22 Пс 41,9
Јн 13,21
Синот Човечки, пак, заминува, според она што е определено, но тешко му на оној човек, што ќе Го предаде.“

23 Мт 8,20
Дела 2,23
И почнаа да се прашуваат меѓу себе, кој ли ќе е од нив што ќе го направи тоа?

23 Јн 13,22

Кој е ѿголем?

24 9,46
А се појави меѓу нив и расправија, кој од нив да се смета за поголем.

26 9,48
Мт 20,26
Но Тој им рече: „Царевите владеат над народите, а оние што управуваат над нив се викаат добротвори.

27 Јн 13,4-16
Вие, пак, немојте така; но поголемиот меѓу вас да биде како најмалиот и тој, што е старешина, да биде како слуга.

28 Дела 1,21
Зашто кој е поголем, тој што седи на трпеза, или оној што послужува? Зар не е оној што седи? А Јас сум меѓу вас како слуга.

29 12,32
2 Мојс 19,6
Евр 9,20
1 Птр 2,9
Откр 5,10
Но вие сте оние што издржавте со Мене во Моите напасти,

30 13,28
Мт 19,28
Откр 3,20-21
и Јас ви ветувам, како што Ми вети Мојот Отец, царство,

31 за да јадете и да пиете на трпезата Моја во царството Мое, и да седнете на престоли и да им судите на дванаесетте Израелови колена.“

Прејскажување на Петровото ојкажување

(Мт 26,31-35; Мр 14,27-31; Јн 13,36-38)

31 И рече Господ: „Симоне, Симоне, ете, сатаната посака да ве сее како пченица;

32 но Јас се молев за тебе за да не се изгуби твојата вера; а ти кога еднаш ќе се обратиш, укрепи ги браќата свои!“

33 А тој Му одговори: „Господи, готов сум да одам со Тебе и в затвор, и во смрт.“

34 Но Тој му рече: „Ти вела, Петре, уште пред да запее денес петелот, ти трипати ќе потврдиш дека не Ме познаваш.“

Кесе, торба и меч

35 Па им рече: „Кога ве праќав без кесе, и без торба, и без обувки, дали ви недостасуваше нешто?“ Тие одговорија: „Ништо.“

36 И им рече: „Но сега, кој има кесе, нека си го земе, исто така и торба; а кој нема, нека си ја продаде облеката и нека си купи нож;

37 зашто, ви вела, на Мене треба да се исполни и ова од Писмото: „И меѓу злосторници Го вброија.“ Зашто она што се однесува за Мене, се исполнува.“

38 А тие рекоа: „Господи, еве овде има два ножа.“ Тој им одговори: „Доволни се.“

Молишва на Маслиновата Гора

(Мт 26,36-46; Мр 14,32-42)

39 И кога излезе, тргна, како обично, кон Маслиновата Гора; по Него одеа и учениците Негови.

40 А штом дојде на тоа место, им рече: „Молете се за да не паднете во искушение!“

41 И Тој се одвои од нив, колку камен што може да се фрли, па ги преклони колената и се молеше,

42 велејќи: „Оче, кога би сакал да ја тргнеш оваа чаша од Мене! Но нека не биде мојата волја, туку Твојата!“

43 И му се јави ангел од небото и Го поткрепуваше.

44 Па, бидејќи се наоѓаше во внатрешна борба, поусрдно се молеше, а потта

31 Амос 9,9
Јов 1,6-12
Мт 4,18
2 Кор 2,11

32 2 Сам 15,20-21
Мт 16,18
Јн 17,15
21,15-17

33 22,54

34 22,61

35 9,3
10,4

36 22,49
Мт 10,34

37 23,32
Ис 53,12
Јн 19,28
Дела 8,32-33

39 21,37
Мт 26,30
Мк 11,1
Јн 18,1

40 11,4
Мт 6,13

41 3,21

42 Мт 6,10
Мк 10,38
Јн 5,30

43 Дан 10,18

46 Му беше како капки крв, што паѓаа на земјата.

47 Штом стана од молитвата, дојде кај учениците Свои и ги најде заспани од тага.

49 И им рече: „Зошто спиеите? Станете и молете Му се на Бога за да не паднете во искушение!“

52 *Јудинојџо предавство*
(Мџ 26,47-56; Мр 14,43-50; Јн 18,3-11)

53 И уште додека Тој зборуваше, ете, се појави мноштво луѓе заедно со еден од Дванаесетте, наречен Јуда, кој се приближи до Исус да Го целива. (Зашто таков знак им беше дал: „Кого ќе Го целивам, Тој е.“)

48 А Исус му рече: „Јудо, со целив ли Го предаваш Синот Човечки?“

49 Онис, пак, што беа со Него, кога видоа што ќе стане, Му рекоа: „Господи, да удриме ли со нож?“

50 И еден од нив го удри слугата на првосвештеникот и му го отсече десното уво.

51 А Исус одговори и рече: „Оставете го тоа, запрете!“ Па го допре увото негово и го исцели.

52 А на првосвештениците и храмовните управници и на старешините, што беа дошле против Него, Исус им рече: „Како на разбојник ли сте излегле со ножеви и колови за да Ме фатите?“

53 Секој ден бев со вас во храмот и не крнавте рака на Мене, но сега е вашето време и власта на мракот.“

Пејровојџо ојкажување
(Мџ 26,57-58, 69-75; Мр 14,53-54, 66-72; Јн 18,12-18, 25-27)

54 И кога Го фатија, Го поведоа и одведоа во домот на првосвештеникот. А Петар оддалеку одеше по Него.

55 Кога запалија оган во дворот и седнаа наоколу, седна и Петар меѓу нив.

56 А една слугинка, штом го виде како седи покрај огнот, погледна на него и рече: „И овој беше со Него!“

57 Но тој се одрече од Него, велејќи: „Жено, не Го познавам!“

58 Малку потоа, кога го виде еден друг, рече: „И ти си од нив!“ Но Петар му рече: „Човеку, не сум!“

59 А кога мина време околу еден час, еден друг човек почна да тврди, зборувајќи: „Навистина, и овој беше со Него, зашто е Галилеец!“

60 Но Петар рече: „Човеку, не знам што зборуваш!“ И одеднаш, уште додека говореше, запеа петел.

61 Тогаш Господ се заврти и го погледна Петар, а Петар се сети на Господовите зборови што Му ги беше рекол: „Уште додека петел не пропее, трипати ќе се одречеш од Мене.“

62 И штом излезе надвор, заплака горко.

Првије измачувања

(Мџ 26,67-68; Мр 14,65)

63 А луѓето, што го држеа Исус, Му се потсмеваа и Го тепаа.

64 Па, откако Го покрија, Го удираа по образите, и го прашуваа, велејќи: „Проречи кој Те удри?“

65 И многу други хули рекоа против Него.

Исус пред Синедринојџ

(Мџ 26,59-66; Мр 14,55-64; Јн 18,19-24)

66 А кога се раздени, се собраа старешините народни, првосвештениците и книжниците и Го воведоа во Синедрионот,

67 и рекоа: „Ако си Ти Христос, кажи ни!“ Но Тој им одговори: „И ако ви кажам, навистина нема да поверувате.“

68 А ако ве запрашам, нема да Ми одговорите.

69 Отсега Синот Човечки ќе седи оддесно на силата Божја.“

70 И сите рекоа: „Ти ли си, значи, Синот Божји?“ А Тој им рече: „Вие велите дека сум Јас.“

71 А тие рекоа: „Какво сведоштво ни треба уште? Ние сами чувме од Неговата уста.“

Исус пред Пилајџ

(Мџ 27,1-2; 11-14; Мр 15,1-5; Јн 18,28-38)

23 И сето мноштво се крена, па Го поведоа кај Пилат,

2 и почнаа да Го обвинуваат, говорејќи: „Го најдовме Овој како го одвраќа народот наш и забранува да се дава да-

59
Дела 4,13

61
22,34

64
Јов 16,11

66
Мт 26,57
Мк 11,27

67
Јн 3,12
8,45
10,24-25

69
Пс 110,1
Мт 8,20
Мт 22,44

70
1,35
4,39
Мт 14,33
Мк 1,1
Јн 10,24-36

71
Јн 10,30-33

23,2
20,20-26
1 Цар
18,17
Дела 17,7
24,5

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД ЛУКА

3 нок на царот, и вели за Себе дека е Тој Христос и Цар.“
22,70
Мт 2,2

4 си Царот Јудејски?“ Тој одговори и му рече: „Ти велиш.“
23,14,22,41
Дела 3,13
13,28
Јн 18,38
19,4,6

4 Пилат им рече на првосвештениците и на народот: „Јас не наоѓам никава вина кај Овој Човек.“

5 Но тие и понатаму велее дека Тој го побунува народот и поучува по цела Јудеја, почнувајќи од Галилеја па до овде.
4,44
Мт 14,1

Исус ѓред Ирод

6 А Пилат, штом чу за Галилеја, запраша: „Зар е Овој Човек Галилеец?“
9,9
Дела 2,27

7 И кога разбра дека е Тој од областа Иродова, Го испрати кај Ирод, кој во тоа време, исто така, беше во Ерусалим.
Јн 19,9
Мк 15,17-20
Јн 19,2-3

8 Ирод, кога Го виде Исус, се зарадува многу, бидејќи одамна имаше желба да го види, зашто беше слушал многу за Него, па се надеваше дека ќе види некое чудо направено од Него,
Дела 4,27
23,4
Дела 28,18

9 и Му поставуваше многу прашања, но Тој ништо не одговори.

10 А првосвештениците и книжниците стоеја и непрекинато Го обвинуваа.

11 Ирод, пак, со војниците свои, откако Го понизи и Му облече светла облека, Го прати пак кај Пилат.

12 Во тој ден Пилат и Ирод станаа пријатели, зашто порано беа скарани меѓу себе.

Исус осуден на смрт

(Мт 27,15-26; Мр 15,6-15; Јн 18,39-19,16)

13 Пилат ги повика првосвештениците, управниците и народот,

14 па им рече: „Ми го доведовте Овој Човек како бунтовник на народот; а еве, јас пред вас Го испитав и не најдов кај Него никаква вина во она, за што Го обвинувате;

15 и Ирод исто така, зашто Го пратив и кај него; и ете, Тој не направил ништо што би заслужувало смрт;

16 па затоа ќе го камшикувам и ќе Го пуштам.“

17 А тој требаше за празникот да им ослободи еден затвореник.

18 Но сиот народ повика, говорејќи: „Земј Го Овој, а пушти ни го Варава!“

19 Варава беше фрлен в затвор заради некаква буна во градот и убиство.

20 Пилат одново извика гласно дека сака да Го пушти Исус.

21 Но тие викаа, велејќи: „Распни Го, распни!“

22 Тој и по третпат им рече: „Та какво зло направил Овој? Јас не најдов во Него ништо што заслужува смрт; па затоа ќе Го камшикувам и ќе Го пуштам.“

23 Но сите постојано настојуваа со голем вик и бараа да биде распнат; и надвладаа нивниот вик и оној на првосвештениците.

24 И Пилат одлучи да го исполни нивното барање,

25 па им го пушти затвореникот кој беше во темница заради бунт и убиство, оној за кого молеа; и Исус им го предаде на нивната волја.

Исусовото распуштање

(Мт 27,32-44; Мр 15,21-32; Јн 19,17-27)

26 И кога Го поведоа, Го фатија некој си Симон Киринеец, кој се враќаше од нива, и му го ставија крстот, за да го носи по Исус.

27 А по Него одеа многу луѓе и жени, кои плачеа и ридаа за Него.

28 Но Исус, кога се заврте кон нив, им рече: „Ќерки ерусалимски, не плачете за Мене, туку плачете за себе и за своите деца;

29 зашто, ете, се приближуваат деновите кога ќе се рече: „Блазе на неплодните и на утробите што не родиле и на градите што не доеле!“

30 Тогаш ќе почнат да им велат на планините: „Паднете врз нас“, и на ридиштата, „покријте нè!“

31 Зашто, кога ова го прават со зеленото дрво, што ќе биде тогаш со суво-то?“

32 Водеа и двајца злосторници, за да ги погубат со Него.

33 И кога дојдоа на местото, наречено Черепница, Го распнаа таму Него и злосторниците, едниот оддесно, а другиот одлево.

18
Дела 21,36

20
Дела 3,13

22
Јн 21,17

26
9,23
14,27
Дела 2,10
11,20

27
18,13
23,48
Зах 12,
10-14

29
11,27
21,23
Ос 9,14
Мт 5,3

30
Ос 10,8
Откр 6,16

31
3,9
21,20-23
1 Птр 4,17

32
22,37
Ис 53,12

33
Мк 10,37

34 12,10
Ис 53,12
Пс 22,19
Мт 5,44
Јн 19,24
Дела 3,17
7,60
1 Кор 2,8
34 А Исус рече: „Оче, прости им, зашто не знаат што прават!“ И кога го делеа облеклото Негово, фрлија ждрепка.

35 35 А народот стоеше и гледаше; се потсмеваа заедно со народот и прво-свештениците, велејќи: „Други спаси, нека Се спаси и Сам, ако е Тој Христос, избраникот Божји!“

36 36 Исто така и војниците се подигруваа со Него; приближувајќи се, тие Му принесуваа оцет,

37 37 и велеа: „Ако си Ти Царот Јудејски, спаси се Сам!“

41 38 А над Него имаше натпис, напишан на грчки, латински и еврејски: „Овој е Царот Јудејски.“

42 39 Еден од распнатите злосторници хулеше на Него, велејќи: „Ако си Ти Христос, спаси се Себе Самиот и нас!“

43 40 А другиот, кога одговори, го искара и рече: „Зар и од Бога не се плашиш, кога си веќе и сам осуден?“

44 41 Ние сме праведно осудени, зашто примивме заслужена казна според нашите дела; но Тој ништо лошо не направил.“

45 42 И Му рече на Исус: „Сети се на мене, Господи, кога ќе дојдеш во царството Свое!“

43 43 А Исус му рече: „Вистина ти вела: денес ќе бидеш со Мене во рајот!“

Исусовата смрт

(Мт 27,45-56; Мр 15,33-41; Јн 19,28-30)

44 44 А беше веќе околу шестиот час и настана мрак по целата земја, до деветтиот час;

45 45 и сонцето потемне, и завесата на храмот се расцепи преку средината.

48 46 А Исус извика гласно и рече: „Оче, во Твои раце Го предавам Својот дух!“ И штом го рече тоа, издивна.

49 47 Стотникот, пак, кога виде што стана, Го прослави Бога и рече: „Навистина Овој Човек бил праведник!“

48 48 И сиот народ што беше се собрал да гледа, кога виде што стана, се враќаше удирајќи се в гради.

49 А сите Негови познати, и жените, што Го следеа од Галилеја, стоеја подалеку и го гледаа тоа.

Исусовиот њоѓреб

(Мт 27,57-61; Мр 25,42-47; Јн 19,38-42)

50 50 А ете, се најде и човек по име Јосиф, член на советот, добар и праведен човек.

51 51 Тој не ја одобри одлуката на советот и делата нивни. Беше од јудејскиот град Ариматеја. А и самиот го очекуваше царството Божјо.

52 52 Па така тој отиде кај Пилат и го замоли телото Исусово;

53 53 па Го симна и обви во платно, Го положи во гроб издлабен во камен, во кој уште никој не беше положен.

54 54 Тој ден беше петок, и саботата веќе настапуваше.

55 55 По него одеа и жените, што беа дошле со Исус од Галилеја, и го видоа гробот и полагањето на телото Негово.

56 56 А потоа се вратија, приготвија мириси и миро, а во саботата одмараа според заповедта.

Исусовото воскресение

(Мт 28,1-10; Мр 16,1-8; Јн 20,1-10)

24 Во првиот ден на седмицата, многу рано, тие дојдоа на гробот, носејќи ги приготвените мириси.

2 Но ја најдоа плочата иставена на гробот.

3 И кога влегоа, не го најдоа телото на Господ Исус.

4 И додека се чудеа на тоа, одеднаш пред нив застанаа двајца мажи во светли облеку;

5 тие се уплашија од страв и ги наведнаа лицата кон земјата, а овие им рекоа: „Зошто Го барате Живиот меѓу мртвите?“

6 Тој не е овде, а воскресна; сетете се како ви рече, додека беше уште во Галилеја,

7 говорејќи дека Синот Човечки треба да биде предаден на луѓе грешници и да биде распнат, и на третиот ден да воскресне.“

8 И се сетија на Неговите зборови.

9 Па штом се вратија од гробот, им го соопштија сето тоа на единаесетте и на сите други.

10 А тие беа Марија Магдалена, и Јоана, и Марија Јаковава заедно со другите. Тие им го кажаа тоа на апостолите.

51
2,25,38

53
19,30

54
5 Мојс
21,23

56
2 Мојс
12,16
20,10
5 Мојс 5,14
Мк 16,1

24,1
Јн 20,1,19
Дела 20,7
1 Кор 16,2

3
Дела 1,21

4
Мк 9,3
Дела 1,10

5
1,12
Ис.Н. 3,10
Суд 8,19
1 Сам
14,39

6
9,22

7
17,25
18,32-33
Мт 8,20
Дела 17,3

8
Јн 2,22

10
8,2
24,24

⁴⁴ Па им рече: „Ете, тоа е она за што ви зборував уште додека бев со вас, зашто треба да се исполни сè што е напишано за Мене во Законот Мојсеев и кај Пророците, и во Псалмите.“

⁴⁵ Тогаш им го отвори умот за да ги разбираат Писмата,

⁴⁶ и им рече: „Така е напишано и така требаше да пострада Христос и да воскресне од мртвите на третиот ден,

⁴⁷ и да биде проповедано во Негово име покајание и проштанање на гревовите кај сите народи, почнувајќи од Ерусалим;

⁴⁸ а вие сте сведоци за ова.

⁴⁹ И ете, Јас ќе го испратам врз вас вестувањето од Мојот Отец; а вие останете во градот Ерусалим, додека не се облечете во сила одозгора.“

Христовото вознесение

⁵⁰ И ги изведе надвор до Витанија, па кога ги подигна рацете, ги благослови.

⁵¹ И додека ги благословуваше, се оддели од нив и се вознесе на небото;

⁵² тие Му се поклониле и се вратија во Ерусалим со голема радост.

⁵³ И беа постојано во храмот, каде што Го прославуваа и благословуваа Бога.

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД ЈОВАН

Вовед

Евангелието според Јован Го прикажува Господ Исус како Божјо Слово (Реч, Збор), Кое сѐјана тѐло и живееше меѓу луѓето. Во самото Евангелие е јасно кажана и целта поради која е напишано: за чистите да ја доверуваат дека Исус е вистинитиот Син, Божјиот Син, и преку вера во Него да се здобијат со вечен живот (20,23).

Евангелието започнува со претставување на Исус како Божјо Слово. Следуваат низа изјави за чудата што Исус ги правел, со кои Тој се потврдува како Божји Син. Потоа се објаснети Исусовите објаснувања за значењата на извршените чуда. Во продолжение Јован ја опишува присутноста меѓу Исус и Неговите ученици, преку повеќе случки и совети дадени во последната ноќ пред Исус да биде уапсен. Следуваат изјавите за Исусовото приредување, судење, распуштање, воскресение и јавувањата на воскресениот Господ Исус.

Ова Евангелие го нагласува вечниот живот што се добива преку вера во Исус Христос. Јован ги запишал бројните поуки на Исус во кои за духовните работи се зборува преку споредби, односно параболи со секојдневни нешта, како што се вода, леб, светлина, пасиштво и овци, лоза и прачки, итн.

1,1

Словото на животот

1 Во почетокот беше Словото, и Словото беше во Бога и Словото беше Бог.

² Тоа во почетокот беше во Бога.

³ Сѐ стана преку Него и без Него ништо не стана, од она што постана.

⁴ Во Него беше Животот и Животот им беше светлина на луѓето.

⁵ Светлината свети во темнината и темнината не ја опфати.

⁶ Имаше еден човек по име Јован, испратен од Бога;

⁷ тој дојде за сведоштво, да сведочи за Светлината, та сите да поверуваат преку него.

⁸ Тој не беше Светлината, туку дојде да сведочи за Светлината.

⁹ Беше Вистинска Светлина, Која го осветлува секој човек, што доаѓаше во светов.

¹⁰ Во светот беше и светот преку Него постана, но светот не Го позна.

¹¹ Дојде кај Своите, но Своите не Го примија.

¹² А на сите што Го примија - на сите што веруваа во Неговото име - им даде моќ да станат деца Божји;

¹³ кои не по крв, ни по желба на телото, ни од похот машка, туку од Бога се родија.

¹⁴ И Словото стана тело и се всели меѓу нас, полно со благодат и вистина; и ние ја видовме Неговата слава, слава како на Единороден од Отецот.

¹⁵ Јован сведочеше за Него и велеше зборувајќи: „Ова е Тој за Кого реков: Оној, Кој иде по мене, Тој е пред мене, бидејќи постоеше порано од мене!“

¹⁶ И од Неговата полнота ние сите примивме благодат врз благодат;

¹⁷ зашто Законот беше даден преку Мојсеј, а благодатта и вистината произлегоа од Исус Христос.

¹⁸ Бога никој никогаш не Го видел; Единородниот Син, Кој е во крилото на Отецот - Тој Го објави.

5

3,19
12,46
Рим 1,
19-23
1 Кор 1,21
1 Јн 1,5-7
2,8-11

6

Мт 3,1
Лк
1,13.17.76

7

1,15.19-35
3,27-30
5,33
10,41

9

6,14
8,12
9,5
1 Јн 2,8
Откр 21,23
22,5

10

3,16
14,17
1 Јн 2,16

5,17-30
17,5
1 Мојс 1,
1-5
Пс 107,20
Изречи
8,22
Фил 2,6
Кол 1,15
1 Јн 1,1-2
Откр 19,13

3
1 Мојс 1,3
Ис 40,26
48,3
Пс 33,6,9
147,15-18
Изречи
8,27-30
1 Кор 8,6
Кол 1,
16-17
Евр 1,1-3
Откр 3,14

4

5,26
11,25
14,6

Сведоштво на Јован Крстиштел

(Мт 3,1–12; Мр 1,1–8; Лк 3,1–18)

¹⁹ И тоа е сведоштвото на Јован, кога Јудејците испратија од Ерусалим свештеници и левити за да го прашаат: „Кој си ти?“

²⁰ Тој призна и не одрече, туку објави: „Не сум јас Христос.“

²¹ И го прашаа: „Кој си, тогаш? Илија ли си ти?“ Одговори: „Не сум.“ „Пророк ли си?“ И одговори: „Не.“

²² А тие му рекоа: „Па кој си, за да можеме да им одговориме на оние што нè испратија; Што велиш за себеси?“

²³ Тој рече: „Јас сум глас на оној што вика во пустината: израмнете го Господовиот пат, како што вели пророкот Исаија.“

²⁴ А испратените беа од фарисеите; ²⁵ и го запрашаа велејќи: „Зошто тогаш крштаваш, кога не си Христос, ни Илија, ниту пророк?“

²⁶ Јован им одговори и рече: „Јас крштавам со вода, но меѓу вас стои Еден, Кого вие не Го познавате.“

²⁷ Тој е Оној што иде по мене, Кој беше пред мене, и Кому јас не сум достоин да Му ги одврзам ремената од обувките Негови.“

²⁸ Ова се случи во Витанија, отаде Јордан, каде што крштаваше Јован.

Божјото Јаѓе

²⁹ На другиот ден Го виде Јован Исус како доаѓа кај него и рече: „Еве Го Јаѓето Божјо, Кое ги зеде гревовите на светот врз Себе!“

³⁰ Овој е, за Кого реков: по мене иде Човек, Кој пред мене беше, бидејќи посоеше пред мене.

³¹ Јас не Го познавав, но дојдов да крштавам со вода, за Тој да му биде објавен на Израел.“

³² И сведочеше Јован, велејќи: „Го видов Духот да слегува од небото како гулаб и остана над Него.“

³³ Јас не Го познавав, но Оној, што ме прати да крштавам со вода, ми рече:

¹ 1,39. Околу 16 часот.

² 1,41. Месија на еврејски и Христос на грчки значат *Помазаник*, т.е. посебен Божји пратеник.

³ 1,42. На еврејски *Кифа*, односно Петар, на грчки значи *камен*.

„Врз Кого ќе видиш дека слегува Духот и дека останува над Него, Тој е Оној што ќе крштава со Дух Свети.“

³⁴ И јас видов и посведочив дека Овој е Божјиот Син.“

Првиите Исусови ученици

³⁵ А на другиот ден, пак, стоеше Јован и двајца од неговите ученици.

³⁶ И штом Го виде Исус како оди, рече: „Еве Го Јаѓето Божјо!“

³⁷ Кога ги чуја од него тие зборови, обата ученика отидоа по Исус.

³⁸ А Исус, кога се сврте и виде дека одат по Него, им рече: „Што барате?“ Тие Му одговорија: „Рави (што значи - Учителе), каде живееш?“

³⁹ Им рече: „Дојдете и видете!“ Тие отидоа и видоа каде живее и останаа тој ден кај Него. Беше околу десеттиот час¹.

⁴⁰ А еден од двајцата, што беа чуле за Исус и беа тргнале по Него, беше Андреј братот на Симон Петар.

⁴¹ Тој прво го најде брата си Симона и му рече: „Го најдовме Месијата, што значи: Христос².“

⁴² И го одведе кај Исус. А Исус го погледна и му рече: „Ти си Симон, синот на Јован; ти ќе се наречеш Кифа, што значи: Петар³.“

Повикот на Филип и Наџанаил

⁴³ На другиот ден Исус науми да отиде во Галилеја и го најде Филип, па му рече: „Тргни по Мене!“

⁴⁴ Филип беше од Витсаида, од градот на Андреј и Петар.

⁴⁵ Филип го најде Натанаил и му рече: „Го најдовме Исус, синот Јосифов од Назарет, за Кого пишуваше Мојсеј во Заколот и Пророците!“

⁴⁶ А Натанаил му рече: „Може ли нешто добро да излезе од Назарет?“ Филип му одговори: „Дојди и види!“

⁴⁷ Исус, пак, кога го виде Натанаил како доаѓа кај Него, рече: „Еве вистински Израелец, во кого нема лукавство!“

23
Ис 40,3
Мт 3,3

25
Мт 21,25
Мк 1,4
6,25

27
1,15
Мт 3,11,13
Дела 13,25

28
3,26
10,40

29
1 Мојс 22,13
2 Мојс 12,3
3 Мојс 14,13

Ис 53,6-7
Ер 11,19
Мк 14,12
Дела 8,32
1 Кор 5,7
1 Птр 1,18-19
1 Јн 3,5
Откр 5,6,9,12-13

30
1,15,27

31
2,11
1 Јн 1,2

32
Ис 11,2
61,1
Мк 1,10
Лк 4,1,14,18

33
3,34
14,16
19,30
20,22
1 Сам 9,17
Ез 36,27
Јовил 3,1
Мк 1,11
Дела 1,5
2,38

34
Ис 42,1
Мк 1,1

35
3,25
Лк 7,18

36
1,29,42
Мт 19,26

12
2,23
3,18
11,52
Рим 9,8
Гал 3,26
Фил 2,15
Јк 1,21
1 Јн 3,1-2

13
3,3,5-6
Јк 1,18
1 Птр 1,23
1 Јн 3,9
5,1,4,18

14
2 Мојс 34,6
5 Мојс 4,7
Ис 60,1-2
Лк 9,32
Рим 1,3
Гал 4,4
Фил 2,7
1 Тим 3,16
Евр 2,14

15
Зах 1,4
Мт 3,11
16,24

16
Рим 5,21
Кол 1,19
2,9-10
Ефес 4,13

17
7,19,22-23
8,5
2 Мојс 31,18
34,28
Мт 5,17
Рим 6,14

18
3,11
6,46
2 Мојс 33,20
Мт 11,27
1 Тим 6,16
Евр 11,27
1 Јн 4,12

19
1,6
Лк 10,32

20
3,28
Дела 13,25

21
5 Мојс 18,15,18
Мал 3,1
23-24
Мт 11,14
17,13

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД ЈОВАН

38 ^{3,2} ⁴⁸ Натанаил Му рече: „Од каде ме познаваш?“ Исус му одговори и рече: **39** ^{11,34} „Уште пред да те повика Филип, кога беше под смоквата, Јас те видов.“

40 ^{6,8} ^{12,22} ^{Мт 4,18} ⁴⁹ Му одговори Натанаил и рече: „Ра-ви! Ти си Син Божји, Ти си Царот на Израел!“

41 ^{4,25} ^{1 Сам 2,10} ^{Пс 2,2} ^{Дан 9,25} ^{Мт 1,16} ^{Лк 4,41} ⁴⁰ А Исус, одговарајќи, му кажа: „Дали веруваш, бидејќи ти реков дека те видов под смоквата? Ќе видиш повеќе од ова.“

42 ^{Мт 16,17-18} ^{Мк 3,16} ^{1 Кор 15,5} ⁵¹ И пак рече: „Вистина, вистина ви велем: отсега ќе го гледате небото отворено и ангелите Божји како се искачуваат и слегуваат над Синот Човечки.“

Свадбаџа во Кана

43 ^{12,21} ^{21,19,22} ^{1 Цар 19,19} ^{Мт 9,9} ² На третиот ден имаше свадба во Кана Галилејска и мајката на Исус беше таму.

² На свадбата беа поканети и Исус и Неговите ученици.

44 ^{Мт 10,3} ^{11,21} ³ А кога приврши виното, Му рече мајка Му на Исус: „Им снема вино.“

45 ^{2,11} ^{5,39} ^{21,2} ^{5 Мојс 18,18} ^{Ис 7,14} ^{9,6} ^{Ер 23,5} ^{Ез 34,23} ^{Мт 21,11} ^{Лк 4,21-22} ^{24,27} ⁴ Исус ѝ рече: „Што бараш од Мене, жено? Уште не дошол Мојот час.“

⁵ Но мајка Му Негова им рече на слугите: „Сè што ќе ви рече, направете!“

⁶ А таму имаше шест камени садови за вода, поставени за миене, според јудејскиот обичај, што собираа по две до три мери⁴.

⁷ А Исус им рече: „Наполнете ги садовите со вода!“ И тие ги наполнија до горе.

⁸ Па им кажа: „Нацпете сега и однесете му на старосватот!“ И му однесоа.

⁹ И кога вкуси старосватот од виното, што беше станало од вода - а тој не знаеше од каде е, но слугите, што ја беа донеле водата, знаеја - тој го повика младоженецот,

¹⁰ и му рече: „Секој човек најнапред го изнесува доброто вино, а кога ќе се поднапијат гостите, тогаш полошото; но ти си го чувал доброто вино до сега.“

50 ^{11,40} ¹¹ Така направи Исус почеток на Своите чуда во Кана Галилејска и ја

51 ^{1 Мојс 28,12} ^{Дан 7,9-10} ^{Мт 3,16} ^{8,20} ^{Дела 7,56}

покажа славата Своја; и учениците Негови поверуваа во Него.

¹² Потоа слезе во Капернаум, Тој и мајка Му, браќата Негови и учениците Негови; и таму остана неколку дена.

Исус го очисти храмот

(Мт 21,12-13; Мр 11,15-17;

Лк 19,45-46)

¹³ Се приближуваше Пасха јудејска и Исус се искачи во Ерусалим;

¹⁴ и ги затече во храмот оние што продаваа волови, овци и гулаби, и менувачите на пари - како седат.

¹⁵ И направи камшик од врвци, ги избрка од храмот сите, и овците и воловите; а на менувачите им ги растури парите и ги испреврте масите,

¹⁶ па им рече на оние што продаваа гулаби: „Носете го тоа одовде, и од домот на Мојот Отец немојте да правите дом за трговија!“

¹⁷ Учениците, пак, Негови тогаш се сетија дека е напишано: „Ревноста за Твојот дом Ме изеде.“

¹⁸ А Јудејците одговорија и Му рекоа: „Со каков знак ќе ни докажеш дека го правиш тоа?“

¹⁹ И им одговори Исус и рече: „Урнете го овој храм и за три дни ќе го подигнам.“

²⁰ А Јудејците рекоа: „Овој храм е граден четириесет и шест години, а Ти за три дни ли ќе го подигнеш?“

²¹ Но Тој говореше за храмот на Своето тело.

²² А кога воскресна од мртвите, се сетија учениците Негови дека за ова беше говорел, и поверуваа на Писмото и на зборот, што го беше рекол Исус.

Исус ја знае човечката природа

²³ И кога беше во Ерусалим на празникот Пасха, мнозина, гледајќи ги чудесните знаци Негови, што ги правеше, поверуваа во Неговото име.

²⁴ Но Самиот Исус не им се доверуваше, бидејќи ги познаваше сите,

2,1
4,46

3
19,26

4
5,25,28
8,20
12,23,27
13,1
17,1
1 Мојс
3,15,20
Мт 8,29
Мк 14,35
Откр 12,1

5
1 Мојс
41,55

6
Мк 7,3

10
Лк 5,39

11
1,14
2,23
12,41
Ис 66,19
Мт 12,38

12
Мт 4,13
Мк 3,31

13
6,4
11,55
2 Мојс
12,1-27
5 Мојс
16,1-6
Лк 2,41

14
Мал 3,1-4

16
Зах 14,21
Лк 2,49

17
Пс 69,10

18
4,48
6,30
20,29
Мт 12,38
Мк 8,11
1 Кор 1,22

19
Мт 26,61
27,40
Дела 6,14

⁴ 2,6. „Две до три мери“ т.е. 80 до 100 литри.

21 <sup>Мт 12,6
1 Кор 6,19</sup> ²⁵ и немаше потреба никој да Му сведочи за човекот, бидејќи Самиот знаеше што има во човекот.

22 *Исусовиот разговор со Никодим*

3 <sup>12,16
14,26
16,4
Рим 4,24</sup> Меѓу фарисеите имаше еден човек по име Никодим, началник јудејски.

23 <sup>7,31
11,47-48</sup> ² Тој дојде кај Исус ноќно време и Му рече: „Рави! Знаеме дека си Ти учител, дојден од Бога, зашто никој не може да ги прави овие чуда што ги правиш Ти, ако Бог не е со него.“

24 <sup>6,15
16,30</sup> ³ Исус му одговори и рече: „Вистина, вистина ти велем: ако некој не се роди одозгора, не може да го види царството Божјо.“

25 <sup>13,11
Мк 2,8</sup> ⁴ Никодим Му рече: „Како може човек да се роди кога е стар? Зар може по вторпат да влезе во утробата на мајка си и да се роди?“

3,1 <sup>7,50
19,39</sup> ⁵ А Исус му одговори: „Вистина, вистина ти велем: ако некој не се роди од вода и Дух, не може да влезе во царството Божјо;

2 <sup>9,16,33
Мт 22,16
Дела 10,38</sup> ⁶ зашто, роденото од тело, е тело; а роденото од Дух, е дух.

3 <sup>1,13
Мт 4,17
6,10
Тит 3,5
Јк 1,17-18
1 Птр 1,23
1 Јн 3,9</sup> ⁷ Затоа, не чуди се што ти реков: вие треба да се родите одозгора.

8 <sup>Ис 44,3
Ез 36,25-27
Мт 5,20
3 Птр 1,11</sup> ⁸ Ветрот дува каде што сака и гласот негов го слушаш, но не знаеш од каде иде и на каде оди; така е со секој човек роден од Духот.“

9 <sup>Ис 44,3
Ез 36,25-27
Мт 5,20
3 Птр 1,11</sup> ⁹ Никодим Му одговори и рече: „Како може тоа да биде?“

6 <sup>6,63
1 Мојс 6,3
1 Кор 15,50
1 Птр 1,3</sup> ¹⁰ Исус одговори и му рече: „Ти си учител во Израел, па тоа ли не го знаеш?“

7 ^{1 Кор 15,44-50} ¹¹ Вистина, вистина ти велем: ние зборуваме за она што знаеме, и сведочиме за она, што сме виделе; а вие нашето сведоштво не го примате.

8 <sup>6,63
14,17
Ис 32,15
44,3
59,21
Ез 37,9
Јоил 3,1-2
Пс 78,39
Проп 11,5</sup> ¹² Кога за земни работи ви зборувам и не верувате, како ќе поверувате кога би ви говорел за небесните?

13 ¹³ Никој не се искачил на небото, освен Синот Човечки, Кој слезе од небото и Кој е на небото.

10 ^{Ез 11,9} ¹⁴ И како што Мојсеј ја подигна змијата во пустината, така треба да се издигне и Синот Човечки,

¹⁵ та секој што верува во Него да не загина, но да има живот вечен.

¹⁶ Зашто Бог толку го возљуби светот, што Го даде Својот Единороден Син, та секој што верува во Него да не загина, туку да има вечен живот.

¹⁷ Зашто Бог не Го испрати Својот Син во светот за да му суди на светот, туку светот да се спаси преку Него.

¹⁸ Кој верува во Него - нема да биде суден, а кој не верува, тој е веќе осуден, зашто не поверувал во името на Единородниот Син Божји.

¹⁹ А овој суд е затоа што Светлината дојде на светот, но луѓето повеќе ја за-сакаа темнината отколку светлината, зашто нивните дела беа зли.

²⁰ Зашто секој, што прави зло, ја мрази светлината и не оди кон светлината, за да не бидат разоткриени неговите дела (бидејќи се лукави).

²¹ А оној што твори вистина, оди кон светлината за да се видат неговите дела, бидејќи се по Бога извршени.“

Исус и Јован

²² Потоа дојде Исус со учениците Свои во земјата Јудејска, и таму живееше со нив и криштаваше.

²³ А Јован криштаваше во Енон, близу Салим, зашто таму имаше многу вода; и доаѓаа и се криштаваа,

²⁴ зашто Јован уште не беше фрлен во затвор.

²⁵ Тогаш настана расправија меѓу учениците Јованови и Јудејците околу очистувањето.

²⁶ И дојдоа кај Јован и му рекоа: „Рави, Оној што беше со тебе отаде Јордан и за Кого ти сведочеше, ете, Тој криштава и сите одат кај Него.“

²⁷ А Јован одговори и рече: „Не може човек ништо да прими, ако не му е дадено од небото.

²⁸ Вие самите сте мои сведоци дека реков: „Јас не сум Христос, но сум испратен пред Него.“

²⁹ Оној што ја има невестата е младоженец; а пријателот на младоженецот, кој стои и го слуша, многу се радува на гласот од младоженецот. Оваа моја радост се исполни.

³⁰ Тој треба да расте, а јас да се смалувам!“

11
3,32
5,19,31-32
18,37
1 Кор 2,14

12
Лк 22,67
Рим 1,16

13
5 Мојс
30,12
Изречи
30,4
Ефес 4,9

14
8,28
12,32,34
4 Мојс
21,4-9

15
Мт 8,20

16
20,31
1 Јн 5,
11-13,20

17
1 Мојс
22,16-17
Мт 21,37
Рим 8,32
1 Јн 4,9-10

18
3,36
8,15-16
Лк 19,10
2 Кор 5,19

19
5,24

20
1,5,9-11
8,12
1 Јн 1,7

21
Јов 24,
13-17
Ефес 5,
11-13

22
4,1-2

23
Мт 3,6

24
Мт 4,12
14,3
Лк 3,20

26
12,19
Лк 7,18

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД ЈОВАН

27

19,11
1 Кор 4,7
Евр 5,4
Јк 1,17*Тој шио доаѓа одозгора*

³¹ „Кој доаѓа одозгора, тој е над сите; а кој е од земјата, земен е и како земен зборува. Кој доаѓа од небото, Тој е над сите.“

28

1,20
Мал 3,1
Мт 11,10

³² И за она што виде и чу, за тоа сведочи; и сведоштвата Негови никој не ги прима.

29

15,11
Ис 62,4-5
Ез 16,8
Ос 1,2

³³ А тој што го примил Неговото сведоштво потврдил дека Бог е вистинит.

³⁴ Тој што е испратен од Бога, кажува Божји зборови; зашто Бог Го дава Духот неизмерно.

2,21
Мт 9,15
25,1

2 Кор 11,2

2 Јн 1,12

Откр 21,2

19,7,9

³⁵ Зашто Отецот Го љуби Својот Син и сè Му даде во раката Негова.

³⁶ Кој верува во Синот, има вечен живот; а кој не верува во Синот, нема да види живот, но гневот Божји ќе биде врз него.“

30

2 Сам 3,1

31

3,13

8,23

1 Јн 4,5

Исусовиот разговор со Самарјанката

32

3,11
1 Јн 5,10

4 Кога разбра Исус дека фарисеите чуле дека Тој придобива повеќе ученици отколку Јован и крштаваше,

33

7,28

8,26

² макар што Самиот Исус не крштаваше, туку учениците Негови,

34

13,3

16,27

³ ја напушти Јудеја и отиде пак во Галилеја.

35

5,20

10,17

Мт 11,27

28,18

⁵ Така, дојде во самарјанскиот град, наречен Сихар, близу до земјиштето, што му го даде Јаков на својот син Јосиф.

36

3,16-18

Рим 2,8

Ефес 5,6

1 Јн 5,13

⁶ Таму беше изворот на Јаков. И Исус, изморен од патот, седна покрај изворот; а беше околу шестиот⁵ час.

⁷ Дојде една жена од Самарија, за да наполни вода. Исус ѝ рече: „Дај Ми да пијам!“

4,1

3,22

⁸ А учениците Негови беа отишле во градот да купат храна.

4

Мт 10,5

Лк 9,52-55

17,11

⁹ Жената Самарјанка Му рече: „Како Ти, Јудеец, бараш од мене, жена Самарјанка, да пиеш?“ Зашто Јудејците со Самарјаните не се мешаат.

5

1 Мојс

33,19

48,22

Ис.Н. 24,32

¹⁰ Исус ѝ одговори и рече: „Кога би го знаела дарот Божји и Кој е Овој што ти вели: „Дај Ми да пијам“ - ти самата би побарала од Него и Тој би ти дал жива вода.“

⁵ 4,6. Околу 12 часот.

¹¹ Жената Му рече: „Господи, Ти нема со што да нацрпиш, а кладенецот е длабок; од каде, пак, имаш жива вода?“

¹² Зар си Ти поголем од нашиот татко Јаков, кој ни го даде овој кладенец!? И самиот тој пиеше од него, и синовите негови, и добитокот негов!“

¹³ Исус ѝ одговори и рече: „Секој што пие од оваа вода, пак ќе ожедни;

¹⁴ а кој пие од водата, што ќе му ја дадам Јас, нема никогаш да ожедни; таа во него ќе стане извор на вода што ќе тече во живот вечен.“

¹⁵ Жената Му рече: „Господи, дај ми таква вода за да не ожеднувам, ниту да идам овде за полнење!“

¹⁶ Исус ѝ рече: „Оди, повикај го твојот маж и дојди тука!“

¹⁷ Жената одговори и Му рече: „Немам маж.“ Исус ѝ рече: „Право кажа дека немаш маж;

¹⁸ зашто петмина мажи си имала и овој, што го имаш сега, не ти е маж; право рече.“

¹⁹ Жената Му одговори: „Господи, гледам дека си Ти пророк!

²⁰ Нашите татковци се поклонуваа на оваа планина, а вие велите дека во Ерусалим е местото каде што треба да се поклонуваме.“

²¹ Исус ѝ рече: „Жено, верувај Ми дека доаѓа време кога ни на оваа планина, ниту во Ерусалим не ќе се поклонуваат на Отецот.“

²² Вие му се поклонуваат на она што не го знаете, а ние се поклонуваме на она што го знаеме; зашто спасението е од Јудејците.

²³ Но иде време и веќе дошло кога вистинските поклоници ќе Му се поклонуваат на Отецот со дух и вистина, зашто Отецот сака такви да бидат оние кои Му се поклонуваат.

²⁴ Бог е Дух и оние што Му се поклонуваат, треба да се поклонуваат со дух и со вистина.“

²⁵ Жената Му рече: „Знам дека ќе дојде Месија, наречен Христос; кога ќе дојде Тој, сè ќе ни каже.“

²⁶ А Исус ѝ рече: „Јас сум, Кој зборува со тебе.“

6

5 Мојс
33,28

7

1 Мојс
24,20
Ис 12,3

9

Лк 10,33

10

7,37-38

Ер 2,13

17,13

Зах 14,8

Пс 36,8-9

Откр 21,6

22,17

12

8,53

Мт 12,

41-42

13

14

6,35

7,38

Ис 44,3

58,11

Јоил 3,1

15

6,34

18

Ос 2,7

19

7,40

20

5 Мојс

11,29

12,5-14

Пс 122,1-5

Лк 9,53

21

Мал 1,11

Дела 6,14

22

2 Цар

17,27-41

Ис 2,3

Рим 9,3-4

23

5,25

Ефес 2,18

1 Јн 5,6

24

Рим 8,5

12,1

25

1,41

26 ^{9,37} ^{Мк 14,61-62} ²⁷ И тогаш дојдоа учениците Негови и се зачудија дека говореше со жена; но нишден не Му рече: „Што сакаш?“ или: „Зошто зборуваш со неа?“

29 ^{Мт 12,23} ²⁸ А жената ја остави својата стомна и отиде в град и им рече на луѓето:

32 ⁵ ^{Мојс 8,3} ^{Мт 4,4} ²⁹ „Дојдете, видете Го човекот Кој ми кажа сè што сум направила. Да не е Тој Христос?“

34 ^{5,30} ³⁰ Тогаш тие излегоа од градот и тргнаа кон Него.

35 ^{Мт 9,37-38} ^{Мк 4,29} ^{Откр 14,15} ³¹ Во тоа време, пак, учениците Го молеа, велјќи: „Рави, јади!“

36 ^{Ис 9,2} ^{Пс 126,5-6} ³² Но Тој им рече: „Јас имам храна за јадење, што вие не ја знаете.“

37 ^{Мих 6,15} ^{Јов 31,8} ^{1 Кор 3,6} ³³ Тогаш учениците си проговорија меѓу себе: „Да не Му донел некој да јаде?“

38 ^{17,18} ^{20,21} ^{Дела 8,14-17} ³⁴ А Исус им рече: „Мојата храна е да ја исполнувам волјата на Оној Кој Ме пратил и да го извршам Неговото дело.“

40 ^{Лк 9,52} ^{Дела 8,25} ^{10,48} ³⁵ Не велите ли вие дека уште четири месеци, па ќе настане жетва? А јас, пак, ви кажувам: подигнете го погледот и видете ги нивите како побелеле, готови за жетва.

42 ^{Лк 2,11} ^{Фил 3,20} ^{2 Тим 1,10} ^{1 Јн 4,14} ³⁶ И жетварот веќе добива плата и собира плод за вечен живот, та да се радуваат заедно и сејачот и жетварот.

37 Зашто во ова вистинита станува поговорката: „Еден сее, а друг жнее.“

38 Јас ве испратив да го жнеете она за што не сте се труделе; други се трудеа, а вие влеговте во нивниот труд.“

39 И мнозина Самарјани од тој град поверуваа во Него поради зборовите на жената која сведочеа: „Ми кажа сè што сум направила.“

40 Кога дојдоа, пак, Самарјаните кај Него, Го замолија да остане кај нив. И Тој остана таму два дена.

41 И уште повеќе поверуваа поради словото Негово;

42 а на жената ѝ велеа: „Сега веќе не веруваме само заради твоето кажување, зашто сами чувме и знаеме дека Тој е Спасителот на светот, Христос.“

Исус исцелува момче на умирање

⁴³ А по два дни, Тој замина оттаму и отиде во Галилеја.

⁴⁴ Зашто Сам Исус беше посведочил дека пророкот во своето родно место нема почит.

⁴⁵ Кога дојде, пак, во Галилеја, Галилејците Го примија, зашто беа виделе сè што извршил во Ерусалим на празникот; зашто и тие беа на празникот.

⁴⁶ И така, Исус пак дојде во Кана Галилејска, каде што беше претворил вода во вино. Имаше еден царски човек, чиј син беше болен во Капернаум.

⁴⁷ Тој, штом чу дека Исус пристигнал од Јудеја во Галилеја, отиде кај Него и Го замоли да слезе и да му го излекува синот, зашто беше на умирање.

⁴⁸ А Исус му рече: „Ако не видите знаци и чуда, нема да поверувате?“

⁴⁹ Царскиот човек Му рече: „Господи, дојди додека уште не ми умрело детето!“

⁵⁰ А Исус му одговори: „Оди си! Твојот син е жив!“ И човекот поверува на зборот што му го кажа Исус и си замина.

⁵¹ И веднаш, уште додека слегуваше, го сретнаа слугите негови и му јавија: „Синот твој е жив!“

⁵² А тој ги праша за часот кога му станало полесно. Тие му одговорија: „Од вчера во седмиот час веќе нема треска.“

⁵³ Тогаш таткото разбра дека тоа станало во истиот час кога Исус му рече: „Твојот син е жив!“ И поверува тој и целиот негов дом.

⁵⁴ Ова беше второто чудо што го изврши Исус, кога пристигна од Јудеја во Галилеја.

Исцелувањето на болен човек во бањата Витсаида

5 Потоа имаше еден празник јудејски, и се искачи Исус во Ерусалим.

² А во Ерусалим, кај Овчата порта, има бања, по еврејски наречена Витезда⁶, со пет тремови.

44
Мт 13,57

45
2,23

46
2,1-11

48
Мт 16,1-4
Мк 13,22
Дела 2,19
Рим 15,19
1 Кор 1,22
Евр 2,4

50
1 Цар 17,23
Мт 8,13
Мк 7,29

52
Мт 8,14-15
Дела 28,8

53
1,50
3,12
20,29
Дела 11,14
16,14-15.31

54
2,11

5,2
Неем 3,1.32
12,39

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД ЈОВАН

5 ³ Во нив лежја мнозина болни, слепи, куци, исушени, кои очекуваа да се раздвижи водата,

8 ⁴ (зашто одвреме навреме во бањата слегуваше ангел Господов и ја раздвижуваше водата; и кој прв ќе влезеше по придвижувањето на водата, оздравуваше од каква било болест да боледуваше.)

9 ⁵ Имаше таму и еден човек кој боледуваше триесет и осум години.

10 ⁶ Кога Исус го виде како лежи, знаејќи дека многу години боледува, му рече: „Сакаш ли да оздравиш?“

11 ⁷ Болниот Му одговори: „Да, Господи! Само немам човек што ќе ме спушти во бањата кога ќе се раздвижи водата; додека јас да дојдам, друг слегува пред мене.“

13 ⁸ Исус му рече: „Стани, земи ја постелката своја и оди си!“

14 ⁹ И веднаш оздраве човекот, ја зеде постелката своја и одеше. А тој ден беше сабота.

15 ¹⁰ Заради тоа Јудејците Му рекоа на исцелениот: „Сабота е и не треба да ја носиш својата постелка!“

16 ¹¹ Но тој им одговори: „Оној што ме излекува, ми рече: „Земи ја постелката своја и оди!““

17 ¹² А тие го прашаа: „Кој е човекот што ти рече: „Земи ја постелката своја и оди?““

18 ¹³ Но исцелениот не знаеше кој е, зашто Исус се беше оддалечил бидејќи на тоа место имаше многу народ.

14 Подоцна Исус го сретна во храмот и му рече: „Ете, сега си здрав и не греши веќе, за да не те снајде нешто полошо!“

15 А човекот отиде и им кажа на Јудејците дека Исус е Оној што го излекувал.

16 И затоа Јудејците Го гонеа Исус и сакаа да го убијат, зашто тоа го вршеше во сабота.

17 А Исус им одговараше: „Мојот Отец досега работи, и Јас работам.“

18 Затоа Јудејците уште повеќе сакаа да Го убијат, бидејќи не само што ја нарушуваше саботата, туку и Бога Го нарекуваше Свој Отец, правејќи се еднаков со Бога.

Исусовата власт

¹⁹ А Исус им одговори на тоа и рече:

„Вистина, вистина ви велам: Синот не може да прави ништо Сам од Себе, ако не види што прави Отецот; она што го прави Тој, тоа истото го прави и Синот.“

²⁰ Зашто, Отецот Го сака Својот Син и Му покажува сè што Самиот прави; и ќе Му покаже дела поголеми од овие, за да се чудите вие.

²¹ Зашто, како што Отецот воскреснува мртви и ги оживува, така и Синот ги оживува оние кои сака.

²² Отецот не суди никого, туку целиот суд Му го предаде на Синот;

²³ та сите да Го почитуваат Синот, како што Го почитуваат Отецот. Кој не Го почитува Синот, тој не Го почитува ни Отецот, Кој Го пратил.

²⁴ Вистина, вистина ви велам: кој го слуша словото Мое и верува во Оној Кој Ме пратил, има живот вечен и нема да дојде на суд, туку преминал од смрт во живот.

²⁵ Вистина, вистина ви зборувам: иде часот и веќе е дојден, кога мртвите ќе го чујат гласот на Синот Божји, и тие што ќе го чујат, ќе оживеат.

²⁶ Зашто, како што Отецот има живот во Себе, така Му даде и на Синот да има живот во Себе;

²⁷ и Му даде власт да суди, зашто Тој е Синот Човечки.

²⁸ Не чудете се на ова, зашто иде часот кога сите, кои се во гробовите, ќе го чујат гласот на Синот Божји,

²⁹ и ќе излезат: кои правеле добро - ќе воскреснат за живот, а кои правеле зло, ќе воскреснат за осудување.

Сведочење за Исус

³⁰ Јас ништо не можам да правам Сам од Себе. Како што слушам, така и судам, и Мојот суд е праведен, зашто не ја барам Мојата волја, туку волјата на Отецот Кој Ме прати.

³¹ Ако Јас сведочам Сам за Себе, сведоштвото Мое нема да биде вистинито.

³² Но има Друг што сведочи за Мене; и знам дека е вистинито тоа сведоштво со кое Тој сведочи за Мене.

195,30
8,28,42**20**3,35
7,3,21
14,10-12
15,9
17,23-24**21**1,4
11,25
1 Сам 2,6
Рим 4,17
Ефес 2,5**22**3,17
5,27
9,39
12,47
Дела 10,42**23**Лк 10,16
Фил 2,
10-11
1 Јн 2,23**24**3,11,15-
16,18
8,51
10,27-28
1 Јн 3,14**25**5,28
11,25-26,43
Мк 5,41
Лк 7,14
8,54
Ефес 2,1,5**26**1,4
6,53,57**27**5 Мојс
7,10-14
Мт 8,20
Евр 2,18**28**

11,43-44

29Дан 12,2
Мт 16,27
25,46
Лк 14,14
Дела 24,15
1 Кор
15,32
1 Сол 4,16
Откр 20,13**30**4,34
5,19
6,38
Лк 22,42

31 ^{8,13-14} Вие пративте гласници кај Јован и тој ви посведочи за вистината.

32 ^{3,26} ^{5,36-37,39} ^{8,18} ^{15,26} ^{19,35} ^{1 Јн 5,6-9} Не дека Јас примам сведоштво од човек; туку ова го кажувам за да се спасите вие.

33 ^{1,7,15,34} ^{3,27-30} Тој беше светило што гори и свети, а вие сакавте да се порадувате на неговата светлина, за кратко време.

34 ^{1 Јн 5,9} Но Јас имам поголемо сведоштво од Јовановото; делата што Ми ги даде Отецот да ги извршам, самите тие дела, што ги извршувам Јас, сведочат за Мене дека Ме пратил Отецот.

35 ^{1,8} ^{3 Птр 1,19} И Отецот, Кој Ме прати, Сам посведочи за Мене. А вие ни гласот Негов никогаш не сте го чуле, ниту лицето Негово сте го виделе.

36 ^{2,11} ^{3,2} ^{9,16,33} ^{10,25,38} ^{14,11} ^{Мт 9,6} И зборовите Негови не се во вас, зашто не верувате во Оној кого Го пратил Тој.

37 ^{6,44-46} ^{8,18} ^{5 Мојс 4,12,15} ^{Мт 3,17} ^{1 Јн 5,9} Ги истражувате Писмата, зашто вие мислите дека во нив имате живот вечен; а токму тие сведочат за Мене.

38 ^{6,29} ^{8,37} ^{1 Јн 2,14} Но не сакате да дојдете кај Мене за да имате живот.

39 ^{1,45} ^{2,22} ^{5 Мојс 8,1,3} ^{30,15-20} ^{Пс 119} ^{Мт 1,22} ^{Лк 24,27,44} ^{1 Птр 1,10-11} ^{Откр 19,10} Од луѓе слава не примам,

40 ⁴¹ но Јас знам дека во себе љубов Божја немате.

41 ⁴³ Јас дојдов во името на Мојот Отец и не Ме примате; а некој друг, ако дојде во свое име, него ќе го примите.

42 ⁴⁴ Како можете вие да поверувате кога примате слава еден од друг, а славата, што е од Единиот Бог, не ја барате?

43 ⁴⁵ Немојте да мислите дека Јас ќе ве обвинувам пред Отецот; има кој да говори против вас - Мојсеј, на кого вие се надевате.

44 ⁴⁶ Зашто, ако му бевте верувале на Мојсеј, и Мене ќе Ми поверувавте, зашто тој пишуваше за Мене.

45 ⁴⁷ Ако, пак, на неговите напишани работи не поверувавте, како тогаш ќе им поверувате на Моите зборови?"

46 ⁴⁸ *Исус нахранува над илјад илјади луѓе*
(Мт 14,13-21; Мр 6,30-44; Лк 9,10-17)

47 ⁴⁹ Потоа Исус отиде на другата страна од Галилејското Море, наречено Тиверијадско.

48 ⁵⁰ И по него одеше многу народ, зашто ги гледаа чудата Негови што ги вршеше над болните.

⁷ 6,19. 5-6 километри, по наши мерила.

³ А Исус отиде во гората и таму седеше со учениците Свои.

⁴ И приближуваше јудејскиот празник Пасха.

⁵ Исус, пак, откако ги подигна очите, виде дека кон Него иде многу народ му рече на Филип: „Од каде да купиме леб за да јадат овие?"

⁶ А тоа го рече за да го искуша, зашто Сам знаеше што ќе направи.

⁷ Филип Му одговори: „Не ќе им биде доволно леб за двесте денарии, па да добие секој од нив по малку!"

⁸ Еден од учениците Негови, Андреј, братот на Симон Петар, Му рече:

⁹ „Овде се наоѓа едно момче кое има пет јачменови лебови и две риби; но што е тоа за толку души?"

¹⁰ Исус рече: „Кажете им на луѓето да поседнат!" А на тоа место имаше многу трева. Тогаш поседнаа луѓето, на број околу пет илјади.

¹¹ Исус ги зеде лебовите, заблагодари и им ги подаде на оние што поседнаа; исто така и од рибите, кој колку сакаше.

¹² А кога се наситија, им рече на учениците Свои: „Соберете ги останатите парчиња за да не се загуби ништо!"

¹³ И од петте јачменови лебови собраа и наполнија дванаесет кошници парчиња, што им преостанаа на оние што јадеа.

¹⁴ Луѓето, кога го видоа чудото што го направи Исус, рекоа: „Овој е навистина Пророкот Кој требаше да дојде на светот!"

¹⁵ Но Исус, штом разбра дека сакаат да дојдат и да Го фатат за да го прогласат за цар, се повлече Сам во гората.

Исус оди љо морейо

(Мт 14,22-33; Мр 6,45-52)

¹⁶ А приквечер, учениците Негови слегаа до морето,

¹⁷ влегаа во кораб и тргнаа преку морето кон Капернаум.

¹⁸ Морето, пак, се подигаше, зашто дуваше силен ветар.

¹⁹ И кога беа поминале дваесет и пет - до триесет стадии⁷, Го видоа Исус како

43
Мт 24,5,24

44
7,18
8,50,54
12,23,28,43
Рим 2,29
1 Кор 4,5,7

45
9,28
5 Мојс 31,26-27
Рим 2,17

46
5 Мојс 18,15
Лк 24,27
Дела 3,22
7,35,37

47
1,17
6,32
Лк 16, 29-31
2 Кор 3, 14-16

6,2
2,23
Мт 4,23,25
12,15
Лк 9,11

4
2,13
Лк 22,1

5
1,43
12,21
4 Мојс 11,13

6
2,25
6,61,64
13,11
21,17
2 Кор 13,5
Откр 2,2

8
1,40
Мт 4,18
10,2

9
21,9-13
Сул 7,13
2 Цар 42-43

11
Откр 4,9
11,17

13
2 Цар 4,44

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД ЈОВАН

14 оди по морето и се приближува кон коработ, па се уплашија.
Мт 21,11
Дела 7,37

15 те се!“
18,36
Мт 14,
22-23
Мк 6,46

21 Тие сакаа да Го примат во коработ и веднаш коработ пристигна до брегот, каде што одеа.

20 *Народоѝ Го бара Исус*
Мт 14,27
Мк 16,6

22 Утредента наутро народот, што стоеше од другата страна на морето, забележа дека таму немаше друг кораб, освен еден, во кој влегоа учениците Негови, и дека Исус не влезе во коработ со учениците Свои, а тие сами заминаа.

23 И други кораби дојдоа од Тиверијада, близу до она место каде што беа јале леб, по благословувањето Господово.

24 И кога видоа луѓето дека Исус не беше таму, ниту учениците Негови, влегоа сами во кораби и дојдоа во Капернаум да Го бараат Исус.
4,14
6,50-
51,54,58
Ис 55,2
Мт 8,20
16,12
Ефес 4,30

Лебоѝ на живоѝоѝ

25 И штом Го најдоа отаде морето, Му рекоа: „Рави, кога дојде овде?“

26 А Исус им одговори и рече: „Вистина, вистина ви велама: вие не Ме барате затоа што видовте чуда, туку затоа што јадевте од лебовите и се наситивте.
1 Сол 1,3
1 Јн 3,23

27 Работете не за храна што се расипува, туку за храна што останува за вечен живот и која ќе ви ја даде Синот Човечки, зашто врз Него ставил печат Бог Отецот.“

28 А тие Му рекоа: „Што да правиме за да извршуваме Божји дела?“
Мт 12,38

29 Исус им одговори и рече: „Божјото дело е ова: да поверувате во Оној Кого Го испрати Тој.“

30 А тие Му рекоа: „Каков знак ќе ни покажеш да видиме и да поверуваме? Што ќе направим?“
2 Мојс 16,15
4 Мојс 11,7-9
21,5
5 Мојс 8,3
Неем 9,15
Пс 78,24
105,40

31 Татковците наши јадеа мана во пустината, како што е напишано: „Леб од небото им даде да јадат.“

32 Но Исус им рече: „Вистина, вистина ви велама: не ви даде Мојсеј леб од небото, туку Мојот Отец ви дава вистински леб од небото.

33 Зашто лебот Божји е Оној, Кој слезува од небото и му дава живот на светот.“

34 Тогаш тие Му рекоа: „Господи, давај ни го секогаш тој леб!“

35 А Исус им рече: „Јас сум лебот на животот; кој доаѓа кај Мене, нема да огладни и кој верува во Мене, нема никогаш да ожедни.

36 Но ви реков: вие и Ме видовте и пак не верувате.

37 Сè што Ми дава Отецот, ќе дојде кај Мене; а кој доаѓа кај Мене, нема да го избркама надвор;

38 зашто Јас слеглов од небото не да ја извршувам Мојата волја, туку волјата на Отецот, Кој Ме прати.

39 А волјата на Отецот, Кој Ме прати, е оваа: од сè што Ми дал да не загубам ништо, туку да го воскреснам во последниот ден.

40 Волјата на Оној што Ме прати е: секој што ќе го види Синот и ќе поверува во Него да има вечен живот, а Јас ќе го воскреснам во последниот ден.“

41 Се разгневија против Него Јудејците, зашто рече: „Јас сум лебот што слезе од небото“,

42 и зборуваа: „Зар не е Овој Исус, Јосифовиот син, Чиј татко и мајка ги познававме? Како тогаш Тој вели: „Слеглов од небото.““

43 Им одговори Исус и рече: „Не морете меѓу себе.

44 Никој не може да дојде кај Мене, ако не го привлече Отецот, Кој Ме прати; и Јас ќе го воскреснам во последниот ден.

45 Кај Пророците е напишано: „И ќе бидат сите од Бога научени.“ Секој што чул од Отецот и се научил, доаѓа кај Мене.

46 Но тоа не значи дека некој Го видел Бога, освен Оној Кој е од Бога; само Тој го видел Отецот.

47 Вистина, вистина ви велама: Кој верува во Мене има вечен живот.

48 Јас сум лебот на животот.

49 Татковците ваши јадеа мана во пустината и умреа;

50 а ова е леб што доаѓа од небото, и оној, кој јаде од него, нема да умре.

51 Јас сум живиот леб што слезе од небото; кој јаде од овој леб, ќе живее вечно; а лебот што ќе го дадам Јас, е Мо-

34
4,15
Мт 6,11
Лк 11,3

35
4,14
6,48,51,58
11,25
14,6
Ис 55,1-3
Изреки 9,1-6

36
6,26,29.
40,64
9,41
15,24
20,29

37
17,6-7,24
Мт 11,28
1 Јн 5,4

38
4,34
5,30
Мт 26,39
Мк 14,36
Лк 22,42
Евр 10,9

39
6,44,54
10,28-29
17,12
18,9
Мт 18,14

40
6,54
11,24-25

41
6,33,35,51.
58
2 Мојс 16,2-8
1 Кор 10,10

42
7,27
Мк 6,3

44
6,39,65
12,32
Ос 11,4
Мт 16,17

45
Ис 54,13
Ер 31,33-34
1 Сол 4,9
1 Јн 4,12
2,27

46
1,18
7,29
2 Мојс 33,20

47 3,15-16,36 ето тело, што ќе го предадам за животот на светот.“

48 6,35.38.51.5 8 Јудејците пак почнаа да се препираат меѓу себе, велејќи: „Како може Овој да ни го даде телото Свое да го јадеме?“

51 1,14 3,6 15,13 Мт 26,26 1 Кор 11,24 Евр 10,5,10 1 Јн 3,16 **53** А Исус им рече: „Вистина, вистина ви кажувам: ако не го јадете телото на Синот Човечки и не ја пиете крвта Негова, не ќе имате живот во себе.

54 Кој го јаде Моето тело и ја пие Мојата крв, има живот вечен и Јас ќе го воскреснам во последниот ден.

52 3,4 **55** Зашто Моето тело е вистинска храна, и Мојата крв - вистинска напивка.

53 4,14 5,26 Мт 8,20 1 Кор 11,23-24 **56** Кој јаде од Моето тело и пие од Мојата крв, ќе биде во Мене и Јас во него.

57 Како што Ме прати живиот Отец и Јас живеам преку Отецот, така и тој што јаде од Мене, ќе живее преку Мене.

54 6,39.40.44 **58** Ова е лебот што слезе од небото, а не како татковците ваши што јадеа мана и изумреа; кој јаде од овој леб, ќе живее до века.“

55 Кол 2,16 **56** 15,4-5 1 Јн 3,24 **59** Ова го кажа Исус во синагогата, кога поучуваше во Капернаум.

57 5,26 Мт 16,16 Евр 7,25 **Зборови на вечен живот**

60 Тогаш мнозина од учениците Негови, кои слушаа, рекоа: „Тешки се овие зборови! Кој може да ги слуша!“

58 6,41.51 **59** **61** А Исус, знаејќи во Себе дека учениците Негови се бунат против тоа, им рече: „Зар ова ве соблазнува?“

60 18,20 **62** А што ако Го видите Синот Човечки како се вознесува горе, каде што бил порано?

61 Мт 11,6 **63** Духот е тој што оживува; телото ништо не помага. Зборовите што ви ги кажав се дух и живот.

62 3,13 12,32 17,5 Мт 8,20 Дела 1,9-11 **64** Но има меѓу вас и некои што не веруваат.“ Исус знаеше од почеток кои се тие што не веруваат и кој е тој што ќе го предаде.

63 3,6 2 Кор 3,6 Гал 6,8 1 Птр 3,18 **65** И рече: „Затоа ви зборувам дека никој не може да дојде кај Мене, ако не му биде дадено од Мојот Отец.“

64 2,25 **66** Од тоа време мнозина од Неговите ученици се повлекоа и не одеа веќе со Него.

65 3,27 6,44 **66** Тогаш им рече Исус на дванаесетте: „Да не сакате и вие да си отидете?“

67 А Симон Петар Му одговори: „Господи, кај кого ќе отидеме? Ти имаш зборови за вечен живот,

68 и ние поверувавме и познавме дека си Божјиот Светител (Христос, Син на живиот Бог).“

69 Исус им одговори: „Не ли ве избрав дванаесетмина? Но еден од вас е ѓавол“.

70 А зборувааше за Јуда Симонов Искариот, зашто тој, како еден од дванаесетте, сакаше да Го предаде.

Исус и Неѓовише браќа

7 Потоа одеше Исус по Галилеја, не сакаше да оди во Јудеја, зашто Јудејците сакаа да Го убијат.

2 Се приближуваше, пак, јудејскиот празник Сеници.

3 Тогаш браќата Негови Му рекоа: „Излези одовде и оди во Јудеја, та и учениците Твои да ги видат делата што ги вршиш.

4 Зашто никој не прави нешто тајно кога сака да се прочуе. Ако Ти ги вршиш овие работи, тогаш покажи се пред светот!“

5 Зашто и браќата Негови не веруваа во Него.

6 А на тоа Исус им одговори: „Моето време уште не е дојдено, а за вас времето е секогаш погодно.

7 Светов вас не може да ве мрази, а Мене Ме мрази, зашто Јас сведочам за него дека делата му се лоши.

8 Вие отидете на овој празник; Јас нема да излезам на празникот, зашто времето Мое сè уште не се исполнило.“

9 Откако го рече тоа, остана во Галилеја.

Исус на празничкој

10 Но, штом отидоа браќата Негови, и Тој отиде на празникот, но не јавно, туку скришум.

11 А Јудејците Го бараа на празникот и велеа: „Каде е Оној?“

66 Лк 9,62

67 2 Тим 1,15

68-69 Мк 8,27-33

68 5 Мојс 8,3 Дела 5,20

69 10,36 Мк 1,24 Лк 4,34 Дела 3,14 1 Јн 4,16

70 13,18 15,16 Лк 22,3

71 12,4 Лк 6,13.16

71 12,4 Лк 6,13.16

71 12,4 Лк 6,13.16

71 12,4 Лк 6,13.16

71 12,4 Лк 6,13.16

71 12,4 Лк 6,13.16

71 12,4 Лк 6,13.16

71 12,4 Лк 6,13.16

71 12,4 Лк 6,13.16

71 12,4 Лк 6,13.16

71 12,4 Лк 6,13.16

71 12,4 Лк 6,13.16

71 12,4 Лк 6,13.16

71 12,4 Лк 6,13.16

71 12,4 Лк 6,13.16

71 12,4 Лк 6,13.16

71 12,4 Лк 6,13.16

71 12,4 Лк 6,13.16

71 12,4 Лк 6,13.16

71 12,4 Лк 6,13.16

71 12,4 Лк 6,13.16

⁸ 6,70. Грчкиот збор *διαβολος*, од кој произлегува зборот ѓавол, примарно значи клеветник.

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД ЈОВАН

12 И многу расправи и имаше меѓу народот за Него; едни зборуваа: „Добар е“, а други велее: „Не, туку го заблудува народот!“

13 Но никој не зборуваше за Него отворено, поради страв од Јудејците.

14 А на средината од празникот, влезе Исус во храмот и поучување.

15 И се чудеа Јудејците, велејќи: „Како ги познава Овој Книгите, кога не учел?“

16 Тогаш им одговори Исус и рече: „Учењето Мое не е Мое, туку на Оној што Ме прати;“

17 и ако некој сака да ја врши волјата Негова, ќе разбере дали е ова учење од Бога, или Јас Самиот од Себе зборувам.

18 Кој говори самиот од себе, тој си бара своја слава; а кој ја бара славата на Оној што Го пратил, Тој е вистинит и во Него нема неправда.

19 Зар не ви го даде Мојсеј Законот? Но никој од вас не го исполнува Законот. Зошто сакате да Ме убиете?“

20 Народот одговори и рече: „Демонот е во тебе? Кој сака да Те убие?“

21 Одговори Исус и им рече: „Едно дело извршив и сите се чудите.“

22 Мојсеј ви го даде обрезанието, не затоа што тоа е од Мојсеј, туку од татковците - и вие во саботен ден обрезувате човек.

23 Ако човек се обрезува во сабота, за да не се наруши Законот Мојсеев, на Мене ли се гневите што цел човек направив здрав во сабота?“

24 Не судете според надворешноста, туку судете со праведен суд!“

25 Тогаш некои од Ерусалим рекоа: „Не ли е Овој што Го бараат да Го убијат?“

26 Ете, јавно говори и ништо не Му велат. Да не се увериле и началниците дека е Тој навистина Христос?“

27 Но, Овој Го знаеме од каде е, а кога ќе дојде Христос никој не ќе знае од каде е.“

28 Тогаш Исус, поучувајќи во храмот, извика гласно и рече: „И Мене Ме познавате и знаете од каде сум; но Сам од Себе не дојдов, туку Тој што ме прати е Вистинитиот; Него вие не Го познавате.

29 Јас, пак, Го знам, зашто сум од Него и Тој Ме прати.“

30 Тогаш сакаа да Го фатат, но никој не кладе рака на Него, бидејќи уште не беше дошол часот Негов.

31 И мнозина од народот поверуваа во Него и велее: „Кога ќе дојде Христос, зар ќе направи поголеми чуда отколку што направи Овој?“

32 Чуја фарисеите дека народот така зборува за Него, па тие и првосвештениците испратија слуги да го фатат.

33 Тогаш Исус им рече: „Уште малку време сум со вас, а потоа ќе отидам кај Оној Кој Ме прати.“

34 Ќе Ме барате и нема да Ме најдете; и каде што ќе бидам Јас, вие не ќе можете да дојдете.“

35 А Јудејците си рекоа меѓу себе: „Каде ќе оди Овој та да не можеме да Го најдеме? Да не сака да оди при раселените меѓу Елините, па и Елините да ги поучува?“

36 Што значат овие зборови: „Ќе Ме барате и не ќе Ме најдете“; и „Каде што ќе бидам Јас, вие не ќе можете да дојдете?“

Изворој на жива вода

37 А во последниот голем ден од празникот застана Исус и извика со висок глас, велејќи: „Кој е жеден нека дојде кај Мене да пие!“

38 Кој верува во Мене од неговата утроба, како што е речено во Писмото, ќе потечат реки од жива вода.“

39 А ова го рече за Духот, Кого што ќе Го примат оние кои веруваат во Него; зашто Светиот Дух уште не им беше даден, бидејќи Исус уште не беше прославен.

40 А мнозина од народот, кога ги чуја овие зборови, рекоа: „Навистина Овој е пророк!“

41 Други велее: „Овој е Христос.“ А некои рекоа: „Зар од Галилеја ќе дојде Христос?“

42 Не е ли речено во Писмото дека Христос ќе дојде од семејството Давидово и од гратчето Витлеем, од каде што беше Давид?“

43 И така настана меѓу народот раздор за Него.

28
8,19,26
19,9

29
8,55
17,25
Мт 11,27

30
2,4
Лк 4,29-30

31
2,11,23
8,30
10,42
11,45
12,11,42

32
Мт 11,2
12,23

33
1,1
12,35
16,5,10,16

34
8,21
12,40
13,33,36
5 Мојс 4,29
Ис 55,6

35
12,20-24
Изреки
1,28
Јк 1,1
1 Птр 1,1

37
3 Мојс
23,36
Ис 55,1
Откр 21,6
22,17

38
4,10,14
19,31-34
2 Мојс
17,1-6
Ис 12,3
43,20
44,3
58,11

Ез 47,1-12
Јоил 4,18
Зах 13,1
14,8
1 Кор 10,4

39
12,16,23,28
13,31-32
16,7
Дела 2,4

40
6,14
5 Мојс
18,15-18
Мт 21,11
Дела 3,22
7,37

41 <sup>1,46
7,52</sup> ⁴⁴ А некои од нив сакаа да Го фатат, но никој не стави рака врз Него.

42 <sup>2 Сам 7,
12-17
Пс 89,3-4
Ер 23,5
Мих 5,1
Мт 2,5-6
Рим 1,3</sup> ⁴⁵ Дојдоа, пак, слугите кај првосвештениците и фарисеите и овие им рекоа: „Зошто не Го доведовте?“

⁴⁶ А слугите одговорија: „Никогаш човек не говорел така како Овој Човек.“

⁴⁷ Тогаш им одговорија фарисеите: „Да не се прелагавте и вие?“

⁴⁸ Поверувал ли некој од властите и фарисеите во Него?

⁴⁹ Но, овој народ, што не го знае Законот, е проклет.“

⁵⁰ Никодим, пак, кој беше отишол кај Него ноќе, а беше еден од нив, им рече:

⁵¹ „Осудува ли напиот Закон човек додека најнапред не го сослушаат и не дознаат што прави?“

⁵² А тие му одговорија и рекоа: „Да не си и ти од Галилеја? Испитај и ќе видиш дека пророк од Галилеја не се јавува!“

⁵³ И секој си отиде во својот дом.

Жена фатена во прелѹба

8 <sup>2 Мојс 23,1
5 Мојс 1,16
17,4,6</sup> А Исус отиде на Маслиновата Гора.

² Утредента пак дојде во храмот и сиот народ доаѓаше кај Него. А Тој седна и ги поучуваше.

³ Тогаш книжниците и фарисеите доведоа кај Него жена фатена во прелѹбоделство; ја поставија на среда и

⁴ Му рекоа: „Учителе, оваа жена сега е фатена во прелѹбоделство.

⁵ А Мојсеј во Законот ни заповеда: такви со камења да ги убиваме; Ти, пак, што велиш?“

⁶ Тоа го рекоа за да Го искушаат и да го обвинат. А Исус се наведна долу и почна со прст да пишува во земјата, не гледајќи ги.

⁷ Кога продолжија да го прашуваат, Тој се исправи и им рече: „Кој од вас е без грев, прв нека фрли камен на неа!“

⁸ И пак се наведна долу и пишуваше по земјата.

⁹ А тие, штом го чуја тоа, бидејќи совеста ги гризеше, се разотидоа еден по еден, почнувајќи од најстарите па до

последните: останаа само Исус и жена-та, која стоеше на среда.

¹⁰ А кога се исправи и не виде никого освен жената, Исус ѝ рече: „Жено, каде се оние што те обвинуваа? Никој ли не те осуди?“

¹¹ А таа рече: „Никој, Господи.“ Тогаш Исус ѝ рече: „Ни Јас не те осудувам. Оди си и немој повеќе да грешиш.“

Исус е Светлината на светот

¹² И пак им рече Исус, велејќи: „Јас сум Светлината на светот; кој врви по Мене нема да оди во темнина, а ќе ја има светлината во животот.“

¹³ Тогаш Му рекоа фарисеите: „Ти сведочиш Сам за Себе; Твоето сведоштво не е вистинито.“

¹⁴ Исус им одговори и рече: „Макар што сведочам Сам за Себе, Моето сведоштво е вистинито, зашто знам од каде сум дошол и каде одам; а вие не знаете од каде сум дошол и каде одам.“

¹⁵ Вие судите по телото, Јас не судам никому.

¹⁶ И ако судам Јас, Мојот суд е вистинит, зашто не сум Сам, туку Јас и Отецот, Кој Ме прати.

¹⁷ А и во законот ваш е напишано дека сведоштвото од двајца сведоци се смета за веродостојно.

¹⁸ Јас сведочам за Себе и Отецот, Кој Ме прати, сведочи за Мене.“

¹⁹ Тогаш Му рекоа: „Каде е Твојот Отец?“ Исус одговори: „Вие не Ме знаете ни Мене, ни Мојот Отец; ако Ме знаете Мене, ќе Го знаете и Мојот Отец.“

²⁰ Овие зборови ги кажа Исус кај ризницата, кога поучуваше во храмот; и никој не го фати, зашто уште не беше дошол часот Негов.

Исусовото заминување и ойоменаа до неверниите

²¹ Пак им рече Исус: „Јас си одам, а вие ќе Ме барате и во својот грев ќе умрете. Каде што ќе одам Јас, вие не можете да дојдете.“

²² Тогаш Јудејците рекоа: „Да не сака да се самоубие и затоа вели: каде што ќе одам Јас, вие не можете да дојдете?“

9
Мт 22,22

11
5,14
2 Мојс 33,11
Пс 103,8,13-14

12
1,4-5,9
12,35-36,46
2 Мојс 13,21
Пс 27,1
36,10
89,16
Ис 9,1
49,6
60,19
2 Кор 6,14-15
1 Јн 1,5-7

13
5,31

14
3,11
9,29
13,3
16,28

15
7,24
12,47
1 Сам 16,7
1 Кор 2,8-16

16
5,30,37
8,29

17
5 Мојс 17,6
19,15
4 Мојс 35,30
Мт 18,16

18
5,32,37
1 Јн 5,9

19
12,45
14,7,9-11
16,3

20
7,30
Мк 12,41-43

21
7,34,36
13,33,36
5 Мојс 24,16
Ез 18,20
33,12-20

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД ЈОВАН

22 ^{7,35} И им рече: „Вие сте од долу, а Јас сум од горе: вие сте од овој свет, Јас, пак, не сум од овој свет.“

23 ^{1,10} ^{3,31} ^{17,14} Затоа ви реков дека ќе умрете во своите гревови; и навистина, ако не поверувате дека Јас Сум Тој, ќе умрете во гревовите свои.“

24 ^{8,28,58} ^{13,19} ^{2 Мојс} ^{3,14-15} ^{Ис 41,4} ^{43,10} Тогаш Му рекоа: „Кој си Ти?“ Исус им одговори: „А што ви кажувам од почетокот?“

25 ^{7,28} ^{12,49} Многу имам за вас да зборувам и да судам; но, Оној што Ме прати е вистинит и она што сум чул од Него, тоа и му го кажувам на светот.“

26 ^{3,14} ^{5,19} ^{Мт 8,20} Но не разбраа дека им говореше за Отецот.

27 ^{4,34} ^{5,30} ^{16,32} ^{2 Мојс 3,12} ^{Ис.Н. 1,5} ^{Ер 1,8} А Исус им рече: „Кога ќе Го издигнете Синот Човечки, тогаш ќе сфатите дека сум Јас и дека ништо не правам Сам од Себе, туку, како што Ме научи Мојот Отец, така и зборувам.“

28 ^{2,23} ^{7,31} ^{10,42} Оној што Ме прати е со Мене; Отецот не Ме остави Сам, зашто секогаш го вршам она што Му е угодно.“

29 ^{3,11} ^{15,7} ^{Дела 11,23} ^{2 Јн 1,9} Кога Тој го зборуваше ова, мнозина поверуваа во Него.

30 ^{1,14,17} ^{14,6,17} **31** ^{Мт 3,9} ^{Рим 4,12} ^{9,7} ^{Гал 3,6-16} ^{Евр 2,16} **32** ^{Рим 6,} ¹⁷⁻¹⁹ ^{3 Птр 2,19} ^{1 Јн 3,8} **33** ^{1 Мојс} ^{21,10} ^{2 Мојс 21,2} ^{5 Мојс} ^{15,12} ^{Ер 2,14} ^{Гал 4,30} **34** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **35** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **36** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **37** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **38** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **39** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **40** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **41** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **42** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **43** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **44** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **45** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **46** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **47** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **48** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **49** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **50** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **51** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **52** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **53** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **54** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **55** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **56** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **57** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **58** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **59** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **60** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **61** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **62** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **63** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **64** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **65** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **66** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **67** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **68** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **69** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **70** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **71** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **72** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **73** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **74** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **75** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **76** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **77** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **78** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **79** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **80** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **81** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **82** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **83** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **84** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **85** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **86** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **87** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **88** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **89** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **90** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **91** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **92** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **93** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **94** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **95** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **96** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **97** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **98** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **99** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17} **100** ^{Рим 6,} ¹⁸⁻²² ^{2 Кор 3,17}

Кој е навистина слободен?

39 Му одговорија и рекоа: „Наш татко е Авраам.“ Исус им рече: „Ако бевте чедо Авраамови, вие ќе ги вршевте делата Авраамови.“

40 А сега сакате да Ме убиете, Мене, Човекот Кој ви ја кажа вистината што ја чу од Бога. Авраам така не правеше.

41 Вие ги вршите делата на својот татко.“ А тие Му рекоа: „Ние не сме родени од блудство; еден Отец имаме - Бог.“

42 Но Исус им рече: „Ако Бог беше ваш Отец, тогаш ќе Ме сакавте Мене, бидејќи Јас сум излегол и доаѓам од Бога. Зашто не дојдов Сам од Себе, туку Тој Ме прати.“

43 Зошто не ги разбирате Моите зборови? Затоа што не можете да ги слушате поуките Мои.

44 Вашиот татко е ѓаволот; и вие сакате да ги исполнувате желбите на својот татко; тој е човекоубиец од почетокот и не стои во вистината, зашто во него нема вистина. Кога зборува лага, говори од себе, зашто е лажливец и татко на лагата.

45 А бидејќи Јас вистината ви ја кажувам, не Ми верувате.

46 Кој од Вас може да Ме обвини за неправда? Ако ли, пак, вистина зборувам, тогаш зошто не Ми верувате?

47 Кој е од Бога, тој ги слуша Божјите зборови. А вие не ги слушате, зашто не сте од Бога.“

48 Тогаш Јудејците Му одговорија и рекоа: „Не зборуваме ли право дека си Ти Самарјанин и дека зол дух има во Тебе?“

49 Исус им одговори: „Во Мене нема зол дух, туку Го почитувам Својот Отец, а вие Ме бесчестите.“

50 Но Јас не барам Своја слава; има Друг што ја бара, и што ќе суди.

51 Вистина, вистина ви велеам; кој ќе ги запази зборовите Мои, нема да види смрт до века.“

52 Тогаш Јудејците Му рекоа: „Сега разбравме дека во Тебе има нечист дух: Авраам умре, и пророците, а ти велиш, кој ќе ги запази зборовите Мои, смрт нема да види до века.“

53 Да не си Ти поголем од нашиот татко Авраам, кој умре? И пророците умреа; а за кого се сметаш Себе си?“

37
5,18

38
3,11
6,45

39
8,33
1 Мојс 15,6
Мт 3,9
Рим
4,3,18,20
Јк 2,21-24

41
2 Мојс 4,22
5 Мојс 32,6
Ис 63,16
64,7
Ер 3,1-4

42
13,3
17,8
Мал 2,10
1 Јн 5,1

43
Рим 8,7

44
1 Мојс 3,4
Рим 5,12
1 Птр 5,8
1 Јн 3,8-15
Откр 12,12

45
Гал 4,16

46
2 Кор 5,21
Евр 4,15
1 Птр 2,22
1 Јн 3,5

47
18,37
1 Јн 4,6
5,19

48
4,9
7,20
10,20
Мк 3,22
Јн 9,52

49
Мал 1,6

50
5,41
7,18
1 Птр 2,23

51
5,24
11,25-26
Лк 2,26
Евр 11,5

52 <sup>7,20
10,20
Мк 9,1
Дела 2,29</sup> ⁵⁴ Исус одговори: „Ако се славам Сам, тогаш славата Моја е ништо; Оној Кој ме прославува е Мојот Отец, за Кого вие велите дека е ваш Бог;

53 <sup>4,12
Мт 12,41</sup> ⁵⁵ но не Го познавате, а Јас, пак, го знам. И ако кажам дека не Го познавам, ќе бидам лажго како вие. Но Јас Го

54 <sup>13,32
17,5</sup> знам и го пазам словото Негово.

⁵⁶ Авраам, таткото ваш, би се зарадувал да го види Мојот ден; и го виде, и се зарадува.“

55 <sup>7,28-29
Мт 11,27</sup> ⁵⁷ Тогаш Јудејците Му рекоа: „Уште немаш ни педесет години - а си го видел Авраам!?“

56 <sup>12,41
1 Моје
17,17
Ез 30,3
Јоил 1,15
Мт 13,17
1 Кор 1,8
Евр 11,13</sup> ⁵⁸ Исус им рече: „Вистина, вистина ви велам: Јас постојам уште пред да се роди Авраам.“

⁵⁹ Тогаш зедао камења за да ги фрлат на Него; Исус се сокри и излезе од храмот.

58 <sup>8,24
17,5
Ис 43,13</sup> *Исус исцелува слепороден човек*

9 ⁵⁹ Кога одеше, виде еден човек, слеп од раѓање.

² Учениците Негови Го прашаа и рекоа: „Рави, кој згрешил? - тој или родителите негови, та се родил слеп?“

9,1 ^{Дела 3,2} ³ Исус им одговори: „Ни тој, ниту родителите негови згрешиле, туку за да се јават делата Божји врз него.

2 <sup>2 Моје 20,5
Ез 18,20</sup> ⁴ Јас треба да ги вршам делата на Оној што Ме прати додека е уште ден;

3 <sup>5,14
11,4
Лк 13,2-4</sup> зашто настапува ноќ кога не ќе може никој да работи.

⁵ Додека сум во светот, Јас сум Светлина на светот.“

4 <sup>5,17
11,9-10</sup> ⁶ Штом го рече тоа, плукна на земја, направи кал со плунката и ги намачка со неа очите на слепиот,

5 <sup>1,4
8,12
Ис 49,6</sup> ⁷ и му рече: „Отиди и измиј се во бањата Силоам!“, што значи: „Испратен“. Тој отиде, се изми и дојде гледајќи.

6 <sup>Мк 7,33
8,23</sup> ⁸ А соседите и оние, што порано го беа гледале како слеп, рекоа: „Зар не е овој што седеше и питаше?“

7 <sup>2 Цар 5,10
Ис 8,6
Лк 13,4</sup> ⁹ Едни велее: „Тој е“, а други: „Личи на него.“ Тој, пак, зборуваше: „Јас сум.“

¹⁰ Тогаш го прашаа: „Како ти се отворија очите?“

8 ^{Дела 3,10} ¹¹ Тој одговори и рече: „Еден Човек, Кој се вика Исус, направи кал, ми ги намачка очите и ми рече: „Отиди во бања-

та Силоам и изми се!“ Отидов, се измив и прогледав.“

¹² Пак го прашаа: „Каде е Тој?“ Тој рече: „Не знам.“

Фарисеите го исцелуваат

¹³ Тогаш го одведоа кај фарисеите човекот, кој порано беше слеп.

¹⁴ А беше сабота кога направи Исус кал и му ги отвори очите.

¹⁵ Го прашаа, пак, исто така и фарисеите: „Како прогледа?“ Тој им одговори: „Ми кладе кал на очите, се измив и сега гледам.“

¹⁶ Тогаш некои од фарисеите рекоа: „Не е од Бога Овој човек, штом не ја уважува саботата.“ Други рекоа: „Како може грешен човек да прави такви чуда?“ И настана расприја меѓу нив.

¹⁷ Пак му рекоа на слепиот: „Ти што велиш за оној што ти ги отвори очите?“ А тој рече: „Пророк е!“

¹⁸ Но Јудејците не поверуваа за него дека бил слеп и прогледал додека не ги повикаа родителите на оној што прогледа,

¹⁹ и ги прашаа: „Дали е овој вашиот син, за кого велите дека се родил слеп?“

²⁰ Родителите негови одговорија и им рекоа: „Знаеме дека е овој наш син и дека се роди слеп;

²¹ но како сега гледа, не знаеме; или, кој му ги отвори очите, не знаеме. Тој е голем; прашајте го него, нека ви каже сам за себе!“

²² Ова го рекоа неговите родители, бидејќи се плашеа од Јудејците; зашто Јудејците се беа согласиле да биде исклучен од синагогата секој што ќе Го признае за Христос.

²³ Затоа и родителите негови рекоа: „Тој е возрасен, него прашајте го!“

²⁴ Тогаш повторно го повикаа човекот што беше порано слеп и му рекоа: „Прослави Го Бога! Ние знаеме дека Оној Човек е грешен!“

²⁵ А тој одговори и рече: „Дали е грешен, не знам; но знам дека бев слеп, а сега гледам.“

²⁶ Пак му рекоа: „Што ти направи? Како ти ги отвори очите?“

13
1,24

14
5,9
Лк 13,10
14,1-2

16
3,2
5,16,18
7,43
9,31,33
10,19
5 Моје
13,1-6

17
7,40
Мт 16,14
21,46

22
7,13
12,42
19,38
20,19
Лк 6,22

24
Ис. Н. 7,19
Откр 11,13

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД ЈОВАН

28 ^{5,45} Тој им одговори: „Јас веќе ви реков и не чувте; зошто сакате пак да чувте? Да не сакате можеби и вие да Му станете ученици?“

29 ^{7,27-28} ^{8,14} ² Мојсе ^{33,11} ⁴ Мојсе ^{12,2-8} А тие го укорија и му рекоа: „Ти си Негов ученик, а ние сме Мојсееви ученици!“

31 ^{Ис 1,15} ^{Пс 34,15} ^{66,18} ^{Јов 27,9} ^{Изреки 15,29} ¹ Јн 3, ²¹⁻²² Ние знаеме дека со Мојсеј говорел Бог; а Овој не знаеме од каде е.“

32 ^{9,2} ^{Пс 51,6} Одговори човекот и им рече: „Тоа е и за чудење, што вие не знаете од каде е, а мене, сепак, ми ги отвори очите!“

33 ^{3,2} Знаеме дека Бог не слуша грешници: но оној што Го почитува Бога и ја исполнува Неговата волја, него го слуша.

34 ^{3,2} Откако е веков, не се чуло некој да отворил очи на слепороден.

35 ^{3,14-15} ^{Мт 8,20} И ако Тој не беше од Бога, не ќе можеше да направи ништо.“

36 ^{3,17} ^{5,22-27.30} ^{8,12.15} ^{12,47} ^{Мт 13,13} ^{Мк 4,11-12} Одговорија и му рекоа: „Сиот си во гревови роден, па зар ти нас ќе не учип?“ И го избркаа надвор.

37 ^{4,26} *Духовно слеџило*

38 ^{3,17} ^{5,22-27.30} ^{8,12.15} ^{12,47} ^{Мт 13,13} ^{Мк 4,11-12} Исус чу дека го истерале, па го најде и му рече: „Веруваш ли ти во Синот Божји?“

39 ^{3,17} ^{5,22-27.30} ^{8,12.15} ^{12,47} ^{Мт 13,13} ^{Мк 4,11-12} Тој одговори и рече: „А кој е, Господи, па да поверувам во Него?“

40 ^{3,17} ^{5,22-27.30} ^{8,12.15} ^{12,47} ^{Мт 13,13} ^{Мк 4,11-12} Исус му рече: „Си Го видел, токму Оној е кој зборува со тебе!“

41 ^{3,17} ^{5,22-27.30} ^{8,12.15} ^{12,47} ^{Мт 13,13} ^{Мк 4,11-12} А тој рече: „Верувам, Господи!“ И Му се поклони.

42 ^{3,17} ^{5,22-27.30} ^{8,12.15} ^{12,47} ^{Мт 13,13} ^{Мк 4,11-12} И рече Исус: „За суд дојдов Јас во овој свет, за да прогледаат слепите, а оние што гледаат, да станат слепи.“

43 ^{3,17} ^{5,22-27.30} ^{8,12.15} ^{12,47} ^{Мт 13,13} ^{Мк 4,11-12} Го чуја тоа некои од фарисеите што беа со Него, и Му рекоа: „Зар и ние сме слепи?“

44 ^{3,17} ^{5,22-27.30} ^{8,12.15} ^{12,47} ^{Мт 13,13} ^{Мк 4,11-12} Исус им рече: „Да бевте слепи, грев немаше да имате; а сега велите дека гледате, затоа и гревот ви останува.“

*За добриот пастир
и за неговото стадо*

10 „Вистина, вистина ви велама: кој не влегува низ вратата во овчото трло, а прескокнува од друга страна, крадец е и разбојник;

² а кој влегува низ вратата, пастир е на овците;

³ нему вратарот му отвора и овците го слушаат гласот негов, тој ги вика своите овци по име и ги изведува.

⁴ И кога ќе ги изведе овците свои, оди пред нив, овците одат по него, бидејќи го познаваат гласот негов;

⁵ а по туѓ човек не одат, туку бегаат од него, зашто гласот на туѓиот не го познаваат.“

⁶ Оваа парабола им ја кажа Исус, но тие не разбраа што сакаше да им каже со неа.

⁷ Тогаш Исус пак им рече: „Вистина, вистина ви велама: Јас сум вратата за овците.“

⁸ Сите, колку што дојдоа пред Мене, крадци се и разбојници; но овците не ги послушаа.

⁹ Јас сум вратата: кој ќе влезе преку Мене, ќе се спаси; и ќе влезе, и ќе излезе, и пасиште ќе најде.

¹⁰ Крадецот доаѓа само да украде, да убие и да погуби. Јас дојдов за да имаат живот и да го имаат во изобилие.

¹¹ Јас сум добриот Пастир. Добриот пастир си ја полага својата душа за овците;

¹² а наемникот, кој не е пастир и не е сопственик на овците, ако види дека доаѓа волк, ги остава овците и бега; и волкот ги разграбува и ги распрснува овците.

¹³ Наемникот бега, зашто е наемник, и не се грижи за овците.

¹⁴ Јас сум добриот Пастир; и ги знам Моите, и Моите Ме знаат Мене.

¹⁵ Како Мене што Ме познава Отецот, така и Јас Го познавам Отецот; и душата Своја ја полагам за овците Свои.

¹⁶ И други овци имам, што не се од ова трло, и нив треба да ги приберам; и ќе го чујат гласот Мој и ќе биде едно стадо и еден пастир.

¹⁷ Затоа Ме љуби Отецот, зашто Јас животот Свој си го полагам за да го примам пак.

¹⁸ Никој не Ми го одзема, туку Јас Сам од Себе го давам. Имам власт да го дадам и власт имам пак да си го земам. Оваа заповед ја примив од Својот Отец.“

3
Пс 95,7

4
10,27

6
16,25

7
Пс 118,20

8
Ер 23,1-2
Ез 34,2-3

9
1 Мојс
28,17
Мт 7,13-14
25,10
Лк 11,52

11
15,13
Ис 40,11
Ез 34,15
37,24
Пс 23,1
Мт 9,36
18,12-14
25,32
Евр 13,20
1 Јн 3,16
Откр 7,17

12
Ер 10,21
23,1
Зах 11,17
Дела 20,29

14
10,27
1 Кор 8,2-3
Гал 4,9
2 Тим 2,19

15
Мт 11,27

16
11,52
17,20
Ис 56,8
Ер 23,3
31,10
Ез 34,23
Мих 2,
12-13
Гал 3,28
1 Птр 2,25

17
15,13
Фил 2,8-9
1 Јн 3,16

18
1,4
14,31
15,10

19 ^{7,43} И пак настана расправија меѓу Јудејците заради овие зборови.
^{9,16} **20** Мнозина од нив велеа: „Зол дух има и не е при Себе. Зошто Го слушате?“
^{7,20} **21** Други велеа: „Ова не се зборови на луд човек; може ли луд човек на слеп да му отвори очи?“
^{9,32} **22** *Свечена изјава и обвинување за хулење*
² **23** ^{Мк 3,22} ^{Дела 26,24} А беше тогаш во Ерусалим празникот Обновување на храмот и беше зима.
^{8,25} **24** ^{Лк 22,67} Одеше Исус во храмот, по тремот Соломонов.
^{5,36} **25** ^{10,38} А Јудејците Го опколија и Му рекоа: „До кога ќе ги мачиш нашите души? Ако си Ти Христос, кажи ни отворено!“
^{6,64} **26** ^{8,45} ^{Изреки 28,5} Исус им одговори: „Ви реков, и не верувате. Делата што ги вршам Јас во името на Мојот Отец, тие сведочат за Мене.“
¹ **27** ^{Кор 2,14} Но вие не верувате, бидејќи не сте од Моите овци, како што ви реков.
^{10,3-4} **28** ^{3,16} ^{6,39} ^{17,2,12} ^{18,9} ^{Рим 8, 33-39} Моите овци го слушаат Мојот глас и Јас ги познавам; и тие одат по Мене, и Јас ќе им дадам вечен живот; и никогаш нема да загинат; и никој не ќе ги истргне од раката Моја.
^{17,24} **29** ^{Ис 43,13} ^{49,2} Мојот Отец, што Ми ги даде, е поголем од сите; и никој не може да ги грабне од раката на Мојот Отец.
^{1,1} **30** ^{17,11,21} Јас и Отецот сме едно.“
^{8,59} **31** ^{11,8} А Јудејците, пак, зедао камења да Го убијат.
^{5,18} **32** ³ ^{Мк 14,64} Исус им одговори: „Многу добри дела ви јавив од Мојот Отец; за кое од тие дела фрлате камења на Мене?“
^{7,49} **33** ^{Пс 82,6} ^{Рим 3,19} ¹ ^{Кор 8,5} Му одговорија Јудејците, велејќи: „За добро дело камења не фрламе на Тебе, туку за хулење, зашто Ти, иако си човек, се правиш Бог.“
^{7,49} **34** ^{Пс 82,6} ^{Рим 3,19} ¹ ^{Кор 8,5} Исус им одговори: „Не е ли напишано во вашиот Закон: „Јас реков: богови сте?“
^{7,49} **35** ^{Пс 82,6} ^{Рим 3,19} ¹ ^{Кор 8,5} Ако Тој ги нарече богови оние кои беше упатено словото Божјо, а писмото не може да се урне,
^{7,49} **36** ^{Пс 82,6} ^{Рим 3,19} ¹ ^{Кор 8,5} а на Оној ли, Кого Го освети Отецот и Го прати во светот, вие велите: „Хулиш на Бога?“ дека реков: „Јас сум Син Божји?“

37 Ако не ги вршам делата на Мојот Отец, не верувајте Ми;
38 а ако, пак, ги вршам, макар што Мене не Ми верувате, на делата Мои поверувајте, за да разберете и поверувате дека Отецот е во Мене и Јас сум во Него.“
39 Сакаа пак да Го фатат, но Тој им се истргна од рацете нивни,
40 и пак отиде отаде Јордан, на она место каде што Јован крштаваше, и останана таму.
41 Мнозина дојдоа кај Него и говореа: „Јован не направи ни едно чудо, но сè што рече Јован за Него, беше вистина.“
42 И мнозина таму поверуваа во Него.

Смртта на Лазар

11 ^{Мт 21,17} ^{Лк 10, 38-39} ² ^{12,1-8} ^{Лк 7,36-50} ³ ^{11,36} ⁴ ^{1,14} ^{7,39} ^{17,1-5} ⁵ ⁵ ^{Мк 10,21} ⁸ ^{8,37,40,59} ^{10,31} ⁹⁻¹⁰ ^{9,4,12} ^{12,35} ¹⁰ ^{13,30} ^{Мт 6,23} ^{Лк 11,35} ¹ ^{Јн 2,11} ¹¹ ^{Мт 9,24} ^{27,52} ^{Дела 7,60} ¹ ^{Кор 11,30}

Беше, пак, болен некој си Лазар, од Витанија, од селото на Марија и нејзината сестра Марта.

2 А Марија, чиј брат Лазар се разболе, беше онаа која Го помаза Господ со миро и ги избриша нозете Негови со својата коса.

3 Тогаш сестрите нарачаа по Него, велејќи: „Господи, ете, оној што го милуваш, болен е.“

4 Штом чу Исус, рече: „Таа болест не е за умирање, туку за слава Божја, за да се прослави Синот Божји преку неа.“

5 А Исус ги сакаше Марта, нејзината сестра, и Лазар.

6 А кога чу дека е болен, тогаш остануваа два дни во местото каде што се наоѓаше.

7 Потоа им рече на учениците: „Да отидеме пак во Јудеја!“

8 Учениците Му рекоа: „Рави, сега сакаа да Те убијат со камења, и пак ли таму ќе одиш?“

9 Исус одговори: „Нели има дванаесет часови во денот? Кој оди дење, не се сопнува, зашто ја гледа светлината на овој свет;

10 а кој оди ноќе, се сопнува, зашто нема светлина во него.“

11 Ова им го кажа, а потоа им рече: „Лазар, пријателот наш, заспал; но ќе отидам да го разбудам.“

12 Тогаш учениците Негови рекоа: „Господи, ако заспал, ќе стане.“

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД ЈОВАН

15 ^{2,11} Исус го рече тоа за смртта негова, а тие мислеа дека говори за заспивање со сон.

16 <sup>14,5,31
20,24-29
Рим 6,8</sup> ¹⁴ Тогаш Исус рече отворено: „Лазар умре!“

18 <sup>Мт 21,17
Мк 10,32</sup> Но се радувам заради вас што не бев таму, та да поверувате - туку, да отидеме кај него.“

19 <sup>11,45
Јов 2,11</sup> ¹⁶ Тогаш Тома, наречен Близнак, им рече на учениците: „Да отидеме и ние да умреме со него.“

20 ^{Ез 8,14} *Исус е воскресение и живоѝ*

21 ^{11,32} ¹⁷ Кога дојде Исус, откри дека тој веќе четири дена е во гроб.

24 <sup>5,28-29
6,39-40</sup> А Витанија беше близу до Ерусалим, околу петнаесет стадиѝ⁹;

<sup>Дан 12,2
Дела 24,15</sup> ¹⁹ и мнозина Јудејци беа дошле кај Марта и Марија да ги утешат за нивниот брат.

25 <sup>1,4
20,31</sup> ²⁰ Кога чу Марта дека доаѓа Исус, излезе пред Него; а Марија седеше дома.

<sup>Кол 3,4
Откр 1,18</sup> ²¹ Тогаш Марта Му рече на Исус: „Господи, ако беше Ти овде, брат ми немаше да умре.“

26 <sup>5,24
8,51
Мт 22,23</sup> Но и сега знам што и да посакаш од Бога, Бог ќе ти даде.“

27 ^{6,14,69} Исус ѝ рече: „Твојот брат ќе воскресне!“

²⁴ Марта Му рече: „Знам дека ќе воскресне при воскресението, во последниот ден.“

²⁵ А Исус ѝ рече: „Јас сум воскресението и животот; кој верува во Мене, и да умре, ќе живее.“

²⁶ И секој што живее и верува во Мене, нема да умре довека. Го веруваш ли тоа?“

²⁷ Таа Му одговори: „Да, Господи, јас поверував дека си Ти Христос, Синот Божји, што треба да дојде во светот.“

Исус ѝпросолзува

²⁸ Штом го рече тоа, отиде и ја повика сестра си Марија тајно, велејќи: „Учителот е овде и те вика.“

²⁹ Таа кога чу, стана бргу и отиде кај Него;

³⁰ зашто Исус уште не беше дошол во селото, а стоеше каде што Го беше дочекала Марта.

⁹ 11,18. 3 километри.

³¹ Јудејците, што беа со неа дома и ја утепуваа, кога видоа дека Марија стана бргу и излезе, отидоа и тие по неа, мислејќи дека ќе оди на гробот да плаче.

³² А Марија, штом пристигна таму каде што беше Исус и кога Го виде, падна пред нозете Негови и рече: „Господи, да беше ти овде, немаше да умре брат ми!“

³³ Исус, пак, кога ја виде како плаче, и Јудејците што беа дошле со неа како плачат, се натажи и се потресе,

³⁴ па рече: „Каде сте го положиле?“ Му рекоа: „Господи, дојди и види!“

³⁵ Исус просолзи.

³⁶ Тогаш Јудејците рекоа: „Гледај, колку го сакал!“

³⁷ Некои од нив, пак, велеа: „Не можеше ли Овој, што ги отвори очите на слепиот, да направи и овој да не умре?“

Воскреснувањето на Лазар

³⁸ А Исус, пак, се нажали во Себе и дојде до гробот; тоа беше пештера и камен навален на неа.

³⁹ Рече Исус: „Кренете го каменот!“ Марта, сестрата на умрениот, Му рече: „Господи, мириса веќе; има четири дена откако е умрен!“

⁴⁰ Исус ѝ рече: „Не ли ти реков дека, ако веруваш, ќе ја видиш славата Божја?“

⁴¹ Тогаш го дигнаа каменот каде што лежеше умрениот. А Исус ги подигна очите угоре и рече: „Оче, Ти благодарам што Ме услиши.“

⁴² Јас знаев дека Ти секогаш Ме услишуваш; но ова го реков заради народот што стои наоколу, за да поверуваат дека Ти си Ме пратил.“

⁴³ Кога го рече ова, извика со висок глас: „Лазаре, излези надвор!“

⁴⁴ излезе умрениот, завиткан во платно по рацете и нозете; а лицето забрадено со крпа. Им рече Исус: „Одвиткајте го и оставете го да оди!“

Заговор ироѝив Исус

(Мѝ 26,1-5; Мр 14,1-2; Лк 22,1-2)

⁴⁵ Тогаш мнозина од Јудејците што беа дошле со Марија и видоа што направи Исус, поверуваа во Него.

32
11,21

33
12,27
Мк 3,5

35
Лк 19,41

37
9,6-7

38
20,1
Мт 27,60
Лк 23,53
24,2

40
1,14
2,11

41
17,1
Мт 14,19
Мк 6,41
Лк 18,13
Дела 7,55

42
6,29
12,30
17,8,21
1 Цар
18,36-37
1 Јн 5,
14-15

44
19,40
20,6-7

45
7,31
8,30
12,11,42

46 Некои од нив отидоа кај фарисеите и им рекоа што направи Исус.
47 Тогаш првосвештениците и фарисеите се собраа на совет и рекоа: „Што да правиме? Овој Човек прави многу чуда.
48 Ако Го оставиме така, сите ќе поверуваат во Него и ќе дојдат Римјаните, па ќе ни ја одземат и земјата и народот.“
49 А еден, пак, од нив, Кајафа, кој таа година беше првосвештеник, им рече: „Вие ништо не знаете,
50 ниту помислувате дека е поарно за нас да умре еден човек за народот, отколку сиот народ да пропадне.“
51 А ова не го рече тој сам од себе, туку, бидејќи беше првосвештеник таа година, прорече дека Исус ќе умре за народот;
52 и не само за народот, туку и за да ги собере заедно растурените Божји чедра.
53 Од тој ден се согласија да Го убијат.
54 Заради тоа Исус веќе не одеше јавно меѓу Јудејците, а оттаму отиде во крај, близу една пустина, во градот наречен Ефрем, и таму се задржа со учениците Свои.
55 А се наближуваше јудејскиот празник Пасха и мнозина од тој крај отидоа во Ерусалим пред Пасхата, за да се очистат.
56 Тогаш Го бараа Исус и, стоејќи во храмот, си разговараа меѓу себе: „Што мислите? Нема ли да дојде на празникот?“
57 А првосвештениците и фарисеите беа веќе издале заповед, ако некој дознае каде е, да јави, за да Го фатат.

12.1 Помазанието Исусово во Виџанија

(Мт 26,6–13; Мр 14,3–9)

2 На шест дни пред Пасха дојде Исус во Витанија, каде што беше умрениот Лазар, кого го воскресна од мртвите.
3 Таму Му приготија вечера и Марта послужуваше, а Лазар беше еден од оние што седеа на трпезата.
4 А Марија зеде литар чисто скапоцено миро, ги помаза нозете Исусови и ги избриша со косата своја нозете Негови;

а куќата се исполни со мирис од мирото.

5 Еден од учениците Негови, Јуда Симонов Искарот, кој подоцна Го предаде, рече:

6 „Зошто не се продаде ова миро за триста денарии, и тоа да се раздадеше на сиромаси?“

7 Ова тој го рече не дека се грижеше за сиромасите, туку зашто беше крадец. Тој го чуваше ковчежето и крадеше од она што пуштаа во него.

8 А Исус рече: „Оставете ја! Таа го запали тоа за денот на Мојот погреб;

9 зашто сиромасите ги имате секогаш покрај себе, а Мене Ме немате секогаш.“

Заговор и пројав Лазар

10 Мнозина од Јудејците разбраа дека Исус е таму, па дојдоа не само заради Исус, туку да го видат и Лазар, кого Тој го воскресна од мртвите.

11 А првосвештениците се договорија да го убијат и Лазар,

12 зашто мнозина од Јудејците се издвојуваа поради него и веруваа во Исус.

Свеченошо влегување во Ерусалим

(Мт 21,1–12; Мр 11,1–11; Лк 19,28–40)

13 На другиот ден, мноштво народ, кој беше дошол на празникот, кога чуја дека Исус доаѓа во Ерусалим,

14 зедаа палмови гранчиња и излегоа да Го пречекаат; и викаа, велејќи: „Осана!“
15 Благословен е Кој доаѓа во името Господово, Царот Израелов!“

16 А Исус, откако најде едно, седна на него, како што е напишано:

17 „Не плаши се, ќерко, Сионова! Еве, Царот твој иде, седејќи на магаре.“

18 Но ова учениците Негови не го разбраа. А кога се прослави Исус, тогаш се сетија дека тоа беше напишано за Него и дека тие Му го направија тоа.

19 Народот, што беше со Него кога Тој го извика Лазар од гробот и го воскресна од мртвите, сведочеше.

20 Затоа и Го пречека народот, зашто беше чул дека тоа чудо го направи Тој.

4
6,71
Мт 10,4

5
6,7
Мт 19,21

6
Лк 8,3

7
19,40

8
5 Мојс
15,11

10
Мк 14,1

13
6,14–15
18,33,37,39
19,3–21
Соф 3,15
Пс
118,25,26

15
Ис 35,4
Зах 9,9

16
2,22
14,26
Мк 4,13
Лк 24,45

17
11,43–44

10 12,13. На еврејски „Хошиана“ - *Сџаси нѐ!* - месијански восклик.

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД ЈОВАН

19 19 А фарисеите си велее меѓу себе: „Гледате ли дека ништо не помага? Ете, светот тргна по Него!“
3,26
11,47-48
Мк 1,37
Дела 5,28

Некои Елини Го бараајќи Исус

21 20 Меѓу дојдените за празникот на поклонение имаше и некои Елини.
1,44
7,34
Лк 19,3
23,8

23 21 Тие пристапија кон Филип, кој беше од Витсаида Галилејска, и го молеа, велелејќи: „Господине, сакаме да Го видиме Исус.“
11,4
13,1
17,1
Мт 8,20
Мк
14,35,41

24 22 Дојде Филип и му кажа на Андреј, а Андреј и Филип Му кажаа на Исус.
Ис 53,10-12
Мт 16,21
Рим 14,9
1 Кор
15,36

24 23 Исус, пак, им одговори, велелејќи: „Дојде часот да се прослави Синот Човечки.“
Ис 53,10-12
Мт 16,21
Рим 14,9
1 Кор
15,36

25 24 Вистина, вистина ви велеам: ако зрното пченично, што паднало на земја, не умре, останува само; а ако умре - ќе донесе голем плод.
Мт 16,25
Мк 8,35
Лк 9,24
14,26
Откр 12,11

26 25 Кој го сака животот свој, ќе го загуби; а кој го мрази животот свој на овој свет, ќе го запази за вечен живот.
Мт 16,25
Мк 8,35
Лк 9,24
14,26
Откр 12,11

27 26 Кој Ми служи Мене, нека врви по Мене, и каде што сум Јас, таму ќе биде и Мојот слуга. И кој Ми служи Мене, него ќе го уважува и Мојот Отец.
Мт 16,25
Мк 8,35
Лк 9,24
14,26
Откр 12,11

Исус ѓовори за Својата смрт

27 27 Душата сега Ми се нажали, и што да кажам? Оче, избави Ме од овој час! Но, заради тоа и дојдов за овој час.
11,33
16,21
18,11
Пс 6,4,5
42,6,12
Мт 26,38
Евр 5,7-8

28 28 Оче, прослави го името Своје!“ Тогаш дојде глас од небото: „И Го прославив, и пак ќе Го прославам.“
13,31-32
17,1-11
Мт 3,17

29 29 А народот што стоеше, кога го чу тоа, велеше: „Загрми!“; други, пак, рекоа: „Ангел Му проговори!“
Лк 22,43
Дела 23,9

29 30 Исус одговори и рече: „Овој глас не беше заради Мене, туку заради вас.“
Лк 22,43
Дела 23,9

30 31 Сега е судот на овој свет; сега кнезот на овој свет ќе биде исфрлен надвор.
11,42

31 32 И кога Јас ќе бидам издигнат од земјата, сите ќе ги привлечам кон Себе.“
3,19
9,39
14,30
16,11
Лк 10,18
Ефес 2,2
Откр 12,9
20,1-6

31 33 А ова го зборувааше за да покаже со каква смрт ќе умре.

34 34 Народот Му одговори: „Сме слушале од Законот дека Христос вечно ќе остане, а како Ти велиш дека Синот Човечки треба да биде издигнат? Кој е Тој Син Човечки?“

35 Тогаш Христос им рече: „Уште малку време Светлината е со вас; одете додека има Светлина за да не ве опфати темнина; а кој оди по темнина, не знае каде оди.“

36 Додека ја имате Светлината, верувајте во светлината, за да бидете синови на Светлината!“ Штом го рече тоа, Исус си замина и се сокри од нив.

Неверсјивото на народот

37 Иако толку чудесни знаци беше направил пред нив, тие пак не веруваа во Него,

38 за да се исполни словото од пророкот Исаија, кој рече: „Господи, кој поверува во она што чул од нас? И раката Господова кому се откри?“

39 Тие затоа не можеа да поверуваат, зашто Исаија уште вели:

40 „Ги ослепи очите нивни, ги скамени срцата нивни, за да не гледаат со очите и со срцето да не разбираат, и да не се обратат за да ги излекувам.“

41 Ова го рекол Исаија кога ја беше видел славата Негова и зборувал за Него.

42 Но, и од началниците мнозина поверуваа, само заради фарисеите не признаваа за да не бидат исклучени од синагогата;

43 зашто им беше помила човечката слава отколку славата Божја.

Словото на Исус ќе суди

44 А Исус подигна глас и рече: „Кој верува во Мене, не верува во Мене, туку во Оној Кој Ме пратил,

45 кој Ме гледа мене, Го гледа Оној Кој Ме пратил.“

46 Јас - Светлина - дојдов во светот, така што никој, кој верува во Мене, да не остане во темнина.

47 И ако некој ги чуе зборовите Мои, и не поверува, Јас нема да го судам, зашто не дојдов да му судам на светот, туку светот да го спасам.

48 Кој се откажува од Мене и не ги прима зборовите Мои, има Кој да го суди: Словото што го кажав, тоа ќе го осуди во последниот ден.

49 Зашто Јас Сам од Себе не зборувам, но Отецот, Кој Ме прати. Тој Ми даде

32 3,14
8,28
14,3
Фил 2,9-10

33

18,32
21,19

34

2 Сам 7,16
Ис 9,6
Ез 37,25
Пс 89,4,36
110,4
Мт 8,20

35

7,33
8,12
9,4
Ер 13,16
1 Јн 2,11

36

8,59
Лк 16,8
Ефес 5,8
1 Сол 5,5

37

2,11
5 Мојс
29,1-3
Мт 11,20
Рим 10,16
Евр 4,2

38

Ис 53,1
Рим 10,16

39

5,44

40

9,39-41
Ис 6,10
Мт 13,13-15
Дела 28,26-27

41

1,14
5,39
Ис 6,1

42

2,23
7,31
9,22
16,1-4
Лк 6,22

43

5,44

44

5,24
13,20
Мт 10,40

45 заповед што да кажам и што да зборувам.
1,18
14,9

46 ⁵⁰ И знам дека заповедта Негова е живот вечен. А она што го зборувам Јас, го зборувам така, како што Ми рече Отецот.“
8,12
9,5

47 *Последнаџа вечера. Исус им џи миe ноеџе на ученициџе*
3,17
Лк 6,49
8,21
11,28

48 **13** А пред празникот Пасха, знаејќи Исус дека Му дојде часот за да премине од овој свет кај Отецот, и бидејќи ги засака Своите во светот, до крај ги засака.
8,37,47
5 Мојс
18,18-19
31,26-29
1 Сол 4,8

49-50 ² И на вечерата, кога џаволот беше вметнал во срцето на Јуда Симонов Искарот за да Го предаде,
7,17
8,26,28
14,10,24

50 Исус, знаејќи дека Отецот сѐ Му предал во рацете и дека од Бога излегол и дека кај Бога се враќа,
6,40
17,2
1 Птр 4,11

13,1 ⁴ стана од вечерата, ја соблече својата горна облека, зеде крпа и се препаша;
2,4
15,9,13
16,28
Мк 14,41
Рим 5,8
8,35
Ефес 3,19

⁵ потоа истури вода во сад за миене и почна да им ги миe нозете на учениците и да ги брише со крпата со која беше препашан.
13,27
Мт 26,20
Мк
14,10,17-18
Лк 22,3,14

⁶ Дојде и кај Симон Петар, а тој Му рече: „Господи, Ти ли ќе ми ги миеш нозете?“
1,1
3,35
16,27-28
Мт 11,27

⁷ Исус одговори и му рече: „Јас што правам сега, ти не знаеш, но подоцна ќе разбереш.“
1,1
3,35
16,27-28
Мт 11,27

⁸ Петар Му рече: „Никогаш Ти нема да ми ги миеш нозете!“ Исус му одговори: „Ако не те измијам, нема да имаш дел со Мене!“
1,1
3,35
16,27-28
Мт 11,27

⁹ Симон Петар Му рече: „Господи, тогаш не само нозете мои, туку и рацете и главата!“
12,3
Лк 7,44
22,27

¹⁰ Исус му одговори: „На измисениот треба само нозете да му се измијат, зашто целиот е чист, а вие сте чисти, но не сите.“
14,26

¹¹ Бидејќи Тој знаеше кој ќе го предаде, па затоа и рече: „Не сте сите чисти.“
15,3
1 Јн 1,7

¹² А кога им ги изми нозете, ја облече облеката и седна пак на трпезата, па им рече: „Знаете ли што ви направив?“
6,64,70-71

¹³ Вие Ме нарекувате Учител и Господ; и право велите, бидејќи сум.
Мт 21,3
23,8,10

¹⁴ Ако, пак, Јас, Господ и Учител, ви ги измив нозете, тогаш и вие сте дол-

жни еден на друг да си ги миете нозете.

¹⁵ Затоа ви дадов пример да правите и вие така, како што ви направив Јас.

¹⁶ Вистина, вистина ви велама: нема слуга поголем од својот господар, ниту пратеник поголем од оној што го пратил.

¹⁷ Кога го знаете ова, блажени сте ако го извршувате.

¹⁸ Не го кажувам ова за сите вас, зашто Јас ги знам оние што ги избрав. Но нека се исполни Писмото: „Кој јаде леб со Мене, ја подигна петата своја против Мене.“

¹⁹ Отсега ви кажувам, уште пред да се изврши, та кога ќе се изврши, да поведувате дека сум Јас.

²⁰ Вистина, вистина ви велама: кој го прими оној што го праќам Јас, Мене Ме прима, а кој Ме прима Мене, Го прима Оној што Ме прати.“

Исус џовори за својоџ џредавник

(Мџ 26,20-25; Мр 14,17-21; Лк 22,21-23)

²¹ Штом го рече ова, Исус, потресен во духот, посведочи и рече: „Вистина, вистина ви зборувам дека еден од вас ќе Ме предаде.“

²² Тогаш учениците почнаа да се погледнуваат еден со друг, не разбирајќи за кого зборува.

²³ А еден од учениците, кого Исус го сакаше, беше се навалил на градите Исусови.

²⁴ Нему му даде знак Симон Петар да праша кој ли ќе е тој за кого што говори.

²⁵ Тој, пак, се навали на градите Исусови и Му рече: „Кој е Господи?“

²⁶ Исус одговори: „Оној е, на кого Јас ќе му натопам залак и ќе му го подадам.“ И кога натопи залак, му го подаде на Јуда Симонов Искарот.

²⁷ И тогаш, по залакот, сатаната влезе во него. А Исус му рече: „Што ќе правиш, прави побргу!“

²⁸ А никој од оние што седеа на трпезата не разбраа зошто му го рече тоа.

²⁹ Но, бидејќи Јуда го чуваше ковчето, некои помислија дека Исус му рече: „Купи што ни треба за празникот!“ или да раздаде нешто на сиромасите.

14

Мт 20,28
Лк 22,27
1 Тим 5,10
1 Птр 5,5
1 Јн 3,16

15

Рим 15,1-7
Ефес 5,2
Фил 2,5
Кол 3,13
1 Птр 2,21
1 Јн 2,6

16

15,20
Мт 10,24
Лк 6,40

17

Мт 7,24-27
Лк 11,28
Рим 2,13
Јк 1,22,25

18

6,70
15,16
Пс 41,10
Ефес 1,4
2 Сол 2,13

19

14,29
16,4

20

Мт 10,40
Лк 9,48
10,16
Гал 4,14

21

11,33
12,27

23

19,26
20,2
21,7,20
Лк 8,51

26

6,71

27

13,2
Лк 22,3

29

12,6

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД ЈОВАН

30 ³⁰ А тој, пштом го зеде залакот, веднаш излезе. А беше ноќ.

Нова заповед

³¹ Кога тој излезе, Исус рече: „Сега се прослави Синот Човечки и Бог се прослави во Него.

³² Ако Бог се прослави во Него, и Него Бог ќе Го прослави во Себе, и наскоро ќе Го прослави.

³³ Чеда, уште малку сум со вас. Ќе Ме барате и, како што им реков на Јудејците дека каде што одам Јас вие не можете да дојдете, и вам ви велама сега.

³⁴ Нова заповед ви давам: да се љубите еден со друг; како Јас што ве возљубив, така и вие да се љубите еден со друг.

³⁵ По тоа ќе ве познаат сите дека сте Мои ученици, ако имате љубов меѓу себе.“

³⁶ Симон Петар Му рече: „Господи, каде одиш?“ Исус му одговори: „Каде што Јас одам, ти не можеш сега да дојдеш по Мене, но подоцна ќе дојдеш по Мене.“

³⁷ Петар Му рече: „Господи, зошто не можам да одам по Тебе сега? Животот свој ќе го положаам за Тебе.“

³⁸ Исус му одговори: „Животот ли ќе го положиш за Мене? Вистина, вистина ти велама: нема петел да запее, додека ти трипати не се одречеш од Мене!“

Исус е вистинската лоза

14 „Да не се плаши срцето ваше; верувајте во Бога и во Мене верувајте.

² Во домот на Мојот Отец има многу места за живеење. А да немаше, зарем Јас ќе ви кажев: „Одам да ви приготвам место“?

³ Кога ќе отидам и ќе ви приготвам место, пак ќе дојдам и ќе ве земам кај Себе за да бидете и вие каде што сум Јас.

⁴ А каде одам Јас го знаете патот.“

⁵ Тома Му рече: „Господи, не знаеме каде одиш; и како можеме патот да го знаеме?“

⁶ Исус му рече: „Јас сум Патот, Вистината и Животот; никој не доаѓа кај Отецот, освен преку Мене.

⁷ Ако Ме бевте познавале, ќе го познавевте и Мојот Отец. А отсега Го познавате, и сте Го виделе.“

⁸ Филип Му рече: „Господи, покажи ни Го Отецот, и доста ни е!“

⁹ Му одговори Исус: „Толку време сум со вас, и зар не си Ме познал, Филипе? Кој Ме видел Мене, Го видел Отецот, па како ти велиш: „Покажи ни Го Отецот?“

¹⁰ Не веруваеш ли дека Јас сум во Отецот, и дека Отецот е во Мене? Зборовите што ви ги кажувам, од Себе не ги зборувам; туку од Отецот, Кој е секогаш во Мене, Тој ги врши делата.

¹¹ Верувајте Ми дека Јас сум во Отецот и Отецот е во Мене. Ако ли, пак, не - тогаш верувајте во Мене заради делата.

¹² Вистина, вистина ви велама: кој верува во Мене, делата што ги вршам Јас и тој ќе ги врши, и поголеми од нив ќе врши; зашто Јас си одам кај Својот Отец;

¹³ и што и да посакате од Отецот во Мое име, ќе ви го исполнам, за да се прослави Отецот во Синот.

¹⁴ Ако посакате нешто во Мое име, Јас ќе го направам.“

Вештување за Свештениот Дух

¹⁵ „Ако Ме љубите, пазете ги Моите заповеди.

¹⁶ Јас ќе Го помолам Отецот, и Тој ќе ви даде друг Утешител за да биде со вас до века,

¹⁷ Духот на вистината, Кого светот не може да Го прими, зашто не Го виде, ниту Го познава; а вие Го познавате, зашто во вас е и во вас ќе биде.

¹⁸ Нема да ве оставам сираци; ќе дојдам кај вас.

¹⁹ Уште малку и светот веќе нема да Ме гледа; а вие ќе Ме гледате, зашто Јас живеам и вие ќе живеете.

²⁰ Во оној ден вие ќе разберете дека Јас сум во Мојот Отец и вие сте во Мене, и Јас сум во вас.

²¹ Кој ги има заповедите Мои и ги пази, тој е оној што Ме љуби; а кој Ме љуби Мене, возљубен ќе биде од мојот Отец; и Јас ќе го возљубам, и ќе му се јавам Сам.“

6

1,4,14

3,16

10,9

11,25

18,37-38

Дела 9,2

Евр 10,20

7

8,19

12,45

2 Кор 4,4

8

1,43-44

9

1,18

12,45

2 Мојс

33,11

Кол 1,15

Евр 1,3

10

12,49-50

17,21

11

10,37-38

12

7,33

13,1

14,28

Мт 21,21

13

15,7,16

16,23-24,26

17,1,5

Јк 1,5

15

15,10

5 Мојс 6,

4-9

1 Јн 5,3

2 Јн 1,6

16

1,33

15,26

16,7,13

17

1,10

Мт 10,20

Рим 8,26

1 Кор

2,12,14

1 Јн 4,6

2 Јн 1,1-2

18

14,3,28

19

7,33

6,57

16,16

30

3,2

9,4

8,12

12,35

Лк 22,53

31

12,23

17,5

Мт 8,20

32

1,14

7,39

33

7,33-34

8,21

34

15,12,17

3 Мојс

19,18

5 Мојс 28,9

Мт

19,17,19

Лк 10,

26-27

1 Кор 13,1

1 Сол 4,9

35

Дела 4,32

1 Кор 9,21

Гал 6,2

1 Јн 3,14

36

7,35

14,5

16,5

3 Птр 1,14

14,1

14,27

2 Мојс

14,31

5 Мојс 1,21

2 Пет

20,17,20

Мк 11,22

3

8,35

12,26

17,24

5 Мојс 1,33

Фил 1,23

1 Сол 4,17

Евр 6,19-20

Откр

22,17,20

5

11,16

13,36

20,24-29

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД ЈОВАН

15 <sup>Рим 1,1
Јк 1,1</sup> ²¹ Но, сето ова ќе ви го прават заради Моето име, зашто не Го знаат Оној Кој Ме испрати.

16 <sup>6,70
13,18
14,13-14
15,5
16,23</sup> ²² Да не бев дошол и да не им бев зборувал, грев немаше да имаат. Но сега тие немаат изговор за својот грев.

<sup>5 Мојс 7,6
Ис 41,8
Амос 3,2
Мк 3,13-14
Дела 20,28
1 Јн 4,10</sup> ²³ Кој Ме мрази мене, Го мрази и Мојот Отец.

²⁴ Ако не бев направил меѓу нив дела, какви што никој друг не направил, грев немаше да имаат; а сега и видоа, и Ме замразија Мене и Мојот Отец.

17 <sup>13,34
1 Јн 3,23</sup> ²⁵ Но нека се изврши словото напишано во нивниот Закон дека Ме замразија без вина.

18 <sup>1,10-11
7,7
17,14-16
Мт 10,22
24,9
1 Сол 2,14-16
1 Јн 3,13</sup> ²⁶ А кога ќе дојде Утешителот, Кого што ќе Го испратам Јас од Отецот, Духот на Вистината, Кој излегува од Отецот, Тој ќе сведочи за Мене;

²⁷ а и вие ќе сведочите, бидејќи од почетокот сте со Мене.“

19 <sup>Лк 6,22
1 Јн 4,5</sup> ¹⁶ „Ова ви го кажав за да не се соблазните.

20 <sup>13,16
Мт 10,24
Лк 6,40
Дела 4,17
1 Сол 1,6
1 Птр 4,12-19</sup> ² Ќе ве исклучуваат од синагогите. Па уште и ќе настапи време кога секој што ќе ве убие, ќе мисли дека на Бога Му принесува служба.

³ Тоа ќе го прават, зашто не Го познаа Отецот, ниту Мене.

21 <sup>8,18-19
16,3
Мт 5,11
10,22
Дела 5,40-41
Откр 2,3</sup> ⁴ Но ви го кажав тоа, та кога ќе дојде времето, да се сегите дека Јас сум ви рекол; а од почетокот не ви го зборував ова, зашто бев со вас.“

Задачиие на Свештиоий Дух

22 <sup>9,41
16,9</sup> ⁵ „А сега одам кај Оној Кој Ме испрати, и никој од вас не Ме праша: „Каде одиш?“

23 <sup>5,23
Лк 10,16
1 Јн 2,23</sup> ⁶ Но затоа што ви го кажав ова, срцата ваши се исполнија со тага.

⁷ Но Јас вистината ви ја кажувам: по добро е за вас Јас да си отидам, зашто, ако не си отидам, Утешителот нема да дојде кај вас; ако, пак, заминам, ќе ви Го пратам.

25 <sup>Пс 35,19
69,5
Рим 3,19</sup> ⁸ А Тој, кога ќе дојде, ќе го избличи светот за грев, и за правда, и за суд:

⁹ за грев - дека не веруваат во Мене;

¹⁰ за правда - оти Јас си одам кај Својот Отец, и веќе нема да Ме видите;

¹¹ а за суд - зашто кнезот на овој свет е осуден.

¹² Имам уште многу да ви кажувам, но сега не можете да носите.

¹³ А кога ќе дојде Тој, Духот на Вистината, ќе ве упати во сета вистина; но од Себе нема да зборува, туку ќе говори што чуе, и ќе ви ја најави иднината.

¹⁴ Тој Мене ќе Ме прослави, зашто од Моето ќе земе и ќе ви јави.

¹⁵ Сè што има Отецот, Мое е; затоа и ви реков дека од Моето ќе земе и ќе ви јави.“

Тага и радоси

¹⁶ „Уште малку, и нема да Ме гледате, и по малку, пак ќе Ме видите, зашто си одам кај Отецот.“

¹⁷ А некои од учениците Негови си рекоа меѓу себе: „Што е тоа, што ни вели: „Уште малку, и нема да Ме видите“ и „По малку, пак ќе Ме видите“ и „Јас си одам кај Отецот?““

¹⁸ И си зборуваа: „Што е тоа, што вели: „Уште малку?““

¹⁹ Исус разбра дека сакаат да Го прашаат, и им рече: „Затоа ли се прашувате меѓу себе, што реков: „Уште малку, и нема да Ме гледате“ и „По малку, пак ќе Ме видите?“

²⁰ Вистина, вистина ви вела дека вие ќе заплачете и ќе заридате, а светот ќе се радува; вие ќе бидете нажалени, но жалоста ваша ќе се претвори во радост.

²¹ Жена, кога раѓа, има болки, зашто ѝ дошло времето нејзино; но штом ќе го роди детето, од радост не ги помни веќе болките, зашто се родил човек на светот.

²² Па така и вие, сега сте нажалени; но Јас пак ќе ве видам, и ќе се зарадува срцето ваше, и радоста ваша никој нема да ви ја одземе;

²³ и во тој ден нема да Ме прашувате за ништо. Вистина, вистина ви вела: што и да посакате од Отецот, во Мое име, ќе ви даде.

²⁴ Досега ништо не сте барале во Мое име; барајте и ќе добиете, за да биде доста ваша полна.“

26-27
Дела 5,32

26
14,16,26
Мт 10,19-20
1 Јн 3,24
5,7

27
19,35
Лк 1,2
Дела 1,8,21-22
1 Јн 4,14

16,2
9,22
Ис 66,5
Мт 5,11
10,17
24,9

3
8,19
15,21

4
2,22
14,29
16,25
Мк 13,23
Дела 8,1

5
7,33
13,36

6
16,22

7
14,16,26
15,26

8
10,25
Дела 24,25

9
5,38
6,36,64
8,21-24
12,37

10
7,34
13,1,33
14,12,19,28
20,17
Дела 7,52

11
12,31
14,30

12
1 Кор 3,1-2

13
14,17,26
15,26
1 Јн 2,27

14

7,39

Победа над свeйшii

²⁵ „Ова во параболи ви го кажав; но ќе дојде час кога нема веќе во параболи да ви зборувам, туку откриено ќе ве известам за Отецот.

16

7,33

²⁶ Во тој ден ќе побарате во Мое име, и не ви вела дека Отецот ќе го помолам за вас;

19

Лк 9,45

²⁷ бидејќи Отецот Сам ве сака, зашто вие Ме засакавте и поверувавте дека Јас сум излегол од Бога.

20

Мк 16,10

Лк 5,35

23,27

Откр 11,10

²⁸ Излегов од Отецот и дојдов во светот; сега пак го оставам светот и се враќам кај Отецот.“

21

Ис 13,8

26,17-18

Ос 13,13

Мих 4,9

Мк 13,8

Рим 8,22

1 Сол 5,3

Откр 12,2

²⁹ Му рекоа учениците Негови: „Еве, сега откриено зборуваш и никаква парабола не кажуваш.

³⁰ Сега знаеме дека знаеш сè и нема потреба никој да Те прашува. Заради тоа веруваме дека од Бога си излегол.“

³¹ Исус им одговори: „Сега ли верувате?

22

14,19

15,11

20,20

Ис 66,14

Мт 28,8

Лк 24,41

Дела 2,46

2 Кор 4,17

³² Ете, иде часот, и веќе настапува, да се разбегате секој кај своите, а Мене Сам да Ме оставите; но Јас не сум Сам, бидејќи Отецот е со Мене.

³³ Ова ви го реков за да имате мир во Мене. Во светот ќе имате маки; но не плашете се, зашто Јас го победив светот.“

23

15,16

1 Јн 5,

14-15

Исусовата молиџва**24**

15,11

Мт 7,7-8,11

18,19

1 Јн 1,4

17 Ова го кажа Исус, па ги подигна очите Свои кон небото и рече: „Оче, дојде часот; прослави Го Својот Син, за да Те прослави и Синот Твој,

25

10,6

12,16

Мт 13,

34-35

² како што си Му дал власт над секое тело, та на сè што си му дал, да му даде вечен живот.

³ А животот вечен е тоа, да Те познаат Тебе Единиот вистински Бог, и испратениот од Тебе Исус Христос.

27

8,42

14,21-23

21,15-17

⁴ Јас Те прославив на Земјата; го извршив делото, што си ми го дал да го извршам.

28

1,1

13,3

⁵ И сега, прослави Ме Ти, Оче, во Тебе Самиот, со славата што ја имав во Тебе уште светот пред да настане.

30

2,25

16,19

⁶ Го објавив името Твое на луѓето, што си Ми ги дал од светот; тие беа Твои, и Ти Ми ги даде, и го запазија Твоето слово.

⁷ Сега разбраа дека сè што си Ми дал, е од Тебе;

⁸ зашто зборовите што си Ми ги дал им ги предадов и тие ги примија и разбраа навистина дека од Тебе сум излегол, и поверуваа дека Ти си Ме пратил.

⁹ Јас за нив се молам; не се молам за сиот свет, туку за оние што си Ми ги дал, зашто се Твои.

¹⁰ И сè Мое е Твое, и Твоето - Мое, и се прославив во нив.

¹¹ Веќе не сум во светот, но тие се во светот, а Јас идам кај Тебе. Оче Свети, запази ги во Твоето име оние што си Ми ги дал, за да бидат едно, како што сме и Ние.

¹² Додека бев со нив во светот, Јас ги пазев во Твоето име; оние, што си Ми ги дал, ги зачував, и никој од нив не погина, освен погибелниот син, за да се исполни Писмото.

¹³ А сега се враќам кај Тебе, и ова му го кажувам на светот за да ја имаат во себе Мојата полна радост.

¹⁴ Јас им го предадов Твоето слово, и светот ги замрази, зашто тие не се од светот, како и Јас што не сум од него.

¹⁵ Не се молам да ги земеш од светот, туку да ги запазиш од злото.

¹⁶ Тие не се од светот, како и Јас што не сум од него.

¹⁷ Посвети ги со Својата вистина. Твоето слово е вистина.

¹⁸ Како Ти Мене што Ме прати во светот, и Јас ги пратив во светот.

¹⁹ И за нив јас се посветувам, та и тие да бидат осветени преку вистината.

²⁰ Но не се молам само за нив, туку и за оние што преку нивните зборови ќе поверуваат во Мене,

²¹ за да бидат сите едно, како што си Ти, Оче, во Мене, и Јас во Тебе; па така и тие да бидат во Нас едно, и да поверува светот дека Ти си Ме пратил.

²² И славата што си Ми ја дал, ним им ја дадов, за да бидат едно, како што сме Ние.

²³ Јас сум во нив и тие се во Мене, за да бидат во сè едно, и да дознае светот дека Ти си Ме испратил, и нив си ги возљубил, како Мене што Ме возљуби.

32

8,29

Зах 13,7

Мт

26,31,56

33

12,31

13,19

14,27,30

15,18

Рим 8,37

1 Кор

15,57

2 Кор 1,8

2 Тим 3,12

1 Јн 5,5

Откр 5,5

17,1

2,4

11,41

12,23

13,1,31-32

Мт 26,45

2

3,35

Мт 28,18

3

1,4

6,40

12,25

Ер 24,7

31,31-34

Ез 36,25-28

Ос 2,22

1 Јн 5,13,20

4

13,31-32

19,30

5

1,1-2

8,58

17,24

Фил 2,6

Евр 5,5

6

6,37-39,44

17,2,9,12,24

26

2 Мојс

3,13-14

Евр 2,12

8

3,2,11

16,30

9

15,19

Лк 22,32

10

16,15

Лк 15,31

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД ЈОВАН

11 ^{10,30} ^{13,1,3} ^{17,21} ^{3 Мојс 19,2} ^{Гал 3,28} ^{1 Птр 1,5,16} ²⁴ Оче, сакам и оние што си Ми ги дал да бидат со Мене, каде што сум Јас, за да ја гледаат Мојата слава што си Ми ја дал, зашто ме возљуби уште пред да се создаде светот.

12 ^{6,39} ^{10,28} ^{13,18} ^{18,8-9} ^{Пс 41,9} ^{Дела 8,20} ^{2 Сол 2,3} Оче Праведен, светот не Те позна, Јас Те познав; и овие познаа дека Ти си Ме испратил;

26 и им го објавив името Твое, и ќе го известувам, та љубовта, со која Ме возљуби Ти, да биде во нив, и Јас во нив.“

Исус е ѝриведен

(Мѿ 26,47-56; Мр 14,43-50;

Лк 22,47-53)

18 И штом го рече ова, Исус отиде со учениците Свои преку потокот Кедрон, каде што имаше градина, и во неа влезе Тој и учениците Негови.

2 А тоа место го знаеше и Јуда, кој сакаше да Го предаде, зашто Исус често се собираше со учениците Свои таму.

3 Тогаш Јуда, откако зеде една чета војници и слуги од првосвештениците и фарисеите, дојде таму со фенери, со светила и со оружје.

4 А Исус, знаејќи сè што ќе стане со Него, излезе и им рече: „Кого барате?“

5 Му одговорија: „Исус од Назарет!“ Исус им рече: „Јас сум.“ Со нив стоеше и Јуда, кој Го предаде.

6 А кога им рече: „Јас сум“ - тие се повлекоа назад и паднаа на земјата.

7 Тогаш пак ги праша: „Кого барате?“ А тие рекоа: „Исус од Назарет!“

8 Исус одговори: „Ви реков дека сум Јас; па, ако Ме барате Мене, оставете ги овие да си одат;“

9 за да се изврши словото кажано од Него: „Од оние што си Ми ги дал, никој не загубив.“

10 А Симон Петар, кој имаше нож, го извади, го удри слугата на првосвештеникот и му го отсече десното уво. Името на слугата му беше Малх.

11 Но Исус му рече на Петар: „Стави го ножот во ножницата. Зар да не ја испијам чашата што Ми ја даде Отецот?“

Исус ѝред Ана

12 Тогаш четата и заповедникот, и слугите јудејски, Го фатија Исус и Го врзаа.

13 И Го одведеа најнапред кај Ана, зашто тој беше дедо на Кајафа, кој во таа година беше првосвештеник.

14 А Кајафа беше оној што ги посоветува Јудејците дека подобро е да умре еден човек за народот.

Петровото одречување

15 По Исус одеше Симон Петар и еден друг ученик. Тој ученик му беше познат на првосвештеникот, па влезе со Исус во дворот на првосвештеникот.

16 А Петар стоеше надвор, покрај портата. Другиот, пак, ученик, што му беше познат на првосвештеникот, излезе, ѝ рече на вратарката и го воведо Петар.

17 Тогаш слугинката вратарка му рече на Петар: „Да не си и ти од учениците на Овој Човек?“ Тој рече: „Не сум.“

18 А слугите и стражарите беа запалиле оган и стоеја, па се грееја, зашто беше студено. Со нив стоеше и Петар и се грееше.

Исусовото сослушување

(Мѿ 26,59-66; Мр 14,55-64;

Лк 22,66-71)

19 Првосвештеникот, пак, Го праша Исус за учениците Негови и за Неговото учење.

20 Исус му одговори: „Јас му зборував на светот јавно; Јас секогаш поучував по синагогите и во храмот, каде што секојпат се собираат Јудејците, и тајно ништо не сум зборувал.“

21 Зошто Ме прашуваш Мене? Прашај ги оние кои слушале што сум зборувал; тие знаат што сум говорел.“

22 Кога Тој го рече тоа, еден од слугите, кој стоеше близу, Го удри Исус по образ и рече: „Така ли му одговараш на првосвештеникот?“

23 Исус му одговори: „Ако реков нешто лошо, докажи го лошото; ако ли, пак, добро - зошто Ме удираш?“

24 Тогаш Ана Го прати врзан кај првосвештеникот Кајафа.

Петар ѝовторно се одрекува

25 А Симон Петар стоеше и се грееше. И му рекоа: „Да не си и ти од уче-

26

^{17,6}
^{2 Мојс 3,13-14}
^{Пс 7,17}
^{Рим 8,39}

18,1

^{2 Сам 15,23}
^{1 Цар 2,37}
^{2 Лет 15,16}
^{Мт 26,36}
^{Мк 14,26,32}
^{Лк 22,39}

3^{7,32,45}**4**

^{13,1,3}
^{19,11}

5^{8,24}**6**

^{7,46}
^{Пс 27,2}
^{35,4}

9

^{6,39}
^{17,12}

10^{Лк 22,36,38}**11**

^{Мт 26,39}
^{Мк 10,38}
^{14,36}
^{Лк 22,42}

13^{Лк 3,2}**14**^{11,49-51}**15**^{20,3}**16**^{Мк 14,54}**17**^{18,25}**20**

^{6,59}
^{7,26}
^{Ис 45,19}
^{48,16}
^{Мт 4,23}
^{26,55}
^{Дела 26,26}

22

^{19,3}
^{Мт 26,67}
^{Дела 23,2}

23

^{Мт 5,39}
^{Дела 23,3-5}

24 ниците Негови?“ Тој порекна и рече:
11,49 „Не сум.“
18,13

25 Еден од слугите на првосвештени-
18,17 кот, што му беше роднина на оној кому
Петар му го беше отсекол увото, рече:
26 „Нели те видов и тебе во градината со
18,110 Него?“

27 А Петар пак порекна; и веднаш за-
13,38 неа петел.
Мт 26,34
Мк 14,30
Лк 22,34

Исус ĩред Пилат

28 И Го поведоа Исус од Кајафа во
11,55 преторијата. Но беше утро, и тие не
влегоа во неа, за да не се осквернат, за
да можат да ја јадат Пасхата.

29 Тогаш излезе Пилат пред нив и ре-
Лк 3,1 че: „За што Го обвинувате Овој Човек?“
13,1 Дела 3,
13-14
4,27
13,28
1 Тим 6,13

30 Одговорија и му рекоа: „Ако Тој не
беше злосторник, немаше да ти Го
предадеме!“

31 А Пилат им рече: „Земете Го вие и
19,6 судете Му според вашиот закон!“ Јудеј-
Дела 18,15 ците му рекоа: „Нам не ни е дозволено
да погубуваме никого“,

32 за да се исполни зборот Исусов,
3,14 што го рече, кажувајќи со каква смрт
8,28 ќе умре.
12,32-33
Мт 20,19
26,2

33 Тогаш Пилат влезе во судницата,
па Го повика Исус и Му рече: „Ти ли си
Царот Јудејски?“

34 Исус му одговори: „Сам ли го збо-
руваш тоа или други ти кажаа за Ме-
не?“

35 Пилат одговори: „Та јас Јудеец ли
сум? Твојот народ и првосвештениците
Те предадоа на мене. Што си направил?“

36 Исус одговори: „Моето царство не е
од овој свет; ако беше царството Мое од
овој свет, тогаш Моите слуги би Ме
бранеле, за да не им бидам предаден на
Јудејците; но царството Мое сега не е
овде.“

37 А Пилат Му рече: „Ти, пак, Цар ли
си?“ Исус одговори: „Ти велиш дека
сум Цар. Јас за тоа се родив и за тоа дој-
дов на светот, за да сведочам за висти-
ната; секој, кој е од вистината, го слуша
гласот Мој.“

Исус е осуден на смрт

(Мт 27,15-31; Мр 15,6-20; Лк 23,13-15)

38 Пилат Го праша: „Што е тоа висти-
на?“ И кога го рече ова, излезе пак кај

Јудејците и им рече: „Јас не наоѓам ни-
каква вина во Него.“

39 Но кај вас е обичај да ви пуштам по
еден за Пасха. Сакате ли да ви Го пуш-
там Царот Јудејски?“

40 И пак повикаа сите, велејќи: „Не
Овој, туку Варава.“ Варава, пак, беше
разбојник.

Исусовите страдања

19 Тогаш Пилат Го зеде Исус и Го
предаде да го камшикуваат.

2 Војниците сплетоа венец од трње,
Му го кладоа на главата и Му облекоа
багреница,

3 и велеа: „Те поздравуваме, Царе
Јудејски!“ - и Го удираа по образите.

4 Пилат пак излезе надвор и им рече:
„Еве, ви Го изведувам надвор, за да раз-
берете дека не наоѓам во Него никаква
вина.“

5 Тогаш излезе Исус надвор, со трнов
венец, и багреница. И им рече Пилат:
„Еве Го Човекот!“

6 А кога Го видоа првосвештениците
и слугите, завикаа и рекоа: „Распи Го,
распи!“ Пилат им рече: „Земете Го
вие и распнете Го, зашто јас не наоѓам
во Него вина.“

7 Јудејците му одговорија: „Ние има-
ме Закон и според нашиот Закон Тој
треба да умре, зашто Сам се направи
Син Божји.“

8 Кога го чу Пилат овој збор, уште
повеќе се исплаши.

9 И пак влезе во преторијата и Му ре-
че на Исус: „Од каде си Ти?“ Но Исус
не му даде одговор.

10 Пилат Му рече: „Мене ли не ми од-
говараш? Не знаеш ли дека имам власт
да Те распнам, и власт имам да Те пуш-
там!“

11 Исус одговори: „Ти не би имал ни-
каква власт над Мене ако не ти беше
дадено одозгора; затоа поголем грев
има оној што Ме предаде на тебе.“

12 Оттогаш Пилат гледаше да Го пуш-
ти. Но Јудејците пак викаа, зборувајќи:
„Ако Го пуштиш Него, не си му прија-
тел на цезарот. Секој што се прави цар,
противник му е на цезарот.“

13 Штом го чу овој збор, Пилат Го из-
веде Исус надвор и седна на судскиот

40
Дела 3,14

19,1
Мт 20,19
1 Кор 1,23

2
Мт 27,29
Лк 23,11

3
18,22
Ис 50,6

4
18,38
Лк 23,4

5
1,29,36

6
18,31
1 Кор 1,23

7
5,18
3 Мојс
24,16

9
9,29-30
Мт 26,
62-63
27,12,14
Мк 14,61
Лк 23,9

11
3,27
10,18
18,30,35
Рим 13,1

12
Лк 23,2
Дела 17,7

ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД ЈОВАН

14 стол, на местото што се вика Литостротон, а по еврејски Гавата.
18,33-37
19,31,42
1 Кор 5,7

15 Тогаш беше петок пред Пасха, околу шестиот час¹¹. И им рече Пилат на Јудејците: „Еве Го вашиот Цар!“
Суд 8,23
1 Сам 8,7

17 Но тие викаа: „Зем, зем, распни Го!“ Пилат им рече: „Царот ваш ли да Го распнам?“ Првосвештениците одговорија: „Ние немаме цар, освен цезарот.“
1 Моје 22,6

18 И тогаш им Го предаде за да биде распнат. И Го зедеа Исус, и Го поведоа.
Ис 53,12

19 *Исусовото распнување*
18,33
Мт 2,23

20 (Мт 27,32-44; Мр 15,21-32; Лк 23,26-43)
Евр 13,12-13

23 И носејќи го Својот крст, Тој излезе на местото наречено Черепница, а по еврејски Голгота;
2 Моје 28,32

24 таму Го распнаа, а со Него и други двајца, од едната и од другата страна, а насреде - Исус.
Пс 22,19

25 Пилат, пак, напиша и натпис, и го кладе на крстот. А беше напишано: „Исус од Назарет, цар Јудејски.“
2,3
20,1,18
Мк 15,40-41
Лк 2,5

20 Овој натпис го читаа мнозина од Јудејците, бидејќи местото, каде што беше распнат Исус беше близу до градот; а беше напишано на еврејски, грчки и латински.

21 Првосвештениците, пак, јудејски му рекоа на Пилат: „Не пишувај: Цар Јудејски, туку дека Тој рече: Јас сум Цар Јудејски.“

22 Пилат одговори: „Што напишав, напишав.“

23 А војниците, кога Го распнаа Исус, ги зедеа алиштата Негови и ги поделија на четири дела, по еден дел на секого и хитонот. Хитонот, пак, не беше пиен, туку исткаен одозгора на додолу.

24 Тогаш си рекоа: „Да не го расипуваме, но да фрлиме за него ждрепка, чиј ќе биде“ - за да се збидне кажаното во Писмото: „Ги поделија алиштата Мои меѓу себе и за облеката Моја фрлија ждрепка.“ Така и направија војниците.

25 Покрај крстот Исусов стоеја мајка Му Негова и сестрата на мајка Му, Марија Клеопова, и Марија Магдалена.

26 А Исус, штом ја виде мајка Си, и ученикот кого посебно го љубеше, како стои, ѝ рече на мајка Си: „Жено, ете ти син!“

27 Потоа му рече на ученикот: „Ете ти мајка!“ И од тој час ученикот ја зеде кај себе.

Исусовата смрт

(Мт 27,45-56; Мр 15,33-41;

Лк 23,44-49)

28 По ова, знаејќи Исус дека сè е свршено, за да се исполни Писмото, рече: „Жеден сум.“

29 Таму стоееше сад, полн со оцет. Тие навасија сунѓер во оцетот, го закачија на трска и Му принесоа до устата Негова.

30 А кога вкуси Исус оцет, рече: „Се сврши!“ И кога ја наведна главата, го предаде духот.

Крв и вода

31 Бидејќи беше петок, Јудејците, за да не останат телата на крст во сабота, зашто во таа сабота беше голем ден, го замолија Пилат да им ги прекршат колената и да ги симнат.

32 Тогаш дојдоа војниците и им ги прекршија колената на првиот, како и на вториот, што беа распнати со Него.

33 А кога дојдоа до Исус и го видоа дека беше веќе умрен, не Му ги прекршија колената;

34 но еден од војниците со копје Му ги прободе ребрата, и наеднаш истече крв и вода.

35 И тој што виде - посведочи, и сведоштвото му е вистинско; и знае дека ја кажува вистината, за да поверувате вие.

36 Бидејќи ова стана за да се исполни Писмото: „Коска Негова нема да се прекрши.“

37 И друго Писмо пак вели: „Ќе погледнат на Оној Кого Го прободоа.“

Положувањето во гроб

(Мт 27,57-61; Мр 15,42-47; Лк 23,50-56)

38 Потоа Јосиф од Ариматеја, таен Исусов ученик, поради страв од

26
2,4
13,23
20,2
21,20

28
5,39
Пс 22,15

29
2 Моје 12,22
3 Моје 14,4
Пс 51,8
69,22

30
1,33
17,1,4
Јов 19,26-27
Мт 20,22
Лк 12,50
2 Тим 4,7
Откр 15,1

31
19,14
2 Моје 12,16
5 Моје 21,22-23
Гал 3,13

34
3,5
7,37-39
1 Моје 4,10
1 Јн 5,6-8

35
15,26-27
21,24

36
2 Моје 12,46
4 Моје 9,12
Пс 34,21

37
Зах 12,10
Откр 1,7

38
7,13

¹¹ 19,14. Околу 12 часот, по наше.

39 Јудејците, го замоли Пилат да го симне телото и Пилат му дозволи. Тој дојде и го симна телото Исусово.

39 А дојде и Никодим, кој порано беше отишол ноќе кај Исус, и донесе околу сто литри смеса од смирна и алој.

40 Го зедаа телото Исусово и го завиткаа во платно со мирисите, како што е обичај кај Јудејците да погребуваат.

20,1 На она место, каде што беше распнат, имаше градина и во градината - нов гроб, во кој уште никој не беше полаган.

2 Таму Го положија Исус поради немотот јудејски, зашто гробот беше близу.

6-7 *Празниот Исусов гроб*
(Мт 28,1-8; Мр 16,1-8; Лк 24,1-12)

9 Во првиот ден од седмицата Марија Магдалена дојде на гробот рано, уште додека беше темно, и виде дека каменот од гробот е поместен.

2 Тогаш отрча и дојде кај Симон Петар и кај другиот ученик, кого Исус го љубеше, и им рече: „Го дигнале Господ од гробот и не знам каде Го положиле.“

3 Тогаш излезе Петар и другиот ученик, и појдоа кон гробот.

4 И обајцата трчаа заедно, но другиот ученик трчаше побргу од Петар и прв дојде до гробот.

5 И кога се наведна, виде дека лежи само повојот; но не влезе.

6 По него дојде Симон Петар, влезе во гробот и виде дека само повојот стои;

7 а крпата, што Му беше на главата негова, не стоеше кај повојот, туку одделно, свиткана на едно место.

8 Тогаш влезе и другиот ученик, кој прв дојде до гробот, и виде, и поверува,

9 зашто уште не го знаеја Писмото дека Тој треба да воскресне од мртвите.

10 Тогаш учениците се вратија дома.

Исус ѝ се јавува на Марија Магдалена

11 А Марија стоеше кај гробот однавнор и плачеше. И, плачејќи, се наведна над гробот;

12 и виде два ангела во бели облеку како седат, едниот кај главата, а дру-

гиот кај нозете, каде што беше лежелото телото Исусово.

13 Тие ѝ рекоа: „Жено, зошто плачеш?“ Им одговори: „Го кренале Господ мој и не знам каде Го положиле!“

14 Штом го рече ова, се заврте назад и Го виде Исус како стои; но не знаеше дека е Исус.

15 Исус ѝ рече: „Жено, зошто плачеш? Кого го бараш?“ Таа, мислејќи дека е градинарот, Му рече: „Господине, ако си Го зел Ти, кажи ми каде си Го положиш, и јас ќе Го земам.“

16 Исус ѝ рече: „Марија!“ Таа се заврти и Му рече: „Равуни“ - што значи: „Учителе!“

17 И рече Исус: „Не допирај се до Мене, зашто уште не сум се вратил кај Мојот Отец; туку отиди кај браќата Мои и кажи им: се враќам кај Својот Отец и вашиот Отец, кај Својот Бог и кај вашиот Бог.“

18 Дојде Марија Магдалена и им кажа на учениците дека Го видела Господ и дека тоа ѝ рекол.

Исус им се јавува на Своите ученици (Мт 28,16-20; Мр 16,14-18; 24,36-49)

19 А вечерта во истиот ден, првиот од седмицата, кога вратата, каде што беа учениците Негови собрани, беше затворена поради страв од Јудејците, дојде Исус, застапа на среде и им рече: „Мир вам!“

20 И ова штом го рече, им ги покажа рацете и нозете и ребрата Свои. Се зарадуваа тогаш учениците, штом Го видоа Господа.

21 А Исус пак им рече: „Мир вам! Како што Ме прати Отецот, така и Јас ве праќам.“

22 И кога им го кажа ова, дувна и им рече: „Примете Дух Свети!“

23 На кои ќе им ги простите гревовите, ќе им се простат, а на кои ќе им ги задржите, ќе им се задржат.“

Исус и неверниот Тома

24 А Тома, еден од дванаесетте, наречен Близан, не беше со нив кога дојде Исус.

25 Другите ученици му рекоа: „Го видовме Господа!“ А тој им рече: „Додека

13
20,2

14
21,4
Лк 24,16
2 Кор 5,16

16
Мк 10,51

17
13,33
14,2-3,28
16,5-7
Пс 22,22
Мт 12,49
28,10
Дела 1,3
Рим 8,29
15,6

19
14,18-19
Мт 18,20

20
15,11
16,20,22
19,34

21
17,18
Мт 28,19
Мк 16,15

22
1,33
7,39
1 Мојс 2,7
Ез 37,9
Дела 1,8
1 Кор 15,45

23
Мт 16,19
18,18

24
11,16
14,5
21,2

25
19,34
1 Кор 9,1

26 не ги видам раните од клинците на рацете Негови, и не го ставам прстот свој во раните од клинците, и не ја ставам раката своја во ребрата Негови, нема да поверувам!“

27 **26** А по осум дена учениците Негови пак беа собрани, и Тома со нив. Дојде Исус, кога вратата беше заклучена, застана меѓу нив и рече: „Мир вам!“

29 **27** Потоа му рече на Тома: „Дај го прстот свој овде и види ги рацете Мои; дај ја раката своја и стави ја во ребрата Мои; и не биди неверлив, туку поверувај!“

30 **28** Одговори Тома и Му рече: „Господ мој и Бог мој!“

31 **29** Исус му рече: „Тома, ти поверува затоа што Ме виде; блажени се оние кои не виделе, а поверувале.“

Целѝа на оваа книѝа

2 **30** И многу други чуда изврши Исус пред учениците Свои, што не се запишани во оваа книга.

3 **31** А овие се запишани за да поверувате дека Исус е Христос, Синот Божји, и верувајќи да имате живот во Неговото име.

5 *Воскреснаѝиоѝ Исус им се јавува на седум Свои ученици*

6 **21** Потоа пак им се јави Исус на учениците Свои кај Тиверијадското Море. А тоа се случи вака:

2 беа заедно Симон Петар и Тома, ко-го го викаа Близнак, Натанаил од Кана Галилејска, Заведеевите синови и двајца други од учениците Негови.

3 Симон Петар им рече: „Ќе одам да ловам риба.“ Му рекоа: „И ние ќе дојдеме со тебе.“ Тогаш излегоа и веднаш влегоа во кораб, но таа ноќ ништо не уловија.

4 А кога се раздени, застана Исус на брегот, само учениците не го познаа дека е Исус.

5 Исус им рече: „Чеда, имате ли нешто за јадење?“ Му одговорија: „Не.“

6 А Тој им рече: „Фрлете ја мрежата од десната страна на коработ и ќе најдете!“ Ја фрлија, и не можеа веќе да ја извлечат од многу риби.

7 Тогаш ученикот, што го сакаше Исус, му рече на Петар: „Тоа е Господ!“ А Симон Петар, штом чу дека е Господ, си ја препаша облеката - зашто беше необлечен, и се фрли во морето.

8 А другите ученици, влечејќи ја мрежата со риби, дојдоа со кораб, зашто не беа далеку од брегот, но само околу двесте лакти.

9 Кога пак излегоа на брегот, видоа накладен оган, и на него ставена риба и леб.

10 Исус им рече: „Донесете од рибите што ги уловивте сега!“

11 А Симон Петар влезе и ја извлече мрежата на брегот, полна со крупни риби, на број сто педесет и три; и макар што беа толку многу, мрежата не се скина.

12 Исус им рече: „Дојдете, јадете!“ И никој не смееше да Го прапа: „Кој си Ти?“, зашто гледаа дека е Господ.

13 Се приближи Исус, зеде леб и им даде, исто така и риба.

14 Ова беше веќе третпат како им се јави Исус на учениците Свои, откако воскресна од мртвите.

Разѝговор меѓу Исус и Пеѝтар

15 А кога завршија со јадењето, Исус му рече на Симон Петар: „Симоне Јованов, Ме љубиш ли повеќе отколку овие?“ Петар Му рече: „Да, Господи, Ти знаеш дека Те љубам!“ Исус му рече: „Паси ги јагненцата Мои!“

16 Го праша пак, повторно: „Симоне Јованов, Ме љубиш ли?“ Петар Му кажа: „Да, Господи, Ти знаеш дека Те љубам!“ Исус му рече: „Паси ги овците Мои!“

17 И по третпат му рече: „Симоне Јованов, Ме љубиш ли?“ Петар се нажали дека по третпат го прапа: „Ме љубиш ли?“ И Му рече: „Господи, Ти сѐ знаеш; Ти знаеш дека Те љубам.“ Исус му рече: „Паси ги овците Мои!“

18 Вистина, вистина ти велама: кога беше помлад, сам се препашувахе и одеше каде што сакаше; кога ќе остариш, ќе ги рашириш рацете свои, и друг ќе те препаша и поведе на каде што нејќеш.“

7
13,23
19,26
20,2
21,20
Мт 14,29

9
Мт 4,4
Лк 24,
41-43

11
2 Лет 2,16
Лк 5,6

12
4,27

13
6,11
Мт 14,19
15,36
Мк 6,41
8,6
Лк 9,16

14
20,19,26

15
1,42
10,1-16
Мт 16,17
Лк 7,42-43
1 Кор 15,5

16
Мт 2,6
Лк 22,32
Дела 20,28
1 Птр 5,2
Откр 7,17

17
13,37-38
18,17,25-27
2 Сам 5,2
Пс 78,71-72

18
Мт 16,22
26,39
Дела 21,11,14
3 Птр 1,14

1912,33
18,32
Мк 1,17
1 Птр 4,16

¹⁹ А ова го рече за да покаже со каква смрт ќе Го прослави Петар Бога. И штом го кажа тоа, му рече: „Врви по Мене!“

2013,23.25
19,26
20,2

**Омилениот ученик и сведоштвојќо
кое остинува**

²⁰ А Петар, кога се заврти, виде дека по него оди оној кого Исус го сакаше и кој на вечерата се беше навалил на градите Негови и прашуваше: „Господи, кој ќе Те предаде?“

²¹ Штом го виде Петар него, Му рече на Исус: „Господи, а овој, пак, зошто?“

²² Исус му рече: „Ако сакам тој да остане додека да дојдам, тебе што ти е? Ти врви по Мене!“

²³ И се пренесе овој збор меѓу браќата дека тој ученик нема да умре. Но Исус не му рече дека нема да умре, туку: „Ако сакам тој да остане додека дојдам, тебе што ти е?“

²⁴ Тој е ученикот кој сведочи за овие настани и ги напиша; и знаеме дека сведоштвото негово е вистинско.

²⁵ А има и многу други работи што ги изврши Исус и кои, ако би се напишале по ред, ми се чини не би можеле да се сместат во целиот свет напишаните книги. Амин!

22Мт 16,28
1 Кор
11,26
Јк 5,7
Откр 2,25
22,7.12.1
7,20**23**14,3
3 Јн 1,5**24**15,27
19,35**25**

20,30

ДЕЛА НА АПОСТОЛИТЕ

Вовед

Делото на Лука офаќа две новозаветни книги. Првата е неговојо Евангелие, а втората Дела на Апостолиите. Во првата книга, во Евангелието, Лука се задржува на периодот на земниот Исусов живот. Книгата, пак, Дела на Апостолиите започнува со описот на Исусовото вознесение (1,1–11) со кое се инаугурира времето на Црквата: Господ Исус во неа останува присутен преку Светиот Дух, кој ги вдахнува учениците.

Прикажувањето на собитјата е полно со животи. Се бележи распејот на христијанските заедници во јудејска средина, посебно преку мисијата на апостолот Петар, за ширење на христијанството во Ерусалим, но и во места каде нема Јудејци: Антиохија, Коринт и Филипи. Преку приказите во текстовите се наметнуваат и теистичките на првата Црква и начинот на кој се тие разрешени, благодарение на Духот Господов.

Меѓу изворите на книгата да го спомнеме и она што би можело да се нарече „Дневник на Лука“. За да го раскаже папувањето од Троада во Филипи, Лука се изразува во прво лице: „По тоа видение веднаш посакавме да тргваме....“ (16,10–40); поинаку е опишано Павловото папување од Филипи во Ерусалим, каде Павле е уапсен (20,5–21,18) и на крајот папувањето во Рим, каде Павле останува две години пред да биде осуден (27–28).

Книгата може да се подели на следниве целини:

План (1,8),

Почетокот на првата Црква во Ерусалим, по Исусовото вознесение (1,1–28,31),

Распространување на Евангелието меѓу друштвите народи (8,4–2,25),

Распространување на Евангелието во средоземноморскиот свет иа сè до Рим, главниот град на Империјата (13,1–28,31).

Пораката пренесена и позната насекаде во светот, впрочем, е резимирана во проповедите и расправиите на Апостолиите. Во нив може да се види дека Исус е претставен на сите, како на Јудејците, така и на нејудејците (паганиите). Духот постојано ги вдахнува учениците преку Неговата личност, зборови и дела.

Настаниите во книгата Дела на Апостолиите го отворат погледот кон она што Црквата што треба да го оствари: да се разгласи Евангелието, односно радосната вест за Исус Христос на сите луѓе и на сите краишта на земјата.

1,1

Лк 1,1,3
24,19

2

Лк 24,51

3

10,40–41
13,31

Предговор

1 Првата книга, Теофиле, ја напишав за сè она што Исус го правеше и поучуваше, од почетокот,

² па сè до денот кога се вознесе, откако преку Светиот Дух им даде заповеди на апостолите што беше ги избрал.

³ Ним по Своето страдање им се претстави жив, со многу верни докази, јавувајќи им се четириесет дни и зборувајќи им за царството Божје.

⁴ Еднаш кога ги собра, Тој им заповеда: „Не оддалечувајте се од Ерусалим, туку чекајте го ветувањето од Отецот што сте го слушале од Мене:

⁵ Јован крштаваше со вода, а вие, не по многу дни од денес, ќе бидете крстени со Светиот Дух.“

Исус се вознесува на небо

⁶ А тие, кои беа собрани, Го прашаа велејќи: „Во ова време ли Ти ќе го вос-

4

Лк 24,
42–43
24,49

5

11,16
Лк 3,16

- 9** тановиш, Господи, царството Изра-
елово?¹
Лк 24, 50-51
- 10** И Тој им одговори: „Не е ваше да ги
знаете времињата или часот што Оте-
цот ги поставил во Своја власт;
Лк 24,4-6
- 11** ⁸ но ќе примите сила од Светиот Дух,
Лк 22,69
Кој ќе слезе на вас и ќе Ми бидете све-
доци во Ерусалим и во цела Јудеја и Са-
марија, и сè до крајот на земјата.“
- 13** ⁹ И штом го рече тоа, додека тие Го
Мт 10,2-4
гледаа Тој се подигна, и облак Го подзе-
де од пред очите нивни.
- 14** ¹⁰ И како што гледаа кон небото доде-
ка Тој се вознесуваше, одеднаш пред
Мт 18,19
Лк 8,19
нив застаа двајца мажи во бела обле-
ка,
- 17** ¹¹ и рекоа: „Луѓе Галилејци, што
Лк 22,47
стоите и гледате кон небото? Овој Исус,
Кој од вас се вознесе на небото, ќе дојде
пак на истиот начин како што Го видов-
те да оди на небото.“
- 18** Мт 27,3-10

Избран нов аџосџол на месџоџо на Јуда

¹² Тогаш тие се вратија во Ерусалим од планината, наречена Маслинова¹, која се наоѓа близу до Ерусалим, колку еден саботен ден одење².

¹³ И кога дојдоа, се искачија во горната одаја, каде што престојуваша Петар и Јаков, Јован и Андреј, Филип и Тома, Вартоломеј и Матеј, Јаков Алфеев и Симон Зилот и Јуда Јаковов.

¹⁴ Тие сите еднодушно беа постојано во молитва и молење заедно со некои жени и со Марија, мајката на Исус, и со браќата Негови.

¹⁵ И во тие дни Петар стана меѓу браќата (а беа се собрале околу сто и дваесет души) и рече:

¹⁶ „Мажи браќа! Требаше да се исполни напишаното што го беше претскажал Светиот Дух преку устата Давидова за Јуда, водачот на оние што Го фатија Исус,

¹⁷ зашто тој беше вброен меѓу нас и беше примил дел од оваа служба;

¹⁸ но со неправедна награда тој стекна нива и, откако падна ничкум, прсна по

средината, и се истури целата негова утроба.

¹⁹ И тоа им стана познато на сите жители во Ерусалим дека таа нива се нарече на нивниот јазик Акелдама, што значи „крвна нива“.

²⁰ Зашто во книгата на Псалмите е напишано: „Домот негов да запусте и никој во него да не живее, епископството негово друг да го прими.“

²¹ И така, еден од оние луѓе што беа со нас за сето време, откако дојде и си замина од нас Господ Исус,

²² почнувајќи од крштавањето Јованово па до денот кога се вознесе од нас, треба да биде сведок со нас за Неговото воскресение.“

²³ И поставија двајца: Јосиф, наречен Варнава, а по прекар Јуст, и Матиј;

²⁴ потоа се помолија и рекоа: „Ти, Господи, Кој ги познаваш срцата на сите, покажи од овие двајца еден, кого си го избрал,

²⁵ за да прими дел од оваа служба и од апостолството од кое отпадна Јуда за да си отиде на своето место.“

²⁶ И фрлија ждрепка за нив, и ждрепката падна на Матиј; и тој се вброи кон единаесетте апостоли.

Педесетница - Излевање на Светиот Дух

2 Кога дојде денот Педесетница, сите апостоли беа заедно и на исто место.

² Тогаш ненадејно се создаде шум од небото, како силен ветар кога дува, и ја исполни целата кука, каде што седеа.

³ И им се јавија јазици како од пламен, кои се разделуваа и се спуштија по еден над секого од нив посебно.

⁴ И сите се исполнија со Дух Свети, и почнаа да зборуваат на други јазици, онака како што им даваше Духот Свети да изговараат.

⁵ Тогаш во Ерусалим имаше Јудејци, побожни луѓе, од секој народ под небото.

19
Мт 27,8

20
Пс 69,26
Пс 109,8

24
15,8

25
6,4

2,2
4,31
Јн 3,8

3
4 Мојс
11,25

¹ 1,12. Елеон.

² 1,12. Околу 2 километри.

ДЕЛА НА АПОСТОЛИТЕ

11 ^{10,45-46} ⁶ Кога се создаде тој екот, народот кој се насобра многу се збуну, бидејќи секој ги слушаше како зборуваат на неговиот сопствен јазик.

13 ^{1 Кор 14,23} ⁷ И сите вдашени и восхитени, говореа: „Овие што зборуваат, зар не се сите Галилејци?

17-21 ^{Јоил 3,1-5} ⁸ Па како тогаш слушаме како секој од нив зборува на нашиот мајчин јазик?

18 ^{4 Мојс 11,29} ⁹ Парти, Мидијци, Еламити и жителите од Месопотамија, Јудеја и Кападокија, од Понт и Азија,

20 ^{Амос 5, 18-20} ¹⁰ Фригија, Памфилија, од Египет и од краиштата на Либија покрај Киринаеја, па и привремено дојдените Римјани.

¹¹ Како ние Јудејците, така исто и придојдените, Критјани и Арапи, еве слушаме како тие зборуваат за големите дела Божји на нашите јазици?“

¹² Сите се чудеа и во недоумение си зборуваа еден со друг: „Што ли ќе биде ова?“

¹³ А други, потсмевајќи се, велеа: „Се напиле со слатко вино!“

Беседаџа на Пеџар

¹⁴ Тогаш Петар стана со единаесетте, го подигна гласот свој и им рече: „Луѓе Јудејци и вие сите што живеете во Ерусалим, знајте го ова и внимателно слушнете ги моите зборови;

¹⁵ овие луѓе не се пијани, како што мислите вие, зашто е третиот час³ од денот:

¹⁶ но ова е претскажаното преку пророкот Јоил:

¹⁷ „И ете во последните дни, рече Бог, ќе излеам од Мојот Дух на секое тело и ќе пророкуваат синовите ваши и ќерките ваши, и младичите ваши ќе имаат виденија и старците ваши ќе сонуваат соншта.

¹⁸ И во тие дни, врз слугите Мои и слугинките Мои ќе излеам од Мојот Дух, и тие ќе пророкуваат.

¹⁹ И ќе покажам чудеса на небесата и знаци долу на земјата - крв, и оган, и чад.

²⁰ Сонцето ќе се претвори во темнина, а месечината во крв, и тоа уште пред да

настапи големиот и славен ден Господов.

²¹ И тогаш, секој што ќе го повика името Господово, ќе се спаси.“

²² Луѓе Израелци, слушнете ги овие зборови: Исус од Назарет, Човекот посведочен пред вас од Бога со сили, чудеса и знаци, кои, како што и сами знаете, ги направи Бог преку Него,

²³ предаден по определениот Божји план и предзнаење, вие Го фативте, Го распнавте со рацете на беззакониците и Го убивте.

²⁴ Но Бог Го воскресна, откако Го ослободи од смртните маки, бидејќи смртта немаше сила да Го задржи.

²⁵ Зашто Давид за Него вели: „Секогаш Го гледав Господ пред себе. Тој е од мојата десна страна, за да не се поместам.

²⁶ Затоа се развесели срцето мое и се возрадува јазикот мој; а уште и телото мое ќе почива во надеж;

²⁷ зашто Ти нема да ја оставиш душата моја во Адот, ниту, пак, ќе дозволиш Твојот праведник да види распаѓање.

²⁸ Ти си ми ги покажал патиштата на животот; Ти ќе ме исполниш со радост преку лицето Свое.“

²⁹ Мажи браќа, нека ми е дозволено да ви зборувам слободно за прататкото Давид, дека тој умре и беше погребан, а гробот негов е меѓу нас сè до денешниов ден.

³⁰ Па, бидејќи беше пророк и знаејќи дека Бог му беше ветил со заклетва дека ќе постави некој од плодот на неговите бедра на престолот Свој,

³¹ предвиде и кажа за воскресението на Христос дека нема да биде оставен во Адот и дека телото Негово нема да види распаѓање.

³² Овој Исус Го воскресна Бог. За тоа сме ние сите сведоци.

³³ И затоа, Тој, откако беше воздигнат со десницата Божја и Го прими од Отецот ветувањето на Светиот Дух сега Го излеа. Тоа е она што го гледате сега вие и го слушате.

21
4,12
Рим 10,13
1 Кор 1,2

24
Пс 18,3-5

25-28
Пс 16,8-11

27
13,34-37

30
2 Сам 7,
12-13
Пс 89,3
132,11

31
Пс 16,10

33
1,4

³ 2,15. Околу 9 часот претпладне.

34-35 ³⁴ Зашто Давид не отиде на небесата, но самиот кажа: „Му рече Господ на мојот Господ: Седни од Мојата десна страна,

36 ³⁵ додека не ги поставам непријателите Твои во подножјето на нозете Твои.“

38 ³⁶ И затоа, нека знае со сигурност сиот Израелов дом дека Оној Исус, Кого вие Го распнавте, Бог Го направи Господ и Христос.“

Првиџе ѿкрстјувања

39 ³⁷ Кога го слушнаа тоа, им се растреперија срцата, и му рекоа на Петар и на другите апостоли: „Луѓе браќа, што да правиме?“

40 ³⁸ А Петар им рече: „Покајте се и секој од вас да се крсти во името на Исус Христос за простување на гревовите; и тогаш ќе примите дар од Светиот Дух.“

42 ³⁹ Зашто вам ви припаѓа она ветување и на вашите деца и на сите што се далеку, што ќе ги повика Господ, нашиот Бог.“

43 ⁴⁰ И со многу други зборови сведочеа и ги молеа, велјќи: „Спасувајте се од овој пакостен род!“

47 ⁴¹ И така оние што од срце ги примија неговите зборови, се крстија и се присоединија во тој ден околу три илјади души.

⁴² И беа истрајни во учењето на апостолите, во заедничкиот живот, во прекршувањето на лебот и во молитвите.

Животој во ѿрвајќа христјанска заедница

⁴³ И страв ја обзеде секоја душа, зашто многу чудеса и знаци се вршеа преку апостолите.

⁴⁴ А сите што веруваа, беа заедно и сè им беше заедничко;

⁴⁵ продаваа имоти и сопствености и на секого му раздаваа колку што му беше потребно.

⁴⁶ И секој ден еднодушно престојуваа во храмот и, прекршувајќи леб по куќите, се хранеа со радост и со чисто срце.

⁴⁷ Го фалеа Бога и стекнуваа благодарност кај сите луѓе. А Господ

секој ден ги придодаваше спасените кон нивното мноштво.

Оздравување ѿред ѿрџајќа на храмот

3 Еден ден Петар и Јован заедно отидоа во храмот во деветтиот час⁴, часот за молитва.

² Таму имаше еден човек, сакат уште од раѓање. Него го носеа секој ден и го поставуваа пред портата на храмот наречена Красна, за да проси милостина од оние што влегуваа во храмот.

³ Тој, кога ги здогледа Петар и Јован кои сакаа да влезат во храмот, запроси милостина и од нив.

⁴ А Петар, заедно со Јован, го вперил кон него погледот и му рече: „Погледни во нас!“

⁵ И тој ги гледаше внимателно, очекувајќи да добие нешто од нив.

⁶ Но Петар рече: „Сребро и злато јас немам, а што имам, тоа ти давам: во името на Исус Христос од Назарет стани и оди!“

⁷ И само што го фати за десната рака, го исправи, а нему веднаш му се зацврснаа стапалата и глуждовите;

⁸ па скокна, се исправи и почна да оди. Тогаш влезе во храмот заедно со нив скокајќи и фалејќи Го Бога.

⁹ И сиот народ го гледаше како оди и како Го слави Бога.

¹⁰ Луѓето го познаа дека тој беше оној истиот што седеше пред портата на храмот наречена Красна, поради милостина; и беа полни со восхит и вчудовиденост за она што се случи.

Беседајќа на Пејтар во храмот

¹¹ И бидејќи оздравениот сакат човек цврсто се држеше за Петар и Јован, кон нив дотрча вчудовиден сиот народ во тремот, наречен Соломонов.

¹² А Петар, штом го виде тоа, му рече на народот: „Луѓе Израелци, што се чудите на ова, и што сте се загледале во нас, како со своја сила или побожност да направиме овој да прооди?“

3,1
10,3,9,30

4
14,8-9

6
4,10
16,18
19,13

8
14,10

10
Лк 4,36
Лк 5,9

11
5,12
Јн 10,23

12
10,26
14,15

13
2,23
3,15
13,28
2 Мојс 3,6
Лк 23,13
23,20-25

⁴ 3,1. Околу 15 часот.

ДЕЛА НА АПОСТОЛИТЕ

15 ^{2,24} Бог Авраамов, Исаков и Јаковов,
^{2,32} Бог на татковците напишан Го прослави
^{3,26} својот Син Исус, Кого вие Го предадовте
^{13,32} и од Кого се одрековте пред лицето
^{17,31} на Пилат, кога тој реши да Го пушти.

16 ^{3,7} ¹⁴ Но вие се одрековте од Светиот и
Праведниот и побаравте да ви се ослободи
човек убиец,

17 ^{13,28} а Го убивте Зачетникот на животот,
^{17,30} Кого Бог Го воскресна од мртвите; за
^{1 Тим 1,13} тоа сме ние сведоци.

18 ^{Лк 24,27} И поради верата во Неговото име,
^{1 Кор 15,3} овој, кого вие го гледате и познавате, го
потврди името Негово; а верата во Него
го исцели и овој човек пред сите вас.

19 ^{2,38} А сега, браќа, знам дека вие тоа го
^{10,43} направивте од незнаење како и вашите
^{13,30} началници.
^{26,18}

20 ^{5,31} А Бог, она што однапред го навести
преку устата на сите пророци Свои, од-
носно дека Христос ќе пострада, тоа и
го исполни.

21 ^{Мт 19,28} Покајте се, пак, и обратете се, за да
^{Лк 1,70} се очистите од гревовите ваши,

22 ^{7,37} за да дојдат од Господ времиња за
^{5 Мојс 18,15} освежување и Тој да ви Го прати вам
^{Лк 9,35} претскажаниот Исус Христос,

23 ^{3 Мојс 23,29} Кого небото треба да Го прими до
^{5 Мојс 18,19} она време, кога ќе се воспостави сè што
беше рекол Бог преку устата на сите
Свои пророци од создавањето на светот.

24 ^{10,43} Мојсеј им беше рекол на татковци-
^{13,26} те: „Господ Бог ваш од браќата ваши ќе
^{Евр 11,32} ви издигне Пророк како мене; Него
послушајте го за сè што ќе ви рече!“

25 ^{7,8} И секој што не ќе Го послуша тој
^{1 Мојс 12,3} Пророк, ќе биде истребен од народот.
^{18,18}

26 ^{22,18} А сите пророци што пророкуваа, од
^{26,4} Самоил, па и оние по нив, го навестуваа
^{Рим 9,4-5} исто така и ова време.
^{Гал 3,8}

27 Вие сте синови на пророците и на
заветот што Бог го беше направил со
вашите предци, велејќи му на Авраам:
^{3,20} „И во потомството твое ќе бидат благо-
^{1 Петр 3,9} словени сите народи на земјата.“

4,1 Бог, откако Го воздигна Својот
^{5,24} Слуга, најнапред вам ви Го прати за да
ве благослови, та секој од вас да се од-
врати од својата злоба.“

Петар и Јован пред Синедрионот

4 И уште додека тие му зборуваа на
народот, пристапија кон нив свеш-

тениците, старешината на храмот и са-
дукеите,

² огорчени што тие го поучуваат на-
родот и навестуваат воскресение на
мртвите во името на Исус Христос;

³ и кренаа раце на нив и ги ставија под
стража до утрината; зашто се беше веќе
завечерило.

⁴ А мнозина од оние што го слушаа
словото, поверуваа; бројот на тие луѓе
беше околу пет илјади.

⁵ Утредента се собраа во Ерусалим
нивните началници, старешините и
книжниците,

⁶ првосвештеникот Ана, Кајафа,
Јован и Александар, и сите што му при-
паѓаа на родот првосвештенички.

⁷ Откако ги поставија во средината, ги
прапаа: „Со каква моќ и во чие име го
направивте ова?“

⁸ Тогаш Петар, исполнет со Дух Све-
ти, им рече: „Началници народни и ста-
решини израелски,

⁹ ако денес нè испитувате за доброто
дело, што му го направивме на болниот
човек, за да кажеме како е тој излеку-
ван,

¹⁰ тогаш нека ви биде познато на сите
вас и на сиот народ израелски, дека овој
стои здрав пред вас во името на Исус
Христос од Назарет, Кого вие Го рас-
навте, Кого Бог Го воскресна од
мртвите.

¹¹ Тој е оној камен што од вас сидари-
те беше отфрлен, Кој стана камен тем-
елник;

¹² и во никој друг нема спасение: заш-
то под небото нема друго име дадено на
луѓето, преку кое би можеле да се спа-
симе.“

¹³ А кога ја видоа смелоста на Петар
и Јован, и дознаа дека тоа се неуки и
прости луѓе, тие само се восхитуваа.
Сфатија дека и тие беа со Исус.

¹⁴ Но, гледајќи го излечениот човек
како стои со нив, тие немаа што да им
возвратат.

¹⁵ Затоа им заповедаа да излезат над-
вор од Синедрионот, па почнаа да се со-
ветуваат и да се прашуваат еден со друг,

¹⁶ велејќи: „Што да правиме со овие
луѓе? Зашто и големото чудо што се

2

16,20

23,6-8

Лк 20,

27-39

1 Кор

15,20-23

Кол 1,18

3

5,26

5

5,21

Лк 22,66

6

Лк 3,2

Јн

18,3.24.28

7

Лк 20,2

8

13,9

Лк 12,

11-12

10

2,22-24

3,16

5,30

13,28-30

11

Пс 118,22

Лк 20,17

Рим 9,33

10,11

1 Петр 2,4.7

13

2 Кор 11,6

16

Јн 11,47

18 случи преку нив познато им е на сите 5,28 што живеат во Ерусалим, и ние не можеме тоа да го одречеме.

19 5,29 Но за да не се разгласува ова по народот уште повеќе, строго да ги заплаш

21 шиме да не зборуваат повеќе никому во Лк 19,48 Негово име.“

24 2 Моје 20,11 2 Цар 19,15 Ис 37,16 Пс 146,6 Неем 9,6 И кога ги повикаа, им заповедаа воопшто да не зборуваат, ниту пак да го учат народот во името на Исус.

25-26 Пс 2,1-2 Но Петар и Јован им одговорија и рекоа: „Просудете дали е справедливо пред Бога вас да ве слушаме повеќе отколку Бог;

27 Лк 23,12,23 зашто ние не можеме да не зборуваме за она што сме го виделе и чуле.“

28 2,23 13,27-29 Лк 24,26 А тие, бидејќи не најдоа ништо со што би можеле да ги казнат, ги заплашија и ги пуштија поради народот; зашто сите Го прославуваа Бога за она што се беше случило.

22 Човекот, пак, над кого се случи тоа чудесно исцеление, имаше повеќе од четириесет години.

Молиџва на вернициџе

23 И кога ги пуштија, тие отидоа кај своите и им јавија што им рекоа првосвештениците и старешините.

24 А овие, пштом ги ислушаа, еднодушно го подигнаа гласот кон Бога и рекоа: „Господаре, Ти Кој си го создал небото и земјата, и морето и сè што се наоѓа во нив;

25 и Кој преку Светиот Дух со устата на нашиот татко Давид, Својот слуга, си рекол: „Зошто беснеат народите и луѓето намислуваат празни работи?

26 Се дигнаа царевите земни и кнезовите се собраа заедно против Господ и против Неговиот Помазаник⁵“.

27 И навистина, се здружија во тој град Ирод и Понтиј Пилат заедно со незнабошците и со народот израелски против Твојот Свет Син Исус, Кого си Го помазал Ти,

28 за да го направат она што однапред го беше определила раката Твоја и волјата Твоја - да се збидне.

29 И сега, Господи, погледај на нивните заплашувања и дај им на слугите Свои напoлно слободно да го проповедаат Твоето слово,

30 полагајќи ја раката Своја за исцеление, и да се случуваат чудесни знаци во името на Твојот Свет Син Исус.“

31 И откако се помолија, се затресе местото каде што беа собрани, и сите се исполнија со Дух Свети и слободно го проповедаа словото Божјо.

Вернициџе меѓусебно џо сџоделувааџи својоџи имоџи

32 А народот, што поверува, имаше едно срце и една душа: и никој ништо од својот имот не го нарекуваше свое, туку сè им беше заедничко.

33 Апостолите, пак, со голема сила сведочеа за воскресението на Господ Исус Христос; и имаше голема благодат над сите нив.

34 Не постоеше ниеден меѓу нив што имаше потреба за нешто, бидејќи оние што имаа ниви и куќи, ги продаваа и парите земени за нив ги донесуваа

35 и ги оставаа пред нозете на апостолите: и секому му се даваше според неговите потреби.

36 Така Јосиф, наречен од апостолите Варнава, што значи син на утехата, левит, родум од Кипар,

37 кој имаше нива, ја продаде, ги донесе парите и ги положи пред нозете на апостолите.

5 А еден човек, по име Ананија, заедно со својата жена Сапфира, ја продаде нивата

2 и еден дел од добиените пари сокри, со знаење на жена си, додека другиот дел го донесе и го стави пред нозете на апостолите.

3 Но Петар рече: „Ананија, зошто го исполни сатаната срцето твое да Го излажеш Светиот Дух и да прикриеш дел од земените пари за нивата?

4 Додека не беше продадена, нели беше твоја? И откако ја продаде, нели беа парите во твоја власт? Зошто си стави

31
2,1-4
10,44-46

32
2,42-44

35
2,44-45

5,3
Лк 22,3

⁵ 4,26. Во грчкиот текст: „Христос“.

ДЕЛА НА АПОСТОЛИТЕ

5 на срцето свое таква работа? Ти не из-
2,43 лажа луѓе, туку Бога!“
5,11

9 Кога ги слушна Ананија тие зборо-
15,10 ви, падна и издивна; и голем страв ги
обзеде сите што го слушаа тоа.

15 **6** Станаа момчињата, го завиткаа, го
Лк 6,19 изнесоа и го погребгаа.

7 А кога поминаа околу три часа, вле-
зе и жената негова, не знаејќи што се
случило.

8 И Петар ја праша: „Кажи ми, за
толку пари ли ја продадовте нивата?“
Таа одговори: „Да, за толку.“

9 Петар потоа ѝ рече: „Зошто сте се
договориле да Го испушувате Духот на
Господ? Ете, пред вратата веќе стојат
нозете на оние што го закопаа твојот
маж; и тебе ќе те изнесат.“

10 И таа веднаш падна пред нозете
негови и издивна. А момчињата кога
влегоа, ја најдоа мртва, ја изнесоа и ја
погребгаа до нејзиниот маж.

11 И голем страв ја обзеде целата Црк-
ва и сите оние што го слушаа тоа.

Многубројни чуда

12 Преку рацете на апостолите се по-
јавуваа знаци и се случуваа многу чуда
меѓу луѓето; и сите беа еднодушни во
тремот Соломонов.

13 Од другите, пак, никој не се осмелу-
ваше да им се придружи, а сепак, наро-
дот ги возвеличуваше.

14 И сè повеќе се зголемуваше бројот
на оние што веруваа во Господ, мнош-
тво од мажи и жени,

15 така што и по улиците изнесуваа
болни и ги полагаа на постелки и носи-
ла, та кога ќе помине Петар, барем
сенката негова да осени некого од нив.

16 А доаѓаа во Ерусалим и многумина
од околните градови, донесувајќи бол-
ни, мачени од нечисти духови, и сите се
исцелуваа.

**Зайворањето на ајосџолиите и
нивното чудесно избавување**

17 Тогаш првосвештеникот и сите што
беа со него, приврзаници на садукеите,
станаа и се исполнија со завист,

18 и ги кренаа рацете свои на апосто-
лите и ги ставија во јавниот затвор.

19 Но преку ноќта ангел Господов ја
отвори вратата од затворот, и, откако
ги изнесе, им рече:

20 „Одете, застанете во храмот и ка-
жувајте му ги на народот сите зборови
за овој живот!“

21 Штом го слушаа тоа, апостолите
влегоа утрината во храмот и почнаа да
поучуваат. А првосвештеникот и него-
вите приврзаници кога дојдоа, го свикаа
Синедрионот и сите старешини меѓу
Израеловите синови и пратија во затво-
рот луѓе да ги доведат апостолите.

22 Но кога слугите отидоа, не ги нај-
доа, па, штом се вратија, изјавија,

23 велејќи: „Затворот го најдовме зак-
лучен како што треба и стражата сто-
еше надвор пред портата. А кога отво-
ривме, внатре никого не најдовме.“

24 Штом ги слушаа овие зборови,
храмскиот заповедник и првосвештени-
ците збунети размислуваа што би тре-
бало да значи тоа.

25 Но некој дојде, ги извести и им ре-
че: „Ене, луѓето што ги затворивте, сто-
јат во храмот и го поучуваат народот.“

26 Тогаш храмскиот заповедник отиде
заедно со слугите и ги доведе, но не на
сила; зашто се плашеа од народот со ка-
мења да не ги убијат нив самите.

27 А кога ги доведоа, ги изведоа пред
Синедрионот и првосвештеникот, пра-
шувајќи ги, рече:

28 „Зарем не ви забранивме строго да
не поучувате во тоа име? А вие пак го
исполнивте Ерусалим со вашето учење
и сакате крвта на Оној човек да ја
фрлите на нас.“

29 А Петар и апостолите одговорија и
рекоа: „Повеќе треба да Му се покору-
ваме на Бога отколку на луѓето.“

30 Бог на татковците наши Го воскрес-
на Исус, Кого вие Го погубивте, при-
ковувајќи Го на крст.

31 Бог со десницата Своја Го возвиси
Него, Зачетникот и Спасителот, за да
му даде покајание и простување на
гревовите на Израел.

32 За тие зборови сведоци Негови сме
ние и Светиот Дух, Кого Бог им Го даде
на оние што Му се покоруваат.“

20
3,15
11,18
13,46-48

21
4,2

28
4,18

29
4,19

30
10,39
13,29-30

32
15,28

36 ³³ Кога го слушнаа тоа, тие се разлутија и мислеа да ги убијат.

39 ³⁴ Но во Синедрионот стана тогаш еден фарисеј, по име Гамалиил, учител

42 ^{21,13} на Законот, почитуван од целиот народ, и заповеда за кратко време да ги изведат апостолите надвор,

³⁵ а ним им рече: „Луѓе Израелци, размислете добро што ќе правите со овие луѓе!

³⁶ Зашто, пред извесно време се крена Тевда, кој зборуваше за себеси дека е тој голем човек, и му се придружија четиристотини мажи; тој беше убиен, и сите што му поверуваа, се разотидоа и исчезнаа.

³⁷ По него, во време на пописот, се крена Јуда Галилеецот и повлече по себе доста народ; но и тој загина и сите што го следеа се растурија.

³⁸ И сега ви велама - оставете ги овие луѓе на мир, не гибајте ги; зашто, ако е таа замисла или тоа дело од луѓе, ќе се разруши;

³⁹ а ако е, пак, од Бога, вие не можете да го разрушите; внимавајте да не станете борци против Бога!“ Тие го послушаа,

⁴⁰ и откако ги повикаа апостолите, ги натпаа и им заповедаа да не зборуваат во името на Исус, па ги пуштија.

⁴¹ А тие излегоа од Синедрионот радосни, зашто беа удостоени да поднесат измачувања за името на Господ Исус.

⁴² И секој ден во храмот и по куќите не престануваа да поучуваат и да благовестат дека Исус е Христос.

Избор на седуммина помошници (ѓакони)

6 Кога учениците се намножија, елинизираниите Јудејци се побунија против Евреите зашто при секојдневно-то делење храна не биле пригледувани нивните вдовици.

² Тогаш Дванаесетте, го свикаа целото мноштво ученици, и рекоа: „Не е добро ние да го оставиме словото Божјо и да послужуваме на трпезите.

³ Затоа, браќа, одберете меѓу вас седуммина чесни луѓе, исполнети со Дух и мудрост, па ќе ги поставиме на таа служба;

⁴ а ние целосно ќе ѝ се посветиме на молитвата и на службата на словото.“

⁵ Предлогот му се допадна на сиот народ; па ги одбраа: Стефан, човек исполнет со вера и Дух Свети, Филип, Прохор, Никанор, Тимон, Пармена, Николај, еден новопридојден од Антиохија;

⁶ нив ги поставија пред апостолите, а тие, откако се помолија, ги положија рацете над нив.

⁷ И така, словото Божјо се ширеше, и бројот на учениците во Ерусалим се зголемуваше; и големо мноштво свештеници ѝ се покори на верата.

Стефан е фатиен

⁸ А Стефан, исполнет со вера и сила, правеше големи чудеса и знаци меѓу луѓето.

⁹ Тогаш се кренаа некои припадници на синагогата, наречена синагога на Либертините⁶, на Кириејците и Александријците, како и на оние што беа од Киликија и Азија, и почнаа да се препираат со Стефан;

¹⁰ но не можеа да се спротивстават на мудроста и Духот со кои тој зборуваше.

¹¹ Затоа тајно подучија некои луѓе да речат: „Го чувме дека хули на Мојсеј и на Бога.“

¹² Така го надраснија народот, старешините и книжниците. Потоа пристапија кон него, го зграпчија и го одведоа во Синедрионот.

¹³ Таму поставија лажни сведоци, кои рекоа: „Овој човек постојано хули на ова свето место и на Законот.

¹⁴ Го слушнаваме како зборува дека Исус од Назарет, Тој ќе го разруши ова место и ќе ги измени обичаите што ни ги предаде Мојсеј.“

¹⁵ Тогаш сите што беа во Синедрионот го впериле погледот во него и видоа дека лицето негово му беше како лице на ангел.

3
16,2
22,12

4
2,42
20,24

6
4 Мојс
27,18-20

7
2,41

8
5,12

10
Лк 21,15

⁶ 6,9. Ослободенициите.

ДЕЛА НА АПОСТОЛИТЕ

*Беседаџија на Сџефан***7,2**

Пс 29,3

31 Мојс 12,1
12,5**5**1 Мојс 12,7
13,15
15,18
17,8
24,7
48,4**6-7**1 Мојс 15,13-14
2 Мојс 3,12**8**1 Мојс 17,16-27
21,4**9**1 Мојс 37,11-28
39,2.3.21.23**10**

1 Мојс 41,37-39

111 Мојс 41,54
42,5**12**

1 Мојс 42,1-2

131 Мојс 45,3-4
45,16

7 Тогаш првосвештеникот рече: „Така ли е тоа?“

2 А тој одговори: „Луѓе браќа и татковци, чујте! Бог на славата му се јави на нашиот татко Авраам, кога беше во Месопотамија, уште пред да се пресели во Харан,

3 и му рече: „Излези од твојата земја, од твојот род и од домот на татко ти, па појди во земјата што ќе ти ја покажам.“

4 Тогаш тој излезе од земјата Халдејска и се насели во Харан, а оттаму, по смртта на неговиот татко, Бог го пресели во оваа земја, каде што живеете вие сега.

5 И во неа не му даде наследство ниту една стапка земја, но вети дека ќе му ја даде на потомството негово и нему во посед, иако уште немаше челада.

6 И му рече Бог вака: „Потомците твои ќе бидат населени во туѓа земја и ќе бидат поробени и мачени четиристотини години.

7 Но јас ќе му судам на оној народ, под чие ропство ќе бидат; а потоа тие ќе излезат и ќе Ми служат на ова место.

8 И му го даде заветот за обрезање. Потоа на Авраам му се роди Исак и тој го обреза на осмиот ден; а Исак го роди Јакова, Јаков, пак, дванаесетте патријарси.

9 Патријарсите беа завидливи кон Јосиф и го продадоа во Египет; но Бог беше со него,

10 и го избави од сите негови маки и го дарува со благодат и мудрост пред фараонот, египетскиот цар, кој го постави и за началник над Египет и над целиот свој дом.

11 Тогаш настана глад и голема мака по целата земја египетска и хананска, и нашите татковци не наоѓаа храна.

12 А Јаков, кога чу дека во Египет има пченица, ги прати таму по прв пат татковците наши.

13 И кога отидоа по вторпат, Јосиф им се откри на браќата и фараонот го запозна родот на Јосиф.

14 Тогаш Јосиф прати гласници да го повикаат татко му Јаков и сиот свој род - седумдесет и пет души.

15 И така Јаков слезе во Египет, и таму умре тој и татковците наши;

16 и ги пренесоа во Сихем, и ги положија во гробот, што во Сихем го беше купил за сребро Авраам од синовите на Емор.

17 Но како што наближувахе времето за исполнување на ветувањето, за кое Бог му се заколна на Авраам, во Египет се зголемувахе и се размножувахе бројот на луѓето,

18 сè додека во Египет не дојде друг цар кој не го познаваше Јосиф.

19 Тој лукаво постапи со нашиот народ, ги мачеше татковците наши, приликувајќи ги своите новороденчиња да ги оставаат за да не останат живи.

20 Во тоа време се роди и Мојсеј, кој Му беше на Бога мил. Три месеци беше хранет во куќата на својот татко.

21 А кога беше оставен, него го прибра фараоновата ќерка и го одгледа како свој син.

22 И ја научи Мојсеј целата мудрост египетска и беше силен во зборови и во дела.

23 А кога навршувахе четириесет години, нему му дојде на ум да ги посети браќата свои, синовите Израелови.

24 И кога виде дека еден од нив го навредуваа, го заштити; одмаздувајќи се за измачуваниот, го уби Египќанецот.

25 Тој мислеше дека браќата негови ќе согледаат дека Бог преку неговата рака ќе им даде спасение, но тие не сфатија.

26 А на другиот ден, кога некои од нив се тепаа, тој дојде кај нив и ги советувахе да се смират, велејќи: „Луѓе, вие сте браќа; зошто се навредувате меѓу себе?“

27 Но оној што го навредувахе својот ближен, го одби од себе и му рече: „Кој те поставил да бидеш началник и судија над нас?“

28 Или, пак, и мене сакаш да ме убиеш, како што вчера го уби Египќанецот?“

29 Од тие зборови Мојсеј побегна и се насели како туѓинец во земјата мидјанска, каде што му се родија два сина.

141 Мојс 45,9-11
45,18-19
46,27**15**

1 Мојс 49,33

18

2 Мојс 1,8

19

2 Мојс 1,10-11.22

202 Мојс 2,2
Евр 11,23**21**

2 Мојс 2,3-10

24

2 Мојс 2,11-12

26

2 Мојс 2,13

27

Лк 12,14

28

2 Мојс 2,14

29

2 Мојс 2,15

30 ^{2 Мојс 3, 1-2} ³⁰ И кога поминаа четириесет години, му се јави ангел Господов во пустината на Синајската Гора, во огнен пламен во една капина.

31 ^{2 Мојс 3,4} ³¹ Мојсеј штом виде, се зачуди од тоа видение; и кога се приближи да погледа внимателно, пристигна до него гласот Господов:

32 ^{2 Мојс 3,6} ³² „Јас сум Бог на татковците твои, Бог Авраамов, Бог Исаков, Бог Јаковов.“ Мојсеј се стресе и не смееше да погледа.

33 ^{2 Мојс 3,5} ³³ А Господ му рече: „Собуј си ги обувките од нозете, зашто местото на кое стоиш е света земја!“

34 ^{2 Мојс 3,7.8.10} ³⁴ Јас ги видов добро маките на Мојот народ што е во Египет и го слушнав неговото воздивнување; па слегов да го избавам; а сега пријди да те пратам во Египет!“

35 ^{2 Мојс 7,3 14,21 4 Мојс 14,33} ³⁵ Тој, Мојсеј, кого го беа одбиле, велејќи: „Кој те поставил за началник и судија“, него Бог преку ангелот, кој му се јави во капината, го прати за началник и избавител.

36 ^{2 Мојс 7,3 19,1-6 20,1-17 Рим 10,5 Евр 2,2} ³⁶ Тој ги изведе, правејќи чудеса и знаци во земјата египетска и во Црвеното Море и во пустината во тек на четириесет години.

37 ^{7,53 4 Мојс 14,3} ³⁷ Тоа е оној Мојсеј што беше им рекол на синовите Израелови: „Господ, Бог ваш, меѓу браќата ваши ќе ви издигне Пророк како мене!“

38 ^{2 Мојс 32,1.32} ³⁸ Тоа е оној Мојсеј што беше им рекол на синовите Израелови: „Господ, Бог ваш, меѓу браќата ваши ќе ви издигне Пророк како мене!“

39 ^{2 Мојс 32,4-6} ³⁹ Тоа е оној што на собирот во пустината на Планината Синајска беше со ангелот кој му зборуваше, и со татковците наши; оној што прими животворни зборови нам да ни ги предаде,

40 ^{Ер 7,18 8,2 19,13} ⁴⁰ и кому нашите татковци не сакаа да му се покорат, туку го отфрлија со срцата свои и се свртеа кон Египет,

41 ⁴⁰ велејќи му на Арон: „Направи ни богови што ќе одат пред нас; зашто не знаеме што му стана на оној Мојсеј кој нè изведе од египетската земја.“

42 ⁴¹ И во оние дни направија лик на теле, и му принесоа жртви на идолот и се веселеа пред делото на своите раце.

43 ⁴² А Бог се одврати од нив и ги остави да му служат на воинството небесно,

како што е напишано во Книгата на пророците: „Доме Израелов, Ми принесовте ли вие заклани животни и жртви во текот на четириесетте години во пустината?“

⁴³ Вие го прифативте шаторот на Молох и свездата на вапиот бог Ремфан, идоли што ги направивте вие за да им се поклонувате; и Јас ќе ве преселам потаму од Вавилон.“

⁴⁴ Нашите татковци имаа во пустината скинија на собранието, како што беше заповедал Оној Кој му зборуваше на Мојсеј да ја направи според образецот што го беше видел.

⁴⁵ Неа татковците наши ја примија и со Исус Навин ја внесоа во земјата на незнабошците, што Бог ги отфрлаше од лицето на татковците наши; а тоа се случуваше сè до времето на Давид,

⁴⁶ кој најде милост пред Бога, посака да Му најде живеалиште на Бог Јаковов.

⁴⁷ А Соломон Му изгради дом, ⁴⁸ но Севишниот не живее во ракотворени храмови, како што вели пророкот; ⁴⁹ „Небото е Мојот престол, а земјата подножје на нозете Мои. Каков дом ќе ми направите, вели Господ, или кое место е за Мојата почивка?“

⁵⁰ Не го направи ли сето ова Мојата рака?“

⁵¹ Тврдоглави и необрезани по срцето и ушите! Вие секогаш Му се противевте на Светиот Дух - како татковците ваши, така и вие.

⁵² Кого од пророците не го гонеа вашите татковци? Тие ги убија оние што го предвестија доаѓањето на Праведникот, чии предавници и убијци станавте сега и вие,

⁵³ вие, што го примивте Законот преку ангелите, а не го одржавте.“

Каменувањето на Сџефан

⁵⁴ Кога го слушаа ова, срцата им се исполнија со гнев и со забите крцкаа против него.

⁵⁵ А Стефан, исполнет со Дух Свети, кога погледна кон небото, ја виде слава-

44
2 Мојс
25,9,40
Евр 8,5

45
Ис.Н. 3,
14-17
23,9
24,18

46
Пс 132,5

47
2 Сам 7,
12-16
1 Цар
6,1.14

48
17,24
Мк 14,58
Евр 9,11.24

49-50
Ис 66,1-2

51
2 Мојс
33,3.5
3 Мојс
26,41
5 Мојс 9,13
Ис 63,10
Ер 4,4
6,10
2 Лет 30,
7-8

52
2 Лет 36,16
Мт 23,
34-35
1 Сол 2,
15-16

53
Гал 3,19
Евр 2,2

⁷ 7,37. Во некои ракописи кон овој стих е додадено: „Него послушајте Го!“

ДЕЛА НА АПОСТОЛИТЕ

56 та Божја и Исус како стои од десната страна на Бога,
 Дан 7,13

58 ⁵⁶ и рече: „Еве, ги гледам небесата отворени и Синот Човечки како стои од десната страна на Бога.“
 5 Мојс 17,7
 Лк 4,29

59 ⁵⁷ Но тие извикаа со висок глас, ги затворија ушите свои и еднодушно се нафрлија на него.
 Лк 23,46
 Пс 31,5

8,1 ⁵⁸ И откако го изведеа надвор од градот, почнаа на него да фрлаат камења: а сведоците ги оставија алиштата свои пред нозете на едно момче, по име Савле.
 11,19

3 ⁵⁹ И додека фрлаа камења врз Стефан, тој повикуваше и велеше: „Господи Исусе, прими го духот мој!“
 22,4
 26,10-11
 1 Кор 15,9
 Гал 1,13,23
 Фил 3,6

9 ⁶⁰ Потоа падна на колена, и извика со висок глас: „Господи, не примај им го ова за грев!“ И штом го рече тоа, почина.
 5,36

Савле ги ѓони христијаниите

8 Савле, пак, го одобруваше неговото убиство. Во тој ден започна голем прогон на Црквата во Ерусалим, и сите, освен апостолите, се распрснаа по пределите на Јудеја и Самарија.

² А Стефан го погребаша побожни луѓе и приредија голема посмртна жалост.

³ Савле, пак, ја пустошеше Црквата, одеше по куките и извлекуваше мажи и жени, па ги предаваше во затвор.

Божјото Слово во Самарија

⁴ Тие што се беа распрснале, сега одеа наоколу благовестувајќи го словото.

⁵ Така Филип слезе во еден самарјански град и таму им Го проповедаше Христос.

⁶ Народот еднодушно внимаваше на тоа што зборуваше Филип, слушајќи и гледајќи ги чудата што ги правеше тој;

⁷ зашто нечисти духови со голем вик излегуваа од оние во кои се наоѓаа, и мнозина неподвижни и сакати оздравуваа.

⁸ И голема радост настана во тој град.

⁹ А во градот имаше еден човек по име Симон. Тој правеше магии и со тоа го вчудовидуваше народот од Самарија, велејќи за себе дека е тој голем човек.

¹⁰ Него го слушаа сите, од најмал до најголем, и велеша: „Овој е силата Божја, наречена Голема.“

¹¹ А го слушаа внимателно, затоа што подолго време ги беше восхитувал со своите магии.

¹² Но кога му поверуваа на Филип, кој го проповедаше Евангелието за царството Божје и за името на Исус Христос, почнаа да се крштаваат мажи и жени.

¹³ Тогаш поверува и самиот Симон, и откако се крсти, постојано го придружуваше Филип; и, гледајќи дела големи и чудеса што се вршеа, се восхитуваше.

¹⁴ Кога слушнаа апостолите што беа во Ерусалим дека Самарија го примила словото Божје, ги пратија кај нив Петар и Јован.

¹⁵ Тие, штом слегаа, се помолија за нив за да го примат Духот Свети.

¹⁶ Зашто сè уште не беше слегол ниту на еден од нив, а само беа крстени во името на Господ Исус.

¹⁷ Тогаш апостолите положија над нив раце и тие Го примија Светиот Дух.

¹⁸ А Симон, кога виде дека Духот Свети се дава со полагање раце од апостолите, им донесе пари,

¹⁹ и им рече: „Дајте ми ја и мене таа власт, та над кого и да ги полагам рацете, да Го прими Духот Свети!“

²⁰ Но Петар му рече: „Среброт твоје нека загинае заедно со тебе, зашто помисли дека дарот Божји може да се стекне со пари.“

²¹ Ти немаш дел ниту право на таа работа, бидејќи срцето твоје не е право пред Бога.

²² Туку покај се за оваа зла намера и помоли Му се на Бога за да ти се прости помислата на срцето твоје;

²³ бидејќи те гледам дека си исполнет со горчлива жолчка и во окови на беззаконие.“

²⁴ А Симон одговори: „Помолете Му се за мене на Господ вие, да не ме стигне ништо од она што рековте.“

²⁵ И така, откако посведочија и зборуваа за словото Господово, тргнаа кон Ерусалим, проповедајќи го патем Евангелието во многу села самарјански.

14
11,1

17
10,44
11,15

20
2 Цар 5,16
Мт 10,8

21
Пс 78,37

22
26,18

23
5 Мојс 29,18
Ис 58,6
Ер 4,18
Изречи 5,22

32-33

Ис 53,7-8

**Филип и етиопскиот
великодостоинственик****35**

Лк 24,27

²⁶ А на Филип му рече ангел Господов: „Стани и тргни на југ, по патот што води од Ерусалим за Газа, кој е пуст.“

36

10,47

11,17

²⁷ Тој стана и тргна; и ете, еден човек од Етиопија, евнух, висок достоинственик на Кандакија, етиопската царица, кој беше чувар на сите нејзини ризници. Тој дошол во Ерусалим на поклонение,

²⁸ а сега се враќаше и, седејќи во кола, го читаше пророкот Исаија.

²⁹ Духот, пак, му рече на Филип: „Приближи се и застани до колата!“

³⁰ Филип побрза, и, откако чу дека тој го чита пророк Исаија, му рече: „Го разбираш ли тоа што го читаш?“

³¹ Овој одговори: „Како ќе можам да го разберам, ако некој не ме упати?“ Па го замоли Филип да се качи и да седне до него.

³² А местото од Писмото што го читаше, беше ова: „Како овца на клање беше одведен, и како што јагнето стои безгласно пред својот стригач, така и Тој устата Своја не ја отвори.“

³³ Во неговата понизност Тој беше лишен од праведен суд. А поколението Негово кој ќе го искаже? Зашто животот Негов се одзема од земјата.“

³⁴ Тогаш Етиопјанецот проговори и му рече на Филип: „Те молам, за кого ова го зборува пророкот, за себе или за некој друг?“

³⁵ А тогаш, Филип ја отвори устата своја, започнувајќи да му објаснува од тоа место во Писмото и да му благовести за Исус.

³⁶ И одејќи така патем, тие стигнаа до една вода; и Етиопјанецот рече: „Еве вода! Што ми пречи да се крстам?“

³⁷ (А Филип му рече: „Ако веруваш од сè срце - можеш.“ Тој одговори и рече: „Верувам дека Исус Христос е Син Божји.“)⁸

⁸ 8,37. Овој стих не постои во некои ракописи.

⁹ 8,39. Во некои ракописи стихот 8,39 ја има оваа содржина: „А кога излегоа од водата, Духот Свети слезе над евнухот, а Филип го грабна ангел Господов. И евнухот не го виде веќе, па радосно го продолжи својот пат.“

¹⁰ 9,5 Во некои ракописи кон овој стих е додадено: „Тешко е за тебе да се риташ против бодило.“

¹¹ 9,6. Делот од стихот, сместен во загради не се среќава во сите ракописи.

³⁸ И заповеда колата да запре, па слепоа во водата обајцата, и Филип и евнухот, и го крсти.

³⁹ А кога излегоа од водата, Духот Свети се симна над евнухот, а Филип беше грабнат од ангел Господов, па евнухот веќе не го виде. Тој радосно го продолжи својот пат⁹.

⁴⁰ Филип се најде во Азот, од каде што тргна во обиколка, проповедајќи го Евангелието по сите градови, додека не стигна во Кесарија.

Савловото преобраќање

9 А Савле, дипејќи уште со застрашувања и убиства против учениците на Господа, дојде кај првосвештеникот

² и побара од него писма за синагогите во Дамаск, така што, ако таму најде некои што го следат овој пат, мажи и жени, врзани да ги доведе во Ерусалим.

³ Но, додека по патот наближувааше до Дамаск, наеднаш го обзеде светлина од небото,

⁴ и, откако падна на земја, слушна глас што му зборувааше: „Савле, Савле, зошто Ме гониш?“

⁵ А тој одговори: „Кој си Ти, Господине?“ А Господ му рече: „Јас сум Исус, Кого Го гониш“¹⁰.

⁶ (Тресејќи се од страв и ужас, тој праша: „Господи, што сакаш да направам?“ А Господ му рече:)¹¹ „Стани и влез во градот; и ќе ти се каже што треба да правиш!“

⁷ А луѓето, што одеа по него, стоеја занемени од вчудовиденост, зашто слушаа глас, а никого не гледаа.

⁸ Савле стана од земјата и, макар што му беа очите негови отворени, ништо не гледаше: и водејќи го за рака, го одведоа во Дамаск.

⁹ И три дена остана слеп, и ништо не јадеше, ниту пиеше.

9,2

8,3

22,5

3

22,6

15,8

Гал 1,12.15

5

Лк 10,16

ДЕЛА НА АПОСТОЛИТЕ

14 Рим 10,12 ¹⁰ Во Дамаск, пак, имаше еден ученик по име Ананија, кому во видение Господ му рече: „Ананија!“ А тој одговори: „Еве ме Господи!“

15 Ер 1,10
1 Кор 1,2 ¹¹ Тогаш Господ му рече: „Стани и оди во улицата што се вика Права, и во домот Јудин побарај го човекот од Тарс, по име Савле; ете, тој сега се моли.“

16 15,26
21,13 ¹² И во видение виде еден човек, по име Ананија, како му пријдува и полага раце над него, за да може да прогледа.

21 9,14
Гал 1,13,23 ¹³ А Ананија одговори: „Господи, од мнозина сум слушал за тој човек колку зло им правел на Твоите светии во Ерусалим;

22 18,28 ¹⁴ а тој и овде има овластување од првосвештениците да ги врзува сите што го повикуваат името Твое.“

23 20,3-19 ¹⁵ Но Господ му рече: „Оди, зашто тој ми е избран сад, за да го изнесе името Мое пред народи и цареви и синовите Израелови.

¹⁶ И Јас ќе му покажам колку треба тој да пострада заради името Мое.“

¹⁷ А Ананија отиде и влезе во куќата и, откако ги положи рацете свои над него, рече: „Брате Савле, Господ Исус, Кој ти се јави по патот, по кој доаѓаше, ме прати за да прогледаш и да се исполниш со Дух Свети.“

¹⁸ И одеднаш како лушпи да паднаа од очите негови, и тој прогледа и кога стана, се крсти.

Савле проповеда во Дамаск

¹⁹ А откако прими храна, Савле закрепна. Потоа неколку дена преседе со учениците во Дамаск;

²⁰ и веднаш почна да проповеда во синагогите за Исус дека е Тој Син Божји.

²¹ И сите што го слушаа, се чудеа и зборуваа: „Не е ли ова оној, кој во Ерусалим ги гонеше оние што го повикуваа тоа Име, та затоа и овде дошол за да ги доведе врзани пред првосвештениците?“

²² А Савле стануваше сè посилен и ги збунуваше Јудејците кои живеаа во Дамаск, докажувајќи им дека Овој е Христос.

²³ Кога помина многу време, Јудејците се договорија да го убијат.

²⁴ Но Савле дозна за нивниот заговор. Тие, пак, дење и ноќе го чекаа на портата за да го убијат.

²⁵ Затоа учениците го зеаа ноќе и в кошница го спуштија по сидот.

Савле во Ерусалим

²⁶ А кога пристигнаа во Ерусалим, Савле настојуваше да им се придружи на учениците; но сите се плашеа од него, бидејќи не веруваа дека тој навистина е ученик.

²⁷ Варнава, пак, го зеде и го одведе кај апостолите, па им раскажа како Савле по патот Го видел Господа, дека Господ му зборувал, а исто така и дека во Дамаск отворено го проповедал името на Исус.

²⁸ И оттогаш тој остана со нив, влегуваше и излегуваше во Ерусалим, и смело говореше во името на Господ.

²⁹ А зборуваше и се препираше исто така и со елинизираниите Јудејци, кои се обидуваа да го убијат.

³⁰ Штом разбраа за тоа браќата, го одведоа во Кесарија, од каде го испратија во Тарс.

³¹ А црквата по цела Јудеја, Галилеја и Самарија беше во мир, се изградуваше и живееше во страхопочит кон Господ, и растеше со утехата на Светиот Дух.

Оздравувањето на Енеј

³² Петар откако ги обиколи сите, слезе и кај светиите што живеаа во Лида.

³³ Таму, пак, најде еден човек по име Енеј, кој цели осум години лежел на постела, зашто бил неподвижен.

³⁴ И Петар му рече: „Енеј, тебе те исцелува Исус Христос. Стани и направи си ја постелата сам!“ И тој веднаш стана.

³⁵ И го видоа сите што живеаа во Лида и во Сарон, и се обратија кон Господ.

Оживувањето на Српа во Јопија

³⁶ Во Јопија имаше една ученичка, по име Тавита, што значи српа; таа беше исполнета со милостина и добри дела, што ги правеше.

28
Рим 15,19

31
2,47
16,5

34
3,6-7
Мк 2,11

38 И токму во тоа време таа се разболе и умре. Тогаш ја измија и ја положија во горната одаја.

40 А бидејќи Лида беше близу до Јопија, учениците штом слушнаа дека е Петар таму, веднаш испратија двајца луѓе кај него, молејќи го да дојде до нив што побргу.

10,2 **39** Петар стана и тргна кај нив. Кога пристигна, го одведеа во горната одаја. И дојдоа кај него сите вдовици, плачејќи и покажувајќи му ги ризите и облеките што ги беше правела Срна додека живееше со нив.

5 **40** Петар, откако ги истера сите надвор, падна на колена, се помоли, па се сврте кон мртвото тело и рече: „Тавита, стани!“ И таа ги отвори очите свои, го погледна Петар и седна.

3 **41** А Петар тогаш ѝ подаде рака и ја подигна. Тогаш ги повика светиите и вдовиците и им ја предаде жива.

5 **42** И ова се разгласи по цела Јопија, и мнозина поверуваа во Господ.

6 **43** А Петар престојуваше долго време во Јопија кај некој си кожар Симон.

Видението на војничој Корнилиј во Кесарија

10 Во Кесарија имаше еден човек, по име Корнилиј, стотник од таканаречената Италска чета.

2 Тој беше благочестив и богобојазлив човек, заедно со целиот негов дом; изобилно му даваше милостина на народот и секогаш Му се молеше на Бога.

3 Еднаш околу деветтиот час **12** од денот, тој виде најаве ангел Божји, како доаѓа кај него и му вели: „Корнилиј!“

4 А тој го впери погледот во него и сиот уплашен рече: „Што е Господи?“ Тој му рече: „Бог си спомна за молитвите твои и милостините твои.

5 И сега, прати луѓе во Јопија и повикај го Симон, кого го викаат Петар.

6 Тој престојува таму како гостин кај некој си кожар Симон, чија куќа се наоѓа покрај морето **13**.“

12 10,3. Околу 15 часот.

13 10,6. Во некои ракописи кон овој стих е додадено: „Тој ќе ти каже зборови преку кои ќе се спасиш ти и целиот твој дом.“

14 10,9. Околу 12 часот.

7 Кога си отиде ангелот што му зборуваше, Корнилиј повика двајца од своите слуги и еден благочестив војник, кои постојано се наоѓаа кај него;

8 па, откако им кажа сè, ги прати во Јопија.

9 Утредента, додека тие патуваа и наближуваа до градот, Петар околу шесттиот час **14** се качи на рамниот покрив од куќата да се помоли.

10 И бидејќи беше огладнел, сакаше нешто да јаде; а додека му приготвуваа, тој падна во занес,

11 и го виде небото отворено и некаков сад како слегува кон него, сличен на некое големо платниште, врзано за четирите краишта, и се спушташе на земјата.

12 Во него имаше секакви четириножни животни, сверови, влекачи земни и птици небески.

13 И дојде глас кон него: „Петре, стани, заколи и јади!“

14 А Петар рече: „Никако, Господи, зашто никогаш не сум јадел погано или нечисто.“

15 И повторно дојде глас кон него: „Она што Бог го очистил, ти не го сметај за нечисто!“

16 Тоа се повтори трипати, а садот пак се крена кон небото.

17 И додека Петар беше во недоумица што значи тоа видение што го виде, ете ги луѓето, испратени од Корнилиј, кои откако се распрашаа и го најдоа домот на Симон, застапаа пред портата.

18 Тогаш повикаа и прапаа: „Овде ли гостува Симон, наречен Петар?“

19 И додека Петар размислуваше за видението, Духот му рече: „Ете, те бараат тројца луѓе.

20 Туку стани, слези и оди со нив, не размислувајќи ништо; зашто Јас ги пратив!“

21 Штом слезе кај луѓето, испратени од Корнилиј кај него, Петар рече: „Јас

10
22,6

11
Мт 3,16
Јн 1,51

12
Рим 1,23

14
4,14

15
15,9
1 Мојс 9,
3-4
Мт 15,11
Ефес 2,19

20
9,10-11
11,12

21
10,21

ДЕЛА НА АПОСТОЛИТЕ

22 сум тој, кого го барате. Зошто сте дошле?“
Лк 1,6
2,25

25 А тие му одговорија: „Стотникот Корнилиј, човек праведен и богобојазлив, познат по своите добрини меѓу сиот јудејски народ, прими заповед од свет ангел да те повика во својот дом и да ги послуша твоите зборови.“
Мт 9,18

26 Тогаш Петар ги повика внатре и ги нагости. А утрината стана и отиде со нив; со него заминаа и некои браќа од Јопија.
14,15
Откр 19,10
22,9

28 Следниот ден тие пристигнаа во Кесарија. А Корнилиј ги чекаше, повикувајќи ги своите роднини и блиски пријатели.
11,9
15,9
Гал 2,12-16

29 Додека Петар влегуваше, Корнилиј му дотрча во пресрет, падна пред нозете негови и му се поклони.
10,20
11,12

30 А Петар го подигна и му рече: „Стани, и јас сум само човек.“
Лк 24,4

31 И така разговарајќи со него, влезе внатре, каде што најде мнозина собрани.
Лк 1,13

28 И им рече: „Вие знаете дека на човек Јудеец му е забрането да се дружи или да оди кај човек од друг род. Но мене Бог ми покажа ниеден човек да не го нарекувам поган или нечист.“

29 Затоа, кога бев поканет, дојдов без двоумење. Сега ве прашувам, зошто ме повикавте?“

30 И Корнилиј одговори: „Пред четири дена, сè до овој час постев, а во деветтиот час се молев во својот дом. Оеднаш, пред мене застана човек во светла облека,

31 и ми рече: „Корнилиј, твојата молитва е услишена, и за твоите милости-ни Бог Си спомна.“

32 Затоа прати некого во Јопија и повикај го Симон, наречен Петар; тој сега престојува на гости кај Симон Кожарот, покрај морето **15**.“

33 Затоа јас веднаш пратив луѓе по тебе, и ти добро направи што дојде. Сега, пак, ние сите стоиме пред Бога за да слушнеме сè што ти е од Бога заповедано.“

Пейровата беседа во куќата на Корнилиј

34 Тогаш Петар ја отвори устата и рече: „Навистина сфаќам дека Бог не гледа на лице;

35 туку, напротив, Нему му е мил во секој народ оној кој има страхопочит кон Него и постапува праведно.

36 Тој им го прати на синовите Израелови словото, благовестувајќи мир преку Исус Христос, Кој е Господ на сите.

37 Вие знаете за сето она што се случуваше по цела Јудеја, почнувајќи од Галилеја, по крштавањето што го проповедаше Јован:

38 како Го помаза Бог со Дух Свети и со сила Исус од Назарет, и како Тој одеше вршејќи добри дела и исцелувајќи ги сите што беше ги нападнал ѓаволот, зашто Бог беше со Него.

39 И ние сме сведоци за сè што направи Тој во земјата Јудејска и во Ерусалим. Него Го убија, приковувајќи Го на крст.

40 Него Бог Го воскресна на третиот ден и Му даде да се појави,

41 но не на сиот народ, туку само нам, предизбрани од Бога сведоци, кои јадевме и пиевме со Него по Неговото воскреснување од мртвите.

42 И ни заповеда да им проповедаме на луѓето и да сведочиме дека Тој е од Бога одредениот Судија над живите и мртвите.

43 Сите пророци сведочат за тоа дека секој што ќе поверува во Него, ќе добие простување на гревовите преку Неговото име.“

Светиот Дух се излева над сите

44 Додека Петар уште ги зборуваше тие зборови, Дух Свети слезе над сите што го слушаа словото.

45 А обрезаните верници, што беа дојдени заедно со Петар, се изненадија што дарот на Светиот Дух се излеа и над незнабошците,

34

5 Мојс
10,17
Јов 34,19
2 Лет 19,7
Рим 2,11
Гал 2,6
Ефес 6,9
1 Петр 1,17

35

Рим 2,27
3,29

36

13,26
Ис 52,7
57,19
Наум 2,1
Пс 147,
18-20
Рим 10,12

37

Лк 4,14
23,5-7

38

13,24
Ис 35,5
Лк 4,16-21
7,22-23

39

1,22

40

1,3

41

1,22
17,3
22,14
Мк 16,14
Лк 24,30,42
Јн 21,12

42

2,36
3,15
4,10
13,29-30
17,31
1 Петр 4,5

43

4,10-12
13,39
Лк 24,44
24,47

44

11,15

45

2,17-22,33
Рим 5,5
Тит 3,6

15 10,32. Во некои ракописи кон овој стих е додадено: „Тој ќе дојде и ќе ти зборува.“

46 ^{2,11 19,6} ⁴⁶ зашто ги слушаа како зборуваат на разни јазици и Го возвеличуваат Бога. Тогаш Петар рече:

47 ^{8,36 11,17} ⁴⁷ „Може ли некој да ја забрани водата за да не бидат крстени оние кои Го примија Духот Свети како и ние?“

48 ^{28,14} ⁴⁸ И им заповеда да бидат крстени во името на Исус Христос. Потоа тие го замолија да остане кај нив неколку дена.

11,1

^{8,14 10,45 15,7}

*Петар се ојравдува
преди Црквата во Ерусалим*

3

^{Гал 2,12}

11 Апостолите и браќата во Јудеја, слушнаа дека и незнабошците го примиле словото Божјо.

4

^{10,28,48}

² И кога Петар влезе во Ерусалим, обрезаните што беа со него го укорија,

5

^{10,11}

³ велејќи: „Ти си бил кај необрезани луѓе и си јадел со нив.“

6

^{1 Мојс 7,14}

⁴ А Петар почна да им расправа за сè по ред, велејќи:

7

^{10,13-16}

⁵ „Јас бев во градот Јопија, и, додека се молев, во занес здогледав видение: од небото слегуваше некаков сад, како некое платниште, врзано за четирите краишта, и дојде дури до мене.

12

^{10,19-20,45}

⁶ Откако погледав во него и го разгледав, видов четириножни земни животни, сверови, влекачи и птици небески.

⁷ И чув глас што ми зборуваше: „Стани Петре, заколи и јади!“

⁸ Јас, пак, реков: „Не, Господи, зашто ништо погано или нечисто никогаш не влегло во устата моја.“

⁹ А гласот од небото повторно проговори и рече: „Она што Бог го очистил, ти не го сметај за погано!“

¹⁰ Тоа се повтори трипати; и пак се крена на небото.

¹¹ И ете, во тој час застаана тројца луѓе, испратени кај мене од Кесарија.

¹² А Духот ми рече да појдам со нив, без двоумење. Со мене дојдоа и овие шестмина браќа, и влеговме во куќата на оној човек.

¹³ Тој ни раскажа како видел ангел во куќата своја, кој застанал и му рекол: „Прати во Јопија луѓе и повикај го Симон, наречен Петар.

¹⁴ Тој ќе ти каже зборови, преку кои ќе бидеш спасен ти и целиот твој дом.“

¹⁵ И кога почнав јас да зборувам, над нив слезе Духот Свети, како и над нас во почетокот.

¹⁶ Тогаш се сетив на зборовите Господови: „Јован крштаваше со вода, а вие ќе бидете крстени со Дух Свети.“

¹⁷ Ако, Бог им даде еднаков дар, како и нам, кои поверувавме во Господ Исус Христос, тогаш кој сум јас да Му се спротивставам на Бога?“

¹⁸ Откако го ислушаа тоа, тие се усокоја и Го прославуваа Бога, велејќи: „Значи и на незнабошците Бог им даде покајание за живот.“

Црквата во Антиохија

¹⁹ А оние, што се беа распрснале поради гонењето до кое дојде по убиството на Стефан, стигнаа сè до Феникија, Кипар и Антиохија, и никому не му го проповедаа словото, освен на Јудејците.

²⁰ А некои од нив - Кипрани и Киринејци, штом пристигнаа во Антиохија, почнаа да им проповедаат и на Елините, навестувајќи го Евангелието на Господ Исус.

²¹ И раката Господова беше со нив, та голем број луѓе поверуваа и се обратија кон Господ.

²² Веста за тоа дојде до ушите на црквата ерусалимска. И тогаш го испратија Варнава да оди во Антиохија.

²³ А тој, кога пристигна, ја виде благодатта Господова, се зарадува, и ги бодреше сите да пребиваат во Господ со непоколебливо срце.

²⁴ Тој беше добар човек и исполнет со Дух Свети и вера. И значително мноштво луѓе се припои кон Господ.

²⁵ Потоа, Варнава тргна за Тарс да го бара Савле.

²⁶ И кога го најде, го доведе во Антиохија. И цела година тие се собираа во црквата и поучуваа големо мноштво луѓе. Во Антиохија за прв пат ги нарекоа учениците христијани.

²⁷ А во тоа време слегоа од Ерусалим во Антиохија некои пророци.

²⁸ И еден од нив, по име Агав, претскажа преку Духот дека по целата вселена ќе настане голем глад. И токму так-

15

^{2,1-4 10,44}

16

^{1,5 Лк 3,16 Јн 14,26}

17

^{15,8-9 Рим 9,24}

18

^{13,46 14,27 Рим 15,7-13}

19

^{8,1,4}

20

^{13,1}

21

^{4,4 6,7 16,5}

22

^{11,1}

23

^{13,43 14,22}

24

^{2,47 5,14}

26

^{9,27-30}

28

^{21,10-14}

ДЕЛА НА АПОСТОЛИТЕ

29 Рим 15,26,31
2 Кор 9,1-13 ва голема и настана во времето на царот Клавдиј.

²⁹ Тогаш учениците решија, секој, колку што има, да испрати за поткрепа на браќата, што живеаа во Јудеја.

12,4 Лк 22,1 ³⁰ Тоа го направија, така што го пратија собраното до старешините преку Варнава и Савле.

5 Лк 22,44-46
Лк 5,16 *Смртѝѝа на Јаков; Пеѝѝар в зайвор*

12 Во тоа време цар Ирод стави рака на некои од Црквата, и почна да ги измачува.

² Со меч го уби Јакова, братот Јованов.

³ А кога виде дека тоа им се допаѓа на Јудејците, го фати и Петар. Тоа беше за време на Бесквасници.

⁴ Него, кога го фати, го фрли в затвор предавајќи го на четири групи по четири војници да го пазат. Неговата намера беше веднаш по Пасхата да го изведе пред народот.

⁵ И така, додека Петар го пазеа во затворот, Црквата непрестано Му се молеше на Бога за него.

⁶ Нокта, спроти денот кога Ирод сакаше да го изведе, Петар спиеше меѓу двајца војници, окован во два пара ланци, а стражарите пред портата го чуваа затворот.

⁷ И, ете, ангел Господов застана, и светлина блесна во затворот. Ангелот го потчукна Петар по ребрата и го разбуди, па му рече: „Стани брзо!“ И оковите му паднаа од рацете негови.

⁸ Тогаш ангелот му рече: „Препашај се и обуј си ги чевлите!“ Така и направи. И пак му рече: „Облечи ги алишта-та свои и оди по мене!“

⁹ И излезе и тргна по него, а не знаеше дека тоа, што го направи ангелот, е вистина, туку си мислеше дека гледа привид.

¹⁰ Откако ја изминаа првата и втората стража, дојдоа до железната порта, што водеше кон градот, а таа им се отвори сама. Тие излегоа и преминаа преку една улица, и во тој час ангелот го снема.

¹¹ Тогаш Петар, откако дојде на себе, си рече: „Сега знам дека навистина Господ го пратиц Својот ангел да ме избави

од рацете Иродови и од сè, што очекуваше јудејскиот народ.“

¹² Сфаќајќи го тоа, тој дојде до куќата на Марија, мајката на Јован, наречен Марко, каде што беа собрани многумина на молитва.

¹³ А кога Петар затропа на портата, слугинката по име Рода пријде да наслушне.

¹⁴ И, штом го позна гласот на Петар, таа од радост не ја отвори портата, туку се втрча и јави дека Петар стои пред портата.

¹⁵ А тие ѝ рекоа: „Луда ли си ти?“ Но таа потврдуваше дека тоа е така. А тие велее: „Тоа е сигурно неговиот ангел.“

¹⁶ Петар, пак, постојано чукаше. А кога му отворија, го видоа и се зачудија многу.

¹⁷ Тој им мавна со раката да молчат, а потоа им раскажа како Господ го извел од затворот, и рече: „Соопштете му за ова на Јаков и на браќата!“ Потоа излезе и отиде на друго место.

¹⁸ Утредента меѓу војниците настана голема вознемиреност поради тоа што се случило со Петар.

¹⁹ А Ирод, кој испрати потера по него, но не успеа да го пронајде, откако ги испита стражарите, заповеда да ги погубат. Потоа тој слезе од Јудеја во Кесарија, и таму се задржа.

Смртѝѝа на Ирод

²⁰ Ирод беше гневен на Тирците и Сидонците. Но тие, бидејќи нивните земји добиваа храна од неговото царство, се договорија и дојдоа кај него еднодушни, и откако го придобија на своја страна Власта, царевиот собар, побараа мир.

²¹ Во договорениот ден Ирод, облечен во царска облека, седна на престолот и одржа говор пред народот.

²² А народот воскликнуваше: „Ова е глас Божји, а не човечки.“

²³ Но ненадејно во истиот миг ангел Господов, силно го удри, зашто не Му воздаде слава на Бога. И, изеден од црви, тој умре.

²⁴ А словото Божје сè повеќе растеше и се распространуваше.

15
Мт 18,10

17
13,16
15,13
1 Кор 15,7

18
5,21-23

19
16,27

22
14,15
28,6

23
1 Сам 25,38
2 Сам 24,16-17
2 Цар 19,35

24
6,7
19,20

25 Варнава и Савле, откако го исполнија задолжението, од Ерусалим се вратија во Антиохија, од каде што го зедоа со себе и Јован, наречен Марко.

13,1
4,36
11,25-26

**Савле и Варнава избрани
за мисионерско патување**

2
14,26

13 Во Антиохиската црква имаше некои пророци и учители: Варнава, Симеон, наречен Нигер, Луциј Киринеецот и Манаин, кој беше воспитан заедно со Ирод четворовласникот, и Савле.

6 ^{8,9} Еднаш кога Му служеа на Господ и постоа, Духот Свети рече: „Одвојте ми ги Варнава и Савле за дело, за кое ги повикав!“

10 ^{8,20-23} ^{Ос 14,10} ^{Изречи 10,9} Тогаш тие, откако постоа и се помолија, положија раце над нив и ги пуштија.

Варнава и Савле во Кипар

11 ^{5 Мојс 28,29} И така, испратени од Светиот Дух, тие слегаа во Селевкија, и оттаму отпловија за Кипар.

⁵ И кога стигнаа во Саламин, тие го проповедаа словото Божјо во јудејските синагоги, а го имаа со себе и Јован како помошник.

⁶ А кога го поминаа островот сè до Пафос, наидоа на еден човек маѓесник и лажен пророк, Јудеец, по име Варисус,

⁷ кој беше со намесникот Сергиј Павле, човек умен. Тој ги повика Варнава и Савле, и посака да го слушне словото Божјо.

⁸ Но им се спротивстави Елима - маѓесникот, така всушност се преведува неговото име, настојувајќи намесникот да го одврати од верата.

⁹ Но Савле, наречен Павле, исполнет со Дух Свети, го впери погледот на него,

¹⁰ и рече: „О, ти кој си полн со секаково лукавство и злоба, сине ѓаволски, непријателу на секоја праведност, нема ли да престанеш да ги искривуваш правите Господови патишта?“

¹¹ И еве сега, раката Господова е врз тебе; ќе бидеш слеп и за некое време нема да го гледаш сонцето!“ И наеднаш

над него падна мрак и темнина, и цбарјајќи, бараеше водач.

¹² Тогаш намесникот, откако виде што се случи, поверува, восхитен од учењето Господово.

**Павле и Варнава
во Антиохија Писидиска**

¹³ Павле и неговите придружници отпловија од Пафос и пристигнаа во Пергија Памфилиска. Тука Јован се одвои од нив и се врати во Ерусалим.

¹⁴ А тие тргнаа од Пергија и пристигнаа во Антиохија Писидиска. Тука во сабота влегаа во синагогата и седнаа.

¹⁵ По читањето на Законот и на Пророците, старешините на синагогата пратија луѓе да им кажат: „Мажи браќа, ако имате зборови за утеха на народот, зборувајте!“

¹⁶ И тогаш стана Павле, мавна со раката и рече: „Луѓе Израелци, и вие, што имате страхопочит кон Бога, послушајте!“

¹⁷ Бог на овој народ, Израел, ги избра татковците наши, и го подигна овој народ кога тие пребиваа во земјата египетска, и со раката Своја силна ги изведе од неа;

¹⁸ и околу четириесет години ги хранеше во пустината;

¹⁹ а потоа откако уништи седум народи во земјата хананска, со ждрепка им ја подели земјата во нивно наследство.

²⁰ За околу четиристотини педесет години им даваше судии до пророкот Самоил.

²¹ А потоа бараа цар, и Бог им го даде Саул, Кисовиот син, човек од Венијаминското колено, за четириесет години.

²² Кога го отстрани него, за цар им го подигна Давид, за кого и рече, сведочејќи: „Најдов маж по срцето Своје, Давид, синот Јесеев. Тој ќе ги исполни сите Мои барања.“

²³ Од неговото потомство Бог, според ветувањето, Го издигна за Израел Спасителот Исус.

²⁴ Пред Неговото доаѓање Јован како предгласник му проповедаше на сиот израелски народ покајно крштавање.

13
15,38

17
2 Мојс 6,
1-6

18
2 Мојс
16,35
5 Мојс 1,31

19
5 Мојс 7,1

22
1 Сам
13,14
Ис 44,28
Пс 89,21

23
2,29-30

24
Мал 3,1
Лк 1,76

ДЕЛА НА АПОСТОЛИТЕ

25 Лк 3,15-16
Јн 1,20,27
25 А кога Јован го завршуваше своето дело, прашуваше: „За кого ме сметате? Јас не сум Тој, но, ете, по мене иде

27 2,23
3,18
Оној, Кому не сум достоин да Му ги одврзам ни обувките на Неговите нозе.“

28 3,13-14
Лк 23,4,22
28 Мажи браќа, синови од родот на Авраам, оние меѓу вас, што имаат страхопочит кон Бога, нам ни е испратено словото на ова спасение.

30 5,30
27 Всушност жителите ерусалимски и нивните началници, бидејќи не Го препознаа, ги потврдија пророчките зборови, што се читаат секоја сабота, со тоа што Го осудија.

31 1,3,22
31 И така, иако не најдоа никаква вина за осуда на смрт, побараа од Пилат да Го убие.

33 2,39
Пс 2,7
33 А кога го извршија сето тоа, што беше напишано за Него, Го симнаа од крстот и Го положија в гроб.

34 Ис 55,3
34 Но Бог Го воскресна од мртвите.

35 2,27,31
Пс 16,10
35 А кога го извршија сето тоа, што беше напишано за Него, Го симнаа од крстот и Го положија в гроб.

36 1 Цар 2,10
36 Но Бог Го воскресна од мртвите.

39 15,10
39 А Тој во текот на многу дни им се јавуваше на оние, што со Него дојдоа од Галилеја во Ерусалим и кои се сега сведоци Негови пред народот.

32 И ние сега ви благовестуваме дека ветувањето, дадено на нашите татковци, Бог го исполни на нас, чедата нивни, откако Го воскресна Исус.

33 Како што е во вториот псалм напишано: „Син Мој си Ти, денес Те родив Јас.“

34 А дека Го воскресна од мртвите, и дека веќе нема да се враќа во распаѓање, рекол вака: „Ќе ви ги дадам сигурните ветувања дадени на Давид.“

35 За тоа и на друго место зборува: „Нема да допуштиш Твојот светец да види распаѓање.“

36 А навистина Давид, откако му служеше на својот род, според Божјата волја, се присоедини кон татковците и виде распаѓање;

37 но Оној, Кого Бог Го воскресна, не виде распаѓање.

38 И така, знајте, мажи и браќа дека преку Него вам ви се проповеда простување на гревовите.

39 И од сè, од што не сте можеле да се оправдате преку Законот Мојсеев, преку Него се оправдува секој кој верува.

40 Затоа внимавајте да не дојде на вас она што е речено во Пророците:

41 „Погледнете вие кои презирате, зачудете се и исчезнете! Зашто во ваше време ќе извршам дело, во кое немаше да поверувате, ако некој би ви го раскажал.“

42 А кога излегуваа Јудејците од синагогата, незнабошците ги помолија овие зборови да им се проповедаат и во следната сабота.

43 И кога се распушти собирот, мнозина Јудејци и побожни прозелити појдоа по Павле и Варнава. Тие разговараа со нив и им советуваа да останат во Божјата благодат.

44 Следната сабота се собра скоро целиот град да го слушне словото Божјо.

45 Но Јудејците, кога видоа многу народ, се исполнија со завист и му противречеа на она што го зборувааше Павле и хулеа.

46 Тогаш Павле и Варнава им рекоа отворено: „Словото Божјо требаше најнапред вам да ви се проповеда, но кога вие го отфрлате и сами покажувате дека не сте достоини за вечниот живот, затоа, еве, ние се обраќаме кон незнабошците.“

47 Зашто Господ така ни заповеда: „Те поставив за светлина на незнабошците, да бидеш спасение до крајот на земјата.“

48 Незнабошците, слушајќи го тоа, се радуваа и го славеа словото Господово и поверуваа сите, кои беа определени за живот вечен.

49 И словото Господово се распространуваше по целиот крај.

50 Но Јудејците, откако ги наговорија побожните и чесните жени и градските првенци, поттикнаа гонење против Павле и Варнава, и ги истераа од својот крај.

51 Тие, го истресоа правот од нозете свои на нив, и дојдоа во Иконија.

52 А учениците се исполнија со радост и Дух Свети.

Павле и Варнава во Иконија

14 Во Иконија тие заедно влегоа во јудејската синагога, и зборуваа

41
Авак 1,5

43
11,23
14,22,26

45
5,17
17,5

46
18,6
28,28

47
1,8
Ис 49,6

48
17,4,12

50
22,23

51
18,6
Лк 9,5
10,11

14,3 така, што мнозина Јудејци и Елини по-
веруваа.

9 ^{3,12} ^{19,11} А Јудејците, што не поверуваа, ги побунија и раздразнија духовите на незнабошците против браќата.

14 ^{Мт 26,65} ³ Но тие сепак останаа тука доста време и смело говореха за Господ, Кој сведочеа за словото на Својата благодат, давајќи преку нивните раце да стануваат знаци и чуда.

15 ^{3,12} ^{4,24} ^{10,26} ^{17,24} А народот во градот се подели: едни беа со Јудејците, а други со апостоли.

² Мојс ^{20,11} ^{Пс 146,6} ^{1 Сол 1,9} **15** И кога незнабошците и Јудејците, со своите началници се готвеа да ги хулат и да ги каменуваат,

⁶ тие, пштом разбраа, се засолнија во ликаонските градови Листра и Дерва и во нивната околина.

⁷ Таму почнаа да го проповедаат Евангелието.

⁸ Во Листра седеше еден човек, неморен во нозете. Тој бил сакат од мајчината утроба, не можел да оди никогаш.

⁹ Тој слушаше додека Павле зборуваа; а Павле, го вперил во него погледот и виде дека во него има вера дека може да оздрави,

¹⁰ па му рече со висок глас: „Тебе ти велам, во името на Господ Исус Христос: исправи се на нозете свои!“ И тој скокна и почна да оди.

¹¹ А луѓето, кога видоа што направи Павле, го подигнаа гласот свој и извикаа на ликаонски: „Боговите слегле кај нас во човечки лик!“

¹² И Варнава го нарекоа Зевс, а Павле Хермес, бидејќи тој го водеше зборот.

¹³ Жрецот, пак, на Зевс, чиј кип се наоѓаше пред новиот град, откако доведе јунци и венци пред портата, сакаше заедно со народот да принесне жртва.

¹⁴ Но апостолиите Варнава и Павле, кога слушнаа за тоа, ги раскинаа своите облека, се втурнаа меѓу народот, гласно викајќи:

¹⁵ „Луѓе, зошто го правите ова? И ние сме смртни како и вие, но ви проповедаме да се обратите од овие празноверија кон живиот Бог, Кој ги создаде небото и земјата, морето и сè што е во нив;

¹⁶ Кој поранешните поколенија на нородите ги остави да врват по нивните патишта,

¹⁷ иако не престануваше да сведочи за Себе, правејќи ни добро со праќање дождови од небото и плодносни времиња и исполнувајќи ги срцата наши со храна и веселост.“

¹⁸ И зборувајќи за ова, одвај го убедија народот да не им принесува жртва, (туку секој да си оди во својата кука. Додека се наоѓаа таму и поучуваа),

¹⁹ од Антиохија и од Иконија пристигнаа некои Јудејци. (И кога апостолиите зборуваа отворено, тие го убедија народот да ги напушти, велејќи дека ништо вистинско не зборуваат, туку само лажат), а кога го придобија народот, го каменуваа Павле, па го извлекоа надвор од градот, мислејќи дека е мртов.

²⁰ Кога се собраа околу него учениците, тој стана и се врати во градот. Утредента со Варнава заминаа за Дерва.

Враќање во Сирија и Антиохија

²¹ И, откако го проповедаа Евангелието во тој град и мнозина придобија за свои ученици, тие се вратија во Листра, Иконија и Антиохија.

²² Тие ги зацврстуваа дупите на учениците и, храбрејќи ги да бидат истрајни во верата, ги учеа дека во царството Божјо треба да влеземе преку многу маки.

²³ Па, откако им ракоположија свештеници за секоја црква, се помолија со пост, и ги предадоа на Господ, во Кого беа поверувале.

²⁴ А потоа минаа низ Писидија, и дојдоа во Памфилија;

²⁵ и, откако го проповедаа словото Господово во Перга, слегаа во Аталија,

²⁶ а оттаму отпловија за Антиохија, откаде што беа предадени на Божјата благодат за делото што го завршија.

²⁷ По нивното пристигнување тие ја собраа црквата, и соопштија за сè, што направи Бог со нив и како Тој ја отворил вратата на верата и за незнабошците.

²⁸ И таму престојуваша подолго време со учениците.

16
17,30

17
Пс 145,16
Пс 147,8

19
2 Кор
11,25

22
11,23
13,43

23
1 Тим 3,3

26
13,2
15,40

ДЕЛА НА АПОСТОЛИТЕ

**Расправа околу ирашањето
за обрезањето**

15 А некои луѓе слегаа од Јудеја, и ги подучуваа браќата: „Ако не се обрежете според обичајот Мојсеев, не може да бидете спасени!“

2 А бидејќи настана бунт, и Павле и Варнава жестоко се препираа со нив, одлучија Павле и Варнава и некои други од нив да отидат горе кај апостолите и старешините во Ерусалим заради оваа препирка.

3 Тие, пак, испратени од црквата, патуваа низ Феникија и Самарија, и раскажувајќи за обраќањето на незнабошците, предизвикуваа голема радост кај сите браќа.

5 А кога пристигнаа во Ерусалим, ги примија црквата, апостолите и старешините, а тие известија за сè што направил со нив Бог¹⁶.

7 По долго расправање, стана Петар и им рече: „Луѓе браќа, вие знаете дека Бог од првите дни ме избра меѓу вас, незнабошците од мојата уста да го слушнат словото на Евангелието и да поверуваат;“

8 и Бог, Кој ги познава срцата, им посведочи, и им даде Дух Свети како и нам. Тој не направи никаква разлика меѓу нас и нив, зашто со верата ги очисти нивните срца.

10 Сега, пак, зошто Го искушувате Бога, ставајќи им на вратот на учениците јарем, што не можеа да го поднесат ни нашите татковци, ниту ние.

11 Но ние веруваме дека ќе се спасиме со благодатта на Исус Христос, исто како и тие.“

12 Тогаш замолкна сето мноштво и го слушаа Варнава и Павле, кои при-

кажуваа какви знаци и чудеса направил Бог преку нив меѓу незнабошците.

13 А кога тие престанаа, тогаш прозбореше Јаков и рече: „Мажи браќа, слушнете ме!“

14 Симон изложи како Бог најнапред ги посети незнабошците, за да избере од нив народ за Неговото име;

15 и со тоа се согласуваат и зборовите на Пророците како што е напишано:

16 „И потоа ќе се вратам и пак ќе го подигнам паднатиот дом на Давид, и неговите урнатини ќе ги поправам и ќе го издигнам,

17 за да Го побараат Господ и другите луѓе и сите народи, кои се наречени со Моето име.“ Така вели Господ, Кој го прави сето ова.

18 Познати Му се на Бога сите Негови дела од создавањето на светов.

19 Затоа јас мислам дека не треба да им прават мачнотии на незнабошците, кои се обраќаат кон Бога,

20 туку да им се заповеда да се воздржуваат од идолски жртви, од блудство, од удавено и од крв, (и да не му прават на друг ништо, што ним не им е угодно).

21 Зашто Мојсеј уште од старо време во секој град има луѓе, кои го проповедаат, бидејќи го читаат по синагогите секоја сабота.“

**Писмо испрашено
до нееврејските верници**

22 Тогаш апостолите и старешините заедно со целата Црква одлучија да ги изберат меѓу себе Јуда, наречен Варнава, и Сила, истакнати мажи меѓу браќата, и заедно со Павле и Варнава да ги пратат во Антиохија.

23 И со своите раце им го напишаа следново писмо: „Апостолите, свештениците и браќата ги поздравуваат браќата од нееврејските народи што се во Антиохија и Сирија и Киликија.

24 Сме слушнале дека некои од нас, на кои ништо не сме им заповедале со зборови, ве вознемириле, и ги потресле душите ваши, велејќи ви да се обрзувате и да го пазите Законот.

16 15,4. Во некои ракописи кон овој стих е додадено: „и како ја отвори вратата на верата и за незнабошците“.

1312,17
21,18
Гал 2,9**14**

3 Птр 1,1

16-17Амос 9,
11-12**16**

Ер 12,15

18

Ис 45,21

19

15,10

2015,28-29
21,25**21**13,15,27
2 Кор 3,5**24**

Гал 1,7

26 ²⁵ Затоа, откако се собравме, едно-
^{20,24} душно одлучивме да избереме луѓе и да
^{21,13} ги пратиме кај вас заедно со нашите

28 омилен Варнава и Павле,
^{15,10}

29 луѓе, кои ги предадоа душите свои
^{15,20} за името на нашиот Господ Исус Хрис-
тос.

37 ²⁷ И така, ние ви ги пративме Јуда и
^{12,12} Сила, кои ќе ви го кажат тоа и усмено.

²⁸ Зашто Светиот Дух и ние одлучив-
ме да не ви ставаме на вас никаков друг
товар, освен она што е потребно:

²⁹ да се воздржувате од месо принесено
како жртва на идоли, од крв, од уда-
вено, и од блудство¹⁷. Ако внимавате на
ова, добро ќе направите. Бидете здра-
ви!“

³⁰ И така испратени, тие дојдоа во
Антиохија и кога го собраа народот, му
го предадоа посланието.

³¹ А кога го прочитаа, се зарадуваа
поради утешниот збор.

³² Јуда, пак, и Сила, кои и самите беа
пророци, со многу зборови ги утешаја
браќата и ги поткрепија.

³³ Откако престојуваа таму некое вре-
ме ги пуштија браќата со мир кај оние
што ги испратија.

³⁴ (Сила одлучи да остане, а само Јуда
замина.)¹⁸

³⁵ Павле, пак, и Варнава се задржаа во
Антиохија, поучувајќи и благовестувај-
ќи го словото Господово заедно со мно-
зина други.

Павле и Варнава се разделуваат

³⁶ По некое време Павле му рече на
Варнава: „Да појдеме пак во сите градо-
ви, каде што го проповедаваме словото
Господово за да ги видиме како живе-
ат.“

³⁷ Варнава предложи да го земат со
себе и Јован, наречен Марко.

³⁸ Но Павле сметаше дека не долику-
ва да го земат со себе оној, што се беше
одделил од нив во Памфилија и не беше
пошол со нив по работата, за која беа
пратени.

¹⁷ 15,29. Во некои ракописи е додадено во продолжение: „и да не му правите на друг она што не
сакате и вам да ви се случи.“

¹⁸ 15,34. Овој стих не се јавува во некои ракописи.

³⁹ Поради тоа дојде до жестока рас-
правија, така што тие се поделија еден
од друг; и Варнава, откако го зеде Мар-
ко, отплови за Кипар;

⁴⁰ а Павле, пак, го избра Сила и зами-
на, од браќата предаден на Божјата бла-
годат.

Тимошеј ги придружува Павле и Сила

⁴¹ И, минувајќи низ Сирија и Килики-
ја, ги утврдуваше црквите.

16 Тој пристигна во Дерва и Лис-
тра. И ете, таму живееше некој
си ученик, по име Тимотеј, син на Јудеј-
ка, која ја прифати верата, и на татко
Елин;

² тој ученик беше на добар глас меѓу
браќата во Листра и Иконија.

³ Павле посака да го земе со себе. За-
тоа откако го зеде, го обреза поради
Јудејците, кои живеаа по тие места;
зашто сите знаеја дека татко му е Елин.

⁴ И додека минуваа низ градовите, тие
им порачуваа на верните да пазат на
одредбите, определени од апостолите и
старешините во Ерусалим.

⁵ И така, црквите се утврдуваа во ве-
рата, а и по број се зголемуваа секој ден.

Павле ѝовикан во Македонија

⁶ Така тие ги преминаа Фригија и Га-
латискиот крај, зашто ним не им беше
допуштено од Светиот Дух да го про-
поведаат словото во Азија.

⁷ А кога дојдоа во Мизија, се обидоа
да отидат во Витинија; но Духот на
Исус не ги пушти.

⁸ И кога ја напуштија Мизија, тие сле-
гоа во Троада.

⁹ Преку ноќта Павле имаше видение:
стоеше пред него еден човек, Македо-
нец, кој го молеше и му велеше: „Дојди
во Македонија и помогни ни!“

¹⁰ По тоа видение веднаш посакавме
да тргнеме за Македонија, бидејќи сфа-
тивме дека Господ нè повикал таму да
го разгласуваме Евангелието.

40
14,26

41
15,23

16,3
1 Кор
9,20,21

4
15,23-29
21,25

5
Кол 2,5
1 Птр 5,9

6
18,23

7
1 Птр 1,11

9
18,9

ДЕЛА НА АПОСТОЛИТЕ

**Кришѡвањето
на Лидија од Македонија**

15 11,14
16,31
Лк 24,29 **11** И така, откако отпловивме од
16 Троада, стигнавме право во Самотраки,
19,24 а утредента - во Неапол,
17 ¹² и оттаму во Филипи. Тој е главен
Мк 1,24 град во тој дел на Македонија и римска
колонија. Во тој град престојувавме не-
18 колку дена.
3,16 **13** А во саботата излеговме надвор од
градот покрај една река, каде што имаа
2 Кор 11,25 **22** обичај да се молат, и кога седнавме, им
зборувавме на собраните жени.

14 И една богобојазлива жена од гра-
дот Тиатир, по име Лидија, која прода-
ваше црвени ткаенини, слушаше; и
Господ ѝ го отвори срцето да внимава
на она, што го зборуваше Павле.

15 А кога беше крстена таа и нејзини-
те домашни, нѐ замоли и рече: „Ако сте
ме признале за верна на Господ, тогаш
влезете во мојата кука и престојувајте
во неа!“ И нѐ принуди.

Во затворот на Филип

16 Еднаш, кога одевме на молитва, по
патот нѐ сретна една слугинка, која
имаше гатачки дух. Таа на господарите
свои им донесуваше големи приходи од
гатањето.

17 И одејќи по Павле и по нас другите
викаше, зборувајќи: „Овие луѓе се слуги
на Севишниот Бог! Тие го навестуваат
патот на спасението.“

18 Ова го правеше таа многу дни. И
кога му здодеа на Павле, тој се сврте и
му рече на духот: „Ти заповедам во име-
то на Исус Христос излезе од неа!“ И
излезе во истиот час.

19 Штом видоа господарите нејзини
дека пропадна надежта за нивното бога-
тење, ги фатија Павле и Сила, и ги
довлечаа на плоштадот кај началници-
те.

20 И кога ги приведоа пред управници-
те, рекоа: „Овие луѓе, што се Јудејци, го
бунтуваат нашиот град

21 и проповедаат обичаи што нам, ка-
ко Римјани, не ни доликува ни да ги
примаме, ниту да ги извршуваме.“

22 Тогаш се нафрли на нив народот; а
управниците, штом им ги раскинаа али-

штата, започнаа да ги тепаат со стапо-
ви;

23 и, откако ги испотепаа многу, ги
фрлија в затвор, а на затворскиот стра-
жар му наредија да ги чува добро.

24 А стражарот, штом прими таква за-
повед, ги фрли во повнатрешниот дел
од затворот и нозете им ги стегна во
клада.

25 На полноќ, пак, Павле и Сила се
молеа и Го славеа Бога, а затвореници-
те ги слушаа.

26 Одеднаш настана голем потрес, та-
ка што и темелите на затворот се по-
местија, и веднаш се отворија сите вра-
ти и оковите на сите отпаднаа.

27 А стражарот на затворот, кога дој-
де при свест и ги виде вратите на затво-
рот отворени, извади меч и сакаше да се
убие, зашто помисли дека затвореници-
те избегале.

28 Но, Павле викна со силен глас и ре-
че: „Не задавај си врз себе никакво зло,
бидејќи сите сме овде!“

29 А тој побара светло, истрча и
растреперен падна пред Павле и Сила;

30 па, откако ги изведе надвор, рече:
„Господари, што треба да направам, па
да се спасам?“

31 А тие му одговорија: „Поверувај во
Господ Исус Христос, и ќе се спасиш ти
и целиот твој дом!“

32 И му го проповедаа словото Госпо-
дово нему и на сите што беа со него во
куќата негова.

33 Во истиот час таа ноќ тој ги прими
дома и им ги изми раните. Потоа вед-
наш беше крстен тој самиот и сите не-
гови домашни.

34 Тогаш ги одведе горе во својата ку-
ка, постави трпеза и се зарадува со це-
лиот свој дом, зашто поверува во Бога.

35 А кога осамна, војводите пратија
судски служители, кои рекоа: „Пушти
ги оние луѓе!“

36 Затворскиот стражар му соопшти
за тоа на Павле: „Градските судии пра-
тија да ве ослободат. Затоа, излезете
сите и одете си со мир!“

37 Но Павле им рече: „Зарем откако
нас, римски граѓани, нѐ биеја пред на-
родот без суд и нѐ фрлија в затвор, са-

25
Кол 3,16

26
4,31

30
2,37

31
4,12
11,14
16,31

33
8,36,38

37
22,25
23,27

38 каат сега тајно да нè пуштат? Не, нека дојдат и сами нека нè изведат!“

40 ³⁸ Градските служители им го кажаа тоа на градските судии; а тие се уплашија, кога слушнаа дека се тие римски граѓани.

17,2 ³⁹ И дојдоа, па се извинија пред нив, ги изведоа и ги замолија да излезат од градот.

3 ⁴⁰ А тие, штом излегоа од затворот, отидоа во домот на Лидија, ги видоа браќата, ги утешија и си тргнаа.

4

Неволјите во Солун

17 Минувајќи преку Амфипол и Апологија, дојдоа во Солун, каде што имаше јудејска синагога.

5 ² Павле, по својот обичај, влезе кај Јудејците и три саботи по ред им зборуваа од Писмото.

6 ³ Тој им објаснуваше и докажуваше дека Христос требаше да пострада и да воскресне од мртвите и дека овој Исус, Кого тој им Го проповеда, е Христос.

10 ⁴ И некои од нив поверуваа и се приклучија кон Павле и Сила, - големо мнозинство богобојазливи Елини, а исто така и не малку угледни жени.

⁵ Но некои од Јудејците што не поверуваа, поттикнати од завист, зедаа некои лоши луѓе од пазарите, се насобраа по групи и го разбунтуваа градот. Потоа ја нападнаа Јасоновата куќа и почнаа да ги бараат за да ги изведат пред народот.

⁶ А бидејќи не ги најдоа, го изведоа Јасон и некои браќа пред градските началници и викаа дека оние што го побунуваат целиот свет сега дошле и тука, дека нив

⁷ ги прибрал Јасон, а сите тие постапуваат против заповедите на царот, изјавувајќи дека има друг цар - Исус.

⁸ Така го вознемирија народот и градските началници, кои го слушаа тоа.

⁹ Но тие, откако добија залог од Јасон и од другите, ги пуштија.

Добар ѝрием во Верија

¹⁰ А браќата веднаш преку ноќта ги упатија Павле и Сила кон Верија. Тие кога пристигнаа, отидоа во јудејската синагога.

¹¹ Овие беа поблагородни од солунјаните; тие го примија словото со голема усрдност и секој ден го проверуваа Писмото, за да се уверат, дали е тоа така.

¹² И мнозина од нив поверуваа - од Елините не мал број угледни мажи и жени.

¹³ Но солунските Јудејци, штом дознаа дека Павле и таму го проповеда словото Божјо, дојдоа и таму за да го потресат и вознемират народот.

¹⁴ Тогаш браќата го испратија Павле да оди кон морето, а Сила и Тимотеј останала таму.

¹⁵ Оние, што го придружуваа Павле, го доведоа до Атина и се вратија со заповед од него до Сила и Тимотеј, да дојдат и тие поскоро кај него.

Павле и аџинскиите филозофи

¹⁶ И додека ги чекаше нив во Атина, духот на Павле се вознемируваше, гледајќи го градот, полн со идоли.

¹⁷ И тој расправаше во синагогата со Јудејците и побожните, и секој ден на плоштадот со оние што ќе ги сретнеше.

¹⁸ А некои епикурејски и стоички филозофи почнаа да се препираат со него; едни велеа: „Што сака да каже овој празнословец?“, а други: „Се чини дека тој проповеда туѓи божества“, зашто им благовестеше за Исус и за воскресението.

¹⁹ И зедаа, та го одведоа на Ареопагот, велејќи: „Ќе можеме ли да знаеме какво е тоа учење што го проповедаш?“

²⁰ Бидејќи нешто непознато внесуваа во ушите наши. Затоа сакаме да знаеме што е тоа.“

²¹ А, пак, сите атињани, како и туѓинците, кои живејат кај нив, во ништо друго не сакаа да го поминуваат времето освен во тоа да зборуваат или да слушаат за нешто ново.

²² Тогаш Павле застана сред Ареопагот и рече: „Луѓе атињани, по сè гледам дека сте побожни.

²³ Зашто, кога минував и ги разгледував светилиштата ваши, најдов и жртвеник, на кој беше напишано: „На непознатиот Бог.“ За Него, пак, Кого вие не Го знаете, а Кого Го почитувате, за Него јас ви проповедам.

12
17,34

18

1 Кор 1,22

19

28,22

23

3,17

Гал 4,8

ДЕЛА НА АПОСТОЛИТЕ

24 4,24
7,48
19,26
1 Цар 8,27
Ис 66,1-2
Пс 146,6

²⁴ Бог, Кој го создаде светов и сè, што е во него; Тој, Кој е Господ на небото и на земјата, не живее во ракотворени храмови,

²⁵ ниту, пак, прима служба од човечки раце како да има потреба од нешто, но Сам на сите им дава живот, здив и сè.

25 Ис 42,5

²⁶ Од една крв го создаде сиот род човечки за да живее по целото лице на земјата, откако утврди предопределени времиња и граници на нивните живеалишта,

27 Ис 55,6

²⁷ за да Го бараат Господа, та да би можеле некако да Го насетат и најдат, иако Тој не е далеку од секого меѓу нас:

28 Рим 1, 19-20

²⁸ зашто ние преку Него живееме, се движиме и постоиме, како што рекле и некои од вашите стихотворци: „Негов род сме.“

29 Ис 40,18-20

²⁹ И така, бидејќи род Божји сме, не треба да мислиме дека Божеството прилега на злато, или сребро, или камена творба што излегла од човечки ум и измислица.

30 10,42
1 Сол 1,10

³⁰ Бог, пак, не осврнувајќи се на времињата на незнаење, сега редум им заповеда на сите луѓе да се покаат,

31 1 Кор 1,23

³¹ зашто определи ден кога праведно ќе му суди на светот преку одредениот од Него Човек, откако ги увери сите со Неговото воскресение од мртвите.“

32 20,34
2 Кор 11, 7-12
2 Сол 3,8

³² Кога чуја за воскресението од мртвите, едни се насмејаа, а други рекоа: „Другпат сакаме да послушаме за тоа.“

³³ И тогаш Павле си отиде од нив.

³⁴ А некои луѓе се присоединија кон него и поверуваа. Меѓу нив беше Дионисиј Ареопагит и една жена, по име Дамара, и други со нив.

Основање на црквата во Коринџ

18 Потоа Павле ја напушти Атина и дојде во Коринт.

² Тука сретна еден Јудеец, по име Акила, родум од Понт, кој неодамна дошол од Италија со жена си Прискила, зашто Клавдиј нареди сите Јудејци да го напуштат Рим. Тој дојде кај нив.

³ И бидејќи го имаше истиот занает, остана кај нив и работеше. А занаетот им беше да прават шатори.

⁴ И секоја сабота тој зборуваше во синагогата и ги убедуваше Јудејците и Елините.

⁵ А кога Сила и Тимотеј пристигнаа од Македонија, Павле беше поттикнат да сведочи пред Јудејците дека Исус е Христос.

⁶ Но, бидејќи тие се противеа и хулеа, тој ги истресе алиштата и им рече: „Крвта вапа - на главите вапи! Јас сум чист. Отсега одам кај незнабошците.“

⁷ И штом замина оттаму, дојде слугата на некој си човек по име Титиј Јуст, кој Го почитуваше Бога, и чија кука беше до синагогата.

⁸ А Крисп, началник на синагогата, поверува во Господ заедно со целиот свој дом; и мнозина Коринџани, слушајќи го Павле, поверуваа и беа крстени.

⁹ И му рече Господ на Павле во видение ноќе: „Не плаши се, туку продолжи да зборуваш и не замолкнувај,

¹⁰ зашто Јас сум со тебе, и никој не ќе посегне да ти направи зло, бидејќи имам многу народ во овој град.“

¹¹ Тој остана таму една година и шест месеци и ги поучуваше во словото Божјо.

Павле ѝоучува ѝпред намесничоѝ Галион

¹² А кога Галион беше намесник во Ахаја, Јудејците еднодушно го нападнаа Павле и го одведоа на суд,

¹³ велејќи: тој ги учи луѓето да Го почитуваат Бога спротивно на Законот.

¹⁴ И кога Павле сакаше да одговори, Галион им рече на Јудејците: „Јудејци, ако имаше некоја неправда или зло дело, лукаво, веднаш ќе ве ислушав по должност;

¹⁵ но, штом е препирката за учење и за имиња, и за вапиот Закон, разгледајте сами, зашто јас не сакам да бидам судија во тие работи.“

¹⁶ И ги истера од судот.

¹⁷ Тогаш сите (Елини) го фатија Состен, началникот на синагогата, и го биеја пред судот, а Галион и не обрнуваше внимание на тоа.

Павле се враќа во Антиохија

¹⁸ Откако помина таму уште многу време, Павле се прости со браќата и

4
13,14
19,8

5
9,20
26,23

6
13,46,51
28,28
Лк 9,5
10,10-11

8
1 Кор 1,14

9
Ис 41,10
Ер 1,8

10
Јн 10,16
1 Кор 16,9

11
19,10

15
23,29
25,18-19
Јн 18,31

17
1 Кор 1,1

19 отплови за Сирија заедно со Акила и Прискила, откако ја острига главата во Кенхреја, бидејќи беше дал завет.

21 ^{Рим 1,10 15,32} ¹⁹ Кога пристигна во Ефес, ги остави нив таму, а сам тој влезе во синагогата да расправа со Јудејците.

23 ^{16,5-6} ²⁰ А кога тие го замолија да остане кај нив подолго време, тој не се согласи,

25 ^{19,3 Рим 12,11} ²¹ туку се прости со нив и рече: „Бездруго празникот што иде треба да го поминам во Ерусалим. Ако даде Бог, пак ќе дојдам кај вас.“ И отплови од Ефес.¹⁹

27 ^{Кол 4,10} ²² Кога слезе во Кесарија, отиде во Ерусалим да ја поздрават црквата и потоа замина за Антиохија.

28 ^{9,20 17,3 18,5} ²³ Откако престојуваше таму некое време, тргна на пат и ги обиколи по ред пределите на Галатија и Фригија и ги утврдуваше сите ученици.

Аџолос во Ефес и Коринџ

²⁴ И дојде во Ефес некој си Јудеец, по име Аполос, родум од Александрија. Тој беше красноречив човек, упатен во Писмата.

²⁵ Беше поучен во патот Господов и со распламен дух, зборуваше и поучуваше правилно за Господ, иако знаеше само за Јовановото крштење.

²⁶ Тој почна да зборува смело во синагогата. Кога го слушнаа Акила и Прискила, го примија кај нив и му го изложија патот Господов поточно.

²⁷ А кога тој сакаше да замине за Ахаја, браќата се обратија со писмо до тамошните ученици, за да го примат; и тој кога стигна таму, многу им помогна на верниците преку благодатта,

²⁸ бидејќи силно ги побиваше Јудејците пред целиот народ, докажувајќи преку Писмата дека Исус е Христос.

Приспигнувањето на Павле во Ефес

19 Додека Аполос беше во Коринт, Павле откако мина низ горните земји, дојде до Ефес. Таму сретна некои ученици,

² и им рече: „Кога поверувавте, придивте ли Дух Свети?“ А тие му одговорија: „Ние не сме ни слушнале дека има Дух Свети.“

³ Тој им рече: „А како бевте крстени?“ Тие одговорија: „Со Јовановото крштење.“

⁴ Павле рече: „Јован крштаваше со покајно крштавање, велејќи му на народот да верува во Оној, Кој иде по него, односно во Исус Христос.“

⁵ Кога го слушнаа тоа, тие се крстија во името на Господ Исус.

⁶ И кога Павле ги положи рацете над нив, слезе Духот Свети на нив. Тогаш тие почнаа да зборуваат на разни јазици и да пророкуваат.

Павле ѝројоведа во Ефес

⁷ А вкупно беа околу дванаесет души.

⁸ Потоа Павле влезе во синагогата, и тука три месеци смело проповедаше и расправајќи ги уверуваше за царството Божјо.

⁹ Но, бидејќи имаше некои жестоки противници на верата, кои говореха лошо за патот Господов пред народот, Павле се оддели од нив, ги одвои учениците и секојдневно расправаше во училиштето на некој си Тиран.

¹⁰ Тоа траеше цели две години, така што сите жители на Азија, како Јудејците, така и Елините, можеа да го слушаат словото за Господ Исус.

Синовите на Скева

¹¹ А Бог правеше многу чудеса преку рацете Павлови,

¹² така што врз болните полагаа крпи и шамивчиња за пот, што го беа допреле неговото тело, и болестите ги напуштаа, а злите духови излегуваа од нив.

¹³ Некои, пак, од Јудејците кои лутаа наоколу и ги истеруваа злите духови, се обидоа да го повикаат името на Господ Исус над оние кои беа обземени со демони, и велеа: „Ве заколнуваме во Исус, Кого Го проповеда Павле!“

19,4

1,5
10,37
13,24
Лк 3,3.
15-18

6

2,4.38
8,16-17
10,44.46-48

8

9,20
14,1

12

5,16

13

16,16-18

¹⁹ 18,21. Во некои ракописи на ова место се надоврзува текстот: „И Акила и Прискила останаа таму.“

ДЕЛА НА АПОСТОЛИТЕ

17 <sup>2,43
5,5,11</sup> ¹⁴ Тоа го правеа седумте синови на јудејскиот првосвештеник Скева.

22 ¹ <sup>1 Кор 4,17
Фил 2,19</sup> ¹⁵ А лошиот дух одговори и рече: „Исус Го познавам и Павле го знам; но кои сте вие?“

27 ^{16,19} ¹⁶ И скокна на нив човекот, во кого имаше лош дух, и, откако ги совлада, покажа против нив таква сила, што тие, голи и ранети, побегнаа од таа кука.

¹⁷ За тоа разбраа сите Јудејци и Елини, кои живеаа во Ефес, и сите нив ги спопадна страв; и името на Господ Исус се величаше.

¹⁸ И многумина од верниците доагаа, та се исповедуваа и ги откриваа своите дела.

¹⁹ А мнозина од оние, кои правеа магии, собирајќи ги книгите свои, ги гореа пред сите; дури ја пресметаа и нивната цена и најдоа дека чинат до педесет илјади сребреници.

²⁰ Така моќно растеше и се засилувааше словото Господово.

Бунтоот во Ефес и заминувањето на Павле

²¹ А кога се сврши тоа, Павле науми, откако ќе ја мине Македонија и Ахаја, да оди во Ерусалим, па рече: „Штом ќе бидам таму, ќе треба да го видам Рим.“

²² И прати во Македонија двајца свои прислужници - Тимотеј и Ераст, а сам остана извесно време во Азија.

²³ Во тоа време се создаде голем бунт против патот Господов:

²⁴ некој си златар, по име Димитриј, кој правеше сребрени храмови за Артемида и на занаетчиите им овозможуваше со тоа не мала заработувачка,

²⁵ ги повика нив, а и други работници кои работеа околу такви работи, и им рече: „Другари, познато ви е дека од таа работа зависи нашата благосостојба.

²⁶ А, гледате и слушате дека не само во Ефес, туку скоро во цела Азија, тој Павле убеди и заведе доста народ, велејќи дека не се богови оние што се прават со човечки раце.

²⁷ Затоа постои опасност не само нашиот занает да биде презрен, туку и храмот на великата божица Артемида да се смета за безвреден, и да загине ве-

личieto на онаа, која ја почитува цела Азија и вселената.“

²⁸ Кога го слушнаа тоа, се исполнија со гнев, и почнаа да извикуваат велејќи: „Велика е Артемида Ефеска!“

²⁹ И целиот град се побуни; еднодушно се втрчаа во театарот, влечејќи ги со себе Македонците Гај и Аристарх, Павловите сопатници.

³⁰ А кога Павле сакаше да влезе меѓу народот, учениците не го пуштија.

³¹ Исто така и некои од азиските началници, бидејќи му беа пријатели, испратија кај него и го молеа да не се појавува во театарот.

³² И така, едни извикуваа едно, други - друго; зашто меѓу насобраните владееше безредие, и повеќето од нив не знаеја за што се беше собрал народот.

³³ По предлог на Јудејците беше извикан меѓу народот Александар. Александар даде знак со рака, сакајќи да одржи одбрамбен говор пред народот.

³⁴ Но кога дознаа дека е Јудеец, сите извикаа во еден глас и почнаа да викаат околу два часа: „Велика е Артемида Ефеска!“

³⁵ А градскиот писар, кога го смири народот, рече: „Луѓе ефесци, кој човек не знае дека градот Ефес е чувар на великата божица Артемида и нејзиниот кип паднат од небото?“

³⁶ Штом е тоа, пак, неспорно, вие треба да бидете мирни и да не правите ништо непромислено.

³⁷ А вие сте ги довеле овие луѓе, кои ниту храмот на Артемида го ограбиле, ниту, пак, божицата ваша ја хулат.

³⁸ Ако, пак, Димитриј и занаетчиите, што се со него, имаат нешто против некого, за тоа постојат судски собири, а има и проконзули: нека се тужат едни со други.

³⁹ Ако, пак, нешто друго барате, тоа ќе биде решено во законското собрание.

⁴⁰ Зашто постои опасност да бидеме обвинети за бунт поради денешнава работа, бидејќи нема никаква причина, со која можеме да го оправдаме овој собир.“ Штом го рече тоа, го распушти собирот.

37
16,20

20,12 Кор 2,
12-13**Пашувањето на Павле
во Македонија и Грција****3**21,27
23,12-22
1 Кор 16,
5-7**20** Кога стивна вревата, Павле ги повика учениците и, откако им даде упатства, се прости со нив и тргна на пат кон Македонија.2 Кор 2,
12-13**6**21,4
28,14² А кога ги мина оние места и им даде многу упатства на верните, тој пристигна во Грција;**10**
Мк 5,35-43³ таму остана три месеци. И бидејќи Јудејците направија заговор против него, кога сакаше да отплови за Сирија, тој реши да се врати преку Македонија.⁴ До Азија го придружуваше Сосипатар Пиров од Верија а од солунјаните Аристарх и Секунд, Гај од Дерва и Тимотеј, и азијците Тихик и Трофим.⁵ Тие отидоа порано и нè чекаа во Троада.⁶ А ние отпловивме од Филипи по дните на Бесквасници и за пет дена пристигнавме во Троада кај нив, каде што поминавме седум дена.**Чудојто со Ефџих во Троада**⁷ И во првиот ден на седмицата, кога се собравме да прекршиме леб, Павле, бидејќи на другиот ден сакаше да тргне, расправаше со нив и го продолжи словото до полноќ.⁸ Во горната одаја, каде што се бевме собрале, имаше доста светилки.⁹ А едно момче, по име Евтих, седеше на еден прозорец, и, совладано од длабок сон, додека Павле зборуваше многу, се помрдна во сонот и падна од третиот кат, и го дигнаа мртво.¹⁰ Павле, пак, пштом слезе, се спушти врз него, го прегрна и рече: „Не создавајте немир, зашто душата негова уште е во него!“¹¹ А потоа, откако се качи горе, прекрши леб, го проба и зборуваше долго, дури до зори, а потоа отпатува.¹² Тогаш го доведоа момчето живо и тоа многу ги утеши.**Пашувањето од Троада во Милиј**¹³ Ние отидовме порано со кораб и отпловивме во Асос, од каде што имавме намера да го земеме Павле, зашто сака-

ше таму да патува пеш. Така ни беше порачал.

¹⁴ Кога се сретна со нас во Асос, го зедовме во коработ и дојдовме во Митилина.¹⁵ А кога отпловивме оттаму, на вториот ден застанавме спроти Хиос, а следниот ден стигнавме во Самос²⁰, на вториот ден дојдовме во Милит.¹⁶ Во тоа време Павле реши да поимне покрај Ефес, та да не се задржи многу во Азија, зашто се брзаше да биде во Ерусалим на денот на Педесетница.**Павле се обраќа до старешините
во Ефес**¹⁷ Но од Милит прати во Ефес да ги повика црковните старешини.¹⁸ И кога дојдоа кај него, тој им рече: „Вие знаете дека од првиот ден, откако дојдов во Азија, го минував времето со вас,¹⁹ служејќи Му на Господ со голема понизност и многу солзи, во искушенија, што ми се случуваа заради лошите замисли на Јудејците;²⁰ дека не пропуштив да ви соопштам ништо од она што е полезно и да ве поучувам на јавни места и по куќите,²¹ сведочејќи им сериозно и на Јудејците и на Елините за покајание пред Бога и вера во нашиот Господ Исус Христос.²² И ете, сега, поттикнат од Духот, одам во Ерусалим, не знаејќи на што ќе најдам таму,²³ освен за она, кое Духот Свети го посведочи по сите градови, велејќи дека ме чекаат окови и маки.²⁴ Но јас не се грижам за ништо, ниту, пак, ми е мил животот, доволно е само да стигнам до крајот на патот и службата што ја примив од Господ Исус, да го посведочам Евангелието на Божјата благодат.²⁵ И сега, ете, јас знам дека нема веќе да го видите лицето мое сите вие, меѓу кои одев и го проповедав царството Божјо.**18**18,19
19,10**19**2 Кор 1,8
11,24
1 Сол 1,5**21**19,10
1 Сол
2,10.12**24**26,16-18
1 Кор 9,
24-27
Фил 1,23
3,12
2 Тим 4,7**25**19,8
28,31

²⁰ 20,15. На ова место во некои ракописи е додадено: „и, откако престојувавме во Трогилија“.

ДЕЛА НА АПОСТОЛИТЕ

- 26** ^{18,6} Затоа во денешниов ден ви сведо-
чам дека сум чист од крвта на сите,
- 27** ^{20,20} бидејќи не пропуштив да ви ја со-
општам во целост волјата Божја.
- 28** <sup>Пс 74,1-2
1 Птр 2,9</sup> Грижете се, пак, за себе и за целото
стадо, во кое Духот Свети ве постави за
епископи, за да бидете пастири на црк-
вата на Господ и Бог, која ја придоби
Тој со Својата крв.
- 29** <sup>Мт 7,15
Јн 10,12</sup> Бидејќи знам дека по моето замину-
вање ќе се втурнат меѓу вас лути волци,
кои нема да го штедат стадото;
- 30** <sup>Гал 4,17
2 Тим 4,1-4
1 Јн 2,19</sup> а и од вас самите ќе произлезат лу-
ѓе, што ќе зборуваат искривено, за да ги
одвлекат учениците заедно со себе.
- 31** <sup>Мк 13,35
2 Кор 2,4
1 Сол 2,11</sup> Затоа бидете будни и помнете дека
цели три години дење и ноќе не преста-
нував со солзи да поучувам секого од
вас.
- 32** <sup>14,23
15,40
Ефес 2,
20-22
1 Птр 1,5</sup> А сега, браќа, ве предавам на Бога
и на словото од Неговата благодат; Тој
може да ве унапреди подобро и да ви
даде наследство меѓу сите посветени.
- 33** <sup>18,3
1 Сол 2,9</sup> Од никого не побарав ни сребро, ни
злато, ниту, пак, облека;
- 37** <sup>1 Кор
16,20</sup> сами знаете дека за потребите мои
и на оние што беа со мене, ми послужи-
ја овие мои раце.
- 21,3** <sup>11,19
Мк 3,8
Лк 6,17</sup> Со сè ви покажав дека така треба да
се трудите и да им помагате на немоќ-
ните, а исто така и да ги помните зборо-
вите на Господ Исус, зашто Тој Сам ре-
че: „Поблажено е да се дава, отколку да
се прими.“
- 36** Кога го рече тоа клекна на колена
и заедно со сите се молеше.
- 37** Тогаш сите плачеа многу и гушкај-
ќи го Павле околу вратот, го целиваа,
- 38** нажалени најмногу од зборот што
рече дека нема веќе да го видат лицето
негово. И го испратија до коработ.

Павле се враќа во Ерусалим

21 И штогуку се одделивме од нив
отпловивме. Пловејќи стигнавме
право во Кос, а на вториот ден во Родос,
и оттаму во Патара.

2 Таму откако најдовме кораб, кој за-
минуваше за Феникија, се качивме и от-
пловивме.

3 Штом го насрвме Кипар и го оста-
вивме одлево, запловивме кон Сирија.

Се симнавме во Тир, зашто таму треба-
ше коработ да се растовари.

4 И кога ги најдовме учениците, таму
останавме седум дена. Тие, поттикнати
од Духот, му велеа на Павле да не
влегува во Ерусалим.

5 А кога изминаа деновите, излеговме
и тргнавме на пат, а сите нè испраќаа со
жените и децата сè до крајот од градот.
На брегот, пак, паднавме на колена и се
помоливме.

6 И штом се простивме еден со друг,
влеговме во коработ, а тие се вратија
дома.

7 А ние го завршивме пловењето од
Тир и стигнавме во Птолемида. Таму
ги поздравивме браќата и кај нив оста-
навме еден ден.

8 Утредента, Павле и ние кои бевме со
него, отпатувавме и дојдовме во Кеса-
рија. Таму влеговме во куќата на Филип
благовесникот, кој беше еден од седум-
мината ѓакони, и останавме кај него.

9 Тој имаше четири ќерки девици, кои
пророкуваа.

10 Ние престојувавме кај нив многу
дни. Тогаш од Јудеја слезе еден пророк,
по име Агав;

11 и кога дојде кај нас, го зеде Павло-
виот појас, па ги врза рацете свои и но-
зете и рече: „Тоа го вели Духот Свети;
така ќе го врзат Јудејците во Ерусалим
оној маж, на кого што му припаѓа овој
појас, и ќе го предадат во рацете на нез-
набошниците.“

12 Штом го чувме тоа, и ние и тамош-
ните го молевме да не се качува во Еру-
салим.

13 Но Павле одговори: „Што правите,
та плачете и го нажалувате срцето мое?
Јас сум готов не само да бидам врзан,
туку и да умрам во Ерусалим за името
на Господ Исус.“

14 А бидејќи тој не се премисли, ние
замолкнавме и рековме: „Нека биде
волјата Господова!“

15 Откако изминаа деновите се под-
готвивме за пат и се искачивме во Еру-
салим.

16 Со нас дојдоа и некои ученици од
Кесарија, кои нè одведоа кај некој си
Мнасон, од Кипар, ученик од самиот

4
20,22-23

6
20,36-37

8
6,5
8,40
18,22

10
11,28

11
20,23
Лк 18,32

13
5,41
20,24
Лк 21,12

14
Лк 22,42

19 почеток. Кај него требаше да престојувате на гости.

21
Гал 5,1

Павле во ѱосеѿа кај Јаков

24 ¹⁷ Кога пристигнавме во Ерусалим, браќата нè примија со радост.

¹⁸ На вториот ден Павле влезе со нас кај Јаков; дојдоа и сите старешини.

27 ¹⁹ И откако ги поздрави, Павле им раскажа сè по ред што направил Бог меѓу незнабошците преку неговата служба.

Мт 26,59

²⁰ А тие, кога слушнаа, Го славеа Бога и му рекоа: „Гледаш, брате, колку десетици илјади Јудејци поверуваа, и сите тие станаа ревносни приврзаници на Законот.

²¹ А за тебе многу им е зборувано дека ги учил сите Јудејци, кои се меѓу незнабошците, да отстапуваат од Мојсеј, велејќи им да не ги обрезаваат чедата свои, и да не постапуваат по обичаите.

²² И што да се прави сега? Бездруго ќе дојде многу народ, зашто ќе слушнат дека си дошол.

²³ Направи, пак, што ти велиме: кај нас има четворица мажи, кои се под завет.

²⁴ Земи ги, очисти се со нив и плати им да си ги истрижат главите, и сите да разберат дека она што го слушнале за тебе, не е ништо, туку дека и ти сам живееш според Законот и го пазил.

²⁵ А за незнабошците што поверуваа ние пишавме, откако решивме, да не пазат ништо такво, туку само да се воздржуваат од идолски жртви, од крв, од удавено и од блудство.“

²⁶ Тогаш Павле ги зеде тие луѓе, и, откако се очисти со нив, на вториот ден влезе во храмот и го објави денот, во кој се навршуваат деновите на очистувањето и во кој ќе се принесе жртва за секој од нив.

Павле уиѿсен во храмоѿ

²⁷ А кога требаше да се свршат седумте дена, азиските Јудејци, штом го видоа во храмот го побунија целиот народ и ставија раце на него,

²⁸ викајќи: „Луѓе Израелци, помогнете! Овој човек насекаде учи против народот, против Законот, против ова место; а освен тоа уште и Елини вовеле во храмот, та го оскверни ова свето место.“

²⁹ Бидејќи пред тоа во градот го беа виделе со ефесјанецот Трофим и мислеа дека Павле го вовел во храмот.

³⁰ Целиот град се раздвижи, и народот се насобра. И кога го фатија Павле, го извлекоа надвор од храмот; и веднаш вратата беше затворена.

³¹ И кога сакаа да го убијат, пристигна вест до заповедникот на четата дека цел Ерусалим се побунил.

³² А тој веднаш зеде војници и офицери и се спушти кон нив; тие, кога ги видоа заповедникот и војниците, престанаа да го тепаат Павле.

³³ Тогаш заповедникот се приближи, го фати и заповеда да го врзат со двојни ланци, па праша: кој е тој и што направил?

³⁴ Од народот едни викаа едно, други - друго. А тој не можејќи да ја дознае вистината поради силната врева, заповеда да го одведат во тврдината.

³⁵ А кога стигнаа до скалите, војниците требаше да го носат, поради насилието од народот;

³⁶ бидејќи многу народ ги следеше и викаше: „Погуби го!“

Павле ја искажува својата одбрана

³⁷ Кога сакаа да го воведат во тврдината, Павле му рече на заповедникот: „Можам ли да ти кажам нешто?“ А тој рече: „Зарем знаеш грчки?

³⁸ Не си ли ти оној Египќанин, кој пред неколку дни крена бунт и одведе во пустина четири илјади мажи разбојници?“

³⁹ А Павле одговори: „Јас сум Јудеец од Тарс, граѓанин на тој мошне познат град; те молам, дозволи да му проговорам на народот.“

⁴⁰ А кога заповедникот го допушти тоа, Павле заста на стапалата, му мавна со рака на народот, и, откако настана длабока тишина, почна да зборува на еврејски, велејќи го следново:

29

20,4
2 Тим 4,20

36

Лк 23,18

38

5,36-37

39

9,11
22,3

40

12,17
13,16

ДЕЛА НА АПОСТОЛИТЕ

22,3
1 Лет 28,9
Гал 1,14
Фил 3,6

22 „Мажи браќа и татковци! Послушајте ја сега мојата одбрана пред вас.“

4
8,3
9,1-2
1 Кор 15,9
Гал 1,13,23

² А кога слушнаа дека им зборува на еврејски јазик, уште повеќе замолкнаа. Тогаш тој рече:

5
26,9-11

³ „Јас сум Јудеец, родум од Тарс Киликиски, но воспитан во овој град кај нозете Гамалиилови, поучен точно според Законот на татковците и ревнител за Бога, како што сте и вие сите денес.“

8
2,22

⁴ До смрт ги гонев јас приврзаниците на тоа учење, врзувајќи и предавајќи во затвор и мажи и жени.

14
3,14
7,52
Гал 1,15

⁵ За тоа може да посведочи првосвештеникот и целото старешинство. Од нив примах и писма за браќата и одев во Дамаск, да ги доведам во Ерусалим и оние кои беа таму врзани, за да бидат казнети.

Павле раскажува за своето обраќање

(Дела 9,1–19; 26,12–18)

⁶ Но, кога бев на пат и наближив кон Дамаск, околу пладне, одеднаш од небото ме осветли силна светлина.

⁷ Јас паднав наземи и слушнав глас, кој ми зборуваше: „Савле, Савле, зошто Ме гониш?“

⁸ Јас, пак, одговорив: „Кој си ти, Господи?“ А Тој ми рече: „Јас сум Исус од Назарет, Кого ти Го гониш.“

⁹ Оние, кои беа со мене, ја видоа светлината и се уплашија; но гласот на Оној, Кој ми зборуваше, не го слушнаа.

¹⁰ Тогаш реков: „Што да правам, Господи?“ А Господ ми рече: „Стани и оди во Дамаск, и таму ќе ти биде речено сè, што ти е одредено да правиш.“

¹¹ И бидејќи од болскотот на таа светлина не можев да гледам, ме поведоа за рака оние, кои беа со мене, и така ме одведоа во Дамаск.

¹² А некој си Ананија, маж благочестив според Законот, со добро име меѓу сите Јудејци во Дамаск,

¹³ дојде кај мене, застана и ми рече: „Брате Савле, прогледај!“ И јас во тој миг прогледав и погледнав кон него.

¹⁴ Тој ми рече: „Бог на нашите татковци те определил да ја познаеш Неговата

волја, да Го видиш Праведникот и да слушнеш глас од устата Негова,

¹⁵ зашто ќе Му бидеш сведок пред сите луѓе за она што си видел и слушнал.

¹⁶ И сега, зошто се задржуваш? Стани, крсти се и очисти ги гревовите свои, повикувајќи го името на Господ Исус.“

Павле раскажува како бил исцрапен кај оние кои не се Јудејци

¹⁷ А кога се вратив во Ерусалим и се молев во храмот, токму кога бев во занес,

¹⁸ Го видов како ми вели: „Побрзај, излези од Ерусалим поскоро, зашто нема да го примаат твоето сведоштво за Мене!“

¹⁹ Јас, пак, одговорив: „Господи, тие знаат дека јас ги затворав и биев по синagogите оние, кои веруваа во Тебе;

²⁰ и кога се проливаше крвта на Стефан, Твојот сведок, таму стоев и јас и го одобрував неговото убиство, пазејќи ги алиштата на оние што го убиваа.“

²¹ И ми рече: „Оди! Јас те пракам далеку - кај незнабошците.“

Павле и римскиот заповедник

²² И сè до овој збор тие го слушаа, но потоа го издигнаа гласот свој и почнаа да викаат: „Тргни го од земјата таков! Тој не треба да живее!“

²³ И бидејќи тие вревса, мавтаа со алиштата свои, та креваа прав во воздухот,

²⁴ заповедникот нареди да го водат во тврдината и порача да го испитуваат со кампикување, за да дознае зошто така викаат против него.

²⁵ Но, кога го растегнаа со ремења за да го кампикуваат, Павле му рече на стотникот, кој стоеше таму: „Зар ви е дозволено да кампикувате римски граѓанин, и тоа без пресуда?“

²⁶ Кога го слушна тоа стотникот, отиде да го извести заповедникот, па му рече: „Што мислиш да правиш? Овој човек е римски граѓанин!“

²⁷ Тогаш заповедникот се приближи до него и рече: „Кажи ми, римски граѓанин ли си ти?“ Тој одговори: „Да.“

20
7,58

21
Ер 1,5

22
21,36
25,24

25
16,37

23,1 ^{24,16} ^{2 Кор 1,12} **2** ^{Јн 18,22-23} **3** ^{Мт 23,27} **5** ^{2 Мојс 22,27} **6** ^{Фил 3,5} **8** ^{Мт 22,23}

²⁸ А заповедникот рече: „Тоа граѓанско право јас сум го стекнал за многу големи пари.“ Павле пак рече: „А јас сум се родил како таков.“

²⁹ И веднаш отстапија од него оние, кои сакаа да го испитуваат. А заповедникот, кога дозна дека е тој римски граѓанин, се уплаши зашто го беше врзал.

Павле пред врховниот суд

³⁰ На вториот ден, кога сакаше да дозволи за што всушност го обвинуваат Јудејците, го ослободи од оковите и заповеда да дојдат првосвештениците и целиот нивен Синедрион, па го доведе долу Павле и го исправи пред нив.

23 Павле го впери својот поглед кон Синедрионот и рече: „Луѓе браќа! До оној ден со најчиста совест пред Бога живеев!“

² А првосвештеникот Ананија на оние, што стојеа пред него, им заповеда да го удрат по устата.

³ Тогаш Павле му рече: „Бог тебе ќе те удри, сиду варосан! Ти седиш, за да ме осудиш според Законот, а заповедаш да ме бијат против Законот!“

⁴ А оние што стојеа пред него, рекоа: „Божјиот првосвештеник ли го навредуваш?“

⁵ Павле одговори: „Не знаев, браќа, дека тој е првосвештеник; бидејќи е напишано: „Началникот на твојот народ да не го злословуваш.““

⁶ А кога дозна Павле дека еден дел од нив се садукееи, а другиот - фарисеи, извика во Синедрионот: „Луѓе браќа! Јас сум фарисеј, син на фарисеј; за надеж во воскресение на мртвите ми се суди!“

⁷ Кога го кажа тоа, настана расправија меѓу фарисеите и садукееите, и мнозина од народот се раздвоја.

⁸ Зашто садукееите велат дека нема ни воскресение, ни ангел, ни дух; а фарисеите го признаваат и едното и другото.

⁹ Настана голема врева; и станаа книжниците од фарисејската страна и почнаа да се препираат, велејќи: „Нипшто лошо не наоѓаме во овој човек; ако, пак, нему му зборуваат дух или ангел, тогаш да не Му се противиме на Бога.“

¹⁰ И бидејќи настана голема мешаница, заповедникот, уплашен да не го растргнат Павле, им заповеда на војниците да слезат и да го грабнат од нив и да го одведат во тврдината.

¹¹ Ноќта му се јави Господ и му рече: „Не плаши се, Павле! И како што сведочеа за Мене во Ерусалим, така ќе треба да сведочиш и во Рим.“

Заверата на Јудејците против Павле

¹² А кога осамна, некои од Јудејците се договорија, се заколнаа со заклетва и си рекоа да не јадат, ниту да пијат додека не го убијат Павле.

¹³ Имаше повеќе од четириесет мажи што дадоа таква заклетва.

¹⁴ Па отидоа кај првосвештениците и старешините и рекоа: „Клетва си кладовме ништо да не каснеме додека не го убиеме Павле.“

¹⁵ Затоа вие од Синедрионот соопштите му сега на заповедникот да го доведе утре долу пред нас, небаре ќе сакате поточно да го разгледате неговото дело; а ние, пред да наближи, ќе бидеме готови да го убиеме.“

¹⁶ Кога слушна за заседата синот на Павловата сестра, отиде, влезе во тврдината и му кажа на Павле.

¹⁷ А Павле повика еден стотник и му рече: „Одведи го ова момче кај заповедникот, зашто има нешто да му каже.“

¹⁸ И тој го зеде, го одведе кај заповедникот и рече: „Затвореникот Павле ме повика и замоли ова момче да го доведам кај тебе, зашто имало нешто да ти каже.“

¹⁹ Заповедникот го фати за рака, застана со него на страна и го праша: „Што имаш да ми кажеш?“

²⁰ А тоа рече: „Јудејците се договорија да те молат да го одведеш утре Павле долу пред Синедрионот, небаре ќе сакат поточно да го испитуваат нешто во врска со неговото дело.“

²¹ Но ти не им верувај, зашто ќе го чекаат четириесет, а и повеќе од четириесет нивни луѓе, што се заколнале да не јадат, ниту да пијат, сè додека не го убијат; и сега се веќе готови, чекаат само да им ветиш.“

11
18,9
28,16-31

12
9,23-29
25,3

ДЕЛА НА АПОСТОЛИТЕ

29 ^{18,15} ^{25,18-19} ²² Тогаш заповедникот го испрати момчето и му порача: „Никому не кажувај дека си ми го кажал ова!“

30 ^{28,18} ^{Лк 23,15} *Павле исџраиџен кај уџравџиџелой Феликс*

34 ^{Лк 23,6} ²³ Потое повика двајца стотници и рече: „Пригответе ми двесте војници, седумдесет коњаници и двесте стрелци, за да тргнат за Кесарија во третиот час²¹ ноќеска;

²⁴ и пригответе добици, за да го качат Павле и да го одведат до намесникот Феликс!“

²⁵ Напиша и писмо со оваа содржина:

²⁶ „Клавдиј Лисиј испраќа поздрав до многупочитуваниот намесник Феликс.

²⁷ Овој човек беа го фатиле Јудејците и сакаа да го убијат; јас се појавив со војска и го одзедов, бидејќи разбрав дека е римски граѓанин.

²⁸ И сакајќи да ја дознаам причината, поради која го обвинуваат, го изведов пред нивниот Синедрион,

²⁹ и дознав дека го обвинуваат по прашање од нивниот Закон, но дека нема никаква вина, поради која би заслужил смрт или окови.

³⁰ И бидејќи ми беше соопштено дека Јудејците намислиле лошо против тој човек, јас го пратив веднаш кај тебе, откако им порачав и на обвинителите да кажат пред тебе што имаат против него. Биди здрав!“

³¹ И така, војниците го зеаа Павле, и онака како што им беше заповедано, го одведоа ноќе во Антипатрида.

³² А на вториот ден се вратија во тврдината, откако ги оставија коњаниците да одат со него.

³³ Оние што влегаа во Кесарија и му го предааа писмото на намесникот, му го претставија и Павле.

³⁴ Намесникот го прочита писмото и праша од кој крај е тој, и откако разбра дека е од Киликија, рече:

³⁵ „Ќе те сослушам, кога ќе дојдат и твоите обвинители.“ И заповеда да го држат под стража во дворот Иродов.

*Обвинувањето на Јудејциите
џроџив Павле*

24 По пет дена слезе првосвештеникот Ананија со старешините и со некој си говорник Тертил, па излегаа пред намесникот, обвинувајќи го Павле.

² А кога го повикаа Павле, Тертил почна да го обвинува, велеејќи:

³ „Секогаш и насекаде со голема благодарност признаваме дека преку тебе, многупочитуван Феликсе, кај нас има полн мир, а преку грижите твои - на овој народ му се дели вистинска правда.

⁴ Но, за да не ти одземеме многу време, те молам да не џслушаш накратко со твојата кротост.

⁵ Утврдивме дека овој човек е чума и дека крева бунтови против сите Јудејци по вселената и дека е предводник на на- зарејската ерес.

⁶ Тој се обиде дури и храмот да го оскверни. Затоа ние го фативме и сакавме да му судиме според нашиот Закон;

⁷ но заповедникот Лисиј дојде и со голема сила го истргна од рацете наши, и го испрати кај тебе,

⁸ откако заповеда и ние, неговите обвинители, да дојдеме кај тебе. Ти ќе можеш сам да го испиташ и од него да дознаеш за што го обвинуваме ние.“

⁹ И Јудејците потврдуваа дека е така.

*Павле ја исказува својата одбрана
џред Феликс*

¹⁰ Намесникот му даде знак на Павле да зборува, а тој одговори: „Бидејќи знам дека од пред многу години си му судија на овој народ, со послободно срце ќе зборувам во моја одбрана.

¹¹ Ти можеш да дознаеш дека нема повеќе од дванаесет дена откако се ис- качив во Ерусалим на поклонение.

¹² Но не ме најдоа ниту во храмот не- кому да зборувам, или бунт да кревам меѓу народот, ни по синагогите, ниту, пак, во градот.

¹³ Ниту, пак, тие можат да го докажат она што сега ти зборуваат за мене.

24,1
25,2

2
24,10

4
26,2-3

6
6,13-14
25,8

10
24,4
26,2

11
20,16

²¹ 23,23. Околу 21 часот.

14 ^{28,23} Но ти признавам дека според учењето, кое тие го нарекуваат ерес, Му служам на Бога на нашите татковци, дека верувам во сè што е напишано во Законот и во Пророците,

16 ^{23,6} ^{26,6-8} дека се надевам на Бога, дека ќе има воскресение на мртвите, на праведните и на неправедните, кое и тие сами го очекуваат.

17 ^{11,29} ^{21,23-26} А затоа и сам се трудам секогаш да имам чиста совест пред Бога и пред луѓето.

19 ^{21,27} По многу години дојдов да му донесам на мојот народ милостина и приноси.

21 ^{23,6} ^{24,15} Тогаш, кога се бев очистил, ме најдоа во храмот, ни со народ, ниту со мир,

25 ^{17,32} ^{Мк 6,17-20} некои азиски Јудејци, кои требаше да се претстават пред тебе и да ме обвинат, ако имаат нешто против мене.

27 ^{12,3} ^{25,9} Или, пак, тие сами да кажат дали во мене нашле некаква неправда, кога се бев јавил пред Синедрионот, -

21 освен само овие зборови, кои, застапат пред нив, гласно ги изговорив: „Заради воскресението на мртвите ме судите вие денес.“

22 Кога го слушна тоа Феликс, тој го одложи делото, бидејќи добро знаеше за тоа учење, и рече: „Ќе го разгледам делото кога ќе дојде заповедникот Лисиј.“

23 И му заповеда на стотникот да го пази Павле, но да му дава извесна слобода, и да не запира никого од неговите блиски да му служат, или да доаѓаат кај него.

Павле ѓред Феликс и Друзила

24 По неколку дена дојде Феликс со жената своја Друзила која беше Јудејка, па го повика Павле и слушаше од него за верата во Христос Исус.

25 А кога Павле зборуваеше за правда, за воздржување и за идниот суд, Феликс се уплаши и одговори: „Сега оди си, а кога ќе најдам време, ќе те повикам.“

26 При ова се надеваше дека Павле ќе му даде пари за да го пушти; затоа често го повикуваше и разговараше со него.

27 Но кога изминаа две години, Феликс го замени Порциј Фест. И бидејќи са-

каше да им угоди на Јудејците, Феликс го остави Павле во окови.

Павле ѓред Фест

25 А Фест, откако по три дена при- ми власт, излезе од Кесарија и дојде во Ерусалим.

2 Тогаш првосвештеникот и старешините јудејски му се пожалија против Павле, и го молеа,

3 барајќи милост за себе против него, да го прати во Ерусалим, и речеа заседа за да го убијат патем.

4 Но Фест одговори дека Павле се чува под стража во Кесарија, а и дека тој сам скоро ќе отпатува таму.

5 „Кои, пак, од вас, можат, нека дојдат со мене, и ако има некаква вина на овој човек, тогаш нека го обвинат.“

6 И откако беше кај нив, не повеќе од десет дена, слезе во Кесарија, и утредента седна на судскиот стол и заповеда да го доведат Павле.

7 А кога го доведоа, Јудејците што беа дошле од Ерусалим, застаана наоколу, и многу тешки обвиненија изнесуваа против Павле, кои не можеа да ги докажат.

8 А тој, бранејќи се, рече: „Со ништо не се огреших ни против Законот јудејски, ни против храмот, ниту, пак, против царот.“

9 Но Фест, сакајќи да им угоди на Јудејците, му одговори на Павле и рече: „Сакаш ли да одиш горе во Ерусалим и таму да ти се суди за тоа од мене?“

10 А Павле одговори: „Стојам пред царевиот суд, каде што треба да бидам суден. Јудејците не сум ги навредил со ништо, како што и ти тоа многу добро го знаеш.“

11 Зашто, ако сум виновен и сум направил нешто што заслужува смрт, јас не се откажувам да умрам; но, ако од сето тоа во што ме обвинуваат тие нема ништо, тогаш никој не може да ме предаде на нив. Се повикувам на царот.“

12 Тогаш Фест, откако се посоветува со Советот, одговори: „Се повика на царот, - рече, - кај царот ќе појдеш.“

Павле ѓред Агрипа и Верникиј

13 А откако минаа неколку дена, царот Агрипа и Верникиј слегнаа во Кесарија за да го поздрават Фест.

25,2
25,15

5
23,30

7
24,5-6

8
6,13

9
24,27

11
25,7

ДЕЛА НА АПОСТОЛИТЕ

15 ^{25,2,24} И бидејќи таму останаа повеќе де-нови, Фест му рече на царот за Павле, велејќи: „Феликс остави еден човек во затворот.

19 ^{17,18} ^{18,15} ^{23,29} ^{Лк 24,5,23} ^{2Кор 13,4} Кога бев во Ерусалим, за него изле-гоа првосвештениците и старешините јудејски и ме молеа да го осудам.

20 ^{25,9-10} Јас одговорив дека кај Римјаните не е вообичаено човек да се осудува на смрт пред обвинетиот да се соочи со обвинителите и да му се дозволи да се брани од обвинувањето.

21 ^{25,11-12} И кога се собраа овде, на другиот ден, без никакво одлагање јас седнав на судискиот стол и заповедав да го доведат човекот;

22 ^{22,22} ^{25,2,7,15} и кога застаана околу него обвини-телите, не изнесоа никакво обвинение против него, како што претполагав;

25 ^{23,9} ^{28,18} туку против него имаа некакви пре-пирки околу нивното верување и за не-кој си Исус, Кој умрел и за Кого Павле вели дека е жив.

²⁰ А јас, не знаејќи што да правам со овој, го прашав дали сака да оди во Ерусалим и таму да биде суден.

²¹ Но, бидејќи Павле побара да биде чуван до судската одлука на неговото височество, заповедав да го држат под стража, додека го пратам кај царот.“

²² Тогаш Агрипа му рече на Фест: „Би сакал и јас да го сослушам тој човек.“ А тој одговори: „Утре ќе го сослушаш.“

²³ Утредента, кога Агрипа и Верникиј дојдоа со голем сјај и влегоа во судница-та заедно со војводите и најугледните граѓани, по заповед на Фест, го доведоа Павле.

²⁴ Фест рече: „Царе Агрипа и сите висе мажи, кои сте со нас овде! Го гледате овој, за кого целото мнозинство Јудејци дојдоа кај мене, и во Ерусалим и овде, и викаа дека тој повеќе не треба да жи-вее.

²⁵ Но јас, кога разбрав дека тој не на-правил ништо достоино за смрт, и би-дејќи тој сам се повика на неговото ви-сочество, решив да го пратам кај него.

²⁶ За него, пак, немав поправо што да му напишам на господарот; затоа го из-ведов пред вас, и особено пред тебе, ца-

ре Агрипа, за да можам, откако ќе се сврши испитувањето, нешто да напи-шам.

²⁷ Зашто, бесмислено е, ми се чини, да пратам затвореник, а вината негова да не ја соопштам.“

*Павле ја искажува својата одбрана
пред Агрипа*

26 Агрипа му рече на Павле: „Допуштено ти е да зборуваш во своја полза.“ Тогаш Павле ја подаде ра-ката и почна да зборува во своја одбра-на:

² „Радосен сум, царе Агрипа, што де-нес пред тебе ќе можам да се бранам за сè што ме обвинуваат Јудејците,

³ дотолку повеќе, што ти ги познаваш јудејските обичаи и препирки; па затоа, те молам, да ме ислушаш милостиво.

⁴ Мојот живот од раната младост, што го поминав најнапред меѓу својот народ во Ерусалим, познат им е на сите Јудејци;

⁵ тие одамна ме знаат, - ако сакаат нека сведочат, - дека јас, како фарисеј, најстрого живеам по учењето на нашата вера;

⁶ а сега стојам пред суд поради надеж-та во ветувањето дадено од Бога на тат-ковците наши,

⁷ кое нашите дванаесет колена се надеваат дека ќе го постигнат, служејќи Му на Бога постојано дење и ноќе. За таа надеж, царе Агрипа, ме обвинуваат Јудејците.

⁸ Што? Зарем вие мислите дека не може да се верува дека Бог воскреснува мртви?

⁹ Навистина, така и јас мислев дека треба да извршам многу работи против името на Исус од Назарет;

¹⁰ така и направив во Ерусалим и, от-како добив власт од првосвештениците, многу светии затворив, а кога ги убиваа, и јас одобрував,

¹¹ и често ги мачев по сите синагоги и ги принудував да хулат на Исус и, раз-јарен, без мерка ги гонев нив дури и до туѓите градови.

26,1
13,16
21,40

6
23,6
24,21

8
Рим 4,17
Евр 11,19

9
2,22

12

9,2

**Павле раскажува
за своето обраќање**

(Дела 9,1–19; 22,6–16)

13

Лк 2,9

16

22,15

¹² За таа цел одејќи во Дамаск, со власт и порака од првосвештениците,

17

9,15

Ер 1,5–8

18

20,32

Ис 42,7.16

Кол 1,

12–14

1 Птр 2,9

¹³ среде бел ден, царе, на патот видов светлина, посилна од сончевата светлина, која ме огреа од небото мене и оние, што одеа со мене.

18

¹⁴ Сите паднавме на земја, и јас чув глас, што ми зборуваше на еврејски јазик: „Савле, Савле, зошто Ме гониш? Тешко е за тебе да се риташ против бодило.“

20

9,27–29

Рим 15,19

21

21,30–31

24,19

22

17,2–3

24,14

23

13,47

Лк 24,46

¹⁵ А јас реков: „Кој си ти, Господи?“ Тој одговори: „Јас сум Исус, Кого Го гониш ти.“

¹⁶ Но стани и исправи се на нозете свои; затоа и ти се јавив, да те направам служител и сведок на ова што го виде и што ќе ти откријам,

¹⁷ издвојувајќи те од овој народ и од незнабошците, кај кои ќе те испратам сега,

¹⁸ за да им ги отвориш очите нивни, та да се обратат од темнината во светлина и од власта на сатаната кон Бога, па преку верата во Мене да примат простување на гревовите и наследство меѓу осветените.“

Павле зборува за своето дело

¹⁹ Затоа, царе Агрипа, јас не се противев на небесното видение,

²⁰ но најнапред на жителите во Дамаск и Ерусалим, а потоа по целата Јудејска земја и на незнабошците им проповедав да се покаат и да се обратат кон Бога, правејќи дела достоини за покајание.

²¹ Затоа ме фатија Јудејците во храмот и се обидоа да ме убијат.

²² Но, откако добив помош од Бога, стојам до ден денес и им сведочам на мали и на големи, зборувајќи само за она што беа го збуровале Пророците и Мојсеј дека треба да се случи:

²³ дека Христос мора да пострада и, откако прв ќе воскресне од мртвите, на народот и на незнабошците ќе им проповеда светлина.“

**Павле го повикува Агрипа
да ја прифати верата**

31

23,29

27,2

19,29

20,4

Фил 1,24

3

24,23

28,16.23.30

²⁴ А додека го зборуваше ова во одбрана, Фест извика со висок глас: „Си полудел ли, Павле! Многубројните книги те довеле до лудило!“

²⁵ А тој одговори: „Не сум луд, почитуван Фесте, туку кажувам зборови на вистината и со здрав разум.“

²⁶ Тоа го знае и царот, пред кого и слободно зборувам; јас не верувам дека од сето ова нешто му е непознато, затоа тоа не е вршено во некој агол.“

²⁷ „Веруваш ли, царе Агрипа, во Пророците? Знам дека веруваш.“

²⁸ Агрипа му одговори на Павле: „Уште малку, па ќе ме убедиш да станам христијанин!“

²⁹ А Павле рече: „Би Му се молел на Бога и за малку и за многу не само ти, но и сите, што ме слушате денес, да станете такви, каков што сум и јас, но без овие окови.“

³⁰ Кога го кажа тоа, царот и намесникот Верникиј и оние, што седеа со нив, станаа

³¹ и, откако се повлекоа на страна, зборуваа меѓу себе и велеа дека тој човек не прави ништо што заслужува смрт или окови.

³² И Агрипа му рече на Фест: „Овој човек можеше да биде ослободен, ако не беше посакал суд пред царот.“ Затоа намесникот реши да го испрати пред царот.

Павле е испратен во Рим

27 Кога беше одлучено да отплови-
ме за Италија, Павле и неколку
други затвореници ги предадоа на еден
стотник, по име Јулиј, од царската чета.

² Се качивме на една адрамитски кораб, кој требаше да плови покрај азиските места, и така отпловивме. Со нас беше Аристарх, Македонец од Солун.

³ На другиот ден стигнавме во Сидон. И Јулиј, кој постапуваше со Павле човекољубиво, му дозволи да појде до пријателите свои, за да се погрижат за него.

⁴ Кога тргнавме оттаму, пловевме во заветрината на Кипар, бидејќи ветровите дуваа спротивно,

ДЕЛА НА АПОСТОЛИТЕ

10
2 Кор
11,25

⁵ и, откако го препловивме морето покрај Киликија и Памфилија, стигнавме до Мира Ликиска.

⁶ Таму стотникот најде еден александриски кораб, кој плувеше за Италија, и нè префрлија во него.

⁷ И пловејќи полека многу дни, одвај стигнавме до Крит. Бидејќи ветрот нè спречуваше да влеземе таму, доплувивме под Крит покрај Салмона.

⁸ И, откако со мака плоевме покрај неа, стигнавме до едно место, наречено Добри Пристаништа, близу кое се наоѓаше градот Ласеја.

⁹ Откако мина многу време и плоевњето стана веќе многу поопасно, а и постот беше веќе минал, Павле ги опомена

¹⁰ и им рече: „Гледам, луѓе, дека плоевњето ќе биде мачно и со голема штета не само за товарот на коработ, туку и за животите наши.“

¹¹ Но стотникот повеќе му веруваше на кормиларот и сопственикот на бродот отколку на зборовите Павлови.

¹² А бидејќи пристаништето не беше погодно за презимување, многумина изјавија дека сакаат оттаму да отпловат, ако е можно, до Феникс, критското пристаниште, кое се наоѓа спроти југозападниот и северозападниот ветар, и таму да презимуваат.

Бура во морето

¹³ А кога дувна југот, тие помислија дека можат да ја остварат својата цел, ја кренаа котвата и запловија покрај Крит.

¹⁴ Но наскоро против нив се дигна бурниот ветар, наречен Евракилон²².

¹⁵ И штом го зграби коработ, бидејќи не можеше да му се противстави на ветрот, ние им се препуштивме на брановите да нè носат.

¹⁶ Минувајќи покрај едно островче, кое се вика Кавда, одвај можевме да го задржиме коработ.

¹⁷ Кога го извлекоа, употребија секакви средства и го врзаа коработ одоздола; бидејќи се плашеа да не се насукат

на Сиртите, ги спуштија едрата и така бевме носени од струјата.

¹⁸ На другиот ден, бидејќи бевме силно фрлани од бурата, почнаа да го исфрлуваат товарот,

¹⁹ а на третиот ден сами со рацете свои ја исфрлаа опремата на коработ.

²⁰ Но, бидејќи во текот на многу дни не се појави ни сонце, ни звезда, а беснееше и прилично голема бура, понатаму исчезнуваше секаква надеж дека ќе се спасиме.

²¹ И бидејќи веќе долго време не беа јадени, Павле застана сред нив и рече: „Луѓе, браќа, требаше да ме послушате и да не тргаме од Крит, и ќе ги избегневме овие маки и штети.“

²² А сега ви советувам да бидете бодри, зашто ниедна душа од вас нема да загина, освен коработ.

²³ Бидејќи ноќеска ми се јави ангелот од Бога, Чиј сум и Кому Му служам,

²⁴ и рече: „Не плаши се, Павле, ти треба да излезеш пред царот; и ете, Господ ти ги дарува сите, што пловат со тебе.“

²⁵ Затоа, браќа, не плашете се, зашто Му верувам на Бога дека ќе се случи така, како што ми беше речено.

²⁶ Но, треба да бидеме исфрлени на еден остров.“

²⁷ Беше веќе четиринаесетта ноќ, откако бевме носени наваму-натаму по Јадранското Море, кога кон полноќ морнарите насетија дека се приближуваат до некакво копно,

²⁸ и, кога ја измерија длабочината, открија дека изнесува дваесет фати; па отидоа малку потаму, измерија пак и најдоа петнаесет фати.

²⁹ И бидејќи се плашеа да не удрат на карпести места, од страната на кормилото спуштија четири котви, па чекаа да осамне.

³⁰ А кога морнарите намислија да побегнат од коработ, и спуштија чун во морето како да ќе спуштаат котви од предната страна,

³¹ Павле му рече на стотникот и на војниците: „Ако овие не останат на коработ, вие не можете да се спасите.“

19
Јона 1,5

24
18,9

²² 27,14. Североисточник.

34 ^{Мт 10,30} Тогаш војниците ги пресекоа јажињата на чунот и го оставија да падне долу.

42 ^{12,19 16,27} И пред да осамне, Павле ги покани сите да каснат, велејќи: „Денес е четиринаесетти ден, откако во исчекување стоите гладни, не вкусувајќи ништо.

³⁴ Затоа, ве молам, каснете: тоа ќе ви го спаси животот. Впрочем, на ниеден од вас нема да му падне ни влакно од главата.“

³⁵ Штом го рече тоа, зеде леб, Му благодари на Бога пред сите, прекрши и почна да јаде.

³⁶ Тогаш се ободрија сите и зе доа храна;

³⁷ а во коработ нè имаше вкупно двесте седумдесет и шест души.

³⁸ И кога се поткрепија, почнаа да го олеснуваат коработ, исфрлувајќи го житото в море.

Бродолом

³⁹ Штом се раздени, земјата не ја познаа, но забележаа еден залив со песок, на кој репија, ако им појде од рака, да го извлечат коработ.

⁴⁰ И дигајќи ги котвите, се заплови по морето; а покрај другото ги разлабавија и врските на кормилата, го развија малото едро спрема ветреот што дуваше, та пловеа кон брегот.

⁴¹ Но удирајќи на еден гребен, прамецот на коработ се заби и веќе не се помрдна, а задниот дел од коработ се разбиваше од силата на брановите,

⁴² Војниците, пак, помислија да ги убијат затворениците, за да не исплива некој и да побегне.

⁴³ Но стотникот, сакајќи да го спаси Павле, ги одврати од таа намера и заповеда најнапред да скокнат и да излезат на земја оние, што знаат да пливаат,

⁴⁴ а другите - кој на штица, кој на штогоде од коработ. И така излегоа сите живи и здрави на земја.

Павле на островот Мелиј

28 И тогаш, откако се спасивме, дознавме дека островот се вика Мелит²³.

²³ 28,1. *Малија*.

² А мештаните ни укажаа необична човскољубивост: нè примија сите и, бидејќи врнеше дожд, беше студено, та накладоа оган.

³ А кога Павле насобра многу гранки и ги стави на огнот, една змија излезе од гранките поради горепштината и се впи во неговата рака.

⁴ Мештаните, штом го видоа животното како виси на неговата рака, меѓу себе си рекоа: „Овој човек е навистина убиец; па затоа, иако се избави од морето, судот Божји не го остави да живее.“

⁵ Но тој ја истресе змијата во огнот и ништо лошо не му стана.

⁶ А тие очекуваа да се појави оток, или, пак, веднаш да падне мртов; но, бидејќи чекаа долго време и видоа дека не му стана никакво зло, тие си го променија мислењето и велеа дека е тој бог.

⁷ Околу тоа место се наоѓаа имотите на началникот на островот, по име Поплиј. Тој нè прими и три дни пријателски нè гоштеваше.

⁸ А таткото на Поплиј се разболе и лежеше, страдајќи од треска и болки во стомакот. Павле влезе кај него, се помоли и, положувајќи ги рацете свои врз него, го исцели.

⁹ Тогаш, и другите од островот, што страдаа од болести, доаѓаа и се исцелуваа.

¹⁰ Тие нè почитуваа многу и нè удостоија со големи почести, а пред заминување нè снабдија со сите потребни работи.

Павле ѝприсѝиѓнува во Рим

¹¹ По три месеци отпловивме со еден александриски кораб, што беше презимил на тој остров и носеше знак Диоскури.

¹² И стигнавме во Сиракуза, каде што останавме три дена.

¹³ Оттаму отпловивме и пристигнавме во Ригија; а по еден ден дувна југот и на идниот ден стасавме во Поттиоли;

¹⁴ таму најдовме браќа, по чија молба кај нив останавме седум дена. И потоа тргнавме за Рим.

28,1
27,26-27

5
Мк 16,18

6
14,11

7
16,15
28,14

8
Лк 4,38
Јк 5,14

9
5,15-16
8,7

14
20,6
21,4

ДЕЛА НА АПОСТОЛИТЕ

16 ^{24,23} ^{28,30} ¹⁵ Тамошните браќа, штом чуја за нас, излегоа да нè пресретнат до Апиевиот плоштад и до Трите крчми. Кога ги виде Павле, Му заблагодари на Бога и се ободри.

17 ^{21,33} ^{22,24} ^{25,8} ¹⁶ Штом стигнавме во Рим²⁴, на Павле му беше допуштено да живее одделно, но под стража на еден војник.

18 ^{26,32}

19 ^{25,11-} ^{12,21-25} *Павле проповеда во Рим*

¹⁷ По три дни Павле ги повика првенците јудејски и кога се собраа, тој им зборуваше: „Мажи браќа, иако не направив ништо против народот или татковските обичаи, од Ерусалим ме предадоа окован во рацете на Римјаните.

¹⁸ И, откако ме судеа, сакаа да ме пуштат, зашто во мене не најдоа никаква вина што заслужува смрт;

¹⁹ но, бидејќи Јудејците се противеа, бев принуден да барам суд пред царот; но не за тоа да го обвинувам во нешто својот народ.

²⁰ Поради тоа и вс повикав да се види ме и да позборуваме; зашто заради надежта на Израел сум окован во овие ланци.“

²¹ А тие му одговорија: „Ние ниту писма сме добиле за тебе од Јудеја, ниту, некој од браќата дошол да нè извести или нешто лошо да каже за тебе.

²² Но ние сакаме да чуеме од тебе лично што мислиш ти за тоа; зашто познато ни е дека на тоа учење насекаде се противречи.“

²³ И откако му определија ден, големо мноштво дојде во неговото определено живеалиште, и тој од утрото до вечерта со докази им го изложуваше учењето за царството Божјо и ги уверуваше за Исус и од Законот Мојсеев и од Пророците.

²⁴ Едни се убедија од зборовите негови, а други не поверуваа.

²⁵ Бидејќи беа несложни меѓу себе, тие почнаа да се разотидуваат; и во тоа време Павле им ги кажа овие зборови: „Добро им рекол Духот Свети на татковците ваши преку пророкот Исаија, велејќи:

²⁶ „Оди и кажи му на овој народ: со уши ќе чуете, и нема да разберете, со очи ќе гледате, и нема да видите,

²⁷ зашто срцето на овие луѓе закоравело, та со ушите мачно слушаат, а очите свои ги затвориле, па некако со очите да не видат и со ушите да не чујат, и со срцето да не разберат, и да не се обртат, за да ги исцелам.“

²⁸ И така, нека ви биде познато дека спасението од Бога им е испратено на незнабошците, тие и ќе чујат.“

²⁹ Кога го рече тоа, Јудејците се разотидоа со голема препирка меѓу себе.

³⁰ Павле остана таму цели две години во посебно најмена куќа и ги примаше сите, што доаѓаа кај него,

³¹ проповедајќи го царството Божјо и учејќи за Господ Исус Христос на полно слободно, и никој во тоа не го спречуваше.

23 ^{20,25} ^{28,31}

24 ^{17,2,11}

25 ^{23,7} ^{Лк 24,27,44}

26-27 ^{Ис 6,9-10} ^{Мт 13,} ¹⁴⁻¹⁵

28 ^{13,46} ^{18,6}

30 ^{28,23}

31 ^{19,8} ^{20,25} ^{28,23}

²⁴ 28,16. Во некои ракописи на ова место е додадено: „стотникот му ги предаде затворениците на војводата.“

ПОСЛАНИЕ ДО РИМЈАНИТЕ

Вовед

Неколку години по Христовото воскресение, се чини дека Јудејците преоб-
раќени во христијани, (како Акила и Прискила, види Дела 18,2), веќе зајочнале
да го распростирануваат Евангелието во Рим, главниот град на Империјата. И
тму била основана црква, исто како и во Сирија, Мала Азија (денешна Турција)
и Грција, каде Павле проповедал. Бог му дава задолжение на Павле да оди „се до
крајот на светот“ (Рим. 10,18). Токму затоа тој сакал да појде не само во Рим,
туку и во Шпанија. Не се знае дали тој спровел последниот план, но за подго-
товките за ова патување, тој напишал писмо „до оние кои се во Рим“ (1,7), или
со други зборови до христијаните во овој град, од кои една група се придружила
кон Прискила и Акила (види 16,3-5). Павле го користи ова писание за да им
објасни на христијаните како тој ја сфатил улогата на мисионер на нејуде-
јците, односно паганиите. Ова писание е најцелосното што го имаме од сите
негови пораки, што тој самостојно резимира со следниве зборови: Евангелието
е силата со која Бог се служи за да ги спаси сите оние кои веруваат, отишвин
Јудејците, но исто така и оние кои не се Јудејци (1,16).

Проблемот за односот меѓу Јудејците и нејудејците (посебно прашањето кој
сстав нејудејците преобработени во христијани треба да го прифаќаат во поглед
на јудејскиот закон) игра една голема улога за првобитното христијанство, кој,
пак, повторно се среќава во друштвите сити на апостолатот (на пример во
Посланието до Галатијаните). Тука Павле веднаш потврдува дека Евангелието
што тој го распростиранува насекаде, е наменето за сите луѓе, без исклучок
(1,16). Потоа тој објаснува како Бог го спасува секој загубен човек, кој верува во
Него (1,18–8,39).

Понатаму, тој се задржува на проблемот произлезен од фактот што еден
дел од Израел однапред го отфрла Христос. Тој потврдува дека ова отфрлање
е пререката за Божјот план. Зашто благодатта ќе биде последниот збор (гл.
9–11). Така, благодатта што Бог ја посведочил кон нејудејците треба да биде
сфатена како повик да се живее за Него во еден висшински нов живот
(12,1–15,13).

Во заклучокот Павле го објавува својот план за патување во Рим и го
завршува писанието со неколку лични поздрави (15,14–16,27). Сите оние кои
бараат поврзано излагање, што би се однесувало на спасението кое Бог им го
нуди на луѓето преку Господ Исус Христос, ќе бидат привлечени преку читање-
то на ова писание, да се восхитуваат на величанието на Божјот план (11,33–36).
Во исто време, ќе бидат поттикнати и ише да Му го искажат Нему должно
почитување.

1,1

Дела 9,15
26,16-18
1 Кор 1,1
Гал 1,10,15

2

16,25-26

3

9,5
Откр 22,16

Поздрав

1 Павле, слуга на Исус Христос, по-
викан за апостол, издвоен за Еван-
гелието Божје,

² кое Бог однапред го беше ветил пре-
ку пророците, во Светите Писма,

³ за Својот Син, по тело роден од се-
мето Давидово,

⁴ одреден како Син Божји во силата,
по Духот на светоста, преку воскресне-
нието од мртвите, Исус Христос, напи-
от Господ.

⁵ Преку Него добивме благодат и
апостолство за да ги приведеме на пос-
лушност кон верата меѓу сите народи во
Негово име,

4

Дела 13,33

5

6,15-20
15,15-18
16,26
Дела 9,15
26,16-18
Гал 2,7,9
2 Сол 1,8

ПОСЛАНИЕ ДО РИМЈАНИТЕ

7 меѓу кои сте и вие, повиканите од Исус Христос.
 Дела 9,13
 1 Кор 1,2-3
 8,6
8 До сите вас во Рим, возљубени од Бога и повикани да бидете свети: благодат и мир од Бог Отецот наш и Господ Исус Христос.
 2 Кор 1,1-2
 Гал 1,3
 1 Тим 1,2
 Тит 1,4
 Фил 1,3

8 *Желбаџа на Павле да ѝ љосеџи христџјаниџе во Рим*
 16,19
 1 Сол 1,8

9 Пред сѐ, Му благодарам на Мојот Бог, преку Исус Христос, за сите вас, зашто за вашата вера се разгласува по целиот свет;
 15,16
 2 Кор 1,23
 Ефес 1,16
 Фил 1,8

10 Бог, Кому Му служам со својот дух, преку Евангелието на Неговиот Син, сведок ми е дека постојано си спомнувам за вас
 15,23,32
 Дела 19,21

13 секогаш кога во молитвите свои се молам, та со Божја волја некако да ми се даде да дојдам кај вас.
 15,22

14 Зашто копнеам да ве видам, па да ви предадам некој духовен дар за да станете поцврсти,
 1 Кор 9,16

16 односно, взаемно да си помогнеме преку заедничката вера - вашата и мојата.
 2,9-10
 Дела 13,46
 1 Кор 1,18,24

17 Би сакал да знаете, браќа, дека многупати бев на мисла да дојдам кај вас, да имам некаков плод и меѓу вас, како и меѓу другите народи, но сѐ досега бев попречуван.
 3,21-26
 Ис 56,1
 Авак 2,4
 Гал 3,11
 Фил 3,9
 Евр 10,38

18 Должник сум кон Елините и варварите, кон мудрите и кон неразумните.
 Ефес 5,6
 Кол 3,6
 2 Сол 2,12

15 Затоа, што се однесува до мене, подготвен сум и вам во Рим да ви го проповедам Евангелието.

Моќџа на Еванџелието

16 Зашто јас не се срамам од Евангелието на Христос, бидејќи тоа е сила Божја која го спасува секого што верува, прво Јудеец, а потоа и Елин.

17 Бидејќи во него се открива правдата Божја, од верата и во верата, како што е напишано: „Праведникот преку верата ќе живее.“

Слабостџа и винаџа на човешџвойџо

18 Зашто гневот Божји се открива од небото против секоја безбожност и неправда на луѓето кои вистината ја спречуваат со неправда.

19 Па така, она, кое може да се знае за Бога, ним им е откриено, бидејќи Бог тоа им го открил.

20 И навистина, она што е во Него невидливо, односно вечната Негова сила и Божественост, согледливи се уште од создавањето на светот, гледано според Неговите дела, па така тие немаат изговор.

21 Зашто, кога Го познаа Бога, тие не Го прославија како Бог, ниту пак, Му благодарија, туку се заблудија во своите помисли, и нивното неразумно срце им се помрачи;

22 тврдејќи дека се мудри, тие обезумија,

23 и славата на непропадливиот Бог ја заменија со лик на смртен човек, на птици, на четириножни животни и на лазачи.

24 Затоа и Бог, според желбите на срцата нивни, ги предаде на нечистота, па сами да си ги обесчестуваат своите тела.

25 Тие ја заменија вистината Божја со лага и му се поклонија и му служеа на создаденото повеќе отколку на Создателот, Кој е благословен во вечни векови. Амин!

26 Затоа Бог ги предаде на срамни страсти: жените нивни природните потреби ги заменија со противприродни.

27 И мажите исто така, напуштајќи го природното општење со женскиот пол, се распалија со желби еден кон друг, и вршеа срамни работи мажи со мажи, добивајќи ја заслужената отплата за својата изопаченост.

28 И бидејќи не се обидоа да Го задржат Бога во разумот свој, затоа Бог ги предаде на нивниот изопачен ум - да го прават она што не прилега,

29 исполнети со секаква неправда, лукавство, алчност, злоба; полни со завист, убиства, кавги, измами, злонамерност;

30 озборуваачи, клеветници, богомрасци, насилници, фалбациии, горделивци, измислувачи на зло, непослушни кон родителите,

31 неразумни, неверни, недружељубиви, непомирливи, немилостиви.

19
 Дела 14,
 15-17

20
 Пс 19,1-3

21
 Ефес 4,
 17-18

22
 Ер 10,14
 1 Кор 1,20

23
 5 Мојс
 4,15-19
 Ер 2,11
 Пс 106,20
 12,24
 Дела 17,29

24
 Дела 14,16

25
 Ер 16,19-21
 1 Сол 1,9

29
 1 Кор 5,
 10-11
 6,9-10
 Гал 5,19-21
 Ефес 5,3-5
 1 Тим 1,
 9-10
 Тит 3,3
 1 Птр 4,3
 Откр 21,8
 22,15

30
 2 Тим 3,2-4

2,1 ³² Тие, иако ја познаваат праведната одредба Божја дека оние, што вршат такви дела, заслужуваат смрт, сепак не само што ги вршат, туку се благонаклонети и кон оние што ги вршат.

5 *Праведноста на Божјиот суд*

2 И така, немаш изговор, о човеку, кој и да си ти, зашто со каков суд судиш друг, со таков се осудуваш сам, бидејќи ти, кој судиш, го правиш истото.

2 А знаеме дека Божјиот суд, кој, паѓа врз оние кои вршат такви работи е според вистината.

3 Зар мислиш, о човеку, дека ќе го избегнеш Божјиот суд ти, кој ги осудуваш оние што прават такви работи, какви што правиш и сам?

4 Или, пак, го презираш богатството на Божјата благод, стрпливост и долготрпеливост, не разбирајќи дека Божјата благод те води кон покажување?

5 Но, поради твојата тврдокорност и непокајаното срце си собираш гнев за денот на гневот, кога ќе се открие праведниот суд од Бога,

6 Кој секому ќе му даде според неговите дела:

7 живот вечен на оние кои со трпение во добрите дела се стремат кон слава, чест и нераспадливост;

8 јарост, пак, и гнев на оние што ѝ се непокорни на вистината, а ѝ се покоруваат на неправдата.

9 Неволја и мака за секоја човечка душа која прави зло, пред сè за Јудеец, а исто така и за Елин;

10 слава и чест и мир на секој што прави добро, пред сè за Јудеец, а исто така и за Елин!

11 Зашто Бог не е пристрастен.

12 Оние што згрешиле без Закон, без Закон ќе загинат; а оние што згрешиле под Закон, според Законот ќе бидат и судени,

13 бидејќи пред Бога не се праведни оние што го слушаат Законот, туку ќе се сметаат за праведни само оние што постапуваат според Законот.

14 Зашто секогаш кога незнабошците, кои немаат Закон, природно ги извршу-

ваат одредбите на Законот, тогаш тие, иако немаат Закон, се Закон на самите себе;

15 тие докажуваат дека делото на Законот е запишано во нивните срца, зашто сведочи и нивната совест, а и нивните внатрешни размислувања, со кои меѓусебно се обвинуваат или одбрануваат,

16 за оној ден, кога, според моето Евангелие, Бог преку Исус Христос ќе ги суди тајните на луѓето.

Јудејци и Законот

17 Ете, ти се нарекуваш Јудеец, и се потпираш на Законот, и со Бога се фалиш,

18 и ја знаеш волјата Негова, и повеќе разбираш што е подобро, зашто се поучуваш од Законот,

19 и уверен си дека си водач на слепци, а светлина на оние што се во мрак;

20 наставник на неразумни, учител на младината, зашто образец на знаењето и вистината имаш во Законот.

21 Но, како е можно тоа да учиш други, а себе самиот да не се учиш?

22 Ти, кој проповедаш да не се краде, а крадеш; кој велиш да не се врши прелјуба, а прелјубодејствуваши; ти, кој се гнасиш од идолите, а крадеш од храмовите;

23 ти, кој се фалиш со Законот, а престапувајќи го Законот, зарем не Го срамотиш Бога?

24 „Зашто поради вас името Божјо се хули меѓу незнабошците“, - така стои напишано.

25 Обрезанието е навистина полезно, но ако го извршуваш Законот. Ако, пак, правиш престани против Законот, обрезанието твое станува необрезание.

26 И така, ако необрезаниот ги пази одредбите на Законот, тогаш нема ли неговото необрезание да се смета како обрезание?

27 И необрезаниот по тело, извршувајќи го Законот, нема ли да те осуди тебе, кој и покрај Писмо и обрезание си станал престапник на Законот?

28 Зашто не е прав Јудеец оној, кој е таков по надворешност, ниту право обрезание она, кое е надворешно, врз телото,

16
1 Кор 4,5
2 Тим 2,8

17
3,27
4,2-3
5,2
11,18
Ис 48,1-3
Мт 3,8-9
Јн 8,33
1 Кор 1,
29-31
2 Кор 1,12
Гал 6,13-14
Ефес 2,9

18
Фил 1,10

19
Мт 15,14
Јн 9,40-41

20
Лк 18,9-12

21
Пс 50,16-21
Мт 23,3-4

24
Ис 52,5
Ез 36,20-22
Јк 2,7
3 Птр 2,2

25
Ер 4,4
9,24-25
1 Кор 7,19
Гал 5,3

28
Јн 8,15-39
Гал 6,15
Ефес 2,11
Фил 3,2

ПОСЛАНИЕ ДО РИМЈАНИТЕ

29 ^{7,6} ^{8,2} ^{5 Мојс 30,6} ^{Ер 4,4} ^{1 Кор 4,5} ²⁹ туку оној, кој е внатрешно таков, и она обрезание, што е во срцето, по дух, а не по буква. Неговата пофалба не потекнува од луѓето, туку од Бога.

3 Која е предноста на Јудејците, или која е ползата од обрезањето?

² Голема, на секој начин, и пред сè што ним им се доверени Божјите објавувања.

³ Па што, ако некои не поверувале? Дали нивната безверност ќе ја уништи Божјата верност?

3 ⁴Никако! Нека се признае дека Бог е
 Пс 89,30-37 вистинит, а секој човек лажлив, како
 2 Тим 2,13 што е напишано: За да се каже дека

4 си праведен во зборовите Свои, и да победиш кога ќе ти се суди.“

5 Ако, пак, нашата неправедност ја истакнува Божјата праведност, што би можеле да речеме тогаш? Дали е Бог несправедлив, кога се гневи? Говорам **8** како човек.

6,1.15 ⁶ Никако! Зашто, како Бог ќе може да
⁹ го суди светот?
1,18-2,29 ⁷ Зашто, ако вистината Божја се
3,23 возвеличува преку мојата лага за слава
11,32

10-12 Негова, па зошто тогаш да бидам осуден како грешник?
 Пс 14,1-3
 53,1-4 ⁸Зарем тогаш не би требало да прави-

12 ме зло, за да излезе добро? Впрочем та-
Проп 7,20 ка и хулат некои луѓе на нас и велат де-

Никој не е ȳраведен

⁹ Па дали имаме некакво предимство? Ни најмалку, зашто веќе ги обвинивме, како Јудејците така и Елините, дека се сите под грев,

¹⁰ како што е напишано: „Нема праведен ниту еден,

¹¹ нема разумен, нема кој да Го бара Бога;

¹² сите се отклонија, заедно станаа развратни; нема кој да прави добро, нема ниту еден.“

¹³ „Грлото нивно - отворен гроб; со јазиците свои мамат; под јазиците нивни - змиски отров,

¹⁴ устата нивна е полна со клетва и горчина.

¹⁵ Нозете нивни им се брзи за пролевање крв;

¹⁶ пустошење и маки по нивните па-
тишта;

¹⁷ тие не го познаа патот на мирот.

¹⁸ Страв Божји нема пред очите
нижни.“

¹⁹ Знаеме дека сè она, за што зборува Законот, се однесува на оние, што се под Законот, за да се затвори секоја уста, и така целиот свет да стане виновен пред Бога,

²⁰ зашто преку делата на Законот пред Него нема да биде оправдан никој; бидејќи преку Законот се познава гревот.

Праведноста се добива преку вера

²¹ А сега независно од Законот се јави Божјата праведност, посведочена од Законот и од Пророците.

²² Божјата праведност преку верата во Исус Христос е во сите и врз сите оние што веруваат. Зашто нема разлика,
²³ сите згрепија и лишени се од слава-та Божја.

²⁴ Но ќе бидат оправдани преку дар, со Божјата благодат, а преку откупот во Исус Христос.

²⁵ Него Бог Го постави со крвта Своја да биде жртва за помирување преку верата, за да ја покаже Својата праведност во опростувањето на поранешните гревови, во времето на Божјото долготрпение.

²⁶ за да ја покаже Својата праведност во сегашно време, дека е Тој справедлив и дека го оправдува секого што верува во Исус.

²⁷ Каде е, пак, пофалбата? Таа е исклучена. Според кој закон? Дали според оној на делата? Не, туку според законот на верата.

²⁸ Така ние заклучуваме дека човекот се оправдува со верата, без делата на Законот.

²⁹ Или можеби Бог е пак само на Јудејците, а не и на незнабошците? Се разбира, Тој е и на незнабошците,

³⁰ бидејќи еден е Бог, Кој ќе ги оправда обрезаните по вера и необрезаните преку вера.

15-17
Ис 59,7-8

15
Изреки
1.16

18
Пс 36,2

20
7,7
Пс 143,2
Гал 2,16

21
1,16-17

22
1,17
Гал 2,16

23
3,9
Ефес 2,
4-10

24
Ефес 2,8
Тит 3,7

25
3 Мојс
16,12-16
Дела 17,30
Ефес 1,7
Евр 9,5.15
1 Јн 2,2
4.10

26
2 Мојс
34,6-7
Ис 48,9
53,11

27
2,17
1 Кор 1,31
Гал 6,13-14
Ефес 2,9

28
5,1
Дела 13,39
Гал 2,16
Ефес 2,9

30
4,11-12.16

31 Мт 5,17-19 ³¹ А дали го укинуваме Законот преку верата? Никако, туку уште посилено го утврдуваме.

4,1 Ис 51,1-2

Примерој на Авраам

2 ² А што би можеле да кажеме дека добил нашиот прататко по тело Авраам?

3 ³ Зашто ако Авраам се оправдал со дела, тој заслужува пофалба, но не пред Бога.

4 ⁴ Впрочем што вели Писмото? - „Му поверува Авраам на Бога, и тоа му се сметаше за праведност.“

5 ⁵ На оној што работи, платата му следува не по милост, туку по долг.

7-8 ⁷ Напротив, оному, кој не работи, а верува во Оној Кој го оправдува безбожникот, верата му се смета за праведност.

9 ⁹ Така и Давид го нарекува блажен оној човек, кому Бог му смета за праведност независно од делата, велејќи:

11 ¹¹ „Блажени се оние чии беззаконија се простени и чии гревови се покриени;

13 ¹³ блажен е оној човек кому Бог нема да му смета за грев!“

9 ⁹ А дали ова блаженство се однесува само за обрезаните или и за необрезаните? Бидејќи велиме дека на Авраам верата му се сметаше за праведност.

10 ¹⁰ Кога му се сметаше? По обрезанието или пред обрезанието? Не по обрезанието, туку пред обрезанието.

11 ¹¹ И знакот на обрезанието тој го доби како печат на праведност што доаѓа од верата, која ја имаше пред обрезанието, за да биде татко на сите необрезани што веруваат, та и ним тоа да им се смета за праведност,

12 ¹² и да им биде татко на обрезаните, но не на оние кои обрезанието само го примиле, туку кои врват и по стапките на верата од нашиот татко Авраам, пред обрезанието.

Божјото вешување се остварува преку верата

13 Впрочем ветувањето кон Авраам или кон семето негово - дека ќе биде наследник на светот - беше дадено не преку Законот, туку преку праведноста на верата.

14 ¹⁴ Зашто ако можат да бидат наследници само оние што имаат Закон, тогаш и верата нема никакво значење, и ветувањето е поништено;

15 ¹⁵ зашто Законот породува гнев; каде што, пак, нема Закон, нема ни престап.

16 ¹⁶ Затоа тоа е од верата, за да биде по милост, та и ветувањето да биде заздравено не само по Законот, туку и по верата за сите потомци Авраамови, кој ни е татко на сите нас,

17 ¹⁷ според напишаното: „Те поставив да бидеш татко на многу народи“ - пред Бога, Кому тој Му поверува, Кој ги оживува мртвите и го повикува да суптествува, она што не суптествува.

18 ¹⁸ Авраам, без никаква основа за надеж, поверува со надеж дека ќе стане татко на многу народи, според речено-то: „Такво ќе биде твоето потомство.“

19 ¹⁹ И откако не ослабна верата негова, тој не помисли дека телото негово е веќе безживотно, зашто беше речиси стогодишен, и дека утробата Сарина е речиси веќе безживотна;

20 ²⁰ и во ветувањето Божјо не се посомнева со неверие, туку остана со цврста вера и Го прослави Бога,

21 ²¹ наполно уверен дека Тој е силен да го изврши она што го ветил.

22 ²² Затоа тоа му се сметаше за праведност.

23 ²³ Но, не само за него е напишано дека му се сметаше,

24 ²⁴ туку и за нас: ќе ни се смета, ако веруваме во Оној, Кој Го воскресна од мртвите Исус Христос, нашиот Господ,

25 ²⁵ предаден за нашите гревови и воскреснат за наше оправдание.

Во мир со Боја

5 И така, оправдани преку верата, имаме мир со Бога, преку нашиот Господ, Исус Христос.

2 ² Преку Него со верата добивме и пристап кон оваа благодат, во која стоиме, и се гордееме со надежта во славата Божја.

3 ³ Но не само тоа, туку се гордееме и со маките, знаејќи дека од маката се раѓа трпението;

4 ⁴ од трпението, пак - искуство, а од искуството - надеж.

14 Гал 3,18

15 3,20
7,7-13
Гал 3,10,19-22

17 1 Мојс 17,5
5 Мојс 32,39
Јн 15,21
Евр 11,19

18 1 Мојс 15,5
17,5

19 1 Мојс 17,17

21 Ер 32,17-24
Лк 1,37

22,23 4,3
1 Мојс 15,6

23-24 10,9
15,4

25 8,32
Ис 53,4-6
1 Кор 15,17

5,1 3,24,28
Ис 53,5

2 Ефес 2,14-18

3 Јк 1,2-4
1 Птр 1,5-7
4,13-14
Откр 1,9

ПОСЛАНИЕ ДО РИМЈАНИТЕ

5 ⁵ Надежта пак, не посрамотува. Зашто љубовта Божја е излеана во нашите срца преку нам дадениот Свети Дух.
 Пс 22,4
 25,3,20
 1 Јн 4,13

6-8 ⁶ Зашто, уште кога бевме слаби, Христос во одреденото време умре за безбожниците.
 8,32
 Јн 3,16-17
 Ефес 5,2
 1 Тим 2,6

⁷ Навистина, тешко би можел некој да умре за праведник, а за добар, можеби, некој и би се решил да умре.
 Тит 2,14
 3,4-7
 1 Птр 3,18
 1 Јн 3,16
 4,10

9 ⁸ Но Бог ја докажа љубовта Своја кон нас, со тоа што Христос умре за нас, уште додека бевме грешни.
 1,18
 1 Сол 1,10

10 ⁹ Затоа сега, откако веќе сме оправдани со крвта Негова, многу повеќе ќе се спасиме преку Него од гревот.
 2 Кор 5,18-19
 Ефес 2,16
 Кол 1,20-22

¹⁰ Зашто, ако се помиревме со Бога преку смртта на Неговиот Син, уште додека бевме непријатели, тогаш уште повеќе ќе се спасиме преку Неговиот живот, откако сме се помириле.
 6,23
 1 Мојс 2,17
 3,6,19
 1 Кор 15,21-22,45
 Јк 1,15

¹¹ А освен тоа, и се фалиме со Бога преку нашиот Господ Исус Христос, преку Кого добивме сега помирување.

13 *Адам и Христос*

14 ¹² Затоа, како што гревот влезе во светот преку еден човек, а преку гревот - смртта, по таков начин и смртта премина на сите луѓе преку еден човек, зашто сите згрепија.
 1 Кор 15,21-22,45

15 ¹³ Навистина и порано уште пред Законот имаше грев во светот, но гревот како таков не може да се прифати, кога нема закон.
 Мт 20,28
 Дела 15,11

16 ¹⁴ А сепак смртта царуваше уште од Адам, па сè до Мојсеј и над оние што не погреша според престапот на Адам. Тој е пралик на Оној што требаше да дојде.
 8,1

¹⁵ Но со дарот не е исто како и со престапот. Зашто ако поради престапот на еден изумреа мнозина, тогаш Божјата благодат и дарот преку благодатта на еден Човек, Исус Христос, во многу поголемо изобилство ќе се излее врз мнозина.

¹⁶ А тој дар е сосема поинаков од гревот на еден што погрешил, зашто судењето за еден престап води кон осудување, а дарот - од многу престапи кон оправдување.

¹⁷ Бидејќи, доколку со престапување то на еден завладеала смртта преку едниот, дотолку повеќе оние, што го примија изобилството на благодатта и дарот на праведноста, ќе царуваат во животот преку еден - Исус Христос.

¹⁸ И така, како што преку еден престап дојде осудувањето на сите луѓе, така и преку праведното дело на еден дојде врз сите луѓе оправданието, кое дава живот.

¹⁹ Зашто, како што преку непослушноста на еден човек мнозина станаа грешни, така исто и преку послушноста на еден, мнозина ќе станат праведни.

²⁰ А притоа дојде и Законот за да се наголеми престапот. Каде што, пак, се намножи гревот, таму благодатта се јавува во голема изобилност,

²¹ та, како што гревот завладеал со смртта, така и благодатта да завладее преку праведноста за живот вечен, преку Исус Христос, нашиот Господ.

Мртвов за гревови, жив во Христос

6 Што, пак, да речеме? Ќе останеме ли во гревот, за да се наголеми благодатта? Никако!

² Ние, кои сме умреле за гревот, како да живееме во него уште?

³ Зар не знаете дека сите оние што бевме крстени во Исус Христос, во Неговата смрт бевме крстени.

⁴ И така, ние се погребавме со Него преку крштавањето во смртта, за да можеме, како што Христос воскресна од мртвите преку славата на Отецот, и ние така да живееме нов живот.

⁵ Зашто, ако сме сраснати со Него во еднаква смрт, ќе бидеме соучесници и во воскресението,

⁶ знаејќи дека нашиот стар човек е распнат со Него, за да биде уништено гревовното тело, па да не бидеме веќе робови на гревот;

⁷ бидејќи, кој е мртов, тој е ослободен од гревот.

⁸ А ако сме умреле со Христос, веруваме дека со Него и ќе живееме,

⁹ знаејќи дека Христос, откако воскресна од мртвите, не умира повеќе: смртта нема веќе власт над Него.

17
 2 Тим 2,12
 Откр 20,4-6

18
 1 Кор 15,22

19
 Ис 53,11
 Фил 2,8
 Евр 5,8

20
 7,7-8
 Гал 3,19
 1 Тим 1,14

21
 6,22-23

6,1
 3,5-8
 6,15

2
 1 Птр 2,24
 4,1

3
 Дела 8,16
 Гал 3,27
 2 Тим 2,11

4
 Кол 2,12

5
 Ефес 2,6
 Фил 3,10-11

6
 Гал 5,24
 Ефес 4,22-24
 Кол 3,9-10

7
 1 Птр 4,1

8
 2 Тим 2,11

9
 Дела 13,34
 Откр 1,18

10 Тоа што Тој умре, за гревот умре еднаш засекогаш, а животот што го живее, за Бога го живее.

11 Па така и вие сметајте се мртви за гревот, а живи за Бога во Христос Исус, нашиот Господ.

12 И гревот да не царува во вашето смртно тело, за да не им се покорувате на телесните наслади!

13 Не препуштајте му ги на гревот вашите органи на телото како орудија на неправедноста, туку препуштете Му се на Бога како оние што оживеале од мртвите, и вашите органи на телото како орудија на праведноста.

14 Гревот нема да господари над вас, зашто вие не сте под Законот, туку под благодатта.

15 Па што? Да грешиме ли, бидејќи не сме под Законот, туку под благодатта? Тоа никако!

16 Дали знаете дека, ако му се предавате некому како робови за послушност, робови сте му на оној кому му се покорувате: или на гревот, кој води во смрт, или - на послушноста, која води кон праведност?

17 Но, благодареејќи Му на Бога, вие, иако бевте робови на гревот, од сè срце се покоривте на оној образец на поука, на која и се предадовте.

18 И така ослободувајќи се од гревот, вие станавте робови на праведноста.

19 Ви зборувам како човек, поради слабоста на вашата човечка природа. Како што ги препуштивте органите на вашето тело во телесна служба на нечистотата и беззаконието за беззаконие, така и сега оставете ги деловите од вашето тело да и робуваат на праведноста која води во светост.

20 Додека му бевте робови на гревот, бевте слободни од праведноста.

21 А каков плод имавте тогаш? Дела, од кои сега се срамувате, бидејќи нивниот крај е смртта.

22 Но сега, кога се ослободивте од гревот и Му станавте служители на Бога, имате плод кој води во светост, а крајот - животот вечен.

23 Зашто, платата, што ја дава гревот, е смрт, а подарокот од Бога е живот вечен во Христос Исус, нашиот Господ.

Христијаниите ослободени од Законот

7 Или, пак, не знаете, браќа, - им зборувам на такви што го познаваат Законот - дека Законот има власт над човекот додека е тој жив?

2 Омажената жена е поврзана преку законот со мажот, додека е тој жив; ако умре мажот, таа се ослободува од законот, кој ја сврзал со мажот.

3 Затоа, ако се омажи за друг маж, додека и е уште жив нејзиниот маж, таа ќе стане прелјубница; ако, пак, умре мажот, таа е слободна од законот, и нема да биде прелјубница, кога ќе се омажи за друг човек.

4 Па така и вие, браќа мои, за Законот преку телото на Исус Христос умревте, за да Му припаднете на Друг, на Оној Кој беше воскреснат од мртвите, та да Му принесеме плод на Бога.

5 Зашто, кога живеевме во телото, тогаш страстите гревовни, преку Законот, дејствуваа во органите, за да и принесеме плод на смртта;

6 но сега, ние сме слободни од Законот, откако умревме за она за што тој нè држеше врзани, за да Му служиме на Бога со обновен дух, а не според старата буква.

Делувањето на Законот

7 Што да речеме пак? Зар Законот е грев? Никако! Но јас го разбрав гревот преку Законот, зашто и похотата не би ја познал, ако Законот не велеше: „Не биди похотлив!“

8 Но гревот, поттикнат од заповедта, предизвика во мене секаква похота; бидејќи гревот без Законот е мртов.

9 Некогаш живеев без Законот; но кога дојде заповедта, гревот оживеа.

10 Јас, пак, умрев, и се покажа дека заповедта, назначена за да даде живот, истата води во смрт,

11 зашто гревот, поттикнат од заповедта, ме измами и преку неа ме умртви.

12 Така, значи, Законот е свет, и заповедта света, справедлива и добра.

23
5,12,15,21
Гал 6,7-8
Јк 1,15

7,1
Гал 2,19
Кол 2,20

2
1 Кор 7,39

4
6,5-6
2 Кор 5,15
Гал 2,19
Кол 2,14

5
5,21
6,21
8,8
Јк 1,15

6
2 Кор 3,6

7
3,20
4,15
13,9
2 Мојс
20,17
5 Мојс 5,21

8
4,15
1 Кор
15,56
Јк 1,14-15

10
3 Мојс 18,5
5 Мојс 4,1
5,32-33
Ез 20,11

11
1 Мојс 3,13
2 Кор 11,3
Евр 3,13

12
5 Мојс 4,8
1 Тим 1,8

ПОСЛАНИЕ ДО РИМЈАНИТЕ

13

5,20

14Пе 51,4,6
Јов 14,4
Јн 3,6**15**

Гал 5,17

18

7,5

20

Гал 2,20

222 Кор 4,16
Ефес 3,16**23**Гал 5,
16-23,25**25**5,21
6,23
1 Кор
15,57**8,2**6,14,18
2 Кор 3,17**Гревој ѓреовладува во човекој**

¹³ Па така, доброто ли за мене стана смрт? Никако! Но гревот, за да се покаже дека е грев, ми предизвикува преку доброто смрт, та преку заповедта гревот да стане премногу грешен.

¹⁴ Зашто знаеме дека Законот е духовен, а јас, пак, сум телесен, продаден на гревот како роб.

¹⁵ Не го разбираам тоа што го правам; бидејќи не го правам она што сакам, туку она што го мразам, тоа го правам.

¹⁶ Ако, пак, го правам она што не го сакам, тогаш се согласувам со Законот дека е добар.

¹⁷ Значи, тоа веќе не го правам јас, туку гревот, што живее во мене.

¹⁸ Јас знам дека во мене, односно во моето тело, не живее доброто; навистина желба за добро во мене има, но не и сила да го правам тоа.

¹⁹ Зашто не го правам доброто, што сакам да го правам, туку злото, што не сакам да го правам.

²⁰ А штом го вршам она што не го сакам, не го вршам веќе јас, туку гревот, кој живее во мене.

²¹ И така, во себе наоѓам ваков закон: кога сакам да го правам доброто, злото ми е близу.

²² Бидејќи, според својот внатрешен човек наоѓам наслада во законот Божји,

²³ но во своите телесни делови гледам друг закон, кој војува против законот на мојот ум и ме држи заробен во гревовниот закон, кој е во моите органи.

²⁴ Колку несреќен човек сум јас! Кој ќе ме избави од ова тело на смртта?

²⁵ Му благодарам на својот Бог преку Исус Христос, нашиот Господ. И така, јас самиот со умот свој му служам на Божјиот закон, а со телото - на гревовниот закон.

Ослободување ѓреку Свејиној Дух

8 И сега нема никакво осудување за оние кои се во Исус Христос¹.

² Зашто законот на Духот, кој дава живот во Христос Исус, ме ослободи од законот на гревот и на смртта.

³ Она, што законот не можеше да го направи, бидејќи беше ослабен поради телото, го изврши Бог, испраќајќи Го Синот Свој во тело, подобно на телото на гревот, и како жртва за гревот, Тој го осуди гревот во телото,

⁴ за да се исполни заповедта на Законот во нас, кои живееме не по телото, туку по Духот.

⁵ Зашто оние кои живеат по тело, копнеат за телесното, а кои живеат по Дух - за духовното.

⁶ Копнежот на телото е смрт, а копнежот на духот - живот и мир.

⁷ Зашто копнежот на телото е непријателство против Бога, тој не му се подредува на законот Божји затоа што не може.

⁸ А оние, кои живеат по телото, не можат да Му се допаднат на Бога.

⁹ Вие живеете не по тело, туку по Дух, само тогаш ако Духот Божји живее во вас. Ако, пак, некој нема Дух Христов, тој не е Негов.

¹⁰ Ако, пак, Христос е во вас, телото е мртво за грев, а духот живее поради праведноста.

¹¹ Но ако Духот на Оној Кој Го воскресна Исус од мртвите живее во вас, тогаш Оној Кој Го воскресна Христос од мртвите, ќе ги оживотвори и вашите смртни тела преку Својот Дух, Кој живее во вас.

¹² И затоа, браќа, ние не сме му должници на телото за да живееме по телото;

¹³ бидејќи, ако живеете по телото, ќе умрете; но, ако преку Духот ги умртвувате делата на телото, ќе бидете живи.

¹⁴ Сите оние што се управуваат по Духот Божји, се синови Божји;

¹⁵ зашто вие не примивте дух на ропство, за да бидете во страв, туку Го примивте Духот на посинувањето, преку Кого велиме: „Ава, Оче!“

¹⁶ Самиот Дух му сведочи на нашиот дух дека ние сме чеда Божји.

¹⁷ А ако сме, пак, чеда, ние сме и наследници: наследници на Бога и сонаследници Христови, но само ако со Не-

3Дела 13,
38-39
15,10
2 Кор 5,21
Гал 3,13
Фил 2,7
Евр 2,17
7,18**4**3,31
Гал 5,16,25**6**6,21-22
7,5
8,13
Гал 6,8**7**

Јк 4,4

81 Јн 2,
15-16**9**1 Кор 3,16
2 Тим 1,14**10**

Гал 2,20

111 Кор 6,14
2 Кор 4,14**13**

Гал 6,8

14

Гал 5,18

15Мк 14,36
Гал 4,5-7
2 Тим 1,7**17**Лк 24,26
Гал 4,7
2 Тим 2,12
1 Птр 4,13
Откр 21,7

¹ 8,1. Во некои ракописи на ова место е додадено: „и живеат не по телото, а по Духот“.

18 го страдаме, та со Него и да се прославиме.
2 Кор 4,17

19 *Славата што треба да дојде*
1 Птр 1,7-13
1 Јн 3,2

20 Зашто мислам дека страдањата на сегашното време не се ништо спрема славата која треба да се открие кон нас.
Проп 1,2

21 И секое создание со нетрпение го очекува откривањето на синовите Божји,
Ис 65,17
Дела 3,21
3 Птр 3,12-13
Откр 21,1

23 зашто и созданието не ѝ се покори на Оној Кој го покори, а со надеж,
2 Кор 1,22
5,2-5
Гал 5,5
Фил 3,20-21

24 дека и самото создание ќе се ослободи од ропството на распадливоста при славното ослободување на чедата Божји.
2 Кор 5,7
Евр 11,1

26 Зашто знаеме дека целото создание заедно со нас стенка како во породилни болки.
8,15
Јк 4,3,5

27 И не само тоа, туку и ние самите, кои ги имаме првините на Духот, воздивнуваме во себе, очекувајќи посинување и откупување на нашето тело.
Пс 139,1-2
Откр 2,23

28 Зашто со таа надеж бевме спасени. А надежта што се гледа не е вистинска надеж. Зашто, кој би се надевал во тоа што го гледа?
Ефес 1,11

29 Кога се надеваме, пак, на она што не го гледаме, со трпение го очекуваме.
1 Кор 15,49
2 Кор 3,18
Фил 3,21

30 Исто така и Духот нè поткрепува во нашата немоќ; бидејќи ние не знаеме како треба да се молиме. Па сепак, Духот Сам посредува за нас со неискажливо воздивнување.
2 Сол 2,13-14

27 А Оној Кој ги истражувал срцата, знае каква е мислата на Духот, бидејќи Тој по волјата на Бога посредува за светиите.

28 А знаеме дека на оние што Го љубат Бога и се повикани по Негова волја, сè им содејствува за добро;

29 зашто оние, кои однапред ги позна, нив и ги предопредели да бидат сообразни со ликот на Неговиот Син, та Тој да биде првороден меѓу многуте браќа.

30 А оние што ги предопредели, тие и ги повика, и кои ги повика, тие и ги оправда; кои ги оправда, тие и ги прослави.

Величието на Божјата љубов

31 Што да речеме, пак, на ова? Ако е Бог со нас, кој ќе е против нас?

32 Оној, Кој не Го поштеди ни Својот сопствен Син, туку Го предаде за нас сите, зарем нема да ни подари со Него сè?

33 Кој ќе ги обвини избраниците Божји? Бог е Тој Кој ги оправдува!

34 Кој е тој што ќе суди? Христос Исус, Кој умре, но уште и воскресна, Кој е од десната страна на Бога и се застапува за нас!

35 Кој ќе нè одвои од љубовта кон Христос? Дали неволјата? Или маката? Или прогонот? Или гладот? Или голо-тијата? Или погибелта? Или мечот?

36 Како што е напишано: „Заради Тебе секогаш нè убиваат; нè сметаат како овци за клање.“

37 Но во сето тоа стануваме повеќе од победници преку Оној Кој нè возљуби.

38 Зашто сигурно знам дека ни смртта, ни животот, ни ангелите, ни властите, ни сегашноста, ни иднината,

39 ни височината, ни длабочината, ниту, пак, кое било друго создание нема да може да нè оддели од љубовта Божја во Христос Исус, нашиот Господ.

Бог и одбраниот народ

9 Ви зборувам вистина во името на Христос, не лажам - тоа го сведочи мојата совест во Светиот Дух -

2 дека има голема тага и непрестана болка во моето срце.

3 Зашто повеќе би сакал јас да бидам проклет и одвоен од Христос за браќата свои, моите сродници по тело.

4 Тие се Израелци - ним им припаѓа посинувањето и славата и заветите, ним им беше даден Законот, и богослужењето и ветувањата;

5 нивни се и татковците, од кои потекнува и Христос, Кој е Бог на сите, благословен до века. Амин!

6 А не е можно словото Божјо да изневерило: бидејќи не се Израел сите оние што се од Израел.

7 Ниту, пак, се сите потомци Аврамови, затоа што се негови чедата; но ре-

31
Пс 118,6

32
5,6-11
1 Мојс
22,17
Јн 3,16

33
Ис 50,8-9

34
Евр 7,25
1 Јн 2,1

36
Пс 44,23
2 Кор 4,11
2 Тим 3,12

37
Јн 16,33

9,1
2 Кор 12,7

3
2 Мојс
32,32
1 Кор
16,22
Гал 1,8

4
3,2
2 Мојс 4,22
5 Мојс 7,6
Ос 11,1
Дела 13,17
Ефес 2,12

5
1,3
Мт 1,1-16
Лк 3,23-38
Јн 1,1-4
Тит 2,13
1 Јн 5,20

6
2,28
4 Мојс
23,19
Ис 55,10-11

7
1 Мојс
21,12
Евр 11,18

ПОСЛАНИЕ ДО РИМЈАНИТЕ

8 чено е: „Од Исак потомството ќе се на-
рече со твое име.“
9 Односно, не чедата на телото се чедата
 Божји, туку чедата на ветувањето ќе се
 признаат како потомци.
10 Бидејќи зборовите на ветувањето се
 овие: „Во тоа време ќе дојдам и Сара ќе
 има син.“
11 И не само таа, но и Ревека, која на-
 еднаш зачна од Исак, нашиот татко,
12 зашто, уште додека не се беа родиле
 близнаците и сè уште ништо не беа на-
 правиле, добро или лошо, за да остане
 Божјата одлука, онаа според слободен
 избор, да не зависат од делата, туку
13 според Оној Кој повикува, ѝ беше
 речено: „Постариот ќе му служи на пом-
 ладият“,
14 како што е напишано: „Јаков го воз-
 љубив, а Исав го намразив.“
15 Што да речеме пак? Зар има не-
 правда во Бога? Никако!
16 Зашто Тој му рече на Мојсеј: „Ќе
 покажам милост кон оној што ќе го по-
 милувам, и сожалување кон оној што ќе
 го сожалам.“
17 И затоа, изборот не зависи од оној
 кој пожелува, ниту од оној кој трча, ту-
 ку од Бога, Кој покажува милост.
18 Зашто Писмото му вели на фара-
 онот: „Токму за тоа те издигнав, за да ја
 покажам над тебе Својата моќ и името
 Мое да биде проповедано по целата
 земја.“
19 Па така, му искажува милост кому
 што сака, и го закоравува кого што са-
 ка.

Божјиот гнев и Божјата милост

20 Но ти секако ќе ми речеш: „А зошто
 тогаш уште не кори?“ А кој може да
 се спротивстави на Неговата волја?

21 Ама, човеку, кој си ти што така се
 спориш со Бога? Зарем она што е
 ракотворено ќе му рече на својот мајс-
 тор: зошто си ме направил такво?

22 Или, пак, грнчарот - зарем не е гос-
 подар над својата глина, па од една и ис-
 та смеса да направи еден сад за почесна,
 а друг за нечесна употреба?

23 Што, ако Бог, сакајќи да го покаже
 гневот Свој и да ја пројави Својата моќ,

со голема долготрпеливост трпел некои
 садови на гневот, приготвени за поги-
 бел,

24 за да го покаже богатството на Сво-
 јата слава над садовите на милосрдие
 што Тој однапред ги приготвил за сла-
 ва,

25 над нас, кои нè повика не само од
 Јудејците, туку и од незнабошците?

26 Така се вели и во книгата на Осија:
 „Ќе го наречам Мој народ оној кој не
 беше Мој народ, и возљубена - онаа што
 не беше возљубена.“

27 И на она место, каде што им беше
 речено: „Вие не сте Мој народ“, таму ќе
 бидат наречени синови на живиот Бог.

28 А Исаија извика за Израел: „Кога
 Израеловите синови би биле бројни
 како морскиот песок, само остатокот ќе
 биде спасен“,

29 зашто ќе го заврши делото и ќе
 реши по правда: „Господ ќе го изврши
 во потполност словото на земјата.“

30 И како што прорече Исаија: „Ако
 Господ Саваот не ни беше оставил
 потомство, ќе станевме како Содом и ќе
 заприлежавме на Гомора.“

Израел и Евангелието

31 И што да кажеме сега? Незнабош-
 ците, кои не бараа праведност, добија
 праведност, и тоа праведност што доаѓа
 од верата.

32 И Израел, кој тежнееше кон нека-
 ков закон за праведност, не го достигна
 Законот на правдата.

33 Зошто? Зашто не го побара од вера,
 туку од делата на Законот. Се препна
 од каменот за сопнување,

34 како што е напишано: „Еве, пола-
 гам на Сион камен за сопнување и кар-
 па за соблазна; и секој, кој верува во Не-
 го нема да се посрами.“

10 Браќа, желбата на моето срце и
 на мојата молитва кон Бога за
 Израел е за негово спасение.

11 Јас им сведочам дека тие имаат рев-
 ност за Бога, но не според сознанието.

12 Зашто, не знаејќи за Божјата пра-
 ведност и тежнеејќи да воспостават сво-
 ја сопствена праведност, тие не ѝ се
 подредија на Божјата праведност,

238,29-30
Ефес 1,
3-12
Фил 4,19**25**Ос 2,25
1 Птр 2,10**26**

Ос 2,1

27-2811,5
Ис 10,22-23
Ос 2,1
Соф 3,
12-13**29**

Ис 1,9

3010,6,20
Фил 3,9**31**10,2-9
11,7**32**Ис 8,14
28,16
1 Птр 2,8**33**10,11
Ис 8,14
28,16
Мт 21,42
1 Птр 2,6,8**10,2**Дела 22,3
1 Тим 1,13**3**9,31-32
Лк 16,15
18,9-14
Фил 3,9

4 ⁴ бидејќи крајната цел на Законот е Христос, за да биде оправдан секој што во Него верува.

5 *Спасението доаѓа до секој човек што верува во Господ*

6-8 ⁵ Мојсеј пишува за праведноста на Законот: „Кој ќе го исполни, тој ќе биде преку него жив.“

6 ⁶ А праведноста од верата вели: „Да не речеш во срцето свое: Кој ќе се искачи на небото?“, што значи да се симне Христос,

9 ⁷ или: „Кој ќе слезе во бездната?“, што значи да се изведе Христос од мртвите!

11 ⁸ А што вели таа? - „Блиску до тебе е словото, во твојата уста и во твоето срце“, односно словото на верата, што го проповедаме,

12 ⁹ зашто, ако со устата исповедаш дека Исус е Господ и во срцето свое поверуваш дека Бог Го воскресна од мртвите, ќе се спасиш;

13 ¹⁰ бидејќи со срцето се верува за оправдание, а со устата се исповеда за спасение.

14 ¹¹ А и Писмото вели: „Секој кој верува во Него, нема да се посрами.“

15 ¹² Нема разлика меѓу Јудеец и Елин, зашто еден и ист е Господ на сите, богат за сите кои Го повикуваат.

16 ¹³ Бидејќи секој кој ќе го повика името Господово, ќе биде спасен.

17 ¹⁴ Но како да Го повикаат Оној во Кого не поверувале? Како, пак, да поверуваат во Оној за Кого не слушнале? А како да слушнат, ако нема кој да проповеда?

18 ¹⁵ И како да проповедаат, ако не бидат испратени, како што е напишано: „Колку им се прекрасни нозете на оние, што благовестат мир, што го благовестат доброто.“

19 ¹⁶ Но Евангелието сите не го послушаа. Зашто Исаија вели: „Господи, кој поверува во она што го проповедавме?“

20 ¹⁷ Затоа, верата доаѓа од слушањето на пораката, а пораката - од Божјото слово.

21 ¹⁸ Но велам: зар тие не слушнаа? Напротив. „Гласот им се разнесе по целата земја, и зборовите нивни - до краиштата на вселената.“

22 ¹⁹ Пак велам: зар Израел не разбра? Најнапред Мојсеј кажа: „Јас ќе ве раздразнам до љубомора со оние кои не се народ; со неразумен народ ќе ве разгневам.“

23 ²⁰ А Исаија се осмели да каже: „Ме најдоа оние кои не Ме бараа, им се откив на оние, кои не прашаа за Мене.“

24 ²¹ За Израел, пак, вели: „Постојано ги подавав рацете Свои кон народ непослушен и бунтовен.“

Бог не го отфрли Израел

11 И затоа, ви велам: Зар Бог го отфрли Својот народ? Никако! Зашто и јас сум Израелец, од семето Авраамово, од коленото Вениаминово.

2 Бог не го отфрли Својот народ, кој однапред го одбра. Или, пак, не знаете што кажува Писмото за Илија, како тој Му се пожали на Бог Израелов, велејќи:

3 „Господи, ги убија пророците Твои и ги раскопаа жртвениците Твои; јас останав сам, и сакаат да ми ја земат душата.“

4 А како му вели Божјиот одговор: „Си оставив седум илјади мажи, кои не ги свиткаа колената пред Ваал.“

5 Така и во сегашно време има еден остаток избран по благодат.

6 Но, ако е по благодат, не е веќе по дела, зашто тогаш благодатта не би била благодат.²

7 И што тогаш? Израел не го доби она што го бараше; избраните, пак, го добија, а другите се закоравија,

8 како што е напишано: „Бог им даде дух што не чувствува: очи да не гледаат и уши да не слушаат, сè до денешниов ден.“

9 И Давид вели: „Трпезата нивна да им биде стапица, клопка, соблазна и отплата;

18
Пс 19,5

19
11,11-14
5 Мојс
32,21

20
9,30
Ис 65,1

21
Ис 65,2

11,1-2
1 Сам
12,22
Пс 94,14

1
2 Кор
11,21
Фил 3,5-7

2
1 Сам
12,22
Пс 94,14

3
1 Цар
19,10,14

4
1 Цар
19,18

5
9,27
Ис 4,2

6
Гал 3,18

8
5 Мојс 29,3
Ис 29,10
Мт 13,
13-14

9-10
Пс 38,8
Пс 69,23-24

² 11,6. Во некои ракописи на ова место е додадено: „Ако, пак, е по дела, тоа веќе не е благодат; зашто инаку делото не би било веќе дело.“

ПОСЛАНИЕ ДО РИМЈАНИТЕ

11 ¹⁰ да им се замрачат очите нивни за да не гледаат, и грбот нивни да им се свитка засекогаш.“
10,19
Мт 21,43
Дела 13,5

12 ¹¹ Ви велама пак: зар се сонпаа за да паднат? Не! Но со нивниот престап дојде спасението за незнабошците, за да се возбуди во нив ревност.
Мт 8,11-12
21,43

13 ¹² Ако, пак, нивниот престап значи богатство за светот, и нивниот намален број - богатство за незнабошците, колку повеќе ќе значи нивната потполност.
Дела 9,15

14 ¹³ Вам, незнабошци, ви велама; до колку сум јас апостол на незнабошците, ја прославувам својата служба,
10,19
1 Кор 9,22

15 ¹⁴ та некако да возбудам ревност во својот род по тело, и некогаш од нив да спасам.
Лк 15,24,32
2 Кор 5,17-21

16 ¹⁵ Зашто, ако нивното отфрлање значи измирување за светот, тогаш што ли друго ќе значи нивното примање, ако не оживување од мртвите?
4 Мојс 15,19-21
5 Мојс 15,19
Ез 44,30
Неем 10,37

17 ¹⁶ Ако првиот дел од тестото е свет, тогаш свето е и целото тесто: и ако е коренот свет, свети се и гранките.
Ефес 2,11-12

18 ¹⁷ Ако, пак, некој од гранките се скршени, а ти, кој си дива маслинка, си бил прикалемен на нивното место и си станал заедно со нив соучесник во сочниот корен на маслинката,
3,27
1 Кор 1,31

19 ¹⁸ не биди горделив пред гранките! А ако сепак, се возгордеш, треба да знаеш дека ти не го држиш коренот, туку коренот тебе!
2 Кор 1,24

20 ¹⁹ Но ти тогаш ќе кажеш: гранките беа открити за да бидам јас прикалемен.
Лк 23,31

21 ²⁰ Добро. Тие поради неверие беа открити, а ти поради вера се држиш: немој да бидеш горделив, туку имај страв.
Лк 23,31

22 ²¹ Зашто, ако Бог не ги поштедил природните гранки, нема ни тебе да те поштеди.
Лк 23,31

23 ²² Гледај ја, пак, Божјата благост и строгост: строгост кон отпаднатите, а благост кон тебе, ако издржиш во благоста; во спротивно, и ти ќе бидеш отсечен.
Лк 23,31

24 ²³ Но, тие, ако не останат во неверието, ќе бидат прикалемени, зашто Бог има моќ пак да ги прикалеми.
Евр 3,14

²⁴ Зашто, ако си ти откинат од маслинка која е по природа дива, и против природата си прикалемен на питома маслинка, тогаш колку полесно ќе бидат прикалемени на својата маслинка оние кои по природа потекнуваат од неа.

Израел не е засекогаш отфрлен

²⁵ Сакам, браќа, за да не си помислите во себе дека сте мудри, да ја знаете оваа тајна: дека закоравувањето само со еден дел падна врз Израел, додека да настани потполноста на незнабошците.

²⁶ И така целиот Израел ќе биде спасен, како што е напишано: „Ќе дојде од Сион Ослободителот и ќе ја одврати безбожноста од Јаков.

²⁷ И тоа им е ним завет од Мене кога ќе ги одземам нивните гревови.“

²⁸ Со оглед на Евангелието, тие се непријатели Божји поради вас; но со оглед на изборот, тие се возљубени од Бога заради татковците,

²⁹ зашто даровите и повикот Божји се неотповикливи.

³⁰ Како што и вие некогаш бевте непослушни кон Бога, а сега се здобивте со милост, поради нивната непослушност,

³¹ така и тие сега станаа непослушни, поради вашето помилување, та и самите да се здобијат со милост.

³² Зашто Бог ги затвори сите со непослушност, па кон сите да покаже милост.

³³ О, длабочино на богатство, мудрост и знаење Божјо! Колку се несфатливи Неговите судови и неистражливи Неговите патишта!

³⁴ Зашто, кој ја познал мислата на Господ? Или, кој Му бил советник?

³⁵ Или, кој однапред Му дал нешто за да му биде отплатено?

³⁶ Зашто, сè е од Него, според Него и за Него. Нему слава во вечни векови. Амин!

25
12,16
Изреки 3,7
Лк 21,24

26-27
Ис 59,20-21

26
Мт 23,39

27
Ис 27,9
Ер 31,33-34

28
5 Мојс 4,37

29
4 Мојс 23,19
1 Сам 15,29

30
3,26

31
11,11

32
Ез 18,23
Гал 3,22

33
Пс 139,6,17-18
Кол 2,3

34
Ис 40,13
Ер 23,18
1 Кор 2,16

35
Јов 41,3

36
16,27
1 Кор 8,6
Кол 1,16-17
Евр 2,10

12,16,11,13,19
15,16
1 Птр 2,5**Нов живој во Христос**

12 Браќа, во името на Божјото милосрдие ве молам подајте ги телата ваши во жртва жива, света и благоугодна на Бога, како вапа духовна богослужба.

2 Не сообразувајте се со овој век, туку преобразете се со обновување на вашиот ум за да можете да испитувате и осознавате што е волјата Божја: што е добро, благоугодно и совршено.

3 Зашто, заради благодатта што ми е дадена, на секого од вас му кажувам да нема за себе повисоко мислење отколку што треба да има; туку нека има за себе поскупо мислење за да расудува според мерката на верата што Бог на секого му ја одмерил.

5 Зашто, како што во едно тело имаме многу органи, но сите органи не дејствуваат на еднаков начин,

8 така и ние мнозина сме едно тело во Христос, а секој поединечно сме органи еден на друг.

9 Според дадената благодат имаме различни дарби: ако е тоа пророчка дарба, тогаш нека биде во сразмерот со верата;

10 ако е тоа дарба за служење, нека служи; ако ли е пак тоа дарба за поучување - нека поучува!

12 Ако е пак за утешител - нека утешува; дарител ли, нека дарува штедро; кој управува, нека управува со усрдност;

13 кој прави милосрдие, нека го врши тоа со добра волја.

9 Љубовта нека не биде лицемерна; стојте настрана од злото, прилепувајте се кон доброто;

10 Со својата братска љубов сакајте се срдечно едни со други; натпреварувајте се во почитувањето еден кон друг.

11 Во усрдноста да не сте колебливи; бидете со горлив дух; служете Му на Господ;

12 радувајте се во надежта; во маката бидете трпеливи, а во молитвата постојани;

13 помагајте им на светиите во нивните потреби; трудете се да бидете гостопримливи;

14 благословувајте ги оние што ве гонат; благословувајте ги и не ги проколнувајте.

15 Радувајте се со оние што се радуваат и плачете со оние што плачат!

16 Бидете меѓу себе едномислени; не ставајте си во умот високи работи, туку предајте се кон скромни нешта; не мислете дека сте мудри;

17 и никому не враќајте зло за зло, а размислувајте за тоа што е добро пред сите луѓе.

18 Ако е можно, доколку тоа зависи од вас, бидете во мир со сите луѓе.

19 Не одмаздувајте се, возљубени, за себе, туку дајте му место на Божјиот гнев. Зашто е напишано: „Одмаздата е Моја, Јас ќе отплатувам - вели Господ.“

20 И така, ако непријателот твој е гладен, нахрани го; ако е жеден, напој го; зашто, правејќи го тоа, ти ќе му натрупаш жар на главата негова.

21 Не допуштај злото да те победи, туку победи го злото со добро.

Послушној кон државната власт

13 Секоја душа да им се потчинува на претпоставените власти, зашто нема власт што не е дадена од Бога, и оние што ги има се одредени од Бога.

2 Затоа, оној што се противи на власта, тој се противи на Божјата наредба. А оние, што се противат, ќе паднат под осуда.

3 Зашто, началниците не се страшни за добрите дела, туку за лошите; сакаш ли, пак, да не се плашиш од власта, тогаш прави добри дела, па ќе добиеш и пофалба од неа;

4 зашто таа е служител Божји за твое добро. Ако, пак, правиш зло, тогаш страхувај, бидејќи таа не носи залудо оружје; таа е служител Божји и со гнев се одмаздува на оној што прави зло.

5 Затоа е нужно да се покорувате, и тоа не само поради страв, туку и поради совеста своја.

6 Затоа и данок плаќате, зашто тие се Божји службеници, и со тоа постојано се занимаваат.

7 И така, дајте секому што сте му должни: кому сте му должни данок - нека

14Мт 5,38-48
Лк 6,28**15**1 Кор
12,26**16**15,5
Ис 5,21
Изречи 3,7
Фил 2,2**17**Изречи 3,4
20,22
2 Кор 8,21
1 Сол 5,15
1 Птр 3,9**18**14,19
Мк 9,50
Евр 12,14**19**3 Мојс
19,18
5 Мојс
32,35
Евр 10,30**20**Изречи
25,21-22
Мт 5,44**13,1-7**Мт 22,
16-21
Тит 3,1
1 Птр 2,
13-17**1**Изречи
8,15
Јн 19,11
1 Тим 2,1-2**7**Мт 22,21
Мк 12,17
Лк 20,25

ПОСЛАНИЕ ДО РИМЈАНИТЕ

8 му се даде данок; кому царина - царина; кому страхопочит - страхопочит; кому чест - чест.

Љубовта кон ближниот

9 И не должете никому ништо освен да се сакате еден со друг; зашто оној што го љуби ближниот, го исполнува Законот.

9 Бидејќи заповедите: „Не прави прељуба, не убивај, не кради, не сведочи лажно, не барај туѓо!“, и секоја друга заповед се содржат во овие зборови: „Љуби го ближниот како самиот себе-си!“

10 Љубовта не му прави зло на ближниот; и така, љубовта е исполнување на Законот.

11 И тоа правете го, знаејќи го ова време: веќе дојде часот да се разбудите од сонот, зашто спасението е сега поблиску до нас отколку кога поверувавме.

12 Нокта одминува, а денот се приближи; да ги отфрлиме, пак, сите дела на мракот и да се облечеме во оружјето на светлината.

13 Да живееме пристojно како дење - не во срамни гоштовки и пијанство, не во блуд и нечистотија, ниту, пак, во пре- ширка и завист;

14 туку облечете се во Господ Исус Христос, и грижата за телото не претворајте ја во страсти.

Не суди до својот браќ

14,1 Слабиот во вера прифатете го, но без расправи за мислењата!

2 Еден верува дека може да јаде сè, а слабиот во верата јаде само зеленчук.

3 Кој јаде, нека не го укорува оној што не јаде; и кој не јаде, нека не го осудува оној што јаде, бидејќи Бог го прифатил.

4 Кој си ти што му судиш на туѓ слуга? Пред својот господар тој стои или паѓа, а ќе стои исправено, зашто Бог има моќ да го исправи.

5 Така некој разликува еден ден од друг, а некој друг, пак, сите денови ги смета еднакви. Секој нека биде напoлно уверен во своето мислење.

6 Оној што ги разликува деновите, ги разликува за Господ; и кој не ги разликува деновите, за Господ не ги разликува. Кој јаде, за Господ јаде, зашто Му благодари на Бога; и кој не јаде, за Господ не јаде и Го фали Бога.

7 Зашто никој од нас не живее за себе и никој не умира за себе;

8 туку, било да живееме или да умираме, за Господ живееме и за Господ умираме, - ние Му припаѓаме на Господ. Според тоа - живееме ли, умираме ли - Господови сме.

9 Бидејќи Христос затоа и умре и воскресна и оживеа, за да господари и над мртвите, и над живите.

10 А ти, зошто го осудуваш братот свој! Или ти, што го укоруваш братот свој? Зашто сите ќе застанеме пред судот Христов.

11 Зашто е напишано: „Јас сум жив, вели Господ, зашто пред Мене ќе се свитка секое колено и секој јазик ќе Го славослови Бога.“

12 И така, секој од нас ќе одговара пред Бога за себе.

13 Затоа, пак, да не се судиме еден со друг, туку подобро расудувајте за тоа вака: не поставувај му на својот брат спрепка или соблазна.

14 Знам и уверен сум преку Господ Исус Христос дека нема ништо нечисто само по себе; освен кога некој мисли дека е нешто нечисто, за него тоа е нечисто.

15 А ако, пак, братот твој се скрби поради тоа што го јадеш, ти веќе не поставуваш според љубовта. Не погубувај го со своето јадење оној за кого Христос умре.

16 Нека не се хули на она што е добро според вас!

17 Царството Божјо не е во јадењето или пиенето, туку во праведност и мир и радост во Светиот Дух.

18 Зашто, оној кој Му служи на Христос со овие работи, тој Му се допаѓа на Бога и мил им е на луѓето.

19 И така, да го бараме она што служи за мир и взаемно надградување.

7
Гал 2,20

8
Лк 20,38
1 Кор 3,23
Гал 2,20
1 Сол 5,10

9
Дела 10,42

10
Мт 25,
31-46
Дела 17,31
2 Кор 5,10

11
Ис 45,23
49,18
Ер 22,24
Ез 5,11
Фил 2,
10-11

12
Гал 6,5
Евр 4,13

13
1 Кор 8,13

14
Мт 15,11
Дела 10,15
Тит 1,15

15
1 Кор 8,
9-13

17
1 Кор 8,8
Гал 5,22
1 Сол 1,6

19
12,17-18
15,2
1 Сол 5,11

20 Поради јадење не уривај го делото
Тит 1,15
21 за оној човек, кој јаде поради соблазна;
1 Кор 8,13
15,2 ²¹ подобро е да не јадеш месо, да не
14,19 пишеш вино и да не правиш ништо од кое
братот твој би можел да се сопне, или
да се соблазнува, или, пак, да слабее.
3 ²² Имаш ли вера? Имај си ја за себе
Пс 69,10 пред Бога. Блазе на оној кој не се осуду-
ва себе самиот за она што го одобрува.
4 ²³ А ако некој се сомнева кога јаде,
4,23-24 осуден е; зашто не јаде со вера; а сè што
1 Кор 10,6,11 не е според верата, грев е.
2 Тим 3,16

Докосолиџа

5 ²⁴ На Оној кој може да ве зацврсти,
12,16 според моето Евангелие, и проповеда-
1 Кор 1,10 њето за Исус Христос, според открива-
Фил 2,2 њето на тајната која била замолкната од
4,2 вечни времиња,
²⁵ а која сега се јави, и според пророч-
ките Писма, а по заповедта на вечниот
Бог им стана позната на сите народи за
да ги доведе во послушност кон верата,
²⁶ на Единствениот, мудар Бог, преку
Исус Христос нека е слава во сите веко-
ви! Амин³

Угоди му на својоѝ ближен

15 Ние, силните, должни сме да ги
поднесуваме слабостите на не-
моќните, и да не си угодуваме на себе-
си.

² Секој од нас должен е на својот бли-
жен да му угодува со она што е добро за
неговата надградба.

³ Зашто и Христос не си угоди на Се-
бе Самиот, туку како што е напишано:
„Подбивите на оние што Ти се подби-
ваа, паѓаат врз Мене.“

⁴ А сè што беше порано напишано, за
наша поука беше напишано, та преку
трпението и преку утехата од Писмата
да имаме надеж.

⁵ А и Бог на трпението и утехата да
ви даде да бидете во едноумислие меѓу
себе, според примерот на Христос Исус,

⁶ та еднодушно и со една уста да Го
славите Бога и Отецот на нашиот
Господ Исус Христос.

³ 14,26. Во некои ракописи последните три стиха (24, 25 и 27) се поместени на крајот од шеснаесет-
тата глава (16,25–27).

Евангелие за ситѝе луѓѝ

⁷ Затоа примајте се еден со друг, како
што и Христос ве прими, заради слава-
та Божја.

⁸ Но велама дека Исус Христос стана
служител на обрезањите поради
Божјата вистина, за да ги потврди вету-
вањата дадени на татковците,

⁹ а, пак, незнабошците да Го просла-
ват Бога за милосрдие, како што е на-
пишано: „Затоа Те прославувам, Госпо-
ди, меѓу незнабошците и ќе Го воспеем
Твостото име.“

¹⁰ И понатаму се вели: „Развеселете
се, незнабошци, со Неговиот народ!“

¹¹ И понатаму: „Фалете Го Господ
сите незнабошци, и прославете Го, сите
народи!“

¹² Исаија, исто така вели: „Ќе постои
коренот Јесеев и Издигнатиот од него
ќе владее над народите; на Него ќе се
надеваат народите.“

¹³ А Бог на надежта нека ве исполни
со сета радост и мир во верата, та преку
силата на Светиот Дух вашата надеж да
се преумножува.

Павловиоѝ мисионерски ѝоѝфайѝ

¹⁴ И јас сум уверен за вас, браќа мои,
дека и вие сте полни со добрина, испол-
нети со секакво знаење и дека можете
да се поучувате еден со друг.

¹⁵ Но ви пишав, браќа, нешто малку
послободно, за да ве потсетам со благо-
датта што Бог ми ја даде,

¹⁶ за да Му бидам служител на Исус
Христос меѓу незнабошците и свеште-
нодејствено да го извршувам Божјото
Евангелие, за да бидат незнабошците
благопријатен принос, осветен од Све-
тиот Дух.

¹⁷ И така, со тоа можам да се пофа-
лам во Исус Христос кај Бога,

¹⁸ зашто не се осмелувам да говорам
за она што Христос не го извршил пре-
ку Мене со зборови и дела,

¹⁹ со силата на знаци и чуда, со силата
на Божјиот Дух, која ги води незнабош-
ците кон послушност во верата, така

8
Мт 15,24
Дела 3,
25-26

9
2 Сам
22,50
Пс 18,50

10
5 Мојс
32,43

11
Пс 117,1

12
Ис 11,10
Мт 12,21
Откр 5,5

15
1,5

16
1,9
11,13
12,1
Фил 2,17

17
5,2

18
1,5

19
2 Кор
12,12

ПОСЛАНИЕ ДО РИМЈАНИТЕ

20 што Евангелието Христово го распро-
странува од Ерусалим и неговата око-
лина и сè до Илирик.

21 И така, се погрижив да го пропове-
дам Евангелието не таму каде што име-
то Христово беше веќе познато, за да не
сидам врз туѓ темел.

22 Но, како што е напишано: „Оние,
на кои не им е јавено за Него, ќе видат;
и оние што не беа чуле, ќе разберат.“

23 *Павловиџе ѝланови
за ѝаџување во Рим*

24 Токму тоа многупати ме попречу-
ваше да дојдам кај вас.

25 Сега, пак, бидејќи нема веќе место
за мојата работа во овие земји, а уште
од пред многу години копнеев да дојдам
кај вас,

26 кога ќе тргнам за Шпанија, се наде-
вам дека ќе ве видам на минување и де-
ка натаму вие ќе ме испратите, откако
најнапред ќе ви се порадувам.

27 А сега одам во Ерусалим за да им
послужам на светиите,

28 зашто Македонија и Ахаја одлучија
да дадат некаков прилог за сиромашни-
те светии во Ерусалим.

29 Тие така тоа го одлучија, а и дол-
жни им се. Бидејќи, ако незнабошците
станаа соучесници во нивните духовни
блага, тогаш тие се должни ним да им
служат со материјални блага.

30 А откако ќе го направам ова и ќе
им го запечатам овој плод, преку вашата
земја ќе заминам за Шпанија.

31 А знам дека, кога ќе дојдам кај вас,
ќе дојдам со полн благослов на Христо-
вото Евангелие.

32 Браќа, ве молам поради нашиот
Господ Исус Христос и поради љубовта
на Духот, помагајте ми со своите мо-
литви кон Бога за мене,

33 за да се избавам од оние што не ве-
руваат, кои се во Јудеја, и моето служе-
ње во Ерусалим да им биде благопри-
јатно на светиите;

34 та радосен да дојдам кај вас со Бож-
јата волја и да се успокојам со вас.

35 А Бог на мирот нека биде со сите
вас. Амин!

Лични ѝоздрави

16 Ви ја препорачувам нашата сес-
тра Фива, која е служителка на
црквата во Кенхреја:

2 примете ја во Господ, како што им
прилега на светии, и помогнете ѝ во она
во што ќе има потреба од вас, бидејќи и
таа им беше помошничка на мнозина, а
и мене.

3 Поздравете ги Прискила и Акила,
моите соработници во Христос Исус,

4 кои за мојата душа ја положија сво-
јата глава; ним им благодарам не само
јас, туку и сите цркви од скорообрате-
ните незнабошци и нивната домашна
црква.

5 Поздравете го мојот возљубен Епе-
нет, кој е првиот плод во Христос за
Азија.

6 Поздравете ја Маријам, која многу
се грижеше за вас.

7 Поздравете ги Андроник и Јуниј,
моите сонародници и созатвореници,
кои се прочуени меѓу апостолите и кои
уште пред мене станаа Христови.

8 Поздравете ми го возљубениот во
Господ Амплијат!

9 Поздравете го нашиот соработник
во Христос Урбан и мојот возљубен
Стахиј!

10 Поздравете го докажаниот верник
во Христос Апелија! Поздравете ги до-
машните од Аристовуловото семејство!

11 Поздравете го мојот сонародник
Иродион! Поздравете ги домашните на
Наркис, тие, кои се во Господ.

12 Поздравете ги Трифен и Трифос,
трудбеничките за Господ. Поздравете ја
почитуваната Персида, која многу се
трудеше за Господ.

13 Поздравете го избраниот во Господ
Руф, како и неговата и моја мајка!

14 Поздравете ги Асинкрит, Флегонт,
Ермин, Патрова, Ерма и браќата со
нив!

15 Поздравете ги Филолог и Јулија,
Ниреја и неговата сестра, и Олимпа и
сите со нив светии!

16 Поздравете се еден со друг со свет
целив! Ве поздравуваат сите цркви
Христови!

16,1

Дела 18,18

3Дела 18,2-
3,18,26

1 Кор

16,19

2 Тим 4,19

5

1 Кор

16,15,19

Кол 4,15

Фил 1,2

7

2 Кор 8,23

13

Мк 15,21

16

1 Кор

16,20

2 Кор

13,12

1 Сол 5,26

1 Птр 5,14

ПОСЛАНИЕ ДО РИМЈАНИТЕ

17 ¹⁷ Ве молам, браќа, пазете се од оние, кои предизвикуваат раскол и соблазни против учењето кое сте го научиле и бегајте од нив!

18 ¹⁸ Зашто таквите не Му служат на нашиот Господ Исус Христос, туку на стомакот свој, и со слатки и ласкави зборови ги заведуваат срцата на просто-душните.

19 ¹⁹ Вашата послушност во верата на сите им е позната: затоа јас се радувам за вас, но сакам да бидете мудри во доброто и прости во злото.

20 ²⁰ А Бог на мирот наскоро ќе го сотре сатаната под нозете ваши. Благодатта

на нашиот Господ Исус Христос нека биде со вас. Амин!

²¹ Ве поздравуваат мојот соработник Тимотеј и моите сродници Луциј, Јасон и Сосипатар.

²² Ве поздравувам во Господ и јас Терциј, кој го напиша ова послание.

²³ Ве поздравува Гај, домаќинот мој и на целата црква. Ве поздравува Ераст, градскиот благајник и братот Кварт.

²⁴ (Благодатта на нашиот Господ Исус Христос нека биде со сите вас. Амин!)⁴.

21
Дела 16,1-3
17,5

22
Гал 6,11
2 Сол 3,17

23
Дела
19,22.29
1 Кор 1,14
2 Тим 4,20

⁴ 16,24. Овој стих го нема во некои ракописи.

ПРВО ПОСЛАНИЕ ДО КОРИНТЈАНИТЕ

Вовед

За време на своето второ мисионерско патување, Павле поминува осумнаесет месеци во грчкиот град Коринт. Црквата што таму ја основа и ја зема под своја закрила, во своите редови има голем број од ситарите незнабошци, кои припаѓаат на скромни средини.

Благодарение на своите две христијанства, Коринт бележи сестран подем: расцут на трговијата, интентивен културен живот, активни филозофски и религиозни движења. Па сепак, таму има и голем неморал. Младата христијанска заедница, изложена на такви видови влијанија, разбирливо дека предизвикува сериозна загриженост кај апостолот.

Пред своето заминување, Павле добива во неколку наврати вознемирувачки известувања кои се однесуваат на оваа заедница. Би требало да се истагне дека апостолот најинаа до оваа заедница најмалку четири посланија, две што се зачувани во Новиот завет и оние, на кои што се повикува неколкупати во 1 Кор. 5,9–13 и во 2 Кор. 3,7–8. Двете посланија што се преостанати биле пишувани во текот на првото мисионерско патување на апостолот, првото од Ефес (види 1 Кор. 16,18), а второто или од Ефес, или од Македонија.

Во Првото послание до Коринтјани, по поздравот и молива за благодарност (1,1–9), Павле ги повикува своите соговорници да ги надминат меѓусебните поделби, да го бркаат развратот надвор од заедницата (5) и да престанат да ги потчинуваат своите расправи на народните судови (6,1–11). Тој прецизира како треба да го користат телото (6,12–20), по што одговара на разни прашања поставени од неговите соговорници:

За браќот (7),

конзумирањето на месо од жртвите принесени на идоли (8,1–11,1),

христијанските собири и почитта кон Господ (11,2–34),

даровите на Светиот Дух, Воскресението на мртвите (15).

Посланието завршува со неколку известувања, за тековното собирање на дарови, плановите на апостолот, и др., како и лични поздрави (16).

За сите проблеми во живојот, апостолот се изразува со подеднакво моралистички тон. Тој покажува како верата во Христос дојдуваат да се решат. Браќската љубов е овде највозвишениот пат во однос на сите други (13).

1,1

Рим 1,1
2 Кор 1,1

2

6,11
Пс 99,6
Дела 2,21
9,14.21
22,16
Рим 1,7
10,12–13

Поздрав и благодарност

1 Павле, по Божја волја повикан апостол на Исус Христос и братот Состен -

² до црквата Божја во Коринт, до осветените во Христос Исус, повикани свети, заедно со сите оние кои на секое место го повикуваат името на нашиот Господ Исус Христос, нивни и наш.

³ Да имате благодат и мир од Бога, нашиот Отец, и Господ Исус Христос!

⁴ Секогаш Му благодарам на мојот Бог за вас поради Божјата благодат што ви е вам дадена во Исус Христос,

⁵ преку Кого станавте богати во сè, во секое слово и во секое знаење.

⁶ За што се утврди во вас Христовото сведоштво,

5

Рим 15,14
2 Кор 8,7

7 ^{12,4} ^{Лк 17,30} ^{Фил 3,20} ^{2 Сол 1,7} ^{1 Птр 1,7,13} ⁷ така што не сте лишени од ниеден дар вие, што го очекувате откровението на нашиот Господ Исус Христос.

⁸ Тој ќе ве утврди и до самиот крај за да бидете беспрекорни во денот на нашиот Господ Исус Христос.

⁹ Верен е Бог, Кој ве повика во заедништво со Неговиот Син Исус Христос, нашиот Господ.

Поделби во Црквата

¹⁰ Браќа, ве молам во името на нашиот Господ Исус Христос, сите вие да зборувате исто, и меѓу вас да нема раздори, туку да бидете совршено соединети во еден ум и во исто мислење.

¹¹ Зашто од домашните на Хлој чув за вас, браќа мои, дека меѓу вас имало кавги.

¹² ^{2 Кор 10,7} Сакам да ви кажам дека секој од вас вели: „Јас сум Павлов“, „А јас сум Аполосов“, „Јас сум на Кифа“, „Јас, пак, Христов“.

¹³ ^{Рим 1, 16-17} ^{2 Кор 2,15} ^{4,3} Па зар Христос е разделен? Зарем Павле беше распнат за вас? Или пак во името Павлово бевте крстени?

¹⁴ ^{Ис 29,14} Му благодарам на Бога што од вас никој не сум крстил, освен Крисп и Гај,

¹⁵ ^{3,19} ^{Ис 19,11-12} ^{44,25} ^{Јов 12,17} та никој да не може да рече дека сте биле крстени во мое име.

¹⁶ ^{Ис 19,11-12} ^{44,25} ^{Јов 12,17} Навистина, го крстив уште и Стефаниновиот дом. Инаку не знам дали сум крстил и некој друг.

¹⁷ Зашто Христос не ме прати да крштавам, туку да го проповедам Евангелието, и тоа не со премудри зборови, за да не изгуби од силата крстот Христов.

Исус Христос, моќ и мудроси во Бога

¹⁸ Зашто словото за крстот е безумие за оние што пропаѓаат, а за нас, кои се спасуваме, сила Божја.

¹⁹ Зашто е напишано: „Ќе ја уништам мудроста на мудрите и ќе ја отфрлам разумноста на разумните.“

²⁰ Каде е мудрецот? Каде е книжникот? Каде е препирачот од овој век? Не ја претвори ли Бог мудроста на овој свет во луѓост?

²¹ Зашто светот при мудроста Божја не Го позна Бога со мудрост; Бог благоволи со безумието на проповедта да ги спаси оние што веруваат.

²² Зашто Јудејците сакаат знаци, а Елините бараат мудрост,

²³ ние, пак, Го проповедаме Христос распнатиот, Кој е за Јудејците соблазна, а за незнабошците безумие;

²⁴ за повиканите, пак, како Јудејци, така и Елини, Христос Божја сила и Божја мудрост.

²⁵ Зашто Божјото безумие е помудро од луѓето, и Божјата слабост е посилна од луѓето.

²⁶ Гледате, браќа, какви сте вие, повиканите: не мнозина сте мудри по тело, не мнозина силни, не мнозина благородни;

²⁷ но Бог го избра она што е безумно за овој свет за да ги посрами мудрите; Бог го избра она што е слабо во светот за да ги посрами силните;

²⁸ Бог ги избра и неугледните и презрените на овој свет, и оние што не значат ништо, за да ги уништи оние што значат нешто,

²⁹ та никој да не се пофали пред Бога.

³⁰ Од Него сте и вие во Исус Христос, Кој за нас стана мудрост од Бога, и праведност, и осветување, и откуп,

³¹ па да биде, као што е напишано: „Кој се фали, во Господ нека се фали.“

Порака за расијнајиоџи Христос

2 И јас, браќа, кога дојдов кај вас, не дојдов да ви го соопштам Божјото сведоштво со возвишена беседа или мудрост,

² бидејќи бев решил да не знам меѓу вас ништо друго освен за Исус Христос, и тоа - Распнатиот.

³ И јас пристапив меѓу вас со немоќ, и страв, и со голема растрепереност.

⁴ И словото мое, и проповедта моја, не се состоеше од уверливи зборови на човечка мудрост, туку во покажувањето на Духот и силата,

⁵ та верата ваша да не почива на човечката мудрост, туку на силата Божја.

22

Мт 12,38

16,1

Јн 2,18,23

4,48

6,30

Дела 17,18

23

2,14

Гал 5,11

24

Авак 3,18

Јов 12,13

Кол 2,3

26-28

Мт 5,3

11,25

Лк 14,21

Јк 2,5

29

Рим 3,27

30

Рим 10,4

Кол 2,3

31

Ер 9,23

2 Кор 10,17

Гал 6,14

2,2

Гал 6,14

3

2 Кор 10,10

11,30

4

4,20

Мт 10,20

Лк 9,1-2

10,19

Рим 15,19

2 Кор 6,7

1 Сол 1,5

5

Ефес 1,19

1 Птр 1,5

ПРВО ПОСЛАНИЕ ДО КОРИНТЈАНИТЕ

Божјата мудроси

6
15,24,25
Ефес 6,12
Јк 3,13-18

6 Ние сепак ја проповедаме мудроста меѓу совршените, но не мудроста од овој свет, ниту, пак, онаа на владетелите на овој свет, кои се минливи,

7
Рим 16,25
Ефес 1,9
3,4,5,9
Кол 1,
26-27

7 туку ја проповедаме Божјата мудрост, сокриена во таинство, која Бог ја предодредил уште пред вековите за наша слава,

8
Јн 1,10
Дела 13,27

8 која никој од владетелите на овој свет не ја спознал; зашто, ако ја беа спознале, тогаш немаше да Го распнат Господ на славата.

9
Ис 52,15
64,3

9 Но, како што е напишано: „Она што око не видело, уво не чуло, ниту на човек на ум му дошло, тоа Бог го приготвил за оние кои Го љубат.“

10-11
Јов 11,7-8
Изреки
20,27
Дан 2,22

10 А нам, пак, ни го откри тоа Бог преку Својот Дух, зашто Духот продира во сè, па дури и во длабочините Божји.

12
Јн 16,13
Ефес 1,17

11 Бидејќи, кој човек знае што има во човекот, освен човечкиот дух кој живее во него? Па така и Божјото не го знае никој, освен Божјиот Дух.

13
Јн 14,26

12 Но ние не го примивме духот од овој свет, туку Духот Кој доаѓа од Бога, за да го знаеме она што ни е дарувано од Бога;

14
15,44-46
Јк 3,15
Јуда 1,19

13 па тоа и го проповедаме не со зборови научени од човечка мудрост, туку научени од Светиот Дух: толкувајќи го она што е духовно со духовни поими.

16
Ис 40,13
Ер 23,18
Рим 11,34

14 Телесниот човек не го прима она што е од Божјиот Дух: за него тоа е безумство; и не може да го разбере, зашто тоа треба со помошта на Духот да се испита.

3,2
Евр 5,12-14
1 Птр 2,2

3 Духовниот, пак, човек испитува сè, а него никој не може да го испитува.

1,10-11
Јк 3,14

16 Зашто, кој го спознал умот Господов, та да го објасни? А ние имаме ум Христов.

Божјите служители

3 Јас, браќа, не можев да ви зборувам како на духовни, туку како на телесни, како на деца во Христос.

2 Со млеко ве напоив, а не со јадење, зашто уште не можевте да го примите, а и сега уште не можете,

3 бидејќи уште сте телесни. И навистина, штом меѓу вас има завист, кавга и

неслога, не сте ли телесни и не живеете ли како обични луѓе?

4 Зашто, кога еден вели: „Јас сум Павлов“, а друг: „Јас сум Аполосов“, не сте ли тогаш телесни?

5 Што е, впрочем, Павле, а што Аполос? Не се ли тие служители преку кои вие поверувавте, и тоа според она колку кому Господ му дал?

6 Јас посадив, Аполос полеа, но Бог направи да израсне.

7 Затоа, ниту оној кој сади е нешто, ниту, пак, оној што полеа, туку Бог, Кој прави да израсне.

8 Кој сади и кој полеа се едно; а секој ќе ја добие својата награда според својот труд.

9 Ние сме Му соработници на Бога, а вие сте Божја нива, Божјо здание.

10 Според Божјата благодат, што ми е дадена, јас, како мудар градител, поставив темел, а друг надсидува; само секој нека пази како надсидува.

11 Зашто никој не може да постави друга основа, освен положената, а таа е Исус Христос.

12 Ако некој сида врз таа основа со злато, сребро, драгоцени камења, дрва, сено или слама,

13 сечие дело ќе се покаже јасно; судниот ден ќе го покаже; зашто преку оган ќе се открие, и огнот ќе испита какво е делото на секого.

14 И, ако делото на оној што сидал остане, тој ќе прими награда.

15 А оној чие дело ќе изгори, тој ќе биде оштетен, а самиот ќе се спаси, но како низ оган.

16 Не знаете ли вие дека сте храм Божји, и Духот Божји живее во вас?

17 Ако некој го разори Божјиот храм, него Бог ќе го разори; зашто Божјиот храм е свет, а тоа сте вие.

18 Никој нека не се лаже; ако некој мисли дека е мудар меѓу вас во овој свет, нека стане безумен, за да биде мудар.

19 Зашто мудроста од овој свет е безумство пред Бога, како што е напишано: „Тој ги лови мудрите во нивното лукавство.“

5
4,1
2 Кор 4,5

10-11
Ефес 2,20
Евр 6,1-2

12
Откр
21,18-19

13
4,5
Мал 3,19
2 Сол 1,8

16
6,19
Рим 8,9
2 Кор 6,16
Ефес 2,22

18
1,20-25
2,6
4,10

19
Јов 5,13

ПРВО ПОСЛАНИЕ ДО КОРИНТЈАНИТЕ

20 И пак: „Господ знае дека размислите на мудрите се суетни.“
Пс 94,11

4,1 И така, никој нека не се фали со луѓе, бидејќи сè е ваше:
Ефес 3,2
1 Тим 3,9
Тит 1,7
1 Петр 4,10

5 било Павле или Аполос, или Кифа, било светот или животот, или смртта, било сегашното или идното, - сè е ваше,
Мт 7,1
Рим 2,16,29

8 *Павле и Коринџаниџе*

4 И така, секој човек нека нè смета нас за служители Христови и управници на Божјите таинства,
Откр 3,17

9 а од управниците понатаму се бара секој од нив да се покаже верен.
15,31
Рим 8,36
2 Кор 4,11
Евр 10,33

11 За мене ништо не значи да бидам суден од вас, или од судот на другите луѓе; јас и самиот не се судам себе,
2 Кор 4,8-12
6,4-10
11,23-27

4 зашто во ништо не се чувствувам виновен; но со тоа не сум оправдан: судија ми е Господ.

5 Затоа, пак, не судете ништо предвреме, додека не дојде Господ, Кој ќе го изнесе на видело сокриеното во мракот и ќе ги објави намерите на срцата; и тогаш секој ќе прими пофалба од Бога.

6 Ова браќа го применив на себе и на Аполос заради вас, за да се поучите од нас на онаа изрека: „Не повеќе од она што е напишано“, и да не се гордеете еден пред друг поради некого.

7 Зашто, кој ти дава предимство? Што имаш, што не си примил? А штом си примил, зошто се фалиш, како да не си примил?

8 Презаситени сте веќе, се збогативте веќе и се зацаривте без нас; камо среќа да се бевте зацариле, та и ние да царуваме со вас!

9 Мислам дека нас апостолите Бог нè прикажа најпоследни, како осудени на смрт, бидејќи станавме глетка за светот - на ангелите и на луѓето.

10 Ние сме безумни заради Христос, а вие сте мудри во Христос; ние сме немощни, а вие сте силни; вие сте славни, а ние бесечесни.

11 До овој час ние и гладуваме, и жеднееме, и необлечени одиме, нè бијат и скитаме по светов,

12 се трудиме, работејќи со свои раце. Кога нè проколнуваат, ние благословуваме, а кога нè гонат - трпиме;

13 кога хулат на нас, ние утешуваме. Станавме како ѓубриште на овој свет, како исфрлен смет од сите луѓе до сега.

14 Но ова ви го пишувам не за да ве посрамам, туку да ве вразумам како мои возљубени чедра.

Павловата џајковска ѓрижа

15 Зашто, ако имате и десетина илјади учители во Христос Исус, сепак немате многу татковци, бидејќи јас ве родив во Исус Христос преку Евангелието.

16 Затоа, ве молам, бидете мои подражаватели, како што сум јас на Христос!

17 Браќа, затоа го пратив кај вас Тимотеј, кој ми е возљубено и верно чедо во Господ; тој ќе ви ги напомни патиштата мои во Христос, како што учам насекаде и во секоја црква.

18 Некои се возгордејја, како да не ќе дојдам кај вас;

19 но наскоро ќе дојдам кај вас, ако сака Господ, и ќе ги познаам не зборовите, туку силата на оние што се возгордеале,

20 зашто царството Божјо не е во зборови, туку во сила.

21 Што сакате? Со стап ли да дојдам кај вас, или со љубов и кроток дух?

Разврат во Црквата

5 Од секаде се слуша дека кај вас има блудство и тоа какво што нема дури ни кај незнабошците, односно дека некој држи таткова жена.

2 А вие уште се гордеете, место да плачете. Нека се исфрли од вашата средина оној што го направил тоа дело.

3 Јас, пак, иако со телото не сум кај вас, а само со духот, веќе го осудив, како да сум меѓу вас, оној што го направил тоа.

4 Во името на нашиот Господ Исус Христос, кога ќе се соберете вие и мојот дух, со силата на нашиот Господ Исус Христос,

5 да го предадете на сатаната, за погубување на неговото тело, та духот негов да биде спасен во денот на нашиот Господ Исус Христос.

14
2 Кор 6,13
1 Сол 2,7

15
1 Сол 2,11
Фил 1,10

16
11,1

20
2,4
Мт 12,28
Мк 9,1
Рим 14,17
15,13

21
2 Кор 10,2
Гал 6,1

5,1
3 Мојс 18,8

3-4
Мт 18,18-20
2 Кор 13,10

3
Кол 2,5

5
1 Тим 1,20

ПРВО ПОСЛАНИЕ ДО КОРИНТЈАНИТЕ

7 ^{2 Мојс 12,19-21 13,7} ⁶ Вашето фалење не е добро. Не знаете ли дека малку квас го потквасува целото тесто?

9 ^{2 Сол 3,14} ⁷ Затоа, исчистете го стариот квас, та да бидете ново тесто, како што сте бесквасни; зашто Христос, Пасхата наша, беше жртвувана за нас.

10 ^{Рим 1, 29-31} ⁸ Па да празнуваме не со стар квас, ниту со квас од злоба и лукавство, туку со пресни лебови во чистота и вистина.

12 ^{Кол 4,5 1 Сол 4,12} ⁹ Ви пишав во писмото свое - да не се мешате со луѓе што блудствуваат,

13 ^{5 Мојс 17,7} ¹⁰ но не и воопшто со блудниците од овој свет, или со користољупци, или со грабачи, или со идолопоклоници, зашто, инаку, би требало да излезете од овој свет.

6,2 ^{Дан 7,22 Мт 19,28 Откр 3,21 20,4} ¹¹ Но сега ви пишувам да не се дружите со оној кој, нарекувајќи се брат, си останува блудник, или користољубец,

3 ^{3 Птр 2,4} или идолопоклоник, или хулник, или пијаница, или грабач; со таков дури и да не јадете.

5 ^{Лк 12,57} ¹² Затоа, дали треба јас да ги судам надворешните? Нели ги судите вие внатрешните?

6 ^{2 Кор 6,15} ¹³ Надворешните, пак, ќе ги суди Бог, а вие исфрлете го лошиот меѓу вас.

7 ^{Мт 5,39-42 1 Сол 5,15 1 Птр 3,9}

За сѿоровиѿе ѿред суд

6 Дали некој од вас, кога има спор против друг, би се осмелил да се суди пред неправедни, а не пред светии?

² Не знаете ли дека светиите ќе го судат светот? Ако, пак, вие го судите светот, не сте ли достоини да судите за помали работи?

³ Не знаете ли дека ангели ќе судиме, а не, пак, она секојдневното?

⁴ А кога имате спор за работи од овој свет, за судии земете ги оние кои од црквата се сметаат за безначајни!

⁵ За ваш срам велам: зарем меѓу вас нема мудар, кој може да расуди меѓу браќата свои?

⁶ Туку брат со братот се суди, и тоа пред неверници!

⁷ Многу срамно е веќе тоа и за вас што имате спорови меѓу себе. Зошто поскоро не трпите неправда? Зошто поскоро не ја претрпите штетата?

⁸ Но вие сами навредувате и нанесувате неправда и ограбувате, и тоа браќата свои.

⁹ Или не знаете дека неправедните нема да го наследат царството Божјо? Не лажете се: ни блудниците, ниту идолопоклониците, ни ракоблудците, ни мажеложниците,

¹⁰ ниту крадците, ни користољупците, ни пијаниците, ниту хулниците, ни разбојниците нема да го наследат царството Божјо.

¹¹ А такви беа и некои од вас; но се измивте, се осветивте, се оправдавате во името на нашиот Господ Исус Христос преку Духот на нашиот Бог.

Прославете Го Бога во своето тело

¹² „Сè ми е допуштено!“ Но не е сè полезно: „Сè ми е допуштено!“ Но ништо не сакам да завладее над мене.

¹³ Храната е за стомакот, а стомакот за храната; но Бог и неа и него ќе ги уништи. Телото, пак, не е за блудство, а за Господ, а Господ - за телото.

¹⁴ А Бог и Господ Го воскресна, и нас ќе нè воскресне со силата Своја.

¹⁵ Зар не знаете дека телата ваши се делови од Христос? Ќе ги земам ли деловите од Христос и да ги направам делови на блудница? Тоа никако!

¹⁶ Или, пак, не знаете дека оној, кој со блудница се соединува, станува едно тело со неа? Зашто е речено: „Обата ќе бидат едно тело.“

¹⁷ А кој се соединува со Господ, еден дух е со Него.

¹⁸ Бегајте од блудството! Секој грев, што го прави човекот, е надвор од телото, а блудникот греши против своето тело.

¹⁹ Или не знаете дека вашето тело е храм на Светиот Дух, Кој живее во вас и ни е даден од Бога и дека не припаѓате само на себе?

²⁰ Зашто скапо сте платени. Затоа прославете Го Бога во своите тела и во своите души, кои се Божји.

Прашања и одговори за браќој

7 А за она што ми пишавте - добро е човек да не се допира до жена.

9-10

15,50
Рим 1,
29-31
13,13
Гал 5,19-21
Ефес 5,5

11

Дела 22,16
Ефес 5,26
2 Сол 2,13
1 Јн 2,12

12

7,35
10,23

13

1 Сол 4,3-5

14

15,15,20
Рим 8,11
2 Кор 4,14
13,4

15

12,12-27
Рим 12,4-5

16

1 Мојс 2,24
Мт 19,5

17

Јн 17,21-23
Рим 8,9-11
2 Кор 3,
17-18

18

10,8,14
1 Тим 6,11

19

3,16
Јн 2,21

20

7,23
Фил 1,20
1 Птр 1,
18-19

ПРВО ПОСЛАНИЕ ДО КОРИНТЈАНИТЕ

7,3 ² Но, за да се избегне блудството, секој нека си има своја жена, и секоја жената - спрема мажот.

5 ³ Мажот да ја извршува својата должност спрема жената, а исто така и жената - спрема мажот.

6 ⁴ Жената не е господарка на телото свое, туку мажот; исто така и мажот не е господар на телото свое, туку жената.

7 ⁵ Не лишувајте се еден од друг - освен по договор за некое време, за да ѝ се посветите на молитвата и пак да бидете заедно за да не ве напаствува сатаната, поради вашето невоздржување.

9 ⁶ Ова, пак, ви го велам како допуштање, а не како заповед.

10 ⁷ Зашто сакам, сите луѓе да бидат како мене; но секој си има своја дарба од Бога - еден на ваков начин, друг на поинаков.

11 ⁸ А на неженетите и на вдовиците им велам: добро ќе им биде ако останат како мене.

12 ⁹ Но, ако не можат да се воздржат, нека се женат и мажат; бидејќи подобро е да се женат и мажат, отколку да горат од страст.

13 ¹⁰ А на женетите и мажените им заповедам - не јас, туку Господ - жената да не се разделува од мажот, -

14 ¹¹ ако, пак, и се раздели, нека не се премажува, или, пак, да се помири со мажот свој, - а и мажот да не ја остава жената своја.

15 ¹² А на другите им зборувам јас, а не Господ: ако некој од браќата има жена, безверничка, и таа е согласна да живее со него, нека не ја остава;

16 ¹³ и ако некоја жена има маж, безверник, а тој е согласен да живее со неа, таа да не го остава.

17 ¹⁴ Зашто маж безверник се осветува преку жената која верува, и жена безверничка се осветува преку мажот, кој верува; инаку децата ваши би биле нечисти, а сега се свети.

18 ¹⁵ Ако некој безверник сака да се разведе, нека се разведе; во такви случаи братот или сестрата не се заробени; зашто за мир нè повикал Бог.

19 ¹⁶ Зашто, од каде знаеш, жено, дека ти не ќе го спасиш мажот? Или од каде

знаеш, о мажу, дека ти не ќе ја спасиш жена ти?

Живеј онака, како што Бог ѝе повикал

¹⁷ Само секој нека постапува така како што му определил Бог, како го повикал Господ. Така заповедам по сите цркви.

¹⁸ Обрезан ли е повикан некој, нека не крие; необрезан ли е повикан некој, нека не се обрезава.

¹⁹ Обрезанието е ништо, и необрезанието е ништо, а чувањето на Божјите заповеди е сè.

²⁰ Секој да си остане во звањето во кое е повикан.

²¹ Ако си повикан како роб, да немаш грижа; но, дури и ако можеш да станеш слободен, уште повеќе ползувај се од ропството.

²² Зашто кој е повикан во Господ како роб, станува Господов ослободеник; исто така и кој е повикан како ослободеник станува роб Христов.

²³ Вие сте скапо платени! Не станувајте робови на луѓе!

²⁴ Секој што е повикан, браќа, во него нека остане и пред Бога.

Прашања кои се однесуваат за небрачни лица и вдовици

²⁵ А што се однесува до девиците, за нив немам заповед од Господ, но давам совет како човек, кој е помилуван од Господ да биде верен.

²⁶ Поради сегашната потреба го наоѓам за добро ова: добро е за човекот да остане таков.

²⁷ Сврзан ли си со жена, не барај развод; разврзан ли си од жена, не барај жена.

²⁸ Но, ако се ожениш, нема да згрешиш; и девицата, ако се омажи, нема да згреши. Но таквите ќе имаат телесни неволји, а јас, пак, повеќе би сакал да ве поштедам.

²⁹ Ова ви го велам, браќа, зашто времето натаму е кратко, та оние, што имаат жена, да бидат како да ја немаат;

³⁰ и кои плачат - како да не плачат; и кои се радуваат - како да не се радуваат; и кои купуваат - како да немаат ништо,

18
Гал 3,28
5,2

19
Рим 2,
25-27
Гал 5,6
6,15

22
Ефес 6,6
Фил 1,16

23
6,20

24
7,17

29
Лк 14,26
Рим 13,11

30-31
1 Јн 2,
15-17

ПРВО ПОСЛАНИЕ ДО КОРИНТЈАНИТЕ

32 ¹ Сол 4,1 ³¹ и кои се ползуваат од овој свет - како да не се ползуваат; зашто ликот на овој свет е минлив.

34 ¹ Тим 5,5 ³² Јас, пак, сакам вие да бидете без грижи. Неженетиот се грижи за Господови работи, - како да Му угоди на Господ;

39 Рим 7,2 ³³ а женетиот се грижи за световни работи - како да ѝ угоди на жената.

40 ² Кор 10,7 ³⁴ Тука е разликата меѓу жената и девојката. Немажената жена се грижи за Господови работи - како да Му угоди на Господ, за да биде света со телото и со духот; а омажената се грижи за световни работи - како да му угоди на мажот свој.

8,1 ^{10,23} ^{13,4} ^{Дела 15,29} ³⁵ Ова ви го зборувам за ваша корист, не да ви поставам стапица, туку примерно и непречено да бидете приврзани на Господ.

2 Гал 6,2 ³⁶ Ако некој мисли дека е срамно девицата негова да му остане таква во напредната возраст, тој нека прави како сака; нема да погреша; таквите нека се мажат.

3 ^{13,12} ^{Гал 4,9} ³⁷ А кој е тврд во срцето свое и нема потреба, а има власт над својата волја, па реши во срцето свое да ја зачува својата девица, тој добро прави.

4 ⁵ Мојс 6,4 ³⁸ Така оној, кој ќе ја омажи својата девица, добро прави; а оној, што нема да ја омажи, подобро прави.

³⁹ Жената е врзана додека е жив мажот нејзин; а ако умре мажот нејзин, таа е слободна да се премажи за кого сака, но само во името на Господ.

⁴⁰ Само, поблажена е ако си остане така, според моето мислење; а мислам дека и јас имам Дух Божји.

За месото принесено како жртва на идолите

8 Што се однесува, пак, до месото клано за идоли, мислам дека сите имаме знаење. Но, знаењето возгордејува, а љубовта надградува.

² Ако некој мисли дека нешто знае, тој уште не осознал како треба да знае.

³ Ако, пак, некој Го љуби Бога, Бог него го познава.

⁴ А по однос јадењето на идолски жртви, знаеме дека идолот не е ништо

на светов и дека друг Бог нема, освен Единиот.

⁵ Зашто, макар и да има таканаречени богови, било на небото, било на земјата, како што има многу „богови“ и многу „господари“,

⁶ сепак, ние имаме само еден Бог Отец, од Кого е сè, и ние сме во Него, и еден Господ Исус Христос, преку Кого е сè и ние сме преку Него.

⁷ Но тоа знаење го нема секој: некои според досегашната навика за идолите, го јадат месото на жртвите идолски, а совеста нивна им се осквернува бидејќи е нејак.

⁸ Храната не нè приближува кон Бога. Ниту добиваме нешто ако јадеме, ниту нешто губиме ако не јадеме.

⁹ Но пазете, пак, таа ваша слобода да не стане на некој начин спрепка за слабите.

¹⁰ Зашто ако некој те види тебе, што имаш знаење, како седиш на трпеза во идолопоклонички храм, нема ли неговата совест, бидејќи е нејак, да биде поттикната да јаде идолски жртви?

¹¹ И покрај твоето знаење ќе пропадне нејакиот, братот за кого умрел Христос.

¹² И така, грешејќи против браќата и ранувајќи ја нивната нејака совест, вие грешите против Христос.

¹³ Затоа, штом храната го соблазнува мојот брат, тогаш нема никогаш да јадам месо, за да не го соблазнувам својот брат.

Права и должностите на апостолот

9 Не сум ли јас апостол? Не сум ли јас слободен? Не Го видов ли Исус Христос, нашиот Господ? Не сте ли вие мое дело во Господ?

² Ако за други не сум апостол, за вас сепак сум. Бидејќи вие сте печатот на моето апостолство во Господ.

³ Ова е мојата одбрана против оние што ме осудуваат:

⁴ Зар немаме право да јадеме и да пиеме?

⁵ Зар немаме право да водиме со себе сестра, жена верничка, како и другите апостоли и браќата Господови и Кифа?

5
Пс 136,2-3

6
12,5-6
Мал 2,10
Јн 1,3
Рим 11,36
Ефес 4,5-6
1 Тим 2,5

7-13
Рим 14,1-23

8
Рим 14,17
Евр 13,9

9
Рим 14,13,20

11
Рим 14,15

9,1
15,8

2
2 Кор 3,2-3

ПРВО ПОСЛАНИЕ ДО КОРИНТЈАНИТЕ

6 ^{2 Сол 3,8} Или само јас и Варнава немаме право на издршка?

9 ^{5 Мојс 25,4} Кој војувал некогаш на своја сметка? Кој сади лозје, а не јаде од неговиот плод? Или кој пасе стадо, а не пие од неговото млеко?

11 <sup>Рим 15,27
Фил 4,14,17</sup> Зар го зборувам ова само како човек? Не го вели ли истото и Законот?

13 ^{5 Мојс 18,1-3} Бидејќи во Мојсеевиот закон е напишано: „Не врзувај ја устата на вол што врши.“ Зар Бог се грижи за воловите?

15 ^{2 Кор 11,10} Или го вели тоа, главно, за нас? - Да, за нас е напишано тоа; зашто, оној што ора, треба да ора со надеж, и кој врши, да врши со надеж дека ќе го добие она што го очекува.

17 ^{Ефес 3,2} ако сме го посееме кај вас духовното, многу ли е, ако го ожнееме кај вас телесното?

12 Ако други имаат право на дел од вашиот посед, тогаш немаме ли ние уште повеќе? Но ние не го користевме тоа право, туку сè трпиме за да не направиме некаква пречка на Христовото Евангелие.

13 Не знаете ли дека оние што свештенодејствуваат, се хранат од светилиштето, и кои служат на жртвеникот, делат со жртвеникот?

14 Така и Господ заповедал проповедниците на Евангелието да живеат од Евангелието.

15 Но јас не ползував ништо од тоа; и не го напишав ова за да се направи така за мене. Зашто за мене е подобро да умрам, отколку некој пофалбата да ми ја одземе.

16 Зашто, ако проповедам Евангелие, тоа не е за моја пофалба: бидејќи тоа ми е должност, а тешко мене ако не го проповедам.

17 Ако доброволно го вршам тоа, тогаш имам награда; а ако без своја волја - тогаш е тоа само извршување на служба што ми е доверена.

18 А каква ми е наградата? Проповедајќи да го предавам Евангелието бесплатно, не ползувајќи го своето право од благовестувањето.

19 Зашто, иако сум слободен од сите, станав роб на сите, та повеќето од нив да ги придобијам:

20 за Јудејците станав Јудеец, за да придобијам Јудејци; за оние што се под Закон, станав како да сум под Закон, за да ги придобијам и тие под Закон;

21 за оние што се без закон, станав како да сум без закон, иако пред Бога не сум без Закон, туку сум под Законот на Христос, за да ги придобијам и оние што се без закон.

22 За слабите станав слаб, за да ги придобијам слабите. За сите станав сè, та на каков и да било начин да спасам некои од нив.

23 А ова го правам поради Евангелието за да бидам соучесник во него.

24 Не знаете ли дека оние што се натпреваруваат на стадион, трчаат сите, но само еден добива награда? Па така трчајте и вие, за да добиете.

25 Секој натпреварувач се воздржува од сè: тие - за да добијат распадлив венец, а ние - нераспадлив.

26 Јас, пак, така трчам, но не како без цел; не се борам како оној што удира по ветар,

27 туку го истопштувам и го поробувам телото, та проповедајќи им на другите, да не бидам и самиот отфрлен.

Ойомени ѿрошив идолиѿе

10 Браќа, не сакам да не знаете дека татковците наши сите беа под облак и сите минаа преку морето,

2 и сите во Мојсеј се крстија во облакот и во морето;

3 и сите јадеа иста духовна храна;

4 и сите пиеја исто духовно пиене; зашто пиеја од духовната карпа, што ги придружуваше; а таа карпа беше Христос.

5 Но повеќето од нив не беа по волјата Божја, затоа загинаа во пустината.

6 А тоа беа примери за нас, за да не бидеме похотливи по злото, како што тие беа похотливи.

7 Не бидете ниту идолослужители, како некои од нив, за кои е напишано: „Народот седна да јаде и да пие, па стана да игра.“

8 И да не блудничиме, како некои од нив што блудничеа, и во еден ден загинаа дваесет и три илјади.

20
Дела 16,3
21,26

22
Рим 14,1
15,1

25
Фил 3,14
2 Тим 2,5
4,7-8
Јк 1,12
1 Птр 5,4
Откр 2,10
3,11

10,1
2 Мојс
13,21
14,22
Пс 105,39

3
2 Мојс
16,4,35
5 Мојс 8,3
Пс 78,24-25
Јн 6,49

4
2 Мојс 17,6
4 Мојс
20,7-11
Пс 78,15-16

5
4 Мојс
14,29
Пс 78,31
Евр 3,17
Јуда 1,5

6
4 Мојс
11,4,34
Пс 106,14

7
2 Мојс 32,6

8
4 Мојс 25

ПРВО ПОСЛАНИЕ ДО КОРИНТЈАНИТЕ

9 <sup>4 Мојс 21,5-6
Мт 4,7</sup> ⁹ И да не Го испушваме Христос, како што некои од нив Го испушваа, и загинаа од змии.

10 <sup>2 Мојс 16,2
4 Мојс 14,2,36
17,6,14
Евр 3,8-11</sup> ¹⁰ Не мрморете, како што некои од нив замрмореа, па загинаа од Истреби-телот.

11 <sup>9,9-10
1 Птр 4,7
1 Јн 2,18</sup> ¹¹ Сето тоа ним им се случувапе да служат како пример, а беше запишано нам за опомена, до кои стигна крајот на вековите.

12 <sup>Рим 11,20
Гал 6,1</sup> ¹² Затоа, кој мисли дека стои, нека гледа да не падне.

13 <sup>1,9
1 Сол 5,24
2 Сол 3,3
Евр 10,23
3 Птр 2,9</sup> ¹³ Друго испушение вас не ве зафати, освен човечкото; но верен е Бог, Кој нема да допушти да бидете испушувани повеќе од силата вапа, а заедно со испушението ќе ви даде и излез, за да можете да издржите.

14 ^{1 Јн 5,21} ¹⁴ Затоа, возљубени мои, одбегнувајте го служењето на идолите.

15 <sup>Мт 26,
27-28
Дела 2,42</sup> ¹⁵ Ви зборувам како на разумни: расудете сами за ова што ви го кажувам,

16 <sup>Мт 26,
27-28
Дела 2,42</sup> ¹⁶ Чашата на благословот, која ја благословуваме, не е ли заедништво со крвта Христова? Лебот, што го кршиме, не е ли заедништво со телото Христово?

17 <sup>Рим 12,5
Ефес 1,23
4,4,25
5,30</sup> ¹⁷ Бидејќи лебот е само еден, едно тело сме ние многуте, зашто сите сме причесници од еден леб.

18 ^{3 Мојс 7,6} ¹⁸ Гледајте го Израел според телото: оние што јадат од жртвите, не се ли причесници со жртвеникот?

20 <sup>3 Мојс 17,7
5 Мојс 32,17
Пс 106,37
Откр 9,20</sup> ²⁰ А што да кажам? Дека идолските жртви се нешто, или дека идолот е нешто?

21 <sup>2 Кор 6,
15-16</sup> ²¹ Не! Но она што го принесуваат незнабошците како жртва, го принесуваат на демони, а не на Бога; јас, пак, не сакам да бидете во заедништво со демони-те.

22 <sup>5 Мојс 32,21
Ис 45,9</sup> ²² Не можете да пиете од Господовата чаша и од чашата на демоните; не можете да учествувате на Господовата трпеза и на трпеза на демоните.

23 ^{6,12} ²³ Дали, пак, ќе побудиме завист во Господ? Та посилни ли сме од Него?

*Да се ѱосѱаѱува целосно
за слава на Боѱа*

²³ „Сѐ е допуштено!“ Но не е сѐ полезно: „Сѐ е допуштено!“ Но сѐ не се на-градува.

²⁴ Никој нека не ја бара својата лична полза, туку ползата на другиот.

²⁵ Сѐ што се продава на пазар, јадете без какво и да било испитување поради совеста;

²⁶ зашто „Господова е земјата и она што ја исполнува.“

²⁷ Ако ве покани некој од безверните и вие посакате да одите, јадете сѐ што ќе ви изнесат, без никакво испитување поради совеста.

²⁸ Но, ако некој ви рече: тоа е идолска жртва, не јадете - заради оној што ви го рекол тоа, и поради совеста. Зашто „Господова е земјата и она што ја исполнува.“

²⁹ Но не зборувам за совеста твоја, туку на друг; зошто мојата слобода да биде судена од туѓа совест?

³⁰ Ако, пак, во јадењето учествувам со благодарност, зошто да бидам хулен поради тоа, за кое благодарам?

³¹ И така било да јадете, или да пиете, или нешто друго да правите, сето тоа правете го за слава Божја.

³² Не станувајте соблазна ни за Јудејците, ни за Елините, ниту за црквата Божја,

³³ како што и јас им угодувам на сите во сѐ и не ја барам својата полза, туку ползата на мнозина, за да бидат спасени.

11 Угледајте се на мене, како и јас на Христос!

Мажоѱ и женаѱа ѱред Госѱод

² Ве пофалувам, браќа, зашто во сѐ си спомнувате за мене и ги држите преда-нијата така како што сум ви ги предал.

³ Сакам уште да знаете дека глава на секој маж е Христос; а на жената мажот е глава; на Христос, пак, глава е Бог.

⁴ Секој маж, кој се моли или пророкува со покриена глава, ја срамоти својата глава;

⁵ а, пак, секоја жена, која се моли или пророкува гологлава, ја срамоти глава-та своја, зашто тоа е исто како да е истрижена.

24
Рим 14,19
Фил 2,21

26
Пс 24,1
50,12

28
Рим 14,14,15

29
Рим 14,3,13

11,1
4,16
Гал 4,12
Фил 3,17
2 Сол 3,7,9
1 Тим 4,12
Евр 6,12
13,7

2
2 Сол 2,15

3
Ефес 1,22
4,15
5,23

7 ¹Мојс 1,27
²Кор 4,4
6 Ако жената не сака да се покрива, тогаш нека се стриже; ако, пак, е грдо за жена да се стриже или бричи, тогаш нека се покрива.

8 ¹Мојс 2,22-23
¹Тим 2,13
7 И така, мажот не треба да ја покрива главата своја, зашто е образ и слава Божја, а жената е слава на мажот.

9 ¹Мојс 2,18
8 Зашто не е мажот од жената, туку жената од мажот;

10 ^{Ефес 3,10}
9 и мажот не е создаден за жената, туку жената за мажот.

12 ^{Рим 11,36}
10 Затоа жената треба да има на главата свој знак од власта на мажот над неа поради ангелите.

18 ^{1,11,12}
11 Па сепак, ниту жена е без маж, ниту маж е без жена во Господ.

22 ^{Јк 2,6}
12 Зашто, како што е жената од мажот, така е и мажот преку жената; а сè е од Бога.

13 Просудете сами во себе: доликува ли жена да Му се моли на Бога гологлава?

14 Нели и самата природа ве учи дека е срамно за мажот да има долга коса?

15 Но, ако жената си ја остави косата, тоа е украс за неа, бидејќи косата ѝ е дадена место превез.

16 Но, ако некој сака да се препира, ние немаме таков обичај, ниту црквите Божји.

Господова вечера

(Мт 26,26-29; Мр 14,22-25;

Лк 22,15-20)

17 А заповедајќи ви го ова, не можам да ве пофалам дека за подобро, туку за полошо се собирате.

18 Прво, пак, слушам дека, кога се собирате в црква, се појавуваат расколи меѓу вас, во што делумно верувам.

19 А потребно е меѓу вас да има и разделувања, за да се истакнат подостојните меѓу вас.

20 Но, кога се собирате така заедно, тоа не значи дека јадедете вечера Господова:

21 зашто на јадењето секој брза да ја земе својата вечера пред другите, така што еден останува гладен, а друг се опива.

22 Немате ли куќи за да јадедете и пиете? Или ја презирате црквата Божја и

ги срамотите оние, што не се имотни? Што да ви речам? Да ве пофалам ли за тоа? Не пофалувам!

23 А јас го примив од Господ она, што ви го предадов; а тоа е дека Господ Исус онаа ноќ, кога Го предадоа, зеде леб,

24 и, откако заблагодари, го прекрпни и рече: „Земете, јадете, ова е телото Мое, кое се крши за вас, правете го ова за спомен Мој!“

25 По вечерата, исто така, зеде и чаша, па рече: „Оваа чаша е Новиот завет во Мојата крв; ова правете го, кога ќе пиете за Мој спомен!“

26 Зашто, секогаш, кога ќе го јадедете овој леб и кога ќе ја пиете оваа чаша, вие ќе ја објавувате смртта на Господ, додека Тој не дојде.

27 Затоа, оној што недостојно јаде од овој леб и пие од чашата Господова, виновен ќе биде спрема телото и крвта на Господ.

28 Но, секој човек да се испита самиот себе и потоа да јаде од овој леб и да пие од оваа чаша.

29 Зашто, кој јаде и пие недостојно, тој го јаде и пие своето осудување, бидејќи не го разликува телото Господово.

30 Па затоа меѓу вас има многу немокни и нејаки, а мнозина и умираат.

31 Зашто, ако бевме се испитувале сами себе, тогаш немаше да бидеме осудени.

32 Но судејќи нè, Господ нè превоспиува, за да не бидеме осудени заедно со светот.

33 Затоа, браќа мои, кога се собирате на јадење, дочекувајте се еден со друг.

34 Ако е, пак, некој гладен, нека јаде дома, за да не се собирате за осуда. А другото ќе го наредам, кога ќе дојдам.

За даровиџе од Светиоџи Дух

12 А за духовните дарови, не сакам, браќа, да не знаете.

2 Знаете дека, кога бевте незнабошци, се влечевте кај немите идоли, како да ве водеа.

3 Затоа ви давам на знаење дека никој, кој зборува преку Божјиот Дух, не вели: „Проклет да е Исус!“, и никој не може

25
²Мојс 24,8
^{Ер 31,31}
^{Зах 9,11}
²Кор 3,6

27
^{Евр 6,6}
^{10,29}

28
²Кор 13,5

31
^{Рим 14,22}

32
^{Евр 12,5-8}

12,1
^{Рим 1,13}

2
^{Пе 115,5}

3
^{Мк 9,39}
^{Јн 13,13}
^{Дела 2,36}
^{Рим 10,9}
^{Фил 2,11}
¹Јн 4,2-3
^{5,1}

ПРВО ПОСЛАНИЕ ДО КОРИНТЈАНИТЕ

4-6 да каже: „Исус е Господ!“; освен преку Светиот Дух.

4 ^{1,7} Постојат разни дарби, но Духот е еден и ист;

^{Рим 12,4-8} **5** има разни служби, но Господ е еден и ист;

^{Евр 2,4} **5** ^{12,28} и разни дејства постојат, но Бог е еден и ист, Кој извршува сè во сите.

6 ^{Гал 2,8} А на секого му се дава во него да се пројави Духот за полза;

9 ^{12,28,30} ^{Мк 11,} ²²⁻²³ ^{Лк 9,1} ⁹ зашто, на еден му се дава преку Духот да зборува со мудрост, на друг - да зборува знаење, преку истиот Дух;

10 ^{14,1} ^{Дела 2,4} ⁹ на еден - вера, преку истиот Дух; друг - дарби за лекување, преку истиот Дух;

11 ^{Рим 12,3} ¹⁰ на друг - чудотворства, на друг - да пророкува, на друг - да ги разликува духовите, на друг - разни јазици, на друг - да толкува јазици.

12 ^{Рим 12,4-5} ¹¹ Сето ова го прави еден и ист Дух,

13 ^{Мк 1,8} ^{Дела 19,2} ^{Гал 3,28} ^{Ефес 2,18} ¹² распределувајќи секому поодделно, како што сака.

Едно тело со повеќе делови

¹² И како што е телото едно, а има многу делови, и сите делови од тоа тело, па колку и да се тие, едно тело се, - така и Христос.

¹³ Зашто преку еден Дух сме крстени сите во едно тело - било Јудејци или Елини, било робови или слободни; и сите сме со еден Дух напоени.

¹⁴ Зашто и телото не се состои само од еден дел, туку од многу.

¹⁵ Ако ногата рече: бидејќи не сум рака, не сум дел од телото, зар само заради тоа таа не припаѓа на телото?

¹⁶ И ако увото рече: бидејќи не сум око, не сум дел од телото, зар поради тоа увото не припаѓа на телото?

¹⁷ Ако целото тело би било око, тогаш каде ќе е слухот? Кога целото би било слух, тогаш каде е мирисот?

¹⁸ Но Бог ги наредил деловите, секој од нив во телото така, како што посакал.

¹⁹ Ако сите тие би биле само еден дел, тогаш каде е телото?

²⁰ А сега се, пак, многу делови, но сепак едно тело.

²¹ И не може окото да ѝ рече на рака-

та: „Не си ми потребна“, ниту, пак, главата на нозете: „Не сте ми потребни“.

²² Напротив, оние делови од телото, кои ни изгледаат послаби, се многу попотребни;

²³ и на оние делови на телото, за кои сметаме дека се помалку чесни, им оддаваме повеќе почит; и нашите срамни делови добиваат поголема пристojност.

²⁴ Пристојните, пак, делови немаат потреба од чест. Но Бог го составил телото така, што им дал изобилна почит, на органите што ја немаат.

²⁵ За да нема раздори во телото, но деловите поеднакво да се грижат едни за други.

²⁶ А кога страда еден дел, тогаш страдаат сите делови; и кога се слави еден од деловите, тогаш со него се радуваат сите делови.

²⁷ Вие сте телото Христово, а поодделно - членови.

²⁸ И некои од вас Бог постави во Црквата: прво за апостоли, второ за пророци, трето за учители; потоа даде дарби за чудеса и исцелување; па за помагање, за управување и за зборување на разни јазици.

²⁹ Та сите ли се апостоли? Сите ли се пророци? Сите ли се учители? Сите ли се чудотворци?

³⁰ Сите ли имаат дарба да лекуваат? Сите ли зборуваат на разни јазици? Сите ли се толкувачи?

³¹ Стремете се кон поголеми дарби. А сега ви покажувам еден многу повозвишен пат:

За љубовта

13 Да зборувам на сите човечки јазици, па дури и на ангелски, штом љубов немам, ќе бидам бакар, што звони, или кимвал, што свечи.

² Да имам пророчки дар и да ги знам сите тајни, да го имам сето знаење, а и така силна вера, што и планини да преместувам, - ако љубов немам, ништо не сум.

³ И да го раздадам целиот свој имот, да го предадам телото да ми изгори, - штом љубов немам, ништо не ми користи.

27

10,17
Рим 12,5
Ефес 1,23
4,4,25

28

12,9-10
Мк 16,
17-18
Дела 13,1
2 Кор
12,12
Ефес 4,11
2 Тим 1,11

13,1

Пс 150,5

2

12,8,9
Мт 7,22
17,20
Кол 2,3

3

Дан 3,19-20
Мт 18,22

4 ^{4,6} Љубовта е великодушна, полна со добрина, љубовта не завидува, љубовта не се превознесува, не е горделива, ^{Ефес 4,2} ^{1 Сол 5,15}

5 не е непристојна, не бара свое, не се срдѝ, не памти зло, ^{10,24,33} ^{Зах 8,17}

^{Рим 13,10} ^{Фил 2,4} **6** не се радува на неправда, туку се радува на вистина,

7 сѝ покрива, во сѝ верува, на сѝ се на-дева, сѝ поднесува. ^{2 Кор 13,8}

8 Љубовта никогаш не пропаѓа. А пророкувањата? Ќе минат. Јазиците? Ќе замолкнат. Знаењето? Ќе исчезне. ^{9,12}

12 ^{8,3} ^{4 Мојс 12,8} ^{Јн 10,14} ^{2 Кор 5,7} ^{Гал 4,8,9} ^{2 Тим 2,19} ^{Јк 1,23} **9** Зашто само делумно спознаваме и само делумно пророкуваме;

10 а кога ќе дојде совршеното, тогаш ќе исчезне делумното.

11 Кога бев дете, зборував како дете, како дете мислев, како дете размислував; а кога станав маж, го оставив детското. ^{Кол 1,4-5} ^{1 Сол 1,3} ^{5,8} ^{Евр 10,22-24}

12 Сега гледаме како низ огледало, нејасно, а тогаш - лице в лице; сега спознавам делумно, а тогаш ќе спознаам совршено како што и сум спознаен.

13 А сега остануваат овие три работи: верата, надежта и љубовта; најголема меѓу нив е љубовта. ^{12,10,31} ^{14,39} ^{1 Сол 5,20}

3 *Дарови во заедницата*

14 Стремете се кон љубовта; ревнувајте за духовните дарови, а особено да пророкувате. ^{Дела 9,31} ^{1 Сол 2,12}

2 Зашто оној, кој зборува на друг јазик, тој не им зборува на луѓе, туку на Бога; бидејќи никој не го разбира, а со Духот кажува тајни;

3 кој, пак, пророкува, тој им зборува на луѓето за надградување, охрабрување и утешување.

4 Кој зборува на друг јазик, тој се надградува сам себе; а кој пророкува, тој ја надградува Црквата.

5 Но јас би сакал сите вие да зборувате на други јазици, а уште повеќе да пророкувате: зашто, кој пророкува, е поголем од оној, кој зборува јазици - освен ако и ги толкува, за да се надградува Црквата.

6 Сега, ако дојдам кај вас, браќа, и ви зборувам на други јазици, каква полза ќе имате од мене, ако не ви соопштувам

или со откровение, или со знаење, или со пророштво, или со поука?

7 И бездушните предмети, како кавалот или гуслата, што даваат глас, ако не даваат разни гласови, како ќе се разбере што свири кавалот или гуслата?

8 Зашто, ако трубата не дава разбирлив глас, тогаш кој ќе се готви за битка?

9 Така и вие, ако со јазикот свој не изговарате разбирливи зборови, како ќе се разбере она што го зборувате? Ќе бидете како оние кои говорат во ветер.

10 Во светот има којзнае колку разни гласови, и ниеден од нив не е без значење.

11 Ако, пак, не го разбираам значењето на тие гласови, тогаш за оној што зборува ќе бидам туѓинец, а и тој за мене туѓинец.

12 Така и вие, бидејќи сте ревнители за духовни дарови, грижете се да ги добиете во изобилство, за надградување на Црквата.

13 Затоа, оној што зборува на друг јазик, нека се моли за дар да може да го толкува.

14 Зашто, ако се молам на друг јазик, се моли мојот дух; умот, пак, мој останува бесплоден.

15 Па што да се прави? Ќе Му се молам со дух, ќе се молам и со ум; ќе Го воспевам Бога со дух, ќе Му пеам со ум.

16 Зашто, ако благословуваши со дух, како ќе рече „амин!“ на твоето благодареење простиот човек, кога не разбира што велиши?

17 Ти благодариши убаво, но другиот не се надградува.

18 Му благодарам на Мојот Бог, зашто зборувам на други јазици повеќе од сите вас;

19 но в црква повеќе сакам да кажам пет зборови разбирливи, за да поучам и други, отколку илјадници зборови на непознат јазик.

20 Браќа, по умот немојте да бидете како деца; за злото бидете како дечиња, а по умот зрели.

21 Во Законот е напишано: „На други јазици и со друга уста ќе му зборувам на

13
12,10

14-15
Ефес 5,19
6,18
Јуда 1,20

16
2 Кор 1,20

20
Рим 16,19
Ефес 4,14
Фил 3,15

21
Ис 28,11-12

ПРВО ПОСЛАНИЕ ДО КОРИНТЈАНИТЕ

23 овој народ, но и така нема да Ме послупа, вели Господ.“

Дела 2,13
2,15
2,16
Јн 16,8
Ефес 5,13

25

4,5
1 Цар 18,39
Ис 45,14
Зах 8,23
Дан 2,47

26

12,7-10
14,6
Рим 14,19
Ефес 4,12

29

1 Сол 5,
19-21

32

3 Птр 1,21
Откр 19,10
22,6

336-36

11,3
1 Тим 2,
11-12
Ефес 5,
22-24
Тит 2,5
1 Птр 3,1,5
34
1 Моје 3,16

²² Затоа јазиците не се знак за оние што поверувале, туку за оние што не поверувале; пророкувањата, пак, не се за оние што не веруваат, туку за оние што веруваат.

²³ Ако, пак, целата Црква се собере на едно место и сите почнат да зборуваат на непознати јазици, а дојдат и прости луѓе или безверници, нема ли да речат дека сте полуделе?

²⁴ Но, ако сите пророкуваат, а дојде некој прост човек или безверник, него сите ќе го обвинат и сите ќе го осудат,

²⁵ така што тајните на срцето ќе му се откријат, и тој, ќе падне на колена, ќе Му се поклони на Бога и ќе рече: „Навистина, Бог е во вас.“

Редој во Црквата

²⁶ Па што, браќа? Кога ќе се собирате, и секој од вас има - кој псалм, кој поука, кој јазик, кој откровение, кој толкување, - сè нека биде за надградување.

²⁷ Ако некои зборуваат на непознат јазик, двајца или најмногу тројца, нека зборуваат по ред, а еден да толкува.

²⁸ Ако пак, нема толкувач, тогаш в црква да молчат, а нека си зборуваат во себе и на Бога.

²⁹ Пророците, пак, да зборуваат двајца или тројца, а другите да расудуваат.

³⁰ Но, ако на некој друг што седи му дојде откровение, тогаш првиот нека замолчи.

³¹ И така, еден по друг можете сите да пророкувате, та сите да се поучувате и сите да се охрабрувате.

³² И пророчките духови им се покоруваат на пророците;

³³ зашто Бог не е Бог на безредие, туку на мирот. Како што е по сите цркви меѓу светиите,

³⁴ жените ваши по црквите да молчат: ним не им е допуштено да зборуваат, туку да се потчинуваат, како што вели и Законот.

³⁵ Ако, пак, сакаат да научат нешто, нека ги прапаат мажите свои дома; зашто срамно е жена в црква да зборува.

³⁶ Зар од вас излезе словото Божјо? Или, пак, само до вас стигна?

³⁷ Ако некој мисли дека е пророк или надарен со дух, нека знае дека ова што ви го пишувам е заповед Господова.

³⁸ А кој не разбира, нека не разбира.

³⁹ И така, браќа, настојувајте да пророкувате, но не забранувајте да се зборува и на други јазици.

⁴⁰ Сè нека биде достоино и уредно.

Христовото воскресение

15 Браќа, ви напоменувам за Евангелието, Кое ви го проповедав, а кое вие го примивте и во Кое стоите.

² Преку Него и се спасувате, ако Го држите како што ви проповедав, освен ако не сте поверувале напразно.

³ Ви го предадов најнапред она што го бев и примил, дека Христос умре за нашите гревови, според Писмата;

⁴ дека Тој беше погребан и дека на третиот ден воскресна, според Писмата,

⁵ и дека му се јави на Кифа и потоа на Дванаесетте;

⁶ после им се јави еднаш на повеќе од петстотини браќа, од кои повеќето се живи и до денес, а некои починаа;

⁷ потоа му се јави на Јаков, и потоа на сите апостоли,

⁸ а по сите, најпосле ми се јави и мене, како на некое недоносче,

⁹ зашто јас сум најмалиот од апостолите и не сум достоин да се наречам апостол, бидејќи ја гонев Божјата црква.

¹⁰ Со благодатта на Бога сум тоа што сум, и Неговата благодат, која е во мене, не беше напразна, но повеќе се потрудив од сите нив; само не јас, туку Божјата благодат, која е со мене.

¹¹ И така, било јас, или тие, така проповедаме, и вие така поверувајте.

Воскресението на мртвите

¹² И ако се проповеда дека Христос воскреснал од мртвите, како тогаш некои меѓу вас велат дека немало воскресение на мртвите?

¹³ А штом нема воскресение на мртвите, тогаш и Христос не воскреснал;

37

1 Јн 4,6

39

1 Сол 5,20

15,1

Гал 1,11

3

Ис 53,5-6
53,8-9,12
1 Птр 3,18

4

Ос 6,2
Јона 2,1
Мт 16,21

5

Лк 24,34
Јн 21,15

6

Лк 24,36
Јн 20,19,26
21,1,12

8

Дела 9,3-7

9

Дела 8,3
Гал 1,13
Ефес 3,8
Фил 3,6
1 Тим 1,13

10

2 Кор 11,5
Гал 1,15

13

Мт 22,23
Дела 4,2
17,32

20 ¹⁴ ако, пак, Христос не воскреснал, тогаш напразна е нашата проповед, празна е и вашата вера.

22 ¹⁵ Би се покажале како лажни сведоци Божји, бидејќи сведочевме против Бога дека Го воскреснал Христос, Кого што не Го воскреснал, ако навистина мртвите не воскреснуваат.

23 ¹⁶ Зашто, ако мртвите не воскреснуваат, и Христос не воскреснал;

24 ¹⁷ ако, пак, Христос не воскреснал, напразна е верата ваша; вие сте уште во своите гревови;

25 ¹⁸ тогаш и оние, што умреле за Христос, пропаднале.

26 ¹⁹ И, ако само во овој живот се надеваме на Христос, тогаш сме ние најбедни од сите луѓе.

27 ²⁰ Но, ете, Христос воскресна од мртвите, и со тоа стана првина за упокоените.

28 ²¹ Бидејќи смртта дојде преку човекот, така и воскресението од мртвите, стана преку Човек.

²² И како што по Адам сите умираат, така и во Христос сите ќе бидат оживени;

²³ но секој по свој ред: Христос е првиот плод; потоа, при Неговото доаѓање, ќе воскреснат сите што се Христи.

²⁴ А потоа ќе биде крајот, кога ќе Му го предаде на Бога и Отецот царството, односно кога ќе уништи секое началство, секоја власт и сила.

²⁵ Бидејќи Тој треба да царува „додека не ги стави под нозете Свои сите непријатели.“

²⁶ А како последен непријател ќе биде уништена смртта,

²⁷ зашто „сите ги покори под нозете Негови“; а кога се вели: „Сè Му е Нему покорено“, очевидно е дека се изоставува Оној, Кој Му потчини сè.

²⁸ Кога, пак, ќе Му биде потчинето сè, тогаш и Самиот Син ќе Му се потчини на Оној, Кој Му потчини сè, за да биде Бог сè во сè.

²⁹ Инаку, што ќе направат оние, кои се крштаваат за мртвите? Ако мртвите не воскреснуваат, зошто тие тогаш се крштаваат за нив?

³⁰ Зошто, пак, и ние секој час се подложуваме на опасност?

³¹ Секој ден умирам, браќа, се колнам во пофалбата ваша, која ја имам во Христос Исус, нашиот Господ.

³² Ако во Ефес, човечки речено, се борев со ѕверови, каква е мојата полза? Ако мртвите не воскреснуваат - „Да ја деме и да пиеме, бидејќи утре ќе умреме!“

³³ Не лажете се: „Лошите зборови ги расипуваат добрите обичаи!“

³⁴ Освестете се еднаш како треба, па не грешете! Зашто некои од вас не знаат за Бога - за ваш срам го велама ова.

Телајќа на воскреснајќиите

³⁵ Но ќе рече некои: како ќе воскреснат мртвите и во какво тело ќе дојдат?

³⁶ Безумниче, тоа што го сееш ти, нема да оживее, ако не умре.

³⁷ А кога сееш, не го сееш телото, кое треба да настане, туку голо зрно, на пример пченично или некое друго;

³⁸ но Бог му дава тело, какво што сака, и тоа на секое семе негово сопствено тело.

³⁹ Не е секое тело исто тело: друго е телото на човек, друго е телото на животното, друго на риба, друго на птица.

⁴⁰ Има тела небесни и тела земни, но друг е блесокот на небесните и друг на земните;

⁴¹ друг е блесокот на сонцето; друг е блесокот на месечината, инаков е, пак, на ѕвездите; па и ѕвезда од ѕвезда по блесокот се разликува.

⁴² Така е и со воскресението на мртвите: се сее за распаѓање; воскреснува во нераспаѓање;

⁴³ се сее во бесчестие - воскреснува во слава; се сее во немоќ - воскреснува во сила;

⁴⁴ се сее тело душевно - воскреснува тело духовно. Ако има тело душевно, има и тело духовно.

⁴⁵ Па така е и напишано: „Првиот човек Адам стана жива душа“, а последниот Адам - животворен дух.

⁴⁶ Но не е прво духовното, туку душевното, а потоа духовното.

⁴⁷ Првиот човек е од земја, земјен; вториот човек е Господ од небото.

31

4,9

Рим 8,36

2 Кор 4,11

32

Ис 22,13

36

Јн 12,24

38

1 Мојс

1,11-12

39

1 Мојс 1,24

40

15,49

43

Фил 3,21

44-46

2,14

45

1 Мојс 2,7

Јн 6,63

Рим 8,11

47

1 Мојс 2,7

Јн 3,13,31

ПРВО ПОСЛАНИЕ ДО КОРИНТЈАНИТЕ

49 <sup>1 Мојс 5,3
Рим 8,29
2 Кор 3,18</sup> ⁴⁸ Каков е земјениот, такви се и земјениите; и каков е Небесниот, такви се и небесните;

50 <sup>6,9
Јн 3,5-6</sup> ⁴⁹ и како што го носиме ликот на земјениот, така ќе го носиме и образот на Небесниот.

51 <sup>1 Сол 4,
15-17</sup> ⁵⁰ А ова ви го велам, браќа, дека телото и крвта не можат да го наследат царството Божјо, ниту распадливоста ја наследува нераспадливоста.

53 ^{2 Кор 5,4} ⁵¹ Еве, тајна ви кажувам; сите нема да се упокоиме, туку сите ќе се измениме,

54 ^{Ис 25,8} ⁵² одеднаш, за еден миг на око, на последната труба: зашто ќе затруби, и мртвите ќе воскреснат нераспадливо, а ние ќе се измениме;

55 <sup>Ос 13,14
Евр 2,14</sup> ⁵³ зашто распадливото треба да се облече во нераспадливост, а смртното - да се облече во бесмртност.

56 ^{Рим 7,13} ⁵⁴ А кога ова распажливо ќе се облече во нераспадливост, и она смртното - во бесмртност, тогаш ќе се збидне зборот напишан: „Победата ја проголта смртта“.

57 ^{1 Јн 5,4} ⁵⁵ „О, смрт, каде ти е осилката? О, смрт, каде ти е победата?“

58 <sup>2 Лет 15,7
Ис 65,23
Кол 1,23</sup> ⁵⁶ Осилото на смртта е гревот, а силата на гревот е Законот.

⁵⁷ Да Му благодариме на Бога, Кој ни дарува победа преку нашиот Господ Исус Христос.

⁵⁸ И така, браќа мои возљубени, бидете постојани, непоколебливи и секогаш богати во делото Господово, знаејќи дека трудот ваш пред Господ нема да биде залуден.

Милосјивни дарови за љомош на браќаџа во Ерусалим

16 А што се однесува до собирањето милостина за светиите, правите и вие онака, како што одредив по црквите во Галатија;

² во секој прв ден од седмицата секој од вас да оддели и остави кај себе колку што може, така што собирањето да не се врши кога ќе дојдам.

³ А кога ќе дојдам, оние што ќе ги одобрите, нив со писма ќе ги испратам, за да го однесат вашиот дар во Ерусалим.

⁴ Ако, пак, е потребно да отидам и јас, тогаш ќе појдат со мене.

Плановиџе на Павле

⁵ Ќе дојдам кај вас, откако ќе ја поминам Македонија, зашто низ Македонија само ќе минам.

⁶ А можеби кај вас и ќе се задржам, па дури и да презимувам, та вие да ме придружувате насекаде, каде што ќе одам.

⁷ Зашто не сакам сега веќе да ве видам само патем; а се надевам, ако допушти Господ, меѓу вас да поминам некое време.

⁸ А во Ефес ќе останам до Педесетница,

⁹ зашто за мене се отвори голема и за работа погодна врата, а противници има многу.

¹⁰ Ако, пак, дојде Тимотеј, гледајте меѓу вас да биде безбеден; зашто тој го извршува делото Господово како и јас.

¹¹ Никој да не го презира, туку испратете го во мир, та да дојде кај мене, зашто го очекувам со браќата.

¹² А што се однесува до братот Аполос, многу го молев да дојде кај вас со браќата; но, навистина, не сакаше сега да дојде, а ќе дојде, кога ќе биде погодено.

Последни љрејораки и љоздрави

¹³ Бидете бодри, стојте во верата, држете се машки, бидете кренки;

¹⁴ Секое ваше дело нека биде во љубов.

¹⁵ Ве молам уште, браќа: знајте дека домот на Стефанин е првиот плод на Ахаја и дека се определи да им служи на светиите.

¹⁶ Покорувajte им се и вие на такви и на секого, што соработува и се труди!

¹⁷ Се радувам што дојдоа Стефанин, Фортунат и Ахаик: тие го пополнија вашето отсуство,

¹⁸ зашто го успокоија духот мој и ваш. Почитувајте ги таквите!

¹⁹ Ве поздравуваат црквите од Азија; многу ве поздравуваат Акила и Прискила со својата домашна црква.

4
2 Кор 8,20-21

5
Дела 19,21

9
Дела 14,27
Кол 4,3

11
1 Тим 4,12

13
15,58
Пе 31,24
Мк 13,37
Рим 11,20
Гал 5,1
Ефес 6,10
Фил 1,27
2 Сол 2,15

15
1,16
Рим 16,5

19
Рим 16,3
16,5

ПРВО ПОСЛАНИЕ ДО КОРИНТЈАНИТЕ

20
Рим 16,16
2 Кор
13,12
1 Сол 5,26
1 Петр 5,14

²⁰ Ве поздравуваат сите браќа. Поздравете се еден со друг со свет целив!

²¹ Ве поздравувам јас, Павле, своерачно.

²² А оној што не Го љуби Господ Исус Христос, нека биде проклет, Маран - а-та.

²³ Благодатта на Господ Исус нека биде со вас,

²⁴ и љубовта моја со сите вас во Христос Исус.

21
Гал 6,11
Кол 4,18
2 Сол 3,17
Фил 1,19

ВТОРО ПОСЛАНИЕ ДО КОРИНТЈАНИТЕ

Вовед

Преку ова послание се откриваат прилично најнајиниите односи меѓу Павле и христијаниите од Коринт. Некои меѓу нив итешко го навредуваат и ја сфаќаат под сомнение лежителноста на неговата служба на „апостол“. Но Павле живо се спроведуваше, без порекнување, само за да ја изрази својата љубов кон Коринтјаниите и неговата желба за измирување. Тоа се посведочува и од неговата радост кога кај него приспигнуваат добри известувања за Коринт (7,5–15).

Сомнувајќи ги описностите на кои самиот треба да им се спроведуваше, се сеќава на итешкоста на кои наидува во неговите односи со Коринтјаниите и ја истакнува важноста на службата на апостолот, односно пратеникот на Господ Исус Христос. Тој исто така објаснува зошто морал да ја докаже својата спроводност во претходното послание и колку тој се радува што таа спроводност имала позитивен резултат (1,12–7,16).

Во врска со собирањето на милосрдниите дарови за поткрепа на христијаниите од Јудеја (8–9) ги повикува Коринтјаниите да бидат великодушни, зошто и самиот Господ, вели Павле: „иако бојат, осиромаша поради вас, за да се збогатите и вие преку Неговата сиромаштија“ (8,9).

Во продолжението на посланието (10–13) забележлива е јасната промена на тоноот: Павле жестоко се осврнува кон оние кои го обвинуваат дека не е висшески апостол. Посланието завршува со еден крајок заклучок (13,11–13).

Личноот, а понекогаш и возбуден тоно на ова послание не треба да не заведува: апостолот не настојува да ја одбрани својата личност, ниту пак некој сегмент од неговото лично жетивне за кое тој бил посебно нападнат. Ако тој се бори толку цврсто за да се признае неговите авторитети на апостол, тогаш тоа го прави за да може Евангелието да биде потполно прифатено и Исус висшески признаен за Господ.

1,1

Дела 9,13
16,1
Рим 1,1
1 Кор 1,1–2

Поздрав

1 Павле, апостол на Исус Христос, по волја Божја, и братот Тимотеј, до црквата Божја во Коринт заедно со сите светии по цела Ахаја.

2 Благодат и мир од Бог Отецот наш, и Господ Исус Христос!

Сстрадањето и утешаите се поврзани

3 Благословен нека е Бог и Отецот на нашиот Господ Исус Христос, Отецот на милосрдноста и Бог на секоја утеха.

4 Тој не утешува при секоја наша неволја, та и ние да можеме да ги утешиме

ме сите оние кои се во неволја со онаа утеха со која Бог не утешува нас сами-те!

5 Зашто, како што избобилуваат Христовите страдања во нас, така избобилува и утехата наша преку Христос.

6 Ако сме во неволја, - тоа е за ваша утеха и спасение; ако сме утешени, тоа е за ваша утеха и спасение. Тие стануваат делотворни само кога ги претрпувате истите страдања што ги трпиме и ние;

7 а и надежта наша за вас е цврста^а, знаејќи дека како што учествувавте во нашите страдања, така ќе бидете учесници и во утехата.

5

Фил 1,20
Кол 1,24

6

2 Тим 2,10

1 1,7. Во некои ракописи на ова место е додадено: „Се утешуваме ли, се утешуваме за ваша утеха и спасение.“

8 <sup>1 Кор 15,32
1 Сол 4,13</sup> ⁸ Браќа, не сакаме да ја затаиме неволјата што нè снајде во Азија; дека бевме оптоварени прекумерно, дури преку нашите сили, ние не се надевавме ни живи да останеме.

9 <sup>Рим 1,4
4,17
8,11
Фил 2,27
Евр 11,19</sup> ⁹ Туку сами во себе ја примивме смртната пресуда за да не се надеваме во себе, туку на Бога, Кој ги воскреснува мртвите.

10 ^{2 Тим 4,18} ¹⁰ Тој нè избави од таква страшна смрт, а и уште нè избавува. Во Него се надеваме дека и уште ќе нè избавува;

11 <sup>4,15
9,12
Рим 15,30</sup> ¹¹ па со помошта и на вашата молитва за нас многу луѓе да Му благодарат на Бога за даровите што ни се дадени поради вас.

12 <sup>2,17
Дела 23,1
1 Кор 1,17</sup> *Павле ги менува своите планови*

14 <sup>1 Кор 1,8
Фил 2,16
4,1
1 Сол 2,19-20</sup> ¹⁴ Бидејќи нашата пофалба е оваа: сведоштво на нашата совест дека со простодушност и искреност пред Бога, а не со телесна мудрост, туку со Божја благодат живееме на светот, особено, пак, меѓу вас.

16 ^{1 Кор 16,5} ¹³ Зашто друго не ви пишуваме, освен она што го читате и разбирате, па се надеваме дека и до крај ќе го разберете,

18 ^{Рим 7,5} ¹⁴ како што веќе донекаде и разбравте дека ние сме ваша пофалба, како и вие наша, во денот на нашиот Господ Исус Христос.

19 <sup>Мт 5,37
Дела 16,1
18,5</sup> ¹⁵ И со таа увереност се готвев да дојдам кај вас порано, та повторно да примите благодат,

20 <sup>Мт 5,37
Дела 16,1
18,5</sup> ¹⁶ и преку вас да заминам за Македонија, а од Македонија пак да дојдам кај вас, та вие да ме придружите до Јудеја.

21 <sup>13,13
1 Кор 1,6
1 Јн 2,20,27</sup> ¹⁷ Но, сметајќи го ова, можеби лесномислено постаив? Или, пак, што се наканував, по телото ли се наканував, та моето „Да“ да биде и „Не“?

¹⁸ Но Бог е сведок дека нашиот збор до вас не беше „Да“ и „Не“.

¹⁹ Зашто Синот Божји, Исус Христос, Кого Го проповедавме меѓу вас јас и Силван и Тимотеј, не беше „Да“ и „Не“, туку во Него беше „Да“,

²⁰ бидејќи сите ветувања Божји во Него се „Да“, и во Него „Амин“, за слава Божја преку нас.

²¹ Бог е Оној Кој нè утврди со вас во Христос и нè помаза;

²² Тој и нè запечати и ни даде залог на Духот во срцата наши.

²³ А јас Го повикувам Бога за сведок на мојата душа дека, штедејќи ве вас, не дојдов во Коринт досега;

²⁴ но не како ние да владееме со верата ваша, туку сме соработници на вашата радост, бидејќи во верата вие сте цврсти.

2 И така, решив во себе да не доаѓам кај вас со жалост,

² зашто, ако јас ве нажалам, тогаш кој ќе ме зарадува, ако не оној кого сум го ожалостил?

³ Тоа исто и ви го напишав, та, кога ќе дојдам, да не ме ожалостат оние кои треба да ме зарадуваат; бидејќи сум уверен во сите вас дека мојата радост е радост и за сите вас.

⁴ Зашто од многу грижи и од тага на срцето ви пишував со многу солзи, не за да ве ожалостам, туку за да ја познаете преголемата љубов што ја имам кон вас.

Треба да му се ѝпроси на навредувачој

⁵ Ако ли, пак, некој ме ожалости, не ме ожалостил само мене, туку, да не претерам, донекаде и сите вас.

⁶ За таков доволна е казната што ја претрпел од мнозинството;

⁷ така што за вас е подобро да го помилувате и да го утештите, за да не пропадне од преголема жалост;

⁸ затоа ве молам кон него да покажете љубов.

⁹ Затоа и ви напишав, да ве испитам и да дознаам дали сте во сè послушни.

¹⁰ А кому вие ќе му простите нешто, нему ќе му простам и јас; ако сум простил некому нешто, сум му простил поради вас во името на Исус Христос,

¹¹ за да не нè прелаже сатаната, зашто неговите намени добро ни се познати.

Немирој на Павле во Троада

¹² Кога дојдов во Троада да го проповедам Евангелието Христово, иако вратата ми беше отворена во Господ,

¹³ духот мој немаше спокој, бидејќи таму не го најдов мојот брат Тит; и затоа, откако се простив со нив, заминав за Македонија.

22
Рим 5,5
6,4

Ефес 1,
13-14

23
Фил 1,8

24
6,1
Рим 11,20
1 Птр 5,2,3

2,1
12,21

3
13,10

4
7,8
Дела 20,31

5
1 Кор 5,2
Кол 3,13

7
Кол 3,13

9
7,15
10,6

10
Мт 10,40

11
Ефес 4,27

12
Дела 14,
26-27
1 Кор 16,9
Откр 3,8

13
7,6
1 Тим 4,10
Тит 1,4

ВТОРО ПОСЛАНИЕ ДО КОРИНТЈАНИТЕ

14 Но да Му благодариме на Бога, Кој секогаш ни дава победа во Исус Христос, и на секое место преку нас го пројавува мирисот на спознанието на Самиот Него.

15 Зашто ние сме Му на Бога благодарен пријатен мирис Христов и меѓу оние кои се спасуваат и меѓу оние кои пропаѓаат;

17 на едните сме смртоносен мирис за смрт, а на другите животворен мирис за живот. И за ова кој е способен?

3,1 Зашто ние не сме како мнозина што тргуваат со Божјото име, туку го проповедаме искрено, како од Бога, пред Бога, во Христос.

17 Зашто ние не сме како мнозина што тргуваат со Божјото име, туку го проповедаме искрено, како од Бога, пред Бога, во Христос.

2 *Служењето на Новиот завет*

3 Пак ли ќе почнеме сами да се фалиме пред вас? Или ни се потребни, како на некои, препорачувачки писма до вас или од вас?

5 Вие сте нашето писмо, впишано во нашите срца, кое го познаваат и читаат сите луѓе.

6 Јасно е дека вие сте Христово писмо, составено преку нашата служба, напишано не со мастило, туку со Духот на живиот Бог, не на камени плочки, туку на човечки срца.

7 Таква сигурност во Бога имаме преку Христос,

5 не дека сме способни да помислиме нешто како од себе; напротив, нашата способност доаѓа од Бога.

6 Тој ни дал способност да бидеме слуги на новиот завет, не на буквата, туку на Духот; зашто буквата убива, а Духот оживотворува.

7 Ако, пак, смртоносното служење со букви, врежани во камења, беше така славно, што синовите Израелови не можеа да погледаат во лицето на Мојсеј, поради минливата слава на неговото лице,

8 тогаш колку пославно ќе биде служењето на Духот!

9 Зашто, ако служењето што донесува осудување било славно, тогаш колку повеќе ќе изобиљува со слава служењето за праведноста!

10 И навистина, не ни беше прославно во таа мера она што беше прославно ако се спореди со преголемата слава.

11 Зашто, ако е славно она што е минливо, тогаш многу пославно ќе биде она што е трајно.

12 Имајќи, пак, таква надеж, ние дејствуваме со голема слобода,

13 а не како Мојсеј што ставаше превез на лицето свое за да не можат синовите Израелови да го видат крајот на минливото.

14 Но умовите нивни заслепеа, бидејќи и до ден денес, кога се чита Стариот завет, им стои истиот превез, зашто само Христос го симнува.

15 Па така, и до ден денес, кога се чита Мојсеј, превезот им стои на нивното срце.

16 Но, кога ќе се обратат кон Господ, превезот им се симнува.

17 А Господ е Духот; а каде што е Духот Господов, таму има слобода.

18 Ние, пак, сите со откриено лице, како во огледало гледајќи ја славата Господова, се преобразуваме во истиот лик, од слава во слава, како од Духот Господов.

Христос е иприсуен во апостолското служење

4 Затоа, бидејќи по милоста Божја го имаме ова служење, ние со духот не паѓаме;

2 но се одрековме од прикриени срамни дела, не постапуваме со лукавство, ниту го изопачуваме словото Божјо, туку со јавувањето на вистината се препорачуваме на секоја човечка совест пред Бога.

3 Ако, пак, е и покриено нашето Евангелие, тоа е покриеноза оние што пропаѓаат:

4 за оние, на кои богот од овој свет им ги заслепил нивните безверни умови, за да не ги осветли светлината на Благовестието за славата на Христос, Кој е слика на (невидливиот) Бог.

5 Зашто ние самите себе не се проповедаме, туку Христос Исус Господ; што се однесува, пак, до нас, ние сме вапи слуги поради Исус.

14 Мк 4,12
Дела 28,27
Рим 10,4
11,7.8
Евр 8,13

15 Дела 15,21

16 2 Мојс
34,34

17 Јн 4,24
Рим 8,2
1 Кор 6,17

18 4,6
Рим 8,29
1 Јн 3,2

4,1 Рим 1,16

2 1 Сол 2,4-5

3 2 Сол 2,10

4 Рим 8,29
2 Сол 2,11

6 ^{3,18} ^{1 Мојс 1,3} ^{Ис 9,1} ^{Јн 8,12} ^{Рим 3,23} ^{Ефес 1,18} ^{Евр 1,3} ^{1 Птр 2,9} ⁶ Зашто Бог, Кој некогаш заповеда од „темнината да изгрее светлина“, Тој ги озари срцата наши за да биде познанието на славата Божја во лицето на Исус Христос светло.

⁷ Но таа ризница ја носиме во глинени садови, та преизобилната сила да биде од Бога, а не од нас.

⁸ Од секаде сме угнетувани, но не сме потишнети; во недоумица сме, не губиме надеж;

⁹ нè гонат, но не сме напуштени; нè кутнуваат, но ние не пропаѓаме.

¹⁰ И секогаш во телото наше ја носиме смртта на Господ Исус, така што и животот Исусов да се открие во телото наше.

¹¹ Зашто ние, живите, постојано се изложуваме на смрт заради Исус, та и животот Исусов да се открие во нашето смртно тело.

¹² Така смртта дејствува во нас, а животот - во вас.

¹³ А, пак, бидејќи го имаме тој ист дух на верата, како што е напишано: „Повекував и затоа говорев“, и ние веруваме, па затоа и говориме,

¹⁴ бидејќи знаеме дека Оној Кој Го воскресна Господ Исус и нас ќе нè воскресне преку Исус и ќе нè постави со вас.

¹⁵ Зашто сè е заради вас, та благодарноста, намножена преку благодарноста на мнозина, да изобилува за славата Божја.

Увереноси во воскресението пред сиравои од смртиа

¹⁶ Затоа ние не паѓаме со духот; но, ако нашиот надворешен човек тлее, внатрешниот од ден на ден се обновува.

¹⁷ Зашто нашите сегашни незначителни страдања ни донесуваат многу побилна и вечна тежина на славата,

¹⁸ зашто ние не целиме кон видливото, туку кон невидливото, бидејќи видливото е времено, а невидливото - вечно.

5 Знаеме дека, кога земното живеалиште на нашето тело, кое е како шатор, ќе се разруши, тогаш ќе имаме од Бога здание, кука неракотворена, вечно живеалиште на небесата.

² Зашто во него воздивнуваме, копнеејќи да се облечеме во своето небесно живеалиште;

³ само, да се најдеме облечени, а не голи.

⁴ Зашто ние, кои се наоѓаме во овој шатор, воздивнуваме обременети; бидејќи не сакаме да бидеме соблечени, туку да се преоблечеме, та животот да го проголта смртното.

⁵ А Бог, Кој нè создаде токму за ова, ни даде и залог на Духот.

⁶ И затоа, секогаш сме спокојни, иако знаеме дека, сè додека живееме во телото, ние сме далеку од Господ,

⁷ бидејќи според верата живееме, а не според гледањето.

⁸ Но не се плашиме и сакаме што покоро да го напуштиме телото и да се прибереме кај Господ.

⁹ Па затоа и усрдно се грижиме да Му бидеме угодни, било кога престојуваме во телото, или кога го напуштаме;

¹⁰ зашто сите ние треба да се јавиме пред Христовиот суд. Та секој да прими што заслужил, според она што го извршил во телото свое, било добро или зло.

Измирување со Бога преку Христос

¹¹ Така, знаејќи го стравот од Господ, ние ги уверуваме луѓето, а за Бога сме јавни: се надевам дека сум познат и на вашите совести.

¹² Не се фалиме, пак, пред вас, туку ви даваме повод, вие да се фалите со нас, та да има, што да им речете на оние кои се фалат по лице, а не по срце.

¹³ Ако сме надвор од себе, тоа е заради Бога; ако сме присебни, тоа е поради вас.

¹⁴ Бидејќи љубовта Христова нè гони да го мислиме ова: кога еден умрел за сите, тогаш сите се умрени.

¹⁵ А Христос умре за сите, та живите да живеат не веќе за себеси, туку за Оној Кој умре за нив и воскресна.

¹⁶ Затоа ние отсега никого не познаваме по тело; иако Христос Го познаваме по тело, но сега веќе не Го познаваме како таков.

¹⁷ И така, кој е во Христос, тој е ново создание; старото помина, и ете, се создаде новото.

2
Рим 8,23
1 Кор 15,53

3
1 Кор 15,53
1 Сол 4,15

5
1,22
Рим 8,23

6
1 Птр 1,1

7
Рим 8,24
1 Кор 13,12
Евр 11,13

8
Фил 1, 21-23

10
Мт 25,19-31
Јн 5,27
Рим 14,10
1 Кор 3, 11-15
Ефес 6,8
Евр 11,6

11
1,13
4,2

12
3,1

14
Рим 5,18
6,4-11
Гал 2,20

15
Рим 6,11
14,7-8

16
Рим 1,3
7,5
9,5

17
Ис 43,18-19
Гал 6,15

5,1
Ис 38,12
Јов 4,19
3 Птр 1,13

ВТОРО ПОСЛАНИЕ ДО КОРИНТЈАНИТЕ

18 А сè е од Бога, Кој нè измири со Себе преку Христос и ни го даде служењето на тоа измирување.

19 Зашто Бог го измири светот со Себе преку Христос, не земајќи ги предвид престапите на луѓето, и го положи во нас словото на измирување.

20 Па така, ние сме Христови пратеници, како Бог да зборува преку нас. Ве молиме во името на Христос: помирете се со Бога!

21 Зашто Оној, Кој не знаеше грев, Бог за нас Го направи грев, та преку Него да станеме праведност Божја.

6,1 *Ајосџол Павле охрабрува со својот пример*

2 Како соработници Христови, ние ве молиме да не ја примате напрасно богатта Божја.

3 Зашто се вели: „Во благопријатно време те услышав и во денот на спасението ти помогнав.“ Еве, сега е времето благопријатно; ете, сега е денот на спасението!

6 Никоому никаков повод за соблазна не даваме за да не биде презрена нашата служба,

7 туку во сè се препорачуваме за слушители Божји, со големо трпение, во неволји, во нужди, во тегоби,

8 во удари, во затвори, во бунтови, во напори, во бденија, во пости,

9 со чистота, со знаење, со долготрпеливост, со добрина, со Духот Свети, со нелицемерна љубов,

10 со проповедта на вистината, со сила Божја, со оружјето на правдата во десна и во лева рака,

11 со славата и срамот, при укори и пофалби; нè сметаат за измамници, а ние сме вистинити;

12 за непознати, а добро сме познати; нè држат како да сме на умирање, а еве - живи сме; како казнети, а неумртвени;

13 нè нажалуваат, а ние сме секогаш весели; нè сметаат за бедни, а мнозина обогатуваме; како ништо да немаме, а сè имаме.

14 Устата наша е отворена за вас Коринтјани, и срцето наше се раширува.

15 Вам не ви е тесно во нас, но тесно ви е во срцата ваши.

13 За исто вознаградување ви зборувам како на чеда: бидете и вие широки.

Неојходен избор

14 Не впрегнувајте се заедно со безверниците; зашто какво заедништво постои меѓу правдата и беззаконието? Што заедничко има меѓу светлината и темнината?

15 Какво согласие може да има меѓу Христос и Велијар? Или, што има заедничко меѓу верник и безверник?

16 Каква спогодба има храмот Божји со идолите? Вие сте храм на живиот Бог, како што рекол Бог: „Ќе се вселам во нив и ќе одам меѓу нив; ќе им бидам Бог, а тие ќе бидат Мој народ.“

17 „Затоа излезете од нивната средина и одделете се!“ Вели Господ, и „Не допирајте се до нечисто, и Јас ќе ве примам!“

18 И Јас ќе ви бидам Татко, а вие ќе Ми бидете синови и ќерки“, вели Господ Седржителот.

7 И така, возљубени, имајќи вакви ветувања, да се очистиме од секоја нечистота на телото и на духот, исполнувајќи ја светоста во страв Божји.

Павловата радост

2 Примете нè во срцата ваши: никоому не сме му нанеле неправда; никого не упропаستивме, ниту, пак, некого искористивме.

3 Ова не го зборувам за да осудувам, зашто пред малку реков дека сте во срцата наши, за да умреме и да живееме заедно.

4 Голема е мојата увереност во вас, многу се фалам со вас; се исполнив со утеша, преизобилувам со радост покрај сите наши маки.

5 Зашто, кога дојдовме во Македонија, никакво спокојство немаше телото наше, но од секаде бевме притеснети во маки; однадвор борби, однатре страв.

6 Но Бог, Кој ги утешува понизните, нè утеши со доаѓањето на Тит.

7 И не само со неговото доаѓање, но и со утехата, со која се беше утешил тој поради вас, известувајќи нè за вашиот копнеж, за вашиот плач, за вашата ревност кон мене, така што јас уште повеќе се зарадував.

14
5 Мојс
22,10
Јн 8,12

15
5 Мојс
13,14

16
3 Мојс
26,11-12
Ер 32,38
Ез 37,27
1 Кор 3,16
6,19

17
Ис 52,11
Ер 51,45
Ез 20,34
20,41
Откр 18,4

18
2 Сам 7,8
7,14
Ис 43,6
Ер 31,9
Ос 2,1

7,1
Рим 7,5
Евр 10,22
1 Птр 1,
15-17
3 Птр 1,4

2
Дела 20,33

3
6,11-13

4
1,4
4,8
12,10
Кол 1,24
2 Сол 1,4

5
5 Мојс
32,25

6
2,13
Ис 49,13
Дела 28,15

ВТОРО ПОСЛАНИЕ ДО КОРИНТЈАНИТЕ

10 ⁸ Зашто, ако сум ве и ожалостил со посланието, не ми е жал, макар и да ми беше жал, бидејќи гледам дека тоа послание ве ожалостило само за малку време;

14 ⁹ сега се радувам не затоа што се ожалостивте, туку што се ожалостивте за покажување; бидејќи се ожалостивте по Бога, та никаква штета да не претрпиете од нас.

15 ¹⁰ Бидејќи жалоста што потекнува од Бога предизвикува неопходно покажување за спасение, а световната жалост доведува до смрт.

16 ¹¹ Зашто, ете, тоа што се ожалостивте по Бога, каква усрдност предизвика во вас, какво извинување, какво огорчување, каков страв, каков копнеж, каква ревност, каква горчина! Со сè покажете дека во тоа дело сте чисти.

8,1 ¹² Така, ако и ви напишав, тоа го направив не поради навредувачот, ниту поради навредениот, туку за да стане јасно вашето усрдие за нас пред Бога.

3 ¹³ Затоа се утешивме. Во таа наша утеха уште повеќе се зарадувавме поради радоста на Тит, затоа што сите вие сте му го успокоиле духот.

9,1 ¹⁴ И затоа јас не се посрамив, кога со некои работи се пофалив за вас пред него; но, како што секогаш пред вас сме ја зборувале вистината, така и пофалбата пред Тит ни излезе вистинска.

¹⁵ Голема е неговата срдечна љубов кон вас, кога ќе се сети за послушноста на сите вас, како со трепет и страв сте го примиле.

¹⁶ И затоа, се радувам дека во сè можам да имам доверба во вас.

Собирање милосѣина. Великодушна дарежливост на македонските цркви

8 Браќа, ве известувам за богатата Божја, дадена на македонските цркви,

² дека и покрај големото испитување во маката, нивната радост беше изобилна; и покрај нивната длабока сиромаштија покажаа големо богатство во нивната дарежливост,

³ зашто, според нивните можности, па дури и преку нивните можности, јас сум сведок дека тие даваа доброволно,

⁴ нè молеа многу усрдно да го примиме нивниот дар и учеството во прислужувањето на светиите;

⁵ и тоа не како што се надевавме, туку тие најнапред сами себе Му се предадоа на Господ, а потоа и нам, по волјата Божја.

⁶ Затоа го замоливме Тит, онака како што беше почнал порано, така и меѓу вас да го заврши тоа дело на дарежливоста.

⁷ И како што сè изобилува во вас: верата и словото, знаењето и секоја усрдност и љубовта ваша кон нас, така нека изобилува во вас и таа добродетел.

⁸ Ова ви го велам не како заповед, туку преку усрдност на другите да ја испитаме искреноста и на вашата љубов.

⁹ Бидејќи вие ја знаете дарежливоста на нашиот Господ Исус Христос, дека Тој, иако богат, осиромаша заради вас, да се збогатите и вие преку Неговата сиромаштија.

¹⁰ А со ова ви давам само совет, зашто тоа е полезно за вас, кои почнавте уште од минатата година, не само да го правите, туку и да сакате да го правите.

¹¹ А сега довршете го започнатото дело, та, како што имаше усрдност во вашето барање, така усрдно нека биде и неговото довршување според можностите.

¹² Зашто, ако се има усрдност, таа е мила по тоа што ја има, а не по тоа што ја нема.

¹³ Затоа не сакам на другите да им биде лесно, а вам - тешко, туку подеднакво:

¹⁴ вашиот сегашен вишок да го дополни нивниот недостиг, та и нивниот вишок да послужи за вашиот недостиг, па да има еднаквост,

¹⁵ како што е напишано: „Кој собра многу, немал вишок; и кој малку, немал недостиг.“

¹⁶ Да Му благодариме на Бога, Кој во срцето на Тит положи толкава усрдност за вас.

4
Дела 9,13
1 Кор 16,1

7
1 Кор 1,5

9
Мт 5,3
8,20
Фил 2,6-7

12
Мк 12,44

13
7,5
2 Сол 1,7

14
9,12
Рим 15,
26-27

15
2 Мојс
16,18

ВТОРО ПОСЛАНИЕ ДО КОРИНТЈАНИТЕ

18 Дела 20,4
1 Кор 16,3
Гал 2,10
Тој ја прифати мојата молба, и бидејќи многу ревносен, доброволно тргна кон вас.

21 Изреки 3,4
Рим 12,17
Со него го испративме братот, пофалуван по сите цркви за неговото благовестие;

9,1 8,4,20
3 8,24
и не само тоа, туку црквите го избраа за да нè придружува во тоа дело на дарежливоста, на кое му служиме за слава на Самиот Господ и за нашата добра волја,

²⁰ пазејќи се, да не нè укори некој поради обилните приноси, за чие собирање се грижиме ние.

²¹ Зашто ние се трудиме за доброто не само пред Господ, туку и пред луѓето.

²² Со нив го испративме и нашиот брат, чија ревност многупати сме ја испробале во многу работи, и кој сега е уште поревносен поради големата увереност во вас.

²³ Што се однесува до Тит, тој е мој другар и соработник меѓу вас; а по однос на нашите браќа, тие се пратеници на црквите, Христова слава.

²⁴ И затоа покажете им пред црквите доказ на вашата љубов и на справедливоста на нашите пофалби за вас.

Дарежливоста на Коринџаниите

9 Во врска со помагањето на светиите сметам дека не треба да ви пишувам,

² зашто ја познавам вашата спременост, за која се фалам со вас пред Македонците: „Ахаја приготвила помош уште од лани“; и вашата ревност поттикна мнозина.

³ А браќата ги испратив за да не биде напразна нашата пофалба за вас, туку да бидете приготвени, како што тврдев,

⁴ па, ако дојдат со мене Македонците и ве најдат неприготвени, да не останеме посрамени ние - да не речам вие, откако ве пофаливме со таква увереност.

⁵ Затоа сметавам дека е потребно да ги замолам браќата да дојдат претходно кај вас и да ја приготват вашата однапред ветена милостина, па да се покаже како плод на благослов, а не на лакомство.

⁶ Ова, пак, ви го велам: кој така скржаво сее, така скржаво ќе жнее; а кој богато сее, богато и ќе жнее.

⁷ Секој да дава како што одлучил во срцето, а не со жал или принуда; зашто Бог го љуби оној што од срце дава.

⁸ А Бог може изобилно да ве дарува со секаков дар, секогаш да имате доволно за сè, да бидете од сè срце дарежливи во секое добро дело.

⁹ Како што е напишано: „Раздаде, им даде на сиромашните; правдата Негова останува вечна.“

¹⁰ А Оној Кој му дава на сејачот семе и леб за храна, Тој ќе го умножи и семето ваше, и ќе ви даде да изобилуваат плодовите на вашата правда,

¹¹ па во сè да се збогатите за секаква дарежливост, која преку нас предизвикува благодарност кон Бога.

¹² Бидејќи извршувањето на таа служба не само што ги надополнува потребите на светиите, туку и во мнозина предизвикува обилна благодарност кон Бога;

¹³ и тие, користејќи ги плодовите од таа служба, Го прославуваат Бога за вашето покорно исповедање на Евангелието Христово и за штедроста на заедницата со нив и со сите други.

¹⁴ А тие со молитви за вас копнеат по вас поради преизобилната благодат Божја во вас.

¹⁵ Да Му благодариме на Бога за Неговиот неискажлив дар!

Павле го брани своето апостолство

10 Јас, Павле, лично ве молам со Христовата благодат и кроткост, јас самиот, кој сум понизен, кога сум лично меѓу вас, а смел кога сум далеку од вас,

² ве молам, кога ќе бидам кај вас, да бидете такви што да нема потреба да бидам така смел, каков што мислам да бидам кон некои, кои за нас мислат дека живееме по телото.

³ Зашто, иако во тело живееме, телесно не се бориме.

⁴ Оружјето на нашето војување не е телесно, но со помошта Божја станува моќно за рушење тврдини; со него ние уништуваме мудрувања,

6
Изреки
11,24,25
19,17

7
Изреки
22,8

9
Пе 112,9

10
Ис 55,10
Ос 10,12

11
1,11
4,15

12
1,11
1 Кор 16,1

13
Дела 2,42

15
8,9

10,1
10,11
Мт 11,29
1 Кор 2,3
1 Кор 4,21
Фил 2,1

2
1 Кор 4,21

3
Рим 13,12

4
6,7
Рим 13,12
Ефес 6,11

ВТОРО ПОСЛАНИЕ ДО КОРИНТЈАНИТЕ

5 ^{2,9} и секоја горделивост, што се крева против познанието за Бога, и го заробуваме секој ум за да Му биде покорен на Христос;
^{7,15}
^{Ис 2,11-18}
^{7,15}
^{Рим 1,5}

7 ^{11,23} и спремни сме да казниме секаква непослушност, кога ќе се исполни вашата послушност.
^{1 Кор 1,12}

8 ^{11,16} На надворешноста ли гледате? Кој е уверен во себе дека е Христов, нека размисли веднаш во себе дека, како што е тој Христов, така сме и ние Христови.
^{12,6}
^{13,10}
^{Ер 1,10}

10 ^{10,1} Бидејќи, кога би се пофалил и малку повеќе со нашата власт, која ни ја даде Господ за вашето изградување, а не за разорување, нема да се посрамам.
^{11,6}

11 ^{10,2} Но никој нека не помисли дека преку посланијата ве заплашувам,
^{12,20}
^{13,2,10}

12 ^{3,1} бидејќи во посланијата свои, ќе рече некој, тој е строг и силен, но при лично присуство меѓу нас - слаб; проповедта негова ништо не вреди.
^{5,12}
^{Гал 6,4}

13 ^{Рим 15,19} Таквиот нека знае дека, какви сме во зборовите во посланијата свои, кога отсутствуваме, такви сме и на дело кога присуствуваме.
^{Кол 1,25}

15 ^{Рим 15,20} Зашто не смееме да се вбројуваме или да се споредуваме со некои од оние што сами се препорачуваат; тие не разбираат дека се споредуваат сами со себе и се мерат само со себе.
^{Ер 9,23}
^{1 Кор 1,31}

¹³ Ние, пак, не без мерка ќе се пофалиме, туку според правилото на мерката што ни е определена од Бога, за да допреме сè до вас.

¹⁴ Зашто ние не посееме преку својата мера, како да не сме стигнале до вас, и до вас со Евангелието Христово ние први допревме.

¹⁵ Не се фалиме безмерно со туѓите напори. А се надеваме дека со растењето на вашата вера меѓу вас и ние, по нашата мерка, ќе пораснеме во изобилие,

¹⁶ така што и подалеку од вас да го проповедаме Евангелието, а не да се фалиме со готовото во туѓа област.

¹⁷ „Кој се фали, со Господ да се фали!“

¹⁸ Зашто, не е признаен оној што самиот себе се препорачува, туку оној ко-го што Господ го препорачува.

Павле и лажниите апостоли

11 Ех, да бевте потрпеле малку од моето безумие! Да, потрпете ме!

² Зашто за вас сум љубоморен со Божја љубомора; зашто ве свршив за еден маж, за да ве претставам пред Христос како чиста девица.

³ Но се плашам, како што змијата со своето лукавство ја измами Ева, да не се одвратат вашите мисли поради вашата искреност кон Христос.

⁴ Зашто, ако некој дојдеше да проповеда друг Исус, кого ние не сме го проповедале; или, ако добиевте друг дух, кого не сте го добиле, или друго евангелие, кое не сте го примиле, вие добро ќе го поднесевте.

⁵ Но јас мислам дека во ништо не сум помал од нападностите.

⁶ Иако сум прост во говорот, во знаењето не сум. А насекаде и по сè сме ви добро познати.

⁷ Направив ли грев што, понизувајќи се себе за да ве издигнам вас, бесплатно ви Го проповедам Евангелието Божјо?

⁸ Други цркви општетив, добивајќи од нив издршка, да ви служам вам, и додека бев кај вас, иако бев со скудно, никому не дотежнав,

⁹ зашто во немаштијата моја ми помогнаа браќата што дојдоа од Македонија. Па и во сè друго се пазев и ќе се пазам да не ви бидам на товар.

¹⁰ Поради вистината Христова во мене, оваа пофалба никој нема да ми ја земе во краиштата ахајски.

¹¹ А зошто? Затоа ли што не ве сакам? Бог знае!

¹² Но, она што го правам, ќе го правам и понатаму за да не им дадам повод на оние, кои бараат повод, па да се изедначат со нас во она за кое се фалат.

¹³ Зашто таквите луѓе се лажни апостоли, лукави работници, кои се преправаат во Христови апостоли.

¹⁴ И не е за чудење! Па и самиот сатана се преправа во ангел на светлината;

¹⁵ па затоа и не е големо нешто ако и служителите негови се преправаат како слуги на правдата; но нивниот крај ќе им биде според делата нивни.

11,2

5 Моје 4,24
Ос 1,2
Ефес 5,27
Откр 21,
2-9

3

1 Моје 3,
4-13
1 Тим 2,14

4

Гал 1,6-9

5

12,11

6

10,10
Дела 18,3
1 Кор 2,1-5
9,12

7

Дела 18,3
1 Кор 9,18

8

8,1-2
Фил 4,
10-15

9

12,13

10

1 Кор 9,15

12

2,17
Фил 3,2

14

2 Тим 4,14
3 Птр 2,1

ВТОРО ПОСЛАНИЕ ДО КОРИНТЈАНИТЕ

16 *Маченичка ѿжрѣнуваносѣ*9,4
12,6

16 Повторно велам: никој да не ме смета за безумен; впрочем, барем како безумен примете ме, та и јас да имам со што да се пофалам.

Гал 6,13
Фил 3,4

18 ¹⁷ А она што го зборувам, не го зборувам по Господ, туку како во безумие, во таа моја смелост во фалбата.

3,1
Рим 7,5

19 ¹⁸ Бидејќи мнозина се фалат по телото, ќе се пофалам и јас.

1 Кор 1,26

21 ¹⁹ Зашто и вие, кои сте мудри луѓе, љубезно ги примивте безумните;

Фил 3,4-6

22 ²⁰ зашто вие поднесувате ако некој ве поробува, ако некој ве изедува, ако некој граба, ако некој се гордее, ако некој ве удира по образ.

Дела 22,3
Рим 11,1
Гал 1,13-14

23 ²¹ Со срамење зборувам дека и ние сме биле слаби. Но ако некој се осмели, во безумство говорам, ќе се осмелам и јас.

23
10,7

25 ²² Евреи ли се? И јас сум! Израелец ли е? И јас сум! Семе Авраамово ли се? И јас сум!

Дела 14,19
16,22

26 ²³ Служители Христови ли се? Во безумство зборувам, јас сум уште повеќе: во напори - избобилно, во затвори - избобилно, во кампикување - прекумерно, во смртна опасност - често.

Дела 13,50
20,3

27 ²⁴ Од Јудејците примив петпати по четириесет без еден удар;

Дела 20,
18-19

29 ²⁵ трипати сум тепан со стапови, едни наш каменуван, трипати претрпев бродолом, и ноќ и ден поминав во длабоко море;

1 Кор 4,
11-12
Рим 9,2

30 ²⁶ многупати сум патувал, сум бил во опасност од реки, во опасност од разбојници, во опасност од сонародници, во опасност од незнабошци, во опасност по градови, во опасност по пустини, во опасност по море, во опасност меѓу лажни браќа;

1 Кор 9,22

30 ²⁷ во труд и мака, во често неспиење, во глад и жед, во многу постење, на студ и голотија.

30 ²⁸ А покрај сè друго, тука се уште и секојдневните напади против мене, како и грижата за сите цркви.

30 ²⁹ Кој изнемоштува, без да изнемоштат и јас? Кој се соблазнува, без да се распалам и јас?

30 ³⁰ Ако треба да се фалам, со слабоста своја ќе се пофалам.

³¹ Бог и Отецот на нашиот Господ Исус Христос, Кој е благословен во вечни векови, знае дека не лажам.

32
Дела 9,
23-25

³² Во Дамаск управителот на цар Арета го чуваше градот Дамаск со стража, сакајќи да ме фати; и јас во кош бев спуштен преку прозорец низ сид и избегав од рацете негови.

12,3
2 Мојс
33,20**4**
Лк 23,43
Дела 2,7*Виденијата и откровенијата
ѿтврдени од Павле***5**
11,16

12 Да се фалам, нема полза, но ќе мидам кон виденија и откровенија Господови.

7
11,28
Рим 9,2

² Знам еден човек во Христос, кој пред четиринаесет години, со тело ли, не знам; без тело ли, не знам, Бог знае, беше грабнат и однесен до третото небо.

8
Мт 26,
39-44

³ И знам дека тој човек, со тело ли, или без тело - не знам, Бог знае,

9
4,7
Ис 40,29

⁴ беше грабнат и однесен во рајот и дека чул неискажливи зборови, кои човек не смее да ги каже.

10
7,4
Фил 4,13
Кол 1,24.29

⁵ Со таков човек ќе се пофалам; но со себе нема да се пофалам, освен со моите слабости.

11
11,5
1 Кор
15,10

⁶ А, пак, кога би посакал да се фалам, не би бил безумен, зашто би кажал вистина; но јас се воздржувам, да не би помислил некој за мене повеќе отколку што во мене гледа, или од мене слуша.

⁷ И, за да не се превознесувам со премногу откровенија, во телото ми се даде трн, ангел сатанин, да ме боцка по лицето, да не се превознесувам.

⁸ Затоа трипати Го молев Господ тоа да го отстрани од мене.

⁹ Но Тој ми рече: „Доста ти е Мојата благодат, бидејќи Мојата сила се покажува потполно во слабоста.“ Затоа со многу поголема радост ќе се фалам со своите слабости за да се всели во мене силата Христова.

¹⁰ Затоа уживам во слабости, во навредување, во маки, во прогонување, во тага за Христос, зашто кога сум слаб, тогаш сум силен.

Павле ѿвѣрно вознемирен

¹¹ Фалејќи се станав безумен! Вие ме принудивте. Вие требаше да ме пофа-

ВТОРО ПОСЛАНИЕ ДО КОРИНТЈАНИТЕ

12 Дела 1,8
Рим 15,19
1 Кор 2,4
1 Сол 1,5
лите, зашто со ништо не сум подолан од наднапостолиите, иако сум ништо.

¹² Зашто знаците на апостолиите се покажаа меѓу вас во полно трпение, во знаци, чудеса и силни дела.

13 11,9
¹³ По што останавте подолни од другите цркви, освен по она што јас не ви дотежнеав? Простете ми ја таа грешка!

14 13,1
¹⁴ Еве, по третпат се готвам да дојдам кај вас и пак нема да паднам на ваши товар; зашто јас не го барам вашето, туку вас: децата не се должни да собираат богатство за родителите, туку родителите за децата.

15 Фил 2,17
¹⁵ А јас на драго срце сè ќе жртвувам и ќе се жртвувам себе за вашите души. Иако јас премногу ве љубам, вие многу помалку ме љубите.

17 12,13
¹⁷ Но нека биде така! Јас не ви додевав; само, бидејќи итар, ве добив на измама.

18 8,16-22
¹⁸ Да не сум ве искористил можеби преку оние што ги испраќав кај вас?

19 2,17
3,1
¹⁹ Го замолив Тит, а со него го пратив и еден од браќата. Да не ве исползува можеби Тит во нешто? Не одевме ли со ист дух? Нели по истите стапки?

20 10,11
Рим 1,29
1 Кор 4,6
²⁰ Одамна мислите дека пред вас се одбрануваме. Ние зборуваме пред Бога, во Христос, и сето тоа, возљубени, е за ваше изградување.

21 12,1
13,2
²¹ Бидејќи се плашам дека можеби, кога ќе дојдам нема да ве најдам такви какви што сакам; а дека и вие нема да ме најдете таков каков што сакате: да не има можеби меѓу вас кавги, завист, гнев, гордост, раздор, клевети, озборување, горделивост, побуни;

13,1 12,14
5 Моје
19,15
Мт 18,16
1 Тим 5,19
^{13,1} кога повторно ќе дојдам, да не ме понижат мојот Бог кај вас, и да не треба да оплакувам за мнозина кои погрешиле порано и не се покајале за нечистотијата, блудството и срамот што ги направиле.

Последни наџомени и џоздрави

13 Ова е третпат како доаѓам кај вас: „Од устата на двајца или

тројца сведоци ќе се потврди секој збор.“

² Како што ве предупредив, кога бев по вторпат кај вас, така и сега, кога не сум меѓу вас, ги предупредувам оние кои однапред погрешаа и сите други, дека ако дојдам пак, нема да поштедувам;

³ вие барате доказ дека зборува Христос во мене, Кој спрема вас не е немоќен, туку е силен меѓу вас.

⁴ Зашто, иако беше во немоќ распнат, Тој е жив по моќта Божја; бидејќи сме и ние слаби во Него, но ќе бидеме живи со Него, преку силата Божја меѓу вас.

⁵ Испитувајте се сами себе дали сте во верата! Сами проверувајте се! Или не сте свесни дека Исус Христос е во вас? Освен, само ако сте недостојни.

⁶ А за нас, се надеваме дека ќе разберете дека ние не сме недостојни.

⁷ Му се молиме на Бога да не правите никакво зло; не да се покажеме ние како достојни, туку вие да вршите добро, па макар ние како недостојни да останеме.

⁸ Зашто ние сме силни не против вистината, туку за вистината.

⁹ Се радуваме кога ние слабееме, а вие јакнете. А за тоа и Му се молиме на Бога за вашето усовршување.

¹⁰ Овие работи ви ги пишувам додека сум далеку од вас; па, кога ќе дојдам кај вас, да не употреbam строгост според власта која ми ја даде Господ за надградување, а не за рушење.

¹¹ И така, браќа, радувајте се, усовршувајте се, утешувајте се, бидете едно-мислени, живејте во мир, - и Бог на љубовта и на мирот ќе биде со вас.

¹² Поздравете се еден со друг преку свет целив. Ве поздравуваат сите свети.

¹³ Благодатта на нашиот Господ Исус Христос и љубовта на Бога и Отецот и заедништвото на Светиот Дух нека бидат со сите вас. Амин!

2
10,11
12,21

3
3,5-6

4
Рим 1,4
6,8-11
8,11

5
1 Кор
11,28
Гал 6,4

8
Дела 4,20
1 Кор 13,6

10
10,8
10,11
Ер 1,10

11
Рим 15,5,33
Ефес 4,2,3
Фил 3,1
4,4

12
Рим 16,16
1 Кор
16,20
1 Сол 5,26

13
Фил 2,1

ПОСЛАНИЕ ДО ГАЛАТЈАНИТЕ

Вовед

Во треттиот век пр. Хр. Келтиите од Галија процртеле сè до Мала Азија и таму се населиле. Нивните попомци, Галатијаниите, го зафаќале регионот во близината на денешниот град Анкара. Некои од нив биле придобиеани од Евангелието на апостол Павле во текот на неговото второ и првото мисионерско патување (Дела 16,6 и 18,23).

Но апостолот не бил единствениот посветен во нивните краишта. Некои од нив поучувале дека христијаните кои го пошле не се Евреи треба да се покоруваат на еврејските закони, а и задолжително да се подложат на обрезување. Според Павле, ова барање е противно на висшата Евангелие на Господ Исус Христос: тоа ги става галатијанските христијани во состојба на духовно рабство. Најверојатно за време на неговото престој во Ефес им го напишал ова писмо.

За да ги поврати своите браќа кон самото Евангелие, Павле изложува три точки:

Пред сè, се повикува на личните искуства: неговото обраќање; согласността што ја добил од управителите на црквата во Ерусалим (христијаните го пошле нејудејци не се подложни на јудејскиот Закон), неговото спор со апостолот Пейтар за примената на оваа одлука. Павле го брани својот авторитет на апостол, преку фактот што оваа апостолска служба нему му е доверена од самиот Господ (1–2).

Поттирајќи се на текстовите од Стариот завет тој објаснува дека спасението не доаѓа преку почитувањето на јудејскиот закон, туку само преку верувањето во Исус Христос (3–4).

Тој завршува со повик да се живее слободно под водство на Духот Божји, зашто Духот ги создава во човеот сите видови дарби, а пред сè љубовта (5–6).

Секоја црква, секој христијанин, треба да го слушне овој повик и да му одговори од дното на своето срце, за да биде слободен од секое рабство.

1,1

Рим 1,1,4

Поздрав

1 Павле, апостол, повикан не од луѓе, ниту преку човек, туку преку Исус Христос и Бог Отецот, Кој Го воскресна од мртвите,

² и сите браќа што се со мене - до црквите во Галатија;

³ благодат и мир вам од нашиот Бог Отец и од Господ Исус Христос,

⁴ Кој се даде Себе за нашите гревови, за да нè избави од сегашниот зол свет, по волјата на Бога, Кој е наш Отец.

⁵ Нему нека Му е слава во вечни векови. Амин!

Едно Евангелие

⁶ Се чудам што така брзо се одвртате од Оној Кој ве повика преку благодатта Христова, и преминувате кон друго Евангелие,

⁷ зашто и нема друго Евангелие, но има такви кои ве бунат и сакаат да го изопачат Евангелието Христово.

⁸ Но ако и ние самите, или пак ангел од небото ви проповеда нешто спротивно од она што ви благовестевме ние, нека биде проклет!

⁹ Како што рековме порано, и сега пак повторувам: оној што ви благовес-

5

Рим 16,27

6

1,15

5,8

Рим 1,6

2 Кор 11,4

2 Сол 2,2

8-9

1 Кор

16,22

2 Кор 11,4

Дела 16,6
18,23
1 Кор 16,1
2 Тим 4,10
1 Петр 1,1

Рим 1,7

Дела 2,40
1 Тим 2,6
Тит 2,14
1 Јн 5,19

10 тува некое поинакво Евангелие од она што го примивте - нека биде проклет!
1 Сол 2,4

11 ¹⁰ Во луѓето ли сега барам благонаклонетост, или во Бога? Или, пак, на луѓето ли сакам да им угодувам? Ако бев сакал да им угодувам на луѓето, немаше да бидам Христов слуга.
1 Сол 2,13

12 Мт 16,17

13 Дела 8,3
22,2-5
26,9-11
1 Кор 15,9
Фил 3,6

Ойкровението на Синој Божиј и мисијата на Павле

14 Браќа, ве известувам дека Евангелието, кое јас Го проповедам, не е од луѓе,
Мк 7,3
Дела 22,3

15 ¹² зашто јас ниту сум го примил, ниту сум го научил од човек, туку преку откровение на Исус Христос.
1,6
Ис 49,1
Ер 1,5
Рим 1,1
1 Кор 15,10

16 ¹³ Сте слушале и за моето некогашно поведение во јудејството, дека прекумерно ја гонев Божјата црква и ја разорувал;
2,7
Дела 22,6-10,21
26,13-18
1 Кор 9,1
2 Кор 4,6

17 ¹⁴ и дека во јудејството напредував многу повеќе од мнозина мои врсници, бидејќи бев голем ревнител за татковските преданија.
Дела 9,26-30
11,13,26-26

18 ¹⁵ Кога Бог, Кој ме избра уште од мајчина утроба и ме повика преку Својата благодат, благоволи
Дела 9,26-30

19 ¹⁶ во мене да Го открие Својот Син за да благовестувам за Него меѓу незнабошците, - веднаш, не го прашав ни телото, ниту крвта,
Мк 6,3

20 ¹⁷ ниту, пак, отидов во Ерусалим кај оние што станаа апостоли пред мене,
Рим 1,9

21 ¹⁸ туку заминав за Арабија и пак се вратив во Дамаск.
Дела 9,20
11,13,26-26

¹⁹ А три години подоцна отидов во Ерусалим за да се видам со Кифа, и останав кај него петнаесет дена.

²⁰ А, пак, од апостолите не видов никој друг, освен Јаков, братот Господов.

²¹ А за она што ви пишувам, еве, пред Бога велам дека не лажам.

²² А потоа дојдов во земјите Сириски и Киликиски.

²³ На Христовите цркви во Јудеја лично не им бев познат,

²⁴ туку само беа слушале дека оној, кој некогаш нив ги гонел, сега ја проповеда верата што порано ја разорувал.

²⁵ И Го прославуваа Бога за мене.

Сложноста во Ерусалим. Единството на Црквата и христијанска слобода

2 И четиринаесет години подоцна пак се искачив во Ерусалим со Варнава, а го зедев со себе и Тит.

² Влегов по откровение и им го изложив на верните, посебно на највидните, Евангелието што го проповедам кај незнабошците, за да не трчам или за да не трчав попусто.

³ Па дури ни Тит, кој беше со мене, иако Елин, не беше принуден да се обрезе,

⁴ и тоа заради лажните браќа, кои дојдоа и се вовлекоа да ја гледаат нашата слобода, која ја имаме во Христос Исус, за да не поробат,

⁵ ним ни за час не им дозволивме да не покорат, за да остане во вас вистината на Евангелието.

⁶ А, пак, оние за кои се мисли дека значат нешто - какви и да биле тие некогаш, мене ми е сеедно, Бог не го гледа човекот по лице - тие ништо не ми дадоа.

⁷ Туку, напротив, кога видоа дека мене ми е доверено да го проповедам Евангелието на необрезаните, како на Петар - на обрезаните,

⁸ зашто Оној, Кој дејствуваше врз Петар да врши апостолска служба меѓу обрезаните, дејствуваше и врз мене за апостолска служба меѓу незнабошците -

⁹ и кога ја познаа благодатта што ми е дадена, Јаков, Кифа и Јован, кои беа сметани за столбови, ни ја подадоа мене и на Варнава раката за заедништво и се согласија ние да одиме кај незнабошците, а тие - кај обрезаните.

¹⁰ Посакаа само да ги помниме сиромасите, за што се погрижив и точно да го исполнам.

Недоразбирање во Антиохија. Вистината на Евангелието и благодатта на верата

¹¹ А кога дојде Кифа¹ во Антиохија, јас лично му се спротивставив, зашто беше заслужил осудување.

2,1
Дела 4,36
15,2
2 Кор 2,13

2
4,11
Фил 2,16

4
1,7
Дела 15,15,1,24

5
2,14
Дела 15,23-29
Ефес 1,13

6
5 Мојс 10,17
Дела 10,34
Рим 2,11
Јк 2,1
1 Птр 1,17

7
1,16
Дела 9,15
22,21
Рим 1,5-6
15,15-19

9
1,19
Дела 12,17
1 Кор 3,10

10
Дела 11,29-30
1 Кор 16,1
2 Кор 8-9

11
Дела 11,19-26

¹ 2,11. *Кифа* е името кое Господ Исус му го дал на Симон, Јовановиот син, а значи *кафа* или *камен*. На грчки е Петар.

ПОСЛАНИЕ ДО ГАЛАТЈАНИТЕ

12 Имено, пред да пристигнат некои од Јаков, тој ја дешае заедно со незнабошците; а кога дојдоа, почна да се снебива и да се двои, бидејќи се плашеше од обрезањите.

14 Заедно со него лицемереа и другите Јудејци, така што со нивното лицемерие беше заведен дури и Варнава.

16 А кога видов дека тие не постапуваат точно според Евангелската вистина, му реков на Кифа пред сите: „Кога ти, кој си Јудеец, живееш како незнабошците, а не како Јудејците, зошто тогаш незнабошците ги принудувааш да живеат јудејски?“

17 Ние сме родени како Јудејци, а не грешници од незнабошците.

18 Но знаеме дека човекот не се оправдува преку делата на Законот, туку само преку верата во Христос Исус. Затоа и ние поверувавме во Исус Христос, за да се оправдаме преку верата во Христос, а не преку делата на Законот; зашто преку делата на Законот нема никој да се оправда.

19 Ако, пак, барајќи да се оправдаме во Христос, и сами се најдовме грешници, не е ли тогаш Христос слуга на гревот? Тоа никако!

20 Зашто, ако одново го градам она што сум го урнал, тогаш и сам станувам престапник; преку Законот умрев за Законот, за да живеам за Бога. Се расправ заедно со Христос;

21 и јас веќе не живеам, туку Христос живее во мене. А тоа што сега живеам во тело, живеам со верата во Синот Божји, Кој ме возљуби и Себе се предаде за мене.

22 Не ја отфрлам благодатта Божја; зашто ако праведноста се придобива преку Законот, тогаш Христос залудо умрел.

23 Само ова сакам да го дознаам од вас: преку делата на Законот ли го добивте Духот или преку пораката на верата?

24 Толку ли сте неразумни? Откако почнавте со Духот, со телото ли сега завршувате?

25 Зарем залудо толку многу претрпевте? Да беше само залудо!

26 Оној, пак, Кој ви Го дарува Духот и прави меѓу вас чудеса, преку делата на Законот ли го прави тоа, или преку пораката на верата?

27 Така, Авраам Му поверува на Бога, и тоа му се смета за праведност.

28 Знајте, пак, дека оние што се потпираат на верата, се синови Авраамови.

29 И Писмото, предвидувајќи дека Бог преку вера ги оправдува незнабошците, однапред му благовести на Авраам: „Во тебе ќе бидат благословени сите народи.“

30 И така, оние што веруваат, се благословени заедно со верниот Авраам;

31 а сите оние, што се од делата на Законот, под клетва се. Зашто е напишано: „Проклет да е секој кој не исполнува постојано сè што е напишано во книгата на Законот!“

32 А дека преку Законот никој не се оправдува пред Бога, се знае, зашто „Праведниот ќе живее преку верата.“

33 А Законот не е од верата, туку зборува: „Кој ќе ги исполни овие работи, тој ќе биде жив преку нив.“

34 Христос нè откупи од проклетството на Законот, откако поради нас стана проклетство, бидејќи е напишано: „Секој да е проклет што виси на дрво!“;

35 така што благословот даден на Авраам да дојде преку Исус Христос врз незнабошците, за да Го добиеме ветиениот Дух преку верата.

36 Браќа, зборувам како човек: и утврдениот човечки завет никој веќе не го растура ниту му додава нешто.

37 Но ветувањата му беа дадени на Авраам и на семето негово. Не е речено: „И на семињата“, како за мнози-

2

2,16
Дела 11,17

4

1 Кор 2,12
12,4-11
2 Кор
12,12

6

1 Мојс 15,6
Рим 4,3

8

1 Мојс 12,3
18,18
Дела 3,25

9

Рим 4,16

10

5 Мојс
27,26

11

Авак 2,4
Рим 1,17
Евр 10,38

12

3 Мојс 18,5
Рим 10,5

13

4,5
5 Мојс
21,23
Рим 8,3
2 Кор 5,21

16

1 Мојс 12,7
13,15
17,8
24,7
Мт 1,1
Рим 4,13**Законој и ветувањето**

15 Браќа, зборувам како човек: и утврдениот човечки завет никој веќе не го растура ниту му додава нешто.

16 Но ветувањата му беа дадени на Авраам и на семето негово. Не е речено: „И на семињата“, како за мнози-

Извори на дарој од Духот

3 О неразумни Галатјани! Кој ве маѓепса (та не се покорувате на вистината) вас, пред чии очи Исус Христос беше јасно насликан распнат меѓу вас?

17 на, туку како за еден: „И на семето твое“, кое е Христос.

18 Ова сакам да го кажам: Заветот што Бог го даде не може да биде обезвреден од Законот, кој е настанат

19 четиристотини и триесет години подоцна, така што ветувањето би можело да ја изгуби силата.

20 Зашто, ако наследството е добиено по Законот, тоа веќе не е според ветувањето; а на Авраам Бог му го дари по ветување.

21 Зошто е, пак, даден Законот? Тој е додаден поради престапите, додека не дојде семето, на кое се однесува ветувањето, и е предаден преку ангели, преку рака на посредник.

22 Но посредникот не може да биде само посредник на еден, а Бог е еден.

23 Па така, Законот противен ли е на Божјите ветувања? Никако! Зашто, ако беше даден закон, што ќе можеше да животвори, тогаш навистина оправдањето ќе произлегуваше од Законот.

24 Но Писмото сите ги затвори под грев, па преку верата во Исус Христос да им се даде ветеното на оние кои веруваат.

25 Пред да дојде верата, ние бевме под стража на Законот, заклучени за верата која требаше да се открие.

26 И така, Законот беше за нас воспитувач да нè доведе до Христос, за да бидеме оправдани преку верата;

27 а откако дојде верата, ние бевме не сме под раководство на воспитувач.

28 Зашто сите сте синови Божји преку верата во Христос Исус;

29 сите, што сте крстени во Христос, во Христос се облековте.

30 Нема веќе ни Јудејци, ни Елини, ни роб, ни слободен; нема машко - женско; зашто сите вие сте едно во Христос Исус.

31 А, ако сте, пак, вие Христови, тогаш сте Авраамово семе, и по ветување наследници.

Од ројсџвојџо на Законојџ во слобода

4 Но ви велама: наследникот, додека е млад, со ништо не се разликува од робот, макар што е господар над сè;

5 туку е под настојници и чувари до определениот рок од неговиот татко.

6 Па така и ние, додека бевме малолетни, бевме поробени од стихиите на светот;

7 но, кога се исполни времето, Бог Го испрати Својот Син, Кој се роди од жена и се потчини на Законот,

8 за да ги откупи оние што се под Закон, та да го примиме посинувањето.

9 А бидејќи вие сте синови, Бог Го испрати Духот на Својот Син во срцата ваши, Кој вика: Ава, Оче!

10 Затоа не си веќе роб, туку син; ако си, пак, син, тогаш си и наследник Божји преку Исус Христос.

Павле чувсџвува немир за Галаџјаниџе

8 Но тогаш, бидејќи Бога не Го познавте, им служевте на богови кои по својата природа не се богови;

9 а сега, откако Го познавте Бога, или, подобро, откако Бог ве позна, како сега повторно се враќате кон слабите и бедни стихии, на кои сакате одново да им служите?

10 Внимавајте на деновите, месеците, времињата, годините.

11 Се плашам за вас, да не сум се трудел меѓу вас попусто.

12 Ве молам, браќа, станете како мене, затоа што и јас станав како вас. Вие со ништо не сте ме навредиле;

13 знаете дека, кога за првпат ви проповедав, бев телесно немоќен,

14 и при сето тоа, вие не го презревте искушението на моето тело, ниту се погнасивте од него, туку ме примивте како ангел Божји, како Исус Христос.

15 Каде ви е сега радоста ваша? Сведокам за вас дека кога би било можно, и очите свои би ги извадиле и би ми ги дале.

16 И затоа ли станав ваш непријател, бидејќи ви ја зборував вистината?

4,3
Кол 2,20

4
Мк 1,15
Јн 1,14
Рим 1,3
Ефес 1,10

5
3,13,26

6
Рим 8,15

7
3,29
Јн 15,15

8
Ис 37,19
Ер 2,11
2 Лет 13,9
1 Кор 8,4-6

9
1 Кор 8,3

10
Рим 14,5

11
Фил 2,16

12
1 Кор 4,16

13
1 Кор 2,3

16
Амос 5,10
2 Кор 12,15

ПОСЛАНИЕ ДО ГАЛАТЈАНИТЕ

19 ¹⁷ Тие не ревнуваат за вас добро, туку сакаат да ве одвојат од мене, та вие за нив да ревнувате.

¹⁸ Добро е секогаш да ревнувате во доброто, а не само кога сум меѓу вас.

22 ¹⁹ Чеда мои, за кои сум пак во родилни маки, додека не се обликува во вас Исус Христос,

²⁰ сега би сакал да бидам меѓу вас и да ви се обратам со поинаков тон, бидејќи сум во недоумица за вас.

26 *Двајта завети: Законот кој ѝоробува и благодатта која ослободува*

27 ²¹ Кажете ми, вие, што сакате да бидете под Законот: зарем не го слушате Законот?

²² Зашто е напишано дека Авраам имаше двајца синови, еден од слугинката, а друг од слободната.

29 ²³ Но оној што беше од слугинката, се роди по тело; а оној што беше од слободната - по ветување.

²⁴ А ова е речено сликовито: двете жени се двата завета: едниот од Синајската Гора, која раѓа за ропство; а тоа е Агара.

5,1 ²⁵ Бидејќи Агара значи Синајска Гора во Арабија, а соодветствува на сегашниот Ерусалим и робува со децата свои;

²⁶ а горниот Ерусалим е слободен: тој е мајка на сите нас.

²⁷ Зашто е напишано: „Развесели се неплодна, ти што не раѓаш; воскликни и извикај ти, која не си искусила породилни маки; бидејќи напуштената има многу повеќе деца од онаа која има маж.“

²⁸ Вие, пак, браќа, сте како Исак, чеда на ветувањето.

²⁹ Но, како што тогаш, оној што се роди по тело, го гонеше родениот по дух, така е и сега.

³⁰ А што зборува Писмото? „Истерај ја робинката и синот нејзин, зашто синот на робинката нема да биде наследник заедно со синот на слободната!“

³¹ И така, браќа ние не сме деца на робинката, туку на слободната.

Не љубете ја вашата слобода

5 Стојте во слободата, со која Христос нè ослободи, и не се подавајте пак под ропски јарем!

² Еве, јас, Павле, ви велама: ако се обрезавате, Христос ништо нема да ви помогне.

³ А му сведочам пак на секој човек што се обрезава дека тој е должен да го почитува целиот Закон.

⁴ Вие, што посакавте да се оправдате со Законот, Го изгубивте Христос, отпаднавте од благодатта;

⁵ а ние се надеваме и очекуваме оправдание од верата преку Духот.

⁶ Зашто во Христос Исус ниту обрезанието има сила, ниту необрезанието, туку верата, која дејствува преку љубовта.

⁷ Вие трчавте добро: кој ви попречи да не се покорувате на вистината?

⁸ Тоа убедување не е од Оној Кој ве повика.

⁹ Малку квас го потквасува целото тесто.

¹⁰ Јас сум уверен за вас во Господ дека вие нема да мислите инаку; а оној, кој ве збунува, - кој и да бил, - ќе претрпи осуда.

¹¹ А јас, браќа, ако обрезанието уште го проповедам, тогаш за што ќе ме гонат? Тогаш би исчезнала соблазната од крстот.

¹² О, да беа отсечени оние што ве бунеа!

Да се биде управуван од Духот, а не од ѝохотитието на човечката ѝприрода

¹³ Вие, браќа, повикани сте кон слобода; но слободата ваша да не ви служи како повод за угодување на телото, туку со љубов служете си еден на друг.

¹⁴ Зашто, целиот Закон се извршува во еден збор, односно: сакај го ближниот како самиот себе.

¹⁵ А ако, пак, меѓу себе се гризете и јадете, пазете да не се истребите еден со друг.

¹⁶ Ви велама: живејте по Духот, и нема да им угодувате на телесните страсти.

¹⁷ Зашто, телото сака противни работи на духот, а духот - противни на телото; тие се спротивни еден на друг, за да не го правите она што сакате.

¹⁸ Ако ве води Духот, вие не сте под Законот.

3
Рим 2,25
Јк 2,10

5
Рим 8,
23-25

6
6,15
1 Кор 7,19
13,13
1 Тим 1,5

7
2,14
Јн 8,32

8
1,6-7

9
1 Кор 5,6

11
1 Кор 1,23

13
1 Петр 2,16

14
3 Мојс
19,18
Мт 5,43
19,19
22,39
Рим 13,
8-10
Јк 2,8

16
5,25

17
Рим 7,
15-23
1 Петр 2,11

18
Рим 6,14
8,14

- 19-21** ¹⁹ Делата на телото се познати. Тие се: блудство, нечистота, бесрамност, ²⁰ служење на идоли, магии, непријателство, кавги, ревнување, гнев, раздори, расцепи, ²¹ зависти, пијанство, пирови и други слични работи; однапред ви велама, како што ви реков и порано, дека оние што го прават тоа, нема да го наследат царството Божјо.
- 24** ²² А плодот на Духот е: љубов, радост, мир, долготрпеливост, благод, добрина, верност, ²³ кротост, воздржливост. Против такви нема закон.
- 6,1** ²⁴ Оние, пак, кои се Христови, го расппаа телото свое со страстите свои и похотите.
- 2** ²⁵ Ако живееме со Дух, по Духот сме должни и да постапуваме.

Законоџ на Христџос

- 3** ²⁶ Да не бараме лажна слава, еден друг да не се предизвикуваме, еден на друг да не си завидуваме.
- 4** ^{6,14-15} Браќа, и да падне човек во некаков грев, вие духовните поправајте го таков со духот на кротоста, пазејќи се и вие да не бидете искушани.
- 5** ^{Рим 14,12} ² Поднесувајте го товарот еден на друг и исполнувајте го така законот Христов.
- 6** ^{Рим 15,27} ^{1 Кор 9,11.14} ³ Зашто оној, кој сам себе се смета за нешто, а не е ништо, тој се мами самиот себе.
- ⁴ Секој нека си ги испита делата свои и тогаш ќе има пофалба пред себе самиот, а не пред друг.
- ⁵ Зашто секој ќе го понесе својот товар.
- ⁶ А оној што се учи на словото, нека му дава дел од секое добро на оној што го учи.

⁷ Не лажете се: Бог не е за подигрување. Што ќе си посее човекот, тоа и ќе си жнее.

⁸ Кој сее во телото свое, од телото ќе пожнее погибел; а кој сее во духот, од духот ќе пожнее вечен живот.

⁹ Кога правиме добро, тоа нека не ни биде здодевно, зашто во свое време ќе пожнееме, ако не се измориме.

¹⁰ И така, додека имаме време, да им правиме добро на сите, а најмногу на своите по вера.

Христџовиот крстџ и новиотџ создание

- ¹¹ Гледајте со колку големи букви ви напишав со својата рака.
- ¹² Оние што сакаат да се фалат по тело, тие ве принудуваат да се обрезаваат само за да не бидат гонети поради крстот Христов.
- ¹³ Зашто, и оние што се обрезаваат, сами не го почитуваат Законот, а сакаат вие да се обрезавате за да се пофалат со вапшето тело;
- ¹⁴ а мене, да не ми даде Господ да се фалам со ништо друго, освен со крстот на нашиот Господ Исус Христос, преку Кого за мене светот е распнат, а и јас за светот.
- ¹⁵ Зашто во Исус Христос ниту обрезањето има некаква сила, ниту необрезањето, туку новото создание.
- ¹⁶ На оние што постапуваат и по тоа правило, и отсега натаму нека биде мир и милост, ним и на Израел Божји!
- ¹⁷ И така, никој да не ми досадува веќе, зашто јас ги носам на своето тело белезите на Исус.
- ¹⁸ Благодатта на нашиот Господ Исус Христос, нека биде со вашиот дух, браќа. Амин!

7
Ос 8,7
Јов 13,8-9

8
Јн 3,6
Рим 8,13

9
2 Сол 3,13

11
Фил 1,19

13
Рим 2,21

14
2,19
5,24
1 Кор 1,31
2,2

15
5,6
2 Кор 5,17
Откр 21,5

16
Пс 125,5
128,66

17
2 Кор 4,10
6,4-5
Кол 1,24

18
Фил 4,23
2 Тим 4,22
Фил 1,25

ПОСЛАНИЕ ДО ЕФЕСЈАНИТЕ

Вовед

Во средината на првиот век по Хр. бројот на христијанските цркви во Мала Азија (денешна Турција), видно се зголемил. Меѓу бројните пашоини христијански заедници кои биле меѓусебно поврзани, се чини дека онаа од Ефес имала извесен пресврт. Апостолот Павле таму поминал три години во негово време првото мисионерско патување (Дела 19,1–20,1).

Според Еф. 3,1 и 4,1, апостолот се наоѓал во зајвор кога го пишувал Посланието до Ефесјаните. Токму затоа ова писание се вбројува меѓу папаларечениите „Посланија од заробеништво“, заедно со оние до Филипијаните, до Филимон и до Колосјаните.

Ширината на неговата поука наведува повеќе на помислата дека писмото било упатено до еден многу поширок круг на читатели, одишито до една посебна локална заедница. Централна тема е вечниот Божји план, чија цел е „да соедини сè небесно и земно под една глава - во Господ Исус Христос“ (1,10).

Пораката на писанието, сместена меѓу крајниот вовед (1,1–2) и крајниот заклучок (6,21–24), може да се подели на два поважни дела:

Во првиот (1,3–3,21), откако го искажува восхитот од она што Бог го направил за нив преку Исус Христос, писателот ја развива темата за единството, покажувајќи како Бог ги соединил нејудејците и Јудејците во еден единствен народ, Негов народ.

Во вториот дел (4,1–6,20), апостолот ги повикува своите читатели да живеат во тоа единство на начин достоин за нивниот нов живот, во хармонија со Исус Христос. Тоа ги искажува јасните последици по нивните меѓусебни односи во христијанската заедница, во семејството и во општеството.

Апостолот илустративно го прикажува единството на Божјиот народ, служејќи се со три слики: (1) за телото - Црквата, чија глава е Исус; (2) со зградата, чиј камен темелник е Исус Христос и (3) со брачната двојка, при што Црквата е Христовата невеста. Така, може да се согледа дека не е можно единство без целосна и постојана приврзаност, односно преданост на верниците кон нивниот Господ.

1,1

Дела 9,13
Рим 1,1
1 Кор 1,1
Кол 1,1–2

3

1 Кор 1,3
Гал 3,14
1 Петр 1,3

4

5,27
Јн 17,24
Кол 1,22
2 Сол 2,13

Поздрав

1 Павле, по волјата Божја апостол на Исус Христос, до светиите што се во Ефес, и до верните во Исус Христос: ² благодат и мир вам од Бога, нашиот Отец, и Господ Исус Христос!

Неизмерна благодат

³ Нека биде благословен Бог и Отецот на нашиот Господ Исус Христос, Кој нè благослови со секаков духовен благослов од небесата во Христос,

⁴ така што и нè избра преку Него, упште пред светот да биде создаден, за да

бидеме свети и непорочни пред Него во љубовта,

⁵ предопределувајќи нè за посинување за Себе преку Исус Христос, зашто тоа Му беше по волја,

⁶ за да биде фалена славата на Неговата благодат, со која нè дарува преку Својот Возљубен Син,

⁷ во Кого имаме откуп преку Неговата крв, простување на гревовите по богатството на Неговата благодат.

⁸ Таа благодат Тој ни ја даде изобилно заедно со сета мудрост и разум,

⁹ откако ни ја откри тајната на Својата волја според Своето благоволение

5

Јн 1,12

6

Кол 1,13

7

2,7,13
Рим 3,
24–25

8

Кол 1,9
4,5

9

3,3

- 10** што го беше положил во Себе од порано
Гал 4,4
- 11** ¹⁰ во уредувањето и исполнувањето на
Рим 8, 28-29
Кол 1,12
- 12** ¹¹ Преку Него ние бевме избрани за
1,18
- 13** наследници, однапред определени според
4,30
2 Кор 1,22
Кол 1,5-6
- 14** одлуката на Оној Кој врши сè според
2 Кор 1,22
- 15-16** волјата Своја,
Рим 1,8-9
Кол 1,3-4,9
Фил 1,4-5
- 15** ¹² за да послужиме како пофалба на
1 Кор 13,13
- 16** славата Негова ние, кои од порано се
1 Сол 1,2

Молиџва за ѝпросветление

- 17** ¹⁵ Ете, затоа и јас, кога слушнав за ва-
Ис 11,2
1 Кор 2,10
Кол 1,9-10
1 Јн 5,20
- 18** шата вера во Христос Исус, и за љубов-
Дела 20,32
2 Кор 4,4
Кол 1,5,12
- 19-20** та кон сите светии,
1 Кор 6,14
2 Кор 13,4
Фил 3,10
Кол 2,12
- 20** ¹⁶ постојано Му благодарам на Бога,
Пс 110,1
Кол 3,1
Евр 1,3
- 21** спомнувајќи ве во молитвите свои,
Мк 10,30
Лк 18,30
Кол 1,15-20
- 22-23** ¹⁷ та Бог на нашиот Господ Исус
Јн 1,16
Кол 1,19

¹⁸ и да ги просвети очите на срцата
ваша за да увидите во што се состои
надежта на повиканите од Него, колка-
во е богатството на славата од наслед-
ството Негово во светиите,
¹⁹ и колку е неизмерна величината на
Неговата сила во нас, кои веруваме пре-
ку дејството на Неговата крепка сила.
²⁰ Таа сила Тој ја покажа во Христос,
кога Го воскресна од мртвите и Го пос-
тави од Својата десна страна на небеса-
та,
²¹ повисоко од секое началство, власт,
сила и господство и од секое име со кое
се именуваат не само во овој свет, туку
и во идниот,
²² и сè Му покори под Неговите нозе и
Го постави глава над сите во Црквата,
²³ која е Негово тело, полнота на Оној
Кој исполнува сè во сè.

Од смрт во живиџ

- 2** И вас, кои бевте мртви поради ва-
шите престани и гревови,
² во кои живеевте некогаш според жи-
вотот на овој свет, согласно со кнезот
на воздухот, односно на духот, кој сега
дејствува во синовите на неверието,
³ меѓу кои и ние сите некогаш живе-
евме според телесните желби, извршу-
вајќи ги похотите на телото и на помис-
лите, и по природа бевме како и други-
те, чеда на гневот.
⁴ Но Бог, Кој е богат со милост, пора-
ди големата Негова љубов, со која нè
засака,
⁵ иако бевме мртви поради гревовите
наши, нè оживеа во Христос
⁶ и нè воскресна со Него и нè постави
на небесата во Христос Исус,
⁷ за да им го покаже на идните векови
преизобилното богатство на Својата
благодат во добрина кон нас преку
Христос Исус.
⁸ Зашто по благодат сте спасени пре-
ку верата; и тоа не е од вас - туку дар
Божји!
⁹ Не е од дела, за да не се пофали не-
кој.

¹⁰ Зашто ние сме Негова творба, соз-
дадени во Христос Исус за добри дела
што Бог ги предодредил уште од порано
да живееме во нив.

Едно во Исус Христос

- ¹¹ Затоа помнете, вие, кои некогаш по
тело бевте незнабошци, и наречени нео-
брезани од таканаречените обрезани со
телесно обрезание, правено со раце,
¹² дека во она време бевте без Хрис-
тос, отстранети од општеството на Из-
раел, без право на учество во заветите
на ветеното, без надеж и безбожности во
светот;
¹³ но сега, во Христос Исус, вие, кои
некогаш бевте далеку, станавте блиски
преку крвта Христова.
¹⁴ Зашто Тој е нашиот мир, Кој од
двата народи направи еден и ја разруши
преградата што беше меѓу нив,
¹⁵ откако со телото Своје го уништи
непријателството, а законот на запове-

22
4,15
Пс 8,7
1 Кор
15,24-25

2,1
Кол 2,13

2
Јн 12,31
2 Кор 4,4
Кол 3,7
Тит 3,3

3
Рим 1,18
3,9,20,23

5
Лк 15,24,32
Дела 15,11
Кол 2,13

6
Кол 3,1-4

8
2,5
Јн 4,10
Дела 15,11
Рим 3,24
Гал 2,16
Евр 6,4

9
Рим 3,28
1 Кор 1,29
2 Тим 1,9

10
2 Кор 5,17
Тит 2,14

12
Рим 9,4-5
Кол 1,
20-21
1 Сол 4,13

13
2,17
Ис 57,19
Дела 2,39
Кол 1,20

14-16
1 Кор
12,13
Кол 1,20
2,14

14
Ис 9,5-6
Гал 3,28

ПОСЛАНИЕ ДО ЕФЕСЈАНИТЕ

17 дите и одредбите го обессили, за да создаде во Себе од двата еден нов човек, воспоставувајќи мир,

18 и обата во едно тело да ги помири со Бога преку крстот, откако го уништи непријателството во себе.

17 И, откако дојде, Тој ви благовести мир вам далечни и блиски,

19 ¹⁸ зашто преку него и едните и другите имаме пристап кај Отецот во еден Дух.

20 ¹⁹ И така, вие веќе не сте туѓи и придојдени, туку сте им сожителите на светите и членови на Божјото семејство,

21 ²⁰ зашто се утврдиле на темелите поставени од апостолите и пророците, имајќи Го како камен темелник Самиот Исус Христос,

22 ²¹ врз Кого целата зграда, стројно зглобена, прераснува во свет храм на Господ;

3,1 ²² врз Кого и вие ќе се сосидате во живеалиште Божјо преку Духот.

Дејноста на Павле меѓу нејудејците

3 ¹ Затоа сум јас, Павле, затвореник на Исус Христос за вас незнабошците.

3 ² Бидејќи ја чувте распределбата на благодатта Божја, која ми е дадена за вас,

4-6 ³ односно дека преку откровение Бог ми ја соопшти тајната, како што и погоре ви напишав накратко.

4 ⁴ Читајќи го тоа, можете да разберете како сум ја сфатил тајната на Христос,

5 ⁵ која, на синовите човечки од поранешните поколенија не им беше објавена како што сега се откри на Неговите свети апостоли и пророци преку Светиот Дух,

7 ⁶ за да бидат и незнабошците сонаследници, делови на едно тело, и соучесници на ветувањето Божјо во Христос Исус преку Евангелието,

8 ⁷ на кое му станав слуга според дарот на благодатта Божја, дадена по дејство на Неговата сила.

8 ⁸ Мене, најмалиот од сите светии, таа благодат ми се даде - да им го проповедам на незнабошците неискажливото богатство Христово,

9 и да расветлам на сите во што се состои распределбата на тајната, криена од векови во Бога, Кој создаде сè преку Исус Христос,

10 та многуликата мудрост Божја да им се објави сега преку Црквата на началствата и властите небесни,

11 според предвечната одлука, која Тој ја изврши во Христос Исус нашиот Господ,

12 во Кого, преку верата во Него, имаме слобода да се доближуваме со доверба.

13 Поради тоа, ве молам, не паѓајте со духот пред моите маки заради вас, кои се ваша слава.

14 Затоа ги преклонувам колената свои пред Отецот на нашиот Господ Исус Христос,

15 од Кого се именува секој род на небесата и на земјата,

16 да ви даде, по богатството на Својата слава, сила да се утврдите преку Неговиот Дух во внатрешниот човек,

17 и преку верата Христос да се всели во срцата ваши,

18 та вкоренети и утврдени во љубовта да можете да разбирате со сите светии што е ширина и должина, што е длабочина и височина,

19 и да ја осознаете Христовата љубов што го надминува секое знаење, за да се исполните со сета полнота Божја.

20 А на Оној Кој, според силата што во нас дејствува, може да изврши изобилно сè што ќе побараме или помислиме,

21 Нему нека е слава во Црквата преку Исус Христос во сите родови и за сите векови. Амин!

Единството на телото

4 Браќа, јас, затвореник во Господ, ве молам да се однесувате достоинствено според звањето, за кое сте повикани,

5 со сета понизност и кротост, со долготрпеливост, поднесувајќи се еден со друг со љубов,

6 трудејќи се да го запазите единството на Духот преку врските на мирот.

9 Кол 1,26

10 1 Кор 2,7-9
1 Птр 1,12

11 1,4,11

12 2,18
Евр 4,16

13 Кол 1,24

14 1,17-18

16 Рим 7,22

17 Јн 14,23
Рим 8,11
Кол 1,23
2,7

18 Кол 2,2

19 1 Кор 13
Гал 4,9

20 Рим 16,
25-27
Јуда 1,24-25

21 Рим 16,27

4,1 3,1
Кол 1,10

2 Гал 6,2
Кол 3,
12-13

3 1,10
2,13-16
Фил 1,27
Кол 1,20

4-6 ⁵ Моје 6, 4-5
Мт 23,8-10
¹ Кор 12, 4-6
4 ^{Рим 12,3-6}
¹ Кор 10,17
Кол 1,5
5 ¹ Кор 1,13
8,6
7 ^{Рим 12,3-6}
¹ Кор 12,11
8 ^{Пс 68,19}
Кол 2,15
9 ^{Пс 68,19}
Јн 3,13
11 ¹ Кор 12, 4-11.28
12 2,21
13 Кол 1,28
14 ^{Рим 16,19}
¹ Кор 3,1-3
14,20
Евр 5,11-14
13,9
15 ^{1,22}
Кол 1,18
16 Кол 2,19
17-19 ^{Рим 1, 18-32}
18 ^{2,12}
Мк 3,5

⁴ Едно тело сте и еден Дух, како што сте и повикани кон една надеж на вашето звање.
⁵ Еден Господ, една вера и едно крштење,
⁶ еден е Бог и Отец на сите, Кој е над сè, и преку сите, и во сите нас.
⁷ А на секого од нас благодатта му е дадена според мерката на дарот Христов.
⁸ Затоа е и речено: „Издигајќи се на височина, плени плен и им даде дарови на луѓето.“
⁹ А што означува „издигајќи се“, ако не тоа дека Тој слезе пред тоа во најдолните места на земјата.
¹⁰ Слегнатиот е истиот, Кој се издигна повисоко од сите небеса, за да исполни сè.
¹¹ И Тој постави едни за апостоли, други за пророци, трети за благовестители, четврти за пастири и учители,
¹² за усовршување на светиите во делото на служењето, за изградување на Христовото тело,
¹³ додека сите не го достигнеме единството на верата и познанието на Синот Божји, до состојба на совршен човек, до мера на возраста на Христовата полнота,
¹⁴ та да не бидеме веќе мали деца што ги лула и занесува секој ветар на лажните учења, преку човечките заблуди, во лукавството на измама кон заблуда.
¹⁵ Туку со љубов држејќи се за вистината во секој поглед да растеме во Оној, Кој е глава, Христос.
¹⁶ Со Него целото тело е составено и склопено и сврзано преку сите дарувани врски, при дејството на секој дел, поради силите негови, нараснува за да се изградува во љубов.

Новиот живот во Христос

¹⁷ Ова, пак, го зборувам и сведочам во Господ; да не живеете повеќе како што живеат и другите незнабошци, по суштата на својот ум;

¹⁸ помрачени во разумот, отуѓени од Божјиот живот поради нивното незнаење и тврдокорноста на нивното срце;

¹⁹ дојдени до бесчувство, тие се предадоа на разврат и ненаситно вршат секаква нечистота.

²⁰ Но вие не Го познавте така Христос,

²¹ ако навистина сте чуле за Него и во Него сте биле поучувани - дека вистината е во Исус,

²² тогаш отфрлете го од себе стариот човек според вашето поранешно живеење, кој се распаѓа во измамливите желби,

²³ за да се обновите со духот на својот ум

²⁴ и да се облечете во новиот човек, создаден според Бога во вистинска праведност и светост.

²⁵ Поради тоа, откако ја отфрливте лагата, кажувајте си ја вистината секој на својот ближен, бидејќи сме делови еден на друг.

²⁶ Гневете се, но не грешете: сонцето да не зајде над гневот ваш;

²⁷ И не давајте му место на ѓаволот.

²⁸ Крадецот да не краде веќе, туку нека се труди и подобро е да се труди со своите сопствени раце да го прави она што е добро, за да има што да му даде на оној што има потреба.

²⁹ Никаков гнасен збор да не излегува од устата ваша, туку само добар, за надградување каде што треба, за да им даде благодат на оние што слушаат.

³⁰ И не оскрбувајте Го Светиот Дух Божји со Кој сте запечатени за денот на откупувањето.

³¹ Отстранете ја подалеку од вас секоја огорченост, јарост, гнев, викање и хулење заедно со секоја друга злоба.

³² Бидете еден спрема друг добри и милосрдни, пропштавајќи си еден на друг, како што и Бог ви прости во Христос.

22 Кол 3,5.
9-10

23 Рим 12,2

24 Кол 3,10

25 Зах 8,16
Рим 12,5
1 Кор 12,12
Кол 3,8-9

26 Пс 4,5
Мт 5,22
Јк 1,19-20

28 1 Кор 4,12
1 Сол 4,11

29 5,4
Мт 15,11
Кол 3,8,16
4,6
Јк 3,10-12

30 1,13-14
Ис 63,10

31 Кол 3,8

32 Мт 6,14
18,22-35
Кол 3, 12-13

5,1 Мт 5,48
1 Кор 11,1

2 2 Моје 29,18
Ез 20,41
Рим 14,15
Гал 2,20
Фил 4,18
Евр 10,10

Да се живее во светлина

5 И така, угледајте се на Бога, како чеда возљубени,

² и живејте во љубов, како што и Христос ве возљуби и за нас се предаде Себеси како принос и жртва на Бога за пријатен мирис.

ПОСЛАНИЕ ДО ЕФЕСЈАНИТЕ

3-5 ³ А блудство и секаква нечистота или,
Кол 3,5,8 пак, користо-убивост воопшто да не се

4 спомнуваат меѓу вас, како што им при-
4,29
3,15 лега на светии,

Кол 3,15 ⁴ ниту, пак, срамни и будалести зборови или двосмислени приказни, што се неприлични, туку само благодарност.

Гим 1,18
Кол 2,4,8
3,6

⁵ Зашто ова треба да го знаете: дека
ниеден блудник, или нечист, или корис-
8 тољубец - кој е идолопоклоник, нема
дел во царството на Христос и Бог.
2,11,13

⁶ Никој да не се мами со празни зборови; зашто поради нив доаѓа гневот Бож-

9 ⁷ затоа, не станувајте нивни соучесници.

10 ⁸ Вие некогаш бевте темнина, а сега
Рим 12,2 сте светлина во Господ: живејте како
13 деца на светлината!

14 ⁹ Зашто плодот на светлината се состои во сè што е добро, праведно и вис-

Ис 26,19 ТИНИТО -
 51,17 ¹⁰ одлучете се за она што Му е мило
 52,1 на Бога!
 Рим 13,11

Евр 10,32 ¹¹ Не учествувајте во бесплодните
16 дела на темнината, туку изобличувајте
 Амос 5,13 ги!

¹² Зашто за она што го прават скришум, срамно е и да се зборува.

17 ¹³ А сè што е изобличено, светлината
Рим 12,2
Кол 1,9 го прави јавно; бидејќи сè што е јавно,
18 светлина е.

14 Затоа е речено: „Стани ти што спиеш, воскресни од мртвите, и Христос ќе

19 те осветли!“
Пе 33,2-3
 Кол 1,3
 3,16 ¹⁵ Па така, внимавајте добро како живеете! Не како безумни, туку како

Жени и мажи

²¹ покорувајте се еден на друг во страснопочит Божја.

²² Вие, жените, покорувајте им се на мажите свои, како на Господ,

²³ зашто мажот е глава на жената, како што е и Христос глава на Црквата, и Тој е Спасител на телото.

²⁴ Па, како што Црквата Му се покорува на Христос, така и жените да им се покоруваат на своите мажи во сè.

²⁵ Вие, мажите, сакајте ги жените
свои, како што Христос ја засака Црк-
вата и се предаде Себе за неа,

²⁶ за да ја освети, очистувајќи ја со водна бања преку словото;

²⁷ та да ја претстави пред Себе како славна Црква, која нема осквернување, или порок, или нешто слично, туку да биде света и непорочна.

²⁸ И така, мажите се должни да ги сакаат жените свои како што ги сакаат своите тела; зашто, кој ја сака жената своја, тој се сака и самиот себеси.

²⁹ Зашто никој никогаш не го намразил телото свое, туку го храни и го стоплува, како и Господ Црквата,

³⁰ бидејќи ние сме делови на Неговото тело¹.

³¹ „Поради тоа, човекот ќе го остави својот татко и мајката своја, и ќе се придружи кон жената своја, та обажцата ќе билат едно тело.“

³² Оваа тајна е голема. Но јас ви зборувам за Христос и за Црквата.

³³ И така, секој од вас да си ја сака жената своја, како што се сака самиот себе, а жената да го почитува мажот свој.

Деца и родители

6 Вие, деца, бидете им послушни на родителите свои, во името на Господ, зашто тоа е праведно.

² „Почитувај ги својот татко и својата мајка!“ - тоа е првата заповед со ветување.

³ „За да ти биде добро, и да живееш
долго на земјата.“

21
1 Птр 5,5

22
1 Мојс 3,16
Кол 3,18
1 Птр 3,1

23
1,22-23
1 Kop 11,3

25-26
Евр
10,10.14
13.12

25
Кол 3,19
1 Птр 3,7

27
1,4
Песна 4,7
2 Кор 11,2
Кол 1,22

30
Рим 12,5
1 Кор 6,15
12,27

31
1 Мојс 2,24
Мт 19,5
Мк 10,7-8
1 Кор 6,16

6,1
Кол 3,
20-21

2-3
2 Mojc
20,12
5 Mojc 5,16
Mt 15.4

¹5.30. Во некои ракописи кон овој стих е додадено: „од Неговото тело и коските Негови“.

4 ⁵ Моје 6,7.20-25
^{Изреки} 19,18
^{Кол} 3,21 **4** И вие, татковците, не дразнете ги децата свои, туку подигнувајте ги во воспитанието и науката на Господ.

Слуги и господари

5-6 ^{Тит} 2,9
¹ Птр 2,18 **5** Вие, слуги, бидете послушни кон вашите земни господари со страв и трепет, во простота на срцето, како кон Христос,

5 ^{Кол} 3,22-4,1 **6** не работете само за пред очи, како оние што сакаат да им се умилкуваат на луѓето, туку како Христови слуги, извршувајќи ја волјата Божја од срце,

8 ² Кор 5,10 **9** драговољно служејќи, како да Му служите на Господ, а не на луѓе,

⁵ Моје 10,17
^{Кол} 3,25 4,1 **8** знаејќи дека секој, па било тоа роб или слободен, ќе добие од Господ според доброто, што го направил.

10 ^{Кол} 1,11 **9** А и вие, господарите, исто така, однесувајте се кон нив и бидете умерени во строгоста своја, знаејќи дека и над вас самите и над нив има на небесата Господар, во Кого нема лицемерност!

11 ^{Рим} 13,12
² Кор 6,7
^{10,4}
¹ Сол 5,8 **11** А и вие, господарите, исто така, однесувајте се кон нив и бидете умерени во строгоста своја, знаејќи дека и над вас самите и над нив има на небесата Господар, во Кого нема лицемерност!

12 ^{2,2} *Оружјејѝо шѝо ни љо дава Боѝ*

10 Браќа, засилувајте се во Господ и во силата на Неговата моќ!

11 Облечете се во сето оружје Божјо за да се одржите против ѓаволското лукавство;

12 зашто нашата борба не е против крв и тело, туку против началствата, против властите, против световните управители на темнината од овој век, против поднебесните духови на злобата.

13 Поради тоа примете го сето оружје Божјо, за да можете да се браните во

лош ден, та, откако ќе победите, да се одржите.

14 И така стојте, откако ќе се опашете со вистината и ќе се облечете во оклопот на праведноста,

15 и нозете да ви бидат обуени во подготвеност за да благовестите мир.

16 А над сè, земете го штитот на верата, со кој ќе можете да ги изгаснете сите вжештени стрели на лукавиот;

17 земете го и шлемот на спасението и духовниот меч, кој е словото Божјо!

18 Со секаква молитва и молба во секоја пригода молете се во духот. Затоа бидете постојано будни со сета истрајност и молитва за сите светии,

19 и за мене, та, кога ќе ја отворам устата да ми се даде слободно да ја соопштувам тајната на Евангелието,

20 поради кое сум пратеник во окови, за да го проповедам смело, како што ми прилега.

Последни ѝоздрави

21 А за да знаете и вие, како сум и што работам, за сè ќе ве известим Тихик, возљубениот брат и верен служител во Господ.

22 Него го пратив кај вас за да дознаете како сме, и за да ги охрабри срцата ваши.

23 Мир на браќата и љубов со вера од Бог Отецот и од Господ Исус Христос.

24 Благодат со сите што Го сакаат нашиот Господ Исус Христос - во нераспадливост. Амин.

14
^{Ис} 40,3.9
^{52,7}
¹ Сол 5,8

15
^{Ис} 40,3.9
^{49,2}
^{Рим} 10,15

17
^{Ис} 11,4
^{49,2}
^{59,17}
^{Ос} 6,5
^{Евр} 4,12
^{Откр} 1,16

18
^{Мт} 26,41
^{Лк} 18,1
¹ Кор 14,15-16
^{Кол} 4,2-4
¹ Сол 5,17

19
^{Лк} 21,15
^{Дела} 4,29
^{28,31}
^{Рим} 15,30
^{Кол} 4,3
² Сол 3,1

20
² Кор 5,20

21-22
^{Дела} 20,4
^{Кол} 4,7-8
² Тим 4,12

23-24
¹ Птр 1,8

ПОСЛАНИЕ ДО ФИЛИПЈАНИТЕ

Вовед

Првиот европски град, во кој апостол Павле го проповедал Евангелието е Филипи, кој се наоѓал во римската провинција Македонија, на североисток од Грција. Павле таму основал црква за време на неговото второ мисионерско патување (види Дела 16,12–40). Неколку години подоцна, додека се наоѓал во затвор (според едни во Ефес, а според други во Кесарија или во Рим; види Фил. 1,7), апостолот напишал писмо до Филипјаниите, проследено со особено срдечен тон. Тој сака да им се заблагодари за подароциите што се пошлудиле да пристигнат до Павле преку Епафродит, кога тој самиот се наоѓал во неволја. Тој исто така сака да ги охрабри да Му останат верни на Христос и да не дозволат да бидат заведени од лажните науки што се вовлекувале во нивната заедница.

На почетокот (1,1–11), Павле ја изразува радоста и благодарноста што ја чувствува кога помислува на христијаниите во Филипи. Пошто ги известува за неговата состојба. Соочен со неизвесна иднина, отворено ја искажува својата целосна сигурност, што ја добива од заедничкото со Господ Исус Христос (1,12–26). Тој ги охрабрува Филипјаниите да останат цврсти во верата, издржувајќи го испитот на понизноста во духот на служењето кое доаѓа од Исус Христос (1,27–2,18). Со надеж за повторно видување, Павле ги испраќа кај Филипјаниите Епафродит и Тимофеј, неговите придружници, кои ќе ја одржуваат врската меѓу апостолот и Филипјаниите (2,19–30).

Пошто Павле ги става под писмото енергично неговите приврзаници наспроти неверните личности на висшестопанското Евангелие. Тој ги повикува Филипјаниите да се уздаат на неговот начин на однесување, приближувајќи се смело кон почетокот на новиот живот во христијанството и да станат подобни на Исус Христос (3). Писмото завршува со поштиник, заблагодарување и поздрав (4).

Ова писмо се нарекува „Писмо на радоста“, зашто така духот го пројкажува посланието од почеток до крај. Оваа радост е поврзана со верата во Христос, чие дело се прославува во химните, односно славословите во 2,6–11.

1,1

Дела 16,1
Рим 1,1
2 Кор 1,1
Гал 1,10
Кол 1,1
2 Сол 1,1
Јк 1,1
3 Петр 1,1

Поздрав

1 Павле и Тимотеј, слуги на Исус Христос, до сите светии во Христос Исус, што се во Филипи, со епископите и законите:

² благодат и мир вам од Бог, Отецот наш и од Господ Исус Христос!

Изразување благодарност и молитва

³ Му благодарам на мојот Бог секогаш, кога си спомнувам за вас,

⁴ - во секоја моја молитва се молам со радост за сите вас -

⁵ заради вашето учество во Евангелието од првиот ден, па сè досега,

⁶ уверен во тоа дека Оној, Кој го започна во вас доброто дело, ќе го доврши сè до Денот на Исус Христос.

⁷ И право е да го мислам тоа за сите вас, зашто секогаш ве носам во срце - и кога сум во окови, и кога го бранам и утврдувам Евангелието, бидејќи сите вие сте мои соучесници во благодатта.

⁸ Бог ми е сведок колку многу копнеам по сите вас со милосрдноста на Исус Христос.

3-4

Рим 1,8-10
1 Кор 1,4
Ефес 1,16-17
Кол 4,2
1 Сол 1,2

4

3,1
4,14-10

5

1,27-30
4,3,14-18
Рим 15,26-27

6 ^{1,10} ^{2,13,16} ^{Јн 4,34} ^{6,28-29} ^{1 Кор 1,8} ^{1 Сол 4,15} ⁹ И се молам вашата љубов сè повеќе и повеќе да избобува преку познанието и разбирањето на сè,

¹⁰ за да можете да го распознавате најдоброто, та да бидете чисти и беспрекорни во денот на Христос,

¹¹ полни со плодот на праведноста, кој е преку Исус Христос, за слава и пофалба на Бога.

8 Рим 1,9
2 Кор 1,23

9 Кол 1,9-10

10 1 Кор 1,8
Ефес 1,4
1 Сол 3,13
5,21-23
Евр 5,14

11 Јн 15,8
Ефес 1,6,12,14
Евр 12,11
Јк 3,18

Заробеништвото на Павле и усеохот на Евангелието

¹² Сакам, браќа, да знаете дека тие работи, што ми се случија, придонесоа за поголем успех на Евангелието,

¹³ така што во целата преторија и меѓу сите други стана познато дека сум во окови за Христос;

¹⁴ и дека повеќето од браќата во Господ, поттикнати од моите окови, се осмелија, без страв да го проповедаат словото Божјо.

¹⁵ Некои, навистина, од завист и желби за кавга, а други од добра волја Го проповедаа Христос:

¹⁶ едни Го проповедаат Христос од љубов, знаејќи дека јас сум поставен да го бранам Евангелието.

¹⁷ А другите имаат желба да се препираат неискрено, мислејќи дека ја наголемуваат тежината на моите окови.

¹⁸ Другите, пак, проповедаат од љубов, знаејќи дека јас сум поставен да го бранам Евангелието.

¹⁹ Зашто знам дека тоа ќе ми послужи за спасение со вашата молитва и преку дејството на Духот на Исус Христос,

²⁰ како што очекувам со нетрпение и се надевам дека во ништо нема да се посрамам, но со сета моја храброст, како секогаш, така и сега, ќе се возвеличи Христос во моето тело - било со живот, било со смрт.

²¹ За мене, „да се живее“ значи Христос, а „да се умре“ - придобивка.

²² Ако, пак, живеењето мое во тело ми придонесува плод на делото, тогаш што да одберам не знам.

²³ Измачуван сум и од едното, и од другото: сакам да заминам и да бидам со Христос, бидејќи тоа е многу подобро;

²⁴ но да останам во телото е попотребно за вас.

²⁵ Уверен во тоа, знам дека ќе останам и ќе пребивам со сите вас за ваш напредок и радост на верата,

²⁶ та пофалбата ваша во Христос Исус да се умножува преку мене, кога повторно ќе дојдам кај вас.

Посвојуваност во бицијата

²⁷ Живејте само достоино за Христовото Евангелие, та, ако дојдам и ве видам, или пак во отсуство слушнам за вас дека стоите во еден дух, борејќи се еднодушно за верата на Евангелието,

²⁸ и во ништо не се плашите од противниците; тоа е знак за нивната погибел, а за вашето спасение, и тоа е од Бога.

²⁹ Зашто вам ви се даде дар поради Христос не само да верувате во Него, туку и да страдате за Него,

³⁰ борејќи се со истата борба, каква што видовте во мене и сега слушате за мене.

Единство во љубовта

2 И така, ако во Христос има некаква утеха, ако има некаков поттик од љубовта, ако има некакво заедништво со Духот, ако има некое милосрдие и сострадание,

² исполнете ја мојата радост: бидете со една мисла, бидејќи имате една и истата љубов, и бидете еднодушни и едноумислени;

³ не правете ништо од честољубие или за празна слава, но од понизност сметајте се еден друг за погорен од себеси!

⁴ Не грижете се секој само за себе, туку и за другите!

⁵ Бидејќи вие треба да ги имате истите мисли, што ги има Исус Христос,

⁶ Кој, иако беше во Божји лик, не сметаше дека треба да го искористи тоа што е еднаков со Бога;

⁷ но Сам Себе се понизи, земајќи лик на слуга се изедначи со луѓето и по изглед се покажа како човек;

⁸ Сам Себе се понизи, послушен сè до самата смрт, смрт на крст.

⁹ Па затоа и Бог Го превозвиши и Му даде име што е над секое име,

¹⁰ та во името на Исус да се поклони секое колено на сè што е небесно, земно и подземно,

25
2 Сол 1,3
1 Тим 4,15

26
1 Кор 15,31
2 Кор 1,14

27
4,3
Гал 5,1
Ефес 4,1-4
Кол 1,10
1 Сол 2,12
3,8

28
2 Сол 1,4-10

29
Мт 5,10-12
Дела 5,41
2 Сол 1,5
1 Птр 1,6-7

30
2 Кор 11,24-12,10

2,1
2 Кор 13,13
Кол 3,12

2
Рим 15,5
1 Кор 1,10-16

3
Рим 12,10
Гал 5,26

4
2,21
1 Кор 10,24-33
13,5

5
Јн 13,15
Рим 15,5
1 Јн 2,6

6
Јн 1,1-2
17,5
Кол 1,15
Евр 1,3

7
Мт 20,28
Јн 1,14
Рим 8,3
2 Кор 8,9
1 Тим 2,5
Евр 2,14,17

Јн 15,1-8,16
Рим 1,13

2 Кор 5,6-9

ПОСЛАНИЕ ДО ФИЛИПЈАНИТЕ

8 ¹¹ и секој јазик да исповеда дека Исус Христос е Господ, за слава на Бог Отецот.

Задача на христијаниите

9 ¹² Затоа, возљубени мои, како што секогаш ме слушавте, не само во мое присуство, туку многу повеќе сега, кога сум отсутен, со страв и трепет градете го своето спасение,

¹³ зашто Бог е Оној Кој во вас прави да сакате и да дејствувате според Неговата добра волја.

10-11 ¹⁴ Правете сè без мрморење и двоумење,

¹⁵ за да бидете прави и чисти, непорочни чедра Божји, сред изопачено и развратно поколение, во кое светите како светила во светот,

12 ¹⁶ држејќи се за злото на животот, за моја гордост во денот Христов, дека не трчав напразно и не се трудев напразно.

13 ¹⁷ Но, иако се излевам како жртва леаница и за служба на вашата вера, се радувам сам и се радувам со сите вас.

¹⁸ Така исто радувајте се и вие и зарадувајте ме!

Мисиите на Тимошеј и Епафродит

14 ¹⁹ А се надевам во Господ Исус дека наскоро кај вас ќе го пратам Тимотеј, та и јас, откако ќе разберам како сте, да се утешам со духот.

15 ²⁰ Всушност, немам ниту еден истомисленик, кој толку искрено би се грижел за вас.

²¹ Зашто сите си го бараат своето, а не она на Исус Христос;

16 ²² а неговата опитност е позната; тој, како син на татко, слугуваше заедно со мене при благовестувањето.

²³ Него, пак, се надевам дека ќе го испратам веднаш, штом ќе дознаам што ќе стане со мене;

²⁴ а се надевам во Господ дека и сам скоро ќе дојдам кај вас.

17 ²⁵ Сметам дека е потребно кај вас да го испратам братот Епафродит, мој сотрудник и соборец во војувањето, а ваш пратеник и помагач во потребите мои,

²⁶ бидејќи тој копнееше да ве види сите вас и многу жалеше што сте чуле дека бил болен.

²⁷ Зашто тој боледуваше дури до умирање; но Бог го помилува, и не само него, туку и мене, за да не ми се натовари една жалост врз друга.

²⁸ Поради тоа го испратив поскоро, та, штом ќе го видите пак, да се израдувате, а јас да бидам помалку нажален.

²⁹ Примете го, пак, во Господ со секаква радост, и такви почитувајте,

³⁰ бидејќи за Христовото дело тој беше скоро на умирање, не жалејќи го својот живот за да го дополни недостигот на вашата служба кон мене.

Вистинскиот начин да се биде оправеден во очите на Бога

3 Но, браќа мои, радувајте се во Господ! Зашто мене не ми е здодевно да ви пишувам исти нешта, а за вас тоа значи безбедност.

² Чувајте се од кучињата, чувајте се од лошите работници, чувајте се од лажно обрезавање,

³ зашто вистинското обрезавање смени, кои со Духот Му служиме на Бога и се гордееме со Христос Исус, и не се надеваме на телото,

⁴ иако јас можам да се надевам и на телото. Ако некој друг мисли дека може да се надева на телото, тогаш уште повеќе можам да се надевам јас,

⁵ кој сум обрзан во осмиот ден, од родот Израелов, од Венијаминовото колено, Евреин од Евреите, по законот фарисеј,

⁶ по ревност - гонител на Божјата Црква, според правдата на Законот - беспрекорен.

⁷ Но тоа што беше за мене придобивка, поради Христос го сметав за загуба.

⁸ Затоа, сметам дека и сè друго е загуба спрема преважното познание на Христос Исус, мојот Господ, поради Кого се одреков од сè, и сè сметам за отпад, само за да Го придобијам Христос,

⁹ и да се најдам во Него, не со својата праведност стекната од Законот, туку со придобивката преку верата во Хрис-

18
3,1
4,4

19
Дела 16,1

20
1,15-17

21
2,4
2 Тим 4,10

22
1,1,5

24
1,25
Рим 14,14

25
4,18

29
1 Кор 16,16
1 Тим 5,17

30
Дела 20,24
2 Кор 8,14
Кол 1,24

3,1
1,5
2,18
4,4
2 Кор 13,11
1 Сол 5,16

2
Пс 22,16
2 Кор 11,13
Гал 5,12

3
5 Мојс 10,16
Ер 4,4
Рим 1,9
2,29
Гал 6,14-15
Кол 2,11

4
Рим 7,5
2 Кор 11,18

5
1 Мојс 17,12
3 Мојс 12,3
Мт 3,7
Лк 1,59
2,21
Дела 23,6
26,5
2 Кор 11,22

6 Дела 8,3
22,4
26,9-11
1 Кор 15,9
Гал 1,13
1 Тим 1,
13-14

тос, односно со праведноста од Бога преку верата;

10 за да Го познаам Него, и силата на Неговото воскресение, и учеството во Неговите страдања, грижејќи се мојата смрт да биде слична со Неговата,

7 Мт
13,44,46

11 та некако да го достигнам воскресението на мртвите.

8 *Трчање кон целиа*

Ос 2,22
Јн 10,14
17,3
Ефес 3,19
4,13

12 Велам така не затоа што веќе достигнав, или дека веќе постигнав совршенство, туку се стремам да го достигнам она со кое Христос ме достигна мене.

9 Мт 5,20
Рим 3,
21-22
10,3
Гал 2,16
3,21-22

13 Браќа, јас не мислам дека сум го достигнал тоа; но едно правам: го заборавам она што е зад мене, а се стремам кон она што е пред мене,

10 Јн 11,24-26
1 Кор 6,14
Гал 6,17

14 трчам кон целта - кон наградата на горното призвание од Бога во Исус Христос.

11 Дела 4,2
Откр 20,
5-6

15 Ние, кои сме, пак, совршени, мислиме така; ако, пак нешто инаку мислите, Бог и тоа ќе ви го открие.

12 Мт 5,48
Дела 9,5-6
1 Кор 8,3
Гал 4,9
Кол 1,28
1 Тим 6,12
1 Јн 4,10

16 Но, само да го држиме она до кое достигнавме, да бидеме едномислени и по истото правило да продолжиме.

17 Следете го мојот пример, браќа, и гледајте ги оние што живеат според образецот што го имате во вас.

13 Лк 9,62

18 Зашто мнозина, за кои често сум ви зборувал, а сега дури и со солзи говорам, постапуваат како непријатели на крстот Христов;

14 2,16
1 Кор 9,24

19 нивниот крај е погибел, нивниот бог - стомакот, а славата - во нивниот срам; тие мислат за земните работи.

15 Мт 5,48
1 Кор 2,6

20 А нашето жителство е на небесата, од каде што Го очекуваме и Спасителот, нашиот Господ Исус Христос.

17 1 Кор 4,16
11,1
1 Сол 1,7
1 Птр 5,3

21 Тој ќе го преобрази нашето понизно тело да стане подобно на Неговото славно тело, со силата преку која Тој може да потчинува под Себе сè.

18 *Прејораки*

Гал 5,11

4 И така, браќа мои возљубени и многу пожелни, радост моја и венец, стојте цврсто во Господ, возљубени!

19 Мт 6,19
Јн 3,12
Рим 16,18
Кол 3,2

2 Ја молам Еводија, ја молам и Синтихија да бидат едномислени во Господ;

3 а те молам и тебе, искрен сотрудниче, помагај им на оние што се грижеа во Евангелието заедно со мене и со Климент и со другите мои сотрудници, чии имиња се во Книгата на животот.

4 Радувајте се секогаш во Господ, и пак ќе речам: радувајте се!

5 Кротоста ваша нека им биде позната на сите луѓе! Господ е близу!

6 За ништо не грижете се, туку во сè преку молитва и молба со благодарност изнесувајте ги пред Бога своите барања,

7 и мирот Божји, што надвишува секој ум, ќе ги запази вашите срца и вашите мисли во Исус Христос.

8 Понатаму, браќа мои, на она што е вистинско, што е чесно, што е праведно, што е чисто, што е љубезно, што е достоинство за слава, на она што е добродетел, што е за пофалба, само на тоа мислете!

9 И она што го научивте, примивте, чувте и видовте во мене, тоа правете го, - и Бог на мирот ќе биде со вас!

Павле им заблагодарува на Филипјаниите за нивните подароци

10 Јас се зарадував необично многу во Господ, зашто најпосле расцветавте во вашата грижа за мене; вие и порано се грижевте за мене, но немавте згодна пригода.

11 Ова го велам не поради скудност од нешто, бидејќи се научив да се задоволувам со она што го имам.

12 Знам да живеам и во скудност, знам да живеам и во изобилство; научен сум на сè и сепшто, и сит да бидам, и глад да трпам, и во изобилие да сум и во немапштија.

13 Сè можам преку Исус Христос, Кој ме крепи.

14 Но, добро направивте што зедовте учество во мојата скрб.

15 А знаете и вие, Филипјани, дека во почетокот на проповедањето на Евангелието, кога отпатував од Македонија, немаше ниту една црква нешто да ми даде или нешто да примам освен од вас;

16 зашто и во Солун, еднаш, и по вторпат ми пративте нужни работи.

17 Ова го велам не дека сакам да ми давате, туку го барам плодот кој се умножува во вашата полза.

20
1 Кор 1,7
Ефес 2,6,19
Кол 3,1-4
Тит 2,13
Евр 12,22
13,14

21
Рим 8,29
1 Кор 15,27,43-49,53
Ефес 1,19
3,7
Кол 3,4
Евр 2,8

4,1
1 Сол 2,
19-20

2
2,2

3
1,30
2,25
Пс 69,28
Дан 12,1
Лк 10,20
Дела 3,5
2 Кор 8,23
Откр 3,5
13,8
17,8
20,12,15
21,27

4
3,1

5
3,20
Пс 145,18
1 Кор 16,22
Евр 10,37
Јк 5,8
1 Птр 4,7
Откр 3,11
22,20

6
Мт 6,25-34
1 Птр 5,7

7
Ис 26,3
Јн 14,27
Кол 3,15

8
Рим 12,2,17
1 Сол 4,12

9
3,17
Рим 15,33
16,20
1 Кор 14,33
1 Сол 5,23

ПОСЛАНИЕ ДО ФИЛИПЈАНИТЕ

- 10** ¹⁸ Добив сè и имам во изобилие, се
2,25-30 пренаполнив со блага, кога го примив
15 од вас испратениот дар преку Епафродит,
Дела 16, кој е мирис сладок, жртва пријатна,
12-14 благоугодна на Бога.
2 Кор 11,9
16 ¹⁹ Мојот Бог, по Своето богатство, не-
Дела 17,1-9 ка ја исполни секоја вапа потреба, за
слава преку Христос Исус.
17 ²⁰ А на Бога, нашиот Отец, слава во
Мт 3,8 вечни векови. Амин!
1 Кор 9,11

Последни ѝоздрави

- ²¹ Поздравете го секој светија во
Христос Исус! Ве поздравуваат браќата
што се со мене.
²² Ве поздравуваат сите светии, а осо-
бено оние што се од Цезаревиот дом.
²³ Благодатта на нашиот Господ Исус
Христос нека биде со сите вас. Амин!

- 19**
Рим 9,23
20
Рим 16,27
21
Дела 9,13
Рим 1,7
22
1,13

ПОСЛАНИЕ ДО КОЛОСЈАНИТЕ

Вовед

Најверојатно Павле никогаши не го посетил Колоси, градоот во мала Азија (денешна Турција), на околу 200 км источно од Ефес. Првиот кој ишаму го донел Евангелието бил Епафрас (Кол. 1,7; 4,12), еден од придружниците на апостоли, кој самиот бил од Колоси.

Додека Павле се наоѓал во затвор (4,3;10;18), веројатно во Рим, Епафрас дошол да го известил дека Колосјаниите паднале под влијание на пројавителските на едно ново учење. Според нив, за да се спознае Бог и да се биде спасен, потребно е да се обожуваат духовните сили, да се извршуваат одредени обреди (како на пр. обрезанието) и да се зајазуваат строгите правила кои се однесуваат на јадењето, пиенето и сл. Известен за оваа вознемирувачка ситуација, апостолот веднаш им пишува на Колосјаниите дека е сосема доволно само да си спомнат дека спасението ни е веено од Бога во Исус Христос. Тој веројатно им го доставил ова послание со посредство на Тихик и Онисим (4,7–9).

По здравот и моливаа за благодарност кон Бога (1,1–14), првиот дел ја прави очигледна Христова надмоќност: Тој е поголем од сите духовни сили, Тој е единствениот поглавар на црквата (1,15–2,3). Веднаш потоа, апостолот го свртува вниманието на Колосјаниите на искушенијата во кои можат да западнаат (2,4–25).

Последниот дел ги прикажува практичните софедувања за новиот живот итот прејстот во заедницата со Христос, во самата христијанска заедница, во семејството и во општеството (3,1–4,6). Заклучокот донесува низа лични пораки и здрави напани своерачно од апостолот (4,7–18).

Лажните учења можат да ја променат формата и содржината од една епоха во друга. Но итне имаат секогаш нешто општо: итне настојуваат да ги опират христијаниите од верата во единот Христос. Токму затоа содржината на Посланието до Колосјаниите е секогаш современа. Таа ја истакнува надмоќста на Христос, Кој ослободува од секако духовно ропство.

1,1-2

Дела 16,1
Рим 1,1
1 Кор 1,1-2
Ефес 1,1-2

Поздрав

1 Павле, по волјата Божја апостол на Исус Христос, и братот Тимотеј,

² до светиите и верните браќа во Исус Христос што се во Колоси: благодат вам и мир од Бога нашиот Отец и Господ под Христос!

Благодарност за Евангелието

³ Му благодариме на Бога и Отецот на нашиот Господ Исус Христос, секогаш кога се молиме за вас,

⁴ бидејќи слушнавме за вашата вера во Христос Исус и за љубовта ваша, која ја имате кон сите светии,

⁵ поради надежта која се чува за вас на небесата, за која порано сте слушнале од словото на вистината - Евангелието,

⁶ кое е во вас, како и во целиот свет, и принесува плод и расте, како и меѓу вас од оној ден кога ја чувте и познавте Божјата благодат во вистината;

⁷ како што и научивте од Епафрас, нашиот возљубен соработник, кој е верен служител Христов заради вас,

5

1 Кор
13,13
Ефес 1,13
Евр 6,19
1 Птр 1,3-4

6

Мт 28,
19-20
Мк 4,8
13,10
Дела 14,3
20,24-32
1 Тим 3,16

7

4,12
Фил 1,23

ПОСЛАНИЕ ДО КОЛОСЈАНИТЕ

8 и кој нè извести за вашата љубов во Духот.

Молиџа за Црквата

9 Затоа и ние, од оној ден кога го чувме тоа, непрестано се молиме и сакаме да се исполните со познание на Неговата волја во секоја мудрост и духовно разбирање,

10 та да постапувате достоинствено за Бога, угодувајќи Му во сè, принесувајќи плод во секое добро дело и да растете во познанието на Бога,

11 укрепувајќи се со секаква сила преку Неговата славна моќ за секаква трепеливост и великодушност со радост,

12 благодареејќи Му на Бога и Отецот, Кој нè направи способни да учествуваме во наследството на светиите во светлината,

13 нè избави од власта на темнината и нè воведе во царството на Својот возлюбен Син,

14 во Кого имаме откуп¹; и простување на гревовите.

Личноста и Христовото дело

15 Тој е слика на невидливиот Бог, првороден пред секое создание;

16 бидејќи преку Него е создадено сè што е на небесата и што е на земјата, видно и невидливо; било престоли, било господства, било началства, било власти - сè е преку Него и за Него создадено.

14 Тој е пред сè, и сè во Него стои.

18 И Тој е глава на телото, односно на Црквата. Тој е почеток, првороден од мртвите, за да има првенство во сè.

19 Бидејќи во Него благоволи Отецот да ја насели сета полнота,

20 и преку Него да измири сè со Себе, или земно, или небесно, твореејќи мир со крвта на Неговиот крст.

21 И вас, кои некогаш бевте отуѓени од Бога, и непријатели поради помислите кон лоши дела,

22 сега ве примири во телото на Неговото тело, преку Неговата смрт, за да ве претстави пред Себе свети, непорочни и без вина,

23 само ако останете во верата тврди и непоколебливи, и бидете неотклонливи

од надежта на Евангелието што го чувте, кое е проповедано на секое поднебесно создание, и Кому што јас, Павле, му станав слуга.

Павловата дејност како слуга на Црквата

24 Сега се радувам во своите страдања за вас и го пополнувам недостигот од Христовите маки во моето тело за телото Негово, кое е Црквата.

25 Нејзе ѝ станав служител по Божја наредба што ми е наложена мене за вас, за да го исполнам словото Божјо,

26 тајната, скриена од векови и родови, а сега откриена на Неговите светиини,

27 на кои Бог пожелал да им покаже какво богатство на слава има во таа тајна за незнабошците, односно дека Христос, надежта на славата, е во нас.

28 Него ние го проповедаме, вразумувајќи ги сите луѓе и учејќи ги со сета мудрост, за да го претставуваме секој човек совршен во Христос;

29 затоа се трудам и се борам. Зашто Неговата сила со голема моќ дејствува во мене.

2 Сакам да знаете во каква голема борба сум заради вас и заради оние што се во Лаодикија и во Јерапол, и поради сите, кои не ме видоа лично.

2 Нека се охрабрат срцата нивни та, соединети во љубов во секое богатство, со потполно разбирање, да ја познаат тајната на Бога и Отецот и на Христос,

3 во Кого се скриени сите сокровишта на мудроста и знаењето.

4 А ова ви го велам за да не вс измами некој со лукави зборови;

5 зашто, макар и да сум отсутен со телото, со духот сум при вас, радувајќи се и гледајќи го вашиот ред и цврстината на вашата вера во Христос.

Исполненост со живојот во Христос

6 Поради тоа, како што Го примивте Господ Исус Христос, така и одете по Него,

7 вкоренети и утврдени во Него и укрепени во верата, како што сте на-

18

Дела 26,23
Рим 8,29
1 Кор 12,12-27
15,20
Ефес 1,22-23
5,23
Евр 1,6
Откр 1,5
3,14

19

2,9
Ефес 1,23

20

1,16-17
Ефес 1,7-10
2,13-16

21

Рим 5,10
Ефес 2,12
4,18

22

1,28
Јн 1,14
Рим 7,4
2 Кор 11,2
Ефес 1,4
2,14-16
5,27

23

1,5-6
Мк 16,15
1 Кор 5,5-8
Евр 3,14

24

2,1
Дела 9,16
2 Кор 4,10-12
11,23
2 Тим 2,10

25

Ис 42,1-4
Мк 13,9-10
Дела 20,24
Ефес 3,2

26

Рим 16,25-26
Ефес 3,3-5,9

27

Дела 13,47
Рим 5,2
8,19-21
Ефес 1,18

28

1 Кор 2,6
Ефес 4,13

29

Ефес 3,7
Фил 4,13

¹ 1,14. Во некои ракописи на ова место е додадено: „Преку крвта Негова“.

2,1 учени, избобилувајќи во неа со благодарност.
4,13-16
Откр 1,11
3,14

2 ⁸ Браќа, пазете некој да не ве заведе со филозофија и со празна измама што се потпира на човечкото предание, на стихиите на светот, а не по Христос;
Ефес 3,
18-19

3 ⁹ зашто во Него телесно живее сета полнота на Божеството,
Ис 45,3
Изреки 2,3-5

¹⁰ и вие да бидете исполнети во Него, Кој е глава на секое началство и власт;
1 Кор 1,24,30

¹¹ во Него сте и обрзани преку неракотворено обрзание, откако го соблековете гревовното тело на плотта преку обрзанието Христово;
Ефес 3,2

4 ¹² откако се погребавте со Него во криштавањето, во кое заедно со Него и воскреснавте преку вера во силата на Бога, Кој Го воскресна од мртвите;
2,8
Рим 16,18
Ефес 5,6

5 ¹³ И вас, кои бевте мртви во гревовите и во необрзанието на вашето тело, Тој заедно со Него ве оживи, простувајќи ви ги сите гревови;
1 Кор 5,3
1 Птр 5,9

6 ¹⁴ извршувајќи го ракописаниот закон, кој со своите прописи стана наш непријател, кого Тој го зеде од средината и го прикова на крстот;
1 Кор 15,1-3
Ефес 4,
20-21

7 ¹⁵ и, откако ја зграби силата од началствата и властите, Тој ги изложи јавно на позор и славејќи ја во Себе победата над нив;
Ефес 2,
20-22
3,17
Јуда 1,20

8 ¹⁶ Па така, никој нека не ве осудува за јадење или пишење, или за некој празник, или за млад месец или саботи;
Мт 15,6
Гал 4,3
Ефес 5,6

9 ¹⁷ тоа е само сенка на она што доаѓа, а телото е Христос.
Ефес 1,
21-22

10 ¹⁸ Никој своеволно да не ве мами со смиреност и служење на ангелите, впуштајќи се во она што не го видел, гордеејќи се залудо со својот телесен ум,
Ер 4,4
Рим 2,29
Ефес 2,11
Фил 3,3
1 Птр 3,21

11 ¹⁹ и не се придружи кон Главата, од Која целото тело, поддржано преку зглобови и врски, расте со растење според Бога.
Рим 6,4-11
8,11
Ефес 1,
19-20
Фил 3,
10-11

12 ²⁰ И така, ако вие со Христос умревте за почетоците на светот, тогаш зошто се препирате, како уште да живеете во светот;
Ефес 2,1,5

13 ²¹ „Не се фаќај, не вкусувај, не пипај!“

²² Сите тие се определени за распаѓање - кога се управуваат според човечките заповеди и учења.

²³ Тие само наликуваат на мудрост во своеволното богослужење, во лажните понизности и во нештедењето на телото, но тоа нема никаква вредност, освен што го заситуваат телото.

3 И така, ако сте воскреснале заедно со Христос, барајте го она што е горе, каде што Христос седи оддесно на Бога;

² мислете за небесното, а не за земното.

³ Зашто вие умревте, и вашиот живот е сокриен со Христос во Бога.

⁴ А кога ќе се јави Христос, вашиот живот, тогаш и вие ќе се јавите со Него во слава.

Сџариоѝ и новиоѝ живоѝ

⁵ Затоа умртвете ги органите од земната природа во вас, односно блудството, нечистотата, сласта, лошата желба, лакомството, кое е идолопоклонство!

⁶ Поради тие пороци доаѓа гневот Божји врз синовите на непослушноста,
⁷ меѓу кои некогаш се движевте и вие, кога живеевте во тие пороци.

⁸ А сега и вие отфрлете сè од себе: гневот, лутината, злобата, хулењето, срамните зборови од својата уста!

⁹ Не лажете се еден со друг, зашто веќе го соблековете стариот човек заедно со неговите дела,

¹⁰ и се облековете во новиот, кој се обновува во познанието, според образот на својот Создател.

¹¹ Тука нема повеќе ни Елини, ни Јудејци, ни обрзани, ни необрзани, ни варварин, ни скит, ни роб, ни слободен, а сè и во сè е Христос.

¹² И така, како избраници Божји, свети и возљубени, облечете се во милосрдност, доброта, смиреност, кротост и долготрпеливост;

¹³ трпете се еден со друг и проштавајте си. Ако некој има поплака на неког, како што Христос ви прости, така и вие направете!

¹⁴ А над сето тоа облечете се во љубов, која сè сврзува во совршенството,

14
Ефес 2,
14-15
1 Птр 2,24

15
1 Кор 15,24
2 Кор 2,14
Ефес 1,21
1 Птр 3,22
Откр 12,
7-8

16
Рим 14,
1-12
1 Кор 8
10,14-33

17
Евр 8,5
10,1

19
Ефес 1,22
2,21
4,15-16

20
Гал 4,3

21
1 Тим 4,3

22
Ис 29,13
Мт 15,9
Мк 7,7

23
Рим 13,14

3,1
2,12
Пс 110,1
Мт 6,20-21
22,44

Мк 16,19
Јн 3,3
Ефес 1,20
2,6

Евр 1,3

2
Мт 6,33

3
2,12
Рим 6,2-3
2 Кор 5,14

4
Лк 17,30
Рим 8,19
Гал 2,20
Фил 1,21

1 Сол 4,17
1 Птр 1,6-8
1 Јн 3,2

5
Мт 3,7
Мк 9,43-47
Рим 1,29
6,6-11
Гал 5,24

ПОСЛАНИЕ ДО КОЛОСЈАНИТЕ

6 ¹⁵ и мир Божји да владее во срцата ваши, за што сте повикани во едно тело, и бидете благодарни!

Ефес 5,6
Рим 1,18
3,12
Евр 12,1
Јк 1,21
1 Птр 2,1

9 ¹⁶ Словото Христово изобилно нека се весели во вас; во секоја мудрост да се учите и да се советувате еден друг со псалми и химни, и со духовни песни, пејќи Му на Господ со благодарност во срцата ваши!

Ефес 4,22-25
Јк 3,14

10 ¹⁷ И сè што правите со збор или со дело, правете го во името на Господ Исус Христос, благодарейќи Му преку Него на Бога и Отецот!

1,15
1 Моје 1,26
Ез 36,26-27
Пс 51,11
Рим 12,2
13,14
1 Кор 15,45
2 Кор 4,16
5,17
Гал 3,27
Ефес 4,24

Лични односи во новиот живот

18 Вие, жените, покорувајте им се на мажите свои, како што прилега во името на Господ!

19 Вие, мажите, сакајте ги жените свои и не огорчувајте ги!

Рим 10,12
1 Кор 12,13
15,28
Гал 3,27-28

20 Деца, на родителите свои бидете им послушни во сè, зашто тоа Му е угодно на Господ!

21 Татковци, не дразнете ги децата свои, за да не паѓаат со духот!

Ефес 4,2

22 Вие, слуги, во сè бидете им послушни на своите земни господари по тело, слугувајте им не само пред очи како оние што сакаат да се умилкуваат на луѓето, туку во простота на срцето, со страхопочит кон Бога!

Мт 6,14
17,17
18,21-35
2 Кор 2,5-11
Ефес 4,32
5,2

23 И сè што правите, правете го од душата, како за Господ, а не за луѓе,

Рим 13,8-10
1 Кор 13,1
Ефес 4,3

24 знаејќи дека како награда ќе добиете од Господ наследство, бидејќи на Господ Христос Му служите.

25 А кој врши неправда, ќе добие според неправдата своја; и нема да има пристрастност!

1,3,18-20
Јн 14,27
Ефес 4,4
Фил 4,7

4 Вие, господари, бидете справедливи спрема слугите свои и давајте им го она што е правично, зашто знаете дека и вие имате Господар на небесата!

1,28
Рим 15,14
Ефес 4,29
1 Сол 5,11

Прејораки

2 Бидете постојани во молитвата, бидете бодри во неа со благодарност!

3 Молете се исто така и за нас, за да ни ја отвори Бог вратата на проповедта да ја разгласуваме Христовата тајна, поради која сум и во окови,

1,3
Рим 14,7
1 Кор 10,31
18-19
1 Кор 7,1-16
Ефес 5,22-33
18
1 Моје 3,16
1 Кор 11,3

4 та да ја откријам, како што треба да зборувам!

5 Спрема надворешните однесувајте се благоразумно, ползувајќи го времето!

6 Зборот ваш секогаш да биде благодатен, зачинет со сол, за да знаете како треба на секого да му одговарате!

Последни поздрав и лични пораки

7 Што се однесува до мене, сè ќе ви соопшти Тихик, љубениот брат и верен служител и соработник во Господ,

8 кого нарочно поради тоа го испратив кај вас за да разбере како сте и да ви ги утеши срцата ваши,

9 заедно со Онисим, верниот и омилен наш брат, кој е од вас; тие ќе ви раскажат сè што станува овде.

10 Ве поздравува Аристарх, кој е затворен со мене, и Марко, внукот на Варнава - за кого добивте заповед: ако дојде кај вас, примете го.

11 Исто така и Исус, наречен Јуст; тие се од обрезаните и единствени соработници за царството Божјо, кои ми беа утеха.

12 Ве поздравува од вашите Епафрас, служител на Исус Христос, кој секогаш во молитвите свои се грижи, да бидете совршени и исполнети со секаква волја Божја.

13 Сведочам за него дека тој има голема ревност и грижа за вас и за оние што се во Лаодикија и Јерапол.

14 Ве поздравува Лука, возљубениот лекар, и Димас.

15 Поздравете ги браќата во Лаодикија, и Нимфана, и неговата домашна црква!

16 Откако ова послание ќе биде прочитано кај вас, потрудете се да биде прочитано и во лаодикиската црква, а она од Лаодикија да го прочитате и вие.

17 Кажете му на Архип: „Гледај ја службата, што си ја примил во Господ да ја извршуваш!“

18 Своерачен поздрав од мене, Павле. Помнете ги оковите, мои! Благодат меѓу сите вас. Амин!

19
1 Птр 3,7

20-21
Евр 12,4-11

20
Ефес 6,1

21
Ефес 6,4

22
3 Моје 25,43
1 Кор 7,21-23
Тит 2,9-10
1 Птр 2,18

24
Рим 12,11

25
5 Моје 10,17
Рим 2,11
Ефес 6,9

4,1
3 Моје 25,43,53
Ефес 6,9

2-4
Ефес 6,18-20

2
Мт 26,41
Рим 12,12
Фил 4,6

3-4
Ефес 6,19-20

3
Рим 15,30
2 Кор 2,12
2 Сол 3,1

5
5 Моје 4,11
Рим 12,17
1 Кор 5,12
Ефес 5,15-16
1 Птр 2,12

6
Мк 9,50
Ефес 4,29
1 Птр 3,15

7-8
Ефес 6,21-22

7
Дела 20,4
2 Тим 4,12
Тит 3,12

ПРВО ПОСЛАНИЕ ДО СОЛУЊАНИТЕ

Вовед

Во некогаш на второто мисионерско патување, по заминувањето од Филипи, апостолот Павле пристигнува во Солун, главниот град на римската провинција Македонија, на североисток од Грција. Тој таму оснивал заедница, но неговите претстојатели неочекувано крајко поради спроведувањата на дел од јудејската колонија. Принуден брзо да го напушти Солун, се вратил дури во Верија (Дела 17,1–10). Нешто подоцна кога престојувал во Коринт, неговите помошници Тимотеј му се придружува и му дава известувања за состојбата во Солун. Така Павле го напишал првото од двесте Посланија до Солунјаниите, несомнено од Коринт. Експертиите главно се согласуваат дека ова послание е најстариото во Новиот завет и го датираат во периодот околу 50-тите години на Хр.

Новите приврзаници од Солун го радуваат апостолите. Тој Му благодари на Бога за примерот што Солунјаниите им го даваат на другите заедници во таа област. Посланој им се наредувајќи се на делото што им е самостојно да извршат меѓу нив, кажува дека би сакал да ги види (1,1–3,13). Тој уште и ги поттикнува не само да останаат, туку и понатаму да напредуваат во христијанскиот живот (4,1–12). Меѓу другото, дава одговор и на прашањата што им се ги поставуваат во врска со воскреснувањето на мртвите и за славното Христово доаѓање (4,13–5,11). Тој го завршува своето послание со препораки и по здрави (5,12–28).

Ова писмо е за поука на сите што ги вознемирува можностите за крајот на времијата. Тоа ги поттикнува верниците дека најзначајно за нив е да бидат посведочени дека му припаѓаат на светиот на светлината. Господ дал ветување дека ќе дојде, без оглед на датумот и тогаш ише ќе бидат „засекогани со Господ“ (4,17).

Поздрав

1,1
2,14
Дела 14,23
15,22
16,1
17,1
Рим 1,7
1 Кор 1,2
2 Кор 1,1
2 Сол 1,1

1 Од Павле, Силван и Тимотеј - до црквата на Солунјаните во Бог Отецот наш и во Господ Исус Христос, благодарат вам и мир од Бог Отецот и Господ Исус Христос!

Животој и верата на Солунјаниите

2
Рим 1,9
Кол 1,3

2 Секогаш Му благодариме на Бога за сите вас, секавајќи се на вас во молитвите наши, непрестано,

3
Рим 8,25
1 Кор 13,13
Откр 2,2

3 го споменуваме делото на вашата вера, трудот на вашата љубов и истрајноста во надежта вапа во нашиот Господ Исус Христос пред Бога и Отецот наш.

4 Знаеме, возљубени браќа од Бога, дека сте избрани,

4
Ис 65,9,22
Лк 18,7
Рим 1,7
8,33
2 Сол 2,13
1 Петр 1,2

5 зашто нашето Евангелие не дојде кај вас само со слово, туку и во сила и во Светиот Дух, и во полна увереност: сами знаете какви бевме меѓу вас заради вас.

6 И вие се угледавте на нас и на Господ, кога во големи маки го примивте словото со радост на Светиот Дух,

5
Дела 1,8
Рим 1,16
15,19
1 Кор 2,4
4,20

7 така што станавте образец за сите верници во Македонија и Ахаја.

8 Зашто од вас одекна словото Господово не само во Македонија и Ахаја, туку и во секое место се пронесе славата

ПОСЛАНИЕ ДО СОЛУЊАНИТЕ

6 за верата во Бога, така што нема потреба ние нешто да зборуваме.

9 Впрочем, верниците сами разгласуваат за нас, за нашето доаѓање кај вас, и како од идолите се обврнувме кон Бога за да Му служите на живиот и вистински Бог,

10 и да Го очекувате од небесата Неговиот Син, Кого Тој Го воскресна од мртвите, Исус, Кој нè избавува од гневот што доаѓа.

Мисионерската дејност на Павле во Солун

8 Вие сами знаете, браќа, дека нашето доаѓање кај вас не беше залудо;

2 напротив, откако пострадавме и бевме поругани во Филипи, како што знаете, ние се охрабравме во нашиот Бог да ви Го проповедаме Божјото Евангелие со тешка борба.

3 Зашто нашиот поттик не произлегува ни од заблуда, ниту од нечисти побуди, ниту од лукавство,

2,1 туку, како што Бог нè удостои да ни Го довери Евангелието, така и зборуваме - не за да им угодуваме на луѓето, туку на Бога, Кој ги испитува срцата наши.

5 Зашто никогаш не сме се послужиле со ласкави зборови, како што знаете; ниту со помисли за корист: Бог е сведок!

6 И не баравме слава од луѓе - ниту од вас, ниту од други,

7 иако можевме и да се наметнеме како Христови апостоли. Но сепак ние бевме меѓу вас така нежни, како што се однесува мајката кога ги дои своите деца.

8 Така полни со љубов кон вас, бевме готови да ви го предадеме не само Евангелието Божјо, туку и душите свои, зашто ни станавте драги.

9 Спомнете си браќа за нашиот труд и мака: работејќи денџе и ноќе за да не му додеваме никому од вас, ние ви Го проповедавме Евангелието Божјо.

10 Сведоци сте вие, како и Бог, дека светло, праведно и беспрекорно постапувавме пред вас, кои верувате.

11 Зашто знаете дека секогаш од вас, како татко децата свои,

12 ние го поттикнувавме и утешувавме и преколнувавме да живее достоинствено за Бога, Кој ве повикал во Своето царство и слава.

Пофалување на верата на Солунјаниите

13 Затоа и непрестано Му благодариме на Бога, зашто, откако го примивте словото Божјо од нас, го примивте не како слово човечко, туку - како што е - слово Божјо, кое и дејствува во вас, кои верувате.

14 Вие, браќа, станавте поддржатели на Божјите цркви во Христос Исус, што се во Јудеја, бидејќи и вие исто така претрпевте од своите сонародници, како и оние од Јудејците

15 што ги убија Господ Исус и пророците, и нас нè избркаа, и на Бога не Му угодија, и на сите луѓе им се противат;

16 тие што ни пречат да им зборуваме на незнабошците, за да се спасат и со тоа секогаш ги дополнуваат гревовите свои; но гневот ги достигна на крај.

Павле ѝосакува ѝовторно да ѝи види Солунјаниите. Њсѝраќањето на Тимотеј

17 А ние, браќа, откако бевме одвоени од вас за кратко време, далеку од очи, но не и од срце, со уште поголема желба се грижевме да ве видиме.

18 Поради тоа, ние, а најмногу јас, Павле, неколкупати посакавме да дојдеме кај вас; но нè попречи сатаната.

19 Зашто, кој е нашата надеж или радост, или венец за пофалба? Та не сте ли вие пред нашиот Господ Исус Христос при Неговото доаѓање?

20 Да, вие сте нашата слава и радост!

3 Поради тоа, не можејќи веќе да трпиме, сметавме дека ќе биде добро во Атина да останеме сами,

2 и го испративме Тимотеј, нашиот брат и слугата Божји, и нашиот сотрудник во Евангелието Христово, за да ве укрепи и утеша во вашата вера,

3 та никој да не се поколеба во тие маки; зашто сами знаете дека затоа сме определени.

4 Бидејќи ние, и кога бевме кај вас, ви претскажувавме дека ќе страдаме, како што и стана, и вие знаете.

9
4,11
Дела 18,3
20,33-35
1 Кор 4,12

10
4,11
2 Сол 3,7-9

11
1 Кор 4,15

12
Мт 4,17
Ефес 4,1
Фил 1,27
2 Сол 1,5
1 Птр 5,10

13
1,2
Мк 4,16
Дела 11,1
Рим 11,16
Гал 1,11
2 Сол 2,13
Евр 4,12

14
1,6
Дела 17,5,13
Гал 1,22

15
Лк 24,20
Мк 10,34
Дела 2,23
7,52
13,45,50
14,2,5,19

16
1,10
1 Мојс 15,16
Мт 23,32-33
Рим 1,18

17
3,10
Рим 1,10-11
1 Кор 5,3
Кол 2,1,5

18
2 Сол 2,7,9

19
3,13
5,23
Ез 16,12
Мт 16,27
1 Кор 9,25
15,23
Фил 2,16
4,1

20
2 Кор 1,14
Фил 4,1

3,1 Дела 17,15 ⁵ Поради тоа и јас, не можејќи веќе да трпам, пратив да дознаам за верата вашата да не би ве искушал некако Искушувачот, та да отиде залудо нашиот труд.

2 Дела 16,1-3 17,14-16 ⁶ Сега, откако се врати Тимотеј кај нас од кај вас и ни донесе добра вест за вашата вера и љубов, и дека секогаш имате добар спомен за нас и копнеете да нè видите, како и ние вас,

3 Мк 13,3-17 Дела 14,22 Ефес 3,13 2 Тим 3,12 ⁷ ние, и покрај сета мака и неволја, се утешивме за вас, браќа, со вашата вера;

4-5 Гал 4,11 Фил 2,16 ⁸ зашто ние сега живееме, кога вие стоите во Господ.

⁹ Каква благодарност, навистина, можеме да Му воздадеме на Бога за вас за сета радост со која се радуваме поради вас пред нашиот Бог,

4 Мт 16,24 Дела 14,22 Евр 10,32,36 ¹⁰ кога дење и ноќе многу усрдно се молиме, за да го видиме вашето лице и да го дополниме она што ѝ недостига на вашата вера?

5 Мт 4,3 ¹¹ А сам Бог и Отецот наш и Исус Христос, нашиот Господ, нека го насочат патот наш право кон вас!

6 Дела 18,5 2 Сол 1,3 ¹² Вам, пак, Господ да ви даде да растете и да изобилувате во љубов еден кон друг и кон сите, каква што и ние имаме кон вас,

7 2 Сол 1,3-4 Откр 2,9-10 ¹³ и да ги утврди вашите срца, та да бидат непорочни во светоста пред Бога и Отецот наш при доаѓањето на нашиот Господ Исус Христос со сите Негови светии! (Амин!)

8 2 Сол 2,15 ¹⁴ И така, браќа, ве молиме и ве за- колнуваме во Христос Исус, онака, како што научивте од нас како треба да живеете и да Му угодите на Бога, како што и постапувате, сè повеќе во тоа да напредувате;

9 Фил 1,9 2 Сол 1,3 Тит 3,2 ¹⁵ Вие знаете какви пораки ви дадовме од името на Господ Исус.

10 Фил 1,9 2 Сол 1,3 Тит 3,2 ¹⁶ Ова е волјата Божја, вашата светост: да се воздржувате од блудство,

11 Фил 1,9 2 Сол 1,3 Тит 3,2 ¹⁷ и секој од вас да знае да го пази својот сад во светост и честитост,

12 Фил 1,9 2 Сол 1,3 Тит 3,2 ¹⁸ а не во похотна страст, како незнабошците, кои не Го познаваат Бога,

13 Фил 1,9 2 Сол 1,3 Тит 3,2 ¹⁹ и да не престапува и го измамува во тоа братот свој; бидејќи Господ за сето тоа се одмаздува, како што ви зборувавме и сведочевме порано.

14 Фил 1,9 2 Сол 1,3 Тит 3,2 ²⁰ И додека уште велат: „Мир и безбедност!“, Тогаш ненадејно ќе ги снајде пропаст и не ќе можат да избегнат.

15 Мт 16,27 1 Кор 7,10,25 15,51 ²¹ Зашто Бог не нè повика кон нечистота, туку во светост.

16 А кој го отфрла тоа, тој отфрла не човек, туку Бога, Кој Го даде Својот Дух Свети во нас.

17 За братољубието, пак, нема потреба да ви пишувам, зашто вие сами сте научени од Бога да се сакате еден со друг,

18 бидејќи така и постапувате со сите браќа по цела Македонија. И ве поттикнуваме, браќа, уште повеќе да напредувате,

19 и усрдно да се грижите да живеете мирно, да си ја извршувате сопствената работа и да работите со свои раце како што ви заповедаваме;

20 да постапувате чесно спрема надворешните и да не зависите од никого.

21 Воскресението на мртвите и очекување на денот на Господовото доаѓање

22 Браќа, не сакаме да бидете во незнаење за оние кои се упокоени, за да не тажите како и другите, што немаат надеж.

23 Зашто, ако веруваме дека Исус умре и воскресна, така Бог и упокоените преку Исус, ќе ги доведе со Него.

24 Ова, пак, ви го велиме преку словото Господово, дека ние, живите, што ќе останеме до доаѓањето на Господ, нема да стигнеме пред упокоените.

25 бидејќи Сам Господ по заповед, на гласот на архангел и при труба Божја, ќе слезе од небото, и најнапред ќе воскреснат мртвите;

26 а потоа, ние, што сме останале живи, заедно со нив ќе бидеме грабнати на облаците, за да се сретнеме со Господ во воздухот, и така секогаш ќе бидеме со Господ.

27 Па затоа, утешувајте се еден со друг со тие зборови.

28 А за времињата и часовите, браќа, нема потреба да ви се пишува,

29 бидејќи вие самите многу добро знаете: денот Господов ќе дојде како крадец во ноќно време.

30 И додека уште велат: „Мир и безбедност!“, Тогаш ненадејно ќе ги снајде пропаст и не ќе можат да избегнат.

3 5,23 3 Моје 19,2 Мт 6,10 Рим 6,19 Ефес 1,4 Евр 10,10 1 Птр 1,16

4 1 Кор 6,13,15 7,2 1 Птр 3,7

5 Ер 10,25 Пс 79,6

6 5 Моје 32,35 Пс 94,1

7 Јн 17,19 2 Сол 2, 13-14 1 Птр 1, 15-16

8 Ез 36,27 37,14 Лк 10,16 Рим 5,5 2 Кор 1,22 Гал 4,6 1 Јн 3,24

9 Ис 54,13 Ер 31,33-34 Јн 6,45 13,34

10 3,12 2 Сол 3,4

11 Ефес 4,28 2 Сол 3, 6-12

12 Мк 4,11 1 Кор 5,12 Кол 4,5

13 Ефес 2,12

14 Мк 9,31 Рим 14,9 1 Кор 15, 3-4 2 Кор 4,14

15 Мт 16,27 1 Кор 7,10,25 15,51

ПОСЛАНИЕ ДО СОЛУЃАНИТЕ

5,1 <sup>Дан 2,21
Мт 24,36
Дела 1,7</sup> ⁴ Но вие, браќа, не сте во темнина, та денот да може да ве затече како крадец.
2 <sup>Мт 24,36,43
Лк 12,39-40
1 Кор 1,8
2 Кор 1,14
Фил 1,6,10
3 Птр 3,10
Откр 3,3</sup> ⁵ Бидејќи сите вие сте синови на светлината и синови на денот; ние не сме синови на ноќта, ниту на темнината.
⁶ И така, да не спиеме како и другите, туку да бидеме будни и трезни.
⁷ Зашто оние што спиијат, ноќе спиијат, и оние што се опиваат, ноќе се опиваат.
⁸ Ние, пак, како синови на денот, да бидеме трезни и облечени во оклопот на верата и љубовта и шлемот на надежта за спасение,
⁹ зашто Бог нè определи не за гнев, туку да добиеме спасение преку нашиот Господ Исус Христос,
¹⁰ Кој умре за нас, та ние да живееме заедно со Него, било кога сме будни, или кога спиеме.
4 <sup>Јн 12,46
Дела 26,18
1 Јн 2,8</sup> ¹¹ Поради тоа утешувајте се меѓу себе и надградувајте се еден со друг онака како што и правите!
5 <sup>Лк 16,8
Јн 8,12
Рим 13,12
Ефес 5,8-9</sup> *Последни ѿрејораки и ѿздрави*
¹² И ве молам, браќа, да ги уважувате оние што се трудеа меѓу вас, и ве водат во Господ, и оние кои ве утешуваат.
¹³ И кон нив да имате преголема љубов заради нивното дело. Живејте во мир меѓу себе!
7 <sup>Мт 24,42-44
Рим 13,11
1 Птр 1,13
5,8</sup> ¹⁴ Браќа, ве молам, поучувајте ги неуредните, утешувајте ги малодушните,

поткрепувајте ги слабите и бидете долготрпеливи кон сите.

¹⁵ Гледајте никој никому да не враќа зло за зло; туку секогаш барајте добро еден на друг, и на сите!

¹⁶ Радувајте се секогаш!

¹⁷ Молете се постојано!

¹⁸ Благодарете за сè, зашто таква е волјата Божја во Христос Исус спрема вас!

¹⁹ Не гаснете Го Духот!

²⁰ Пророштвата не ги омаловажувајте!

²¹ Сè испитувајте, за доброто држете се!

²² Клонете се од секако зло!

²³ А Сам Бог на мирот да ве освети напoлно во сè, и целиот ваш дух и душата и телото да се запазат без порок за доаѓањето на нашиот Господ Исус Христос!

²⁴ Верен е Оној, Кој ве повикува. Тој и ќе го направи тоа.

²⁵ Браќа, молете се за нас!

²⁶ Поздравете ги сите браќа со свет целив!

²⁷ Ве заколнувам во Господ ова послание да им го прочитате на сите свети браќа.

²⁸ Благодатта на нашиот Господ Исус Христос нека биде со вас. Амин!

10

4,14
Рим 14,8-9

11

Ефес 2,20-22
5,19
Кол 3,16
Јуда 1,20

12

1 Кор 16,16-18
Гал 6,6
1 Тим 5,17
Евр 13,17

13

Мк 9,50

14

2,12
Ис 35,4
Мт 18,15
Рим 14,1
1 Кор 8,7
13,4

17

Лк 18,1
Рим 12,12
Кол 4,2

18

Ефес 5,20

19

Ефес 4,30

20

1 Кор 12,10,29
13,2
14,1,3,39

ВТОРО ПОСЛАНИЕ ДО СОЛУЊАНИТЕ

Вовед

Во Второто послание до Солунјаниите, апостол Павле повторно се навраќа на веќе поставеното прашање во првото послание: проблемот околу славното Христово доаѓање. Овој проблем и понатаму ги вознемирува христијаниите од Солун. Некои меѓу нив ги убедуваат другите дека деној е веќе дојден (2,2), додека други одбиваат да работат поради опаснос­та што се заканува од крајот на времињата и живеат зависни од лицата што работат (3,6–12). Посланието има за цел да ги исправи погрешните замисли кои ги создаваат неволји на црквата во Солун.

Апостолот започнува со благодарност кон Бога за верата и љубовта со која христијаниите од Солун веќе се докажаа. Истовремено, тој Го моли Господ да им додели долготрпение и издржаност во службата за која се повикани (1,1–12). Веднаш потоа тој минува на централната содржина на посланието, односно, поучувањето во врска со славното доаѓање Христово. А ова нема да дојде пред да се јави една мистериозна личност, предводена од сатаната, која ќе донесе од своја страна бунтовот против Бога и противствувачеството на Христос (2,1–12). Соочени со нападите на силата на злото, станува неопходно верниците да живеат цврсти во нивната верност кон Евангелието и непрестано да се молат (2,13–3,5). Веднаш потоа апостолот енергично се зазема против однесувањето на мрзливците и им го посочува примерот на оние кои работат, за да не му бидат никому на товар (3,6–15). Благословот и поздравите го сочинуваат и крајниот заклучок на посланието (3,16–18).

Славната изрека „Кој не сака да работи, не треба повеќе ни да јаде“, (3,10) го прави чистотелот претпазлив после прочитувањето на ова послание.

1,1

Дела 15,22
16,1
1 Сол 1,1

Поздрав

1 Павле, Силван и Тимотеј до црква-
та на Солунјаните во Бог Отецот
наш и Господ Исус Христос:

Рим 1,7

2 благодат вам и мир од Бог Отецот
наш и Господ Исус Христос!

1 Сол 1,2
3,6,12

Праведниот Божји Суд

4 ³ Должни сме секогаш да Му благода-
риме на Бога за вас, браќа, онака како
што прилега, затоа што верата ваша не-
обично многу расте, и заемната љубов
кај сите вас изобиљува,

1 Кор 1,2
2 Кор 7,4
1 Сол 2,
19–20
1 Тим 6,11
Откр 1,9

⁴ така што ние самите се фалиме со
вас во Божјите цркви за вашето трпе-
ние и вера и покрај сите прогони и ма-
ки, што ги поднесувате:

⁵ тоа е доказ за праведниот Божји суд
дека вие ќе се удостоите со царството
Божјо за кое страдате.

⁶ Бидејќи справедливо е пред Бога да
им ги врати маките ваши на оние што
ве мачеа,

⁷ а вам, на мачените, да ви возврати
спокојство заедно со нас, кога Господ
Исус ќе се јави од небото со ангелите на
Својата сила,

⁸ во распламнат оган да им се одмаз-
дува на оние кои не Го познаваат Бога,
кои не го послушаа Евангелието на на-
шиот Господ Исус Христос.

⁹ Тие со вечна погибел ќе бидат казне-
ти далеку од лицето на Господ и од сла-
вата на Неговата моќ,

5

Мт 4,17
5,10
Лк 20,35
1 Сол
2,12,14

6

Фил 1,28
Откр 18,
6–7

7

1 Кор 1,7
1 Сол 3,13
4,16

8

2 Мојс 3,2
Ис 66,4,15
Ер 10,25
Пе 79,6
Дан 7,9–11
Рим 1,5
10,16
1 Петр 4,17

ВТОРО ПОСЛАНИЕ ДО СОЛУЊАНИТЕ

9 ¹⁰ кога ќе дојде Тој за да биде прославен во оној ден сред Своите светии, и да Му се восхитуваат сите оние што поведуваа, а исто така и вие, бидејќи со вера го примивте нашето сведоштво.

10 ¹¹ Затоа и се молиме секогаш за вас да ве удостои нашиот Бог за звањето и да ја исполни со сила секоја желба за добрина и секое дело на верата,

11 ¹² та да се прослави во вас името на нашиот Господ Исус Христос, и вие во Него по благодатта на нашиот Бог и на Господ Исус Христос.

Човекој на беззакониеј

2 А што се однесува до доаѓањето на нашиот Господ Исус Христос и нашето собирање кај Него, ве молам, браќа,

2,1 ² да не се поколебате лесно во мислите свои и да ве обзема ужас, било поради некој дух, било поради некој збор, или преку послание, небаре како од нас испратено, дека божем веќе настапил Христовиот ден.

2 ³ Никој да не ве измами на нишен начин; зашто оној ден нема да настапи додека најнапред не дојде отпаѓање и не се открие Човекот на гревот, Синот на погибелта,

3 ⁴ кој се противи и се превознесува над сè што се нарекува Бог или светост, за да седне како бог во Божјиот храм, претставувајќи се себе самиот како Бог.

3 ⁵ Не помнете ли дека уште кога бев кај вас ви зборував за тоа?

3 ⁶ Сега знаете што го задржа него да се открие во свое време.

4 ⁷ Тајната на беззаконието веќе дејствува, само тоа нема да биде извршено додека не се отргне оној што ја задржува сега;

4 ⁸ тогаш ќе се открие и беззаконикот, кого што Господ (Исус) ќе го убие со здивот на устата Своја и преку појавата на Своето доаѓање ќе го истреби.

5 ⁹ Доаѓањето на тој беззаконик ќе биде по дејство на сатаната, со секаква сила и знаци и лажни чудеса,

5 ¹⁰ и со секакво неправедно измамување меѓу оние кои загинуваат, затоа што не ја примиле љубовта на вистината та да би се спасиле.

6 ¹¹ И затоа Бог ќе им испрати сила на заблуда за да поверуваат на лагата,

6 ¹² та да бидат осудени сите кои не поверуваа во вистината, а ја засакаа неправдата.

7 ¹³ Ние, пак, сме должни да Му благодариме на Бога за вас секогаш, возљубени од Господ браќа, затоа што од почетокот, преку осветувањето од Светиот Дух и преку верата во вистината, Бог ве избра за спасение,

8 ¹⁴ кон кое ве повика преку нашето Евангелие за да ја придобиете славата на нашиот Господ Исус Христос.

9 ¹⁵ И така, браќа, стојте и држете ги преданијата што ги научивте било преку нашето слово, било преку нашето послание.

10 ¹⁶ А сам Господ наш, Исус Христос, и Бог и Отец наш, Кој нè возљуби и преку благодатта Своја ни даде вечна утеха и добра надеж,

11 ¹⁷ нека ги утеши срцата ваши и да ве утврди во секое слово и добро дело!

Церсџина во верајџа

13 Ние, пак, сме должни да Му благодариме на Бога за вас секогаш, возљубени од Господ браќа, затоа што од почетокот, преку осветувањето од Светиот Дух и преку верата во вистината, Бог ве избра за спасение,

14 кон кое ве повика преку нашето Евангелие за да ја придобиете славата на нашиот Господ Исус Христос.

15 И така, браќа, стојте и држете ги преданијата што ги научивте било преку нашето слово, било преку нашето послание.

16 А сам Господ наш, Исус Христос, и Бог и Отец наш, Кој нè возљуби и преку благодатта Своја ни даде вечна утеха и добра надеж,

17 нека ги утеши срцата ваши и да ве утврди во секое слово и добро дело!

Пошџик на молиџва и работџа

3 Потоа, браќа, молете Му се на Бога за нас, та словото Господово да се распространува и да се слави на секое место, како и меѓу вас,

2 и да се избавиме од жестоки и зложбени луѓе, бидејќи немаат сите вера.

3 Но верен е Господ Кој ќе ве утврди и запази од лукавиот.

4 Ние сме уверени за вас во Господ дека го вршите и дека ќе го вршите она што ви го заповедаме.

5 А Господ нека ги насочи срцата ваши право кон љубовта Божја и трпението Христово!

6 Ви заповедам, браќа, исто така во името на нашиот Господ Исус Христос, да се двоите од секој брат кој живее неуредно, а не според преданието што го добивте од нас!

7 Сами знаете како треба да се угледаат на нас, бидејќи ние не живеевме неуредно кај вас,

8 ниту, пак, кај некогаш јадевме леб дарум, туку работевме со труд и мака дено и ноќе за да не му додеваме на никој од вас.

10
Мт 24,12
Јн 8,34-44
1 Кор 1,18
Ефес 2,2

11
3 Цар
22,22
Ис 6,10
Јн 3,19
Рим 1,28
2 Тим 4,4

12
Јн 9,39

13
1,3
Јн 15,16
Ефес 1,4
1 Сол 1,2
2,13
1 Птр 1,2

14
1 Сол 2,12
4,7
5,9

15
3,6
1 Кор 11,2
16,13

16
1 Сол 3,11
1 Птр 1,3

17
1 Сол 3,
12-13

3,1
Пс 147,4
Ефес 6,19
Кол 4,3
1 Сол 5,25

3
Мт 6,13
1 Кор 1,9
5,22-24
Евр 10,23
1 Јн 2,14

4
2 Кор 7,
15-16
Гал 5,10

6
2,15
3,14
Мт 18,17
Рим 16,17
1 Кор 5,9,11
1 Сол 5,14

ВТОРО ПОСЛАНИЕ ДО СОЛУЊАНИТЕ

- 7** ⁹ И не поради тоа што немавме власт,
¹ Сол 1,6
8 туку за да бидеме пример, та да се угле-
^{Мт 6,11}
^{Дела 18,3} дате на нас.
9 ¹⁰ Зашто, кога бевме меѓу вас ви го за-
^{Мт 10,10}
¹ Кор 4,16 поведавме ова - кој не сака да работи,
тој нека и не јаде.
11 ¹¹ Но слушаме дека некои од вас жи-
^{3,6}
¹ Тим 5,13 всат неуредно, ништо не работат, туку
се занимаваат со празни работи;
12 ¹² на таквите им заповедаме и ги мо-
¹ Моје 3,19 лиме во нашиот Господ Исус Христос
да работат тивко и да си го јадат својот
леб.
13 ¹³ А вам, браќа, да не ви здодејува да
^{Гал 6,9} правите добро.

¹⁴ Ако некој не ги послуша нашите
зборови од ова послание, обележете го
и не дружете се со него, за да се посра-
ми;

Благодарност и поздрав

- ¹⁵ но не сметајте го за непријател, ту-
ку поучувајте го како брат.
¹⁶ А Сам Господ на мирот нека ви да-
де мир секогаш и во секое дело! Господ
нека е со сите вас!
¹⁷ Своерачен поздрав од мене, Павле;
тоа е белег во секое послание; јас пишу-
вам така.
¹⁸ Благодатта на нашиот Господ Исус
Христос нека биде со сите вас. Амин.

15
^{Мт 18,}
¹⁵⁻¹⁸
² Кор 2,7
^{Гал 6,1}
¹ Сол 5,14

16
^{Рута 2,4}
^{Рим 15,33}
¹ Сол 5,23

17
^{2,2}
¹ Кор
^{16,21}
^{Гал 6,11}

18
^{Рим 16,20}
¹ Сол 5,28

ПРВО ПОСЛАНИЕ ДО ТИМОТЕЈ

Вовед

Тимоџеј љотекнувал од мајка Јудејка, обраќена во християнство и љајко Елин. Павле за љрвјат љо срејнал во Лисја, Мала Азија (денес љурскиот дел на Азија), во љекој на неговото вјоро мисионерско љајување (Дела 16,1–3). Ојотот, Тимоџеј сјанал еден од најблиските љомошници на ајотолој. Тој љо љридружувал љри љотолемојот дел од неговите мисионерски љајувања. Ајотолој и бил од нејо љотавуван на должност во љовеке наврат, за чувствителни обиколки на заедниците, чија состојба била зајрижувачка. Токму затоа неговото име често се сјомнува во Делаа Ајотолски (на љр. 17,14–15; 18,5; 19,22), или во Павловите љосланија (на љр. 1 Кор. 4,17; 16,10–11; Фил. 2,19–24; 1 Сол. 3,2–6; и др.). Двете љосланија до Тимоџеј, заедно со она ујатено до Тит, љтрадиционално се наречени „Пастирски љосланија“ љоради ујативајта кои се во нив дадени до „љасириите“ или одговорните луѓе на Цркваа.

Првото љослание до Тимоџеј е насочено кон љри љавни љочки:

- Тоа љред сѐ ја разљедува Цркваа и ја сјава на љроверка љротив лажните учења, мешање на јудејските и љаганските идеи, кои некои луѓе настјојуваат да ги љројатираат. Овие лажни учења се љотираат на верувањето дека материјалниот свет е лош (несовршен) и дека сјасението може да се љосиѓне само љреку љаинствено сјознание резервирано само за зајознаение. Понајаму, овие учења љрејорачуваат и љрактична љримена љоврзана со воздржување од одредена храна и ојфрлање на браќот.

- Посланието љонајаму изложува ујатива во врска со обредите, организацијата на Цркваа и љоведението на одговорните луѓе во неа.

- На крајот се дадени совети ујатени до Тимоџеј за начинот на кој љој љреба да ја сјроведува својата служба и да се завземе за разни љрупи верници, за да може да биде „добар служител на Исус Христос“ (4,6).

Посланието може да се љодели на два љоважни дела: учењето љто се однесува на заедниците на Цркваа и неговите одговорни (1–3) и љрејораки во врска со активностите на самиот Тимоџеј (4–6).

За Цркваа и за нејзините сјарешини не се бара ладна и крута љокорност, љуку многу љовеке, ангажираност вкоренета во довербаа и љочивувањето на Исус Христос, нашиот ослободител (2,3–6).

1,1

Рим 1,1
Кол 1,27

2

Дела 16,1
Фил 2,22
Тит 1,4

Поздрав

1 Павле, апостол на Исус Христос, по повелба на Бога нашиот Спасител и Господ Исус Христос, напата надеж,

² до Тимотеј, вистинското чедо по вера. Благодат, милост и мир од Бог Отецот наш и Христос Исус нашиот Господ!

Ојомени љротив лажните учења

³ Како што на тргнување за Македонија те молев да останеш во Ефес да им заповедаш на некои да не проповедаат друго учење,

⁴ и да не се занимаваат со басни и бескрајни родословија, кои повеќе предизвикуваат расправи, отколку Божјо устројство во верата.

3

Дела 20,1

4

4,7
6,4.20
2 Тим 2,14
2,16.23
4,4
Тит 1,14
3,9

5 ¹ Кор 4,4 **5** А целта на оваа заповед е: љубов од чисто срце, добра совест и нелицемерна вера.

8 Рим 7,7,12 **6** Некои, откако не ги постигнаа тие работи, се оддадоа во празнословија,

9 Рим 1,29 ^{Гал 5,23} **7** и сакаат да бидат учители по Законот, но не разбираат ни што зборуваат, ниту што тврдат.

10 ² Кор 4,4 ^{Откр 18,13} **Висштинската улога на Законот**

11 ^{6,15} ^{Јн 1,14} **8** А ние знаеме дека Законот е добар, ако некој законски го применува.

9 Знаејќи дека Законот не е установен за праведник, туку за беззаконици и не-покорници, за нечестиви и за грешници,

12 Дела 9,15 ^{Гал 1,15-16} **10** за неправедни и осквернители, за таткоубијци и мајкоубијци, за човекоубијци,

13 Дела 3,17 ^{8,3} **11** за блудници, за мажеложници, трговци со робје, клетвопрестапници, скотоложници, лажливци, и за сè друго, што е спротивно на здравата наука,

14 Рим 5,20 ¹ Кор 15,10 **12** според славното Евангелие на блажениот Бог, кое ми е мене доверено.

Благодарност за Божјото милосрдие

15 Лк 15,2 ^{19,10} ³ Петр 3,15 **12** Му благодарам на Христос Исус, нашиот Господ, Кој ми даде сили, зашто сметаше дека заслужувам доверба,

17 ^{6,16} ^{Рим 16,27} ^{Кол 1,15} **13** мене, кој порано бев хулител, гонител и насилник; но ме помилува, бидејќи тоа го правев без да знам, во неверије.

18 ^{4,14} ^{6,12} ² Тим 4,7 **14** Но заедно со верата и љубовта во Христос Исус изобилувааше и благодатта на нашиот Господ.

15 Верен е тој збор и достоин е сосема да се прифати: Христос Исус дојде во светот да ги спаси грешниците, меѓу кои сум прв јас.

16 Па затоа бев помилуван, за да ја покаже Исус Христос прво на мене сета долготрпеливост, како пример на оние кои ќе поверуваат во Него за живот вечен.

17 А на Царот на вековите, на Нераспадливиот, Невидливиот, Единствен Премудар Бог - нека е чест и слава во сите векови. Амин!

18 Чедо Тимотеј, оваа заповед ти ја предавам според пророштвата кои прво тебе те посочија да се бориш како добар војник потпирајќи се на нив,

19 имајќи вера и добра совест, која некои ја отфрлија и претрпеа бродолом во верата;

20 меѓу нив се Именеј и Александар, што ги предадов на сатаната за да се научат да не хулат.

Молиња за луѓето на власт

2 Молам, пред сè, да се прават просби, молитви, молби и благодаренија за сите луѓе:

2 за царевите и за сите што се на власт, та да поживееме тих и мирен живот во потполна побожност и достоинство.

3 Тоа е добро и угодно пред нашиот Спасител Бог,

4 Кој сака сите луѓе да се спасат и да ја познаат вистината.

5 Зашто еден е Бог и еден е Посредник меѓу Бога и луѓето - Човекот Христос Исус,

6 Кој се даде Себе како откуп за сите - а тоа се посведочи во свое време;

7 па затоа сум поставен како проповедник и апостол - зборувам вистина во Христос, не лажам - како учител на незнабошците во верата и вистината.

За мажите и жените

8 Мажите сакам да се молат на секое место, кревајќи чисти раце без гнев и расправи.

9 Исто така и жените, облечени пристojно, со срамежливост и чесност да се украсуваат, не со плетенки, ни со злато, со бисери, или со скапоцени облеки,

10 туку со добри дела, како што им прилега на жени што ѝ се посветуваат на побожноста.

11 Жената нека прима поука во мир и потполна потчинетост.

12 На жената не ѝ допуштам да поучува, ниту да господари над мажот, туку да биде мирна.

13 Бидејќи најпрвин беше создаден Адам, а потоа Ева;

14 и Адам не беше измамен, туку жената беше измамена и направи престап.

15 Но ќе се спаси преку раѓање деца, ако остане во верата, љубовта и во свестоста со разборитост.

19
3,9

20

1 Кор 5,5
2 Тим 2,17
4,14

2,1

Ефес 6,18
Фил 4,6

2

Рим 13,1-7
Тит 3,1

3

1 Петр 3,9

4

Ез 18,23
Јн 8,32

5

Рим 3,29,30
1 Кор 8,6
Евр 8,6
9,15
12,24

6

Мт 20,28
2 Кор 5,15
Гал 1,4
Ефес 5,2
Тит 2,14

7

1,11
Дела 9,15
Гал 2,7-8
2 Тим 1,11

9

Ис 3,16
1 Петр 3,2-4

10

5,10

11

1 Мојс 3,16
1 Кор 14,34-35

12

1 Кор 11,3

13

1 Мојс 2,18-24
1 Кор 11,8-9

14

1 Мојс 3,6
2 Кор 11,3

15

1 Кор 13,13

ПРВО ПОСЛАНИЕ ДО ТИМОТЕЈ

Управителите на Црквата

3,1

1,15

3 Верно е словото: тежнее ли некој кон епископство, тој сака добра работа.

2 Тим 2,24

Тит 2,6

2 Епископот треба да е непорочен, **4** маж само на една жена, разбран, разумен, уреден, гостољубив, способен да поучува;

3,12

1 Кор 1,2

5 **3** не пијаница, ни насилник, ни алчен, туку кроток, мирољубив и не среброљубив;

Рим 12,17

1 Кор 5,12

2 Кор 8,21

4 својата кука добро да ја управува и да ги држи чедата во послушност со сета сериозност.

9

1,19

Рим 16,25

5 Зашто, кој не умее да ја управува својата кука, како тогаш ќе се грижи за Црквата Божја?

11

Тит 2,3

6 Да не е новопокрстен, за да не се возгордее и да падне под осуда, како ѓаволот.

12

3,2-4

7 Тој треба уште да има и добар углед кај надворешните за да не биде укоруван и да не падне во стапницата на ѓаволот.

15

1 Кор 1,2

Ефес 2,19-22

Тит 1,7

Ѓакони

8 Ѓаконите, исто така, треба да бидат чесни, не дволични, да не се страсни за вино, ниту алчни за гласна печалба;

9 да ја пазат тајната на верата со чиста совест.

10 И тие треба најнапред да бидат испитани, та после, ако се непорочни, да станат служители.

11 Исто така и нивните жени треба да бидат чесни, да не се клеветнички, туку трезвени и верни во сè.

12 Ѓаконите треба да бидат мажи на една жена, добро да управуваат со децата свои и куќата своја.

13 Зашто оние што служат добро како ѓакони, се здобиваат со угледна положба и голема смелост во верата што ја имаат во Исус Христос.

Тајнаџа на љубовноста

14 А ова ти го пишувам со надеж дека скоро ќе дојдам кај тебе.

15 А, ако случајно се позабавам, да знаеш како треба да се однесуваат во Божјиот дом, кој е Црква на живиот Бог, столб и потпора на вистината.

16 А, несомнено, голема е тајната на побожноста. Бог, Кој се јави во тело, беше оправдан во Духот, виден од ангелите, проповедан на народите, веруван во светот, вознесен во слава.

Сè што е создадено од Бога е добро

4 А Духот јасно зборува дека во последните времиња некои ќе отстапат од верата, слушајќи измамнички духови и злодуховски учења,

2 преку лицемерството на оние што зборуваат лага и имаат догорена совест;

3 кои забрануваат да се стапува во брак и наметнуваат воздржување од јадења што ги создал Бог, за да бидат употребувани од оние кои веруваат и ја познаваат вистината.

4 Зашто, секое нешто создадено од Бога е добро и ништо не е за отфрлање, ако се прима со благодарност,

5 бидејќи се осветува преку словото Божјо и со молитва.

Добриот служител на Исус Христос

6 Ова советувај им го на браќата и ќе бидеш добар служител на Исус Христос, хранет со зборовите на верата и на доброто учење што си го примил.

7 Од нечисти и од бански приказни бегај, а обучувај се во побожност;

8 зашто телесното обучување е малку корисно, а побожноста е полезна за сè, бидејќи во себе има ветување за сегашниот и за идниот живот.

9 Тие зборови се верни и достоини да бидат целосно прифатени.

10 Затоа и се трудиме и се бориме, зашто се надеваме на живиот Бог, Кој е Спасител на сите луѓе, а посебно на оние кои веруваат.

Прејораки за верните

11 Ова препорачувај го и поучувај!

12 Никој нека не ја презира твојата младост, туку на верните да им служиш како пример во слово, поведение, љубов, дух, вера и чистота!

13 Додека дојдам, занимавај се со читање на Писмото, со утешување и со поучување!

16

Мк 16,19

Јн 1,14

16,10

Дела 1,9

Рим 1,3-4

16,25

Ефес 3,10

1 Птр 1,12

4,1

Мт 24,

23-24

Дела 20,29-30

2 Тим 3,1

3 Птр 2,1

3,3

1 Јн 2,18

Јуда 1,18

3

2,4

1 Мојс 9,3

Рим 14,6

1 Кор

10,30,31

Кол 2,

16-23

4

1 Мојс 1,31

Рим 14,14

1 Кор

10,25-30

6

2 Тим 2,15

7

1,4

6,20

2 Тим 2,16

Тит 1,14

8

6,6

9

1,15

3,1

2 Тим 2,11

Тит 3,8

10

1,1

2,3-4

12

2 Сол 3,7

Тит 2,7-8

2,15

14 ^{1,18 Дела 6,6 8,17 2 Тим 1,6} Не занемарувај ја дарбата што е во тебе, и која ти беше дадена по пророшттво заедно со полагање раце врз тебе од свештенството!

5,1 ^{3 Моје 19,32} Грижи се за тоа, на тоа предади се, та успехот твој да им стане јасен на сите!

5 ^{Ер 49,11 Лк 2,37} Пази на себе и на учењето; биди истраен во тоа, зашто, ако постапуваш така, ќе се спасиш и себе самиот и оние што те слушаат.

6 ^{Откр 3,1} *Должности кон верниците*

10 ^{Јн 13,14 Дела 9,13 Евр 13,2} Не укурувај старец, туку почитувај го како да ти е татко; помладите, пак, како да ти се браќа;

13 ^{2 Сол 3,11} старите жени - како мајки, младите - како сестри, со сета чистота.

³ Вдовиците почитувај ги, но вистинските вдовици.

⁴ Ако, пак, некоја вдовица има деца или внуци, тие најнапред нека се научат да го почитуваат својот дом и со тоа да им возвратат со дар на родителите свои, бидејќи тоа е добро и угодно за Бога.

⁵ А онаа што е вистинска вдовица и останала сама, таа се надева на Бога и пребива во молитви и молења дено и ноќе.

⁶ Но онаа, пак, што живее распуштено, таа умрела уште додека е жива.

⁷ Порачувај им го уште и тоа, да бидат беспорочни.

⁸ Ако некој не се грижи за своите, а особено за своите домашни, тој се одрекол од верата и полош е од безверник.

⁹ Во попис да се запише само таква вдовица која не е помлада од шесет години, и ако имала само еден маж,

¹⁰ и има сведоштва за добри дела; отхранила деца, била гостољубива, мисла нозе на светии; ако им помагала на пострадани и на секое добро дело усрдно се посветувала.

¹¹ А помлади вдовици не примај, зашто кога страстите ќе ги одвратат од Христос, ќе посакаат да се мажат.

¹² Тие заслужуваат осуда, зашто ја отфрлиле порано дадената верност.

¹³ Освен тоа, шетајќи од кука до кука, навикнуваат да бидат безработни; и не

само безработни, туку се и јазичарки, љубопитни и зборуваат што не прилега.

¹⁴ Заради тоа, сакам помладите вдовици да се мажат, да раѓаат деца, да бидат домаќинки и да не му даваат никаков повод на противникот за хулење;

¹⁵ зашто некои веќе скрпинаа по сатаната.

¹⁶ Ако некој верник или верничка има во куќата вдовици, нека се грижи за нив, за да не се товари Црквата, па да може да пригледува вистински вдовици.

За свештениците

¹⁷ А свештениците, што добро ја извршуваат својата управителска служба, нека се удостојуваат со двојна почит; а најмногу, пак, оние кои се трудат во словото и во поука.

¹⁸ Зашто Писмото вели: „Не заврзувај уста на вол кој врши“, и: „Работникот ја заслужува својата плата“.

¹⁹ Обвинение против презвитери не прифаќај, освен пред двајца или тројца сведоци.

²⁰ А оние што грешат, искарај ги пред сите, па и другите да имаат страв.

²¹ Те заколнувам пред Бога, пред Господ Исус Христос и пред избраните ангели да го пазиш ова без предрасуда и ништо да не правиш по пристрасност.

²² Раце на никого не полагај пребрзо, ниту, пак, на туѓи гревови да стануваш соучесник! Пази се себе чист!

²³ Не пиј веќе само вода, но употребувај по малку и вино, поради stomакот и честите боледувања!

²⁴ Гревовите на некои луѓе се јасни и однапред ги водат на суд, а на некои по нив одат.

²⁵ Исто така и добрите дела се јасни; а оние што не се такви, не можат да се сокријат.

За њојчините

6 Оние, кои се наоѓаат под јарем, робовите, господарите свои нека ги сметаат како достоини за секаква почит, за да не се хули името Божјо и учењето.

² Оние, пак, кои имаат господари што поверувале, нека не презираат зашто се

14 ^{Тит 2,8}

17 ^{1 Сол 5,12}

18 ^{5 Моје 25,4 Лк 10,7 1 Кор 9,9}

19 ^{5 Моје 19,15 Мт 18,16 2 Кор 13,1}

20 ^{Гал 2,14}

25 ^{Мт 5,16 10,26}

6,1 ^{Рим 2,24 1 Кор 7, 21-22 Ефес 6,5-8 Кол 3, 22-25 Тит 2,9-10}

ВТОРО ПОСЛАНИЕ ДО ТИМОТЕЈ

Вовед

Второто послание до Тимоџеј се чини дека е напишано во Рим (1,17). Павле таму се соочува со ројство (2,9) и се чувствува изолиран (4,10;16). Дојден на крајот од сопственото делување (4,6), ги ујатува своите прејораки до оној кој за него бил соработник полн со љубов (1,2).

Апостолот започнува со благодарност кон Бога за љубовта и верата на Тимоџеј. Во созледавањето на страдањата и сиропствувачањата на кои наидуваат служители на Евангелието, тој му прејорачува на Тимоџеј да биде полн со цврстина во докажувањето и соборството со храброст „како добар војник на Исус Христос“ (2,3). Тој го пријиска да внимава на оние кои предизвикуваат празни расправи, кои не служат за ништо и оддалечуваат од верата. Тој го повикува да го следи неговот пример и го поканува да остане верен во учењето од Светото Писмо, кое тој го примил уште од неговата младост (2,14–4,5). На крајот од своето послание, апостолот ја сџомнува драматичната лична состојба постојано изразувајќи Му благодарност на Господ ишто му помага (4,6–22). Апостолот покажал уште од почетокој добра волја во служба на Евангелието (4,7). За сејо време, чистители на посланието се повикуваат да ја бијат истата бијка, без справување од непријателството на противниците, во вера, сирпливост, љубов и истрајност.

1,1

Рим 1,1

Поздрав

3

Дела 23,1

24,16

Рим 1,9

Фил 3,5

4

4,9.21

5

3,14–15

Дела 16,1

6

1 Тим 4,14

1 Павле, апостол на Исус Христос по волјата Божја, според ветувањето на животот, животот во Христос Исус, ² до Тимоџеј, возљубеното чедо. Благодат, милост и мир од Бог Отецот и од Христос Исус, нашиот Господ!

Благодарност и поштик кон верност

³ Му благодарам на Бога, Кому уште од прародителите Му служам со чиста совест, додека постојано те споменувам во молитвите свои дење и ноќе;

⁴ секавајќи се за твоите солзи, копнеам да те видам, за да се исполнам со радост,

⁵ спомнувајќи си за нелицемерната вера кај тебе, која најпрвин се всели во твојата баба Лоида и во мајка ти Евника, а убеден сум дека ја има и во тебе.

⁶ Поради тоа ти напонувам да ја распалуваш Божјата дарба, која ја имаш во себе преку полагањето на моите раце.

Поштик на верна бијка за Евангелието

⁷ Зашто Бог не ни даде дух на страв, туку дух на сила, љубов и разбраност.

⁸ И така, не срамувај се од сведочењето за нашиот Господ Исус Христос, ниту од мене, затвореникот за Него, туку стани соучесник во страдањата за Евангелието Христово по силата на Бога,

⁹ Кој нè спаси и нè повика кон свето звање, не поради нашите дела, туку по Својата добра волја и благодатта, што ни е дадена во Христос Исус пред вечни времиња,

¹⁰ а откриена сега со јавувањето на нашиот Спасител Исус Христос, Кој ја уништи смртта и го осветли животот и нераспадливоста преку Евангелието,

¹¹ за кое сум поставен како проповедник, апостол и учител на незнабошците.

¹² Затоа и го трпам тоа; но не се срамувам, зашто знам во Кого сум поверувал и уверен сум дека Тој е моќен мојот залог да го запази за оној ден.

7

Рим 8,15

1 Јн 4,18

8

Лк 9,26

Рим 1,16

Ефес 3,13

9

Рим 8,28

Ефес 2,8-9

Тит 3,5

10

Рим 6,9

8,2

1 Кор

15,54-57

Ефес 1,9.10

Тит 2,11

3,4

Евр 2,14-15

12

1 Кор 1,8

ВТОРО ПОСЛАНИЕ ДО ТИМОТЕЈ

13 ¹³ Имај ги, како пример, здравите зборови што си ги чул од мене, со вера и љубов во Христос Исус!

14 ¹⁴ Запази го добриот залог преку Светиот Дух, Кој живее во нас!

15
За вистинскојо ѝријателство

16 ¹⁵ Го знаеш тоа дека мене ме напуштија сите во Азија, меѓу кои и Фигел и Ермоген.

2,2 ¹⁶ Господ нека му даде милост на домот на Онисифор, зашто многупати ме успокои и не се посрами од моите око-ви.

3
¹⁷ А, кога дојде во Рим, грижливо ме побара и ме најде.

5 ¹⁸ Господ нека му даде да најде милост во Него во оној ден! А колку служеше тој во Ефес, ти тоа најдобро го знаеш.

6
Поднесувај ѝи страдањата како добар војник

8 ² Чедо мое, зајакнувај во благодатта што ти е дадена од Христос Исус, и сè што си чул од мене пред многу сведоци, предај го на верни луѓе кои се способни и други да научат.

9 ³ Па така, поднесувај ги страдањата како добар војник на Исус Христос.

10 ⁴ Зашто никој кој служи како војник не се вилетува во работите на секојдневниот живот, за да му угоди на својот војсководач.

⁵ А, ако пак, некој се натпреварува, нема да добие венец доколку не се борел според правилата.

⁶ Земјоделецот што се труди прв треба да вкуси од плодот.

⁷ Размисли што ти зборувам и Господ ќе ти даде да разбереш сè!

Сјомни си за воскреснајќиот Исус

⁸ Спомнувај си Го Господ Исус Христос од Давидовото семе, Кој воскресна од мртвите, според моето Евангелие,

⁹ поради кое страдам дури до окови, како злосторник. Но словото Божјо не може да се стави во окови.

¹⁰ Затоа сè трпам заради избраните, за да добијат и тие спасение во Христос Исус со вечна слава.

¹¹ Верни се зборовите: Ако со Него сме умреле, со Него и ќе живееме.

¹² Ако истраеме, со Него и ќе царуваме. А ако се одречеме од Него, и Тој ќе се одрече од нас.

¹³ Ако не сме верни, Тој останува верен, бидејќи Сам Себе не може да се одрече.

Распростиранувај го правилно Словото на вистината

¹⁴ Ова напомнувај го заколнувајќи се пред Господ за да не се препираат, зашто препирките ништо не помагаат, а само им штетат на оние што слушаат.

¹⁵ Погрижи се пред Бога да се докажеш како работник кој нема од што да се срами кога верно го проповеда словото на вистината.

¹⁶ А од непристојни и празни зборови бегај, зашто тие ги водат луѓето уште повеќе кон безбожност.

¹⁷ И словото нивно ќе се пренесува како жива рана. Такви се Именеј и Филит,

¹⁸ кои застранија од вистината, говорејќи дека воскресението веќе се збидало, и со тоа им попречуваат во верата на некои.

Основата ѝосџавена од Бој

¹⁹ Но Божјата цврста основа стои непоколебливо, имајќи го овој печат: „Ги познава Господ оние кои се Негови“ и „Да отстапи од неправда секој што го изговара името Господово!“

²⁰ Во голем дом има не само златни и сребрени садови, туку и дрвени и глинени; и едните се за почесна употреба, а другите за нечесна.

²¹ И така, ако некој се очисти од тоа, тој ќе биде сад за почест, осветен, приспособен за употреба на господарот и приготвен за секое добро дело.

Слуѓа на Госјод

²² Одбегнувај ги, исто така, и младешките копнежи, и стреми се кон праведноста, верата, љубовта, мирот со оние што Го повикуваат Господ од чисто срце!

11
Рим 6,5
1 Тим 1,15
3,1
4,9
Тит 3,8

12
Мт 10,33
Лк 12,9
Рим 8,17

13
4 Мојс 23,19
Рим 3,3,4
1 Кор 1,9
Тит 1,2
Евр 6,18

14
1 Тим 1,4

15
1 Тим 4,6
Тит 2,7-8

16
1 Тим 1,4
4,7

17
1 Тим 1,20

18
1 Тим 6,21

19
3 Мојс 24,16
4 Мојс 16,5
16,26
Ис 26,13
35,3
Јн 10,14
1 Кор 8,3
Ефес 2,20

20
Рим 9,21
1 Кор 3,12

21
3,17

22
Гал 5,22
1 Тим 6,11

Мт 1,1
Дела 13,30
Рим 1,3-4
1 Кор 15,4,20
Фил 1,12-14

Лк 23,32
Ефес 3,1
Фил 1,13-17

Кол 1,24
1 Сол 2,12

23 <sup>1 Тим 1,4
4,7</sup> Глупави и празни расправи и избегнувај, знај дека тие породуваат кавги!

24 <sup>Ис 42,3
Мт 12,19
1 Тим 3,2-3
Тит 1,7</sup> А слугата Господов не треба да влегува во расправи; туку да биде кроток кон сите, способен да поучува и да поднесува зло,

25 <sup>Гал 6,1
1 Тим 2,4</sup> со кротост да ги превоспитува противниците за да би можел Бог да им даде покајание, за да ја познаат вистината,

26 ^{1 Јн 2,14} и да се ослободат од мрежата на ѓаволот кој ги уловил живи за да ја исполнуваат неговата волја.

3,1 ^{1 Тим 4,1} *За последниите денови*

3 Но ова знај го: во последните денови ќе настанат тешки времиња.

5 <sup>Мт 7,15,21
24,4,24
Кол 2,23
Тит 1,16</sup> ² Зашто луѓето ќе станат себелубиви, среброљубиви, самофалци, горделивци, хулители, непокорни кон родителите, неблагодарни, неправедни, безбожници,

6 <sup>Дела 17,21
Тит 1,11</sup> ³ непомирливи, клеветници, невоздржливи, нескротливи, недоброљупци,

7 <sup>Јн 8,32
1 Тим 2,4</sup> ⁴ предавници, пребрзи, надуени, повеќе сластољубиви отколку богољубиви,

8 ^{1 Тим 6,5} ⁵ на изглед побожни, а од силата на Бога се одрекле. И од нив бегај!

10 ^{1 Кор 13,13} ⁶ Кон нив припаѓаат и оние што се привлекуваат по куќите и измамуваат жени што се претоварени со гревови и обземени од разни похоти,

11 <sup>Дела 13,50
14,5,19</sup> ⁷ жени, кои секогаш се учат и никогаш не можат да дојдат до спознание на вистината.

12 <sup>Јн 15,20
Дела 14,22
1 Сол 3,4</sup> ⁸ Па, како што Јаниј и Јамвриј му се противеа на Мојсеј, така и тие ѝ се противат на вистината, бидејќи се луѓе со изопачен ум, отпаднати од верата.

⁹ Но нема да успеат повеќе, зашто безумистото нивно ќе им стане јасно на сите, како што се случи и со оние двајца.

¹⁰ Ти го следеше моето учење, поведение, целта, верата на мојата великодушност, љубовта, трпеливоста,

¹¹ на моите прогони и страдања, што ми се случија во Антиохија, и во Иконија, и во Листра, какви прогони претрпев; и од сè Господ ме избави.

¹² А и сите, што сакаат да живеат побожно во Христос Исус ќе бидат гонети.

¹³ А лошите луѓе и лажливците ќе напредуваат во злото, како заблудувачи и заблудени.

¹⁴ Но ти остани во тоа што си го научил и што ти е поверено, знаејќи од кого си го научил,

¹⁵ бидејќи уште од малечок ги познаваш Светите Писанија, што можат да те направат мудар за спасение преку верата во Христос Исус.

¹⁶ Целото Писмо е од Бога вдихновено и полезно за поука, за казнување, поправање и поучување во праведност,

¹⁷ за да биде Божиот човек усовршен и совршено подготвен за секое добро дело.

Пройоведај го Словото

4 И така, те заколнувам пред Бога и нашиот Господ Исус Христос, Кој ќе им суди на живите и мртвите, кога ќе дојде Тој и Неговото царство:

² проповедај го словото, настојувај во погодно време и во невреме, укорувај, забранувај, советувај со голема долготрпеливост и поука.

³ Зашто ќе дојде време кога луѓето нема да го слушаат здравото учење, но, водени по своите похоти, ќе си изберат учители да им го залажат слухот;

⁴ тие ќе го одвратат слухот свој од вистината и ќе се свртат кон бајки.

⁵ Но ти во сè биди трезвен, претрпи зло, направи дело достоино на благовестител, службата своја исполнувај ја добро!

Настајува времето за заминување

⁶ Зашто јас веќе се изливам како жртва леаница, а времето за моето заминување настапи.

⁷ Добро се борев, патот го завршив, верата ја запазив.

⁸ Понатаму ме очекува венецот на правдата, што ќе ми го даде во оној ден Господ, праведниот Судија; но не само мене, туку и на сите кои се радуваат на Неговото појавување.

Последни пораки

⁹ Погрижи се да дојдеш кај мене скоро!

14
1,5
2,2

15
Јн 5,39

16
Рим 15,4
1 Кор 10,6
3 Птр 1,21

17
2,21

4,1
Дела 10,42
1 Тим 6,14
1 Птр 4,5

2
Дела
20,20,31
1 Тим 4,1

3
1 Тим 1,10

4
1 Тим 1,4

6
Фил 2,17

7
1 Тим 1,18
6,12

8
1 Кор 9,25
Фил 3,14
1 Тим 6,14
Јк 1,12
1 Птр 5,4
Откр 2,10

9
1,4

10
2 Кор 8,23
Гал 2,3
Кол 4,14
Тит 1,4
Фил 1,24

ВТОРО ПОСЛАНИЕ ДО ТИМОТЕЈ

- 11** ¹⁰ Зашто Димас ме остави, бидејќи го засака сегашниот свет, и отиде во Солун; Крискент - во Галатија, Тит - во Далмација. Само Лука е со мене.
 Дела 12,12,25
 13,13
 15,37-39
 Кол 4,10,14
 Фил 1,24
- 12** ¹¹ Земи го Марко и доведи го со себе, зашто ми е нужен во службата!
 Дела 20,4
 Кол 4,7-8
 Ефес 6, 21-22
- 13** ¹² А Тихик го пратив во Ефес.
 Дела 20,6
- 14** ¹³ Кога ќе дојдеш, донеси ја наметката што ја оставив во Троада, кај Карп и книгите, а особено пергаментите.
 2 Сам 3,39
 Пс 28,4
 62,13
 Изреки 24,12
 Рим 2,6
 1 Тим 1,20
- 16** ¹⁴ Ковачот Александар ми направи големо зло. Ќе му врати Господ според делата негови!
 15 Од него пази се и ти, бидејќи тој не-
 обично многу се воспротиви на нашите зборови!
 16 При мојата прва одбрана никого не-
 маше кај мене: сите ме оставија. Нека не им се прими за грев!

¹⁷ Но Господ беше со мене и ме за-
 репна, та преку мене да се утврди Бла-
 говестието и да чујат сите незнабошци;
 и јас се избавив од устата на лавот.

¹⁸ Господ ќе ме избави од секако ло-
 шо дело и ќе ме запази за Своео небес-
 но царство. Нему слава во вечни векови.
 Амин!

Завршни по здрави

¹⁹ Поздрави ги Прискила и Акила, и
 Онисифоровиот дом.

²⁰ Ераст остана во Коринт. А Трофим
 го оставив болен во Милит.

²¹ Побрзај да дојдеш пред зимата! Те
 поздравуваат Евул, Пуд, Лин, Клавдија
 и сите браќа.

²² Господ Исус Христос нека е со тво-
 јот дух! Благодат на сите вас! Амин!

17
 Дан 6,21
 Мт 10,19
 Фил 1,19
 Кол 4,3

18
 Рим 16,27

19
 Дела 18,2

20
 Дела 19,22
 20,4

ПОСЛАНИЕ ДО ТИТ

Вовед

Тит бил християнин од нејудејско потекло (Гал. 2,1–3). Тој бил еден од придружниците на Павле и одиграл важна улога при измирувањето на Коринџаниите со апостолатот (2 Кор. 7,6–16). Во моментот кога ова послание му било укажано, Павле се наоѓал на Крит; апостолатот го назначил за надгледник (епископ) на активностите и организацијата на Црквата на тој остров (1,5).

Уводот на посланието содржи крајок преглед на пораката на апостолатот (1,1–4). Продолжението на првата глава е посветено на одликувањето на одговорните луѓе на Црквата (1,5–16). Во втората глава, Тит добива совети кои се однесуваат на разни групи со кои тој се занимава во Црквата: синарци, остарени жени (кои требале да ги поучуваат помладите жени), млади луѓе или робови (2,1–15).

Во третата глава ги прикажува должностите на християните, неопходността да се живее во мир и да се одбегнуваат поделби (3,1–11), а потоа завршува со лични препораки и поздрав (3,12–15). Читателот лесно ќе открие дека пораката на ова послание не се однесува исклучиво на личностите и работите на Тит. Би можел да се донесе исцелителски заклучок и за двесте посланија до Тимотеј. Всушност проблемите што тој се разгледуваат се оние кои постојано се појавуваат во Црквата, како оној за организирањето на заедниците, или пак за поведението на одговорните луѓе и на верниците кои ги сочинуваат заедниците.

1,1

Рим 1,1
Фил 1,1

Поздрав

1 Павле, слуга Божји и апостол на Исус Христос за верата на Божите избраници и за спознавање на вистината по побожноста,

² со надеж за вечниот живот, што пред вечни времиња го вети Бог, Кој не лаже,

³ во свое време го јави словото Своје преку пораката што ми ја довери мене по заповед на нашиот Спасител, Бог,

⁴ до Тит, моето вистинско чедо по заедничката вера. Благодат, милост и мир од Бог Отецот и од Господ Исус Христос, нашиот Спасител!

Задолженијата на Тит во Крит

⁵ Затоа те оставив во Крит, за да го довршиш несвршеното и во сите градови да поставиш презвитери, како што ти бев порачал:

⁶ ако е некој непорочен, маж на една жена и има деца верни, што не се укорувани за блудство или непокорност.

⁷ Бидејќи епископот, како Божји распоредник, не треба да е порочен, ни гневлив, ни пијаница, ни тепач, ни лажом за гласна печалба,

⁸ туку гостољубив, доброљубив, трезвен, справедлив, свет, воздржлив;

⁹ кој се придржува до вистинското слово, онака како што е научен, та да биде силен и да поучува во здравото учење, и да ги побива оние кои се противат.

Лажните учители

¹⁰ Зашто има и мнозина непокорни, празнословци и измамници, а особено меѓу обрезаните,

¹¹ на кои треба да им се затвори уста: тие растураат цели домови, учејќи на она што не треба, поради одвратна печалба.

¹² Еден од нив, нивни пророк, беше рекол: „Критјаните се секогаш лажливци, зли сверови, мрзливи мешиншта.“

7

1 Тим 3,15
Евр 3,2

8

1 Тим 3,2-7
2 Тим 2, 24-26
1 Птр 5,2

9

2,1
1 Тим 1,10
2 Тим 4,3

10

1 Тим 4,1
2 Тим 3,13

11

2 Тим 3,6
1 Птр 5,2

2 Моје 23,19
2 Тим 2,13

Дела 1,7
Рим 3,26
1 Тим 1,1

2 Кор 2,13
8,23

Гал 2,3
1 Тим 1,2
2 Тим 4,10

6
1 Тим 3,2-7

ПОСЛАНИЕ ДО ТИТ

13 Тоа сведоштво е вистинско. Поради таа причина укори ги строго за да бидат здрави во верата,

14 и да не слушаат јудејски бајки и заповеди од луѓе, кои одвраќаат од вистината.

15 За чистите е сè чисто, а за осквернетите и неверните нема ништо чисто; напротив, ним им се осквернети и умот и совеста:

16 тие зборуваат дека Го познаваат Бога, а со делата свои Го одречуваат, бидејќи се одвратни, непокорни и неспособни за никакво добро дело.

2,1

1,9
1 Тим 1,10
2 Тим 4,3

Вистинското учење

2 А ти, пак, зборувај го она што се со гласува со здравото учење.

2 Старците да бидат трезвени, целомудрени, чисти, здрави во верата, во љубовта, во трпението;

3 старичките, исто така, да живеат како што им прилега на светии - да не клеветат, да не се предаваат на многу вино, да учат за добро,

4 за да ги вразумуваат невестите да ги сакаат мажите свои и децата свои;

5 да бидат целомудрени, чисти, добри домаќинки, благи, покорни на своите мажи, та да не се хули словото Божјо.

6 Исто така, советувај ги младежите да бидат чесни,

7 а во сè претстави се сам како образец за добри дела, покажувајќи чистота во учењето, нерасипаност, честност:

8 слово здраво, без укор, та да се посрами противникот, бидејќи не ќе има да рече ништо лошо за нас.

9 Советувај ги слугите да ги слушаат своите господари, да им угодуваат во сè, не противречјќи им;

10 да не крадат, туку во сè да покажуваат добра вера, та науката на нашиот Спасител, Бог, да ја украсуваат во сè.

11 Бидејќи се јави Божјата благодат, спасителна за сите луѓе.

12 Таа нè учи да ги отфрлиме нечесноста и похотите од овој свет, чесно, праведно и побожно да поживееме во овој век,

13 да чекаме да се исполни блажената надеж и да се јави славата на великиот Бог и Спасител, нашиот Исус Христос,

14 Кој се даде самиот Себе за нас, за да нè избави од секако беззаконие и да нè очисти, та да Му бидеме народ избран, ревносен кон добри дела.

15 Ова зборувај го, советувај и избобличувај со полна власт; никој да не те пресири.

Християнското поведение

3 Напомнувај им да се покоруваат на началствата и властите, да бидат готови за секое добро дело,

2 никого да не хулат, да не се караат, туку да бидат мирни, и да покажуваат секаква кроткост кон сите луѓе.

3 Бидејќи и ние некогаш бевме неразумни, непокорни, заблудени, бевме робови на желби и на разни сладострастија, живеевме во злоба и завист, бевме одвратни, се мразевме еден со друг.

4 А кога се јави добротата и човекољубието на нашиот Спасител, Бог,

5 Тој нè спаси, но не според извршениите од нас праведни дела, туку по Својата милост, преку бањата на преродување - и обновувањето од Светиот Дух,

6 Кого изобилно Го излеа на нас преку Исус Христос, нашиот Спасител,

7 та оправдани со Неговата благодат да станеме по надеж наследници на вечниот живот.

8 Верни се тие зборови; и јас сакам да го утврдувам тоа, та оние што поверувале во Бога, да се трудат и да се грижат за добри дела: ова е полезно и добро за луѓето.

9 А од глупави распрашувања и родословија на племињата, од препирки и расправи, по однос на Законот, клони се, зашто се бесплодни и празни.

10 Бегај од човек раздорник, откако ќе го посоветуваш еднаш или двапати,

11 знаејќи дека таков човек се изопачил, грешил и дека се осудил сам себеси.

Последни препораки

12 Кога ќе ги пратам кај тебе Артем и Тихик, побрзај да дојдеш кај мене во Никопол, зашто решив таму да презиувам.

13

1 Кор 1,7
Фил 3,20
2 Тим 4,8

14

2 Мојс 19,5
5 Мојс 4,20
7,6
14,2
Пс 130,8
Рим 3,24
Гал 1,4
1 Тим 2,6
1 Петр 2,9

15

1 Тим 4,12
1 Петр 3,13

3,1

Рим 13,1
1 Тим 2,2
1 Петр 2,13

2

Фил 4,5
1 Сол 3,12

3

Рим 1,29
3,21-26
1 Кор 6,11
Ефес 2,5
5,8

4

1,3
2,10,11

5

Јн 3,3,5,8
Ефес 2,8-9
5,26
2 Тим 1,9

6

Јоил 3,1,2
Дела 2,4

7

Рим 3,24
8,17,24

8

1 Тим 1,15

9

1 Тим 1,4
2 Тим 2,14,16,23

10

Мт 18,
15-17

12

Дела 20,4

13
Дела 18,24

¹³ Законикот Зина и Аполос погрижи се да ги приготвиш за пат, така, та да немаат потреба од ништо.

¹⁴ И нашите нека се учат да прават добри дела за неопходните потреби, за да не бидат бесплодни.

¹⁵ Те поздравуваат сите што се со мене. Поздрави ги оние кои нè милуваат по вера. Нека биде благодатта со сите вас. Амин!

ПОСЛАНИЕ ДО ФИЛИМОН

Вовед

Филимон бил значајна личност меѓу првите христијани и без сомнение член на црквата во Колоси. Бил пријател на апостол Павле (ст.1). Тој имал роб по име Онисим, кој избежал од кај него. Онисим стипува во контакт со Павле, кој во тоа време бил во затвор. Тој станува христијанин, а Павле одлучува да го прати поворно кај неговиот господар, на кого му ја пишува оваа белешка, за да го замоли да не го дочекува повеќе како роб (робот бегаец бил изложуван на најсурови казнувања), туку како брат во својата вера. Овакаво го поздравува Филимон и луѓето во неговиот дом (1-3), Павле му заблагодарува на Бога за љубовта и ревноста на Филимон (4-7). Пошто искажува молба за заштитата на Онисим, кој треба да пристигне кај својот господар (8-22). Во поздравите со кои завршува ова крайно послание се наоѓаат имињата на повеќе личности пооднакво споменати и во Посланието до Колосјаниите (4,10;12;14). Можно е Онисим да ги донел во Колоси двете посланија, до Колосјаниите и до Филимон.

Забележлива е нежноста со која Павле му пишува на својот пријател Филимон. Тој не му дава никаква заповед, ништо не му наметнува, не ги порекнува ниту неговиите права над Онисим, туку му раскажува, исто онака како и на сите оние кои го читаат ова послание, како Христовата љубов осветлува еден нов ден и ги преобразува сите човечки односи.

1,1

Дела 16,1
Рим 1,1
Ефес 3,1
Фил 1,7
13-17

Вовед и поздрави

1 Павле, затвореник на Исус Христос, и братот Тимотеј, до возлюбениот Филимон, нашиот сотрудник,

2 и до Апфија, возлюбената сестра, и до Архип, нашиот соборец, и до твојата домашна црква.

3 Благодат вам и мир од Бога, нашиот Отец, и од Господ Исус Христос!

4 Секогаш Му благодарам на мојот Бог, кога те спомнувам во молитвите свои,

5 бидејќи слушам за твојата љубов и вера, која ја имаш во Господ Исус и кон сите свети,

6 и молам нашата заедничка вера да се покаже во тебе на дело во познатието на секое добро, кое го имаме за Исус Христос.

7 Зашто ние многу се радуваме и утешуваме поради твојата љубов, брате, бидејќи преку тебе се успокојува срцата на светиите.

8 Затоа, иако имам во Христос голема слобода да ти заповедам што треба да правиш,

9 сепак, од љубов кон тебе, те молам јас, каков што сум, старецот Павле, а сега и затвореник за Исус Христос,

10 и те молам за моето чедо, Онисим, што го родив во оковите свои:

11 и тој некогаш беше непотребен за тебе, а сега ни е многу попотребен и тебе, и мене.

12 Ти го праќам назад него - прими го како да е моето срце.

13 Јас сакав да го задржам кај мене, за да ми служи место тебе во оковите што ги носам за Евангелието.

14 Но без твоја согласност не сакав ништо да направам, за да биде твојата добрина не како принуда, туку доброволна.

15 Зашто, можеби тој поради тоа се одвои од тебе за малку време, за да го примиш засекогаш,

16 не веќе како роб, а повеќе од роб, како возљубен брат, а особено за мене, и уште повеќе за тебе - и по тело, и во Господ.

9

Ефес 3,1
4,1

10

1 Кор 4,15
Гал 4,19
Кол 4,9

13

Фил 2,30

14

2 Кор 9,7
1 Петр 5,2

16

1 Кор 7,22

Рим 16,5
1 Кор 16,19
Кол 4,15-17
2 Тим 2,3

Рим 1,7
Гал 1,3
Фил 1,2

4-5
Рим 1,8-9
Ефес 1,15-16
Кол 1,3-4,9

Гал 3,28
5,6
Фил 1,9
Кол 1,9

7
2 Кор 7,4
2 Јн 1,4-6

ПОСЛАНИЕ ДО ФИЛИМОН

19
Гал 6,11
Кол 4,18

¹⁷ И така, ако ме имаш за содругар, прими го како да си ме примил мене.

¹⁸ Ако, пак, во нешто ти згрешил, или ти е должен, префрли го тоа на моја сметка.

¹⁹ Јас, Павле, напишав со своја рака: јас ќе платам, за да не ти речам дека ти и самиот цел си ми должен.

²⁰ Да, брате, да го добијат од тебе во Господ она за што Го молам; развесели го срцето мое во Господ.

²¹ Убеден во твојата послушност, ти напишав, знаејќи дека ќе направиш и повеќе отколку што ти вела.

²² А заедно со ова приготви ми и смесување, зашто се надевам дека со вашите молитви ќе ви бидам даруван вам.

²³ Те поздравува Епафрас, кој е со мене затвореник во Христос Исус, Марко, Аристарх, Димас, Лука - моите соработници.

²⁴ Благодатта на нашиот Господ Исус Христос нека биде со вашиот дух. Амин!

23
Кол 1,7
4,12

24
Дела
12,12.25
13,13
15,37-39
19,29
Кол 4,10.14
2 Тим 4,
10-11

ПОСЛАНИЕ ДО ЕВРЕИТЕ

Вовед

Посланието до Евреите е утврдено до групата христијани кои биле изложени на жестоко противеење. Писателот ги охрабрува да останаат во христијанската вера, укажувајќи им дека Исус Христос е висшинскиот и конечно оtkровение од Бога за луѓето. Припоа, посебно се нагласени три висшини, и поа:

(1) Исус е вечниот Божји Син, Кој ни ја покажа висшинската послушност кон Бога преку Своето страдање. Како Божји Син, Исус е над пророците и над ангелите, а подем е и од Мојсеј.

(2) Бог Го прогласува Исус за вечен Првосветиленик, Кој е над сите синагозавешни светишеници и првосветишеници.

(3) Нашето спасение од зрвот, стравот и смртта е можно само со вера во Господ Исус Христос, како наш Првосветиленик. Сите обреди и жртви на животни се само сенка на висшинското спасение, кое е во Христос.

Наведувајќи низа примери на богоугодна вера кај познати библиски личности (11), писателот ги повикува и чистите да останаат верни до крај (12), со поглед виерен во Христос и ги охрабрува да ги издржат сите страдања и прогонства. Посланието завршува со совети и предупредувања.

1,1 Бој ни се објавува преку Синој

2,2; 12,25
3 Мојс 12,6
Ос 12,11
Лк 1,55,70
Јн 9,29

1 Бог, Кој во старо време, откако многупати и на многу начини им зборуваше на нашите предци преку пророците,

2 во последниве денови ни зборува преку Синот, Кого Го постави за наследник над сè, преку Кого ги создаде и вековите.

3 Тој е одблесок на Божјата слава и отпечаток на Неговата суштина и држи сè со Својот моќен збор. Откако преку Себе ги очисти нашите гревови, седна од десната страна на престолот на Свештениот во висините.

3 7,27; 8,1
9,11-14,26
10,12; 12,2
Мк 16,19
Јн 1,14
14,9
2 Кор 3,18
4,4
Кол 1,17
Тит 2,14

Величието на Божјиот Син

4 И стана толку повозвишен од ангелите, колку што е пославно името што го наследи, во споредба со нивното.

5 Зашто кому од ангелите Бог некогаш му рекол: „Ти си Син Мој, Јас Те родив денес“, или пак: „Јас ќе Му бидам Татко, а Тој ќе ми биде Син?“

4 8,6
Ефес 1,21
Фил 2,9-10
1 Петр 3,22

6 Исто така, кога Го вовеле Првородениот во вселената, рече: „Нека Му се поклонат сите ангели Божји!“

7 За ангелите, пак, речено е: „Ти ги правиш ангелите Свои ветрови, а служителите Свои огнен пламен“,

8 а за Синот: „Твојот престол, Боже, е вечен и жезолот на правдата е жезол на царството Твое.

9 Тебе Ти омиле правдата, а го намрази беззаконието; затоа, Боже, Твојот Бог Те помаза со масло на радоста повеќе од Твоите придружници.“

10 И пак: „Во почетокот Ти, Господи, си ја основал Земјата, а и небесата се дело на Твоите раце;

11 тие ќе загинат, Ти остануваш; сите ќе изветвеат како облека;

12 ќе ги свиткаш како наметка, како облекло, и тие ќе бидат променети; но Ти си секогаш истиот, и Твоите години нема да се свршат.“

13 А на кого од ангелите Бог некогаш му рекол: „Седи од Мојата десна страна додека непријателите Твои не ги поставам за подножје на нозете Твои?“

14 Нели се тие сите служителски духови, испратени да им служат на оние што ќе го наследат спасението?

5

5,5
2 Сам 7,14
Пс 2,7
1 Царн
17,13
Дела 13,33

6

10,5
5 Мојс
32,43
Пс 89,27
Пс 97,7
Јн 3,16
Кол 1,18

7

Пс 104,4

8-9

Пс 45,7-8

9

Ис 11,5
61,1,3

10-12

Пс 102,
26-28

10

Јн 1,3

Нашето спасение

12 12,26,27;
13,8
Откр 6,14

2 Затоа треба да бидеме нарочно внимателни кон она што го чувме за да не отпаднеме некако.

13 Ис.Н. 10,24
Пс 110,1
Мк 13,19

2 Зашто, ако реченото слово преку ангелите се покажа верно, и ако секој престап и секоја непослушност прими праведна казна,

14 Пс 34,7
91,11;
103,20
Дан 7,10
Мт 4,11
Дела 12,11

3 како ли тогаш ќе се извлечеме ако занемариме такво големо спасение кое, најнапред проповедано од Господ, се потврди од оние што го беа чуле од Него,

2,1 Рим 11,22

2 10,28-29
12,25
Дела 7,53
Гал 3,19

4 кога и Бог им го потврди сведоштво-то со знаци и чудеса, со разни силни дела и со раздавање дарови преку Светиот Дух по Негова волја.

Предводничој на нашето спасение

3 Лк 1,2
1 Кор 1,6

5 Зашто Бог не им ја потчини на ангелите идната вселена за која зборуваме,

4 Мк 16,20
1 Кор 12,4,11
2 Кор 12,12

6 туку, напротив - некој посведочил зборувајќи: „Што е човекот да мислиш на него, синот човечки, та да се грижиш за него?

7 Си го направил за кратко малку по-долен од ангелите, но со слава и чест си го овенчал и си го поставил над делата од Твоите раце;

8 Мт 22,44
1 Кор 15,27
Ефес 1,22

8 сè си потчинил под нозете негови.“ А кога сè му потчини, ништо не му остави непотчинето; но сега уште не гледаме дека сè му е потчинето.

9 5,4-10
Дела 3,13
2 Кор 5,14-15
Фил 2,7-9

9 А гледаме дека Исус Христос, Кој за кратко време беше поставен пониско од ангелите, поради претрпената смрт беше овенчан со слава и чест, та, по Божјата благодат, Тој да вкуси смрт за сите.

10 2,17; 5,9
7,28; 12,2
Лк 24,26
Дела 3,15

10 Зашто Му прилегаше на Оној, поради Кого е сè и од Кого е сè, при донесувањето на многубројните чеда во слава, преку страдања да го усоврши Зачетникот на нивното спасение.

11 10,10
2 Мојс 31,13
Мт 28,10
Јн 17,19
20,17
Ефес 5,26

11 Бидејќи и Оној што осветува, и оние што се осветуваат, сите се од Еден; и затоа Исус не се срамува да ги нарече браќа, велејќи:

12 Пс 22,23
Јн 17,6

12 „Ќе го возвестам името Твое меѓу браќата Мои, среде собранието ќе Те славам.“

13 И пак: „Јас ќе се надевам на Него.“ И одново: „Ете Ме Мене и децата Мои што Ми ги даде Бог.“

14 А бидејќи децата се учесници во телото и крвта, така и Тој зеде еднакво учество во тоа, та преку смртта да го победи оној што ја има власта над смртта, односно ѓаволот;

15 па да ги ослободи оние што од страв пред смртта преку целиот живот беа подложени на ропство.

16 Зашто јасно е дека Тој не дојде да им помогне на ангелите, туку на Авраамовите потомци;

17 затоа Тој мораше во сè да личи на браќата, па да биде милостив и верен првосвештеник пред Бога, за да ги очисти гревовите на народот.

18 Зашто во она, што Сам претрпе, откако беше искушан, во тоа ќе може и на искушуваните да им помогне.

Христос е појдолен од Мојсеј

3 Затоа, браќа свети, учесници во небесното призвание, размислете за Пратеникот и Првосвештеникот на нашата вера, Исус Христос.

2 Кој Му беше верен на Оној Кој Го поставил, како и Мојсеј - во целиот негов дом.

3 Зашто Тој се удостои со слава, толку поголема од Мојсеевата, колку што е поголема почитта што ја има оној што го изградил домот од почитта што ја има домот!

4 Зашто секој дом се гради од некој; а Оној, Кој изградил сè, е Бог.

5 И Мојсеј Му беше верен како слуга на целиот Негов дом, за да го посведочи она што требаше да се соопшти.

6 Христос, како Син, е верен во Божјиот дом. Негов дом, пак, сме ние, само ако слободата и надежта, со кои се фалиме, ги запазиме до крај.

Спокој за Божјите луѓе

7 Поради тоа, како што вели Светиот Дух: „Денес, ако го чуете гласот Негов,

8 не жесточете ги срцата свои, како во огорченоста на денот на искушувањето во пустината,

13 2 Сам 22,3
Ис 8,17,18
12,2
Јн 10,29

14 Јн 1,14
Рим 8,3
1 Кор 15,50,55
2 Тим 1,10
1 Јн 3,8

15 Рим 8,15
Гал 5,1
2 Тим 1,7

16 Ис 41,8-9

17 4,14
5,2
3 Мојс 16,10
1 Сам 2,35
Рим 3,25
Фил 2,7
1 Јн 2,2
4,10

18 4,15

3,1 2,11
4,14
10,23

Ис 17,7
2 Кор 9,13
Фил 3,14

3 8,6
2 Кор 3,7

5 2 Мојс 14,31
4 Мојс 12,7
Откр 15,3

6 4,16
1 Лет 17,12-14
Рим 5,2
1 Кор 3,16
6,19
Ефес 2,19-22
Кол 1,23
1 Тим 3,15
1 Птр 2,5

7-11 Пс 95,7-11

7 9,8; 10,15
Мт 22,43
Дела 28,25

8 2 Мојс 17,7

ПОСЛАНИЕ ДО ЕВРЕИТЕ

10 ⁹ каде што татковците ваши Ме испушаа, Ме испитуваа, иако ги гледаа дела-та Мои преку четириесет години.

11 ¹⁰ Затоа се разгневив на тој род и реков, секогаш се заблудуваа во срцата свои и не ги познаа патиштата Мои.

12 ¹¹ Па така се заколнав во Својот гнев дека нема да влезат во Мојот спокој.“

¹² Браќа, гледајте, да не би во некого од вас, да има зло и неверно срце, та да отстапи од живиот Бог.

13 ¹³ Туку храбрете се секој ден еден по друг додека сè уште се вели: „Денес“, та никој од вас да не отргне преку измамата на гревот;

14 ¹⁴ зашто ние станавме соработници на Христос. Само ако ја задржиме цврсто до крај првобитната цврста подлога;

15 ¹⁵ додека се вели: „Денес, кога ќе го чуете Неговиот глас, да не отргнат срцата ваши онака како кога се побунивте.“

16 ¹⁶ А кои беа тие што чуја и пак се побунија? Зар не беа тоа сите оние кои со Мојсеј излегоа од Египет?

17 ¹⁷ Против кого негодуваше Тој четириесет години? Нели против оние што погрешиле и чии коски останаа во пустината?

18 ¹⁸ А на кои им се заколнал дека нема да влезат во Неговиот спокој ако не на оние, што беа непослушни?

19 ¹⁹ И така, гледаме дека тие не можеа да влезат поради неверието.

4 ⁴ Да внимаваме пак, додека уште ни е оставено ветувањето за влегување во Неговиот спокој, да не би се открило дека некој од вас би можел да задоцни.

² Зашто и нам ни се соопшти, како и ним. Но словото, што го беа чуле, не им донесе полза, бидејќи оние што го беа чуле не поверуваа.

3 ³ А ние, кои поверувавме, влегуваме во Неговиот спокој, како што рекол Тој: „Затоа се заколнав во гневот Свој дека тие нема да влезат во Мојот спокој“, иако Неговите дела беа завршени уште при создавањето на светот.

5 ⁵ Зашто негде за седмиот ден е речено вака: „И во седмиот ден Бог се одмори од сите Свои дела.“

⁵ И на тоа место пак: „Не ќе влезат во спокојот Мој.“

⁶ И така, на некои им се отвори да влезат во него, а оние, на кои им беше порано проповедано Евангелието, не влегоа поради непослушност;

⁷ Затоа Тој пак определи еден ден „Денес“, велејќи преку Давид, по толку време, како што е речено погоре: „Денес, кога ќе го чуете гласот Негов, не стврдувајте ги срцата ваши.“

⁸ Зашто, ако Исус Навин им беше дал спокој, Бог немаше да зборува веќе потоа за друг ден.

⁹ Но, за народот Божји сè уште оста-нува саботна починка.

¹⁰ Зашто, кој ќе влезе во спокојот Негов, тој ќе се одмори од делата свои, како и Бог од Своите.

¹¹ И така, да се погрижиме да влеземе во оној спокој, та да не би некој да падне во слична непослушност.

¹² Зашто, словото Божјо е живо и дејствува и е поостро од секаков меч со две острици; и навлегува до разделување на душата и духот, до зглобовите и мозокот, и ги проценува мислите и намерите на срцето.

¹³ И нема создание сокриено за Него, туку сè е голо и откриено за очите на Оној пред Кого ние ќе одговараме.

Исус е нашиот Првосвештеник

¹⁴ Имајќи Го големиот Првосвештеник Кој преминал преку небесата, Исус, Синот Божји, ние треба да се држиме за исповедувањето на верата.

¹⁵ Зашто, ние немаме таков Првосвештеник, што не може да сочувствува во нашите слабости, туку таков Кој искусил сè како и ние, освен грев.

¹⁶ И така, слободно да пристапуваме кон престолот на благодатта, за да примиме милост и да најдеме благодат за благовремена помош.

Христос е висштински Првосвештеник, поголем од Арон

5 ⁵ Зашто секој Првосвештеник, кој од луѓе се избира, за луѓето се поставува на служба Божја, да принесува дарови и жртви за гревовите,

² и да може да ги разбира оние што се неумешни и заблудени, бидејќи и самиот е со слабости;

6
3,18-19

7
3,7,8,15
Пс 95,7-8

8
5 Мојс 31,7
Ис.Н. 22,4

10
Откр 14,13

12
Ис 49,2
55,11
Ер 17,10
23,29
Јн 10,35
12,48
Дела 7,38
12,24
1 Кор 4,5
14,24-25
Ефес 6,17
1 Сол 2,13
2 Тим 2,9
1 Птр 1,23
1 Јн 2,14
Откр 1,16
19,13

13
Ер 23,24
Пс 33,13-15
Израи
5,21
Дан 2,22
Рим 14,12

14
2,17; 3,1
5,5,10
6,20; 7,26
8,1; 9,11
9,24; 10,21
10,23
Ефес 4,10

15
2,17-18
Мт 4,1-11
Лк 22,28
Јн 8,46
2 Кор 5,21

16
3,6; 7,19
10,19,22,35
1 Јн 3,21

5,1
8,3; 9,9

2
2,17-18;
4,15
7,27-28
Мт 18,12

3 <sup>7,27; 9,7
3 Моје 9,7
16,6,15-16</sup> ³ и затоа е должен како за народот, така исто и за своите гревови да принесува жртви.

4 <sup>2 Моје 28,1
4 Моје 18,7
Јн 8,27</sup> ⁴ И никој сам не се здобил со таква чест, туку само оној кој е повикан од Бога, како што беше Арон.

5 <sup>4,14
Пс 2,7
Јн 8,54</sup> Така и Христос не се прослави Сам Себеси, станувајќи првосвештеник, туку Го прослави Оној Кој Му рече: „Ти си Син Мој, Јас Те родив денес.“

6 <sup>7,1-28
1 Моје 14,18
Пс 110,4</sup> Како што е и на друго место речено: „Ти си вечен свештеник по чинот Мелхиседек.“

7 <sup>Пс 68,20
Мт 26,38-46
Јн 12,27</sup> Во деновите на Својот земен живот, Тој со силен вик и солзи упати молби и молитви кон Оној Кој можеше да Го спаси од смртта и поради Својата потчинетост од почит беше чуен.

8-9 <sup>2,10; 9,12
Рим 5,19
Фил 2,8-9
Ис 45,17</sup> Иако беше Син, Тој се научи на послушност од она што го пострада,

⁹ а, откако се усоврши, стана извор за вечно спасение на сите оние кои Му се послушни,

10 ^{4,14} ¹⁰ и од Бога беше наречен Првосвештеник по чинот Мелхиседек.

12 <sup>1 Кор 3,1-3
1 Птр 2,2</sup> *Да осџанеме во верајџа*

13 ^{Ефес 4,14} За ова би имале многу да ви зборуваме, што е и тешко да се толкува, бидејќи тешко сфаќате.

14 <sup>1 Моје 3,22
Ис 7,15
1 Кор 2,6
Ефес 4,13</sup> Зашто, иако според годините вие требаше веќе да бидете учители, вие сѐ уште имате потреба некој да ве учи кои се првите начела на словото Божјо, и дојдовте до таква состојба, што имате потреба од млеко, а не од тврда храна.

6,1 <sup>9,14
Дела 20,21
1 Кор 3,10-12
Ефес 2,1,5</sup> Секој што се храни со млеко, е невешт во словото на правдата, бидејќи е дете;

¹⁴ а тврдата храна е за зрелите, кои благодареејќи на поука, имаат чувства и се научени да разликуваат добро од зло.

6 Затоа да го оставиме почетното учење за Христос и да се стремиме кон совршенство, да не ја поставуваме одново основата: покајанието од мртви дела и верата во Бога,

² науката за крштавањето, ракополагањето, воскресението на мртвите и вечниот суд.

³ И ова ќе го направиме, ако допуншти Бог.

⁴ Зашто оние кои еднаш се просветија, вкусија од небесниот дар, станаа учесници на Светиот Дух,

⁵ и, откако вкусија од убавата Божја реч и од силите на идниот век,

⁶ а потоа отпаднаа, - не е можно повторно да бидат обновени за покајание, кога повторно во себеси Го распнуваат Синот Божји и Го хулат.

⁷ Зашто земјата, која го впива дождот што често паѓа на неа и раѓа плод добар за оние што ја обработуваат, од Бога добива благослов;

⁸ а онаа што дава трње и боцки, таа е непотребна и близу е до проклетството кое завршува со изгорување.

⁹ Од вас, возљубени, ние очекуваме нешто подобра и спасително, иако така зборуваме.

¹⁰ Зашто Бог не е несправеден, та да го заборава делото ваше и трудот на љубовта што ги покажавте во Негово име, откако им послуживте и им служите на светиите.

¹¹ А ние сакаме секој од вас да ја покажува истата усрдност за одржување на полната надеж докрај,

¹² та да не станете мрзливи, туку да ги следите оние кои преку вера и трпение ги добиваат ветувањата.

Божјото сигурно ветување

¹³ Бог, кога му ветуваше на Авраам, бидејќи немаше ништо поголемо во што би се заколнал, се заколна во Себе,

¹⁴ велејќи: „Навистина ќе те благословам и ќе те размножам и преумножам.“

¹⁵ И така, со долготрпение тој го доби ветеното.

¹⁶ Луѓето, пак, се колнат во погорно од себеси, и заклетвата како потврда на секоја нивна препирка става крај.

¹⁷ Затоа Бог, кога на наследниците на ветувањето сакаше јасно да им ја покаже Својата неизменлива волја, посведочи со клетва,

¹⁸ та преку две неизменливи работи, во кои не е можно Бог да излаже, да имаме голема утеха и ние, кои прибегнуваме да се прифатиме за надежта што ни е дадена,

4
10,26-27,32
Јн 4,10
Ефес 2,8
Гал 3,2

5
4,12
1 Птр 2,3

6
10,29
3 Птр 2,21
1 Јн 5,16

7
1 Моје 1,11-12
5 Моје 11,11

8
1 Моје 3,17-18
Ис 5,6;
27,4
Мт 7,16

10
10,32-34
Мт 10,40-42
1 Сол 1,3
Откр 2,19

11
3,6; 10,23

12
5,11; 6,16
10,36;
11,7,9
1 Кор 11,1
Откр 13,10

13,14
1 Моје 22,16,17

13
Рим 4,20

15
11,9,13,33.
39
1 Моје 21,5

16
2 Моје 22,10

17
9,15; 10,36
Рим 4,16

ПОСЛАНИЕ ДО ЕВРЕИТЕ

18 ^{3,6; 10,23} ^{4 Мојс} ^{23,19} ^{Кол 1,5} ¹⁹ а која е за нашата душа цврста и сигурна котва, и кој влегува дури зад завесата,

19-20 ^{10,19-20} ^{3 Мојс} ^{16,2,12} ^{Мт 27,51} ²⁰ каде што Исус за нас влезе најнапред, откако стана вечен Првосвештеник по чинот Мелхиседек.

Свештеникот Мелхиседек

20 ^{4,14} ^{Пс 110,4} **7** Тој Мелхиседек беше цар салимски, свештеник на Севишниот Бог, кој го пресретна Авраам, кога се враќаше од борбата со царевите, и го благослови,

7,1-2 ^{1 Мојс} ^{14,17-20} ² кому и Авраам му даде десеток од сè, и кој по значењето на името негово е прво цар на правдата, а потоа и цар на Салим, односно цар на мирот.

3 ^{4,14} ^{7,16} ^{Јн 7,27} ³ Без татко, без мајка, без род, немаше ниту почеток на дните, ниту крај на животот и, по таков начин, е подобен на Синот Божји, и останува вечен свештеник.

4 ^{1 Мојс} ^{14,20} ⁵ Гледате ли колку е голем оној кому прататкото Авраам му даде десеток од најдобриот плен!

5 ^{4 Мојс} ^{18,21} ⁶ Оние од Левиевите синови, што примаат свештенство, имаат заповед да земаат по Законот десеток од народот, односно од браќата свои, иако и тие произлегле од бедрата Авраамови.

10 ^{1 Мојс} ^{14,17} ¹¹ Но тој, кој не му припаѓаше на нашиот род, зеде десеток од Авраам и го благослови оној што беше примил ветувања.

11 ^{8,6-7} ^{10,1} ^{Пс 110,4} ⁷ Не може да има никаков спор дека помалиот се благословува од поголемиот.

⁸ Така, овде смртни луѓе земаат десетоци, а таму - Оној, за Кого има сведоштво дека е жив.

⁹ И, така да речам, Левиј, кој прима десетоци, и сам даде десеток преку Авраам,

¹⁰ бидејќи уште беше во бедрата на татко си кога го сретна Мелхиседек.

¹¹ Па така, ако совршенство можеше да се постигне преку левитското свештенство, бидејќи врз основа на него народот доби Закон, каква потреба има да се воздигне друг свештеник по чинот на Мелхиседек, наместо по чинот на Арон?

¹² Зашто, кога ќе се промени свештенството, тогаш се јавува потреба да се измени и законот.

¹³ А Оној за Кого се зборува ова, се вбројува во друго колено, од кое никој не беше пристапувал до жртвеникот;

¹⁴ зашто е познато дека Господ наш произлезе од Јуда, а за свештенството од ова колено Мојсеј ништо не рекол.

Друг свештеник како Мелхиседек

¹⁵ И уште појасно станува тоа кога се воздига слично на Мелхиседек друг свештеник,

¹⁶ Кој станал таков не по силата на телесна заповед, туку по силата на вечниот живот.

¹⁷ Зашто се посведочи: „Ти си вечен свештеник по чинот на Мелхиседек.“

¹⁸ А, пак, одменувањето на поранешната заповед се изврши поради тоа што таа беше слаба и бесполезна,

¹⁹ зашто Законот ништо не доведува до совршенство; а се воведе подобра надеж, преку која се приближуваме до Бога.

²⁰ Тоа беше потврдено со заклетва.

²¹ Зашто оние беа станале свештеници без заклетва, а Тој - со заклетва, преку Оној Кој Му рече: „Се заколна Господ и нема да се раскае: „Ти си вечен свештеник по чинот Мелхиседек.““

²² Затоа Исус стана залог на толку подобар завет.

²³ А тие беа многу свештеници, зашто смртта не им даваше да остане само еден;

²⁴ а Тој, бидејќи живее вечно, има свештенство што нема да мине на друг.

²⁵ Затоа Тој и може за вечно да ги спаси оние што преку Него доаѓаат кон Бога, бидејќи е секогаш жив за да се моли за нив.

²⁶ Таков Првосвештеник и ни требаше: свет, непорочен, неосквернет, одвоен од грешниците и возвишен над небесата.

²⁷ Кој нема потреба, како и другите првосвештеници, секојдневно да принесува жртва прво за гревовите свои, а потоа и за оние на народот, бидејќи Тој

14
^{1 Мојс}
^{49,10}
^{Ис 11,1}
^{Мт 1,3}
^{Откр 5,5}

17
^{5,6}
^{Пс 110,4}

18
^{10,9; 13,9}
^{Рим 8,3}

19
^{4,16; 6,18}
^{9,9}
^{10,1-2.4,11}
^{Рим 3,20}
^{7,7-8}
^{Гал 3,21}
^{Јк 4,8}

21
^{Пс 110,4}

22
^{8,6-10}
^{9,15-20}
^{10,29; 12,24}
^{13,20}
^{Лк 22,20}
^{2 Кор 3,6}

24
^{5,6; 13,8}
^{Лк 1,33}

25
^{10,14}
^{Јн 14,6}
^{Рим 8,34}
^{1 Јн 2,1}
^{Откр 1,18}

26
^{4,14}
^{2 Кор 5,21}

27
^{5,3; 9,12}
^{10,10}
^{2 Мојс}
^{29,38-39}
^{3 Мојс}
^{16,6,15}

28 го изврши тоа еднаш засекогаш, откако
5,1-2,9 Сам Себе се принесе како жртва.

8,1 ^{1,3; 4,14} ^{Пс 110,1} ^{Дела 2,33} ^{9,11,24} ^{4 Мојс 24,6} ^{5,1,3; 9,14} ^{10,8} ⁵ ^{9,2,8,23} ^{10,1} ^{2 Мојс 25,40} ^{Дела 7,44} ^{Кол 2,17} ⁶ ^{7,22} ⁷ ^{7,11,18-19} ⁸⁻¹² ^{Ер 31,31-34} ¹⁰ ^{10,16} ^{2 Кор 3,3} ^{6,16} ²⁸ ^{Зашто Законот за првосвештеници} поставува луѓе што се немоќни; а словото на клетвата што е по Законот - Синот, Кој е вечно совршен.

Исус е нашиот Првосвештеник

8 А најважното од ова што го зборуваме, е дека имаме таков Првосвештеник, Кој седна од десната страна на престолот на величието на небесата, ² и е служител на светилиштето и на вистинската скинија, што ја постави Господ, а не човек.

³ Секој првосвештеник се поставува за да принесува дарови и жртви; затоа беше потребно и Тој да има што да принесе.

⁴ Зашто, ако Тој беше на земјата, не би бил ни свештеник, зашто има свештеници што принесуваат дарови по Законот

⁵ и им служат на образот и на сенката на небесните работи, како што му беше речено на Мојсеј, кога ја подигааше скинијата: „Гледај, рече, да направиш сè според образецот, што ти беше покажан на планината.“

⁶ А сега Тој доби толку подобра служба, и стана посредник на подобар завет, кој е утврден врз подобри ветувања.

Промена на Заветот

⁷ Зашто, ако првиот завет беше без недостаток, тогаш немаше да се бара втор.

⁸ Но, укорувајќи ги, вели: „Ете идат денови, вели Господ, и со домот Израелов и со домот Јудин ќе склучам нов завет,

⁹ но не таков завет каков што склучив со татковците нивни во денот, кога ги фатив за рака за да ги изведам од земјата египетска, - зашто тие не останаа во Мојот завет и Јас ги оставив, вели Господ.

¹⁰ Но овој е заветот што ќе му го дадам на домот Израелов во оние дни, вели Господ: ќе ги врежам законите Свои во мислите нивни, и во срцата нивни ќе

ги напишам, и ќе бидам нивни Бог, а тие ќе бидат Мој народ.

¹¹ И ниеден нема да го учи својот ближен, и ниеден братот свој: „Познај Го Господа“, зашто сите, од мал до голем меѓу нив, ќе Ме знаат,

¹² бидејќи ќе бидам милостив кон нивните неправди, а за гревовите и беззаконијата нивни нема веќе да си спомнувам.“

¹³ А кога вели „нов завет“, првиот го направи застарен; а она што е старо и застарено, близу е до исчезнување.

Старото богослужение

9 Така и во првиот завет имаше уредби за богослужение и земно светилиште;

² зашто скинијата беше направена вака: во првиот дел се наоѓаа светилникот, трпезата и изложените лебови; тој дел е наречен „Свето Место“.

³ А зад втората завеса од скинијата беше делот, наречен „Светиња над светињите“;

⁴ во неа се наоѓаше златната кадилница и од сите страни опкован со злато ковчето на заветот, во кој стојеа златниот сад со мана и распутениот жезол на Арон, како и плочите на заветот,

⁵ а над него - херувими на славата, што го осенуваа чистилиштето; за ова сега нема потреба да се зборува поопширно.

⁶ При ваков распоред, во првиот дел од скинијата секогаш влегуваа свештениците и извршуваа служба Божја;

⁷ а во вториот дел влегуваше по еднаш во годината првосвештеникот и тоа не без крв, што ја принесуваа како жртва за себе и за гревовите на народот, направени поради незнаење.

⁸ Преку ова Светиот Дух покажуваше дека сè уште не е отворен патот за светилиштето сè додека стои првата скинија,

⁹ која е симбол на сегашното време, во кое се принесуваат дарови и жртви, кои не можат да го направат совршен по совеста оној што служи,

11
Ис 54,13
Авак 2,14

13
Ер 31,31
2 Кор 3,14
5,17

9,1
9,10

2
2 Мојс
25,8-9
25,23-39

3
2 Мојс
26,31-33

4
2 Мојс
16,32-34
25,10-15
30,1-6
32,15-16
4 Мојс
17,23-25

5
2 Мојс
25,17-22
26,34

6
4 Мојс 18,3

7
5,3; 9,17-18
2 Мојс
30,10
3 Мојс
16,2-34

8
10,19-20
Јн 14,6

9
7,19
10,1-4,11

ПОСЛАНИЕ ДО ЕВРЕИТЕ

10 ^{13,9} ^{3 Мојс 11,2} ^{15,18} ^{4 Мојс 6,3} ^{19,13} ^{Кол 2,16} ¹⁰ туку се состојат само од јадења и пиена, и разни миена и телесни обреди, установени до времето кога сето ова ќе се исправи.

Христовото жртвопринесување

11 ^{4,14} ^{8,2; 9,24} ^{2 Кор 5,1} ¹¹ Но Христос, кога стана Првосвештеник на идните добра, со поголемо и со посовршено светилиште, неракотворено, односно не онакво какво што се прави на земјата,

12 ^{5,9; 7,27} ^{9,19.24-26} ^{10,4.10.14} ^{13,12} ^{Мт 26,28} ^{Рим 3,15} ¹² ниту со крв козја и телешка, туку со Својата крв влезе во светилиштето еднаш засекогаш и изврши вечен откуп.

¹³ Зашто, ако крвта на јунче и јарец, и пепелта од јуница преку попрскување ги осветуваат осквернетите за очистување на телото,

13 ^{3 Мојс 16,14-16} ^{17,11} ^{4 Мојс 19,9.17} ¹⁴ тогаш, колку ли повеќе крвта на Христос, Кој преку Светиот Дух се принесе Себе на Бога непорочен, ќе ја очисти совеста наша од мртви дела за да Му служиме на живиот Бог.

Заветот зајечан со крв

14 ^{6,1; 10,10} ^{Пс 51,3} ^{Зах 13,1} ^{Јн 10,18} ^{1 Тим 3,9} ^{Тит 2,14} ^{1 Птр 1,19} ^{3,18} ^{1 Јн 1,7} ¹⁵ Затоа е Тој посредник на новиот завет, та по Неговата смрт, што стана за откуп на престапите од времето на првиот завет, призваните да го добијат ветеното вечно наследство.

15 ^{7,22} ¹⁹ ^{2 Мојс 24,3-8} ^{3 Мојс 14,4-7} ^{4 Мојс 19,6} ²⁰ ^{2 Мојс 24,8} ²² ^{3 Мојс 17,11} ^{Ефес 1,7} ²³ ^{8,5} ¹⁶ Зашто, каде што има завет, таму е неопходно да следува смртта на заветувачот,

¹⁷ бидејќи заветот добива сила само по смртта; тој нема никаква сила додека заветувачот е жив.

¹⁸ Поради тоа ни првиот завет не беше утврден без крв.

¹⁹ Зашто Мојсеј, откако ги прочита сите заповеди од Законот пред сиот народ, зеде крв телешка и јарешка со вода, и со црвена волна и со исоп ја пороси како самата книга, така и сиот народ,

²⁰ велејќи: „Ова е крвта на заветот што ви го одреди Бог.“

²¹ Исто така со крв ги попрска и светилиштето и сите садови за служење на Бога.

²² И речиси сè според Законот со крв се очистуваше, и без пролевање крв нема проштевање.

²³ И така, образите небесни требаше да се очистат на таков начин, а самото небесно со подобри жртви од овие.

Христовото влегување на небо

²⁴ Зашто Христос не влезе во ракотворено светилиште, кое е само образец на вистинското, туку во самото небо, за да се јави сега пред лицето на Бога за нас; ²⁵ и не да се принесува Себе како жртва повеќепати, како што првосвештеникот влегува во светилиштето секоја година со туѓа крв.

²⁶ Инаку Тој би требало многупати да пострада од созданието на светот. А сега еднаш засекогаш, до крајот на вековите, се јави за да го однесе гревот, откако се принесе Сам Себе како жртва.

²⁷ И како што им е на луѓето определено да умрат еднаш, а потоа - суд,

²⁸ така и Христос, откако еднаш се принесе Самиот Себе како жртва, за да ги однесе гревовите на мнозина, вторпат ќе им се јави не веќе како жртва за грев на оние што Го очекуваат, туку за нивно спасение.

Силата на жртвата Христова

10 Бидејќи Законот ја има само сенката на идните добра, а не суштината на работите, никогаш не може со оние исти жртви, што се принесуваат секоја година, да ги усоврши оние кои пристапуваат.

² Инаку би престанале да се принесуваат, бидејќи оние што служат, еднаш очистени, не ќе имаат веќе никаква свест за гревовите.

³ Но преку жртвите секоја година се потсетуваат на гревовите,

⁴ бидејќи не е можно телешката и јарешката крв да ги однесе гревовите.

⁵ Поради тоа, влегувајќи во светот, вели: „Жртви и дарови Ти не посака, а тело Ми приготви.“

⁶ Сепаленици за гревот не Ти се угодни.“

⁷ Тогаш реков: „Ете, идам, напишано е за Мене во книгата, да ја извршам, Боже, волјата Твоја.“

⁸ Кога погоре рече: „Жртви и дарови и сепаленици за гревот - што се принесуваат според Законот, Ти не посака и не Ти се угодни“,

⁹ а потоа рече: „Ете, идам, Боже, да ја извршам волјата Твоја“, со тоа Тој го

244,14
8,2
Рим 8,34**25**

9,7

267,27;
9,12.28
10,2; 12,26
1 Кор

10,11

Гал 4,4

1 Птр 1,19-

20

3,18

1 Јн 3,5

27

1 Мојс 3,19

Рим 2,5-10

Откр

20,11-15

28

10,10

Ис 53,12

Фил 3,20

1 Сол 1,10

1 Птр 2,24

10 укинува првото, за да го воспостави второто.

^{2,11; 7,27}
^{9,14,28}
^{10,12,14;}
^{13,12}
^{Јн 17,19}
^{Ефес 5,2,26}
^{1 Сол 4,3} **10** Според таа волја сме осветени со приносот на телото на Исус Христос еднаш засекогаш.

11 И секој свештеник стои секој ден, служејќи и принесувајќи многупати едни и исти жртви, кои никогаш не можат да ги отстранат гревовите;

12-13 ^{1,13} **12** а Тој, принесувајќи само една жртва за гревовите, засекогаш седна оддесно на Бога,

14 ^{7,25; 10,10} **14** и оттогаш чека понатаму додека непријателите Негови не бидат положени како подножје за нозете Негови.

16,17 ^{8,10,12}
^{Ер 31,33,34} **16,17** **14** Зашто преку едно принесување Тој осветените ги направи засекогаш совршени.

19 ^{4,16}
^{9,8,12,25}
^{Ефес 3,12} **19** И Светиот Дух ни посведочи, зашто, откако порано рече:

20 ^{6,19-20}
^{Јн 14,6} **20** „Ова е заветот што ќе им го дадам по оние дни, вели Господ: ќе ги вградам законите Свои во срцата нивни, и во мислите нивни ќе ги напишам.“ Тој доава:

21 ^{3,6; 4,14} **21** „И за гревовите и беззаконијата нивни нема веќе да си спомнувам.“

22 ^{4,16}
^{6,11; 9,14}
^{2 Мојс 29,4}
^{3 Мојс 16,4}
^{Ез 36,25}
^{Дела 22,16}
^{Ефес 5,26}
^{1 Тим 3,9} **22** А каде што има проштевање за нив, таму веќе нема приноси за грев.

Да Му ѝрисѿаѿиме на Боѿа

19 И така, браќа, кога имаме слобода да влегуваме во светилиштето преку крвта на Исус Христос по нов и жив пат,

23 ^{4,14} **23** што Тој ни го отвори низ завесата, односно преку Своето тело,

24 ^{Тит 2,14} **24** имаме Врховен свештеник над домот Божји.

25 ^{3,13; 13,22}
^{Дела 2,42}
^{1 Кор 3,13} **25** Затоа да пристапиме со искрено срце, во полна вера, откако ќе ги очистиме срцата од зла совест со попрскување и откако ќе го измиеме телото со чиста вода.

23 И да го држиме исповеданието на надежта цврсто, зашто верен е Оној Кој се заветувал.

24 И да бидеме внимателни еден кон друг за да се поттикнуваме кон љубов и добри дела,

25 не изостанувајќи од собранијата како што некои имаат обичај, туку да се

поучуваме еден друг, и тоа во толку повеќе, до колку гледате дека се приближува судниот ден.

26 Зашто, ако, откако ја познавме вистината, своеволно продолжуваме да грешиме, тогаш нема веќе жртва за гревови,

27 туку страшно очекување на суд и јаростен оган што ќе ги проголта противниците.

28 Ако оној што го прекршил Мојсеевиот закон, пред двајца или тројца сведоци безмилосно се казнува со смрт,

29 тогаш, колку ли потешка казна, мислите, ќе заслужи оној што Го погизал Синот Божји и ја осквернил крвта на заветот преку која е осветен и Го похулил Духот на благодатта?

30 Зашто ние Го знаеме Оној што рекол: „Одмаздата е Моја, Јас ќе платам“, вели Господ. И пак: „Господ ќе му суди на Својот народ.“

31 Страшно е да се падне во рацете на живиот Бог!

32 Потсетувајте се на вашите поранешни денови кога, откако се просветивте, поднесовте голема борба во страдањата,

33 било затоа што бевте изложени на срам и маки, било затоа што станавте соучесници на оние кои исто така страдаа,

34 зашто и на оковите мои се сожаливте и со радост дозволите вашиот имот да се разграби, знаејќи дека на небесата имате подобар и траен имот.

35 И така, не напунштајте ја вашата слобода; таа ви носи голема награда.

36 Најнапред ви е потребно трпение, па, откако ќе ја исполните волјата Божја, да го добиете ветеното;

37 зашто уште малку, сосем малку и „Оној што иде, ќе дојде и нема да задоцни.“

38 А праведниот преку верата ќе биде жив; Јас не се радувам за ниеден кој отстапува.“

39 Ние, пак, не сме од оние што отстапуваат и гинат, туку од оние кои веруваат и се спасуваат.

26
^{6,4-8}
^{4 Мојс 15,30}
^{3 Птр 2, 20-21}

27
^{9,27}
^{Ис 26,11}
^{Соф 1,18}
^{2 Сол 1,6-8}

28
^{5 Мојс 17,6}

29
^{2,3; 6,4,6}
^{9,20; 12,25}
^{13,20}
^{2 Мојс 24,8}
^{Мт 7,6}
^{26,28}
^{1 Кор 6,11}
^{11,27}
^{Ефес 4,30}

30
^{5 Мојс 32,35,36}
^{Пс 135,14}
^{Рим 12,19}

31
^{Мт 10,28}
^{2 Кор 5,11}

33
^{1 Кор 4,9}
^{Фил 4,14}

34
^{11,16; 13,3}
^{1 Птр 1,4-5}

35
^{4,16}
^{11,6}

36
^{6,12,15}
^{Лк 8,15}
^{21,19}

37
^{Ис 26,20}
^{Авак 2,3}
^{Откр 22,20}

38
^{Авак 2,4}
^{Рим 1,17}
^{Гал 3,11}

39
^{1 Птр 1,9}

ПОСЛАНИЕ ДО ЕВРЕИТЕ

Силаѝа на вераѝа

11,1
3,14
Рим 8,
24-25
2 Кор 4,18;
5,7

11 А верата е подлога за увереноста во она на кое се надеваме - убеденост во она што не се гледа.

2 Преку неа постарите добија сведоштво.

3 Преку верата разбираме дека вековите се создадени со Божји збор и дека од невидливото произлегло видливото.

4 Со вера Авел Му принесе на Бога подобра жртва, од Каиновата; преку неа тој доби сведоштво дека е праведен, бидејќи Бог посведочи за неговите дарови; преку неа, иако мртов, тој уште зборува.

5 Преку вера Енох беше преселен за да не види смрт; и не се најде, бидејќи Бог го пресели. Зашто пред преселувањето тој доби сведоштво дека Му угоди на Бога.

6 А без вера не е можно да Му се угоди на Бога; бидејќи оние кои доаѓаат кај Бога, треба да веруваат дека Тој постои и дека ги наградува оние што Го бараат.

7 Преку вера Ное, откако беше предупреден за она што уште не се гледаше, со послушност го направи ковчегот за да го спаси својот дом. Со тоа тој го осуди светот и стана наследник на праведноста по вера.

8 Со вера Авраам, кога беше повикан, послуша да појде во местото што требаше да го добие во наследство, и тргна, не знаејќи каде оди.

9 Со вера се всели Авраам во ветената земја како туѓинец и живееше под шатори со Исак и Јаков, наследници на истото ветување;

10 зашто тој го очекуваше оној град што има основи, чиј градител и творец е Бог.

11 Преку вера и самата Сара - иако беше неплодна, доби сила да зачне и, покрај возраста нејзина, роди, зашто Го сметаше за верен Оној Кој беше ветил.

12 И така од еден, и тоа остарен, се родија толку многу, колку што се свездите на небото, и колку што е безбројниот песок на морскиот брег.

13 Сите тие умреа со вера, не добивајќи ги ветувањата, а само оддалеку ги

видоа и ги поздравил, признавајќи дека се гости и придојдени.

14 Бидејќи оние што така зборуваат покажуваат дека бараат татковина.

15 И ако ја беа имале на ум онаа татковина, од која беа излегле, ќе имаа прилика да се вратат.

16 Но тие сакаа подобра, односно небесна татковина; затоа и Бог не се срами да се нарече нивен Бог; бидејќи им има приготвено град.

17 Авраам со вера го принесе како жртва Исака, кога беше испушан; и тој, што го доби ветувањето, го принесе својот единствен син,

18 за кого му беше речено: „Потомството од Исак ќе се нарече со твоето име“;

19 зашто тој сметаше дека е Бог силен и дека и мртви може да воскреснува и така да речам, го прими Исак воскреснат.

20 Со вера Исак го благослови Јаков и Исав за иднината.

21 Со вера Јаков на умирање го благослови секого од синовите на Јосиф и „им се поклонил, потпирајќи се на врвот од жезолот свој.“

22 Со вера Јосиф на умирање спомна за излегувањето на синовите Израелови од Египет и им даде упатства за коските свои.

23 Со вера Мојсеј, откако се роди, три месеци беше криен од родителите свои, зашто видоа дека детето е убаво, и не се уплашија од царската заповед.

24 Со вера Мојсеј, кога порасна, се откажа да се нарече син на фараоновата ќерка

25 и повеќе сакаше да страда заедно со народот Божји, отколку да ужива во минливите гревовни наслади.

26 Страдањето заради Христос го сметаше за поголемо богатство, отколку ризниците на Египет; зашто предвид ја имаше наградата.

27 Со вера тој го напушти Египет не плашејќи се од царскиот гнев, зашто веруваше во Оној Кој не се гледаше, како да Го гледа.

28 Со вера тој направи Пасха и попрскување со крв, та истребувачот на првородените да не се допре до нив.

13
1 Мојс 23,4
3 Мојс 25,23

Пс 39,12
119,19
1 Лет 29,15

Мт 13,17
Јн 8,56
Фил 3,20
1 Птр 1,17
2,11

15
1 Мојс 24,6-8

16
11,10
2 Мојс 3,6,15
Мк 8,38
Јн 14,2
Ефес 2,19

17
1 Мојс 22,1-14
Јк 2,21

18
1 Мојс 21,12
Рим 9,7

19
Јн 5,21
Рим 4,17

20
1 Мојс 27,27-29
27,39-40

21
1 Мојс 47,31
48,15

22
1 Мојс 50,24-25

23
2 Мојс 1,16,22
2,2

24
2 Мојс 2,10-11

26
13,13
Пс 69,9
89,52

27
2 Мојс 12,50-51
4 Мојс 12,8
1 Тим 1,17

28
2 Мојс 12
1 Кор 10,10

29 ² Мојс 14,22-27 Со вера поминаа преку Црвеното Море како по суво, коешто се обидоа и Египќаните да го преминат, но се издавија.

30 ^{Ис.Н. 6, 14-20} Преку вера паднаа сидовите на Ерихон, откако беа обиколувани цели седум дена.

31 ^{Ис.Н. 2,1 6,17-23 Јк 2,25} Со вера блудницата Раав не загина заедно со неверниците откако благонаклоно ги прими извидувачите и ги изведе по друг пат.

32 ^{Суд 4-5 6-8 11-12 13-16 1 Сам 3,20 16,13} И што уште да кажам? Зашто не ќе имам доволно време да кажувам за Гедеон, Варак, Самсон и Јефтај, за Давид и Самоил и другите пророци,

33 ^{6,15 Суд 4,15-16 7,22 11,32-33 14,5-6 1 Сам 17,34-37 2 Сам 8, 1-3,15 Дан 6,23} кои преку вера победија царства, вршеа правда, добија ветувања, затворја усти на лавови;

34 ³⁴ угаснаа огнена сила, ја избегнаа острицата на мечот, од немоќни станаа крепки, станаа силни во војна, прогонија туѓи војски;

35 жени примија свои умрени воскреснати; други, пак, беа мачени и не прифатија ослободени, за да добијат подобро воскресение;

36 ³⁶ а други поднесоа подигрување и камшикување, па дури и окови и затвор;

37 ^{1 Цар 17,23 2 Цар 4,36} со камења беа убивани, со пила сечени, на испушенија подложувани, умираа убивани со меч, скитаа во овчи и козји кожи, во сиромаштија, во маки, во срам -

38 ^{13,3 1 Цар 2,26 19,10 2 Цар 1,8 Ер 26,23 2 Лст 24,21} тие, за кои светот беше недостоен - скитаа по пустини, по ридови, по пештери и јами во земјата.

39 ³⁹ И сите тие, иако примија сведоштво преку верата, сепак не го добија ветеното,

40 ³⁸ ^{1 Сам 23,14,24 24,1,4,23 25,2; 26,1 1 Цар 18,4 19,4,9} зашто Бог предвиде нешто подобро, та тие без нас да не примат совршенство.

Триеловост во ирејшјојнаија борба

39 ^{11,2,4,13} **12** Затоа и ние, имајќи толку многу сведоци, да отфрлиме од себе сè какво бреме и грев, што лесно се прилепува за нас, и со трпеливост да побрзаме кон претстојната борба,

40 ^{12,23 1 Птр 1, 10-12} имајќи Го пред очи Зачетникот и Довршителот на верата - Исус, Кој, по-

ради Неговата идна радост претрпи крст, занемарувајќи го срамот, и седна од десната страна на престолот Божји.

3 Мислете на Оној Кој од грешниците претрпи над Себеси таква поруга, та да не ви дотегне, и да не станете малодушни!

4 Во борбата против гревот уште не сте се противеле до крв.

5 И сте ја заборавиле утехата која вам, како на синови ви зборува: „Сине мој, не презирај ја казната од Господ и не биди малодушен кога те казнува,

6 зашто Господ го казнува оној кого што го сака; го кара секој син што го прима.“

7 Ако трпите казна, Бог со вас постапува како со синови. Зашто кој е тој син кого таткото не го казнува?

8 Ако, пак, останете без казна, во која сите станаа соучесници, тогаш сте деца незаконски, а не синови.

9 Ако се плашиме од нашите татковци кога не казнуваат, тогаш колку повеќе треба да Му се покориме на Отецот на духовите, па да бидеме живи?

10 Зашто тие не казнуваат за кратко време, како што им се чинело најдобро; а Тој - за полза, та да учествуваме во Неговата светост.

11 Секоја казна во почетокот не се покажува дека е за радост, туку за жалост; но потоа на оние што ќе се поучат од неа таа ќе им принесе мирен род на праведност.

12 Затоа „исправете ги премалените раце и ослабените колена“,

13 и со нозете свои „Направете си прави патеки“, та, она што е куцо, да не се повреди, туку поскоро да се исцели.

Верност кон христјанскиот ѝовик

14 Трудете се да имате мир со сите и светост, без која никој нема да Го види Господа:

15 гледајќи, да не би некој да се липи од Божјата благодат, да не би некој горчлив корен, штом изникне, да направи штета, и преку него да се осквернат мнозина;

16 да не би меѓу вас да има некој блудник, или нечестив како Исав, кој за една

12,1

Лк 8,15
1 Кор 9,24
1 Тим 6,12
2 Тим 4,7

2

13,13
Пс 25,15
110,1
Фил 2,4,8

3

Лк 2,34
Гал 6,9
Откр 2,3

4

10,32-36

5-6

5 Мојс 8,5
Пс 94,12
Изреки 3,11-12
1 Кор 11,32
Откр 3,19

7

Изреки 13,24

8

1 Птр 5,9

9

4 Мојс 16,22
27,16

10

3 Мојс 19,2
3 Птр 1,4

11

2 Кор 4,17
Фил 1,11
Јк 1,2-4
3,18
1 Птр 1,6-7

12-13

Ис 35,3
Јов 4,3-4
Изреки 4,26

14

Мт 5,8-9
Рим 12,18
14,19
2 Тим 2,22
1 Птр 3,11
1 Јн 3,2-3

15

5 Мојс 29,17
Дела 8,23

16

1 Мојс 25,33-34
26,34

ПОСЛАНИЕ ДО ЕВРЕИТЕ

17 манца се откажа од своето право на првородство.

18 ¹⁷ Зашто знаете дека тој и отпосле, сакајќи да го наследи благословот, беше отфрлен, бидејќи не најде место за покајание, иако го беше молел дури со солзи.

19 ¹⁸ Вие не пристапивте кон планината што може да се опиша и кон разгорениот оган, кон облакот, и темнината, и луњата,

¹⁹ и кон трубниот звук, и кон гласот што зборуваше, чии слушачи молеа да не им се зборува веќе,

20 ²⁰ зашто не можеа да го истрпат она што им се заповедаше: „И свер ако се допре до гората, со камења нека биде убиен.“

21 ²¹ И толку страшна беше глетката, што и Мојсеј рече: „Треперам од страв!“

22 ²² Но вие пристапивте кон Сион и градот на живиот Бог, небесниот Ерусалим, и кон безбројните ангели, на свечениот собор,

23 ²³ кон собранието на првородените, кои се запишани на небесата, и кон Бога, Судијата на сите, и кон духовите на праведниците, што достигнаа совршенство,

24 ²⁴ и кон Исус, Посредникот на Новиот завет, и кон крвта за попрскување, која подобро зборува од Авеловата.

25 ²⁵ Гледајте да не Го отфрлите Оној Кој зборува. Зашто, ако не останаа неказнети оние, што откажаа да му служат на оној што зборуваше на земјата, а колку повеќе ние, кои Го отфрламе Оној, Кој зборува од небесата

26 ²⁶ Чиј глас тогаш ја потресе земјата, а Кој сега ветува, зборувајќи: „Уште еднаш Јас ќе ја потресам не само земјата, туку и небото.“

27 ²⁷ Зборовите „уште еднаш“ означуваат дека колебањето ќе се отстрани, та да остане само непоколебливото.

28 ²⁸ И така, примајќи го непоколебливото царство, да искажеме благодарност со која ќе Му служиме на Бога благоугодно со почит и во страв,

29 ²⁹ бидејќи нашиот Бог е оган што изгорува.

30 ³⁰ Иако ние не сме дојдени до нивниот живот, ние сме дојдени до нивниот живот.

31 ³¹ Иако ние не сме дојдени до нивниот живот, ние сме дојдени до нивниот живот.

32 ³² Иако ние не сме дојдени до нивниот живот, ние сме дојдени до нивниот живот.

Боѓоугодно живеење

13 Взаемната љубов нека пребива меѓу вас!

² Гостољубивоста не запоставувајте ја, бидејќи преку неа некои, и не знаејќи, им укажаа гостопримство на ангели.

³ Помнете ги затворениците, како да сте со нив затворени, и оние што страдаат, зашто и самите сте во тело.

⁴ Бракот да се почитува од сите, и брачното легло да се пази неосквернето; а блудниците и прелјубниците ќе ги суди Бог.

⁵ Немојте да бидете среброљупци и задоволувајте се со она што го имате. Зашто Тој рекол: „Нема да те оставам, ниту, пак, ќе те напуштам“;

⁶ така што слободно да велиме: „Господ ми е помошник, и нема да се плашам; што може да ми направи човек?“

⁷ Помнете ги и вашите учители, што ви го проповедаа словото Божјо и, имајќи го пред очи исходот на нивниот живот, подражавајте ја верата нивна.

⁸ Исус Христос е ист вчера, и денес, и во вечни векови.

⁹ Не бидете завлечени од разни туѓи учења; зашто е добро со благодат да се поткрепува срцето, а не со уредби за јадења, од кои немаа никаква полза оние што ги применуваа.

¹⁰ Ние имаме жртвеник од кого немаат право да јадат оние што ѝ служат на скинијата,

¹¹ бидејќи телата на животните, чија крв првосвештеникот ја внесува во светилиштето за очистување на гревовите, се изгоруваат надвор од живеалиштето.

¹² Затоа и Христос, за да ги освети луѓето со крвта Своја, пострада надвор од градските порти.

¹³ И така, да Му пристапуваме надвор од живеалиштето, носејќи ја Неговата поруга,

¹⁴ бидејќи овде немаме постојан град, туку го очекуваме оној што ќе дојде.

¹⁵ Преку Него, пак, секогаш да Му принесуваме на Бога пофална жртва, односно плод од усните што го прославуваат името Негово.

13,1
Рим 12,10

2
1 Мојс
18,2-3
19,1-3
Суд 6,11
13,3
Рим 12,13

3
10,34; 11,36
Мт 25,36
1 Кор
12,26

4
1 Кор
6,9,13
Ефес 5,5
Откр 22,15

5
1 Мојс
28,15
5 Мојс 31,6
31,8
Ис.Н. 1,5
Фил 4,11
1 Тим 3,3
6,6-10

6
Пс 118,6

7
13,17,24
1 Кор 11,1

8
1,12; 7,24

9
7,18; 9,10
Рим 14,17
1 Кор 8,8
Ефес 4,14

10
7,13; 8,4-5
1 Кор 9,13
10,18

11
3 Мојс
16,15,27

12
10,10
Јн 19,17,20
Ефес 5,26

13
11,26
Лк 9,23

14
11,10
1 Кор 7,
29-31
Фил 3,20

15
Ис 57,19
Ос 14,3
Пс 34,1
50,14,23
Дела 2,21
Рим 10,9
1 Птр 2,5

16 ¹⁶ А добродетелството и милосрдноста не ги заборавајте, зашто такви жртви Му се благоугодни на Бога.

17 ¹⁷ Покорувајте им се на учителите ваши и бидете им послушни, зашто тие, бидејќи се задолжени да одговараат, бдеат за вашите души, - та со радост тоа да го вршат, а не со воздишки, зашто тоа не е полезно за вас.

18 ¹⁸ Молете се за нас, зашто сме уверени дека имаме добра совест, грижејќи се во сè добро да постапуваме.

19 ¹⁹ Уште повеќе ве молам да го вршите ова, та поскоро да се вратам меѓу вас.

20 ²⁰ Уште повеќе ве молам да го вршите ова, та поскоро да се вратам меѓу вас.

Завршна молиџва

20 ²⁰ А Бог на мирот, Кој преку крвта на вечниот завет Го воздигна од мртвите

големиот Пастир на овците - нашиот Господ Исус Христос,

²¹ нека ве усоврши во секое добро дело за да ја исполните Неговата волја, вршејќи го во вас она што Му е Нему благоугодно, преку Исус Христос, Нему слава во вечни векови, Амин!

²² Ве молам, браќа, трпеливо примете го ова поучно слово: зашто накратко и ви напишав и испратив.

²³ Знајте дека братот Тимотеј е ослободен, со кого, ако дојде навреме, ќе ве видам.

²⁴ Поздравете ги сите ваши учители и сите светии! Ве поздравуваат браќата што се од Италија.

²⁵ Благодат со сите вас. Амин!

21
10,9,36
12,28
Рим 16,27
2 Кор 5,9
Фил 2,13
1 Јн 3,22

22
10,25
1 Птр 5,12

23
Дела 16,1

25
Кол 4,18
Тит 3,15

ПОСЛАНИЕ НА АПОСТОЛ ЈАКОВ

Вовед

Посланието на апостол Јаков е омишното писмо унапредено до христијаниите од целиот свет. Иако напишано како писание, тоа постојано наликува на крајна книга со унапредена за секојдневно живеење.

За апостол Јаков верата значи делување! Всушност, целата книга е серија на примери кои ја прикажуваат верата покажана на дело, на мудар и практичен начин.

Советите се јасни. Ако си сиромав, не очајувај! Кога твојата вера е испитувана, не предавај се! Не луѓи се лесно! Не давај му предимство на божијот пред сиромавиот! Контролирај го својот јазик и своите желби! Предај се на Бога и управувај се според Неговата мудрост! Биди трпелив и љубезен, и моли се за оние кои имаат потреба од Божјата помош!

Содржина на посланието: по здрави (1,1); животи во верата и мудроста (1,2-18); прифаќањето на Божјата порака (1,19-27); за божијот и сиромавиот (2,1-13); мудрост и зборови (3,1-18); предупредување против пријателството со светот (4,1-5,6); трпение, љубезност и молиба (5,7-20).

1,1

5,14-15
Рим 1,1
Фил 1,1
1 Птр 1,7

2

1,12
1 Птр 1,6

3

Лк 8,15
Рим 5,3-4
1 Птр 1,7

4

1,17
3,2
Мт 5,48
19,21

5

3,13
Изречи
2,3-6
Јн 11,22

6

Мт 7,7
Мк 11,24
Ефес 4,14

8

4,8

9

1 Кор 1,
26-29
11,21-22

Поздрав

1 Јаков, слуга на Бога и на Господ Исус Христос, испраќа поздрав до дванаесетте племиња, кои живеат раселени.

Вера и мудрост

2 Радувајте се, браќа мои, кога ќе паднете во разни искушенија,

3 знаејќи дека проверката на вашата вера создава трпеливост:

4 трпеливоста, пак, нека биде совршено дело за да бидете совршени и целосни, без никаков недостаток.

5 Ако некому од вас му недостига мудрост, нека ја побара од Бога, Кој на сите им дава изобилно и без приговарање - и ќе му се даде.

6 Но да моли со вера и никако да не се сомнева; зашто оној кој се сомнева, прилега на морски бран, кого ветрот го издига и растура;

7 таков човек нека не мисли дека ќе добие нешто од Господ.

8 Човек што се двоуми во сите свои патешта е непостојан.

Сиромаштија и божајство

9 Братот, кој е на пониска положба, нека се фали со возвишеноста своја,

10 а богатиот - со својата понизност, бидејќи тоа е минливо како цвет од трева;

11 зашто како што сонцето огрева и со својата жегла ја исушува тревата, и цветот нејзин отпаѓа, и убавината на нејзиниот изглед исчезнува, така ќе овене и богатиот во својот пат.

Човечко искушение и Божјо дар

12 Блажен е оној човек кој издржува искушение, бидејќи откако ќе биде проверен, ќе добие венец на животот, што Господ им го ветил на оние кои Го сакаат.

13 Ниеден, кога е во искушение да не вели: „Бог ме искушува“, бидејќи Бог со зло не се искушува, и Тој никого не искушува,

14 но секогаш го искушува неговата похота која го влече и маме.

15 Потоа похотта, откако ќе се зачне, раѓа грев, а гревот, извршен, раѓа смрт.

16 Не мамете се, браќа мои возљубени.

17 Секој добар дар и секој совршен подарок иде озгора, симнувајќи се од Отецот на светлината, во Кого нема промени ни сенка од измена.

10-11

Ис 40,6-8
Пс 102,4,11
1 Птр 1,24

12

Мт 5,3
Лк 6,20
1 Кор 9,25
2 Тим 4,8
Откр 2,10

13

14

Рим 7,7-8
1 Јн 2,
16-17

15

4,17
Рим 5,12
6,23

17

Мал 3,6
Мт 7,11
1 Јн 1,5

Да се слуша и извршува словото

18 3,14
5,19
Јн 17,17
Ефес 1,13
Кол 1,5
2 Тим 2,15
1 Птр 1,22-25
19 2 Мојс 34,6
Проп 7,9
20 2,21-25
5,16
Мт 5,6,10,20
6,33
21 Мт 11,29
Рим 13,12
Ефес 4,22-25
Кол 3,8
1 Птр 2,1
22 Мт 7,24
Рим 2,13
25 2,12,14
Јн 13,17
Рим 8,2
Гал 6,2
26 Пс 34,13
39,2
141,3
27 4,4
Ис 1,11-17,23
Ер 5,28
Ез 22,7
Зах 7,10

18 Зашто Тој нè роди по својата волја преку словото на вистината, за да бидеде првина меѓу Неговите созданија.

19 И така, мои возљубени браќа, секој човек нека биде брз за слушање, а спор за зборување, и бавен за гнев,

20 бидејќи човечкиот гнев не ја извршува Божјата правда.

21 Затоа, отфрлувајќи од себеси секаква нечистота и насобрана злоба, со кроткост примете го насаденото слово, кое може да ги спаси вашите души.

22 Бидете извршители на словото, а не само слушатели, мамејќи се сами себе.

23 Зашто, кој го слуша словото, а не го извршува, тој прилега на човек кој го гледа своето сопствено лице во огледало;

24 ќе се погледне, па ќе си замине, и веднаш заборава каков бил.

25 Но кој ќе се задлабочи во совршениот Закон на слободата и остане во него, тој, бидејќи не е заборавалив слушател, туку извршител кој дејствува, ќе биде блажен во своето дејствување.

26 Ако некој од вас мисли дека е побожен, а не го зауздува јазикот свој, туку го мами срцето своје, неговата побожност е суетна.

27 Чиста и непорочна вера пред Бога Отецот е оваа: да се грижиш за сираци и вдовици во нивните маки и да се пазиш да останеш неосквернет од светот.

Верата е неупристрасна

2,1 2,9
5 Мојс 1,17
Јов 34,19
Дела 10,34

2 Браќа мои, држете ја непристрасно верата во Исус Христос, нашиот Господ на славата!

2 Ако во вашето собрание влезе човек со златен прстен, во светли алишта, и влезе сиромав човек со проста облека,

3 па се загледате на облечениот во светли алишта и му речете: „Ти седни овде убаво!“, а на сиромашниот му речете: „Ти стој таму!“, или „Седни овде, крај подножјето мое!“,

4 зарем со тоа не покажувате пристрасност, и не станувате судии со лоши помисли?

5 Послушајте, возљубени браќа мои, не ги избра ли Бог сиромашните од овој

свет да бидат богати во верата и наследници на царството, ветоено од Него на оние кои Го љубат?

6 А вие го посрамите сиромавиот! Не се ли богатите тие што ве мачат и ве влечат по судови?

7 Не го хулат ли тие вашето добро име, со кое сте се нарекле?

8 Ако, пак, го извршувате царскиот закон според Писмото: „Возљуби го ближниот како самиот себе“ - добро правите.

9 Но, ако сте пристрасни, грев правите; и Законот ве осудува како престапници.

10 Зашто, кој го пази целиот Закон, а згреши само во едно, виновен ќе биде за сè.

11 Зашто Оној, Кој рекол: „Не прави прелуба!“, рекол и: „Не убивај!“ Па затоа, ако не вршиш прелуба, а убиеш, ти ќе станеш престапник на Законот.

12 Зборувајте и постапувајте како оние што ќе бидат судени според законот на слободата.

13 Зашто судот ќе биде безмилосен спрема оној кој не покажува милост; милоста надвива над судот.

Без дела верата е мртва

14 Каква е ползата, браќа мои, ако некој рече дека има вера, а дела нема? Може ли верата да го спаси?

15 Ако некој брат или сестра се голи и немаат што да јадат,

16 па некој од вас им рече: „Одете си со мир, грејте се и наситете се!“, а не им даде што им е потребно за телото - каква полза?

17 И така, верата, ако нема дела, сама по себе е мртва.

18 Но може некој да рече: ти имаш вера, а јас имам дела. Покажи ми ја својата вера без дела, а јас преку моите дела ќе ти ја покажам мојата вера.

19 Ти веруваш дека Бог е еден: добро правиш; но и злите духови веруваат, а треперат.

20 Не сакаш ли да разбереш, о суетен човеку, дека верата без дела е мртва?

7 Дела 2,38
10,48

8

1,25
3 Мојс 19,18
Мт 19,19
22,39
Мк 12,31
Лк 10,27
Јн 13,34-35
Рим 13,9

9

5 Мојс 1,17

10

5 Мојс 27,26
Мт 5,19
Гал 3,10

11

2 Мојс 20,13-14
5 Мојс 5,17-18
Мт 5,21,27
19,18
Мк 10,19
Лк 18,20
Рим 13,9

12

1,25

13

Мт 5,7
18,32-35

14

1,25
3,13
Мт 5,16,20
7,21,26
Рим 2,6
15-16
3,28

Гал 2,16

5,6

Ефес 2,

8-10

Кол 1,10

1 Сол 1,3

2 Сол 1,11

17

2,20,26

19

Мт 8,29
Мк 1,24
5,7
Лк 4,34

ПОСЛАНИЕ НА АПОСТОЛ ЈАКОВ

21 ¹ Мојс 22,9,12
Ис 51,2
Мт 3,9

²¹ Нели со дела беше оправдан Авраам, нашиот татко, откако врз жртвеникот го положи својот син Исак?

22 ¹ Мојс 8,39,53
Гал 3,6-9
Евр 11,17

²² Гледаш ли дека верата дејствуваше заедно со делата негови, и дека преку делата, верата стана совршена?

23 ¹ Мојс 15,6
Ис 41,8
2 Пет 20,7
Рим 4,3,9,22
Гал 3,6

²³ И се изврши Писмото, кое вели: „Му поверува Авраам на Бога, и тоа му се сметаше за праведност“, и тој се нарече - пријател Божји.

²⁴ Гледате ли дека човекот се оправдува со дела, а не само со вера?

²⁵ А така не се оправда ли со дела и блудницата Раав, откако ги прими извидувачите и ги изведе по друг пат?

²⁶ Зашто, како што е телото без дух мртво, така и верата без дела е мртва.

26
2,17,20

Внимавај на јазикот

3 Не барајте, браќа мои, мнозина да станете учители, зашто знаете дека поголемо осудување ќе добиеме.

3,1
Рим 12,7
1 Кор 12,28-29
Ефес 4,11

² Сите ние многу грешиме. Но оној, кој во зборови не греша, тој е совршен човек, силен да го заузда и целото тело.

1,4

³ Ете, ако и ние на коњите им ставиме узда на устите, за да ни се покоруваат, тогаш управуваме со целото нивно тело.

3
Пс 32,9

⁴ Па, ете, и корабите: иако се толку многу големи и силно гонети од бурни ветрови, со мало кормило се управуваат онаму каде што кормиларот сака;

8
Пс 140,3
Рим 3,13

⁵ а така и јазикот е мал орган, но големи работи зборува. Ете, мал оган, а колку голема гора запалува;

9
1 Мојс 1,26-27
5,1
1 Кор 11,7

⁶ и јазикот е оган, свет полн со неправда; јазикот се наоѓа во таква положба меѓу нашите органи, што го оквернува целото тело и го пали времето на нашиот живот, воспалувајќи се сам од неколот.

⁷ Секаков вид ѕверови и птици, лазачи и риби, се скротува и се припитомува од човечкиот род,

⁸ а јазикот никој не може да го скротува: тој е немирно зло и полн со смртноносен отров.

⁹ Со него Го благословуваме Бога и Отецот, со него ги колнеме луѓето создадени според подобие на Божјо.

¹⁰ Од истата уста излегува и благослов и клетва. Не треба, браќа мои, тоа така да биде.

¹¹ А тече ли од еден ист извор слатка и горчлива вода?

¹² Може ли, браќа мои, смоквата да раѓа маслинки, или лозата смокви? Така, од еден ист извор не може да тече солена и слатка вода.

Мудроста озгора и земната мудрост

¹³ Кој е меѓу вас мудар и умен, нека ги покаже преку своето добро однесување делата свои во кротост и мудрост.

¹⁴ Но, ако во срцата свои имате горчлива завист и карање, не фалете се и не лажете против вистината:

¹⁵ тоа не е мудрост која доаѓа озгора, туку земна, душевна, бесовска;

¹⁶ зашто, каде што има завист и карање, таму има неслога и сè е лошо.

¹⁷ А мудроста, што иде озгора, е најнапред чиста, а потоа мирна, кротка, покорна, полна со милост и добри плодови, непристрасна и нелицемерна.

¹⁸ Плодот, пак, на правдата во мир се сес од миротворците.

Против неслогата

4 Од каде се војните и расправиите меѓу вас? Не оттаму ли - од вашите похоти, кои се борат во органите ваши?

² Пожелувате и немате; убивате и зазвудувате, и не можете да добиете; се препирате и војувате, а немате, бидејќи не се молите.

³ Просите, а не добивате, зашто зло барате, за да го трошите во вашите похоти.

⁴ Прелубодејци и прелубодејки, не знаете ли дека пријателството со овој свет е непријателство на Бога? Зашто, кој сака да му е пријател на светот, му станува непријател на Бога.

⁵ Или, пак, мислите дека Писмото напразно зборува: „Со ревност го љуби духот што го вселил во нас.“

⁶ Но Тој дава поголема благодат; затоа е речено: „Бог се противи на горделивите, а на понизните им дава благодат.“

15

1,5,17
1 Кор 2,14

17

2,13
Мт 5,7,9
Гал 5,22-25
Евр 12,11
1 Птр 3,4
3,10-11,16

18

Ис 32,17
Мт 5,9
Евр 12,11

4,1

Рим 7,23
1 Птр 2,11

3

1,5

4

Ос 3,1
Мт 12,39
16,4
Рим 8,7
1 Јн 2,15

5

1 Мојс 6,3
2 Мојс 20,5

6

Изреки
3,34
Мт 23,12
1 Птр 5,5

7 ⁷ Па затоа, покорете Му се на Бога; а противете се на ѓаволот, и тој ќе побегне од вас.

8 ⁸ Приближете се кон Бога, и Тој ќе се приближи кон вас; исчистете ги рацете, грешници, поправете ги срцата свои, непостојани!

10 ⁹ Бидете нажалени и плачете и липајте: смејот ваш нека се претвори во плач, а радоста во тага!

12 ¹⁰ Понизете се пред Господ и ќе ве подигне!

13-14 *Кој си ти да го судиш ближниот?*

15 ¹¹ Не озборувајте се еден со друг, браќа: зашто, кој го озборува братот свој или го суди, тој го напаѓа Законот и го суди Законот. А ако, пак, го судиш Законот, тогаш ти не си извршител на Законот, туку судија.

17 ¹² Еден е Законодавецот и Судијата, Кој може да спаси и погуби: а ти, кој си што осудуваш друг?

5,1
Ис 5,8-10
Ер 5,26-30
Амос 8,4-8
Лк 6,24

2
Мт 6,19-20

3
Пс 21,9

4
1 Моје 4,10
2 Моје 2,23
3 Моје 19,13
5 Моје 24,14-15
Мал 3,5
Пс 18,6

Лоша самодоверба

¹³ Слушајте сега вие, кои велите: „Денес или утре ќе тргнеме во оној град и таму ќе останеме една година, ќе тргуваме и ќе спечалиме“,

¹⁴ вие, кои не знаете што ќе стане утре. Што е вашиот живот? Тој е пареа, која се појавува за кратко време, па исчезнува.

¹⁵ Место да велите: „Ако сака Господ да бидеме живи, ќе направиме тоа и тоа.“

¹⁶ А сега се фалите со својата гордост. Секоја таква фалба е зла.

¹⁷ И така, грев е за оној кој знае да прави добро, а не го прави.

Предупредување до бојатливите

5 ¹ Ајде сега вие, богати, плачете и липајте за страшните маки што идат на вас.

² Богатството ваше изгни, а алиштата ваши молци ги изгризаа.

³ Златото ваше и среброт ви за ‘ргаа, и ‘ргата нивна ќе биде сведоштво против вас и ќе го изеде телото ваше како

оган! Сте насобрале богатство за последните дни.

⁴ Ете, платата што сте ја задржале од работниците, кои работеле на вашите ниви, и извиците на жетварите дојдоа до ушите на Господ Саваот.

⁵ Се веселете на земјата и се насладувајте, ги згоивте срцата ваши како за ден на клање.

⁶ Го осудивте, Го убивте праведникот; и тој не се спротивставуваше.

Трпение и молиџва

⁷ Бидете трпеливи, браќа мои, до доаѓањето на Господ! Ете, земјоделецот чека драгоцен плод од земјата и долго трпи за него, додека не добие дожд, ран или доцен.

⁸ Па трпете и вие, укрепете ги срцата свои, зашто доаѓањето на Господ се приближи.

⁹ Не оплакувајте се, браќа, еден на друг, та да не бидете осудени: ете, Судијата стои пред вратата.

¹⁰ Браќа, како пример на страдања и долготрпенија земете ги пророците што зборуваа во името Господово.

¹¹ Ете, блажени се оние што истрајаа. Сте чуле за трпението на Јов и узнавте каков крај му даде Господ, затоа што Господ е многумилостив и се смилува на него.

¹² А пред сè, браќа мои, не колнете се ни во небото, ни во земјата, ниту пак со некоја друга заклетва. И зборот нека ви биде да- да и не - не, за да не паднете под суд!

¹³ А ако некој од вас страда, нека Му се моли на Бога; весел ли е, нека Го фали Господа!

¹⁴ Болен ли е некој меѓу вас, нека ги повика свештениците црковни, та да се помолат и да извршат помазание над него со елеј во името Господово.

¹⁵ И молитвата со вера ќе го исцели болниот, и Господ ќе го крене; и гревови, ако направил, ќе му се простат.

¹⁶ Исповедајте си ги гревовите еден на друг и молете се еден за друг за да се

5
Ер 12,3

6
Пс 37
Мт 5,39

7
5 Моје 11,14
Ер 5,24
Јоил 2,23

8
Мт 24,3.27.37
Рим 13, 11-12
1 Кор 15,23

1 Сол 2,19
3,13
4,15
5,1-11.23
Евр 10,25
1 Птр 4,7
3 Птр 1,16
1 Јн 2,28

9
Мт 24,33

10
Мт 5,12
23,29-31
Дела 7,52
Рим 11,3
1 Сол 2,15
Евр 11, 36-38

11
1,3-4
2 Моје 34,6
Пс 103,8
111,4
Јов 1,20-22
2,10
42,10-17
Дан 12,12
Кол 1,11

12
Мт 5,34-37

13
Пс 50,15
Рим 15,9
1 Кор 14,15
Ефес 5, 19-20
Кол 3,16-17
1 Сол 5, 17-18

14
Мк 6,13

15
Мк 5,34.41
16,18
Лк 17,19

ПОСЛАНИЕ НА АПОСТОЛ ЈАКОВ

16 исцелите. Голема сила има усрдната молитва на праведникот.

¹ Сам 12,19
Дан 9,4-20
Мт 3,6
Дела 19,18

17 Илија беше човек смртен, како и ние, и со молитва Му се помоли на Бога да нема дожд, и не падна дожд на земјата три години и шест месеци.

¹ Цар 17,1
Мт 11,14
Лк 4,25

18 И пак се помоли, па небото даде дожд и земјата го даде својот плод.

Повраќај ги отклонетиите

¹⁹ Ако, браќа, некој од вас се отклони од вистината, и ако некој друг го поврати,

²⁰ тој нека знае дека оној што обрати грешник од лажлив пат, спасува една душа од смрт и ќе покрие многу гревови.

19

Мт 18,12-13,15

20

Ез 3,20-21
Изреки 10,12

¹ Тим 4,16

¹ Птр 4,8

¹ Јн 5,16

ПРВО ПОСЛАНИЕ НА АПОСТОЛ ПЕТАР

Вовед

Ова послание е упатено до христијаниите расеани по северните предели на Мала Азија, кои апостол Петар овде ги нарекува „Божји избран народ“. Главната цел на посланието е да ги охрабри оние кои шрлеле прогонства поради нивната вера во Христос. Писателот ги потсетува дека надежта треба да ни доаѓа од радосната веселба на Господ Исус Христос, Кој умре, воскресна и веќе дека ќе се врати по Своите. Тоа треба да ги одржува христијаниите кога се изложени на прогонства и страдања, прифаќајќи ги овие страдања и прогонства како проверка на нивната вера. Оние што ќе остојат, ќе бидат наградени во денот кога Христос ќе се јави.

Покрај охрабрувањата за прогонствата, писателот ги поттикнува христијаните да живеат со живој достоин за Христови следбеници.

1,1

Јн 7,35
Јк 1,1

Поздрав

1 Петар, апостол на Исус Христос, до повратниците распнати по Понт, Галатија, Кападокија, Азија и Витанија,

² избрани по предзнаењето на Бог Отецот, и осветени од Духот за послушност и поправање со крвта на Исус Христос: да ви се умножат благодатта и мирот!

Благодарност за даровите на спасението во Исус Христос

4 ³ Благословен е Бог и Отецот на нашиот Господ Исус Христос, Кој по својата голема милост не прероди преку воскресението на Исус Христос од мртвите за жива надеж,

⁴ за наследство што не пропаѓа, чисто, кое не свенува, запазено на небесата за вас,

⁵ кои Божјата сила преку верата ве сочувала за спасение, приготвено да се открие во последното време.

7 ⁶ Затоа радувајте се, макар што можеби сега ќе треба малку и да тагувате поради разновидни искушенија,

⁷ та вашата вера испитана да излезе подрагоцена од нетрајното злато, кое сепак се испробува преку оган, за по-

фалба и чест и слава, кога ќе се појави Исус Христос,

⁸ Кого Го сакате, иако не сте Го видели, и во Кого верувајќи сега, а не гледајќи Го, се радувате со неискажлива и славна радост,

⁹ примајќи ја крајната цел на вашата вера - спасението на душите.

¹⁰ Тоа спасение го бараа и испитуваа пророците што прорекоеа за вашата благодат.

¹¹ Откако испитаа, во кое или какво време им јавуваше Духот Христов однапред, Кој беше во нив, сведочејќи за Христовите страдања и славата која иде по нив;

¹² нив им беше откриено дека тие не за самите себе служат, туку за вас со она што ви се јави сега вам преку оние кои го проповедаа Евангелието од небото преку Светиот Дух, и во кое копнеат да сирнат ангелите.

Повик на свети живот

¹³ Поради тоа, возљубени, препашете ги колковите на умот свој, бидете бодри и имајте целосна надеж дека ќе ви се принесе благодатта при јавувањето на Исус Христос.

¹⁴ Како послушни чеда, не постапувајте веќе според поранешните ваши похоти, кога бевте во незнаење.

8

Јн 20,29
2 Кор 5,7
1 Јн 4,20

10

Мт 13,17
Дела 11,27

11

Ис 52,13-53,12
Мт 13,16-17
Лк 18,31
24,26-27
Дела 1,7,2,23

12

Дела 1,8
Рим 16,25-26
1 Кор 2,4
Ефес 3,5
1 Сол 1,5

13

Лк 12,35-40

14

4,3
Рим 6,19
Ефес 2,1-3
4,17-18

2 Мојс 24,6-8
Мт 26,28
Рим 8,29
Ефес 1,4
2 Сол 2,13

1,23
Јн 3,3-5
2 Кор 1,3
Ефес 1,3
1 Јн 2,29,3,9

Мт 6,19-20
Кол 1,5,12
3,3-4

Јн 17,11
Ефес 1,19
1 Јн 3,2

4,12,13
Јн 16,20
Евр 12,11
Јк 1,2

Зах 13,9
Мал 3,3
Пс 66,10
Рим 2,7
1 Кор 3,13
Јк 1,3

ПРВО ПОСЛАНИЕ НА АПОСТОЛ ПЕТАР

15 Но, по примерот на Светиот, Кој ве повика, и вие самите бидете свети во сите ваши постапки.

16 Зашто напишано е: „Бидете свети, бидејќи Јас сум свет.“

17 Ако Го нарекувате Отец Оној, Кој непристрасно секому му суди според делата, тогаш поминувајте го времето на својот живот во страхопочит,

18 знаејќи дека со пропадливо сребро или злато не сте искупени од суетниот живот, кој ви се предаде од татковците ваши,

19 туку со скапоцената крв на непорочно и чисто Јагне - Христос,

20 Кој беше предназначен уште пред создавањето на светот, а се јави во последно време заради вас,

21 кои преку Него поверувавте во Бога, Кој Го воскресна од мртвите и Му даде слава, та верата ваша и надежта да ви бидат во Бога.

Живејте како Божји чедо во љубов!

22 Откако ги очистивте душите свои со послушност кон вистината преку Духот, за нелицемерно братољубие, сакајте се еден со друг постојано со чисто срце,

23 како преродени не од распадливо семе, туку од вечно преку словото на живиот Бог, Кој живее во сите векови.

24 Зашто телото е како трева, и секоја човечка слава - како цвет од трева: се исушува тревата, и цветот нејзин паѓа;

25 но словото Господово останува засекогаш. А тоа слово е Евангелието што ви беше објавено.

2 Отфрлете, пак, од себеси секаква пакост и секаква измама, и лицемерство, и завист, и секако клеветене, како новородени деца бидете желни за вистинско и духовно млеко, та во него да пораснете за спасение,

3 бидејќи вкусивте дека Господ е добар.

Основање и мисија на црквата

4 Пристапете кон Него, живиот камен, од луѓето отфрлен, но од Бога избран, драгоцен,

5 вие кои како живи камења сте вградени во духовен дом, свештенство све-

то, за да принесете духовни жртви кои Му се на Бога пријатни преку Исус Христос.

6 Зашто во Писмото стои напишано: „Еве, на Сион поставувам камен темелник, одбран и скапоцен; и кој верува во Него, нема да се посрами!“

7 Вам, пак, кои верувате, Тој ви е чест, а за неверниците - „Каменот што го отфрлија сидарите, стана камен темелник“,

8 камен од кој тие се сопнуваат и камен на кој паѓаат, зашто не му се покоруваат на словото; за тоа се тие и одредени.

9 Но вие сте избран род, царско свештенство, свет народ, луѓе придобиеени за да ги возвестите совршенствата на Оној Кој ве повикал од темнина во Својата чудесна светлина;

10 вие, кои некогаш не бевте народ, а сега сте народ Божји; кои не бевте помилувани, а сега сте помилувани.

За однесувањето на христијаните меѓу незнабошците

11 Возљубени, ве молам, како придодени и гости, да се пазите од телесните похоти што војуваат против душата.

12 Однесувајте се достоинствено меѓу незнабошците, па тие, кога ве напаѓаат како злотворци, штом ќе ги видат вашите добри дела, да Го прослават Бога во денот на посетата.

Должноста на христијаните кон оние кои се на власт

13 И така, покорувајте се на секоја човечка власт, поради Господ: било на цар, како на врховна власт,

14 било на управители на Негови пратеници за да ги казнат злосторниците, а за да ги пофалат добротворците!

15 Зашто, таква е волјата Божја, - со добротворство да го замолкнуваме незнаењето на безумните луѓе,

16 како слободни, а не како такви што ја употребуваат слободата како покривка за вршење зло, туку - како слуги Божји.

17 Почитувајте го секого, браќата сакајте ги, имајте страхопочит кон Бога, царот почитувајте го!

5

Рим 12,1
1 Кор 3,16
Ефес 2,20-22
Евр 13,15

6

Ис 28,16
Рим 9,33
10,11

7

Пс 118,22
Мт 21,42

8

Ис 8,14
Рим 9,33

9

2 Моје 19,5-6
Ис 43,20-21
Мал 3,17
Дела 26,18
Рим 3,24
2 Кор 4,6
Ефес 1,24
5,8
Кол 1,12-13
3,12
1 Сол 5,4
Откр 1,6

10

Ос 1,6,9
2,3,25
Рим 9,25-26

11

1 Моје 23,4
Пс 39,12
Гал 5,17,24
Евр 11,13
Јк 4,1

12

3,16
Ис 10,3
Мт 5,16

15

3,16

16

Гал 5,13
Јуда 1,4

17

Изреки 24,21
Мт 22,21

18

Ефес 6,5
1 Тим 6,1
Тит 2,9

Ис 43,1
Мт 5,48
Дела 9,13
3 Птр 1,3
1 Јн 3,3

3 Моје 11,44,45
17,1-22,33
19,2
20,7,26

5 Моје 10,17
Ер 17,10
Пс 62,12
Рим 2,6
Евр 11,6
Откр 2,23
22,12

Ис 52,3
1 Кор 6,20
7,23
Ефес 4,17

Јн 1,29
Дела 20,28
Евр 9,12
Откр 5,9

Јн 17,24
Гал 4,4
Евр 1,2

Рим 4,24
10,9

Јн 13,34
17,17
Рим 1,5
12,10

Дан 6,27
Евр 4,12
Јк 1,18
1 Јн 3,9

Ис 40,6-8
Јк 1,10-11

Јк 1,21

Мр 10,15
1 Кор 3,2

Пс 34,9

2 Моје 19,23
Мт 21,42
Дела 4,11

Должности на слуги кон своите господари

19
3,14
4,14
Јк 5,7-11

18 Слуги, покорувајте им се на господарите свои, не само на добрите и кротките, туку и на лошите!

20
3,14,17
4,14
21
Мт 16,24
Јн 13,15

19 Зашто, тоа ви оди во прилог, ако некој, од сознание за Бога, поднесува скрб, страдајќи несправедливо.

22
Ис 53,9
Јн 8,46
2 Кор 5,21
1 Јн 3,5,9

20 Зашто, каква е пофалбата, ако трпите кога ве тепаат поради престапи? Но, ако трпите кога правите добро и страдате, тоа Му е угодно на Бога.

23
Мт 5,39
26,62
Рим 12,19

21 Бидејќи вие сте за тоа повикани, зашто и Христос пострада за вас, оставајќи ни пример за да врвиме по Неговите стапки:

24
Ис 53,4,5,12
Рим 6,11,18
Евр 9,28

22 Тој не направи грев, ниту, пак, во устата Негова се најде измама;

25
Ис 53,6
Ез 34,5-6
Мт 9,36

23 кога на Него хулеа, Тој не им одвраќаше со хули; кога страдаше, не се закануваше, туку се потпираше на Оној Кој праведно суди.

3,1
1,25
1 Кор 7,12-16
Ефес 5,22
Кол 3,18
Тит 2,5

24 Тој сам ги носеше нашите гревови на крстот во телото Свое, та ослободени од гревовите да живееме за правдата: „Преку Неговата рана се исцеливте“.

3
Ис 3,16
1 Тим 2,9-15

25 Зашто бевте како овци изгубени, кои немаат пастир, но сега се обрративте кон Пастирот и Чуварот на вашите души.

4
Мт 6,4,6,18

Должности на сојузници

3 А така и вие, жените, бидете им покорни на своите мажи, та, ако некој од нив не му се покоруваат на словото, преку поведението на своите жени да се придобијат без приговор,

6
1 Мојс 18,12
Гал 4,28

2 кога ќе го видат вашиот чист и богобојазлив живот.

3 Вашата убавина да биде не надворешна, односно во плетењето на косите, китењето со злато или облекување на облеки,

4 туку - внатрешна, во срцето на скриениот човек, во постојаност и тих дух, што е драгоцено пред Бога.

5 Зашто така некогаш се украсуваа и светите жени, кои се надеваа на Бога и им се покоруваа на мажите свои,

6 како што Сара го слушаше Авраам, нарекувајќи го господар. Вие сте нејзини чеда; ако правите добро, не плашете се од ништо.

7 Така и вие, мажите, живејте со своите жени во разбирање и почитувајте ги како послабо суштество и како наследници на благодатниот живот, за да не се појави препрека во молитвите ваши.

Страдање заради правда

8 А најпосле, бидете сите еднодушни, сочувствителни, братољубиви, милосрдни, дружељубиви, понизни;

9 не враќајте зло за зло или навреда за навреда, туку, напротив: благословувајте, знаејќи дека за тоа сте повикани за да наследите благослов.

10 „Зашто, кој го сака животот и сака да види добри денови, нека го пази јазикот свој од зло, и усните неговии да не зборуваат лаги.

11 Нека одбегнува зло и нека прави добро, нека бара мир и нека се стреми кон него -

12 бидејќи очите на Господ се вперени кон праведните, и ушите Негови - кон нивните молитви, а лицето Господово е против оние кои прават зло за да ги истреби од земјата.“

Доверба наместо прогонување

13 И кој ќе ви направи зло, ако правите добро?

14 Но, ако и страдате за правда, блажени сте; не плашете се од она од што тие се плашат и не бојте се;

15 туку Господ Бог почитувајте Го во срцата свои; а бидете секогаш подготвени со кротост и страхопочит за одговор на секого кој од вас ќе побара сметка за вашата надеж.

16 Имајте чиста совест, та со тоа, што ве напаѓаат како злосторници, да се посрамат тие што ве кудат поради вашиот добар живот во Христос.

17 Зашто, ако ѝ е угодно на Божјата волја, подобро е да страдате праведно добро, отколку вршејќи лошо.

Победи на Христос се покажува во сите

18 Бидејќи и Христос, за да нè доведе кај Бога, еднаш пострада за гревовите

7
Ефес 5,25
Кол 3,19

8
Рим 12,14-18

9
2,23
Мт 5,38,43
Лк 6,28
1 Сол 5,15

10-12
Пс 34,13-17

14
2,20
4,14
Ис 8,12
Изречи 3,25
Мт 5,10
10,26-31

15
Ис 8,13

16
2,12,15

17
2,20

18
2,21-24
Рим 5,6
6,10
Ефес 2,18
Евр 9,26-28

ПРВО ПОСЛАНИЕ НА АПОСТОЛ ПЕТАР

20 наши, праведник за неправедните; вис-
тина, умре по тело, но оживеа со духот.

19 Во него откако слезе, им проповеда
и на духовите кои беа во затвор,

21 Божјата долготрпеливост ги очеку-
ваше, во времето на Ное, при правење-
то на ковчегот, во кој малкумина, од-
носно осум души се спасија од водата.

22 Образецот на таа вода - крштавање-
то, но не отстранувањето на телесната
нечистотија, туку ветувањето на Бога
добра совест - нè спасува сега и нас
преку воскресението на Исус Христос,

4,1 **22** Кој, откако се вознесе на небото, е
оддесно на Бога, а Кому Му се покору-
ваат ангелите, властите и силите.

Изменѝ начин на живеење

2 Бидејќи, пак, Христос пострада со
телото за нас, тогаш вооружете се
вие со истата мисла; зашто кој ќе по-
страда со телото, тој прекинал со гревот,

3 **2** та преостанатото време на животот
во телото да не го проживее веќе со чо-
вечки похоти, туку според волјата Бож-
ја.

5 **3** Зашто доволно е што минатото вре-
ме на животот го поминавте во вршење
волјата на незнабошците, живејќи во
нечистотија, во похоти, во пијанство, во
прејадување, во препивање и во нечес-
тивно идолопоклонство.

6 **4** Затоа тие и се чудат што не се дру-
жите со нив во тој ист неуреден живот,
и хулат на вас.

7 **5** Но тие ќе одговараат пред Оној Кој
е готов да им суди на живите и на мрт-
вите.

8 **6** Зашто и на мртвите им беше пропо-
ведано Евангелието да примат суд како
луѓе по телото, а да живеат со духот по
Бога.

**Бодросѝ во христијанската
заедница**

7 Но близу е крајот на сè. Па бидете
мудри и бодри во молитвите.

8 А пред сè, имајте постојано љубов
меѓу себе; зашто „љубовта покрива
многу грехови“.

9 Бидете гостољубиви еден спрема
друг без негодување.

10 Служете си еден на друг, секој со
дарбата што ја примил, како добри
управители на разнобразната Божја
благодат.

11 Ако некој говори, нека знае дека
зборува Божји зборови; ако некој слу-
жи, нека служи според силата која Бог
ја дава, та во сè да се прослави Бог пре-
ку Исус Христос, чија слава и владеење
се вечни. Амин.

**Блаженсѝветѝо ветѝено
на ѱроѓонуванѝе**

12 Возљубени, не чудете се на огнено-
то искушение, што ви се праќа за да ве
испита, како нешто необично да ви се
случува.

13 Напротив. Ако учествувате во
страдањата Христови, тогаш радувајте
се, та кога ќе се јави Неговата слава да
се зарадувате и развеселите.

14 А ако ве укоруваат поради името
Христово, блажени сте, зашто Духот на
славата, Духот Божји почива на вас;
тие, значи, на Него хулат, а вие - Го
прославувате.

15 Никој, пак, од вас да не страда како
убиец, или крадец, или злосторник, ни-
ту како оној што се меша во туѓи рабо-
ти;

16 но, ако страда како христијанин, да
не се срамува, туку да Го прославува
Бога за такво учество.

17 Зашто време е да почне судот од
Божјиот дом; а ако почне најнапред од
нас, тогаш каков ли ќе им биде крајот
на оние кои не му се покоруваат на
Божјото Евангелие?

18 И кога праведникот одвај се спасу-
ва, тогаш што ќе стане од безбожници-
те и грешниците!?

19 И така, оние што страдаат според
волјата на Бога, нека Му ги предадат
Нему, како на верен Создател, душите
свои, правејќи добро.

Грижа за Божјото сѝадо

5 Оние, кои се меѓу вас свештеници,
ги молам јас, кој и самиот сум
свештеник, и сведок на Христовите
страдања и соучесник во славата, што
ќе се открие:

10
Лк 12,
42-48
Рим 12,6-8
1 Кор 12,
4-7

11
Рим 9,5
16,27
1 Кор
10,31

12
1,7
3,14

13
Мт 5,11-12
Рим 5,3-5
Кол 3,4
Јк 1,2-3

14
2,20
3,14,17
Ис 11,2
Пс 89,50,51

16
Дела 11,26

17
2,8
Ер 25,29
Лк 23,31
2 Сол 1,8

18
Изреки
11,31

19
Пс 31,5
Лк 23,46

5,1
Дела 11,30
Кол 3,4

1 Мојс 6,1-7
7,7
3 Птр 2,5
3,9

Рим 6,4
Кол 2,
12-13
Евр 10,22

Дела 2,33
Ефес 1,
20-21
Кол 2,15

Рим 6,2,7

Рим 7,14
1 Јн 2,
16-17

Рим 1,29
Ефес 2,1-3
4,17-18
Тит 3,3

Дела 10,42
2 Тим 4,1

Рим 1,9
2 Кор 5,5

Рим 1,5-7
4,17
13,11,12
2 Кор 6,2

Изреки
10,12
Лк 7,47
Јк 5,20

2 ² пасете го Божјото стадо, што го имате, надгледувајќи го не присилно, туку драговољно и според Бога; не заради срамна печалба, туку од сè срце.

3 И не како да управувате со народот, туку давајќи му пример на стадото.

4 А кога ќе се јави Пастироначалникот, ќе добиете венец на слава што никогаш не свенува.

5 *Понизносѝ и цврстѝина во верајѝа*

⁵ Исто така и вие, помладите, покорувајте им се на старешините; а сите, пак, покорувајте се еден на друг и здобијте се со понизност, бидејќи „Бог им се противи на горделивите, а на понизните им дава благодат.“

7 ⁶ Понизете се под крепката рака Божја, за да ве воздигне кога ќе дојде времето.

8 ⁷ Сите ваши загрижености префрлете ги врз Него, зашто Тој се грижи за вас.

⁸ Бидете трезвени, бидете будни, зашто вашиот противник, ѓаволот, обико-

лува како лав што рика и бара некого да проголта;

⁹ спротивете му се со тврда вера, знаејќи дека такви страдања ги снаоѓаат и вашите браќа по светот.

¹⁰ А Бог на секоја благодат, Кој ве повика за Својата вечна слава во Исус Христос, Сам, по вашето кратко страдање, да ве усоврши, укрепи и направи непоколебливи.

¹¹ Нему слава и власт во веки веков. Амин!

Завршни по здрави

¹² По Силван, нашиот верен брат, како што мислам, ви го напишав ова кратко послание, за да ве утешам и уверам дека ова е вистинската Божја благодат. Останете цврсто во неа!

¹³ Ве поздравува црквата во Вавилон, избрана заедно со вас, и Марко, синот мој.

¹⁴ Поздравете се еден со друг со целив на љубов. Мир на сите вас, што сте во Христос. Амин!

9
Ефес 6,
11-16
1 Сол 2,14
Јк 4,7

10
Рим 8,17,18
2 Кор 4,17
1 Сол 2,12

11
4,11
Откр 1,8
11,17

12
Дела 15,22

13
Дела 12,12
Откр 17,5

14
2 Кор
13,12

1 Тим 3,8
Тит 1,7

Јн 13,15-17
2 Кор 1,24

1 Кор 9,25
Јк 1,12
Откр 2,10

Јов 22,29
Изречи
3,34

Јн 13,14
Јк 4,6
1 Јн 2,
12-14

Фил 2,8-9
Јк 4,6-10

Пе 55,22
Мт 6,25

Ез 22,25
Пе 22,14

Јов 1,7
Мт 5,25
1 Сол 5,6

2 Тим 4,17

ВТОРО ПОСЛАНИЕ НА АПОСТОЛ ПЕТАР

Вовед

Второто послание на апостол Петар е утврдено до широк круг христијани во првиот век. Главна тема на ова послание се лажните учења и неморалот кој од нив произлегува. Најдобриот начин за борба против лажните учења е определба да се држиме до изворното учење пренесено од оние кои биле директни ученици на Христос и лично Го слушнале Неговото учење.

Посебно внимание во ова послание му е посветено на тврдењето на некои луѓе дека Христос нема повторно да се врати на Земјата. Писателот објавува дека привидното доцнење на Господ Исус се должи на фактот што Бог „не сака да загина никој, туку сите да се покаат“ (3,9).

1,1

Дела 15,14
Рим 1,17
Тит 2,13

Поздрав

1 Симон Петар, слуга и апостол на Исус Христос, до оние на кои преку правдата на нашиот Бог и Спасител Исус Христос им се падна еднаква вера како и нам.

Фил 3,8-10
Кол 2,6
1 Птр 1,2
Јуда 1,2

3

2 Благодатта и мирот со познавањето на Бог и Христос Исус, нашиот Господ, да ви се умножат.

Јн 1,14
Ефес 3,16-19
1 Птр 2,9

Божјото позив и избор

4

3 Бидејќи Неговата божествена сила ни подари сè што е потребно за животот и побожноста, а преку познанието на Оној Кој нè повика со Својата слава и совршенство,

Јн 1,12
Дела 17,28
2 Кор 3,18

6

4 преку кои ни се дарувани многу големи и драгоцените ветувања, та преку нив да станете учесници во Божјата природа ако се оддалечите од гнилежот на овој свет;

Гал 5,22-23

5 затоа, грижејќи се за ова сестрано, принесете кон верата своја добродетел, а кон добродетелта знаење,

6 кон знаењето воздржување, кон воздржувањето трпение, кон трпението побожност,

7 кон побожноста братољубивост, кон братољубивоста љубов.

8 Зашто, ако овие доблести ги има во вас и се умножуваат, тие нема да ве ос-

тават празни, ниту бесплодни во познанието на нашиот Господ Исус Христос.

9 А кој ги нема овие доблести, тој е слеп, кусоглед и заборава дека се очистил од поранешните гревови.

10 Браќа, затоа уште повеќе настојувајте да го зајакнете вашиот позив и избор, зашто, ако го вршите тоа, никогаш нема да погрешите,

11 бидејќи по таков начин ќе ви се овозможи слободен влез во вечното царство на нашиот Господ и Спасител Исус Христос.

Верност кон апостолското и пророчко слово

12 Поради тоа секогаш ќе се трудам да ви ги напоменувам овие работи, иако ги знаете, и утврдени сте во сегашната вистина.

13 а и право е, додека сум во ова тело, да ве потсетувам,

14 бидејќи знам дека наскоро ќе го оставам моето тело, како што Господ наш, Исус Христос, ми откри.

15 А ќе се погрижам на ова да се потсетувате секогаш и по мојата смрт.

16 Зашто ние ви ја покажавме силата и доаѓањето на нашиот Господ Исус Христос не преку измислени приказни,

10

2 Сол 1,11
1 Јн 3,6

11

Лк 1,33

12

1 Јн 2,21
Јуда 1,5

13

Ис 38,12

14

Јн 21,18-19
2 Кор 5,1

16

Лк 9,31-32
Јн 1,14
1 Кор 15,23

17 туку самите бевме очевидци на Неговото величие.
Мт 17,5
Мк 9,2-8

19 Бог Отецот, кога од Велелепната Слава Му дојде ваков глас: „Овој е Мојот возљубен Син, со Кого се исполнува Мојата добра волја.“
Лк 1,7-8
Откр 2,28

20 **18** И тој глас, што дојде од небото, ние го чувме, кога бевме со Него на светата гора.
2 Тим 3,16
1 Птр 1,11

21 **19** А освен тоа, ние имаме нешто уште поверно, а тоа е пророчкото слово; и добро правите што нему му обрнувате внимание, како на светило што свети на темно место, додека денот осамне и Деницата засвети во вашите срца.
Дела 3,21

2,1 **20** Знајте го прво тоа дека ниедно пророчство од Писмото не е сопствено кажување на пророкот.
5 Мојс 13,2-6
Мт 24,24
Мк 13, 21-23
2 Сол 2, 3-12
1 Тим 4,1

2 **21** Зашто никогаш според човечката волја не е изречено пророчство, туку светите Божји луѓе зборувале поттикнати од Светиот Дух.
Дела 9,2
Рим 2,24

3 **Ис 52,5**
Иуда 1,4

Треба да се ѝазиме од лажни и ѝорочни учители

(Јуда 1,4-13)

5 **2** А во народот имаше и лажни про-
роци, како што и меѓу вас ќе има
1 Птр 3,20

6 лажни учители, кои ќе внесат погубни ереси и, откако се одречат од Господ, Кој ги откупил, ќе навлечат врз себеси брза погибел.
1 Мојс 19
Мт 10,15
Иуда 1,7

2 И мнозина ќе појдат по нивните нечистотии, и поради нив патот на вистината ќе биде похулен.

3 И, побудувајќи ве од користољубивост, ќе ве привлекуваат со ласкави зборови; но нивното осудување е одамна готово, и нивната погибел не дреме.

4 Зашто Бог, кога не ги поштеди ангелите што згрешија, туку ги фрли во пеколот со вериги на мракот, ги предаде да бидат држани до судот;

5 и кога не го поштеди првиот свет, туку, кога нанесе потоп врз безбожниот свет, го запази само осумчленото семејство на Ное, проповедникот на правдата;

6 и градовите Содом и Гомора ги осуди на разурнување и ги претвори во пепел, оставајќи ги како пример на идните безбожници,

7 а го избави праведниот Лот, кого го осрамија беззаконците со нечистиот живот.

8 Зашто, кога живееше праведникот меѓу нив, гледајќи ги и слушајќи ги беззаконските дела, тој секојдневно ја измачуваше својата праведна душа;

9 значи Господ знае како да ги избавува побожните од искушенија, а неправедните да ги држи во маки за судниот ден;

10 а најмногу оние што се управуваат според телото во неговите гласни похоти, кои ја презираат власта, дрски се, горди и не се плашат да хулат на власта,

11 но дури ни ангелите, кои се поснажни и силни од нив, не изговараат за нив хула пред Господ.

12 А тие, како неразумни животни, созданија по инстинкт се фаќаат и се уништуваат, хулејќи го она што не го разбираат, во својата погибел ќе загинат,

13 добивајќи казна за вршење неправда. Тие секојдневниот живот во раскош го сметаат за уживање; тие се срам и грев, насладувајќи се со своите измами, додека јадат со вас;

14 имаат очи полни со прелубодејство и ненаситни се на грев, ги мамат неутврдените души; имаат срце привикнато на лакомство: тие се чеда на проклетството!

15 Откако го оставија вистинскиот пат и се заблудија, тргнаа по стапките на Восоровиот син Валаам, кој засака плата за вршење неправда,

16 но беше изобличен за своето беззаконие: неразумното животно проговори со човечки глас и го запре безумството на пророкот.

17 Тие се безводни извори, облаци и магли од бура разнесувани; за нив е резервиран мракот на темнината засекогаш.

18 Зашто, говорејќи празни зборови, ги мамат на телесни похоти и нечистотија оние кои тукушто се отргнале од тие што живеат во заблуда.

19 Им ветуваат слобода кога тие самите се робови на развратот, зашто кога

7
Лк 17,29

9
1 Кор 10,13
2 Сол 1, 5-10
Иуда 1,6

10
Иуда 1,7-8

11
Иуда 1,9

12
Пс 49,12-14
Иуда 1,10

13
Иуда 1,12

15
4 Мојс 22,7
Иуда 1,11
Откр 2, 14-15

16
4 Мојс 22,28

17
Иуда 1, 12-13

18
Иуда 1,16

19
Јн 8,34
Рим 6, 16-17

ВТОРО ПОСЛАНИЕ НА АПОСТОЛ ПЕТАР

20 некој некогo победува, тој и го поробува.
Мт 12,45

21 ²⁰ Зашто, ако ги избегнале световните скверности преку познанието на Господ и Спасителот наш Исус Христос, и пак се плеткаат во нив и бидуваат победени,
1 Кор 11,2
Јуда 1,3

22 тогаш за такви последното ќе им биде полошно од првото!
Изречи 26,11
Лк 12, 47-48

²¹ За нив би било подобро да не го беа познале патот на правдата отколку, откако го познаа, да отстапат од светата заповед која им е предадена.

3,2 ^{1,18-20} Ним им се случува според вистинската поговорка: „Песот се враќа на својата блујавица“ и „Искапената свиња - во калта.“
1,18-20
Јуда 1,17

3 ^{1,16} ^{2,1} ^{2 Сол 2, 3-12} ^{1 Тим 4,1} ^{Јуда 1,18}

Ветување за ѱовѣторно Христѣво доаѓање

4 ^{Ис 5,19}

5 ¹ ^{Моје 1, 6-9} **3** Еве, возљубени, како веќе ви го пишувам второто послание во кое со напомување ви го разбудувам вашиот чист разум

6 ¹ ^{Моје 7,11-21} ^{Мт 24, 38-39} ^{1 Птр 3,20} ² за да се потсетите на зборовите, порано кажани од светите пророци, и на заповедта од Господ и Спасителот, дадени преку вашите апостоли.

7 ³ Најнапред знајте го тоа дека во последните дни ќе се јават подигрувачи, кои ќе се подбиваат и ќе живеат според своите похоти.
Мт 3,12
Рим 2,6

8 ⁴ Ќе велат: „Каде е ветувањето на Неговото доаѓање? Зашто, откако татковците наши изумреа, сè си стои така како од создавањето на светот.“
Пс 90,4

⁵ Тие намерно забораваат дека небесата и земјата од порано беа создадени од вода и преку вода со силата на Божјото слово,

⁶ преку кое, тогашниот свет загина, потопен од вода.

⁷ А сегашните небеса и земјата, пазени од истото слово, се чуваат за оган во денот на судот и погибелта на нечестивите луѓе.

⁸ Но внимавајте, возљубени, да не го изумите само тоа дека за Господ еден

ден е како илјада години, а илјада години - како еден ден.

⁹ Господ нема да задоцни со Своето ветување, како што некои мислат за бавењето; но долго време трпи, бидејќи не сака да загине некој, туку сите да се покаат.

¹⁰ И ќе дојде денот Господов, како крадец во ноќно време; тогаш небесата со голема бучава ќе ги снеса, и стихиите ќе пламнат и ќе се разрушат, а земјата, и сè што е на неа, ќе изгори.

¹¹ И така, бидејќи сето тоа ќе се разруши, каков треба да ви биде вашиот свет живот и побожноста ваша,

¹² додека го очекувате и посакувате скорото доаѓање на Божјиот ден, во кој небесата ќе се разрушат и основите во оган ќе се стопат?

Попитикување на будноста

¹³ Но ние, според Неговото ветување, очекуваме ново небо и нова земја, на кои ќе се всели правда.

¹⁴ Затоа, возљубени, додека го очекувате тоа, погрижете се пред Него да излезете спокојни, неосквернети и непорочни;

¹⁵ и долготрпеливоста на вашиот Господ сметајте ја како спасение - како што ви напиша и возљубениот наш брат Павле, според дадената му мудрост;

¹⁶ како што зборува за тоа и во сите свои посланија, во кои има некој работи тешки за разбирање, што неучените и неутврдените ги изопачуваат, како и другите Писма, за своја погибел.

¹⁷ А вие, возљубени, знаејќи го ова однапред, пазете се од измамата на беззакониците за да не бидете одведени со нив, и да не отпаднете од својата утврденоост,

¹⁸ туку да напредувате во благодатта и во познанието на напишот Господ и Спасител Исус Христос. Нему слава и сега и за вечни времиња. Амин!

9
Авак 2,3
Лк 18,7
Рим 2,4
1 Тим 2,4

10
Мт 24,29,43-45
1 Сол 5,2
Откр 20,11
21,1

12
Ис 34,4
Дела 3, 19-20

13
Ис 60,21
65,17
66,22
Рим 8,19
Откр 21,1,7

14
Јуда 1,24

15
Дела 2,4
1 Тим 1, 15-16

17
Евр 2,1

18
Рим 16,27
Јуда 1,25

ПРВО ПОСЛАНИЕ НА АПОСТОЛ ЈОВАН

Вовед

Традицијата му ги припишува првите посланија на апостол Јован, иако негово-
то име во нив ниеднаш не се споменува. Првото од овие посланија не ни дава
никакви податоци за неговото писател, ниту пак за идентитетот на оние на
кои им е укажано. Но тоа открива одредени аспекти на состојбата во христи-
јанскиот заедници до кои тоа било адресирано. Како и многути дружи заедници
од втората половина на првиот век, тие биле изложени на влијанијата на
духовните или религиозните движења кои се оддалечувале од вистинската
христијанска вера. Токму затоа писателот се стреми кон двојна цел во своето
послание:

- да ги охрабри своите читатели да живеат во вистинско заедништво со Бога
и Неговиот Син Господ Исус Христос, што треба да се изрази преку примена-
та на братската љубов;

- истовремено да се борат против лажната наука што ја компромитира вер-
носта во Евангелието.

Воведот во посланието (1,1–4) тоа и го изнесува: зацврстување на
заедништвото што треба да го имаат верниците со Бога и со Исус Христос,
што како и братската заедница едни со други. За тоа тие треба да
останат верни на сведоштвото на оние кои Го беа виделе или слушале Исус
Христос. Писателот ги повикува своите читатели да живеат во светлина,
зашто Бог е светлина. За таа цел, тие треба да ги спроведуваат заповедите на
љубовта (1,5–2,17). Потоа го навествува јавувањето на големиот непријател
на Христос (2,18–29). Тој ги соопштува особеностите што ги прават вистин-
ски чедата Божји: праведниот живот во кој пребиваат, љубовта што ја имаат
едни кон други, верата во Исус Христос (3,1–24). Отикако покажува како треба
да се разликува заблуда од вистина (4,1–6), писателот уште еднаш се навраќа
кон темата за љубовта: да Му се прикаже на Бога значи да се љуби, зашто Бог
е љубов (4,7–21). Тој го завршува своето послание опишувајќи ја верата како
победничка и резимирајќи ги позначајните ставови од неговото послание
(5,1–21).

Предговор

1 Она што беше од почетокот, она
што го чувме, она што со прочите
свои го видовме, што го разгледавме и
што рацете наши го опишаа, за Словото
на животот -

² и животот се јави, и видовме, и све-
дочиме, и ви го навествуваме вечниот
живот, кој беше во Отецот и нам ни се
јави -

³ она што го видовме и го чувме, тоа
ви го навествуваме, та и вие да имате

заедништво со нас; а нашето заедниш-
тво е со Отецот и Неговиот Син, Исус
Христос.

⁴ Тоа ви го пишуваме за да биде ра-
доста наша потполна.

Да одиме во светлина, ослободени од грехот

⁵ А известувањето, пак, што го чувме
од Него и вам ви го предаваме, е тоа де-
ка Бог е светлина, и во Него нема ни-
каква темнина.

4

Јн 15,11
16,22-24
2 Јн 1,12

5

3,11
Дан 2,22
Јн 8,12
1 Тим 6,16
Јк 1,17

1,1

2,13
Лк 24,39
Јн 1,1,14
20,25

2

2,25
4,14
5,20
Јн 1,4
11,25-26

3

Јн 17,20-21
Дела 4,20
26,16
1 Кор 1,9

ПРВО ПОСЛАНИЕ НА АПОСТОЛ ЈОВАН

6 6 Ако речеме дека со Него имаме заедништво, а одиме во темнина, тогаш лажеме и не постапуваме според вистината.
2,4,9
Јн 3,21

7 7 А ако, пак, во светлина одиме, како што е Тој самиот во светлина, тоа значи дека ние еден со друг имаме заедништво, и крвта на Исус Христос, Неговиот Син, нè очистува од секаков грев.
Мт 26,28
Рим 3, 24-25
Ефес 5,8
Евр 9,14
Откр 1,5

8 8 Ако кажеме дека немаме грев, се лажеме сами себе, и вистината не е во нас.
1 Цар 8,46
Јов 9,2
Изреки 20,9
Проп 7,20
Рим 3, 10-20

9 Ако ги исповедаме гревовите свои, Тој е верен и праведен за да ни ги прости гревовите и да нè очисти од секаква неправда.

9 10 Ако, пак, речеме дека не сме згрешиле, Него Го правиме лажливец, и словото Негово не е во нас.
2 Лет 7,14
Пс 32,1-5
Изреки 28,13
Мт 6,12
Рим 4,6-8
Јк 5,16

Христос ни доаѓа на помош

2 Чеда мои, ова ви го пишувам за да не грешите; и ако некој згреши, кај Отецот имаме Застапник, Исус Христос, Праведникот;

2,1 2 а Тој е жртва за измирување за нашите гревови, и не само нашите, туку и гревовите на целиот свет.
Јн 14,16
Дела 3,14
Рим 8,34
Евр 7,25
8,6

2 3 По тоа знаеме дека сме Го познале, кога ги чуваме Неговите заповеди.
4,10,14
Јн 4,42
Рим 3,25
Кол 1,20

4 Кој вели: „Го познав“, а заповедите Негови не ги чува, тој е лажливец и во него нема вистина;

3 5 а кој го пази словото Негово, во него Божјата љубов навистина е совршена: по тоа знаеме дека сме во Него.
1,3,7
3,22-24
4,21
5,2-3
2 Јн 1,6

4 6 Кој вели дека во Него пребива, должен е да постапува така, како што постапи и Тој.
4,20
Тит 1,16

Нова заповед

5 7 Возљубени, не ви пишувам нова заповед, туку старата заповед, што ја имавте од почетокот. Старата заповед е

6 8 А сепак, нова заповед ви пишувам - нешто што е вистина и во Него и во вас; зашто темнината одминува, а вистинската светлина веќе свети.
3,3,16
4,17
Јн 13,15,34
1 Кор 11,1
Ефес 5,2
Фил 2,5
Кол 1,11
1 Птр 2, 21-25

7 9 Кој вели дека е во светлина, а го мрази братот свој, тој е сè уште во темнина.

10 Кој го сака својот брат, тој е во светлина и во него нема соблазна.
5 Мојс 6,5
Мт 22, 37-40

11 А кој го мрази братот свој, тој се наоѓа во темнина, и во темнина оди, и

не знае ни каде оди, бидејќи темнината му ги ослепила очите негови.

12 Ви пишувам, чеда, дека заради Неговото име ви се простени гревовите.

13 Ви пишувам вам, татковци, зашто Го спознавате Оној Кој е од почеток; ви пишувам, вам, момчиња, зашто го победивте лукавиот.

14 Ви напишав вам, чеда, бидејќи го познавте таткото. Ви напишав, вам, татковци, бидејќи Го познавте Оној Кој е од почеток; ви напишав вам, момчиња зашто сте силни, и словото Божјо пребива во вас, па го победивте лукавиот.

15 Не љубете го светот и сè што е во него. Ако некој го љуби светот, во него нема љубов од Отецот.

16 Зашто, сè што е во светот - похотата на телото, похотливоста на очите и горделивоста на животот, не е од Отецот, туку од овој свет.

17 А светот е минлив и похотите негови, а оној што ја извршува волјата Божја, останува довека.

Христовите неприятели

18 Чеда, последен час е. И како што сте слушале дека ќе дојде Антихрист, и сега веќе се појавија многу антихристи; од тоа разбираме дека е последниот час.

19 Тие излегоа од нас, но не беа наши; бидејќи ако беа наши, ќе останеа со нас; но излегоа, за да биде јасно дека не се сите наши.

20 А вие имате помазание од Светиот, и сите тоа го знаете.

21 Не ви пишав дека не ја знаете вистината, туку затоа што ја знаете и затоа што знаете дека ниедна лага не доаѓа од вистината.

22 Кој е лажливец, ако не оној, што порекнува дека Исус е Христос? Антихрист е тој што Ги порекнува Отецот и Синот.

23 Секој што Го порекнува Синот, Го нема ниту Отецот; а кој Го признава Синот, Го има и Отецот.

24 И така, сè што чувте во почетокот, тоа и нека остане кај вас; ако остане во вас она што го чувте од почетокот, и вие ќе пребивате во Синот и во Отецот.

8 Јн 1,5
8,12
13,34
15,12-17
Рим 13,12

9 1,6
Изреки 4,18-19

10 3,18-20

11 1,6
Јн 12,35
Мт 15,14

12 1,7
2,2
Мт 9,2
Лк 24,47
Дела 3,16
13,38
1 Кор 6,11

13 4,4
5,4,5,18
Евр 8,11
1 Птр 5,8-9

14 Јн 5,38
Ефес 6, 10-17
Откр 12,11

15 Јн 5,42
17,14
Рим 12,2
Јк 4,4

16 Изреки 27,20
Мк 10,24
Гал 5,24
Тит 2,12
Јк 4,16
1 Птр 2,11

17 Ис 40,8
Изреки 10,25
Мт 7,21
1 Кор 7,31
1 Тим 4,2

18 4,3
Мт 24,5
1 Тим 4,1
2 Јн 1,7

19 Дела 20,30
1 Кор 11,19
2 Кор 6, 14-18

19 Дела 20,30
1 Кор 11,19
2 Кор 6,14-18
20 2 Кор 1,21
Јуда 1,5
21 Јн 8,32.44
3 Птр 1,12
2 Јн 1,1
22 4,3
2 Јн 1,7
23 Мт 10,33
Јн 5,23
2 Јн 1,7.9
24 1,3
2,27
3,24
Јн 15,7-10
25 Јн 5,24
6,40
17,2
27 2,20
Јн 6,45
Евр 8,11
28 3,2
4,17
Лк 13,27
Фил 1,20-21
2 Сол 1,9
29 3,10
4,7
5,1
3,1 Јн 1,12
16,3
17,25
Рим 8,16
1 Кор 1,21
Гал 4,4-5
Ефес 1,5
2 2,8
Јн 17,24
Рим 8,29
Фил 3,21
Кол 3,4
Откр 22,4
3 2,6
2 Кор 7,1

²⁵ А ова е ветувањето што ни го вети Тој: вечниот живот.

²⁶ Тоа ви го пишав поради оние што ве мамат.

²⁷ А вие, помазанието што го примивте од Него, останува во вас, и немате потреба некој да ве поучува; но бидејќи Неговото помазание ве учи на сè, и е вистинито, и не е лага, затоа останете во Него онака како што ве научило тоа.

²⁸ И така, чеда, останете во Него, та, кога ќе се јави Тој, да имаме смелост и да се не посраиме од Него кога ќе дојде.

²⁹ Кога знаете дека Тој е праведен, знајте го и тоа дека секој, кој врши правда, е роден од Него.

Божји чеда

3 Гледајте колку голема љубов ни дал Отецот - да бидеме наречени чеда Божји, а тоа и сме! Затоа светот не нè знае, зашто не Го спозна Него.

² Возљубени, сега сме чеда Божји! Но уште не се покажа што ќе бидеме. Знаеме само дека, кога ќе се покаже, ќе бидеме слични на Него, зашто ќе Го видиме каков што е.

³ И секој што ја има таа надеж во Него, се очистува самиот себе, како што е чист Тој.

⁴ Секој што прави грев, прави и беззаконие; и гревот е беззаконие.

⁵ А знаете дека Тој се јави за да ги земе нашите гревови; а грев во Него нема.

⁶ Секој, кој пребива во Него, не греша; секој што греша, не Го видел, ниту Го познал.

⁷ Чеда, никој да не ве заблудува! Кој постапува праведно, праведен е, како што е праведен Тој.

⁸ Кој прави грев, од ѓаволот е, зашто ѓаволот греша од почетокот. Па затоа и се јави Синот Божји, за да ги урне делата ѓаволски.

⁹ Секој што е роден од Бога, грев не прави, зашто семето Негово пребива во него; и не може да греша, бидејќи е роден од Бога.

¹⁰ Чедата Божји и чедата ѓаволски по тоа и се познаваат. Секој што не поста-

пува праведно, и секој што не го љуби братот свој, не е од Бога.

Да се љубиме еден со друг

¹¹ Зашто тоа е пораката што ја чувте од почетокот - да се сакаме еден со друг.

¹² Но не како Каин, кој беше од лукавиот и го уби брата си. А зошто го уби? Затоа што неговите дела беа лоши, а на неговиот брат - праведни.

¹³ Не чудете се, браќа мои, ако светот ве мрази.

¹⁴ Ние знаеме дека преминавме од смрт во живот, бидејќи ги љубиме браќата свои; оној што не го љуби братот свој, тој останува во смртта.

¹⁵ Секој што го мрази братот свој, е човекоубиец; и познато ви е дека ниеден човекоубиец нема живот вечен, што ќе остане во него.

¹⁶ Љубовта ја познаваме по тоа што Тој ја положи за нас душата Своја; но и ние сме должни да ги полагаме душите свои за браќата.

¹⁷ Ако некој има световни блага, па кога ќе го види својот брат во немаштија, та го затвори срцето свое од него - како тогаш ќе може да остане во таков Божјата љубов?

¹⁸ Чеда мои, да не се сакаме со зборови или со јазик, туку со дела и вистина!

Увереност пред Бога

¹⁹ И по тоа ќе знаеме дека сме од вистината, и пред Него ќе го увериме своето срце;

²⁰ бидејќи, ако срцето наше нè осуди, Бог е поголем од нашето срце и знае сè.

²¹ Возљубени, кога нашето срце не нè осудува, тогаш ние имаме слобода пред Бога,

²² и, што и да побараме, добиваме од Него, бидејќи ги чуваме Неговите заповеди и правиме што е благоугодно пред Него.

²³ А заповедта Негова е таа, да веруваме во името на Неговиот Син Исус Христос и да се љубиме еден со друг, како што ни заповедал.

²⁴ И оној, што ги чува заповедите Негови, пребива во Него, и Тој - во него. А

5 Ис 53,4.5.9
Јн 1,29
8,46
9,16.24.31
Евр 7,26
9,26
1 Птр 2,22-24

6 Мт 7,18
Рим 6,14.17-18

7 2,29
3,10

8 3,12
1 Мојс 3,15
Мк 1,24
Јн 8,34.44
12,31

9 3,6

10 2,29
3,23

11 2,7
3,23
Јн 13,34

12 1 Мојс 4,8
Јн 8,44
Евр 11,4

13 Мт 24,9
Лк 6,22
Јн 15,18-21

14 Јн 5,24

15 Мт 5,21-22
Јн 8,44

16 4,16
Мт 20,28
Јн 15,13

17 5 Мојс 15,7.11
Лк 10,33
Јк 2,15-16

18 Мт 7,21
Гал 5,6
Јк 1,22
2,14-17

ПРВО ПОСЛАНИЕ НА АПОСТОЛ ЈОВАН

19 дека Тој пребива во нас, знаеме по Духот што ни Го дал.

Изреки
10,12
Евр 4,16
1 Птр 4,8

**Духот на вистината
и духот на заблудата**

20 Возлюбени, не верувајте му на секој дух, туку проверувајте ги духовите: дали се од Бога, бидејќи многу лажни пророци се јавија во светот.

4,4
1 Цар 8,39
Пс 7,9
Лк 18,13
Дела 15,8

21 По ова распознавајте Го Божјиот Дух¹: секој дух што признава дека Исус Христос дошол во тело, од Бога е.

5,14
Евр 4,16

22 А секој дух, што не признава дека во тело дошол Исус Христос, не е од Бога; тоа е духот на Антихристот, за кого сте слушале дека доаѓа, па и сега е веќе во светот.

Ер 29,12-13
Мт 7,7-8
Јн 8,29
15,7

23 Вие сте, чеда, од Бога и нив сте ги победиле; зашто Оној, Кој е во вас, е поголем од оној што е во светот.

4,21
Јн 6,29
13,34
15,12
Рим 10,14
1 Сол 4,9
1 Птр 1,22

24 Тие се од светот, затоа и световно зборуваат, а светот ги слуша.

2,24
4,13
Јн 14,23
Рим 8,9

6 Ние сме од Бога. Кој Го познава Бога, нè слуша нас; кој не е од Бога, нас не нè слуша. По тоа и го познаваме Духот на вистината и духот на заблудата.

**Љубовта доаѓа од Бој
и се вкоренува во верата**

4,1 Возлюбени, да се љубиме еден со друг, зашто љубовта е од Бога, и секој, кој љуби, е роден од Бога и Го познава Бога;

5 Мојс
13,2-6
Ер 23,21-22
28,8-9
Мт 7,15-20
24,4,5,24
Јн 8,42-47
Ефес 5,
8-10
Кол 2,8
3 Птр 2,1
2 Јн 1,7

8 кој не љуби, тој не Го познал Бога, зашто Бог е љубов.

9 Божјата љубов кон нас се покажа во тоа што Бог Го испрати во светот Својот Единороден Син за да живееме преку Него.

1 Кор 12,3
1 Сол 5,21
1 Тим
6,13,20-21
2 Тим 1,
13-14

10 Во тоа се состои љубовта, што не ние Го возљубивме Бога, туку Бог нас нè возљуби и Го прати Синот Свој за да ги очисти гревовите наши.

2,18,22-23
Дела 20,29
2 Сол 2,7

11 Возлюбени, кога така нè возљуби Бог, тогаш и ние сме должни да се љубиме еден со друг.

12 Бога никој никогаш не Го видел. Ако се љубиме еден со друг, Бог пребива во нас и љубовта Негова е совршена во нас.

5,5
Мт 12,29
Јн 10,29
Јуда 1,3
Откр
2,7,11,26
3,5,12,21
17,14

13 Дека ние пребиваме во Него и Тој во нас, знаеме по тоа што ни дал од Својот Дух.

14 И ние видовме и сведочиме дека Отецот Го испрати Синот како Спасител на светот.

15 Кој исповеда дека Исус е Син Божји, во него пребива Бог, и тој - во Бога.

16 И ние ја познавме љубовта, која Бог ја има кон нас; и поверувавме во тоа дека е Бог љубов, и дека оној, кој пребива во љубовта, пребива во Бога, и Бог - во него.

17 Љубовта во нас се усовршува затоа за да имаме смелост на судниот ден; бидејќи, како што е Тој, така сме и ние во овој свет.

18 Во љубовта страв нема, туку совршената љубов го изгонува стравот, бидејќи стравот подразбира казна. Кој се плаши, не е совршен во љубовта.

19 Ние Го љубиме, бидејќи Тој отпрвин нè возљуби.

20 Ако некој рече: „Го љубам Бога“ а го мрази својот брат, тој е лажливец; зашто, кој не го љуби својот брат, кого го видел, како може да Го љуби Бога, Кого не го видел?

21 И таа заповед ја имаме од Него: кој Го љуби Бога, да го љуби и братот свој.

Верувањето во Божјиот Син - корен на љубовта

5 Секој, кој верува дека Исус е Христос, од Бога е роден, и секој, кој Го љуби Оној Кој родил, Го љуби и Оној, родениот од Него.

2 По ова знаеме дека ги љубиме чедата Божји, кога Го љубиме Бога и ги извршуваме Неговите заповеди.

3 Бидејќи љубовта кон Бога се состои во ова: да ги пазиме заповедите Негови, а Неговите заповеди не се тешки.

4 Зашто сè што е родено од Бога, го победува светот; и ова е победата што го победи светот - вратата наша.

5 Кој го победува светот, ако не оној кој верува дека Исус е Син Божји?

6 Оној, Кој дојде преку вода и крв (и преку Духот), Тој е Исус Христос - не

5
Јн 3,31
15,18-19
17,14

6
3,10
Јн 8,47
10,26-27
14,17
18,37
2 Тим 4,4
3 Птр 2,18

7
2,29
3,11,23
4,11
5,1
1 Сол 4,9

8
4,16

9
Јн 3,16
Ефес 1,4
2,4-5
Кол 2,13

10
4,19
Рим 5,8
2 Кор 5,19

11
Мт 18,33

12
3,24
2 Мојс
33,20
Јн 1,18
6,46
14,23
1 Тим 6,16

13
3,24
1 Кор 12,3

14
1,2
Јн 3,17
4,42

15
2,23
Јн 9,22,35
Рим 10,9
2 Јн 1,9

16
3,16
4,8,12
Јн 6,69
Рим 5,8

17
2,6,28
2 Јн 1,3

¹ 4,2. Во некои ракописи на ова место е додадено: „и духот на лагата“.

ПРВО ПОСЛАНИЕ НА АПОСТОЛ ЈОВАН

5,1 само преку вода, туку преку вода и крв; и Духот е Оној Кој сведочи, зашто Духот е вистина.
 2,29
 4,7
 1 Птр 1, 22-23

2 Зашто Тројца се, Кои сведочат (на небото: Отецот, Словото и Светиот Дух; и овие Тројца се едно.
 Рим 13,9

3 ⁸ И Тројца се, Кои сведочат на земјата:) духот, водата и крвта; и тие три се во едно.
 5 Мојс 30,11
 Мт 11, 29-30
 Јн 14,15
 15,10
 Гал 5,14
 2 Јн 1,6

4 ¹⁰ Кој верува во Синот Божји, тој го има тоа сведоштво во себе; кој не Му верува на Бог, Го прави лажливец, зашто не поверувал во сведоштвото Негово со кое посведочил Бог за Својот Син.
 2,13-14
 4,4
 Јн 16,33
 Дела 12,11
 Откр 17,14

5 ¹¹ А сведоштвото е тоа дека Бог ни дарувал живот вечен; и тој живот е во Неговиот Син.
 1 Кор 15,57
 Ефес 6,16

6 ¹² Кој Го има Синот Божји, тој го има и тој живот; кој го нема Синот Божји, го нема тој живот.
 2,20-27
 Јн 14,17
 15,26
 19,34

Еџилоџ

9 ¹³ Ова ви го напишав вам, кои верувате во името на Синот Божји, за да зна-

ете дека имате живот вечен и да верувате во името на Синот Божји.

¹⁴ И тоа е увереноста, која ја имаме пред Него, дека ако побараме нешто по Неговата волја, Тој нè услишува.

¹⁵ А кога знаеме дека ни услишува што и да побараме, знаеме дека ќе добијеме, што и да сме побарале од Него.

¹⁶ Ако некој го види брата си да греши со грев што не е за смрт, нека се моли, и Бог ќе му даде живот, - односно на оној што не греши за смрт. А има и грев за смрт: за тој грев не велам да се моли.

¹⁷ Секоја неправда е грев, но има грев што не е за смрт.

¹⁸ Знаеме дека секој роден од Бога не греши: но родениот од Бога се пази, и лукавиот не се допира до него.

¹⁹ Знаеме дека ние сме од Бога, и дека целиот свет лежи во зло.

²⁰ Знаеме исто така дека Синот Божји дојде и ни даде светлина и разум, за да Го познаеме вистинскиот Бог; и ние пребиваме во вистинскиот Бог - Неговиот Син Исус Христос. Тој е вистински Бог и живот вечен.

²¹ Чеда, пазете се од идолите. Амин!

14
 3,22
 Јн 14,13-14

15
 Мт 21,22
 Јн 14,13
 15,7
 16,24
 Јк 1,5

16
 4 Мојс 15,30
 18,22
 Јн 15,22-24
 Евр 6,4-6
 10,26-27
 Јк 5,19
 3 Птр 2, 20-21

18
 Јн 17,15
 Јуда 1,1

19
 Јн 8,47
 Кол 1,13

20
 Ер 24,7
 Јн 17,3
 20,28
 Рим 9,5
 Ефес 1, 17-18
 Кол 1,10
 Откр 3,7

21
 3 Птр 3,17

ВТОРО ПОСЛАНИЕ НА АПОСТОЛ ЈОВАН

Вовед

Писателот едноставно се означува како „стаарешина“, односно „свеишеник“. Начинот на кој тој се изразува, покажува дека да има одреден авторитет пред своите приврзаници. Тој се обраќа до „избраната од Бога Господ и нејзините чедо“, израз кој веројатно означува некоја локална црква и нејзините членови (ст.1).

Тој ги охрабрува своите чииатели да живеат во вистината и во љубовта (ст.1-6). Нив ги спроведува на луѓето кои ги шират идеи аналогни на оние кои ги побива Првото послание на Јован (ст.7-11). Тој завршува со најава за неговото доаѓање и пренесување на здравјето од сепринската црква (ст.12).

Како и Првото послание на Јован, така и ова ги повикува чииатели да бидат постојано будни и да бидат испрајни во вистинската вера.

1,1

Јн 8,32
Ефес 4,15
1 Птр 5,13
1 Јн 2,21
3,18
3 Јн 1,1

1 Од свештеникот - до избраната госпоѓа и нејзините чедо, кои ги љубам во вистината, - и не само јас, туку и сите што ја познаа вистината;

2

Јн 14,16-17

² поради вистината, која пребива во нас и ќе биде со нас до века.

3

1 Тим 1,2
2 Тим 1,2

³ Да биде со нас благодатта, милосрдieto, мирот од Бог Отецот и од Господ Исус Христос, Синот на Отецот во вистина и љубов!

4

Јн 13,34
Фил 1,7
1 Јн 3,19
3 Јн 1,3

Завед на љубовта

⁴ Многу се радував, зашто најдов некои од твоите чедо во вистина, онака како што добивме заповед од Отецот.

5

1 Птр 4,8
1 Јн 2,7-11

⁵ И сега те молам, госпоѓо, не како да ти пишувам нова заповед, но онаа што ја имаме од почетокот, да се љубиме едни со други.

6

1 Јн 3,23
5,3
3 Птр 2,1
1 Јн 2,18,22
4,1-3

⁶ А љубовта се состои во тоа, да постапуваме по Неговите заповеди. Тоа е заповедта, што ја чувте во почетокот, за да постапувате според неа;

Антихрист

⁷ Бидејќи во светот влегоа мнозина измамници, кои не исповедаат дека Исус Христос дошол во тело; таков човек е измамник, Антихрист.

⁸ Пазете се за да не го изгубите она за кое сте се труделе, туку да добиете полна награда.

⁹ Секој, кој оди предалеку и не останува во Христовото учење, Го нема Бога; кој останува во Христовото учење, тој Го има и Отецот и Синот.

¹⁰ Кој доаѓа кај вас и не го носи тоа учење, него не го примајте во вашиот дом и не поздравувајте го;

¹¹ зашто, кој го поздравува, учествува во неговите лоши дела.

Поздрави

¹² Вистина, имав многу да ви пишувам, но не сакав на книга и со мастило, зашто се надевам дека ќе дојдам кај вас и од устата да ви зборувам, та радоста вапа да ви биде полна. ¹³ Ве поздравуваат чедата на избраната твоја сестра. Амин!

8

Рута 2,18
Мт 10,42

9

1 Јн 2,
23-24

10

Мт 10,14
Рим 16,17
Тит 3,10

11

1 Тим 5,22
Откр 18,4

12

1 Јн 1,4
3 Јн 1,
13-14

ТРЕТО ПОСЛАНИЕ НА АПОСТОЛ ЈОВАН

Вовед

Ова писание, исто така напишано од „старешината“, односно „свештеникот“ (ст.1; 2 Јн. ст.1.), е упатено до некој си Гај. Ние ниту не знаеме за овој човек, освен дека тој останал верен на вистината. Неговиот став е спротивен на Диотрефовиот, влијателен член на заедницата кој го клевети „старешината“ и му го откажува јосифримството.

Писателот го пофалува Гај поради неговата верност и неговите услуги што им ги направил на христијаните (ст.1–8).

Ќе се забележи, судејќи според ова писание, дека јосифримството, дочекот резервиран за браќата, е форма на љубов и на верност во вистината.

1,1

2 Јн 1,1

3

Фил 1,5

1 Јн 3,19

4

2 Јн 1,4

5

Мт 10,

41-42

6

Рим 15,24

Тит 3,13

8

Мт 18,5

Рим 12,13

Евр 13,2

1 Птр 4,9

9

Мт 20,27

Фил 2,3

Поздрав

1 Свештеникот - до возљубениот Гај, кого го љубам во вистината.

2 Возљубен, се молам да бидеш здрав и во сè да ти биде добро, како што ѝ е добро на душата твоја.

Пофалба за добродетелството

3 Многу се зарадував кога дојдоа браќата и посведочија за твојата вистина - односно како ти одиш во вистината.

4 За мене нема поголема радост од тоа - да слушнам дека моите чедра одат во вистината.

5 Возљубен, ти постапуваш верно во сè што го правиш за браќата и гостите.

6 Тие ја посведочија твојата љубов пред Црквата. Добро ќе направиш ако ги приготвиш пред Бога како што треба.

7 Бидејќи поради Неговото име тргнаа, не земајќи ништо од незнабошците.

8 Ние сме, пак, должни да примаме такви, за да станеме соработници со вистината.

Власиољубието на Диотреф

9 Јас напишав неколку збора до Црквата, но Диотреф, кој сака да биде прв меѓу нив, не нè прими нас.

10 Затоа, ако дојдам, ќе му спомнам за делата негови што ги прави, напаѓајќи нè со лоши зборови; и тоа не му е доволно, туку браќата сам не ги прима, а им забранува да ги примаат и оние кои сакаат да ги примат, и ги гони од Црквата.

11 Возљубени, не угледувајте се на злото, туку на доброто. Кој добро чини, од Бога е; а кој прави зло, не Го видел Бога.

12 За Димитриј посведочија сите, па и самата вистина; а сведочиме, исто така, и ние; а вие знаете дека сведоштвото наше е вистинско.

Завршни поздрави

13 Многу имав да ти пишувам, но не сакав да ти напишам со мастило и перо,

14 туку се надевам дека наскоро ќе те видам, и дека ќе позборуваме лице в лице.

15 Мир за тебе! Те поздравуваат пријателите. Поздрави ги пријателите по име. Амин!

10

1 Кор 4,

18-21

1 Птр 5,3

11

1 Птр 3,11

1 Јн 3,6

12

Изречи

22,1

Јн 19,35

21,24

1 Птр 2,12

1 Јн 5,6

13-14

2 Јн 1,12

ПОСЛАНИЕ НА ЈУДА

Вовед

Посланието на Јуда не е утврдено до некоја посебна заедница, туку до христијаниите воопшто. Неговата порака е мошне блиска на онаа која се наоѓа во Второто Петрово послание (види посебно 2 Птр. 2): и еднаквите и другите се борат против грешните учења и против оние кои се отстапуваат со нивниот разврат.

По воведот (ст.1-2), писателот жестоко ги напаѓа противниците на лажните учења, кои се вовлекле во Црквата, и најавува осуда што ќе ги појде сите (ст.3-16). Од своја страна, верниците се повикани да останаат цврсти во верата (ст.17-23). Посланието завршува со завршен збор утврден до Единствениот Бог, нашиот Спасител Исус Христос, нашиот Господ (ст.24-25).

Ако ова послание ја открива застрашувачката сила на лажта, многу повеќе ја подвлекува поистората и надежта што ја поседуваат христијаниите во Бога, во Христос Исус и во Светиот Дух.

Поздрав

1 Јуда, слуга на Исус Христос, а брат на Јаков - до повиканите, возлюбени во Бог Отецот и зачувани за Исус Христос.

2 Милост, мир и љубов да ви се множат!

Лажни учења

(2 Птр 2,1-17)

3 Возлюбени, грижејќи се постојано, да ви пишувам за нашето општо спасение, сметај дека е неопходно да ви напишам и да ве замолам - да се борите за вистинската вера, која им е дадена на светиите еднаш засекогаш,

4 зашто се вовлекоа некои луѓе, чија осуда е одамна определена, безбожници, што ја превртуваат благодатта Божја во нечистотија и се одрекуваат од Единиот Господар Бог и Господ наш Исус Христос.

5 Сакам да ви напомам, иако ова веќе го знаете, дека Господ, откако го избави народот од египетската земја, ги погуби потоа оние што не веруваа;

6 ангелите, пак, што не се покоруваа на своето началство, и го напуштија

живеалиштето, ги стави во вечни окови, во мрак за суд на големиот ден.

7 Како што Содом и Гомора и околните градови, што блудствуваа, а на ист начин како и тие, одеа по друго тело, станаа пример со тоа што беа накажани со вечен оган.

8 Истото ќе се случи и со оние кои го осквернуваат телото, ја презираат власта и хулат на Славата.

9 А Архангел Михаил, кога се препираше со ѓаволот за Мојсеевото тело, не се осмели да изрече хулна пресуда, туку рече: „Господ да те спречи!“

10 А овие хулат на она што не го знаат, а во она што го знаат по природа како неразумно животно, во тоа се распаѓаат.

11 Тешко им, зашто тргнаа по Каиновиот пат, се фрлија во заблудата на Валаам заради печалба и загинаа во бунтот Кореев.

12 Тоа се оние што ги поганат вашите трпези на љубовта, јадејќи со вас без страв и напасувајќи се. Тие се безводни облаци што ветровите ги пренесуваат, есенски неродни дрвја, двапати исушени и искорнати;

7

1 Мојс 19
Мт 10,15
3 Птр 2,6-9

8

3 Птр 2,10

9

Зах 3,2
Дан
10,13,21
12,1
Откр 12,7

10

3 Птр 2,12

11

1 Мојс 4,8
4 Мојс 22,2
31,16
Неем 13,2
3 Птр 2,15
1 Јн 3,12
Откр 2,14

12

Ис 34,8
Изречи
25,14
3 Птр
2,13,17

1,1

Дела 12,17
Јк 1,1

2

3 Птр 1,2

3

Дела 9,13
Гал 2,4
1 Птр 2,11
3 Птр 2,21

4

Гал 5,13
1 Птр 2,16
3 Птр 2,1
1 Јн 4,1
2 Јн 1,10

5

4 Мојс
14,35
1 Кор 10,5
3 Птр 1,12

6

1 Мојс 6,1-2
3 Птр 2,4

13 <sup>Ис 57,20
3 Птр 2,17</sup> ¹³ свирепи морски бранови, што како пена ги испуштаат своите срамни дела; свезди лажни, за кои се чува мракот на темнината засекогаш.

14 <sup>Зах 14,5
Дан 7,10</sup> ¹⁴ А за овие пророкуваше и Енох, седмиот од Адам, зборувајќи: „Ете, доаѓа

16 <sup>3 Моје 19,15
Дан 7,8,20
3 Птр 2,18</sup> ¹⁶ Господ со илјадници Свои свети ангели, ¹⁵ за да изврши суд над сите и за да ги разобличи сите безбожници за сите нивни нечисти дела, што ги беа направиле со своето беззаконие, и за сите лоши зборови, што ги изрекле за Него безбожните грешници.“

17 ^{3 Птр 3,2} ¹⁷ Тие се незадоволни викачи, кои живеат според своите желби, а устата нивна произнесува горди зборови, и за корист стануваат умилкувачи.

18 <sup>1 Тим 4,1
3 Птр 3,3</sup> ¹⁸ Тие се незадоволни викачи, кои живеат според своите желби, а устата нивна произнесува горди зборови, и за корист стануваат умилкувачи.

Обраќање и ѝрейораки

¹⁷ Но вие, возљубени, спомнете си ги зборовите што ги кажаа апостолите на нашиот Господ Исус Христос;

¹⁸ тие ви зборуваа дека во последно време ќе се појават подигрувачи, кои ќе постапуваат според своите безбожнички желби.

¹⁹ Тоа се луѓе што се одделуваат од единството на верата; тие се телесни - и немаат Дух.

²⁰ А вие, возљубени, изградувајќи се во пресветата ваша вера и молејќи се преку Светиот Дух,

²¹ запазете се во љубовта Божја, очекувајќи милост од нашиот Господ Исус Христос, за вечен живот.

²² И така разликувајќи ги, едни милувајте,

²³ а други со страв спасувајте, истргнувајќи ги од оган и изобличувајќи ги со страв, и гнасејќи се од облеката, испоганета од телото.

Завршен збор

²⁴ А на Оној, Кој може да ве запази да останете безгрешни и без порок, и да ве постави пред славата Своја во радост -

²⁵ на Единиот премудар Бог, нашиот Спасител преку Исус Христос, нашиот Господ, слава и величие, сила и власт преку сите векови, сега и во сите времиња. Амин!

19
^{1 Кор 2,14}

20
<sup>1 Кор 3, 9-17
14,15-16
Ефес 2, 20-22
6,18
Кол 2,7</sup>

21
<sup>2 Кор 13,13
2 Тим 1,18</sup>

22
^{Јк 5,19}

23
<sup>Амос 4,11
Зах 3,2</sup>

24
<sup>Фил 1,10
1 Сол 5,23
3 Птр 3,14</sup>

25
<sup>Рим 16,27
Откр 5,13</sup>

ОТКРОВЕНИЕ

Вовед

Книгата *Откровение* е пишувана во времето на силните пројони на христијаниите, заради верата во Христос како Господ. Писателот се залага за смело зајазување на ваквата вера, наспроти прогонствата и страдањата.

Најголемиот дел од оваа книга се состои од неколку серии откровенија напишани со јазик божи со симболи. Ваквиот начин на претскажување можат да го разберат христијаниите (особено оние од првиот век), но претставува татна за останиите луѓе.

Иако меѓу христијаниите имало разлики во толкувањата за значењето на деталите, сепак, главната тема е јасна и недвосмислена: Бог преку Христос на крајот ќе ги победи сите непријатели на добро, вклучувајќи го иука на прво месно жаволот (сатаната). Истовремено, Бог ќе ги направи оние што Му останат верни, со вечен и благословен живот на новата Земја и новото Небо што Тој ќе ги создаде.

1,1

1,19

22,6

Дан 2,28-29

2

1,9

6,9

19,10

20,4

3

22,7,10

2 Кор 6,2

4

1,8

3,1

4,5,8

11,17

16,5

2 Моје 3,14

Ис 11,2

5

3,14

Ис 55,4

Пс 89,

26-27,37

Кол 1,18

6

5,10

20,6

2 Моје 19,6

Ис 61,6

1 Петр 2,5,9

Вовед

1 Откровение на Исус Христос, кое Му го даде Бог, за да им го покаже на слугите Свои она што треба да стане скоро. Тој го најави тоа испраќајќи го Својот ангел на слугата Свој Јован,

2 Кој го посведочи словото Божје и сведоштвото на Исус Христос, и сè што виде.

3 Блажен е оној кој чита и оние кои ги слушаат зборовите на ова пророштво и пазат на напишаното во него; запшто времето е блиску.

Поздрав до седумте цркви

4 Јован - до седумте цркви, што се во Азија: благодат вам и мир од Оној, Кој е, и Кој бил, и Кој иде, и од седумте духови кои се пред Неговиот престол,

5 и од Исус Христос, Кој е верен сведок. Првороден од мртвите и Господар на земните цареви. Нему, Кој нè возљуби и изми од нашите гревови преку Својата крв

6 и Кој нè направи пред Бога и Неговиот Отец царство на свештеници, слава и власт во вечни векови. Амин!

7 Ете, иде со облаци, и ќе го види секое око, и оние што Го прободоа; и ќе се расплачат пред Него сите племиња на земјата. Да. Амин!

8 Јас сум Алфа и Омега, почеток и крај - вели Господ, Кој е, Кој беше, и Кој иде, Седржителот.

Визија за Исус

9 Јас, Јован, вашиот брат и соучесник во скрбта и во царството и во трпението на Исус, бев на островот, наречен Патмос, заради словото Божје и заради сведоштвото на Исус.

10 Во Господовиот ден бев понесен од Духот и зад себе чув силен глас како од труба¹,

11 кој велеше: „Тоа што ќе го видиш, напиши го во книга и испрати го до седумте Цркви, (што се во Азија): во Ефес и во Смирна, во Пергам и во Тиатир, во Сард, во Филадельфија и во Лаодикија!“

12 И се свртев за да го видам гласот што зборуваше со мене; и пштом се свртев, видов седум златни свеќници,

13 а сред седумте свеќници еден, како Синот Човечки, облечен во долга обле-

7

14,14

Зах 12,10

Дан 7,13

Мт 24,30

Мк 13,26

Лк 21,27

Јн 19,37

8

1,4

4,8

11,17

15,3

16,7,14

19,6,15

21,22

22,13

2 Моје 3,14

9

2 Тим 2,12

10

Дела 20,7

13-15

14,14

Дан 7,9,13

10,5-6

13

Ез 9,2,11

Мт 8,20

¹ 1,10. Во некои ракописи на ова место е додадено: „Јас сум Алфа и Омега, првиот и последниот.“

14-15 ка до нозете и околу градите препашан
2,18 со златен појас;

15 ¹⁴ главата и косата Му беа бели како
14,2 бела волна, како снег, а очите Негови -
Ез 1,24 како огнен пламен;
43,2

16 ¹⁵ нозете Негови - слични на усвитена
1,8 бронза, како во печка вжарена, а гласот
3,1 Негов - како шум од многу води.

² Мојс ¹⁶ Во Својата десна рака Тој држеше
34,29 седум ѕвезди, а од Неговата уста излегу-
Ис 49,2 вапше меч со две острици; лицето Него-
Евр 4,12 во светеше како што сонцето сјас во
полна сила.

17 ¹⁷ Штом Го видов, паднав пред Него-
1,8 вите нозе како мртов. Тој ја стави Сво-
2,8 јата десна рака врз мене и ми рече: „Не
22,13 плаши се! Јас сум Првиот и Последниот
Ис 44,6
48,12
Ез 1,28
Дан 8,18
10,15,19

18 ¹⁸ и Живиот. Бев мртов, и ете, жив
2,8 сум за сите векови и ги имам клучевите
Јн 5,26-28 од адот и смртта.
11,25-26
Евр 7,25

¹⁹ И така напиши што виде, што е и
што има да стане по тоа.

19 ²⁰ Ова е тајната на седумте ѕвезди што
1,1 ги виде во Мојата десница, а на седумте
златни свеќници: седумте ѕвезди се
ангелите на седумте цркви - а седумте
свеќници, што ги виде, тоа се седумте
цркви.“

2 *Порака до црквата во Ефес*
3,1,8,15
2 Кор
11,13,15

5 ² На ангелот на Ефеската црква
2,16,22 напиши му: ова го вели Оној Кој ги
држи седумте ѕвезди во десницата
Своја, Кој оди среде седумте свеќници;

² ги знам делата твои, трудот твој и
трпението твое, и дека не можеш да ги
поднесеш лошите; знам дека си ги испи-
тал оние што себеси се нарекуваат
апостоли, а не се, и дека си утврдил
дека се лажговци;

³ дека имаш трпение, дека си поднесу-
вал за името Мое и дека не си се умо-
рил.

⁴ Но имам нешто против тебе, зашто
ја остави својата прва љубов.

⁵ Спомни си од каде си паднал и покај
се, и врши ги поранешните дела; ако не,
скоро ќе ти дојдам и ќе го преместам
свеќникот твој од местото негово, ако
не се покаеш.

⁶ А ова го имаш: ги мразиш делата на
николаитите, кои и Јас ги мразам.

⁷ Кој има уво, нека чуе што им збору-
ва Духот на Црквите: - на оној што
победува ќе му дадам да јаде од дрвото
на животот што е сред Божиот рај.

Порака до црквата во Смирна

⁸ И на ангелот на Смирненската црк-
ва напиши му: така вели Првиот и Пос-
ледниот, Кој беше мртов и еве оживеа:

⁹ ги знам твоите дела, скрбта и сиро-
маштијата - но ти си богат: и хулењата
на оние, кои за себе велат дека се Јудеј-
ци, а не се, туку се сатанска збирштина.

¹⁰ Не плаши се воопшто од она што ќе
треба да го истрпиш. Ете, ѓаволот не-
кои од вас ќе фрли в затвор за да ве ис-
куша, и ќе бидете нажалени десетина
дни. Биди верен до самата смрт и ќе ти
го дадам венецот на животот.

¹¹ Кој има уво, нека чуе што им збору-
ва Духот на црквите: на победникот,
втората смрт нема да му нанесе штета.

Порака до црквата во Пергам

¹² А на ангелот на Пергамската црква
напиши му: вака вели Оној Кој држи
меч со две острици:

¹³ (ги) знам (делата твои) каде
живееш, каде е престолот на сатаната,
и дека го држиш името Мое, и дека не
се одрече од верата Моја дури и во де-
новите кога Мојот верен сведок Антипа
беше убиен меѓу вас, во чија средина
живее сатаната.

¹⁴ Но за неколку работи сум против
тебе, зашто имаш таму некои што го
држат учењето на Валаам, кој го учеше
Валака да ги наведе на грев синовите
Израелови, та да јадат жртви идолски и
да блудствуваат.

¹⁵ А имаш и некои што го држат уче-
њето на николаитите, кое го мразам.

¹⁶ Покај се! Ако, пак, не, скоро ќе ти
дојдам и ќе стапам во борба против нив
со мечот на устата Своја.

¹⁷ Кој има уво, нека чуе што им збору-
ва Духот на црквите: на оној што побе-
дува ќе му дадам да јаде од сокриената
мана и ќе му дадам бело камче и на
камчето напишано ново име, што никој
не го знае, освен оној, што го добива!

7
13,9
1 Мојс 2,9
3,22,24
Мт 13,9
Јн 16,
13-15,33
1 Јн 5,4

8
1,17-18
Ис 44,6
48,12

9
3,9
Јн 4,22
8,37-44
2 Кор
11,14-15
Јк 2,5

10
3,11
4,4,10
12,1
Дан 1,12
1 Кор 9,25
Јк 1,12

11
20,6,14
21,8

12
1,16
19,15
Ис 49,2
Евр 4,12

14
4 Мојс
25,1-2
31,16
1 Кор 8,10
3 Птр 2,1,5
Јуда 1,11

15
2,6

16
2,12
3,11
22,7,12,20

17
3,12
19,12
Ис 62,2
65,15
Пс 78,24

ОТКРОВЕНИЕ

Порака до црквата во Тиатир

18 И на ангелот на Тиатирската црква напиши му: ова го вели Синот Божји, Чиј очи се како огнен пламен, а нозете слични на усвитена бронза:

20 ги знам твоите дела, и љубовта, и службата, и верата, и служењето, и трпението твоје, и дека твоите последни дела се побројни од првите.

23 Но за ова сум лут на тебе, зашто позволяваш жената Језавела, која себе се нарекува пророчица, да ги учи и мами слугите Мои да блудствуваат и да јадат идолски жртви.

21 А ѝ дадов време да се покае за блудството своје, но таа не се покаја.

22 Ете, неа ја фрлам на постела, и оние што блудствуваа со неа, во маки големи - ако не се покаат за делата свои.

23 И чедата нејзини ќе ги казнам со смрт, и сите цркви ќе дознаат дека Јас сум Оној Кој ги истражува срцата и бубрезите; и секому од вас ќе му дадам според делата негови.

3,1 А вам и на другите во Тиатир, што не го држат тоа учење и не ги запознаа таканаречените „длабочини сатански“, ви велам: нема да ви наложам друго бреме.

25 Но држете го само она што го имате, додека не дојдам.

26 И кој победува и ги пази делата Мои до крај, нему ќе му дадам власт над незнабошците,

27 и ќе ги пасе со железен жезол; и тие ќе се строшат како земјени садови.

28 Како што и Јас примив власт од Својот Отец, нему ќе му ја дадам свездата Деница.

29 Па, кој има уво, нека чуе што им зборува Духот на црквите.

Порака до црквата во Сард

3 И на ангелот на Сардската црква напиши му: еве што вели Оној Кој ги има седумте свезди: ги знам делата твои; носиш име дека си жив, а мртов си.

2 Биди буден и утврдувај ги оние што се на умирање; бидејќи делата твои не ги најдов совршени пред Мојот Бог.

3 Спомни си за она што си го примил и чул, и послушај го, и покај се. Ако не бидеш буден, ќе дојдам против тебе како крадец, и нема да дознаеш кога ќе дојдам против тебе.

4 Но во Сард имаш неколку имиња што не ги осквернија алиштата свои. Тие ќе одат со Мене во бела облека, бидејќи се достојни.

5 Кој победува ќе биде облечен во бела облека, и нема да му го избришам името негово од книгата на животот, туку ќе го признаам името негово пред Мојот Отец и пред Неговите ангели.

6 Кој има уво, нека чуе што им зборува Духот на црквите.

Порака до црквата во Филадельфија

7 И на ангелот на Филадельфиската црква напиши му: вака вели Светиот, Вистинитиот, Оној, Кој го има клучот Давидов, Кој отвора, и никој не може да затвори, - и Кој затвора, никој не може да отвори:

8 ги знам делата твои. Ете, ти дадов отворена врата, што никој не може да ја затвори; ти имаш мала сила и сепак го запази словото Мое, и не одрчувај се од името Мое.

9 Ете, ќе направам некои од сатанската синагога - оние што велат дека се Јудејци, а не се, туку лажат, - да дојдат и да се поклонат пред нозете твои и да познаат дека Јас те засакав.

10 Бидејќи ти го запази словото на трпението Мое, и Јас ќе те запазам од часот на искушението кое ќе дојде над целиот свет, за да ги искуша оние што живеат на земјата.

11 Ете, доаѓам скоро: држи што имаш, за никој да не го земе венецот твој.

12 Оној кој победува, ќе го направам столб во храмот на Мојот Бог, и нема веќе да излезе надвор; и ќе го напишам на него името на Мојот Бог и името на градот на Мојот Бог, на новиот Ерусалим, кој слегува од небото од Мојот Бог, и Моето ново име.

13 Кој има уво, нека чуе што им зборува Духот на црквите.

3

16,15
Лк 12,
39-40
1 Сол 5,2
3 Птр 3,10

4

Дан 7,9
Мт 17,2
28,3
Јуда 1,23

5

20,12,15
21,27
2 Моје
32,32-33
Пс 69,28
Дан 12,1
Мт 10,32
Лк 10,20
12,8
Фил 4,3

7

Ис 22,22
1 Јн 5,20

8

2,2
Јн 8,51-55
14,23
1 Кор 16,9
1 Јн 2,5

9

2,9
Ис 43,4
45,14
49,23
60,14

10

Лк 21,19
2 Тим 2,12
Евр 10,36
3 Птр 2,9

11

22,7,12,20

12

21,2
22,4
Ис 62,2
Ез 48,35
Гал 2,9
1 Тим 3,15

14 Порака до црквајџа во Лаодикија

1,5
Изреки
8,22
Јн 1,3
Кол 1,15
Евр 1,2

14 И на ангелот на Лаодикиската црква напиши му: ова го вели Амин, Верниот и Вистинитиот Сведок. Почетокот на Божјото создание:

17 ги знам делата твои: ти не си ни студен, ни жежок; о, да беше студен или жежок!

18 Така, бидејќи си млак, а не жежок, или студен, ќе те изблујам од устата Своја!

19 Зашто велиш: „Богат сум и се збогатив, и ништо не ми треба“, а не знаеш дека си беден и проколнат, сиромав, слеп и гол;

20 те советувам да си купиш од Мене злато низ оган пречистено, за да се збогатиш; и бела облека, за да се облечеш, и да не се гледа срамот на голотијата твоја, и со очна маст намачкај ги очите твои за да гледаш.

21 Онис што Јас ги сакам, нив ги карам и воспитувам. И така, биди искрен и покај се.

4,1 Ете, стојам пред вратата и чукам. Ако некој го чуе гласот Мој и ја отвори вратата, ќе влезам кај него и ќе вечерам со него, и тој со Мене.

2 На оној што победува, ќе му дозволам да седне со Мене на Мојот престол, како што и Јас победив и седнав со Отецот Свој на Неговиот престол.

22 Кој има уво, нека чуе, што им зборува Духот на црквите.

Отворено небо

4 Потоа погледав, и ете, отворена врата на небото, и поранешниот глас, што го бев чул како од труба, кој зборуваше со мене, рече: „Искачи се овде и ќе ти покажам што треба да стане потоа!“

4 И веднаш бев обземен од духот. И ете, на небото стоеше престол, и на престолот седеше Некој.

2 И веднаш бев обземен од духот. И ете, на небото стоеше престол, и на престолот седеше Некој.

3 Оној што седеше изгледаше како камен јаспис и сардис, а околу престолот виножито, кое прилегаше на смарагд.

4 Околу престолот, пак, имаше дваесет и четири престоли; и на престолите видов седнати дваесет и четири старе-

шини, облечени во бели алишта, а на главите светкавици, громови и гласови; имаа златни венци.

5 И од престолот излегуваа молњи, громови и гласови, а пред престолот гореа седум огнени светила, кои се седумте Божји духови;

6 пред престолот, пак, имаше стаклено море, слично на кристал; а сред престолот и околу престолот - четири животни, однапред и одназад полни со очи:

7 првото животно прилегаше на лав, второто - на теле, третото животно имаше лице како на човек, а четвртото личеше на орел во лет.

8 Четирите животни имаа по шест крилја околу себе, а однатре беа полни со очи, и без прекин дење и ноќе восклицуваа: „Свет, свет, свет е Господ Бог Седрижителот, Кој беше, Кој е и Кој ќе дојде!“

9 А кога животните Му оддаваа слава, чест и благодарност на Седнатиот на престолот, на Живиот во сите векови,

10 дваесет и четирите старешини паѓаа пред Седнатиот на престолот, Му се поклонуваа на Живиот во сите векови и ги полагаа своите венци пред престолот, велејќи:

11 „Достоен си, Господи, да ја примиш славата, честата и силата, зашто Ти си создал сè, и според Твојата волја постои сè и е создадено!“

Јаѓењо ја зема книѓаџа со седум печайџи

5 И видов во десницата на Оној Кој седеше на престолот, книга напишана однатре и однадвор, запечатена со седум печати.

2 И видов силен ангел што викаше со висок глас: „Кој е достоин да ја отвори книгата и да ги скрши печатите нејзини?“

3 И никој не можеше ниту на небото, ниту на земјата, ниту под земјата, да ја отвори книгата, ниту, пак, да ја гледа.

4 И јас многу плачев, што никој не се најде достоин да ја отвори и да ја прочита таа книга, ниту да сирне во неа.

5 А еден од старешините ми рече: „Не плачи! Ете, Лавот, Кој е од Јудиното

5
1,4
5,6
8,5
11,19
16,18
2 Мојс
19,16
Ез 1,13
Зах 4,2

6
2 Мојс
24,10
Ез 1,5-22

8
1,8
Ис 6,2-3
Ез 1,18
10,12
Амос 3,13

9-10
4,2

11
14,7
Пс 115,3
Рим 4,17

5,1
4,2
Ис 29,11
Ез 2,9
Дан 12,4-9

3
Фил 2,10

5
22,16
1 Мојс 49,9
Ис 11,1,10
Лк 7,13-15
Јн 16,33
Рим 15,12
Евр 7,14

ОТКРОВЕНИЕ

6 колено, Коренот Давидов, победи да ја отвори книгата и да ги скрши нејзините седум печати!“

6 Погледав, и ете, сред престолот и четири животни и сред старешините

7 стоеше Јагнето, како заклано, со седумте рога и седумте очи, кои се седумте духови Божји, пратени по целиот свет.

8 **8** И кога ја зеде книгата, четири животни и дваесет и четири Старешини паднаа пред Јагнето, држејќи секој од нив харфа и златни чаши, полни со темјан, кои се молитвите на светиите;

7 Тој дојде и ја зеде книгата од Оној,

9 Кој седеше на престолот.

8 И кога ја зеде книгата, четири животни и дваесет и четири Старешини паднаа пред Јагнето, држејќи секој од нив харфа и златни чаши, полни со темјан, кои се молитвите на светиите;

10 **9** и пееја нова песна, велејќи: „Достоен си да ја земеш книгата и да ги скршиш нејзините печати, зашто Ти беше заклан и со Својата крв нè откупи за Бога од секое колено, јазик, народ и племе,

11 **10** и нè направи пред нашиот Бог цареви и свештеници, и ќе царуваме на земјата!“

12 **11** Потоа видов и чув глас на многу ангели околу престолот и околу животните и старешините, а бројот им беше илјадници и милиони,

13 **12** кои зборуваа со висок глас: „Достојно е закланото Јагне да прими сила и богатство, мудрост и моќ, чест, слава и благослов!“

14 **13** И секое создание на небото и на земјата, под земјата и во морето, и сè што е во нив, чув како зборува: „На Оној Кој седи на престолот, и на Јагнето - благослов и чест, слава и владеење во сите векови!“

15 **14** А четири животни велеа: „Амин!“ И дваесет и четири старешини пагаа и Му се поклонуваша на вечно Живиот.

16 **15** А четири животни велеа: „Амин!“ И дваесет и четири старешини пагаа и Му се поклонуваша на вечно Живиот.

Ойворане на ѿрвиѿе шесѿ ѿечайѿи

6 И видов кога Јагнето скрши еден од седумте печати, и чув едно од четирите животни кое проговори како со глас на грмотевица: „Дојди и види!“

2 И видов, ете, бел коњ, и на него јавач со лак; и Му беше даден венец, и тој излезе како победник, за да победи.

3 А кога го извади вториот печат, го чув како проговори второто животно: „Дојди и гледај!“

4 И излезе друг коњ, црвен; и на јавачот му беше дадено да го одземе мирот од земјата, та еден со друг да се убиваат; и му беше даден голем меч.

5 А кога се отвори третиот печат, чув како проговори третото животно: „Дојди и види!“ И видов, ете вран коњ, а на него јавач со мерила во раката своја.

6 И чув глас сред четирите животни, кој зборуваше: „Шиник пченица за денариј, и три шиника јачмен за денариј; а растителното масло и виното ќе ги нема!“

7 И кога се раскри четвртиот печат, го чув гласот на четвртото животно кое рече: „Дојди и гледај!“

8 И видов. И ете сив коњ, а на него јавач, чие име беше смрт; и адот врвеше по него, и му се даде власт над четвртина од земјата - да убива со меч и глад, со помор и земни сверови.

9 А кога го симна петтиот печат, под жртвеникот ги видов душите заклани заради словото Божјо и за сведоштвото, што го имаа

10 и викаа со висок глас, велејќи: „До кога, Севишен, свети и вистинити, нема да судиш и да им се одмаздуваш за нашата крв на оние што живеат на земјата?“

11 И на секого од нив им се дадоа бели облеку, и им се рече да починат уште малку време, додека не се дополни бројот на нивните сотрудиници и браќа, што ќе бидат убиени, како и тие.

12 И видов, кога се крена шестиот печат. И, ете, настана голем земјотрес, и сонцето стана црно како вреќа од кострет, и месечината стана како крв;

13 ѕвездите, пак, небесни паднаа на земјата, како што смоквата лулана од силен ветар, ги исфрли пупките свои;

14 и небото исчезна како свиткана хартија, и секоја гора и секој остров се поместија од местата свои;

15 и царевите земни, и благородниците, и богатите, и војводите, и силните, и секој роб и слободен се скрија во пештери и горски камењари,

4 Ез 21,14-16

5 Зах 6,2

8 1,18
Ер 14,12
15,3
Ез 5,12,17
Ос 13,14

9 20,4

10 11,18
18,20
19,2
5 Мојс 32,43
2 Цар 9,7
Зах 1,12
Пс 79,10
Лк 18,7

11 3,5,18

12 Ис 13,10
50,3
Јоил 3,4
Мт 24,29
Дела 2,20

12-13 8,12
Јоил 2,10
Мт 24,29

13-14 Ис 34,4

14 16,20

15 Ис 2,10,19,21
Ер 4,29

16 ^{4,2} ^{Ис 2,10,19} ^{Ос 10,8} ^{Лк 23,30} ¹⁶ велејќи им на планините и на карпите: „Паднете врз нас и скријте нè од лицето на Оној Кој седи на престолот и од гневот на Јагнето,

17 ¹⁷ зашто дојде големиот ден на Неговиот гнев, и кој може да опстане?“

^{3,4}
^{Мал 3,2}
^{Рим 2,5}

Црквата како Божји народ

7,1 ^{Ер 49,36} ^{Ез 7,2} ^{37,9} ^{Зах 6,5} ^{Дан 7,2} ^{Мт 24,31} ⁷ Потоа видов четири ангела како стојат на четирите агли од земјата, држејќи ги четирите земни ветрови, за да не дува ветар ни на земјата, ни по морето, ниту на некое дрво.

2-3 ^{Ез 9,4} ² И видов друг ангел како се подигаше од исток кој имаше печат на живиот Бог. И тој извика со висок глас кон четирите ангели, на кои им беше дадено да ѝ пакостат на земјата и морето, велејќи:

3 ^{9,4} ^{22,4} „Не пакостете ѝ на земјата, ниту на морето, ниту, пак, на дрвјата, додека не им ставиме печат врз челата на слугите на нашиот Бог!“

4 ^{3,12} ³ „Не пакостете ѝ на земјата, ниту на морето, ниту, пак, на дрвјата, додека не им ставиме печат врз челата на слугите на нашиот Бог!“

5 ^{5,5} ⁴ И го чув бројот на одбележаните со печат: сто четириесет и четири илјади беа одбележани од сите колена на синовите Израелови.

8 ^{Рим 1,1} ⁹ Од Јудино то колена со печат одбележани - дванаесет илјади; од Рувимовото колена - дванаесет илјади; од Гадовото колена - дванаесет илјади;

9 ^{3,4-5,18} ^{4,4} ^{1 Мојс 15,5} ⁶ од Асировото колена - дванаесет илјади; од Нефталимовото колена - дванаесет илјади; од Манасиевото колена - дванаесет илјади;

⁷ од Симеоновото колена - дванаесет илјади, од Левиевото колена - дванаесет илјади; од Исахаровото колена - дванаесет илјади;

⁸ од Завулоновото колена - дванаесет илјади; од Јосифовото колена - дванаесет илјади; од Венијаминовото колена - дванаесет илјади.

Црквата како мноштво од избрании

⁹ Потоа видов, и ете, големо мноштво народ, кое никој не можеше да го преброи, - од сите племиња и колена, народи и јазичи; тие стоеја пред престолот и пред Јагнето, облечени во бели облеки и со палмови гранчиња во рацете.

¹⁰ И воскликнуваа со висок глас, велејќи: „За спасението наше слава на нашиот Бог, Кој седи на престолот, и на Јагнето!“

¹¹ А сите ангели стоеја околу престолот, старешините и четирите животни, и паднаа ничкум пред престолот и Му се поклониле на Бога,

¹² велејќи: „Амин! Благослов и слава, мудрост и благодарност, чест и сила и моќ на нашиот Бог во сите векови. Амин!“

¹³ А еден од старешините прозборе и ме праша: „Оние, облечени во бели облеки, кои се и од каде дошле?“

¹⁴ А јас му одговорив: „Ти знаеш, господине.“ А тој ми рече: „Тие се што дојдоа од големи маки; тие ги испрааа облеките свои и ги избелија со крвта на Јагнето.“

¹⁵ Затоа се пред престолот на Бога, Кому Му служат во Неговиот храм и дење и ноќе; и Оној, Кој седи на престолот, ќе се всели во нив;

¹⁶ и нема веќе да огладнат, ниту, пак, да ожеднат; нив нема да ги пече сонцето и никаква горештина;

¹⁷ бидејќи Јагнето, Кое е среде престолот, ќе ги пасе и води на живи извори водни, и Бог ќе им ја избрише секоја солза од очите нивни.“

Отворање на седмиот ѝпечат

8 Кога го отвори седмиот печат, настана тишина на небото околу половина час.

² И ги видов седумте ангели што стоеја пред Бога и им беа дадени седум труби.

³ Тогаш дојде друг ангел со златна кадилница и застана пред жртвеникот; и му беше даден многу темјан, та со молитвите на сите свети да го постави на златниот жртвеник што беше пред престолот.

⁴ Димот од темјанот, заедно со молитвите на светиите се издигна од раката на ангелот пред Бога.

⁵ И ја зеде ангелот кадилницата, и ја фрли на земјата, и тогаш се појавија гласови, грмотевици, светкавици и земјотрес.

10
^{4,2}

11
^{11,16}

14
^{1,5}
^{22,14}
^{1 Мојс 49,11}
^{Дан 12,1}
^{Мт 24,21}
^{Мк 13,19}

15
^{3,12}
^{4,2}
^{Ис 4,5-6}
^{Јн 1,14}

16
^{Ис 49,10}
^{Пс 121,6}

17
^{21,4}
^{Ис 25,8}
^{49,10}
^{Ер 2,13}
^{Ез 34,23}
^{Пс 23,1-2}

8,1
^{Авак 2,20}
^{Соф 1,7}
^{Зах 2,17}

2
^{4,5}
^{Мт 24,31}

3
^{5,8}
^{2 Мојс 30,1-3}
^{Амос 9,1}
^{Пс 141,2}

4
^{Пс 141,2}

5
^{4,5}
^{11,19}
^{16,18}
^{3 Мојс 16,12}
^{Ез 10,2}

7

Ез 38,22
Јоил 3,3**Седумтѝе ѿтруби**

8

Ер 51,25

10

Ис 14,12

12

6,14
2 Мојс
10,21-23
Ис 13,10
Ез 32,7-8
Мт 24,29
Лк 21,25
23,44-45
Јн 1,5
5,35

13

9,12
11,14
14,6
Ез 7,5,26

9,1

8,10
11,7
20,1
Ис 14,12
Лк 8,31

2

1 Мојс
19,28
2 Мојс
19,18

3

2 Мојс
10,12,15
Јоил 1,1-
2,27

4

7,3
Ез 9,4

⁶ И седумте ангели што ги држеа седумте труби, се приготвија да затрубат.

⁷ Првиот ангел затруби, и се појави град и оган, смешани со крв, и паднаа на земјата. И една третина од дрвјата изгореа, и сета зелена трева изгоре.

⁸ Затруби и вториот ангел - и како некоја голема гора, пламната во оган, се срина во морето; и третина од морето се претвори во крв;

⁹ и умре една третина од морските суштества, што имаа душа; и една третина од корабите пропаднаа.

¹⁰ И третиот ангел затруби, и од небото падна голема свезда, која гореше како светило, и падна врз третината од реките и водните извори.

¹¹ А името на таа свезда е Пелин. И третиот дел од водите загорчи како пелин, и многу луѓе умреа од водите, бидејќи беа загорчени.

¹² Потоа затруби и четвртиот ангел, и беше удрена една третина од сонцето, една третина од месечината и една третина од свездите, за да потемнее една третина од нив, та третина од денот, како и на ноќта, да не свети.

¹³ И видов и чув еден орел како лета среде небото и вика со висок глас: „Тешко, тешко, тешко на оние што живеат по земјата од другите трубни гласови на трите ангели што ќе трубат!“

⁹ Затруби и петтиот ангел, и видов свезда како падна од небото на земјата. И ѝ беше даден клучот од кладенецот на бездната;

² па го отвори кладенецот на бездната, и од кладенецот излезе дим како дим од голема печка; сонцето и воздухот потемнеа од димот на изворот.

³ И од димот се појавија скакулци по земјата, и им се даде власт, каква што имаат земните скорпии.

⁴ И им се рече да не ја повредуваат тревата по земјата, ниту какво и да било зеленило, ниту некое дрво, а само оние луѓе, кои немаат печат Божји на челата свои.

² 9,11. На грчки *ἰοῦβιηθελ*, *υἱροῖαςῑувач*.

⁵ И им се даде не да ги убиваат, туку само да ги мачат пет месеци; и мачењето нивно беше како мачење од скорпија, кога ќе касне човек.

⁶ Во тие дни луѓето ќе ја бараат смртта, но нема да ја најдат; ќе посакаат да умрат, но смртта ќе бега од нив.

⁷ По својот облик скакулците личеа на коњи приготвени за војна: на главите нивни имаше нешто слично на златни венци, а лицата им беа како лица човечки;

⁸ имаа коси како косите на жени, а забите им беа како заби на лавови.

⁹ И имаа оклопи како оклопи од железоз; а шумот на нивните крилја беше како шум на коли со многу коњи кога трчаат во војна.

¹⁰ Имаа, пак, опашки како скорпиите, а на опашките осила и им беше дадена сила да им пакостат на луѓето пет месеци.

¹¹ И за цар над себе го имаа ангелот на бездната; името негово по еврејски е Авадон, а по грчки - Аполион².

¹² Едното зло помина, све идат уште две зла по него.

¹³ И шестиот ангел затруби, и чув еден глас од четирите рога на златниот жртвеник, што е пред Бога,

¹⁴ кој му зборувааше на шестиот ангел, кај кого беше трубата: „Ослободи ги четирите ангели, врзани кај големата река Еуфрат!“

¹⁵ И беа одврзани четирите ангели, кои беа приготвени за часот и денот, за месецот и годината, за да убијат една третина од луѓето.

¹⁶ Бројот на коњаниците беше двесте милиони - го чув нивниот број.

¹⁷ И така во видение ги видов коњите и оние кои јаваа на нив, што имаа оклопи огнени и синкасти и сулфурни. Главите на коњите личеа на глави од лавови, а од устата нивна излегувааше оган, дим и сулфур.

¹⁸ А од тие три зла - огнот, димот и сулфурот, што излегуваа од нивната уста, умре една третина од луѓето,

6

6,16
Ер 8,3
Јов 3,21

7

Јоил 2,4

8

Јоил 1,6

9

Јоил 2,5

12

8,13

13

8,3
2 Мојс
30,1-3

14

16,12

20-21 ¹⁹ бидејќи нивната сила беше во нивната уста, а опашките нивни, што личеа на змии, имаа глави со кои пустошеа.

20 ⁵ Мојс 32,17
Ис 17,8
Пс 115,4-7
135,15-17
Дан 5,4,23
1 Кор 10,19-20

²⁰ А другите луѓе, што не загинаа од тие зла, не се покајаа за делата на рацете свои, та да не се поклонуваат ни на ѓаволи ни на идоли златни и сребрени, бронзени, камени и дрвени, кои не можат ниту да гледаат, ниту да слушаат, ниту, пак, да одат;

10,2 ²¹ и не се покајаа ни за убиствата свои, ниту, пак, за вражбите свои, ниту за блудството свое, ниту за кражбите свои.

3 <sup>Ер 25,30
Ос 11,10
Амос 1,2
3,8</sup>

Анџелот и малајта книга

4 <sup>22,10
Дан 8,26
12,4,9</sup> **10** И видов друг силен ангел како слегува од небото, обвисен со облак, над главата виножито, а лицето негово беше како сонце, додека нозете како огнени столбови;

5-6 ⁵ Мојс 32,40
Дан 12,7

² во раката своја тој држеше отворена книшка; и ја постави својата десна нога над морето, а левата - над земјата;

6 ¹ Мојс 14,19,22
2 Мојс 20,11
Неем 9,6
Дела 4,24

³ и извика со висок глас, како што рика лав; а кога извика, седум громови проговорија со своите гласови.

⁴ И кога седумте громови проговорија со своите гласови, сакав да пишувам. Но чув глас од небото, кој ми зборуваше: „Запечатити го тоа што го зборуваа седумте громови, и немој да го пишуваш!“

7 <sup>11,18
Амос 3,7
Зах 1,6
Дан 9,6,10
Рим 16,25
1 Кор 2,7
Кол 1,26-27</sup> ⁵ И ангелот, кого го видов како стои над морето и над земјата, крена рака кон небото

⁶ и се заколна во Оној Кој живее во вечни векови и Кој го создал небото и сè што е на него, земјата и сè што е на неа, и морето и сè што е во него - дека не ќе има веќе време,

⁷ но во деновите, кога седмиот ангел ќе се огласи и ќе затруби, тогаш ќе се изврши тајната на Бога, како што им беше објавил Тој на своите слуги - пророците.

⁸ И гласот што го бев чул од небото, одново прозборува со мене и рече: „Оди и земи ја отворената книшка од рацете на ангелот што стои над морето и над земјата!“

⁹ Тогаш отидов кај ангелот и му реков: „Дај ми ја книшката!“ Тој ми одговори: „Земи ја и изеди ја! Во стомакот твој таа ќе ти биде горчлива, но во устата ќе ти биде слатка како мед.“

¹⁰ Ја зедев книгата од рацете на ангелот, и ја изедов и во устата ми беше слатка како мед, а кога ја изедов, ми беше горчлива во стомакот.

¹¹ И ми рече: „Треба пак да пророкуваш меѓу многу народи и племиња, јазици и цареви.“

Двајта сведока

11 И ми се даде мерна трска слична на жезол, и ми се рече: „Стани и измери го Божјиот храм и жртвеникот и оние што се поклонуваат во него.“

² А дворот пред храмот остави го и не мери го, бидејќи им е даден на незнабошците: тие ќе го газат светиот град четириесет и два месеци.

³ И ќе им дадам на двајца Мои сведоци, и тоа облечени во вреќи, да пророкуваат илјада двесте и шесет дена.“

⁴ Тие се двете маслинови дрвца и двата светилника што стојат пред Господарот на Земјата.

⁵ И, ако некој сака да им направи неправда, оган ќе излезе од устата нивна и ќе ги проголта нивните непријатели; да, така треба да биде убиен оној што ќе посака тоа да го направи.

⁶ Тие ќе имаат власт да го затворат небото за да не паѓа дожд во деновите на нивното пророкување, и ќе имаат власт над водите да ги претвораат во крв и да ја поразат земјата со секаква мака, кога ќе посакаат.

⁷ И кога ќе го завршат сведоштвото, тогаш свертот, кој ќе излезе од бездната, ќе им објави војна и ќе ги победи, и ќе ги убие.

⁸ А труповите нивни ќе ги остави по улиците на големиот град, кој духовно се нарекува Содом и Египет, каде што и нивниот Господ беше распнат.

⁹ И многу од народите и племињата и јазиците ќе ги гледаат нивните трупови три и пол дена и нема да дозволат нив-

9-10
Ез 2,8
3,1-3

11
Ер 1,10
25,30
Дан 3,4

11,1
21,15
Ез 40,3
Зах 2,5-6

2
12,6,14
13,5
Ис 63,18
Пс 79,1
Дан 7,25
12,7
Лк 21,24

4
Зах 4,3.
11-14

5
2 Сам 22,9
2 Цар 1,10,14
Ер 5,14
Пс 97,3

6
2 Мојс 7,17
1 Сам 4,8
1 Цар 17,1
Јк 5,17

7
12,17
13,1,7
Дан 7,3,7,21

8
Ер 23,14
Ез 16,46
Лк 13,34

11 ните трупови да бидат погребани во гробови.
Ез 37,5,10

12 ¹⁰ И жителите на земјата ќе се зарадуваат и развеселат поради нив, и ќе си праќаат подароци еден на друг, бидејќи тие два пророка ги мачеа оние што живеат на земјата.
2 Цар 2,11

13 ¹¹ Но по три и пол дена во нив ќе влезе животен дух од Бога, и тие ќе се исправат на нозете свои, и голем страв ќе ги обземе оние што ќе ги гледаат.
Ез 38,19-20

14 ¹² Тогаши тие ќе чујат висок глас од небото како им вели: „Искачете се вamu!“ И тие ќе се искачат на небото во облаци, и непријателите нивни ќе ги видат.
8,13
9,12

15 ¹³ Во тој час ќе настане голем земјотрес и една десетина од градот ќе се сруши; а од земјотресот ќе загинат седум илјади човечки имиња: другите, пак, ќе се исплашат и ќе Му оддадат слава на небесниот Бог.
12,10
2 Мојс 15,18
Авд 1,21
Зах 14,9
Пс 2,2
10,16
Дан 2,44
7,14

16 ¹⁴ Второто зло мина. Ете, брзо иде третото зло.
4,4,10
7,11

17 ¹⁵ Затруби и седмиот ангел, и по небото одекнаа силни гласови, кои викаа: „Царството на светот стана царство на нашиот Господ и на Неговиот Христос³, и Тој ќе царува во сите векови!“
1,8

18 ¹⁶ И дваесет и четири старешини, кои седеа пред Бога на престолите свои, паднаа ничкум и Му се поклонија на Бога,
10,7
Амос 3,7
Пс 2,1
115,13

Седмаџа ѿруба

19 ¹⁷ велејќи: „Ти благодариме, Господи Боже Седржителе, Кој си, Кој беше и Кој ќе бидеш, зашто ја прими Својата голема сила и се зацари!“
4,5
8,5
15,5
1 Цар 8,1,6
2 Лет 5,7

20 ¹⁸ Народите збеснаа, но дојде Твојот гнев и времето да им се суди на мртвите и да дадеш награда за слугите Твои - на пророците, на светиите и на оние кои имаат страхопочит кон името Твое, мали и големи, и да ги погубиш оние што ја уништуваа земјата!“

21 ¹⁹ Тогаши на небото се отвори храмот на Бога, и се јави ковчегот на заветот во Неговиот храм; и имаше светкавици и гласови, громови и земјотрес, и град голем.

Женаџа облечена во сонце и змевоџ

12 И голем знак се покажа на небото: жена, облечена во сонце; под нозете нејзини беше месечината, а на главата нејзина - венец од дванаесет ѕвезди.

² Таа беше бремена и викаше од породилни болки, и се мачеше да роди.

³ Потоа се јави друг знак на небото. Ете, голем црвен змеv со седум глави и десет рогови, а на главите негови седум круни;

⁴ опашката негова повлече една третина од небеските ѕвезди и ги фрли на земјата. Змеvот застава пред жената, која сакаше да роди, та, кога ќе роди, да го изеде детето нејзино.

⁵ И таа роди машко дете, кое ќе ги паче сите народи со железен жезол; и детето нејзино беше грабнато и однесено кај Бога и Неговиот престол.

⁶ А жената побегна во пустина, каде што имаше приготвено место од Бога за да ја хранат таму илјада двесте и шеесет дена.

⁷ И настана војна на небото: Михаил и неговите ангели војуваа против змеvот, а змеvот и неговите ангели војуваа против нив;

⁸ но беа поразени, и за нив веќе не се најде место на небото.

⁹ И беше исфрлен големиот змеv - старата змија, наречена ѓавол и сатана, која ја мами целата вселена, беше соборена на земјата, и заедно со неа и ангелите нејзини беа исфрлени.

¹⁰ И чув висок глас на небото како зборува: „Сега настана спасението и силата и царството на нашиот Бог и власта на Неговиот Христос, бидејќи е симнат клеветникот на браќата наши, кој ги клеветеше пред нашиот Бог дење и ноќе.“

¹¹ Тие го победија со крвта на Јагнето и со словото на своето сведоштво и не се грижеа за животот свој дури до самата смрт.

¹² Затоа веселете се, небеса, и вие, кои живеете на нив! Тешко вам, кои живеете на земјата и морето, зашто ѓаволот

12,1

1 Мојс 37,9
Пс 104,2
Песна 6,10

2

Ис 66,7-8
Мих 4,10

3

Дан 7,7

4

Дан 8,10

5

2,27
19,15
Пс 2,9

6

11,2
12,14

7

Дан 10,13
12,1
Јуда 1,9

9

20,2
Лк 10,18
Јн 12,31

10

11,15
Јов 1,9-11
2,4-5

11

1 Јн 2,14

12

18,20
Ис 44,23
49,13
Пс 96,11

³ 11,15. *Неговиот Помазаник.*

14 слегол кај вас со голем гнев, бидејќи знае дека му останува малку време!“

13 А кога виде змебот дека е фрлен на земјата, почна да ја гони жената што го беше родила машкото дете.

17 И ѝ се дадоа на жената две крилја како на голем орел за да одлети во пустината на своето место, каде ќе се храни време, две времиња и половина време, далеку од лицето на змијата.

13,1 И змијата од устата своја испушти по жената вода како река, за да ја одвлече со реката.

2 Но земјата ѝ помогна на жената: ја отвори земјата устата своја и ја проголта реката што ја беше испуштил змебот од устата своја.

3 И се разлути змебот на жената и отиде да војува со другите од семето нејзино што ги пазат Божјите заповеди и го имаат сведоштвото на Исус Христос.

5 И застана на морскиот песочен брег.

Двајта свера

13 И видов како од морето излегува свер со седум глави и десет рогови; на роговите негови имаше десет круни, а на главите негови - богохулни имиња.

2 Сверот што го видов прилегаше на леопард: нозете му беа како кај мечка, а устата - како уста на лав. И змебот му ја даде силата своја, и престолот свој, и голема власт.

3 И видов дека една од главите негови како да беше смртно ранета, но таа смртна рана му заздраве. Тогаш се зачуди целата земја и тргна по сверот;

4 и му се поклонил на змебот, кој му беше дал власт на сверот; му се поклонил и на сверот, велејќи: „Кој е како сверот, и кој може да војува со него?“

5 Нему му се даде уста што зборуваше големи зборови и богохулства; и му се даде власт така да прави четириесет и два месеци.

6 Тогаш ја отвори устата за хулење против Бога за да го навредува името Негово, живеалиштето Негово и оние што живеат на небото.

7 И му се даде да војува против светиите и да ги победи; му се даде власт над секое колено, јазик и народ.

8 И ќе му се поклонат сите земни жители, чии имиња не се запишани во книгата на животот на Јагнето заклано, од создавањето на светот.

9 Кој има уво, нека чуе:

10 кој во прогонство води, во прогонство ќе биде одведен; кој со меч убива, од меч треба да биде убиен. Тука е трпението и верата на светиите.

11 И видов друг свер како излегува од земјата. Тој имаше два рога како кај јагне и зборуваше како змебот.

12 Ја извршува сета власт на првиот свер во негово присуство и ја присилува целата земја и жителите нејзини да му се поклонат на првиот свер, чија смртна рана се беше исцелила;

13 и правеше големи чуда, па дури и оган симнуваше од небото на земјата пред луѓето.

14 И ги мамеше земните жители со чудата што му беа дадени да ги врши пред сверот, велејќи им на земните жители да му направат биста на сверот, кој имаше рана од меч и остана жив.

15 И му се даде да вложи дух во бистата на сверот, та да прозборува тој и да направи да бидат убиени оние кои нема да се поклонат пред бистата на сверот.

16 И ќе направи на сите - мали и големи, богати и сиромаси, слободни и робови - да им се стави белег на десната рака или на челата нивни,

17 та никој да не може ни да купува, ниту да продава, освен оние што го имаат тој белег, или името на сверот, или бројот на името негово.

18 Тука е мудроста. Кој има ум, нека го пресмета бројот на сверот, бидејќи е број на човек, и бројот му е шестотини шеесет и шест.

Јагнето и Неговиот народ

14 Потоа видов: ете, Јагнето стои на гората Сион, и со Него сто четириесет и четири илјади, што го имаа на челата свои напишано името на Неговиот Отец.

7
11,7
12,17
Дан 7,7,21

8
3,5
17,8
21,27

9
Мт 13,9

10
14,12
Ер 15,2
43,11

11
16,13
Мт 7,15

13
1 Цар
18,24-39
Мт 24,24

14
5 Мојс
13,2-4
2 Сол 2,
9-10

15
20,4
Дан 3,
5-7,15

18
17,9

14,1
3,12
5,6
Јоил 3,5
Авд 1,17
Пс 2,6

ОТКРОВЕНИЕ

2 ^{1,15} И чув глас од небото како шум од многу води и како звук од силен гром;

3 ^{4,4,6} чув глас на харфисти што свират на харфите свои

^{5,6,9} ^{7,4} и како да пеат нова песна пред престолот и пред четирите животни и старешините; и никој не можеше да ја научи таа песна, освен оние сто четириесет и четири илјади, кои беа откупени од земјата.

4 ^{5,9} Тие се оние што не се осквернија со жена, бидејќи се девствени; тие се оние што го следеа Јагнето каде и да оди, Тие се откупени меѓу луѓето, првенци на Бога и на Јагнето,

5 ^{Ис 53,9} ^{Соф 3,13} ^{Пс 32,2} и во устата нивна измама не се најде; тие се непорочни пред престолот Божји.

7 Најавување на Божјиот Суд

7 ^{2 Мојс 20,11} ^{Мт 10,28} И видов друг ангел како лета среде небото, кој имаше вечно Евангелие, за да им благовести на жителите земни, на секое племе и колено, јазик и народ.

8 ^{16,19} ^{18,2-3} ^{Ис 21,9} ^{46,1-2} ^{47,1-15} ^{Ер 25,15} ^{51,7-8} ^{Дан 4,27} Тој зборуваше со висок глас: „Имајте страхопочит кон Бога и подајте Му слава, зашто настапи часот на Неговиот суд, и поклонете Му се на Оној Кој ги создал небото и земјата, морето и водните извори!“

10 ^{15,7} ^{16,19} ^{1 Мојс 19,24} ^{Ис 51,17,22} ^{Ер 25,15} ^{Ез 38,22} ^{Пс 11,6} ^{75,9} И друг ангел се појави по него, велејќи: „Падна, падна Вавилон, големиот град, зашто сите народи ги напои со жестокото вино на своето блудство!“

9 И трет ангел по него најде, зборувајќи со висок глас: „Кој ќе му се поклати на сверот и на бистата негова, и прими белег на челото свое или на раката своја,

11 ^{19,3} ^{Ис 34,10} тој ќе пие од виното на јароста Божја, вино неразводнето, излеано во чашата на Неговиот гнев, и ќе биде мачен со оган и сулфур пред светите ангели и пред Јагнето.

12 ^{12,17} ^{13,10} Димот од мачењето нивно ќе се издига во сите векови; нема да имаат мир ни ден, ни ноќе оние што ќе му се поклонат на сверот и на неговата биста, и што ќе го примат белегот на неговото име!“

12 Тука е трпението на светиите; тука се оние што ги пазат заповедите Божји и верата во Исус.

13 Чув глас од небото како да ми вели: „Напиши - блажени се мртвите кои отсега умираат во Господ! Да - вели Духот - нека се одморат од трудот свој, зашто делата нивни ги следат!“

Жетивајта на земјата

14 И видов: ете, светол облак, и на облакот седеше сличен на Синот Човечки; на главата Своја Тој имаше златен венец, а во раката - остар срп.

15 И друг ангел излезе од храмот и извика со силен глас на Оној што седеше на облакот: „Замавни со српот и жнеј, зашто дојде твојот час за жетва: бидејќи житото на земјата е зрело!“

16 И Оној што седеше на облакот го фрли српот свој на земјата и земјата беше пожнеана.

17 И друг ангел излезе од храмот, што се наоѓаше на небото, и имаше исто така остар срп.

18 И друг ангел, кој имаше власт над огнот, излезе од жртвеникот и со силен глас извика кон оној што имаше остар срп, велејќи: „Фрли го српот свој и обери го грозјето од земното лозје, зашто зрната му се веќе зрели!“

19 И ангелот го фрли српот свој на земјата, го обра земното лозје и го фрли во големата каца на Божјиот гнев,

20 и се изгмечи кацата надвор од градот, и потече крв од кацата дури до уздите на коњите, на илјада и шестотини стадии.

Седумте ангели и седумте последни казни

15 И видов друг знак на небото, голем и чуден: седум ангели што ги држеа седумте последни казни, зашто со нив ќе се заврши Божјиот гнев.

2 И видов нешто како стаклено море, измешано со оган; и оние што го победија сверот и неговата биста, неговият белег и бројот на неговото име, стоеја на тоа стаклено море и имаа харфи Божји.

3 И ја пееја песната на Мојсеј, Божјиот слуга, и песната на Јагнето, велејќи: „Големи и чудесни се делата Твои, Господи Боже Седржителе! Праведни и

13
Евр 4,10

14
Мт 8,20

15
Јоил 4,13
Јн 4,35

19
19,15
Ис 63,1-6
Плач 1,15

15,1
15,6
16,1
17,1
21,9

2
4,6
13,15-18

3
1,8
2 Мојс 34,10
5 Мојс 32,4
Ер 10,7
Амос 3,13
Пс 92,4-5
111,2
139,14
145,17

4 вистинити се Твоите патишта, Царе на народите!

Ер 10,7
Мал 1,11
Пс 86,9-10

5 **4** Кој нема да се уплаши од Тебе, Господи, и не ќе го прослави името Твое? Зашто само Ти си свет; зашто сите народи ќе дојдат и ќе се поклонат пред Тебе; бидејќи се појавија Твоите праведни судови!“

11,19
2 Мојс 25,22
38,21
40,34

8 **5** Потоа видов: ете, на небото се отвори храмот на скинијата на собранието.

2 Мојс 40,34-35
1 Цар 8,10
Ис 6,4
Ез 44,4
2 Пет 5,13-14

6 И излегоа од храмот седумте ангели, што ги држеа седумте зла, облечени во чисти и светли облеку од ленено платно и опашани преку градите со златни појаси.

16,1 **7** И едно од четирите животни на седумте ангели им даде седум златни чаши, полни со гневот на Бога, Кој живее во вечни векови.

Ис 66,6
Ер 10,25
Ез 22,31
Соф 3,8
Пс 69,24

2 **8** И се исполни храмот со дим од славата на Бога и од силата Негова, и никој не можеше да влезе во храмот додека не се извршија седумте казни на седумте ангели.

14,9,11
2 Мојс 9,10
5 Мојс 28,35

3 *Седумте чаши на Божјиот гнев*

8,8

16 И чув од храмот висок глас како им вели на седумте ангели: „Одете, излејте ги седумте чаши со гневот Божји на земјата!“

2 Мојс 7,19-24
Пс 78,44

5 **2** И отиде првиот ангел и ја излеа чашата своја на земјата; и по луѓето, што го имаа белегот на зверот и се поклонуваша на неговата биста, се појавија лоши и лути рани.

5 Мојс 32,4
Пс 119,137
145,17

6 **3** И вториот ангел ја излеа чашата своја во морето: и тоа стана како крв од убиен човек; и сè живо изгина во морето.

18,24
Ис 49,26
Пс 79,3
Мт 23,35

7 **4** Третиот ангел ја излеа чашата своја во реките и во изворите водни, и тие се претворија во крв.

1,8
6,9
8,3-4
19,2
Пс 19,8-9
119,137

5 Потоа го чув ангелот на водите како вели: „Праведен си, Господи, Кој си, Кој беше, Свет си, зашто така пресуди,

6 бидејќи тие пролеаја крв на светии и пророци, и Ти им даде да пијат крв - за служуваат!“

7 И чув друг како зборува од жртвеникот: „Да, Господи Боже Седржителе,

вистинити и праведни се Твоите пресуди!“

8 Четвртиот ангел ја излеа чашата своја врз сонцето; и му се даде да ги жари луѓето со оган.

9 И силна жега ги опфати луѓето, и го похулија името на Бога Кој има власт над тие зла, и не се покајаа да Му оддадат слава.

10 Петтиот ангел ја излеа чашата своја врз престолот на сврот; и царството негово се помрачи и луѓето ги гризеа јазиците свои од болка

11 и Го проколнуваа небесниот Бог поради болките и раните свои, но не се покајаа за делата свои.

12 Шестиот ангел ја излеа чашата своја во големата река Еуфрат; и пресуши водата нејзина за да се приготви патот за царевите од сончевиот исток.

13 И видов кога од устата на змевот и од устата на сврот и од устата на лажниот пророк излегоа три нечисти духа, како жаби;

14 зашто тоа се баволски духови кои прават чуда; тие одат кај царевите на целиот свет, за да ги соберат за војна во оној голем ден на Бог Седржителот.

15 „Ете, Јас доаѓам како крадец; блажен е оној кој бдее и пази на алиштата свои за да не оди гол и да не се гледа срамот негов!“

16 И ги собра на местото наречено по еврејски Армагедон.

17 Седмиот ангел ја изли чашата своја на воздухот; и од престолот на небесниот храм се пронесе силен глас кој извика: „Се сврши!“

18 И имаше светкавици, громови и гласови, и стана силен земјотрес, таков голем и силен потрес, каков што немало откако има луѓе на земјата.

19 Големият град се подели на три дела, и градовите на незнабошците паднаа; а великиот Вавилон се спомна пред Бога за да му се даде чашата со вино од јароста на Неговиот гнев.

20 Сите острови исчезнаа, и гори веќе не се гледаа.

21 И град, голем како таланти⁴, падна од небото на луѓето; а луѓето Го про-

9
9,20

10
2 Мојс 10,21
Ис 8,21-22

11
9,20-21

12
9,14
Ис 11,15
44,27
Ер 50,38
51,36

14
1,8
19,19

15
1 Сол 5,2
3 Петр 3,10

16
Суд 5,19
2 Цар 9,27
23,29
Зах 12,11

17
Ис 66,6

18
4,5
11,19
Дан 12,1
Мк 13,19

19
14,10

20
6,14
20,11

21
11,19

⁴ 16,21. Околу 45 килограми.

ОТКРОВЕНИЕ

17,1 колнуваа Бога поради злото од градот, зашто тоа зло беше многу големо.

2 *Вавилон - ѓолемаџа блудница*

17 Потоа дојде еден од седумте ангели, што ги имаа седумте чаши, и зборуваше со мене, велејќи ми: „Дојди да ти ја покажам пресудата на големата блудница која седи над многу води;

2 со неа блудствуваа земните цареви, и со виното на нејзиното блудство се опија жителите на земјата!“

3 И ме одведе со духот во пустина: и видов жена како седи на црвен свер, кој беше полн со богохулни имиња и имаше седум глави и десет рогови.

4 А жената беше облечена во пурпур и скерлет и накитена со злато, со драгоцен камени и бисери. Во раката своја држеше златна чаша, полна со гнасотија и нечистотија од блудството нејзино.

5 А на челото ѝ беше напишано името: „Тајна, великиот Вавилон, мајка на блудниците и на земните гнасоти.“

6 И ја видов жената како се опива со крвта на светиите и со крвта на сведоците Исусови; и се зачудив многу кога ја видов.

7 И ми рече ангелот: „Што се чудиш? Јас ќе ти ја кажам тајната на оваа жена, и на сверот, што ја носи и има седум глави и десет рогови.

8 Сверот, што го виде ти, беше и го нема; тој ќе излезе од бездната и ќе загине; и земните жители, чии имиња не се запишани во книгата на животот од созданието на светот, ќе се почудат, кога ќе видат дека сверот беше и го нема, иако постои.

9 Овде е потребен ум што има мудрост. Седумте глави, тоа се седумте горир врз кои седи жената;

10 а седумте цареви, од кои петмина паднаа, едниот постои, другиот уште не дошол; и кога ќе дојде, малку ќе остане.

11 И сверот што беше и кого што го нема, е осми; тој е еден од седумте и ќе загине.

12 А десетте рогови, што ги виде, се десет цареви, кои царства уште не примија, туку како цареви ќе добијат власт само за извесно време заедно со сверот.

13 Тие имаат една мисла, и силата и власта своја ќе му ја предадат на сверот.

14 Тие ќе војуваат против Јагнето, и Јагнето ќе ги победи, зашто Тој е Господар над господарите и Цар над царевите, и оние, што ќе се со Него, се повикани и избрани и верни.“

15 И ми рече: „Водите што ги виде ти, каде што седи блудницата, тоа се луѓето и народите, племињата и јазиците.

16 А десетте рогови, што ги виде на сверот, тие ќе ја замразат блудницата, ќе ја запустат и оголат, и телото нејзино ќе го изедат, а неа самата на оган ќе ја изгорат.

17 Зашто Бог им даде во срцата нивни да ја исполнат волјата Негова, да се договорат и да го дадат царството свое на сверот, додека не се исполни словото Божјо.

18 А жената, која ја виде ти, е големиот град кој царува над земните цареви.“

Падоџ на Вавилон

18 А по ова видов како слегува од небото друг ангел кој имаше голема власт: и земјата светна од неговиот болскот.

2 И извика силно, зборувајќи со висок глас: „Падна, падна великиот Вавилон, и стана ѓаволско живеалиште и засолниште на секаков нечист дух, врталиште на сите нечисти и гадни птици;

3 зашто со отровното вино на своето блудство ги напои сите народи. И царевите земни блудствуваа со неа, а трговците земни се збогатија од нејзината голема раскоп!“

4 И чув друг глас од небото како вели: „Излезете од неа, луѓе Мои, за да не соучествувате во гревовите нејзини, и да не добиете од казните нејзини;

5 бидејќи гревовите нејзини стигнаа до небото, и Бог си спомна за неправдите нејзини.

6 Платете ѝ како што и таа ви плати вам и дајте ѝ двојно онолку за делата нејзини; со чашата, со која ве служеше, послужете ја двојно.

7 Колку што се прослави и живееше раскопно, толку мака и јад вратете ѝ. Зашто во срцето свое вели: „Седам како

14

14,4
5 Мојс
10,17
Дан 2,47

16

18,8
3 Мојс 21,9
Ис 47,8-9

18,1

Ез 43,2

2

14,8
Ис 13,21
21,9
Ер 50,39

3

14,8
17,2

4

Ис 48,20
52,11
Ер 50,8
51,6,9,45
2 Кор 6,17

5

1 Мојс
18,20-21
Ер 51,9

6

Пс 137,8
2 Сол 1,6

7-8

Ис 47,7-9

8 царица, вдовица не сум и мака нема да видам.^{17,16}

9 Затоа во еден ден ќе ја сполетаат казните; смрт, жалост и глад, и ќе биде изгорена во оган, зашто силен е Господ.^{Ер 50,34}

11 Кој ја суди.^{Ез 27,30-35}

15 И ќе заплачат и ќе заридеат по неа царевите земни, кои блудствуваа со неа и живејќи раскошно, кога ќе го видат димот од горењето нејзино;^{Ез 27,36}

16 и стоејќи оддалеку, од страв пред нејзините маки ќе велат: „Тешко, тешко, голем граде Вавилоне, граде силни,^{17,4}

17 зашто во еден час дојде пресудата твоја!“^{Ис 23,14}

18 И трговците земни ќе плачат и ридеат за неа, бидејќи стоките нивни нема веќе никој да ги купува;^{Ез 27,27-29}

19 12 стоки од злато и сребро, од драгоцен камени и бисери, од висон и порфир, од свила и скерлет, секако мирисливо дрво и секакви работи од слонова коска: секакви изработки од скапоцено дрво, од бакар, железо и мермер;^{Ез 27,30-34}

¹³ и цимет и темјан, миро и ливан, вино и масло, брашно и пченица, говеда и овци, коњи и коли, тела и души човечки.

¹⁴ И овошјата, за кои душата ти копнееше, повеќе ги немаш, и сето богатство и сјај исчезнаа за тебе, и нема веќе да ги најдеш.

¹⁵ Трговците, кои со тие стоки се збогатија од неа, ќе стојат оддалеку од страв пред маките нејзини, и плачејќи, и ридејќи

¹⁶ ќе зборуваат: „Тешко, тешко тебе, граде голем, облечен во свила, порфир и скерлет, украсен со злато, драгоцен камени и бисери,

¹⁷ зашто во еден миг пропадна толку големо богатство!“ И сите сопственици на кораби, и сите патници во корабите, и морнарите, и оние што тргуваат по море, застаана оддалеку

¹⁸ и викаа, па гледајќи го димот од горењето негово, велеа: „Кој беше како овој голем град?“

¹⁹ И ги посипаа главите свои со пепел и со плачење викаа и велеа: „Тешко, тешко тебе, граде голем со чии скапоцености се обогатија сите што имаа кораби по море; зашто за еден миг запусте!“

²⁰ Весели се поради тоа, небо, и вие свети и апостоли и пророци, зашто Бог ги заштити вашите права!

²¹ Тогаш еден силен ангел подигна еден камен, голем како воденички камен, па го фрли во морето и рече: „Со такво бучење ќе биде сринат Вавилон, големиот град, и ќе го нема веќе!“

²² И глас на харфисти, пејачи, свирачи и трубачи во тебе нема веќе да се чуе; никаков уметник од која и да е уметност нема веќе да се најде во тебе, шум од воденичен камен нема веќе да се чуе во тебе.

²³ И светлина од светила нема веќе да осветлува во тебе, и глас на младоженец и невеста нема веќе да се чуе во тебе, бидејќи трговците твои беа големи луѓе на земјата, зашто преку твоите магии се заблудува сите народи.

²⁴ И во него се најде крв на пророци и свети, а и на сите што беа погубени на земјата.“

Песна во чест на победата. Свадбата на Јаѓето

19 Потоа чув висок глас како од многу народ на небото, кој велеше: „Алилуја, спасение и слава, чест и сила на нашиот Бог,

² зашто пресудите Негови се вистинити и праведни; бидејќи Тој ја осуди големата блудница која со своето блудство ја расипа земјата, и се одмазди за крвта на слугите Свои, што загинаа од раката нејзина.“

³ И повторно рекоа: „Алилуја! Димот нејзин ќе се издига во векови!“

⁴ Тогаш паднаа дваесет и четирите старешини и четирите животни, та Му се поклониле на Бога, Кој седеше на престолот велејќи: „Амин, алилуја!“

⁵ А од престолот излезе глас, кој велеше: „Фалете Го нашиот Бог сите слуги Негови и вие, кои имате страхопочит кон Него, големи и мали!“

⁶ И чув глас како од многу народ, глас како од многу води, и глас како од силни грмотевици, кој велеше: „Алилуја, зашто се зацари Господ Бог, Седржителот!“

20

12,12
5 Мојс
32,43
Ис 44,23
Ер 51,48

21

Ер 51,63-64
Ез 26,21

22

Ис 24,8
Ез 26,13

23

Ис 23,8
Ер 7,34
25,10

24

Ер 51,49
Мт 23,
35-37

19,2

6,10
16,6-7
5 Мојс
32,43
2 Цар 9,7

3

14,11
Ис 34,10

5

11,18
Пс 115,13
135,1

6

1,8
14,2
Пс 93,1
97,1

ОТКРОВЕНИЕ

7 ^{21,2-9} ^{Ис 54,1-8} ^{Ос 2,16-18} ^{Пс 118,24} ^{Мт 22,2} ^{25,1-13} ^{Ефес 5,23,25,32} ^{Ис 61,10} ^{Мт 8,11} ^{22,1-14} ^{Лк 14,15} ^{22,8-9} ^{Дела 10,25-26} ^{1,5} ^{6,2} ^{Ис 11,4} ^{Ез 1,1} ^{Пс 96,13} ^{1,14} ^{2,17-18} ^{Дан 10,6} ^{1,8} ^{1,16} ^{12,5} ^{Ис 63,3} ^{Пс 2,9} ^{Плач 1,15} ^{7,14} ^{5 Моје 10,17} ^{Дан 2,47} ^{17,18} ^{Ез 39,17-20} ¹⁹ ^{17,12-14}

⁷ Да се радуваме и да се веселиме и да Му оддадеме слава, бидејќи дојде свадбата на Јагнето, и невеста Му се приготви!

⁸ И ѝ се даде да се облече во чист и светол висон. “А висонот е праведноста на светиите.

⁹ И ми рече: „Напиши - блажени се поканетите на свадбената вечера кај Јагнето!“ А ми рече уште: „Ова се вистински Божји зборови!“

¹⁰ И паднав пред нозете негови да му се поклонам; но тој ми рече: „Стој, и јас сум слуга како и ти и браќата твои, што го имаат сведоштвото Исусово; пок- лони Му се на Бога, зашто сведоштвото Исусово е Духот на пророштвото!“

Јавачој на бел коњ

¹¹ И го видов небото отворено, и ете, бел коњ и Оној Кој јаваше на него се вика Верен и Вистинит, и Тој праведно суди и војува;

¹² очите Му беа како огнен пламен, а на главата имаше многу круни и напишано име кое освен Него, никој не го знаеше.

¹³ И беше облечен во облека натопена со крв, и со името - Слово Божјо.

¹⁴ А небесните војски, облечени во бел и чист висон, врвееа по Него на бели коњи.

¹⁵ Од устата Негова излегуваше остар меч за да ги казни со него идолопоклониците. Тој ќе ги пасе со железен жезол и ќе ја изгази кацата со вино на ја- роста и гневот на Бога Седржителот.

¹⁶ На облеката и на бедрото Негово беше напишано името: „Цар над царевите“ и „Господар над господарите.“

¹⁷ Потоа видов еден ангел како стои на сонцето; тој извика со висок глас и им рече на сите птици што летаа сред небото: „Долетајте и соберете се на голе- матата Божја вечера,

¹⁸ да јадете тела на цареви, тела на војводи, тела на силни, тела на коњи и на нивните јавачи, и тела на сите - сло- бодни и робови, мали и големи!“

¹⁹ Тогаш го видов сврот и земните цареви и нивните војски собрани за да

војуваат против Оној Кој седеше на коњ, и Неговата војска.

²⁰ Сврот беше фатен, а заедно со него и лажниот пророк, кој правеше чуда пред него, та ги соблазни оние што беа примиле белег од сврот и ѝ се пок- лонуваа на неговата биста: и обајцата живи беа фрлени во огненото езеро со запален сулфур;

²¹ другите, пак, беа убиени со мечот што излегуваше од устата на Оној Кој седеше на коњот. И сите птици се наситија од телата нивни.

Сатаната врзан на илјада години

20 Потоа видов како од небото слегуваше ангел кој го имаше клучот од бездната и голема верига во раката своја:

² го фати змевот, древната змија, која е ѓаволот и сатаната - и го врза за илја- да години;

³ потоа го фрли во бездната и го зак- лучи, ставајќи печат врз него за да не ги лаже веќе народите до завршувањето на илјада години; по ова време тој треба да биде пуштен за малку време.

⁴ И видов престоли и седнати на нив, на кои им беше дадено да судат, а и ду- шите чии глави беа исечени поради све- доштвото Исусово и заради словото Божјо, а и оние што не му се поклониле на сврот ниту на неговата биста, и не примија белег на челата свои и на рацете свои и оживеаја и царуваа со Христос илјада години.

⁵ Другите, пак, од умрените не оживе- аја додека не се навршија илјада години. Тоа е првото воскресение.

⁶ Блажен и свет е оној кој има дел во првото воскресение; над нив втората смрт нема власт, а ќе бидат свештеници на Бога и ќе царуваат со него илјада го- дини.

Поразој на сатаната

⁷ А кога ќе се навршат илјада години, сатаната ќе биде пуштен од затворот свој,

⁸ и ќе излезе да ги лаже народите по четирите краишта на земјата, Гог и Магог, и да ги собере за војна; нивниот број е колку морскиот песок.

20
^{14,9-11}
^{20,4,10,15}
^{Ис 30,33}
^{Дан 7,11}

20,1
^{9,1}

2
^{12,7,9}
^{Мт 12,28-29}

4
^{1,2}
^{5,10}
^{6,9}
^{19,20}
^{Дан 7,9,22,27}
^{Мт 19,28}
^{Лк 22,30}
^{1 Кор 6,2}

6
^{1,6}
^{2,11}
^{5,10}
^{2 Моје 19,6}
^{Ис 61,6}

8
^{7,1}
^{Ез 7,2}

9 ^{2 Цар 1,10,12 Ез 38,22 Пс 78,68 87,2 Лк 21,24} ⁹ Тие излегоа по ширината земна и го заобиколија живеалиштето на светиите и возљубениот град; падна од Бога оган небесен и ги проголта.

10 ^{19,20 21,8 1 Моје 19,24 Ис 30,33} ¹⁰ А ѓаволот, што ги лажеше, беше фрлен во огнено и сулфурно езеро, каде што е свертот и лажниот пророк; тие ќе бидат мачени дење и ноќе во векови.

Конечниот Суд

11-12 ^{Дан 7,9-10 Мт 25, 31-46} ¹¹ И видов голем бел престол и Седнатиот на него, од Чие лице побегнаа земјата и небото, и за нив место не се најде.

11 ^{Пс 114,3,7 3 Птр 3,7,10,12} ¹² Потоа ги видов мртвите, мали и големи, како стојат пред Бога; се отворија книги, и друга книга се отвори - книгата на животот; и судени беа мртвите според запишаното во книгите, според делата нивни.

12 ^{3,5 13,8 17,8 20,15 21,27 2 Моје 32,32-33 Ис 59,18 Пс 28,4 69,28 Изреки 24,12 Дан 12,1 Рим 2,6 1 Кор 3,8 2 Кор 11,15 Фил 4,3 2 Тим 4,14} ¹³ Морето ги поврати мртвите свои, кои беа во него; смртта и пеколот ги повратија мртвите свои, што беа во нив; и секој прими суд според делата свои.

14 ¹⁴ А смртта и пеколот беа фрлени во Огненото Езеро. Тоа е втората смрт.

15 ¹⁵ И кој не беше запишан во книгата на животот, беше фрлен во Огненото Езеро.

Ново небо и нова земја

14 ^{21,4} **21** И видов ново небо и нова земја, зашто поранешната земја помина, и морето го немаше веќе.

15 ^{3,5 13,8 Дан 12,1} ² Тогаш јас, Јован, го видов светиот град Ерусалим, нов, како слегува од Бога, од небото, стокмен како невеста променета за својот маж.

21,1 ^{3,12 20,11 Ис 65,17 66,22 Мт 19,28 2 Кор 5,17 3 Птр 3,13} ³ И чув висок глас од небото како зборува: „Ете го светиот шатор, светилиштето на Бога меѓу луѓето, и Тој ќе живее со нив; тие ќе бидат Негов народ, а Сам Бог ќе биде со нив - нивниот Бог.

2 ^{3,12 Ис 52,1 61,10 Гал 4,26 Евр 11,10,16 12,22} ⁴ И ќе ја избрише Бог секоја солза од очите нивни, и смрт нема да има веќе; ни плач, ни пискот, ниту болка нема да има веќе, бидејќи поранешното помина.“

5 И Седнатиот на престолот рече: „Ете, сè ново создавам.“ И ми рече:

⁵ 21,16. Околу 2400 километри.

„Напиши, зашто овие зборови се вистинити и верни.“

⁶ Потоа ми рече: „Се сврши! Јас (сум) Алфа и Омега, почетокот и крајот. На жедниот ќе му дадам Јас од изворот на жива вода дарум.

⁷ Кој победува, ќе наследи сè, и ќе му бидам Бог, а тој ќе Ми биде син.

⁸ А на плашливците и неверниците, на поганите и убијците, на блудниците и маѓесниците, на идолопоклониците и на сите што лажат, делот им е во езерото што гори со оган и сулфур, тоа е втората смрт.“

Новиот Ерусалим

⁹ Тогаш дојде кај мене еден од седумте ангели, што ги држеа седумте чаши, полни со седумте последни казни, ми прозборе и рече: „Дојди, ќе ти ја покажам невестата - жената на Јагнето.“

¹⁰ Па ме одведе преку Духот во една голема и висока гора и ми го покажа големиот град, светиот Ерусалим, кој слегуваше од небото - од Бога,

¹¹ и имаше Божја слава; светлината негова прилегаше на најскапоцен камен, како светол камен јаспис;

¹² тој имаше големи и високи сидови, дванаесет порти, а над нив дванаесет ангели и напишани имињата на дванаесетте колена на синовите Израелови:

¹³ спроти исток - три порти, спроти север - три порти, спроти југ - три порти, спроти запад - три порти.

¹⁴ Сидовите на градот имаа дванаесет темели, и врз нив имињата на дванаесетте апостоли на Јагнето.

¹⁵ Оној што зборувааше со мене имаше златна треска за да го измери градот и портите негови и сидовите негови.

¹⁶ Градот беше четириаголен, а должината му е колку што и широчината. Тој го измери градот со трската и најде дека изнесува дванаесет илјади стадии⁵; должината, широчината и височината негова - еднакви.

¹⁷ Потоа ги измери сидовите негови, што беа сто четириесет и четири лакти, со мерка човечка која е и ангелска.

3
7,15
3 Моје
26,11-12
Ис 8,8
Ез 37,27
2 Кор 6,16

4
7,17
Ис 25,8
35,10
65,19

5
4,2
Ис 43,19
Дан 8,26
2 Кор 5,17

6
1,8
2,8
7,17
Ис 55,1
Ер 2,13
Јн 4,10,14
7,37-38

7
2 Сам 7,14
Пс 89,26-27

8
19,20
22,15
1 Моје
19,24
Ис 30,33
Ез 38,22
Пс 11,6
Мт 25,41
Рим 1,29

9
15,1
17,1
19,7
Јн 3,29

10
21,2
Ез 40,2

11
15,8
Ис 60,1-2

12-13
2 Моје
28,21
Ез 48,30-35

14
Ефес 2,20

15
11,1
Ез 40,3,5

16-17
Ез 48,16-17

ОТКРОВЕНИЕ

19 ^{Ис 54,11-12} ¹⁸ Сидовите му беа изградени од јаспис; а градот - од чисто злато, како чисто стакло.

22 ^{1,8} ^{Јн 2,19-21} ¹⁹ Темелите на градските сидови беа украсени со секаков вид скапоцени камења: првиот темел - јаспис, вториот - сафир, третиот - халкидон, четвртиот - смарагд,

23 ^{Ис 60,19-20} ²⁰ петтиот - сардоникс, шестиот - сард, седмиот - хрисолит, осмиот - вирил, деветтиот - топаз, десеттиот - хрисопрас, единаесеттиот - хијацинт, дванаесеттиот - аметист.

24 ^{Ис 60,3,5} ²¹ А дванаесетте порти беа дванаесет бисери: секоја порта беше од еден бисер; улиците на градот беа од чисто злато како просирно стакло.

25 ^{22,5} ^{Ис 60,11} ^{Зах 14,7} ²² Храм, пак, не видов во него, бидејќи Господ Бог Седржителот и Јагнето се неговиот храм.

26 ^{Пс 72,10-11} ²³ И градот немаше потреба ни од сонце, ни од месечина за да светат во него, зашто Божјата слава го осветлува, а светило му е Јагнето.

27 ^{3,5} ^{Ис 35,8} ^{52,1} ^{Зах 13,1-2} ^{Јн 8,44-45} ^{1 Кор 6,9-10} ^{3 Птр 3,13} ²⁴ И спасените народи ќе одат по неговата светлина, и царевите земни ќе ја принесат во него својата слава и чест.

22,1 ^{Ез 47,1} ^{Зах 14,8} ^{Јн 4,10} ^{7,38} ²⁵ А портите негови нема да се заклучуваат дење, бидејќи таму нема да има ноќ.

2 ^{2,7} ^{1 Мојс 2,9} ^{3,22} ^{Ез 47,12} ²⁶ И ќе ја внесат во него славата и честа на народите;

3 ^{1 Мојс 3,22-24} ^{Зах 14,11} ²⁷ и нема во него да влезе ништо нечисто, ни оној кој врши гнасни работи и лаже, а само оние кои се запишани во книгата на животот на Јагнето.

Рекаџа и дрвоџа на живоџа

22 И ми покажа чиста река со вода на животот, бистра како кристал, која истечуваше од престолот на Бога и на Јагнето.

² Сред главната улица и од двете страни на реката - дрвото на животот, што раѓа плодови дванаесет пати, давајќи плод секој месец; а лисјата на дрвото служат за исцелување на народите.

³ И нема веќе да има никакво проклетство; престолот на Бога и на Јагнето ќе биде во градот; Неговите слуги ќе Му служат

⁴ и ќе го гледаат лицето Негово, а името Негово ќе им биде на челата нивни.

⁵ И ноќ нема да има таму, и не ќе има потреба од светило, ниту од сончева светлина, бидејќи Господ Бог ќе ги осветлува, и ќе царува во вечни векови.

Исусовоџа враќање

⁶ И ми рече: „Овие зборови се верни и вистинити. Господ, Бог на светите пророци, го испрати ангелот Свој, за да им покаже на Своите слуги што ќе стане наскоро.

⁷ „Еве, доаѓам скоро; блажен е оној кој ги пази пророчките зборови на оваа книга!“

⁸ И јас, Јован, го видов и го чув ова; и кога го чув и видов, паднав за да се поклонам пред нозете на ангелот, кој ми го покажа ова.

⁹ Но тој ми рече: „Стој, немој, зашто и јас сум слуга како ти, и браќата твои - пророци и оние што ги држат зборовите на оваа книга. Поклони Му се на Бога!“

¹⁰ И ми рече: „Не запечатувај ги пророчките зборови на оваа книга, бидејќи времето е блиску!“

¹¹ Кој чини неправда, нека чини неправда уште; и кој е осквернет, нека се осквернува уште; и кој е праведен, нека чини правда уште; и кој е свет, нека се осветува уште.

¹² И еве, ќе дојдам скоро, и платата Моја е со Мене, за да му дадам на секој според делата негови.

¹³ Јас сум Алфа и Омега, Првиот и Последниот, Почетокот и Крајот!

¹⁴ Блажени се оние што го исполнуваат заповедите Негови, за да бидат достоини за дрвото на животот и да влезат во градот низ портите.

¹⁵ А надвор се кучињата, вражачите, блудниците, убијците, идолопоклонците и секој што сака да лаже и лаже.

¹⁶ Јас, Исус, го испратив Својот ангел да ви го посведочи ова по црквите. Јас сум корен и род Давидов, сјајната звезда Деница.“

¹⁷ И Духот и невестата велат: „Дојди!“ И кој ќе чуе, нека каже: „Дојди!“ И кој

4
3,12
Пс 17,15
42,3

Мт 5,8
1 Кор 13,12
1 Јн 3,2

5
5,10
20,6
21,23,25
Ис 60,19

6
1,1
19,9
Дан 8,26

7
1,3
2,16

8-9
19,10

10
1,3
10,4

11
Дан 12,10

12
2,16,23
Ис 40,10
62,11

Ер 17,10
Пс 28,4
62,13
Изреки 24,12

Рим 2,6
2 Кор 11,15
2 Тим 4,14

13
1,8,17
21,6
Ис 41,4
44,6

14
1,3
2,7
7,14
22,2
1 Мојс 2,9
3,22

15
21,8
4 Мојс 5,1-4
Рим 1,29
1 Кор 6,9-10

16
2,28
4 Мојс 24,17
Ис 11,1
Рим 1,3

17 е жеден, нека дојде, и кој сака, нека земе од водата на животот дарум.
21,6
 Ис 55,1
 Јн 7,37

Заклучок

18-19 ¹⁸ И Јас му сведочам на секого кој ги слуша пророчките зборови на оваа книга. Ако некој нешто додаде кон нив, нему Бог ќе му наметне казни опишани во оваа книга.
5 Мојс 4,2

¹⁹ Ако некој одземе од пророчките зборови на оваа книга, Бог ќе му го одземе делот од книгата на животот, и од светиот град, и од она што е напишано во оваа книга.

²⁰ Зборува оној што го сведочи ова: „Да, ќе дојдам скоро!“ - Амин! „Да, дојди, Господи Исусе!“

²¹ Благодатта на нашиот Господ Исус Христос нека биде со сите вас. Амин!

19
22,2,14
 1 Мојс 2,9
 3,22
 Ез 47,12

20
2,16
 3,11
 Дела 3,
 20-21
 1 Кор
 15,23